SACRORUM CONCILIORUM

NOVA ET AMPLISSIMA COLLECTIO

CUÏU8

JOANNES DOMINICÙS MANSI

ET POST IPSIUS MORTEM FLORENTINUS ET VENETUS EDITORES

AB ANNO 1759 AD ANNDM 1798 PRIORES TRIGINTA UNUM TOMOS EDIDERUNT
NUNÇ AUTEM tpNTINUATA ET DEO FAVENTE ABSOLUTA

CURANTIBUS

Ulmo et RmojD. D. LUDOVICO PËTIT

ARCHICPWeOPO ATHKAAAFM
K CONGREGATIONE AVGVETINIANORCMNβ 1MVMPT1ON1

BONAK «IMORUM

1OANNE BAPTISTA MARTIN

«ÀCtKbOTl. Oi I- PBOrCMOBB IX CATHOLICI IXITBiωTTATB i.conextra

TOMUS QUINQUAGESIMUS' secundus

SACROSANCTI OECUMENICI CONCILII VATICANI

PARS SECUNDA

ACTA SYNODALIA (Congreg. L pare altera-LXKXVI).

ARNHEM (Pays-Bas) & LEIPZIG
MCM^XVII.

SOCIÉTÉ NOUVELLE D'ÉDITION DE LA COLLECTION MANSI (II. WELTER).

Alio ΓHKiβTI

I Hr»'M 87 Û **Sacrmicti· lecineakk· cwtiliia Vaticina·.**

Pur» MTund Arta synodalla.

Aχ

Sessione· publicae et congregationes generales. i

1870 A A *111. /*Sfhtmati *reformati nhfitfunus j-rimar* d·· Irsia Christi 1

Pu IX Hti op. Aurelianensein epiMota 1-3

1. Muminin <pn> patribus mittitur Kchrme constitutioni» dogmatic·»» prtmnr </» rc- *clrsvi Christ* 3
2. Petitio nttiem concilii patrum, ut a praesidibus ronciotatuf duplex dtaeuvsio genera hi*. una de primatu, altera tie nit>«lblolitate 3-4
3. Constitutio dogmatica prima *dr feriem Christi* patrum examini proposita 4-7
4. Hetatio de observationibus patrum in schema de Romani pontifici· primatu et infiillibihtate 8 -8
5. C<ir;gregati<» generalia L (par· altera) 28-37

Relatio praevia Eduardi Pte ep. Pietavietiaia do integro schemate 29-37

6. **Congregatio generalia LL 37-64**

Dtacmwo generalia schematis x/r *ecclesia Christi.* — Oratote».

(tard. Patriti ep. Portuensi· 38-42
Alemany aep. 8. Francisci 42-45
Ntatoli aep. Mess^nensis 45-46
Duemet aep. Catanenеis 46-50
Rivet ep. Divionenti» 5o-57
Ranolder ep. Vesprimiensi» 57 58
Conde y Corral ep. Zamorensi· 58-59
Celeeia ep. Pactensia 59-63
Invitantur patre· ad distributionem praemiorum a saiictissimo patre faciendam pro expositione obioctorum artis ebri-•tianae 64

7. **Congregatio generali· LU 64-84**

Continuatur discussio generali» schemati» *df ecclesia Chritdi.* — Oratore· :

Dechamp» aep. Mechliniena* ex patribus Deputation!· de fide 65-71
David ep. Briocenei» 71-74
Greith ep. 8. Galli 75-80
Hefele ep. Rottenburgensi» 80-84
Annnnciatur mors Fratftieci de Cardoso Ayre» ep. Olindensi» in Brasilia 84

8. **Congregatio generalis LHB 84-111**

Continuatur discussio generali» schemati· *de Acrfeeia Ckrittti.* — Orator··:

«1670

Car'd. Stha arveiiJoTg Prsgeoais x 9-.-100
t'ard Ihmnet aep Burdigulensis l(W) 03
Card. Rauschor aep. \ mdobonrnvra 103 11

8. **Congregati genet ln I.IV 111 37**

ConnnuMur discUMOo generali wche matis *de* <v<Λ·ι·ι CAr.sO. — Orator
Card. Cullen aep Puhhrienat· 112 26
Card. Moren' aep \ allisoletanu· 12b 32
hito-ef patr nti henu» gr tnolclr 133 37

lo. **Congregatio generans 1Λ 137 82**

<\» nt innatur diseua-o· genera fit schematis *df ſ‹·‹ lrstn Christi* — Oratore».

Simor uop. Singonieusis 13« 44
Mac Halo aep. TIι^πιι»π~ιλ 144 51
Maddalena aep. Corey ra»nsis 151-55
Itarboy aep Itarisicnsia 155 62

11. **Congregatio generalia l.VJ 162-91**

Continuatur dmetisaio generalis »eh<L·. mati· >C *ecclesia Chniti.* · Oratores
Leahs p. (tasm'licmdii 163-70
Rae·· ep. Argentinensts 170-78
Trucchi ep. F«»r<divicnsis 178-83
l'etagna op. Castri Man» 183-91

mail 23 12. **Congregatu generalis LS Il 191-219**

**Continuatur discussio generalis schemutiK *de rcclraiQ* i'Aπχ/ι. Orator··
Hamsun pair. Ciliciensi· rit arm. 192-202
Kettrier ep. Mogun tinus 2<'2-11
Cousseau ep Engohsmensis 211-13
Ginoulhiac ep. Grntianopolitanus 213-19**

man 24 13. **Congregatio generali» l.VIII 219-49**

Rotatio de nonnullis episcopis qui a concilio discedendi veniam petierunt 219-20

Continuatur discussio generalis achematis *de ecclesia* CAnxfi. - Oratore»
Preux ep. Scdunenais 220-25
Caixa) y Estradé ep. VrgpNçnai» 225-30
Sala» ep. 88. Conceptionis de ('hile 230-38
Rota ep. Ouaatallensi» 238-49

maii 25 14. **Congregatio generali» LIX 249-84**

Continuatur discussio generalis schematis *de eccllttrt Christi.* — Oratore·:
Manning aep.Weetmonaaterien·!· 249-61
Mac Evilly ep. Oalvien»i» 262-74
Clifford ep. Cliftonienai» 274-84

maii 28 16. **Congregatio generalis LX 285**

Continuatur discueiio generalia »cb·-tn%tia *de ecclesia Christi.* — Orator··:
Beneetréy ep. Ratisbonenaia 285-89

Ammo Cbbisti

' 1870 V.évot ep. S. Augustini.. 289-102
(Bofrsar ep. CaanAdiensis 302-05
Brayard èp. Constantiensia 305,09
Papp-Sxildgyi ep. M.-Varadin. gr. rum. , 309-12
Monentur patres ^uoad hordm deinceps habendam in congregationibus generalibus · ? 312-13

maii 90 16. Congregatio generalis I-XI 313-48
Continuamur discussio generalis .schematis *de ecclesia Christi.* — Opatjorjs:
Spalding ep. Baltimorensis 313-20
Le Bretou ep. Aniciensia 320-22
Lâchât ep. Basileensis "ı 322-24
Lenti ep. Nepesinus et Sutrinus 325-26
Gastaldi ep. Salutiarum 327-37.
Las Casea ep. Constantinianua 337-43
Garrelon ep. Nemesinus 343 48
Congregatio generalis LXI1 348-79
Relatio de episcopo Altonensi qui concilio interease non potuit 348
Relatio de nonnullis episcopis qui a concilio discedendi veniam petierunt 349
Continuatur discussio generalis schematis *de ecclesia Christi.* — Oratores:
Schaepman aep. Vltraiectensis 349-54
Valerga patr. Hierosolymitanus 354-64
Claret y "Clarii aep. Traianopolitanua 364-65
1'urcell aep. Cincinnatenaia ' 5365-70
Connolly aep. Halifaxlenaia 370-79
Annunciator mora lotfnnia Mariae Odin aep. Novae Aureliae 379

iunii 2 IB. Congregatio generalis LXIII 379-415
Continuatur diacuaaio generalia schematis *de ecclesia Christi.* — Oratorea:
Vancaa aep. Fogarasienaia 380-86
Dreux-Bréxé ep. Molinenqjs 386-91
Strosamayer ep. Bosnepsil 391-404
Régnault ep. Carnulentis * 404-08
Sahano ep. Taneneis 408-15
Annunciatur mora Thomae Grant ep. Suthwarcensis 415

iunii 3 19. Congregatio generalia LXIV 415-41
Relatio de nonnullis episcopia qui a concilio discedendi veniam petierunt 415-16
Continuatur discussio generalis schematis *de ecclesia ,Christi,* — Oratores:
Gillooly ep. Elphinensia 416-19
Ilinkel ep. Augustae Vindel. 418-25
Domenec ep. Pittaburgenaia 425-29
Maret ep. 8urenaia 429-40
Clauditur diacuaaio generalia schematis *de ecclesia* ad inatantiam patrum 440
Invitantur patrea ad aupplicationea coram Sanctissimo Sacramento in basilica Vaticana cum sanctissimo patre 440
Indicitur diacuaaio apecialia in schema eonatitutionia primae *de eeelesia Christi* 440
Monentur patres^ut in discussione speciali se cohibeant intra fines propositi argumenti 441

I iunii 9 20. Postulatum plurium concilii patrum-

Cbbiti I

' 1870 eminentiàaimia paUeaidibua exhibitum, ut generali diaeuaeioni in scfieça coaatitutionia primae *de ecclesia Christi* finis imponetur ' 441-44

iunii 4 21. Protestatio _eontrâ indictum finem diacuaaionia generalia de achemate constitutionis primae *de qcdssia Chresti* 444-46

22. Orationes et .vota in schema-de primatu et infallibilitate' Romani pontificia privatim exhibitae 446-95
a) Zelli abb. a. Pauli de Crbe 446-53
b) Kenrick aep. S. Ludovici 453-81
c) Card. Çpaÿ aep. Piaanua 482-91
d) Felinaki aep.Varaavienaia 491 96

iunii- 6 23. Congregatip generalia LXV 495-521
Inchoatur diacuaaio apecialia in p/8^ oemium schematis *de ecclesia Christi.* Monitum ne oratorea extra vagentur 496
Oratoreh:
Card. Mathieu aep. Bleuntinua, qui loqnqndi veniae renunciat 496
Amat ep. Montereyenaia 496-97
Vérot ep. 8. Augustini 497-99
Wiery ep. Gurcenaie 600 06
Thomae ep. Rupellenaia 506 08
Martinet ep 8. Chrietophori dr Ha 508-14
Whelan ep. Wheelingenaia 574 17
Magnaaco ep. Bolinenaia 51<:2O
Abaolvitur diacuaaio apecialia in prooemium 521

iunii 7 24. Congregatio generalia-LXVI 521-39
Inchoatur diacuaaio apecialia de capite I. — Oratorea: s
Card. Scbwarxenberg aep. Pragenaia 521.23
Moreno ep. Eporediensis 523-29
Dechampa aep. Mechlinienaie 529 80
Ferré ep. Caaaleneia 530
Magnaaco ep Bolinenaia 530-33
Abaolvitur diacuaaio specialis de capite I , 633
Inchoatur diacuaaio apecialia de capite II. — Oratorea:
Monson y Martina aep. Granatenaia 534-37
Filippi ep. Aquilanua 537
Amat ep. Montereyenaia 538-39
Abaolvitur diacuaaio apecialia de capite II 539

iunii 9 25. Congregatio generalia LXVII 539-70
Inchoatur diacuaaio apecialia de capite III. — Oratorea:
Card. Rauacher aep. Vindobonenaia 530-44
Dechampa aep. liechlinienaia 544-48
Despres aep. Tolosanus 548-51
Bebnam Benni aep. Mausilienau rit. ayr. 551-61
Landriot' aep. Remensis 561-67
Amat ep. Montereyensis 567-70
ifistributio emendationum in prooemium constitutionis primae *de ecclesia Christi* 570

iunii 10 26. Congregatio generalia LXVIII 570-600
Continuatur d.iacuaaio specialia de oapite 111. — Oratorea:

Cnnttri

1870 JJapaploup ep. Aureliane· 57,0-76
Bala· ep. 88. Conceptioni· d· Chile 576-83·
Sola ep. Nicienaia £83 85
Vérot ep. 8. Auguatini 585-91
Diatributio'cmendationum in I et II cqput conatitutionia primae *tcdfUq Chruti* b9i'\
AIq 'oratore·:
David ep.-BrioeCn·» 591-96
Monaerrat y Ntvavro ep. Barcinonenai· 596-600

iunii 11 27. Congregatio generalia LXIX 600-28
Relatio de noqpullia patribua qui a cor£ a cilio diaceddbdi veniam petierunt 600
Continuatur diacuaaio apeciali· 'de capite IH. — Oratore·:
Papp-Sailégyi ep. M.-Varadin. rit rum. 601-05
Place ep. Mauilienaia 605-07
Gaataldi ep. Salutiarum 607-17
Callot ep. Oranenaia 617-90
Goilbcrt ep Vapincenaia 620-91
Magnaaco ep. Bolinenaia 621-25
Zelli abba· 8. Pauli de Urbe 625-98
Monentur patre· in proxima congregatione ferenda ease auffragia in emendatione· prooemii 628

28., Emendatione· ■ nonnulli· patribua propositae in congregatione generali auper prooemio conatitutionia dogmaticae primae de eerieasu *Chriiti* 628-32

29. Emendatione· in prooemium privatim exhibitae 639-36
Mermillod ep. Hebronenaia 632-33
Caixal y Extradé ep. Urgellentia 633-34
Ranxa ep. Placentinua 634'
Filippi ep. Aquilanua 634-35
Zelli abba· 8. Pauli 635
.Valaeochi ep. Tiberiadenaia „\ 635-36

iunii 13 SO. Congregatio generalia LXX 636-61
Indicuntor auffragia ferende deemendationibua in prooemium 636
Relatio nomine Deputation!· facta a Patritio Leahy aep. Caaaelienai 636-43
Proponuntur emendatione·, quarum nonnullae admittuntur 643
Continuatur diacuaaio apeciali· de capite III. — Oratore·: '
Card. Pitra 643-50
Regnault ep. Carnutenaia 651-52
Colet no. Lucionenaia 659-54
Ramirea ep. Pacenaia 654-56
Dreux-Bréié ep. Molinenaia 656-57
Caixal y Eatradé ep. Urgellenaia 658-61

31. Petitio ut fibia imponatur diacuaaioni capitia III 661

iunii 14 89. Congregatio generalia LXXI 661-709
Continuatur diacuaaio apeciali· de\oapite III. — Oratore·: *i*
Haynald aep. Colocenaia 669-71
luaaef patr. Antiochenua gr. melch. 671-76
Bravard ep. Conatantienaia 676-79
Demartia ep. G«)tellin.-Norenai» 679-81
Krementa ·ρ. Varmienaia 681-90
Vanoea aep. Fogaraajenaia 690-97
Frappai ap. AuJoge-auais 697 701

Anno CnainVi

18>0 Moneatur pafr·· ut qui loquendi Vealam obtinuerint, interainteengrefatibaibw. ne oratorum Ordo perturbet·· ^9'.

S3.. pliera nenaumrum patrum petiti· d· imponendo fine diaeuaaibai' capiti· III I ·, -/- · , 701 '

34. Emendation^· ■ nonnulli· patribnain congregation· generali factae aupqr ea' pite 1 et 11 conatitutionia dogmatical « primae *A eceUna* Gfrvat» 701-05

35. EmendaTtope· in caput 1 et II -privati»· exhibitae '■· , ' 706-O I
a. In eaput I
Caixal y Eatradé ep Vrgellenai· 706-<·1
b. In caput 11r
Cqixal y Eatradé ep. Vrgellenaia 707-05

iunii 15 36. Congregatio generalia LXXII 709-30
Indicuntur auffragia ferenda de emenda' tionibua capitia 1 et II · 70 I
Relatio nomine Deputation· facta · Bartholomaeb d' Avanio ep. Calve··, et Theanenai 709 91
Proponuntur emendatidnee. quarum non nullae acceptantur 791-22
Incidatur diacuaeio apeciali· eapitia IV — Publicantur oratore· 722-23
Aep. ladrenaia conqueritur apud prae •idea do omiaao' eiua nomine inter z oratore· 72.3,
Oratore· :
Cud. Mathieu aep. Biauntinua 723-24
CVd. Rauecber aep. Vindobonenaia \, 724-30 ,

iunii 18 37. Congregatio generalia I.XXIII 7ÏO-59
Publicantur novi orator·· 731
Continuatur diacuaaio apeciali· Capitia IV — Oratore·.
Card. Pitra ' 731-39
Card. Guidi aep. Bononieoaia ' 740-48
Card, de Bonnechoae aep Rothomagen·» 748-51
Card. Cullen aep. Dublinenaia 751-5'.·

iunii 90 38. Congregatio generalia LXXIV 759-91
Publicantur noti oratore· 761'
Continuatur diacuaaio apeciali·capiti·IV — Oratore·:
D Aranio ep. Calvenaia ac Theanenai, 760-67
Bnllerini patr. Alexandrine· 767-7!
Valerga pair. Hieroeolymitanua 775-84
Mac Hale aep. Tuainenai· 784-*
Alemany aep. 8. Franciaci 790-97
Monitum ne oratore· in diacuaaiona apeciaK capitia IV redeant ad diecumionem generalem 791

iunii 99 39. Congregatio generalia LXXV 797-832
Publicantur novi oratore·. — Repetitur monitum ne oratore· in diacuaaiom apeciali capitia IV redeant ad diacna •ionem generalem. — Monentur patrer ne dent aigna approbationi· v·1 re probationi· · 791
Continuatur diacuaaio apeciali· capitia IV. — Oratore·:
Apuuo aep. Surrentino· 798-80-
Spaocapietra aep. Smyrnenaia 802-0«
Errington aep. Trapeauntinua 806-08
Vitelleachi aep. ep. Auximanna 808-13'
Csuuclly .■'ep. HsHfari·"·»

ai^ Ch B1HT1

1870 •r La .Tour 'd Auvergne Bituricensis- $19-23

Marlins atopÔranateqsie ,8Î3;32

iunii 23 40. Congregatio generafis'LXXV1 83^68<
Publicantur novi oratoreJI — Continuatùr dimmissio sjittciidfs capitis IV.,--
Oratores:
Masipas a.ep. Irdrensis •83'4'4(1
Landriot aep. Remrôsis 840-53
Boilrigû aep. Burgajaais 851-6
Lynch ar|^|Ton>ntinüs 860^62i
Lpsana e^jlJhigeTlensis 882-68

4L "Aliquot patrum petitiones de &ne .imponendo discursioni ca^is IV 868-69

'iunii 35 42. Congregatio,generalisLXXVI1 870 902
publicantur novi oratores. — Continuatur discjusMo specialis çapitis IV.
Oratores:
Whelan ep, Whet lingensis 870-76
Legat ep Tergestinus 876-79
Cantiniorri ep..Parmensis 879-83
Keane ep. Cluynenais 883-90
Ketteler ep Moguntinus 890-99
acarrière ep. ohm Guadalupensi» 89V-9J2

*.iunii 28 43T Congregati»» generalia LXXVIH 9ÎI2-28
Continuatur di»cu»aio apeeialia capitia IV. Oratores:
Vitali ep. Ferentinas •90Î-05
(iinouWii.ac aep. Lugdunensis 905-10
Caixal y Extradé ep. Crgollensis 9.10-16
Amat ιφ. Montereyensis 915-20.
Moriarty ep. Kthriensis 130-28

iunii 30 44. Congregatio generalis LXX1X 928 67
Relatio de nonnullis episcopis qui a concilio discedendi veniam petierunt' 928-29
Continuatur discussio specialis capitis IV Oratores:
Sergent ep. Corisopitensis 929-32
Zelo ep. Aversanus 933 37
Martin ep. Paderbornensis 937-44
Ferre ep. Casalensis 944 53
Maupoint ep. 8 Dionysii Reunionis 95x3-55
Vérot ep. S. Augustini 955-66
Annunciatur mors loannis Derr'y ep. Clonfertensis 967

iulii 45. Congregatio generalia LXXX 967-1002
Continuatur diacuaeio apeeialia capitia IV. — Oratore»:
Pajâ y' Rico ep. Conchenaia 90-83
Colet ep. Lucionenaia 983-86
Maret ep. Surenaia 986 88
David ep. Briocenaia 988 94
Adatnea ep. Luxemburgenaia 8-97
Oreith ep. 8. Galli 997-1003
Monentur patrea in proxima oongregttione auffragiia proponendum Mae textum tum prooemii tum capitia I et II acbematia d« *ecclesia Christi* noviaaime adaptatum; item congregatione» generale» hora octava ante meridiem deincep» eeae habenda» 1003

46. Conatitutio dogmatica prima da *techna CiriiH* Prooemium, caput I et II noviMime adaptata 1003-03

CaiisTi

iulii S 47. Uqi»greg»tiâ generali» I.XXXΓ- 1904-42
Kxquiryafur suffragia de^ploqetnio.' nec non 4e i et II lapite e'cben^iis </e
Clrwft'noviter a Depptatiope adaptatif et a genexali congregatione approbantor 1004
Contmc^rtury (discussio specialis βιψΓ-tis 'IV. Oratores;
'Ntflty qp. Midensis- I'05 11
Mermillod ép.' Hebronensis 1012
^Mêignati· ep>CatalautHMisis 1012 15
KaniadH» ep. Eloensis 1015-10
Martinez ep. 8 C.hristophori de Havana 102(1 26
Moreira ep Aytocuquensis 1026-27
Ag^çarbati ep. Seqogalliensis 1027-34
Oastahii ep. Salutiarutn 103J-38
Freppel ep. Atadegavensi» (038 41
Monentur patres in proxima congregatione ferenda esse suffragia in emendatione» tertii capitis et canonis' 1Q12

iulii. 4 48. Congregatio generalis LXXXII 1042 46
Relatio de nonnullis episcopis qui a concilio discedendi veniam petiecupt
Plure» oratore» loquendi veniae renuntiant 1042-43
Orator: Gandolfi ep. Coruetanus et Centumcellensis 1043 45
AJii plutea „oratore» obtentae loquendi veniae renuntiant 1045
Orator: (.'allot ep (irancnaia 1045-46
Alii oratores pariter loquendi veniae renuntiant — Absolvitur discussio

49. Orationes habendae et non habitae ob renuntiationem 1047-80
a) Blanchet aep. Oregonopolitanu» 1047-50
b) Ricciardi aep. Rheginensia 1050-59
c) Franchi eep.Theaaatonicensis 1059-67
d) Dorrian ep. llunengis et Connorensis 1067-70
e) Jekelfaluay ep. Alba-Regalensis 1070 80

50. Emendationes a nonnullis patribus in congregationibus generalibus factae super caput III constitutionia dogmaticae primae *de ecclesia Christi* 1080-98.

51. Emendationoa in caput III privation exhibitae 1098-99
Bernadou aep. Senonensia 1098
Allou ep. Meldenaia 1098
Anonymu» 1098
Ricoa generalis Minimorum 1098
Cugini aep. Mutinensia 1098
Anonymes 1099
Card. Berardi 1099
Sergent ep. Cpiten»ie 1099

iulii & 53. Congregatio generali» Lxxxhi 1099-119
Indicuntur suffragia furenda de emendationibus capitis III constitutionis prima· <h *eccUtia Chritti* 1100
Relatio nomine Deputations facta a Fr. Zinelli ep. Tarvisino 1100-17
Proponuntur emendationes in hoc caput quarum nonnullae acceptantur; altera ero canonem respiciens, quae e

λ>ιo CHRISTI

1870 bebatur iuxta iuodum a Deputatione propositum. reclamantibus aepp. Colocensi et Parisieam, differtur in sequentem-coBgregatninem 1117-19

53 Moniium quo intimatur congregatio generalis die 11 tulii habehda 1119

54. Canon 111 ckpitia.Π1 constitutionis dogmaticae primae jjs *tèclfsia Chrinti* ad mentetn emendationum in congregationibus generalibus_propbjdtarum nformatu» 1119

iulii 9 55. Querela de adJ'B'ine quadam ad canonetn čapiti U1' constitutionis primae ric *eccle.na' Christi t* 1119-21

56. EmewaOones a nonnulKs patribus congregationibus generalibus factae super capite IV ronatiiutwnis dogmaticae primae *tU ecclesia (Aristi* 1121-40

67. Emendationes in caput IV privatio^ exhibitae 1140-94

Meurin ep Asc.ihmensia 1140-51
Scnestréy aep Rotenais 1151 53
Vitelleschi aep. ep Auximanus 1153
Hefele ep Roffenhurgetisit 1153 54,
Gnith ep Sangallensis 1154
Failli eo. Groasetanus 1154 57
Dreux-libéré ep. Mohnensis 1158-60
Wicart ep. Vallis \ idoiit» 1160
Scandetis ep Antinoensis 1160-<»2
Corradi ep. Balneoregienaia 1162-63
VHathorne ep Birminghamiensis 1163-64
Farina ep. Vicentmua 1164
Savini vic. gener. Carmelitatum vet. <»bs 1164'6
|knonymus 1166
Anonymus , 1167
Anonymus 1167
F»»eaccetii ep Lystrensis 1J67 68
Dabert ep Petrocoricensia 1168-69
Ma^et ep. Surenaia 1169
Lipovnicrki ep. M. Varadinenaia 1169 70
Zunnui Casula ep. Vxellensia et Terrnlbensis 1170-74
Marinelli ep Porphyriensis 1174-»8
Anomtnua 1178
Dechamps aep. Mechliniensis 1178 79
Anonymus 11'9
Dupanloup ep. Aurelianensis 1179 82
Bravard ep Con^tantiensis 1182
Guilbert ep. Vapincenais 11m2
Anonymus 1162
Anonymus 11K2
'D'Avanao ep. Calvenais llb3
Hefele ep. Rottenburgenais 1183 84
Ricciardi aep. Rheginensis 1184-85
Pedicini aep. Barensis 118s
Pettinari ep. Nucerinus 1185 86
Serra ep. Dauliensis 1186
Franchi aep Thessalonicensis 1186
Mermillod ep. Hebrunensis 1186-88
Card. Mertel 1188-93
D'Avanso ep. Calvenais 1193
Seneatréy ep. Ratisbonensis 1193-94
Manning aep. Westmonasteriensis 1194
Gasser ep. Brixinensis 1194

58. Correctiones stylisticae e| aliae emendationes a Deputations fidei propositae 1194-95

Amo Chtisti

<^1870.

<iom capieia IV ronatitutiooia primae *df/ccletia Christi f* 1195-200
a. P'»»tulatvk.«ederim epp. 1195-96
c/Postulatio duorum epp. 1106 97
d. Postulatio ttium et viginti ep^ 1197;
e Ppstulatio quindecim epp.
f.î Γ\rotul.Atio muni ep^ 1196
Poatulÿtkic'vp. (landavettsis 1199
h Altera postulatio eiusdem ep 5 1199-1200

'iulii 1b 60. Congregatio generali VAXXIV 12UO-41
ReUtn^Fr. Zmelh p. Tarvtsini de emendatione in hesterna congregatione dilata' 1200-03.
Suffragiis.proposita acceptatur 1203
Indicuntur suffi sgia de emendationibus iq caput IV ferenda Γ2O4
Relatio Vine. Ganger ep. Brixinensis iu lt(M-3O
Suffragiis proponat 1231 32

talum.

bl. C»m»tHutio <i.i *de ectle^ia* novissime adaptata 1232-35

drfituXionis formularii 1235

63. Constitq^eo dogmatica prima </r *ecclesia* subinonda 1236-41

iulii 13 64 Congregatiogenerali» LXXX\ 1241-302
Relatio <ie pigribu čpi copia qui * concilio discedendi ὁ ,ιηηπ) petierunt 1241-42
buffragia exquiruntur quoad canone» qui ad caput I et 11 referuntur 1242 43
Suffragiis proponuntur et approbantur viMMi ne adaptata a Imputatione 1243
Suffragio» suburitur integrum schema *de ecclesia* (Αγ,ι0 1243
Nomina patrum qui *pro* vel *contra* schema senserunt 1243-53
Annunciatur mors duorum concilii patrum 1253

66. Animadversione» et emendationes a nonnulli patribu pnvatim propositae 1253-59
Card. Berardi 1253-56
Guerriii ep. Ltngonensis 1256-57
Targioni ep. Volaterranus 1257
Monetti ep. Cerviensia 1258
Ravinet ep Trecensis 1258
Faict ep Brugensia 1258-59
Frangipane ep Concordiensis 1259
Teppa praeponitur» gener. Barnabitarum 1259

66. Petrum aliquot contra calumniosos libello» protestatio 1260-61

iulii 14 67. Oratoria Anglorum epistola ad aep. Westmonasterieusem 1261-62

a h o T CHXIÎTI — 4870 iulii 14

(8. Moôatitutionem *dt tet-Utia* animadversione· quaedam summo pontifici oblatae . 1262

69. Monitum de generali oongregatione die 16 iulii habeq^a / 1262-63

70. Exceptiones ie conatitutionoia dogmaticam primam dh *tcclttia* CArixb a non--nullia patribus in congregatione generali factae 1263-302

In prooemium :

Caixal y Eatradé ep. Uraelleneia 1260
Majoraini ep. LaqUedognnsis 1264
Pettinsri ep. Nucerinus 1264
Majoraini ep. Laquedonienaia 126)
Meurin ep. AacalonenaiaV 1264
Mérode aep Melitenenaia 1264-65
Barberi ep. Neocaatrenaie 1265
Riccio ep. Caiacenaia 1265
Attanaaio ep. iam Liparenaia 1266
Amat ep. Montereyenaia 1266
Alberti ep. SyréWsis 1265
Attanaaio ep. iam Liparenaia 265-66
Mérode aep. Melitenenaia 1266
Riccio ep. Caiacenaia 1266
Barberi- ep. YJeocaatrenaia 1266
Mérode aep. Melitenenaia 1266

•Jn caput I.

Caixal y Eatradé ep. Urgellenaik 1266-67
Attanaaio ep. iam Liparenaia 1267
Alberti ep Syrenaia 1267

In caput II :

Caixal y Extradé ep. Vrgellenata 1267
Amat ep. Montereyenaia 1267-68
Attanaaio ep. iam Liparenaia 1268
Riocio ep. Caiacenaia 1268
Mérode ep. Melitenenaia 1268
— Attanaaio ep. iam Liparenaia 1268-71
Alberti ep. Syrenaie 1271
Attanaaio ep. iam Liparenaia 1271'

In caput III ;

e Landriot aep. Remensis 1271
Hindi ep. laxirenaia 1272
Majoraini ep. Laquedonienaia 1272
Dubreil aep. Avenionenaia 1272
Melcher· aep. Colonienaie 1272
Riccio ep. Caiacenaia 1272
Anonymue 1272
Gallo ep. Abellinenaia 1272
Hindi ep. laxirenaia 1272
Melchiaedechian ep Erxernmienaia 1272
Dreux-Bréaé ep. Molinenaia 1272-73
Majoraini ep. Laquedoniénais 1273
Gallo ep. Abellinenaia 1273
Majoraini ep Laquedonienaia 1273
Milella ep. Aprutinua 1273
Farao ep Mardenaia 1273
– Gentili ep Dionyaienaie 1273-74
Attanaaio ep. iam Liparenaia 1274
Barberi ep. Neocaatrenaia · 1274
Tarnôcxy aep Saliaburgenaia 1274
Melcher· aep. Colonienai· 1274
Mérode aep. Melitenenaia 1274
Card. De Silveatri / 1274-75
Régnault ep. Carnutenaia 1275
· Jandel mag. gener. Praedicatorum 1276
Gallo ep Abellinenaia 1276
Amat ep. Montereyenaia 1275
Cerruti ep. Savonensis 1275-76
Caixal y Eatradé ep Urgellenaia 1276

A««o Chbnti — 1878

» In caput IV:

' M.ôceagatta ep. ZenoQolitanua 1276
Majoraini ep. Laquedonienaia^ 1276
· Tiaxani aep. Niaibenua 1276-77
Caixal y Eatrqdé ep.Urgellenaia 1277-79
Régnault ep, Carnutenaia 1279
Melcher· aep. Colonienai· 1279-80
Tarnôcxy aep. Saiiabdrgenaia 1280
Tinani aep. Niaibenua Ü180.
Hindi ep. laxirenaia 1280
Melcher· aep. Colonienai· 1280
Tarnôcxy «ep Saliaburgenaia 1280
Dubreil aep. Aveoionenaia 1280
Beroadou aep. Senonenaia 1280
Barberi ep. Neocaatrenaia 1280
Landriot aep. Remenaia 1280
Melchera aep. Colonienaie 1280
Tarnôcxy aep. Saliaburgenaia 1980-81
Aaiftari aep Epheainua 1281
Card. Trevisanato patr. Venetiarum 1284
^Milella ep Aprutinua 1281
Roaati ep. Tudertinua · 1281
Djdaplaceep Hadrianopolitanua 1281-82
Gentili ep. Dionyaienaia 1282
Amat ep. Montereyenaia 1282
Gallo ep. Abellinenaia 1282
Mérode aep Melitenenaia , 1282
Dreux-Bréié ep. Molinenaia 1282
Formiaano ep. Nolanua 1282 83
Cerruti ep. Saronenaia 1283 84
Marchich e[n Cattarenaia 1284
Blanco ep. Abulenaia 1284
Attanaaio ep ian> Liparenaia 1284
Meurin ep. Aacalonenaia 1284
Payiy Rico ep. Concheneia 1284-86
Martinet aep. de Manila 1286
Meurin ep. Aacalonenaia 1285-86
Dreux-Bréxé ep. Molinenaia 1286
Rodrigo Yuato aep. Burgenaii 1286-87
Valaecchi ep. Tiberiadenaia • 1287
Pace ep. Amerinua 1287
Salxano ep. Tanenaia 1287
Moreyra ep. Ayaouquenaia 1287-88
Delaplace ep. Hadrianopolitanua 1288
Bovieri ep. faliacodunenaia 1288
Alberti ep. Syrenaia 1288
Régnault ep. Carnutenaia 1288
Card. Treviaanato patr. Venetiarum 1288
Gallo ep. Abellinenaia 1288
Tarnôcxy aep. Saliaburgenaia 1288
Salxano ep. Tanenaia 1288
Meurin ep. Aacalonenaia 1289
Delaplace ep. Hadrianopolitanua 1289
Melchers aep. Colonienaie 1289
Attanaaio op. iam Liparenaia 1289
Régnault ep. Carnuteiflia 1289
Valaecchi ep. Tiberiadenaia 1289
Boatani aep. Tyrenaia 1289
/ .De Ferrari aep. Naupactenaia 1289-90
Valaecchi ep. Tiberiadenaia 1290
Guardi praepoa. gener. Miniatrantium infirmi· 1290
Formiaano ep. Nplanua 1290
Card De Silveatri 1290-91
Beai ep. Canopenaia 1291
Face ep. Amerinua 1291
Card. 1 ■eriaanato patr. Venetiarum 1291
Anonyi 1291
Baciai ep. Cariopolitafiua 1291
Dubreil aep. Avenionenaia 1291
Hindi ep. laxirenaia 1291

Ano Cbkixti 1870

Atàa.

Bernadou aep. Senohetsjs 1291-92
Pukalskiep. Tarnoviend· 1299 93
Riccio ep. Caiacenais 1293
Orrefco ep. de Sereua 1283
Mérode aeg. Melitenensis 1293
Verroltea Colupibice^ 1293
Landriot aep. Remensis 1293
Mérode aep. Melitenénais 1293
Barberi ep. Neoeastrensis 1293
Anonymua 1293
Moretti ep. Imoleusia . 1293
Tizzani aep. Nisibenus 1294
Gallo ep Abelliaensis 1.94
Amat ep. Montereyensis 12'4
Dreux-Brété ep. Molineqsis 1294
Gentili ep. Dionysiensis 1294
Pettinari ep. Nucerinus 1294
Card Guidi aep. Bononiensis 1294
Dreui-Brézé ep. Molinensis . 1294-95
Salzano ep. Tanensis. 1295-96
Dvlaplace ep. Hadrianopolitan ua 1296
Rosati ep. Tudertinus 1296
Monzon y Martin» aep Granatenaia 1296-97
Blanchet aep Oregbnopolitan ja 1297
Demers ep. Vancouveriensis 1297
Valsecchi ep. Tiberiadensis 1297
Payé y Rico ep. Conche'naia 1297
Régnault ep. barnutensis 1297-98
Mekbisedechian ep. Erzerumie naia 1298
Dreux-Brézé ep. Molinensis 1298
Card. Trevisanato pair. Venetiarum 1298-99
Monzon y Martin» aep.-Granatqpaia 1299
Conde y Corral ep Zamorensia 1299
Marchich ep. Cattarensis 1299-1300
Monzon y Martine aep. Granàtsnaia 13''0
Bovieri ep. Faliscodunensis 13'0
Dreux-Brété ep. Molinensis 1300
Delaplace 'bp. Hadrianopolitatlue 1300
Valsecchi ep. Tiberiadensis 1300
Pace ep. Amerinus 1300
Card. De Silvestri 1300-01
Dubreil àep. Avenionensis 1301
Mac Closkey aep. Neo-Eboracenaia 1301
•Verrollesep. Columbicensis 1301
Vllathorne ep. Birmînghamie laia 1301
Bernadou aep Senonensis 1301
Card. De Silvestri 1301
Martinez ep. S. Christophori e Havana 1301-02
Demere ep. Vancouveriensia 1302
Rosati ep. Tudertinus 1302
Valsecchi ep. Tiberiadensis 1302
Marchich ep. Cattarensis 1302
iulii 16 71. CongregatiogeneralisLXXXV'I 1302-21
Relatio de exceptionibus a patribue datis in prooemium nec non in caput I

ClBIftTf 1870/

•t II Maatitutionix *tccletia* facta a B. D'Avanao ep. Calventi et Theanenéi 1303-10
Relatio Fr. Zinelli ep Tarviaini de exceptionibus in caput III eiusdem constitutionis 1310-14
Relatio V. (lasser ep. Brixinenaia de exceptionibus in caput IV eiusdem constitutionis 1314-17
Exquiruntur suffragia de duabus tantum exceptionibus.' quae ὐ generali congregatione approbantur 1317-18
Protestatio enioéum praesidom neonon totius concilii contra libellos *(t √ni* Arari» *du counit* 1318-19
Datur facultas patribus a concilio abeundi ad tempus sire ratione valetudinis sive ratione negotiorum «uae dioecesis 1319
Relatio de nonnullis patribus qui a concilio discedendi veniam petierunt 1319-20
Monitum de sessione publica die 18 iulii habenda 1320-21

iulii 16-17 72. liitterae. quibus nonnulli patres sum mum pontificem rogant, ut constitutionem de ecclesia aliquo modo temperet, quo ipsi possint sessioni publicae intéresse 1321-28
Epistola ep. Aurelianensis 1321-22
b. Epistola aep Parisiensis 13'22
Altera epistola ep. Aurelianensis 1323
d. Epistola aep. Voltiniensis 1324
Epistola ep. Moguntini 1324
f Epistola card. Schwarzenberg aep. Pragensis, quacum ad concilii secretarium mittit, a) protestationem LV epp, bi alteram protestationem IV epp., c) -tertiam ep Eporedienais, d) quartam ep Osnabrugensis 1324-28
g. Epistola ep. Petnculani 1328

/K .Sejtjhio *pullira quarta* 1327-50

iulii 18 1. Intimatio per cursore» facienda, doad quoque dimisso exemplari 13j7-28
2. Instrumentum a protonotariis apostolicia confectum super sessione quarta 1328-37
3. Nomina patrum qui quartae sessioni interfuerant 1337
4. Professio fidei de pontificia infallibilitate a theologis et secretariis episcoporum sacrosanct, concilii Vatkati coram sanctissimo domino nostro Pi·· papa nono facta dje 18 iulo 18'0 1347-M)

Araamti ia BaUrU. apid Habart·· Welter. BihUopoU·, MCMXXVII
Typogrephia <k U SociAM 4'tdilioa Miaal i Anheu ƒBu)

8ACR0RUM
CONCILIORUM
NOVA ET AMPLISSIMA COLLECTIO.

TOMUS QUINQUAGESIMUS SECUNDUS.

SACROSANCTUM
OECUMENICUM CONCILIUM VATICANUM
1869-1870.

PARS 8KOUNDA.

ACTA SYN0DAL1A

SESSIONS PUBLICAE ET CONGREGATIONES GENERALES.

XXIII.

DI8CU88IO SCHEMATIS REFORMATI CONSTITUTIONIS PRIMAE *DE ECCLESIA CHRISTI*

1870 maii 13 - inlii 18.

Aurrium editore *monitum.* - Cum schema constitutionis de *eodeeia Christi,* quod in tomo praecedenti habetur, praesertim vero caput eiusdem XI nec non caput addendum acriter a nonnullis patribus impugnata fuissent, -ut ex exhibitis supra animadversionibus satis liquet, eminentissimis concilii praesidibus, probante summo pontifice, setius visum est singularem constitutionem proponere super gravissimo illo doctrinae capite de primatu atque infallibilitate Romani pontificis. Quapropter mutato ordine prioris schematis, placuit caput undecim im da primatu nec non additamentum de infallibilitate, quae doctrina in novo schemate quatuor capita complectitur, seorsim tractanda concilio tradere, proposita ea constitutione quae mox dabitur. Haec quominus in examen statim vocaretur, multum ii desudarunt qui *antiinlalli·bdutae* dicebantur, atque in primis episcopus Aurelianensis, qui oretenus et litteris datis ipsum adiit summum pontificem, obnixe rogans ut tam grave periculum ab ecclesia groeretur. Immo strenuum athletam non puduit in memoriam Pii Noni revocare lot rantosque labores a se praeterito tempore pro ecclesia susceptos, et pristinam quoque amicitiam, quam dolebat ex venerandi pontificia animo iam excidisse. Tantam audaciam ut aliquatenus cohibkvt, summus pontifex praefato episcopo sequentes dedit litterae, quas libens profero, ne Aurelianetuium ooniuratiooe omnino pereant. Exstant in volumine epistolarum anni 1870, num. 103, pag. 88, quod in tabulario Secretaries Statue asservatur. Sunt autem tenoris sequentis:

Venerabili fratn Felici epucopo Anrelianenei

PIUS PAPA IX.

Venerabilis frater, salutem et epostolioam benedictionem. Nomine tuo, venerabilis frater, non aliter nunc afficimur, quam antae fuerimus affecti, nec minus te diligimus, aut minoris, quam antea, facimus dona tibi a Domino largita. Verurti paternus ipse, quo te prosequimur offectus nos te, tam oonstanter dissentientem a plenaque venerabilibus fratribus tuis et a maxima cleri populique catholici totius orbis parte monere compellit, ne velis sapiens eoae apud temetipsum et inniti prudentiae tuae; nosti enim errosea omnes et haereees inde manasse, quod eorum auctoras, se prae caeteris sapera arbitrati, noluerint s^uiescerv communi ecclesiae sententiae. Profecto ai studium veritatis et ipsum episcopale munus postulent ab iis, qui ia concilium convenerunt, ut perspicue ac libere prodant difficultates, quas alicui definitioni aut decreto obstare arbitrantur; nemo idcirco censebit, licere cuique omni ope contendere, ut alica omnes ad suum iudicium pertrahat, potissimum vero cum pro certo habeat oecumenici concilii res ita a Spintu sancto moderari, et ita illustrari mentes sc inclinari patrum voluntates, ut nihil quod oertum non sit et revelatum, niiiilque quod in ecclesiae utilitatem non vergat definiri possit aut constitui. Quas sane animadversiones prudentiae tuae eo fidentius proponimus, quod multis abhinc annis didicerimus, te olim, dum in minoribus versabaris, simplicitatem fidei credentium secutum, longe aliter sensisse quam in praesentiarum. Redi quaeso, venerabilis frater, ad auream illam parvulorum simplicitatem; ad quam nisi converti conemur, non intrabilnus in regnum caelorum. Praeiudicatas abiicito opiniones, quae characteris-tui sanctitatem obscurare possunt, quaeque si non plane perniciosa, inutilia certe praestarent ecclesiae dqoa ingemi, alacritatis, eloquentiae, quibus te Deus in sui noioinis gloriam suique regni dilatationem liberaliter ditariL Ea certa m ta est affectuum vis et comparatio, a qua nobis quod cupimus sperare liceat. Quamobrem Deum rogamus, ut clarius tibi suo lumine affulgeat suaque gratia validius opituletur, eiusqae favoris

•urpicem et praecipua· nostrae benevolentiae pignua apoetolicam benedictionem etc. Datum Romae apud 8. P»trum dia 2 maii anni 1870, pontificalia noatri s^inogrigeaimoquarto.

Pius papa IX.

Quoniam vero mihi ƥpropositi non eet singula peAequi, red ea tantum monumenta exhibere quae ad concilium strictimime pertinent, ad ea iam progrediendum quae ad dictam constitutionem spectant.

1.

\Monittun qup patribus mittitur aobama constitutionis dogmattoae primas de ecclesia Christi.

1870 maii 9.

Mittitur huic folio aiiiectum schema constitutionis dogmaticae pnmat *de ecettiui ftkruti,* reformatum iuxta obaenationie patrum in scripto missas, una cum relatione ad ipsum pertinente.

—v Proxima congregatio generalis habebitur feria VI Jgiius hebdomadae, die 13 curtantis mensis maii, in qua fient duae relationes. Prior versabitur circa conditione a nonnullis reverendissimi patribus nuper in ivtu ferendi suffragio super schema dr portio ca*techimo* adiectas suffragio suo. quae typis impressae una cum schemate de parvo catéchisme iuxta emendationes a patribus admissas novissime adaptato quam pnmiim distribuenturl. Altera autem pertractabit constitutionem dogmaticam primam dr *ecderia l'hrieti,* quae nunc distribuitur.

In prima dein congregatione generali, quae hanc subsequatur, fiet discussio generalis de schemate huius constitutionis dogmaticae primae de eoctesio *Chritti:* et reverendissimi patres, qui de hoc schemate loqui voluerint, poterunt interim suum disserendi propos: Uim modo solito ' significare : qua tamen in re denuo monentur, ut rationem pgendi num. 7 et 8 decreti dati die 20 februarii huius anni praescriptam accurate sequantur.

E secretaria concilii Vaticani die 9 maii 1870.

losepbus episcopus Sancti Hippolyti, secretarius.

2.

Mitto novato ooaoUil Petram, ut a praeeirllbua ooaoedatur duplex dlcusato gansraU·, uaa da prtmatu, altara da ƥafMlihilitoto

1870 msii 11.

Eminentissiiui ac reverendissimi domini!

Ex monito, quod simul cum schemata de primatu et infallibilitata nobis communicatum est, intellexinAis pro cvnctia quatuor capitibus unam duntaxat discussionem generalem instituendam fora. Attamen ea est capitis quarti ratio, ut peculiarem discussionem generelem omnino exigat. Quid est unius horae spatium ad gravissimam et difficillimam infallibilitatia pontificiae quaestionem accuratione debita pertractandam ? Sed praeterea da modo, quo doctrina haec in schemate exhibita ret, agendum et emendationes, quas orator expedire censeat, proponendae erunt : id autem ab iia, qui tantam rem diligentius explanare desiderent, eodem quo generarim de ea dixerint, die praestari nequit : unde mentem aperiendi tempore tmn arctis limitibus circumscripto reclamationibus non iniquis ansa praeberetur. Cum igitur eminentiarum vestrarum sit decernere an discussio generalis de sdsamato integro vel diviso habenda sit, dividatur, rogamus, ita ut de capite quarto peculiaris discussio generalia habeatur, qua absoluta ad specialem transeondnm erit

Eximia cum veneratione permanemus eminentianun vestrarum reverendissimarum humillimi et devotissimi servi veri

Datum Romae 11 maii 1870.

Fr. card. Schwarsanberg m. p. archiep. Prag.

loseph. Othmar. card. Rattacher m. p. archiep. Viennent.

Ioannas Simor m. p. arcbiepiscopus Strigon. et Hungarian primas.

Maximilianu» Ion. archiepp. Salisburg.

Gregorius, archiep. Monae, et Fris.

Michael, arcbiepiscopus Bambergensis m. p.

Fridericus m. p. arcbiepiscopus Olomncensis.

Ludovicus m. p. archiepiscopua ('olocensis et Bacsiensis.

Francircus Xaverius archiepisoopue Leopoliensis lat. rit.

A lergo propria lorrphi Feuler eerretarii manu:

„At istud non concedendum videbatur, ne eaedem ns inutiliter repeterentur, et discussio, ingruentibus iam caloribus aestivis, nimis protraheretur.

Ad acta, absque responso."

3.

Constitutio dogmatica prima da ecclesia Christi reverendissimorum patrum sumini proposita.

PIÜS EPISCOPUS

servus servorum Dei sacro approbante çpneilio ad perpetuam rei, memoriam.

Pastor aeternus et eposopus animarum nostrarum, ut salutiferum redemptionis suae opus usque ad consummationem saeculi perenne redderet, sanctam aedificare ecclesiam decrevit, in qua veluti in domo Deil .viventis fideles bmnee unius fidei et cantatis vinculo continerentur. Ideo enim, priusquam clarificaretur, rogavit Patrem, ut credentes in ipsum omnes unum essent, sicut ipee Filius et Pater unum ƨunt Sapientissimus igitur architectusl ad hanc fidei et communionis unitatem in sua ecclesia iugiter conservandam, in beato Petro apostolo instituit perpetuum utriusque unitatis principium ac visibile fundamentum, super cuius fortitudinem aeternum extraeretur templum, et ecclesiae caelo inferenda sublimitas in huius fidei firmitate ƨonsurgeret Contra quod fundamentum divinitus positum, quoniam portae inferi maiori in dies odio undique insurgunt, ad catholici nobis commissi gregis custodiam, incolumitatem, augmentum, sacro approbante concilio iudicamto necessarium esse, doctrinam de institutione, perpetuitate, ac natura sacri apostolici primatus, a quo totius ecclesiae vis et salus dependet, secundum antiquam atque constantem universalis ecclesiae fidem cunctis fidelibus credendam et tenendam proponere, atque contrarios, eoaque dominico gregi adeo perniciosos errores debito condemnationis iudicio proacribere.

CAPUT I. — De apostolici *primatui in beato* msrititrione.

Docemus itaque at declaramus, a Christo Domino iuxta •vangeiii testimonia primatum iurisdictionis in universam Dei ecclesiam immediato et directe beato Petro apostolo promissum atque collatum fui··. Ad unum namque Petrum Christus Filius Dei vivi dixit : Et ego dico tibi: quia tu ea Petrae, et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam, et portae inferi non praevalebunt adversus eam : et tibi dabo davee

ı I·· habentor segre te altare tress, «i. Utot
* Mar retginalia sab nren M.

› Ct 1 Ttas. m, IA
• Cf. Isaa. XVn. 1,11 see·
» Ct 1 Ore. m, IA
• Alto M. «aIT (sLm) ŋ»-II la ta Natato mi. (lllgaa, Mr. XaA, UT> MAJ

regni caelorum : et^quodcutoque ligaveris super terrem, ent ligatam et ia easlis : «t quodcumqu» solveris super tama, ent solutum et in caela'. Atqw uni Simoni Petro oontuht Iseut poet suam rmuneotioaem summi pastoris et tectorie iuriadictioMm in totum ipsius ovile dimne: Pesos agnos rasos, pasce oves mees* Huic tam manifestas morarum Scripturarum doctrinae, ut ab ecclesia catholice semper -intellecta est, aperte opponuntur damnandae eorum sententiae, qui constitutam a Christo- Domino in sua ecclesia jagiminis formam pervertentes negant, solum Petrum prae omnibus apostolis sive seorsum singulis sive omnibus simul vero proprioque iurisdictionis primatu fuisse a Christo instructum ; aut qui affirmant, eumdem primatum non immediate, directeque ipsi beato Petro, sed ecclesiae, et per hanc illi ut suo ministro delatum fumee.

A

B

CAPUT 11. — *Dr perpetniiatr prmatue Petri in Romanie pontificibne.*

Quod autem in beato apostolo Petro princeps paetorum et pastor magnus ovium Dominus Christus Feeue jn perpetuam salutem ac perenne bonum ecclesiae instituit, id eodem auctore in ecclesia, quae fundata super petram ad finem saeculorum usque firmiter stabit, iugiter durare nocuae est. Nulli etfim dubium, immo saecidis omnibus notum est, quod sanctus beatiseimueque Petrus, apostolorum princeps et caput, fideique columna et ecclesiae catholicae fundamentum, qui a Domino nostro lesu Christo et Salvatore humani generis ac Redemptore, claves regni accepit, ad hoc usque tempus et semper in suis successoribus, episcopis sanctae Romanae sedis, ab ipso fundatae, eiusque consecratae sanguine, vivit et praesidet et iudicium exercet *: ita ut, quicumque in hac cathedra Petro succedit, ia iuxta Christi ipsius institutionem primatum Petri in universam ecclesiam obtineat. Manet ergo dispositio veritatis, et beatus Petrus in accepta fortitudine petrae perseverans suscepta ecclesiae gubernacula non reliquit5.

C

CAPUT 111. — *De vi et miione primatne Romani pontificie.*

'Hinc inhaerentes tum praedecessorum nostrorum Romanorum pontificum decretis, tum praecedentium conciliorum generalium disertis, peropicuisque definitionibus, innovamus oecumenici concilii Florentini fidei professionem, qua credendum ab omnibus Christi fidelibus est. sanctam apostolicam sedem, et Romanum pontificem, in univrreum orbem tenere primatum, et ipsum pontificem Romanum successorem eoae beati Petri principis apostolorum, et verum Chnsti vicanum, totiusque ecclesiae caput, et omnium Christianorum patrem ac doctorem exister», et ipsi in beato Petro pascendi, regendi ac gubernandi universaIsm ecclesiam a Domino nostro lesu Christo planam potestatem traditam esse ; quemadmodum etiam in gestis oecumenicorum conciliorum et in sacris canonibus continetur.

D

Docemus proinde et declaramus, hanc. quae proprie est episcopalis iurisdictionis potestas, ordinariam esse et immediatam, erga quam particularium eccleeiaruro, cuiuscumque ritus et dignitatis, pastore» atque fideles, tam seorsum singuli quam simul omnes, officio hierarchic·» subordinationis, veraeque obedientiae obetringuntur, non solum ia rabua que· ad fidam et mores, sed etiam que ad disciplinam et regiiMa eodesine, per totum orbem diffame, pertinent; its at «uatodiU cum Romano pontifice tam communioni», quam eiusdem fidei profemioai» unitate, eoolmia Christi sit unias grex sub uno summo pastore.

Haac eet catholicae veritatis doctrina; a qua deviaro salva fide atque saluta nemo potest. Teatum autem abest, ut haec summi pontificis potestas opponatur ordinariae ac immediatae illi episcopalis iurisdictionia potestati, qua particularium eociraiarum pactores assignatos sibi greges, singuli singulo», pascant et regunt, ut eadem a supremo et universali pastore reseratur, roboretur ac vindicetur, dicente sancto Gregorio Magno : Meus honor est honor universalis ecclesiae. Meus honor est fratrum meorum solidus vigor. Tum ego vere honoratus sum. cum singulis quibusque honor debitus non negatur? '

Porro ex auptema illa Romani pontificis lurisdictionis potestate consequitur, necessarium eidem pontifici ius esse, in huius sui muneris exercitio libere communicandi cum pastoribus M gregibus totius ecclesiae, ut lidem ab ipso in via salutis doceri ac regi possint. Quare damnamus ac reprobamus illorum sententiae, qui hanc supremi capiti» cum postonbus et gregibus communicationem licite impediri posse dicunt, aut eamdem reddunt saeculari potestati obnoxiam, ita ut contendant, quae ab apostolica aede vel eius auctoritate ad regimen ecclesiae constituuntur, vim ac valorem non habere, nisi potestatis saecularia placito confirmentur.

Et quoniam divino apoetolici primatus *ion* Romanus pontifex universae ecclesiae praeeat, docemus etiam et declaramus, eum esse iudicem^aupremum fidelium et in omnibus causis ad examen ecclesiasticum spectantibus ad ipsius posse iudicium recurri ; sedi» vero apostolic·», cuius auctoritate maior non est, iudicium a nemine fore retractandum, neque cuiquam de eius licere iudicare iudicio '. Quare a recto veritatis tramite aberrant, qui affirmant, licere ab indiciis Romanorum pontificum ad oecumenicum'concilium tamquam ad auctoritatem Romano pontifice superiorem appellare.

CAPUT IV. — *De Romani pontificie infaBMlitate.*

In suprema autem apostolic·» iurisdictionis potestate, quam Romanus pontifex tamquam Petri principis apostolorum successor in universam ecclesiam obtinet. supremam quoque magisterii potestatem compreiicndi. haec sancta sedes semper tenuit, perpetuus ecclreiae usus comprobet, ipsaque oecumenira concilia tradiderunt. Sequentes itaque inprimis generalium conciliorum, in quibus Oriens cum Occidente iu fidei raritatisque unionem conveniebat, eolemnea fidei professions», cum concilio quarto Constantinopolitano credimus: Prima salus est, rectae fidei regulam custodire, et a constitutis Patrum nullatenus deviaro. Et quia non potest Domini nostri Issu Christi praetermitti sententia dicentis : Tu e» Petrus st super hanc petram aedificat, ecclesiam meam haec quae dicte sunt, rerum probantur effectibus, quia in sede apostolic· immaculata «et semper catholica reservata religio, et sancta celebrata doctrina : quam apostolicam sedem sequi in omnibus Christi fideles tenentur, ut eeee mereantur in una communione cum eadem sede,

' Matta xn, ia, i».
› Ima XXI, Itt-1T.
• ttg. I Pet. V, A oeU. ep. »4 Bate. XIII, K.
« *Ct* Ubte, CelL maaiL, a IU, eat 11*4. Brteeal maailtt AsLIII. OnA PMlfcfi ssA aft tagati; «sB. a Putri Chrysei, ep. ad Mjeb. ystehgrA (Mansi, IV, 1MB; V, MMv)
» tt.lseM.MB.in(MU)*.·. (Ifigna, Pair.LaALTV, teAJ i tt. Oieger. M. ad Meg- Aheanfcia. «V XXX IMM»·. Patr. Lat, LXXVII, NA)
• PU PF. VI taura sshdttets 4. tttt bsv. IMA
» Oadt aaa Lactea. II. (Maata, XXIV, M]
« M^Nteetailad Midi limitai eaatae»·. (Menai,XV, 1·, Miga», M. Ut CŒŒ. MA]
' MβMAXII,IA

in qua est integre et Ter» christianae religioni» eoli- A ditas ›. Et oom Lugdunensi concilio escando profitemur: Sanctam Romanam eocfosiam xunaoa st plenum primatum et principatum sutar univsrsam eodesiam catholicam obtinere, quem eeVk ipoo Domino in beato Petro apostolorum principe aive vertice, cuius Romaqua pontifex est suoceasor, cum ƀoteetati plenitudine recepisee verecjter et humiliter reoognoecit; et •iout prae caeteris tenetur fidei veritatem defendere, sic et ei quae de fide subortae fuerint quaeetioMe, euo debent iudicio definiri? Et cum Florentino concilio repetimur: Pontificem Romanum, verum Chrieti vicarium, totiusque ecclesiae caput et omnium Christianorum patrem ac doctorem existere; et ipsi in beato Petro pascendi, regendi ac gubernandi universalem ecclesiam a Domino nostro Imu Christo plenam potestatem traditam esae·.)

Hinc, sacro approbante concilio, docemus et tamquam dogma fidei declaramus, Romanum pontificem, B cui in persona beati Petri ab eodem Domino nostro Inu Christo praeter alia dictum est: Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua, et tu aliquando conversus confirma fratres ƫuos vi assistentia· drvitye ipsi promissae errare non pome, cum supremi omnium Christianorum docturis munere fungens pro apostolic» sua auctoritate definit, quid in rebus fidei et morum ab universa ecclesia tamquam de fide tenendum vel tamquam fidei contrarium reiiciendum sit; et eiusmodi decreta sive iudicia, per m irreformabilia, a quovis christiano, ut primum ei innotuerint, pleno fidei obsequio excipienda et tenenda esse. Quoniam vero infallibilius eadem est, aive spectetur, in Romano pontifice tamquam capite ecclesiae, sive in universa. ecclesia docente cum capite unita, iiuuper definimus, hanc infallibilitatem etiam ad unum idemque obiectum sene extendere. Si qui» autem huic nostras definitioni contradicere (quod Deus avertat) praesum- C peerit, sciat se a veritate fidei catholicae et ab unitate ecclesiae defecisse.

Canon I.

Si quis dixerit, beatum Petrum apostolum a Christo Domino constitutum non esse apostolorum omnium principem et totius ecclesiae militantis visibile caput; vel eumdem honoris tantum, non autem verae proprieeque iurisdiotioni» primatum ab eodem Domino nostro lesu Christo directe et immediate accepisse; anathema sit.

Canon II.

Si quis dixerit, non esse ex ipsius Christi Domini institutione, ut beatus Petrus in primatu super universam eocteaiam habeat perpetuos successores; aut Romanum pontificem non eam iure divino Petri in eodem primatu successorem; anathema «it.

Canon IU.

Si qui» dixerit, Romanum pontificem habere tantummodo officium inspectionis vel directionis, non autem plenam et supremam potastatam iuriadictionia in universam eocteaiam, non solum in rebus quae ad fidem et .morse, sed etiam quae ad disciplinam et regimen eoctesiae per totum orbem diffuser pertinent; aut hanc eius potaatatam non eam ordinariam et immediatam sive in omnes ac singutea eoctestea rive in omnes et singulos paatoms et fidele»; anathema ait

A

M·4βM· dbt OtaOTVMtfaMdMi KWVMbttHiWNre ·· ►
«UR patra· ta asheM» de Bomaal pontifiais primatu.-

Obeervatiooss factae a reverendissimis patribus in schema de Romani pontificis primatu aliae generates sunt, aliae speciale».

ANIMADVERSIONES GENERALES

1 Animadvertitur de ordme et divisione capitis XI, quod quidem e reverendissimis patribus alii censent praemittendum eme reliquis de Christi eoctesi» capitibus omnibus; alii vero trifariam dispertiendum, ita ut sil caput I, de institutione primatus; caput II, de perpetuitate primatus; caput III, de natura primatus; caput IV, de infallibilitate primatus; utque singulis capitibus sui canones respondeant. Cum, uti visum est, proponatur constitutio singularis de primatu Rothani pontificis, utrique observationi'eatisfit.

II. Animadvertitur He *forma,* quae ab aliis nimie dura et arida, ab aliis contra nimis elqgans dicitur. Visum autem est, exigendam illam esse ad modum loquendi in similibus oecumenicorum conciliorum, puta Iriteranensis IV et V ac Florentini, dogmaticis, capitibus adhibitum, qui non est paraeneticus, sed pro docentium auctoritate gravis, simplex, concisus, quique unctionem repetit ex dignitate dogmatis, quod iuxta verbum Dei scriptum et traditum declaratur atque credendum proponitur. Ceterum quoad formam reliqui reverendissimi patres plerique omnes nihil observandum Habuerunt.

III. Animadvertitur de omisso *doctrina* circa tsmr episcoporum. Huius animadversionis ratio partim habita est in hoc ipso constitutionis schemate de primatu Romani pontificis; et partim in altera constitutione de ecclesia Christi fusiori modo habebitur.

OBSERVATIONES SPECIALES.

Ad *prooemium*

1. Animadvertitur, dicendum non esee „in beato Petro . . . institutum esse utriusque unitatis principium". Verum dici id posse ac debere, ecclesiae patres et doctors» tradunt, quatenus nimirum constitutum fuit in Petro totius ecclesiae caput, quo corpus in unitate continetur; quatauua in illo institutos fuit universalis omnium fidelium doctor *et* confirmator fratrum, per quam unita» fidei conservatur; et quatenti· in eodem institutus fuit supremus universi gregi» pastor, a quo unius ovilis custoditur: de quibus inter alios probato· auctores disserunt Petrus Ballerinî, De vi ue rations primatus, c.,10; cardinalis Ge^ dii, Opuscula quohsor ud Merarcbitnm *ecdetiae court‹ tutiouem prrtmeutia,* opp. t. XI, p. 103 sqq.

Sed ad rem aunt haec ax catachiamo ad Parochos. D in articulo symboli Credo *motam ecnieeiam:* „Unus est etiam eius rector eo gubernator, invisibili· quidam Christus, qasm aatarnue Pater dadit caput super omnem aostesiam, quae est corpus eius; visibilia antam is, qui Romanam cathedram, Petri apostolorum principi· legitimus soccesaor, tenet: de quo fuit illa omnium Patrum ratio et sententia nnneantiens, hoc visibile oaput ad unitatem seclesiae eonstituondam et oonaervandam naoeesarium fuisse, quod praedare et vidit at scripsit aaactaa Hieronymiss, at contra lovinianum hia vsrbis: Dnua eligitur, ut, capite constituto, schismati· tollatur oepeate; et ad Damssum: Facessat invidia; Romaai ostlrainia reoadat ambitio: cum aucoaasora piscatoris, et discipulo cruci» loquor. Ego nullum primum, nisi Christum, sequens, baatitndiai tsma, >d eet cathadrea Patri, communione oon-
MMOt» mjmt iUMB pttrw MdifiMtein MO»

I ta fcraate a Hinsl»i»s fefa» *pnm* ab Mriaaa II vaMbaa sssh UH saaaasaM VIH, CatasnttafalMta IV, yrsimite at ab Ustas I«>ist|li ta'[tata Vm,aW; XVI, V.)

I ta ir.tatas tta sdM» a Bssasto te marita WN Ugteuri II. (Itari, XXIV, VU)

» «. te XXI, U-H.

• Ita XXII, «a.

Qaicumqueoxtra hanc domum agnam comederit, profana· mt; m qui· in «na Nos mm fuerit, peribit regnante diluvio." Idsmqus illino adductis tostimoniis 8a. Cypriani, Optntÿ Bosilii, Ambrosii et Augustini confirmatur. ,

A Animadvertitur, loco ..viaibil· fundamentum" dicendum eon „praecipuum fundamentum". Sad iuxta verba Christi Domini apud Matth. XVI ex nudorum interpretatione, et eoderiae sensu constanter dictum illud mt, boc inauditum. Quod vero aftinet ad sententiam sive Scripturae sive Patrum, aedificatos nos esse super fundamentum apostolorum, eius declaratio herbatur in altera relationis huius parte, quae venatur circa caput IV de Romani pontificis infallibilitate.

AD CAPUT PRIMUM.

1. Animadvertitur, verbis Christi, Domini apud Matth. XVI, 18, addendum eme incisum praecedens, *Kgo dico tibi:* quo evidentius appareat, ad solum Petrum verba illa directe ac immediate referri. Hac autem observatione excluditur ista alia, qua

2. animadvertitur, non „uni Petro", sed reliquis etiam apostolis colletas esse praerogativas tum docendi per verba *Euniet docete.* tum ligandi per verba *Quidquid ligaçeritie,* tum 'regendi, cum omnes episcopi dicantur *potiti a Spiritu eaucto regere eodetiam Dei.* Sed haec adversantur communi sententiae catholioorutn interpretum ac theologorum, apud quos sequentia distinguuntur:

a) verba allata ad unum Petrum citra reliquos apostolos dicta fuerunt ; contra vero, quae ad reliquos apostolo· dicebantur, ad eosdem non citra Petrum fuerunt directa. Rursum

b) iis, quae uni Petro dicta fuerunt, is constituebatur princeps apostolorum ; quae vero apostolis omnibus una cum Petro dicebantur, ad eosdem pro distinctionis ratione, quae Petrum inter ac reliquo· intercedebat, referebantur.' Porro

c) quaecumque omnibus apostoli» unarum Petro illis in locis dicta fuerunt, ea Petro etiam soli dicta sunt ; sed omnibus etiam una cum Petro apostoli» nullatenus dicta sunt, quae uni Patro Dominus dixit Et

d) in apostolo Petro institutum fuit apostolicum munus et officium, quod una cum suprema illius apostolic· potestate in successores iure divino iugiter propagaretur; unde Petrus potestatem apoatolicam dicitur habuisse ordinariam ; secus autem reliqui apostoli. E quibus apparet differentia intercedens inter Petrum et alios apostolos; atque multo magis discrimen apparet inter successores Petri et reliquorum apostolorum successores, id sst episcopos, sive seorsum sive simul sumptos. Ceterum huc pertinent censurae inflictae sententiis, quibus reliqui apostoli coaequantur apostolo Petro, quibusque eiusdem Petri suooessoribas coaequare reGquos spasoopos student ; de quibus et. adnotationem 62 in schemate da ecclesia Christi.

3. Animadfbrtitur, hino nmimm ssps traditionem, st inde amittendum fuisse incisum, „ut ab ecclesia intellecta semper fuit". Veram

a) hoc ultimo inciso indicatur apprime divina ecclesia· traditio, quae tamen cum historia non dabat confundi;

b) eodem inciso indicatur, traditionsm, qua dogma de primatu beati Petri innititur, exegetioam esse;ut enim theologi communiter inter traditionem exegeticam et constitutivam distinguo·t: ita in eo iidem conveniunt, maiorum doctrinam de Pstri primatu ad verba Scripturas, soramqos dschtetionem revqoari; hinc

c) visum est omnino nsossaaruun, ut losoram Scripturas oisactaram, ąppbu Petri prisnatab inniti-. tur.asnso· easaratur, cum is in primis se potiasimmn ab inimici» apostolici primatus ia dubium vocatu» sit st adhuc vocatur. .

A Animadv^titar; phrasi Jurisdictionis primatu" p. 19 addendum eam „st magisterii". Sed potestas magisterii ecclesiastici, cniusmodi est potestas docendi, tum in episcopis omnibus tum in episcopo episcoporum, ad potestatem iurisdictionis pariter spectat, meus ac betsradoxi opinantur, jde quibas vide ad schema de ecclesia Christi adnotationem 20, p. 119 sqq.

AD CAPUT SECUNDUM.

Animadvertitur, distinguendum ease inter iu». quo Petrus habet generarim successores, quodque est ex institutione divina ; et inter ius, quo Petrus habet successores nominarim in sede Romana, quodque ex facto Petri repetitur ' quare dicitur illud iuris esse divini, hoc autem satius ex divina ordinatione. Attamen discrimen illud, quod fieri certe debet, et de quo exponitur in adnotatione 31 p. HO in schemate de eccle>ia Christi sd hunc locum indicatur

a) tum verbis „Romanae sedis ab ipso (sctlnet Petro, non a Christo) fundatae" ;

b) tum Verbis „quicumque io hac cathedra succedit, is . . ." quibus successio „in hac cathedra" distinguitur a fure quo primatus in universam ecclesiam obtinetur. Posset ergo gravissimorum patrutu votis sub n. 12 p. 29 Analysis abunde satisfactum videri.

Ab CAPUT TERTIUM.

1. Animadvertitur: allegatum ex Florentino concilio documentum per additionem et subtractionem fuisse immutatum. Porro de rationibus, ob quas additio ex brevi Pii VI *Super toliditaie* et omissio clausulae Florentinae *Quemadmodum etiam* facta fuit, •aponitur in schemate constitutionis de ecclesia Christi? adnotatione 33. Deputatis autem patribus visum est, additionem illam opportuniori loco inserere; clausulam vero, ut est in definitione Florentina, apponere; cum praeclaram contineat praecedentium confirmationem.

2. Animadvertitur in declarationem, poteetatem Romani pontificis esse ordinariam ac immediatam iurisdictionis potestatem in omnes particularium ecclesiarum pastores et fideles:

a) quasi haec non esset episcopalis, sed primatialis. Sed potestas quae - Christo Domino colleta beato Petro fuit apud loannem (XXI, Ihseqq.), est potestas pascendi agnos et oves; et talis potestas dic,-tur et est *epiecopalit* Porro, uti apparet ex iisdem Christi verbis, eadem potestas directe, immadiateque ita collate Petro fuit, ut sain haberet vi imposiii officii pastoralis in universam gregem, qui totus ipsi citra aliud medium fuit oommiaaus. Est ergo potestas universalia et ordinaria et immediata in totum gregem, hoc est, in omnes agnos et ovas, seu in omnes particularium ecclesiarum pastores et fideles. Hinc liquet :

a) potestatem supremam psecSndi universum Christi gregem in Romano pontifie· vere esse episcopalem, non autem primstialem ; quo «nim haso phrasis spectet, exponitur in adnotatione sd hunc locum in schemate de «animi» Christi.

p) Liquet, «undem supremam Romani pontificis potestatem purtoraiem non tantum ordinariam esse, quod in Lateranensi IV concilia, ut in citata superius adnotatione videre est, definitur ; sed etiam immediatam, et quidam non eo sensu, star varissimo, quo Petrus, uti capite I huius constitutionis paritor dsdaratum est, a Christo Domino immsdiate potastatem ac-, ospst ; verum hoc sum;* quod eam exerrandam isure-

dial· in gregem universum aoospsL Sad idem hoc «at quod disertis verbis expooSndum rarerit papa Pina VI in respotwione data ad metropolitanos Moguntiaum, Trevirenssm, Colonienaatn at Bahabargweem, sect. II, c. 8, p. 188 eqq.: ..Quinimo, ita ibidem, patres at concilia, tarn ante quam poet Gregoriepi Magnum, inito vduti inter w foedere, Romanum poLtifioom 'eertatim appellaverunt aaoerdotem mcerdotum, patrem patrum, episcopum episcoporum, at episcopum universalem; ita ut faculté» theologica Parisien·» anno 1413 errori» notam inumerit huic sententiae: Papa Romanus . . . non eat epiacopua univenalia; aumdemque nuncuparunt etiam indioem rupremum, quippe qui specialiter clave» regni caelorum et principatum iudiciariae potestati» obtinuit, dispensatorem canonum et Christi vicarium." Quibu» ex annoto Bernardo de *coneideratione* 1 II, c. 6-8 probati», subjungitur: „Haec auctoritas pascendi cum clavium poteetate conjunct», Petro peculiarem in. modum attributa, sicut auctoritatem prae se fert in omnea fideles *ordituiam atqne immediatam,* ita eamdem prae se fert auctoritatem *ordinariam atque immediatam* in omnes pastores, qui, quacumque demum praefulgeant dignitate, non solum non sunt pontifici pares, sed ita eius auctoritati subduntur, ut qui pastoree appellantur et sunt, si populos respicis», ii, si pontificem spectes, nonnisi ovium numero habeantur . . . Petro imperatum est, ait Bossuetius, ut amore cetera» apostolos antecelleret, mox ut cuncta gubernaret, et pasceret omnes agnos et oves, filios et matres et ipsos quoque pastore» Pastores, inquam, si populi respiciantur, oves, si Petro comparentur. Unde recte qst illud a Gersone animadversum, quod quemadmoddm episcopi in totius dioecesis parochiis suam iurisdictionem exercent, ita praestare idem possit summus pontifex in tota, qua late patet, ecclesia, et in omnibus dioecesibus episcoporum. Quod divina verba patefdberunt, quodque concors Patrum sententia prodiderat, id a conciliis quoque luculentissime definitum est: es quippe summum agnoverunt et coluerunt in Romano pontifice primatum seu principatum super universam ecclesiam, cumulum scilicet potestatis et ordinariae jurisdictionis super omnes et singulas catholici orbis dioeceses ad causas etiam definiendae, quae aut fidem respicient aut negotia spectent ad ecclesiasticum fonun pertinentia."

b) Animadvertitur, quasi illius declarationis vi aUt excluderetur aut detrimentum pateretur potestas episcopalis. Verum .

a) ne pati quidpiam detrimenti possit videri, diserta fiet ordinariae ac immediatae potestatis episcoporum in suas particulares dioeceses declaratio; tum vero considerandum proponitur:

β) phrasi·, qua de agitur, est positiva et affirmans, non exclusive et negans; quare per illam alii pastores, iique ordinAni ac immediati nullatenus excluduntur; immo vero

γ) eo ipso quod Romanus pontifex constanter dicitur pastor supremus, alii pastores inferiora» et obnoxii significantur; ot cum idem Romanus pontifex dicitur constanter pastor univenalis, significantur pastoree particulare·. Sane

δ) in capite X de ecclesia Christi non' alia episcopi» asseritur potestas, quam ipsa quae ordinaria ao immediato est; et.

<) quod in adnotatione 64 pag. 180 in schemate de ecclesia exponitur, secundum sanctum Thomam illa duo: Putor supremus iteexjus universalis, et pastoree inferiores itemque particulares, nullatenus seruit secludunt; contra, tantum abest, ut per priorem illam summi pastoris potestatem bhac ältet obstuiioruin pastorum impediatur, nt pream stebsliatur, finnstur, vindicetur; uti vice verae per hanc alteram inferiorum paetorum potestatem raprenli pactoris potestas ncc impedienda, sed iuvaada, aewreodaque ẽs Ad rem Gregorius Magnus ep. 30 ad Eulogium Alexandrinum': „Meus namque honor est honor universalia erpIreia» Meus honor act fratrum meorum solidus vigor. Tunc ego vere honoratus eum, cum ungulis quibusque honor debitu· non negatur." Unde

ζ) cum excipitur, pullam pontifici asserendam potestatem esse, nisi quae ait possibilia, id est, exerceri ab ipso possit; talem autem non ease potestatem immediatam, quae illi asseritur: respondetqr primo, potestatem omnem, quam Christus Dominus reapse instituit, possibilem esse; instituit autem in beato Petro potestatem illam, qua de agitur. Respondetur *deinde.* exceptionem a falsa proficisci hypotbeei vel praepostera explicatione potestatis immediatae, quae Romano pontifici asseritur: quasi significaretur, aut episcopos, qui sunt pastores particulares, non esse in ecclesia iure divino semper debate; aut Romanum pontificem regere unquam posse ecclesiam absque episcopis seu pastoribus particularibus. Verum namque est, Romanum pontificem ita habent potestatem ordinariam et immediatam in universam ecclesiam, ut ex statuto divinitus ordine in partem edllicitudinis vocet episcopos particulares, qui potestate ordinaria et immediata particulares sibi lommiseoe greges pascant st regant

3. Pluribus reverendinsinn» patribus placeret, si reciperentur:

a) additiones tam ad oaput quam ad canonem respondentem XVI, de quibus in adnotatione 3.5 pag. 144 schematis de ecclesia Christi

b) vox ..*epiecopaiie* jurisdictionis potestas";

c) emendationes propositae cirea ultimam perio- dpm„Quare damnamus",de qua animadvertuntur tria:

a) omittendam vocem „perniciceas", eum sententiae, de quibus est sermo, partim haereticae partim sohiamatMae sint;

β) loco „impediendam eme" dicendum .Jicite pome impediri";

γ) postremae rauciendae sententiae addendum hoc esse incisum: „aut quomodolibet pro spirituali Christi fidelium bono decernuntur."

AD CAPUT QUARTUM.

Observationes in caput de suprema et infallibili Romani pontificis ia rebus fidei et morum definiendis auctoritate ad tre» classes facile revocantur. Propositum enim schema

I. Quidam patres censent aut integrum aut saltem quoad eius substantiam *retinendum;*

II. Alii ex integro *mutandum;*

III. Alii omnino *omittendum.*

Trium haram sententiarum rationes sequeuub::· capitibus brevi modo comprehenduntur.

Bationet primae eententiae.

1. E rationibus, ob quas schema retinendum esse censetur, una externa est, aliae internae rant.

Exteros ex ipsa reverendissimorum patrum huius concilii suffragio et auctoritate repetitur.

Internae vero ratione· sitae in *eo* sunt, quod rei definiendae fundamenta in schemate allata

a) ex formulis fidei, iisque receptis in oecumenicis oonciliis deprompta fuerunt; quod ea petite fuerunt

bj ex eiusmodi oecumenicis conciliis, in quibus Oriae» et Occidens in eiusdem fidei et caritatis unitatom cooreniebaat; quodque eod^m

e) quemadmodum quoad auctoritatem omni exceptione sunt maiora, ita Scripturarum testimonia ad rem potissima complectuntur, at quoad vim probandi tam clara atque penpicua exeunt, ut considerata et retenta, uti par est, verborum ac phrasium proprietate et vi, infallibilitas, de qu» quaeritur, iisdem vel aequipollenter efferatur vel virtuauter ac implicite, ut aiunt, oontinedtur, quod propiores

d) ipsa huius infallibilitatis definitio, si in Vaticano concilio fieret, non esset nisi expressa seu explicita doctrinae praecedentium conciliorum declaratio; atque ita

r) lidec eadem VWticana definitio ac fides appareret tamquam fi \'i praecedentium conciliorum continuatio atque explica.tio, qualem in prioribus conciliis circa alia fidei dogmata similiter factam eme ex historia conciliorum et dogmatum ĕonstat

2. Censetur tamen schenlh rursus ob duplicis generis rationes, tum externas a votis patrum pendentes, tum internas ex ipsis rebus, de quibus agitur, ductas, in nonnullis *expoliendum* seu *per'ietendum.* Nimirum

a) allatis fidei formulis addatur caput definitiouis de Romano pontifice in concilio Florentino sancitum, cum in se praeclarum sit, et tam huius concilii, licet in eo Oriens eum Occidente uniretur, quam ipsius definitionis legitimus valor a veritatis hostibus in dubium vocetur.

Accedit quod ħnli. Florentina sententiam exhibet terboruui Domini rii loannis XXI, tertii loci classici ad primatum beati Petri spectantis, quo sive m se consideretur, sive cum matorum traditione comparetur, principis apostolorum, sucoessorumque čiu« infallibilitas aperte demonstratur. Quod praeter «dia ex actis ipsius ooncilii Florentini oonstaL Cum enim, mandante summo pontifice et praesente uno ex cardinalibus, patribus graecu caput ds Romano poutifice a theologia authentice explanaretur, loannes de Mouuiuigro declaravit, i erbia de plens potestate pascendi haec tria contınari ⁱ ..primo, quod pascere omnes ovas eat commissum Petro-et successoribus eius; sedmdo,ɲquod sedes apostolica numquam in aliqua «reroris parte depressa est, sed semper mansit immaculata in fide; *tertio,* quod tanta est eius auctorita', quod universalia oocleaia et universae synodi semper fideliter secutae eunt, et patras catholici semper susceperunt eius epoatolicam doctrinam; *et* quod illa verba: *Ut* uoa *deficiat fidet tua,* intelliguntur de sede apostolica, et quod sit immunis ab haeraai, atque *confirmationem* omnium fratrum titubantium in fide ad ipsam, sedem et Romanum pontificem ƥertinere" Optant praeteras, ut

b) addatur testimonio ax Lucae XXII petito alterum incisum, quod gravissimum et ad rem neoiusarium est ; eum vi eius sanctus Petrus constitutus fuerit fratrum, omniumque Christi fidelium *firmamentum,* ut sanctus Cyrillus Alexandrinus ɲnterpretatur : Kal οὸ ροὴ i«ιστρ4ψ· στὴριξαν τοά ddiXfodc oou- twχέστι ⁱ Γινου ατήριγρβ aai bcUtntalof τ·ν Sià afotasçc «pombmsv tpoL Plume etiam flagitant, ut

e) adiiciantur verba ex epistola a. Agathonia papite sive ad imperatores, sive ad concilium oecumenicum VI, qufbua praeclara infallibilis in definiendis fidei rebus Romanorum pontificum auctoritas assit; ritur. Sed cum illa non sint necessaria, visum est, solemnibus fidoi professionibus alia testimonia non addere. Postulant deinde ut

d) addatur ipsi definitionis formulae incisum, quo indicetur, Romanum pontificem ita per se ab «Tore immuneni esse, ut ad derisiones ipsius infallibiles reddendas aliorum episcoporum consensus »n« concursus, ut aiunt, non requiratur; eo quod in hoc apprime situs ait error, qui nunc maxime grassatur. * Volunt alii, ut *

e) mutetur formula definitionis, ita ut m wvlo sen immediate definitio cadat in pontificis infallibilitat«u, dicendo nimirum : .„Docemus et . . . definimus, Romanum pontificem, cui in persona beati Petri dictum est... Ego pro te rogavi... habere divinam Spiritus sancti assistentiam, ut cum supremi omnium etc." (ut in schemate) ; quae mutatio propterea postulatur, ne infallibilitas decretorum siirnnii pontificia tribui videatur potius divinae alicuius pro 'identiae ordini, quam ipsi Romani pontificis prae .igalivae. Desiderant, ut

*f*ⁱ adiiciatur canon, quo oppositi definito dogmati errores diserte reficiantur; quia id cum rei gravitate atque recepto conciliorum usu consonum est : et ne putare aliquis possit, huic fidei dogmati a Vaticano concilio minus quam aliis fidei capitibus consultum fuisse. Attamen visum est, clausulam „Si quis autan etc.", in fine capitis, rei sufficere, cum illa canonis trim prorsus habeat. Feront denique (dures.

g) ut perficiatur ipsum huius capitia initium, ne idem aut nimis appareat abruptum, aut ne, quod nonnullis visum est, infallibilitatis definitio uti pars alteri capiti inserenda censeatur. Huic postulato in nova constitutione satisfactum esse videtur.

Rationee fecundae eententiae

Rationes ob quas propositum schema *ex integro mutandum* censetur, fere eaedem sunt, quae ab aliis pro schemate perficiendo seu reformando afferuntur. His itaque emendationibus adhibitis videtur votis potissimis etiam eorum reverendissimorum patrum satisfactum, qui schema immutandum consuerunt.

Rationee trrtieie eententiae.

Quod iamvero ad tertiam observationum clateem attinet, quibus totum schema simpliciter *omittendum* ac *reficiendum* dicitur, eae ad duo genera revocantur, quorum

t alterum speciatim ac directe circa ipsum schema versatur, scilicet ad evertende tum allata in eodem definitionis *fundamenta,* tum singula definitionis propositae *dementa,* quae fundamentis illis inituntur;

alteram varo generatim respicit universam detinieodas infallibilitatis causam, spectata tam veritate quam opportunitate ac necessitate eiusdem.

Porro oaaaibua quae tn ipsam srAema animadvertantur, rite expensis, visum eat, declaratam superius schematis firmitatem per factas exceptiones nullum detrimeatugs pati, cum expositae contra utramque acbeqiatis partem difficultates vi cerare deprehendantur.

A.

8ane quod attinet ad difficultates contra prioress acAsasoMs pmiras, qua ni defimsbdas fundamenta exhibeatur, vi carent

ⁱ CeCsucMtel et Π, queat digma u ittiteiiii THaltette Cmsilte 1Π, IV, V st VI rasai 4agme *· Veste tesaraete, Cmrilh VIII, Tagteamsi D M flmsttea geste degas 4s yrtMkts Immim mUl

* Labte, CwriMeran calL, tsas. XVm, esL HM. [Meari, teas XXXI, y. telSJ

* Apai Mai, Aera Mna MHMteea, teaull. p. m. *CL* s Isaaaam naryiirti—— te reste Irneae XXII, »1 sq.; et is Matth. teak ab M, a. 4: aMsaguo ystem grassos «4 latera ⁱ<<ᵉ ag·* Britasteaa· *Be* Mea is i peteMte Mk It, s. m, tea te' Htea *Be* aaiMs Manas, Ssokll, ssp.iv, plggeqg.

I. exception»· *criticae,* quasi formel» quae in whsmate adacribitur Hormiadae,

1. non huic, sed Hadriano pontifici triboecda »it. Instituta namque collatione inter formulam Hormisdae ab oriantalibu· subscriptam, et formulam Hadriani in VHI concilio veluti fidei regula receptam, manifesto apparet, hanc ad priorem illam ita esee expressam, ut prior in secundam fuerit adamuasim prope translata. Cum enim reliqua omnia, quoad singula incisa ac verba, in utroque formula plane identic» sint, tota quae adest differentia, huc ridit, ut

o) paucissima fuerint in formula Hadriani declarationis ergo *adiecta;* scilicet post primam formulae Hormisdae periodum ab Hadriano (vel potius ab eius praedecessore Nicolao) addita fuit brevis explicatio, cur distinguantur „fidei regula" et „constituta Patrum" sive ..constituta Dei et Patrum" ; rursum, poet incisum ‚servata religio" formulae prioris, in altera, ab VIII concilio probata additur: „et sancta celebrata doctrina" ; mutata tandem phrasi: „spe et fide" in phrasim: „fide et doctrina", post incisum: ..constituta Patrum" in formula Hormisdae, in altera adiicitur: „et praecipue sanctorum sedis apostolicae praesulum" ; ut

6) formula fidei quae ab Hormisda opponebatur suae aetatis haereticis atque schismaticis, Nestorianis nimirum, Eutychiani» atque Acacianis, eadem ab Hadriano opponatub Iconomachis atque Photianis. Quibus reiectis, Hadriani formula in VIH concilio approbata iisdem plane ac Hormisdae formula verbis absolvitur. Quare cum Hormisdae formula, sive res sive verba respexeris, tota quanta ab Hadriano fuerit accepta, nec nisi hinc brevissimis dumtaxat declarationibus aucta, inde pro temporum suorum adiunctis adaptata, merito in schemate adnotatur, quod communi etiam usu receptum est, Hormisdae formulam fuisse in concilio VHI ab Hadriano propositam et ab C eiusdem concilii patribus eubecriptam. Ceterum, quod ad ipsa, verba ex formula Honfiisdae in schemate allegata pertinet, ea totidem habentur in formula ■ Hadriano in VIII concilio proposita, cum hoc solo discrimine, ut in pqgteriori occurrat incisum : „et sancta celebrata doctrina", quod in schemate quoque conservatum est. Sed inde nec difficillimus quisque reale formularum discrimen iure arguet ; *et* satis provisum erit, si *nola* schemati supposita ita concipiatur: „Ex formula sancti Hormiadae papae, prout ab Hadriano II concilio oecumenico VIII proposita, et ab eiusdem concilii patribus subscripta est."

"2. Vi etiam caret exceptio altera, quasi allegata in schemate formula Hormiadae tribui debeat loanni ‹ 'onstantinopolitano patriarchae, in cuius *libello fidei directo ad nanctum Hormudam papam* eadeiJTormula ex laidori collectione reperitur. Sed hisce confunditur auctor libelli cum eo, qui eidem fidei libqllo subscripsit. Scilicet fidei formula sive libellus Hormisdae, quem recepere primum episcopi Epiri in synodo uniti, tum provinciae Dardaniae, Illyrici et Thraciae, missus porro fuit- ad orientales patriarchas, Conatantihopolitanum, Alexandrinum et Antiochenum; eidsmque libello praeter reliquos Orientis episcopos loannes Conatantinopolitanus cum ingenti multitudine episcoporum et arohimandritarum subscripsit, subaoriptumquq libellum idem loannes uti par erat, ad Hormisdam direxit, atque ita'unionem sui patriarchatus cum Romana catholicae unitatis ecclesia diu abruptam in integrum restituit. Hinc oeyta Hormisdae libellus fidei invenitur in epistola loannis patriarchae ad papqm Hormisdam ; sed hic eat libelli auctor, ille subscriptor.

3. Vi caret exosptio, quasi idem libellus fidei, in schemate tributus Hormisdae, fuerit ab Hadriano II missus ad Greece·, et ab sia non prius ac in Lugdunensi concilio subscriptus. Sed in his apparet anachronj™·"·. quo Lugdunense II cum VHI concilio oonfiRitar; non secus ac in eo, quod Anastasius bibliothscarius eidem concilio dicitur interfuisse. Quae vepo bip idem Anastasius narret, a papa Nicolao formulam, qua usus deinde Hadrianus est, fuisse Graeci» propositam, sed ab his ℞ceptam, nihil aliud ostendunt, nisi hinc tenacitatem haereseoaset schismatis, inde autem constantem ac immutabilem treditionem ac doctrinam apud Romanae sedis episcopos.

4. Vi caret exceptio, quasi verba ex concilio Lugdunensi II et formula Hormisdae adducta essent manca, vel, ut aiunt, truncata. Neque enim quae ex utroque fidei documento allegata in schemate sunt, manca dici possunt,

a) propterva quod neque tota confessio fidei Lugdunensis, neque integre Hormisdae formula translata in schema fuit ; nam ea tantum afferenda erent, quae ad rem de qua quaeritur; stabiliendam facerent ;

bf ac si pressa silentio ea fuissent, (fttibus omissis ac praecisis verba in schemate allata alienam a suo contextu sententiam praereferrent ; tantum enim abest ut in formula Hormisdae habeantur aliqua quibus propria allatorum verborum vis ac sententia infringatur, ut in illa non desint, quibus eadem sententia firmetur ; vel

c) quod non omnia quae ad rem facere videntur, in.schema relata fuerunt; visum enim satis est ea attulisse quae ad rem conficiendam sufficerent. Ceℜm eiusmodi defectus neque generetim causae schematis, nec nominarim officeret depromptis ex utroque oecumenico ooheilio doctrinis ; idemque facile tollitur, si plurium/reverendissimorum patrum ratio haD beetur, qui ex formula Hormisdae haec verba sebemati inserta vellent : „In omnibus sequendam apostolioam sedem (vel: consentiendum apostolicae sedi), in qua est integre et verax Christianae religionis soliditas."

II. Vi carent exceptiones *hutoricae:* ac si nimirum adductum in schemate ex Lugdunensi II concilio fidei documentum ipsi concilio Lugdhnensi tribui nequeat, quia oblata a Michaels Palaeologo fidei formula tn concilio fuit quidem *lecta,* sed *approbata* non dicitur *a* concilio. EnimVero talis exceptio iis aperte excluditur, quae apud Labbeum ᵗ de Actis in concilio Lugdunensi II referuntur. Nimirum :

1. alteram convocati huius concilii causam, a pontifice in ipsis convocationis litteris diserte expositam, fuisse Graecorum unionem ;

, 2. in quarta solemmi concilii generalis sessione ihanc ipsam unionem *m* fidei formulae publice lectae atque pontifici, ipsius oecumenici concilii praesidi, obD latae, initam inter Orientem et Occidentem fuisse; et

3. ab universo concilio solemnes Deo laudes habitas esse pro restituta cum Graecis unione.

Unde manifestum est, conciliarem dici debere Graecorum unionem, conciliarem ipsius unionis satum, et ooneiliare fundamentum seu instrumentum symbolicum, cui unio innitebatur, et in quod pariter consentiendo dissitae prius partas conveniebant, at quidem in pleno concilio, tam Graeci illud offerentes, quam Latini idem recipientes. Atqui haec duo profecto ut aequivalentia haberi debent, dicere fidei formulam unanimi consensione in concilio fuisse receptam, ac illam a concilio probatam fuisse. Quodsi vero in concilio per *epecialem* expressumque actum formula, ℓ Clemente IV pro unione Graecis proposita,

ᵗ Utt sst agat LaMsa·, Omril ssM, (V, MB a, MI a; MaariJ tan. VUL Mil *m* m

› CreriLseX, teas. XIV, S'IL « ■· «. [Meari, XXIV, MI

non fuit probata, ratio maniftta haao oat, quod nulla A •iuamodi probatio requirebatur, cum a Romana fidei formula, in quam Oriental·· oonmntiobant, Oocidontalm orc priu· diomaaiment, two tunc dimentirent. Cotarum et hoc animadverti potâat, ipeo exercito, ut aiunt, conaecaioni· et unioni· actu virtualitar certe vel aaquipollentar approbationem contineri.

III. Vi etiam carent exception·· bermeaeultooe et *etegetieof,* quibu· impetuntur

1. verba Chruti Domini apud Matthaeum XVI Tu ea *Petnu* etc. quaai illi· hoc unum indicaretur, eccleaiam, quae semper habebit Petrum, numquam poaae ƒdrart Etenim

a) praeterquam quod huiuomodi interpretatio directe opponitur ob\io verborum sensui, quibus significatur, *ideo* numquam superatum iri vel errare pome ecclesiam, quia fundata est supra petram, qui est Petrus; eadem

b) excluditur per verba sequentia ex formula B Hormisdae Hadrianique in schemate allata; per ea enim haec est, esque authentica dictorum Christi interpretatio, ut *eorttmdem virtute* „in sede apostolica immaculata sit semper catholica servata religio, et sancta celebrati doctrina".

Haec autem non tantum de simplici *facto,* ut alii excipiunt, sed de constanti ac immutabili quoque litre mtelligi debere, inde patet, quod allatis eiusdem formulae verbis conservatio immaculatae catholicae religionis et celebratio sanctae doctrinae veluti effectus declaratur necessariae ac immutabilis causae, dictorum nimirum Christi ; ita ut vi eorumdem Christi dictorpm, quae immutabilia manent, quousque durat petra, supra quam Christus suam fundavit ecclesiam, immutabiliter in sede apostolica divino iure immaculata servetqr catholica religio et sancta celebretur doctrina.

Porro excluditur et illa exceptio, quam quidam C ex variis patrum sententiis de iisdem Christi verbis repetunt ; cum enim explicatio dictorum Christi, quam formula Hormisdae suppeditat, ipsum referat totius ƙ€iae sensum, contra hunc varia ac dissona, si quae esset, patrum interpretatio nihil valeret Attamen consuluisse juverit praeter alios' antiquiores recentioresque probatos auctores, commentarium *De unitate Romana* ⁋ de variis, specieqtie tenus oppositis patrtim interpretationibus, quibus, praeter anteriores protestantes, lanseniani.'Febroniani, Tamburiniani, aliiquo vetustiores abusi sunt, airecentiores abutuntur, etiamsi iisdem rite poeept is Romanorum pontificum iufallibilitas confirmetur potius quam evertatur.

2. Neque validius impetuntur verba Christi Domini apud Lucam XXII, 32 : *Ego autem rogavi pro te* etc., quae non ad Romanos pontifices, sed ad solum Petrum, et quidem pro tempore tantum tentationis suae, suique lapsus referenda dicuntur. D

Etenim spectare verba haec ad omnes quoque Petri apostoli successores, constat e communi huius loci in ecclesia Dei acceptione, quae tum ex Romanorum pontificum litteris, etiam dogmaticis, iisque *recepti» in generalibu» quoque concilii»,* tum ex vulgatissima patrum, scriptorumque ecclesiasticorum interpretatione colligitur, uti videre est apud probatos auctores, euiusmodi profecto haberi dpbet cardinalis Bellarminus ⁋ qui ex hoc Lucae testimonio, reiectis aliorum oppooitio interpretationibm, infallibilitatam Romani pontifici· ▪acundum patrum explicatiooam demonstrat ; cuiua integram expositionem afferte proptoraa opportunum videtur, quod non deeat, qui Ballarmini auctoritatem pro opposite sententia ii. medium protulerit. Ille itaque hoc pacto dissent

„Hic locus tribus modis exponi solet.

„Pr.aia expositio est quorumdam Panwensium supra citatorum, quod Dominus hic oravit pro ecclesia universali, sive pro Petro at totius ecclesiae figuram gerebat; et hoc impetrasse,'ut fides ecclesiae catholicae numquam deficiat. Quae expositio si ita intelligeretur, ut diceres, immediate oratum eme pro capite ecclesiae, et consequenter pro toto corpore, quod per caput repraesentatur, vera esset. Sed non ita ipsi intelligunt : volunt enim pro sola ecclesia esse oratum Quae expositio falsa est.

„Altera expositio est quorumdam qui hoc tempore B vivunt, qui docent, Dominum orasse hoc loco pro perseverentia solius Petri in gratia Dei usque ad finem. At contra ... ' et quinque allatu in contrarium argumenti». pergit :

„E»t igitur tertia expolitio vera, quod Domino» duo privilegia Petre impetravit, l'nuiu, ut ipse non posset umquam veram fidem amittere, quantumvis tentaretur a diabolo; id quod est aliquid amplius quam donum ƥerseverantis , dicitur enim perseverare usque in fihem, qui, licet interdum cadat, tamen resurgit, et in fine fideli» invenitur, st Petro Dominus impetravit, ut non posset umquam cadere, quod ad fidem attinet. Alterum privilegium est, ut ipse tamquam pontifex non posset umquam docere aliquid oontra fidem, sive ut in eede eiu» numquam inveniretur qui doceret contre verem fidem. Ex quibu» privilegii» primum fortasse non manavit ad posteros; at secundum sine dubio manavit ad postero» siw successore».“

Atque utrumque illico confirmat adductis veterum patrum documenti», quibus tamen pro feliciori temporum oonditione, quod ad explorata antiquitati· monumenta spectat, alia fac ile patrum testimonia addi possunt, et addita reipea fuerunt ; ita ut hominibus eocleeiaetiram sequentibus Scripturae interpretatione· nullum de vero huius testimonii sensu dubium ŝuper eese poeeit ac debeat.

IV. Vi tandem carent exceptione» *dogmaticae·,* ad rei ipsius, de qua quaeritur, substantiam spectanUa; quasi

1. allegata conciliorum documenta referrentur tantum ad Romani pontifici» primatum, nui latenti·· vero ad infallibilitatem eiusdem. Enimvero

a) allegata testimonia referuntur pariter immediate ac directe, ut obviu» eorum sensu» indicar, ad certam in ecclesia catholica fidei regulam, credendique nonnam, quae apud sedis Romanae episcopum sita eese docetur ; quare

b) si eadem testimonia, quod merito dicitur, ad Romanae sedis primatum spectant. proferto teneri debet, cum Romani pontificis primatu praerogativam infallibilitatis divino iure esse coniunctam ; adeo ut

c) primatu» quem beatu» Petrus a Christo Domino accepit, quemadmodum apertu# verbi» sanctu» Ix» Magnus in sua epistola ad episcopos per Illyriam constituto» docet, sit etiam „/idet primatus" ; fuit enim Petrus, ut eiusdem sancti Leonis legati in concilio Chalcedonensi (act. III) dixerunt: „χέτρ« καi χρηκi

▪ Lib. I. *juq.* ISO ·« ; Uh II. 101 ·«.

· *Dt* Bmmw pmMm, 1ft IV. a III. Ot UMu *D» ieNM pteiifei» mprtm»* Aμ ημ K, psg. 00 sqs. Tria prsssirriw ă···· vHaatari 1. CathoHaaa aviastala» aftecopo·, Se·· ƀr«ai· fatriarahs « ora OUpkaai Derierii, bsae latarpratatioMsi ia «ariB· lalaraaiari a. 040 froAUri: B Abatte··· ƀ· «▪ Mata mmOH Basse! «aaO·· Mstjsstothl M h degmatia» flM eyftrtote· SMMiffi» VI

Oorau tfnua wm LU.

pressait· st ab eodem sUesaaiter probata, desere; ex S»o •careqaftar, ereidsataJe· epteoopo· ia eadem scateatis eeare ▪tost; orieatatis et oeddàatahe syiscoyne i· Fleroatiaa cwiw ƀκ ia eadem totsrprstetioae eiaiytrema «·▪»·sdssedam paato tayeria» eateadebater.

e

τή 4ιτοστολιχὴ Ιχχλιρία , ®2 τή ἁρΡοδὸξου χίστχοο Ραμίλιο , petra et basis apostoticae ecclesiae et orthodoxae fidei fundamentum". Porro Retins, uti statuit synodus Aquileienais. cui ederat sanctus Ambrosius, „fidei columna et ecclesiae fundamentum, per successores *mol·* Μφροτ vivit" ; et „cathedra Petri", ut ait a. Baehiarius in apologia fidei. ..hoc eat aedea fidei"; vel, ut alia plurimorum patrum disertissima pariter verba, quae apud theologos possim recurrunt, omittantur, auctore sancto Augustino (ep. 10&). .doctrinae salutaria cathedra". Si ergo, ut verissimum eat, in allatis fidei formulis sermo de pontificia Romani primatu habetur, definiendae pontificiae fnfallibtlitati thesis non convellitur, sed aje prime stabilitur.

2. Vi caret exceptio quasi per allegata ex fidei formulis testimonia ait quidem. inerrabilia Romana ecclesia', non autem Romanus pontifex. Haec enim distinctio, qua ecclesiae ve) aedi Romanae areererenlur pnu-rogafnae. quae Romano pontifici denegarentur, liquido excluditur, cum in Lugdunensi formula ilicatur. ..nilesiam Romanam ... ia beat· Petro .... ruin- Romanus pontifex est successor. . . . recepisse summum *ÿ* plenum primatum etc.". in formula autem Humnadae. ..inimaouQfam servari religionem m sede apoatolica", aciliceun Romanis in illa sedeotilms isintifibibus, cum Arrpariter in beato Petro dictum sit : *Te et Petru»* etc. s

• Tum vero illa ipsa perperam adhibita distinctio, gie qua Honnisdac ac concilii occumenici VIII et Lugdunensis II temporibus nemo certe cogitabat, m proposito schemate aperte excluditur, cum in formulé definitionis diserte efferatur. ..Romanum pontifivem" reae qui per Spintus sancti assistentiam ab errore immunis existât.

3. Neque illud vim habet quod opponunt, in allatis videlicet Lugdunensis concilii verbis dici quidem, pontificem Romanum teneri jj^rae ceteris fidei veritatem defendere", sed non dici „seorsim". Enimvero

o) neque dicitur ..una cum ceteris" ;

b) est quidem verum, cum dicitur „prae ceteris", non significari- divisionem ; atvero significatur distinctio. et quidem cum praecellentia mu praerogativa, quae ..summo et pleno .primatui et' principatui" renpondeat : cumque additur. „prae cetaria teneri fidei verVatgpl defendere", non significatur, istam praerogativam in Adei defensione exerceri ab eo, qui a reteris cxistit Breatus. sed qui *citra* et supra referas in fidei censis aqit et iudioat Id quod

r) liquido petet ex inciso sequenti : „8ic et si quae etc." quibus^Romanus pontifex significatur *dutmetut* s ceteris, inter quos suboriri possint de fide quaestiones; et significatur,iisdem'meperior, quorum de fide quaestiones ipse suo iutheio definiat.

Quamvis igitur per phrasim 'Lugdunensem non indicetur, Romanum pontificem ceu caput q coterie ceu corpore ease Aeparatum' sive divisum, aperte tamen indicatur, eurodeni quoad actus quosdaui, quod Srte capitio est. a retona osse distinctum, itemque iisdem superiorem, ita ut ceteri eiusmodi acti» aut nullatenus habeant, aut obnoxie tantum et dependentor a Romano pontifice exaroeqnt.

B. ,

Quod iam spectat ad exceptiones in oitrram propositi scjieuiatie pàrtem, quae ipsa infallibilitatis definitione constat, animadvertitur ›

1. in ipsam rnHoaem oeu quafitatrin propositionis definiendas, quae cum, ut in schemata per illativum particulam .Jiino" indicatur, sx fidos formulis inferatur, dicitur de *fide* raw non poem, sed ad summum esse *er* fid^ eomegums, ita ut statui vel definiri ^inquam fidei dogma nequeat.

Sed duplex est illationis ratio, qua inferri aliquid ex alio potest : altera mediata et ex accidente vel contingente, altera immediata et ex rei nature vel necessario. quae satius «at praecedentium declaratio explicatio. adeo ut, quod infertur, implicite, ut aiunt, ve) etiam virtualiter aut aequipollenter in illo contineatur, e quo fnfertur

Porro patet, quod ita infertur, manifeste eiu-dsm rationis et ordinis ease, ar illud unde infertur.

Quare si divinitus revelatum ac de fide est, e quo aliquid isto *poclo* infertur, hoc ipsum pariter revelatum est. eodemque modo fide creditur, quo illud in quo continetur. Atque ita contra haereticos Monophysitas et Monuthelitas dc fide oste definiebatur. Christum habere) humanam perfectam naturam et humanam etiam voluntatem, eo quo^ revelatum ei de fide erat, Christum esse hominem perfectum.

Simili modo in schemate per voculam „hin<" indicatur, praemissis fi-lei formulis contineri Romanorum pontificum infallibilitatem. Et ea sane testimonio ex formula Honmsdae (cum addito Hadriani allato verbis aequipollentibus ixintinetur; eum dicere. m verborum Christi : *Tu nCPetru»* etc. in sede apostolica, per Petri scilicet in eadem sede successores, immaculatam *temper terrutam* esse. et. quod superius ostendebatur, iure seriori semper *debere* religionem atquedoctrinam, aequivaleat certe propositioni qua dicitur, Romanos in sede Petri episcopos circa religionem ac doctrinam ab errore immunes esse, et similiter ipsa infallibilitas virtuteT'ut aiunt, continetui sententiis ex concilio Lugdunensi II allatis, cum du bitari non possit, quin is. cu/praerogativa defensoris fidei veritatis, atque officiisn convenit, suo nidum obortas in ecclesia Dei de fide controversiae definiendi. infallibilitatis dote praestare debeat, ne defensio invalida aut nulla, et directive, quam vocant, norma in fidei quaestionibus falsa vel fallax ex(ptat. Neque minus aperte eadem veritas ex Flyrefitino concilio infertur, cum ChrSti promissa nejjffietiantur. ut fideles in errores fidei inducantur ac prope compellantur ab eo. qui verus *Ckruh Vicaria»* et *omnium* Christianorum pater et *doctor* constilntus, *plena* uni venalem ecclesiam poanmdt potestate inAructus eet. Quam illationem obviém et spontaneam wfce. inde quoque comparet, quod sa longe mdrimo theologorum numero, immo plurimis provincialibus conciliis probata semper fuerit.

Hinc autem apparet, quant infirma sit *duples* exceptio cum superion cohaerens, quarum altera dicitur, infallibilitatem, si fidei formulis contineretur, credi semper ab omnibus debuiose, quod tamen falsis-

Ita usa inia· philmphi Pireorsat, sed ia oeeasmiro osaoiUs Fomrteaoi, dotorepo Flsrostteo, osai onttetectteee Bsmarteate Ktereal. partteqMtlnMonun hate séhaersaUs, ds octets ia qyrehili pertteate FUteqre tea dtepatarant tea Ootemoaste tom ToruUvteaate. Hit saisi in oottetioas IX .or dtoata· oeoMomm artteuterui FM Cori dlxli per expnere· ùnpdteM oxpitestteMre alteres· Moi u&ateraa, Mgevitqae, phreatre «FÜtequeT proprio moo sMitteasoa, tm son at nisi alteram Mei arttenterare repltertio Tea dMaxit .coeelsoteaare st voritMure seqaraUare ex priaoigite dapHre· digoreattere qatrte· raritalre east rates roreotM a priaapiis·, ptei poo mKa weOte. soi <eoodnos «sal vpritates, qass sunt ipote prindpii· rates prapiMUsa, ados qaod vteesatar per co asterias st tedte Wad ex per ee nette, st vteendtar intent vUogtaeoo impsreaptiteb... Itn patres Ntekrae quia viderant hpae raritatem, vMeUent Filin· MMatadnatiale·, non testa·, end ah asteno. Petite deduci pores sx artteate ds Ftlio pssiio in eyrehols opnotnlora· teso aine aliquo dame oltadoadi ensbotaai epoMotorare, Irewntlreiree st care oreni (Paste reatararaat raurabotnattete··.

Snppteadare no^i *pemutt urfer^^r* ;

■mu· habatar; than - contrario diniter, infaUibditatam, niât ssmper et ab omnibue et ubique etedebater, ut oedeodum fidei dogma definiri non poms,

Infallibilitae enim Romani pontifici», quae luxta ■alatae fidei formale· divina revelatione continetur,

1. una com divina rovaiatioos, per generalem videlicet revelationis propoeitianem, *impUrite* saltem camper et ab omnibus credebatur; tum

2. postquam infallibilitae eolemnibus fidei formula modo mrrimli et neqaipoUeale dederet· fuit in oscumenicis concilii·, abinde hoc Hiam modo camper et ab omnibus credebatur; et

3. cum ipaa infallibilitae et eodesiae msgutano ordinano et publice praedicatione ac doctrina fuit ubique fere darius semper atque expressius tradita, derme aedem et cj^reMfa» semper et ab omnibue prope credita eat. Sed

4. quod «permit proporitionr vel eoirmm radeaioe nadicio declaratum nondum fuit explicite eeu expreose, id definiri «r potest. itamque debet, ai idipeum, licet revelatum multisque modie creditum ait, in dubium vocetur aut etiam diserte praefracteque negetur ·.

II. Animadvertitur io infallibilitatia rubeer/um. quod eoius Romanus pontifex non ait, eo quod ;-

1. «infallibilitae personalis" nequeat probari.

Sed quod incena „personali» infallibilitatie" attinet. ea in propoeito schemate non adhibetur.

Si vero de re per vocem significata sermo ait, infallibilitas eodem verusimo sensu personali» dicitur, «t dicta etiam fuit^ quo tota primatus potestas ad excludendam ,Richerianorum -haeresim ' personali» case dicitur, quatenus scilicet praerogativa infallibilitatia ipsi perconor apostoli Petri directe ac ὸη-mediotc collate fuit a Christo Domino dicente: Tu ae *Petra»* etc., quemadmodum in Hormisdae formula fidei, prius exposita, declaratum eat.

Cum vero illa praerogativa personae beati Petri apostoli et in Petro unicuique personae ex suis in Romana sede succeaaoribua eotenue colleta ait, quatenus Petrus emet a Christo Domino petra ac fundamentum universalis ecclesiae constitutus, vel quatenus apostolico munere universalia docton» ac pactoris totius eodesiae insigniretur, propterae Romanorum pontificum infallibilitae eo sensu «personalis" communiter non dicitur, ac si infallibilitae diis conveniret uti personis mere privatis. Hinc in schematis formula diserte dicitur: «Romanus pontifex . . . cum supremi doctoris munere fungens etc."

2. Animadvertunt in infallibilitatis subiectum, eo quod *eoeutare* nea possit, qvaasdo Rqmantn pontifex .supremi doctoris munere fungens pro ourtorttotr definiat", vel quando omnes ad infallibiliter definiendum expleverit coadilioao

Sed exceptiones has sunt, quae alienae nimia videantur.

— Ul enim, quod ad *priorem* spectat, humanae *Wlingi»ae non desunt necessaria et apta signa ad exprimendam sUpremi doctoris et apostolici munene functionem: ita eiuamodi signorum tmus a Romani· pmttificibua factus evidenter patet ex litteris non paucis, scriptis a primo Romanae sedis episcopo Petro, et ab eius porro successoribus, usque ad praesentem pontificem Pium IX. Ceterum si quando dubitaretur, utrum documentum aliquod pontificium ait reapse e pontifice fwipetrie *apottolieo mto numere* editum, profecto non maior meet difficultas ac na-

Mftur, ei quando dubitatur, concilium aliquod f«rit nec os vers legituuum et useunteuicum, vel quidnam in oooalio revera ut fidsi dogma definitum, quidstantum ad doctrina· expltcatiooem vel probationem adieotum fuerit.

Sunt quidem etiam, qui non intolligi autument, quo ipsa phrssM «pro mtdorifarii" spectet. Verum

a) haec phrasi· qua idem significatur, ac vocibus ■adhealtre, vel er osSAedns, praecedenti locmo clarioris explicationis ergo addita fuit, ut accuratius definiretur cAmxrhr subtecti, cui infallibilitae sseeritur. proinde

h) u› ipsa phrasi «pro auotoritat·" *tabmlMgi*hv, quod in observationibus ab aliquo reverendissimo patre efferendum dicitur, «s·»", scilicet quae mt suprema et apostolica, quaeque orationis eubiecto, id est, supremo doctori eoclmiae propria est- Etenim sola» pontifex cum plena apostolic· auctoritate Petro apostolo succedit; reliqui namque episcopi, licet apostolorum successore» recto quodam sensu vocentur, non sunt tamen apostoli Petri sqccessoribus aequales quoad plenitudinem sc perfectionem potestatis apostolic·». quemadmodum iisdem aequales uullateniu ex eo sunt. quasi *aetptt* dicamur superaedificati super fundamentum apostolorum, quorum epiecopi sucoMeores vocantur, ac dicimur aedificati super Petrum, cuius sue cdssor episcopus Romanus existit. *Alio* namque sensu dicitur ecclesia a Christo aedificanda super Petrum, et alto sensu fideles a Paulo dicuntur aedificati super fundamentum apostolorum *et* (addit, quo differenti·patet) prophetarum. Super hos enim aedificati sumus — ex interpretation· doctorum, quorum sententiam refert Angelicus ' — quia «innititur fides nostra revelationi apostoli· et prophetis factae, qui canonicos libros scripserunt". Sed nequs hoc sensu episcopi successores apostolorum dicuntur, nequs hoc sensu se desia aedificata eft super Petrum. Cum ergo Romani pontifices dicÙntur docere ac definire *„pro atteiari·tatr"* sua, sive apostolic·, hoc intelligitur sensu omnino proprio ac privo, et detegatur, eosdem non agar· privatam personam, sed personam Christi Vicarii, sui fsotaa-sunt promissiones.

Quod autem ad *alteram* exceptionem spectat, qua quidem eodem iure concilii generalis deoreta impeti' possent, nemo non intslligit, de actibus Romanorum pontificum, de quibus sermo est, longe maiori iure valere, quae de actibus authenticis cuiusvis legitimae potestatis iuri» periti affirmant: necessarias videlicet •d illorum valorem conditiones supponi debere expleta». Etenim eo appnme spectat Spiritus sancti assistentia, qua sola Romanae sedis episcopi itffslliblles dicuntur, ut eae omnes compleantur conditions», quae requiruntur. a|it ab ipsorum definitionibus circa dsterpiinstum suum obiectum «n^ error exdudatur. Quare probata semel Romanosum poatifiçum in fallibilitate, de expletis sd finem ooaditionibuagnullum amplius dubium debet moveri.

3. Animadvertunt, quod per eiustnodi doctrinam Romanus pontifex uti caput *ab epiampit* ceu corpore *dàidatar.*

Sed nullatenus Nam praeter eq quae superius circa hanc separationis umbram dicta fuerunt, considerari debet, aliud osée, Romanum pontificem per se, citra episcopos tam dispersos quam in concilio sive generali sive partiali unito·, habere praerogativam infallibiliter omnes fiddes docendi et pascendi; et aliud, eum sive habitu sive actu ûmquan4 segregari vel separari ab obnoxiis sibi sive agdis sive ovibus, immo cum Romanus pontifex velati *eapat* docendo regen-

› Da Ms rratalfass tavsrit, qaaa. tmstsr aUas tmbsMs eeeteras, M re· seriW» laremta» a Bmsttto, PrMgme» *tneti PΛη* iWMia, p. II, a V, sfH. R——a s. tiw, art. 11, p. Mfr »q. Ct Bserareether esatm ÞeaUiag p. 11 «m-

• De qaa et eahame de saaissia CMM, »daMat :*

I L »., «. I. a. A ·< I.

deque in total» oorpot influit, coniUDjtioai· vîmo Ib inter ipsum et universum gregem attrahuntar et coofinnantur. Tot igitur quarntio ad hoc revocatur, utrum Romano pontifici per ee reepee auraodi acta· *capiti» nc* supremi doctori· oonyeoiat, quo citra reliqua membra vel citra reliquo· doctor»· simul inoyrentes totum corpus vel totam gregem docere etpaecsre poaeit. Atqui hoc sensu Romano pontifici infallibihter docendi auctoritatem divinitus collatum fuisse, in schemate proponitur .

Art, inquiunt, in illa hypotheei inutilia fierent concilia, et epiecopi cessarent Mae indice». *

Verum ad *priorem* exceptionem iam reependit cardinali· Bellanninus ·. ..Reepondeo", inquit, ..id non sequi. Nam, etai in pontifice ait infallibilitaa, tamen non debet ipse contemnere fmedi humana et ordinaria, quibus deveniri potMt ad veram reioogni/tioneni, de qua agitur. Medium fen' ordinarium ‹wt ixinvilium maius aut minus pro magnitudine vel pervilute rei. de qua agitur. Id quod patet primo exemplo apostolorum. Nam certe tam Petrus quam Paulus poterant etiam aoli quamlibet controversiam infidlihiliter definire; et tamen.concilium convocaverunt Actor. XV ..." Et alio loco' etiam luculentius statuit. „generalium conciliorum convocationes utilissimar et suo quodam modo necessarias, non tamen absolute et simpliciter necessarias esse" . . . „Etsi vero summus pontifex mdex est.' vice Christi, omnium controversiarum, eique obtemperare debet fraternitas universa, ut Cyprianus loquitur 1.1. ep. 3, et nos in libris de pontifice multis argumentorum generibus demonstravimus; tamen non debet-pontifex in controversiis fidei diiudicandis aut soli suo iudicio fidere, aut exspectare divinam revelationem, sed adhibere diligentiam quantam res tanta postulat, et ordinaria media; et tum demum exspectare assistentium Spiritus sancti et directionem divinatii. Porro medium ordinarium ac proinde ucoessarium esse concilium magnum aut parvum, unum vel plura, prout ipee indicaverit, facile probari potMt-" Infallibilitas igitur Romani pontifici· nullatenus evertit aut inutilia reddit concilia sive generalia sive particularia

Sed neque efficit Romani pontifici» infallibilitaa, ut episcopi cessent eese veri, proprieque dicti in causia fidei ludicre, tum quia veri sunt et remanent iudioM proximi in suis dioecmibus, in synodis dioeceeanis et provincialibus; tum quia ex eo quod pontifex infallibili· eat. nullatenus sequitur, eum omnia per M et citra iudicium aliorum episcoporum definire velle aut definire debere; tum denique, quia ex theologorum doctrina Romanorum pontificuuR-non minus ac ipsorum conciliorum irreformabilia decreta subiici possunt episcoporum examini ac iudicio, 'non quidem dissensioni· vel reiectionis, sed quod instructionis, assensionis atque approbationis appellant, quodque ad plenam *catuae cognitionem* pertinet ; cuiuamodi examen in concilio Chaloedonensi instituebatur circa dogmaticam sancti Leonis Magni epistolam. De qua re praeter alios graves auctores consulatur Ballerini, Dr ci ac ra*tione primaria,* c. XIII.

III. Animadvertitur in expositum pontificiae infallibilitatis obtectam. quasi

1. iisde/mtla et *vaga* ait eius deecnptio. Verum cum in schemate expreere dicetur, obiectum illud esse eiusdem omnino extensionis, cuius set ambitus infallibilitas *eodetioe.* per hanc declarationem generalis propositio, „quid jn rebus fidei et morum sto. tenendum ait". definit plane ac determinata evadit; quasi

2. hoc ipso, quod infallibilius Romani pootifipi-

l D» Rram· jMntak·, Ub. IT, e. TII.
« D» omdSit, Ub. L a X, XI

dicitur eitsadem cum infallibilitat» ecchrira araplitadinia raro, tfapta infallibilitae significetur, altara pontificis, altara eodeeiae. Red eoimvero éoatrariuro plane exprimitur, cum unum idemque obieetam asse dicatar, circa quod versatur, varearique potest infallibilis Romanus pontifex, et illud, circe quod ecclesia eat infallibilia. Sed quod significatur discrimen. Mt discrimen in modo considerandi *imbiertum,* qutaT infallibile prasdioatar, quodque tam ssm definitur Romanus pontifex, uti supremus ecclesiae magister et doctor, quam tot eoclmia docens, seu universum ecclmiae magisterium, de quo in capite IX schematis de eoclmia Christi. Hoc autem subrecti discrimen reapse exsistit, cum infallibilitatis praerogativa ex declaratis conveniet tum supremo ac universali ecclesiae doctor· et pmtori per se. tum universo et adaequato totius eodeeiae magisterio, quod ecclesiae dwtoribus et pastoribus *ttna 'cum nto capite,* Romano pontifice. coalescit ; atque ita *ecderia docen»* Mt ac dicitur infallibilis.

IV. Animadvertitur in ipsam nocem ..infallibili'". „infallibilitas". ac si nova et vanis interpretationibus obnoxia roret.

Sed haec vox a theologi» et a fidelibus passim usurpatur, ut ee praerogativa significetur, qua Romanae sedis antistites in rebus fidei et morum de finiente» ab errore fmmune servantur; atque idem vocabulum de *eccleeioe mapieterio. continuo* iam et antiquissimo usu. et certo quodam ac determinato sensu adhibetur. Cum ergo ecclesiae et Romani antistitis, ecclesiae videlicet capitis et one. infallibilitas una atque eadem sit. proferto non est. ‹-ur ab eodem vocabulo adhibendo abstineamus, innuo ret omnino, cur illud adhibeamus.

C.

Atque haec satis visum est de priori exceptionum genere, quae *directe* ac *immediate circa proposition »chcma* versantur, animadvertisse. Instituto vero illarum examine, pleraeque omnes alterius generis difficultatM,' qUae *generarim* ipsi *doctrinae* ac *definition* pontificiae infallibilitatis opponuntur, praeoccupatae fuerunt Duo tantum harum capita peculiarem considerationem flagitare vim sunt, quorum alterum continet exceptions ex historia ecclesiastica petita·, altarum vero ad celebrem Vincentii Lirinensis renonem refertur.

1. Porro,quod ad primum caput attinet, videtur, ut tum dignitati ac proprio muneri patrum, tum retiras gravitati ac necessitati consulatur, sequentes normas praestituenda· et ob oculos retinendas ease.

1. Ex monumentis omni exceptione maioribus, ut superius declaratum fuit, Romanorum pontificum infallibilitaa est veritas divinitus revelata; fieri ergo nequit, ut haec «x historiae factis quibnscumque falsa umquam demonstretur; sed si quae illi historiae facta opponantur, ea certissime, quatenus opposita videntur, falsa habenda erunt

2. Aooadit, quod cum Romani pontificia infallibilitaa per apertos, certiaumosque fontta ut veritas revelata, adeoque. ut originalis ac simpliciter antiqua cognoscatur, secundum regulam a Tertulliano iampridsm adhibithm titulo possessioni· contra oranam opinionem et conclusionem illi oppositam praeorbitar; id enim, maxime in cautis ad fidem pertinentibus, est verum, quod prius. Haec illustrari iis possunt, quae in constitutione de oathohre fide capito IV ab ipso concilio Vaticano statuuntur: „Omnsm smartionsro veritati illuminatae fidei contrariam omnir.o falsam asm . . . Quapropter omnm Christiani fidshs buinamodi opinioam. quae fidei doctrinae contrariae «ere cognoscuntur, maxime si ab ec-

drnia reprobate· fuerint, non solam prohibentur tamquam legitimus «Matiae oonolvnonm defenders, sed pro «roribus potiua, qui fallacem veritati· apaoiam pre· aa ferant, habere teosntur ŏmnino' lamvaro infallibilitetem sanctee apoatebeoo aedia at Romani pontifici· ad doctrinam fidai partinere, ax allati· fidai documenti· constat, et contrariae illi Mutantia· a magisterio eodeaiae non aamal fuerunt improbatae. Cuiuscumque ergo scientia·, etiam historiae eockn·aticae conclusione·, Romanorum pontificum infallibilitati adversante», quo manifeatiu· haec ex revelationi» fontibus infertur, eo certius voluti totidem errore· habenda· eaae consequitur.

3. Ad dogmaticam infallibilitat» pontificiae definitionem neoassarium ac sufficiens eat, ut patribus concilii ex *ƀroprii* divinae *ƀevelation· fontibu».* scilicet ex scriptura et traditione, constet, esae illanj divinitus revelatam ; proindeque patrum officium est •t munus, hanc divini depositi veritatem pro suo charactere cum auctoritate declarare et proponere; singulas autem *aliunde* petitas difficultates, quae illi opponuntur, dissolvere, non tam patrum concilii ree eat, quam scholae theologorum, qui, quod ad hanc quoque causam spectat, suo-munere diu iam functi •unt. Cum enim prolatae exceptione» historicae, de quibus agitur, non sint novae, sed longe vulgatissimae ac tritae, quae a rerum theologicarum tractatoribus in variis controversiis contra protestante·, lanaenianoa, Febronianoa. alioaque, frequenter aeque ac luculenter solutae fuerunt (dum sive de sanctae Romanae aedis primatu, aive.de catholicae ecclesiae infallibilitate, aliisque ' catholicis veritatibus dissererent) ; minus decorum, minusque conveniens patribus visum est, singulas quasque ex illis in novum rursus vocare examen, quasi factae «Mitra catholica» veritates obiectionm reapse habuerint ac retinuerint hucusque verum valorem ac robur, vel ipaa revelata veritas, catholicasque ecclesiae doctrina, ut par orat, satis non fuerit asserta ac defensa. Consulatur itaque grava et probati auctores, qui de potissimis'quae opponuntur exceptionibus scripeerant, itemque general· quasdam regulas statuerant, quarum usu et application· special· difficultates plsraaque omn· tollere ••tegunt. Nimirum, inquiunt, videndum

u) *quod ad ntbiectum pltmet,* utrum Romanus pontifex reap·· tenquam supremus et universalis doctor et pastor pro sua apostplioa auctoritate fuerit locutu», an potius locùtus sit uti privata persona «eu doctor particulari·';

b) *quod attinet ad obtectum,* utrum materia circa quam indicium Romani pqotificis versatur,' res sit fidei et murutp pertinentium ad eoolaaiam universalem, an utrum sit res facti particularis vel disciplinae ac iuris partialis vel localia Quo faciunt haec ex epistola Nicolai I ad Michaelem Imperatorem data anno 865, quae inter decrete, aiusdam Nicolai referantur: ..Patet profecto, inquit, aedisapostOlioa», cuius auctoritate maior non ret, indicium a nomina fore retractandum, neque cuiquam de eius liceat indicare ludicio. Siquidem ad illam de qualibet mqndi parte canon· appellari voluerunt,- ab illa autem nemo sit appellare 'permissus . . . Non negamus, eiusdem sedis sententiam posse m melius commutari, cum aut sibi subreptum aliquid fuerit, aut 'ipsa pro nonaidaretione aetatum vel temporum seu gravium neoemitetum *diipentqtorie* quiddam ordinare decreverit." Scilicet

c) *quod ad formam* arir *modum tpectai,* quo indicium fartur, utram decretum Romhni pontifici· ita conceptum sit, ut appareat, a Romano pontifice factem •me verem ac propriam *defimlionem* mu peremptoriam latam sententiam ; non vege oeconomicam tantum •liqaam respooMotsem vel dispositionem. Cetera·· btac apaotaat aliae regulas ouums, quae communiter a theologia circa definition· quoque conciliorum statuuntur, cum inquirant, utram aliquid et quidnum in illorum capitibus st canonibus dafinitum rsapea ait.

4. Eat principium in omnibus scientiis receptum, atque ration· multo maiori in cnuai· divinae fidei ob oculos habendum, quod si de aliqua veritate, ex proprii· eiusdem fontibus, tamquam de (Aeri constiterit, probabilem quamvis solutionem vel gravem quamvis rationem sufficere, qua contrariae difficultate» ceu hypotheses conciliari cum illa valeant. Sed ad concilianda· historica· exception· cum »umiiii pontificia infallibilitate probabii· saltem gravesque solution· allatae fuerunt :

a) in causa Vigilii : a lo«. Aug. Orsi. De *irreformabili Romani ƀontifici <» definiendi· fidei nmtroƀertii indicio,* t. 1. p. I, cap. 19, 20; Benetti», op. cit., P. II, tom. V. app. §5; Ballerini. *De ri rl ratione primatu·, c.* 15; Lud. Thomamm. Disp. XIX in concil. ; Petrus de Marce, *ƀi· de Vigilio:* et nuper Al. Vmceiixi ia N. *Gregarii Nymrni et Origrni· •cripta* cum app. de actis synodi V, tom. IV et V.

b) in.causa Honorii : inter vetustior· a los. Biner s. I. in *Apparatu ƀruditioni* p.III, IV. et XI, Onn. op. cit., cap. 31-28; Bellarm., op. cit. ; Thoniamin.. op. cit-, diaa. XX ; Natalis Alex.. *Hittoria ecrletiatlica,* saeculi VIII diei. II; Zaccaria. *ƀntifebroniu* p. II, l. IV ; inter recentiore» : *Civiltà cattolica,* anno 1864. serie V, vol. XI et XII ; Bchneemann. *Studia in quae•tionem de Honorio;* Io». Pennacchi, *De Honorii t Romani pontifici· cauta in concilio VI.*

c) in causa lapsuum aliquot, ut dicitur. Romanorum pontificum circa ministrum sacramenti ordinis : ab Orsi, op. oiL, L III, c. 31 ; Tournely, qui in tractatu de sacramento ordinis singulas Morini difficultate dissolvit, quae irtpropositis observationibus repetuntur, etc.

d) in esura bullae Bonifacii VIII ab Aguirre. *Dtfentio cathedrae nancti Petri,* disp. 32, 33; Anft*lanm,* p. 133 sqq.

' II. Quod vero àd I incrafii *Lirinemi» eanadan* attinet, quo illustrissimus ecclesiae scriptor Commonitorii sui cap. III id tenendum ait, quod ubique, quod semper, quod ab omnibus creditum est :

1. is contra auctoris mentem intelligsretur, si ad infallibilem in catholica «vlreia normam *directi*txmt, quam vocant, referretur. A Lirinensi enim ille refertur, quod ex contextu praecedenti et sequenti liquet, ad nonnam *obiectivam.* scilicet ad divinam traditionem ; quatenus proposito canone critérium cognoscendi „catholicae ecclesiae traditionem" continetur, qua „una cum tegis divinae auctoritate munitur fidm divina". Sed alia profecto re· eet, utrum eodem canone contineatur *conditio necmaria,* ut ab eccimias catholicae magisterio ponit aliquid infallibiliter fi·niri. Hoc Vinceotius non docuit, immo contrarium, uti patebit, significavit Unde

2. apparet, Lirinensi· renonem · varo suo wnsu detorqueri, si eiuadem vi requiratur contenu» universalis sive unanimitas onmium episcoporum, nt ab eoelsaia· magisterio, pems quod est directive fidei norma, aliquid tamquam fidei dogma definiatur. Tum

3. apparet, eumdem Lirinensi» renonem perverti, si in eo reponatur tum norma obieotiva tum directive, ac ai unico catholicae fidei uonua infallibilis in cootensione constanti ac universali ecclesia· «ita ut, adeo ut nihil ip rebua fidai absolute certam ac infallibile habeatur, quod cooseosione constanti non credatur, atque nullus fido divina, quae absolute ac infallibiliter

› law II, apte WgM P.L. Laea.

«rte iit, frader quidquu· posait, niai spa· iinetitsrit j de ßeati ao uaivaraali anci«riaa cooaaaawnn. Bid autan ngula fidet oathniin» pMMMeditM» et ipMt traditio tau rattan traditum, qaatanua oonatantar, ubique et ab omnibu· «raditur, eue w atitutia traditx»ia ßootoribuaaiv nugietria rammiraatar, qui verbum divinita revelatum aempar, ubtque et omnibua tradere taMntur.

4. Sed ei, uti debet, Lmnanaie canon ad ipaam etaetaram nonnam referatur, nota rite taaaan idem intelligitur, quando tam poatfw^quam *Uegetiee ttm·* pitur. Ut enim variaaimu· eat, ai poaitaa inteUigetur, nimirum *id* eaae divinita revelatum, adeoqoa tenendum, quod temper, quod ubique, quod ab omnibua creditum eatl ; ita fotae forat, «i intelligaratar negatsw, itemque fribu notia, antiquitate, uniraraituta, ooôaeo·ione, *timui a· eotùmdmi* ȁCoepti quaai nequeat quidquam ßs d 'initua rarelatum adeoque eradendum, pro quo tironi uoniunctimque non militent entiquita, universiias, conranaio: Fieri namque potae, factumque revers eaae, ut aliquid eemper, inde ab antiquitate origjali, creditum, adeoque divinitus revelatum ait, qu i tamen neque ubique, neque ab dmniƀu credentur, ƀp Vincentiua docet.

Sane antiquitati daeam poeaa universitatem ac conaenaionem, ipae palam affirmat, oapite IV quaerent: „Quid igitur tunc faciet ohriatianu· catholicu», ai ae aliqua cooleaiae particula ab ßniversali fidei ivmmunione praeciderit? Quid utique, niai ut peetifaro, comiptoque membro sanitatem universi ßorpori anteponat? Quid ai novella aliqua contagio non iam portiunculam tantum, aed totam paritar aocMam commaculare oonetur? Tum item providebit, ut antiquitati inhaereat, quae ƀroreo iam non potaat ab ulla ßovitati fraude seduci. Quid ai in ipae vetuatato duorum aut trium hominum vel certe ßivitati uniet aut etiam provinciae alicuitn «Tror deprehendatur? Tune curabit, ut paucorum tarnaritati vel inscientia·, ai qua aunt universaliter antiquitas univerealia aoclmiae decreta (alia·, si qua Mint ßniversali concilii decreta) praeponat Quid, «i tale aliquid «mergat, ubi nihil huiusmodi repariatur? Tunc operam dabi^ ut conlata inter ȁ maiorum oonaulat, intenogetque eantesitiaa, «orum dumtaxat qui, diversi» lirat tamporibua «t ƀoci in unius tanran «oolaaiae ßatholica communione «t fide permanente», magistri ƀrobabile «xtiterinl: et quidquid non uno» aut duo tantum, aad omnea pariter uno eodemque oonranau aperte, frequenter, perseveranter tenuiara, aoripaisra, docmase cognoverit, >d sibi quoque intelligat ȁbaqu ulla dubitatione credendum".

E quibus liquet, a Vinceotio non doceri quid exigetur, ut ßndice fidei doctrinam aliquam uti fidei dogma definire poraint, aed exponi quomodo a viro catholico vera ȁntiquitati fidae poasit cognovi, tum, quando antiquitati ßuniversité desit atque oonsenaio; quemadmodum re ipaa defiiiaae docet cap. V at VI .,tempore Donati, a quo Douatiata, <X^n ane multe ƀar Africae in ßrrori oui furiae prampiteret . . . item quando Arismoram venenum non iam portiunculam quamdam, s«d pen· orbem totum contaminaverat, •deo ut prope ßuncti latini ßrmom· «piaoopin, pertim vi partim fraude deoeptia, caligo quaedam mentibus offunderetur".

Tantum ergo abeat, ut Vinoentiue Ɓirinensi doeuerit, nihil erodendam eam quod non .ab emaibva et abaqua faarit raaapar araditare, at manilaato —ƀ--- quoaaado eradenda aurita pesait eognoaot, ei * neqae ab omaibaa, aeqae ubique eradite ait rei eradatur. Scilicet daaet eap. YIII et IX etaadam „Mcrata rotatai, «mna auctoritate ƀrofona aoritBtM €OBtMtltt MDIfMT ia eootaia viguiÇ at quo qaiaqea forat raligioaior, eo promptiae novellis adinvantfonibna oontrairet. Exaaaplis taliboa plena eunt omnia. ßl ne longum fiat, unum aliquod et hoc ab apoatolira potiarimum aede eumamua: ut *nae loce darius rideant, beatorum apoatoloram beata aucrirain quanta vi tamper, quanto atudio, quanta ßonitaqtioo dafesBerit aracepta amnal ƀeligioni intagritatem. Quondam igitur venerabilia memoriae Agrippine Carthagineoaia «piraopua, primua omnium mortalium contra divinum «anatem, contra moram atque inetituta maiorum, rebaptiaaadum eaae ceoaebat. Quae praaaumptio tantum mali invexit, ut non colum ßaeretici omnibua formam racrilagii, aed etiam quibusdam ßatholici oooaaionam praebuerit ßrrori Cum ergo undique ad loritatam rei cuncti reclamaaaent, atque omnaa quaquavarau» sacerdotes pro suo quique atudio raniteradtur, tunc beatae ßmemoria papa Ɓtephanu apoatolicee radia antiatea, cum cetaria quidam collegia auia, aed tamen prae oaateria reatitit; dignum, ut opinor, axiatimana, ai raliquoa omnea tantum fidei devotione vinrent, quantam loci auctoritate auperabab Denique in epistola quae tunc ad Africam minea «at, ßi ƀverbi «anxit: Nihil novandam, niai quod traditum eat. Intelliƀat enim vir aanctua «t prudana, nihil aliud ratkinem pietati· admittere, niai ut omnia quae fide a patriboa auaoepta forent, radam fide filii» consignarentur; ncaque religionem non que vellemus ducere, aad potius que illa duceret aequi opportera ; idque eam proprium chriatianao modestiae et gravitati», non me poeteria tradere, aed a maioribu» accepta aervare. Qui •tgo tunc unirerai negotii «xitua? ǫui utique, niai ßutatu at aolitua? Betente ƀ* ȁntiquit· exploaa novitea . . . Ipaiue Africani concilii sive decreti . . . vire·, donante Deo, nullae, aad unirer·· tamquam «omnia, tamquam tabulae, tamquam raperflua abolita, antiquate, cakata aunt".

Unda patet, «x manto Vincantii Ɓirinanai univer«itetem ac conaenaionem ßullatanu requiri ad boc ut aliquid quod revera ·μτο* antiquitetia auctoritate excellit, taniquam fidei dogma declarari posait ; adeoque exceptionem «x Lirinensi canone contra definitionem infellibilitatia Bomanorum pontificum vi ac ralore deatitui·

Patet denique ex eadem Lirinensi· analysi, pree«edentam quamdam moralem, nt aiunt, aire fidelium •ire epiaooporum unanimitatem oeoemariam non eaae, ut ecotaiae magiatorium ia aliqua fidei quamtione iudicium ferve queat, quaanam doctrina aoripturia. traditione, antiquitate, veritate nitatur.

6.

Oongroaatloata genaralia «vinquadaatman para altaral

1870 maii 13.

Peat relationam epiaoopi Lauarnaanaia et Genevensi», eminentiaaimu» prime· ƀpräe patribus dixit·.

..Beverendiaeimi patre·, abaoluta hac materia procedimus ad tractandum ach««na conatitutionia dogmaticae prima· *de teeleeie Chriati* réverandiaeimorum patrum examini propositum. Initium huius rei fit

› Qac «Uua spaetat tritas» aarati Aagrattel «fota·: ȁ4 «aivana ßa Mdaata, ara · rearifflа testitate·, ßs saasrar ratsataa» eat, araaM ȁaatMitat sqralsltaa tsoMras rendra·» creditor.·

• ßƀ ȁpart Urirae·!· later tratittasei raa «area· ƀMaeli *ɨɨ* «ararit, ƀ iatar «Mae angteterie» aaa aor·»· Mreetlvu» MaUactet.

1 Osa<ret»«ra»i· Metes ßa arte· ta t. Id, ost ƀ·· babatar; ßia rata aha ab ata «iatagtaa csaaai, ßa Iwtert· mmw 4i mo mÅqsvCkp)

*** nittioM ℗pu dt ⌊μ μ .κ ^μ μ * booùm Ðvpetatio dm pro rebm fidei riva.voce faeiet raerandiaÙM· dominus Lodovieus Pi· apMcopm Piètavienaix Iteqde praedictus reversndiasimus domino» imbnnem ascendat"**

RELATIO

reverendi patrû demÙM *Lodaeiei Pie epieeopi Pieia*-«areai».

Emineatissuni praesidas, eminsotissimi et rvvvreodieumi patres.

Cum mihi demandatum fuerit manu» m vobis referendi, ex parte reverendissimorum patrem Depulotiome pro reboa fidei, qua· ipaoeum examini proposita at ab ipeis accurata coram Deo disputata, deooo in forma schematis vobis nuperrime traditi redacta descriptaque fuerunt, eooe huno ambonem iterum oonmendo tum · nobis acta, tum actorum nostrorum rationes vobis ex officio noetro humiliter expositurus: * perterritus quidem rei difficultatibus, eed facta iam benevolae indulgentiae vestrae experientia confortatus.

Neque longiori etiam sermone vobis importunus efficiar, cum distributa iam vobis fuerit fusior relatio, nomine eiusdem Deputation!» typi» commissa;-quae quidem ita singillatim omnia fere pancta enucleavit, ut pauca mihi leviter attingenda supersint.

Ad instantiam perplurimoram concilii patrum iterum atque iterum repetitam, acharna quod habemus prae owlis ante reliqua schemata fidem aut disciplinam respicientia, eminentiminji praesides examini ac disresekmi synodali proponendum esae indicarunt; „«a praeaertim de causa, quod reoeetiori tempore circa boo gravissimum doctrinae oaput non Isves agxietates in fidelium animis ubique excitatae sint, et religiosas societatis pax et tranquillitas perturbentur." Et certa, tdrerendiasimi patra, nemo «x coaetanei» nostris, do modo agendi cuiuslibet publici conventus tantisper C edoctus, id peropportuno factum «eoe inficias ibit. In nullo enim regno, in nullo statu, quaestio quaelibet omnium civium mentes ita generaliter praeoccupaverit et inflammaverit, 'quin apud legislatorum suorum coetum aut senatum ra statim ad ondtora diei, ut aiunt, deferenda pronuntietur.

LieeA ergo dicere sine ulla ullius offeosioae, sine ulla ad hos vel illos criminis ineimulationo, nihil cuncti» inns none optabilius sssa, niai ut quam primum et doctrinam scrutari, et dubia solvere, et malis mederi, id est, ea palam producta luce divina, quae ex promimiooe Christi nobis semper intus affulget, nubes discutere, tempestates sedare, st μη raritatis unitate pacem facere communi consilio, aequo franquilloque animo cuncti simul dbnnitamur.

His diotis, ad prooemium nootiM constitutionis vemsmus. luxta mentem eo votum plurimorum patrum constitutio illa inscribitur: Constituti· dogmatica prima de *eedeeia Dei.* Et ideo exordium sumitur «x iis, quae spectant ad ipsam ecclesiae institutionem, cuius fundamentum Dominus noster lema Christus, ut sapiens architectus, primum posuit ante ipsam aedificii constitutionem, dum Petro dixit in praesenti: *Kt ego iia> tibi, quia tu ee Petrae,* et ia futurum, st. ssqsor Aone pebnsm aadt^toaho .aaoienant menus.

In°boo autem nobis animadversum «st a nonnullis patribus, quod Petrus dicatur fuies» institutus non solummodo tamquam'fundamentum visibile unitatis snrlasias, sed etiam tamquam perpetuum «undem unitati· principium.

Salvo autem meliori iudicio, Deputation! vestro·risam fuit neo auctoritates nec rations» dsfwere at vu illa mrvetar. Non auctoritates, nam praeter plurimos patra tum graeoos tum latinos, a quibus cathedra Ecrans dicitur unitatis matrix et radix et nutrix, A toesritnr in Petre «se unitatis principium, neminem nostratem fugit, thrimimum episcopum Meldenaem in sua celabsmma oratura de ugifot» sociirin» dixira: Auctoritatem dteieaiaaticum primam ia unius pmeona constitutam ia alito propagatam non fuisse ñi ea lege, ut ssmper *ai prtoripsum eoae tontatss* reducatur, eooqus qui illam exercendam eueoaperint debere inseparabiliter adhaerere «idem cathedrae.

Ratio autem buiueoe vocabuli eet. quia Petri auctoritas noo «st tantummodo «adesi·· fundamentum passivum, sed fundamentum rivum, activum et, ut aiunt, dyaamicum, enim vi ei energia omnes parte» stant et coaleeount, uti patebit ex infra dicendi·

Primum caput proponit doctrinam primatus sancti Petri in quantum duplici praesertim errori opponitur. Et ₣ errori haereticnrnm et schiamaticorum, qui vel Mgant absolute et sim^licitepdivinam primatqniuriediotionem fuira a Chnsto institutam, vel primariam auctoritate^ et centrum totius ecclesiae reponunt in euprana sacrosancta synodo. Et 3' errori novatorum istorum Richerianorum et aliorum, qui volunt primatum, immo quodlibet iuriadictionia munus primo immediate et essentialiter ecclesiae a Christo fuisse traditum, et par hanc Petro, ut suo ministro, delatum fuisse.

Vix aliquid primo schematis textui in hoc capite fuit immutatum- Legebatur in priori formula: „Ad unum namque Petrum Christus Filius Dei vivi dixit: *To ee Petrae etopeUeec petraeo ...*" Observarent aliqui patra, aptissime praemittenda foro prima Domini'nostri Issu Christi verb··: *St ego* dico *tibi.* gasa tu *ee Peinte,* ut sio evidentius appararet, verba illa ad solum Petram directs et immediate referri; et libenter huic propositioni annuit Deputatio noetro.

In boo antam primo capite dicitur de primatu beati Petri, quod pcetea extendetur ad eius suocemora, huno primatum ipai collatum fuisse m utowrsom Dpi «ectasiam. Qui quidem casus accusativus tu umversam «cetariam in priori schemate ex parte aliquorum rovetendiseimoram patrum rausa accusationis fuit.

Ast ita iam pronuntiaverat concilium Lugdunense II declarans: ..Sanctam Romanam ecdetiata in beato Petro apostolorum principe sive vertice, cui·· Romanus pontifex «t successor, summum qt planum principatum et primatum *ntpra* taueeraam roctasiom *eutbolicaot* obtinere." Pariter st Florentinum definivit: ..Sanctam apoetoliram aedem et Romanum pontificem r» Mniurrnun *orbem* teuere principatum, et ipsi in beato Petro posmtd», *regendi ac gtAeroaadi* muverootam «ectasiam a Domino noetro lesu Christo *pte*uom potestatem traditam *eeee."*

Verum promue eet id quod allegatur non semel alias, et quidem in concilio Tridentino, dictum fuisse m traoersa «cetaria. Ab hocautem dixvidi modo nunc abstinendum duximus propter illam ipsam aequivocationra seu sinistram interpretationem, quam indo usurparunt Richeriani, Febroniani et alii ab ecclesia marito damnati. Etenim omnes episcopi qui poscunt greges particulares, principatum habere m *eodeeia* aliquo certissimo sensu dici possunt et debeat, quête·nt· scilicet principem ordini» gradum ta»mt, at ad gragea pernendos in studsma ordinantur. At vero nullatenus diri possunt primatum habere iuriadictionis, neque ai omnes fuerint simul congregati, habere primatum iuriadictionia in mrarsom eorimam, quod teli Petro et eucoasoribua eiue divinitas datum set, at constat «x auctoritatibus iam allatis, aliisqua pons infiniti» in decursu huius discussionis certe afferendis. Et haec aotis dicta sint de primo rapite.

Capot II. Relate tum ad textum huius capitis.

ubi sgitar de perpetuitate priante» Romani pontifici», tum ad canosam huic capiti ecmapoadeateoa, auctore» priori· schemati» non fugerat ea, qua· ab aliquibus rererendieumis patribus facta «at obaarratio

In MMoaaaoribea beati Petri, qui aunt Romani pontifice», ubique duo distingui debent E» iaro divino, aoiKoet ex institution· Chriati, pandat pdrpatuaa anccetioni· hx, qua ratum divinitas aut ut Patrua temper debeat habere auooaaaoras. Ex facto autem Petri, qui aedem ao cathedram suam apoatolicam, mirabili Chriati dispensatione, ut ait Getosiu» papa, et disponente Domino, ut ait Lateraneam П, ex facto Petri, inquam, qui aedem ao cathedram auam apostolicam in Urbe boavit, et ano «anguine eonmcravit, pendet quod illa successio,in aede Romana locum habeat; ita uteqécemor beati Petri nominarim, val, ut aiunt, teduplicative, sit Romanus epmopus;.et hoc quidem euistit ex jure illo humano, quod melius tamen et verite ius eocleeirntico-apostolicum nominatur. ·

' Attameb non tantum textus capitis, sed ipsiuemet canon», viste est servandus prout iacebat E duobus enim propositionibus fide definitis procedit, scilicet ex prima illa propositione fide certa, nempe, primatum sancti Petri in aliquo suo successore et haerede continuari: et ex secunda illa propositione, „ipsum pontificem Romanum successorem qesa beati Petri principis apostolorum", quae verbotenua, et non per.incisum, sed directe a concilio .Florentino decreta •c definita est : et hoc quidem intelligitar de Romano pontificejit historica, et de facto habetur in ecclesia absque ulla interruptione ab initio temporis, relicti· quaestionibus et hypotbcsibUs in schola plus minusve libere agitatis, quoad perpetuitatem urbi» Romae et ooniunctionem primatuscum sede Romana.

Caput III. Inscribitur ca^ut illud : de bi et ratione primatiu· *Romani pontificii;* quae voces ita aptae et congrueotas in a» reperiuntur ut non uni tractatui de hac ipsa quaestione in titulum qperis adhibitae fuerint.

Exordium autem sic habet illud idem caput : „Hinc inhaerentes tum praedecessorum nostrorum Romanorum pontificum decretis, tum ečc. Non enim dicatur, Romanos pontifices in hac parte vix audiendo» assa, utpote in propria sua causa loquentea : quemadmodum Christo dixerunt bdaei * : *Tu de te* ipio teettesomim *perhibet;* festMrtmmr team mm set «eram. Quibus respondit Dominus lesust *Et ei ego* teeteMMamm *perhibeo de* metpso, tvram'est tMtwamram /mesam/, qtria «eso *unde veni... et ei indico ego,* Madgmam msum cerem *eet, quia eoltu* non *eum; eed ego, et qui miti? me. Pater.* Et revera, reverendissimi patres,dum supremus ecclesiae doctor loquitur, ipse quoque non potest non scire unde venit, neo eum latere vel obiter potest cuius imago visibilis in terris sit, atque vicarius. Unde exquisitissimum hoc effatum a Boesuetio prolatum habemuaoontra obiectiooem allatam r Ego, inquit, ubi agitur de dignitate sanctae sedi» apoatolicae, traditioni et doctrinae ipeorummet Romanorum pontificum sto.

Praeterea attendatur ad hoc, quod in testimoniis a nobis allatis, sive Romani pontifices, aire concilia etiam oecumenica non de se loquuntur, quorum tamen testimonium accipi deberet ut vteum, propter assistentiam Spiritus sancti : ead indicia ab ipsis prolata semper eeee positive exegetioa, id est auctoritatis sacrorum Scripturarum interpretative ac determinative, ita ut iudicia illa recusari non.possint, quin et nanctae aedi Romanae et ipsimet eodeeiae abiudioetur suum ius iudicandi do vero senau et 'interpretatione Scripturorum sacraram.

› Is. vm, H ia.

Et m eoeaaiea· non poasaa an intimo asso ŏrdo imn ptufaro dolaram atqne atuporem meam, quod ntei aoium in dubium revocari, ead et ia contrariam partam adeo ftetle accipi posant textae illi eraugaliei et apoetoiioi, quorum tensum axprsssa immo expremiaaiina pontificum et ooeoiliarum oeoumetiioorum anotoritas toties et tam inafHgabiliter determinavit. Ignoscite mihi, reverendimimi patra», ai ingenue id dicam, quod mihî non »emel hisce ultimi» diebos in mentam venit. Utique Do» optimo maximo profundiaeiiaae grUtes agendae sunt, quod in preaoedentibu» ooociliis, nominarim voro in Tridentino, tot tamqne grava» fidat quaestiones extra omnem dubitationis aleam poeitae fuerint, atque aupaamo ecclesiae indicio absoluta·. 8i enim quoad determinationem dogmatis ex auctoritate yerbi divini scripti aut traditi ea fuiseet adhibenda methodus, quae in praesentiarum ab aliquot libelli· vindicatur ac exigitur, non dico de canone librorum mororum, npn de moramento confirmationis ei extremae unctioni», non de confessione aacramentali, «d neque etiam de prementia reali Domini nostri leau Christi in eucharistia decisio dogmatiba pronuntiari potuisset *(eigua «ffrMuKu)*

In hoc tertio nostro capite allegatur, quoad vim et rationem primatus Romani pontificis, expressa .illa oecumenici concilii Florentini fida professio, quam iuxta multorum patrum sapientissimam postulationem, in suo integerrimo'textu totam proferimus. Certe .si in priori proposito schemate-aliqua ujtima verba omissa fuerant, ideo erat quia a pluribus in malam partem versa fuerant Et hac forsan ratione moti, quingenti episcopi in alma Urbe ob solemnia saccularia martyrii sanctorum apostolorum tribus abhinc annis congregati, idem oraculum Florentinum in medium protulerunt, quin clausulae illius preetermissione suspicionem ac iniuriam falsificatioris aut reprehendendae mutilationis sibi inurendam pertime•cerent. Nihilominus, in hocce conciliari decreto, libentissime fateor nequaquam subtrahi debuisse hanc ipsam clausulam, eo magia quod iuxta authenticum exemplar a Vaticano concilio citatum et consecratum, nullatenus de praecadentium limitatione, sed immo iuxta genuinum aeneum suum, de historice praecedentium explicatione et confirmatione cunctis intelligent!» patebit.

Iam vteo, ex. illa tam diserta concilii Florentini definitione, promens haec sacrosancta Vaticana synodus, secundum constantem consuetudinem et auctoritatem que praecedentium concilidrum decreta a sub■equeotibus conciliis evoluta semper et confirmata fuerunt, consequentias a novatoribus ultimorum horum saeculorum negatas explicite deducit, et auotoritatiye a w declarandas autumat ; quippe quae silentio iam praeteriri non possunt,' quin fundamentalis ecolesiae constitutio in periculum addocetur.

' Et ut statim dicam, veniam dent unus aut alter reverendissimi patres,' ai vox illa: potestas *iuriedeetiome epieoopdUe,* quae pontifici Romano adsert», in adnotatioaibua praecedentis schematis minus placuerat, in textam ipsum schematis revisi fuerit inducta. Ratio est, turn quia postularunt illud plurimi alii patres, de statu actuali controversiae^ in suis respectivia provinciis solido ao presse disserentes, tum quia auctoritate·» aummi pontifici» ac vicarii Christi in omnem eodeaiam non dumtaxat indolem primatus metropolitici divinitus instituti, bed naturam *paeto*ralss et ideo *epieoopoHe* iariedh>tioaio.prae eo ferre, riw ex ipaiamet verbis Christi, sive e traditione et historia certissima doctrina eyincitur. Quod quidem, pleno ore asseri ao prodamarygraviai aumua a non uno etiam «x reverendissimis patribus, qui aliis huiusoe

propositae constitutionis partibn» non itâ faverunt Et reapee vox Qla etiam apud nostrates, verbi gratia apud (lenonium, boo etiam nueu iamdiu fuit usurpata.

Dum autem summa illa Romani pôntifieis iurisdiotio, quae episcopalis dicitur, ordinaria esae et immediata in omnes non tantum pastores, sed et fideles absolute declaratur, nullum inde praeiudicium afferri ordinariae illi ac immediatae iurisdictioni, qua epir scopi divinitus pollent in ecclesias sibi commines, sequens eiusdem nostri schematis paragraph» diserte adstniit.

Neque dicatur, inde duos nasci eiusdem ecclesiae episcopos: ..Inconveniens est, ait beatus Thomas, si duo aequaliter super eandem plebem constituantur, si autem inaequaliter, non est inconveniens; et secundum hoc super eandem plebem immediate sunt et sacerdos parochialis, et episcopus, et papa'." Ratio est quit, quando duae causae, etiam totales, non eunt eiusdem ordinis, sed una alteri subordinatin', et sunt invicem connexae, non se mutuo excludunt nec confusionem pariunt: sicuti actio Dei in eo quem adhibet concursum, non excludit nec perturbat actionem causarum secundarum. Papa igitur, utpote supremus et universalis pastor et ecclesiae episcopus, nulfo prorsus modo officit, quin proprius ecclesiae particularis ordinarius, eiusdem ecclesiae nominetur et sit verus sponsus et episcopus; sicut et sacerdotis parochialis titulus ordinarius, superiori et universaliori auctoritati antistitis in totam suam dioecesim nihil detrahit: etsi bonus ordo postulet respectives singulorum attributiones non sine causa et discretione turbari et intermisceri, quod ab omnibus admittitur.

0 Hac autem arrepta occasione, reverendissimi patras, precor ut nemini sit injucundum, quod in adnotationibus hac de re poet sanctum Thomam et scholasticos eius asseclas disceptatum fuit. Ubi enim dicitur quod pastor supremus itemque universalis, et pastores *mferioree* itemque particulares, nullatenus semet excludunt, illud de respective iurisdictionum relatione, non in concreto et de persona episcoporum, sed in genere dictum esi. Neque umquam in ulla lingua humana, quanto minus in idiomate eoclasiaetioo, episcopos, qui et charactere et auctoritate principes sunt, sub nomine pastorum sive praelatorum inferiorem designari continget; primi sunt ecclesiarum pastores. Et si hac certe mira varietate ecclesia sancta circumdatur, ornatur et regitur, dum alii in ea pontifices, alii minoris ordinis et secundae dignitatis sacerdotes, diversorum ordinum viri consecrantur, de episcopis merito praeconio praedicatur, quod eos, Christus pontifices summos regendis populis praefecerit.

Sed regrediamur ad secundam capitis nostri tertii paragrephum, do qua adhuc multus sermo, si omnia dicenda forent.

Ubi enim asseritur ordinaria et immediata pontifícis Romani auctoritas erga fideles et pastores, tam seorsum singulos quam atomi omnes, redeunt eoe animadversiones, quae relate · ad eandem pontificiam auctoritatem M *vmiwnam eocieeia^* iam factae fuerant; quibus eaedem responsiones, iisdem aliiaque fultas rationibus, a nobis iterari possent Gratius autem et solemni» mihi erit, ei plena illa primana et nutaquam imminuta, vel divisa potestas Petri, ideoque successorum eius, in omnem ecclesiam, sermone vero aureo ac. victrici lingua duorum Galliae nostrae ingeniorum ineluctabili auctoritate praedicetur.

..Consilium Christi manifestum erat, inquit episcopus Meldeosis, ut prius poneret in uno, quod postea pluribus communicaret. At consequens non tollit antecedens, nec primus de kx» suo deiicitur. Itaque haec prima vox: qvsdqstsai Ispotwu, uni soli diota, iam sub eius potestate redegit undmque&qoe horum quibus dicetur: qusdqnid remiseritis. Promissiones Christi, sicut et ipsius dona, sunt sine poenitentia: et quod semel datum'fuit indefinite, «t universaliter, irrevocabile est; praeterquam quod potestas data pluribus, ipsa sua partitione, restringitur in singulis: dum potestas *tuti* (attendite) et super omises et ame eavrptiiMse colleta, plenitudinem torporfat"

Gloriari nobis licet, reverendissimi patres, plenitudinem hanc apostolicae potestatis, non tantum in singulos, sed et in omnes et obsque cnvptione, a nemine umquam forte eloquentiori simul et exactiori doctrina praedicatam fuisse. Quin tamen eloquentissimi praesulis famae quidquam detraham, audacter âioam, ipsum in hac suae orationis parte, non tam auctorem quam interpretem fuisse, cum a sanctissimo suo contribule communis quasi eiusdem patriae civium iure, selectiasima quidem sua verba mutuatus fuerit 'Audiatur igitur Divionensis alter ille, Bernardus, ad papam Eugenium III scribens:

„Age, inquit, indagemus adhuc diligentius quis sis, quam denique geras pro tempore personam in ecclesia Dei. Qui m? Sacerdos magnus, summus pontifex; tu princeps episcoporum, tu haeres apostolorum --- ; tu -es cui claves traditae, cui oves creditae sunt Sunt quidem et alii caeli ianitores, et gregum pastores; sed tu tanto gloriosius, quanto et differentius utrumque prae castoris nomen haereditasti. Habent illi sibi assignatos greges, singuli singulos: tibi universos Christus credidit, qni unus: nec modo ovium, sed et paetorum tu imus omntom pastor. Unde id probem quaeris? Ex verbo Domini. Cui enim non dico episcoporum, sed etiam apostolorum·, sic absoluto et indiscreto totae commissae sunt communes oves? *Si me amat, Petre, patre ovet meat.* Quas? illius vel illius populos civitatis, aut regionis, aut certi regni? *Ovet meae,* inquit. Cui non planum, non designasse aliquas, sed assignasse omnes? Nihil excipitur, ubi distinguitur nihil. Et forte praecentas caeteri ^ondiecipuli erant, cum committens uni, unitatem omnibus commendaret in uno grege et uno pastore . . . Ubi unitae, ibi perfectio. Reliqui numeri perfectionem non habent, sed divisionem, recedentes ab unitate."

Pergit adhuc Bernardus: „Ergo iuxta ranoom tuos, alii in partem sollicitudinis, tu in plenitudinem potestatis vocatus es. Aliorum potestas certis arctatur limitibus; tua extenditur et in-ipsos qui supra alios potestatem -acceperunt." Et denique concludit: „Ita cum quisque caetororum (episcoporum) naviculam habeat unam ? tibi una commissa est grandissima navia, facta ex omnibus, ipsa scilicet universalis ecclesia, toto orbe diffusa."

Sed quoniam non desunt, qui supremi pontificis jurisdictionem vel ad partam tantum universalis eoolesiae, totam nempe occidentalem, extendunt, vel eidem sive certos ritus, uve certos sacrae hierarchise gradus subtrahere videntur, opportunum fuit addere *officieem hienrehioae enbordmatioaii* (quae verba ex epistola episcoporum Galliae ad Innocentium X anno 1663 desumuntur) *officimm,* inquam, Atornrnbicbs *mbonimatitmie* ad omnes cuiusoumque ritus et dignitatis esse extendere. Cui additioni certo suffragantur episcopi orientales, quorum plim antecessores ad Symmachum episcopum Romanum scribebant: „Nou enim ignoras, inquietant, eius (satana») ingenium, qui quotidie a sacro tuo doctors (Petro) docens ovas

› Ia 4 Dtst. It, (. S, s (ıA U t

Odscrn. snnu. tostos III.

i DscsasM. ÏIII. ea^VIH. (Mlgae P L CUXXLWL)

• AI simus, «t KlgM Lt

Christi per totum habitabilem mundum tibi eraditisa pascere, non vi sed sponte coactas ; qui cum doctissimo Paulo clamas nobis subioctio, et dicio : Non enim dominamur vobis in fido, eed cooperamur in gaudio '." Et sane, reverendissimi patres, quid dilectissimis fratribus nostris orientalibus hic nobiscum in fidei unitate, et fraternitatis amore tam feliciter congregatis, quid, inquam, ipsis salubrius ac bonorum omnium augurio plenius,-quant si, liactis commoditatibus antea incognitis, spatiis terrae marisque quasi abolitis, cathedrae eorum, ad instar sedium nostrarum occidentalium, intimiori in dies vinculo vivificae illi cathedrae Petri devinciantur, extra quam vix alia nunc libertas reperitur, nisisuiuma vivendi impotentia?

Quarta eiusdem capitis ■paragraphus liberam Romanorum pdlitificum omnibus Christi fidelibus communicationem adstipulaU et hoc certe mitiori, qua fieri licuit forma Quod autem ad materias mixtas dicendum proposuerunt aliquot reverendissimi patres, hoc in ea constitutione locum suum habebit, ubi de relationibus inter ecclesiam et societatem civilem ex-|ireesissime agetur.

Denique in quinta eiusdem capitis tertii parae-rapho, recursus ad Romanum pontificem, quatenus xj iudicem supremum, verbis, praesertim concilii Lugdunensis 11 adatruitur; appellatioque ab ipsius indiciis condemnatur.

Et hoc quidem nexu transitio fit ad caput IV. Ex confesso omnium, ecclesia hoc nostro tempore in concilio adunata, silere nequibat de primatu sancti Petri, toties et tam acriter a tribus saeculis oppugnato. Porro cum ratione supremi judicis in rebus ad- ecclesiam spectantibus^ et universe cum ipaa natura primatus hucusque expositi ac declarati, cohaeret ac penitiaaime inhaeret ea praerogativa, quae in inerrantia seu infallibilitate sita est, ut memetipaum interrogem quomodo in hac sacrosancta Vaticana synodo quaestio illa praetermitti potuisset. Nunc autem, non tantum naturali rerum evolutione et progressu, sed et extrinaecis oinnibusque cognitis rationibus effectum est, ut iam de suprema auctoritate doctrinali sui capitis ecclesia silere non possit, quin auctoritatem illam in dubium adducat, ipsique detrimentum ao praeiudicium afferat, quale nullum umquam Petri et successorum eius in docendo auctoritas fuerit passa, ab ea die qua dixit ei Ireus Chiistuc : *Et* rqo duo *tibi, quia tu e» Petrus, et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam,* et reliqua.

Porro, reverendissimi patres, de capite illo quarto in hac generali buiusce constitutionis expositione ita sufficienter forsitan hodie dicere non possum, quin altera relatio ante specialem eiusdem capitis discussionem forsitan facienda sit.

Interea iam dictum fuit doctrinam, quae in hoc capite exprimitur, ad antiquam ac constantem universalis ecclesiae fidem referri, ut in prooemio constitutionis iure merito asseritur. Hanc eandem quippe doctrinam sancta sedes temper tenuit, et ecclesia illa urbis Romae, quae errare non potest : hanc oontinuus ecclesiae sensus et usus comprobavit : assignari quippe possunt, et reipsa ab adversariis etiam huiusce-dootrinae assignantur, ea tempora et loca et rerum adiunota, in quibus opinio contraria surrexit, et apud quaedam tantum scholas invaluit contra mentem reliqui orbis Christiani, ao dissentientibus non tantum inclytissimis doctonbus, sed et sanctissimis illis viris, qui ob abundantiam meritorum ef charismatum publici cultus laudem in ecclesia meruerunt. Hanc denique ipaa concilia oeoumenica non obscure tradiderunt, quorum testimoniis, eorum praesertim ia quibas oriens cum occidente conveniebat, enascitur et adatruitur ipsa definitionis formula.

In hac vero formula definitionis, plura debent attente considerari.

1" Infallibilitatis subiectum accurate pfo suo charactere publico describi ac definiri, cum dicitur „in persona beati Petri" ac dicitur etiam ..supremi omnium ch'ristianqgam doctoris munere fungens", ne ad privatam pontificis personam extendi definitio possit.

2' Describi etiam actum specificum atque formalem, in quo divinitus protegi dicitur, nempe cum „pro sua apostolica auctoritate definit", ne quilibet supremi pastoris actus sub definitione cadere credatur.

3° Significari quoque causam privilegii seu praerogativae meritoriam sive impetrativam, nempe institutionem ac promissionem et orationem Christi : „Et ego dico tibi --- et ogo rogavi pro te . . ."

4° Indicari praeterea causam efficientem infallibilitat is, nempe assistent iam divinam Christi et Spiritus eius, cuius protectione ac nomine fit. ut Romanus pontifex suo munere fungens circa proprium suum obtectum deficere et in errorem numquam delabi possit.

5° Tandem determinari illud infallibilitatis obiectum, et quidem primum generarim, quod significat phrasis „in rebus fidei ac morum", deinde specifice verbis asserentibus eundem esse obiecti ambitum, qui assignatur obiecto infallibilitatis ecclesiae.

Et haec sunt, reverendissimi patres, quae gravissimis vestris 'deliberationibus iam iam subiicienda erunt. Profecto schema vobis propositum perfectione indiget, nihilque tantopere exoptat Deputatio a vobis commissa, nisi ut inchoatus labor a vobis perficiatur, vestroque charactere sic insigniatur, ut, re peracta, .constitutionem ipeam inspiciens unusquisque vestrum opus suum consideret.

Intereo quemadmodum in una *ex* orationibus in ordine ad synodum exprimitur : „Ea quae conferenda sunt, cum cbaritate et benignitate unusquisque vestrum suscipiat, et quae emendatione digna sunt, omni devotione fideliter studeat emendare."

Unum tantummodo, priusquam ex hoc ambon·· descendam, mihi· liceat humiliter deprecari. Nempe, quod huic nostrae doctrinae centies millieaque his ultimis temporibus criminatum fuit, per ipsam adstruniec.io quam *separatam pontificis* Romani infallibilitatem, sicque caput ecclesiae ab ipsamet ecclesia praescindi et dividi. Rogo et obsecro ut pro nostra com muni dignitate id iam non dicat ur.

Aliud et' enim pontificem, utpote supremum doctorem, absque fratribus suis tamquam coniudi cantibus, doctrinam sibi liquido perspectam. Spiritu sancto adiuvanie, aliquando toti ecclesiae declarare, aliud est eum ipsum membrorum suorum coaptatione et coniunctione destitui, et absque reliquis sui corporis partibus sibi cdhoordantibua ac secum pariter sentientibus et erodentibus ad huiusmodi iudirium procedere: quod, data institutione et promissione Chrisfi,' neque ex, parte pontificie, nec etiam ex parte ooutiilii generalis relate ad clerum et plebem fidelem, unquam concipi poterit.

Et reipsa supremus pontifex, quatenus organum ecclesiae (non quidem organum ministériels, a corpore deputatum, sed organum magistrale, divinitus et immediate constitutum), Romanus pontifex, inquam, ore suo indicium doctrinale numquam proferre potest, nisi quia ipsiusmet oculis clare ac indubitanter constiterit, doctrinam hocce iudicio asserendam, ex revelationis fonte manantem quasi sanguinem per venas corporis animati, cuius ipse est vivum caput, diffundi ac permanare.

› Mlgae P. L. LUI, 117.

Abigatur ergo illa gratuita et phantastica et inlurioea imago avuhioaia oapitis a corpore! Deoollationesa Petri nec doctrina eccleaiastioa patitur, nec historia refert. Immo, ul observaverunt antiqui scriptoraa, dum Paulus, cuius apoatolatus erat temporarius ac extraordinarius, capite amputato, hac vita deceant; Petrus, ecclesiae Dei viri par cuncta decurrentia saecula praefaturus, corpore ruo monens detruncatus non eat Et hic, reverendissimi patres, placeat audire pulcherrima verba alterius pontificis faagno Leonis nomine insigniti, Leonis IX quem et Gallia simul et Germania cathedrae Romanae datum gloriantur.

..Hoc utique, inquit, devotissimus ille Petrus (scribit ad Michaelem Constantinopolitnnuni) non solum vivens, sed et moriens demonstravit, quando congrua significatione se crucifigi deorsum verso capite petivit: profecto divina inspiratione praefigurans seee primum et quadrum lapidem in fundamento, quod est Christus lepus, oompaginatum, cohaerentem atque connexum; qui, utpote suppositusl angulari lapidi, totum pondus ecclesiae fabricae incorruptibili soliditate sufferret, ac proprii capitis suppositione omnia membra corporis Christi, per aptas et naturales compages, usque ad consummationem speculi, quasi usque ad pedes crescentia, inflexibili collo ad caelos sustolleret."

Nulla igitur, eminentissimi .et reverendissimi patres, separatio, nulla detruncatio in illo reperienda eat, qui e catacumba Vaticana, ubi, prout dixit Hilarius noster, oedi/ioaltoai lotius *ecdetiae eubiacet,* in fine temporum resurgens, potdhtissimo suo collo alligata universa corporis Christi membra, divino suo capiti incorporanda, aeternitati inseret.

Hac autem relatione absoluta reverendissimi episcopi Piotaviensis, eminentissimus primus praeses, finem imponens congregationi, his verbis patres dimisit:

„Reverendissimi patres, in proxima congregatione, quae habebitur crastina die hora consueta, incipiet discussio generalis de integro schemate proposito, pro qua interim nomina pua dare possunt, qui de ea loqui voluerint."

6.

Congregatio generalis quinquagesima prima.

1870 maii 14.

Die sabbati 14 maii 1870 hora nona matutina in conciliari aula Vaticanae patriarcha!» basilicae, generalis reverendissimorum patrum congregatio habite est; cui interfuerunt quingenti septuaginta et duo patres, nempe 38 cardinales', .7 patriarchae, 8 primates, OSarchippiscopi, 388 episcopi, 3 abbates nullius dice-,

Λ 14 abbates generales sive praeside· congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 21 generales et vicarii geoqralaa, quorum omnium nomina, quae per assignatore· locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum quinquagesimae primae congregationis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendos pater dominus Benvdnutus Monson y Martins archiepisqopus Granatensis missam lectam celebravit Qua absoluta, et recitata oratione Adntmar Domme etc., eminentiasimus primus praeses sic patres alloquufas est:

„Reverendireimi patres, inchoabitur hodie discussio generalis super integro schemate constitutionis dogmaticae primae de ecclesia Christi generatim spectato: de quo plure· reverendissimi patres veniam loquendi petierunt, .quorum nomina reverendae dominus subeecretarius ex ambone recitabit Antequam vero huius discussionis initium fiat, in memoriam revocare iuvabit monitum iam aliae datum, ne scilicet signa vel approbationis vel improbationis in locis rei actionibus profanis usitata ullo modo edantur, utpote quae huic sacro loco et coetui minime conveniunt."

Tunc subeecretarius umbonem conscendens sequentem tabellam perlegit:

„Nomina reverendissimorum patrum, qui de proposito schemate generatim spectato loquendi veniam petierunt. — Eminentissimus ac reverendissimus dominus Constantinus cardinalis Patnsi episcopus Portuensis et Sanctae Rufinae, reverendissimi domini loseph Sadoc Alemany archiepiscopus Sancti Francisci, Aioisius Natoli arahiepisccpU· Messatiensis. loeephus Dusmet.archiepiscopus Catanensis. Franciscos Victor Rivet episcopus Divionensis, losmnee Ranolder episcopus Veaprimiensis, Bernardus Cotfde y Corral episcopus Zatnorensis in Hispania, Petrus Celasia episcopus Pactenais, Augustinus David episcopus Brioceneis, loaunes Carolus Greith episcopus Sancti Galli, Carolus Hefsle episcopus Rottenburgensis."

Post haeor ajhbonem vocati sunt cardinalis episcopus Port&nsisret Sanctae Rufinae, archiepiscopus Sancti Francisci, arcbiepisoopus Meseanenaie, archiepiscopua Catanenais, episcopus Divionem», episcopus Veeprimieusis, episcopus Zamorensis. et episcopus Pactensia.

GRATIO

rmmentianmi oc *reverenditeuni domini Conttantini cardinali» Patriti epiecopi Portueneit et Sanctae Rufinael.*

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patres.

Discussionem de schemate ecclesiae, auxiliante Deo, auspicaturi sinite quaeso, eminentissimi ac reverendissimi patres, ut ego qui inter adstantium cardinalium ordinem antiquior sum, primus amboljem hunc conscendam, sincerum fidei meae testimonium erga cathedram divi Petri humillima exhibiturus. Agitur enim de Christi ecclesiae fundamento solemniori ratione confirmando, ac de divina asserenda roman; pontificatus institutione, unde ipsa episcopalis nostri ordinis dignitas et vigor dimanet.

Plurimae in primis agendae sunt gratiae eminentisenn» cardinalibus congregationum generalium praesidibus, qui non solum recto animo sed et sapienti consilio, plurimorum patrum ♥otis annuentes, gravissimam huius argumenti disceptationem certer» praeponendam iudicarunt. Qua quidem re palam ostao-

ı fage sapupeedta, Basd. C. C. VI, (W; LsbbsXI, 1MB; Must χα, «M.

ı Argsaseat··: .Cardinali· spiscop·· Portus·!· «t S. gatsa· <ıŮ m ia priai· egit eadaestisaiai· preeeidibas eo argaaeata· de e«e seneo eaeteria •asibas prwtalerist ad Mansa teiteadas aastetatee Melia·. AS ipssrs vero re· devvaiea· ait ia proposito sehsasts aihU asvj tradi qaed ia· m· fasrit ia prexi eaeMaa BoauaM. et tradit·· ia srhelis oaqlbae sta piaribas otia· ooairaata· sire vetaris erelasta· daeuteeti·, sive receatiorib·» Maatltatfoaibas esseilieraa.vel previasieii·· rei *eyea*dtliu, * Fregenae, Oeleatease, Cdwuwe, UitreieetaM·, BsMB0r«Me ete Addidit boc ipsus ^aita· Mu· ab iaaemsia Stoteata aptoaspia daabas vfcibas pesât abhinc assis R···· esatadbUten. GreasMtib·· sane ervoribos silsri saUatsaaa passa as (dates ia errore· iadàaaatar. Tan· iippuifu· sate varttatte ahoaias Maitteaen oa» veritas ipsa sat iapetita aat doaegatar. 'Mala et iaresnoda gaaa taaatar α dedaitioa· proveaire aalla· Vi» habere vel ex eo Baalfosts» tai gaod isaia· edawda· Bate· ex siteatte proveniret Petres <atppe vidssaatar ·H ·ηMβ·· dabitaue de aaeteritet· at nagi·Serie Kamal poatidai· Csaciasit aaseattead· ia eaaibae prepotto eshtaati etvota» aBittrade at totas dteassteate adtas todhUfbilitetis drfaitteae čereaaretar.

• PeatetetteM· patre·, at arfaasat·· de UteiUbOttata Bsaaai-peaUflete raantli· psapeaeratar, ad celre· tout pre· aedsBtte retetas saat, eaL MΠ-7M.

derunt, aliam eue agendi rationem eorum, qui in politic» comiti» oupidital» magia quam iuatitiàe morem saepissime gerunt; atque, aliam ab occieaiae pastoribus in oecumenico ĕoncilio Spiritu «ancto acai-
•Ctente, pro Det gloria, animarum aalute et ecclesiae incolumitate adbibitam. Quem enim latet potirem» hisce temporibus, tot in vulgas contra Romanorum pontificum praerogativas procqot» dublia controversias quam maxime inopportunas cum certa animarum P'niicie excitatae fuisse? Ecquis non videt quaeştione ordinis supernatural» ac periculo plftu», quaeque nonnisi inter sanctuarii penetralia perpendi ac discuti.ab eiclesiae praesulibus debuissent, a ħici. Hiam vir» ahsqu» ullo man * to'temere ac insipienter ‹um tanta bonorum offensione fumee pertractatas? In hac. ergo animorum anxietate, in tanta opinionum fluctuatione. quam ĕį epclesiae hostes in fidelium |rt>rm‹ tcni magi» magisque augere in dies conniluntur; niti il meo indicio opportunius quam sciscitante» fidele» quid erodere. qiiuT tenere, quid reticere debeant, statiin *t alwque ulla haesitatione catholicam ventarem edocere, ne recta via decimantes circumferantur omni vento doctrinae, longiuaque a fide paullatini rocedenJro maiora erx leeiae pariant incommoda. quam quae nonnulli ‹·χ definitione catholicae doctr.ngc pertimtaere \uu sunt.

* PrwMerquam quod nihil magia cong'uum ŧ poterat, quam ut ab ecclesiae fundamento, ah a|»ostolo scilicet Petro, ^ui ante onines čaeten ajoslolo» fKitastate clavium a ĕ'ari IX.mino dortatus fuit, discussio exordium sumeret. dicente sancto Cypriano' ..Ante carteroe omnes apostolos a lean Chpeto Petrus accepit sa»'eidotiiim. et solde'inter omnes ac prae oin ilibus clavium accepit potestatem, ut h‹x pacto sacerdotibus unitas significaretur."

At \ero ad propositum schema quod attinet, mena meaaion est singula in ipeo enucleata ad examen nevo- C
7 tare; hoc plures inter toe, eminentieeinii ac reverendissimi patres, niaion arientiae atque eloquentiae copia praeetahunt quaedam tantummodo mihi adnotarv liceat super argument», da quibus in quatuor schemata capitibus res eat.

Et primum oonsidesanti mihi et seno perpendenti ea omnia, quae de Petri eorumqoe successorum primatu eaetorrique Koiuanae sedis praerogativis in proponito M-hémato ĕĕ'nuntur. uihil oevuint quod a ► anet» patribus, generalium conciliorum constitutionibus. ab ipsa detiiqu»' omnium ecclesiarum, praesertim Romanae, traxiitione βχ]φèΐιιη1 'confinnatunique non fuerit. Qmun quidem doctrinam, ut semper eadem eœlesia roiiupm vonManter tenuit, ita et in scholis omnibus huius almae urbis uniformiter ad haec usque tempora traditam fuiwe constat : ac proinde ut certa qinnino tenenda ‹m .]h fidem adhibemus Irenaeo. qui de har er<Iceia disseret» ait * : „In qua semper ab h». quMRutit undique fideles, conservata eat ea quae est ah apxtolis. tradito." Sqtis est oculis tubiioere tot ac tanta antiquitatis documenta, tot synodorum vel proivincjgdium vel diopeeeanarum oollacUone», sive earum quae *m* Galli», in Germania, in Hispania, in Anglia ac in Italia, sive etiam «arum quae in America tam meridionali quam septentrionali celebratae sunt ; ub£ eadem ferme doctrina dejpfimatu jurisdiction» divi Petri, de praerogativis Romanae sedis, dequq ipes Romanorum pontificum in rebus fidet el morum irreformabili indicio discussa, explanata ac sancita fuerunt.

Sed quid ego de ecclesiarum traditione vobis 1‹^ quar. eaiinentissimi Ac reverendissimi patres, cum plures extent provinciales synodi hac ipsa noshaaetate

1 Cf Ztaim de «ʁMc *ăoeieiiet.* a VIL

1 Adversas taresse, LFÜ, a A . s

A maxima éum lauda habitae, quibus ros ipsi magna ex parte interfuistis, ac ubi comprovinciales episcopi da perenni suarum ecclesiarum traditione iretifioantee. luculentissimum testimonium de Romanorum pontificum primatu atque de ipsa **infallibility»** praerogativa clanf apertisque verbis, nemine reclamante, immo catholicis plaudentibus exhibuerunt? Satis est inter caetera Pragmse; Colonienxe. Colocousc. Ultraiectener. Baitimoreuse. Westtnonasterienee čŏmmemora concilia, nostris hiare tenqxiribus celebrata, in quibu> constat» beer afque incorrupta dextrins absque ulla rc: catholicae lactura solrinniter proclamata » sancita fuit.

De hac ipsa omiuutn ercle^taium fide quudmun magis *V'* **Intentius** argumentum catholico orbi exhiberi joteiit. quam solemn» illa episcoporum, quotquot in hanc almam ŭrl ingenti numero bin» vicibus pour» abhinc ăanni «onveneiuiit. scripto tradita B allocutio1. ubi uno ore stqur uno <Orde ea do Romani pontifie» primatu ac magiMeno prolata sunt, quar ŧ€halcedonem Ł.ugdunen a‹ Florentini a› clamationes eiusdem fidei testimonio aemulsii šun ?

Qinw ina admirabili dm nae procidentiae «-on-iJu» fartum est. ut quae iam per ŧim ŧior tu m per et ubique tradita ac proclamata sunt, ea nunc m oeriiinenioo concilio, nous gnuvantibi» ĕrroribu ab ħ epmcôpis iterata puanim «vlesiarutn doctrinae testificatione, novaque adhibita pro ipxa ernmim itsvelate formula, solcinnion ratione iterum atque iterum samiantur ar definiantur. Proh»· ı·ŋıtıı noM» eminentias}mi ac reierendtsaimi ŧatro quae et quanta ex Marsilii. Rirherii, lansenii. hebronn almrumquo id gmmx hominum doetnnis falsisquc comment» m apoatolicam sedem mala atqu° imoiunuxia deriva vennl ac |>er»uasuni vobis apprime esse deUu ĕiu modi mala maiora in di‹v› im-romentH ?u·m*cpimn.* Vaticano sedente concilio ac tanta dubiorum congerie in fidelium mentes i>werxata. silentium supra hummodi quaestionibus «enaretur, neque ŧnk rruum »up peditaretur romedium ad eonimdem scriptorum effugia eludenda, hypocrisim detegendam, ĕrrore coii demnandoa.

Equidem haud me latet plure- ɵnsc qui du ŧitant quasdam ŧentale op|K>rtuno lanium .cmpor ww aserendae, ne maiora iti e.vlesiu redundent im ••mm<>d:« At **rhmtie** ipse qui docendi mandatum ăjio-iob de deral. palant eosdem admonuit, non in occulto super candelabrum, non inia uro sod super tecta isn tatem esse praedicandam. Huit dem divino ptue>·vpt‹‹ obsequens ecclesia nunquam destitit errores lol^d» ip^u eorum origine palam damnare. Teste» ŧetn. ŧi«« tridentini patres qui licet gravissima 'praroenliron damna, christianae ŧoipublica» ex condemnatione hac resum arianorum et protestant tum eventura, haud id circo de opportunitate doctrinae definiendae dubitaverunt. illud semper opportunum censentes, quod ad tuendam doctrinae unitatem otnnesque in fide confir m&ndoa conferret. Quod «i ecclesia nunquam siluit cum de luenda~fidei puritate ageretur ; quomodo mlcn nostna hiare temporibus **potat,** cum pro effrena scribendi licentia ac pro immodica dicendi et cogitandi libertate nullum ait catholicae doctrinae argurpentum. quod paJam in vulgus pari audacia ac iifrfhetRtc haud impetatur ac ŧenegetur

Jam vero si in more ecclesiae et generalium ron ciliorum consuetudine positum fuit, ul ad solemnem

f ' **HlivMoii** alloca$foeca **«ai· W2** et 1M7 ah epi-•sota Bo bm **danattta** ooaseripta· **sut** repsriratar ia ĕphe ■arMa, oai titaüas; **£a** cMka **Mtteta,** ser. V. fb.. a. et mt . ₹I, **ta. Il| Ban» aNm hataar** Cŧi)m capra, L XUX, M7-48.

aticuiu· raritatis definitiooeœ tum solummodo pro- cederetur, cum contrarius error evulgari ac jMueludicare cum animarum detrimento ooepimet; quia non videt infensissimos ecclesiae hostes plurimis abhinc annis nullum non movisse lapidem ed sedem apoStolicani deprimendam, cathedram divi Petri conculcandato, Romanorum pontificum praerogativas ac iura conterenda? Vos appello, eminentimimi ac revereodiseimi patres, qui dissitis licet regionibus constituti, veluti vigiles domus Dei speculatores et excubiae. catholicos pastorali vestrae curae commissos identidem contra huiuamodi inimicorum insidias excitasti et modo opportunis ſnatnbus. modo sapientiseimis ſcripti modo ämantimimi litteris hanc sanctaqi sedem eiusque <x>nrulcala iura semel ſterum que tiumda cum maximo catholicorum solat io suscepistis. Persuasum enim vobis orat, pen usai pastore, gregem disperdi, et. afflnto capite, caetera quoque membra insiinul l&ngueeeen».

Ner timendum meo quidem ludu io ot. ex solemini vatholnae doctrinae definitione quoddam voluti ŏb ► lartilum pceitum in nxlirv volentibus ad sinum sanctae matris ecclesiae. Ih» huiusmodi argumento nonnulli forsan ex ſtqhi personarum et locorum gnari appnme sunt. ex liol ipso Iimo tivuratius erunt disceptaturi. Unum milii luceat in medium adducere. <'Iɪɳ Mɪ «iln-rt ecclesiam vel ab ipso suo exordio propagatam (indique fuisse praedicatione doctrinae, quae ſnonbu ac pnumidieiis prioris illius ſempori· omnino adversabatur: ideoque mihi }s«rsuasum «et. dissidentes, m «olomni confirmatione pnn- qii suprenn in ec<lmsjim' auctoritate o(magisterio, tiuiwni validiorem ſiabituri suos deserendi errores, quam si nos ipsi incerti, haerentes ac veluti professionem devitantes de Romanae sedis praerogativis ac iunbus dubitare quo«lamunxio 'ideremur. ('omj»cTium quippe est. ipsa experientia teste, ad <x>hininam et firmamentum veritatis, ecclesiam, eo facilius atxOdejo homines infirmos in fide, quo clarius qms constat vigor unitatis, clariusque apparet irrefragabile et supremum capitia magisterium. Pateat ergt» cunctis, haec unitae, hic vigor, hoc signum, patearque haesitantibus in fide portus saluti», in quo inter mundi tempestates aecun et tranquilli ŏonqiin ant

Qmd qiKsl et asserta Romam pontificis äutorita n m lallil-de magisterium, novam cprtamque ‹ mh ſi «oi-iriali aiferei medelam? ſij qrinn -wx'iotas. turbato *r»'i*]-ubliiac ordine ar atr Imitatis principio jientſii contempto, veritate omnino ſlaecta. praesidium m e»v)roiar capite exquirit ; quo tandem ad ſittae ‹ iiltum iwtamqur agendi rationem pervenire facilius ſlK Qimiyum enim ſtjtant eorum machinationes, qui tui ‹ i\ſh societatis perturbationem augendam m· (uberrimum hums Vaticanj ixmcilii opus destruere omni ratione «ontendunt, ea praesertim impugnantes, quae ad erriesiae auctoritatem et Romani pontificis primatum spectant? Ipsi enim probe sc.iunt. eo ma·lorem ecclesiam in civili aocietate vim rer habituram, quo magis supremi ecclesiae capitia auctoritas roboratur ac firmetur, neque ipsos latet, episcoporum auctoritatem tunc validiorem extitiaae. cum apostolicae sedia aua virtue ac potestas plane constitit. Ideoque hic temperare me haud pdssum, quin oculis vestris subliciam gravissima, quaeeccleaiae impendent discrimina ob bellurch quod ubique terrarum ehristianae reipubli<·ae îndiétum est. Vos. ennnentiwimi et reverendissimi |«trea. qui in tot tantiaque. versamini difficultatibus, quique nullis paraentos euris ac laboribee bonum certamen certatis, futuram eodesiae ealutem divinare ex praesenti rerum humanarum statu facillime potentia

Quis enim dubitat instare tempora periculosa et A eodesiae formidabilia, in quibus nova indui virtus ab alto ad praalianda praelia Domini ecclesiae pastore oportet? Non aine ergb arcano diviAae providentiae consilio in unum hic colligimur › ut scilicet novis adſiili viribus novam quoque supremo duci ac pastori nostro virtutem palam conciliemus, ad hoc ut ipea veritate dos quoque recreati ac roborati, ſncedamu tanquam aciee ordinata ad hostium machinationes evertendas, errore dissipandos, veritatem edocendam, omneaque ad rectam salutis semitam, Deo-auxiliante. reducendos. Quemadmodum enim ſ'hnriu viluit per os Petri gentes audire verbum Dei et credere; ita et nobis insuper commisit firmitatem huius petrae nn ſgi magique solidare, ac oracula supremi pastori», supremi fidelium magistih. in rem ipsam ſuam nostnquc nrdini» decus palam tuen ar propagaro

Quae cum ita sint, do tjmae in n-hemate aortae libentissime assentlor. maxima insuper spe ſretu ut B Vaticanum concilium bonorum desiderio ŝ expota tiom respondeat. doctrinam ſjm. ex qua plura m religiosam r-ocietatem commoda, ſimximn ŏorleMa rojnanae. communi, omnium matri ac ſragi splendor, ingens ĕptqcopaln nostri ordini» auxilium * decus obventurum F. concordi animo ſiuspicati dwernendo.

Ha<' ratione adversuns hiwirc ſniiioh unita» illa episcopalis, quam ſp tan<op»n' reformidant . fideles omnes ecclesiam äudient· ipsius orai ulo ac quiraeent Sp civilis ännota appiime tuKvn» quae nani sint praerogativae, quantam iura ſiprcmae ilhu» auctoritatis, quae una in universali omnium poteria tum subversione iam supereat, ad diam eeu splendidis simum pharunncoiiftKiet ; ac sedata denuo tetiq>eriate quae m tantum dincn\en fideles adduxit, fiet ubique imperante Domino, tranquillitas magna. Quod super est, Spiritus sanctus docebit ſi< omnem veritatem i' si in corde humili a» recto sedium suarum assistricem sapientiam fidenter implnralntnu»

ORATIO

rrnTcm/i poſn doipraï ſiphi StKÜtt Alrrrumy orchi rpiitnipi Stmrti

Emincptibsiiui praesides, eminviitiwtimt et nm- ICIldiSMtni ſpHtll

Nun is sane sum ego ψît Romain }>oiitifiues m fidlibdc credam m ommbus minatu ſtali suem.

] Argeaenluoa ſArrhiepisrapu S francisa «r ara rae ease dixit qai Ramassai ppDlificrm *ia* ornsiba· amuso isnülibilmn eradat, sad Mae Untan era iafaltibileai baberr, era et «ajircaiu chrMtiuoran oernian ſjV r «t docV r prvpoeil uivsnoe ·ɹ Mβ ɹ aliquid d« Ada Uaeadra. Ree ŏu< sic AitUi dubio omoxira mm «t «agi· cerlra ar fUdatMi iu haere Scnpteni mm qeaa ĕlt« alia a fraa raUgirai· dogwota. Ü CouUattr etiam ad «poeteliora «edee ornee· eeelaeiM lacérera habeiae· ia tdei qauationibe·. ««uuweqe· existio^M· sedem haec dra de errierii· omaibu· pro sue tere iediett. ipsam vere indicari a eemine pesso. Id ostem coelnuvit etiam diri Tbomao oectoritaU. Addidit oo ·«■ ideo amboaom Mcendboe et argnartmtum hoc forias evolverat, sed ·« demtaxat aaimo et timerem a pithea amaifbstctam dira deâaitioMh baa^ooa aotis fWedotam esse osteaderet. Et id ſiro borit 1· quioutb qeamiibet detaitioeem timor obqui· adest semper; 9^ qcia eem'OrUta· pretopit apwteU· et doceret boariae· <eaeeemque UMe smadavereh qeae revolata ab ipso •ut preri rileetio ue detoat Perito autem quod ocuaUem ••remunirem Vaticanum id deftniat. ipse spiritu» «auctu· deftaiot, et eridmu est quod ratio creata aeternae veritati ·ub·'" ireta teneatur Deo reaeluti st dooeati obaoquiem praestare. ^Bt ri aliqui Dt· revehati et dooeuti eradere roeaaabuu, h u ideüeo tuera deWt aeriori·, et oatbolicre orto· vwttsah lms prirare Dedaitiemew^aac ta praeoeetiaram secerariom ■mo eb- onere rise MUpre, qui qnwti^U prndoneK at ex oo qnod poet Vatieanm bee rèeillum nee taaüa ertt atiad neodu aari pore la bus tamu questire utrinfno ebaritatem H

Tunc enim quidquid «oram auctoritate vel xmoum A io, lucem edatur, ignorantiae nobie per originab ƥen cotum tranemiimao magnam afferre pectet modehm: K ego tpeciali modo iam non peccator, eed aeterne Deum amatu per infallibilem typographum reverendae Camerae apoetolka» inter beatos «anctae Alemany adogmerarer. At quaestio non eat de infallibtlitete omnium indiciorum, quae nomine eanotae radis e «acris congregationibus vel ab ƥpsi summis ƥontifici bus prodeunt; qui quamvis inter doctos doctissimi effulserint, nec se infallibiles in humanis diiciplinis crediderunt, nec tales catholica ecclesia agnovit, cum tanquam doctor»» privati suas de rebus ad religionem spectantibus sententias tradiderunt. De huiusmodi nihil nobis quaeritur, tota quaestio est, an Romanus Itontifex ut beati Petri tucceraor, uti Cephas seu petra ab omnipotentia Christi posita ceu firmiMimutn fundamentum indefectibilis suae ecclesiae vel tanquam immediatus ac verus Christi vicarius totiusque ĕo B cleeiae caput, H omnium Christianorum pater ac doctor ƥascert ('hnati gregem noxiis pascuis ĕr rorif·, vel universalem ecclesiam haereticis doctrinis regere ac gubernare. ita ut cum Christi vices gerit, eius nomine at· auctoritate poesit universae ecclesiae aliquid haeretn utn. tanquam de fide credendum, praeripere.

In huiusmodi rebus infallibilita» mihi videtur darius tn sacra Scriptura contineri, quam processio Spiritus sancti ac perpetua virginitas ac immaculata conceptio beatissimae virgini» Mariae ĭc nonnulla alia fidet dogmata. Mihi videtur a beato Petro ad Pium IX christifjdelre ad sedem apostolicam appellans indesinenter, ut oertfzum totius rei catholicae ac inviolabilis veritati» ƒidelem custodem; sancti patres et concilia generalia nullam aliam mihi videntur habuisse sententiam, quam «gnctam sedem a nemine ludieari, sed eam pesse, omnes alios iudicare, ut'verticem ac c praecipuum caput et principem omnium patriarcharum, cum potentate Christi Domini noatn super cunctos fideles et universalem ecclesiam ohnstianam.

Vcmin saltem hodie meus animus non est de hisce ditporere: unum lanium dicam cum divo Thoma ƙancto ('hrvsosforinim et Cyrilhim afferente super ea Matthaei *T.u* cx ***Pttna*** r/ »wprr Amr *petram* etc. raquent ihim verbis „Not\ exprimit utrum petrae non praevalebunt. in qua aedificat Christus ecclesiam, aut ĕcxlreuu cpmm aedifnat super petram: tamen manifestuni ret quia nec advereq? petram, nec adversus ecclesiam portae praevalent inferorum. Secundunt autem hanc Domini promÎMionem eodesia apostolica Petri ab omni seductione et haereticorum circumventione manet immaculata super omne» praeposito» et episcopo», et super omne» primate» eccleeiarum et populorum in suis pontificibus, in fide plenissima et auctoritate Petri. Et cum aliae ecclesiae quorumdam D sint rerecundatae,. stabilita inqoassabiliter ipaa sola regnat . ... typum veritatis etc." Haec divus Tome»1.

Ouod autem ambonem ascendere me hodie movit, fuit desiderium quaedam reverendissimis patribus proponendi humiliter, a in primis pauca dioeodi super observationes nonnullorum in schema propositum: timent enim aliqui, quod/gravissima orirentur male «x defirtitione proposita. At si re» aequo animo perpendatur; non video cur isto timore debeant angi.

/

^apnetadinesi servandam, et ortndradam ficto mos patres

Me eoadaaato· ©or nem st çaiiMun ansa» ia Deo habua Petiit ŭltori» atram sibi fte rasst préposer» amitam qate-4am addeadem «ukoalbss; rad eam mpoadisMt primas gm-i4 ƥerti» ad difceeemsm specialem, ipe» abe^a» ama laeas dteâadl IMt" '

1 Cf. Cteraeai rerma hi Afatttamaa, XVL

aderant timores sate immaculatae virgiai» Mariae Mutitionem, antequam declararetur, beatissimam virginem recte vocari pe··· matrem Dei, et fare semper antequam concilia pendente» quaestione» decernerent. At ubi primum beati Petri cathedra conceptionem immaculatam promulgavit, ia universo orbe a Roma ad postremum finem terrae ac per omne» America» regione» usque ad secundi novi mundi fine», ac per-Austreliam et per totum orbem, plaudentibus omnibus christifideUbu», vox Petri insonuit, totum orbem gaudio replevit, quiu ulla afferret mala. Simili modo, post ďefinitio concilii Epberini ac aliorum, qui antea stabant timores, evanuerunt.

Verum quidem est aliquos privati» suis opinionibus contra editas definitiones pertinaciter adhaesisse; non tamen propter hoc Dei veritates silentio praetereunda» visum est. ('um autem Christus Ďominu praeceperit: Euates, *docete ŏmne ģente . quae-*B *cumque mandari ƭobi* hinc nec sancti» Petro et loanni iudioea Hierosolyma?. nec beati Petri successoribus principe» huius silentium imponere potuerunt; sed contra, cum divina veritas manifestanda erat, semper dixerunt1: λ'o» *mm* pfwiwiw *quae ƭidimù ej aùdwimu» non loqui* « .

Concilia generalia non possunt divinas ventate», qua» in deposito fidei contineri vident, non loqui. Nunc autem concilium Vaticanum definiet infallibili talem, vel non definiet; si non definiat, nullus enf timori locus; si definiri, nulla timendi debebit ease ratio propter hanc rationem. Si concilium definiat, ergo Spiritus sanctus definiet, quia quod tunc videbitur patribus et patrum patri, videbitur etiam Spiritui sancto; tunoque patebit eas? veritatem ďiviniiu revelatam, ('um vero ratio creata aeterna? veritati eubiecta sit, ac teneatur Deo revelanti obraquiutu praestare, ut propter divinam eius auctoritatem animo c volente libenter credat; si aliqui nolunt credere Deo revelanti, non propter hoc debet ecclesia veritatem silentio premere, et orbew catholicum veritati» lore .privare.

Omne» fere protestante», omnes fere ŝcriptore nostri temporis seee infallibiles putant: ƒnnumerabile in die» prodeunt errores. Evidenter est imptwibih» qupd ex America, ex Australia, ex Sinensium imperio aliisque dissiti» plagie possimus nos frequenter ad concilia generalia venire, omnesque relinquere dioeix^es per menses vel anno», cum maion vel minori earum dem damno. Igitur, «i reapse Christus nobis dare voluit infallibilem papam; non rideo ‹ur summa non proflueren beneficia in totum orbem catholicum m promulgatione {juius infallibilitatis. An Deus revera dederit, nostrum est nunc iudicare. hoc nos debemus conquirere. '

Sed in hac conquisitione, permittite mihi, reverendissimi patre·, nam cor pusillam meem linguam cogit, permittite mihi humiliter «ad enixe edjÆbceri, ut summa cum moderatione, mansuetudine et charitate pro cedamus in booce adimplendo munere: tum nostro decori, tum dioecesibus nostris, et totius orbis populi., et historiae quae non moritur, debitore· sumus. Afferantur quidefa argumenta, dentur iis responsiones, fiat conquisitio veritatis: sed tam arguentes quam respondentes habeamus omnes cor unum et animam ' unam in Deb. Tunc enim in disquisitione omnes mvare poterunt tam arguentes in unam quam in alteram partem, prouti fit in canonisâtione sanctorum; in qua praeter postulatores sunt et adversarii advocati, quorum et argutissime argumenta iuvant ad veritatem manifestandam. Eodem ppriter modo fiat a nobis con-

› Meta. IIVni. 1».
▪ Àet. IV, SO.

qnwitio ; Md «t fiat, prout patriboa Tridentia· üuuaotea Mt, qoam mitiaaime, bâtâmes humilia praoaüo.

Monitum addendam canonibw proponere volaerim ; Md mqm› an prudent Mt, an hodie hoc proponere poaaim, cmn none de scheipale in genere diecumio fiat, vol alia die.

Preeaea *Card,* de Cum sermo aril de schemate in specie, tunc propone· monitum.

Orator. Haec omnia di< ta aapientiaaimo patrum iudiein humillime submitto.

ORATIO

rrtvttini» patra domini .Houni Saloii airhirptaropi Mewtenait

EminentiNMini praesides. eminentfnm. a» revetviidueimi peine.

DietUlus >um de srhemate tain pnqioilo post eluvilbraliunw· praeclanui H sententias eximias emit^ntiasinn domitu Cardinalis. quas nuper audisti·. Nihil dicam de ceteris rebus, tantummodo verba faciam de quarto schematis capite: Romanus pontifex i\ cathedra loquen circa fidem et mores est infallibilis.

('ogitanh mihi saepetiumoio et memoria repetenti quae in sacris litteris extant testimonia hac de re. quaeque omnui ab eoclesiae primordiis usque adhuc cripta sunt. omnia omnino adstruunt infidlibilitalem Romani pontificis ex cathedra loquenti Luculentwima enim sunt sacn eloquii verba, tiaditio accedn. nUio theologe modi·· innumeris roborat. catholicorum consensu pain exceptis. invincibiliter firmat.

Non est operae pretium omnia haec ad trutinam revocare. Vos. jmtres Amplissimi, qui fidei rustodea feti quique caelestium doctrinarum depositarii e tie. satis sujierquv cognoscitis quae ad rem pertinent; et ideo illa iteruiq expendere tempus *emet* frustra terere. mvareiini laborare. Nam quis umquam concij^ere potest magistrum et dextorein catholicae «-clesiae eree falhbilrm? Christus Dominus forsan sponsam suam non habentem neque rugam neque maculam magistro commisit, qui eam violaret ? Constitutus pontifex ad fWMvndo agnos et oves, f falli aup fallere posset, potiusquam ad pascua lahihria. non «Jhiceret ad venenata ' Chi catholica acritas, si magisterxeritatis rlaudicai ' Vhi virtus Mq«ma ml confirmando fratres m 'hlv. "i et ipse carent firmitate ? Chi aedificium itnxur limonii ii«que ad «Onsummationeni w^ uli. si elr '•ii}-et quam cngiUn. errare potest et in rMxxq ire?

Romanus |K»ntifpx re quidem veta funi bspntur ex athedra. f errorem docet, quid faciet sedeto ? Renuit z mi schisma inter caput et membra. Annuit <t i|»a stalini illien deficit; quod absonum, quodque infandum. Christus constituit ad gubernandam, n^gendani mleeihm l<?tnnn ' Petrus dirilur sicut et f) pontifex centrum unitatis ecclesiae. Si faUibiiis «iit, quomodo centrum " quomodo dui potest de Romano pontifice, ut capite constituto schismatis, tolleretur isxasjo?. Si fallibdis sit, nonne quotidie esset occasio schismatis? lure meritoque. reverendissimi patres, heterodoxi. et quidem magni nominis (ego scio quia innumeri sunt ex omni recta qui ad meam sedem confluunt, ibiqu? domicilium figunt\ heterodoxi et quidem magni nomini nequeunt sihmielipsis jver-Miadere. posse quosdam catholicos negare vel saltem m dubium revocare infallibilitatem Romani pontifi-

› Argweatu; .Archppiaoopa· Mμ μ μ ιιlι quoad tria priora capite aaUam diAoüteteai oeoarrero'dixit. qaartan idciree Mw pt»reqaata« aat, et plaribas declararit «i m ex toto corde adhaerere. Addidit Scabe mbim exeopto veri-Uteai haec torero, «c ab tara apMtaUoo taawiaa· aaaipar, «t tedabia reoMareata prebaaV

A eia» cum ait, ipat aiuat, iahaermre haec reritaa iireepfrrabüitar catholicae eodeaiae inatituliom.

Amentur none emam Vigilium, ^ibdriiun, HonoriuD alioaqoe. Neario, revaàodihàmi patraa, aa haec bona fide dicantur. Extant litterae, extant monumenta authentica, -astant palmares elucubrationm quae pontilicea iatoa a tanta foeditate, a tanta noxa vindicant Patres reverendiaaimi, pontifex eat infallibilia: hoc unum eat in mento fidelium, hoc unum in corde, in ore hoc unum. Quis audeat id inficiari ? Unusquisque nostrum arit suorum vota fidelium. In Sicula terra, quae merito dicitur martyrum terra, omne unanimiter fatentur hanc veritatem. Ah aevo apostolorum, in quo ex ore Pamratii, Birilli, Bacchidis aboruroque episcoporum christianam fidem acce penint, ad uaec usque tempora numquam dubitatum est 'de infallibilitat? Romani pontificis: et ut specialiter dicam de dioecesi meae curo? öömmn satia B superque constat nullam' fuisse tempus m quo Mresanenres hanc veritatem mordicus non defenderent Vix acœpia a Paulo apostolo praedicatione, vix •('repta Christiana fide, missis primoribus urtes ad Mariam virginem, fidem Christi coram ea proférai Mint. qua? piissima ut eat, civre omnes in suos accepit, pignusqu·' suae praediiectionia eoa auhnusit.

Ab.iUia temporibus uaqtre ad priM^on conMantisMme per varios casus, per tot rerum discrimina an fide permanserunt ; monumenta purpurata sanguine Placidi. Flaviae aliorumqu? triginta martyrum venerantes devote pieque osculantes, in fide tnagis magisque firmati sunt. Quapropter novas doctnna circa decisiones pontificias audientes, maxirno sunt horrore comprehensi «t perterriti, instanter instantissime definitionem infallibilitatia depoecunt, reclamant

Eia ergo, reverendissimi)<e!ree. sit nebit cor unum et anima una; poliatis consiliis et enixis laboC ribus ad finem pnqiereinu ('laniemus ferventi animo et ore supplici l>w« wmcfc *Spiritu»;* k praesto erit. Vix emisso conciliari dei'reto ubique terraruni vox erumpet: Hcmanna Pio papae IX. Vatnanae svnodt patribus. ?t Pio terque qiiaterqm» hosanna.

ORATIO

r› rt tf'ndi ptiirit tUumni iiurph ÏPι‡ ιιl <ιr< hn /'u/um axis ·

I.mibcniiN-inn praeside minemi- ; a< n'\e rendissimi patre

Libentissime aesoniior, lum qinxi ad definitionem attmet tum quod ad formam, n- qtiar de pninaiu Romani pontifnis m Mma<e s rinta sunt, inxtion iis quae nobi tam diserta et cx|»edita oratione exposuit reverendissimus relator episcopus Pirtav tensis.

De doctrina autem, quam tria priora <apna <on-Mitnlionts dogmaticae primae complectuntur, nulla meo iudicio est quaretio expendenda. Extant «\m< tha iweumeniia. Nicaenum 1. Epherinum. ‹ 'haleedonen Constantinopoluanunt *HI* et H Lugdriense H et praecipue Florentinum, quae primatui sutntui jxtntifieis solenine ar perpetuum perhilient testinionmm ; extant decreta Romanorum }>ont»ficuni. qui illum iurisdietionalem primatum continue exercuerunt ; extat veneranda traditio patrum, qui eumdem primatum non finibus describere, sed plenissime confiteri gloriati sunt ; extat universali consensus ecclesiae.

l Ànremeata· : .Arrbiepbropn· 4'atanieoMA pariter 4? qaaito taataa capite loqaata» est. argmaeau attigit tfaae Raaxaai poatiAda iateUibUitelea o'teadaai, eaqae clariMaa at pbaiaaiaM aaae aftnaavit. Nec de oppottaaicata dubitari poeaa eam ia ila adimetis ahaas et inaamera mala ex «ileatio •beeairoat. De 8teaUa aataei ea eoatrmant qaas a praaoedwti arotaM «lata faeraaL

quae M»d«n primatui «xereitium perfecte sabmissione recepit In tribu· urge predict·! oapitibas nihil aliud, ut mea fart opinio, exhibetur, quam gloriolae obediential summo pontifici debitae confirmatio, nubilo ao prooeUoeo boo tempore opportunissima. Ineat hac de cama super ii» non immorari; at quaedam potius in genere de infallibilitate Bomani pontifia· depromere.

Eimmodi definitioni nobis propositae, veluti exoptato solamini, toto corda totiaque visceribus adhaerere mihi bonam est Diligenter omnibus perpensi», dempta omnino videtor unicuique faoaltaa adhuc in haecitatione manendi:'tanta favent huic proposition! perspicua argumenta iamdhdum at rurem hodie evulgata t Cur ergo eam praecue non declarabimus? Mansit, manet, et, quoadusque militans erit ecclesia, manebit in Romano pontifice Petri privilegium. Nam, notate, verba sancti Augustini ›: „8iout in Salvatore erant omnes,causa magisterii, ita et port Salvatorem omnes continentur in Petro"; qui supremam sedem pro ecclesiarum salute suscepit dicente Domino: Tu *e» Prtrwt, et nuper hanc petram aedificabo ecekeiam meam. et tibi dabo davet regni oaelornm.* Caelorum regnum, reverendissimi patre·, (exculti cuiusdam magnae notae auctoris dictis vos alloquor) est regnum veritatis, regnum Dei qui de seipeo ait: *Ego eum* feritor. Petro igitur traditae fuerunt dares veritatis; ideo papa est infallibilis. Iste est sola possibilis interpretatio, quae privilegium soliÆetro concessum distincte ab alii» apostolis ita confert praerogativae datae omnibus apostolis eouiunctis Petro, ut ex uiraque collatione pulcherrimus oriatur unitatis ordo. Basis haec, cui praesertim innititur nunquam interrupta traditio, satis firma est; neque proinde potuit aliquo modo concuti. Ipaa quot habuit interdum oppugnatores, tot palmas obtinuit, illos persaepe suis devincens armis.

Quid reapee profuerunt tandem ingeniosae allegationes Gersoni», quid sermones multi Manilii, Febronii, Dupinii, Pici. Richerii? quid orationes comptae, quid acceptations» elaboratae? nostis, reverendissimi patres. Profuerunt, ut veritas magis magisque eluceret ; profuerunt ut vinceret : nec immerito. Divina Siquidem et immutabilis ecclesiae constitutio multum admodum differt a modis, qui terram sapiunt. In religione revelata iudicium pastoris pastorum, cui dejiosilum fidei et morum commissum'fuit, nihil debet prae se ferre, quod non sit certitudinis signaculo munitum; nihil quod schismatis offerat occasionem. Unde fierbelle scriptum est: „In medio sociastis fidelium quemadmodum et in centro planetarum supremus est motor, qui numquam aberrans attractione sua, omnia in respective orbita detinet astra, illa quoque quae in propriam attractionis sphaeram minora trahunt sidera." Id absque temporum et conditionis discrimine pro comperto habuerunt christifideles : sioque factum <wt ut definitiones a solo Romano pontifice prolatae, iota mentis et voluntatis observantia ab omnibus colerentur.

Venimtamen dicet forte aliquis, quare definiendum arbitraris quod iam in simplicitate creditur? Non haereo respondere, quia omnia tempus habeat. Idem responsum longe antea dederant Vincentius Lirinenais t Bossuetus: ille docet, dogma tempore opportuno l»r definitionem perpoliri, determinari, perfici, eique, manento integritate, concinnitatem, formam, distinctionem adiici ; is^ affirmat, veritatem catholicam etsi constantem et perpetuam suos tamen habere progressus. Idcirco in hoc tota res vertitur, ut examinemus, an propositio ds infallibilitate sûmes! *pontUSeie vero* eo maturitati· advenerit, ut tempestiva iam naae videatur eiusdem definitio. Raveraediadmi patre·, coactus verte ad compendium onofene, aupervolitam iis quae vobis omnibus pervia existant, nonnulla pre feram generaliter ooosiderend·.

Ante omnia id animadvertendum puto, quaestione· interdum «rumpunt, qpes numquam fieri potest ut praetermittentur. Diu immo venit ut ex. novis adiunctis ad tractationem eanuadem quodammodo compellamur, nullam amplius quoadusque solvantur requiem habituri. Audivimus nuper unum ex Gallici imperii ministris e suo suggestu dicentem : Incendia quantumvis extincta relinquunt saepe ardentes reliquias fumantaeque ruina·, qua· una tantum favilla poterit iterum inflammare. Hanc aimilitudinem libenter mihi adacincA», utpote ad propositum luculenter accommodatam. Et revera disputationes fervantesque controversiae hac super re, appropinquante concilio, subortee liquido patefaciunt, .adversas opiniones haud asse, ut multi sentiebant, vetustate senescentes diuturno tempore tritas. Latebat sub cinere ignis, reverendissimi patres, et praebente ee occasione sub nova forma et tote vi itertun exarsit. Quid ergo? Dirimenda est quaestio ac resecanda radicitus: id exigunt contentiones ingravescentes in dies.

Etilmne conticescendum putabimus? At silentium concilii nedum, ni fallor, summo pontifici ininriam inferret, verum etiam matri nostrae ecclesiae. Adeo hoc verum est. ut quidam huius aevi audacia insignes minime ambigerint arguere de inconsequentia magistros suos, qui Romani pontificii infallibilitatem negantes, nequaquam ausi sunt ecclesiae quoque infallibilitatem respuere. Inexorabilis logica erroris non raro discipulum eo ducit, ut e fdlsis principiis ultimas trahat conclusiones, a quibus praeceptor perterritus existimaverat abstinendum ! Itaque mihi credite, reverendissimi patres, hodiemse nequitiae satis non erit in theoriis consistere ; sed nostro fruens silentio antiquos iam damnatos errores aeque ac novissimos callide et libere diffundet Hinc quid eveniet? nimia Christianorum et societatis perturbatio; tum nempe ecclesiam, quam nolebamus exagitare, in mediis fluctibus vehementer iactari aspiciemus ; tum animorum concordia, quam servari sperabamus, perpetuis scindetur aemulationibus; tum civilia gubernia, quorum commotionem declinandam putabamus, maiori surgent confidentia, ut suo placito quemlibet sanctae sedis actum subiiciant : tum malignantes et contradicentes, quos confidebamus ad bonam, frugem facilius reversuros, durabunt quales antea contradicente· et malignantes; tum ex fidelibus pusillos incautoeque ea adhuc dubitatione laborare videbimus, a qua iure optabant ut liberarentur: quin potius multi ex ipeis modicae fidei; quos firma et absoluta definitio poterat salvos facere, cadent forsitan in laqueum a vaferrimis insidiatoribus paratum, et in perniciem ruent.

Silentium, a quo tot infausti orirentur effectus, non prudentia, non moderatio videretur. Dum hostes ecclesiae per auctoritatis negationem, selecto quodammodo gladio, ad certamen properent, neutiquam prudentes merebimur appellari, si supremo pastori tesseram .infallibilitatis, quantum in nobis erit. tacendo auferremus. Illa in huiustnodi re vera prudentia iudioatur, quae definitionem Infallibilitatis summi pontificis pro viribus urget: sola namque huius proclamatio veritati» captiunculas inimicorum exarmabit„ ipsamie sola ea bona perficiet, quae per singulares rt reparatas denuntiationes unius et alterius episcopi inossswn foret praestolari. Veniant utique ariantas, ut

racoueilàsntnr mbImimî wd oo.voiliatioosra ab stsdem «mh par retinantiam ▼uritati hoe uniouiqu· *no*-■Mm, nsorôe excepta, indsoorum vidsbitar M omnibua narras rmpiMniinm

Ctun plurimorum iatn aperti rôt oculi, oum molta·•vanusrôt iUurôom, oum nullum habuerint exitum tot ▼terat humano conamine ĕxperiment nmnre honesti ▼omine « magni et parvi, at nobile· et plebei, 4e praesenti fatigati, da futuro timent·· a summo pontifice reposcunt certitudinem, eecuntatem, vitam quae paullatim recedunt a tam. Quapropter anhrô pleb· maiori cum fiducia excipiet verbum ▼lliu ai infallibilitati eiusdem, quam ipaa actu tenet, iuris reactio itidem accedat. Légitima equidem, aequa haec vota populorum. Amplius ne yoremur ideo; firmissimo charitatis praesidio simul praecincti adimpleamus ea. Definitio ▼nfallibilitati Rbmani pontificia nocebit tantummodo hostibus capitalibus ecclesiae, qui sponsam Christi obstinato persequuntur odio. Ipm plano verentur,'ne veritae solemniter declarata redimat capto· ex errorum ▼inculi et ad obedientiam sanctae •edi» reducat tot misero· «educto· potius, quam corrupto Niti ▼t esset, lisudquaquam animo contenderent impiae ĕphemeride ut nos a proposito dimoverent; e converso omne· darent operam, ut tantum quantocio· absolveremus negotium.

Quod ad dissidentes «pectat, ad ▼aeretico ad philosopho· qui sincere velint suum indicium iugo fidei subdere, quamplurimas ii nobis deberent rependere grate·. Sat enim per hanc definitionem exploratum illis erit, neminem a nobis quoquo modo circumveniri, nulli umquam sanam celari doctrinam. Praeterea de ▼be^ienti et intellectus submissione dictatis summi pontificis clariorem accipient <{ognitiooem; et ita a lapsu tutius protegentur ac facilius progredientur ▼ veritstecn cornparendam. Nec grato minus animo haec definitio a civilibus guberniis recipienda videtur, si recte slbimxipsis consulentes in id studeant, ut diversa uniuscuiusque auctoritatis iure pari prorsus violentia ubique terrarum impetita ad robur pristinum restituantur.

Quod si aliquis fortasse inveniatur ex nationunr rectoribus, qui de definitione suspicaretur; tunc nobis" vires suppeditaret haec moderni scriptoris sententia: Potestates huius saeculi adductae sunt in suspicionem erga prophetas et apostolos praecones sancti Spiritus, et ii per ipsas secti sunt, lapidati sunt, vivi decorticati sunt, crucifixi sunt, capita plexi sunt: attamen divina praedicatio veritatis praevaluit et regnat.

His praelibatis, potero ne, reverendissimi patres, de vestro consensu milii spondere? quippe scilicet in hanc spem plane me erigunt pietas, sapientia et charitas omnium vestrum erga sanctam ecclesiam matrem nostram. Nil referent discrimina opinionum, nil disšensA nil ▼isputatione Omnes nos sola veritatis investigatio usque modo agitavit: cum venerit hora, unus ac idem suaviloquens Spiritus feretur super capita nostra, stabit, et resistentiae, si quae sint, tanquam fumus deficient. Hunc flatum omnes, anxii prae canteris, sentient; et.calefacti ab ipso de trepidationibus splendidum agent triumphum. Tunc maxime necessitatem et utilitatem confitebimur definitionis ac propterea spectaculum evademus et angelis et. hominibus.

, Reverendissimi patres, nil mihi est reliquum. Sed antequam de amboné descendam, sinite quaeso ut non meae tantum Catanen»» dioeceeeos, quam omnium'potiua sicularum ecclesiarum nomine immortales sanctissimo domino nostro Pio gratias fpm, quod dignatus •it praedictum schema concilio proponere. Sicut alicui ex patribus congruum visura sst de dispositions ania im dioaossi inderium a^asa, m mihi fsa ait asculorum antistitum minimo hanc dadarationam cocum vobia apai Ibaidm eminam: Siouli Malea calidis animi· praediti, nequeunt quin urenti mactam aedem amore pcmequantur. Quocirca leafimime ibunt obviam suis pastoribus hoc gaudium magnum, ai Spiritui macto placuerit, ăllaturi

Nunc quae dixi, bonitati et indulgentiae vestras humiliter submitto.

ORATIO

reverendi patrie domiat. *Frenrùa Vtrione Rtvrt epieoopi Divioaeaeie*.*

Eminentiaumi et revsrendissimi praeside», eminentissimi et reverendissimi ▼patre

Heri raverendiaaimue et doctimimu· Pictavienau epiacopq· coram vobia super acbemate de primatu summi pontificia verba ▼acien et quasi mentem deputation» evolveua, ut definitio infallibilitatis mox a Vaticaoa synodo conficeretur, in medium protulit commotionem animorum, et anxietates oooecieotiarum. quibus conciliari definitione pax, ut aiebat, certs redderetur. Sed seorsum egomet sentio, et venia vestra oonun vobis contradictoriam opinionem proferre et •tabd.ro aggredior.

Olim in conscribendo suo praeclarissimo libro *de coaeideratioae* divus Bernardus, Burgundies nostrae praecipuum decus, duobus coarctabatur, *volebat st nolebat,* ut ipse ait. Egomet potion iure utrum loqui, utrum tacere satius ait, severo examine perpendi. 81 autem, ut in Bernardo, verecundia silentium mihi suadeat, amor impellit eloqui, amor scilicet ecclesiae Dei, amor sanctae sedis, et animarum Christi sanguine redemptaruln.

Porro et ecclesiae Dei, « sanctae sedi, *et* innuQieri· anituabu· pro quibus omnia noatia libenter ▼n penderemus, et superimpenderemur ipsi, haud dubie mihi videtur adversari summorum pontificum infalli^ bilitatis imfrmtio. Idcirco quaestionem hanc otnaioo omittere/pro viribus suadere tentabo. Non dsdignemini senis et imperiti fratria vestn orationi benignam praebes attentionem.

Pluribus abhinc annis in quaestionem personalis summorum pontificum infallibilitatis, in publico imprudenter, ut sentio, 'emissam, sub omm respectu perpendendam Incumbo, et licet eam in conspectu huius augustissimi senatus, hodie in seipsa perscrutari nolim; illius tamen, ut dixi, definitionem a sacra concilio non proferendam esse contendo, quod tabus hisce metando argumentis sum explanaturus. 1° ros est non paucis intolerabilis; 2·generali ecclesiae bono adversatur; 3° ecclesiae regimini mihi videtur omηιηο ▼nutili Tna haec, si Vobis placuerit, quam brevissime evolvam.

1. Personalis et absolutae, summorum pontificum infallibilitatis definitio est non paucis ▼ntolerabili

Hisce utor verbis *penoaaiie et aboolvia,* quia hisce eisdem verbis quaestio proferri et omnibus patere videtur. Eo sensu in cunctis diariis atrpo libelli» agi-

* Arguassta·: .BsiKspss [Mviseesais sumsUsmm ds Bssuai poatlMs taMUbilltats ouatas ▼rasteraiusadaa labdhUUtaci· eoam MsisreHIs ssas sase, oviatoasai saMm pebUosai assadi rsgiasa ▼·· ree posse prodsslsr tpsrsi 8sqsradnu «impia· Christi, «ai esa ouais mail spsstoHs propssait, asd ses estait prssdieatieel rsdpiesdas ▼ds ▼·· st patst sx vsrbis: JIsItaaHasdbsebsbssvsbi» ▼ie·· vsSsi» pstssti. psrtus Modo. Pnsasrsa iaAlMMUtati· itdSitinni *fee*· isM tnrlistes aathsUw b··· ftnists· ssssrsit, st H prsbsvit •x iaooBundis st ▼aaai qass iads sbvsairs pssssat Ds··· iaatitra *ten* dsdaiU···· hsae se «usd eeilssi» pse setsdsri· ssssah, sbsqas balssesdi dsgssst· ristit. st ▼imsai pmtMri» aaetsritm ·· digsfts· ——— ia b····· sped streps ···· stsatsr M

tatur et propugnatur; sioque, licet forsan verbis quibuadam paulo minus praefinitis exhibenda ait, ai populis aut-admittenda erit, aut propulsanda.

Porro luoe meridiana clarine est cuilibet eum suis concivibus in mundo versanti, et rerum praesentium •c opinionqm rationem sibi sincere reddenti, •maiorem hominum partem circa quaestionem hanc non solum j «turbato et anxio esae animo, ut ipae agnovit venerabilis relator; sed revera cire· illarh, eheu! infenso esse animo, licet ex ipsis non pauci sint, qui catholicam religionem sincere profiteantur, sanctam hanc ex imo pectore revereantur sedem Romanam, quam et verbis et operibus, scriptis ac libris acriter tuentur, cuique largissimis donis, in praesenti rerum angustia,, pie opitulantur.

Ne quis dicat ergo, istorum opinionem, quidquid de e· theologice sentiri possit, ex depravata mente aut impio vel malevolo erga sanctam Petri sedem animo-originem ducere. Certius oritur ex efformata. ratiocinio conscientia, ex consideratis historiae civilis nt ecclesiastics· consuetis effectibus, ex hodiernarum idearum praepotentia, et tandem, dicere haud absurdum. ex insita iam menti a tenerrimis annis contraria opinione. Ibi homines evangelic et ecclesiae suum non cine merito submittunt undique conflictatum animum ; et si mysteria reverenter quidem credunt, si ecclesiae docentia infallibilitatem Absque detractione admittunt, eosdem tamen numquam adducere poterimus ad absolutam «t personalem summorum pontificum infallibilitatem profitendam ; praesertim cum illos non lateat, plurimum etiam inter peritissimos et probatissimos fidei doctor» extitiase eemper dissidium atque disceptationem.

Haec consideratio mihi maximi ponderis esse videtur. Nam quis nescit opinionem publicam esse, ut aiunt, mundi reginam? . . . Haec'licet saepius erret, seseque et alios in impervium iter abripiat ; nihilominus certum ēst quod cum illa semper componendum sit, etiam in rebus quae ex ea non pendent, immo quae et ipsammet regere ac dominari deberent.

Hoc modo eemper, et in civilibus negotiis · prudentibus, et in imperiis regendis a legislatoribus actum est: unde istud apud nos Gallos axioma: *Lee loi» doivent être dene le» maori avant d'être dan»* les *rodet:* requiritur leges moribus prius inesse, quam sanciantur, et in civilibus conscribantur codicibus. Nihil ergo, ut par eet, sub poenis aut credendum aut faciendum praescribendum est, nisi prius circa hoc effonnati sint mores ac communis opinio; alioquin et opinio et inores insurgent contumaces, et jugum infpositum indignanter excutere conabuntur.

Qua quidem ducti prudentia summi pontifices sacraque oecumenica concilia, multoties leges ad morum regulas, vel ad disciplinam, vel etiam ad fidem adstruendam quoquomodo spectantes, protelare non dubitarunt. Ad hoc demonstrandum sufficiat historiam boncilü Tridentmi.in testimonium afferre. Ibi videre est quam caute et prudenter sene habuerunt sutnmi pontifices Paulus IU, lulius III, et Pies IV tum erga Germanicos imperatores, tum erga Francorum, Hispaniae et Angliae reges, tum etiam erga Aletnanniae duces, neonon et erga rempublioem Venetorum ; quaeque temperamenta in rebus concilii gerendis et definitionibus promulgandis cum eisdem adhibuerunt'; insuper, quot et quantas concessiones ad protestantes alliciendos, et in maternum ecclesiae gremium revocandos propokuere. Porro, quis hodie hanc agendi rationem condemnare praesumat ? Noone illam e contra spiritu sapientiae et oharitatia plenam uno ore praedicamus?

Oonsidsremu· adhuc quotnoda, uns defiaitiaMaa immaculatae beatae Merise virginis deiparae coooeptionM ferendam, adaa' habuerit idem sacrosanctum coneilium; at quid, posthabitu doctissimis disons·onibus diuturnisque disputationibus, consuerit ac stabilierit. Liquebat definitionem hanc in votis esse omnium fete patrum ; iamiam arat decretum affirmativum, atque mox, instantibus nec paucis nec contemnendis doctoribus, erat promulgandum; cum fratres Praedicatores, qui tamen mitiori iam aggressione illam impugnabant, enixe rogaverunt ne s patribus, edito decreto, censoria nota etiam indirecte sibi inferretur, hoc freti motive quod liber discussionis usus super hanece beatae Mariae virginis praerogativam hucusque in scholis ab ecclesia fuerit concereus. Instantibus illonnn efflagitationibus, licet per Franciscanos acriter oppugnatis, benigne annirô» sacrum concilium. decreti formulam *immolatione gravi* temperavit, ne dicti fratre» Praedicatores laederentur. n«· eat devoti erga sanctissimam Dei matrem haberi possent.· Hac pia indulgentia et sapienti conciliatione, sacrum concilium nec honori beatae Mariae deiparae aliquid detraxit, nec sancti Dominici venerabilem nilo modo laesit familiam.

Dixi quomodo erga definitionem beatae Mariae virginis immaculatae ĕonceptioni sene gesserunt patres concilii Tridentini : liceat mihi nunc referre, quid circa hMnc eamdem definitionem agere censuerit ipse sanctissimus 'dominus noster Pius papa IX.

Iam venerabilis memoriae Gregorius XVI enixi·rogatus fuerat, definitionem hanc pietati fidelium carissimam supremo sanctae sedis iudicio tandem proferre. Sed politicis commotionibus, quae ultimos sui pontificatus annos conturbarunt, ini]>editus. rem ad optatum finem ipae perducere nequivit. Vix Pius IX pontificium solium ascenderat, cum omnes coniunctim Galliarum ăntistiti epistola· ad illum Gfcexerunt, ut hanc definitionem, ab omni ecclesia exoptatam, tbnquani auspicatissimas sui supremi pontificatus primi ties denunciaret. Res modo differtur. Mox ve.ro piissimus pontifex in exilii sui solamen ad ƀ0e maximum onus ease accingere decrevit. Porro oert iof iampridem rectus erat ' votorum, ut ita dicam, totius ecclesiae; encyclicani tamèn ad omnesvpiscopos misit epistolam, qua non solum ipsorummet mentem, apprime quidem notam et expresse nunc conscribendam, sed etiam et cleri et populorum opinionem de hac solemur definitione sedulo inquirendam expostulat. Responsis quasi uno ore prolatis et praecedentia vota confirmantibus, quis non credat summum pontificem sat tandem in formatum, causam tot ac tantis testimoniis ac documentis fultam non esse iliico absoluturum? Sapientisaimo pontifici nostro non ita visum est ; tuentem in Deo intentius defigit, preces publicas praescribit doctissimis theologis rem maturius examinandam commendat, episcopos quamplurimos qui de diets definitione ultimo aecum statuerent, convocat ; ac tandem, ardentioribus detuio profusis precibus, hanixv definitionem mundo latholico solemniter promulgat. Osque adeo summo pontifici videbatur, non temere sed cautissime cum opinione in rebus religionis semper esse agendum. Ut quid ergo circa quaestionem hanc nostram aliud ingrederemur iter, quam quod et verbis et factis supremus ductor noster, Pius papa amarissimus, ngbis monstravit? Nonne res hodierna indubitanter maioris adhuc est momenti?

At mihi potiori argumento, ipsius scilicet Domini nostri Issu Christi exemplo, hoc prudentiae consilium lioeat fulcire. In evangelic (Iα XVI) nonne haec Salvatoris divini dootoris verba legimus : *Malta alia* oditae tabeo «stas dwsre, *ted* «oa potestis portor asedof Prudsetiasimus hc parisotissimus magister

haee, quae dicanda adhuc habebat, reticere oaosuit, n na discipuli tardi corde ad credendum, msgnitu^jne obruerentur revelationum, quarum capaces nondum erant.

Hiace tantis exempli· informati, caveamus at no·, reverendissimi patre·, na humari· debihotibua onera importabilia imponamus. Nec dicat aliquis vestrum, super hoc me in errore versari. Ütinam errore deceptus •im ! sed rea non ita se habet. Liceat ergo mihi adiurare voa omnes in Chriato, vos praesertim, venerabile· fratres, quibua reformidanda animarum cura incumbit. Unusquisque noatrum pecoris sui vultum attente considerat, et coram Deo ex ima conscientia pronuntiet, quibusnam placitura et. in sdiutorium fidei evasura, quibusnam e contra invisa, atque pietati, immo fidei noxia futura sit ista formalis definitio! Hocque perpenso et quasi nunc summo iudici lera Chriato pro omnibus, sapientibus et insipientibus, quibus aequaliter debitore· sumus, rationem reddituri, hanc arduam quaestionem dirimamus. Quod ad me B attinet, aminentiasimi ac reverendissimi patres, haec omnia, scilicet quales et quam pauci sint qui definitionem hanc expetunt at sunt accepturi, quot vero et quanti qui illam aversantur et reiecturi sunt, acri et intento animo expendi, qua impulsus comparatione et urgente conscientia tunc, licet imparatior, ambonem ascendi.

Ergo primo, si verius est quod quaestioni nunc controversae repugnent atque adversentur fere omnium procerum, doctorum et caeterorum alicuius nominis opiniones, provide amoveamus, quse non solum non utilia, sed e contra certissimo forent religioni necnon animarum saluti detrimento; quod nunc demonstrandum prosequor si mihi licentiam concedere velitis, patres reverendissimi.-

II. Asserere non dubitavi infallibilitatis personalis et absolutae, ut aiunt, summorum pontificum declarationem generali ecclesiae bono funestam fore, C

Hio agitur enim de novo dogmate populis nostris, eheu! iam imminuta fide languentibus, imponendo; novo, siquidem hucusque non solum non fuit prolatum, sed ne ab ullo quidem concilio umquam introductum ; novo, inquam, et menti quasi omnium hio et nunc certissime repugnanti. Nam, animadvertere velitis, precor, reverendissimi patres, hominum nostri istius aevi agendi rationem plane ab avorum more dissentire. Hodie, veterum tutiori modo vivendi relicto, id est plena legitimae auctoritati submisaione, et semitas vitae publicae ingressi, in rebus suis administrandis partem habere volunt ; quapropter in comitia publica suos mittunt legatos, qui regum suorum et leges et acta discutiant et revisent

Minime quidem dubium est, quin ecclesia hisce regulis subiici possit ; nullusque prorsus inter catholicos adest, qui has in ecclesia regenda adhibenda· esae contendat Attamen perspicuum est, et ad hoc solum D attendere volui, generalem coaetaneorum opinionem, propellente quadam huiusmodi et morum et idearum impulsione, praedictae definitioni, non obstantibus veneratione sincera, filiali pietate, studioque ardenti, quibus sanctissimum ac dilectissimum papam nostrum omnes prosequuntur, rebellatricem fore, nec deinceps solius summi pontificis iudicio suam sortem integram in rebus salutis absolute remissuros.

Haec est sine dubio tempestate liao nostra, si mihi fsa dicere, moralis atmosphaera. Fateor equidem me maximi facere scientiam atqde virtutem collegarum meorum, a quibus in hoc dissentio, et absque nimia humilitate ma procul ab ipeis sub omni respectu postpono. Ast in hac gravi quaestione non da personi· noatris agitur, neo da respective illarum eminentia aut praecellentia;.uruca da gregibus nostri· agitur. lata· argo, venerabit·· fratres, istos gragea noatroa boat fbnan quandoqus rebella·, nd in Chriato et propter Christum nobis canasimos semper, hoc ipso momanto ob oculos habeamus, «t in hoc eolemni nostro ooetù, pro «orum salut· congregato, anxia mente a nobismatipsia aciaoitamur, an quaestio nunc inter nos agitata ad illorum raipaa emandationssn et salutem evasura ait! . . Quia dasideriia nostris posaet eaae modus, ai horumoe non salis memoras populorum, vel noa sat prudentes et cauti decreta conficiemur, quibus promulgati·, attonita·, attrita·, ac quasi intimo cord·, vulneratae complures ex nostris ovibus videremus a nobis discedentes, iam fortaaae haud umquam reverrar··! quibua, iterum dico, promulgati·, multi alii, quorum ad pastorem reversio diu desiderata, paullatim parata, mox «perata, iam nunc impoaaibilia fieret et inexhaustis frustra deflenda foret lacrymis ! Qui luctu· et lamenta, quae in posterum conscienti·· obiurgationes, «i nos, reverendissimi patres, qui ad animarum resurrectionem sumus positi, in earum, culpa nostra, vanaremur detrimentum et ineluctabilem riiinam!

Porro, et testis est Deus quod non mentior, ego scio ac affirmo, M non pauci ex vobis apprime mecum sciunt so mecum affirmare possunt, quod quampluruni homines istius aevi, posita definitione, circa quam commotiori nunc .sunt animo, sese ab ecclesia paullatim subducturi sunt, vai etiam omnino abstracturi. Ah ! si fas mihi forat palam emittere litteras, quaa ad me direxerunt viri quidam et altissime scientis st ardeotisaùha fide et «minenti conditione et in Galliis nostris percelebri nomine noti; vehementer essetis perterriti de praeacuti mentium statu, et procul dubio rea ista vobis inter gravissimas pergravissima videretur. Hinc legitimum intelligite metum nostrum, et angorem nostrum diiudicate !

·Itaque, reverendissimi patres, suppliciter precor at obtestor, vobiacum reputata quam pauca bona, quanta vero mala reipublioae catholicae ex proposita ^efinitione scaturire debeant tum in Galliis apud praedictos, tum in Alemannis et in America spud protestantes, tum in Russia at in orientis partibus apud schismaticos; et dum tempus est hic sistamus, ne hinc iter ad eoclesiqm plurimi· occludamus, illinc vero in viam perd^rfonia homine· detrudamus, qui usque adhuc in sanctae huius ecclesiae semitas eat recte ambulaverunt

Ergo secundo, novum personalis summorum pontificum infallibilitati· dogma nedum ecclesiam adiuturum sit ac dilataturum, generali contra ipeiue bono adversabitur.

III. Definitio infallibilitatis personalis et absolutae summorum pontificum ecclesiae regimini om- •nino inutilis mihi videtur.

Utilitas definitionis de summorum pontificem m- fallibilitate his duobus motivis exoriri potest, nempe quod mediante dicta definitione, summi pontifie·· supremam suam auctoritatem in aoeleua gubernanda facilius et efficacius acturi sint^et quod populus Christianus ipaorum mandata libentius et maiori revereor tia admissurus sit et executuriis.

Atqui neutrum hic et nunc dici potest. Sola etenim summorum pontificum auctoritate a ternentf·'' annis ecclesia regitur; sola eadem auctoritate, omnibus episcopis aasentientibus, nulloqiM inter sincero· fidei catholicae asseclas reclamante, cunctae de rebus ad fidem vel ad disciplinam spectantibus per hoc temporis spatium exortae controversiae diremptae fuerunt et errores cuiuslibet genens condemnati, quod sates raperque tribui hiaoa demonstratur epostolicis conati tutionibus, namps: t summi pontificia Inaoosuti XI bulla Utwjjenita·,· 3· Pii pap·· VI bulla .Auctorans

fide»; 3' Pii papae IX feliciter et gloriose regnanti» bulla /aef/oMû; hmce oonatitutiones proprio motu, de ecientia certa, deque plena apostolic· auctoritate ediderant. Ecqui» illis contradixerit? E contra derua univereu», aimul et populi, in sententiam summorum pontificum, sensim et sua sponte adducti, doctrinae promulgatae dx animo adhaeserunt, neo ad quodlibet concilium appellaverant

Est profecto deflendum, quod per tria praecedentia saecula nullum generale habitum fuerit concilium : ecqui» tamen Maerere audeat ecclesiam tamdiu sine sufficienti regimine remansisse? Ergo in praxi summorum pontificum auctorites set rata atque definita ad hanc horam, habita est, et-etiam nunc, intriodtie temporum difficultatibus, par esse queat. Sic enim saeculo XVII in Galliis, diiudicante, statuente ac definiente eadem auctoritate, obruti sunt quietismi tum pestiferi iansenismi errores. Porro quid in hgc cerl tamine. sua Feuelonio profuere virtus haud dubia, ipsiusque ingenii acumen? Quid cardinali de Nouilles et quatuor episcopis appellantibus pervicacia? Quid argumenta sat stricta Sorbonae nostrae, eheu! tunc deviam ingressae semitam? Quid tandem etiam potentissimus regiarum curiarum interventus? Constitutionibus, bullis seu brevibus summorum pontificum, errore per omnis conflicto, devicta est plane rebellio; pontificaliaque decreta inter leges.regni, universo bonorum plausu, relata et solenniter inscripta fuerunt. Animadvertere veliti», precor, reverendissimi patree, haec omnia ita aece habuisse, non obstante summorum pontificum personalis fallibihtatis opinione apud nostrates vigente. Porro, admissa infallibilitate, quid amplius effici potuisset?

Sed quoddam maiori» momenti factum ad mem<£riam revocandum est. Anno 1791 Francorum nationalis conventio sacrilegam manum in Galliaram ecclesiam iniicere ausa est Non solum hanc antiquimimam et maxime venerabilem ecclesiam funditus evertere et sacram ipsius conculcare hierarchiam conata est; sm! etiam novum eceleeiseticarum rerum ordinem, audax omnia perpeti, sancire non dubitavit.‹

Paulo cessante tandem hac luctuosa tempestate, venerabilis immo sanctae memoriae Pius papa VII, suggerente Napoleone. tum primo consule mox imperatore, cardinalem Consalvi. felicis recordationis virum, instaurandae religionis causa in Galliae legatum misit. Porro omnibus notum eet, quam maxima controversia de haree religionis restauratione pontificem inter et Napoleonem statim exorta sit. Ius et religio "suadebant, immo exigebant ut resarciretur haec ecclesia, legitimique antistites sedibus suis restituerentur. Id Summus pontifex et dictis et scriptis efflagitabat, acriter renuente Napoleone, qui iuribus munibus contemptis et conculcati», omnia in constitutione Galbarum ecclesiae ad instar suae dominationis nova fore contendebat.

Frustra ergo obsistunt et legatus et ipeemet pontifex. Dira necessitate compulsus Pius VII ha» famosissimas litteras *Eocleria Christi,* et Q» *Cbruti Domini* eices, supremam suam auctoritatem, facto a decem et octo saeculi» inaudito, ut scripsit Consalvi, palam hisce affirmabat verbis, quae in memoriam revocare liceat! : „Derogamus expresse cuicumque assensui legitimorum archlepiscoporum, episcoporum et capitulorum respectivarum ecclesiarum, ac aliorum quorumlibet ordinariorum . . . Volumus atque decernimus, non obstantibus de iure quaesito, non tollendo ... et derogatum esse volumus cpeteris quibuscumque ... et perpetuo interdicimus iisdem archieptsoopis, episcopis et eapitulis quodcumque exer c.tium cuiusvis eodesiaetieae jurisdictionis, nullius roboris declarantes quidquid quispiam eorum sit attentatura» ' ita ut sm ecclesiae et respective» earum dioeceses, sive integrae sive ex parte iuxta novam peragendam circumscriptionem et haberi debeant et sint revera prorsus liberae; ut de iis nos constituere er disponere ea forma possimus, quae infra a nobis indicabitur." Ista tam explicita declaratio, mundo attonito prolate, nullo indiget commentario, ut ex ea summi pontificis omnipotentia cunctis etiam obcaecatiseimis evidenter appareat.

Non set tamen; sed ad-haec tam «tupehda alia quaedam non minus miranda adiicere est. Non solummodo plenam antiquae Galliarum ecclesiae eversionem ratam habuit summus pontifex et ab omnibus ratem haberi voluit, sed et bonorum illius tempora4>um et reditutim omnium proscriptioni, seu potius spoliationi, licet contristatus aseentiens ecclesiam istam non minus opulentam quam nobilem et inclytam, quae hucusque suarum rerum compos fuerat, a gubernio civili stipendiariam effecit simul cum suis seminariis, capitulis, universo clero et ipsomet episcopatu ; ita ut quasi necessario quotidianuip panem omnes ab aiieno quaesituri forent. Quin immo quamlibet futurae restitutionis spem ademit declarando actuales bonorum ecclesiasticorum possessores numquam esse inquietandos.

Qui» nostrum, reverendissimi patree, si hoc tempore vixisset, super .hoc facto vere.inaudito et omnee excedente adhuc notos fines, non vehementer miratu» fuisset ? Quis, his auditis, summum pontificem revera justitiae limites excessisse non exclamasset. et omnium legum violatorem non consuisset? At meminisse nos iuvet, reverendissimi patree. istius summa nixi ratione axiomatis : SaftM *populi tuprema ler eeto* In hac extrema rerum angustia Pius VII gladio ancipiti. ut ita dicam, obiectus aut luctuosam et forsan irremeabilem gallicae gentis ab ecclesia catholica secessionem, aut manifestam iurium canonicorum violationem eligere, modo ineluctabili coercebatur. Fecit quod certissime, Deo iudice, faciendum erat ; scilicet 'aeternam tot millium hominum salutem temporalium legum observantiae anteposuit : et mox quinquagints abhinc annis beata illius anima iam assecuta est coronam illam justitiae promisean ei, qui bonum ver tamen certavit, et fidem non so]um suam sed totius gentis, servavit. Et quae gens illa, cuius *tic servals* tunc fides? nempe antiquum Clodovaei. Caroli Magni et sancti Ludovici regnum, quod inter alias catholica«t sedi Petri devotissimas nationes, francico cordi parcite, primum suae historiae traditionibus, primum fide sua inconcussa, primum suis vere catholicae charitatis operibus, primum tandem numero et affectu, nemine reclamante, 'locum obtinet.

Ah venerandae memoriae pater, vere bis Pius erga nos fuisti ! tibi laus, tibi gloria sempiterna pro fausta fidei catholicae in nostra patria conservatione, licet tot ac tantis comparata aacrificiis! Omnia penitus erant peritura, tu vero iudex imprimis perspicax et prudens, tu nobis omnia reddidisti ; et ai hodie huic sacro concilio inter catholicos antistites, nos Galliaruni filii tot adsumus, tui, coram Deo praedicamus, tui muneris est. !

At mihi, precor, indulgentia vestra, eminentimimi ac reverendissimi patree. fusae longius orationis veniam benigne concedat. Hisce verbis omnibus mihi demonstrandum erat, summorum pontificum anciori-

! Verts liturarae Qai CtrMi Dmwu e»ee» I t proprie bees sut; .Dsrogaaras sapra·» eaicuH·· M»»asai kgittaoraaa anldspiseopora·, episooporea, st eafiteleraa reapestivares» ««Marea, M «Moram qaoraalibM erile»rinre·, et pespetao iatartHaea ttehaa «eriremqae «xaraNaa «atasvis

tatas aatia esae finnain, at abootnibua oatholiaie, *i* praasortirt in Golliia, aat plane aooeptam, mimmaque proinde nova declaratione neo abaoluta panonalia infhllibilitati· definition iam opua earn. Quid enim huic eacnaanetae auctoritati emet additura definitio haec et solemn» pronUmatio? Nonno immortal» memoriae noster Boaauotua, civitati» meae episcopalis maximus et dariapiniut honor, in percelebri da imitata ecclesiae sermone, coram comitiis oleri gallicani Ixitetiae congregatis habito, supremum in ecclesia Christi summi pontificia primatum nec oontrotaraam ipsius iuriadiotionem, quin immo absolutam in quibusdam casibus auctoritatem, satis superque his luculentissimi» verbis exaltavit post sanctum Bernardum: An cor de nécessité, *le souverain pontife peut tout:* In necessitate summus pontifex nihil non potest.

Et nunc tandem opus meum absolvi et definitionem personalis et absolutae summorum pontificum infallibilitatie ab hoc sacro concilio non Orne proclamandani, tamquam 1° hominibus praesentis aevi intolerabilem: 2° ipsimet generali ecclesiae catholicae bono funestam ; 3° tandem eiusdem ecclesiae regimini omnino inutilem, pro mea sententia et ingenii mei paucitate demonstrare conatus sum.

Credidi propter quod locutus sum. Faxit Deus, faxit sapientia vestra, quod non in vanum locutus sim! Ex hocAmbone nunc descensurus, non possum qdin sinceras de patientia vestra erga me gratiae agam.

Omnia de caetera humiliter, ut par est, vestro supremo iudicio submitto.

ORATIO

revrrrndt *patrie domini loannit fynMer epitropi l'eeprimieneie* ›.

Emineutissimi praesides, eminerttissimi et reverendissimi patres.

Quod faustum sit et salutare quod in concilie agimus, quod idem benedictionem et incrementum desuper emereatur, oportet primum quaerere regnum Dei, secundum illud: *Adveniat regnum* torum,' bonum ecclesiae, incrementum ecclesiae oportet quaerere, quae Issu Chriati sunt, salutem animarum, pro quibus Salvator noster mortuus est. Salus animarum principalis scopus, suprema lex concilii oecumenici. Ast veto tremebundus vereor, immo video huic scopo principali concilii adversari, si decretum de Romani pontifici» infallibilitate enuneiaretur.

Multi sane ex catholicis advertentes novum onus inqioni humeris, desiderari quod adusque desideratum non fuit, quod non semper, ubique, et ab omnibus oblinebat, dicerent profecto *Durae eet termo hic, et qui» potent portare eumf* Fateor anxietatem summam esse in corde meo propter iacturam multorum ex his: non tantum iacturam eorum, sed etiam generationis animarum subsequentis. Fateor esse forsan in numero eorum infirmos in fide, qui non satis sincdro Orde religioni catholicae adhaerebant. Ast vero Paulus apostolus dicit *: *Infirmum* ia *fide euicipite;* inatrisfamilias cura et sollicitudo maxima in aegrotantes proles dirigitur. Salvator noster ipse, relicti» nonaginta novem ovibus, centesimam illam perditamque quaesivit: venit autem, ut ipse dicit, quaerere et salvumjhcere quod perierat. Oportet ut in concilio agantur quae unionem, unitatem animarum promoveant: nam pro dolor! vestis inconsutilis scissa es"h

* Arpttmta·: .Kfiaoopai VMprmieasi» plara haWt * aaiaara· perimtoqaed ax hae ‹to qaa agitur totaittoas ttaari arerita potasti abattMataa Mrireo a pasMattottoae baisa togwtto, quai asqa» abigas asqas aatoper aaqas ab •aaibse rettata» eat. CoMtarit vota» ‡ortttea at Manti» ->i»as MUaw sarte» hae eager te «jtoattoariMpeaat

• teaa. VI, «L r

‖ Iββ,ΠT,I.

Jdagaa est inter antistites ipeos scissio, discordia magna: magnae rea etiam dependent. De haoce ecieaione proh dolor! nonnisi gloriantur inimici ecclesiae catholicae, secundum illud: divide et vinces. Quanta lioenA dicere de ali» qui Christum profitentur quidem, sed non ecclesiae catholicae adhaerent in oriente et in occidente, qui vel primatum summi pontificia non agnoscunt, vel ecclesiae catholicae infallibilitatem, qui proinde novo hocce dogmate eo magia ab ecclesia removerentur, spe omni recisa, ut illi umquam ad nos redeant.

Sanctus Paulus apostolus ipse dixit‖: *Im robie tribui et non «otidum cibum, quia iit adhuc portandie importe eratie.* Ecclreia catholica hi» omnibus plqp lacte praebet et praebuit adusque in symboli» fidei, secundum quae professio fidei instituitur. Quaerit autem ecclesia: des mihi animas. Itaque ha» etiam omnes quaque licet prece invitare, non autem repellere oporteret. In votis eat insuper, ut a concilio regula seu norma credendorum clara, explicita, firma proponatur: cum tamen si decretum ho.ee enunciaretur, negotium et labor sacri» curionibus nimis difficultaretur: siquidem in controversiis signanter cum acatholicia, illi fere semper inferiores ex arenae lucta discederent, siquidem palmari, irrefragabili argumento decretum, sententia haecce probari nequit, id quod publice etiam fit toties quoties coram fidelibus, atque sio non tantum sacri praecone· confusi, sed multum ipsi etiam fideles turbati discedent.

In dioecesi conscientiae meae concredita, fidelium numen» prope ad medium millionem ascendit: intermixti insuper sunt bis centum millia prottatantium, qui disciplinis theologicis multani operam navant, et qui iam nunc expectant occasionem, qua, tali ratione pronunciando hoc decretum, catholicam ecclesiam palam aggrediantur, et ad defections invitent. Non ne- *cesse,* non jutile eat, non, decretum hocce enunciaro. Si abstineatur a decreti huius pronunciations, nemo perderet Qui fors huius opinionis sunt, huius sententiae maneant, habeant de quo gaudeant. Suum cuique: nec nobis illam opinionem obtrudant, quae violentiam conscientiae induceret. Atque hinc summopere optandum, ut a decreti huius pronunciations abstineatur; vel, quod praeamarem et praedesiderarertt. utinam boatiasimuü pater noster qui polen» eat. qui cernit certe pacem, tranquillitatem turbatam fere ubique, si ille pro sua potentia, sapientia imperaret quasi mari et venti», fluctibus et tempestatibus. et «erueremus laeti omnes magnam tranquillitatem, »i Iratissimus pater a quo non thesi» liaec profecta e«t. proprio motu num- adhuc quae-tioneni hanc de medio tolleret! Profecto haeee napicntiu. liane magnam initate, hocce vero animarum amore iiironaiii sibi pararet immarcescibilem. Faxit Deu»'

ORATIO

reverendi patrie domini Bernardi fonde y forrai epitropi Zamormni» '.

Eininentissimi praesides, eminentissimi a reverendissimi patres.

De achemate nobis ad disceptandum proposito ooram vobi» locuturus, id imprimis altè repoeitum in mente habeo, ut cito citius me expediam, ne forte vos taedio afficiam. Quod quidem non ita difficile a me praestandum puto, postquam clarissimos patre»,

iIOsr.VLi.

• Argaamta·: .Iplacepa· Zaacreaato alhaarere *te eAn·* ■ad 4bdt tatae 4s preposita qaaeettoae saauaepere tortari. ✱M· albUeadaa» paragiapba· «xit ta oapito I· aM tetto» iittsto»» taaiaaMataa etataltar, et aliati» arto Ihriptaia» tMtfaaaatt» Marti patres vatatl tiatittoate «arta» aaa attona M›. Da h»a haa att aa toqeatarea ia Iteraaieae iparialI *

. qui ptoloouti eunt, audivimus,multa pramlrte « ptq 'argumenti dignitate dictatas, oM0> il^M qui noa pep sententia, quae propongur^defintenta, aed-re oontra locuti eunt- " \

S Ulis pqtribus imprimis aaeentiqf, qui de re A forma schémàtis' a reverèôdiepimis patribus dppuiatis de fuie'propositi approbationis calculoni adiecerUpt, nec repetenda quae'ab^eis copiose quidam n^u minhs quam accurate sunt exposita. Praetereundum Umeo, tion ease censeo maximas Deputation: deberi gratias; et qubd.ad me attinet, hot delitum te libenter ex-' .solvo, 'eo quod illorum patrum desideriis satisfecerit, ^in primam de ecclesia constitutione ordiri velle ^gnvficarunt a.primatu Romsni pontifuns coostabi-'^ signvficarunt a.primatu Romsni pontificis coustabi-'^ Utende et firmando tamqtiam fundamentum visibile eodeciM ('hristiy Gratum deinde ceryieo patribus, . certe mihi valde arridet, quod tribus primis oonstitutionis capitibus absolverint catholicam de.pri- s mata pontificio doctrinam : sponte enim sua fluit ce- B pite qharto Romani pontifice infallibilitas, veluti conclusio ex praemissis, effectus ex sua oapas^erbor ex suo semine.

Liceat tamen mihi animadvertere, quod aliquid desiderandum videatur ubi iacitur fundamentum totius doctrinae, nimirum capite primo, ubi ex sacra Scriptura ea quidem assumuntur testimonia, quae nota sunt et rem omnem conficiunt.

Sed quia ad stabiliendum et determinandum sacrae Scripturae sensum, pagrum ecclesiae dicta velut traditionis testium non allegantur, sola vero adhibita clausula „ut ab ecclesia catholica semper intellecta est ree haec absolvitur; conveniens foro tenapram, ai^ali^ quibus patrum teetimoniia in medium adductis aummaque cura detectis, ob oculos poneretur perpetuus eoolesiae sensus, quo allata testimonia ecclesia intellexit et saeculorum praxi edocuit Scio equidem illa ipsa clausula usos fuisse patras multotim in conciliis, et C frequentissimam eoae in ȶdentino: attamen cum in praesentiarum agatur de visibili fundartento to-iue ecclesiae, summa scilicet ipeius potestate, non alienum a rei magnitudine rdhserem si fulcimentum doctrinae catholicae de primatu Romani pontificis omnibus numeris absolutum appareret. Bic enim iam a prima operis|fronte, caetera firmarentur validiesimb, quae tribus reliquia capitibus complectuntur. Ab hac autem traditionis expressa ac distincte expositione exhibenda, cum nunc locum non habere videatur, propterva quod schema generatim discutitur, supersedeo; exhibiturus tamen, si id βîii patres non praestiterint, cum caput primum schematis in discussionem jranerit.

Quidquid vero hic adnotandum et exponendum censui, vos, reverendissimi patres, pro vestra sapien- r tie judicabitis, et ego iudici^ vestro subscribam.

ORATIO *

reverendi patrie domnù Petri Celeeta epievopi Peeteiuiel. ^

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendiesimi petrea

Schéma constitutionis dogmaticne primae de eoolesia Dei volenti animo excipiendum duco, illud reminisceris, quod honor et gieria patrie, honor et gloria A-sit fQiaeuhe. Doctrice 'ebulvendae *ai· firmqndeii marito initidm inde sumilnr, eum do ecclesia Dei fit ' sermo, unde muiseis ipef suam Accipit, finnitotan·, / . euamqae ' viqdicat indefêcCitûlitatam. In wmano au|^m pontifice constitutum fuisse a Christy Domino fimdsnriatnm emleeiae, nqgiini cathulipopam dubium ı' M potest, -Çum putem in oocMEa rei' eb^ûtiânae enmmp.habeatur, cumque ȶoota ipea>ad triput suum jnertergeua Rosnalpm pontificem-ah ipsmillum acpipiat vigorem, qni per qiembra lopge lataqhs diffupdithr; merito lyo repetee,postumi· cadi venerabili TBeUar^hinel : tD^quo agitur, gnando de primatu Romanypontificis agiturf Brevissime dicam Aagitpr de sunrinp rei christjanua" ïtisq^focila colligi potest, quartum nostra interest, qui sumus spe<^ulatoree\p domo Dei, pro sanae doctrinae custodia sub ipeo Romani pontificis ductu, hanc cito taateriam ducbtere et absolvere. Quod quidem magist^giaquejargeno· videri debet, idêo qȕcd de huius primatus consectaria praerogativa, nempe de infallibilitate in docondo, talis iam facta ait commotio; ut nihil opportunius evadat ad exinde orta discrimina sedanda, qitam edhmne ac universalis ecclesiae iudicium : ideo gratulamur nobis exhibitum hac de re schema in quatuor capita divisum.

Optime ad rem concinnatum mihi videtur prooemium.: licet enim Romani pontificis primatus veritas sit catholice fido tenenda; tamen merito in prooemio memoratur, portas inferi nihilominus insurrexisse, ac maiori in dies odio insurgere contra hunt" primatum ; atque inde repeti necessitatem eiusdem confirmandi per hoc Vaticanum concilium, ac evolvendi iuxta antiquam et constantem universalis ecclesiae fidem.

Quae tribue prioribus capitibus continentur de apostolic· primatus in beato Petro institutione, d· eiusdem perpetuitate, vi et ratione adeo clara sunt A perspicite, ut nihil lucidius dici posse existimem. Caeterum sapnotiaeime factum esse puts, ut quod verissime, asseritur de episcopali hums primatus universali potestate ordinaria et immediata, asseratur pariter de singulorum episcoporum in suis dioecesibus potestate: ita satis factum est complurium pattqm votis; et fideles magis magisque videbunt, quaenam sit relatio simul et arctissima ooniunctio suorum pastorum cum supremo omnium pastore Romano pontifice. Libenti animo igitar excipio quae in prooemio et in prioribus tribus capitibus habentur : sic etiam ea quae in capite quarto circa infallibilitatem Romani pontificia opportune exposita sunt, de hfha aliquid diffusius dicendum puto.

Cuip de fide sit Romanum pontificem essy supremum pastorem animarum, quae a veritatis cognitione alimentum accipiunt ; ita inter catholicos certum earn D debet ac omnino tenendum, decreta Romani pontificia ex cathedra loquentia eme irreformabilia: hoc enim eruitur ex recta iutalligentia sucturum Scripturarum ; hoc laoulontiesimo demonstrant omnium Christianae historiae saeculorum documenta; hoc denique eatis clare ipsa nocutneninomm consiliorum innuit auctoritas.

Schema quod prae manibus habemus, ad nostram memoriam revocat, quid concilia generalia Lug-

qus oqoseotientftj^d· hac ce affirmaverint, al qusd 'da integritate fideimmpsr in ÿpootolica sodé sqrÂta, Htm concilii Coastanüaopolitani IV super bac 1« in formula fidei declaraverint. At pro mea mtWactionp, maprininm iuvat, quomodo patrm concilii Constanti-, o6poUtanLIII, quodmtillud ipoumVI uni ll.....g»i ^de qqo trit et'tanta proruamantur, toroenti ornntalm paries epIstolqlb Agathoms acribentia^: .jhurUquam q rut veritqlis io qualibet errtoris *parte· deflexa eat Opoatolica sedes", libentec ẗqdierint, «t expansis' manibua Misceiierintjconclamantes : „Littera profhrobatur. et per Agilhotietn Petru» loquebatur"; sicut et mihi non |Arvi podderis videntuÿ praetedentia vdt> Cbalcedonenaiuui jdtruiu, qui Leonem Magnum fundamentUni fidei appellarunt, dicente·1: y.,Haec eat fide· nostra, haec «t fidés ecclesiae : anathema ei qui itri non crediderit."

Hoc utique. 'reverendiaainii patres, non rails attente perpendirec videntur, qui protulerunt -nescio l ^uaeuani commenta de necessitate antecedentis vel sUbsequchtis ecclesiae consensus, ut deci-Aa pontificia de fide et moribue iAfaliibiljtetis notanr sibi vin-, dicent et acquirant. Immo. iiiribusünius'divini prima- j tue in duae parte· divisis, eo rem detulerunt, ut duo elementa pariter essentialia debeant necessario concurrere ad constituendam supremam ecclesiae lytastatem ; ac si non ecclesia super petram, sed petra super ecclesiam fundata met ; ac si non P^tro fratre· suo·. sed «fratribus datum esset Petrum in fide confirmare; •c si non pastor oves, •ad ove· pMtorem regere e< gubernare deberent. Petmi» laiuen, dicam cum Brunone Aaten»iJ, ..Petru· pairit ẗgno· paacit· < ova»; paM-it filio». pamit et matre·, regit eubdito·. regit praelato·. Omnium igitur pastor eat, quia praeter agno· et ove· in ecclesia nihil esL"

Et revenu tribqa prioribus ecclesiae saeculis ẗui lum oecumenicum concilium celebratum fuisae constat., haerwee· tamen, et non leves, fuinae invenimus, quae solo et irrefragabili Romani pontificia iudicid profligatae sunt. Solum Romanunaspontificem fuiiwiudicem infallibilem fidei et inorum ita clare in primis ecclesiae naevulis patuit, ut Cyprianus de eodeaia Romana asserere pesset. qqgd ad eam perfidia habere non posset aoexesum. Iu eadem cathedra Augustinus profitebatur Deum posuisse doctrinam veritati», idque ad securitatem plebi», ne umquam salubris doctrinae veritate degereretur. Et notatu dignum.

In «aeculo V quadraginta tree Galbarum antistite· in concilio sub Ravennio Arelatensi episcopo conuregato, infallibilitatem Romani pontificis magno Leoni 'ignificalant hi» verbis memorandis7: ..Exultavimus. Deo propitio, lectis beatitudinis vestrae litteris, et ... omnes in Galliia conatituto· exultare gtox fecimus ... Quae apostolatua veetri scripta, ita ut lymf bolum fidei, quisque redemptionis sacramenta non negligit, tabulis cordis describat.0 Quam vero honotabilem traditionem illius inclytae Gazarum ecclesiae colligens clarissimus ille . Meldcnsis eptacopua haac habet : „Eccleaia Romana numquam baeraaim cognovit ; ecclesia Romana est adhuc virgo, et Petrus in suis aoceeaaoribw permanet fundamentum ẗdeliwh.

Sed oe diutius in his immoramur, satius erit ei-

gertesB ad, ^fatia ,

• Ubta, ẗo VII. ‣ I0S0 »4. t c mX; Mmmi. IL N·.

• Utts, te· IV., IM> ẗ ẗsast.; VL Wt,

< Mss si. VsL

» OMHSMtte Isssa.«sf.XXI,sfsilil···, F. L.XCLXV, ssLlW; 8sb asatos lassUl Ibstesssi ss4ms tefSBter Ia MMsMsm A --, tÜMim Lsgtasaari, X VI, f. 1M, se hs■ais ia stcMa waiw ẗssteisra .

• F·· ẗ■.· VaMs.

' »1N. XC9X ẗ· «msM IsShm, sMfaA MI

quirsrs, an pro taqipcrnm adtsncris oporteat, at astroseactum hoc Vdtinanam jonslium doctrinam aborum ooaciliorom uberius explieana defindat, Romanum pontificem in rebn» fidei otmnram deftniuad· orrurs nonjoaaa. Cum a maculo IV Romani poolificm semper ac tnsnporum-jsdiuncta, fidai trerm^tai. val stilites totius poetujprst ecelssiae, putaverunt se circum-, dare aplaodidàÿna corona fratrum, et eorum mÿentia iuvari, quos Hpintus eanctuV posuerat rspers eccip■iam Daip tqnc concilia oecumMiica indicta fuisso_ invenimusRomania poatificibua, ut efrorèe^hanc temperia contra fidem catholicam diffuai aOleouu ludicio damnarentur. «lotie Fit, rOverandiaumi patrmr ut adhvfc maneant nonnullae veritate· «me dogmatica sanetjune, quae^ueet ab omnibus uti qprtas habeantur; tamen, utpote quae a nullo fuerint adversario Oppugnatae, nulla pariter dogmptica. sanctione eguerunt. Ex 1l« una net, de qua disserimus, venta·; quae cum generali catholicorum consensu uti certa haberetur, nullseti habuit formalem acljolani et ex professo adversam ad id temporis usque, ^k› Tridenti celebrata esvoecut^enica synodus.

Post haec nunc primum colligitiAgenerale concilium;; et nullrl dubium, esse maderi» huius sacri Vaticani ẗomcilii' ad trutinam revorare, et si id publico ecclesiae bono expedire videbitur, solemni iudicio definire, supremum Romani pontificis indicium in rebus fidei et morum eme immune ab errori. Et hoc non aedum hisce nœfne temporibw» rougnrere, verum etiam pro tnea sententia neceeaartiun eae· prorso· existimo. Nemo «niaa ignorat, quid multi» abhinc menaibus, concilii dbcaaione nacta. emptum •it et quid adhuc acribatur sive pro tuenda, aive ẗna gis ac magis pro deneganda utilitate et op|K>rtunitat» huius definitionis. Immo iw eo usque devenit· ut non solum opuscula, verum etiam non parvae molis libri in lucem prodierint, quibus catholica doctrina aperte impugnatur, formam constitutionis ecclesiae subvertendo. Res nunc talis eat, ut catholici teatimoaium verae doctrinae ab hoc concilio flagitent et expectant. Quis vero conciliorum finis, nisi ut eriucca, qui noviter surrexerunt, a veritate secernant? Si in tanta rerum et animorum perturbatione concilium Vaticanum huu- »110 muneri defuerit, J)mendu^| ẗ* ne nova doctrina unitati» principium diruere minaretur, et <·· thnlici dubitarent, putantre. (Oîκiιιηιη Vaticanum cina formam constitutioni» ẗrelesiat nox iter productam loquendi et definiendi rationem non habuisse.

Here omnia, sexerendissimi («afres. praetertn baud poterunt ab Ihx· Vaticano ioucilio, cum» uM religionis et societatis iura- tueri atqur defendere naa< haec definitio cum utnusque turibus antuaimr connecti victaur. Et revera, qui ecclreiaMiiam lusioriam eiusque . philosophiam callent, apte norunt, quae e< quanta in nonnullis catholici· nationibus orta eant mala ex huiusmodi doctrinis auctoritati sanctae aedis adronis. Hinc absque dubio repeti debet imminutus in populis iiis devotionis spiritus erga summum pontificem vicarium lesu Christi in terris, hinc illa nonnullorum audacia, qui a pontificis decisionilius ad geoeral· concilium appellant ; hinc servilis illa adulatio -roaibus. qui aodaeiam non ut dominam ẗsd ut ancillam habusrant; hinc denique iwanus ille rebellionis spiritus, qui ex ẗcdemastir in civilem transgaadisns provinciam legitima· auctoritates evertero molitus mL Attini· enim est et oooseotieas ratio eorum, qui ecclimmtioem hiorarriiiam subvertero conantur, oum ineaais illorum consiliis, qm in rivilia regiminis ordinem eamdsm mbvenaooem invehere aggrediuntur. .

Bt hie mihi Heeat, reverendissimi paries, aliqaid

speciatidi attingere de return calamitate, quae siqltie abhiheannia Italiam nootmbisqequedoqtw vertit, et ad· extremam minatur perducere ruinam. Qui singulari astutia thronum simul et aram appetierunt, diriaam quamdam regiminis formam in, utroque ordine, ir ecclesiastico nempe et'civili, vpdtioere moliti sunt, par utrimque pridcipatua odipm, par perveaeMimm popular aeqitelitatis studium. Tlinc fpntum est, ùt cuti civilem potestatem do supremis nnperaatibas in magiptratua, st de mugiatrdtibtn in populum transferre veUontpita'contra supremi pontificatus iure quotidie debaofhantee, eederiretirant auctoritatem non tantum inter episcopos coaequarent, verum etiam ad presbyteris fere independenler transferrent. Hinc illa totius ordinis pervenio, cuius exitum, quam exitialis fuerit, funestissima omqium, quqe secuta «t, nec hodie expectata, calamitap comprobavit, net^ie oon- «litutio associationum echismaticanun vulgo dicte dei cirro emancipato 'Utinam haec somnia, et non vers fuissent facta; quae tamen magis ac magis roboris accipient et latius patebunt, alias pervadendo catholicos nationes, si pro viribus, non obstet huius Vati- <«ni concilii auctoritas.

Qiiae cum ita sint, prorsus nsnresarium puto, ut ecclesia per suos pastores in oecumenica synodo congregatos suam sententiam dicat, ne forte ailsntio suo quod erroneum est tolerare videatur. Error enim, iuxta iuris effatum, error,'| cui non resistitur, approbatur; et veritas cun^ non defenditur, opprimitur. Tollamur oportet ex ahiuiofidelium omnia dubitandi locus; et sic omni secluso erroris subterfugio, nemo, loqueote Petro ex ea cathedra, quam Cyprianus veritatis domicilium appellavit, falso sibi persuadere poterit, se in catholica ecclesia tuto permanere, alitor credendo, quam Petrus credendum diqidicat. N^hil igitur supereat, reverendissimi patres, ut ego sentio, niai quod Romanum pontificem in rebus fidei et morum defiiendis errare non posse, aolemniter tamquam dogma fidei io hoc sacro concilio Vaticano vindicetur.

Schema nobis propositum, cui ex toto cordo adhaereo, votis omnium respondet. Quingenti enim, ut iam dictum est, ex vobis ipeis ad peragenda saecularia martyrii sanctorum apostolorum Petri et Pauli in hSc alma urbe congrega· i circa apostolicum thronum, quingenti ex vobis, novi patres chalcedoneoees, Pium IX pontificem maximum non dutdtaatis acclamare universalis ecclesiae docloreiu ac fidei custodem!, confirmando ea quae ad fidei depositum custodiendum ab eo fuerint prolata^ et ea reiicieado tamquam fidei adversa, quae ab eo fuerint reiecta. Faxit Deus, ut idem unanimis consensus in hac veritate definienda fiat spearmen illius arctissimae unitatis, quam ex illa obventuram speremus! Faxit Deus ut, unitis per discussionis temperantiam consiliis, veritas magis elucescat, et omnium oculos ad se trahat! 'A.

, Utique, reverendissimi paires, veritatem tantum quaeremus; et ai veritatem in oharitetо quaeramus, Deui. qui eet veritas simul et cbaritas, ipse in- nobis, et nos in ipso manebimus. Utinam, utinam ex pacata discussione, omnibus, qui hic adetamus, eootasiao pastoribus datum sit manus mutua benignitate conserere, et super venerandos cineres, ears pignore principis apostolorum fraternitatis foedus vehementer confirmare, servando unitatem spiritus in vinculo pacis.

Haec omnia, quae dixi, reverendissimi patreeveapientitaimo vestro iudicio submitto.

Hic autem interrupta 'disceptatio eat, at eminesitierimus primus praeses patribt» dixit:

..Reverendissimi patres, proxima congregatio

t de oohMMt* flfrffitirïoMtvT
Et addidit:

Tunc ambonem shbseoretarim ascendens requeue monitam pertegit:

„Reverëodissiiùi patres, foria eeounda sequentis hebdqmâdae ea&ctiapmus pater in^eoeleeia Sanctre-Mariae Angelorum in' thermis Diocletiani..hora..deama matpti^ faciet distnbètionem praemiorum pro axpoaitiooe obtectorum artis «Aristianaio Quicumque ox reverendiminiie patribus huic solomni actui interesso voludrint, repedant in habita praelatitio, id eat in' rochettooot nyntelotta, et ingrediantur per portam "monastoni huic ecclesiae adnexi." s

Hiaoa omnibus abeolutis, dimisse congregatio eat.

6.

Congregatio generalis quinquagesima eeouada 1870 maii 17.

Fena tertia die 17 maii 1870 hora nona matutina, in conciliari aula Vaticanee patriarchal» basilicae, generalia reverendissimorum patrum congregatio habita eat; cui interfuerunt sexcenti patret, nempe 38 cardinalat, 8 patriarchae, 8 primates, 89 arohiepiscopi, 416 episcopi, 5 abbates nullius dioecesis, 14 abbates generults sûre praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 22 generatas et vicarii générale quorum omnium nomina, quae per assignatores locorum accurate ^scripta fuerunt, exhibet indiculus patrum quinquagesimae secundae congregationis generalis, qui inter acta concilii assonatur.

Reverendus pates dominus Fridericus de Füreten berg arohiepuropus Olomucenais minam lectam Delebrevit. Qua absoluta, et recitata oratione Adntmus *'Domitu etc.,* eminentiasimua primus prareee sic patres alloquutus est:

..Reverendissimi patres, prosequimur in hodierna congregatione discussionem generalem propositi echemalis constitutionis dogmaticae primae de ecclesia IChristi. Audiendi supereunt nondulli reverendissimi ipatres, qui iam veniam loquendi obtinuerunt in congregatione generali proxime habita, nempe episcopus Brioceneis, episcopus Sancti Galli, et episcopi» Rottenburgenais. Cum vero unus ex patribus deputation» pro rebus.fidei, nempe reverendus dominus archiepiscopus Mechliniensis iuxta num. IX decreti diei 20 februarii petierit veniam oratorum difficultatibus et animadversionibus respondendi, ia priions loqui poterit. His receaaerunt complures alii eminentireimi re «Aissimi patres, quorum nomina iuxta ordinem dignitatis et promotionis disposita reverendus dominus subeacretarius anno ex ambone recitabit."

Id subeeeretarius agtequaoe ambonem ascendit et tabellam oratorum perlegit, in qua' inscripti erant: Eminentissimi» ac roverandimimua dominus Friderious cardinalia Schwananbeag arohiepieoopus Pregenaia, eminantiarimm ac reverendissimos dominus Francisons cardinalia Donnât arohiepiaoopus Burdigalenaia, eminentiaaimua ac rorerandinsimus dominus Icaephua Othmarus csudinalis Raasober arohiepiaoopus Vindobonenais, eminsntiesimus ac tworandiaaimuB dominus Paulus csudinalis Cullee arohiepiacopue Dublineosis. eminentiaaimua ac reverendissimi» depunua loannes Ignatius cardinalia Marano arohiepiaoopus Valliaolotenus, rovSreodiasunm dominus Gregorius luaaef patriaroha Antiocbehua Graeco-Melohitarum, reverendis

R.T. κ ×/, I , .: ■ ' ' ◡ ◡ ◡

fidei fungitur, ut itaswn ia

mimo

fratres tam.

Ita rentiunt. dootorm et theologi catholici, inter quos nominari tarât sanctum Fraacleodm Salarium et etiam mactum Alphooaum de Li^oria, qui aaquasi tibaa verbi» htitur aminentiaattai ŏiidiiuiiiriSfoadrati celeberrimi ăuctori ŏperi inaoripti Gallia eMseate. Hic loquitqr emtaentiastaiub Sfoodrati. et quidegp •anctua Alphorum citat ipdim «t approbat; haec «eat ipsa verba: „Cum hoc privilegium ƒnfallibilitatS »io publicam ao^leaiae bonam vergat, notait Deos illud personae sed 'officio adnecti, et tunc aolum praaato eeee, <um pontificali officio fungeretur." Ergo aliquando infallibilis, et hac conditione quod fungatur et exerceat supremum iudicium in eocloaia: tunc persona non eat ƒnfallibili aed infallibiliter aaaiatitur, quia ăivinita pronuaaum eat. Eodem modo loquitur Muxsarelli. et quamvis utatur, et iure qtlidem. voce *permfallibiliMit* (aliquando utitur liac voce). nihilominus ejMrtireime dicit et expressis verbia, hanc infallibilitatem non inhaerere personae aed muneri, ideoque |eraonae publicae čapiti eccieaiae.

Eniiuentiaaimi ac reverendiaaimi' ƥatre non alio 'aerisu nuper acripaerunt, aed omnino' eodem aeneo de personali iufallibilitate illustrissimus ac doctissimus arvhiepiscopi» Weatmonaaterieaais, et alius acriptor eruditione uotiaaimua abbas benedicttaue Proaper Guémnger ili auo praeclaro opere de ojoNdrebaoa at> rdrrinr *ametiMio^^e,*. Horum omnium aentbntta consonat huic Mauri Cappellari. postea Gregorii Xyi, propositioni: „Neque caeleste hoc privilegium përaunale est aut absolutum, aed primatui ecclesiastico adhaerens certisque eonditionibua obnoxium." Simiſi hic loci dicenda essent de praatenaa infallibilitate «parata: sed iam audivistis de hoc pancto disserentem illustrissimum Pictaviensem episcopum, et ita perspicue et eloquenter, ut nihil opportunius relinquatur addendum nisi illud: Non bis in idem.

Iƒnfallibilita itaque, eminentiaaimi ac «verendissimi patres, peraonae non eat, non eat apparata: aed quid quaeso ta hoc importabile hpbetur? An flirte Christi vicarius infallibilis est ope novarum revelationum, aut ope inspirationum quibus illustrati sunt prophetae et hagiographi? Neutrum horum. Non fiunt ipsi novae ƒevelation infallibilitatia enim obiectum limitatur ad immutabilis ƒevelationi depositum; nec infallibilia est per inspirationem, aed .per gratjam gratis datam, quam ño galiice nominamus *grdct d'itat,* Petri ŝucoessoribu divinitus promiaqpm custodiendi et fideliter exponendi hoc deposituni veritatis revelatae tum scriptae tum traditae.

Et qua ratione, eminentiaaimi ac reveeaudiaaimi patres, fideles erunt divi Petri suoceeoreaf Summorum pontificum constans ageodi ratio raqKmdet: fidelee sunt Petri auoeaanrat ataado madiis ad hunc finem requisitis; ad boo partinet gratia statua ut hia ƒnedii utantur, hoc promieaum eat, aario eeiliMt axamitte sacraram Scripturarum, « eaiformi troflitioais ecclesiarum aenau, ut nupar rnmmimnriTit reveraadi»•imus arc&apMoope» Edeaaoaaa, bec ta re wtigia prome» Suareaii, BaUarmini, Bmdioti XIV, Gregorii XVI at pramlariaairooram linstaram omnium «holarum. Sufficiat nobia audire ÿno «■ his fidai et iurium sancta· oadia invicti· propugnatoribris. luxta BaUarmini, santantiam: „Hoe donum infallibilitatia non a pontificum peritia pmfiniaaiter; aad eum <Wi- › bas-UH.··.

KMivMtir0wui coactim em-.

tersum, ƫpasoopi Haec Ɓafa>tauo.et poreumua addere: hqec PiuqlX, mqnsorea'atiUret eorum quae fecit summus pontifex etpater aataquam dahnirat dogma immaculatae ₵onceptioni et aorametiamipeamne quae nqnc facit, čircumdatu ta hac sancta synodo'totius ŏrbi episcopis.

Hed rabi matari' attentione reeoUigéoda nobis ŧ cooeluciS vel potius principium omnium, quae hic exposuit Beilannimto; haec sunt ₰ps ƭarb madiamus attente: „Qui promisit Jinadfiait Beflarmiaras, sine dubio promisit et media, ₫ua ad eum finem obtipendum beoemaria annt; pusum autem prodeaaot acire pontificem non erraturum quando non temere definit, nisi etiam acireuiu» non penniseuiaiu Dei providentiam, ut iHe temere definiat."

Similiter ratiocinatur ve| potiua, ai emet licitum dicere, quia ut privatus doctor loquutua eàt . . . aed aimilia dicit Gregorius XVI. in suo opere > /f *triemfo deila tanta tede.* ..Sicut igitur eerti sumus * priori numquam permissuruni lieuni, ut ereleiiasua. cui veritatum revelatarum depositum custodiendum concreditdit, proponat fidelibus iudicio definitivo et irreformabili doctrinam haereticam, atque numquam futurum ease ut haec ecclesia in concilio generali edat decisionem sotemnem et dogmaticam, quin antea adhiberet media necessaria ne tentet Deum, sicut Deum evidenter non lentamus: ha et a priori certum ët indubitatum est, lesuni Christum, qui Petro einsque successoribus promisit numquam defecturam fidem, quia oves dominicas pascere tenentur, numquam etiam permissurum ut summi ƥontifice ne^ligant adhibere media necessaria ne tentent Deum, antequam in plenitudine auctoritatis suaq iudicium edant. Haec sunt verba Gregorii; et intelligitis similitudinem factagi inter concilium et eaput ecclesiae, quae utraque debet adhibere media ut sit ƒnfallibili Sed divinitus promissum est * Deo, fidem numquam defecturam; et ergo quod ƒnedi adhiberentur.·

Constat itaque, reverendissimi patres, non inspiratione pontifices propria sua senas edicere, aed divinitus revelata et tradita conservare, et contra errorum tenebras defendere, nixoa hoc verbo quod non transibit' *' Tu er Petra». et taper barre petram aedificabo eaietiam meam,* lilini quidem adhuc modi<«c fidei ta fluctibus maris dubitavit Petrus, sed non [«cl Pentecosten, dicente ei Ɗomino *Ego rogari pro te.* at non *deficiat fidet tua.*

. An ergo importabilia aunt verba evangelii; an ₹ evangalimn orras importabile? Dicamus potius cum Petro··: *dd* friem *ibinaef turba atlmae vitae babe»*

Veram, emioeatiaaimr a^prareruliaaimi ƥatre non tantum Domino haac diaeta··, aed et populis nobis coeeredit» et uaiverao ori», et «ad in Domino gloriamur ƀa dicaataa; nam ec Christi verbia non praetarit uatun iota aut umo apex, aad vigtati saeculorum experientia ƭarifiesvt suat Quis euim umquam invesuet oolesnnesn fidei definitionem pro universe ecclesia a vicariis Ctkriafi promulgatam, et errore contaminatarp? Quia iavestiat?

Si ta dtaoussios» apaciali capitia IV aliqui ax notaa tavenirentv, qui hae macula inurere conarentur •anctam aedam apoatolicam: plure· alii psuati sunt

Mîa densôaatrere, qpad per tatam nodÉsm laborante» nihil eapteri smri, gnia. mh(m rerbo Domini'rètia laxabant Hoo ust verirem Dominii #m dfa/Mal *fidat tue;* bea aa(vtabuta teetta» : SuperAanepeteM Mtÿmabb; bos «et varbum Domini: Pmos «vwe *ot acet;* hoc eat tebam Dominii An/innu*frntn ttnt;* boo Mt vtttani ^Bod Mt in fat Mrie\Mk>» ram;yhoo verbe», qqod impiate» elamat historia eo- «teliastire : et ai rarbo?» Ulmi noa veUsmos apud Sanatam Patrum eouMnati vel aagaro te eontredjoere, eontre no» huit· baailiSaa lapidea conclamarent. Non aat igitur amplius bora, eminentimimi an revarendieaimi patred-^uha looatioau: *Nov fotati forta·* modo; non mt amplius hora disciplinae armai ; sed hora iam eat alterius huiua/fcquii «kxmnki: *Quod ia* sare audite, *prteUostè*impar *tecta.* Sed quare -hora huiuamodi praedicetionis nuno instat? Quia at error contrarius super tacta praedicatur.

Neo miremur, eminentimimi ac reverendierimi patres, veritatem illam palmarem hucusque ab eodaaia definitam nou fuisse; rationes enim, quare definita non fuit, in promptu eunt. Et 1· ante aaaculun^XV nemo in eoclmia hanc veritatem in dubium revocavit: immo a sui initio usque ad hodiernam diam aorleeia illam veritatem tantopere et sine intermissione in praxim reduxit ; ita ut ex ea veritate eoclmia vixisse dicenda sit. Ecclesia mater est, credit et amat, non libenter disputat, non libenter definit, non libenter condemnat ; ideo ipsum vocabulum infallibilitatia non occurrit in tota, eteesiaetice hiator^, nisi a tempore quo in dubium vocari coepit veritas do suprema auctoritate doctrinali euooeeeorum beati Petri. Sic arianismus originem dedit appellationi *coutubtloatwlie,* et proteatantismos nomini transrahetasUiotems: haec nen sunt nova, sed sunt nove dicenda neceasorio ad refellendos «rores. IllOd tamen intereat inter arianismum et protestaptismum ax una perte, et c errorem quo nuno occupamur ex altera parte, quod erga hunc ultimum nostri temporis errorem benignius et cum maiori longanimitate patientia agere potuerit eoclmia. Et quare? Quia scilicet extincto magno, ut vocari solet, schismate occidente, error novus circa ecclesiae constitutionem, error ille novus, inquam, apud ecclesiae filios non transivit a speculatione ad praxim.

Dum autem iansenistae praefatam doctrinam ad actum quidem perducere conabantur appellando a iudioio sanctae sedis ad futurum concilium in quo possent episcopi consentire, ut dicebant, iudicomjo; episcopi inclytae Galliarum ecclesiae eomdem respusntes doctrinam haec scribebant ad Innocentium X: ..Enimvero vetustae illius aetatis ecclesia catholica, tea cathedrae Petri oonimUnibne-tet auctoritate fulta. quae in decretali epistola Innocentii ad Africanos data elucebat, quamque dein Zcaimi altara ad universos p orbis episcopos epistola subsecuta est, pelagiaaae haeresis damnationi absque cunctatioris subscripsit. Perspectum enim habebat non teum ex Christi Domini nostri pollicitatione Petro facta, sed etiam ax acte priorum pontificum, «t ex anathamatemis adversus Apollinarium < Maqedonium, nondum ab ulla synodo oeramenioa damnatos, a Damaso paulo antea iactia, indicia pro sancienda regula fidei a summis pontificibus lata super episcopdrpm copeultatiooe, sive suam ia acte relationis sententiam ponant rive omittant, prout illis collibuerit, divina aequa ac summa p» aniVwwND ··ooMμo ftttotorttete uti, eei ttaMtiMi ‹mbmb *ut àttiéio* ipsius quoque arente obsequium praestare MoreantarV Sunt verba grisenpcrei Galliae ad InnsSnStaes T.

Astesse·», * R^reroyeaUte Mm.ap.iM

Bmi»eeti|stei et reverendissimi patres, «oste «t: bi· varbia at an ptvibna aliis tacte,: quibsn «latui MpBMNii MMtNB MdMv^Q^KlwrôMI «sam aempte comprobavit, et quidam wqsM ad ĕar oerea at ad mpgrriniarfteutBem, constat, inquam, inmontrai ât usa ieaeptum.mre et «sugar fuis» dite, quad nos boite intedimas «qismni decreto fidei pro·· uiujgats; *Le loi doit viare dans im* maure, siate d'être dans Iss *codec: elle* eii dans las manrs inacripta digito Pai vivi. No^ obstante tamen praedare ilia profeesroos, qua epricopi Qàlliq^jMiiciabaqt errorem-, potius speculativum quam praetorem, summi çontifiem non omiserunt perniciosas istas doctrinas saepius; improbare et reprobare. Serio etiam cogitatum fuit, ut ait Benedictus XIV, <ie aotenni earum condam natione; verumtanreria^ipa visum tait expcKare divinae 'providentiae hotum^opportuniorem. Advenit. autem illa bora, quando bino quidem opinio, de qua agitur, generntim iam «sidat ,ex eot&lie jUaraoi regionum, ubi antea theoretics viguit, et simul expresse doctrina eerteies Romanae matris et magistrae omnium eodqsiaram proclamatur in actis synodorum provincialium ibidem 'celebratarum ; illino vero quod reliquum est (loquor de reliquiis huius opinionis); ^uod reliquum «St eiusdem doctnnae^exaltal caput : haberi vult non solummodo ut opinio, eed ut doctrina certa; varitatem - tota retro antiquitate traditam non sine animarum detrimento negat; a concilio oecui&enico indicari gestit dt expetit; et ex alia parts alii idem concilium a fide sua confitenda metu schismatis deterrere conantur.

An ergo nobis taoSOdua^st*T* Huic quaestioni respondere supervacaneum ludico. Liquor aucoeasoribua apostolorum, quibus a Domino dictum eat' : Armo Incensam *acceudd, ei* m *dbemuddo fodit,* neque sub *modio:* sad *taper coudeMtnim ut lucte omnibus qui* m damp real, omnibus in aatdeaia. Et forsan non solummodo loquor successoribus apostolorum: multi ex vobis a longe venerunt et forsitan erunt successores martyrum ; qui do fide sua interrogati a principibus et populis numquam tacuerunt, quia tacere non potuerunt. An nos non interrogamur et quidem a principibus et a populis de fide nostra? Nec nos «rgo tacere possumus. Confiteamur ergo, reverendissimi patree, confiteamur Christum et opus eius, ecclesiam scilicet sanctam fundatam supra Petrum et super fidem Petri qui in successoribus suis semper vivit. indicium exercet, «t praestat quaerentibus fidei veritatem.

Quoad modum autem hanc fidei nostrae professionem exprimendi, praeter ea quae iam in schemate reperiuntur, alia quaedam iuxta mentem deputation!» pro rebus fidei desiderentur, collocanda nempe ante commas per modum expositionis doctrinae, idque praecise eo fine, ut removeantur praeiudicetae opinibnes, et ut circe supremam sanctae sedis aactoritatem in tatadb iwtici» dogmatica nemo errare possit, vocabula perperSm inteltigendo ac proinde non recte interpretando. Bad haec pertinent ad discwmoneoA quarti capitis in specie, qua» ubi fiat, procul dnbin a patribus plurimi» proponentur diversa, quae hae in re Muvonire poterunt, «icat aidem scopo insarViunt plure qua» iam in relatione typis excusa occurruat. Ubi aiusmodi expositio esu explicate ante canones apparebit, intelligent ubique fidats» nullum istarvonins debsro miraculum, nae umbram miraculi, ut lasu. Christi in terris vicarius ditatur» revera rit *to*fellibilie. Intalligint populi infellibililatem haac sere opus divipa» prbvilitates ordinaria» Christi Domini

VîgÜMtie ·φ0Γ MUAT et VMpBt CMgVMti·

ea quae divinitus praofiaiL CXare videbuatAjfoMibiJi-Tt ve^d supcp petqun fmeavit Cbririua apol

·foot A aeoun-

#, ease inter aociMatiiTtllii·· divina fata- oafuigm didieaimum fatum, et η·4&>η -fidei nôàtieo ortus tm·· portabile, erne potius unant ex perpetius et ‰ariàumia argumentis credibilitati· i^eias fidei noeMsè Vide-' . bunt denique omne&qui veritatemscilioetqMeeuat. ' oonfeasiouam-fidn qootres in auctoritatem oupeecamU . a Imu ebriato Petto ooilatam too fore inutilem ani- . martfih Saluti, bqd oohtraqribu» noatrie-tam for· prtrl ficuum, quam exitiale, orienter exitiale, diis esset.' Mftfoqi inexplicabile aüantîun.. ' . " . ‘

Nunc autem„ eminentiqsiiqi ap revireoditeimi pa- 'tres, nunc fateor quod.obacbritatos quaedam A tene- brae sunt, anxietate» repetuntur etiata jft cordibus • illustrissimorum fratrum watrorum, ‰nitatem

Ardenter amant et ipsius exaltationem vdlunt; sicuti Christi exaltationem deaiderabant magnae etiam illae.B ‰nimae qusc ad...Chxistum in sepulcro ibanl ilicentee Qmm no6w *revolvet lapidem f* Et ta- men . ibant nec ‰evertebantur M invenerunt revo- 1Λuni lapidem. * y

Eamus ergo et no», et ad finem a divina pro- videntia nobis clare designatum-fidenter prtaodaunus; ut w nostrae dioeceem redeunto· inveniamus etiam revolutum lapidem offensionis et petram eeandali. Tunc dilectis djoecesanis nostris dicemus : Ih tristitia fuistis, sed tristitia vestra vena est in gaudium, et gaudium vratrum nemo tollet a vobis.

>ost arehiepiaoopulfi .Mechlinienseqi, 'qui no- mine Deputation·· loquutu· ‰st, ambonem ‰succe» sive vocati sunt ab eminriitissimo primb praeside epi- scopus Briocensis, episcopus Sancti (lalli, et episcopus Rottenburgen·is.

ORATIO

rnvrmdi *patrie damini Angnetini [iavid epiecopi Brioceneiel.*

Eminentissimi praesule·, eminentissimi et reve- rendiasinii patres.

. Non sine quodam timore et dubitatione ambonem •acendo, et nisi multis conscientiae meae curi· angerer, ■isi quisque episcopali munere fungens officium suum desereret mfotem suam dissimulando, iam felicio- ribus et peritioribua libenter locum remitterem. Si quid ergo' in sermone molestum vobis afferam, ‰n scienti mihi nec volenti in antecessum parcite: recto animo et curam Deo loquor, nihil in corde meo nisi obedientiam simul et amorem erga «anctam ecclesiam et beatissimum patrem nostrum Pium sentiens et pro- fitent ?

De schemate in genere quaedam tantum praelibare sufficiat ; cum ubi erit de quolibet capite altior et maturior diacusaio, expediat reservare. Mihi quideui videtur ab ordine logico sebsma nimium recedere, eum in eo de summo pontifice>agatur, antequam de ipsa- met eodasia ne unum quidam verbum emiream fuscit ; ita ut malte hebeantur, quae vix recto iataUigi poe- eunt absque praevia de eootaua dissertationi Enim-

I nfglras····. βΠΛB·· * φΠ·I0 ife fehpoiABi et P0000 qei set tadsamrtua^ ‰·· de uttes qsm Ipoesi aeMMaai

»»■> vis at reUa paettead prisMta· ‰edA M ai da teMN-

aMaatsaa ‰e·· Marntos·· Mails de estMIi eMMK <uw

rjun. m fundamentis eaim-mvitatia aanotoe nomina y- ζκηi apoatoloram : osd non oit lundampetum'biai iη. quantera. supra xtat aadiÉoNupr aliom^n. qteet, pitra 5 singularis et **solitarii.***Brgo* et petreh iliiua privilegipaffinpari possint, prius aporiae aedilicium':. ^aàlMu breviter . perspiciendum esL Petrus · mt ça-, ‰proma' potejtas; eed omnis potestas ordinatdr ad ^laapdam.aocietatemY ergo pibr. est in conceptu 'lo- gi^e ecdasia. · ~

<^u»d dgit Christud, emiMntiasiuri-et reverendis- simi patres? Nonne primum duodecim apostolos ele- git, nimne istos eat diu edocuit, antequam ad Petram 'immortale· verbum dicefot1: Té es *Peirtu. et taper hanc petram aeddfiedbo ecdeeiam 'meOmP* Eccleeil est ovile, est acies 'ordinate, ust domua, et si mavultis, est iuxta etymon congregatio; quae omnia supponunt dam unitatem corporis viventis prae- cognitam, aqt saltem praedelineatem, ut deinde unl·^ cuique membro suumonu· assignetur et officium, et ipsi venerando capiti : et tamen titulus inscribitur schematis nostri : *ConeliMio prima, de eodetia.*

Attendite quaeso, reverendissimi patre·, quod reapse sint quaedam rationum momenta, quibus tota sutuicitur ecclesiae materia, quae immo ita dominantur et regunt, ut absque praevia illarum discussione vel saltem delineatiorte ad primatum summi pontificis recte transire nequeaiups. Sic exempli gratia ecclesiae 'regimen est ne pure et absolute monarehicum, an temperate monarehicum ? Nonne vere dicebat Bellar- minu;;. „ln eo'conveniunt omnes, ut regimen ecclesi- asticum·sit illud quidem monarehicum, eed tempera- tum ex aristocratie et démocratie?" Si vera sum magni-illius viri dictai primatus summi pontificis eodem charactere non insignitur, eisdem iuribus non potitur, ac si pura esset in regimine ecclesiastico mo- narchia. Quomodo ergo definiri, delimited poseet in hypothesi Bellarminiana summi pontificis primatus, si prius de ipsius regiminis natura saltem unum ver- bum non praemittatur? -Quomodo verbi gratia quando in capite tertio agitur de vi et extensione, seu potius dicam ratione primatus, quomodo veram illius notio- nem effingemus, cum a natura regiminis eoolmiestici praecipue pendeat vis et ratio illius primatus? Sic in capite quarto quando declaratur, ad unum idemque obtectum infallibilitatem summi pontificis extendi ac ipeiuemet ecclesiae docentis cum capite inerrantis, unum per aliud metimur et amtimamus ; eed critérium et mensuram ipsam ignoramus. Quonam fure, quo- nam pacto circumscribere licebit obiectum infallibili- tatis pontificiae?

Primum igitur si ad eam rationem attendatur? quam logice· et theologiae ipsius principia ec univer- salis usus commendat, commode et prospere tractari nequit de primatu, quinarius eoclsuae divinum or- ganum seu structuram prae oculis habeamus saltem Aelineatam : alioquin quod Deus coniunxit, nos ho- mines separamus, et opus aggredimur impedimentis ac aalebris refertum. Nullua certe in memoria vestra theologiae curem hocce modo umqoam procréait.

Et tamen,' eminentiaMmi ac rovereodiaeimi patre·, ista me non tantum movet congruentis ordinis ratio, quam periculum ingens ipsius incepti, quo tristatur conscientia mea. Unde periculum, eminentisaimi ac reverendissimi patres? Secretas potestatis ecdesia- stioao radiem penetrare ambimus, fundamenta operis et ahbstniotionra detegimus et patefacimus ; manibus

contrectare, at oculis' noatris parspioere volujnus «M- A mttm et sroanum fabricae divinae angulum. 8i de eocietatediumap· àgeretur, foaaoribut clamaram : Sistito, cavete,ne sedificium totum comat, et in ruinif aius aepeliaipiai. Sed ecclasia non cadit, Deu· fundavit aamIn aeternum; Det» autem malorum, graviorum tempestatum, haareecon aciuamatumque. deflendorum um eam voluit experte·». Ad bodiernuito^liam nive Yatholici· live- heterodox» interrogantibue ubinam esset infallibilitatiaoubiectdm in catholica ecdeai»<oustoatari reepondebuur, repondebatur cum BcaaiKio « verbi gratia ili- »0o aureo opere *bt* appoaiione *fidei,* a lot emineutissimis cardinalibus et ab lpn> Innooculio }& approbato, quodque ab omnibus leg) volebat ■ummih ille pontifex, constanter, inquam, napimde-' batur: Hoc infallibilitatis criteripm in consensione paetorum cum summo pontifice atare. En textys ipse ^'^luries a nancta aede approbati operi·: „Quant aux./' vhoéee dont ôn sait qu'on dispute dat» lea écoles, quoique 1rs maître» ne cernent de lesalléguer pour rendre vette puiasenoe odieuse, il n'est pas 'nécessaire d'en parler ici puisqu'elle» ne sônt pas de la foi catholique."

Et Tournelius ipse, cuius ŏmm norunt moderatum et clarissimum ingenium, sic ait circa summum [sm tifi> ..His- imum»dumtaxat devfide eme. de quo consentiunt omnes orthodoNr. nempe ilium ease caput visibile ecclesiae, ac primatum honoris et iuriadictionis iu caeten» episcopos obtinere. Caetera"omnia qitar hinc indo disputantur, salva semper quae ipsi debetur reverentia et obedientia, ad fidei dogma non pertinere." per saecula responsum fuit, aie per saecula stabilitum, sic per saecula voluit Deus. Et hoc principio innixa, omnes errores oedeeia devicit, mundum ad extremos fines illurttinalit, immo qui eam veritatis ministerio 'etiam in minimis defuisse contenderet, impie ebdyteretice sentiret. Quit affirmare pro certo voluerit in hoc Dei consilium non adhuc stare; vero ut quod hucusque sufficiens fuit ad servandam inconcussam veritatis doctrinam, ad consummationem saeculi Sufficiat et senet ?

l'nde periculum, eminentiasimi ac tbvereodiasimi paties? uur non dicam? nonne veritatem de facto, sicut noscit conscientia nostra, dicere debemus?) ab haereticis, qui in ipsa sua constitutione mutationes admittere ecclesiam calumniabuntur, eum vix ipsis intelligi detur, ipsum infallibilitatis subiectum olim in consensione duorum constitutum ex theologis, iam in nuo stabiliri. Quam immensus pro Uobis dolor, quod-r dedecus immensum et quae pro illis heterodox is mais gaudia, »i tot magnos viros qui eorum errores profligaverunt, tot praeclaros episcopos, quorum plores sedis apostolicae communionem ad sanguinem propugnaverant, tot etiam purpuratos cardinales a vera fide vel materialiter defecisse fuerit declaratum ! l

Cude periculum, eminentiasimi et reverendissimi patres? ^.ignoscite adhuc verbis mai·) a schismatibus, quae multi inter episcopos etiam doctissimi et cordatissimi in suis tractatibus timent ac preeaautiunt» Fateor quidem hunc timorem non omnibus ineate. iis praesertim qui in felicioribus degunt nationibus, et quoad meam dioeceaim quae 600, 600 animaram «Mtktat. vix uni aut alteri permixta haeretico, ingenue dicam ita floret fidos, ita fervet catholicus sanguis in Britonum meorum pectoribus, ut vix pro quibusdam dissensum timere possim : «ed quam rarae babssilur apud too· integrae isti» regiones] Et ai non pro nqstris timemus, cur pro »liia quae nostrae etiam eant non timeremus eum illis venarabilib»» patribus, qui nobis sx^boo ambese suam fidam, eeilsgis nostris suam tristitiam, tsemmea euos, auam eertitndiMm de malis imaiismtibm aperasrant? Nonne peribunt iafirmi in ementia noetre.fratre·? »

Felieteaisaa» mansoriae Benedictas XIV. uti memotabat moi illdstruaimus arvhieplsoopu· Meoh-- liait»·», nojaitidef»n»iôn«m declaration» a Boaaurtio exaratam condemnare, non tantum, inquit, ob memonam auctor», ex fot alii· capitibus de religione bene meriti; aed ob iuMum novorum dimidiorum timore^, < ait ■apienlisaimua wte ponrtfix. Ast, qupeeo, eininentiseimi etreverendiaeimi patres, quandqnam madore timenda nuat quqpi in bora praeaepti dissidia? Ne-'miriem vestrum latet uou tantum gravem esse Quaestionem istamt aed et periculosissimam videri permollia viris fide aq religione ac anentia commendatis in Aietnannia, in Austro-Hungtoria, in Bavaria, in. v Hibernia, in Galliie, inAnienca aeptentriqpbh.

, ' Sed quot aunt inter nos ipaj epmcopi,[qui circe hanc quaestionem anxii sunt çt animo-dilacerati. qui H illam vel tacrymarum, vel requietis suae, vel aanguinis ipeius pretio removere vellent? Quare, quaeso, cortitudo vestra dubitationibus * noetris et anxietatibus non indulgent? Quare'for^itudo vestra infmhitatem nostram, immisericorditer obrueret ? Saepius, ne videretur quorumdam theologorum fere ignotorum opiniones perstringere, eorleei^ in conciliis generalibus a condemnatione abstinuit. Quomodo iam adeoootam infamem inureret tot fratribus in praeterito et in praesenti, qui illam ipsam unice amant et ob gloriam eius sudorem et animam quolibet momento effundere vellent? .Nonne semper integrum fuit unicuique in mundo de infallibilitate summi pontificis (tartes tenere huiusce doctrinae cdmmuuioris et venerabilioris ? Sed si bona fide et post longa studia in idem non consentiremus, quare iugum humeri· poetris formidandum imponere placeret ? Quod si peragatur, primum erjt certe in tot conciliorum.! in tot saeculorum serie exemplum. 4 ·♦

Et tamen, reverendissimi patres, altara die apte quaedam, et hodie adhuc mihi affulgebat, quando mox audiebam disertissimum Mechlitiiensem archiepiscopum, quando altera-die audiebam corde attento verba eloquentiasimi relatoris, qui affiripabat quod infallibilitsu· separata nec excogitari ne<' nominari quidem possit ; et suam mentem inire illustrabat comparatione capitis»humani. qUtxi nonnisi in radavere a membris concipi potest «eparptum. Eximiam quidem et omni meditatione dignam similitudinem! Corpus enim Christi, ait Apostolus. est cvlcsia *Pro corpori* eius, quod est ut textum ijamm afferam. » *

Et nos, eminentiMimi et reverendissimi patrva. abhorremus a seiunctione repitis cum membVis et membrorum cum capite, memores illorum lerborum Sixti III: „Ut omne corpus repite regitur, ita ipsum caput, nisi suo corpore sustentetur, vigorem suum perdit et non tenet, quam prius habuerat, firmitatem." Si vel uno temporis momento ecclesia a suo pontifice seiuncta errare conciperetur ; si ex una jeu-te solus veritatem docens papa, et ex altera ecclesia contrarium fgbo tenens staret, tunc nonne defecissent Christi divinae promissione· ? Quare ergo duo principia in aeternum a Christo colligata et constricta, etiam hypothetice unum ab alio šejungeremus

Nil fere dixi, eminentiesitoii sc reverendinaimi patres, horum quaq certe post me et ante me doctiore· me ' aperient : conscientiam tantum meam aperire et liberare aliquantulum volui. Quando ad intimam qpaestionam devenerimus, in es strictius et altius deeeeodemus. At velit intentioni meae ito fisvere indulgentia vestra, ut quod dixerim indicet vestra amantia, asrt sin minus gluta, ignoscat oharitoa

ORÀTIO

revereitdi patri» domini /mw w *Carali GrtM ep»·* scopi *fiaaeti GaUi '.*

I — Emiiumtimimi praesides, ^minent rèye- randissiipi praeaglea &

Contra opportunitatem'definiendi capitii IV noturus materiam doctrinae'non tangam, sed. potius et statum rerum in. orbe et statum quaestionis formalem iq disceptatione nottra paucis exponam ; cum uterquc «olemnem et dogt&aticam pontificiae mfallibilitatis *<lefinitionem summopere dissuadere videtur. Sententiam meam omni confidentia pandam, nam quis ego semper fuerim, ulp de tuendis iuribus apostolioae sedis actum get, per'quadraginta ampliub annos, non solum verba et scripta, sed facta quoque testantur. Labores plurimi, periculq frequentius, exilium' per annos, asperrima quaeque, totidem stipendia eunt, quae militanti mihi sub signo apostolioae sedis in transacto magno rerum temporumque discrimine contigerunt: Atque miles ille veteranus glonosum hoc vexillpm, auxiliante Domino, usque ad mortem tenebit, nec dum annis, ^red vulneribus auctus est, avitam fidem sancfamque causam numqua^n deseret. Propterve libere loquor ad vos, emineiitisumi et reverendissimi patres, non ut-profugus vel profanus, sed ut domesticus et frater, gravitatem et periculum magnae quaestionis quae inter nos agitur vobis significans. verbis sancti Columbam abbatis, praecipui patroni ecclesiae nretrae Galleritis, ad Bonifacium IV et sanctae Romanae ecclesiae praesules quondam scribentis: „Vigilate, fratres, et ecclesiae Dei-vestris consiliis sapienter providete. Nam huius saeculi mare maxiniis agitatur procellis, et spumantes aquarum undae iam. intrarunt in ecclesiae-navim : navia ipsa periclitatur."

Sentential meant paucis exponam. Dogmaticam pontificiae infallibilitatis definitionem praetermittendam ease sentio duplici ratione: raitione temporie huius summe periculosi, et ratione «tatus quaestionis adeo defectuosf, ut solemnem eam definitionem nondum admittat.

1° Ratione huius temporia summopere periculosi. Ex quo improvide nimis haec quaestio per folia publica iacta fuit in forum, quam magnam', reverendissimi patree, rerum mutationem experti ajunus in orbe : mundum fere universum cernimus commotum, adversariorum mentes summopere exagitatae, saecularia gubernie concitata, lugenda inter ohristifideleo dimidia, arctissime quondam unitum sacerdotum et opiscoporum coetum discordia disturbatum, 'ecoleuae et sanctae sedis auctoritatem concussam. Si in arido ligno haec facta eunt, quaenam in. viridi fient F Universum terrarum orbem perlustrare neo fossem neo vellem ; sed ex patria mea testas appello, quorum reiatione perspiciendum aat, quid de proposita definitione in partibus istis viri catholici anxie timeant; quid contra infensissimi hostes do aa in perniëiem ecclesias futurum laeti «pectent

Primo in partibus nostris ita referunt testes : catholici omnes firmiter hucusque credimus, Romanum pontificem supremum sees universaliajKcleside caput et doctoivm adeoque omnia aiua de fide deereta summo fidei et obedientiae obsequio iugiteir apud nos suaA ospCa fuerunt. Iam vera cum optima hage dispositio in odsnium mente vigeat, qnid opus est dé pontificia infallibilitate nqvum excogitare dogma? De qiio oertsesimepraevideodum est, quoti imminenti publici ordinis incendio fosnenta-aubministfabit, et valut ModuBMcaputintoaatium bostium^oouloe graviter offenderis eorum furorem centra ecclesiam uaqUe ad rqbiern atque insaniam excitabit. De novo hoc fidei dogmate nec ecclesiae >liquid exibit emolumentum, nec pro salute animarum aliquid incrementum ; sed co^raria his subsequuntur, funestissima scilicet · catholicorum dimensio, acerrimum in clero populoque partium studium, atque ipsa augusta sqmmi pontificis auctoritas, multorum oculis odiosa reddetur. Novo illo dogmate catholici nutantes ad plenum in religione indifferentiunum propellentur; acatholici vuro ab unitate ecclesiae perpetuo distrahentur. Prompta dein erunt gubernia ad restituendas iniquas leges de *plarito regio* et iuribus supremae inspectionis, rerisionis, et omnis geneffe vexationes non intermittent; et quae alia exitialia fata ecclesiam apud nos obruent, soli Deo notum eet. Et haec, reverendissimi patres, viri laici et sacerdotes notissimae auctoi itatis apud, nos testantur. De alemannioa Helvetiae parte locutus eum.

Iam vero audiamus quid infensissimi hostes, de infallibilitatis definitione expectant atque iam moliantur. Protestantes et eis iuncti omnes catholici nominis Increduli non solum in singulorum oantonum comitiis, paucis exceptis, verum etiam in nationali Helvetiorum congressu praevalentium votantium maloritatem rei catholicae prorsus inimicam constituunt, cuius arbitrio patrie ideoque ecclesia catholica in Helvetia impune relicta est. Hinc in retroacto viginti annorum decursu, iniqua hac potestate, tot tantaque apud nos prostrata fuere monasteria virorum et sanctimonialium claustralium, ad fiscum direpta eorum bona, collegia catholicorum vi suppressa et in scbolas mixtae vel nullius religionis conversa, matrimonium civile sancitum, dies Deo sacri et sanetis de\ rogati, pulcherrima quondajn vinea patriae nostrae et ecclesiae veluti per aptorum irruptionem miserrime demolita.

Sed asperrima ea strage nondum satiatus est hostium furor: ulteriora appetunt atque in nefarium illud consilium omnes conspirare constat, ut populum catholicum in Helvetia ab omni pronus communione eum bac apoatolioa sede arceant, et qua fraude, qua legislationis foederatis opera ad funestisainyim schisma pertrahant

Iamdudum, reverendissimi patres, vaferrimi homines scripto 'et ore publicam opinionem subvertere conantea, in ephemeridibus, in societatum comitiorumque congressibus, Helvetiis catholicis dictitant nec libertatis nec patriae verum ineaao posse amorem, quin immo quasi alienigenas et patriae exterae reputari eos et trictari debere, quamdiu imperio papa Romani subiecti fuerint : diaiungeodoo igitur eoe esae vociferani a sede Romana, et in novam aliquam ecclesiam nationalem colligendos, ut tandem exteri huius et absoluti t dominii expertes una et vera gaudeant libertate, ac unam et vere eamdem cum canteris civibus constituant patriam atque rempublicam.

Ruat oportet Roma pro catholicis Helvetiae, hanc belli vocem intonuerunt clanculum sed palam, non singuli seorsum et leviter, sed magno opurn sumptu atque viribus unitis prosequuntur; et iam iacta est alea. Ex quo omnes nequam-audierunt pontificiam infallibilitatem definitum iri, principes eorum convenerunt in unum, et solemni proclamations catholicos omnes et cives liberales ad formandas ubique locorum aesociatiooeo provocarunt, quae per uni-

I AnresMBtaa: ■ffi· SsaeU <MU baMte relisos vel tereyoris betas sareres pêriraM, vel statae tesretinale autres Mataesi Maravft existiream «sgrestieare fsaUMes laMUMUtatie MeMorere esse erastsvreitSsemai, M ei M aret Haeserit fetrikaa eperialere trees rftseopMare dspnatisaere asm w VelicKd WMitti MMMlttatW

venam Helvatiam amodo diapenaa iam eunt ao'tina, A ut completam diaiunctioqam catholicorum a aede Komana, democtaticam cleri', coaatitutionem, eocleeiam nttionalefa et petiaaimum nmpul^icam centralem voveant Atque urgeant. Iam ρπιχιφ inaequanti acetate quaeatio de revisione pactus foederalis in Helvetia agetur; et ai turbarum illarum auctoribus oqntingerot animositatem progestantium contra cAlhblicoa. excitare » sibi suoque consilio devincire, tudo rempublioam ıiwitralein habebimus, vel saltem centralem ' super rebus scholarum et ecclesiarum legislationem ; ' et utrumque nihil aliud innuit, reverendisaimi patred, quam magnam m ecclesiam catholicam directam persecutionem, exitium omnium claustrorum kdhur -uperstitum, lollegiotuni bt scholarum catholicae fundationis extinctionem, plenam denique populi catholici servitutem: cuin his aliisque violentiae actibus adversarii ñostrate ad definitionem pontificiae infullibilit^tis respondebunt· Quis de imminenti casu B tum eripiet celeberrimum monasterium beatae Mariae virginis Einaiedlensis, celeberrimum hoc benedictinae religionis pietatis et scientiae monumentum, quod cvetsuni, a populis catholicis plangi poterit, resuscitari numquam? Ut verbo dicam, definitionem infallibilitat is vel ut scintillam considero, quae protects semel in igniferos pulveres ubique dispersos magnam excitabit inimicae potestatis eruptionem; queis ignibus et luinis facile non exigua pars catholicae ecclesiae in patria nostra obruetur.·

Doleo vehementer, re'creudisaiini patres, de alemannica Helvetiae parte haec vobis referre tristissima nuntia, et quasi prisca Cassandrae renovare vaticinia: ⱱfi sed officii mei partes esae putav i reruin statum, qualis, aspicientibus illiij testibus, hic minime innotescit, candide vobis explanare; quatenus non solum de mea MMiientia lationem reddam, sed rationem etiam reddendam de effectibus qui imminept, aliis relinquam. C Caetei um si falhhilis propheta inveniar, haec tuea erlantia neminem me feliciorem reddet. Interea nullam tlieoreticam adducere debemus cuiusdam principii evolutionem, qua»· facile nos conducere posset ad explicitain·. impiorum revolutionem ?

*2° Sed praeter rationem temporis summe periculosi, alia' etiam et gravissima ratio ex statu quaestioni» formali desumpta contra opportunitatem dogma-Jicae huius definitionis vehementer militat, $am status nostrae quaestionis tot tantisque adhuc laborat defectibus, ut super hoc fundamentum nequaquam ronsHui ꝑti illud antea surgens dogmaticae definitionis aedificium. Defectus eos singillatim dilucidaro ad aliam occasionem differam, ideo ut locutione brevior fiam : nunc quidem generalia de iis quaedam pro-Itilis»? luvubit. Causam summae molis contigit vobis tracture. eiuinentiesinii et reverendieeimi patre»; causam dicerem quae neduiu, sicut alia fidei dogmata. D ad superuaturalem rerum ordinem spectat, sed naturalem etiam hominum societatem et statum publicum impense respicere creditur a multi», causam quae semel definita omnium chrwtifidèliym conscientia» perpetuo obstringet, summae tentatiinia periculum inqumeris catholicis tribuet, et facile ingentem factorum seriem pro ecclesia et orbe quasi in nuce abscondit. Quare iit negotio tanti momenti non praecipiti sed lento gressu, non solo pietatis affectu, sed ^maturo quoque rationis iudicio procedendum est, ne uruquam illud in nos adimpleatur divinae Sapientiae comma': *Extrema goadnluchu occupai.*

Gravitatem ni aerio intuanti mihi viaa rnt haec quaeatio, quamvia aliaa iam dieeuna, ooôdam funditua examinata et. omni parte aufficienter axhauata, ut praêtennimn alio rigoroao examine ex apeviali huius Vatioani ooncilii mandato, ad solemnam ferendam deftnitioneyi considerari possit eatU mature ac sufficienter iam praeparata; adeoque hac ratioee non potpi non mirari. quod reverendissimus auctor relationis itAperrime nobis porrectae ex praepostera ꝑppôsitione infundere non diffidit, Ac »i doctrina de pontificia infallibilitate dogma fi<|ei iam sit certissimum.

Sed non ita «tat quaeatio nostra, libero rover?»-, diviniorum patrum iudicio ea adhuc latimime jiatet : et quamvis non pauci theologi notiraimae auctoritafi doctrinam eam professi tint fidei proximam ; nullo tamen alicuius oecumenici ooncilii decreto. ifulla constitutione apostolice hucusque ad fidei dogma fuit evecta: nam si secus, in vanum nostro examini schema de infallibilitate fuiraet propositum. ita ut pro nostra conscientia et scientia tamquam ñndice fidei coram l)çô, angelis et hominibus iudieium feramuK utrum vere a Deo revelata ñt ea doctrina de jiersonali summi pontificis infallibilitate. ꝙua|i in schemate nostro proponitur. Quis nostrum, quarao. supremum summi pontificia principatum iurisdictionia et summain eius in eocleeia universali magisterii auctontatam non integerrima fide profiteatur9 Qui dein sanctae Romanae ecclesiae vt apoMolicae sedis .praerogativas impugnare praesumat ? Quis denique ipsam infallibilitatem Romani pontificis ex cathedra loquenñ attentare voluerit, dummodo summum divini magisterii caput eum reliquo corpore, episcoporum scilicet, quodammodo iunctum statuatur? Examinentur igitur oportet argumenta et ꝑationi quae contrarias nostrae opinioni plus numme favere videntur: nam difficultate» non rortioventur quae obteguntur, nec exceptiones solvuntur quae per effugia declinantur.

Illustro huius aequitati» exemplum nobis reliquerunt ꝑatro Tridentini, non obliteranduni memoria; quibus in ultima cone ilii sessione licuit testari: ..Nihil dissimulatum est : nostrorum adversariorum argumenta et rationes ita tractatae sunt, ut eorum causa non nostra agi videretur; tertio nonnulla aut i^tiam quarto discussa sunt, summa ꝑaej contentione certatum est/

Itaque non de summi pontificis praerogativis, neque de eiusdem cum magisterio ecclesiae comunctt infallibilitate baec nosti a dftiim qaaeMio. sed de pdbmmih pontificis infallibilitate ñisceptamur . ideoque quaestionem movemur, quae multum abest ut quasi phantasticam figmentum nominari po^it , potius aestimari meretur ꝑrincipali nostrae controversial quaeatio et punctum saliens. Si non Petrus ĕd Paulus Romae decapitatus fuit, providendum ol nesei undodeeapitetur Paulus apostolus in collegio ℓꝓ▷oium l iierpetuo vivu» et cum capite Petro arctissime eonninetuN. Dubia maximi ponderi» nondum plene soluta sdsurgunt vel circa dogmatica argumenta pro infallibilitate aEegari solita, vel circa facta quaedam et acta historiae ecclesiasticae : omnia ea dubia sicut nubila oriente aurora disperguntur, ai sanctum Antoninum illum sequamur qui dicit! : 'tRomanum pontificem utentem concilio et requirentem adiutorium universalis ecclesiae non pome ĕrrare/ Summus pontifex sane se solo infallibilis maxima quoque dubia circa testimonia allegari solita suscitabit: summus idem pontifex aeque infallibilis, sed quodammodo cum magisterio episcoporum unitus vere integrum subiectum infallibilitate div initus promuMB constituit, < qua talis omnia dubia dissolvit.

1 Bsm poMMMH» psristas rssto iaMMcm slmsTS|hi MB fCtWBI

« Pw. xrr. α

* *Summo* tiMiyfee, fttts tertia. Ut M, oa^ B, 14.

omnaa «Mtptm·· vistnrieaa, quasi μ » iata^yre-
■tarait.

' FaciUima rorarandirefm·· auatar raiataauia debaa MTİMφM ЗHMЩM qpjpp· 4CMMtp MMR vmn m m Imn· m m Bsriytw * βφβMM ·μ Iμ M% M0ofltOCM· MbIn M ft MM|M^ ЗMrttfr m m, MMtoritato MMi (Winih— «μ » ≪ ab «μ |μ μ m· MptQM·‹ ativ eppoeiti· ЗMtwpMtttiofUbo Bad «hi propositio maior non valst, Me trarta ab an Miat mnmImm·

Bata aeprema aoolesi·· auctoritate raus illorem ЗMa-'ˌ- dafinita· iam art, in qaa^tom ad cant0M Bornai pontificis praarogativaa, ad riunmum psirautam fartedictionis, summi magiatarii Motoritatem, sedasse· Bomanae numqu^m violatam fidai intogritatam referuntur. Verus λλ\μβ iUoram dictorum sensos definitua oondupi «at, ai proprie'at apeciatim ad probandam personatam aummi pontificia infallibilitatem adhibeantur; alioquin ipse doctrina de pontificis infallibilitate dogmatice definita iam sasat. nec amplius nobis de ea disceptationi locus. Suprema summi pontificis auctoritas in divino magisterio, suum confirmandi fratres in fido officium at incontaminata sanctae Romanae eodesiae in fido integritas «X una, infallibilit·· personalis ad definiendum proposita ex alterq parte, fateor, nec «amat excludunt; tamen non idem unumque eunt ssd duo, nac quidam sibi opposite, tamen diversa.

Examinandum est igitur, utrum «acres Soripturea et sanctorum patrum et conciliorum testimonia, qute uni probando optime quadrant, alteri quoque «expolientem eamdem probandi vim offerant. Quod «i etiam a sanctis patribus et conciliis loca ista indubitantor de personBi infallibilitate Romani pontificis intellecte forent, tunc causa finite emet, et Vatican· eiusdem definitio vera nonnisi esset constent» fidei explicatio «t praecedentium conciliorum oontK c nuatio. Sed dubia non minoris momenti contra ettemodi interpretationem levantur.

Iam vero alia quoque dubia contra definitionem onuntut; ex documentis «t ăcti eobtesiaaticM historiae, qua^ supra oitatfM revereodiaaimua auctor ita solvit, infallibilitatem, inquietis, Romani pontifici· ad doctrinam fidei pertinere «x allati· fidri documentis constat: ergo cuiuscumque scientiae etiam historiae ecclesiasticae conclusiones pontificiae infallibilitati adversante· veluti totidem errores tabendas eunt.

Super hac. conclusione ne verbum quidem dicam. ' Illud tantummodo mihi licaat animadvertere: cum doctrina de infallibilitate «otamnitar nondum definita sit, rei frofecto expedit et gravitati causae atque excelsae huius concilii Vaticani auctoritati maximopere convenit, ut omnia documenta 'et acta ecclesiastice· ăntiquitati· quae ad rem pastinant, diligeatiastmo examini subiiciantur. Nam,t reversadiaaimi patras, documentorum membranae, quae in ărchivi latuerant, hodie publici tectae sunt iaria; rt quas olim dicebantur in «ure, modo, praedicantur super tecta. 8i nos ante dsfinitioosm promulganda·" providum illud examen omittimus; post semel lectam definitionem adversarii ecclesiae illud auaripsent, atque non nobiaoum ead sine nobie, norraiM summa ira «t atudio ad expugnandam infallibilitatem non aolum nummi pontifici·, «ad etiam totjus aoolariae exaquentur.

Denique superes! sermoni finem imponere humillima prece ad voa, cminantireimi ac raverandimimi patres. Nolito quassa putaro, a·· qui ita aantimus, adversari perpetui· eumnu pontifie·· st huius apostolic·· sedis iuribu· st privilegii·, pro quibus aarte tecteque tusudia vita Comite durisritnum osrtameu certabimus, tot eontamslias portavimus «t non «amai filialia psudtato arete aaatar amer at Majo· eareauara ia nabia fieaa «t ahawrartia ia «arestom aadaes, enure satam au·· gtarim eadae viatoria an^aa ne anatra aampar fait. Bsrrigito igitar adit ri piaeusrit, larmatam dafiui^enia et ia «a madam aarvendaas, quo «■natos poatidm tamtams araathadra nos dirutam comparcat a reliquo m<<iaterii corpore, coetu nempe episcoporum; modum dicam, quam pro aha ana sapientia et providentia proprio motu ipse gloriosas noster pontifex servare voluit, antequam ad aolrennam definitiboren immaculatae conceptionis beatiaumae virginis Mariae prodsaserit. Quod licite provideque fartum «t, licite providaque fiet semper, causa remaoeote eadem. Quod si fieret, dubia omSia soluta sunt, testimonia merae Scripturae, sanctorum patrum et conrilionim apprime quadrant, excaptiqnas historicae evansecunt, et eiusmodi foroeula definitionis Jfapno Charta forat restitutae pacta in ecclesia et in orbe universo, ac aere perannius amené noatri et ectderiarticae unitatis tdbnumentum. Faxit Deus!

Quae cum ite sint, habite utroque ratione vel temporis huius summe periculosi, vel statue quaestionis nondum maturi, censeo: 1' dogmaticam pontificiae idfhlli^ilitati· definitionem eme praetermittendam; 2' quod sin minus placuerit, specialem tunc patrum deputettooem «me aaligendam propono, quibus ex concilii huius mandato committatur integram reuiaam funditua examinate atque de fructibus făli discusšioni solidam suo tempore nobis porrigere relationem. Salvo Mpientiori vestro indicio.

ORATIO

reiwrmfi ꝑatri *domini Corolt Htfrlt rpitmpi* ЗHolte^mrgmn

Eminentiaaimi praesides, eminentireiiiii et rvverendiaaimi praesutae.

Numquam in tota dierum meorum serie maiori commotione animi ambooem ascendi, quam in hoc momento quo de ro tam gravi, de materia tanti ponderis, de quaestione inaestimabilis valoris agitur. Libenter tacerem, sed conectentia mes me impellit ad loquendum, cum votis eorum qui definitionem infallibilitati· pontificiae efflagitent, minime accedere poejvsim, et quidem tribas «x causis: primo propter magna et gravissima pericula, immo dico non pericula solum, sed certissima damna ȿcetaria inde oritur·; deinde

‹ AigasMUte··: .««lusam Bstteabarfamte tritas sa •antes «xll MnHtete taMHMUlalis ·» itbssrew ese psra 1· 0 dsreaa (restate· lads arisara; (· ab abstoratare «ari tes dsfaMaea psueratar csewdsui Osrau qui sxtra estie·stare sent; »· «b Sebta era paeta sivs'ttostagtae stve btatsrtaa quss bsta dsgaMsai ebstars vitaatas, sta sasrepU «setta eae■rite slattes«re imita te carnatte esseewatata IV, VI. Vtl. «a VHI naretaisebitaipstasrtet Malte· pstsesatasasataattessres et eitatafttaa·· navi tagmwts paeesfi asa psartt auteq··· «■ata Mia taa astate era tata, ĭt vere retate· tersi WBSs CWB'MIvl TIM WMHB JOP

rttaa ătatatan tes tabeat «pes sfi. ta s«M>m· ‹taMa terenti qas4 tatltaUrgn Bremai psutMsta «a write· «vi-' altae raeatasa, et ttafsa· «ssd «reate teste bitesri·· qass sb· •tue «Hrertar *■ tetee «eat, aat Ite sspMreri «t sarepasi Msat ut teklilHlhati atn itaauil. Batasuwte irtireutai ■st·'teste psai taaqrem «artare qaad adtas STstateare sat, inuieteirareqmdsmasgaaw.Mtesqeaaabtaatar. taesM tare «ebta «tasa tatereata pa·»— tatfaw ea atotea «Λ-«tataUbes semita· tslidlert patret, sta sapsrireaato· ta •paa re··, ataare reaps tes teastaa teds tabaatar. Baa relise· •Is ssspsedssa sa tes, qaas asretaa ȿ«« psa robes ddsi

•pista «Mtes tanta· dssMaaa amt, at m aibteai.*

OÔXGRMATfO enosuui QUnFQUAOMnU SKURDA »T ad Itn

htO ■MÊ <MrtB ■■V

(XNMIm M MMM ënot NMNMdi t MM
MMtei MB pBBM *Mb
kogMB M UMotÎM otetttv vÜMw.

De dnsbus prioribus punetia dimenre «Lü· reliatquans, qui haao pswriariaas, usalius quam ego poseau·, ataobnatt «a iam abeolvaruat: eqaideui aoaam tertium punotani attingam. bttiagam dit» noa peseolvam, nam ax malt» dubi» que» « librii patrum, ex arti» conciliorum, «a Scriptam sacra, ex traditione et historia consurgunt, ce malt» hisce duhiu paitnimima ismeo tantam attingam, quasi solum exempli gratia.

In Deuteronomio cap.XXXII monemur: /aterroju remores tara, *el JSctal fibi;* huic monito obtempera·» et officio timui et munere theologi, quo hucotque per tot annos fuartus tum, quasi coacti» libros sanctorum patrum et acta conciliorum perscrutabar, et studiis synodicis usque ad hunc diam insudari. Quid ergqgnirum si praesertim ex actis conciliorum responsionem quaesivi ad quaestionem nobis propositam? Maiores nostros interrogavi et dixerunt mihi ^ecquid responderunt? t Omnia concilia oecumenica a primo usque ad novissimum pari oertitudine, pari firmitate doctrinam de infallibilitate ecclesiae, quasi suae exittentiae firmamentum et decretorum suorum quasi lapidem angularem, tenuerunt; nec minus 2 primaria» partes in tenenda ac defeMeoda fidei integritate semper Romanae eocle^iae^tdseripoecunt; sed 3e non pauca quoque et' fecerunt et proclamaverunt et pronuntiaverunt, e quibus negativa responsio ad quaestionem nabi? propositam deducenda videtur. Et de hac re disseram: perscrutabor regulam, qua concilia oecumanica quoad decreta pontificum usa sunt.

Medio chriatianae aerae saeculo quinto Eutyobes, iste archimandrite Conetantinopolitaniw, antea aeerrimi» impugnator haeresco» nestorianae. in fervore suo modum excedens, in directe oppositum errorem incidit Ideo Coostantinopoli damnatus Romam appellavit, et 'inde factum est ut sanctissimus papa Leo I, revera Magnus, in epistola sua celeberrima dogmatica ad Flavianum orthodoxam fidem de Issu Chnsti naturis, unione hypostatica in una persona Verbi Dei conjunctis, «dare, dilucide, perfectissime, sapientissime demonstraret. Si ulla umqbani papae epistola ex cathedra nuncupari poterit, haec est

Paulo post idem sanctissimus papa ad concilium IV ^halredonense legatos mbit, quibus publicationem illius suae epistolas iniunxit: inde sessione secupda concilii oecumenici IV epistola Leniri cum aliis documentis praesertim cum quadam èphtola Cyrilli Alexandrini perlecta eet. Et quid inde? Cum patras concilii epistolam Leon» plane consonam perspicerent eum antiqua fido st cum symbol» Nicaeno et ('oastantiaspelitano, uno ore conclamarunt: „Haec eet fides patrum, (mon ita credimus, Petrus per I,eonapi ita loquutus est, pie et vere Leo docuit, t yrilituq ita docuit, Leo at Cyrille· similiter docuerunt Ergo patraa concilii epistolam Leon» ρφ pas aramini eno enbieoonmt ^ηοηβηϋὸ autnmiraalibus orator dacet; favete an orthodoxa esset neor»; et quia consonam snm indicaverunt fide· antiquae, ideo eam approbaverunt Si ipsis doctrina de infallibilitato pontificia cognita fuhset, epistolam Leonis MNUD IMO ttMIUÛ BubijiMMrO MM foHSt; M de sa iodioasaent, sad abaque omni examine supplici ter et humilitor eam aooeptaMcut Deinde patras concilii IV pari modo et epistolam f^qojs *at* epistolam Cyrilli Alexandrini tractaverunt, pari modo eae IwbiMnMMte Qeid ὅκλρ BφMv P m psMt·

lathe ana IV st vantai Men n MR

fiiiuuu mmuwsuUI. . .

Db A Pwro m ymimm IV, MM intwyMÜi. ·»- nes eptappi intomtgati eunt, eas spietokm basas· eam symbolis Niensns et Chantantin ip ditem enabaraasm et oaamnam ineeairant: orge saisauaiter praecauti suat de epistola Lésais ft de sms· nrthaberis iadiraio Quad st sera papm infhllihihm patosmpt,

01 M drtVMNte Noa dictum sal: earn ■■gM BJMtolMI ■* ■* Mbuetfc ead diotam est: audite st indicate. Bed non omareo omnes epiaoopt synodi IV epietolaaaiLsoaie pleas orthodoxam hahuerust: epiaoopi Dlyrici st Palestines trm locos huius epistolae haareaeqs suspectos pats«erunt, at •doo in semions secunda huic epistolas noa consenserunt Nemo dixit eis; quid agitis temerarii? non licet dubitare, plane non licet. Non ita dictum «at; pleas alio modo cum a» actum est, et de inre ipsorum dubitandi nemo dubitavit. Ergo quadruplici modo, quatuor argumentis ostensum sur quantopere in artis concilii oecumeniri IV thss» nostra firmetur.

Non minora, e contra maiora adhuc et gratiora dubia ex historia concilii V exurgerent, sed propero ad concilium VI. Cum saeculo septimo ecclesia errore Monothelitarum " turbaretur, sanctu» Agattib papa primum episcopos occidentales latines Romam convocavit, et praelimiuarem ibi synodum celebravit i deinde legatos ad concilium oecnmenicum VI cum litteris su» et synodi Romanae misit, monens ut recta fides, ab ipso in epistola exposita, declararetur. Et quid egit concilium? Recepit utique epistolam Agathon» ea qua decet reverentia, sed neutiquam qua» decretum infallibilis auctoritatis. Nam m sessione septima epistola examini sublecta est, utrum doctrina eius auctoritate veterini patrum fulciretur, et tunc demum, exacto hoc examine, approbata et laudata est epistola.

Pl,ne eodem modo ex ooomliu oeoumenieb VII et VIII actum «st. In illo, nempe ia concilio septimo. epistola Hadriani I, iu hoc, nempe in concilia octavo, formula fidei ab Hadriano II preesoripta, praelecta et examini proposita eat. Ea regula qua concilia oeramenica usa sunt respectu decretorum pontificiorum.

Distinctioni varo illi, quae peg. 35 relation» (supra, 23 en), a venerabili Deputations confecta·, ad hoc nostrum argumentum enervandum inducitur, huic distinctioni vim adseribare non pomum: sut distinctio inter ius approbationis et ii» dissensionis. Approbare quidem (sie edocemur) concilia oeccmenica potuerunt epistola· pontificum, approbare potuerunt non vero iis dissentire 8ed quaeso qui ius habet approbation», idem etiam iu» dissension» habeat ner erne eet; alloquio plane fictitium est iua approbation».

Forte qu» nobis obiioiet: set concilium oscumenicum VI ipsam infallibiliiatem pontificiam agnovit, eum epistolam Agathonis, quae eesertineiem huius-> infallibilitatis continet, approbaverit Quid respondebimus?-Num Agathe revera.infhllibilitatam pontificiam ' ee sewn quo nunc adstruitur, amirit? Certe dubium est. U »sr9 extra omne dubiam eat, quod concilium oocumenicum Vi non totam Agethon» epiatolam, non singula eius verba, sed tantam dyotheletioam eim doctrinam de duabus voluatetibm in Christo approbaverit Qui acta concilii propriis oratis inspexerit, id sario negare ndu' poterit.

Multi patras huius araat cantantia·, quod ad definitionem infallihilitatri pontifai·· procedi non poamt, antequam haec et omnia alia dubia uiusmodi notata fubriat Sed brevior via eieota a». Pagwa enim

* uneAVat

3β (Mc«) relatitmis iUio» ita argaaeaitatur: infallibilitatis Romani pontificia ast veritas dtviaitas revelata; ergo nenia facta historica, quee obstnre videntur, aut talea aunt aut ita explicari at ooappoai debeat, ut non obelant ‹

Sed hae argumentatione miniate tranquillor. Ponitur «φπι pro qprtiteimo id quod probandam eat; ponitur pro conoeaao quod negamus aut de quo merito dubitamus. -Si de oanoaUattono alicuius servi Dei agetur, et quidem si iam permulti homines de eius sanctitate persuasi sint, non ita proceditur ut ab axiomate ipeum sanctum eme iamriocipiatur, et deinde omnia fasta historica, quae sanctitati forsan obstare videntur, ita explicentur et componantur, ut nihil contra [demonstrent : e contra credo omnia talia facta solerteSe^diliqeatissime investigantur, antequam ad declarat ionetqjignctitetis procedatur. Pari modo credo etiam quoad declarationem infallibilitatis faciendum esse. Sed nonne a venerabili deputatione, quoad examen foitorum historicorum et dubiorum nostrorum, istis votis iam satisfactum eat, etei non directe et immediate, tamen indirecte et mediato pagina 40 (26 a b i. ubi nonnulli libri laudantur et nobis commendantur. quorum lectione et studio omnia eiusmodi dubia tolli possint ?

Sed ignoscito si ingenue fatcor Γ legi hosce libros, pnuvertim praeetantiores, attente perlegi, et multos alio» libros de hac re agentes; »ed dubia non sunt ablata. Exempli gratia pag. 40 (ibid.) ad tollenda omnia dubia quoad causam Honorii laudatur liber novissimus qui ili hac Urbe prodiit a doctissimo viro conscriptusl, et attente quidem eum pqrlegi, quia ixintra me ipsum partim scriptus est. Doctus auctor nodum gordiacum ita resolvit, ut primaria thesi ponat : Honorius non ab synodo oecumenica VI ipsa, sed tantum ab orientalibus in ea synodo praesentibus iudicatus est ; ergo non a synodo ipsa, sed tantum ab C orientalibus. Posito nunc, sed minime concesso, quod haec thesis primaria reverendissimi et doctimimi auctoris vera sit, quid deinde consequeretur ad dubia mea tollenda? Favete.

Orientales tunc temporis uuniiiie ab ecclesia catholica erant seiuncti, immo alteram partem eacleeiae catholicae constituebant : ergo altera pars, ai auctori credamus, dimidia par» ecclesiae tunc temporis nihil scivit de infallibilitate pontificia. At pono praeter orientales damnationi Honorii etiam subacripserunt omnes legati pupae Agathmis, tree numera; deinde omnes deputati synodi illius Romanae, de qua antea locutus sum. et quae antecessit concilium VI, omnes, inquam, deputati concilii Romani sqbecripserunt, quatuor numero, et praeterea omnes tree vicarii papae in Illyrico subscripserunt : uno verlxfi omnes proceras et repraesentantes ecclesiae occidentalis, Romanae in primis. e&hocnpserunL Ergo hi non persuasi it Il de doctrina, de qua nunc agitur. Id affero un hunc scopum, ut demonstrem quod dubia mea historice, et certe aliorum quoque, per citationem librorum illorum minime soluta fuere.

Sed finem faciam. Quoad obedisntiam erga aedem apostolicem et reverentiam erga eanoriaaimnm patrem nemini cedere volo; sed ad declarationem infallibili-' tatis progredi licitum non puto. Non enim cenandum opinionem unita alteriaeve scholae, aed secundum unanimem et constantem prexim et fidem universalis ecclesiae sententiam ferre debetis. Non arbitri sumus doctrinae ecclesiasticae, sed testee; teste» tantum, non arbitri. Ut cum Vincentio Lirinansi loquar, non proprii ingenii, sed traditae doctrinae res est, in qua episcopi non debent esae auctores, aed expositores.

› Ct nowssite, ZXsMrtatts * Ifaterie ₩

osnaia namque, ita lirinensii prosequitur, quae fide a patribus suscepta fuerunt, ёnds fide poeteris a notes oousighentar oportet. Ideo quos a pueritia didici, quod in praelectionibus theologiae audivi, quod postea per tot aunes in libris sanctorum parigbn et ia actis conciliorum ipso inveni; id et hodie testor coram Bo» Ounnibns notum set, unam ex illis dubiis historicis a me tractatum et propositum ease in libello quodam nomine meo inscriptam. Errare potui, et unusquisque ius habet de libello meo iuiucandi num aeres» verberassem, num piscem coepissem. Sed de interna mea intentione nemo iudicet praeter Deum. Num in nomine Domini retia laxassem nec ne, is eoius scit qui scrutator est cordium, quique hunc primatum nemini, credo, tribuit.

Hic autem interrupta disceptatione, eminent risimus primus praeses dixit :

„Reverendissimi patres, dolentes vobis significamus quod unus ex concilii patribus, nempe reverendissimus dominus Eraneiscus de Cardoso Ayres episcopus Olindensis in Brasilia sabbato proxime elapso in hac alma Urbe supremum diem obierit, cuius anima piis reverendissimorum patrum suff-xgiis praesertim in sanctissimo missae sacrificio commendatur."

Dein subitmxit :

„Proxima congregatio generalis habebitur erastina die. in qua discussio generalis proponi i schemati· continuabitur."

Hisce omnibus als-oluti·. dimissa congregatio est.

Ooncrecatio generalia quinquagesime tertie 1870 meii 18.

Ferie IV die 18 maii 1870 hore nona maiul.na. m conciliari aula Vaticanae patriarchalis basilicae, gene relis reverendissimorum patrum congregatio habita est ; cui interfuerunt quingenti octoginta duo patres, nempe 40 cardinales. 7 patriarchae. 8 primates. 93 arehiepiscopi. 395 episcopi. 4 abbates nullm· dioecesis, 14 abbates generales aive praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 21 generales et vicarii generale»; quorum omnium nomine, quae per assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum quinquagesimae tertiae congregationis generalis, qui intei acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus Gregorius Mclithon Martines archiepiscopua de Manila missam lectam celebravit. Qua absoluta, et recitata oratione .IiIsm mas *Domitir* etc., eminentissimus primus praeeo· dixit :

«Reverendissimi patres, antequam continuabitui generalis discussio propositi schematis, reverendi·· dominus subeeeretarius ex ambone recitabit nomina reverendissimorum patrum, qui adhuc veniam loquendi petierunt de schemate generatim spectato."

Tunc ambonem subsecretarius ascendens tabellam perlegit in qua-inscripti erant reverendissimi patras, loseph Vslerga patriarcha Hierosolymitanus ritus latini, Antonius Claret y Clare arohiepieoopus Traianopolitaaus. Itannss Baptista Purcell arehiepisropus Cinoinnatensis, Thoma Connolly archiepiscop·» Halifaxiensis, Ioannas Venosa archiepiscopua Fogarasiensis et Albe-Iuliensis . ritus rumeni Petrus de Dreux-Bréaé episcopus Molinenaia, loeeph Strossmayer episcopus Boenenais et Sirmiensis, Ludovieus Régnault episcopus Carnuteoais, Thomas βαιζαηο episcopus, Tanrasis, Iraï ratius Gilooly episcopus Elphinansis, Psucratiua Dinkel episcopos Augustanus Vindelicorum, Minhasl Domeneo episcopos Pittsbnrgen-

Haatrioua Marat· apàaeop·· Suram·, laeebua Stepiaabtegg apiaaepua Levaatùat», Thoam Nulthj •pnaupt» MtAmm·, Miebaal Foguraay ipmopt» Tra—ilraninâ, Tlwnm Hmrta apieoop»· Finit·•i·, Autant·· Fania «piacopna Potantia·· « Ifaraâean-•ia, Theodorus Grava· epeaeopa» Namurtmerê, Staphanua Lipovnicukjr epiaeopua Magno-Varadinaom ritu· laxini, Carol·· Frappai apwcopus Andegivwaia.

OtutoriU» publicati·, emÎMoriasimus prima· praam dixit:

„Veniam loquendi petiit uni» ex patribu· depulationis projeta» fidei, ut iuxta numerum IX decreti diei 20 februarii rvaponderet difficultatibda et animadversionibus in beateana congregatione prolati·, nempe reverendissimus dominus Emmanuel Garcia Gil arehiepiacopua Ceeaerauguatanu?'

ORATIO

reverendi patri» domini Emmaimeli» (iarcui (Id arrbiepucopi Caenarmgwtani'.

Eminentiaaimi praeeidea, eminentiaaimi ac reverendisaimi palrea.

Si non aine magno timore et quasi conscientia coacti ambonem asrendiwe profecti eunt eminentiaaimi ac reverendiaaimi patres, qui hesterna congregatione contra fidei « hems de eonstitutioae prime eccieaiae loquuti eunt; multo magia certo timeam etiam ego ipae neceaae eat. cum aapientioribua respondere et omnino imperatu· aim, et etiam deputation!· fidei nomine alloqui debeam, qui ipae deputatorum omnium minimi» eum. Sed et vestra maxima benevolentia, eminentiaaimi ac reverendiaaimi patre·, et caucae bonitas eat super omnia, et apea in illum qui aaepe aaepiaaime infirmis et debilioribus instrumentis utitur ad sua operA exequenda: hac ape tantum fideoa dico.

Scharin da prifIM ooeetitutioa» eocdaei·· aggraaeua •at pria» rovaraadimuB·· ac iduri—ii··· praeaul Briooaaai·. Da ordia· luginii incipi··· «aquari, qaod ■edicat da fundamento ut capita eeolaaine dapvtatia canatitutia·at primam attularit, aataquam de rpaa areInia aliquid loqnaretar. 8ad trapattriti iam prmoccupât· «t ab ipn fidat dipntatiane ia exordio aebamalia, cum de fnadamanto eccieai·· primum ioqau propcauim ■· dixit, quia maiora in dim paricula at maiora in dim odia «ndiqm consurgunt advenue boe fundamentum: et ubi maximum periculum eat at hoatm primum aggrediuntur, ibi atiam renatantia apponenda eat,

Aliam etiam rationem adhibuit, quia acilicat Dominua noateé laaua Chriatu· aapientwnniu· architectus, antequam ecclesiam auam fundaret, antequam ipae promiarionem de Ecclssis aedificanda adiioerab. Petrum inter apoatolos elegit et ipsi dixit: Beari» ea i *Simon Ber-loma.... Et ego dico tibi, quia tn* ea *Petnu, et taper hanc petram aedificabo eeeletiam meam.* Primum loquuti» eat de petra supra quam aedificaturi» erat, deinde dicit ecclasiam aedifioaturum/nae auper illam·. Nil mirum itaque eaae debet, ai deputatio fidei eumdem ordinem aequuta fuerit, quem tenuit ipae Dominua noster leaua Chriatu.' aalvator et magister noeter.

Opponit tamen doctiaaimus antistes: in ipao schemate de fundamento et capite eccieaiae aliqua dicenda eaae saltem de regimina eccieaiae, antequam de ipsius fundamento ageretur; de regimine, num scilicet boc regimen monarohicum «it vel arwtocraticum, vel mixtum vel democraticum. ijed parcat reverendiaaimua et doctimimua praaaul, deputatio non ita nantit: Deputatio contre existimat non a regimine eoclaaiae daducendam eaae naturam fundamenti; aad potio a natura

' Arfi»aata··: „Hh qiMm rapoadara te prtete *tetmmm* aat apteeopo Kriooaaai satesdvMta·· qno4 aaa ccatre •rdiam lagicaa aat agara pria·» da Bnwaac postite· at Mate da aodaaU. (Arista· ait priai» pnails» faute·· tm. at tateaaato utetraate sacteate» aadMcaaaa, sac at dinbet aptacap·· Briotaaaia a aatuta aoriariaa aatare» hate ■anti m capitia darivsadm ama, m4 poti» a satare capitinaa fsatea»u aeolaaia· ipates satare» slpia Molare colligi passa. AMMit alM area ortiaare lofioare. allii vara ciüa»· ontologies», oritae» eaaasÀi at orteas» eogaosMili: aaa *temper* isripiaai·· ab Us tsaa priora sait oatologios, aaUia aHqaaate sa» st sb Us pesa lapire priore sait aurdii» isoatar. 14 sita» ia oaau eaatra oautiagsr· circa psiUAriaa ÊaAdlibilltot Ia oritiaa vsro a« obiaetre· aaa aitreeina—iafhliIbilillati· aitraari M te poatitea tasends» qioA tauari te aacisria datet «lia anilMi·» iatUUMUt» arefis aou aat. ■pdaeopi» Brinmaa» dixire^iarers *m* ia eccleatae fasAserelo iavaatifaate» ianiire»Go aadaate, at vaaia «a» bshrereodl ti»ara» «lia te Ar»a ac atabili fuiiaai» afitar fsod ab ip» Dao Muatitata» aat QaaaaUo··· salere iatelUbittuUe M» pcapaad ia oreciHs iiaaaeario tebiis» qsia aastria bia diebaa ooalre sa» hoat» btuammiit awilaaiaa vara historia» Uqaite netradere Matri··» aorepsv nwltat·» w qaatsa aare

■pdreopa assati OelU qii teMat aaela ianaara qiaa « ha» teAairio·· obvretare rest tau taibaUri· tu» •ralhiUri» ■sapresdit aireri » te w qste *}pm* aflhmaateia. al»lra» «atteiio» In m ragi··· tecrata Mai qa» · Bros, paurita larsutar ia isate· at (Man «obito obaaqii· aa abadlaatil reripaai; ai usi» ita «te ■»«· dtasiteore· timscT ■· «mea apiaearn teieti Galli «x» te cate aabdiri· te (auare te retteMa Maalb·· «ai poaa·, « Maires «a parte asaa» aitel Ureastere «a aa te qaa «fitar teMriaaa Pre maitetei· voro aaatete aie «IMtatee arewnro te artte· sd tetenMHtetera qe»s laaarreat te aadtea ad patente»; at Md··· ai aaa aapanre aMqmMa poteraart m pateat·» adaaittaat, terilllbiM tatMB βM OVMfStÌMtaMMl MBB· ten·· apdaaspo teacti GaM re» M» «Mi· *iiememm* ae anVS WAV Wt es··, te ten iM pc··»· paaaate «te (■·< «Ml paaate Thaï · •üt paatea·· te·· ä *m&mbmbm* teteatetete· apinapi Anaare-

p···! ataten· te paateite aaaiartn teintent «b nadaean riva Aogantire. riv· Materias, «ma tek tedaMmi sUsater oppoai. Dcpitatias; iapwaibite fate· te ■» rataitan «■caltstitas oanlbm aatteitear·, al tedres μ μ IIμ bail·aat mica» am aritaria paaaralte inaatltatea tna pal varitsk taead·, lu pn dttaltatitea «Iteiaaadte AMWit «ate sa·aüpaa rerit» «ips»nUi oaate· iadabik atetraitii, ai reap» temaaaUata nt, pas diffcahstib·· «ma daismpe ëaaamn tari· «mt reapsaaiaBM paotebites. Argmaata ttabtapka ds·upta «x naciUte OrimtaUbm V, VI, VII, Via Mi Utere·■imaanra» PP. cxsntei mbisetss mat. ate fvsrere dlfl·skat·· teere. Bu»·· laaritai peau 1· it M «aad dteten »t ntre dsbta» posstar. P· Ut «sad «acte» «sida· aat aad •dbte obseare» alipm »tee dilmidater. B· Ut «il tetnte mat » dteitaat osadrsreater. ·· Domna, st tee «aad ··»·■aatein·» apid tbailip·· M pstr··· M na «Hpis dactersri «xpUoari *ee* isriaü patet. Id premi» tecti» are· ia are·!·» Uterer·» da qiibm aaraaa At site! iade caaelsdi pen·. A4 Hoaorin· «sod sttteat. pate· paabari ar» aan dixit ssUsre prora» miaptirai» te este mMH VI impaim; mends b·· BÜMI OBÎMi Wlktai MM tfdMrifo Bn MVÛ MÜMI ptoaaae tearaate sreamre, aad tew teat·» Ipn» citpaMI·· Mm «ate varitakre as· mtk dadaadaril. Ab aptenpa Bette» barpaaai dtete» am Usuris» sasre taste» vstaautm «tetanus Mm; Iprete team Bamata» id sxpiksm, siterm Christ·» aaa aanapaim hornam aaten» nrrapta», w Mm mate te » Man divtes· vstaatsti mbitate. a·»«it paapterea salte» mtrerte» aalaatete» habalas·. aad satactetm ham»» dittea· te amite» rabiidteate», at te atete dkaMmte» atfitim VatateavripaaBaaaaimitiap·· stdaa ·«·· dapitete atre aaaaptea Maa eparsriaate aaati· bee»: dtetea team dm am la Cbriate aaterea apanam Dam am par·····, dm sat·»·, aariaaw paasaraa mm Amteaa

«■plea am ··· dm astare· «state Hm 4tea atstate» Baaeattek, stair·» sam am Verte» Dai sMBis ap«rm «asd pateaipim f»ad,daptai seam am pateeipte· pm, pasd temm •aptem dteeada» is· puterit, nd maria gti»»a4ida pas ItepMad·». Malta» Ipiaar arveam datrtm aeddm am. Al date alta» «aad anmaKaMI teba ·· ■»· aahpap, aM ate M Wife Oβi SB BB ^MBMMb BsBMO • rewrite VI tats andntete Anri· te «aMte VII » VW Mpadd eaatea aatam> am altad am dbbtte η» aaadM·^ sited am Mm atannd· wUpadaaatemt aabmamamn

X ««OIIS PUBUCAR «T

«t ratios· fundamenti qaod **Dénia·** enstruxit «t posuit, deducradam esra **Mtuu** Ngiminia raetatiaa.

Addidit etiam: ia quarto «apte de Reatino peptifio·, loqiMttdo 4b MgMMBtf'MEftMNMUB is&EHWitatM Petri f' mùb MWMwrital» 4iet td M ébiwtaw porrigere ad quod infallibilites ipni eetata, de qua tamen infalhbiiitato nondum laenta tant députai». Veram art: aed aliae eet «do togiraa, ut ita dioem, et aliae ordo antoiogious; aliae eet otdo eraeodi, alius ordo oognoerandi, ut erhnhntioi dicebant. Quando volumus aliquid expliçere et «tplicare clare, non ramper ab üa quae prius sunt ordino ontologico incipimur, eed ab iis quae sunt prine ordine logico : et ita nor. Quia plue notum erat do infallibilitate' ecclesiae, ideo hanc comparationem instituimus cum obiecto infallibilitatia ecclesiae ot iofallibilitatie summi pontificis, quae certe eadem eet, ut suo tempore dicetur; sed non ex hoc aliquod obstaculum occurrit pro infallibilitate definienda. Iam sapientinimus et disertissimus relator, et ni fallor etiam in hesterna congregatione eloquentimimus Mechliniensis, aliquid dixit, nimirum obiectum definitionis posse dici omne quod eat in deposito fidei, omne quod est necessarium ad depositum revelationis custodiendum, exponendum et defendendum : hoc est obiectum infallibilitatis pontificiae, et nihil aliud.

Timebat deinde reverendisaimut Briocensis secretas potestatis ecclesiasticae radices penetrare, et fundamenta operis tangere M quasi manibus contrectare. Hic timor in operibus humanis rationabilia est, sed firmum fundamentum Dei stat, adversus quod praevalere non possunt portae inferorum. Et praeterea certe de infallibilitate summi pontificis in Vaticanum concilium quaestio non veniret, nisi contra ipsam Romani pontificis infallibilitatem, contra ipsum Romani pontificis magisterium hostes ineurrexiesent.

Quando ferme per tria saecula ita in universa eo- C etesia cognita erat divinitas Verbi divini, ut non ab aliquibus tantum sed generntim in universe ecclesia haberetur; nullo modo cogitatum set do concilio oecumenico cogendo, donec Arius contra divinitatem Verbi insurrexit Et quamvis divinitas Verbi ait fundamentum et primum, praetor quod nemo aliud potest ponere; de hoc fundamento actam «t in concilio Nicassio, quia aliqui contra illud fundamentum surraterant adversarii. Ita ergo de primatu summi pontifici· nihil actum fuit donec aohiemeta in ecclesia occurrerunt : tunc primatus propugnatus fuit et definitus contra schismaticos.

Contra magisterium in eoclmia, magisterium infallibile Petri in suis sucoamoribns etiam disputatum non erat; neo in aliquo concilio do ea re expreaea aliqua definitio data eat niai id primum in concilio OonatantiMai, quod omto non eet miram, quando papa orat dubius : st posts· fana· sopita erat iam conrrororeia de Romani pontifical magisterio, maxime post concilium Tridsntinam, nisi oocurrieast illa calebernnra declaratio,' niai appellation· a bulla 17··gemta, nisi concilium Pistoriense at aim hmuemodi, quas necessariam facient hone definition··. Eoolraia non definit dogmata, nisi prout Moraritra exigit.

bed haec generarim diota oint, quia generntim etiam de eohemato loquimur; as prepterea supersedendum mihi orae existimavi ab iia, quae idem reverendissimi» contra quartam «put de iafallibeh'tate magisterii et da summo magisterio rapit»'actata dixit; eo maxime quod alii etiam orator· hanc materiam ano tempore tractaturi certo sint, quibas etiam suo tempore dsputatio aatistarau curabit.

BmmImi ontioww Immm 4mnub μ μ ' ψη· dixit ieiueiiiliraimra epsamprai Barati Galli, qui tat nrala, M perirata, tot celemitat·, tot aararanra, tôt infamt» «tata jraguratM.ost * definitione pontifie»· infaliibilitatta H talh^ammed iraiiai difM·, qaod ram ipoe dfxiearthanc foMBUttatii definitioMfll pOTMVtoMfll MW tMB w BmIM· fMI W~ tbolitm, ot maxima perirata in ipatea raie regioaibupraevidisset; dixit tamen omn· ratholicoe ia aua regione omnino tenere ot recipere decreta fidei, a summo pontifice data, summo fidei obsequio ot obedieotia. 81 ita est, certe respectu illoram catholicorum nulla possunt occurrere dissidia; iam tenent dogma, quod definiendum proponitur in nostro eohemate: nihil aliud volumus, quam quod unitam catholici eradant ot pleno et perfecto fidei obsequio ementiantur decretis fidei a summo pontifice latis. Sed non tantum de catholicis suae regionis hoc dici potest; eed dici etiam potest de catholicis universae ecclesiae, et vere catholicis in quacumque regione; quia aliud est théorisa, ut ita dicam, loqui et aliud est practice loqui. Quando theories quis loquitur, potest aliquis sustinete, M potuerunt nonnulli sustinere, sententiam de fallibilitate summi pontificis etiam in rebus fidei et morum. 8od certe quando aliqua bulla dogmatica summi pontificis prodiit, omnes subscripsere; et si qui appellare sunt conati, damnati sunt, et ab ipsis episcopis regionis ipsorum damnati sunt. Et possem afferre exemplum de aliquo concilio in Galliis habito.

Omnes ad unum subscripserunt bullae *Unigrnitui.* bullae *Auctarem fidei* et similibus bullis; et id poterit dici de omnibus bullis dogmaticis ab initio ipsius ecclesiae. Quando bulla dogmatica vel verum decretum de fide a Romano pontifice exiit : statim tamquam haeretici habiti sunt qui illis decretis, illis bullis subscribere renuerunt : et si qui forte obstinati sunt, pulsi et excommunicari sunt, et appellatio damnata est. Et certe, in honorem Galliae loquor, ipsa gallicena ecclesia non fuit ultima in damnando lansenistae et appellant· a bulla *ümgauhu;* non minimum laboravit, sed multum laboravit ut omnes illi bullae subscriberent.

Quod ad acatholicos attinet, omit extra ecclesiam. Si agitur do ipeis ad ecclesiam reducendis, eadem difficultas, eadem gpricula, eodem inconvenientia erunt sive dicetur summum pontificem esse caput totius ecclesiae, cui omnino obedire necesse est, sive dicatur erae etiam infallibilem in decretis fidei. Sed super hoc existimo alios praelatos, qui in regionibus aratboliqorum habitant, responsuros eme, et ideo supersedeo.

' Dicit etiam reverendissimus episcopus Sancti Gelli rem non erae satis discoiram, motoriam rara vastissimam, non esae in statu definitionis. Sed tot opera eunt scripta et tot fasciculi, do omnibus' ita actum est et ita quidem, et farte non omnia legantur; et in ipro concilio loras erit ed hanc quaestionem tractandam et eatis dan et aperta evolvendam, Deo adiuvante.

Superest ut dicam de nrsrsodirain"' episcopo Rottanbutgerari, qui tripliei ratios», ei bone memini, quarto schematis capiti «sentire non perae affirmavit, nimiram oh pericula ecclesiae catholicos suo indicio enatura, ob meiosem difficultate· revocandi errantes 'in 'sinum matris eoclmia·, ob dubia dogmatica et historic·, quos definitioni infellibilitatis obstare videntur. Cum ipse tamen de hoe tantum tertio capite locutus fuerit, de heo etiam tertio capito ego pauca diram, hoc eat, do dubiis et difficultatibus tum theologicis tum hfitocicds» φMβ contra infallibilitatis definitinsiera militant Bad· prine scrupulrap removere dsbse, que· ipae etarissimns praasul aMtalfe, ex iie qua· daputati· fidai dixerat in relatiooojiypi» edita et fwwwdhMMadi petribw tradita.

i

logjam tam historicas, sum hd nmnm siagiUatim venire ■^QMtbe MMty·BMt B^MI tMMB MMUlteltf, fUBÎ^WdMI <|QMÎ MUMMIUt d· iis «osa expediret. Dixit itaque, quod «Ma ex anmnmsnti· oaii exceptione maioribus oosMtot, infallibèlitotal -Ronranoram pontificum mm tvitaiM fidri, non fidai explicita·, aad veritatem iiisitmiteia ia depoaito fidai; com coostet ex his maaiuMetia, rat ipris praCraaioaibus fidai, qua in capita qaarto irhMutw adducantur, non mm opus ad omnia argumenta, qu» afferri possunt contra, respondere, ad omnia obsaota, ad omnia facta; quia carte quando constat da-quodam veritate, non set neoasn ut omnia solvantur, quae contra eatndem veritatem afferri pomunt.

Si dogma sanctiraim» Trinitati ii dogma Incarnationi· Domini nostri lesu Chrieti, ai omnia fidai dogmata, si ipaae veritates philosophic», ipeae them· philosophorum non pomunt statui niai tum, cum omnia argumenta evidenter solverentur, quae contra ipms these· afferri pomunt; numquam aliquod dogma fuisset defensum, numquam de aliqua thrai certo constaret. Non ergo deputatio fidei posuit temonem, quasi nihil dicende et quasi supponendo iam esse dogma fidei definitum infallibilitatem Romani pontificis; non ita: sed dixit, constat ex monumenti· indubiis, constat ex professionibus fidei ab ipsis conciliis oecumeriicis emissis, constat haec veritas ex perpetua ecclesiae traditione, constat ex aliis multis argumentis. Si ita constat, iam non opus est ut ad omnia et singula argumenta respondeamus; tamen sufficiunt nsponsioMS probabiles, non responsiones evidentes: quia sunt quaedam qbaastionM, in -quibus advena argumenta opponuntur, quibus evidenter responderi non potest, sed sufficit responsio probabilis, responsio fundata. Et ite contingit forte in quibusdam argumentis, quae contra Romani pontificie infallibilitatem proferuntur. Haec dicte sufficiant quoad illum scrupulum amovendum.

Nunc vero de duplici genere argumentorum aliqua eloquar, quae ipse reverendissimus et clarissimus praesul adhibuit, ut quartum caput schematis impugnaret, nimirum argumenta theologica et argumenta historica. De argumentis theologicis illa tantum adhibuit, quae inferri possunt ex conciliis orientalibus V, VI, VII et VHI, in quibus epistolae dogmatica· Romanqrgm pontificum discussioni, ut ipre dicit, subiectae sunt· Nam si illae epistolae dogmaticae definitivo examini subrectae sunt, ai · patribus quaesitum est num concordarent, cohaererent cum iis quae aliunde a patribus, a conciliis atque Scripturis constarent, signum est, aiebat ipse reverendissimus praewl, quod patres illi non ameperunt epistolae illas... quasi definitivas, quia ipsJF suo examini et iudicio relinquebant.

Sed optime novit reverendissimus et sapientissimus ille praesul, quaestiones examini ex multiplici capite et ob multa ration» maps proponi: 1 ut res quae dubia eat, 'extra omne dubium ponatur; 2 ut re qo» quidem eat certe sed obscura, aliqua lum irradiari possit; 3 propter infirmos, propter eôs qui dubitant, confirmandos; 4 deniqus, at boo eat ootnmuniarimum apud theologos, apud patre·, immonecaesarium etiam, ut rem penitius declarare possent, ut possent reddere rationem, passant. explicare, peasant defendere ipaa dogmata: et id» nunc theologi disputant da Trinitate, disputant ds Inoaraationa Domini 'M OQUUMOt ftUMiMMVi MIIM Mtt quia dubitent, eod at eas facili» «rpsuant at dari» ornum convincant illam oasa smy·» fidam, iBum eme Scriptararom eraamn.

Etiam contra «os qui aliquam veritatem admittant, vel aliquam libram sacram admittunt, arguiama su illa imitata, ea ille libro, quam ipsi admittant. Itu contra ludaaoa dnpetaasm ex veteri Tsstemrato; contra em qui negent quasdam epistolae vsi qusedam partes novi stanarati, arguimus etiam «x üs qum protestantes agnoscunt et rerognseraret tamquam varbum Dri scriptum. Ite etiam in concilio cum aliqui forte dubitarent, num auctoritati pontificiae omnino et proreus quasi do fide deferri deberet, redamantibus nonnullis patribus, consenserunt non sine aliqua difficultate, tit epistolae illae alicui examini subiieoreutur, non sine difficultate dico. Epistola sancti Cnelertini, epistola sancti Leonis papae, epistola sancti Aguthonis receptas sunt certe magni acclamationibus; et summi pontifiera ordinem dederent suis legati ut neque verbum neque apicem ullum permitterent ab ipsi eradi.

Si in huiusmodi concilii» aliquod verbum, aliqua sententia, apex unus ex illi epistolis detractus emet, certe poterit revorendisaimua praesul dicere, episcopos vere indices», libere iudidhse de his dogmaticis epistolis, tamquam definitivae non enent. Sed epistola sancti Caeleatini, epistola sancti Leonis, epistola sanori Agathonis omnino receptae sunt sine ulla immutatione: et ei quod ex iis concilii aliqua decrevit non circa ipsa dogmata fidai, sed si aliqua constituit quae ipqis Romanis pontificibus non placuerunt, Romanus pontifex non admisit, sicut contigit de loco et ordine pontificatu· constantinopolitani, cui Romanus pontifex renuit Mssntiri: et certe tamquam prima sedm post Romanrita habita non est, doosc ipsa sedm Romana coassement.

Attulit etiam facta historica, sed unias memini, nempe lapsus, erroris, haereri Honorii papae. Nolo quaestionem habere, quae certe non fundamento caret, utram omnia quae in gmtie illorum conciliaram leguntur, sint omnino axacta, vei aliqua mutatio, aliqua corruptio in illis tecta sit. Nolo hanc qumatramm ' movere: veniam» au epistola Honorii, et ad facta concilii, et ad confirmationem summi pontifici·. Si aliqua mutatio, si aliqua corruptio facte est in gmtie, omnino evanescit de lapsu Honorii argumentum: ri omnia sunt integra, ri omnia sine corruptione ibi sunt, habenda est ratio primum de ipsa epistola Honorii. Legi accuratissime hanc epistolam, vidi perspexi argumenta, verba propter quae erroris et heeresis accusatur Honorius; sed omnibus perspectis et bane examinati·, omisrio certe fuit in surilmo pontifieculpabilis, quam soli» Dei est indicare, omisrio fuit; veritatem non satis defendit; sed haeresis nulla est in istis epistolis. Dixit reverendissimus dominus. Honorius docet: „Unam tentum voluntatem confitemur'|: sed pontifex boo doest et explicat eo sensu unam mm D voluntatem, quia Christus non assumpsit naturam humaaam corruptam, sed naturam humanam integram, et id» omnia erant sublecte voluntati divin», hoc sensu explicat; quia Sergius quadam amphibologie locutus fuerat, et etiam dixerat se «austere duplici voluntati in Christo, quia non poterat admitti voluntas contraria: et pontifex in hoc insistit: ..Nullo modo contraria."

Certo quando etiam tum, quando in tertia sesrione omnm patres- concilii, qui aderant, dixerunf placet; batte pessum» dicere unam fuisre omnium voluntatem, quia omn» in eamdem sententiam concpnoraat. Ita quia volant» humana in Christo omnino rabiacta arat voluntati divin» et in nullo diaridsbat, boo *somni* —* diri pomat imam erae ia Christo volutatos·; at busto sensum explicuit *i/t»*

onas noc unam diri oportars, qareBargia· dixaret Imblo A apieoro at sustoatare: hoe «a tait Honorius, munen mm qusmtitmom novam, de qua naqns βatre nsqas suo datait, «t hdo rutinas quasi fautor hasratioonun concilia hactenus locata fuerant; et proptar haao quae habitas tat. Bt quia inxtaaaaotissisu βatri receptem •tiooam majora dimidia in ŏrient oriri, et βn proverbium, qui vocitatam noa dsfandit, quasi op- ŧnioni quorumdam haereticorum oauuho evaueeoere, βprime· videtur, qai errorem aoa impsdit, quasi suf- si do duplio» operatione in Christo loqueretur. Sed fragari «rori vidater; ideo tamquam haereticus «t Honorine, qui ad silentium ħortatu eet caper «a re, queri ħaaretieu damnatus tat in concilio. Sed con- tamen exprsase dicit, duae asse in Christo ħatur cilium illud oemtmenioam omnem virtutem oeoameni- ŏperante «t ŏperatrice ritatia habet ex confirmatione Romani pontifici·, qui optime distinguere stitit et non damnavit'tamquam

In concilio VI oecumenioo, inquit divus Tbomaa, haereticam et erroris aessrtorem, sed tamquam errori et ni fallor, in quinta actione, pronuntiata sunt verba faventem; quia «oilioet Honorius noa conata est pro cuiusdam haeretici Severi nomine, qui dicit ĕ ad- apoetolioo munere *tuo rectam* fidam defendere. Non mittere, Christum Verbum Dei operatum fuiare et di- conatus «st, hoc omisit: hic est sensus concilii oecume- vina et humana; quia aliter operabatur quando am- nici prout confirmatum est a Romano pontifice. bulabat, quando manducabat,, quando dormiebat; et aliter operabatur quando miracula eliciebat, mortuos Credo hoc satis esse pro facto laudato a reveren- ad vitam revocabat etc. §ed ille haereticus admittebat dissimo et clarissimo episcopo Rottenburgetui. Alia humanitatem, tamquam puram instrumentum, et di- quae in discursa a reverendissimis patribus dicta sunt, cebat non dicendas esse duas naturas operantes: B tangere nolo, «t iam dixi cur: ąui melior occasio rest „Nullo modo possum admittere duas in Christo na- offeret od omnia tractanda. turas operantes vel operatrices." Et inquit divus Thomas' hanc esse veram tesseram ad distinguendum haereticos a catholice sentientibus; quia certe si sermo sit de operatione, in Christo *aliud* et *aliud* est: operatio autem tribuitur uni eidemque supposito vel personae. In Christo una est persona, duae eunt naturae: ratione personae, una est operatio, unum eat supposition operam, ratione naturarum sive principia *quo,* ut in scholia.dici solet, duo sunt principio quo operationum, vel duae naturae operantes et operatrices. Haec duo principia statuit summus pontifex Honorius: statuit unum esse Deum Verbum Dei, Filium Dei, omnis operantem, quasi principium *quod;* sed duo esse principia *quo* non expressis asseruit verbis, quia dixit verba haec grammatico relinquenda. Nullum ergo errorem expressit Honorius papa in sua epistola.

Sed si esset error, si erraaset, tamen numquid propter hunc errorem probari aliquid posset contra nostrum schéma? In illis epistolis Honorius papa nihil definit; dicit nihil oportere definiri, dicit rem non sese adhuc disputatam, nullas synodos ĕongregata esos super hac re. Porro qui dicit ** nolle definire, non oportere 'definire, quomodo dicemus ipsum definivisse? Immo quando de silentio loquitur, quando dicit et commendat Sergio, ut non dicatur neo una nec duplex operatio, non ponit praeceptum, sed hortetur, hortatur tantum: „Hortante vos, ut unius vel geminae novae vocis inductum operationis vocabulum aufugientes, tinum nobiacum Dominum lesum Christum filium Dei vivi, Deum verissimum f duabus naturis operatum, divinitus atque humanitus, fide orthodoxe «t unitote catholica praedicetis." Hortamur voa; quando agitur de definitione dogmatica, non dicitur hortamur, sed praecipimus; non «st ergo definitio fidei. Igitur quamvis ineseet aliqua haereris, quod non est, epistola vel duae epistolae Honorii non erant definitio fidei; atque ideo nihil omnino contre nostrum propositum schema.

At dicunt: sed concilium oecumenioum VI damnavit Honorium tamquam haereticum, et hanc damnationem etiam repetiit concilium VII et concilium VIII, et huic damnationi subscripeerunt Romani pontifices.

Vehun aliud «at non confiteri fidem, aliud set fidem negare. Qui negat fidem et scienter M eootumaciter negat, «st haaretiou·; qui non confitetur fidem' quando debet confiteri, certe violat praeceptum affirmativum, aed haereticus non eat. Tamquam supramue eccjariae magister, tamquam vicarios ffi% ri et succès ear macti Petri debebat certe veritatem penitus intro-

Credo hoc satis esse pro facto laudato a reverendissimo et clarissimo episcopo Rottenburgetui. Alia quae in discursa a reverendissimis patribus dicta sunt, tangere nolo, «t iam dixi cur: ąui melior occasio rest offeret od omnia tractanda.

Nunc de iis, quae dixi, omnino veniam peto ab eminentissimis pruridibus et ab eminentissiniis et/ reverendissimis patribus, et eorum iudicio omnia mea submitto.

Post relationem erchiepiscopi Caesaraugustani, ad ambonem successive vocati sunt eminentissimi ac reverendissimi domini ĕardinale archiepiscopus Prsgensis, archiepiscopus Burdigalensis, et archiepiscopus Vindobonensis, pro quo, quia adversa gutturis valetudine impediebatur, eius sermonem legit reverendissimus dominus episcopus Rottenbuigensis.

ORATIO

emineutietimi ac rrverasdisrimi *domini Friderici cor- . dinalit Srhwartenberg arehiepttcop, Prngentu'*·

Eminentissimi praesides, sminentisaimi ac reverendissimi βatre

Benedictus XIV in opere suo *de eynodo dioeeeeana* cardinalibus sanctae Romanae ecclesiae quia sunt sst»>

. 1 ffyls .CsrtiasBs Prsfsasb ŏoosaU praresbit ĕ libartato teqasadi airssmria ŧdn· la cooci Uo. et «snqaiitei «st ħsa Hbsrtat·· Mas qsodamsxxlo osarctatsa per ss, qase s seoaslli· tasmaridibse publicat· east. Casas· Ms lavaatigavit csr bar seba·· ta cite et prae resteris f dtansisas· vaeartt, st 14 a pres&tb ipbMasridib·» rspetso- 4·» ŧss Slxit, qaia propasita· ta testât ŧobs· 4e toeMa. M ŧelativa oSasrvatioMs * patHbsa expetitae. Bsiasswdi •bssrretisaw datas ta tebae; et Ueet psrpaad ex patritos, aasa alsstis· ia ŧ. M st qsiaqsa ta esa. M, decreto· ĕ Bssbao paatile· sntepresadsst caelata csasoeriat, stirea4u aihUMBiaa· va) srexbre sass qaod sdmbss latore· aaatsatb tait, pasthaMtb staVsgib Utere· pstre·, qai quid·· plsriaai rassro sont, st ia ««Ureris· spiaabsatsr. Greres dMfcaltatss is kac re partreetaada sessrrere: 1· quad siqntst opi ĕ pristas Baresai poettMs qsia prisa sUqsid da substs psasMtetta· Merit.' * |·ρtabili sare priaatas rstfoaa· abariai detain, . qsto priai dŧtat pataas ŏpiŧre· tearit. Promitti qsidaat ' ŧsastitatioa ĕ ipilcipto, asd pwiataiali vastat mb suf- fcsrs. ĕ asile lp<< mnitaii ptasbsri pssta Hio ŧat patribea sb ŧbs prapwsit ąua Ires· ttataa bas saqae ĕaootii sbttsasrtX, Statists· ŧebem ds Ms, st ĕiaidist stherea ds stsMa. Bt ds ta βestis· qatreboter qsod ia •sb laptabes ta amxta ĕselta ad «aptota astasias eaatta noasitta· Vaticana, slta.dtiatsr oaariliso ta me preptsr istliria· ŧtads earn; esd m Mu nos a·· aH ■edta ad taen· bsosrs· Bernasse aeriae prcesresda·. Ad bataeaadi ealsasstas rMsvvsnda· aiebat «st ĕ* b tgmies do Mderia, sal ii M dsri asqaaat, salte· Mqsad st riMflredin dectriaa· do «ptioepte. At preseriates ds ab ta sella· srealM.taada· ŧ■ decrete· da prtata, sM ħbit repsti at emdriaari vaüat * ąas ŧUs lea details ia ssedHa tesreat. Pta base reni» ad stas· nbroatis parta·, qsas ŧ da iaAIIMBtate ħeata tatita, st oae^ssetaa ta qeed iadtiHbUitee paatttaia prepmarvtar qsia prim pre Mall·· •lifta testa ĕ «setaM roglotirii· Addidit salta prones BMMritefeMB ββ ħei MMM dfadh si «ta Staret pista ta· «an vsl la sa - absatsts, ta iota psaaaaoM iad^MiM - taperia istisoas ta dtaao·

ſon čollateral· st ſwiirtots paf··, ui šo vocat A sanataa Barnard·, ꝑ* šfficias iaiangit: vTsosntur, ait, qaid ooraas Dao ssretisat **insure** apariro... nso peasant, «■» oalpsp aanaslireaa šnaa ratioare, aat ămbigui varia· šbdastaa proterrel " Tanta oocnminationia pondsre press··, in greriasiaan, qaaa aobia propctaitor, quasstiooa, wetsnrism assatu neo manta retinere, naqna earn alia verborum ambiguitate contegere volo. Oeoumenici pantar ratio concilii postulat omnino, ot patres metum aut favopem procul habentes, ea quae coram Deo vera ao salutaria existimaverint, ex •poatolico suo munere aperte proponant, et sacra fortitudine defendant.

Etenim tacere non possum, ultimis diebus et quidem extra conciliarem aulam plure accidisse, quae libertatem dicendi, sine qua conciliaris deliberatio nequit esse, coarctare, immo violentiam aliquam opinionibus inferre videntur; ao si res dogmaticae, de quarum definitione quaerimus et tractamus, definitae iam B fuerint et prorsus decisae. In publicis potissimum foliis et ephemeridibus homines ad episcopalem ordinem minime pertinentes, immo laici maxime, venerabiles non paucos huius synodi antistites, quorum rententire suis placitis adversari *astenuntnt'* vel autumarunt, liberalism! accusare, immo cum inimicis ecclesiae consociare ausi sunt, eo temeritatis progressi,

propter bosorsa ipafaa priisatù Petri. Porro reossaitat·· Ia se et abeolataa šallas ſe: qnaa esito hoe raodo seceaaaria mot sallo son tempore Sesooe peasant, et e ooatr· per XVIII saecula Roreaal poatiheea ău> ia robas Mai anetoritatea exercuerant absque alia rei ƀala totalUbae, et bao seqao eočissi aes šoarili generalia aliam viderant ſotaitioai ƀois •dendre necessitatem. Sed aeqae taberi aeoeaaitetent relativam ortam ſ indigentiia uivanalia ecclesiae et pecaliaribu temperem rationibaa. Siquidem ai pro aoaaallia episcopis et soattallis regitmlbaa huc todaitlo videtdr utilis otjisnaasaria, pro aliis o contra aeque neciaaaria neqne atilia eat. Neque h******* ortu eree **nae** primâtes magisteriam attingant, immo maximam ƀbiqn erga Petri cathedram devotionem apparere, quae quito» c devotio ai aliquutulure Me ot anne Immianitar, hoc ait ah ipea quaeetioM de qua nane agiter repetendam. Et inde evidena eare ueque tertii generis aeeeaaitstsm oecarrare, aiqaldem primatu agnitu Mt semper gain **airiraaria uqum** inMUbilites habita ait, et ri primatu aliqusato impetitu Mt inaquare occurrere in historiis qnod veter·· ad iaMlibilltetis praeconiam cosfSgerint. Bt qaod magia eat, videri sibi dixit, propositam dedaltionem non solem nihil čoaten ad honorem priautaa, rnd potire aina existimatinnem inter Ůete iausinaera. Primatem In **eeeMa** non dominationem et inperiem indicare, asd relationem tsatemmodd **diem** ad aUea qui recanto loco **sut**, et ƀatait inMUHlitate aoUns Romani poatidcia, primatem in estas dominii imperinm transire. Ð periculis etiam ſoqute set quae ia **hu** ƀelsitiu **oeourut**, ăttest praeeartim politice **mtotires** atatenm Italiae, Grereredae at Botemtea Traaaiii ad poeinlationee **qnu** * cretum triginta reptem patribsa ad ooecliium ſecte **aut at questio** haec praetermittere-, tor, ſ later ƀs patres alignes haberi Auetro-Bugarieoe, tienaaaica·. ƀtale tagtea,ƀallo Aawrieuoa etc.: horam čafretisa ana šre ƀan care ša to axigaa ƀart ehriƀta gragte, aai to qaaAragiata saqteai ſčiUioaib agatar, qaot Mete asat ‹Mas retae eoacreïltf. Dietere eare totaltteae· tiaao ſea ƀereari ad eoalrereata· Ia ſedatat ƀriampiu aaetoritati·; at aetsatare ait qato nares· revelaiieaee hodie ex Mee abeetatlerei priaelfto eriaatar, vi enise ƀa ostae etlare ia recta adreribl priadpibae ſallo ꝺ bsise■edi ƀriacipi ooavtlteate· -et ad qasreUbet abanlstisrei idea· rsrebvsadare, ana priatateai aolaa^ red pxistateai saa **eu** egtoeopto exhibsadare. Dtetere **an** ƀda base m·reaauio ƀiieolvead ꝺ čaitetate šreae et aagorae toUretdoe: at igseta **excitatu** Mare ait son ab ialreide «Nirei··, •ed ab aadeie, a daobaa telUa, **altatu** Panaria, **altetu** Bora·· pabHcatasa Kpiarepm aoa ab hia **dreudaoi** šp **am**, * ſeqaaad veetigia **Trideatiantu pateu** qai * aaa paaete qaasatteaibaa **sapmadeadu** osaaaaraat, ƀai propter·· par heo **illetu** honor taudaataa faoriu Addidit haae **ipou** qaaoatteau are aatia reatarere aaaa, at later ipree thoelogee, are parere haberi qai risa pro riva šoatr psopagasat et qatesre «x Beriptens tastereaiis at traditioate dwûaatte argaaua teatea Cendarit ahattoredu oreaire sb ƀilauitritealTlla «t are irepaa**retu** hsmaltstl i^m a ƀa ƀps ſ**aptt**

› IA.1III. eap.1, |7.

• Hoe vresbatere šre ƀea iateRsasm Mt * rtrengrephit

ut šo hssMticii st dtefotisti eivilis patron» st ip·» sanotaa sadis ƀatnotatoribo šimile praedicarent.

Eo descendere non possum, ut contre huiusmodi calumniae illibatam fidam unius «x congregatis praesulibus, intsassratam erga sancftu sedem devotionsni assaram vel datandam. Ssd liceat mihi dolorem attestari quo afficior, cum oooepicio huiusmodi accusationes rei inoriminationee fieri, et vel semel audiri ƀõtui quin concordi omnium publicae abominationi condemnarentur, eorumqus auctores, qui catholici sunt, sereris ſverbi coercerentur. Creterum ilſn cathoſico episcopos, qui lura ecclesiae et sanctae sedis aliis in locis fortissime contra invasores propugnarunt, ista minime movebunt, ut quod Deo et ecclesiae, veritati et iustitiae debent, minus candide dicant: comprobatio vero per quorum antistitum sententiam bono religionis et honori sanctae redis melius consultum fuerit, hae> comprobatio, inquam, ab historia rerum magistra sine dubio'exhibebitur.

Quod vero nunc in praesentem deliberationis materiam devenimus, quam venerabiles multi praesules iu hoc momento postulant, non pauci vero alio loco reservari exoptarunt, cui magis istud prae caeteris debemus? Timeo, reverendissimi patres,si primas tausas recolere et ad initia com motionis ascendere volueritpus, in eosden^quos paulo antel dixi viros incidamus, extnineor huic concilio, qui onm decreta čxoptat differri nimis viderent, ea urgentia et omnino necemaria proclamarunt: in ipeo enim, concilio aliter actum fhisse ipm testes sutthis. Oblatus nobir erat tractatus acceptissimus et pernecessarius de ecclesia: exponi eius naturam, finem, proprietates omhee gaudentes probavimus, in singula singuli quaedam adnotantes: per hanc enim rationem forma docendi habebatur, quae audientrei simul moveret et attraheret. 8ed adneetebatur solius primatus doctrina, omissis omnibus, quae ad episcoporum ordinem et munus pertinent; quae cum incompleta essent, fere omnes praesules qui adnotationes scripto exhibuerunt, fioetularunt ut post generalem doctrinam de ecclesia totius hierarchise catholicae ordo exponeretur; ut praeter primatum tamquam caput ecclesiae, etiam episcoporum apostolicae dignitatis successorum traderetur missio, dignitas et munus. Ite rei veritae iubere multis videbatur, ita suadebat communis in theologicis scholis et ipsis catechismis consuetudo ac usus, ita tota admirabilis catholicae ecclesiae institutio oculis appareret clarior cordibusque amabilior et suavior. Dissentientes tantum pauciasimos in adnotationibus videmus, unum in numero qui est 21, porro quinque patres in numero 66, qui decreta de summo **pontile** caeleris omnibus anteponenda consuerunt. Miror quod haec posterior sententia placuit, dimissis et posthabitis priorum sententiis, qui niv numero nec valore contemnendi fuerant.

1 Veroni, si nihilominus istud factum i«t. num exinde difficult» et fere impossibilitas tractandi de solo primaUi, omissis reeteris, sublata eet? Mansit certe et permagna «vt: ex fine videlicet omnis iqieratio incipit. Quis sapiens architectus de structura aedificii vel de ipeo fundamento quaerit, antequam animo fixum ratumque habeat, quid sit aedificaturus? Quomodo de primatu Pstri, de eius natura iunbusque sermo poterit institui, nisi prius vel saltem simul de ecclesia, huius fine et indole dogmatica detur expositio? Quomodo in genere aliquam partem huius divini aedificii definiemus, nisi totius aedificii praemiserimus considerationem et descriptionem?

Aseentitur mihi ipsum schema, quod prostat. In prooemio enim saltem lineamenta visa sunt necesaaria, unda et quid sit ista acclssia, de cuius primatu loquen-

« are. A Tat

dum veniat, et quit sit chareeter illitu domus, coitu fundanyntum divinus aiehitsctos potuerit Petram. Ecqui· vero «ibi peruudeut paucas istas linsss sufficere, ut rationem azpontot taratu quae aequantur?

Multo maior autem diffioeltas st vera impossibilitas exurgit uberius definiendi rationem primatu·, niai simul da episcoporum definiatur ƥotentat Quomodo de centro et apice, de summo praeside et capite aerino dogmaticae instituetur, niai caetera apostolatus membra, niai illi qui «imul «aerae hierarchies parte· eunt, considerentur? Organiamu· episcopatus unus est, modo utique inaequali a Christo institutus: aed quidquid de une parte statuitur, in' altera reflectitur; quod de capite definitur, simul id membra redundat. Iterum testem advoco schema propositum una cum relatione commissionis dogmaticae.nobis communicata, ubi fundamentum Pjtri dicitur reflectere ad fundainepta caeterorum apostolorum. Si Petrus eat pastop ovium et agnorum, jastoree etiam episcopi sunt: Petrus solvit B ligatque; utrumque apostolorum quoque esae edicitur: nulla ne inter utrumque relatio? Summi pontificis iurisdictio vocatur ordinaria et immediata; quomodo episcoporum ordinaria et,immediata jurisdictio cum eu concilietur? Haec quaestio num ab hoc looo aliena erit?

Quantum ex indiciis concludere licet, equidem nollem tractationem de episcoporum munere incerto luturo tempori reservari; etenim ex nunc definiendis et definitis cerno praeiudicium progigni futuris de eadem re definitionibus. In praesenti enim relatione episcopi non simpliciter, sed tantum quodam sensu apostolorum dicuntur successores, et omnis..eorum missio restringitur ad particularem dioeceeim, quam a summo pontifice accipiunt: haec vero ab apostolica traditione aliena sunt. Ast vero promittitur nobis ista altera constitutio de episcopis, quae loquetur de eorum iuribus, ut deputatio dogmatica nobis aseerit pagina 4 C (b *e* ·et quae declarabit eorum immediatam et ordinariam potestatem inyuias dioeceses, ut pagina 10 (11 c U)▪ Sed enimvero neque huius argumenti promissio, neque promissionis verbum sufficere nobis potest, qui textu, qui decreto, qui formula indigemus, ut cum praesenti textu decreti et formula comparari valeat.

Capterum ei commissio dogmatica hanc promissionem nobis ÿxhibet; in prooemio tamen nostri schematis non invenimus nisi annuntiationem doctrinae de primatu. Quo tandem tempore promissio isthaec impleri poterit; quaenam ne dicam securitas, sed quae sfiei certitudo praeberi potest? Concilium hoc quod propediem prorogandum esse dicitur, brevi tempore iterum congregatum iri? Cogitetis quaeso, reverendissimi patres, qualem fructum, quae dtcreta mundus catholicus a concilio sit accepturus? inceptum et dirni- 1 diatum decretum de.fide, inceptum et dimidiatum de D ecclesia, de summo inquam pontifice, praetermisso organismo ecclesiae, omissa hiérarchie catholica. Frequens iam in noetris terris huius concilii calumnia est: non propter ecclesiam haberi, sed ecclesiam voluti medium adhiberi ad maiorem curiae Romanae honorem. Ad hss calumnias refutandas quodnam aptum remedium reportabimus?

Hino mea sententia eo redit, ut praesens schema, «i non doctrina de. ecclesia in genere, ad minimum saltem doctrina de episcopis augeatur et compleatur. Quoadusque id factum fuerit, decretum de primatu non feratur, aut si ferendum sit, nihil edatur nisi quod a generalibus synodis iam definitum fuerit Quod si in praedictis desideranda et restituenda censui quae ablata sunt, converto me ad «Iteram schematis . partem, quae seriua adjecta mihi eodem modo oomplenda, d Ma auferenda, videtur, ad eaput de infallihilitala.

Namo «et qui in boo sacro concilii Vaticani oonsssn expoaitiooem dogmaticam de natare st munera sarreeannt·» ecdssiae sos osasesrit maxime necessariam et salutarem; neu» qui neget ad hanc expolitionem infallibilitatem quoque pertinere, qua errare in *ftde numquam potest, non passivam sed activam intalligo infallibilitatetn, qua magisterium Petri divinum apostobeum munitum praesidium possidet sive in conciliis collectum, sive prout consensus bebetur episcoporum per mundum dispersorum. Nemo denique est, qui diffiteatur Petri primatum etiam ad doctrinam salutis extendi; in qua custodienda et declaranda ipse praesidet, regit ecclesiam, et confirmat fratres. Sed hunc primatum si confitemur, non simul infallibilitatem eius, quando absque episcopatu definit, recipimus: hoc vero in schemate proposito aperte oontinetur.

Equidem hunc aeneum decreti mitigando nomine deputations nobis declaratum fuit non agi de absoluta, non de personali, non de solius pontificis infallibilitate; sed de relativa tantum, de gratia quadam muneris, quod in ecclesia exercet. Vellem, ut ista et plura alia quoque in schemate clare habeantur, non in benigniori tantum ĕ*plication Schema nobis propositum abAlute sonat; et vere provocamur, ut omisso totius aposBolatus magisterio, nihil dicentes de ecclesiae intrinseca et necessaria infallibilitate, eam solam, quae in Romano pontifice est, definiamus. Si umquam in hoc capite particularis esset et discerpta tractatio, non poterit non mira videri. Quomodo, quaeso, in istum nodum incidimus? necessitas, dicitur. Necessarium vocatur a plurimis huius synodi venerabilibus patribus, ut tandem omnis incertitude praecluditor, et ut dogma quod ab omnibus catholicis exoptatur et expectatur, forti tandem declaratione definiatur. Rogo vos, reverendissimi patres, ut quoniam non psftici antistites aliter sentiunt, hanc necessitatem mecuni aliquanto attentius velitis considerare.

Necessitas ista adseri potest: Ie in se vel absolute; 2° iuxta praesente indigentias et temporis rationes; aut saltem 3 propter honorem ipsius primatus Petri.

Ad primum non credo aliquem esse in hoc illustri coetu, qui necessitatem huius definitionis in se vel absolute defendere velit; quae enim absolute necessaria sunt, nullo tempore deesse possunt. Plus octodecim saeculis vivit Petrus in suoceseoribus suis, et innumerabilibus decretis summi pontifices suam in rebus fidei auctoritatem exercuerunt, et definitio characteris infallibilis horum eloquiorum nostris adhuc diebus movetur: si ista definitio in *se* requiretur, eam iamduduin teneremus. Sed plus mihi dicendum est. Etiam ecclesia quae' certissime infallibilitate gaudet, etiam concilia quae, adsistente Spiritu sancto, egerunt, numquam neoecearium piitarunt vel opportunum definire hanc suorum decretorum divinam auctoritatem: nullum oanonem, nullum decretum de hac re monstrat historia. Ecclesia nusquam, neque in concilio Tridentino, infallibilitatem suam contra haereticos etiam contumaces directe eloquuta est; quamvis non ignorarent patres, ab haereticis aperta fronte eam ipsam impugnari. Optime enim sciebant id indirecte fieri per quodeumque suum de fide decretum, editum cum ea persuasione, se esae concilium in Spiritu sancto legitime congregatum.

Ad secundum, non itaque supereat, nisi ut necessaria videatur definitio pontificiae infallibilitatis quoad praesentes et peculiares temporum rationes. Indigentiae certe fidelium et ipsius ecclesiae in diversis regionibus diversae sunt, et divers· sunt etiam iudicia

da partiouhrib·· rebus. Ergo atiam opinion·· de ista, cU qaa loquor, Mcaaaitat· food· diven·· «» pom inuno dahara fataor. Libentissim· agnosco et revsreotia· bonora pramjbor ssntsntiam plurimorum in hoe cosseilio patnum qui dsfinitiooem banc proptar peculiar·· suarum ragiooun val dioeoeseoa ration·· argentan et nan«mriant oensect. Eamdam vero aequitatem at iustitiam rogo et a vaatra benignitate pro contrario iudirio ijjorum antistitum, qui hanc definitionem pro suis regionibus et dioecesibus causer· coguntur non necessariam, non utilem, non opportunam. Eam necessariam esse propter totius ecclesias indigentia· vel universale· omnium rationes, id diffiteri debeo, hoc nego.

An varo definitio conciliaris necessaria videtur propter haeresce contra primatus magisterium dominant» vel etiam exortas? Propter hanc enim rationem maxime celebrata novimus coincilia, ut Bellarminus dicit. Semper ecclnia adeo tanti fecit periculum novarum haeresum, ut non putaverit aliter posse resisti, quam si omnes vel certe multi principes ecclreiarum, coniunctis viribus et quasi agmine facto, irruerent in boet» fidei. Quando adorandum sanctissimae Trinitatis et Incarnationis mysterium per impia asserta Arii, Nretorii alioruihque ex caeteris sectis destrui et vitiari videbatur, verae fidei doctrina per concilia generalia et particularia defensa et sancita fuit ; pelagiam errores de gratia Christi, tam per episcopos et summum pontificem, quam per synodos oppugnati sunt. Quidquid medio aevo contra Christianam veritatem pullulavit erroris, adversarios habuit eceleeiae definientis canoAes; et quid Tridentina synodus egit, nisi quod protestantium commentis sartam teetamque opposuit catholicam fidem ? Ita contra lansenistas, contra Pistorienses actum.

Quandonam vero eccl»iam vidimus praeter istam necessitatem, fjussi immoderato proprio aestu promere dogmata, ve) dogmaticas cumulare definition»? Haeresim iam contra sedis apostolicae magisterium in rebus fidei non video. Insurgunt host» in sancti Petri cathedram quatenus res disciplinares ordinat, quatenus cum civili pot»tate tractat et convention» paciscitur ; sed dogmaticum campum liberum ultro concedunt. In ipso gremio ecclesiae ubi sunt filii degeneres, qui auctoritatem docentis pontificie spernant, qui eius decretis se non subiiciant, qui ad futurum aliquod concilium appellent ?

Repetite, patres reverendissimi, saecula eceleeiae. Qua; quaeso, aetate in èccl«eia universalior erat obedientiae erga sedem apostolicam promptitudo? Qua aetate episcopatus, clerus, fidei» tanta devotione et reverentia pontificis vocem prosequebantur? Qua aetate proniori obtemperationis obsequio eius decreta colebantur, quam nostra? Quoti» vidimus vel legimus, viros doctos, quorum scripta reprobationem incurrerent, sese laudabiliter sublevisse ! Quoti» iam episcopis hisce reoentinimis temporibus ad supremam apostolatus cathedram confluxerunt, ut filialis obedientiae homagium universae christianitatis patri pramtarent ! Quanta pecuniarum subsidia ex omnibus terrae parties grato animo ad ped» eius deponebantur, ut onflpegimihis, quod pro communi salute humeris suis gestat, communibus quoque fulcimentis alleviaretur! Quae, quaeso, splendidiora non dico obedientiae sed filialis fiduciae documenta quaeruntur? Si apud host» fulmina vaticana timentur minus, certe fidelium amor est maior. Ecquid, nonne amor firmissimus duraturi obsequii eat pignus ? Devotus hic amor si recentSaimo tempore obnubilari videtur, in causa forsan ipaa illa infelicisuma quaestio «at, quam agitare cogimur; quas ante aolationaoi paresse videtur

OMrom. aawaas» voeraa UL

fescunda maiorem, quas amorem convertero videtur in matum «f angustias animnrnm.

Ad tibiam hia respondisse mihi videor ad illorum opinionam, qui infallibilitatis doctrinam mu-sariam putant ad hooorsm primatus. Provocare utiqaa licet ad historiam, quae primatu· aactoritstam semper agnitam vidit. Infallibilitati· doctrinam requiri ab ea visum non fuit; varum etiam ubi dignitas primatu· a nefariis ausibus praetentorum saeculorum impugnata fuit, ad sam restituendam antecessores nostri numquam ad infallibilitati· praeconium confugerunt. Sciebant enim per excessum non minus peccari, quam per defectum.

Atque ut verum fatear, per propositam definitionem auferri potius primatum censeo, quam confirmari. Hoc celebre nomen pontificiae dignitatis inditum fuit, ut primatus in ecclesia dicatur non dominatus, non regnum, non imperium. Primatus primum designat, non unicum ; alios simul innuit, qui secundo loco sunt. Quod si per infallibilitatem solns pontifex inviolabilia decreta fidei promere potest, quin secundarii pastores requirantur; primatus esse deeinit gt transit in solius dominii imperium. Istud vero quanta fidelium animarum pericula aeeumferat praesertim in regionibus ultra montes, plur» antistit» sentiunt, et quidem ratione illarum regionum quae provinciam Bobemiae constituunt, cogo' expresse dicere.

Non tantum in Italia fervet febricitantis nationalism! ignis; quis non videt (lermanicas aeque ac Slavicas gentre eodem igne esse correptas? Ac certo periculosum est fomitem sugere, vel igni alimenta praestare. Dubio caret per definitionem infallibilitatis multis ecclreiae inimicis opportuna arma offerri et praesidia. In Bohemia pristinum Ilusitismum etiam in re religiosa invehere, jopidum maxime ab unitatis centro divellere, et nalionajem, quam vocant, ecclesiam constituere gestiunt, sanctam sedem odiosam populo reddere, eique persuadere conantur, Bohemioae nationis libertatem et salutem politico-religiosam nonnisi rupto cum sede Romana unionis vinculo esse acquirendam.

Nulli profecto 1 tbio subret, hoece seductores ex definitione infallibilitatis aptireiniam occasionem hacturos esse, ut quasi insatiabilem Romanae curiae dominandi cupiditatem, quae nec a novis dogmatibus abhorreat, tndorent», incautam plebem eo certius in schisma et hacresim immergant. Ne hoc periculum augeatur, ne ecelreiae ac sanctae sedis defensio, quae nobis episcopis incumbit, in immensum reddatur difficilior, iam ante concilium Vaticanum una eum episcopis meis suffraganeis, et nostrum votum et multorum virorum, fide ac doctrina pra»tantium, dreiderium exprereimtu, ne concilium infallibilitati quaestionem pertractet aut definiat '.

Corda fidelium exinde turbatum iri vidimus, quasi nunc demum fundamentum fidei stabiliendum enet : infidel» vero novam calumniarum materiam lucraturos esse. Pastoralis cura officium mihi iniungit, ut idem praesentissimum periculum in hoc conciliari consemu coram omnibus patribus iterato et publice commemorem, ne numerosae immortal» animae naufragio fidei exponantur. Faxit Deus, ne studium honorandi Petri cathedram in Bohemias fin» scintillam coniiciat ingentis incendii, cuius flammis extinguendis me saltem imperem sentio!

Insuper vero cum concilium iam convocatum est, centum et triginta reptem concilii patres, interlues non tantum auetro-hungarici, sed germani, amerioani, oriental», angli, galli, itali petitionem exhibuerant,

1 VM· salsa, t. XUX, SoL«Mn.

ut a quaestione mÀUibilitatis solita .pontifiai· ab- A simi· retionibta. Doctrina· theologorum am can-
Minaretur '.Num mm illis expresse sufficienti no- redimus, cui vero alii^M non pnnoi neo ninne gtwu
mento carebant, eum tractationem et definitionem advertantur nedum in Gennenio M Anetria, asd etiam
istam eois gregibus oeneuerunt non nonam rieni, immo in Gallia, ia Anglia, ia America: tam tactas biblici
nocivam? Cartiasime non de «igne portione ovilis cum traditionis documenta a «atholim diversam intsr-
Christi hanc sollicitudinem eiprsmraat; numeras prstatiooêhi habent Asseritur quidem oontrarium:
enim animarum quas regunt, magnam omnium catbo- sed deleri non possunt soripta.es. patrum; expungi
liooram partam efficit: ascendit enim ad quadraginta non possunt *e* bibliothecis theologorum antiquorum et
septam milliones. Ecqma contendere audebit, hoc anti- reoentioram libri, qui alias explicationes tenuerunt;
stitae indigentias aut poriqula suorum fidelium falso illae denique difficultates, qum historia omnino et
iudinmm, vti nqn satis perspexisse, vel omnino non corte obiicit, sufficienti solutione adhuc indigent.
ħUicit M OOOffiMtttMBt eunioMN? Propter unam rerentiorum scholam non sunt negligen-
dac caeterae et antiquiores.

Sed audio tirera nessemriim mm definitionem, : Nuper prae manibus habui librum-: *ln»li4»tKme»*
ut auctoritas in eoosetata «tafinnatar, quae ubivis *de loci» theologici»* Romae cum permissione superio-
vacillat Dicunt, in praesentio tM semmMinns rum anno 1771 impressu, quae itaque in scholis ro-
ubi^ingenia huc illuc fluctuant, ubi ontiMMbtoOpinio- manis tradebantur: ubi infauibilitas ecclesiae de solo
num subiectivismo. ferantur, eiininuipera db tpti00 su- cooMusu episcoporum cum edneta Sede, M non de pilo
quiri, ut petra auctoritatis M obedisntiaa MMtaitan * pontifice assentur: et haec multiplicari possunt. In
«blemniter stabiliatur. Principii huius nooemittiti mi- eatochismis nostris, in institutione redeuntium ad fi-
aime adversor, immo ementior: ut quaeso, reveren- dem idem huc usque habuimus et tenuimus. Atque
diasimi patres, nullane auctoritas in ecclesia ast praeter haec omnia nunc infirma et infecta erant, corrigenda
aedem apoetolicam? Quod si utique firmanda auctori-, omnino? Id vero ex definitione sequetur. Qui non
tu est, firmetur tota universalis et sicut revera in assentiunt patres, et eseentire ex suarum ecclesiarum
ecclesia Christi apparet et agit, id est *primatu»* rura traditione non possunt, adigendi sunr, ut quod hu<
epitmpi» Aut qndenMh illa contra rsgaÿet domina- usque libere aut professi aut non professi sunt dimit-
tores insurrectio? Nonne ex protestantismo e quo tebtee, novam liane definitionem recipiant tamquam
partum est illud falsissimum principwm, quo prin- professionem universalis ecclesiae, sive semper sivi-
cipibus absolutum dominandi ius et etiam l^i rebus ubique sive apud omnes traditam traditionem, atque
sacris adacri^ebetur? Postquam auctoritas civilis in etiam Suarum eix-lraiarum quarum professio certe mi-
despotismuni conversa fuit, populi suorum lurium, nims fuit? His itaque imponitur lugum, quod sinceri
qube medio catholico aevo univeraali consensu agnita tati repugnat. Similis forsan erit conditio'aliorum
fuerunt, reordati sunt, et postmodum in alteram par- plurimorum antistitum si a definitione abstineatur'
tem erraverunt excessibus: abyssus enim abyssum in- minime quidem. Qui enim infallibilitati tamquam cer-
vocat. Caveamus ne similia in sancta ecclesia experiri tae ventati adhaerent, eamdem sententiam suam li-
ivgamuf. bere tenebunt, praedicabunt, defendent iiKpwteruni

Astargumentum denique aliud proferri videmus: quae, et recte quidem, ceu theologice et. grevig opinio
quaestio haec tamen mota est, ergo solvi debet; in in- C ab omnibus conceditur cum hoc solo et sapienti dis-
numeris scriptis ventilatur; ephemerides eodem plenae crimine, quod non liceat eoi. qui secus sentiunt, taiii^'
suqt: ubivis terrarum discutitur; fideles Bponsionetn quam degeneres a fide, vel exules a veritate cathphti
concilii expectant: ergo respondeatur necease «t; id condemnare. Hinc necrasarlum^prorsus existi^fi. u:
postulat concilii honor et dignitas. infallibilitas ecclesiae non in solo capite, sed luxta

Sed quomodo id sequatur nescire me fateor. Quee- solitam huc usque fidei confessionem in toto magi-
rer^ nolo unde haec commotio animorum, quae revera sterio Petri apostolico collocare. Atque ita reforman-
egistit, originem trahat. Non inimici ecclesiae istas dum ease schema propositum censeo, et ut eneco- (
aquas turbdierurit, sed ab amicis, a domesticis nostris tiat*is oro.*
factum initiunh esse Movimus. Nota folia periodica, Caeteram peculiares aliquas observationes,'•quar
alterum ParisiishuMrum Rftmae publicatum ⁋ ignem mihi necessariae videntur, in speciali discussione\x- y
itPensum in flagrantisst^k flammam exsufflа- pendendas mihi reserved.
verant. 'An decus concilii ei^Kb hia moveri? Utrum
illorum foliorum, ùtrum lAicorum vol sacerdotum, utut ORATIO
piiasimi sint, an vero epiacoporqg^eM in decernendis «urinen*tissimi ac rererendiuimi domini Francuc,*
convenire et iudicare? Patrum Tridsntinorum exem- *cardinali» Donnet archiepitcopi Bttrdigalenti»*
plum. intueamur. Nonne acerrima diMuraio eiqt do
modo et tempore, quo Adamus primam gratiam crsa- Eminentissimt praesides, nec non emiuentireimi
toris acceperit? Nonne de modo actualis gtetiae, de D et reverendissimi patrer
epieooporym iure immediato aut mediato M de aliis Denuo hunc ambonem tam eloqueqtia tum scien-
amplae contrAetaiae erant? t|men sapientius iudica- tia eminentisaimi cardinalis archiepiscopi Pragensis
rqnt poires a definitione abstinere. Num honor ipsius rutilantem aeoendere non dubito: <mm animi fervor,
Tridentini iitminutue inde fuit, M non potius ad- persuaaioais robur, fidei imperium, mea erga segetem
auctus, eo quod omnes luculenter viderint venerabiles Sedem devotio, totius praeterea, quantum ipse intelli-
prareules ad praematuram vel non naoqesariam defi- gere r~vi··", ecclesiae bonum me ad silentium abrum-
nitionem ee trahi passos non fuisse? pendum impulerint.

Immaturam voro esse quaestionem M Ibeologice Quotquot mq-agnoscitis, eminentissimi et reveren-
nondum satia eliquatam omnino asserere cogqr. Di-
versas in medio nostrum conspicio asntsntiaa plurimi
et ipsa Deputatio dogmatice, ut ex rejetions patet, de
quaestione iam oerttaimi eunt; iam rem tamqqam
fidbi caput considerant M ab omnibus catholicis agno-
sci et doceri asseverant: sod negemus id ax grans-

› Aiganeutan: »0sH. Budigalaaris stassress se ia en-
sibus submit! ı*χH, M anbemai Mso ssenitisii at saaa
Suaseas SoeinSas tnttasntan protavot tara Mm ;satiirlss
WbUMltiata. tippestonaas lame mapnarisai aslaMmsn
bsa» rasa, re emarasamramnaxiraegeatasBseptureu Vsasn
qrasdM Umsren «sse, val «x sa paisse qae< swilssis ara msn
team sosMsa stt, sel Aivtos as sapstaetaraM felaxa vivft.
Osetata regaaia patres M «sam tainias te giavisrina bae
qaaratam Mettants ssatsatam ⁋istarent.

ı Has «nstalsttiau estlbeatUf «4 «aleam t U, STT-Mı
' Allata ai sphsrastMre HMemv at CtaBA eotatan.

diasimi patrem head dubio· durarim, pateat tertifiieii A eram, pe ■ epterapata fratre appellat Deotoe

tot renostis, qraenam aetate rata, habitas, qaaova animi indotoi mai rat. Bgo quittera ■ ša qui animcram aaeaatdiara maxima fariar-, at nihil fsrvidrâa a Dao pate, quam anteeam in. oharitate psrteeta •cram omnium, qui aab «ettem vexillo aaatdam ttefatdara canram dabrat. St tamaa si hodis a aapiratia veatra enixa poetato, at ad ambages, raptiraes, atque commente omnia profliganda do ia maximi praderia, dilucide, rantratialiter no definitive pronoaMtm, roe obsecro ut me frtternae unirai· stadium remwise· non arbitremini, rad oonaciratia· audiiraa vocem et veritati· catholicae in perirato, ut arbitror, poeitee •cosh·· tyrannidum.

Non mihi man· art, «niiwntiaumi ac lovermidirami patri·, hio hodie proponere theologicam tbram praitiuaque discutere; nam eu quo de infallibilitate ■umtni pontifici· disputatio exorta eat, qui· «dicere valet quot quantosque obiertiouum agger·· everterim B (minui valide) atque contriverim! Postquam ebrirtiana· traditioni· thesaure» et hodiernus eooteriaa ^sensus luce, qua patet, clarior revelatus est; iam unusquisque vestrum suam alta mente repositam gerit sententiam: adeo ut ai qua fortasse reformanda sit, boo iam non a meae argumentationis efficacitate, sed a divinae gratiae virtute sit expectandum.

Hoc unum dixerim, si nempe poet tot saeculorum cursum pontificalis auctoritas sibimetipsi tribuere potest, universa concedente eoclesia, inerrantia· privilegium fundamento destitutum, nfaum aat de, promissione Domini nostri 1ère Christi dicentis1: *Eoee ego wbiuntm im omtubtu dubtu* usque od ooniummafiouem soneuli. Corani Deo st hominibus, coram caelesti curia et augusto boo oecumenico consessu, prope •olium Pii pontificis maximi et apostoli Petri sepulchrum debitor sum fidei meae et meorum in Burdigalensi sede dioecesanorum, immo fidelibus pastorali c meae curse commissis, neo non clero dilectissimo qui mecum collaborat in evangelio, debitor sum ut exaltem quasi tubam vocem meam, indicem et testimonium absolutissimi assensus, quo doctrinam de summi pontificia infallibilitate amplector ac profiteor.

Nec me fugiunt, quotquot undequaque hanc doctrinam appetiverunt, obiectioue·: red contigit, verum fateor,'ut nedum fidem meem non concuterent, sed etiam confirmarent. Schemati itaque proposito quoad doctrina et expositioni lucidissimae dilectissimi et doctissimi comprovincialis et suffraganei mei episcopi Pictevieosis, qui ut dignus. Hilarii magni successor et aemulus inter nos nuper locutus est, plenissime assentiens ad solam opportunité!em defendendam •e^ouvertunt verba mea. Tantum deprecor omnes, quot contradicere compellor, at inter hos Divionensem episcopum qui 32 abhinc annis de ecclesia universali et de sua dioecesi benemeritus est, quique mihi a D diuturno t^feiore amirimimus est, ut, salva affectione, banc quaestione omni, qua polleo, libertate mihi praedicare inqulgeant.

In primis, reverendissimi patres, definitionem infallibilitetis somni pontificis exposco, quia hanc universa ecclesia exposcit. Oculos circumquaque vertens quid intueor? Super humanas res in sublimi collocatum vertice pontificem intueor, quem Deos mirabili providentia suae ecolesiqe concessit, cuius desiderium et spes nullam Habere apud nos dubitationem potest; eo paelioa cuncte videt, quo exMaiorem locum obtinens omnia, ut ait Borauetiue, circumspicit: ipsi debetur «t, quidquid tandem * urimus, ipsi conceditur plenior supernorum luminum effusio quam ětas cireuaaqaaqas vertent (ero teqrie, emitte plan quae raihi non appareat nasaraaria) quid inrapar iatasorf 8exnrato» et arapbra apimopos indice· fidri; nae potieram tante· ooncilii partam eos «m durarim, qaia immo eo» materiam rivantem « immortalem praedicabo. lati eant angeli qui ab oriente et ooeidmte veoaruat, nt remotiorum lacu Chriati proviariaram teatimomum afferant, « ohrtetianara de infallibilitate pontifici· traditionem profiteatur, at raoptatam definitionem voti· omaibas efflagitant. Inter am nonnulli inveniuntur (aperte dicam), quorum hoc da re panuaaio at proftraio miam aequa habita eat

Hio oeemio prssbstur, aamqoe hbratiraim· arripio, appellandi honori· causa epsscopos miauraum et vicario· «postulions, eiaqaa meritam laudem persolvendi. Nonnulli inter istos catenis constricti, plura· persecutione exagitati mortem ipmm proxime coh- «pexerant, omne· denique pro lera Christo labora· et angustia· paeu aunt. Numquid propterea tertian»- šum eorum prra nostro parvi ducendum diosmus! 8i eorum curas commisso populo tributum sanguin» saeps martjtrio persolvunt, numquid eorum vote minos merentur V neutiquam haec excogitaverit quisquam. Ego quidem ora pomum, quin exclamem de omnibus, qui hio adstant, apostolisl: I ue «lerfioms srt iste, ut *portet* nomen mram coram *gentil* vel ětiam Quam špecio pedes eranqe/iasw/ium penem, etwÿelûoutùan bona.

Adhuc circumspicio et quotquot de ecclesia eunt fide illustrati, oharitete fervidi, omnigenisque exercitatKwibus pietatis addicti, omnes uno ore definitionem de pontificis infallibilitate exposcunt. Clerus catholicus qui in sinu populorum vivit, quique fide- l>um vota rtudinque dignoscit; omnes filii Dri quorum devotes preces et moramentorum manna pabulum est, qui per silentii et orationis studium continua cum Deo communicatione tenentur; sueras denique virgines, quarum cogitatio e solitudinis mrraMi Romam advolat, ut veneratione et obsequio circa pontificium solium incurvetur, qqines petunt et proeeoutem tantis votis definitiooen^ expectant. Et quisnam dubitet huiusmodi animorum ardorem et motum voluti ftotitium erae, alia nimirum ex causa, non vero a divina operatione excitatum? Minime vero. Ne quidem unus est, si ex animo verba proferat, qui non fateatur: *Digito» Dei ert Eic.*

Fides de infallibilitate pontificis in ecclesiae sinu reposita est; et si ecclesia quasi parturiens hodie clamat, ex hoc fit ex quo germen extitit divina operatione foecundum, et revelata veritas in lucem prodire gestit et ad dogmatis vitam pepemre. Nec me latet adversus haec desideria iam contraria quanlam vqts percrebuisse: red ne timeamus, reverendissimi pa^o. Ecclesia enim non sst societas penitus humana aut humanis innixa momentis; eat itnmo aocietas divina superno vivens influxu, cuius quidem eximia prudentia haud temere appetit omne periculi genus: sed cum de regno suo, quod eri regnum Christi, agitur, mr trepidare novit, ne· de supsrno Spiritus sancti auxilio diffidere. Longe sit ergo a me non satis chriatianus ille timor, qui erga Sapientiam Dei diffidentiam implicat. Et ai tamen quis episcopali nostra sollicitudine dignus, ob suam bonam voluntatem et praesertim ob suam bonam fidem anceps hodie haeret. nolite timere, dicam adhuc, nolite timere; mox šuavi sima Dei gratia allectas experietur, quod veritas Domini vim habet, qua non ligat sed liberat Hesc *in* veritas, q··· salvabit noa.

i ta X it

1 MaMh.XXVni.BA

Agit» dam, «mûwntimimi «c reveraadiaaiau pa- A ir»», par nation» mooefidaaa faspraeoratqAr obtestar, per catholici nomini» honorem, per debitam doetoriboa elapsi tampons revorentiam, per aanataa boa» Bornante eooleaiae intemeratam don», quam nonnulli relut mendaeii aohoJam exhibent (omnm foteor fratrehio praecento» e»m oatholiooe, eme sancta· aedi addicto» quoueque eem pornant). Dictum ergo art notaram «cdaeiam eee» voluti mendacii scholam : ergo calumniari hano doctam, hanc mactam, hanc optimam matrum non eruboorunt. Digni eunt.... Macio quid cent, ocio ubi sint, illo» oognoaco, in oratioaibus quas ad coelum faciam accendere toti» diebuo, illo» promente» habeo : haec vindicta nobis omnibus eet permissa.

Non meo tantum aed et omnium episcoporum nomine qui huc convolarunt, ut inexpugnabili muro vicarium Christi ambiant^ nomine denique praeteritae totius futureeqoe aetati» precor, ut certissima «t inconcussa de infallibilitate pontificis doctrina prout in schemate nostro proponitur, et eo sensu quo tam lucide ab illustrinimo archiepiscopo Meohlinieus in ultima congregatione fuit exposita, scilicet de infallibilitate nec pereonali n»c separata nec absoluta, iuxta seotentiam Bellarmibi qui ait definitiones de fide praecipue pendent ex traditione apostolica et consensu ecclesiarum, tamquam veritas catholica et fidei dogma iam iam definiatur et sit.

Ego homine» novi, ego Galliam nostram novi ; ego patriam aeque ac alius quilibet diligo et fore confidentiiaime odstruo, ut decretum vestrum omni, qua par est reverentia et obsequio excipiatur : illi tantum insurgent, qui totum ordinem supernaturalem negant. Quod ad oaeteros attinet, ecclesiam norunt qualem quantamque eam constituerit Dominus Iasus Christus ab initio. Vix definitione vestra audita, vocem Dei agnoscent et acquiescent; unoque ore confitebuntur ecclesiam iure optimo hanc doctrinam profiteri, quae C in revelationis teaaera continetur, quaeque propterea societatis quoque humanae conservationem el profectum mirabilem in modum iuvare potest.

Caeterum, et hic finem dicendi faciam, in mundo pene omnia dissolvi et concidere cernimus. Debet ecclesia, prout eius constitutio fert, unitati» suae vinculum arctius in dies singulos constringere, eicque suimetipsius consulet existentiae, atque sub'inspiratione supremi magisterii, id ret infallibilis summi pontificatus, opus suum redemptionis et salutis ipsa prosequetur. Ego igitur, eminentissimi et reverendissimi patres, summo cordis desiderio et animi ardore, vestrum quod mox proferetis ihfallibile iudicium experto. Quidquid indicaveritis, ent supreme, infallibiliter et opportune indicatum; et definitae veritatis gloria erit ad semetipeam illos trahere, qui eam recta conscientia et corde bono inopportunam dixerunt, ut in hesterna diacuaaiqn· audivimus. D

Quod ai forte potuit mea vox non determinare quidem (hoc enim Spiritus sancti eet, et vocem eius audis et nescis unde veniat, quia non venit de me. sed de Spiritu sancto), sed vel minimum excitare suffragia vestra, boo. erit mihi altissimus honor, haec maxima consolatio vitae tot abhinc annis studio, culturae et dilectioni animarum deditae, haec est insperata diuturni mei episcopatus corona

ORATIO

cmmea/issimi or reverendissimi domini *lotepkt Othmari canUnalii Bauditr arehiepiteopi* ImdobonensMI.

Emineotieimi praesides, eminentissimi et reverendissimi praesules.

Lioeat mihil proferre oretioMm, quam emiMptiaoimm 'cardinali· d» Raanhor pertegendam mihi tradidit. Sie loquitur:

Constitutio dogenatica prima da enelmi» Christi et peimatum et infallibilitatem Bomani pontifici» Bontinrt; ac obeervation· gonetolee, quae faciendae videntur, omnm eadem orations oomprehaodare oportet. Magnum eet psoanm : «i quia nimium ducat, non contradico. Itaque etiamsi tria priore ecbemati» ce-**Emplam** dicendi materiam offerant, ad capiti» argumentum convertor; quod oum in ea gtuum sit, pro temporum nostrorum ratione peculiarem sollicitudinem et cautionem districte postulat.

Id agitur, ut sucosaorum «ancti Petri inerrantia in reboa fidei et morum populo chnstiuio tamquam a Deo revelata proponatur, et proinde qui eam non credant, fidei, Deo negatae rei declarentur. Definitione hac plurimis animabus, a Christo redemptis magna pararentur pericula, unde quamdiu βruden supersit dubium, eam ferre non licet ; atque concilii patribus sanctum sit oportet, omnem causam animo et laudibus et contumeliis superiore in timore Domini, qui corda videt, undequaque expendere. Id quantum horae unius spatio fieri potest pro viribus praestabo.

Ul autem rem in clariorem lucem vindicemus, videamus primum quacnani sint, in quibus de pontificia .docendi potestate universi nos prope sepulcrum sancti Petri congreget! unius mentis et eentantiae sumus. Nemo nostrum dubitat prout capite corpus, 'ita concilium oecumenicum summo pontifice indigere; et qualiscumque sit episcoporum congregatorum numerus, absque eo neque decretum, quod duhi tationem penitus excludat, de fide condi, neque legem ecclesiam universalem obligantem ferri poee

gcaartea fossatae est, st » perlcaH» exortis» doxit <i«e ex tedalliSM exrargareal. haec ait serio expcaileada, el si aoa larogtearta sad reali» spparoartet, protester rose » dedsitioee •battaads». Hae aaqae ait sb oaaita» credito» esae Ipea» Metata» MM IstUlMfatis caMaeta». eue este» et aliad saMaeta», aaape sala» Ba». postidea· propos! velle, aecesaaris» M pronos aeo eas», see expedire at aero» qaidplavalaU dlvteitae ravalsta· pnuaeribatar ddeUbon. Fidei dalaltloaes texta BeUansteua peadere preeeipoe ex treditfoae apoataUoa et eoeaeeso eccteciara», episcopos ladaMlaaler eoae iadioes ddei, M posita daftaitfoae tafSUibilUatix, «os a iadiefo taeate oaateo exelsdl. Vliqae tradi ia Scriptori» petasta» Petri st S0MSM01U· eia», atlqae sors» potestate» sapra»·· te pisas» eesa. at »<» tete.aaqsi «»»d ait iatellibtlis. aeres st la rota» «ose pertteaat ad potoatats» regiaiau poatita •b ossai errore i»»eai· dedaraadas astet. Kx tosta 7V «s Mrw, aibil coalei. «sia aoa o»ate sab petra iateUiguat Patra», add aoaaslH iateUiraat potias Petri dde». slii apostata aaivsrsos, alii ipsa» Christe». 81 hoe UdsUibUitetis doua» Petro st eaoeossoritas tics Dosdaas dedisset, swaoitect ds hoc «sate tdeta, aoqs» ». patras oaistatest id tacatare. At votâtes nhrirttaast ait ptartasi qaide» tatae Roaaste «tetostae d» Ite testtaiats», pigaas ta»ea ateolats sarta» ia entoetauu» snniidsre» esassasteas habeisss, st iste sanas» oeaMfltaUMs MOUMatasrate aastariteta» repetat»». Porro M saMMan» anotasttata» isnaisai, et eoMilta ipea proreos tesUU» reddi par eoa te <aa affar isdailtas evideattai»»» sata. Aagasttasta t»m»sm Cyprtaas» te qsaestioeo ea» ntiphpsi Bassasa poatMoa, «ead te re acantap, «as» te asilo pisoario «asili» tsHatosta tarai, ara ita certe loqvstaraa rt tapbaaa» petasata tafelHbitaa Looae» sate» III Caroli HMM IWteta dbdsM .ateit st patrita» 0U» (CteüoodeMMtesa) »e prasdtaaa vsl «M«aaro βtassufaa. Malte» te tiaditioae texta» assoiras, «as sdstral teteBiMtttas possit; «t tora taipeerare» «sibas prteata» evtedter val a»xi»s ooatare od psatilete» aaototitata» te tata poasad»», et etta» ad ■arata» rortitadlM» tataneate» sta teemattes. At te oartfadtee Mei divisas «r»w hic osse. NsaaaUs oli·» addidit te fasta illta « htatorte daraasptte sate diflosltatM dteaai tetaal. Da Asstrte» ooaditios» «ttaps tafsataa eat, M d» diSoaltetibM, «ate raparari debersat, ta te aa prteaseta, «as per iidaitinasa boae vidsrotar osodlte» ira Hii»aasiapeettees» te tsapirelia rage» adatroera. Oaaoiadebst tata·boae «nasttaam qsa» diligeattasta» «xparfaada» ãaan

Argiussets· : ,Osrd. Vtedohcaasiais safce te «sarto capite

orati» protecta fait ah ipimpi Rsttabsusta

Omani cattadram MMti Mtei sMoacaasua fidsi, quam **Ptta nta-** eat, firmitoenta· am «ta»· not; **unira·** pcopterea **raria·** rantsi **fai** d **fid· uoribepi** definition·· proasgta cuss **otadmlia** at magna fiduoia srripradas «■·, btqu· atiam oonatitutioaibt·· at mandatis, qua» summa· **pentifn** vi potestatis scdeeiam ragandi Urat, otaditntia datatur. Quaeritur autam num oaanino fieri naquaat, nt quia, **demto** pontificio da fid· teoritaaqus «dito, aliquid correction· dignum **era** renant, quin contra fidem peccat. Fieri uon poaae maior patrem ooncilii numera· naaarit: na autan ii» «aaantiar, probitant difficultate·, quibua solvendis huc usque impar fui.

Revelatio superna param nobis prodeant, ai fisri ponet ut ecclesia eam aliter, quam ab apoatolia aecepit, nobis communicaret. Firma igitur convictio «ocleaiam in deponto fidei ei concredito diapenaando neqne fallere neque falli pone, omnino neoeraria «et, B ut doctrinam aliquam tamquam a Deo revelatam amplectamur. Quapropter «anctu· Auguetinua optime dixit: ..Evangelic non crederem **nui** ecoleaiae me commoveret auctoritaa." Quatuor evangelia ut a Spiritu «ancto inspirata veneramur, quoniam ecclesiam in testimonio, quod de libris «acria perhibet, errare non posse confidimus. Haec eius Inerrantia debetur Spiritui sancto, cuius operatione efficitur ut, prout «anctus Irenaeus dicit, depoeitum fidei iuvenescatt et iuveneeeere faciat ipsum vas in quo eat. Ea autem Spiritus sancti operatio, cuius beneficio depositum fidei conservatur, agit iri omnes veritatis revelatae testee. Summi ergo momenti eet ut Christiani certissime sciant, quinam ii sint quos in testimonio i«to perhibendo Spiritus sancti assistentia ab <>mni errore immunes praestat. Hac de re habetur -ententia, ad quam amplectendam catholici universi conspirant.

De conciliorum oecumeoioorum auctoritate numquam inter catholicos controversia fuit. Diaceptatum nonnumquam est an synodus quaedam universalibus accensenda ait, non autem an, ai vere universalis, infallibilis iudex fuerit. Neque circa auctoritatem decretorum pontificiorum ab ecclesia acceptatorum catholici diseenserunt sive dissentiunt. Penuario haec catholicis omnibus communis per decem et octo saecula ad fidei puritatem et unitatem conservandam suffecit; eo magis iterum in posterum sufficiet. Longo temporum decursu poet innumera· pugna· et indefeaaos labores doctrina de mysteriis divinitus revelatis undequaque explicata et stabilita est, ita ut vix error emergat, de quo non liqueat eum veritati catholicae ecclesiarum consensu primum sancita· aperte refragari. Praeterea viae ferro stratae vaporibus auctae remotissimas regiones coniungunt, et sanctae aedi maximam praebent facilitatem, sententiam epiecoporum in sedibus suis manentium exquirere," »i causae arduae id poscere videantur.

Itaque necenarium non.est, ut de infallibilitatis ecclesiae subiecto fidelibus novum quidpiam tamquam divinitua revelatum praescribatur, neo ut id fiat expedit: definitioni fidei a sancta sade editae certitudo moralis adeat eam cum fidei deposito concordare, «t ipsam cum fiducia et reverentia accipere fidèles tenentur. Merito haec ei» obligatio abequa ulla cxqpptionis, qua· ooourrert poaait, mentione prasdicétûr; cum casus, quibus episcopi constitutionem pontificiam fidem attinentem licite declinaverint, rarissime «aeculis latantibu· oontigiaaent.. Pro praxi sunt quasi oon sint; pt autem in theoria statuenda eorum ratio habeatur, exigit veritas quae summa lex «et «oram, quae a ohristianis credenda sunt; «t tantam abeat ut

Um im*o m · **«te «à tara··** «tficaasa μ μ β- tar, ut potâaa augeatur. Si definitio pontificia par *at at* ataqaa eaussMU netaaue quanotaua^qua nata-

Mit» <pMOO|M MMfdlOMB M MBtMt

aan datant: nam advanae «an «amiptaidn fidam Duo MgKNBt· Si tqfr–n Mun dhetiBMMÜ poMÎbüitM μ - «ludantur, da spiaooporam aneaptatiopa **protinn** teesadum foret; andaaummua pontifes solea relinqueretur et privaretur confirmatiora, quas auctoritati eoae «x tot antistitum in toto orta catholico gragam Chriati paereatiun indicio conformi accederet.

Praeterea «pianpoe vi'murari· ani inditus fidsi •ra hucusque a nantira negatum eet; tametai non deaint qui vim vome explicatianibu· auis toiler· conantor. Attamen, aiunt, ultimi· hiace temporibu· accidit ut'infallibilitaa pontificia a multi» impugnaretur; igitur aolemni definitione atabilieada eat. Anerent··, id quod probandum eat, ceu ptobatnm aupponunt, pereocalam annuturum pontificum infallibditatem fidei dogma iam ease. At hoc a veritate discrepat, et eos qui alitef sentiunt vix tanquam haeretico· traducere, charitati christianae ooosonum uon est. An forsan haereri proximus era sanctus Antoninus, cuius festum ante paucos dies réeurrit?' Ipse autem, qui inter fideliaumo· sancti Thomae discipulo· numeratur, de summo pontifice ščripsit : ..Licet ut persona singularis ex motu proprio agens errare possit in fide, tamen utere čonsilio et requirens adiutorium univerealis ecclesiae, .Deo ordinante, qui dixit: *Ego rbgàoi* pro te, non potest errare :" his verbis concilii patras, qui a maiori numéro dinentiunt, ad unum otnraa paratissimi subscribunt Praeterea Innocentius XI duobus brevibus laudavit Bonuetii expositionem fidei catholicae, qua infallibilitatis doctrinam ad fidem non pertinere aseerit

Caeterum-viri catholici, qui in eadbm stant cum C sancto Antonino sententia, pro sua erga sanctam sedem reverentia infallibilitatis quaestionem inviti M nonnisi urgente necessitate aggressi sunt; quo factum est, ut cum ephemeridum articulis vobis, reverandi··simi patres, notissimis disceptatio de sanctas ssdia infallibilitate provocaretur, ex adversis primum inaur**g** -ent scriptores, qui in primatum ipsum impetum facerent, et calumnias multas contra sedem romanam proferrent. Protestantes plerique erant «t dicteriorum occssionem a diariis illis oblatam lutanter arripuerunt Sed quid boc ad catholicos sanctae sedi deditissimo·, qui doctrinam de veritatis revelatae tesaera in ecclesiarum consensione reposita cum ss. patribus profitentur, et eam retinendam ease autumant? Itaque infallibilitatis pontificiae definitio nulla ex parte necessaria est; et praeterea gravas ei difficultates obiicii antiqua regula, quam Bellarminus sequentibus exprimit verbi·: ..Definitiones fidei pendent praecipue ex traditione apostolic· et consensu ecclesiarum."

Reponet aliquis: atqui de, immaculata Virginia Conceptione qua· fidelibus a sanctiasimo patre credenda propoaita «st, sacrae litterae altum tenent silentium, et traditione· apoetolicae tacent. Non omnino tacent, nam ex antiquissimo tempore ecclesiae latina, grana atque eyriaca et ipsa aevo apoatolioo fundata, uno ore Deiparam ab omni peccati lata imthunem fui··· praedicaverunt. Sanctus Augustinus de sanctissima virgine Maria propter honorem Domini, nullam proreus, cum de peccatis agitur, haberi vult quaestionem. Si apud theologiae patre» invenire fuisset, Mariam peccatum originale prout reliqui Adami posteri contraxisse, tum Scotus nunquam de contrario asserendo cogitavisset. Quaestio igitur in «o verra-

1 taons· Maatoyies, .parte III, tlvto, «sp. t, 14.
• ta ed Tsta.; aM tes torn ❋» tatant

MMt· PlMtogMV ¶l-λ flMNptMMdt a» par *4M* fam mm» fa «MI «tefatoB «M, PMIX qiiiiaporam hw4»wfaiilhi arprtivit, *A •ausnti plums attmtatimat,* ip—setderma·ipopη-fam oorua» immasufatam VitgfaM «MNffaM fids ffa UMn, atqt» eoadigM MtM colere: mm fa— addiderant ifaoàa aihi fa «eût man, «t —— te sedes bac de re fagatatM definit—— fawAt Troc tentum aut quatuor dubia rpiaedam ■auifaetOiiint; di—rte ne alfa· qakfa· eontradixit, sa» Mltfaa-patar dMàrevjt immunitatem ab ansai jfaati Isba «anau proprio intelligvodam eeee.

Primat— sancto lfa(ro «—qua aueaateonbaa collatus in aaoria litteris «lara exprimitur: P—M *agâee* moi, paare —— a——, dixit Domina»; et oum patrita» tridantinia profitemur, pl—am ai «Mesiam unironaletn regendi potestatem Chrirto traditam asm. Non deeuot, qui Baseront potestatem pontificiam, quia «uprvms, ideo infallibüam ama. Art ab sceheia exulet adagium a vire aaçoulari, ingenii apiaodidi magia quam «didi et rarum eocieaiaAMnun parum periti: Qui nimia probat, nihil probst\8i potestas pontificia infallibilis—t quia auprema; atiam suprema dumtaxat eat quatenua infallibilia. Igitur aut in rotam ad potaatatam regimini· pertiiieMliua ab omni errore immunia declarando·, aut negandum aat quod summam ecdesM potaatatam habeat. Attamen Petro etiam dictum aat: Ta ea *Petnu, et taper* Mae petram nedifionfa *eedeeiam meam,* at theologi non pauci —severant hoc ipeo atiam inerrantia· donum ei collatum fufae; quia aina ao ecclesiae patra ease nequit.

In verbo divina interpretando ecclesia· patra· magni faciendi aunt non tantum proptpr sanctitatem et ingenium, aod atiam quia traditioni· apostolic— fonti multo nobis propinquiora· arant. Ipsi autem non omnes sub petra Petrum intelligendum «ese putant; longs plure» putant fidem, quam Petro» professus eat, designari, alii Christum, nonnulli apostolos universos. Neque sanctus Ambrosius et beo Magnus quando celeberrimum hunc textum axpUrant, Petrum sub petra intelligendum esse docent; etiam fidam, quam Petrus confessus est, ecclesiae fundamentum osse aaaerunt. Hoc etiam facit sanctus Augustinus, cuius insuper locus aat, quo omnes simul apoatok» petram ecclesiae fundamentalem —— dicit. Verumtamen tanti viri, oum vario modo Christi varba exponunt, non sibi contradicunt, sed «undem veritatem aaoundupi partas et relationes eius explicant. Petrus in patrem principaliter oonktitutu· eat, non eoius sutam et '· caeter» spostol» Mparatua, sad oum iis eoaiuaotus. Fidae in Christum filium Dri virum, euit» confession· Petrus fratres anteivit, inwpugMbil· fidei firmamentum est; omnnm varo aoclsriam per fidam st operam confirmandi vim tam Petrus quam reliqui apostoli a leau Christo habent, qui summo» angulari·^ lap» totiua fundamenti eat at erit

Cum igitur cathedra Petri institutionn divina centrum unitatis, et principale eodwiae fideique, cui innititur, fimdamentum sit accidere naquit ut experiatur quae eoolesia Ephesios perpessa eat ƀ spoatolo gentium triennali labore fundata et institut·, ao a discipulo quem Dominus dilexit ultra viginti annos edocta «t gubernata. Firmiter fideiib·· cunctis tenendum est fore, ut finem neque mundi cathedra Petri perduret, et Christus Dominus per snooaroores Petri fidem, quam Petrus «mfearas est illibatam oooaarvet. Inde consequitur eas sanctae, sedi» in fidei quaestionibus partes esse debere, ut impedire posait ns quidpiam ab apostolioa traditions absonum ohrirti-

rotam st» fahnaaqt Prortma p—uHari· Dei «M-■ssariia, qMm Patri —thedros ades— «anfidMas, piam arigat fidneiam, qna» μ μ η - pootifax da erodendi· d—arart, enro Petri fida ptane aOMaentiro, at eertMdiqs morali vim ooufarat qua· dubium da farto —eludat

Hia autem non dirimiturqmartio m quoti·· aummoa puntifai de fide ■—ribnsq— dsoretaaAdidsrit dubio lobum dare éda— art m Spirite» aaaati aloquiis rqfragari. Si Domino plaouissst macti Patri suco—•an· fafallibilm veritati· roveiataa terta» fidaiqua rodis— en—rit——, innumeri» profecto eontrov—aii· at animaram periculi· earn pr—reptafiüsssL Carte autem da tali beaignitatis divina· consilio fidata ita moniti fnfaste, ut aeno, qui fanas voluntatis east, de et> dubia· fuisset. Idoiroo fieri non poerot ut murti viri, quae traditionis apoatolicaa testas vaneramur, id —scirent, aut unquam omiserint fidelibus inculcare, m oootroverviis de fide tempua tererent, et quaerendo quam devitent viam sternerent: Pontificate potius Romanum alloqui adeant, et ab ao qua· vara sint discant Quamvis autem aaaculorum priorum Christiani,aedium apoatolicanun et praecipue ecclesiae Romanas de fida testimonia summi facerent, ipsi» tamen eooatabat raritatis revelata· pignus absoluta certum in ooneenrion· ecclesiarum haberi.

Ex universali et intima fac persuasione explicatur summa in fidei reta» auctoritas, quae conciliis oecoumenicis ab omnibus adiudioata eat. 8i pontificis Romani de fida moribuaque definitiones infallibiles eunt, verum —secutus eat cardinalis Orei cum diceret, conciliis oeeumeaicia opi» non fuiaee, et omnem hunc laborem (tous *cet traau* ') inutiliter in ecclesia excitatum esse. (Adnotof emtaealisss—— *auctor:* Noto frustra me conatum asse textum originarium inspicere, unde rasione gallica utendum erat; *demie proqaitar* Doctissimum virum (cardinalem Orsi) laudo, quod animi sui —tua candide panderit, et vana effugis dedignatu» fuerit. Quid autem de talia proferente es. patres iudicavisaent? Quid sanctus Gregorius Magnus, quatuor concilia oecumenica aiouti •vangelii libros veneratus? A partium studio alieni facile videbunt.

Bellanninum quod attinet, iia quae infallibilitatis defeoaores adducor· solant recensiti·, superaddit, concilia ideo quoque utilia e···, quoniam pontifice» infallibile· «■· non ocui·· admittunt Inter ■ patres non «et qui negat, fidei causas atiam conaausu ecclesiae dieperoM finiri poses; ooncilia vero oecumenica tamquam affinai faimnm «t pro re nata nanimarium oonaensm ia claram facem vindicandi medium omnes revenfanfar. Unde coram de conciliorum universalium anctoritate et neoeeitate erasa dare simul commonstrant, quod aocdssiarum eraeaussonam veritatis rovelatas timerem fabasrant; neque sancta sedes unquam reclamavit quataordebumntibrosasoulia,'quorum laboribus nota de Trinitate et Incarnation· fidos stabilita eat. Saepissima enuneiatam est ad irrefragabiles» fidai regulam ro—titiandam oonsenanm ecdesianim requiri; et pontifices mm ecadenuMiverunt sed eamdem poti— sententiam disertis verbis profassi anni. Inter dueeptatiooes et difficultates rerumque tam soolesiastMrum quam «vilium pericula, qu— fidei causa excitata sunt cunctis penuaaum mansbat ad gynodos

‘ fraess «A Telia

t B—s chee^veSie saMathssi i—lum art spiosspi Bebtafetargearia seaM—an partit—Ms.

«MttfàgMMhMi 4MB» MB f OBbMmIB MB IB O0MÈB Mmdt qui dtata: 1Λ qwd M itta··, mchstta « A4b^ÉNBB jpQBtlDBM KβBl^^BMHB· BBBB dB fida demuta aadem Mb·· piasstaat as qyaodi m- bmtmmûmm «s toto orbe collecta dafinitionas: ■ de vocitato divinita rovslata cartas aoe reddunL

CbtfMÙBB dt COMBMIOBM B0ßIo MHM BBMBÎtBfcB ranota Auguatinus aatn auam lirait N» tanturn eeaotum Cyprtaum «raewt, quad srravarit antequu> tm univanalis emlaeta iudieto stabilita tarit, •ad etiam ds ssipao dicitl: „Negua nos tala quid audaiKSia seserere, quate Stephanas tarit, niri «odsata eatholicae concordissima auctoritate firmati." Principium autem, mi huso ssssrta innititur, Ñi vorhi- explicat: „Sed nobis tutum eat, in «a non progredi aliqua temeritate sententia, qua· nullo in catholico regionali concilio coapta, nullo plenario terminata aunt: id autem fiducia aaoutua voci· asserere, quod in gubernatione Domini Dei matri Salvator» tau Christi univanalis ecclesiae coosenafone robmatum eet." Manifesto huic testimonio non repugnant, eed apprime oonsentiunt quae in epistola ad Optatum dicit, niri forma obtruncentur et adultersotur: fuerunt qui haec facere non dubitaverunt. Porto nunquam Augustinus dixit: „Roma locuta eet, cama finita"; dixit autem crediditque, cauaam pelagianam finitam eye post- quam error, quem apertam perniciem merito appel- rabat, a- ivoodo primum Carthaginansi, Caeisstio autem in Africam reverso, a concilii· Carthaginenai et Mileritano damnatu» «eet, et Innocentia» I horum dscreta approbavimet. Finita tamen non erat: de quo tempori» angustia silere iubet.

Celeberrima, doctoria opera, ex quo composite •unt, in theologorum manibus venari coeperunt, et Romae quinto iam saaculo-natiasima erunt. Nihilominus nemo eum reprehendit, quod doctrinam cum qua personalia summi pontificis inerrantia consistere C nequit, clarissimi» verbis exposuerit. CsMerum etjam |K»t ecctesiae patrum tempora, eorum de synodorum universalium auctoritate sententiam «neta aede· retinuit. Leo III ad Caroli Magni legatee dixit: „Ego illi· patribus (Chalcedonensibus) absit ut me praeferam, sed etiam illud abrit ne coaequare praesumam."

Sed ex octo prioribv aevi chrirtiani saeculis multa patrum et scriptorum ecoteeiaaticorum loca afferuntur, ex quibus infallibilitatem liquido constare affirmant Interdum autem contingit, ut' quidpiam additum seu immutatum vel ominum sit, aut ut extra textum, ex quo veru» auctori» sensus liquet, citentur, aut suppositionibus historias documenti» repugnantibus in sen-, sum a vero alienum detorqueantur. Effatorum ne unum quidem inveni, cuius ope probaretur auctori persuasum fuisse pontificum Romanoritm de fide moribusque definitionibus absque ecclesiae consensa quomodocumque demonstrato christiania cunctis obligationem imponi, doctrinam aliquam tamquam a Deo revelatam eueeipere, et hoc est de quo agitur. Plurima habentur loca, qum ad prisqatum pontifici· comprobandum inserviunt, multa etiam quae àd obsequium decretis pontificiis debitum refsruntur, et certitudinem moralem ea leveMtioni supernae consentire significant vel fiduciam exprimunt, cathedram Petri nunquam non recta· fidei munimentum futuram esae: attamen supra iam observatum est, de ii» inter catholicos contraveniam et nono ena,

Issmsnti onus incumbar· probandi optime recordor: attamen ut huic obligationi satisfieri posait, texta qui pro tamhtia pontificia et contra eam adducuntur aingiUatim exprisdi, et libri, quibus oontineatur, eoulvi dsbemnt: nenMnquem etiam mattea altante accanto expandar» aparteta, nam ad efite-' lum Manam at riaa rite dtadtandan» arita m >> •aria taardam enat. Quad h» paragaudia in aula ooac'lisri loans naà rit, par aa iatelligita; verum antoqubm id tatam, tarit, definitio at rei gravitai erigit, preepatata «to. Taiirtji doctrina, quae fide oart^rit, eàpaotnri naquit: ri ergo eiroa tata invocata dubia ataaatar, «a diligitioin» examinanda eunt. Do Honorii emam, da synodia Btephani IV «t Sergii'III et atadem ad apisoepm de Formosi damnation litteris dicare auparsadso; reiigtao cura qua .fidri definitione» tractandae eant, minime permittit ut hae altaque difficultate· declarentur dicendo, eae dudmn a docti· viri» aolutea. Eoram·rincubratione» novi, aed liihil quod sdHiciat invadi.

Gratum et facile act rem. in eam oredetotibu· probar·; dura in Austria eliiaqoe rdgionibu· conditio.. Cootinuocum «xdeciae advenarii· decertandum eet. ut a callidis eorum artibua catholici defendantur. Infallibilifotis causa ita composita «t, ut de ea agentes factorum historicorum examen declinare nequeant. Inter critice· regule· habentur, quae sana ratio dictavit et ne eae violem probat verita· quae veritati non officit, probat prudentia quoque: triumphum agent religion» bosta, ri tale quid in verbi» soriptisque mei» deprehenderent. Difficultatem arduam pauci» attingam.

Austria· episcopi cum orbis catholici antistitibus populo» chrietiano» docent, imparem quidem e·· potestati· ecotaieattae ac saeculari» dignitatem ; nam sicut caelum supereminet terram, ita bona sempiterna omnibus potestati» spirituali» ministerii» procuranda altiora ea·· temporalibus, ad quae conservanda rive augenda civil» actio restringitur: utramque tamen in rebus ipsis commi··» ribi a Deo summam esae, neo in officio suo alteri obnoxiam esse, Principem civilem tamquam ecclesiae membrum subesae potestati ecclesiasticae, quia ex divina institutione iua saltem eet in imperatores quoque a» rege· poenis eccleriastici· animadvertendi; nequaquam autem iu» eoe deponendi ■ubditoaque ab obedientiae vinculo absolvendi. Pontificibus medii aevi potestatem in temporalia ex peculiari quadam iuri» publici conformatione legitime partam fuisse: attamen institutionibus publici» et ipris rebus privati» penitus immutati», simul cum fundamentis, quibus innitebatur, sublatam esae hanc potestatem.

Haec non nova sunt, sed perantiqua, et unanimi patrum ecclesiae consensu, omniumque ad Gragorium VU usque pontificum tam effatis quam exemplis comprobata: unde doctrinam de potestatis ecclesiastica· ad civilem ratione, qualem iudicavi, non proponimus ut hominibus placeamus, vel temporum necessitatibus sarviamus, aed quoniam verissimam eam eaae penuari sumus. Attaman qua ratione sustineri poterit, si cum reliquis mnçti Petri eucoetooribus Bonifacio·VIII et alii illius anvi pontifices infallibile» deolareti sintf Kntaitate vero aam relinquendi nobis imposita, nihil quidem inde societati civili timendum foret; ecclesiae autem pericula «t difficultate· multi^n augerentur. Perse patet, in hacrerum conditione pontificem non futurum, qui de imperatoribus sive regibus deponendis vel a longe cogitet; verumtamen religionis inimici· amplissima «ocleaiam rieni exponendi materia,praeberetur, et nova pararentur arma, de quibus valde timendum est, ne in multis regionibu· valde effieasia «asset.

Pleasantitoimum discrimen, in quod ganta civilitati· progresaibm glorianta inductae sunt, inganta «det rutas, nisi soetotat· civilia institution·» amnium

mortalÎMiB ₥OMtatü βëMφθ·MMτ· 8$4 TM Imhm satan<td·ηώάò·B| MOMMÎY· VOOBÜ ÀatMsi ⊞⊞⊞⊞BfIL fbttatp.ptBtifieibvi þote MBt ŏwduMli oηIŭφiηopoB Vnllitabtw, et atatan dnobai tn|M· litagitini dmnitoM patriarcha Antiochenae ritu· grraci makhitiei.

<MuAtMi ěiM nfifiesi· qmhb etiMi ·o1ioη· notes vit» tail· jwwmiÛt—t, wqi»i|··· fim pem at in

■ta» mvilibua MMtitaMidi· nd Mgfe chriati·—a pt—· MviptioMB stteadstat· Dmnimm ⊞isit &MÜ {NFiMiHoaM]n Inm|mî ffûftif Iμ 4iIμ μ › æd wlt qooqno-dt indeuMBtaF gnbnMi m nos indaost in teotatiooreu. Si Ira— CSûjata ——to Patro et «ta euotiuori poteatatem in temporalia tribu»», veritati testimonium «ri» perhibendum «rat. An vero ru ita tt habeat diligoatiraimo examinandum rat, antequam 'ad 'in&Uibilitatam decernendam procedatur. Magna ree eat fidei definitio, et eius gravitati respondeat oportet in ardui· diaoutieodi· aoUicitodo et patientia, quam egregia,qaoque patrum tridentinorum exempla commendant Sanctam mihi est pro viribus contribuero, ut eorum veetigia ooncilium Vaticanum sequatur.

Ceeterum semper adorabo via· Domini, ouiue misericordia elevata est super omnia opera eius.

Hic autem, cum hora nimis pro nastieset, interrupta discuesio est; et emineotisaimus primus praeses dimisit patres dicendo: ,

..Proxima congregatio generalis habebitur crastina dis, in qua discussio coepta continuabitur."

9.

Congregatio generalia quinquagesima quarta 1870 maii IU * '

Feria V die 19 maii -1870 hors noua matutina, in conciliari aula Vaticanae patriarchal» basilicae, generalis reverendissimorum patrum 'congregatio habita est; cui interfuerant quingenti septuaginta c quinque petree, nempe 38 ⊞din<Je·, 7 patriarchae, 8 primates, 98 arohiepiscopi, 391 opisoopi, 4 abbates nullius dioecesis, 14 abbates generales sive praesides congregationum ordinum. Mhnastieonim, usum mitrae habentes, 21 generals· et' vicarii generales, quorum omnium nomina, quae per assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculi» patrum quinquagesimae quartae congregationi· generalis, qili inter acta concilii enervatur.

Reverendus pater dominus Alexander Franchi arohiepiscopi» Thessalonicen·» mil—in lectam celebravit. Quà absoluta, et recitata oratione Adsumtas Domine etc., eminentisaimus primus praeses dixit:

..Reverendissimi patres, antequam progrediamur ad ulteriorem discussionem generalem propositi schematis, reverendus dominus subeeorstarius dx ambona publicabit nomina nonnullorum patrum, qqi da isto schemate generatim spectato adhuc veniam loquendi petieranL"

Tunc oubeecretariu· ambonem accendo— oratorum tabellam perlegit, in qua inecripti erant reqe·—diadimi patres, FranciaM» Pedûâni arohiepiscopua Barena», Cyrillue Behnam Bonni arohiepiscopt» Mauailienrie ritu· syriaci, Ludovicus Haynald archiopiaoopi» Colooeneie et Baoaien·», Franoiecu· Lacroix epunipus Baionensia, Riohardus Whelan episcopo» Wheeling—· «is, Henricus Bindi episcopus Pistoriensis et Pruteoeis.

Novis oratoribus publicat», eminentiesimus primus praeepp ait:

..Procedamus nunc ad ipsam diacùreiooam, et anibonem ascendat eminentiasimb· ac revoyeodisaimu» domini» Paulus cardinalia Cullen archiepieoopa» Dublineosi·."

' › Matth. V. IA ·

ORATIO

euratauià' CuUm arribsepieaopi *DMàtauù**

Enuneptiarimi |ae reveceodireimi pt—aideo, emi——tiraimi ao revarandiarimi patre·.

Statueram animo antequam ambonem aaoanderem, ut tempora vestra minim· morarer longo ssrmone, nec fastidium vobis afforrem; atque mena msa erat de

› Arguresut—: MbUnratis aoe—Da a pn—dratibuseektorita·gratam rea· eweah·ait·;·» ⊞t;d bto|reMq—taieta,ot aliqeH ta «posto sbasrvater·· dixit quod HIbreal—rea^dt B te prinis tfisMpe Beti—basgrari —gautto «d ≪ta ⊞a foetiMe taMUMBtot— » Me B·®–^BBWBI W·fVM·φB-πΠ·

BsMsritagaeri· «as ret q«i ta aua Materia eretariratire Bre—tare atNMS iiitoiirpt. Veait Madeat arohteptooope» Frag—««■ st » eltro eaavaulre dixit eoa ito qeae ipoe ta ■edi·· protaHt ex Baradfoto XIV eina Ubertatis asea epierepto rearedrad—, st «asto» ia eoadlio abi ds «roterisr Mgetito et satato «airesra» agitur; base Ubertatoss ribi rtadiears, et sa ftvtass qra· a praeesdsatibw oratoribus dtato feaseat re area—run. Bt ia priais qasatau sd qaorolM «pstro aaenalMS ssriptorvs qui ia epbssseridibu qeibaad— Iredare «ptorepre viri aut, optoad— atiqao tore ut aaiori reverratis «gtorepi tmetretw, red ia preresntibue reran sdtaratife «ere pleri— epaseala aradscUs reatoatia eratra «reatoUaa· sedare ia laesa sdaatar, catboUda sssaibas Uberare patore vtare «pus esas ,ad ere retatoados, et sslaeratioas digere eres d sriqasads sheritetie Mitre exoedut Diet— esse ■datu hgtes egi prius ds eeptaetae capite: at eotaàd— pri**ant**·· «eet feat— «t arigia— tottaa ereteatastiea· potestatis. Christen ta «antesta see feaduaaat— et eaput prisa reaatitetere, qwsaUbot areMtoetoa a hadaasaato tadpêre, et lac rattans ta prtarigte naadi re gassini ersaado Adaaaa qui teataareisa st eapat benaaae reeistotia eass dpbebal; ooneta**a**it ta asgatiis gerendto sea mm stiqas togicaa regal·· rretsaaaeiss, red reti···· ⁂·> babesdsa «ree pereaaaraa ⁂ β,*— * toeeraa. ⊞fc ss^e viojari hro ssodo st ia- Mireal 'rrare antaaressrea: A4 ⊞⊞⊞ ⊞⊞⊞ ⊞⊞⊞

quibusdam ad Hibmiam ipaotantibos, de quibo· in emsmiationiba· in acharna de infallibilitate traotatar, •gere. Id, D»o adiuvante, praestabo, eed tamen ente», venia huius sacri concilii, pauca quaedam dicam de quibusdam sententiis aut pnqneitionibue, qua· he- die et die praecedente hio audivi, a quibo· dissensum meum omqinp indicar· volo.

Primo loco dice·· volo de iis, quae pertinent ad Honorium-pontificem, a cuius supposita haereri argumentum adversu· infallibilitatem summi pontifici· eruditissimus episcopus Rottenburgensis duxit. Quae de summo pontifice hic dicuntur, iam aocuratiasime discussa sunt: saltem quadraginta quinque abhinc anni· «· audivi, qdae nudius tertius prolata sunt, eaque legi multis abhinc annis in opere de *primatu pontificii* ab archiepisoopo Baltimorensi Patritio Kenrick, viro doctissimo et piissimo, edito. Itaque quae dicta eunt, nec nova nec magni momenti mihi visa sunt. In primis de his breviter agam, et ostendam nullum esse argumentum ex Honorii actis contra infallibilitatem pontificiam ; sed potius dicerem cum doctissimo profeesore Schrader apertissimum argumentum ex iis duci posse ad ostendendam infallibilitatem pontificis.

Ut argumentum aliquod ex documentis, de quibus tractatur, duci posset, duo constare deberent, scilicet: Ie Honorium docuisse hseresim, aut eius epistolas haeresi infectas esse ; 2° Honorium tamquam ex cathedra locutunr esw, et doctrinam suam ut credendam ecclesiae univeiqg^i proposuisse. Si enim eius epistolae haeresim non continent, nullum argumentum ex iis duci potest contra infallibilitatem pontificie; si haeresim ex cathedra non docuit, similiter nil duci potest ex iis documentis contra eundem doctrinam.

Sed nunc quaeramus, an ulla haeretica labe infectae sint Honorii epistolae. Eas logi et perlegi, et nihil in iis invenire potui, quod catholice explicari non possit, nihil in iis inveni quod haeresim saperet. Loquitur de duabus naturis operantibus iuxta vim suam, adeoque admittit duas naturae, duas operationes, duas voluntates in Christo, licet enumerandas non esse dicat. Memorat etiam unam voluntatem, sed loquitur evidenter de una natura humana; et excludit iq Christo illam propensitatem sive proclivitatem in peccatum, qua homines post lapsum Ademi inficiuntur.

ooadlisat TrHsatiaaat tcatUtaan aattoritoten ascis aagisfas iapstitaa ftüsss, non poses Mdm Vatieaasa ooaciUaa alia ratio·· silere Dixisse ear·. Viadoboaeasem hanc veritatem ia prui sb osmitass retineri, Ueoqae aoa esse semeserisa dclaitioMsi. At evidens esas qaod nsqse daa Malta fesrit, operari aoa postit tateere iapafaatom. Altande aotaa ooso Ia pes«sentiersa M iapagaari a noa panels et qaHsa eoa sine SMC» taa Melissi taa ipsorea proteetantima scaatalo. Bsprebessia frians a card. Viadobooeasi argnasataa qas iafkUiMHtaa Bosl ƥoatHrls vsl sx so sviaeitar qaod Iprias potestas saprsaa in «orleeia sit. At aotesdass rit noram non stes srqaaeataa bse, peesta agsrri, et apnd Ipsam a The■ua stall· qrii testari.

Post tease aenanlla breviter dixit de qribnsdaa aaismdvsrsionibas a MaMpi· ex patritas scripto has sapsr re traditis, st prnsssrtiai ta illa qase tagitar pag. »·· ari dtatar ex verti· *pan tfm* pusos svss soa pes·· srai peatiâes· •apssaaa tatars potestate· in eoelesis, salina qatppe risoriaea esso tntsr agnos ot svss. At fiUsaa M esso ptaritas ■Mût orater, st later aha tsetieaom tss greseam tea •prissent ia asriam psetalit. Ds alia aaimadreraioa· qaa dieitar ia vsrtis ,ngavi pre te at aoa Mdat Mea ƥaa UM Aris ia ssaaa Mnttes saaaadaa essa, aaeterea halas otasmtioais ait Avere Merosi Celviniaaas et Lattaraaas, eaaq»· paads rsfetavit. 'Teadsri osa ia Usta·· sbeervatisails· aeaaaU ■aaaraoriat da·· presdssMoer·· sass ia DatettMasi aretaspi·espata alatae feris·· >atUtaM tafelUMUteti, et ta Hlbenta alterni· dastas naotaUs itatrnrisa deotriaam tredifaa *an,* ptaribas tame retatarit. Osaoirelt retina eaitteata at taotria· ta Beaneri psatilte· tataUMMato qrea «Htoatea· ai Aegaatl· dlgnltatsa svebatas.·

Posca» ensaair tosto· Ul

Ds immanitate litatarum Honorii ab omni errors optimum tastem affero, scilicet doctissimum dictum episcopum Rottanburgentam ; haec enim legi in rias historia ooocilioram, quae historia nuper in linguam gallicam vana «at. In volumine IV pag. 41, 42, 45 ita legitur: „Dum haec Honorius dicit, orthodoxam doctrinam proponit, et iniuria palmaris esset eum hasreseos accusare." Verba eunt reveesndissimi episcopi pag. 42. Quoad unam voluntatem Honorius nihil haereticum proponit, solum defectus habetur iu verbohim perspicuitate ; et iterum rit : „Concludi potest quod substantia sententiae Honorii et materia responsionis orthodoxa fuit.' Nihil itaque erat quod damnari potuerit ex testimonio ipsius oppugnatoris infallibilitatis pontificum.

Sed fortasse aliquid proponit universali ecclesiae ex fide credendum. Nec vestigium ullius definitioni» in epistolis Honorii; simpliciter oeconomiam qnandam adhibuit, quam ipse prudentem existimavit, ul fideles non loquerentur de una vel duabus voluntatibus aut energiis, sed simpliciter crederent duas esse naturas humans et divina operantes.

Quomodo ergo factum est, ut a concilio Vi et S concilio VIII damnaretur Honorius ? Id explicandum doctissimo episcopo relinquam ; ipee enim dicit ut haereticum verum demnatum fuisse Honorium ; dum in locis quae legi dicit, Honorium in nullam haeresim incidisse, plane orthodoxum fuisse. Explicare ergo debet episcopus, quomodo concilium Honorium damnare haereseoe potuerit, cum haerereos reus non esset. Si aliquod argumentum in hac re sit adversus auctoritatem concilii generalis, adhiberi potuisset a protestantibus ; sed certe adhiberi non potest et non debuit a doctissimo episcopo adversus infallibilitatem summi pontificis. Sed tamen ego non damno concilium, non dico concilium in errorem incidisse; dico pontificem orthodoxas epistolae scripsisse, dico eum nihil definisse ex fide : dico concilium tamen non errasre in eo damnando, si vera sint quae hac de re narrantur.

Duplici quodam sensu sumi potest vox *Kaerttinu;* haereticus est qui directe, aperte, manifeste proponit doctrinas haereticales ; et haeretici vocantur etiam qui favent haeresibus, qui occasionem aut ansam dant, ut haereres et errores per mundum disseminentur: et hanc distinctionem adhiberi videmus in constitutionibus apoetolicis. Ubi enim agitur de societatibus secretis, non solum ii qui vere pertinent ad eas societates damnantur; sed etiam earum fautores et propugnatores et receptores in easdem incidunt censuras. Itaque concilium damnavit Honorium non quis vere haereticus erat, sed quia agendo illa imprudenti ratione, qua usus est, ansam praebuit Monothelitis, ut longe lateque haeresim istam propagarent.

Observandum quidem est concilia generalia eo sensu interpretanda sare, in quo confirmata fuerunt a summo pontifice ; et si quid summus pontifex non confirmet, id vim concilii generalis non habet. Aderat canon concilii generalis Chalcedonensis, quo iura et privilegia quaedam ecclesiae constantinopolitanae tribuebantur, quae iniurioaa esse videbantur caeteris patriarchis. Reiecit hunc canonem sanctus Leo, et nunquam tamquam canon ecclesiae universalis habitus est, donec tandem aliquando ab Innooentio III approbaretur. Videamus nunc quo sensu approbavit concilium VI summus pontifex ; videamus primo in lot» quam auctoritatem, quam oommissiooem dederat Agatho papa suis legatis cum Constantinopolim. proficiscerentur.

Tempora illa admodum infelici· erant, et pontifex ad imperatorem eoriben· dicit legato· idiota·esae, valde indocto·, adeoque eorum potestates valde ooarctat IUe

scribitl; „Non pro oonfidenti· «oram roiaatiM quo· dirigimus, prareantaa confamuloo nretrre.....num rapplid oordis devotione oazavimns demandare. Nam apod homines in medio gentium positos (turbata» valde erant ns Italiae eo tempore ob beiltun lombardorum et graeoonun et aliorum) at da laboro corporis quotidianum victum com summa haesitatione conquirentes, quomodo ad plenum poterit inveniri Scripturorum scientiaI Licentiam (vide quomodo ooorotat potestates legatorum) proinde eis sive aoftoritatsm dedimus apud tranquillissimum vestrum imperium, dum iusserit eius dementia,» simplicitw satisfaciendi, in quantum eis dumtaxat iniunctum est, ut nihil profecto praesumant augere, minuere vel mutaro, sed traditionem huius apostolicae aedis ut a praedecessoribus apostolicis pontificibus instituta eat, sinceriter enarrare." De causa Honorii ageodiOvidenter nullam potestatem habuerunt; ideoque hac de re agere non debebant legati; et si agerent, confirmare ea quae acta sunt, non poterant.

Videndum eat nunc qua ratione pontifex subeequens concilium confirmaverit. Doctissimus episcopus Rottenburgensis dicit, pontificem pro more solito recitasse verba, quibus condemnatur Honorius a concilio. Videamus nunc quid dioat pout'f»x I" epistola nd imperatorem scribit*: „Anathematizamus novi erroris inventores, id est, Theodorum. Cyrum, Sergium et alios..... nec non et Honorium, qui hanc apostolicam ecclesiam non conatus eet doctrina apoKlolicae traditionis illustrare, sed profana proditione immaculatam fidem subvertere conatus est." Haec ultima tamen verba subrer/rrr *amatu» ùt* aliter in textu graeco leguntur, ut optime notat episcopus Rottenburgensis, et verba haec ultima ita verti debent: *immaculatam fidem eubverti permuit,* non conatus eat subvertere, sed permisit ut subverteretur fidev ab aliis. Habetur epistola quaedam eiusdem Leonis ad illustrissimam et celeberrimam ecclesiam Hispaniarum. In hac epistola ait?: „Aetema condemnatione mulcted sunt Theodorus, Cyrus. Sergius cum Honorio, qui flammam haeretici dogmatis non, ut decuit apostoliam auctoritatem, incipientem extinxit, sevi negligendo confovit." Negligendo confovit: nihil liaereticum docuit; sod silentio suo vel imprudenti agendi ratione permisit, ut ab aliis haeresis traderetur. Item iu epistola ad regem Hisjianiarum4: „Condemnati sunt .... (ii qui memorati sunt), et una cum cis Honorius Romanus, qui immaculatam apostolicae traditionis regulam, quam a praedecessoribus suis accepit, maculari lonsensit." Ex hisce omnibus patet, non ut haereticum proprie dictum damnatum fuisse Honorium; sed iuxta mentem pontificie damnatum fuisse, quia abstinuit ab exequeudo munere suo.

Quae dicta sunt, confirmantur ab epistolis et actis subsequentium pontificum, qtiae inveniuntur in opusculo hac de re, id est, de infallibilitate pontificis ab ipso episcopo Rottenburgensi conscripto. Scribit enim doctissimus episcopus, Romanos pontificee io iuramento solitos fuisse condemnare Honorium. Sed ai id verum est, damnaverunt eum ea ratione, qua approbata sunt acta synodi universalis a Romano pontifice; illum condemnarunt ut haereticum improprie dictum, et dum Honorium condemnarent, eodem tempore perpetuo proclamabant ecclesiam Romanam eemper imihuneni a quacumque macula et naevo et errore fuisse. In ipsa iurameoti forma, ut exhibetur ab episcopo Rottenburgensi, haec loquuntur: „Anathemadsamua Sergium, Pyrrhum.... novi haeretici dogmatis auctores: sed Honorius tantum damnatur, „quia pravis eorum asesrtxmibos fomentum ππpendit·

Sed audiamus pontifices. Nicolaus I in epistola ad Miohaalem Bardam dicit: „Jfomaaac aedis antistites ninquam cum haereticis sapasse; nos enim neo tenuis saltem rumor aspersit aliquando cum praesaepientibus separe, contra omnes concertare." Et Hndiianus II in epistola ad patres.concilii VIII, qui patres plerumr que Graeci erant, quique ea omnia quae ad historiam concilii VI pertinent, certe novisse debuerunt, scribitl: „Non potest Domini nostA lesu Christi praetermitti sententia dicentis; *Tu* es *Petnu, et taper Kauc petram aedificabo eocteeiam meam;* haec, quae dicta sunt, rerum probantur effectibus, quia in sede apostolica immaculata est semper catholica' reservata religio, et sancta celebrata doctrina." Nihil, ut mihi videtur, clarius esse potest; nam pontifex vix ea ratione loqui potuisset, si existimaseet. Honorium ut haereticum veçuin damnatum fuisse a concilio VI generali.

Itaque habemus ex iis quae dicta sunt, nullum naevum haereseos inveniri in epistolis Honorii; Honorium nullam definitionem dogmaticam ex cathedra dedisse; concilium VI Honorium non ut haereticum proprie dictum, sed ut deficientem in proprio munere damnasse. Habemus etiam testee amplissimos Romanam Sedem usque ad illud tempus nullo errore foedatam fuisse.

Nunc breviter dicam, cur dissentiam a quibusdam quae audivi hesterna die, ex hoc amboiic prolata a duobus eminentissimis dominis arohiepiscopis cardinalibus. Imprimis dico me omnino convenire eum iis, qnae in laudem Benedicti XIV dicta sunt de libertate adhilienda. ubi agitur de rebu< ecclesiasticis ei de salute animarum: libertatem illam, adeo ab aivhiepiscopi Vragensi merito eommemhitum. ego nunc in notandis eius dictis, quantum possum, ndliilielai. Questus est eininentissimus dominus de scriptoribus quibusdam et ephemeridibus, quae auctoritatem episcoporum aut eorum personas laedunt et exagitant. Ego in iis eum eo convenio; optandum enim est, ut ea modemtione, amore et religione omnes scriptore- latholiei animarentur, ut ab episcopis successoribus apostolorum laedendis abstinerent. Verum quomodo se res niiiu- habent?

Constat opuscula et opera grandia edita fuisse contra summos ꝑontifice opera cavillationibus, calumniis, mendaciis omnibus, quae personas jsmtifieum laedere possunt, plena. Exemplum affero libri n Germania celeberrimi, qui sub nomine *bifronti, numini» pagani* editus est4. Existimo auctorem voluisse retendere se et protestantem ct catholicum eodem tempore esse; nam duas facies se habere ostendit. Hi< liber latissime per 'Germaniam disseminatus est, latiseime per Galliam, latissime per Angliam, et dolens dico per Hiberniam: anglice venus est, et fero gratis distribuitur inter fideles nostros populos. Tacere ne debent catholici, dum haec fiunt? Numquid dicendum eet. non licere respuere, refutare calumnias et improperia, quibus sanctissimus nosterpater, quibus sedes Petri impetitur; non licebit haec refellere, et licebit adversariis et liretibua religionis libere per totum mundum infamias huimunodi disseminare? In scribendo aliquando limitée excedunt nostri catholici, optimi etiam catholici provocati; calumniis ipsi impetiti aliquando ultra limites progrediuntur, idque dolandum eet: sed tamen vix ere damnare possumus.

¹ Messi. CWtaSse omnlwnaa, XI, ÈS5.
' MA, 711.
• IMA, 1MV.
• IMA, 1M7.
i IMA, XVI, »7.
• *eatUim* ssl «A Vatie.
».· Allato U orssealaau *Jamu, ierPaktt uni iu Cenat,* sMaa itaUeo vaim M nsraattas etoan 1Ü6#.

Damnaro'dsbemae «a qui scribunt contra pontificem, contra eoolesiam, contra omnia qoae in religione nostra sancta «tait: boa damno, boa reprobo. Misereor eorum qui *iafimitat»* vieti, dum veritatem defendunt, naevo· quosdam contrahunt.

Primo itaque in loco dissentire me fateor ab iis, quae ab archiepiscopo Pragenai dicta eunt, ut probaret boo tempore agi non debere de infallibilitate summi pontificis, aut de eiua primatu locum non esse: rationi minime esse consentaneum ut e capite tractatio huius argumenti incipiatur. Sed ego potius exemplum Christi sequor, quam logicae regulas, si logicae regulae eunt violandae. Et quomodo egit Christus? Primum fundamentum posuit eocleaiac: primum potestatem promisit Petro, ut esset petra seu fundamentum ecclesiae. Temporibus nostris ubi doctrina illa Invaluit, omnem potestatem a populo derivare, iustum quidem est.de subditis regis aut principis non agere, quia ab eis derivat potestatem iuxta principium anni 1789. Sed alia est res ubi agitur de negotiis ecclesiasticis. Christus est supremum caput ecclesiae, ab eo omnis potestas derivatur; ipee summam potestatem primo Petro dedit, ut postea haec potestas aliis communicaretur. Id asserit antiquissimus scriptor Tertullianus: „Claves primum Petro dedit ecclesiae communicandas." Id asserit antiquissimus pater episcopus Optatus Milovitanus: ..Potestatem Petro, dedit aliis communicandam." Idem dicit et sancnie Leo; ait enim: „Quidquid aliis non negavit, Petro dedit." Fons itaque et origo potestatis in summo pontifice invenitur. Itaque primo in loco debemus agere de Romano pontifice, de eius dotibus et praesertim de eius infallibilitate, si agere debemus de Romano pontifice. Quomodo agit architectus ubi aedes surgere iubet? Primum agit de fundamentis, postea de addificio construendo.

Novi etiam aliquando, saltem ubi de novo conscribendo exercitu agitur, primum duces et tribuni nominantur, postea agetur de militibus gregariis conducendis: eadem ratione, ut mihi videtur, actum est a Deo ipso in principio mundi. Cum enim legem naturalem omnibus dedit, et cum leges eas ad societatem aptas esse voluit et ad regna constituenda. Omnem potestatem in omnia dedit patri primario universi generis humani. Itaque non sunt reprehendendi legati, qui huic concilio praesunt, non reprehendendi sunt episcopi, qui rogaverunt ut hac de re statim ageretur.

In negotiis agendis non logicis regulis semper agendum est; sed ratio habenda est personarum et temporum et locorum; et valde opportunum esset, ut negotia quaedam magna statim expedirentur, dum omnes adsunt episcopi, ita ut liberam postea esset, ut aliqui possent in suas regiones et in suaa ecclesias proficisci.

Questus est etiam eminentissimus arohiepisoopus, iura episcoporum non defendi vel fortasse minui. In hoc cum eo convenio, sed plane diverso sensu. Ego niinquam. existimavi, summum pontificem aut concilium generale hostes esse iurium M privilegiorum episcoporum: immo «x historia constat Romanos pontifices ubique adfuisse, ut episcopos in suis iuribus defenderent, ut eorum privilegia sarta teotaque servarentur. Interroga episcopos Polonies, numquid illis pontifex defuit? Interroga archrepvsoopum Coloniensem, qui certe a 'Gregorio XVI amplissimo defensus sst; interroga nunc episcopos Hispaniaram, si eorum iura laedere velit pontifex; interrogate integrum, orbem, et videbitis et invenietis, pootiiroes semper st ubique optimos fuisse protectores, amicos et patres episcoporum. Invenietis etiam episcopos tene maximam potestatem habuisse eo tempore, quo plus intimo connexi fuerant et subditi Romano pontifici. Si surgunt adversum Romanum pontificem episcopi statim conculcantur, statim privilegia et potestatem suam perdunt; ai uniuntur, fides quas vincit mundum erit victori eorum. fides Romanorum pontificum.

Sed videamus quinam sint episcoporum inimici. Fateor eme plores, plurimos eos habere inimico Sed quinam sunt? Primo in loco omnes ii, qui révolutionibus favent, omnes societates secretae, principes quidem, qui inimici sunt etiam summo pontifici, ministri potentes, ii qui defendunt libertatem omnes libros imprimendi, hi omnes inimici sunt episcoporum. Ideoque cum eminentissime principe plané convenio, omnes conatus faciendos esse ut ecclesiae iura et privilegia et auctoritatem defendamus; idque nulla ratione melius fieri potest, quam episcoporum obedientiam, obsequium et venerationem erga sanctam sedem defendendo.

Audivi aliquos queri, pontificem nunc violare libertatem ecclesiarum orteptalium. Sed in qua re consistit haec violatio? Per infehcjs temporum circumstantias factum est ut populi, ut milites, nautae, artifices, operarii, agricolae, pAuperes et divitas sibi usurparent potestatem nominandi patriarchae et archiepiscopos et episcopos, aut saltem electio praecipue ab iis fieret. Ex hac agendi ratione maxime collapsa est ecclesia in oriente: null est spes ut possit erigi, nisi summus pontifex ius ecclesiae vindicet, et sibi sumat potestatem, aliqua ratione saltam *ad regulae.* nominandi patriarchas, archiepiscopoe et episcopos. Et tantum abest ut ecclesiae iura violaverit summus pontifex, ut ^potius libertatem ecclesiae vindicare velit.

Transactis temporibus, praesertim' ultima periodo proxime elapsi saeculi in Germania, legimus, quosdam magnos erchiqpiscopoe et electores imperii in unum conspirasse, ut iura summi pontificis imminuerent. Quid fecerint fere omnes, quid scripserit Febronius, omnes noverunt. Sed quo pervenit denique res? Archiepisoopi et episcopi isti ad nihil fere redacti fuerunt ab insurgentibus revolutionibus; et dum potestatem pontificis averterent, omnia quae habuerant, fere perdiderunt Quid accidit et Graeca? Legam hac de re excerptum ex epistola' magni pontificis Gregorii papae IX, scripta ad Qqgmanum anhiepiscopum Constantinopolitanum 1: ..Praevidens autem Dominus, quod ecclesia a tyrannis conculcaretur, et ab haereticis laniaretur, et a schismaticis scinderetur, dixit: *Rogavi pro te, Petre,* ut eoa *defieiat fide» tua: ei tu aliquando ronvenu» confirma fratre» tuo».* Ex quo colligitur evidenter, quod ad sedem Petri omnis quaestio fidei referenda sit. Sed, quod dolentes dicimus, ut epistolae tuae verbis utamur, 'praesumptuose quidem, non per manus militum, sed ecclesiasticarum personarum sensus, veri loeeph talaris tunica et inconsutilis est passa scissuram. Sed quia sciderit videamus. Cum Graecorum ecclesia a Romanae aedis unitate recessit, statim privilegio carait ecclesiasticae libertatis; et quae liber fuerat, facta est Macularis potestatis ancilla, ut iusto Dei iudicio, quae noluit divinum recognoscere in Petro primatum, toleret invita dominium saeculare." Haec satis dicta esse videntur, ut appareat Mitem a summo pontifice, vel a concilio, vel a Roma nihil episcopis «sm timendum.

Questus etiam set eminentissimus dominus, si bene illum intelléxi, nimium arctari intra sum dioeceses potestatem episcoporum; eoe aliquid ěxta *tuean* debere; potestatem .quamdam apostolicam ipsis ease vindicandam.

In hoc cum illo minimo oonveuiq. Summis pontificibus, successoribus Petri, supremam in omnM da-

[1] Haesi, sp. ait., XXIII, M.

tam fuisse potestatem, in universo·, oves et agnos, in uirivenam ecclesiam datam fuisse potestatem omnino constat: sed huiusmodi potestatem nunquam datam fuisse singuli» episcopis aeque clarum est. Apostoli quidem, dum viverent, extrqordiaariam quandam herbabant potestatem, ut evnngelium ubique per mundum praedicarent; sed cum ipsi mortui fuerint, cessavit extraordinaria ista potestas, et episcoporum potestas coarçtata est intro limites suarum dioeceseon.

Melius, aut clarius huiusmodi quaestionem exposuit doctissimus vir, qui certe io rebus huiusmodi minime suspectus est, Natalis Alexander, ex cuius die wertal tone IV. in saeculum I haec exscripsi1: „Epi-*Opi sunt Muccessorr» apostolorum, dirimpno. seclusa plenitudine poteNtaUs, concedo; cum potestatis pteuinidiie. *nego.* Duplex enimsero ih apostolis spectanda potestas est : una cum tota plenitudine, ratione apo-. Htolatm·, et i quidem obdinaria in Petro, ad cuius proinde «ucoesMores tota transmissa rit„ extraordinaria › erv m npo-toUe, a quibus proinde in soccessore» m t«gra non Iraq·ierit ; altera episcopalis, secluso apcwtohQu. ei sine plenitudine potestatis, quae in epicopos mimf transfusa eat." Tum procedit; „Itaque patree ‹urn «itaraet aptos patres) supra laudati non existimarunt. episcopos instar apostolorum potestatem in ‹m Iraiam universalem accepisse; eed ad definita singularium provincigrum sedes eam potestatem. quam un apoMolm locepiasent, coarctarunt.

..Concedo igitur, quod a^postolqnini Mtveseore·»int episcopi, quod apostoheae potrata 's haeredes oenmti debeant ; sed potestatem illam neg › aeque extenMun m episcopis *tu'* in apostolis. Jllon n enim ucto ritas nullis erat aedibus definita, nulH·' provineiu circumscripta: at episcoporum potestas intra diocoeMx>n suarum cancellos cohibetur. Usu namque, etiam «b ecclesiae incunabulis receptum est, ut certi ecclesiis »inguli episcopi praeficiantur, .ut pa(et A apostolo C cpiM. Titum cap. 2: Wuw rei *gratia,* inquit, *reliqui fr ('retor,'vt ea quae* denm^ nrwri‹7‹», ri coafth/iMtf p«r rtrilofra proasbyteros, licui *et ego tibt.* Ex his enim verbis constat episcopos apostolonuu MKcesHores uno loco addictos fuisse, cuius limitibus niruin polleto coarctaretur. Proptwee ooneuetudo écrirai··. ab aptetolicie temporibus obtinuit, ut metropolitae et patriarchae ipsi certas haberent onati lutas provincias aut dioeceses, quas regerent; neque uliuni ms jn alienis dioecesibus competebat. Hac orelraiae praxi nitebatur sanctu^ Hieronymus... Hinc concilium Nicaenum inhibuit gan. 15 wc rpMCopiu*'a ririlafc m enniatem traneiret.* Porro qua ration? poluit concilium Nicaenum uni loco episcopum addicere, cui auctoritate divina in omnes ecclesiae; citra ullam exceptionem aut ius concessum esset? Episcoporum igitur potestas ad otnnea omnino ecclesias non se ywrrigit; adeoque apoatolis in plenitudine potestati· siiccewieae dici tum pqpsunt."

Haec, quae legi, aunt ex Nataly Alexandro, et certe ostendunt,· episcoporum non esae universalem poteatatem, eoequeponteptoa Meadebere inter fines suarum diopoeeeon potestatem suaui exercero. CKaritate et fide cusi aliis episcopis per mundum cosmectuntar, ideoque episcopi inter ee hisce vinculis constricti plurimum boni facere possunt.

} Praeter ea, quae dixi, addidit erninentineituus archiepiscopue de. primatu niV.definiendum esse, niai quod iam in aliis concilii· definitum est. In hoc ego convenir non possum; nam cum novi errores aoatunant, nebemarium eat ut ii pro retiens temporum condemnantur. Poet concilium Tridentinam nati sunt esroHs Latmnoi et Rieherii, nati sunt «roro Febvocui «t EyW, nati sunt mmuneri «Ui errores qui a lano aliisqo· ppr Germaniam nunc dirorminantor, quique directe auctoritatem pontificia impetunt. Cur huiusmodi errores non condemnandi sint, ego intelligere non pomum

Sed timendum est, principes at ministros priori pura adeo iralps fore, ut er hac definienda doctrine occasionem arripiant constituendi ecclesias nationales. Hoc cérte magnum esset malum ; sed malum quod eventurum est minime timeo: Hiberniae exemplum adferre possum. Per tria fere samia potentiraiun principes Angliae omnes vires suas exercuerunt, ut ecclesiam nationaleni erigerent in Hibernia; e‹ quin «concors erat anima qpqpAiu, quia episcopi seaipei adhaeserunt sedi apostolicae, quia populus fideli» erat, principes isti nunquam ad^exitum felicem propositum suum duc·:» potuerunt. Si nunc inter se conveniant episcopi, si fideles sint, ut sunt ‹ot nunquam ante· fideliore ersutk ni fidele. futuri rint epiaeopi Mactae sedi, nihil pnncipum aut revolutionum, aut societatum Mvirtaru'n conatus timeo. nunquam ecclesiam nationalem constituere poterunt, aut si constituent, brevi temporis intervallo ad nihilum redigetur.

Sed fidele» querentur equidem mutatum fuixec fundamentum suae religionis, si nfallibilita summo pontifici tribuatur. Quomodo hoc dicatur ego videre non possum. Nam ii qui hac ratione loquuntur. profitentur pontificem raae infallibilem, et m qm buadam eorum yaodi legi id solemniter proclamatum (pisae: Pontificem errare non poc«e in iif·. quae ad Ridera pertinent ‹‹ ad /porra definiendo Turbati non sunt certe populi a decisionibus m nodorum provincialium; neque turbabuntur si haec doctrina a cou cilio Vaticano definiatur.

Hic animadvertam, pagina 132' emendatlonum. quae sunt typis impressae, tn ‹aput hoc de quo annuus. episcopum aliquenr adw liar de re timore agitatum fuisse, ut solemniter ibi drelaraveiit sibi por»;uiMUin esse, omnes omnino episcopos que ai mteine?ioni>m erae interficiendo». Sod minis hinii»iiu»di noti simi terrendi episcopi ; tier turbabuntur populi ‹ uni audient tuintuum pontificem raar infallibilem nci unquam existimabunt fundainentym Miao ecclreiac mutatum fuisse. Omnes enim fere ubique terrarum, omnes fere fideles hanc doctrinam tenent : hanc 4‹mtrinam torrent fere otunes Itali ; haec' doctjwa communiter nunc ivcepta est in Gallia', et audivi ex quibusdam pi» Hispaniarum maxima cum voluptate, oi^io» ita crini h&uc doctrinam ibi affectu· esae, ut fere tamquam haereticos eo· tractent, qui doctrinam huiiiMuodi in dubium vocarent. Unde cum communiter iam credita sit haec doctrina, ai «sciatur, intelligent statim }xipuh nihil novi actum fuisse, sed tantum sigillum infallibilitatis a concilio hoc datum fuirae privilegio ilh qwt tempore apostolorum usi sunt summ,pontifice>

Sed quaestio mmo nondum satis matura, nondum bane dwcuna. S\nqndum eat bene discussa, nerte inJuc ad diem iudicii non erit bene diacuaaa, quia nihil ditn potest contra doctrinam quotPlictum non fqérit. et certe defensores huius dortrinae optima oiunibdk hisce argumentis In contrarium responderunt.

Est alia qimjla, Kilioet unam tantum scholam theologiae audiendam nunc leae, cMUres scholas esse reiiciendas. Sed novum mihi eM unam tantutp scholam theologicam tenere doctrinam infallibilitatis pontificis. Certe omnes Francisoani cuios sobolae princeps fuit Joannes Duns Scotus, qui fortasse hibernas erat, ex eo tempore omnes patres Franciscain acriter 4ifea-

dorant doHrinam m&IlibüitatM. Sancta» Thona» «t «iu» MboU, «item acorrime pro hoc doctrina pugnavit nbiqiM foro in univenatiboa. Umvenitao LovttMOR» corte nunquam hanc doctrinam impugnavit; univer-ait» Hiopamaram et etiam SorbooeoM· äniversit aequo ad tempora Ludoviei XIV plerumque geoenUim tenuit doctrinam infallibilitatie mimmi pontificia. Patres leeuitae corte acerrime defendunt hanc doctrinam et merito, quin traditionem acceperunt a Ballarmmo, a Suarec. a Vaequea, a de Lugoi a PaUaricino et alii» doctissimi» viri»; et mirum «et quidem ai non acriter nunc tenerent et ei non gauderent quam maxime, ut doctrina quam ipsi tonuerunt et defenderunt, nunc ad dignitatem dogmatis ait erigenda.

Haec aunt quae ahimadverti in egregia oratione eminentificimi arehiepincopi Pragen»is: libertate certe usus sum. quam ipee atrhiepiacopu» episcopi» vindicari voluit.. Nunc pauca dicam de iis quae audivi. sed non sati» bene» quia vox lectoris satis tenuis erat, rtd quantum potui liaec ex oratione doctissimi eminentiMinxi arehiepiscopi Vindobonensis collegi.

In primis dicit, summos pontifices ecclesiam rexisse per octodecim saecula, quin unquam eorum infallibilitae definiretur. Ego idem direr! ƀoeeem do divinitate, do definitione divinitatis Domini nostri lesu Christi. Certe tribu» prioribus saeculis hac de doctrina nunquam dubitatum est, sed tamen ßo< Narium erat illain definire tempore concilii Nicaeni. Idem dicendum est de perpetua virginitate beatae Mariae rirginis, de divina matenntate eiusdem virginis ; quae aliquando definienda erant, quia necessarium erat obviam ire erroribus, qui disseminabant uri

Per duodecim aut tredeuNi saecula omne» aut certe fene omnes in praxi admiserunt infallibilitateni summi ƀontifici eius decreta ut oracula caeli receperunt. illa nunquam respuerunt, pro haereticis eo» habebant qui a pontifnjbus damnabantur. Tempore «Oiicilii lia-iloensis et tempore magni schismatis pluuniae quaestiones, quae nunquam antea agitatae erant, de summo pontifice exortae sunt. et cum infirma ß 't ^«testas |Njntificis tempore schismati», plurima· dybia mota sunt, quae nunquam tractata antea erant. Con-'ilium Florentinum finem plerisque huiusmodi dubitationibus imposuit. Tempore concilii Tridentim fere im|osribile erat de eiusmodi rebus agere, quia pro aris et focis pugnandum erat contra cahinistas et lutheranos ; sed j>ost concilium Tridentinum iterum orii «um plurimi errore», quos iam memini, et quos errores in scholis docendo» rose voluit /naxime rex Franciae, quos errore» etiam in hoc saeculo in articulis organici» inseiuit primus consul: et credo in quibus-" dani regionibus gubernium adhuc vult, ut haec in scholis tradantur. Synodus Pistoneam» etiam in articulo de fide declarationem gallicanam anni 1682 * voluit inserere, quam tamen agendi rationem qmnino Reprobavit Pius VL

Postquam itaque tanti nati sunt errore», postquam tot rationibus impugnata eat sedes apoetolica. postquam eius iura infirmata sunt ; numqutt! primum concilium^ qupd post haec tam deploranda facta.vongrogatum est, namquid silebit ; numquid nihil faciet ad vindicandam supimi pontifiais, summi P·10· auctoritatem ?

Sed eminantiMuiuua domina» putat fidelp, iam certitudinem moraleiq, habere infallibilitat» pontificiae, idqoe illis sufficere. Sed mihi illud minime persuadet. Nam usque dum ad dignitatem dogmatis non erigitur infallibilitae pooAfjria» urant plura» catholici pervers? animo, qui haneoe-dbetriaani impugnabunt : roiwbuhT ^ocCjri^UD

A aoandalo fidebbuU erit, ut eat. Hartenu» in quih—rtem regionibus doctrina btec tenebatur, ut alii» impugna betar: et boo etiam acandalo protaslantibua erat, qui existimabant schismata et ädivision et barorote valero inter catholicos. Hoc verum quidem non erat, qam haec doctrina nondum erat definita ; sed eum ei iriones, diasainirmes. schismata do ro tam magni momenti tolerentur in ecclesia, nihil mirandum ri protestante» hinc argumentum desumerent ad impugnandam unitatem ecclesiae. Utcumque id sit, maxime optandum eaee mihi videtur, ut nunc tandem tessera quaedam constituatur, qua mali, improbi, male credentes catholici a sinu ecclesiae et a consortio aliorum catholicorum separentur. Aliqui fortax exibupt a nobis, cum haec doctnna definita fuerit, sed pauci erunt et de h» dicere possumus : ƒ ent ent ex nobis, non exiirornt ex uobis.

Reprehendebat etiam rmim^ntiminiu» ädominu m B fallor, argumentum ƀmaeclaru arripior ƒ ƀdn de Maistre. qui ex eo quod suprema sit potestas prxmatub summi |xAitiiici», inde inferebat infallibilem esse pontificem'. Sed hoc argumentum mx dici potml ense solius de Maistre, nam aliquid Mtnile<erte«aiutu Thomas habet. ßp enim dicit, cum Cbr^tu·. unusi ovile instituerit, necessarium erae ut suprema. immo dicit, summa aliqua sit potreta», quae m hoc omL omne» fidele», omne» chnstiano». oihis› catholico» contineat. Si enim nulla »uinma ä potesla». iihsm· nentur erraro», qut errore» «iamnun non possent. ßei; in codera ovili qui erroribus adhaererent, essent qui eo» condemnarent. ideoque unitas erctouar maxntK turbaretur. Huiustnudi argumentuih hal'd saintß Thomas in Swiwmo rwiZm f/rehfe» Y IV rt hi ahi·, loci» ; sed nimis longum tenet haev ƀrg^n

Nunc ad emendatione» \emant qua»' proposita.' sunt ab episcopi» quibusdam m tractando de Ih> C sf-hemate de primatu et de infallibilitate summi jkni tifici-. Plurima notavi, wvl tantum paginas indirabo qua» œnsulerv |»oterunt ipsi episcopi. Primum quest damno, quod reprobo hoc e»t : epimopum. aut quisquis sit auctor earum emordatioixuni. ita Ncripeisar ädversu infallilulitatrm. ut qsum piimstum ponti fi< in impugnare udeatur.

Agitur pagina 217 | »k· fundamento nvleniae, et xerba ('hriMi r> *Prtna. rt sHprr lm** pd/mn ct<. exnminuntur. et ibi duit auctor, nullum argumentum pio infallibilitate duci j'omt ex ßk lerbis. quia fundamentum «xvlrsnte cttani abi ajto «toll vocantur. ßa ratione certe mfirmatut argumeu tum ädverro ƀrotestante pro primatu ßtxt.

Pagina 218 de verbis: *Pater are» meat* et», agitur \ et rontendit auctor aut 'scriptor, nullum argumentum | hinc duci jkxw. ^qbod]x»ntilrx supremam ƀakm habuerit in osos et agnos, etenim dicit eadem \on-D tam agni quam ove» indicantur in textu graeco. Hot taipen omnino a ventate alienum «M, nam m graeix» textu primo lo‹o habetur *patet agnot* meos, βόσχι τά dpvfa; hecundo loco habetur *ptiect* orr« mmu, aoipaivt τά «ρόβατά μου; tertio too: τά «pà^sxd pou. Operae pretium eAse d-xi etiam alexandnnum indicem coneulere hac de re. ei ibi primo loco liabotui' pdace *agno»;* aecundo loco habetur pave tepo^dnd μου, *ovicidm mra»;* tertiodoco πρόβχτά μου iterum. 0««· *meat:* ita ut in textu graeco plane dutinguantur tam agni quam ovea. In textu autem Hvnaco tria vixa bula adhibentur *egui, ot-irular, et ðit* ita ut ornnjno a veritate aberret auctor huiuv emendationi, cum dixit, nullum eoae diecnmen inter uveret agnoe in textu graeco. — ➢ , ¥

• M ama. 1», a rM«o. «MUallaM· ƀ batter, ut ia· aug ai aata· tat faaaaataatta, IMS.

Pagiaa SI® obi «gitor de ♥erti Christi: *Kg» l rogavi pro* te, *Pttrt,* et wa*irfM fût» ta»*, favere mihi videtur scriptor hurssi IgthMinora· aot »1-viaistaram : aem dicit, atone ia boo loco et plaraasq· ia evangulio non fids· divisa·, naa sorp· doctrinarum, aad fidaaiaa tantum indicate. Ptriagi et ad examen rovooavi ƥluria load, st ineant fida· aa· ƥrofatam veritatis alitai· doctrinae at ƥraeripe doctrinae eveogolioaa. Fid· exempli gratia Marthas, cum interrogata fuerit a Doaaino an eradant, qua rapoodit: *Credo te filirtra* sass M,- lms ratione omne· doctrina· fidei profam act, non maram fiduciam. 8ed de his satis, ne nimia fang· rim ; at iam nimie fortes· orationem produxi.

Nunc venio ad ea quae objiciuntur contra fidam Hiberniae in iisdem emendationibus. Nsscio a quo epwcnpo vel a quo annota «criptae sint «Modaticfnes, ubi de fide Hiberni· agitur: sed in uno loco invenio id dictum es·, duos mero praedecessores in archiépiscopalu Dublioensi minime favi^ri doctrinae d infslIibilitate Romani pontificis; alio in.looo dicitur, •oholae Hiberni· per duo ultima aaamla doctpnam contrariam infallibilitati Romani pontificis docuisse. Ali plura dicuntur, quibue insinuatur fidem Hibernorum adversam esse infallibilitati summi pontificis; quod quidem mirandum sst, cum sciam· maximo cum animo, maxima cum perveverantia Hibernos semper sanet· huic sedi adhaesisse.

Nunc primo loco respondebo pro duobus meis praedecessoribus, qui ecclesiam Dublinensem ferme per jinum integrum saeculum gubernarunt. Meua immédiat· praddeosasor vir erat valdq prodens-: interrogat· eat aliquando a pariamento Brittanko, an esset de fide Romanum pontificem esae infallibilem ; respondit non eese de fide; nod erat adhuc dogma definitum. Sed qu -nam erat ei· fidesf Veram fidem de hac doctrina invenire possum· in actis synodi Thurlnianae, cui ille adfuit et cui subscripsit.

Aderam etiam ego illi synodo, et praefui auctoritate apostolica ; et gaudeo nunc mihi post viginti annos adhuc tantam felicitatem habere, ut omnes episcopos toti» orbis hic in una pace, in oharitato et unitate fidei'congregat· videam'; gaudeo mihi etiam quosdam adhuc superes· episcop· qui illic ederant, quique etiam actis concilii subecnpeerunt. Adest hic ƭchiepisoop· Tuamensis qui subscripsit concilii actis; quique hodie, ut certe putb, testimonium feret fidei Hibernorum quoad infallibilitatem. Adest etiam archiepiscopus ('asaelienaia qui concilio illi subscripsit, non ut episcop· sed ut praesbytar: hodie ip· quoque 1« alloquetur. Adest etiam episcop· Oalvienais qui etiam ad v· sermonem habebit!; adest episcopus Demensis; adeunt et alii ypii id quod dicam oonfirma?e poterunt. Quid dicit itaque synod· Thiirleaiana de auctoritate summi pontificis in definiendis doctrinis? Poet recitatum canonem concilii ' Florentini (illam •nonem legere non est necares) addit; „Itaque, quidquid'Romana ecclesia de fida divina credendum proponit, ex intima cordis ƨeotaati credim· et credere debemus ; et quidquid reiicit et damnat, reiicimus ac damnem· ; ao propterea errores omnes, qu» Romani pontifices tamquam fidei advera· proscripserunt, nos proecribim· et damnem·, atque pro virili parte conabimur, ut nullum eorum vestigium in nostris dioere^bus inveniatur." Cur bane facerent professionem fidei episcopi Hiberniae et meus praedeoeseqr, niai intime sibi conscii ement,' summum pontificen/in proscribendis erreeibue, in proponendis fidei decreti· eese .infaliibilpm?

Sed ne dubium· aliquod «it, lego fragmentum epiƨtola qua· ad junupum pontifiam ex coociNo iUo seripearaat episcopi, rogant· ut definiret douttiram da tmiaaoolate Compta· „Hμ o eu ita sint, beatitndiM· tua· enixe roga··, quod st ssparetim MM "IBI ƭ» ŬNM ƭotiv OfttbolMM antietitih· praestitimus, ut «x mprama cathedra principis apostolorum, ŏui fidai et potestatis hare· existia, dogmatico st'infallibili decreto hretam virginem Dri greutriosm absque olla peccati originalis labe Aiis· ooooeptaa ďšĭini Itaque non ait hasrandam, non est dubitandum de fide praedsosssorum meorum et omnium, quotquot illi rimriiio aderant, episcoporum Hibsriiiae: et viginti ssptsm aut viginti octo omnes Hiberniae episcopi per - vel per procuratores aderant, rt noman dederant tam huic epistolae, quam definitioaibm quas legi.

Quod ad anteoereorem praedecessoris mei attinet, ƥe corte infallibilitatem summi ƥontifici profess· sst ; erat enim vir (ad ordinem JDominicanoram pertinuit) admodum doctus et sanctus. Cum itaque in lucem sdita fuisset constitutio summi pontifias Pii VI, qua damnata sunt acta ooocilu Pistoriensis, arcbiepisqop· Dublinensis et tres alii episcopi suae provinciae Dublineosis ƀttera ad summum pontificem scripserunt, quib· smliab· ulnis amplectebantur omnia, quae decisa fuerant a summo pontifice. Psucn quaedam legam.

„θοτiω ad n« infraacriptos provinciae Dublinensis in Hibernia antistites constitutio dogmati» condemnatori errorum infaustae synodi Pistoriensis pervenit ; nulli tsirtsu priores ac promptiores nobis obedientiam et venerationem atque religionem in eamdem praestare unquam poterant: quandoquidem aequum est ratum habere quod sancta ecclesia decernit, quod tantus pontifex enunciat. Qui autem primae sedis immo toti· orbis, praesuli resistunt, Christi dispositioni resistunt, et nisi/resiplaçant, contumacium judicio plectuntur. Quicumque naviculam Christi spernit, ƫncaute navigat, etri^blc. Quocirca quemadmodum patres ƈhalcedonenre lecta auditaque epistola dogmatic sancti Leonis ƕhi voce plaudentes dixerunt : Petrus ipse per Leonem locutus est ; ita n· constitutionem beatitudinis tuae audient· in ƅ voces incunctanter laeti erumpim·: Petrus per Pium oraculum fudit."

Itaque hisce episcopia provinciae Dublinenris unira· non erat, ut in dubium decision· vel decreta summi pqntificis revocarent. Psulo prat illud tempus episcop· Oqsorienais, qui ad Dublinensem prov inciam etiam pertinet, op· edidit quod inscribitur: *Hibernia Dominicaia,* et in ea aperte propugnat pontificiam infallibilitatem. Non «t necessarium locum legere, quia iisdem fere verbis concipitur, ac ille qui hsbetur hac de re in summa sancti Thomae. Ante eum, incipiente ultimo saeculo, arehiepiscop· Christophorus Butler Casseliensis, qui per quadraginta annm rexit illam aedem, scripsit eodem modo ad summum pontificem de constitutione *Voigenitru,* eanique tamquam vocem Petri, tamquam oraculum caeli se eiusque populum reapers profess· est. Adeo longa est epistola,' ut eam omittam. Sed tamen animadvertendum wt quod dicit: „Hui· tam inclytae sedis divina plane auctoritas absqua ope conciliorum oecutnenicorum repredtit, delevit, «xtinxit quotquot quatuor primis saeculis ortpe sunt haeres· et schismata ; et illam parum idoneam et valentem nono putabimus, quae confundat et dissipet hui· nostri saeculi novatores paucos et pueili· ? N» certe non ita, sed vegi· et sani· cum ŭniversi Galliae spiscopis in sua ad sanctum Leonem Magnum epistola ssntini· ao dipim·: apostolat· vestri scripta, ut symbolum fidei, quisquis redemptionis sacramentum bon negligit, tabulis cordis dseoribat"

Exwate iMwIfl XVu tetebemmon ml wchMpà- «copo· Anamnw m Hiborpia Otivarivi Plwaoftyptt, qui pro Me» pro nlipoM mWioa mort» ṁbtete eat l«radiai 1681. la upbtete qom ipro acnpaat ad cantiaahm proteotoim ragai Hiberniae ditat, ooaataa naxiawb facten fniwa iUo tmpnra» at ianaaaiamui ia Itihffcf i–troduoewtar» et qaaeaticNMaetiaai» addit, motet fuiaaa da infallibilitete Btwaaai pontifiait» ṫn pkMUtqua Bornum audio auxilium, ut huiuKwodi errore· oohibfre poaaet. £adam fare ratiooe aoribit at loquitur arohiepiacopue Caaaalimia loannaa Brann„ qui aequo dictua erat archiapiooopua Armaoaaua.

Longo antea ephoopua Patrua Lmbardua archiejfiocopua Armaoanus in epistola, quae adhuc axtat, declanU re plane credpn pontificem eme infallibilem ; et habetur ŏpuscula non opusculum oad magnum opus, scriptum illo tempore ineunto saeculo XVII a quodam p. Molony in quo scribens contra protestante·, centra celeberrimum Uarerjum, nihil aruhuit publice profiteri, oe credere infallibilitatem poatifiĕie, et dicit ita certam esae doctrinam, ṗontifie aedificatos rare supra Christum aut Petrum qui positu» est per Christum, ut ai deficeret fides pontificia, divendum react defecisse fidem ipsius Christi.

Pluriiaa alia haberem legere, quae tamen brevitatis causa omitto; et unum tantum ex histonto, qui de rebu.A generatim loquitur, referam. Icannes Lynch ► eripior illius temporis, qui errores cuiusdam Giraldi ('anibrenata refutavit, ita dicit : „Vt rem paucis lonfprehendam, ue minimus quidem de re ṙdigioui tbcnultus ortus unquam fuit, ad quem sedandum mox Itoniam non recurrebatur. Nam inde Hiberniam vivendi praecepta. credendi regulam, el tamquam a matre filiam, tamquam a.capite meuibriun et tamquam a religioni» principio religionem. ṁauei> ' ei tota mente combibisse constat : sicut etiam Hiberno summum pontificem in dubiis adhibuisse arbitrum, iu ṁis magistrum, in temporalibus defensorem, in 0IIIII iṁu ludieern. m cingulis consultorem, el in ambiguis oraculum ac demum in periculis pro i ugnatorem.'

Quae dicta .Mint, mdn. satis videntur ad probandum. immerito omnino am fores emendatlomim ad Hiberniam appellate. neque e\ eiu< e.vlcMue scriptoribus argument nui coiit ia infallibilitatem summorum poBtifnum duci |>o<·4·. Constat concilium universale Tlibvn int. >i non potuit definire Me» tarasse tamen doctrinam infnlliilnhtatis ; constat (ψiMχηκνκ in epi- <o!i» ad papam eamdein doctrinam tenuisse, constat l er tria ultima sabula saltem banc doctrinam omnino m roro regno œqnnuneni fuisse.

Huoc satis dicta sunto, nunc illud tantum mihi m votis ew declaro, ut quam citisairçe haec doctrina up HilallibditaU' summi pontificis ad dignitatem dogma· i- fidei exaltetur.

oratio[1]

·ntintntlxhni at rcwrndiwim» itemini Ivanni» hpuVi rard.:nali< Moreno iurhirpixeopi Valfaoktanil.

Em incitissimi practadee. cmiuentisaimi a reverendisfuuii patres.

Schema primae constitutioni» dogmaticae de eeh'sia Christ i catholicam de Romani pontificis primatu ooatiMt »MtriMpi fMtaor iwfitiW, mmUm n»pi gatiou· gmuralii raiaaiBi prepraitaa; qaut aai dwtri—m pupate· «partM ad «ritialra «t pamieio- ṁ «CTora· hac taapaiM· pdlalaata inliiaitw rapratаate at teMMte. QuamateoteB tea ate ·petelicM bate ia«d «a» ooaiaraat eoaate, «t haac Tariffix aroam · madio toUaot i ite bob, amÛMatiaùau < levMadtawu ₱ γββ» · «mrorw pro ririboe iUam propofmmm μοβββ» bbL.

Venun cooatitiitio imperfecte quidem et manca aaae videretur, ai rei unum ax quatuor capitibue omieeum fuerit, quartum pramartim, ouiue argumentum eet de Bonam pontificia infalliUlitate. Hanc apo- ■tolioi primatm praerogativam iniuate atque dure oppugnari lugenti animo ooaspieieua, cautae iuetitiar fultus omniumque veetrum inflexa rectitudine, per cpicuum facere conor brevi oratione, ineluctabile oecumenicae eynodi Vaticanae officium eeee, ut clare, explicite, atque verbis omnem ambigendi locum excludentibus dogmaticam feret definitionem dc praedicta infallibilitate Romani pontificis in rebus fide> e< morum ex cathedra loquentis id est, dum loquitur non ut privatus doctor, eed ut magister eecle^ma dis initue constitutus, quod fit quando suprema. qua\ii\ino iure gaudet, auctoritate decernit atque uni\orsae ecclesiae praeceptive proponit doctrinam in rebus fidei e< morum ab omnibus tenendam, vel daulnat ororw at omnibus respuendos. K< quidem maximi momenti> est; quare et·vos, eminentMeimi el reverendissimi patres, enixe deprecor, ut intento animo atque indulgenti meam accipiatis orationem.

Dogmatica definitio, dc qua sermo, obieetum ret iam ŏχ]XκΙαὐοηι unnerM, c: quidem ŝo'ietati oom motionem ĝui non sentd? quomodo *do»* tus et indoctus, religiosum ct impius tlicologus et politicus gubeniia d natione , riincti ĝuantociu wcire vehementer ex|ætunt, quid de subiecta quaestione sacrosancta Va-.ticana synodus decernat ? In subitvlu quaretiotio dixi, si in quaeetu»n^_>(>ud ṽatholico ṫM? potret doetriuu' ij*ius Christi promissionibus mdubiiAnter fulta, constanti evclreiac traditione roborata, atque s praeclariRsinns scientiae ttaxilogiar e: sacrorum canonum fieritis demonsltaï tone iisfs-rta. lhn< sapient («simus Suhh'ɪ affirmare mm dubitant, quoniam verita» cattaihca ret. pontificem definitorem e\ ‹'atb«xlra e«c regutatn fidei, quae crraie non]H>te4. quando aliquid authentiiv pnqonit universae'eevlreiar tamquam dt fide dh iua erodendum . atque ṁatne subiuuxit ex imius doctor; ..Ite do-xml lus- tem|Min· ṽwiitm › athohei doctores. et sentio ĕ* rem de fide rertam.' Si antom concilium hae de re conticuerit, ṽenta eathidna immanem nvi|x'ret ictum, uiqui· apostolica suprema labefactaretur, auctoritas. Circumstantiae namque synodi celebrationem vomitantes absque dubio effirerent, ut ex eius silentio h.v fieret consentaneum.

Omnibus notum e»d quod indrlione rouciln ₱scta. appropinquante iam ṁauguratione dic rontro-

vaadan Pontifirtaai tatalHViUtetem ĝx i|ma cc lr«ae eoa·titattaM, § ex «cnpUiri·, rx ŭwmaKenU · ṀMiae uricatalû aire occideatalii, 4ʌ ex fide eedestaram pirtimlaria» praeeertlm etro Galliae et Hispaniae, et exinde conctadendnia tateiligf non poeee qOMnodo doctrina haec north· hin diebn· a qaibaedaai ecriptoritea at nova tradneatnr Neqneex d·>ctrina hae nUa medo deeeeaden at cwa definita fuerit inutilia prorso· concilia fiant Ea quippe temper utilia eue tam ut baeretid facili·» convincantur, ac doctnna cafhoiia totiu» ecdeaiae iadido nfifalta fariliu· reripintnr, tum etiim ut catholica unitamagia magiaque tamquam sol falgnat irradiant unitertam mundam. Addidit contra doctrinam banc nulla· potae ohjacttaMa fieri quae noa undequaque diaaolvaatnr. Attingens anteta argumentum quod ut ip»e ait adversariorum Achilleo did potest, seu tactum Honorii, oina ŏrthodox lueuleniiMimo apparere dixit * quidem · (ostites Beaanoti· Natali Alexandre. Oontutam emittendo pro ĉofiaititae.

[1] Argumentum: »Canh arthiepiecopu· ṽalHeoletanu prvpiHitç echeaati adhaerere ae ia ŏmnibu dsolarevit. Et ad quartam caput iu specie quod attinet demonstrandum usamptit Vetiraai concilii taelnetabile officiam eme Romani pontifici» infalHHlitatem dare et explicite definire, Magnam definitionis bulae exportationem aped maea me, et senate cwe magna amaritudine ateutium eeatiUl hae ta re pupates receptaret. InthiHWtitatto pAMrofattnun ·· mtad voMnKtaae drauriari ŏp mt, jm mhr dm anmitai ĕ U mUmmi Mta mr»

veni» mote ŏ de Romani pontifia· infallibilitate; A tiros tribasrstar. K aâa bu fafitert· 4|9Miâ·

oontrotetm sonantior quid·» propter obsaotam Mnm ·f datum nomen, qoo merito gaadsnt eligunt «κ seataodentibu·, necnon propter nnmmrrfn·, propter ingero commodum quod inds dsproasrs intendwit apostolic·· aedis prasiodicio sins hostos infcroêwimi, potiuaquam propter «pacte·· argumenta quibus pontificiam praerogativam impognantaa utantur. In h» afferendis termini appositi sunt, qui quamvis interdum scientificam techndogiam aufugiunt; apti tamen videntur ad fiotitiam levibro animis paaunoem inseminandam, novitati· prxeeertim studiosi· id temporis pullulantibua.

Disceptationis existeBtia factam ,«at sxtra aleam positum quod scripte jscriptia succedunt, typis mandantur et publici iuris fiant, totiuaqua orbis ephaineridee, etiam suprema statuum oomitia sermocinantur. Hinc vehemens illa universali· affectio exnltationis et laetitiae in nonnullis, tristitiae et moeroris * in pluribus, anxietatis in omnibus, qua et vos ipsi, eminentissimi et reverendiaimi patres, laboratis. His autem perspectis, potastne sacrosancta synodus vocem suam premere, et permittere ut eius silentium interpretationem subeat pontificiae infallibilitatis adversam? nullo modo. Quod ai eveniret, quam laetus triumphus inimicis ecclesiae,'quam acerba amaritudo optimis filiis eius! etenim eo ipeo enervata videbatur rationum momenta venerationis et obedient!·· supremo pastori.

Difficile sane foret 'effectus coercere argumentationis cuilibet satis obviae, qua impii atqae infirmi in fide solerter uterentur; videtur mihi insaquens aut simile allatum iri ratiocinium : Oecumenica Vslicana synodus accuratam habuit notitiam de publica disceptatione, ante et post synodi inaugurationem instituta. utrum scilicet pontifici infallibiiitas competet quando, ut divinitus constitutus «cclesiae magister, C <lefinitivani in rebus fidei et morum profert sententiam, i,namque universae ecclesiae proponit auctoritate postulante consensum oris et cordis ; ita ut illius dogmatica decreta prorsus irreformabilia sint ante eiusdem ecclesiae consensum. . Hanc controversiam etiam admoverunt ^iquot ex episcopis, ipsius'concilii patribus, palam asserentes minime opportunum esse dogmaticam fieri definitionem pro pontificia infallibilitate. Nihilominus eadem synodus, quae plure edidit dogmatica decreta, nihil prorsus definivit cire/ subiectam disceptationem ; idque contigit Pio IX m Petri cathedra sedente, qui paulo antea solemniter definierat, orbe catholico plaudente, immaculatam beatae Mariae virginis conceptionem. Ergo synodo visum est, vel argumenta pro infallibilitate pontificia sat firmitatis non habere, vel e contrario gravia adeise fundamenta pro sententia opposita.

Utreque hypothesis, eminentissimi et reverendis- Deo ipso infallibilitatem in Romano pongee inessc simi patres, ansam praeberet sedis apoetolicae inimici· ad innovandos ianfonistarui» errores, quod nempe dogmaticis papae definitionibus obsequiosum debeatur silentium, non ex corde submissio; aut quod Katie sit provisorie, ne pax turbetur, iis ateentiri, donec universae ecclesiae accedat assensus. Art quisnam catholicorum exitialem hanc doctrinam non reiiciat ? Externa observantia absque interno stsmiu hypocrisis est, homine christiano indigna: provisorie autem assentiri doctrinae, de qua dubitatur utrum vera an falsa sit, absonum prorsus est et rectae rationi contrarium.

Horret animus, reverendissimi patres, dum mente reoolimus ingentia mala, quae ex synodi silentio eccissis· catholicae çsreut certo obventura. .Frustra hu-

***'^URiOaitori jO··· ·

tuaruat ad pabfacaan «atro qyaadam viteadem snatroronfaro; quis sibs pareqpdaat suadam prtndantiaa v«i epftttMritaife MticMB bmmbHmà ſβiMMi 'H· eoMiHttMi Has dafieMMÜB i- ſafa WHIBW vfaMMMtMrtlWi via· Hnanani peatifiais auototitas apad «mamahriatifidsiss «qMiiata apparorot iafalHliÜitati· in docsodo praarogativa, ilirâs migitesrin aaaaaaaria.

Bteieaia. utpote soeista· divinitas instituta, foeuas habere dabat temper paraanentam intellihilitatia ease; quia quolibet manante «urgere valant dubia ac qaamtioM de robae fidei «t morum. Huiuonodi foros pmusnaw ite visibilia eam debet, qlemani illum aspicere fmeie pomint, atque ia ipso lmuntam austeritatem divinitus amaritatem, ad lito· infallibsliter dirimendas. Foco· autam hic pennansns «au pharas indeficienter lucens navigantibus ia mari, rapidi· diacaptationi· ventis agitatu·, non eunt concilia generelia; siqnidem roro celebrantur, et ad illa celebranda gravieaimae saepe oriuntur diffirojtofre, interdum forsan insuperabiles. Eat igitur ptmauens et visibilis focus ille centrum unitatis catholicae, in quo necessario eme debet principium, unde et unitae fidei et unitas communionis orishtur. Principium Sutam hoc est suctoritsa suprema sed infallibilitate praedite, alioquin prorsus inepta foret ad unitatem producendam oouaervandamque.

Nunc vero, reverendissimi patres, apostolic· sedes centrum eet unitatis, ad quod voluti radii referantur neceme est omnss, qui sunt undique fideles. In ipes ergo agnoscere debemus auctoritatem supremam et infallibilem, non supremam solum sed infallibilem etiam, cum nec .suprema emet abeque infallibilitate siquidem supremae potestati etiam in societatibus humanis quaedam tribuitur infallibilitatis species, sicut societatis bonum exigit, et ab illius sententia interdicitur appellatio. Cum autem Romano pontifici, iuxta concilium Florentinum in beato Petro pascendi, regendi et gubernandi universalem ecclesiam a Domino noetro Issu Christb plena potestas tradita sit ; in ipso proprie dicta infallibiiitas insit neceste est. Actionem date in solemnia illius iudicia. et Petri primatus enervatur omnino, mirumque concidit unitatis aedificium. Unitas enifti fidei, ut optime ratiocinatur angelicus doctor, servari non potest, nisi quaestio fidei exorta determinetur per eum, qui toti ecclesiae prefect, ut-sic eius sententia' ab ecclesia tota 'firmiter teneatur. Propterea ecclesiae constitutio ea eet, ut infallibilitas saltem activa illi non competat, nisi quatenus cum capite Romano pontifice unum efficiat corpus: quod enim Christus, ut aiunt theologi, ecclesiae contulit, oorpori contulit integro et perfecto seu ex capite et corpore coalescenti. Unde recte inferendum. debere, eum ipse ait ex divina institutione fulcimentum infallibilitatis ecclesiae.

Certe Christus Dominus Petrum et in Petro Romanum pontificem petram constituit et basim firmitatis ecclesias 4t universalem totius ecclesiae pastorem cum munere pascendi agnos et ovre, ut uriuA ait omnium pastor. Insuper illi commisit ut confirmaret fratres suos: quos fratres? interrogat Boeeuetius, apostolos : quanto magis episcopos successores apostolorum? Igitur falsi nescius sit necesse est, quem Christus constituit ut universum gregem, agnos et oves, fideles et pastores in veritate solidaret, atque ab errore in fide et moribus arceret.

Consonat divina traditio tanto quidem splendore fulgens, ut omnia caligo in re subsecta evanescat. Vetaerasro ■·· M« ℞ -»<-)· promts, qm ad

SDmb JMVNM OTÎMMdMB WttMt OMOttb· M 0(KÏ4θ tali· seakste· Bonnmaata; nd aa tenta· attingera, qeaa anitteai am· magia propria «tea aeat Primte Mehama aaaaaba amuataa ateoa fidam atatim ao a Bamaate pmtificibai foaraat damnati, ab omniba· at haeretici habiti east: oaurna aamqaa in poatifiam dafinitioM regulam fidai agnoaoebaat, quemadanodum ax enniaaiaatica historia aatia liqnat· Sanctu· Auguatina, qaemtantM aeiantiae fuiaaa aaaarit Cnalaatinnal in apiatate 21 ad epicopos Gallia·, at inter niagiatraa optimos a Bomanio pontificibus aampar haberetur, «ia certior factus de «ancti Innooentii in cause Pelagii definitione, haec protulit verba, quae iudicio dari aoriptoria eunt veluti temera ad cognoecpudum vara catholicum : „Causa finita eat litteris beatae memoriae papae Innooentii, quibus de hac re dubitatio tota sublata est" : quod anne,' ut auctoris cuiuqdam lanaeniani, obsequiosi silentii defensoris, fert opinio, periode valet ac dicere : iudicium infallibile atque appellationis expers latum fuisse. Hanc quidem vim Innooentii definitioni tribuit s. Augustinus, quin expectant donec universae ecclesiae consensus accederet; siquidem nec tempus illi fuit cum ita locutus est, ad notitiam deeiusmodi consensu comparandam. Definitionis ergo robur absque ulla limitatione sanctus doctor referebat acceptum supremae atque infallibili papae auctoritati.

Idipsum ex eo luculentissime evincitur, quod patres et graces et latini in octava oecumenira synodo omnes haereses anathematizare professi sunt, ab apostolicae sedis fide et doctrina separari -minime cupientes. Quod sane principium est universale,.est constans pro omni loco et tempore. Cum autem orientalis atque occidentalia ecclesiae sententia sit ab apostolic·· aedis fide et doctrina minime separandum ; quis affirmare audeat eamdem apostolicam sedem seu Romanum pontificem in quaestionibus fidei definiendis fallibilem esse? Ecquis vero illius infallibilitatem in docendo edicere addubitet, cuius iudicio, ai quae suboriantur fidei qpsestiones, definiri debeat?

Priscae huius atque universalia doctrinae firmum etiam habemus argumentum in ecclesiarun. particularium fide: quod cam eenqier professa fuerit Hiapaniaruni gloriatur ecclesia. Fuit quarto ecclesiae saeculo in Hispania vir vafer ingenio, loquacissimus et vecors, Priscillianus nomine, manicheismi, gnosticismi et Sabellii erroribus infectus aliisque non minus exitialiLus, qui christianismum novum cudere visus est; crtmque contra Apostoli monitum carnis curam faceret in desideriis, voluptatibus atque impudicitiis indulgens, suisque asseclis idipsum, quasi liceret, sub arcano permittens, Èrevi quam plurimos in suam pestilentem doctrinam allexit. Erat autem illis infrangibilis norma: „lura, périma, secretum prodere noli." Verum causa adversus priscillianistas in concilio Caesaraugustano instituta eorumque erroribus damnatis, res ad sanctum Damasum papam evecta est, eiusque supremo iudicip finita. Ast adeo percrebuit denuo post Priscilliani mortem priscillianistarum secta, ut iussu sancti Leonis Magni concilium Hispaniaram et Lusitaniae plenarium Toleti anno 447 habitum fuerit; in quo professionem fidei atque anathematismos contra priscillianistas ad normam epistolae dogmaticae s. Leonis patres soleinniter ediderant. Quos inter anathematismos insequeps ad rem nostram absque dubio est : „Si quis in errore Priscilliani sectam sequitur vel profitetur, ut aliud in salubri baptismo contra aedem sancti Petri faciat, anathema sit". En, reverendissimi patres, principium a Tolqtana synodo proclamatum, quodque in rebus fidei at morum labantibus aaeoulia iugitar in Hispania A ssrvatar: 8t gate oosstra sedem sancti Petri sentit rei - ftemt,aaatbema sit.

Summa veneratio·· verborum aMmini preadarte- ■uaoraB I readri, Fnlgentii, atque laidori sapientia at aairitat» praastaatùun. Ea de Romani preeaulis auctoritate, diviateqw praerogativis ii· arat opinio, Ut prior dixerit: „In eocieaia namo pontifice potantior" ; altar vero palam docuarit, ab spisoopo Romas finaam obtinendam veritatis oognitioasm ; et aanotus Isidores, olariasimua snalssisa doctor atque Hispaniartun doctas fulgentiasimum, eamdem vim tribuit dogmaticas Romani pontificia dafinitioniboa ac conciliis oeounenicte ; immo definitionum oonciliortun firmitatem ab auctoritate repetit apostolic·· «edis: epistola· Romanorum pontificum, inquit, eorumque decreta pro culmine aedis apoatolicae, nec imparm lease cum synodis auctoritates, nec ullam synodum lege ratam fuisse, quae non fuerit auctoritate apostolic·· B sedis congregata vel fulta.

Puriaaimae doctrinae lacte nutriti, indesinenter Hispani nullo non tempore indubitatum avitae fidei praebuerunt testimonium. Fuit tamen saeculo XV audacieaimi vir ingenii, Petrus Oxomensis, qui emerere non erubuit, ecclesiam urbis Romae errare posse. Sed Toletanus antistes hanc novatoris thesim. aliasque octo examinare fecit damnavitque ; quam damnationem definitivo confirmavit iudicio apostolica aedes, propositiones confodietis ut acandaloaas et haereticas. Saeculis sequentibus celebres etiam hispani pontificiae praerogativae extiterunt assertores, qui orbe catholico celebrantur, Soto, Canus, Valorisa, Suares, Aguirre. Gonsales aliique saetae theologiae et iuris 'canonici viri peritissimi. .Hinc Hispaniaram episcopi pontificiam infallibilitatem uno ore omnes profitemur unanimes; itidemque praedari praesules Hispano-Americani spiritum sedulo šervante·,- -doetnnani sancti C Turibii Mogrovezo caeterdramque insignium virorum, qui apostolico salo illius/regionis ecclesias fundarunt.

Eandem etiam in (Alliis doctrinam obtinuisas ex clarissimis sii^^RSfnardi scriptis certe constat ; qui utpote novissimus patrum pro tota antiquitatejsspondet. Istam infallibilitatis pontificiae praerogativam. - ait mellifluus doctor, constantis·)ma perpetuaque as. patrum traditio demonstrat. Quid autem .ante celebrem declarationem, labente iam sacculo XVII factam, senserit clerus gallicanu·; res quidem est admodum explorata, cum ipse in coctu, eodem ineunte saeculo Parisiis celebrato, ita de Romano pontifice locutus fuerit: „Iβ enim successor est Petri, super quem Christus lesus «tjeeiam fundavit, quando illi claies regni caelorum et donum infallibilitatis in rausis fidei reliquit." Quod si deinceps universitas sorbonice, non clerus gallicanus, ab antiqua doctrina descivit, huius defectionis causam significavit Tour- D nelv : „Noη dissimulandum est, inquit doctor sorbonicus, in tanta testimoniorum mole, quae Bellarminus et alii congerant, nos recognoscere apostolicae sedis seu Romanae ecclesiae certam et infallibilem auctoritatem: at longe difficilius est^a reconciliare cum declaratione cleri gallicani, a qua recedere nobis non permittituf."

Nihilominus illustris Galliarum episcopatit antiqua perstitit sententia; quandoquidem asserit Millaute, pauco esae Gallos qui Romani pontificis iùfallibilitatem contendant. Huius assertionis perspicuum recentiori aetate habemus testimonium, quando videlicet Galliarum atque Italiae episcopis Parisiis coram yNàpoIeone I congregatis undecimo praesentis saeculi anno, die vero 17 mensis iunii, postquam omnes iurnmentutu obedientiae erga apostolicam sedem praestiterant, itemque ab omnibus emissa fidai professione

iuxta formulam Pii IV, «tequsatiasuMB Trace·» «pt- scopus inaugurati oratio·» infruagibilam oostos Romano pontifier adbaaawnam patefacit, cam dénommai» oodaaiae lapidem angularem, fornica» clavam sina qua totum corrueret aedificium, «aerarum traditionum fiddimimum coatodam ot raritati» arcem. Nec aliu» est aeoau» oMtmntm aocleeiarum, ut baoe nostis, aminentiaaimi et reverendissimi patre».

Cum adeo evidens ait ŏootan totius eodaaiae traditional» aenaua, mirum eat quod ab aliquibus acriptopbua novitati» arguatur doctrina da pontificia infallibilitate: mne scriptores illi doctrinam cum eiu» formula et propugnatione confundunt Qoando namque de hac veritate ambigebat nemo, optic non fuit acbolaatica forauila uti : at quando labantibus «seculi» in dubium, licet a pauci», revocari coepit; scholastici theologi clarissimi doctrinam ecclesiae acieutifica formula determinarunt, nil‖il novi in ea enunciantee, sed quod semper, quod ubique, quod ad omnibus creditum eet. Impugnatio igitur nova eet ; aed doctrina' pontificiae infallibilitatia ea gaudet antiquitate, qua universa eccleeia. Soleninia apoetolicae aedi» iudicia enervare moliti funt nonnulli apiritu rebellioni» imbuti; non saniori» cupiditate iudicii, ut ecite loquitur Piu» II in bulla *Ejrrrrabilu,* eed eommiaei evasione peccati a Romano pontifice leeu Christi vicario ad futurum concilium provocare praesumente». Ex his appellationibus prima, qu»e certe constet, a I)u Plenda saeculo XIV ineonte fuit interposita, in euiu» appellatione similiter ac in sequentibus,ob formulae diversitatem clare deprehenditur et novitas actioni» et praepedimentum, quo appellanies laborabant Huiuemodi provocatione» Pius U in synodo Manliana damnavit, et tamquam erronea» ac detestabile» ceprobavit.

Verum dicet aliquis: infallibilitate Romani pontificis semel constituta, inutilia esse oecumenice 0011- cilia Ast immerito; non solum utilia, sed interdum moraliter neceseana sunt concilia generalia, ut nempe rebus magis ad trutinam mandatis, haeretici facilius convincantur; ut doctrina fidei ot morum totius ecclesiae indicio suffulta ab omnibus et absque ullo obice unanimiter raoipiatur; ut generalis ecclesiae disciplina, (lerpensis temporum et locorum circumstantiis, solidius constabiliatur; ut constans catholici orbis episcoporum concordia firmiseimaque eorumdem supremo capiti adhaesio, verbo dicam, unitas catholica ubique terrarum fulgeat tamquam sol mundum irradians universum.

Iam si a quaestione iuris ad quaestionem facti progrediamur. in medium afferant adversarii vel unam Romani pontificis dogmaticam .definitionem, quam uti vere obligantem legem ecclesia non habuerit, aut cui consensum non praestiterit ; aut dicant nobis quisnam ex tot pontificibus in fide et moribus ex cathedra' definiens erraverit. In tanta critice» luce frustra nobis aliquot obiiciuntur exempla, quae si recte expendantur, vis argumenti nulla est.

Ne vero longius progrediatur oratio mea, cum illorum Achillee sit Honorius, dicere sufficiat de eius orthodoxia adeo luculenter constare, ut ipse clarissimus Bossuet fassus sit, Honorii verba orthodoxa maxime videri; atque eruditissimus Natalis Alexander asseruerit, Honorium a fidei tramite non deviasse. Quid plura?

Cum igitur ex dictis veritas catholice sit opim argumentprutu genere demonstrata, et Romani pontificis infallihilitas in rebus fidei et'morum ex cathedra definientis, huiusque veritatis definitio pernecessaria omnino videatur; quid superset nisi ut sancta Vaticana synodus illam solemnitar definiat de fide

A divina nr»d«nda·? nisi ut aansr nnussmus oathplioom orbem verbi» diri Hieronymi ad Deondriadem alloquatur! : „Sancti Inuocentii... t«nnai fidem, nec peregrinam, quamvis tibi prudens callidaque ridearis, doctrinam ŧespiciaaF Subdit doctus huius periodi interpres : Monitum sapientia plenum, quod si .reduceatur ad praxim, cunctas relegaret haeresce! Etenim iuxta illud, sibi ipsi diffidere debere christianu», quantumvis scientia atque ingenio praefulgeat : Quamvis tibi prudens callidaque videaris; et peregrinam quoque spernere doctrinam, illius definitioni stando, qui in Petri cathedra «edet. ,

Longa nimis evaderet oratio, si ulterius progrederer. Finem dicendi faciam praeclarissimi» Melchioris Cani ŧerbi» argumentum orationis meae veluti summatim complectentibus: „Si nullus itaque, ait doctissimus concilii Tridentini theologus, legum Christi sanior est interpres, quam perpetuus ecclesiae B usus; ecclesia vero in fidei rebus non sd Antiochenum. Alexandrinum, Constautinopolitanum .... episcopos, red ad Romanum omni semper aetate recurrerit : quidubitet, hunc osse, quem ut successorem Petri, ita quoque doctrinae apostolicae magistrum, quaestionumque do fide iudicem habemus? Quid? quod ipso etiam rerum experimento coniperimus Christi de Petro et successoribus vatirinis in ecclesis Romana manifestius impleri? Et cum caeterae apostolorum ecclesiae vel ab infidelibus occupatae vel ab haereticis affectae aliquando fuerint ; hare una tot inter hoste» nec infidelibus, tire haereticis laluit expugnari. Hinc quaeri solet, an haereticum »n asserere posse quandoque Romanam^ccleaiam, qucmqdmodum et caeleres, a Christi fide deficere. Ei faciant satis gS Hieronymus, periurum dicens, qui Romanae sedis fidem non fuerit seciitiis. Cyprianus dicens: qui cathedram Petri. supra quam fundata est e-cle-i». deserit. C in ecclesia esse se non ixinfidat . syniidus Constantiensis haereticum iudii-ans. qui de fidei articnlib aliter sentit, quai^ sancta Romana creleda des-et. 11Imi postremo addam. Cum ex traditionibiu apo-tolCrum ad evincendam haerwitn argumentum Ĭirmum irrtum que trahatur; eon.Met autem Romanos epin-opo·' ŧn> in maginterium .fidei Nuoceeewe, ab apostolis esae tnt ditum ; cur non audebimus assertionem adveniam tamquam haereticam condemnare? Sed nolo ogo eetleeiBr indicium antevertere. Illud awn» et fidenter «pridem aeeero, pergit elariwimue ŧanut p»tom eo etvleeiar ac perniciem afferre, qui aut negant Romanum pontificem Petro in fidei doctrinaeque auctoritate ŧv< dere, aut certe adstruunt nummum ecclesiae -partorem, quieumque tandem ,ille «it, errare in fidei indicio poeee. Utrumque wilicet haeretici faciunt : qui verô illi» in utroque repugnant, hi in ecclesia catholici habentur."

Voe igitur, reverendiseiiui yxtree. enixe deprecor, ut reieo0i in contrarium emendationibue quibueeumque eokmnem feratis sententiam pro Romani pontificis infallibilitate. Ita enim decernent» ad ecclesia»· catholicae bonum et pacem quam maxime conferetis, atque animarum salutem et maiorem Dei gloriam fulgente episcopalis muneria^plendore summopere rurabitis, prorsus excusso timore, ne schismatici et haeretici ab ecclesia catholica magis magisque deflectant i proclamatio namque catholicae ŧeritati scientiam salutis ostendit ac illuminat etiam eos. qui in tenebris et in umbra mortis sedent, omniutnque pedes dirigit in viam pacis. r

t tpUL'CXXX, a. It, apad Migas. P. L·, XXIL II».
• Ds Uem IMsficia, Mb. VI, 7.

ORATIO

revereadi patrit domâu Gregorii lueeef petrianAae ArdioAerti '▮

EminectiaMmi praesides, sBunentiesimi sc reverendissimi patra».

M perpendenti hanc dogmaticam oonstitutionem de eodeua, quaadam meo conscienti· obligationem quaedam observationes vesfro sapieotissimo iudicio submittendi imponit. Abeit a me, ut credatur, quod ego primatuoi summi pontificis eiusque iure sim mox impugnaturus : irotno illud vivissima fide, omni obeequio et veneratione prosequi protestor, et ex intimo corde cupio, ut hic primatus in toto suo lumine in domino nostro sanetissimo Pio pape IX magis magisque resplendeat, et omnibus suis iuribus gaudeat et polleat ; neque ei alios limites assignandos existimo, nisi quos ipee Christus assignavit.

Cum ili hao constitutione quaedam sint, quae respieiunt ecclesiam orientalem ; quid illi ecclesiae conferat, quid illi obsit, antequam ad definitionem dogmaticam condendam perveniatur, sincero animo declarare arbitratus sum. Et in primis ardentissime rogo, ut animo revolvatis de quonam obiecto sim ego locuturus; nimirum de illa ecclesia graeca orientali, cuius merita, splendores, concilia, institutiones immortalia sunt et erunt; cuius summi doctores.martyres, institutores doctrina, sapientia, sanctitate ecclesiam Dei vel maxime illustrarunt : de illa ecclesia, quae cum maiori ex parte in lugendum schisma provoluta fuerit, et cum abhinc per successiva saecula nihil «dus et solliqitudo summprpm pontificum reliquerit, üt ad unitatem catholicam rediret, omnem vestram meretur et benevolentiam et charitatem : de illa ecclesia tandem. septuaginta millionum animarum coalescente, qua»· in hoc concilium universale oculos convertens

A quid statuatur quod iUam ad unitatem alliciet, quinam facilior aditus de noro sdstmstur quo ad ovile ingrediatur, quaenam «fficnciora media praeparentur, quibas ad domum patris omnium fidelium restituatur, attendit atque axpectat.

Atqui in heo constitutione non solum nihil eet. quod huio desiderio respondeat; sed ea reperio, quae vel maxime adversantur. Et 1· quatuor capita et tns canones, quibus constat haec constitutio, anathemate directe et immediate Graecos percellunt, quos numquam excommunicatione solemni benignitas ecclesiae catholicae subiecit; imtno nemo vestrum ignorat quanta prudentia patres tridentini usi fuerint in quaestione matrimoniali, quarn cum schismaticis habemus. Profecto intuitu Graecorum sancta synodus positive, directe, immediate damnare renuit opinionem de volubilitate matrimonii ob adulterium ; sed quoddam temperamentpm adhibuit, et ecclesiam non errare in eo quod de matrimonio decernit, declaravit.

Praeterea Graeci appellantur schismatici, iri est. seiuncti ac divai : fundamentum et principium pertractandi de unione in decreto florentine subsistit; At per has definitiones anathemate 'roboratas hoc fundamentum eversum est, et illi in numero haereticorum relegandi erunt ; et consequenter maius gravamen inaiorque difficultas ad eorum peragendam cum eecleeia Romana reconciliationem interponitur. Quo quaeso tot conatus, tot sacrificia, tot molimina corruent, quae summi pontifices praestiterant ? Ergo satis est ut simpliciter proponatur illa doctrina, quan in decreto florentine tam mirifice de primatu Romani pontificis exhibetur.

2® Notissimus omnibus est canon florentinus de primatu ex iure divino Romani pontificis eiusque dotibus et iuribus, et quomodo sit intelligendus „ita ut in gestis oecumenicogum conciliorum et in sacris C canonibus continetur" ; et immediate praescribit ut omnia iura et privilegia, quae concilia et canones reliqvis patriarchis concesserunt, sarta tectaque habeantur. Inde enim dicit: „.Renovantes insuper ordinem traditugj in canonibus caeterorum venerabilium patriarcharum.... salvis, videlicet privilegiis omnibus, et iuribus eorum."

Nemo profecto ignorare poterit qui acta concilii Florentini perlegit, quod patres gracei nonnisi et non prius, post etiam tot conatus et labores, doctrinae de primatu subscripserint, cum praedicta declaratio, -limitatio, sanctio locum in decreto obtinuerit ; quam clausulam ecclesia onentalis ut propugnaculum sitae autonomise, ut pignus suarum immunita!um. ut securitatem tandem omnium suarum institutionum esse, ▮rbitrat semper est. Haec clausula eat et fuit eemper sicut fundamentum, quo summi pontifices innixi de revocandis schismaticis ad unitatem pertractarunt. ei D cuius veritate una pars ecclesiae graecae in communione cum ecclesia Romana adhuc perdurat,. Haec, inquam, clausula est unica tabula et spes quae remanet, 'ut graeci, oonservstorbs tenacissimi suarum antiquitatum, ad obedientiani sedi apostolicae praestandam reduci possint.

Iam vero in hac constitutione sunt ea, quae et catholicos graecos a centro removebunt, et in disparationem schismaticos, ne convertantur, certissime adducent. Nam cur in ℮onstitutioni capite tertio haec clauoula, quae eet ut complementum canonis et pare eius integrans, reticetur? Num dicetur . de ea habebitur ratio in alio achemate aut loco? Sed simul ac dùiungitur a corpore canoni·, omnem vim suam amittere videtur; immo ea sublata, expositio immediate aequene et canon tertius locum in alio echemate non ▮elinquit, nimirum haec declaratio poteetatU iuria-

▮ Argnamtnai : .Patriarcha Asticchesu Ontce-Mslchita declaravit ia prini» as Romani poetidi-i» prioatam eiatque iara viviwaima fide et veneratione prosequi et tenere non silos limites ei apponendos esse nisi quos ipae Christus constituit. In praesenti constitutionis schemate aa esse quas orientalem eodssiam mafia ah unione avertunt. Eocie.lam oauliaaima eam orientalibus egisse semper, et praesertim ia ooaeilio Trid. eam agebatur de indissolubilitate matrimonii ex capite adulterii, at nihilominus in boo schemate quatuor capita et canones qui sequantur directe Graecos anathemate percellere, quod hirte que neaqnam factum est, et omnino subvertere illud unionis principium quod in decreto concilii Florentini subsistit Suf-▮oere ut renovetur doctrina concilii Florentini de primatu et quidem cum ea clausula .salvis videlicet iuribus omnibua et privilegiis petriarcbanim orientalism·, eam siquidem dauralam fundsmentam erne quo summi pontificis de revocandis ad unitatem ochismaticie pertrectafhnt et quo parva par» ecclesiae gruens adhuc in communione cum Romana ecclesia perseverat Qnae in scheeiate bebentur nullus ampbna locum illi daasnlae relinquere, et tara omnia' immunitatis dextraere quo ecolaaiu graecu competunt praesertim ex caaonibu sexto concilii Nieeni II, octavo Constutinopolitani ‡ decimo septimo l'un stutinopolitani 4 et quarto Chalcedonenaia. Quo in schemate habentur non posse componi vam praxi totius antiquitatis, praescriptionibus conciliorum et constituiionibu Ron. pentitedm, quibus omnibus Graeci earn ad unitatem redierant certiores foeti sunt nullam unquam immutationem introductum iri. Notam praeterea esae apud 'orientales et praesertim Graecos hunc eccloeiae typum haberi, ot nimirum universus episcopatus ia quinque veilicibus eeu patriarobatibu» adunetur, et ia ano supremo vertice nempe patriarchate Romano totus ooadauetar quin tamen destruat illorum autouomiam ot immanitatem. Hinc nil miram esse ai concilia semper dani Rom pontificis iara tuita sunt, simul immunitatem et aatonomiam aliorum patriarcharum conservarunt, et hac praecise sub conditione addidit, oneatalem ecclesiam nano quoque pleaissimam auctoritatem ia Rom. pontifice agnoscere. Comlnsit caput tertium eam eno oanoao nedum doaatitatioMm eccieaiae pressae subvertere, sed el ad complétas» eius ruinam intendere, M idcirco ab ee admittendo. pastorale· suam conscientiam refugere, ot enixo ee postulare ut firmam la omnibus maneat decretam oeudIU Florentini M nihil Ulterius midatur.' '

diction», quae eat epiaoopalis, ordinaria «t immédiat „erg quam particularium aodesiaram, cuiuscumque ritu· et dignitati·, pastom atque fidele·, tam seorsum unguli quam simul omne·, officio hiararehicae aubordinationi· veraaque obedientiae obstringuntur, non solum in rebus quae ad fidem et mora·, sed etiam quae ad disciplinam et regimen ecclesiae per totum orbem diffusae pertinent." Quomodo, quaeso, eminentiesimi et reverendissimi patres, hanc constitutionem ft conceptam per Orieptem in lucem-edere et exacutioni mandare poterimus? Qua fronte cum schismaticis disceptandum et cum catholici· pertractandum eet? Nonne nos accumbunt tamquam contemptores sacrae antiquitatis et violatores conciliomm et canonum? Quid illis respondendum est, qui maxima veneratione prosequuntur concilia in Oriente celebrata, cum nobis afferent eanonem' sextum concilii Nicaeni 1, eanonem octavum concilii Constantinopolitani I, renonem decimum septimum concilii Constantinopolitani IV ', eanonem quartum concilii Chaloedonensis vim legis civilis habentis ex Justiniani novella 131 ; qui canones editi atque consecrati ad integritatem ■urium et immunitatum ecclesiae orientalis tuendam servandaipque et per concilia Lateranense IV et Florentinum ratiliabiti fuerunt? Quomodo catholici in fide remanebunt et schismatici ad unionem persuadebuntur venire, eum unicum tutamen suae immunitatis sublatum, sedes patriarchal» suo decore ac iuribus orbatu, gravamina multiplicata per hanc constitutionem videbunt?

Re quidem vera quomodo haec sunt componenda non solum cum praxi totius sacrae antiquitatis et synodorum praescriptionibus, sed etiam cmn constitutionibus summorum pontificum, qui numquam non aaeeveraqfer certiores fecerunt graeooe, quod cum ad unitatem reversi fuerint, nullum gravamen nullaque mutatio eia imponetur, immo omnia sarta tectaque eorum iura manebunt? Sufficit vel unus gloriosissimus et aelantissimus de orientalibus dominus noster ©ap Pius IX, qui in litteris ad orientales, quae incipit *In nuprrmi,* haec habet: ..Itaque non aliud vobis imponimus oneris, quam haec necessaria; nimirum ut ad 'unitatem reversi consentiatis nobiscum in professione verae fidei, quam ecclesia catholica tenet et docet, et cum ecclesia ipsa supremaque hac Petri sede communionem servetis." Quomodo autem ea, quae haec constitutio stabilit, cum hac Solemnissima summi pontificis promissione Cohaereat, vos videte, emihentissimi et reverendissimi patres.

Notum insuper est, quod apud Orientales a tota antiquitate usque ad haec tempora hic est et viget ecclesiae typus; qaod scilicet universa Christi ecclesia in quinque patriarohiis iure canonico distribuatur, st in uno aliorum principe iure divino colligatur. Haec fuit et est ecclesiae unitas, ut episcopi cum proprio patriarcha et quilibet patriarcha cum aliis patriarchis tum maxime cum Romano patriarcha in fido et oharitate communicet: iure divino unus ideo est Romanus pontifex caeterorum princeps, iure canonico principes ecclesiae apostolorum successores sunt'quinque. „Quinam sunt apostolorum successores (haec vérba leguntur in actis concilii Constantinopolitani ŦV Qui Romanam sedem primam taoet, qui Coostantinopolitanam secundam, qui Alexandrinam et Antiochenam et qui Hierosolymitanam, base est universa eodeaiae potestas, pene· hos divinorum dogmatum indicium est. Episcopatus igitur universus in quinque verticibus adunatur et in uno supremo vertice totus quantus est coadunatur." Quid mirum est igitur si concilia oecumeuica et summi pontifices ft ruta habuerunt iura supremi primatus, ut iuribus et privilegiis illorum patriarcharum et debitus praestaretur honor et immunitas conservaretur?

Summam et plenissimam ecclesia orientalis Romano pontifici tribuit potestatem; sed hac conditione ut eius qileniftxlo et principalitas cum iuribus sedium palriarchalium componeretur. Hinc iure consuetudinario antiquissimo facium est, ut numquam Romani pontifices, nisi in casibus gravissimis, in iis sedibus eam odlinai-iam et immediitam exercuerint iurisdktioneni, cuius definitio sancienda nobis sine ulla exceptione exhibetur. At vero haec definitio, adhibita in capite tertio et canone respondente, constitutionem universae «devise graecae subvertens eam ad completam illius ruinam intendit; et proinde cani admittere conscientia pastoralis refugit. Post enim octqdecim saecula, id est. ab incunabulis religionis Christianae usque ad hanc diem haec eoclosin semper administrata est canonibus,aptat is, distinctu disciplina, institutionibus propriis, quas vetustissntia consuetiulo aevo apOriolico incepta introduxit, antiquissima particularia et generalia concisa sanxeruiit, patres et doctores ratas habuerunt, . ömne generation» |>er tot saecula maxima veneratione circumdederunt. Basis et fundamentum illius regiminis eet eius autonomie et immunitas; credere quae dicit suprema Petri stales, communionem cum illa servare, quemadmodum omnimoda antiquitas tradit, et sanctissimus dominus noster Pius papa IX in'textu praecitato inculcat, hoc est absolute necessarium. Haec· duo ecclesiam orientalem graneam constituunt, et in unum idemque apud oriental» coinci-, dont, qui firmum et persuasum tenent fonnam externam, autotioiuiam regiminis ecclesiastici <-sse chn racteristicam conditionem suae existentiae religiosae et socialis.

Velle igitur aliquid immutare eet velle omine evertere; et consequenter si, fateor, temporie calculus prae oculis habeatur, si indefectibilitas et perpetuitas eiusmodi canonum consideretur, si conservatio fidelium ritus granei, si orientalis ecclesiae in unitate cum summo pontifice cordi sit, si tandem ianua. qua integra orientalis ecclesia in unitatem catholicam quam primum properat, in aeternum non claudatur, supplico et ardentissime obsecro, ut haec obstacula novarum eiusmodi definitionum removeantur.

Haec humiliter exposui pro IκΛιο occlreiae orientalis; hanc humilem confidentiam mjii insinuat magnus ille Gregorius, qui patriarchas Alexandrinum et Antiochenum ita exhortatus fuerat: ;,0|>ortet ut ' constanter et sine praejudicio senetis, sicut accepisti», ecclesias.... Universa ecclesia vos patriarchas non solum in bonis operibus, sed etiam in- veritatis auctoritate cognoscat." Ego igitur qui sum indignus successor illius, cui scripserat ille Magnus Gregorius, et eorum qui subscripserunt canonibus conciliorum praecitatis, ego, inquam, simpliciter et humiliter rogo ut dumtaxat canon florentinus integer referatur, id est,

ı Ikapssti· ooaeUtonna sstis ta» qasa * Latiali, qssa ·aas a Graeri· edita ssat eam eoamsatarii» pnulrtim Bal·amoaia st Zoaaiaa, slMl iaveataa est ia oeadlio Coastsatiacpolitaao IV, aid forte hos aomea Tnilhass «yaodo hdo Cpafsraiar, ia ealaa eaaons M aliqaid iaxta eamvatii msatsai kabstar. Ia sroHca halas aratMs aditio··, qaae Bsryti aqta rigasti aaaoa prodiit, salia osoarrit čaasai illis· anatis Ia aliis varo eoarihis sapra dtatis alhil, qaod ad roaa aaltt» appsiaa faciat, iavsaitar.

i Omsm M iatarpratadoata isartatil, aged Maad, LXVI, 1M, abi !· ■« ŝsaMad þisa «vssw babstn, Vsrta ä

Isgaatar qaiisai apad aeaetu· Tbeodonus Staditaa, ŝftstol 1W ad Lseae» SaesUaria». Ct. Mina, Brtr, /rases, V XCIX, eet 1418c; tads ia acta IUI·· wMJit' Coastaatiaofio Utaai IV, aett^as VIII, riusraaU

. > dpsrts rt sd. Vatic. <X Ub. V, ryU, ⊖-Mi Masriasra».

addita declaratione „reoov<Hitas". Et u codomb videantur conficiendi, in quibo· ultra addere placebit; id. in posteram fieri poterit, cum, concordia oonmim-' mata, tmiverauß populua chifatianus coneentionem facile datura· eet.

Cum enim de fide agamus, nobis cavendum eat ne chantas negligatur; imm<rvwba charitatia proferenda hic sunt, quibus grueci, qui foris sunt, allecti ingrediantur in-ovili dominico sub unico pastore visibili. Quot «novae definitiones istius naturae et modi conduntur, tot noxa onera imbuuntur, novae difficultates, nova obstacula pro salute animarum ndbeuntur; qube tamdiu manebunt quamdiu definitiones ipsae perdurabunt. Iam non est, arbitror, in animis nostris, ut magno dogmatum et anathematum numero genus humanum prematur. Speianduin igitur »t, ut tudicia concilii in aniimuum salute et non in laqueum et interitum proferantur. Pastores enim sumus, et a riobis'pastoribus ex manibus profecto nostris ovium suarum sanguinem requisiturus e>t Deus.

Hic autem interrupta diKceptatio est, et etninentireimua primus praeses palrutZftituiMt }>cr haec verba:

..Proxima congregatio generalis habebitur crastina die, in qua coepta discussio continuabitur."

10.

Congregatio generalis quinquagesima quinta 1870 maii 20.

Jrèna VI dic 20 maii 1870 hora nona matutina. in conciliari aula Vaticanae patriarchal: basilicae, generalis revereixlissimoium patrum congregatio habita est, cui interfuerunt quingenti quinquaginta et unus paties, nempe 37 cardinales, 6 patriarchae, 7 primates, 88 arvhiepiscopj. 380 episcopi. 3 abbate nulliüs dioecois, 12'abbates generale >i\e praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae haben- C ti 18 generales et vicarii generales; quorum omnium nomina, quae per assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet'indiculus. patrum quinquaiiresimar quintae congregationis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus Petals. archiepiscopus, de («uadalaxara missam lectam celebravit. Qua absoluta, et recitata oratione .(diumtix *Domine* etc., eminentissimue primus praeero fc patres allotpiutus rot:

..Reverendissimi prtres, antequam progrediamur ad ulteriorem diseuwuoaen. c^neralia propositi schematis, reverendus dominus subaocretarius ex ambone publicabit nomina nonnullorum patrum, qui de isto schemate generat im spectato adhuc veniam loquendi petierunt/.

Tunc subetarius ex ambone sequentem tabellam perlegit:

„Nomina reverendimimoruni patrum qui de schemate geqeratnn spectato adhuc veniam loquendi petierunt. Petrus Kenrich archiepieoopus Sancti Ludovici, Franciscus Xaverius Apuazo archiepiacopus Sunentinus, Alexander Franchi afchiepiecopus Thessalonicensis, loannes Loeanna episcopus Bugellensis. Emmanuel del Valle epicopus Huanucensis, loannes Marango episcopus Tenenais et Mycenensis, Vincentius Jekelfalusy episcopus Albaregalemds. Philippus Krementi episcopus Vanniensis, Michael Heiss episcopus Croreensia, Stgismundus.^Kovàes episcopus Quinquecleàjenaia."

) Ad ambonem deinde suroesaive vocati sunt reveretatiMitni patres, archiepieoopus Strigonienaia et primas Hungarian, arohiepmcoptm Tuamensis, açchiepisoopus Corcyraeam at arofeMpieoopos Pariaiearis.

ORATIO

reverendi *patrù* donum Jamm· *Simor archicpitcopi Strigom&uù1.*

. Emineotiroimi praesides, emiMbtiasimi ac reverendissimi patres.

Si ego hodie de inopportunitate propositae nobis pertractationis et quaestionis loquar, facio hoc non ea laetatus spe, quasi scopum quem intendo, assequar; sed facio hoc ne aliquando mihimetipsi oggerere valuerim, vel ne alicjui· mihi obiicere unquam possit, quod dum loqui potuissem ac debuissem tacuerim, et ne canem ruutum non valentem latrare exhiberem. Quaestio opportunitatis iudicata est: alioquin schema constitutionis dogmaticae de Romani pontificis auctoritate et infallibilitate prae manibus non haberetis: quod, ut mihi quidem videtur, tanta celeritate nobis praetentatum est. ac ai Hannibal staret ante porta».

Audiatis immoetiarn legiMia in monilo^nohisdato. reverendfmi patres, quaestionem hanc amplissimam

l Argumentam: .Archiépiscopal Strigonientis inopportnnum esse dixit pontificiae infallibilitatis definionem, et «s ita indicare ses ob asoestatiooem et metam civilia potestatis, st mordaeea aliquae Unguas dixerant, aed ob ingentia animaram damna ex definitione bae in Hnngartae regno certimime obventura, et licet ita sentientem nemini tamen in obsequio st fidelitate erga apostolicem sedem secundam esae. Ut autem probaret Vaticani· patribus ab buiusmodi definitione abstinendum esse, attulit inprimb exemplum concilii Trideatini, qeod licet apoatalirae esdta inra acerrime impetereotar, ea tamen non aliter vindicanda sentait quam honorificentissime do hac aede et Romano pontifice loquewlo. et omne· obtestando nt a. Romanae ecclesiae institutis reverentiam et ohedientiam exhibeant, quin tamen ullam de Rom. pontificia auctoritate dogmaticam constitutionem ediderit. Attulit insuper aliorum etiam conciliorum exempla, in quibus nunquam de Rom. pontifies actum est, nisi occasione capta ab erroribus contra ipsius auctoritatem exortis, et nihil omnino conclusum ultra praesentis necessitati· limite lirans praeterea animaram damna Hunganae regno imminere ex infallibilitatis definitio·· 1« achiamatici· qui magno numero in Hangaria sunt, qui ri nunc primatum nolunt, multomiuus infallibilitati recipiendas idonei cenabndi sunt, et idcirco magis magiaqoe removeri eo· a catbolca unitate per definitionem buiusmodi; Xe Graecis unitis qui periculum eat né aciuugantur, maxime com sciamus emissario· ex vicino imperio ad eoa venisse ut definitionis huius praetextu eorum perversionem et apostasiam carent Concilium Tridentinum noluisse infallibilem Romanam pontificem dicere, ne eius hostes magis exacerbaret, et notissimo temperamento circa canonem septimum de matrimonio usum esse, ne Italograecos offenderet, eamdern oeconomiam cina beneficiatoram renidentiam servasse, et ideo m Vaticani patrex concilii Tridentia! vestigiis inhaerentes a definitione hac edenda supersederint, nemini id admirationi esse posse: mirandum potius ai cum de ipsis patribus agatur moderationem illam Vaticanum concilium non servaret. Utique post concilium Tridentinum originem habuisse lanseniamum, Febronianismum etc.; haec tamen •ystemqta iuxta suam sententiam tfihil aliud eseequam continuatum bellum inter civitatem et ecclesiam; et addidit systemata baec apoetolicae sedi nullatenus nocuisse, immo catholicorum et episcoporum obsequium erga hanc sedem auctam fuisse. Neo praetermittendum evanuisse omnino systemata haec noetris diebus, et ai forte ab aliquo renovarentur non niai breviter admodum perdurare posea. Suae dioecesis fidele· nihil omnino scire d· quaestione utrum infallibilitaa in solo summe pontifice vel in sola sodeaia dopente sita sit, id tantum scire quod scindi non potest unio divinitus instituta inter caput st membra, ftadameutnm et aedificium. Gratissimam etiam quaestionem hanc /ese, nec patres satis parato· ad eam mature expendendam: satis non ease libello·, qui ex utruqne parta evulgati sunt, ut Unusquisque ea omnia habeat, quae requirantur ad indicium ferendam de re hac; deease locum in que acta omnia genuine in unum collecta perlegi poedint, et examini subiid, ut inde veritas clarescat et dubia omuia dispareant; satis n<m eose fideles ad schola· remittere ut instruantur sicut oportet, et necessariam persuasionem acquirant, sed oportere ut ipsi episcopi dubia et difficultates resolvere ex se posaint et fideles suo· instruere. Nec dicendum ut antecedenti die auditum eat, decisam iam banc rem esae ex petitione et poetolatione sexcentorum patrum; petere quippe et definire due divursa eoae, et ddhitioaem non niai iuxta intimam scientiam «t certissimam persuasionem edi pome.

. » VM· fe «Mb MacngrtMi· XLVII, IM,μ IM.

gravisaunae indaginis idcueoVproperanter atque positis et ad fliwPtempua .nBgâis odonibus aliis concilii obiaotia, quaestionem ÿanc pertractandam vm nire, quia-ln eocleaia df Romani pontificia boctoritate motus mentiunvoc animorum eycitaii suntrtootta ac fluctus hi in a^tum attulerunt navioujam £ Petri; motus hi nunc componendi eunt. ^ut, fiat .jteram^quam in su^» decretis honorificentissime deapostolif» pax, fiat m eocleaia tranquillitajunaignar 8i sunt 4n ecclesia motus, nos dpisoopi'Huagariae bos motus bon excitavimus. Dum nos mandato sanctissimi demini Vsosiri promptam pxhibitun obedieptiam convtdap 'mys-ad apternam Urbem, ad hânôlsanoti Petri-cathedram gAidrali concilio interfuturi, pacata apud nos/. erani omqi·. At roro nobis non ^loraflentibus, sed hic in synodo ad procurandam rem ecclesiae consedentibus supervenit innulcusvhomo. ct supèrsemiqavit-*riss^tia* in medio tritici, et nOn abiit, sed maitait in regno nostro et ibidem erexit· cathedram pestilentiae; Fieri enim vix potuit, ut clamores de hac^qtKfslione alibi excitati ad nostros etiam non pervenirent; scintillae alibi excitatae apud nos quoque ignem excitabunt, qui ne in flammas excrescat, in tristem bustum omnia conversurus! ab exitu huius quaestionis, quae nobis proposita est, dependet.

Unus sum, reverendissimi patre», illorum episcoporum, qui suppliciter exoravimus, ne haec quaestio concilio discutienda proponeretur. Feci hoc. non propterva, quemadmpdum mordace» linguae calumniandum dixerunt, queiiiadmoduin-qm calamo nop atrameuto scritiere. srd atra bile jroa eAarV^soliti.in vulgus sparserunt, ad assentationem vel ob metum civilis potestatis, sed feci h'oc ob impendens innumerabilibus animabus aeternae salutis dispendium ; feci hoc quia intime convictus eram atque etiam nunc sum. exagitat ione atque prout intenditur huius quaestionis definitione ingentia atque irreparabilia damna ecclesiae in patria mea afferenda este. Vos ego oro, reverendissimi patres, qui ita felices estis, ut tantum pro unica amnia vestra pervigilare et aliquando Deo aeterno iudici respondere debetis, vos rogo et obtestor ut. angustiarum, anxietatum, timorum nostrorum, timorum- conscientiae in nobis, qui orptena et centena miUia animarum pascimus, qui pondus atque diei aestus portamus, ut nostrorum horum angorum ratione^t et respectum habere valitis,

(iratulemmi quod nulla sollicitudine tepeamini circa exeeutionem eorum, quae in concilio hocoe coneluiia fuerint, memores facilius esse concludere quam exequi. Id autem pro certo teneatis, reverendissimi patre». quod nos quoque pari amore, pari reverentia erga matrem nostram eoojpeiam feramur; et ai nobis pares estis in fide, in fidelitate, in adhaesione erga hanc sancti Petri cathedram, nos ili hac fide, in hac fidelitate, in hoc obsequio erga sanctissimum dominum nostrum, erga liane cathedram superare nequeatis.

Si fuit aliquando tempus sanctae sedi apoetolicae inimicum et iniquum, illud fuit profecto tempus praetsonae reformationis; nunquam ecoleaiae romanae, huius sanctae .sedis iura tam perfricta fronte negata; numquam tentatum est huic sanctae sedi, tot nominibus illustrissimis atque gloriosissimis ignominiam ultimam inurere, atque factum est illo tempore. Non potest homo sine abominatione legere, quae impuro oro haeresum illarum sectatore, imprimis vero auctores, erga sanctam sedem apostolicam impurissimo ore effutiverunt, et pessimo calamo scripta litteris mandaverunt. Et humne Oociliain Tridentinum, reverendis^simi patres, propterve constitutionem dogmaticam, novum articulum fidei constituit ad vindicanda iura, ad sarta tectaque conservanda sanctae sedis privilegia? Nurnne concilium novam constitutionem dogmaticam aaneivit, et<}i)M «anctae «edis iure sic vindicaro voluit?

Coirtfliiun Tridentmum; quod recte ob boace uifpÿridaànoa kanetee sedis hostes et ob horne odiubti, sdnctaqi seddm disstaninatoca oongreg^tuirç tat, sanete^ sedis iura non aliteq vmdi^pnda *ŧŧŧ* existimavi!. esdd, de sanctissimo domino nostro ISQueodo, et in ms-

. ^obteeiando, ŧŧuutis aanctde Romanae eoclmiW. quae eit^'lnater et niagietça omnium eccleeianlfci. debitam'exhiberent raverentiam et mdientiam.

ŧi historiae paginasX intrOspiciemus, Xpveniemu quod concilia presse et, ut id djci «blet, exih^ention< de Romani pontificis auctoritate nqmqueu? tracta verunt, nisi dum aut achis^g^ in ccwua Romana exorta de medio tollenda fuissent, aut vero dutfi schismatici, orienuj4 nempe, cum ecclesia occidentali. cum ecclesia catholica apostolica romaneeJiniendi erant ; numquam quamitMi eed nemper erne apontc ŏf ^rentibus ocœeionihu». concilia de Romani pontifi< Λ auctoritate tractaverunt atque ooncluaerunt. Ii» ŏ - rasionibus, quaa commemoravi, intelligitur quod dv Romtni pontificis auctoritate in conciliis disquisitiones atque etiam conduMonw» deinde fieri debuv runl.

Notum vobis eat, quidmun ^rcident in concilm (onaUmtienei et Baatleenai ; et vero ego de conciliohnn horum decretis, quae ediderunt relate ad Romanum pontificem, ad apostolioam aedem. hi< loqui nolo, ilh enim decreta non fuisse oonciliariter feta. neqqe per tinere ad normalem eadesiae statum hio borarn vobis lubetia profiteor. Quidnam actum fuerit in concilio Lugdunensi 11 et in concilio Florentino, pariter wbi» notum eat; quamvis prioris quidem concilii. Lugdunensia II. acta non habeamus,-si unam alteram., epistolam dematis atque professionem illam fidei, quae Lugdunensis dicitur. quam professionem fidet Michael Palaeologus graecorum imperator, sed tamen ille «olus, emisit : episcopi enim graeei. ne illi quidam qui in unione cum eocleaia catholice occidentali ŧr stiterunt, nec quidem erga iqstantisaimas Innocentii 1V preces hanc professionem emittere voluerunt. Notum vobis «t quod concilium hocce finetn intentum non obtinuit; sed nec et Florentinum, quamvis hpoce ultimum concilium quemadmodum ex contractu, quem cum graneis pepigit, oppido liquet, ingens sacrificium erga Sanctissimum dominum ^genium pontificem maximum constiterit.

Qui schismaticos noscit (M ego ilice nosi-vndi occasionem habeo, nam in nostro Hunffariae regno plores milliones schismaticorum vivunt, qui proprium putriarcham, métropolites, episcopos, totamque graecatu hierarebiam eamque ditissimam atque splendidissimam habent), qui illos ita noscit, scit profecto primatum iurisdictioiuo Romani pontificis praecipue obstare, quominus illi ecclesiae Romanae, ecclesiae occidental). uniantur. Qui'ex illis huncce primatuiii iuriadiotionis agnoscit, is quoad caetera differentiarum puncta facilius dat manus: sed vero hic labor, hoc opus est ;' illos de primatiali-potestate, non de honorificentia, sed de'potestate, de vera primatiali iuriadictione Romani pontificis convincere. Est idem ac in illusione magru vivere, credere, reverendissimi patres, quod, decreta Romani pontifjas in rebus fidei et morum infallibilitate. schismatici facilius cum ecclesia occidentali uniendi sint. Qui minus pondus nullatenus portare voluit, is a maiori quoque pondere abhorrebit.

De his ego vobis loqui debui, non potui tuere, reverendisaimi patres, propter ingentia pericula, quae

». nostris unitis, orientalis ritus catholici· in regdto ia>- a fondent. Ego sub mea metropolitiro lunàdicrione octingenta millih huiusuMqii unitorum optimorum ce-
z t^sliatrum habeo, inter quos, éx incidenti huiue quae- XtionisA emissarii ex ricino imperio,'quod vqfcna·hic nominare nolo, irruerant, et quaerunt sicutJleo rugiens, mt ippos devorent Ife> hised pericilRi irnpendeqtibus upitis apud nos catholici·^quXsaeculo XVII
k ad unionem peetransienmt, pro eorohypericulo ego
* ire-ponsumis openi·gravari nolo. .

, Memoratu sane dignum est. reverendissimi paires, quod concilium Tridentinum verbunu vel 'vooabulnm *HifaUibilii* vel *i»iaUibilita/<* nullo unquam loco in mo-
/ dium protulerit. Sed verbum hoc. vqcebulum istud nec in sacra Scriptuia-occurrit/neque occurrit m· aliorum antiquorum conciliorum actis atque decretis. Et tamen concilii Tridentini patres optime noverunt saeculo XVI. quod sic. dicti reformatoris reformatore» evangelii ita reformaverunt evangellum H
·t da etiam vocantur, sicut Scipio Afnatu restauravit. i<b est· delevit; ideoXocatur Scipio
I Afncaiftisi, quod isti refiiriîîiMoris sic dicti post Romani pontificis auctoritatem rnaxiruc aggressi fuerunt l'uctoritateni ecilesiiu .diolicar, eiusque infallibilitatem eadem pvrftutu fronte pernegaverint, sicuti pernegaverunt primatuni et siutori^ten^ Romani Iontifícis: el non obstante eo, eon^fiiuin Tridentinum ab hacce voce con-ulto abstinui!.' Rem significatam quidem proposuit. <l ni fallor, lunc quando decrevit susione.IV. quod· eivlesiae sit iudicare de sensu et interpretatione sacrarum Scripturarum. t^uare hoc egit concilium ? ferte pnqitcrea ne infenaireimos ho-'tes adhuc magis exacerbaret, atque ut illos dissidente·
. ii fide eo-facilius eix-lesiae lucrifaceret.

Sed si concilium Tridentinum tam sapientem moderationem. tanlaiu m agendo prudentiam adhibuit erga dissidentes in fide. quidne mirabimur quod pari (l moderatione usum fuerit concilium erga ipsos ecclesiae catholicae filios, maxime revq erga. patres fjis inncilii ?

Nostis enim quod hesterna die unus ex revereudisinus oratonbuj ad id allusit: nuetis canonem septimum do saeremento matrimonii; scitis illuni paratum fuisse, vigore euius anathema dicebatur in illos, qui dixerint jnatrigionium ob alterius partis adnllorium dissolvi posee. Sed concilii patres ab oratore tvtpublicae venetae attenti redditi ad perictllum, quod ex hocce canone Italo-graecis reipublicae huius subditis imminebat, continuo canonem hunc etsi non fienitus retractaverint, aliter tamen illuni conceperunt atque canonem bunc ite publicaverunt, ut periculum aliquod fidei hiate Italo-Graecis non immineres.

Hodie, reverendisaitui patres, ni ^fallor, longe pluribus catholicis periculum impendit, ad quod saltem quantum ad meam dioeceeiin. ad meum regnum n attinet, vos in superioribus reflexi. Si concilium erga dissidentes in -fide, erga ipsos tetBblicos fideles tantam moderationem, tantam prudentiam, tantam sapientiam adhibuit; qui· non initabitur huius concilii patres?

Ut vos longo «erroove non immorer, reversodissuui («1res, cogitate celebrem discussionem in medio con-
· oilii de residentia beoeficiatoram. fentquam scivissent patres inter concilii membra diasenlionem ease magnam, inter episcopos nempe Hispaniae et Italiae, abstinuerunt et prodenti moderatione decreverant prouti legitur in concilii decretis; et hoc, sicuti historici dicunt, ob nrmeervandqp» pacem: concilium enim ob studium pacis convocatum fuit, quod periculo exponere emineutimimi concilii illius proscidi· noluerant; secando proptarte ne inter episcopos diareosiones orirentur; quia filum aret patribus nil dediaire, suis, quae scivit concilium spernt a protMtantibus et aBacatholicie^ .quam potius catholicae ugitatis mpiestate opprimere^haereticos voluit. Sriverunt frss summum . hobilr . in unitate episcopatus consistere, hanc, unitatttt'esse illum aepegm muram^qushi nullus -inimiooruni unquam pertundere adhuc valdbit, hancce ^inithlem eme, in cuius capite mrose·l quem ChristiiZconalituit, Tetras. qui in 'suis sdocresoribus continuo vivit, qui ideo ecclesiae dresse uunquapi jm> £ terit., ' '

Sad. vero aud. IU». enmientissimt at revrrendtssimipatres, post npora concilii Tndentini rxurta fii.uee varia roque eedi apoetoliroe perniciosa si Tomata. Febraniauisiuum. Richerianlsmum et nrerioJ quomodo adhuc vocentur; quod haec •yvtenmta multo» errores spaiaeriyfMe Romani pontifici· auctoritate, atque quod iiiro ii errore» in peculiarii alq^ua ronslituttone dogniàqiu retundendi atque ita sepeliendi vint. ne postea unquaA in «xvkeia exconsurgorv turbasque ciere uleant. Red. reverendireitiii |vatna. mea •altem opiniope^ systemata hac omnia non aliud orant, quam sub <lia forma 'continuatum et gestum bellum inter civitatem et inter,- ecclesiam, inter potestatem ecclesiasticam et inter polretateni ciylem .priori, nempe potestati fastidiae. ferme semper infensam. Absque potestati· civilis praesidio «ystematum horum fabriratoiil.u:· in maxima mensura concesso, eadem systemata'rtq^quam nasci, nunquam adolescere. nunquam in scholis personare. ·nunquam in scholis proponi potuissent. quod ind<- patet, quod cum primum potestas civilis hisce systematibus vel horum systematum auctoribus opem et adiutorium suum subtraxit, haetxv systemata quasi heri nati fungi exaruerint.

Et quid demum omnia ista systemata nocuerunt sanctae aedi apostolicae? Scitisnc ex historia ecclesiastica aliquam periodum, aliquod saeculum, in qua periodo et quo saeculo aunnni pontificis auctoritas adeo irrefragabiliter. adeo universaliter ab omnibus catholicis, ab omnibus clericis, imprimis vero ab episcopis agnita fuerit? Nonne, rererendiMmni patras, recte propter nostram fidem, propter nostram intemeratam fidelitatem erga sanctam sedem ubique contumelias in regnis nostris patimur? Nonne trinis vicibus inter breve tempus toti mundo oomprobaviinua, quod etiam tunc, quando potestates saeculares omnes hanc sanctam sedem, hanc petram^ deserunt, illi terga obvertunt, m» circa hancee petram, circa hanoe sedem congregari pree deliciis habeamus? Nihil ergo hesoce systemate sanctae sedi nocuerunt; opinionum commenta delevit dies.

Si moderoo tempore per variorum libellorum fabricatores, sicut est etiam liber ille hesterna die ex hoc loco cotpmemoratus', quem ego in aula concilii nunquam nominavissem, intelligo auctorem illum bifrontem seu potius effrontem, ai muamodi evirgatus errores iterum recoquunt, certe scitis, reverendissimi patre·, quod libelli hi ad tempus quidem nocere huic "vel altari possint; sed perdurare falsae illae doctrinae, falsi illi errores absolute nequeant.

Ego, rnveiiinduuimi patres, non sum ita felix, ut vobis dicere et annuntiare possim, sioul hic annuntiavit revereadiseimu» |«ter pro summo multorum ' et etiam meo solatio, quod in ipsius dioecesi, a ^uo tempore ille populus a discipuli» apostolorum ad fidam

conversus eat, in tota ilh dioeossi nullos A eommentaria^fcrea Bcriptaraÿ: cui placuerit ligat, ynquamj inventus fueriç,qui infallibilitetem Bomam pontifici negavisset vel non credidisset- Ego ita felii non asm; meua populus, dicam vobis quidnam audit; meus populus nihil soit de.vana fU ad obnubilandam veritatem ħagi quam ad dilucidandam facte dütinctio' at qubastiodh, utrum infallibilitas» «βio pontifice, veil jjtrum reaUaat in sola note. De hac *re* aoit meus populus, ne oogite- introapiciat et vident.

Diacutimia ram graviasimi momenti: Dem finie huit» diaouaaionia iBe ait, at omnia dubia renat, et diapuere debent coram ihob»; aecia enim ťut ŏonacien de re definirUMm pomumua. Non eat boo, revareodisaimi patree,pjuod nobis enuntiatur, ut no» tantam Caritatem, doctringm ipsam naaetumue; dubiorum nutem aolutiobem remittemuf ad ectolas. Ego mere fidelea in primis, qui in tante aunt ppriculo faciei amittendae, non'qraaram ramittoto ad schola·; ipae debeo illis dubia ħl solvere, et4i non fuarinthaolula ilia dultla, ego quomodo potero ill»' tantum iuguin imponere: non ipsi debemus 'era videre. Et quid? Ħentern die ăudivimi 1, quod ai dubii omntesolvi deberent, tunc usque ă extremum iudièii digm res duraret. Forte, reverendissimi patres, esset' voluntas Dei ne super tante re usque gd extremum iudièii diedr determinemus.

■meua -jxipuluv ncit, illam ease ecclesiam Christi qiae cauuncta eet cum capite ecclesiae; meus populus scit, scissos esse * ŧer Christi ĕoclbsi quiconque scijsi sunt a fundamento, quicumque scisei sunt * capite vivo ecclesiae: lioc docuimus populum; aed de infallibilitale Romam pontificis'in specie populum nostrum non docuimus; Infallibilitetem' occleaiae docentis, Petro apostolico magistro, docuimus, et hanc venialem populo nostro'tai^> magis instillare debueramns, quod propter ţeculiari nostra adiuncta, propter continuas discussiones cum aoatbolicis oalvinislis neni|<e et lutlieranis, qui obstinate contendunt nos in Hungaria non esse catholicos, ease papistes, esse)x>nlificios; quasi pontifices essent nostrae fidei, nostrorum dogmatum auctores et'fabricatores, sicut fuerunt ipsorum CalvinuS.atque Lutherua.

Audivi hic dici, quod quaestio gravissima non sit pro concilii discussione atque proconedii decisione praeparate'l; et, reverendissimi patree, huius ipsius opinionis et mentis sum etiam ego: in ĕonvocatori bulla sanctissimi domini nostri huius concilii, sed nec in illa, qua indixit, dihil de hocoe obieoto occurrit. Nos itaque pro hacce quaestione domi nostrae, aibi C sufficientissime penu librario et litterario instructi sumus, nos pro tractanda hac quaestione praeparati non eramus: venimus ad summam pugnam sicuti milites, qui mittuntur ad pugnam sine armis. Sed nonne,. reverendissimi paires, adsunt certa folia, certe scripta periodica quae de hdcce materia tractent? Sed Vero ego hosce fontes puros atque claros habere non pbssum; tento magis quod aciam illorum redactores alto «ujiereiliq et quasi ex tripode imperium exercere velle in episcopos, imprimis vert in illos, quos putant auge MUitentiae minime favere. Sed nonne hoc ultimo inq primis tempore varii libelli de hac ipsa rqateria typis vulgati sunt? Scio, reverendissimi patres; omnes illos areepi, et omnes, quantum potui, relegi: sed quis dixit libros hosce osse illos fontes, unde nos in decidenda tbm gravi. quaestione procedere possimus *tuto? Ipri illoMfip librorum auctores fatentur, quod opus suum nonnisi tumultarie perfecerùnt, et quod opus illud D longe aliter prodiisset ex i]»oram manibus, ai ipsi subsidiis librariis et litterariis, quibus domi abundant, etiani in conscribendis hiare ĥbri uti potuiaaeat.

Meo iudicio, ŏmni acte praeparari dabuiaseet pro discutienda tente quaestione, officiose praeparari atque inter patras distribui. Quid soim sumus, reverendireimi patres, in hoc concilio? Taste sumus; ergo ex testimoniis debemus sententiam ferre: sumus indices; ergo acte legere debemus, acte ipaa genuina, officiosa acta. Vel ai id praestari non potest, ego saltem antequam huic discussioni initium datum fuisset, in aliquo loco hic in urbe congregavissem ŏmni acta et dixissem patribus et intimaaata: Coee hic sunt acte ŏmni conciliorum, acte etiam caetera; etiam hic sunt

Sed hic in .hoc looo dictum etiam fuit ; rem non tam discutiendam quam discussam esse, non tam decidendam quam decisam esae, ąui provocatum fuit ad numerum sexcentorum illorum, qui contrariam nobis petitionem porrexerunt. Sed, reverendissimi patrqe, flere magis libet quam loqui de hac re. Habent sufata libelli; habent etiam *jstac* petitiones: et aliud est petere propositionem, et aliud eet definire. Dum definimus, stamus ante tribunal aeterni iudicjs. ubi iuxta nostram intimam scientiam, iuxta nostram persuasionem ceftissimam pronuntiare sententiam debemus; ubi valet etiam illud sancti Hieronymi: „Noη est sacerdotale quoâ sentias non dicere." Dixi.

?

OKATIO

reiwendi *pafri» domini ŧoam» Mac Hale archicpiecopi* Ttumrensis

Eminentissitni ac reverendissimi praesides, nernon reverendissimi patres.

Quoniam neoesée est ut accuratissime |>otiatur «talus quaestionis discutiendae, liceat mihi pauca verba

' Cf. srsdoasm «aiacatiedmi srclilspiienpi Dubliacasia ost. 110 n, qai farns m* bse ratis»· ĩssasta est.

■ VMatar alMsra 4 «ratisse· «giaeopi Pscisasi· eoi ţ

1 ĥrfsst ,àreMepiacopasTUuseasi· praei·»· «chr·! qasal expat IV asara» «ibi videri et mperfect·», ca» solis iaM Matio tat 4s eyisMpora· esastara sive aatscedeati siva ssMoadtaa» aies ĥte, st hsc 4 oaass «e s doetrtaa UUas capiti· saaias diaaratlr· ilxit Cbriata» ∘∘∘ıΛμ ectaaia· pstsatats» iirtgsadi U·!·· Ia viaa Satatis astsrna·, et Mas ax soasmiliai oapitis M Mabrora» prasrsfativa» iaMUMUtae· oriri. Patra» ooaitltat»· Msm priaripe» oaaia» apaitiiora», fasdasMata· Moisaia·, atqM data» fsiM potesta licaadi M ădivase asa pasecadi agaoi et ovm: sttaasia asa ··■ stisatis peaatsradtMada» et apostolo· ∘»»m* Msm riailiba· privilegii· iastgalto·, hoe aao duensiiae qsod •oli Petro data» eat Ulad qaod ooalbas Mt tooresra·. Bias ăpoststos-a· at ladividsa spMaadoa, sod at eoadasato ia aaa» aratiaatssa» iiriitait·, paru tara at privilegia «ab •as daaa el ab ataabaai satas aastaritala rspereatsr ao ĥtr Uaitaa saatiuamtar, aaa In iaipitiraa aargercat dietatanaa.

•pisoapi ■«■ pagMvaoasrt gate aapaaa diaqaMtio ăt at «· partiti mi IpMadsai taMUMUtati·. BreMtas 4«1Hμ β

digaiaate Mgaatpa. Diris·· ăs Uba· Ma Mm iapMiaa

I·;»ı utii mm oaatravmtai is aapsrioritala poatMda aapra «sadltaaa, it ridni· aoadUi aapra poatilM», paaraa paUa» aiM atearttas aam dixit, aaa ppatilsx «t.roaeüia· dat gaM aaaa awate lasni Mdrpo sat Mgataia da ŝapartaritat ăaia ŝap· attar··» Haa am m ibpatare <a aapealsaiiat· partis ŝaga totaa. Nao diMada· paatiMa» talMliMMtaMg ab aaaaiba· atopite taaferibm eradit·· Mtoa at tebia go n baa aaaaiit post eaaeiliaa Otaatanteaa arifi-

l Ct otatiaae» aodataUadad areMaptoooopi Ptageaste «si.»?.

«x *tqff»* IV aatastitutiotai· dogmatioM priai··' pro- panera.

„Hinc sacro approben.ta.concilie, docemus et tamquam dogiha Qgai declaremus, Romanum pontificem, cui ia persona beati Petri ab eodem Domino noetro leni Christo praeter alia dictum- art: *Ego rogavi pro* te, «t aon *deficiet fidet* tue, et tu aliquando evanema *arufinaa fratre hnt,* vi assistentiaejlivinae ipsi promissae'errare non posse, cum supremi dtpnium christtanorum doctor» munere fungens pro apostolic· sua auctoritate definit, quid in rebus fidei et .tuorum ab univerea ecclesia tamquam de fidqtenendhm vel tamquam fidei contrarium reiicíéa(lum sit ; -et eiusmodi decreta sive iudicia, per se- irreformabilia, a quovis christiano, ut"primum ei innotuerint, pleno fidei ob- «equio accipienda et tenenda ewe. Quoniam vero infallibilitas eadem est, sive spectetur in Romano pontifice tamquam capite ecclesiae, sive îh universa ecclesia docente cum capite unita, insuper definimus, hanc infallibilitatem etiam ad unum idemque obieetum sene extendere.".

Istis definitionibus magna ex parte aseeqtio, cum mihi persuasum sit summi potjMTicis quam maximam esae partem in fidei definitionibus et doctrinalibus iudiciis : teneo quoque magnam tsse partem episcoporum in istis iudiciis. Ibi vero desiderantur episcopi ; nulla prorsus .fit mentio de eorum aut antecdUente aut concomitante aut subséquente consensu : proindeque ■■uni mihi videatur mancum et dimidiatum et imperfectum prorei» istud schema, propterea ex eo dissentio.

ßteetis -nunc iudieare, eminentiseimi ac reverendissimi patres, quo iure relatio hesterna die facta fuerit ad meam opinionem, cum mihi nunquam consuetum sit aliquo sponsore pro mea sententia interpretanda uti. Relatum eet quoque ad quaedam folia, quae nominantur postulata, de petenda ista definitione de qua nunc agitur. Ista vota nec laudare nec reprehendere audeo; aed pro memetipso mihi dicendum, quod prosequutus sum exemplum a longinquo mihi consuetum, quod ubi agitur de gravibus istis controversiis aut etiam quaestionibus longe minoris momenti, mihi eemper consuetum fuit retinere ineam opinionem usque dum conciliariter discuteretur, ita ut advenirem ad talem quaestionem cum animo deducendi istae conclusiones, quae deducendae sunt, ex pondere argumentorum.

His praemissis ad quaestionem venio, duas sententias ponendo: 1° ubi iuxta omnea posita sit ista infallibilitas, quam omnes desideramus; et tunc postea discutiendo quaestionem de infallibilitate summi pontificis.

Ab omnibus catholicis agnoscitur Dominum nostrum leeum Christum contulisse suae ecclesiae potestatem dirigendi fidaies in via elutis MteruM, DSC ulla controversia est, quod ex uiuom capitis at corporis, seu consensus summi pontifici· st ooµµµ» ‹ .episcopalis exoritur indicium omnino infallibile. Nunc dicendum quod hase est via farilia, tut» et trita: hi suint antiquissimi tramites, quos a eapientiasimo indagari docemur,'at a quibus nonqiiam recedendum eet ; hi eunt tramites in quitus praedecessores nostri quoque inoffenso pede ambularunt ; e¦t etiam nonne βoή nostra *fuueet hunc **tramiti** prosequi^ quin oriretur aliqua inconveniens discussio, qqpeoem pare maxima sit sum-/mus pohtifex et quaenam pars subordinate sint episcopi istgis infallibilis auctoritatis, quam omnes in utroque residere libenter agnoscunt, sk-i^t-et sua fide et indicio agnoscere tenentuçf ;

Quoad infallibilitatem summi pontificie, Chnvtuim constituisse Petrum principem omnium apostolorum, et istius principatus ius sd omnes *Ojeu* sugbemores transiisse nullus catholici» dubitabn. Eundem Petrum positum fuisse fundamentum super'quod erigendum eC constituendum aedificium ecclesiae usque ad finem saeculi libdnter agnoscitur; illi quoque datas fuisse regni caelorum claves cum potestate ligandi ac solvendi ad eius successores permeanda certe non negatur; et illi plenam potestatem datem fuisse pascendi oves et agnos, sive totum->gregeni. cuiuncunique conditionis sint membra, nullus disputandi locus datur inter catholicos.

Haec iure'et privilegia'sancti Petri dum recolimus, non- silentio praetereundum, similibus privilegiis insignitos fuisse caeteros apostolos, cum hoc tamen et insigni discrimine, quod soli Petro collatum «st. quod caeteris omnibus concessum. Dominus noster sequens idem exemplum constituit omnes apostolos in ultima coena sacerdotes ad offerendum sacrificium sui corporis et sanguinis, nullo prorsus discrimine inter illo· habito ; et demum cum ad Patrem ascensurus eos pro ultima vice alloquitur, is relinquens omnem potestatem, quam ipae df Patre recepit, promisit se ili» adfuturum usque ad finem saeculi sive sacramenta ministrant ibusziive sacrificium offerentibus, sive omnes gentes docehtibus usque ad finem saeculi. Demum, cum eos reliquit, ad Patrem ascendens, promisit se diis missurum Spiritum sanctum, qui eos omnem veritatem doceret, et istam promissionem fidenter adimplevit, emisso Spiritu sancto,, quo confortati, illuminati et omnino impleti fuerunt omnes apostoli.

Ex his paucis deductis ex historia evangelic· colligendum, omnes apostolos non fuisse consideratos ut individuos, sed eos fuisse coadunatos in unam arctissimam societatem, adimplentes, officia eis caelitus collate; quorum privilegia et iure ita fuerunt collate sub uno duce, ut istius ducis auctoritas non pagano' rum more in dictaturam despoticam vergeret, utqus 'P81 ‡ " apostoli pondere istius supremi ducis retenti semper continerentur intra instes istos limites obsequii suo supremo iudici debiti.

Tale est exemplar aposlolici regitdlnis, quod fuerat expressum a divino architecto ecclesiae; et istud exemplum expressum poets· videmus in omnibus sequentibus conciliis et praesertim in concilio Hierosolymitano paucos post annos celebrato, et quod merito habetur tamquam regula et tAsera omnium aliorum conciliorum. Cum fuerint coadunati apostoli ad ferendum iudicium de abolendis aut retinendis iudaicaa religionis ritibus, isto modo locut est sanctus Petras : Vitam *eet Spiritui eaueto et* nobis,' quibas verbis ostendit caetera· apostolo· consortes fuisse.supremi iuris diaeutieodi in istis rebus, in quorum consortium veniunt eorum successores, spiseopi.

Longius amat istud argumentum ax Scripturis

se· habaisse; tedeteto tsipv· ■neatamttr centare itiu trias· hsae at Hbsnua opiate··· tafelta· fois·· Mapsr, et ex fiM- ·ttoae ·. Cyprisai ea· Stepbsas Resc peattas tata srai «a····· Us 'sapsriS· a dsetoris st reUqaora· sortais· ΛM- «·ase eptorapera· Bsas et dsetrta tarit Obseqaia· aat·· ■ SevoUsM· erga apsstsito·· sede· adeo Metris Us diebas ·MSsvisM, st aoiiHi peiasipis speststoraas saotoritat·· SWdsMOde vieti·ad·· Io vsl ata^s «aed si sUqaa,/e<aitaato festas aeoessitas «eet, ara tetslligsretar gsssMds Dess, gai aoa des· stigss la mmmuüs, psnaittere potasrit ea ssrlwia· saaa lot smosHs oarer·. !<ea stare eeapersttoa·· a ssrdtesU Vataastotea· testitate· tetar degm taaaeshsas Orassptaato ot snltata· baas, earn prim IUa veritas tarit gaud testai te oovdtbas Stasi·· a potato eeetoetae importas, ot talto praatem sit, ■·· atoi assors· ergs soeottadtas· M astras te»lre<; seem <· UMUfeOltato dfcaata·, s gat ssIteta sperari osanMdssi potast Naaaata sate· sitorta Urea iaustesata retail pattada, esaolarit dtosado sfe'Setso-

stprilvlt

Alrea^^^BIV eWHB

protrahere; red euffioiara eit m refect· ad paaea eon-A cilii BraRMsuns. Ex tato taraporo qaan» maxisna wssla madarunt^giMii arat Ingamda; aed ia eo veratur ictua infimati temporia «mr, qued ieta/emedis, quae ip «xtiraordinariM siroaaratantiia errat aaaaaaaria, quidam sapientes uon ad aobsWatem volebant fntrodwm tamquaaa, randans regwinia arelasia·. Hino-patrra bsésiloekssàe eea· lederaado id bosraliuas Coaotàntsenee arripiebant ¾aéa immerito SMitsrag turbas contra legitimum pontificem; 8 eo dementiae devenerunt, ut temerario ausu illum deponere auaji fuerint qut attentaverint.

cilia prime, ęua aapratatla «ont Istam oonrilioram celebratioosm videra», quando Aria» at Maosdonins surrararunt anqs,eootoi divinitatem Çiiü, alter Spiritus eancti; ooraJjaJJiicaeyun at Ooaataatinopalite-num 1 eea penraaira anathamata, nt poataa pertaant Nsstorium concilium Epbssinum, boraran, beatdh Mariay virgin» vindicando.

1 Longius eaaet historiam ţprorequi aliorum conciliorum, q^aa in vicinioribenl*aicat at reoeotioribus aaaculi» habita fuerunt. Sufficiat dioetC in omnibus isti» conciliis aive generalibus aiva natiooalibus five provincialibus summos pontifices et episcopos iuaefis amico foedare viribus retaper debaUnm contra haereticos,. quin ulla unquam oriretur disquisitio de panv tione /istius doni infallibilitati·, quod utrique coniunctim nomine eccleeure largitu» est Dominus noster.

Ad ihstar hebreeoratn, qui decalogum sempOr ante oculos protensum habebant, ohristiani tum primum B tum usque ad hanc diem memores erant verbi apostolic· symboli: *Credo* i» eaiestam MtAoÎKum, proindeque non in quosdam quantavis pietate conspicuos aut dignitate fulgentes, aed semper ecclesiam catholicam, t, utpotp repraesentantem Petram et omnes alios apostolos, apuer quos promisit Dominus noster se remansurum usque ad consummationem saeculi. Et cum in memoriam revoco ista verba: *Eece ego vobimtm ɾɾɾ uiq»e ad conmmmatioaem taectdi,* volo in memoriam revocare vim istorum verborum, sicuti explicantur in aliis locis Scripturarum. Ubi exempli gratia misit Deus Davidem ad praeliandum contra inimicos, aut leremiam ut consilia Altissimi annuntiqret populo ludaico, cum unus et^alter diffideret suis viribus, unus ee inopem fuisse ad praeliandum, et alteri denae facundiam, ut modo decenti eloqueretur; utriquqdicit Dominus se illis sffore, et tunc nullam eme rationem diffidentiae. Et dixit praecipue prophetae, quando C •pologiam duxit, se elementares voces, alpliabeticas voces vix balbutire potuisse, dixit Dominus ei non defore verba, sed esset sicut murus ferreus, qui .tela inimicorum iacta contra illum retunderet. Hinc quando allocutus est apostolos, praesertim pro ultima vice quod esset cum iis usque ad consummationem saeculi, certe nulla ratio est diffidendi istiu^promiasionis Domini.

Alia concilia erant habita in eodem modo, et ut antea dixi, semper ante oculos fideles tenebant ista verba: *Credo* tn *eeolenam oatMioam:* divisum non fuerat inter successores sancti Petri, et inter successores apostolorum aliquod imperium. Non minus esset foedum aspectu caput avulsum a corpora, quam sine capite tranet». Proindeque caverat isti, qui nimis inimico asio pugnant pro uno aut altero, pro capite aut corpore, ne nimio salo retrahantur, at m venusta» et déçu», vigor et robur totius oorpori» st membrorum arctissiine oompaginatoram detrimentum patiantur.

Quae isti amplissimo coetui nuncsubiicieoda duxi, luram derivant ab infelici isto tempora lactuoei schismatis, cum primum duorum et postea trium capitum divisum imperium luxit ecclesia. Istud maximum malum nonnisi extraordinario modo mederi poterat; et cum ista mala fuerint quam maxima, etiam gravibus remediis mederi debebant. Et tunc agendi ratio ooncilÿ Constantiensi», quae fuit in extraordinaria ista crisi, quam maxime laudanda esset etiam ut conservatrix ordini»: deveniebat postea exemplum fractu nocivum respectu iUonun, qui aneam arripiebant excitandi controvaraiae inter Fngesdnm IV et patres oon-

1 Ita legitar ia pagellta st ta tnasesqpSieae stmsgra fhsira.

Hinc ex ieto tempora adressa· scholae ooutrovoniae, fremebant do raperioritatd summi pontificis supra concilium, atit vicissim concilii supra summum pontificem; quaa nunquam auditae fuisse omnes boni vellent, et quae non'magis aanao theologiae principiis, quam paci et concordiae et^ptabilitati ĕoolesita adversantur. Nam concilium, It ait concilium oecumenicum « legitimum, debet eoae convocatum, celebratum 'aut saltem sancitum-et approbatum a summopontifice; proindeque sum Inus pontifex et tale concilium sunt quod totum morale: ideoque asserere aut disputare unum esse super alterum, non est minus absurdum quam dicere, aliquam partem esse supra totum, cuius totius partem constituit. ξ

Attamen mala exoriebantur, et nescio cur ab ista epochs ita creverint, ut quidam ñon dhbitaverint asserere, ea mala orta fuisse eo quod desinebat opinio seu doctrina infallibilitatis summi pontificis. Namque non solum in libris magni ponderis, sed etiam in folii», quae quotidie inter nos sparguntur, et quae certo non sunt tam certa quam sybillina folia et oracula, dicitur quod in antecedentibus omnibus saeculis credita fuerit doctrina summi pontificis; unde si finis imponi velit istis malis quae enata referuntur a concilio Constantiensi, necessarium prorsus esae restituere seu revocare doctrinam obsoletam infallibilitatia summi pontificia Cum hac doctrina seu opinione consentire non possum; nsimqqc si doctrina infallibilitatis credita fuerat usque ad coucilium Constantiense, quare non eveAta fuit « statu liberae opinionis ad dignitatem doctrinae definitae, praesertim cumgut fertur, talis foreCauctoritas summi pontificis, ut omnes controversias posset compescere?

Referunt ad traditionem; et ad istam t{pditioneui me quoque refero, et loco multorum. <fui citantur, sanctorum patram, me refero ad sanctum Cyprianum, qui tanti» tamque meritis laudibus extulit romanam sedem omni tempore perfidiae inaccessibilem, et qui comparavit necemtatem coniunctionis cum isto centro cum multiplicibus arboribus ex una arbore exorti», etiam et cum varii» radiis ex sole diffusis, aut cum varii» rivulis ex unica matncis^foote scaturientibus. Attamen iste, qui ha» expressivas et venustas imagines attulit, fuit ipse qui congrediebatur ac dimicavit de gravissima quaestione rebaptixationis cum Stéphane summo pontifie·, et debellavit usque ad mortem, testante sancto Augustino, qui ait, quod si quaevis macula fuerit ista oon{ggveniaoootracta, eam *gloriata «tertyrii falot* fuisse delatam Certe ex parte sanae doctrina·, ut solitam, stetit summus pontifex; et non minue certum est, in maximo errera fuisse sanctum Cyprianum: sed base in praesentiarum non est quaestio. Quaestio est de accurata opinione .illorum qui dicunt, ubique sporaam et creditam et receptam fuisse opinionem infallibditatie eummi pontificie: quae iam relata qpnt de sancto Cypriano, probant oerte, illi non ptninwin fuMtt huio optaioiM·}·

Etiam alia affertur opinio, <mi consentire nec ego pomum: nempe graviora sere nunc edrtamina, quibus impugnatur «xdess», quam in saeculis antractis;

proindeque «i .grariorf rent qprtamiap et graviora imminent «parémie fidelibus, necaret reae etiam quod aageeturaisctocitaa^auremi pentifiria

Hase mihi in arenbreu rprorant observationem quorumdam, qui eodaeiam cocnparare volunt cum quodam gubernio; quia quando insurgunt populi costri gubernium, 'dicunt, naeiuearitrin ease augete novis iuribus et armis potestatem gubernii, in rMrooriam non revoeaateaquam maximum eam'discrimen inter ŷditem summi pontifici et istarum regnorum aoeoularium, quae omnind timore et armis innitqntur et 'gubernant. Non ita eft cum iodcria catholica, ratios' principium in gubernio eet persuasio et fidet. Et ri sunt aliqui qui tinieqt nos inctdiapp in ista infausta tempora, in quibus dicitur fidem non reperiendam in hominibds, et quam maxime dippanut potpstatem sUmini pontificis ethmorCm et obsfquium. quibus eum„' omnes prosequuntur; coniiciant oculos in istum coetum amplissimum et etiam frequentissiuium ante omnia tempora ecclesiae.

In quibusuani saeculis fuit ixmseesus ex variir nationibus non solum ex istis locis iam vicinis, quae olim fuerunt que-i in 'remota Europe, sed ex çlagis ita remota venerint qui nunc adsunt, ut tempore .-ultimi concilii Tridentini loca, quae iam repraesentant, talia fuqrint, quod in iis sola armenta vagarentur? Ipsi testimonium perhibent si diminuta rit auctoritaa summi pontificis, cum hic colligantur non timore nec minacibus literis, sed invitatione miti summi pontificis; et quorum numerus et obsequium totius orbis terrarum sunt admirationi. Respondeant quoque hi, si eorum vocibus respondeant eorum amantisrimi greges, et ri istius amoris non verborum sed rerum argumenta sint largitiones, quas quotidie remittunt ad summum pontificem · tamquam pignus ainoris. et ut· valeat decenti et efficaci ratione suum regnum spirituale regere. Et etsi non liberales sint forsan contributiones illorum qui potentisrimi sunt saeculo;testimonium perhibent oblationes populorum fidelium, qui non ex sua. sbqndantia sed potius ex sua necessitate in thesaurum ecclesiasticum summi pontificis suas eleemosynas attujgcunri· '·

Itaque cum res ita sintToum nostrum officium rit nostram sententiam palam proferre; mihi videtur quam maxime mirum, quod haec quaestio de definitione ista pertractetur, dicam intempestive, saeculo decimo nono ad finem vergente.' Certum est at non disputatum quod Christus suae ecclesiae nunquam deest in necessariis: et ri saeculo decimo nono necessaria fuerit ista definitio ad conterendos hoste^ ecclesiae, aut ad erigendam fiduciam; mirum est ita dilatam fuisse istam definitionem, ecclesiae tam necessariam.

Et non possum certe consentire cum sententia, quam hesterna die palam fecit doquentisrimus cardinalis Moreno, qui instituit comparationem inter dogma immaculatae conceptionis beatae Mariae virginis et istud dogma, seu hanc doctrinam et opinionem de 'qua agitur; nempe quod isto eodem saeculo utramque ab opinione libera eveheret ecclesia ad dogma. Inter dogma conceptionis et istud hoc primqm eet discrimen, qqod in memoriam omnes habent: sanctum Augustinum disserentem de universali peccati origihalis propagatione dixisse, quod cum sermo esset do sanctissima virgine quid in e» factum fuerit, dicere non audere, et in riua favorem exceptionem facere. Et id insitum erat a primitivis eoélesiae temporibus cordibus omnium beatam virginem fuisse imniswellatam ; qu» instraawatum redimand^genus humanum indecens seat subsectum fuisse dominio impuri spiritu» Praeterea est Mtg deotriaa da beata Virgine

eSt, quae-nil. nisi amorem "st taatsrnmant fjifaria» erga earn spjret..

Non its vuro respecta dogmatis iatfaUtlriïtaÿa'», aaunmi poçtificfc. tfieaimi pontifives ebm tastus;ipsa •odtwM histoéift aion ptoifieMt βφ Αορν› eorum regimen. Ista doctrina pontificia aee peragriae set, sed eet doètrina qasci domsetioa, quae omasa euiteKttmqne'ordinis taagi^ et prTOeertim historiam hqtniaum superborum, dfc quibus dicitur: Tonge mod^ tas et fumigant. Ista doctrina mt ihtertMrta fortacum ornnibus officiis et negotiis hmàmun ; eos aut rusti' caedo aut peregrinando ubique comitatur t adeo nt nop. possit definin' doetrina infaUimUlatis summi pontificis quin pro certo animet, informet, moveat,'kgiri^„ atque toti corpon societatis ease immisceat.

'Hinc cum rm ita sint, anne iuvnt certamina excitare, in quibus fomtyuagie timendum quam sperandum eet F -Saltem erit qpatatio, quam rnmpdr prudentia proponit, quid ex tali definitione pro intermeo suo, .pro bono ecclesiae sit sperandutn. Si nihil emet sperandum, certe supervacaneus foret noster labor et anxietas: et mihi videtur nihil sperandum rive ep parte fidelium amborum, sive ex parte inimicorum infensonun, rive ei parte (ei non erit abe re) futurorum Romanorum pontificum..

Ex parte fidelium, seu simplicium quid exportandum? Non tali definitione idlligent, sunt enim addKtissjmi sancto Petro. Nullus etiam in isto concilio potest eres addictior, et eorum fiducia fti summum pontificem nob oritur ex theologorum sententiis, neque ex accuratis definitionibus; sed exoritur ex eodem fonte fidei, ex quo ipse s. Petrus suam ipsam fidem hauserat. Igitur apn indigent ista, et ri indigerent, mirum certe multis videretur, quod episcopus, qui tantos annos oonfecit in episebpatu et in relationibus cum fidelibus, ibi exponeret sententiam non certe gratam istis qui definitionem exposcunt.

Sed égo loquor solummodo pro meis, et nullo modo misceam meam falcem in alienam messem ; loquor pro Hibernis mihi notis, qui sunt addictissimi summo pontifici, qui de talibus definitionibus, ut mihi videtur,' parum curant st cogitant : et si aliquam haberent opi-" nionem, certe esset, quod tot episcopi ex omnibus paratibus mundi, haeredes illorum, qui semper debellarunt pro ecclesia et summo pontifice, tempus nunc tererent in \lisquiritionibus de auctoritate aut privilegiis summi pontificis, de quibus nunquam ipri dubitarunt ut filii fidei devotissimi, tenentes ipsam doctrinam (quam non solum Hiberni populi, sed, credo bene, fideles omnes quorum fides non destruitur alienis influentiis, tenent) quam ab incunabulis cum lacte materno acceperunt, hauserunt, expresserunt.

Cum res ita sint, est quaestio tantum de inimicis. Et quid sparandunf ecclesiae ex parte inimicorum? An existimandum quod deponant sua praeiudicia? E contra mihi persuadetur quod, crescente odio, bellum adversus ecclesiam acrius movebunt. Et quaenam eet conditio presbyterorum catholicorum? .quaenam episcoporum orbis catholici? Mihi videtur, eoa ease in conditione parum apta ad congrediendum cum istis, qhio nec elevati erant in collegiis,, nec iam possident tot bona sublata ecclesiae. Video multos esse ex omnibus terree partibus, qui occupantur aut in erigendis scholis aut in reficiendis templis, quae iam fuerunt diruta, et pondus diei et aestua portant; et tamen boo tempore acerrimum eet bellum. Quid itaque dioet>dtun de istis? Quando ita sunt occupati, melius foret certo ut non teneantur congredi cum iatie boatibus.

Di^i etiam enhwn habere collegia et uaiveiritates, in quibus inatrui patrent ad congrediendum eure ini-

tholiok! qui habsbant ite uaivaraiüta^soa Collegia, , £tooc£k.diligo eorimiapi grpsoam,-ct pro eius rar,
* ia quibo» /fuQka iuv^num congregata qrsnt, ut more vsreions ad-aaitatMoepteum ritam stiam profundere
militum rosnaMrmnluidia quasi fiotilibu· asse sur-, Ban'dnbitarom..Attamaiimqximo Oute ÿnimiteei tjtf-
esreot'in campo Martioad verwa earthmen lore fateri debeo," g»c dum «qw nunc,' mc dum'
hpetibus habendum. Moiitantmc; sunt occupati,' sgkoipm exactam eere iUiùs-diei.ytem A te·,qual® a.
divisum seteorutetssnpps inter neosssaftaofficia·mis- vobis derideratimiini^qui gestites jnirslitjir-sterisss:
stenie et intep .Oecemitatam, tstegrediendi ougi tette" tam,a isthvgo mortis otAmefemnun, qui iam cieto'
hostibus.·Et pnhi videtur 'in-memoriàm rtvocata sôr-' àhhino saeculi» torpescit, excitari tandem^aliquando "
tem^eerte-non exoptaadam hataaeonum qui dum «di- ad novya' vitam ñovamqu Iqrem, iterum' ae sub-
qererit templa diruta-ab hostibus antiquis .temporibus,'- mitteqdo romaaab'ecclesia?quae «t fons verte vitae
adducti fuerant ad natdfcitatam-portandi,instruman- vét verae luo».' Ob nimii miserandam eodesiae grae-
ttun fabri in uùa manujèt gladium ia altéré, ut bôn- eaa sortem, quae olim tam magna,-tam illustria, tam
grederentur cum hostibus: red,isto modo et tali marte foecunda, decus ac splendor erat, oeibolifcee religionis;
cette non multum proficerent. nunc vilis, sterilis, obscura effecta ceu monumentum
. Cum itaque addicti aiat summo nontifici omnes subsistit terribilis divinae ultionis!·Pepretten *pecaavd*
fideles tpm episcopi tute' sacerdote»; « cum certum *Itmuiemrtt egrumu ut a filia 'Sioii mnnidlhcor.*
sit quod, definita ista quaestione, nova oettamina ex- B esus. Quam formidanda'est poeud, qua Deus humiliat
poscerent inimici, et loquerentur de alii» rebus de quibus ipee nunc silui, mihi videtur nihilvinnovandum. superbiam populorum!
silui de erroribus et de Vitiis aliorum pontificum ; et Ëcri&ia illa^quae temporibus primorum octo con-
ratio est, quod revera nullas catholicus fidelis servus ciliorum, inter caeteras sive doctrina, siye eruditjpiie,
vellet sibi adsciscere maledictum illius, qui pagris in- sive eloquentia quasi princeps eminebat, nunc in hac
firmitatem omnino exponeret. .-Sed et si silemus, in sancta universali Synodo Vaticana vix unum ex suis
amico isto concilio, anne silebuxft, quaildb discessuri habet, qui eam repraesentet et iacrymaa ex animo s
teimus, inimici? Renovabunt istud bellum calumniosa effundat super eius lapsu tam ignominioso, eiusque
scientia, et etiam memoriam illorum, qui in «pul- vulneribus tam gravibus tamque inveteratis. Ita res
chris suis sasaeculis dormierunt, revocabunt. Et tunc, -est, eminentissimi et reverendissimi patres;quatpvis.
ut antea dixi, omnibus episcopis et presbyteris im- ego totam attentis oculis perlustrem augustam hanc
ponetur neçenitas ea omnia- proterendi sana rmpon- conciliarem aulam, oculi mei optata consolatione ca-
pions et respondendi ad ubique fideles ; et tam tempus rent sere defigendi in epiacopqe proprie ac sine addito
non suppetet ad magis necessaria, officia admini- graeros. Proh-dolor! In Oriente doctissimi calami
straiidi sacramenta et. etfanr suos fideles' itetNtendi. sanctorum patrum Naxianseni, Cyrilli, Gregorii Nys-
Itaque propter iita» ratiqnes, nempe et pro ipso -queotiasimae voces Chryaostomi, Athanasii. Basi)ii
summo pontifice cuius amor et obsequium ex 'parte obmutuerunt ; immo echo ipsa sanctarum vocum pror-
.fidelium et episcoporum vix incrementum recipere C sus' evanuit : crassa'ignorantia et turpis stuionia do-
possent et ex parte etiam simplicium fidelium qui minantur hodie in clerum granum.
definitione non indigent ; et ex parte tot episcoporum Inter mira recensendum est, ei pare aliqua huius
et sacerdotum, qui expositi forent ad innovanda cer- cleri, oiim tam insignis, praeter scientiam legendi
tamina, meum consensum ab isto schemate retracto. minalte calleat quoque,prima linguae graecae rudi-
menta; quare grani preebvteri (de schismaticis lo-
t ORATIO quor) parvi inituO nihili' faciunt nomen et officium
retvrendi patrvr domini Spiridioni» Maddalena concionatoria. Si forte sermonem audire velletis in
uvitiepitoopi Corcyrenti»l. eocleaia graeca, hoc fieri haud posset nisi dumtaxat
in paucis tantum conspicuis civitatibus, et diebus
EminentissiMi ac reverendissimi praesules, eini- eolemnioribus. Tum vero, relictis paulisper forensibus
nentissimi ac revecendissimi patres. curis, laicus advocatus se sistet in ambone, et sanctum
Constitutionem primam nobis propositam de Ro- diei ourrtontis evangelism explicabit ; aut forsan, quod
mani pontificis primatu eiusque infallibilitate ex toto frequentius contingit, pharmacopola tergens sibi ma-
corde approbo. Verumtamen'cum sint nonnulli qui nus, quibus paulo^ante pharmace conficiebat, stat in
putant, dogmaticam pontificiae inarrantiae defini- suggestu de sanctis patribus ooncioualhrua.
tionem obstaculum fore conversioni graneorum eehie- Iam voro in huiusmodi sacerdotibus, qui tali ac
muticorum ad unitatem eodesiae, cumqua mihi tanta laborant ignorantia et socordia, potest ne un-
maxime cordi sit bonum infelici» istius eodesiae, /re- quam animarum selus inveniri? Presbyteratus ^pro
tua vestra benevolentia aggredior paucis ostendere, D ipaia mhif aliud est, niai are quaedam lucrandi pe-
timorem huiusmodi valde emo exageratum. Absit om- cuniam, qup uxori filiiaque panem afferant ; ideoque
nino, et bonus Deus avertat;, me velle, novis ohetannlis iuxta eoa aimonia ndh modo .res licita est, aed iu»
viam obstruere, quam infelix illa «cleris percurrere quoddam et officium inhaerens muneri sacerdotali.
debet, ut inter derelicti catholici ovilis septa deouo Sed quid facient pastores isti mercenarii, ai oateqnitaa
reae recipiat! *f* aliqua, ex. gr. morbus contagiosus commissum sibi
populum afflixerit? illinc aufugiunt et aew oc-
fttkMNN M 4tsM» MM cultant, uno verbo omnem adhibent industriam «
mi («M Ü1H yatrimti ÀKtbebwM IWahitan·» MtofcteM· subtrahendi contagio; dum miseri infirmi derelicti a
tafeUMtitatte **NUum Mriwta·** QmmÀi mMmmMi proprio sacerdote ad instar brutBrum animam ex-
allstufa·, «aere» tasks rtettaaa ai aathsiisaas aattate» halant. Saepto hisce in casibus, prout accidit paucis
ae»rwi la rss—— tiare· aea fsen freSavit ynfeasu» n *qpn·* abhinc annis in mea dioeosai, gubernium praeripit'
rsatia ta» sisri tan pspaM. SsMiiet IstejriSaatalir llteiiii militibus publicae tranquillitati praefectis, ut civita-
taawa artnn st ua Ornate vixisse ¥ smrvessata· Mae tem percurrant et quos inveniunt presbyteros ducant
isaqir; pease Haim to BBs tea eagriWane «mm teqd. ^os, tametsi invitos, ad infirmos a saeviente lue per-
Àssantt Igttar «est at aattre taste voBant, i»tae »An« ooisM. Quapropter clerus omni dootrina et ipsius
^Mp yrtMB
ssptam sesiiHa, aS veterare BSsa^are saaaHaaaaMs, toeMms
taim intahia $samanMta.nqetiNUt.

.lab· tain foede iaqûùsatus, derus iste, inq^am,' hab·-bitn· scsstitian\sufficieol««n at seriam voluntatem onopatandi revsriioni emlaaiannine ad centrum uni--, tatis t. , · l 'I

. . Qqod ai' effectio unionis, de qua agitur, a clericis «xjÿetari non potest; mdl^p minuis ea speranda eat a' laicia. Graecus populus enim in praeSentiarqpj tali eat · natura obmparatus, ut primario ait graétas, 'et solum · "secundario ait chrùtianua. Graeci colunt, adorant famquam idoluqi propriam national·tatem;' quae sicuti' olim, ^*tpmporibut* ita ppeoentibus, dicabitur « ethqfca, nunc ihirtiutatia temporum adiunctis chri-etilna nuncupatur, lamdudum, sed multo magis post oocidlntalee crucesignatorutu milithm expeditiones et imperii byomtini excidium, ipsi considerant aathd-licismum veluti hostem inexorabilem hellenismi, sive graecae nationalitatis: quæ nationalités cum prox J"1 Graecis «it summum bonum, ipsi abominantur ep detestantur catholieismum ut summum malum.

, .Quocirca sive misera cleri graeci conditio apertetur, sive populi leve ingenium consideremus, dicen,-dum. est tempus reversionis' ecclesiae graecae ad unitatem catholicam longe,. immo longissime a nobis distare. Cupi enim schisma quod superbia iam genuit, superbia una cum ignorantia nunc nutriat ac foveat; nafuralis .necessitas- graneorum quodatamodo evbkit: cuius graecae indolis specimen^vobis, eminentissimi ac reverendissimi patree, hesterna die non defuit.

Quae cum ita sint, Graeci petrificati, ut sic loquar, in [illegible]ismate, vi suae superbiae admodum difficiliter a schismate ad -unitatem gradum facient. Id tamen alia fsftone poterit, ut arbitror, evenire; scilicet postquam rationalism! placita, ac dominantes nostrae aetatis ideae de libertate conscientiae et indifferentia in negotio relfgionie, et alia huiusmodi graecum qqoque populum invaserint; quod .diu tar- C dare non [illegible] spectata vi quasi magica illorum fallacium principiorum. Tunc fortasse ecclesia graeca, iam iam in eo ut deleatur et penitus destruatur ab athéisme in suo sinu gravante, tunc in hoc horrendo t naufragio apprehendet unicam, quae «emper immota manet,.tabulam salutis, redeundo ad tutum catholicae religionis portum; vel etiam obtenta aliquando a graeco populo ea, quam vehementissime anhelant, sui imperii potentia, tunc ipsi, haud amplius egentes religioso phanatismo', qui hodie eat validius instrumentum ad dictam nationalitatis perfectionem assequendam, illum spernet ac negliget; ac interim, ut ad altitudinem aliarum nationum civilium assurgat? amplectetur seducentes ideas progressus et libertatis, et ita demum campum apertum relinquet salutiferae actioni ecclesiae catholicae. Extra duas hasce hypotheses, eminentissimi ac reverendissimi patres, quae tamen, ut in scturd deducantur, plurimi anni decurrant neoesse est, ego puto graecorum resipiscentiam alia via evenire non posse.

Haec tamen dixi, si infelicem huius ecclesiae statum oculis tantum humanae prudentiae inspiciamoa. Sed quod humane loquendo impossibile·videtur, quis neget omnipotentem Deum, cuius misericordiae infinitus est numerus, posse efficere uno tantum temporis artieulo? manus enim Domini non est abbreviate; et sanabiles fecit Dominus nationes. Ecclesia insuper latina, quae-in praecipuis Graeciae partibus existit, corroborata continuis auxiliis morae congregationis ds Propagaudx fide, quam hio grati animi' causa nothino, carte manibus compressis nen sedet, sed quantum potest agit indesinenter. Rata enim iuxta illud Scripturae effatum, alius· esse qui sssniaat, et alium qui metet,' liost «odaria noatra latina airioeras modo non q<Mt;«ibilo taaen smiu· inveterate graeeorum contra aatholicos prndfadicia'eC odium ssosim sin· aanau eradicarsat «xtinguereconatur, auferendo -, -bac modo obstacjilâ, quae impediunt quominus greeous. ' populus etc grëerum tarreoum id meUorsm frugwq ' radaat. Et Deipara Virgo in caelum assumpta, erga - »5 quam Graeci onuses, nemine'exospto, maximum fovent -deCotionMn, prouti speramus^ ptfcamur, immuigaK ðie caecitatis et obatinatimds, et rastitbet hui» popu-, lura illi statui religionis, pietatis ĕ scientis?, in quo> cum omnium admiratione inveniebatur tempore con-· eilii Epherini; quando divina mqtenAtas fidet àogma proclamata fttit. ,

, *SgA* dato. etjsin quod tempus huius conversionia eccltome graecae ad unitatem ob aliquod miraculum vâlde sit proximpm;.certum' eat dqgmaticafn definitionem inerrautiae pontificiae pulh» pactp 'fore impedimentum et inoram reversionis graecorum ad unitatem. Omnes enim norunt graecos, quami is caeteris non praestent sinceritate et bona fide, eos tamen magna vi logio·· pollere. Deest 'quidem i^sis bona voluntas se convertendi; «t non drest ingenium et logica. (Juare si Graeci post tot saecula infelicis separation» revertentur ingenue, sincere ad gremium sanctae Romanae eodesidb, «d quam necesse est omnem convenire ecdesia^n, ai candide cognoscent et ftetebuntur, Romanum pontificem esae lesu Christi vicarium et supremum ecclesiae .caput; tunc profecto absque gravi difficultate admittent etiam et recognoscent in cathedra Petri omnes illas praerogativae, quae logice promanant a primatu, quarumque una illa certe skt, vi cuius Romanus pontifex in exercendo munere, quo fungitur, supremi christifideliufh doctoris errare non .potest.

Quod vero Graeci facile perspicerent solo logicae adminiculo; id etiam a constanti illius ecclesiae traditione luculenter deducerent, ài enim Graeci qui in schismate degunt, quosque sincero «nimq revertentes suppono, si Graeci isti, inquam, recte animadverterent ad sanctorum suorum patrum documenta et primorum septem conciliorum, generalium, quae sola tamquam oecunienica ipsi venerantur, certe solemnia ibi passim testimonia invenient, quae eos ad supremam Romani pontificis doctrinalem praerogativam confitendam magis magisque'impellant. Patres enim Graeci saepenumero Romanum pontificem appellant orthodoxorum dogmatum fundamentum, immobilem fidei basim; et concilia oecunienica orientalia eum firmam fidei petram dicunt, et Petrum per suos successores loqui in dogmaticis definitionibu^aperte fatentur.

Sed ut alia omittam cum, teste Augustino, forma precandi sit forma credendi, pro Graecis necesse non esset, ut in hac re operosas disputationes expectarent, sed attendere tantum deberent ad quotidianas orationes suas. Siquidem liturgies graecorum monumenta, quae prostant in menaeis, synaxaria atque eorum hymnologia, talia sunt, ut ex iisdem abunde et evidqpter appareat, quae semper fuerit traditional» ecclesiae graecae sententia de auctoritate Romani pontificia ex potestatis plenitudine docentis universam ecclesiam.

Et sano in libris liturgicis quos graeci adhibent in sotanni celebratione festorum, Romano pontifici declarandi fidei dogmata potestas tribuitur; ipse errorum profligator, vocatur, ipse synodorum congregator et rector st magister celebratur; in edobeodis fidei veritatibus a Spiritu Dri moveri et agi dicitur; ac denique, quod ex omnibus sequitur, ipse .falli nescius catholicorum dogmatum definitor proclamatur. Igitur liturgi· ecclesiae graecae doqueotissima

'vox est, 5]uato **Roâani' pontificis infallibilitari obob-quinm, confenidiie sua, affert plenissimum ; atque ita » ‹Graeci traditionum suarum teoacissiini.verdjrlbenfien- tia aliquando ducti ob schisma, in quo misere veraan- . tur, ne facto; denegent qgpd verbis'liturgRâ ϖϖ; fitentur, id quod ompes celebrant in aacr^perageodis officiis et facto compter? non detrectabunt»·**

Demunt· in. hac sententia eoe confirmat ipsa experientia. Ex.eo enim quod avulsi ab ànconcuesa fidei , petra, quae eet. Romanus pontifex, auctoritate infallibili careapt in rebus fidei et morata; non raro contingit ut circa unam eamdemque. iw aliud sentiant , Athenis, aliud Constantinopoli, aliud in rustico imperio. Sic qxempli gratia ecclesia graeco^russica agnoscit validitatem baptismi colluti ^er infusionem ; ecclesia vero graeca simpliciter talis, modo eum validum dicit, modo invalidum. Quapropter vir schismaticus apprime instructile hoc mihi dicere lion veritus eet: Vos catholici adeo estis inter vos uniti, atque -adeo caeteris omnibus religionibus vinculo unitatis {fraestatis, qtlia in Romano pontifice praesto Vobis est auctoritas infallibilis, quae omnibus quaestionibus circa^fidem et mores tractu temporis exorientibus sententia irreformabili {inem imponit.

Igitur Graeci, supposito quod animo sincero catholicam 'religionem amplectantur, sive rationem theologicam, sibe suorum patrum traditionem, sive conciliorum orientalium oecumenicorum acta, sive liturgies suae ecclesiae monumenta considerent, necessario admittent supremum ecclesiae magistrum esee infallibilem.

ORATIO

reverendi patri» domini Georgii Darbog archiepincopi Paritieiuû ⁸

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac revc-rendissimr-patrcs.

Constitutionem dogmaticam de ecclesia primam examini vestro subiectam aggredior, materiam scilicet quae ex capite multiplici fieret ingrata, nisi eam ' veritatis aRior, erga fratres charitas et reverentia facilem redderent et non iniucundam. Pertractandum itaque schema suscipio, mente ab omni partium studio, ut arbitror, libera, neminem offendere volens, vehementer exoptans ut verba mea suscipiatis qualia profero cum eadem ingenuitate.

His igitur praemissis, fas sit sententiam meam breviter exponere circa schema subiectum, quatenus in summa considerandum, eaque dicere quae conscientiam meam movent et agunt. Porro tria sunt, ut mihi videtur, examinanda, scilicet huius schematis origo, deinde vis et indoles, demum consequentiae practicae. Super schematis huius origine et praeecoti in concilium introductione paucas propositiones sine discus-

A siooe évidentes emittam, aut etiam quaedam facta in ⁸meanoria simpliciter revocabo, «x rflubus reveren-diaatmi patree iudicare poiertint, utrum totaj· iuxta ordinem gesti fuerit, et tand venerandi coetus dignitati et iiiribus satia provisum. '.

1· Cestum est totqm rehertiatis nostri cardinem verti super solo capite quario, 'ubi quaestio est de summi pontificia idfallibilitata Non, enim ambigitur"- inter nos deftpoatolici primatus in beato Petro institutione, neque de primatus huius in Èomaqpi pontificibus perpetqitate'. \V4 ai modum excedere in capite I et 11 videtur; aut si vis.et ratio primatus, quales in capite III praedicantur, in discussionem veniunt, id maxime fit, quod aliquid importent ' ad infallibilitatem capite IV adstruendam.

' 2 Certum est'quaestionem hanc de infallibilitate praecipuum esse concilii Vaticani obiêctum, adeoque praecipuum, ut a pluribus indiscrete dictum sit quodam sensu unicum. Et hoe duplici ratione Constat: 1° quia de opinione agitur, sive de doctrinae quodam puncto ad dogma fidei evehendo ; quae dogmatizabo certe tamquam praecipua ree eat in concilio oecumenico semper habenda ; 2° quia quaestiones aliae, sicut videre eet in elencho nobis nuper tradito, vel longe inferioris momenti sunt, vel iam antea decisae; adetfque simpliciter revisendae, ut nuper 'actum elt cum exütentiàm et attributa Dei, revelationis factum et necessitatem, obligationem credendi, nec non concordiam fidei et rationis definivimus et sanximus.

3° Certum est praecipuam hanc de infallibilitate quaestionem non fuisse indicatam in bulla convocationis neque in actis ad synodi convocationem spectantibus ; et quidem mbqto : quia 1° orbis catholicus nullo prorsus modo quaestionem hanc solvi desiderabat, neque causa erat eam tractandi hucusque inter theologos libere ventilatam; 2° quia plurima et gravia occurrebant mala, quae multarum passim animarum salutem in discrimen adduxerant, et quibus mederi magis expedire iudicaverat pro sua sollicitudine et charitate sanctissimus Dominus noster.

4° Certum est zquaestionem hanc ab extrinseco. id est a clericis et laicis scriptoribus fuisse motam, modo contra ecclesiasticam' et traditionalem agendi rationem et contra omnes hierarchise et decori regulas usurpato; agitationemque viis, ut aiunt, demagogicis fuisse productam eo fine, ut episcoporum hic sedentium conscientia inique premeretur, ac timor eis incuteretur ne, ai forte reciaterent, dioecesim auani repetere et aine plurimis difficultatibus regere nequirent.

5 Certum est ideo rea ad talem statum adductae fuisse, ut Vaticani patree, etsi conscientiam auam pie et generose aequuti, tamen hisce violentis manifeeta-

---

› Argameetam: .ArcMepisoopw Psrtstesbs ab assat pertina studio iaaaaam M rara, et peoperitua asta·· uaaMtorare velle quoad driftss·, quad atae fetato· ot-vin, et quoad practices ooauqaentM. Quoad originem 1» èartaa eue ta-'tan ourdis·· praesenta aeboaasta vertf saper «pat IV, «· praseipsa· coaeiiii obieetaa rare «utrM· do tate, >· boo pualiare oepat nos Mere todlintaa la buta bdletoria, ««'ab extriuoeo a latae 'et etorieto qaustams· baqonotam Mau contra oeduiasta» ot traMtoaatoa agendi ramose·, »· eo ren adductam at Vataaai. patras quasi vi Sii«usti tuflnt ad qaauttade balas tatrataetansu «natulan-«au, ooatta priacipiam Buadmiidai Hbertata, queo «marapera b eeauilta Mooéaaria ut, ta nostra aatarabra ot logieam rusam oribom boo actaea iatroduetsm UU, praeterwisae quippe aeoaada parte prtai erbulatis ta Ma, et iueipieota m qua soriMiaul reepiciaat a Untune pootMu; nan its u gmdare primes sebsRotam aaetoru, T· praanstarau babe qaaostioals iatroduUMe· non b boaonu earned pmtitaia vsegan, boo ipu quod ta permeati ipaiu privUegto sermo sit Non pane igiur aune qm·tiens· Issao ddUlriJqab. lodu D-ralinquatar oevUlaÜseiSas st oMutaaibue auraient praeurtia /eraeBU aaetoritats· braetntibu.

Quoad Mole· et via sctassuta agi ta bfellibilitate prrutraU abntata ot saporata, ad quaa iedairaiaui neouaeriaa uu inquiri 1· fermslam, a· utnua ratis oMoctaeibu bt dubiis utafeetaa ait, ta utrea oertasa ait infelBMUtatem haec ab sauibas asoralitor adaittL At prepeaitom «ansatas son satis aptam erae, use saflkMas teaspae tatmn uu pre dUMaltatibaa M dubila expaataadia, morale· aats· aaaaltaltatom aerio atteadoaMax taetaonem «aipp· bsiuasodl nos ex iia eau «au taatnamodo *pd* maiora· raftagieeum pluralitatem feni possit

Quoad pruetieaa nnnugaratiao itao deiaitaoea tans ex-, pood at eeatraha unitae asaior b eeelula iat, et nt eflkmcias remedium malto sdbibeatar, qaibaa Metatas opprimitur. At quoad 1ᵉᵉ videri aaftatoato· uu mat oaa Centro naitatam, quae ban usque babira ⁂s quoad alturus, timaadam aa n-agmto uitata vtocato, Ipu autu tatriaeataa tabeat. MiMl beat eliatnrem fataitamea tans aive rattaltae sire pretutaatibas, serio anta· perpendenda perftto qua sbvenlre ex Hlu puMnt CoeoMt quantises· tana oaabo praetar-Mttendam.

Itiôi Kbus extrinaerisot 'factitiae opinioni pli· aequo induhisee dicti sint,. coin infallibilitatis-quaestionem introduci portulaverunt, indéque propter tumulttun hunc ad' conciliari» aulae porta» excitatum, nostrae omnium dignitati Tet libertati nonnihil detractum appareat; quod 'eat summe indeeerts et gravibus obnoxium incommodi», immo tolérai nequit, aine ooetua huiüs veneriuidi iniuna et opprobrio,'qui sponte agere debet, non vi extorna cogi, et non tantum liber esse, sed et videri.

' 6° Certum est quaestionem hanc hodie propositam extra naturalem et logicam rerum seriem venire, ideo^ue piaeiudicium aliquod invehere in causae ipsiqs detrimentum. Namque 1' reliquum de fide schema, super quo iai) ita disputatum est, ut argùpienta utriusque opinionis praeito memoriae sint et inde facilior eradat ultima discussio, nobis tradi debuisset et examini subiiei. 2° Schema de ecclesia non recte incipit ex primatu, quidquid dixerit aut innuerit relatio tirpi' impressa, vel relatio verbalis, aut aliquis ex revefendisaimis patribus; namque neque ita consuerunt primi schemati» auctores, neque ulli de ecclesia tractantes theologi. Acoed.it quod studia et scripta nostra super undecim capitibus praedicti schematie eo directa erant, ut ordini primum indicato concordarent, dum nqvo ordini non satis aptantur, et iam aliter tractanda sint.

7° Certum est denique praematuram nostrae quaestioni» introductionem, maxime cum praesenti ordinis interversione, ad sanctae sedis honorem parum iuvare, immo damnum aliquod ipsi inferre. Cum enim ex constitutione *Multiplices inter* postulata remittantur ad congregationem peculiarem, quae do iis relationem summo pontifici porrigit; cumque summo' pontifici liberum sit congregationis huius conclusiones admittere vel reiicere; sequitur quod auctores postulationum de infallibilitate introducenda et praeoccupanda sanctissimum patrem publice induxerint ad statuendum et decidendum in stih causa et pro personali privilegio; in quo certe contra eorum intentionem tantae maiestati non satis consuluisse, si non aliquid etiaui detraxisse, dicendi sunt.

Quae septem puncta, si vera sint, et verissima quidem'videntur, quaestionem hanc de infallibilitate his conditionibus ortam et isto modo introductam aggredi et definire non possumus, ut arbitror, quin eo ipso tristem viam sternamus tum cavillationibus impiorum, tum etiam obiectionibus moralem huius coui-ilii auctoritatem minuentibus. Et hoc quidem eo magis cavendum est, quod iam prostent et pervulgentur scripta et acta, quae vim eius et rationem labefactare attentant; ita ut nedum animos sedaro queat et quae pacis sunt afferre, e contra nova dissensionis et discordiarum semina inter Christianos spargere videantur.

Itaque, si mihi liceat huic orationi» meae parti praeficam conclusionem apponere, statuerem: ‡ recte fecisse qui quaestionem hanc consuerunt esae inopportunam; 2° recte facturos' qui ab hae definienda abstinere opportunum iudicabunt.

-Nunc ad secundam orationis partem, de vi e| indole huius schematis quaedam indicabo, non evolvam.

‡ Pro obiecto non habet schema nostrum adstruere doctrinam de infallibilitate in genere; sciunt enim omne» at fide catholice eradunt ecclesiam esse infallibilem, quae caeteruin ita se gerit a fere viginti retro saeculis: »ed pro obiecto habet definire et tamquam de fide proponere, summiim pontificem se solo esae infallibilem, et quidam privilegium hoc inerrantiae tam late patere, quam ecclesiae ipaiuamet infallibilitas. Enimvero notandum est non tractari in onhemald do infainhilrtate iata abosaaibns semper adtaisséi qua dolicMvia invicta stirrefragabili» decretorum seu dbm^ooum dogmaticarum, fidem cuncti· tum fidelibus tum pectoribus imperantium, recidet unice in oonaensq oommnni episcoporum summo pontifici ooniunctorum; aed tractari, atri re» aperto non praedicatur, de ihfkllibilitate ÞM Ábeolùt et. Separata? Nain de priori omuea consentiunt, unde ntdla emet discutiendi ratio, si de hac ageretur, aad est;discaaaiq.ut patet: ergo agitur de Àtara. Itaque varus hicesnuamtioaM status et indoles, quod quidem negari'naquit, qOin schematis doctrina mutiletur et mens segnitat dissimuletur.

2 In schemate non agitur de infallibilitate personali tamquam de mera opinione, vel de puncto doctrinae commendando, sed tamquam de asserendo fidei dogmate. Enimvero hucusque disputatum est alibi de opportunitate eCoonvenieqtia quaestionis huius in concilium introducendae; quae disceptatio finem accepit, ex quo summus pontifex decrevit, rem silentio iam premi non posse. Sed nqnc in discussionem venit pars altera quaestionis, scilicet an opportune et convenienter vel non, summi pontificis personalis infallibilitas ut fidei dogma declarari iam possit et debeat. Et haec est praecise materia praesentis deliberationis et obiaotum.

3* Porro ut res recte peragatur et ad exitum prodéat, tria sunt necessaria: scilicet ut praestetur doctrinae formula seu definitio; deinde solidis et omne dubium excludentibus probetur argumentis; tandem ab omnibus moraliter admittatur.

Prima necessitas: necease est doctrinae formulam seu definitionem excudere; quod quidem difficillimum est, ut patet , exemplo sive eorum qui schema primum redegerunt, sive eorum qui postas reformarunt: in hoc opere multum insudasse videntur, et forsan incassum. Hoc dico, non ut personas quasi vellicare audeam, quas e contra honore praevenire gestio; sed hoc dico quia' veritas est. Et ad rem: l· enim terminis utuntur vagis et discussiones in infinitum generare natis. Quid enim est fungi munere supremi Christianorum doctoris? Quae muneris huius adimpleti conditiones externae? Quando constabit summum pontificem eo praecise titulo loquutum? Hoc patere dicunt schematis auctores, sicut patet, verbi gratia, conciliorum oocumenicitas. At sibi ipsi vulnus inferunt, namque concilium non habetur utAoecuiaonicum a fidelibus per orbem sparsis, nisi tale ab omnibus episcopis moraliter admittatur; unde si nqtura et indoles et vis decretorum a summo pontifice emanantium eodem modo declarantur et cognoscuntur, iam nihil agunt auctores venerandi, siquidem ultima ratio infallibilitatis admittendae erit communis episcoporum consensus.

2' Eliminantne vel non istum episcoporum consensum a fidei definitionibus faciendis,? Si prius, si eliminant, rem faciunt et inauditam et intolerabilem; si posterius, rem antiquam et ab omnibus acceptam edicunt, contra hostem absentem laboriose dimicantes. In utroque casu, tacere de episcoporum consensus necessitate vel inutilitate non possunt nec debent; silentium enim eorum in tali materia et in praesentibus rerum adiunotis fideles ad nova dubia impelleret, et novis viam strueret difficultatibus.

3 Obiectum infallibilitatis pontificiae non aliter determinant, nisi declarando unum idemque esse ac ecclesiae infallibilitatis obiectum. Sed talis indicatio omnino insufficiens est, donec definierit sancta synodus quod obiectum habeat ecclesiae ipsius infallibility; et inde rursus patet quo logico vitio laborat schema do primatu praepositum schemati do ecclesia

in ğeast Insupsr, quando agiter Λ» terimia, •cimus intellibditatsm «ion ssiapsr «xoerreri intra proprio· obtecti «ni limite·, tum qai d· hoo-auMMteur communi episcoporum eonsson, tua quia sreissie «meta«at et Raooare nequit, dum e contre, quando agitur de summo pontifie·, acheaaati· auctore» ex una parte excludunt, quidquid dicant, episamtirtim oon-■ensum, et ex altera parte nondum' probare aggressi sunt unumquemque pontificem «se aanchirn et unpdboshilem. Haec de doctrinae formula insanienda.

' flbMnda necessitas: neoesse eet formulam de--SMÎMÜ inventam et redactain solidi» et omne «Mtan «eludentibus argumentis probare. Probetur itaque: ť doctrinam hanc de infalliMlitate personali contineri in sacra Scriptura, temper eodem sensu interprêtât», et iit omnium saeculorum traditione; 2 hanc itaque fuisse semper admissam.Consentientibus patribus ductoribus,<epi>oopis et theologis, non solum qui-^Jiusdain sed moraliter omnibus (nnnore·); 3° hanc insuper |ierfecte concordare cum omnibus discussiouibu» el acti» coQciKorum oecumenicorum authenticis '; t" liant itidem doctrinam non valide impugnari factis historici», neque huic ullo» summorum pontificum iu tu» refragari; 5° hanc denique esse ex earum veritatum numero, quae decernere et definire possunt concilia cum summo pontifice unita: quippe quae iam demonstraretur fuisse ab omnibus, ubique, semper admis-a tamqdani rei elata.

Porro haec omnia non praestat schema nostrum, quae tamen praestare deberet. Namque ubi tractatur de' dogmate constituendo, necerne est omnibus patribus sufficere vel argumenta rei probantia, vel tamnus ea exquirendi M expendendi. Atqui: 1° neque schema originale, neque schema reformatum talia argumenta sufficiunt, quae quaestionem elucident et omnes scrupulos amoveant; 2° tempus quaestionem hanc complexam enodandi, difficultates solvendi, ideoque conscientiam saprenter efformandi (submisse *ritimt nonnulli patret)* non fuit concessum, ut ppobe sciti» et hodierna congregatione commemoratum est. iinde supersedendum foret huic puncto doctrinae definiendo. In tali materia, ubi agitur de onere conscientiis fidelium irrevocabiliter imponendo, grave Ipenculum est. si praemature egeritis et absque certitudine absoluta: nullum vero periculum, si rem amplius discutiendam et postea decidendam esse consueritis. tutissima commentia agentes.

Tertia nécessitas: neoeeee «st doctrinam de igfallibilitate personali et inde(ieodenti clare expositam, ut diximus.- et solide probatam ab omnibus moraliter ^«tribus admitti; aliter timendum fovet, ne huius doctrice declaratio videretur multis constitutio quidem fiontificia, ied non conciliare decretum (submissa im*probationi» tigna).* Namque, veritatem tamquam de fide tenendam omnibus chriptianis imponere officium U est et ius tam grave tam saactum, ut eo non nisi cum magna discretione fungi possint episcopi. Unde patres Tridentini, ut probe scitis et quidquid in contrarium dictum sit, decisiones suas in materia dogmatica non maioritate ñumeric tulerunt, sad unanimitate morali. De hac quaestione plue aequo disserere longum esset;

l Ioh. Fritarioh la sas span: Dsnuustas ad flhutiss Asm rssntem Fetiresu·· gate *ISTO.* edito NortHagte IVri, rei. II, »s<.4IB, «xkitet (ite sradsMSi teeUepiespi PsrWsesis, ia ·»· taie aaa. * past vsrtan surtmriri, attester tase sii» verbs: sal «risi {teutearimsi csmNH decretis · »ss«»0«< *4 et β e&i··,* fsss «ms si ssnnu *eeeua—uMtat, pet* ms sdiaKsi rriMnub *foret,* fgwi» **ini·· ttsrisgsm** *et tfùmpinut utauhnt et* aHSaslsM· spisiisi·. 8ta tana prsttMas arsbipbsapaa asariasai bass vssta protoHt ta «saeilis Vattaas, * patet sx pagsili· stSMCiaptanus «rigtearite •C sx earàitesi trasiripaeMi texto qssi tas mutais· «··das··· sate atqss tat··.

inmpnr hanc aliqui · vaMsabiKhm patribos, ut reor. spsciatim tractare intendit. Suffisant notare interdoqua consci» .tine anxietate tarbarentur fideli, si, obi da ðogma amerendu agitur, minorilas non du-•püaoda iam praetermitteretur, et ai inde ăn praeberetur eodtdlii validitatem et auctoritatem in dubium revocare *(crocant tigna improbationi»).*

, 3' De nhemati consectarii· practici duo potissimum videntur animadvertenda. Nam ista infallibilitas personalis non requiritur et credenda proponitur, niai ut in ecclesia sit unitas pressior et centrali» auctoritas valentior, ideoque ut efficacius malis omnibus praebeatur remedium.

Unde animadversio prima.* Circa unitatem et auctoritatem centralem, notandum est in genere, eas asse et servari debere non quas fingimus aut ratio nostra suadet, sed quas lesua 1'hnetu» Dominus noster instituit, quas.patres nostri hucusque tenuerunt. Non enim nostrum est ecclesiam pro arbitrio constituere et divini operis conditiones mutare. Atqui unitas necessaria scilicet fidei et communionis sub («terno auctoritati» centralis regimine existit ac semjer extitit inter catlioliop». alnsjuin dici deberet ecclesiam a tot retro saeculis sibimet in re essentiali defuisse, quod omnps certe inficias ibunt. Inconcussa igitur manent et doctrfuae necnon communioni» unitas el centralis summi pontifiu» auctoritas, quae floruerunt et vigent absque dogmat n a infallibilitatis definitione.

Nec dicatur unitatem hanc futuram esae strictiorem, si auctoritas centralis eiaderei valentior: non enim calet ista eonsequihitia. Esse unum non sufficit, sed ea unitate e< eo unitatis^radu gaudere oportet, quae requirit tum rei natura et indole», tum vitee lex et necessitas. Immo fieri potest ut ree ipsn misero intereat, oo praecise quod ad unitatem strictius redigatur; namque tunc vires eius internae sese exercere et vitali officio fungi nequeunt, preppiori exagvralsc unitati» vinculo obrutae fractaeque. Siy in moralibus laxior est ac honestior unita» virorum eub lege libere et fortiter agentium, quam unitas senorum sub arbitrio tyrannidis segniter degentium.

Igitur cani habeamus unitatem, quae nobis ex institutione Christi competit, illudque unitatis medium, auctoritatem scilicet summi |>ontificis centralem, qua semper et ubique agnoverunt et reverenter eoluenini maiores nostri, non episcopos a summo pontifice separantes, neque pontificem ab episcopi». Veterem credendorum normam fideliter teneamus et statuta patrum, eo magis quod definitio proposita multi» et gravibus patet incommodis.

Et haec est secunda et ultima animadversio» Vix dubitari potest quin remedium istud sit impotens ad mala saeculi hjlus sananda; immo timendum eat ne permulti» noceat. Non sub respectu tentum theologico res est consideranda, sed et quatenus ad societatem civilem spectat. Enimvero non hic adsumus quasi quidam aacrarii praesides aut minusculae congregationis superiores, sed quasi viri in sollicitudinis partem admissi a summo pontifice, qai totius ecclesiae curam gerit dHustinet. Itaque statum mundi prudenter inapicianilm.

Numquid infallibility personalis independent e sepulchre suscitsbit extinctas litteris africani eoqlesias, aut e somno orientem illum tot ingeniis et virtutibus olim florentem? Numquid facilius erit fratribus nostris vicariis scilicet apostolieis (quidquid contra hic dictum' fuerit) numquid faciliqs erit his paganos, mahumptanos et schismaticos ad fidem catholicam adducere. si prsAise doceant papam *te»* » solo infallibilstn? Numquid definitio proposita protestantibus •t haeretiris alii animos st vires addst, ut stwiissiam

raataa· adsant «I omnia iam prasiudiota at odia dapenant? 8ad haao da aatarû.

Quid d» Europa? Dotans dieo. ab omnibm exutat acebam; aaufat aaaapa ab hia om^ramibm, abi da baib at pass inter popvdo· agitur; at in qaibaa olim valait mnotae aadia aaoteritaa, dum bodie da iywiaat iata auctoritate statuitur, quin amtentiam aaaaa aperiat. Exutat «octavis a publici» comitii» ia pluribus «ectasia» iqgnis, * ai qui praelati aut presbyteri iatia hio vel illic intervint, mirum quid videtur. Exuiat a aoholis, ubi graviore» apprima giaaaantar errore, a tagibm quae indolem prae m ferunt saecularem, exinde irreligioeam ; a familia ubi matrimonium civile mores inficit. Nos igitur vel fugiunt, vel etiam areant fere ii omnes qui rebus humani» in Europe praeeunt.

Porro, quod in tanti» eodeaiae apguatiia laboranti mundo' remedium affertur?— Iia omnibus qui ab humero indocili excutiunt onera antiquitus imposita et consuetudine patrum veneranda, novum ideoque grave onus intgbni postulant schematis auctores! Eos omnes qui infirmae fidei Mint novo et non satis opportuno dogmate quasi obruunt, doctrina scilicet hucusquetpoiidutn definita, praesentis discussionis vulnere nonnihil sauciata, et a concilio cuius Ubertatem minus aequo apparere-pturimi autumant et dicunt pronuntianda! Et aderant ea personalis et separatae infallibilitatis definitione omnia posse sanari, fidem in omnibu» iam firmari et morea converti ih melius!

At in vanum sperant! Mundwriqt aeger est, aut perit, non quod ignorat veritatem vel veritati» doctores, sed quod ab ea refugit panique sibi non vult imperari. Igitur, ei eam respuit, cum a toto docentis ecclesia» corpore, id"est ab octingentis episcopis per totunporbem sparsis et simul cum summo pontifice infallibilibus praedicatur; quanto magis cum ab unico doctors infallibili, et quidem ut tali recenter declarato, praedicabitur? Ex altera parte, ut valeat et efficaciter agat auctoritas, neceme est non tantum eam affirmari, sed et insuper admitti. Igitur non sufficit declarare papam esse'personaliter et separatim ab episcopis infallibilem ; sed oportet tamquam talem ab omnibus accipi, ut munere suo non incassum fungatur. Verbi gratia, ad quid valet anathema, ei de excommunicantis auctoritate parum curetur? Aliud exemplum accipite, reverendissimi patres: syllabus totam Ehropam pervasit ; at cui male mederi potuit etiam ubi tamquam infallibile oraculum susceptus est? Duo tunc restabant regna in quibus religio florebat, non de facto tantum, sed et de iure dominans; Austria acilipet et Hispania. Atqui in bis duobus'regnis ruit iste catholicus ordo, quamvis ab infallibili auctoritate commendatus, immo forsan, saltem in Austria, ut arbitror, eo praecise quod ab ea commendatu».

Accedamus igitur res ut sunt considerare. Nedum summi pontifici» independent infallibilita» praejudicia st obiectionm destruat qupe permultos a fide avertunt, ea potius auget et aggravat; saltem id timendum est. Plurimi eunt, etiam catholicae religioni non animo infensi, qui de separanda, ut aiunt, somegste civili et ecclesia cogitant. In hanc partem 'abire plures ex his, qui rebus publicis praesunt, indubium est; et ex proposita definitio·» occasionem separationi» huius ad effectum perducendae libenter arripient. Porro quod in Gailii» actum fuerit, hoc brevi tote Europa plus miausve imitabitur, et quidem non sino maximo dari et endreiae ipsius dispendio. Ideo definitione sua, velint nolint, novam ordinem discriminibo» plenam instituant schsaaati» aoetous, praesertim, si non auaotim linwminilm iafelHbilitatie pqreonalia obtectam, ac aatamari possit papam in rebm morum definiente·, eoipeo pnmamgiaro de astitam aritibo» * politias regam st populorum, de fagibus et iuribm quae publics· eastsritatie eoa bed» reputantur.

m- ndrt n politio» p mjum rimiiin mm vhMM «Mtraai «MtÙMt «t qoita» pmi» etpOMtV IpMt MNAM MItii

Sed been eapimese tanguai fetet, forsan iadreoatam; vsi tarte omnia quas ia prompta suat argumenta hio non posmm praebere, quin ia plura iaeidsrem qaaa prwWnti dioec Mmd ootMMDtMs, ia quantum licet, sublevavi; verba mea. prout indicaveritis, accipit·

Scio equidem sua ineam otpnibua incommoda, usque semper eme ab agendis abstinendum eo quod plura sequentur mata. Sed prabeiee rem propono venerandis patribus non ut in meam sententiam ex abrupto descendant, sed ut mature perpendant et ia utrimque partis favorem argumenta librent. Scio insuper non opinioni publicae pueriliter cedendum. »ed nec pertinaciter huic contradicendum ; aapieotiu» est et solertius cum ea pluries componere, ac in omni casu eius rationem habere. Scio denique ecclesiam non indigere brachio humano; md nec societati» civili» concursum et auxilia repellit, neque, ut suspicor, Constantini Magni tempore sd Neronis tempora tenerrime resuspiravit. Sed haec sufficiant dc practicis' schematis nostri consectariis.

Sit igitur sequens oratiObi» qualincumque meae conclusio. Exoptarem: t schematis in posterum discuesionem differri, eo quod modo non satis digno videtur in hoc concilium fuisse introductum; 3 in omni casu recudi et infallibilitatis naturam et limite» sevqpiori modo definiri, ne cavillationibus aut disputationibus ansa praebeatur in posterum ; 3" quod absolute melius esset, omnino eliminari e schemate quaestionem de infallibilitate propter gravia, quae ex ea sequerentur, incoifimoda.

Gaeterum, eminentireimi Jbreverendiesimi patre», sententiam meam vestro iudicio cum debita reverentia submitto.

Hic autem interrupta disceptatio est, et eminantiasinius primus praeses proximam congregationem generalem incoquenti die habendam his'verbis indixit

..Reverendissimi patres, proxima congregatio generalis habebitur crastina die. in qua coepta diacumio continuabitur."

Post haec dimissa congregatio est,

11.

Ooagregatto geueralta quinquagesima soata 1870 maii 21.

Sabbato die 21 maii 1870 hora nona, matutina, i» Conciliari aula Vaticanae patriarchal!» basilicae, generelis reverendissimorum patrum congregatio habita est ; cui interfuerunt quingenti quadraginta et quatuor patres, nempe 36 cardinales, 6 patriarchae, 7 primates, 86 teohiepieoopi, 374 episcopi, 4 abbates nullius dioecesis, 14 abbates generales sirs praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitras habentes, 20 generales at vicani generatas, quorum omnium nomina, quae per assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum quinquagesimae sextae congregationi» generalis, qui inter acta ooncilii asservatnr.

Reverendo» pater domino» Francisco» Cugini archiapfeoopm Mutwanai» mimam factam celebravit. Qua ahsoluta, et recitata oration» Adsanmu Demam at·, ■ninmtimimm pria· pramm dixit:

.Jlefcndimimi patie», antequam «ontiamhiter gWenlî dÎBMMÎD pVOpOtttî KhMMtMt rtumta do-

minuo oubrecretario· ex ambon· publicabit nomine reverrndiooiaiorutn petrum, qui adhuc veniam loquendi petierunt de schemate goneratim apecteto."

Tunc oubnncretariua ubeÜem perlegit, in qua inscripti erant reverendimiini patree, Oeorgiuo Errington «rchiepùeopua Jrepeuuutinua, David Horiarty episcopuo Kerrienaie et Aghadonenei», Antonio» Postier epiecopu» Varieneis, Patritiu» Dorrian nptocopim Dunena» et Connorenai», Stephanii» Remédié epi-Mopua Elnenoio, loqephu· Aggarbati episcopus Senogalliens». Henncu» Schmid abba» monasterii sanctae Mariae Eineiedlensis in Helvetia.

(hatoribm publicati», ^mineotimimus primus praeses subdidit : .(

.«Veniam petiit unus ex patribus deputation» pro teba» fidei, nempe reverendissimus dominus Patritius archiemMopus (jueiiensis, ut iuxta num. IX decreti aiei 2d februarii responderet difficultatibus et aniiuadverrionibus in hesterna congregatione generali ƀrolati Itaque is ambonem ascendat."

ORATIO

ƀatri dornbti Patritii //<°βλι/
arvhirpiAcopi

Eininentissimi praesides, eminentissiini V re\r-iendixMini patre».

Sanctus Patritius a]M)»to|us»Hiberniae missus in insulam noMrain a ('aeleatmo papa, maiores nostro» docuit controversias in insula nostra suboritur»» ad nanctam sedem apostolicam referri. Hoc patet ex canone dicto sancti Patritii. qui invenitur in ƈoncilii Britannicis (Wilkinsh et (pii sic se habet: ..Si quae A qtiamtinna» m hac inula ormatar, ad mdem apaetoltcam ƒeferantur. Ita edocti m» Hihornteiom temume» et adhuo, pammaimw «xonptia, **tanaia** qood •umqp poutifiM· anommorm Patri aint mfeUibilea, quando ex cathedra totam aeoleriam doceat Haec eat **fide**· mea; hare eet fidae dioreeaoo· mihi concreditae; hare fide» catholicae provincia» Camelimaie, et « mihi loqui fan eat de alteris partibua Hiberniae, iure merito addere poasum, quod ait fidea totius Hiberniae catholicae.

Hesterna die didici pro certo, quod paucis abhinc diebus episcopus Corcagienais (et Corcagia art secunda civitas in tota Hibernia), heetema inquam die didici, episcopum (*orcagiensem magnum* paucis abhinc diebus habuisse conventum tum cleri tum populi in \civitate sua. et in hoc conventu tam episcopi tam sacerdotes tam laici catholici ƀraesento publicani *et so*~ Icmmm professionem fecerunt fidei in infallihilitatc B sumtni pontificis, lis omnibus igitur, quae in hoc venerabili concilio pari eloquentia ac doctrina dicta *unt ab emmentissimo cardinali Cullen, omnino assentio. iprique gratia» reddo propter istud tam splendidum testimonium fidei genti» nostrae.

Hi?· praemissis, mihi liceat quasdam observatione» facere non de omnibus. «xl de quibusdam his diebus dictis contra infallibilitetem summi pontificis.

Do tum est. si meinim. ab eminentissimo cardinali Pmgensi arvhiepisoopo. quod definitio luter. si fiqret, quam maximum gaudium afferret protestantibus in Bohemia et in regionibus circum rirva; proptarea qudd ansam illis praeberet ralumniandi catholico» et etiam avertendi catholico» a fide.

i Argumentum: .Rxordium hic duxit a tsstimoato ferendo fidei HiUraUe eatholka· drea pontifidam infallibllitatem, cire» quam asaentiri se cardinali archiepiarupo publia·»·! plenissime dixit **Trudit** deinde ad observatio··» a praoredentibas oratoribus facta·: aeebie^aoopum Prageuaem'dixime definitionem pontificiae infallibUitatie maximo gaudio fatarum protmtantibn» qui in Bohemia sunt et finitimi» reg+onibns, quippe qui anmm exinde taberent catholico· calumniandi. At animadvertit, quiquid ait de protestutibus illarum regionum, ça» et hi et iu genere omne· ecclerias inimici tantopere domitent contre tainamodi definitionem, tae nobis argumento essa debere quod illi non spiritu veritati· aguntur, aad spiritu errori·. Dictam tanc veritatem non esso immediate revelatam, et textu» scripturale· qui pro ea allegantur probare utique primatum, non vero infallibile magisterium Rem. pontificia. At nullam forte veritatem revelatam taberi, quae gravioribus innitatur argumentis, scripturales autem textus nudam primatum, sed et infallibilitetem evincere, ■ non explicite «t diserti» verbis, implicite saltem et eodem claritatis gradu. Immo ia verbi» 7b M /Wnts etc. magi· expriati deetrinam fidat, et sngremam potestatem doeaudi eeclsrism. quam potestatem regumdL eum Chrietu» propter eoafisastenem fidei a Petro «missam dbdt ·· aodificatdfam oodestem supra petram firmam fidei, oceMam niatiram in fide Petri firmitatem baMtnram. In verbia Smm· Stare» sto. supreme aermouem eaaa de fido; et in verbi» . pasre agnos, pasre os··, illud puscc ostai pro aueteritete rive ia regendo tire ia docendo. Nee vutare qua» dixerat ardriap. D VindaRbueuate, quod nlatiram etid admittamus ia hia verbto da potestate docendi sermonem eaee, non tamen inde sequi, pp» testatam bane ea·· infallibilem. Supremam quippe potestatem illam eme, et ideiroo aooaoaario infallibilem Omnea fidelqa teneri ex oosda aempere doceretq fidri edite a Rem. pontifies et tuti oodoafae propotita, ebtigutianam tane eam MIMtitate pontifie!» eeadliari non pease» Aut poudfioom in bee ease infhlUbüam eam, aut ipeam osrlitism fitiMMtem, ntetam quippe remedium prosato ease eoutre **emnm** pantifirii, entes potestas suprema est, et ri ipse erraverit, omtariam qnequo etruro nooeooe eoae.

Non posas separari potestatem regendi a potestate donandi ut fiwtam ete arehiep. Tbamonai, qnl praeterea dixit iafhttibilitatem pertinere ad caput eam serpere ooateMtam, nae pome ta ante pontifie· **agniid** quintcaput separetur a eerpocm Ban· ooparatiomom poeaMlom non **nm** rei ex. Ipre oetamate exurgere» uM tetaHMilas non ut prtvfleglam mere pmesnate afioiirihttur, ood majiori pnblieo adnexa quo teagtenr pontifia ut ouprnMMB eat ootioriao eaput» Dtxfimo enusfium Mehiep.

Tmmbmb «t «MMth **jnaH·» ƧM**

•anctum et dedisse potestatem ligandi et solvendi ,qaaecatnque alligaverit!· etc. eontes ergo docete ete. ' at hoc ipsum arguorentum urgere ƀrotestante contra primatui» ƀntJirtioni et iddrco archiep. Tnamesrem ƀas· dicrutenj. debere sibi eamdem responsionem, quam ipse daturus eoset protestantibua •rgemeutaatibus hac ipsa ratione contra priiuatnro. Facilem aliunde et in prompta responsionem esw. »··H Petro dictum eaae prseeentibue alti» .Tu e· ƀetras noli ƀro .peace ƀgnos adi ergo Petro singularem praerogativam »upra caeten»· apostolo· 'concessam esse· Neque ex agendi ratione S. Cypriani onm Stepbano Rom. pontifice aliquid proficere archiep. Tnameurem, eonotare quippe 1· Stepbanum non edidisse constitutionem dogmaticam, 9· nec Cyprianum restitisse decreto quod dugmatinum «redervt; sed totam quaestionem ut disciplinarem ab Ü· habitam esse. nimirum utrum immutari nee ne vetus disciplina deberet. Prosequebatur contra eumdem arehiep. Tuamuneem, neqne ex traditione aferre aliquid posse, ad •xetudoadam pontificiam infaUibiUtatem. Cum et patres et oonriUa gpeesèirtim Conatantinopolitanum IV, Lugdunense II •C Hotefittaum, eadem Ipsa babeaat quae in nostro sebemate aeeurrut. Kxinds autem duplex argumentum exurgere; alterem quidam innixum arotoritat· tarum conciliorum, et altarem In anttantina **interpetrati**·· textuum qui ab ipm» allati **eut** In historia autem eotitetaotica itate occurrere, quae pontificiam teteltibUitetom probant, eum nimirem haeretico· damnant st edunt iigmetira» eoostitatioM· od instantiam partieularium eetMarum et ipssrbm episcoporum, ut Qaslestiau· in causa **TMs|teaire**·, S. Leo in causa Entyehianorum, Honaioda» **i**· mm» AMtfMMV·, et raoMtlwitau teaport»·, **plue.** po«U-Mm.**J**· ‹mm **ƑumIum**

DbMe erohkp. PMtateate· «en——**ria**· M· «ce iaueo **Mite**» iaatilMt Mat Mta **ƈ** **enMar**, et **ƈliM** par **ƈa** ■a<te **HMmitu** «aH—tiri ·» aaiuta Mai et iaCar iptM MtheUMa mo mUm mm **pana** ttapaStM haie iataiüeai ra-H,Iμ Iıı At tee pnaeiM <e caaM **Maiateaa** MM ,**aia ta**· crelitar, et **Hein**, atepa» aDa «fltoaltata ak **oatiM** MMpUta tri MaHaai mm Si ai teae veritae ab taproMa iapMiiater, **vd** μ »μ μ μ » B. poetiAeia aMtoritataai vaÜMt aa4e«aa«aa eabvertaca, bm üetrM ak iaooapto eeMiUe **aete iteteiate**· mm. **laeppettaaaa teae MaitieMai** «etaai mm prapter parivatea aa«i· **tliMeail** pnteataatM, m4 periaala kaiMMiiü **attMiara** Hem mm μ «MβIΠμ μ **teae 4Hkna** Ɐsons **ilM**· ƧMM ^^n^^s m^^M MMMMa ^^si^u-

Quidquid sit de iotie regionibus (forma pintas, non dira omnino offenuve, forsan in protsstautibuo ■tarum regionum spiritus loannis Huss at Hieronymi da Ptuge nondam eet omnino mortuu·) and quidquid ait do iatie regionibus, quid videmus alibi gentium? Videmus infidaim, protestantes, rutholiraa dumtaxat nomine, uno ore coodamitanlm adversus datinitiodem infallibihtatia, voce et scripto clam et publira caalum et terram movente· ne definiatur. Et eum filii tenebrarum aie agitantur ne definiatur haec quaestio, quid concludere debent filii luci·, nisi quod beer omnia agitMio inter eoe non proveniat a spiritu veritatis, sed a ipiritu errori·?

Dictum eat quod haec doctrina de infallibilitate pontificis non sit immediate revelata. i>ed certe est immediate revelata et magis clare revelata, quam alia dogmata ab ecclest· definita. Est immediate' revelata in Scriptura et traditione, clarius revelata quam doctrina de immaculata conceptione beatae Mariae virginis.

Dictum est quod textus, qui adducuntur ad probondaln infallibilitatem pontificis, quod hi textus Scrifhurae. quamvis immediate revelent primatum ■suocvworum Petri, quod tamen non. immediate revelent primatum qnfalhbilem docendi. Sed hi textu· si rite inspiciautur. hi textus si non totidem verbis, si non explicite revelant supremam potestatem successorum beati Petri docendi universam ecclesiam, at certe implicite et per meram evolutionem verborum continent hanc doctrinam et continent eodem modo, eodem claritatis gradu ac continent primatum summi pontificis in regenda ecclesia Igitur si Iu textus immediate revelant primatum in regendo ecclesiam ; certe etiam immediate revelant primatum pontificis in docendo .universam ecclesiam. Manifeste ergo errant ii. qui ho. textus restringunt ad supremam poteelateqi regendi ecclesiam, excludendo supremam potestatem et infallibilem docendi ecclesiam.

In hoc ergo textu: *Tu ℓ Pefrut etc.* est certissime quaestio de docendo fidem ; non solum de regendo ec-. clesiam. sed etiam de docendo ecclesiam et infallihiliter. Et si ulla comparatio fiat inter hanc auctoritatem, inter auctoritatem regendi universam ecclesiam et inter auctoritatem docendi ecclesiam, si ulla comparatio, inquam, fiat inter hanc auctoritatem et inter illam, quaestio in isto textu potissimum est de doctrina fidei, de suprema potestate dooeudi ecclesiam ; nam post et propter professionem fidei Petri, poet et propter istam professionem fidei Chnstua dixit se aedificaturum ecclesiam suam supra petram firmam fidei, se aedificaturum suam ecclesiam, quae ecclesia firmitatem suam haberetsa Petro in eo. in quo Petrus firmus erat, scilicet in fide.

Et in illo textu: Stmoi, *Simon etc.* Dominus no-«ter expressissime mentionem facit de fide: *rogavi* pro *te, ni* tsow *deficiat fidet tua, et* ta aliquando coacervas *confirma fratre tnoe,* scilicet in fida.

Et ille altar textus: *Paçe ἀgno meo»,* posce ere meae, certissime st clarissime continet supremam auctoritatem non solum in regeodo, sed etiam in do oaodo universam ecclesiam; nam rerbum pasce non solum latine, ssd etiam in bibiici·' linguis significat utcumque. Etsi praeterea in uno versu dicatur graece «otpaivs, id est pasce mon *auctoritate, rege;* in alio versu dicitur βόαχχ, et bis dicitur pfau, id est cibum praebe, *cibum doctrinae praebe;* et proinde iste textus clarissime continet non colum aaotontatam regendi, gubernandi, aed etiam docendi universum gregem. Et dira universum gregent, quia ss. patras uno ore ita interpretantur bone textum; quamvis enim differant eliquando quidaam iatsUigendum ait per *tgnot* st oras, quidam «< eis intalligsntas par *agnee* fidstas ai par ora· pastores, alii vwo par agnae intaUigentm simplices fidslas «t par oras perfections; vsrnmtumm sancti patras par agues at oras aimai sumptos otnnaa intelligent totum gregsas

Si bean memini, eminentimimat cardinal· archiepiarapos Vindobonens· in ista dissertatione qaaa lecta eet a dootiesimo epiewpo Bottenbwgsnsi, dixit quod etiamsi ii textus continerent supremam potestatem docendi, exinde non seqsi quod iota suprema potestas debeat eme infallibilia. Sed certe ex eo quod sit suprema, sequitur quod sit etiam infallibilis ; nam omuee fidele· tenentur ex corde et animo accipere, credere dogmaticis decretis summi pontificis, semel ipsis cognitis et directis toti ecclesiae; ex corde et ex animo tenentur ea decreta accipere. Iam vero iterum atque iterum quaero, quomodo conciliari potest ista obligatio cum errore pontificie? Si erret pontifex, singuli fideles tenentur adhaerere errori ; nemo potest reclamare, nemo contradicere. Et «i singuli fidek teneantur adhaerere errori, in hypothesi quoti pontifex erret. igitur tota ecclesia tenebitur adhaerere errori, et actum erit de infallibilitate ipsius ecclesiae: vel igitur infallibilis eet pontifex in hoc casu, vel infallibilis non est ipsa ecclesia. cEt hoc discrimen interredit (liceat transeundo observare; est ad rem) inter episcopum cum auctoritate docentem in propria dioecesi et inter pontificem docentem cum auctoritate universam ecclesiam; hoc exuit it discrimen, quod si episcopus erret, remedium erit pro errore et nonnisi propria eius ecclesia errabit ; dum si pontifex erret, tota ecclesia errabit, et nullum erit remedium pro errore.

Praeterea ipei adversarii infallibilitatis pontificiae, ex eo, quod potestas pontificis in docendo sit suprema, agnoscunt quod exinde sequitur quod debeat etiam esse ſnfallibili si sit eatenus suprema, ut nullatenus indigeat consensione ecclesiae tamquam conditione necessaria et prarrequisita ad obligandum fideles. At vero res ita est. Consensio fidelium non est eondit» necessaria ct praerequisita, ut fideles teneantur in conscientia accipere dogmatice decreta summi pontificis; non est conditio necessaria, inquam, alioquin inverteretur ordo ab ipso Christo Domino institutus. Nam si haec conditio esset necessaria ut obligarentur fideles ad obediendum pontifici, quid sequeretur? Sequeretur quod non pontifex doceret ecclesiam, sed quod ecclesia doceret pontificem ; quod non pontifex tamquam fundamentum sustentaret ecclesiam, sed quod ecclesia sustentaret fundamentum ; quod non tamquam pastor pasceret agnos et oves, sed quod grex pasceret pastorem ; et ideo omnino inverteretur ordo a Christo Domino institutus. Igitur ex eo quod potestas docendi universam ecclesiam, potestas successorum Petri sit potestas suprema, omnino independen· in sensu a me exposito a raneeosu ecclesiae, ex eo sequitur quod ista potestas suprema debeat etiam eres infallibilis.

Sed basterna die haec duo separata Mint, suprema potestas in regeodo et suprema potestas in docendo ecclesiam; separata sunt a reverendissimo coepiscopo meo arohiepiecopo Tuameusi. Ütinam neoeaee non emet mihi ad eius sententiam aliter quam approbandam referre! Oratum non est mihi, sed certe ingratum dissentire a coepiscopo, a rampatriota ; mihi certe ingrat ost differre a coepiscopo, qualis est reverendissimus Tuamensia, annis venerabilis, virtutibus et doctrina insignis: sed veritas neper omnia.

Dixit reverendissimas pater hesterna die, infallibilitatam pertinere ad caput simul ram corpore ecclesiae; et hoc verissimum eet. 8ed dixit praeterea

It·

quod acharea nostrum «parat oayut · serpere eo-
M> (good ÿfOfMÉt MIfeUihilitttftM· JMBtlfiflN
«paratam, panoaahaa.

8ed ita nou «t, st patet « ipsissimis verbis sAs-
oMbti·, qoM hMO mbL Đieit „Vi «aietantim di-
vinae enure mb pma, cum sapremi oanaiam «hri-
rtiinomm jdootorii Wo ftMfBBt pro ipocCotic· mb
eoctoritato definit, quid f rebre fidei at morant ab
universa eocleaia tamquam da *tUi* teamdo· vel tam-
quam fidei contrarium reücitnfeum ait." Igitur in-
fallibilites attribuitur pontifiai wa tamquam privi-
tegium mere personale, non tamquam donum mere
personale, non tamquam munus docendi «paratam
ab tccleaia, eed tamquam munua publicum a pontifice
exercendum, et exercendum ut, primate, ut capita· ec-
clesiae.

Dixit etiam revereqdiasimu· pater, quod caeteri
undecim apostoli fuerint constituti apostoli, sacer-
dotes, ministri sacramentorum, et quod Christus Do-
minus ipsis sicut et Petro dederit claves ecclesiae,
ipsis sicuti et Petro promiserit Spiritum «netum, et
ipsis quoque aeque ac Petro dixerit: Euntes *docete
omne» gente»....* Eces *ego vobieatm non ontntbu»
diebtu;* et exinde concludit reverendissimus pater,
quod quoad infallibilitatem caeteri undecim apostoli
fuerint aequales Petro. Sed argumentum, quod nimis
probat, nihil probat; et tale est hoc argumentum, quod
est vera obiectio a primario protestandum desumpta.
Nam eodem omnino modo arguunt protestantes con-
tra primatum iurisdictionis succeAorum Petri, eodem
praecise modo; et quam responsionem reverendissi-
mus pater daret protestantibus arguentibus contra
primatum Petri et successorum Petri, eandem respon-
sionem sibimetipei det. Sed responsio eet omnibus
facilia, responsio est omnibus obvia, et responsio eet
quod Christus Dominus soli Petro, canteris apostolis
pressentib<», dixit: Tu es *Petra», et taper banc pe-* C
tram aedificabo eerfetiam mean; soli Petro, aliis
praesentibus, Christus Dominus dixit: *Patce agnae
meo», patre ove» mea»;* soli Petro, casteria praesen-
tibus. Christus dixit. *Rogari pro te. ut non deficiat
fide» tua: et tu aliquando concerna confirma fratre»
tuo».* Sicut igitur soli Petro Christus Dominia dedit
singularem praerogativam iurisdictionis super eae-
(eros apostolos, super collegium apostolorum et super
erelesiam suam; sic etiam iisdem vertus dedit prima-
tum infallibilem docendi ceeteroa apostolos, et etiam
totam eoolesiam.

Reverendissimus praesul ı peremptori· «saruit,
sanctum Cyprianum, ut psuet ex osaa rebaptiaationis
at ex oqntroversia cum Stéphane papa, non credidime
quod pontifex Romanus sit infallibilis in docendo.
Sed respondeo: non sequitur, nequaquam. Nam 1·
Stephanus papa non damnavit sententiam Cypriani;
2· Stephanus non edidit dogmaticam definitionem de D
rebaptisatione, eed edidit decretum de serranda re-
cepte in eodraia traditione, adeo <at nihil innovare-
tur in praxi; 3 ex altera parte sanctus Cyprianus
hanc quaestionem spectavit uti quaestionem disciplı-
narem, minime, vero uti quaestionem dogmaricam, et
ideo sanctus Cyprianus putavit sibi integram fuisre
sonraatudinem propriae ecclesias in hac re «qui. Et
id ita probant viri doctisoimi Ballerini, Constant, et
felicia memoriae Gregorius papa XVI in suo eximio
opere *II triqnfo delta* sonte «de. Igitar neo papa'
Stephanus edidit oonstitotionem dogmaticam; Me
Cypriam restitit decreto quod oredidsrit een dogma-
ticam definitionem: et proinde cama Cypriani nihil
«t ad rem·

Doetissitaus pressui appellavit ad traditioMsa,
iMBφMBI tMMOI ÐOBtl *MtÜÜBB

JMRO iftfilifibilitBteb ^strai mb* ffMbMprotaBt
taatus Scripturae a nebas aOatre, vel ilioa interpretes-,

tNMI Btferatt, M tMMI BOÉH· Md
φMB fibelli Mfotîo MB βμ 6γβ MBCÜMri pBBMMt.
8ao0ti pBtra Mmb mb Bt JaMcjMtM SoriptWM Md
ut testee dortrinre, quando loquantur ut testes dootri-
naa ea dicunt, quae cum nostra apprime concordant,
nullo vero pacto cum doctrina opposita. Et sancti jj|i
patres, qui nihil omnino dicunt do boo quaestione,
certe non contradicunt.

Praeterea patres in conciliis generalibus, inter
alia in concilio IV Conetantinopoiitaao, Lugdunensi II
et Florentino, patres inquam in conciliis loquuntur ut
schema nostrum, st per meram evolutionem verborum
plane significant infallibilitatem pontificia. Unde
patres in istis, conciliis nobis suppeditant duplex ar-
il gumentum, Unum argumentum fundatam in auctori-
tate ipsorum conciliorum et aliud argumentum fun-
datum in authentica interpretatione istorum textuum
ab ipsis allatorum.

Praeterea multa facta ecclesiastica eunti quae om-
nia convergunt ad hoc punctum, quod scilicet in omni
retro antiquitate et absque conseurione eodeaiae Ro-
manus pontifex habitus fuerit ut infal'ibilis in do-
cendo universam ecclesiam; ab omni retro antiqui-
tate Romani pontifices edebant dogmatica decreta
absque consensione ecclesiae, et absque consensione ec-
clesiae obligantia omna fideles. Romani pontifiera
oontroversim dirimebant, errores profligabant, haere-
ticos damnabant, doctrinam suam toti ecclesiae, om-
nibus tamquam temerem fidei proponebant. 8i<
Caeleetinus in causa Pelagianorum, Leo Magnus in
causa Eutychianorum, Hormisd« in causa Aeacıano-
rum, et in recentioribus temporibus diversi pontiliore»
in causa lansenii et aliorum: ct hoc faciebant pon-
tifices, hoc faciebant, inquam, non ex usurpatione,
non ex ;ure mere humano etiam ecclesiastico, sed
pluribus episcopis ct ecclesiis enixe rogantibus, nemine
vero catholico unquam contradicente, tota coclesia
ipsa vel dispersa vel in conciliis congregata consen-
tiente. et hoc faciebant Rouiani pontifices, ut dixi
non ex iure ecclesiastico, eed' e\ divina praerogativa
primatus Petri.

En igitur testimonium traditionis ecclesiae do-
centia, cum qua apprime concordat sensus eccleeiae
credentis; et aliter fieri non pomet. Quoniam patres,
concilia, episcopi, quoniam omnes vel fere omnes non
.solum speculative sed practice ita docuerunt; omnino
impossibile est ut fideles per orbem dispersi ita edocti
non etiam crederent sicuti edocti fuerant, iuxta illud
axioma quod dicit: talis est fides credentium, qualia
est fides docentium.

Arohiepiaoopus Pariaienais hesterna die et alii
etiam reverendissimi patres ante, eum dixerunt, de-
finitionem infallibilitatie pontificias non expedire.
MB «sa necessariam, quippe quae haereticos et schis-
maticos ab ecclesia alienaret, et ipsos etiam catholicos
alienaret. 8ad mu solum axpedit, «d etiam neces-
sariam est, ut haao quaestio definiatur. Actu enim ab
eocimia aoosptetar, at etiam ipsi advsrsarii admittunt
boo ipsum; nam diouat Wiairinnem eme inutilem,
quia actu et ds facto créditer. Sed eum res ita sit,
cum acta et de facto «captetur ab ecclesia, quare non
definiretur f Exaptandum «t certe ut fides ecclesiae
et praxis inter « concordant; et praeter quam quod
id exoptandum eat, quia «t qui' nesciat hia ultimis
temporibs· quam marium mala scclsstas provenerint
au eo, quod vaferrimi hominm inter septam «simiae
remanerent, qui eretapns obadiantiam profitebantur

«gB NMMB M ||NMB ® ^M µ * A HM Mb |·M>MiiiM? IMte «Mtt taMMM, Mite Mrau-, tohn tybei, talas^hraateiani, tetos Pi- prafitobaatar ehadieatiMi argn mmmmub pratifiii-, sad 9Hµ austeritati restiterant Mb variis praatartihui

Ia hia igitar adiunstM omnia· «cpedit, «raatao BtOMMfiun MA A BBDtofitM Mflisi poBtifioM Mt» etentetur, 'nt angteritea infallibili· sammi pontifiri» definiatur si definibilis «st, ut revera «st; «oqas magia aaoaaaa aat, quia doctrina infallibilitatis aoa solum angatur ‹p etiam acriter impugnatur, «t magnos animorum Matin excitavit. Sed iam nunc tandem, Domino dant·, quaestio in hoc ip»o concilio pro duoaptatiooa et deoisione patrum venit; igitur nulla xesti-; gia Mtrocaum. Et si bic pedem sistere poaaemua, ai retrogradi poaaemua, quid indo eveniret? nempe hoc, quod Mincto novum argumentum aseumsratur contra B trano varitatem, et quod auctorita» summi pontificia in docendo non modo non sustentaretur, aed magnopere minueretur et laederetur.

Et quoad haeretico· et ‡chiunatico certe non aunt acriter tractandi, non sunt arcendi, bed potiua invitandi in gremium matri· eccieaiae; aed tamen propter eoa occultari non debet verita· filii· eoolesiaa. Dicitur nuno non eaae opportunum hanc quaaationam definire. Sed quando erit opportunum, ai opportunum non ait definire propter probabilem, propter ponibitem abalienationem proteatantium*f* Nonne boo unutn et idem aat ac differre deciaionem quaaationia uaque ad finem mundi? Denique ai haec omnia ita sint, ai animi aeatua aunt aedandi, ai dimidia inter fidale· aunt componenda, ai fide· et ‡nita eccieaiae aunt fovendae, ei auctoritaa ipaiu· pontifici· ait ‡uateatand ai haec ita sint, certe oportet ut Arca hanc quaeationeni, •i quae sit, circa gravustmam quamtronem, non mere C speculativam, aed inter practicas quam maxima practicam, oportet, inquam, ut circa hanc quaestionem fidalee ecclesiM non amplius relinquantur in dubio vel in incertitudine; «ed ut verita» Dei per definitionem huiwxe concilii omnibua manifesta fiat.

I nani vol alteram observatxmem, antequam descendam, permittentibus vobis, reverendimimi patre·, volo facere quoad animadversione· quasdam quae in manibus omnium patrum nunc sunt, et circa Hiberniam. Dicitor in una ex his animadversionibus, quod fideles in Hibernia ignorent hanc quaestionem, quippe qui nihil unquam didicerint circa eam a pastoribus ‡ui M^bi ignoscat leierendiosimus auctor istius animadversionis, quicumque sit, mihi ignoscat, ii dicam quod fallitur in utroque. Populus catholicus Hiberniae non ignorat quaestionem; forsan, immo certe populus in simplicitate sum fidei non intelligeret quid sibi velit haec theologica phrasis loqvri *ex cathedra,* populus simplex baeo non inteUgeret; ssd populus noster, bene iiitelligit, populus nomr firmiter credit, quod si summus pontifex successor Petri cum auctoritate doceat universam «nnlssiim, non pesait errate. Hoc bene novit populus noster et boo firmiter credit; base eat fides nostra: et si aliquis contrarium doceret, populus noster vix aut na vix quidem crederet catholicum. Ita no· docuit s. Patritius apostolus noster; ita no· docuerunt in fide patre· nostri, quotquot ecclesiam nostram virtutibus «t doctrina, per tot saeculorum aeriem illustrarunt; ita nos omnes credimus, omnes episcopi Ribsrnia· in praesentiarum, uno vel altero excepto. No· propter nostram adhaesionem ad Petri sedem multo pssprasi eamus, fars aurais amfaimue; sed unum poet naania 'et'prae omnibua ssrvavimas, nostram sancta· religions· catholicam ramosam, anatnm ffiialem obodientinm et ‡evareatioa eign h··· cadam et ssaswHa Datai, et etiam banc MmBMB ÍMMfe |MiMIKПФ|vM-ii|-- M ■Uogtotur totam eaalaaiam nm yaamt errara- Qaamndmedam Pmahaa- aauB eater. habaaam habMae^ ita ot eo· Mmua «athei·· iabor Mthatiom· Otorimew in pmfiteada eathaliM fido 'm toto ana ‡mplibadua gloriamur ia m erani qnod poamt tendrawo ad ampliaadam honorem, ad f«via iam levumtiam, ad sartam tootomque eervandam auctoritatem seooresoris Patn.

Procul igitur timores illius reverendiammi patria, qui etiam dixit, quod ai boo concilium ‡definite infallibilitatem cummi pontifici·, noator populo· catholico· fimut statim rebelli· et etiam noto via iret ad infidelitatem- Sana «empto fuerant prophetae et eunt, sed non nmntr inspirati; et abaque temeritate ii inter huiuemodi propbeta· numerari ponant, qui terroribus imaginationis propriae nimia active agitati tanta mala prophetant eventura ex bac definitione.

Et ego quoque, mihi permittite, ego quoque audebo prophetiam «mittere, non ex privato spiritu, non ‹‹ temeraria opinione meae perepicacitat», «ed fretu· historia nostrae genti·, fretui experientia quatuordecim «esculorum, £eto» precibus a Patritii. qui oravit, ut fide» Hibernorum nunquam deficeret, fretu· protectione Dm omnipotenti·, qui numquam suis deest et pnamrtim in eo quod ad maiorem nominis sui gloriam tendit; ‡i omnibua fretu· dico, et iterum atque iterum dico, quod «i visum fuerit Spiritui ■ancto et huic venerabili concilio hanc quaestioneni de infallibilitate definite tamquam de fide catholica, populus noster adeo noo ‡ebelli fiet, ut e contre non modo cum debita obedientia, aed etiam eum ingenti gaudio ‡am' receptura·.

In i«ta definitione populu» noeter videbit et recognoscet novam probationem ‡eriteri verborum Domini: T· es *Petnu, et ntper lutte petram aedificabo eerlemmt meam;* novam probationem videbit in hoc, quod portae superbae inferorum contra ipsam ecclesiam vel contra fundamentum ecclesiM, summum pontificem, numquam praevelabunt.

Poet archiepiKoporuni Caaaolietieem ad ambooem successive vocati sunt episcopus Argentinensi·, episcopus Foroliviensis et episcopus Castri Mari

OHAT1O

reverends domtm *patrie Aadreae Haèee epirmpi Argeetmeneie '.*

i Argausete··: ‚B> ni— Argsattae· ta uni··· c··· •ilHs Asesteattea·· *U* faga·· tel··· MBfer; aaa igitar Mraataa tait, d U H la VatfcoM «uoili· «uüagit. Saumi ItetMsh iasmatiaai reesatioribas saeeetts glas aiaa· «g- Mdrcc at misais Mta, qaM sx heiasmai reatniMoaibas ‡ «megtathaAw isrivaa·.' gglstigan DMeasass· dixiate-shsttoaaiass «es· ob beteraiil Maili···. 1· «ri· F· ** iatelsiuMto ut. >·· qaia strisaiM tans atverrntar, F gala iaariito ms Mm regtoiaL ■ ‡satr ig·· ait Maltioara base aailatsam iatols· rabriua tiri g·»·. M· teao vates grstaasm oass. ·< sasissiM ragteilai vatesatosat. Hsm stiraaariisrs veto. Itte grind· atMtavtl rentre ml···!·· Dirimenti· ‡ «rebiegi»· gare Partsteasus. Mkite»4stetolibiHtal· riva gansaaii rire •testata; ob bis reribre sagiretar itanten obasiaaire·gteres m cveftwli (HmIw pnmm jeWie· ce· femwb gsivata; salis aelsm te toteratаari earn la rsbas testa· tteei •t area· taMiMUte· otelnatar, et «mate gsntita sagrM gssteris sun faagMnr. Haas Maittaesai ss rel usrtre» •gtera, et asirari mm athM gresbgtens si sgisregM ‡i'4s tea r· atom Miteai.' Ites «brere al tetelsreMI· iagres gnr MeMsau· te·· tagaaosar, at gatta· ai atbil ta i» te· teeaa rnsgasm ÜMitaM tMb·· ‡aontaM· Qai vsro «tosaattaat, 'aat smt'MMM, «t taaa vtx ab «sataris fagsMsam tatotan gatesisM toril, asgatsariia iiiairel; ri «ata rat «SIMM

EmiiMotiammi praesides, «mfocntiMuni «t ℓev® repdiseitm patresl.

Bis mill· vix abhtifl annis, paucis abhinc stadiis celeberrimus rom^ fori orator exclamavit: „Quanta pugna doKummonmi hominum'." Praeter moenia aeternae Urbis, quasi ad deiecti fori minas, eadem, etnine^Mimi et reverendissimi patres, haec vox omnium nostrum est Memoria enim i^eutiqusm elapsa sunt praelia theologorum et innumerae et infinitae dieoeptattones theologorum in praeterit» saeculis, praecipue autem in novissimis et praesentissimis diebus de rebus Dei et ecclesiae; disceptationes quae omnium ubique animos moverunt et movent.

Ne fluctuantes circumferamur omni vento doctrinae, concilium generale Vaticanum ad instar praecedentium oecumenicorum coetuum ore Petri a Christo convocatum est, ut opiniones ac sententias antehac libere discuraas, dilucidius examinatas inconcusse stare faciat, novos errores notet prbfligetque, veritates chri- B sti&nas iterum iterumque confirmet ao doctrinas revelatas hpcusque acceptas, sed nondum fulmine caelo arrepto collustratas et solemniter proclamatas, monumento aeneo stabiliat, ac omni errandi formidine remota, assensione suspensive ablata, recurouque abscisso, definiat atque aeternet.

bob loot, sat ex U· rat qui Domiae testa® lid catboUei possaat, ho· tapedimeato eues bob poeve, qaoBÜBU niversaU boaorum ovuism voto Mtitflsl Tales stiqas bob dereliaqeeodo· Md iastrneadoe esse sive aiaiaterio paroehorasu sirs diteris βastoralibs eptoooponus, rive alb qaacuhqM ratios^ at si instrui et dooeri aoloerist, reaitteados ilks gratiae Dei, quae pro sna toieericordia providers mb desiset Pro huiu»wodi catholicis deflaitioBS® hase intolerabile® Me start! alia quoque rellriosis dogmate istolsrabUia sis suat, rieuti eto illa ornais dirpltabsat quae deoeraeatar ia boe eoedlio. Nas bos igitar sed veros catholico· prae «nalis babeadoa ease in quaestione de qua semo. Diets® esae pura ex hae deflaitiMS •bveatura io eccleaia mala, ob publica® opiniose®, quae baie adversatur et qua® «tradi reginan eaae prodamsrnnt epheupus C Diviosssais et archiepiaropas ℬarisieB At sors® et prorsas inaadium doctrina® hanc eoae in eedeaU. Politicis quids® publica® ut aiunt opiniouea ®an<fi regina® ease, bos ante® Christianis, qui a Christo ipso edocti unice veritate® wuadi regina® voeaat Nou ease utique auadi ideae oppagMadae abaque causa, at veritate® ouiaibus praefereudaas OpiufaM® poblica® aut vera® esae aut ftüsaa; si verua, cbutradicere iafelibiliteti non pœae; si falsas, non fovendam, aed oppugnasdaa et nullatenus pertimeAcendaa. Definienda® quaestionea banc ne ex Vaticani concilii silentio in discrimen veniat Rcnani poatiAcis ancUriUs, ne caput extollat GaJUcanionas in Gallia, FebronianUmas in G 'anaaia, loaephlsmus in Austria, et n- qui ad silentium per pontiddas constitnttaMS et litteras redacti sunt, Hermeaiani, Guntheriani, Tradudaai ot latitudlnarii omnium gentium et linguarum Iam Hetin appareant Dictam ewe, ad quid vindicare inorraatiam pontificia® eum ipsius decrete reverentia maxima recepte ubique sût, Mri contraria sententia tolerareturf Suflkieatem fees· aacteritetem feUbilem ad dirimendas controversias ^amtotanuB et ad bes ut Piaa VII per Concordatum cum Napolaoa· 1 nsnnfptHimtias actum exercere potuerit in novp quae teae sligabatur dieacestu® rireanweriptiane. At haec oosUurium praedae eviaenra. p Bulla® *UuifcMtv»* eta. ideo tarde receptam fesso quia opfeo invaluerat de pontifiais fdtibilitete; sine bqs epfesee lauMaistica laba Gallia non fesset divexate. Caeeordatu® eum Napoleon· I· utique plenitudinem poutifidae potestatis indicare in abolitione vstena ecdedarum et depontem· eptooepora^ at nihilominus XVni Galliae episcopos pontifici reatitissa «m-' uibus notissimum esse, et indo gerwso scc Mm» origine® babuloM. Bonam eoae regimbd eadedse tehbw ptuetedislio viam praecludere definitione hac et poatifidto osasUtuttoaibus plena® auctoritatem vindicare. Et addidit adhuc castra archiepiscopum Paridouaem, Syllabum non impedttviaso quominus errores inibi damnati adhuc defenderentur. Hase veru ®nb dixisse se ait ad salvandam animam ℬua®.

l Typis odite iam fet hacc oratio Û diado Arator /Vr tettoritato Afràtoamato, t 14X (Mannites, 1·80), p. Ifitnq^ ex quo eandem repetiit Angustiae· dmBqofcs*vfiny, Supptomeute crikcrioM*· nwmMomitorra, t. VIII (Nilriaa, p. SI 1-«1. Hutas sditioato ope textum sditfad· Vatkhnas pansi® mm®davi, fl· pmeta·®bids qua· nulMus «ornati vHsbuaMt.

* Cissem *D*· dMusfesaim Mt M« Mt

QoocMdixMxhun ueoiMin CUrirti am gmmdst ℜiubo m, iU qwxUibaC fidai dogm mm ℬM biographic» moaaaata «t «am, ai dinar· boat, voua· atqar dugmutÎMai ÎAStÎtatioMBi M βMMMMηöoMβ^ Quii Nicaeus, quid xCp&ani, qojJ Cfeateximw, Capstantinopoli st alibi actum ait, hie eomoMmoruro mparvaour neum forut open. In omnium ora et corde vanatur, quod da sanctiaaiinae «t immaculata· Virginia Mariae privilegio, a oaaoulia in omnibus orbit christiani partibus conclamato^ ad Sanctum Potnun nuperrime a sanctissimo patre Pio IX, praesentibus et usaentieDtibus quingentis episcopis, decretum atque definitum est. Hocoe dogma statuendo tritum per suectlla viam ecclesia inivit, et quod antea libere et universaliter creditum fuerat, posthac dogmatice fideque divin» c< catholica credendum proponebatur. Acclamarunt omnes christifideles, coacte aut spontanee ora tenuerunt vel incassum fremuerunt infideles, Fabiique! cunctatores, nec unquam emortui, nec unquam morituri, et sic dicti liberiores et doctiores, qui negantes se habuerant aut dubitanter hseeerant, mirati sunt se eeee credentes.

Praerogativa inerrantiae Romani pontificis, quae discussioni et iudicio nostro proponitur, reoentioribu» s&eeulie suos plus minueve oppugnatores subiit, qui diversas quidem abierunt partes, unum vero eumdemque finem proeequentee, ut nempe ore et opere sancti Petri eiusquo successoris auctoritatem imminuerent, ac potentem salutiferamquc actionem frangerent, et sic omnes omnium nationum et linguarum inique foederati in unum coaluerunt, ut ad petram misere alliderent et Petro praefracte corii radicerent. En multorum in ecclesia Christi origo malorum! En «usa et ratio neoestutatis definitionis dogmaticae infallibilitatis papalis! En pugna do tissimorum virorum, qui eiusdem patria et matris filii ventis eheu! afflantur contrariis.

Inter alios eminentiasimos ei reverendissimos patres venerandissimus episiopus Disionensis exoptat, ut concilium Vaticanum a definitione infallibilitatis Romani pontificia abstineat, et quidem ex triplici rauone, quia iuxta ipsius sententiam, Ie talia definitio esset res pro mpltis intolerabilia; 2° generali eecleeiae bono adversa; 3° recto ecclesiae regimini inutilis; ve) ut strictius et pressius loquar, definitionem reiicit ut intolerabilem, ut funestam, ut inutilem. Limpida·5 sermonis expositioni et arduae rei explanationi pro mea erga revareodiMimum patrem veneratione ac sincero mentis affectu et aestimatione maximam attentionem praebui; sed nedum ipsius argumentis vel minime commotus sim, e contra firmiori me stare pede sentio in opposita sententia, ita ut, tota re coram Deo de novo ac sario perpensa, singulis singula rationibus· argumenta opponere non dubitem, conclusionem ex eius praemissis contrariam ducendo et probationem oppositam adstruendo, scilicet talem definitionem esse, Ie pro omnibus vere ℭhristiani facile tolerabilem; 2· eam generali ecclesiae bono esse valde proficuam; 3· recto ecclesiae regimini maxime utilem. EminentÎMimi et ceverendissinii patres, pro vestra benevolentia, ai placet, dicenti favete.

Antequam rem propius aggrediar, sinite me animadverriuncalAtn tamquam ad limina custodem 7 breviter praemittere. Reverendissimus Divionensis nescio qua anxietate correctus in argumentandi vi^m abiit,

t /toMftM Bosk.
• fbsdsrswf sd. Va€.
» Ma. M. Vat
« ed. Vat,
• *iiβψiA* sd. Vat
• rarisni· O. Vat /
r «g HκβÅμ μ β ℜMtosKes ℭiL Vat

<µκ· noaaiu dafiaiüooam infaMibtlihrtb *ꝑenoad* ·M afofatoe Roonuu poatificia attingit; «adam ria ban vidunoa ira tavarôditeiaMNB Parhiwin arcteapiaoopom. Aat paca rarerandieeinaauiu rirorum ac vaoarMiMunor» coUegaram aparta dicamHaUi terminée aio prolatoe in emanate nobie propoaito frostra parquiairi. Dapâtatio eaim do fida vocibua fabo concept» ao ambigue enuntiat» prudenter eapienterque abstinuit : M quidem a vooa peraoSMÎto, no personam publicam cum persona privata confundendi foret aut' daretur oooaaio; inerrantia doctrinalia enim nec parson·· qua tali, nec cathedrae ip abatracto competit, red dignitati ac officio personae cathedram Petri ℔ concreto tenentis. Itidem abstentum eat a voce *abeoliita,* de qua ne vestigium quidem obvenit in schemate; e contra definitur infallibilitaa nonnisi relate ad ree fidei et morum ; ergo non ad omirfa absolute extenditur. Quid5 istud? ('um auctores schematis illas voces neutiquam adhibuerint, omnem de iis mcriniinationem extra rhombum vagari et nullatenus ad quaestionem pertinere, cuilibet statim apparebit.

Consideremus ergo schema prouti iacet, absque omni aequivoca extranea terminologie, et nescio unde et quo iure illuc falso introducta. Agitur unice et exclusive de inerrantia summi pontificis, cum supremi omnium Christianorum doctoris munere fungens pro apostolic· sua auctoritate definit, quid in rebus fidei et morum ab univeraa ecclesia tamquam de fide tenendum vel tamquam fidei contrarium rejiciendum sit. Porro solemnem talis definitionis declarationem ab omni christiano apprime optandam et adoptandam esse, totis viribus plenaque fiducia assero et contendo.

Ego eticun, indulgete, reverendissimi patres, si insipienter dicam, triginta abhinc annis administralionem ingentis et vastae diueoerie suscepi indignus, et de animarum salute coram Domino me non parum4 sollicitum esse profiteor. Quaenam autem in praesentiaruhi gregi meo inest cogitatio et praeoccupatio de rebus ecclesiae et salutis? Mirantur fideles non quod Romanus pontifex infallibilis praedicetur, sed quod sint inter catholicos qui cum uti infallibilem non agnoscant. .Mirantur et stupent quod inter presbyteros et inter episcvpoe aliqua de hac veritate controversia emergere potuerit : adeo fidelium meae curae commissorum animos penetravit et intime pervasit persuasio de-inerrantia vicarii Christi in terris ac supremi pastoris et doctoris omnium Christianorum ! Scandalum ipsis est audire quod hic et illic presbyter doceat, asM'nsum fidei decretis sUmmi pontificie non immediate praebendum5 esse', sed poase suspendi usque dum constet de consensu totius eepiesiae; et si, quod Deu» avertat, ipsis innotesceret · concilium Vaticanum hac de re aoleœniter tractando Romani pontificis infallibilitatem declarare noluiree. maximum in discrimen eorum fidee adduceretur. Ergo nedum illie j>er hanc definitionem iugum intolerabile imponeretur, summo cum gaudio excipient declarationem, quae ipaorum mentem, pereuaaioaem et devotionem tam praeclare eloqueretur et tam accurate exprimeret.

Et re quidem vera non aliter de quolibet viro vere catholico sentiendum existimo. Ingenue fateor, eatis mirari non valeo de ii»7, quae nuper in hac aula audivi, extare alicubi homines fide catholica umbutos, sanctae apostolicae sedi etiam addictissimo» et debitum annlariaMiM» doo^riaaa oteaqaium praestantes, qaoa tamen, M aiebat revereudiasimm orator, „naoquaaa adducere poterimus ad diotam infallibilitatia pontificia· dotem ℵdmittendam Rm tam miranda', ut rationis fines transcendere rideatur! Quid, quaeso? Santa· isti catholici rei non ? 8i sunt catholici, quando M quam primum ecclesia locuta fuerit, credent infalliUlitatom Romani pontificis eodem modo, quo nunc credunt praesentiam realem, tranesubatantiationem. Trinitatem et caetera religionis mysteria, quae creditu sunt longe difficiliora. Si non sunt catholici, quomodo catholici vocari possunt? Sane non credent infallibilitatem Romani pontifici» sicut non credunt infallibilitatem ecclesiae, inspirationem sacrarum Scripturarum. Huius farinae catholici nullo modo nos impediunt, quominus votis et desideriis virorum apprime catholicorum satisfacianiua.

Sed, dicet aliquis, sunt isti homines lufirmi in fide, ideoque cum cautelis et provido benignoque moderamine tractandi. Esto; ergo eos docebimus, sicut illoe edocuimus post definitionem immaculatae conceptionis beatae Mariae Virginia Res ipsis brevi plene pespecta erit per praedicationes parochorum, per literal |)a»torales episcoporum, per breves et obvias tractationes quas pietas et exjierientia pastoralis optimi cleri parochiali» in lucem edere non procrastinabit'. Si cunctatores sunt bonae fidei, se edoceri sinent, et intelligent et credent, si vero mah sunt catholici, eos remittimus ad gratiam Dei. qui pro sua misericordia providebit. Catholica opinio pubhea interea, non semotis.votis et precibu», aperte monebit? : „Hic ni£er ℓ : hunc tu, Romane, caveto" ·.

Timeo valde, eminentissimi ac reverendissimi patres, ne inter istos sic dictos catholicos multi numerentur. qui catholici nomine tantum vocari curent. Pre iis definitio sane infallibilitatis pontificiae erit iugum intolerabile, sicut pro iisdem fuerunt et sunt intolerabilia iuga aliae definitiones et veritates, a quibus abhorrent, sicut multi abhorrent non tantum a revelatione, sed etiam a consuetudine sensus communis. Quid inde? Si ipsorum votis annuere vellemus·. oleum et operam perderemus, et infecta re, ꝑallore pavore et pudore perfusi ad greges fidei nostrae ℭommisso despectum iri reverteremur. Omnia quae hic aguntur, adversariis et rerum catholicarum nesciis displicent. Displicuit ℵ convocatio concilii ; displkent declarationes nostrae et unatliemata, unum et unicum ipsis arrideret silentium hoMriim. et consilium abeundi.

Non dicam, de tstiusmodi ℣ins nullam omnino nobis rationem (tabendam esse ; sod pracprnnis nobis curandum eat de viris catholicis, qui fidem catholicam ore et opere ^»olvunt, et qui de subieKo infallibili' tatis subortae controversiae finem imponi summopere exoptant. Sed praecipua sollicitudo nobis incumbit de nostro clero, qui, perpaucis excepti» sacerdotibus suae conditionis immemoribus et vana sinentia inflatis. qui, inquam, ꝑientiaanmus' H exponentissimus clerus totus in eo est, quod solemniter declaretut praerogativa inerrantia? Christi vicarii pro Christo loquentis et pro Christo judicantis. Hi aunt veri filii ecclesiae, horum exaudienda est humilis deprecatio.

‹ «t eAVat
< to ota. »d. Vu.
* fMsed aA Vat,
4 prarra aA Vat»
* reddeadM» aA Vat.
* eneSsaeM eA'Vaa
» M aA VM

1 iirfsrirwarfri ed. VaU

1 Pro hae vooe editio Vatieaaa habet pra^ermttteM, adieeto tiasi hae adaotatieae: .Hoc verbam siidiuun est a steaographia, qaia oratore· nos bene ℞ntellexerat.

» m m M ad. Vat
« HoraL dat. 1,4,85.
• vsireMM oA Val
• paMers oA Tat»
i <· tote Meteto aA Vat.
• l^tetteetea· eA Vat.

Ad vos, «oÛDMitiMiiBi et revereodsraaaai patra·, m quaci unanimi ora euppiicte oonvariuat, a mb··1*«·-postulant veritati· hunera, fidei certitndinerai. at raadum Baadat importabile, ipais «rit oratnibras onaa eraava et iugum lev·.

Secundo dictum fuit definitionem infallibilitati» pontificiae summo et geraerali bono eoobaiae advectari; pauca tantum, araeritur, ex ipea evenient commoda, mala vero multa; et eo qqpfa· mala proventura autumantur, quia per talem definitionem contrario amne adibimusl opinionem publicam, cum qua semper, ut nudius tertius * reverendiarimu· Divionensis dixit, et heri reverendissimus Parisien·» mitigando ƒedixit pluries aut saepe saepius componendum est

Nova sane et hucusque inaudita in ecclesia Christi *potestas, opinio* public·, quam politici reginam mundi vocant. Nos autem nqn(ab hominibus, sed a leau Christo edocti, rerita/rm, non *opinionem publioom* vocamus reginam mundi. Non quidem diffiteor, haud ubsque iusta causa ideas sic dictas saeculi a fronte oppugnanda» esse; sed quando mandatum Christi salvatoris urget nos, opinioni veritas anteponatur neceese est. Opinio publica vera eet vel falsa: si vera, non potest definitioni infallibilitatis pontificiae contradicere et a5*vero stare ȣversa si falsa, non fovenda, sed oppugnande, infirmanda, refellenda et mutanda est. Et certe mutabitur, deque ea triumphabit veritas, sicut apostoli triumpharunt de opinione publica imperii Romani, quae ipsis omnibus mundi armis adversabatur, sicut ecclesia saeculorum decursu triumphare non desiit de opinione publica ipsi propemodum semper infensa. Abiiciatur ergo utpote libertati Christianae non consonans timor ille mundimus; ac si in hac7* ingruente quaestione lumen sub modio ponendum esset, et non potius super candelabrum, ut luceat omnibus hominibus, nonne Romae in concilio oecumenico saniora, proficua et sancta vota dixisse laudebile est? Quem absolvit convictio, nonnisi recta, vera et utilia voluisse sibi ƒonscia non est in orbe quid timeat. Qui multum timet' homine·, grande aliquid pro Deo et ecq|esia nunquam conficiet"; et qui homines plus aequo respicit, facile Deum despicit Faciamus pro Deo quaecumque possumus, et Deus faciet pro nobis quod non possumus.

Verum enimvero sill vana et imaginaria formido quorumdam oculos obcaecat propter infallibilitatia pontjficiae definitionem, certo certius est, ex non definitione, gravissima incommoda, mala et vitUperia reipublicae christianae animarumque saluti imminere. Nolite dubitare, eminentissimi et reverendissimi patres, quin in praeeenti rerum statu st poet controversias hac de re subortaa abstinere a definitione idem iqt et valeat ac proclamare, infallibilitatem pontificiam, si non in proreus negatione, «altem in dubio in posterum esse relinquenda». Si patre· oon- D cilii Vaticani quaestionem non dirimant, multiplinabuntur indefinite" quaestione· multo graviora· et forsan insolubiles ; hinc magnum detrimentum auctoritati Romani pontificis obedientiaeque ipaius decretis

A Mita». Neeno iam ani «ait·· param ataadem daraetis MMMUB ÛMMdÎBte pCMbtbvttt» ‹HBMB Mt plw·· ƥ pectebant universali· aedesiae saseraaum vel Artaro» generale «aampum. Qui· autem, obéra iaboi quidam erutor, qwEbot delirant»l theologo vel rariaooosulto congregabit concilium? In vanum profligabunt rarore· Romani pontifice·: errantes praetextum fellibilitatis arripient ad eludendam quaatumoumque iustam et instantem condemnationem.

Non sibi fucum ƒaciant qui rarum statum hae notre aetate racte iudintre volunt. Ubique restant praeteritorum errorum scintillae sopitae quidem, sed nullatenus extinctae; ubique germen quoddam relictum falsomm systematum praecedentis aevi, quod •estu animorum mox evolutum et exclusum prodibit. Statim ac ubique terrarum innotescet, concilium Vaticanum a declaranda infallibilitate pontificis abstinuisse, Gallioaniamus in Gallia, Febronianiamus in B Germania, losephismus in Austria caput denuo euperbe extollent, faventibus guberniis civilibus et forsan etiam eheu ! pluribus universitatum profes^gribus et sacerdotibus, rebus mundi et suae infallibilitati magis quam ecclesiae et inerrantiao pontificiae addictis et foederatis; et qui in novissimis decenniis per litteras et constitutiones pontificiae ad silentium redacti sunt, Hermeeiani. Gtintheriani, traduciani, latitudinarii omnesque omnium nationum et linguarum *lani* vapulantes, isti statim in antiquatarum et novarum opityonum palestram prorumpent. Quinimo debilitata Auctoritate pontificia et relaxatis vinculis inter centrum unitatis et ecclesias particulares, timendum est ne gubemia civilia exinde occasionem sumant particularismum et nationalismum in detrimentum unitatis catholicae promovendi, fovendi et provocandi. Addicantur ergo confidenter suae Romano pontifici praerogativae ; agnoscatur solemniter eius C magisterium supremum ideoque infallibile in rebus fi^p et morum ; et novo splendore fulgebit ecclesia per arctissimam coniunctionem capitis cum membris, contra quoslibet hostes suos invincibiliter roborata et consolidate.

Propero ad tertiam partem, certo incalescente aura gratiorem quia ultimam et breviorem. Hinc patet responsio ad tertiam exceptionem, nimirum quod per definitionem infallibilitatis pontificiae inutiliter regimini ecclesiae consulatur. Ad quid, inquiebat reverendissimus orator, Romani pontificis vindicare inerrantia» praerogativam, cum, sententia contraria hucusque tolerata,· nihilominus decreta pontificia summa cum reverentia et obedientia ubique recepta sint? An non sufficiens fuit eius auctoritas etiam fallibilis ad dirimendam controversiam iansenisticam ? An non per concordatum anni 1802 actum omnipotentiae exercere potuit Pius VU, quin ullus unquam reclamaret?

Responsio in promptu est. Exempla · reverendiaaimo patre citata praecise contra ipaum et quidem invicte probant. Quare lanseniani tam diu et tam obstinate decretis pontificiis restiterunt? quare bulla *Vnigenitne* tam tarde et post tot et tantas difficultates in Gallia recepta est? quare tam multi, inter quos plure» episcopi, ad concilium generale a sententia pontificia per viginti annos appellavere et quidem maxima cum perturbatione et scandalo animarum? Praecise quia invaluerat in multorum animis de fallibilitate Romani pontificis opinio. Si miserrima haec opinio a pluribus praelatis fota non fuisset, rea ian-•eniatica ȵon per duo fere saecula Galliam nostram infaustissime perturbaaset. Quomodo igitur dici potest

I esMs «t.Vst
'^•eirarissi *nuu*» babsMmi· Bosk.
• «Mdi· tertis Bask.
‹ *eiirnt* Bosk.
• ora.ed.Val.
▮ «drersa ad. Vat
7 ia hac ora. ed. Vat.
• Hara putodas Ia Vat. Ite m habet: .Ou» abaolate coartatio «at aoaataf... rtM Marata*. qaa· rarba vix poassst iateUigL
• thasei «A Vat., awtiat Boak.
i· MiQleifNt •4. Vat
II ms. S4. Vat.
›› ta/Mas ‹4. Vat

▮ caAM frhtli ash Bosk.
* *finient* «4. Vade.
• ■raera.ei.Vak

deciaratiooeoi infallibilitatM pontificia· bono regi- ¹ mini eooleaiae utiimn non am· ad dirimmidam statim M inuMditie raboitM oofttrovcniM?

Eadam cooduaip oritur ex altato facto» retarendi·· umo Divioaanai allegato. Certe maximae agendae sont gratia· Pio VII et etiam imperatori Napoboni I ob res religio··· tam feliciter reetitutas per concordatum anni 1802. Actu· «ane fuit planitudinis potestatis pontificiae abolitio antiquae eodaaiae gallican··, depositio antiquorum episcoporum Galliae, Belgii, Subaudias, ac novarum aedium institutio. Verum quia ignorare potest octodecim episcopos Galliae auctoritati Pii VII pertinaciter lestitime, et a.tum recraeus a sedibus suis constanter recusasse? Quare? quia falsa imbuti opinione, papam non esse supra canones contendebant, ipsique superioritatem veram et proprie dictam, et consequenter infallibilitatem iuxta suas gallicanae ideas pronus abiudicabant. Hinc infelix illa nata est, ut dicimus, *parva eerletia,* quae adhuc hodiedum progeniem suam provexit et protraxit. — Videtis, eminentissimi et reverendissimi patree, quanti momenti sit, et quanta utilitas immo necessitas premat pro bono regimine ecclesiae talibus praejudiciis in posterum viam occludendi per positivam iurium et praerogativarum Romani pontifii is definitionem.

Denique si ex actuali rerum statu exemplum desumere vellem, sponte mihi argumentum suppeditaret plurium coaevorum nostrorum agendi ratio. Magna profecto est, nec id negare velim', hodiedum catholicorum reverentia erga sanctam et apostolicam sedem. Attamen' res paulo attentius perpendendae sunt, ne circa quorumdam sensus et affectus in errorem abducamur. Quare verbi gratia errores nuperrime profligati |>er encyclicas dogmaticae Gregorii XV] et Pii IX, non obstantibus tot et tantis Romanorum pontificum solemnioribus decretis, nihilominus animos nonnullorum catholicorum pervaserunt, et adhuc pervadunt? Nonne eo quod ipsis persuasum fuit, Romanum pontificio non esse infallibilem in rebus fidei et morum dijudicandis? En ratio occulta, vel etiam interdum palam prolata, ipsorum repugnantiae erga ministerium Petri in suis successoribus perenne; en praetextus, quo vis et actio supremorum decretorum effugiuntur aut perfringuntur, sicque serpunt errores, quamvis toties a Romanis pontificibus damnati fuerint.

Heri reverendissimus archiepiscopus Parisiensis non sine specie rei observavit, Syllabum verbi gratia minime impedivisse, quin plurimi in suo errore perstiterint; quod factum non negabo. Sed nonne* hoc praecise inde evenit, qqpd ipsis in falsam opinionem adductis persuasum fuerat, Romanum pontificem non erae infallibilem, ideoque denegatiouem assensus sibi licere, usquedum concilium generale de istis rebus dijudicaverit? Si tunc iam saluberrime definitum fuisset, vicarium Christi in rebus fidei et morum decidendis errare non posse, talibus effugiis inter catholicos saltem fores portarqm semiapertae occlusae fuissent, et Syllabus pleniorem suum effectum certissime obtinuisset. Quomodo ergo affirmari potest, definitionem infallibilitatis pontificiae recto ecclwiae regimini esse inutilem, cum reoentiores encyclicas dogmaticae robur suum et effectum partim non obtinuerint o^anc praecise causam, quod plure· infallibilitatem Montes in errore suo permanere minime dubitent? Definiatur ergo absque ambage, ut intolerandis effugiis in posterum praecaveatur, et nulla assensus suspeoaio locum habere possit, quoties ex cathedra Petri vox Domini intonuerit.

¹ seilsm «A Vat.
• ma «A Vat.

Curans eaaaaai·. tomus UL

Ex praemissi· palat, definitionem infallibilitatis pontificia· esse, 1· pro omnibus ver» etl aincere eatholicis iugum facilime tolerabile; 2· na bono generali ecclesiae valde profaturam ; 3· par eam rectum ecclesia· regimen šaaarvari ac roborari. Quapropter eam toto corde exopto, ae suffragiis vestris, eminentissimi ac reverendissimi patras, obsignandam humiliter deprecor et enixe efflagito.

Dixi et salvavi animam meam. ,

ORATIO

referendi *point domati Petri Patdi Tntn-hi epitropi Faroliviauit* ²¹

Eminentissimi praesides, rzninentiasimi et revereudisitni patree.

Ex quo sacris studiis operam dabam, praecipue, vero cum alumni· meae congregationis theologicas praelectione» pro modulo meo traderem ad phiree annos, desiderio desideravi inter fidei articulos refem duas veritate·, quae mihi semper fuerunt in deliciis: prima est beatissimae virginis Mariae conceptio immaculata, altera infallibilitas summi pontificie, quando, loquens ex cathedra, in rebus fidei ot morum universam ecclesiam, id est gregem suum ut supremus pastor docet et erudit.

In uno votu oompos.iam factus sum, et ingenue fateor quod die auspicatissima qua in hoc templo •diunctus sacris pastoribus fratribus meis audivi Petrum definientem solemnitcr, Mariam semper vir ginem a primaeva labe fuisse praeservatam immunem, tunc primum non dicam leve sed et suave sensi onus episcopale. Hodie tandem o»tium magnum apertum est, unde mihi spes affulget fore ut alterum desiderium meum omnino compleatur: et laetus moriar si audiero Vaticsmi concilii patree oraculo suo solemniter decernere pontificiam infallibilitatem.

Interea tamen vobis grave non sit, ut ego, licet minimus inter voe, modicum quid dicam de hac ipaa infallibilitate. Ad quod eo lilientius aggrediar, quia supremus moderator meae congregationis, fideliter premens vestigia divi petris Vincentii a Paulo, qui totus fuit ut ianseniani errores ab apostolica aede diiudicarenter, et post eorum condemnationem solemniter habebat repetere: ..Petrus per Innocentium locu-

› osa «A Vat.
1 asseverari <A Vat.

* Arganrintam: .Episcopal Foroliviensis poalltcise iaftdlibiUtatis definitionem se vel maxime optare, dissideatM eos alsi *A»* opportuitate dubitare posse, et ideireo qaaestiraem opportaaitalis paads evolvere se dixit Opportuitate· astsm ia priais derivare sx eo qaod proposita re hae ante reacilism, phlrissi in oppositam sestestism abierint, et iade flutem sit st fidates decretoriam iam responsam expectent. Ad rveposssam holasmodi exhibeadsm episcopo· ia eoaeiiio^eoavoeatoe obligate· «naine ssse, see aliqaornm infirmitatem last·· reran· iis asse pesse ut a definitivo iadido ferendo sbetinreat. Ko vel magis qaod certa sit doctrina haec et ia ooaeibo Florentine proposita, eam declaratam fait Romanam pontificem doetorem st magistram essa uivenae sedesiaa. Stetisse ntiqas aeoleaiam per XVIII aaeenla Mae bac iledaitiims, at ex qnaeetioaib·· qaas ia praeeratisram ortae seat aecessitatam altaria· progrediendi exargere. Neo dicendam inatUem erae *io*daiUoeem hase, qaia qaaestionibns deâsisadis eoadHa ỹraeraHa prosato essa possent At concilia aoa ramper colligi pera· Vsrnm stiqas rara hodie prepter faciliore· oomsraairatirara, tmmiastas itiaenua dttfcaltatos; at attendenda· etiam politicaa viciaritadia·· qaas aoa levia impedimenta parere-posraat. Coacilia lassper errorihae extirpaadi· aoa expeditissimam rvamdism abitere. Addidit eoacUiorem iaMtibilitetrai a pentito· pedare, eaavqae senuere sia· pcatideia infalHHlitate. Oppeetaaam qaoqas arae qaaeetieasra haas dofiairu qaia «ramane oraaiam votam M expostalat, <t ipsam Vaticanam temptas riva ia Patri ciaeribns rive in ceteris omaibas swaamsatis MhlHhihtatera buinemeiil oondaaare. Üoaolarit- diorade sibi spsm erae at hse i<matt semstitat· euarillu· Varieaasm fe-cMm eetoriw et *uMoim* šbralvatar.

n

tus est, causa finita est"; moderator, inquam, raeæ congregationis nuperrime ab urbe^Parisienai preces et vota sanctissimo Domino Doatro pio humillime porrexit tam suo quam totius congregationis nomine, ut tandem aliquando infallibilitae'Romani pontificis ex cathedra loquentia christiano populo ceu dogma credendum proponatur. t

' Atque imprimis pro certo/ habeo, nullum hic adesecoqui pontificiam inerrantiam in quatetionem ſaltem solidam adducat. Luculentissime hoc patet ex supplicatione ab ingenti numero episcoporum facta ad sanctissimum ſatrem ut huic concilio quam citius proponere dignaretur schema de infallibilitate summi pontificis. Ad summum quis ^posset dubitare ſt opportunitate huius definitionis.

Mihi, eminentimimi et reverendissimi patna, fixum immotumque in animo sedet advenisse tempus ^peropportunum, quo veritas tanti momenti christifidelibus firmitw oonstanterque credenda assignetur. Hic autem non loquor de illa opportunitate. quae intrinrere cuique est ventati ; veritas enim tale est bonum, ut eius manifestatio nunquam inopportuna «it intellectuali creaturae. Quid enim, aiebat Augustinus, quid potius desiderat anima, quafb veritatem ? Omitto. , inquam, istam opportunitatem, et de duplici tantum opportunitate verb^, faciam, nempe de opportunitate, quam ego dido ex aeressitufr. et de opportunitate quam ego appello ex *arpirati*ὸηιάκχ et votis catholi-<orum. Incipiam ab opportunitate ex necessitate.

Noeri» quod vel antequam hoc general^ concilium aUspicareWr, a multis per publicas ephemerides, licet extra pnopnam provinciam, discussum fuerit, utrum a concilio Vaticano adscribi deberet necne inter fidei articulo» Infallibilitae Romani *pontificii» ex* cathedra loquentia. Diversi in direream abiere sententiam; et r«w brevi tempore eo usque pervenit, ut merito repeti illud possit sacrae Scripturael : Acre saberaZa portu oscradebot.... *ft facto fH pluvia ſrandi* lam reço manifestum est^ quod in hac Opinionum differentia ^fideles interrogant nos, expectant nobis, et iu» quidem habent interrogandi et expectandi, interrogant et expectant a nobis decretorium de hac quaestione ecclesiae docentis ludiciùm : nos igitur in obligatione sumus respondendi. Hbc posita ineluctabili necessitate, quidquid sit de toties decantata nonnullorum hominurp indispositione, hic certe locum non habet illud Spiritus ſancti *Ibi* wow eel auditſ wow rffwiditf Nos debitore» sumus fidelibus ^interrogantibus et expedfebjibus, et eorum interrogationem et expectationem^Bgligere non possumus in gratiam praedictorum ihominum renuentium. Quid ergo respondebimus? Dicaotue sapienter quidem, sed apertiMime veritatem, et umuFincUmemus cum Apostolo3 . JVow *poMwmu aliquid adventu* reritafrm, red pri) veniatr.

Indubium hinc est, ut videtis, quod b^c necessitate iudicandi oritur opportunitas definitionis; nam ſm patres hajp? quaestionem taciti praeterirent, silentio nostio ipsa substantia veritatis detrimentum patere» tqr. ('um^enim fidelibus generatim persuasum sit, pontificem maximum ex cathedra loquentem errare non posse; de hac inerrantia dubitare incipient ex eo quod«patres ne verbum quidem dixerint, licet probe sciant esse qui dissentiant circa opportunitatem definiendi veritatem, quae afficit, summam rei Christianae, Praeterea florentine synodus definivit, Romanum pontificem esse doctorepi et magistrum ecclesiae catholicae. 'Porro ^ecclesia non ^potest errare in credeodo; gubernatur enim, ait van. BeUanninus, a Christo tamquam a capite suo et a Spiritu caneto tam,-quam ab anima : ergo oportet doctoretn et magistram · eodesiae talem esse, qui non circumferatur omni vento doctrinae, qui praestantior summo sacerdote Aaronioo gerens in pectore doctrinam et veritatem nunquam erretppt omnes in fide confirmet et ecclesiam univert eam in unitate doctrinae retineat) secus Christus eodesiae suae idoneum doctorèm et magistrum non providisset.

Sed reponunt inopportunistae, quid ergo? nonne ecclesia stare potuit per octodecim saecula absque hac definitione? Responsio in promptu est: potuit quidem stare, et stetit revera. Sed probe advertendum est, quod tot labentibus saeculis nunquam extitit illa, quam ego hic propugno, opportunitas ex necessitate. Enimveio fideles in lerbis pontificis docentis universam ecclesiam sempeij venerati sunt verba ipsius Christi, cuius vice» gerit An terris, et a quo mandatum accepit (macendi per doctrinam spiritus et vitae agnos et ove». Art in prareenttarum rea est longe diversa nunc quaeritur an sit opportunum pontificis inerrantiam irreformabili iudicio definiri, nunc de hac opportunitate disputant et indocti in circulis et docti in bibhothecih et genu» humanum tn orbe terrarum er;- necesse est ut ooncilii oraculuty confirmet et solidet fideles in persuasione tantae veritatis.

Sed ulterius obiiciunt ad quid ista definitio, at in ecclesia semper fuit maximi ſonderi conciliorum generalnun auctoritas, quae in maximi» rerum perturbationibus ad dissipandas erroium tenebras quasi fulgor salutaris **illuxitEt** hoc eo >cl magis quod concilia nunc celebrari possint facilius, qirta sacri perterre e dissiti. etiam regionilms cito (xiesint m unum Io um convenire. /

Fateor magnam esae ronciliorut| auctoritatem. non inficior humani ingenii inventa yicuw locorum distantiam. Sed probatum exploretunique ret. maximum impedimentum ad cogendum generale com ilium non ease tantum itinen» difficultatem et longitjOviinem. red persecutiones potius hmu» rac» uh . ex quibus persecutionibus eripuit nfiSi^uninus. ita d^jprodign loco habendum sit, quod hic tandem simus omnes congregati. Sed esto quod concilia semjier possint, nemine impediente, convocari : certum tamen ret patre» non poare congregari in momento, m ictu oculi, red tempus ita notabile defluet, donec senentur de iure^ renanda quoad convocationem, celebretionent et conclusionem concilii. Si in id tempons novus error, pt cancer, rerpat yi medio populi chnstiani. quis\modebitur indo? Fideles exportabunt concilii oracula, et interim error impune grassabitur a<î aniir&rum perniciem. Ast quis sibi persuadere |»o(erit. sic a Chriato Domino constitutam futree ecclesiam suam, ut ei non dederit praeponitum, qui pro re nata erroris umbras discut-at, et anathematiret inimicum hominem, qui in agro dominico superseminavit zinnia?

Sed domus quod, necessitate superveniente, concilia nulla more imposita oogi possint. Quaero tamen, tota firmita» conciliorum legitimorum unde eat niai a pontifice maximo? ,.Dominus (loquor verbis doctissimi BeUannini) soli Vefro dixit .*'Oravi pro tf etc.*. et : Poser orc· wreu». ooii dixit Petro et concilio. Item solum Petninp vocavit petram et fundamentum, non Petram cum concilio.... Si in concilio (seniper est Bellaninnusl) dissiderent patres a praeside suo, id est, concilium a pontifice summo ppaerente et 'praesidente, quifl tunc fierét? non seret remedium ullum ? Certe aliqui» iudex sere debecel. Non autem io eo

l HI Reg. XVIII. 44.
a ĕdL XXXII, 8
• II Cor. X1U, 8.

i Ite preface, Ub. IV, cap Hl.

caeu ewt ocMMuhtim iudex, quia concilia cum a pprv A tifice dissentiunt errart possunt, at errant de facto, at Epbesinum If et alia. Restât igitur fet papa ait index et non posait errare.... Non fundamentum a domo, sed domos a fundamento accipit firmitatem." Hucusque perudebr» controversiarum puetor.

Et scite admodum locutu eat; consonant enim eius verba cum divo Ambrosio qui dixerat ..Ubi Pe trua, ibi ecclesia", consonant cum dho Bernardo qui in libris de *Countdertitùme* ad Eugeniuin anpserat»: ..Habent illi, id eat episcopi, sibi ădaignatot grege singuli singulostibi universi crediti, uni unus: nec inode ovium aed et pastorum lu unu» omnium |«astor"; consonant cum doctrina Angelici Aquinatis, qui non solum statuit ad Romanum pontificem pertinere fidei symbolum ordinare, «ed quod maius est. ad trutuiain theologiae M-npeit haec verba maximi momenti3: Ş naliter determinare te, quae sunt fidei, ut ab omnibus inconcussa fide teneantur, hoc perlinet ad auctori- B tatem Miiutm pontifie u." Notate verba, reverendissimi patres, 1° dicit *tmabter;* m finahter. ergo mappella bihter. si map|iellabiliter. ergo tnfallibiliter; tes clara ->»t per se et non indiget ex|Hüution<·. l)i< it 2° *determmarc:* »i deteiminat, ergo Roinanu pontifex non se habet in hot ministenahter sed auctoritative, et quidem illa auctoritate qua pollet et pdlere debet supremus ludex controversiarum in rebus fidei et tuorum, pastor non agnorum dumtaxat M et ovium, quaesunt in ovili Chnsti. caput omnium fidelium, o universae wvkeiac. Dicit 3° ιλὸλτγηχλ; fid /canm/Kr oZ> omwibw. ergo non datur locus dubiA non haaspantiac. non quaestionibus, non ambagibus: hae< enim omnia necessario excluduntur ab eo quod dicilur fides inconcussa. Ergo talis fides infaJhhihiatem in docente certissime praesuppohil. alioqmn non |>o«e(esse invioncusNi. ita m super docentis auctori.atem fundentur et oonquhx-ant fideles credentes, tamquam super oqlumnam et firmamentum veritatis.

Nunc ad aliam opportunitatem, quam ex aspirationibus et voti» fidelium nuncupavi; nec casu, ut reor, sed speciali dispositione divina venit in controversiam opportunitas huius definitioni», ut revelentur nempe e^ multis cordibus cogitationes. Nemo vestrum ignorat quanta» obsequentis animi significat tones dederint propugnatoribus inop}>oituuitatis tot perditi religionis hostes, qui a ventate auditum avertunt. Nec mirum; superbiae enim istorum semper displicet decreto dogmatico roborari lapidem ab ipsis reprobatum, a Deo electum, super quem »i ceciderint, confringentur. At fideles qui supra hanc petram se aedificant in tepiplum «anctum in Domino, fideles ex omni natione quae sub caelo est, qui incubantibus errorum tenebris et pace ubique perturbata, intendunt ocuRs in Romanum pontificem tamquam in lucem orbis terrarum et arcem omnium gentium, nihil magis in votis habent, quam ut Vaticani patres declarent, a fide defi^fe qui negaverint doctorem totius ecclesiae qpse infallibilem veritatis assertorem.

Si saepissime edita sunt decreta dogmatica, ut - pientissimi» oatlmlicie orbis desideriis fieret satis; si ipse sanctisumasDominu» noster totius ecclesiae vo- ti annuens definivit veluti catholicae fidei dogma immaculatam Deiparae conceptionem; ita et nunc, patres amplissimi, favete aspirationibus et votis fidelium, M pontificia infallibilitatem indicio vestro aancite. OuigAandumne vobis erit, eo quod filii huius saeculi haig> definitionem aegre febentes m pontificatum uberiori luce nitentem insaniant? Ergooe quia Petrus eet improbi·'lapi· oiP neonu, ideo populus christianus non poterit adhaerere fidet firmitate huic lapidi probato, angulari, pretioeo, iu fundamento fundato. id eet in Christo?

Sinite, patre·, me nonnildl addere ab adiunctas huius loci. Ex quo fundata <et ecclesia, nunc prima vice, Spiritus sancti dispositione mirabili, totius orbis episcopi in hoc templo omnium principe congregamur. Iam vero ipsi pariete· huius aedis sacrati»»!tuae praedicant Petri praerogati as; sacruni Petn corpus hic in pace sepultum est, et ex illo glorioso sepulchro adhuc resonat vera confessio, quam non care et sanguis, sed Pater caelestis levelavit: Γη en ChrM/us, *film Dei* nn Iu superior fornice videmus consignatam litteris aureis tantae Jonfessioni» mereedeni Γ, r» *Petrue, et* super hour *petram ardiitealto ecrieniam meam* Quis nostrum, i<ta considerans, non audit praedar» haec verba tiiafui I^eonn» loquentia ad Petrum in persona Christi1: „Sicut pater niem· tibi manifestavit dignitatem meam, ita <go notam tibi facio excellentiam tuam *Quia tu ℓ Pctru»;* id cum ego lum inviolabili» petra, ego lapi» angulari», qui facio utnupte unum, eg> fundamentum praeter quod aliud nemo potest ponce; tamen tu quoque petra es. quia mea virtute solida: i», ut quae mihi potentate sunt propria, sint tibi meetiDi participatione communia. *Ei nuper hanc petram oeaijicabo ecclesiam meam.* super hanc fortitudinem aeternum extruam templum. et ecclesiae meae caelo infirenda sublimitas in huius fidei firmitate consurget."

In hoc praeconio quis non videt infallibilitatem Romani pontificis d-ι caelo allatam9 Porro fide» M digninw Petri in pvntifice papa nostro Pio. dignissimo haerede, non deficit. Ergo rumpamus inora», humiliter et demisse quidem, sed tamen ardenter et enixe deprecor^ rumpamus mora», et voce unanimi definiamus: Romanum pontifioen> ex cathedra loquecitem esse infallibilem. Definiamus, inquam, absque'mora, illud mente recohote» quod praelaudatus BeHarminus magnifice dixit, nempe post Christum fundamentum est Petrus, et nisi per Petrum non pervenitur ad Christum. Quae verba, quaeso, nemini exaggerata vi deantur, nam pressius adhuc et fortius et fidentius iam longe ante dixerat Leo Magnus ad episcopos Viennensi» provinciae': Necasse est, suat eius verba, exortem illum mysterii esse divin., qui ausus fuerit a Petri soliditate recedere." Hinc iure mentoque aiebat suavissimus ille episcopus, qui fuit Francisco· RaJeeius, quod unum piorsus idemque sunt papa et ecclesia. Sed finis «it.

Interim mens mihi fausta canit; magna conquisitio nunc fit inter nos, optime quidem: sed quid ex hac conquisitione nobis proveniet? Magnum omnmo booutn. fiet enim voluntas Dei sicut in caelo at^n teira, contra quam voluntatem non est sapientia, non eri prudentia, non est consilium. Serio pensandum est, eminentissimi et reverendissimi patres, ac identidem mente revolvendum, quod dum in hac aula consulitur, oratio fit ŝn· intermissione ab ecclesia ad Deum pro aanottestmo papa nostro Pio et pro hoc Vaticano concilio. Ad vocem huius orationis, statim ut audierit, Deus respondbbit; flabit spiritus ĉiu qui est ăpintu veritatis et docet omnem veritatem, flabit ŝpiritu eius et fluent aquae: quae ăqua sub huiu·-modi afflatu fluentes, ronfluent tandem, adiuvanU Deipara immaculata cum beatis apostolis Petro 8 Paulo, in illud optimum ănitati et paci» flumen, cuiu» fluminis impetus laetificabit civitatem Dei, id

» JtMarratN «a *fmhmm IL,* s. K, ĵo« IflgM, P. L, tXIV, eri UM.

• IA. Π, «ap. I

• aieund· sscandar, twit. 1, ait 10.

i SsrwiRt *II* «b μ MMμη qpMteforwn *Putri ri* JWi.

• Ip. X, sap. I, < Bsasr.

It·

oat enrUaiam Dai ; ft ut marito de hae civitate re- A

«nmnaa *habitatio* eat ta te. In epetn insuper erigor fore ut, boo dogmata stabilito, fatalius, cetarius, maturius absolvatur concilium Vaticanum, a quo pacem et prosperitatMn expeotat humana «metas, in oommum discrimen ädduct ft osrte fiat, ut nos φdamare possimus cum eplendwaimn illo Galliaram lumina et ecclesiae doctors divo Hilario Pictavieata antistite' : „O felix ecclesiae fundamentum, cuius terrestre indicium praeiudicata auctonlaa eat in cadol"

tenus dixi, testis eat mihi Dominus quia non mentior,' de penetralibus cordis mei unice proveniunt ; et hune finem unicum habent, ut in hac praerogativa infallibilitatis successorum Petri ille honoretur, ille glorificetur. qui Petro dixit : *Ego rogavi pro te. ut* mm *deficiat fidee tua*

ORATIO

letvrrndi patrie domini Erancitci Petagna epueopi Canin Mari»'.

Eminentimimi praesides, eminentissinii el revelecndisainii patres.

Expungam quod iam dictum est ex meo sermone. Cum agitur de primatu Rotnani pontifici· eiuoque iufallibilitate, agitur de fundamento, de radice, de fonte totius depositi fidei. De hac veritate oracula Ctirirti sunt magie explicita et clara ipsis oraculis sb eo prolatis de inerrantia corporis pastorum.

› Oamaiastariaas m Mstftars», oaf. XVI,

• Argumentas·: Jtftamfea Omtri Maria mtaatara ta fri esta m vetie dixit veram Motari» galliransa Mtriaam asm

fria ac rigaram taqaaado qai matrerinm laamt an QalUeaai *mi* AaUgalUeaa! 4M Menât. AttvUt aata· « aaaaale *t·*

baerit ihuanatioal Novattaai ta roaoUta Bamaao taetea, at C

eftaeofon» qaaaaMi exfolierai qai aovattaaae Mtriaao tarebot. Kx aasealo IV moaamratam ma oftatok» ai Grattas» waeilii Aqailataaais ta qnv aderaat ettam ifiinfi ex Gallta. Kx aaeealo V eftatotan syaodiM· osadHi Aretataaais ad team !■". Bx ameuta VI Sflatalan AviU Visasm» Circa ■ascot» VII coadllna Tartmaaao, Bx ameale VUI Akata» et libres Carottas·. Bx saecale IX aaqm ad XIII flan ataasataata assaini ratbolicora· galtaraa da Baaaai peatükk tatailibUitalo fvnasaion» testaatia. Sx tairai· XIV testinoai» Hyactatbi Sorry coataadaatta am radtam Mtrtaan bue

cala XV et aaa frias Mtrtaa· ä>;asita ta dalüto artata

bUiUUtote, ta aata· as vwbta natata»

fraateua <t aaftaatta» Oalltas taita·, ateaaa Mt a Oareto VU

çai» vwbta Bstaana· ■Mis» Asetse» aairsn» Matari» D

aatrasada MM aaataatta tataUMMaUi ta (MHta ritavtt attaa

ataari iUaa clari isataratlsa» a» aaaa

et ta esaoüta aettaaaU Haagariaa, «sa· tat minuri m qaai aaateattam iaaaatavit : at kta armBella aMMMt M favtaoa salami erigeaM ta hffethaai qavi ex getaripa· titaata U ooatigerit.

Qattadaa orator» iixtaaa nattas Mm Mtato Maitine»

seqaspiaa Christ! essarta· itaaatte: ,Malta alla kataa va-

Bftrita saactaa. a· Christa· laaaata VI fimalrimt»

quod in ramis, prius invenitur in radice; quod in rivulis, prius in fonte; quod habet psopaginas, prim erat in vite." Traditio de hac re aet olar·, uaivunaba. continua, qui contrarium tenant, ut optimo aiebat eloquens ßateri Félix, in eliqua umbra m collocant difficultatis nunquam oculos ab illa avertentes ad videndam lucem, qua undoquaque oiroumfulsi sumus, illi» veritatis."

Molestiam mihi affert persaepe audire, quod contrarium tenet et tenuit clerus gallioanue. opus est dicere antigalluanus derue, antigallicana ecclesis anligaUicana opinio. Ideo grati animi sensu erga bonitatem et comitatem, quam expertus sum. illius cleri, et ë satisfactione illius devotionis erga pri- B matum «^praerogtlivas Romani pontificia, liceat mihi aliquuL'dicerr de vera eodeaiae gallican» doctrina.

Dimuius abb» Petitdidier in suo tractatu theologjft> *de auctoritate et infMibilitate mtmmorum poatificum.* Hyacinthus Serry *de Romano pontifice m ferendo de fide moributque indicio falli et fallere nescio,* doctor de Bouix in suo tractatu *de papa* anno proxime elapso edito, pater Anfomi in suo opere Moliri *per cui non puô X. ,V aderire alie quattro propoeitioni gallinme,* et praecipue anonymus ordinis conventudium in suo opere praeterito sacculo edito: *Romani pontificis rumma amioritae, iu» et proeliantia.* loquitur de ecclesiae gallican» mente ciroa praeeminentiam et inerrantiam pontificiam, et fusr probat sex capitibus, talem doctrinam ibi semper viguisse, uti apparet ex factis lucidissimis illius nationis, ex conciliis gallicanis, ex comitiis illius cleri, ex clarissima Parisietui academia, ex praeclarissimis doc toribus illius ecclesiae, denique ex capitularibus regum francorum. Nobis datum sit tantum per summa capita aliqua testimonia delibare. C

Primo nobta ť offert sanctus Irenaeus saeculo 11 Lugdunensis episcopus et uiartir. sancti Polvcarpi discipulus ac doctrinarum omnium accuratissimus investigator, ut ait Tertullianus. Hic pater libro III *contra haeresn* capite 3 docet, ad ecclesiam ronianam omnem ecclesiam, id e<t omnes fideles, convenire debere, in qua conservata est apoelolica traditio. Et postquam enumeravit a beato Petro ad Eleutherium Romanos pontifices, ait „Hac suorereior-c pervenit usque ad nos ¹veritatis praeconabo." Ergo si conservatur traditio per Romanos pontifices et pervulgatur veritas, infallibility habetur in Romano pontifice.

Saeculo III ecclesiae Ualliae adhaeserunt condemnationi Novatiani fact» in concilio Romano; et consultius recurrendum censuerunt ad Romanum pontificem, ut expelleret quemdam Marcianum seu Mar- D e (xjtagio episcoporum, quia Novatiani doctrin» favebat.

Saeculo IV patres concilii Aquileieusis, quod coartom fuit ed saeculo ex provinciis occidentalibus, ideo-

Bnibaristta· sbeeutf»· CaftantaMa taitaaa «srigelis aata:

sanarita bapatftar, Uaat psrtaal» rit psrilttaata ex farta

ter.· AMMit mita qem ilimrtar da faticalta et daanta magie ImagtaaMme dofiagi qau veritata taadari. Portaata at dansa inmtaan fotisa ri. at manalli vaUsat, ecadHaa a dedaltlra tadtata fr.taneil sbatteerat. Dedaitln» Maine se aaixo

qua etiam spisoopi amiasaanun Gallina, qua· fkrea- tissiiaes arant in hoc —mlo, miasrant ad Gratianum impsratoreni epistolam, in qua ita loquuntur··: -Toti·» orbis rossaai caput, rooanam sodsuam atqua illam rarmaanetam fidam apostolorum m turbari aiaarat, obsecranda fuit dementia tua;inds snim in amnaa vanetandà· communionis iure dimanant." Ergo omne· communicare teosbantur «un remana scdssia ad conservandam fidam apostolorum; ergo infallibilem confitebantur.

Saacolo V infadlibilitatam Romani pontificia agnovit ecclesia gallicana in concilio national· Arelateoai, celebrato eo saeculo; at patra· in apistola ■ynodica ad Leonem I pradaaai aunt, Romanam pontificem symbolum condere posse eo raapm condidiaee, quod fidele· omne· cordi· tabulis inscribere debeant.

Saeculo VI sanctus Avitua Viennensis episcopus ad Hormisdam in hoc aaeculo ßcripsit : -Quaesumus, ut quid filiis ventris fratribus meis, id est gallicania, si consulant, respondere debeam instruatis. Quia iam securus, non dicam de Viennensi, sed de totius Galliae devotione polliceor omnes oestrum *mtper ttatn' fidei captan eeateotiam."*

Prope saeculum VII, eodem cadente saeculo sexto, ferme universae ecclesiae gallicans» praesule· in concilio Turonensi, post lectum decretum Innooantii 1 quo virginee Deo ditatas matrimonio iungi prohibuerat, eubiungunt··: ..Quis sacerdotum contra decreta talia, quae a sede apostolica processerant, agere praeutmat?.. .. Et quorum auctorum valere poterit praedicatio, nisi eorum quos sedes apostolipa approbavit? *Patret ooetri hoc temper auiodwrttt,* quod Romanorum pontificum definivit auctoritas."

Saix-ulo VIII nobis occurrunt Alcuinus et libri Carolini. Ille in epistola 69 ad Lugdunensesracnpsit5: ..Nemo catholicus contra ecclesiae auctoritatem.... certare audeat; et ne schismaticus inveniatur et non cathehri», sequatur probatissimam sanctae Rqmanae ecclesiae auctoritatem." Ergo si auctoritas istius est totius ecclesiae et quisque tenetur obtemperare, erronea dogmata erigere nequit. In libris Carolini· haec verbo occurrunt··: „Omnes catholicos debent observare ecckeise, ut ab ea (nempe a romans ecclesia) post f'hrwtuni ad muniendam fidem adiutorium petant, quae non habens maculam nec rugam et portentuosa liaereeuni capita calcat, et fidelium mentes in fide corroborat."

A saeculo IX usque ad XIII, id est a schismate Graecorum usque ad scholasticos unanimis fuit persuasio catholicorum de infallibilitate Romani pontificis in illo regno. Ecclesia gallicana in concilio Ponligonensi congregata dixit de Romaho pontifice'·: „Et quae secundum sacrum ministerium suum auctoritate apostolica decreverit, cum summa veneratione ab omnibus suscipiantur." Quod vero generatim nunquam D dicerent, nisi a pontifice decretum auctoritate apostolica per totam ecclesiam sine errore factum recognoscere, Aeneas episcopus Psrisiensie ßikit -In sede romaaa, Deo rectore, tale nunquam contigit dedecus, ut aliquis haeresiarcha· eidem praesideret, quam Petras fuso sanguine consecravit." Hinomaraa episcopus Remenais ßit „De omnibus dubiis vel dbsouris quas ad redactae fidas tannrim partiasct, aaaata Rosnana sedesia, «t meras magistra, nutrix ac doctrix, «st consolanda, st stas salubria monita suat tenenda "

Initio anscnli XI patre· concilii Lsmovwenass dixorimtl: -Sieat caput aqatnusi romaaa macta apostoiica sedm comprobat, ita ana aias msmbra hoc stiam dabamus suscipere st omni venerations amplecti."

Saeculo XII sanctus Ivo Carnotsnsia merorum canonum peritissime», ecclesiae gallicana· aetate sua os ingeniumqua, ut sum appsllat Serry, atque etiam (quod «st bans attendendum) summopere commendatus in epistola oleri gallicani ed Innocentium XI. usque adeo Romanos pontifie·· in ferendo de fide iudicio infallibiles censuit, ut non dubitaverit affirmare (en eius verba): -Haereticae pravitatis ße· sedis apostolicae iudiciis et constitutionibus obviare."

Sanctus Bernardus lumen clarissimum, honor decusque ecclesiae gallicana», caeteris hucusque laudatis sanctitate, doctrina, ecclesiasticae disciplinae «ludio longe maior, ad Innocentium II infallibilitalem commendabat scribens: -Oportet ad vestrum referri apostolatum pericula quaeque et scandala regni Dei. praesertim quae de fide contingunt. Dignum namque arbitror ibi resarciri damna fidei, ubi non pinsit fides sentire defectum. Cui enim alteri sedi dictum est unquam: *Ego pro f* rogari.* ut non *deficiat fidet htaP'* Alterum textum iam a doctissimo relatore commissionis adductum omitto.

Ab anno 1200 seu a tempore scholasticorum doctorum usque ad annum 1434 seu usque ad Constaotiense concilium unanimis catholicorum persuasio de Rotuani pontificis infallibilitate in regno Galliae riguit. In concilio oecumenico Lugdunensi I. cui fi» gallicam sacerdotii interfuit, dictum fuit Christum commisisse suae ecclesiae curam Petro „ut suae sta- : *Editote fidei* caeteros in Christiana religione firmaret". In concilio oecumenico Lugdunensi II in quo magna Gallorum praesulum multitudo visa est. patres praedicaverunt, docuerunt et firmiter tenuerunt, -quod st quae de fide subortae fuerint quaestiones, suo (Romani pontificis) debent iudicio definiri." Relinquam testimonia loannis Parisiensis. Bernardi episcopi Augustodunensis, Stepham episcopi Parisiensis, Petri abbatis Cellensis et postea episcopi Caraotenais. Relinquam etiam litteras sex Galliarum episcoporum ad Innocentium IV ; nihil diram de florentissime studiorum academia Parisien·!, cuius theologi, doctors·, praesules in eamd«n sententiam conspirarunt. Quisnam ignorat in illa infallibilitatis doctrinam docuisse beatum Albertum Magnum, beatum Thomam theologorum aquilam, sanctum Bonaventuram, qui tanta sanctitate et doctrina praediti sunt, ut nos potius ab ipsis edoceri quam nos ilio· docere praesumere debere mus?

Saeculo XIV, ait Hyacinthus Berry, tantas ea sententia de Romani pontificis infallibilitate radices in Galliis egerat, ut non ecclesiasticus et academicus tantum ordo, sed et politicus ea perinde «ssct imbutus. Dum enim Bonifaeii VIII memoriam a Clemente V damnari postularunt, in eodem libello dicunt: ..Non quaeritur de haeresi papae quondam, ut papae, sed ut privata· personae. Nec enim uti papa potuit esse haereticus, aed uti privata persona, nec unquam aliquis papa inquantum papa haereticus, fuit."

Quod autem opinio de Romani pontificia fallibilitate enata fuerit XV dumtaxat saeculo, concilii Con·laialiesuus temporibus, ad hoc probandum non alium testem adducere volo, nisi ipsummet Gersoniutn, qui

I Maad, t III, p. «■ b.
• IpM. tel, apa4 Mit». ρ· L- UX. ** A-
• datas si. Vatie.
‘ Msaii. IX. TWa. A I
» MM. M Mm ··), spei Mlgaa P. L. C, SWx.
• IA. I, ··» À apal Mgaa, P. L, XCVm. 1091 a,
› Menai, XVU, Mt a.
• *UEer tdma* tfrasssa ia prasAtisua, apui Mlgas, P. U, CXXL «STB.
• *De timMe UOarii et* IMtapaa ia pnslhtita. P. U. cxxv, m·.

› TUs «aU lagitar ia aetts Mm syneA spei tasst, XIX. Ma.

oerte btc u ra aaiaias suepaetus esse potest. Testatur ill· hiare verb· valds attendendis: „Hio aolaa, id set papa, symbolum fidei «adero, hio solus aaoaaa eiusdem fidai *et* maiorss castoras tractera potest. Solus, ut iam factum est, dcfûutiooae, regulae, logea at canones condit: alioquia id quod par alios definitur, decernitur, conditur, statuitur frrita aut et inana... Ante celebrationem huius eacroaaootao Constantis»»» synodi ista traditio ita occupaverat meatas, ut oppositorum dogmatisais fuiasot de haeretica proritate vel notatus vel damnatus.... Iam radiatum et uti cancer serpens tam medullitus ipbibitam fuit boo priscae adulationis virus lethifarum." Aiebat, quod ex adulatione semper dictum fuerit Romanum pontificem esse infallibilem, sicut nunc dicitur, quod maxima pars episcoporum in hac aula sunt aulici cum Romano pontifice. Erat, necne adulator ipse Geraonius, dum antea in sermone ceram Alexandro V habito die Ascensionis Domini rationem redditurus, cur gtaeoa ecclesia erroribus fidei vitiata fuerit, taon autem 1st ina, romanae fidr indefectibilitatem exinde deducit dicet», quia *limitai ipta purior, et* tmmorulata *aedem habet Peb* ›, pro cuius /ide ne *deficeret eperialiter. oravit ille, qui* in /annifate *ejtaudilue eel* pro sua *reverentia.* Habemus in hac re ipeummot Gersonium «ese confitentem novitatis reum.

Sed etiam post concilium Constantienee in Gallia communis fuit sententia de infallibilitate summi pontificis. legimus quod quidam episcopus Meldensis Bossuetii antecessor nomine Petrus anno 1441 post consultationem initam cum praelatis ao sapientibus Galliae missus fuit a Carolo Vil ad Bugenium IV in concilium Florentinum cum missione faciendi protestationem contra doctrinam synodi Basileenaia. quae ad verbum est eadem ac illa Conetantiensis, et ut innotesceret omnibus Galliae intentio. En eius verba: ..Ipsam potestatem monarchical» supprimere conati eunt Basileenses, et nimio fervore resistendi ad hanc vesaniam devenerunt, quod supremam potestatem in uno supposito consistere denegant, sed etiam in multitudine, quod cito.in diveraa scinditur, collocant; et sic pulcherrimam monarchiam ecclesiae, quae Christianos hucusque tenuit in unitate fidei, nunc... abolere et supprimere contendunt." Florentinum concilium hanc veritatem plene quidem lucidavit, ut patet in decreto graecorum; et reflectendum est, quod in hoc concilio ea verba *doctorem* esse eceieaàoe Romanum *pontificem,* sunt verba dicta eo sensu, quod infallibilitatem pontificiam exprimant, quia haec .fuit explicetio cuiusdam oratorie qui defendebat haec verba contra quosdam graecos, qui aiebant; quod haec verba admittere non poterant: sed post multas allatae rationes et fortia argumenta de infallibilitate Romani pontificis, ut habemus in historia illius concilii, admiserunt.

In comitiis cleri gallkani anno 1626 sermo est de clavibus regni caelestia, quam Christus dedit Petro eiuaque succeeaoribue cum infallibilitate fidei: propter lirevitatem relinquo longum textum. Et anno 16M etiam in talibus comitiis dictum fuit: „Eœleeia romans a Petro eiuaque successoribus edocta nunquam ab haereri corrupta fuit." Quod attinet ad quatuor propositiones confectas in conventu dari Galliae anno 1682 nil dicam. Quid, quare, a quibus personis et quibusnam circumstantiis in praefatis comitiis actum sit, lucidissimis documehtis enarravit Carolus Gbrin in enis RanbenAaa *hitiariquee w l'aeeembUe du etergi de France de 1683,* quas transacto anno typis mandavit. Pius IX summe laudavit hoc opus per litteras mehsis februarii eiusdem anni ad auctorem missas, praesertim quia ex illis documentis satia eppeivt iIlm i eieri MB BMM MOUndHBb BO·B^·M·I 1UmM BOstiMM BMÈBBtÎMB» MβφB ·AÏ₀Hβ partie (et saepes ibi eonveoerunt M ex supra 180 sfiaeopis qui arent ia Galbe), neque oam tote libertate «t eenamantia, aed Mb timoris imperia at rugia favores ob oculre habentes illi episcopi, et qui postea rmpas tactum retractarant.

Varum eat quod contra pontifie» alogiam abba» Loyaoo avertere conatur illud opus ia opero suo oui titulus: L'auMsubUe *du clergé de France de 1683.* 8sd in 0M reepoosiona Carolus Gérin finem tacit dicando, quod ille abbas eius oocluuooes non convellit sed affirmat; ita ut gallicanismue nunqu^n invenerit novo defeuaore terribiliorem adversarium. Doctor quidam aorbonenais, ni fallor, Duval ait: ..Omnes, velint nolint, admittere debent tamquam rem clarissimam, quod proceres eodesiae gallicanae semper retinuerunt infallibilitatem summorum pontificum successorum Petri."

Petras de Marea percelebris ait: ..Doctrina de infallibilitate papae est sola, quae doceatur in Hispania, in Italia, in aliis provinciis christianitatis; ita ut sententia, quae dicitur doctorum Parisieneium, est tantum tolerata. Auctoritas definiendi infallibiliter in causa fidei retinetur in Romanis pontificibus ex consensu omnium universitatum."

Audiamus Bossuetiuni. Iste in sermone *de unitat' eoeleeiae* ait: „Ecclesia romans a divo Petro mnsquo succeesoribua edocta a nulle haeresis labe est unquam maculata; ideo ecclesia Romae est semper virgo, fideromans semper est ecclesiae fides, eroditur semper id quod adoratur et eadem vox ubique rreonat, et Petruest etiam in suis successoribus omnium fidelium fundamentum. Iasus Christus hoc dixit, atque caelum et terra transibunt, verba autem eius non praeteri bunt."

Sed audiamus eumdem Bossuet in su» meditationibus, ubi super illa verba: *Rogavi pro te, ut nem deficiat fidet tua,* ait: „Christus dixit: *Rogari pro te,* non dixit: Rogavi pro vobis. Per hanc orationem leau Christi Petrus accepit fidem constantem, invincibilem, immobilem et tam copiosam, ut apta fuisset ad confirmandos in fide non tantum fideles, sed et suos fratres et apostolos et episcopos." En verba Bossueti. Quomodo haec concilianda cum defensione declarationis oleri gallicani? nescio. Hoc scio quod ai suum est illud opus, non voluit consignare typis; et longe post eius mortem editum fuit. Et tam fulgida sunt traditionis monumenta, ut Galliae theologus magni nominis Tournely dicat, non dissimulandum difficile esse in tanto testimoniorum mole, quae Bellarmini», Launoiue et alii congerunt, non recognoscere apostolicM aedis seu romanae ecclesiae certam et infallibilem auctoritatem, at longe difficilius esae eadem conciliare cum declaratione cleri gallicani, a qua recedere nobis non permittitur.

Una voce clamarunt adversus novam doctrinam cleri gallicam non solum Italia et Gallia eed etiam Hungaria, ubi coactum fuit concilium nationale et damnatae fuerunt quatuor illae propeeitiooes, et prohibitio fuit facta fidelibus illas retinendi vel legendi. Nescio quando opposita sententia, nempe illa quM tuetur Romanum pontificem etiam ex cathedra loquentem errare posse, initium habuerit in illa tam catholica regione. Quid dicendum ai nostram rationem agendi petere velimus ex minis guberniorum? Obliti non sumus illorum verborum: Non poosnmus; obedire debemus Deo magis quam hominibus placere. Animos nostros meticulosos et pavidos erigit vox egresse de sub pedibus nostris (sicut mox dicebatur de hac ecclesia Vaticana) de sub pedibus nostris, id est de

Bo o m subterranea; ssas lapida» inscalptas, uda tacto- A ria colorata, depicta vitra nove détecta loquuntur ŋo-bsa da inanantia papali, caiaa nnnfiaainnaai aorua aanguine oonfirmatam primi famatissimi fideiaa voluasunt atiam indalabtU modo aaaoulia vanimtibm tradar·. Et quid aliod nobia innuar· vnluaraat in imagina columbae, id ast Spiritu· sancti, qui amitti radine aaaa luma aapar anppoaitam cathadramf Quid in illo flumina decurrente da Iatan aioadam cathedra· aapar montem poaitaef Quid in Moyse qui petram tangit, qui eat Chriatua, unda aquae fluunt par orbam *t* Et hia illi beati martyre· ad clariiu aperiendum eorum animi aeneum in latere Moysis scripserunt Patrua sicut iam Augustinus aiebat, Moysem esse figurem Petri; et quid eat aqua et lux, niai doctrina ex vulgari sensu Scripturarum et patrum?

Dictum fuit, quod aliquando melius fuit differre definitionem alicuius veritatis, aicut Christus dixit[1]: *iiulta alia habeo cobie dicere, ted* sos pofaatu por- : *lare* modo. Observandum tamen quod apostoli nondum receperant Spiritum sanctum, qui postea docuit apostolo· omnem veritatem. Sed abs re non erit bene perpendere, quomodo ipse Christus ae gesserit in «dicenda veritate, dum auditores minime dispositi erant ad eam audiendam. Christus dixit*[2]: *Ego* sum pani·, qui *de caelo docendi;* at quia *manducaverit ex* boc *pane vivet m aeternum.* Litigabant ludaei ad invicem dicentes: *Quomodo potat hic nobit catnem tuam dare ad manducandumf* Sed Christus propositam veritatem urgens asserebat pluribus verbis, suam carnem esse vere cibum, suum sanguinem esae verum potum. Ad hoc multi ex discipulis dixerunt: *Durai eet hic termo, et quit potat eum audiret* et ex hoc multi discipulorum eius abierunt, et non amplius cum illo ambulabant. Quomodo ad hanc defectionem se gessit Christus? ad duodecim convenue dixit: *Numquid et* tna *vultie abiret* Respondit ei Simon Petras: *Do-* B *mine, ad quem ibimuet verba vitae aeternae habet* Ex hoc eruitur altius loquendum ease in declaranda, definienda, defendenda xentate quando ipea ab adversariis impetitur; quamvis periculum posait ease de voluntaria aliquorum perditione.

Neque ideo dicendum, quod concilium Vaticanum a suo fine deflexerit, qui est animarum salus: *Deae vult omna hommet talvot fieri, et ad agnitionem veritatis rentre,* quare aalue animarum seiungenda non est ab agnitione veritati·; et eo amplius salus animarum habetur ope veritati·, Christus enim dixit: *Docete omna genta..... qui crediderit talent erit; qui non crediderit condemnabitur.* Ergo veritatem de infallibilitate Bomani pontificis definiendo concilium Vaticanum a suo fine non deflectit Divus Gregorius Magnus aiebat: „Quando a veritate nascitur aoandalum, utilius permittitur nasci scandalum, quam verita· relinquatur." Et Auguatinua etiam dixit: „Quia D audeat dicere adversu· mendacium in defensoribus suis inermem debere consistere veritatem Maxime commendabat ecclesiam catholicam doctus protestons Herder, quia nunquam ipae pactionem fecit cum errore; et potius permisit in viam suam a ae longe abire ecclesiam graeram, quae illo tempore constituebat mediam partem ohrigtiani orbis, quam veritatem altius proclamare et defendere. Et quod ille de graecis, nos etiam de protestentibus et anglicanis dicere possumus.

Animadvertendum eat etiam, quod multa quae dicuntur hodie, potius imaginatione depicta quam vera sunt. Immo dicam quod varum esset periculum ex defectu definitionis h^iiu· doctrinae non tantum es parte nostra, qsiuno ora dab dm doctrinam raritati· damn; ted atiam « parta inimicorum aodama, qui omuaritmqua gauaria» in praaaan· timanta· raritatem a ooaoiKo definiri at ita qabsi m pnnmeurm iri ab adventante talo, fiarantm debacchantur: ergo «x eorum ratione .agendi definitio, quam optamua, illi· patnioicna ideoque mdeame raid· utili· aat. Atque proinde neoamarium foret, non solum «t mea. aed etiam ax aliorum apinooporum cantantia eanonam eoadska capiti IV.adiungendum, ita clarum, praaciaum, validum, ut nullm ampliae detur locus, quantum flori poaait, ad nova dubia, cavillatione· et ambiguitate». Et hbo eo magia, quia videmur aliquantulum pertimeacere fortitudinem turitatia, relinquente· trepidantor solum caput IV aine conaepondante eoo canona; ex quo, quaei dicam, videtur veritatem infirmari. Haec erit formula, vel alià, «velarior et prbecisior inveniatur: „8i quia dixerit, Romanum pontificem in docendo totam ecclesiam de rebus fidei et morum non asse etiam sine praevio inferiorum pastorum consensu infallibilem, anathema sit."

Caeteroquin haud metuendum est ex parte fidelium. Non intolerabilis, non funesta, non inutilis erit eiusmodi definitio, sicuti ex dictis satis apparet, dummodo tamen quisque nostrum dicat rudibus: haec est veritas iam vobis nota ex catéchisme meae dioecesis, quae magis firmatur a definitione concilii Vaticani. litteratis: omissa historia ecclesiastica FJeury, ad aliam animum admovete, quae possit vicarii Christi eoclasiaeque capitis amorem fovere; omnibus denique: interrogate maiorte vestras, «t dicent vobis: tenete traditiones antiquas.

Adhortationem audivimus ad conveniendum in unum cum aliis aliud sentientibus. Et revera Apostolus aiebat[1]: *Idem rapite. pacem habete, et Deut paeie et dilectûmie erit vobiecum;* non est dissensionis Deus, sed pacis. Et Hilarii verba adiicere fas sit: „Speoiosum quidem nomen eat pacis, et pulchra est opinio unitatis. Sed quis ambigat eam solani «vclesiae atque evangeliorum unitatem pacem esse, quae Christi est? Sed hoc opus, hic labor."

Quam magna discrepantia in mente eiusdem hominis in diversis temporibus constituti relate ad eius nitiones ct placito! Doctor protestons Newman adversabatur Perronio in explicatione cuiusdam textus patris ecclesiae. Post suam conversionem ad catholicam fidem, degens in collegio de Propaganda fide (et hoc accepi ex eius condiscipulo qui nunc sedet in hac aula), postquam lector in schola, explanato illo textu, subiunxit: Quidquid dicat doctor Newman, iste surrexit et confessus est verimimum ease, atque addidit: Quod nunc clarissime perspicio in veritate, tunc perspiciebam in errore. Ergo in meridiana luce etiam dootisaimi viri caecutire possunt: necemaria est bona dispositio animi.

Clarissimus de Maistre postquam affirm··!·, •anctos communiter et firmiter se teneri in doctrina infallibilitatis Romani pontifici», finem facit his verbi·: Quia solus adversator huic praerogativae est superbia, quae immolatur « obaritato. Et opportune Augustinus aiebat: Ad captasendam et obtinendam veritatem multae viae: 1* humilita·, 2 humilita·. 3 humilita·; at aiebat etiam: Non intratur in veritatem nisi per charitatem, at aiebat: Procliviores sumus quaerere potius quid contra ea respondeamus quae nostro obiiciuntur errori, quam intendere quam sint salubria, ut careamus errore. Quaeso deponite studia partium, aiebat Augustinus, et verum non vincendi sed inveniendi gratis quaerite. Veritatem in pace ce-

[1] Issa. XVI. U.
[2] Iaaa. VL 41.

[1] near. XIII, 11.

tholit pacifico studio requiramus, «Mat AugustiM·, parati corrigi, ai fraterne ao route rifwohoudimur; parati etiam ei ab inimico, vora tamen diooata, awdemor.

Ideoqos ar nea aassrimus in veritate aeve at disracrtiantes in abrare; et ipsi contra ane putant in errore eae at M in veritate, quid faciuadam? Pauoia dirum Demus brevi momento.xron ex coaecientia eed amore pacte, noa ia tanabria cedere, et advoreum noa esurio· ta in luce: nonne eadem hypothesis factasda ax utroqne parta? Ideoque ot ipei pcaunt asse in caligine et noa in daritate: ergo arbiter inter noa et illos statuendus. Cum magna, siouti quondam, etiam in praesens conquisitio fieret, eurgeoa Petrue in eoocemore Pio IX diceret poroet ad noa omnes, et quidem diceret ‹ utp quapplurimis episcopis, eetr cum maxima parte Vaticani concilii! : *Yirifratre vot toilie* quontem ob «mtigvM 4iebw *Dene* m notas *elegit, fer Ot* metat *audire gente verbum evangclii et credere.* Et noe omnes. concludere deberemus: Visum eat *Spiritui nancto et nebit.*

Sed cum in prementi conquisitione agatur de ipsius pontificie inerrantia, quae a diroentientibuo non admittitur,' ut satisfiat nootrio fratribus et ad oonutuaionem deveniamus, abeolute necessarium eat ad communem arbitrum ex eua natura infallibilem confugere, qui eet Deus. Ille tantum facere potat ut conveniatur inter noa/et idem videre et idem veïle ait in nobis. Idem videre eet donum perfectum demendam a patre luminum; idem velle opus eat omnipotentia Dei, qui fidelium et episcoporum mentae unius efficeve-poteet voluntatis.

Ergo coram imagine Salvatoris eruxi affixi, flexis genibus, manibus in caelum levatis, oqplis in ipsam intentis, unusquisque nostrum cum bona voluntate ex rectitudine animi, in humilitate cordis et in desiderio inveniendae veritatis dicat: *Ðomine ni videam... Iuxta eloquium tuum da mihi ṁieUectnm ... Doce me Jacere voluntatem tuam·...* Et tum Deus nobis dabit lumen, intellectum et bonam voluntatem; et ipse, qui est veritas, faciet ut in unitate luminis eamdem veritatem inteUigamus et eamdem velimus ad idem, sapiendum et pacem habendam.

'I

' Hio autem interrupta disceptatio est; et eminentineimuaJprimus praes» paties dimisit dicens:

..Proxima congregatio generalia habebitur foria secunda sequentis hebdomadae, et in ea discussio coepta continuabitur."

12.

Oongrogatlo geaaraUs qulaqnageatoaa septime 1870 maii 23.

Feris U die 28 man 1870 hora nooa matutina, ut conciliari aula Vaticanae patriarahalia horolirs·, generalis reverendissimorum patrum congregatio habita est; oui interfuenmt quingenti quadraginta septam patree, nempe 37 cardinales, 6 patriarahaa, 8 primates, 82 arohiepiscopi, 381 epiroopi, 2 aMiataa.nullino diont oecis, 13 abbates generales sive praesides congregationum ordinum monasticorum, ustun mitron habentro, 18 generates ot vicarii generates; quorum omnium nomina, quae per aroignatoreo locorum accurato descripta fuerunt, exhibet indiculus, patram quinquagesimae septimae congregationis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

tActXV. 7.

s Isᵻmmm ad. Varie, gmd te ZMaria» «naadavi Mamdum mai XvaageM, Lue. XIIII. 41.

s Pa CXVm, 144.

« Ps. CXUI, IA

' Baverendus patro donrintes Victor Bsraadou anbiapiaopua Seaoaaasss ŝaieaa Jactam celebravit. Qua «JUImnmm *Dmɛɛ ɛ* Mb», omuroatiasiaoas primae prarose dixit:

„I?wareadiaaimi patrua, progredimur ad continuBftdSfll dIMMOM· pVUpOttti BOtMSlBtM i IBM TWO reveraodm dominus anbmontoriua publicabit nomina leverandieaininmm patrum, qui adhuc veniam loqnmtdi petierunt" ·

Tunc «tbeoMutariui tabellam perlegit, in qua inscripti étant reverendisaimi patree, Patrua Doimua Maupas arohiepiooopt· ladreoaia, Icannes Baptista Bortattd epiacopta Tutelenaia, Iacobua Baillie epiaoopua iam Lucionenais, Georgina Butler episcopo· Umecioeosia, Carolus Colet episcope» Lucionenais, Nicolaus Adamet episcopus Halicamaawmaia, Stephanas Pankovics episcopus Munkaosiensis ritus rutinam, Francisent Gros episcopus Tarantasiensis.

Novia oratoribus publicatis, eminentisaimus primai praseia ait:

„Veniam petiit unus ex patribus Deputationis pro rebut fidei, nempe reverendissimus dominus Antonius Haaaun patriarcha Ciliciensis ritus armeni, ut iuxta num. IX decreti diei 20 februarii responderat difficultatibus et animadversionibus in congregatione generali prolatis. Ih itaque umbonem ascendat."

OBATIO

reverendi patrie domini Antonii Petri Haetan· patrierchae Ɛilicienti Ꝑitu armeni'.

Eminentimimi ac reverendissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patree.

Quae tribus abhinc diebus reverendissimus pa-

1 Argaanata·: .Patriarcha CtHcieante amenas patriarchas ÀatiwheM gtroco-aolcbitas respondit qui aroarasret 0 schema, BuxteM vero eupat tertia· sppoai. 1· typo ereieriae, qtao sped orientai» a tota uutiqaitate ad haec nsq·· teapots riget; h· eaaopihm evedUoenn gomnlta· Nicaeni prini. Osrotaattespoliteai prini, Chalaslrerasi». st in prinis Florenttai; * oenstitatioaibM swnnoren poatilcnn et papes Pii IX. Quoad prinan ait iere divino Boaaaus poatMre· habita· Mere ooapsr at enterora· eapat et principe·, iam vero et privilegia eliora· patriarchate· a osroaibes origine· habuisse, etqro at taUa ia Orienté agnita trisse eenper Hase satacasia piaribas vetera· teotfwralis m aonaaeati» probavit. Doctrine· vero a patriarcha MrioUta propugnate· ad granei rohtesalte ttapera rotat, st ad Binus pericaloriesisM· aro ▪et MhisanU riaa apertrè Qeoad 1ᶜᶜ frio» ait a patriarcha Meiehits rictu· eros Osetrina· rotaroati» vitire· essHOiroa· et prroroftas Heraattei fectrinae adversari: oXaia allegata ab ipso roroOia te Bsa. pteUhes piroituriroa potestatis agaovtoro, ot hoo roro good te sehsaate rosoritar.'Qooad »·ᶜᶜ itirioro patriucbssa Metehit. >oanaos pentilcM per roas ooaatitatione» .«notantor stgatteoaro Orastis qaod redeuntes ad asione· nuite· giavu^a rabtaunt, anlteqee ·‹· aatatio iapooerotar w «euris tpsoren tero sarta teetagus servarentur. At gridqoM dixerit patriarcha MaHUt. nlHM hroe ooearrero. 2» anMS ponttMsMMtaater do «nsarvattane rituu· «ilrotalte· D tenuatae roro, gaso htiguq ro servature· riuraat, et en· bro ateroula, sMrs· Aaaaodo veritati Mai, βoτo· paritari, uthiH·» veritati, hrorotati eeriniuriero roa' ɖoregareat Mta· Mf MÎWrtÙM ΦMlμ Iμ « aoa .vetaiam see pitai·», Kro patriarcha· Halchita· tevare Mitti WâtMi sano 1MB. Ibi poatMoa· aitequl limi· srirotatea Catherine A MitBttlti μ Mμ μ ^βμ ; M {mW mUmUmb ftptrte gune teter dtesipitaa· et rit»; do dtedpttea ate: .Cea teter aria rotata· ad uro alt te regkatee rosdrsteoMoe vautrera·

bee teoerta adbae UMamt vol atero optrit trariltela, Hbmtar .qaMsa uteorar aaetaritate rostra apsriirisa at ad aeraesacrera· rororom rorvattoqro patra· teteltatte reste saute nsBirmalur et ordterotar.' Do ritibao vere addit: .Ooreiro ▪artea testas hâbchieras veotroa rothaiteaarilargiM, qaao ptelil^ MM Qbm4 μ Mη BlMₒM BBtMi Mb IbbUmb atetegoro ribsbu· tdri aattatem ritaa· paritat··, at propris· grata· «asria atetetris servaata· NIhU ergs teda osai proro te soalraaattero· sot·· qms a patrirooha MatohMu «rts suai.·

triaieha Antinnhenue Oraaan-Meiohitarum in hue aala conciliari disseruit do prunis tribo· eapitiboo et de canonibus, maxima auteuoGa tertio oonetitutiosiis dogmaticae do eoole·!· capite tam gravia eant, tamqua aliena ridentur a genuina notione primatu· Romani pontifici·, ut ea tacitu· praeterire nequeam; eo rei magic quod et ipee teatis aim traditioni· eccieaiae orientali·, in qua viginti octo iam abhinc anni· episcopatum gero. Liceat ergo mihi, eminentiaaimi ac reverendissimi patres, ut venia reverendissimi oratori· ixutquam in muunam redegero quae ab eodem rererendiaaimo oratore prolata fuerunt, quid de iis censeam palam exponam, ea usus brevitate, quam tempori· angustia exquirit, and quantum argumenti etiam nécessitas permittii; reque usus libertate, quam et rai gravitas ot etxdesiae ipsius orientalis uon minus ac oecumenici Vaticani concilii dignitas exigit

Si rem bene teneo, tota oratio de qua agitur in eo ret, ut omissis quae in tertio capite constitutionis no- B utrae, forte etiam et in duobus prioribus dicta sunt, <a solummodo tradantur quae de pontificio primatu definivit sacra synodus Florentina, non omissa periodo „renovantes insuper ordinem traditum etc." quae egit de ordine patriarcharum. Cuius petitionis haec affertur causa, quod scilicet in memoratis capitibus nostrae constitutionis ea occurrant, quae catholico· graeco* a centro removebunt et in desperationem schismaticos, ne convertantur, certissime adducent; qui profecto, ait reverendissimus orator, accusabunt episcopos, caput huius constitutionis annuntiante·, ut conteuiptojea sacrae antiquitatis et violatores conciliorum et canonum. Et revera es componi non posae innuitur nod^modo cum praxi totius sacrae antiquitatis et synodorum praescriptionibus, sed neque cum constitutionibua summorum pontificum, quos inter mentio occurrit sanctissimi domini nostri qui graecis ad unitatem revertentibus nullum gravamen nullam- C que mutationem se eis impositurum pollicitus eaae dicitur: innuo omnia sarta et tecta eorum iura esee luansura. Tantum vero procul dubio graecis malum esae obventurum propter capita constitutionis, de quibus agitur, suadere dicuntur teoeptae apud eos opiniones.

Iam vero summa orationis reverendissimi patriarchae haec est: capita constitutionis maxime vero tertium caput opponitur: 1° typo ecclesiae quae apud orientales a tote antiquitate usque ad haaç tempora viget; 2° opponitur canonibus conciliorum generalium Nicaeni I, Conatantinopolitani I, Chaloedonensis, in primis vero Florentini; 8 opponitur constitutionibus latis a summis pontificibus et ab ipeo sanctissimo domino nostro. Aliquid de hisce singulis aitioulis breviter adnotabo.

1° De typo eccieaiae orientalis haec tradita fuere a reverendissimo oratore. Notum eat quod apud orieo- D talea a tota antiquitate usque ad haec tempora hio est et viget ecclesia· typus, quod scilicet universa Christi ecdeaia in quinque patriarchis iure canonico distribuatur, et in uno illorum principe iure divino colligatur. Haec fuit et est ecclesiae unitas ut episcopi cum patriarcha, at quilibet patriarcha cum aliis patriarch!· .tum maxime cum Romano patriarcha in fida at charitate communicent. Iure divino imus, id ast Romanus pontifex ceterorum prinoepe; iure canonico principe· ecclesia· aportdorum suooasrorea sunt quinque.

Quinam suat apostolorum auooesaoras? Haec verba in aotis concilii Oonstantinopolitani IV: „Qui Romanam aadem primam tenent, qui Coostantinopolitanam secundam, qui Alexandrinam et Antiochenam, et qui HiareoolymitaMm, hum «st universa eodesia· potestas; pene· hae divinorum dogmatum iudicium eat: episcopatus igitur unirereut in quinque verticibn· adunatur, et in uno «premo rertice totus quantae eat coadunatur. lura supremi primatu· ita- rata habita aunt, ut innbua et privilegii· patriarehanqn„et debitu· pruaataretur honor et immunita· oonsetrisretur," Summam et plenimimam ecdesia orientali· Romano pontifici tribuit poteatalam, aed hac conditione ut eius plenitudo et principalitas eum iuribus •odium patriarobalium componeretur. 'Beei« et fundamsutum ecdeeiao orientali· eat eius autonomie et immunita·; et orientale· firmum et pereuaaum habent externam formam, sutonomiam regiminis ecclesiastic» •sac oharacteriatioam conditionem suae existentiae religiosae et civilia. Haec reverendissimus orator.

At vero hanc doctrinam totam ignorasse antiquitatem catholicorum pro certo habendum eet. eo quod nedum contraria aed et contradictoria de ecolesiae constitutione tradiderit. Non enim refciam quae in theologici· disciplinis passim traduntur; quid enim indignius vestrae sapientiae, quam ad tlieologiae rudimenta revocare? Indulgeatis tamen mihi, eminentiaaimi et reverendissimi patre», aliquid ex orientalia ecclesiae patribus, quorum nomine reverendissimus orator loquutus est, in medium afferre, eo vel magis quod ipae neminem afferens omnes simul et euiueeumque aetati· amplectitur. Notissimum ergo eat quomodo sanctus Irenaeus unitatem supremi régiminis eccieaiae exhibeat per inclyta ea verba': „Ad hanc enim ecclesiam, scilicet romanam. propter potentiorem principalitatem necease eet omnem convenire ecclesiam." & loannes Chrysoatomua regimen eccleeiactioae familiae exhibet, cum de Romano pontifice ßicat „Praefectus totius orbis et caput familiae Christi."

Cyrillus Alexandrinus patriarcha nullum regimen patriarchicum agnoscit, sed solummodo χολιτιΐβν Pâtri apoetolicam, cum ßaeerit „In ipso, quem iuxta vim nominis a *petra* vocavit Petrum, Christus fundaturus erat universam omnium Christianorum agendi rationem (κολιτχίαν) nempe ecclesiam suam." Idem hia verbi· «premam et monarohicam ecclesiae catholicas doctrinalis et disciplinaris regiminis formam exhibet „Oportet nos ut membra inhaerere capiti nostro Romano pontifici et aedi epoatolicae, a quo parte· nostrae «nt quaerere quid credere et docere debeamus, et hoc tenere; quoniam illius tantum proprium eat reprehendere, corrigere, confirmare, statuere, solvere et ligare."

Theodoretua autem Cyrenais episcopus eccieaiae centrum et unitatem «premi ecclesiastici regiminis (^yspoviav) in Romano pontifice et non in patriarohioo systemate recognoscit, ita allocutus patres concilii Epheaini „Utatur Leo apoatolic· potestate, et ad oonaeaaum vestrum me accurrere iubeat. Habet enim sanotiauma illa aedes munus ducendi (greaoe ἠγηµονιηv) sccleaias, quae in toto tant orba" Hinc èt luvenalie Hierosolymitanus episcopus in concilio Ephesino professus est dacao·4: „Ex apoatolico ordine et traditione maxime inorem eme, ut ipea antioohena •ades a Romana dirigatur et apud eam indicetur." Patres autem concilii Chalcedonenaia eodaaiartici regimina formam sio exhibant, et sine ullo diacrimine dignitatis sanctum Leonem Magnum ita alloquuntur': „Quibus, id eat patribus synodi, tu quidam.

• atasmi· hasrssss, Bb. III, ».·.
• T» VI epp. «g. Mt.
• b Jssat asp. L '■ <t
• Ttear. Wk L M.
• Basai. OM. caneA, taU,
• Kami, CUM. sama, tam. IT, p IUI
' 1 Lmu. «utet

sicut membri» caput, prawns is hi» qai tuum tere- A bant ordinem benevolentiam praeferens.... Ideoqtts tibi ut primae ŝedi antistiti universali» ecclesiae quid gerendum eit relinquimus."

Sanctu» Maximus ipee martyr ad Marinum diaconum scribens, sic supremum ecclesiae Christi regimen exhibetl: „Ab initio adventus incarnati Verbi universarum ubique termrum ohristianae ecclesiae a sancta Romanorum eccteeia originem habuerunt, fundamentum solidum et maximum, contra quod portae inferi nullo pacto praevalebunt" Ptem „3i Pyrrhus vult haereticum non esse neque audire, non isti aut illi satisfaciat; festinet pro omnibus sedi Romanae satisfacere. Hac enim satisfacta communiter ubique omnes pium hunc eUorthodoxum praedicabunt"

Sophronius autem Hierosolymitanus patriarcha Stephanum Dorensem episcopum alloquendo dogmatum fundamentum non in quinque /patriarcharum unione, sed in sola apostolica sede recognoscebat di- B ĉendo : „Donec ad apostolicam sedem, ubi orthodoxorum dogmatum fundamenta existunt, pervenias."

Hinc et lustinianus imperator, ad cuius novellae appellare videbatur reverendissimus orator. loanuem ILpapam ita ălloquebatur „Nec enim patimur quidquam, quod ad ecclesiarum Matum pertinet, quamvis manifestum et indubitatum sit. ut non vestrae innotescat sanctitati, quia caput est omnium sanctarum ecclesiarum."

Taraaius item Constantinopolitanua patriarcha ad Hadrianum Romanum pontificem scribens non iam typum patriarchate, sed Petri apostolici regimen profitetur cum ădserit „Principali sacerdotio tuo omnis episcopalis potestas shbiicitur; non est orthodoxus qui non veneratur sedem, in qua sedet Coryphaeus apostolorum, qui nos et omnes fideles docet et gubernat." Postea vero unionem sanctae ecclesiae per mandatum Romani pontificis obtineri profitetur dicens: „8ic (per C litterae pontificie) dilacerata membra in unitatem copulantur; sic vera confessio stabilitur; sic catholica ecclesia obtinet unionem. „In fine autem synodi VII *nk>* hierarcbicam ecclesiae i^rrpoviav explicat cum ad eundem pontificem scribit': „Petro divino apostolo, cuius cathedram sortita est sanctitas vestra.... iure igitur ac secundum Dei voluntatem sanctitas vestra sacrum hierarchicum ordinem gubernans celebrem habet honorem."

8. Ignatius patriarcha Constantinopolitanus ad Nicolaum papam scribendo de supremo ecclesiae regimine sic mentem suam aperit.': „In membris Christi... unum tantum ac solum eteotum et universalissimum medicum, nempe tuam fraternam paternamque sanctitatem supremum et fortissimum Dei Verbum constituit, cum Petro supremo sanctissimoqua apostolorum vertici dixit: Tu es *Petnu, et mper hanc petram aedificabo eodeeiam meam."*

Neque aliter docuerunt patres ecclesiae occidentalis, inter quos sufficiat memorises tantummodo sanctum Ambrosium, qui, ut eocteaiam Chriati exhiberet, non iam quinque patriarchataum culmen, sed aedem Petri ostendit dicere „Dbi Petro», ibi et eo- * clesia." Neque alia ratione rem nobis praebent eo- A etesiMtioae historiae dooumsnta mu facta, praxis ecctesiae. Hinc ab aevo apoatolico sidamus Romanos pontifices vi primatus super oodidautdlss aeque ac orientates ecclesias sive patriarchate· sint site episcopate» iure supremi primatu» usu fuisse, quin per typum vel formam vel regimen patriarchicum ullo modo impedirentur, aut autonomiae sedium patriarchalium aliquid- ab ifgi» imminueretur. Sufficiat memorasse poteotimimas litteras, quas, ut ait mnetus Ŧrenaeus sanctus Clemens papa scribebat Corinthiis „ad pacem eoe congregans et reparans fidem eorum."

Sanctus Èolycarpus Romam »e. conferebat ad papam Anieetum, ut cum eo de die paaohatu ageret. Victor Romanus pontifex Asianos decreto a *m* promulgato de die celebrandi pasohatis obtemperare detrectantes iam anathematitandi consilium inierat. Ihnocentius I in epistola ad Alexandrum Antiochiae episcopum varia disciplinae capita statuebat. Cum Pentapolitani Dionysium Alexandrinum veluti lacAa,- B fidei nomine apud Dionysium Romanum pontificem accussassent, uti narrat Eusebius'; litteras eidem Romanus pontifex misit, ut suam de argumento, circii quod ipsi lis intentata erat, seutentism aperiret. Scripsit iste ad Dionysium papam apologiam. qua calumnias sibi a delatoribus impactas plene depulit.

Sanctus Athanasius ab orientalibus depulsus ad lulium 1 sese recepit ut restitueretur; et Julius I pio ecclesia praesertim orientali Arianorum violentiis et fraudibus exagitata aese tamquam murum aeneum et columnam ferream haereticis opposuit, atque Athsnaaium alioeque episcopos catholicos in synodo Tyria damnatos in communionem recepit, et unitatem ecclesiae restituere conatus est.

Thepdoretus, quod nestorianus crederetur, in con cilio Ephesino damnatus, ad Leonem advolavit, a quo in communionem receptus est; unde in secunda actione C concilii Chalcedonensis dixerunt patres: „Ingrediatur et reverendissimus episcopus Theodoretus et sit parti ceps synodi, quia restituit ei episcopatum sanctissimus archiepiscopus ls-o."

Caelentinus Nestorium haereseos auctorem eiuerdotio privat et Cyrillo dat in mandatis, ut Romanasedis nomine et auctoritate illud exequatur, et Constantinopolitanae ecclesiae prospiciat, haec memoranda verba eidem Cyrillo ŝcribens ..Auctoritate tc cum nostrae sedis adseita, nostra vice usus, han, ■xequaris districto rigore sententiam, ut aut intra decem dies.... pravas praedicationes suas scripta pre. fessions condemnet..... aut nisi hoc fecerit. mo\ sanctitas tua illi ecclesiae Constantinopolitanae provideat."

Innumera essent documenta, quae in hanc rem alteri possent; quibus mirifice statuitur autonomiste p» triarchici regiminis in antiquis ecclesiae saeculis ab in- D dytis illius ecclesiae orientalis patriarchis et episcopi» nullo modo cognitam fuiase. Immo ecclesiasticam historiam apprime perpendenti facile apparebit, Romani pontificis supremae auctoritatis exercitii monumenta iam ab aevo apostolico in praeclaris illis Orienti» ecclesiis luouteotiora esse, quam in ecclesia occidentali; aaootiasirnosque illos Qrieqti» patriarchas, quo magis a sancta sede honorati erant, eo magi» suas sincerae obedientiae obsequium soletoniori. modo eidem apostolicae sedi reverenter et luculenter exhibuisse. qttiB immunitatem tamquam unicam tabulam salutis sibi retinuerint, vel patriarchicum systema orientalis ecclesiae oharaoteristteum typum et suae existentiae unicum propugnaculum et conditionem crederent.

› AgeA Barea, sa. **Mt**

* Aped Migre, Patrol, grass, **t** XCI, mL 14A Mxtot testes **tutus**.,

ǁ Is libelle q«d lecta» Mt ia eeseOle Battuo rab Martiae L

* Issa. H, epist. III, a. S.

1 Ap. Migre, Pair. Itraec., **t** XCIX, sol 14N.

« Must, <MMi< MeotlwrMn, 't. XIII, «eL «M; **Hau**, op. **dt**, XCIX, 1441.

' Maaai, t. XVI, «**L** *41.*

* **Burnt**» At paahMau *ZI,* a. S0, aped Migas, **P. L**, XIV, UM.

' **Jdbsrew** Assrs»··; lib. III, esp. A

***UkVn,Mg.M.**

• VM. sftet. XI teter spiit Caskstte egad Coattaat **a** A

Hanc eamdem fidam (imam dicam) tenuerant orthodoxi anneni patriarcha·, quo· inter, ut unaun memorem, non minas «luxit ptaadaosseor meus Gregorius Petras VIII vit docte· et piimimu· ; qui iwdum verbo, praedicatione et exemplo, eed et disertissimis scriptis supremam per totum orbem, non soluta disciplinarem ▪ad doctrinalem Romani pontificia auctoritatem, inhaereo· orthodoxi· ecclesiae armenae patribus„ luculenter propugnavit.

Quae cum ita sint, quod iam veteres patres ecolemae latuit, id noverunt aequioris aevi graeci, postquam in schisma et hsarmim miserrime prolapsi sunt. Omnium loco sit vir summae apud eos auctoritatis, cuius scripta et commentaria in canqpes utinam non in omnium manibus tererentur, ia est Theodorus Balsamo graecus patriarcha Antiochenus, auctor libri cui titulum fecit : *Meditatum «eu reepomntm de patriarcharum privilegin'* ; in quo, [«ostquam retulit canonem XXXVI synodi Trullanae ordinem sedium patriarchalium decernentis, ac secundum lochm a Romano pontifice ('onstantinopolitanae sedi tribuentis, ita tamen ut uterquo aequalibus honorariis iuribus fruatur, et parem obtineat cum illo in ecclesiasticis rebus amplitudinem, haec ad rem dicit : „Ex eo tempore (scilicet ab anno 692 quo synodus illa fuit celebrata) huc usque, sanctissimorum istorum quinque soliorum magnos pontifices per orbem universum hoc modo veneramur. Etenim insta papae veteris Romae ab ecclesiis abscissio mininae ordinem caqpnicum abolevit," Et post nonnulle prosequitur: ..Sanctissimos quinque patriarchas (adhuc enim, ut hedera quercui, sic ipse concordiae papae Romani quasi mordicus 'inhaereo, et ob separationem illius animo laceror, atque quotidie conversionem ipsius egregiam expecto) pro solo capite corpOrie omnium ecclesiarum Dei agnoscimus." Et post inulta subdit, quod hi quinque patriarchae viceni unius capitis universi corporis obtineant, sanctarum scilicet ecclesiarum Dei. Ab hac autem aristocratica forma, quam, pro marte ecclesiae tribuerunt, non recessisse aequiores graecos patet ex actis concilii Florentini, ubi dicuntur putasse ecclesiam constitutam in quinque patriarchiis, et papam ut unum ex patriarchis haberi.

Patet ex dictis obiectum typum ecclesiae orientalia ignotum fuiaae catholicis antiquioribus.earum regionum ; in ampliori sua extensione ad haeretico· pertinere: ab iis vero ad catholicam veritatem reversi» non omnibus et omnino et plenissime fuiaae abductum, sed adhuc ni fallor retineri adiectia conditionibus, quibus sublatis, catholicos oinnino.dedecet. Nemo autem non viderit quam periculosa saltem ait doctrina de huiusmodi typo ecclesiastico, quam facilem latamque .viam aperiat «ohiamati et erroribus; ideoque nullam eius 'rationem haberi posse in decretis huius oecumenici ooncilii sanciendis, cuius 'eat fideles nedum a noxiis veram et a periculosis doctrinis omnino arcere. Ex quo itaque constitutio de pontificio primatu non cohaereat typo illi, non «equitur constitutionem illam fore teiiciendam.

Nunc veniam ad secundam reverendissimi oratoris argumentationis partem. Dicitur constitutionem, de qua sermo est; contradicere canonibus| conciliorum oacumenicorum, scilicet sexto canoni concilii Nicaeni, octavo canoni Constantinopolitani I, quarto ChaL cedooeno·, et decimo septimo Constantinopolitani IV, demum definitioni florentines Gravissima oontra-'dictionis momenta iuvat expandere.

Sextus concn concilii Nicaeni I ocoaaiooe Meletieori· schismatis sancitus fuit, que Alexandrini episcopi iure fuerant impetita. Huic itaque ius asseritur episcopos instituendi par Aegyptum, Lybiam et Pwtapolim, siouti romanes urbis episcopo parilis est mos : qui proinde ut typus proponitur iurisdictioni· exercendae^ Veram nemo unos reputavit hactenus haec de primatiali seu universali in eocleaia potestate poser usurpari. Veram quidem est hoc a protastaatibc» factum «se: eed non hic locus pravus huius explicationi·, ut eam refellamus, quod passim fit in scholis. Meminisse tamen sufficiat canonem hunc in concilio Chalcedonensi perlectum fuisse a Psechasino 'legato sancti Leonis. boo addito prooemio: ..Ecclesia romana semper habuit primatum."

Citati fuerant, non autem recitati, aliqui canone» conciliorum, ut diximus, Nicaeni I, ConStantinopolitaui I, Chalcedonensi·, Constantinopolitani IV. Non equidem morabor vos, reverendissimi patres, in iisdem canonibus referendis, qui optipie nostis, nihil in iisdem contineri quod pontificium primatum impetat : multa vero quae illum mirifice deprUedicent. Si enim Nicaenum I, ut iam notavi, in canone VI Meletianorum ausus rcfrseijjSrtfyvitalioavit iurs episcopi Alexandrini per Lybiam, Asj^ptum et Pentapolim. eumdem osse morem asserens. episcopo Romae; haud profecto huius primatialem auctoritatem cum Alexandrino patriarcha comparavit : quod, ne longus sim. patet abunde ex canonibus sardioensibus et ex amplissima potestate, quam iisdem saeculis Romani pon-'tifices, nemine contradicente, exercuerant in patriarchas orientales, quemadmodum supra ex huiusmodi historicis documentis aliqua attulimus.

Nihil dicam de Constantinopolitani 1 canone octavo, qui· in Nicaenum recidit. Non esset autem dignum aliquid comminisci ex Chalcedonensi et ex Constantinopolitano IV contra amplissimam Romani pontificie auctoritatem, cum in illis disertissime et luculenter eadem auprema Romani pontificia auctoritas eluceat. Ago de robus unicuique perviis, qaae. etsi ab haereticis passim in dubium ₹evocat sunt, nihilominus cavillationes haereticorum evidentissime refutarunt praeclarissimi quoque scriptores, ut et ipsi sacratum disciplinarum tirones plane noverunt.

Veniam potius ad synodum Florentinam, cuius definitioni nostram constitutionem contradicere asseritur. Nullus profecto est in oecumenici· conciliis canon aut definitio, quae Romani pontificuNupremam potestatem magis clare et perspicue asserat, quam facium fuerit in Florentina. Verum dicitur haec fuiaae duobus limitibus circumscripta: ₹ ut exerceatur iuxta canones conciliorum generalium; 2° ut ralva eonsistant omnia patriarcharum iura. Rem expendamus relata prius definitione ipsa: ..Definimus sanctam apostolioam aedem et Romanum pontificem in universum orbem tenere primatum.... quemadmodum etiam in gratis oecumenioorum conciliorum et in sacris canonibus continetur. Renovantes insuper ordinem traditum in canonibus caeteroram venerabilium patriarcharum; ut patriarcha Constantinopolitanue secundus sit post sanctissimum RomanUm pontificem, tertius vero Alexandrinus, quartus autem Antiochenus, et quintus Hierosolymitanus, salvis videlicet privilegiis omnibus et iurikus eorum."

Difficultas itaque exurgit 1· ex illis verbis : *quemadmodum etiam* m *geetie* oeiMatemeontm *eonciUo*rwas *et m eacrie oammibu» amtmetur;* placet enim imprimis illis verbis *quemadmodum etiam* alia surrogate *iuxta quod.* Dico autem ₹ priorem vetsionem congruere cum textu originali graeco, quêta quisque etiam Roma·, ut soospi, potest conferre ; 3· sive dicatur *quemadmodum etiam* sive Mata *quod,* Mrawstem in idam recidere. Etenim nihil magis «locet in sacris

› Cf. sp. Isenifcvte· ia *opem* Jas*frete» rtmtmee* Sta

'anonibus st in gestie oooeiliorùmi quam suprema nulliaque limitibus circumscripta Romani pontificis potestas; 3 hanc defimtioosm ita semper fume intellectam ab onmibus catholici·, paucis, tantum exceptis, qui tamen contrariam sententiam'nusquam in praxim vpeavarant; 4· in sensu limitationis superius dictae susceptam, usurpatam esse ab omnibus haereticis et'schismaticis. Rem paucis verbis contraxi quia notissima .est, et quia non est hio locos, dissertationis recitandae, quae si foret necessaria, 'afferri etiam

Secunda difficultas exurgere dicitur ex postremi» verbis: so/t··» *videlicet privilegii·* oamibas *et mrtbtu* auram, hoc est, patriarcharum Coostantinopolitani. Alexandrini, Antiocheni et Hierceolymitani. perinde •c »l hisce verbis limitat» fuerit suprema potestas Romani pontificis. Grpeci quidem ita expetierunt in synodo Florentina, quorum iuvat ipsa verba referre, prout extant in historia eiusdem concilii: De Romano pontifice, fatemur ipsum summum pontificem, procuratorem, locum gerentem sc vicarium Christi, pastorem et doctorem omnium christiauorum, regentem et gubernantem Dei ecclesiam salvis privilegiis «t innbu· patriarcharum orientis: et Constantiuopolitanum quidem secundum ease post papam, deinde Alexandrinum; post hunc esse Antiochenum; postremum Hierosolymitanum." In qua formula perspicuum ee^ verba-illa *talvi· privilegii·* esse limitative primatu» pontificii, quod Graeci omnino contendebant: rerum id quod 'Graeci petebant non obtinuerunt. Etenim ai attente consiJbretur definitio Florentina. duae ibidem partes continentur, prima „quidem dogmatica de primatu Romani pontificie; alter» procul dubio disciplinaris de ordine patriarcharum. Huic autem alteri, non autem primae, addita est clausula illa sail'ŝ *privilegii·* etc. Ex hoc vero discrimineinter graeoorum postulationem et definitionem concilii apparet,· hanc non fuisse postulatidhi confonpem, praesertim u consideretur eidem postulationi disertissime restirise» in ipso concilio epimpos, ipsumque pontificem Eugeuium IV; etsi. Ut scriptor greecu» quoque tradit, promptam discessionem saepissime graeci minitarentur patientisaimo illi papae Eugenio.)

Et revera' subsequens ecclesiae praxis, optima legum interpres, id quod asserimus satis superqus confirmat. Etenim omnes quotquot ab illa aetate ab apostolic· aede· confirmati fuerunt st agniti patriarchae ritus orientalis, professi ·sunt 'supremam Romani pontificis potestatem,'nu^a ab iis interposita limilatione rèl conditione limitative supremae primatus potestatis. Disertissima est formula fidei quam pro t trientalibus sancivit Urbanus VIII,' et pro Graecis Gregorius XIII, in qua reparitur sola paro dogmatica florentins» definitionis, st posterior quae est de ordine patriarcharum omnino praetermittitur: in utraque vero Romano pontifici spondent ae iurant rerem obedientiam, quod etiam ampliori rerbqrum formula'exprimitur in iuremeato Malitatis Et ne tum quidem cunr et ipai maieres nortri, qjii a schismate et haeresi ^jsd catholicam unitatem et qbedientiam epoetcUcas sedis reversi sunt, limitandum oeneoerant pontificium primatuip. Testor univenim in soolesia armsna nunquam id evenisse De gratae autem JMohitarum eocissis novi, patriarcham Athsnssinm cum saeculo ecclesiae ÎtVII ad oetholitam unitatem reversus' eet, datis ad Clementem XI litteris, non unum quidem verbum protulisse de iuribus |>etriarchalibus, quin dilucide agnovisse Romani pontificis potmtafam uni-

J tayMjUkkhrtXVm, ■«· «A veneti Ifaari, XXXI, IMS - ≫ ▫ ▫ -

venalem, quam etiam praedicabat uti osrtisaime praeservatam: sunt baae ipsa eius verba: ℬhemrietniii 'ab omni enure ac demptione propter virtutem supred m potestatis." Neqne aliter tenuerant aius wtia sores, qui apostolioae aadi dubia at quaestiones proposuerunt, siueqoe indicia acceperant uti pros caetsris oonstitutioMm Benedicti XIV, quae incipit Dense·

Ex diotis petet, nec ullis conciliorum decretis neque florentines dedarationi contradicere nostram constitutionem de primatu Romani pontificia. Cui vero, ea relata, omissa fuerint verba ßoooαηîβ etc. de ordine patriarcharum, pronum est inteUigere. In constitutione nostra utpote dogmatica nonnisi dog maticum decretum continetur; proinde sola pars dog matice florentiuae definitionis erat referenda. Licuit synodo illi disciplinarem de ordine aedium subtexere dispositionem, eo quod nullos canones disciplinai» ediderit; nobis vero, qui de disciplina separatim agimus, non licet utrnmquc confundere, ne quod est humani iuris ad divinas institutiones referri videatur, et ne capita disciplinae quae suapte natura' ℳutabili est. immutabilibus atque aeternis dogmatibus acoenseantur.

Venio nunc ad tertiam reverendissimi oratoris argumentationis partem, scilicet ad constitutiones apoetolicas; si quidem Romanos pontifices per illa» asseveranter certiores fecisse graecor, quod cum ad unitatem reversi fuerint nullum gravamen nullaquc mutatio eis imponetur, immo omnia sarta tectaque eorum iure Rfanebunt: ex quo inferebatur iisdem contradicere, aut saltem cum iis minime componi caput constitutionis nostrae, praesertim si cuin agitur de primatu Romani pontificis, non agatur simul et quidem in ipso capite dogmatico de privilegio patriarcharum. At vero nulla· unquam esse novi apostolum litteras, in quibus Romani pontifices ea, quae in antecessum dicta sunt, polliciti fuerint. Egerunt tan tummodo de consenatione rituum orientalium, additu tamen notissima illa conditione: dummodo veritati fidei, morum puritati, catholicae unitati, honestati ecclesiasticae non derogarent. His autem gravissimis verbis, quot quantaque significentur, vos. reverendissimi patres, minime fugit, et pro vestra sapientia plane intellegitis.

Nullo pacto potuisse aut posse Romanos pontificos, ne proditi sui ministerii a supremo pastorum principe Christo lesu algui vellent, assertam autonomiam esclesiarum orientalium confirmare, seque privare suprema potestate ipai primhtui essentialiter inhaerente eaedem ecclesias sicuti ℭaetera pascendi et gubernandi. Memorati· vero cumularim apostolicis litteris, earum specialis mentio facta est. quas sanctissimus dominus noster dedit anno 1848 ad orientale» omnes, pepndè ac si absoluta ac integra independenties suae axemptio promisee fuerit. Verum non ita; mnotimimue enim deminui neater in ℳemorati ℳitteria seorsum agit de catholicis orientalibus el schismaticis seorsum. Dum catholicos alloquitur, distinguit evidenter disciplinam, quae respicit ecclesiasticum regimen, a ritibus; do disciplina dicit: „Cum inter alia relatum ad nos sit, in regimine ecclesiastico vastrarum nationum quaedam esse, quae oh aateaoti temperie calamiiatam idfaerta adhuc manem •vel minus apte constitute? libenter equidem adorimus auctoritate nostra apostobea, ut ad nonnam sacrorum canonum servalisque sanctorum patrum institutis, rite omnia componantur et ordinentur." De ritibus autem addit: ^Omnino autem sartae tactas habebimus

þeculiars vastzas catholic·· litazgiaa; qure plurimi Mae facimus etc." Convertens c^etnde sermonem nd schismatico· tria praaaertim exquirit: t de fidei unitate, ait enim: „üt ad unitatem reveni rnnenn tints· nobssoum in professione verae fidei, quam ecdesia oathotica tenet ac dooet, et cum ecclesia ipea ■npremaque hno Petri sede communionem asrvatia." 3 Da rituum puritate: „Hinc, coquitur pontifex, ad vuatrco tama ritui quod attinet, ₹encieod «dummodo erunt si quae in illos separationis tempore irrepserint, quae eidem fidei et unitati catholicae advenantur: atque his deraptia sartae tectaaqua vobis manebunt veteres liturgiae vestrae orientales." 3 De «ervandis in proprio gradu sacris ministris ..Insuper, ait ipee pontifex, deliberatum fixumque nobis est, ut erga sacros min^troa, sacerdotes et praesules, qui ex istis nationibus ad unitatem catholicam revertantur, edmdem teneamus rationem qua décernons nostri tum proximae tum superioris satatis mulloties uni B eunt, ut illis scilicet servemus gradus et dignitates Mias, atque hinc illorum, non minus quam reliqui catholioi orientalis cleri, opere utamur ad cultum catholicae religionis inter populares suos tuendum ac dilatandum." A,d promissionis huius qpnfinnationam reipea adsunt testas patres orientalis ritus etiam in hac ipsa aula conciliari. Denique concludit, pari benevoleotia catholicos orientales fore complexurum tum clerum tum laicos, qui ad unitatem revertantur. Hisce relatis nihil addam; aat enim sunt contrariae aasertioni refutandae.

Quoniam vero tanta sportolicarum litterarum iatiç habetur, quod certe iustum est; quaererem cur non etiam eadem aliarum habeatur ratio, quae ab ipso sanctissimo domino editae sunt. Non est animus eas commemorare, quia longus iam sermo evasit. Exploratum mt, eumdem sanctissimum dominum nostrum ne in um^quidem tot suarum apoetolicarum coustitu- C tionum aliquid unquam docuisse vel de iunbus vel de privilegiis patriarchicis limitantibus apoetolicum primatum. vel de illa autonomie quae catholicarum ecclesiarum basim M fundamentum ease immerito eraeritur. Qua in re si diutius reset morandum, memorandae essent aliae; sed meminisse iuvat constitutionis illius, qua idem sanctimimus inscrutabili Dei indicio factum esse dicit, ut antistites earumdem ecclesiarum orientalium. qui supremi ecclesiae pastoris divinitus institutam auctoritatem contempserunt, laicorum iugo premantur'. Haec eadem monita olim a Leone IX Romano pontifice ad graecos directa, eminentissimus ac doctissimus cardinalis arohiepieoopus Dublinensis in eximia sua oratione, aliquos ante dica in hac ăul habita, protulit

Ignoscite mihi, eminentissimi ac reverendissimi patres, si fusiori sermome hac in re nata fuerim. Nortia enim ea, quas paucis verbis enuntiari possunt, non semper verbis paucis refalli posse Vix est quod aliquid dicam de damnis, quaa ex declaratione pontificii primatus, ut habetur in schemate nostro, obventura feruntur catholicis et schismaticis orientalibus. Vetus est calumnia quae longa experientia etiam Roma· /omnino exsolevit. Dicam tamen aliquid, ne dissimulasse videar.

Agitur hio at nunc de fide, M quidem de eo dogmate in quod, enataris omnibus praetermissis, universa agmine facto insurgunt quotquot sunt inimici crocis Chgirti, et rallidimihio >aane oonsilio. Percusso enim pastore, grex dispergetur; et ad extremum 'etiam nutent omnes est columnae anninias, m eina fundamentum immobile non maneat aon solum obieotirs, iuxta qnod imposaibile aat illud commoveri, sed etiam eubipetivo, idem, ia [illegible] «ordibus fidelium.

Secundo ut da orientalibus praamm dicamus, exponentia novimus em ex populis orientalibus oonstantsr semper ia catholice unitate ƒmanans quorum mentibus illitas defixa erat clara notio ƿrimatu pontifiai. optas·· autem ĕo postquam idea illa fini obnubilata. Hinc factum aat, ut port schisma graacum non semper statarint in fide qui ad veritatem révérai aunt;' sed non eatis deploranda varietate ad schisma reveni fuerint, quo eiursto, denuo facti catholici non post multam tempori» ad vomitum redierunt. Tertis ago, prout et anteceaaores mei etiam patriarchae Cilieiae, viri fidei [illegible]oti et huic sanctae aedi apoetolioae devotissimi, schismaticorum conversiones eo maiores numéro et firmiore asm, quo clarius ipai annuntiatum fuit catholicum dogma de primatu pontificio.

Concludam, reverendissimi patre·, quoniam reverendiastmus orator iuxta finem suae orationis se conferre videbatur ad epistolam sancti Gregorii Magni, scriptam ad patriarchas Eulogiutn Alexandrinum et Anastasium Antiochenum; égo Miam verbis eiusdem Gregorii Magni finem imponam orationi meae, quae longior profecto evasit, quam ega maluerim: .,Oportet ergo, ait magnus ille pontifex >. ut constanter ac ŝin praeiudicio servetis, sicut accepistis, ecrlesia», et nihil •ibi in vobis haec tentatio diabolicae usurpationis sdseribat. State ƒorte state securi. scripta eum universalis nominis falsitate nec dare unquam, nar ■uacipete praasumstia Omne· episcopos curae vestrae •ubiaoto·, ab huius elationis inquinatione ƿrohibât ut universa voa «edasia pdtnarena·, non solum in bonis operibu». sed etiam in veritatis auctoritate oognoecat."

Post patriarcham Ciliciensem ad ambonem MictsAive ab eruinentusimo primo praeside vocati aunt episcopus Moguntinua, episcopus Engnlismensis qui petiit ut ause de sobemate observationes perlegerentur ab episcopo Cenomanensi. et episcopus Gratianopolitanus.

GRATIO

reivrersdi putris domini GuiMmi de Kettelre *rpunipi Mniftmtini '.*

Eminentissimi ac reverendissimi ƿraeside reverendissimi ƿatre

Mutato ordine primi wbematis dc ecclesia, pia

› tart- XUU intar sgtat. ssarti UngnsU Magni «4. Maar, ia. V.

• ArgasMUtan: .Bgtooeg·· Mseuattaas [illegible] St ■stato ŝeta taaetettrata, rt .«fteüs sms dHt tosta ds Mas gsatttea qhta jrta· ds ssstasto srtrai tat. AivMsei-

Maa amtatfcta hataa, ass aula· m sane sagrat·· ₹sta Aatamram aprtatasnan. At hanc par dadatataaam esa satat sed gstaaa aagseL Osdtaatam at psstandam trestattoas· As assissis ŝantass stiqas gssss st sMtaatan gasa·, st satam

•tam, At tatam M ama. CMatae taetttatam agastotas, M AM gatam vies da gvimaia satae sasunrti, nandae de tasttanttane sed de grsaisstaea sgi. trediq·» tare gitartam eaa

Mb ƿƿ AMƿƿ tBMtstBBi 4· tewtotal 4· B· MM 4B fi'fairfli «fmdto·» «t rwB· *feeB Aκoiri sd nataram At* bass asthsdsm psrMb gtansm essav st warn taetaist megasta mssdeam asn gasa asperatam ab atato esatadaaii, sita qata vallat stetstass ara-Mtostisnim gre arbitria eastagasu.

TssmM ad as qaae smd. Dabtansmi» gsaaatant, «M

I Atatat sd spastataaa· «Mens lana· tam Ms IIMUMr VMs ASUMJX aia.iag.MS.

cuit proponerel capot utodaaauin do primate mo m· additamautUD do infallibslitate Boaaani pontifie··; quae doctrina in novo whranati quatuor capita epanpleotitur, aeonum tiaotanda concilio tradita, aopoaiti··liis do codesia Christi capitibus, cum quibas ρή-tnatu· adeo ooniunctus rat. Contra haao inopinatam mutationem multi episcopi ana meomn redamarant, cum ipsis pereuaeum ait novum ovdinam tractandi neque rei ipsius naturae, ueqos eocleaia· boon, neqoe tandem honori aportolicae sedis ullo modo convenire. Ex rationibus, quae contra hunc orduwm militant, demonstratur de primatu oiuademqm praerogativi· non posse recto rt ordinate deliberari, niai ob octtloa integrum schema reformatum de ecdesia habeamus; multo minus potart de primatu aliquid aaparetim definiri et promulgari, niai prine de alii» capitibus de ecclesia deliberatum fqerit : adeo enim primatu· cum eocleaia cohaeret, ut ab invicem separari sine damno nori possint. Sed cum ratione·, quibus banc meam sententiam probaturae eram, fere omnes tam praeclare iun ab eminentissimo cardinali Pragensi et reverendissimo episcopo Briocensi aliisque exposita sint ; nolo easdem repetendo reverendissimos patres defatigare. ‹ 'ontentus ero diSCTUsiooe argumentorum, quibus revelendimimub erchiepiscopus Camareugustanu· ex mandato Deputationis pro rebus fidei mutatum ordinem tractandi defendere conatus est.

Ipse tria argumenta attulit ; quibus etiam eminen-. iurimus oardinalif Dublinenais usus est. Primum argumentum, quo probaret statim et seorsum de Romano pontifice agendum esse, sumpsit ex ingenti animorum perturbatione, qua simul- ac definitio infallihilitatis Rqjnani pontificie postularetur, universus orbis terrarum commotus est. Reverendissimus relator supponit enim hanc animorum agitationem edito decreto de Romano pontifice sedandam esae. Equidem probo intentionem, sed modum quo finem hunc obtinere vult, praeposterum censeo ; immo puto effertum contrarium oonaequutum iri. Animorum agitatio utique magna eat rt upiverealis, et nos omnes intimo cordis dolore afficit. Sed quo maior eat agitatio, eo

part epixort «malM· «ais l«riM> aprtisU «nt. At rt prtab •ainstvertit asa Urere adversaria· lafktare iis prspoaitiaaibas qaa· «b e·» saaqaaai teeefstes **terni** Areteap. Proxsase· asa Mistas qaad vpissspata· **inat** rcbar s priants habet, dixto· **testu** aaa ararait· te sltavatrs tod te atreqas eeeiaaette ««refaa sasa **Prtestu** ssss attfae **faaiirtiata·**, at **faafamara·** are psai atoi **ea·** babmtar aUqaa **telle·tip** rei oheabratto **to···**, **fenteasate· aat··** has eoa priaripale •t aAaresata· «asa. apestda· vsipp· st ipsae teatearat·•sm st Christe· **lapite· aagalaH·**. Htee oseahrtsbst at rests te hac astari· ttepatrtar aeaaaaarta· **aa· tata·** «tfN teto-<rem **ache··** de Meteris preps^me, ^tast pre^hw^idm· idsiree **ailu iadidu** atoi pria· te ewleri» deliberate· «terit, rt dsarata· te priasta asa secrrias atd aaa **ea·** dareris dp saelsris pahUaaada·. Ia evaara **eat··** aaa ăpparto·· saaa dedaittoae· iaAUlibUttatto, et sati· - - «datreare dartrias· <ta priauta rt iaeatoare dsMta· **liiiiwtlia** cMeeaori b. Patri. Pradteri aa deetriaaa teMUbiUtatto aaa «sata - aaasa <aa ia •rbf»to'edstraltar, **ateire·** at «msm sit te papa irtaiiate «x - sals rt iadtptodaatar ab **nrlite** rt ah eptoaepto, v«l **testor·** et ladtoaa Mai **ri·!. Diaria··** iateUMUtati· ia aaasa acteastto daatrears eeaatiaatiaaw· actuates a **Oriris** potoria Nae «ta priera repto· aaria aibi •rridsre, Itpato paM ad id aaaibrta viteaatw, M «aha· **prime** radia aartaritas aasapar rt ahiqae aadAlar, aabigua exta· ibi varte oaeanara ,qaaa «mMm testlbw **aa··** praihraa pawaat iieraiii velato· safari tara apiaeapersat. KeetoaiM **biâlaareta·** aaa pea· taiitoa resre, earn drateaiaea· ait, peaw taraaa' iadreari, « apiraepate aaa rabara ante, tee ipae Mart Irabar primtra. Argaariata· batenadi fartas •volvit, et pis) «Ma as se·! psrti astas iadigaMiaato st iaprsbstieato testas srt; prassarUa **a·** dtoarrt «alto· te ee-

A minor «at **uadao** sedandi **pa··;·** lala at inordinata raram tractatione: «t qui putant Mtee eeatsm praesidium yraerta ama, qua adhibito iste hominum perturbatio repente evantetet, valde fallantur; rt megnnper» timendnm «t, m hac Callacm abducti nlameert pax, pax, ubi non eat pax.

Hanc dauderatierimaui pacem non possumus accelerata multoque minia· inordinate rerum tractatione restituere. Nec aliud nobis rectat preoaidium banc pacam recuperandi, niai profunda rt adaequata rei tractatio, niai splendida et magnifica axpoaitio de eodeaia, quae etiam prjmatum corte complectitur. Quo profundior emet haec tractatio, quo magnificentior haec expositio, eo maion fiducia hanc pacem et tranquillitatem exportare poterimus. Animorum agitatio inde orta «rt, quod multi timebant ne de colo Romano pontifice eiueque praerogativio occupati potestatem unius membri in ecclesia licet praecipui nimis extendamus, neglecti· iuribus membrorum carterorum. Sed ai de primatu seorsum agamus et seorsum decretum promulgabimus, nonne videbitur omnibus id evenisse quod timebant ? Nonne malevoli homines doctrinam de primatu a constitutione de ecclesia avulsam tanto .facilius de praepostere exaggerato» sensu interpretari poterant, cum desit ratio, qua primatus in organismo eodeaiae sponte sua aequilibretur? Nonne tunc perdurabit agitatio animorum, qua malum quod nunc timent futuram, iam fatentur case praesens ? Primum ergo argumentum reverendissimi arehiepiseopi oausam suam non iuvat. sed potius contra separatam primatus tractationem militat.

Etiam teafpbre concilii Tridentini magna erat animorum agitatio; tamen patres illi nunquam arbitrati sunt acceleratam tractationem prodesse: sed res omnes penitissime examinarunt et perfectissime definierint. Tunc temporis quoque animi concitati erant contra primatum ; sed patres tridentini saepius agentes de primatu semper intellexerunt, de praerogativis primae sedis recte et adaequate tractari non posse, niai simul de potestate episcoporum ageretur. Tota enim difficultas in eo consistit ut determinetur primatu· Romani pontificis, quin laesa videantur divina iura et potestas quam episcopi in persona apostolorum a Christo acceperunt ; et ut ista ite defendantur, quin divina privilegia Romani pontificia et obedientia ipsi debita ullo modo imminuantur. Hinc, in Trideutino concilio firminima norma rt regula^uit vel de utreque potestate simul agendum vel utramque caput omittendum eue : atque id factum est. Et tft» fortasse post longas disclusiones discemus, quod patres tridentini iam pridem experientia docti sunt; scilicet de papali auctoritate perfecte agi^non posse, nisi simul de potestate episcopali tractetur.

Aeque omni vi probandi destituitur secundum ar- D gumeutum, quo idem reverendissimus relator affirmavit Christum ipsum prius primatum ac deinde episcopatum rt ecclesiam instituisse. Constat enim ex sacris litteris Christum prius ex discipuli^ collegisse apostolos, eos piscatores hominum, sal terrae tt lucem mundi vocans et sd praedicandum misisse. Constet Christum innumeris parabolis constitutionem regni sui accurate declarasse antequam termo de primatu occurrat ; rt ubi primo eermo occurrit, primatum Christi!· nondum inrtituit sed promittit. Sacerdotium sutam ante paraiooem instituit, rt statim port resurrectionem insufflando apostoli· dedit Spiritum sanctum ut peccata remitterent; et nonnisi port oollatam bane episcopalem potestatem postremo tradidit Petro primatute : pismadmnrfiim theologi illa verba ex ultimo capite svangalii sancti loannia : **Paw** ora· ategr interpretari «eirat. Krgo si o^diaem ssrvare valions.

<]■«■ QuriaiM Daninas inxta «vaogrii· Mrvavit, mb prino loco tauhoqu· minna aeorana aobb φ primat· agondan «rit.

Uqo· predare coafÿrinator ax awaatia thedogiea; qaotqoot «nim theologi da eodwia acripaaraat, nOaqaan primo loco egerant da primatu. Iata taamntam «xplioari naquit, niai naturalia raram ordo bane methodum tractandi poatalant. Qqia enim dixarit oaanea illo· tbeologoa perperam vel fortuito itaegiaeef Ergo atiam meandum argumentum non pro rnd ooatra adoptatum ordinem tractandi militat.

Tertium denique argumentum tantum abeat ut probet, ut potius oatendat rem eaaa periculi· plenam· Idem enim reverendiaaimue archiepiacopua affirmavit necease eam, ut agentes de primatu et episcopatu 'initium faciamus non ab episcopatu sed a primatu, ut <ix perspecta natura primatus ad rectam notitiam opieoopatus perveniamus. Sed hanc methodum tractandi prorsus repudio, utpote qum plena periculis eet et humano ingenio nimia indulgeat; ita ut pro suo arbitrio constitutionem ecclesiae sibi construat. In philosôpbia fas est hac via uti ; in definiendis'veritatibus revelatis nequaquam. Philosophi primum statuunt quaedam principia, ex quibus caetera deducunt ; •ed m theologia, quae scientia positiva est, ubi veritates non ab humana ratiocinatione, sed a voluntate Dei revelantis dependent, prius constare debet de farta revelatione, ac tum demum licebit mutuum nexum veritatum inquirere, ac omnia harmonice conciliare.

Neque sx indole primatus deducenda eet indoles <rpiscopatus, neque vice versa: sed ex voluntate Det, ex verbis Christi et apostolorum, qui de utraque potestate locuti sunt. Satis periculosum est de uno tantum membro ecclesiae loqui, et promissione· divinas uni membro factas seorsum perpendere, ac deinde definire et deducere quidquid pius aelua ingerit. Ergo etiam hoc ultimum argumentum reverendissimi archiepiaropi Caeearaugustani non valet, sed contrarium potius probat. Si plenam et adaequatam veritatem .Misequi velimus, debemus omnes et singulas partes mirabilis aedificii ecclesiae considerare, et omnes et singulas promissiones Christi bene perpendere atque invicem conciliare.

Emineniissimus cardinalis Dublinesuib fere iisdem rationibus suadere studuit de primatu seorsum primo loco agendum esse; et argumentum novum quod adierit certe nihil probat. Ipse enim contra eniinentissimum cardihaleni Pragensem, postulantem ut de papali et episcopali auctoritate simul agatur, prf-'oiavit ad historiam quae nos doceret primatum esee erum firmamentum episcopatus, et per primatum -enqier vindicata fuisse lura episcoporum, prout poetlemis temporibus Gregorius XVI in causa Colonienai demonstravit : proinde, ait, sine ratione timeri ne iura episcopatus per iura primatus unquam laedantur. Ut lioc confirmaret, adduxit etiam principes electores Germaniae, qui Amiaiae congregati sese contra primatum extollebant, et paulo post omnibus suis iuribue et praerogativis et privilegiis spoliati sunt. Ad lux· respondeo primum non licere contra adversarium, ut fari^ua refutetur, propositiones defendere ac si ab advereario negatae fuissent, quas tamen ipse nunquam negqjrit. Eminentissimus cardinalis Prageuiis nunquam negavit vigorem episcopatus imprimis dependere ab intima ooniunctioue cum primatu et a vigore et auctoritate eiusdem.' Ipse defendit a nobis non ease ^«paranda quae Deus coniunxit; ac proinde de primatu, ét episcopatu, quae duas potestates Christus Dcsninus intime coniunxit, etiam in concilio simul tractandum et definiendum ease. 8ed qui boo defendit, plana

t bob iatailigo qaoamdo illaas seritatem negame videri]KNMt (MÛM dafaMSOMm eMXMtttÎHÙNM 0Bl,Hμ IÏB Dtihlinmsis sibi fMripredam «ta· patarit. Da reboa oaunaa divenia utarqoa orator agebat ; et altar orator adveisalium bob refutavit propugnando propoaitioaam, quaas prior orator nunquam in dubiam revocavit.

Beapoodeo S· fraatra provocatam ama ad ooagreaum Amisiae habitum. Hunc congremum eioadamqee paatiferm doctrinae omnm detestamur, bt aim auctoras severo Dei iudtcio dignoa faiaae oeoeemus: licet hiatoria noa pariter doceat, eoedem iam tribus annis post actus suos retractam et com sancta cede reoooctliatns fui—, priusquam magna illa revolutio sive publice rerum perturbatio exorta easet, quae nefario ausu non tantum ipeo· caoteroeque Germaniae episcopos, aed etiam omnes .sedss episcopales Galliae et postmodum Hispaniae *et* nostris diebus Italiae quoque omnibm iuribos snis et facultatibus spoliavit, et adhuc perdurans ipsos portes huius sanctae Urbis pulset. Eadem violenta iniustitia iam ante terventos annos sedes episcopales Hiberniae pariter spoliatae sunt. Sed quid iste omnia valeant ad nostram controversiam, utrum nimirum seorsum aut coniunctim de primatu et cptlscopatu agendum sit, plane non video.

Denique ab iisdem eminentissimis et reverendissimis patribus dictum est, Romanum pontificem esefundamentum ecclesiae, ac proinde de eo primo loco et separatim agi posse, quin de aliis ecclesiae partibus aliquid proponatur; sicut etiam fundamentum domus primo loco ponitur, caeteris domus partibo» nondum aedificetis. Ad hoc' responderi debet, fuo damentum domus non peni, nibi prius delineatio et adumbratio quaedam totius aedificii habeatur, iuxta quam delineationem etiam totum fundamentum mensurari debet. Deinde ecclesia non aedificatur hpidibus iaanimati·, sed eccJeeia est templum Dei viri, eut fundamentum ex lapidibus vivis exstructum. singulae partes non mechanice iunctae sunt. Ecclesia est organismus, est spiritus ct vita. (tartes, ai separantur. Restruuntur ; ideoquv sl recte de singulia partibus loqui velimus, eas in unione considerare debemus.

Denique Romanus pontifex non eat edasqUatum fiiiidamentutn ecclesiae. Christus Dominus eat lapi· angularis, et apostoli diyuntur fundamentum clesiau. Romanus pontifex eat quidem fundamentum principale et coluninâ ecclesiae, sed et episcopi sunt fundamenta secundaria et columnae domus Dei, prout dicit Scriptura, patres et Nicolaus pontifex in epistola ad Gallo·: adaequatum ergo et completum fundamentum eat Romanus pontifex una cum epitropis, vel totum collegium epiecoporum in Romano pontifice veluti in auo vertice confertum ei reaasumpAini. Ut omne· apostoli, it· et omnes episcopi sunt lapide· fundamentales, aed quasi dispersi, qui per petram principalem ad unitatem et soliditatem conionguntur. & hoc quod dixi non eat novum aed antiquum, et per sacra· littera· probatur et per universalem fraditio nem. quae ex innumeris non solum patribus aed et theologorum testimoniis exurgit. Ergo non apparet quomodo possit agi de primatu, niai simul dixina pohKtaa episcoporum reapiciatur.

Quibus dictis, haec mea est sententia. His rationibus, quas supra nominati reverendiesimi patres iam protulerunt, revera probari propositam methodum tractandi esae contra indolem ecclesiae, ease contra logices regulas, contra methodum a theologis traditam, ease contra bonum ecclesiae et oontra dignitatem et decus apoetoheas.aedia: argumenta autem, quibus Deputabo bono modum tractandi (Mandere ro-eta eat.

omni vi probantur destitui Qarnu omnia qose dixi sequentibus propouitiouibus comprehendo: ‡ at de proposito quatuor capitibus de primatu darius «t ■nelioa iudioare possimus, ponderatis scilicet aingulis eodeaiae partibus te invicem comparatis, Moaam aat ut totum aobama de eodeaia proponatur; 2· indicium definitivum de hia quatuor capitibus non eat ferendura, niai prim totum schema de aedaaia deliberatum ait; 3’ decretum de primatu non aeoraim aed oum decreto de eodeaia promulgandum eat.

Heatat ergo de indole schematis geoarutim nonnulla animadvertere. In primis declaro me quamlibet definitionem infallibilitatia .summi pontificie inopportunam censore. Ex mea eantentia temporum neoemitatibus multo magia prodeat ac sufficit, ai primo-doctrina de primatu te obedientia euoceaeori nancti Petri debit^ graviter et efficaciter inculcatur, rt ai eecundp simili modo prout patres tridantini agentes de peccato originali quin immaculatam con-<eptionem beatae virginie Mariae definirent, banc tamen doctrinam sartam tectamque servaverunt, ita etiam ubi agetur de infallibili magisterio eooleaiae, facta reservatione, caveatur, ae omisso definitione praeiudicium aliquod contra ipsam doctrinam infallibilia auctoritatis Romani pontificia e cathedra loquenda colligi posait.

Rationes vero, ob quas huiusmodi definitionem inopportunam censeo, iam ab (diis reverandimimia episcopis expositae eunt. Equidem adfui, quoties beatissimus poter' episcopos Romam advocavi, et si eam perfectam unitatem, qua tunc omnes episcopi coniuncti erant, in memoriam revoco, atque nunc dignissimos et religiosissimos praesules etiam eiusdem plagae et linguae ab invicem adeo longe distantea video, et damnum aspicio eooleaiae illatam ab eia, qui lauaam huius dissidii in medium protulerunt, vehementem cordis afflictionem vix cohibere possum.

2° Declaro me definitioni infallibilitatis Romani pontificis eo sensu intellectae, quo in schemate proponitur et in relatione Deputationis dogmaticae ulterius declaratur, meum consensum praestare non pome. Equidem infallibilitatem Romani pontificio ex <«thedra loquentia par totam vitam meam semper tenui ut sententiam maximae auctoritatis, et ut talem fidelibus dioecesis meae proposui, quin difficultatem aut oppositionem ullam repertus sim. Dubitavi solummodo num âemonstratio theologica huius rei iam eum gradum perfectionis aaeequuta sit, quae ad dogmati-i«m definitionem necessaria est. Sed iam non agitur quaestio num papa ex cathedra loquens eo eedta, quem theologi optimae notae passim vel ipsi tonuerunt vel saltem libere admiserunt, infallibilia ait; sed agitur quaestio utrum specifice quasdam scholae sententia ed dignitatem dogmaticae definitionis promovenda te omnibus sub excommunicationis poena praecipienda sit fide credenda, aummum pontificem a ae solo et independenter a tota ecclesia loquentem infallibilem acto, ita ut episcopi quibus Christus in persona apostolorum dixit1; Docete omnes gentes.... et coo? *ego ivbitetun* (docentibus) men omsihu diebw gagne *ai cofuwmaiioaom taeeoli;* et alio in ƀoco *Spirite ftacte docete* eos omnia, et suggeret *vote* omnia, ut episcopi, inquam, a meteris fidelibus, quod ad munus supremi et infallibilis eodesiae magisterii spectant, non aliter distinguantur niai officio quod ipsis incumbit, ut decrete Romani pontificis populo proponere te explicare debeant Iam vero non possum quin palam dicam, hac doctrina mihi divinam oon-

1 Natth.XXVm. »-M

• Isea. XIIΓ, M.

.otiCntiuneni eooisasas imawtattm te ijmfnmfam ridai. Sed bea da re fas erit fasiua loqui, ■ de oaqnte quarto agetur. Modo mihi aufficit quoad infallihilitatem duas breaoa ohaa rat innes adiuageru.

Saepe iam observatum eat aummnm pontificem debase eme omnino iadopendantean, siquidem supra-ΠMM pOtMtAiMB hftbet; ipMSI Md fiai aupramum iudioem, si infallibile indicium eummi

Hoc argumentum iam a pluribus, te postremo ab ipso relatore Deputation» dogmaticae, a reverendissimo arohiepiaoopo Casedwinsi, irrefragabilis axiomatis ad instar addoctum est, licet omni fundamento destituatur. Nam qui ita loquitur, non perpendit naturam rerum quae organice, id eat, per internum et vitale principium invicem ooniunctae sunt In oorpore humano omnia membra actibus suis ab invicem dependent, caput a corpore et corpus a capite; caput nequit agere sine cooperatione aliorum membrorum, *ei* tamen caput propterea non cessat asse aupramum membrum et caput. Idem dicendum de omnibus, quae organi» coniuncta sunt; m hoc earum perfectio est, per quam discerpuntur ab aliis rebus, quae mechanice tantum coniuncta sunt, ubi perteemoo ita invicem cohaerent sed separari possunt. Idem valet de divino organismo ecclesiae, ubi nulla pars eat omnino independent, nulla pan: Romanus pontifex est caput eodesiae docentis et supremus iudex, et sine illo nequit fieri supremum indicium. Sed qui putat Romanum pontificem non pome vere tamquam supremum iudioem agere, nisi omnino independenter agat et exclusa omni cooperatione tum omnium membrorum tum totius corporis eodesiae, ipse solvit constitutionem quam Christus eodesiae dedit.

Observo 2° innumera testimonia quae ad probandum afferebsmtur, ad quaestionem, quae nunc agitur. C nihil pertinere; et tempus frustra teri nisi probent, papam solum te omnino independenter a tota ecclesia esse infallibilem. Haec est quaestio, hoc est probandum, secus definitio fieri nequit: nem propositio definiri nequit ut dogma fidei, nisi constet am non solum veram sed divinitus etiam revelatam esae. Probandum ergo ari, in scoria litteris vel in traditione totidem verbis vel saltem quoad rem clare et evidenter contineri hanc propositionem: Romanum pontificem a se solo et indepeodenter a tota eodeaia et omni cooperatione episcoporum agentem esae infallibilem. Hoc probandum ete, et quidem non rationibus plus minnsve probabilibus, sed rationibus quas rem omnino certam reddant, te omne prudens dubium excludant; nam hoc solum fide divina definiri potest, quod certo constat esae revelatum.

Priora autem capita schematis mihi minus placent non tam propter res quae continent, quam propter modum quo ƀroponuntur. Tota enim expositio doctrinae do primatu talis est, ut in lectore sponte provocet suspicionem credendi, non fuisse intentionem doctrinam de eodeaia germano suo te nativo sensu ac splendido et harmonico modo exponere; sed ao potius omnia studia tendere, ut auctoritas primae aedis, quae utique sanotimima sed tamen non unica, ete auctoritas in eooham, semper te ubique ad extremum usque audiatiir. Simuli, etiam verbe adhibentur ancipitia, quae quidem rectum sensum admittunt, aad facillime etiam praepostere intdligi poscent, atque adversariis nostris ansam praebere inde colligendi divina iura episcoporum negata te Romaqo pontifici dominium attributum osse, quod soli auctori eodesiae Christo Domino competit Nemo oertji inter noa, qui iura qpiaoopocum laedere edit; sed cur non adhibentur vαχiκ, qa&M omnia praetextas sinistrae intentionis sine em-

bagibas antadatarF RaHantiam «ta saqaenti comparatione illustrare pnum

Poatremia saeculi» militi «rant aunici et faatoras monarchiae, qui gradatim omnia iua, quae in republie· «stiterunt, monarchiae admripearant, epoliatia divan» oaiaium eoetibaa et corporationibus. Id quidam praestiterunt optima fide arbitrante·, n hoo pacto proapicen incremento monarchiae et regiae potestatis: et quicumque huic tentamini resistebat, habebatur uti inimico· regimini· monarchia; atque ita orta eat in Europa illa forma monarchiae absolute·, cuiusmodi labent· proximo saeculo fere ubique floruit. Sed iam quaero num regimen mouarchicum hoc pacto roboratum ac firmatum fuerit; nequaquam Nos omne· videmus contrarium eveniam: omnia illa regimina repente et inopinate corruerunt par universas Europae plagas, et continua mutatio rerum publicarum exiude perdurat, et ablata omni auctoritate saeculari, populi nesciunt ubinam pedem figere debeam.

Eiusmodi ruina certe non potest ecclesiam invadere, quia aedificata est supra petram, contra quam portae inferi non praevalebunt. Sed etiam error qui tunc tot animos principum legitimorum occupaverat, nostro tempore mihi videtur occupasse mentes multorum, qui ecclesiae penitus addicti sunt. Quemadmodum enim ilii arbitrati sunt, salutem at firmitatem monarchiae positam esse in absolutisme, ita illi ponunt salutem et incrementum ecclesiae et primatus positum esse in absoluta quadam auctoritate Romani pontificia. Et quemadmodum priores licet contra omnem suam voluntatem ad ruinam monarchiae contulerunt; ita illi quin ullo modo velint, nihilominus tum ecclesiam tum apoetolieam sedem infirmant: qui enim episcopatum vigore suo exuit, hoc ipso etiam minuit robur primatus et vice versa. Casterum mihi persuasum est, illos theologos et illos patres qui omnibus viribus eo tendunt, ut auctoritatem primae sedis ad extremum usque extendant, ut iure aliorum propemodum absorpta videantur, nonnisi vero et sincero amore erga ecclesiam duci.

Neque puto ecclesiae bonum a me magis amari quam ab jp«is, licet coram Deo humiliter fateri possim, me poet Deum nihil unquam magis amasse, quam ecclesiam et in ecclesia primatum. Mihi omnino persuasum «st, eosdem non nisi optima fide ad optimum finem aspirare; sed simul arbitror eos falli in eligendis mediis ad hunc finem obtinendum. Üt hoc pateat, sufficit perpendere episcopos, quod · nemine in dubium vocatur, esse testes traditionis et nidiops fidei. Christus ipse in perspna apostolorum tamquam testes suae doctrinae eoo instituit1: *Eritie mihi* testa.... MSqer ad *ultimam terme.* lamvero omne pondus testificationis pendet tum a pondere tum a numero testium; et cresdtate pondere et numero testium crescit etiam pondus et auctoritas testimonii. Sed numerus testium nihil valet et omne pondus evanescit, nisi singuli testea in testimonio Sui iuris sint, et sic propria auctoritate testantur. De facto, cuius veritas inquiritur, si unus solus est sui iuris, caeteri autem testea idem repetere debent quod primus testis dixit; iam manifestum eet unum solum remanere testem, et testimonium cueterorum resolvi in testimonium primi testis, neque magis valere quam testimonium unius testis.

Jamvero nullum est argumentum quod patres a haereticos maiori triumpho urgebant, quam consensionem tot .testium in earpdem veritatem: qihil magia christiania evidentiam revelatae veritM. demonstrat, quam unionem tot episcoporum, qui per A anivereum diapers· aad nam cathedra Petri uniti in idem taatimoninm veritati· nrmepiront. Sed ei Bomam·· pontile aohm et omnino iadopendaater egena ab omnibus alii· «pisoôpèe et ab omai operation· aoeteriaa declaratur infallibilia; ai orna»· et singuli epiooopi, aivu draperai aivu in concilium oongrageti huius testimonio camper sbaoiate at simpliciter adhaesuri debent, iam non sunt testes sui iuris et propriae auctoritatis; ac testificatio tot testium non ,magia valet ao testimonium unius. Qui ergo infaUibilitatem hoe •ensu acceptam Romano pontifici adscribit, vim et auctoritatem eius testimonii non augent, sed immenso pondere tot conspirantium testium destituunt; ac porro robur apostolicae testificationis extenuant ac infirmant

Idem valet si officium indicia consideremus. Qui se simpliciter iudicio alterius accommodare debet, nunquam index appellari potest Restituatur veritas B verborum in relatione de observationibus ad primatum pag. 34 [23 c ·], ubi affirmatur, illam Romani pontificia infallibilitatem non efficere, ut episcopi cessent esae vere proprieque dicti indices vel in ipos supremis fidei iudiciis, cum ipais competat indicium etiam de infallibilibus Romani pontificis decretis, non quidem indicium dissensionis rei rejectionis, sed iudicium instructionis, assensionis atque approbationis. Certe autem per universum orbem nullus reperiri poterit iuris peritus qui unquam concedat, eum vere et proprie iudioem appellari posse, qui adstringitur ut independeos iudicium alterius simpliciter approbet eique consentiat. 8i ergo summi pontificie ett, et quidem a se solo et independenter ab omni episcoporum cooperatione agentis, irreformabilia iudicis in omnibus rebiu fidei edere, quae iudicis omnes episcopi sive dispersi sive jn concilio generali congregati, interno et absoluto fidei aasensu non aliter ao caeteri fideles excipere debent; hoc saltem nobis concedatur, tunc unum solum iudicehi rerfiinerèr~et episcopos, nisi verbis ludere velitnuafin hoc actu iudices vocari non posse, vel tot sint iifliioee necesse est quot sunt fideles, qui iisdem iudicij· fidei assensum praestent.

Sed qwflira videt hoc pacto auctoritatem totius ecclesiae minui, pondus conciliorum e gradu dignitatis suae depelli, ac porro etiam auctoritatem supremi pastoris ecclesiae infirmari? Quanta «at auctoritas et pondus, quando Romanus pontifex tanquam supremus iudex iudicio de rebus fidei promulgans universo mundo dicere potest, se suprema 'sua auctoritate judicasse una cum universis episcopis, qui iudices sui iuris constituti ex propria persuasione consentientes omnm in eamdem veritatem conspiraverint; et quantopere haec auctoritas, hoc pondus deprimatur necesse est, si praeter solum Romanum pontificem nullus alius remaneat iudex verus et propne dictus, si omnibus aliis episcopis nonnisi officium incumbit ut idem repetant. quod ipse prior dixit et quia ipse dixit; ac porro ei iudicium totius collegii episcoporum nec magis, nec alio pretio sestinandum est nisi loco praeclari eXempK perfectae subjectionis!

Certe universus orbis deplorat, quod omnis auctoritas tam spiritualis quam saecularis nostris diebus proculcata sit. Omnes homines bonae voluntatis desiderant, ut auctoritatem defendamus, sartam tectemque servemus. Attamen totum orbem simul pervadit alius sensus communis, qui omnem formam sbeolutismi *(iubmiua tigna improbationi·),* «x quo tot mela pro genere humano provenerunt, perhorrescit atque dotestathr: nam absolutism»· hominem ipsum corrumpit ao vilem reddit Promulgate ergo, reverendissimi patres, promulgate universo orbi socissiac auctoritatem, qua nulla alia tinniar, nulla sublimior,

› AM.I, A
C I na, inram, rsnms IA

uulla ansahilior, asm aimai fnduMMui m m µ »- à toritetia. Bad ostandite qooqoe ia aasiaam nullam m m potaotatMB arbitraria· (ripw daprahriMMe), <x- togtm M ********; in ** ömni wûûtarin m·® divinitas ordinata at baaa dispeaita, atque untun tantam aaaa Dominum at monarebam ahaoinhim *fligno mfnMMi emeant)* Iseum Chriatam, qu eoda- Mam aoquiajrit aibi raagaiM ana. Nanais· qui atnntqus praestat, tam bodo acciaaiae turn aootoritati aanetae aedia beoo prospicit.

OBATIO
retareadi *pairitVotnini Antonii Caroli Coueeeau epitoopi Engotiamenou* ›.

Eminentiaumi ac revorendiaaimi preaaidaa, emiueotimimi ac revarendiasimi patrm.

Ut modo audistis guae dicturae eum·, non ïnea quidam verba aunt eed reeerendiaaimi episcopi &igoliemenaia, eed mea tamen quoad eensum; quia «un ipso plenimime conmntio. Duplex igitur toatimocium ex uno ore pro benevolentia vestra aocipere velitia.

Sub intio huiua diaouaaionia generalia aolemnia ad nos farta eat appellatio, ut unusquisque euam ecrutaretur conscientiam de periculis animarum nobia concreditarum, immo de periculia toti ecclesiae imminentibus nisi amoveretur definitio nobia proposita. Meam igitur coram Domino interrogari oonecientiam et dicam ingenue in longe aliam ac reverendissimus ille þater abii sententiam, firmius quam unquam credens diam post multa alia in eandem aeneum etiam hodie prolata animabus proficuam fore, et toti ecdeaiae utilissimam et glorioaiasimam; quin immo omnino necserario esse ferendam in hoc sacro concilioprimatus et infallibilitatis summi pontificie definitionem.

Et primo quidem in omnium animis situm sit, communem in nobis esse cum reverendissimis patribus diversa sentientibus, de gloria Dei et de salute animarum daque totius ecclesiae .prosperitate et pace sollicitudinem. Undenam ergo fit, ut divérea sit de eadem re et de re-tanti momenti sententia, quorum commupis causa, communia vota sunt? Inde oritur haec diversitas, quod praesentem animarum statum variis in regionibus considerantes, et praeteritorum temporum in nostra patria historiam scrutantes in varia quasi necessario iudicia deducamur. Miram autem qood in iisdem regionibus tanta appareat iisdem de factis indiciorum variatae.

Ut mihi quidem videtur in nostra praesertim (rallia, mihi mpgia cognita, magna ratio habenda est in iudicio animaram de vero sensu varorum fidelium, ininor autem eorum, quos olim Tertullianus dicebat infatuatos Christianos, st si placuerit fideles, quos quotidie videmus etiam pro lubita infidelium omni vento publicae dictae opinionis circumferi. 8i istis nunc, ut aiunt, infallibilitas summi pontificia aat onus importabile, etiam poet definitionem concilii oeoumeoioi, quia eqilicot ecclesiae ipsius infallibilitatem vere non credunt: oaeteri fideles in boo dogmata facillime agnoscant antiquam enem fidem, antiquam suam credendorum regulam. Hoc euim ipsis obvium est et semper palmare respondere haereticis et quibusvis generis incredulis: Credo in Spiritum sanctam', in ecclesiam catholicam, cuius vocem audio in meo parocho, qui suum'audit episcopum, in meo episcopo, qu 'aammam aadii pmttifiaem Christi ri«riM « PetriMµµβοτοµ. Pom omum vaHa peetarbarantar ai aadiraat Miau peatifieaan Mь decan poaea, mo «µ doatriaam «t fidei ragahm aeoaoiadaM aaae, niai priai da etas eiuinMilia earn aaiveaais apemopis baaa ooantitarit: taiam noaeoriiiari aeeaaariaM aotaawnt, nt® own ñli^Mnd nhranpi * ¶gnibvtd rabailibaa aine magno acandaib ridant.

Mota aat recanter de hoc re qaaaatio; ai indefinita manaret, eoa in anxiatateif coauioeret at in dubium, fidei ipsorum omnino importabile at gtnriaaimio planum periodic. Ent ergo fidelium aaimaboe nedum proficua, aed etiam omnino netmmria infidlibilitatio olara definitio, liedem do rationibos arit profiooa at univenae eccleaiae, in qua omnm emntaa aire haere tici aivo schismatici agnoscent portam tranquillum animis dubiorum tempestate iactatis semper apertum, indicem controversiarum semper sedentem, fidei fratrum permanentem et perpetuum confirmatorem. At si animo reputaesent Galli nostri XVII saeculi doctorum novorum doctrinam, moti non fuissent tot labores, tumultus et scandala; axtinctus fuisset error laneenii; non illa longa fuisset strages animarum nunquam Mtis deploranda, cuius hodie tam facilis oblivio me in verum stuporem iniicit; non tantum in quibusdam episcopis et praesertim in saecularibus magistratibus praesidium errori inventum; non illae ad futurum concilium appellatione», quarum scandalum cum pluribus aliis vidit mea misera Engolismensis ecclesia (nec enim fere nonaginta episcoporum retractatio diuturnum appellationis malum Mtis reparavit); not) illa in sanctam sedem infamissima rebellio, quae tandem in infaustum schisma constitutionale prorupit; non illa denique iterati» condemnationibu» resistens laneenii versutia, et pseudophiloeophoqg^ ipsam ecclesiae constitutionem renovandi aggressu».

Haec certe quae vidimus si suis isiulis vidisset Bossuetius, firmam iuventutis suae dot trinam fortius tenuisset, et (sit illo honor tanti viri memoriae tents pore quidem suo minus obeeeuti sed eccleeiae semper devoti) haec^idens. haec gemens et famosam declarationem et eius postumam defensionem, sihi iam antea parum placentem, proreus abimisset.

Bene est quod posthabitis quorumdam doctorum placitis modo caesariorum modo publicolarum, semper in clero et populo Galliarum jiersetenaverit avitae fidei et romanae unitatis sensus: quam sequent·», fere omnes episcopi et plerique presbyteri exilium, carcerem, mortem ipsam potius duxerunt appetere, quam ab hac unitate desciscere. Sed cum periculosae istius doctrinae aliquot haustus etiam in exilio quidam confessores fidei non satis respuissent. inde evenit ut Pio VII pro bono ecclesiae suarum sedium renuntiationem postulanti viginti episcopi restiterint et ortum dederint lugendo schismati, quod in terra nativitatis meae, in dioecesi Pictaviensi, plusquam 5000 animarum in perniciem traxit usque post 70 annos nondum.«xtincto. Bene est, iterum dicem, quod tané etiam quorumdam theologorum placitis praevaleret in clero, at populo Galliarum catholicus Romanae unitatis sensus; nisi enim post tot et tanta aoandala perstitisset, duplicia schismatis malo patria nostra periiaaet. Non jrgo innocua eet, quantum praedicant eius defensores, ista theologia: hoc clamat duorum saeculorum historia 'in nostra praesertim Gallia.

Quoad alias regiones potius audiendi sunt de se et de suis loquentee ipsi haram regionum episcopi. Çsd quantum bx quorumdam ore audivi potior illic etiam ratio habenda eat optimi dari et'populi, quam quorumdam doctorum proteatantibua nimio plus ad-

' Argumtu: .ll|lm>ai MgeUasMasta Istalttiara infsWMlitath et atüaai at MsaaMitafi m m pteribm µ Mь M
• Baas «retinam resttartt tiis m M s u OareitePfflira
• ABadti ad sreUsam levsradMaal sftsssfi DMraaMia

hMmtûun. Qaod ai istïua ooraoilü daCuitio du infallibilitata ia βHηήoMα vtaiiat, illia fidrattar mnmoriam naine «r me dramaaoriboa revocabo.

la oari» arohitpieoopi Cokoteoate Ournrdw Eagoiiataenaia lagato· Panhal» II oorapi imperatore HacrïooV et gtnadi coûta epitroporum et magnate» gemaaornai aaaptaa «die et ipaiua eocteaiae igia defendebat. Obmunaoraatibua prMMctibua epacopù et tamnltuantibus et frementibus potentoribq Uicis, peéterritua arehiepiacopue Gerardi olitn diacipulu· ad eum oonvereue: ..Magwter Gerarde, ait, magnum in outra curia excitasti scandalum." Ad quem Gerardus indignant: „Tibi quidem est acandalum, mihi autem evungelium." Quae verba, dempta indignatione, omnino debita doctoribue reverentia mea faciam.

Omnia vestro iudicio, eminentiaaimi et reverendissimi patres, humiliter submitto.

ORATIO

mvrendi *patru domini lambi GinoaUtiac rpucopi Gratianopotiiani'.*

Eminentissimi prareide», eminentiaaimi et reverendissimi patres.

Post grandia et adeo gravia et meo sensu splendida quae mox audiebamus, vix possum elevare vooem in haooe aula hodie. Nam non sunt multa, quae super schemate de ecdreia in genere considerato mihi dicere in proposito est, nec etiam maioris momenti; sed quae forsan nec abs re esse, nec vestra attentione et benevolentia omnino indigna videbuntur. Non de ordine schematis, cum illum mutare nobis fas iam non ait, non de stylo, licet nimis strieti» et aridus, sed de ipea compositione schematis, ut ita dicam, in qua quaedam exiliter et ieiune mihi pertractata, et plura, linet maioris momenti et forsan neoeasarie, praetermissa videntur: quibus addam unam vel alteram super relatione scripta nobis tradita animadversionem.

Et primo quidem in ipsa schematis compositione quaedam nimis exiliter pertractata: loquor praecipue

A d£ prooemio et da prime ratraeratie capita. Qraoaal prooemiudn oormidmare vaiitise reverendiammi patrea, quod boo pronominal ra» rit oohun prooamium schematis de Xomaao pontifice, rad neoorenrio totius «hematis de aooleaia, id rat tsoo uaiua nut duorum capitum, end octodecim atri plurium. Porro quia hoc credi-derit hoc prooemium legendo, quis tanto operi vratibuliun adaptatum indicebit, cum perspectum habebit duae pbraraa acu ciratar aaxderim lineae huic operi impone»? nam immediata ad apoculem partie primas obiratum proceditur. Equidem consultius fuisset et conducibilius forma prooemium non ita lodgum conficere, quod sua amplitudine schema nobis traditum superaret aut aequaret, non diffiteor. 8ed saltem non adeo breviter et imperfecte de «elenia loquendum: saltem historice et verbia evangolicia delineanda ipaa prima ecclesiae fundatio; deeeribeoda eius facies, iudicandae natura et dotes, priusquam de eius praeB cipuo membra, de eius capite visibili ageretur.

Eadem aut paria dicam super primo achetant» capite, quod certe totjua tractationis fundamentum erae nemo negaverit. Hic rimpliciter duo textus evangelii afferantur, quorum sensus indicatur; aed nulla auctoritate, nulla ratione raaeritur aut fulcitur. Ast si veram est quod in prooemio dictqm, nempe quod contra hoc fundamentum divinitus positum portae inferi maiori in dies odio undique insurgunt, et ob hanc rem necessarium sit doctrinam de institutione, perpetuitate ac natura sacri primatus exponere et declarare; nonne ita Exponenda eet ut etiam Montra hostes illius vindicetur? nonne ita declaranda, ut sal-item filios ecclesiae sua luce perfundat? Et liaec quidem non dico, ut longam de institutione primatu» in Petro hic expositionem exoptem, sed ut quae tantae dignitati et tara neoeraario in ecclesia muneri congrua ait. Nec enim certe illa, ut ita dicam, materialis allegatio textus: *Ego dico tibi,* tw *e» Petnu.* sufficiens C omnibus erit ad inteUigeudum promiMiones uni Petro factas, et quidem ita illa soli non aliis, cum tamen in nomine et in persona omnium apostolorum profec-

i ArguaMutam: NBpterep» OrettaaopaUtaawe pane aihil se addere pores dixit Us quae a Megmtlno episcopo 'exposita feersat. Aliquid tanta observare valle aoa *i»* ordina rehoatia qaera iraraatabitera esae aetebat, aoa de stylo liret niais aridas evidaatar appareat, aed de ipsa ooastitatioee reberaatte. It l· qaaedaa simii sriHor pertractari, quod diceadara praeverti· de prooeasio et primo capite. Prooemia· aoa eolumaeodo de Botnaao ponttetee sed toti» tractatas de oeeteada ease debars, et idcirco saltam primam mcMm teadatioasre aaaamrie ia eo dellaraadara esse. Primam caput daobee taatara Scripturae tretiracalli coudai, quorum deterraiutar qaidem eeaana, red nuite aaetoritate aat rations telditar. X ẽoats claries id alaeddeadara ease, quia, aient dicitur In prooemio, rastra hoe tentteaeatn divisit» posits portas interi amiori ia dire odio iwargwt at nacaraarima ait sxpoeere doctrine· do inattentions perpetuitate at ratara priraatra, radalo curaadara nt irapoaaatar eceteeiM Mi, et ab hoetinra aophteamtibw at cavilttetteaib» carere ptrainA <· Ptere raagal raorareti preotanalraa rare. — Non poere iateUigi priraatara Petri repre reUqnra apretotea, niad et do apoatdla eorueqap raararib» timeretur: quid ordinarium. quid axtreordirariara ia apoatoiata ait, strum ia solo Petre Merit spretototas ordinariae, at atram apsstolica iaAdHUlitaa ad muaa aposSoleram ordinarie vel extraordinarium redteeada alt. In capita quarto todieaadam qaaaaam rit iatriUHMtatb seelssial aetata ot indotea, 'quod diinrimas later iatblUbOitotara Christi, apootototam et eecMaa. Oretiaa agendas tovram ilium relatori, qui nemiae Deputatteate declaravit, aaa egihte de taMHMHtato paraanali, separata, iaaaaditiaaala el abaalata; ramqua nan revêtetineis et laaptretineis tara, nd tretismall et depoaiti. At as nan iairiligere quod ad pontiMara taddlMlitatam requiratur iatervaatv providrettea erdiaa^ae. The ot rattenem oedtoariam tsotimialiram aaa in antra tenth qraüttata sad te pturiara matefotes ot oanaradie ritam Mae, at Mrirao an Inga sriteerte puvidrateaa ran aped uaara torism vwttatara aatvrasatem qurartradara and aped raeitee. Qaod daparitam Mai teOagrem aarvetar apad pierce, uataaii preriterattee eadHraagnmn area: at qaed apad seam oratodMnr aaqra ddritear pt Me onto ad aped eraraa, id ran raati aoa agi hie 4a iafhllibilitete raparate, at alrutaa quod aihil dicatur de carpere aceleaiM doceato, de collegio apwtoliee, de saltata apostolat» rab Petro et cam Petro; epereaee w qeod oasis brae riva saltem rore expoaereatar; st nalta qaidem dicta rara de generali usitata capitia eam coepere, aihil aatem de aaitate collegii apoeloiki Neto raee s Aatoaiai verba dicantia quod papa utens rouille et require» adlutoriuia tothaa racleriao errare aoa posait. Bt hrac quoad arborea Nauuulla etiam aairaadvortit circe aairaadveraioeaa quae ane aura schemata patribus exhibitae eunt Kt 1· praetorrairaara Mae cbaervatiraera, quad cara de aeri degraatio dedaihilitate agitur, argumenta quas proponantur nee redora nec ataodara graeria reae dobeaat red adaptato ei proportionale natares ot gravitati qaaratioate de qua agitur. 8» etiara duplicia graeria ease veritates, altes nirairuai epvratetivaa, preetiaaa aliaa, hae arguraonto preeaoriptiirait edatrui pome, lUaa vers noa ado, eara a plnrib» et per raaltra aaaoe quandoque et dubia et dlriaterae haUtra enat Ad veritate aatem preetieam adrarendara, et probandam tara ia depetito revuiatteaia cuutiaari, aereadanda «re anaquaa ia ecclesia Utera teiagl Ignoratam, nes lavoratam ia dahteat, ãad Utera pare «mm es veritatibus, quae rere at proprio oaeteoiae eathoHera dM dobaat Beteterea Urattea diaoaaaiaali haine determinatae pag. M ad d· (MM). At ridendam atram raedis ab ipaia exposita stat teadata at uregtaa at aaqaa: ea haec tria ragera. Abu met fendent /bredade, quia dnra prebari deberet amraranta iatellthilltatera aflnaautte area emai eueptiora raaiore; Id aes M, at raaaarata aBaruatar qaorara vie at ettoada reppoaiter. Nm rtaprei. quia preeeditar per riara aweptinete, ot boo para· aut mia» hcaoriArem aaae iia qulbraoura eeutrevertitar, st pdteeura san eantadme eae qui hodie dedaitirei hate epperaratar cam prearetoatibra, lanreaistio ot robreedrate. JKra «fas; raadrara qeippe ignorare omaia la eoetesto peweOare ot raa arid per talariam Mota e duramantis reparari, at dees-

Negari idrirêi nan peaaa Ba qedbpa testera videhte al *ttdHa*

siowa fidei «αὐὸ·M; ms adhac assertio raga, qnod ■ampar toliter iwnleaia varba haao Christi ïntdlaxarît, advataarioa fidei ooorineere apta aat.

Serando plura naagni momenti pcaotarraima Equidem ut primatus Petri super apostolos tacte intaUigatur, optandum foret ut recti qui fixerint apoatoli indicaretur; quonam tensu dici poaait apostolici primatus natura; exponendum in quo praeciae oooaistorent dignitatis apostolioae et apostolici manaris natura ipaa et dotes. Declarandum an in apoatoUco miniatorio aliquid fuerit ordinarium, aliquid extraordinarium, quid ordinarium, quid extraordinarium: quae etiam nos ipsis ruricolis explicamus, -distinguendo quae fundandae ecclesiae ab his quae conservandae et regendae neceaaaria, congruenter iis quae in praefatione a aacramentario Grsgoriano desumpta recitamus: „Quoa operis tui vicarios eidem contulisti praeesse pastores quo «ane iudicaretur utrum reapse et quo senau in Petro solo fuerit apostolatus ordinarius, et utrum apostolioa infallibilitas ad munus eorum ordinarium vel extraordinarium referenda esset. Expendendum tandem utrum summus pontifex solus sit' verus et proprius apostolorum «oooes-Hir aut saltem quo sensu ; cum tota antiquitas testis «it, quod in docendo simul et in regendo episcopi apostolorum veri sint successores; et Irenaeus illud1 *Quo» et euoceuore» relinquebant* in sttutn ipsorum *Ioi «m" magûterii tradente»,* de othni ecclesia dicebat. Ast super electione, vocatione, missione, et munere apostolorum, super eorum in regenda et gubernanda ecclesia iuribus altum ubique silentium.

2° Cum caput quartum, ad quod caput omnia alia colliniant, cui praeparando caetera ordinantur, agat de infallibilitate ecclesiae et Romani pontificia, neceeariurn aut saltem utile foret indicare quaenam sit infallibilitatis ecclesiae natura, quae vera indoles tum ad fideles in recta fide instituendos tum ad obstruendum eorum os, qui falsissima hac de re sibi fingunt ac typis mandant, quae ignorant blasphemantes. Quod si natura istius infallibilitatis declaranda non videretur, saltem edisserendum est, quodnam intercedat discrimen inter infallibilitatem Christi, infallibilitatem apostolorum et infallibilitatem ecclesiae; ne haec omnia permisceantur et misere confundantur.

Gratiae agendae sunt illustrissimo relatori, qui nomino deputation! nobis declaravit, infallibilitatem Romani pontificis non esse personalem, id est non Ysonae sed officio addictam, non separatam, non mconditionatam et absolutam in exercitio suo. «d čerti conditionibus obnoxiam : super quo multa forsan suo tempore dicenda erunt, quibus nunc supersedeo. Suadebat autem, quoad naturam suam et verani indolem, infallibilitatem non eme fnfallibilitat^m revelationis et inspirationis sed testimonii et depositi ; et ideo in infallibilitatis pontificiae usu non intervenire miraculum nec etiam umbram miraculi, sed tantum opus esse interventione providentiae ordinariae, quod certe optimum est: hanc enim esae veram ideam, naturam, indolem infallibilitatis ecclesiasticae nemo diffitebitur. Sed quomodo admittendo infallibilitatem pontificiam per se solam opus tantum ait interventu providentiae ordinariae, non facile perspicio ; non enim unus testis, ut mox dicebat doctissimus et illustrissimus episcopus, a Christo institutus, sed plure·, et quidem in omnem mundum missi et constituti. Porro vis et ratio, ut probo nostis, testimoniorum ordinaria, non in unius testis qualitate, sed in plurium conformitate, et ooitoordia constat. Non ergo ex lege providentiae ordinaria apud unum testem quaeranda iata veritas universalia, ssd apud multos.

Idem dicandum eat de infallibilitate ecclesiae, ubi consideratur quatenus in deposito servando. Non enim unus episcopcrnm, aed omnes episcopi ius et officium habeat depositum fidei servandi. Ad hoc officium adimptomtaa gratia suo ministerio adnexa ex his verbis Apostoli est·: Depositum custodi per *Bpirihtm* aamnms, qte *habitat* m *aobi».* Porro quod hocce dspoeitum milleoo depositariorum numero concreditum, ut publice quidem apud omnes aut fere omnes simul reservetur integrum, hoc ordini naturali providentiae congruit ; quod autem apud unum fideliter aeque et ita certo ut apud omnes, non ita perspicuum videbitur.

Quidquid ait, illam testimonii infallibilitatem his verbis' nervoee suo modo explicabat et vindicabat Tertullianus „Ecquid verisimile est, ut tot et tantae (eodesiaa) in unam fidem erraverint? Nullus inter multos eventus eat unus exitus. Caeterum quod apud mdltos mutui invenitur,' non est erratum aed traditum." Hoc argumento utebatur Hieronymus polemice adversus Vigilantium, eum vindicans cultum reliquiarum auctoritate Romani pontificis aiebat : ..Errat ergo Romanus pontifex etc." Et tunc ad auctoritatem ' universalem episcoporum aspiciens : ..En non solum unius urbis, sed totius orbis errant episcopi, cum etc." Hoc utebatur Augustinus hermeneutice. et ut regulam traderet in dignoscendis scripturis canoniejs, declarans, eas scripturas admittendas quae ab omnibus vel quae a maioribus, et a pluribus, nulla facta in favorem unius ecclesiae exceptione. Queis explicationibus iri antecedenti congregatione generali a disertissimo alio ex clarissimis relatoribus praeiverat declaratio adversus infallibilitatem sumini pontifici' ut aiunt 'separatam. His. quae huc de re tam vivide dicta sunt, plausimus; nec enim corpus truncatum a capite, exsangue et mortuum ullo modo imaginem referret illius, cuius pulchritudinem immortalem drscribit Apostolus5, sponsae Christi ąh<' macula et absque ruga, quam ille acquisivit sanguine suo.

Verum hic agebatur, ¶eliti in memoriam relocare, reverendissimi ąaire de infallibilitate summi pontificis, sive infallibilitate activa eccleeise. et consequenter de fictitia separatione in nuhc infallibilitatis exercitio ab ł. qui eum ipso et sub ipeo sublectum etiam activum sunt istius dixinae praerogativae. Pane illustrissimi relatoris dixerim, illum audiendo et ipsi plaudendo mirabar, quod nihil diceret de corpore docente in ecclesia, de collegio apœtolieo. de unitate apostolatus sub Petro et eum Petro, eui tantae promissione® a Christo factae, nec de unitate episcopatus per saecula unitatem apostolatus exhibente et toties a patribus celebrata, et a clarissimis omnium scholarum viris, praesertim in alma ista Urbp toti» declarata et defensa. Ünum Bolgenium hic allegasse sufficiat.

Sperabam ergo quod ea. quae super ßi desiderantur in schemate, hic nobis diserte viva voce exponerentur ; qua expositione rite facta dubià multa forsan evanescerent et inutiles disceptationes cessarent. Sed multa pulchre quidem de generali unitate capitis ecclesiae cum corpore, dum de hacne unitate non ageretur, nihil de unitate collegii apostolici cum Petro semper vivente, semper visibili omnibus diebus usque ad consummationem saeculi a Spiritu sancto edocti, omnesque gente, ex mandato et virtute ipsa efficaci Christi docentis; quam ideo ut permanens unitatis ee-

1 ÀdosrsNT fawrtMt, Ift, III, cap.*

! ΠT1M.I, 14.
* *Di 'fvnenenptwnibu·,* cap. XXVUL
› Wtaa. V, w.

elrai—tiea· principium formale aut vinculum plora· j patra· exhibebant. Et ut praeaiu· adhuc loquar, ■parabam tandem, ut cum ageretur praacira da actu ipeo definitioni· dogmaticae, qui certe vitae «oderiae praecipuo· et tplendidierinm· eet, in booce illo actu illam unitatem inseparabilem praedicandam iri, illam totius ĕorpori docenti», diverso modo forsan, aotbre semper capite inculcandam. Nec ad id exempla deerant; nota enim ill^ sancti Antonini verba, quod papa utens consilio et requirens adiueuriuui universali» ecclesiae non potest errare. Minus nota quae sancto Antonino suppar legatus Eugenii IV episcopus Dig nirtasis in relatione coram„ipeo Eugenio in Florentipo concilio facta: „.Fidem ecclesiae, dicebat Petro Christus, ut ad eam per universum nunquam deficientem aspiceret, et inde acciperet unde singulos confirmaret. Sic enim sequitur: *Et* te «diquoado eottrerra». ad hancce nempe fidem ecclesiae, *confirma fratri inot.*" ' Haec Digniensis.

Haec quidem, reverendissimi patree, de ipeo schemate sufficiant. Nunc ad animadversione» super relatione nobis tradita devenid.

Prima quidem refertur ad gravem praetermissionem, quae Obt ista. Onince novimus, quod ubi agitur de definibilitate novi dogmatis, sedulo attendendum sit, quoad argumenta proponenda, nec eadem nec eiusdem ponderis esse debere; sed ut efficaciter rem ăd struant, et adaptata et, ut ita dicam, proportionate esso debere naturae et gravitati quaestioni», de qua * agitur. Porro hoc etiam novimus omnee, quod duplicis generis distinguantur veritate» revelatae; aliae aine quibus recta vita christiana institui, existera. aut regimen ipsum ecclesiae exerceri efficaciter non poteet; aliae quae ad hunc vel alterum scopum attingendum non sunt necessariae. Prioris generis veritates dicuntur prarticae. et valide praescriptionis argumento demonstrari poshuut. posteriores non item. Inter priprea numerantur articuli fidei, sacramentorum doctrina substant ialis, hierarchise divinitus institutae existentia, et praecipua quae ad regimen fidei essentialiter attinent; inter]>osteriore» aliae veritates tum speculativae tum etiam in accidentalibus praeiicae, quae ita non sunt cognitu necessariae. Super veritatibus prioris generis nunquam aut .nisi a nonnullis in ecclesia catholica dubitatum ot, nunquam nec nisi per modicum tempus super iis disceptationes grgves.exortae sunt: super posterioris generis veritates a plurjbus et per multo» anno» quandoque dubitatum est, et divisiones opinionum in ecclesia excitatae. Liveat mihi rem breviter dujbus exemplis illustrare.

Huiusce generis est processio Spiritus sancti a Patre tamquam ab uno spirationis principio. Haec ventas oftmino speculativa nec ad rectam vitae Christianae institutionem neoesaaria; unde non mirum diam a «patribus graeci» et latinis generat ini fuisse aliis verbis expressam; inde: dissensiones ,ortas, et veritatem ipsam ipsius proceeeiome a Filio inde in oriente)>er plura saecula vel apud plure» obscuratam. Huiusce gtiam generis immaculata beatae et gloriosissimae -semper virgini» Mariae conceptio: haec etiam veritas nec practice nec m^eeearia vinde factum quod 'per plura saecula a pluribus vqriis de causis dubitatum rit, et minus clara huius veritati» in occidente quam in oriente professio. Inde fit ut quando agitur de veritate mhgni momenti, de veritate practice definieuda, plure et validiora argumenta huiuace definibilitatis adducenda sint; probandum nempe illam Auuquaflli- aeeleeia ignoratam, nunquam in magna parte ecclesiae saltem obscuretani, nunquam a pluribus catholicis in dubium ravomtam, illam unam ease › proprie e numero veritatum illanira, da quibus Vincentia· Lirineoaia dicebat, quod eint vere et proprie «octeriae catbôlicae.

Posterior at ultima mea animadvereio gravior «st; limita· discussioni» super gravisùma quaestione mox oriunda refragari aut determinare doctissimi relatores in menta habuisse videntur, nempe num. C. seu a peg. p6ad 40 [$4-26]; an aeque et coargue factum ait inquirendum. Certiasime non solum minus aequum, sed meo^sensu etiam iniquum est arbitrari, quod ex diffidentias causa taliter egerint. Grandis causa, quam defendunt, neo hisce artibus et calliditatibus indiget; quae nec iUa neo illi» ipsis ullo modo digna essent. Sed quaeritur u^rum viae seu media, quae invenerunt et exposuerunt, sint fundata, sint congrua, sint aequa.

P Utrum fundata. Ibi praesupponitur et affirmatur, ex momentis omni exceptione maioribus quaestionem, de qua agitur, esse veritatem divinitus revelatam confici, ut consequenter facta ipsa quae tanta sunt, quae opponuntur vel quae opponerentur, falsa esse necease sit; et hoc quia veritati illuminatae alia veritas opponi DOqueat. Sed illa affirmatio, illapreesuppositio est praecipue quae adducitur in quaestionem; aliis incerta aliis dubia haec testiihonia allata' videntur. Aut ergo argumentum laborat vel laboraret vitio petitionis principii, aut, ut generatim loquar, huiusce generis argumentum valorem absolutum habet nonnisi quando agitur vel de principiis rationi» humanae, vel de argumentis ab omnibus doctis ut certi» acceptis, vel de dogmatibus fidei definitis.

2° 8i fundata sit ista agend^i methodus, parum congrua videtur ri serio consideretur. Nam est 'ia quaedam exceptioni». Porro quaestionem amovere \ia exceptions, parum aut minus honorificum eis. cum quibus, quaestio (ontroverlitur: varia enim sunt ingenia, vani modi quaestionem considerandi, et nfniti nescit veritatem iere catholicam varii» ingeniis. \ariri exigentiis mentium posse satisfacere. Et cum parum congrue id in ipsa religione fiat erga eos quos adversario» existimant, indevote rausam eorum cum rausa protestantium. ianaenianoruni. febronianorum aliquo modo -miscent, aicque quaestionis status indecore mutatur. Non enim inter nos agitur ius agi potest de oppositionibus quae a protcslantibus et alii». sed quae a doctoribus catholicis, a doctoribus catholicis inquam, qui eas protestant ium oppositiones confutarunt, sed qui rea sub alio respectu considerando suis dubii», bins observationibus non omnino sal ia factum ñec satis obviatum putant. Si placet, reverendissimi patres, cum super hia quaestionibus disceptandum erit, ai disceptandum ah; haec odiosa protestantium. iausomanotum, febronianonim nomina non proferantur.

3° Utrum aequa. Nemo est qui historiae dogmatum oculos vel manu» ndmoicrit, qui nesciat lucem sibi omni· in ecclesia praestare, facta documentis ve l rem indolem, documenta factis nanum sensum; et infirmam esse agendi methodum quae alia ab alii» separet, ac etiam documenta ipsa etiam clarissima non in abstracto sed in concreto, ut ita dicam, consideranda esse. Ñot modo res elucidari, dtfbia dissij>ari. certitudinem veram acquiri, plenam claritatem in ănimi ingeri. Liveat ergo eis quibus iustum, opportunum videbitur ex factis, ex documentis mentem suam explicare et rim ipsam dilucidare. Nec a facti» nec u dictis nec a decretis nobis jiertimesvendum est. sed ope omnium mediorum opus quidem vero absolutum et harmonicum fct. Caeterum hoxe dignitati, hooce libertati conciliari deletur, et liacx quidem eo fidentius loquor, reverendissimi jOtres. quod verba mea super auctoritate omnium suprema nitantur, nempe super declaratione nomine Eugenii IV in concilio Florentino ab illuetriarimo Cardinali loliano lecta; we

eoim orientales tUe clanammiM anUaUtoo aHoquà-batur1: ..De potestate Roamané ooclesiae nihil dico^ m loco autem idoneo de ea quoque djçetur. Cum ergo^ iid huius articuli disquisitionem vemrimus, reveren-> tiae vestrae libere dicent quaecunque volunt: defttis enim pro certo habere nihil vos apufl aanctimimum dominum irpstrum papam offendere, cumcooe ob idiud hic i|»e Sil. quam ul venta» educleetur.

Non ^adest equidem irqbis, enuoentissimi et re-tercndi&tduiT, patre». sanctimumus et piisaimus do- * iiiiiiiuf noster, et "hoc dolemus: eius praesentia decus imstrae congregationis esset, nostros ardores.excitaret aut tonifierarer, animos semper extolleret. Sed quid divam? Adest ip medio nostrum, adest mente, adest orationibus, adest benedictionibus suia adeat etiam eximiorum ita et sapientisatmorum praesidum nobisr^ dolorum (icrsona. qui suo spiritu animati nihil aliud .olunt sicut et nos omnes, nihil ita rurant nmi ut-rents» omnino vnui leetur

Hk autem interrupta disceptatio eat. et ĕmincii tishiinu» primus ƥratw proximam congivgationem generalem ƥndixi hi» verbis:

..Proxima congregat10 generali» habebitur ‹ m-'Una di‹· m qua continuabitur diapnasio xlieinati» propositi."

lime omnibus ȣhili». dimissa congregatio t.

13.

Congregatio generalis quinquagesima octava 1H70 man 24.

Feria 111 die 24 man 1IS70 hort nona matutina, m conciliari aula Vaticanae patnarchalis baailto^e, generalis reverendisaimorum jjatruin congregatio habita eat, cui interfuerunt quingenti vigiuti et unus patres,.nempe 35 cardinales. 7 ƥatriarcha l, "primates, 79 arvhiopiscopi, 359 cjuscopi. 4 abbates uulliu» dioo-«e»is, 12 ablvate» generale» site praesides congregatio-num ordiniyn monasticorum, usum mitrae habentes, IH generales et vicarii generales, quorum omnium nomina, quae per aM^gnatores locorum accurate dfturipta fuerunt, exhibet indiculus ^vtrum quinqua-gesimae (xtavac oongpegatIonis generalis, qui inter acta «xuicihi asservatur.

Rev ereiidus ƥer dominus Anaatasius Yusto an hiepiscopu» Burgemq» missam lectam celebravit. Qua absoluta, et recitata oratione AdMtmas Dbmiar *4c., eminentimimue primu» pnteres annuntiavit^non-uullos ex patribus veniam discedendi petiisse, iudices excusationum causas examinasse, et'eorum relationem mox per mibeecretarmm ex ambone legendam. Et sub-secretamis umbonem ascendens haec perlegit:

..Eniinentuaimi praeside», eminentinumi et reve-ivmditisimi }tatre», aliquot concilii patres ex gravibus causis veniam a concilio diaeedendi petierunt, ucilieet: 1 (arolus I>a Rocque epncopu» imncti Hyacinthi in statibus foederatiii Amerieae septentrionalis, propter graves neoeeaitaiw suae dioeoenia recenter erectae; 2° Ireorgius Schvlhot archiepiacopua Aleppennis ritw syriaci, ob suam infirmitatem et gravem ecdeeiae suae nereaeitatem; 3° Petrue Tilkian epincopuo Bruaenai» Vitus armeni, ob grave periculum animarum in nua olioeoiei nuper exortum. 4° Ludovicue IjU Flèche ' epidcopus Antbedonensi», ob mortem eptawpi Trifluvianensis, cuius dioecesi ipee tamquam ooadiutor providere debet; 5° loatinee Theophilus Pinchon episcopus Polemoniensi», ob graviMiman Deoemûtates et perrecutioneo in vicariatu sibi coq^ninap exortae; 6° Lnureati^s Sbiel, episcopus, Adelaidopolituiua,. 06 di'uUfnaw infinariaiem; 7· losmoes Doney^epi-Acopus Mouth^-Albaaif' ob yreacentem ikfirmilatefl^ qua i<m- Siutiua «laboraL ludides excuaationuOK aÙegataa dieqedendi causas aati» fundata» nique ƥro-balas agnoverunt, atque> praedicturam ,ηριοοοροηάη petitionem exaudiendam! sttaeeruut.

Huiuan^odi relatione perlecta, eminent ι^βιπιυβ ρη-\ mua presses more solito interrogavit patita^circa peti-, tam discedendi vêniaJL· e< allegatas causas, e| experi-mento facto coneensuque habito per actum wurgendi. declaravit allegata» discedendi causa» fuisse appro-ƀala Hisce absolutis addidit; \

Reverendissimi patree, pro^quamur nunc dis-cppMonem propositi κ-lieniatia, de quo adhuc veniam loquendi petierunt nonnulli patree. quorum nomina reverendus donmuH Mibst^retanua publicabit."

Id exequens subset retariut» tabellam perlegit, in qua inscripti erant reverendissimi patres Petrus Ia· oarncre epimopus iam Guadalupeuw». Thomas Gnm-ley episcopus Antigonemut». Hyacinthus Martinet episcopo» Sancti t'hrietophori de Havana. luliu> de Ruggen» ordini»· sanet i Benedicti abba» ordinariU' sanctissimae Trinitatis tavensj».

(Jraloribu^ publnatis. eminent i»imiih pnniur

/*|»ça«K dixit:

T?ttiu ex patribus .Deputation!» pro rebus fidei veniam loquendi petnt. nemp' reverendissimus 1). Petrus hwph de Preux episcopu-» Sedunensis. ut respondeat difficultatibus et animadversionibus hestet na die factis. Itaque i» auilioneni ascendat.

ORATIO

rrfvrrwd» pti/ru domiai *Petri* /oat/>A *de Prruj tpûtffipi ƥĕdune*

Eminentiwiim praeside», eminent issiim rt re-verendissimi patres.

Nonnisi aegerrime ad conscendendum hunc am 'bonem adductu» sum. Huius augusti coiwkmis inaieatas tanta tnc veneratione pTcvlht. ut six non

1 Arguaeataw .KpUcopa» Beduencu» ab iis exordia· dvxil qaas episcopo· S.Galli protakraU a mali» aimiras qui-bo chrittUa· re· Iu Helvetia premitur, et ab ii» quue illi· re-gtouiba» obveatura dixit, «i ad deftnitioaem infallibiliutiHai»-eiiiaai Vatieawam deveeerit. Et buiusmodi aiala m nec denegare nec imminuere relie dixit, denegare tamen quod inde derivari vellet, nimirum abetiaeadi a dcftnitioM infiülibilitetia. De mail· quippe agitur qaae ab buiusmodi quaestione uuUateau· pendent, re-centem admodum euue quaestionem hanc, mala vero quae in mediam adducuntur antiquiora eure. Frastre igituf ex iis pro iaopponunitate dednitionto concludi Nec futura et imminentia mala urgenda, aut augmentum malorum iam existestinm Boetium christianae religionis molimina in iis regionibus ƥ tendere ut catholidemum a toto Helvetico solo quocumque modo avertant Bine nullum non moveri ab ipsi· lapidem ut propositam tnem amequantur. neoasionem utique arrepturis ex dodnitione inftiUibUitatb «i demum prodibit, aoa destituri» tama a «aucupto ooaaüio ŭ ab «a Vatican! patres abstinuerint Addidit atiqae non aegUgeadam Helvetiae bonum, ĕl neque MgUgeadum bonum uaivoreaUe ecclesiae, et conlietne si qui forte Aereut, bonam uairerealfo eocleaiae sectariarum parti-cuiariam boeo ease semper aatopoaeadum. Boaam anivemlis eoeloàao unae praerogativa· quibas Christus b. Petri catbe-dram larigaiip voluit; ba· praerogativas eo toagis prodmas ooclssies osse, quo Ipsae et certius ot Armine a AdoUbes eognos-souutur; et iddroe maiorem Add Amhatam orituram ex so-leaMi AsAnitieao praerogativae infollibiHtnti·, Bonum nqiver-salis eedoeiae esos uitatem ia Ide, et baac nullo etlcadori modio conservari pesse quam exisleatia magisterii permaaeatfo ot tufollibiMs. Beaum uaivonatts ooeMaa esoe prospieeeo cimeeicatise tranquillitati quae a pluribus mensibus turbate est, quaeque nonnisi per huiusmodi dednitkmem aequtamere possent. Bonum universalis scelestas esse servare depositum Idui, seu tbeoaarum veritatum revelatarum et huius enotodlam deinMomm pestiAetao intaliitatttatia exigere. Bonum univer-salis oMlestao osm dignitatem nonril» ta tata penora, ot tine delaitiooo hae did forte pernet Vaticanos patres haamno re-

1 Àupad Ubbo tom. XVIII, pag. »8 od. nmt, ManM, XXXICT& la· Mamili.

cum prophat di^e dhbU^ti *Aaa* ucHb *login'*, et A

tamen ad loqqgadutn ,tne quodammodo compulit itnpnnui qualité» aeniori» inter dpiscopoe Helvetiae, ne^ silentium meum in pHfciudictmn veritati» e< bonae regulationi» >etriae'meae eveniat. Rogo itaque .vos ut tne balbutientem patienter ferre'dignemini. De reliqyo non u^tltis vos dMinere tuihi amtntre «et.

z In primis diebu» diecuasu^is de schemate, de qui» in praesentiarum y^jitur. ex hoc suggestu prolixa et vivida farta ert vobis deacriptie malorum, quibus re». catholica in Hebetia affligitur. enumeratae fuei tint et spoliationes et monastetiorum suppressiones et iunum «tcle»is»ti(\uutii violatione et luctamina, quae nu|»?rrimis temporibus ecclwia catholica m mea patria,.scilicet Hebetia. cx|»erta et per|»w «»t. Nec ibi subsistebatur: ad praetura vobis expositum fuit, luetatnina in ea regione ner dqm ad finem perveH (>en-||la njagna iri catholicae imminete, in primi» pernulum ne ibi nationaiis quaedam ecclesia erigatur, B quod tei fieret. alum esset de reliquiis monasteriorum o(institutorum et h holis catholicis. quae ibidem adhuc dum }>erdurajit '.

Haer omnia audistis ex ore illustrissimi un. cur eruditionem et stieiHiam revera suspirio, cuius telum pro n» catholica nonnisi laudare po»·ıtıı. rutus servitia pro re mthulica praiv-tita sane gratus agnoewere «lo-in'o. qutpi·· qui >e -rnq>er strenuum propugnatorem pro r»x1c>ia exhibuit . vir. inquam, cuius amicitia semper honoror. Neque vero ex n» quae dicta sunt ab ipso, quidquid detractum ease volo. nulla hvpothesi. Profecto patria nostra vommiRiis xvq. sed ex ii· omnibus q»se oonclucMt ad inopjiortuuitatpm definitionis, de qua m praesentiarum agitur.

Aii «vuirhiMonem ego haaentirv noqiHx». It enim haec «mmuIumo alivuiu sit valori·. ne<t*** «wet. uf huniMiiodi quaestio omnium nostrorum malot mn causa existeret. Verum haec quaestio hmariili» est, et c mala quae }»enhitatiius iam praeterita h|XÇ ubi de «nfalldnlitate sonum pmtifo i· n<x· quidquam agi hatur. quomodo ergo haec causa eviatere {Niteat? el quomodo protn ex ns ad inoppdrtunitatem «omludi potest9 Sed dnitur haec quaestio dabit ansam pro futmis malis acilicel et imminentibus, quorum periculum nobis imminet. Ego vero dico huiusmodi quaestionem veram ansam non «laturam ease, solummodo praetextum; novimus enim rx multo iam trm)M>rc, J quo tendant molimina virorum ndigioni catholicae hostilium in Hebetia, videlicet ita fidem catholicam inde exulate iubent. ut ecclesiam catholicam |»enitus e solo Helvetiae extirjwre velint. Proinde si praetextu· quaestionis praesentis ipsis defuerit, ahum profecto ps 'rient . et ad id manus admovebunt eo facilius, qu«xl levis quisque praetextu» n» suffioeio (Mitest.

Sed pBhne *forsan* quae allegriRp-i sunt vei iam allegant/nempe ai a concilio Vaticano lata fuerij mo oe pontifjcie Romani inf»J|jbilitate tunc habere causam ease eeyiaratidi a cxHymunione aedis apostoli cae< nonne baec potius allegant, eo quod magis ipai» displicet Haec definitio. ay velint vti tamquam praetextu ad huiusmodi separationem aliquando faciendam. et^nleo fortaasie hunc praetectum in publicum edunt, ut concilium pro sua pane intimidarr nitantur? Sed ait et veni q^etur causa"Tynendi ne ex hoc definitam revera mna molimuis fiant.'ut tau tum malum «vtewiac catholica? in Hebetia inferatur nonne «bonum generale particulari praevalete debet ' Hoc utique receptum tat. Proinde m bono etvIoMar nroficiat eiustnodi definitio, et mrtü/· Hebeti· aliquid itbmineal . in eiusmodi malum in> utique qua chn stiani reeignaçe oporteret, et Deus'alio giodo nubi· patientibus «crf? providere non intermittet.

An vero bonum «xvIeMae viiâit viusmodi definitionem? Mea utique eeiitentia. lamtitp quippe e vir nae stiyp omnes praerogat ivae. qmbu· ik> ChriMus /cathedram sancti Petri insignire >oluit : «pn Ivastt praerogativa» nonnisi in bonum, m utilitatem tx-lesiae principaliter hui> cathedrae <\»lla(a· \oluit lam »eni eo magi· eniMiiodi praerogati\ar <··»lo µ »<' proficient, quo certius a fidelibus agnoacuiUu r^et «pio firmiue' ab ipsi» «raduntur I mb· eum pnuhogatna haec sil cathedrae sancti I'ηγι iiifalltbilita.·. e\ d? finit tone aolemni accedet fidei filioruiti maior firmi'»· et «xirum agnitioni maioi amplitudo et iwliitido

Hornim ecclesiae eat unitas ui fide, hac namque maxime prae k'·eteri ma lotatihus religio·!» plendet. atque ab q»sia ease djjginguit. Et quodnam effnw iu· medium riuinhodi unilalis efficiendae et conservandae, quàm existent» permanenti» magisterii infallibilis m «i ka, quod Mulicet nemjxu pm re nata diwodia circa fiileni oom}»onere. ventatis periclitantes xmdh'arr potent 9 Proinde eo magi· piofieiH eiusmodi medium, quo magi» extra omnem controversmin |<"itum fuerit .. »M hûr)ó γ definitionem solemnem ecclesiae praestabitur

Honum est «V'c'oise pax ‹H tranquillitas «xiuMientiarmn filiorum suorum, rm utique ipaa. qua Inui» mater. proKpwere tenetur. Iam vem tpıı ignorat Ivasrw' «o tim imtias iam a meuMbu· et upmsibu· msximoj»en· |>ert urbata» fuisM 9 Iiuuh' eo usque eiusmodi turhatm |«erv»sit. ut etiam jwnetnrverif. in meam dmetwsitu noi^oltstante montmm altitudine, qua qua·! a reliquo mundo separatur, jwu folia publica, noxia et hostilia, et mc bonorum hdehum catholicorum ibi quoque |>eitui b»ata «xmscientia est. (^ικηιηνIo ›clo inedebit ut eiiiMiiiwIi furhation Quomodo pax et tranquillitéreduci poterit " Per e.UMnodi definitionem. Nam ab Mensio ab ea prnfeHo j»erturhat icmem stw non faciet, dimidia quoque magis inagisqiic crcaeent ci D •esc ubique diffundent.

Bonum ervlesia» ml tum fidei, hot est the •mirus veritatum revelataiuni. «piarum custodia exlesiae commisM eat. Verum an eiusmodi thesaurus non aliquantisper pend itabit, si ab hac definitione abstentum fuerit? Nam quae verita» hucueque in aivleaia communiter credita fuit, illa profecto de suo π›lµ ιπ' et «'«ertitudine amittet; aliquod detrimentuui patietui in »ua certitudine. Nam hoate» ecclesiae ‹·(fortaseiahi quoque h| exhinc omnem certitudinem eripere «enabuntur, for» etiam ipsam pro|»r veritatem, nisi forte ex commueraimtie ahqua tenuem eohimmodo probabilitatem ipai sint derelicturi : quia ducent argumentum ex huiusmodi abatensione hanc quaestionem omnino dubiam Mae. nulli» ac firmi» niti fundamenti», et quae ai spargantur in vulgus, utique tunc fidem

•pecta labor»»»». Xoa abMiBeaie® igitar a deflaitioae poati-Udae iafdÏÏtüitetia, et alite médite beetiaai ooaatiH· ocearreaduaL Dietaai e»M Helvetio· hac «·‹»· eaama vraeratioat decreta apwtolieae aedi· aaacepte··; md ^aid fade Noaae qnia verto caUeHcto iatita iam erat pereaaaio de ipeia» iafttiliMUteto? 31 «rge ta haiaemodi adiaaetto tafaUiMlita» m d»› flaiatar, daUtari lare oftimo potert m veaeratfe illa imadaiktar. Dictm eam aeedui mataram em jaaeatioaem haac; at aoCetar eam teauteae do<AteaimM viro· e€ priBotyetbeologtearam eebotoram. qaanue taaamero· dootrtaa et «metitote viro· batatit N«fe aoadmdam eleetioaam commiaaiMto ta <«a argumaata qw Mae tade afemtar exaatiai «aMiniaatar. No· maltipileaBdM «tae Ab· eoaeertatioae·, aer jaatoram taeam «perari poem m qaae iam tacta eat per MrmoM· card. arek. Dabltaeôia, et areh. Gaamtieeaia, <ai de lia Hibar^tao teatimoatam praebtermt. S. GalU eeelectam RiberMMte eedeetae Attam eme, et agerare m illam taatae aibtrta m dagaaarem Attam fatamm.

t lereaa 1, ·.

• Altadit ad eratioMm epteoopl Saacti GaUi ia eoagregatieaq geaeraH dW 17 maii haMta· Aaptt·, col 7S.

raperenC et fides fidelium quae Hucusque firma per-. A stitit;'^vacillare incipiet,

' Bonum ecclesiae est digditas ooncilii, ^pae est ipsa dignitas eodesiae. Iam vero buic ut consulatur, quid agendum, nisi deftpieodem? nam ai omissa fuerit huiusmodi. definitio, postquam publicae discussioni subtecta fuit, id inlHiiidalj^ni attribuetur. respectui humano quo conciliuta laborasse praetendetur: -et quam hoc dignitati concilii ot proinde ecclesiae nonum sit quis non vjderit ? scilicet summum augustissimum senatum qui in mundo reperin potest, eum talem esse ut intimidationis ei respectus humani influxui obnoxius sit ? s · T

Bonum, est ecclesiae vigor auctoritatis apostolitae, nam quo fortior potëšta qua regitur societas, co et prosperior et firmior persistet. Qùod autem, quareb. detrimentum subibit summa auctoritas Rqirran' }>vntificis, si ab hac definitione abstinendum fuerit? Numquid fideles eadem veneratione, eadem B obedientia. eadem fiducia suscipient in futurum decreta quae ex arce religionis, hoc est ex Vaticano progereyra sunt ? Et nonne ajiquod nunc quoque pro praetentis timendum? quia et decretis praeteritis.sane aliqua vis et aliquod robur decewurum est. quia haec omnis quasi dubia, quasi roformabiÎia obtendentur.

Patet ergo mea opinione dioanj, potius sententia, qüod bonum eederiae exigit eiuamodi infinitionem .et quod proinde, ai quôd malum inde juilriae immineat, hoc utique cedere debeat huiusmodi bono ecclesiae universalis.

Habebimus aliud medium resistendi moliminibus adversariorum nostrorum; utemur eo medio quae usa est (xvlesia Hiberniae, cui quoque omnia Jentata sunt, ut audivimus, ut ecclesia aliqua nationalis crearetur. Sed unio praesulum, unio cleri, unio fidelium id praest^it, ut nunquam adversarii suum consilium perficere valuerint. Quod ecclesiae Hiberniae profecit, C nobis quoque proficere poterit.

Dixit illustrissimus adversarius nkus, de reliquo Helvetos hucusque semper summa cum obedientia et veneratione decreta Romanorum pontificum suscepisse. Gratias ipsi refero pro hoc honorabili testimonio, quod suae patriae exhibere voluit. Sed numquid non fors eo fine dixit, ut ostenderet vel insinuaret, proinde hanc definitionem omnino inutilem seu saltem sujierfluam esse?

Utique Helvetia catholica amplexa eat eiuamodi decreta cum veneratione debita et obedientia. Et quare? Quia aciliqet veris sinoerisque catholicis haec insita iam fides est\uod eiuamodi decreta infallibilitate nitantur. Num vero eadem obedientia etùbdem ›encrât ione eiusmodi decreta suscipientur. cdoPoon-i-iliu^i dissolutum fuerit quin decretum de infallibilitate emiserit? Ego vero valde dubito, quia vacillabit illa obedientia, vacillabit illa veneratio, quia D eiuamodi persuasio de infallibilitate in ipsis quoque fidelibus aliquo modo concutietur.

Et an vero debitam obedientiam praestare possimus eiuamodi decretis, quin infhllibilitatem admittamus?. Tunc debita eiusmodi decretis et definitionibus exhibetur obedientia, cum id praestatur quod in ipsis a fidelibus exigitur. Et quid in eiuamodi decretis exigitur? Ut fideles obedient, non solum externe sed etiam interne, hoc est, etiam suum internum assensum veritatibus definitis a sede apostolica exhibendo et praestando. Qua autem ratione id fieri poterit, si in dubio relinquatur, immo vero dubium fiat, num eiusmodi decreta irreformabilia › vel refonnabilia sint? Sane assensum internum firmum et inconcussum praestare nequeo alicui decreto, quod mea sententia non irreformabile ret, quod proinde alicui errori obnoxium en» potest-.

Utique amplectantur filii^ Helvetiae catholicae decretum conciliare oum omnrrevareotia et veneratione; siquidem hucusque etiam Romani pontificia decreta ita^euBcepere et suscipienti non exhorreocenje» in eiuamodi decreto iugum et onus intolerabile : i^uia in hoc decreto .id confirmatum videbunt, quodiaœ antea in corde sqo firmiter crediderant; jmmb^varo eiuamodi decretum conciliare tamquaqi beneficium acceptabunt cum summfeanimi gratitudine. Et quare? Quia hoc decretum penes ipraà apponet sigillum veritati hucusque ab ipsis creditae; amplectentur cum /veneratione quia in voce concilii, proinde ecclesiae Jocent», agnoscunt Qfidelepi echo vocis illius de quo ictum est : Tn iwbu *vitae habee;* vocem illius de quo verba prodeunt, unde vivere debefhomo, qaia *humo* non *tolumnfodo de pane vivit, »ed de omni verbo quod exit de ore Dei.* (.«audebunt sicut filii gaudent cum mater ipsis novum lac et non panem solidum suppeditat ; gaudebunt, sn ut discipuli docilea, qui nihil magia desiderant, quam ut a magistro documenta accipiant et quidem eo magia cum eius magisterium infallibile fuerit, gaudebunt, quia hoece Recretum ipsis exhibet infallibilem ducem in via ventatis et in via salutis, scilicet Romanum pontificem.

Illustrissimus collega in episcopatu, contra quem loquor, hoc argumentum duxit inopportunitatia ex statu formali quaretionia, videlicet solutionem huius qilaeatioms adhuc dubiam esse, quaestionem net' dum esse exhaustam. Non utique mihi animus est tolled de mente illius dubium eius per expositionem argumentorum multiplicium, quibus veritas infallihilitatis stabilitur, quia imprimis hiice nunc locus non est. et eorum argumentorum expositio ^nea saltem opinione potius ad discussionem specialem, sicut et aggressio capitis quarti pertinere videtur. Praeterea non me eum esse sentio ut haec argumenta rite, dare in praecise. prout par est. exponere tam amplo (vnsesaui valeam: sed id praestabunt alii, et praestant vin, quibus utiyue noster non caret augustus et amplissimus oonsemus. Attamen dicere liceat, an quaestio illa non satie eliquata dici |>otest, cuius solutionem tenuere viii doctissftni, principes scholarum catholicarum et theologicarum, doctores Angelici, doctores Seraphici, doctores exiqpii qui infallihilitatem tamquam rem indubiam et certam tradiderunt, de fide certa asseruerunt ? Quomodo ad hanc conclusionem devenerunt vin illi doctissimi, nisi per maturum antea quaestionis examen et quidem examen sufficienter absolutum ? Nonne haec quaestio debet dici simpliciter et sufficienter eliquata? Siquidem doctores quoque^.maximi solutionem eius dederunt dicendo, infallibilitatis doctrinam esse fidei proximam, et eius contrariam haeresi omnino vicinam; viri qui in studiis insenuerunt, et quorum opera theologorum manibus teruntur, et tot libri pro et contra hanc quaestionem scripti sunt, ut illam omni ex parte discuterent et examinarent.

Nondum exhausta est haec quaestio, et proinde eligenda est commissio, quae omnia argumenta pro et contra expendat. Haec fuit conclusio mei illustrissimi collegae.

Verumtamen puto quod eiusmodj propositioni iam renuntiet ; nam congregationes generales utique commissionem hanc specialem abunde supplebunt. Arena aperta est ; pugiles acerrimi et vereatissimi actu in hanc arenam sese praecipitant, et nescimus quando huius concertationis finis erit. Et tamen hoc sperandum, quod ex huiusmodi concertatione tantum luminis ait exiturum, ut haec quaestio etiam pro iis quibus nondum exhausta videtur, satia elucidate videatur. Huius lucis radius iam refulsit ; et unde emicuit mihi ? Ex ♥erbi eminentisaimi archiepiscopi Dublinenais, qui

***edraam** Hiberniae semppr hanc constanter A tenuiaae fidem de infallibilitate Romani pontificia, Et hjZradiât incrementum accepit nuper ex alio, cum aliue aacbiepiacopw' ex -Irlandia originem huius fide» infallibilitati· ecclesiae Hiberniae ad Patritii tainpqra, immo ad ipsum sanctum Patrilium reduxit.

Novi quidem quanti faciat meus collega in epi«copatu episcopo Sangallensis ecclesiam Hibermad,' quo affectu ipsam prosequatur, quam existimatio&am de. ipsa habeat. Id luculenter patescit ex historia tanta cum eruditione et elegantia ab ipso conscripta, \niius exemplar ex liberali-eius tçanu ego ipse accepi. Et quidem merito, quia in hoc ipso libro ipse ostendit et demonstrat ab ecclesia Hiberniae suppeditatos, ab ipsius gremio profectos esse illos viros apostolicos qui illis regionibus luicni evangeiii intulerunt, quae modo ipsius episcojiatuiii constituunt : proinde ecclmia tSangallensis filia est ecclesiae Hiberniae. Et sane pastor m reliquo mcritiaeimus, omni veneratione digniartt^us volet et non tardabit, profecto non haesitabit sententiam et sensus huius ecclesiae suos facere; et aie tCclisia Sangallensis se filiam, non dico non degenerem, sed dignam sesecommons!ret ol eese laetetur. Dixi, valete.

Post episcopum Sedunenseni qui nomine Deputation» loquutus eet, ad ambonem sucerosive vocati sunt episcopus Vrgellensis, episcopus sanctissimae Conceptionis de ('hile et episcopus Guastallensis.

ORATU)

reterendi patri» domini loeephi Caiovl y *Eetradé epiecopi l'*rqeZleaw '.

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patreei

lain laetus moriar, quoniam alterum quod maiores nostri decursu trium saeculorum et amplius tanto studio cupierunt videre, hoc me propediem visurum esse confido. Duo enim sunt quae universitates Hispaniae, praesertim Salmanticensis, Complutensis et Cervarieiuis. unanimi doctorum et magistrorum voto exoptarunt : 1° ut fide catholica definiretur immaculata Virginis genitricis Dei Conceptio ; 2° ut aeterno fidei decreto stabilirentur divinae praerogativae summi principatus Romanae sedis, maxime illa quae inter caetera» effulget, omnium praestantissime, scilicet infallibilitas personalis in magisterio ecclesiae.

Dtxi pesuoualia, quia non aatis exacte dictam art. ut mihi videtur, a eapsentireiipo M reverandiaauno patral qui nomine Lteputailo»!· feria tertia «periom "hebdomadae et ab alio poeta·? qui sicut ipee locutus ärt infallibilitati· praerogativam potjuequam pepsooaleoi censendam este pectinare ad 'officium apos^ointus: Etenim primatus totius ecclesiae· Christo collatus fUlt beato Petro personalis : *Tibi,* ta, fro *te* rogavi dictum art a Chrietopat eodem modo personalia ert in omnibus eius euooeasoribus. Ex non praestituto boo principio exorta ert distinctio inter cathedram rt sedentem in ea a gallicanis quibusdam tantopere exaggerate; ex non bene praestituto boo principio exorta est perversa illa dortrina de necessitate concilf oecumenici ad irreformsdiihtatem definitionum Romanorum pontificum. In hac personali infallibilitate positum est mysterium aasisteotiae Spiritus sancti, propter quam Romania. pontifex docens .ecclesiam Vocat se sertum seniorum *Dei,'* et illud Ajwetoli sibi . äppropriât A'oη *ego ted gratia Deimecwn,* et cum beato Petro veluti ïepetit : I'tri *fratre», not scitis gaoniarn ab aatigait diebue Dew* its «obis TTéÿht, *per* oa tnrum *audire genlee* rerbsan *eoangetü, et \redere*

Hinc est quod praerogativa infallibilitatia nequeat a Romano pontifice cuilibet alii personae communicari et delegari.

Quam ob rem dum de ecclesia fit sermo, ratio ordinis et logici et ontologie! exigit, ut ante omma sermo fiat de capite mus visibili ; nam, ut inquit sanctus Leo Magnus soliditas fidei quae in principe apostolorum laudatur a Christo, perpetua est, et sicut permanet quod in Christo Petrus credidit, ita permanet quod in Petro Christus instituit ; a Cbristoenim Petrus ipse petra appellatu» est. I'nde uén recte reverendissimus ac sapientissimus epiacopus Moguntinua dixit heri, nos separare cgput a corpore, u prius agatur de primatu, quin actum fudrit de ecclesia et de lunbus episcoporum. nam fundamentum ecclesiae est fidae istius personalis capitis. Hinc quotiescumque Romanus pontifex vult docere ecclesiam universam, adeo certam est Spiritum sanctum illi adstiturum esse ne erret, quemadmodum certum est omnipotentem Dei virtutum adstiturum sacerdoti qui velit consecrare panem et vinum, licet hic sacerdos ex modo operandi peccet in alio. Ergo donum infallibilitatia ex divina institutione pro magisterio universali totius ecclesiae ita nexum est individuae personae Romani pontificis, ut nulli alteri sit commune.

Rectissime ergo de ecclesia acturi nos in concilio exordimur a capite, cuius vox infallibilia omnia membra unit in unum corpus, ne quasi vidbamur noa do pontifice acturi quid simile dicere iis, quae famigeratus Gioberti dixit de lesuitis, eoa ease res non personas. Ergo merito pro infallibilitate personali et conceptione immaculata laudatae universitate» Hispaniae communi studio decertarunt et aemulatione

' Alludit ad uvhiertsrepea Oresaliea···. Ct eia» asatto· ae· ia Magregstioae geaerell SI ssaii habita·, cat Ita

• Argxeeata·: .Epiaeopas Urgelleasl·: prearogativa· te,-teUibilitatis. ruspes psrenaate· essu os· pennas· dixerit Christas: ,Bugsvi pro *U* St sta dadaiat Mus tua, rt te aHgaude soaversas ato.' Bea» dserstass de senisais iaahsari a Boaiue putidos. ea· attento ordina riva aatolagie· airv logico. prias· oasis· rit sapai visibite. Taapns sdvaaian st prodigetur porsiriailorinaa arrer ds dapUd capito in aocteste, Baauo poatidae adlioot rt eoaeiBo gsaanUL Negae patres •fcaadae ad id evteeanda· ; aotn· qaippa oaaa allad ad dagasa stari. U dtedplte·· pastinare, rt tn· ds dogreato tea do disciplina paires logeâtes «se De dagreato koquatre «see •res sdrtresbaat vvritats· up·! eapitis ed atairteria·, * dtoeiptire roro an da coadifsnua nan diwsrsbsat. De dteripUna teontvn Aagastiaa· te «aura Cypriani «- en· exossavit ex dsdbeta nieoiHi plansriL Bane dledpttua· variares pro vsitis tereparibss, patero Misa ex «pistais dogsretiea a Lirai» ad Ravisas· gai sparte sasarit marlite· nan area prorana nreaaasrtea sd dsteiaada· Ms· <ssa Ipse is· dodeterat, «ad ad asaa· prîtes» amrsre abolsadasa. Ex inda ants· san dreeeadare Bare. paatUee· ant propheto· aat bapereahitere roes, and toataaaedo dtviaaa uadotaatte· ha·hero as· tedex st ·βρ>Mτ ewityia sxtetiL Bus· auto·areiateatte· dari 1· ne Baaurei psettPres errant —|— <« sKfaM Mai roatnsta· droroat; p· st to Mnterrvrrite Mai ■ovaaatar ad Mtan rt asaveateao stadia· pas res prosit dahairi, rt hataawdl aSadM satteaa· vaste· area pro aaa asteteio; ·· nt desanat rtdadatet ro·. -------- - --y-,, ·· Htaii, ——are nu· ul

poses ««■■ittoro atadis aUosa· rea tedMs iptempiro· al error plaaiari stadie abaleatar, «banaatoa feaütas ad aadaaia·ndaaaatar. Ad id aate· «xplteaada· atteM «ι«·ρ1α· eaateatita a L C. prolatae te tedteto partiaalari, qaaa teata Itare· dtoaatiaade arat a Christo Ipae area· «portali· eadeatibw rt tedfcaatibas doadad· tribas Issaei Ulti··· Utere dteeaeriaaa· te anlvrereH tedteto M aoa st ββlβτM₁ res wpreletar, red ai aegte aa Bagte steesaaat rt soteeai as astor·· driUMi··· psrdrtotar. Adbae aibilretea· rrrirarsdaa sata·· ad aster·· red «teridatisea·, «·βα4αϋ«M· sate· te dtoeassto·· speciaU ·· sddalare· *

• Altedte ad aitatep. MreWtetearea», «rt srstteasre habuM Ia aaagregatiaM geaasaH *11* Sapra, rei ta

• I (ter. XV, 10.

» Ata XV. T.

• Ssrre· *U* - aaatesrrere· dia apaaatpMssM· *tw* ad

dignierima. Exaudit fterunt e^^um studia quoad primum; sine dubio exaudientur nuïi quoad secundum.

Quiescite ergo nunc iam venerabiles cineres oardinali» de Aguire et ipsius Goinales, qui in academia ^^Baknanticensi stetistis .strenui aseertores praerogati- Aannn Romanorum pqptifibum; quiescite etiam nunc et vos pacifici cineres'magni magistri losephi de Hiermo, cancellarii aoademiae Complutensis; colligetur fructus iam maturus seminis, quod tanto labotte excoluistis. Requiescite etiam vos et exultate, oarimiini cinefes celeberrimorum doctorum Cervariensiuin patris Pontii et patris ^erpiniani, quorum memoria immortalis manebit in fastis academiae Cervariensis, ob eximiam eorum devotionem erga omnes et singulas praerogativas apostolicae Romanae šedi Et tu, alma mater cunctarum nostrarum universitatum. academia catholica et šapostolic Hsiensis, exulta et renova non nefastos posteriorum temporum, sed jucundos iuventutis tuae dies. Manent exsculpta in corde meo divina ţeribus 85 Galliarum episcopi post damnatam tamquam haereticam thesim illam quorumdam filiorum suorum, quae dicebat: ..Siuictus Petrus et'sanctus Paulus sunt duo čapit ecclesiae, unum caput constituentes", scripserunt ad Innocentium X Romanum pontificem haec verba1: „Ex]>erta eet nuper beatitudo tua quantum apostolicae sedi» in gemini <wpitis errore profligando valuerit auctoritas: continuo sedata est tempestas atque ad Christi vocem venti et mare obedierunt." Observate, Innocentium X vocarunt vocem Christi, quia ecclesiae fides ret. papam mse os Christi, ecclesiae loquentia.

Eminentiasimi ac reverendissimi patres, alia nunc gemini capitis serpit haereris a deviantibus synodis Constantiensi et Basileensi sensim introducta, quae animos incautos quorumdam eruditorum invasit; nempe Romanus pontifex et concilium generale seu votum episcoporum dispersorum sunt duo capita seu duo ora, ununti caput et unum os efficientia, necessaria omnino ad definitiones fidei irreformabiles efficiendas. Nova haec gemini capitis horrenda species,et malorum causa tandem aliquando ad tranquillitatem ecclesiae catholicae diminuenda est. Dixi duo capita vel duo ora utium caput efficientia morale. Etenim qui affirmant iudicium episcoporum ease noemreriurn ad confirmandam definitionem Romani ţontifici eamque efficiendam infallibilem, procul dubio constituunt primatum Romani pontificis personalem non sufficere» ad unitatem fidei, sed requiri consensum aliorum episcoporum: -ideoque vere et proprie. loquendo personam Romani pontificis solam non possidere primatum ad huius praecipuum munus iuxta Cyprianum, nempe ad unitatem fidei stabiliendant et conservandam in ecclesia; aed primatum poesideri in solidum ab apostolatu, cuius prima iurisdictio honoris et potestatis sit quidem penes Romanum pontificem, verum nequaquam integre et plfne; cum aliter sentiat magnus Theodorus Studita ecclesiae graecae lumen, qui cum antistites graeci dissiderent quoad cultum sacrarum imaginum, et concilium oecumenicum congregari non pauset, ad istud discidium episcopale adeo perniciosum tollendum, scripsit ad Leonem šacellarium „Mittatur pro utraque parte legatio ad Romanum pontificem, fontem et indicem veritatis, et quidquid ipse decreverit, id certitudine fidei teneatur omnimode."

Trium saeculorum decursu Spiritus sanctus fortiter at suaviter praeparavit mutes et corda sapientum theologorum, maxime,epieqoponun ad claram et humüera conMvonkn uhios Munmi capitis ymsHüm in eoossia Dei, excluso monstro oapitis femim neoamarii pro definienda fide. Loquatur Petrus per os Ph IX, et continuo sedabitur suscitata tempestas, et venti et rflare obedient·e(; monstrum vero, gemini capiti»» exosum a patribus nostris procul abigatur ab ecoleeia sancta Deà ,Nec introducamus lanum bifecem in ecclesiam; u^m^ etei conchium oecumenicum Haberet faciem adeo pulchram ac illam apostoli Pauli/ non tamen esset cum personali capite Petro in unum caput coniungeuda. Quae autem excuditur uounulli^Jg scriptis a£ patrum antithesis pro tuenda iteoessitate concilii, quod sit alterum os ad infallibilitatem definitionum sedis apostolicae, nulla omnino eut Etenim dum patres adstrount veritatem suipmi capitilt ad magisterium ecclesiae, loquuntur dogmatice; at vero dum videntur adstruere necessitatem concilii pro causa fidei absolvenda, loquuntur disciplinariter.

Neminem vestrum ignorare scio, antiquam fni»-e ecclesiae disciplinam, eamque prudentjsrimani, ut cum nonnulli episcopi doctrinam traderent non cohaerentem doctrinae aliarum sedium, praesertim šedi romanae, convocaretur concilium episcoporum ad causani dijudicandam. Dc hac disciplina loquitur Augustinus cum nititur ex defectu concilii plenarii excutere non sane laudabilem resistentiam sancti C%·priant adversus decretum ipsi datum, aut responsum ipsi datum a summo pontifice Stephano. Ha«' autem disciplinae ratio in synodis convocandis varia sempet fuit in ecclesia, utpote quae ad prudentiam sjMKtei summi rapitis et pastoris. Veritas huius distinctionis, quam ego gravem reputo.ad patrum de conciliis sen tontias intelligendas et conciliandas, luculentissima patet ex epistola dogmatica sancti Inonis Magni ad sanctum Flavianum Coiistantinopolitanum: nam primo in ea statuit nullam fuisse necessitatem ooiN vocandi plenarium coneiliuA ad fidem definiendam, quam ipse sua auctoritate iam definierat, šdeoqm an „ra^bnabilius ab indicenda synodo fuisset abstinendum"; statuit secundo nihilominus indixist-e con·cilium ne videretur hae in re repugnare loluntati imperatori», ut pleniori iudicio, inquit, 'omni» i«i»sil error aboleri. En, eminentiaaimi ac -reverendieeinu patres, veram necessitatem conciliorum non ad definiendas veritates, non ad damnandos errore»: ad h<» sufficit, ut probat sanctus Leo papa, auctorita. apostolicae sedis, aed ut omnia possit error aboleri. Patet igitur Romano» pontifices non retinendo» owe tam quam prophetas, qui revelationem a Deo acceptam promulgent populo chriatiano; nec opus esse ut probentur sancti et impeocabiles, ut quidam hic nescio qua ratione dixit; aed esae veros iudicea et magistro» ventatis evangelu lesu Christi, ex aasisteoMa Spiritu» sancti infallibiles.

Hoe autem donum assistentia» ad tria potissimum extenditur: ţ ne Romani pontifices doceant quidquam unquam populum christianum, quod sit fidei ohristianae contrarium; 2 in controversiis fidei suscitatis in ecclesia moveat Romanos, pontifices ad aptum et conveniens studium, quo rem controversam tandem definiant. Multiplet autem esse potest huius studii ratio, nempe ex oonstfltatione cum cardinalibus et theologis Romana» ecclesiae, vel convocatis synodis provincialibus, vel si opus fOerit convocato et indicto concilio oecumenico: quid autem in singulis casibus magis expediat unus iudicare debet Romanus pontifex,

) Apud Bssksvaay, ds Bmmm poster·, to·. П pag. 181.
* Aped Mgs fWgi. ρηκοβ, * XCIX, «·>■141*

I M epistola XXXVn ad TbsodoaiTM aagasta· later epistolas eaaeti Tassis

pramiitila muut· gratiae Spiritu· aancti. 8· Tabdean Boman pontifes par aaaiatantiam divinam Spirit •ancti. datoernit ao definit ram .oootroaanam;. qua trunco in ra potaat Boman pontifex modùm rei definiendae adhuc committere etudio at iudmao epiecoporum, ut videant at indicent an aliquod ăocOrati verbum vfteatur aeae apponendum vel mutandam, ut error aboleatur pltaiori etudio, et emmtoe ad duitatem eodeaiae ăuavi reducantur. Quo m caeu iudicium ultimum et irretractabile aedis apoetojicae, quoad modum rei definiendae, aicuti factum eat ħ^pmnib conciliis, non perficitur quoueqde, audito iudiXo episcoporum", auctoritati supremae pontificatu· beati Petri fuerit plenissime satisfactum.

Denique ut elucidior adhuc appareat huius rei veritae in exemplari perfectiMimo, perpendite quaeso, eminentieeimi et reverendisumi paires, sententiam quam leeui Christ latunte eat de omnibu· et eingulis hominibus in iudicio particulari et universali. Infallibilis sane est et natura sua irreformabili· definitio a Christo lata in iudicio particulari; ea tamen itertun discutietur et examinabitur a Christo coram apostolis sedentibus a latere eius tamquam iudices ludicantes duoJecim tribus Israel et solemniter iu iudicio universali. Non ideo tamen tractabitur, ut mutetur, sed ut magis elucescat iustitia iudicis Christi, et solemuiori et in aeternum irretractabili definitione causa perficiatur.

En vera imago Romani pontificis, puta Leonis Magni, vel Agathonis vel alterius cuiuslibet causam fidei et veritatis ad verum Dei cultum et aeternam fidelium salutem definientis in iudicio particulari et in iudicio universali, concilio oecumenioo. Infallibilis atque irreformabilis erat natura sua prima definitio; at vero ad solemniorem veritatis iustamque manifestationem, volente Romano pontifice et indicente, potest iterum examinari in indicio universali, quo plenario iudicio versutiae portarum inferi confundantur per irretractabilem in aeternum definitionem et sententiam.

Soluta ergo est, mihi videtur, et in pulverem inanem attrita manent quae a nonnullis heri dicta fuerunt tanto eruditionis munimine. Unde gravissimus apparet eorum enor, qui nituntur convertere oeconomiam disciplinarem in institutionem dogmaticam et necessariam ex lesu Christi salvatoris constitutions

Concludo has observationes rogando tum eminentiasimos tum reverendissimos patres, ut propositum nobis schema reformetur, ut veritae catholica dkaingulis praerogativis divini primatus beati Petri lucidité exponatur, cum appositis canonibue pro unaquaque praerogativa, maxime pro ea, quae est praecipuum obiectum ħui ooostitutiooia, nempe ħnfallibilit personali· 'Romani pontificis. Et ne tenear huc aaoendere pro unoquoque capite vel pro trium priorum, ei ita fiat, diaoosaiooa; poto ut quos pro corrsctionibua, pro adnotationibua, quae nobis praeacnbuntur, aoripta babao, possim tradere Commiasioni vel Deputation!, ut aa iudicet.

Sint corona eorum quae dixi pulcherrimi Prudentii'nostri Hispani, gloriae Cacaarauguatao, versua do primatu sancti Petri, alludentes sd fontem qui, prouti videtur, erat prope oonfbasiooam aanoti Petri illia diebas:

> Alt (Patrua) cathedram poasideru
> Primam, recludit credit··
> Aatarnitati· iamna?

i JMidqiiaam, bpn. II. v. MB-d, apad Mlgaa, P. L, AU.ari.IN.

Psatqr oves alit: ħp illae gelidi .rigore fonti· 'Videt sitire' quas fluenta Quisti

i Una fides vigeat, Igieco quae čondita templo set: Quam Paulus retinet, quamque cathedra Petri?

ORATIO

reterendi psdris dosuim /oeepAi Hippplgti Soins episcopi Sasseiissemiti' Conceptionis de Chile

Eminentisaimi praeside·, illustriesimi ac revereodiesimi patres.

Mihi i cordi erat ne' ullum proferre eendonam in hoc amplusimo ebdesiaa catholicae senatu, et ea quideqpflbtisumum de causa, quia res usque nunc uoetro examini concreditas a magno ingenio viris disquisitae et pectraotatae fuerunt usque, ut ita dicam, ad satietatem. Venuntamen cum iam aggrediamur pertractandam percelebrem illam quaestionem de Romani pontifici· uifallibilitate ex cathedra, u| Schola loquitur, loquentia, conceptum''sermonem continere potest f Ni fallor, ecclesiae intereat ut hic apertus

▮ ŝStin đ. Vatie.
▮ Op. dt, bpsa. XII. v. 48, Mifss, ibiA, ooL MA.
* eraMa sd. Vatie.
‹ Op. dk, ₩· XI, v. SI: Itiga·, IMi,.ooI US.
• Antestante·: ŝKpiseep Ha. bgacspticaia *t*» CWJa saboasa m Has taata· asoaadtea dixit at asta· dUBmltatibas rsspaadarst qai qmasticae· iattllibUltatia iaopperraaa· mm st sitiatis prestalesnd·· eoetsadsnt. Iasi vero ttisstishoe ăaUaMa asaptaads· st saadaadua asm M VMhaaaa eaadMan bette dead et Hansri cUa pewdse eb attiatia^ ▪atidtitia «· ăaauaatiaaib iBpstatar. BUmtiaa ħ ŝal tanas sarvaadra tatatta protietaatis· et aBoraa qai Me seat ns iia dUMUer retttas ettdatar. Rtquids· protaataataa, at in rasera oaaaee laiaald ended·· sea ħa ŧan tad qsuahbat pronae varitotie dagaitisaasa venatur, at aaeao n-qua· dtiaait sb anal peoraaa oaiadibat datahiana ŝtatta da· l» ŧti niera·. Nsq de aabiauntida Uwadaaa. c ipd wia aria· iaMUMlitaU· aad at ŧp priaata· n-Udeat; aae ŧria axlgi tan pa··· at réédita· Vaticaaan •n·· ipsa· ŧŝoa.^aatt priaaataa allo aodo sttiatwot Mages attiwdaada· «iMealtal»· dasaaptaa sx parta dvüiaa gabasnisraa, aaa domett aaaaa am utiqaa ea aaariMaaennladaa paatoribaa dais· dt at priaeipaa valantat·· aaa▪slant. Oabsraia in pneaastiar·· aaa oathebes aad ianeaaS-•tioa, Mroaisaa, ·0··‹·1η, iadaka st atia· atbae aaaa. aae sr·· canada· qaid aia plaaeet vol ttapHeaat. Neque tars·in· at panMstiaast partUsaaeaadaa, aplaaopara· qaipps die·dpUaa· aaaa aaa iriidiea asd ooddi, aiabat TartaUiaaaa, st Paala· dixian: .Si baaaiaibaa plscan·, ttiirtl asrvua aaa *astas Bad anaqaid ttmaaadaa aebala· (aittSaaa· quae lot Ulaatne vine at de aodaaia optiaa aerite· babtftT At alaüa bac proban aequa alia· talea· doqaa qusvia taapara dadaitU· qaad sate dadaitiae·· advanariaa sas babearil vine van eslkoUeoa et epieaapuli diqaltaU iaainitaa. Oosditio-▪aa eabala· bdaa peat dadaitiasa· iaAUMMÏltati· aaada· Ittuaa se suae est nutttio nbahe illi·· qasa aaqabat alia *--------Oauaaptlaap· h M. v. Toad·· da Ua aUqaid dix» qai oaataadan vid aaat ia bas qaaaatii·· sngia attaadaada· •aae iattida· principalia· apierapurə- aaa aaaieiaa aedis·, qua· iadida· a^ariaasrion·, et aliora· qui ax laaqiaqaie D mieuibua veearaal. Ina aariMaatt ingrasia· M alied sBe pilnttaa aeae saaaarit, at d qaia ax apiaMpte allqua· separiad tat·· pana asataria a<M viadkan paaast, hana ea» «aae qri ca· Paule ttoarat: .Mtabdri Chriati aaat, piae ago Ia tebiribae plarinia, Ia asraaribaa.. .· - baa aauatataee vana apntaia ta·, at ad buna aaiaariaari· praaerti· radent, st Ulora· saPnti· spadali laaddintiaaa digna a··, at sibiłă* ••avida St ă daMaau B· ŧ* barbu ł ă-- natar et ad netu· ăpeetott· eadia anevari pmaat * dans· ăptae Magnat! qai aspaaabat Metis čaaaoetea ngteinb abadati M ▪■ dasaaeebat * ardbe dviM, rs-*nadit ₪ ăăă Wban ħgi· čoaM smriblia· • Cbriato inatMatu· ăa ăaaanb ăbacta orttata dviBa. ▪nrtariad raginaa ŧ a Ctaiati ŧstauta paadan. Nibti arMtnrtaa, aihü ăbaitatia ħ* ia ăaa at ąa •x parta IsAUliMIitati· pntMdae srilatantar, pm aade· ħils * ħ> taMIMinsti· indatiia sMH. Arbitraria· ăa ą aaaaM ax arWtria at đ ŧi ratitae dt, ą B Uri vNBMI W WwwW ăabttne diti paaaa. Oaaataait |M tianada·, at sd pe·· ħěri tafcHn ▪ ŧ ha da· -

m·

.exhibeatur liber traditionum omtrfam p^pülonun, 'et omnes gentee testimonium perhibeant veritati tant-' opere, nescio cur, in praesptiaram qppugnatae, Idcirco ius dicendi omnibus amplbrimo concessum mihi etiam pauperculo vindicavi; let post obtentam loquendi licentiam, adversa libet rans valetudine in hunc ambonem asoendo. Ron evolvam, eolendipsinti patres,.scripturam,^traditionem, pdtrum testimonia, "conciliorum decreta,.theologorum placita «p» éx qut- bus luculentissime -bstenditur aut evincitur' Romani pontificis infidlibilitis. De his iam sqpa ab^aliis disertSeimis patribua dictum est, et .adhuc supereat Jicendum pro rei opportunitate. Npn nota sed forte novb'audietis.

His ergo praetermissis, ego devenio ad difficul- tâtes, quas multoties perlegi et" etiam audivi, ut ab- stineatuna ferendo iudicio et a'sententia dicenda in hac adeo oelebemnîa'et gravi^ima causa. Quae ergo sunt rationum momenta, quae nobis opponuntur, ne quam cito fieri possit, et ea qua par est animi trarf- quillitate, banc perpendamus materiam ut tamjeni iudicio publico"et solemni definiatur? audiamus ip- fallibilitatis advemarios ita loqueutes. Acatholici, illi dicunt, schismatici, gubernis «edicentia catholica, potentiorejj nationes ex una parte, debiles et infirmi ex alia, $atholici quidam periliustresi schola quaedam et tandem episcoporum iura, vestrum xelum veetraque desideria magnopere damnant et improbant. Silete ergo vos, nostram 'sequimini viam, efnO in examen- adducatis' rem tantis difficultatibus plenam.

\ Sed imprimis, reverendissimi patres, silentium," quod nobis commendatur, est illa regula adamuasim servata atque etiam commendata a Romano pontifice , Honorio in sua epistola ad illum monotbelismi pro- pugnatorem, Sergium nempe patriarcham Constanti- nopolitanum ; et tamen nemo vestrum ignorat quibus et quantis objurgationibus et accusationibus hodie me- moria illius pontificis impetatur et detrectetur ab adversariis infallibilitatis. Et licet Honorius sit ab haereeeos labe vindicatus etiam ab iis qui eum accu- sant ; quis vestrum, eminentissimi et reverendissimi patres, ob silentium vellet ho- crudele, iniustum ac formidandum posteritatis indicium subire? Consilium ergo silentii nobis propositum eum grano salis est accipiendum.

Et quid catholiiae eodesine prodesset silentium episcoporum? Ne gubernia, ne protestantes, schis- matici etc. a via veritatis deterreantur, et magis magia- que sanctissimis religionis nostrae praeceptis infensi «int ? Nihil certe, episcoporum silentium hic et nunc, prout ae res habent, foret ecclesiae indecorum ac uoxiunf, risuque et cachinnis a gubernîis protestanti- bus et schismaticis acceptum: et abunde veritas ca- tholica ex acatholioorum, schismaticorum et guber- niorum fontibus nec erui nec proumnase potest; et venerandi huius concilii patres non pergent ad haere ticam et schismsticam pravitatem ut suas, si ita loqui fas est, depromant inspirationes pro rebus fidei definiendis.

Haud diffiteor perpaucos protestantes non aequo ferre animo definitionem do Romani'pontificis in- fallibilitate. Sed quid inde? Nihil ergo definiet ooc- ‹ilium Vaticanum ob adversam inimicorum raedeeiae voluntatem ? Ast etiam protestantes ne dicam aegre sed irrisorie, iracunde et detrectantor aspiciunt «ото- ıorum cultum, confessionem auricularem, infallibili- tatem ecclesiae, primatum honoris et jurisdictionis Romani pontifici» et sexcenta alia fidei catholicae dogmata ; at numquid ea de causa ex nostro symbolo catholico illa dogmata exarabimus? Numquid super

Aooprereionis proteetantium ad fiakhmlichm haec omnia.'aeterni stledtii sigillo obserabiqitM? 'AHameci in adveroari3ra& % yyothesi Macfo quomodo haec ab- surda concertaris ex enamel argu mentations inwlqpta- bihter fluentia, vitare possint; *ef* sic'dum nimis probare integunt .nihil reapse'probanti .

Sed ut-quid inaiter dufatigamu/? En rSaltas super hanc adlvçrearforum iiftallibilitatis formidinem. Alii.'ex Soatboliqia seu protestantibus tam' àegfe et irata ftrenidAfallibilitaUm Romani pontificis, quam. infallibilitatem ecclesiae. Alii, et utique numero plure», Utramque infallibilitatem existimabunt tarp- gflpm quid plue indifferens et forte a sensu commuai. amonutn. Et non obetante haq-animorum dispositione, advenientibus misericordiae momenti» quotquot »uqt ßerditiati, quotquot supt vocati venient cum gaudio etlexultatiôiie ad «anctam matrem ecclesiam portan- tes manipulos scientiae et humjlitalie. Ita plaudente ecclesia et admirante orbe, eveniet quod centies evenit poatquam.a sanctissimo domino uostrO. papa Pio IX definita fuit immaculata conceptio sanctissimae vir- gini» Mariae utpote catholicae fidei dogma. Prius- quam sanctissimus gratissimam hanc simul ac iucun- diseimam definitionem, Spiritu sancto inspirante, decreverit, etiam atque etiam ubique, et ubique ter- rarum eaedem formidinis vocee audiebantur. Et quid evenit? vos omnes, reverendissimi patres, probe scitis, et manus'vestrae quasi contrectaverunt mirabilia Dei in acatholioorum conyersionetn, in fidei dilatationem, et praecipue ih huius temporalis principatus sedis apoetolicae vere .miracUlosain conservationem. Nau- clerus ille peritissimus qui Petri navicellae guber- nacula tenet, semel atque iterum dicebat tunc trement- ibus cotde: Modicae fidei, quare dubitatis? Eat pro nobis Deus, est pro nobis veritas, est pro. nobis illa, cuius est cunctas haeresce in universo mundo in- terimere. Eccur hodie hoc venerandum concilium eodem mrodo alloqui non poterit : Animo formidantes, quid timidi estis? Definitione semel prolata fulgebit veritas, nubes evanescet, cessabit tempestas, et fiet tranquillitas magna, et erit pax. qnae teste Augustino est tranquillitas ordinis.

Neque schismatici ab hac iucundissimii «pe nos avertere valent. Eniin vero schismatici aeque prose- quuntur odio infallibilitatem et primatum Romani pontificis; immo apud eos primatus et infallibility.·· sunt quasi unum quid et idem, aut «altem ita inter «e conneetuntur ut ab invicem separari non possint. In-, fallibilitas m eorum sententia profluit a prjniatu sicut rivulus a fqpte, radius a sole. Re quidem vera, supre- mum imperandi iur, quod primatui inest iuxta catho- licorum sententiam, indissolubili nexu connecti debet cum primario ipsiusmet primatus obiecto, nempe fidei defensione, et conservatione. Iam vera haec neque Deses neque concipi possunt absque infallibilitate Ro- mani pontificig in docenda veritate erroreque profli- gando. Si ergo schismaticorum opinio est, ut retuli : quo nititur fundamento ratio formidinis et timoris infallibilitatem - rejicientium ? Delebimus etiam pri- matum successorum beati Petri? In oblivionem man- dabimus concilii Florentini definitionem, ut schis- matici convertantur vel saltem vnon tam gravi odio ecclesiam catholicam prosequantur? Absit a nobis rem istam cogitare. Zelus pro animarum salute alie- nus esse non debet a publica et integra veritatum fidei catholicae confessione; aliunde non esset relus Dei sed segnities, ne dicam aliquid acerbius. Mea humili sententia tali agendi ratione, tali formidine perculsi ne unum quidem mhismpticum aut aoatho- lioum ad sanctam ecclesiam convertemus. E contrario fflinos irridebant et eonviefehmtrer, «t ia» quidem

ac merito,'quia defuit nobia animi fortitudo *id* confitendam absque ambagibus veritatem.

Sed argumentum achilles, oolspdiseimi patres, parcite verbo, pro edeottb servando circa definitionem dogmatism, de qua est disquisitio, ex gubernìis praesertifii; quae aeqe autumant- /catholica, eruitur, Hic labor, hic opus, hic mqgna difficultas, ut concilium Vaticanum aliquid certo e| do fide definiat in tanti momenti· re. Gubernis.· (advérshrii infallibilitatis ^~~tt>quuntur) nqn patientur impune definitionem dogjnaticam de Ìhfallibijitat^lomam pontifie]/; et quid eht ecclesiae in Ms moeatiwimis christianae reijtiblicae. rtemporibus, quid erit sanctae sedis principatus civilis ai guberniorum irae excitentur et rebellentur, semel ac pjolatq^fuerit definitio? Peraequentur episcopos, et parva'quae adhuc superest eorum protectio auferetur, ab ecclesia ; effraenata evadet impietas, et undequaquO apparebit madorum proluvies, et ecclesiae iura et libertae fdnditus susdeque evertentur: et'quid erit de ppiacopis et christifidelibus qui ipsis commendantur? Ita argumentum hoc proponitur ab eis, qui suis libellis et scriptis strenue propugnant inopportunitatem definitiouis dogmaticae super infallibilitate Christi in terris vicarii.

Et parcite mdii, quaeso, humanissimi patres, ei eloquar ea. quae absolute'necessaria est, libertate pro iuribus et dogmate ceclesiamhoc solemni momento vindicandis ac defendendis. Miror equidem talem obiecttonem serio jiropositam esse. Ea semel admissa actum erit de religione, de evangelii praedicatione, deque ipsaunet constitutione ecclesiae, quoniam haec ab ecclesiae incunabulis in mundo praedicata et instituta fuerunt rennehtibus, prohibentibus, contradicentibus guberniis. Nec in sateris litteris legitur Salvatoibm et Dominum nostrum lesnm Christum praecepisse commisso utilius exercendo caesarum aut ^giiberniorum voluntatem consulerent, eorumque lieneplacitum peterent.

Undenam ergo desumitur illa inaudita et exotica tegula de consulendo quid placet vel non placet guberniis. priusquam de rebus ad religionem pertinentibus aliquid decernatur? Numquid gubernia, "β₀ quod nomen catholicum praceeferunt aut insignita sunt, ius aliquod in sacrum fidei depositum sibi adserere audebunt? Et albjpde (totam dicamus veritatem) salvis" personis, quae aliquando bonis moribus et religione non negata rebus publicis praesunt, ubinam sunt in tristissimis rerum adiunctis, in quibus vereamur, gubernia vere sincereque catholica, ut consilia capiantur ab eis pro rebus ecclesiae referentibus? *Aetitemnt ſegr terror et ƀrincipe rontvnerunl in unum,* non iam ferro sed calliditate et huius saeculi prudentia, odverms Dominum *rt odrersu» Chrutnm* čius

Quae et quanta contra sanctam ecclesiam catholicaju et venerandum eius visibile caput moliuntur, sive palam sive secreto, gubernia eedieentia catholica! Quae et quanta etiam maiestates omnes temporales edidere leges et decreta iuribus, libertati et ecclesiae institutionibus contraria! Prae multitudine di- , i numerare non possum. Ibi sunt codices, ibj eat historia de retroactis, saeculis atque etiam de noetri temporis aevo, tristia simul et luculentissima de his omnibus testimonia perhibentes. Quid plura? Aperte.,dicam (salvis semper personis, salvis salvandis pro sua religione et iuribus earum) ex omnibus ecclesiae inimicis callidiorudi callidissimus .est ratio 'agendi politica guberniorum. Gubernia amplam habent potestatem dona ferendi; at timeo Danaos «t dona ferentes: quoniam quid dbn cogeret mortalia ƀector auri sacra fatues? Cesser, quocumque vocetuf-ntimiM, aiVe sit im--' perstor, sive sit rea, siro dux, sive princeps, sive proeaes pros manibus habet honores et dona, privilegia et distinerictoes et illud: *Heiec* omaia tibi dabo, si adoratoris Ubique gentium eut periculumpmxi·^ .mum tam ia castris Philisthinorum, quam in tentoriis Dei Israel. Abunde ratio ageudj politica guberniorum v , iam non est catholica, dicam, iam non est catholica. Ego <x ƒepublic venio, ego republicanuâ sum. sed (Atholiepa apoqtolicus rqmapus et etiarti, parcite nçiihi. ultramontaruis (nsw). *lOuio* i$itu? agendi politica ghberniorutn non ojt catholica (ego unam exceptionem agnosco) nÿn est catholica, aed regalista. ianseuistica, febroniana, rationalistica aut massonica, et quibusdam in locis «st ctbaffi^athea M iudaica.

Quae cum ita sint, quae erunt guberniorum placita et deSidena relate 'ad ea quae in hac aula conciliari pertractata, sancita ac definita fuerint? Et ño qui diversa plane ratione Dei et eteleaiae negotia gerimus. nos apostolorum successores, nos quodammodo filii lucis et prophetarum, ibimus ad nostrorum caesarum palatia, ut dignoscamus quid placeat vel non placeat eorum desideriis vel votis, priusqdam aliquid de fide deQniamusv Nullo quidem modo, colendissimi patres.

Sal praepro;>era et inopportuna derinitione guber niorum praeiudicia exacerbari obiicitur ab impugnatoribiis veritatis definiendae; et inde irae et persecutiones. Ergo propter metum nihil definiemus ƒ. At vero episcopatus officium iuxta Chrveostomum magnum postulat animuni; et fortitudo foras mittit timorem. Venient persecutiones? liene ; venient guberniorum 'irae? ne ergo timueritis eos, ait Christbs. Disciplina nostra non est occidtre sed occidi, inquit Tertullianus, et: Si *hminibu» pla-rrrm. Chrùti terıw non eueni,* ait divus l'aulus'. Hac ergo de causa ~~sinamus~~ ~~iras~~ ~~et persecutiones venire~~, ~~apvrƒendi~~ tunc vineemus. Sed certe, colendissimi patres, gloria martyrum hac ratione non erit nobis reservata, guberniorum irae non erunt tnntae, ut vitam amittamus propterva quod propugnamus definitionem: et contra guberniorum iras et persecutiones, si quae fuerint. est conscientia catholica, est populus catholicus, eat praecipue episcoporum'robur invictum, sunt episcopalia pectora; et huc et illuc confringentur a< veluti spumantes undae in ƒapore ddalientur catholicae veritatis inimicorum conatus e^ ira·', patientia et mansuetu line. Ecclesia est pulchra illa filia lerusalem terribilis ut castrorum acies ordinata (beer).

Libellorum auctores aliud ădversu nostrae definitionis opportunitatem desumunt argumentum, ex quorumdam catholicorum et scholae gallicanae placitis. Quomodo, dicunt, celebris ista schola, et perillustres catholici dc ecclesia benemeriti erunt improtendi? At ƀmprimi ai sententiae, contrariae rei definiendae, forent validae rationes ut nihil statuatur vel definiatur, fere nullum fidei dogma usque nunc sancitum fuisset ; nam nullum est quod ante prolatam sententiam negatum ac etiam impugnatum non fuerit a viris catholico nomine et etiam episcopali dignitate insignitis. Et secundo, conditio celebris scholae illius post latam definitionem perinde erit ac alterius non minus celebris, quae olim privilegium immaculatae conceptionis beatae Mariae virginis oppugnabat. Quid iniuriae, quid indecoris huicce scholae obvenit post illius privilegii declarationem dogmaticam ƥ Est schola gallicane! Praeclaros oerte habet viros, quorum nomen certe etiam non iniuria inuret definitio inWli-

hilitatis^ à tandem, prolata fuerit. Et aliunde huic λ. ^Zuidem'obiiciùnt ipopportunae definitionis poor

, Kubolae perillustri opponimus nps aliam schq|am uni- ' pugnatores potentiorum civitatum qedee episcopales,
venalem, generalem,» fera catholicam; nam prouti qMe infallibilitati -adversantur, quaeque retiooepo-
* nunc oe rea. habent, catholici et ultraipoatani. sunt tioria principalitatis, melius quam episcopi mimiqodrii
unum, quid et idem. ?. . ı ' \»et alii tx regionibus longinquis agnoscunt quidquid
conveniat vel non conveniat, Christi ecclesiae. At pane
Relate vero ad catholicos illustres, qui suae oon- · tantorum ecriptoriim ego assero, quod, si quaestio foret
ditionis in ecclfsia Dei immemores, tanquam pastores solvenda retfone potentiorum civitatum,, hinc et inde
et duces ecclesiae 'ipsius seae habere volunt, quique pro utraque parte diu erit dimicandum ; quoniam hihc
in suis comitiis eo irreverentiae pervenerunt, ut ŏon et inde pro et contra infallibilitatem sunt praesules
cilio ipsomet Vaticano regulam gerendorum prae- potentiasimarum civitatum. An vero sub hac discus-
scribere aysi fuerint, non video aljam cum ipeis agendi sionis ratione veritae innotescet, meum non eet iudi-
rationem servari posse, nisi illam severae et efficacia ' care.
coercitionis, quhm quidam auctorı libelli *de tummi*
pontifici» infallibilitate perionali commendabat pro ' Unum tamen scio et est, quod iuxta Apostolum
punien^s clericis et laicis defensoribus huius Petri non multi nobiles, .non multi sapientes, non multi
«ucceesons praerogativae. Quis enim audivit unquam, potentes; et eo maior potentia qqo maior infirmitas :
eccleeiae patres et doctores a laicis edocendos fore de et infirma mundi elegit D8us ut fortiora quaeque con-
rebus definieitdis" vel non definiendis in c&nciliis fundat, Poleotioree civitates! An|etiam potentiores
iwunienicis? Sed posito quod de laieorum votis ac episcopi, eo quia sunt potentiorum civitatum episcopi?
deaideriis est sermo, quare non erunt attendenda vota Nemo vestrum, reverendissimi patres, hanc ideam in
■orum qui, longe 'numero maiores toto cqrde defini- mente habet. Est abs dubio in hoc amplissimo eccle-
tionem infallibilitatis pontificiae efflagitant? Quare siae senatu hiérarchie quam ego vereor, miror et colo,
non erunt |x>tiores iure, qui potiores sunt tempore et sed relate ad ius suffragia emittendi et hoc munus
numéro? Laicis ergo tantopere a\vobis commendatis scienter, libere et honorate praestandi non est alius
'idios lairos ecclesiae laude dignissimos et ubique terta- tlio superior, non est alius alio po.entior.
rum dis|tersos, eum aliis innumeris christifidelibus
opponimus.ı x Sustinete modicum insipientiae meae. Utinam
haec tandem intelligent reeentioiw episcoporum ma-
Mea dioecesis quingentorum millium christi- gistri. qui eo usque audaciae et contemptus erga epi-
fidelium uiimerum circiter attingit, et omnes una- scopalem dignitatem devenerunt, utJurtim et hospita
nimiter unaque voce et ex imo corde definitionem insalutato noetras domos invaserint aibdpoendum nos,
lufalliGilitatis pontificiae postulant summopereque quasi adhuc in schola et sub ferula magistri fuerimus,
desiderant. Et ita est comparata tota .nostra America modum conscientiam nostram efformandi pro suffra-
olim Hispaniarum regi sublecta, de cuius fide in gio ferendo. Inter proluviem illam libellorum adver-
.-upreuii pontificis infallibilFxnagieterium, deque eius sus summi pontificis infallibilitatem. quibus iam non
rotis ac desideriis pro infallibilitatis definitione testee solum premimur sed obruimur, nihil contra produ-
sunt omnes illarum regionum perillustres ac venera- cente·! mblius excogitatum quam: *Diiquiiitio morali»*
tiilee antistites, qui vobiscum sedent ac iudicant indiac *c de officio epiiooporum* m *emittendi» nuffragti»* nuper-
sacrosancta et occumenica lynodo: si placet vobis, rime velato nomine auctoris' domibus nostris intro-
, leverendissitni patres, ipsos interrogate. Dioecesium missa, quando in quacumque cause qui advocati munus
nostrae Americas Hispanicae fideles triginta decies arripiunt, ad haec indigna et supra modum dignitati
centena millia plus miausve sunt, quique idem sapiunt episcoporum offensive et iniuriosa recurrunt, causa
ideinque sentiunt supek summi pontificis infallibili- ipea suis patrociniis suffulta apud ipsos iam eet despe-
tate; et adnumerate'Mbam duodecim decies centena, ratae salutis, in articulo mortis est constituta *{ritui).*
catholicorum millia ex Brasiliensi imperio, qui, ni Sed iam revertar unde exivi.
fallor, eadem rogitant eademque desiderant, et habe-
bitis, rolendissimi patres, quadraginta et duodecies Quid enim? Scientia, honor et conscientia non
centena millia catholicae eccleeiae filiorum in una sunt nec haereditas specialis, nec patrimonium spe-
tant unimodo mundi plaga seu parte petitam defini- ciale quod aibi solis adiudicari unquam valebunt po-
tionem ardemtissimis votis efflagitantium. tentiores civitates. Et si 'episcoporum aliquis sibi
vindicare vellet aliquam prae oaeteris superioritatem
Dicta sint haec ad leniendum dolorem eorum, ψὸ aut potentiam; non erit alius nisi ille, qui cum divo
quasi plorantes et ululantes nobis loquuntur de quo- Paulo dicere poterit ' : *limutri Chriiti nent, plui et*
rumdam dioecesium catholicis, quibus intolerabilis et *ego;* m *Uboribut plurimi»,* ia *oarceribu» abun-iantiu»,*
funesta futura«rit infallibilitatis pontificiae dogma- *m plagii tupra midum, in mortibui frequenter.....*
tica definitio. Quod ad catholico) nostrae American at- m labore *et aerumna, in vigiliii mul(ii, in fame et*
tinet, certissimi sumus, grato lubentique abimo aooep- D *niti;* t» ieitmiis *multi», m frigore et nuditate.* En apo-
turos esse quidquid a venerando hoc concilio Vaticano Stolatus, en episcopatus gloriosissima signa.
sancitum vel definitum fuerit ; et quidquid alii dicent
de quibusdam catholicis aegre ferentibus et quasi Et ubinam sunt hi ango)i pacis, oolendissimi
renuentibus aliquas, et quidem futuras, huius oecuj patres, et laudabimus eos apud vos ipsos; praesertim
menici concilii dogmaticas definitiones ipeis non pla- epUoopi illi, qui viriliter apostolorum vestigia inter
centes, ego concipere non valeo quomodo cum ista barbaras nationes et feras geotes prosequuntur, sunt
mentis et cordis dispositione stare et componi queat vestra admiratione dignissimi. Reati pedes evange-
verus sinceruaque cetholkiamus. Ubi non est vara lisantium pacem, evangelisantium bona! Vota ergo
Christi ecclesiae obedientia eiueque vicario, fictus illorum eo ipso erunt speciali consideratione digna.
ementit usque est ipse ecclesiae amor, quomodplibet Haec obiter dixi pro meritissimis episcope missio-
nobis a disertis oratoribus commendatur. Probatio narite et vicariis apostolicis, quibus etiam infallibili-
dilectionis est, ut non diligamus verbo neque lingua, tatis causa convicia non defuerunt, eo quia, miremini
sed opere et veritate.

› Aastor bates ÜWH eat qaMcm SMoymm; rttsmm Mai Wftati Baasaai patiiste advMsartia, IMampa aa sites fratrem |

›

rwereodmimi pfttre·, inter barbaro· commoranto^ populo·, et eo quia ad nutum pontifici· amover^ possunt Huiusmodi argumenta impugnatione non indigetat; exponuntur et hoc sufficit pro illorum impugnatione.

.Tandem iura episcoporum ab ipeomet schemate noh» propoeño splendide vindicata sunt. Ex schematis doctrina episcoporum iura non laeduntur; non laeduntur u Romano pontifice ex subiecto schemate. Doctrina de primatu, prout in schemate nostro proponitur, haec est: Tantum autem abest, ut haec Nummi pontificia ' potestas opponatur ordinMriac ac immediatae illi episcopalis iurisdictionis potestati, qua particularium eevieriarum pastores assignatos sibi grege singuli singulos, pascunt et regunt, ut eadem a supremo et universali patore asseratur, roboretur ac vindicetur, dicente sancto Gregorio Magno: „Meus honor est honor universalis eocleeiae. Mqua honor est fratrum meorum solidus vigor. Tum ego vere hono- B ratus sum, cum singulis quibusque honor debitus non. negatur." Quid amplius exigitur? quid amplius desideratur? Hic suminatiin sunt iura epicoporum (Ontenta.

Relate ad potestatem ordinariam et immediatam oporumet potestatem ordinariam et immediatam, potestatem iurisdictionis cumulativam Romani pontificis. ecquis negare poterit, colendissimi'patres, potestatem hanc immediatam Romani pontificis in universam eevlesiam? I bi erit primatus, si haec Romano pontifici non eoncedattor? Sed certe mirandum ēt, sri forte Romanus pontifex in aliqua dioecesi particulari commoratus fuerit, et pro iure usus pontificalium jietere deberet veniam ab epiacojio ordinario. Negata autem potestate immediata Romano pontifici^ in universam ecclesiam, etiam haec ineluctabiliter consequuntur. Pontifex licentiam ordinarii loci petere debet pro exercitio supremae illius potestati·. Haec (non oppugnantur, sed exponuntur. Nihil ergo a schemate nostro timendum ^contra episcoporum iura ratione primetos.

Relate ad infallibilitatem, quod Romanus pontifex et episcopi considerentur tamquam iudices fidei, etiam ibi dare continetur, ubi sunt quae edoceri debent a christifideliUus : Quoniam vero infallibilify eadem est, sive «pectetur in Romano pontifice tamquam capite eocleeiae, sive in universa ecclesia docente cun^ ăpite etc." Ecce doctrina catholica t»u]>er roncilia generalia de rebus fidei definientia una cum Romano pontifice.

Heri reverbndisrimus epicopus Moguntinus inter alia, quae abe dubio satisfacienda erunt ab aliquo ex leverondissimis Deputationia de fide patribus, finem dicendi faciebat in extensum exponendo discrimina et tristia consectaria regiminis absoluti seu monarv chiae absolutae in ordine civili. Et quorsum ista ĥn longo repetita sermone? ego eum Hieronymo in corde repetebam. Quid commune habet regimen monarchicum ecclesiae catholicae institutum a Christo Domino immediate, cum regimine politico regum sub hac vel illa fonna ab hominibus stabilito? Quae relatio supremum inter eocleeiae putorem et saeculi potestates? Nulla quidem. N.umqtiid principes terrae eadem habent promissa, eamdem agendi normam ac divi Petri successores? Undenam ergo, ex eo quod reges sua absoluta vel despotioa agendi ratione, si certum est. populorum odia et perduelliones contra seipeos et regimen monarchicum concitaverint, undenam ergo, dico, ea hoc consequi posse, eadem eocleeiae catholicae regimini eUvenerando eius capiti eventura esse, ideo quia eius infallibilitatem defendimus? Supremi eoclesise pastoris regimen est benignum, paterqale, benefioum prout aio· ĝa« lucûlenüarime ostendunt. Solido ergo non nituntur fundamento reverendiaaimi episcopi timores.

Sed nihil in ecclesia arbitrarium, nihil abaolutisqtalm.sapiens, inquiebat i4etn reverendissimus episcopus. Ecquid infallibility R4rnani pontifici· semel ďeclarat tlmquam dogma fidei flkec aecum ferret ? Et infallibility ' ecclesiae suo capit- coadunata quare eodem non se haberet modo? Altei utra ex suamet propria natusa profluit ex iisdem fontibus, alterutra nullum habete potest iudirem superiorem seu appellationes; et proinde quidquid contra unam praedimtur, rectissime etiam contra aliam diri potent. Si ergo infallibilitu Romani pontifit ĩ tendit ad lyrannidem^ etiam infallibility ecclesiae, quod quidem ăbsurdi simum est.

De caetero illud nihil in ecclesia arbitrarium nihil absolutisiuum sapiens si referatur ad ea, quae ăbsqu ratione aliqua fieri in ea ponunt a suis pruMilil· optime dicta eeae nemo inficiatur. V»· ••ita im cum clausula illa damnata etiam remain ni omnia m iure arbitrio et voluntati non solum sa itt.æ ŝedi mm! etiam episcôjorum relicta; enuntiatio ills ret erronea et promu· a sacris canonibus aliena. Sub hoc ăii perplura sunt in ecclesia arbitraria, et ab ĥimibn admissa: satis est in exemplum adducere coiuihuin Tridentinum tantopere ab omnibus commendatum capite I seesionis XIV de reformatione. Ibi ex quacumque causa, etiam 'ob occultum crimen. quomodolibet. etiam jcxtraiudicialiter, comeditur epiaropis facultas a sacris ordinibus arcendi, quos sua conscientia indignos indicaverint ; immo et eadem via ab ŝrdinibu gradibus vel dignitatibus ĕcclesiastici suos clericos suspendendi, quin rontra ipsius praelati' voluntatem ulla restitutio suffragetur. En procedendi ĥodu quem ex informata conscientia canonistae vocant. Et quaero a reverendissimo Moguntino ĉpiK> quomodo vocatur in iure hic procedendi modus, qui pn» régula habet arbitrium et conscientiam episcopi ? Ergo in ecclesia sunt quaedam arbitraria, seu quae pro ratione exiatendi habent ĝ|K>rum tantummodo voluntatem. Ne ergo ĉamnemu in Romano pontifice, quod ultro ĕpiecopi concedimus, et m praxi exacutioni mandam iis pio nostris dioecesibus gubernandis. Prifnagu et infallibility nihil episcoporum iun bus officii ; et in schemate nostro tura haec sarta tectaque servantur.

Procul ergo abigantur tinmixv et formidine·; ne. reverendissimi patree. propter metum calumniae crimen gloriae nostrae inferatur, viriliter agamus veritatem catholicam proclamando et definiendo. Faxit beata virgo Maria, cuius praoudio innititur concilium Vaticanum, ut laudemus et glorificemus Dominum nostrum Ireum Christum m suo in terris vicario, l»u D daudo«t glorificando privilegia ab ipso Domino nostro lesu Christo ei concessa, et a concilio Vaticano tam quam fidei digmata definienda.

ORATU»

reverendi patris domini Petri Rota episcopi GnartaUeimt'.

Eminentissimi praesides, eminentissimi et reverendissimi patres.

Doleo me loqui debere post praecedentem eloquontissimum oratorem, qui etiam diserte ros suas exposuit, cum forsan aliqua debeam repetere ; sed non tali

1 Argaseseta··: JB^seopas Gasstallensts asMntiri M iis dixit qai esassat „russata· qaasstMasa Mass „rassasiais psapestts·, st raditis argasseatis <ane Mu Ms ex aataae pmleta net fcsfls utnequ aantutiaat sesrdliari pessA >i

lepor· exponenda, quanto m *praeoadana* aso lepore vue A ia incrédalie roMlandia agi ad fiàtm tinhXdiB ebear-

etiaa recreavit. Sed pareit· mihi, dicam tnelitn quo potaro.

De schemate nobie' propoaato aotaraa fateor împrimis me illia oratoribua aarantira, qui-argwnantum, de quo in illo ^ithr, extra naturalem ordinem collocatum et praemature propositum putant. Et neura licet uni· ex primi· ego fuerim, qui poatulatum pro •ubiicienda concilio quaeatione de pontificia infally' bilitale firmaverunt (quod cum a eexceotia patribus, ut in confaaao fuit apud omne·, factum fuerit, de clandeatina et illegitima hniua quaeationi· in concilium introductione querela asti· irrationplis apparet), tamen poetae illis adhaeail qui diaroaaionem •rjiemalia da_fide, poatja aubiiciendo acharna de ecrlesia, in quo de primatu Romani pontifici· eiueque dotibus ordine logico rarv ato'aqdbatur, continuandam esse censebant. Ita enim praecipitantiae ituimulatto declinabatur constitutione firmata, huiuaque infalli- B bilitatis, quam omne· admittimur, sensu et oblecto determinatis, gradus naturali ordine factu· fuisset ad tractatum de eceleeiae membris et tandem de capite eiunque turibus ac privilegiis.

Ita viam aobis stravisebmus ad splendidam illam catholicae fidei expositionem elaborandam, quam cum diaertiMimis hesternis oratoribus ago ipae, et ante meum ad urbem adventum optaveram, et nunc etiam ut ex hoc concilio prodeat opto: et si aliquid valerem pro meis vinH^ curarem, ut querelis de non bene definita pontificiae infallibilitatis natura et naturali *or*dine \atenaruni interverso locus sublatus fuisset.

Non-quod cum de definiendis dogmatibus agitur, eadem scholastica methodus servanda nerresario sit. quam claritatis gratia et ad auditorum animo· de proposita doctrina persuadendum vel doctor in academia, vel scriptor in theologicis tractatibus, vel disputator

poetilet, *t»i* postea rao loco lasmtar ia traetata te Metesta. His praMatasb vsatt *t4* tifilteaItatao qaaa allata· aut ßoatr tetedtioBM tafslUkititatte, «t obrarvavit ia priste qaaaattoaaa base salia «otelsaspeadi pass··at a asuallb proposabatan ta boe qatega rara acte· asart te tegaati ilia MsttaatioM qaa (tel·· Rowaaaa postite·· prsMqmstsr. Prolata· fota·· dUtesttates ta· n srriptaia ta· n ttatitiaae, at ea· iteo tiftealtatea MM satai soste· lutes aaataatte pnaSatlavU; tetaiaate· igitar qaraattaaan baa· ut titicaltataa obbm oteaeat. Nae iteead·· qaaaUbat «pisosp»· ·o·β·Mî· 0M· •ia perpeater· el tuateua apaa Mae, tbaatogieora· statiora· tiroaibaa id propoacadaa, atteste antea asteria alioraa hboribM pstn· oti poM· aaariaaa latMa. Ptara· Bbcite· te teas· aateaeaiara·· |ρ!··ρI ·Iμβ· mm qai ipsi bartaatai ae aaaa wasriratiM oaasateat ta bateaMti pwtrai taste qaaartioe·. At aotaada· 1· quad qaaa teteaaaribaa hdUMbitttatitieaatar te ordia· ad waacteatfca, tiri aatea taro p«M· at Ute qai tedqMbiUtata· propagabat; te l|talipil drca bate·andi qaaaadaaaa Usera rappoai ran pMM; te qat Its lequaatar rideri aat te aliraa oearatoatto tebitaaa aat putaro quod peut dubitari te sea; te qai tabaibiUtari adranastar tebqro sara waacteattea ooaaalaro, qtia Mataatta qaaa taMB-HUtati advanatar · plaribra tbralagte at haarori prostata D traditar.

Qsa· obliotaatar raatro oppilasItataM 1« iaagtaaria «aaa; 1· iatteka sou caraadoa qaia ia ptaribas aUb a aabto diasw teat. Hrarotieb ai wore· garoro nil····, ad aaa· twtaM· btei artioataa tots· qyabataa rodaaaada· ♦··'· Cea aAto·■atbte qaaaaUtaaa mm aoa tea te iatiUMitata qaa· da ipaa priaata. Xala· oathoUcra aaa pater·· htaraa propter teteitioaeia lafslUbUitatb. Qabarate daaraa oiriUa aasiMtea pararaatara oust poat dalaittoae· 'qacaadMadaa at aataa peraaqaabaatar. Maa aaaa hagirtebili dadaitiaaaa base dbi paaaa, a·· Spirit· aaactaa, «ate· aaotasaatta frata· orodUaa bao tedatat. ipro atiqaa providebit at obatocaia ri qaaa aaat •vaaaoeaat. Nm taatopare argaedM rrataa Utas at qaadrogtata patrM qai tedaKMI advaraaatar. Optaadua quite·••M ut Uli aalaritatl aoeadaat, at ri W aaa tat, aaa iddroa •batterodua, eaa ta eaUa taariUa aaaaiaitaa aatragteraa roqabita herit, at ntfo ipaa aaateat aaaaroa bag· eaten· aiaari aaa··· praavatera datera. Itacua aataa da Ota la-(quutaa at aai valteat qaaaatba·· tea· ampaadaiu, at pteribua rotianM ·μ foCMavlt.

vare dabant: agRnr aaiaa inter aaa dn varitatibai ab ^itita q·· parta, ünı mu aaoapta, am siliaian

ScinMM aodaaÏMs coaetara ax cooleaiaet mm qg laserô, 'bt ilka hiaearchiatn MMtitaaro, quorum gradua at iura aahuaa prionria extra oootrovaraiam aunt: igitur indiffartos prorona eat partem bane vel illam prit» ilhatraro et expolire. Praeterea noe non Unum doctrinae corpta proprio marie axoogitamus; aed illam ex divina· revelationis footibtta accurate aperire conamur, dummodo tamen veritatm certe et indubitanter ex illis depromptae fuerint: et ai *boc* per concilium et ooociliariter fiat, non solum certe aed infallibiliter dicendum. eat id factum fuiras Indifféra·· eat et nullo modo illarum veritatum firmitati detrahit, si una vel alia' primo loco esamini fuerit aubiecta. Quare arte oratoria potius vel, ut apertius dicam, cavillationibus et sophismatibus mihi videtur, heri et superioribus diebus dimicatum fuisse argumentis vel a corpore et membris, vel a fundamento et superstruendo aedificio hinc inde desum^is. Si enim verum est caput sine 'membri· esse non posse; verum est etiam membra sine capite vitam,servare non posse: ita si fundamentum prius ponendam eet. cum tamen ponitur, iam tota aedificii ratjo in mente artificis existât neeee-e eat.

Haec ergo et his similia argumenta a similitudinibus desumpta sunt gladii ancipites ei utraque parte acuti, quae vim habent iuxta rationem vel ordinem, sub quo considerantur, intentionis vel execution··, et quae modum praebent callidis oratonbus negotium faciendi imperitis utrumque ordinem iuxta propositum suum uonfundendo. Sed revera nihil veritatis intereat, si unum prae alio dogmate definisiur. cum. •i revera ambo revelata sint, res tandem in idem rv-\ cidere debeat. Si enim, ut ad quaestionem nostram veniamus, prius statuatur quae iura sint episcoporum. C certe haec pontificiam infallibilitatem. si haec revelata sit. non excludunt. Si hoc e oontra principium statuatur, nunquam iura violabit episcoporum, qua· revelata erae concilium definit. Si veritas veritati nunquam opponitur; multo minus id raiet quando de veritatibus agitur quae a Ileo ipeo revelatae sunt. Sed nunc de. his disputare amplius non licet; ab incepto desistere tfnplius permissum non est.

Veram, ut meam sententiam proferam, ad ordinis perturbationem corrigendam forsan inserviret, ut constitutio de Romani pontificis primatu ita conderetur, ut in edendo toto tractatu de ecclesia suo loco ut paro totius reponeretur, et cum illo unum corpus optime cum suis partibus cohaerens efficere ixavet. Ita satisfieret patribus, quorum censurae, ndh oletan tibus prooemii verbis et explicationibus editis ex hoc ambone, in suo robore adhuc permanere videntur. et concilii opus certe perfectius et meliori ordine digestum, cum in lucem prodierit, ab omnibus ludioaretur, et etiam ora obstruerentur quae, concilio peracto, sine dubio iniqua locuture sunt. Nec interim impediretur quin poasat satisfieri etiam desiderio iBoram patrum, quibus iustis, ut putant, de .causis cordi semper est boc negotium quantocio· expediri, et quaeationem d‹· Romani pontificis infallibilitate quamprimum totius concilii sententia peremptorie reaolvi.

Hed huic finali resolutioni multae obstant difficultate·. Ealo: aat ego ex illis argumentum desumo necessitatis citius ad solutioilem deveniendi. Difficultates multae, aiunt, superandae, extricandae sunt pro sententia proferenda, fqgo infero: proferenda sententia est, ut difficultates evanescant. Paradoxum forsan videbitur; aed foroan non erit. Iam de diacuaaioni· MapbnaioM ne verbum quidam faciendui eat, et ideo probare non poasum orator·· illos, rqui

id propooera immo postulare non verentur- Quid M diceretur Rnraanum poatifwem, postquam quaeationssn do ran infallibilitae· ooncilii «uaaainalMni submisit, illam debui— dracuasioni eubducar·, utpote a patribus rewctam; quid dicarent impii ephsmaridum scriptore», quorum censurera multi tam vahsmsûtar pertimescere videntur, ut inde eradant ƥâtre ipeos earum remore ad uleatium ‹rue reducendo·' Immo quid ιρφ catholici dicere vel «entire deberent' Actum emet de pontificia auctoritate, de ingenti illa aestimatione et reverentia, quam ipsi infallibilitate oaorea tam magnopere hia temporibus auctam inter catholioos profitentur, quamque imihinueodani e contra otr inia)libilitatis dotem per concilium illi certe tributam cenaent. Ergo in via progrediendum, difficultate· pet ipeani definitionem, ut ego cenaed^iolvendae eunt,

Et in primi· desumuntur ex Scripturarum teetimoniis quae ad infallibilitatem stabiliendam afferuntur, quaq itixta adverragio· non concludenter probant, cum in alio «eheu ab alii· intelligantur. Certe >i velimus finem imponere quaeeticyn-quam per data·, repudiata·, repetita· et iterum exmusss textuum interpretatione», ut tandem omne» in unam conveniant •ententiam; disputabimu» ucque ad diem iudicii in hac tohenda qusestione. Exemplum habemus in pror-'testant ibu», qui super his clarmimis verbis *Hoc ett corpu»* mnrm a Lutbcro et Calvino, quqrum unusquisque in sensu ab alio diverso ee explicabat, usque ad haec tempora eorum araerlae nondum inter se convenerunt. Et etiam in hac aula audivimus interpretatione» textus illius, ex quo primatus et infallibilitae Petri eiusque successoris Romani pontificis affirmatur: Γη *m i'etnu.* etc., quibus per petram nempe intelligi fidem Petri vel ecclesiae vel Christum ipsum asserebatur: quae certe vobis omnibus non probantur. Et quae harum dissensionum causa? Vos probe nostis. quia sacram Scripturam, et quidem libere interpretatam. illi pro regula fidei habent. Inter catholico· res aliter se habet, eum indicem controversiarum ecclesiam agnosceAt. Vbi est autem ecclesia? Nonne in concilio Vateano adunata? Decernat ergo ecclesia in quo sensu allata pro infallibilitate sacrae Scripturae testimonia accipienda sint. Nonne et in prima de fide constitutione definivimus, ^ecclesiae esse iudicare de vero sensu et interpretatione sacrarum Scripturarum? Si igitur concilium definiat illa testimonia intelligenda esse de Romani pontificis infallibilitate eo sensu, quo pluries ex hoc ambone declaratum est ; tunc difficultates omnes ex hoc capite ab adversariis adductae evanescent.

Idem dicendum de argumenti», quae ex actis a Christo pro sua ecclesia stabilienda desumuntur. Christus prius apostolos in commune vocavit illisque facultates supernatural·· pro ecclesia fundanda concessit, dein Petro primatum. Minime, aiunt alii ; aed Petro omnem potestatem eodesiae regendae dedit, deinde alio· a Petri depeodenter in partam ecclesiastici regiminis vocavit : Christus prius fundamentum posuit Petrum ecclesiae sua·. Non, respondent alii, asd eodeaia super fundamentum apostolorum omnium exstructa est ; ex quo sequeretur totidem esse' eodesiae fundamenta quot apostoli, immo quot sunt episcopi, cum apostolorum sint suoeraaorra, reservato tantum Petro honoris gratia praelationis looo : cum quo «yatemate, quod nimis urgeri in hac aula dolemus audivisse, an unitae eodesiae catholicas consistere possit vx», reverendissimi patres, indicate. Itaque, ad omnes tollendas ambages, concilium sus auctoritate utatur; et difficultates ex Scriptui desumpta· •vanesoenL

Et idam dicatur de illi» quae ◐ traditione «t oaaotia patritam itasumuatiir. Nonne ecrimia de seras· tradition divin·· « apostolic·», de illa tradiôona qua· divinis dogmatitara fuadaasantura praebet, teat», mtarpraa at indax eatf Hia aunt totius erbia oatho'-a epiaaopi, qui de pronanti rarimiarum anaram fid· ▪udiora et teatra aunt; in aramaram Scripturnram •tudio, in patrum at ooooiliorum doctrina, in thdologorum libri· a inventât· veranti aunt. Igitur in eouc cilio, Spiritu «ancto ammtante, indicium proferant; tunc nullum argumentum ex tradition· «t patribua' contra ooncilii aantantiam adduci amplii» poraet. 81 quia «anctorum patrum aliter «entire videretur, eius verba in benigniorem sensum erunt interpretanda. »i fieri potuerit; «in etiam dicemus illum erronee. nec tamen haereticum eam, quia verita· haec nondum erat definita.

Equidem huic meae conclusioni oppositum fuit praeteriti· diebus exemplum canonisation!» «Unetorum. Ego dico, definiatur quaeatio de infallibilitate. et difficultate· omne· evaneeoeot. Minime, mihi respondetur. ita argumentari licet. In canonisations •anctorum, quando inrargir difficult·», iudicium »u •penditur; quia ad iudicium proferendum requiritur, ut omnes prius solvantur difficultate·: ergo a ^jian. Sed disparités eet, quia in allato exemplo agitur de quaestione meri facti, nempe an revera constet de virtutibu» et miraculis illius chrutifidelis; in rasu autem nostro habemus jpraecedens divinae revelationis argumentum, quo extra dubium posito, contrariae difficultates evanescant neceeae «st, aacut evanescerent in allato exemplo, si historicis dubii» adhuc subsistent ibus, ' ilium christifidelem. de cuius sanctitate agitur, inter caelite· adsoriptum fuisse Ileus ipee aliquo modo manifestaret.

Caeterum tot sunt sanctorum patrum pro pontificia infallibilitate sententiae, tot conciliorum decreta. tot ipsorum pontificum testimonia, tot historica monumeuta et quidem in tot auctorum libris collecta, discussa, ab obieetionibus vindicata, ut mirum ait quod haec doctrina nova dicatur, et multo magis ecclesiasticae disciplinae contraria Quod quidem dico etiam ut respondeam illis, qui ad quaestionem definiendam seu potius ad eam indeterminate relinquendam exigunt, ut ad trutinam revocentur Scripturae non solum sed patre» omnes, concilia, universa ecclesiastica historia, deinde documenta, et non solum quae in immeusis collectionibus publici iuru forte inveniantur, sed etiam quae in archivis etiam lateat; nec solum in communi vel · pluribus, sed a singuli· patribus ut unusquisque votum dare queat ex sua propria persuasione et absque conscientiae detrimento : quae quidem non solum impossibilia sunt, sed neque necessaria. Ergo nefas ent alienis laboribus uti, aliorum testimonio aliuhde fide digno inniti, et tot doctiaumorutwlueubratioora inutiles prope erunt ?

Ëx alia parte censendi forsan erunt omnes ieti praestantiraimi praesul··, ecclesiae catholica· splendidiaaimum dect», omne· in studiis theologicis tyronre adhuc «se, ut quaestiones has numquam attigerint, ut nunc a rudimentis studia ana renumera debeant ? Et tamen pater unus, quem ego ipse multi facio, professus est sb a iurantute in «oboli· theologicis contrariam opinionem hausisse, eamque in cathedra docui—. et multis evolutis libri» in illa sera confirm·»··. Multum sententiae suae ponderis prae alii· ra adscisoere ex hoc sibi videbatur : hic «altem ad concilium non vanit imparatus. Esto, sed ego etiam in scholis theologicis «•ntentiam de Romani pontificis infallibilitate explicari, propugnari, ab ohisrti» defendi, longa discussion· summo· pontifiera baserai incuratos ab errore absoluto· audivi «t «tiara rasnpar tauai. Quid? srgo

6n «rara»ii: —— UL

<i valet Mam atyiaaantniu, mam etiam rabbit; at si meum, quiailli me comparare non aadoo, aoa valet; ■altam rota· rabbit tot illartriafa

quorum multi · cathedra acbohatica ad epraoopalem gradum merito feoe«4Jt. Dixi mo audiviam usque a iuventute pontifices illoa, qui errori· do fido otinam bantur, in schola dafandi ; ot idoo dixi, at difficultate· quae ab hiatoria uti norao ot inexplicabilas nano opponuntor, iam vent^ataa a multo tempore at «aluta· fuisse innuerem ; ita ut definitioni quae a niteori patrum parte deaideratur, qtinime obataro nuncpoaaint

Caeterum te ad trutinam in hoc etiam concilio iterum revocentur, (quid eveniet? Quod poet multa evoluta volumina eF'-multoe—libros pan una difficultate· solutae eoae autumabit ; altera «ibi non Mtiefactum eme contendet : et ecoe iterum duaeoaio. Multae aiftem earum difficultatum contrahuntur vel ex sententiis fortasse interpretatis aliter quam a multis . ** iudicetur, vel ex documentis incertae autbenticiteti· vel fortasse interpolatis, aut ex deficientia eorum documentorum, quae deperdita probabiliter sunt ; alia autem iniuate inficiantur cum facta vel dicta respicient, quae privata et personalia uti sunt nec ad quaestionem ullo modo pertinentia facile praetermitti possunt. De nullo vero pontifice certe probari potest, quod revera ex cathedra docens haeretem ecclesiae ‹rodendam proposuerit : restant ergo solummodo dubia Si ergo concilium ex sacra Scriptura, ex traditione, ex universali ecclesiae aensu et ex fontibus, ex quibus concilia definitiones suas haurire solent, concluserit summum pontificem infallibilem eme; dubia omnia illa, uti fundamento carentia, spernenda.essent, quaedam narratione» corrigendae, quaedam ut falsae respuendae. Et ita prolatione finalis sententiae difficultatibus omnibus silentium imponetur.

Scio et confiteor temere non eaae hanc gravissimi momenti proferendam sententiam ; et ideo laudandi, qui zelo animarum incensi nos admonent, etiam libris conscriptis, extra concilium tamen et nobis gratis missi». ne plurimis et graviaaimia culpis, qua· enumerant, conscientiam nostram gravemus. Sed praeterquamqiiod monita illa, qui pro definitione stant, suis monitoribus etiam remittere eodem iure poasint ; quaestio insuper a tanto tempore, a tot acriptoribua discussa est, ut nemo iciunus ad hoc concilium aooeaserit, et nemo non potuerit hactenus perfectam illiua loguitionem sibi comparare. Praeterea ai illos conscientia in suo aensu perorare cogit, alio· etiam adducet in proprio: de omnibus aentiendum est, quod iuxta conscientiam suaiu et loquantur et Motentiam sint tandem laturi. Qui ad suam vel alienam conscientiam appellat, sit yjaiia verbo, vel de aliena dubitare videtur, vel de sua dubitare auspicatur. Verum si in proferenda hac sententia cum motu et tremore procedendum est ; ego existimo magis in proscribenda D quam in emerenda pontificis infallibilitate cooacientiae integritatem periclitari.

Quis etiira unquam dixit, profiteri infallibilitatem Romani pontificis haeresim aaae? Qui aacra· Scripturae textus, quae concilii definitio, cui·· auctoris aententia in hunc sensum prolata adhuc eat? Immo «ententia pro infallibilitate non solum 600 episcopi profitentur, aed etiam illi 137 quo· inter adraraarioa docemur adnumerari, qui opportunitatem definitioni· oppugnant, non veritatem par illam definiendam. Sententia ergo infallibilitati· .non solum nulla censura perstricta fuit nec perstringi potiat; aed eat etiam sola fautorum ‰unero moraliter. oertiaalina. Sententia vero contraria cum paucorum ait, ^ia improbabiliaaima appariat, et inaupar iuxta maiorem numerum theologorum at cotholiconua revelationi

«Mtraria et haerete pratiaaa. TbMant ergo illi aa in beo ‡

eadem proprio auffragio caaetemtia· propriae wdaoa infligant. Caeteri te arrasariat, ‰ potarunt com Augtiao eo a Deo ipao, qui haao sentential· tantiargumenti· fulciri ot credibilem reddi paaaue «et, in crroaem inducto· eaaa

Coatarum iit aliquid dicam de hac tam exaggerata inopportunitate, et de malia quae a multi· timentor, obiarvn quod episcopi illi qui pro definitione itant, etiam illi in mundo vivunt, etiam illi ea quae iuxta se eveniunt narunt. Poteat no fieri ut male illa omnia, quae a definitione eoclaaiaa proventura ement, ab illi· ne minimum quidem praeviderentur? Potest ne fieri ut omnes tam caeci ement, ut has mino· non advertant nec declinare satagant? Hoc incredibile mihi videtur, et in suspicionem me adducit, timore» illos fervida imaginatione augeri, et facile pome ad iustam mensuram reduçi.

Certe ii desumuntur ex parte infidelium, haereticonnut schismaticorum, catholicorum infirmae fidei vel moribus depravatorum, denique rectorum civilium societatum iuxta pugnae normas ante concilii initium a ducibus iam indicatas. Sed satis responsum est nil timendum ab infidelibus, qui non solum hunc aed alios etiam fidei articulos ignorant Forsan difficilius illis erit credere pontificiae infallibilitati, quam mysteriis sanctissimae Trinitatis, Incarnationis, Eucharistiae? Nil etiam Q> haereticis cum plura alia sint in quibus a nobis discordant, quae si oblivioni 'danda fuissent cum de illis quaeatio in ecclesia orta est. incipiendo a lesu Christi divinitate, totum symbolum ad unum foriame articulum reductum esset. Schismatici non de primatus privilegiis, sed de primatu ipso pontificis disputant. Ergo et huiu» veritati» proclamatio in hac synodo silentio praetereunda esset ' Mali catholici forsan tales effecti sunt, cum de ha» quaestione agi coepit ? Et forsan ad meliorem frugem redibunt si illam reponamus et inlentio premamus ' Sed ita illis imponimus importabile onus. Ridenda difficultas nisi potius esset lamentanda, vel nisi dolendum esset, quod aerio ab illis, qui obedientiam fidei non ex numero articulorum credendorum sed ex illorum revelatione metiendam sciunt, proponatur.

Gubernia Oh! petam ‰ omnibus, qui hic sum congregati episcopi, si ‰ersecutione quas passi sum et quas patiuntur, · quaestione pontificiae infallibilitatis in concilio tractanda originem duxerint ; immo te non etiam antequam de concilio sermo haberetur, paste non tent expoliattones, carceres, exilia et omni» generis tormenta Italos tantum appello et Hispano», quorum mala aunt recentiora et damna forsan graviora.

Verum omne· illos qui tanta mala timent, qui tot difficultates obtendunt, interrogo: Creditiane quod concilia oacumenica sint in quqsationibue deradendis indices infallibile·? Immo crediti· ipte acctesiae perpetuitati et indefsctibilitati ? Carte nemo ex vobis ·deo de ecclesia anxiua erite sicut parochue quidam, qui schema de infallibilitate pro modulo auo disoutiena, immo decerpens, ia libello nobia gratia, ut moris eat, nuper miaao, ita cooehadaro ausui ait, ut si definitio infallibilitati· pontificiae prolata fuerit, crederet catholicam erelsuam mortali vulnere sauciatam iri. quate a facie terrae evaporaturam, vel cum saetis hetorodoxis confundendam fore: quod vare haereticam est. Igitur te crediti· sralsiisiq nunquam defecturam, te coocihis geoaralibua, et praesertim ab ipso pontifie· ana praesentia honestati· at huctoritate aua confirmati·, Spiritu· macti eeriatentiam non defuturam, si illorum de fide decreta uno vurbo infallibilia

putati», st nihil alind contins re niai ℓevelations divinam ; oar tem anxii at soUinti asti»? Poma non amplûte divinis proniierirmibre fiditis?

8iergodefinitio ista,nqun tot mala emlerias profatui momini, ℓem tanti axitii illi ℓetui emet, na timeatis illam unquam enutteadfin fpre. Spiritas ■anctu», qui, quae ℓentui rant, ab aeterno iam novit, ita mentae patnam illuminabit, ita voluntate^regat, ut ab illa abstineant. Cum igitur ea expoanefint, quae raa illi» oonecientia dkeoda suggeret, «ive a sese aive ab-aliis dicta fuerint; quin toties aedem reportant, divino beneplacito fidenter illi ee committant, quidquid illi libuerit libenter suscepturi aa mentis persuasione, tantam ecclesiae ruinam Deum permiesurum nou ease.

Sed obstant centum quadraginta patres, de quorum votis ratio habenda jst. Utique optandum asset, ut et isti sententiae tam^naiori suffragiorum numero suffultae adhaererent ! sed si in sua adhuc persistant, num a ferendo decreto abstinendum erit? Nullatenus ab ipsis contendendum, nec a nobis exigendum. In nullo enim concilio nec ullo ecclesiastico decreto statutum est, ut conciliares definitiones nonnisi unanimi patrum suffragio statuendae sint. Unanimitas quam multi nunc exigere videntur, licet appellatione moralis aliquatenus coarctetur, tamen easet effugium quo minor numerus maiori voluntatem suam imponeret. In casu nostro sexcenti, ut dicitur, episcopi pontificem infallibilem pi4elamare gestiunt ; centum quadraginta huic voto resistunt ; qui sunt qui in hac concertatione triumpharent ? Qui de minori humero sunt, quod est contra rationem et contra methodum in omnibus conciliis servatam. Certe nec ih Nicaeno nec in Constantinopolitano nec in aliis perfecta concordia suffragiorum habita est, haereticis saltem, inter quos etiam episcopi, in sua sententia perfracte remanentibus: et tamen decreta de fide emanata aunt et adhuc vigent. Nec adversarii opponere iure possunt exemplum concilii Tridentini in casu peculiari, de quo mentio iam facta est. Ibi enim a Romano pontifice data norma est ut ab ulteriori discussione abstineretur ; hic autem ab ipso pontifice, huius discrepantiae iam conscio, discumio concilio proposita est : nullo ergo modo definitio declinari potest, sed absolute finienda, etiamsi perfecta votorum concordantia non habeatur.

Obtruditur magna paci» utilitas, quae a seponenda quaestione haurienda et sxperienda petitur. Sed contra, ad perfectam pacem obtinendam quaedtionu definitio magis conducere mihi videtur. Si ergo suspenderetur discussio, omnibus in sua opinione remanentibus, aliis victoriam iactanlibus, aliis id aegre ferentibus. dissidia infeliciter protraherentur. Nec dicant idem eventurum, si in sensu affirmativo quaestio resolvatur; tunc enim omnes in eodem sensu statun couvsnieut ao convenire debent, et veritati extra dubium infallibiliter positae omnes, qui ab eoolesia seiungi non velint, acquiescent. En pax et pax stabilis; nemo autem se victum fuisse dolaret, eum potius ab errore se revocatum fuisse gauderet

Nec me' movent laudes illae et gloria quae pontifici promittitur, si disputationem ex animi magnanimitate supprimeret. Laudes qneadsm et devotionis declarationes dum audio, artes meae memoriae succurrunt (igsosratur mihi, nam profiteor me aliter de adversariis sentire), artae, inquam, Atianorum qui nullum reverentiae testimonium, nullam «xosUenties attribntioMm Issa Christo negabant, dummodo illum Patri nenenhetantiabra fateri non cogerentur. Ita anne quidam, red mu profiteor, certo alio animo, devotionem ergn summe» pontificem illiteitntam spondent, ad ansrificia omnia perati pro sed» apretoian, vitam oriam pro illa pmfundni non rennentea, daamnode pontificem infallibilem decinrare noa eogantar.

Addant, fideim iam basra iafalHhilitati» pontificiae panneam essa, at concilium qurestioaiam uti inutilem residat, son advartantas qnod ℓ mana destruant quod ℓlter aedificant ; nempe fidalm parim ab ℓodas semparata^ quam'definitionem humiliter recepturos, et ℓraetere nihil obstare qnod dsfiniatar a concilio id quod a fiddibm iam ocedituf. Hae omne» devoti animi significationes, ignoscatur mihi, valde suspectae rant; asperitas Qla qua sentantia impugnatur, et artas quae adhibentur^ suspicionem illam mihi ingerunt : quod ne temere me iudicare dicatur, liceat exemplum proferre. Usu» aliquando fuit apud ecclesiasticos scriptores, et plure exempla habemus in iure canonico, appellari haeresim peccatum simoniee, forsitan a primo haeretico, Simone Maga Texti» omitto, ex quibus aliqua videri poteritis in causa 1, quaeat. 1 decreti Gratiani. Ad criminis detestationem intelligitis haec diei, nqp quod Omnis qui emit aut vendit spiritualia revera haereticus dici possit.

Et tamen ad probandum summos pontifices in haeresim labi posse et revera lapsos esae adducitur exemplum Paschalis II, qui taedio persecutioni» afflictus Henrico V privilegium illud infaustum investiturarum vi extortum concessit, quod ad aimooiae similitudinem et nunquam in vero sensu in Viennensi concilio haeres» vocatur. Et verba ista ex textu separata et nulla applicatione mollita referuntur ! : ..Haeresim eeae iudioavimus." Mirum autem quod qui boo factum pro pontificis fallibi(itate protulit, nou legerit concilii illius patres, qui Paschalia diploma vi extortum vi omni carere declararunt, id faiaae *ad Dei hàaorrm et veetnaa* (scilicet pontificie) animatos, ut ipsi profitentur; et tantum absaur * condemnando de haeresi pontificem ut in eadem epistola (notate patras) base scripserint * : „Et nunc, domne pator, vestram, sicut dignum est, maiestetem suppliciter exoramus." Forsan ut ab haeresi ad veram fidem se convertat? minime: sed ℓudite „Exoremus, ut quod pro sanctae eooleuae fidei robore, pro Dei et vestro honore fecimus, auctoritate apostolioa aolemniter confirmetis." Post quae putatione quod aliqui» poscet inde hanc conclusionem deducere: quidquid sit de culpa Paschalis, saltem coaevi sui et ipse Paschalis credebant papam in haeresim labi pome? Putatione tale eme hoc factum, ut quasi telum acutissimum a scriptore alioquin doctissimo reputetur ad pontificiam infallibilitaiem penitus diruendam aptissimum, et elato supercilio certus de victoria, quasi reliqua superflua fuerint, illud contra adversario» inficiat hia verbis: Rogo ut mihi tantum permittat» hoc solum factum in memoriam revocare?

D Simili modo procedit et eadem utitur arte reneor ℓuidam Honorii, de quo edere non pomum, quaestionem tamen non attingendo, aed solummodo quaedam notando quae animem mitem eootra Romanum pontificem valde praeoeoupatam ostendunt. Vos sciti» artam, qua Sergius in errorem Honorium traxerat, fuisse mquivooatiooom super humana voluntate bona et mala, excludendo, quando Honorio loquebatur, malam voluntatem, praedicando autem, cum Honorius ei respondit, ipsum Honorium bonam in Christo exclusisse et sic divinam solummodo admnin» Hanc artam nunc etiam adhibitam video ab illo, qui verba

fatemur Domini acutri Issu Cbriati, quia profesto a dirinitato msumpto «st ncatra aatura aoa sulpa (argai natura atiam roluataa quod dorian patot ax sequentibus) ilia profecto, quae aatp pmeatem rraata eat, noa quae poet praevaricatioaaoi vitiata (ergo ai Adam voluntate propria dotatae fait, etiam aacro•anctiv hntoanitaa Christi; ead axduditM Honorine hdb voluntatem ? Audit·). Nod eat itaque assumpta à Salvatae vitiata natare, quae repugnaret, legi mentis eius (quae verba dariasim· ad notiaainm illa «ancti Pauli alludunt)." Postquam, inquam, baeo relata aunt et cohunentario explanata, proaaquitur xcriptor: „Hactênus recte; abhinc vero aequantem in medum debuisset ratiocinari : ideo in Chriato non erat peccamindra, carnalie voluntas, aed solummodo bona voluntas humana dividae voluntati omnino conformia ; adeoque rei|isa duae voluntates, divina nimirum atque humana aeque bona." Esto, aed hoc peccatum est ad summum omissionis non commissionis. Ita videtur, sed auctor in peccatum commissionis commutat subiungendo: „Honorius confundit has duas voluntates; vel bonam voluntatem humanam, utpote divinae voluntati in omnibus consonam, in hanc (id est divinam) prorsus transire sihit, ideoque dicit: „unam voluittatem fatemur Domini nostri Issu Christi." Falsissimum prorsus, et patet ex verbis ipeis, quibus auctor Honorium interpretatur: ..ideoque in Christo non orat lex membrorum (ergo non excludit voluntatem humanam prout neturae integrae convenit) quae legi mentis adversaretur;" et ex illis quibus Honorius declaravit Christum esse unum et eundem operantem divina et humana, in duabus naturis operantem quae propria cuiuacumque naturae sunt, ut probe nostis. Unde intelligent non possum quomodo ille scriptor postquam denuo peccatum omissionis Honorio imputavit. affirmare potuerit! : „Honorius per saltum prosequitur : ergo una dumtaxat voluntae est in Chriiito, quam divinam asserit"

Sed ubi Honorius unam tantum voluntatem, quam ı idimus quo sensu anam illam appellet, divinam facit ? Cur verba Honorii calumniam hanc ita gravem eiilem impingentia non retulit? Forsan erunt illa: Filius et Verbum Dei est unus «t idem operans divina et humana? Sed cum duae naturae operantes in Christo admittat, quis non videt Christum, qui unus est persona non nature, persona cui actiones tribuuntur, operantehi in utreque natura duplici voluntate donatum Honorium confiteri? Sed haec sufficiant.

Dicerem libenter aliqua de morali suffragiorum unanimitate, quae a nonnullis ad quaestionis resolutionem exigitur, quod noo coaetat de litre eoae et e contra effugium videtur quo minor numerus solutionem vitare curet, ita maiori patrum parti voluntatem suam imponendo: quod an libertati suffragiorum faveat et methodo in conciliis teoeddae sit conforme vos videbitis.

Dicerem de opinion· requirentia ad definitiones pontificias irreformabiles reddendas oooseosum saltam subeequeatem episcoporum ; quod rem eo perduoaret, ut summus pontifex constitutionem de fida «dare posset, anathema dissentientibus intimando et omnes ad internum assensum obligando, sed adhuc incertus de suae definitionis rectitudine «t veritate. Quapropter fidelibus diceret: Ego ita decerno et vos aUb poena anathematis et aeternae damnationis' ita credere iubeo; aed an veritatem vobis proposuerim ago ipse expectoro debeo a fratribus ooepisoopia mais, ut

Manat propter paartiSai| défiairisasee, at iaaarti ament aoa edhae eogsdtp epmaoperum acaaaaaat · quam ineuper quanto tamper· «upastnra teassraatear? Quot apiaoopt m iWInititatam «mvenira dahareat? Quot ohatere poaasat na iroafemaHi· evaderet? Quit eartiona faoaret fideles, definitirmam pontificiam robur irrefragabile tandem oonaaquutam fuiase? Ea ntaioras jdiffioultatee, quam proveniant «x unius infallibilia indicis clara et curtum in modum manifestate sententia.

Sed hoc opus, hic labor! Multi oblimant gravissimam difficultatem oognoemndi quando pontifex loquatur, ut ad rem nostram pertinet, ex cathedra. Levissima difficultas quae serio oblici non poteat, quasi eadem non poaait opponi etiam dogmatici· conciliorum definitionibus. Si concilia modum habeat edendi canones dogmaticos, et facere ut illi ad fidelium cognitionem indubitanter perveniant ; quis serio negaverit summo pontifici id possibile esse?

Sed. ne vos suptr his, quae libenter vocarem absque ullius offensione nugas, diutius immorar; aliqua breviter ante orationis finem notabo.

1» Audimus infallibilitatem pontifici asserendo, praedicari absolutum imperium nulla lege coarotatum. uno verbo abeolutismum Miror potuisse id a doctissimo affirmari. Absoluta potestas in eoelesia dari non potest, cum eius constitutio data divinitus illi fuerit. Hoc est gubernium vere, ut aiunt, constitutionale, non voluntate subditorum sed Dei ipsius, certis limitibus definitum. Cum autem asserimus summo pontifici infallibilitatem, tantum abest ut illi liberum et arbitrarium imperium adscribamus, quin etiam illum dicimus ita in suo docendo officio devinctum ease, ut nihil de suo loqui possit, sed tantum ea. quae in revelatione continentur. Sed forsan si eius imperium assistentia episcoporum temperetur, isti maiorem habebunt in odendis fidei decretis libertatem? Minim·, cum et ipsi revelationi insistere et adhaerere debeant. Sive ergo a pontifice solo, sive a pontifice cum episcopis decreta fidet edantur, absolutisme nota nec pontifici nec episcopis inuri poteet. Hinc cadit ex ee magna illa difficultas, ex praetente absolute et independents auctoritate· civilibus gubernі· saeculo praeterito desumpte. Quidquid sit de civilibus gubernіis, quorum ruina potius ex adversate ecclesiae auctoritate orte est, quod ad nos attinet, certi sumue .quod si a concilio pontificia· infallibilitatis definitio exierit, non tam deploratum exitium sed magna utilitas ecclesiae proveniet, et hoc ex assistentia a Christo illi promisse

2 Qui pontificem infallibilem volunt, illum Chriato ipai, aiunt sententiae impugnatoree, aequare praesumunt, Ridiculum, me responsione dignum! Chrieti infallibilitas ex natura sua, pontifici· ex Dei assistentia tantam. Sed boae assistentia non «at putanda miraculum, aed divina· prtfvidantiae ordinaria cura. Sit ita, dummodo admittetur ex hae fieri, ut pontifex «x 'cathedra loquace antequam errare poasit.

Sed invat tandem ease libantes. Demus pontificem infallibilem tantam «esa, quando ecclesiae conaeoaua eius decreti· accedit; damna episcopo· esae •altem in concilio vare indic·· fidei, «t dote infallibilitatis divinitus praeditos esse: subiiciami» ergo illis salebrosam hanc qiieestianem, stcuti nonnulli illam appellarunt. Tu m indicium, qoodcutnque ait, proferatur ah illo tribunali, qqod erit adtnieanm atiam ab •dvarsariis; tunc nono ranust dare emansum suum:

' Λ, >· W.

• *OL* srett—— ravarsntemial spteeepi Msgauttai te sate-

Bia autan abeoliati·, inta^ppte diaceptatio eat, at ñndict proxima oongragutioM inaaquanti die babĕ da, patraa dimiaei rant a primo paueaid· hie varbia: ţbxiia congregat» generalia habebitur cieñtia die. ot in ea.continuabitur diaonaaio propoaiti «cbemati·.'

14.

OoagTogetio geaaralia qulnqnageaima mm 1870 maii 25.

Foria IV die 25 maii 1870 hora ñon matutina, in conciliari aula Vaticanae patriarchal!· baailio··, generalia reverendiaeimorum patrum congregatio habit· eat ; cui interfuerunt quingenti quadraginta patree, nempe 38 cardinale·, 4 patriarchae, 9 primate·, 89 archiepiacopi, 368 epiacopi, 2 abbatea nulliua diooceei», 13 abbate· generalae aive praeaidea congregetionuni ordinum monaaticorum, uram mitra· habentee, 19 generale· et vicarii genaraha; quorum omnium nomine, quae per aaaignatorea locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculo· patrum quinquageaimae'nonae congregationi· generalia, qui inter arta concilii aaaervatur.

Reverendus pater dominua Franciacu· Blanchet archiepiacopua Oregonopotitanua mimam laetam celebravit. Qua abeoluta, et recitata oratione Admumu Domnae etc., eminentiaaimua primua praeaea dixit·

Severondisaimi patra·, continuabitur bodiadiacuaaio propositi achamatia, de quo adhuc veniam loquendi petierunt nonnulli revereodiaaimi patre·, quorum nomina reverendus dominua eubaecretariue ex ambone publicabit."^

Tunc ambonem sahaecretariu· aacendit, at ţaballam perlegit in qua inacripti erant raverendiaaimi domini Ludovicua Delalle epiacopua Butheneneia. Georgiua Smiciklaa apiaoopoa Criaienaia ritu· rutheni, loeeph Eatevea de Toral epiacopua Conchensia in Hispania. . ,

Novia oratoribus publk^tia, eminentiaaimua primua praeses aubiunxit:

„Unua ex patribu» Deputation» pro rebua fidai veniam loquendi petiit, nempe reveranditemua dominua Eduardt» Manning archiepiacopua Weatmonaaterienaia, ut reapondeat difficultatibus et animadveraionibua contra hoc schema facti·. Itaque iAnboneui ăăcendat.

ORATIO

rn-ermdi pabr» domtxi Heurini cAnni» Mawaiug *arehiepieoopi Weetneauaiitrieiuù :*

Eminentiaaimi ptuaeidaa, eminantiaaimi ac reverendiaaimi patre·.

In generali hac diaeuaaione da prima oooatitutiooe de eoeieaia Chriati part» thaologic·· alii· libacter relinquo; eaque omnia quae dicturua aum ad unum ad fidem oonreNionem, at infallibile Roaaaai pontifie» magiotanam aoieami ao aapreata definitione ţraecia at adaequate ab boo paeroaanoto Vaticano concilio dadaratur. ,

Iuxta «ancti Gregorii Magni effatam fidelium doetocaa eunt aocleai·· diacipuli. Inter voa, raveéradiaaimi patre·, non tamquam doctor aad tamquam diacipulua «dato; et unum tantum eat mihi proprium, quod in hac venerabili aynodo «indicare pomum, idque «t nec aliud· robia afferendum habeo, «xpariantiam acilicat «nimie · Deo pieatiaaima aim mieericordia vocata· de tenabrii ad admirabile lumen warn. Formidandum iatud itinerarium ex umbra morti·, ţhllua est ordo, ad Hieruaalem quae de aurram eat, cinguli· paaubu· laborioae amenant ram. Quod a robi·, reverendiaaimi patrua, agnoaci non poteat, maa a iuventute prae oculi· habui ; nempe adapertum catholioae eocle·iaa et catholic·· ţeritati ţ extra viaum non cub aolari fidai radio, quot «oa a nativitate fruimini, «ad rab dubio lumine luna· in quo umbrae pro corporibua, corpora pro nmbria habentur. Vallem igitur, Vectra

> Arqamaate: Jtovanudiaai··· Waatmaaaaatariantia dapnpi tetenMMaU· dadal-

thaHaa «ndmda earn qaaa ab «asiaate riva **seteai WMa tin** ·teraris at aateaaM ñirtairl **tinh·!·** «vteltm nrntate **anted·** prapaaantar, at **Hate te** da Ubara aptelaae aad da ver· -at «albate daatrina Ha agL Sia· aaqai 1· aaQta·rabaata appasttira·· «an qua Vadate **pate** raeaaaaatar qaari Hbaraa aftuiraam «attat ad dagaaatia **dignitate** avahan; >· Mura «an **ite** pnaMteari atitem:, l« aaraaaarite ăatta te **date** ñbartaa **Sterte itei«ri** Bamaaute paatidoa» daante ab «aaite aateaall altn et aeattaua ănate C Maa at vim «ana aaUi·· iwastlll **teret· mate** et aanptata **fate** aid prim · teaaa· paatidn **eautaiarteat** <> baa aadaataa **text aaite grand'·!■** «maaran da **ante** et ·aadtteibaa · Samaaia paateibaa val ia **dateaate** vwttatibra **te** ta ««Millb eaadrnaadto adbibiti· at **adbibate.** Bt Me **errate** «naate· **pteaaut··** aat aoatra ăte **.Diaqteti· amite** da **rtte apin**«te·" ■ **tettaadi· aate-**(tia «**te** dedaitiauan paaaaaate at **tadefaeteti·** iaMUbilltetia Boamal poatldeia' «atedtartam par Ulad at Madid digai**tate late** at atoaalaruai **amatete** iatar **pate** duaenteai.

DaHtaatib·· de appaataaltata, at aagaatib·· «**anilitate** dadaitteia dixit alkü tad· ţteadaa **tem** par ddtoitiaran «·aaaiaada·· vaaitati «atbalte qaae badia appagaatar at bapatitar. Qaaad «**atetite** daduMauan **anaaaaite** «an at ■d **varitate** aatbalim **vteia·** aitteatar, et id da A»gib paaaaartiaa **adteara.** Ia XagU· w ■etaas «t te Aagtte aaaate, «t tatea dagtea aaaapar **dteatea** ana, paaaa idaire· «baqua tamaattte aaeartea tequl da ipaeraa tedaia at dtapaaitiaaa ad iithiWtimia· Bi fl^ai Ipamua **pte**· teardari · aratmvatete qa·· tetat aatbaite «gttaatar, «t **pramnim m** quad te **entravante vate** aateat **tate** Mai aartitadte **teaduante. m** tefhUMte aaagteteate «apiani ateaai·· aapiti· · «··, at

0µ MNµ v Ik **uleèMiii** ă· iiftfll··
D MMµ **H** ·4 MMî **ifsui** «xperiâatift· 4»·
ektfBvit µ .fntaslBfttaB hrteOijWw yetsiMs
tri MφM **dw** tytaMpsta krihttMiki bm
epiaaapalaa **ain** papa, «an· **alite** «**aateat** qaad aaater pâte-
MmC MtirO· MtMritetMl ţBftfiftftfilBti
Wfw wt ei bmImImb Ib w w w ®
MhMMt Cfttlftt B MB
*MMMBi4i BMNttkBB ℃lBBtM
tiaan a galMaaai· **naipi,** ab attnaMUtaai· **nitel, at iladite naaaattea MM** · ptariada gaBtaaate, ab ateaMUtaaia van tedtoaaiuinatim aaaipL **Ia** Ha, **ani··** ananadi· uti **n** paaaa **'atte** vigteti **amnte** axparteette, qaat **ii** aeat **qate** tebam «**it pn** caavaaatea **pnteaatiaat,** at ati Ute «eteati· qaa ara

bte pnteaatib·· nddan p igate at·

pndMmam paateati **ănvatend**

fretus benevolentia, omni simplicitate «xpoasere quomodo fratres mei in Anglia protastaataa et acatholici respicient ipsam Romani pontificis fnfallibslitatii doctrinam et certamen, dolem loquor, quod do ea ca-k tboite· doctrina circa ipeum Petri eepokrtun inter noc fervere vident, et vidente· non param mirentur. Non ingratum neque inutile fore arbitror, ut aliqnenti»per alienis utamur oculis, et ut ess res noetras tamquam ab extra contemplemur.

Ut base clarine ostendam liceat mihi exponere quid «it et quantae gravitati· ea causa, de qua nunc nobis agendum eat.

A communi et constanti ecclesiae magisterio edocemur, infallibilem Romani pontificis auctoritatem in tradendo, in custodiendo, in defendendo divinae veritati· deposito doctrinam catholicam a Deo revelatam, univeraali ecclesiae traditione luminose declaratam, iu regimiae Romanorum pontificum neecssario prsesupjioeitam, in praxi qnivenalis ecclesiae disertissime recognitam, nominatim a Constantinopolitano III et Lugdunensi II, luculenter tamquam axioms subintellectam in Florentino, ut temperate minio nimia temperate dicam, implicite definitam unanimi consensu patrum sanctorum, ordinum religiosorum, theologorum, dempta una tantum facultate et eiusdem demptis tantum aliquibus epochis et aliquibus theologis, pec non omnium populorum fide sem-|s'r et ubique acceptam. Igitur Romani pontificis magisterium in docendo esse infallibile eat doctrina catholica fide divina et catholica credenda iuxta infallibilem Pii IX constitutionem die 24 mensi^ elapsi promulgatam, in qua de veritate fidei divinae decernens sancta Vaticana synodo approbante definivit: ..Porro fide divina et catholica ea omnia credenda sunt, quae in verbo Dei scripto vel tradito oontinenlur, et ab eocleaia sive solemni iudicio sive ordinario et universali magisterio, tamquam divinitus revelata, credenda proponuntur."

Huiusce splendidissimi decreti ratio est, quod quidquid a Deo est revelatum et ab ecclesiae magisterio propositum, a fidelibus fide divina et catholica est creùendum ; non tamen potissimum quod ab ecclesiae magisterio proponatur, sed quia in Dei revelatione contineatur. Gratia enim fidei, quae omnibus datur renatis et ad totum Dei verbum adaequate extenditur, tantum patet quantum patet revelatum seu dictatum ab ipso Spiritu sancto. Quod sit definita aliqua eiusmodi doctrina vel quod non sit definita, hoc parum refert. Quod sit definita, veritati revelatae in se nihil addit ; quod non sit definita, nihil adimit Quidquid mini ab universali et iugi ecclesiae magisterio tamquam revelatum proponitur, omnes credor· tenemur; quia omnia a Deo revelata de fide sunt, et quicumque ca negaverit, materialiter saltem haereticus est, non solum, immo non potissimum quia ecclesiae magisterio adversetur, sed quia obiecto formali fidei, et intrinsecae fidei naturae, et ipsi universali fidei oeconomiae qua ad Deum conducimur, resistat.

Itaque Romani pontificis infallibilit·· non est opinio inter catholicos liber·, et ut audivimus, libere ventilata et libere ventilanda; quia eam omne· iam credere tenemur. Neque est omnino mera opinio, sed est reapse doctrina, quia in revelatione Dei continetur. Igitur ex praedictis duo evidentissime eequuntur: ‡ omnino carere vi et veritate oppositionem saepe saepius in hisce praeteritis mensibus factam, quod concilii Vaticani patres pontificiam infallibilitatem definientes, liberam hactenus opinionem, in fidei dogma sint evecturi. Iam enim probatum est eam ssse neque liberam neque opinionem, sed doctrinam, non quidem definitam sed revelatam, omnino csrtam, «altem fidei

A porwimeiu Elevatio igitur catholicae einmsodi veritatis ex non definita in definitam doctrinam nihil certitudini intrinsecae addit; extiinseco taatam cortiiudo augebitur. 2 Non tantam veritate carere, iflUM lsbocsre/qQotMKUinqw do hae ðffi·nitiooe proferatur istud tritum affatum: In nece»•ariis unitas, in dubiis libertas. Nullo modo enim dubia est catholica de Romani pontificis iqfallibilitate doctrina; et ne in posterum ex controversiis nostris, et ex Vaticani concilii silentio tamquam dubia haberi posait, necasse est, ut de ea solemuis promulgetur definitio.

Quae hactenus iam dixi, reverendissimi patre·, non mea sunt, nec a se ipso tantum loquitur Gonsales, sed doctrinam ecclesiae catholicae et catholicarum scholarum accuratissime tradit, dicens: ..Itaque infallibilitas Romani pontificis, licet non sit expresse definita ab ecclesia, est tamen proxime definibilis, quia est veritas theologica, omnino certa, contenta in sacris Scripturis et perpetua ecclesiae traditione, et communi consensu patrum et doctorum firmata: et, ut aiebat Bellarminus, opposita doctrina videtur omnino erronea, et licet non sit de fide quoad obligationem credendi intimatam omnibus ab ecelesia, est tamen de fide quoad obiectum et quoad obligationem respectu eorum, qui certi sunt hanc veritatem esse revelatam." Et cardinalis Toletus: „Non est ista conclusio opinative tenenda, sed opposita est error manifestus in fide. Si quis enim Romani pontificis infallibile magisterium negaverit, totam omnino doctrinalem auctoritatem ecclesiae, non tantum extra concilium docentem sed etiam in conciliorum decretis interpretandis infirmabit, eo quia ipse non solummodo huiusce vel alius doctrinae veritatem reiioeret. sed ipsum ecclesiae magisterium in ipso capite adoriretur; et proinde ipsam fidei basim, nenqie Dei revelationem percelleret."

Quapropter ne dicetur amplius, enixe precor, per octodecim saecula huiusmodi definitione minime eguisse ecclesiam vel.id quod hactenus suffecisset in posterum sufficere posse et debere. Si enim hoc di.atur de formali et verbali infallibilitati· pontificiae definitione, concedatur et transeat; sed si de ipeo Romani pontificis infallibili magisterio dicatur, omnino a veritate alienum, immo veritati contrarium eeae deprehenditur. Nunquam enim vel momento quidem stabilis et indefectibilis Petri fides vel nutavit vel siluit; nunquam in successoribus suis cessavit Petrus pfaesidere et regere, et tamquam supremus et infallibilis testis, magister et iudex veritatem custodire, defendere et proponere.

Haec divina dispositio nunquam defecit ; immo semper necessitatibus ecclesiae satisfecit et sine definitione sufficeret, si a contradictoribus veritas ipsa nunquam fuisset violata, animique fidelium nunquam fuissent contradicentium fallaciis obscurati. Sine definitione igitur hactenus militavit ecclesia, sed nunquam vel momento quidem rei fuit expers, scilicet infallibilis Petri magisterii. In toto enim saequlorum decursu historias evolventes, duo evidentissime videmus: ‡ quod omnia omnino Romanorum pontificum decreta ab ecclesia universali ultro et continuo accepta fuerunt ; 2" quod nulla unquam conciliorum oecumenioocum decreta ab eccleeia accepta aunt, nisi prius a Romano pontifice fuerint confirmata.

Ex quonam fonte dimanavit ista universalis erga Romanum pontificem subiectio? Non quidem ex morali quadam certitudine circa eius auctoritatem, sicut altera die audivimus; sed ex intima et divina fidei certitudine, quod assistente Spiritu sancto Romanus pontifex tamquam supremus eodeaiae doctor

at tads in arrorem mnqoam ia raboi fûiai «t moram dilabi goasit. Haas £|ea aupantaturetis vKa at attisas, par totam «nniaaiam diaetetam diffusa, abaque varbali quidam definitione par quindecim quidam •moula agBeeiL Definitiones enim non fidelibus, md infidelibo· val aaltam infirmis at dubitantibus, sicut etiam iuxta Apostoli effatum, lex iusto non est posit^, sed iniustis et non subditis.

Et hic silentio praeterire nequeo, quod in hac constanti ecclesiae praxi nulla omnino inveniatur quaestio de inediis et de conditionibus a Romani» pontificibus vel in definiendis veritatibus, vel in condemnandis erroribus, vel in conciliis confirmandis adhibitis vel adhibendis. Decretum pontificis, eo ipso quod ab ipso ea intentione, ecclesiam universalem docendi et obligandi, publicatum fuerit, omne dubium illico solvit omnemque quaestionem dirimit.

Audivimus inter alia huiusce temporis mirabilia, triginta adesse conditiones ad actorum pontificum validitatem requisitae, de quibus inter theologos sine fine disputatur. Sed de hisce conditionibus vel crassa ignorantia laborarunt per quindecim saecula christifidelcs, vel es sunt quibus Romanus pontifex coram Deo tantum, non coram hominibus obligatur; ideoque ea sunt, quae nullo modo in pontificem, qui auctoritate qua pollet supremus est, ulla omnino superiore potestate post Deum imponi possunt.

Insuper in assistentia Petro promissa omnia necesraria promittuntur; et in bac assistentia qua dirigitur pontifex ne erret circa finem, certissimum est contineri etiam assistentiam tie eriet circa media, ad finem assequendum necessaria.

Ignoscatis, quaeso, si in hoc capite catholicae doctrinae prolixius forsan quam aequum eat morari videar. Paucis enim abhinc diebus, a qua manu nescio, opusculum accepi cui titulus: *Dinquieitio morali» de officio epiecoporum in emittendi» euffragii» circa pertonali» et independentie infallibilitati» Romani pontificie definitionem.* In praefato opusculo quaeritur an episcopus possit, quin graviter peccet, concurrere per suum suffragium ad huiusmodi definitionem, nisi prius habuerit de hac doctrina, ut revelata semperque in ecclesia ut tali passim tradita et credita, veram plenamque certitudinem. Ast quaeso an fingi ista hypothesis posset, quin gravissime peccemus contia charitatem fia'ernam, contra episcoporum catholicorum fidelitatem, contra ecclesiae universalia episcopatus decorem? Nonne eat, ut iam vidimus. Romani pontificis infallibilitas doctrina citra omne dubium theologice certa saltem, vel etiam fidei proxima? De opportunitate, ut dicunt, huiusmodi definition,s decernendae quaestiones ab aliquibus moveri quidem audivi, sed de doctrinae veritate quis nostrum eat, qui de ea dubitet? Na verbum quidem in hac sacrosaucta synodo audivi : casus iste moralis episcopis eatliolicis sine egregia irreverentia proponi non potest. Ex intrinseca opusculi evidentia crederem equidem istiusmodi suggestiones vel ab ămico quam maxime inopportuna inorna inspiratae, vel a quodam inimico •catholico larvata facie ad concilii dignitatem laedendam ortum habuisse et tamquam xisaniorum manipulum inter patres disseminari.

Hisce praedictis, ad quaestionem de opportunitate definitionis procedamus Miror equidem, reverendissimi patree, cum audiam a viris auctoritate gravibo» nullam adesse huiusmodi definitionis necessitatem vel etiam iustam ceusam ; ideoque animorum motus quos undique videmus aliam nullam habere rationem, nisi indolem aliquorum contentiosam, ephemeridum pestilentiam atque commotiones inde heri vel nudius ter-

tins excitatas Atqui, humillime quaaso, exoidit omaino « hosoiaam memoria muniorum decimi septimi et darâû octavi historia? Psrpiunma quidam et antea et iame ipea discussireis audivimus ds malis Romani pontifici· infallibilitati» daCnitiona oartiaeime evanturis: « parta fidelium, ex parte infidelium, ex parta philosophorum, ex parta rudium, ex parte guberniorum, ex parte sectariorum. Videbar enim videre librum illum propheticum ooram nobis expansum, qtri erat aertphw Mtus *et font, et ecripia erant* m eo *lamentatione» et* armet· et eoel : In omnem terram exivit de Roma tremor et timor, et conclamitabant undique gitbernia et principes et ephe mondes, portentosa ista definitione facta: lenient *Romani et tollent noetrnm locum et gentem '.* Non adeo tremebundi sunt Angli mei ut postea ostendam : ast, humillime precor, a visionibus ad terrae descendamus et a timoribus nocturnis ad lucem solis ot ad historias hominum redeamus.

Minime velim, reverendissimi patree, tristes innovare memorias; sufficit ut dicetur, post ultimum oecunienicum concilium clausum catholicam de Romani pontificis inerrantia doctrinam primo formaliter reiectani fuisse, istamque veritatis reioctionem primum in formam opinionis theologicae redactam et in scholis palam fuisse traditam. lain per duo saecula error iste invaluit, regioneegplurimas invasit, varias quidem formas induens sed sub formis utcumque diversis unus semper et idem, nempe supremo Romani pontificis magisterio formalis oppositio, vel saltem doctoris supremi auctoritatis infirmatio: nec in scholis roarctari vel includi potuit ista |«nens opimo, de scholis in clerum progressa eet, de clero in fideles. Ex hoc fonte perplurima in ecclesia exorta sunt funestissima mala, rixae, scissione», partium studia, invidiae, controversiae, calumniae, iniuriosae inter fideles nomenclaturae, quae omnia libentissime tacerem, sed nullo modo tacendum censeo, ex hisce primordiis quatuor systemata ut ita dicam theologica dimanasse, in Gallia gallicanismum et errorem Richerii, in Germania febronianismum eum foetibus eius recentioribu», et in hisce diebus novum quemdam ex tribus horum reliquiis syncretismum. cui enixo favent et suffi agantur gubernis civilia m regionibus tam catholicis quam acatholicis. Atqui inveterata ista et famigerata systemata a viris non jxrvae čulturae laicos inter atque ecclesiasticos opusculis et voluminibus palam et aperte propugnantur, distrahuntur animi fidelium, anceps haeret mundus, veritas dubia evadit, error probabilitatis induit speciem ; denique |x»t duo saecula tandem coram magisterio vivo et universali ecclesiae hic solemniter et pro tribunali constituto sistunt novae istae de Romani pontificia auctoritate doctrinae.

Vestrum eet, reverendusinij patres, causam judicare, nebula dissipare, et splendorem veritatis catholicae mundo universo, fidelibus atque infidelibus ostendere. Gravis revera, ut iam audivimus et admonemur, a nobis reddenda est ratio, ei scilicet qui verita· eat, cuius in torris infallibile magisterium Petro commissum, non dicam periclitatur, quod fieri nequit, sed impugnatur et reiicitur.

Castarum dubitari non potest, quod si catholica Romani pontificis infallibilis magisterii doctiina nunquam a contradicentibus violata fuisset, indefinita tuto relinqui posset, sicuti hactenus relicta est infallibilitas ipsius ecclesiae. Attamen si catholice de ecclesiae infallibilitate doctrina iam fuisset negata, dubitari non potest quod omnes universi catholici per totum orbem diffusi solemnem definitionem statim

et Vat.

i beAll. A
• isaa.xi, t··

et uno ore efflagitarent. Quamdtu veritate· fidei lugi ecclesiae magisterio custoditae et ab eadem fidelibus proposita? a contradictoribus inviolatae tut^ vigent, m primaevo revelationi» lumine et evidentia M^hre relinqui possent. VeruqHaroen cum prunum palam rciectae fuerint, necessitas tuendi fidem ecclesiae docenti incumbit ; tota Dei revelatio sine imminutione uniti» apicis ve) iotae in omni sua amplitudine cantique suo splendore ab ecclesia eet custodienda et declaranda. Nirmrum ad evincendam huius rei ventstem ratione» ex ijxus argumentis nobi» appositi» desumere poMsem. Perquam abunde enim dictum est hominum animem m pleusque catholicae unitatis regionibus ad acceptandam Rohiani pontificis infallibilitatis definitionem non ěšM parato». Igitur ex duobus unum : vel sta a^Hcrtio non mt fundata, et ideo nihil impedit quin ea revelata venta» solomniter definiatur, vel ver? fundata iM. cf ideo ex praecipui» revelationis capiubus unum omnino conspicuum et nccemarium olwn.ii- ifttum oser ronslal. et eo i|»o necessitas definit tonis |K|Uido dvtnon«t ratur.

Admonemur]>ericuluni adesae, facta huiusmodi definitione defectu· fidelium Mibeequatur. Sed infecta definrtionc. non udest forsan jiericulum. ne fiat de/ fertus i|>sius luminis et ventari»? Inter duo pericula constitutis id qinsl minus est prudentissiiue eligendum. deficiente enim fid· lumine omne» filii lucis m filio» tenebrajuiu. sciwim 'olwursti, possunt mutari deficientibus aliquibus a fuie udem etiam ad vitam rvv(M-ari poterunt. ŏt alus ne deficerent conMiltum erit. I\ ădiuncti igitur, reveremliseimi patrre. hiiitiM-r ťeiiqxirn pro pa«' ecclesiae interna lucu lentissime constat, mxessitatem tuendi non fidem tantum. sed ƥpsiu fidei capitolium nobis incumbere.

Quod ad extra »pee(at aliqua,dicenda reneeo. Quapropter a<l opjysitionem. quod Romani pontificis iɳfal|iIn|ita» non 'debet definiri, ne acatholici a calhu-.ica veniale repellantur, nvq ondeo argumentum retorquendo. et asservi quod definiri debet ventae praedicta. ut acatholnu avi catholicam veritatem eo fortius alhcianl ur. ŁieeC affirmaro non dubitem hoc dtnnino ·M muvebum verum, id de Anglia tantum m pransontιαπιɳι a»ero. En igùtfr causa de qua agitur. Iam m Atighnm **transeammk-/**

t'uni inidta^aiidio de Angliae reditflhad fidem xquod ego ardentissime desidero et diuvHktuquc a Dio suppliciter rogo) pt dc regimiibd» ibi ad mevem allirecentibus, de ƥericulo ne aestas aliquorum impendentia retardetur ita ut spes mreais et vinlfckniae differatur. et aurora fylei redeuntis denuq et forsan per »aev\ula obnubiletur, mocum quaerere incipio: qui haec diciitant ivuntne ilii soli oculati, no» autem caecuti/nte»y suntne illi prophetae, et nos non fidei tantum, feed et fain rationis experte»?

Revera. ƥaiierendiM patre», »i qui<F «et non dicam quod ego scio, red ^uod ego certe ex omni titulo et omni officio meo scire debeam, oerte e»t patriae meae statu» et. conditio. Si, ut dixi, parte· theologicas -humare nwignie diacureioni» libentissime fractanda aliis relinquam; de patriae tamen meae indole et dispositione et adiunctia ad religionem et rea publicas spectantibus, citra Omnem temeritatem sententiam edirere valeo et debeo, immo quin veritatem et sinceritatem deseram atque laedam, a sententia proferenda, idque cum omni fiducia M libertate. abstinere nequeo omnino. In Anglia eni;u natus sum et inter Anglos iam senui, cum Anglia per totum aetatis meae dec ursum intime coniunctus, nescio quomodo eo» non probe et penitus cognoscam. In gentis mea» scholis publicis et in universitate Angliae praecipua integrum studiorum curriculum cum eoetaneis mei» ementu» eum ; cum eb omni» generi» neoearitu dinia et amicitiae vinculi» usque ad hanc diem cooiunctu» cum maxim^ familiaritate soleo conversari. Si ut minus sapiens loquar, supportate me, alii um' coegecunL

Si experientia de interna catholicorum conditione cedere debeo certissime ititer catholicos nati», nihil omnino cedere possum, cum agendum est de indole morali et mentali, de conditione et periculi» in Anglia proto stantium et acatbolicorum : in hac re duplici experientia instructus sum. in anteriori vitae parte quadraginta annorum, ineuheequenti etiam vigmti. Non modestiae ease ludito, immo neque candori» neque veritatis re·»' duoo. ut de eis quae sine culpa nescire Vexet» non jxjsauiu, vel timide vel cum animi haesitat/ono sententianj coram vobu» edicam. Palam igitur affirmo, rose rendiNunu patie», quod iam cent ire ěntirequ« iteravi non solum colloquiis inter ămico sed etiam in scripti» typi» impressis. denique m relstionibuh ad sanctam sedem ex|<v»iii», de Angliat reditu ad fidem tamquam de re proxime implenda eo» tantum ƥn. qui vel rharttate exstatico aliquantulum abrepti sint ve) l'y veritatem minus accurate pcnquciant. Attamen evi tissimum est per hos retro quinquaginta anno» dua» ñ\ÿgn< mutationes veles itate m dies accelerata magi' màgisque in Anglia evolvi . imam eversionem et di«s<· lutionem schismati» anginam, alteram explicationem et instaurationem veritatis et unitatis čatholica Neque haec neque illa arte humana vel potest ale im pediti potest, lex utrique insita smi mortis seu uie munere suo fungitur et fungetur.

Per triginta praetento» annos ntimerii· convri rorum ad fidem constante) multiple a: ui . Hnnoelapncalculă diligenter computatis, adimi frequent mr nu merus invenitur. Nihilominus, reverendissimi)<tro.·. rei catholicae in Anglia v ero» progressu» emeti π veL lis, ne respicietis, precor. conversorum computatione·. Veri enim catholicae ere)«'i»4' pn»fcctu» freQuentcr in jverpetna et vi>ibili ervireiae |»ei totum Angliae pulum jienetnrticne. m mBinfe>taticiic ventatis catholicae. m jntclligvntia excultorum etiam infidelium, qui catholicae fidei contradicere cossarunt. qui etiam omni omnino revelationi oontrndireve vellent. In boost vis et verita» missionis nostrae inter Anglos. |xvpulum. si qui sit. veritatis capacem, beet avorum in fidelitate lumine privatuiiT? scilicet logea doctrina rum claritas et intrinseca ret perspicuitas, dogmatum cohaerentia, ideoque fidei indissolubilis unitas. In lus signo et in alio nullo, post I)eum. vincemus. Qua propter nihil inveniri |>ote»t. quo»! progressus ovloiac et ventatis iu Anglia logice impedire valeat, quam m te^tinae catholicorum controversiae, et ptareipue si in controversiam revocetur totius fidei certitudinis fundamentum, nOn quidem suprema lunsdictio. nd in fallibile eocleuae capiti» magisterium, quo fit. ut op time demonstravit altera die Caasilieneis archiopt acopu», etiam ecclesiae ipaius infallibilita» in discrimen revocetur.

In hac re vestigia eminentissimi antecessoris mei Nicolai Wiseman clarieeimae et chariseimae memo rise «edulo et fideliter premo. Inter ultima sua verbe, e lectulo mortis dicta, haec in corde meo religiose servanda indicavi. Mense ianuhrii 1865. cum audniaaet quanta virtute illustra» Galliae episcopi litteras encyclic·» summi }»orrtificie *Quanta cura* in dioecesibus sui» publicassout : ..Quatn maxime laetor, dixit, dc constantia episcoporum Galliae, adeo praeclare pro ecclesiae libertatibus decertantium. Episcopi Galli iam alte loquuti sunt, et ego hucusque nihil dixi/' Ex illo tempore in An£|ia etiam igrejierunt inter protestante» infensisaunsÀ contra Romani pontifici» in-

fallibilitatem calumniae, quibo· et catholicorum animae graviter et panculoee affectae fuerunt. Dolent adiungere debeo, inter catholico· ipeot aliquot exorto· esse, qui anonymis scriptis, ărticuli in diarii evulgatis infallibile Romani pontificia magisterium tamquam opinionem novam, Uberum, incertam, poetConstaiAiecise invectam, etiam falsam, tamquam curialium et assentatorum figmentum et adulationem reiecerunt, et deriserunt.

Pastoralia nostrae *Ulicitudini erat, ab istis pascuis venenreis grege nostros arcere. Hinc factum est. ut pro tuenda fide et ad impetus adversariorum retundendos, certamen a longinquo in Angliani invectum iiwvplum fuit ; et in luenda Romani pontificis infallibili auctoritate certissimum e>t non solummodo pro Angliae catholicis, sed etiam pro protestantibus, scilicet pro certitudine divinae fidei et pro fundamffito rei christianae dimicavimus. Dubitaii enim nequit, gravissima ĕdula ex Romani pontifici infallibilitatis negatione dimanari, quibus aretholicoruni reditunad fidem magnopere obstaretur. Ratio eet quia negata capitis ecclesiae infallibilitate. auctoritas doctrinalis totius ecclesiae graviter perculsa est. Immo charisma infallibilitatis ecclesiae incertitudine ita involvitur et obnubilatur, ut iu dubium etiam inter catholico 'dentur revocari.

Probe memini, reverondiasiuii jxlres, cum prij muni, gratia Det adspirante, ad examen doctrinae catholicae de ecclesiae infallibilitate pervenerim; ea ventas quam maxime improbabilis mihi videbatur, non quidem intnnsece sed praecipue quoi etiam inter ipso catholicos ea doctrina palam et acriter disceptaretur.

Controversia vigere comperi de capitis eocleeiae inerrantia, de valore actuum pontificium, de oecumenicitate plurimorum conciliorum, de eitu ubi resideret infallibilitatis praerogativa, de fonte e quo dimaneret, do organo quo exerceatur. Intelligere non potui quomodo. ĭ neque pontifex sine episcopatu est infallibilis. neque episcopatus ĥɳΦ }x»ntifice, unus alii conferre preset quae neuter possideret, insujier visum est, quod quoniam Romano pontifici ecclesia tenetur obedire, si Romanus pontifex in errorem delabi possit, ecclesia vel in errorem ex obedientia induceretur, ideoque de ecclesiae etiam infallibilitate actum esset, vel ai non obediret in contumaciam contra divinam pontificis auctoritatem labaretur. Utroque modo tum de ecclesiae infallibilitate tum de teiusdetn unitate actum esset. Haec omnia rem totam mihi adeo obscurare videbantur, ut doutrfl^ ipsa probabilitate videretur privari.

Pontificis infallibilitas videbatur dubia, quia palam. impune a catholicis ip^k fuit impugnata. Infillibilitas conciliorum dubia^naiu quia a gallicani Constantiense et BdSileenre acceptantur, ab ultramontanis reikiuntur, Florentinum a jgnllicanis plurimis reiieitur, ab ultramontani» accipiuT- Nullum igitur invenire potui criterion, quô oecumenica a non oecumenicis discernerentur. Ipsius eocleeiae mfallibilitas propter diesecisionee de inerrantiae statu, de fonte, do orguo, de extensione, de conditionibus inter eoclesiasticos et inter fideles ferventes omqino obscura et incerta evadere videbatur. Tessera veritati unitaa, erfori stigma discrepantia Praeiudicio laborare videbatur causa, de qua inter ipsre defensores aooenduntur certamina Minime, reverendissimi patres, affirmare audeo haec dialectice cohaerere ; aet caecitate ex nativitate laborantibus homines velut arbores ambulantes videri soient ŧ 4

Quod ex propria mea experientia ĕdoctu assero, de aliis etiam asserendum. Per totum ăffati meae de-

Coeu. onwaaai.'tora UL

curam inter protestante eum maxima familiaritate» ut iam dixi, vitam dego. Per ferme viginti anno» munere pastorali Loodini fungor. Minime me deceret, reverendissimi patres, rei de meipso loqui, rei de iis quae a, Deo ante oculos meos facta sunt tarera. Ferae viginti ănni protestantes ad ecclesiam relut maau ducendo in dies laboro. Duplici igitur exponentia, propria scilicet et aliorum, singulo huius ătineri passus probe et quam accuratissime edidici ; et bac matura experientia edoctus, duo citra omne dubium affirmare non dubito: Ie infallibilitatem ecclesiae uni cum eme verae conversioni ad catholicam fidem adaequatum motivum ; 2 nihil aeque obscurare et in dubium revorere supremam illam fidei doctrinam ac pontificiae infallibilitatis negationem. controversiaeque exinde inter nosmetipeo suborta

Haec eadem responsio in mnumeri ferme exempti mihi recumt- In decursu anni proxime elapsi tristissimum habui huiusce rei exemplum. ĭineni quidam catholicus, catholicv enutritu et m follegii nostris efformatus, fidem catholicam deseruit. Pator eius, moerore poeoc infectus, rogavit cum ut me adiret. Omnia cum eo conatus sum; st ille jmlam declaravit ecclesiae infallibilitatem omnino incredibilem fuisse redditam propter controversias circa quatuor cleri gallicani articulos et propter interna dissensiones catholicorum ipeonnn de hoc supremo religionis articulo/

Idem argumentum vel potius eandem fallaciam 'i cibus absque numero m hisce praeteriti annis audivi. et eadem fallacia ănimo inter falsa religiones usque ad mortem detineri, ereque, ne viderent veritatem, obcaècari saepissime cognovi. Eo ipeo tempore cum ex Anglia ad concilium venturus egrediebar, mihi UaJitum est scriptum, a coryphaeo quodam anglioanorum confectum, quo vellet extra ecclesiam detinere unam ex suis, quae veritate ferme illuminata ad fidem catholicam appropinquaret. Negavit ille minister penitus, sicut ŏmne omnino negant, etxdreiae infallibilitatem ; et pro argumento adduXit catholicorum ipsorum de infallibilitate controversia vehementer quiderq exaggerando tum gallicanorum tum ultramontanorum. uti dixit, exomms et ăcrimonia Ex hisce igitur praemissis quas fere sine fine congerere possem, minime dubito affirmare: 1° contentiones inter nos ab ĭi erroribus excitatas quam maxime auctoritati ecclesiae docenti officere eamque infirmare, ideoque 2° infallibilitatis pontificiae definitionem non solum conversioni protestandum vel acatholicorum non obfuturam, sed quam maxime in Anglia sŭtem profuturam.

Ad hanc assertionem clarius evincendam pauca addam: 1° quod iam ab omoibu» Angliae protestantibus vel ăcatbolici nfaliibiiita Romam pontifici pro unice veru doctrina ecclesiae catholicae, ut dicunt, romanae omnino habeatur; 2° gallicanismum aliaque istinsmodi systemata a protestantibu vel acatholiris Angliae non tamquam doctrinam catholicam haberi, sed tamquam effugia 'controversistanim. tamquam exemplar doctrinarum discordiae, quae, erclesia catholica connivente, inter 'catholicos peo ad instar protestantium libertatis et confusionis permittitur: ad repellendam, ut putant, catholicarum doctrinarum veritatem hoc argumentum perpetuo ab ii· adduci ŏlet ; 3 in huxv lufenaibo· proxime elapai· ex ĵecui habuimu· teolimonii·. quod iudicantibu· ip·i· Angliae •catholici· pontifici nfallibilita nihil aliud eat. niai logio· et neluctabili evolutio catholic·· de eccleuae magiafario doctrinae.

Quoniam tam multa ă protaitantibu· et «catholici iam legimu» et audivimu·, gnoaoati procor,

revereodisaimi patres, ai aliqua ipsorum verte ad litteram referam. A concilio Vaticano nihil quoad * lutam animaram, nihil quod ad raditum Anglins ad fidem respioat aliaoam puto; quapropter ignoscatis, »I ea quae sum dicturae ex foutibus aliqaataons foraitan trivialibus et mundani» dssumam. Habemne igitur in Anglia quatuor praecipua diaria exeultiori peritia et egregio intellectus rigor» oousoripta. Si quae aunt, in quibas tamquam in speculo vidate aat communia Anglorum opinio, ea aunt de quibus testimonia sum desumpturas. Quatuor ista diaria una voce fatentur: 1 ut iam dixi, infallibilitatem pontificiam aliud non eaae quam logicam et ineluctabilem catholicae doctrinae evolutionem ; 2 quod veritate doctrinae supposita, ea verita» a concilio Vaticano debeat declarari et definiri ; 3 quod iatiuemodi definitio tantum abeat ut animos acatholicoram repellat, ut supposita veritate potius opinino ad eoe alliciendos magia apta et magis efficax eaae videatur ; 4' quod hoc tempore in hoc concilio et io hoc ipao certamine non solummodo agitur de aliqua theologiae catholicae doctrina. sed de sanctae sedi» auctoritate doctrinali, et postremo de omni otnnino universali» ecclesiae infallibili magisterio.

En ipsorum verba: ..Dogmatica definitio, quae imminere videtur, non aliud est quam evolutio logica doctrinae, super quam tota auctoritas ecclesiae fundata «st. Doctrina, quae soli Romano pontifici infallibilitatem tribuit, non est intrinsece abeurdior quam ea, quae eundem tribuit infallibilitatem maiori concilii parti. Sicuti eemper, sic nunc etiam ecclesiae Romanae profectus est absolute et ineluctabiliter logicus." Rursus: ..Abstracte spectatum pontificiae infallibilitatis dogma'et robur et firmitatem ecclesiae cathoiioae adderet et augeret, viamque aoatholiooruni ad religionem catholicam redderet faciliorem..... Infallibilitatis pontificiae definitio tamquam in imagine quadam et visibili claraque luce manifestat unitati» et auctoritatis dotes, quae quam maxime ecclesiae latholicae conciliant ab omnibus venerationem." Iterum: ..Nihil cuilibet sincerae mentis clarius esse (xitrat quam argumentum eorum, qui supposita infallibilitatis pontificiae veritate, necessitatem definitionis propugnant. Oppositio ex inopportunitate desumpta ne vel momento quidem temporis propugnari potest. In»upel difficultates contra doctrinam ipsam pismnare, eodem ipso tempore profitentes inopporcunitatem tantuin definitionis impugnare, nil est aliud quam de re gravi decipere, M ex una parte amicorum fiduciae tacturam facere, et ex altera parte ab adversariis minime arma eripere."

Rursus: „Ii qui huic definitioni adversantur non laro doctrinae veritatem, aed tantum definitionis opportunitatem impugnant. Aat ingenue fatemur nos ex corde gloriari de directa eorum ratione agendi, qui ex adverso stant. Resisti non potest argumento eorum qui asserunt, veritate doctrinae supposita, eam palam definire inopportunum ease nequit; immo opportuniorem nunquam istam foro definitionem quam hisce temporibus, cum ex una parte eiusmodi definitio adeo ardenter desideretur, et ex altara adeo acriter impugnetur; denique cum intestinae ecclesiae dissensiones nam adeo necessariam esse demonstrent" ... „Eo(Irais Romana si a definienda hac suprema ac vitali doctrina abstineret ; auctoritate sua confirmabit laxiora omnia libertati» principia. Uxioremque in sinu »uo opinionum discordantiam, quam etiam protestantium sectae unquam sibi vindicarunt".....Tacente concilio Vaticano arx supremae dogmaticae religionis proditioni tradetur, et corona triumphalis libéralisme vel potilis indiffereutismo christiano imponetur." Sit L vocabulo venia, praepoetara praeposteris nominibus gaudaaL

Dauiqua, haec non man eunt, reverandiaaiuii patres, aunt ovijh mearam ia Aagiia errantium balatui : ..Orbia cbristiani lucifer, ronaana scilicet enclasia de aede superbiae anae dotrasa nostras aimilia afficitur. Romana ecdeaia in poetarum ipsis ipsius membris «mfitantibu» inter aliae aoeietatea chrutiana» locum obtinebit^ tamquam eoelasia lato quidem diffusa, antiquitate' venerabili», propter varias et multiplices fortunae quam maxime oonapicvia; aad isti» ambitiosis praerogativi», quibua auper alia» orbi» chriatiani eodeaim dominio insolenti regnaro hucusque conata est. abdication·-spontanea exarmata relinquetur." £n. reverendiaainu petrae, ipsissima protestandum et aentbolicorum verba, quae in infinitum cumulare possem ; aed haec arbitror ex abundantia sufficere.

lia ita positis, ad assertionem eorum qui definitionem Romani pontificia infallibilitatia protestantium conversioni obfuturam affirmant, duplici modo respondere poesum. Ista assertio neque cum factis, neque ut mihi videtur cum fidei pietate consona est. Non potest cum factis conciliari, quia per hosoe triginta annos ferme ad fidem conversi omnes, dempti» (MiuciMimia, Romani pontificis infallibilitatem palatu et fortiter propugnant. Quod attinet ad aoatholioo» Angliae haec sufficiant.

Iam vero ne dicatur, precor, definitionem Romam jxintificis infallibilitatia non acatholicis tantum sed catholicis obfuturam. Inter bis centena millia populi nostri decies centena millia catholicorum inveniuntur : vel si mihi liceat propter' expeditiorem rei intelligeotiam effingere vocabulum inter viginti milione» habitantium unum tantum catholicorum invenitur. Ex hisce decies centenis millibus octies centena millia Hiberni vel sanguine Hiberni sunt ; et pro integra eorum catholica fide iam responderunt et respondebunt fideles Hiberniae episcopi. Ex his bis centenis millibus qui remanent, dimidius numerus sunt u. qui plerumque sub patrum societatis lesu cura formati et spirituali consilio utentes ab omni tali jienculo evadunt immunes. De fractione quae remanet nihil omnino censeo dicendum, nisi forsitan quod sint filii martyrum et confessorum, qui pro fide catholica et Romani pontificia auctoritate et iuribus contendentes contra tyrannidem regi» Angliae . gaudenter sanguinem et vitam effuderunt. Ab eis et ab eorum nomine suspicionem mentis a veritate et fidelitate catholica aversa» tamquam temerarium et iniunoeum arbitror repellendum. En, reverendissimi patres, testimonium veritatis de patria mea.

Attamen neaeaUa patientia et erga me humanitate abutar ad clausulam veniam. Minime dubitari potest Romani pontificis infallibilitatem implicite quidem. sed evidenter in decreto concilii Florentini contineri. Nihilominus perversi» interpretationibus genuinus illius decreti sensus ita solet detorqueri, ut excluso prorsus infallibili doctrinali magisterio, nihil nisi supremam iuriadiotionis potestatem emerere videhtur. Per duo ferme saecula hac interpretatione sinistra in dim invalescente decretum Florentini ita in dubium revocatum est, ut neque a fidelibus, neque a pastoribus ad dirimendam istam domesticam et perniciosam litem citari possit. Quapropter quoniam conciliorum oecumeniconim muneris est ut conciliorum antecedentium decreta enucleent atque interpretentur: pastores et fideles catholicae unitati» a concilio Vaticano praestolantur efflagitantque. ut florentin! décret· genuinus sensus a vobis, reverendissimi patres, ita declaretur, ut in posterum de hoc eximio doctrinae catholicae oapite nemini dubitandi relinquatur locus.

\ Si in Tridantino oommlio definitione decretorii omne dubium circa Reantoi pontifias infallibile magisterium fuies sublatum, luctuosissima mala quae per duo merule in Gallia. ib Germania, in aliis etiam regionibus, neo neo ea omnia quae hodie dolentes legimus, audivimus, adhuc videmus, nullo mpdo potuimsut Uxoriri. En, revoroodisnini patras, silentii acerbissimi fructus. Pariter ai de hisce gravissimis erroribus, qui post ultimum concilium oeoutnenicum clausum exorti sunt, concilium Vaticanum taceret; non solum pro opinionibus liberis et innocuis errores isti a fidelibus haberi poterunt, sed insuper perplurima damna ei graviore quidem ecclesiae universali ruaguterio et sanctae sedis auctoritati eventura nemo est, qui non clarissime videat. Meridiana enim luce darius est, Vaticano concilio de hac suprema reticente, auctoritatem rccloiae docentis ubique terrarum infirmatum et conquassatum iri, quo fiet ut membra undique dispersa, unione dependentiae cum capite languescente, facilius sub guberniorum civilium ditione et corruptione cadentia in ecclesias, ut dicunt, nationales evadant.

Definiente tamen Vaticano concilio ideoque infallibili iudicio totius eadeaiae supremam capitis sui auctoritatem firmanle. lunsdirtio ajxetolica. quae tans est unicus veritatis et unitatis, ita virtute augebitur ut nova vis novumque robilr per totum episcopatum diffundetur, et omnium c-hnstianorum fides et obedientia magno|>ere confirmabitur, unitas totius ecckeiac solidabitur, et magisterii infallibilis certitudo sicut testudo dia romana clypeis contundis undique impenetrabilis ignea nequissimi tela accipiet et extinguet. Quapropter quoniam ex tristissimis huius temporis adiunctis. nobis necessitas incumbit doctrinam a Deo revelatam et a contradicentibus acriter impugnatam firmiter tuendi; quoniam et fideles et infideles a concilio Vaticano supremum de hac re praestolantur ludicium ; quoniam et ipsa quae ad impediendam Romani pontificis infallibilitatis definitionem hactenus facta, scripta, dirta sunt, magis magiaquo evincunt et pro veritatis tutela et pro salute animarum promovenda explicitât definitionis indeclinabilem necessitatem, a luminum Patre instanter precor immo suppliciter depreiOr. ut afflante Spiritu sancto qui tempora et momenta iu sua posuit potestate, soleumi et suprema definitione omnem dubitandi locum excludente doctrina catholica de Romani pontificia infallibili magisterio demum in tuto ponatur, ita ut et ab ecclesia docente et ab ecclesia discente in posterum omnino praecludantur perniciosae contradicentium opiniones.

Liceal mihi, reverendissimi patree. votum cordis mei non tantum coram vobis, sed coram Don^ino nostro lesu Christo emittere. Faxit Deus, ut iu festo apostolorum principis proxime celebrando circa solium succensoris eius nos totius orbis pastores congregati memorias omnes, quae ad horam nos-contristaverunt, ih Petri sepulcro depositas in perpetuo sepeliamus, et ut ex solo fonte, quo unitas sacerdotalis exorta est. in nos omnes copiosissime dimanet perfecta Dei pax, in concordia fratrum, in soliditate definitae veritatis, quae nos coniungat in aeternum.

Ea, reverendissimi patree. quae ut arbitror vera, sana et ad salutem sunt, humillime dixi. Vestrum est afflante Spiritu sancto,' qui medius inter nos adest, de iis iudicare, definire et decernere.

Post archiepiacopura Westmonasterieusem ad umbonem successive vocati sunt episcopus Galviensis et episcopus Cliftoniensia.

I

ORATIO

ťererrW patrw dommu /a——ii *Mac EvUfy epiecofi* **GafeteWMl·**

Eminentiasùui praesides, osiiMotiaaimi ac revoreodimimi patrea.

Quoniam tempus huiuare venerandi concilii summe pretiosum ait, ac proinde fere periculum foret etiam unum momentum inutiliter perdere, omnibus itaque poethahit» probgômenis, vestra benevolentia fretus, statin ad ırem devenio.

Quoad priora tria capite constitutionis dogmaticae nobis propositae circa primatum et praerogativas Romani pontificie, nihil in eis occurrit mihi generali modo consideratis ulla speciali animadversione dignum. Dico generali modo consideratis, quia, si speciali modo considerentur, plure in hia occurrunt omni maxima consideratione digna: ac proinde nullatenus ementiri possum iis, quae a quodam reverendissimo II oratore ex hoc ambone lecta fuerunt feris sexta ultime elapsa, vel ab aliis reverendissimis oratoribus qui ante eum et post eum loquuti sunt, quoad tnotivum et causam ob quam haec tria capita praemissa eunt. Itaque ad quaestionem istani. quae est quaestio maximi momenti, sive speculative sive practice consideretur. cuius determinationem vel in unam vel in alteram partem summa cum anxietate totus orbis prqpetolatur, devenio: quaestionem nemjie circa infallibilitatem summi pontificis cum. ..supremi omnium christianorum doctoris munere fungens, apoetolica sua auctoritate definit, quid in rebus fidei et morum-mb universa ecclesia tamquam de fide tenendum. vel tamquam fidei contrarium reiiciendum sit".

Quae in isto capite traduntur de ťnfallibilitat summi pontificis, mihi videntur quoad substantiam vehementer probahda, tum quia doctrinam istam esse a Deo revelatam ac in fidei deposito contentam firmiter credo; immo credo istam doctrinam clarius C contineri vel saltem directius contineri in textibus istis, unde probatur primatus contra protestantes in novo Testamento, quam primatus ipse probatur. Et si vjs probativa istorum textuum quoad infallibilitatem infirmetur. neietee est ut illico cadat eorum vis probativa quoad primatum. Et secundo mihi firmiter persuasum est non solum opportunitatem et tempus, quod huius ipsius venerandi concilii celebratio suppeditat, istam dodriqsm ad dignitatem dogmatis evehendi iam advenisse, verum etiam necenutaiem nobis in-'cumbere hoc faciendi.

Dico quoad substantiam, quia vehementer vellem, quin metas aut limites generali discussionis transgrediar. vehementer cuperem quod clarae explicatione a doctissimo primate Belgn hic traditae isti capiti praemitterentur, tum ad tricas verborum vel diffi-

D 1 Anrwasatw· .Bpheeopea Oslrioaris albil omaiao m ad-Botaadum hater· dixit quote tria priora capita aeternatis, et probare ia ocnibas qooad setetaattam otiam eapat quarta·. Optaro tamea at qidoai capiti quarta adiuagaatarfm^M· riva rore a Belgii primats Aleta foeraat, te· te maiorem claritatem tam ut eMgfeexteodatar oMoetam iahlUMHtatb. Doctriaam iaMtibitijtatie a Motites oaao ear·· oemmisrie trmtarime teaori, et Uteatterime se aaeeatiri iis qw tam eari. Dubtiaeaoie tam aroM OoaoeUoaab dixoraat do Mo Hiboraiae. Argo meata qnao ia Matwiaa afferri poaooat aibil valere; si quid vaisreat, potius primatum quam fadhllibiHtatom impetereaL Beam aatem daeMortam Maae at citiu prop im erutor et dedoirotur tam ad toUeada amia queo iam excitata fast, tam ad Ula praaeaveada quae ia poetarum oriri poosaat Cooquootoe fttiaee MsaeUeo patres do poaaria librorum quoo sibi dooaao aflrmaat, at querelam bate Romae rimilem ÜU mm qua quia quereretur do peauria iiguorum ia eyiva Rate· aatom rie ataatibue iautilo oon disputare do origiae qoaootioids halas, et de tis qoao quaoetioai 'umaias oxt. woa suat, et sptawpo· suo ■noeri defutaroe ludit·· rortodu· ct testium ef ab oa qusa bie propouitar dedaiticao ăteuaueriat

if·

collates praecavendas tam ad veritatem darius enucleandam. Et emundo mihi ridetur quod obêeotam infallibilitatM nimia restringatur! vellem et extaoderetur ad oaaaoraa haereai minores, ita ut comprehenderet aa qnae in monito οφηχο decreto dogmarino circa fidam oompreheoduatur.

Quando dico ma hanc veritatem modera eaaa a Deo revelatam, libenter testificor illam esae fidam constantem dioeoeeum curae meae commisuram et cum plenissimo animi ameneu et omnimoda meatis securitate aasentior iis quae ab «ninentimimo cardinali Dublinenai et ab illustrissimo srohiepiaoopo Cteaebensi hic tradita fuere circa fidam meae gentis, quae nos omnes tanta laetitia affecere.

Et quoniam eminentia sua ad me retaredignata eat tamquam testem eorum, quae in aynooemhtiooali Thurleeensi viginti abhinc annis geata fuere circa docentem auctoritatem siimmi pontificis; gratissimi animi sensu erga eminentiam suam testificor (nam praesens fui ac tamquam procurator absentis episcopi decreta subscripsi) omnes archiepiscopos ac episcopos Hiberniae tunc congregatos in ista natinnati synodo sub praesidentia eminentiae suae, qui tunc tamquam prunae Armacanus praesidebat auctoritate et nomine sanctae sedis, testificor eoa libentissime subscripsisse iis, quae dicte eunt circa Romani pontificis auctoritatem docentem : et licet emet, ut sanctae sedi optime notum est, magna discrepantia et varietas sententiarum circa alia puncta, praecipue ciroa decreta, quae collegia de regina, ut vocantur, respiciebant ; nulla discrepantia quaecumque astitit circa ea, quae docentem auctoritatem summi pontificie respicieJlanL Nam omnibus episcopis illic praesentibus persuasum fuit m solummodo proclamasse doctrinam, quam omnes Hiberni cum lacte matris suae hauserant et hauriunt. Et licet eminentia sua non indigeat ullius confirmatione circa quamcumque «nertionem quam faciat ; 0 tamen cum illi arridere videatur, ut hoc perhibeam, perhibeo libenter, ut m ore *duontm vel trium* testium stet omne tvrbum ·.

Fides ThurleeensM fuit fides omnium in nostra gente; et si aliquis assereret, quod nemo adhuc fecit, contrarium, assereret quod a veritate alienum esset, et se exhiberet reum, falsum testimonium perhibendo, non solum adversus proximum, sed adversus universam gentem. Legam cum vestra venia breviter ea, quae in synodo Thurleeeon gesta fuere; legam decreta, quibus omnes. archiepircopi et episcopi subscripserunt : „Pi-imo itaque quidquid romans ecclesia de fide divida credendum proponit, ex intimi cordis sententia credimus et credere debemus; et quidquid reiicil et damnat, reiicimua et damnamus. Ac propterva errores omnes, quos Romani pontifices tamquam fidei adversos proscripserunt, nos proscribimus ac damnamus, atque pro virili parte conabimur, D ut nullum eorum vestigium in nostris dioecesibus inveniatur."

Iterum litterae communiter scripserunt ad summum pontificem, ut dignaretur définira doctrinam de immaculata Coaotftione, in quibus litteris sequentia referuntur: „Haeo cum ita sint, beatitudinem tuam enixe rogamus, quod et separarim iam oum aliis fere omnibus totius ecclesiae catholicae antistitibus praestitimus, ut ex suprema cathedra principis apostolorum, cuius fidei et potestatis haeres existis, dogmatico et infallibili decreto beatam virginem Dei genitricem absque ulla peccati originalis labe fuisse conceptam definias."

His quae a synodo ThurlsMusi statuta Sunt, minime obstent quae a quinte- larertediasisii epiaoopo, nase» quas ǯit inter adnotatiDoaa num.97 (h) quae pria manibus habemus, inveniantur, nempe: ‚Αη Anglia, inquit, aliud magnam est damnum quod antequam catholici ǯ legibus poenalibus liberarentur, et ad plenam libertatem et civilem asqualitatem oum suis eoneivi|us admitterentur, episcopi et theologi publies a pedamento interrogati fuero, utram catholici Angliae tenerent papam pomo definitiones relate ad fidem et morae populis imponere absque omni consensu expraeeo vol tacito ecclesiae. Omnes episcopi, inter queo duo praedeoenoras emiMottaimi card. Dublineneis (et nescio qua do causa eorum meminit reverendissimus adnotator, nisi forte vellet convertere cardinalem Dublmensem), responderunt catholicos hoc non tenera." Nunc, episcopi, de quibus agitur, hoc testimonium perhibuerunt, et egn simul testimonium ex hoc ambone perhibeo ; nempe, non esse de fide catholica quam omnes tenenfiir sub poena haeraeeoe credere, quod pontifex sit infallibilis ex cathedra docens: sed Dei providentia quae omnia suaviter disponit et in sua dispositione uon fallitur, non forat tutum immo summe inconveniens foret paucis abhinc diebus, hoc annuntiare sive ex hoc vel ex alio ambone. Et quid exinde sequitur? .‚His responsionibus confisum perlamentum Angliae admisit catholicos ad participationem iurium civilium."

Si per haec auctor emendationis emerere intendit, quod testificatio episcoporum iam dicta ullam quamcumque partem habuit in admittendo catholicos ad participationem honorum civilium, vel quod declaratio buiuamodi doctrinae ullo modo apposita fuit tamquam conditio eorum emancipationis ; asserit quod omnes noscunt esse a veritate alienum. Ideo enim catholici Hiberniae ad participationem iurium civilium fuerunt admissi, quia catholici sub ductu illius celebris. Hibernici catholici O'Connell, qui ianiiam Genùte moriturus legavit cor suum Romae tamquam testimonium indeficientis amoris suae patriae ergu hanc almam Urbem, et cuius cor adhuc in collegio Hiberoorum iaoet, catholici iura civilia sua repetente» semelipsos tamquam potestatem haud contemnendam in statu constituerunt, et hoc admissum fuit a Roberto Peel primario Angliae ministro in suis orationibus tunc teiupçns habitis, et a summo duce Wellington qui tunc fuit primarius regis Angliae consiliarius. Ambo admiserunt quod nunquam consentirent, ut catholici ad participationem suorum iurium admitterentur, nisi quod quotidie timebant bellum civile, et quod exercitus Angliae compositus ex catholicis Hiberniae nunquam adversus suos compatriotes pugnaret. Haec est causa sola ob quam catholici Hiberniae (et aecum traxerunt paucos «x Anglia) fuerunt admissi ad participationem iurium suorum. Sed iuramenta praestita. de quibus agitur, nullam partem omnino habuerunt in isto bono emancipationis conaequando.

Quid mirum ergo quod de causa Houorii tot aetate nostra ao tam gravas controversiae excitentur, oum facta historiae oaetOMes, cuius facta nos ipei oculis nostris pei^peximus, identidem non satis accurate exposita fuerint, ai ooram booco concilio generali ex toto mundo congregato alius nearin quia asseruerit, quod ista iuramenta et testificationes aliquid commune haberent cum emancipatione catholicorum ? Per quinquaginta annos nostri episcopi Hiberniae talia iuramenta emiserunt. Iste reverendissimus emendator addidit: quis persuadebit protestantibus catholicos

‹ Dast. XΠ. 14.

1 Fuit Ought— CUM, eftaapm CWftieludi, at ita ssaesi M Okan amearan OtesveaUmem ia tamo U asttarta.

a ei s4. Veta Mvetlsgeiata ia IfcHMwniu.aM tassa S pseei at Mam estate catagraphi.

ooutre fidtm non agere â huin—mli iWinitirmem decreverint patree Vaticani? Qui» pmauedebit protaataatibos, qui carte noe ℓevitatis ot malae fidei incombant? Quia porsuadobit protaotantibuol Bespour dao, osmo iis peraundara potarit. Nullue poterit persuadera protestantibus plura alia, quae circa catholicorum doctrinam ipai oomminiacuntur. Quia proteetantibae Angliae persuadebit, quod papa non ait antichriotua? Quia a» persuadebit, quod catbqlici non adorent pbnam ot vinum in sacrificio miaaae? Quia es» persuadebit, qaod beatam virginem Mariam cultu latrine non adorant? Quia aie penuadebit, quod oqtholici indulgentiae non vendant cauma pecuniae? Sod (quod nobis maxime timeri debet) quia oia penuadebit, ai definitio omittatur, ecclesiam catholicam non fuisse systema fraudi» et fallaciae ab initio? Hoc foret revera difficillimum. Non eat qui ignoret, quod non benevolentia gubernia proteetantium catholioo» praequuntur, aed potius eoe oderunt Quamdiu ipei» tutum erat, aub dira servitute catbolicoe religioni» causa promebant; et ai gladium persecutioni» crea evaginare pornent aut vellent, nec definitio infallibilitati» eoe accenderet, nec omissio eoa retardaret.

Hia dicti» iterum, noo pomum quin gratiae meas reddam venerdSlff^bpMcopo Sedunensi, in quo tamquam in filio glorior, quia gloria patrie est filius sapiens, ob testimonium quod hesterna die reddidit de spirituali cognatione quae inter ecclesias Hiberniae et Helvetiae existit, et gloriatur m tenere in Helvetia eundem fidem quam sanctus Gallae illic erexit e pedibus sancti Patritii, qui ex fonte e- Caeleetini eamdem fidem hausiA Haec eet eadem fidee quam sanctu» Columbanua in Germaniam invexit; fide», qua aanctue Bonifacius informavit aedem Moguntinam et aliae aede» Germaniae, aliique ex sanctis Hiberniae qui tamquam apes ex apiario exierunt, fidem eandem infallibilitatis summi pontificia ubique evulgarunt. Quae C in contrarium adducta in hoc concilio audivi, nullo modo labefactarent fidem meam circa huiu» revelationem. Nam ad vosmetipsos ut ad teetee appello; omnia argumenta quae audivimus quid erant? Praeter voces aerem verberantes, aonue verborum spirans caedes, sanguinem, schismata, ignee, fulgura et vaporae fumi, adaimilie istis ignei» globulis, quos nuper vidimus ex colle Pinciano emissos ·, qui in vanum abierunt et in vaporam evanuerunt et nihil poetae reliquerunt. Sed argumenta desiderabantur, vel ai quae ad argumenti dignitatem assurgebant, adversus ipsum primatum, adversqs concilia generalia magis quam adversus infallibilitatem summi pontificis militabant. Et quidem non obstantibus querelis quorumdam disertorum oratorum, qui in hoc ambons questi sunt de penuria librorum, qua laborabant hio Romae, quasi aliquis quereretur de penuria ligni in sylva (nam ei ullibi sit copia librorum et documento- D rum, quae ad hancoe quaestionem respiciunt, ai ullibi copia sit in mundo, est hio Romae), non obstantibus dico istis querelis, vellem quod haec quaestio maturius in hoc concilium introducta fuisset. Sio enim, ut multis pennatum videtur, neo patree huiusoe concilii iam plus rex mensibus a suis dioeoambo» absentes, tantam temporis iaotursm peterentur, noo prasaidnm longanimitas tantopere forsan taxaretur excipiendo longos, .non dicam inutiles sermones, d» dio m diem productos, sine causa, si tamen sino causa \

Et quidem non pireum dissimularo vobis, eminentiasimi et revorendiseimi patres, quam mihi causa summi doloris ast, si boooo coociliam Vaticanum plena libertate ab extra gaudens, sicnti ab intra gaudet ia

< AMMt M Mhm igres «si «e PsmhoU» areOa s4

ceiebraticoe, concluderetur quia de hac quaestione dofinitionem conderet. Nam noa solum haao doctrina, qaas nobis cbarisauna est, ab ephemeridibus quae conspirant ad cusam infidelitatis et liberelismi propagandam, ua solum a laiess hominibus nomine tantum catholicis impugnathr, sed a multis per totum mundum cum risu excipitur et per lutum trahitur. Nuno si concilium Vaticanum licet ad boo provocatum definitionem condere omitteret, quid inde eveniret? Semina infidelitatis, quibas mundus iam plue impletur, altius radices agerent; torrentes impietatis et infidelitatis liberius etiam faciem torrus cooperirent

Et hoc magis magieque in- aperto est; si poosidervotur signa temporum quae quotidie apparent Quid enim sibi volunt turbae, contradictiones et animorum motus summopere dolandi, qui ubique contra huiusoe veritati» definitionem excitantur ab inimici» Dei et ecclesiae, ab iis qui undique conspirant ecclesiae iura ac libertatem imminuere et civilem potestatem in omnibus supremam reddere, ab ii» qui non solum ministros verum etiam ipsum verbum Dei ligatum tenere volunt? Quid sibi volunt vagi isti sermones, qui in nostras aures quotidie efferuntur, de violentia cui hoc fenerandum concilium subiiceretur, u voci conscientiae obsequens, si Deo magis quam hominibu» obediene, quod in Domino sibi et sanotq Spiritui visum fuerit libere definiret? Quid sibi volunt isti rumores, qui paucis · abhinc mensibus ex industria spargebantur, qujbus cervicibus nostris minabamur, et forsan adhuc minamur, per subtractionem copiarum istarum fortissimarum Galliae, eo fine ut teneras, misericordias nostrorum inimicorum habeamus? Si ad definitionem infallibilitati» ut par est progrederemur, quasi animas nostras pretiosiores faceremus quam nos et haberemus, dummodo consummemus ministerium verbi nobis a Domino lesu Christo commissum, testificari evangelium gratiae Dei.

Quid sibi volunt ista ardentissime desideria quoe quotidie audimus ut hocce concilium prorogetur, et quaestionis huius consideratio in proximum annum differatur, quasi interea reges terrae non adstitiasent. et principes non essent instigati convenire in unum et adsurgere adversus Dominum et adversus Christum eius? Quid haec sibi volunt? Quid nisi, quod vetus iste serpens humani generis hostis dare percipiat, definitionem et authenticam huiusoe veritati» proclaпpationem suo imperio in hoc mundo maximum damnum et praeiudicium allaturam? Caeterum Satana» contra se non pugnat, et bene noscit quod si in se divisus eat, regnum eius non stabit; et idcirco vix contra se excitaret hos antichristi praecursores qui in mundum exierunt, nisi in causa sua hos motu» excitaret. Similes motus excitavit, et similia caasandrica vaticinia misit circa exaltationem matris nostrae in cadis. Sed cum alius fortior se supervenerit victas fuit, eius vires fuerunt direptae, spiritus lanis a Deo flavit. Spiritus sanctus super aqua» insufflavit, spiritu» procellarum fuit fugatu», lux rediit serena et facta est tranquillitas magna. Ita boo quoque in praesenti caum fiet, si isti (at summa cum reverentia dicam, ssd hio libere dicam) quos proxime concernit, officie sua fideliter adimpleverint.

9 Rebus positi» ut sunt, nulla optio episcopi» hic congregatis relinquitur, quin vocem haud incertam emittentes, veritatem Dei aperte et audacter proclamant; nécessita» illis incumbit. Dico rebus positis ut sunt, quia vix salli bono inserviret, » contre forean anaam vel locum daret oriminationibu» ot reoriminationibus utrinque, inquirere in causa» vel in circumstantias peculiaret, quae ortum proxime dederunt praesenti statui rarum; ex. gr. ad quid, cui bono

inserviret inquirere, quia nimia longum « focsaa difficile meet, de origine cuiusdam libellil duodecim .abhinc tnecribuB ad episcopos angiirane lingua atantea misai, quasi ex germanioa lingua redditi, quem tamen libellum oralis oreis legi at periagi in maaae novembri proxima elapso in lingue gallicane in forma pastoralis celebris >, in qua infollibiliteo anmmi pontificia ai non minaciter saltem acriter impuguabaturf Cuinam causas bono inserviret inquirere quinam fuerit libelli iam memorati origiaariqe textae, aive anglicanua, aive gallicanua, aive prudtenaue germontras? *Cui bono inauriret investigare in originem vel oaoam aliorum foliorum (quae nonniai dolorem hic causant) quae contre infallibyitatem scfipta eunt, et quae redolent doctrinam quae corte non eat omnino catholica?

Hisce *et* similibus posthabitis, m»·· 'icant hic observare quod quidam eminentiaaimi *j reverendissimi oratoire videbantur (cumina cum reverentia dicatur) memoriae defectu saltem expeditae laborare, ram conquesti sunt ex hoc ambone de violentia cui quidam episcopi aubiiciebantur, et omnino oblivisci videbantur violentiae quam supra memoravi. Et quoniam scientibus legem Ipquor et iis qdi inoanoaibos ecclesiae optime versati sunt ; meum non eat in memoriam revocare poenas gravissimas, quae canones sanxerant adversus quoscumque, qui praesumerent auxilium brachii saecularis invocare vel adversus ecclesiam vel adversus eius caput divinitus institutum. Cum isti rxiellentissimi oratores conquesti sunt de violento ,agendi modo aliquorum foliorum publicorum, qui tum hic Romae tum Parisiis episcopos aliquantulum vellicabant. et de hoc doleo, videbantur otjlivisci quot dicteria adversus boo concilium et patrem nostrum amantiNiimuni prolata sint, et quot, effrontes calumniae ab universa turba foliorum per orbem totum '«usam infidelitatis et liberalism! propugnantium, et inter alios foliorum quorumdam publicorum in Gallia et Germania nomine tenus catholicorum, quibus ex hac alma urbe Roma suppeditatur pabulum...., ! ut priusquam fere atramentum ex calamo effluxerat, evulgarent, non obstante recreto pontificio et aperta Violatione fidei et honoris, qiea achemate nobis prolloeita; et aneam praebuerunt hominibus politicis, ut libertatem nostram episcopalem aut omnino destruere aut sub variis et falsis praetextibus nimia coarctare iniuste conarentur.

Equidem isti reverendissimi oratores videbantur admittere, quod quidam episcopi psoreusadversarentur treditionibus suarum ecclesiarum, eo quod totus clerus et populus iis adversetur. Nonne hoc est idem ac admittere eoa tamquam testea traditionum suarum ecclesiarum nullatenus admitti debere? Ego quidem non possum concipere, aed vobis propono, quando episcopus epistolam conscribit, quae nqn solum suam dioeoeaim «ed totam nationem et ecclesiam respiciet, et si hanc epistolam per folia publice evulget; non pneanm concipere «i in arenam in singulare certamen descendat et si validos ictus impendet, quo iure conqueri posait se invicem validos ictus accipere ; et ei lorica bellatoris sere induit utrum ne aequum ait ad privilegia vestis' talaris recurrere. De hac re nullam opinionem profero, sed vestrae sapientiae submitto. Dico itaque quod, rebus positis ut sunt, necessitas episcopi» in-

› AlMit M opUMSla· Uagna (énaaaia, aafiisa et Itabea •atam: ⁄ sjpsrtwie dqMrv («fWKMite drfpspef «me·remblai «' assessi * Osrwsaie riapottessasares jussudaas adis trsAirisas ai assessi dsi nyns BritaaaiM, dsUr eas eeisais *t itfii Aβë IMU.*

» AlWaro viMar sd sfasoatas : (MesrasKere sur ia esutrevurw aaeisaSe rvisKwsMai * Is difoMrâ *it HnfoMMM* es predM· irerilr. *LtUrt it HT FÊtifut tOrUeut ttt &rfi it* ssa Assise·

A eumhit prsiirendi ham oftaiaMaa. Quid mine? Nmm Mont mmSSoM) ⁋Mta wttodM M <|®i" dam divinitas oonetitnti illiaa illibatae fidei eorum curae vigilanti eacMnditaaf

Per tranamam et obiter dicatur, iudiom semper Petro at capiti eoolreiao aahia dineti neo iota aubordinatio mag· laedit noram iudiciahm characterem, quam in stata civili laeditur iudieoale iua civilium indicum, aat revera iudiem eam carearant, ai in aliquo omu ait iue appellationis ab eorum aantantia ad eupenoram indicem ; at quarido 'in rana maculari tenuetur legam administrare,secundum oodiem legales, qm eunt conscripti, non comant eme veri iudiom ac vero indfoiali charactere insigniri, licet cerandum legem scriptam et determinatam sententiam ferro tenentur, et iis ora compatit a lego ista in aua sententia discedere; eodem modo quo nos tenemur indicium ferre secundum quod iuetum et rectum «L Nam non B sumus indices contra veritatmn, sed pro veritate. Nullatenus laedit nostrum iuridicum iue quod bebemus' super nos alium iudicem, ad quem recurrere neoeere est Pfoinde illorum tamquam iudicum est, cum dubijationea et litas circa veritatem Dei oriantur et proinde in discrimen adducatur, eorum tamquam iudicum est, clarum judicium et definitivam sententiam proferre, ne per lutum iata veritae trahatur, ao pedibus hominum conculcetur. Nonne eorum tamquam custodum est veritatem contra quoscumque hostes defendere, quo minus tamquam omni fundamento destitutum tamquam sal fatuatum foris eiiciatur? Nonne eis tamquam testibus e Deo ad hoc praeordinatis, quibus dedit non spiritum timoris sed virtutis, omni posthabito indigniori metu, testimonium in gratiam veritatis illis concreditae deferre tamquam facti a Deo revelati?

In mea humili opinione episcopi in hocce concilio C Vaticano congregati suo officio iudicum, custodum, testium demeent, rebus positis ut sunt, si hanc definitionem omitterent. Et quidem nonne audivimus Apostolum ad Romanos epistolam exordientem cum comminatione irae Dei de caelo adversus injustitiam eorum omnium, qui veritatem Dei in iniustitia detinent? Nonnè.nos essemus piagis iniusti erga populum nostrum, quam erant pagani philosophi, de quibus loquitur' Apostolus, si veritatem Dei iniuste sub modio poneremus, a definitione hac abstinendo?, Nam cum populus fidelis fluctibus agitationis ob controversias super hanc rem undique exortas agitatur, nonne habet populus iua ut lassis mente detur requiea, et quaestio in unam vel in alteram partem determinetur? Nonne habet populus uniuscuiusque dioecesis iua, ut ab eorum pastoribus, praecipue ab episcopis edoceantur veritatem Dei, et suis bene fundatis dubiis respondeatur? Et quomodo possent epiDsoopi 'suo munere in hao re fungi nisi a concilio Vaticano tendinetur ?

Denique quaero a vobis, reverendissimi patres, utrum liberam ait nobis relinquere istam quaestionem de summo pontifice in peiori statu quam unquam fuit. 8i haec quaestio non .terminaretur, ai patrua Vaticani licet ad hoc undique provocati ab ista quaestione definienda abstinerent, et provocationi undique datae aptam responsum reddere formidarent, quid inde sequeretur? Quid aliud nisi hoc? nempe illos abstinuisse ab iata quaestione definienda, quae in praesenti stata mundi est lapis angularis totam societatis molem devinciens, quae est firmissimum sustentaculum auctoritatis civilia et enolssiaationa, idcireo quod revelatam non existimarent. Si enim revelatam «re credidissent, cur illi testificari formidarent? Unde sequeretur ia futurum practice negatum iri quod, ab incunabuBe eo-

«Mm practice admimusn fait, «t in ipsius ««Mas Λ μ sim indicium statim m prodierit m» irreformabile. oonatihitienam intravit, Nam semper «hrietifideliM firmiter peraaaeum fait, m obligatae fui» intercom m finnimunam mentis assensum adhibere dogmaticis decretis Romanorum pentifiram, ideo quia in hisoe eom infailibiM «ses erodebant, quin wwieomiim episooporem requirent. Iam vero ei concilium Vaticanum absolveretur quin haec quaastio determinetur, et mensura praxis «riais» et «us fidei eadem eme monstraretur; dubio ven positivo locus dabitur et fideles sibi persuadebunt *tt* nullatenus obligari internom emensum decretis etiam dogmaticie Romani pontifici» adhibere, md m solummodo ad edentium obsequiosum scandalum evitandi causa obligari ; et merito quidem, quia nullum motivum adaequatum pro emensu firmissimo fidei praeberetur, cum auctoritas proponens non «ederetur eme infallibilis ac erroris nescia.

Nemo non videt quantum detrimentum causa fidei pateretur, ei talis conditio rerum exurgeret, quod procul dubio eveniret rebus positis ut sunt si a patribus Vaticanis a definitione emittenda abstineretur, et idcirco quaestio in peiôri statu, quam antea unquam fuit, poneretur per istam omissionem definitionis.

Plura habebam quae vobis dicere vellem, sed ne fastidium vobis amplius afferam, concludam.

Haec omnia vestro rapientimiino iudicio submitto.

Quoe Mqmmfar, *a* nutu redimiet domino *lotam» Mae Evilly epieoopo Galrieati* proeliemism *fatre* «a oratione, quam bobuit Û» *ooadMo Vaticaoo die 25 metuit mati,* ne ünditoribti *fattidiam gourant. Ont* reverendiarimunt *ac MaMrittimttm uereUrtam nmciii ut caret, ti fat rit, luuc adtucti iit qaae a nvereadittimo aratore ore prolata fatre*l.

Quorsum sunt episcopi ex omni parte orbis tame hie in unum congregeti ? Nonne praecipue eo fine, ut C spiritum istum nequam, qui est spiritus aevi in quod incidimus, in quantum fieri potest, cohibssunus ? spiritum nempe inobodientiae st falaM independentiM supra omnem auctoritatem divinam et humanam, spiritum effrenatas licentiae sive quoad fidem sive quoad mores, qui de medio tolleret etiam primd principia' omnis religionis tum naturalis tum revelatae. Nec hio spiritus nequam, qui generali nomine *libendümi* gaudet,l et per secretas societates praecipue shoe fines attingere conatur, ad hanc vel illam regionem restringitur : totum orbem infeliciter pervadit.

Quidam reverendissimi oratores, qui do introductione quaestionis infallibilitatis ex hoc ambooe conquesti sunt, ex eo quod in bulla convocationis concilii expresse non memoretur, oblivisci videntur quod aequo iuro conqueri pernemus nos omnes de dogmatice constitutione super fidem nuper definita; nam nec de illa quoque ulla specialis mentio in bulla oon- I> vocationis facta fuit. Veram omnes probe noscimus obieotum huiusoe concilii fuisse illud a u» iam memoratum. Iam vero quid tantopSre inserviret, in omnibus locorum ac temporum adiunctia, ad hoc ohieofam promovendum, ad cohibendos errons nefandos ex isto spirita advenus societatem oivilam et religionem dimanantes, ac publica et solemn» declaratio ex parte universalia eodeaiaa, simul et definitio ex parte eiusdem scclraiar in Spiritu annoto congregatae: Christi in terris visorium, ad quem semper aooemom habemus, quotiescumque doctrinam quamqumque ut revelatam proponit universa» ecclesias credendam, aut revelationi contrariam condemnat, sme mfaUiteiem, sed obiioitar contra opportunitatem. Haec definit» reditui haereticorum in gremium «ocMm obicem insuperabilem opponeret.

Respondeo. Haec assertio procem gratuito assumitur; nullo vero fundamento innitiitur; et proinde cum gratis ameratur, et gratia negatur. Sed e contra initio firmiter persuasum eat, quod omissio ex parte concilii hanc definitionem condere, foret et merito quidem maximus obex reditui haereticorum in gremium ecclesiae, quod booce modo facillime probari potest. Haeretici seu saltem plure» ex iis, qui de religione et salute aeterna ullatenus cogitant, non sunt adeo scientia ac ratiocinandi facultate destituti ac haec obiectio supponit Optime sciunt infallibilitatem Romani pontificis, in sensu iam memorato, fuisse ab omnibus catholicis isto nomine dignis, semper pructics admissam. Bene ili notum eet, quod catholici nunquam in dubium vocarunt veritatem ullius puncti doctrinae a Romano pontifice, ut capite ecclesiae, emanantis. Optime norunt omnino inauditum, immo prorsus intolerabile inter eatholicoe ease, at in quacumque disputatione aliquis aut defendere aut propugnare praesumeret ullam propositionem a Romano pontifice sive ia materia fidei vel morum oondemnatam, nullo requisito praevio consensu eccleaire sive dispersae sive congregatae; unde illis constat quod practice docens aoctorita» Romani pontificis unit «sim habita fuit apud catholicos tamquam infallibilia Insuper cognoscunt, generabo concilia apud nos esse infallibilia, et in concilio generali Florentino definitum fuisse tamquam de fide credendum ; Romanum pontificem eme omnium Christianorum doctorum ; *doctorem.* itaque non docendum, *ornatum cJrrietitmorum* ttaque episcoporum, qui certo inter christianoe eunt adnumerapdi. Sed vix adeo mente destituti sunt haeretici, de quibus agitur, ac existimare Christum Dominum instituere posse doctorem infallibilem super docende» infallibiles? In ista hypothec· quid esset ecclesia nisi monstrum horrendum..... cui lumen ademptum ?

Insuper haeretici legunt et apprime callent sacra» Scripturas. Bene noecunt quod textus novi Testamenti, qui a catholicis adducuntur ad primatum Romani pontificis stabiliendum, magis directe eius infallibilitatem probant, ai ullam vim probativam omnino continent Sciunt, sicut et nos scimus, quod in textu celebri sancti Matthaei capite XVI pronomen asm in phrasi : *portae mferi tum praevalebemi adventu eam,* licet includat ecclesiam, directe et immediate refertur ad petram. Nam abstrahendo a facto quod Petrus fuit principale subtectum sermonis Christi Domini, praescindendo ab aliis rationibus unde multi eocleeiae patre! oondadebant vocem *eam (adventu eam)* refarri ad petram ; hoc manifesto «ruitur ex repetitions quatuor vicibus particulae *et.* Nam ista quaten s repetitio particulae et ostendit istam phrasim: *et portae tuferi tum praevalebtml adventu eam,* rofarri ad Petrum sicut et phrases antecedentes et subsequent»», et continere unum sx attributis esu privilegiis quae praedicantur de Petro, et quibus cumulative praemiatur ob suam · praeclaram fidei eonfaasionom. Si Christus Dominus dicare voluisset de ecclesia directe, quod-portes infari non praevalebant adversus «se, id «st ecclesiam, eius sermo hocoe modo curreret : et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam, contra quam portes infari non praevalebunt Sed tum dixit *et ego dieu Mbs.... et taper* banc *petram ....et portae mferi...ei tibi dabo ...et quodeumqa» ...et qaodtmmqae eoleerie* sto. manifeste ostendit partiariam *et* copulare inter as varia privilegia «t attribute

I Hase adretettn «st faM spinsfi HalvMs ad esadHi mantettaat faste.

de Petro praedicate Cun itaque portae inferi, id eet porta· errori» advenus Petram non praevalebunt, inde dan consequatur eiu» infallibilitas.

Haec protestantes,.de quibus agitur, qui ullatenus curant de sua salute et vita futura (nam do aliis nulla ratio habenda est) noscunt aeque bone ac nos sdmos. 81 itaque concilium generale Vaticanum, boet ad boo undique provocatum et veritas huiueoa doctrinae nunc palam negetur et a multis cum risu excipiatur, e definitione abstineat, concluderent haeretici, concilium existimare, doctrinam practice ab initio eooleeiae creditam non eme revera revelatam. Quid inde illic restare praeterquam concludere, prout concludere deberent, fidem.quae erat quasi immanens in ecclesia, ease prorsus falsam ; ecclesiam ipsam catholicam non esas istam societatem, cui promissa fuit perennis Spintu» sancti assistentia ad eam omnia docendam, cum qua Christus Dominus prdmisit ee usque finem mundi adfuturum : uno verbo, non eme domum Dei vivi, fir- B mamentum et columnam veritatis, aed potius systema fraudis et fallaciae ab initio? Si proinde, gratia Dei ••os praeveniente et adiuvsnte, inclinarent in gremium ecclesiae redire, haec omissio definitionis eos procul arceret.

Et revera cum necessitas exurgil, ut fideles nostri, filii regni in eorum fide firmarentur, ecclesia nihil fecit praeiudicia haereticorum, et semper in more habuit Dei veritatem alte proclamare. Et anne nosmetipeos teneriores exhibebimus erga haereticos, qui voluntarie extra ecclesiam remanent, quam erga filios nostros infirmos, quorum fidm, ut mihi firmiter persuasum est, in pluribus casibus labefactaretur, non solum in praesenti verum etiam in futuro, si concilium Vaticanum provocationi super hac re datae upturn responsum reddere formidaret? Et sedulo notandum est, quod haereticos longe arcet ab ecclesia non esse doctrinam infallibilitati» summi pontificis: C quod ·maxime exhorrent est doctrina catholica circa primatum summi pontificis ; et si posterius admittere possent, prius tamquam eius corollarium necessarium facillime admitterent. Hièoe omnibus adiici debet, quod conversio haereticorum et eorum reditus in ecclesiam ordinarie non provenit ex doctrinalibus exjioeitionibus, sed ex oratione humili ad Deum et bona voluntate, quam praevenit et adiuvat Dei omnipotentis gratia misericors.

Obiicitur 2'. Haec definitio offensam daret civilibus guberniis, quae inde ansam arriperent religiosam persecutionem instituendi in ruinam animarum.

Respondetur. Ut huic gratuitae assertioni, quae gratis quoque negari posset, respondeatur, scire vellem, de quibusnam guberniis agitur; an de catholicis vel acatholicis? ‡ Si de guberniis aoatholiois agatur, quae ecclesiam et societatem religiosam prorsus ignorant, quae quaecumque iura specialia, privi- D legia, subsidia seu dolationes ecclesiae denegant, qualia sunt-ista gubernia validissima, Britannicum et Americanum septentrionale, prorsus sine fundamento asseritur, quod ista gubernia ullatenus de infallibilitate cogitant, nisi forsan aliqui officioee agendo hanc doctrinam falso sensu et perperam repraesentent. Ista gubernia erant et forsan adhuc sunt ecclesiae infensa, sicut mundus semper erit Dei inimicus. Et ei ecclesia aliquali libertate sub iis gaudeat; si gladius persecutionis in vaginam mittatur in vastis regionibus istis guberniis subieotis post dirissimim persecutiones per plura saecula patienter toleratas ; cuinam causae hoc attribuendum set ? Anne benevolentiae ministrorum gubernii erga nos? Nullo modo, add canaâe mers politicis. Idcirco hoc contingit, quod catholici iura sua civilia ad instar Apostoli for- A titsr repetentes, reas potaatatem in statu haud oatetasanandam constituerunt. Fanatici protestantes haud dubie vallant gubernia centra aos quocumque sub praetextu instigare, sed gubernie ipsa dafj^itionani nihili faciunt: nec definitio gubernie instigaret, ut gladium persecutionis evaginarent, nec omissio ea ooocil(aret aut retraheret, ai hoc tutum foret, sed amplius tutum non eat.

2 Si de guberniis, ut vocantur, catholicis statur, quorum quaedam dum patrocinantur, qpprimunt ecclesiam, eam tamquam ancillam vel servam non tamquam dominam et reginam tractantes, revera dicendum eat, ea nullam offensam ax doctrina infallibilitatis in aensu exposito, quae nihil novi practice inducit, toucipere; nisi forsan sint quidem qui ea excitare vellent suis perversis interpretationihua, qui admonendi sunt de poenis ecclesiasticis, quibus forsan Mae exponunt. Quod quidem revera guberniis istis offensam dat, est doctrina de iure deponendi reges ac eorum subditos ab obedientia solvendi. Verum cum hac doctrina sive quoad ius sive quoad eius debitam applicationem et exercitium nullatenus confundi debet quaestio infallibilitati». prout nobis definienda proponitur.

3 Obiicitur. Ubi de fide definienda agitur, debet ease saltem moralis unanimitas ex parte patnim concilii. Insuper a maiore parte episcoporum consuli debet pro sensibus minoris partis adversantis, quae numerum satis spectabilem in hac re constituit.

Respondetur. Sententia, quae requirit moralem unanimitatem in caau obiecto, prorsus arbitraria est, nullo fundamento nititur; primo contraria est praxi fere omnium conciliorum Nicaeni. Constantinopolitani I, Ephesini, Chalcedonensia et ultimo concilii Tridehtini, in quo semper mos fuit (testibus concilii praesidibus) ut iuxta maiorem numerum suffragiorum et sententiarum decreta scribantur.* Contra hanc generalem regulam nihil facit casus exceptionalis a summo pontifice statutus circa residentium. de qua 67 patres stabant pro una parte, 71 pro altera. Instructio summi pontificis concilio data per sanctum Carolum Borromaeum ut a definitione abstineretur, casum specialem respexit, nec a regula generali nisi exceptionaliter derogavit.

2° Hac regula de necessitate moralis unanimitatis stabilita. Christus Dominus non satis providisset pro fidei incolumitate. Nam, attenta humana natura, magnus numerus episcoporum haeresi mordicus adhaerere posset, ac suum errorem in concilio tueri, quod, historia teste, non semel factum fuit et etiam hodierna die factum conspicimus. Aulici episcopi, qui non habent legem nisi Caesarem, auctoritate civilis potestatis suffulti possent habere, sicut don semel habuerunt, multos asseris», et falsam doctrinam ecclesiae iuribus adversam propugnare, et tuno si eorum adhaesio necessaria ftiitetit, priusquam quaestio fidei determinaretur, qua ratione fidei succurri poetet? Denique determinari debet quinam numeras relativus dissidentium requiratur ut moralis unanimitas desideretur vel deficiat, an tertia, quinta, septima etc. par»? Uno verbo, determinari debet quid praecise moralem unanimitatem constituat.

Quoad observationem relate ad sensus minoritatis in concilio, equidem quidquid personalem offensam eapit, procul aversari debet. Sed quaestio hic non set de personis, sed de principiis in aeternum duraturis. Et liost d» personis ageretur, nonne et maior pare quoquo suos sensus habet, quibus quoque consulendum eet? Et quidem tprannioa agendi ratio deprecari

* PsUevMai, Sutoria smsdtf TritsUtei, MA XVI, ‡ IV, A IA

debet ex perte minori· aient et muorie parti·. Et u A •liquid ſnini doceo» in aufa conciliari gustum eme perhibetur, notorium eat hoc non fuiaae ex parte iatorum episcoporum numero longe maiorum, qui doctrinae infallibiUatia favent.

4· Obiicitur. Haec definitio episcoporum iura laederet.

Reapondetur· Haec frivola obeervutio vix responsionem meretur. Quid enim? Nonne doctrina infallibilitetie ab initio eooleaiae practice admina fuit in sensu exposito, ac cum ipsius eodesiae constitutione ementialiter et ex Christi institutioneintertexte? Quid itaque novi in relationibus Romani pontificis cum «piacopie per definitionem accederet? Et si si(vere revelate, quomodo episcoporum iuribus noceret? Deus enim in «na institutione'sibi contradicere nequit. Episcopi quidem eunt ex divina inatitutione iudicee. testes et custode· fidei; sed ex eadem divina institutione, iudioes, toates et custode· fuerant semper subordinati B summo pontifiai, Christi in terris vicario; et .nulla iura sibi vindicer» possunt praeter ea k Christo concessa et iuxta modum et mensuram oonceiemnis. Hoc officium indicum, testium et custodum fidei exercent , in proprii· suis dioecesibus, in conciliis provincialibus et generalibus. Nec eorum subordinatio aut iue appellationi· ad iuÿcem supremum ab eorum sententiis nocet eorum iudiciali characteri aut officio; sicut in republic· civili et curiis saecularibus constat, in quibus quotidie videmus appellationes ad sujierius tribunal, quin indices *a quo* veri indices esse oessent. Utinaml isti qui indepeudentiam epiitcopatus super pontificem tam acriter vindicant, similem Indepeudentiam iis vindicarent .rexpectu civilium potentatum, quae solae iura episcoporum et ecclesiae semper invaserunt, nec adhuc invadere cessant nec cessabunt.

5° Obiicitur. Hpec definitio ansam dabit infirmis catholicis, ut ab ecclesia deficiant.

Respondetur. Multo plores scandalizarentur, et eorum fidçe infirmaretur si in praesentibus, rerum adiunctis · definitione abstineretur. Et si sint, qui suae obstinatae superbiae cedentes, ab ecclesia discederent, ad quam vix unquam pertinebant, qui ex nobis exierunt, quia de freto non erant ex nobis; solummodo dicere possumus cum mieenebedes^Salvatore mundi: *Sinite ilioe: caeci eunt et dupft <aeeomm* [1] Apud ecclesiam Dei magistram raritatis, licet erga filios suos errantes tenerrimam matrem, nunquam iu more erat, licet haeretici obluctarent, veritatem celare ac sub modio tenere, cum necessitas erat,ut in praesenti casu, ut super candelabram posita toti Dei domui elucescat. Cum certum sit giulto plures scendihzatos fore ex defintticeis omissione quam ex eius confectione, rebus positis ut sunt, nihil aliud-nobis restat, quam inter deo mala minus eligere.

Inter haec omnia semper in memoria tedendum eat, quod aliqui oblivisci videntur, nempe quod sancti Spiritus assistentia hoc concilium diriget non solum quoad ipsam definitionem, verum etiam quoad modum veritatem enunciandi, habita ratione temporis et opportunitatis.

Forsan abs re non erit tficere quibusdam qui sibi prudentes esse videntur relative ad praesentem qaaestionem, quod ii sit prudentia carni», quae mors est, est et prudentia spiritus quae vite est; quod prudentia non semper consistit in tacitumitite; quod si sint qui quandoque sunt canes latrantes, sunt et quoque canes muti latrare non valente·; quod, cum omnia habent tempus, est tempus loquendi, sicut et tempus tacendi: et profecto, si unquam tempu· loquendi erat, fn advenit reepoetu doctrina· infallibilitati· Romani pontifici·.

Mihi proinde videtur non solum opporaniteteoi •desue, verum, etiam necessitatem patribus. Vaticani· incumbere, doctrinam ſnfallibilitet sd dogmati» dignitatem evehendi, tamquam medt^s efficuciasimum malis ingruentibus obviam aulici, et mmetipm a dicteriis ac subeannationibus impiorum eripiendi. Aptum responsum per definitionem doctrinae infallibilitati· provocationi undique date· reddendo, populi fides ab ipsis firmabitur; contra insurgentes errores mundum vastantes propugnaculum validissimum providebitur; et magna gloria Deo et matri nostrae ecclesiae redundabit.

ORATIO

rrocrendi *patra domini GuiUelmi Clifford epiecopi Cliftonieneu '.* __

Eminentissimi praesides, eminentisaimi bt revry rendissimi patres.

Timeo quod maxime inopportunum existimabitis, me vobis hac hora verba facere de *opportunitate,* postquam tot verba de hac re dicta sunt. Non potui tamen omnia silerel cum iam ab initio semper opposituna me expressi opportunitati hanc quaestionem agendi; et nunc non minus inopportuna mihi videtur ratio qua eam tractemus, scilicet solitarie et a quae stione de ecclesia separatim.

Ea quae audivimus a reverendissimo et sapientissimo arehiepiscopo Westmonasteriensi non me ab hac sententia removerunt: quaedam autem quae dixit, in hanc ipsam sententiam, praesertim vero quod spectat ad necessitatem non diaiungendi quaretipnem de auctoritate et infallibilitate Romani pontificia a quaestione de auctoritate et infallibilitate ecclesiae, verba me confirmaverunt.

[1] Argumentum: .Kpisoopss Qiftonienaia existimare se dixit opportnnnm nullatenus ceee venire hodie ad propositam dofinitioaem. Modam quo huiusmodi quaestio introducta est sibi nos probari. Arch. Westmonanteriensem dixisse novam non eme qnsestionsm base, sed a suenlc decimo septimo et decimo octavo agitari coepias·, ot per dabis circa pontificiam infallibilitatem obscurari ipeam iafbllibilitatem eodesiae, et quoad Anglos, eorum conversionem nullo efficadori medio curari posas quam definiapdo pontificiam infallibilitstem. At contre persuasam sibi ease Amelia non pontificiam infaliibiiitatem proponendam, sed potias pontificiae potestatis naturam explicandam; eia ostendendam Resumam pontificem non esae tyrsanim, ■oc tyreuidem eme ecclesiae potestatem. (Haec suprema verba mias» grata patribus fuiaM reprobationis signa sadique facta luculenter oetonderuat). Novam ntique non eoae quaeetionem bane; dici tamen poeee quod apud Anglos sopita erat. Bdoetoe temper Anglos fniaae de infallibilitate ecclesiae; at utram in fiülibiUtatu obiectnm ia solo Romano pontifice, eut ia pontifies simul sum eodeaia resideat, boc creditum fuiaae semper ad scholas pertinere. Inde autem descendere quod ai definitio edatur, doctrina haec nedum proteetaatibu sed et pluribus etiam inter catholico» nova proma apparere debeat. Addidit Solendam quod parvi admodum fiant diflealtataa a multi» patribus propositae in ordine ad proprias dioecetem Bxponendam .veritatem, at prudenter quoque agendum, et eooleaiae historiam testem pobU ease; quod ai minus prudenter aliquando oonstitetum aliquid fuerit, multorum malorum canae extilerit.

Preeaina autem ad rem veniens observavit dictum esse pontificiam infalliibiiitatem luce meridia»» clariorem esae; at perperam id affirmari, immo tenebrae ia dies excrescere, et see ipsos iufUUbliiteti· defensore· convenire inter se Ia eius notione trudenda. Lenam fieri nullo modo posas nisi ex ntraqne parte •piaoopi eligantur qui coUatia studii» rem sedulo expendant, ot quid agendum ait proponant. Non diffitendam autem methodum in concilie tehibltam miaus aptam ease discussioni · ae propositae paragaudes Kpiaeopos Micro eeee ia materia fidei at vel ipee arch. fitewMnu» in eno retenti opusculo propugnavit. Iura epieooporam maximam connexionem habere eam quaestione InfhlliMlitatia de qua Ue agitur, maiorem hinc nacemitatem exurgere matere -omnia perpendendi ae concludi fbtte possit epiacopte mu ptae quam consiliario· Bomaal pontificia asm, airemque aamtentiam non maioris pandari» ease se sententiam simplicium fheologorum.

,> Mattk. XV, 14.

Dixit enim quod haec senttatia doo sit revera subitanee orta, sicut quidam. dixeruBl, sed one «olenitam iam saeculo XVII e< XVIII agitatam; et quod ex hoc ipso, quod tunç fuerit "Agitata ista quae«lio. obscurata sit doctnna de infallibibtaie ipsius ecclesiae. Nihil autem mihi magis certius inde dcduccndum videtur, quam quod istae duae quaestiones nexu indissolubili inter se oomungantur. et quod si propteiea recte velimus de hac re tractare. non ßehea mtiH tractare separat in» de auctoritate Romam pontifni sed dc auctoritate ecclesiae eodem tempore iigen».

Quod etiam coni innavit ?x<»mplo genti» ßm

Dixit enim quod Angh. qui ad veritatem venire delx-nl. maxime lux modo train délient. quod ιρβη» pndxtut infallilulitas cuuleMac K quod inde ipsi», iIci i ιοιιvT-HT m. quod ad mfallibilitatetn ewlesiae ihm* sariii -H infal lllulitä R<>mam |>ontif ik. Si igitur ititxd^nci jutu ot. qt qiiaeM io ita proponatur }»opulis ul q.»i> ßii< . m» ß** esi ut 1|mis lux· modo proponafiui- ut ßiuunnu i|*ms scili<<»t ‹lar? intolhgere, qmMiHp >it nexu» inter infallibilitatem eccleMa? et inter tntnihITlitaptem Romam pontifici».

f.t piarteriMi lux ipse confirmavit ädductu ßerbi . v qiiHtuoi ßraecipui ßphemeftdibw quae in Angha pubii<mit ui ädiMi quad dicta ßnt de neceaMtate /unii!· drfmitmm». Patet. revereudisMim ßatri quod ·u«n nt ßpm ut ßol·)· probem. quod isti protestant ici lll«clh iinh ideo scripti sunt ut cathoham «ausam agri ent. B<>r ipst> quod ipsi hanc rationem loquendi triirarit. Mj-ph io delict ßotu μιlκηiγι. quod Jateat ßiigiii· m lieilm.

IJ t«orra m ß. ut dixil ßtiniw archiepiscopu-, hot nrcrwanum Anglis. ul ns ähq ipsis U>gi'* drmon-tici ui . eerie ut .^ighis ßldt ad ratholica.ni relik'ioiH-m converti, hoc q») imprimis necessarium eql demonstrare. quod rover# ecclwia eathoius non ait deopotiMHii' *nitpM ùnprolhilm>«ƒ'*. Tola difficulta qhun halMurt pi oteetai.tn» contra crclaMam catholicam. >|uu)!i piipi>1«ani voeam. ß «|c|txi ipM ßnq»er desiderunt prolwe quod revera ooγlομη estholua Mt tvranrii' . vt ß* hommes qui in ßeti· articulis mnbunt. in ιßii ßiIrIIι ideo nituntur u« ärgumenti ut hou r»o uH)t t ridere Anglis. .quod per .istam definitionem Λριι«· diiiida ßf, quod ßlan apjiarobit. quod logics ‘ßηsequetur, quod eoclroui revera Mt txranna. •quod Rohain i»ontde\ vere Mt tyraiNius. Inde ex hoc ipw. ιp-funlu videtur, invimdule deducitur argumentum, qyixl m m» |M'r definitionem, quxeeumque tandem >llu dei initio μΓ. ßohimu populis non olx«v«e «ed proßMi ‘. new est ut ipsis non separate ßemie aliquam definitionem reread infallibilitatem et Auctoritatem Romam pontificis; aed noow ot ßt^i| dare et log nr demount ßeturn quaenam wit natura, quaenam sit raxmtia ‹m Irtoae rathulicae. quaenam sit vora aucto ßit,i m erehaua catlmlna, quomodo a^bi invicem cqh-\(niant auctoritas ecclesiae et auctoritas papae; quomodo in iu» onokibiis non sit tyranni et deepotleßrn Sed μ ηo post tot mensium laborem nil aliud facimu mu ßxipub proponere decretum aliquod de infalhbilitate R<|mani pontifici^, quibuscumque vothis hoc d<vrot,um eoheipiatur hoc erit maxin/e imßim ßopulii nos .nihil aliud fecisse nisi papam dospotam ^onatHuisae [ntmoree ef tmprcMfioRM

<'uetonun; rvverendwwinii ßaln I verum eat quod quaestio it4a XVII et XyiÛ tumldtûum io ßsxJ» causa fuerit, et^uod hoc qpneu non ait quaestio nova, sed ad populos nostros quod spectat, œrtum est quod erit quaestio -xnnino suhit^. Nulla ertt apud Anglos quaestio his de rebus; popules nostros in Anglia Ute semper docuimus infaUibilitatem ecclesiae in controversiis cum protestantibus tam in scriptis quam io concionibus. Docebamus non atj ûdem sed ad scholas spectare quaestionem illam, utrum ultima infallibilitatia ratio in pontifice aedo, an in pontifice cum ecclesia resideat. e< in catechismis nostris popularibus nulla fit mentio mai de infallibilitate ecclesiae. Coo ciOuatorea, quos saepe habui in meje aoclesue de rebu» controversialibus coram protestantibus et «tholicw dnaerontes, semper hoc modo rem explicabant, ut iiabetur. in libris illis, quos nod solemus dare populi», quando eos m f)de instruimus, vel oathohcqg\el pro fe^tantev ąu< volumus convertere ad fidem.

Vt emm ß« Miller, Cballoner. Goethei et.aliihuiuMiiodi Nihvsm. ita 'Upremat iam pontifici» exponit ěminentnwiinut cardinalis Wiseman in suis praelectionibus ad |»opuluiti de doctrina et praxi eoJesiae ealholuto, quae max line Mint in usu apin! catholiixit· Angliac. laxtione VI11 ip»e iia scribit ..Idea aupreinatiae |K>ntiini duas dialmvtas et inter ßt ante ßonnexa ßdea includit pinna quod Minetn mxR· est centrum unirai i», ms unda quo! cat supreimi ßuttorita Per primum MgHihcatut quod ßinmv fidt io ßent o n' in œinniiHiione linn Roman ']xni tifue mediantibus μη* |u<Moribua. et itif efformatu, catena non inteirupta a iniiimio inemhni gregi' ß qi>e ad eum. qui universal)' ßeaMi!ulus › t. Sed ot eflain ßorn aurtorilat ß quia omno rot ores sub ordinal) in ecrloia ei Mint Mibieett. et m'vc directe mvi indirecte ßiiri« Ionem ab ßp et jx'i qwiui a<x i piunl. Deinde Mihiungil ..Si forh' magnae et latt nparsae pertuibationo oriantur mvc in fide mvc ni praxi. ąw «xinvixai uon<-ihum generale paMorum ßvioiai oiquv praoidrt jwu m' vel ßx legato- miu». et sua approbatione sanuit eanono et drsreta ßn«n< autem l H * etiam de modo, (pio ß* m coin dm t nu tan lur. ita.exponit jvopulo ..Pone quixl oriatm difficulfa ahqua ‹ma ahqiiam doutniiam. qu «d onmo jnt<' m' non conventant el mwiant quid pnws.i«<e s ntien dum Ml. et quod ^vlwia exiMimet, quod pi ßmien >;t ·i neotwoiriuni iiiqiiiMtionem facer? et diLi.nx ąui tenendum >it. Methodui pnssslendi eiit ßta n.s-u mlistiiiir examinarentur seiipta veterum ßs loιη» ftatruni. et uognoecervtm quid m va; h* ß^ionibu tu taniH saeeuh» habitum m! . et ita ßxdleeti Miffra ęn totiu» ßrlm et omnium tenq«orum. non qmdem nova truderetur doctrma. ms) definiretur qihwl μιιι]ηi m ecclMia catholica creditum fuerit. Re in Miiguh casibus tractaretur tamquam mquiMtio historica et nihil omitteretur, ąuominu nd aanam definitionem perveniretur. tunc demum decretum ab ecclesia latum ßei infallibile. '

Haec omnia Mint m quibu» ßmne ßonvemriiu et quae ßo cirre infallibilitatem eeclemae)xq>ulo ßn fro docuimus, net' jxrtesl fieri ut haec nova definitm praesertim m tam repentino modo, abaque ulla explanatione. i mponatur cum doctrina huc usque ßn tradita de iniailibilitate ecolwiae. Multis non solum protestantibus sed etiam catholicis nova non videri nojp^potest haec doctnna. Equidem et antequam ex Anglia recederem et postquam Roréae sum, phires ad na et voce et'scripto sacerdotes et ßeculam recursum habuerunt dicentes, quam magnam eaae ortam contentionem in populis et familiis nuis, et quantum ipa< timerent, ne si definitio tamquam d|e hde repente pon¥retur. fidele a fide deficerent. et nomina mihi data fuerunt non solum ex neophytis, sed etiam ex aniUquis catholicis. Ünum ego omnibus semper dedi responsum Nolite, dioebam ipsis, agitari propter istas voces quae in vulgus sparguntur ; istae vooss ąua sparguntur, quod concilium ait ad hoc tantum con-

vocatum. irtae voce», dicebam, ephemeridum «npion- bus tribuantur, eed nullius proreus auctoritati» sunt. Novi ego urbem Romam, n<jn bar ratione m illic tractantur; multa ab hostibus ecclesiae Romanae contra ipsam crimina iactata sunt. nemo ipsam ṗrae eipitantiae accusavit; non debet ex quorumdam fer ventibus desideriis Roma iudicari.

Pateor quod res aliter eveniunt quam ego exportabam ; et tamen quod efformaveram iudicium putabam experientiae meae. putabam prudentiae et dignitati huius Urbi convenire. Verte longe aliter agendum esse nos docet sanctu» Augustinus qui ait1: ..Quomodo enim ṫa re> ṫanti' altercationum nebulis involuta, ad plenam concilii luculentam illu- %tratinnem confirmationemque perduci. nisi primo diutius ṖM orbis terniruin ṫvgione multis.him atque hinc disputat ṫonibu et collationibus episcoporum |»er traitata constaret ' Nos autem istam *tam* gravem quaestionem, quae non solum auvtoi itateiii pontificis. B *ed omnem auctoritatem epiMx>|H>rum in ecclesia tam radicitus 1«ngq. non solum noli diutius antea ullo modo }»ertracta\imus, non solum liu» convenimus absque ulla notitia, quoti in ixmciho de ha< quaestione ageretur, sed insiq<er quaestio introducta fiwt fvrtinantor, et extra praestitutum ordimyn rerum tractandarum. et quod maximo miuriosum ṫ. solitarie. id est qum simul quidquam proponatur de lelalione quae habetur inter primatum et infallibilitatem Romani pontificis et inter auctoritatem et jtotortaiem docœndi epiaoiqxirum.

Quis non novit quam exaggeratae. quam omnem excedente» modum sententiae in vulgu» maxime his ṫanṗu» hac dv ce sparsae sint. Si comihum Vaticanum nihil aliud non fecerit quam decretum de mfallibilitate Romani pontificis qualecuinqmi edere, nihil dnens de «vlesi». nihil de episcopis, nihil proferens vel ad «'onqOMOndas ăilia falsas sententia» (piae <' sparguntur. non solum non potent illa pax a latoribus DWfUtlS H|M'ГНГ1. M\1 ăiSM'UslOIH M HUC pfOCul dublO augebuntur. Non pwsutn non sentire. revorcnduMimi ṗatro quod difficultates quae a multis patribus nominatae sunt circa ea. q̃uai evenire poterunt insuis dioecesibus, nimis parvipendantur.

Vult reverendissimus arohiepiscopu» ('aeaaraugUslanus quod eoclesm regatur ventate, non opinione publica. Et procul dubio sententia verissima est. »i ita mtelligatur quod ecclesia non debeat tacere veritatem propter timorem hominum, quod scilicet magi» apjvareat Deo placere quam hominibus. Sed si hoc modo mtelhgitur. quod, modo tota sit veritas, prodentia m agendo non sit maxima ṗar in rvgumne ecclesiae. qu«nl pubhea opimo nullatenus consideranda sit. aed omnia caelo committenda; hoc non ad fidem sed ad fatalismum pertineret. Habet ṫxle invictam firmitatem. sevi habet etiam Miam capientem politicam. D simplicitatem columbae non seiungit a prudentia aerpentis. cum inter lupos debvju agnos jxtscere. Servus quem domui suae paterfamilia» praeponit, non solum fidelia sed et . prudens ait oportet, ut det omnibus cibum in tempore. Licet ergo ecclesia opinione publica non regatur; non tamen eam impune spernit.

lanf vero, revereedimimi patree, cociniderate quaeeo ecclesiam catholicam; conspicite hanc Sion, et complectimini eam. Tempus erat quando Europae regna unam christianam catholicam c^" tituehant rempublicani ; longa aerie malorum eo tandem ṙt deducta est, ut maxima par»Europae Mptentnonalis ab eccleeia divulsa ait: in alii» etiam regionibus turber et rebellione» contre acçfceiam excitatae Hint. Per manet quidem invicta aoedeaia catholica super petram fundata; sed qui» eius tembales calamitate» uoo defleat ? A^uia dicet non maxime pertinere ad ecclesiae prodentia^ cavere ne similia aliqua renoventur ? Nunc autem novi instant horta»; portae inferi contra ecclesiam consurgunt, neque solum in remotioribus dhs a centro lut is regionibus, sod in torri» etiam ṗroximiori bus et a veritate catholica non antea separetis. Nullum potmt "rose dubium, quin adhuc alia» regione» ab errleeiu divellere horte» tentent.

Equidem scio quod portae inferi non praevalebunt . sed quid ohrtat. quod sicut antea fuit, ita e< nunc ingentia damna ecclesiae inferant ut. ñi summa prudentia utamur? Si nunc quaquaversus maximi viri ex ñi loci», ubi hostos cum fdus wvlesiae rommixti sum. et ubi homines ab nxlesia facilius divelluntur. *j ex Germani». ex Hungana. ex Gallia, ex Lu-iiama. oχ Helvetia, ex ipsa Italia vigile» partners vocem extollunt et nos gravi» jiericult admonent, quis audebit has hmw pan i|tandendas owe Qui» sibi per- Miadebil nullum aliud officium conqwierv ecclesiae, nisi ut veritatem praedicet ŝigni temporum ct opinione publica contempta? S» vel decima patu malorum illotum, quae pastores i»ti timent, evenirent epchviae. nonne severissimam rationem exiget pastor aeternus ab iis. qui signa temporum neglexerunt Sed et aliam olwrvtittonem facere debeo.

Post hntuoaam illam huvuIi XVI defect mnqm. desia «emper miwuoni a fundatore »uo a<vrpta? fidelis. q»N< sancta sede, ut solet et ut sucxwsoi ibus Petri in primis competit. praeeunte. terra» perdita» recuperare et nova» ('hrisio acquirere insigni ni)ix<wu aggressa est. In Anglia, in Germania multae conversione factae sunt, et in America, ubi terra nota eat. novae et vastissimae evxlesiar orta? sunt. Quis ignorabit quoi laboribus et quam fpbci successu haec Ucta smt nostri» diebus ? Si quaeramus ubimun in ecclesia ap}>arvat praecipua <au»a luctus, nonne apparebit praecipue in ăniiquionbu ŝvHetui m Italia m Hisjiama. in America mendionalty Si contra quaeratur causa laetitia»', invenietur apud ea loca quae eocleMa? poatmodumJacquisita sunt In Amerna novae čonversione habentur, item m Angha. in colonus Anglia? m quibus in ău semper novae conversione» occurrunt. Qui» ergo dubitabit qum maximum sit ev clesiae praeiudicjum inferre, si dum m ăntiquioribu christianitatibus etx le»ia tot ñali art subtecta, reh giosa» difficultate» ibidem ñnferanm ubi maxima nunc ex-lwiae »|n« est. et non solium čonversionxbu· im|MMhmenta imponamus, sed etiam <x»nversis causam offensionis praebeamus? Quomodo ergn pani fieri ftoaaunt difficultates et tinioiw epiMO|»oi um r\ his locis provenientium

Sed reverendissimus oraJor ad episcopum Sanḡ lemwn reapondçn» de hac re ait. agi vel de lx»nis (atliohcis, et ii procul dubio accipiunt quidquid doerevent ecclesia, vel de malis et protestant ibus, et ipsi h<W non sint ex proposito offendendi, tamen non sunt audiendi m tali causa. Sed in ṗrimi» divisio manca et ieiuna est. Sunt catholici boni et mali, mĩ qui mali non ideo neghgendi quia mah sunt . sed praeterea inter catholico» et praesertim inter čatlmlroo· excultiorw sunt muhi et varii bonitatis et ṫenori gradus, utique hom sunt catholici qui vitam U>nam degunt, qui sacramenta sati» bene frequentant, qui familia» eua» in limor» Dpi educant, qui ṙ ru·^ iiiqxmdunt in bono ecclesiae mve m guberniis civilibus. sive in magistratu sive m professionibus iuris. sive in exercitibus uve in aliis modia.

Omnes isti homine», praesertim qui inter protr-

› *Dt* čaatr DwmImAm› HK П, eap. IV, tpad Mlgw, P. L. XUU 1ML

M

-tantes vivunt, mint plus minusve in controversia versati, et neceseario; quia debent causam suam cum *octis suis tueri. Maximum eet periculum, magna rontra fidem tentatio ſsti hominibus *imponere* novum luguui, atque ita imponere praesertim ai specte tenus (quidquid sit in re) eo videatur tendere ad libertatem suam magis coaretandam. At ai decretum de infallibilitate Romani pontificis, prout nobis proponitur, dnernatur, nulla addita explicatione de auctoritate crelesiae. praesertim si simul considerentur extremae ſlla tlioonae. quae ubique sparsae sunt, et a ƀromo foribu promoventur, et m omnium manibus versantur et contre q̃ua nullum ponitur remedium ; impossibile ſ quod multi ex bis hominibus non offendantur et non ad indifferentixinurn et infidelitatem pellantur.

Scio qu<xl ſè temporibus mos valde invaluit omnes ſo ſhortum imbscnminatim ᵛ ili|»chder? et ferme inter ſhaeretico considerare. Sed. revereudissimi pa-ſm· ſ catholici in Bntania et in **Aniwa** nunc sua libertate gaudent. ſ ſkxxle ibi et in Ameiica septentrionali liliera est. m pontificia polƒeta ibidem sicut m nulla aim ŏrbi parte libere exercer poteM. si ſI»rrtH docendi ibidem m in («alba ᵛ qidicata ſ quibn-nam. quaeso. dclxîur [ĸH Deum, ſi horum hominum ſnstantissinn ſalibu et simpuio erga o·· ‹ Iremm devotioni ·' Nemo mihi ƀadehit . qmsi non magnum muniam inurat ᵗeele«tae ƈiiiMpn ſo hoſnine vol ab ecclesia rejiellat wl ſrigtdo m ea u n t· eoi-lenae tuenda reddat.

Sed n«· verum est. quod m hac ƈjuriſ pro- ᵗ tortantes mmudcrandi nullatenus sint. Çut ita loquuntur, mwiunt quomodo cajhoiui m Angliu et m Ameru-a inter ƀrotestante vivant, et quomodo in oitiſil'ii vitae relationibus a Ivona voluntate inter se et ƀrotestante existunt et defiendent. In Anglia et VmericH a protestantibu> maxime reguniii: catholici qui in mmontate aunt, nec quidquam pro eix'lesia ‹' valerent ſn *frott auvilto protretant mm. Ex'ge* 'lo-trac feruntui a ƈeputati ƀra» jpue protestant Ám . iota ſilauta e‹'ĉh 'iHc. tituli ſſtramn ſſk iiHum. ſilierta ſnstructioni ſtatu et ſilveria regularium et mbna< Imrum. etiam ą» ſtvih ſſſ'ęM iOtliolh-otum inti'i magistratus. in e\ervitu. inter un ſ ſM'rito omnia pendent a modo. quo ƀrotestante orge ĉernent ſuo ĉatholico afficiuntur. Nemo ergo ikssererr potest, quod non maxime sjiectat ad prudentiam **engine** considerate utrumne opportunum tut ƀrotestante contra erclcMam in hisce ſegionilai ex-ᵛ ıIqπ'. Iniqua ſiobi uistaut tempora ; in ƒxmiitn ſiostii iam agitur de legibus pro scholis puerorum, et de ƒvoni ecclesias!e-is. et initium malorum haec sunt uuNa nobis supfxxliiahit ratio defendendi rausam de Ismo ecclesiae, nisi mediante auxilio protesiantjum et illorum cninistrorum regni, qui bene erga nosafficiuntur. (^uod autem praesens nostra agendi ratio plures ism a ſiobt alienaverit, et v-auaani nostram debiliorem reddiderit et ƀlure ;n ƈie alienabit, experientia iam nos docuit et scriptis hominum, qui in consiliit· regni in prunis praeeunt, declaratum est, ait ego novi et alii mecum testar: possunt.

Non possum non offendi.; quando audio aliquoe tam leviter dimittere ſimore i(loa, quoeplurpsepiscopi exposuerunt de timore defectionis et schismatis in dioecesibus auia. Audivi plurea dicentes: esto, ipsorum damnum erit et non erçlesiae; ecclesia triufhphabit et in fihe vqgetior erit.\ Non eat haec vox 'ebclesiae catholicae, ηδη est baee vox illius ecclesiae, quam nos non solam magistram sed et matrem profitemur. Rex ille omnium sapientieaitnua inter duas mulieres iudicana, cum puerum in dtias partes scindi iuas^ast, illam veram' «ee matrem decrevit, cuius viscera oommo<a sunt super filio suo. illam autem spuriam quae potuit dicere: scindatur puer.

Eminentimimus cardinalis Đublinensi provocent «d exemplum populi Hibernici. ut probaret frustra gubernia lentare ecclesias nationales inter populo (athoheos stabilire. Vtinam ego possem argumentum eminentissimi praesulis oorrohare exemplo ĝenti meae, exemplo gentis *Scotorum. exemplo* BoruMuae. exemplo Germaniae superioris, exemplo Danimarcae. exemplo Svetiae. exemplo Norvegiae! In ŏmnibu ı-t i- regioni ƀu ĝubernii nimis felniter ſ< · cessit m natſonahbu ƀ ſren congregandis. Çuac etiam ĕminentjsstmu čardinali dixit de gente Hi-Imuluch. ſp non solum ve.e sedet modeste dixit. ego enim ŷnglu cum ſm. ſſq audacter testimonium dare, pio-it lilientlv-ime f«< io ni hoc «xm^ssu. fideſitati et tide; iliiu· genii nutu quidem Angli ſnali ab ψ-i' m llilsnnifim nlbiti». <pmntum medeu -ludem. Sed ſ inf ill·- h ᵍ ſitamii ad illa tempora de quilm- ƀniiĸĉuti čardinali loquei atur. nui Ium dubnnn e>t. milium niupuim populum tam di .im et vbutuinam pvi *** ut i<m»ni pr<> hdv catlmluM tam ſsnmi et tam nohih annuo et tanta fnhditate ſu iniissi·. Anuh mm solum (minei ĕd ei sapienter ut lei-e catholico- m 1Ii1Im·. iiih oppres-erunt Attamen incivili- ;lle ƥopulu tum ^ihim numquam induci potuit. ui fidem quniidiii'1 a saiii!^ sevir }»e: ăntum Patrithiin acceptam nnmuti'ent atque deponerent . imum potiu- eam ſloiu- solum. ĕd Angliav serva vriuiit. Auil'.i>n«' ĕt un «: uni. Au-tiiihar cenaverunt. Indi' servaverunt et coloniis ŷſ ſtuuvoı ubicumque enim lingua anulua «mat. ibi etiam ſnlr <a thohea |ᵖ·ᵧ ƒatliolico HiImtiio* plantata 'uit

Verissima Imec ſint ſſvicividi ƥatie S.-d ąui no-tiuui -Ultimo *pio'1 etiam sanirnii'i- ſi pivim non ſeuqMiia . ut omnia i-la mala ρıai-jasiita !'mseni, vel quod net nuue invicti fidele^ ſ ſar ill" *contra* o h *contr.idanI* / |J *'t'rte* legrnl. mih» ſi>r>an> Angliar non ƒvole non piolmt i rmum Mmh utm qui (Oiii'iudimt tpiod -i ſ'aiitiij el prudentm turn retina l-I ſi la'tIni actum luix-el sutequam .id tliimium conscendisset et ‹um primum regni gubernium siiNcopiv-ef «In a illa tli» ulsio Aqghar a čdr aj«o-toh< a ct omnui indr -ulvsequuta mala «verti potuissent Çuod multo ſnagi veiut» ſ de tenqvore ƒegi laeolu 11. Ilaln'ƀamu tout rt»gt»m catholbum. ƥlu quam dimidia ƥar (Mvpuh adhm avitam religionem tenelwt. et ex ălii multi religionem protestant iram non tam ex animo quam a ns^ente consuetudine tenebant ex proceribus mulli temjxvrarn erant, et far-ih· trabebantur ad eam partem, quae victoriam ſbt vmdrtare postal. Magna tum' erat de religione catholica in Anglia repnsünanda. Sed vix cogitari potest (piam laec'a fatuitate consiliarii regis tam clerici quam laici. tam in rebus politicis quam ecclesiasticis extrema consilia semper urgebant. Exemplum ƒegi Roboain ăequutu rex lacobus. simile et etiam gravius fatum y^vemt. Extat ad baptisterium huius templi monumentum arte Canovae exsculptum, cui verba inscribuntur; Gentis Stùardae· ăltimi ' Non haec ibi legerentur, nec «pes pertimet de fide in Anglia instauranda. nec persecutio in Hibernia et in catholicos Angliae renovata fuisset, si ĸacobu II aurem tempestivam praestitisset iis, qui indicabant mala, quae eventura tenebant, ſ absque debita consideratione plus ƥopuli imponeretur quam curuin vires, aut etiam praeiudicia ferre valebant.

Longe aliter et feliciori sane exitu actum est saeculo elapso exeunt?, quando primum aliquod solamen catholicis Angliae allatum fuit, et fundamenta iacta sunt illius plenissimae rdi^onis libertatis^ quae poste-

noribus hisce temporibus tandem io Anglia oaosuia- mata, efficit üt nullus sit in orbe terrarum loci», ubi cultu» religionis ait liberior, aut ubi spiritualia auctoritas Romani pontificis plemus agnoscatur aut liberius exerceatur. Agebatur tunc de iuramento quodam fidelitatis pranUandae; gubernium enim anghcum nullum levamen catholicis praestare volebat, nisi prius catholici iuramento attererent, papam nullam potn-iatom sut lunsdictionem temporalem directam aut indirectam habeie in dominiis regis Angiiae. ßnulque rnranmt tenere se. quod nec papa nec quiMjuam alius Vue ab hoc iuramento praestito Absolvere.

Xon defuerunt qui instarent non luere catholicis tale ni>inrandiini praestare, inter ąuo «at reverendissimus 1'hihni nuntius Bruxellensi sanctae xxlis. Episcopi tamen et Anghae et Hiberniae. re mature peqtensa. et prae ŏculi· habentes grav isstma damna ox'lestae eventura, quae merito ttmehaniitr. «'insuerunt m-iurandum prae-uari deberv. et ipsj jfajme prmM uei uni Minui ą -ûjx'riivres ordinum rrçiihnuin, «t ßien »»t jx»pulis mi» praestandum ixitnmendarunl anno 1778.

ReverendiMMiiius dominus Butler an-hiepiecopus ‹ Aκμ 'Iιοπμρ acnßien anno 1786 ad \icueoiuitem -KeniHin·. munit ** η·ηι tôtatn explicasse eminentissime cardinali Marcius» hi liw» templi is Hiberniae prot«xton. ot *addit.* ĕardinali *in sua ſuncţx>nt* »umnn>p'ſ‹ probant quae a me dh scripta fuerunt, quae appntliat ‹o eminent istum i 'iri jmstoa confit mata fuit H papa et a congregat mt.e de Prq^agxnd» fide, qui etiam piol»a\erunt im-umenti formam. Çu&ium omiiiinn appndiationum ßade Authentifie sunt ipsae litterae a sacra congregat mno conscriptae. ‹M quae apud me >crvatilur.

Scriptui angitis qui historiam coumtij^ii de na., quae tum !«·ιη|χυ)> ami sunt, ţquam de prudenti agendi ratione tunc inita ah ecclesiae praesulibus d-KM-i nent. na ‹0i>‹ ludii Venerabilibus his viri-debiſme Minui lil»eri even itii nostrae ſeligioni et securiſati piopririat›· qua fruiinut. Si aliquando evenerit ut ulter mia iura nostra as&equi jxussimus. iˆmus in prunis JeMutiu' noter mkvwuk Ob defectum similis prudentiae, heu' quoties maiores nostri experti -uni. quod maximi hostes religionis Mini immoderati reiigionis amertoies. Hinc sicuti ab initto semper dolm qu‹›d haec ąjo agitari eoepent. nec soutenIihiii monili hac do ñ mutaverim. ita nunc pro certo hal>eo. quod non solum nihil boni ſl sperandam ex solitaria definitione huius quaestionis, quibuscumquo tandem ſerbi «oncepfa. sed nisi simul cum decreto do Romam psinlificis auctoritate tola quaestio do au‹ toi Hau· ecclesiae et epiMxiporum luc ide et logice et splendide populis exjxMiatur, lites et periufbationee ubique non imminuentur sevi augebuntur. Sed de hiace satis.

Plura dicenda jiaraveram de argumentis a patribus allata cuva schema ipsum in genere spectatum. Sed cum (ot alios doctos viros'de hia rebus disserentes audivistis, nolo vos ultra verbis meis fatighre *\mgna approbationi»)* unum est quod advertam oportet. Plure» oratores dixerunt agi de re luce meridiana clariori. Mihi autem videtur o contra non solum nos meridiana luce carere, sed quo magis prooedintus, ſenebra crescere. Deest nobis primum fundamentum claritatis, scilicet ut bene intelligatur status quaestionis inter partes contendentes; quo plures patres loquuntur, tanto evidentius liquet quod eadem verba, eaedem phrases diverso plane sensu ab aliis et ab aliis accipiantur.

Reverendissimus ^trthiepiacopus Weetmonaste- A γμ ιβμ dixit, quod lioet de opportunitate sit queaatio inter nos, tamen ageretur de re, in qua quoad factum omnes convenimus. Plures ita arguunt ac w onio·, qui dacreto de personali et separata papae infallibilitate adversantur, adversarii meent primatus et supremae auctoritatis auictae sedis. Alii quetuntur qua) nos utamur vocibus illis infallibilitati» prrstmo/ut ef *tfparator.* Sed « tpm defensore» schematis donum a privilegium infalli hilitai is diversis modis expa««nt. non solum m libri» nuper super hac re editis expressi· dicitur agi de infallibilitate personali. sed audistiheri reverendissimum episcopum Vrgellensem dise·· Ussime asserentem, quod «ardo totius ąuaesdoni in co est. ut m fallibilitas de peoona, praedicetur. Qui-quv vnivl loto coelo distare verbi gratia quae· de elatu quae Muniit du ta Mint a rev eremiimoiho Mwhhtiirns; ah ħ quae dicta Mint a reverendissimo I rgellen.-r Ei tamen senq-er tractatur a‹ si nos de una eademque Bn» ăgrremu· Si stain.·' quaestionis non pnus dan' projMinatur. idque non oreienus ant ah uno vol alter»» Deputalioms membro, sed m senpto et cum amtorr talc, longissimis orationibus nihil unquam profi ciemus.

EminentiKMiuus Ihiblinensis an hioj iscopus enu nent issimum Prageimvm reprehendit. qua-ı negst \ohnssct curam (otius «Ioιηιηκ ı ğrvgi soli Pelio ·oη› missam fmsM·. >el quasi dixisset uni episcop» com ſetrn ſ m› mc in ivbns alienae diooeaeo- mgcrcrc Non dixit hex eminentisaimus i'lagcnsis. sed cum vellet ostendere quantus nexus rxisteret inter quaestioneyi de prnnstu summi pontifici- et qmu«tmnon. de iuribus episcoporum, ut inde com luderet non pw tvrtr tra« talum unum a tractatu alien» -eparari. dixii mt a epixoporum alia ease sjax fanfia a«l suas diixxv se», alia sjxvtantia ad eevhxoaiu universalem. pet quse verba aperte allusit ad iura episcoporum ni connlugeneralibus. Nuniquid extra iiw nostrum egimu». cum de parvo eatevhismo pro univerxa ixtlesia egimus, «piando egimus de epi,-.x»pi>, de ſiearn et aliis ad dist iplmani imi\ei>alein ſ•-de-oae »q›e« tamibn> ' El qinxl hă mra epi-c«q»ol'uni maximum nexum habeant rum qunoMione «le inlallthilHatr Romani ponhficis. vel exinde |«atot qmxl ή ııH qui ad ſiifalhbililEh Romain |xm11fn ſ drfcndcmlam du uni ĕpnaxqo ni «xmviho gvneiali non «sm› \en· imlnv-. sod tame haliCK» tantum luduium avm»ittoni-, riu- scilicet tu «eptandi quml iam ante auditionem chumi² tencbatui tamquam iiidnatum. Sed ſmsthu Iiimx· diebus etiam graviora audivitiiu- ‹h livimus

luitio hums xxMicilii inhil giaiiu.» »c] «J.niu- r\ hoe suggestu nobis nuntmlum fuit, quam qmxl phnr a«hnitleretur epis«xqx>s voie indices ĕw ' in com dm «n causas fidei cum ponufme indu are. o« stride omnm·· interpretari ea verba primae «xmstnut.oiiis dogmati Deae ..Sedentibus nobiscum et indicantibus universi orbis episcopis. ' Sevi non solum iam piling Iκχ nidi cium extenuant, sed alu et ipse reverendissimus Edas aenus archiepiscopus. cuius opus nuper ťypi editum certe non lev is est ăuctoritati ad expli< sudum qmd per decretum infallibilitati» stabiliri velit, exproais ťerb' officium episcoporum i» concilio etiam generali redu cit'ad hoc. ut consilium praestant pontifici, eoaque 'in eadem categoria adnumerat cum aliis theologis En ilhua verha art. 3 pag. ťl51 ..Liret Romani |w»nti' fice» in lia decreti» edendi» uti soleant consilio amo episcoporum, qui vel ut oecumenica vel m ţhami synodo sint collecti, sive sanctae Romanae «xx-bxuae

1 ABadii ad lagvtWw opaseaiuram quae taue teaporis sive pro sive cowfr· ediu «uat

• loMpèw dardaai, JSttcu^rafM ą *dofmatiea Saf* «âfeUsMAate *titube dcfimMàoe,* Roatfae, 1870. p.ltt.

(«rdinalium, eive aliorum doctorum; attamen haec externa subsidia, ut licite et prudenter agant, requiunitur, non autem nenoeeana sunt existimanda, ut ea decreta vi cogendi fideles ßotiantur/ Expressis hio ¥erbi ı traditur quod etiam in conciliis generalibus epixopi oonmlium tantum praestant pontifici. Quis non videt hanc quaestionem tangere ipsam radicem itinuni episcoporum?

Haèc notavi non quasi pro instanti vellem innuere, quod eminentiasimus Dublineneis verba eminentissitm Pragensi prava aliqua intentione in contrarium sensum exposuerit: summa ex parte mea iniuria et miustitis renet erga eminentiseimum cardinalem Miepi>copunt. Sed ideo haec notavi ut exemplo retenderem quam ingens sit defectus illius procedendi rationis. quam nunc sequimur. Unusquisque patrum renient iam euaiu ex amlipno proponit; sed imprimis, ‹um ßtatu quaestioiUN non sit clare propositus, licet verbotenti' de una re, scilicet de infallibilitate lo- B (|iiMntiir, revera de diversis rebus loquuntur. Deinde ex ijmi natura re» et loci et personarum neoesee est, ut quapiam non ben' aut etiam perperam intelliganlur/ut m exemplo allato; et ita fit ut non solum lucra obM»'uls et dissensionum causae non removeantur. md etiam novae in dies cumulentur: nulla tamen adret via vel explicandi vel interpretandi vel eorngvndi en. quae vel incaute dicta vel male mtellcvta sunt.

Reverendissimi patree. quoties inter fratres vel mtrr amirre quaestio aliqua oritur, quoties inter horniore rempubheam gubernantes quaestio oritur, et fratres amici correctores in duas sententias scinduntur. ut iin.itas restituatur ante omnia quaeritur, ut ßtatu quaestionis inter contendentes solide statuatur, ut ap|Mireut quaeram siht puncta in quibus serum ßn \ntm etmxoiuunt. quaeifam vero in quibus discrepant, it deinde ita limitata quaestione argumenta hinc inde C ı t testimonia proferantur et examinentur, quibus mnixa alterutra ƒwtn suam sententiam fulciri existimat. et tunc domum ad definitivum iudicium super puncto dissensionis proceditur. Hoc autem non per longam seriem orationum nullum ifexiim inter se habentium fieri potest, sed solummodo per veram et boas fide factam collationem discussionum inter aliquos patres selectos inter fautores utriusque sententiae. qtii inter se ßoquente et invicem respondente· et ipl^ratu nei-ossario suffulti examinantes quaestionem possint determinare m quibus vere convenimus, in qml»m» nutem et quantum et quare dissentimus. Hoc ut fiat ßlun jiatres diu et instanter rogaverunt; hoc nisi fmt. nuMpmm ad hanc quaestionem dilucidandam perveniemus.

Si nos huc convenissemus, sicut revera non convenimus. ad hoc ut quaestio quaedam antea determinata et dorimi omnibus im|>oneretiir, non esset cur D diutius hic moraremur; suffregi· exqüirantur, unusquisque uixta conscientiam suam calculum ferat, caetera Deo remittantur. Sed *si* revera huc jam convenimus ubi (-orto convenite nos credo, quemadmodum iwnwniiit apostoli et ßeniore videre de verbo hoc. unii patret ros aliter determinari quam magna conquisitione facta, quam per veram et sinceram et lealem collationem inter ßtuu sententiae fautores hinc inde selectos^/

Reserendissifnu episropus Sanctissimae (‘onrept mnis heri clojuenter provocavit ad pietatem, ad ßpostolivos labores, ad auctoritatem episcoporum qui definitionem hanc ßostulaverunt tofo ex corde eidem assentior. Sed numquid illi episcopi qur con£>riqmf putant, quique nunc rogant ut rea ex utraqtie parte vere et pleo» a fautoribm utmnqne eeotentiae esaminetur, fratres vestri non aoa£ hàetee rtkotMwti· aunt? Videt» Galliam, videte Gehoaniam, videte Ån ricam, Lusitaniam, Helvetiam, videte omnaa repanea onde isti fratres venerunt; considerat· deinde ecclesiae historiam per quartam saeculi partem in Europa nuidem ob malorum persecutiociem luctuosam, alibi autem ob dilatatam fidem gloriosissimam. Si quando hisce temporibus aut fides praedicanda, aut libertas eocleeiae adstrueoda, aut institutio iuventutis catholicae ab incredulis vindicanda, aut Petri cathedra eiusque iura sive divina sive temporalia, aut nace-aitatibug et afflictionibus amantissimi patris subveniendus» fuit, nullis secundi unquam fuerunt qua scriptis qua laboribus qua subsidiis praelia Domini praeiiare, et se susque pro domo David hostibus exponere. Sunt inter illos, non minus quam inter vos, qui sicut Paulus et Barnabas narrare possunt quanta Deus fecerit in gentibus per eos: nec debet credi quod si ipsorum instantiis omnino ãure obturaveretis, quicumque sit exitu· rerum, durissimum iudicium dv iis feret historia.

Haec eet unica via qua sperari potest ut pax et tranquillitas redeat, ut fratres inter se conveniant, ut tandem veflgdoctrina de ecclesia ãe eius supremo capite digno et praeclaro .modo exponatur, et ita tandfm poterunt per os Petri audire verbum evangelii e< credere.

Hic autem interrupts disceptatio est. et eiuinentiseimus primus praeses dimittens patres, proximam congregationem his verbis indixit:

..Proxima congregatio generalis habebitur sabbato. die 28 huius mensis, in qua continuabitur discussio propositi ßchematis.

Congregatio renaraUs saxaceaima 1870 maii 28.

Die sabbati 28 maii 1870 hora nona matutina, in conciliari aula Vaticanae ßatriarchal! basilicae, generalis reverendissimorum patrum congregatio habita est; cui^nterfuerunt quingenti decem et quatuor patree, iwipe *24* cardinales, 6 patriarchae. 8 prtmates. 84 archiepiscopi, 357 episcopi. 3 abbates nullius dioecesis, 21 abbates generales sive praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes. 21 generales et vicarii generales, quorum omnium nomina, quae per ãssignatore locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum sexagesimae congregationis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus ßosephu Guibert arrhiepiseopm· Turonensis missam lectam celebravit. Qua absoluta, et recitata oratione AdxamiM Domtae etc., eminentissimua primus praeses sic patree allocutus eet:

..Reverendissimi patree, continuatur hodie discussio propositi schematis constitutionis primae de ecclesia Christi, de quo adhuc veniam loquendi in genere petiit reverendissimus dominus loannow Landriot archiepiecopus Remensis.

„Nunc vero veniam loquendi ßt iit unus ex patribus Deputat ionia pro rebus fidei, nempe reverendissimus dominus .Ignatius de Seneatréy episcopus Ratisbonensia, ut iuxta num. IX decreti diei 20 februarii respondeat difficultatibus et animadversionibus contra schema prolatis. Itaque is ambonem ascendat/ı

OBATIO

Ƥeearea *patrùt* tfcaiaàai *Igaatii ît SenaMg tfitoopi BtMMMù* ·.

Emiaeatieaimi proeaidae, etriinenttarimi ac rereraadieeiaai ƥatra

Non peace aaoe in .hoc aaero mnaaaau aadivimaa, qoee niai aurigantur aoquoioaem generare poaaent, ne ae ai Germania catholica commuaaan in anrlaaia doctrinam de infallibili Romani pontificia auctoritate minue fideliter tenuiaaet Quod ne quia exiatimet, maiores quia mecum consulat ; et ut brevitati indulgeem. paucos tantum et etiam extra Germaniam notissimos appellabo.

Imprimi· vero «anctiasimum et doctissimum antecessorem meum in cathedra Ràtisbooeuai beatum Albertum Magnum lumen maximum Germaniae, «ancti Thomae Aquinatia magistrum, qui in dioecesi Augustana natus et inclyto Praedicatorum ordini adscriptus, nobilissimas tunc temporis academiaa Colonieneem, Hildesbeimensem, Augustanam, Friburgensem, et Ratiaboneniieni sua doctrina illustravit. Is in. commentario in Matthaeum capite XVI avitam exegerim tradens haec praeclara habet : „Dabol autem tibi. Singulariter, non quod singulariter acceperit (clavre) Petrus, sed quia in unitate ordinis ecclesiae unus est. qui accipit in plenitudine potestatis, qui eat succernor Petri, et Petrus in potestate." Cum igitur Petrus plenitudinem potestatis et privilegium non., errandi in fide habuerit, hanc eandem potestatem ipsumque non errandi in fide privilegium habere debent omnes Petri successores, cum pro suo munere sint in potentate Petrus.

Et in commentario in Lucani capite XXII it< docet : *Ego rogari pro tr, vi no» deficiat fide» tua.* ..Hoc argumentunt efficax ert pro aede Petri et successore illius, quod fides eius non finaliter deficiat" v

Neque aliter «unimus etiam et aauctimitniM vir, qui alter Germaniae apostolus ap)iellAri meruit. beatus Petrus CaCirius. qui in Coloniensi arohidioeceri natus et primus Germanorum societatem Iesu in-

A gti—a, cardinali aƥi ope Aagwtaao in oonolio Tri ttentino edfiui; at non eolum gravbatma ßia Mgotia in uaivaraa Germania traotavit, aed etiam praeclara aaa amentia plane ibidem academia· ornavit, at divina verbi pnedwatiooe innumerae errant ad eodeaiam reduxit. Petiebenm etiam äaepi et diutiua dooena, «gena et praedicant nobiliaumam huit» ecdeeiae decue aemper habitue act. Quid ergo ilia? In celeberrima aua summa doctrinae chriatitoae pauci· quidem verbi· catholicam veritatem ita enunciavit : „Penea aummoe pontifice· de sacris definiendi· suprema eemper poteetae fuit." Sed hanc aententiam in nMie iiedem auctoritatibua illustrat, quibu» theologi infallibilem Romanorum pontificum m •acria definientium auctoritatem probare «olent

Longe apertius vero at ex professo random veritatem in suis notia circa evangelium et fartum m. apostolorum Petri et Pauli edixit. Plurima B enim alta praetermittens hoc ultimum suum opua al> ipeo editum elegi, ut paucissima depromam. Adductis sanctorum Hieronymi et Cypriam vulgati» de primatu sententiis ita infert : ..Quomodo enim in tanta gentium et populorum amplitudine unitas constaret fidei et religioni» concordia permaneret, «i non ad iudicem unum, qui notas componat controversia», et de rebus maximis cum potestate respondeat, vrai retur?" Expositis deinde verbis Domini: *Ego rogavi pro te* etc. iuxta celebrem «ancti Leonis sermon» tu isitium de die anniversaria assumptionis suae pergit „Nec dubium hunc puraei saneiaeque fidei fructum, qui primum in Petro splenduit, ad eius [xirro ec cleaiam ƥervenis atque in illa ipsa incorrupte servari. Non enim defecit neque deficere jioleet sive fides Petri sive eodeaiae eius, sed contra inferorum portas stat inexpugnabilis, ut haereticae perLdiao a> impietatis labe numquam inquinetur." clarius c explicans contre perfidos pontificum obtreflatores ita inclamat : „8uua ergo (catheviiee, Pejxi^ylirot) servandus est honor, quomodocumtple Civat qui in e» praesidet ; qui certe propter cathedram inita divinam ordinationem ho^ habet privilegium, nullam ut haereat.ni profiteatur nullunique in fide defectum sen tiat : quandoquidem oravit et exoravit Christus ne Petri fidea deficeret, qui «uoa fratres in vere doctrina debet ubique gentium confirmare." Quae verba lieali Petri Canisii valent contra illo· qui ad infallibilitatem Romani pontificis requirunt eius nnpea-abilitatem.

Poet haec autem mirum sane non est. in GermaauTsanam hanc doctrinam a nobis per duo consequentia saecula semper et ab omnibu» orthodoxi» šervata fuiaea Testi» eat. ut obvia omnibu» exempla b^ducam, oeleberrinnie canonists Franciscut Schmalt grueber qui in universitate Bavariae lligolstadn et DQingaba dioeceeeoe Augustanae vixit et doimit. in conWtasfico, libro I, parte IV. titulo 31. liane '{jtopoeitianem statuit et probat .„Summus |«>nlife\ act certa et iafallibilia regula veritatis, et supremus iudax conuvveraiaxtim fidei, ita ut in hia publico iudiaio definiendi» errare hon |»reit ; et quidem ita nt summus pontifex in fidei controvenuis definiendi» in fallibilia eit jhdependenter e concilio." Secundo sta tuit et prebat : „Papa. *m* Universali» ecclesiae episoopua, eat infallibilia regula morum, ita ut decreta eiuedem, qBbus aliquid ut honeeum vel inhonestum, ycitum vel illutum universait· Hv-Ireiab proponit. praecipit vel prohibet, necessario iere, nullique errori obnojtia ča poonut."

Eandem pannus sententiam exhibet alter celeberrimas, canoaista e» ordine «ancti Francisci. Anacletu» Reiffeuetuel epiecopi Prisingensis tunc temporia tlieologue, iri librum II decretalium, titul. '2.

ı Argaawataar. .RevareaAteaiaaa Badabnaeda at roooveedaa auptrioaeai quae peat prolate· a aaaaallia patritau obiectiaM· («aanui is aliqao pataiaeat, aa at Ganaaaia oow aaara «cdaaiaa feetriaaa de tatalUHlitato Bnaail poutifcte atau Uditar rotiaaeriX MeaaUoa tall · aaia aalariba· rocaaaare m balle («i aaa bi Geraaaia aperta prapagpannt Et la priai· ettaUt t«a Aibartwa Magaaa eeaaarataria ta Mettb. rap. le, at eoataeat la Lac. cap A ■ A PatrmxCe■iidaa ia celebri aaa Aartitaa abriatiaaa ddaAaapm aetia, at ia »oů· dree avaageiiaa at testa· at •pnataleraa Petri et Pauli. Hi· sate· adioaut qaataer aeMrat «aafetataa,

BetaCarta·! lib. S AMrataüeaa Bi t Šataata la eue tartepntaaatia čuoatę etyill Utat I, troaX A cap. ƭ'■·< Ptata· Larava ta^ü~Ůtotacta aereii HMζ ttatAl, «gv-l.'~HwDM0 sate· a· aaarelatM potiaakaae·

AMUR (tertedam la Oenmate baa at eollagtt· AoatHaaa bane

ta qeo Vebrmi

Pragaeai· «t Ƥalcate· at roedaait eeMaater tada petere ' ^naaui^jai· Ɵrr· Mas tap etroe-peeatKte tattatt-,

• Cf revaraottaltari muria ƪƪƤ^raM Mteatai Magm «iW.rianiuppytaiaaiaa ÀMlrrè·' ƤtHi «aaM>p«ta4fci»aMe^tefataa^aMkttaaBfaatBtatantta. Ssaptai,

ƭχî!~I IMI ı ■·Tξ Ⱳ 1 ···>·,

xilp. atx, ƭe X, M MA '

Aoeedit tertia· Franc»» Sdunjer entin» Marti Beoedirti es monartario OttenhoNMi dioteene Augustanae et canceUarios uuvanitat» Satirimigea in roa Mrupnatatfai μ κ ν μ μ ***M***, libro I, tract. V, cap: 2. Neque aliter Panina Layman» qui eaeculo XVII Ingobtadv, Monachii et Dilingaa theologiam moralem et in» canonicum tradidit, in aaa tfteoiopfci morati, libro II, tract I, cap. 7. Omitto innumero» alio», cum si ipai canonirta» huic doctrinae unanime» adetipulantur, de rei dogmaticae tractatoribes certa nullum dubium auperrit

Canonista» autem potissimum adhibui,, ut palam fiat maxime strenue· ecclesiartici iuri» assertore» non timuwee, ne episcopi auctoritate iudicaadi in rebus fidei et morum priventur, si Romanus pontifex «upremi et infallibilis iudicii potestatem habrt» Ma nént enim episcopi vere judices primo in dioeccesibus huis, manent in conciliis particularibus, manent etiam in conciliis generalibus. Quid enim est iudicare, quam cognita causa sententiam cum auctoritate proferre? Quilibet autem iudex veritate teœtur; et si omnia pro veritate et nihil contra veritatem sive intrinseci» M\e extrinsecis rationibus cognitam, nec a veritate dissentiendi ullum ius habet, numquid idcirco non vepe iudex est ? Si apostoli cum Christo iudioabunt, nonae 'en iudioes sunt? ita et episcopi cum vicario Christi indicantes, licet dissentiendi potestate dertituantur, ven indices cenreri debent ; quod canonistes et ðogma iiiKw jllos plane non fugit. Et haec sufficiant contra obiect innem illorum qui inter iura episcoporum etiam juj¹ dissentiendi a vicario Christi in rebus fidei et morum recenseri volunt, quod pMfecto aliud non est ruKi limit ia errandi.

Itaque id unum observo, omnes illos scientia clarMxiηιo siroe in variis universitatibus vel ðollegii Germaniae eandem de supremo et infallibili fidei magisterio Romanorum pontificum doctrinam ðon *tan(er lamquarn veritatem revelatam ab ecclesiae ortu «OOtinuam et communem profiteri, eamque Scriptu rarum et traditioni» testimoniis et rationibus theologivri comprobare. Nullus hac in re dissensu» in theologici» Germaniae scholis, nullum pubium in ða thohvo pofuilo usque ad ea tempora, quae ðlluminatio ni» et declarationi» audiunt ; quando latius propagatis ideis .non in catholica Germani» nati» Febronius ex impure furite pestifero» errores hausit et diffudit; quando illn ideis imbuti non solum principesseculares ɪo Ic mssI warn jxxretatem sibi vindicare satagebant, mkI etiam primani Germaniae praesules in thermis lori Em congream fabae libertatis cupidi ðpostoli .ae ðedi aur-tuntatem et iura aggredi conabantur. Exinde discor» inter dictos sententia, exinde a guber niis celebrata, promota et in praxi frequentata febroniana þene/Mta exinde theologicum scholarum a gubernii» eorrqptarum ruina, exinde continua ðpo stolicae sedis moiuta rt ludicia contra invalescentes errorea, exinde dubia rt minus sanae opinione» etiam m eruditis catholicis viris, exinde vero etiam immensa catholicae Vei damna. Neque tamen novus error antiquam veritatem vicit aut expulit, neque^n catholica |x>pulo sinceram mentem corrupit. Ipae enim credit, supremis apoetolicae sedis decepti· et indiciis in rebus fidei et morurU non solum oris sed «tigni cordis obedientiam internnmque mentis assensum þrae Mandum eree; quem nemo iure postulare, nemo lecte praestare potest, nisi auctoritas ab errore imniuinii sit.

Hanc *fidem populus a* maioribus didicit, hanc fidem in tnea dioecesi ex ore beati Alberti Magni rpMcopi et beati Petri Caniaii semper ^enet, hanc fidem MoardotM docent, haàǫ fidem in quatuor dwe-

OMÎbui B»w îm, ie qwiba· «tram taimanua garni, •te» fiiwa iami, et mm iagote oouuam piortua nffairirmt eqaüaria opiaio proteri «t oortiaari nca poastt· Ib HP qwqtt· thatdogioi» aehotis» eepanCM pervmtati» t>—ptirib—, sana dortrina Mnper habuit et adhuc habrt egregios tam enantia quam numero praertentee hatot« invirtoaqoa eeeertore», quemadmodum liber MperriiD· in Germani» editui ostendit. Immo multi eurrobaut anui, quibo» opinio Romani pontifici» infallibilem aortoritatan negans in publicam lucem prodire doo audebat ; erunt enim pastore» vigdante·, rt potentium favor errori non palam patrocinabatur.

8ane rectam et antiquam doctrinam receutiarimo etiam tempore in Germania longe 'communiorem pene» theologo» fuiece, amplissimo testimonio ostendit •aerorum bibliorum in gertnanicam linguam versio, quam doctor Allioli iam profeeeor tn universitate Monaoensi, modo praepositu» capituli cathedral» Augustani, edidit et adiectis praeclari» notis ðlustra vit, Haec traductio ab ipea apoetolica aede probata, et *ab omnibus Germaniae episcopis laudata et ðommon data est. Igitur ad Matthaei caput XVI praeter alia egregia haec notat doctissimus auctor: „8olammodo visibili» et personalis petra semper ea erat, quae sua fide ecclesiam ab inferorum portis, hoc est, a corrupta et falsa doctrina servavit.“ Et ad Lucae caput XXII „Dominus promittit his ſerbis ecclesiae suae capiti et legitimis eiusdem successoribus, ut vera fide» nunqtiam in ipei» defectura sit ; quod fieret, si publice coram ecclesia errorem docerent, aut errori •'Sentirent. Hoc autem nunquam factum est, neque unquam fict.“ Verba Allioli.

Luculentissimis etiam modis id ipsum dicitur m notis, quas recentior adhuc auctor suae sacrorum bibliorum in Germanicam linguam versioni explanationia causa adieeit ; quae versio parilir fere ab omnibus Germaniae episcopia laudari et approbari meruit. Cum vero una altera ve versio in omnium clêrirorum et plurimorum laicorum manibus teratur; nonne utraque evidenter communem de infallibili Romani pontificis magisterio sententiam et doctrinam tcetatur?

Quid plura? 'Nonne etiam novissime þrovinciale synodi in Germania Colonienaie et Prag-ensis vetustiorum vestigia sequente», eandem antiquam et communem doctrinam libenter et aperte professae sunt ? Ex his^qdaoe consequitur, catholicae Germaniae fidem in hac .re non debere existimari ex novissimis-quibusdam turbis, ex guberniorum agendi rationibus, ex scripti» et clamoribus temerariorum, qui catholicum nomen nunc praeeeferre ambiunt, quod fart i»'negare non desinunt.

Fidelis sane populus fidelieque clerus oecumenici concilii infallibilem auctoritatem Venerantur ; ẽiu definitionem in hac quoque çausa nullalenüs timent, neque novam doctrinam invehi autumant, sed antiquam veritatem confirmari efficaciusque proponi et stabiliri gratulabuntur. Et si sint qui timeant, nr malevoli abutantur hac definitione ut scandala, vel turba» excitent et ecclesiam debellent; certum orpnibus esto eosdetn ptalevolod audteiores usque fu.uros, si pavidos nos aut anxios in veritati» defensione et professione reperirent. Fideles vero intelligente», se quidem superaedificatos esse super fundamentum apostolorum et prophetarum (quos nunquam in cjtando hoc textu omireos esse vellem), universam vero ecclesiam aedificatam vrec super petram, quae eet Romanus pontifex, nunquam dolebunt infallibilem, quam eemper crediderunt, huius Petrae firmitatem a concilio Vaticano asseri. Pax enim erit hominibus boot· voluntati» *(tigna* appre^gfoBM).

Post MtVkMMMB RfltidbVMMÎB 4-^MB" tiasÙH» priorae pressas duos ax revsreisdiraimis patribus vmîm loqosndi abdioaaa his vsrhis aymutiavit: MBaaarniAbriiai domini Haoricca da Î angularia raiiaspus RalHnanaaa, at ^paaralua Rinata» Maapoiot epicoopos Sanati Diodyaü Rennionio obtaataa vsoiaa loqtssadi rerraucsarant, at hue ratiooa quantum as aa Mdarataa brevitati dieonminnis ooMuhnut.4

Huiuemodi vero notitia a putribus omnibus plaaou excepta ast. Dein' ad ambooem suoceseire vocati aunt revurendioaimi domini epiacopua Sancti Augmtini, episcopus Gaanadionaia at Tomesvarieosia, epiacopua Cooatantienaia, et epiacopua Magno-Varadinetuiariti» graeco-rumeni.

ORATIO

reverends putria domini An^autini Viroi
epitcopi Saneti Auguttiml.

Eminentimimi praesides, illuatriminii et reverendissimi patree.

Cum dolore venio ad discutiendam hanc quaestionem de infallibilitate pontificia; siquidem et ego unus ex iis sum, qui credebant melius expedire pro pace episcoporum et pro honoro sanctae eed», quod illa quaestio non agitaretur.

Porro etatim ac illa quaeetic nobis proposita fuit, putavi meum officium requirere a me studere huio quaestioni, et illi studui non in diariis, eed in historia ecclesiastica, in conciliis et in historia Romanorum pontificum ; mihique clarum apparet quod conditio omnino essentialis ad dfefitiiendam aliquam quaestionem hic non reperiatur: non adest illa constans ecclesiae traditio, quae requireretur ad definiendam infallibilitatem pontificiam. Et hic argumenta, spero, et non verba afferam.

Hic autem agitur iuxta schema dé personali, de separata *(tigna improbationi»')*, de abvoluta infallibilitate Romani pontificis. Nam etiamsi relator Deputations dixerit contrarium, et quod non agebatur de capite detrunbato ; attamen evidens est quod iuxta illorum intentionem papa personaliter est infallibilis *(tigna improbationi»)* ; et quod, quando locutus fuerit, omnes episcopi quidem ei adhaerent, quia debent se conformare iudioio repitis. Itaque iufallibilitas, etiamsi oretenus dicant contrarium, resident iuxta illos in sola persona Romani pontificia Dico itaque quod illa propositio nullum fundamentum habeat in traditione, et primo incipio a primo saeculo (muratur).

In primo saeculo etiam tempore apostolorum legimus in capite XI Actuum apostolorum, quod sanctus Petrus iussu Domini nostri receperit gentiles in ecclesia, et illud erat actus supremus divini illius primatus. Nunc autem videamus quid evenerit; ecce textus Actuum apostolorum ' : *Cum ateendietet Petru» Hie~rotolymam, ditceptabanl odrrrtu» illum qui erant ex* I *drcumcuione, dicente»: Quare introieti ad viro» praejratirasi ipbeubetf Oli* ahriatàsai qui adnoati «t edocti Mereat «b epnotaiis (rim), eeiebaat optimo quid foriraot pciacapo apoatakrum. Oarte da ipeiua primata dubitare non potarent ; attosMU etatm ao wait Petrus Hiaveeolymam itiiwptablet advenue ilium dicent» : Qart Mraiati eta.; ergo ab apostolis Ma fuerant edooti, quod Patna «at infallibilia Nam qm <atdunt infallibilitati peraonali Petri, mu posant boo ■iodo ditMptai· <KMtn Slum; MjoidM· pwoMeyi haberw quod etatim an loquutos eat, causa finita eat (rim), ot facilim «t ridere quam rrapimiiora.

None aliud argumentent ax epistola ad Galatae, nimirum ex agendi retiooo eenoti Pauli ergs eanctum Petram; nmnra illud actunt: eed veniamus ad teaturn. Christus mutavit nomon Simoni dicendo! : Tu enutarst *Cqrime.* Nam emu wwisoef Cephas Antiochiam, in /aciem « *reetiti, qtria reprebeutibilu «rat* (murmur *et rim).* Qin verba aunt in epistela ad Galatas cupite II, et oerte illa verba aliquam confidentiam tuihi possunt dare hac occasione, in qua video quod multi a me differunt in opinione. Sed audiamus quod etiam sequitur in hoc capite*: *Cmn vidimtm quod non recte ambularent ad veritatem evangeUi,* dari *Cephae coram omnibut: Si tn eum ludaeue tie, gentiliter vivit «t non iudaice, quomodo gentet cogit mdaitaret* Itaque ex illis verbis, reverendissimi patres, constat quod sit de fide, sicut est in spietola ad Galatae, quod Petrus non tantum potuerit esse, sed quod fuerit reprehensibilis, et quod non ambularet iuxta veritatem evangelii Christi. Nunc quomodo tarti praecipites essemus ad definiendum, quod successor Petri post octodecim saecula sit infallibilis in circumstantiis, in quibus sumus ; eum agetur de re maximi momenti, nempe de nota haereseos inurenda ecclesias Galliae, et declarandis tamquam haereticis Bbseuetio, cardinali Lotharingo, qui fuit decus concilii Tridentini, cardinali de La Lusern· «t multis aliis, qui post definitionem essent inter haereticos (murmur et risus), haereticos non formales sed esitem materiales ; et cum etiam agatur hic de quaestione cum periculo forsan lacerandi concordatum civile cum Gallia (risus), ex quo necessaria pericula orirentur, et ex quo posset oriri destructio missionum, quae non bene possunt subsistere sine auxiliis Propagationis fidei.

Aliud argumentum fidei primi saeculi invenitur in historia primi concilii Hierosolymitani. Agebatur de necessitate sequendi caeremonias iudaicas : apostoli nem conveniebant de verbo hoc. Nupc attendit», reverendissimi patree, quid in hoc concilio, et quae conquisitio magna facta fuerit. Petrus primus loquutus est, primus et sententiam suam dedit auctoritative, absolute et definitive, non per modum schematis sed dedit sententiam suam absolute; et post illud, post suam sententiam tamen quia res non fuit considerata tamquam iudicata definitive, tunc et ipse lacobus surrexit et ðixit : *ludioo gente» non debere inquietari.* Ergo etiam post definitivam sententiam Petri lacobus potuit in veritate dicere: *ludioo* etc. Porro illa vox *iudim* supponit, quod sententia Petri non fuit ab illo considerata tamquam definitiva.

Supponamus tribunal in quo sint tres iudices, uti sunt tribunalia in nostra regione, in America, et unus ex illis sit praeses. Hi praeses loquatur primus, et quod sua sententia ita absoluta sit ut sire consentiant sive dissentiant duo alii, attamen sententia praecidis remaneat ; tunc ex omnium consensu iudicabitur quod illi duo alii non sunt revera iudices, quia iudicium iam absolutum fuit statim ac definitiva sententia praecidis

1 Àrgniseataa: .Episcopal 8. AagMtiai sario as bule quaestioni satina» sdiectwe et agi In hoc scheoste, qxidqxM a retatoribss diotam faerit, da infelUMlitate personali separata M absoluta; haae ae non rosee nilo modo admittere ntpote toti traditioni eoatrariam. Hic autem monumenta antiquitatis evolvit, et ostendere ooaatas ont doctrinam infallibilitstia prout in schemate defenditur in veteriéeelesiM traditione nellateaas inniti. Et cum verba ipsius risa a patribus exciperentur, ipse ait: .facilius eet ridere qnam nepoadere'. Expendit etiaa argnsnaata quae in favorem iafellibilitatis afferri soleat, et condant nihil aliud ex eis evinci nisi neoeaeitatem oommuionis eum Roaano poatiffce, et haae eommnnioaem servari posse, etiam snppoaito quod phqaaado Romanas pontifex erret ia Me, sicati de facto, dixit, aliquando evenisse (base quoque verba risu excepta suat). Doro se suffragia» non posse pro'infslUbilitats poatifteia, huiusmodi «affrsgia» saerliegam sibi videri. Base verba improbationis siffna ex omni parta ěxdtaraat.'

iffaXLU.

OβMO. eanaufe rosu» *UL*

› *Osi.* II.I1. *
• Ibid, iα
•ÀetXV.l».

.---- '"s r U

data fuit Et sic etiam in multis aliis et innumerabilibus conciliis romanis, in quibus papa praesidebat et suam sententiam dabat absolute et auctoritative; tamen ree nunquam considerata fuit tamquam determinata ac definita, aed ecclesia semper supposuit quod definitivum iudicium tantummodo habebatur, quando papa locutus fuerit cum oonoilio oeoumonioa. Et Mm dico quod nostra praesentia in hae aqla sit evidens probatio, seu medium huic catholicae veritati, quod sit altius tribunal doctrinae quam bulla pedalia

Nunc venio ad tertium maoulum, id «t ad tempore sancti Cypriani, et ex iis quae gesta sunt hoc tempore, invictum argumentum deducitur, quod ehri-) stiani tunc rem non intelligebant, sicut fit none a multis^quoe oérte nullatenus reprehendo. Sed medm opinionem coram vobis propono et propugno expectens quod etiam bonas responsiones dabitis contra mesa argumentationes [1]

Factum sancti Cypriani. Exorta est controversia B circa rebaptizationem .haeretioonim. Sanctus Cyprianus contendebat haeretica esa rebaptizandos, et ei adhaeserunt multi orientales, inter quos Firmilianus. Sanctus Stephanus-peps contradixit illis ♦verbi i ..Nihil innovetur praeter quod traditum est." Nunc sententia Stephani pontificis erat absoluta, et tamen nanctus Cyprianus putavit se posse contradicere et rontredixit; et concilia in Africa habita sunt contra sententiam sancti Stephani. Concilia etiam in oriente habita sunt contra eandem sententiam; et quod magis est, sanctus Cyprianus colitur ut sanctus in ecclesia, et eius nomen invenitur in canone missae. Porro omnia illa probant, quod hoc tempore non fuerit creditum in ecclesia, quod illa pontificia infallibilitas erat articulus fidei. Et illud ntegie patebit ex modo, in quo sanctus Augustinus hanc controversiam refert, cuius haec sunt verba: „Duo erant uno tempore.... qui diversa sentiebant: duo erant eminentissimanim ee-C clesiarum Romanae scilicet et Carthaginenais episcopi, Stephanus et Cyprianus, ambo in unitate catholica constituti.... Multi cum illo, quidam cum isto etiam sentiebant, utrique cum eis in unitate consistentes!". Sed sanctus StepKanus dedit decretum, M decretum maxime definitivum et auctoritativum; et illud probatur ex eodem sancto Augustino „Cum Staphanus non solum non rebaptizaret haereticos, verum etiam hoc facientes, vel ut fieret decernentes, excommunicandos esse censeret, aicut aliorum episcoporum «t ipsius Cypriani litterae ostendunt; tamen cum eo Cyprianus m unitatis pace permansit." Et si aliqua fuit culpa in sancto Cypriano, illa culpa fuit quod, ut docet sanctus Augustinus, commotius suam sententiam defenderet. Haec eunt ipsius ♦verba „Et quambis commotius, sed tamen fraterne indignaretur, vicit pax Christi in cordibus eorum, ut in tali decertatione nullum inter eoe malum schismatic oriretur." D

Nunc, reverendissimi patras, est altera consideratio in hoc argumento et maximi momenti. Augustinus excuset sanctum Cyprianum, et quomodo illum excusat? Non dicit quod eret excusabilis, quia nesciebat sententiam sancti Stephani; sed dicit quod excusari potest, quod non cognoscebat sententiam ecclesiae docentia Et illa assertio sancti Augustini tam clpra eet, ut inutile sit illi contradicere: nondum factum erat universale concilium. Et illa verba etiam ♯ddit „Nec noe ipei tale aliquid auderemus (id eet > orederama haeretica noa esse rehaptiaanda) asserere, nisi universae ecclesiae concordissima auctoritate firmati: cui et ipse (Cyprianus) sine dubio caderet, si iam illo tempore quaestionis huius ventas eliquata et declarata per plenarium concilium solidaretur." Illa suat verba sancti Augustini, ex quibus patet quod cremat sanctum Cyprianum noa quia ignorabat sententiam saquai pontificie, aed illum excusat ex eo, quod ecclesia universalis iudicium de hac quaestione adhuc non protulerat.

Et nunc circa eandem quaestionem eminentissimus Dublinenais aliquas observationes nobis exposuit, dixitque hic agi do disciplina, non de fide: sed ego contra dico. Si quaestio fuisset circa disciplinam, tunc sanctus Cyprianus fuisset inexcusabilis, quia certe quaestiones disciplinas pertinent ad primatum, et negatio fuisset primitus ex parte Cypriani. Sed quaestio pertibebat ad fidem, ad veritatem; pertinebat itaque ad hanc quaestionem de qua nunc agitur: de infallibilitate agebatur, non de disciplina: de veritate agebatur, de testimonio ecclesiae. Porro in materia testimonii oculi imperatorie, regis vel papae non magis probant quam oculi aliorum; id eet, res quae debent determinari ex testimonio non pendent praecise ab auctoritate illius, qui testimonium dat. Itaque sanctus Cyprianus credens quod in sua ecclesia baptismus repetitus fuerat pro haereticis, poterat contendere contra Stephanum, dum non potuisset, si actum fuisset kntummodo de quaestione disciplinae, quia negaret primatum, et in hoc fuisset haereticus et nunquam ut sanctus ab ecclesia habitus fuisset.

Sed aliqui dicent forsan: Cyprianus, qui errai it circa baptismum haereticorum, potuit etiam errare circa infallibilitatem papae. Equidem potuit errare. sed hoc est argumentum, quod nempe omnes qui de hac controversia loquuntur, dicunt, quod erraverit circa baptismum, sed non circa infallibilitatem pontificiam; et aliqui addunt quod sanctus Cv]>riaiiiis poenitentiam egit Et quidem illud possumus admittere, etiamsi non sit scriptum: est animadversio sancti Augustini. Sed de quo, reverendissimi patres, egit poenitentiam? Non quia praecise contradixerat sancto Btephano, sed egit poenitentiam quia commotius licet fraterne se defenderat; et egit |x»'· nitentiam iuxta sanctum Augustinum quia eeelreiaicontradixit, quae revera pro sancto Stephano stabat, dum Cyprianus contra illam pugnabat. Sed sanctu. Cyprianus illud non cognoscebat et in hoc excusatur, et excusatus est a summis pontificibus. Quae ex ho· possunt Concludi? non credidisse in suam ipsorum personalem infallibilitatem. Sed quod non egerit poenitentiam in sensu ultramontanorum, patet ex verbis sancti Augustior qui dicit, quod sanctus Cyprianus resistendo Stephano fuerit tamquam Paulus resistens sancto Petro. Porro qui· dixerit, quod etiam sanctus Paulus de hoc egerit poenitentiam?

Nunc eadem quaestio de baptismo haereticorum diiudicanda adhuc venit sequenti saeculo in causa Donatistarum, contra quos egit sanctus Augustinus. Nunc legatur historia ecclesiastica, et videbitis quod Donatistae Constantinum Magnum rogaverunt, ut quaestio ipsorum definiretur in concilio Romano. Et res tractata fuit in concilio Romano sub sancto Melchiade. In hoc ooneilio sanctus Melchiades praesidebat cum quindecim episcopis Italis et tribus Gallis, et res definita fuit Tunc Donatistae non acquieverunt, et eumdem Constantinum Magnum rogaverunt ut res iterum tractaretur in concilio, et illud obtinuerunt; et summi pontifices non obstiterunt At-'tauMO si hoc tempore credidissent quod sua iudicia

[1] *Dt* «aie» Sagrisaw cestra 7MΛ·»», cap. XIV, sped Migae, P. L, XLUI, 807.

: tbit.

•,*Dt* tegtisssa cMtra *Dmutifia·*, US. V, a M, M » P. I*, t. dt, IM.

r [1] OpdL, Ukn, eap. IV-P.U t.dt, IM

erant infallibilia, natitoaant; eed non reetiterant- Et tune in hie circametaatiie congregatum fuit oondlitun Ardatanae, in qup Conatantinua ipaetnat expenaaa epi-'acopia aubminiatnivit, et in quo multi epwoopi piua qoam dooenti oooreoerunt, ibique ilia quaçatia^altaD iuxta multoa theologo· definita fuit, quod baptiama non erat reiterandum; et tune ƀatre huiua concilii scripaerunt ad aanotum Gilveetrum hia rarbia: „Pla-çait per te quia ṁaiora dioeoeaea tenea potiaaiipum omnibua inainUari." Si sanctua Sihreater credidiaaet infallibilitatem pontifiçiam, non potuiaaet «altam aine recrimination· admittere hoc concilium ; attamen illud admisit, et admisit etiam rogationem patrum concilii qui illi dicebant, quod quia ṁaiore dioeceeea tenebat, illorum decisio' ab eo omnibus insinuaretur et ' daretur.

› Haec facta mihi videntur satis clara, saltem ad ostendendum traditionem non esae adeo evidentem, quod aliqui probare non opportunum iudicarunt, ti sed aaaetere tantummodo voluerunt quod traditio erat uniformis.

Poeeeni dioere aliquid de concilio Nicaeno quod habitum fuit paucis annis poet Arelatense; sed nihil eet in hoc concilio circa hanc quaestionem : et multum miratu· eum, quando in diario Hispanico inveni decretum concilii Nicaeni quod affertur cum magna fiducia: ..Quicumque pontifici Romano contradixerit, a synodo excommunicetur." 'Sed unum tantum volo dioere, quod illud decrttum est apocryphum ; sicut etiam concilia non habita fuerunt in Roma, sicut dicitur in tabula iu quadam ecclesia in hac civitate, quod duct concilia fuerint habita ante et post concilium Nicaenum. Multum gavisi» sum illud videndo, quia illud probatio evidens erat pro primatu Romani pontificis, quem aliqui impugnant ex hoc silentio; sed silentium nihil probet. Sed cum volui videre utrum illa duo concilia habita fuerint, vidi quod nullatenus ‹ constat quod habita fuerint.

Veniamus ad haeresim Pelagianun, et ibi inventenius claram probationem, quod doctrina quam aliqui credunt evidentem et probatam, tunc non cognoscebatur. Pelkgiani suam haeresim propagare lentaverunt sub pontificibus Innobentio I, Zoeimo et Bonifacio: concilia adversus eoe habita sunt in ŏriente sed praecipuo in Africa duo concilia. Illa concilia admissa sunt a sancto Innooentio, qui condemnavit Pelagianos; et tunc sanctus Augustinus praedicando dicere potuit illa verba tam bene nota omnibus: „Iam enim de hac causa ƀuo concilia missa sunt ad sedem apostolicam. Inde etiam rescripta venerunt: causa finita eet. Utinam aliquando finiatur et error Sed. reverendissimi patres, attendite ad sensum illorum verborum, videte quomodo ille error dicatur finitus. Innocentius qui illum condemnaverat moritu» hoc anno, et ipsi sufficitur Zosimus. Cae-l lestius et Pelagius Romam accurrunt, et Zosimus iterum iudieat hanc causam, quae erat finita, ^taque patet quod etiam Zosimus non putavit suos antecessores fuisse infallibiles; iudicavit iterum causam quae finita erat iuxta aliquos, et quomodo illam iudicavit ? Iudicavit illam pro Caelestio et Pelagio, et scripsit dure ad africauos episcopos dicens illis, quod durius egissent erga, homines, qui catholice sentiebant. Scripsit ad illos, et nunc, reverendissimi domini, illi episoopi 'non crediderunt quod deberent obedire huic decreto Zosinii ; sed habuerunt duo alia concilia et miseruht litteras ad Zosimuin conquérantes et amare conquérantes quod ipse, posthabito concilio Romano et posthabitis conciliis Africanis, rem iam finitam, iam indicatam ipeemet indicare iterum voluiaaat. Illi apiaoopi carta non raedebant papam eaae infallibilem.. Et tandejp Zoeunus ipae quaestionem itarum indicavit, at indicavit hac vice iuxta' Innocentium ei condemnavit Pelagianos per trochriam epistolam, quae omnibus promulgata fuit praecipue Africanis, qui de hac ipea responderunt quod etiamsi iuxta eorum placita egiaaet, attamen libere aio egimet.

Sed adhuc aliquid restat; Zoaimta moritur et Bomfacià· fit summus pontifex. Tunc Pelagiam reclamaverunt ad concilium universale et baec est occasio, in qua sanctus Augustinus illos oonfutavit ; scribendo enim cuna illud ad Bonifacium sic loquitur[1]: „Aut vero congregatione synodi opus est, ut aperta pernicies damnaretur: quasi nulla haeres» aliquando nisi synodi congregatione damnata sit; cum potius rarissime inveniantur, propter quas damnandas neceaaitaa talia extiterit ; multoque sint atque incomparabiliter plures, quae ubi extiterunt illic improbari damnarique meruerunt, atque inde per caetera· terras devitandae innotescere potuerunt."

Videte, reverendissimi patres, responsionem sancti Augustini. Non dicit quod papa circa illud decretum ediderit, et quod non amplius aliqua discussione indigebat ; aed respondit, quod aperta pernicies, aperta haeresi· norv requirat concilium, et quod satis condemnetur per consensionem ecclesiae: et si ille putavisset quod decretum summi pontificis rem infallibiliter dirimeret, illic hoc debuisset dicere, sed nihil tale dixit. Et notatu dignum est, quod aliquae theologiae, verbi gratia theologia, quae olim erat gallicane at alio sensu ac nunc est, ab illustrissimo Bouvier edita, circa illa verba, *quae* ubi *extiterunt. illic* improbari *meruerunt,* poet illa verba *illic* inserit intra parentheeim *Romae.* Porro dico quod illa est additio omnino damnanda. Non est in textu Augustini, et ego plures paginas percurri ad videndum utrum saltem mentio fieret Romae paucis paginis ante; aed nulla est mentio Romae. Itaque illa additio Romae debet considerari tamquam pia fraus et contra doctrinam sancti Augustini.

Veniam nunc ad tempora concilii Ephesim et. Chalcedonensis ; ad quae concilia Romani pontifices miserunt epistolas, dicendo patribus, placent vobis illae epistolae necne? Sed quia illud punctum iam tractatum est, de eo nihil dicam.

Et venio ad sequens saeculum, ad concilium V. In hoc concilio generali V tria capitula damnata sunt. Et hic, reverendissimi patres, velitis attentionem mihi vestram benigne concedere; et mihi videtur quod illud factum sit magni momenti in hac quaestione. Concilium volebat condemnare tria capitula; Vigilius papa erat praesens non in concilio, eed in civitate erat praesens: et Vigilius noluit condemnare illa capitula. Vigilius restitit concilio V. illud a nemine potest denegari; neque etiam denegari potest, quod post aliquod tempus lustinianus imperator Vigilium misit in exilium. Tunc Vigilius et ipse bene^oonsensit damnationi trium capitulorum factae a concilio. Itaque in hoc easu, attendite reverendissimi patres, caput et membra convenerunt simul, sed quia caput venit ad membra, non quia membra ad caput, ĕt illud non potest negari, Vigilius tandem tria capitula condemnavit, ergo episcopi concilii V non putabant Vigilium esse infallibilem. Praeterea Vigilius restitit concilio V. Sed audite, patres, quia consensit concilio V, in occidente multi contra eum reclamaverunt, et in occidente quidam volebant se separare ab eius oom-

' i firrw CXXXI. A wrtes Àpsstoft, X, 10.

1 Aµ µ *nfiitofaf Pelagi ail Boaifaciatu,* lib. IV. cap. 18.

rnimmne; et ipee VigtlXu et ipmus sp'résaores'vum

magna limnjo ñaxim dif(imitate- ooridqntesu induxerunv<ad čoadehinanq | illg-Jgpa eapitul^. quia occidet ~ ~ ~ ~ naseet oon- eilium- C ha Jocdonensc. T--T J ~ ~ ~ ~ non čooù pdtmt. mihi videtur šati clarum, quod hoc taedpore tifqueorieua- oeqqs occidqps credebat infaUibihtali Rbmani pontificia i

Venit^.ad'tempora concilii VI saeculo«aequent in quo Honorius condemnat,!» fttit, et nolo\de'lioc facto loqui, quia nimis longa esset discussion et'(oriitan a^iu» de hoc discurret. 8ad ,dioo Np»od ititwncussum-esL quod in hoc ixmfilio VI saepe dictum et aivIgiHStuni fuit- a patribus sqgthema Honorio, hJhreppo. Non inquiro senium illorum^verhprum. sed saepe illud^couclamatum^.fuit, et litterae Honorii pa£ae combustae. Hint in pleno . concilio : JIlud a ueminè ñig pdtost.

H·" («Mitis duxi.' quod hoc, tempore episivpi orieriTu»110,l credebant Roijanum pontifneiu eme infallibilpm. Si illi episcopi credidiieeiit Romanum pontificem esse infallibilem, Xnon consensiswti't jiuic condemnationi, reclama»issent et saltem aliqutidceatigiurn reclamationis invenireturi red nihil existit huiusmodi. Sed etiam (mpaxeanctua Leo 11 scripsit Hispanis illa decreta et specialiter damnationem Honorii agnoscens. qui etiam nou reclamaverunt. et omnino, sicuti dictum erat - illis a sancto Leone, admiserunt |x»t inquisitionem et examinationem, uti videtur iu actis concilii. £2rgo hoc tempore neque oriens neque occidens credebat ittfailibilitateni papae.

Venio ad tempora coiicilX VII Nicaeni II. in quo cultu» imaginum proclamatus fuit. *Dico yfitbq* circa illud concilium quixi etiam nomen Honorii ibiSee venitur, red sine causa honoris. Nupc ad aliud factum itieonciissuiu in historia eieleaiaatioa. In occidente habitum fuit hoc tempore concilium Francofotdiense. C quod dici potest oeeumenieum pro occidente. In hoc concilio Francofordiensi decreta synodi VII praerentau fuerunt, et praeseuttta ab ipsis Romani pontificis legat is qui erent in hoc concilio, t'u^n ergo legati Romani pontificuysid est Hadriani 1 essent in hoc concilio, et etiam patres francofordiense cogno»issent, et bene ct optime cognovissent papam illos in hoc, concilio miHtre; attanfen noluerunt recipere conilium Nicaenum II. Non tantum noluerunt Vceipere.

»xi etiam feivnim derutum contra cultum sanctoiulii. quia decepti fuerant per verbum šdoratas putabant qutftl imagines deberent adorari'. Sed dico, htx· tenqxtre francofortlignMe patres non credebant infaliibilitati papae. qui papa per suos legatt» ñii praesentabat hoc concilium. E) ree eo devenit, ut ipse l«pa reejxtnsiotiem seu apologiain miserit Carolo Magno pro defensione concilii Nicaeni, septimi generalis.

Venio ad VIII concilium oecgmenicum, quod habitum fuit praecise mille abhinc annis. Porro circa illud concilium saltem non djoetur, quod ipsius acta fuerint cômipta. Et ex boo concilio relatores Deputation· suum principalem textum extrahunt a professione fidei Hormiadae, etiamsi Hormisdaa hic non nominetur; et t** proprie profeasio fidei, quae requisita fuit ab Hadriano U. Porro, reverendissimi patres, hic habitum fuit factum magni momenti, quod mihi videtur dirimere praesentem cosijrovereiam; itaque volo maiori attentione me honorari.

fnhoc concilio nullMenu· agebatur <le infallibilitate Romani pontificis, red agebatur de communione cum Romano pontifice: et hoc .concilium fuit oonvocatum non ad, definiendum aliquod particulare punctum doctrinae, sed congregatum fuit ad condemchs^Gdnstsmliiiopolitanutp san^sm Iguatiam, atq»· eo audaeiad eaoscal/ut etiaifejdspaeere teatevtaeoc et sententiam . depositum»' plotulireet oootra papam, Nicolaum.\itaPtg>»fta saotantiam déposition» voluit promulgare contra .Romanum pontifice^. Itaque ^gebatur ñvc concilio de necessitate cotnmunibnw cum sancta sede;· idjpque Hadriamp 'I1 pro- *Iάκνοηά»* fidei, .misit, in qua ilhrecommuiyo cum sancta^id», quae semper remanet immaeutara ,ct ego (JJtftlQico rorain olinibus^'etiamsi Joquarun sensu., iu tjuo videtis me loqui^ (risusl. et illud explicabo mox), dicitur necessaria : šnitié pequisivirab omnibui ^alribu» concilji ^liuiub Sctavi^ quod schedules sua subscript mue finuarent·

x tht hac professione fiiteKcuius]«rs Statui iu uustrfi reheuMte, notandum quoti u» habitis·, que leguntur in ipsa Fristori concilii eadem |st|rina ›, epiX. «opi gram murmuraverunt e: iverunt ad IgnatKíii Hainan ham atque ad Basilium inipqgggorem ad/deii lés dixerunt. nou"benb tactum fuiitre, quod eceiesiam Constantiniqxilitanam rents subustione Romanae, subdi ecclesiae permiserint, ita ut liaiu- ei tainquaift» dominae šneillai tradiderint. Et quid fa.tuin init ' dii cbit^rraplia furata sunt a romanis legatis, furata sutit ab illi» ut dicitur in hoc concilio, etsi eis puerae restituta fuermf. Itaque quaestio erat de txtinnninione cum sancta «ede, quia Photiu» deponere aliantavcrat summum poutifiiem.

lladrianu« 11 qui per suos legatos pramidelat hinc concilio, debuit explirarc causam Iloirvrii. ct haec quaestio erat tum maximi momenti, et Hadrtenu loquendo concilio circa illuti lispiehatiir ex eatluslra ample, amplissime, quia hae» erat ñ praecipua concilii. Nunc, 'retetciidiseimi patnv. liate sinit terlta - Hadriani ß-{i ad concilium, quae verita invemuntm in eodem concilio' ..Romanum (tontifnerii de omnium šxcdam praesulibus ñdirasM legimus; de eo vero quemquam iudicasse non legimus; licet etum Honorio ab orientalibus post mortem anathema sst dictum, sciendum tamen s»t quia fuerat su|ht haereri accusatus, propter quam rotam ñ itum f mumi ibiimaioruni suorum motibus resietendu vel þñcci sensus lilgre respuendi : quamvis et ibi nev patriarcharum hiec caeterorum antistitum cuipiam de eo Quemlibet fas fuerit proferendi sententiam, nisi eint^cm primae sedis fioiitificis consensus 'praecessisset auctorita».'

Mune, reverendissinq («1res. illa verba sunt magni- momenti, et dico quixi illa verita dirimant quae-tmnem,'et omnino illam dirimant. Illa verita sunt veitai non concilii, nam quidam ! nerent ilium vi rio· poterit; non sunt veri» concilii, sunt veri» summi þontifici quem multi dicunt infallibilem. sgQ> verita D summi pontificis qui debebat explirare lus tactum Honorii, et hoc factunt expliiat modo digno Romano pontifice. Non dicit quod concilium fuerit corruptum, non dicit quod concilium erraverit, non dicit quod Iloiwtrius non fuerit čondemnatu propter haemini at tendat bene eminentisaimus Dublinstnsi qui de h<s tractavit), aed videte quod Honprius fuerit condemnatus non propter silentium, sed ex verbis ipsiusmet Hadriani papae quia fuerat super haeresi accusatus. Hadrianus nullum,effugium ex ñ dat. qltiu» auctores sententiae oppositae, quam impugno, notant; non dieft etiam quod Honorius fuerit condtanuatua tantummodo tamquam privatus doctor; non dicit quod illa condemnatio repudiata fuerit a Romanis pontificibus. ut aliqui dixerunt; nihil eim>modi5ficit; sed

› Apnt Latte, ta». X, ? «M el. VMÇt., Manu, XVf, Ï7.
› Labta, L dt, »*I;* Msast t. dt,. IM.

K ! J..
is-

***»i^r-**

aUqyi· ru^ou· teo^eel dkèodi, qwxFtuc vox Me- ^betaumiturin stricto mneukei tendite iUwbqüofl Hadriano· dicit, fuerat super heemi accusatus, prester.quam fblamJioet minoribus contra supor&ra· ÙMùfgeiè et praym illorum sentibus rvaietere. Itaque, iuxta Hadrianum pontificem si'Nicolaus iudkatua IqtaXet « condemnatu» de baereai, posset illud litdi- iiunyafnluo modo suatileri; aed Nkvlaiu noa *J^Rrat* rr accusatu» de haereat, contra Fholium coocludiy quod illa cotidonmifio fuit euntia omues regvptes. Z .tteiidiM'etiam, ivvecvudMiti· patres, quia in hoc textu Hadriaiiua positive ql exprerqe dicit Ilo1. nonum condemnatum fuisse eg cotaetwu sanctae sedi» f¥t quia dle-k-xtus est magni momenti, invenitur i-t.isin m *ðofi* relationis. Sed mhjl de hoc textu dfecum fuu; prudens% xistimaveiuut nihil de hoc «licere. villum texi uns lego iterum: ..Licet *fiouorio* ab oriantalibus post mortem anathema sit dictum. eciemjum tamen «st quod fuerat super haere-i accusatus, propter quam solam licitum wt minoribus nr<iorun\suorum mutibuv re«iMendi. \el pravo· ransut libere respuendi: tpUitBis et ibi nec patriarcharum tier Vaeterorum aniiMttuni cuipiam de eo quemlibet fa fuerit proferendi sententuqn. nisi enwJvm psu^iae mmlis þSutifin coiy sensus pnMxvsMMvt auctoritas.' Pontifex qui pracy 'idehat concilio erat sanctus Agatlio. qui tuiaerat illic šuo legato», et illis dixerat quoi possent comsentire liute condemnationi Honorii, si revera **littae** proferrentur quae.probabant. quae contra Honorii causam 6u lelant. Et ilhid sit dictum, pro cminentiseimo Dublim nsi, qui etiaui illosdegatos coram mitis repraerenlav it tamquam hoimnre simplices et ignaro» quoad textum, quoad seusuin . «olens indicare quod illi legati lorsaii nesciebant quid faverent. Sed Miletis ex hex? textu qmsi «lll legati halx-liaiit pernîMioiiem et decretum a sancto Agallione: et etiam, reieroildlssiml C)«a(ies. si illi legafi tam ignorante» erant, «iebi-mus iniere quod exedis legatis eligeliuitiir summi ponti- 1'iies. et quini illa animadversio et tant, redundat erga illo».

Nunc post illud concilium VIII, quod fuit ultfimiiii m oriente. »cio quod probtMoue» contra-pontife, iam infallibilitatem minus numerosae inveniuntur; -ssl altemlite. reverendissimi patre», ad circumstantias. l'inixise ikl tus- tAQipus publicatae fuerunt ab iin|s»loie fal»ae decretales ex, quibus, et nemini negate liret. Melchmr Vanus piaccipuas suas probatione» i-xtrahit <le ihfallibllitate pontificia. Praeterea luxteni|x>ie schisma graecum factum fuit. ItmQic ille pattiHnha. qui se dicebat patriarcham iinnersaleni, iam .am in rebus occidentis non apparet. Praeterea summus {wutifex suam extraordinariam |x«lr»tatcm non tantum spiritualiter sed etiam coqraraliter su|«er omuia exercuit. Itaque non tam mirandum t quod D tanta testimonia non inveniantur; fot>iU|ii invenirentur. H«d noli habui tempus.

S«·d ecce factum quod non p<uest denegati. Fuerunt habita concilia generalia, quae com ilia generalia sunt probatio omnibus, qirod alh^md additur pontificiis definitionibus per concilia geiieralia. Et circa fidem horum saeculo·um usque ad Constantienae concilium, reverendissimi patres, unam pirolatiooem, aed omnino invictam iuxta me. adducam, quae eruitur «x bulla loannis XXII. Itaque hoc tempore quidam Romani (lonlsiice· praecipue Nicolai» ŧy bullam edidit, definiens quaedam circa paupertatem Christi et apiostolorum et circa paupertatem quae viget in ordine Minorum. Porro loannes XXII buHam edidit contra bullam Nicola· IV. ilia bulla est clara; et non tantum unam sed phires edidit : et ille casu» eat unus ex i»

inr ervorum, qdi diaou/ üuhtun ia BeU&uùm? Sed hoc noa volo queei exenmhMB βηυτὸ». eed effetam auctoritatam loannis XXII. ›

' Porro loanM XXII contra bullam Nicolai IV declaravi! quaedam, cn$À quae nihil volo dicere; sed ratio quam dat, ret oraumoclaia. llicij quod Minoras ·‹ Fratrcelli principium haereticum | ropugpaba^t ad đ Rnandam v(ç.b suae bulla». ' Et ban- jiuut. 'ver|n pontificia m buIK, qua» incipit ^u«V qanraadcSH. loanlire XXII sic loquitur Λ bulla ' .,Ad itnpu-lguatidas auteST constitutioiv»- praedicta.»: i-udscnpta iVtiooe, ladi verbo quam w rvpto w»i cqnt publice, si/ut fertur: illud. inquiunL quod^per elavemXtenliac in fide ac liiordius semel definierunt Romain ptihtifices, adeo immutab-le pertexerer, quod illud sucoeesori resocare\on llcqt in dubium, nec contrarium affirmer^ li«xp dr^is quae pef- elavem -potestati» Kordinaverint, asserant pecus'««sé.' '

-Itaque ille pontifex digit Minoie» m eo errare. quùd dirent quando summus pontifex 'aliqmddefiniMt de fide et moribus, tunc illius iudicium est, irreformabile et ab illriyv «Uccewore mutari non pot<>>t. Pono haec t«f praecise thesis 'nostri schemati», ^uae confutatur a lorumt- XXII. Et tunc ad reinoremluru effugium fratrum illoi Au addit : ..Palet autem., quod neque Honorih confirmatio, neque Gregorii, neque Alexandri, neqne^Nicolai praedictorum facta fuerit in concilio generali? cum per nullum ipsorum, fuerit generale concilium celebratum..". Nicolaus autem IV releftravit concilium generale, nes- aliquid cuva ||ictam regulam declaravit." Itaque e loanne XXII constitutione» circa fidem et more» sunt immutabiles tan-' tuninxxlo quando accedit auc|prita« «-etesiae docenti».

Et haec est sententia'Xricti Antonini, qui ex professo dicit quod cum |«apa ut þ»| errare nou potasl. sed papa ut |>apa intelligitur „papa utens concilio et requirens adiutorium ecclesiae." Et haec eat etiam sententia sancti Thomae angeli scholar, qui dicit p>a(>am efficere «embolum in concilio. Haec nat, reverendissimi qiatres. doctrina quae posita fuit ia area a clero gallicane in »ua celebri declaration·, quae data fuit duobus abhinc sacculis ferine.. In illa declaratione quam omnes cognoscunt, multum quidum arat reprehendendum, quod et ipse leprehendo eum summi·pxuit i fici bus. qui eam condemnaverunt. Illa declaratio erat omnino illegitima, quia ierat ii^rpoMtio aliquorum ep>isco)s>ium iu «'ontioversia infer regem Galliae 'et |K>ntifi«vm Romanum: illa declaratio dabat illo» quatuor arthulo» tamquam articulo» fidei, quod rerte non erant. Sed de hac declaratione dicere libet <um RoKsuetio' ..Abqat quo libuerit declaratio, attamen dixqnna inconcussa manet, et onmi ««en»ura eiipers." Remanet tamquam opinio. »ed censura expers. Et, reverendissimi patre», liceat mihi advertere, qurxl ex .illi» quatuor articuli· unus est. qui ab omnibus rinrelinquitur ; ille articulus qui tractat de potestate pontifici» directa vel indirecta super temporalia regum.

Nullus est qui nuiic propugnet hunc articulum, et liceat mihi vobis dicere, quod tempu» fuit quo ille articulus eiusdem certitudini» et auctoritati» «xmaiderabatur ac infallibilitaa. Erat tunc pro illo articulo eadem externa apparentia et auetorita» *ac* probabilitas extrinseca; sed illa auctoritas extrinsea dereliquit alium articulum. Cur non poterit derblinqurte ei hum

‹ Kxtravag. i«aa»«i XII. 4« verb, «ignit eap V..

• I|»a Bossoeli verba here «aut. .Ab«at entv Oedaralio qa» Ubasrtt ; ana «aln ··», qao«l saepe prvfteti mv»t, tauadaa U» aasrtpiaMa. Maaat taeoni-aM» et «Saeat·» "mai· aspera prwea Ula eeateatia ParUansiasi. *Dqn»i·* t>»rfnraWuiM. *GaUt»* ert^edare, I X.

alium? aio ñft iri rebus oootrovesxi». Fjdes sola eat mvariabuia; sed opiniones hominum potente veriari. Bt circa illud/ rereraidisaimi patres, nullo modo possum/approbare illos qui 'dicent, hane quaeeqtra aream controversterum theologicarum positam fuiaae: nostra praesenti hic probat ooetra-, ripm. Red dlud factum coram vobia affero. Notam «et omnibus quod Boseoetjus ediderit expositionem {"methodicam nostrae fidei ad protestantes, et ibi dieserare debuit de aûptoritete'ponti&ih, et ibi asserit I primatum, sjeut .omnes faciunt catholjei ; aad axpre-m et positive declarat, quod nihil amplius requiritur credendum de fide et circa illud adsunt- proÜtiones expressae, dirattae et^formaHa. Ergo nihil aat de fide circa hanc quaestionem, et illa quaestio remanat adhuc in area controlersiahim theologicarum.

Et. illud ejjim probo ex cateçbismo ſomano eminentissimi cardinalis Patriti, qui docetur in tiac eivitate: et doctrina huius catechisnii' est praecise B doctrina catholica quam ſcrupici qufen ex pngiis turi» momenti» audivi ab omnibus traditam, et quae' certe pugnat cum praesenti schemate. Haec «t dot-· trina catschisnii romani : ..Quid inlelligis per docentem ecclesiam ? - Intelligo summum pontificem Romanum vicariuAi lesu Christi et caput totius unitatis et simul omnes episcopos. qui il^surit uniti." Non dicit : credp summum pontificem Romanum solum, aed et omnes episcopos qui illi sunt uniti: hoc eet ecclesia docens, hoc corpus docens, non pontifex solua aed pontifex simul cum episcopis. Pergit satechismus: ..Poteet ne ecclesia docere ;falsitstem fidelibus?" Respondit : „Non potest, quid fuit stabilita a Issu Chruto magistra fidelium, columna at finbameotum veritatis, et semper asaistitupe Spiritu"sancto." Nunc : ..Quantio Ieras Christus stabilivit pastores tamquam magistro· fideliumt" haec est quaestio. Respondit: „Quando dixit illis: Ita per totum mundum; prae- C dicate erangeiium omni creaturae." „Et quomodo nos securos fecit Issus Cbristus, quod pastores suae ecclesiae nunquam docerent errorem ? — Quia promisit asio suam aasistentiam illis omnibus diebus usque ad finem saeculi." Iterum : „Cum stabilivit C^ristug episcopo· unitos summo pontifici tamquam qtegistroa veritatis revelatae, nonne etiam dedit iUh potaatetem lagea faciendi ſr Haac eat doctrina ran semper docui, quam semper docebo sed numqunNiaocui et nunquam audivi quod solus papa sit infallibilis, et quod suam infallibilitatem communicet aliis pastoribus et eoolasiee.

Sed nunc venio •d'unam obieotionem (solam quam noverim) circa illam ǫuaestionem debamua ama in communions cum wmteo pontifice. Carte debet ease communio cum summo pontifie·, debemus communicare cum summo pontifice in fide ac metibus, in decretis circa fidem et mores; et si nihtil aliud intelligitur per infallibilitatem. iam definite est quaestio, D st ſstn ftrus controversiae: omnes omnino ilAd admittunt. Semper ego ipse idem protestentibus prae-

publicis, ubi iudiria politic· exerolnrar, «t sempsr > ineipio «b auctoritate commisse Rosnano pontifici par ilia vegha: Ta « *Pttrut,* ef *ñp* feme petram ata.; sad nunquam quod necesaites illius rommuniouis cum snmmo pontifie· requireret ftdaot ia rim intallibihtetem: at base aat quaestio, quam rob dilucidare. Magna aat differentia intar Mosssitatem communioni cum summo pontifice at «tu» infaUiUlitatam in fide, mult· art differentia. Quaref Quia supposito quod Romanus pontifex errat, tunc ecclesia non arrabit ; at ilia error erit tantummodo transitorius, at ariL·

>4 >

potest aedi at eorieriM"

durare, non magis quam'«I •te·»

capito.^ Boofesia utiam< quando pqpa moritor, sina .rnpitefo, attamen noo resnanet aine capite Itaque».

trdwuriua enor in pontifie· non probat contra neces- ,

sitatem uommnnionia cum illo quia pontifex ipsemet potast retractare suam opinionem, ut ferit Vigilius. <v Reverendissimi patres, Ara, ut dicam familiariter,

uncia facti magis valet quam cantum fibrae speculationum. Vigilius non tentebat cum concilio, restitit episcopis; attamen t^vocavit suam opinionAii et tunc 'venit ad concilium, et ndh concilium ad illum.

' Ita etiqm 'circa Hbnorinm illud notatu dignum «t Honorius suas litteras misit, ut appsuet, nullum con- , cilium tenendo% nuHos' epiaoofbs consulendo,, ut iterum apparet ex historia; sed euas epistolas misit •d Sergium, in omnibus ipsius mentem sequens, ut dicit concilium, A impia^dogmataconfirmans. Sed mortuus est Honorius pauco tempore post suas epistolas; et ipsius immediatus successor statim contra mono-^ theletismUm pugnavit et ilkun condemnavit ; et illae litterae Honorii fere omnino tunc erant ignotae et iam Romae. Et in concilio quod habitum eU in Lateranensi ecclesia sub sancto Martino 1, ille summus ponJifex ecthesim Herailri condemnavit et sipiul tvpum Constantini, qui idem fere quoad substantiam fuit cum litteris Honorii. Et in hoc Ivpo et in litteris alicuius Bauli Constanlmopolitani patriarchae id dicebatur, quod Sergius et Honorius memoriae, unus patriarcha senioris Romae alter novae Romae, approbaverant unam voluntatem. Ille Paulus fuit condemnatus, et aBclesia Romana, statim ac mortuus est Honorius, reclamavit contra monotheletismum; et monotheletismu» filit profligatus etiam a Romano pontifice. Et circa illos errores, revehendissimi patres, illi errores non possunt destruere corffmuniouem cum sancta aede.

Sic verbi gratia legendo concilia vidi quod papa aliqui», Stephanu» II, videtur dicere quod baptismus in vino necessitatis causa, quando non eet aqua, sit validus: illud vidi. Vidi etiam in'responsis sancti Nicbiai ad Bulgares, quod baptismus valeat, quando datur non tantum in nomine sanctissimae Trinitatis, aed,««iam in nomine Christi. Vidi etiam illic quod ille pontifex, quando consulebatur a Bulgaris utrum liceat focari tempore quadragesimae, dicit quod nullatenus Uiceat Christianis iocari. Porro' illi errores, et alii quos poemm memorare, nullatenus nocent nostrae thesi ea articulo fidei, quod debemus eme in communione oum Romano pontifice. Nam nemo ex nobis illas assertione» admittit; et illae asaertionee remanserunt tantum in libris fere incognitae, tantummodo cognito· iis qui libros legunt. Remanserunt . in libris tamquam morte» littera, et propter hanc retionem nullatenus nocuerunt illi communioni, quam noa nscsme aat habaamra cum Romano pontifice. Et idem dicatur çirca illas bullas, qura Romani pontifices ediderunt in materiis temporalibus, nempe circa potestatem directam in temporalia regum. Illae bullae remanserunt in libris, in bellariis; sed multi non admiserunt doctrinam, nao illam admittent nunc. Et tamen non solvunt communionem eum sancta sede, quia illae amartionas remanent in buHanis, et nemo propter illas sese separavit a Romana aede.

Et liceat mihi dioere, admitto (et illud erit responsio reverendissimo Casseliemi, qui nobis testimonium amplum dedit circa fidam Hibertorum). equidem scio quod Hiberni credunt in infallibilitatem papa·; aed etiam erodunt in infallibilitatem suorum sacerdotum : et non tantum credunt, sed eontradietoraa

naa. dbcumi šancte šedi

racipittit; Iweil ψı^i ab enttNntimmo cer> «linali DublitMMi v·! a CaWianu. utram Hiberni eradant. MI Hadrianus IV fuerit infallibili» quando iiMulata Hibelhiga solemniter dedit regi Angliae: et a^aliqui putant quod re» beam geste fuerit, certe Feniani illud non esadunt, uontra omne· gladios bri- laimico».

Nunc, revetendiesirtti patres, multi textus hic ðati fueniiit ad probandam thesim, quam impugno. Illo» textus sudni, et attente; siquidem <mphi_4uod eit offii iuni 'magni momenti, obligatio «aera omfeia cogiioeiênd· circa haute quaestionem. Sed omnes illi textus nihil omnino probant iuxtq me; probant tahtummodo necessitatem communionis cupi sancta «ede. Equidem et ego dico quod illa petas infallibilis sit. quod sit arx fidei, praesidium veritatis, et omnia alia; illud diro et dixi semper; illud praedicavi co- fin protcetautibus. Sed propter hoc non credidi quod deberem crederè infallibilitati personali papae; quia illi textus nihil omnino probant, praeter necessitatem communionis cum summo pontifice, quam libenter, libentiieime admisi semper. et spero semper admisurutn.

Quoad homilias morales loiigiwimy, durrem -ferine decisivaa, quae nobis datqp--/uenuit de necessitate amandi veritatem, amplectendi Aeritatem etc., yirca illas orationes'nihil aliud haberdicere. praeterquam quod sunt splendidum exfcuplum petitioni principii ; suppontint quaetioneqi. Probent mihi quod haec infallibility sit verity, tunc illam amplectar; red ai non probent, non poMum amplecti. Dent probationes, Airobattones desumpty ex Scripturis: sed probations quae mihi dalae sunt,, non valent. Scio quod multi sunt hoc saeculo, qui tenent isty pro infallibilitate papae. Omnes illi' textus, qui nobis dati fuerunt, nihil probant; tantummodo quod multi sint qui tenent nunc tamquam opinionem infallibilitatem papae, quod nunquam negavi- et nunquam negabo.

Sed, reverendissimi domini, quaestio praesens debet investigari per monumenta ecclesiae, per historiam ecclesiae; et non debet recursu fieri ad diaria, ad ephemerides. Ego hanc quaeationem in diarii non -tudui ; si aliquis vult decipi, legat ephemeride Et ex hoc am bone, habens nunc occyionem illud faciendi, dicam omnibus editoribus praesertim laicis ephemeridum et diariorum religiosorum, dicam illis quod dixi uni ex illis paucis abhinc anni Ille editor in ridiculum verterat praxim huius ecclesiae Romanae bene- «licendi animalia in festo sancti Antonii. Tunc illi ostendi rationes, propter quM illa benedictio sit bona. .Sed ille mihi tentas absurditetre respondit, quod crediderim opportunam stulto respondere iaxta stultitiam, aio dicendo illi: Tibi notum fbciam diem in quo animalia benedicentur Romae, ut tu veniy et benedictionem eouaequaris, de qua summopere indiges. Nam maximae bestia·, quM noverim, sunt ephemeridum religiosarum praecipue laioi redactor·· (risus).

ffmtMntiastans peream prosse pnlaat tmtanatalay, nade orata suMat.'

Pauce montante placeat mihi rooosdsre. ItaqiM ex illis quae dixi, mihi ridatur quod possum ooooludera, quod pontificia infallibility non «at traditio apostblica, sed «st ôpiaiq ðua introducta fait · pistet·, quae non mihi videtur «tis bene intalleota, a srio qui non est seoundum sctartiam ; et duo illa foraan motiva invenerunt: sed non video quod illa santeotia sit traditio apostolic·. Ideo non pomum ia eonacigntimeum suffragium dare huio eententia·, quia illud

' IrGinrnHiairw-al primi·· Cnpalfi: -..Hoc non liret diem. Unuaquieque potast abundare m sensu 'suo. «t dicat quid crédit ; «scum noti Iket dicere l»oc, ease sacrilegum .dare suffragium. Haverendisaimu· dominus abuddare potest in suo ðsu, varum non potMt ullam notam inurere iis, qui aliter sautiont; ideoque. te rogo ut si nihil aliud ßabe· nisi ut nugas addy. tunc inutile erit ut ex aunbone loquaris." (,Pl«trea putres.· Descende!) '

Orata. Liceat mihi dicere. Non volui dicere hoc ße sacrilegum, nullatenus; sed quO^mihi videretur sic prosae, pro me, dartfmeum suffragium pro sententia, quam video ubn defetgii traditione. 8ed nunc ultima res est illa, quod mihi videtur quod posait proponi conciliabo inter contendente·'partes. Et utinam poesem ramum olivae huic augustissimo coet^r (rimi·) afferre,-sicùt fuit antiquitus\Haw eet autem mea ~~propositio, quod dicatßr circa caput~~ IVi § 1 et 2 ..... ~~Emfi~~»iotu« proree De *Aftgrli*». ..Hoc pertinet ad discussionem specialem, nonmd generalem."

Orator. Clique haec e>t dis^ussit^eneradis.

Emimmfireimw Dr *Angtltt.* H«C non possum permittere. Favey descendere ab ambone. et ascendat reverendissimus dominus Alexander Bonna episcopus Csamadiensis et Ssmiensi».

ORATIO

referendi patri» donnas-Jlleraadri Botutar epwropi ('Mnadinwia et remexnariearia l.

Emineatiasimi piaesidcs. eniiuemiaaimi ac reverendissimi patre»?

Ne miremini quod in discussione tanti momenti materiy etiam ilii partem eapere cupiant, qui hucusque silere maluerunt. Quis non conetur moto» componere fluctua ? quis non desideret ut turbatis animorum conscientiis ßt et tranquillity reddatur ? qui» non exoptet ut omnia evitentur mala, quae «x definitione propositarum materiarum oriuntur?

Scio equidem, reverendissimi patree, quod illi qui timent ne ex definitione/novarum doctrinarum mala oriantur eocleeiae et aariy aedi, prophetae dkuatur; qui neaoio quo spiritu ducti propriae opinioni· «t propriae imaginationi/figmenta et commente vaticinamtur. Hoc non obutamle benevolentiae vestra· rumam volo hic commendare, propter quam foraan et ago adnumerabor prophetis. Audistis, reverendissimi patres, nuper orientalem pro orientalibus verba facieatem ; sinite quaeso ut hodie occidentalis in favorem orientalium, in laterem «actae ünioni pauca verba faciat, vel ex eo etiam ut örientale io hoe benevolentiae et propansi animi documentum rspsriaaL

Divina misericordi· sa mihi obtigit in reguo Hungarian gregis Dominici portio, qui in oeisnte Europae ültimo culturae catholicae limita attingit, et

ßMa *Mali p

a* *aane* Matato aM** erigat·; Manta* **.**..***.

tari a**a» ta*# «ama· ‹
*0*ai *■*■*■! pmnM Mb*a*n

èti\ùm divsrsrapopali· oommieoetar, qta ðeptoraate ia Treaaartraate et «tata»· ^aagsri·· patebo» ðaar·
■chiamate irretiti aunt Eorum popatoram «go et »r-' .Miqhdm »mpto»i eunt; «t eqh tara [redacted] pé-
roré», et desideri·, at aio diota gravamina Mei» la etaiq··eorum, qni aedi apostolte· tant eddtotitemi,
promovenda unione «aera «i officii, quod gate, par hae» anto quetidfe oratore ŕäff innrean—ta Ad
-multo· anno· ipaemat insuda»}. Sinito, qaamo^ «t ago ariremto tattis finmndam at statnimsdam aagustis-
hodiemae attentioni· vuatraa.toten ad confinia im- tona taperator atVea nosternoiitanturamodo «edem
ptriorutn Auatro-Hnngafiqa.^tMiia· atPortaeOüm- metrepolitopam Alba-luiMoren, sad atiem dtito nom
tnanieae dirigam, ut «qrâreatis qua» ait ibfpsr- ««dto episcopales créait, qua· ia'lturentisramM regni
durantia, tetisroatis, et qteelit progredientis matais comitii» urtimdo hgis too confirmatae sut 'Ad bane
ratio ad doctrina· quae iic proponuatur, at uhda anieMM (ttkbAterfhun 1A bor ptnun /
-'oriatur tanta et populorum «t guhirnKgum ede- contulit Oto sollfoitado,'qu· «hmm· pontifex nuntio·
motio.; . .■ μκ» Vison·· reridsntos a/axtresna· Bln· one itmuto

InoonMtilam Christi veatam reisram, It orientem misit, qui at eooteiaram iltaram res componerent, at
occidenti'ab undecim iam nraouli· oppositum. mpria- nsMonyerres in fida confirmarent. 'I*
drnqne animante DeHncarnati maguia· redemptor- Iam Vaco torn grate Butheni quart) Rimmui nd
rum periculo aetati· expetita» 'm·· par faatam et su- unionem reversi aunt iuxta dteMnm concilii
perbiam pastorum suorum ooinm-dohmu·, at ardtnitr ini; et timaodum te ne ai maiora ipmia im-
ðarideramu atqbf atiam praeibas oum emissis futis ■r, lasttw unioni··progremwi penita» «Utatur,
a Odo efflagitpmus, ut orientale·, deperite erro»·, in B et etiam illifpariculum fidei paretur. Metu, hio eo
tinum sanctae matri» eccletias et ad obedtatliam sa- magi· fundatu· eat, <juod non daunt advervarii qui et
crae sedi debitam revertantur. Hinc eum «olatio Ruthenos at Rumenos ad aliena· ßaotrur co-
audivimus orientale» ad hooce concilium etiam erae nantur, utique eutn maximo et imperii nostri et reli-
, convocatos, et si illi paternae huic provpeationi satis- gioni· catholicae detrimento. Impia haae conamina
facientes convenissent, quale habuterotu» fundamen- tendunt in detrimentum et reipu^icae et ecclesiae
tum restituendae unioni· et pacis! Certo non aliud ohristianae, et in eorum emolumentum tendunt quo·
quam illud decretum «oncilii Florentini' qupd post diximus infensimimos ecclesiae catholicae hostes, in
multa» disceptatione·, superati· difficultatibus, utrins- emolumentum illorum tendunt-qi^i in Polonia, Nero-
què euclesise conredÈi tandem stabilitam «at Ecclesia ni· temporum memoriam resuscitanto·, ecclesism ca-
catholica semper nggno ferebatur amo»· pacis resti- tholicam torquent, «offocant, tota.ta ente EuropqÀofo
tuendae, at omnia teertor evitavit quae gitacoe offen- summo pontifice reclamante; et hinc, reverenrjiesimi
dere potent. Cuius bstevoli animi docuiotatnm prae, patre·, et populorum et guberniorum tanta commotio.
huit nobis concilium Tridentinum, in quo nihil fuit Et hoc commemoraro iuvat, ut omne onu, renonsioni-
definitum quod' graeci'acceptare nequirent; et ideo • nobis amoveamus, «i quid ecclesia detrimohti (quod
post conciliuth Tridentinuta 'decretum florantinum ' Daus avertat) patiatur.
semper foil adhibitum tamquam norma pro iis. qui Restât nunc ut super doctrina in schemate con-
ecclesiae unionem sunt amplexi^Ast in novo isto'echo- tenta, breviter ea qua par est reverentia simul ac «in-
mate, quod modo nostro indicio eubiicitur, plura oc- C oeritate mentem msam aperiam. E numero sum
nigrant quae graeci» nova et inviaa erunt Novum illorum concilii patrum qui ex diversis et quidem gra-
et exaggeratqm ßp videbitur quod 'primatus Ro- iybu· motivis summopere dolent, quod ecclesiae doc-
mani pontifiera dicatur ptopetuum utriuaque unitatis trina de primatu pontificis prae omnibus abis trac-
principium, quod ab .eo omnia vis et virtus promaaiare tetur, misso naturali et logico rerum online, et
dicatur; novum et graeci» intolerabile .erit quod dita- exnuasi» illis quae praecedere debeat. E numero sum
tu; de ordinaria et immediata pontifici» in omnes illorum, qui dolent, quod tota isto doctrina peragatur,
coctosias potestate; novum »t inauditum quod dicitur quin de «pisoopis vel minime mentio fiat·. Doctrinae
de eius personali infallibilitat·. capite IV contentae aasensum meum praebere non pos-

Non novarum doctrinarum expositio, sed anti- sum. Nos dicitqu», credimus et docqtnub infallibili-
quarum ot quidem illarum, quaa iam stabilitae suat, tatem ecclesiae, st corpus a capite vel caput a corpore
ista· praebent aptam fundamentum « aptum,meatam separare nequeuntes etiam Romani pontificis infallibili-
pacis restituenda·. Cavendum «t m jper ndva» ßas litatem admittimus inquantum «st caput, est orgqrrtun
doctrinas, si definita· fuerint, nova» iaqae alttor mu- •cctosiae sive coadunatae, sive diepereae. Discussiones,
rus erigatur inter orientem et ocotdentam. Timendum quae in hac aula desuper habantur, non ⁂ aptum
te ne per novas har doctrinas pusis et tetanis .pro- medium ad v«vitatam euuttoandam omnis nostrum
gressus «eluti uno ictu sistatur; quin temo etiam bene perqpteit; diaouminnrè, in quibus hoc quod de-
iliis, qui iam uniti aunt, fidat disortean paretar. Veta aaonstemdummt iam demonstratum em» dicitur; dis-
sunt qua· tavurendMmn» arehtapiaeopai Ownjmate P rominne», ia qaibos aliter sentientas pene haereri
«to deploranda «orto tadestoe gratos· psataHt: 18» proximi dtoantar; dtamsuonm, in quibus quaeritur,
nobis dsbsnt asm inritamanto ut atos. qui, ei ƥua utram alitortaMraptoireritataminqairdado innomine
dsmea, nobtoram asadam profitentur, dtotiiaua», ito- Daaatai taxaverint rute: dracuariotra» 'etumnodi nec
dem qtaatar bMrumsati·, « tot premaatnt metta nt ' veritati eoaauhmU a» trarara»· «haritati, n« digni-
' iltosquoqusCkriatohMriilMro paadmaa *i^sMkisd»- tati tatian euMOii.
pioreada torto Rii·· serimine dista rant, viduatur"rara" Pwvqrat Muqne pam ad onerare Striptarem, «t

ante» liberttte. Mage «altor mt «faa aesMa· emr- Rotipari utuatar, irae natas, qui bfa addwuatur,
ditto, at iUoa proelires iavenlraua ad tetotem md·· ia alium mommu intarprutaatnr. Ademta quantam
undi. ,8ueôs«itenimib omMueinibu·«t priaripfc at .'"to. patrum drata «t eftata ad probandam veri-

tlMMSia

rest trastuMl SteMM M tqpVMM jKrt·»
fttt ƒ weeleikk «kim M ßioio ab
•selaato, «to uhu·· «t ■**** ®drii. Ante «t

$

gaataconciliorum geotealHua et nouMUa fact hi-
etorica haie verjtati repugnare dortteairaa· praede
eeeeor in "hoc amban·'«atia oetaédiL

Non parum eoosolatiptii» efferre videbantur verba illa, quae hic doctiesimu» m reverendissimus epi- acopuA~Piotevien»i· protulit dum aaeertrit, traod non agatur de separate Romani pontificie iufallroilitate: aal ulteriorum verborum explanationem abe ego, netr alii potberunt intalligere. Intellectu fpciiia aunt verba ■ancti Antonini, qui dieit papam eaae'infellibilean duiu utitur vet concilio vel vero auxilio lotius ecclesiae. Haec verha aunt clara', haec aunt aperta, ahaqüe ambiguitate; slisque omni lusu verborun^ Et incasMini laboravit 'doctissimus anetor opusculii, hia diebus nobis communicati, qui iatp verba in aliutu eensum ingeniose mapis tjumu vecti detorquere cogatur.

F.t lisw est mea cuih sancto Antonino, haec tuea cum 'omni tradition· fides.

Z ORATÎO

reterradi *patrii* dommi /oaMis Pmdt üratsrd

epMcupi f'oMstanfrérot» rt ihrttmeMw

Eiiiitieatissimi praesides, euiinentiasimi *ff^vve-* reiidiasinii patres.

Mihi etiam in animo erat longos ac diuturnos, effundere seruioue» in schema nobis propositum; quae enim in illo continentur tanti sunt ponderis, ut nostrum quisque ve! minimus episcoporum silere not^ debeat, neque quae cogitat, neque quae eentit, neque ulla quae formidat eventura. Huic primario proposito renuntiavi, uaquedum saltem ad discussionem capitum itvpcoie deveniamus; et ad ambonein ideo ascendo ut sequriitia tantum dicam.

1" Omnino aseentior iis e reverendissimis patribus. <jui putabant et semper credunt discussionem de praerogativi» ac praesertim de infallibilitat^ summi pontifici» nec esse necrasariam, neque hoc tempore utilem et prudentem. 2» Item assentior iis qui talem discussionem saltem credebant non esse aliis anteponendam, sire rebus disciplinaribus' in-quibus iam tam acriter'-insudavimus. nec certe principiis quae «pectant ad ecclesiam generatim sumptam, et de qua decem priora capita animadversionibus iam iam elucidare conati sutnu».

Rationes huiuece meae sciitàntiae hae sunt^ 1° Quaestio de summo pontifice bulla indictionis nullo modo fuerat indicata; unde de illa et tam gravi quaestione tractanda suspicionem nullam habebam, pona et ingenua confidentia credebam, quod in hoc «aero coufailio VatMaeo da reMs dogmatirâ» m centroveroite .theologicis, aix> varbo, de aproulativte. nulla. e«ert'inter no» disceptatio. Tot M tam aera» et tam potente» inimici in religionem irruerant, tot minantur pericula ecclesiae Chriati M aaOetair· aedi, qutslod baro mala et pericula praqcavanda' conatu» .nostros omnino et in charity Dei oonnectendoe eaae putabam. ,

Unde mihi «po» erat 1· quod concilium Vaticadum ab exordio fere boarum deliberationum unanimi ore Moraeitatem dominii temporali» pro aancta aede-aaponeret, at qjc moraliter Galliam oogaret ad romplr tuendunj huc.'dominjum aient fecit vigiuti abhinc ännni Affimuuraaro etenim oqinium episcoporuni qui »ul) cado, aunt, quasi voces 'omnium 'populorum (uisaenf, et haec'tan) solemnis tam univeiealia vota in trutina politicorum pondu» maximum et efficax ba-buiteeftt. 2' Spe» erat qwM coneilium de novq principia exponeret religioni» tgtholicae, eSKpi divinhmM ideo immutabilem veritatem, eed eorum possibilem con»lr cordiam cum recentibito scientiarum naturalium ad- invcntionlbu» M cum exigentii< ut aiunt, modernarum socibtatum. Hisce declarationibus important Runsiaim. el regna septentrionalia Euro|èe cito vel tardius adduci posse credebam ad diruende lege tyrannicas, quibus opprimuntur et tam lugenda Polonia et omnes catholici. Immo crebebam quod his declarationibus mox adduceretur Europa hd conatu» maximo· lentando», ut libertate taudem gaudeant catholici in imperio laponensi. in impbrio SinensiYqt media» inter Africae barbara» gentes. 3» Spas erat quod oonciljum Vaticanqm^ novum corpus iuri» canonici hi» temporibus adaptati tandem efformaret. Ius canonicum in go etenim principio totum iaoet, quod ecclesia sit societas pertecta, et temporaliter independent·. Porro haec indepeodeatia territorialis ubinani invenitur praeterquam' ia statu pontificio f 4 Denique mihi spes erat quod cito de missionibus extraneis ageretur, de illi» semper laudandi», explicandis at dedie ro diem firmandi·.

Motiva huiusee desiderii ηoAvoIvo, non rot eniui ree utili». Omne no» eodem aelo inhammaruur, «t tandem lumine evangelii gaudeant omne» filii Ad··, M sio adimpleantur promMeiones a Chrirto factae pro omni carne, qUae sub caelo eet. Spes illae, quae dixi, omne» omnino evanuerunt; de fi rebus verbum nullum prolatum eat in concilio: de *fide* partira itetata·· «at.de disciplina quaedam solummodo fuero propoaita; neo de toto schemate fidei nec de iam inchoati» dieciplmaribu» decretum eet Quin immo d» primi· capitibus schematis de eeclovia. tam neceeearii», tam diligenter per labora» omniora patrum etacidatii, nulla fit diacoaaio; et subito, inopinanls». ad alia e spectant Romanum pontificem. devenimus. De 'hoc doho secundo, quia tali» praecipitatio amara dabit forean qahunniandi «anctam aedem dinendo, quod concilium Vaticanum ooavocatuai fuit pro unica hac quaestione. Mai de iHa nil diptum antea fuml, „UM enteoedeotibi» Modiis, nec tecilitate atpdiorum «eumi panUw «an ad naomtate difficultate·, quae in toro acbemate, pria» aapaeta mihi obviam enat. Alias addaro puroera ration··, φM» iam palaferoruat alii ex revaraadiaauai» patribua, M quaa-maam mactam immaniter perturbant. Da iHte

non evofaunua dicti» ^sirai raiatorte de hd qain

fana hob dixit qaod h Im m de loMN paWtiflra

I AIMm vUsMr »4 oteeralara: AMaMdssratsa»· <· Ammo m *yddii|W·* mMm *tUtilotf* tira» ÀitaMt··: CaaMeatteaato iswatM ·» Hi Unreal rêëfÂ-h '~-T-'»-^ir-^—rr-^T Me proMtara aaae; rasiw rabes utra Malas· ili»· aM» aqromatb Mespmi. q·»·» espaaMte iam taeMranTO

4» eMeM«rtMtoa

mm *:*

da die io diem OMKMti,finis'qua«primua apposMu» dm iit:.sicut eteuimeta teanro^ lag^tatironou-fh dilatio protego ranMndà, jWM» ÞtI 'ateOM^M ite et M ώηθîM» agapdiunrat.Hate suat, ni Altar,-

Mis reapdaStteo |· teneat aaqMtMdüÎitndOi Uteo»· titea·Évililni lifyfrndraii prupraant bôpûnqn, quia' ftob tmaatitiriM et îfagitirié intqr qe ðoi lactant; in èoiuâlte'MteaaVteteano quante da ðngttàa-tibua definiendis agitur, qua^dMmtur «tatatuuntUf non aunt, ad temppe ð:a4 àeteenïtetein. (tada asefc veritas nec utilitas: tqtÿMabili et logica dilatiqte do-^ moliuntur, quia'verites eet Data» «t Ðe foanet.uf aeternum. *

. Bespondeo 3 Ieb christiaoa non tentopere ex-optabat doctrinam de summo ^pntifioe,'detliiicadam, riout crAdifis-Etreveruourogoptemot? A tatapdre ðoKciiii Tridentini quando appaneiçint ërror sivq B làpscnii, rive Febrooii, rige Pistoriensis gynodi. rivé · ip tlallijs ooMtitutionia. oivilii oteri, awo -LamennaiT'. siani' et' ăltoru nonne hi entem eat damnalr sunt?

Qttianam e varis catholicis damnationibus real»tit? fet *ia* novissimis nostris diebus, quaeso, quis error novus eoclesiaiu Christi in perditionem adduxerit, uh ad illum profligendum errorem auctoritate auctiori opus ait summo pontifici? Deo teste, non invenio-

Respondeo 3 Si in hocce ntomehto quaedam, effervescunt agitationes, congruum nonne est dignitati ecclesiae, consonum fidei nostrae iûipromileis Do-. mini itestri Issu Chriati super ecclesiam, ùt subito et (parcite verbo) quasi iracundi, concilium non sedandi. sed potius animas vehementar ñnflammat excitandi causam habere videatur? Cur etenim nos exagitatos indicare omnibus coram populis? cur timidi et quasi pavidi^umus cum Christo? nonne non sumus in iped fundati et radicati? Nonne ia navi non ǯqm quae C semper fluctibus excitata, nunqdam obruitur, et-teste-'- et triumphans ad plagas rdmigat asternta? Makima quando sublevatur tempestas, navicularii non funium ' apparatus ita disponunt, ut advena fronte veutoram formiduloso» fiat vincant. Ite forsan þrodent egisset conciliant suam primaevam agendi rationem si in nullo mutam, incepta absolvens, ad schema do ·uihmo pontifice devenisset, quando finem optatum priore bsbniseant.

Qicunt autem, haec sedabitur tempestas, quando defipiet oomUhud ðj* oreiBed», quamu ratirioada sunt in Þ lio ŧaspoaaoa perenultea ofipoaare facite forat. hia terao, saltem pro hodierna die: hata tristia,

modo dieo: velit Ðe Λκ»Βiββ|Λβ· dhw*

oedere quod speratis, quod aratria ardrotiatiraia precibus «n subis tepoaeiaMIslead mm siaat Uns D Þs luisirirnedtasin Brave»· neu è ‰aqua

-ddMw'nataau^ynurtetitadRatatraB.'quiiadrmirari? -ee^ttiraaoiiamt, ıηMïψαη,ŷηAiM ıηαoMη'ıIIvὐM,ηo- ,ite ŧadfci > ' J>ı>riisatb, ąaiaıuM»» ‹éordewqaro,vo-

8sd boat preptie dotewe qAbua ăptur illi-ôm-n·,'quiachattedaauoteo'^ou^bwaot non mu-wit rinm aut ñnin utile potant»-ant saltemnon eius -diaedteteoom iq Mota' tpomefeo-exoptearatil, 4κ> ÿroj^ Whom ðölt Pfopter ütenim episcopate·» -inxietatvui sinite, seritesedtaiumi payes, ut ab dra-^ tttibue quibusdam, quiÄdversa habent amtentiagi. hbiyiliter expostum ut retraites èèriramanti suarum pereuaeonOU ‰urpMabt, non^auteaf ad *ea* * dori- >.· vertent, ^um Mterùae charitati dpràan et'prudçn-c Ua> ǿθ oonmetanea wnt - Veritapeur, quaesunt meliora sincere et cordé recto et conscientia non ficte, quaero:-hoc testinraniign mihi reddit cotacieotia. Libros in favorem schpmati». quibus obruuntur nostrae habitatione», -attente, attentiesiuMtego ; vetera et noxa nocturne verso ntanur et diurna :. Deum'rogo, et iu ţnuiterit» et iritpreeneutibu», «icufiet in'fujuris ſatiscaido piqintentos lia^, beo. Parcite ergo, viwtrae boiiae.fidei credimus, nortrte paritor credite ; quia .verte si Hebraei estis, et nqs sumus, si Israelitae. ita'et nos, ri episcopi catholici, et no» Ðe scit! nos phriter omîtes eme volumus. Quorpodo ergo grate, quomodo laetanter oratores quosdam hibernatis ăpprobator audiiissemus, nobis adversantibus nobis non probantibus, exprobrantes primJ ignorantiam nostram, crassam, secundo tmpeiliiam maximam, tertio adulationes erga civilia 'gubernia? Quondam enim audivisti», reverendimimi {tatres. qui minime dubitaverunt adversantibus eehoinatis dicere, quod si.essent.vel papiluin.docti.in rchu»'thcologi<i». vel mites corde M humiles, vel mnneribu» piineipum non obeperatr, n<m ad immania perducti honorum ci ‘auri,sacra'fame, si graecos timuissent etiam dona lirentra, vel non hypocritae, sicuti Ariani erant, cum de obsequio et. devotione et amore loquuntur -erga sanctam aedem et papam; certe, certissiurà ram illi» ipsis schemati plauderent et infallibilitati sununi pontificis. Reverandimimi 'patres, animi gallici aestu», ai non emet refraenandu», quam mordacia responsa in promptu producerentur! Iam culpa est de illi» cogitare, quid emet non impatientem linguam coqtinere?

Melius forsan dicendum erit hisce collegis, quoe reverentia omnimoda et oharitate maxima in Chri»to amplector, illis satius erit dicere, quod de mutentia rui inhaerent, non eosvitupero, eed quod talibu» rantmneliia, ai mus tueri conantur causam, non eat pru-

eum iteiinanL Bt exinde illis mirum non erit, s< »' prise» ** et antiqua «tipareeroranti sententia libeu», ąuiet «it ffmra madeo; ri simili» sum venerando

ŧMa MOspit dirons: Do oa-

Mь dotai; «ad ŧaiaıeiqrip roatra how

itWiin«ha.ii nnbiariiK "

Fmo** rarurani uno itnprawM, fateor, reverendiseimi patres, quod neo ite ŝentira nec ite dicerem, si ao» ðva, art antiqK>d «a qoM h «®cniw Ftoren-

Imm flitaMB ÀIUbb^

ttM WbNÉMt WNi Mdw m 8-i

μ · Snm·-eMMaii^mnh*! IflM weif Jfc·· ββπ··1

.. If«wU «MMyMβK . IN» «Mbl., Qito fo-

;$·*% £, «

dfcabtn ew)t,4i bMe nobiè proponerentur, Â sancti cmmu K. pMrejp ** A 1"-

non definienda. Meurt d"U. blare djpbtaa «muaex ore anim egu imed iam'in Π«Mλvov

loribus coramiaMonia fidei, non definieoda^aed renovanda in-hocoesacrosancto Vaticano concilio progboer rentur. Et ideo ut M decretum florentinumv aicuti se habet in suo restrictivo'et genuino sensu, radaamua, humillime et enixe postulo.

•au oodioe enrleoiae orientalis aohaliû.eodenae tinopolitanae Mlustrato. Absoluta et irrestricii cftia çapae! at dicunt hanc qtoartiooeui nue evidenter' haereticam, quobiam in bocayttamate supponitur sA3 lum Romanum pontificem habere aOristo Domino potestatem in hocl^aia.- Ihm adtem certum est non solum Romanum pontificem habere divini ieris potastatam in eocleuam, sed etiam'epuctyjos habere potestatam in ecôheiE qui' positi·aunt a Spiritu coarto regere ecclesiam Dei, qui magistri sunt iit eodesja': dictum enim illi· est· : *Ite et Hoeete;* rare *ego'eMereà»* rirm *oaiaibtM dtebtu* oofenmematuMerèj^ aaerWi Dicunt illi episoopobrtae principi» ecclesianun, plUna-potratate suas dtoereees regentes ; seÿ quorura potestaî^ion ad-privataa tantuordiqeoeMs restringitur. sed magistri'illi sunt et rectolee-Uniterme ecclesrar, et aollicitudinoqi' auetineqt totius ecclceiae.ç dum -itp{£onci^io qetumeniito congregati legislatore. et magistri mundi·sunt. Hinc'systema de absoluta et iVreetriçtà monarchia papae respuunt .tamqupAi line retinuit.

' ORATIO "■ '

rrrerrikifi *patrie' domitu loetpki Papp-Seilaggi*

'dr *niéefalva* epûnqps *Magno-Varoiteeiuit* .-

', v · ' ?raeao-runtairi

•Sancti concilii'patres. '.- . ı

Conlreufeco dam inter vos. et vobiaram^Sodierna die iqagiyterji munere fungqr. Magisterii autem #runere fun^i. debeo, qthpiam et mihi dictum est1: *Ï>epotUtmùwtodi^lpçe fac evae<felutae;* ideo magisterii munere' periuhgor inter vos, ut sinoeritateip contestar. Iden diam vobis dubia, diam vobs çontrana, ftiiam vobia'qffid ego ex deposflo fiijei sciam, et qtiod sit meum judicium ; sed dicam vobis etiam .ea quae gAeierunt ecclesiarum praesules f hoc concilium oeçumeˆjuj'uin vocati dicturi fuissent, si forsan coiuparuisshnt ; ut contrariis iuxta se positis atque mature combinatis securius diiudicare possitis, quid tuto pro dogmate fidei definiti possit ic debeat.

Imprimis in hoc gravissimo obiecto a quo pax ecclesise, pax mundi dependet, in gravissimo obiecto 'quod a novemdecim christianae aerae saeculis plene ac determinate 'definitum nondum' est, et definitionem Miamrab hoc concilio Vaticano exportât, dixerunt plure· ex sacri όοηνëiΓ huius patribus: aa anxios esae, ne forte ex nova definitione dogmatica de regimine et' magisterio ecclesiae ansa praebeatur ininfeis eculeeiae christian^m et catholicum populum conturbandi usque *ed* defectionem a fide, et ab ecclesia catholica permovendi. Fateor sincere quod ista anxietas non sit vana; nam inimicus ille salutis Satanas semper usus 1st et utitur omni occasioog, ut fidelium mentes pervertat atque fidem ex animis credentium evellat.

Memorarunt alii concilii patres etiam ecclesiam sic dictam orientalem, et anxii sunt *ne* forte ex nova enunciations dogmatica de regimine «t magisterio ecclesiae novus pariea isque impenetrabilis erigatur separationis illius eccleej^ib ecclesia catholica, imprimis si pro primatu Roiiianr pontificis dogmatice definiretur absoluta et irrestrictamonart^iia papae, et pro primatu magisterii dogmatice definiretur absoluta *I1* personalis infallibilitas papae. Non sont haec nova, Idem B

Quod illud autem attinet, absoluta'et personalis infaflibilitas pappe, alii dicunt hoc ense papolatriam, idololatriam ; et nobis, eatholjcis ' obiiciunt nostram fidem-et religionem non esae amplius Christi sed Commemorareimetiani et tertiuru'tèd non eonimeniorabll : id tantum dioo. quod iu'xta illorum mentem de eoclesiae.lege Romanus pontifex excommunicatue el^ecclesia eat. ^Sedjomittainus ho gratvoe, et ad Matanam redeamus, ad illuni implacabilem salutis hoetent qui sicbt leo rugiens circuit quaerens quem devoret ; et dico adversus Satanam nos habere remedia et quidem quod sanctus Petrus dicit *Retietite illi forte»* m *fide.* Satanas mendax est ; mendacio opponenda est veritas: quis autem opponet veritatem' nisi concilium oecumenicuhi, quod est ecclesiae Dai vivi columna et firmamentum veritatis? Porro remedium est filud *Setote pndettte» eie^errpenUt;* et ego prudentiam serpentis in eo constituo, quod videlicet dogmata fidei ita exprityantur et definiantur, et definitio dogmatica unum sMuni sensum atqos illuni, quem ecclesia tenet, admittat; ali^m autem/ sensum absolute non admittat. Exempli gratia Ros. manus pontifex est infallibilis: ista sententia non est apta ad exprimendum dogma catholicum, quoniam istal sententia admittit talem sensum quem non admittit ecclesia catholica, id est infallibilitatem penonalem et privatam Romani pontificis. Sad si diceret: Romanus pontifex tamquam a Christo in beato Petro apostolorum principe, cuius eucMaaor est, constitutus .magister, fundamentum et firmamentum fidei ecclesiae, in reboo fidei et morum aaaistente Christo et Spiritu sancto. Spiritu veritatis eodeaiae dato, nec ipse ertnre neo praedicatione eodesiam in errorem indÆere potest ;· atque aocleaia nonnisi cum illo et per illum habet certam et objective veram fidam et doctrinam. Haac esset definitio, quae nullum alium mnsum admitteret, niai unicum at illum quem tenet aodasia.

Nano accedamus. Ecdesia in definitionibus dogmeticia seu concilium oeoumenicum ia definitiooibas ita versuri dabat, ut non tantum oatholieos in aua fida catholica corroboret, sed simul eoa, qui extra sunt, diaarmet, Mt in conspectu enuntiati dogamtie catholici nolit» amplius haereticae haoraaim suam, nec aahiematicue schisma,suum justificare valeat.

• Argaaeatui : .BptMspes Msgae-Varafiaeaeia gr. ram. attaorere m ganeiatla Mheaati. at altil e» tUMadaai 4fxit Berta iascriU somtituNe prima da ecciaeia CVwti, et eenaeaeea leti * prtaaata et tnNHUUtata Brneaai gaatileb, aaat tMnmgaati gnatae· ait ragfaM· st maghteeieai eerlgehev nepeadm m aaea *htei-egeeteHeeee.* Beate Igttar a Petre iaittmn lari, flugglirt nlMIantnaa egeo nase «eae demat h MhflMMie» MM MNWNMVM BfMtebMWB * Sfirtta a r»att«s regere eoaiaol·· IM, eaae aa^^stree tMvhaMne iasUtatre, lathee Mei at dapeeM reaMra,'at · Betrtta a

MOKB talta 4^ MImi te
tefM tMteteto cpteN^ev^Mk» Bbm tetesBtef wteteteMMv ob
MSteMB MHIv hIMB teMBVBt

Ornat hMBtUitaum dfadt «Me ad dadaltteaa· devaaM

aaaeaai dreMnae ηοηο dwa. A vMondaa aavfnatteare

fUMothM· etaetm grepanradam ttMtan «tutti eagMa tatriM
jnmb ite vteE^tertte *yoBl t f kAv* te^teMbitttetti Moibib

IBteHNUrt MteNNteVR ^teMMB Bt BIB
''•'n Thu IV, a \

› Batto. XXVin, «X
■IPUtoV, a
• RaMb.X.1·.

f Hire prawniei» ăoceda^u ad jpum, «Aμ μ . a ho® ßd «mmm, «ad hfttany· twtàtaouium «tiain illo-, . Ego utad.sotetp· non timeo. Chrirtuii Ao·»' rerafrectioiieuv sïï^m 'Mixfbl: Par 'wAü, *go* «<n, aolfte 'iimrre. t'hristus-iu medio n^aUvatt-, qui ?ieitnobi Docete,' Jhceto. quMlquid'ptapotiitur vobis docete; ego renini vobiscum Mm et hddie et craa ei toto durante 'concitiq-.jvobiacum «Üru nolite timere, docete. Sohamiatud, inscribitur rimatitutio dogmatic* prima de *«t/f'Mep^* quatuprgvel quinque septimanarum, in canticô" cîeeia t'hrixti. el agit dia Bomani pontifiois/pcimatw rtqilc magisterio. CouÀitutio pricjut, de primatji; nonne haec conveniunt'} Ad quid ergo reiicimn ego hoc schema? Et xi^qul* me. intarrpgqbit, quid est regimen et 'magisterium ecclesiae,'reepondeb^ illi: Petro - apostolictim. Ergo Petro - apostqlicum *Petro* prinnun, tutic apostolicuut. Consequenter dutiude règimifle et magisterio sermo eat, primus.et papa et regens et magister cotnmeniorarid n ; ideeqùequod de illÿ sentit «celeria et concilium oecumenieum confiteri debet..

Noti omnes sine exceptione docemus fidelibus Acerdotibus nostri Romano pontifici piaecipienti mbedieuduni esae, et Romano pontifici docenti credenrluui e>«e;jsed Romanus pontifex etiam docet, episcopis ptaecipieutibus obediendum et episcopis docentibus i-rixIendum-ttMMi. Quare Romano pontiAci praecipienti obediendum et docenti credentium, satis suporquc exprimitur in ipso schemate; aed quare episcopis obediendum rit et illia docentibus credendum sit, iu schemate deest. Itaque id suppleri del^t in- schemate, quod in aehemate deeat ; .et si suppletum fuerit, schema istud integritatem accipiet^ ac tunc secure dogma fidei de primatu regiminis et iurisdictionia Romani pontrficis pronuntiari potest. Igitur quid eat supplendum?

Dicitur in schemate quod ipse summus pontifex iure episcoporum ipse axeerat et vindicet. Sed ista tut non exponit, quid asserat non dicit, ideoque post verba illa Mserit vel ab ipeo asserafw credo dicendum exue, quae sit confessio summi pontificis de potestate episcoporum ; atque ideo dicatur: quemadmodum Romanus pontifex eat successor principis apostolorum Petri in munere eupotestate, itâ episcopi successoral apostolorum sunt eorum successores in muneie et pote; state, positi a Spiritu Miieto regere ecclesiam Dei, qui cum summo pontifice repite suo regunt eccleùam, sunt magistri divinitus.instituti quibus dictum eat?: *Ite et doeete, èece ego vobùcwn* sum omnibus diebw hsque *ad* coiUMnunotHnem socculi, qui cum suo capite summo magistro pontifice, magistri aunt et ipsi, depositi custodes, et fidei indices. Porro epiaoopoa per i-onsecrationem et a Spiritu sancto accipere (inteetatem regendi suas ee lreias particulare plaça cum' potestate ad, tramitem tamen legum ecclesiasticarum, salva tamen potestate Romani pontifici universalis totius, «edeeiae pastoris, cui universali pastori a Christo commissa e totius gregis oura, etiam circa illa parti-D cvlarea gragea qua» regunt epiicopl, quae «alutari^ Mint decernendo ac etiam disponendo. Si^baec suppleantur in schemate, nullum, ego credo, contrarium habebit, et nullua dicet, hoc schema integratum noa «m. . -Jam modo pergo ad caput IV, quod agit de infallibilitate Romani pontifie»; atque dico istum titulum •eu inwriptkmem capitia omnino ad dogma definiendum tu» quadrare, quia dixi istam sententiam admittere etiam alium aeneum, quem ecelmia no» Uenet. Sed ei diceretur in titulo heiua <pit» de mqpMfarteh' Rom<mi tufaOt/thde, hunc tituluip accepto ; et bbc'poaito, dico ad dogmaticam "definitionem infallibilitatie magisterial» Romani pontificis tuto procedi posse; qàotüam noo taatam conea smuu» in

'ImXXnM·,
• JRM.XVRhA

lia Ula greet qtiaé in ixmoiwn ænati Petri prigciftia ẑappetoloruni longum ieiunipm omni, anno observat. auo ad diem "29-iunii |ul festum apostoli Petri, sic canit ?",,Petr Christus petcam fiSei l'eùuni praeelwturn inter, apostolos glorificat evidentep. -Ergojictia Chriatu*'petram fidqi Petrut^ glorificat eviùentér. Et nunc, -sancti concilii patres, expendite una 'mecuni coram Deo et oonmiUniiena-rredetitium ecclesur, num ista petra fidei, quae eet fuiidauimitum ecclréiac.· contra quam propter (iclram istam firmam uec porto inferi praevalere possunt, erit ita infirma, ut nostram fidem nun firmare, sed etiam ihfiriuarc posait !

Universa ouclesia credit illud tvste critérium veris tatis fideirquod Romanus (içntitex petia fidei definit, enuntiat et proprio oraculo docet. Dii ite num comilia illa generalia oeeumenica in oriente celebrata, dum dixerant : Pblrus per Agatiiouem, Petrus per Ixmneni locutus est. id non expinxerint : ideo credimus quoi Petras per Agatliotiem vel in Agatlmne, per le-onem vel in Leone ad 'nos lo<iitus)est. Et si sanctus Rasilius Magnus dicit .-scriilenduiii esse Rontano pontifici, m respiciet iw uostni» orieiitales. atque luurresim Mai celli nocivam et a veritate catholica alienam sua aucto, ritate exterminet, nonne hic e-t primatus magisterii Petri et primatus talis qui eum iurisdietioiie conium · tus sit? Et si sanctus [oannes Chrvsostomiis homilia LXVIII dicit : ..Romanus pontifex e-t fidei eatholieiie firmamentum et totius orbis terrarum dis tor . et Concilium generale oevumeniium VIII dixit et im himavit : ..Optamus ut in illa unione osso mensimur quam sedes apoatolica prarsb. ut, plH solii tl lll togra reliiçioniK i hnMituiHe sonxlitH.'· ', hiuuhi ha«H <"«t infalHhilitae ervhtùae in vapitt' mi<»?

Anno 1H37 cum pro luuiva 3< îo»α!ι in ιιqι\<·î'î tato Viennensi disputantem, iam tum haut the^nn defendi: ;;XηΠιι ex ftoniani funtifitilu elidit 3,v jTtduni in robus fidei et moiimi mthohvae votikiti Mlversjuni." Et tnin·. >iuut et nunv/det lar<» me m ha» fido' eoHstantisMtnum e^e. non obMantibm epmoli· fiouorii ad Sergium |>atria4<ham (tnMHinopolit;. num, de quihu ego mourn mdiuium depromam orme vobia, quoi illae litterae non fuerunt 'definientefidem, sed fuerunt tantum litterae administrat i' m· Romanum autem poiilifu-etn in athnini-tnitione <?n<·ntno errare pernee neiqo unquam negahi'. Et ideo <ll si in ecclexia Romana non e»«ei luv magisteiium divinitus institutum in quo teiura est fide> imstra; ago vobis dèclaro. quod tunc eodvnda Romana tpu<retur cuique, sectae, cuicumqiu rongieitationi buni i nae. Sed recte hoc me facit eatholieum. quod hic e.t petra fidei, hic est fundamentum ecclesiae, quod Deuposuit; et ista infallibilis et immobilis auctoritas <wt. per quam potest una fides in tota ecclesia conservari. Sine h^i auetoritate non «st unitas fidei, non unitu eockeiae; et si hoc me non detineret in eclesin catholica, egq hodie illi nuntium mitterem.

Sancti concilii patres, ego noli diffiteor · lux schema nostram nova redaction indigere, sed qualis ait ilh nova redactio, tunc patebit dum'in partiali de singulis capitibus sermo fiet ; tum quililrit Imliehit occasionem proponendi, quomodo lenseat Ime schema reformandum esse:'

Ria autem peractis, interrupta disceptatio' rid, et eminentÎMimu primus praeses patre attnitten dixit :

;Pft)xin\ TOngregitio jtenerali» h^llebilur fenâ / «runde «eqaeritu *Mbdwiuulat·. ut* qua tontiyuabitur Uihcumio pnqroiti χ^ıAuΛζΐH. Mouêntùr alitant rèvet»t)Jtw^rui jtâbm. quoi tnipunt ΚΙ>ûı|τιφ ioitunt gents' raltlfnt quoti bu<u«jue hoia non» fuit,'deüteepu Itabebitur itora ut4eta.<'U<ti dimidio V

16 /

.Cougregatio generalia auxagunima prima • TH7fl inaii ^U. >

Fr.ria IF die 30 tpaü 1^70 ^»ra tnlava cuhk «lunidio ante îiætiJioni in wnnlian aula'Wathana ptarian hahs Hiænc. gvneiali» rexervnditwsnnoruiu patrum i-ongivgaUultabita c«t ; rui interfuerunt quingpnti viginti duo fulrfts nempe 39 oardirçdps„7..pu- hrarehae, H primate 77 andiiepiocopi, 361 epw.o|y. Λ abluite» Hulliu <liocitv»i». 12 ahbattM ganeraita ai\e? praesuli congregationum ordinum inonaptivorum, usum mitrae habento», 17 gnerale vnarii gqne- B .âle» ; quorum orniimm notiMi a. quae]a»r assignatores foeotiitn ac» urate déM-ripta fuerunt, ex hi het Hdnulu pa!ium .'■exâgesiina»· pritrae congregationi» generali», qui inter acta eomulii asservatur.

ReveifuiuN paler dominii (’andus Eyrv anhiepisropiis TVnazat lxuists et delegatus tpio· iis in Scuini missam levium «eleluaut. <^ua absoluta, et tertiata oratione .M χ ν η μ * *lk>m>xe* etc., enh nent imimus primus'.JriiWtt· dixit:

./Reverendissimi patres, pruaequainur hodie di uissiunem generalem schemati ptimae eoiwtjtulionia de ecrlvHH Christi. Veniam loquendi petiit nu ex palidui" Deputat ion i» pro rçbus fidei, Siempe reverendissimus dominus loannes Murtinus Spalding arelu- pistopu Bahimorensis, ut respondeat difficultatibus et animadvvrMunibu» bonirn hoc schema prolatis. Itaque is umbonem uw-endat.·'

ORATIO

(t en mli doMtnj Humni kpold-iig

ftrchû'piMiff» /Mtftnwwi 3.

Eminentissimi praeside», eminent insitui ac ie\e·.-endissimr patie .

f^tun dam de, gia\ t'simii materni. quu< nobis m nostro stbemate proponitur, dictutus' quo melius xoidiui quam F ad verba \enetandi Hdmis mei in Milo Itali imozeusi prona em? .Erai quipje ille ejuM-opus t>mni numeto «ompletus, pius,· doctus, molvratiK. qui apud hostrati semper suillina, gaudebat am loriialv. Opus eius theologicum, insigne monumenuim eruditionis et spiritu moderaminis, in quibusdam seminanis \»urpntur ut textus; in'alus ubi pta»'f<>iunt am fore magis scholasticae methodo Γοη'oni.e-. ut exempli gratia ubima editio expurgata ah auvtt^e lexeremiicaiino IVô-i·^ rfinocaa ilia fife ^igja Hmnbi 'Perruno.-.pq i lu u-t;. ı uj-aiil· nit^'ex tum theologiam Hnîivl P»»trri ;· K« nr t k. Hem| ad illam piovinnijt ,tamquam' -yiioa.i-ı ηuvvi anvlo-.! jtale. Hciam <|uah<Um fiflet..

lam-'vertiiwtmufirert Hlumdi trinam Hhfalhbilite tF Mimmi fdhtitp i» tradet e atque etiam defended; et jmipiam a textu qui tu»bi» ubiicimr eo fine, ut probetur ilhnn ę ć.ippo<ui> doi-trinar tnfaUihilitatiê. prouti ni «chemaie mMro mut met ur. limit quidem 'jljt, non plat-ertH IsiiMiluui illani >c *ÎnWlibtlir* ratmtie» dat irhtiiF. A.Γ Inuus ·.exptvs-MUUis ne iinnifnum quidem ni Mdteniate | Hqvve»tiuium invenittr; irtuiuvexcluditur, Non loquimur e? Romano pontifice soloVimn sepaiato. Hae evprvssmiMi sQ«· comment tehv^ar^oium. qinl m odium \rt doctrinam impingant nunquam sohv nunquam Mqquatm. L<» qntmur de Romano]a»miln· o·ıı **minerali** do> tote, fungente munete capiti» Ч Hne. ut ja^tiTiurt p.-irh· definitionf innuitur, deinde ut utatur apô'tolitH lUicturitatr, non pt ÎAAhi· non scp.-tra'a. non sola.

Hat sunt ćm verl»a Hnihi ôbn Ui ..Non hi.meii pliii-vt Ч loquendi mil·», qua jx»utile\ ć -olo mia! hluhs pmediranir. Nam de eo/amquani junato do tore privilegium inerranliae nemo fere ex Hhθıçî' cHilmhvis npsvitur ppropugtuMi Nee tamquam pon tifex -olu> est · ei quipp' disvnti adhaeivt ępi oporun. collcgjimi. ut -vmper Vοηîtvı ex e-vIe-Mastu a hi-to ria liquer.'

■Hic fartum · assem. r\ ümver Ih*ioiik e ch^iastua liquere, coltegimti ępi opoium temper a«f Har»i Romano punttf.ni. In nota »eio <·χ tuaomsta Zallpiger ptol>atju proUit Ime dcls-n· lier» ex pro intais Chiv-ti. ex ipsamet * Hvle' Chris!.i inditutiohe. Factum et ms finii. Iihk· duo, qua fieri C^possit in tam ampla materia, brevitate ego illustrare vomilioi·; factum. qtn»d >empv· ętri >u«i<Hn thus, ćm »h> isionibus inlhaeMUit en Hn» . iu-, quod debeat nvi'essario ex promissi Christi, ex ipsamet natuts et institutione Hnex-le adhaeiere. ita i.it papa qua pajm supiemo rmiiivie ‹n» Hmigvti mitiquam šoju fuerit, mmquam šepaiatu fuerit, nunquam *"Ius e:it jmmbiI.

Siimus ômne prin › jonlilit'i adhae-iss»» Ante Ventis-osten Hdhnte apostoli et di-s ipuli Petro pn>ponent> ut nu chgrretqi·. qui 'o um Indae praevarii-auli icuervt. lu ip «lie PemecuU» ex fidolil ti illi adhaeserim! tria millia, et po aliquot dies quinque alta millia. Sn u' ppimu ominum qui \ irtule clavium apetuit ostia regni caelorum in terri', id e»t ee< lesiae. Hudaei ita primu omnium aperuit Hur titiua gvnlilihu |»ei ô miiiiu e'egit Deu ut audirent gentes verbum Det. Et quamvi Janine fverit <|ıqıαlitet ęleptu iel gen iuei apotolnm. ta-

1 Huic novae horarum moderationi in oongregalitmihui η habendi occasionem dedere plurium patrum postulationes suis loris, ai IVns dederii, evulgandae.

1 Vide munitum patrihtu datum in flor anteaetae congregationi qiivad buram deinceps habendam in ęneralibu rongtegationibu

* Argumentum ; .Rereiendiasimiu BaJtimoveaais nonnulli· praemia de doctrina Franciaci Patritii Ktnrick ani antecesnoria in cathedra Raltimorenai, et cum oatendiaaet eum et tenuia et doeuhae doctrinam pontificiae infaXibiUatia, ad rem dnvenien et propoaitum schema expendent» dMtigguendflm in primi dixit inter factum et fn facti. Factum mm quod ecclesia- Petri auece«aoribua eorumque decisionibus pemper. adhaeserit ; ins eane quod ex Cbrbti promissionibus «t inatituOone ecclesiae, ei aeqiper adhaerere papa debet, ut supremo tuo nuere fungens, nunquam solus fiat, aut separatus eqse poasit. Primum seu factum pluribus demonstravit. Paulum ait restitisse quidem Petro, sed nihil inde sive contre primatum aiv· contra infallibilitatem, et mirandum ab episcopia ea argumenta 'proferri contra infallibUitatem, quae a proteetaatibqp contra primatum afferantur. Quoad facta historica quae obfaeta fae-

rant. Honorinm nihil definivisse, ineniadiuodnm -pracdichM Francisque .Kenrick in ti theologia Hnivini Vigilium non de fide aut de laetis dogmaticis aed de personis tantammodo egisse. Sx causa ver» Pelagianorum et ex contentione \nter Stephanom et Cyprianum nihil cunrlud: posse, (’ondnrit inde stare quod dixerat, factum hirioricnm ecclesiam feMri d suecesuoribns adhaesisse semper. Transiit nd alterum eaput quod superius proposuerat, nimirum Romanam pontificem nallo 3 modo solum et quasi separatum ab ecclesia esae posse. Id i autem ex natari ecclesiae demonstravit et ex relaUnnibus 4 aedificii ad ftindamentum. Addidit dictum ense ecclesiae consensam requiri ut pontificia decreta irreformabilia sint., At qnem consensum? quanto tempore exi»cciAndum? Simi vagum id esse, fatile ac omnino impraticabile Liemuin protestatus est contra opnx-nlum cui titulo ,Ca»u« conscientiae in Hffrii fils dandis iu decreto Hnfallibilitati Rotu. pontificis et alium casum conscientiae proponere se relie ait. uindfum an Vrta conscientia possit ępicopo pontiff iae infaUibilitati soffragfnm negare, et adhaerere quarto articulo declarationis cleri gaUkaal damnatae a Romanis pontificibus *

am bo· la hoc a,onu> iatiwit, dome pram vi4«t ık Mnin> ': *St poti iru* MM, qaoo ia Arabia at peobabihier in «riiladim tarait, ran HwraaaiyaMM, di-l«», t-airrr Prlnaa. <4 maser ma diitai ſai dn-da Ihand pout aaaai qaataordacua iterum emit Hrenauijramai ridere Fatnuu, lacobum at leaaaam, 'fui «tdeteuXar alMjaid ema, at monem earn ilUe loraMu· mt, h ' rata, «al, ar carrerem ad cararriemai HI IWWMl

Allegant quidem Paulum Petro restitirae w fawni nihil omnino probat contra inUlUbilitAtemF ••rut nitih probat contra primatum. »Inferior potent retnonstrare <tf» 'eupçriore; nulla erat qoaaatio nc-<pN> th· fide neque de moribus. Miror ego catholicos fMrtrn etiam sancto» episoofK», usurpare contra infallibihtatriu eadem anna, quae protestantes contra primatum u»ur|<nt. Strut ſi nihil proficiunL/sic ſ dli.

In ntutilio primo Hierosolymitano ŏram norunt spentăh et discipulo» Petro adharaiitoe. magna fuit 'onquiMth·. Petrus loquitur. definit; taruit ŏmni jiiuhiludw^xJ postquam Paulu et Barnaba confirmarunt wenient ism Petri ex fart is quorum ſ tn missionibus suis, Pacobu episcopus Hienwdyrnotum in formulam redegit sententiam Petri et deinde I warn *r/tf Spwitw ft ſtobi»* Quocumque t>mi adharsenint.

Strut in pntbo ill<> concilio adhaeserunt, ita etiam to (imntbuo alttn eximiius generalibus adhaeserunt, nulla Ywyl io. Et ex hac adhaesione provenit, quod ſnfallibile fwnnl eorfcindem conciliorum ludicia, •l«M'u»lom«. accu!» non fuissent infallibiles. Nulla ihſallihihtai in eœleaia «me pontifice. est certissimum de fide td saltam fidei proximum, nulla infallibilitas ■u»· Romano {«ontifii^e. cum illo exurgit infallibilita». I.ıκηıιıı <^»lrm quidam subiererunt litteras dogma iiva- Romandium |>onti(icum. quia episcopi wunt homines non sunt nulopiata. et délient inquirere wrd ex eo quod quaedam huiusmodi facta fuerit .nquiMt m. quoddam examen. non licet inferre d^i-Mono ŏogmati»a piamia« summorum pontificum non fuuee mfallibilo. rieni ex magna conquisitione. quae m isto oiimlin wncrando Vaticano fit. non licet infern« (viuilnnii hoc non e sc infallibile eet in natura ivntih ut ixmquiMtio fiat.

Audi venerandum meum an(eoe«oreni „Pontifiu»m jgitur lie fide decreta semjier cum magna veneistione a tota ſw.le et ab ipsis etiam oecumenicia -y ŏodi ŭnt cvrpta. rl quamvis ad animos concilian-'do> examini noimimqiiani Miit subtecta in ŝacri illis «omitti-, non tamen velut ſe dubiae et incertae, quas ·«a» indere liceret. potius Scripturarum et |Xtmm tentimoniio mumendiie. ut eorumdem frangeretur jwrſinaciA. Et sanctu» CaeleMinus epistolam dogmaticam adversus N^sto'tum ĕrd»en« Cyrillo Alexandrino jiatrianhac miutixit. ut NeMorius ai nollet recipere I-ost dreetn dies a communione -enclesiaajice abwcin· Jcn'tuç Sanctus l«eo suam fidei expositionem tamquam toeeram, quam omnino recipere oporteret, tradidit. Vtorque pontifex Petri interpres a patribus utmisquo airxilii habitus <vt ' ..Anathema ei qui ita non credit. Petrus per Iλὸιμιπ ſocutu est." Haec erat ratio ĕxam.nit

Picitur. sicut iam centies dictum fixit, generale «oncthum condrmnaive Hono.ium Honoriu- iam mihi videtur ŝati ĕ* ăi^ussu Et obioitur etiam qiMMi ex expressa Romani pontifi' v {««rmiasione causa Hononi. qui de haeresi acxuMiretur. m concilio ad-

mea faarit: qeod φὸ^Mη ſrobar «mmn liiaaa, qoaai erga eeiame· pogcttwMa habmrvat eUam concilia gsnsralis, qaas aoaaui pemittenbs Romao poaiifioa, «t 4»oit Hadnaaas II ia littary ad gaaarab eoaeibw·, oam mtrodacta eet Bed φμπβ da»natas Hoaoriotf Corte aihil definivit, urnaieo exprome dicit: „Noa oportet nos aliquid definiendo ſrenticer Damnato» est praeciso qaia non definivit, cum definire ddbuisaot, quod silentium iniuueriu Deinde bae litterae non sunt directae, sicut aliae dogmaticae, concilio generali, toti eocJedae, sed priveto episcopo, patriarchae Sergio. Ecquid ferit Sergius? Vidit epistolam illam omnino deHarare catbo-Itcam doctrinam; in scrinio posuit epistolam, quae scripta est au. 633. et poeteaquam secundu» ab Honorio successor postulaverit rationem cur ab HeradiO ectheris id est edictum publicatum fuerit, quid respondit Hera< ha»? Sergius ſtq ectbetuni. ne unum quidem verbum de Honorio. Sergiu secretam tenuisse didetur illam epistolam, non potuit monstrare, quia contra ipum orat, mxl tenebat pmetiin sicut vafri ŏmn< isti haeretici faciunt. Nihil coiVni infaUihilitaleiu.]<o(iu> pro infsllibihtatr Honorii, qui ruiu debuit ſeprimen haeremini, entn debuit definin', sicut alii [M)i)tifi<nxv. negh^endo «xmfuvil. H<> explicat indignât innem etiam Romanorum pmtiinam suorum ŝimiaK quod n»lu* ıηΓoı ommx Romanos epiM-opo non. ut d^-uit, «Oenuit haoreum. and negbgendo confovit^ El px illo triiqiora ſuUu jxmtifrx ita egit.

In eaMh Vigilii, qui etiam saepiu- ſvfiHatm <¥t, nulla quaestio de fuie. m« quidem ulla quaestio de farti» proprie dicti·, dogmatv is. qmu»>t o rat de personis." Tota difficultas In <x» fuit. Kaltem praecipua diffieuha-. an pecNoaae trium au to umlm rum rapit olorum damnandae «went, vel memo ia pro fligamla. ReMiut Vjgdiu pnmo quin omne-)«ti ŝcriptore m concilio t'hahr<donen«i post nmuniutaa et ſerantata ernmoas illorum wenteniiae rv vptismit m communionem et ſe ſiuŭra:i erat, ſn ɪ ſ{< netqr fxititifex contra agendi rationem «xmcihi ‹ lyd txxIoneiiMs aliquid faeeie Γηηιιπι damnant tria «<pitula. mxl perM»na» non damnavit. d«mde non voluit damuaiv ſersona ob rauoneni iam alla am erat personalis rea Demum cum xidrrct nihil lewra offuere auitontati <xvn<ih> ('hah^donenM-. damnavit etiam. <x»nsensit damnationi jierwonaium

I>e causa Pelagianorum nihil otapino lotyrs no ex illo raeu nihil contra noMram tlie^ini jmVı* addu i ſnnocrntiu damnant Pelagianm. Z ſwmm nxepit et benvvolenter j>erlegit. et spiritum etiam pr·it ſ}logiae cuiusdam, sive lilletaram a il i tra dilartim. quae epistola spem dal>at -c ettonbu- suilenunt laturum.

Sanctu» AugUMtinu certe rem bene tuoit. et sanetus Auguotinu viare 4k h hau· fuixne rationem agendi a Zcmihaj adhibitam: „Et h<> ſoquen ſ« epi stola (ariestiP rathoinae ſmenti eat. ſ qua for;e aliter *rapit,* quam ſenta exigit, non ea «erti-sime definire sed deterta ac demonstrata rerpm'rr | ' Voluit instrUt a ſptifi<e. Pluri· ad examen reuw-ata «M causa Pvlagianorum non quod non finita fuerit, rad ad conciliandos antmoN. ad reveagndo- ha^TrTnt»- ad tramitem ŧeritati ita pia mate; e virus indulgenter cum rin> qui nitra sunt. agit.

Quod ail Cyprianum attinet, tantum pn>l<t contra primatum, quantum <Outra infallibilitatem, skmu variera omnia obierta. Mandatum dedit yxpa 8trphanu», non definitionem dogma icam , Nihil inn<>-

I Gal. I. 1«.
» IX IL ■
• A< XV, M.

1 A4 centra Ami /MtftneiMi
UK II. eap. A

retor sia quod traditu Ł" Praxia Afriranono·carte Mai principia tiagatat ; mu arat praxte lahaptiaaodi illoa, qui ab baaratiria baptiaali fuaraat. Damnavit praxim Stepbaana, Cypnaaua rartitit. Modo ai vara genuinae mnt iiliaa optatoUa, airoti quidam ex reoerabilibua fratribus noatru eruditiaBimo operel nonalia» aat probaro non eaae genuiote, and ai genoinae •vint, probant aolummodo illam euoe arateatiae ăd haeaiase ;)»robant cartia»iu m illam- totam banc praxim tamquam ad disciplinam pertinentem «t non ad fidem inspexisse, quasi dixerit : cum aliis reliquerim plenam ƒibertatem cur non tue relinquis liberum? Probet contra primatum ƥotiu quam contra infallibilitat«m : contia neutrum omnino probat aliquid, neutrum. Procat solummodo Vyprtanum in errors venatum reae ut omnre agnoscunt. qui vel retractavit erroiem vel ƒpms. Take purgavit. Excusatio unmi erat illa, quam ^-haritas a. Augustino MiggeaMt, quoi re» non fuerit sails eliquata jw concilium plenarium. Si habui-t-ct tempus examinandi omnia, non enavireet, enavit tamen, et falce passionis opili erat ut purgaret «rVorotn.

Erancofordiem< non ndhaebeiunt Romano pontifici. ntY ădhaeserurtl concilio generali VII. sed illotum non adhaerentia probat ƥotui contra concilium ^uieiale. quant lontia Romani pontificis infAllibililatciii. SdÜ jxvtca adhaeserunt, m errore facti versati r-iim, non intellexerunt linguam gtaccam. ut videtur. Xihtl omnino ƥrohgT7 Omnia ista argumenta iam oxhausta >iiui. lain respondimus (entire ƭtiu ǂmiiibu otis contra prolatantes. Manet sancti lugustini lelehtc dictum1: ..In causa ipsa Pelagianoum duo roiicilia Romam nun mnva surrfT^iide etiam rescripta venerunt causa finita, ut inani aliquando finiatur et error.'" Plure» eunsxipi lemjKirv ananianii noti adhaeserunt, fateor. ŏd)kv *iuh erant ƙiśén Quadraginta et amphus non adhareetunt. tamen Illic ommv adhareminr Romani |xuitificre m-. ipiendo h Ltls'im, qui condemnavit.<om ilium Ariunhiwv tamquam minus inexpugnabilis sesr contra ûacireim ham peltiferum elevaverunt, tamquam fundament trm civireiac et eius firmamentum. Et jK>t quinquaginta vel raaagiata annos, partifert ilfe taereate quae ia Africa iaecepit, in Africa quoque Mpulebrtua n «b lareait Vae eorlcMae. ł ›papae illite temporia non veram proHamaeaent. m non ftuasiat infaUibtke, ai unm Romana» pontifex illotum temporum adbaaaimet arianiemo! Quod dixit Hieronymus ironice, vere Jocet dicendum: ecefetia ChrisQ deperiit a facie orba» terrarum.

In ipeomet eoocilio Vili. cui ƙanu» II «cnpstt diae litteras magnifica», /habemus testimonium huius adhateiotiw; quod ex eo ampliorem vim derivat, quod ab omnibus episcopis orientalibus subscripta fuerit haec confemio . ..Quta in sede apualica immaculata ret semper catholica reservata religio et sancta celebrata doctrina, quam ăpostdlim sequi in ŏmnibu christifideles tenen1ut<(aequi in omnibus). ut «ese mereantur m communione cirn eadem sede, in qua est integra et vera christiabac religion ſ soliditas ': sequi in omnibus ut possint eree in comiiiuiiKHie non in ſebu dikıpiitiae. ădmuiiMrationi? mmI prereertini in ſebu fidei. Et novimu- magnum illuvl t«Uimonium MUicti Irenaei, quixi ăinm no contra jirotfetantre ƑMiqminu de quo erudiiimimus episcopus Andegavenai» specialem dissertat tonem publicavitl. qua probat non ŏluoimodo adhaoMonwu omnium epitx-ojxHum et omnium fidelium vaihedree 1'etri. ned ntxxwitaleri'. ex divina it^liliKione. huius adhaeeioniK

liene notum ret testimonium, non Mt ne^mae ut |»erlegum. qtiiaquc *vult,* («erlegat dümertationeni istam, quae eM ouminv ƥneluctabili non potret ei rea|Kuideri .Ad hanc enim ecclesiam)>ropter jugiorem prim i|mlitatem netote rei omnem convenire e · tlreiam." Secundo rertulo. a nejote ăjoi uni. a patre gracili qui ſstinu ĕffectu ret. qui utnusque eivlraiae^relimomum proiuht, dictum ret: „N<K«are ret omnem convenire eixlreiam. lus- ret, ſx qui sunt undique fidele», in qua senqver ab ƥi qui »unt undique, «xim-enala ret eu quae ret ab apostolm traditio ret rompendiiim ſotio fontroverxiar. Longudi at laboriosum reset, dicit Iienaiu?, ad onmre appellaro erelreias. hinc ad antiqut»aiinam et omnibus notam illam erelreiain Romae a ŝancti ăjawtoli Pᵉ 'ro M Paulo fundatam provorat. et Irneam ᵉiŏ̀ṃṭ̀ undecim MbiTreoium vel dimdtx ini m«q<»ead eiua tempora tradit, ut juoIivI in perronis ƥ|«iu ŵuixreaioni manaro potretalem illam. ſudiri ab ŏmnilu ubique terratum vamdvm fidem ronvonne.

Protretantre dnunt «qero qinxl non idem diciun sini gallicani i ſwv«it/rr mm Mgnilicare courra re m •cRfrNtei. *ittihacuT·' in* ronvcinunt, nt dixit Grata ƥrolretan ut omiire pium iter fa< iant ă romanam imatem. quae ŧvita Caecarum retl. Non suspecti teelre. magnus Boreuetu-, qui niai fuit»et in Gallia tempore ƈeclarationi forean schisma tetarrjmuiu fuireet ortum. Boaeuetu» rrgo et Petrus da Manconveniunt hoc verbum debere in linguam gallicam transferri per vorem *n'amirdrr*

Nunc ad recondam quaestionem venio, de iura. Ego dico, non solummodo de facto adhareuer collegium episcoporum et corpus erokeiae itipiti docenti; sed dico.^omniuo debere adhaerere ex divina institution· ecclesiae, ex promissis (Ɛ ɳMî, quod nunquam potest omnino fieri separatio, quod tota hare de infallibilitate pontificis, ut soltns, di»;QaMo eat futilis et omnino reprobanda; quia, ut illis eemper respondeo. nego «uppositum, impoatibile est. Numquid aiai·

' ‹Ɣ. Titsaai ; *Ln ctlfire fra* mm before « mm *<\prtana.*

* Hsec non «ant verte Marti l'ypriaal. wd U· taatemtoo«io innnrrv vitetar orator. l'yprtaaum cailitei epteeopo litertatèn concsa»in» contra »oam Je teptisoM haereticorui opinionem nentiendi. qnoJ quidem Cyprians· perspire· et constanter dorait Kt revera in eputola ββ ad Magia· ait .Res'npai. Ali cteriaaiœ^ ad littoraa taaa quantam parra uoetra médiocrité· valait, et oateadit quid nu· quanta» iu nobi« est Meatiamn· (de teereticoru· saiicel teptirao). aewini praea nlgnies quoalaua «tatuat qaud putat uausquinqae prueiswutn« «tu· sal ratiree· Domino ſedditura Kt iu epUtolaTS ad Stepbanum Romaaum puntiAeaui .Qua in rw (in negotia haptinuati· haereticorum) tec nos rim eu^uaui.fadmua aat lac·· damna, cum habeat in eedeuta· administration· vola·- R tatis suae arbitrium liberam nasnqnieqat prteporttun rationem •ctus ŧi Domino ſeddituras Kt ia epiatola 73 ad luteiannm: •Haec tibi breviter pro nostra mediocritate reoeripsimua frater cteriasime nemini praescribent·· nat praeindieenie· ^nomlnun aauequtei·· «fdsroperem qaod patet teriat, teben· arbitrii ral hteram poustatem, no· quantum ia nobte u»t propter tearatie·· cum collegi· et eaepineopi· nostri· aou oonteadimua, cum naibua divtnam eoaeordiam ·< dominleam parem ſenemus Bt ia exurdae cvncilü Cartbnginted» III rte betitur .Superurt «< de tec re singuU quid sentiam·· proferamus neminem Indi' cantes, aut a iare eeaunutioai· aliquem, si diversum MMarit, ^.amovente·; neque enim qutequam nostrum eptecopum m episcoporum countitait, aut tyranni·ɳ terrore ad abrèquenti »·· ceamtAtMU reMngan ···· adigit, quandoquidem teteat ornate episcopn· pro Heeatin Ubertatis et potestatis n m arbitrium ƥroprium. Si ergo en sancto Cypriane unuequtequa eptecopo' ram bae in re quod putat tante putant; «ride·· art ipaum totam banc quaestionem tamquam ad tteriplten· perttautom respexisse.

» Ssrm. CXXXI. D< iwta Qirtrti, X, 10.

l (X Ssàti ZrM· rt te griaMta/ fe par M. Γ«M4 ftepprt ertestfrairat feAyw

1 Vta «para MnMfe frwii par fraaaem Eraasfu· Grab·. Lrertai IM

petaat aedificia·, eu- nut fandeaeetattaB? Maa quam vidi aedificia· ago, quad mu gha arauaéu «dido faudautania faaitarat PMrea aat patra, faadamontua arrislira, finaaaaaataai; Boa petal oooλo->ia Ma<« aine fandaaanta. Dsinde Petrae eet eeput txsiaM· MMi potent aqwtri - -μ ·Aιμ ' ■non interveaiaL Fotmt capot buanaau· «parari a membris, nd mcrunur. 8ed mo potent eaput eetiedra taparan a nssmbris, quia eoalaaia ooo noritar, aaori non potest, portae inferi ooo praevalebunt. Ego vieitaan ruina» huiua magnet riritatis, riritatia aeternae, quia hie st aedn Petri. quM eat astaraa, que mutuatur aeternitatem, firmitatem a aede Petri, auspe vidi fundamentum sine aedificio, nunquam vidi aedificium sine fundamento. ,In eeohaia non poteit aedificium destrui, ^bicut magnifice ista palatia romane destructa sunt, ita ut solum maneat fundamentum; non potest fieri, et quare? quia portae mftri now pra--ivdebuni... Curtam *et terra tramibunt, verba autem mea non prarlfnbtml* '■

Confirmati p^amiiit^on adhaerere confirmatori; sed frustraretur totthrr Christi Domini propositum, nisi adhaererent. Vae gregibus, vel gregi unico (quia unicus ust grex) si non adhaereat pastori; dispergeretur, lupi illuni devorarent. Ex ipsa institutione Christi, ex promissis omnino adhaesio ecclesiae ad doctrinam Petri et successorum eius requiritur et promittitur. Ecclesia non potest fallere, aedificium debet stare; tamen fundamentum potest fallere! Confirmati nunquam poeunt a fide deficere; confinqgtor tamen pro quo orav it Christus Dominus, ut non deficiat fidas eius, ille potest deficere! .Membra discedere a capito possunt. et tamen vivere! grex infallibilis pastor non infallibilis! Haec sunt argumenta illorum qui volunt «■parationem, vel saltem innituntur ideae quod -eparetio sit possibili», et qui negant infallibilitatem summi pultificis.

Eat alia ratio cur eet fidei proximum, si non de fide, quod debeant . omnes adhaerere doctrinalibus Romani pontificis decisionibus. Eat bulla Vmeom *liimisi* Clementis XI contra obsequiosum silentium, et damnavit et ab omnibus requisivit, omnibus praecepit. ut non solum externo obsequio, sed mente et cordo illis decisionibus adhaererent. Quaestio praecise erat de haeroai, de quinque propositionibus Jansenii damnatis; de fide erat quaestio. Nunc dicit quartus articulus declarationis cleri gallicani, quod praecipuae -int partes Romani pontificis in dirimendis controversiis de fide; irreformabilia tamen non sunt eius indicia, nisi accedat assensus ecclesiae. Sed huic bullae Clementis XI aooedit iam a centum et ssxs ginta annis lonseusus eocleeiae; consentiente, plaudente orbe catholico bulla haec acceptata «t: ergo eet infallibilis haec-declaratio. Ergo debemus Romonorum pontificuid iudieiis mentis et cordis, emensum praebere etiam iuxta principia gallicanoriitn.

Sed requiritur consensus ecclesiae! Qui consensus? consensus omnium F consensu» centum ? ooneeosus maioris partta/ vel debet hic etiam asse moralia unanimitas? Coasens· ecclesiae! Quo tempora aspectandus est? Quot annos! Quot mensos! Re» vaga, indeterminata omnino, futilis et absurda, imprartieabilis. Dum exportatur iste consensus, serpit bassons, et brachium ecclesiae omnino redditur inhabile ad opus haereseoa coercendae.

Nobis datus eet, optima sparo intentieos, alius casus conscientiae. Nutuquid nos possumus ruta conscientia suffragia nostra pro infallibilitate pontificia dare? Examen quoddam cosMoentias particulare ad fibelli trataa argansaatam particularis aatapraadâaEs esamiaia Naanqaid pessum ago tutu eeumaeetia dare suffragium eabtra mfiJhbiütBtara ia fcsuNM 4·BλMM4iθBM| pfWMTtUi 4· quarte laquer; pomum ago tata cousstantin dare awum suffiagism, quo absurda ilia, quia aaUa alia padram uti expraasieua, eouditio couasusu» ernlan'ae requiretur, at irrsdaramhilia stat dogmatica indicia sumamruni pontificum, eam summi ipsi pontifices a MI fere aaais improbaverint illam declaratiottsm?

Innocentius XI quidem improbavit in genere; sed Alexander VIII improbavit "vrticulos. Pius VI in bulla Auctorem fidet improbavit articulo» tamquam temerarios; acandaloeoe, sanctae aedi apostolicae iniuriooos. Pomum ego suffragium meum dare pro iia. quae sunt temeraria, et iniuriosa summo pontifici? Ego certe, venerandissimi ac reverendissimi patres, nunquam (possum me adducere ad illam mentis conditionem. qua hisce omnibus reservationibus, ambagibus contentus sim. Ego adhaereo recte summo pontifici; non indigeo distinctione.

In notissimo illo textu sancti Hieronymi ad Daniasum, quem in litteris nostris ad summum pontificem nos dedimus, vera continetur doctrina: .Ego nullum primum nisi Christum sequens beatitudin, tuae, id est cathedrae Petri (unum et idem sunt). coni ■munione consocior: super illam petram aedificatam ecclesiam scio. Quicumque extra hanc domum agnum comederit, profanus est. Si quis in area Noe non fuerit, peribit regnante, dilui io."

Itaque concludo ex his omnibus, ex fe'to. ex iure. ex duobus unum: vel Romanus |«ntifev ut pontifei totam docens ecclesiam solemni iudicio M infallibilis; vel ecclesia ipsa Christi non est infallibilis Stant caduntque simul; stabunt tamen quia *Portae inferi non praevalebant (Signa approbationi-*)

Post archiepiscopuui Baltimorensem ad ambonem successive vocati sunt episcopi Atnciensi». Ita ȷirensi Nepesinus et Sutrinus, Subiturum. Connantinienus et Nemesinus.

ORATIO

. rrivreudi *patrui domini Petri Le Breton epiteopi A nicientit '.*

Eminentiamini ac reverendissimi preesiile». eminentiaunii ac reverendissimi patres.

Amlonem quadragesimus ascendens, ut de ni» tens, quam plurimi non immerito exhaustam renrent, verba faciam, scilicet de definienda aut non definienda infallibilitate, nec nova nec etiam nove quid quam dixerim. Pro verbis igitur factum ponam, fartum utique omnibus gratissimum, exemplum appellare non ausenm; licet noa solus profecto illud et valde exoptem ot aliquantulum sperem, quod scilicet tacto ostenderem, conceptum sermonem aliquando posse contineri, *immo* et enatam prolem, orationem dico plus minuere accurate conscriptam, posthabita psdernitatis aemulatione, penitus ac sine desiderio eliminare. .-

■ ÀUadU ad opemala·: *DufuUH» nttenbt ete.* altas ettataw.

• Artreasata·: .Γ)IIρτ„ο ι tsidssSi était as adders pssss dtril Ita <aas addaeta taa thereat pre peatlMa iatalHMliteta, ot detaadata «axiae ssss qos< tatiUtaiUtetta advssreril Meda· satagar aMérttaesa repetant, salta haHta relisos sptiaana reapaarasaa· qaae ipata agarantar. Naanalta adi.' Ut d» ■batte paUtbea sbtsls esi Utataa Cs qai re paaea aa eaaaile' « eaatm ipsa· vshesMatar praOaaaatae Mt. Oaarinait bsrtaado

› «state XXIV, K.

Ia pro—anti die—aaieaia ae que—tieai» Λ otaiare· ebaeqaü aive reiptoram poatifirê iant •tata c·— piaraq— aa prsuip— aaren, qp— ——i dit«ni» vi— arant, ia— disere prolaenü faarinfe qui •ata aw a—be—— —seudareit iUaMrâaMM ûafaUâ. bilitatie prnpagaatnr—; ad viiaadaril taa^arie pretiosi ia——n. pro fratena »■«· aoaaaiatMaa, ai— aadificalMM», obsadi—ll reaa, at meat. parUbaMar

Duo tantum reba, arrepta aer—ions, aaflü proferre permittatis, m «renrfwaiaii patre.

Primum quids— quod attiaat ad obiaotioas— contra definitionem dogmaticam prolatae, aodre quippe vultu aut forma abaimili toti— refricata·, illud imprimi» omnium oculo» et animam paroellit; scilicet quod oe minimam quidem rationem hucusque habuerint definitioni· adverrant responaionum ao palmari· meo sensu refutationi» totud et tamdiu iam a doctissimis probeti—imisque theologia fmiua obiectarum. Equidem, sicuti plerique vestrum, eminentiMimi ac reverendissimi patres, cuncta studio— ac patienter perlegi scripta, nuper tum Neapoli tum Parisiis alibive extra Urbem edita; quin, ingenue fateor, novi quidquam aut alias non luculenter ac plene confutati repererim. Illud ver» iterum in aperto est cuilibet legenti lucidam illam animadversionum analyticam sfnopsim illustrissimorum patrum Deputationis de dide dum referunt ac refellunt oppoaitae difficultates tam ex historia ecclesiastic· desumpta·, quam etiam illas quae sive critic— aive exegeticae dicuntur. De silentio hoc mirando prorsus et, ut mihi videtur, systematic» iudicium aliis proferendum iuvat relinquere.

Liceat autem antequam ex ambone descendam, ixniscientiani episcopalem coram vobis liberare, reverendissimi patres, de lugendo nimia et ultra modum contunielireo ofiere nuperrime patribus misso, cui i ijglu» : *Quae agantur in concilio,* gallice : C« *qui — pour an roncilr* '. Si quid nempe venenosum, •oec- c bum. odium spirqns sub specie («erfidae cuiusdam moderationis ac religionis —Io unquam in lucem prodiit, illud^ profecto hisce in paginis pluaquam 20t) miniora, callida pravaque peritia conscriptis, invenire datur.

Illic legere est. inter caetera, omnia hucusque in -ynodo Vaticana male ac antiionciliariter fuis— péraitata: videlicet summum jiontificMii. cuius venerandae omnibusque dilectissimae person— alias dantur amplissimae laud—, iam ante concilium, ab initio sua iura excessis—. posthabitis iuribus epiacoporum. Itcui concilium debita ac necessaria libertate carere; dwuvsicneni evasis— impôt·ibilem tum propter locum tvim etiam ob praecepto impositam dis—rendi methodum : unde fit orator— reponendi facultate privari, ac reliqua istiusmodi. Sic etiam audacter a—oritur —u dilucide insinuatur, totum concilii valorem sive quoad « ieatiam vive quoad iugeniutqganimi firmitatem, indolem ac ut aiunt independent iam in minoris partis -vnodi patribus consistere, ec si cantari oniMa aut ignari ——it aut ad oculo· Mrvieat—, adulatore ac dignnatis vum prorsus immemore. Sic, omnia disponentibus · longa et —creto societati· oeleberriiii— membris, optimus ac sanctissimus Pias papa IX illorum suasione et influxu rancta praeparavit, facit «c facere pergit, ut «piecopi iudic— ea— dminant, ad luinmum coosiliarioram vicibus tangente·, ne dicatur approbatorum.

Quid plura F Chriati vicarium criminantur da singulis etiam ad «pioropos et fidei— privati· allocutionibus, non secua ac de variis ipat— littar— eat responsionibus, directis nempe ad auctore sivs ops-

Taadem capaattaria praamareia· dafimtioM·, quam pmbabilre ae aueuaatm entamant luat hrgaudaa», Mmram mttmea miaguM «mpltpbu· er a—dia·· fidet cathete—, iram gubatuia—— etviliam fninita· emam theacratma apacttu, enim rmarre tianem m ñm curiae.Roananao p<——ouatrers m b trahae»aat Qtaaa peadeeta, at aamiae· fagit, ab—r ditatam no· amdioentar aapiaat; at abaardi—ma quaa^aa, ia valga· protere, noa minimi aaaa ponderi» qui» laficwtarF Portaatoaia varo hia— molimiaiba· ao parvicacibu» cooatibu», «a qua par erat indignation·, «•atrae «agneitati ao imtitia» commendati·, per viscere mi—ricordia· Dei nostri vus deprecor, «ia agite, pr—aianliatimi doctor— fideique indica», irrefragabili indicto malum tandem praecidite, blasphemantium ora oududite : urgete nempe ferreum os, uti fere omnm iam conclamant.

Quod ad me attinet, utpote, sicuti voq testem hio simul et iudicem, snerapancto munere et officio meo perfunctum *me* arbitror, fidem meam firmisaimaw. fidem totius iam —Macentia vitae, fidem non caeoaà, quidquid dixerint quidam, sed doctrinae «t queeetionis élucubration» suffultam in hoc augusti—imo cona—su sincera mente profitendo, fidem quoque universalis egregiae dioereis meae coram vobis profitendo. Dixi.

C

ORATIO

reverends' *patrii domitu Lugenti Laedat rpiaoopi Banlrmtu'.*

Eminenti—imi et reverendiaaimi praesides, eminenti—imi et reverendissimi patre.

Cum universus katholici orbis oracula conoiki Vaticani summopere expectet, temporis iecturem oranium deplorandam existimo. Quamquam auaim dicere, me non operam aa— perdituram in a—arando plenum primatum et perfectum magisterium Romani pontificis in universa ecclesia, non quidam directa, sed diluendo obiection— quae ex concilio Basileanai petuntur; tamen id committam, ut quoad me fempt lucrifaciam.

Modo autem non est cur reticeam me reitatoa in schemate proposita· amplecti et firmiter teoete : immo —t mihi quoddam iustiti— et reparationis officium heio in generali concilio, ad prinçipum apostolorum Petri et Pauli trophaaa, rereantiam m—m matri ao magistrae omnium ecclesiarum, et Romane· ptmtifire primatn pleno pollere, aolemnitar ita profiteri ut nihil ipaia ait in eocteaia —penos, et nemo eorum magisterio refragari iure p—ait. I

Cum enim Baailrëaia dioecessos vagimini praesim. memoria autem repetam inter ao» epi—opoa, qui in Basdeensi ooacilio die 35 iunii aaai 1439 aaai suat Eugenium IV legitimum at certum Romanum pontificem a —de Petri deponere, fuis— Fridtricum au Rhesn (eum pudet proferre) opi—opem atiam Besila···seni ; quomodo nam tsanp—are a— p——m, quin t«u-

I Paris Baarl Hna, fo —aMMaan MM bA ai· p CM»Ub aanaais rçtre ML

pam hans Mtaaa, quand in nas «t, 49mm «t 4Mb'. •imam ÎBMfÎMB uutoetoori Ifetri fifolUNI UifaeraF Cirta «optas, revonndiralmi gâteau ât IIIMfa Ida quemque 4gmmi mi dedaeansoua at IradBâotara andin ; ma qui Mm teudrae pma «taWiKpακ' tore» lm< nrm taao ma pofaratait Bit fgta tara iustittae ai pietatie reprautio.pMr «iraanom benafidai professionem, mrâaatqra ia aataranm ami popula mao, m miiveita «Λώ.

Cam populi fidata utpota raritati ooaeaaam trari debeo at apertissime propugnare, iiefa mibi, reverendiauDii p«dres, tuietn tanhun vobis exponere. Aaiato, quaeso, reputed», roe praerogativas et iura Patri oum alte proclamareritia, bono totira eretesiee at aalnti fidelium in toto orbe earn coosultaroe; quamquam forte potestates teoebranim in alia potius regione, t<M alias violaritit» erumpdnt 8ed ubi etiam malum gravius, ubi remm status difficilior, ibi apiaoopi, si firmiter inter se et Petro maneant coniunoti, si unanimiter eodomque catholico sensu certent bonun^ certamen, neque eorum acti» neo eorum verbi» dent laici» occasionem et clericis in oppositas et variae sententias abeundi, tunc Dei gratia opitulante, noa erit metus ad mortem.

De caetero populum catholicum mihi concreditum, qui continet *40* millia et amplius, qui versqptur inter pluaquam 60 millia acathoiioorum, revereri Romanum pontificem, eius verba tamquam Christi excipere, coram Deo et vobis testari possum. Ne quis dicat ad exemplum disertissimi oratoris, qui altera die ironiae asserebat, nobilissimum ac fidriiiaimum populum Hiherniae unumquemque parochum suum taqiquam infallibilem habere ; ego etiam testor et de hoc vebementer doleo, quod a patrum nostrorum moribus non per progressum sed per regressum non pauci inter nos procul ee habent. Sunt enim qui catholici arbitrio esse volunt; sunt qui mittunt concilium, |><pan> et c ecclesiam catholicam· Hi adscript! sectis liberorum muratorum veram ideam toties ordinis supernatural!» amiserunt, atque ecclesiae et Christi hostes effecti infensissimi, persecutionem intulerunt et inferent, quaecumque demum concilii Vaticani decreta sint.

Quidquid aelus a malis nostris pertsirefactus vobis depinxit, est imago heu fidelissima eorum, quae postremis hisce'annis, paasi sumus et potiemur adhuc, quaecumque, dicam rursus, future sint decreta concilii. nisi Deus a manibus inimieoram Christi nos eripiat. Veteres et variae sunt malorum Muses, et repetendae bunt in primis ab eo, quod hodie ae palam facit per elucubreriones calliditate conuptas, in alienum suasum detortas et ita implexa», et veram a fedao vix diacami queat ; unde ab extra in meam dioeceeim iam satie ia discrimine positam siasoia pessima, nsscio qua conspiratione, praesertim hieca fabra dieseminatur. Hia sutam imbuti disciplinis quomodo nam inter tb coasautisat, at primatum ot magMterium Putri reverebuntur?

At ridete, patres, si papam ua aadiuat, quod eum ut eaataros alios bontinas emri ahanarium putant, quomodo nara art, utiqM crania· sriaimnm, ^MModki Mf jMrteti· mm m·

£b ichm «MMtliMIMÎ Qmb igitur mihi, qme vobis empHm austaritaa? Tuas quid de oainrarura «luto, quid de araMa, quid de fide uaiwsaH ethoHee? Veram, Uebia djratfo, ia eoe-

|Mnli 88· <NMD Bβ·M

BI0 Wrt· -AmIm 8M

{MNHMA Im* BmI M"MM SINttwBtW

M· «nriM Wfttatai IriM ywvâMÉpt iatetjMtok

< iioOBW B88B8

Nils wlBÎQwMMiφMMiφφBλMB»φBî 4 1W·MC Mt INMbb citi cftpCtMMI wifttiM MIUI M ^OβBK Bam preferi mu * ma «ventam, md ornatam in oeulis et auribus impasta· et «oditam. Interim siranie impune seminabitur ia agro Dei. Divinus ecclesiae institutor nullum ae eodmiae praebuit remedium, quo illico ab huiusmodi malis expediretur f Quo remedio putatisne, reverendimimi putres, ecdaaiem per taroantot et amplios annos, scilicet a oovcilio Tridentino, usam non fuisse? Est ne aocieàu quae auctoritatem tantum intermittentem, ut aiunt, habeat r Absit ut aliquis id credat.

Sed dicunt ii de quibus loquor: isti inferiori» aut nullius ordinis viri claves ecclesiae regere aggrediuntur, vela pendunt non Spiritus sancti flamine ducti, sed omdi vento doctrinae. Et quoniam doctrinae ventus hodie democratism affert ; non sicut olim ad principes, sed ad multitudinem et ad plebem appellant, ci se ad illam mox appellaturos iam evulgant. Frustra obsistit episcopus et increpat eos qui false docent. Hi statitu libertatem 'doctrinae et scientiae opponunt., vel ad «ocularem potestatem confugiunt, lubet episcopus observantiam legum disciplinarium, inorum reformationem quandoque etiam in clero; et hi increpant episcopi absolutrimuni et iugum curiae episcopulis blaterent : fit in parvo quod jn amplioribus curiis. Quid alia innumere persequar quje a me dicta velim, non ut ex his difficultatibus unice argumenta duram, sed ut eo magis opportunitatem et iw <<i· tatem definitionis ostendam ? Scio enim fidem catholiram ex revelatione divina per o» divine docentium nobis counters prorsus oportere.

Quae cum ita «iiit, cur auctoritatem nostram verem non confirmemus? Cur non sequar ego exemplum praedecessori» mei Christophori de Blarer aanc'ac memoriae, qui pressu» a novatoribus suae aetatis. confugiebat ad Sixtutu V? An frustra putamu· a Christo centrum unitati» constitutum fuime, ut unita» servaretur et totum aedificium roboraretur? Quoad me. ad auctoritatem Petri confugio, tneque ad episcopatu» portandi onus impauem esse absque Petri praesidio undeqttaque infrangibili profiteor. Nobis igitur consulimus, dum auctoritati Romani pontifici» convulim«, ot coronae decus eat quod est centri.

Quibua omnibus ot imtitiae ot reparationi» et diooceais tusae et boni urrirerei orbis catholici rationibus pertnovsov, necnoaa re ipsa ut a vobis, reverendissimi patres, vehementissime efflagitem adoptionem doctrines reibolieee, quae tonet Deum nunquam permittere. ut Bomahu» pontifex tamquam Christi vicarie· in rebus fidei ot moram ecclesiae errorem credendum praaacribet, cum ilii Christo» eo edfuturum promiserit. Haec est firmMairae mea «eoteotia, haec est fides mea quae reposita «t ia sinu meo, è qua virere ot oum qua mori capso.

8i Imas fidem rathoKoam tanuisrant et proeiamavisssnt Braüera patres, forto ego hodie epieoopra oaul, longo a rade praedeoemoram meorum oommoratm, profiteri non cogereri : Hraredfat nostra mfm wt *fOmet imM* MtfeM ei MtraMM. Petrèl MB Wf iBijUlfafOT

(MATIO

ivtwwli rfewwB· fttiw *Iλ 9Aλ*

φBMφM JV^fNMBI *θβlηΛ^-*

KBÜMtÎHMM JHMédM» MBIMatipiad M IWVM» reodiasim? petes·.

Hap atiaai '»» asaguo vreare ^snora at saaaaa •nohuMMto th··»·, queaa mihi qgaadaas propnausrain, • mai» aianihm ««apt· aau_ Itaqus maninn adhaarso iia, qua· presaartie bon mane roesrandisaHan· arrhi-•piacopua Baltimorensia dixit, nt impossibilem ad-atronrat casant aaparationia eederias a capita, at oatenderet sive da lacto sire da iure pontificem num-quam eme aolum; «ad ei docenti adhaerere asmpsr •poatolorum collegium; quod revera in eocleaia con-stanter factun^est Quid itaque mihi dicendum restat? Nihil ™kx>, cur non debeaunua ad id oumsa maxime incumbere, ut tandem longa haec diKumio finem accipiat, cum iam de veritate doctrinae nomo g est· qui ambigat.

Si enim bene orationes omnium audivi, fortaces unus tantum vel alter ex patribus in dubium posuit doctrinam ; saltem quoad substantiam doctrinae in capite IV expositse omnes convenimus. Timorem ex-presserunt nonnulli patres huius separationis capitis a corpore; eed in schemate nostro nullum verbum est d» separata, de absoluta infallibilitate capitis ec-clesiae. Si quae igitur capiti, de infallibilitate ad-denda vel delenda patres censuerint ; non video cur haec remitti non possint ad specialem capitis tracta-tionem. Salva igitur doctrina, quod omnibus patri-bus compertum esee puto, quid addendum quid delen-dum censeamus, dicemus cum de capito specistiui, agemus.

Sevi licetne nobis loqui de opportunitate defini-tionis? Haec etiam t'artatio de opportunitate locum amplius habere mm potest : quoniam causa iam iudi- c <ata est. Sane cum «excepti ct amplius ex patribus definitionem postularent, et ventum triginta tres in-opportunam definitionem putarent, et pvMtulasarat ut definitio vel m ipsa doctrinae de infallibilitate pon-tificia tractatio amoveretur ; cuiusnam erit itiiter hos iudi«uv? Omnes certe conveniunt, indicium hae de re omnino spectare avi summum pontificem. Summus itaque (xuitifex, rebus mature perpensis, iudicavit tractationem «ree in concilio introdwendam : ergo de defiqitionis opportunitate sermo amplius non est ha-bendus.

Sed nonnulli ita rem exponunt, non agi hic de opportunitate introductionis huius doctrinae in con-cilio. sed agi de opportunitate definitionis; et contra hanc opportunitatem definitionis afferunt in medium

V

I Arrsasata·: .Cpisespas Nagaatasa ateaaasrs se aichi-s;i«aagi Balllaisrsari ia «· grasasrtha qasg toxlt «agar»tine— D vifre·! seatoatoa sagitis s toto corpse· asitoMeaa area paaai-kitoaa. IMsressinai qvasraU taam irneis· ss «si nugis qasd saritas ia refits quarto proposita seat···· hateat a qas eoatrsfkltur. Totae quantinw m 4a toMUMHtetto 4s-taMHtoto, sed te opportaaltata taatan «are, at beas Ipreat quareliiiuiia teteiteaa diei pareo a ^Misâtes dotatos aaatru, qui nearmit poetatote SUO epiiespiw. persüsit ut bos sebssre dtosuiiiial peeprestetur. Loqui utique sressllss are da tsopportunitat» totreduetiseto gea isti«sto bains to «antilia·, * *eed* te tooppeetaaltata dideltireto «b asto queo tote ebtvto-tare threat, si sûre e «retro vgqidla· «retoattoa tussi, st quid·· isaUre sviirettoslule lutinslbre, tons eoatingsre qreadsque w redare ragtons «pises;»· sitos fre «pportrettat», sitos vans pre Isipqiirtenltoli aeatoateaa. Ctore·· idetoso AβBαΛαβ s mmbm* peBtteB BbBmb Imi n b qvi* QBtMtiMli Ibλm •WtAstibM gure saattu efttUbretur sb ito eqtoesyK.qal pntsbret MU

(•Mente· «1 nd «togato «xpredauda regit· vsatondem. (Be·· je«eaetB^i vee^t^i pb·^^^·^· gabpa^· tgq^tibuale^iaat habua^Nt^tb.)·

A ·· ·I qhaa Maiibua atomisât, ai baaa da-fiaitie in aaaailia pandant. Unent'arnaino ususuri infiliai·, Matbaiiaaa ab eenmaiaue; et «nhiaanatiâa ' pretosrtito par haaw daCnitioaam magnum impedi-maartam appsai, na radaaet ad eMbeinam unitatem.

Sad cauti» alii oppaartnM nanaiaa tenant aantan-tiam ; at quad vos sarta notaati^. aunt- padres ax ito-dam ragiauibus, qui aaaadani oautrariam ssetaatiam taoant. Exempli gratia atodivinsan asusaotireaua an larwwidiaaiinu· archicpiseopamDubliMaisaan abaa-qna raraaundaauMa patrea, qai attaetati aunt, fidele· liibamiaa summopsra dsaiderars hanc definitionem : banc aaaa fidem Hibarnina, banc aaaa doctrinam quam Hibernia accepit a «aucto Patritio. Contra audivimus alium reverendissimum patrem! ax eadem region·, qui non ita sentit, et dicit nihil omnino Hibernos de hac doctrina cognoscere. Omnes certe patres ex con-scientia loquuntur; neque ego umquam arbitrari pos-sum, neque auspicio ulla in mentam mihi venire po-test', adesse hio unum tantum ĕ patribus, qui non ex conscientia loquatur. Sed utcumque omnes ex con-scientia loquantur, eoce in eaden) natione esae, ecoe apud «Undem gentem diversam sententiam, divenrem-que attestationem.

Quod ad protestantes attinet, omnes novimus. quanti circa protestantes facienda sit sententia reve-rendiMimi domini archrepitixipi Westmoussteriensi·. qui certe ex intima cognitione indolis protestantium loquutue «st. Et reverendireiltus bic archispiecopus tot rationibus, atque adhibitis etiam ineluctabilibus testimoniis demonstravit, conducere vel maxime con-versioni protestantium, ut statuatur doctrina de in-fallibilitato Romani pontificia Contra audivimus reveratulireimum Cliftoniensem timentem, ne haec doctrina arceat protestantes a conversione.

In ultima congregatione, denique, audivimus reverendissimum dominum ('reiiadienvem episcopum plorantem retardatum iri per hanc definitionem reversionem schismaticorum ad unitatem «x-lesia·. Subinde audit iniu· reverendissimum dominum epi-si-opuni Magno-Vaiadinensem ritus nimeni, qui nihil tale timet ; immo testatus est non esse novam hanc doctrinam pro schismaticis, et testimonia attulit ex graeoo-echismaticorum liturgiia

Quaero igitur a vobis, eminentissimi et reveren-dissimi patres, si utraque pars in sua sententia per-maneat, euiusnam erit suo iudicio finire? Annon erit illius supremi indicia controversiarum, qui est Ro-manus pontifex, qui ex specula suae cathedrae in uni-versum mundum prospicit, et bene novit quae sint uni-versae ecclesiae in praesenti tempore conditiones? Sed. ut reor, sanctissimus dominus boater etiam de boo iudi-cavit. Nam si vera sunt quae perlegi in quadam ephe-meride, in qua postulatum illorum eminentwaimorum et reverendissimorum patrum afferebatur, qui hem tractatiouem · concilio amovsri volebant; mala, haec pericula in eodem postulato subtecta fuerunt con-siderationi et «apientissimae menti summi pontificia Si itunmua pontifex iam haec pericula, quae suppo-nuntur, cognovit; si non obstantibus hisce timoribus introducendam esse tractationem huius schematis sensit, causa iam etiam ex hac parte finita «at.

Doctrina itaque univanim accepta, quaestione de opportunitate e medio sublata, procedsodum *tte»* du-cerem ad specialem capitum tractationem. Et boo vehementer rogo atque obtestor, ut ai quae difficul-tates a' reverendissimis patribus sint propoMndse, eae tum proponantur cum de capite IV sermo srit (ssgM *apfnbatwnii')*.

› tx «rsttoasre arebtogtosagi Tsaasaate «si. 1M c.

»·

Omn U 4mml wt - μ μ μ μ àttWer» Aμ β μ βA^β μ ι bone hw *mm ·<μ -β- ·4β. GmnNb îmIettaÜ tuori piritegMtasbrati Patti, qui ««pre in Mb one- imiriba vivit, et oasaibus proratot fidei veritate^; «t prootaea «pe fretoaram m» rituhsas aegniie^, ψM eam «t hoc exilio abiero ia patriam, ipse etatire mdri ianuas paradiri aperiat lisren «fiam, quod aoa videam inter noo illam unioMta mentium « ^ordium, quae certa quam maxime exoptabilia «et; at non poesimus adhuc oMdire eatis praecepto Apostoli quando dicebat': Mtpenm sentietis owuns, et noa nat ia oobir wbismola. Spero tamen futurum ut Spiritus aanctue illucescat in mentibns nostris, st, beata Virgine intercedente, omnes concorditer et strenue veritatem catholicam in conspectu totius gbneris humani emeremus.

Approbo dchema, approbo quod haec quaestio de infallibilitate iam nunc exhibita fuerit Si doleo, doleo quod non fuerit exhibita vel ab initio, btatim ac concilium apertum «et:, in pace omnes escemus tripna *approbatioHu).* Dum enim extentis hostibus undique circumdamur, bellum civile etiamsi nondum exardescit, iam inchoatum est et progreditur ; et bellum civile nocet reipublioae multo magis quam bella externa. Cernemus a mutuis recriminationibus, quandonam hoc bellum inceperit, unde habuerit originem. Incepit a tempore concilii Constantiensis ; usque ad eam Mfatam infallibilitas Romani pontificis implicite' ab omnibus catholicis asserebatur, ut possem probare innumeris argumentis. Sed ea infausta aetate tres erant papae, nullus ergo erat. Concilium Constan- C tienne debebat eoa omnes deponere, alipni eligere. Ut in posterum nullus posset dubitare de facto concilii, statuerunt principium : nos ramus supra pontificem ; a particulari ad universale male argumentati sunt. Quod eo tempore licitum erat, et non poterat fieri aliter: in posterum certe, quando scilicet papa certus erat, tunc haud amplius licebat Gersonius, qui fuit dux illius concilii, fatetur usque ad eam aetatem gene-.

ı ArgasMata·: .Ipiscepas Salatiareai Mhremtia halas latrotatkrau ratai «rertavit, sed «allas Hess «bit, ai hra ab latos taetsm «est, «sta tea· eoamattaws saws ia« diemndeaaat. Beltam seatra illutiles· islam iaUMan ««Time a «adUe flrastaatirari, «w ax tamam Maam Jlhri pttaeiffiam tavelait aaed esadilam ait eajaa fare Onadltam Trttatiaam tam haae ara Maivisn, sb paqiaalam «aatatem ßeseMedam, sietoraeaiiiare· sffaeefis«fcerisera pareret: ara «eae temen «s csasita Tritattai silentio iaataadam « Materia leaaatiaea· tangerem «vtasra eaea Tiaaadrae vare ad UMtataa v"» ia maita preiata· ibanat, ait Ia prinis pahUsaa vftairaaM ta rabas «sgnatMs aaltatoaas ataeabm- D

saarastaam Mna. .Qaoad «ata astra «ara tabs ebeeataia ßfMt· MBpMflt) F IRM MB M Ni (£he·!··· IABUM IMINB —M pMMa M HdfrM M MI ft Ottk atare «s Uetaaita aasMem ttasariba· hstaraoSi nangeam mereri at pare «ssa' ·» Malira· patiam amaarem anis hare

«dtarihat nata at ara MtaHara iidedis abvratara, «a M- ■Mmam aere pre taMMBtatto Mritirara CbriaM tastholiaahaare tadtata tatatre

ipra pBaie par rim, per paroaeateoaam «aaiao sepabae r&Matar. Napetra I qyanda per concordatam aaaai em emense poatxtba Pio VII ereloiieni public· reetitait ia GeUüe, videbatur etiam, at certa mea. Xtia id obtinuerat, imulis iatarnecana, interpellicenbnium : quia dum ipee volebat ut quatuor proposition·· galliranae in omnibus seminariis edocerentur; tomen cogebat summum pontificem Pium VII ad tale exercitium supremae potestatis pontificiae, quod omnino opponebatur propositionibus illis gallican· et cuius aliud exemplum in tota historia ecclesiastica non habetur. Scilicet summus Pius VII deponebat episoopoe, qui non solum nullius criminis canonici rei erant, eed qui immo laudent merebantur ob persecutiones fortiter pernas in tuenda ecclesia catholica. Et tamen summus pontifex Pius VII illos deponebat contra canones, ut aiunt : demonstrabat scilicet se esse supra canones. Et in hoc debemus'admirari providentiam divinam, quae ludit in orbe terrarum, et utitur illis ipsis, qui videntur velle seipeos illi opponere, ut deinde sapientiam sitam et potentiam demonstret. Nspoleo 1, qui videbatur vello gallicanismum itcrmu suscitare e sepulchro, ilium propria manu interfecit : nam agnovit et fe-it ut omnee agnoscerent supremam potestatem summi pontificis super omnem ecclesiam.

In concilio Tridentino iam egebatur de a-rerendn modo particulari et magis explicita potdate cummi pontificis; deinde rem in silentio reliquerunt. Qui de causar quia legati Galliae et plure· episcopi Galliae obstiterunt. Et quia tunc urgelut tempu· finicmli concilii, ne in immensum diiv-wwionm protraherentur, a «anclo Carolo cardinali Borromaeo iuseu Romam pontificis venit rescriptum, ul nisi omnes ;>atre, concordes «nent, tum omnino res in silentio relinquere tur. Sed unus ex episcopis concilii T^identini. cumnomen num non possum recordari, iure merituqm- observavit, nisi potestas summi ffiontilici clarius e: modo magis explicita assereretur, timenda' es-e discordias, timenda bella, timenda schismata: et factum et eventus illius prophetiae veritatem comprobavit.

Admiramur prudentiam concilii Tridentini. sed ■ion gaudeamus de silentio, in quo illa quaeuio relicta bst ; non habemus cur laetemur. Expleto concilio nulla ferme pax fuit in visceribus, dixerim, ecclesiae : quac| stiones propter errores Baii, deinde Quemielii suscitatae sunt ; venit deinde error lansenii, venit deinde gallicanismus; et inde factum est ut tota Gallia exarserit, et incendium suum communicaverit Italiae, Germaniae et aliis locis, quia nempe plures et privarim et secreto et publice dubitabant de infallibilitate Romani pontificis. Non tenemur obedire huic decreto, «xpectandum eet concilium universale; haec erat ratio oui continuo innitebantur, ut semper bellum vivum tenerent 8i Romani pontificis suprema potestas et infallibilitas in concilio Tridentino fuisset definita, certe Italia mm deberet deplorare scandalum concilii Pistoriensis, certa non habreemus bibliothecas episcopales seminariorum plenas libris, qui ia tibulo habent ds gratia, sed intus habent de odio «t invidia. Parochi et epieoopi loco aedificandi «t pasqeqdi populum oon- «famibus et cateobiamB, loco invigilandi in dioecesim scribebant alius contra alium, non dixerim atramento. Nd saepe saepius atra bile ut eues proprias opinione· taMunHr: bine scandalis referta «ai ecclesia Et audivi ipse plures bipes, quando erem adhuc puerulus.

!

disantes; BNIm MHI Mt MttMJMMI theâlugte, MB A φMM tbaBlogMMacedMRÎMttUtMMIt, MM viitoemas theologos tetra w pognantes, et habeamus tM cum, tot libri» toi scandale

Sqd roneÜMNn-Trideutintun ledimoniaei reddidit infallihililati sumnu pontifici» splendidum. aolomno; nam concilium Tridentmum in sotouuù sessione postulavit confirmationem omnium ouonim decretorugi a nummo pontifie PostuKaset ne ab auctoritate fallibili, ab auctoritate quae poteM orme? Miror quod dictum fuerit ex hoc ambone, in definitionibus dogmaticis cedendum saltem aliqua ex parte opinioni jHiblicae, quae etiam regioa appellata est: eaepe saepius illa non regina, sed tfrannie esu Inter loco» theologicos inveni «aeram Scripturam, ea'ίψη traditionem, decreta conciliorum et Romanorum pontificum, numquam inveni opinionem publicam. Opinio publica, quando agitur do definitionibus dogmaticis, iniUum omnino habet iu? quo vocem suam proferat in hac aula. B

Soi dicitur, mala gravissima timenda erunt si hae definitio fiat.. Neque eccleda umquam ante ö· oculos posuit mala, quae ex malitia oriri, non <x rei natura; quia veritae mala nulla potest pro·«'ucere. Numquam illa ob ö ul<w inala itua habuit, quando actum fuit de definitionibus dogmatici aliquid forta dedit opinioni vel periculo malorum in legibus disciplinaribus statuendis, quandoque forte; ▸ed numquam in dogmatibus In primo concilio Hiedymitano certisrime orunw ferme chriatiani, qui <a gente ludaea religionem amplexi fuerunt, im] ugnabant definitionem, quam apo-toli voleliant (Oîi· i it rte. quod scilicet gentile» absolvendi essent ab öne. legalium mosaicotum; et dicebant, ai gentile» äbeol vimus ah hac obligatione, nullus ämpliu ex gente ludaro fiet christianus. Hoc malum non |>o'uit eo;umove*re* apostolo».

Tempore anani»mi certe. revere.äiiu patre. vos qui legitis historia xidisti» quomodo caset immensa caterva non solum catholicorum laieorum. sed *(iam «xlesiasticoium rt plurium vpi&eopofum, qui divellant certisrime: omne» credimus ham Christum lh>minum nostrum ewe filium Itoi; «si quaestio eat dc K» vocabuk» novo, de ista nova formula: expungatur lkm verbum, e: pax immediate fiet; oiftne·» enim adrui dicimus. Qua de äau bellum iam adeo acre iovrrv. (pia de causa incendium enutrire? Quae est i-ta prudentia, quae e>t ista pervicacia, ista duritie»? Qua de causa velle offendero omnes per unum verbum? Ecclesia stetit, et hi stetisset, actum esae' de divinitate lesu Christi, et nunc certe hoc dog na ▪ vaninsset ex ha terrarum otbe.

Saecuk» XI, XII (hic agimus de re disciplinari, quae tamen connexionem habet cum dogmate. cum praxi, cum vita fertoriae) «aeculo XI. XII rt etiam XIII immane bellum factum fuit magis V practice quam theorice contra caelibatum coetouaati·mn: concubinatu» erat scandalum publicum. In pluribus lo is integrum capitulum canonicorum removeri oportuit, et in eo~um loco monacho» eubatituero, quemiidmodum factum eat in duabus dioeoeeibu» Angliae; quia erat imposribile habere canonico» qui «aient caelito». cogere omne» iatoa aacerdotea ad abiiciendas muliere», cum quibua tam aaoritoge et eoandalose vivebant Quot arant qui.dicebant tectoriae: reiiciatur ista lex; qua de causa maiora damna quaerenda? Nonne impediemus tot mala? Sed ecclesia quae videbat caelihaturn ecclesiasticum ease vitam cleri, robur cleri, totum bonum qtod a sacerdotibus fieri potest, totum {tendere a caelibatu, potius permisit, scilicet reliquit ut illa mala fierent, et etiam ooourioront et continuarentur, »ed legem tenuit.

Qwtum dictam fait aequioribn· temporibm, at eecMa catboliaa oonredwrt iswim calici» Bobemi ' Et illam volebant perterrefacere a-eereutes, tunc ute popula» accedet ab eedaeia, ab unitate oathuliua. Sed eam periçulum maximum eret ne si calix txmroderotur, imminueretur fide· in reatocn praesentiam Christi cub atraqoc specie, tunc ecclesia stetit, firma fuit in suo proponito, ot non concessit.

Quantam dictum fuit a regibus et legatis civilibus' tempore concilii Tridentini, A impedirent patres quo- g minus tot canones facerent contra prolestantismum. sub praetextu sanctitati» et boni publici! Issici db et aliqui episcopi dicebam. čam vera fero^ioru protestantismi eat vita prava clericorum; reformetur evcleria in suo capite, in cardinalibus, in episuopi» m clericis: redeat ecvleria ad suam pristinam sanctitatem, et tunc omnes protestantes immediate iterum'l fluent in sinum ecclesiae, sed non oportet. Hlo offen dere tot canonibus, tot definitionibus. At suiumupontifex contrarium ä lreImi et dicebat: primo statuantur dogmata fidei, imipiatur a ßecreti fide.; deinde procedatur ad reformationem. Innumera aha exempla passem afferre, patre reverendissimi. quibus probem ño in ha.· definitione condenda nihil umnino moveri debere malorum eon-ntoratione. quae ante oculos nostro» exhibentur.

Cactorum haec mala videntur a phirtl·»'. I« m n videntur a maiori parte eprico|>oi um. qui rodent hi hoc concilio; et etiamsi qusodam mala fo fä· o:in posront, sed peiora, valde fteiora enarentur niu hanc definitionem conficiamus. Et sane imprimis re» facti est. et quae meretur mutrani attentionem. Staiim ac aliqui» ex ecclesiastici» ča'hohu qmdpia u typis e\ul? gavit. quo demonstraret imvqririunum e: valde m-op|K>rtunum uSee hanc definitionem fai'ero. quid «o:»· tigi! ? Omnw adversarii ereleoac. increduli, haereti i, protestante», falsi politici, *omm manu Mia coitfriiarunt. plauserunt, et dixerunt: optime Omnes hostes ecclesiae pertimescunt ham definitionem. ▪Quaeso, quomodo hoc |>oie·>t ixmtingece. ut omne.pertiimwant hanc definitionem, e: omne attentent nnpedite hanc definitionem, mdlum n<>n mnvrant lapidem ut ño inqtcdisnt ob illa condenda? Numqnid amant tomum ßic ča holi-ac ' Aiunnt čiu ftrietKinem. Ah' fas e>t et ab hosie doron.

('orte, revcreiidierimi f'atn ri nos nunc quaestionem relinquamus, quid ßiromhiiiri Anna }orniñu ceseimus hostibus, castra ipsin reliquimus, iriumphum agent, victoriam com inent; xraudium erit i:i universa terra inter ñostra hautes et ñjo··π» a Fvearío Temperemus ab hac definitione condenda, quid sequetur? Fallibilita summi fontifiii indiiecte salte r sia uta erit ab hoc concilio. Impetibile eut re<pondére huit argumento: fnfallibilita summi |u»nti fici examinata fuit accurettorime a concilio Vaticano, rod poet longam dtoeUMHonem rem reliquerunt uti erat; itaque illa argumenta non apparuerunt perspicua, non apparuerunt solida; ergo summus pontifex ßeeerendu es' fallihilis mri una cum illo concurrant episropi vel antea vel saltem postea. Et hinc non solum in quibusdam scholis, sed iu omnibus seminariis, fórta in pluribus cathedris poeoilentiarii», ex pluribus pulpiti et ambonibu» in ecctoaia praedicabitur fallibilita sumini pontifici» cum immenso eoaadalo omnium catholicorum.

Quin itumô quomodo impedientur errores po>tmodum? Videmus quanta ait hac nostra aetate, et quanta erit probabiliter in posterum mobilita mentis humanae. Vel ipsi professores ecclesiasticae theologiae aliquid quaerunt novi; in seminariis dum explicant dogmata, indigent nova dicere. Habebimus

inDutuerM proposition·», in qvibo· error laiebit: quia errorem obtruncabit? Summus pootifax jmmi poterit amplii»; requiretur coocilituu oecumenkum. Sed nu» dia oeruœenw· poatuotM celebrari-«inguji anni», «el rtiSu ungulis decem, quin dixerim singulis quinquagirfta anni·, Mtamgulis smculis? Miraculum omiiûiü eat, si hoc conArnum tam facile potuit congregari, potftjpt exeuqda in coatrarigm, die i|»o, quocips aperitio indicta fui(,% peritio locum habuit Episcopi dispenu jM?r lotum orbem, subditi centenis et bûcentcms guberniis «ixihbiw poteruntne ub plurima» causas çivile ob infirmitate», ob necessitatem praeMHitine in propciie «hioeçeeibue, in quibus officium («rubi et «onfaoani exerçant, poteruntne, inquam, ömne ihtonentre" nationi» episcopi deeiunt. et quid valebit jllud tomiEuin? Dubitabitur de illius oecumenic itate.

Sed quis duet, haec omni» pulcherrima, red nos non jxifMunus mutare constitutionem ecclesiae a statutam, m hi rebus non iuxta notiam videndi rationem res diiudicarv defamius. «xl «I»·lχ·ηi'B inquirere quid Christus fecerit, quid dixerit, quid statuent. Ltiquv inquiramus; et aio pontife em infallibilem, quando definitiones dogmatic de *fuir ri* moribus profert, etiamsi nullus epuM-npoium 4>nturrm! cum eo in illa definitione; condenda hue»· mea thesis; et aio. nos ömne liam nem admittere, qu.a nos omnes catholici sumus, et redimus quae com ilium Florentinum delinit it. I'ön t.Miini Florentinum definivit: ..Romanum pontifii em esse doclorem-totius ecclesiae, et omnium chtuUnuioiiiif doHoremne errotts aut veritatis? Qui dowt ••rroh»m <Mne doctor? Non dotor corruptor luent.um. Jlli tn Ixxito Petre» plenam >-vilatam fuisse pascendi.

Ibi duo sunt tamquam fidei dogma. Sunimus pontifex habet potestatem ph-wam. non deficientem ••rgo alia verlxc ..quemadmodum etiam in älii iveietis colicihorum umehn oi utn statutum non restringitur ; qnia concilium non potuit *ihimet contradic-ere. primo dicere plenam et limitibus nr·umscriplam. Potv-lu plena wt^il-a. quae non dependet ab ullo, si de|MHidel, non ext amplius plena: evidens est. *Pofr.otiiffui* Mrilieet piiu'bvndi ibum ömntbu chi ianis. Enor ne čibu menMihi -cmpvi persuasum est. non cibum čd tenet.mu menti Vei ta -olu alit et nutrit spiritum ti«»trum. çitta -la vn»fn«l; error mortificat, -iiniil. interluit, ^ii silfemnitate Epiphaniae m» in h» loco ofe šinmi solemnitvr. ve» lesiam roma·. am ä«· mallem et magistram omnium cwhsiaruin, professi sumus oiiiiiw ostra viclesias particulare diMipula. hum. cxvlwiae; d-evcle Romana potot nexiippel!ai› magistra, quae sit magistra étroits, quae possit deficere? K« ne credere tn cvxlesiarn amquan» magi»t:am. quam certi Mimus poflte enare, oM deficeiv a veritate. derelinqui a Domino notro (('hriwto?

Sed dislinguan inter tss lesiam Romanam vt -umtnum pontificem. Quae distMutio facienda sit nescio. Nomine eech^iae Romanae mtelligiturre populus romanu» una cum papa? Populum romanu ot čc ditsene non dovens. Num canonici lateranon- canonici huius basilicae eum]mpa? lutelligiturne coetu» cardinalium? Forta-tda poeet in quaestionem adduci: delimamus summum pontifiiem infallibilem', quotieacujnquv loquitur ex cathedra una (Utn cardinalibus. Sed |>apa eat in conditione, qua fuit Piua VII per quinque luuiw sub captivitate Napoleon» I eagregatua omnino a cardinalibu·, et omnib enfcMuci «xpeetoat iMpoMom ad aliqMni quaeatioDMU, at ip·· non possit responsum praebete, niai . per aliquam epistolam furtim mripiam et furt.ro evulgatam. dubitabimus ne de infallibilitate. eo quod sectuu non habet aliquem wlesiariirurn de «dwi Romana* ·

Htainguamu» udMfedentem at sedem. Non video Quomodo ^aec distnfclio fieri jxmit. Sai Ium- Hornanus pontifex dicitur infallibilia, quatenus |x»isoiS particularia eat et sepaiatu» ab txxlesia E> tv rue, aed .hanc bationem futilem et etiam agnosci». Quaoi). hoc concilium eat concilium oe. unirnicum. devieta eius erunt decreta <on< ilii mviimenn i, irreformabilia, infallibilia. Si qui ex th lst aiii di veret : omnee episcopi, qui illi·· erant, riant]s'önac . ibi halvtui mfallibilitas fwrsonali illi epiMopj d. finncrunl quateiiu· étant personae distinctive a p»i sonis fidelium, a sa· ei dotum, immo a fMTsonis alioium pbium qm «omilio non inietfucrunt . concilium ergo definivit tamquam sriunctum ab e|v Minime. «citimi· um um ecvl'sia.

Ihiqin· nfalhbilila summi pout fi«A appelletur peronali mm quatenus papa]«'fmi pi ivata. »ed quatenus jK-buim | ubii< a. quatenus ibi est Pvtiiis. qui in persona papa·· | vntt. m ait anctu etiu t ivsologu pincdvt quaerentibus fidei veiilatvm appelletur infallil ila. di-tn.ca ab evc-lesıH. non svptuata. l'cput n.eum videt m. vaux.Inhruchii. olfacit nv au-xilm ulmtmu im-mlnmum. degustat et loquitur et audit ne a>ndi almitim membiornin; mm| tamen Inii·· omnia a u ...m epata tum. quia e«ser tpoiiuum, m\I comm.· tum um coi porc·. Proinde non vide.· quomodo l n melmm afferri possit.

S<sl hae·· infall ıb lll'a- non ,oη–a' v\ . i m Iit eri non v\ traditnmé ca. N-m . tota' ·x *H4 iis ittcri *Tu fi Pf ,ru.* ·! «/ 4<zu< /« ⁴ Supremu ρ ·i ⁴ *a-* P»»tr; d>i indigitulur. non <<>nfv· i ·) Pvt ri. mm di. Pvlr». mm J-cw-i'i.iRt hi ' ı. Et qmmıo-I<» ho pri_>b<> lunu nen estiim-nn ». j ahum. >vd piol n et am vx m-sfio ni; ıv »·ı 4»îi^o-HbonMi. Singuli don nm m offb-io matutim· mniiiiiib ab immvmmal ih do hul '· Petro' Hi * iln et galle'. p ρ–'ηı »·-de- a·· ı anento, culpam dilint ' (mnv ope . opi. .n m ı m fitvutur Petrum o!m' potiam v-di-um . >⁄ ^') nuda quaestio mown o:e de intvi pivtatumc mu Jo ı «'st iutm pi rial io is <'vmhi'. lex <mim h and). a ll >am ' m Augilslit iH. implhft! Ivgcm crvxlvndi. dum o anmid Ik in quod i-ndimiK Svd, uav «. h·· a <· fallibili ergo fundamentum eicli'-uw o-ı mfa'li bile, Ibs; fundamentum e-t Pvtru oll '·· Pctiu- v- fallibili

Ahqni «x ainbu adnohn m uni h. mjuiioii linn i hmdmnir. (kuinsnc -uprvnm j o » infalh. bilis" Qui unquam hoc dixit ' No, mm di< m om IMTI Mipicmam potestatnn ·· phalli -ucm t»sl o dn m pFrma oti^a ö. vaii ml'alhl n siuii eM is vlv-ia aiholii a. dvdel mlaild ili«; quia tun danumtum deh't haUue tantum olidiiaii ut aod> fivium i it ivpne. Avilifi· turn n« « emm mdefatibik» et infslli'-ile. orgo fundamen!inn huius Hklıl'ıı-ıi, Hciliiet Miprvmii j»oh· Pvtri. qm vivit in sub in Minimis omihiibm vat infallibilis. » atn ti<-ii agnoverim' Inuic itdalb bilifatem. Non orias gilnt mod·» vxpli-r.o. *ed impii» ito agnoverunt. Et lue mihi lit·'at wrbum dicere de regula Vincentii Luinemis ..quod ab irntii-

x Cf hjmaum ; r<rwei *Conditor.*

bus·, quod ubique, quod *senqnM* . Mj ilia nv'ñ ăfter a iiir. qiK'i non]h>mui dcfiune. iusi ąų M·]M·:, qlj<>d ubiqiH', qUIU »1» ·· llflllbiL· etph I'V MifUHUhl »till tUMl'|UaU> d'-tfllllH thirl. luitk U'Mi It- o'hiiia d'l IVlH roti tlliOUlH . t|4iH ill o ll . «m. ihvi uni aliquid Hiii defmiiuui. «|U·* Kite Inntii r i ••dtlml u*. ei hv.idum mt i lioudhh.

latii'prëtn >i u· LaU-ir ur.

pc nit- >i<h<tr(iinati> ' II « ·■·. UUi ' in fall ibi le

rrhh de illicuui intiiHibih iUu a.vephita iienr.a·hii nb e.-«le*ie

ı *Ait Bioit/'-icium contra duo* fpmtalan l'rl* lKj <iH<>rum* lib. IV. cap. nltitno ait .Veram istorum superbia . .banc etiam tflonam raptare inteUitfitur. nt propter illo* orientis et incidentU synodtn coiurre^etur. i»rb*m qnipye catholicam, quoniam. Pomino na resistente, pervert* r* nequeunt, saltem

rtiiiMoiu

' .Vrm eeaavei. Ul. ray. X Ç

* Inter opp a. Ixôuia epist XXV. .Hortamnr IKjjt hn quae a beatiMim» papa nuuanae čivitati scripta ®nnt, obedienter attendas, qnutnam beatas Peints in propria sede Tint et praeaidet, praestat quaerentibus fidei ♥eritatem.

4 Cf. s. Ambrosium, *Enarratio* in pso/mwm 40. ą 30

› tlalat I. 8.

· Alludere videtur ad ari*hiepis<-opum }'an*;éuaem *ltt' 10 oratione habita ia couirevatmue generali unde, ima cuoquestua

ivre», ąua ibi in proa^nnp-ttunl prope eepulcrum A opinioni ṗubliée vitemue mala, talrem» qond-pog-
Pvdei, modo tain irrerorenli effomae fueriuL Ipee sumo·.
**·m|<cr ṁagi delectabor insequendi· veetigi» 8emi
* h laptati, qui operuerunt verenda patris sui: jjum« CahiniMno «rupit iu Anglia Han
quam delectator in ostendendis ṅ quae sunt verenda nci VIII, qui «odm teapure carnifiri tradebat ṂI
in pruprm patre. ṫhiie epistolae Honorii non erit qui eum tamquam papam non tanarubanlur. et qui
«kfiiutionepi fatete. ac ṙe evidens est. Non dkatur negabant tnanmubataatiatiooeAi et raofmronem «ṁa
neque una neque duae operationes, dicit Honorius1. mentalem. Sed interea ralvintHiiu· adeo terpebai. m
objHinm fidei est aliquid credendum. Erat ne mana Craniiuerue airhiepieropu» Cantuariemi· per de «ni
Honorii ut crederemus in ('hristo ṅo eaae neque aunoe artnper blaephemaieril, ut i[ne fa>eu> e»t,tran»
unam neque duas operationes? saltem unam admit- ṫutialioii«n>."dun> miieani reMnaiet. Eo mortuo
. Itaque iinfi nat ċui mens docere, nos «ieben» erupit rt imarit totam Angliam. Mortuo Eduardo.
t tn 1'hri'h» non ċn. ṫḣ unam neque duas »ôb Maria latholx». quae uaa «»l ferre et igné ⁜ntr
ṫṗtj<>iio». Sed «dnoctum ċefiniqoni dogmatic·· raliinihtv. (amen ċal»iruMiiu non |«gui> eradiiari.
ṙ dhquid ' jpdeiuhnii. Ipse ..ihil proposuit ċredrn qum inniHi fo\et«lur eb Elnabedia lll quo regio |ada
*bim. «Tgo nullam protulit definitionem dogmaticam. tlo. rt i muni eum cernebant ṓnii.e qui jwetre lenini
Epistolae «ancti Leonis papae. sanet» Vgathonu» }kil iti «uni. Et quando cardinali Polo, portremo an hr
'«stiti' fuerunt rt examinatae in ċpiiihu concil1 epiiMiqm «alholno ċlaṁiuai, le'atum fuit Mananc
«itiMuii icutriK' papa \rl ‹m contend icente' Si ṗaj B Hamatae. a« ftim ṙ de ⁜ le»ia ‹ ad ‹di< a m h«‹ regno rupremiim obinoe dirtn Eheu ' niree Aiighae,. ev
q»M· tuiit illini tongiegalat. ċpistola; ṡua mittebat. t? qiht'dtx nu «ii«d ṫ jxvUquam ad tluoiiuiii voɳ«vv‹Iı‹
»·Iμ »ιι»«ι ṙeguli praec^peril ut epiatoite ar.hacrvrvnt. Elisabeth·, m (rivato sa«eH‹» prohiLuil ne ɳκμ 'πIo»
(ofriut ‹s»rte |M'rnutterc ut cpt-hdae ṫan inarentur. hostiam e\to|lotel. quia imgalmt / ṁiiiti.^^
Et ‹eute exiMit iudi< iuiu purae ċonfirmationi et tionem. ṡtuvtdo mm ohxlivit. et ipsa auiugii . · «i
»»·· ɪ o Ih « probo e\ hiMotia cnnuilu Tcidetttini Xam mid lex 'ṙ pi·q? »·)ta de rpMitmmdo «ahmioino o
iii lomiho Ti vient im». quando agebatur de canone Angha. Timdatut, m» omn a «tfftagia haberentur
uLioiuin ṫrtrii rt imi ṀamiMitk quamitbm fuit Qmd fiu tum .«M ɪ ṙit latholnu j er tummam nuu·
ititer ṗan»· iilnnn d« l«cient m»vo rem examini Mibii· nam in ‹ar» »·π·ι i dei i u-i fuei uni. ṫ μ ' |M›t mu unt ha
ṁt >uui exanimata mi ab ẗntnpn ṗatribu l«cte iiin.nl i'a.em 'rmm «ml fi agio·urn a l . uh iiiommn
i ‹t iio ‹u u h i u.otiffi «xanicn^foriasse ṁmmua^iu. stat m ṁd. t
ṙ 'i »IIII I[]|‹ l ·›t Itat«'tu. Quid t vq Olidvi unt IIIi NjX tii»n Nnnr» vrium. ra lio|;< i ilhumn I«·ɳιp»,i[ṫṫ|. m· uti
ṁimmamu ut al ṫciamu ut ẗonfittnefn'u ut constat »»ɪ ṡ'potoii Thcma-i M>»u. il'iu» rnnffyri-
l· πMitiMi'·nm ptobMantibiis, mhd ṫ‹ ḋ♦cievi «»tiani ṡuptiuua –po'«"-liu's. mm iuan< vil«l·· L m· af
ɒι.‹l ṗim mm ‹'xai^naxotinnix Ei examen a.«uri- fo« ti erga Mslem npoMoh» .un Vbittahuiim e |‹»·«
luMHiitupi fu.it. ‹'liainsi omnes fatrnuttur ṙ l uatholu ṓ ḋumim › ṙo‹·ɳî ini» am ⁜‹>nf«
uiiii ṫ\am« Γɳικμ» mstiiuluin et optimo «Irfiiutum xiomun Mcranioiitfdem. ḋuimm »ubn«« «m'm opi
·rtnj»«»i dius antupiis» ■sopo, msI d« Mii«'ta ṓd« par un aut mhd it>d»at/
Ia Lo‹ tiiuImiti' in memoriam texoeata fuit ṗ'· Iam tribu.· rt ẗmpliu μ λ ul·· ṗh ›/»/m ›‹·ɪ Ztd
›io \ngliar ab unitate tatholiea, et m memonam ṀM la«'·M« ma'«|«rali· t‹«lt ›ler › ṫiitḭum
luit iTxoatum quomolo «o tempore aliqui «atbohvi ui ilto 'ogno. Ha»» e t › au- a. qiia ? nul a e c-1 | H ·
ṫ‹Hirnt "am tam mmIc iu ajOstolu am imprudentiae; mat:· »‹i le·· nunquam potm·»»et approtuiro iiiaiiHWimi
qum ṙ ṁxh apostohiH permisisset ‹a'ho|j‹·»· mramen- qum ṗmmaivt μ i ɪ μ ιιι. damnaict prm· lai i»siniuih
tiiii· quod-po^tulabfUil· Vhtflia >el mm re»e-Mssel ab (M'»ntifl·‹»;» Gi»xoi!HniVH. danua:ci nn-ilnitn ! u„'
mutate <-athoh‹n. '‹·! m unitatem texer»· ɟṫṫ»t ḋuneiiM I. damnair' «-om ilium ṖaOranen» IA ṫl·
Semper ṫaiM ɒ ɳ l··ɪ ṫo♦ie am m ii· omnibus, modo ṡṫṫva Angham7 donm m«d u- et ·‹ ‹ṁ
qu.ie ip a publuv et. solemniter fixnt. nulla ṗation ' Angha poi did isset. *
mipioVat i }μ »μ ' (>mma ‹ṁ Matuta et daere'· defendi fit ho«· Ior'i. ṁa wivniDt· mihi ṁ dt· e:e. ṗ
!'o^ufjt. ,4nglui rrceMul iil> «initate ɪ ɳ(|ıoli< a tribus ẏiuiiieiita. difii«ubato qmn dmmitur ex huit· Boni
!›♦'·,ṫṫ'·ɪ'», ««b ‹ni'· ai isomm. «ahimsnium et tepiditatein faciiA HI et I'iiuli I\ nihil valere; quia vad«mi ht
admln-oifim urgto wedcni.. gumenta ukı po-Mint ex c«»ivilio LateianciiM IV ci
·(iU'Nii iMiiu·» iiicv|kt Mijr uln XH. ut vonMat ex LugdlIhrlIM I. in qlill ṫ ‹'Aıioɴî OIIIIIIIIO ḋl IV il fil 'H
A»l oı tiliam Il ẁIɳıuTM «X ṁna sancti Thomae sunt. X'oqm· etiam «Omedo. ullam ex ṗro| i«>nd>u·
l 'animu ie iim» martyris. Et 'AîvIuɪɪ Tlio- tien mu dvti gaHnam adnm»sain ⁜« μ » ii'm «I‹ ommbn.·
.mmii C'mihi u teriM m. quaenb jaiW. animadvertite calboh·!·. »d nego.^'atluiln i. ṁmmoje.e qm ṁp
ipMirn halmisM' i-<>nna m» uuuie· ferme ṙpis«op< An- cat bolh um haUmt ṫj it urn. <atl>oh< i qm nit. litgiin.
gltae. qui duetant Tu e> ṡau malnrMan; vide minos qiml ml ṫṫ '- ap«>Mo|tcA. (fliholni «pu mtelhemq quid
\ |iia« Humum» profert m t«»ta Angtie jo mini ibit, #it rcvloMii. qui bone intelligunt omnn de ṙeligion
.vu ċn iiɪ ('«ti'4. Sam-tii» Thoma alet-t fortiter; eius ■<aiholna. numquam approbarunt ullam ex n» «piatu u
loitien inter sanctos relatum M . diorum nonima .m· propuMtrotiiḃu fieri sir dirti gaîlhaui.
Iɳɳîıo prt'Kbfl. Hefinitioiiom hanc ṗrofcramu ⁜mh« lanitt». ṙe«
' Quando Hemi‹ us VHI-volebat m› erigere in i»um- rcndiMUit.i |«atre>; novsNWia omniim vat. qu«a «piae-
ṁnuni |M>ntifl<em. otfl|jo episcopi ẏngliae caput in- hU t ⁜m MUa mdig«'t pa-v interna, conmrdia interna
ċlinarunt excepto fortissimo. Inanire IhiptiMR Fishor Γoɳ us bumanuiu jo Ipm :C ḋefender ab ẗuwitibu ex-
qin martyr oiiirbui^ Alii ḋvelant' ()| ortet cedere ṁniMvi si ṁtm ⁜ern non doloaut; si videra
tocquraniur. turn dccM vu-or. ṁanu arma tenore mm
potteM. decerpitur et ⁜lila<vratur. Neenah· ṙ et
adeo iiorcsMii ni. ut mia «prdeiti sententia ui«i |'TA·
foiatiir verendum sit. pe «χɳv ihuni ṗlu mali et detri
menu affetat toti «svh»Mao. quam ṫtilitati : qu a
imminutu am imitate Mimmi pontifie ṙ am toniat
fundamentimmmuitui etiam soliditas aodifùii. In-
dtgemu· upiotie interna. Hj omixa ṙitnu compacti, ri

e»t. qnod epieco^tH ċUltelhoeniiis-SereoM iu praecedenti con-KTCgatiane de ṽicarii i;enernhhn« '»sbiac nul· \'ṗoleone I wialt faerit ḥoginito Cf. t. I». eoi. 401 c.

' l'f opMcafam ṗatri paiknni >Λ>η·«·»Mα fuerdaiq cwaaiiai *How it popae rperfintfio,* ẋotigi Rnmae. menae feMmario 1870, Iu-8·, W p.

* Cf. oratfaimn revtrendiMini epi«c»qi t'liftonteafia habita· ia congregatione generali, «lie VX maii, coi. 980 c.

bene aniy, idem seatirana oagpa, atiqaa idem; at quatuvia ex bar ambooe dictant fmrit in unitate nan «we axvedeMtatn, dicam semper numquam satis east unitatem, nulUm umquam unitatem eme superfluam. Si omnee simul uniti miuim, rmistemue, ob»ietemua adversam· omnibus, qui nos verebuntur. Quomodo, dicebant gentilqp de ƥruni chnstianis. quomodo ea mviraui diligunt, quomodo unum idemque Mint, et »t unum tangatis, omnes statim «otium, ornum oouquenintur.

Hae< definitio, mea quidem «rateotia, ipeo momeuto quo prolata fuerit, afficiet corium gaudio, quia <vvie»ia triunqdvau» gaudebit de para et «xxicordia ec‹ lesiar militant1» rotociï mist, haec definitio gaudium diffundet in toto orbe terrarum, m λ'Hι*ιβ militante quae exinde ƥteiit ta»Hate Ɛ's Domini. quin tamen ƞntetim delbai bellaro Tristitia erit et terror in illa die tauiummodo fotoiati inferorum, quae ƞagi mag>M|ue «nutrita em «<ib jssle beainwimae Ɣirginii -inv lata' coiMepiut· ƭaa« ›

(HI \TIO

›‹ ov« w‹6 *patro* *Eeltr· d·· ƤⅭ*
*ƥ'.instaHliHui et H»ρ ι*η η*λ ι*χ.*

IJiiinrniisoimi praeMdo. minentisaimi et ie\erendimhn jmirea.

Dupin i huit unimodo quaealiuncula eaque ƀrevn -iitia totam meam mentem de pratenti «cbemate ape‹ irr 11‹v.it . e‹' brev iu.« rvm ‹‹onfi‹ iam quo Mngula peni‹ fi» iii'ii.m tnutanda ɤement m ƭeɤum. dum ƞni in iq›oeie capitulorum aggrediemur. Quid sibi › u|t m hemav Quibu ƀrgumenti Haev tolaqnattUio.

1" Quid >ibi ɤult " Far ile intentum deprehonƞiiii. -i n‹» non fugerit genuina ewleafae ƥxmstitu uo. Quon.odo ‹ mm traditio mmvulo ium non ariMm ratnuin dixit tegimen christlanae ƀa‹le m Petri i primulum ƀriiM›ime et ƞnonumenti· et gestis ƀxtol lem mt mm m-e nmnari hi‹ tim. quip|»e qui l um i«K'jr ei» ‹ ƞ bietan liiae ex evangelio h tradition.' depibinpta ie»n cohaereret? Non enim con-'it uit ‹ In ƀ ƞ Pet rum pi in‹ qem omnium eaeterorum -imple iter fidelium. eliguntur duodecim ƞ◊M quibit- datui magisteremi v(;egimen. mittuntur a (luitio ›um poi.Mii'e dixendi. mxstena dispensandi, ƞnium pagendi. ligandi et solvendi. Hoiuin quidem piimu- ƤVtru pÿiinaiiini honoris et lunwiivtionta ƀb iimq ad unitatem euxlooac- |›er]»etiio stabiliendam; d nodum Detins ƀarter ut simpliciter subn^toe hâtai, ut fratres confirmaxit : et ni ipeo primarium fundamentum xoeotur. et raeteri «um ipso manebunt

1 Arguneatam .Kpiaropn» roantaatiaiaaaa» quaesivit quid «ibi τ-llet «rbM»a, et qssenam eia· snruneata Ad prison ait inverti ecclesiae cnastitatieaem. Types ecclesiae aoa ssm nniutera quae saltipticitates abserbeel, «ed saiialem rt anitiplicjtateai coaverreateau Navam postiici· iariedkUnaem iadact Spocopo· Qaanlii ipaia· vicario· evadere, et dividi caput a membri· in leaner· ƥ«di Ad eeeuadnm ait teitae Scriptatarum M traditioni· aeqwo torqueri at Mea consectaria inde deriventvr. Plura eendlwrnm efbta sive Constantiaepolitaai IV sive Lo(du««UM II fed ia proprium ae geaninam «ea«um afferri. qaa^Ebaldem «i iatelUgi deberent qaaasadwodam ia scbeaiate ifiteuigvftnr. aow potuiseet libere defendi eenteatia\uae bac ww defease est la alienam qnoqwe Masvm afferri alia qaodub testimonia aive coneilioram dve sanctdhiai ecclesiae dortoiM ad adstraeadam Rocsaai pontifici· potestatem «piscopaM· Ordinariam et hamediatam super universam ecclesiam. Ad suam astem seatentiam adstrseadam et ad recte intelligeada testimonia quae supra, attulit auctoritatem Boeenetii ac Gersenii Contre episcopum RatiebaMneem, qui auctoritatem allegerit b. Alberti Magni, ait ea eximium doctorem non scripsisse nec cogitasse, et frsadnfaiter verba ipsis· ab episcopo Batisbonend feisoe aUcgata. ConcMt ex episcopis utriasqae paritis eligendam eommisrioqpm quae argumenta omnia expendit ac dilucidet."

A fundamenta, nemrismante Paulo ad Ephesios, et losane in Apocalypsi

Typtm ecclesiae est multipUcitas ad uruiatem convergens, non autem unitae multiplicitatem absorbens. Petrus manet centrum, sed ne fiat simul et centrum et radiorum coUectw; almquin tin vmrbo. saltem ƭe ipsa evacueutur episcopi, quos tamen posuit Spiritus •anctus, non humana patentas, ragere ecclesiam Dei; sic immutaretur ab homine divius eivleùae constitutio. Praeter enim characterem ordinis duplici insignitu· emectiali privilegio intelligitur episcopus, lurisdu-ttonis scilicet et potentate docendi ; ita ut à absque utroque inveniretur episcopale corpus. iam nihil aliud nisi inane phantasma remaneret. ℕ sufficeret m utrumque haberet jure humano, seu pontificia delegatione, epiecopu· enim est a Deu m«ui rt ƭ◊M quorum mj‹cessor legitimus stat.

Porro nihil aliud intendere videtur veheiua. nim B ut indurat novam pontifici· luriMlutioneni ; quae adeo epiMOpo· et dioeiese» singula· immediate et onlinarie involvit, ut m›lus revera maneat papa ƀmni eol^iae epiwopu·. caeten vero epi^Opi quoad nomen, virarii quoad rem. Primum enim o»lendit whema ut principium fidei iquam rectiu· «liχêνοβI, iuxta normam loquendi patrum et conciliorum, centrum xe) mediumY quem cum fontem ƀmni ƭ◊te ·ι uoo praedirat «altem insinuet, eo i|«k› non et inaudita luri&dn tione apeçSe vestit. Perhibetur enim haec iunMiicho in oinni ecclesia xelut episcopali·, ordina na, imimniiata. quod idem soiiat, ni»i propriam vim verba repente amitterent, ac ista projxxitio: Popaeet epiMopu· immediate ordinarius cuiusvis dmeiesis tam Eugubii. quam Romae.

Nec dicas pontificiam lurisdictionem sic intellec‹lam non esse eiusdem generis ac ordinarii. epimx›)›alp ot. ut clamat scliema, non primatialis, ordinaria, immediata : quod nostra iurisdictio habet, hoc et isla jivrfectc habet. S«d nostra non habet quidquid ƞ tanta. Jta ut coram ƭa pontificia potestate non alilrr stet ηιιiηIι' tio episcopi, ƞ ipsa stat lurtadictio)»an‹M'lii ante episcopum. Qdis utiiquam veterum |iatnim talia excogitavit? Duplex eihsdem ƥsor naturae lurisdictio circa unum et idem obiectunv, duplex in dioecesi quoque ordinarius : utrique licite ƥ^fii ta'tili vel iuqieranti ƭdolft obedientiam praestare debent, duqi vana ƥaeƀpe possunt. Cui |‹mndom? utraque potestas ^icite xematur circa reni vuoterum indifferentem. Absit, ut talem perturlxationis fontem induxerit Christus, regiminis ecclesiastici auctor sapientissimus : vel pajia,' solummodo pi imatialem dedit iunsdictmneni in episcopos et fideles, vel solummodo vicariam tribuit episcopis. Porro ' um nostra non sit vicaria nirisdictio. posuit enim nos Spiritus sanctus regere ee- 'eaiam Dei, rretat ut revera iurisdictio jxmtificia primatialis tantummodo pronuntietur. Vos autem non fugit, hanc in schemate proposito epiK-opalem Romani pontificis potestatem non tantum universalem, immediatam et ordinariam praedicari. sed etiam extra omnem moderamen ecolmiasticuni hanc ipsam nullo canone irretiri: et nunc quomodo regimen ecclesiae monarcbicum aristocratie efficaciter moderatum erit ? Immo ut haec Romani pontificis potestas ex integro perficeretur, introducta fuit infallibilius divisa seu «parata et sine omni consensu eiv« antecedent! sive concomitanti sive subsequenti episcoporum. Equidem soli apostolorum corpori dictum fuit ; *Ewtt^ dotvtr ...* erre rv›· btanrm «vm1..... *Spiritu ttmctw dor+bit* iri· om· r m⁂. *Alûtm Parnrlhtm dabit n>bù, «t tnoMai*

' Mattb. XIIIH. IA
* Ia. XIV, M

fuerant eaetteanua
trinale conflatum ex aerato univemlitute exiatiuaa batur; neo ulli quod sriamia mentem veuerat tantam vim inmae capiti a cmyaro antaeo, quam ooepori et B capiti nexu fraterno indiviribiiiter teartia Quam tamen separationem, quidquid e contra dictum fuant,

Mtat,
aitato (to. XVII) rogaret; sed (et baa htoit aoatnua acgunssntam) ·*■> rogasse «it fade· Petri mm finalité· deficeret. Dépliai vice repetitur in Albertina interpretatiooe non,/teafafar, quto «redit dottdr Christum orasse tantum ut fides suoâbeeorum Peut numquam

pomibito videtur; et aeneum ro magia eaiegoricu verbi· audire prasoptamas, quo ab ipea Députations, uno tumen ax relaloribu· neper disMntieut·, anergic· exclusam audivimus.

Iam nuns quid aibi velit schema, ni fallor, ostendimus; videamus carptim quibus argumentis. Multiplici modo tota schematis argumentatio promue videtur: 1· enim saepe ἅmepiv plue aeqta» textus Scrijiturarum val traditionis premuntor, « ad falsa coasectaria facillime detorquentur. Quamvis rem sdamussim disputare nolim, in bar gansrali discussione. in exemplum veniant duo celeberrima evaagalii Iwe: *l'otn* xross usam apud Icunnem, quo invehitur lurisdiotio episcopalis immediata, ordinaria Romani pontificis in singulas diosossee, et istud Lucae: Roptnv pro te ut asseratur infallibilitas separata.

Prius equidem ex omnium consensu primatum Petri directe asserit, praesertim quia in eo talem vim semper deprehendit relue eccteeie: sed nedum iisdem verbis totum gregem Petro immediate «t ordinarie Universali episcopo collatum indicaretur, ipsissimam respectivahi singulorum episcoporum ordinariam potestatem so doctor·· apertissime vindicarunt. Audiatur hac de re unus aut alter. Loquatur prior Augustinus, cuius immediate, licet indignissimus, sedem Hipponensem post qnatuordecitn macula occupandam suscepi: „Non enim, ἅnquit (Petrae) intar discipulos solus meruit pascere dominicas oves, eed quando Christus ad unum loquitur, unitas oonunsedatur, et Petro primitus, quia in apostolis Pstras est primas." Audiamus at Ambrosium1: sRepetitXim «et tertio a Domino pesée oses sust; quos ovM^et quem grsgam non solum tune baetas suscepit Patrue, 1› : eed et nobiaeum eae suscepit, at own illo eas Boa •ueospwM» omnes." Quanta prodentia tactas patiBs diaertimitni ponderarunt! ad sobrietatem sapiaatm •non plus aequo prsawntas, at sin inter axtrana veritatem —di··,» ex aaaa interpretatione promentes.

Poatariae ropeoi pro ts in sensu obvio rectius eertheiino intaiHgerotar;'tam enim to Petro et fratribus agebatur ia pernionis magna tribulation··. Hind patet ex looo ubi Christen Petro «t apostolis dsfeetioram vaticinatur. Red detur ut to Fat» et-riue eucomsoribus per saecula agatur: nuito moto infallibilitetem stabiliet textas; omnem enim vim * vecto toffaaro argumentatio trahit. Porro nil aliud eouat dsdfca··

2· Praetér sonram eltegantur plurima conciliorum affala, aire et Ctetataatinopolitano IV' site ex Lsgdu-HMMi II. quae quids» « olim iataUecta fuissent prout nunc to echsmate. interpretantur, non liberrime defendi nntinuMeent nententipm, quae hucusque in •cholis infallibilitetem Romano pontifici abiudnavit. Et rrvera formula Hormisdae nullo modo asserit fidem sodcsiae a sola sade apoetolku ortum habere; sed potius hanc sedem ut rentrum laudat, quo vergit oaetersrum rodesiaram fides; quasi si hic praesertim cumulata fides eo tutius servaretur, quo antiquius caeterarum eedesiarum influxum veluti centrum universale perpetuo admiserit : quae quidem infallibilitetem pereonatesn non commendant.

Professio fidei Graecorum in Lugdunensi concilio praeterquamquod non fuit conciliate decretum, non plus pro infallihilitate facit. Dicens enim ecclesiam Romanam prae caeteris fidem defendere et definire teneri, non tamen declarat has definitiones absque caoteris, independenter a caqfqris, sine ceeteris, suo «olo M ultimo indicio proferendas. Quin immo cum istud prae caeleris definiendi officium ex principio pleni primatus deducet, idcirco eo apertius roneeusum caetorarum ecclesiarum necessarium asserit, quo dixerit : „Ad hanc autem sic potestatis plenitudq consistit, quod ecclesias resteras ad sollicitudinis partem- admittit." Pari moto non dixerat Lateranense IV, Romanum pontificem episcopalem- immediatam et ordinariam eccepiSse potpstatero in ungulas ecclesia·, eed. quod aliter prorsus sonat, ordinariae potestatis principatum : quo nullo mato proposita thesis fulcitur..

3 Contra etMUaj noannlb afferuntur testimonia. 8io placita coacilionu» val doctarum congerentes, quotum quaedam ordinariam, qmedam immediatam, alia ùnivenatem, alia episcopalem iariadwtionem Romani poatiCcfelggpedieavarant, ad falsa roo«antaria schematis redactatas deducti inveniantur; nec 'umquam impone Reuit aito^ndtairimiMtim probationes undequaqua afferre, quaa ringutas compteras, aggregatione val destruuntur val saltam praeter modum excedunt. Qui enim praedicaverunt pontiftaiain potestatem immediatam Vel ordinariam, noh oertipsim· episcopalem sad primatiatam faciebant; qui varo universalem te episcopalem, eam mediantibus episcopis intaUigebanV

› m. xiv, ia.
• teas. to tossto cvnx, «ap. IV.
• to ἅtodH «MrdMtei Kb. q. aep. α

› Mb UXXin ta MiUlii. i a. a
• Osanaatoste ta Isara, XXΠ.
* ÀBetttvMi BmMmmmb ««i entiaMki babett
'i® fMMMÜ·

f ı

- ı **tort äta**

' **OatontigrtrtaNnillBtaatiata, etiam «MMilMMrito**

ttoimum super plebes erâ eMUBMMB aetw himrabiooe ttavMMÜ. Extenditur igitur ptaûtude patastatie

apparet evidani utilita· euluiae .' Ab ün perperom adducta auctoritate diaoite plana.

Non anim fclimori ñduatri produotam aadivi^ mm « ipaum dratarom Angalionm, quipeasdiotam iunadktionem propugnaret, eo «olo quod iuriadiotionam papa· dirimet immediatam. Equidem loquitar de potestate pontificia immediata, «ed non eiuadam ordini· ao apiaoopalia: .Jnconvantaa eaaat, inquit, ai duo aequaliter roper eamdam familiam conatitqanfur " Ergo nihil reatat niai ut potaetaa pontificia non «it apiaoopalia; bana autem primatial»: fano poeiti· ponendi·, dwtinguitur ab apiaeopali, non aaooe ac episcopali· diatinguitur a parochial! Quid dicam cum ipse Gregoriu· Magnua producetur ad lagitimandam apiacopalam Bornant pontificis potaatateta ordinariam in singulas dioaoaaas; at ait» oraculum, mira, quadam mutation·, ax ipsa deaumitur epistola, in qua nomen epiacopi'univeraalù abhorreo·, at quoad Homan et quoad rem nril>it:,',,Abait a cordibus christiani· nomen istud blaspbamiac, in quo omnium «acaidotum honor adimitur, dum ab uno sibi dementer arroga- c tur·. 3i unu» universalis est, restat ut vos episcopi non ñli· Si sua unicuique episcopo iuriadiotio non servatur, quid aliud agitar bisi- ut per nos, per ǫuo ecclesiuticu· custodiri ordo debuit, ĉonfundatur F‘ . Quod autem ñnagi mirum ĉuncti aerte vittabitur, non possum non in medium trahero, sicuti modo » pollicitus eram. In ultima-enim congregatione ǧerali reverendissimo· relator - commissiene fidet deputatus, Ratiabonsnais «pisoopu·, testimonium praedecensori· sui Alberti Magni invocans, osrte eua fiducia deceptus, tamquam huiuraa Mmmi ' theologi verba dixit, quae neo scripsit nao umquam cogitavit eximus doctor, at ideo in operibus mis omnino desiderantur. In celebri collectione Rocarberti, pag. 69, num. 332, ƒaver queai si esrant Alberti continuo asteria·» sunt consignata, asd reap·· manat, cuiqua inspicienti hispani theologi mira explicatio, ao magia' Stupenda ǫni non sedum antra, «ad evidentissime D

italràia «xarota tetp attira at tàtta Albrati prodta ƨùtar Et ft totem te ut illateiraiiaai proranl Batebonana··, ' fraudatote' ttehwata axtranai al raoentiori· tta"hy proetartim frotte antiqutaiamm fidaq Bonranieaa gant» tartari votant contre tot ai tante· hic stantes nobfliiaritnae iatit» garvronio·· aocloua· epiaoopte fidem contrariam dirartirainis profitent··. Qnod quidam oerte non æaniraet, ai, prout pluri·· rad froatre ispatitam audivimas, bu» «ôterai oontrovaraiaa pataiviaaat privata argumantena» diecuasio^intsr pataas ax attaque ƥart deputateu qui verum et fatam, dam lihri Â deownante in prompte easeot, frudliara duomua pateirarait. bttaaràdi argumentation·· non solum tante proposito imparedicem, «ed praarartjm qp pta srosodas, quo ei aaacirentur, univarrale dubium in quroationibua theologici· repeat· induteêut.

Facta hutorto negare vel lavtemie hypotbeaibui destruira, dicta vatartiasimoram luietarimontai par tnun vel déclinera val bovo modo interpretari, at pluries factam invamtaua, novae ñndute praatog··tiyaa ut aatiquieaima·, dum ax «artissimis historias documenti· es· paniCue ignoravit veta· onritaie, quid

Gloriam prim·· «adi· in «implicitate veritatis qnaatente·, super firmam petram monumentum ŏogma catholic} de *cotai inexpugnabile «xtraamte «OUtte quod nihil valeant neo historica, nae tbeolngK·, μ * ĉonciliari argumenta.

Meam igitur totam orationem subsumens, ñngena dicam : «hama prnaaana eo improbo quod 1« ei «pectetur ut decretum, «au in proposito, regiminis ăcta aiaatia certa vidstar mutat»; 3 ƒ perpendatar ut demonstratio, «eu in argumenti·,'probatiori theologiae, -antiquitati· genuinae traditioni sdvsrrom ŏaprqban ditur, et quandoque cartitadini uva monli «ive etipm historic·· maximum affert partalum.

ı Quae omnia, prout maa dictabat edomanti·, eioquotae, èt iiiëò muners aurnaro fiurâtaa, vestro indic», revarandiaaimi patra·, probanda humillima proponam, dopracana tot» viribus ut fraterna obtritae aimai eum libertate in hia oontrovereiia magia ao magia proroo-

putteateH· Mteutee. I»·· ^Aβi IBteMtakft mbbo haute MTO eftte. Nsa traita ai toairatradte Mata

. -ft·»·· iieHraeateh
' mgra «ueteu (Man

fiutnr»·
<UhMtt
» A4 Bamaa i, Bb-XJ, tartff.

«adito·, libra· phikiabphieo· at satastifieoa *o* €00-

parta* aoa pratrata* Vestra* igitur bsaavuleutta

mat, «t qaotidia feriunt: ĭ soiHMt obadiro suis spiseopi· at tnàaàoaani·; 8· «ortu· exeuiplo pro fide catholica pmseeutiomm pati, pro ĭa Christi nominis gtoria usqee ad sffisrinuem sanguini· dacartaro. Si «ego, rrrwMxfiaaiini patras, tala testimonium noa •deo dsspicieodiun iudiroveritu, illud ax oro meg nane accipit·.

vdMtMtMO MHI· βfQMgBiflM OMNI m4m apostolic·· addictissimi filii nam, omnes optima IVÙtÎMÙM MfetotilM MBttBtfeM BMtHUn 4^ feodimua Ego unum mulio, alii aliud opinantur, ot ato in ăivers parta· divertimur: ead unum certa, unum deeidcikmtM, acilioat at aou aos sed veritas eola habeat victoriam, ita ut quisquis ait exitu· discuario-num nostrarum omna· victore· erimus in triumpho veritati·, nanto victu·.

Illustrissimi oaatoraa, qui aut» ma proloquuti suat, testimonium eorieeiaram queri totius orbi· attulerunt super doctrina de infalliUlitate Romani ponfificis; ■ed uaqna nuhe desideratur teetimonium ecdaaiarum. quae in extremi· orienti· partibus eitae eunt. Illud teetimonium nano afferre mihi liceat, et quidem paucimimis verbi·; quia inter nos ossms viqyioe apostolicoe et, noetro· christianos nullum e«t fidei diterimm, nulla opinionum divarritas, ideoque nulla disceptatio. Nobi» omnibsu una sst fida·, una traditio, idem desiderium, nempe ut infidlibilita· Bomani pontifici· - concilio Vaticano definiatur. Viri apoetolici ab incunabulis aedesiae usque ad hodiernam diam, et praa- •ertim sanctus Franoiscus Xarorius, qui in istis remotis partibus fidem Christi praedicaverunt, omnes semper doctrinam st tradition··» «colari·· Romanas docuerunt; et hase fides, baao traditio usque ad nos intemerata pervenit. Nunc itaque testis sum non pro me tantummodo, sed pro omnibus meia dilectissimis fratribus vicarii· apostoliris et pro «oclseis missionum nostrarum, quod omnri, nomina axospto, intkllibilitatetn summi pontificis erodimus atque confitemur; et si ronerabilae mtakmum anfistitas provocare vol»· {docuerit, audietis aoa omna· uno corda, voca unanimi mecum confalamantas: Hmc est fide· nostra; sic eradimus, sia nos docuerunt patras nostri.

In orisiutalibus, misatoaibus plusquam viginti quinque osntana millia Christianorum, at in meo

-----Γ7~~ , ▪_____

·· " ******"‡ "" — — — — • j -

un· V· V wm- -ı-ıı-ŋMN whm mmw wmb»

■satas ·· aBme sarisstae· ăa te mwsads ulh ❋tii ''

prepMr teStasm (riaslialtatai

t<Ua vitae* real· «Mb·*·· verita* tieuMs

■tim sss «t ·*··*· «a patena troMma «matas bsaMamt

Aliud mine aggredior argumentum. In una ex ultimi· oougngationibas et etiam in prassenti congragation· aliqui traditionem et fidem ecclesiae gallicanae de infallibilitate Romani pontificie in dubium rovocarant, inuno denegarunt. Liceat mihi «ad brevissime illam fidem vindicaro. Sum enim filiua buiu» celebratimimee et' tentu laudibus merito exornata· ecclesiae Galliarum, et sto pro infallibilitate nummi pontificis. Sum filius huius ecclesiae Ualliarum, quae semper fidem catholicam integram custodivit, et ubique (errorum propagavit et etiam nunc propagat; et •anctae sedis apeetoliroe iura et privilegia necuon et libertatem indefeseo selo, constanti devotione et iuvicta fortitudine proclamare numquam destitit.

Vi huiu· axihmat» „quo aliquid antiquius est. eo est verius" iuvat nunc invocare antiquissimum Galliarum ecclesiae testem, nempe sanctum Iranaeum episcopum Lugdunensem saeculi II; et quamvis illustrissimus archiepiscopus Baltimorensi· de testimonio sancti Irenasi locutu· fuerit, parrot mihi illustris-■imus orator si illum celeberrimum textum episcopi Lugdunensis in clariori quadam luce exponere teutaverim. Hic textu·, hoc testimonium est quasi clavis totius ecclesiae traditionis; ac ĭ ineluctabili claritate ponatur, patet quaestionem de traditione super praesens argumentum eo ipso finitam et judicatam evaăet Haec sunt verba sancti Irenaei, et textus in-

„Traditionem apostolorum in toto mundo nuuiifestatam, in omni ecclesia adest reepicero omnibus, qui vera velint videro: et habemus annumerare «os, qui ab apostolis instituti sunt episcopi in ecclesiis, at successore· eorum usque ad no· (notfnihil proetareo). Bed quoniam valde longum est in hoc tali volumina omnium ecdstiarum «numerare successiones; maximae et antiquissimae at omnibus cognitae, a gloriosissimis duobus apostolis Patro et PsrnloRomae et constituta· eodanaa eam, quam habet ab apostoli·, traditionem et annuntiatam hominibus fidam, per succession·· episcoporum pervenientem usque ad no·, indicant··, confundimus omnas aoa, qui quoquo modo, vel par «ibi placentia vel vanam gloriam caecitatem et undam sententiam, praeterquam , colligunt. Ad hanc enim ecclesiam propter crom principalitatem neoeaea est omnem convenire eocleeiatn, hoc est, eoa qtti eunt undique fidele·, in qua «empar ab hi·, qui sunt undiqu·, conservata «t aa quae ast ab apostoli· traditio"l.

Hia est textus sancti Innari. Ex his liquet, puto, •anctum Iranaeum ad inveniendam aptxtolkam traditionem invorosae primo testimonium omnium ecclariarum, quod non negamus; secundo teetimonium

ad eaaftMtadot «muses haerôtirra ' Hoc ««o plane negant advmearü, ≺ disent sanctum Irenes»·» pre»· Mπ μ μ η taetimonium osnaium seeiesiaruin solummodo brevitatie esuma, stquia, at rat eaaott» bonasos, valde longum fuis»st, in sUO volumine omnium en' cUaiarum enumerare treditiotira; at dicunt etiam eumdem doctorem attulisse testimonium eocissiaeRomanes, solummodo quia «et eedraia antiquiarima et ab omnibus cognita. Sed hoc diei non potet. Preeclarisaiinus auotor enim non recenset testimonium omnium ecclesiarum, non brevitatis causa solummodo. Nam si necaasariuui foret hoc testimonium, non erect licitum brevitatis causa illud omittere, praesertim in quaestione tanti momenti, in qua agitur de regule fidei nostrae: sed omittitbr quia valde longum, neo necessarium. Testimonium tero solius eodetose Romanae adfertur non solummodo quia est testimonium eotie· iac antiquissimae, sed quia «at sufficiet» et supremum: [>er traditionem enim et to-tiinouium ecclesiae Romanae omnes confunduntur haeretici.

Et hanc esse mentem sancti Irenani'evidentissime liquet ex initio paragraph· sequentis eiusdem capitis in quo legimus : „8ub hoc igitur Clemente, dimensione non modica inter eos qui Corinthi essent, fratres facta, scripsit quae esset Romae ecclesia potentiasimaa litteras Corinthiis, ad pacem eqe congregans, et reparans fidem eorum, et annuntians quam in recenti ab a|>oetolis acceperant traditionem." Attamen, reverendissimi patres, ecclesia Corinthi ab apostolo Paulo fuerat fundata et ab eodem acceperat apostolicam tra-«ftNHenein; nihilominus quando schisma in pinu suo exoritur, neque'exquirit traditionem omniumjereleeiarum, neque in sua traditione sufficientem invenit auctoritatem ad sedandas animorum dimensiones ; sed ad Romanam recurrit ecclesiam, et ab ea pofenlitaimas accipit litteras, quae reparant fidem suam et illi annunciant quam ipsa (ecclesia corinthiana) ab apostolis receperat traditionem. Sed si auctoritas eccleeiae Romanae non fuisset sufficio» ad demonstrandam varam fidem et apostolicam traditionem; ecclesia oorinthiana vel eam reieciseet ut inutilem, vel saltem ut supremam non aooeptareet. Sic iuxta sancti Irensei sententiam ecclesia Romana suis [«otentissim» litteris et reparat fidem Corinthiorum et annunciat illis, quam «b apostolis acceperant, traditionem : et hoc per se patet.

Ecclesia enim Romana suam traditionem declarare non potest, quin eo iplo fidem aliis ecclesiis ab apostolis traditam annuntiet. Ab omnibus enim admittitur fidem Petri in ecclesia Romana intemerate conservari, el aliorum apostolorum traditionem Petri traditioni contrariam ease non pome ; et si alicuius aoclesiae traditionem ab ecclesia Romana alienam esae contigerit, ea semper et ab omnibus ut Valsa retecta D fuit : uno verbo fides ecclesiae Romanae quasi exemplar et critérium verae fidei semper habita est Cum res ita sint, consensus omnium ecdeaiarum (quem non negamus); necessario et infallibilitar ad declarationem ecclesiae Romanae accedit ; ai secas, vel quia ecclesia Romana fidem Petri amisit, vel quia omnium aliarum ecclesiarum fides a fido Petri, id eat, a fido eodraiae Romanae discreparet : sed neutrum dici neque supponi potent Si' ergo aliarum ecclesiarum censemus ait necessario accessurus vel ^deesse non possit supervacuum est, immo periculosam illum aspectare. Hunc itaque consensum non negamus, sed necessario adfuturum esse praedicamus, ideoque non expectandum.

Et hio animadvertere licet quod in nostra doctrina caput viventia ecclesiae ab eoolsaiae membris non separatur ; eed no quidem hypothetice separatum exsegitari '.posait. Han aamaa ergo aes, qui «daiei •cspbalam somniemus; ssd suai ü qui eoaraeuum ouoMaram aspectante, qUando ëaput locutum art, «apponant epMcopoa cam Romam» pontifice dimentire val membre a capito «pamri pome Ergo tandem iudxaa dogmatisa aammi pontificia irreformabilia aunt par so, iuxta doctrinam sancti Ireoam at ransuitf ecbematm ncetri.

Ea htx omnibus liquido patet tuita sanctum Iranaeunt non duas sed unam eamdamqus eam infallibilitatem in eodeeia, eamqire duabus viis nos veritatem docere; nempe primo per omnium eoohaiarum tsaditionemsatque testimonium, secundo per traditionem ecclesiae Romanae, ad quam omnem ecclesiam convenire neceeso est, quia in ce semper conservatur apostolica traditio. Nam dicit idem sanctus Irenaeus in fine paragraph] secundae post enumerationem suooeesorutn Petri usque ad sanctum Eleutherium: „Hac ordinatione et suooeaeioM (summorum pontificum) ea quae, est ab apostolis in ere|é»ie traditid et'veritatis praewnatio pervenit usque ad nos:- Et sat'plenissima haec ostensio, dicit sanctus Iienacus, unam et eagidem vivificatricem fidem ease, quae in ecclesia ab apoatoKs usque nunc sit conservata, et tradita in veritate."

Quid amplius desideratur? .Quia non videt sanctum Irenaeum liquido et äpertissimi verbis supremam auctoritatem doctrinalem Romanorum pontificum agnovisse et proclamasse? Dico auctoritatem Romanorum pontificum et non solum eccleeiae Romanae; quia, teste sancto Irenaeo, unum et idem sunt. Ab illo enim praeclarissimo praesule Stabilitur trndijio ecclesiarum per successionem episcoporum, et fides Romanae ecclesiae per successionem summorum pontificum. Praeterea quando'sanctus Irenaeus loquitur de epistola sancti Clementis ad Corinthios non dioit. scripsit Summus pontifex, eed scripsit quae eat Romae ecclesia potentiraimaa litteras, ut ostenderet pontifkeiu Romanorum, qua talis, non distingui ab ecclesia Romana, neque sedentem a sua sede. Quidquid ergo sancti» episcopus Lugdunensis praedicat de sede vel ecclesia Romana, de pontifice qui in ea sedet debet intelligi ; et sic sanctus Irenaeus supremum Romanorum pontificum magisterium seu infallibilitatem apertissimis verbis vindicat?. Et haec sit eccleeiae Lugdunensis totiusque ecclesiae Gallicanae vera fides et traditio. Dixi, traditio totius ecclesiae Gallicanae; et in medium' perplura possem afferre testimonia, sed tempus deest. Unum tamen et quidem decisivum exhibere mihi liceat.

Anno 461 episcopi quadraginta tres in synodum Arelatensem convenientes haec ad sanctum Leonem Magnum de sua epistola doctrinali ad Flavianum scribebant : „Apostolat» vestri scripta, ita ut symbolum fidei, quisque redemptionis sacramenta non negligit. tabulis cordis adacribit.... Doctrinae poet Deum vestrae debet fidelis, ut constanter teneat, quod credebat ; debet etiam infidelis, ut a perfidia sua, agnita veritate,.diacodat.....magiaque sequatur quod per ce vestrum Domim» noster Iem» Christus de sacramento incarnationis suae docet'?

Hio nobis obiicitur, Galliarum episcopos epistolam sancti Leonis praevio examini subieciaee. Dicunt enim : „Multi itaque in ea (epistola) gaudentes pariter et exultantes recognoverunt fidei suae minam ; et ita se semper ex traditione paterna tenuisse ut voster Apostolat)» exposuit, iure ■letantur Sed vi caret

I Ia testam asasli ivmssl vite cpsrealu· QsrsrO Maee■aca & L, qasd tereIWtsr: & fresuri ds Msissira rem··»

o» ag'g

Magsvte UM eMta·

• tont tarir fessiora, ■balM·.

• ML

frMMftftfcti·· Cv 4SÎM tM· .βMΛ· I iMtMtat •fàMfi GeUiMttit Mmb μ φM ente Lm bm «rwvit, et qm tfaw Bte· cm m - M·, (rineordM? Mnum, ate tear interim Mdto frits·· AsstetM··· teeatt eant ai Maéteai Ijmmm»' laeteat" ter vero et Mariant ιμο^μ Δμ Mμ μ μμφμμβ a veritati· tramite dariane rit WMfM m fàteHia toa ditiooa eadem tauri-·, qu— docet et ptuadient naagn— pontifex.,

GriE— int—pretatur cardi—dte de NoriBea, qui noa •rat ritramontaM»,' atehaq^—egat fttfafainû ia mû litteris ad damautum JD, obi aanrpat v—ha *ftr* tram concilii Arafat—rit, at sonet g·—·— clare —> plicat: ..Tertio, iaqrit aari—nûtiaa— prea—1 cardinali da Norillte In^MM ri· aoteftetsM· ·oaeti·' tutioris Urigeritat ah aJiaçapia GalÈaram, a— riW amgavit.ider—. GalUeanua, ul———tw—a pontifici—, a— examuuiudieaM— —biicnret; «ad ta ipa—^ qood olim scribebant Lofai Magno episcopi Galliarqpt, gaudent et exultant fidei an— tentum 'recognovit, at ita temper fénuité ut vetiar aportolat— axp—rit, iure faetatu art." Aie, feat cardinali de Noailfat, saeculo V Gallierum episcopm tapremam summorum pontificum ia robi— .fidei Motoritatem agnovis— et cehbraaee compertum teL Et banc profi—ionem ab—riboboat Bavetmi— epiaoop— Arelatenna praes— •ynodi, Veneri— epiecopne Ma—ilianaie, Maxim— episcop— AvSoio——is(Anemiu epfaoop— Albip—is, Constanti— «piacop— Vapipotnait, Dynami— epiaoo-, p— Biterienû in dioaoari Montprilie—i, —net— Valeri— epitcop— Coa—tanenû in di—oari Apamieoti, et alii 36- ·

Tandem ut omnia alia testimonia in uno re—sumsntur, dicam cum Andrea Duval doctors Sfarbonenei: „Velint, nolint adversarii, liquido ooostat, vgteres ecclesiae gallican— procer— bane in somno pontifice c Petri suo——ore infallibilitatem· semper agnovisse, Christiq— Domini orationem in Petro non stetisse, eosque qui hanc veritatem (non dicit doctrinam' vel sententiam, sed veritatem) impugnare conati eunt, a 200 circiter annis, quibas in eoofaria horrenda schismata irruerunt, coepiam." Et haee sufficiant speoitoinis gratia.

Et nuno finem facio; sed snteqgpm «x ambone deeoeadam, audiatis, 'reverendi—itar patres, testimonium Boasueti, eoderi— Meldeoû illnstriseimi preesolis, qui ad tuendkm catholicam fidam et profligan-,(os erroreb tam preeolera edidit, tam gloriosa bella dimicavit et coi— ingenium et scripta, uno excepto, semper stabant, eoderi— gallican— et toti— eodtu—e catholic— deo— et immortalia gloria. Super quaestionem vero tefailibilitatiB summi pontifici in advenae aliquando perteq infideliter abreptu· —t; aad m multis operum eoorum partite», fide deoe non rege, explorata diligenter čooleria traditio—, ädiuvantibo scientia et genio, hanc supremam suiamorum pontificum auctoritatem doctrinalem et firmi—imia ^rg»· ■nentia comprobavit et doquenti—imia —ornavit sermonibua. In ipgomet conventu dari gallicani anni 1687 aio di—erit: ..Semper in aria a———crib— vivet Petrua, aamper in sua cathedra loquatur. Et mox: Eooteaia Romana docta-a ta—to Patro et aria a——a. soribua, h—r—itu non novit; eod—ia illo at—per virgo —t, fida Romana est fid— eoeteriae." Et ad diraendam ftetitiam· distinctionesn inter eadem et aedentom sic babet in libro X oap-V *Dtfa*itio—« Dedorori—rit.' ..Neque voro distinguimus a Romanorum pontificum fisi· romanea eoderi— fidam."

Ex hit omnibus liquido eo—tat, sententiam famatam pontifici— infallibilitati fuis— in čoafa Gallia ri Inte 'terite·' ririteririMg m mt tiMMrinsn, ^nnri «tini, iri Saliar; ted poti—, «t atribebant pate— —atri in ea—eb Ani—t—i, g—da— dt —alta— C<lti amte mmd tMfMNi, ft ite M tMMMM inn iMtabiter.

Diri, et —me, raver—dfarimi patree, maximes vobis grati— ago pro vestra b—evehatm; at ai quid ego min— opportuaum dixtrim, parate mihi.

Hic aatasa interrupte di—optetio eat, et, indicte proxima congregatio— generali i—eipirmti die habenda, pati— dimisri eunt ab emineotisaimo primo pra—ide qui ait:

.«Proxima congregatio generali» habebitur crastina die, in. qtte continuabitur, disc—aio propositi —tonatis."

17.

Oo—Irogatio generalla —xageal—a eeouada

1870 maii 31.

Peris III die 31 maii 1870 hora octava cum dimidio ante meridiem, in conciliari aula Vatican— patriarchalis basilic—, generalis, reverendissimorum patrum congregatio habita est; cui interfuerunt quingenti quinquaginta et un— patras, nempe 36 cardinale·, 5 patriarch—, 8 primat—, 87 archiepiscopi. 382 episcopi, 3 äbbate nullius dioecesis, 10 abb- general— rive pra—id— congregationum ordinutn monaatioorum, —um mitrae habent—, 20 generales et vicarii generate·, quorum qmniuni nomina, quae per —signator— locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum sexagesimae sacundae con*gregatioai*· generalis, qui inter acta concilii asservatur,

Reverendus pater dotnin— Peti— Pucb v Solone ärchiepiscopu de Piata missam tectam celebravit. Qua absoluta, et fecitat oratione Adssimus Domuse etc., ämninenti· — prim— praes— ita putres alioquut— —t:

.Reverendusjmi patra cum fudioe excusationum efficio suo functi aliqua exhibuerint, quae iuxta litter— apoatolic— Jfrifipfice *titter* dic: 27 novembria 1869 congregationi generali proponenda aunt, brevia ea de re audienda —t relatio, quam reverendus dominus subaecretari— ex ambone recitabit "

Qui umbonem ascende— hanc relationem primum perlegit:

„EminentisaimT praesides, eminenti—inii ac revet rendisimi patre», revereudiasim— domin— loreph— Petrqp Baltes epiacop— Altonensia in statib— foede-1SÙ America· septentrionalis, 'me—e septembri anno 1869 ad episcopatum promotus in dioeo—i recenter «recta, preo— «xhibuit, ut ribi remittatur obligatio ad ooncilium Vaticanum adeundi, quoniam ip— nov— •piacopes in dioecesi recentissime constituta plurib— hui— dioecesis neoe—itatib— atque negotiis gravi—imia impedit— eat ab hoc longinquo itinere. ludio— vero excusationum e— abaeoti— eu— ——— sufficiente! et teû probatas cena—runt"

, Hac relatio— perlecta, eminenti—im— primus praes— dixit:

„Po«tquam reverendi—imi patree neut— abemti— praedicti episcopi Alto——— intellexerant, qua· Indites «xcuaationum sufficienter probat— consuere, ii o——s, qui čiu absentiam «x his čausi aatis excusatam agMtcunt, aurgando ———um suum manifasteet."

Cum vero omn— surraxisaant, idem primus prae-·—qddidit:

..Excusatio abmtât epteoopi Atameoais sufficio A
, agnita est a oongregatioM gwierali."

Don subeecretarius alteram hanc relationem jjeriegit : <

„Aliquot concilii huius patres àx gravibus causia veniam a concilio discedendi petierunt absque obligatione redeundi, scilicet reverendissimi domini: ' 1· Modestus Demere episcopus Vancouvaricosis in statibus foederatis Autaricae septentrionalis, qui iam in itinera ad hoc concilium, gravi morbo correptus per plures inpnses decubuit in terra peregrina, et nunc denuo morbo affectus est ; 2° Edmundus Franciscua (luierry episcopus Danabensis, qui nuperrime nominatus vicarius apostolicus in China pro missione iam fero a duobus annis orbata, eidem tanto magis providere debet, quod nunc etiam pereecutioues infidelium <x>ntia novos christianos insurgunt ; 3° loannes Heneasy episcopus Dubuquensis in statibus foederatis Amènent» septentrionalis, propter summam sacerdotum R penuriam in amplissima dioecesi, cui quam citiasime occurrendum est, cum ipso menae iunio fundata spes adsit operarios omnino necessarios inveniendi. Horum omnium causas discedendi reverendissimi ludices excusationum, re diligenter examinata ac mature per(tensa, satis fundatas atque probatas agnoverunt oorumque petitionem exaudiendam suaserunt."

Tunc primus praeses rursus patras interrogavit :

Postquam causae, ob quas praedicti episcopi vernum a .concilio discedendi petierunt, iudicibus excusationum Mitis fundatae atque probatae visae aunt, reverendissimi patres, qui has causas sufficere consent, ut venia discedendi eisdem tribuatur, surgendo assensum suum manifratent."

Surgentibus omnibus, addidit :

..('ausae diseedqpdi probatae sunt a congregatione generali."

Post haec ad disciiwuotn generalis prosecutionem deventum est, et eminentissimns primus praeses dixit :

..Reverendissimi patres,- continuamus modo discussionem generalem schematis primae constitutioni· de ecclesia Christi. Veniam loquendi petiit unus ex patribus Deputat ionis pro rebus fidei, nempe reverendissimus dominus Andreas Ignatius Schæpman Ivrchiepiscopus Vltraiectensis. ut respondeat difficultatibus ot animadversionibus contra hoc schema prolatis. Itaque is ambonem ascendat."

ORATIO

reverejuii patri domini Andrew Iynatii Srhaepman arrhirpiteopi Ilfraircteiuiti.

Eiiiineiitissimi praesides, reverendissimi patres.

Nomudli reverendissimi patres in hisce nostri· «oetibus sermonem habuerunt de infaustis sequelis, quas conqtarate ad proteetantium conversionem ex jiootifkiae' infftllibilitatis definitione imminere ar- D bitrantur. De eo argumento et mihi liceat quaedam, *ed pauca, verba facere. Dum enim metropolitica dig: uitate praeesse me volait summus pontifex provinciae

1 ArgaaMata·: «RrvweadtaahMs UltraiepUatas ptara disorait de «tata HoUaadlaa port k Umu Lathari m CÜviai are Ma de praeseati stata titias regtaata.. Es asa «t oea- «MtadlM ąua eam protertaatffa· UUm rectoela tabuit eoa- «Metat ðoetriaa poatHMaa iafhlUbUltatfa tona ita ãaUa taaaa osa, ƀ* ča habere at Meeeaartaua eathotieM 4eetriiae ooroUartapL Noxia idcirco dtftaitioeai haae «a faturam, eed e eoatra ĕrt Ṗile per ča qaippe Met ħavitata eeeMM ƫiitate potestatis aaotèritatui ăgie ⅋e«iaq finaaU .vMehut. Utaa de Imsaiitfs Meendt quibas ŝtia hac ratione ƭata qailiM frutextas toUrtar ad r Renui poatifld» otadtaatiam aoa redeaadL Deam HeUaadiM càUotioM ait đMaitieae haao ĕu debita ebedtantia rt obsequio exodpUroa, eeeqaa ea ƭuta de causa uxies bum aa, ob ƭimore scilkrt m Vatieaai patres ab ea edenda ăbstineut

sreissinstitae, quoa Hollandia protestaotica vulge appellari solet; cumque episcopali officio praesim arohidioeceei, in qua plus quam decies centena milita haereticorum habitant ; tristi insuper nota est ianaeniatarum schismate, quod debilem etiam nunc vitam in paucis sectatoribus protrahit; arbitratus sum me rem eme facturum accommodatam causae quae agitur, si quae mea, quae omnium Hollandiae aaustitum concordans hac de re sententis sit, puleja significare non omitterem.·

Septentrionalis Europae ea jiar» quam Hollandiam vocant, magna ex parte incolitur ab haereticis, qui ab erroribus saeculi XVI ab ecclesia alienati sunt. Extare in plagis istis imprimieque florescere ilndcm coetum eximie florentem et ferventem catholicorum, orbi fere ignotum adusque recentiora tempora et at Quod autem maioris momenti est. hic čoetu fidehum saeva persecutione, ab haereticis et a schismatici» excitata, et modo maiori modo minori vehementia furenti diutissime misereque afflictatus est. Tempora illa duri certaminis et lucius. ĕd et magna·· virtutis et gloriae, incepta saecub XVI. ƥpsi currentis aevi primordiis perdurabant. Spoliata mvleeia fuit, ev pulsi religiosi et moniales, proscriptus tum publire tum vel in ipsis latebris exercendus verae religioni» cultus, sacerdotes communibus civium iuribus, bonorum ac ipsius vitae securitate privati sunt. Eidelre laici vilipensi, a publica vita extorres, indigni et incapaces habiti sunt, qui vel humillimo status civilis munere perfungerentur. Omnem rudentem.haeretica perfidia movit, ut poiiurlMUani modis omnibus ƭact sitam ecclraiam extingueret, variis tormentis ipsoque martyrum sanguine suffocaret. Sed neque euqi descendit pluvia, et venerunt flumina et irruerunt in domum illam, non lOcidit : fundata erat supra firmam petram; petra erat Christus, petra Christi vicarius. Romanus pontifex, cui fide intemerata, humillima sublectione unita jwmansit. Sint igitur gratiae Christo Salvatori, sint gratiae Romanorum pontificum tenerrimae sollicitudini : vegetior ex persecutione, fortior ex martyrio ecclesia hollandica mirrexit. Depositis luctus ac viduitatis vestibus, seu cum circumamicta a sanctissimo pontifice Pio IX fuit insignii» hierarvhiae episcopalis. «Omnata. gloriosa praeclarissimo antistite metropolita. ƥoned,oee meo. hic in concilio praesente, de die in diem magis magisque crescit in templum Domini.

Haec ita a me dicta sint, reverendissimi patre·, ut animo percipiatis non defuisse Neerlandiae catholicis occasionem, qua longa tristique experientia undique didicerint, quo animo, qua mente protestantes afffeçtt sint dum ut persecutoras vel concive·, dum ut imperium tenentes vel ut aequales <um catholici· convivunt.

Ad me quod attinet, maiorem vitae partem inter medios protestantes transegi; atque frequentes et assiduae mihi fuerunt relationes cum alienis a fide cuiuscumque ordinis et conditionis. Et ex quo divinii providentiae placuit superimponere infirmis meis humeris gravissimam episcopalem cfignitatetu, domicilium collocavi in civitate, quae, dum oKm splendidissima easet sancti Willibrordi et *tnncli* Bonifacii sedes, per anno· tercentoe antistitem catholicum suta incolis non adnumeraverat. Quare non vereor, reverendireimi patres, ne vestrum aliquis sive rei insçitiae sive imprudentiae me reum dixerit, ai quM iudirem ego de sequelis cbmp&rete ad protestantes ex definitione infallihilitatis pontificiae onturii·, atque palam et aperte vobis edixero.

Sunt ergo qui timent, ne diserta atque formali ab hac oecumenica synodo tata ŝententia de Romani

pontifie mfaUibilitat» protestant·· longiu· repellat a vers Christi eodeaia, atque oblecta» eorumdecn converuooi ditfwultate graviaaimo obataoulo per eam augeantur. A reveiondiaaimi patre·, bene obaer» \andutn, hodiedum fere interii··» proteatanUamum, qui Lutherum, Calvinum caeteroaqu© eius aetati· haeretico» parentes agnoaciL ' Nam ut de proteatantiami statu et conditione eiu· in HoUandia dicam, extant ibidem tres studiorum universitate·, qtiae sin·gulae euam theologiae proteatanticae cathedram publicam habent. Numquid etiam doceri putatis in illi· («ihedri· confessionem Augustanam, aut GenevenMia symbola, aut canones Dordracensis synodi? Exciderunt haec omnia, penitus evanuerunt ; et in universitate Ultreiectenei, quae orthodoxa dicitur, traditur doctrina quae theologiae protestantic·» quacumque forma, quarumque specie opê rationalismi pene exuta est; in alia punis rationalismu» praedicatur; tertia {>alam et aperte pantbeismum spiritualisticum *profitetur. Deinde* prince} philosophorum inter nostrates a matérialisme non abhorret. Tandem praecipui oiatores et scriptores omnem positivam fidem amandarunt. Is status est penes nos, ea immutatio prototantisini Calvini et Lutheri.

Nec quisquam iüre me reprehendat, si qualem in Holland!· esse dixtrialem plurimis in regionibus protestanfisrni conditionem dixero. Sane ex German ia nobis advenit aevi huius effroenata incredulitas. Sed j>erauasum vobis est, revorendiaeimi patre·, illud incredulorum odium, quo vehementer illi homines insectantur ecclesiam, non dirigi in singularia aliqua dogmata, sed in ipsam eœlwiam et ipsam ecclesiae existentiam rt naturam, in divinam revelationem «piam praedicat ot tuetur, et iqfallibilitatem cui innititur. Unde quidquid supernatural? est impugnant, omnem auctoritatem, quae positivas veritates docet atque credere iubet, prosternere, conterere omni conamine moliuntur. Nihil eorum interest utrum infallibile magisterium soli attribuas coqxiri pastorum in «rireia, an idipsum etiam penes Romanum pontifp <em esse doceas: auctoritas est, quam odio habent. at liane aperte declarant admitti ab ecclesia catholica, admittique ab ea debere infallibilem docentem pontifirrm. Ultimum verbum, dixit nuperrime ünu ex relvberi imis oratoribus et ministris protestantibus, ultimum verbum Catholicism! est inerrantia papae.

Porro ipsum conciliі nostri provincialis decretum, quo Romani pontificis infallibilitae verbi· quam disertissimis enuntiatur, legerunt et audierunt, quin admirationis ullum signum exhiberent. vel murmurationi· ullum verbum fuerint locuti. Ast hunc, ct hoc liene attendendum, reverendissimi patre», ac ei tpeis <Wt ruta de nobis, cura de noetni «ancta ocioria. quam lamdudum nine honore eepelire vehementer deaiderant. nunc nolunt definiri a Vaticano concilio. Quart ob causam?. Quia ex eius definitione eventurum ©eee cernunt non solum ut eœleri» maiori gloria ar aplendoro coronetur, eed ut circumcingatur fortiori ac potentiori armatura, ai fieri poaeit, maiori aubiectioni· ac fidei unitate ordinata apjweat. habeatque ab sacrae Romane» ecclesiae hoete aeterno et implacabdi splendorerrf novae gloriae, maiori· |>ot«'·statis auctoritatem. Numquid autem definitio nostra talium animo· longius a veritate, ab eccleria repellet ? nullo modo credo: et haec firmiseima est mea opinio. Numquid certamen l^oetium forte inerrent? aed in‹rencere vix potest. At si Deus ßot permitteret, memores aimu» ecctaeiam militantem no· appellari et ë* Una fere formido militibus Christi, unus timor ®t, ne eatie etrenue ac fortiter dimicaverint. Haec 4» viri· proteetantibua litteratis dicta sint/

S»d quid de pbb·», quid de populo art indicandum ? Uli qui ingenio et humanitate exculliorибcu adnumerantur, pro maiori parte indifferentumo religioso addicuntur, aut de vago somniantur nescio quo universali christianismo, super omne» religione» et divisione· et secta·, ut dicunt, elevato. Definitio infallihilitatis pontificiae nihil eoe movebit, ab ea autem «i abstineatur, superbe icrean lactitabunt clamoribus ee impedivisse, quominus ecclesia se qualis sit'palam exhibeat. Persuasum enun illi-» e»t infallibilitatem Romani pontificis ad ipsam ecclesiae naturam et constitutionem pertinere.

Tandem de inferioribus populi ordinibus mulio ®». mone explicare supervacuum eet. Multitudinem ibi mox «eductam reee, ubi prophetat' increduli in cathedris sedent. Verum quidem qpt. hunc incredulitatem quamdam cxcitae-e animorum eommolivnem et reactionem inter protestantes, qui omnem po-uuxam fidem non reiererunt. Sed proh dolor! Haec reactio non est in favorem sanctae noetrae erderiae. alii enim maiore ardore ae pertinacia rigido calvinismo addi-ti alii in larias sectas dit *is»* sunt, alii religione tamquam praetextu utuntur, quo nefandae xH^ualitH'i- hah nas laxent, alii de insania m insaniam proruente- in horrendam supers!itionem ptuv« ipitvs arti su it In ĕm tens omnibus inter se divj>i et discrepantes in ħex unum ronveiuunl. in txlium xilicv; erga ‹-atholnuni ecclesiam, quin tamen et hi odium suum \eitant m singulare determinatum dogma ₀'Hρiη '. Attamen pones nostrates una vademque sententia est. quod quidquid oeviimenicum concilium definiat, ii^id: ‹ alvinis! ae et ita dicti piet istae minimam prae viMdi' ingerunt spem nt ad xeram fidem comenairur.

Interim, reverendissimi paire-, atiqaunla confiiMo qua prôtostaiitismus exagitatur, mdes ñvibili d>\i io atque discordia nnUo remedio tollenda mune que <-ltivires enervans errantium oculo-» quandoque a;erii. ut veritatem intueantur. Una re- e.-t qua·' ani e aha- tunc animam menteiiique pe:vel lit. admirabili- scilicet catholicae ecclesiae unita-; una ns ĕ «piam „»m·ıo·· invident. fidei nos'inu- certitudo, et tnmqnilhi ßenunta infallibili auctoritati innixa

AudhisM· me recorder quomodo innante- Grcrentur, pretiosius nihil osre ea certitudine et in fide tran quillitnte, qua catholici gaudent, et quomodo lamentarentur in protestantismo hunc dee>sv inaretinuibibun thesaurum. Si «piando e tenebris vrrm i- et ‹ «mfu-mnu» afflii tione miseri caput attollant, ĕiu rei dninao gratiae r' fit-lentiam vel in primis unitati- vatho!i<-ue splendor, et placida catholicae fidei quie< fructum repetere mre »uo poterit. A have muta- catholica maiori splendore, fulgentiori lumine lu dut. optabiliorem ae exhibebit ea fidei mvuritas ubi proclamata a concilio pontificia infallibilitate. ajM';tv ‹-onqwxe mt. Dunum iu hac ecvlesie esse semper uventem, s-cmpT promentem, vigilantem, cuius sententia subesae nequit errori, unum cuiu- vox nihil nisi binum, nihil nisi verum in Mincta? religionis materia docere valet.unum Pelrum infallibilem xi.ariùni ('hnsti. Incomprehvnaibiha sunt indicia divin»/' providentiae et investi gabile· viae eius' Ditet nos exoptandum \<>»is <mi nibus tempus, cum od limina paterna mersuri tandem sunt frfctrre in fide errantes. Sed 'horum insciae menti sperare, mnfidere utique licet fu.urum esse, ut ex animi perturbation? et isinfusione qua circumcinguntur. e jertice ruderum quae a. cumulaverunt, ĩk'uIoh coniiciant in montem, in }>etram infallibilem, unde veniet auxilium illis.

Rehquum-eat. reverendissimi patre·», inter N?erlandiae incola· ab ecclesia alienos memorem tristem ianaenianam factionem; quoti schismati· genu· ex

aim regionibus ri i›jm› alionigvntuum in Hollamliam illatum gnnia olnn «vlesiae inflixit vulnera. m ƥnu M luruttj ƒanguvn emunuum. wœt. Mipremisqm· vium tiribuN utitur ut violfjjiK ilwnnln·. domotx ls propria membra ʼHſòıvıoł * «h-Hvrpat. Hand Uiffi iie dirtu vm, qm» afftvUi- itit'alljjiilila1i- Uefinitm, quan ʰn·iism in huuib MX❽« ıuαηχ·ɬɯ vvitiUuta ait. Ortum imhibitHtumque ƥ «ollapsin lilii ƥvniln v*m' »p‖n»l· laiionvm a papa a‹l otimilnim gom'iHlr, qiin, h ei rtpvrtv in m› nulla et M▪vl‹ ᵃvu inu› schisniatui \ita·· prim »pio utuntiii . et uhqimt, qm-rum mriĭjofato i'alm⁰ pinviexui iiirie obnubilata ''4. \‹i i· tatetii clair intuvntvs ad Romani pmiiifni' ota'-bm îhim siint vrdituti.

Se»I. ifU'imlhMiiu pittiro, mm |κ· *sum ψιιιι* I l'l I'MIim .lllllllll·' ᵃ·ı· luivm. Ill') I ƭell itdill'ol lol Its a‹-«rdal. nihil i^m· ƭiie· idiqnam spvni in.'·· al. i|i dr posta priliiiibia miiM-mam ad \‹'ː.ɨüi fidrni rt ◦ uni Romano pontilre m ƒnikim gᵗm·, .aiitin \mnn ‹t dlud a-irdrir nr ‹·"‹· v-t µi.×l irnrr-ir' m h ı' a ı.ı t h a «■b'linalm rt liarietna 'iipvrlmi -i ab-amm'm .l dr Imirhdit Romam ρoïı'ı-'υî' m ıI ıo oı iiroibu' ml'al libditafr. Lxil uıh' mtr 'O iiifïonim mmot'i'. -pu pi ı mpir m ı II mm mmioi um m ›n o\ rdi I dum ◦ ai 11·»ː a o. ı l·" ıa ·jua.ᵃ ı dr· u·' ◦ rjurua ı.ni ha Iı‹l·i ıuuu iiuinmil. p.iulalim. \rluli ƒhijGi ıuı pm· anpi· riiiim'iHi^m.ih ·ai d ı nul m I'it ı n adx ı. 11. de» · ᵃ iI ı· un· ◦ ıori fin om nodi. Irmpoi a!mm briiotitm ad mxihiii |ht inirni ihin onoilit loiilimmim. rt m ipta m\ «ʌ >omim -irthnli · O' ox'tlaio x.iloat. \o\ fmlH"O ri it '■'pnitim >.imti ◦ ‹Iı· dii oi«' mliillibdihih*m IL-mani*] oiih . n ıg pro. la maut m.

Iı·'i ıuuΓ poni itn m t▷uod doimpir. rimnrrit i"i m ı m ◦ \ ᵃi oîidt"imi pan· » ad fi Me> misro' · ɳıl ı·· 1ı· o> I lollniidmo' nitiiiot. ·pı·> anioio l'tk'H pontifmmi Ko· iiaiinm mllumimit ı -ml. .p;a rum :r\r:rn!ui pıOMo- ptanlin. aporti' prol'tlri ı 'rrl-o 'iipri \ il· mini du‹O. In Ium i»l‹n litlliUl Itl Ium mlud» mU' ƭ Ilb t'l 1' ııVMlUS .dims pia o ρo','ƭ! \«··ıI»ƭ'. to-thii ψı··ıɳ ututuum ,t'r- aut viva 'iim inm apo-tult» am 'rdom. Lilii mnl ei Iᵥıo ıȗ µ Iᵒ'. s›. iiiiiiiiyruin ◦ 'or^omioiomm, qui pro mti· (•■"Ium· piimatU' ƒhs;i(poniHni' ^Iᵒ ɣ ɳ κ ɳ /ɳ .'.µı· ..•murin 'imm rffutlei tint lp'i> Il· Ilu ll‹Im« Hholi' at bol ıı i' ip'·' Rrt 1ł ▷u‹ or'-oi prix ı Iro,o ınfilll tbii itat ı‹ hdovt

IdipMtm Nevi lambar itut ı›t l.«·» «mdunt. vt palam olrmm ·|··ıvƭo. m rom Hio paoximiah vonfitvtitur. tlıu·»· ◦ Ion. ƭol· pupuli indubitata ƭl·l» Lao linituum lurta ••nte-"ii' vM ‹«t feibieii·· piriu···ıolit m ot 1ł ƒƒI ia. -i ƒiƙ diiiiii piaotouiiiitmd ILmiatu pmitifi‹ t- itiful- ibiliiaV'tit b til1»'tv»- pr·»..laniare. 1)iut urnᵃ « et u'inua pm fnlv riithoh‹-a vt xpdv Rumani pniitito ıı· ai '"I·» initio patrio fuerunt •'ertanuiiii. >µɳıɳ ut aliqua evi t ii inline non ƌniievreniu ƭas-|v inui \›n-' i-vrv. mm! iaviiiratn pati st non. facit vt si tacet aHvvr- ■Mırionnn gratia. Intime ipsis cadmln-is firmltvnpie iM'ouasuin est. ut st quod opus |>vragt'iv. si quam seritatem definin' ·‹oɳvılıo pratenti dignmn 'H. certe lux· nptis dici dvliet, haw writji', definitio infallibili· iniis Romani pontificis.

Post aithiepisi-opum 1'hraievtensem ad umbonem **'Uc«-vssi\e tovat ı sunt patriarcha Hierœolvmitamis**

ƒitu latitn. an hiepiM-«qms Ƭraia opnhtanus arch;· epiMToptiM (''ƒhritniatetiM el ar« Invpt-a ◇ı n- Hahta- xivnsi.'. Abla.' autem qiudi I'auii obirum·· ⁞ -pniuii ı rmae j num· iqx it '·

OHATht

ft l fietylt piltrtA (I'lUtiNi /«•'•ρΛζ I tjh'Tlftl j^truO' hti· ///tnwĭhjrti'tiVh

Etnmriit I'Mitn praoid···.-. ƒiƒ in»-h' ismm. a· rexv- ıvi id i" ll;ᵃı pat j ᵃ

La ƌua· tam a·-riter m prae-riit iai um exagitan- tur ' lira d· hm'ioiirm dr ın l all ll lull'Htv Romani poll lil'ı i' drfimomla to' t.inta'qin· prav'rfrrm.· m alo- gia.' ◦ um im. ipiiM· iv-ta mnt m ⁞ h i m mom ⁞ ſı·· nƭni u'. , o d ! ol or'iar im.i radrm-pir r' hiMona ⁞ ?›‹ 'hlfiilu, .1 I.,Iıɳ. in Ů ıx l ' dr b.' .i'UU'ii· (ito

(L i' ·111.1111.:111.im ı um ip'liu mul'o ndhm u --rio it'ii lumini' I opium -lippodif··· ad pi.ir'imnrm qu;u'

Infra. ƭh num ƭ ponitur n;u ◦ r ih·-.

Aıvıiŋκ ntmn .Patrur-ha Hier· ·ᵃ !' ƒmtann .-omparathr nem nixtumt int»r ƒƒƙmuɯtli j X ja !neaiiHwuin. et ƒƙ nulli' pnu-tnKMs dr hist.-ɱ.ᵃ itttiu^ur r;F‹il·' int'M›nm iitne·· •pie do· trinam evolvere e^t ƒƒVnpı·· ‹l." tr:nAe oɳ· ginem «ietli^r infnastâiu ıllam mniandi prtiruinem. qua eipremi imperatore' m re' ƙ. ra» ƭtnnii ••..uotatiter voluerunt M«»ɳ·(ItieliMıuim ab Hργλ.Tıo moli· nmtiiınn a t.uLvn··· XI\ oti^iuem. ƒƙbili' Attamen neque .Trenin, ρ.ı."ıɯ imperat' ft neque ◦ lerum Galln anum ◦ bri-tianıMum· ƭe eo n-qu·· «-b- teiu|»eran‹laui ◦ rimiii."·· ut formalem imperiali- et r-'ƒh 4 ᵂ· ƒhati declaratu·»· m ederent -rd 'ati» utnque tin"e ƌndir te tovere errufem Seruı·· nitu irum ommemHiul 'tlentium ƭt duplici "peratioiie m t hn.'to ri ,hm Gallicam· h··· ƭƒfl RUtiƌendo qn a·! pontiff, iam m fa!h lu ht at em Ha·· ufi‹|ƭte «liffr- rentia. .pıo»l Seratu a-tHtia et calliditate id tVrrrit. Galhte autem epıa‹-‹qu pu-tliammitat ᵃ |...tn.- quam |ƒMr't‹atr. Qmd autem iitteiidehaf ᵃerum· ƙ.' u'· V‖ et ƒƙeru Gall: .iɯm au. . 16H2. ı·I ıpMUfu tn ƒsrarƙartith poHtilare qiıt qmie»tt,‹ne»ı de pottitteia intallibihtate .-hminaTi pr·ƒƙ vrl>nt ' et ·Iɯ«4·Iɳ mvtiıfae arırunıeiita utroluqu·· u. «urtere. Silentium uti.-tuque proponi et quidem »-t male intrllem· amn arnm zelı·, et nun tam nt Imeietni ın ndrm redmantnr. piam ut tidcle.i ni errorem n›'U prolatantur rtr«>bjqne pr·· inopportnuitate dimıcari, et ıpHUtu *t»op/*ortwHMm vocabulum ut robnpıe ». currere. In«pp«r> tunttatis autem tationea ƙ· quia de »oVo ƌ· ornate agitur. ‹fe re adime dubia et milio nati' s. iid·· argumento tnndata, de lila»ra opinione, ex ƭtiii detinıtione ᵃandala et ƒƙMe· uriri ƥ»ᵃ ei aajwn Inio ƥƌ ndul amhtnm »>-e tam eto- qnentar aut pathetice prolutum «ƌ ɳ α ɗ· udum «ilenlntm pro pontıficia inlalhbili.atb. qm4 a Serum ıam prm···· op-atiiu m›n fnerit ın canna Moimthehtannn. Idem mm· a -an· ti- nn·· do- mino iioatro poMniari ın ›an«a ◇Aĭɳ &ı›ſ'ıɯ' ·pı. d p› -tnla^atur ah Honori" in ƈăn· Morndhelhnn. Idem populatum, eumdera »ci›pım. eosdem, ƒimore eadem niotiva. u»o ı ·rl»› eaındem ex trinaevam uttineque controversiae ·ᵂ ratn-h-m et *InutonAœ* ƈ* At ɳ··ɳ facturam ƅ dd. n quod H. ɳ. ɳ.!- ı··« ı'

A4 internam ter» utnurque ƌuaestioni analogiam de- ᵃenjen ait Monotheliımum l'omıuum iıo-trnm b -vim t'hrvuim inviaibile ecclesiae caput re›«pevi"e et duaa qnidem uatnrae ᵂ e·' cniu coıu iho i hah-edonensi ƥecıe ƭenu adnnaı··»·'. reapae tamen ƭƙmana naturae integritatem mınni'A·-. eam privando ƥfopn v. htntate atque operaticiir. ‹iAlhcanomnm ᵂ-ccutr reaptivre K. p. ƈn ecclem.ıe caput ᵂı-ıbiiv et m ··‹ adinittrre quidem «pecie trnus pleuitndnieni potestati» cum ··« n ihn» Lag- dttneost ft ƒƒlorentin reter» Uuim ƥltmhnrm Han tn n› ƌh· ei eeseutiale e«t immınuere. p‹›ni qmppe reiormabılc ƒn gi»terruw. idem esse ᵃ tradere plenam m n enne docendi po- teetatem. Praeterea)!· ᵃ‹ Ou ƙta operatuitriim ip-xarnui radieea et fundamentum qm›d ·ƙ' m natura, a natura ipsa am-oeutea, ad MippoNitum sen ƙƙ›ɳ divinam tratteluliaM·. et easdem id- circo operatione» a)›erxo,na potius quam a natura determinari .dıxisse, ƭt et ƙƙituum ƭƙnovit a ƭatdr fuudametiIQzn et radıcem operationum, «tutiiaque ad supposıtum et ƥer attun transtnlisae, entn hoc tamen ƌnmine. quod klouothelitae im- niinuebant in Chriato id quod interius est. -Gallicam autem in myatico eius corpore ıd quml e?t excellenti»· et nobili»·. Ad- didit de sytiteiuate «e loqui ᵂoluinet non de peraon s. immo nitro admittere buna tide ın praesentiarum Gantetmmrram ▮ nonnulli» propugnari. Conclu-it quod quemadmodum Mono- ƙhelıntnm * palribn» ᵂ'onstaDtiDo|H›litani damnatus fuit, ita **et ÜaHicaliiainua damnari a patribus Vaticanis debeat** ᵃ

nunc tam vehementer animo· incendit, elixadandara, A et ad recteoudttandum de difficultatibus, quae tanto verborum apparata tantoque eloquentiae robora contra definitionem infallibilitatis in medium pmlatae mat; placeat, reverendissimi patras huiuatuodi analogias paulo fusius evolventi patientem aurem praebere, nec taedeat ri historicam potius praelectionem, quam orationcm votam vobis habere videar.

Habent facta eloqdentiam suam eo certe saniorem. qti‹· ab intemperatis animi motibus ei a personaru. respectu magis alienam. Historiam eloquentem audi· ñnu ; hiuv magistra veritatis novip seu potius ιτοοη vati» et phm Hvquo edam repetitis obiertionibus vetera» quidem. sv»l non mimis valid·» ratponsiones suppeditabit ; et ex ñi· quae acta aunt in quaestione ñnoijo tbeb-iHi, plane iniv iudicio patebit quid 'ii causa galbcHhiMni auendufti 'Mt. Phimum itaque de ratione hi«t<>ri‹a. deinde de mlvrnn ütruisque doctrinae analogin 'r

l tt upie ǂxmtnner»MU xle monothel^nw' sciluvt et dr jrtillicnniMiio, ortum dedit prae prim ł mfau«ta diu rvgmmtium prurigo, qua ad anam ll nnnu pn>·ñmiHt ŧpatm ädmovent ł ea. quae fidei sfmt vel proprio lubito coiiq»oneiv vel ad piopna ion-die j» traheie i.mi pert itura ιήιΐ. Non immmvmui hi not i», Iialwmn» Ih h‹ ƥHuum imperatoiem. imiv rlu ł m m»«imiim π gem ex talibus progenitmibih im»l«ł «ŧundam dogmatum ŧiłd·m ƥrodii»» ǂpn tmre'ur Illii^ ilmiti iviimiiiinc m ulniqur cotilrovoroa ividit. '|U'xl tum Ħewbu monothelÎMmim. mm Liidovnns galliyimMimm rlira lg e· fouualitvr d^vre voluerim. \i ñr.pn Sergm pirainio mijM'inloi i neque rieni» ƥaiłii ł Iu iMiaiiraiiiim regi vo ŧu«· obt<"mperaii-.Ium osm' ·M·v»ǂtvιvιιι1. nt formalem''impel sali» et r^gn ǂiogmati ‹h ł Ifirptainem etlerent. ǂgh> Ńitz fml ŧilogi>aii|^ 'm imj>eriitoivm nt nmnothelAtun in· dm·, tv iM»nfit mate per ŧiłnom Mennae ad Vigilium. C ndul Iιηιηιι pn»prmm fienitinr ut qw'ail. m lhuu♯ modi tvMTif›ti« promulgando: ŧub gal ŧnarm m♯u jaitius aub< i tie čpj»alu ct Sorlavna thrsilogi ñonni |n»l irUmCtum vf negativa ǂub forma dł»»-Irumni de Hornam |mutifiri» iufaltihiiifai^'oppugmqr ŧiu ŧnd 4 ₩en * ilnet tum Sergn nimckrt galli.-am ŧ fuit, ut ex mut |mrir do.-trimi dr dupli‹ ł voluntate ot 4}>rnitlour. i»x altera vom tie «iiprema)x»i»tifui« auctunliili' ŧirntio ƒattiu »I di-Xunulath miv. «piam aperta ñ♥iratam ph-rneiwur. ₿‹ tamen.rntef ŧilro <pir ŧđi ł imeti' ₩ it›h‹v fatendum ret. qmal. ǂgm« .v-'utiH ‹‹t dolo ŧiłii)in «uadehiit ad havrvtum suam ŧiampiilltn vt ₹-otumodm propugnAudain . "gailu i e vidni. declarationi» ǎintoie pusillanimitate magis forte, «piam pvrwrotate ƥevvanI< ♦ drs trmae eibi H gia voluntate im|M>i«iiiu» \iro·'magrv^iimuvrv quam aiigvi> saiagetiaiii.

Quod Sergiu·, saeculo VH intendit, «piod intendit D ♦ ŧero gallh-amia }«er declarationem anni nlijKum postulant 11. «pii definitionem pontificiae inŧalhhilitafi in praesentiarum eliminandam cm* volunt. Aasdeui naturae inotixis, liret sane non eadem ducti intentionis pravitate, fn Aegypto ad imperatoris excitationem Cyrus («triarcha agU tie reduovndis ad catholicam ecclesiam monophysiti·.. et titulo pnftivnt hm» 01 s&luhemmdf dispensat tam votMOrdia initur. S^iidiatur Sergius ad Hopnrium.

..Post multa» disputationes et laborfe <pim cum ♦ njmia prudentia et-salulterrima dispensatione m hac causa it Cyrus) impndit. hoc.· quod fvstinabaM^jw su|eriiam>gral'iani onlinav'it. Eacta funt inter ŧtnu que parta dngmatica quaedam capifiila. in quibu».. vgnues coadunati eunt cum sanctissima ac aola catho-A. «edMia, et unus grex Christi^ «eri Dei nostei, ŏmni Chriato Aiaxandriaa populo· fartas ·«· Aagyptae «t IWaix, «t î-ybia et caatarw Aegyptiacae dispoailionis région·» quoa olim considerabant, ut diximus, in innumerabilem haereneon uiultitodinem dùriaaas: nunc autan ... ununi labium facti eunt omnes, una vox, et in unitale »piritu« rerta eô briae dogmata confitentur ».

Pulchra sane et mirabilia eerleeiar emolumenta. iam de farto acquisita ner certe mitiora his. quae spe ribi et nobis ex silentio spondent, qui ñnfallibilitati definitumem eliminari }>oetulant. Ecqui enim ex ht» silentio tam ·fugeiiteti populorum multitudinem ve' in ŧiuvk gremium «ervatam iri. vel ad ǂm redii (vtidam foie «mifidat. quantam per memoratam salii licmmam diqn'iisationem ad se (₩m attraxit ? Sed ₹av'ramu m raudti umenutu. ..Ex his autem. ƥro quHur S'tgui ŧjmw du t» «mit ai-pir stabilita, unum vxiMif mpitulum ile umi <»pcra:mhe Chn-ti magin ñh et ǂSihaton ₹ńK Erg<« ψ(Λ nialv vomepti-animuiuni ze|<> non hfUTvhi iid fidem. m\I fid«dr« in ŧiu piovohtu «ont.

l trum par veritati·. ‹·ι piaminli ium t··. ibMiiimtu ₹ivn!in tie pontifici- inerrantis »«>twpnHu m·» m·. ιι»I«·I>ιιι.ĥι· infra, lla<» iiiMim manci mt»> till UllMpiC ?ñ‹ tlllll lillilh'k'Hl ipi<-d tl-dri>i olHDiUo |H<4 ₹i ρ.-ŧηIιIIηι ₹ńm ·ιǀιι(ιιιιι › m a ₹ρι.H· *ornem. hr* la M i)în|'u· m ft S-t gi.ł lll ł'i.i ι»·M·ι-in de ·lupin ł v ninu date cl tqs'IHllone. L/ªpu «nili) r;| |KIIł·»l |'H·| logei· quae vrl a Sergio M-t ipla «1114 ad lloiini ;u »·t I 'l nun \ei ab Hoιμΰîu. ad N·ι g·u r.· iv»<-tq t«. .pin uhi·. UM'OnH m»- M)I·»łιl·1 l-a 011.4413. 'jllit»' cOblIA ‹·) ŧ|M'l 11111 tatem del·imendar inlailil· 'i'll· nupi ·)<)>·-t ◁ V.iJHS ₹ilwlli ₹ńłji 'iltlli'i! llPH ctuiin ŧ ·ι·lιι·|i bih ₹ni l e ‹ miM^Mi pi .nr..··· i'«pl de·'. IΓ t 3. pi. Mimι u· «l mt i.-rni mriqmnmtm. j·»·-'»·i .«·»a a p·.·· ǂn «id»»tantmine) d<-prorepta lui«.y \i<l».c tii

llulim, v-'I «lefinitio mfftlli'ih'ar ι «··: c u· dogma m» n«»va dopuiHth «Ictiot.v j-oi rmoot. «· ι idem ł Scigiii d«· duple ι voluntate «·ι ι·)·· tu' t·i ι· in ♯Mituli· ŧ univ₹i'aiihu »v»n-dii' ŧ;«»!! ₹|·- I ι immlio farta «-'I. m». >ιηι»ιιιι· c.i ₫« Imm-ioodi ψιιΓ' «ln»h»· «Ivflintlolir·· ·pı>| llllll·»▮ c-sc [›l ol.-i'.to< I' II noini' nj.autr ł i-.o' ni -«moi Sago aluiitdrm- \ ·‹ i>|h»»lc' ad 4'»i.mata ‹«ą ₹« ǂx l· a rclorpi»···» qua< U«MpjC ñt'dalc api«o 'UplH Ito «·χι·ι·»Γ ltll'‹ ' ll«'"pl RU< fot ŧiat|· › Hi»<·ι)ι ae ν im«« «titH rv ₹l.m.i'.

Diijiim iet d«'fiiutm infalhbihtal i« Uiop) › tuna, 'pnft agitur de ćjoins- liltrrv ha· t«-nu- n'< cstholui» disputata. IdipMim ·▮ iLmoiiu· \d etvlvsiartus «logmaht cuhi titm d«-l«cnt. .pi ♦ nmi' ǂpm m ·ιΐιι muimi abundum».^vid< h i! μ " ·ιι'Ii propriam ·M utemiam vxpli. my.·'

Ih. titm ł» definitu» infallil diia't« ₹M·: yr«· l· dubia et mdh» «att« '«dido fimdairami.· innixa. Hatid ahrer Sergiu- Qua» ₹an h qnd ii-dam patriδu dicta miih et n«»n nns ña· intentionem halietitibu». qwa«i planam vi mamluguam ŧ« ći ł› trinam ex)<onerent. ad iVgnlam ei legem pei omnm dogmatiiftin rediner? non <»|»orteie." Atque iterum ⁂Qmu nulhtciHi·» «dicta sunt a prol4ibilibu« |witr?l>ti·· num- vero a quibusdam proferri.

Datum ł♯ ł definitio ñnfallibilitati in piaviddi num ralviet unitati» et jMicis, di>M'ŧrqone ei dimidia m ŧla excitaret, ñovi ñaeroibii locum. d»uvt. II».. «imum etiain el Sergiu»· ..Quomodo enim non eeàet dunim et ₹oid «merosum, «piamlo lu» ǂ♯♯

⁂ V i

ł Mansi', XI. 5X1. (Y ƥa&Mui yrationsi· epistolam *Swjii ad* Honorium papam, et epistolas lionorù ad Sergjnm patriarehaaa CoMtantinopolitanan. in upnseulo ƥitri Ballenai

etortoreque. «at fttturam quidlto omnem iUam «ou- cordracæ atque unitatem, qua· ben· tuerai «ffecU?" Et infra: „Noβ vero coneideraAte·, inriphntom ex hoc rater quoedam hic contentioMn exardeeoera, et arientee quod ramper ex huiuamodi deoertationibua hter· non dimensione effectae eunt; neaenarium iufliaavitnua, oarae stadium panera ad sedandum atque amputandum talem superfluum verborum conflictum/

Dictum est: definitio salebrosa et inextricabilis, «juac mnper locum quaestionibus relinqueret. Ita Hiam Honorius: ..Quatenus novae adinventionis voca Imlo refutato, claro Dei ecclesiarum praeconio nebulo- 'arum concertationum caligines offundi non debeant \el agi. amputandas inextricabile quaestionum inilmgv '

Dii tum f : definitio scandalum ingerere, t m rumam verteret animarum. Similia et Sergiu .Sinnhter autem et duarum <>j«eratlouum di<-tio und- (K> mandai iret " Et Honorm ..laudamus novi- 'atom vocabuli aufeirutein. quo»! |κκμ scandalum Mmpltnbu generare. ' Kt iterum ..Illa refutantes, quae quidem novae \oe»> noscuntur anch Dei eole- *u M Hinlala generare.... auferentes *andabim iHHrlhn· adimentium».''

Ibriiim . definitio «Oiitraria prodentismmae O He pravi el dnqiensatunii, qua stmilibu in >>t-ibu> pn> animarum alule a unithii» agitandi t ddiiiirtidi abstinere kvit. Haec identnj· apud Sprgmi.i Muhoti miik li patres nosti i. ut lucravntur phnimaium rimniarum alutom. dum (alia <--mergerent capitula. Ileo gratis imsibu uc placiti il* Mj udentur, nihil de subtilitate ti iorum «m leslae dogmatum exagitanto, ei di^mte quod oponrat utique m praesenti. dum tantorum millium populorum alu ρπ»· manibus |>otiittir. nihil de n per «'intent mnvm alien ari.' Et quot nam quaeso erant ha»»· mdlia |<ppulorum erui foliu Alexandria? popnlii erat lota Aleg\ptu Lv hia et Theluu erat Hhia lota.'<iat Aimenia. erat orieii pH»e uui- ivi-Mi

Dn lum f definitio impruden quia diffi» ultatt t odia et }<erMVutione excitaret ex jrarte gulam o- um. Neque hov argumentum defuit Sergio. qui ut «dînai his HoiH4 ulentium hhèret. opportunum et iam duxit agg?tete «u- piisoimae serenitati }>er mediocrem nostram suggestmnem" et >« ti} ad hniiiHienti Maelianum imp-nalvm quod .,von o)«oiteret de hiitusmodi mquisilitaie jierscrutan. sed |N'rnumi'iv u» attrita |>atrmn do» trina"; H'ihvet nxjir- 11 fiutu» fuit ad iiiqieratorpm. ut piam niwionein daret prolnlamtem duas in thn Dvo nostro dnwe qienH tone Hoc utnim nostris etiam temjioribus facium <it ignoro, et quod factum non sit vehementer kvro. llhhl tamen est notatu dignissimum, quod -icut communi fuit Heracho et Ludovico imprudentm. ita etiam communis exstitit m utroque proprii Vron emendatio. Herarhu enim cctliesim suam et l Jidoxc ti edictum tandem aliquando rvxoaxit, ipiooum exempla utinam et notn etiam teuqsjribu iitniatoire invemant'

At forte ad silentium in «ausa moimthelismi obtinendum defuit ratio desumpta ex (xiriculo βιv-loκi'ium nationalium instituendarum? Verum sub imfieraton». cui oriens vl uretdens «ubu< tetatur. quique {«iisMmam iusaionem dederat, ne duplex voluntas- et operatio diceretur. ab duobus patnarchi Constanti >o|>ohlano et Alexandrino, qui haeresim eo penculomus quo callidius propugnabant, necessarium ne erat evidens ex h periculum insinuare, ne «xvtesia m divers· scinderetur, undo Be tofus pene oriens a fiile et unitate deficeret?

Quid plura 7 nra defuit atram ia aamoribatitira controraraia vocabulum ipsum «aopportwutotw, quod tanto clamore nortria tempon bos deportatur. Ita Sophronius catholicae veritatis defensor acerrimus a Pyrrho apud sanctum Maximum redarguitur, quod tempora inopportuno sertnonam.de operationibus excitaverit. l

Quid ergo, .reverendissimi patre quid, quaeso legimus, quid audivimus tam eloquenter et pathetice ex boo ambone prolatum ad suadendum «dentium de pbntificis iufallibilitate, quçd a Sergio iam praeoccupatum non fuerit in monothelitioa controversia Postulatur - summo pontifice nostro Pio in rausa galliranÎMin idipsutn, quod in tai| operationum ChnMi ah Honorio postulabatur. Postulatum idem, idem scopus, radem motiva, iidem timore», corurudem periculorum insinuatio, eadem uno verbo extnnsrva utrimque contrôlerai·? ratio et historia Quid egissent, m Sergii tein)»orc tiicht, quid egii mune» illi ivvvrendisMini patri qui tanta eloquentiae i quaestionem infaHibihtal pétulant eliminari? Ergone et ipw prudentxsimi Serait fatiombu a»'· qmoMSMHit " Ergone et ij sueeissent Honon»» ut "dentium indicqrH Hoc miserabiliter ferit Hunonu ab unitenra rathohoa ha de tau improl»atus. Sed quod , f»vit Hoiiorui^. qetu m roide (neo. neque Pins IX faciet, neque patre ιοιιπιιιι Yat.-.am.

Ast diseira fortassis fuent intmv< munothe hsmi rt gallnani ratio M natura, idvamu Monotludismu» dnuium atque no bile caput f ?ta»· tiiiii im respiciebat, iu eoqur dua quidem intcgra |»erfec!asquc natura inxta f habvvioneri· con< limm, oretenu se admittere faielatur. rea|v-e tamen humana»' m i 'L:!«to naturae uiti-gritatem imimiiml«at. propriam ip adimendo 'oluntatvm, proiiiH o|M'rat tone Galli» anismus respuit caput laxlt ' \i>ibde. ij l'hri>ii \i<ariund inmmlim pontificem, iu qm <um ug»lunen<ibu etXloroi.tmi» pairibu m' admittere fatetur plenitudiueniysumtni primatu et principatus per universam eixloi&m. et plenam jstlcstatem. ij a ('linsto ctdlatani, pascendi, tdret docendi, regendi, et gul«ernandi. Sed rex eia hanc }s»trelHtis plenitudinem, et m eo quidem quod ul stantiale p imminuit, et Ium plenam ap|M»Uat. denegat plenam. Quae enim. qua»vo, plena potestas. nisi ea ti m uc online mini ei nihriqua possit superaddi? De Ikm iam ab aln oratoribus eloquenter Inn latum est. praesertim a «bxtissimo Saltiliarum TpiM-opo. sed veniam dat»·. reverendi««in>i >atn ut in h» etiam argumenti» aliquantulum itn yioretx tum 'quia argumentai mnis ratio id postulat, tum maxime ut e ij m tota »ua lure ponatur

Duplicem esse pontifici potentatem. aham regimims aliam magisterii, nemo non novit, jnaquaixpie prepnum halet obieetum et ad proprio rendit effeetus. et unaquaque in suo ordine plena artientur a lugvlunensihu» et floreppni jvatnbu et de hoc nemo atholtcu ambigit. Aft quomodo eGqmtndonam urraque vere plena dei pot« ? Tunc sane, cunl utraque illud ouiuiiio |KW»idra(. qmsl ion eat ad finem obtinendum *et a»l* effrv tum «Onwvjmmdum. ad quem ipea ordinatur. Potestas regiminis seu iudicii ordinatur ad externam obedirntian» obtinendam, id ad hoc ut actus extrin l ex parte subditorum ronfonnentur principi» praescnptionibu» : ideo tunc plena eat. quando re habet, quae necerearia sunt ad hoc, ut. absoluta ei obedient ia debrefur. neque ullam ad alteram (KHestatem appellationem admittit, luappel·labilita» nempe cuimdibet supremi tribunalis propria, in quo eiusdem potestatis plenitudo consistit, rat quidem ut ita dicam infallibilit·» extrtnenca. producens

»·

>

in ördâ agateara» eoatei «tete Mateqp» obfigatiote inteaoa atqt» iafaffiMHte bote» crater doram. Neqaa ad qte» pteitateaai requiritur rare et intrinraca fafaUiWtitM quae ordinatur ad obtinendum mu iatanuun mentit i—nam, eed externi actu» confomitaten cum lege. At raro potestas magi•terii in rebut fidei ordinatur non ad obedientiam mere extrinracam ut potestas regimini·, nota ad obsequiosum silentium, non ad simplicem actum fiduciae, ut aeeertum audivimus, ted ad internum atque tiniarum meutit aeeeueum exigendum, ideet aaMMum fidei, cuiut ratio formalis non alibi repentur, quam in auctoritate magisterii: ideo tunc solum plena diri pote·!, cum eiuemodi rit quae internum taeaentum iure exigit; niti enim omnia habeat ad Hoc necessaria, plena omnino diri non poteeL

Iam vero quit dixerit eiutmodi esse eam potestatem, quae errori obnoxia rit? Maginterio docendi reverentiam atque fiduciam praeMare teneor eo certe maiorem. quo maior et venerabilior rit eius äuetoriia·

SAd magisterium errori obnoxium areennum internum uiunique metu expertem, quali·esredebet fidei iwwv sus, nullo iure exigere potest: ·i oηiμι uiagiMer folli H fallere]K)test in docendo. e< ego folli powutn ei ο μ μ μ ι· ticndb. Xullo ergo modo in nuo online plena dici pHcM auctoritas magisterii, quae in docendo errori obnoxia xit. Hinc est quod plena p(»te.'taa'magisterii *(unium) dari* non potent, nisi relate ad credenda, md relate ad ipea omnino necessaria rei. In humanis eiUHiuodi [M]te eam' non potest, quia magisterii fin fallibilitHs non datur. w

; Qui ergo infollibilitariti praerogativam denegat mpili et magistro unherxalix ecclesiae. confia iug«hinensem et florent main definitionem, integritatem <t plenitudinem potretatis in ⁂ imminuit; sicut contra chalcedonrnsem 'fidem monothelitae plenitudinem et integritatem naturae humanae imminue· liant in Christo. et quidem imminuit in eo quod substantiale eet i)Mo magisterio: illud enim «in qualibet re Militantiale ret. in quo ratio formalis consistit proprii fini». Ratio autem furtftalit veri assensus fidei non alibi, ut vidimus, «oiisistere notest. quam in infallibili magisterio dixentis. Infallibilitas igitur magisterii implicite quidem, sed tam neceesaiio continetur in lugdunenri et florentin» definitions, quam implicite et neiMwario doctrina de duplici in Chrirto voluntate ot cqtoratione continebatur in Chahydonenri.

Et revera ad denioiifltrandom duplicem -voluntatem ot operationem in Chririo ita idriituitur argumentum: ex ('halcedonenri de fide eet in Christo duae fuuw naturas eaaque fntégra atqui integritas naturae nerareario importat propriam voluntatem ri operationem: ergo etc. Hinc omhino parallelum ret argumentum pro infallibilitate. ex Lugduaenri et Florentino de fide-eet summo· pontifice· habere plenitudinem pcKeriati· in docendo; atqui haec plenitudo pote·tati· neoeeaario implicat infallibilitatem, ut demonatratuhi eri: ergo ex concilio Lugdunensi 'et Florentino de fi<}« ràt iummutu pontificem eeae in^allibiWm. Si itaque iu uiperibre syllogismo, cuius una ex praemiari· de (ide rat, alia autem rerta tantum certitudine rationi», nullo diarantiente, deducitur coodurio de fide; idipeum etiam dtei debet (foooncluriom •yllogiami aecundi. Quare ad boc ut pontificie infallibility· haberi poarit tanquam veritae fidriftuf. ficeret omnino definitio Lugduoenri» et Florentina, rioul sufficiebat «ane definitio Chalcedonenris ad fidem de duplici voluntate et operatione adetraendam.

r Pari omnino nano demonstrari potest eamdem esas' utriueque doctrinae rationem relate ad rarbora *i* Dm Mc^ttun;jad in hi« immoftt^moam non «t lotfo |μ μ ·K» tbM tit anataritag tralitiM daeatatri, ente te ranun M gmtewu^Aaaram· taipUtin nnn ante» determinare; fimtesno atque nwmhio iteuetabtli tateranto ' innititur ad probandum, quod doctrina quaelibet de fida eit, quieumque ipeqm in aecuoMnicoram cooriliarum definitteite neceaeario continari demonstret. Hoc enim demonstrato, obiectionre omne· quae rira ex traditione rira ex Scriptura sacra opponi possunt. omnino evaneerere neceaee eat.

Am plena rit, inquiunt, iu Christi virariopoteslas docendi; plenitudinem fatemur, sed non totam omnino plenitudinem, nisi accedente episcoporum consenMi; sciluel rit plena poteria sed non ait omnino plena; habeat pontifex plenitudinem, ped non totam; itet plenitudo non t·' plenitudo' neque enim concipere pureum plenitudinem quae non sil tota plenitudo. neque aliquid plenum quod rit plenum, aed non totum plenum. Multo finu ronripio potestatis pleni tndinem in' «cleaiae rapite. quae ad hoc ut «it pleni Indo utxwiiin halrot aliquid potestatis a membromutuari. Numquid concipiebatur a jatnbui concil't ('onstantinopolitani 111 integritas humanae naturae in Christo, r\ eo qinxl divina voluntas humanae voluntatis nlwntiam supplere dneretur› Ergo itepim nionotheli-nti et gallh-mqsmi spi tata intima utrimque natum, una radrinqw est ratio. « „

Sed aha etiam inter mtimain ntriu-qiiv naimum ucredit analogia, quae aliquanto acutiori mentis acu mine |>θΓ]^ι«loη<I>ι est. Monothelitai· videlicet <sm fundent» corruptae in Adam voluntatri defectus ‹um voluntate qma. quae a Deo sana ⟲t integra botuim primo inriht fuit, ne lasx-amirioNU' voluntati^ ttonem in Chriato adniÿh're vidèrentm. »l« addinl› «um ut humanam qvsam voluntatimi a Clmsto omnuu' eliminarent; sù'qiie humanam in eo |M)nemii naturam mancam, el una e\ ronMitutixis.et essentiahl>u« viu› proprietatibus destitutum. Quoad <>}ienit mm s vero. «\ malo intellecto illo philosophorum ad&gio. qfiid art i" fne mint siqqMieitoium, «q«erationum ipsarum ntd«en» et fundamentum, qma) est m natura. · natura ips» anno entes, ad Mip}»osilum ču ysonam ilivinam transfvrelxinl. quae non est nisi organum.· |mm qn sl naturae ŏ}>cralmn< individuantur. Ex q<m fa<)nm ret ut «qierat ionre qisas a perbona phtius quam n n.i tuus denominari et determinati voluerint, ct ita io Christo unam thoandricam mmi ßavirdam. ut amnt. iqveratmiieni admit ferent.

Haud dissimile aliquid ex gallicaioium sentemm riatuitur in rorpore Christi mystico. 1[* enim timente ne magisterium visibili eius capiti commiseum cum privatis ipriita |ierx>nae defee.ilms oonfundero tnr; ut magisterium Ipsum horum «iefotuum influxm et corruptelae subtraherent, stipretnàm hums ma gieterii auctoritatem non In «'apite re|>onendam exeed in collectaneo perronatu ex Unione capitis et inferiorum magistrorum, id est episcoporum, conflato, ita ut plena et suprema huius magisterii virtus, neqm in epitropi· neque in pontifice resideret, red rollretive ex uuitate utriusque eleiuenti personata deflueret. Ita quod monothelitae comtuenli sunt relate a<i Chri etum. gallicani invexerunt in rqy»timm eius corpus •moverunt -cilicet · natura fundainentuni et nuiireni operationum, omniaque ad Ruppoeitum et perwnatum transtulerunt, cum boc tamen discrimine, quod mouothelitae per huiuemodi invenionet^ imminuebant id. quod in Christo enti inferius, id est humanam naturam; galiioani vero in eorpore Christi mystico imminuunt id, quod superius est, caput.·

Ab episcopis nihil detrahitur, cum ipeis neque «ingillatim neque collective sumptis, si a capite eegre-

fetor, νηιιψiMΐi pomt ropra·» arogbtaru ·βΛ>-ritaa.. Imminatio two fit a part· capiti· oui iMgirtJrii et acmtoritatia phnimdo detrahitor, «t traaafartar ad partonatam,' m ad «M<wtarium collectivum, cuiua ipae nomme tenue utique eet caput, rod a quo raapro dependent ipeemet efficitur. Quomodo enim reveni non dependeat magisterium, ouiue "doctrina nonmai accedente inferiorum cooeeneu vim habet effectum 'suum producendi? In hoc casu nou «ane a capite membra regerentur, rod a membris caput. Ergo etiam Jrtib hoc respectu eadem eat monotheliami et gallicanismuintima ratio; utraque enim doctrina ordinem et principium operationum subvertit, primus quidem in Christo, alter vero in mystico eius corpore. Quare gallicauiMiius appellari jxNrot tuonothelumi» applicatus capiti ecclesiae visibili; sicut monotheliamus appellari poropt gallic anismue applkatue dominicae in·«amationis Oeconomiae;·

Sed audio: dcvtrina infallibilitatis hactenus doctrina fidei non fuit; nec contraria sententia tamquam haeretica urnquam habita |hit. nec quisquatn eos. qui illam docuerunt. inter quo· ßmiwlarit etiam fuerunt «svlesiae antistites. haeret ßci accenrore ausus est: quod de monothehtin aeque dici non potest.

Re?q>ondeo: doctrina infallibiktalis. ut Jam·iihunde prolmtum fuit. pari omnino ratione de fide tat et temper fuit, hoc tat in fidei deposito contenta, ar «hstrinà de duplici voluntate et operatione; utraque enim pariter necessario omnino et immediate deducitur a concilionim oecumenicorum definitionibus. ßdc^pit ulnusqiie doctrinae una eademquv mt intima vatio ac natura. AM eadem non tat utriusquv ratio extritibrta' relate scilicet ad eos, qui alterutram docuerunt. Monothelismus statim ac prodiit. oppugnatus quidem fuit, sed non damnatus. Sophronius ipro Sergio ßentiuni suadenti ad tempus acquiescere visus ß , ot quamvis pro veritate facere non destiterit, a mo'iothelilatum communione non abstinuit. Nonnisi posi annos ab orta ßaero octodecim damnatus fuit nionoihelisimi» in com ilio Romano sub Martino, et iM>st triginta annos tantum ovciunenira damnatione }mt‹·uImi* est in Conatantiiiopolitano III.

Cleri irallnam declarationem haud minori sollt-ifudinV et «elcritatc damnatam fuisse tum a pluribus Oimims (>ont ifn ibus, tum ab ßnumeri ferme ßoncilii ixoviih talibus pn dovtrinae contrariae declarationem u-mo ignorat. l\»M memoratam declarationem nullum tusi Vmtrîttiurii *hoc concilium* potuit oonvoeaH. I t ergo uiini-qne doctrinae historia parallela plane ompleatur. mini aliud remanet quam ut Vaticani luttes catholicum venialem de pontificia infallibili-*'H1Γ* solemniter definiant, quemadmodum duplicem \ohmtatem et ßpnma Constantinopolitani delimeitmt; et ita dupli-i errori, cuius una eademque ßt, ut vidimus, iatio'et natura, unus idemque finis etiam laudem aliquando imponatur.

N io equidem monotheUsmi faut orta etiam ante ('onstantmopolitiinae synodi definitionem, tamquam ßaeretico habitos fuisse, em^que antesignanos, in praefata synodo solemniter. nominalifer condemnatos; quod de gallicanæ doctrinae fautoribus asaerere nemo audeat. Sed quaenani fuerit huius discriminis ratio facile patet. Monothelitae genuinam in Christo voluntatem et operationem non negabant, nisi quia reajw dupliceiy inficiebantur naturam; nec monothelismus propugnabatur, niai ut simulate monophysitisrnus ptaget retineri. Ad hoc probandum, adduci jMMsent ipro Sergii verba m sua epistola ad Honorium; sed satis sit advertere, quod poet monothelismi condemnationem a Constantinopolitano III factam, unius voluntatis et operationis fautores, qui synodali Ldsfiniticai non acquieverant, hreriariaeo tfporir intervallo o u m ad eotychiauiamum desciverant, in Armenia praerortim et Aegypto ubi Sergius et Cyros de Eutychianbrum eoaversion· per infausta capitula 'habenda tantopere gloriati fuerant; et ita quidem detriverunt unnersim, ut inter tot haereeeon monatra, quae adhuc oriam enutrire' non desinit, mqnotheli·*emi rocta et nomen penitus deletum fuerit

Parem mentis perversitatem in gallicanes doctrinae asseclas impingere iniquum prorsus eswet et nefaa; et aliquid huiusmodi de his, Absit omnino, ut hoc dicam aut sentiam. Nulla de eis unquam orta est suspicio, quod per infallibilitatis neeatinnem oerumetiiro definitam magisterii et potestati^ plenitudinem inficiari contenderint, et siquidem, meo iudicio, errenti potissimum in huiusmodi potestatis ßten:»tid:r infallibilitati» praerogativam neceroario non includi, bona fide utique errant circa rem, quae quamvis de fide sit, nondum tamen rolenmi et oo-umeniio iudicio eet definita Fiat verbum Domini per »ien»anciaxn hanc ueminentram Synodum; catholica veritas a Spiritu sancto per os nostrum intimetur; bonum semen in tensnicadet utique bonam et optimam. in terram uberrimam quae foecunditarie suae tig praeclara universo catholico orbi exhibuit experimenta. Vindicet concilium Vaticanum plenitudinem potestatis in visibili capite ecclesiae. sicut in eius capite invisibili Christo lesu plenitudinem naturarum vindicavit Constant ßiiß·-iiuii); et ecclesia universa a perferto tandem aliqiiiand·opere requiescet.

Si enim, reverendissimi paties, prioribus ecclesiae saeculis netentrorium fuit adversus erumpentes errores ea omnia sutriwuve definire, quae dominicae incarnationis oeconomiam et Christi Domini Salvatoris nostri veritatem, naturam et proprietates respiciunt; haud leviori» momenti tat. ut tandem recte et integre definiantur, quae eocltaiae maxime in visibili eius capite ordinationem, proprietates et conrtituUonvm attingimtl Agitur enim de corpore Christi mutico, ad quod constituendum et osvhnattdum et ab omni errorum macula emundandum tota oidinata fuit dominicae incarnationi» oeconomia. Neque sane mysticum boe suum corpus minoris fecit Filius Dei quam illud visibile et materiale^quiyPabdmm&ulata Virgine ansumete dignatus tat; namque ipse dilexit eecltaiam et ßqnMHi) tradidit pro ea. ut illam sanitificaiet et exhilaret sibi gloriosam.non haiientem matulam aurugam, *atri* ahquid hmuwnodi neque iterum levioris momenti tat determinare, qiiarn^m praecine ait fMittatas visibilis capitis, a quo ßotum cvcltaiae corpus guliernatur et regitur. Non enim agitur «le abstracto quodam aut theoretieo fidri artnuln do-, finifihdo, sevi de immediato fidei nostrae fundamento, a quo fidei nostrae firmitas ordinarie dependet. S> enim magisterium pontificis errori obnoxium eat, nec ego potaiim ei docenti immediatum fidei asronsum praebere; sed suspensu» haerero del»‹o quousque de eius indicii certitudine per-universalis vocitatae aaTOnsum rertior efficiar. Quare infallibilitate supremi magistri in suspicionem adducta, omnium fidelium mentes haerere et fidei asronsum nutare, omnes conscientias turbari iwctare ast.

Habeat erga mystici huius corporis ßaput. {«er quod ih unam structuram omnes coadunamur; habeat quae sua sunt, et ita habeat, ut sua integritate et plenitudine nullus catholico vero maneat ambigendi locus. Excludatur sicut monoihelismua a Christo, ita et gallicaniemus · mystico ßni nvrpore. et utrinque maneat doctrina catholica omnia retinens in loco wo. Sit utique in ecclesia magisterii personatus complectens tum supremum Îudieem et caput Romanum pon-

MS MA

rom ommqUMqM toxta šana «Mmm þMfri aam fungitur·, «fcgt in Christo aaa aat paeana Aaa haaribi propria ndn mtftrohiter.

Sed aicut peraonatus in Oristo eet ea paete •uperiorô et nobilior·, ndtiaet ≪ ὸ qaod proprio at *per* ae naturam divinam individeat; ita et supremas in ecdeaia magiaterii parsemâtes ait m» ex parte inferiorum elementorum, eed en parte capit»: ot maneute unicuique ena proprietate, permeatas ipae accipiat ab ulraque parte quod «ibi proprium eet, ot totum in unitate componat, «ire elementa dispssaa tint per universam aodeoam «ve in concilie adunata. Accipiat a membris, ideat epboopia, quod ipsorum eet proprium, ideat verum indicium et verum notum, magisterii; aed accipiat a capito quod propriam mt capit», ideat supremam magisterii auctoritatem et plenitudiuein, quae ab omni ĕrrori periculo immunit, potens sit per ae sincerum et internum mentis aaesor ouni imperare.

Ita'numquam erit pomibilia separatio inter caput et membra„ quam quidam tantopere reformidare videntun non advertentes huiusmodi separationem poebibilem potius fore ex sententia eorum, qui pontificem errori obnoxium affirmant. Etenim si caput, etiam qua tale falli potest; vel corpus scindatur oportet, vel ipsuln corpus cum capite deficiat necem est At vero magisterium capitis, ex seipao stans in tota sua plenitudine, necessario sibi iunetum et adhaerens habebit magisterium inferiorum- Sicut enis, imporeibile est ut natura humana m Christo separetur ümquam a persona ef netura divina; ita fieri omnino nequit, ut capiti magisterium suum exercenti, qui yere catholici sunt, episcopi noti adhporeant: secus enim ecclesia contra aeternas Christi promissiones a sua indcfectibilitate deficeret.

Magisterium inferiorum, quod nuUum sane emet sine capite, in unione cym capite ipso non solum officio suo rite et proprie fungetur, sed cum ipso capite infallibilitatia praerogativae communicabit, eodem ferme modo quo in Christo operationes quae ab humait ñatdr proficiscebantur, a persona divina divinitatis meritum et dignitatem mutuabantur. Petrus est qui personam gerit ecclesiae ; quando' ergo Petrus loquitur, tota, ecclesia catholica per 0S Petri loquitur. ipee totius eccieaiae fidem exprimit, sicut <'um ipee solus dixit : *Tx et Chrùtu» filitu Dei vivi etc., omnium* 'apostolorum fi&em expromit. Licet ergo •silus loquatur, numquam tamen solus aut šeparatu existe». Petrus personam ghrit ecclesiae, non ab ec1'lesia, sed ab invisibili eius capite Christo ad hoc constitutus. Ergo cum docet, 'cum regit, cunj pascit, veritatis et doctrinae pabulum non a membris accipit, sed de eo quod Christus in ecclesiae thesauri reposuit ct singulis mombris communicat et toti corpori communioat. Ħt corpus Christi mysticum ad perfectam cum divino atque invisibili eius capite Christo leau oeconomiam ordinatur: ita eius corporis constitutio perfectam cum dominicae ñncarnationi oeconomiae linalogiam exhibet.

Conclusio/ Attenta intrinseca utrimque doctrinae indole et natura, eodem omnino modo se habet de Romani pontificis inerrantia ad definitionem concilii Lugduntmsis et Florentini, ac doctrina de duplici in Christo voluntate et operatione ad definitionem Cbalcedonensem : utraque scilicet tamquam de fide tenenda est. 2^ In controversia de pontificis infallibilitate iisdem ferme concurrentibus rerum adiunctis ac in quaestione de duplici voluntate et operatione, nulla apparet šufficiea ratio, quare in Vaticano concilio

* ftwmdhho φMOφO Ratatiaroa Fidasaofir-

ὸptnioai tare «ba viadieare eootendit.

Qoaa ὸaaai rostro iwtioâo aabtaitto.

ORATIO

ñse *peirii* doaswi Alatom· Claret *p Clrà ardUepieoepi Traiaaopal Uam*

Eminaotiasimi praasidea, aminanüaaimi et rayereodiaimi patra

Omnia tempus habent, teuipua eet tacendi et tempus loquendi. Ueqro modo, ominantimimi reverendiaaimi patret, tacui in hoc «aero «χκiἶἶiὸ; aed eum audivi quaedam verba mihi valde displicentia, cogitavi in corde meo quod in ouaacieatia teneor loqui, timene illud laite prophetae': Vae mihi gate loom', et aie loquar de aummi Romani pontificia infallibilitate. sieut legitur in schemate. Et lectis sacris Scripturis per expositores catholicos explicatis, considerata traditione numquam interrupta, post profundat meditationem verborum ǎ patrum, sacrorum conciliorum ratiouumque theologorum, quas brevitatis gratia non referam, quia per alios oratores narratae eunt, dioo summaque convictieoe ăuctu assero, sumM>m pontificem eae infallibilem in eo sensu et modo quo tenetur in. ecclesia catholica ăpostolic Romana, iuxta explicationem detain in hac sacra aula. Haec est fides mea, haec vehementer desidero, ut sit fides omniùm.

Non timeantur homines prudentia huiu- mundi suffulti, prudentia revera inimica Dei. Haee eit prudentia, qua satanas transfiguratur in angelum lucis , haec prudentia nociva eut auctoritati «auctae Romanae ecclesiae; haec prudentia tandem est auxiliatrix superbiae eorum, quae, ut ait propheta, semper ascendit.

Non dubito, eminentiaaimi ac reverendissimi patres, quod haec declaratio de infallibilitate summi Romani þontifici erit ventilabrum, quo Dominus noster lest» Christus purgabit aream suam, et congregabit triticum in horreum, palear autem comburet igni inextinguibili. Haec declaratio dividet lucem a terlbbris. Utinam in confessione huius veritatis meum sanguinem effundere possem et sustinere mortem ! utinam consummare valeam sacrificium, anno 1856 inctoatum, deaceodendo ex ainbone poit praedicationes de fide et mori! Ego stigmata leiu in corpore meo porto, in maxilla, «t brachio dextro. Utinam consummare possem cursum meum confitendo ex ăbundanti cordis hanc veritatem: Credo Romanum pontificem «me infallibilem. Haec eet -fides mea.

' Argumenta··: .Areblepiseopa·'TraianopoUta··· sedato * stprudisse dixit qaaratieMm ă ptatMd· iatUHkilitate, et post pretadam lagaidUsM· lavaalase id ă Ide Iam esse tkst nondum exprès·· ďěfail Baae detsltionr· Se rammopare optare, aamqte velati veattlabrea futuram, qua Ieras Christa· pargaHt viaeaa raus «t eoagregabjl triticum ite terreum, pale·· satem «ombarel igne isextirxsiSiU. Cuaeluit dinata legi ia vita * TbereeiM quod Christa· ei apparuerit ≪ dixerit oaaia ὸ muadi mala tV eo praveaire *uod non iatuUigaat ὸěari aacren Scriptura Ob baae rationem ipae addidit tatblUUlitetem deaegari. Et ratione· ob ñu aoa iatelligaatar «aerae Scripturae eme 1" Quia bomine· non ita' aaarat Deam at eam •.Thereria amavit; »· quia nperbia impsdtuntar, g· quia enat aonnulli qui aidant ǎtelliger ut tem» ăgant.

* Cap. VI, s.

VataraefikMc mpra, MnftMgtiMiaù M rararaMRerirai patra·, ·> annet cognaacamu· « uafitiMiBr hano vnritatetAM \

In vita tapota· IWati·· legitur quod Domini» letua apparuit ai, et dixit: Omna malum burae mundi provenit, quia hominet non inteUigun^ aacrat Seripturm. Re quidem vera at homines inteUigereut sacrat Scripturn·, clara et aperte viderant hanc veritatem de summi pontifici· mfallibilitate: quae quidem veriYat in evangdio continetor. 8ed quare non intelligunt sacrat ScripturaeF Tree sunt cautae; P quia homines non habent amorem Dai, ut dixit idem leaps sanctae Theretiae; 2· quia non habent humilitatem, ut legitur in evatigelio1: Con/stetr *tibi, Pater, Domiw aadi et terrae, quia abtcondùti kaec a eapientibw ft pnukitltbu, et reveheti ia pamdie;* 3· tandem quia sunt nonnulli, qui nolunt intelligere, ut bene agant. Dicamus igitur eum propheta Đavid Dcw *mifêreatur nutri, et benedicat nobit; iUumnei I'tlhim num taper toi, et mivrealur noetri.* Dixi.

ORATIO

reverendi patrie domini loannù PvrceU archiepùcopi Cincmnateneit

Enunetriimirui praesides, eiuinentiraimi ac re\erendiwimi patree.

Antequam xenia vestra incipiam sententiam meam de hac gratissima quaestione emittere; non poesum quin Malim ratpoudeun iis, quae a venerabili archiepiscopo et patriarcha Hierosolymitano iam ex hoc ambone dicta sunt: scilicet cum callidis et dolosis sectatoribus Sergii id est monothelitis eos enumeravit, quos etiam dissimulantes appellavit, qui oppoituuitati diKusrionis infallibilitatis summi pontificis adveisan-

t Match. XI.-M.

» r».txvi, i.

• Arta«satBia: .Avchiepiecopu· Cineiaaatenr · aoaaalla ia primis tsfaadvertil contra patriarcham Hierosolymitaaam in ordine ad comparationem qttam ipse littitwerat inter Mnae theliUa et Gallicanos. Odiosam esse haiasmodl comparationem, neque nota aliqua innri poase illos, qui definitiori pontificiae mfalbbilitatis odver»ariar, eo vel magis qa<»d de iis agatnr jui ajMMitoUcae sedi devotissimi vnnt. Hie natem de se 'ipso loqantns est et suam devotioarm et observantiam ergo apostoiiestu sedem plunbn commendavi. Attamen pro iririlibilllate persou.tli separata et abeolota sutfrqgiam m dare non posse, nondum satis explicatam esse quid Ht docere ex cathedra, et piares pontifices penes BrUanainam exeneari quod errorem docuerint, nec videre se quomodo excusari pomint. Sedulo etiam declarandam atrum praerogativa infallibilitati· importet nec ne soprenium pontifici· dominium super omnetp terram, «upra rege· et populea, et optare se ut baie potasthti ab eelena renuntietur. Dvlendam quod arctiepiicopu· Cuamfienei· nonnihil animadverterit contra archiepiscopam Prognosem in eo quod dixit in sua regione pondum penitus extinetnm esse •pirilnta Hos et Hieronymi de Prada. Orationi arehiepboopi Prsgensh se in omnibus assentiri. eumqne «Icat et episcopum Moguniinam honorem eme Vaticani coetus, pici non poeee fidem Hiberniae circa pontificiam infallibilitatem originem habuisse a a. Patritio; opinionem autem infallibilitati contrariam a pluribus praesulibus et a pluribus facultatibus in Hihernia teneri. Conclusit infidUbilitatis doctrinam «ic enuntiandam: Magisterium infallibile summi pontificis, seu poti·· ecclesiae catbolkae ipsius infallibile magisterium eme agnoscendum tnm in episcopia apostolorum suceeeeoribua per orbem diffusis ecclesiae doctrinam circa fidem et mores una'cum pontifice tradentibus, tum in iisdem episcopis congregatis in conciliis oecnmeniria. et suo capiti unitis, tum demum in ipso summo pontifice, qui tanquam totius ecclesiae caput et doctor atque fidei morumque doctrinae interpres et custos cuique semper unita manet ecclesia tanquam domus suo fhndamento, quique in beato Petro apostolorum principe munus confirmandi fratres in fide kcoepit, quando in controversiis circa fidem et mores definit quid ab universi· fidelibus de fide tenendum sit. aut reiiciendnm tanquam fidei contrarium. Seu quod idem est, profiteri se summum pontificem 'lufhllibilem ęssado definit circa fidem et mores, eum ecclerii tamen sive in concilio congregata sive dispersa extra .concilium.'

A ter. Bgo «atom ipataa nrkw «teea gaadtos qto Me «ta linittai· Mη c^a diacmsteatilm, cnmmamnreri, aed eam patribo» ooacilu Tridantim, qoi «t ip« teopportanum omnino doxenmt quMatioMpr iofallibilitatia ducator Nolamunt iatam fnatioiMi definire, ideoque cum ipei· partioepe «um opprobrii irtiur, quodeumque sit, quod eis resultet, qui noluerunt hanc quaeetiooeoi discutere vel definitionem emittere. Si patre· tndeotiui crediditoent illud esse opportunum, non ei restitissent. Sed ego optime ocio hanc quaestionem numquam esse definitam, et ideo consentio et adhaereo omnibus conciliis oecuinenicit. quae hucusque habita sunt, et quae istam definitionem non proclamaverunt Res ita est. non potest denegari.

Iterum eloquentiadmus epiacopua et ipse antistes patriarcha dixerunt concilia Lugdunense et Florentinum decrevisse plenam ease auctoritatem aummi pontificis, ideoque infallibilem esse; quia idem sonant B plenitudo potestatis, auctoritatis et infallibilitati·. Nunc iterum concilium Tridentinuiu erravit noa pronutteian», non declarans, non definiens infallibilem esae summum pontificem. Certe dedatasset, si credidisset plenitudinem auctui itatis docendi importare infallibilitatem in docendo; sed hoc non fecit concilium Tridentinuiu. Ergo ego et hi qui meeum consentiunt. non debent accusari doli vel hostilitatis summo pontifici, quem ex toto corde amamus.

Ego iam quinquaginta et unum annos in America septentrionali egi; ex his quatuordoc im in presbyteratu et fere 'triginta septem in episcopatu: <t in le.uplis haereticis in presbyteratu ot episcopatu eontro vendait continuo habili cum ministris heterodoxi» septem dies per hebdomadas et quinque horas |>erdiem coiani millibus prolectantium; et non detrectavi suffragium dare iuribus et praerogativis summi ρφη- tificis. Libei< publicatus est, et sanctus Gregorius (possum illum dicere sanctum) anno 183!) voluit m ex praelo Propagandae fidei iste libellus publicaretur; et ego humiliter exposui summo pontifici, quod iste lilcer contineret iniurias contra^sumpmmqientificem. et noluit hic saltem publicarii^tod millibus exemplaribus publicatus ost apud mos.

Omnibus collegis meis iiiAkmeiua appellare |>oesem. -i ego non sdmj»r^n<reHtavia'eni omnibus viribus meis quaec unique ossei i delceiit de praerogativis Isotcssimi patris nostri. Ego cum Iledmi nuntio sumiui pontifie is iv i in urbeirt Cincinnati, ipsum ubique comitatus -uni. et quando mille furentium infidelium et haereticorum in ve-qiere Natalis Domini ad meam domum veneiunt ‹um lanternis et fustibus, ul ipsam lombuieient et me interficerent, ego. adunante Deo. nihil timui; et tunc dio sequenti in rheda cum ipso iens ad aliam ecclesiam, rutu infensiasimi er furibundi isti homines vellent eum occidere, per fem»-- C stram ihedae nihil timcn« i|>si dixi: ('tinam pro,te me occiderent! et ip-e mihi i-espondit: N\s me nes te. Haec dico non ex lactantia, quia veia -uni. sed ut respondeam iis qui ace usant no» duci Umore ignavo, quia iis sententiam nostiam .oram Deo ex conscientia opponimus.

Nunc addam ad ea quae iam dixi, qucxl praerogativas et iura summi pontificis eoiam omnibus defendi: nempe infallibilem auetoi itatem <xs lecrne lalliolicae in rebus fidei et morum; -odem apco ih eam propter [sitiorem principalitatem, qua Deu- cam donavit, esse matrem et magistram omnium o. lreiattim; -munium pontificem universalem et ordinariam habere luri.sdictiânem in omnes feckv-ia |>er vrliem tertarum diffusae; ei in pversonn Mi Petti data» esae '«lavč ivigni caeiorutu, ei <oiK whtum * dominicum, o\ew scilicet et ąg-uu eitie ense iacere re© in

Mr

in ta^riarie d» taum otlaacdm, v^tarfi «ta laborem qeift HB Inbvit»'dMMtll ÊMNQÎB tiOMBI A mut tupewnb in^ïaki ndl fat—— * w m ^ imi ^^v Oiβ ipi» vri ab ijeiua iatMpMtatioM m m ffttrau 4» n Imi fidei «t monu» btatantta: » fidM ma», ta aempar «vulgarietprotaater. Hjaetalüsnrateurita'. fidei revMtatÎM et amena Mttamf» «g» Mpta- aadaœ M panonaa «. me. Gragori XVI M Hi IX gloriose regnantia gaudenter nhaaripai ia cctalita provincialibus, qua» i» Cincinnati at Balttara habita. aunt et etiam in dnobu» oonrilii» planariis ia iste ultima urbe celebrat»». Iterum appàbo pro veritate huius MSBrtionis ad onuM· notios «pisaopoe: si in iis fiiit error, defectu non erratum eet.

Nunc ai quaeratur quare ago votum non emittam neque pro opportunitate Mque prp definitione dogmatica quaestioni» do infallibilitate, personali, absoluta et separata summi pontificis, respondeo: t quia, ut reveroudMaimua et sincerissimus episcopus diftonien- sie nuperrime ex hoc ambone dixit, gtatus utiua quaestionis nondum posituseet; et, eminentimimi ac reverendissimi praeside» ot reverendissimi patra», ego credo ex corde omnem hanc ooutroverwam eliminari potuisse, ai statu» quaestionis ab initio hpius concilii recte positus fuisset: hoc credo. En error et en lite» inter nos, quia unus credit summum pontificem docentem ex cathedra, ut id dicem, et alius contradicit; non intelligimus adhue.rego saltem non intelligo, quid intelligatur per itantem ex cathedra

Quaenam sunt conditiones in quibus beatissimus dilectissimusque pontifex neater censeatur loquutus fuisse ex cathedra? Quando aiunt summum pontificem semper esse infallibilem in docendo, ego libentissime hoc crederem. Tota mea natura me portat erga summum pontificem^illum ex corde diligo, illi me totaliter sublicio; sem vellem scire, quia conscientiam habeo, et Deo in supremo iudicio respondere debeo, prius intelligere vola quando loquitur ex cathedra quando ipsum oportet audire, et ei obedire, si, ut aliqui praetendunt, semper dicit ëx cathedra, si quodcumque decretum vel effatum emittit summus pontifex, illud sit infallibile et irreformabile, quod hoc, dicit ex cathedra doceat.

Sed nunc video magnam nubem tertium supra caput meum, triginta vel quadraginta pontifie», qui a Bbllarmino enumerati sunt, eos omnes hic videor mihi videre in hac aula sanctissima, et unus mihi dicit: Ego fautor fui, per ignaviam vel per negligentiam, erroris monothelitarum, e(fui in isto casu infallibilis? Respondet eminentissimua cardinalis Dublinensts, illum in hoc casu non fuisse infallibilem, sed non fuisse proprie haereticum. Sed contra quando audio duo concilia oecumenica et plures pontifices illum appellare haereticum sine adiuncto vel *proprie* vel *improprie,* tunc ego anxius, anceps haesito... Nemo est proprie haereticus, et valde improprium pst esse haereticum. Sed concilium non definivit utrum sit proprie vel improprie, sed eum damnavit ut haereticum: ita conclamarunt omnes. Et nunc inutile «t subtilibus argumentis· conari ipsum probare non *eme* haereticum, quia tunc non debeo credere conciliis, neque pontificibus, qui per tot saecula ipsum haereticum habueunt- Est dubium pro me. ost ramificins conscientiae meae, quod hanc quaestionem noti possum solvere, proprie determinare et defiuire-

Audio blium ex quadraginta teitibu» super caput nostrum clamantem: Ego docui, baptismum collatum in nomine I«u solum, sine nominatione oeetisaimae Tnnitatia, «m validum. Tunc tota sooiaaia catholico

< Audi»ata» MF ftaitaftata aiaiMUtas:te«> Bq IIM $WtUÎIB'M ·4·iMi wi :IMntiCiàM iNfiû fci tetth-BMit Attifa'wtv>ïMi ieii· «S; M M» MÜtia tatawt itaa «n m. AMU» MM- ta MrtAtaa, deoMta»; ii axer aegrota M, de Ipata «mmmu Maritata poteat alta causera, al.tara auMaritalitar otabitare; et Dao gratta», tôt» diriari aaelaala hoee daraaat Vigtliue ma vio» oondatnmteoaoilium, mtaa «t te «xiliom,revertitur at concilium tuna approbat. ZarimtM aondanusat' αα- eÙiw·, non solummodo pereooaa auctorum trium «apitulonuh, aed doctrinam aoruut, errore» eorum; postea revocat, retractat iudieium suum.

Haec m» perturbent coram Deo ot coram vebis. haec, testificor, omnia caetera omittam, me maxime perturbant, et nescio quomodo summus pontifex aem- per potest dici infallibilia, et'semper ex cathedra docuisse, quando haec in historia leguntur. Non vana profero, lion ingrata proferri) vellem, aed solummodo veritatem dicere coram Deo ot hominibus.

Igitur non dicitur utrum necne infallibilita» supremi pontificis importet etiam supremum dominium supra omnem terram, supra reges et populas. Nondum adhuc definitum est. nondum cum auctoritate a quocumque praesule dictum est, utrum nempe ecclesia renunciaret isti potestati necne. Scio quod dicitur de concilio Lugdunensi et de concilio Lateranensi, quod in istis conciliis idem omnino' dictum fuisset at dixerunt pontifices Bonifacius VIII, Paulus 111, PiusV etc. Sed, ni fallor, isti pontifices venerandi vindicaverunt, istam potestatem in temporalia regum ipsis a Deo concessam esae; a Deo, hoc cretio, non dure runt concilia. Et aiunt insuper se posse exercere istam potestptem quandocumque ipsis placet, terte propter bona» rationrë. non aliter ipeis placeret, sed pro rationibus quae ipsi» videntur bonae et itislae. ' Sed tunc si hanc potestatem habeant,, omnes populi et oninre regea et principes ipsis certe infensi.erunt: et video calamitatem, cataclifcmum imminere eroledae catho- Icae, si talis doctrina ab Itac sacrosancta synodo statuatur. Igitur dicant ÿraesules. dicant ecclesiam renuncidsse isti potestati, et ego valde gratus et oontentus ero.

Si verbi gratia nunc non praesens admirabilis sanctissimus pontifex, sed alius dicet' ecclesiam vv et vigore infallibilis potestatis eius, reges et praesides rerum publicarum non esse mandatorios pipuli, et populum non posse eos ex loco suo etiam iuxta constitutionem elicere, non «se mandataries populorum; qui» non videat hoc in ruinam evasurum oecleeiae catholicae in statibus foederatis American septentrionalis? Ego credo reges non esse nisi mandataries)>opulorum *(murmur); ego* uredo quod rex pro pipulo, non jx>pu)m< pro rege constitutus sit. Honsetc loquor; *totam meam* mentem expando coram vobis. Si in errore sum. potestis me corrigere; si non sum in errori·, oportet ut certe hhec vobis innotescant.

Maxime «gravieus sum quod a personalitatibus iniuriosis abstinuerint omnes fere praesules, qui ex hoc loco vobis verba fecerunt. Gaudeo maxime, quia nomprobat istud Vaticanum concilium optimum ex excellentissimis quae hactenus habita sunt, ubi fuerunt dissensus et rixae; sed hic. DOo gratias, pon habitae fuerunt (risus). Attamen dolui quando venerabilem archipraesulem Casseliensem audivi opprobriose dicentem in venerabilissimum istum cardinalem Pragenaem, quod forte spiritus Hubs et spiritus Hieronymi de Praga adhuc perseveret in sua dioecesi. Necesse non erat talia' dioere, quia episcopi et,populi catholjci in

Wiwaia ipa Njthnat Hwm, ipi flowiaauMwanmt HicroqynMi Sa Pnga; at idao ήηi nqa ăeb obiià qaod apüitM «ia· fartam adhac vigarat in eadetn ngiom. Dabant Undari quod non oauMnaarint hanh ù m iatii; «ad nomina «oram pronuntiari non détournant, ut doioran faciant «ninantiaaimo iati car-

ÀJwtUior ex corde omnibus, qnae ixte eminentweimüe cardinglis dixit ex hoe looo; *aamtior* ex corde omnibus qume dixit emineutimimiM et vere epiecopua Moguntinua jporum omtioMt dignae fuerunt numerari cum optimis, quae in concilio Tridentino auditae sunt- Sunt honori isti augusti praesuMs, honori aunt coetui nostro.

Quoad argumentum desumptum ex exemplo Hiberniae (ego etiam hibernus sum), quod nempe sane-' tus Patritius docuerit infallibilitatem summi pontificis, quando instituit ecclesiam hibernicam, ego neeeio utrum ipsius canones sint authentici necne; sed non pomum adhuc videre quod etiam vox *infaUibiMae,* loquens de summo pontifice, ab ipso ƥronun tiata fuerit (murmur); jx>test hoc nobis dirtee doctissimus .cardinalis Dubiinensis, ted valde dubito utrum istam vocem protulerit. Nihil, si cum reverentia dioere possum, veniam ad hoc ƥo. nihil sanctus Patritius ouiisit quod conducere ƥet ,ad instructionem et salutem]>opuli sibi a Deo commissi; etiam canonem fecit ut femoralia haberent ăceniotes, quando missam celebrarent: qui minora docuit, maiora omittere non debuisset.

Sed ego optinte scio, quod in hac aula plurimi episcopi eunt, qui juramento renunciaierunt doctrinae, quod summus pontifex sit infallibilis. Ego non volo esse sponsor cuiuxcumque praesulis, qui »ua singula loqui ƥnte ; sed scio. >unt etiam nunc arvhiepwKOpt, qui iuraverunl se non credidisse ist-i doctrinae. Adhne MK'ietas. facultas Sorbonicil, Ăkalenxi Duareniua. Ixnanicnsri. Salmanticensie. omnes ritae universitates catholicae ŝolemnitei rwqkoiiderunt, hoe non esar dpetrinam mderiao oatholiriu»; et triginta quinque edifione libelli, mitis titulus: *Principia catholicarum Angliac nr<xt regem et rummum ptmtifirem,* 'triginta quinque ĕditione dieo; quarum una celeberrimo ministro Pin praetentata fuit, evulgatae fuerunt in Anglia vt in Hibernia ut isti doctrinae renunciare montrent omnes catholicos. Nunc m aliter ŝtatuamus. dicent ipsi nos dolose egisse, et quod nos nescivimus doctrinam catholicae religionis.

Innumera alia dicere'vellem, sed nolo fatigare ƭent et aures; solummodo dico quod nullum ƭni quatu timorem exhibui in docendo, quae vera declarata fuerunt a religione catholica ƭna iura summi |M>nti ficis- Et nunc iterum atque iterum oro, ut quaestio ista clara in luce ponatur; clara in luce ponatur quid sentiendum de summo pontifici» ex cathedra doivnte. et quid ,de Romanorum pontificum ••irva dominia seu cjrva temporalia regum et populorum.

En projiositio quae fieri |mmsci. nempe: magisterium infallibile sumini pontificis, seu pcMiuK ecclesiae catholicae ipsius magisterium infallibile tum per ephuO|M)s «{xxitolorum successores |>er orbem diffuses in tradenda eadem dcx'trina ecclesiae eum Romano pontifice circa (idem et mores, tum per eosdem in ŏecumenici <x>t)ciliia congregatos cum suo capite Romano pontifice per eonciliaria decreta circa eamdejm materiam. Ium tandem per summum pontificem qui tamquam totius ecclesiae caput et doctor est. atque doctrinae fidei et morum interpres et custos, cui semper unita manet universa ecclesia tamquam domus suo fundamento, quique in beato Petro apoatolorum prin-

Coxciu eiJCBBAL·. TOMOT IdL

eip noam oenfirmoadi fratrai ia 6d· oèpapt, qnotiaa «tiam in oontmonià circa fidam «t moraa dofinit quid ab annfeeU fidebbas de fide tenendum, vel tamquam fidei contrarium raiaendum, illum magistrum univemlb eoolesiee .caKhofieee ex toto corde profiteor. SumiDW pontifeXf sine quo nihil definiri potest, uve definiat cum ecclesia congregata in concilio, rive extra concilium dispersa, definiens quid sit iuxta fidem, vel quid ait contra, profiteor quod rit infallibilia Haec sufficiant,

OBAT1O

retvrrisdi patrie dommi *Thomae CoeeoUÿ arcifiepimopi Halifaxieiuûl.*

Eminentiarimi ac rarotendiMinii prqeridee. eminentierimi ac revOrendisenii patres.

. Quidquid a me nung dicendum est de schemate reformato in genere, ac praesertim de eo quod spectat ad infallibilitatem summi pootificix, contra animum, ingenium ac omne quod met est praeter conscientiam, invite aggredior. In amore erga officium ac personam summi pontificis feliciter regpantis, ac intima čordi devotione erga sanctam sedem in omni quod spectat ad magisterium spirituale ăt temporale nec secuhdus sum quoad bonam voluntatem, ac (Ordia desideria cuicumque infra ambitum huius concilii Vaticani. Quo magis paterfamilias.ditior fit et exornatior, eo magis et filii congaudere debent; oohaeredes enim sumus, et cum illo comparticipes bonorum terrestri» leruxalem, ecilioet Romae, quae est mater communis onimum nostrum.

Per totam vitam meam, infallibilitatem .Romain ƭontifici ex cathedra docentis, tamquam opinionem theologicam, et quidem probabilisainiani tenui; mƭ quid (x»r τὰ *ex cathedra* intelligendum sit, nunquam perspecte ronslabaf: de hoc theologi disceptabant, et adhuc xub indice lie Ł Vocatu ad concilium Vaticanum in re tam magni momenti ac praesertim pro degentibus in regione summe proteetantiva unde

. 1 Argumentum «Archiépiscopal Halifeiieatit ƭaUUibilitatan Rom. pontiHeis in seasa schematis non satis constare. Textum. Matthaei XVI 7W es /Wrw etc. tres diversai interpretatiouM iuxta patres habere posse ut perperam afferatur pro adstruenda infallibilitate. Hem autem dicendum de ii· quae rive ex Lura sive ex lobanue proferuntor. Traditionem infaltibilitatem in Mnsu eebemetis nullatenus erineere, et non videre se quomodo argumenta huius generi· urgeri hac in re poMint. Archiepiscopum Westmonasteriensem dixisse «piuioneni pontificiae infallibiUtati contrariam *haereti prartmaw»* eeee. At respondit ante indicium eocleriae nulli theologo fa ŏe sententiam illam vel quaæomque aliam censura notare, et ex reaponsiouibua a. PoeuitenV.ariae anni· 18M0 et 1H31 constare quod (fallicaaa doctrina nulla adhuc censura ab apostolira aede notata fait. Addidit contra eundem arebiepiacopum Westmmia aterieueem ƥrotestante qui neque toti ecclesiae infallibilitatem tribuunt, longe magis ilM ƭestituro quae uni pereonaq seu Romano pontifici vindicatur. Se autem illi nullo modo concedere quod in omnibus doguntibus difficultate· occurrant quae ip· •olubilea «int. Rediene vero ad traditiouü argumentum ait nullum extare testimonium, ne ii· quidem exceptis, quae ălie gantnr in achemate, quod pontitioiam infallibilitatem evincat •eu «I tpae <ig ostendat caput solam esse *totam* rcdetàtm ƭn *failibiiit^r docentem, et, epiocvftoe omne» nve in conciiio nce extra nomine j»ifien* re *anfem niW e»»e.* H«»c quippe eat papam esae infallibilem absolute et independenter a coetu ŝpu ooporum. E 'contra argumenta omnia traditionis evidenter oateudere infallibilem ease coiudicantibu· ƥpiscopi pe opportunitate etiam definitionis loquutus ewt. Et se iis ăatiri dixit, qui timent gravissima damna inde obventura bcclerіar Non eeae illo· audiendo· qui dicunt *pereant populi pontifida infallibUittu definiatur.* De grariuimo onere agi quod exemplo Christi et apostolorum non debemus fidelium animabus imponere.. Dimittendum schema quM coaretat ianuas caeli, et charitati ac visceribus misericordiae Dei repugnat occludendo viam >ia qui foris sunt Coeterum u rea aliter definiatur, ae ex toto corde çum d. Petro dicturam'.Domine ad quem ibimus? Verba vitae aeternae habe· et nobiacum «a in ooncilio Vaticano et uobiacum eria usque ad coMuuuationem aaeculi ?

«M

ronio» de noro, «t par «M, ttatio pro viritaa tauhui, at proprii» oouli» riderem 4» verto lmo, »t »o rationem reddere poetem Deo, eœtata et oooactatjp «t omnibus contradioaitibup poet reditum meum ia patriam. Fere omma hac de re in operibus diri Tbomae,' Melchioris Cani, vpnerabilis BeUarmini, ℜfa A1phonsi, patris Perrone, patri» Boctix, ao varios librilos, nocnon duo schemata pro infallibilitate eum auimadversionibus et responsis io rationibus adnexis perlegi. Et en oonciusio ad quam coram Deo ℌnevita büiter cogor.

Infallibility prouti habetur in schemate reformato, non vera infallibility summi pontificiaut mihi videtur, sed illa in schemate propoiita non mihi arridet: I° qeia sensu exposito non satis constat; et 2« etiamsi constaret, definitio talis videtur summe inopportuna, utpote sanctae sedi apostolicaq, toti ecclesiae Dei, paci, concordiae fratrum, et animarum lucro per orbem terrarum, ac praesertim inter infideli" ae haereticos maxime nociva, ut opinor.

Non «atiji constat (notate, patres praestantissimi, qilod mino loquor de infallibilitate iH^sensu schematis tantummodo), non sati; constat; quia ut talis de- ℜ ℜe evidentissime in verbo Dei fundata sive scripto sive nop scripto. Atqui non est taliter fundata in verbo Dei: ergo non satis constat, ut.fidei dogma fiat.

Do maiori Rullum in hoc venerabili coetu t-ube^ae potest dubium. Per dogma fidei credimus in id, quod dixit Deus, propter auctoritatem revelantis: *Parat li~tum autem Spiritum sanetu», quem mittet Pater in nomina meo, ille docebit* tw *omnia, èt suffpcret* txdrix *omnia quotcumque direto ℌobis* Quidquid Dominus noster non dixerit, etiamsi metaphyrice æ physice ooφMMηυιη), numquam basis esse poterit dogmatis divinae fidei. ℙide *enim ejr auditu, auditus autem per verbum Chriatil.* In lex· fere omnes theologi <onveniunt, Petronius Thil. ℬenedictu Staid et ipse Me). hior Canïw ubi db it de auctoritate rom iliorum lit». V: ..Eides latholna nihil -credit. ni>» quod ℓ* a Deo ℜevelatum.·

Xune ad iqinoivm venio, atqui neque m schemate priori nec in reformato nec in relationibus sive scripto ▸ ixe vwe datis, hoc verbum Dei pro adstruenda infalhbilitate evidenter invenitur atque indubitate m sensu schematise etgo infallihilit&s, ut in schemate, non proluatur. Ante argumentum notate, patrw rvverendiMotni. quod nunc quaestio non wt de variis systematibus infallibilitatia, de quibus locuti Mint reverendc-sinri relatores et patres concilii, qui saoj>e sibi ℓj contradicunt, Vhrba volautX-.de non apparentibus et non existentibus eadem est ratio. Nunc de eo quod scriptum est tractare debemus.

Quod MitnmiH pontifex ut os Petri. oiaiulum epiacoporum, caput vivun^ae verum ecclesiae viventis ac docentis sit infallibilis, do hoc et ego etiam toto corde convenio. Sola quaestio, ut a schemate apparet, eat an |ver àe, ut est persona publica, omnino indepotvdenter ab episcopis orbis catholici, illis inconsultis, immo. si rite intelligam, et omnibus contradicentibus (oA). sic intellexi certissime schema, sed illis saltem inconsultis, solus, et contra ootum animum solus pontifex dono ℌnfallibilitati gaudeat et «pridem vi promissionis divinae, prout in schemate habetur. Haec thesis non probatur «pridem illo Matthaei XVI: *Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo /Cilenam meâm;* nam hic triplicem interpretationem dant patrw. nempe: V' supra fidem Petri, quae datur a pluribus et antiquioribus ao gravioribus, et fere commanti ttici potat, ℓ ihpro CferiMum, a pluribus aliti, tata Ûludl: Feta ata eref C^rtita» 8· cupra Fetam a quibusdam sliia, rod tag· paucioribus: quaevis «x hisce probari jiotat ao admitti. Ergo non «et soU tecti» de fide; hoc fundamentum, quu vuh adstrui infallibility absoluta, non eet satis fundatum.

Prima interpretatio scilicet, quod fides Petri objectiv· sumpta, seu veritas quam Petrus ℘professu est, scilicet) divinitatis lesu Christi, si\ vera petra relata in textu, dici potest probabilissima, quia ăd struitor a longe maiori numero patrum ex ăntiqui temporibus, inter quos recementur Leo Magnus, Ăm brosius, Augustinus, ChrycoMoinua. Alregorius Ny senus, Cyrillus Alexandrinus, Hilarius etc. Secunda interpretatio etiam fulcitur auctoritate ac latiombuquam maxime suadentibus. Sic Augustinus aerni.XHI de verbis Domini ait: *„Tu* es, inquit, *Pttrus, et 'super hanc petram,* quam confwsue os, euper hanc |M>trum. quam cognovisti... id cm. Mijier moijwnii filium I>ei vivi, *aedificabo ecclesiam meam*Et iteiiiu tract. 134 ii^ loan. XXI: ..Non a Petro jæini. >ed Petrus a petra. ⁂ ideo ait Dmrriinis: Xm/w *petram aedificabo wlexiam memo:* petra enim na' <'hriMii.<' Tertia interpretat io. tllu ℏ ili«et sehe ℜnati haNq certo ℘atro ℘hanstanti et id hlwntisritiM» admitto, habet ℜertoiio ℘atrono a,· ℜnehon notae; ĕd'yermulto ℑMiueioie Mint inter ăntiquo «t perpturimi talem interpietat ;0t em omnino ex< hblunt. Sic divus Chiysotomu' ĕnm 1 in PentuoMen u«t *„Tu es Petrus, et super hiinr petram ac<lifiv<?bf> / etesiam mtam.*! non «livit >u| er .Petrum ; non emi super hominem, sed s»U|»er fidoin eiu< Petr» »· imditi ĕăvit. En -contrarium <x| «»itis m M-homatr <pi«v| habetur ov tpsoftre eiiiw <hx *lot* ℓ (℞>n-hmi m«q»<>hh<n;.

Et alia interprétai io ns ădimmitm quim ℜnp antiqui^sirna. «piam maximae ăm-toiitati e-ı. In h > saeuilo III Cyprianus in hnne lo< um «quM. 27 de ':q sts: ..Λ7 *eq>>* ℞ *Id». qu>» fu* es *P< ℜa et istam petii.m ardtf raba ĕtete am meam* . imh·. m per. temporum «I mi«-cilionum ▿i ·»· epi>. <q ‹›, m ordinatu» et isvhvine rail·» dis-urnt. »il e › l‹ µ i -up· episcopos eoiishtuatur. ci ‹ mnis a-tu- e |«?χ ;ι‹ |‹ı Mwlrin pistq «"Itos gulemeiur. ' En mte: prêt a' i·· dri i Cypriani in hune textum. »M tamen tn -'Innia'e n» ‹ itai.ur ut vuh ℭyprianu non ni ℘‹ !«'mh -mprr ‹›p Mxq.'OM, sed Mqier Petrum .solum »umqmim ℑup petram fundamentalem ‹ oiwtituat iir.)'t iterum is»«'et mus ulo ℴrigcne ‹ ommenim n» in Matthaeum X\ l „Si vero super tlluin unum solummodo Poirtim o»·.·«,< serlcMam a Deo aedifnari arbitrari», qmd de brinn tonitrui filio, et unoquoque m-o Mo lqimn dixen» Alioquin an audebimus di<ete |i>ita- inftui ℘ ks ini lll› adverMis Petrum non pnievalituiii-«. pr.imalihna autem aiheous reliquos ℜ>o 'iw et)>erbxtos? N,»mu vero et omnibus et- ℜi singulis fit istud quod »upi4 dictum ℜ : *Pintae infer/ n<m .praevalebunt ădversu e eam; ‹›l* illud ℚiR»: *Sup/r hanc petr(pn aedituab·· erflcsam* rmom? An etiam soli Petro dantur a D·· mino clavos ivisti ı .u 'onum nee quisqmim lajhlorum alius ℌn ibvipieC·' Quod m el ălii «ommmïe esi *Dabo td»* r/ur. ▿ *rt'jni eatlorum,* qm>mod«» ℜ m n «u quae priuwoduiit. «ommuniu Mint, et qmio subnectuntur tamqmuii in Pet mm «li<1ηv ' lia t h i gone».

Qimmodo mitur «um quatuor ℭiverri niterptv talionibus xs. patium «oram ℜwuli «juanim una |M'ne ciMiimim:» di‹'i potest, dii ‹ jlnet Vvpirmi. Origetris et ℭhuy»o quaium alia anti«pri'Mma ℭxpressissimi veibis denotat sancto Petn» i«hp»nm quod m x'hemato asseritur, quomodo num- in dnmmi

* ' Io. XIV, se.
› BowX, 17.

' iVor.M, i/

›

fidei erigendum eut et quidem vi huiu« textu»? De alita duobus textibu Lucae scilicet et Ioannis. wxlem oniiitnu modo duendum. De ü< etiarn jie.legi catena ṅ auream divi Thomae., Cornelium a Lapide, Tirinmu et ahos, ac ne verbum quidem ni tota antiquHa'e inveni in favorem interpretationi- pro infallibilitate uleolutaac independenti. ut in mhetnate.

Non verba iptva, prout sonant aut scribuntur, sunt qiiyquo modo verbum Dei. nam sic littera occidit, et omnium novatorum et haereticorum sola regula haec fmt, cum imiifragium ' inn fidi^ji pa»si sunt ł **dive** ŧtNixM ẋt. non ip>a verba ⁂» Scripturae, acd genuinus sensu» sive litte ali> sive metapho i u- prout *hi mente* Dei iwelanli» fmt. atqin· »b ei'lt»iiw>)»atribus senijOi· et ubique eoneoiilant.ibu'· expositus. et qurm no», patres praotantissimi. sequi uiiumenh» omnes oljstiingimur. Hir tantummodo vvrn Dri ivvrlatio dicenda ŧ. hic solq» sen-U» communis ∞ l"s·.a» {Mitium. hir veium a«'«-olum verbum Dri. uu <pi»dumquc dogma fidei inniti po'.r·l fundament urn ••mm rtlftid n^mo jmle.'t 'pmre. pi arte id. quod posilyiii est per plu-quam octodecim stiei ula Hoc primum et Seiitiale disuitnvu inter no» e: 'protestante» et -•mm·» qui foil- sunt et mint, iisqub a l finem mundi. Cum ho. lantümm-sh) piw eiilb. svili.eî tradilmue «Mvle-ia··. na'urnli er lo{uen.d<< penitus impo—ibile w»t -«vunduin ordinem div inné prov idjKihac. qu<»d uniquam m erroiem quem» lunque vin a fidvm iiienlerimu».

Hoc voii-tituto. scijsinn communem .-pattum a prav › art ci i- siimm ŧum pint ifi» um et ‹ on» I'io: mu inquirere et diligenter sctutari. primi motri muneris ••st. Nam Mt'H-quisqiir moiiuni testi- o uta'jis ḥ venis ·ndex e>t. et quidem a l)eo ĕonstitutu : *Etinb*> Jo. ‹ *t·*

ŧff h » *‹iv›* r *ŧtm omritlfit' ŧht'bu x*
⁄a 4i l Iɪ« 'fiuhni *‹fse* ŧ0› *utintui. r*
e ℌh‹ *:. iftiitl hi'ʔ ‹f› rn/te>. i/inxi tnidi*
"tvin-, (jitix! rzf/'mm o-'n/.s *ιμνχŧ*
'»)‹»· *lui i iiHintntuiiti"'* *·.* *tt<idiler«nl*
.f·'! uh t'i.tf. *ruhru-Hl. tt ιη>η ιΦl fuerunt*
ı iH"H» Sn u' ιρχ· ia-•••bu-. ad›lH'Hv divo Pelio. vu o-iHil.i. Hicm.o'lv mitano. si·· et unu-quEquc m·· ŧi iim potes! et <mn › Ir»uir traditmnv. Ut loge e! ı ;m;t i'i mente >mi Iviiviitr agr.v ut ve;u- fidei od> \ . Si III Ipse la· vbll- ıll' Iık IıÜ l' d I' rr-o *Qn i/ttif-* o. strir mdlie» .·: mdhr» rei..·· π nm fm' 'a ℘r-mdei M.ıibu» ℞i'-fr-i m ι·ρι»ī >pa n per omnm Hiitriutii sar· nhi. dm., qmdqim) de mon definiendum emt.

Textu» ulla'i. praeter rem ipsum, si'qiyd pnobatit ' h › n ıη l'aı h lu lim'iin -ununi po ttilr i·, «-erfum ℞ ja-r .·‹» «oŧĭM·tŧ'»πη epi-. ‹ .po· u n ı ut miuiii ludu-mm ℁h -♦℞-iom· non e\. ludi. Ili» jM.'iti', nun. quaoo hùtne titcr·, ul imim >imi ilia ttahlbuii» iirntmmema. q̃uit>u ‹di» ıIĸ'I- in s··lirtimtr icfiiniiuio piopo-iti» probatur u m-ii»u norrendix-ùmeuni relatorum Quinam pain···.. nut Miniihi ixcitilbes. aqt corn ilia ri ho. miu »u miqi.am Γ».‖ɪɪɪ!ɳ Mint u-qiir ad sipr tum Hormi-dam per sw pim:a e. ‹ Ir-me sale uhi" In ml erprv at lone >cr ;pt m ‹ℊ sa· me c v i m n * optime Hi^'rvirr po't'.st ut ŧ d℁ilil!lhi uni vtŕii' >en«u» abunde eoti»te plu-.ihiiniMv. >ed |a℁ π· a· pnie-M'rih u. cum votwiisie pnlrum obstat, «nv-gr»!·. ad iidiil valet ul·) .le fide 'dix ma hgftur. ℔ Nunc, ut omni tempore dicendum, mini innovandum m eccleoa. tdsÿqtmd. ti^dpum e»t.

Iu meis ob'enatiohibu» <<ontra schenje «piam enive pte«.alos sum reverendissimo- rehi'o:v<6. ut quidam A.genuini textus antiquorum j^atrum aut textus eou,-«uliotuin tvpi< mandentur V tradantm ŧ nbu» ℏum· o»nnh). quibus propositum ḥ memoratis verbi» Matthaei. Lu·ae et sajuti loanni- ŧis ı Pie lantia»· summi jjofitifi'ł ŧllufac *demonstra:*i |«otcs(IniiA **ℜxmquestui sum. quod in vanum laboravi legende ŧt nvininlem liellartiimum pn> liwe genuini» tiali ioiiie monumentis. En sola^ responsio te\eivud|»»imorum letatorum saltem in.substantia Ite um lege D-liafinitiuni.**

Past inilpm hanc ŧis uvomem. rewendiasnuus an biepixopu» WeMmnnastvncnsi». ni iidbu. et quidam aln dixeiunt, quod opimo <«>ntra intallibilnaiem summi pontificis pioximn harte-i fueii! . a *pi* · ha«· tantitnrmodo latione, qtn.nl ita sentiunt ven Ikdtavmmib H quidam alii lluvdog! Sed ›ı h}»to;um; non legvio m vanum, etiam Iduum coniio.ei-tatum \eiienibdi» Ikdlatmtm m *Inih ŧ* po»irum fm»»·· ntirt»;. R et |hı »·ɳı batadut me-um die di»-ti»simu» vela'o . › «im «Inarn. quod midi tjuxdogu-li ea` -ement immola· , 'ul quam· umqm aliam ullo m> lo iv u e. na n e ‹ le iam xipii. non pnievemiv «Icta mu».

IimoiHtiu» XI <ḷi«· 2 iiii ŧ'ı mmi ln?M d·· iv.mn tulit qim Olllllklblls m VHtll!» » ui t:»». Isdo utia·' praecepit , m iam iu lilui» imp: ι·η«·':·Iı» q.iioti m »h»p'l a tiombus «. prtu-li· at looduis «avcaiu id» "in u ••eu-uru et nota root *ia* ea» pr»>po»H n»m»». qu;»·· «idhu- inlsr ‹ iilholn ‹›ɔ Lili»· Hole › olit ı ov et t tint m. d» or· a ṅ ıĸ ta -'•de indi-mm picte;utm Idem rtn»m fete d'«t m u-ı Iu- repet itui a K-nohcto XIV m › ‹·ŧı»; i. ut ıo;i·· de examine hhioium £ 23. ul>t «itat e\ divo' Aug'i'tnia quae Mvpiiiutu' *..ScnhTiftutu nihim amirnt'* ł nor» </u«ı *C'ni i't. \ŧ4j (fitui* . . . Wm Icni'u! omoıno. d l· H Polled ł to u- X I \ . pı IV ft'lU S-'Hlent ms VA-hn oertaH» . dvtimt.i ·» . le-iite dogurita. a qin·ɒɳfffi m l.b.i obtiildi oppo-Hn Viio ‹'ı |ò:Ɪ» Hi-limihltt, qi|o III· ŧM in' ci › ĸ—m» cxvitantm. «li»»idii inter ŧ℞'e» am M'limiur aut foveiiim. e: ·· hri»tia;>;ir ı I;.Hit.it>» vincula ρ·;'Nŧı·ρ· abiumpuntu' l. Ita Hem-h tu- XI\.

\ tqiii ɯ ta l ŧ'ł u ti‹·ɳt 'a ı hı die 27 w; tenduo · h ıuiii 20. Hl bl- Olllim liliHo l * l1 4- lilil'd «|.·'lfiɳΛIII gullh lıhHı qUimiqUnm Hlll. o|‹ɲ. a f;ı a ».H|< lll sedi ct quiil· m |ɯ·ɯ!ŧ>. diam do trimim gaili aiiain. qii.nu et ego e\ infant nt im a ie»pi)i ct ho. momento ı.ı .. loide icpii'bo. uqlla »en»mu a »h ıh 'a »ede ît·-:u^uu <·.-·. En l ℘bıL»U ' sa» t m· I'ı >riiiiirn! ı ar i.ie l ‹ı data p J .lai» ..Nuihi len-uta ham datnmim gall) arnim a **suijii** -o»b iiolatam ,·>µ I'.ig»· iidnl ɪ ivlr ct oituiim» **pnntrr bin** e»i ilia lam »ab|taij» ɯı _ ⁀ɯ ir>r|«'n· dissitm icbitoii» pmiabu» ℏmu ven· iimdi «·»·ɳ d'i Im tn. De ha. , tantquiim optnmne ibc--logi· n. u-q i·· m-'do hta'iuni fm! a v-t unuuiqu» Iµ ^'Iɯıı ɪ –ɳ'.I·-ɯ evira lı»··· m;i<'i]iiiin senili» pr»'Ut **plaiKiit** Noti illiderem quidem utnquam d«svre »l»ɳ .ı ɯɳ u galli a O nam in nilo lo ·», neque qmd· tn p· ani!tetv ‹ m· umqii <\ iiii-i- pre-bvttai». sed tamen· num l» p.«mli.m ℙ ' inn max opa ı aut via prae-eri im › u m d pe a»> mu.-tali agihii. ei ḥ‹› fmt; po s·· ṅ ρ· **r utu** }-▮ ato veniali min· :i»se;o. 1. loiitiu mi.·' | a't· - m › on dio detamt h lenvntm mit fn'e ı aut a»L»· »at: s·· **unium** h h n itii1i;iin r: »|H .|‹·:ɳ -ĺ)1· ı o u ‹ g.av i-»;ri·) p<-»«ati contra fidem.

Idem ivliitor no-ter îto,·ı· divi' I·o ia · nvlo'i» protestante uixta suam 'vŸj leutHim, omnino lav-'-e difnlhl·) hint ı «-umjıH pontiti. ı», tamquam ◆usi qiiétiti logi.x» foi··) IIO.4eae. nom»·· **wrum'**

x/x- *rr.e* *γɳ‹Ɪ·.ℸ⊃γ;·.ı.* *r› hhtrr*℣(.
tlt iHuHstonf › ‹· ‹pi"d pr pi'-ŧ'H ıb timtm

' Mstth XXV111. IH
« In. XIV. ıM
l l.> l. I.
l Łnc. 'I.
ă l'f. t. U. M2 eia< obterraiitueii iu cagut de infallibilitau Romani pviititkii acbemati de eccJeMa additum n. 18 t<>).

! (Ĭ. . «'ibtihJtmnHıi Benedic» MV u- pracide, dıei H inlii 17M.

rui *ecptetfibru* **deest ii» ed. \ at»c.**

«·

y

'Y . ' ' '

fideles ;^ed oeraa^ime non inter ipsum et corpus eo- eleaiao docenti»,^adamussim eum quid de -iiovo definiendum sit.· Hoc enim in verbis expressis ipsius reverendissimi relatoris? vera declaratio Petri est, non quidem de corpore credentium, scilicet futelibua, sdd d4 corpore docentium totius ecclesiae, mu quo hucusque upum et idem fuit in uno eodemqde episcopatu. EpiVopatu» enim, ut ait ypet^ Cyprianuf de *jtndaie erejerioe, lib. IV.* unus est essentialiter, cuius m solidum pant tenetur; et bic ejfiscopatus. eum summo pontifice, de omnibus ad fidem spectantibus iudieat vt render ludicavit.

Asae/ere solummodo capiti,· nuilfmode corjxïn tofa et Mmul partes nil minus foret quam negare Scripturarii. traditionem et omne qudd venerabile ac auctoritatis eM m «xdreia Dei. Non equidem sine causa coiuihum Hierosolymitanum ötu\m fuit; cum aliunde certissime pateat quod Petruwæ Paulus ac lacobus a Spiritu sancto inspirati, per'se totam controversiam dirimere potuissent! Sed ut nobis exemplo ßtM ^ck>ias liene fundatas per totam Asinu pro tempore dereliquerunt, }>ertuleiunt itmommoda longissimi itineris, ut non quasi privata aii/to ritate. sed magna conquisitione cum divu Petro nomino omnium facta, hoc primum dogma ecclesiae definiretur. Tunc placuit apostulis et e-n toribus: *.|/µ µ Λ>/> et teniore fratre ñ> qui mint per etvteriam*

l icum *ext Spirttui mineto et ñobi etc* Primum 'opus concilii fuit ï.deri an propositum dogma coni-ordaret cum ša re Scriptura; et ideo lacobus ad dicta ab ipso divo Petn» approbanda coram omnibus, aperie loquitur: *Viri fratre .. tient tmptdm cut.... Proplrr quod ego iudtco* ët Notate, rex rrend isMini patfv non propter solam auctoritatem Petri, qui tunc adfuit et antea loculus est; sed quia, examine facto, sanctus lacobi» verba Petn invenit concordare cum Nieris Scripturis, et ideo dixit: *Propter quod ego*

Sic]M»r iK'tixiei'itn --accula eemper factum fuit in tx-cloMa Dpi. sic semper con^iisitione facta in «mciliis. hxuti Mint tpjpi ni *°onciliis tam particularibus quam generalihua; sic factum fuit in concilio ('a:thftginensi. Alexandrino et Romano, longe ante Nicaenum. Auctoritas definitiva episcoporum in unum collectorum una cum Romano pontifice ad exemplar primi concilii Hierosolymitani. aeque prol»atur ex omnibua octo subsCquentibus tynodis oecumenicib. Sicut in ilio Hierosolymitano aio et in Chalredonensi. uti habetur apud Labbeum |»ag. 471 \ Anatolius Constantino} olit anus episcopus dicit : ..Epistola sanctisaimi Ironia consonat symbolo... et iis quae in Epheso sub beatissimo et sanctissimo Cyrillo 'got a bunt ab universali et sancto eoneilio, quando maledictum Nretorium čondemnavit' ; et poet examen dixit : „Quapropter consensi et eidem epistolae libenter šubscripsi. Maximus episcopus Antiochenus Syrorum pene iisdem verbis utitns^et subscripsit; Stephanus episcopus Ephesinus consensit et subscripsit; Diogenes episcopus Cyxicènus item, et aio omnes patres concilii ; Cyrus episcopus Anaaarbi similiter, et Constantinus episcopus Boetrorum dixit : ..Consonat et subscripsi." Sic in omnibus conciliis quae nune praetermittere neceese est, quia timeo quod iam patientia vestra nimis abusus sim.

Examinare atque attestari quod novum dogma loncordaseet cum universa doctrina ecclesiae, et tunc ttolemoiter iudicare ac definire, semper mos erat penes omnes patres conciliorum ; ratificare, confirmare, novum dogma conficere, et quidem infallibiliter, erat

» Ct Labbt, IV. IM «dit. wl; Manat, VU. 10.

omnino ptiM ^Ummum pontificem : et haec ret infallibdita» in wo vero sjnsu. acilicet in sensu patrum et ecclesiae ; haec est vera catholica dqctrina, quae habet tres magnee characteres, omnes charhcteres 'divinae Svelationis, scilicet illud Viucentn Lirinensàa „.qiiod^ tţwe. quod'temper, quod *ab ömndçu* creditup W." Sed non ampjius de doctrina agam. .

Nunc quaedam verba <lé opportunitate ÿ finitum erit. Sine coucilio oecunieriico praesumptio Mptqter. stat pro pontifice, quod «eniper verum sensum evetesia?yiocentis, screet- totius epiavopaïuçT'ïîtmciai in omnibus suis epistolis dogmaticis: eis quoquo modo-- auctoritatej»ri\at^ okûstere Montra fidem fore" iwani-r fretum ret. XTunojUidem ciffipdixo Ambrosio dicere licet : gVbi Iretrus.uhi tleeia" 4. I|oece m sr^isu mihi mils pontifex foret bon solus. m>1 lota ecdreia ön, et Petrus jw Ixxinein loqtiutiis ess^t ; ita ut qui ipsun^ non audiret. ercleFiam non atidiret ; propivrea ethnicus et publicanus censendus re>et. Srel si quid amplius addatur? qu<xl excludat verum sensum corporis ecclesiae dorent ia. šcili et consensum epi4^>porum. hoc propterea courba maq^fretam Itei re\elationem'fore ex dictis mihi evidentissime apparet.

Hucusque summus pontifex sem(>er habuit omne id quod ipsi diCq Petixi umquam tribuebatur, et quod subditi etiam angeli eun umque suetiori, qui sub Deo ret. praestare present. habuit totum intellect uni c; eor integrum totius mundi catholni: ¡ţ'H si quid amplius exigitur, nonne timendum ne omnia perichtentur? Usque modo vox summi pmtifuis in ömnilm suis bullis et em vclxis a^diel>atur tamquam ipMim oraculum Christi, de eurus vernate nulla fere quaretio, ne dubitatio quidem interna exorta,ret. I sque modo de omnibus ad puhlicoa morre spectantibus, etiam de guberniis et de rebus politicis loquutus ret. ut }>ar erat, cum summa et apostoliea libertate : sed. farta ha definitione, nemo ret qui non videat gravissima |»eri^/ula fidei, ecclreiae ac ipsi sanctae f<edi a}x»sloltcae inde obventura. Dogmate facto, nec verbum quidem hisce de rebus vel de absolutisme, vel de constitutio naliMiio \el de repubheanismo loqui poterit. quin fidre multorum inde (ericlitotur. et, quod absit. forsan omnino exaneacat amor patriae.

Multifariae opmionre^praeiWriicia {xditua ßra tanda sunt cum maxima cautela etiam in ha ßn Italia, sicuti m caeleris regionibus. Oraculum infallibile |»apae non ronsonum opinioni publicae, liret erroneae de hisce rebus, in exilium fidei ret. In rebus politicis equidem sirut etiam in religiosis fanatismu quandoque habet inqieriuni, i persaepe eo devenit, quod homines, aliunde ophini, caeci fiant, inter bonum et malum, verum ac non verum ämpliui discriminare nequeant.

Sed theologi ista omnia diluere de iure (Knaent dioendo, haec decreta ad fidem non pertinere; ad summum hic foret error popularis, qui ad nihil quoad doctrinam valet. Dato et hon concesso, tamen in ruinam fidei cathôlicae foret inter istos populos, quod lure clarius est Sed ai veritae Dei eat, ita dicunt quidam aelantes, pereant populi, «ed promulgetur dogma. Non ita equidem locuti sunt neque senserunt Christus, neque apostoli, neque ecclesia mater; qui antes omnia saluti animarum ac imbecillitati plurium summa cura i sollicitudine consuluerunt : *Multa adhuc,* dicit Chn«tus, *habeo vobit dicere: trd non ßotenb portare modo9.* I'ûuww *eet Spiritui eancto et nobie, nihil ultra imponere t^obir öneri quam haec nectreana* ; .atque

i *Éuarrat^* m fnwwim XL, a- 80, apad Migae, P. L, XIV, 11M.

i Ia. XVL IX

» Act XV, M

-me hac definitione de infallibilitate absolute Bomani pontificis, ecclèbia per octodecim saecula

tA triumphavit super 'omnes inimicos: ergo hoc onpa gravissimum ao- periculoeiMimiim imponendum non eet humeris nostris. In hoc'potius sequamini, reverendissimi paires, ch^ritatqm Christi, et summam sapientiam apdstolorum in concilio Hierosolymitano; nam jferditiO' etiam unius aitttnae modo infinito phte-]«ndefat cuicumque bono, quod sperandum esset.

Ut igitur finem imponam orationi, obticio huic •chematΓN4· quia non satie constat, et β· quia ianuas 'seli coajvtat et charitati ao visceribus misericordiae Dei repugnet, iis qui foris sunt viam quodammodo ocrludtptdo. orientem pellit, occidentem etiam diyidit uc penculo exponit, omnibus redeuntibus etiam 'invitatis bellum non, pacem |ndicit; timiditatem et ungorem animarum seminat, ubi fiddb firma (Mit \eluti roluniQa; et timorem etiam servilem inspirat, ubi nullus erat antea, sed potius summus amor popu- B lorum ad jmirem ainantiseimum. Eocleaia ubique Vim itur et nonne ex hisce omnibu· (nuendum, ne quam maxima iniuria ipsi sedi apoetolicae afferatur?

Haec mea sententièn praesentiarum. Sed ei dc-•.iniatur aliter, cum divo Petro ipee ex imo corde ‹ rijnœrwinjo animo clamabo: *Domine ad qntem ibi-fnu* tvrbù *vitae aeternae habe 1,* et nobiecum ee hic m concilio Vaticano, et nobivum eris etiam usque ad ■xmmimmationem tteeculi. Sic jier omnia credo ac ‹-redidi projeter quod locutus sunj. Parcite.

Hic autem interrupts dinoeptatio est. et eminenti!»NimuB pniiHiA praeeee mortem uniue· ex concilii patri hin jx»r haec verba annuntiavit:

..Reverendineimi j>atre<. dolente» vobis significaniiih, quod unus ex patnbun huius conciiii, nempe rcvcrendi^imu?» dominus Ioannes Maria Odin archiepiacoput» Novae Aureliae. |>oet morbum diuturnum C in dioecesi Lugdunensi, jmtria sua, ipso die festo Ascension, ı Domini, supremum diem obierit; cuius anima piis reverendissimorum patrum suffragiis, praeertnn in sacrosancto missae sacrificio, comniehdatar."

Deinde proximam congregationem indixit habWidam feria V eiusdem hebdomadae hora octava cum dimidio ante meridiem, dicens:

..Ptoxima congregatio generalis habebitur feria A huius hebdomadae hora octava cum dimidio, in qua continuabitur discussio propositi schematis.'

18.

Congregatio geaaralb eexagneltna tertia 1870 iunii 2.

Fhria V die 2 iunii 1870 hora octava oum dimidio ante meridiem, in oonciliqrWpula Vaticanae patriar- D chahs basilicae, generalia reverendissimorum patrum congregatio habita est; cui interfuerunt quingenti quadraginta tres patres, nempe 31 cardinales, 7 patriarchae, 8 primates, 83 archiepisoopi, 382 episcopi, 3 abbates nullius dioecesis, 11 abbates generales sive praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 18 generales et vicarii generales; quorum omnium nomina, quae per assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus jmtrum sexagesimae tertiae congregationis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus Raphael d'Ambrosio arrhiepiscopus Dyrrachiensis missam lectam celebravit. Qua absolute, et recitata oratione Adntmw *Domine* etc., eminentissimus primus praeeei dixit:

› ů vi, ··.

nBeveraHiaaimi pat/ea, prosequamur.hodio diacimionem generalem scbematis primae constitutionis de eocleaia Christi; de quo adbito veniam loquendi petierunt ■■■eotis ac reversodisaimUs dominus Carnarius cagdinalis Mathieu archiepiecopus Bisuntinus, et reAreodiasimus dodinui felix Dupanloup episcopus Aurelianecsia." *

Dein ad amoonem succssuxa^vocati sunt loannes Venosa àrchiepiscopus Fogarasiensis et Albaiulienais ritus graaco-rumeoi, Petrus Ludovicus de iQreux-'brésé episcopus Molineuais, loMphus Ceorgius/Btroeemayer episcopus Boaueosis et Svrmiensis, Ludovicus Régnault episcopus Carnatenais.^et Thomas Michael Salzano episcopus Tacentis.

* ‹ **ORATIO**

° rrtv/entii *patri domiu loanni Vancta a chiepûcopi Fo$<ya»ien/ti*

Ennnentittinu praeeidee. eminentimmi ac re¶e rendieeimi patre».

Tanti eunt obtutu» ex quibus *super* schemate ad discussionem proposito constitutioni primae deoocleria Christi in genere disseri poesit. ut homo anoepe haereat quem ex illis pro dicendi obiecto sibi eligere debeat. Plure intuitus sunt heic commemorati et exporiti; ego illis supersedendo, alio respectu volo super echenjate hoc pauca verba facere, ut taliter verita», dubiis et contrariis iuxta sepositis atque omni ex parte dilucidatis, magu elucescat. Pandam sensa mea ilio animi candore, quem verita» obiectna quam inquirimus sibi prehendit.

Non proferam in medium oalmpnia» schismaticorum contra sanctam sedem apostolicani vibrata», sive illae contineantur in libris sive alibi sint concinnatae. cum repetitam talium commemorationem non modo sacro huic Iqco Deo dicato derogare, \eruin et reverentiae sanctae aedi apostolioae debitae detrahere, ac tanto sacpo conoiliq oecumenico indignam ee arbitrer. Sed gravissima» commemorabo difficultates quas ex difficillima positione, quam ego pro sacri mei muneris officio sustinendam habeo, mihi oerto obventuras esae praevideo, si schema istud in sua plena rigiditate acceptatum foret. Ego enim non tantummodo contra quinque generum haeresce. et in medio schismatis Photiani inde ab illa regione usque Petropolitn extensi excubiae ago in agro Domini; verum etiam gregem ovilis dominici ex hoc schismate sacram unionem, adiuvante divino auxilio, adaugere conamur Nunc vounet, reverendissimi patres, poteritis emetiri et collibrare quantis dubiis, quantis undique conquisitis argumentis impugnaretur sacra unio, et impeterer et ego ab inimicis sacrae unionis illis in partibu» degentibus.

1 Argumentum: .Arehiepiscopus Fogaraaicnris nonnaUa dubia proponit pra«rertim circa tertia et quartam schematis capat, quibu· ait, ia eoa rigiditate accepti·, fidem ocdetiae (Taaco-eathoUoM non param convelli. Ia eocteda Graeca quatior MN quas habeatur ut partes constitutivae ecclesiae, aimiram symbolum, cotioem, rifeaak, hierarahiam. Ad symbolam quod attinet, difBcuhatem Greeds facere posse quod eoUus Romani pofitifide oraculum offertur Uoo auctoritatis ecclesia· collectivo sumpta· quam hue usque mavimo Ia honore habuerant, ot in quam ee erudero ia symbole profitentur. Quoad codicem at rituale, snrlsdsm Greooam sub sire legibus rire ritibus *ed*dlotisriaam eoae, et aderieoa doctrina in capito tertio oxpodta ubi agitur de poteatate totam disciplinam moderandi, eamqoe extendi ad omne· tino discrimine ritu·, iprias codicem et rituale penitos convalli. Quoad hieraroUam, Groseo· admittere utique primatum Romani pontificia, at admittere etiam epbeopos e··· apootototam sutteesfiros; wm fadte igitur pamuros adeo extendi pontificiam potestatem quemadmodum in capite tertio fit, oaltem ri doctrina (Ua adoptetur in tota «m rigiditate. Conclusit renovandum ooro decretam concilii Florentini, et non ulterias progrodiondnm.

Affaam riiqva ex iatia dubii», oommamorabo A difficultates non ilk) aoopo, ut vet umun vestrum illia iaacoewbilem persuadeam de cootnrio eius, quod firme fide et ex oonvictione tenet, non ideo, ted vel ideo maxime ut 4o Um ipee a vobis aapientioribu· percipiam, et accipiam» quid ad sufficientiam repopéndum fit tantae sacrae unionis inimicis, qui me de principiis nostri schematis pro. céêtoîbtnrpellaturi *utiL Nam.et a me, uti de se pro suo more praedare dixit illiulrimimua primas Hungariae relata ad suos fidele», et mei fideles qàaerunt verbuiq salutis, et rationem suae fidei a suo praesule desiderant. Igitur nos pri^ oportet scire, quid reponendum habeamus omni quaerenti de ea, quae in nobis eat, fide. Proponam difficultates et dubia prout ea simul afferunt, et nobis ob ocûlos sistunt adversarii.

Itaque si schema nobis propositum in plena sua rigiditate, praesertim in capitibus IU et IV adoptatum fuerit, non modo inultorum convictio, quam dé ~ saQçtae eulesiae constitutione adusque habuerunt, alterabitur et succutietur vehementer; verum etiam fidee ecclesiae graecae et catholicae non parum convelletur. Nam m m ïa grSeea et catholica tenetur, quatuor esse partes constitutivas qpclesiae, symbolum m²u veritates fidei et moruiu, codicem, rituale et Ineiurchism., e

Quod iam symbolum attinet, adoptata schematis nosin diM trina >n capite IV proposita, infallibilis definitio et declaratio et annuntiatio veritatum ad sym-Mu» spectantium soli Romani pontificis oraculo offerretur; non iam amplius, ut adusque, ecclesiae collective docenti attribueretur, de qua Christus Dominus a<I suoe apostolos dixitr: ïtitar *docete omnes gente ..... ecv? ego vobierum* stem *omnibus diebus usque ad omsummaiionem sarculi;* et alibi1: *Cum <iuhm venerit Spiritus veritatis, docebit* iw *omnem veritatem;* et m alio loco²: *Qui vos audit* me *audit,* C *et <fui* ros *spernit me spernit;* et tandem·: Si ï *elesiam non audient, sit tibi sicut ethnicus et publi·eanus.* Tamen hanc ecclesiam collective docentem videtur agnovisse et summus pontifex sanctus Caeleetinus I esse solam veritatis infallibilem magistram. Nam in epistola ad Neetonuni haec habet3: „Quamobrem hoc tibi persuasum habeas velim, nisi de Christo Domino nostro ea docueris et tenueris, quae et Romana et Alexandrina et universalis ecclesia catholica tenet et docet, sicut et sanctissima magna Constant inopoiitana ecclesia usque ad hunc episcopatum tenuit et docuit ... ab universalis ecclesiae catholicae communione quamprimum te expulsum proecriptumque iri." Id vero minime negari potest. Spiritus sancti assistentiam ecclesiae propinam, esae praecipuum ecclesiae catholicae praesidium ad id, ut haec apta et capax reddatur ad divinam et caelestem suam docendi missionem rite et infallibiliter adimplendam, D atque divino suo capiti et fini, fundatoris voluntati confonniter, correspondendum.

Hix' ipsum declaravit idem summus pontifex Caeïe mus I in epistola sua ad patres synodi Ephesinae scripta, quam his inchoat ïerbis „Saoerdotqp ancilium Spiritus sancti praesentiam declarat. Certum est enim illud Ijuod legimus (neque enim veritas mentiri potest, quod evangelicis litteris proditum extat): *Cbi sunt duo vel tree* m *nomine meo congregati, Ubi et* sum ia *medio eorum.* Quod si numero tam exiguo Sputas sanctus non «tant, quanto riagis par ari, ibi illum minime, defuturam, ubi tanta aanriorum maltitudo convenit? Ut is efgo nullo tuaqaagp tempore apostolos deserebat, quem illi proedioando susceperant; aderat enim illis ñemper-Dominu ri magister, immo vero neo tunc, cum iam pl^n· adulti erant, magisterii sui ope destituebantur. Docebat ille qui miserat, docebat ille qui quid. ^oeeruut suggerebat, .docebat qui se in sqia apostolis audiri affirmat. Ita nec carieros quoque Domini sateldotes deserit; quippe cum demandata praedicationis cura, propugnandaeque et propagandae sollicitudo quasi haereditario quodam fbre ad nos transmissa ad omnes pertineat. Omnes «enim ubivis per totum terrarum obleni ifforum vice nomen Domini praethwnua, atque eodem iuyv 7 tenemur. Etenim dum illis dicitur: *Ite, docete omnes gentes,* non aliquid particulare sed generale mandatum proponitur; sicque nntHsteJfem in apostolis in commune mandavit hoc noe omîtes explere voluit." Haec sunt verba summi pontificis Caeles! ini I.

Sed videamus quid et ecclesia graees. ad cuius *fidem* et hic et illic ïitovocatio, dum adhuc tota catholica esset, quoad Spiritus ïanitentiam fide positiva in publicis ïocumenti ïte|x cra|uierit. tum relate ad subtectum, cui mfallibilitas attribuitur, tum relate etiam ad rnodhtn quo eadem exercen et operari crederetur. Ista desumente reponuntur prae manibus'alioquin ininricoitrpi nostrorum, et prae muniKus nostris, quia sunt publira, scilicet acta, decreta definitiones conciliorum generalium: nenqx» primo quidem in concilio Constantinopolitano II. oecumenico V, in cuius collatione VIII in sententia de ïribu capitulis, inter alia, haec leguntur1* ..Licet enim sancti Spiritus gratia et cirra ïingulo apostolos abundaret, ut non indigerent alieno consilio ad ea quae agenda erant; non. tamen aliter voluerunt de eo quod movebatur, si oporteret gentes cirrunieidi, definire, priusquam odminuniter congregati divinarum Scripturarum testimoniis unusquisque sua dicta confirmaverunt." / Et ulterius ïrogreditur „Sed ri - sancti patres, (qui per tempora in sanctis quatuor conciliis convenerunt, antiquis ïxempli utentes, communiter de exortis haeresibus et quaestionibus disposuerunt certo constituto quod in communibus disceptationibus cum proponuntur, quae ex utraque discutienda sunt, veritatis lumen tenebras expellit mendacii."

Quanti autem haec ex parte sanctae sedis facta fuerint, apparet ex testimonio sancti Agathonis summi pontificis, ex epistola scripta ad imperatores orientis atque in synodo VI ofcoumenica actione IV lecta, quae his continentur1: „Quae canonice a sanctis atque apostolicis praedecessoribus, et venerabilibus quinque conciliis definita sunt, cum simplicitate ïordi D et sine ambiguitate a patribus traditae fidei conservamus, unum ac praecipuum bonum habere semper optantes atque studentes, ut nihil de eis quae canonice constituta sunt, minuatur, nihil mutetur, tuhil addatur, sed eadem et· verbis et sententiis illibata custodiantur

In concilio VII oecumenico Nicaeno II, congregati patres' actioneVII ita lapiuntur in definitioneohiecti ibidem pertractati4: ..Qui nobis cognitionis suae lumen gratis dedit, et tenebra» caliginemque infidelium insaniae discussit, noeque ab ea liberavit, Christus scilicet Deus noster, qui suam ea leniam non habentem maculam aut rugam sibi desponsavit et diligenter

« Mattk XXVIII, IA
« io. xvi, ia. ›
• Lae. X, IA
« Mattk. XVm, 17.
» EpUtXin, apad Coastaat; Mansi, IV, 106A
« BfistAvin, apri Doutait; Maati, IV, 1MB.

1 Maasi. IX. M0.
« LabU, VL 1W ri. vsast; Maast, IX. M».
› Ubbe, VII, «6 ri. vrast; Misai, XI, SM d.
« Labbs. Via Ift» ri. nri.; Maasi, XIII, f74a.

custodiendam ww' praecipit et discipulis eu» sanctis ivnfirmavit dicens: Fotarum ram oansstar diebus uqM *ad* ooMs^mmotioasm aôendi-Hanc vero promissionem non^eluta flli· dedit, aed et nobis ffeoitqui per eoe credidimus in nomine ipaius . . ·.. Igitur Dominus noster Iasus Christus .... nos undique sacerdotalis dignitatis praefectos secundum suum beneplacitum convocavit.... quatenus divina traditio ecclesiis catholicae communi suffragio auctoritatem accipiat Igitur cum omni diligentia perscrutantes et investigantes iuxta scopum veritatem nobis pfbpoaitam nihil adiicimust. nihil adimimus; aed ednota ecclesiae catholicae dogmata conservamus, et eeLunivemalibus conciliis inhaerentes eorum acta comproban/us." /

Haec sunt illa momenta historica quaejnimici nostri ut dixi prae manibus habent, excerpta utique ex discretis conciliorum oecumenicorum ecclesiae totius, dum tota catholica reset, quae sacrae unionis defensoribus opponunt, quibusque nos. oppugnant. 1'tinam autem ipsi iidem adversarii vel illum unium factum prae oculis haberent, haec omnia auctoritate sanctae sedis apostolicae confirmata et comprobata fuisse!

Sed videamus modo quid nobis opponatur quoad u-ecuùdam partem constitutivam ecclesiae, seu quoad codicem, si ista principia, quae in schemate proponuntur cumprimis in capite 111. ita adamussim adoptata fuerint. Quantum codici ecclesiastico insit momentum. cumprimis illi ecclesiae graecae, quae fuit catholica dum hunc codicem conderet, quillibet vestrum, teverendissimi patres? poterit intelligere. si mecum I>erspexerit in illo codice non tantum sacerdotii et omnium ecclesiasticarum personarum privatam et publicam vitam et agendi rationem regulari; verum etiam fidelium publicam vitam ecclesiasticam eodem codice gubernari, totam disciplinam dirigi, quin immo C m illo codice plurima» tum ipsius cultus divini tum etiam ritus ipsius regulae stabiliri. Hinc evenit ut tsvlesia graeca semper suo codici tribuerit momentum. eumque auctoritate cbnciliorum generalium, quibus ipsa interfuit, sibi assecurare fecerit.

Hoc et patet ex pluribus decretis congiorum oecumenicorum in oriente celebratorum, cumprimis autem concilii Nicaeni II canone I, concilii Constantinopolitani II can. VIII et can. V; ex quibus brevitatis causa tantummodo medium canonem primum concilii Contantinopolitani IV vobis praelegam. Dicunt nempe canone I congregati patres sequentia l: „Igitur regulas. quae sanctae catholicae ao apostolicae eocleeiae tam a sanctis famosissimis apostolis, quam ab orthodoxorum universalibus, necnon et particularibus concilii», vel etiam a quolibet Deiloquo patre ao magistro ecclesige traditae sunt, servare et custodire profi-. temur; his et propriam vitam et morte regentes et D omnem sacerdotii catalogum, sed et omnes qui chri--tiano censentur vocabulo, poenis et damnationibus, et e diverso receptionibus ac iustificationibus, quae)>er illas prolatae sunt et definitae, subiici canonice decernentes; tenere quippe traditiones, quas accepimus, sive per sermonem sive per epistolam sanctorum, qui antea fulserunt, Paulus admonet aperte magnus apostolus."

Similibus contestationibus egerunt conformiter graeci et iam serioribus temporibus, cumprimis saeculo XIII et saeculo XV; saeculo XIII in concilio Lugdunensi II anni 1274 asservato, ,dum interruptam sacram fidei unionem charitatisque communionem cum ecclesia catholica et sancta sede apostolica reassumere A intendeXmt, atque saecuto XV in concilio Florentino pnno 1439 celebrato revera etiam ps^fecerint. Quid illi egerint ad tutanda sua instituta canonice, ritjmlia, disciplinaria' quaelibet, pegina» actorum copcilicnam)istorum legtenti patulum erit Bed non abain^liter egerunt et aliae nationes, quae graeco ritui addictae, ad sacram unionem amplectendam successivi» temporibus acceayerunt

Alias.non commemoro nisi unam, qua/'mihi earissima eet, quae mater est, intelligo nationem Bumenam, quae se Romanam vocat. Haêc namque saeculo XVII 7 in finem vergente, anno 1697, in synodo sua mense februario celebrata sacram fidei ubionem cum sancta sedb apostolica professa est secundum puncta concilii Florentini intuitu sacrae unioni|_stabilita, ea expressione addita ut sibi rijum, sffSnpluiam et codicem ultro quoque conservare liceret, eo subintelleeto quod iis omnibus nihil insit qqpd sive unitati fidei, siye honestati et puritati mcgum officeret.

Nec dicat quis, reverendissimi patres, commemorationem disciplinae extra rhombum vagari, neque ad statum quaestionis pertinere; nam hic non agitur de disciplina ecclesiastica Sed, reverendissimi patree, non agitur de puncti» disciplinae ecclesiasticae in specialibus concedo; natb agitur de prinmpie disciplinam totam moderandi expresse exposito, quod dicitur extensum iri ad omnes sine discrimine ritus. Et reapee hoc est praecise quod magnam anxietatis causam praebebit illi», quorum vita christiana publica ad normam statutorum ecclesiae'universalis adusque gubernata fuit.

Ego qui optime nosv situationem. positionem ' meam et ' difficultates, quas forsan nullus vestrum habet, quibus circumdor, et etiam naturam populi mei ex cuius gremio sum. et cogitandi rationem et convictionem et consuetudinem et mores, quod vita pretiosior omnes metrum reputant, non possum igitur, reverendissimi patree, quin solemni hoc momento vobis non pandam vehementem animi mei angorem in eo consistentem, quod principia, quae hic projvonuntur. si^ad cuspidem et apicem in finem perducta fuerint, non modo illos qui adusque adhuc in schismatis tenebris delitescunt, longius et amplius repellerent a sacra unione amplectenda, verum etiam ipsos fideles graeeo-oatholicoe magna, maxima anxietate replerent, eo quod plurimi faciunt suas res religiosas et ecclesiasticas. Quin immo vehementer timeo, utinam autem etiam vanus esset timor, sed timeo non futurum' vanum, summo periculo ipeoe etiam fideles, qui sacra unione Christo lucrifacti sunt, expositum iri, si haec ita rigide adoptata fuerint.

Nec dicat .quis, reverendissimi patres, nos non multum debere curare de iis qui foris sunt; viderint illi quid faciant, non ita nos. Habemus sanctissimam obligationem quaerendi et salvandi quod perierat; nam Christus Dominus dixit nobis per apostolos suos[: *Et alia» otite* b«bep, quae aoa rant ex *hoe ovili, et flla oportet* me adducere. Quomodo, per quem, rogo, reverendissimi patres, si non per nos? quomodo adducentur, si non curemus? et si non curamus, quomodo implebitur eiusdem effati dominici secunda pars: *Et erit amem ovile,. et amu poetorf*

Sed neque hoc quis dicat, angorem ob defectionem a sancta catholica a sacra unione, non iustificari ne tunc quidem si (quod Deus avertat) eventu comprobaretur. Nam huiusmodi deficientes manifestant per hoc se non habere salutit animae curam, ac proinde non esae nostros, ex nostris; nec tam quidem, fuisse, cum numero nostro aocenserentur.

t LaUia, X, <33 ad. vsmI.; Hausi, XV1J ISO C.

' Io. X, IB.

Sed txm(ita, reverendieeimi patres,Adus animae eet secunda suprema lex; prima eeC gloria Dei, et 'immediate salue animarum; ad haec duo fundata eut ecclesia:.summi momentreet salus animarum. Ergo qua- negotium summi momenti, ŝumma cura' etiam amplectendum,summaque sollicitudine pfoeeqoendum, et continuo prae oculis habendum remedium divinum quod Christus Dominus «ms apostolis prleucripeit dum diceretl: Etre *ego mitto* hm sietrt otta *inter lupoe Eetote ergo prudentes .sicut serpentes, et timplves sicut columbae:* simplices in electione- finis, qui nobis pfhestitutus est; sed et prudentes in'electione mediorum ad hunc finem obtinendum. Faciamus quod saubtus Paulus profitetur fecisse *(tmnibus omnia factus* xam, ut omnes *ChrtHo lucrifaciam.* Si mali sint, reverendissimi patree, quis nunc vestrum eoa relinqugt ? Corrigamus illos, et si possibile^et, emendemus; sed numquam a nobis repellamus, ne coram iustiseimo indice de manibus nostris requiratur qanguis eorum. Nani et hi mali possunt nobis relinquere thesauros pretiosissimos, suas nempe futurae generationes, quae manebunt in manibus nostris; quae si bene educatae fuerint, poterunt esse eccleeiae catholicae devotissimae animae, et tristitiam illam, quam parentes forsan ex sua malitia attulerunt ecclesiae, supplebunt et convertent in laetitiam, ut gaudium ecclesiae sit plenum.

Sed videamus modo quartam partem constitutivum eccleeiae eatholico-graeeae, nempe hierarchiam. Si doctrina ista, sicut,est pro)»oeita, enuntiata et definita fuerit, ŧeJre mei non invenient in illa totam illam doetrinatn a sacro concilio pronuntiatam, quam illi tenent. Vos. reverendissimi patres, scitis omnes optime, graecam ecclesiam eiusque fjdelee catholicos etiam suae fide), suorum patrum, suarum synodorum eicleeiasticarum. quas a sanctis patribus, qui ecclesiae catholicae luminaris fuerunt, pie hereditavit, esae tenacissimos, et hodiedum esse valde sollicitos. Haec ecclesia graeco-cat holies nostra, quae primatum summi pontificis tamquam successoris beetireimi Petri principis apostolorum, vicarii leeu Christi in terris, cum iure honoris et iurisdictionis divinitus Institutum veneratur et filiali obsequio prosequitur, suos quoque episcopos credit ease apostolorum successores, atque eosdem potestate a Christo Dntiiinp institutos esae regendi pascendi et docendi iuxta illud monitum sancti Petri ': *Pascite qui* ia cohis *eet gregem Dei.* Fidei suae haec documenta haurit ex positivis institutis suae eccleeiae, ex codice qUem summa veneratione prosequitur ; in quo inter alia (ut non omnia commemorem) attingam quid illa credat hoc sub respectu. Dicit enim: „Epὸoopι» igitur vobis praesidet, tamquam Dei dignitate oonstitutua^jpii clerum sub potestate sua tenet et toti populo praeeat. Quanto magis aequum vobis eat, quorum clarissima fidas et spes certa est, venerari in antistitibus Dominum Deum, atque hos esse Dei episcopos arbitrari." Alio in loco·: „Presbyteri et diaconi.praeter episcopum ñihil agere pertentent; nam Domini populus ipei commissus est. et rationem pro animabus eorum redditurus eet."

De hac eadem fide praecise.hoc anno sunt mille anni, a quo et patres in concilio oecumenico VIII Constantinopolitano IV congregari taliter effati sunt, canone XIV dicentes*: „Eos qui a divina gratia ad episcopale advocantur officium ... omni honore dignos ab omnibus principibus et subditis sancimus haberi."

i Xatth. X. 1«.
• I Oor. ox. M.
» IPetr.V, (.
• Cassae afesMioo ta, apa* Maasi, I, N a.
• Iathe, x, aat m aMi Mansi, XVI. Iata.
Oeam, aaamaa. mana UL

Et oanooe XXI' dicitur›: ⁂ Dominicum eermoten, quem Cfj.nstue'SaeotM apostolis et discipulis suis dixit,. quia qw *voerecipsi me recipit; et qm* «m *spernit, mf spernit,* ad omnes etiam qui post eos secundum ipeoe facti eunt summi pontifices et pastorum princijMs in ecclesia catholica, dictum ene credentes, definimus, ' neminem etc.

Quis iam non videt, hia omnibus declarari aperte 4 es^ 'quae a apostolus Paulya declaravit episcopis Miletum convocatis, dum ipsis valediceret venturus Hornam *Attendite.* f«M *et tmireno gregi, m quo* eoe *Spiritus sanetur posuit Spieooptfî regere •ecclesiam Dei.* Quis vero ab his non perspicit non parum discrepare principia, quae habentur·deposita in oapite III schematis nostri? J

‹ Igitur ut terminem quod volo, ne doctrina, quam 'sacrosanctum hocce concVftini generale oecumenkum definiendam, enuntiandam,^docendam esse statuent. B in ullius populi fidelis ansam et ruinam spiritualem converti possit, neque nos qui 'in, durissimis circumstantiis vereamur, implicamur dubiis inextricabilibus, putarem desistendum esae a doctrina in hoc schemate deposita enuntianda,-Atque sufficere doctrinam enuntiatam in concilio Florentino et ipsa ecclesia gr^eoa consentiente definitam : idque ideo primo quia hoc concilium Florentinum non videtgr adoptatum «wee per concilium Tridentinum, et sic desideratur ille nexus historiae ecclesiasticae, qui in lonciliis in oriente celebratis tantopere eb tanta harmonia elucescit. Praeterea putarem istam doctrinam omnino Sufficientem ease ad conculcandos, retundendos, refutandos et condemnandos omnes etiam adversarios et haeretictis quicunique ab isto tempore pullulassent.

\

ORATIO

reverendi patrie domini Petri Iguiovici de Dreux-Brézé episcopi Molinensis '.

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patres.

Tacendi aut loquendi anxius a verbis faciendis libenter abstinuissem, nisi in levandis quorumdam .verborum et quaestionum ambiguitatibus spes aliqua Inter nos consonantiae affulsisset : multos quippe, ut mihi videtur, nonnisi inanis timor a doctrina schemati^ amplectenda removit. Quapropter, pauca verba de unione primatus et infallibilitatis. ac sicut consectarii ex principiorum connexione proferam. I'bi enim magisterii primatus admittatur, subito a bene intelligentibus ad necessitatem concluditur infallihibtatis.

Nec obstat, ut apprime exposuit Hierosolymitanus patriarcha, quod politice aut civiliter definientibus nuda tantum debeatut obedientia quin inde infallibiles aestimentur. Talis quidem obedientia saecularibus definitionibus sufficit, quin etiam extra magisterii casum ecclesiasticis. Quoties autem- iam non externam solam applicationem administratoriae potestatis intendimus, »•4 intrinsecae veritatis definitionem, ipeamet ratione patet primatum edocendae veritatis doctorem requirere infallibilem. Nec aliter ipsis)herodianis apparuit quando solo lumine naturali

i ŧU
« am. XX. aa.
• ArgUBeata· : .Kpiseopaa Moaliaeasia lataHMlitaton ex pilastx taesadere, sagistrea verarem esse issirt, et sagro- bbb aegislrsai tamam veraesaL U vWsatee QalBeaare Axius Bamago poetiad aoaaisi griiaas partse oeepsisre. ses iprem adqne primam eue. Ma vero urnmam. Per daAsIttoaesi is-MUUHtatis aea itespetirea teri soeMas potestatem, aea violari taa efieeoponn, ,«Mempsr ladites east et qaMoB MAlUAUre, si aaa ee^ «apresw seclaise capita ladioreL Bapremam aatam Mieem enta· tafslHWls· esse ota agsstoUoe tas maadro teagtar.·

as

ex oônfessionê magisArii'veritatera magisterii deduce--A bent,': **Abutar** *ecmm»; quia* **nerer***j», et in veritati* *viam Dei dtfeee.* **SÎagister ergo veritatis verax esse debet, et ideo ver^f 'quia magister, ĕt** *in* **'quantuitn' .magister jp tantum,vérax, et f supreme verax. «Porro in magisterio Veraritatm supremam guUnqdo 'vocabimus nisi mfallibilitatacvf secus licentiarp habens falli facilem, nullam'eiirqon- trinpçibilert auctoritatem eperqeret, infelix doctor, aut dominationem falsitatis iufeliciocimponeret, nec veritatis teneret primatui, quin potius.'erroris.. Unh yerbo: aut supremam magisterii potestatem, Petro negare cogimur, aut jnfallibilem praedicare.,**

' Cuius argumenti xif etiam in contrarium inclinantibus satis, iel»t. quiiad illamdedinandam primatum a suprema auctoritate separare tmaverunt, quasi primus soluai in docendo constitutus fuerit Petrus, non summus; et ubi supremas partes poncesaerit Christus, praecipuas tantum conati sunt agnoscere. Haec 'autem gallicans vox, non gallica; e contra quae papalis apicis designationem «omnimodae summitatis tanta voluit commendatione praedicàre, ut Petri .suoceeeoreni lingua nostra numquaip primum aut maximum pontificem nominaverit., sed fupreiinim: gallice etemm de summo pontifice loquentes dicimus *le souverain pontife,* **italice** *U tovrano pontefice.*

' Hoc verbo a saeculis tradito inscii forsan aed divinae providentiae dispositione profi-entur. pontificis potestatem in ecclesia regiae, ut olim apud nos iu civili gubernio plena non arbitraria vigebat, aequiperari: quae vof Iu *touveraineti* **(la aovranità) ad principem reapse desiit pertinere, sed transiit .nécne ad (xipulum? (fertissime plenae potestatis, qupd sonat, exercitium iam non est unius, sed inter plures dividitur ut ex. gr. in condendis legibus patet. Confutatio illa quorumdam inter nos doctorum ex voce ipsa populi nostri et regiae in primatu pontificio dignitatis confessio in novum argumentum insurgunt infallibilitatis. Scriptura quippe sacra.ex testimonio veritati perhibendo notionem ipsam regiae potestatis evincit; ad quid enim gladium portat rex? ad quid leges condit? ad quid legibus, ut obsequium mereantur, aequitatis et iustitiae iura vindicet? ad quid ad iudicandum sedet, nisi ut veritatem in dicendis et agendis tueatur?**

(Inuus enim potestas cum ad hoc finaliter ordinata sit, ut famuletur veritati, supremum veritatis famulitium manifestandae supremae potestatis exercitio non sine profundioris sacramenti intentione aequiperatur. Unde ut ex ore prophetarum et ex propria sua attestatione Dominus noster nulla principaliori causa rex agnoscitur, niai quatenus pjaedioator, annuntiator veritatis *Ego autem oonetitutue tum rex ab eo taper Sion, montem eanetnm eiue, praedmnu praeceptum* **rias. Pariter an esset rex interrogatus, de regia dignitate Christus ad praedicationem veritatis continuo concludit*: Tu dicis quia** *rex* **sum** *ego. Ego* **in** *hoc natat tum, et ad hoc veip* **m** *mundum, ut teetimonium perhibeam veritati.* **Postremo crucem patientis cathedram docentis efficiens regium titulum super inscribi voluit, ut inde disceremus plane regium esse auperaxceUentisaimum oharitatis magisteriuih. Si autem regium, certe liberum; cuius veni libertatis, nisi illius de qua ipee dixit** *Cognoecetit veritatem·, ei vtritat* **liberabit oos; scilicet ab inimicis internis et externis, a visibilibus et invisibilibus hostibus.**

i Mare. XII, 1«.
>PIU,I
• faaaa. XV1U, W.
• leans, VBL It-

. Qgolieerin dednrsu faeeqlbrim Christi vicarius et ipee crucem pro ckthedjr &alUu et protendaris manus ad populos oredesMMjet'.non contredicAtesad se illos traxisset et tui veritAteth, niai ·<' iaterposuisant^ ydootores, exaltationfem (xmtificiam a,terraper^nfal-- lilulitatis' privilegitiin depriçentas! Nostrum ,ergo Set ex officio docendi nobis proprio oônfiter^ coram po: polis et regibus prgecottem verifittis sqpremum in universo mundo. E^t leeu'ore ventas libere prodiens et ex iftstro fideliter et qpté diffusa et reges et populoe et nos liberabit.

-Sed fuit ott ad hac infallibilitatis cum primatu- identifications putidam praedicari despotism· papalis enervationem tamquam si ex hac solemniter agnita connexione papa deincepaJnèntes. corda, motus -omnium chris^fidelium ferreo iugo pçemendi potins evaderet. Qui talia fingunt non ignorant certe, sed obliviscuntur a'nullo plusquam a despotismo ecclesiam abhorrere; et ab ipea ubicumque liberis incedit gressibus, monstrum, hoc prudenter sane et pedetentim, sed omnino expulsum fuifae. ' Mirum ergo foret supremo ecclesiae pastori et doctori a suo. divino fundatore despoticae potestatis auctoritatis privilegium esse reservatum. Sed niliil veritati consentaneum miniis.

Et ne in scrutandis traditionis, ecclesiasticae historiae. et sanctorum patrum monumentis immorer, quod melius doctioribus convenit; liceat in tantis sacrae Scripturae textibus duos vel tres excijiere, quibus attente perpensis liquido apparebit, non promiscue certe, ut in convulsis societatibus, nec in bipartita vel tripartita divisione supremae auctoritatis, iit in 'modernis, sed ita hiérarchise regimen ecclesiasticum fuisse constitutum, ut episcopis sollicitudinis pars sufficiens, immo tremenda nimis eoram-aeterno iudicc remaneat. Ad gubernium quod attinet, sine dubio nec solvere nec Jigarç possunt episcopi, quin ipsis cbncrediti ovilis ciavee ab eo. cui soli in regno caelorum commissae sunt, directe vel indirecte fuerint traditae Sed traditione facta, qui in iis est, gregem Dei pascunt potestate propria, ordinaria, nisi in radice, fti exercitio saltem immediata,' et 'quod fatendum foret, nisi cleri querelis temporum circumstantiae saepe saepius obsisterent) nimis extraiudiciali· l.i<el ergo ubique terrarum universae ecclesiae episcopus eadem potestate otdinaria. immediata et extraiudiciali gaudeat; attamen propter multitudinem Christiani pipuli ea nonnisi extraordinarie et raro, et plerumque iudicialiter utipir.

Quis diebbs nostris provinciaer civili regendae praeficitur, qui eadepi ac nos libertate, fixitate. dignitate, reverentia ex parte capitis gloriari valeat? Omnia nec uno excepto civilia gubernis mente pertustrans quaesivi neo inveni. Gratias igitur potius Deo agamus, qui in regno suo a Spiritu sancto delineatam cum tanta suavitate adimpletam dat videre hierarchiam. qua ne iustitia subvertatur, excelso excelsior est alius. et super hos quoque eminentiores sunt alii,,et insuper rex imperat universae terrae.

Quoad doctrinam certe verbum Dei non est alligatum. Et doctrinae penem nostris porrigere non licet tantum, sed unicuique pro captu suo frangere iubemur. Revera fas non eet, ^nonnisi ex ipsorum licentia fratrum cathedram ascendere, ne praedicationis nostrae in nostra iu» conculcetur. At scribentibus, dum libri publico favore gaudeant, universo orbi verba facere fas est Sio eorum quae Christus, praesente Petro non sede quae nondum erat patribus pro quibus Oodesiae nati sumus mandavit, traditio apostoboa viva resonat

Quae scrvitai «tgo et que» uuane, si tali sonwuUi

dootorum, immo qt indoctorum, aliqua-vqon dieeor-, dante, ut ad oonaonantiam reducatur sufficiat recnnat ad vicarium epnMUnmatori» fidei nootrea; quin dongati ab invioem uniuactùbeque sententiam (quo·, modb -secure non intelligo) exquiramus? Ex' verti» eyjuq^liois certiore» facti sumus, tfobiaaim usque'ad 'nnaaummationetn saeculiadfuturum Christum, dum mandata eiua -praadioamua Ex verbis Pauli ifidem novimu^, quiq, *opartrt ti Itqtretu* esss^ Nulli ergo ^x nobis speeiatim, aed adhaerentibus cut (Mi promissio data Mt7\ne eius fidea deficeret, assistéetiae divjhae seruwtas.

Scimus equidem genuinum fidei nostrae deposi- Aιιηi in omnibus tioetns numquam ^lefutunini, sed in quMis, exorta contrihereia, nescimus. Sciemus'vero postquam vocem protulerit fidelis ille aenus bt prudens, quem constituit Dominus super' familiam suam^ ut fratres confirmet in tempore suo. Et hanc vocem <*vnfirmet.* affectanter repeto, quia dum ineluctabilem, confirmantis potestatem adstruit, confirmatorum plurium saltem firmitatem implicat.

Revera enim multorum vocem confirmat summi» pontifex, etiamsi primus et solus fratres alloqui videatur. Alioquin mentito sibi verbo Domini, cessaret in eccleeia-fidelis custodia mandatorum corpori non irinus quam capiti promissa. Abesset Christus ab ovili aut a domo p&stdris summi, sine cuius aseensu ex omnium catholicorum confessione ipaa concilii ofteumenici decreta robore carent ludicea igitur,.veri sunt episcopi, qui tradita ecclesiae vel noti tradita autumant, indicio proprio licet reformabili quotidie condemnantes aut approbantes. Sed quidquid in contrarium prolatum fuerit, iuSicis etiam manent in concilio congregati, quando ipsis inconsultis, sed de multorum doctrina ciim sua. ex verbo Domini oonforuiitate fretus, quid eeqtiat ipse amplectendum pontifex proponit.

Exemplum habemus in tribunalibus civilibus, in quibus nec interveniente' quidem superioris gradus indice, statim, eonlplepr votorum numero ad sententiam requisito, relique Iudicum vota non valent nisi prioribus conformia et ad maiorem rei iam iudicatae eoiemnitatem. Esto autem quod ad verum iudicis exercitium requiratur mutandae sententiae possibilitas; ex adversariorum sententia mirandum illud eveniret, ab ipsorum sensu certissime, ut reor, alienum, scilicet quod Romanus pontifex non confirmantis umquam, aed confirmati semper partes haberet; et in conciliis generalibus insuper, nisi prior sententiam promeret, nonnisi partes falsi nominis iudicis Et aseertum probo.

Cum ecclesiae dispersae, immo in concilio congregatae. quae credenda iudicat, proponit pontifex, eius sentential dopec a pluralitatis saltem aseenau firmetur. nulla irreformabilitate ex istorum doctorum sententia gaudet. Et qiiid? ai praevaleret doctrina unanimitatis? nec umbra iudicis ipsi remaneret, cui nec maiori nec minori patrum numero essentiel licitum foret. Nor vero credimus pontificem summi iudicis munere fungi, etiamsi de miitanda patrum sententia nec cogitet, nec cogitare possit. Supponatur enim, quod raro aut numquam evenit, in aliqua ventate definienda, tacente pontifice, patrum spontanea unanimitas; suprema sua iudiciaria potestate papam spoliare quis arbitraretur? quamvis ex nostra de inseparabilis corporis et capitis ooniunctione doctrina, nulla tunc de genuino ecclesiae corpore remanente dubio, infallibility sua aid nihil aliud pontifici deserviret, nisi ut unanimia concilii decreta confirmatione muniret libentissime.

i-lCer. XI, IS.

Non aaosalemur ergo quasi iudieierum hostnbcmn necsssariam praerogativam dissentiendi iua, quod ipse pontifex'bon sibi vindicat/bisi in' discordiis ħospi Satius est quando veritatis vicanus de thesauro ee-; demae, cuids claves hebet, noviter fôiéan et explicitly, exprsaeaardeMrinam, aed abeqdb dubie veterem, profert, ut ingenue fateamur, qui ab ipsa ex hobia errarunt, ne in fide errent', eam iudicio suo aaeentivo cdrroborare teneri. Non «Irod eef infaUibilitai jotvtificia, -cui totis adhaeream» visqpribt», nisi gratia gratis data, nihil extra mandata Domini Petro -ee apoetollwradita definiendi, ut qpi inter nos traditionis custodes'fideles sunt et non novatores agnoacamus.

Vocem exinde extollat pontifex praedicans pyaece^m Doming ini conquisitione facta inter discrepantium iudicum ŝententia irreformabile» qUae ipai placuerint, declarans, vel urgente Jiberandbe veritati» casu seorsum quid credendum sit mdicans; ex infallibili capitis cum membris oqmunctione fidenter credignt», nihil ab eo ita separate iudicari posse quod a pluribus ex nobis conficiendum corpus morale non imparibus opinatum iam non filent.

Procul ergo ab ihfaUibilitate |>ontifiaie vox *trparata,* prdbul etiam *pertonalù* si de persona privata, non de publica intelligitur; procul denique vox obsd*lutaK* ^(lia ut appritde diçtuni est, non agitur nisi de relativa ad corroborandam Scripturam et traditionem potestate. Attamdn excluso ab ii» vocibus *permnalu.* et *abeoluta* superexposito sensu utpote falso et nonnisi ad fovendum odium apto, iis in disceptationibus scholasticis saltem ad sinceram doctrinam evolvendam licite, veraciter, immo et proficue uti posse arbitror. Suprema quippe potestas in quavis monarchia personae physicae et individuae principis competens m ecclesiastica insuper nulli potsat delegari; et pontificis indicia vere absoluta Sunt. quia ex ipei» a nemine nemo solvi potest. Ab adversariis autem nec in hoc genuino sensu haec verba inteUiguntur; abrepti siquidem in adrniialionem quorumdam guberniorum,, ad ip»oruni effigiem regnum Dei, ecclesiam aciliret e(formare somniantur. Inde commentum illud senatus periodice ailumiuds ctrius voci fallibili. fallibili» vox iregis concordans veritatis fieret tuba et dimidia huius senatus potentate aucta pontifici» dimidiata potestas ad leges vi ineluctabili condendas apta assurgeret. Nec loquor de prabtenso illo conciliorum iure pontificem minitatione depositionis ad amplectendam pluralitatis sententiam coercendi. Si enim ecclesiasticam monarchiam cleri saeculares a démocratie ita temperatam suspicarentur, ut tales doctores existimant, eam temperari a vera et reverendissima epiaoopab aristocratie, pauca spes salutis nobis affulgeret. Ex plebiscitis quippe didicimus eoe qui non anarchie gaudent, uni libentius quem pluribus fidere.

Sed quidquid sit de variis guberniorum formis, quas Dominus hominum disputationibus tradidit, et quarum nulla in quavis regione melior est ea. quae gentis moribu» aptior, aeternae lustitiae et veritatis legibus magis famulatu?; nunc sermo est de revelata et divina institutione ecclesiae, quam nulli nec papae nec oUncilio oecumenico immutare fa» est. et de dualismo in suprema auctoritate usque ad XV mw culum inaudito ab ipea amovendo. Quam opinionem divinae constitutionis subversivam et tot et tanti» reprobationibus confixam ut moribunda videretur, nunc redivivam-et palam graveantem sepelire concilii Vaticani non solum munus, sed, incunctanter duo. officium eet.

Ne sermonem protrahendi lentat irini occumberem, multa scripto quotidie notata domi reliqui: ei enim sententias nostras in longum protrahere pergamus.

sicut ab initio" synodglis convocationis fecimus, ab A ultimo *indicio* praeveniemur ubi non erit ₦nduiajiioni loous sed -visioni nec infsjlibilitas aut falli - minabuntur, quia neb falere neor falli foi . felicitas, quapn omnibus, qui hic endemp}, Deus concedere dignetur per misericordiam suam. Amen.

" ORATIO A '

reverendi pàtrw.domini losephi Geargii Stroumager episcopi Bornentit et Sgrmientul.

" Eminentissimi praesides, emii^ntissimi ac reverendissimi patree.

-, Gravissim^momenti quaestio discutitur, cui et ipbe longiori tempore conscientiosa et immensissima opera studui; et ecce adsum ut coram Deo et hac sacra >ynodo studiorum meorum rationem et effectus candide et humiliter, ut infirmitatem Aeam decot, exponam, rogans vos, ut ₱patientia ac bep^Volentia vestps dignum existimetis. Molitus enim, neque aliter possum, de memoria Içqui, aliquando vel invite excidit de ore verbupi foçaan milita castigatum et vestra atténtione et auribus mirius dignum: sed credite, libenter illud semper revoco, libenter ego corrigi peš tior memor'eiusl : *Non* nobis, Domiar, eoe nobis, *-ttd nomini tuo da gloriam* . - *

Sancte eet vestrum omnium, qui hic congregati eetis, intentio: credite mihi, etiam men recte eet, eo tentum tendens ut **glonaDei,** et eoclesinn matris utilitas promoveatur. Non'sumus eiusdem omnes opinionie, sed tamen fratres sumus et alter alterius benevolentia et charitate semper digni, et semper ut existimo obligati alter alterius onera portare; ideoque vestra benevolentia et charitate fretus rem exordiar.

A pluribus reverendissimis patribus conquestum est gnunssiinahi hanc, quam tractamus materiam, abrupto et quasi iHogieo modo tractari : iis et ipse accedo. Nam in divina eeclreifce constitutione omnia eius elerqenta intitno et indivulso inter se cohaerent nexu, atque in hac sua cohaesione aeriiet mutuo adjuvant et perficiunt, et ad finem dhinitus praestitutum mirum in modum conspirant. Interno hod rerum ordine quacumque demum ratione turbato,omnia turbari, et quaedam in divino ecclesiae corpore membra nativo suo \igore et significatu destitui oportet. Ego de quibusdam constitutivi^ ecclesiae elementis hoc respectu loquor sequens iudicia relationis, quam venerabilis Deputat io de fide nobis exhibuit. Et quia eadem in folio ₱ua de episcopia loquitur, dicens de iuribus episcoporum pariim in schemate nostro tractari, partira tractatum iri : ego ipse mox do episcopis loquor et dico: mihi ea. quae in schemate nostro continentur, omnino insufficientia videri. Nam ut divina illa relatio, quae inter venerandum ecclesiae capiA et inter episcopatum, et iura utriusque intercedit, clare pateat, haec duo gravissima obiecta una simul ^t e\ professo tractati debent.

Mea enim sentëntia. haec duo ille indixisa unitate ooniunxit. cui data est omfns |x>tes:as in caelo et in terra, quive solemni occasione magisterii jjotestaten» in ecclesia sua fungens ad omnes in communi ajn>stoloe dixit : *Eunte» docete omner genter;* ad omiire in communi dixit * : Erre *ego vobircum tum omnibus diebue utque ad consummationem ncculi* Hae. duo in unum ooniunxit ille, qui aeternus est in ecclesia sua onjiiie potestatis et auctoritatis fone. quique illam ipeam nqeaionetu, quam a Patre suo aeterno haemlnavit, omnibus in communi apostolis communicavit, ei ligandi et solvendi potestatem iis omnibus dedit. Horum veritate verborum omnes quicumque in eelenia Dei episcopi sumus gravivimo magisterii munere defungimur. Horum veritate verborum capiti nostro coniuncti seu per orbem divisi seu in qpncilio congregati Spiritut sancti adaistentia contra .quosvis erronés tuti et securi sumus ; horum veritate verborum omnee considerari debemus temqpam ministri Christi et dispensatores mysteriorum Dei.

Nativam horum verborum vim et significationem considerans s. Ignotius, ut notum eet in suis epistolis, frequenter episcopum in medio gregis sui comparat ipsi Christo, et dicat inter gregem et episcopum eam intercedere unionem et relationem, quae intercedit inter Christum et Patrem eius aeternum. Dicitis sanctus voci episcopi in medio gregis ite obediendum esee quemadmodum obedire oportet voci ipeius Christi Dei : quae quidem gravissima verba, et gravissima

1 Argumeutum: wKpisoopus BosataMM et Syrmieuie patrum benignitatem ia primis expostulavit; de memoria eo loqui et fieri atique posse at vertam aliquod »x ore suo exdderit B quod minas dignam concilii mafabtate sit; bonam nihilominus voluntatem suam eme. nec suam sed Dei gloriam untoeQuaerere, retractatam autem velle quidquid pias reverendissimorum patrem aurescant offendit aut offendere possit.

Non diffitendam illogico modo et ex abrepto discussionem praesentem introductam eere, et per ea quae exponuntur ia schemata ecclesiae constitutionem destrui, et reparatione facta inter caput et membre ren episcopos, ea scindi quae Christus coninnxit et coninxeta eree volpit etiam in docendo. Non placere sibi quod, pontificia potestas episeopalis dicatur, duas quippe potestates sub eodem' respectu re iarioem excludere. Nec suba^ribere re posse infalllbltitati personali, sed iis adhaerere quae pluribus in locis s. Cyprianus scribit de Petro cum ceteris apostolis, quae utique de Romano pontifice cum ceteris episcopis debent intelligi qui sunt haeredes tetius dignitatis et auctoritatis quae apostolorum propria fait: *Vmtm* episcopo h»m esse, etnsqae a singulis in sobrium partem tawri, et idcirco episcoporum potestatem non posse intra limitée propriae dioeceseos restringi Confirmari haec ex controversia inter a Cyprianum et Stephanum R. p. et ex modo quo Cyprianum excusavit Augustinus, nimirum hondum rem faiase in concilio plenario terminatam In huiusmodi controversia expendenda et elucidanda melius ingenii sal vim exacturum patriarcham Hierosolymitanum, quam in comparutions illa institaedda inter MouotbeHsmnm et Uallicanismum pab vago Galticani-mi no' mine doctrinam comprehendendo quam multi preeelarisaimi viri tenent et doctrina et pietate insignes. Ininrinrem eese fratre haereticis assimilare et ingeniosius quam verius analogiam prolatam esse inter ea quae longissimo tempore ad invicem distant. Gallicanam ecclesiam de Christi religione optime meritam esse cheque filios istis praesertim diebus se apoototicae sedi addictissimos demonstrasse. Plftnitudinem potestatis in Romano pontifice omnes admittere, etiam illos qui infallibiUtatis doctrinam, profit in schemate proponitur, negant, et plenam potestatem illum exercere docent in convocandis ooadltis generalibus, iis praesidendo, eoremque decreta confirmando. Definito bifallibilitato superfias st inutilia eoneUia omnia generalia evasura (levis quidam motus bie factus est postremim hniusmodi assertionem negantium). Nolle se suo suffragio ad capot IV cooperari, ut praesens concilium ultimum sit ₱nota motas negantium factus eat). Praeiedieari inri episcoporum in ordine ad magisteriam et indicatam, cuius nofi eut tantam approbaro, explicare, confirmera, sed vero m proprio indido indicare. In oontilio Chaleedoaeam faiase quidem renas veneratione exceptam epis- s. stelam a Leonis ad Flavianum, at idem obobquium redditam ₱ falsae Cyrille Alexandrino et ipsius Leonis eptetolam examini sublectam faisoe. Defendit epiaeopnm RotttaburgvuMm a contradictione de qua aecusatua faerat a card. Dubtinensi, et quamlibet oontradietiocem evanescere ai Matas gaUices sedulo attendatur, qusm minus recte renum faisoe abeque controversia tenendum dixit. Tridsatinoo patree, tieet sù ommrin neu defuerit infaliihiUtatsm definiendi, prudenter tamen ab ea quaestmge abstinuisse. Nonnulla etiam addidit 'de unanimitatis nreesaitate ia huius generis quaestionibus, st domum bane definitionem ansam praebere adversariis, quorum unns ex Manichaeis iam seripdt desiderabilem definftinaem infalHMtitatia, ut facilius destruatur eoeleeiae catholicae auctoritas. ₦Murmaren tibus autem patribus ad haec verba, ait alienem mateatiam so referre. Manichaeum ease qui ita loquitar, stes librum penes M ewe, pome iUum patribus exhibere, infernale opus illud esse, et m omnino reprobare.l SttimoMere se pericula quae ex definitione obvAteat, euoe et plurium aliorum patrem timores non ease contemnendos, et in memoriam revocandum Christum reliquisse oree nonaginta nerem, ut nuam illam quaereret quae ₱ariaret

« Paste. CXHI, ».

t Matth. xxvm, D-fiO.

comparatio 'certe nullo modo excludit primatialem illam dignitatem et poteetatam summi pontifici· a Deo institutam et in toto'orbe terrarum manifeatam ut in erclaia Dei unitas oonaeevetur et salvetur. Sed mea extern sententia haec v«j^a excludere videntur udncursum paris episcopal» iuriadktionii}. Namduae iuriedictionea uno loco et sub eodem respectu exercitae gemet mutuo impediunt, et naturali rerum cursu altera alteram successu temporis 'aut impedit aut plane tollit; in magnum communia bohi detrimentum. Mihi «altem huic refragari yidetur ijlud quoque Gregorii Magni, qui, si bene memini, in epistola ad loannem leiunatorem vetat se epiaoopufn episcoporum nominari, quia existimat vir sanctus, illud quod sibi ultra mensuram tribuitur, fratrum suorum potestati et auctoritati deiogarel.

| Caeterum haec methodus duo haec obiecta de primatu et de episcopis simul pertractandi etiam se. patriius familiaris erat. Ego citabo unum aanctuni Cyprianum eo quidem libentius, quod-ex doctrina huius sancti, et ex eiusdem agendi ratione manifestum fit ecclesiam ita constitutam, ita diversorum elementorum ad unum finem conspiratione temperatam ease, ut in eadem consultum sit non tantum recto ordini et rectae subtectioni, non tantum perpetuae usque ad finem mundi durationi, non tantum sanctae et indivisae unitati, verum etiam modestae libertati, et specialibus ecclesiarum singularium et episcoporum ruribus; ita ut in eeclefeia Dei, mea saltem sententia, , omnino illud exclusum habeatur, quod absolutum aut esae aut dici possit. Scripsit sanctus Cyprianus in hooce libro gravissimis utique sententiis et verbis. Uti par est; loquitur de divino in ecclesia'primatm loquitur de necessitate perpetuae cum sancta ŝede comñunioni loquitur ut par est de cathedra unitatis, adductis classicis Matth. XVI et Io. XXI verbis, e quibus hodie tanta cum vehitudine et securitate quidam personalem et absolutam pontificis infallibilitatem deducunt, cui quidem ego saltem subscribere non possum ; quampiam ex toto animo et ex corde subscribam iis. quae sanctus Cyprianus in libris *de unitate* inde deducit, quae singulus catholicus credere. doeere, tenere et si opus «it, sanguine suo obsignate del»et. Sed sanctus Cyprianus in eodem textu ct contextu dum praeclarissima haec de Petri primatu loquitur, loquitur una de ñuribu et apostolorum et episcoporum, ðicem ñterato ;Hıχ erant utique et ‹-acteri apostoli quod fuit Petrus, pari consort to praediti et honoris et potestatis"; et altas relate ad supremum (Mtaoendi munus docet. non solum Petrum sed ömne apostolos pariter ease pastores et totam jer orbem ecclesiam unum gregem, ut unanimi omnium ajKwUolorum *éoneetuàone* pascatur.

Neque dicatur, ut mea saltem sententia minus recte ñot loco dictum est, hoc solum de apostolis praedicari. quasi episcopi non essent veri apostolorum *ucceaaores, quasi non essent haeredes totius illius dignitatis, et auctoritatis quae apostoli· propria erat, ut summus pontifex est verus «uoceeaor beati Petri et verus haeres plenitudinis eius potestatis quae sancto Petro propria erat. Ideo sanctus Cypriani» continenter loquitur etiam de episcopis et dicit, episcopatum in toto terrarum orbe unum atque indivisum .eese, cuius a singulis m solidum pen ñenetur Quae quidem sententia et doctrina sancti Cypriani docet ne illud, quod itidem hoc lort> dictum est minus recte, quasi luripdictio episcoporum ita ad limites dioecesis eorum restricta esset, ut nullo modo in reliquam ecclesiam pateat? Meo quidem 'iudicio, praeter hanc iurisdictionem insita eet vi character» et ordinw epi-' acopa!» virtuale quoddam in reliquam «viariam ma

Quod dittuale tus quidam viri sancti, vin graves. viri ad singularia in ecclesia Dei complenda per Deum vocati, in commune eodetuae emolumentum iterum iterumqiÀexèrcuerUnt. Ita Kiictus Cyprirfhys, de quo Gregoriup Nypseuus dicit, eius auctoritatem, eius influxum suminum fuisse non tantum in, celebri africana ecclesia, sed per totum occidentem. Ita saiv fu Basilius. de quo Gregorius Nariantenus diei!, qimd non contentus fuerit ñhore mio* et vigilantiam -mun solum suis tribuere, sed ad totam eceleriam extenderit, cordis et animi sui ‹mu|‹m extendens quaqua'ei ŝu. ubi Christus virtutis et gratiae suhe lumen bifudit Ei notum est sanctum loannem Chiy>ostotniim gravi>simo modo monere epjMopos, ut iharîîatem et vigilantiam suam non restringant ad þropria suae d metes» ñmite quia, ut šanctu vir di< it. quemadmodum ŧ officium episcopi orare non tantum pro sua eeiJesia, verum etiam pro universa **mloia.** ita et vigilantiam suam et euYam extendere deliet ðuaquaverMi. ubi m Christo creditur et ubi adot Christi ecclesia. Et ipa? summus pontifex Caelestinus in epistola ad þaire Ephesim» monet ipsos, ad ömne in communi a|w>stoloa dictym eèae: *Eunte dtmte omnee yrntee;* et subiungit ŧ: „Subeamus igitur omnes eorum labores. quibus omnes successimus in honore. ŧ

Sed qUae fuerit «ancti Cypriam, quoad ea quae dixi, mens, apjiaret ex eius agendi latione »'U ex celeberrima illa et notissima controversia de relxptizandis haereticis, quae inter illum et «murtum Stcphanum summum pontificem agitat· ««t ; quae quoniam. *triennio* accidit post librum scriptum. vivus quodammodo, m quibusdam saltem, hiuu> libri commentarius dici potest. Ego hanc ñamtrover num tantum ideo affero, quod obtectum de quo tractamus, illustret; ěd praecipue ideo «piiu ñin controversia sanctae «edi ñ|ñ ae gloriae est et honori; quia ex hae controversia discemus etiam ha·· vice imditionem divinam in sua integritate et puritate in «amta «ede apostolica servatam, quia ex vô Ivw sequPur. quantiqere |ª ıi‹ ñin sit «»ia»uh- ªan<tat msh* etiam tunc contraire, ‹ um foran hi* ita admittere aut conscientia urgere videatur, quia haec controversia ducet «piam difficile, unuio vero «piam moraliter fere impossibile sit. ut m magno contentionis wstu etiam vir sanctus inter debitos tuus et modestiae limite^ «ar cOmipcat. Nam sanctum (ypr.anum ñmite hos e\cestmwe, quimpiis epistolas eius legent, agnoMMux» certe debet; et ideo sanctus Augustinus recte dixit virum hunc et sanctum egregium suum excessum martyrio abolere debuisse. Verum. revervmlisMmi ƒatrv m haec veriaexo» sunt, ut certe «unt ñlud non minus verum eat, quicumque ñ0titroven huius serum novit, quod saeculo ad minus tertio saltem nihil scitum fuerit de personali et absoluta Romanorum [sjntificum infallibilitate: nam seius concipi non {«osset, quomodo sanctus Cyprianus cum toto concilio Africano, quomodo sanctus Firmiliam» cum tota Cappadocia et Cilicia, sakwto Stephano veritatem do<«nti et «olemniter praedicanti et definienti *nihil iftnoivtw.* quomodo inquam contraire |swent

Neque dicatur, quod hic ño «lictum audivi. qua«i non actum fuisaet de re gravi et de re fidei. Mea sentenția equidem de re gravissima et de re fidei actum eat; de r· gravismma et de re fidei, cui oontro-

t Cf. epistolas ad Maaritis· imperatorem st ad Eulogiam et Anastasium episcopos.

s Lib. *De unitate eecleeiue,* eap. II.

• Verba cwas—*tenetur* Ms habeatur in ed. Vatis., so farta good orator bis illa racftarail.

ı Ct oratioae· epbeopi Aareliaoea^a, C L, oui. 4A4 a.

» Eÿ. XVIII, a^M Cawtaat ; MaaaL IV, IMS a.

>anui ·. Cyprianus infausto saodo libra aaa ds unitate serlsaiss prolusit Et hie arihi inaidit ides per qiMndMi ceoiUeBtiMMNMn Imî expressa, qai dicit ia unitate uigunti^nullum oesnuütti poses *naau Mao aotarn indino coouûtti potest in omni re axoassos, etiam ia ro mantimima et gravissima, cam eo saltem discrimina quad excessus ia ro gravi eo fonastior et ia frAtibos sois tnstior ait; quod sanctus Çyprianus soo paeprio experimente didicit, dum in libro do unitate snnlesisa adeo' unitatem urget, ut dicat in enelmia sola catholica baptismum haberi pome, in eocleaia tantum catholica filio· Christo generari posas, inzoodaaia tantum catholica Spiritum sanctum bft)Mri at charieniatum eiusdem dona diatribai pome; duin hxtra unitatem eodeaiae non adeat Spiritus sanctus, non dona illius, neque Christo .filii generaptur, aed generantur lilii Belia). k

Igitur agebatur de re gratissima, de re ad fidem spectante; agebatur de re gravissima, quae illustriesimani illius temppris ecclesiam africaaam, aaiaaam et italicam commovit; agebatur de re gravissima, quia sanctus Stephaniis Asianis aut excommunicationis -ententiam minatus est aut eam edixit, quemadmodum Dionysius magnus Alexandrinus apud Eueebium testatur. Agebatur de re gravissima, quia sanctus Stephanus solemnissime definivit asbil amovetur; et aliaquin illud, quod de sancto Augustino hic loci in eandem rem allatum eet,,meo iudicio verum •t. et sententiam meam confirmat. Nam sanctus Augustinus excusans sanctum Cyprianum, hoc dicit, non fuisse eo tempore adhuc quaestionem sufficienter Ascuesain vel exhaustam; non fuisse tunc temporis rroi concilii plenarii auctoritate, cui ipse Cyprianus ivesisset. definitam'. Igitur hoc ecclesiae non solum sfricanae, verum totius ecclesiae lumen, nihil suo tem- |Kire <wee vidit de absoluta et personali Romanorum C jKintificum infallilnlitate, verum de infallibilitate pontificis cum reliquo ecclesiae corpore in intunovet nidiiulso nexu constituti. —

Liceat mihi hae occasione aliquid dicere reverendissimo Hierosolymitanum patriarchas, qui nudius tertius eloquentissime disseruit de parallelismo. qui i^xta eum interoeilerel inter sic dictum gallicanismum <-(inter priscum monothelismum: dicam sententiam | meam modeste et humiliter, quia impar ei sum omni -uli rrejiectii. Ea quae dicta sunt, a reverendissimo et praeclaro antistite mihi videbantur ingeniosius ma,, gis. quam verius dicta: et certe insignis antistes de quaestionibus omnibus et de quaestione hac quam tractamus, multo magis luxts meam saltem sententiam meruisset, ai insignes sui ingenii vires exercuisset in hoc gravissimo sancti Cypriani facto expendendo et ad principia sua varie applicando.

Seil mea saltem sententia hoc facilius erat. ' Fa- II ‹iliue est enim orientem cum occidente tot saeculorum tractibus a se discerptis inter se comparare, quia hac m re, venia sit verbo, magis abundare possumus ingenio nostro, ttisi» velimus dioere arbitrio nostro. Quid autem ex huiusmodi comparatione lucrari possit. ego saltem non video. Quin immo video eiusmodi argumentationibus et comparationibus iniuria· multas, invito certe praeclarissimo antistite, cumulari; iniuriae erga fratris eadem sancta intentione, qua ille est, animatos, qui sub vago at indefinito gallil aniami nomine cum priscis haeresiarchis comparantur; iniuriae clarissimae et illustrissimae iuxta sententiam meam ecclesiae Gallidrum, quae ultimi· hisce temporibus ex acerbissima peroecutiooe. gratia De: et

t *Dt* bapNeese, UK II, sag. U.

propria· eoae virtutis vi, viatrix «anait, «t mando snaatissunos martyres, wmismoree et mssaiaaarios dedit; injuries sruiiitimians « de urohein Dat merttiaeimia apssaopsa, ut Bornante at aliis, qui ai madma tertias ax tumulo rssumxismnt at ia medie Matrum m sectaro potuissent, certa obotupoisssat, ei pro tantis eeiilmi^bonis eo Aadem paromtimant, at coram toto concilio eum priscis haaraeoarchis, Sergio, Pyrrho etc. comparantur. Gravissima iniuria hac comparatione, quod maximo dohndam sst, nostro sancto fini et nostrae intentioni infertur, quae eo tendere debet, ut pax inter nos, et tranquillitas, reoonoiliatio effectum hebeat; quae ban quidem comparatione, meo quidem iudicio, numquam affatuabslar.

Illud mihi in sermone eius maxime serium at omni omnino attentione dignum visum sst, quod dixit da plenitudine potestatis. Bed ignoscat mihi et ille et alii patres: non agitur inter nos de vocaKulis generalibus et vagis, quibus singulus nostrum maiori vel minori ratiocinationis artificio suos proprios sensui substituere potest. Verum agitur inter nos de re positiva, agitur inter nos de positive ecclesiae Dei constitutione, prout ea ex manibus aeterni sponsi Domini nostri lesu'Chriati prodivit; et in hanc rem non alia argumenta valent, quam argumenta ex divinae "Vaditionis peou deprompta: his nonnisi argumentis vinci possumus et libenter vincemur.

\. Imparia enim sunt ea alia, quae adducuntur ex rebus, quae tamqusun certae et indubitatae projsitiuntur; dum earum certitudo et veritas primum probari et demonstrari debet. Nas utique aeque plenitudinem potestatis beato Petro et eiu: sucaeesoribus attribuimus, et utique notum est de hac re in concilio Tridentino disputatum fuisse. Verum hanc plenitudinem potestatis inter caetera summus pontifex exensA pluribus occasionibus; exercet solenmissinie convocando inncilia generalia, exercet eis praesidendo, exercet decreta et canones confirmando^. et illis hac ratione divinum at irrefragabilem characterem indendo. Sed ea quae in schemate nostro, seu in expositione schematis nostri continentur folio, .ni fallor. 3'2, 33. 34 de conciliis generalibus, summopere iuita meeun sententiam afficiunt indolem et naturam conciliorum generalium, et hoc est secundum constitutivum elementum quod considerabo.

Summa est, reverendissimi patres, conciliorum generalium utilitas, summa quandoque et ineluctabilis necessitas. Spiritus ecclesiae, meo iudicio, spiritus pacis qt concordiae est, pro quo Dominus noster Ieras Christus ultimis vitae suae momentis tam effuso molo Patrem suum aeternum deprecatus est. Spiritus ecclesiae spiritus consilii et fraternae consensionis <-t. cuius nobis exOmplum apostoli Hierosolymis reliquerunt; spiritus ordinis et debitae subiectionis est. sed una etiam spiritus sanqtae libertatis eg, eius libertatis qua sanctum Paulum usum fuisse cernimus, dum Petrum reprehendit; quod uti Paulo ita etiam m^gi" Petro gloriae fuit, qui scivit humilitate hanc reprehensionem tolerare.

Dum in conciliis mparalibus episcopi ax toto terrarum orbe catholico circa caput suum congregati in unum consultant de gkxpa Dei promovenda et salute animarum; mihi quidem hoc spectaculo nihil divining, nihil maius in 'ecclesia Das excogitari posea videtur. Ideo, reverendissimi patras, Hiaroaolymi· mox sub initio ecclesiae apostoli concilium celebrant, daturi exemplum -posteris quod ecclesia omdb in aevum imitetuf; ideo Mmctus Gregorius Îfagnns quatuor sui temporis conoids evaageiiorum libris comparat; ideo Durandus in concilio Viennensi sommas theologus st canonists, interrogatus qaodnsm anet remedium malis

obviandi· socistarie ehristisaas eo **fpari-**, raspoadit, aoUaai alitat! niti frequento· conciliaram gcMsalxem odabraMMUi; ideo coactHuui CaMtMtMM· **M** taa**tw ludat** fase concilia gensralia et «ore» ftuetaa ad raalurr extollit, «ad etiam 'legem tulit de damuuali oooctliorom ceMratiooe. Quae quidem lex delendum eet quod ohmrvari noo potuerit; nam. meo mitem ludicio et mea convictione, moitié mali· hoc modo obviatum fiiieeet, et fore etiam fatali meruli XVI reformationi. Unde eet quod ipm Piue IV pontifex, spiritu Caroli Borromeai animatu», cunctatus non fuerit per legato· euoe declarare, quod libenter consentiret in decennalium conciliorum periodum, vi id pgetularetur.

Verum, reverendieeimi fatre», stabilita personali et abeoluta Romani pontificie infallibilitate, manifestum meo ludicio fit concilie generalia pene superflue et inutilia evasura *{tigna* tmprobofiome). Nam iure merito quodammodo quaeri potest: ut quid episcopi ex toto^terrenim orbe, ex dissitissimis orbis catholici partibus, relictis gregibus suis, missis sanctissimis ministerii sui functionibus, in' unum frequentius convenirent, si in medio eccleeiae semper adesset personalis et abeoluta auctoritas, quae semper pracato sit. sMnpbrque sufficiat ad omnes controversias fidei et/morum definiendae, et tranquillitatem ecclreiae ne fors turbatam restituendam?

Mihi equidem, reverendissimi' patres, videtur, immo mihi indubium est, sanetuoreiie Romanorum pontificum iui concilia generalia convocandi; sancta mihi est certe eorum inviolabilis libertas ea quando voluerint convocandi: sed cogitandum quod omni iuri etiam respondeat obligatio, quae aliquando, adeo urgens esse potest, Ot ab eius implemento totius ecclesiae salus et tranquillitas et innumerabilium animarum salus dependeat.

Ego suffragio meo capiti IV schematis nostri dato nollem .ullo modo cooperari videri, ut hoc concilium oua«i ultimum esse videatur; qpod meo saltem ludicio eo magis dolendum foret, quod iuxta meam sententiam ecclesia, tenere gentium et .populorum mater, priscum suum vigorem et priscam suam foecunditatem vix alio modo recuperabit, quam frequentiori conciliorum generalium celebratione; cui ipea providentia divina annuere videtur, quae in expeditissimis illis viarum et itinerum compendiis etiam ecclesiae suae insigne medium dedit unitatis suae, magis quam hucusque factum fuerit, exercendae.

Verum ut concilia generalia sublimi finp suo respondere possint, sancta utique M inviolabilia esse oportet ante omnia iure primatus divini; sed eodem modo sancta ease debent et salva iure episcoporum *(murmur).* Mihi autem ii» quae in expositione schematis. puto, folio 34, 35, 36, dicuntur de iudicatu episcoporum, mihi videtur huic iuri episcoporum preeiudicari. in specie gravissimo episcoporum iuri de magisterio et iudicatu divino. Quidquid enim adusque dictum est. quidquid hoc obtentu observatum est, mea sententia et convictione, ad essentiam iudicii, qfcod episcopi in concilio generali exercent, buc spectat, ut non tantum confirmare, explicare, approbare, verum etism pro conscientiae «t convictionis suae episcopali» ratione quandoque etiam removere possint. Niai enim hoc admittatur, naturalia vigor et virtus verborum Christi minuitur: £rmte» docs/e omiter *gralti:* nisi enim hoc admittatur, naturalis vigor et virtus imminuitur verborum Christi: Qiridqmd *tolvtritu* an ferro, sofidum mt m oeelis, el gtridgnsd *liffaverUû* μ terns, erit *ligatum at* ta egaiis,' nisi «aim hoc admittatur, mihi videtur naturalis vigor vritaram sancti Cypriani minui qui dicit, nauta et indivisum ssss in

À toto torrareas orbs spsscopatam. cuius a singulis in solidum pars tonetur. Meo quidem indicio^ episcopi numquam haie suo iuri renunriare possunt, quia eo ipso ipsam etiam «mediorum gunsraiium auctoritatem st libertates· periculo exponant.

Dictum aquidsm hic fuit **O** in expositions schematis dicitur, contrarium doceri in epietoht Leoeu. Magni ad Haviaaum. Varam mea sectantia et ex omnium conciligram actis, quas utinam hic usent et legerentur l ex omnium diro quotquot in ecclesia Dei celebrata sunt conciliorum actis boc apparet, episcopos in iudirendo in concilio nullos alios limites novisse quam eos, quos ponerent sacrarum Scripturarum et traditionis divinae oracula.. «

Verum quidem eet concilium Chalredonense audita Leonis Magni epistola uno ore et laetabundum exclamasse: „Petru» per Leonem loquitur, omnes ita credimus, ita sentimus, omnes huic epistolae adhseremus"; tributum iuste datum primae sedi, sed tributum etiam datum sancti Leonis ingenio et eloquentiae. qui mirum in modum doctrinam catholicam in epistola sua exposuit: qua quidem in re sanctus Leo consortem et comparem habuit ("yrillum Alexandrinum, cui eodem modo per concilium acclamatum fuit. Cantarum qui acta expenderit concilii Chalcedonenaia.' nullo momento negabit epistolam !>eonis successu tempori» expensam **efed** amussim sacrarum Scripturarum et traditionis fuis·· examinatam. Ideo omnes quotquot huic epistolae subscripsere, in hunc modum subscribunt: subscribimus quia haec epistola •aerae Scripturae conformis est. quia haec epistola confprmis est symbolo Nicaeno, conformis symbolo Constantinopolitano; et divinae providentiae munere factum est, ut in concilio Chalcedonensi non tantum unus alterve episcopus de orthodoxis huius epistolae dubitaret, sed episcopi magnarum provinciarum ut epitropi Illyrici et Palaestinae, quibus concilium ei tempus et occasionem et subsidia dedit, ut epistolam examinare et libere iudicium suum ferre possent. Et ideo hoc respectu episcopus Rottenburgensis frater et amicus meus liene et ingeniose dixerat, «incilium Chalcedonem» ne momento quidem dubitasse de iure episcoporum dubitandi. Cumque eum'honoris causall nominaverim, licear mihi obseri are eum frustra contradictionis argui in antiqui» suis et reoentissimis scriptis, quemadmodum in hoc loco quidem factum est. ideo quia eminentinsimus Dublinensis indubitata ex erronea gallica versions in errorem ductus est. etiam illustrissimus amicus suo tenqore uberius liane rem explanabitl.

Caeterum in concilio Chalcedonensi in epistolam a Leonis veri nomini» iudicium exercitum fuisse, duplici testimonio externo probari iuxta meam sententiam potqot. Et primo quidem testimonio ipsius Leonis Magni, qui in epistola sua 93 alias 63 hunc circiter in modum loquitur: ..Gloriamur, inquit, et Deo immortali gratias agimus, qui nullum nos in nostri» fratribus detrimentum sustinere permisit": praesupponit igitur Leo Magnus detrimentum psrii se potuisse in fratribus. Immortales quoque gratias agit Deo, quod quae prius erant eius indicio definita, irretractabili fraternitatis universas assensu sint acceptata. Gratiae agit Deo, quod contradictores in-concilio Chalcedonensi fuerint, quia boc modo, inquit, fiet ut mundu» non possit dicere, vel assentatione vel ex quocumque ignobili motive episcopos praestitisse assensum epistolae meae. Tandem concludit significantisaimis hisce verbis·: „Multum sacerdotalia officii

D

• Ot spsarala· NsapsU garriar siris· asa Barasa, esi triste·: Aftasis rptrssjri BMsatasyssaia

• CXX teris Sto"» srasU Lésais «M. Bdtaris.

mentum spisniissrit, obi *tie* amnmoruat smvatar A auctoritas, at is nallo inferioram petatur imminute libertas." Eons quomodo Leo Magnus ipm earn indicandi vim, qua episcopi in concilie fraaatar at aoa tantum approbare sod etiam reprobare pnaaiat; agnoscit, et quomodo cam ipsa libertatem couoüii et auctoritatem ia oonnaxiaee ponit

Altorum testimonium externum dammam aa BaL larmlpo. Bellarminus ia eaa historia conciliorum lib. 11, si bene memini, ut difficultatibus obviet «« quaestionibus opncilii Chaloodooeoai» de vero epistolae Lbqpis ad Flavianum iudioatu, boo didt: hanc epistolam ad concilium Cbalcodooenso mimam non fuisse definitivam, verum fuimO solummodo instructivam. atque ideo concilium Chaloedonenae potuisse voro ac reqliter iudicium exercere. Sed cum id hodie nullomodo admittatur, admitti debet ex Bellarmino, concilium Cbateduonense vere et realiter iudicium exercuisse.

Ego, repeto, huic iuri episcoporum numquam renunciare pomum, quia hoc est originis divinae, quia hoc muneri episcopali inhaeret, quia hoc datum «t in aedificationem ecclesiae, et hoc ius proxime attingit auctoritatem concilii et libertatem: quam libertatem tam sancte concilium Tridentinum custodivit, ut eam laesam putaverit duobus saltem xpoabulis a proponentibus legatis sees. XVII prolatis. Et quamquam Pius IV pontifex per legatos non semel eed iterato l>atribus concilii Tridentini declaraverit his duabus vocibus, proponentibus legatis, non agi ullo modo de libertate patrum minuenda, verum de confusione evitanda; concilium tamen Tridentinum, episcopi in primis Hispaniae et Galliae eo usque non quieverunt, quousque hae duae voces libertati concilii praeiudicantes sees. XXV solemniter retractatae non fuerint, ‹t ita explicite, ut nulli episcoporum iuri et auctoritati, ut concilium dicit, canonum et decretorum futuris temporibus numquam praeiudicare possint. Ita bene fecit concilium Tridentinum et sapientissime, quodhas et similes quaestiones non definiret .

Dictum eet ab uno reverendissimorum patrum, 'et si bene memini ab archiepiacopo' Westmonasterienri, quod concilium Tridentinum occasionem non habuerit huius definitionis faciendae. Verum Deus immortalis! concilium Tridentinum si occasionem non habuit huius definitionis faciendae, nulla umquam occasio erit. Ut notum est, tunc agebatur cum protestaatibus, qui totam ecclesiae auctoritatem negabant, qui mmum in ecclesia potestatem et omne iua «idem -urripere volebant.

Aeqde dictum est, reverendissimi patres, per hanc definitionem, si facta fuisset, his controversiis quae in Galliis et in Germania subinde enatae fuerunt, finis impositus fuisset. Meo quidem indicio et omnis quicuMqoe historiam concilii Tridentini probe dis- *D* luseerit, qui noverit historiam eius temporia Galliae, Germaniae, Hispaniae, concilium Tridentinum faciendo eiusmodi decisionem non tantum non pre»-' venisset oontrovetsiaa in Gallia et Germania enatas, quae quanto nocivae want, propria virtute serum ecclesiarum sanatae sunt; verum novis et gravissimis controversiis tum in Gallia tum in Germania tum in Hispania occasionem dedisset. Et ideo ego existimo concilium Tridentinum sapientissime et prudentissime fecisse; et si quod votum ego hic publice ederepomum, illud est ut, quantum saltem possibile, vestigiis ooneilii Tridentini insistamus, quiadUnd.sapienter et pru- · denter agendo erexit monumsatnm amo perennius, nulla vetustate temporum obliterendum. Ad qum prudentiae et sapientia» regulas certe iUa pertinet per Pium IV, spiritu sanati Cyoli Besromam imbetem,' date at aihil in eaaaitie dmidsretar cites aoaamunem ant fata oommnusm petram eoamnsionam: et beo tertiem et eltimam est momenhim db quo quaedam dieam.

Miram videri pateat, roversndimimi patrua, hae de re qnm regulam fidei taatopare atfieit, vel amqaam dubitari pome; tantopere ia hanc doctrinam consentiunt Omnium patrum effata, et quotquot in eo-‹dmia Dei usque ad bodiarnaas diem celebrata eunt, conciliorum praxis et consuetudo. Ego existimo providentiae divinae munero factum eme, ut hanc in rem prostarent m» solum singularia sanctorum patrum testimonia, sed integra etiam volumina, inter quae volumina ego refero libium sancti Irenaei ad-(yersus hOermes, Tertulliani de praescriptionibus haereticorum, et quem laudavi sancti Cypriani de unitate ecclesiae. Omnes ob id traditionem et doctrinam divinam determinant et definiunt, provocando ad consensionem ecclesiarum apostolicarum; et ei sanctus Irenaeus consensum tantum affert ecclesiae Romanae propter eius potenliorem principalitatem, non hoc ideo facit quod reliquarum ecclesiarum successione» superfluae aut mmus necessariae sint; sed quia, ut ipee loquitur, longum nimis foret in hoc tali volumine omnium ecclesiarum apostolicarum sucressionm enumerare. , |

Otnnibus his magnis viris traditio ecclesiae Romanae visa est similis grandiori alicui flumini, cuius aquis totus terrarum orbis catholicus irrigari et foecundari debet. Ast eodem modo magnis illis viris traditiones , reliquarum ecclesiarum apostolicarum vi^e sunt similes rivis, quibus grandius hoc flumen continuo nutriri et foveri dehpt, nisi, ipsum arescere et successu temporia, quod Deus numquam permittat, deficere vsfit.

Omnibus his magnis viris videbatur testimonium primae sedis apostolicae in rebus fidei summi eree momenti, summae auctoritatis. Verum ut huius testimonii vis divina et auctoritas divina elucescant. omnes requirunt ut consensum reliquarum ecclesiarum apostolicarum et reliquorum episcoporum accedat; adeo ut, iterato dixi, sanctus Cyprianus ecclesiam totam gregem uhum appellet, qui communi unanimi omnium apostolorum et episcoporum consensione pascatur.

Verum duos saltem hanc in rem afferam, et quidem Vincentium Lirinenaem, quia ex professo hac de re agit, ĕ quia auctores expositionis sum folio, puto, quadragesimo adducunt. Alius quem adducam eet sanctus Augustinus et hunc ideo, quia ea quae sancto Augustino contigerunt, cum adiunctis nostris, fuxta meam saltem sententiam, analoga sunt Igitur quantum ad Vincentium Lirinenaem, aurea iUius regula quod semper, quod ufagne, quod ab omnibus, in ore totius catholici orbii est, et in omnibus sciolis et in omnibus oodmiia, st in hocce etiam Vaticana Synodo toties quoties resonavit, Vincentia» Lirinens» tria absolute necemaria dicit, ut aliquid de fide et traditions divina definiri et stabiliri possit : et haec tria sunt: cefaefaf, mritwuaiifa» *el* consensio. Et, resarendissimi patres, hase tria unum sunt, neque ullo ratiocinationis artificio, peque ulla dictionis subtilitate haec tria ab invicem separari pomunt Nara in conmnaioois communis necessitate fundatur universalitas; universalitas etiam coomnsiooem pramupponit, nec una neo altera fieri potest absque vetustate, id est absque auctoritate eius qui encirniam sanguinis sui pretio redemit, et totum mortalium genus ad unam fidem at gloriae asternas partioipatioeem vocavit

Un, ivmnb4M·· patre^ Vinrentiu» tirise· au apMM regulam ma fidai ă eoaueneion» ita feqaitar plana quamedmedw aa· feqaiâaw, «at quam µ IıM^MB BOB fetM ÇMtÎM fonti - ■-. ŧ ŧp vetuatate magnopere eurasdum «at, at ilhid tenaamaa, quad aatataai «at fer» «maiam aaeardotum «t »a»gi atroram doetriaia «t dafiaitumibu» aonfaru·· aat. Bt hoc iure aaarito, qua dottrina divina, quia fidaa Ma «at iavantum humanum, aad divisam, quod omnium noatrum teotimoniia ftdeiri, qaodqu» quavia creatione omnium noatrum opéra «t conaentiooo contra quoavia defendi debec. .3

Et tdeo Vineantiua Urinari· oap. XXVII oommonitorii aui commentarium «criben· in illa praeclara ■ancti Pauli epoatoli verba: O Timothee, «fepotifam *ciutodi, deviiem» projette»* tocwM nomtafe», in hune modum exclamat «t quaerit: „Quid eat hodie Timo· *titrtu,* quid eat *depoeihun nutodif*" Et co responaum: ..Veh generaliter univena eccleaia, vol apecialiter toturn praepoaitorum corpu·, id. eat opiaooponun, qui integrate divini cultui acieutiam vol habere ipri debent «4l alii· infundere debent." Itaque depoaiti divini cuetodea, iuxta Vincentium Lirinenaem, eat tota eodeaia et totua praepoeitonim, id eat, epiaooporum corpu·; et ideo Vinceotiue Lirinenaie addneana illam Agrippini Carthaginenaia epiaoopi novitatem, quam ipae induxit rebaptizandi haaretiooa, cap- IX ita contra hanc novitatem argumentatur :„Jaduxit, inquit, novitatem contre divinum canonem (id eet contra Scripturam), contra univenalie accleriae regulam, contre •enaum omnium oonaaoerdotum, contra morem atque inriituta maiorum"; atque ideo eubdit: „Cum ergo undique ad novitatem rei reclamarent, tunc (verba probe notanda) beatae memoriae papa Stepbanual apoatolicse aedi· antiatea cum caeteria collegi· au», (notate| aed tamen prae caeteria reatitit-" Et rationem quare prae caeteria Vincentio· Lirinenai· hunc adducit, quia vir aanctua dignum judicavit, ut quantum caeteroa divina loci auctoritate auperebat, tentum aUpererri fidei devotione.

Sed mea aantantia, quod rem plane definit, eat quod idem Vinoentin» Lirinenaia eodem capite VI commonitorii oui loquano de «ancto Cypriano et aancte Stephano eumdam plane in modum oxcuaat «anctum Cyprianum ae aanctua Auguatinua. Nam comparatione inter eum et donatiatsa effecte, hunc in modum exclamat1: „0 rarum mire convaaaiol Anetaraa «iuadam opinioni· catholici; oonaactatorea veto haeretici iudicantur; abaolvuntv magiatri; eoatdamnantur diariptti; oooocriptorea librorum filii regni «runt; adariturea veto gehanas auempiot. Nam quia ille tam damena «at, qui illud aanetorum omnium «t epiacoporum et martyrum Innun baatiaaimum Cyprianum in aeternum dubitet «aaa regnaturum F Aut quia tam morifegua qui donatiataa «t alia» huinamodi paataa, quae illita» auctoritate concilii rebeptiaare m ieotitont, in wmpilernnm ngget aratum oum diabolof" Itaqua Vinmntia· Lirimaai· aodam modo «xcmat «aot»n Cypriannm, quia ii» in concilio aotamnifer dafiaite nan fuit; pnriqnam varo definita fMt. tfenatfeteo hnmatfei. donfeMba filii gihmnm, denatiotae ardant in infarno.

Igitur Vineantio Lirinasti, man «altam «antantia, nihil notum ftut da paraoaali «t abaoluta Romanorum pontificum infallibilitate, neqna, man mitem iodicio, opue habuit at ia aiu» obaaquium principium anum d» iiraniari aaaaanaioam «narraret «t debilitaret. Mae nhm metentia «t, «i «ia» vara» deotriaa» at «■atigife inhamare mûniaa, carte aihil dafiafemm hie, aiai am omaiam, ŧ *if»* dixit, eamanaèaaa. Nam aaaaa (quad ăoaite Dum) m malaria Dai m^ni·

OMMMMHI ^MMMM ȷBMt

tarn iMBtuam «arte paaaat fieri ă Shad, quad Domis·· is attira··· paria at aanaardi·· ««medium i· 4nmhnîq*mmi Iv µ βI··

Pcaaam meha «κ aaMte Aaguatiao ad<hmare,qui, at rinrui limiiiiii patribua soiam «at, ia prmlaro ■no libre «attira apwteim» Maafefaari infer aarieaima ilia visoala, qua· bomisam Note ararfmfem fidti at •cofeaiae catholicae devinctum tenant, adducit quidam cum Irenaao raciawicnam aacardotum in apoatolioa rede uaque ad prementem «piauopatiun. aed adducit in primo loco rnneaniionem gentium et populorum, qui per eoctatiaqi repreeaantantur, cuiua auctoritatem dicit miraculi» inchoatam, ap» fotam, eharitata nutritamt vatuatate firmatam. Adducit «tiam illud principium Vincentii Lirinenei·, nempe catholicae eccieaiae nomen, quod inviti anctae huic «oofeaiaa haeretici tribuere debentl.

Verum adducam unum celtem adhuc ex macto Auguitioo. Ut ipee profitetur in libri· coi», retractationum et in cpiatola ad amicum auum Honoratum, deacivit a materna religione atque longiori tempora in caatria manichaaorum delituit; quibua manichaeia familiare erat, ut aanctua Auguatinua dicit, eccieaiae catholica· auctoritatem traducar» ri iuventuti in primi· eruditiori eo inviaam reddere quod dicerent in eccleaia catholica omnia auparatitionibu» eaae plena; nam in «a creditur, dum ipai maniohari blaaphemarrent nil aliud dooari ri teneri, niai rationi· principii· conforma ri intelligentiea humanae pervium.

Sanctu· Auguatinua daacribena auaa et fallacia· maniohaaorum, ite eaa daaoribit ac ai non tentum de •uia temporibua, aad etiam de noatria temporibua loqueratur. Sanctu· Auguatinua par gratiam Dei et lacrymaa auae matrix catholico· effectu·, ut eccieaiae catholicae et fidei catholicae raritatem vindicaret, et iuvantutem a parvaraitatie periculo pruamemirri •cripait librum pramtentiarimum ri vere divinum, dignum qui teratur ab omnibua, ri imprimi· a iuventute, diurna nocturnaque manu, librum *de utilitete credendi.* In quo libro magnua hio vir auuuno ingenii acumine argumento perpetuo uaqua ad con«ummationem aaecnlorum valituro demonatret, eoolaaiaa catholicae et fidei catholice· auctoritatem non aolnm utilem aed etiam oaoeaaariam «aaa, ut gantea at nationm rite «xooli, et in medio oometeti· humane· «ea virtute· «nroaantur, aine quibua numquam nac temporalia nac aeterna populorum falicitaa etare potaat. In hocoe libro de oonaaaaMma do qua loquor, in pinribua loci·, repp. VIII, XIV, XXII ai maaaini, loquitur. Varum hunc locum ideo adduxi, ut inde diaoamua, quantopara feritati «t vanitati humana» aootoritatia iugum grevé vidaatur; ut ax «o diacamea, quantum aontoritatia principium mafevoferam hominum mterpratationifete patent; ut inda dfecamua, quam cauti et providi «m dobaaarae in attributi»

* Vtebe Aagaritel ■» «pMaiam JfeaMmb «■« IV, ratei Ja mtariM reta reriMa. urite rari rife fre.

Srito #### ##### ####, Ît.remî ,ŕăâîĺîĺd

1 /haMManadB—Aa·^ te·^. Bt/

' CMNrii>«aMMa>Mtea I& I

auctoritati· definiendis, na, darn egtiasa fids et eanata A apiaties· «t msrito supeeat; qui mw «wpli Wit ÛWÜM MMWÎWiM MfMMMB YÎM Am M vigoMM MgM triuMNi wi M mmmbmm 4mm* mb immiiMMii et ia imijib· m4mm4L Um mA4 vidatar Cm^m* *m ϕ* mAmmb Mibeiie mM4m*m MMttloraa 4f r«F> 4iAMφ Mb MM fM· rogativam maluerit imm, potu· qussn dte modo definire.

Si autem maaichseia aesculi IV et V aneeeaait totius eooiesiae auctoritatem ia invidaaaa adducere, ai ipsis succernit sanctam Augustinum, tantum Ius m- ecclesia· catholicae, at Honoratam et pluma, ut ibi dicit, soadssnicis etadiia vanae eftatoeeeduoero; non dubito, reverendissimi patras, àgo anitum non dubito, copiosos nostri, temporio menichaene, id eat scolarise catholicM hostes, nihil non actum, ut eam, de qua agitur' definienda doctrina, ot populis «et iuvectati invisam reddent, calomniantes enolasiam netbolrism superstitionis plenam ease, et camo credi, et ultimum * auctoriletis st fidei fundamentum unius solius hominis credi indicio, qui dicitur esse pernobilis et omnibus humanae debilitatis conditionibus expositos.

Nec dicatur, quod in vanum loquor, nam in manibus meis libor est inscriptus: *Indigentiae noetri* temporis, in quo talio unus maninheeno summo 'ingenii acumino et eruditionis apparata dicit, desiderabilem ease hanc de qua agiter in concilio definitionem; desiderabilem, quia hac admissa ifaoiliu· dsstnsstar ipsius ecclesiae catholicae auctoritas ot iafallibilitae (usarwnr). 'Manichaei sententiam refero, manioham dixi: reverendissimi patres dignanter credere; ipse ostendam^ ai cui videro placaret. Ego certe illud opus reprobo, condemno; infernale opus eat, ego illud legi summa animi inquietudine Ot flans: alienem ergo sententiam refera. Credito mihi, non sunt vani nostri timores, non sunt vana pericula, quas nos praevidemus. Ego saltem dicere pomum coram Deo, qui C me iudicatarue eet, quod definitione hac do qua agimus, in effectam dedudta, gregi meo, cui praesum, multa pericula tint orrends

Schisma orientale, iam non amplius graecum dici debet, sed proh dolor schisma atevioum, quorum octoginta millionea ab eocissia catholice extorres vivunt, 'qui mos autonomise, suis particularibus iuribus addictissimi eunt, ot nihil aliud tantopere aversantur, quam illud quod vol snspirinnem ingerere istis possit, quod autonomias ot inrium usorum periculo ait. Ego inter Slaves meridionales moror, ≪ quibus octo circiter millions· echismsdiri. tres autans million·· catho- Uoî KIDk EgO M *OM Mtî 4tVÎMM MMMMOldM gratiae agora, quod gone Creatorum qnam tantopsrs diligo, ait retholire, et peaaum dicare ia tota cordis MM ÎMOM dt ÞM MMMe

V«VM M M 4<fiUtM M hfebMip ****** M» M &h AbMMMM IqMM * Dee prosiiretinetuai reliquam Hiaveram asaaeasu penetret «t ad anitotom eeeieriae aadaaat; vereer ne nero nobis patiente ixqpendent, at 0« scotiis quidam misere *b tt&itM P** μ μ * i**m4 mM mmmm mH (ψM" cumque novit historians neatri taaaporie) aummo at gravissime humeuitetii et oaanfo tntoëns culturel detrimento.

' Sed ego apero quod Deminue hae «vertatis nabis, φù bodi buniM ÖM mo jMfatit Mdbàk w ipetM μoIμβμ flbs ooμMμ Mγμ4 ðflftMBMD M F mb* oordik t onitM non omWoMm» mA 4 4i te 4ÎM· MNφ ditfo&dMktnfg 41 φMΛ^poiM ffin4 WntMii Wn· JM vidÉMRg ψM tot boMOMltM Al M MM Mb mm pooloMv dLwHM Imo *mm Om* JMt mjAmAm* lmmIHmA ** MM£ mmUSAmm Mt ia bMeflitaA M bMM£ w^wMtiaM^ (paaditatii MM MMaditaM· MHŷtM MI MIM jftMMBMIt μμA ρμμ >·> jvafrtM φμ4 M Z) m ... 4mm4I tBi MB φM4 9& M MNMB« at M OBW /«an oam genu fleetatar.

Ihadana, rsvarendieeimi petrae, concludo, ot dieo apem maam amo in vestra bonitate, ia vestra quantum ad nostros angores aequitate, in vestra sapientia, qui sapsentiores me ostia. Confido in vobis quia omnm nos haeredes et vicarii sumus, non tantum potestatis, verum etiam cbaritetia et benevolentiae eius, qui relictis nonaginta novem iustis, perditam ovem quaesivit, at eam benigne humeris impositam in ovile suum duxit,

OHATIO

'rsuerendi pétrir *domini Ladoriei Regnaedt epiecopi Csmlnm'.*

Eminentimimi praeside», emineutimimi et reverendissimi patres.

Forma novi acbematis de supremi pontificis primatu; ordinem proreus diversum ab eo, qui nobis propositas fuerat in schemate de ecclesia, prae ee fert ot exprimit In bob enim priori schemate iam de infallibili ecclesia· magisterio tractatam fuerat, antequam de primatu et inerrantis summi pontifiais ageretur; hodie omnia incipiunt a primatu. Porro haec mutatio est gravis momenti, quae ei celerius et facilius quaestionem absolvat, mihi dubitandum videtur an eodem modo sit doctrina· sanae et antiquae ooneona traditioni.

Luceat mihi, reverendissimi patres, de hac re quaedam observationes vostro aapisntiasimo iudicio submittere, advertentoe quod non sit in mea intentione expostulare ut premens schema deleatur, sut ab integro reforusetar, quod non sineret angustis temporia, et plurimis pqtribua minime gratum; aed ut per quaedam additiones, et etiam ai ita loqui fas eet, transpositiones, servata de infallibilitate eummi pontificia doctrina, aà ordinem prioris aobematie de ecclesia, quantam fieri, potest, redeamus, ideoqise scopum nostrum felicia» attingamus Has modificationes in fins earmonia summatim et brevissime indicabo. Nunc statius'meas obeei'sationes profero.

Prima observatio. Non mihi oongruum apparet ut de primatu summi pontifici· agatur, antequam mentio fiat ealtesn modo analytioo et historico de institution· eeaMns Christi.

■guidsm nobia psammussn lait gant, absolute do prwMta φMMάMM» Matt· µ µ ▪ β*ι bbw bi 4i cmIbmb qdsm citius prs|ansqyur aha·» Bod quio aamaa potest tempera guns Pntdi posuit ia ·■» poSsatsOs? Quod àd Mapaa praaaaaa attinet, nobis mrhibatur capot aaaa corpora vol earn corpora Haltingeati Quomodo hoeoe rorpus captti apparasti aaM at aptendsati postea adbassubit? Carta hoeos corpus riribilo orit, at non anffiiwrat eorpaa myatioum, rod hoe opus aoa facile oonfmetar at partae huius aedificii aoa aine aaagao labora unientur. Undo mea humili aaartaatia raid· exOftaudujn fnimst, at a vaoerahilibes patribus Deputation!· nobia propoaitum fauatt sparimen rorum, quae in hoc novo futuro schemata de «dasie proponentur, ut indicate possimus an oum prion, novum concordet, et m forma a nobia ex amboM incertae at praematurae afferantur animadversionis, ita ut postea, in completa de ecdasia Christi textura proponenda, multa deriderentur et deficiant *

Secunda obssrvstio. IHustrissimi et doctiarimi relatores, arohiepisoopua Machliniensis et epiaoopoa Pictavieneia, praeclare asseruerunt numquam in oonoilio Vaticano agi pome de infallibilitata personali, separata, arbitraria, absoluta, tantoper» in ephemeridibus dictia et ăcripti permulti· commendata: vana-' que haec «yatemeta ceu potius deliramenta uno verbo expunxerant

Sed quae in sermoM ietorum oratorum, omnibus sssentientibus, audita fuarant et eocaptata, in eobemate hodierno non leguntur. Verbo praetereunt, •cripta eola manent Quae a reverendisrimia relatoribus diota eunt nec typis mandata, nec in manibus nostris sunt Quid eveniet? Fideles et clerici nihil aliud in decreto videbunt nisi propositi schematis textum, in quo revera ponuntur bsec verba peg. 13 ad finem [ool. 7 a u]: „rive «pectetur in Romano pontifice tamquam capite ecclesiae, sive eta.": quae neces- C saria verba minime sufficiunt ad enuntiandam et exponendam doctrinam, quae nihilominus in hac parte saltem manca et incompleta remanet

Tertie observatio. Ex fidei professione concilii Florentini pontifex Romanos vicarius Chrifti est omnium Christianorum pater et doctor, plenamque potestatem habet pascendi, regendi «t gubernandi universalem ecclesiam.

Sane per potestatem pascendi intelligitur potestas docendi; sed verbum poscere in suo naturali et etiam biblioo sensu, ut dixit quidam praeolarissimu· relato^duplex obtentum habet et multa includit. Vox illa poseere, ai in sua ordinaria at genorali oomprehenrione sumatur, convenienter ri consueto loquendi modo designat eupremam potestatem anu primatum; primatus vero iuriediotionem plansir, supremum gubernium cum summo honora tenet et sibi vindicat. Infallibilitas autem i· et directe sx promissioni.- D bus Chrieti actioni mali attribuitur iuxta heac verba Domini Metri Ima Christi ad Petrum ot in persona Petri ad omnes ipsius· sneosssorss directal: Non ds/Mof Was fsm . 'confinM *fretnt hat; «* <MηθBρ8 Bd BpMtoioB BOηηηφN fBMMBOtB· piBMBBte Petro»: Elorim tfoeete... «ew epo «oMecüm mms. ElgO infallibilitas OX institutio·» divina' primaris st directe magisterio doctrinali compotit st ipsi ebdssiae, qua· suo sopiti unita regit ot gubernat: mu habst tamen infaltibititelotei aliam ab ea, t **— Christus-dootriBBli Bdnuttit. DoottÎBB priBMhw «t hk WM₀ «sifit hontrtti M nb—qmum

Porro, rsvwenifississi patres, ipri indicate quas oriri άMB|MM^B· M pri^B HMBtîMM Caria 4a iaMMbili omissius magMuiii potestati aaa primutai ia aaa sxtenrisMUsaspSo adaaribaratar iahIhbilites Qast am oaut seta» aa aapaoma Bono-B0NMI JMttifitMB pjtWtBtB φû tb ram aaocsmeribuamoa futrutet prahati, at qsudam unprobati? Facte boo rassMoa, aaa quae diota feaBbt da qaibusdam propter dadaetam. Me qaM de um eel •Kero propter euosssum, aramphiai adducor· rote. Non mirsmar tesusn, primatus aaa potestan propirn personam aaqmtur, infallibilitas latorh, at ait mnctua Baamaoaa Sateaiua, aoa ssquitar parsonam aad muaus publicum coufinnaadi fratres ia fide.

lampbaa da Maistre qui voluit infallibilitatem quasi totam - potestate dimaaaro, concilia generalia *ati* inutilia habuit, at in poatariun non aaM adunanda praedixit Et revera ri ipsius ex omni parte admitteretur sententia, prophetia suum sortirstur effertum. * Illustrissimus autem arrhiepiacopes Mschliniensia quamvis lossphi de Maistre ingenium valde miretur et laudet, tamen ex rerum st factorum vi, ab illius auctoris systemate et compacta de potestate suprema notione; actum docendi marito et sapienter seiunxit, et expresse affirmavit ig^allibilitatia praerogativam tam pro eodesia quam pro peps doctrinam tantum respicere, et in· exercitio magisterii doctrinalia contiari. Ergo denuo assero non earn de infallibilitata pontificia tractandum, antequam do natura et institutio·» magisterii doctrinalis agetur, nam ia hoc tota eat gnaeetin; et non potest aliquid affirmari de magisterio, nisi prius dicatur quid sit magisterium illud in ecclesia.

Quarta st postrema observatio. Multa confusio exorta st inducta fuit ex his verbis: infallibilitas personalis, fides Petri, uni Petro ete.

Certe ad personam Petri in ordino ad fratres spe- C males directe· sunt promissiones Christi: quod Christus uni Petro dixit, numquam. retractavit, et quando omnes alloquitur apostolos, ibi est Petrus semper ubique primus, et in infallibili eccleeiae magisterio speciali sua praerogativa gaudet et in omnibus principalitatem habet. Ne amplius disseramus ergo de puncto, de quo praeclare loquuti sunt doctiarimi relatore· et praesules; seilioet ri non potest concipi lapis angularis seu fundamentum sine structura ipei adhaerento, non magis dicatur concilium «se supra popam aut papam supra concilium, cum in tempore ut ita dicam normali concilium sine papa non sit concilium. Poet tempestatem et infausta schismatis adiuncta, papa probet vel improbet concilium, ot causM finis imponitur.

Semper meminisse debemus verborum cuiusdam ex praeclaris relatoribus: fides Petri est fides ecclesiae, non bonum privatum esd oommuM depositum ab ipso ĉustodiendum. Ideo pontifex debet, quo opportuniori indicaverit modo, fratrum suorum fidem oognoocero et sxqoirare, mu per sensum privatum auf pautioularom inspirationem, esd adhibendo media ab ipsomstCbriato ordinata; non illi tamen imponendi ' suat modus et conditiones eaquiritionis, Inde snim haeroticoram, schismaticorum, appellantium otatim ansa · praeberetur, neo etiam aaoMasor Petri, quocumque COBtB SOClceMticO BM^OBB dtfMsdBCS potiet· Tue eaim corpus dominantur rapiti, quod naturalem ordinata, quem Christus in noolmia sua constituit, perturbaret et destrueret. Attamen summus pontifex non potest segregaro mmetipeum a fratribus, mc unquam ■titur illa solitaria indspendentia, do qua nobis . locutas set illuotriesimus solator archiepseoopus Caeselionai·, qui sub boo impactu ultra limites progredi mihi risas osL Boo ssegtse ia scriptis patrum, aaqus

venimus

Quando sanctus Leo Magnos voluit at decretum ab ipso tatam statim a patribus concilii Ctateedoawtsis acciperetur, aoo eoa iare ordinario privavit nec privare intendit, uti videre eat in illius ad Ttaodoratum celeberrima epistola; ei ipsi patres Ctaksedooeaess non existimaverunt eo ab ordine consueto deviasse, videndo, comparando non ut ia dubium Leonis epistolarum doctrinam vochreot, aut pontificis auctoritatem declinarent, absit: sed nt illam veritatem compertam ac testatam haberent, iudicando, diosofa post lectionem symbolorum et epistolarum Cyrilli et Leonis: Cyrillum veritatem dixit; Petras per os Leonis locutus set; Leo et Cyrillus idem docuerunt (verba ex ipeis actis refero).

Sanctus Irenaeus, sanctus Augustinus cum Africanis, et alii, quorum brevitatis causa omitto testimonia, ita egerunt; et etiam nunc episcopi succès-, B sores apostolorum quibus praeceptum a Domino inculcatum fuit docendi et raritati teetimonium perhibendi divino muneri numquam defuturi sunt, et enint ubique testes veritatis, uon testes muti, sed tsetse uniti Petro, primatum Petro exercenti, testee adunati Petro, devincti Petro; quod oecerearium ad unitatem veritatis et magisterii, ait ait sanctus Thomas in sua *Summa contra gent., lib IV, cap.* 76.

Hia praemissis tum circa unionem ecclesiae cum suo capite, tum circa necessitatem exponendi a priori quid sit infallibile ecclesiae magisterium, ignoscite mihi, patres reverendissimi, si quaedam modificationes in novo schemate noa quoad singula capita, sed in genere vestro sapieotissimo iudicio submittere audeam. Christi [illegible], qui ab initio evangelicae praedicationis totius suae ecclesiae formam praemisit, praeparavit, fortiter delineavit, et de hac forma discipulos edocuit antequam primatum c Petro definitive post resurrectionem suam conatituerot dicens: *Patet agno»* meos, posce ones *ment,* nam 1» duodecim elegit quos et apostolos nominavit; 2° discipulos septuaginta binos misit ad sacram praedicationem: en hierarobiae sacrae vindicatio; 3 omnibus dixit: *Quod* tu *aure auditi», praedicate nuper tecta:* en .obiectum missionis; 4' Petro admirabile suae fidei testimonium exhibenti dicit: *Tu et Peint, et tuper hanc petram etc;* petra siquidem a Christo praeparata, a Spiritu sancto· electa, sed non erit angularis neque fundamentalis, nisi quando ascensurus ad caelos super eum Christus firmavit aedificium, cuius portae per Spiritum sanctum linitae coaptantur, ita ut splendens, vivida, indestruotibifis fiat structura.

Propono igitur,ut in prooemio pro generali modificatione et ordine post ista verba pag. 4 lin. 7 [OOL4C,] ..firmitate consurgeret" exponatur summatim at modo historico ecclesiae institutio st forma, ostenso iam D m summi pontificis primatu, sicuti Christus, qui primo intuitu dixit Simoni: *Tu voedberit .Ctphm,* nihil tum addens st promissiones in futurum reservans · In primo capite poet quaedam indicative verba da unitate et duration· tau perpetuitate erqimiae affirmetur ipsius potastaa et simul potestas summi pontificia at natura ipsius primatus, firmamentum unitatis. Secundum caput emet de vi at afficaria primatus; tertium de perpetuitas· primatus; quartum de infallibili magisterio ecclesias cum suo capite supremo, pontifice Romana

vos rogo at obsecror, ut de mfallibilitai· uoolseiao tractetur antequam aeearatur infallibilitas ——' pontificis. Quando fideles decretam oonoilii Vaticani, uti Mna nobia proponitur, logent).fanon et probnduais iafnllibilitaese, qaod eartsMsum ast, et de tac oasnm couvaninet, et diosat pncdti: Oiim in sym-

catholicam; M auac a novi dogmatis ptdtasulgatione numquid dicendum erit: eredo summum pontificem? mirabuntur plurimi anxii, fluotaaatsa Dum e contra m de infallibili ecclesiae magisterio in suo loco naturali agatur, omnes intelligent infallibilitatem, quae sancta· competit ecclesiae, ab ipsius capite numquam abstrahi aut avelli poses. Facile hanc admittant veritatem, quae ai clare, aperte definiatur ut in novo schemate, dempto tamen verbo dogmata, dempto etiam anathemate indirecto, omnium fere sententiarum erit consensio,-et pax in finibus nostris. Tune nullo modo opus erit loquendi de obiecto infallibilitatis; quae si inextricabilis quaestio tangeretur, esset profecto clare elucidanda et praecidenda.

Quod si volueritis, reverendissimi patres, legere quae scripta sunt in adnotationibus a quibusdam ex nobis propositis pagina 21% et seqq.l, facile nostram sententiam perspicietis- Dico nostram, quia non est unius patris sed novem patrum, quod per accidetis et proreus involuntarie non fuit in adnotationllvuconsignatum: cui tamen sententiae duplex breve additum a duobus patribus fuit propositum.

Et finem impono sermoni meo, quem Maria auspice patrona Carnutenai, breviter offerre lentavi.

ORATIO

reverendi patri» domini Thomae Michaeti» Sahan<· epitropi Tanenti» \

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi psUree.

Schema quod nobis proponitur disceptandum, quamvis per quatuor capita divisum sit. in duas velul. partes dispescitur; in quarum prima de Romani pont i·ficis primatu, in altéra de eiue inerrantia loquitur. Dogma fidei M Romanum pontificem habere tum honoris tum iurisdictionis in universa ecclesia primatum; quod quidem a concilio Florentino definitum «>t.

De schemate in genere loquentes nihil est tit diutius immoremur. Restat ut de infallibilitate loquamur; in qua quidem quaestione in contraria.· partes abierunt sententiae. Quidam quandarn personalem et absolutam adstruunt pontifici/infallibilitatem; quidam e converso despoticam et tyfannicam auctoritatem, si infallibilitas pontificis definiatur, induci dicunt Neutrum ex his schema nostrum perhibet. sicut legenti patet pagina 13 [ool. 7], ubi ne verbum quidem neque de personali neque de absoluta neque de despotica neque de tyrannica auctoritate invenitur.

ddmdt

* aaM h rit, et >»»n désira a Atasstsl Mere

Alii voUsat at sstaq—■ 4 poatifm· aaataritat· la- ÙMtitaMtW ttHW d· ‰eoelMMtM NgWMB font, m monarehioa et, ni aliq—aire ariat—rati—-riva da—rati— elaownto te—parata H— M —boliram ofMBMOMt'ia ßnil naaq—aq— —s—tia mot et theologia doctoribua discaptanda relinquitur: Ux «aim.debot aaaa brevi», concinna, msi—fate plan·, •icut apud iurisconsultoscoaveait. Da o—tara ni——t at «liquid etiam dootorib— et acbolis oonoedatur. Denique tantum «beet ut haec pontificia infallibility episcoporum iuriadictiooam Undat, aient pleriaquo viaum eat, quin immo ipaem magia magiaque confirmat, aiout ex ipao nostro schemate pagina 9 [coL 6] luculentissimeapparet.

Quaenam autem ait apiacopali» iurisdictionis imminutio in definitione infallibilitatia pontificiae, omnino non video. Infallibility una eat; est illa quam Chriatus eocleaiae reliquit tamquam fidei nostrae depositum. Sed quomodo hoc fidei depositum debet enucleari ab ecclesia docente contra gliscentes errores? Respondet divus Thomm: „Nova editio symboli necessaria est ad vitandum turgentes errone. Ad illius ergo auctoritatem pertinet editio symboli, ad cuius auctoritatem pertinet finaliter determinare ea quae sunt fidei, ut ab omnibus inconcussa fide teneantur. Hoc autem pertinet ad auctoritatem summi pontificis. ad quem maiores st difficiliores ecclesiae quaestiones referuntur, ut dicitur in decretal, extra *de Bapt*, cap. Jfaiores. Unde et Dominus Luc. XXII Petro dicit; quem summum pontificem constituit: *Ego pro te rogavi, Petre,* ui eoe *dejiciat jidet tua; et tu aliquando couvamu confirma fratru tuo*». Et huius ratio «t. quia una fidn debet ease totius ecclesiae, secundum illud 1 ad Cor. I: *Idipmtm dicati» omne», et non tini* ia nobis *tchitmala;* quod servari non posset, nisi quamtio fidei exorta determinetur per eum. qui toti ecclesiae praeeat; ut sic eius sententia a tota ecclesia firmiter teneatur. Et ideo ad solam auctoritatem summi pontificis pertinet nova editio symboli, sicut et tunnia alia qu— pertinent ad totam ecclesiam, ut congregare synodum generalem, et alia huiusmodil."

In hoc verbo *finaliter* tota eoclesi—tici regiminis oeconomia venalur; ad pontificem ergo pertinet finaliter determinare m quae sunt fidei vel cum episcopis in concilio congregatis, vel cum episcopi» per orbem dispersis, vel si c-asua et necessity urget, ipse etiam solus tamquam interpres traditionis ecclesiae, ac proinde ab. episcopis minime separatus. Nec ex eo quod pontifex infallibili» est, ullo pactoraequitur eum pro suo arbitrio omnia per se et citra iudicium aliorum episcoporum vel aliis mediis destitutus definire velle aut definire debere. Secus enim in re tanti momenti Christus desereret suum vicarium, cui dixit io persone Petri: Nuper *hanc petram* etc. *et portae inferi* etc.

Non excludit igitur episcoporum consilium pontificia auctoritas, sed pro re nata quandoque hoc consilio utitur, quandoque non utitur, semper — prudentia'divinitus inspirata: *Spiritu meu» qui eet in te, ei verba mea, quae pond in ore tua, non recedent de ore tuo et de ore semsrns tui, amodo et aeque m ‰empitemum* Quod st legum Christi interpres null—aenior vt quam perpetuus accleei— usus; ecclesia vero in fidei religioniaque qu—ationibua, ao in oaeteria gravissimis oontrovoraiia non ad Antiochenum, Alexandrinum, Oooetantinopolitanum, Epbeainum, Parisieneem, Toletanum — Bracato—am episcopos, sed ad

I Aa—m AsaAfim, ·» »·, q. 1, art. ta.
• Is. UX, «L

A Ros—M— a—■· —asper —tata raemt; quis dubitat tua— aa— qua— ut a—Mosoram Petri, ita quoque doatrin— agoatoha— magistrum qa—atioanmq— do fido HmUm 0l ÎBÎtUibÜMI ÐftbMM

Baurea— igitur ipascopus, aeeiasi— usu interpretante, illo est cui Dotum— in Patro ait: P—re ogaoa, pares ones. Pugnatum —t liquidant vehementer aou a grascis solum, sed ab aliis pluri— totius orbis episcopia, ut hoc Roman— ecclesiae privilegium labefactarent: atque habebant pro — illi quidem «t imperatorum arma et maiorem eodaaianun numerum; numquam tamen efficere potuerunt, ut aut Ropieni pontificia potestatem abrogarent, aut in alium transferrent episcopum. Qu— piofecto oninik satis ostendunt non humano aod divino prorsus decreto ecclesiam Romanam et c—teris es— praepositam et Petri privilegia iure sibi suo vindicas—, et eam demum petram es—, super quam Christus universalem con- B struxit ecdeeiam, adversus quam port— inferi praevalere non poasunt Hanc fidem provinciarum meridionalium Itali— populi semper coluerunt; hanc fidem a maioribus acceperunt, hanc, inquam, fidem, quam divus lanuarius martyr semper vivens nuo sanguine fovet, defendit et magis ac magis in dies xe^rroborat.

Haec est fides, quam professi sunt omnia familiae noetrael luminaris, quam quidem ad nos usque constanti et numquam interrupta traditione semper firmissime asseruerunt, et adversus denegant— qifoalibet e fontibus divin—revelationi» invicte vindicarunt. Et ne dioadk de divo Thoma, qui hanc de pontificis uifallibilitate doctrinam non ex corruptis gr—eorum codicibus hausit, sicut nonnullis ««serere placuit, sed ex ipso sacrarum scripturarum fonte, quemadmodum ex verbis a me superius allatis liquido ostenditur; cuius ipsissima verba, si in schemate nostro relata C fuissent, forsitan meo quidem iudicio, universa haeinostra disceptatio metam optatam assequi potuneet; ne dicam de Alberto Magno, cuius auctoritas in hac quaestione semper integra manet, quamvis ampliori significatione explicata fuerit a Roccaberto, qui ntpote ordinis universi magister doctrinam in nostris scholis communem praedicabat; ne dicam de ii» solummodo, sed quotquot hac de re nostri scriptoieextiterunt, universi hanc doctrinam piofresi sunt, ut amplissimi cardinales Turreciemata, Caietanus, ()rsius, Gottius, loannes ile Montenigro celeberrimus in concilio Florentino theologus. Melchior Canus, Prières, Bannes, Afamachius. Cerbonius. Conteusonius, Billuartus, utl dé aliis pene innumeris sileam; dicam praecipue de yncto Antonino, cuius nomen vellica·» non desinunt, qui contrariam sententiam tuentur. Nec vero in hoc argumento explicandas eam copiam, quam *po*—em, persequar, aed adver- D sentium tela contra sanctissimum virum quam maxima brevitate repellere curabo.

Textus sancti Antonini hic —t: „Licet papa, ut singularis persona et proprio motu agens possit errare, tanren papa utens concilio (seu, secundum ali—edition—, utens consilio) et requirens adiutorium universalia eccleai—, Deo ordinante, qui dixit Petro: *pro te ngm* etc. non pote»t ërrare" Practerquamquod hio textus a nonnullis ostenditur apocryphus, ab omnibus interpolatus, inter quos nuperrime a clarissimo viro Francisco Palermo; tamen ex principiis tanti doctoris contrarium evincitur. Loquebatur ■anctus Antonin— de eo quod in pluribus accidit. Et

> AMM a4 Pr—hostMU srdiaasa, — <a— rrverea-*aba— *eteme* parti—t.
• *et* < Tatis.
• *Ct* M··||—r»m * I——» XXII.

cortÎMimam Mt peparu in re ŧaati lOomsati, ouïes est definire ea, quae uve ad doctrinam aire ad mores pertinent, uti consilio, mu concilio. 8ad quaestio nunc mt, utram ex sanctd A titantoo exelodantor alia media, quibus pontifex ipm solus tamquam eccleeiae fundomentum et magister possit ea, quae eunt fidei, definire,

Videamus quaenam sit hac de re macti Antonini sententia. Ipee in tertia parte suae Summae *theologicae,* tit. 22, de ttnfw summorum yonti/iewm, ubi ex profemo loquitur de pontifice summo, incipit ostendere altimimam dignitatem successorum Petri, cum ipae aptet omnia quae de Christo prophetice praedicantur in Pe. VIII : Jfmuuti rum paulo mima ab *angelie, gloria et honorefwonairti* eum, *et eoeutituieti cum euper Opera manuum inanem.* Dicit ille, Romanum pontificem quem Christi» ipee euum vicarium in terris reliquit, eme natura angelis minorem, eed auctoritate et potestate praecellentem ; quia angelus non poteet neque solvere nèque ligare; papa vero habet ligandi et solvendi plenariam ei universalem potestatem. Coronatus est *gloria et honore,* quia positus est in sublimitate omnium dignitatum ; unde merito nomen accipit beatissimi et sanctissimi. Coronatus eet magnitudine auctoritatis, quia ipse iudicat omnes, sed a nemine indicator. Collocati» est super omnia Dei opera, quia disponit de omnibus tamquam sibi inferioribus; aperit caeli portas, ordines depromit in omnes cleros, et firmat imperia

Hinc ex sancto Antonino omnia alia privilegia eruuntur, quae pontifici competunt, inter quae eius inerrantia in rebus fidei et morum. Ipae enim quando io cap. II §2 de potestate papae loquitur, comparationem instituit inter pontificem et montem Sinai, ut inde concludat neutrum posse ab hominibus violari : „Significatur enim, ait ipse, summus pontifex per talem montem. Primo enim ratione generalitat is, quis sicut mediante tali monte descendit Deus coram toto populo ludaeorup^ sio.Christus mediante potestate summi pontificis in lege nova descendit Deus nuper toto populo Christianorum ... Tertio ratione legalis veritatis, quia sicut de illo mpnte data est lex, ita ab ipeo papa omnes leges et iure exquirenda sunt."

Hinc ex auctoritate «ancti Antonini patet : ȟuod Christus per pontificem descendit in ecclesiam, ut ipsam in, fide firmaret ; et si verum est tritum illud apud scholasticos proverbium „propter quod aliquid tale, et illud magis", necesM «et ut pontifex, ex quo procedit ecclesiae inerrantia, ipee in fido errare non possit. 2 Quod sicut mons Sina fuit medium per quod lex Dei fuit populo promulgata, ita pontifex est instrumentum, per quod vere Dei lex Christiano populo communicatur. Sed lex I%i non solum contineter praeceptis morum, veram etiam fidei regulis; ergo secundum sanctum Antoninum summus pontife; est medium a Christo constitutum qd fidei dogmata adserenda : quod quidem officium imptae non posset, si ipee a fide posset umquam deficere.

Sed manifestius in eodem capite eamdem sententiam tuetur sanctus Antoninus, ubi demonstret summum pontificem esse caput supremum et monaroham in ecclesia Dei, ex quo eruitur ipsius inerrantiae privilegium: „In tota universitate Christiana, inquit ille, debet esse conformité» de his, quae pertinent ad veritatem fidei et bonos mores circa necessaria ad salutem. Sed talis conformités non posset salvari, nisi in ordine ad unum caput seu unum praesidentem, ad quêta spectat sententiare quid credtadum et quid non credendum; ergo etc," Ex qua auctoritate eruitur summum pontificem esse in ecclesia Dei fidei regulam et unicam, qua firmissimo intellectus ot voluntatis aoMaeu unusquisque eradere dabat ; qsas tqjsta obligatio ia fidriibas ««U· *** ■ umquaml^Maet aum-M pcetSF» fide deficere.

Denique boo inmutins privilegium ia pontifice luouleatiMune ootsndit sanctus Antoninus ia IV parte eius operis, tit 8, cap. III, abi loqueris d^privilsgiis summi pontifias: „8extum est, inquit, quod fides universalis ecclesiae noa potest dafieare, dicente Domino Petro: *Ego rogavi pro t·, ut* aoa *deficiat fidet* tdb. Et quantam quidem ad personam Çetri, intdligitur de defectu finali, ut scilicet qaod noa periret persistendo in negationis peccato; quantum ad ecclesiam autem, quae intelligitur in fide Petri, veram simpliciter «et, quia non poteet fida ecclesiae deficere. Ratio, quare fides ecclesiae in generali deficere non potest, est quia a divina providentia ecclesia rogitor, scilicet a Spiritu sancto, eam dirigente ut non erret. Et licet papa in particulari erraro pomit, ut in iudicialibus, in quibus proceditur per informationem : alias in bis, quae pertinent ad fidem, errare non potest, scilicet ut papa; in determinando, etiamsi ut particularis et privata persona. Unde magis stapdum eat sententiae papae de pertinentibus ad fidem, quam in iudicio proferret, quam opinioni quorumcunque sapientum." Hactenus illa Quod quidem in aliis innumeris locis idipeum confirmat etiam auctoritate ranqti Thomae, sancti Hieronymi aliorumque ecclesiae doJorum ; ita ut ex eodem sancto Antonino haec veritas were dici poteet eodesiae universalis traditio.

Haec sunt principia doctrinae sancti Antonini, ex quibus evidenter deducitur, quod cum papa sit unicum caput et .pripoepe totius.eodesiae, et super omnes habeat potestatis plenitudinem, cum ad ipsum pertineat editio symboli et dedaratio credendorum in dubiis occurrentibus, cum ab eius ore debeant fideles accipere, cui internum etiam mentis assensum praestare debent ; si quandoque sanctus doctor recqrrore videtur ad consilium seu concilium universalis ecclesia^ hoc, nisi dicere velimus ipsum gecuin ipee et cum suis principiis omnino pugnare, concludere debemus quasi diceret, inter alia media quibus summus pontifex uti potest ad sua decernenda decreta esse universale eoderiae'concilium ; medium vero non exdusivum non necessarium non indiepensabile, cum per M solum idipeum facere pomit. Et haec interpretatio confirmatur habita ratione temporum in quibus scripsit sanctus doctor, temporibus scilicet tumultuosissimis conciliorum Basileeneis et Pisani ; et quia, cum eius propositio affirmativa sit, praedicatum singulariter accipi debet, ita ut alia media non excludat.

Immo ex ipsissimis verbis textus nobis obiecti hoc ipeum evincitur. Ita enim loquitur: „Licèt papa ut singularie pereqna et proprio motu a;^n» possit errare, tamen papa utens concilio (vel consilio), et requirens adiutorium universalis eodesiae, Deo ordinante, qui dixit Petro: pro *te rogavi,* non poteet errare," Ibi enim aaignatur retio cur papa errare non pomit, et haec ratio non petitor ab assistentia concilii vel consilii, sed ex verbis Christi Dei: *Ego rogavi pro te* etc. Quamobrem non equidem intelligo quonam.consilio factum ait, ut auctoritate et rationibus unius quantumvis sanctissimi Viri, ex contortis eius verbis et contra hermeoeutioae regulas interpretatis nonnulli sint, qui ab huiusmodi definitione terreantur.

Et multo minus mihi arridet opinio eorum, qui ad hoc, ut ad definitionem dogmaticam non deveniatur, in medium afferre solent concilii Tridsntini prudentem oeconomiam in quaestione de intemerata beatae Mariae virginis oonoeptiooa. Agebatur in concilio Tridantino de illo dogmata definiendo; in contrarium afferebatur divi Thomae sententia. Sanior vira fuit

opinio roliaquaro Doamaiosni· viri· mm- sabolae op»- tioMM torn, quam pesto· Gregorios XV siasdam rthatea theologi· àlia sea aartoritata permisit

Quantum autan· ab 31a diatat haao a nobis iartitata diwsptatio ox ao vol maxima patet, non hic agi 4a opinion· ab «odaria tolsrata, immortiam parmi···, red da opinion· oui repugnat oooloai·· traditio atque gsouinus Scripturarum reasn·, da opinion· in aodesitribo· abhinc laeculi» orta, oui contradicit antiquitas pana tota, neonon rotaram ipsius Galliae theologorum atque «ancti nomini· virorum, da opinione ab ipsi»mot auctoribus, paucis exceptis, reprobata, neonon a p◦otificibus summis Innooentio rt Pio, atque ab universis pene aliis ecclesiis unanimiter reiecta.

Venio nunc ad protestantes rt ad catholico· infirmo·. Si ecclesia sua benignitate uteretur, ne ad huiiumodi definitionem deveniret, ut facilius possent protestantes ad sinum ecclesiae revocari; neque protestentibus satisfaceret, neque catholici· provideret, qui hanc definitionem a nobis avidissime expectant. Vel enim protestantes in humilitate atque in cordis animique sinceritate, auxilio divinae gratiae freti, privatum sensum relinquere volunt, rt tunc nihil est ut ab ecclesiae sinu amoveantur.et magisterii infallibilitatem admittent, sive ecclesia in concilio, sive in solo papa loquatur; vel perfricta fronte in suis erroribus pertinaciter insistere voluerint, rt tunc sd sinum scclesiae non redibunt, non iam propter huiusmodi dogmaticae definitionis promulgationem, sed ex bonae voluntatis defectu, siêut aliquando Bohemias populis evenit. Isti usum calicis enixis proribus postulabant; ecclesia eadem benignitate usa eat, ut communionem sub specie vini illis permitteret: sed experientia docuit ipso· in errore perdurasse, quia non stat usus calicis prohibitus, sed rebellionis ac superbiae spiritus, qui illo· a catholica ecclesia pervicaciter arcebat.

Quod si etiam inter catholicos nonnulli saeculares viri in suis litteris ad episcopos datis definitionem, ut dicitur, pertimescunt; hi vel ex ignorantia vel ex praeoonoeptis opinionibus vel praeiudiciis, in quibusdam etiam ex mala fide originem ducit Si autem in suis muneribus ac donis obsequium sanctae huic aedi praestare non desinunt et ex hoc suam sententiam dictatoriam, ut ita dicam, imponere satagant, ne ad hanc definitionem promulgandam deveniatur; satius erit si catholici ex corde sint, verum obedientiae obsequium praestatun, si veritas haec quandoque in definitionem pergat. Durus non est hic sermo rt unuequisque portare potest, portari potest si Scripturarum sensa fidelibus aperiantur ao veterum traditione· enucleentur; portari potest u non in reoentiore· academies atque universitates introducantur luvsoes, red sub episcoporum quoad fieri possit regimine in «anctorum patrum pacificum hooorandumque consessum; portari potest si fidele· instruantur super dogma definiendum, rt ut speramua Deo dante definietur; rt sublatis piaeiudiciis praeposterisque rt falsis hac de ro ambiguitatibus catholicum dogma in sua olantate ao veritate omnibus exponatur.

Neque hase definitio urgenda non art ut aliquibus placet, quasi Hannibalem habeamus ad portas. Beimus autem fljjkibaleai devictum fuiere see _tam » prudentia Abii, quam Scipioni» aidare. Hannibalem utiqus non solummodo habemus ad portas, ssd nuno temporis praecipue intra nostra moenia habemus. Unicuique enim in comperto est qua vi, quo impetu, quo •atamoo furore in ecclesiastica immo etiam in civili societate auctoritatis ouiuslibrt fundamentum oppugnetur, st contra ipsum neoterici omnss debacchari

. > testam # Vrtta.

A aoa ijsriasat; ita at dicare reap·· poasimu· doaniasmtarn tai·· nortfi am hyim «m auctoritati· mj* tien···, qua· civil· consortium rt familiam ipaam laiaarrima psrvaait. Sesuri anim potussuat vin improbi non modo ad aurem admorsrs Muumuni. qui ut cancer serpit, sed patentius venenum spargere atque •vomere vira· pertilentiminiuni erroribaqstiia. Opertat igitur concilium booe Vaticanum in Spiritu sancto congregatum huic malo quam citissime occurrat; necem· omnino est ut auctoritatis principium rt infallibile magisterium in suo pontifice considerare non desinat; et nos qui speculatores in domo Domini sumo·, oportet ut medelam modernae societati tribuamus, non autem ut earamdem societatum morbis nosmetipsos accommodemus.

Hannibalem non ad portas sed intra nostra moenia habemus. Quis enim nescit quantopere studeant nostri temporis sycophantae ad evertenda omnia sive rectae philosophiae, sive socialia regiminis, sive fidei doctrinaeque principia? Ad quae quidem apostolico stigmate inurenda atque damnanda sicut semper praesto fuerunt pontifice·.summi, ita nunc qui apostolicam Petri aedem regit pontifex noster amantiasiinus. Attamen tritum est etiam neotericorum effugium perfricta fronte dicentium atque in vulgus effundentium, pontificem summum haud ease infallibilem, ao ptoinde damnatas ab illo doctrinas tantumdem valere, quantum intrinsecae ratione· quibus damnatio ista fundatur. Quod si ad damnationis ipaiu· vim et vigorem requiratur consensus sive expressus iu concilio, sive dissitorum per orbam praesulum; nullus aut fere nullus inveniretur damnatae propositionis effectus: et interea error magis magisque rueret in peius summa animarum atque populorum pernicie. Si igitur transactis temporibus, quibus nondum aderat effrena docendi scribendique prurigo, conveniens nondum fuit buius catholicae veritatis definitio; nunc necessaria omnino est, ut error protinus compescatur, et veritas ipsa in hac tenebrarum caligine magis magisque elucescat.

Hannibalem'non ad portas sed intra moenia habe-, mus; nam eo tempore quo imperantes vere summi et nomine et re et potestate subditi erant ecclesiae, praesto erant pariter ut ipsius ecclesiae leges atque canonicas sanctiones sua auctoritate firmarent, et ad praxim efficaciter deducerent: ex quo infinita bona ecclesiae non minus quam civili societati dimanarunt. Sed nunc res ad triarios pervenit. Posito semel infausto reparationis principio ecclesiam interet statum, neoesee est ut ecclesiastica hietarchia arctius vinciatur, validius confirmetur, magnificentius extollatur, ut mediis humanis destituta sed maiori Dei auxilio freta, atque inerrantia «ui capitu suffulta maioribus «ecuritatis atque obedientiae ligaminibus obstricta possit valut agmine facto contra ecclesiae hostes insurgere. atque feliciore omine validius, alacrius atque oelenu» dimicare.

Nécessita· igitur dogmaticae definition^ nostris hisce temporibus ex efficacitate motivorum multo magis apparet, ita ut neque inutilis neque supervacanea dicatur sicut in tempore antiquo: hinc eoclesise gallicanes traditionem, Feoelonis hulnilitatem, de Nouilles atque Sorbonensium exemplum, necnon episcoporum illius perillustris ecclesiae in conventions sscuta inter Pium VII rt Napoleonesn I sacrificia, humilitatem, obedieotiam admirantes nostris votis unanimiter affirmemus. Nam sicut illi, suorum temporum nsresritetre penitus oognosceof·· illud ^negationi· exemplum orbi universo dederant; ita ipsum ssnsireent omnes si nostri· hisce diebus virisseut, rt •uiimi pontifici· inerrantiam non minus toterabilam.

•ed eeclmÎM bono oongnmatens tmmo atilMmam diximeot. Hœ fiaoto pastoribw ngn gregibus onio in veritate et in charitate amico foedero oomunotis, regio ilia sicut thesauris et virtute eaetaeue omaee natiooas praecellit; ita obsdisatia, davotieae, afleota erga banc apostoticam Petri sedem magis magieque aooMmctam µ me osteodet. Ego noat perrinereoc Deque rebel·liones, neque turbae, neque fftpulos, neque reges, neque ·Gsribsldium, neque Luciferum tiadso; eed valde timeo dismtaiooee inter episcopus: *fdipoum dinamu omtue et* no» *eM mUr* nos seNsmata:

Dicamus igitur cum Bomueto': „Abeat declaratio quo libuerit; maneat inconcussa prisca sententia Paririensium. vetuatireimorum temporum eodeaiae gallir ranhe sententia." Et nos fraterno amori amplexatos repetere non pigeat latiori quadam significatione et pro temporum nostrorum necessitatibus aurea'illa Hieronymi verba ad Damarum ßapam : „Ego nullum primum, nisi Christum sequens beatitudini tuae, id est cathedrae Petri, communione consocior: super illam.petram aedificatam ecclesiam scio. Quicumqus extra hanc domum agnum comederit, profanus est. Si quis in arcsNoe non fuerit, peribit'regnaa'te diluvig... Non novi Vitalem, Meletium respuo, ignoro Pauli-v·num. Quicumque tecum non colligit, spargit; hoc est. qui Christi non eetpantichristi est...Jjuamobrem obtestor beatitudinem tuam per crucifixum, mundi salutem, per homousipn Trinitaten^ut mibi epistolis tuis, sive tacendarum rive dicendarum-^typootareon detur auctoritas."

Hœc mea sententia vestrae sapientiae iudit ioque Atbmitto.

Iiic autem interrupta disceptatio est, et eminentinimus primus praeses significavit patribus ßlu strissipium sc reverendissimum dominum Thomam Grant episcopum Southvarcensem in Anglia supremum diem in hac alma urbe obiisse, ipsiueque animam piis eorum suffragiis ac praesertim in missae : sacrificio commendavit. ™

Dein proximam congregationem generalem indixit insequenti die habendam, dicens:

..Proxima congregatio generalis habebitur crastina die hora octava cum dimidio, in qua continua-\itur discussio propositi schematis."

PosVbaec bonsueto ƒiguo patres dimissi sunt.

Ooncrscatio gon

7870 iunii 3.

Feria VI die .3 iunii J£70 hora octava dum dimidio ante meridiem, in conciliari aula VaticauM petriarchalis basilicae, generalis reverondissipaoram patrum congregatio habita eet; «tii interfuerunt D quingenti triginta et pma patres, nempe-29 cardiñale 6 patriarchae, 9 primates, 84 archiepieoopi 371 episcop. 4 abbates nullius dioecesis, 12 abbates generales siro praesides congregationum ordinum monasticorut^ usum mitrae' habentes, 16 generales et vicarii generales; quorum omnium nomina,-quae per assignatores locorum accurate 'descripta fuerant, exhibe# indiculus patrum sexagesimae quartae congregationis generalia, qui interacts ooooitii asservatur.

Reverendus pater dominua Lodovicus, Dubreil archiepisoopus Avenionenris miusnn lectam celebravit Qua absoluta, et recitata. oratione Adswmu *Do-*

m*m sOe., sminsntissimus primm praeses patribus amtantiavit indices erreaetinaum m manors functos rsiatiosssm quaedam ad pvaeeidiam traMsnWssot' queas ieesst ex ambosM sabasesetarium pertegere. Relatio sutam eeqnens det:

«EaaiMntiasiiai praesides, ominentimimi « *i*».varetetissutei paties, aliquot eoorilii patias gravibs de oaneis veniam a concilio disssdsodi potionat, scilicet: 1· Ignatius Philippas Hams patriarchs Antiochiae Syrorum, ob diatasMm gratiasimumqae morbum modo ëliquantisp relaxatam, ita at nano proficisci valeat; 2· lauture· Elliot Bet-etme episcopus syncellus patriarrhes Syrorum, qui in astate iam provecta Motives calores sufferre non vatet; 3 loeepbus Mater archiepiaeopaB· Aloppeusis ritus marooitici, ob gravissimas controversias et inimidtiM internationales durante eius absentia in dioecesi sua exortas, et rm gravissimi momenti cum gubernio Othomsoioo proxime ak ipso tractanri··; 4 Fraaoecus Kerri! Amherst episcopus Northantoniensis in Anglia, propter calorem ingravescentem, qui ei temper debilitatem maximam et aegritudinem gravem affert; 5· loannes Zwijsen archiepisoopue episcopus Boscoduceneie in Hollandia; 6· Michael Deinlein archiepisoopue Bambergensis in Bavaria; 7 Iacobus Jeancud episcopus Cerameosis: hi tree ob graviores eorumdem infirmitates, in provecta eorum aetate et aestu insueto magis periculosae, ludices excusationum allegatas discedendi causas satis fundatas atque probates- agnoverunt, atque praedictorum episcoporum petitionem exaudiendam suasere."

Huiuamodi relatione perlecta, idem primus praeses rogavit ut qui easdem discedendi Ausas approbarent. et petitam discedendi venten/ concedendam judicarent, per actum surgeodi manifestarent assensum suum. Burgentibus autem pene mnnibus addidit. ..Declaramus allegatas discedendi ouqsss a congregatione generali fuisse ädmisse '.

Deinde subiunxit:

„Reverendissimi patres, continuabitur nuncTgeneralis discussio schematis prim» constitutymfts de eoderia Christi." —

Et continuatione discussionis indicta, ambonem successive ascenderunt episcopus Elphinensis, episcopus Augustae Vindelicorum, episcopus Pittsburgensis et episcopus Surensis. (

ORATIO

rçtweadi petris *dommi Lourmtu (iiUootp*\^ *A· epieoopi ElfAinaui»·*

Emidshtiasimi praesides, eminentissimi sc revarendissiipi patres.

Pauca tantum et brevissime de schemate noetro animadvertam. Et primo liceat mihi assensum meum exprimere de opinibus/quM ex hoc ambone dicta sunt de eodeaia nostra Hibernica ab eminentisrimo archiepiaoopo Dublinsosi et ab illustriqrimis praesulibus archiepiscopo Caessliensi et episcopo Galvienai. De dioecesi mihi commissa cum gaudio dico, quod nec unum catholicum ibi oogneeoo, qui iam papam in-

• * I Cer. I, tft
› Bpist. XXV, UK I.
• cnwwre *eifHe* o·. ed. Vatie.; hateatar Hess te eedtee Verbalis· tesauMrlpte.

' Aigeasatem: _gpiisspui Tlphtemste sdteenrs as dixit saiteMH DuUiupaai, arshteftessps CUmUsssi st^fteeops GalviAsi qaaat Isstisssata·· sestesiM Ktaresaste «tioa scatter·· teteUMMatsm.X>mveaiio as ma aribtepinnir Wwtaramta rirate Mte preterite teteUiWHtette teäaiüo MattelÜ· Britaairi regal aegis pretetere qma sbtetaxa ric. Sekssss riM te saaibu grsbui, deotiteaa stes st Seripteres st traMital ssaforasa sssa De spportaaltete gsgalthate aaltea tea ksri SPMstteasa press spa Mate reastlatari ksretei areMdteeee·. ria base tterit tetxskuste. Obtestteass pare appeMRlar. sas (pare am tribe· Letter·· et CMvteas regteriato psiasHlaa te sodrete tapetstaat, st airsri re assaaDos epteospre sasdsa este ebieetioase seas facere st ooetre tetelHblIititea sfcrre.·

fallihiho aon srodst, aao HUB iavtisadt· tiiaan A qai ilafigitiras· infallibilitoti· ■ laatai araipiatf Quoad àaatkoUa ia ia^ario Britauien orodo, pro iadabia haUbo eon SaatriaaiaM «rehispireopo Waatanaaaatariaaai, quod dafiaitio iafallibilitati· oonvarimms wu ВМφкр prattovebita

Claras Mater ia Hibarata dootriaat iatellibilitot» taeaaruat aaoaper ao doeusrant; at oaaaiao emaaum re·. quad da apuoopia Matris ah iUaetxssrimo arabiapiaoopo Ciaeiaaataaei neper ax boa aaabaae anaartuai eat, aaaapa quod ia iuraaaaato avili pottatati praestito declarare volebant aa papam iafallibüasn non čredsra luraawatum quod in oertis reran adiuattia aliqui epàBopi at catholici Hiberniae psaastaro .taaabantur, hoc eolum de pontificia infallibilitate affirmabat ; nempe quod non erat dogma fidei catholicae: quaestio'nomquam erpt de fide privata iorantia. luremeutum istud et omnia similia ab aliquot anni· propter ruvieteotiam nostram a pariameoto abolita eant

Quod ad millions· Hibernorum pertinet, qui in Anglia, Scotia, Australi» et America eccleaiea catholicae principaliter conetituunt, non dubito quin omnae ex avita traditione papam infallibilem credant, et cum debo et fidelibus patriae eoae huit» veritatis definitionem laetissime accipient.

De malis, quae « definitione eventura timentur praesertim in Austria, Germania, Helvetia et Gallia, multa in sensu diverso immo et contrario diota eunt a plurimis illustrissimis oratoribus. Hi omnes ex sincera convictione sine dubio loquuti eunt, sad tamen certitudine, ut patet, de istis futurie^loqui non poterant ; et ei ex solis illorum sententiis de opportunitate definitionis iudioare oporteret, fateor quod dubtus omnino haererem. Ex quo autem summus pontifex, qui est caput concilii, et ad quem ex officio pertinet rationem habere et iudicium ferre de bonis et malis, quae sive ex definitione sive ex' definitionis omis- C sione futura sunt, ex quo decrevit quMstionskn de infallibilitate ad concilium admittere, etatim cessavit incertitudo et haesitantia mea; et nunc credo firmiter quod per Dei providentiam et per episcoporum inter ■e « cum sancte sede unionem definitio fiat pro maiori Dei gloria et pro maiori ecclesiae pace et incremento. Refinitionem infallibilitat is non solum op-'portunam, sed in praesentibus rerum adiunctis necessariam -duco et propter rationes iam ab aliis oratoribus luculenter expositas.

Doctrii^m in quatuor schematis capitibus propositam probo omnino et teneo, utpote sacris Scripturis indubie fundatam et sacra ecclesiae traditione et usu in omni saeculo probatam; et vehetnenter desidero, ut haec doctrina' statu periculoso liberae opinionis quam proxime eripiatur. Difficultates quae contra luurc ^petrinam afferuntur iamdudum a probatissimis catholicis scriptoribus et multotiea in hac ipsa D aula solutae sunt ; et ri quibusdam patribus non satis solutae vidertoif, illud evenit meo saltem iudicio ex criticisme ěnamelit quem illi patres adhibuerunt in senau Scripturaram et documentorum ecclesiaaticonun decernendo contri sensum et traditionem ecclesiae, scripturas et doc^tnte theologica ad opiniones suas flectere oonhqtes sicut faciunt protestantes. Omnes obiectiones, quas in hoc concilio audivimus aut legimus. eae ipsae sunt, ut bene notavit illustrissimus •rchiepisoopus Baltimorensis, quae a Luthero et Calvino et eorum asseclis contra primatum Petri iam milliee allatae' sunt et toties profligatae ; et si vim aliquam habent contra primatum magisterii, «undem habent fero omnes contra primatum regiminis.

Quia igitur non doleat quod episcopi, qui sunt doctores, iudioes et defensores doctrinae Christi, istas

Conor·, omasn. vosros UL

obiastM·· aaaa fsosriat at aario ia baa aaoro ooeoUb profsraatf & apeetacate· daploraadust quod Deos ■MMfifiOM * Mbit SMOVOOL ''yllt MUMtttÎMtBU € iwvaraidiaeimi pataen, quid ia laàcM fiat, quid ia ebaro, ai iataasa apiaeopi aeons· troditaoaia eeaieaiao oaatodsa a iudicio privato aabuartMtar * oonoalaaatorf Dixi, reverandiaami patbua.

ORATIO

rweroadi pafris aisnsasï Faecsah· Dwaltel tjMcopt Vw^ttaonMi '·

Rminsntjasiuu pratauidea, eminantiaaimi ac revuluniiiaainii petraa.

Data advenu licet kboraae valetudine conor aliqua verba de detmibilitoto iafallibiiitatis pontificiae in medium veetran profana, ut sanam epiaoopali meae oooecientiaa satisfaciam; nihil mihi in animo •at, niai breve examen illine argumentationi·, quae pro definienda pontificia infallibilitate ex sacris Scripturis adduci solet. Antequam vero tum ipsam aggrediar, meum eeee mdioo ad illa verba paucis respondere, quae nuperrime unum ex reoaratissimie Deputationis patribus, venerandum epieoopum Ratisbononsem, ex hoc amboae enuntiantem audistis Hie enim in meam ipeiuq'dioeoeaim Augustanam singulari modo respiciens, a·eruit doctrinam et fidem circa summi pontifici· infallihilitatem in Bavaria saltem in quatuor ipaius conditis dioecesibus ex antiquissimis temporibus continuam et coaetantem. Magnopeee, reverendissimi patra·, doleo quod cogar huic assertioni in medio vesttum oootradicsre.

Reverendissimus pater minime ea prohaese mihi videtur, quae probare voluit; siquidem pro fulcienda sua assertion» aliquos locos allegavit ax operibus sex auctorum dpetissimorum, qui in Bovaria et partim in mea ipsius dioecesi publice docebant; quorum primus Albertus Magnus ex saeculo XIII, deinde beatus Canlsius et Layman ex saeculo XVI, tum duo canonist·· Reiffenstuei et. Schmalsgrueber ex ,saeculo XVIII, denique ipee praepositu· capituli mei Allioli, qui nunc adhuc in vivis est. Ut look citatos ipsos silentio praetermittam, quid sequitur exinde? quod ex sex continuiasaeculi» afferuntur sex auctores, qui, ut ex operibus/eorum desumitur, doctrinam de infallibilitate pontificia propugnant. Inquirendum fuit potius, ut mihi saltem videtur, illud quod per saeculorum decursum · singulis episcopalium sedium praesulibus constanter et continuo circa quaestionem nostram tenebatur; inquirendum fuit potius quid in scholarum decursu theologiae studiosi docebantur, quidque per parocho· fideles. Ast ut ex variis theologicarum institutionum libris, qui decurrentibus in

1 Argaasat··; .Kplssopas Aagartag VtateUesre· «enils ia prisds aaisrefaartit tri» ea qaae ab spiwops Rstte bsaresi 4M· testait. qsb· ait astsapta· ·»ᶜᶜ ■°· "41 protere·. A4 rea. vare 4svsaMs laHliWHtatis tetauorea aoa sati· atteaAm «brervavit ·· qase ia Beriptari· Msanaat pre iaMUWMtaU aaivsrei ancistarii ; i··» st SxeaSplam ait oeror·rere h taiptaris te amte iateaaii is reta· fei. st Mida·, tes nsa S« tan» Fstraan M p« ip··· es» «steris epnteUs testea prepaaitar ia vsrtes .vias» est Dyiritai saaete st uUr'. latelUMUtato teftassres ex Strip·»· testireaaib qas· pratensi aaa aid iatereetar argteasate dsssaaat st qaiteai asa ates rflBette at qassüibsl sxaepdaa··· sxdateat. Cate esaehutt 1· iétait Christa· iatelUMliteti· psasregativa· eat is saps tii «eisstes repite aat ia aaiveres «agisted· ooUorers; 1· Master· ex Beriptaris saMt iatelUMliteti· praerogativa· Airscte st iatsteats aaivstss tgistesie tribatea et, t· sseetero ax Striptaris sapttaa sm Mm cayqt ia 4egrisatel Msi rabas astivros haters part·· ♦ Xsa reiligi tx Bsriptari· iatelUMUteti· prasrogatire· Ka yretiioi iatesm at (pre «X as re atesMs terirere iateiUMUt ptit ?«· Bi •di apid tateiBMUtes rrapdtt, ·· (au fe sMtehre te titei· aegiitert «reteatar asrstrli «rasai, st tgisterii latelUMUte· asa propris ssi aetaate ŝtv

tl

OwOMBÎâ M00 μ «WbftBtVt JMbtlk tfettletfÎM ft dios βMφv dMfbMtw jMMtioM· d· ieftU^Si· tetf KMBÛ JMBtlfiMI 4K ÒÙM|I sorti, ideôqM siugulie relinqui aat Imm not iBam aequi opinionem. Fideles nostri ipsi ps» Im nMÜi imbuebantur ad normam porri cetsehimai - hate Canisio editi ; at ia isto parro aateohiemo nil do q&-étions nostra lagunas, Uads igitur siren haae quae-·tWttffll 90IMtftlM ft COMtlMB doOttlM d· summi pontificia ia claro at fidsHhoa Bavarian progigni potuerit, ago pro mea unharillitato omnino non iatelliga.

Reversodireiffine prassulsuo argumento adiunxit eo de certitudine assertionis eoae propria experientia MN fdoctttnia Qttod ttd MItt <K090BM·I JBrtÎMt, MM rererendieoàane pator ibi par aliquod temporis spuriam paroeciae cuidam praefuit. Nereio aa iUi occasio data fuerit sere quoad fidem totius ietins diomomoc satia soperque informandi, huius dioeoeeooe $nao 847 paroeciie ot aippUus 1800 eooerdotibue complectitur. Egomet ipeo boat camper infirmae, sum per duodecim foro annos epieoopue huius amplissimae vineae, in qua cum catholicae magnat proteatantium numeras, nec non ipaiue darwiniatai asssolao cohabitant An per boo tempus residuus vigil et fidelis servus fuerim, ego nescio, Dem rest; at testari pomum clericos fideleeque mihi concreditos credere infallibilitatem magisterii in ecclesia positi, nec non picato et integerrimo obsequio sedi apoctoliooe et summo pontifici eem addictos: est illos etiam credere particularem infallibilitatem summi pontificie, ego pro mea conscientia, revoreodireimi domini, testari nequeo. Scio autem permultos ex clericis meis aoademque melioris et optimas notae, quorum opinionem cognoscendi oocesiooem habui, opinioni infallibilitatis tamquam absolutes et independentie nequaquam adhaerere. Haec pauca quoad testimonium meum sufficiant

Quod ad meam ipsius opinionem et fidem attinet, semper ex partibus stabam illorum, qui infallibilem auctoritatem pontificis ex cathedra loquentia affirmant, et propugnant; numquam autem pro meis studiia theologicis, ot pro mea scientia ex sacris fontibus divinae doctrinae mihi potueram persuadere, hanc infallibilitatem esse personalem atque absolutam, seu independentem. Nunc ad rem.

Merito quaeritur praeprimis utram thesis examini nostro submissa in sacris Scripturis ita fundata sit, ut Romani pontificis infallibilitas tamquam veritas divinitus revelata declarari· et de fide catholica credenda proponi posait. Equidem laû^pre non poesum, quod defensores infallibilitatis pontificiae in tractatibus suis saepissime omittunt praeprimis in illa reflectere argumenta, quae pro infallibilitate qniversi magisterii ex sacra Scriptura suppeditantur, vel etiam in oas propositiones theologicas, quae circa infallibilitatam iam prostant tamquam fide catholica credendae.'

Verum enimvoro nihil magis eat Moaasarium ordinique in veritate investiganda magis coneenteneum quam, prout dootismioue Canus episcopos Camariensis ait, ut a notioribus ad eu quae minus eunt nota proficiscamur. Quare in ooomosu eum isto doctissimo auctore, nacnon cum auctoro libelli duobus circa meosibus abhinc ad defendendam .pontificiam infallibilitalem editi et intitulât· : *De Romaai pontifici»* suprema *docendi potentate diepatatio* affirmo haud dubie ea quae Petro et quae apostolis univervi» diota sunt ita

• Aretor tais» opresaU set pater KImtMSrKProiUt NrepoU, typte VtaosatU Msafraii. saao IXjer ia 8 M p

MM £μ 9M£M6BB^9| Mt fltfRI *9* *M leventur. Quidatom igitur de unisoni salictarii occisaiastiei inMlihilitate «t smxm ^Tipttri potatf mimm Mn Mm· MMM tttkfct jjiyfaj BMtri ^ MK φῦλνι dÛMt· M ÎMMMQÎMt φMBβio 09 isteMiHtitBt· φM * MfIMtM. fuerit provisum. Huc spactant pcauprimia illa reaotMma ¥frt ϕM SfIVftOr MNttf ImM CWmÜM dÎMMtfMB n hoe mundo ad discipulos euoe dirigens, ilUe 8piri-fy MUKUMB PVMÜtMIB βpÏΠöMM VWtUttM ϕtOtnit tat, dsdarane1: /Os am decebit aaeia ctsuMuref wMI MMM| fMMKMMfMf Aw· wMf/ 09 falfIMf· ·mm puribAeM aie $es dorobot em cauneae auri- ÎMsdeO^M pCMMMMNMMKI fMMChrôtU iteravit post resurrectionem suam iisdem suit apoataiie, cum asemreurus in coelum sotemniasimam ipsis miesionegt illam impertit, qua fungi debebant Date ari mibi omnis *poteaiae im* enato *Ot* in terra, canta» docete... servare omnia, qtaareMmgne mandavi *vobit: et κα ego vobiacum amn* usque ari «mummofâmem *iatrιii*; vel ut apud evangoiietam Lucem legimus5: Vos testee critis borum quae diri vobis. Et *ago mitto promûaum Patri»* mei m vos. Voe autem sedete «h civitate qauaduaque induammi ririute ex *alto*. Ex his aliiequo quos praetermitto Scripturae locis dariseipte apparet, universo apootoloram eorumque successorum coetui in exercendo divino magisterio emiotentiem sancti Spiritus ad revelatam veritatem immaculate conservandam a Iesu Christo fuisse proniirein, et reapse per effusionem sancti Spiritus impertitam.

Quaeritur porro quomodo res se haberet, in quantum videlicet ex mens Scriptura cognosci potest, circa exeteitium huius magisterii quando agitur de dijudicandis controversis circa fidem ot mores. Unus tantummodo casos in sacra Scriptura refertur, ex quo modus procedendi io huiusmodi causis cpgnosci licet. Cum enim, ut iu Actia ăpostolorum legitur, seditio facta esset Adtiochiae, propter quod descendentes de ludaea fratrss docuerant: Qnia nisi ctmancidammi oenmdum morem *Mogai,* mm potestis salter,, escenderunt Paulus et Barnabas in Jerusalem super hac quaestione: *Coaveaantat apoetoli et* seutorM *videre de verbo hae.* Magna facta edt conquisitio; Petrus primus sententiam suam exposuit, deinde larobua quid indicabat enqutiavit, aduciens unam tantummodo prohibitionem, quae fidelibus easet imponenda. Quo-facto, illud quod decretum fuerat, scriptum est ad eoe qui Antiochiae, Syriae et Ciliciae erant, fratres his expressis verbis: *Apoeioli et oeoioree fratre»... placuit nobis rollectis* ia ttmtm ... Visum eri *Spiritui Mmcio et nobis.* Patet igitur ex hoc uno sacrae Scripturae loco, quaestionem Antiochenam decisioni non unius Petri, sed eius et oaeterorum qui aderant apo-«telorui% iudicio et definitioni fuiam submissam ; itemque hanc decisionem factam esse praevia conquisitione. Patet porro apostolos in unum cum capite collectos decretum suum emisisre tamquam omnidni consensione, Spiritu sancto resistcote, factum, non obstante praerogativa principi ipsorum a Domino tradita, neque obstante eo qaod etiam Petro circa evangelium in gentibus praedicandum particularis a Domino iam facta fuerat revelatio.

Ast, ut breviasime dicam, haec quae modo exposui,

, i Ia XVI, so.
' lb- XV, se.
• ik xvn, 1
« Matth xxvm. i-»,
5 IssaXXIV, 444».
· Cap. XV, 1-SS.

A» «arta snut, «I ssdfintat aBqgs·· mfmhmsdk ens i prsftaMsMA.qPK ȼ· pariati «AmimMi Mid 4rffa4M ÎBMWtMMMÎ fids m4nÜÎM ctaduntar,· KesnnilNMdiqasatisaram (aatatattaMm-i UkvW ·BM4·#IM ImAmIW· Sfat JMflBMtMM Mt ··quantae· 1· «mMm wamaaün – Christi inerit··tMMI βM·î·ül. f mbÂhm* ·4μμMt 9 MOitfM MkhefitB 4mMB Mt H4k MBtIMMMMWM àrfhlîW· * CbriMo ieMâtetw» S ijMMfe hit* 41· ∀i mm' fl4w ndMMt» 4 m4mm jmpμ9μβ dhpsna m nbue fidri «t -οπβ infallibili· aat; &·3μoM» Jmém ia mmîK» gawdi oeagragata «t iada fidri iafaUibÜM.

Ttaaasamaa igitar ad «nqmiaanda «a srgenwnta, qnaa ad prabandsm asmmi pgutifiiùs infhlliInlitatam «s sacris tfcriptaria laaiiaatà. Inter ilia tras ScriptUTM foCQ·, M ψηλὸ· MmMVW ^OBtififM· infidlibi|itoti· MgBflNBtBtiMMB J¡MOI ÔMMMBtf procul dubso iUa qui apad Marcherais hgitar, primum tanat locum : quara primwa de ÎΠï· vertes: Tu « Prim·. I

Est «tua omnam eoutrnvaeieai Christen Uee vertes fttro et raoMSMrib·· «ias illam regimini·, iuriadictwai· «t magisterii principatum, quum primatum vocem··, pcomimorio modo trediiiime Veium quid ex hista varbis eruitur circa infallibilitati» praerogativam, quam simul cum primatu Priro riusqae ■uccaaribuB traditam «ea affirmantf Diraote et unmediate in verbi· loxtuq noetri ciroe hanc praaogativam quidam nihil exprimitur; via autan indirecta et mediata eoilioot ƥ modium raciociaatâmi· defio■ora infallibilitati· mmrtinnan Miam «x hoc textu derivant. Dicunt-enim : F ƥ Petrum firma advena porta inferi oooMa cooirtit, Petro data at nana «ot potaeta in vera *tUk* eam «errandi; ecqua v«ro alia eat haec potata·, niri potorta ȡ̈ȷ̈ai qoeenam fida ab univerae eccleaia tenanda «itf Hin in Petro huia potaatatio ma omni pcrioulo «rrandi 0 vaoet ; oeque poteataa apta eat ad eceieaiam in

det Satinqaaa mnlafhasaa·,'apatoiaamdm a Sommrm pM4t0K)b m4mmm ·Mi·μ Mmî priM^ tsMi ^pM Mt MtîM μo!μ4μ MpM» M mm4mb chti· 'ItMMMM SIMM MEMtit· Qm I BiMMI pOMÜM ÜNtitMMM ƥMBtU Mt 'MMjam MpMMM •mM· 4ôpMti 64mμγoμ4ϕ« 4·Ooμβ4ϒ» M m fi4t •mvm4k 44S mi4·» ƥtelMi obtfaMt laanas, ita a aulla verita rnthiaBm agitari posait, MM M MMtt· MHBk Aμ 4μ MKM|1 MsIn M· potM^ MC .qnàdqaam dsfinitam aai damàatum ia «aivarso orbe cagitari qnsat, aim definita·· eat rasectam tarit a Petro. Hba est-UK a ssihi videtar, peûMtpalitea Mttedb MI MOtMBM KtMMttMg ψMM ptUOdteOBt ƒratiqù ooolmùa ƥatr doomta: cathedra Pari pMebtt tS4it ¡MVtitMÜMM sd ßO MoIMMMIpmp Mr potiorMi priMÎ|MIitMm mqmm Mt o®mu om· venire eosisriam, hoc at, «ce qui «ont undique fidriee, in qua ȧmp ah hia,qui mat uadique, comervata t •a, quan ah apostoli· eat traditio'. Hao mihi videtur conclusio es testa nostro eminenti aaosasario derivanda. At illud, Ctaiatum in ooatitaado Petro tamquam. ftmdaaaanto moirnim ran its diaposuiase, ut circa ns fidei ** Boron illi tamquam pryno ab·olatam potaatatam definiendi tradiderit, ex textu noetro neoaario oomoqui mihi non videtur.

Trenemma ad ƀrorit examinandum alterum Scripturae taxtpm, pempo illum loanni» : Pare otw ƒne «tc. Hia· tauta aet ƒri locu> «ininen·, qui ad probandam praerogativam primata marito allegatur. Hia enim praoknanmie vari»· Chrieta Petro ** vucMmoriboe «ui· illum nepa tradidit principatum, qaa ipa ƀi« apud Matthaeum praniucrio tantum modo contaient. Cum varo boo textu loanni· nihil aliud exprimatur, niai quod iom in verbi· promimoriia divena aolummodo utrinque metaphora ooutinetar, mihi licebit ad exemplar Bellerini aliorumque

dum. Ergo etc. Hecè eat argunMntationia aubataatia, quae quamvi· a diverri· quidam quoad formem varietur, apud ömn aadem ƒeman

Quid vero da hac argumentatione ditandum, reverendiaaimi petrepT Mihi videtur hoc argumentatione pim «x taxtu nostro proberi veil·, qunm roappo inde probari poemt. Omnino certain ƒ in textu noatro enuntiari firmitatem fundamanti «oclaaia· eiukque perennitatem; itemque omnino certum eat extra boo insigne fundamentum eceieaiam habari non pone. Porro eum quodrii fundamentum autaintae debeat aedificium super illud excitatam, Miam ab illa petra, quae ƒ fundamentum ecoleriae, Mcvari.debet eccleaia, eocMaiaeque fide·. Concedo igitur Petrotamqu«m fundamento «odaria· datam «em poteetatom in D vera fide accleaiam «rvaadi; neque, mine· concedo .hanc iUimitatam potentates! consistere in definiendo quaenam fides ab ecclaaia tenenda sit› quiituun improbabit hes s*sortions ? '

Ari alitar-m re· habet,ei dicitur potariatem illam, de qiia loquimur, nimirum definiendi quaenam fxiee ab «celeria tananda rit, in uno Patro tamquam 'fundamento eoderiw reridere. Haec coadario «x textp noriro nequaquam nicmmrio oouaequi videtur. Iam ri metaphoram ƀonun penaquimur, qua Petri primatu· in texta aoetroenuntiatar, ȡio cogimur: qu^mr' admodum cuiuaqu· aedificii «olidit·· praeprimM.a soliditate fiimierinMi pendet, eadriiam simul a firma tehearíou· fundamenti oum columnis aadifirii •arumque soliditate; ita quoque ea poteria·, quae Priro tamquam fundamento inari ad conservandam in vara

memorare; deveninm enim, fuae illum textum examinando, ad «undem oonclurionem, quam ex texta primo eminenti derivandam existimavi.

Tertius denique «aerae Scripturae loou·, ex quo infallibilius sumini pontificie derivatur, «at ille qui legitur Lucae: étalon *Simo»....* *Ego autem rogavi pro te* dtc. Defensore· infallibilitati· ex boo textu ita concludunt: Imo· rogat pro uno Petro ut fidm «unumquam deficiat, ritnulque fratre· suos confirmet. Oratio Chriati pro Petro «t omnino efficax ; ȧo Petru· in encoemoribuß eui· «et infallibilia. Praeprimi· mihi ridetur a patribta entiqiumimi tempori· huic testai mitem illud argumentationi· pondu· non ĕa attributum, quod illi· duobu· textibu·, qui iam praceaeerunt Sunt quidem Tbeophylactu·, Ambrorii», Cyrillus, qui textam norirum ad magisterium summi pontifici· rafantnL Ari praeter hos patra· «unt ipri Mimmi pontifice·, qui aaejM saepius hunc textum Petri ■uMmoribue applicarunt, in quibua Oelasius, Priagius, Hadrianus, Agatho, Leo.

Hac praamima animadversione, meam «ententiam prodero. Nemo .potari respectu contextu· verborum negare, lasumWbi· illi·, de quibus loquimur, OMitn eee, ut Petrum admonent praeprimi· illius gravissimae tantatioaie, in quam proxime mquenti nocte fidm rius traheretur. At uon minus oartUm mihi videtur, quod Xasus mmiun· ** rogatarum «ee pro Petro ut eiu» fidas oon, deficeret, hoc meerairi «imul proptaraa quod «um tamquam patiam iam «legerat, ƒup

› X Frira· Cknsatog m> ?
• S. ƒM aiv. ƒeM· Mh. III. «sp DL

rogeei pro *ft* etfaan Petro merito aptant» (««·ıμ ı» dttto ttfiti B*0 MB MMMMfÛNB 4MN^ i* priaopeta aMiari·*» Qu m m b i a*iai dMMtetyfe Ivraai Chriataua earn *oratio·» aaa* Patio, ia aaoeaaMribaa aampar viva, non mia» pcaaata eaae, qnam ai panaaW fail a ill* gravissimae taatatinaii aaataf Qmmo «anpino MNtaun aoDetieio ttttw* MatiwB otiaM iwpeot* ad jcfaMtaM Prtii M μ μ μ μ o π μ β <u b àatatpratari·

Ia entalaaado aaaa hait» tataa, liewt mihi, rovMwndÎaùaû patata, apanalitaf taflaata0 tti iBaa interpretation»·, qua» ia BaUanaiai treotatu 4a Romano pontifioa lagimua, quamque rerermiiimimi patrea Deputation· adnotationib» aidiaaatia aoatri inaaruanat: «Duo, inquit venanbilia Bailarminu·, privilegia Petro Dominât impetravit Daam/ut ipee non poaait umquam varam fidem amittere, quantumvie uotaratur a diabolo: altarum, ut ipee tamquam pontifex non poaait umquam docere aliquid extra B fidam, eive ut in aede esus numquam inveniretur qui doceret contra varam fidem. Ex quibat privilegiis, aio pergit BeUarminua, primum fbrtaaee non manavit ad posteros; at aeoupduai ƒqa dubio manavit ad poateroe, aive ätmeaaorta. Ita venerabili· et dootieaimue ƒir

Hano licet doctissimi et veneratirnimi viri interpretationem pro mea parte minime laudare pomum. Nil'dico de eo quod BeUandtnue, illod quod ex efficacia orationi· Christi concludendum putat, nomine duorum privilegiorum daeignat. Aat naario qua iutta de ceuae in verto textu· noetri duplicem aeneum vimque duplicem effiohciae orationi· Chriati ingerere ipei licuerit: dicit enim dubium ease num primum privilegium, scilicet veram fidem non amittere, etiam ad •uooeaaorea Petri manaverit;■ id autem eme osrtum, alterum privilegium scilicet nihil contra veram fidem docere, in auooemorm eme tranemiaram. Respondeo 1° aut Christua noluit rogare ut auooaaaorm Petri etiam veram fidem non amitterent, aut oratio non fuit ita efficax respectu suooaaaoram Petri, ut periculo fidei amittendae liberarentur: duplicem alternativam unus aene approbabit. Beepondeo 9 ai dicatur aut affirmetur primum privilegium a Christo Petro et auccaasoribus eiua-eam impetratum inaequali modo, alterum autem aequali; profecto ego non intalligo qua ratione eiuamodi interpretatio, utpote omnino arbitraria, poaait admitti, oum in textu ipao nihil inveniatur ad talem diotinctiooem reddendam probabilem. Dici potiua nereaae aat, aut privilegium in textu nostro Petro impetratum fuit mere pcreonala, aut privilegium ipei tamquam capiti renlaaiao, ideoquo et auccaaaoribua Petri impetratum fuit. Atqui ai fuit privilegium Patro simul oum auroaeaoribua auia impetratum, verba textu· ad Petrum et sucoeesores eiua nonnisi aequali modo applicanda aunt. I

Mihi videtur, reréreodiaaimi patre·, non lioara «« non eaae rationabile, efficaciam oratioma Chtpati quocumque modo ia dubium vocare. Hoc autem . pceito, id maximi intereat ut aignificatio voua *itfieid* relixiaixp,ut in textu graaoo invenitur, aoouratiMima examinetur. Relate ad hanc aignificatiooam Mnotua Chryrôetomoa äit : „Cura Chriati factum eat, tie fidm Petri evanaaoaret." Huic metantia· etiam Bellarminue adhaerere videtur, dican·', leaum rogaare pro Petro ut veram fidem non amitteret; et etiam «anctu· Leo concordat interpretationi huic <fioona': „8peciali· a Domino Petri cura «uacipitur, et pro fide Patri pro-

igMMii Boh aanttMt* fidat ahai b o b astSa^BeNtar, aaatw paiMpa aoa vincant». It ai tantum aoatnan ad aaaaaaaana ei» appUnu»·, mmiiem, qtna ad Patmi a oratione Chriati aaaavit constantia fimaeqaa fidai àaaaam, ia aaaaana ana praoMaaae coofidaan» nnaan eaL Ast banc constantiam et firmiutaai omnia» ideal eaae » activae iatalübalitatipraerogativam aamdatnque shaolutam, idaoqw in textu noetro leeum particulare iafallibilitati· donum PvtTO et auccaaaoribua auia abaoluto modo trodidime, aaaawio vix concludi poteet

Act mihi obiiciunt: qua ratione poteet Petrua confirmare fiutrea auro in fide, ei nulla infallibilitatis praerogativa eet munitua? fteapondeo, loquor tantummodo de infallibilitato absoluta. Pranprimia affirmo Christum Petro et auoceaaoribua eiua non monitorio, md imperativo modo dixime confirma *fntnt tuo»:* qua ratione Petrua ipee poet suam oonvanionem fratre·, erilicet ooapoatoioe, in fide roboraverit, ex Scriptura liquet; neque minue eat Patrua in euoomaoribue auia semper vivus, incoocumum firmitati· et robori· fundamentum, · quo principaliter totius eccleàiae fideique pérennité· et unita· pendet. Revocate igitur, revarendiasimi patree, in memoriam, quae super illo textu iam exposui : illa quae ad ilium locum •iaimadvurti, in explanando hoc textu necesaario recurrunt.

Hi· bcevibua facti· expositionibus, neceme mt, ut quae de dono infallibilitatis universo magisterio divinitus tradita ex sacris Scripturi· colligantur et iam de fide catholica creduntur, eum illis quae ex iisdem Moria Scripturi· de peculiari Petro et auoceaaoribu· eiua divinitua data infallibilitatis praerogativa erui poaaunt, componatur. Venio igitur ad haa quinque conclueiooM: 1· laaue Chriatua potuit quoad donuui infallibilitatia ad servandum et definiendum depositum fidei ita d»ponere, ut donum illud aut in ecclesias magisterio Out in ecclesiae capite collocaret; 9 ex sacria Scripturis cognoscitur, et quidem directe et immediate, hoc donum infallibilitatis a Domino poaitum eoae in universo ecclesiae magisterio, idemque de fide catholice iam creditur; 3° item ex aacria Scripturis aumme certitudine cognoscitur,.sammum pontificem in definiendis rebus fidei longe suprema· partoa habere; 4° aat naceasario ex aucria Scriptoria concludi non poteet, donum infailibilitatia in uno summo pontifice ita eoae collocatum, ut modo abeoluto poeeit iafallibiliter definire; 5° posito autem quod in solo ĕocleoi capite plena infallibilitatia potaataa divinitua collocata ait, tunc illud quod fido catholice de unitate magisterii creditur, omnino subvorti mihi videtur; at infallibilius oniverei aaegiatarii eaeot non amplii» propria et vera, sed potiua mutuata.

Reverendimiini patree, acimua omnes e capito regi uniroraa oorporis mortalia nostri membra, eique obodire cuncta et in eoUicitodinie eiua partem aaaumi.. Porro acirnua principalem animi noetri immortalis partem in capite manifestari. Quis sutam unquam in corpore vivo reparit reaideutiam illius immortalia substantiae, quam animam vocamus P Non aliter res ease habere videtur circa divinum donum in corpore mystico Chriati, «ancti Spiritu· 'meiatentiam, quam infallibilitetem vocemus. Haec infallibilitas inhaeret corpori magisterii, manifestat .vim suam longe principaliorem in huit» magiaterii capite; eed hano in-

---

« *Dt* B—m» *f eagt* · Kh. m, aat.li
* 8Ma.WleMaMh.XXVL
* *D*» >«mm« ρμ 0|Iμ HL
* tee. M, Ia Mtatt - htt apaMaU.

fthttAâiÈMfeiMi is ^mßm1b* NSdtaNt fcota®.NWOletoMMB dbVMMft Mrt® MftMB' oar· MÜH BOB «Hautat. i

Qmm fateatea, qua· m aahMMta progaBitar, ow sftMtafcMi isimimitstMi ƥoetifioM m£m*m MB Btetadat, JC· e0BaeSSBtlB M 0OaaSBtire M·ƥ» bub. & mb ietMirtetnr, at ibnmmUmmm» -v M> Bpireopos Mtohlinismia hio dixit, at mi intendatur abeohstM infallibilitatis propcaitio, opus Mt at nobis proponaturalia tamia, ƫt mbbmi dirnm verbornai interpretationem exdudat: at bee tacit Dobs.

Vo· autem, reveteodiasimi patres, à quid insipianter dixerim, ignoscite mihi, quasso; ai quid contra fidem, damnate; si quid conaidsratiom vestra non indignum, bene, precor, accipite.

ORATIO

retwemit patria domim *Mit^ælù Domeatr tpitoofi PittAtrfOti»'·*

Eminsutissimi praaaida·, eminentissimi te reverendisnmi patr··.

Si vos forsan taedat vocant tueam audire, magia me taedat os meum aperire. Silentium libantor ƭen rem, niii pressus conscientia intime ad loquendum ductu· fuerim. Nolo coram aupretoo iudioe in die iudicii stare, quin quid Motio da re tanti momenti, nempe de infallibilitata Romani ƥontifici prout in schemate, vobia humiliter aad ex corda exponam.

Mea-aantentia cat, novum dogma do infadlibilitata Romani pontificia (manmr) conficiendum non etee. In primis quia ecclesia extitit pura te immaculate per tot saecula aine tali dogmata, ac proinde mihi videtur nullam sare netmaitetem.

Sed fiunt qbieotionm, nempe quod magna cpotroversia surrecta eet circe hanc quaastionem, quod magna ait confusio, discusaio et scandalum in toto univereo mundo catholico circa hanc rem; ac proinde C quod si ante· non fuit necessitas huius definitionis, nunc omnino adeat.

His omnibus respondeo, quod baeo omnia probent societatem catholicam paratam non eam ex toto hanc definitionem accipere. Qua cum pace, gaudio et lubilatione ab universo mundo catholico accepta fuit definitio immaculatae conceptionis beatae Mariae virgini· I quia omnm parati arant illam definitionem accipere. Sed coBtrovarsiaa, diacuMionas, ƥerturbation animorum, quae sublevatae eunt ex probabilitate te possibilitate tantum huius' definitionis, ostendunt magnam eam contra illam oppositionem. Et 'ai ex discuMione tentum huius rei tot commotiones, tot mala, sicut dicunt, tot scandala orta sunt, quid erit si definitio consummetur?

Sit exemplum nostra Amarica septentrionalis. Quando eam. reliquimus ad hanc-almam urbem pergendum, eam reliquimus in pace profunda et tranquillitate magna. Sed ex quo haec quaestio de infallibilitate Reanota poretifta· aanweata ate, ƭtante ȧsm aasaoaa ate,.rt iata taon eutiagustur m per detinitianaaar Miaium (μβπμτ); tad dqfiait» pabahun ·fit ƭIIMM MMfeMtMbÉMB· ψ·A MMMφMMB forai· aaüagetear («armer).

Si pradsnta Mata· «t aigaï· ƫsibuada serto tampaetetem praavidsat; etiam te ms ta «ignis. tarn osrtis quam ainiatria, qana prasoeulia haboMes, certe pagavidara debente· magna· leaipiatal· oritaras ama, « proh dolori tassa naufragium multaram animaram.

Mihi dicere liceat, raaarabilae patres, quod coarpeteos aim index indicare de ii·, quae expediunt vel non expediunt arga illam regionem, in qua venatui ·um in exareitatioo· divini ministerii par spatium plusquam triginta annorum, Si indicare vellam de iis, qgg· ƫtili Mint vel' non aunt in fbgionibus mihi ignoti·, ineipiene forem; bed ita non ast, quando de region·, de dioecesi man loquor, '

Hi» poeitia, acianter dico, infallibilita· prout habetur in acbemat· magni damni te perturbationi· erit causé in noatra regione.- Ut, autem haec mea asseveratio probe intelligatur, prae oculi· habendum est, maiorem partem nostrae' reipublioaa gentium protaetentismum profiteri, proindeque catholicam religionem oonatanter · falli· praedicatoribus oppugnari. Argumenta autem, quibus illi frequentissime et maiori cum successu utuntur contra eccltaiam catholicam, circa Romanam pontificem vereantur. Argumenta, quibua illi utuntur, exponere necessarium non videtur; sed illa argumenta, quamvia faim et 'absurda, innumeri· contra ecclesiam catholicam praeiudiciis locum praebent, te qiiamplurimo· ab aa amplectenda deterrent.

lamvero catholici ministri tam episcopi quam sacerdote·, dum haec falsa argumenta pro viribus refutare conantur, in eorum praedicationibus tam publicis quam privatis, tam verbis quam scriptis semper asseruerunt Romanum pontificem ut hominem spectatum et peccare (murmur) et errare poaM. Ipsum quidem sicut Christi vicarium plurimis praeclariseimiaque praerogativis praeditum eam; sed non eere de doctrina oatholioa illum infallibilem esae, et nullum cstbolicum illud credere teneri (murmur). Ac proinde praelati inter nos doctissimi et sapientissimi, qui adiuncta nostrae regionis bene cognoverunt, in scriptis suis et concionibus publicis infallibilitatem Romani pontificis non solum non admiserunt, sed potius eam reieceruot et quasi quodammodo impugnaverunt (murmur>.

Satis est hic dicere inter alios illustrissimum et ■everenduaimum England epiatopum Caiolopolitanum virum eruditione et eloquentia celeberrimum et loannem Hughes archiepiacopum Neo-Eboracensem virum ingenio et prudentia praeditum, et reverendissimum Patritim» Kenrick archiepiscopum Baltimorenssm, dacua te ornamentum nostras iuvania ecclesia·, quam iUuatravit per multos annos suis virtutibus et scisotia, et qui quamvis huic sanctae sedi studiosiasimu· arat, utpote collegii Urbani alumnus praeclarissimus, attamen: „Noo placet, dicit in sua TheohigM dogMotae, ea loquendi ratio, qua Romanus pontifex ** solo infallibilis ƥraedicetur.

Quod illi non placuit neo nobis plaouit; haec fuit ■empar nostra saltem externa ratio agendi. Nunc si intaiibilita· Romani pontifici· tamquam dogma fidei declaratur, qneanam erunt oonaeqirentia· inter no·? Noa nempe conati erimua illam doctrinam tamquam dogma fidei praadirare, quam paulo· ante menam in ·odem amhana praadicavimus illam do fide non ssm (lunter). Et amplius noa MMrimu· calumniam protestantium asse contra qatholioo·, quod catholici

• ȦrgMMBta .tatateM MesteUtaMls tataUHtttetl· triti Issa stt ƚai||irtMi atastaa >ri|iMtiu Mm I· sk ••■ue· tasMStatta·; ·· «b ssaatala qme peassartta ia teaks MgtaBMrasl· ibisatas laa ƭrasettaiter. Itaaa ssm iirWtaiB tea·ƭ Us regtalbm, at mveataB M grate· staatibM eatenaiSBil ȶnasste·· arasteasma ut taSBt tetteM mb mm fliM mMMlmb MMφN ƭ· Iɳ BMMMM» PNfMàlM· MiMI fcb BMibl qaaa sriri sx yrspadteMsMaus piMMt yssMirtta in AsMdsa, esBpaniieBra iaattteM ▼ia Mt later eatteMeoa Aassriaaa * ƭsrteHs Hates. * tait >nteime Mtbiteas us Matos ƭesta sai te ia ƭel ȧa Bis ȧate saiateUstasM ƭ aS ^MQpB

CMtM MÜMMI JMtBMMttMl IM at Mrsadaa M Bfliitee feta tsHtear sis qaa al eatteBssB ·aitesaa retate. .....ten toiailms tatete Tttatetal b peKÜArift Iβ^MMNIMβÁβ Imi sk Iβμμμο* late tetataia ȧbytaBMate.

touchantes oredsro P«pam mm infallibilem. Am* hano definitionem enanti'erimus dioare pal··: we enavimus, mandaoto quasi foeti asrinm (asternar); at nemo non vidst quibus angustiis « mb vos, ake 4kpositi oriam coutradiosre aooraotipraa 8od ham humiliatio matt· nihil ant, smtinnro poaMmwa; nihil «rit in Bompatutima maioram ■alomm Nam prptaatantes disteri auntcatholicos adsuamragulamfidri •liquid addidisse, at proiada noa ram am mutationiin religione; st hac de caum invictum illud argumentum, quo usque adhuc contra protestaatta usi aumua, nempe da mutationibus protastaatismi at da immutabilitate religioni» eatboliodO, ut qua· probant protoetantiamum earn humanum opus, at oathoiioam religionem Üaurn pro riuotore ,babera, hoc invjetem 'argumantufn ruat at suam vim persist.^

' Haeo eet ratio, reverendissimi patiès, cur fare omne» nostros regioni» satistite» psrsriasun habeant actum ease da catholica religione (murmur) quod «pectab eiusdem progressum inter proteatantee: (de hia qui» potest,saw index, ills qui nihil mit cire· hano rem, vel illi'qui par triginta anima sacrum miniatorium exercuerunt?) ac proinde per viscaro misericordiae Dei, qui vult omnee calvo· fieri et ad cognitionem veritati· pervenire, a robie enixe poto, quare tpm magnum malum nostrae nascenti eocleaiae äffingi debeaL Estne tam magna-nedsssites huius definitioni·, quae fieri debeat cum tanto detrimento religionis apud no»? Nulla eet neoeaaitaa, niai illa quae orta aat ex ipsa discussione huius quaestionis. Accurate perpendendum eet, quod, favente Dso etpulla calamitate adveniente, in spatio triginta vel quadrtefinta annorum numerum catholicorum maiorem futurum «eae in America septentrionali, quam hic et nunc in tota Italia inveniuntur; cum hac consolatione tamen ut nostri catholici non tantum nomine aed etiam de facto catholici eunt, vblo dicere ia praxi religioni· ,

Praeses cord, <k *Anytlii:* Reverendissime pater, magis prudenter loquaris de Italis· fidelibus.

Sed dixi favente Deo at null· calamitate adveniente. Qnsanant calataNm advenire potest, quae pulcram illam spera de medio tollere posset, nisi istud dogma dp infallibilitate Romani 'pontificis! Sed quidam forsan putant nos timete ubi non est timor, nos forsan falli et decipi; utinam ita foret! Alii forsan putant nos minus esae addictos sanctae sedi. Hoc non est ita, venerabiles patres; non est in tota ecclesia, prout aeio. jooetu» praelatorum, qui magis addictus ut vel pari modo addictus sit sanctae sedi, quam oostu» praelatorum statuum America· foederatorum: plurib»s operibus hoc manifestarunt. Sed, amor quo pt-oss quimur vicarium Christi non est casons; periculum, magnum contra ecclesiam sponsam Christi et contra ipsum caput eius visibile praevidemus, et illud evitaro volumus. 1st· ratio est, quare foro omnes nostrae regioni» antistites si non centra doctrinam infallibilitati», certe contra illius opportunitatem' fero ornas» eiusdem menti· erimas. Paties concilii Vaticani perpendero debent quasnam bona et quasnam mala dk definitione derivaro posnsnt in universo mando. Hase definitio profutura erit pro regionibus catholicis, esd hae regione» non sunt tota'sodssm; magna par» «t forsan maior pan eocleaiae oorriponitur regionibus, quae mixtos sunt plus minusve oum protestantisme. Maior pars epieooporam haram regionum, qui sont veri iudiOM.ia suis dioeoesibo», pro casto tonat hanc definitionem positam «·· non pro bono (oolsrianim •ibi commissarum.

Sad scopus meus est loqui tantummodo ds has regione, in qua positus sum epiaoopus, et confidenter asiaMsr dion ot probaro vein dogme do infalHbüitoto lanteni pontifiant nob»· propmiturn fa-mhamnto nocivum earn tem in am «m in mnhw aliis dhmaai Ma faadatntia 4 marinae, qua· parites ount in nutem Me» dioeoMii QMBpttftitar prie ex fidslibue, ox qmhsas aauhi aunt esnvmri ad acatram rtiigiaMUi; aeeundo ex prcSsstaatibm on quibo» multi aunt bona diapooiti arg· retigionani oathoiioam; tertio ex inimici· religioni· anatine. Vidaamua nunc quoanua affectas hase dsfinitio producat inter illo». »

Imprimi· inter cutholiooa, qui bom aunt, hare definitio nec bonum nec mulum affaettun prodocet; qui· quamvis nullum numquam verbum audierint de infallibilitate Romani pontificia, attamen obedientae libantor arant vocibus pastorum: aed timeo pro nro·phyti». Litterae excepi ex quibusdam neophyti», quae too pareuMum faciunt quoadam apostaturos esse ai dogma de infallibilitate Romani pontifici» definiatur.

Sed praecipuum damnum M inter protestantes, qui bene dispositi aunt erga religionem catholicam. Haec definitio arit forsan fini» illorum oonvereioni»; et'illorum convenio «rbt nostra spes, nostrum solatium, eicuti iam erit corona noatr·, quia ex conversis protestantibus numerantur inter nos qui iam eunt episcopi et multi sacerdote·. Protestantes etiam bene diepoaiti ,»i difficultatem patiuntur iri credendo infallibilitatem eooiesiae, quae adeo clara,- evidens et baturalie est; quomodo parati erunt credere in infallibilitatem Romani pontificis, quod valde obscurum et difficultatibus plenum etiam doctissimis inter catholicos videtur?

Praeterea protestantes, qui inimici sunt nostrae ecclesiae, argumentis fortissimis utantur, et quae prae manibus facile habebunt, ad inficiendum animum illorum qui bene dispositi sunt erga nostram religionem: et hoc non solum facient sed hic et nunc iam faciunt, et hoc faciunt cum magno detrimento nostrae religioni· Certum est, mihi'videtur, eicuti sol lucet in firmamento, quod occasione huius dogmatis infallibilitatis Romani pontificia proteatantee bene dispositi inter nos ab ecclesia nostra se alienabunt.

Ad hoc confirmandum dicam, quod clarissimus archiépiscopal Bsdtfmoronai» praevidete,' sicut fere omnes no» praevidimus, difficultates magnas et graves, et magnum detrimentum ex hae definitione infallibilitati· necessario oriri contra oathblicam ecclesiam in regione nostra, excogitavit in bonitate cordis sui aliud schema de infallibilitate Romani pontificis proponere. Meo· laudati prossulis erat definire infallibilitatom Romani pontificis modo implicito et indirecto, et qua de causa hoc facere volebat? Ad evitandas nemps funestissima· consequentias quas ipse praevidit orituras case ex definitione explicita et formali Romani pontificis infallibilitati·. Nam dicit· clarus ille praesul: „Formali» infallibilitati· Romani pontifici· definitio oum vi sua ad omnia etiam retroacta saecula protenderetur, facile universum historiae ecclesiastic·» campam totumque bullarium theologorum oavillationrbn» et haeiptiooram impiorumqise adversus Romanos pontifies» criminstionibo», iam fere sopitis, aperiret-'l Haso, surit verba reverendissimi archiepisoopi Baltimorsasis in sqo opuaoulol in schema do Romani pontificis infallibilitate, et haec verba confirmant quaecunxree dixi ds malis nobis imminentibus a proposita defirotioue.

- Numquam in tota ecclesiae historia maior fuit opportunitas dafinisndi iufaUibil>tgtomRomani pontifieia,»i.haso infallibilitas apta fuissot ad srrors» oontra sodesiam de medio toUsndos, quam in spoeha concilii

Tridratini. Na taac taofe «Hua ŏootrarRor»· pontifie «t aeriam Romanam quamvis fatairaima * «tarit raformatioraa contrà ipaaœ acdesiaan dabaUan; tira· taaap propitiem mt Bouaap pontificem axtoUaca, «un ooraibw privilegiis praemunire, «t pnoeipra privüagio infallibilitaiia. Quara ooociliam Tridsretinum boe non fecit? Non invenio niai de ration vol quia trideotini patree non putaverunt bane definitionem 'opportunam ** val quia infallibilit Romani pontificie multis difficultatib circumdata orat. Eaedem ergo ration quaa valid fuerunt pro concilio Tridentino pro non eonfitiendo hoc dogiùate, etiam pro nobis valid ea debent.

Re· cum ita oint, veoarabile» patra·, enixe precor ut haec definitio, pfeut in aobemate habetur, non fiat, quia non puto eam pro bono universali toti ecclaji et verba venerabilia episcopi Diviooeneia tam plena amori· et eloquenti dicta non tam in auribue quam in corde meo eunt. Praeolar ille vir eum eamdem expoetulationem feoimet, quam ego nunc facio, poauit coram aculis concilii Vaticani exemplum sapienti, et benignitati· concilii Tridentini, declinanti· definire ut de fide immaculatam conceptionem beat Mari virgini·, eo quod familia religiosorum •ancti Dominici, qui per inultum tamporia «getium illud dogma impugnaverant, illam gratiam enixe expoatulavit

Iam non, eminentiaaimi * revareudiaaimi patra·, in nomine uniua familiae religio· peto a concilio Vaticano Ut dogma de infallibilitate Romani pontifici·, prout schemate habetur, non definiatur; aed hoc peto in nomine quorumdam eminentiasimorum •anet Roman coleai cardinalium, hoc peto in nomine plurimorum praelatorum, qui repraesentant magnam et foraan maiorem *{patra roelamant)* ecclesiae partem, hoc peto in nomine nostrae Americ eccleuM, in nomine neophytorum nostrorum, qui adhuc lacte indigent ad vitam catholicam sustentandam, in nomine millionum proteetantium bene dispositorum, qui requiem quaerunt in sinu ecclesiw catholic et hanc requiem invenient, niai foraan alienati sint, repulsi sint occasione hui definitioni·.

Accipite, reverendissimi patres, ea qu dixi eadem veritate et sinceritate qua protuli.

ORATIO

reverendi patri» domini Htvid Moret epircopi Snrenti» '.

Eminentiaaimi praesides, eminentissimi et, reverendissimi patres.

· Prae oculis habemus spectaculum consideratione dignissimum et instructione plenuaimum. Quaestiones gvavimim proponuntur de primatu eiusque dotibus, et petitur a concilio Vaticano definitio dogmatica de

A iafallibilitata Romani pautifitisux cathedra ex Own pati sacri oorecilii Vaticani profitaotur arana vaataratioaaaa, srandem obsdiwtiam, samdem avutioM erga aanctaan sedeoi; aad mu m eodem ssoau afficiuntur tina infallibilitatam pcattifitiam. Definitionem hui iafalljbilitati· alii putant •ase possibilem, opportunam, immo nacamariam; existimant alii bane definitionem, pro nostris temporibus perieulooiaaimam, non habere uffici· motivum in Scriptura mere, in raditio et idcirco nullo modo sam ad dignitatem dogmatis fidei divin et cstboli- evehi pores.

Adsunt in venerabili coetu nostro conciliari dissensiones maximi momenti, qu vocari possunt ali practic et ali dogmaticae. Disasoaiones practic versantur oiroa opportunitatem definitionis, qu proponitur; dimensiones dogmatic attingunt ad eius possibilitatem theologicam «c veritatem. Omnia qu B eaae referunt, ad quaestionem practicam, id est, ad quasstiooem opportunitatis omittam, quia de ea re iam multa praeclare et fortiter dicta eunt ab oraton-

qui hunc ambooem ascenderunt, et multa forsan adhuc dicentur. Quaestionem dogmaticam solam tractare intendo, et cum ad hanc tractationem per amorem veritati· et paci· unios impellar (De testis est), spero quod vestram benevolentiam mihi non denegabitis. Eminentiaaimi * reverendissimi patre·, supportate me implentem ooram Deo et Christo i coram ecclesia officium episcopale, quale me conscienti innotescit.

Ad sedandos animorum mot ad reconcilianda· opinione·, qu inter ee primo aspectu pugnare videntur, nihil utili quam clara et praeti expositio doctrinarum oppositarum. Mihi liceat ergo adumbrare, quam fidelissime potero, ideam doctrinarum, qu sscroaanctum concilium scindere videntur.

C Doctrina affirma infallibilitatem pontificis ex cathedra docentis continetur in schemate examini patrum subiecto, quod habet ia in manibus; et declaratur Romanum pontificem supremo omnium Christianorum doctoria munere fungentem et pro apostolic· sua auctoritate definientem, quid in rebus fidsi et morum sb universa ecclesia tamquam de fids tenendum vel tamquam fidei contrarium reiiciendum sit, «rrare non poase. Quamvis dicatur post haec verba, quod haec infallibilitas eadem sit sive spectetur in Romano pontifice tamquam capite ecclesi sive in uni raras eccleats docente cqm capite; tamen auctores schematis nullo modo .admittunt ut necessarium ad efformanda decreta et iudicia summi pontificis concursum fratrum suorum episcoporum catholicorum, sive hic consens sit antecede sive conseque vel concomitans. In sensu schematis uium pontifex cum indicat et decernit de fide et moribus pro ecclesia uni-

› Argsarastare: -gfiitnfse Hsrreda dtassttaaea qs ia fravisstare bre raastta feran Uba praetie·· sare aaa qaaa opportssltal·· dsdsltiista rradrisat, stiu ' vare lag. aatireaqaa· poreiMttatrea thwtagtal ddtaittaata rasrd vetiat···. Nes de qatia paeti·· red de dsgraetits taqai ee vsUa. Agi ti tafelMWhtsta reparata, sbatiats, fereaaaM. Nos peso·· n pstrib d rsfsgssre, aaaaqaa aaaaaatiss srgs- srests verita amtia sata aanlbat Mas·. Astrartta treaprib •rroraa aat· reacUta artes asbe,' varitst est ia reredhta dadsltare. NaUare «arati· sata VattasserereadBare ts re *- «itltitia, red ia tara «adita ia Area farta· dividi pMx st ia fasiaiitat qt retsaritat·· vid arat. Hk: aat ireritatia argareaata «xpasara sggiaaaas ast, st ait aaa «aaa

«btaaa sbmMaai istradaci la arelada, natati···· lari la •yartata at diti taa aeq··· ,credo «rejaria·', i dtaadan ait ,credo qafaaa". at «aamatibaa aar base Mtatio feats dt hepraiaMta asae, a^atarisai ddd bsa eaae. lada •ffanaa la qaal atya— panaabimr, at ia %a aabtaa···' fsstaabitar «oetari· Cbriati. Hta aat aatti reaqaari aid •aat, st aa alta vere ditia iatarireaaa baa basa Mtaritati. Piataidas iasafas latamgavit orator, saat aatamat baba t dtoaaretaal laaaa infsaaaa st tiaire sd refragia. Atqai id lari aaa pssadtxit, g aaa retia ciara «t sUqaats dt qaaaatia. Ntada fraadfitaatar b iatradaata» aaa·, at ai aadi tagfc partraetataa. flari bare aoa pvtaia·· dixit, «t qa dvtt qtid dt «aditare, qâre stas «tara «t «aigre ba dsa tartadMs, qa tara M «a· aaqs· ·» «taalast Basa «reata aag « datarretaari «pas «as «t aibil bws baa saqw feats· aaas. (Ire reansar iatar fstres saditsre «at dare baiaa dtaest.) fati a reatilia drtaittaM tafelMMmatire « bsa i|m feaiarissta dretarare ns ditare rafta· rea· fretiAe M AeAeil M **v Mμ !·y •ipada rod /ara ar ia taafre>

SMfsrms at jaatlirta daarata v babrant lafaMadi μ η·– •aas st ad haa radad taafaataa a AataaiaL drataattaa adsaritatla avtsd argapiaita, dva directi· dvs badtawtiq tpq * serfetasa taas «s taadMta tam «x .«MÜtaraat Mtta. Aigaaapta varo —inritítia lanaaaludaatta ····, aaaaar·

venali «it solus; «olo· iudieat, *ela dsMnût. Ergo quidquid dicatur ad dtantdoandns ‰an ad concilianda opposita, com in verme affirmatur infallibilitatem pontificiam non sees reparatam, bate affirmatio eat in verbia magia quam in reboa. .

Haec infallibilitas exiatit separata com «matons pontifex seorsum et separarim ab epiaoop» indicat et decernit: qui eeparatim iudioat, habet indicaturam separatam. Huic separationi non obstabit, quod episcopi in boo systemate debeant sequi eummum pontificem ; sequuntur obedipntes et non indicantes. Ergo pontifex solus indicabit, eeparatim ab episcopis indicabit: evidens est, quqd base indiciorum pontificalium infallibilitas est infallibilitas separata

Sed est quoque absoluta. A|beoluto opponitur oonditionatum ; ut non sit absolutum, debet eese oouditionatum. Ubi est, qualis est conditio imposita pontifici decernenti de fide et moribus pro ecclesia? In hoc circulo nulla invenitur conditio. Ergo infallibilitas, quam docet schema propositum, est infallibilitas absoluta

Sed «t pariter et essentialiter personalis, nullo alio ex Hominibus necessario concurrente ad actum pontificalem, milio necessario pontifici adstipulante, nullo auxilium illi necessario praestante. Actus pontificalis omnino et solummodo pendet a voluntate pontificis ; et cum in voluntate sit praecipue persona, infallibilitas pontificia est pure et simpliciter personalis. Concludere ergo licitum est, quod idea infallibilitatis pontificiae posita in schemate, est idea infallibilitatis separatbe, absolutae, personalia.

Sed cum ex doctrina schematis infallibilitas separata, absoluta, personalis ait attributum praecipuum monarchicae potestatis, quae pertinet ad eummum pontificem, cum summus pontifex sit causarum fidei solus et supremus index; inde sequitur monarchiam pontificiam esae puram, esae indivisibilem,'eeee abeolutam, et nullo modo in suo supremo exercitio ab episcopali potestate temperari posse; quamvis episcopi sint veri principes, qui non possunt auferri ad nutum pontificie, quamvis sint quoque in aliquo sensu fidei iudices.

Contra hanc doctrinam schematis exurgit in concilio Vaticano alia doctrina, quae propugnatur a multis patribus pietate, doctrina, devotione erga sanctam sedem et eummum pontificem aequaliter commendabilibus. Illi venerabiles patres suam opinionem, suam doctrinam patefecerunt primo in ƀostulatis quae direxerunt ad congregationem competentem et ad summum pontificem ipsum ; secundo in observationibus quas transmiserunt ad congregationem de fide.

Observationes illae in caput addendum de Bomani pontificis primatu a patribus factae duo volumina 246 paginis in 4° constantia ǎffermant quae hebetis in manibus. Volumen secundum centum et triginta ŏcto observationes continet, et inter illas septuaginta quinque observationes impugnant definitionem infallibilitatis propositam.- Aliis viis plurimi patres concilii suam emiserunt opinionem, nempe per opuscula typis mandata et quae vobis sunt notissima; denique per orationes in coetu nostro habitas, et quas auribus vestris audistis. Haec manifestatio sensus et doctrinae episcopalis praebet nobis factum in actibus conciliorum oecnmenicorum omnino inauditum, factum novum, factum stupendum. Ante conciliorum generalium celebrationem in ecclesia grassabantur ƭrrore

qm fidem et unitaires labsdMtaro'ooaabaatar. Animarum sarcire damna, erreatae ad viam ƭeritati reducere, morsa ooaapcrksre, leges salutares statuses boo fuit opus oonoÜMKum. Ia hiaos ooaoiliis superbi errorum auctores et eorum asseclas vieti fuerunt. Sed brevissimo tempore gpst aperturam concilii veritae elucebat, condemnabantur errores, patres una voce proolamabant antiquam et. immutabilem fidem. Quoad concilium Vaticanum nihil parile invenietis.

Ante convocationem concilii omnia in paco degebant et numquam fuit strictius at firmius vinculum, q«o devinciuntur mesura capiti, episcopi supremo pastori. In hac pacatissima concordia fratrum exurgit de facto particulari, quod revocaro non nscssss puto, exurgit quaestio de definienda a concilio infallibilitate Bomani pontificis. Aliqui reverendissimi episcopi suam opinionem patefaciendi officium habere crediderunt Sed ante concilium nullus potaret praevidere et dicere qualis esset sensus, qualis esset agendi ratio'concilii circa hanc gravissimam et difficillimam quaestionem; et tamen, occasione data, statim prodierunt spontanee et oum magna unanimitate et constantia facta de quibuo memini, id est postulate, observationes, scripta, orationes contra definitionem propositam.

Hio ergo, eminentissimi et reverendissimi patres, in hoc sanctissimo templo, hic iuxta confessionem beati Petri principis apostolorum, sub illa eplendeutissima corona, quae in aere attollit et semper proclamat voces Christi: *Ttt u Petnu, et mper barv petram aedificabo eocleeiam meam,* hio circa omnino necessariam, omnibus carissimam auctoritatem summi patris erumpit scissio inter fratres, in duas phrtes concilium scinditur, et habemus maioritatem et minoritatem, ut deveniamus tandem id unanimitatem. Uno verbo, quaedam facta publica ; ante concilium pax et concordia inter episcopos1; in concilio autem circa quaestionem fundamentalem, gravissimam, eminentissime precticam, circa quaestionem, quae debet ease notissima, circa regulam fidei dissensiqpes et conflictationes inter fratres. Exemplum unicum in historia ecclesiastica !

Nunc oportet dicere qualis videatur esse doctrina generalis patrum eorum, qui non accipiunt definitionem in schemate propositam. Non sum organum illorum venerabilium patrum, nullam ab eis accepi missionem : unum volo dioere, quod mihi videtur eese doctrina minoritatis. Haec doctrina non affirmat auctoritatem absolutam concilii generalis supra papam, haec doctrina non negat omnimodam pontificie infallibilitatem; haec doctrina docet Christum Dominum elegisse duodecim apostolos, illis praemisisse b. Petrum ut caput, sic constituisse unam supremam potestatem in ecclesia sua, supremam potestatem in duobus elementis consistentem, scilicet in Petro habente iura primatus ƀonori et iuriadictionis, et in apostolis illi subordinatis sed fruentibus cum illo auctoritate puticipeta docendi, pascendi, regendi ecclesiam universalem; et hio ordo divinus in ecclesia aeterna debet semper perseverare, et Petrus vivit in pontifice Romano, et apostoli semper vivunt in episcopia

Ex·hac institutione Christi, ex hac unitate indivisa supremae potestatis ecclesiasticae concludunt reverendissimi patres, non dari posas aeiunctionem capitis a membris, membrorum a capite; non posse separari papatum ab episcopatu, . episcopatum a papatu in docendo et regendo ecclesiam : et sicut in

‖ Haas areata psstatota sets fest to t. U relata seat.

‘ Babstar ad satos· ŧ U, MB-IOM.

• Bea ŝ<ie· 1BB, at te asstia sdittees vitare set la vstoatos mmüü patritas listritats nacras 1M psr emeres Me signabatur.

* MevsreaMreireus arator Isa sata reaailia· «pas usast^reat: *D*» «sarite ptafrri ri *i e Is pei a* rangions·.

magisterio ordinario ventat» dooant episcopi ana mente, una voce com papa, sic quando papa aolua controversias dirimit, cauaaa fidei iudicat, fidam definit, anum iudicium, euam definitionem non, habere vim imponendi emaneam fidei, actum fidei divinae et oatholioee mb poena anathematis, niai aooesssrit -decreto pontificali epieooporum oonount» ot assensus vel antecedens vel concomitans vel subaequena, vel expressu» vel tacitu».

Haec doctrina nihil aufert primatui et supremae potestati Romani pontificia, quia suprema auctoritas poteet eme a consortibus participata et tamen stare; nihil aufert infillibilitati pontificiae, quia summus pontifex semper habet medium dandi -veritatem absolutam mia decretis, nempe per concursum morum fratrum epieooporum catholicorum. Et aie promima Christi effectum luum plenissime obtinent; Petrus semper stat ecclesiae fundamentum primarium et principale, centrum fidei et unitatis; episcopi quoque sunt fundamenta ecclesiae mb primatu Petri, docent una cum Christo inter illos praeaente omnibus diebus: Qui cos *audit, Chrittum audit, <pii vo» rperuit,* "Christum *tpemit.* Sic exurgit unitae illa ecclesiae Christi, unitas multiplex et una, Composita et indivise, unitae characterem habens rerum .omnium divinarum, qiiae semper in numero et pondere et mensura disponuntur; sic tandem constitutio ecclesigp evadit monarchia non solum in vocibus sed in rerum veritate temperata et moderata.

Talis eet, eminentissimi et reverendissimi patree, pro viribus meis adumbrata doctrina, quae praevalere videtur in minoritate concilii. Cum infallibilitas sit dos suprema, privilegium speciale ecclesiasticae potestatis; infallibilitas dat suam formam constitutioni ecclesiae, definitio infallibilitatis est in vero sensu definitio potestatis ecclesiasticae et totius constitutionis ecclesiae doctrina, cuius expositio tandem potest reduci ad formulam simplicem et obviam, ad formulam nobis a doctors sancto Antonino Florentino data. Sic se habet haec formula: „Papa utens concilio et requirens adiutorium universalis ecclesiae, Deo ordinante, qui dixit: *Rogari pro te,* errare non potest."

Quidquid sit de difficultatibus nuper exoctis super quibusdam paginis sancti arcbiepiscopi, difficultates quae tamen a docto theologo elucidatae fuerunt, textus citatus qui tanta continet, fatentibus omnibus, est authenticus. In hac formula omnia principia et consectaria doctrinae, quae exposita fuit, continentur; et quando volueritis, reverendieeimi patree, haec demonstrare satagite. Liceat ergo dicere hanc formulam Antoninam eeee compendium totius doctrinae nostrae; nihil ultra, nihil eitra nos intendimus affirmare. Et nunc permissum sine dubio mihi erit poatuldre a pluribus coepisooporum nostrorum, qui hunc ambonem ascenderunt, cur hanc doctrinam accusare et condamnare non dubitaverunt? Haec doctrina ostepsa fuit quasi sit particularis et' nationalis, quasi esset iam condemnata, erronea, haereri proxima. Quomodo possunt tales vituperationes formulae Antoninoe inuri? 'Hos excessus ferre quis potest? Èum ne poterant eius in sede venerabilis successor, eius venerabiles fratres qui suo sanctissimo habitu gloriantur?

Dictum fuit, doctrirftm expositam eas» particularem et nationalem. Sed nonne videtis episcopos ex Omni natione, qua» sub caelo est, hanc doctrinam adoptare et tueri? Nonne multi et doctissimi et piierimi et eminentissimi epiacopi'e Germania, ex Hungaria, ex Anglia, ex Hibernia, ex Helvetia„ ex America, ex Lusitania, ex Italia ipsa, ex orientalibus partibus. hanc doctrinam in suis diotis, in suis scripti» professi sunt? Non est ergo haec doctrina Gelliae propria; patronos habet apud episcopatum universalem.

Sed hm est condemnata! Miror sane quod talis' accusatio potuerit in boc venerabili coetu in Christo fratrum assurgere. Formula Antonina condemnata fait! Quando si placet? Anno cum proscripta fuit propositio Petri de Osma docentis, ecclesiam Romanam errare pome?

Sed quis ex nobis non proclamet, eocloiam Romanam semper custodire immaculatam fidem? Qui» ex nobis ideam separationi ab ecclesia Romana matre et magistra sustinere vel momento posset? Sed formula Antonine fuit condemnata, cum Alexander VIII hanc propositionem proscripsit: „Futili» et toties convulse est assertio de Romani pontificis sujier concilium oecumenicum auctoritate, atque in fidei quaestionibus decernendis infallibilitate." No· non negamus auctoritatem Romani pontificis super concilium, etsi non profiteamur hanc auctoritatem esse absolutam; nos non negMrtBvuynimodam pontificis infallibilitatem, cum adr oondi^bnem normalis exercitii sui eam reducimus. Ergo condemnatio facta ab Alexandro VIII ad nos non pertinet.

Sed dicet qui», nostram' doctrinam proscriptam fuisse, cum cassata et annullata fuit declaratio cleri gallicani anno 1682. Hanc declarationem tuendam non suscipimus; liceat aliis abire quo voluerint. Non defendimus pariter formam propositionum in declaratione contentarum, et imprimi» forniani huius quartae propositionis: „In fidei quaestionibus praecipua» summi pontificis esse partes, eiuaque 'decreta ad omnes et singula» ecclesia» pertinere, nec tamen illius irreformabile esse iudicium, nisi ecclesiae consensus accesserit." Haec propositio non est satis accurate posita, et supponere, videtur non sufficere ad irreformabilitatem iudiciorum summi pontificis consensus antecedens aut concomitans episcoporum, et tamen sic correcta exprimi posset modo mag» temperato. Ab illis reverendissimis patribus qui causam agi dixerunt rioherianismi et febronianismi. res|>pndendi veniam postulabo, quod forsan doctrinae illorum novatorum ab ipsis non fuerunt satie expensae: si bene fuissent exploratae, numquam nobis obticerentur.

*

i Oportet me nuuc ad illam obiectionem devenire quae clamitat, doctrinam quam defendimus, esse erroneam et haeresi proximam. De qua auctoritate processit haec accusatio? De ecclesia? De summis pontificibus bi cathedra loquentibus? Nullo modo. Haec' accusatio "provenit ex theologis magni momenti, magni nominis, magnae auctoritatis, fateor quidam, sed qui impares sunt ad dirimendam per se solos talem quaestionem. Suaresium er Beliarniinuin veneror, eorum scripta in manibus saepissime habui. et profiteor me de eorum lectione multum profecisse. Sed super Suaresium, super Bellarminum, post divum Augustinum, post divum Thomsun, Boesuetium repono: et doctorem maximum libenter audio docentem, in negotiis fidei quidquid de fide non est, id est, quidquid non condemnatum ab auctoritate legitima tamquam fidei vel proxime vel remote contrarium, in dubium remanere. Ergo in dubiis libertas, sicut in necessariis qnita»; ergo inconcussa manet ab omni censura expers sententia illa, quam profiteri videntur concilii Vaticani patres' plurimi, et quae merito potest vocari doctrina Antonins- Et quando sanctus Antoninus suam doctrinam cum verbis citatis exponebat, quid faciebat, nisi «dserere et declarare doctrinam praecedentium aetatum, doctrinam generalem ecclesiae; quid faciebat nisi commentariis illustrare doctrinam ipsam sui magistri divi Thomae, quae in hi»

verb» ooocludi potiet: oompoùtio symboli pertinet *i.* ad minimum pontifinem, quia editio Symboli fit in synodo eeu concilio gsesrsli, quod ab eo congregatur?

Doctrina, quam Antoninam ǯppellarim act ementialiter doctrina favens iuribus epieoeporum, quae omnes facultates, omnia iam episcopalia affirmat st propugnat Haec ' fuit gloria ecclesiae gaUioanaa, adiunxism semper obedientiae filiali, probatimdmM fidelitati usque ad affusionem sanguinis erga sanctam sedem, revendicatiooem conetantiasidiam omnium iurium episcopalium. Hic, in hoc ooetn sacratissimo doctrina Antonina advena fronte pugnat contra doctrinam infallibililal» pontificiae, separatas, absolutae, personalia. Illae duae doctrinae repraesentant . duo systemata regiminis ecclesiastici, nempe systema monarchiae temperatae et systema monarchiae absolutae: et de hia systematibus, id est, de constitutione ecclesiae Christi hic res agitur, et hic consistit sumina res concilii nostri. Nam quaeritur an episcopi B debeant esse, sicut usque nunc fukrunt, veri iudioes fidei, veri iudicee omnium causarum fidei cum eummo pontifice, et salvis omnibus iuribus primatus, Quaeritui an episcopi debeant semper eme vere et per se participes, sicut fuerunt in conciliis generalibus, potesiatis supremae pdacendi et leges ferendi. Quaeritur an posiibile sit eoo a secundo gradu, in' quo Deus episcopos constituit, descendere et devenire tandem meri indices primas instantiae, uti dicitur, vel simplices ccBuliarii summi pontificis. De vobis ipsis, de vestra dignitate, de vestris, iuribus, aicqt de bono ecclesiae, eminontiasimi et reverendissimi patras, hic, repetere liceat, hio ras agitur.

Doctrina minoritatis habet ius, ut vidistis, emijienlissimi et reverendimimi patras, aaae affirmandi, esse defendendi, esse ponendi in conspectu, in praesentia doctrinae adversantia Si ras aliter m haberet, tam multi patres, tam venerabiles, tam docti, tam pii C «sept rebelles, et hic non emmt audiendi. Haec neoesait|s eàdiendi'patres, qui raiiatmt definitionem propositam in capite IV schematis,nbstri,'evidentissime probat, quod cum impugnatur definitio proposita, non impugnatur doctrina divina, catholica, sed solummodo systema theologicum. Liberum est ergo omnia argumenta directa et indirecta Contra hoc systema congerere. Possumus demonstraro doctrinam nostram, qute oum amore, uti debet, omnia iura summi pontificia et sanctae' sedis docet, amplectitur et fovet, possumus demonstrare, doctrinam nostram invictissime demonstrari per Scripturam saorqm, per traditionem, per praxim ecclesiae„ par sacros canones et praecipue per actqp et agendi ratieaem omnitim conciliorum ' oecumenicorum.

Haec argumenta a pluribus venerabilibus patribus cum scientia et eloquentia iam praelibate suat, et magis evolventur quando tempus specialis tractationis D advenerit Sed, Mictio pro tempore argumentis direo- ' ' *tie,* possum ex nunc bellum inferre in vestras partes, et vobis probare, quod in vostris sluoubrationibus nihil usque hodie probatam habetis. Omnih prasetantiasima vestra argumenta probant propositiones, quae eum non * /.'sint per es évidentes, a rohistiebent pjgpbari, et tamen ' ' tion sunt probatae, et non probari posse mihi ridentor: sic vestra argumenta nutant et oadunt Quid /lebetis demonstraro? primatum summi pontificis, plenitudinem eius iurisdictionis in infallibilitatieius, quabdo iudicat' cum oonCurw episcoporum ? Nullo modo. De hisce veritatibus nulla controversia est inter catholicos. Probare vobis inchmbit pontificem esse infallibilem per se solum, plenitudinem eius iurjedictionis excludere omnem episcoporum partioipatio- J .J "Mm ad actus, supremas auctoritatis «dteiasticaa. ,

Ad has propomtionm stabiliendas, quomodo proesditia? Verbi gratia, verba Christi Domini citetis: Tu es Petras, et reliqua: ex hoc texta ita argumentamini. Fundamentum sedifioii asterni debet esse star bile, aeternum, invictam; atqui hoc fundamentum bwm potMt mi tab, abi pApa (beetar iafaUibilitata personali. Haec eat propositio, quem probari evidentissime oporteret, et quae ᵉ“■edam probate ori. Nam si Deus praeparavit pontifici Romano omnia modia conferendi veritatem omnibus decretis suis in concilio et adiutorio fratrum suoram episcoporum, si in casu humanae fallibibtatis, quod Deus avertet, episcopi qui sunt quoque fundamentum ecclesiae, episcopi qui habent quoque it» docendi, auxilium ferre possunt ecclesiae Romanae; aio Romana ecclesia semper servat immaculatam fidem, si^qxmtifOx statim errorem abiicit et reparat, sic fundamentum eodeaiae immobile stabit sine privilegio infaUibilitalie personalis.

Ne longius protrahatur haec oratio, non attingam illos textus evangelii, quibus probare assuetum est infallibilitatem personalem summi pontificie; qui tamen eam nullo modo implicare videntur. Pariter cum vultis probare supremum dominium et plenitudinem iurisdictionis pontificie Romani ex decretis conciliorum Lugdunensis et Florentini, demonstrare oportet quod horum conciliorum met» fuerit affirmare potostqtis plenitudinem in sensu exclusive participationis episcoporum et conciliorum ad hanc supremam et omnimodam potestatem, et tunc pugnarent concilie Lugdunense et Florentinum cum omnibus praecedentibus concitpg, quae, salvo primatu Romani pontificis, admiserunt indicaturam episcopalem, quae est vera participatio,supremae potestatis decreta condendi et leges ferendi. Et hoc ius episcopale semper recognitum fuit quasi ius proprium et ius divinum.

Tales eunt aliquae ex innumeris et gravibus difficultatibos, 'quae omaino dilucidare necerne est in hoc venerabili coetu. Ad praecavendas bas difficultates, aliqua media iam proposita eunt, quae mihi videntur attentioni vestrae proponenda eme.

Ad probandum quod difficultates causae inhaerentes non debent impedire assensum nostrum definitioni propositae, reverendissimus relator in memoriam nostram revocare voluit difficultates, quas concilium Tridentinum invenit, quando voluit condere plurime decreta, et in particulari canones circe sacramenta ordinis st extremae unctionis Ad demonstrandum quod hoc exempluqi ad rem non pertineat, petere audebo,- an adament in concilio Tridentino multi patres, fere forsan centum quinquagies aut ducenti, qui negabant ordinem et extremam unctionem ease sacramente. Nulla ergo paritas inter praesentem cau- / eam, et ea quae acciderunt in concilio Tridentino.

Per aliam viam alius reverendissimus pater volbit difficultates exurgentes abigere. Adsunt, diotum fuit, obiectiones insolubiles contra mysteria fidei nostrae, exempli gratia contra mysteria Trinitatis et Incarnationis; et quando certa eat revelatio divina alicuius veritatis, nulla obiectio debet emensum impedire. De quaestione, an adaint veras obiectiones insolubiles contra mysteria fidei nostrae, nolo tractare. Sufficiat '"/ᵉv dicere, Ijuod demisso medio praefato, agére debemus quoad constitutionem ecclesiae eodem modo, quo agimus relative ad mysteria Trinitatis et Incarnationis Domini rergo constitutio habet rationem mysterii, erit mysterium. Et quando protestantes, quando philosophi nobis obiicicnt, quod per novam definitionem constitutio ecclesiae immutata est,et de monarchia temperata effecta erit monarchia simplex et absoluta; quando nobis obiicienf immutationem factam in symbolo, eo quod fideles qui dicebant: 'Credo ecclesiam, dicere

debebant; Credo papaa^ raspoafsee aaffinaret: ta •st myeterram fid· nostra·. Par haoe example, revaraodiaami pate··, possibito «at vidsra, in quais»· abyasum partrahimur, « ia qusm pertrahitur nobi·· ouraaodaaia Christi.

ManmvMt asaiiçae yfrw, *et* mmm atf: Sunt iniunosa nvaioritati.

Bwwradiwimim *mtor* Quid ergo factami·? advenit na tempos diaputatiouibu· finsm imponendi at suffragia fsraodi? Non puto, aminantiaaimi et reverendissimi patna. Cum in concilio genarali tale· adaunt diasemiooes, tale· oonflictatiooss; oartum eat veritatam non erne aatia eliquatam, quasationsm non pervenûae ad illam claritatem, quae omnium mentae unanime· efficere potesL In his quasstiooibu» tarn altia, tam implicati·, tam gravibus, festinatio asset periculosissima et pro honore ooncilii at pro booo eodeaiae. Nonne a multi· ot venerabilibu· patribo· iam nunc et saepe saepius conclamatum aat nimis festinare concilium, et Mum curaum praecipitare magi· quam agere? Quando ordo naturali et logiaa queeationum, quae seae referunt ad ecclesiam, derelictu· est, nonne dictum fuit obscuritate· et difficultate· maxime· ociturta ex hac ordini· logici perturbatione F

Sit in exemplum concilium ipaum vaatrum. Voe, eminentiaaimi et revorendissimi patre»? aub capita vocati et congregati, efformatis sacrum concilium; sad quid est concilium generale (wwvur)? Quatre aunt eius nature et origo? Qualia eat iurisdiotio «tue, et qualia «tant «iu» iura F Unde veniunt, quo ae extendunt? Totidem quaestiones quae iam deberent ease reeolutae, et quae non equidem eunt introductae («urmar), Petitur a vobis motu· rapremae conciliaris potestatis, scilicet definitio iunum omnium summi pontificis et constitutio dogmatic· de eius infallibilitate.

Sed quid responderetur homini sio ratiocinaati: potest·· quae definit naturam, iura, limita· alius potestati·, in hoc actu superior videtur alii potestati; nam definitor semper definito superior «t. Ergo concilium Vaticanum quando determinat iura pontifici· Romani, quando in vero ssum dat iura pontifici (nnrmur creant)., actum ponit auperioritgti· supra pontificem, actum ponit supremae potestatis at infallibilitatis. Vobis ne, cœinentiasiœi et reverendissimi patras, vobis ne placet haec conclusio? (fere omnsr pafree: Non, non, niinime). Admittitis banc conclusionem (repe*hmt:* Non, non, minime). Non puto: quia si admissa esaet a vobis, reverendissimi patres (patras; Minithe, minime) haec conclusio, cum vobis ipsis certaretis; et telum vestrae definitioni· contra voamatipsos verteretur. Nam in definienda absoluta infallibilitate psrsonali Romani pontificis actum foret... *(tigna* vsbemratia *improbatâmie).*

Emineatietimae prmmi praeter tmtmnabulam sonof, *et etatim argent ex emmentietimie proeoidibvt emmentimimae* candraolis Bilio mt:

Reverendiaime pater, fas non est ita loqui, et verba dirigere ad qiiaOdam ooncilii partem, ac si in suffragio ferendo in boo concilio quiaquam distinguere debeat inter dure partes....

*Orat» aortam defeetn laborant non tatie aaii-*ciase entissenlisstsmm praesidere *vitat eet; ab* sss *enim gni mnboni proxtmtoret erant gttaetivd, atram ribi protegm fat* esset. Ai *licet comretvr protegm orationem enam, tamen ob eretoent reverendittimorvm pafpvm mtrmar nomandiantvr negat etat* neque *eminmtietmu praetidit verba, gm protegaebahr dicent:*

Non. ita est, reverendissime pater; intolerabile prorsus illud eat quod dicis, quod in hoc concilio deveniendo ad definitionem hanc, quae proponitur, oon-

A cilium m ipao dsnsoaetret an aaas saparius Romaao poatifioa, quia pontifici daret iura. Hoc casu, hoc eventu, concilium non daret ius ullum pontifici, aed rscognoaoaret in pontifies Rtiresnn ius^quod ipee a laau Chriato habet (stgan approbationis at simul ptan*tninamm).* Hoc solummodo aanan concilium Vaticanum definiat iafallihilitatem Romani pontificio. Non lioet ita loquendo ut tu fures, tantam iniutiam irrogare univorso concilio...

Biurrandiseanui *orator.* Poasumna continuare meam orationem F

Aminsnfiasimui continui»· Sslio. Uno verbo, ne sermonem dirigea ad unam aliquam ooncilii partam. Loquere ad congregationem univaream *(tigna approbations).* Hoc tantum potes; ot pontificis erit decernere quid agere oporteat, exploratis suffragiis patrum.

Reverendimimnt orator Meno mea clare patebit, si mihi liceat addere aliqua verba. Peto licentiam finiendi. Hoc intereat honori meo, peto licentiam finiendi.

Cum *oedfeeet emmentimimne praeeat, orator* prn*eegmdat ret, ssmpar tamen* eodem modo, *mrmonem nimiram dirigendo ad* tmom tantummodo *concilii pariem, ad illam guam appellabat deaioritatem. Sermonem aman l·gebat orator et fortune hac de* canae *foeda* ipsi non *erat a* praestituto *dicendi modo recedere: eo vel magie good* tum ob citatum *narditatit defectam, tam ob dietantiam ambonnn inter et praeeidiam* non actis oisus ast *mtelleximе, gone a oardmeli Bdio dicta fnenmt, gnigne* ideo *oratori percent* eum *logni* passus «t.

Reverendimimne arator. Non potestis ergo admittere quod vestra definitio ait actus supremae petestatis et infallibilitatis. Sed tunc obius valoris erit vestra definitio? Qualis eius autyvntas? Nulla, omnino nulla per se sola; suum totiurralorem, suam totam auctoritatem a confirmatione accipit pontificis. Si in veritate solus pontifex suum absolutum dominium, miam personalem et separatam infallihilitatem velit declarare; in hoc omu, aient in aliis casibus, quando agitur de definitionibus fidei, rommus pontifex, ut vulti·, erit solus iudex; et profiteri oportebit ut dogma catholicae fidei potestatem absolutam et infallibilitatem personalem pontificia sub solo testimonio, sub solo iudicio. Nunc venit mea vera sententia.

Sed dicetis, nihil tale erit quia ex omnium catholicorum confessione concilium generale cum papa *«t* suprema et certe infallibilis auctoritas, cui omnes debent obsequium fidei: ergo papa non est solus qui definit, at decernit cum concilio: „Sacro approbant» concilio."

Respondeo hoc verum esse; ierunt est concilium cum papa, papam cum concilio esse supremam et infallibilem auctofitatem, cui omnes assensum fidei debemus; sed si re» ita se hafiet, quare hunc divinum ordinem, hanc divinam institutionem perturbare vultis per vestram definitionem, per vestrum novum dogma, attribuendo scilicet et absolutum dominium et infallibilitatem absolutam soli pontifici? Hoc numquiun fecerunt antiqua concilia, numquam separarunt concilium a papa, nstjue tabi imponere ÿoluerunt .dominium absolutum unius. Concilium generale etiam cum papa potestne commendare, confundere, pervertere ordinem a Christo fundatum, ordinem in ecclesia a novemdecim saeculis vigentem? Si non adesset alia difficultas quam haec quae vobis in his ultimis verbis proponitur, certe esset motivum omnino necessarium protrahendi discussiones, et numquam ferendi decretum praecipitatum et numericam maioritatem sufficere. Cum talia-sint dubia, cum tales sint divisions·;

votum per maioritatom nuaMriqpm «mat parieuloaueimuiu, et fotian praeveniret germen pertorbetiome in ěocteaia ‹

Avertatur ergo fatale et funestum propositum, «t requiratur omnibus viribus et madia unanimitas fratrum. Nullus hic habet ius dubitandi de ainoaritate, de amore veritatis et ecclesiae st sanctae sedis, quae vigent in cordibus nostris. Ergo si unanimitas non adest, hoc provenit ex defectu luminis; ergo fiat lux. Sed fateor nullum sperari poms lumen in via, per quam gradimur.

hoc ambone pronuntiantur a patribus orationes doctae, sapientes, eloquentes; hio orationibus datur responsio talis .qualia per alios oratores et doctos at sapientes, et quas efferunt venerabiles Deputati congregationis de fide: poet eae reeponaiooes, quae saepe non respondent, silentium observat magna para concilii. Ecquid non requiruntur alii modi, qui cum non «ini contra ordinem impositum concilio, tam multum inservirent ad lucidandas quaestiones f Postulatum fuit ab eminentissimo.et illustrisaimo ȩardinali cuius nomen honor erit nostri concilii, postulatum fuit ut eligerentur duodecim episcopi, sex ex maioritate, sex ex mi non tale, et ut inter episcopos electos instituerentur et haberentur collationes et diaputationee fraternae, praesenti concilio. In hia collationibus disquirerentur forma scholastica et modo syllogistico omnes textus sacrae Scripturae hac de re, «t traditionis omnia facta quae sqge referunt ad'primatum Romani pontificia : per haec media argumentorum vitia facile detegerentur, et facta historica in sua vera luce ponerentur. Disputationes huius naturae in aliis conciliis generalibus fuerunt usitatae et perutiles.

Sed quaestio principalis cum in concilio Vaticano versetur circa constitutionem ecclesiae, circa ius pontificale, circa ius episcopale; esset pernecessarium quoque instituere lectiones publicas in concilio eorum actorum conciliorum oeeumenicorum, in quibus agitur iudicatum episcopale et iua episcoporum participandi sub primatu potestatis supremae ecclesiasticae, et ferendi semper iuridick suffragia, id est vere libera. In illis conciliis lectiones actorum praecedentium conciliorum usurpabantur, quando neceasitaa postulabat ; et si tanta exempla secutum fuerit concilium Vaticanum, certi esae possemus quod b·® lectiones actorum concilii Ephesini, Cbalcedonenais, V, VI, Vil, VIII, in quibus constat de iure e|>iscoponim, hoc ius smerPt" cum magna luce, cum magne potentia; omnino disparebunt nubila et cavillationes, quibus in vanum hoc ius obscurare, imminuere et infringere tentant adversarii potestatis episcopalis. Et ita patebit omnium oculis caelestia harmonia constitutionis ecclesiae; patebunt proportionee illius aedificii divini, et nullus audebit inferre in ipeuiri incautam manum.

Sed ad instituendas has collationes et lectiones tesnpus, et longum tempus necesae est. Concedatur ergo tempus necessarium ex hac parte; secus decretum ferre sine unaniihi patrum consenso est maxime periculosuni. Labor improbus exigitur, ut poasimus ad hanc uniamniitatem devenire; labor hic expansus in tempore opportuno non erit inanis in Domino, eed contra foecundus et fructuosus. Deus miserebitur nostri pro voluntate, et dabit tandem lucem, veritatem et pacem.

‹ Coaftrsada has de re eant epamala: *D» i'ımnimtf* dare *iu concilf* srrewtaifa»»· st: *D»* Faasnfaiw aurali ndrssseiri deas lse wasdss *ftur lt»* dgWNaw deg»srifure, prino· Parisiis edita· xb 1. Deata,-aUed NsapSU * /retritas De Aacslis.

• Videtor alludere ad petalaton sniMatiaatni eardiaalls üdiwarséaboig ean deadest· allia patribus, «ae petabastar istas eeUatioaaa Hoc sata· rafertar ia t. U, TOS-OS.

Dixi, eminentimimi «t reverendiarimi patrua, dixi et liberavi animam meam; et peto a Dnmino nostro lasts Christo, in cuius nomine congregati sumus, qui praesens est in medio noatri, ut illustrantur corda nostra, ut veritas eliquata per plenarium concilium solidetur, et at omnes eoobaiae catholici concordissima auctoritate firmentur. Sic concilium Vaticanum eoum finem assequatur, vota optimi patrie adimplebuntur, et probabitur adhuc quod in concilio generali adest illa efficaciminm auctoritas, 'quae et malum corrigere et bonum extollere meline potest.

Hic autem interrupta disceptatio est. et subsecretarras ambonem ascendens iussu eminentissimi primi praecidis. sequens monitum perlegit :

..Reverendissimi patres, exhibita fuit nobis in scripto postulatio p|usquam centum et quinquaginta concilii patrum, qui persuasum habentes discussionem super schemate primae constitutionis ecclesiae Christi esse, iam omni ex parte exhaustam, ac protrahi amplius non posse quin inutilibus repetitionibus tempus perdatur, efflagitarunt ut iuxta numerum XI decreti diei 20 februarii de fine eidem discussioni imponendo congregatio generalis jnterrogetur. Qua te permoti interrogandos consuimus' reverendissimo patres, an velint discussionem generalem propositi schematis diutius adhuc continuari nec ne."

.' Et post haec addidit :

„Itaque reverendissimi patres, qui desiderant ut discussioni generali propositi schematis finis imponatur, surgant."

Longe ^nior patrum pars surrexit ; unde eminentisaimus primus praeses dixit :

„Longe maior patrum pars surrexit. ac proinde potestate a sanctissimo' patre per decretum die. 20 februarii nobis facta utentes, generali discussioni propositi schematis finem imponimus."

Haec verba generali plausu excepta sunt, licet non defuerint nonnulli, qui tum postulatum tum conclusionem aegre se ferre retenderint. Post haec, cum patres undique surgerent, significatum est a pnmo praeside congregationem nondum esse absolutam, et hoc aliud monitum subsecretarius perlegit :

„Notum vobis est, reverendissimi patres, quod sanctissimus dominus noster ad implorandam Spiritus sancti gratiam uberrimam praesenti concilio et misericordiam caelestem universo mundo, hoc Pentecostes tempore soiemnem in basilicis et ecclesiis Urbis expositionem sanctissimi sacramenti cum supplicationibus fieri iuaserit.

„Idem sanctissimus dominua noster vobis, leverendisaimi patres, significari voluit, quod ipse, comitante sacro cardinalium collegio, fena secunda poet Pentecosten, hora sexis cum dimidio post meridiem ad basilicam Vaticanam descensurus ait, ut solemnibus precibus et benedictioni sanctissimi sacramenti intersit.

..Reverendissimi concilii patres, qui voluerint huic solemnitati adesae, masque preces cum precibus Mnstissimi domini nostri iungere, praedicte hora ad /basilicam Vaticanam accedentes occupabunt loca in vcappellis pontificiis ipsis assignari solita, induti habitu praelatitio, id est cum roebeto et mantolleta."

Demum eminentissimus primus praeses dixit:

..Proxima congregatio generalis habebitur feria secunda sequentis hebdomadae hora octava cum dimidio, in qua fiet discussio specialis de prooemio schematis primae constitutionis de ecclesia, «que finita deinceps procedetur ad discussionem specialem primi capitis.

„Reverendissimi patres„ qui de prooemio vel de

■teguli· capitibus loqui voluerint, potarunt tetnrim aua nomiqa dare, ita tamen m iapetitions tua elara exprimant, da qua larte arhamaria indiscusaslh· qpa-· oiali loqui velint, «t ut Idqwmfm de aliqmi part» schematis putatae habaaat fastndatioM·, qua· texta numerum VII dscreti dies 90 februarii pcnssidibaa poet habitum sermonem «shibanda· seat.

..Praeterea moosutur reveresxiissimi patte», ut liquentes omne· iuxta nonnam disoomitai prasscriptam F demuto diei 90 februarii numero X sedulo intra fine· propositi argumenti tam in prooemio, quam in singuli· oapitilps m cohibeant"

Haec omhia ut clarius a patribus intelligersntur eminentissimu» primjn presses iussitex ambone par subseoretarium repeti, et postea signo dato dimissa cqpgregatio eet.

90.

Voatulatum plurium eomeUU patrum amiMaMmtari· praeatdlbua axhlbltum, ut gmsrslt dtMMriaut te acharna ooaetitnUoal· primae de aanlaala ChiMI flata imponatur>.

Eminrarissimis *ac* retwendiamnia oordtnoKbsH *proctidibtu concilii.*

Patree infrsscripti pemuaaum babsntas, discussionem super acbemate constifu,tionis de primatu Romani pontificis generatim spectato, de quo reverendissimi patres ex omnibus regionibus iam locuti sunt, esse omni ex parte exhaustam, ac protrahi iam non pome, quin inutilibus aeque ac fastidious repetitionibus tempus teratur, ab eminentiSaimis et illustrissimis pruesidibua humiliter et enixe postulant, iuxta decreti 20 februarii tenorem, ut de fine praefatae discussioni imponendo congregationem generalem quam primum consulere dignentur.

Thomas, Indiarum patriarcha.
Marianus, archiepiscopus Valentinus.
Petrus Cynllus episcopus Psmpilonensis.
Costpas, episcopus Tirnaonensis.
loschim, episcopus Salamantinus.
Franciscus di Sales episcopus Arcenais, auxiliaris Toletanus.
Constantinus, episcopus Genindensis.

Paulus Angelus patriarcha Alexandrinus lat. rit.
t Raphael archiepiscopus Brundusinus, administrated perpetuus Ostunensis.
t Antonius archiepiscopus primas Salernitanus.
t Clemens, episcopus Pisaurensis.
t Renatu· Carolus episcopus Rosenais.
t loaeph episcopus Guadalupensis.
t lacobufi, episcopus Hagulstadensis et Novicastrensis.
t Ioannas Baptista episcopus Verulanus.
t Antonius episcopus Urbaniae et S. Angeli ib Vado.
t Eleonoras episcopus Montis Alti.
t Leonardus Grande epico. Asculi Satriani, et Ceriniolae.
i Abteham Bsciai episcopus Cariopolitanus et vicar, •post. Coptorum Aegypti.

f Florianus arAiapimapna Toloran—
t Bsnvenatas arohisqusoopas Gnnatanaii
f îlModorVIΛφÎBNφM IiMXiMPβN·
f FcMph
f Ioann·· Tamres archispssoopus Ksrtntieasis
t AMM? tpMMfMM
f'Putres Dufal apiaoopm Datemte.
t Ioann·» M.'Barbera «pèecopu· Dnliahsuais
t Andrea· «pmoopé· Argentines»».
f Ludovic» Gabriel, spiscopus Adriaoopolitanus.
t Carol» epiaoopua Astsaàs.
f Marianos archiepisodpa· Bsgiesnets,.
t Staphanua episcopus BetMamenaia.
t Eugenia· epiaoopua Bssilssnsis.
f loseph epiaoopua Maroopolitanus.
t Couradua Martin, epiaoopua Paderbornenai».
t Ignatius epiacopqa Ratisbonensia.
Abbas vie. generalia can. reg. Lateransnsium.
B f losephus Maria epiaoopua Canarieoste.
t Timotheus episcopos Artnidalenaia
f M- I. F. Allard episcopus Samariensia O. M. I.
f Antonius episcopus Belentensis de Pat>

f Carolus A. archiepiscopus Bituriceosis.
f Claudius M. Dépommier évêque vicaire apostolique,
t P. I. M. I. Piobon ep. Helenopolitanua, vie ap. Sutchueo merid, te Steis.
f Francisco» Lsoutaan epiaoopua Flaviopolitanus.
t Ludovicos Faurie episcopus Apolloniensis.
f A. A. Dupond, ep. Asotanau, vie. ap. Siamanaia.
t Stephanite Charbonneau ep. lassmsi», vie. ap. Maysburii.
t Bernardus Petitjean ep. Myrîophitensis, vie. ap. laponiae.
t Christophorua Bonjean O. M. I. ep. Medensis, vie. ap. IsffnensM.
f L. I. iTHerbomes O. M. I. episcopus Melitopolitanus.
f Ivo M. Croc episcopus Larandeneis.
f Zephyrinus GuUeruin ep.. prsef. apostol.

t loeephus Hyac. Sohier ep. Gadarenais et vie. ap. Co-, cincinae septentr.
t Felix Bidel ep. electus Philippopolitanus, vie. ap. Coreae.
t Georgius Butler, episcopus Limericensia.

f Aloysius episcopus Veronensis.
f Robertus episcopus Beverlacensis.
f Melchior lo Piccolo episcopus Nicosiensis-Herbitensis.
D f Carolus episcopus Regiensis in Aemilia.
f Ioann. loeephus episcopus Bragensia.
f Ludovicus Anna epiacopua 8. Claudii.

f Vincentius archiep. Smyrnensis. vic. sp. Asiae minoris.
f Franciscus Xaverius archiepiscopus Surrentinus.
f Petrus-Paulus episcopus Foroliviensis.
t loseph archiep. Tranensis et Nasarenus.
f loannes Marcellus ep. Olenensis, vic. ap. Abyssinian.
t Edmundu» Franciscus Guierry ep. Genabensis, vic. ap. Tsche-Kiang.
t loseph Maria episcopus Faliacodunensis.
f Ioan. Bapt. losephus episcopus AtrebsUensi».
f Innocentius episcopus Eugubinus.
f Stephanos spisoopus LausahMosis et Geoevsnsis.

1 Postaistu Ulat, psraaltis lUsttasty foiUs sxhiMt··, repsritar iatar d<ts ooaoüü, ssb sumt» Mk.

« Tsa ia Vatio. <aast ia CsUsct htniasl lsgttsr ·pssMiesà saaiM psrpstsst; origtasis hsbst A. P, M Sri

t Fr. Bustaciûus spieeopue Flsnthernpolits
f lONph tfNMOpQ· VàtatffNMMB»
f Petrae Maria spéesopus Caaahaûa.
f loeeph, episcopos Lucerinas.
f Lutfoviot» epieoopue Cà halaaaia L p.

f Franciaous episcopos CaroMaoeioaàa.
t Inline opieoopae. Nepesinus at Sutrinus.
t Patrua episcopus Onaatalianaia B
f Caaparua, episcopos Antipatraoria Lp., auxil Curienaâa.
f laaoaMoa Vitali episcopus Ferentini.
f Antonius Rossi Vaocari archtepiacopt» Colossensis.
t Francisons Leopold» Zelli abbss nullius 8. Pauli de ürbe.
f Modestus Dealers episcopus Vanoouvurionsia.
t 1. Petrus episcopos Sedunensis.
t Henricue abbas Benedict. Einsideln. in Helvetia.

t loannes archiepssa episc. Boooodooensia
f Gerardus Petrae episcopus Harlemenais.
f Petrus M. Vrandten ep. Colopbonieosis, vic. epost. Batavias.
f Carolus archiepiscopus Antibareneis et Scodrensis.
f Nicolaus Adamet ep. 'Halicarnaosensia, vic. ap. Luxemborgonaie.
t lulianus episcopus Dignensia ç
f Antonius episcopus Foroiulieosis et Tolonensis.

f Aloysius, episcopus Fortalexiensis.
f Petrus episcopus 8. Sebastian! Fluminis lanuarii.
t Ludovicus EUoy ep. Tipaaitanus, opadi. Ooeaniae centralis.
t Alexander archiepisoopua Urbinatenaie.

f loeeph Armanduf ep. Bellovacenais, NovioiteneM et Sylvaneotenais.
t Ludovicus, eplsoopus Ruthenenris.
t Felix episcopus Lemovicensis.
t Eduardua Ioan, episcopus Kingstoniensis. g
f Renatus Coriaopitensis et Leonenem episcopos.
t Petrus, episcopus Aniciensis.
t Ludovious-Maria, epsaoopus Aturansis at Aqniawie
t Claudius Maria episcopus Pel«esto·» Texas.
t loannes Bapt. episcopus Antinoemia
t Franciscos episcopus Caroassbndhsis
t Michael O'Hee Rotsensb.
t loannee Bapt. episcopus Cydoneosis.
t Ludovicus Besi episcopus Canopeos».
t Amedeos episcopus Clevelandemia
t Ludovicus Maria episcopus 8. Deodati.
t Martinos loannee Spalding arohiepisoopt» Baltimorensw.
t Fr. Michael Ang. lacopi ep. Pentaoomiensia st via ap. Agree.
f Fr. Pauli» Tosi ep. Rbodiopolitanus, vic.op. Patnae.
f loeeph Hippolytus, episcopus Conceptionis.

› 8absaripttmb katas lose (basai Town eaai ·£Vatis, kaae kaket: AufaaM·» Ksafaerd yissipiM Viré» Ollil, 4s <ua as allé· quUsn vesttgiu ta sottes erigiusH
• IMsaaL

eeaaia.
JtaMMMMi epieùop·· TirartMMMi
f lottKMB 4|M00pM M MjVOMMM·
f 1μ 4β*ιμ β epMoput BImmm.
t Maria Ephram epssoopue Noaeadnos.
D. Routerions Mar. Hugi^oa Aapacmmft abbas mUlmi Moomc L
Fr. Epbram van der Meulen abbaa de Monte Olivarum, et vio. gener, de Ttapp· antiquioris ntbrmationia

JL tergo ease *ttcrei^u:*

„Exhibitum *2* iunii 1870. — Pramidee <anaoarant, patras in oongragstiooj^aoarali die 3 iunii ea do re interrogandos ease; quo facto longe maior patrun/pan surgeodo desiderium suum «praesit, ut finis imponatur diequesioni generali., Et factum ast abaque contradictione. — 4 iunii 1870. Seoratariua."

31.

YVOftMtOlAO MOtt ÙIMPVMftOttl
genoralis de Maato oonattfcslioute prtasao de acaiseta Ofcrieti

a 1870 iunii 4.

Eminentissimi ao reveraodiasimi Domini.

Ex ipea conciliorum natura sequitur facultatem voto rationum momenta, quibus innitatur, addendi non eme privilegium quibusdam patribus resecratum, sed ius cunctis commune, et eo sanctius servetur oportet, quo gravior eet causa in quaestione versans: omnium autem gravissime est definitio, quae doctrinam aliquam populo christiano ut a Deo revelatam proponat Ius istud secundum tractandorum ordinem nobis praescriptum in congregationibus generalibus exercetur: idcirco salvo patrum, qui eentantiam dicturi sunt, iure suffragiorum maioritato pollentes discussioni finem imponere nequeunt: quod cum hesterno die factum sit, haec vobis, eminentissimi et reverendissimi praesides, hisce significamus, ut nostra de iure patrum voto rationes addendi protestatio testata fiat ao maneat.

Eximia ceterum veneratione persistimus eminentiarum vestrarum reverendissimarum humillimi, devotissimi servi veri

Datum Romae 4 iunii 1870.

Fridericus card. Schwanenberg m. p· arohiepiscopus Prageneie
Caesariua, archiepieoopus Bwuntinus.
loeeph OthmSrus card. Rauecher m. p. arohiepieoopus Vieoneps»·
f Georgius arcbiepiscopus Parisiens»,
t loannes Paulus archiepieoopus Albienais.
f Eduardus archiepiscopus Siracenais.
f Petrus Rioardus Kenriclc, archiepiscopus Sancti Ludovic·.

I Haas sabssrirtie isset tsn ia sd. Vatic, qaaa is OsUmS. LasseaL
• CL Acta seagrsg.* “ sefsa. I

#7 ----------

GtagaviM anhiepimpM Mmmmîi M

MiehMlv MηIιφβκορM BMAbugM·
ψ Ima m ^mvm› βριβοβρ·· Oo μ μ μ μ μ μ m
MMfe
'laonuaa a». p. arrhiapiamp·· Alba-Iulinai·.
Ima m Boptuta Fundi MUqpÙO0|MI Ciarin-

MlohMdM V« WMm BpÎBMfNM WhMÜ^pMMk
Augtetiaaa Vient epiacopua Saaoti A^tetiai FlfâdM
Fraaciaou· Xavarina archiapiacopua Laapoliaaeia
• latini ŕite
Ludovico· m. p. araiiiepiaoopu· Cnloiwria «t B
I MMM.
Iteaphw Atyriua apiaoopu· Tamnriana· ι
Bigiamundu· m. p. epiaoopoa Quiuqua-Kedariaaai·.
Eduatdqa Fitxgernld apiaoopu· IWrioulaaua.
Gabriel ÿiariteay apiaoopu· Palaaapalitanai B
Antoaiw loaaphua opiacopua Ŕani
Ima m tfMicopM Imuîmmm»
ladiahm Biro m-p. apiaoopa· Raathmariamii
ŕoanna Perger apiaoopo· CteaovMuaia.
Fridariooa m. p. P. da FOratauberg aroèiapiaoopua
Oîomnnateia -
t ŕranciK epiaoopua thviotwnai·.
f Carole», apiaoopu· Lueioomaia.
t Ioann·· epiacopua Vaaprimiaoei·.
Staphanua m-p. epaaoopoa Magno-Vanriintaai·.
Pancratia· epiaoopua Auguatana·.
Alexander epiacopua Caanirtiânat
VaUotiaaa čpieoopo Guroami·,
Ioanne· Vakriaaæ m. p apieoopo· Bodrioaona.
, Eanaricua apiacapo· Saberimai·.
f Aloiaiua uchiapiaoopa· Mediolananria
locobua Mhximilian apàmopu· Lavnatiaa·.
f Stephana· Pankovica m. p. ăpieopo Mnnhanaianaia
t Philippe· apiaoopu· Vormiaoai·.
f Ioann·· Petrea apiaoopa· BogeUanai·.
f Amatu· Victor F. apiaoopu· Vapiaoanaia.
f Gulielmu· apiacopw CUftoaiaoaâa.
t Ludovico·, apieoopo· Laoatopolitatuia.
f loaeph apwoopu· Ninnaianai· et Tallanaia.
t Henriow Led. Car. aprieopua Sunoaia
t Flavian apiaoopaa Bainoaneia et Lexovianaâi.
f Carolua epiaoopua BotMbargeaaia.
f Léo apiaoopa·,BapaUanai· et Santpaanai·
f Franciaoua, Adolphua apiaoopu· Agathopolitanna in
partibua infidelium.
f Carolua Philippo· epiaoopua Maaailienaia
f Georgiua Errington arohiapiaoopa· Trapaauatinea.
f Georgia· Smiciklaa epiaoopua graeci ritua čatholic
Cririenai·.
t Georgiua apiaoopu· Pareptioua et Polaŋd
·f Henricua epiaoopua Wratialarieate·.
t Ioann·· Hauriou· apiaoopo· Oanabrugenaia.
f laoobua, epiaoopua Gratienopolitante.
f Auguatinua, epiacopoa Briatetmi·.
t Stephan Aemilio·, epiacopua Elnanasa.
f Felix de Le· Ceeei apiaoopo· Coaefantinianua et
Hippooeuai·.
t Carolua Ioann·· epiaoopua SaagaUaoai·.
f GuiUdmoa apiaoopu· I^udovioopolitanue.
t Michael apiaoopu· Pittaburgeaaie.
t Aloyai epiaoopo· Eporedieaaù.
f Petite Alfred apiaoopu· Caduroaoaia.
Bernard Mao Qpaid, apiaopu· Boffeoaia. ·
t L B. Frran epiaoopua Oraoeoaia^
f Bartholomaeni epiaeopua Tergeetinua-Itetinopoli-
ŕan
t Mtobaal m. p. epitoopoa Hivnnianai».

JL f Gu HHm ** ăpimep Megaridi
t Ark U OeunaUy Madri Hmihri
t David Maaiaaty àpâmep Eamaaa···.

f laMphan Geergi Btnràaaag aup-apiaeopuaBo··
MB M 8ytMMML
t Ticnhua Boger· ipieoopa· Cbathana·····.
f Falix, apiaoopu· Aiueiiaaau···.
f Paahaa, apitoapua Mataa
t Toean·· Ieliai apiaoopu· SoMaioMuai· ot La»-
'dhUMMA
t PMloa, apiooopuo Adioeauai·.
f loaaM· Patrui epaaoopte Xioiauaia.
t OuillainM· «piaeopte OotoiauMMi·.
f Fridariote apiaoopu· Augtetodenauaia, Cabillou·
■B A MltÎMOÔMBM
f Igtetina Mrok epiooapui Marianopolitanu· at Mar
ătetton·

A Ŕgo> MM Merafar».'

Baapououm riva «mo dot·· par MontariM· 00a-oilii cardinali Sohararwnbarg pro OMtaria: ..Piaaaidaa, ouaa fini· dieoeaaioai d· aohama^· in geoara aaaat impoeite·, oennihea rit» aarmtia, quae in dacaeto diai 90 MrMrii MotoritBt mamaî postifiei coMtituts arant, exhibitam proteatatiooam ădmittar non poma "

η.

OmIMmn mM Ib Mm - M pctseM M taMIlS»
MttM Bmm-! peMtMii pvtvMa MbMM·

(a.

OBATIO

marendi pafrw Fmkmc - *ZtofMi IM Jacobtui*
oMotw SencTi Pauli da Ilrb-1.

Ex infarioribua hùiy^îâêrteanoti concilii aub-■Mliia ambooem aaoaod^ut libaram toatimonium parhibaom raritati. Ven quaaao ait rarbo, lerarwxlia-•imi patronnai prqMnjt utor libartatia vote haooa in aula, ubi nulM riia liberta· ■■· potat niai ea, qua Chriatte noa libararit Parait·, inquam: ma ooagit commentariolum .quoddam nupar typi· impraaraat •t ia publico parvulgatnm', ia quo auepicio da *ta*»· rali quadam coactione in noabnliia ooomliarium p» trua nlraribm ilimminete aat. Liberum itaquateatimonium offarra veritati mihi faa rit in compacte omnium vaàtnim, dum aa quaa bravitar dictura· aum, ex ultima manti· et oordia parauaaiooe ac fideli 000-■rianti·, aponte ac libera depromo. ‡

Bea de qua agitur in aoiaamate primo de Ckriati aoolaaia nohi· proporito, ai qua gravia, ai qua tempori congrua, ai qua iudicatu naoaamrie, ai qua utilia
D et amolumaeto futura, ea certe ait. Poatquam enim portae infari aubvertara conatae fUerint aaeouliantaactia divinitate··, humanitatem et gratiam Salvatori· ntetri, atque aacrauMuta novae legi· diaoavptea, ipaumqua human·· naturae libarum arbitrium ad violentam cupiditati· lagem raduoara, nihil autam contra «celeriam catholicam profaoarin^ dum in a concilio Tridautino frauda dataotaa, unpatu· conftnoti, «t ănner pene dogmata adaarta fuarunt; totam vim collegerunt decimo aeptimo aaeculo coutra

' HteC aratie habauda arat ia aeagngatiaae è»r»a, ·M teth· iaqaarih fa· àttanta raaoteiavit revaaaadiaiteaa paM ab Matanm MM μ **

irinoil Da Iut» la-a», U a

MB 4t MpK> loφ&MT, Md 4i·1>0î
MittÎMM ·8BI^

Non «t protato timere quod dsbeaœus, m inMM ist» sggrateo exiiam «ram eonsequi ratent: mbjm» nalabrai enim contre pstnra, et eartara Mratei nmnef «n oirfamwn.

Verum, qui· ignmet, multa et grevtesinra mate inde orta este, «t «pectem austeritati· atque uaitatte in eocteeia quodammodo in multorum aseetibue depravatam, atque in ipete raleriee oeetrte tala· inveniri, quales perbelle Petrus in eptetoh secunda capit· U describit, qui domràarionra MtfMaate, *tibi* pinçante·, sectes won metMMt introdnesre bterptanantes (versiculo 10), at inferio· veruculo 18 aupirbe «uni-*tatii logoaitei, et* verriculo 19 libertate·· promtetem-*tei,* pelliciente· rriM MataMe·: itn ut super constitutione ipaa ecclesiae, quasi a Christo non dora non aperte non iudubitato stetuta fuerit, nonnulli, pau- B cimimi etsi, tamen varia/abeant in sententias? Altera ex parte quis non perspiciet, mysterium iniquitatiiam inceptum in die invalescere, et mantito virtutis pellio euperindutam superbiam per late patentem mundum ferri concitatissimo cursu? Qui ergo potest fieri, quin viscera charitatia vestrae episcopalis tot ingruentibus et praesentibus animarum malis commoveantur, dum ego ex omni ratione, scientia, prudentia, grado, et, quod pluris eet, gratia Spiritus sancti vobis inferior, tantis miseriis miseratione permovear, et vix' possim me a lacrymis temperare?

Sane valde commotus sum, quando unus e reverendissimis patribus paucis diebus ante, micante corde dixit: Sohss ansraomm Mpremo *lix* pato. Ut ingenue fatear, humillime arbitror salutem animarum · vobte postulare, reverendissimi patres, ut accurate, diserte, sine ambiguitate, solemniter edicatis primatum Romani pontificis eiusque praecellentes praerogativas; quemadmodum in sacris litteris. continetur, et tota retro antiquitas ratum habuit, et sensu· 'communis fidelium tenuit eo tenet. Ea quae nobis in schemate proponuntur a doctissimis Deputationis de fide patribus, rem totam complectuntur. Siquidem'institutionem, perpetuitatem, naturam et rationem primatus definiunt; cuius et consectarium necessarium eat infallibilitas in ite decernendis, quae ad fidem et mora spectant Huius tamen consectarii declarandi opportunitas minus perspecta videtur nonnullis, iisque sanctissimis et doctissimis huius sancti ooneilii patribus. Hoc autem ipsum non alia ratione contingere potest, nisi quod argumenta, quibus veritae adstruitur, non sati· perpenderint.

Re siquidem vera, quid clarius eg «acris litteris quam inerrantia iudiciorum de fide et moribus a Romano pontifice latorum? Tria loca consueverunt allegari, et tria loca'rem omnino conficiunt. Quid Matth. XVI a versiculo 13 ad 19 enarretur, optime vobis perspicuum est. Interrogentur discipuli a Christo, quem illum ipsi «ese dicant: quaestio sane , est fundamentalis et caput religionis Christianae. Iam vero, omnibus apostoli· tacentiben, Simon «mfsssionem illam divinitati· .Domini nostri Issu Christi concipit et enuneiat, quam curo at ws recuteret ei, red *Patéf,* qui tes ooeli· est. Hoc habere ambiguum nemo potest; ipsum locutum esae ex afflatu Spiritus sancti, et quasi experimentum facira illius promissionis, quam statim Christus Simonem beatificando dedit: *Et eget dica tibi* etc.

Quis eet autem cui dicitur *tibi l* Simoni profecto: haud amplius tamen hic nominatur Simon, asd Petrae. Petrite vero · petra dictum omnibus compertum est; atque illico Christo» petram advocat in

■µ ι MφMΓ ·oΛ·ι··ι‹ non ent inià^ni. φηη in aa aanntio·· tantummodo addant, at ooOooutio in tama dialogi ecptieatur intoe Christum at 8imoara.' Ergo petra aat Bterps. 8ed qnaanam eatpetre super quam srigitur aaditteteun, niai fundamentum? Fundaëteuti autem boo propriam eat aam ataWa, quoaduaqua duret .donraa, Draua van, de quo agitor, ait aedifimam spiritual· aeehaia·, qnod in aeternum duraturam mqne nd eooeummatioMm saeculi alibi •raritür, at ouine beate aat fida·. Patrua in ao quod aptatur in fundamentum eocleeiae, ad gratiam quoque eligitur stabilitatis et inenantiae in fida. Idipaupi argumentari libeat quoad mora ;.nam sanctitas •t morum doctrina numquam peribit in eoclasa. Praeclarum illud lumen doctrinae Boeaoetiu» non alio modo rem intellexit Siquidem in meditaturae ,70 •uper evangelia inquit: .Jmmutator nomen Simonia in illud Petri, ad indigitandum stabilitatem, quae non •olam Oli, aed universae quoque ecclesiae promittebatur, cum vellet Christus aedificare ecderiam super Petrum, tamquam super petram et immobile fundamentum." Vidette itaque, reverendissimi patres, quomodo infallibilitas eocleeiae super infallibilitatem Petri posita sit, ita ut ni adaeratur Petro, denegetur eccleaiae. Valut enim immotam esse domum e fundamenti stabilitate recte arguitur, ita eocleaiam eeae infallibilem optime ex infallibilitate Petri demonstratur. ı

Aquila illa ingenii neo minimam habuit suspicionem pugnautiae illius, quam nonnulli vident inter ecclesiae et Petri infallibilitatem. Non contulit enw Christus ecclesiae duo media veritatis tuendae et fidei servandae, sed unum. Sicut enim intellectus et voluntes quodammodo in toto corporo apparent, etsi a capite oriantur; ita ecclesia immaculata in fide semper fuit et est et erit, quia Petrus in fide firmatus fuit : eadem igitur est infjilibilitaa una et altera, aeu potius una quia una; nec in eo verborum lusus est Quando enim agitur de morali corpore ex personi· rationabilibus constituto, oqius uni caput eat et oeeteree membra; neceese prorsus est idem de corpore cum capite, ac de capite affirmare. Neque ideo distinguitur numero infallibilitas Petri et ecclesiae. Namque in confesso est apud omnes, id nos de capite dicere, quod alii de capite cum corpore coniuncto. Si poneretur caput sine oorporp, iam ecclesia amplius non existent, inante emet fide» nostra, vana Christi verba, caput ipsum ad nihilum redigeretur. Si fingeretur corpus sine capite, iam rediret difficult··; vita enim a corpore dilaberetur. Non de eo disceptamus, sed quaestio eat, num vita intellectus et voluntas a corpore in caput, sive a capite in corpus influat; aut, ai placet alio modo rem statuere, nam sapientiam Dai deouteeet, aedificium , stabile ■eum fundamento mobili erigere, aut corpus orbare sine capite vivo.

Nec dicant, interprotationsm hanc era metaphoricam- Namque verba Chriati petra, *ædificer* metaphorica suat, ideoque appellant ad relatam similitudinem, in qua sensus groprios, obvios et naturalia a quovia critico hic soles cognosci debet.

Rem autem ipsam ace tangamus in verfate Chriati apud Lucam capite XXII versiculi· 31 et 32. Expressio· hio renovatur eadem promissio et iisdem extremis probatur. Sane Christus alloquitpr Simonem, et praevidet Satanae aggressions·, in epoptotos, aed statim «abdit: *Ego etUem rogati pro te, ut* noto *da·, fieiat fide·* Am. Nonos clarum eet, promteaam fetes·•oli Petro firmitetem.in fide, dnaa Christas pto eo

•oto oravit? Λ» – rétoBigatar mmm – eeeed· tantatåOBibvB Mpe> pMBMMttBf MStîBW WÎMt P··^ · Æt ta eifefWMta 0MNVW 4M^VWM /tatFM *tea·*. Sed.ei Petro inbet Christ· at mfiiMI battra mmb; yerfeeto ipuem aatoa mtaa, iafialtlâlmà at iauMtw ia *tii·* reddidit: *Si* «ami ■· «era th»· ^RBtaM> dMIto t fIMMI Ot p· WWO

fide Chyetas loquatur, at quinoas iwum proprihui» led ait, dioet illwtrissun· Baaawtiaa ia op. «itato: „igo sutam rogati pro ta, iaquit eloquentissime· epieoop· Meliianeia, pro ta speeiatim, pro to detonainate. Hand nquidtm as – €hriat 'cMtaros neglexit, «ad aa ration·, uti patra dooant, quia capito tinnitor statuto impediebat quomin· membra vacillarent. Quare Chriatoa dixit, rogavi pro to, aoa rogavi pro vobss." Et post pauca concludit: „Itaque ista Christi oretiooe Petros accepit -.fidem constant··», invincibilem, immobilem atque ita copiosam, ut apta fuerit nedum ad confirmando· in fide chriatiaao· omne·, sed etiam ipeoi fratre·, apostolo· nempe et ēpiscopo·. Ergo ia sententia darie•imi epiaoopi exaudita fuit oratio haec Christi.

Sed etiam citra eius mutantium patet exauditam fuira ex loannis capite XXI versiculi· IS, 16 et 17, ubi invenimus impletas fuira promissiones Patro factes, prout referunt Matthaeus at Luces. Siquidem Salvator noster in terti· sua apparitione, Petrum ad trinam amoris confessionem compellens, pastorem agnorum at ovium auctoritate sua divina constituit. Nemo est qui dixerit, his verbis Petrum ordinatum fuira episcopum, relate ad potestatem ordinis Etenim deterioris . fuisset conditionis quam castori apostoli, quibus tunc temporis iam collatum fuira Cpostoldtom omnes admittunt. Data ei igitur fuit tunc a Christo potestas iurisdictionis, quam quidem perfectam et plenissimam fuira constat, ex triplici mandato: quidquid enim ad trinitatem refertur, hoo C perfectum eat. Hanc vero potestatem fuira universalem manifestum est, quia omnes omnino complectitur, oves et agno·, matres et filios, pastore· et plebem. Iam vero, hoc est, Petrum ponere fundamentum ecclesiae, et pastorem pastorum constituere, pro quibus implendis vidimus promimto fuira firmitatem in fide. Ergo de facto Petrus in fide firmatus fuit. Facta fieri infecta non poesunt.

' Verum aiunt in textu graeco non reperiri talem agnorum et ovium-distinctionem. Qui haec dixit, certe vel linguam graeoam non novit, vel numquam textum graecum legit. Namque in novo Testamento graeco ex recognitione Knappii et emendationibus Theile professoris Lipaiansis 1848 deprehendimus dictum em a Christo, prima vice poses *ogaot* meo· td dpvia; secundo, *rege* pastoris mraere wolyatve ora we·; tertio poser pra meet. Ita lucidius quam in vulgata triplex dignoscitur collatio potestatis. Primo quidem Christ» contulit Petro potestatem episcopatus per vb posce ora meas,- deinde ragimen super episcopo·, per rb *rege partent* suasere ora meos.- ultimo confirmationis in fide missionem ed episcopos, per vt> posca ores mero. Atque inde explicatur quomodo impleto· fuerint promiauooas Christi, ot donum inerranti· in fide tributum. Tunc autem accepit Petrus clara regni cadorum, quae cum ianuas regni veritatis recludant, in raritate constitutum Petram apertissime demonstrant.

Ad traditionem quod attinet, evolvat qui cupit librum, cui titulus *Btgoit toeerdoiMmt Boataao poatifici anertam,* praeclaram sane opus Caeleatini *Stoa*drati ordinis sancti Benedicti abbatis Sancti Oalli,

› Msttk. XV, 14.

0mh &» uaannau rasus

-■ ■' '■■λ '.' :·:.-'. \

pwfeta MtaÜHUM SMtta RmMMM CM diaalfe; qui testiusouia pormuite «eneRiaras·, patrum et dactosum eellsgit at aupaadit, prohetqde therim •uem «a aotto eummaran pentifirare ah asm· eeataaueo mu› «eque ad eua tempero, neo mm vulidi·· aiaus theologia·· ntieaihua Ibi atiam ridra est, quid •cissi· aiusq» capiti potestati· ait m tempnialia rogues chrietianesum, ubi bullam *Uaaat taeateaa aa^* datam diliganter saponit.

Verum eet, conatam fui·· aliquae· a rerarsndiesimi· putribus euaeque vero doctissimum, sibi et vobis persuadere, primi· ralsaiss aaaonlis praesertim in conciliis gemralibua ăe ullum vestigium extare fidas huius in infallibilitato Romani pontifici·. Siquidam, ut ipsi videtur, pqtra ehalcedonon··, atque in sexto, septimo ot octavo ad examen revocarunt et indicaverunt epistolae dogmaticae «adis epoatolica·. Sed ouiquam preaeoMeptae opinion· exuenti liquido apparet, petra priorum saeculorum quam maxima ad concilia convuni·· non ideo, ut ^fidam team peculiaram quodammodo profiterentur, sed ut eam cum fide Roman· «odeei· compararent, auditaque et bene percepta suprema pontifici· maximi senteotia, fidem suam componerent, edearerant, et ara eamdem fideliter praedicaturos promitterent. Id significant ■ddamationas illae: „OmMe ito credimus... Petrus per Leonem... par Agatbooem... loquutus ĕat, vel quaecumque alia hia porro similia Idipsum eutetn patet non prae ad optatuA finem deduci, nisi pre·, vio examine et quodam indicio eubieotito ad animum colligendum et ad nutum annotas aedis accommodate dum; praesertim ccm epieoopi, postquam confirmati sint a Petro, indices recte existent in rebus fidei in conciliis, et testes Issu Christi (non tamen propries opinionis vel suarum dioecesium niai per accidens ad sensum fidelium comprobandum), prout apostolis dictum fuit. Evincitur ex eo, quod semper Romani' pontifices censoria auctoritate in concilia ipaa oecumenica Osi sunt, et de facto ipsorum decreto minuerunt, mutaverunt atque etiam abrogaverunt ' numquam vero tale legimus factum a conciliis respectu Romanorum pontificum. Iam vero si infallibilitas activa eccleeiae umquam manifestetur, id carte eet in conciliis generolibra Sed quis negabit, eorum decreta ante approbationem papae non em irretractabilia, irreformabilia et infallibilia? A quo ergo sibi ipai mutuetur eccleaia infallibilitatem, etiam lumine captus lucidissime perspicit.

Perpendite quod factum novimus in concilio Constantinopoliteno I. Agebatur tunc temporis, praeter causam Arii et «Macedonii, de quaestione fidei intsr Paulinum et Meletium, ambo antioebenam eoclaaiam occupantes, verbiaque propemodum ipsis Trinitatem confitentes, sed sensu intimo discrepantes. Nec tam facile visum est doctissimis et sanctissimis orientis episcopis, quos inter eminebant Athanuius et Résilias Magnus, dirimere coi formulae, utpote catholicae et a sabellianisme, apollinarismo et mscedqnianiOmo discordi,adhaerendum eseet. Immo dum Athanasius, re diligenter inspecta, mente sua proreus divina judicabat, ambes partes ane catholicas; Basilios, luminare illud inquam praeclarissimum totius ecclesiae, Paulinienos in Ssbellii doctrinam incidis· aperte declarabat. Et tamen, ut unanimiter referunt Tbeodoretus et Rosomenus in historiis, ac Rufinos in epiat. au Macarium, •anctus Demasus papa du· misit epistolas, unam ad Paulinum, alteram ad eoclest^s orientales, probans Paulini fidem de consubetentialitate ot aequalitate glori· in Trinitate, damna» vero oppoeitam partem Meletii Apollinaria labe confectam.

Coacta itaque seranda oeoumeoic· synodo, litoree

ttb OVMtttoKbei Mb MMI *UWK Midi** ‹t labet apaeûolecum pelanepe.·· Agatboeom Petrus *tfiilMHI* MfBltM BJBtEfibM MMtMftbNfOtilMMB þM tôqmbotur.

*C eMptieilV MMpt MBt ft Wt i®®

übiaam quasso «t rimetin et emqubitin in «ps-

jnRwWIM M «WW W "I- ~ MMI ftohn AfMibQBÎB? Qwd MtMB MtttM MMdttbun egerunt nullim emo rnbsris nmi quitura canotas Lee Π probavit, apad amam te eonlsan ait

μ ^Mμ Iμτ. Nm MybKOl 4Mm ItftdhM f mmbM MptiM MtioM Π1: tag

þěwideMi MMÎH Aeteei Mt ÄtbMtM ot B •^Mtaiw·· MtbtÉtM 'uf · Dmt Mbii mm* «IÎM MtMN MbtÜM MfMMÇM Amm; at fatari·

lasiwilie periulgulsiii ·«· asminem «tiee· mati-

tOt·, MjMMti NTUMtyMMlhttM þwditttM ilMgri-»

tati «t iiwmnti·· Boma m fiM ði <t «ord·

repugnaro pee·; taatamqoe ąta· *it* Eoummm

pontifex doctrinam wan a ooooiliie haariat, at eoo-

alia a Booaao pontifies fidei vsritetea adMoaaU 8i

veta Athanasius st Resilins papali infallibilitati hu-

militor ee aabaaoaraat, aaa video quid Morbitatie ot

molsstise ia ipaia imitandis atbe poaaL Tanta vero

fuit obediendi Damato nanaaaitaa, ut quae patria ad-

denda Moaueriat gymbole Nioeeuo, omnia de vsrbo ad

verbum ex anathematiemis sancti Dunes eampserint,]1

ut cuilibet ea comparanti liquido.patebiL JSt tamen,

notam eat, lymbolum Constantinopolitaaum Éomae

per plura saecula cantatam non fuieae; quia naoeaae

haud erat fidei veritatem confiteri, ubi fides firma-

et immaculata eemper permaneit.

Infinitus prope evaderem, ai cuncta vellem in me-

dium proferre. Sed ut obieotia reepondeam, satis aft

relato ad Chalcedonensom synodum unum tantum ad-

notare.

Actione V iota roperiuntur verbal: „Omnea reve-

rendissimi opiecopi praetor romança et aliquos orien-

tales clamaverunt.. Definitio omnibua placet. Haec

fidae patrum; qui alitor capit, anathema ait Paacha-

sinus et Lucentius opiecopi vicarii eedio apoetolicae

dixerunt: Si non consentiunt epistolae apostolici et

beatissimi viri papae Leonia, iubote nobis rescripta

dapi ut revertamur.... episcopi clamaverunt: Al-

teri definitio non fit... qui contradicunt, Romam (

ambulent. Magnificentissimi ot gloriosissimi iudioM

dixerunt: quem sequimini Leonem an Dioeoorum?

Reverendiesimi episcopi clamaverunt: Ut Lqo sio cre-

dimus, Leo recte exposuit Magnificentissimi et

gloriceiesimi iudices dixerunt: Ergo addito defini-

tioni, secundum iudicium sanctissimi petris nostri

.Leonis duas esse naturas unitas'in Christo inoonvertibiliter etc." Itaque in concilio Chalcedonensi, papa

concilium coegit in aliam sententiam flectere, et suae

epistolae .in omnibus subscribere, et commune pa-

trum votum solus impugnavit, reiecit, et mutare com-

pulit doctrina et auctoritate iudicis. Ubinam quaeso

examen et iudicium episcoporum super epistolam

sancti Leonis est?

Quoad sextam synodum, abunde mihi erit pauciesima referte.

1 In epistola ad Augustos Agatho ita loquitur de

testimoniis sanctorum patrum a se ăllegatis ,Ut D

nihil profecto praesumant augere, minuere vel mutare, sed traditionem huius apoetolicae cedis, ut a

praedecessoribus apostoliois pontificibus instituta ęet

sinceriter enarraro."

2 In epistola ad synodum de legatis ita đicit

„Apostolicae nostras fidei confessionem offerre de-,

beant, non tamquam de incertis contendere, aed ut

certa atque immutabilia compendiosa definitione

proferre."

3° Atque ita factum eet, ut a patribus acclamatum actione XVIII ita : „Summus nobiecum conoer-

› Lates, t IV, f. 14M st ssqq. ed. vsMt; Msasi, t VII, p. 108 asf.

› Maasi, tXI, ρ,Mβχ.

• m« «a ed. Vatis.

« Maasi, t. XL P.SMB.

- ĭMA, «Mo».

• Maasi, t XII, p. 10M c.

· *Ut r i* os», sd. Vatie.

• Maasi, t XVI, p. M n.

• Isaa. L 10.

» Matta XXII, »t.

ltftdhM f mmbM MptiM MtioM Π1: tag

•^Mtaiw·· MtbtÉtM 'uf · Dmt Mbii mm*

synodus, nam rsnpiet fitares mncrimimi papae veteris Wornea, an minea? Sanata Synodus reapoodit: Sdquinsv, recipimus ot protemm "

Atque te concilie octavo, aotioaw I, mox ut beta eet epistola ladriaai, sancta synodi dixit·: „Omniboa placet libellus a sancta Romanorum eccleaia expositas."

En praeclaros investigations, et fidei Romanae pericula in conciliis factat

Costorum quod aiunt, rem utpote practicam debuiom upper, ubique, ut ab omnibus servari, nonnisi sophisma est. Nam ponitur te supposito fuisse iam definitum, quod verum non est RabelliosMS autem aeque ac defectiones a fide contingere noceo» mt. Nihil porro ex iis ad rem, de qua inquiritur, an sit revelata doctrina.

Plora audivimus obiecta, neo une scandalo (ingenuo fateor), quae tamen ex ee ratione proficiscuntur, quam vestra cudi venia breviter explanabo..

Gaudebam sane, reverendissimi patres, nam quod a Deo factum est laetitiae nobis osse debet, gaudebam sane, in hoc concilio Vaticano nullae adesae nec imperatores, nec rogi, nsc principes temporales, aed neque legatee regnorum et rerumpublicarum. Sed maxima sollicitudine vexatus eum, et acerbissime tuli, dum magno animi moerore conspexerim in hanc sanctam aulam clanculum irrepsisse quandam se celebrantem mundi reginam, et eo temeritatis prorumpentem, ut a sanctis huius concilii patribua reverentiam et obedientiam expostulare videretur. Nomen quoque suum nec ipsam puduit coram sanctitate vestra designare, ex quo vobis compertum fuit ipsam eeee reginam tenebrarum harum, reginam amatorum mundi, iuipiorum et iniquorum, ut ait Augustinus, et eorum de quibus dicit evangelium·: *Et mtatdiu* eum non copwovtt. Quid ergo hic loci habet opinio corrupta et perversa huius mundi? Habemus evangeliuiu, habemus sanctorum patrum doctrinam, manu tenetuus apoetolicae traditiones, ad petram veritatis stamus. Haec, haec inquam, et nihil aliud audiamus.

Improba tempora defluxerunt, quando ut rax magnos spiritus, gerens se gloriose iactaret, episcopi usque ad terram defixi, humiliati sunt. Avertat Deus, ne in hac rerum omnium perturbatione, assentationibus gratiam huius saeculi aucupemur, per comitatis simulationem Christi'et ecclesiae causam prodamus. vestraque dignitas et auctoritas in indignam vilitatem deducetur; scriptum est·: Reddite qtqw swst Coesoru *Cotton;* sed nullibi reperimua: reddite quae sunt mundi mundo; eo vel magis ai deneganda inde veniant, quae sunt Dei Deo. Sed si tandem aliqaam opinionem publicam perscrutari velimus, ad cathor ligem recurramus.

Quod autem sensus communis fidelium eemper ita intellexerit et modo intelligat, aperte testantur anxietates, disceptationes, curae et preoea, quae in universo orbe catholico excitatae sunt, statim ac a nonnullis in dubium revocari ‹visa eet sbnteutia a

MMto popui·' «ieMM» at···' ·· huawqte «Mit· i ʌ vraetete Qnid? Noaae ho· ■iaatyime aevo th·»- logMM Vtt IB fltfeoliB? ft tam· qais he vite, totam modo «Bsgitari plebem chHetiftMtfftp M BMxfanoptN Hm NM|to eoncilio postulare, at infallibilita· Romani pontifie»· loan' Chrieti viearii adearatnr? An putetis anxietate· iataa - dubitata»· prooanere? (Minim· ganti tevar· diaaimi patre·. In hao alma Urite, cuius fida· prodicatur in universo mundo, tantilli pueri non alio noming papam appellant, niai Dram in trrra. Non agitur d· noro dogmate, quando ·· uacitaa αρνη in «eerie litterio continatur. Agitur - oontra de definienda et declaranda doctrina certissim· revelata, ad quam tuendam christifidelea «nixi· precibus Deum «t concilium suppliciter peretringunt.

Quid ergo'adhuc quaeritur an at opportunum? Opportunum est id, cuius contrarium nsc unue « praeaentibu· patribus affirmare auderet. Opportunum mt l id, quod inftri portae confringit, «t fidele· ad fidei integritatem revocat. Opportunum «at id, quod «ri cleaia· divinam firmat oonstitutionem, dignitatem episcopalem extollit, praerentisumum Dei auxilium propugnat, unitatem corroborrit, paci· asternae foedus conciliat.

Fortaaaia eœleeiae boat·· balla redintegrabunt, at validiori impetu in nos daaaevient? Pomibile, obscurum autem et ambiguum. Hoc vero certum «at, quod si (ut a Deo omnium patre humiliter petimus) unanimi ore et corde omne· in idem iudicium venietis, 'universus tenerum orbis in admirationem et reverentiam raptus ed pedes vestros corruet, homen que vestium immortalitati commendabitis.

Reverendissimi patres, in medium allatum est exemplum sancti Cypriani episcopi et martyris invictissimi, quasi nec resciverit de supremo tribunali papae. Cyprianus itaque a quovis metu vos redimat, C et revocet ad fortitudinetb. In epistola LV ad Cornelium haec calculo aureo aculpeoda: „Non aliunde haereses sunt exortae, Ot nata schismata, quem quod sacerdoti Dei non obtemperatur, neo totus rft eorierie Dei *eacerdoe et index vice Chrieti cogitate·.*"

Vos ergo ex aequo et bono indicate.

b. '

CONCIO

Petri.Rioardi Kenriek ardtiepiecopi Sancti Lndovici M *concilio habenda at non habita ob indietum finem dieeneeiodie generatu '.*

Eminentissimi praesides.

Eminentissimi ac reverendissimi patres.

1. Eminentissimus archiepiecopus Dubliniensia in •ua concione «hoc suggestu nonnulla dixit quaemeum honorem graviter laeserunt; quibus ut statim respondere mihi liceret, poet finitam eiuedem cqncionem, D aut saltem sub finem congregationis generalis, ea die habitae, ab eminentissime praeside frustra postulavi. Hinc Mt «t hodie ambonem aeoendam, veri de achamate ndbis proposito in genar· facturus; contre ac mihi in propositi· erat; *eya* pro certo habuerim, fore «t oasnia ad beepsrti O ahn qnem a ma pire hia at sesti·· dieerentur. Venias· vestram, patres MUBMBtMoni 'M iwmimInmù, iatptero, m longiore aanaone quem eflene aaauevaaim defatigare vidsar. Mihi attem aonaaduti· rogo ut star libertate qua «paapopum iaeonrilio «paeoopo· alinqumtam, «t, ut ait Bometim, futura potius queat prementia tam pM NQgMflMBlMBp COBfiti M * MOpO Mb ntttM BOtt ftbVTBtttNHBt MO fM|QOd ψMMl oflanatonam oreare debeat, dicturum: multo minue •minantimimo praesuli Dubünianti, cui me magnis baneficii· devinctum agnosco; quatnqua aampar, a triginta plusque andia, suepexi, at atque sd «tremam vitea halitum, me suspecturam ease, spero et confido. Quibus praemissis rem aggredior.

3. Meae ki obesrvationes, numero oantum triginta octo in synopsi indicata·, in qas» tam revere animadvertit aminMtiasimus Dublinieou·, agnosco; maque nihil in iis ecripareee quod non esoserun, et, niai in quantum «x boo ssrmons contrarium constiterit, adhuc non eantiam, profiteor. Tria loca as iis desumpta culpavit verbi» saverioribua •minenti»' simut praesul: Primum, quod pagina ducentesima eeptsmdecims dixerim, Mwteros apostolos eodem quo Petrus fundemsuti nomine designato· fuisse; id quod ei videbatur infirmera probationem primatus Romani pontificis, quam ex hao voce theologi afferuntt. Id autem non mihi, esd divi· Paulo et loanni vitio verti debet. Quod autem illud minime intaodiseem, probant verba quae .adhibui, et quae hic exscribenda duxi. Scripsi enim: „Verba Christi, Tu es *Petrm* etc.. ostendunt quidem Petro prae casteria apostoli· privilegium Christum oontuliass„ut ecclesiae primarium fundamentum esset; id quod ecclesia in eius primatu, tum honoris tum iuriadictionia, semper agnovit." Negavi quidem, vi istius vocabuli fradomratem infallibilitatis donum Petro prae caeteris apostoli· collatum fuisse; cum nemini unquam in mentem venisse dixerim, illud privilegii caeteris spoatolis, eorumque successoribus, vindicare, eo quod eodem vocabulo *fundamenti* insigniti fuerint. Deinde ostendi falso inferri ecclesia· stabilitatem ≪ fundamenti firmitate derivari, cum Christus-significaaeet ·· aliter utriqu· consulturum; verbis nempe sd omnes apostolos, Petro cum caeteris connumerato, directio: £oce *ego vobiecmn emn, omnibue diebm, aeque ad ooneummationem enecnli.* Vix dici debuit ft hac argumentandi ratione probationem consuetam primatus ex verbi· Christi: *T*n er Petrus etc., infirmare, aut attentasse aut attentare voluisse. Ipeum autem eminentireimum praesulem istam probationem non tantum infirmare red omnino tollere, sua argumentandi ratione, quando nempe de oaetori· spoatolis eorumque euoceteoribus, episcopis, locqtus sit, postea ostendam.

Secundo loco asseruit eminentissimus Dublinien- •i·, idque emphatic·, verum non esse quod scripserim de versibus 16· et 17'"* capitis XXI loanni· evangelii, nempe, quod voces *agnae* et *avec* in vulgata version· inibi occurrent··, — «x quarum discrimina argumento arguto, potius quam solido, nonnulli deducere «olebant, eptecopo· aeque ac simplices fideles curae pastorÿtiae Romani pontificis, tanquam Petri ■ucoeseone, concreditos fuisse, — in textu graeco uni etdemqu· vocabulo apo^teut respondeant; ideoque fundamento id argumenti carere. Ifitod «stis mirari potui eminentieeimum praesulem eiusmodi assertum areum fuisse proferre; praecipue cum, inter loquendum, id ipeum dicere mihi visus fuerit, mutato nomine κρόβ«η pro προβ4χια. Oraaou· textus a Tisobsndorfio ante aliquot annos ed antiquo· codice· denoo rereuaitus, — cui viro «dam, ei bane mamini,

› PreWt NsapeU, bri· tetre * Aagste ia via Pate Criai A saas MDOOCUX, bse pratastste *«·.· .Qa«4 baM ««aris teteS» M terit, assaris U M irsspsreaa, sa tes ssstett qasd te tertia teU, in *t ne* ssagisgatM· fim Ma •tesassteai espar asteas»· prias te gte satteUss la fate Cato isiptete bapssite rit. 1 qaadngiata pla· niaarrs *ett*· •espte «si sea sentes ftMl·· še is ta· st vsrte tearsat, aret tere inq·1»· tes ·■· «vtes, ■« «m te ■Triaates has se ptepte stega· te teteate mate· tel···», špariaa ätente asm ■ tnsffM· texit: teas emteate ateasts, at saaaslUt qas· ia maritae •re preMa team testa b«tnsaX >s*m β iaril IW

aummna pontifex litteras coa»ràia«datitife-4ad«git, .oÇ'^ opus curis'felicioribus post fingentes labores abaqlt^-Uprt, — .me i wfaixims ostendit. Septimam eiusdamj aditioM^i, ·αηστB69 in luqjm datam„prae mambos ax qtta integrans-locum legam'. adiecta ad Obnati responsiones'versiooe vulgata, ñt -"MnUmiAos potest eminentiesimum DublinAoseaplur i» re aliquid humani passum esse. .Praeterea: In arcu super solium pontificie in Ote«·φ Vatican^, ubi culi ilK Greece exhibentor]'apofkhto, npir'éutem legi potest.

In opusculo lie *potSificia iafallthiiittite,* eiusdem fere tenoris *jc* observationes praedictaq, quod nuper Neapoli imprimendum^uravi, errore typographi, vox κρόβατβ((oco xpo^dtia,)diter ac accipsissetn, ac in /vjiopei hgbetur. occurrit. Atque, hoc'tiaud pbetante, verum est in graeoo textu, imeditione Hahnaea, sam-d^m vocem χριβατη ufrique vocabulo *agnae ei ovet,* in citato loco, respondere. Hoc solum discrimen, ex varis ista lectione, habetur; quod in tettu Tiachendorfiano nil omnino inveniatur quod voci *ovit* respondeat; cum aut apAigalos Mit *ßvicula* minime autem otw significet^ in altero autem textu Hahnaeo. vox πρόβατα otrm designat; qyo nonobštant vulgatae versionia auctor variandum duxit» nunc per *agno»,* nunc per otvs eaodem vocem πρόβατα reddendo. A«ertum meum, quod verum non ewee tanr emphatice repetiti» vicibus dixit eminentissimus Dubliniensis, verissimum esse constat, quicumque ξχ his duobus textibus adhibeatur. — De ventionibus orientalibus, quas allegavit eminentissiuius praesul/ioqui nolo, cum satis sit veritaU^n asserti mei demonstrasse. Ex pospMtfkçndis'autem apparebit, parum referre quem sensum vociÊus istis tribuere velimus, cum nil eainde in probationem pontificiae infallibilitati» aut pontificii etiam primatus, contra ac in observationibus dixerim, inferri posse facile ostendam.

Tertio looo me culpavit eminentissimus praesul quod dixerim de voce *fide* in LucaXXII.32; nempe uunqusm vocem istam wlhibitam fuisse a Domino ad orpin» doctrinarum indicandum; in quo solo Sénsu argumentum in subsidium pontificiae infallibilitatis exinde deduci fxiseet: et haud plus una aut altera vice pro ¶irtuti» fuipeniatunüis act^, quo Deo sese revelanti credimus. adhibitan; esse. Per istam yooeni, prout ex Domini loquelis colligi posset, asserui *fiduciam* seu *confidentiam* ut plurimum indicatam fuisse; quem sensum et non alium in looo allato vocem istam habere ostendi, regulae inhaerens, usum vocis consuetum retinendum, nisi rerum adiuncta aliter suaderent, quae htx· in casu, significationi consuetae /avere adverti. Istam assertionem meam haeresim Calvinianam sapere dixit eminentiasimus praesul, vim verborum quibuif usu» sit forsan minus advertens. In cuius probationem adduxit locum ex loannis XI, 27 — verba nempe Marthae, quibus se in Christum credere professa sit, quod de fide, sensu catholico accepta necesee eat intelligent.

Optimus tamen praesul non animadvertit in mea observatione non agi de vera fidei supernatural!» tanquam virtutis theologicae natura definienda, sed tantum de vi vocis *fide* qualis in diotis Christi usurpata esae consueverit. Ex viginti novem locis euangeliorum in quibus vox ista *fide* oqeurrit, ut inspicientibus Bibliorum Latinorum concordantium facile patebit, duo tantum sunt, nempe Matth. XX11I, 23. et Lucae XV11I, 8. in quibus vox ista *fidei* pro fidei nia loca sanarim *fiénejeê^teu eenfit* mrrondbmm, exprimunt. In Lucae XXII, 32, de «quo agihjj; hunc, verum esae ssawum oonsuetus vocis usus et ranrm ediuncta mihf ot vadhuc videntur; et eminentissimus praesul nihil adduxit, quo hoc meum assertum Infirmetai,

Nu® progtgjior *Ù* probuixium «uinentiMimuni Üubliniepqpm. ^ua anrumaotandi ratione, onioe^i vim quam Chne(i Serbie: Tt, * *Peint* etc., innate communiter' ceneenj theologi, ib abetuliaee. praeeul negat éjuwopo·, t^nquam apoetolonirri eucceenoree.'universaloui in ëcbleei luriefletionem, quam h\ a Chrietp aoceperaBt, habere; quod quidem^verum eet, ·■ dje eingulis epiaoopù extra concilium genebale dicatur/ eed bpn eet venitu ai de corpore epiacoporum, nive lin concibki. nive extra concilium intelligatur. 8i poteataaequae ăpostoli data est, in universo mi irum praedicandi, ad ipeoa sit restringendi, quamvis eam ad finem Usque sacculorum duraturam dederit Christus, probari nequit privilegium, quodcunque fuerite^etro per verba: Tu *et Peint* etc., datum, ad suos>succeasoree. Boniaño nempe pontifices, descendisse. Probatio igitur ex verbis Matthaei XVI. 18. 19, desumpta, cadit eo fipeo quod verba Christi in eiusdem evangelistae capite XXVIII. 18, 20. interpretationem minus litteralem accipiant. Agitur enim in utroque loco de potestate ad sacrum ministerium pertinente, et non de aliquô divinae eorum missioni^signo, quale esset miracula patrandi, linguis loquendi, ahaque huiimmodi effîcienda facultas. Aut ergo tota illa ministerialis |K>testa»'ad eorum successores transiit, aut nulla, quod certe dici nequit. Non ego igitur in(irmau probationem primatus ex verbis Tu *ë Petru* etc., quam explicite agnovi; ned eminentia sua. negando uni\ersalem iuriadictionem ăpostoli conce^aam ad eorum ăuccessori transiisse, id praestitit.

Privilegia autem omnia ministerialis. tum Petro tum caeteri» apostolis {om^eesa. ad eorum successore» descendisse, mc prolo. nulla in praenem· facta inquisitione, quaenam wta fuerint, aut quodnam inter ea discrimen. aut quo genero probationis ostendantur collate fuisse.

Çuodrunque ad mimsleriuiu^aacrum m eolesni ('hnsti pertinet ex eius instituto, ad eam MMiiper j^r tinere debet: ahoquin ecclesia non efu«et talis quali' ab eo instituta sit. Privilegia proinde.apçstolis conoesSa, quae munus eis demandatum respicient, eadeni sunt nunc, ac quando pruno fuerint collate; id quod dici debet de ii» quae ^mnibu». Petro incluso, data fuerint, et de eo quod Petro singulari modo (oncessum sit. Die resurrectionis Christus omnibus apostolis. Petro semper incluso, missioifeni'dedit, verbis: *Sicvf mM me Paler, et ego mitto* tw: et postea, quando in oaeloS ascensurus esset, verbis: *Docete omne» ğente* etc. Haec autem verba ad omnes directa, eo» respiciebant, non tanquam ad singulos dicta, sed tanquam collegium quoddam constituentes; quod ël ex eo probatur, quod Thomas, qui non aderat quando die resurrectionis Christus apostolis apparuit, eamdem tamen missionem, eamdemque peccata remittendi, facultatem, cum caeteri» acceperit, ut omnes agnoscunL Collegium hoc apostolitum persona moralis eit constituta, quae ad finem saeculorum duratura est; et cuius identitatem non magis minuit perpetua membrorum s^cceesio. quam nostrae personali identitati officiat continua ¶nutat elêmentorum ex quibus Corpora noatra constant. Sic semper hominibus adest testis vivus, oculatus et auritus, eorum quae Christus fecit et docuit; adeo ut verba loannis 1. Epi-

1 15. *potxf τα* αρη'α *μ»ν — pmm* agnos meos
15. *Itoiftnvf* rà ^po^arra *μον* — pasce agao» MM
t" *ftçojàttà μον,* — pasce ove» aeaa

■tfdaq I, 3μMψ·τ àanrpar· poeeit: guod eadnme at A axagaaacn inhaitaMn,. dam acriberum obtarvatioa·· aadroôMM, aaanafimaiii coÛa. QuatUonqua igitur qua· tam aaribar. iaanpavit «miaenUmimo· Dublf- poJmtateÀ\in aua origin· acoapaiit, aamdam mute aieoaid, aUtar mamam; aad Ta pteutiu· inapeota. ħâta.. Divinam mimioœm — *Md quii* ma *Pater* cenaeoabhao intarpntatiooe raoadëadahi. Ratiorum — et univarmlem luriadictiooam — tfotela. omaea matataa «enWptX· affaro.

— collegium apoatolicum nunc habera dicao- Mt; quo negato, aut infirmato, tota cornât i chriatiaia. *A* *

Regula intarpratabdi Scriptura· nobw imposita, base eat: aaa contra tinapimam patrum oonaenfum non infgrpratari. Si unquam detur tnoqanaua iata unanimia'chibitari poaaiL bio tidnen defxdente. tagula iata videtur nobis lagam ponar· maiorem, qui ad unanimitatem accedere .videretur, padroni numerum, in Scripturae interpretationibus sequendi. V\oc posito, a communi hodierna exphcaQone sorborum Aomc pe/rwR etc. discedore nectes» art.

' Iqde infero, Petri coeterorumque ajnatolorum aueceaaohte, apoatolicum collegium wnentuente·, omnem poteafatem nunc habere, qdkn baouit iatud collegium quando primo a Christq institutum eat. Singuliepiecopi, srorelm considerati, ex itoatituto ipeiua collegia, localem tantum in auia ipaonuu dioeceubue ordinariam iur^betionem habent; dniverti autem, ^tmiveraam; noneo praeciae aenau quod iata iuriadictio universalia ex amguli· localibua iuriadictioaibua quasi componatur; aed quod univerai, tire diaparai et q ae idvioem separati, sive in concilio generali adunati, collegium apoetolicum constituant. Hinc verb^ Cypriani. „episcopatus unus est. cuius pars iu solidum à singulta ħenetur lucem accipiunt et Vacilem explicationem. Si eminentissiinuS praesul Dubliniensis his ăčquie pendum non ludira^erit. negere saltem nequit singulos episcopos in conciliis, generalibus jurisdictionem universalem habere. Hint quidem clarissimus vir, archiepiscopus Nisibenus, sub finem secundi volumiħi vereiorus Gallicae historiae suae cynciliorum generalium, ostendere conatur, episcopia derivatam ease a Spiritu sancto, vi suae exsecrationis, dum localem eorum jurisdictionem a Romano pontifice repetat, Schola autem theologorum cui adhaereo censet omnem episcopalem jurisdictionem, episcopis ineras a Christo immediate derivatam; ordinariamque eips restrictionem localem non nisi ex ecclesiae instituto ortam esse; rum debita tamen subordinations eius ad Romanum pontificem, tanquam collegii apostolic) caput, sicut et ūniveraae ecclesiae. Dico igitur verba Christi ad apostolos dicta omnem suam vim etiam pro eorum successoribus habere, nihilque pono unde labefactemur argumentum quod ex verbis Matthaei ŘŘVL edutvre «olent theologi, te probationem primatus Romani pontificis: ad cuius tamen examen nunc progredior.

4. Vratram^yidulgenttam postulo, eniinentiarinn tu' morendissinn patres, ut me pluribus certe haud &rri>ura loquentem aequo animo audiatis. Nil haereticuui, aut quod haeresim sapiat, ut ex dictis emineivtimmi Dubliniensis timere possitis, proferam: nil quod ħrincipii fidei adversetur; nil quod rationum ħomenti pro virium tenuitate, fulcire non conabor. Vniim est quod monitum volo: me pro me ipso loqui, non pro aliis, ineque nescire si quae dicturus sin), iis etiam quibuscum in quaestione praesentis discursus coniungor, non sint displicitur^ Si inter loquendum aliquid durius mihi dicere contigerit, mementote et imitamini exemplum ducum quibus patientiam persuaserit celebre dictum: „.Percute, sed audi." Moderatoribus eininentirtimis congregationi» niorem geram: motibus autem non cedam?

Primatum Romani pontificis in universa ecclesia, tum honoris tum iurisdictionis agnosco: primatum dixi, non *dominatum*. Primatum autem ei, tanquam Petri successori, inesse tota traditio ecclesiae a sua origine testatur; quo solo testimonio adductu», eum tanquam certissimum fidei principium et dogma, accipio. Eum autem e verbis sacrae Scripturae probari posse, ab aliquo qui sequi velit regulam in earum interpretatione adhibendam, nobis traditam in fidei professione qqam sub initium huius concilii, aliaaque toties emisimus.' nega. Verum est me, principiis B exscribo „super P^rum aedificatam ecclesiam, quam sequuntur- prtra^ septemdecitn, et inter istos Ongones, Cyprianus, Hieronymus, Hilarius, Cynllus Alexandrinum I>o Magnus, Augustinus, Secunda inter- 'pretatip verba illa ..super habe petram aedificabo ĕčciosiah^meam intelligit, ecclesiam aedificatam esse super omnes ejAstolos, quos Petrus propter primatum in se tepraesentabat. Et hanc sequuntur octo patras, et intdr Jstos Origenes, Cyprianus, Hieronymus. Augustinum Theodoretus. Tertis interpretatio araerit verba illa ..super hanc petrani aedificabo ecckeiam ħeam' intelligenda erae de fide, quapi eonfrasus fuerat Petrus, ut scilicet haec fides, haec professio fidei, qua credimus Christum «use Filium Dervivj, «it aeternum et immote fundamentum ecclesiae. Et haec interpretati^ est omnium solemnior, quam sequuntur patres doctoresque quadraginta quatuor; et inter istos, ex Oriente, Gregorius Nisrenus, Cyrillus Alexandrinus, Chrytostomus, Theophylaetus; «x Occidente, Hilarius, Ambrosius, Leo Magnus, ex Africa, Augustinus. — Quarta interpretatio asserit, verba illa, „«super hanc petram aedificabo ecclesiam ħeam intelligenda esse de illa petra, quam confessus fuerat Petrus, i. e. Christum, ut scilicet ecclesia inaedificata sit super Christum; et hanc interpretationem sequuntur patres doctoresque ĕxdecim. Quinte patrum interpretatio nomine petrae intelligit etiam ipsos fideles, qui credentes Christum esse Filium Dei constituuntur lapiddi >ivi.%x quibus aedificatur ecclesia." — Hucusque auctor praedicti opuavuli, apud quem legi possunt verba patrum, doctorumque quos allegat.

Ex hoc sequitur aut nqlluni omnino argumentum in probationem primatus ex verbis raper *hanc petram aedificabo rrclreiam ^neam,* aut nonnisi tenuiter probabile, suppeditari. Nisi certum sit per petram, Petrum apostolum, ro propria personi, non autem ut primarium apostolum, pro omnibus loquentem, intelligi debere, nulluqi omnino argumentum suppeditat istud vocabulum, non dico in probationem pontificiae infallibilitati», Md •tiani in lubudiui» primxiu» Rotnuâ epiaropi. Si maiorem numerum patrum in hac re «equi debemue, tunc pro certo tenendum rat, par petram, fidem a Petro profaraam, noti autem Petrum, fidem profitentem, intelligi oportere. Et hic liceat mihi innigne interpretationi· miuu» ingenuae exemplum afferre, quod praebet libellne a rev. archiepiacopo Edemeno nuper hic Romae, eingulari privilegio, editu·, quod pace venerandi viri dictum volo; cum in re tam gravi verbi· clarioribu·, modo veria, utendum ait. Libellua iete, ab undecim imignibua theologi·, quorum agmen ducit doctiakimu· ħer Perrone, litteri· «ummo pontifici commendatu· eat.

«usque, km dabso, pwinma esadptua a ingula qura •piapoppa at iatar.M par typograpbiaai aaaronaa ĕga municarent impadit, ni velint alia qeem Botara typograpborum span ati.

Alliti· ditabas praecipuia intarpratatflaDbua, qna par petram, Petram et fidem Petri, intalhgeni, at facta obdbrvntM»·, priteem ante Arienam hearaaim communem fuiaae, alteram autem poeta proanipu· invdluia··. ob aqntroversiam da divinitate Chriati exortam, proaequitur raveraodiaaimu· aaçtor, cuiua •lucubrationi· varia, paginis 7" et 8··, haec eant:

„Qusntum sutam ba duae evangelic· testa expoaitionee inter m oôhaareant, facile quiaqua in^eiliget^bi haec bane perpendat. Ad unitatem ccoatituendam ' ac conservandam Christo· Petri peraonam, eiuaque in primatu «ucoeeaore· tanquam centrum poeuit, ut omnea fidele· unitate fidei a cdtamunionia •iniul 'ooniungerentur; at quoniam unita pedum id communione omnium, tydelium, eed pramertim in unilate fidei, quae communione potior aat, coneutit, nsceradrium omnino erat ut non in mera Petri pertona, sed etiam in fida quam praedicavit, et eocleaaastioi aedificii fundamentum peoeretur at unitati· centrum constitueretur. Etenim ai tantum in peraona Patri, et non etiam uxeoliditate eiua fidei„aedificii fundamentum poriram fuiaeet, deficiente Petri fide, eccleaiae unita· non aervaretur, et iuxta proféraient· fidei varietatem plutea quoque efformarentur eccleriae. Si ergo Chriatua voluit, unam eaa· eccleaiam, unitate fidei et communioni», ri ad unitatem hanc perpetuo servandam in ratione fundamanti ao centri, Petri peraonam poeuit, eiua quoque eolidiaaimam fidem, qqgm professus eat ac praedicavit, uti fundamentum ponere debuit; aliter sibi propositum finem in constituenda ecclaaia aaaaquotua non fuiaeet. Quapropter cum et' Petri peraona, at fida· ab so praedicata ait eccleaiae fundamentum, illam ipsam petrae soliditatem, qu» peraona Petri gaudet, eamdem eiua fidei esae triburindam' patet, he, hac deficiente, totum corruat aedificium. Utraque ergo horum Chriati verborum expositio eat eiua intentioni id condenda eocle•ia optime conaentanea, et una ad alterdm clariua exponendam inaarvit. Patre· itaqua priorum aMictilorum, qui ea varba ad Patri peraonam applicuarunt, non aolum (Mundam expolitionem non axduMunt, aed implicite auppoount; agnomenta· enim Prari personam ease immobilem fundamentalem petram totius eccleaiae aedificii, iam implicite eiua fidem quoque in eadem fundanrihti ratione agnoaosro debenti eum eadem fidea ait unitatis fundamentum totiua aadgiciL Illi autem qui Petri fidem petram eam in fundamento eccleaiae a Chriato poaitam tradunt. Patri peraonam non excludunt, aed aolum qua ratione Petrae petra et fundamentum eccleaiae intelligeodua sit, apertio· docent; hinc pluris eorum aunt qui utramque expoai-\ipnem tradunt, uti videre aat apud S. Auguatinum."

Omisso quod aocfoir in hia obaarvationibu· «opponat id quod in quaaaotmem venit, nempe Christum eooleeism auam funda··· in fide Patri peraonali; •xindeque aequi ancoaaaorum Petri infallibilitatoa^ unum tantam notabo. Inter loca patrum qaae, par aax •eptemve paginas, citat, plura sunt qua· vsl de Petro profitent· fidem, id eat, da Petri fide aubieotiva, vel de fid· a Patro professa, id est, de fids Petri obieotive •umpta; intalligi possent. Ut autem valent argumentum, auctor probare debuit da rabieotiva, non autem de objectiva fide Petri, patres ab eo citato· locutos fuuee; id quod ostendero nsglqxit

Mihi de hao interpretationum varietate cogitanti omnes poaae in unam coaleaoere viaum est, si ratio habeatur discriminis inter fundamentum cui inaedifiA auta rit ďo· quaammqns, at iàûd q fisationaponi ■da * A<djfinal>iw de •i ďaûnagu at in lohguna temp·· duratura agatur, print dafodit terram, aequadum atPaaxwm vivum, ut aiunt, pervenarit; in qa dtinda fundamenta, id eat primam partam atraetarae, ponit Admiaao boo daplim tenau fundamanti, emeat oaanib iata mtarpmtntiocufl variet··; pluraqua loca Scripturae, qua primo aapeotu aacum vix oopciliari pceae videantur, lucem magnam laocipiunt Fundpmantum eoclaeiae, ut ita dicam naturale et primanum, eat Çhriatu», «iva ^iua persona, mu fidae de divina eiua natura, raapiciatur? Fundamentum anhitacfonioum, eeu aiBliriato peritum, mal duodecim apostoli, inter quo· ratioto primatu· taninet Petro»; et.ric conciliantur lora'patrum qui ibteUexennt eum, hac occarione, sicut contigit in as quae poet aarmonem a Chriato in aynegpga Capbernaitica rafertur, loannia VI, communi interrogationi B oqtmium nomine, respondisse; et pro omnibus praemium oonfeaaioni· accepi·· In htic verbjPelra^x-ƀlication aervatur Petri primatui, tanquam~primarjum tpiniatariale fundamentum; aervatur propriété· verborum Pa^i et Icannia, omnea apoatoloe communi fundamenti nomine insignientium; aervatur veritas locutioni· a Paulo tam emphatic· adhibitae, nempe, fwsdemanritm enim *aliud* nemo potari ponqre praefer *id quod potitam* eri, *good eet Ckrùtae Itmu* (I Cor. III, 2); eripjtur adversarii· fidei telum quod tain efficaeiter in noa vibrare oonaueverint, cum dicant catholico· non auper Chriato, aed super mortali homine, eccleaiam aedificatam eaee, credere; M, quod in praeaena eat minime «pernendum, aubtrahitur advocati· pontifici·, se «olo, infallibili·, fundamentum argumanti, quod ex locutione figurata et incerti aenas, ad vivum uaque adacta, ed&oereaolent, ad probandum eum non tantum supremam eed etiam abaolutam auctoritatem a Chriato obtine··. Quidquid ait de hao mea sententia, obvium est ex verbis Tu er *Pttnu,* eto. argumentum peremptorium in probationem etiam primatu· «duci ĥequire

De aliis verbis Christi ad Petram: *Patet agao» meo»; patet ovet mtae,* dici potest, Christum per triplicem istam commendationem oetendisae Petrum,

■ .Patra· ax panaae samiaa a|—taïwan psvBtatar: *T» et* ObrWrn *tUiat Dti titi.* — Qtes h> «· ***Mnt, tt tt^tr*** *kam (Miram ttü/lettt ascMeat msem* — Meat lpas laasa ·paaSaHs taavit, «t tam· nendi «rosllaraatar, eaatar···· •e iis aarUU ■■« vamMs: Ita at Mmei. «ei nviatat te patran Ortesnp, PaSsi hugitm ate aimra r At aarantam natapbaven patra· rasta Usitar ai: a|di|laai· witiMiesi neansqpar ĥs & ffisraaptaas, te Matth. a XVI, v. IK IA — .Meat tata qaaatan Uaaatar yea· ad agasteten Patron propria parttaan vidamtar, aaa taana habaet Otastraai totailaetam, ăi ana rataasrtar ad aaatasiaaa, aatas IU· aaaaaaitar te ifm (aatana paraaaam, prsptar priera qean te diaaipaii· babeit, riaaU est: ΠM date *elatet* rqpm raiimm, at * qm bataa■M* L IqMta te anur. PtaL CVm, a. L — .Maat te ϕliMlî 4MB MM ftÜM ϕM MMfVI M tat» fW drteartita· te term, «tiaraeaaaaaat tetamgali, aatas Patra· inp - MI: Ite *et* OrMeq *** 1M ate< et * dHtar: 7W dato risen rqpni aaaisnan, tsnqean Mgeadi M salvsedi sata· esaspsrit patraishmi <ra at fited era pie anaibm dtearit, et bss «en anate·· taaqean patranm farse· ipatas aaitatte ·asspsril: Hsa aaa· pro «méteen gaie mit·· sat te anaitm * Maaq * tana avaagatem CXVm, * A .TIM, teqait, debe riavaa ragsi aeatwon: at at aalra at Mgas. Bas Navettes··· m aadtvtt, aid «asteris Del «adivit, id sat, IDs te tepaa, nas te lanterism: fito te ismsseiteatta, eaa la trotta Qaad Petro dtettar, apaatalte dteitar.· A Anteerim, te Plilnan XXXΠΠ, a. W.

* Paatqean qaea «apro lagmtar typte anadsrantar, teeMi te tesaat Paratas Bidbwti, qai saasdsn prow lie· «sprinte. Jdsst sapsr eadsn taadararot· priama M ai «agat Petros nata paattaa aaadMar, tans te as patra, d· qm asrasa rite «X drap treüt, st tapw san tata «saatndtar at serate Muter Ute araiastte lasanum, id ast, separ Christen, at iras psmaraat te ŧatesaeaL Apra, te MsM. Ub. YIΠ. a IA *

triplica Mio anga^tM, · privilegia quo M aqiosto- A debent 4» an Nto> anM· eaeberaa, eum caetera· ostiorum eooaortiumvocata» tarât, mb esaadiae·; idqM wn· onefirtoitqira oaeri — inAartur, aliquid ■-ia %aeanuun maim · ■ erga Draainam pr»· eaogolare Patte hia mkl pentei·»·! ftm 'Id quidem toris^noria ai ñuar ƒMdttvr ait AugratiMs, «eu· «t, «d abquid a don· uxttnotdinarie qâsd par .Mgationi trinra brina acetario, m mima· amori M rarba Patte. protoiaenni faim, ctamnaitar caajdi- liagua ramai, quam timori, «t plus alicui·· videatnr <ur, admodaaa divereum.

mon immiqana quam vita þraaeaM ›. Argumentum Aura di« potato Çhriatum pro solo Petto oreae», * quod affert BsUanninua, qood verbe ιφηο· MN, tfeatariaqua, tanto dieerimisrobiioiandi·, nullum pree- ooar uram oomphotantar omnem gregem Cbribti, ñden aidium pbraviaeaf Ueata tue tatam at a caaten qua oataodant potaatatam par^ao^rarba coUatam ad «tarent^ nallo «xttardinario adiatorio maaiti, Patte» o o m extfeadi, ail probat; nam nontaUntgeaeraliars, antom, pro quo aiagulariipr Ctuiataa oravit, tam Mo regendi Moeuœ magia exprimant, quam qua» enormiter lapaM ait? Vere ratio qaanôam eieeli, Panlue ad preebytarça Mileti «oadoahta direxerit: direxerit verba βηιφοτ hale earn ridetor. Pro omni- Attendite vota, «t univereo gregi, ài quo oos posant bea quidem orarii, ut nomme ait pro earto habeto. Spiritu· aoaota epùçoporepgare empâta» eotdm■ Patg> autem intimavit,, verbe ad oum nngalaritet *Ik^quam ἀαἰρὺ* ano aoopeôee. Act. XX, 38·. dirigendo, eo, ucut clariga poot reapeoaiqpam Petri

Verba *Oravi* pro te, etc. aeneum iha. communitor v.33, in v. 34 emet djcturua. MagMrum negaturum, tributum, non habere, «d de Petri lapeu, paaaiooia aie eum lapaoa immiMntia monuit, coavotoioneMquo tempore et (ubaequenti eius conversione, intelligi aiua praedixit, par aumque enatoroa etiam ooufirmatam debere, retendere conatu» eum''in obmrvationibM iri. Verba Domini aie mtaUeota planum «enaum mei»? „Est interpretatio, ait auctor opnaculi ad ñn praebent. Praetor iteratam Monitionem Petro datam, star manuscript! impressi, famoaiaaima et čolem praedictionem oonvetaioui» «iua continent·, quam cum niraima, quamque tradunt quadraginta quatuor anti- Petra», poetquam m a» revenus oaaet, oarte recoleret, quiaaimi et subséquente· patre» et doctors·-" Ita enim nullum dubium ei reliquit de venia quam conaecuturua intelligebantur per sexpriora eosleaiaa anecula. Quod •àset, to aie, foraan.'eum a dasperetioa·, ob gravissiautem poeto» alium significatum acceperint, id mam illam culpam quam admisiraat, immanem aervafactum fuiaae videtur, ex more scriptoribus eocleaiaverunt. stici» usitato, verba acripiurae eaneu accoqunodatitio potius quam litterali caepe interpretandi.

Praeterea singula verbe in iata Chnsti ad Petrum Praeter ea quae in observationibus hac de re allocutione de Petri yiocaranribu» intelligi nequeunt habentur, «ducere piaret nonnulla quae meam aanten- quin aliquid maxime 'absurdi exinde sequi rideretur. 4iam de sensu iatiue verbi Christi confirmare riden- Tu «ten» *etmvertm,* \reapiciunt certe convereiouem ur. Ex eo quod Salvator, omne» apostolo· allocutu», Petri. Si priora verba, *oravi pro te,* et poeteriora. eis annuntiatu Setanam petiisse ut eos tanquam tri- *amjirma fratre* tuo», ad suooeaaore» Petri «eleatem ticum cribraret, deinde ad Petram vocem direxerit: vim, et munu» tranriime probent, non videtur quare*Ego autem rogavi pro te* — quae neoeraario intelligi nam intermedia verba, tu *autem amvemu,* ad eo» etiam pertinere, et aliquali reoau de eia intelligi, non C debeant

1 Ia loaaa. vvaagvL « CXXIT, a I.

• .AH»· ha»ab tpre Ckriate liiiMf, qri peto n Ptorea aealeaiM «·■» peator»»» nveatitatt : Pati», «eia iaqeit, 4Ui<t· a» pta» bia, Paee» «ve» hum. Atqa» vtaa «altae fetori» PMterita» M aagtatria »»afaa p»ti»tet«a tritatt. Bt bate· rei amuwataa at, qaed «eu·· ptriate atqa» ÛJ» llfval et èolvut. 8. Barlttaa, Cbwtt. audit., « XXΠ, ». :

«Neu «ala ate» eam» tater eana» apaatalm tata· aedo, aiaa oateaUrea pareoaaa aaatiaat Patre·: talfc aaia aaeiaatea clavae ragai oaelerea tatea aaai (Mattb. XVI, 1»}. El aaa •i dicitor, ad Caere dicitor·. Aaa» aaaf Pacer aere areš. 8, Aagurttato, *D Apem t hr UUam* ». XXX.

■ .Nae uagii valeat ad prebaadaa paatidciaa tatrvaatiaa Varta Cbriati ad Patna (Laça» XXH, 11, IIQ ia «albe» «1- ■rere argaaaaatoa torenlt»» a» yateat ataa reateattae advaretL Habita relic»· reran adtaMtoran ta qelba· Cbriatoa »a preteût. at vatborea qaaa dated· ad *euamκραΛ\»* direxit, ace vidMar nata» aiiquid adeaaiari·· ragtarea prttota», tone Ftore oollataa aat fnniaan Ad»»·: irait· htaa draaa iarereatiata va fanai» ai area tatireataa. Itattoa aaat qa» aaa «d inntoaa· taerinra. «ai abHritodaa «reet, ra|traaiaa tartaretor, ataalqaa tarin»tin, ran p»M hgaan rearerata M, ⅝ *mat mm* nirtila cantrantaram Bafavtt icitor Cbriato» pre Petre, «ai, at paaa «aateaia apretatt· reaarea di»tte|tabatar, prat aaatetfe «Han - Bätera vribraada· patebatur, M para aetata defeature» ptaavidebatar. Bagavit Ctatatoa at raa didinat Mae ai-, M ret, at.Bdaatoa^ qa» Ctaato taeaaqra •dtaaaarat, anatae aat ta preplierai raa «attereat; at pret taprari. ta re revara»», Id red, »»av»areb arareris anins» addant. Has prraatitlt Patara peat Dantai rerarvacriaran, ran ran aratreta dtaripelta aoaaatiarit, ⅝ << vaabte (Laaaa XXIV) 11ratal: Varanaxil Dintere vare M «ppareit Mn. Mra Igitor Drerira vqs iata adbibita vbMv?are stare da dda, rirtate naare» ttaaiaqtaa, qua Dae «radtaraa, ta qua «rara aaaal aS itaran taatare in ata· dtatta iraairit; aad de tdraia qaa ai taaqaan nagtan» braaaqra adbaareaat, verba Cbriati recipi dataat. Quad si acaaaiM bred veteras, at tarte 11weltuna jatreqarian, aa vette «Mar tateUraartai; to Haqra aware Paire tagaaNm *ttetm»,* M «at, ea<<rai ipaatelaa larawqra •areaaaMaa, aptoaapaa ran ta Ada «aadatandi, tavaaaatat, Id «ma a»Ban tepeait Mereaibaten « Mattei at Htlaiull •arere rigattrerirat reredaadt· Ot IU, 10(0 n.

argumantis brevi resomptia. Btban- ia eacr» Scriptura tastimoaia luoulentiMime auisiosiia omnibus apoRtolia datpe «t divisai amirtenties omnibus .promiaaaa. Haas loca tiers sont, «t nullam interpretandi varietatani admittunt. Non habenm val unum Ipcum Scriptùraa, da cuiua vlro aadan non disputatur, in quo aliquilbeinamodi-Patro, aaoraim ab aliis, promittatur. Et tamep volunt auctore· aobematia ut Bonoa^ pontifici, tanquam Petri eôooaaeori, aiaaanmua. potestotam, quam Petro datam Jaiaee nullo certo aa^rae Scripturae testimonio probari pomit, niai in quantum *i* eum caeteri» apostolis eam aqeeperit; quaqua ai morum · oaeteria vindicata, aequaretur divinam amisteotiam ei» promissam non niai par eutq'daadam aaaa, quamvis locai.adducta catendant, eam-ei, non alio modo, sicut neo' alii» verbi», quanr «Ueteris fuisM' 'promimam. .Privilegium quidem Petro prae alti» magnum datum fuisse agnosco; non Scripturarum, .aed totiu» christianae antiquitati», adductu· taatimonio: cuius beneficio eum infallibilem eaee constat; ea tamen conditione, ut fratrum consilio utatur; eorumque, in supremo hoc munere oum eo consortium, iudicio adiuvetur, et eorum, quarum caput est et o», nomine loquatur. Nemo tamen eet qui non videat quam longe distet istud privilegium a votis eorum qgi, haud sine contumelia adversantium, antiqui» viis ecclesiae insistentium,, pontificiam potestatem, divina sus origine magnam, deinde decursu saeculorum in immensum auctam, «olam esse in ecclesia velint.*

5. Sub initium suae concionis eminentissimu» praesul Dubliniensi» de opere a fratre meo olim arohiepinoopo Baltimorensi, Anglioa lingua goripto de *primatu tedu apottolicae* honorificentissime locutu» est; pro quo gratus, ut par erst, extiti. Decursu tamen sermoni· mihi videbatur mortui commemorationem viventis fuisse exprobrationem. Retulit enim se ex eius lectione ante triginta plue minusve ai^os didicisse, quae de Honorii condemnatione in concilio sexto facta sint, nullomodo officere sententiae de pontificis infsllibilitate. Reverendissimus archiepiscopus Baltimorenais postea de eo meationem honorificam fecit; taonnullaque ex eius theologia dogmatica citavit; ex quibus apparere posset non eam intercedes· differentiam inter sententiam quam ipee tam valide propugnat et eam quam fratris mei fuisse ego, littaris ad eum directis, asseveraverim. De utroque pauca dicenda habeo. * V -

Gravem querelam adversu» revervndiaaimtim Bal-

* Uttaris ad PsristSMSas airhtoptoMpoto Ito M ecSsbrii MM datto, psstitex dU vtedteevit srdtaute· iittetete· te risgsIM (UoMiMft F ichMMte 4 Bmmm pwHftM ·i esapel·»· irlteerls· as toamtMs· OSMiSma nni- ·eoltrik Cbb hto· 4Mb mUb ImBb étBtfcMBi··· patotentatenst petaattol·, tbkstroMr pisHIi- esarsmsa Mdtaorteal seu ^tossp·· «alaBeataiqm dtesamaM stUs shrtottoai. Inta sMtsssm WM De suris Asaasnn fri tM Ms» sans· Ismae vfadl, ysmtM sst sadhasts» anaW··· ··mais· saisit····· œ·» sessae ssB^ssgsâlsei As /*Ut* sabtatar; etoe at ans stt aIM risstam Ms tis·» HisiiUs·· at sgtssapsa «Massa qatils srisMAas gessWA >MM· vtasrit. JM» ffatfs» Curia Mgse, MssMs MM, ·SaHMa, bssvt wist, sas· sates sgtssagalss at aalaaasset vteerii proUteb, al et aaMa stn amsaMes. Ms ·► sisaia, a qn «sMei atviM» gabsia sWeesasatetivi Massa ·ai aassfta tebat Issa see, aMstasla sst, fn·ı steatelMi * la «tna·· mitas tesMsaM s» etaMsintivn pasMisata· VMIIWsV WMw pw»·· patssMan M ia tegtntsi sam faite· MM·,»·Msa artitsasia·; Ma sasspar a leds·· gobesaater; H qest evftantsr ssppialt, tesan«tatss<eM·· tM t·. asesssasls stlem seqeitse sa stes leAfilbfltaatSv tp fartsBesas» et qasm pMiast, a aaMbes têtu·· Mpft.

toties in pabl^um aopar prodiit, mnaoem *Ol* trun-'J cntaa ex boo ambone tradiderit. Integre fratria no-Sentis sic M habet:

I »No· tamae placet ea ^oqoeadi ratio qua pontifex oo odo infallibilia praedicatur: nam dq/ao, tamquam privato dootaro, privilegium inerrantia· Mno fere ex theologia oatbclioia noooitar propagnoeao: noe tauquam poatiln selas aat,·» quippe docaarti adhaeret epieooporum collegium ut oampor rontigiam ftquet.

φηο aequa Bsltimoreoai». Varba desndesegnentia, nulla alia interposita periodo, omittenda duxit, quamvia, ut athtim patebit, ea ad planam qoriptoris eantentiam exponendam .maxime neoomaria meant 7.

..Pontificia» autem definitione» ab episcoporum collegio excepta·, sive in ooocûio, sive in aula aedibu», vel rabacribeodo decreti», vel Bhqd renitendo, vim habere et auctoritatem infallibilem nemo orthodoxus ftegaverit.

Haec verba nullum dubiam relinquunt de mente scriptoris; quae pipinde omitti non debuerunt, cum prior periodus citetur, quin fala· de eius sententia opinio fradatur Z

Hano autem sententiam ei non casu excidisse constat ex risqua» spripeit in Opere Anglioa lingua scripto, ex cuius lectione se tam multum profecisse testatus sit eminentissimu· praesul Dubtiniensis. Haec quae lecturus sum' dssumpsi ex opere ipso, in bibliotheca collegii Anglici in hac urbe asservato. Versionem eorum latinam ad litterae ^uasi exactam, ne, formam venustiorem ambiendo, vim minuere viderer, sic trado.

..Personali» fallibilitas (papae) tamquam privatae personae, sive scribentis sive loquentis, libere agnoscitur ab advocatis ardentioribus praerogativarum papalium; sed eius officialis infallibilitas *at cathedra* strtoue affirmatur a multis; cum alii, ut Gallicus Coetus, anno 1682 habitus, asserunt eius iudicia posse emetidaUionem recipere, usquedum eis accesserit ausensua et acquiescentia magni (idest maioris partis) episcoporum corpori· In praxr, nqn est locus difficultati: cum omnia eolemnia iudicia a pontifice huc usque •misse aasansum collegarum acceperint. Si de nova definitione qpasatio «na|, a fidelibus generatim pro jera haberi debet, usque dum episcoporum corpus ei non contradixerit, aut sese opposuerit".*

6. Priusquam ad alia progrediar, nequeo diffiteri me in omnibus cum sententia fratris mei, quam communem esae theologorum scio, non concordare. — De assensu eoclseiae, ut aiunt, dispersae, censeo eum negativam potiusquam positivam auctoritatem habere. Nulli errori, qui veritati revolata» *coatradioat,* ecde-

› b se» Maeli siste habet inMqinu· Balttasmds agnas saetam. Ms Masi Maaasvit teaata· Iterantia···. M qasd baa b qaasstton» M saepe appaBatar, abaqaa dsasab eiMsta, aafla parted» MspsaM A privitegfli patttar·dtoste, vka vastas·· b «a aSSan·· layHait — Aditesr·

flMrt wrtMi {n m AmIn i t e iMm jmia AmhK, ct mbk βμβKIββ bhî ob4 ββ φîBβoB *aatt* Se *tfàatr,* Mpi dstaea,

■ .TSa pqsMhl HMp (etlhe paps) b bto private *tofadtf,* wiMg w spsaldng· h Mr teroadsd by the assat asdm admet· at papal pa·MMas. tan bto atMal Mdt ldMr «■ saMeM b steeagip ·>«■·< bp amy: AHto esses, M Wt JFNMB ·M··v w MMM MM MB ■ap ■ *tt* teteadnari, as tas« as It to rot smtstest by tto saeant sad atearisn ri Ito gw tody st btotapa. Pmatoegy ttas· Is as rasas tor IHMte. alms d mtaam MgmMs WW JnwMM····· WJ MB yVBMI M··^ MMm* bî Iris J UIt bC ft sw 4MBβMIβ^^ to ateuli tapnsmad by the MMM at tow· that it to aaoM as tong M ito tody ri btotops dM soMMBtoate aad eppese M." Kemfah. Ate·» Ote Mto *. IMMélpMa MM,

'•ia, riva disperse «W ia βμμïKβ aoDaota, '«Matin pmit, quin 'pdrtoe inferi aoutre «am prenvalnimp dicartator. — Divinate taaMR aMtetenfiam bahat ia iia aoiip qaaaCbrirtat apostolos ddbsrat, qune omnia wuMn Milicet Mtw vtritsUtai —

S ı **f diatrim* sub· — Spirits· aanotM ni soram mamoriani rsvocavir, manta· eoram divino «no lumùto ı illustrando — ia quem finacn date est,potiusqaam nova ravaUnda. Ut da lu· tanqnay taatca auriti, spo- ' atoli, aoramqua «μμμοτμ, taetùnooium law potant, mom·» est ut nuüam «ntantiaài quae «ia ooutra- dicerat, atiam taoando, approbare poaaant.

.(Quando autem-quaestio ait de nota fidei definitione, censeo- concilium, vjuod- vero acoitaqm pni· venalem reprsMantet, neoeaaario requiri. In an «nim •olo haberi poaait conqubitio, ei quid dubii ortum / fuerit. Silentium in quibusdam tantum, iisqua favorabilibuh adiunotis, ptb emansu haberi debet, aed non in omnibus, praecipue eum dissensu· evaskrp» ait «ut . inutili· aut periculosus- Sit in «peplum pratams controvemia. Si pontifiai placuisset ae ipaum, sanau schematis, pro infallibili definire, non data fuiaaet occasio magnae conquisitioni, quam, convocato concilio, et epiecopi· in unum collectis, et sibimetipaia invicem lumen et animos afferentibus, dari vidimus. Perpauci ṅ iis qui novae definitioni, ^in rerum adiunotis difficillimis, tam fortiter obatitarunt, ausi fuissent pontifici repugnare, aut, si eis ad id animi non defuissent, scivisaent unde sumere arma ad tuenda iura sua, tam gravi periculo exposita, apta et efficacia.

Insigne exemplum quod silentium ecdeaiae in omni saltem cesu pro assensu haberi nequeat, suppeditat historia sententiae de pdfieetate Romani pontificis in regna, quae suae ipsius ditioni non fuerint eubiecta. Per quatuor saltem saecula, post bullam 1'ram senctom, invaluit ista sententia; qec aliquod C quod sciam superest monumentum quod ostendat alios 4 quam qui exinde damna passi sint contra eam remonetrasse; iique non tam potestati ipsi quam exercitio eius in eorum damnum, restitisse censeri debent. Ex quo bulla Bonifscii VIU prodiit usque ad -initium saeculi XVII, per quatuor integra saeouuh, ista definitio potestatis pontiffciae vim habuisse videtur; et ad fidem pertinere etiam - doctissimis theologi·, qui saeculo deoimoseptimo floruerunt, dicebatur. Putabam quidem olim, verba bullae *Unam oanctam* cum sententia quam tunc tenebam de pontificia infallibilitate composti pome, contra ao nunc oenaeo. Singulari quadam Dei providentia mihi videbatur factum ease, ut pontifex non daclaraaate omnem humanam creaturam ei in temporalibus ratione peccati subtectam fuisse: sed, re maturius parpens·, sensi istim explicationem meram effugium fsee viro ingenuo omnino indignum. Verba suam significationssn trahunt ex intentione loquentia xpA^inteUigantia audientium. Nemo negare potest mantem Boniftasi fuisse in illa bulla, potestatem tesnporatan sibi vindicare, samqne sententiam fidelibus proponere, de salutis nenatatata tenendam Nemo negaro potest verba bulla· hae mmu acceptata fuiaae ab omnibua, qui tune temporia vivebant Si si restiterint subditi Philippi Pulchri, areat numero pauciteimi, relata ad unii·rem christianitatem, oum pare admodum parva Gsdliee hodierna· eius imperio'parebat; ipsiqus pauci auctoritatis exercitio potias quam eia» iuri divino assa oppn«siste haberi possint Ecelesia igitur par id tempus videtur bullam Dmm aanctaM atesasu suo probises, nemine fera spieooporam contre eam redamante.

None autam ab omnibus, haud etiam axMpti· ardaatioribua posvtifissae mfallibslitaris advtaatis,

OoM·· umnmsA rosam m,

A reiieitar Mutantia adeo eohasnitar in iota ballq «sum- ' · data Testem «Wnta omni oerta hdp ia're uxapptierèa mniream, naaepa raverandissinMun dentinum Martinum loauèrn Spalding, arAièpëwnpum Bakimreaai torqui ia 'opere de quo poetae diosudi ooomVte occasio aptipr, isso IMS, Baitimori impremo^pdatquam treq aliae aiusdamlibri oditioMa «ùhnûteaa fuiaaant, te quarta boae votis fidelium data sit, sio'ait: '

„Diatuf tamaupa^atum petipstatau temporalem sibi arrogasse; et, ipsdti aevi sMculi», iuarege^do- "p^nendi, aorumque subditos,iOramento fidelitatis , solvendi potestatem sibi vintiiUaaae? Esto: quid inde ı sequitur? An jeta potpstatis temporal·· aoostao pro praerogativa pupates essenligirunquem habita fuerit ?' Quimmo, nonna'habita set tanquam appendix acpsdsn- *talu,* — rerum ediunotorum potius sequela? Atme -dantur exempla talia,ita dictae usurpationis in decem B primis saeculis? Potestatem -illam quis Romanorum pontificum per tpta haec ultima aaeeula,aut axer-' cuerit aut sibi vindicaverit? Si haec duo facta, certa sint, et sunt certissima, ünde probari possit quod papatum agnoscere, eius potestatem temporalem agnoscendi nerareitatem imponat? Haec certe numquam ' doctrina eocltaee catholicae erat: alioquin, ubi quis' posait invenira^definitiooem quae eam *doctrinam esse* declaretl? Quinque ex universitatibus catholicis celebrioribus (Sorbonne, Ldvanienais, Duta^na, Vomplutensis et Salmanticen·»^, dum a Pitt, Gubernii Anglici nempe primo ministro, ex officio interrogatae fuerint, solemniter et unanimiter hanc sententiam dBmQ*verunt et e' contradixerunt Anne ecclesia catholica, — anne ipsi pontifice· — eas hanc ob.causam damnaverunt? Nonneostholici, ubivis fera gentium, una voce esun reiiciunt; suntne eo minus ostholici? Fidenter Mbero. idque te bene perpensa, perpaucos ex catholici· hodie invenit^ posse qui eam non reiiciant; pauciores adhuc qui eam teoesnt; et \ quod Romae etiam, saltem publice non tradatur ?"

Tacitus igitur assensus episcoporum per quatuor «altem saecula non effecit ut sententia de potestate

1 Hie certe M··· «t ssrtor. Xd teoMasm scssstttese- 4sas a·· iMairitar Maitis: astkit at sit varies· diviaitas revteeta, at st talis «vtisario eeoMaa ssagistarto iMftas VrofoMtar. At reterta· IU· tansaus teetriaa pr· *. a Bsaitteto VIII, «ea ^ab sstetts tire·· Osctanatet saas ah tendtas ·"> teaauhaas. ABsqaia Sasrteie· ssss pre toctrias toOaits haMt.

· .Bat ths fSfMV iaratoi itself with taaperel psaer; ·ad, in the ssiMl· ·(··, it «lsined th· ri<ht to top··· pria··· rad to ehsstvs ttair sahjMto be· ths oath «faltocimte,—Bs it s·; what ttaa? Wm this MtetoiM * toaapwal pswar svw vtovred as sa temtisl ptaregative *tt* th· papaap? Or waa U set tiadisVsi toaraip te sa seeHsatol sppastegs: tbs srtotars *ot* pteallar sireatostea···? Are ttaes say mnpls· ·f sasb slhgsi aMreaiim· taring the tret tan «uteri·· *ot* Ns Mstasp? Baa this pvm tern iraiJsli, w «van nisiasi, hp Ito BaniM paiHMh ibr the last tares «otaries? If tame tare fteto are mtiahtai, — as ttap esstaHp ere. — tarn hew ■ttestate that a taW ta the papeap iavtevee arenguhimof 1« tsespiwl power? Th· Attar wae asver «ertotaly a *doo-*Mm *it* tae Shnssh. If B ana, «tare is tee preM; «tare the tearte Mtettaa teat Mada B a tntafai? Mve taadtag «r the tadvtasttoe— (tirtieta, Leavatas, Iteuaf, AMs aad Batananaa) — »Mn Mrielfr otiM m W «r. M prias ■ttitatar of eseat Britata (Iltat, ssdsmoiy and aeaataMeaiy dtastahsed thta «Ms·, red antatetoed the Mtatrary. DM the ·atetee «tarte, dta tee *fo/oo oroo* «state «tare tar the 4bdntasr? Be art Mtesita sU asar tee werii « « ataret sauteaaailr dtotata it sat are tear tes tas «ritaBs tor tab? I toestasdr «Mirt,-ttri I da k ae «Arise·»,-that there are vesr tow sMtatea at tea |rs««at dap, ah· da ate reta» «te aptete·! test ttasa wa stat tower wta asatotata B; ata that B is ute didmded, st best ptahitair *» in B> *9Ûi o^* tiki

AA staltahsp ·<BaBtaere, Bearth adtttas, IMA p. an, MA

· ▼·· tasas asa.

. I°V

tit eadem aandqoo exMarit, nomum «m^.·
irenett,.litteras ad summam pontificem,
m dlii(ne inferrs ^eUaat episcopos <a-"

pdteotaa. ipsa., sit ratio ori»., Potestas ipsa suum fundarienttun habuit in raram adiumtA; et, «t plurimut^, initphum commune braUft Ratiÿ petatis non › e^kt, — utpoatifiom msarobant,-Λ divina auofc<i|tas, eis tamquam psimatun tandntibua inueelmiadirinitue datySsod ex raram' adiunotia, oonqenti^io orbo ohri- • stianp, orta. Publico, iure agnita net; idooque orat legitima. Pontifioibus inerat, non quia tanquatu pon- 'tjfioel eam a Christo aooepireeot, md quia praeter eos nemo meet <|i eam, tunc temporis, forts nsoemariam, exercera potuisset. Eam divinas ordinbrioni Ofoeptam farendo, aliquid^uimaai posai suat pontifiera; quod ~~eis axpeobraie iniuotum «mt Eam' iam ia diouatp~~dinem abiirio omnm quit agnoscunt'; eam rori- B viocoro poora pauci tutum quamvis id fieri peras nonmit impoasibila, û podtifet pro infallibili habeatur et fidei danda iit vferbio rebwrondiaaimi arcbiepisoopi Weotmoorateriensis^dum in minoribus esset, ' jn concione Loodini ante aliquot annos habita.

Praeclarus illa vir in ista concione, si lecta in ephemeridibus bene recordor, — in| quo quoad substantiam certe non fallor, asseruit pontificem utpote ▸ vices lesu Christi gerentem Hgem etiam erae debere; huioque asserto non officere quod per plura saecula nullum dominium temporale habuisset; cum ius ad id semper possederit. Si haec vera sint, quod vehementer nego, sequitur pontificem qoa—tantum parvum dominium, in sua ditione Romana, habere, esd etiam ius aliquod ad universale in foto mundo. Cum Christus est rex regum,' pontifex qui ut eum repraesentet iuxta Westmonasterieneem, rêx erae debeat, debet eunf repraraqntanTin tota ipsius Christi ditione, C id eet in universo Orbe. Novimus quam feliciter consecutiones educere valeant pontificiae auctoritatis advocati, etiam ex locutionibus figuratis. Quid si principium adeo gravidum, ut a Wostmonaaterienai profertur, pro fundamento habeant? Huic iuri noa magis officere potest quod per nonnullafaecula id sibi non asseruerit, quam quod ab initio per plura saecula id non habuisset, et etiam id ipsi competere nemo nec somniaverit. Haec retuli, non ut eximio viro praejudicium afferam, eed ut ostendam sequelam ex principio evidenter erroneo, cuius falsitatem in decursu praesentis concionis probare conabor — necessario educendam, — quam etiam ipse reiiceret, eum cautum reddere debere non plus rapere quam oportet eapere in re pontificiae infallibilitatis.

Haec sunt quae me a communi saltem, loquendi ratione discedere cogunt, quando quaestio sit de novo aliquo dogmate catholicas fidei definiendo; ad quod censeo concilium, quod universalem ,rrelasiam vere repraesentat, exigi. Nunc ad rem redeo, quamvis ea quae dixi ab ea noa omnino aliena eiat

7. Non multum, si quid forte, a fratris mei sententia abludunt ea quae reverendissimos Baltimoreoaia, Martinos Ioannas Spalding, «ripait ia *Hut or i a rtfonoOtiôttit,* ex cuius quintg editione, auctoris euris recognita, ot Baltinsori, anno 186®, ia lucem data, haec exscripsi, ot oadsm qua fratria mei verba fidelitate latine oie verto; praemittens istam ante viginti sex annos primo apparuisse; et contra historiam 'reformationis a d'Aubigny compositam, exaratam fuisse. Liber hio 'ia omnium fero catholicorum statuum foederatorum manibus venatur, tum ob copiam materiaram quibus abundat, stylum familiarem quo scriptus sit, st austeris magnam apud not

tmm ' unitarum placitis infallilihlistaram favare. 'Habetur iir AiWiotbapa «Uogii Atnÿiqaai ia bats Urbe, oui ab auetore, inscripto manu propria miis plains,anno iββT, dum Rosrapsmet,Aonodatus qûa ^oomlsno litteris ad summum fbntifiosm directes cum enoteris èfÿeoopis sobacripat; 'non osrteanitno aliquid .doOtrinalitar statusndj aut entanciaadi^sed 'raam ~~ipooAim~~ venerationem ot affectum erga .pontificem demÔMtrî^i. — ffaoc eunt vbrha Bhltimorensia': ·

„Attamen ia quo cdnaiatat diacrimen inter docendi,· facultatem authoritativam'primi corporis ministrorum ~~dirigé, nempe'apostolorum;~~ ot illum corporis ~~ilim Christi, nempe apeotoloiim,~~ ot illum corporis B pastorum qui divina ordinatione eia sucoebserunt, in munere praedicandi, docendi et bsptâandi ; et quibus, in iOtis sacria &uneribus fungendis, prpmiraa erat divina assistentia, omnibus diebus usque sd oonsunuqationsm saeculi? Si haec (potestas nempe epiacoporum. Tr.) libertati rationali opponatur, cur non illa (pOteotea nempe apostolorum. Tr.)? Praeteramnunc primum discimus, Romanam Concellariam (forsan cutqam acripeerit d'Aubigny, et translator vertendo erraverit. Tr.), — de .fidei articulis rentenficm definitivam dedisse. Credidimus semper id miratu fuisse conciliorum generalium exclusivunr; et quando es non celebrarentur, id ad Romanos pontifices pertinere, cum assensu seu acquiescentia corporis episcoporum in mundo sparsorum. Credidimus etiam, in nostra simplicitate, nec .eos quidem semper controrenuas decidere solere, rad in iis tantum casibus in quibus doctrina revelata clara et explicita emet: in aliis autem rebus, eos sapienter concedere rationalem sententiarum libertatem. D'Aubigny autem noe melius edocuit. Ille nobis persuadere réllet, Romanos catholicos, quoad manus et pedes, corpus et animam ligatos erae, neque iis etiam cogitare permissum!"

Do fratris sententia in re Honorii ut pauca dicam restat. Nop est mirum se, collegii Urbani alumnum, et sanctae aedis studiosiasimum, eum mitius iudicasre. Rte enim nondum erat adeo magni moment ante exortam praesentem controversiam, ideoque non erat eliquata eo modo quo nunO videmus. Hac occasione utor, ut verbum dicam de sententia reverendissimi Bottenburgensis in perdocta aua conciliorum historia tradita, quam cum ea quam nunc propugnat haud facile componi pone dixit eminentissimus Dubljnien-

▮ **jhwbat** ia test wastes the dlSmaco betwora the Mtharitative teaehiug of the **tat** body of Christs adulators ths syosUss, **sM** that sf the body of pesters, who by divias end baptising, «ad whs in the dtaotaago stüsbse earéod datte wees yrsodsed tbs divins raatetuMO aU days, eras ta the osaouteaanttan of the woeid. And if tbs tatter wre opposed to aaitaaal liberty, why was MS the teaaar? Besides wo testa, tar the **tat** fine, that tta Braaaa **ihialiiy liriiil** raarttateo of **Mb**: Wo had always thought that thia was the ontaaivo previnra of general osorefla, and whan that ware not in asotea, of the Basra· peniMb Wish aha raaseM er **ai|aiinrane** of the body ad teabags itayawi**i** ever the world. Wo bad alee IB oar rio^Baity baitond, that even thora did not ahnye ***i M*** « Mstrevertsd pointa, but only ta seras tn which the terehtag ed revelastea was steer and **aayMt**: and that ia other aatton, they wisely aliened a mranabte tedtads ef oytetan. But D'Aubigny hot IhagMuy tatter! Ha errate **the** havO-ra to beBere that Brass ratteitae we brand band and hot, body and soul, and **ttas** they are ret sitewod even to ãobrat. **ffiatery # Us** r^Sraraitew by Martia fetat «yateteg arehteetay ef Baittatora, » revised odlttea. **BaMtaran 1UM, p.yU,veLI.**

sja, «t Galliae forsan ssssiimi pa^us qaaas ea opero Aippo notitiam eius «sasontos. Ana» annum ipsspn opus legi, «x «OqM prim didici, quod propria oxammatiq deinde confirmavit, litteras Honorii ad 8srgium not>-null continere quae cum Sana doctrine componi tequeanh'

Wsetmonastarieoeom nuper'in hoc coetu perorantem; èt dubius {meri quid plue mirari, viri eloquentiam aut ardedtiasimum eius animum in promovenda et quasi imperanda nova definitione. Eurijfit rarum ordo, dejectu verborum proreus felix, gratia eloquii 'sin-guri«, eummaque auctent et animi Mndor, quae jn eo' loqiMtite splendebant, me quasi ooqgerunt in vocem Animpere.-JTalis cdm sis, utiaam sorter esces! Eum tamen dum audirem, mihi in montem venit quod de Anglis in IJibernia considentibus olim diri eoo-suevit, eoe nempe ipsis Hibernis Hiberniora eesec^tradiqant^ possunt-quidem ut erroneae damnari; non Reverendissimus praesul set certe magu,catholicus B entem ut haereticae;. quam quotquot huc usque eutbolicorum noverim. Mullum dubium de'pontificia infallibilitate — personali, separata et absoluta, — aut ipee habet, aut aliis ut habeant permittees vult. Eam doctrinam esse fidei'' asserit, eamque ut talem a concilio Vaticano definiri non tam postulat quam praedicit; more formtr prophetarum istorum, qui eventus a se praedicti dent operam ut fiant — Me quod attinet, quem sexaginta fere annorum, experientia, ex quo primo rudimenta fidei ediscere qoeperiiq, seque bene in hac re instructum forte reddiderit, quam qui a viginti circiter annis nomen eocleeiae dederit — asserere audeo, 'eam sententiam, ut in schemate iaoet, |non eSbe-fidei doctri-«tiam. nec talem devenire posse per quamcumque definitionem etiam conciliarem. Depositi fidei sumus custodes, non donpni. Fidelium 'curae nostrae concreditorum doctores quidem in quantum sumus testes.

Msgnaylla idearum confusio, quae in tota hac C controversia obtinet, mihi videtur ex notione parum accurata nonnullorum terminorum et ex neglectu discriminis, quod nunquqm e memoria excidere débet — inter theologiam tamquam scientiam, et veritates revelatas de quibus tractat, tanquam fidei nostrae obiectum. Mentam mesun psmris exponam.

Omnes veritates divinitus revelatae eunt fide divina credendae; quae, ut tal^i ab ecclesia, sive in Conciliis, sive ordinario suo magisterio, fidelibus proponuntur. Inter veritates istas alias sunt explicite, aliae implicite revelatae. Hae ultimae ad eas solas restringendae sunt, quae cum veritatibus explicite revelati necessario nexu oonnectantur, adeo ut qui eas negaret, illas quoque negare censeretur. Sic ecclesia in suis definitionibus semper est testis, et iudicium nonnisi testondo effonnaL Damnat errores qui doctrinis explicite revelatis aperte contradicant; et ses insuper qui consectariis «xiis necessario edoctil ad- D versentur. Theologi oommuniter censent argumenta ia fidei varitatum probationem minus valida in ipsis etiam conciliis generalibus adduci posse, quamvis in ipsa fide declaranda concilia snare non possint. Ratio set: fidem declarando, cuius capaces sunt episcopi, indocti aequa M docti, si quidem de facto agitur, sooheia testatur: fidem, argumentis aut ex ratione aut etiam «x Scriptura eductis, probando, theologi potius quam festi partas suetinst

Inter limitas supra enuntiatos continenda mt fides divinitus revelata, de qua socieris, ut testis, indicium affermera possit, et ê oontrudioentos tanquam haere tiens peroeUate. Inter fit veritates explicite aut im-plirit revelatas, quae «x fi intemni itolwjli iudicio -definitae sint, dicuntur eam catholicae fidei, ed distinctionem varam quae, liost sint revelatae st neose-

sario credmdm, nos» sint concilii decreto munliateo seu definitae. Haec autem distiàetio est -mare edsolaetica; et nullum .omnino diecrimen inter ùtj-iueque ganeris veritates supponit, quoad' obligationten cro-dendi. ;

Sllogia,uipoteicMctia,sata'fida esuoredandortun corporo cauta distinguenda. 'Fidei tsnt ördine systatnatieo proponit.; eaaqoe, pro suo probandi gaotfe, uve positivo sive Khplasrioo, probat, plurasque conclusiones ex veritatibus explicita ceu implicita,, revelatis educit, quse ad distinctiontan earum diri solent conclusiones theologicae. Ictae oot^lurionea, cum non sint immediate et nscribnrio cum veritptibue revelatis connexae, adeo iit qui eas necaret, ipme veritaÜBt negem censeretur, non-poasunt ad gradum fidei veritatum evehi, seu ut tales'fidelibus proponi sub dispendio salutis aeternae. .Quae propositions· eis con-

In concilio Vaticano ista distinctio non videtur servata. Inde factum eat, UT, quoq nunquam antea in.· conciliis evenit, >epieoopi' in varias sententias abeant: non certe de fidei doctrinis, quarum sunt testes et custodes, •ed de eenteutiis scholarum, disputantes. Aula conciliaris in' arenam theologicam «inversa eat; patronissutriusque sentedtiae, non tantum in A pontificiae infallibiKtatie, bed in aliis, hinc inde <|igladiantibus^ eo animorum aestu qui theologis potius quam episcopia mos est, neutrieque autem convenit. Omnes enim agnoscunt Romanum pontificem, cum corpori episcoporum unitum, esse infallibilem. En fidei doctrina! Eum ae solo infallibilem esse, non omnes admittunt; nec omnes sciunt quid per istaiu rei enuntiationem significetur: aliia alias interpretatipnes afferentibus. En acbolarum opiniones, seu sententiae, quibus, ut par eet, utrinque diversimode contradicitur.

Mihi obiici potest tn^ sic argumentando, definitionem de beata Maria immaculate concepta per bullam *fneffabili Dnu*, labefactare; cum ista sententia per plura saecula libpre a pluribus negata fuerit, et poetfe in articulum fidd per praefatam bullam evecta; consentiente et plaudente episcoporum corpore, ut constat ex eorum scriptis actisque, pluribus etiam ex fi pontificiae definitioni adatantibus. Respondeo ingenue, pro 'me solo loquens, quae forsan nec amicis nec aliis probata erunt. — Pro-pleniore responsione ad observationes meu in synopsi, remitto, quarum summa haec estl. Agnosco beatam Mariam Virginem, singulari Dei beneficio et intuitu meritorum filii sui Iesu Christi, ab omni reatu ob peccatum Adae in sue ipsius conceptione fuisse servatam. Istam sententiam ad depositum fidei pertinere non nego; quam tamen inibi, quale illud Scriptura et patrum scripta exhibent', invenire nunquam potui; nec unquam quemdam nsctus sum, qui eam inibi contineri mihi oetender» possit. Assensus eoclesite. ut <Ècitur, dispersa· probat definitionem cui iste assensus datus sit, non contradicere alicui veritati revelatae; cum, ut iam antea dixi, ecclesia, sive in êoncilii collecta, nive disperne, aliquid quod fidei contradicet·, toleraro nequeat.

Pia sentsntia'fidelibus cordi semper erat, quem affectum ecclesia fovit; et, fasto Conceptioni instituto, fere sanrivit. Eam tansan nunquam tanquam fidei dontrinam tradidit; ot neganti aeotentiae notam haaraaqoe ab adversariis inuri districte probiboarunt pontifices. Eam fidei doctrinam aaao neganti, non video quomodo responderi possit; cum obtimrot eoclsstem errorem contra fidam divinitus revelatam tam

tesmtetaem, p. ** [Mn x O, **

diti tolerare' non poriiiasai qmar,.aut quod ad fidai A depositum'pertineret non scivisse, aut icrorepimaai- videretur.

9. Bis dictis ostendere progrSdior sententiam de pontificia infallibilitate sensu schematis, utrum vere sit necne, non tere doctrinam fidei/mo ut talem per conciliarem etiam definitionem fiddibu» proponi

Definition» fidei non eant pietatis incitamenta-; multo tninqa /sententiarum scholarum, pro 'varia earum fortuna, triumphales .evectiones. Sunt fidei doctrinarum auctoritativae expositiones, ad novatorum effagia ut plurimum pseecavanda, et nunquam novam fidem hdelibus impcAunt.

Hoc posito', dico pontificiam infallibilitatem non .'esae doctrinam fidei.

1. Non habetur in symbolis fidei; non traditur tanquam fidei articulus in catechiamis; et non-invebitur ut talis in aliquo publici cultus monumento, il Ideoque ecclesia eam huc usque non docuit tamquam de fide credendam; quam, si emet fidei doctrinh, tradere et docere debuisset

2. Non tantum iam non docuit, aliquo publico instrumento, ecclesia; sed eam impughari, non alicubi sed, excepta forsan Italia, fere ubique gentium, idque per longuta tempus permisit: cuius est testis omni exception^ maior, approbatio Innooentii XI fidei Expositioni a Boasuetio confectae bis data, in qua Expositione non tantum nulla eius mentio occurrit, sed quae dicuntur de rebus inter theologos disputatis quae liberae sint — ad eam referri plane apparet. îi(de populis lingua Anglios utentibuf dicam, notandum est in nullo eorum libro symbolioo seu catechistico invenitur ista sententia inter fidei veritates relata.

Omnis copia librorum de fide pietateque tractantium usque ad initium praesentis saeculi, et postea, C ex Anglia in Hiberniam, Btatusque unitos derivata est.In pluribus eorum negans sententia tradita est; in nullis sententia tamquam d» fide credenda invenitur. Ante annum quidem in Anglia et ^tatibus unitis prodiere nonnulli libri, duo aut tres numero, quod aciaga, quibua mentes pararentur sententiam tamquam ad fidem pertinentem recipere. De eo qui in Statibus unitis in lucem publicam editua eet, deinde in linguae Gallicam et Germanicam versus, a viro pio et aelantireimo, indocto tamen, scriptus, reaarjre possum istum erroribus adeo gravibus abundasse, in primp saltem eius Anglica editione, ut risum potius quam stomachum movisset aliis quam mihi, diversa foraan in re praesenti sentientibus. Cum ab auctore rogarer ut aliqualem commendationem isti libello, episcopia aliquatenus iniurioao, darem, nolui quidem optimum virum controversiis angere, et silentii charitatem incaute promisi.

Noscebatur quidem apud nos scholam theologorum, quam *nltramonianeneinm* nomine communiter designare consuevimus, rententiam pontificiae in^allibilitetia alio sensu, privilegiis pontificiis favorabiliore, quam castori theologi, fueri iataque sententia, post versum in linguam Anglicam opua de *papa* ab insigni viro losopho do Maistre scriptum, apud populum derumque plurimum valuit, et etiam nunc valet, non tamen ut fidei doctrina, red,ut sententia libera, quae magna pro se rationiun momenta habere videatur, magnosqu» etiam auctore». Ut ad rem redeam.

Per duo fere saecula habetur in manibus catholicorum lingua Anglica utentium, parvus libellus, cui titulus: *CaUtdUcormn Romaneneim principia, in iit* quoe Dettes regemqtie «XMorermmt. Adeo pervulgatus est iste libemus ut, inter annos 1748 et 1813 triginta quinque eius editione» separarim e praelo prodierint praoterquste quod ramjuan» 'admodum parvulus, aliis ofuaouUs saepius adieotw sit Reverendissimus vicarius spootolkua in Anglia, Ooppinger, sub initium pressentis aesculi dnodsoMS eum imprimendum cara-, vit; et alius vicariusApoatolicus, Walmesley, vir eum- * tnae eruditionis, scriptam rebquit sententiam suam de hoc libello, quem, ut claritate et iudicio compositum, amicis commendavitj De. pressenti quaestione haec habet libellta iste.

,^fon eat de fide papam ease, infallibilem, ab ecclesia asoraim consideratum, Miam *fide* tradenda: inde sequitur definitiones papales, seu decreta, quipicumque formam' induerint, aeperatim a concilio generali, seu acceptatione universalia ecclesiae, id eat, non accedente eiusmodi assensu, neminem obligare sub haereseos poena, ad assensum interiorem" *

Totus libellus impressus eat in appendice ad conimentationes historicas Caroli Butler, quae in bibliotheca collegii Ahglici hac in urbe habentur.

De Statibus unitis Ameritae septentrionalis lest is ajest rMerendissimus archiepisoopus Baltimorensis, qui suam^n hac re tradidit sententiam^ non in opere quidem historico, ex qud iam nonnulla citavi, quod, utpote alios quam catholicos lectores nacturum,. liberiorem forsan rei explicationem permittere videri posset; sed in concione, quam in sua ipsius- ecclesia cathedrali, dum episcopus Ludovicopolitanus esset, ad fideles habuit. Magno cum rei ecclesiae emolumento, conciones istas deinde iq librum collegit, et juris publici fecit. Liber saepius recusus est; et ex eius quarta editione, Baltimori, anno 1866 typis impressus, asservatur in bibliotheca collegii Americani in hac urbe: cui ab auctore ipso, manu propria eius nomine inscripto, dum hic esset, anno 1867. dono oblatus est. v.

De ecclesiae infallibilitate inulta egregia perorat: deinde, obiectiones contra esun fieri solitas refutans, dicit:

„Anne dicimus ipsum papaiu impeccabilem, aut tanquam personam particularem, esse infallibilem? Nemo ex catholici» theologis talia unquaih aut dixit, aut somniavit. Anne dicimus papam tanquam personam publicani, et munbre suo fungentem, quando loquitur ut ecclesiae os et eius caput visibile, infallibiitate donatum esse? Nullus theologus catholicus infallibilitatem eius etiam in iis rerum adiunctis. unquam propugnavit, nisi res, de quibus definitionem ediderit, cum doctrinis fidei morumque intime connexae essent; et si Deus eum in errorem labi permisisset, adesset periculum ne tota ecclesia aberraret. Multi isti doctique theologi catholici, qui infallibilitatem pontificis Romani tuentur in hoc casu, sententiam eam tanquam *opinionem,* magis minusve certam, non tanquam fidei catholicae doctrinam ab Oocleria definitam, ot omnibus eredeqdam tradunt. Etsi non ft fidei catholicae articulus, ret tamen sententia apud catholicos receptissima: ego qiioque in eam maximo propensus sum, praecipue: ob intimam pontificis cum ecdeaia relationem, ut in concione » altera patebit *Attamen non ot* aliud quam opinio, at nullus catholicus nudaret magnum Bossuetium, exempli gratia, fidei minus orthodoxae incusare,

s Jt is as mitre *et* Mth te hsBsre that ths fap» te ia tiwiilf iaAUMa, MfarMad ftsst ths share», area ia exfosadtag tte faith: by «Mcqreare papal jataiticte «r Merere, ta whatever term proasa»a4, tatea siaMveiy he· a gtesral (ineatil, re aalvaroal seMpteaw of tte share», ohUga Mas, rerire pain of heresy, te aa tetertor àsaret. — Aasree rertahr priat^lte, * re/temoa te *Ot i aai* fite ir- Drk'a eOttwe. Batte HMorioal Maawire, voL IV, awoafta, p. >> -

quamvis eam negaverit, dum ecclesiae infallibilitatem haud minus nerfose quam eloquenter propugnavit" ?

Vix notandum eet distinctionem illam- scholasticam itfter doctrinas fidei et doctrinae seu dogmata. ..catholicae fidei" adhiberi non posae, ad infirmandam oonolurionem, ex hib tot tantiaque-fontibi· derivatam, sententiam nempe pontificiae infallibilitatis funalibus non fuisse traditam tanqjam fide divina, credendam. Eius mentio time tantum occurrit, quando ad advtaaariorutn obiectionea solvendas nsepreario referenda esset, ét semper asseritur eam ad fidem non pertinere. In iis rerum sdiuhctis admitti-nequit viros gtavisrimo», pteebyterali et episcopali eharaMere insignitos, usos fuisse verborum_ ambagibus, quae'adversariis innotescere minime potuissent ; qualis reset afholaelioa illa distinctio inter fidei doctrinam et dogma fidei catholicae. Dixit Elphinensis. Cinoinhateaai reponens, catholicos non negasse pontificiae infallibilitatis sententiam tanquam fidei doctrinam, sed negasse eam esae dogma fidei, seu catholicae seu definitae. Si haec vera sint, quod minime credo, iure meritoque gobie exprobrari possit, nos sensa nostra in gravissima re, distinctionibus scholasticis adhibitis, celare non refugere.

Jiunc de fide Hibernicae ecclesiae dicendum restat.

In doctissima sua concione, cui huc usque non fuerit responsum, nec responsum iri, fidenter assero, dixit reverendireimue episcopus Sancti Augustini, in America eeptemtrionali, quo nemo in hoc coetu,observatione dignitati episcopali semper et a quocumque debita sit dignior, Hibernenses catholicos suos ipsorum presbyteros infallibiles credere, proindeque non esae mirum eos, ut asserebatur, pontificem Romanum pro infallibili habere. Nonnullis videbatur verbum exaggeratum, festivum potius quam rerum protuNsee.

Attamen verissimum est, et nedum ait Hibernis opprobrio, maximo est honori, et principiis catholicis apprime conveniens. Hiberni sacerdotes suos infallibiles credunt, quia eos tanquam ecclesiae infallibilis ministros, proindeque cum ea in suis ad populum concionibus concordantes habent. Eo praecise sensu, et non alio, quamvis ob sitiorem eius in hierarohia ecclesiastica gradum maiore etiam reverentis, Romanum pontificem, pro infallibili habent. Aliis nationibus in multis eos inferiores esse agnosco; in hoc autem, eos nullis cedere, quod fidei catholicos addictissimi sint, et devotione erga Romanam sedem maxime obee-

› .Do W« aioaa to rey that svsa the pop· Is iwpeoesW· er tafalUWe Ia his private ut tahlvtaaal «ayseltyt No rethoHe divise ever so aaeh as «reaered of ädyta or thtaktag so. De we aeaa to say that the pope, viewed ia hie pahUe sad ofletal eapaeity. when he speaks oat, as the orgaa sad vUU· head of the ehareh, ia gifted with tafclHMUtyt No eatbeUs divipe ever deftadsd hia tafUUMlity, «res under saok eirauavtaaese, ·alere whea the aaattore ea which ho uttered tea tedaltirea were taUssately coaaretod with the dretriaes at kith and ■orals, sad whs·, « he should he pensittod hy CM to tall tato error, there would hedaagvr of the whole ehureh hetag also led astray. Three asarereas aad learned rethoUe thael gius who «atatote the tatalfitelity of the Rosssa peril ia thia particular ease, ooesider It so if reatur of ipimis, asm or tees certain, not ea one of catholic /Utt — (the ItaHes an hy the arehhiehop Marell) — deincd hy the ehureh aad chtigstory re aU. Though not aa artite· o retraite kith, it to, however, the (Sacral belief aareag rethoUes: aad tosyaalf ere iMliaod streta^y to adreret» ita maduere, ahtody re areent of the tatireato oeaMctire batwere the pretif aad the aherch, aa will be ahewa ta a asheegaaat tartare. Still it la aa opiate·, for ail thia, aad no cathode would renters to shears the great Borenet, for maple, with hetag wearing ia rethedoxy fn toayisg it, vrhHe he so pevrerihHy aad re ategreaily retohMahed the tatalMMHty of the ehareh. Lrefwte an the Asdare·· af ostMMfp, daNrerad As the refhsdrnl cf Lereaevll·, hy M. J.gpMtag, d. d. anhhtohag at Beltireare. feaitt edition, retond and enlarged. Baltiarera IMS, MM.

. quiosi. De iis sbb utroque respectu diei potest, quod DudovicsM.XVI iqserlpait vexillo nonnullorum edtum qui, .eub-.nosnine Brigatae reu Legionis Hiberam··, in,suis et suorum antecessorum a tempore Ludovic) XIV, castris stipendia mereri consueverant, «o nempe ..semper et ubique fuisse fideles". Quod autem rem'de qua in praesens agitur bene intqlligant.'aut eenteqtiam de ea effoouare possint, nimis ridica lupi est ut poufutafione egeat Id etiam verum est de conventu Corcagiae nuper Habito, de quo sub initium suae' nitidissimae concionis reverendissimus · Cassi Uepais locqraa set, cum dubitari possit.-an ipse reverendiasimuswpiaoopua ^Corcagienais, qui ei prataediree diribetur'rem intellexerit, cum in hoc noetro coetu plure sint qui ancipites haerent, quid pir pontificiam infallibilitatem intelligendunii an verbis schematis standum sit, an potius mitiori eius interpretationi quam reverendissimi» arcbiepiscopus Mechliniensia, exem-) pium Pictaviensis .secutus, in eius explicationem attulit. Callidi enim schematis veri, auctores, -- non loquor de episcopia, de quibus loquor, statim patebit — bene noverant, plure» ex patribus mitiorem explonationem, quae temeti nondum in schema relata sit. auribus aequioribus ease accepturos, et incautos, pro definitione qualis in achemate proponitur,.quoad rei saltem substantiam, suffragia laturo»; quos forsan clarior eius sensus expressio, ab ea dissentientes habiture foret. Sed ad' nostrates redeo.

Non autem de populi fide, sed de antistitum doctorumque sententia, in hac re inquirendum est. Episcopatum clerumque Hiberniensem nunc autem, demptis clarioribus quibusdam nominibus, in sententiam pontificiae infallibilitatis propendere non nego; quamvis mihi non suppetierit facultas eorum sententias exquirendi aliter quam ex hac occasione Romae mihi contigerit. Ab initio autem non fuit sic; in cuius teetimonium adduco plausum quasi universalem quo scripta, a summis viris qui quasi ecclesiae Hiberaiensis columnae videbantur, -- prodeuntia, quae, me .adhuc iuvene, deinde viro facto, et presbyteratu aucto, contrarium prodebant. Praeter ista scripta, quae a viro summae eruditioni», maioris adhuc ingenii, pietatis fenentioris et teli animarum vere apostolici, episcopali dignitate insignito, reverendissimo nempe lacobo Doyle, episcopo Darensi et Leighlenensi, et a presbytero Arthurs O'Ijeary, e familia s. Franeieci, in lucem edita repetitis vicibus, in omnium manibus versabantur, et omnium puncta tulisse visa sunt, habemus responsione» archiepiscoporum Dubliniensis et Tuaiuensis, Murray el O'Kelly, et praedicti episcopi Darensis et Leighlinensi». ad interrogatione» eis propositas a comitatu parlamenti Brittanici, menae martin, 18'25.

Haec omnia in linguam latinem versa, sdiecto textu originali, inter appendices ad hanc concionem legi poterunt; ct nullum dubitandi locum relinquunt quaenam tunc temporis fuerit eententia episcoporum Hibemensium. Id etiam patebit ex placitis totius Hiberniae episcoporum anno 1815 renetor sedi exhibiti», quae quamvis ad praecentem controversiam non pertineant, sicut responsiones iam dictae, ostendunt eam quae nunc dicitur, praevalere'sententiam, non semper obtinuisse. Si aliud sonare videantur quae ex synodo Turlreiensi citata fuerint, forsan in ea, aicut in secunda synodo Baltimoreasi contigit, omnia ad nutum delegati apostolici fiebant ; — praecipue cum nulla quaestio praeter disciplinarem exorta esset; et non de turibus episcoporum, sicut.in coetu anno 1815 habito contigit, aut de sanctae aedis auctoritate, verbis saltem, amplianda, aliquid dicere aut decernere locus datus sit.

Qaed ad clsram psrtiast,es<hasiareabepiascpse dMMMÎtot fideter Mgo UmImMB ᵾ MI»· nam MrtMrtiMi hautièssutf Nm «art· « mmiaari· ia Gallia at Hiapaaia, ia quibus, ante fundatum, aub finsm aassali «lapai, coUagium ȁp^Maaati· ia Hibsrnia, at plarlimsm dieriplinM thsolagMM ȁdd· osrint, ssntentiasqoe procal dahio ullhinra· mtarten scholarum, at non alia· dema· ssaum dataimaaat. Id collegio autem Maautiaac laoteres thaslogia· ab initio fan oeuua Galli arant, quorum Batata· stiam kmqs post eorum mortem, at collegii instituto, in alumnorum maaibua'vanabantur. Initio mutatae celebria istius collegii sententiae, — ai quidem mutata ait, nam de boc niai ooniaotando nil novi, — ipaa adstiti; mecumque simul reversndiasimm Caaailianaia, at qui nuper hiç adarat rsvsrendiasûaue Cloafsrteosi·; qui omnes tunc quidem in iata domo, scieotiis at religioni dedicata, cum oonnnau ambulavimus. Haec arat occasio quam refam fopsan non exit inutile.

Quadraginta fera dnni elapsi aunt ax quo inibi sub doctissimo viro Ipanna O'Hanlon, tune thelogiae lectore, nunc sitioris scientia· theologica· in isto collegio moderatore, dabam operam disciplinis theologici· adducendi·. Tractatu· de ecrieria, a viro venerandae memoriae, Delahogue, uno ex profugi· e Gallia, tempore revolutioni· magnae, nil habuit de Romani -pontifici· infallibilitate, praeter theaim hisce aut similibus verbis conceptam: „Non-est de fide papanb ease infallibilem."

Anno 1831 praefatu· theologiae lector, O'Himloa, •ponte sua nobis dedit thesim: Pupo er aslhedra loque·· est *infaUibiU»*, non ut nobis eam parsuiaderet, sed copiam potius faceret gravem hanc sententiam/ rationum momenti· hinc inde allati·, cognoscendi. Suam ipeiu· sententiam, ai bane memini, non aperuit, aut nobis aliquam partem in ro iata adeo controveraa acceptandi obligationem imposuit. Non diffiteor me esse inter eos qui partem affirmativam amplexi sint. Ree autem nova et huc usque inaudita non omnibus inter professores placuit, sdso ut unus ex iis. Scripturae sacrae lector, qui postea presse· colngii evasit, displicentiam suam verbis olanoribuCooodiscipulo meo, episcopo nunc Clonfertensi, a quo id accepi, aperuerit. Adest etiam in hoc coetu vir gravissimus, qui per plure· anno· antequam collegium istud ingressus fuerim, tbedlogias tradendae inibi operam dabat; — qui ul Nsstor episcopatus Hibernici iure meritoque habetur, cum tres fare hominum genera tionse cognoverit; et qui cum eximia scientias theologicae doctrina, humaniorum etiam litterararaugtoriam roniungit, et usum pressulum quos commemoravi, aliorumque doctissimorum hominum, quorum clara at venerabilia nomina, in cordibus Hibcrnisoaium et fastis inscripta sunt, habuit. Singulari animi moderetione, summus iste vir suam ia hac re mantem non aperui^; adeo ut pro eo loqui st in sum partes trahere eminentisaimus Dublinieoais non haesitaverit; dum qui meoum sentiunt enmqus novarent, eumque inter nos proeliantem ridere cupierunt, et aum, quasi alterum Achillem, ssoesim a nobss cadentem doloarimns. Inopinato prorsus gaudio ma implevit, dum eum dicentem audirem, caput cum corpore oousungi debars in fidei indicii·; non, ut vult Westinonmterimeis, quod caput ad se, ipsi suam ipaius infallibilitatem communicando, corpus trahere debeat; ssd quod caput corpusqus eonradctim fidem «ancti· supsrtraditam testando unanimiter declarare debareat Bi· suggestu deerendeoti gratulatus nam verb··:..Vindicasti Hiberniam." 8i testee fidei Hibernorum poqdsraadi enat, ut pur «st, non autem numerandi, iirorendiaiireus archiépiscopal Tuamssteis, ratione mitem testimonii.

B&MMp80& taed ctiMi MMpto β*ï m UMm» DtNfeiMÎ, iMtb Mpmhàt.

Disit imnofmmi spimpei GsMumfb Mthoimm m Hibsrnia at Aa(tia ad ssaaqaalia an cam yntMIBBtAM fVMMb MB IVMMBtM φB04 ᵾUittet MMNB MβiMM Vîfî βliiφM^ P plana anno·, tanabaatar, ssd qaod gubsraii AngÛaa modsratores civil· balltun, aisi ista oonosasio facta faissst, tiaaaranL In boo varam dixit; sad nihil ad rara: ot veritati· quam sounoiatit veram comam ridetur ignoresss

Anglicane gubernio ssmpar maxime odio·· sxtitit papulis potestas, quam ai doctrina fidei emet, papam aeae infallibilem, videri pomit protestante· melli» eogooviam quam ipsos catholico· Anglo· at Hibernos. Neverant enim Romanos pontifice· sommam potestatem in rebus temporalibus aibi vindicte··, et plures reges Anglos de throno deturbaro, solutis iuramentis B fidelitati·, quibus subditi erga eos tenerentur, attentam·.

Eam potestatem in Angliae regno, Romano pontifici competere iuramento publice dato, repetitivicibts·, negarunt catholici; quod si non fecissent, nunquam ad libertatis civilis consortium admissi fuissent aut debuissent. — Quomodo fide· sic gubernio Anglicize data conciliari possit cum definitione papalis infallibilitati·, cum certum sit id iuris sibi .competere; Romanos pontifices saepius solemniore modo declarasse, et nunquam ei renuntiasse, ipei viderint qui ex episcopis Hibernensibus, sicut ego ipm, illud iuramsutum praestiterint. Nodum solvere nequeo: Davus sum, non Oedipus. His non obstantibus concessa ẽst libertas civilis catholicis a viris qui ei psr longam vitam maxime adversati essent. Timebant bellum civile quidem, sed illud non metuebant, eo sensu quod bellum eiusmodi potestati gubernii C aliter noxium futurum esset quam pacis per aliquod temporis perturbationem allaturum.

Eventum belli timebant non exitum, de quo nemo cordatus incertus esse potuisse^ Maluerunt summi illi viri esdere potius quam vincere, excidio inclytae nationis, populique in suis etiam erratis, ut ipsis videbatur, fatis melioribus digni. Utinam quam moderationem animi illi viri exhibuere, exhibitura sit maior paro episcoporum qui haec audiunt; et intuitu malorum quae ex infausta hac coutrovereia inter nos •vsnire possint, Stobis, numero quidem inferioribus, sed maiorem numerum catholicorum repraesentantibus quam ipai qui nobis opponuntur, in rerum adiunctia summam moderationem exigentibus, et ab orbe catholico mala arceant quas praevideri nequeant «rtte animi horrore, nae tarda paeniteotia reparari poterunt

10. Nuno autem de casu morali nongulla dicere habeo. Casus iste, ut bene nostis, eo tendit ut episcopis iB memoriam revocet, grave peccatum admisaum iri a quooumqu· apiaoopo, qui vocem affirmativam pro pontificia infallibilitate dederit, ri ipae, proprio suo avsrte, ut dioitar, rem sedulo non examiaaaast; cum par sum novum iugum fidalibus imponatur st incommoda graviteime exinde secutura a pluribua diosreotur. Graviter illud tulit Weetmona·teriensi·, iniqgiam dignitati et honori episcopali afferri querens; quasi ipss nsget episcopos posse •nare, aut grerip paeoati roatu· fdre immun··, ai psr incuriam ospitantiamva, auum in hae re iudipitrm rite etformeèa neglexerint

PoteruatM aoquiasosre mutentiae, quam forsan nunquam ad trutinam revocaverint, magistrorum ia scholis diotis adhaerentes ea fiducia quam par ast discipulos doctioribus exhibsrsf LibsUus a reverendiaimoÿ arehispieoopo Edmssao aoriptus, et ab

tvtefa ^MtfafanM thefatgfa ^nfattfa mmm*J aaMsik gMriataiaa lggpaa IM agikar ds Petri lagea, tei1, faite bteri jate toteMi tefa «tete- - Christe oaaata; «4 asm i» es Friras repeasreaeri niMMHB mWMMB fafa* fai pfabfafaMHl P* ahttati»··· tegtaOT ssd pasta» epsra Christi et eariesiassMtSBta·. Ista verita haberi proaal Mae altastîffafaa ûfafaliMfafafa» wt mhb fa fifaat mm tebfawt at akieese» s^aiBaataas; quad asmge te» vaaam «ta» oβMβ tahii «teMB faMtaa, aasipere qta taie •astata» nains eri i^sage «iea et·gaeaas, ^sea reps»· posait. Na» nage dootriaam acriptai»; M «ta» rentat prisma queas «dtaet. Ne· pude » Ambresiaa» han»· hàa A qwÂM· «saura «ob. Fm··· loeo da aM> esrissita dhtaiata engtarisa, ri qaad striare probare «Ma haa ia ta an» caaaManaria i·····- ab iis par paasssatasa «t Ktri distas-

Mthfafaft 4²

Mo «ta»; idsoqae aia· aaotoritati aoa aima ftdsadata. Praeter axsmpiam iam allai»·, qaando do aaoau vsrbi Peta locatu» mub, dao alia affero: aliod «x patrum testimoniis; aliod a» retinoiaandi modo quo uaua «L ®

Inter loot quae citat ax patnlmsdreumpta babatar vulgatissimus textus a Ambrosii, quem aubiungo, ax paginis 31 at 33 sumptam:

„In PaaL 40 num. 30 haao dioit: ‚Jpaa cat Petra» cut dixit: Tu *n* Petrus, et super haao petram aedifi- I cabo eoclaaiam meam. Ubi ergo Petrus, ibi ecdada; ubi ecclesia, ibi nulla more, aed «ita tâtera». Et ideo addidit: at portae inferi non praevalebunt «: et tibi. dabo elata regni caelorum. Baatua Patrua oui non inferorum porta praevaluit, non caeli porta aa clouait, aed e contrario deatruxit inferi vretibula, pater· fecit 'caelestia, caelum aperuit, inferos clausiL" Sana ai ubi est Petrus, seu ubi sunt aiua successores Rooiani pontifices, qdTomnea primatus praerogativae obtinuerunt, ibi est «Mesia, et abaque mortis periculo vita aeterna, totum ecclesiae aedificium neoesaprio in eorum fide fundatum dicendum eet; quapropter ea indefectibilia eeee debet, atque ita ipei, pbrtte inferi devicti·, in vere fide Christifidoles continentes, eis caelestia patefaciunt. I 7

Hunc locum sibi obiecerat reversndimimus epi-j scopus Aurelianensis in primis suie litteris, at eo modo quo sibi conveniret, exposuit; nihil dubitans textum (: Ambrosii alio quam sensu obvio aooipiendmn ease, cumque revera indicare ecclesiam cum Petro, in rebus fidei controversis, identificari, quod nedum negaverit, ‹ aperte agnovit. Inter alios qui praedicti» litteris response dederint, eminet doctissimus vir Franciscus Nardi, unus ex auditoribus sacrae Rotae, et huius concilii etiam officialis. Veritatis potius quam partium studio cedens, ille negat 8. Ambrosii verba eum sensum habere uqem iis inease Aurelianensis inter alios credebat Verba eius Italico sermone quo scripta sunt afferam, ne aliquem suspicio subiret me, ea vertendo, sensum variare·. Postquam explicationem Aurelianensis sensu supra relato dederit, addit:

„Del resto il valore dalle parole di 8. Ambrogio (in Psalmum XL., *Enarr.* n. 301 nop- credo sia quell" che indica.io illustre vesoovo, e basta leggerne il conteste. Ivi trattaai della caduta di 8. Pietro sanata da Cristo, e come Pistro in essa rOpprerenti | il cristiano cadente, poi rieorgente, par opera dalla chiesa e di Cristo, eenxa dubbio quelle parole hanno un altro più amp» sil alto significato, ed è ohe Pietro più che oontraaegno è vsramente il rappreeentante della vera chiesa e la sua imagina vivente e operante. Non credo ohe a Ambrogio in quel luogo penseesiS' ad altre cAréee crréfréae, · come da esse sAdiatingue la cattolioe per la prereoxa a govarno di Pietro

„Non easreeo tames verb· a Ambrosii eum habere sensum quem iis tribuit illustrissimus episcopus; et

· AIMK orator ad Isaepbi CUrdoal, atebtepirespi **Ilmrel.**
Mi titfaMv JDMMfavtj 4 JBMMMÎ

ia-e», *tu* p.
X» to- --- »-«---- «OT rtfeW^^^FfLH i»—
rervàiiral «t asarigtor Pnsniat» Marii, «ditor» di rerea Mela. Stetode sdisteM Xtefta 1 »

Quod dicit D. Nardi varum eri, ri ipee, adite Iaso Aatbrosiaao, expartas sasa. Observatis velim locum tatam addactum futaes ad ostendendam Petrum eam «rimi» idsatifiran. «r qaed verum asse omnm agnoscimus, alia tamen qaam schematis esos·; non aatam ad probandum Ambrosiam par Priram apostolum intallexiaas,4· qnornullum dubium moretur. Nisi ewilmia cum Petro idantifiostur ia citato loco, esoeu schematis, aullum «rgumpntnm ia eia» subsidium praebet, quod de omnibus alii» citatis diei debet, ex quibus aee unus rententism illam explicittradit, quamvis asm ratiocinii ope ex ita deducere oonetur scriptor. Hoc solo sxemplo ostaoditur quam periculose aliis in retarum locis citandis caeca fides adhibeatur; cuius insigne documentum in appendice •d hanc concionem invenire sit, quod, quamvis ad quaestionem non pertineat, hoc smartum mount abunde probat, et fini quem mihi assequendum proposui, intervire potaet.

Exemplum falsae illationis ex pagina 74 sumo, ubi auctor probare intendit concilium Constantienee agnovisse papam supra concilium asae, da quo nunc non inquiro. Id probat hoc modb:

„In synodali epiatola, quam, sacro approbantconcilio, edidit Martinua contra errqrm Wiclatfi at Hus, ad Germaniae praelatos directa, inter articulos credendos proposito» unus est: „Quod papa sit caput ecclesiae catholicae, Eadem igitur habitudo summi pontifici» est ad universam ecclesiam„et ad concilium geoarale asm repraesentans, quae inter caput at corpus intercedit; et ex capite motum, omnemque influxum obtinet corpus: ergo ex ipsa Conetantienri synodo, totam vim gubernandi ecclesiam generale Concilium obtinet, non immediate a Kri«to, eed medianto capite Romano pontifice: haec autam componi non pomunt, cum iis quae in eestionn quartae, et quintae decreto leguntur, si eo sensu accipiantur quo an adversariis sumuntur.

Vitium istius ratiocinationi» hoc est. Papa gdbit vices Christi, in quantum Christus ei contulerit potestatem eum, tanquam caput visibile, fidelibus reprae-

· Mere sue pis se palehrs Aabroai·» Hsatitaat Pstrria ea· eeeMa Sa ia iib. 1, a «, Lame, teqasm ᵉ vria» Ssreptoaa tarit: .Dtxl··» ia lita· aUo, la rides iUs, M «astata» glrestas set, typaa uninis» pv»ı·l»ı«·, Pspalas«erisrisa eeagrsgarit, st Miastar pspstas Uls si »ll»alg|al· sea(vagalas Pspala» iUs sato Ispreeas, papal·» IDs sato «recales··, piiaspae· aystieo tapdmrstar la tarifes, Ms· peri ■«·■sato bapttaaatta a»sali» torperis ri aMatis sbiMax iaaaa lap»·, ssi 1··«relato steps ■·pit ssss atos faga. — Pte Mb.b ta la·» tap. t 4Mt ··■ 4s as··· riaMato agit,Fsrtasds stta· ta type OTIteri» Otas seen· riaeais et Aatreas vartis ritataa· Mritae «are aretea hngasbsi; ri Everest··reptatam· larosdtetessstaetat IMasstate. Hvc atariv·Mtaria ·SMSto care gtasri· «sa· salaria: Mas·» Ule aaiMm, tare e«rpm tata··»! tatate m l· aarira avaritfe eri: febris asriva UMta Sri; tetate aârire taxaris MI; febrisaretreaBbiti»art; fetate sarin Irares«te ret.· — He ta Ise» «itato: ‚<ta Mails eri ta torre» are reta; «ta taMsite sw, tori ri «sacrerit ta taferiM· torrera·: afcat asripta· est: «sreaedeM ta taferaa· rivets» (Pad. L, ΓT. M). taps psrereetor repw «·ma ri ta taferaea oarit, Cbrtesa» reps» «sriariaa. Ata «aaaeAs «apar «relari»· sa«H. Mates ses! Patres, ri mots·batar sam sa» e· Tsfe«te ad Osipba» tassa» riasgaga» priasipis «esarrisr. Ipsa ari Pstn·, sas,·

MBtiMfedi· OhfMtM MtMB tOMM ^ÜMitadÛ·· *P&&* etMÎB MU ître φMBiM· M& M^M 4MAmM p Φ* Mt 00tJMM MM M ftllflte fetÎMtMtMM MMt^ÎM •uppooitar, cam id - patroaùa advaraaatra aaadaatia· MgMUFa QuiM^UO (WflgMMl potMtMMB MMFMtp MO oamem dàUgMtit potertatMi Wbew mmmAm Mt; •ad aam quam, addactia ÎMnMatà, ai coUataai fuiras oataodai^ poaaâL dasadart ouutem influxum obtinere potoat eooiaaia iaunadiato a Cbrirto ipao, corporis vero capita, non medianto capita viaibili, nempe, Bomano pontifioa, niai constat Christum, in .gubernanda raa eodeaia, nil aibi rerarvusae; quod supponit, aed non probat, auctor aluoubmtionie.

Loquens de oaau morali, revareodiaaimu· Balti-^morensi· aaaeruit autpen hand minua requiri ad ferendum suffregiumknagativum quam affirmativum ia re pontificia· infallibilitati·: in quo mihi arrama vi»u« eat. Qui consensum euutn denegat, ut novum bonus fidelibus imponatur, nullam obligationem oonthliit ; dum qui araensum praebet, niai ipae, rationum momTntis omne dubium removentibus adductus, iudicaverit sententiam affirmativam nou aolum veram ‹wae sed etiam divinitus revelatam, eamque ut talem fidelibus credendam proponere expedire, peccaret grevissime. Assensum cohibendo non affirmat, ut dixit Baltimorensis, quatuor articulos coetus Gallicani, quod assertum viro adeo ingenuo minus dignum mihi aliisque videbatur.

Et quoniam de celebri-isto coetu mentio facta ait, et in virum doctum gravempe acrius invectus ait alius reverendimimus orator, ob confutationem ab eo editam historiae sic dictae istius coetus, liceat mihi pauca dicere de utroque opere, quae non tantum legi, sed inter se diligenter comparavi. Historia cocftel *Gallicani,* quae tantopere laudata est, me iudice, eat libellas vere famosus ; cuius auctor in mortuos stylum acuerit, cineree eorum qui nullam omnino connexionem cum praedicto coetu habebant, aeque ac qui eum regebant et gubernabant, turbando.

Eum plura citata loca detruncata tradidisse, quae cum textum integrum non exhibeant, falsum insinuant cum non explicite tradant, ostendit dotpinus Loyson. Haec praestitit doctus ille vir, ea animi moderatione qua insignis existit ; et quae, cum animo quo informatur alter ille liber collate, eum vindicem veritatis, non autem falsi insinuatorem, esse ostendit Hinc illae irae, quas apud adversario· commovit

11. Infallibilitatem pro charismate habet Weatmonasteriensis. Si id verum sit, ei asaentior, personae id doni vindicanti; cum aenau atricto sumpta, vox ista nonnisi de persona praedicari posait Usus quidem invaluit infallibilitatem de ecclesia praedicandi ; melius tamen inerrkntiaa vox adhiberetur.

Deus solus est infallibilis. De ecclesia solummodo asserere possumus, eam non errare in doctrinis fidei docendis, quas eius custodiae Christus tradiderit ; quia portae inferi non «int contra eam praevaliturae. Infallibilitas proinde absoluta et omnimoda de aa praedicari nequit ; et melius forsan ab iata vooe abatineretur. vocabulo inerrantia in eius locum adhibito. lata autem eccleaiae Hsematlsa non videtur esae quid positivi, ei cnelitua infusum, quod de persona morali, qualis est ecclesia, dictum, intalligi nequit, — quamvis Spiritus sancti gratia semper adiuvetur, ut veritates quas Christus eam edocuerit, fideliter custodiat et proponat. Ad id praestandum habet medium aft··, minima aartam .maaamatoaam, ia traditi·· «n-·Iμ μ φμ β fwtieelMiMi ▼ MMtet» Sr Ambm igtatf tMnMtjâ» mm ÌefaUÂüitMt m· Mt Amîmm asratita· iaatamm, «t vah Waataaanaataciaasada, qao vmtaSra divinitas revelatas care· amaqiiatar at eogaoaaat Nihil aliad sat in mm ssatoatia, qnam traditio MobMM CwmImm M ‹Ût ÎM MMlNrtM cModitaa, an amrae varitatibm revelati·, aoramqa· cost-MφΠIB UMMCliAtM M MOMMfio MBM ·χ ü· M¥* oontredioantos, tolarat, aut aliquod quod non ait verum, suprema sua auctoritas·, fidalibaa proponat.

Id mihi nuper dicanti obaaest vir catholicus, infallibilitatom non esoa miraculosum aad supernatural» donum; gratiam nempe manari pontificie annexam, qua mediante, abaque mireculoao aliquo Dei interventu, varum a falso, revelatam a veritate naturali, discernere poaaiL

Cum Humanus pontifex, tamquam episcopus, nullam aliam ordinis gratiam habeat quam confratrea, eiusdem episcopalia muneris consortes, gratia illa alia eam naquit quam personalis. Ista autem gratia non rntvat ab errore eoa quibus etiam largissime concedatur, ut constat ex sanctis, qui in magno schismate ex utraque parte stabant, quamvis virtutibus eminerent, at gloria miraculorum etiam fulgerent. Si papaHs infallibilitati· gratia personalis sit seu charisma, pt eam vocavit Westmonasterienai·, miraculosum Dei interventum exigit, ut pontifex, quando de fide moaibusque aliquid definire intendat, ab errore immunis servetur.

Aliunde ostendi potest novum hoc commentum charismatis reiici debere, ex sequelis quas praebet. Posito quod infallibilitas sit charisma, in quo differt a Spiritu privato, quo nonnulli se duci existimant, et quem ideo praecise reiiciunt theologi, quod nullum detur medium, personae quae putet se spiritu divino duci, externum, — quo probetur spiritus, siquidem divinus sit? Nil de conditionibus pro exercitio pontificiae infallibilitatis statuendis vult audire Westmonasteriensia. Asserit : Eum qui dedit charisma daturum esse media ad id debite exercendum ; aut efficiet ut ista media adhibeantur.

Haec est via vere regia ad veritates fidei assequendas, quae tamen suis periculis tum pro pontifice tum pro ecclesia non careaL Hac persuasione semel imbutus, pontifex, quo sanctior eius vita, quo purior intentio, et farventior eius pietas, eo magis et sibi et ecclesiae, quae ab eo suam infallibilitatem in hoc systemate mutuatur, periculosior evadere potest ; praecipue si inter consiliarios suos vel unum invenerit, eadem illusione laborantem. Quid pontifici, haec accipienti, opus erit fratrum consilio, doctorumque sententiis, monumentorum ecclesiae perscrutatione' Credens ae Spiritu divino immediate duci, ecclesiaeque per ipeum eum communicari, nihil eat quod eum retardare debeat ab insistendo viae quam semel ingreesue sit. 'Haec consectaria principii a Westmonaeterieosi poaiti falsitatem eius probant; quae tamen si infallibilit·· ait charisma, naoaeae eat exinde eequi\. perae,

12. Inter alia quae mihi stuporem iniacerunt dixit Waetmqnaatoriaoaia, nos, additamento facto sub finem decreti de fida, tertia aaasione lati, ipsam pontificiam infallibilitatem, saltam implicit·, iam agnovisse, nae ab ea recedere nunc nobis licerel.

HesAsesbss Assisrtptee ŝra / araambtis ^te d^rpt 4s JVwkv ds MU, par M. OSvia.

JĬasssusM· da si›vy‹ dsrtwsss dsMM; «Tapete dssdsM··

ĥhM J. T. Lsgssa, dsatear à ptadMaaar da ierteaaa

> AMSarasata· bsc aaat: .Qassdras vere satie asa ʔ· haseattra· pnvftatem tsviteia, aH H qasqaa «rrrera M· togteatw «ai ad Otera ptra ateasvi M·· auram •Oteil raraaarae rarrauM «··>■ samSteMtema st asasta faAa· pesa·· s^raraedi sp^atsara, para lsaMa dtes^aa asa araraassa· trat, ab bas raarta seda paaasalptaa rt pasidbete· ȧurt

Bi bran iatelhnarim ■■■»■■ raiatoeaaa,A
mmmK ariaa

φMMμ β* ftbrtSMta· ŝobt HpMHBtflbvB
rai «rat, ilhad iterura inayâeato «MMHnAmt, — dixit. Mia ehrierib*ra*, *f*ᵉ 9M aidhra rarainn daatriaam edeaari; «ad eran quMuar eafdtibm «t qti- V ŧlt ^MBBtBBI BOBφBMiBHI Mt i·φβBI ΦMBφHBHI «M OOtWÙdMI BOBWBNBIMIp djM^pÛMNM magie quant. doctrianhoi ehraueMrara habara. Aat dtôtptM rat ipae, ■ vara dixit WastaaaaeaMriate·»; •at nos aciaaa in anlam iadarit, quod de viro tara ingeauo miairai suppouara lioat.. UtoumqtM fterit, mm dmhtatioai fidantoa, pluroa suffragia am ûti dacrato baud danagaada aanpeaniat ob iatam tiaraulam; aliis, inter quos agomet, doioa parari mataantitaa, at aliorum voluntati boo in re aagra sedantibus.

In his omnibus non eat maos <uaa aliquam ax roverandiasimi· patribua maha fidai inoumre; quoa B omnea, ut par eat, veneratione débita prosequor. Bad extra concilium adeam dicuntur viri religion, — *for*abn et pii. — qui maxime in illud influunt; qui, oallidit^i potius quem bonis artibus confiai, ram enchaîne in maximum ex quo orta ait dieoriman adduxerunt; qùf ab inito concilio effecerunt ut in Ðeputation conciliares ii aoli digerantur qui eorum placitu favere aut noscerentur aut crederentur; qui, nonnullorum ex eorum praedecessoribus vestigia prementes in acbamatibua nobis propositu, et ex eorum officina prodeuntibus, nihil magia cordi babuiem videntor quam episcopalem auctoritatem deprimere, pontificiam autem extollere; et verborum ambagibus incanto· decipere velle videntur, dum alia ab aliis in eorum explicationem dicantur. Isti grave hoc incendium in ecclesia excitarunt ;et in illud insufflare non desinunt, scriptis eorum, pietatis speciem praaaafarantibaa eed veritate eiua vacuis, in populo· spargendis

Zelum habente· plue quam scientiam, vallent boni isti (Viri in divini architecti formam, aliam, ut ipsis videri poscat, meliorem et fortiorem inducere; cum ipse unitati totius et uniuscuiusque partis libertati aiipul consuluerit; nec etiam vicario a ŝ posito totam suse potestatis plenitudinem contulerit; acia» quid asaet in homine, et nolens ut aliquis in ciero, id eet, sorte eiua, quae est ecclesia, dominaretur.

Iam frustra quaesitum eet ut haec tristis controversia in concilio non excitaretur; ef aeque frustra quaesitum eet ut non definiatur, nisi poet examen quod de testimonio traditioni· hac in re nnllum dubitandi looum relinquent, Ut id fieret, deputat» petram ex utroque parte atantinm, aequali numero, et auffragiie eorum qui cum iie ia sententia concordant, eligendorum, iam ante tern fere aaassaea postulata act ab emingBtieaimia congregationis generalia praesidibue, petitione ad id oblata ab iaaignioram wdittBk AAtiltîtîbsBÇ φM· MβpîM ƀ aliis in congregatione genarali iterata aat: et nonnul··lia etiam eorum qui pontificiam infallibilitatem tuentur, arridara dicitur. Agitur'«ûm de ra qu» totiue eccleaiae monumenta exquirende expoaeit, et qrae animis tranquilli· potiua quam commoti· teaetari debet. Ait quidem eminentieeimns DubliniasiaM eioe> modi examm in tempos nimia longum, ad diam aeque indicii universalia, eam axteaanrum. 8i ita rit, malim ab omni definition· abatiaera, quam prneprnperseri edfonaaro. At dicitur: honos et auctoritas saactm sedis definitionem eaiguat, neo differri potest quin ambo laudantur. — Respondeo verbis Hieronymi, vocabulo alio pro aotiaaimo nutterstee eubetituto: Maior aat mlm orbis quam urbis — Dixi.

* VOTUM

Braaaaatiratma e waaraatimime aigaar ana near-

Appraaaando tatta la importaram deO' aaamrati-■Mit» þool QbbĪ μ Iμ ηĪ *fen*
FWVMotp jMtt Ibo Aμ ββββ4ηBβ› wi 4o o ibbA&ᵗpwoio ÎB CQMtlio MbUMtO HI BCIh BHBBBi MB mOb OHM
Campo amoebaeas al asio dovaee ad alia ooaeianm di cardinale come di vmaovo, m mu naaifaataaai oib ohe nell' intimo dall'aniaao mio muto, non sensa dolore par tutto cai ohe da varii maai vaggo, sento, aaparimmto, e cba quindi pue raaara tnttora da Dio pannaaao agii uoasiai di agira da nomini, pensi coma dirabbeti dai eoolmtici. rudapiàtatitu ra hornius·// Dal canto mio ho naUa mia dispesi ordinato atroordinarie pteghia^e! Quando da me ■ è manifestato quanto Ia commum mi mggariva, resto tranquillo « MKggHttO BOH βoAo IB(θOθ0^M·I NMMB Ôt O&MfMMMI fidei come deva ogni oattolho, quando Pietro ha pariato, M imbeodlitatam wioam io obaequiMm doctorum *tt* moÿûarorwu *In^H* Coo diatinta,'partiale, verace etima mi oonfsrmo boriandoh umilimimamento b mani r

' Santa Maria in Vallicella 90 maggio 1870.

Dell' Emimnaa vostra reversodieaima eoo.

Quamvis geneticas rarum tbeologicaram ordo, et consueta servato methodus þostules» ut do ecclesia priua, dein de Romano pontifie· instiueretur sermo; tamen cum ali» tint vim hominis, ali» Dei qui omnia fortiter snaviterque disponit, opportunqm^ videtur ut posthabito schemate de eochaia, in aatocoaaum agatur de praerogativis, quibus omimt. suprema illa cathedra, ad quam propter potentioram principalitatem, oeeterar omnm convenu· tenentur.

Quaestio de Romani pontificio infallibilitate triplici sub reepectu est inspicienda: 1· » expediat; 2· an in depetito revtiationia contineatur; 8· tandem quomodo do medio sublatis aequivocationibm, dirai tee sententiae componantur, ut omnm unim fiant voluntati··

Determinare an aliquid expediat, pandet a prudenti raotoque examine circumstantiarum, in quit·» ree ipsa venatur.

Miserrimi· hisce noetris temporibus, tot» mundus potit» est in maligno, ec totarrimum indictum sst ballum religioni, eochsi», ipti Deo.

Tantorum malorum cama est, quia ut quieque liberrime suis indulges! onpiditatibua, ossum itiicit aut divinum aut humanum imperium, quod illud vahat rofienero.

Una poat aaaftagissa tabula eut, ut neoteries nostri philosophi, qui hominem exlegem essa, sibsqm sufficere contendent, aapsaat atq» intelligent, eupreɴsa erratorem et dominum existera, qui in terril posait qui pro » hgatitmo faagamntar, prtindoqw omnem potestatem sees a Deo, et qui etiam humari» potastati rmsstit, Dti ordinationi Mamtere. Haec pateat» ti in humani·, multo magia in iia qeae annt ad Dram.

Si Da» spiritus aat, in apiritn et veritate oportet Duum adorare. Ut id aeeeqmtnr, oportet etiam in boo mundo, ut existât aliqui·, qui mm ait simpler p·»-uunor, md nomû» et auctoritate Dti loquatur, non

› Boṅ ℵ tota eat ä aatemtitetann castitato· ■Ma ira raton DapataMsuls As Ma «s « un· MK ,

ia dsssrto, «d nsqn· ia fia· ori·· terna, atque etiamsi vox at, «it vac clamanti·: Parata via Domino interiori spirit·, foot facito somite· eta cboarvaatia diviaorua mandators haaaaaa vara artno offunditur, quaudo noa audiatar.

E contra ronerabitar fess tom·, at qui auditantor inania ubi psrsuadeant, habosu aoa pontific· viventem natUam aaimarum nostreram, at qui au audit, Dauia eodi(.

Qua in n, quanta rapientia Dara egerit, solo rationi» lumina apprima dignoscitur. Si omnia quaa in mundo aunt, unum principium sibi vindicant, a quo ducunt originum, lux a «ols, rivi a fontibos, fractu» a radicibua, quanto magia homin principio indigent a quo caeleatia et terrena rimul moderentur.

Si Spiritu» aanctua emittens lucie auae radium afficiet, ut aperiantur' oculi caecorum ut rideant, ex hoc uno delecta erigentur, inveterata renovabuntur, atque omnia redibunt, a quo eumpaére principium.

Qui» scit an Deu», a quo tecta consilia et irata rant opera, non permiserit ut mare et venti commoverentur, sed extollens dignitatem auctoritatemque sui in terris vicarii imperet meri et ventis, atque optata fiat tranquillitas magna? Hac spe erecti, iuvebit, ut de Romani pontifici» infallibilitate agatur, ac ai Deo placebit, dogmatica edatur definitio.

Dogmatice definitio cum haberi nequeat, nisi eruatur ex revelationis deperito, infallibilitatem Romani pontifici» probandam aggredior ex eaeri» litteris, ex traditione, atque ex fp non interrupta Romanorum pontificum agendi ratione.

Cum ex Augustino edoceamur, no» credere non poeoe nisi ratiqnale» anima· haberemus, neo non vera» et legitim raro fil consequentiae, quae si aliter educarentur, aut aliquod flagitinm, aut aliquod oriretur absurdum, mirum non rit ei in exponendi·. atque enucleandi» sacrarum litterarum testimoniis, 0 ratiocinatione potius utar, quam auctoritate.

Chriatum Dominum ot promisisse et contulisse Petro primatum non modo honoris sed et jurisdictioni» in universam eoolmiam, prassertim poet concilium Florentinum, catholicum dogma «t: quin immo sicuti collatus fuit ad constituendam unitatem ecclasiae, et sicuti hera unitas ssmpsr coostitusrot primam, intrinsecam indefectibilis sedesi notam, ita et primatus semper permanens in sroleeia, debebat a Patro transire ad suoosssovea Hio vero primatus eum esset iurisdictionis, debebat, et neomaario quidem adnexa habere iura, officia, privilegia, et oum omaibra iuribus, officiis et privilegii· ad suoosseoro» tnrairo.

Prima promneumis verba habentor in rapite XVI Matthaei a vetusculo 17 ad 90. Interroget Christo· apostolos: Vos rafs qnsm me erae *didtiet* Respondit Petras: Tu ee CJhrwtas ftlins *Dei* «iri.

Responsum istud datam fui· nomine omnium, D probaro nituntor illi, qui contendunt, datam apostoli· quod Christo» dedit «ni Petro; ne proinde, qu subiunxit Christas, diroota fuis ad omnes apostolos.

Ut loquatur aliquis nomine altanus, et apnrâtim alicuius oomaunitotss, dsbet babors erandntam Unde probatur, Petram ab apostoli· recepi· meniiitam istud? Ut mandatos boo apostoli darent Patra, aliquo modo dsbuisssnt pruevsuirs interrogationem Christi. E contra ex. contexta dignoscitur, interrogationem hanc extemplo factam fuis a Christo, atque extemplo rsspotwiretem datam a Petro, Confirmatur ex aliis Christi verbis, qmbus declaravit Petro, noa ex caros et oanguih·, idsst non su menti· vi aut stadio illam dedis rraponrinnsm, aed quia inspirata fuit a Patre qui ia raatio est.

Quod Christus foquet ait «u Uste Patra, ЫMMt otMibw ьIBь μ μ M ynwc Iras quia voravit Patra amatae familiae *fMue lenae* «t mutavit in illud *Petri* M» nomini» ia suaris Itttari» signifisut magni aliquid in pereoaa iUa evonism; at qeeaaedmodu laeob oum Deam vidit, voratae fuit faraol, ita at Cliu· fon vocata» fuit Putraa, quia futara» asset oum Chriato varum o^ firmum fandraoeotam aorisema

Deiads Chriatu» rslisto ptarali numero, singularem adhibuit, Th, Ms, et ««M/iaab<!, debo. Hoc argumento nil dari··, nil magia apertam; nec infirmari potest, quod patret etiam asseruerint, Chrietum dixia omnibra quod dixit uni, quia phrasim hanc adhibuerunt patra» ed -rignificaada privilegia apoato-' latra, non vero primatu».

Bmpoodit itaque Petra·: Tu ea *Chriettu filitu Dei* vici, quae verba idem sonant: Tu qui formam babae homini», veramque geri» perfectam naturam •ola peroonalitate carentem, * unigentitu» Patri» ante •accula natu·, ee Verbum caro factum.

Ex bao singulari divinitatis Christi confessione edita 'ex ore Petri quaedam consideranda veniunt, quae ad rem nostram mirifice faciunt.

Divinitas Christi tam ab apostolis quam ab aliis ex doctrina et miraculis Christi argui poterat, nulla vero ěmis fuerat explicita et publice confessio. Vqluit Christus ut ederetur ab uno Petro antequam ipsi primatum promisit, et fuit Petro a Patre aeterno, qui in oralis est, revelata; ita ut Verbum genitum ab intellectu Patris in splendoribus sanctorum, gigneretur per divinam revelationem in intellectu Petri, et per eius confessionem fieret verbum exterius prolatum.

Cogitare ne quis poterit, Chrietum Dominum publicam hanc ex ore Petri suae divinitatis confessionem ad pompam tantum excepisse, vel ad sonitum verborum attendisse, nihil vero in mente animoque Petri indidisse? Quam parvi faceret dona Dei. qni haec sibi persuadeat.

Noa autem auctoritate «anctorum patrum, quo» deinceps allaturi erimus, assurers non dubitamus, per haao confcsaionem in mente Petri Chrietum constituis principium illud, quo eius fides solidantur ita, ut cum Christi divinitate tamquam principali petra unificata, constituerat fundamentum, supra quod erigeretur, et substeqtarotur integrum aedificium ecclesiae. Ecquid aliud significare volunt Christi verba, quae immediate sequuntur: *Et ego dico tibi, quia tu* « Petrae, *et taper haae petram aedificabo eodetiam* rasam?

Omitto 'Christum Dominum syriace loquendo idem' vocabulum nempe Cepha šsurp ad significandam petaonam et rem, st sicuti graeci ha^snt •dqpst ad indicandam masculinam personam, rem varo famine! goneris nempe petram, inde in nostra D vulgata habemus Petrum et petram, etenim cum vix edito confessions a Petro Christas immediate rabiunxsrit: *Et taper tame* petram, «t quidem taxativo per pronosnsn damonatrativum,. aperto declaravit fidem •missam ia divinitate Christi verum cooatituere fundamentum anlndaa

Ex boo testimonio probari primatum oonveniunt, non vere infallibilitatem, quas excluditur a verbi» quaa seqmmtor: *Et portae mferi* so» pi—ratebunt *adoonm eam,* Hm prramsssk» •io lirat argumentari. Tnfallihilit est ubi et coartas quam prusvalare non ponunt inferacum portae; atqui infallibilit haec sociari dato est et non Jtetro: ,«rgo ai Patras eam habet, non habet sam in ee, osd psr eosleeiem. Ratio qua probator minor, claro patet, quia qaodoumqns relativum non longiori, d viciniori refertur termino; •t oum propinqaior ait seolasia, edserow ča eunt

lutarmh ad ereieriem, bob vmu ad pstsaaa, QnaeA ratio robcraCar aeeSeritato patrwn, qui reapqe 'UM elwraW MB twtaVBt Md MbWmMB» MφM fttÎMi MB

▲t ema» evanescit difficultas, ai Christi vurbe Imw PBt îlK wW βIμπμμ m- mb· MOBNB BMMI OMfthMÎC CWm€M MφM OMMdltφMB(font virtue etpoSsntie totius acdaaiaa a aa fundandam ut contre ipaa, no reperbiesimm quidam isfarorum portae, uti iUas vooat Augostim», erunt paaevalftara». Eccleaia fuit eemper davidioa ilia lama, a que pendant tailla dypei ornais amatura fortium ; at qai in sam tala iniaoerit, contre immittentem revertentur.

Soliditas varo indsficien· ecclssiss pandat a eofr ditata^undementi, quod art Christi divinitas a Patri confessione manifestata ac declarata atque umficata, et haec ratio eit, ab quam patres verba illa modo ad eoeleeiam, modo referunt ad ipsum Petrum.

Quin immo ut Christus ostenderet quanta foret· vis et potentia non ecclesiae, sed ot illius qui conatituendus erat ad supremum ecclesiae regimen : prosequitur inde: *Et tibi* dabo dores repu coelorum, *et quodnemque ligaverit eager terram, erit ligatum* et m *oaelie.* Metaphoram clavium supremum significare dominium, res est apertissima apud omnes; quomodo vero usque ad oedum haec pertingat, explicat a Thomas, cum declarat clavium potestatem significet· vim iudioandi in terris, qui sit indigbus, vel dignus ingrediendi in regnum caelorum. Hunc explicandi modum iam praeiverat Tertulliano· qui dixit, sententiam, quas datur in terris, antevertere illam caeli, ac Deum quasi ratum habere, quod ab hominibus operatur in terris.

Ligare idem est ac habere vim ferendi leges st praecepta; princeps ligat subditos per leges, magister discipulos per prseoepts servanda in doctrina, quam tradit.

Potestas collate Petro ligandi *quodcmnque,* nullo c limite definitur, nullo teemino contrahitur. Immerito vellet aliquis eam ooarotare ad potestatem remittendi et retinendi peccata, oollatam omnibus etiam apostolis; nam in illa Christus determinavit materiam, *quorum remimritie peccata,* supra quam illa asset exercenda potestas: atque etiamsi Christus Matthaei cep, XVIII dixerit omnibus apostolis: *Quaecumque aUigaeteritie, eruet ligata,* verba haec diota apostolis una cum Petro, vel referenda sunt ad condonationem iniuriarum, ut melius ferret contextus, vel confirmativa sunt potestatis remittendi et retinendi peccata. Concludendum est igitur Petrum ex allato testimonio constitutum fuisse in ecclesia non modo supremum legislatorem, aed et dootorem.

\. Christus, qui uti Deus annos aeterno· in mente habet, cui nuda et aperta eunt omnia, ignorare non poterat, quae et quot pansuri essent apostoli, nec non in ministerio eorum sMoemtoee. Ne exterrerentur in postarum, voluit eoo admonere per illa verba: *Eoae Satanae expetivit vos ni criirmut aicut triticum,* voluit tamen ipsis praebere modum quo fortes fierent, et vincerent; hinc Aiunxit: Ego *autem rogari pro te, Patre, ui* bob dafirirt fides *tue; et* fit aliquando opnosrsas *confirma fratree tuae.* Super quae verba haec adnotanda veniunt.

Duriori métaphore non potaret uti Christus? ut manifestaret quibue et quot aerumnis obnoxii forent, non modo tyrannorum pervacutionibus, hanrst Irorum erroribus, aed st tantationibue et dubiis, quae suboriri poterant ciri» fidam.

Hisce omnibus opposuit Christus orationem suam, qua obtinuit fidem Petri numquam defecturam, qua confirmaret omnes.

Oratio Cbrieti smiesa ssomI, semper samaiMt, quia Chriatas fieri et fiodte, et'oaqa» ia iMérìteras», « aaaapr aBBBdita e Patre pro mg» ana reverentia, ideaqae et fiedie etiam effieex. *Dt* aaa defioiri fidas IbB Bti^M MB 31·» β Mμ ηβ μ ΦμIβμμβ* cmb 4MB CkviBBM* 4bB MMP

fttti hW- %MB apMtotiu praptv We - Mmmbm postifio· vmbbIv ftMvM His fiatribae bob arat danda fidas, aad aoafimaada. Cenfimaatar aatam qui val aliqua tentations pans- tar, val ia aliquo dabio vomatur. Christa· *igitur* ia Patro amgnavit apostoli· ooasolatoram, magietnuB, dootorem, a quo at veritatem agnososreat, at fortes fioNBt in nonfussion· varan fid··. Quid plarnf Apostoli una oom Petro receptari erent Bpiritam sanctum, atq<M sb so illuminandi. Ergo si ax ocutioM Chnsti * in fids Petri bob fuit aliqqid maius, quod non erat in apostolis, potuisset Chrisins dicere uni Petro, st quidem imperativo teodd: Confirmo *frritree teeoef*

Quod reapse uni Petn demandatum fuerit a Christo ut confirmaret fratres, patet ex testimonio loannis capite XXI, atque ax illis verbis, quibus Christus contulit primatum Petro : Pasce *over,* pasce *agnoe;* eo nemo «unquam inficias ibit per oves, sive per matres, significari pastores, per agnos, sire filios, significari fideles.

Graecum verbum woqsulvnv, quod dicit pasrrrs ctem imperio, aperte acclarat esse Petrum in ecclesia, quod supremus pector in ovili. Pastor habet imperium super universum gregem, ducit gregem ad peecua salubria, avertit a noxiis ; ei aliqua ovis aut agnua eb ovili discesserit, curet ut revertatur, ai aliqua ovis aut agnus epidemico morbo laborat, segregat ab aliis, ne totus inficiatur grex, si lupus accesserit, illum avertit no rapiat, mactet, occidat gregem. Ut perfecta habeatur comparatio, haec omnia a Petro et suis suomeocribta sunt agenda super universam ecclesiam.

Ex bene perpensis triboe testimoniis tam promissionis quam collationis primatus hebetur, a Christo Domino omnimodam Potro faims oollatam potestatem ferendi legos, quae qbligent in ooosrisntie, anathematisandi devios ot contumaces, confirmandi fratres in fide, pascendi oves ot agnos, permanere immobile fundamenttun, ut in sim soliditate permaneat aedificium usque ad ocaoummationem aesculi. Pni nicest ne Petrus, poterunt dain «us eaooseeores tantis fungi muneribo· absque infallibilitatia praerogativa ? Nonne dedeceret divinam mfdsntiam, bonitatem, omnipotentiam Dei, tanta hominibus imponere onera, quin suppeditaret vires ad omnia et singula sustinenda f Concludendum eet igitur in primatu ipso ita contineri infallibilitatia praerogativam, ut haec ex illo fiunt tamquam «mesqueos necessarium.

i (totam qui ·■» ss<svH mnrttaK SMirntee eapet, et

•egtaaa nm ab tamam esi Artas pentere vittata

• Cteienvaa m ssetasta qetst, aicaifaar··: Coa mi vn·

virm· et peeuitaaiteB, tare aeMda bat Mes taa et as ea MatreMbantar tatam NmuaBI ad vumseMta Me vocatote» asneareu· Asant tabsse vta atvaiUi bsrwa, eaOtoM: ud

aeutaissMt tadsea Qui Otamt veeataiem ·ααιτ·Mθ etgeàteere

• Kmi 4MMtq JbMf ŷŦi· M BBMMB·M·ı BMmk Mmmb b»mMbi BImb ft wBnBbi MB oBstBg IηBMBBBκμβ b» mmBBibb AmmbsÂv ft soft ftttiibBv ftftüft ei. BmB ft Dm fMt· iMM· watfaM· ttl·· MBrt βββ Mm Bsenai peotltre· fsanmt snare sMam te Ms. Qui Ads tea am aede saotmAta bgssteteres sUmi •mgqtii CMeauB mare teastler, quanto tern *emtio* tam»

.dsoagaraat apoatoli?

Mt P*tra* daflaitivam dare aaateatiam, votait toman

anctoritato ana «urrexit Patna, silentius indixit omhites tatioaam dedit, qua bornant omnre, tegalia •veniaae mortifera Sententiae et varbre Petri Actorum capite XV vataicalo7: Ftrs *fratret* tw ȁril· quia per µ mm *ab* antiqiria dsyôssa Ona mi noM èlsg assdir· /assies wrbum eoass/eMi at credere, acquieverunt omnes; dain editam fuit at a Isoobo promulgatum celeberrimum illud decretam: liasses eet Spsȓibs sosscto, et ssobw. Ergo, quasi iam triumphum egerint adversarii clamitant, non Petro data fuit infallibilitas, et ei Petro, cum ŏmne ement apoatoli, per ecclesiam recepit, quam exhibebant apoetoli omnes rimul collecti *

At bene mecum perpendant adversarii. Chrietas non Moreto eed palam et coram omnibus ȁpoetoli primatus praerogativae contulit Petro; audierant ipei dixiree: *Super hanc petram aedificabo ecâetiam meam ...* quodcstmqvc *ligaverit... amfirma fratree tuoe* ı ■. putee *ovet et agetoe.* Sensum verborum scripturarum Christus iam aperuerat, unde ignorare nec poterant, ac proinde omnem Petro submissionem, quia bene noverant datum fuisae Petro quod deerat ȶpsi Et bene decretam editum fuit illis verbis: *Vitam etl Spiritui tancto et nobit,* quia per assistentium divinam mens Petri una evenit oum illa omnium apostolorum, ac rectissime prorsus visum est Spiritui sancto et nobis.

Cum apostoli et primi et clariores sint interpretes verborum Christi, ◆» in posterum dieaantire non potuerant sb illis, a quibus incepit ipsa traditio; attamen cum etiam ex adverso patrum testimonia proferantur, in genere prius, dein quid speciatim de patribus sit sentiendum exponam. Ut in sacris litteris oportet distinguere quando Christus loquutus est de m ut homine, quando ut Dee, aio et in sacris litteris, et apud patree de Petro habetur sermo quando ut de apostolo, quando vero ut de supremo ecclesiae capite.

Pro thesi nostra fiat satis ostendere, patree useruiese, fidem Petri fuiree fidem divinitatio Christi, fidem Petri- unam cum Christi divinitate baaim constituere ac fundamentum ecdeaiae, fidem Petri numquam pares deficere, .fidem Petri transires ad suce successores, ac numquam defecturam in ipsis.

Haec omnia, Meteris praetermissis, asseruit sanctus Hilarius de Trimtate libro I, renctaa Gregorius Nysssnus de Trsaitnts capite ultimo, qui dixit: ..Confessio Chriati, red edita ab ore Petri, at propter .hano Petrum fundamentum ecclesiae", renotus Ambrosiu *de Inamatione* cap. V n. 34, ȓanctu Epiphanius haeraai XIX, n. 7, sanctas Augwbnua tract. Vu ia loannem n. 39, dujuoatotnua hom.LIV aliae LV in Matthaeum, CyriHus Alexandrinus lib. IV do Trinitate, luvenalia Hierosolymitanus episoopos ad presbyteros et archimandrites Pelaretinae Atque ut patribus addantur ȷoctors sufficiat ȓanctu Thomas, qui n. 3, art.4 ait: „Saper banc petram scilicet confereioni aedificabo eocleeiam meam." Et hoc repetit in supplemento q. 38 art. 1.

Quod ȶatro reserunt, concilia confirmant. Lacta in Chalcedoososi ooocilio Leonis epistola unanimiter argumaato, imaaarifo oggerant aptatolam haae faim in ilia anamliu snhésot*· examini data approbatam, quia apoatolicae doctrinal ant oannino «referai·; quia eriam poet concilium ad novum aubrecta fuit examen.

At Leo misit euam epistolam ad concilii patree, atque hinc necaaro erat^ut legentur; eed inter legero atque examinaro magna intercedit differentia, nec locum habere potaret examen, ai conclamatio immediate facta fuit Quod conformia fuerit apoetolioae doctrinae significat, Leonia sententiam in deposito fidei contineri Et ri in gratiam Illyricianorum ac Palaestinensium permissum fuit examen, boo confirmativum fuit et non ȷudicial

Hoc ipsum accidit in Africano concilio, quando pariter per Augustinum conclamatum fuit: ;;Rom loquuta est, ergo causa finita eet."

Praestat nunc referre verba concilii Florentini, qnae nil aliud optandum relinquunt, nisi ut ultimum edatur decretum: ..Definimus sanctam apostobcam sedem et Romanum pontificem successorem esse beati Petri principis apostolorum, et ipsi in beato Petro pascendi, regendi et gubernandi univeraalyn ecclesiam etc." Ex quo sic argumentari fas est. Concilium Florentinum definivit aperte ipsum Petri primatum cum omnibus iuribus et privilegiis transisM ad successores. Atqui iam superius a nobis probatum inter alia privilegia infallibilitetem contineri. Ergo si non directe, in obliquo saltem haec infallibilitas a Florentino concilio definita fuit.

Anteaquam ad non interruptam Romanorum pontificum agendi rationem descendam, ad ȇ quae contra Liberium, Honorium, Vigilium aliosque ab adveresriis afferuntur, unico hoc argumento respondeo. Nil adversarii conficient, ni prius probent pontifices istos vere realiterque errasse in fide. Probare autem boc numquam poterunt, eo quod qui pontificum istorum causam defendendam susceperunt, sunt numero maiores, fide certiores, auctoritate praestantiores.

Limites profecto excederem quibus coaretari debet nostra haec proposita thesis, si testimonia proferrem illorum omnium Romanorum pontificum, qui nullimode dubitarunt hac fuisse praerogativa exornatos.

Consulatur opus praeclarissimum Petri BsUerini de vi *et primatu Romam pontifiât* cap. XII § 4, qui probat loannem VH, Adrianum I,"'Nicolaum I, Stephanum VI, Innocentium II, Urbanam III, explicando verba Christi *Tu et Petrut,* probasse per fidem Petri, quae perseverabat in ipsis, potuisse declarare quae ad universam ecclesiam pertinebant, et quidem quae ab omnibus erant credenda. Ac ai deserent omnes, nonne sufficeret *. Leo, qui asserit iure et privilegia a Christo collate Petro non defuisse in eo quamvis indigno haerede?

Ecclesiam infallibilem ease in dscernsndi» factis dogmaticis doctrina est, quae admittitur ab illis etiam qui pontificiae infallibiUtoti adverrentur. Non omnia hasretioonun opera examinata et damnata fuerant in oecumenioia ȼoncilii pleraque a Romani pontificibus, ȼoramqu iudicia irreformabilia hodie etiam habentur.

Innocentius X 'damnavit quinque famosa propȍsitione ȇxcerpta ex libro Ianynii, cui titulus Aupwfimi·. Aloysios XIV Galliarum rex sub die 14 iulii 1668 ȁna dedit epistola·, ut bulla pontificia exactuioni mandaretur; atque episcopi Galliarum in

* AyyriM vrtM BiBm - !- - vt ȇ MMltaribi MBrii Ṁ

comitii» habiti· eaaa Itt7 daeiareraM laascaartil bal- A hua aaacptam faire ab ipiaanpàa toti·· «hmtiaai orb··, ae fidatee oaam taaari Mbieatoa ere cathedrae ■aaeti Patri, atqm naivarsalre «MMaa oaaiaMtiMt ere ℞a apostoliaa tod·, contre quam ao· prnovalebaat inferorum porta·.

Contra QnaansUem Oratorii prebÿtarua «dita fait a Ciaaaapte XI balk üui^amtae. Cooculant adverearii diotionarium theologicum clarimimi Bargiar, qui anumerat omnea epiaoopo·, qui atatim as bullam raoipâabant - renotiarimia etiam regiouiboa Romam scribebant, at oatenderent quo intimi animi aenau illi adhaevsbanL

Racectior «t illa Pii VI qua· incipit Auctorem *fidei,* qua damnantur octoginta «t quinque proportion·· synodi Pistoriensia. Bulla hasc ab universa praeaertim Hetruria immediate accepte fuit, dein ab aliis epiacopu, uno tantum excsptq nempe Nolano, cuius argumenti· magnifice repoauit clarissimus Bol- B geni. Noluit utique aliqui· ex principibus aaecularibus illam recipere; non obetante tamen civili hac contradictione, ab omnibua usque ad haec noatra tempora dogmatica et habita et praedicata fuit

Poet haec omnia, oui manifeate non patebit non medo expedire, sed neceeae omnino eaaa ut de infallibilitate Romani pontificia dogmatica constituatur definitio' Qua preetermisaa dicam cum Horatio:/ „Multa renaaoentur quae iam cecidere oadentqcMc Non modo renovabuntur, quae duce Arnaldo a lanseniatis prolata fuerunt convicia contra bullam Innooentii X, a gallicanie, ne excepti· ipsis feminis, contra Clementem XI, a regaliatia et politici· contra Pium VI; aed et illi qui in Christiana religione eunt, incipient dubitare de veteribus, nullam habebunt fidem novis, ai data occatione altera quaedam bulla a Romano pontifice eaaet edenda.

Reliquum nunc «at ut agnoacatur, unde infalli- C bilitas haec proveniet, quibua assequatur mediis, quomodo propositae solvantur difficultate·, ut dissentientium componantur mentes, quibua terminis constituendus ait canon.

Infallibilitas haec non provenit neque ex inspiratione, neque ex revelatione, sed «x divina aaaistentia, quam infallibiliter eceleaiae daturum Christo· Dominus promiait dicens: £oee *ego vobieatm eum* itaque ad *amnmematûmem* aaeesili.... C«m vraerti *ille Spiritui veritatie, docebit* um omnem *veritatem... Qui eoe audit me audit.*

Haec aaaiatantia consistit in adiutorio tanto magia valido quanto magis occulto, quo disponuntur media, quibus re ad felicem exitum psrducantur.

Tria hac super re adnotanda sunt Primo promissione· a Christo facte· essa ecclesia·; aed ecclesia non est quid ideal· aed comrstnm, non invisibilia, ut vellent protestant··, aed «st visibilia; ac proinde debent esse qui ecclesiam visibiliter repramsntant Horum omnium primus eat Romanua pontifex quia „ubi Petrus, ibi ĕĕelaaia

Secundo assistentia head latet in occulto, donec placeat Deo quod opertum aat revelare, et praedicatur super tecta, ut qui audiunt contenti non sint externam quandam praestare obediantiam, aad teoaantur captivare inteUeetum ia obsequium fidei. Qui poterit omnium fidelium mente· unius voluntati· efficere, niai qui confessionem Petri retinet in Chri«ti divinitate, qui Chriati vice· gerit in torris, qui in Petro immobile tegit fundamentum ne ruat aedificium? At unus hic eat Romanua pontifex.

Ordinaria asque ao idonaa, quae debent adhiberi media, sunt atudium, coamlia, oratio. Omnia haec Romano pontifici non desunt umquam. Theologorum, quorum piariqee episnpi, corona oiroamdatua, qui ĕtMtio ebMÜio ipsi Mκpoт adsMt ptMMnt; ιβοφκι dtoat oratio, quia ûÿatoria, qua· par mtivanum orbam paraguatar, mysterii· rampar fundantur pre·· pro Roomhm poetifio·.

S valare poaaat comparatio, dicaram ia iafallibtlitatia praerogativa tamquam dote a Christo acekaiaa auaa iaomlata, idipsum evauire quod aaoidit ia aacramantia. In auaoipiante requiruntur disposition··; aed tunc agnoamtar Deum gratiam impertiri, quando a ministro aacramantalia actio ara ritaa ponitur. Ecclesia eat aubiactum, doporitionas aeu media quae adbibentur, eunt atudium, oonailium, þre Sed quando dignoscitur per divinam aaaiatentiam. an boo vel illud ■it orthodoxum habendum? Per Romanum pontificem, qui infallibilitate donatu·, illud declarat ac definit.

Sed plura contra banc eaaertionem oggerunt adverearii, nempe quod Romanua pontifex definiret olua, immo ex ee solus, et tunc Romanus pontifes «pararetur ab episcopia, et episcopi a Romano pontifice; haberetur inde duplex infallibilitas, una ecclesiae, altera Romani pontificia; episcopi non saw subscriberent tamquam iudioe·, nam episcoporum infallibilitaa passiva eaaet, non activa; tandem Christi promissione· factas eam pro infallibilitate ecclesiae, non vero unius individui.

Quamvis haec omnia simul collecta primo intuitu quandam praeaeferant difficultatem, ad singula tamen non tam difficulter dari potest responsio.

Romanus pontifex est uno· et multiplex; et sicuti princeps in sua ditione est multiplex quando totam repraesentat communitatem, ita-et Romanus pontifex quando repraesentat univeraam ecclesiam. Quin immo Romanus pontifex uti caput ecclesiae constituit unum morale corpus cum suie membri·, idest cum coetu omnium; ac sicuti corpus physicum ut sit vivum numquam a suis membris potest dividi, ita Romanua pontifex numquam a suis membris, scilicet episcopia dividi potest, et sicut caput influit in membra, ita ut haec iussu capitis dirigant proprias actiones, quae cum capite unifioantur.

Constituto hoc principio, Romanum pontificem unum eaas eum episcopis morale corpus, hoc fit relate ad infallibilitatem, ut infallibilitas Romani pontificis in definiendi· quae pertinent vel ad fidem vel ad mores unum fiat cum illa episcoporum, quam ipai tenentur recipere, ni velint interrumpere reciprocum illud commercium, quod semper servari debet inter membra et caput. Ergo nec umquam solus, nec umquam separatus ab episcopi· Romano· pontifex suas exhibet ac declarat definitiones.

Item dici nequit duplex infallibilitas, primo quia ecclesia doceo·, quae debet gaudere praerogativa infallibilitatis, constituitur a supremo capite quod est Romanus pontifex, una cum episcopis; deinde(vero aienti una eat doctrina, quae definitur, ita una eat infallibilitas.

Epiaeopi quando coacti sunt in concilio, sunt veri indice·; etenim illi dicuntur veri indicée ad quos pectat examinare esure, et suam dare sententiam. Hoc fit ab episcopia in concilio, caure debent examinare, et super illas suam aperire mentem. In forensi iudicio debent conformari pluralitati suffragiorum etiam illi, qui antea fusrant adversas sententia·, quia existimatur veritatem in pluralitate inveniri, acus numquam definirentur causae. E contra quando aliquid a Romano pontifice definitur, omasa de veritate certiore facti aunt, quia Dana in auia aarvandia promisais non fallit. Hoc miado recepta infailibilitas ab episcopia quando identificatus cum ille

Romani pontifici», quis audebit umquam earn vocare paaaivaas?

De medio fiabl aequivocationibus, meatae quae dissitae erant, bene componuntor, et quando Romanus pontifex uti supremum ecclesiae caput, idonei· adhibetis mediis, divina assistentia adiutus aliquid definit pertinens vel ad fidem vel ad mores, eius doctrinq atque infallibilitaa fit pariter omnium episcoporum constituentium unum morale corpus cum ipso Romano pontifice, doctrina atque infallibilitas fit etiam ecclesiae. Integra manet dignftas atque anotoritga Romani pontificie ; nihil detrahitur dignitati atque auctoritati episcoporum, qui perseverant ease veri indices: atque etiamsi antea adversae fuerint sententiae, debent reminisci, etiam ex adverse sententia quam maxime profuisse causas, quia uti Deus fecit de tenebris lumen splendescere, ita voluit ut difficultates fierent, quia ex earum solutione magis veritae elucesceret

Componunt promissiones a Christo factae tam B plurali quam singulari numero, quia Christus semper adest Spiritu suo illis, qui pro tuenda vel declaranda ecclesiae doctrina aut consilia dant, aut ea petunt ; et quando congregantur simul, Christus est in medio eorum, ut devotam omnes gerant voluntatem, qua recta videant, et adimplenda quae viderint convalescant, Componuntur promissiones factae Petro, ut eius fides numquam deficiat, ac infallibilitate donatus in definiendis quae pertinent ad fidem, sit vox clamantis hoc vel illud dogma dignatum esae Deum hominibus revelare; in iis autem quae pertinent ad mores sit vox clamantis christiano populo agere quod Deus praecipit, ut fructus bonorum operum in aeternitate assequantur.

Hisce itaque bene perpensis, his terminis canon esset instituendus: „Si quis dixerit, Romanum pontificem uti supremum ecclesiae caput et doctorem in definiendis iis, quae pertinent vel ad fidem vel ad C mores, divina assistentia adiutum aut falli aut fallere posse, anathema sit."

Quando dicitur *Romana» pontifex uti tupred^m ccletiae caput et doctor,* assignatur a quo tantum definitiones procedere possunt et quando eese exhibet et loquitur ùft supremum ecclesiae caput et doctor constituens cum coetu episcoporum unum morale corpus; in *defintendi» quae pertinent vel ad fidem vel ad moret,* en materia, in qua cadere potest definitio, *divina auittentia adiutus,* ut agnoscatur principium a quo definitio procedit; *nee falli nec fallere pone,* ut designetur effectus divinae aasistentiae, qua, cum a'Deo procedat, non fallatur ipse, nec posse Deum permittere ut fallantur alii.

Deus auctor pacis et amator charitatis det omnibus, quam mundus dare non potest pacem, et corda nostra mandatis eius dedita, atque hostium sublata formidine, tempora fiant sua atque immaculatae vir- D ginis Mariae protectione tranquilla.

d.

VOTUM

reverendi patrie domini Çigûmtmdi Felituki archtepiteopi I'arMnensMl.

Très saint père.

Le vénérable archevêque de Varsovie, Mgr. Sigismond Felinski vient d'écrire à son frère, le révérend père Julien Felinski, une lettre au sujet de la question traitée actuellement dans le concile, de l'infaillibilité pontificale. J'ai pensé que la voix d'un pasteur ai cher à la Pologne, par ses vertus et par son malheur, venant du fond de son exil, ne vous sera pas indifférente, très saint para, ă j'ai pria la liberté de vous la pràaantar, traduite du polonais, ao ajoutant dss nouvelles qua l'archevêque donna à son frèrs sur sa situation persoaneUa, sur celle daa prêtre» déportés et sur l'admirable réaiatanoa de la plue grande partie dMtergé en Pologne contre las mesuras impies du gouvernement rasas.

En me prosternant aux pieds de votre sainteté et en implorant votre bénédiction apostolique pour moi et pour les mien», j'ai l'honneur d'être, très saint père,

Rome, oe 5 juillet 1870.

de votre sainteté le tree humble fils et serviteur

Jérôme Kajaiewics, supérieur de la congrégation de la Résurrection de notre Seigneur Jésus-Christ.

Extrait d'une lettre de monseigneur Felineki archevêque de I'a-tovie écrite de Jarotlau·, lieu de ton exil, à ton frère d *Rome, le* ? *juin 1870.*

Il se présente enfin une occasion favorable pour vous écrire franchement. Vous dites qu'il serait bien à désirer qu'une voix de notre épiscopat puisse arriver jusqu'au concile, polir donner témoignage non seulement de notre attachement personnel au saint père, mais aussi de notre foi inébranlable à l'infaillibilité du siège de saint Pierre, de cette Pierre sur laquelle Jésus-Christ a bâti son église, et à laquelle il a donné dèe promesses si solennelles et si précises pour tout les siècles à l'avenir.

Quelque grand que puisse être votre désir de voir Vépiscopat polonais donner son témoignage à la foi pe l immense majorité du concile et exprimer conjointement avec elle see vœux pour la définition de ce dogme, soyez sûr que pour ma part je ne désire pas moins ardemment de manifester cette foi et d'élever ma voix en union avec les représentants de l église universelle pour la défense de cette vérité, qui heureusement est aujourd'hui professée généralement par notre clergé.

Pendant près de vingt ans de ma carrière ecclésiastique il ne m'est jamais arrive d'entendre, soit jlans l'enseignement du clergé, soit dans celui du peuple, soit môme dans les discouti privée, une doctrine opposée à celle que le concile actuel désire proclamer comme dogme. Et quoiqu'il me soit actuellement impossible d'entrer en communication avec notre épiscopat dispersé, j'ai néanmoins la certitude morale que tous les évêques mes confrères de la Pologne et de la Russie, aussi bien que tout le clergé, sauf peut-être quelques individus trie rares, partagent entièrement la foi de la majorité du concile, et attendent avec un désir ardent la définition d'un dogme, qui va fortifier davantage les liens unissant en un seul corps les differentes parties de l'église dispersée.

Il n'y a qu'un seul évêque dont je pourrais avoir quelque doute, c'est Mgr. Staniewaki administrateur de l'arohidiocèse de Mohilew. Il y en a ensuite un autre, Mgr. Jusxynaki évêque de Sandomir, dont les sentiments à cet égard me sont tout-à-fait inconnus.

Les allemands, aveuglés par des avantages apparenta de la décentralisation et du régime parlementaire dans l'église, peuvent bien ignorer les périls qui menacent l'église, tant de la part de l'esprit individuel que de la pprt de l'ÉtaL Le premier, n'étant plus contrôlé par une autorité infaillible, ne tarderait pas à produire une multitude d'individualités hétérogène» s'éloignant de plus en plus du foyer central. L'autre, c'est-à-dire l'État, s'ingère continuellement dans les affaires ecclésiastiques, moins aujourd'hui par les organes du pouvoir administratif, que par ceux du pouvoir législatif, oe qui est encore plus dangereux,

1 Hue veto asaetiastae isatis ((asasatataa, ah aeêsm nutiaaai est ai eaoutartia roedlil

car c'est plus durable. Quant ï noos autre», accablés A qua noua sommes par une persécution înooMiantt, exposé» à de continuelles tentative» de nous séparer du rentre de l'unité, noua ne pouvons nullement (ne pasl) reconnaître l'immense importance et la nécessité de cee liens spirituel», qui noua unissent au rocher de saint Pierre et noua font participii aux grâces et aux promesses accordées à l'église de Jésus-Christ

Bien que la dispersion des pasteur» et l'abandon des fidèles dénuée des secours spirituels soit une grande calamité pour notre église, tout cela n'est rien encore en comparaison du péril qui noua menace de la part des ecclésiastiques (heureusement très peu nombreux) imprudents et de mauvaise foi, qui pour des motifs purement personnels ae font l'instrument des ennemie acharnée de l'église, et tâchent d'affaiblir, sinon de rompre entièrement, les liens qui nous unissent à Rome. Si le besoin de fortifier l'autorité du Saint-Siège dans l'église n'est partout ailleurs qu'une B affaire th'xdogique et canonique, il est aujourd'hui cher nous l'affaire la plus vitale; car pour nous il s'agit de la vie ou de la mort.

Et si, par impossible, le concile n'allait pas définir la nécessité de la plus étroite dépendance de toute» les églises particulières du siège de Rome, tant sous le rapport du dogme que sous celui de la discipline, cela pourrait être pour nous un coup mortel, car le gouvernement ne tarderait pas à en profiter pour rompre les derniers liens, déjà si peu nombreux, qui nous unissent au siège apostolique.

("est pourquoi tous nos catholique» žél< tournent leurs regards vers Rome comme vers l'étoile polaire, qui nous jnontre le port de salut. Plus grand sera l'éclat de cette étoile, plus grande sera aussi notre joie et plus vive l'espérance, que la faible barque de l'église de Pologne, agitée aujourd'hui par une tempête terrible, ne eera pas brisée et arrivera tôt ou turd au port tranquille.

Ce n'est pas seulement mon opinion personnelle que j'exprime ici, c'est aussi celle de tous nos catholiques qui n ont pas étouffé la voix de leur conscience. Chez nous il n'existe point deux écoles théologiques combattant de bonne foi pour de» principe». Il n'y a que deux campe, dont l'un est immense, quoiqu'opprimé. persécuté et privé de la liberté de parler, l'autre peu nombreux et méprisé, mais comblé de faveurs par les ennemie de l'église. I^e premier est plein de foi et entièrement dévoué au eaint-aiège. l'autre ayant la conscience de eon apostasie et répétant timidement ce que l'ennemi du catholicisme lut suggère. Le premier cherclie le bien de l'église, et ne voit d'autre planche de salut que l'union étroite avec le saint-siégè, l'autre se sent coupable, et pour de» motif» impurs déaire voir poo juge garrotté, pour être mieux assuré de eon impunité. ' D

Ah! s'il m était donné de prendre part au concile, arec quelle consolation et quelle joie j'y ferais ce» observations, espérant que l'égard aux besoins de l'église menacée de Pologne déciderait peut-être quelques-uns de» pères, qui ne considèrent cette affaire que sous le point de vue théorique, à abandonner l'opposition ! Les partisans de l'opposition ne causent de joie qu'à nos ennemis, qui seraient bien aise de pouvoir les orner de toutes leurs décorations.

Néanmoins, malgré ce désir qrdint de communi- ' quereBre observations aux confrères délibérant dans la ville éternelle, je ne crois phe-epportun d'adresser une pareille lettre au concile ou au saint père. En voici le» raisons:

t Dus» tas reestas sited ai donretea rel graasaattes erthsdnaai natosti»·

1· Ne pouvant me concerter avec les autres évêques pour adresser une lettre collective, je n'élèverais la voix qu'en mou propre nom. Les ennemis ne tarderaient pas à eu profiter en alléguant cet acte exceptionnel comme preuve que je suis seul à partager ces sentiments, puisque je suis seul à parler. Voici ce qu'ils pourraient dire pour persuader ceux qui ne connaissent pas notre gouvernement: Si un évêque déporté au fond de la Russie a pu trouver un moyen pour faire parvenir sa lettre à Rome, ceux restée dans le pays n'auraient aucune difficulté à le fair et les autres, déportée comme lui, pourraient le faire aussi facilement.

Or il serait injuste et imprudent d'exiger une démarche aussi hardie des évêque». vu que les lois russee mettent ces sortes de correspondances à l'égal des crimes d'État, et les assujettissent aux uiênift» châtiments. Une semblable démarche, sans être ub- *tolwnsni* nécessaire, fournirait au gouvernement une occasion de priver les dernier» et peu nombreux diocèse» de leurs uniques pasteurs. Quant à ceux qui sont déportée, on leur ôterait les moyens de subsistance et on le» enverrait encore plus loin.

2· Si je réussissais à faire ârvenir maxoixau roncile, et si je n'y faisais mention que de la question de l'infaillibilité, en omettant le besoins si nombieux de l'église de Pologne, notre clergé et toute la nation pourraient me reprocher avet' raison cette indifférence apparente pour l'état malheureux de l'église de notre pays. D'un autre côté, étant entièrement isole dans les circonstances actuelle et forcé à tout écrire de mon propre chef, je ne saurais, malgré la meilleure volonté, faire connaître au concile les besoins et l'état de notre église.

N est-il pas plus prudent, dans cette conjoncture, de faire ressortir encore davantage, par un silence général, cette captivité morale et physique dans laquelle nous gémirons, et qui ne nous laisse pv même ouvrir la bouche dans ce moment solennel, où tout l'univers catholique représenté par se» pasteurs, répondant à l'appel du père universel, s est empressé de l'appuyer par se» conseils dans la sublime entreprise de remedær aux misère» morales de l'humanité '

Cependant, ^quoique je ne croie pas opportun' d'adrreeer une lettre officielle soit au «aint-père sort au concile, je ne m'oppose nullement à ce que le contenu de cette lettre soit communiqué confidentiellement à ceux qui pourraient s'en servir avec profit.

. Je considère avec un sentiment d'admiration le modèle parfait d'un bon pasteur que noue present» notre illustre primat. C'est un grand bienfait de la providence, que dans une crise aussi difficile le Seigneur ait daigné mettre uir tel pasteur à la tête de l'église de Pologne, et nous donner, à nous autres évêques, un tel exemple ot un tel guide. Que je serai» heureux de travailler sous sa conduite fraternelle au bien de cette partie du bercail de Jésus-Christ, que le pasteur céleste a daigné confier à nvee soins indignes!

Ma position personnelle, aussi bien que celle du clergé déporté en général, est toujours la même. On peut juger de la quantité des prêtres dtqorté» par ce seul fait, qu'il y en a 150 dans un seul village nommé Tounka, gouvernement d'Irkoutxk. J'ai reçu une lettre de l'un d'eux, où il me décrit l'affreuse position dans laquelle ils se trouvent à cause d'une indigence extrême. On a réuni dans ce village les prêtres de la Sibérie orientale. On poursuit la même méthode dans d'autres endroits: partout on réunit des prêtres dans une localité isolée et l'on en éloigne les autres déportés, tant pour paralyser Vinfluence du clergé sur la

populttôoDziocale, que pour priver'las déportés catholiques des. secours de la religion, et pour les oontramdre'en quelque sorte à embrasser le schisme, ou du moins à; perdre tout sentiment religieux.

Ce désir d'empêcher les catMiqAs d'accomplir leurs devoirs religieux est poussé si loin, qu'on a étendu la défense d'administrer les sacrements, at même de célébrer la messe, non seulement à tous les prêtres déportés, mais aussi à ceux qui sont allés de leur gré assister les éveques^n exil. C'est ainsi qu'on ñf permet personnellement de dire la^meese, mais on a défendu aux catholiques de venir l'entendre sans une autorisation spéciale du gouverneur de la province. Chaque dimanche et chaque fête h police veille à ma porte pour ne laisser entrer personne sans un pareil billeL Quant à l'administration des sacrements, on la défendue même à l'abbé Zabiello, qui a été nommé mon chapelain par le mfbistre, et qui est du nombre de ceux qu on ajppeDe *blagonadefny*. (de bon augure l.

La démarche hardie de l'abbé Pietrowiox, aussi Inrn que {opposition ferme et presque unanime, quoique seulement, du clergé du pays a arrêté l introduction projeté? de la langue russe dans le ntuei et les sermons, et l'ov peut espérer qu'on ne renouvellera ßa de si tôt eette tentative, qui a produit un? grande irritation dans le peuple catholique nuis tminer «^appui nulle part, excepté un très petit nombre de mauvais prêtres. mcpcJere il? tout le monde.

Pounu que ñon frouviojyt assez d? force et d? vitalité en nous-mêmes, la pervéeutloivactuelk ne nous ebranlera pas. elle servira même à..doua fortifier, eu excitwit un plus grand tôle. comm? on en voit déjà de «nombreux ëxemple En somme ou ne peut }ta» dire qu? nous perdons courage, au contraire, malgré le ßiat très peu consolant, on espère généralement que l'avenir sera meilleur, et cet espoir soutient nos forces affaiblies.

'larosla». 1 juin 1870.

iSigne i Sigismund Felix.

r

23. IS

Ehoto ganerall· saxacestma quinta 1870 iunii Ç.

Fena MM unda die 6 iunii hora octava cum dimidio ante meridiem in concihan aula Vaticanae patriar- ‹ hahs basilicae, generalis reverendissimorum patrum congregatio habita est. cui interfuerunt quingenti trigint^trejpatres. nempe 35 cardinales, 5 patriar- ‹ liae. 9 pnmstetq^JÎô archiepiscopi, 362 ëpiscopi 4 abbates nullius <^jmi». 12 abbates generales sive praesides congregationum ordinum, monasticorum, usum mitrae habentes, 21 generales et vicarii gene- ñâ! . quorum omnium fSbinina, quae per assignatores locorum accurata descripta fuerunt, exhibet indiculus fiatrum sexagesimae quintae congregationis generalis, qui inter acta concilii aseervatur.

Reverendus pater dominus Aloisius Vacoari archiepiscopus Colossensis missam lectam celebravit. Qua ab-olutk. et recitata «ration? Adsumus *Domine* etc., eminentissimus primus praeses dixit:

. verendissimi patres, progredimur hodie ad discussionem propositi schematis primae constitutionis de ecclesia Christi in 'specie, incipientes a prooemio eiusdem, de quo nonnulli ex reverendissimis }>atnbiis veniam loquendi petierunt, quorum nomina reverendus dominus subeecretarius ex ambone recitabit."

Tunc subeecretarius ambonem ascendens tabellam perlegit, in qua inscripti erant reverendissimi patres, A cardinalis laoobus Maria Bisuntinus, Thaddaeus Adiat episcopus Monthreysuais, Augustinos Verot «piaoopus Sancti Augustini, Valentinus sWiery episcopus Guroemia, Benedictus Thoknas episcopus RupeUensis. Oratorem nominibus publicatis, idem subeecretarius iussu emineotissimi peimi praesidis subdidit:

„Caeterum monentur reverendissimi patres, ut laqueatos omnes iuxta normam discussionis praescriptam in decreto diei 20 februarii num. X, sedulo intra fines propositi argumenti tam in prooemio quam in singulis capitibus se cohibeant"

Dein patribus annuntiatum fuit ab eminentiesimo praeside cardinalem Bisuntinum sibi reservasse potestatem loquendi, cum ventum fuerit ad quartum caput; et ad ambonem successive vocati eunt episcopus Montereyensi· et Angelorum, episcopus Sancti Augustini, episcopus Gureensi», episcopus RupeUensis. quiB bus postea accesserunt episcopus Sancti Christo{ihon de Havana, episcotus Wheelingenais. et episcopus Bchnensis; qui dicante congregatione veniam petierant. '

ORATIO

reverendi patra domini Thaddaet Amat epieoopi Montfregerunt et Angelorum b

Eminentissimi praeside», eminentisaimi ac reverebdxssinu patres.

Paucissimi» verbi» adnotabo, quae mihi videntur observanda super prooemium bmus primi schematis de ecclesia Christi.

Et 1° in secunda periodo ..Ideo enim etc." mihi videtur quod verba narra? Scnpturac. qua? citantur, non retinent genuinum sensum, et direndum jMtius foret: /deo *enim, prtwquam ckri^iciaretu^. rogavit intrem ct pro apostoli» et pro* ijâ, *qui per verbum C eurum crediturі erant* ta ipsimi. *uf omne»* irewm *escent* Sequentia potius omitterem, add si ñagi plarervt etiam illa retinere, ita dicenduuk *ft »tcui ip»e hlius et Pater unum ntnf, ita et omim m ipeui unum*

2° Ex hoc ipso sicut eti&m ex alii» sacrae Scriptura textibus clare apparet, Christum ipsuip.'qui fidei et charilati» auctor «f-ea^ et dicitur, esa^etiani earum, propne loquendo, principium, ideoque hoc verbum, p? *mnpium* nempe, in suo genuino sensu applicari non posse. mihi videtur, apostolo Petro, ut fit in sequenti periodo, Imea4 pag. 4 [4 C&]. sed potius dioendum, saltem jueo iudicio, *centrum* Christus enim irbdieato Petro instituit perpetuum utriuaque unitAi» centrum ac visibile fundamentum, non vero pnneipXuqi. Nec emnvaliter constare videtur ex .synodahbusx definitionbus.

3° Periodus quarta incipiens ..Contra quod fundamentum" eadem pagina 4 linea 10 l c «], sequenti aut simili modo mihi videtur reformanda: *Ei quoniam portae infert, ad funditu» evertendam eocleeiam, »i fieri pomit, maiori m diet odio undique contra* eu» hmdommiww *divinitu» potitum meurgunt,* wos *ad catholici gregi» rutodiam, tncolumilalem, augmentum, noero approbante concilio» iudicamu» neceeurium eme doctrinam de mttitutione, perpetuitate ac natura noeri apotiolici primatu», in quo totiu» eccleeiae vi» et »olidiia» conwtity eecundum antiquam atque constantem* «moerso/t· *eodeeiae fidem* etc., ut in schemate.

Ratio mutationis quoad primam phrtem eat, 1° quia sensus periodi clarius apparebit; 2° ut constet

tribe· âtotribetM «sat.

contra ecclesiam portes inferi Maes parare, dem advenu· ẽi fundamentam iiasugant; « ita ooeformmr ait ꝛan· Scriptura· in qua dicitur, «m contra eocfeaam prasvalitau·· non «na. Et quoad seoqadam partem, quia yi· at saltas ancimiaa a Dao potio· dicandum pandare; ouins tamen pnaaaidwm et soliditatem in ecclesiae fundamento aeu primatu Christus collocavit: quod potion modo exprimitur par verba subroganda: ia qaao (nempe) *Ma état vó d toliddar rxmmttit*

Atque haec eunt, emineotissimi et reveraodisaimi patre·, quae vestro sapisotiasiiDO indicio humillima submitto.

ORATIO

rnxretadi *patrui domini Auguctmi Vérot eputopi Sancti Auguitini '.*

Eminentissimi praesides. eminentissimi at reveraodisaimi patre·.

Quae dicturus autn. spero dicturum aine offensione alicuiua Certe nulla vel remotranima eet intentio aliquem quam remotissime offendendi.

Poet praematuram, ut mihi videtur et aliis, generalia disclusionis conclusionem quidam ex adversariis schematis putabant melius ease omnino silere de schemste. Non sic mihi visum fuit, et credo quod magis dinstiano et episcopo.dignum ait. veritatem, saltem meo indicio, subiective intellectam defendere, quamdiu occasio seee offert. Et sic. reverendissimi patres, libertatem sumo vobis aliquas animadversiones exponendi circa prooemium.

Duo puncta mihi videntur reprehendenda in prooemio et correctione digna, prrhium minoris momenti, secundum multo maioris momenti. Primum invenitur in illis verbis schematis „Contra quod fundamentum d11 nutns positum quoniam portae inferi maiori in C ẽiu ixlio undique insurgunt, ad catholici nobis commissi gregis custodiam ‹Mc.“ III» verba ..quoniam jxirtae inferi maiori in dies odio ẽnsurgunt non milii iidentur omnino et ngorove conformia veritati historiae, id eat non video, quod sit consentaneum satis historicae veritati, quod magis odium hisce temporibus extiterit contra sanctam aedem, quam antea;

ɾ Argasaeata : .Kpissepas 8. Aagwrttai sos qai Mkeaaati •Averssatar ẽtstꝛgarss Abesurioais (sasralis ooaria-ẽions oonsiUna latis·· stetis·»·! * ia poetar·» a leqaeaio; siki ẽs potis· vtesri coavaain spiseopo at ẽsritsts pandat qnotia· se praatet oeeerio. Natavit aataa 1· vsrte .ooatm qaod faadaàaataa AirialtM ẽsalta ẽaoets porta· iatkri ẽis ta dis· odio ndiqM iasergast sta.' veritaii UstaricM aoa raspoaters et salas tea odia·· aaa variteari aeqaa «x parte protestantes· Mqae ax parte paeado-catteUeeram. Hlae ẽapprit··» at ia eraraSstio·· parita eat aaster· Ásci· — ẽ Diri la prrnfjo deetriaaa ẽ tarittatioas psrpstaitate ac aatara aacri prtaaataa proponi «Meatae aatiqsa· ac eaastaa- D tea» aaivenalii Keteu Áte At ravan tradi Aoetriaaa qaas ,aoa «M ««eaataB antae·· at ẽeastaate rediaise Ád· sad Menda plarita ẽltnaoataaora Ooeparaat kk ekasm-•are patra·. At stater dixit ẽAkiklta rite· ẽria GaUfcaateai ẽMstela at idoine aaa ẽ qasnaAsa da aaa semspaadaata^^t· ẽiitanl« Daa dixit systeassta ẽtealagi ana ... Al saagsM ẽar Mite ẽnter· ateaalt,tear aaa psrtiaera ad ItecasrioaMt «peritia· ẽrooa ẽJteqaa Bias· ad ẽactea fejqao ipra leqaskatar. ẽte da «tagrite oapitkas ẽr erit,jrâa· axpaadl pearit ẽtr· tee val illad oapat tatqaaa *tt* «tedaata· «eateriee ẽeetriaa ratera· an as. At •sac ẽideads ẽtra raate taatar, ta tradaada daririaa d· isatttattea· psrpstaitate et asters apsstaUei priaates nosdsaẽa aakia ms mm ak aatiqaa st Mestaat ·reteris· Ma. U aates ẽiitraita st ideina ẽratore dasosadsra as ẽatea opes tsss, si psta· ẽaa ds prẽes teqasrstar, sak»·ganta capita sxaaiai «aMiàarat ...' Agaorit enter ẽagitiaiteta •teervaliaala a pnaadda tacts·, «t naarvata siM bgandt fecaltate ta sliis Mksnstta psrUM·, ẽa· dkwdi tarit-

Coxcu. esxUAi. roirüv LU.

m™ illad nain· odiaa «al iaveniretur apod bataradoxoa, val ẽp àadnlieoa, auppooo maloa cathplko·.

Porro non mihi ridetar qood ait ratio *Π·oi·o· ad affirmandum tam poetise, quod ait maiua odium Sontra nnotam aadao ax parte haaratioorum. Intar protestantes rivo, at baoam opportanitatem at ooon-■oMa habao rideodi quid inter illo· agatur. Pom mihi dicaro f·· «it, quod noo mihi aconrotam ridstur dinar·, quod inter protestante·, aaltetn protestantes America· qui tarn numeral aunt, quod inter iUoa maius nunc «it odium contra sanctam sadem, quam ante·; st revora credo quod minus ait odium.

Equidem pauci· abhinc earn· istud odium contra sanctam sedem *ente* manifestavit in multi· occasionibus in America: ssd illud odium arat contra temporals ragnum sanctas aedis; quia inimici noatrae ẽeligion ib» calumniam spargere ubique conabantur, quod papa vellet mittere ẽxercitu in Américain et ornum regionem subiugare. Sed ills error non meretur seriam confutationem.

Ceeterum mihi videtur necessarium dicere, quod annuntiatio concilii generalis nedum maius odium contra •anctiaaimum nostrum patrem excitaverit; ut e contrario quandam admirationem et vene.rat,ioneiii erga illum produxerit. Sic verbi gtatia prasbyteriam, qui maxime hostile· et infensissimi sunt contra sanctam sedem; tamen responsionem aliquatenuv ilecNiteni et congruam dederunt litteris invitationis sanctissimi patris, quod antea numquam factum fuerat. Ciroa schismaticos graeco· nil habeo dicere, etiamsi nulu videatur ex us quae audivi px hot· ambone. quod nec inter illos maius odium sit hodie quam antea erga sanctam aedem.

Ego, reverendissimi patres, ingenue fatebor, quod istud concilium mihi dederat magnam spem conciliationem aliquam obtinendi pro protestantibus et schismaticis orientalibus, nempe si facta fuisset e concilio expositio clara et mitis et mitigata, quantum veritas patitur, circa illa puncta, quae inter catholicos et protestante· controvertuntur; illa puncta acilicet circa sacras Scripturas, quas protestantes mentiuntur nos interdicere populis, circa sacramenta et circa papam, quae est materie ciroa quam maximajnendacia ubique sparguntur. Mihi videtur quod ai fana fuisset a concilio moderata et mitis expositio illorum punctorum, tunc saltem /ianua aperta fuisset pro conversione multorum haereticorum; saltem sic mihi videtur.

Quoad catholicos non aatis mihi videtur consentaneum veritati dicere, quod nunc illi aliquod odium contra sanctam aedem ostendant. Equidem scio quod multi catholici, id est liberi muratores, carbonarii, et alii omnes id genua, quidquid possunt, moliuntur contra rempublicam christlanam; sed non praecise contra sanctam sedem. Equidem invaserunt dominium temporale sanctae «edis; sed illud factum fuit non supra principia theologice et moralia, sed supra politica principia, et non praecise ex odio maion erga sanctam aedem et eius divinitus institutum pstmatum: sic saltem mihi videtur.

Quoad Alitem catholicos veri nominis, mihi etiam videtur, quod nullo umquam tempora extitit tqaior reverentia et obedientia erga sanctam sedem quam ante concilium, ante annuntiationem concilii. Episcopi multis occasionibus Romam venerunt, et certe, ut praeterea satia ample dictum fuit, ostenderunt suum perfectum obsequium erga sanctam sedem. Ideo non mihi videtur quod illa animadversio in prooemio sit conformis statui praesenti mundi catholici. Sed illud punctum non est tanti momenti ac secundum, ad quod nunc venio.

M

Prooemium dicit ae ŧeU idoctriaam de inetitutione, perpetuitate ac ŧatur sacri apostolici ƥrimatu proponere ..secundum antiquam atque coaetantem ŧnivenali eodeaiae fidem"; haec eunt ŧverb contra quae aliquae ǎǎimadversion debeo, reverendissimi ƥatre Ipimiliter vobis propooete.

Non mihi ridetur quod illa verba, nempe quod privilegia aanctae sedis, exponantur secundum antiquam, constantem, universalia eodeaiae fidem ; ^illud erit obiectum aliquarum animadversionum, ut robia ostendam, saltem conabor ostendere,' ǎla ŧoce non eatis čonforme eeee reali statui factorum seu rebus ut eunt. Prooemium atatuil, quod in hac constitutione institutio et natura sacri ƥrimatu proponentur iusta antiquam et constantem universalis ecclesiae fidem. Nunc, reverendissimi ƥatre contra illam assertionem sunt meae obiectiones.

Mihi videtur quod schema exponat illa iura summi ƥontifici non iuxta antiquam et constantem fidem unnersalis erelesiae, aed mihi videtur quod illa iura exponantur secundum placil.i ulframontanorum *rumorre rt voca:* Non, non ; *qttiinu rapondit orator)* : Peto ab omnibus licentiam illud verbum adhibendi, siquidem et verbum *gaUicanirmu»* admissum fuit ex hoc ambone sine ulla omnino reprehensione. Nceciu aliud verbum «d significandum idem ; et cum omnes illa verba intelligant. non video cur illa non adhiberem. Cactorum si forsan cogitaretur aliud verbum, illud certe libenter adhiberem.

Omnes sciunt quod duo sunt systemata catholica theologi, circa...

//'? emwrmftxsrmus *praeteri oardinalu Bilio puleal tintinnabulum. rt turgent ait*

Reverendissime pater, haec quae dicenda aggrederis, non pertinent ad specialem discussionem prooemii, tantoque minus pertinent ad incisum illud de quo nunc loqueris. Cum ventum fuerit ad peculiaria čapit doctrinarum, quae exponuntur in capitibus sequentibus, tunc tibi quemadmodum caeteris omnibus fas erit, immo si ita sentis ex animo, officium erit expendere utrum peculiaria illa capita, utrum hoc vel illud caput revera referat constantem et antiquam universalia ecclesiae fidem. 8ed nunc agitur tantum de expendendis hisce verbis, utrum bene habeant necne, utrum recte dicatur quod in tradendis, in exponendis tribus hisce, nempe institutione, perpetuitate et natura sacri apostolici ƥrimatu nobis fixum certumque esse debeat ut ne unguem quidem recedamus ab antiqua et constanti universalis ecclesiae fide. De hoc tantum loqui debes, utrum base verba in prooemio bene habeant ; cum autem postea disputabitur singillatim de hoc vel illo iura acnstolioo primatui adnexo, tunc examinabis, tunc diem poteris utrum revera doctrina exposita ciroa hoc vel illud ius ait conformis, sit consentanea, sit consona'necne antiquae et constanti ecclesiae fidei. Sed nunc Haeo, quae dicenda aggrederis, locum non habent, et potius pertinent ad generalem discussionem, quae iam clausa <«t Idcirco, si taihil aliud hac de re, de prooemio, dicendum habes, rogamus te, reverendissime pater, ut ‹ x ambone descendas.

Orator. Eminentimime praeses, agnosco legitimitatem et accuratam expositionem tuarum animadversionum, dummodo mihi relinquatur, ut dixisti, occasio de illis tractandi in alia parte schematis. Sed nunc, iuxta ordinem, propono ul illa verba expungantur de schemate, illa verba de ąuibo iam locutus sum : et non habeo tempus neo facultatem amplius dicendi aliud, et descendo de ambone.

ORATIO

reverendi patrie dontou Valentini fFrnry episcopi Gmtcomwl.

Eminenti praesidium, eeninentissimi ao illustrissimi ƥatre

Veniam loquendi petii, ut quasdam assertiones prooemii schematis, de quo nunc tractatur, examinem, quae acriori et acerbiori crisi exoptatissimam ansam praeberent concilium Vaticanum saltem de minori adhibita cautione vituperandi, nosque arguendi quod notissimum illud principium neglexerimus : Principiis obsta.

Hucusque nutnquani in hoc inclyto senatu proprio marte locutus, patientiam auditorum hodie prima et ni fallor ultima quoque ŧio (rubmisM *réprobation^ ligna)* appello, sperans succinctae, in quantum licet, argumentorum expositioni illam non defuturam.

In prooemio nobis proposito, in fine paginae prioris et initio ƒubsequent! legimus assertionem : ⁑Sspientissimu igitur architectus ad hanc fidei et communionis unitatem in sua ecclesia iugiter cousenandam. m beato Petro apostolo instituit perpetuum utriusque ŧnitati principium ac visibile fundamentum" ; in ǎddit citatione invitamur conferre verba divi Pauli in epistola prima ad €orinthio III. 10. Propter duo verba ..sapientimimus architectus", seu. ut adhuqpmeius loquar, propter unicum verbum ..architectus" ad hunc locum provocare eat supervacaneum esset ; utrum vero ex hoc loco pro ipsa thesi argumentum haunri posait. examinemus, et propterea verba Apostoli čitat in toto contextu nostram in memoriam revocemus.

Iam initio huius epistolae sanctus Paulus christianoe vituperaverat dicens: *Significatum eet rnibi quia contentiona ment inter* eos . . *Vnuequutqur* vestrum *dicit: egoquidem sumPauli: renantem Apollo: rgo 1'rro Cephae; ego autem Chrieti. Divimu eet (hrietutf* Capitelli in loco, quem prooemium citat. Apostolus de eadem controversia loquelis ait *Seque qui plantat eat aliquid, neque qui rtgat: erd qui incrementum dat. Deue. Dei enim tumui adiutoree. Dei agricultura atie, Dei aedificatio eitie Secundum gratiam Dei, quae data at mM, ut tapiem arrhitrctue 1nidamentum potui; aliui autem tuperaedificat: ututquieque autem videat quomodo eupaaedificet: fundamentum enim aliud nemo .potat ponere praeter id quod potitum at, quod at Chrirtue feres* Supersedeo exegetło huius praeclarissimi textus expositioni, quia opinor tempus nostrum nec theologicis praelectionibus, nec piis meditationibus absumere oportere: interrogo tantum quemcumque haec verba in suo contextu legentem aut audientem, utrum ullo cum fructu ad dilucidandam propositam theaim adhiberi possint, Christum instituisse apostolum Petrum perpetuum principium «t visibile fundamentum unitatis fidai at communionis. Textas autem citare qui theaim non probant, immo alterius ǥsoeri ǎrgumentatione provocant, decreto concilii hand consonum esse ąui non videt? Sed iam rem ipsam aggrediamur.

Prooemium dicit, Christas in divo Petro constituit perpetuum principium ao visibile fundamentum ŧnitati fidei et čommunioni Pedetentim hoc assertum ŧuih |non logomschiae pruritu ducti, nec in vanum aerem verberantes, sed propter illos, qui ut prooemium ait, contre hoc fundamentum in dies odio undique insurgunt, ne illis ipsis anna praebeamus, aliosque provocamus ad dicendum : nihil probat qui nimium probat. Interrogabimus proinde quid sit

sspttaamXataM· tirtian eMtetanm qeaiteai (a).

principia «t yù sit principi«w fidei, φύηφτiη»-pia ᵭaioius,quis principiem unitati· fidei «t oommealoaus. Principiam noe eet idem ae prindpatos; qai haa notio· confundit ocima corollaria «r iie deducta confundit. Vox principium, «item ot ego opinor, tres ᵭi»ur inter ᵛ autem intimo ᵭche tea, aignifioatMMo habet. Principium 1 idem «t m initium, origo, auctor; 8· idem «t eo conditio eoa èlementa ṣubsutenti 8 norma, finie, direotivum ai dioere ᵮ eet ṗ quod cogitandi rei egendi ratio determinatur. Quaeramus modo nam sanotas apoatoloram princeps divina institutione eub uno altarova respectu principium, immo perpetuum principium unitatis fidei et communionis dici postit: examinemus quoque num ipsius divi Patri et eloquia et epistolae tali aeeertioni patrocineatar.

Quis est origo, auctor, ideoque principium fidei? Ad banc quaestionem in hoc conaeasu uberius respondere sane iniuriooum esset: duo eloquia sacrae Scripturae adduxi·» sufficiat. In evaagelio sancti loannisl legimus ludaeoe Iasum, qui ili» dixerat: *Si M» credideritie* ᵭ· *ego* m ᵮ morteoMM m pernoto *veetro,* ṁterrogas Tu quis es? Issue autem respondit: Ρτνηηράαη qui *et loquor vobtt Ituito habeo de vobie loqui, et iudioare: eed qui* ᵭ imrit euroe *eet; ei ego quae audivi ab eo, haec loquor* m *mundo.* Quis ergo secundum talia effata principium fidei? Et dirue Petrus tam longo aberat talem sibimet adiudicare praerogativam, ut potius secundam epistolam inchoaverit his ṽerbis Sruu *Petrue,* ṡert *et apoatolue leeu Chrieti », qui coaequale»* ᵭobisc» *earfiti eunt ftdem* ᵛ «ftstsa *Dei noetri, et Salvatori» leeu Chrieti.*

Ast forsan divus apostolorum princeps si non principium fidei, saltem principium communionis iure merito appelletur, auctor, origo scilicet communionis fidelium. Novimus historiam ecclesiae et novimus historiam congregationis seu collectionis fidelium. Quis fuit primus omnium a Domitio nostro leeu Christo invitatus, edoctus ut eum sequatur? nonne Andre Ille, teste sancto loanne, invenit primum fratrem suum Simonem ex collectis asseclis; testis eet et sanctus Ŀue quod Iceus elegit duodecim apostolos et alios septuaginta binos quos misit in omnem civitatem in praeparationem evangelii. Quis erat principium unioni» aeu congregationis horum fidelium? Nonne ille tantum qui dioere ṗoterat *Non* vos *me elegietit, eed ego elegi voe de mundo,* ut *eatie et fructum afferatie et fruetue verier maneat.* Ipse •anctus Petrus ad nostrum exemplum idipsum proponit his ṽerbis Necmdum *eum qui vocavit voe, nanctum, et ipei* <· ᵛ *amvenatione euncti eitie.* Quod ai ergo vocabulum *principium,* originem, initium interpetramur, deviare nullo modo licet a verbis, quae in Apdcalypai ḳegimu· *Ego eum alpha et omega, ego pnocipeum et fune, dicit Dominu», qui eet, qui erat, et qui veuturue eet.*

Sed audio defensorem schematis obiicientem: non dicitur principium fidei et communionis, eed unitatis. Non inconsulto quae huc' neque dixeram et quae notissima videntur, praemisi. Nam ex his «ponte fluit aptissima conclusio: nonne auctor fidei et communionis, auctor mediorum quoque quibus fide et communio conservatur? Nonne scimus illpm ea quae fundaverat, ad finem saeculorum usque perdurare velle? Sed fid evanescit ubi intemeratae ventatis unitati non consulitur; et communio solvitur quae centro ao· Maetitaitar. Ne ᵭieea Christa tah •aitati Menta Quae ᵏsta ḥei unitatis prinoipiamT lUo qui dixit1: Tu « *Petrue, at κφτ* ᵭe *petram aedifiêob»eceieeieeu* ᵛ an illa oni haec ṗrn facta, id t ille qui a Christo petra ooastitaiter? Noaao principia haiue unitatis ta prandero ot corda ṏmnia ptaetianta modo ṫtspn in ṏtmtior Domini, cunni sarerdotis, post ṫltima manam *T* Baferro partam tentera liaeat Orot ———— sacerdos st saimarum pontifex ds ṏmaib reis apostolis, et do eorum unitate, ot de ṁl, quae per illos figurabatur, ṫoUioitu· *Ego cimitetem,* ᵭ«M *dediefi* mihi, *dedi tie: ut emi* tatam *eicut et reae* «aam Matw. *Ego* ia eis, te ta m me; ul aM roarnaamtei ia uaam, te *ooguoeMd* maadus *qui* ta me misiitei, te *diUrieti* eos ṡic· te me *düeedeti.*

Quantopere dolandum in prooemio schematis, quod inscribitur *Conetitutio doguudioa grima de* seᵭes *Christi,* hunc preeoeUentem locum, ad quem sancti patres libentiaim· respiciunt, obiter tantum et transitorie tangi, et quaestionibos et responsionibus ex iUo promonentibus attantioMm nullam praeberi, quaestionibus ot responsionibus nempe, quis auctor? quis principium unitatis? Qui apostolis suis omnibus dedit claritatem, ut unum tent. Quam claritatem? illam quam dedit Pater Filio. Qualem unitatem? Aequalem « qua Pater st Filius uniuntur. Quo medio? Ut sicut Pater in Christo, ita Christus ir apostolis.

Et quaevis fere linee aurei opusculi sancti Cypriani de unitate eooiesiae, eandem confirmat esntentiam. Tria tantum brevissima loos adduxisse sufficiat Sanctas episcopus martyr sequenti modo ärgumentatur: „Dicit Dominus: *Ego et pater unum tumui:* et iterum ds Patre, Filio et Spiritu esnoto •criptam eet: *Et hi tree* ṫm swte. Et quiaquam credit hanc unitatem de divina firmitate venientem. sacramentis ooelmtibus cohaerentem, scindi in ecclesia poase et voluntatum collidentium divortio separari?" Comparat deinde sanctissimus auctor ecclesiam cum tunica Christi de superiori parte consutili ᵭ ṗ totam textili, et ait: „Unitatem ilia portabat de superiore perte venientem, id est, de caelo et a Patre venientem, quae ab accipiente et president· scindi omnino non poterat" Haec verba et insuper illa notissima: „Episcopatu· uni» est, cuius a singulis in solidum psre tenetur", set superque demonstrant de quali originis unitate sanctus Cyprianus loquutas fuerit ṁio ..Christas ut unitatem manifestaret, unam cathedram constituit, et unitatis aiuedeui originem ab uno incipientem sua auotoritate disposuit." Ergo quis principium? qui sua auctoritate originem ab uno incipientem disposuit in cathedra ipsa quam ipee instituit. Quaestio haec etiam illi solvenda proponitur, qui asseveraret etiam in prooemio dici, Christus sapieotissimu· architectus inatituit Petrum qua principium. Nonne idem est ac dicere principium Christus constituit principium Petrum? Quis non videt contradictionem in termino?

Sed prout superius indigitavi, vox *prmdpium* et alium sensum habet; denotet nimirum subsistentiae elementum seu conditionem: verbi gratia aqua piaoibtss, aer animantibus,' radix arbori vitae copditio et principium. Hoc sub respectu schematis auctoras hoc verbo usre ḟais argumentari liceret ex verbis

› ᵴM,
• Os»-1, 1.
• ṫe XV, U.
‹ 1 FStr. I; ta
» Osp I, 0.

› MstU. XVI, ta
• ṠS xvn. n-m.
· *D, uuOet e eut mi ṃ e».* VI st VH. «A Mlgaa (P. L. IV. BM.]
« te. cap. V (IMA 101).
• Λ. ṡṅ IV (IMA 4M).

nempe dicitur ..primatae a quo totius ccahauc vie

qui nagat peùaatam ia ccelent nothnlire mnuaoperc necaesarium em ad unitatem fidei «t fidelium ooo-«rvandam, eccleaiaeque vira «t mlutem indimolnhili nexu cum primatu cummi pontificie case ooniunctam. Sed caveamus, ne forma, qua hanc pereuminnem edetruimus, praemeditata aut fortuita «aggeratione aoatholicis aneant praebeat noe manendi: Nonne tacto dicimus vco Salvatorem non caelo, ssd Bonae quaerere, vos catholicos ceu papistes non a Christo, aed a papa salutem «poetare? Nonne ros qhliTiecimini verborum Petri do Christo ȃicentis Non eri in alio aliquo salw. nee aliud nomen eri sub aerio dirfum hominibus, in quo *oporteat* noe catax *fieril*

Et revera ponderare et meditari iuvat verba divini magistri non oaeteris apostolis tantum, aed et Petro ȃicentis : *Ego tum* vitis, voe *palmite». eicui* palmee h *non potat ferre fractam a eemetipeo,* atri *manterit m vite;* sic sec vos *mei* m me *maneeritie.* Ponderantes vim talium effatorum, sollicite evitare debemus quidquid suspicionem immo iudicium provocat, ac si nobis non Dominus noster leeus Christus sit vitale ecclesiae principium, qui apud noe manet usque ad consummationem saeculi, qui Spiritum sanctum misit ut nos introducat in omnem veritatem, qui in sancto missae sacrificio se quotidie pro nobis offert, qui oeu fons vitae aeternae eet nobis praesens in sanctissima eucharistia et in sanctorum sacramentorum septifluo fonte noe vivificat, munit ac corroborat. Quapropter vis et salus ecclesiae modo supereminenti et omnem comparationem excedente a lesu Christo dependet.

Qui« nescit primatum summi pontificia necessarium eeee, ut doctrina Christi eiueque veritates et leges conserventur, ne perversi homines illas deprevent, immo evertant? Sed vis et salus doctrinae, quae ex illo manat, teste Apostolo, non dependet nec a plantante neo a rigante, sed ab illo qui incrementum dat. Ut grex Christi vigeat, visibilis summus pastor, aeterno pastore sic disponente, est necessarius; sed qui bonus pestor vitam quidem ovibus dare valet? Vitam eis dare ille tantum potest qui ȃicit *Ego vitam aeternam do eit: et non perilnmi* ms *aeternum, nec rapiet eat quitquam de manu mea.* Ergo tuato cum moderamine tantum dici potest, *et* proinde etiam tali cum moderamine dicetur: „Primatus a quo totius ecclesiae vis et salus dependet," et cum debita circumscriptione tantum sub hoc respectu adhiberi potest vox ..principium" in thesi, de qua sermo. Qui aliter probat, non probet, sed reprobationem provocet; et argumenta in relatione de observationibus pro defendenda hao voce allata vix ullum convertunt.

Sed principium insuper denotat normam, secundum quam aliquid fieri debet, regulam quam quis in cogitando vel egendo sequitur. Examinemus num sub boo respectu vox ista in textu citato aptum teneat locum. Principium directivum fidei nostrae Deminue ipse indigitavit verbis·: *Haec eet vita aeterna: ut cognoeoant te totum Deum verum, sl quem mieitti letum Chrietum.* Principium directivum communionis nostrae nobis indigitavit þraecepto *Diliget Dominum Deum tuum ex toto corde, et proximum tuum tient teipeum* Ad quod tendere debeamus sanctorum apostolorum princeps set claris verbis innuit, scribens· : *Sicut modo geniti infante», rationabile eme fioatum:* ri ipri tamquam lapidee «M *tuperaedificaκάά.* Ad hunc finem, ad boo principium fidei et communionis homines perducere, hunc scopum oculis fidelium verbo et exemplo praefigere «t officium magistri a Christo in ecclesia instituti; et quodem esMu supereminenti omnes sumus in ecchsia doctoree. Sed perducere ad finem non est finis, sicut manuductio viatoris ad metam non ari meta. Unus tantum de se dicere potuit1: *Ego tam via, ego eam* astaret, *ego eam* principium ri firns. Iterum rogo, eminentieeimi ac reverendiasimi patres, non adscribatur logomachiae pruritui tantus contra unicum verbum impensus labor; sed fervor defendentium eet simul excusatio oppugnantium.

Sed non impugnare tantum, verum etiam emendate officii mei est. Quapropter provocans ad argumenta prolata super his, quae hucusque de prooemio tractavi, sequentes propono emendationes: 1· omittatur citatio textus I Cor. III, 10; 2' effatum „primatus a quo totius ecclesiae vis et salui dependet" mitigetur addito verbo „magnopere" ita ut dicatur: *a qao totiue eocUeiae* vis *et eedut magnopere* vel *praecipue dependet;* 3° omittatur vox „principium" cum suo adiectivo ..perpetuum", et eius looo dicatur *firmam* vel *permanent centrum* seu vutculam *undati» fidei et communioni».* Concordat haec mea propositio cum brevi dogmatico summi pontificie Pii VI, quod incipit *Super soliditote,* et haec habet: ..In hoc apostolicae cathedrae principatu firmum voluit Christus onnstrictumque tenere unitatis vinculum."

Multa sane gravia de hoc prooemio insuper essent dicenda, cum sit introductio in totam doctrinam de ecclesia Christi, et secundum titulum schematis aliud prooemium praeter hoc, quod statim ad unicam tantum transgreditur thesim, haud expectandum videatur. Sed timeo ne protracto sermone taedio fiam, ao nimis minutiore verba premere videar. Quapropter profundiorem discussionem eliis committens, pauca tantum puncta saltem 'obiter indicabo.

Loquitur schema prasprimis de odio, quo portae inferi contra visibile fundamentum ecclesiae insurgunt. Quis nostrum nescit non contra primatum solum, sed et contra totum magisterium Petro-apostolicum undequaque insurgere hostes? Nonne autem haec pugna praeprimi' et maiori cum acerbitate directa eet contra invisibile ecclesiae fundamentum, contra Iseum Christum eiueque divinitatis professionem, hanc fidei petram? Nonne de iis aggressibus praeprimis et prae omnibus conqueri deberemus, et omnem pastoralem sollicitudinem in id impendere, ut obstacula removeantur, quae incremento ecclesiae opponuntur, et pericula arceantur, quae vitam in Christo et pro Christo in tot regionibus e medio tollere minantur? Perbeoe soto noe omnes aemulari in removendis obstaculis, quae magisterio ecclesiae, defensioni iurium pontificiorum opponuntur: tanto magis intimo animi dolore compulsus silentio praeterire non possum tales episcopos, qui, tacte orbe catholico, annis nuperrime elapsis acriter praelia Domini praeliarunt pro iuribus ecclesiae et cathedra Petri, et novis, si non avertuntur, obviam eunt, in hac aula publice infensissimo galliconismi nomine fuisse accusatos a voce, quae de Hieroloeolymis quidem, at certe non

› Act IV, 11
• loaa. XV, «-A
• Isaa. X, »
• Issa. XVII, 1
• Lea. X, 17.
• iPMnO, t-1

I leu. XVI, S; X, Apec XII, IX

› AUaUt *ed* étatisas· patriarchae Hierseetywltaai habitais ia «Magrecatisae giairsM tte SI sreii 70. Ct lapm, mLSU-M.

de Gabari» «t'aseate Oimti snnasit. Siacare Mm *i* fatear asegis qw> base atateeuh, pie· nam ea qsssa * me «Hâte euat, ms alfod Hmira, na»ps ülod ia-diffenatMam peactieam, qui non qoasrit fidam, þraaospt «t aaitoaam Chriati, st proptersa qisoqae non quaerit principium unitati· fidai at coanraaioiup, at an, quae hie daoernimus. Argumentis àrgument opponere poseuaas, ineoltatioaibo· saltam þatient! spoliatiooibos abnagatunam.

Qoamdiu bioaiine· magisterium a Chriato institutum impugnant, certs illud timeat; quamdiu illud timsnt, (altam indirecta eius vim at aaotoritatam agnoscunt Sad u palatia divitem at casas niricularam, d universitates at scholae, ganaratim li fabrica· et officinae operariorum nobis occluduntur, quia doctrinam, quam tradimus, et salut» remedia quae administramus, haud indigere putant, quid tunc ? Nonne haeo desolatio peior omni peresquutiooe ? De hac desolatione plus quant de äpart hod» undique insurgent» pugna conqueri oportet. Si pericula humanae societatis simul et ecclesias imminentia probe et mature ponderamus; huic desolationi, hisoe periculis mederi ecclesiae in synodo congregatae competit et convenit.

Sanctu· Augustini» loquitur de insigni aegroto qui in terra iacebat, βζ de excelso medico qui de caelis ad hunc aegrotum descendebat. Medicus hio Filips hominis nominari amabat et transibat benefaciendo, ut huic aegroto dicere posset1: *Si verbis* mew non *credo, crede taltem operibm quae facie* ac ad proprium exemplum provocans viam salvationis indicare poterat, dicendo?: Dianie *a* me, *quia* mitis sum, *et humili» arde: et invenietit requtem animabut vetirie.* Idem qui tunc languebat, nunc quoque infirmatur, quia caelestem sprevit medicum, terrestre sequens consilium. Nonne eodem modo medebimur ei, quem caelestis noe· docuit medicus? 0

Caecus pulchritudinem aedificii, fundamenti firmitatem, et opificis irtgenium tunc tandem mirabitur, quando amoenitatis et commoditatis aedificii expertus est. Fiduciam aegroti medicus sibi conciliabit non de propria fortitudine loquens,.aed ad infirmi miserias misericordissime descendens, ad exemplum gentium Apostoli, qui dicera poterat?: Çhws *mfirmahr, et ego* non mfirmor? *Factu» tum mfirmit infirmat, ut mfirmo» lucrifacerem. Omnibut omnia factu» tum,* nt omnes *facerem calvo».* Infirmus misericordia medici sanatus magnitudinem virtutemque eius mirabitur. Christus Dominus prius caecum sanaverat, inde eum interrogat?: *Credi»* tn *Filium Deif Bmpondit ille et* dixit. Qms est Domine, *ut credam m eumf Et dixit ei letm: St vidùti eum, et qui loquitur tecum,* ipse est. *At ille ait: Credo Domine: et procident adoravit eum.* 9ed sufficient ter dicta sint quoad odium quo mundus fundamentum D ecclesiae prosequitur, et quoad modia, veris periculi· opposite, de quibus, ut censeo, *ptueprinii* etiam agendum esset.

Emendationem desuper proponere idem esset ac prooemium, et non illud tantum, immutare; cui superfluo labori supersedeo, ümun quod adhuc attingo, eat in citato loco ..visibile fundamentum." Videtur hio tropus non apprime quadrare ad veritatem ipaam significandam: fundamenta enim quae videntur, sunt fundamenta denudate domus -nondum extractae aut in ruinam collapsas. In memoriam desuper revoco, verbis sancti Augustini, quae huic et

› Issa. X, ■
• Matth. XI ».
» Π Csr. XI, » ; I Car. IX, S.
• Issa. ».. te»

..■ufi quae ante diXi ^pfisari peasant?: ..MagM* «sss vi» fVialalaae indipa. Cogitas asagnam febrias» oeastraara estaitadiaua? da fandaassoto prias cogite baaailitatia Bt quanta» quisque ruit et dispcoit ſuporimpottar aaolem aedificii, quante erit aatas aodifinium, tanto altius fodit fnadauasntum." Rase de voce prooemii „viaib>ls fandaaentaa" adnntama •officiat.

Bed haae adnotetio mihi simul viam sternit, ut finito «incera expositione argumentorum, daaidarium quoque meam sincere exponam. Hoc dssidsrinm «at. iit arceatur in condendis concilii Vaticani dscrstis tropica mystioaque dicendi methodo· ; ne una» patrum asseraret clara in decreto adtase, quod alter etiam verbalibus additis explicationibus minimo invenit : névé unus petram vicevana decimet in decreto non inveniri. quae tamen alteri insuperabile obstaculum foreut : alia» enim diceretur esae canones, in ąuibu quisque frustra dogmata quaeret, aed inveniet pariter dogmata quisque sua.

Scimus nec divo Petro arrisisse difficiliorem dicendi methodum, ita quidem ot ce haud temperare potuerit de epistolis sancti Pauli adnotare? : *In quibut eunt quaedam difficilia intellectu, quae indocti et* tqatobtlea depromat. Memor» aimua potius gaudii apostolorum Domino dicentium?: *Ecce runa palam loquerit, et proverbium nullum diris. Mune* «rimas *quia* aris *omnia, et non oput eet ui quit te interroget. In hoc credimut quia a Deo exitti.*

Sit venia verbo, sit venia sermocinanti.

ORATIO

reverendi patrie domini Benedicti Thomae epieoopi Bupelleneit

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patres.

Dicam paucis verbis quid in prooemio, mea sententis, sit addendum et quid sit corrigendum.

Primo, quid addendum. Aasentio opinioni illustri»imorum patrum, qui affirmaverunt et demonstraverunt dispositionem schematis propositi, ac proinde discussionis ordinem esse satis illogicum, et parum consentaneum sive traditioni conciliorum, sive praxi theologorum, sive exemplo ipaiusmet divini fundatoris ecclesiae. Quomodo enim de priumtu recte tractari posset, nisi simul de episcopis et eorum iuribus ageretur? Quomodo de- magisterio summi pontificis separatim a magisterio eoelevies universalis ? His et aliis argumentis necessarium censeo summariam proposito prooemio praemittere expositionem de divina tum institutione tum constitutione ecclesiee. Haiic autem eo maiori fiducia proponam, quod compendium exhibet doctrinae, in schemata þrim vice tradito, iam declaratae. En igitur illud quod praemittendum esset, meo saltem iudicio, isti prooemio his aut similibus verbis:

Aeternet Dei Filiue, propter not hommet et propter noeiram teduiem moarnatut et potem, doctrinam veritati» caeteraque takitit remedia ei auxilia, quae humano generi per peccatum mieerabiliter lapeo, euperabundanti patia attulerat, ditcipulit tuie tradidit, praedmam hoereditatem, et maeetimabilil

› tea X 4s vertis Doaial |sUm IAIX, P.L. XXXVni. MI *}.
» nFttr.m, IA
• Isea. XVI, SS-SO.
? I|isssf» MagsUsaai· propssait «MadsUsa·· aseaato» festta» te Wtes «atets, qs» iadptt: Jaasataadaa vUsS» jrosssds»* et* *·-<» sd verte .ooaWerisv smns prvswt ters* (pagtes sagitae). Prspssoit stiass sasedatisa» asae* te fsctaa », M Syri·»· qaarta· (b) te fsgtea 1*

pretiidapoeiium, gentibue mmAm **Agni** cMtaett· *get-*

Hdbtti igitia DttHHtt ao Rtietifief **noster** *tanti theeateri haimdee etriem effaruure* **tandm·** mm· *ƒd* MMMMM MMMM40WB> **guf** M^wK MflWÎM **fMI** iioàtHMM MM MAflMMFWt *tI* mImMi **M®W·** flfr Aμ AHι WVMIW> **MÎ** dFWÎMÎM flB MM *ttCFGp quad metituit,* Immov *wbrit at titid* **M** VMMM **taiisbtte** COtJMS OOβIβOOβΓ·, **MM** MMoAfW MNMMWfa MNMt *ad* MMMM MM<NN *IM fnlMae, emramentanun earumdem pArticipatione,* **eanrMM** W· *que paetarum regimme, et* **as** aaarf *ipee ieuMOe caput, atgue vitae eupematundie* ρτώκάράα.

Quapropter rdigioeam ex tie, varietate Uti gentium, linguarum et morum déviait, eedeiatem fandavit et ordinavit, atgue per apoetoloe tune earumgne **nuMNorw** *ingiter ad ameummattimem* mqm **atorerii m wwvmo** *mundo at ex omni treaturaaMgendam,* **docendam,** *umctifiamdam regemjamque Mandatât, «I ana- erect gene eanda,.populne aoeeptabilie, eectatpr bonorum operum. Societatem autem iUam, ad quam* **oiins oomxKMihr,** *ecdeeiae titulo ipeemet ineigmtam declaravit, regnumque eoum eme euper ternam, et ovile et domum praedicavit!.*

Èt haec at, quam adumbravit veterie teetamenti eynàgaga, quam prvpbetoe praenuntiaverunt, quam laudent euangelica oracula et apoetolioae vocet, pro cutitfomore tanta tormenta pani eunt mcrtyree, guam cuncta retro eaecula, ab adventu Chriati tuque ad not, omneeque populi extare proclamant; haet eet electa unice et aeternum dilecta rponea, materque m **ri-centium,** *eodeeia Chrieti, guam aoquieivit eangume ruo, extra guam miegra manere, cognoeci et coli non potat eiue religio, nec gmeguam chrietiani nomûw honore et praerogativie légitimé gloriatur.*

Secundo, quid in prooemio corrigendum. In prooemio, prout m **hebet, heeo mutande eme censeo.**

1° Voci ⁘principium quae legitur in fine phrasis peg. 4 lin. 4 [c»J substituenda' ridetur vox ertttnrm. Traditione enim et usu frequsntiore recepta eet, et insuper expromam et verissimam exhibet «anctae aedi» apoetolioae imaginem, quatenus eet unitatis ecclesia radix et vigor. Sicut enim a eentro prodeunt et ad illud convertentur radii omnee; ita ab apostoiica aede exeunt et ad ipeam redeunt radii ömne ecclesiastici regimini·: centrum eet ad quod propter 4>rincipab'orem potentiam neoeane eet omnem eocleeiam convenire; et ipeiue fidei doctrina inatar «anguinis in corpore a centro ad extrema membra, et ab pxtremi» membris ad centrum profluit. Quidquid sentit caput, sentit et corpus reliquum ; quod sentit corpus riciasim et sentit caput: una vox, una mena. Unus idemque spint.us est qui caput et membra dirigit.

2 In ultima phiaai lin. 21 [o „,], poet haeo verbe „sacri apostolici primatus a quo totius ecclesiae vis et salue" addendum arbitror *praecipue, ne* rideamur dicere nihil ad eoclesiai· vim et salutem conferre omnia auxilia a Christo Domino ipai impertita et apeciatim ordinem episcoporum, qui a Spiritu sancto positi sunt regere eocleuam Dei. Ipsi sunt, ait Nicolaus pontifex·, speculatores civitatis Dei, pastores gregis dominici, columna domus summi regis, magistri populorum legitimi, rerum fidei et moram indices, qui sub Romano pontifice, risibili pastorum principe, divine

' Ia SMoSatiaM a rsvinvadiaaino aretor· ia acripti· **a-UUta «tolarettaÉ»!· praastoiba· tea** prostares tagntor: *A* **4«œas** proe^^ieevit, ac i^i es ^r«r«iœ Ss^Sitiitt at^rgratœuaa, ctew «sad *f Ud* dapssitam **ffhish—** re«fi **Ari,** *penummta-*

rer.' qua tana rerta naqa· rroSuh» ia miagngatiae· gasreU.

• Meata, XV, *MTe.*

A **potestate sibi** ομβμμμ **Mgutat at saodaraatar eoeisaiam; «past»· suat oauass, ait maori· Cypriano·l, et F- ostenditur, qui ab apostolat om-BlbM ttMBÎBÛ OOBMDMM jNMBtW, Ht MfliMM CWtIti une menâtrattir.... Quam unitatam firmiter tonare et vindicare datant· maxime epocopi, qui in eorlmia psostdanns, ut apmeopatum quoque ipeam unum atqne indiriaum probamus" ; et addit glorioaos doctor pulcherrima verba iam commemorate : ..Epiaoopatua unus aat, coin· a singulis in aolidum pan teatetur." Hinc «meludandum mihi videtur rim *et* ariutom totiua aodaatae non unice dependero a primatu. Eocleaia eupar fundamento aummi pontifici· aedificata fuit, aad innititur etiam oolumnia epiaooporum, et hpù engahrie ipaiue aat Chriatua leaua.**

8 Eadem pag. 4 prooamii lin. 11 [c It] lagimua, parta inferi maiori in diae odio contra fundamentum eodaaiM undique ineurgere. At vero ut iam notatum eet, nedum aevo noetro auctum fuerit odium advenue rnacthm aedem, ridetur e contra additum fuiaee notabile incrementum amori catholicorum erga dem. Hoc teatantur ubique locorum aolemniorm et frequentioiee huiua amoria manifeatationee ; et inter ipeoamet acatholicoa veterum inimicitiarum imminutu· eet ardor. Saltem difficile demonetraretur porta inferi maiori odio temporibua noatria in auctoritatem aanctae aedia insurgere, praesertim ai attendatur ad infauata, quae anteoeeaerunt, tempore, ad tempestates exeuntis saeculi XVIII. Unde rectius dicendum rideretur, *portae inferi ineurgere non deeietiuti,* suppressis vocibus „maiori in dies odio undique". Si haeo admissa et sapienti vestro suffragio comprobata fuerint, sequentem peragraphum proponerem ut adneoteretur formula superius a me propositae:

C ***Hanc igitpr perenniter maneuram aedificare voient domum Dei viventie,* m *qua euoe inhabitare xniue merit faceret, ad hanc fidei et comnnmionie unitatem iugiter ooneerwmdam, m beato Petro apoetolo metituit perpetuum utrimque unitatie viribüe centrum et fundamentum, nuper cuiue fortitudine aeternum eximeretur templum, et ecdeeiae oaelo inferenda eublimiiae m burae fidei firmitate coneurgeret. Contra good fundamentum divûtitue potitum, quoniam portae inferi ineurgere non deeietunt, ad catholici nobie committi gregu cuetodiam, mcolumiiatem, augmentum, tacro approbante concilio, iudioamut necettcrium eme doctmurm de inetitutione, perpetuitate atque nutura meri apoetolici primatue, a ^uo totiu ecdeeiae eia et udue praecipue dependet, cunctit fidelibue credendam et teiieiadan declarare, tecundum antiquam et coaetantem univenalit eiutdem ecdeeiae fidem, atque oontrarioe erraret proecribere***

Heeo eunt, quas vestro indicio, eminentissimi et D **reverendissimi patres, simpliciter et humiliter subm tto, unum intendens scopum, ecilioet pro meo modulo *fueri* primatum summi pontificis, cuius amor et honor in hoc amplissimo coetu neo possunt nec debent talis vel talis esa privilegium, sed omnium sine ulla exceptione commune ius et commune officium.**

ORATIO

reverendi patrie domini Hyacinthi M. Martmee epiecopi eancti Chrietophori de Ħavana

Eminentissimi ac reverendwaimi praesides, eminentissimi M reverendissimi patres.

› *Dt mtU. axtemu* cap. IV et V [P. U TV, WO).

• Hm verba» aMitaas «st, qaia are fait tea tatoUactaa atsMgrephia

« Mptatopu A Ctaiatsfltori he Bavaa m <n flatibm tatta patriba st prosati readtatioai laagia yroseatfata pres-

Quoniam constitutio de aooteaia Chriati in daa» parte· diviae est, opportunum indicavi, prooemium hoc, quod entia brava videtur, diffurius at exteoaiu· facere, at ipaum et locten praebuiaaet prima» oon-•titutioni, et aditum apRiat ad aequantem conficiendam. Hoc anim videntur axpoatulaaaa varii reverendissimi patre», qui iam circa haac *ntu* loquuti eunt; et crediderim, ni meae exiguitati» me fallat iudicium, quod pauci» verbi» scripei, possit utrique conetitutioni convenire: quod ex vestra venia legam, ratione· expendendo port lecturam, in quibue enixu» sum pro hoc prooemio concinnando.

Cum *rex pacificus, oetemusque sacerdos, Domante noster leetu Christus* repmon noms, quod *iustitioe et pacis* rsll, reter Aomteer ûwWuerr de*crevisset,* ut omne» qui *ex veritate sunt, audiant verbum eius·, ac* ȵ» *ea manentes salri fiart·, poet devictae ac spoliatos principatus ae potestates, ecclesiam proprio sangtsme fundatam instituit,* m qua, *veluti* in domo *Dei viventis fideles omnes* uniae fidei *ei communionis vinculo ad invicem connexi, ipsi etiam capiti uniti temper manerent. Quod etiam adeo <rdentissimo cordis affectu desideravit, ut, priutquam glorificaretm, Patrem enixe rogaverit ut credentes* m ipeum *omnes unum essent, tient ipeemet Filius et Pater* unum «wtfl.

Hic proinde rex pacte prmeepsque paetorum, qui *est caput omni» principatus ac potestatis·,* quo *salutiferum nostrae redemptioni» opus usque ad consummationem caecali perenne redderet, quod ante pactionem suam apostolis omnibus* promiserat', *poti resurrectionem abunde implevit: nam ipsosmet, quot m novihsima coena novi testamenti sacerdotes* nuti*tuerat', qgse ecclesiae pastores etiam instituit, dane illis Spiritum sanctum, ut, evangelisanfes ubique pacem et bona, peccata remittenda remitterent, et retinenda retinerent·. Quod etiam cumulate perfecit, cum, aeceneurue ad Patrem, tni illot m wtivemm mundum, praecipient illi», ut docerent omnet gentei eervare omnia, quae mandaverat illit, ac certat eoe reddent, cum ipeie omnibue diebut futurum ueque ad contummationem* aaeculil0.

I't autem omnium, five paetorum cive fidelium, in *eo credentium fidei et charitatie unitae, quam intemeratam eervare debebant, ut lalvi fierent,* in tua *eccletia iugiter contervaretur, velut poientàrrmue rex, sui regni elavet, quod uni Petro etiam promieeratll, ipeimet, eiue vices in. terris gesturo, tradiditll, ut nemo,* niti *ipeo aperiente', in hoc regnum miraret;* velati *aetemui pontifex* m *tummo eodletiae tuae* aa*eerdotii et apoitolatue apice eum* collocavit, ut, *perfectiori modo quam Aaron pro populo iervitutie, potestatem haberet* m *praeceptis, doeere filio adoptions testimonia, ei m lege tua lucem dare credentibus'·; ae denique, uti ugneniimimui architectus m* eodem *beatimimo apostolorum principe perpetuum utrimque imitatu principimn ac visibile fundamentum inttituit, super cuius fortitudinem aeternum ex-*

A tnssretor tempiam, dl meleeto» caelo *interestle* ëi limito» in Mae /ades *firmitati* amearperetl.

Contra quod ftmdammhrti dsesasta» po»4um, quoniam *portae inferi matari m dim odio* undiqur *consurgunt, ae hoereimae pravitatis sedatores et fautores huic eodesiae aatholioae vieMU capiti,* uoew *erroribus ac oovtUationibus invectis, omnem fere virtutem ei* vim *ex se* apendi adamer» *lentant,* infracto *et infirmato,* totum enrjmine *corpus validioribus malitiae armis impetant: ideo, ad catholici gregis stabis* eommiaai *custodiam,* mootamitatem *et augmentum, ad profligandas htsereem,* ontneaque *errores depellendos, et ad eodesiae et episcoporum tutanda sacratissima iura, quae, capite debilitato, sarta tectaque manere non poermet, ad veram denique fidem populi Christiani contra novos mnltiplicesque. multi» etiam modi» invectos ac rulgafos, errores firmandam, tauro approbante concilio, indicamus* neceararium *esse*

B doctrinam *circa hoc mgstirum Christi corpus ac eius naturam et proprietates, quam temper tenuit ipeamet ecclesia, denuo solemni declaratione ae definitione ommbui notam facere. Quod, ut ordinate et tient ipetue exigit rei natura, perficiamus, ab ipso capite, a quo in universum coeptu vita provenit, incipere decernimus: ut doctrinam de institutione. perpetuitate et natura sacri apoetolici primatu», a quo etlim lotiuc eccleeiae vit et* «alu» *dependet, eecundum antiquam et conflantem enudem eccieeiae fidem omnibue fidelibut firmiter tenendam ac credendam exponamue ei proponanuu, atque contnrioe. eotque dommico gregi adeo pemiciotoe, errore» debito amdemmaiumit iudicio proecribamut, ac proinde totum hoc myeticum Chrwti corput, euiu» membra nobie ipeemet* in beato *Petro regenda, confirmanda, docenda et pateenda tradidit,* tvrae *fidei clgpeo munitum, integrum ac incolume contra inimicorum in diei furentium iacula.*

C *ip»o favente Chrieto, coneervemut.*

En ergo, eminentimimi nc reverendimiiui patre», prooemium, quod pro meo exiguitate acripei, in quo. ut vobia patet, Chrietu» Dominue aub appellatione regia et Moerdoti» proponitur; et id ita proponitur, qui· in antiquo Teetamento prophetae illum sub dignitate regia aliquando venturum saepe saepius dixerunt, et qui· in novo Teetamento ipee Chrietu» Dominus eeae regem eaae dixit, et regem non ut eunt rege», huius mundi, et regnum habere, non quomodo sunt regna huiu» mundi. Nam vobis notum est quod cum eaeet in conspectu praesidia romani, hic admiratione suffultu· viden· iuetum illum coram tribunali conetitieae, dixit illi1: *Ergo rex es tu·* Et Christus non negavit se regem ease, sed hoc fassus est, et dixit: *Tu dicit quia rex tum ego. Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum, ni testimonium perhibeam veritati.* Christus ergo est rex veritatis, at regnum ipsius in hoc mundo eat eccleeia Christi, id eat regnum veritatis; in quo veritae usque ad consummationem saeculi pura, integra, incorrupta, incontaminata, intemerata conservanda erit, sub protectione huius regis Christi et aub tutela illius, quem ipee in terris viceregam et vicarium suum ease constituit.

Quia autem Christus Isau» hanc regiam dignitatem et auctoritatem contulit summo pontifici, idaat beato Petro et eiue euccseioribua, cum eum constituit clavigerum regni oeelestia, idest regni huiu» mundi, quod Christus habet in hoc mundo, ideat ecclesiae; quia Chriptua ergo, qui est clavi» David, dixit Petro: *Tibi dabo claves regni caelorum,* quod erat dicere: Ego sum darie David, qui aperit et nemo claudit, claudit et nemo aperit; et etiam ipse eris quasi clavi»

■matas, UMqaa prepaeait sU kabetar ia smadatisae pria· pagtei» ·><·■
• Bsb». vn, «,
• i-, xvm, n.
• firat
« I Tta. m, A
i Ia XVI, Sl.
• Osios,D, ie.
• Mato. xvm. ia
• IaaXXn, IA.
• Is. XX, «
is M»«U. XXVIH tt
v u Ib. XVI, IA
ri Ia. XXI, U.
• BadL XIV, ».

■ A L·» «srev IV ia Mat, Dosu gpp. Π1
• i-, xvm, *n.*

D»id habens darem mei regni, ot aperias ipee soin·,'A dedit iMiliaern at priaematare aüM wrffrmadi, iBaa quin alius veniat movere manam tuam, ut daadaa ipee docsadi; quid valtis? Videtur miU dia antiqua arena, eoius, quin veniant alii dicare tibi, te opus habere quam historici dsssribaat ds baronibus, qui se praealiorum opera ut claudas et aperias; ml te alaudis sentabant coram regibus at dicebatat illis: Bex, nos et orno aperit, tu aperis et nemo daudit: qeod eet ■amas qui singillatim sumas tantum qnantem tu; et regia potestas in praecepti·, ut dicit liber Biodema simul eoUsrti sumus plus quam tu.

otici, quam dedit Deui Aaron pro populo servituti·, Ergo, venerabtlas patres, da iuribus episcoporum nam haao sunt verba quae de illo dicit *Fooit Det* Christus lesus loquutas est, et haec iura satia ex-Aorou eemdem sibi, dedit **Oi** in preuniptii **m** pressit. Primum qpim dedit apostolis iura mosrdotii, potestatem, docere Zaoob testimoma, et «s *logo »»* quando in eosna dixit fllis *Hae faoitt* **m** *meam* facem dire ZsnasZ. Quapropter nihil acoommodatiua *oonomomorationom;* deinde dedit illis iura episcopatus eme credidi, quam incipere boo prooemium pro con- ordinarii, quando in die resurrection·· dixit *Sicut* stitutione a dignitate regia, quae eet in Chriato, ot *mioit me Fator, ot ego mitto* **eos**.. *Arxipite* **Spu+i** post vemre ad dignitatem aeterni sacerdotii, quam **fam seuctom. quorum** *nmieoritie peccata* **etc.**; portée habuit in natura humana, et quod mt principium, dedit illis iura apoatolatos extraordinarii, quando origo, fons, radix omnis dignitatis sacerdotalis, quae- •mensurus ad Patrem, dixit fllis : *Eunice m mundum* cumque illa sit in ecclesia Dei. unswrsum *praedicate evangelieun omni creaturae* Et

ludioavi etiam opportunum eme describere iura ideo, venerabiles patres, nulla nisi una est ecclesia episcoporum, quia tot tantaque ex hoc ambooe dicta apostoli» in toto orbe; non quia desunt ecclesiae quae sunt de iuribus episcoporum, ut crederem quod ali- ab apostolis fundatae sunt, sed quia nulla ecclesia quando discedentibus nobis ex hao aula, lapides haereditate possidet iura vere apostoli»; quia sanctuarii de iuribus episcoporum loqui continuabunt: Christus dedit apostolis ius episcopatus et apostolatus ergo de iuribus episcoporum iustum et aequum eet, ordinarii, et dedit illis ius apoetolatus extraordinarii, ut aliquid dicetur in hac constitutione, sicut illa quia dixit illis: Ite in totum mundum, praedicate deadripsi. 8ed quid sunt iura episcoporum, vene- evengelium omni creaturae, fundate ecclesias in omni rabiles patres? De iuribus episcoporum iam disceptabatur ante annos 1837. Prima disceptatio de iuribus episcoporum evenit, quando duo filii Zebedaei videntes ee plus amatos a Christo, et formidantes principatum divi Petri, de quo iam loqui audierant, accesserunt ad lesum, per matrem suam dicentem *Dic* ut ht duo *filii mei redeant* tonis *ad dexteram* toam *et alter ad neutram in regno tuo.* Sed quid ad haec Christus? Statim Christus solvit quaestionem dicens: *Neeciiie, quid petatie,* id est, discrepatio vestra provenit ex ignorantia iurium. Post pauca alia disputatio de iuribus facta eat; nam inter discipulos contentio facta est, quis eorum videretur ease maior. Iterum lesus quaestionem indirecte resolvit advocans parvulum iuxta ae, et constitue·» illum in medio apostolorum et dicens fllis : *Niti effidammi tient parvulae itte, mm mirabitu* m *regnum caelorum;* id est, resolvit quaestionem dicens, si haberetis humilitatam, non disputaretis do iuribus. Et idem hoc evenit, quando in coena tertio disputatio orta eat, quando quaerebatur quis eorum rideretur ease maior. Et laus item resolvit quaestionem dicens *Prmdpee gentium dommantur eorum: et* qut reopm swit *inter eoo,'benefici vocantur. Vot autem non oie: eed qui maior eet m mbit fiat aient minor.* Eooe ergo quam antiqua sit disputatio de iuribus, et quam antiqua ait reaolutio: scientiam et humilitatem prae se ferre debent disputantes de iuribus episcoporum et praesertim, venerabiles patres, quando disputatur de iuribus coram illo, qui in terra vices gerit Christi.

Nam magna sunt iura episcoporum, quando episcopi coram comitiis regum disputant, contre tjrannidem advocantes pro populis, et defendentes iura ecclesiae. Video Leonem Magnum redivivum, video Ambrosium e sepulchre resurgentem, Lupum exeuntem obviam et alios praeclaros sanctae eotdesias gpieoopos in ecclesia Dei, qui do iuribus ecclesias jct fidelium et veritatis disputarunt, et non timuerunt se sistere coram terrae regibus et principibus. Quando autem video, ignoscite mihi, reverendissimi patres, ignoscite mihi obsecro, episcopos disputantes d/ iuribus coram illorum capite, coram illo, cui Deus

Ergo, venerabile· patres, ad haec tempora iam devenimus, in quibus oportet ecclesiam in Spiritu sancto congregatam loqui fidenter, audacter, non timentes inimico·, nec illos qui gladium contra hos vibrant, neo illo· qui gladio linguae contra nos insurgunt Et quare timmnus illos? Est ne veritas, illa qua· definienda est? definiatur: quia veritas Domini manet in aeternum; ei quidquid dicant inimici, quidquid adversarii blaterent verita· Domini manet in aeternum. Et tanto plus hoc necessarium esse arbitror, quia dicuntur fideles et non sunt, et non pauci ministri Christi appellantur, de quibus premimus dicere oum sancto Bernardo, quod ministri Christi appellantur et Antiehristo deserviunt; qui pauco abhinc tempore libros et ophameridss in publicum projecerunt et palam proclamarunt, in quibus et patre· concilii arguuntur de criminibus in libertate, de criminibus in modo agsodi, et etiam de conspiratione praehabita ad proclamanda iura, iura quae, dicunt illi, quilibet non habet, et ad auferenda iura quae, dicunt etiam illi, aliqui nabent Nec tollemus ture neo dabimus iura. Iura quae Christus publicavit suo ore et

‹ **taMite** XLV, 7-M.
■**MatteXX, SI-B.**
• **il xvm, i-i**
• **LaaXXU, SS-SS.**

› **Lae. XXII. I».**
« **i·. XX, n-ss.**
› **Mare. XVI, »»**
• **Amom Mssisp kgpismsatem < XL a 7, ad A**

qua· dedit Patro ao ai» aueoaaaoribua, eadem favente A Deo publicabimua, at. Spiritu «noto afflant», da fida eaaa omnes decernamus; at ipee summus pontifex eua definitione ne declaratione aolamni ooafirmabit iura etiam, quae nos habemus, quae aunt ad docendam eonleeiam Dei, ad administranda mysteria Dei, ed administranda ilia quae Patna apostolus appellat patrimonium Dei, haereditatem Dei, eàdem iura nota faciet.

Sed absit a nobis ut universalitatem iurium in nobis instituamus. Nam antequam divus Petras e vita discederet et divus Paulus, ambo in suis litteris dixerant quae sunt iura episcoporum. Nam divus Petrus in sua encyclics ad universam ecclesiam haec ăit : *Pαĸ-iie <pti* in *vobie ai gregem,* notate verba, ^repeat *qui* in *vobû at,* non alium; et sanctus Paulus valedicens episcopis et presbyteris Ephesi haec dicit illis : *Attendite* vobis *ei univerto gregi,* in quo tns *Spiritui eanctue potuit epieoopot regere eodetiani Dei;* notate B iterum verba m *quo,* in illo, non in alia Ergo noe sumus in uno grege, et suooenor Petri est in toto grege. Quia tamen iura et privilegia Romani pontificis poet quatuor saecula infirmata veniunt a pessimis doctrinis haereticorum et a pessimis doctrinis illorum, qui non volunt haeretici appellari, sed ovinam pellem habentes in lupino corde omnia perficiunt; quia haec iura infirmata sunt secundum eorum intentionem, nobis competit illa iura expendere in prima constitutione de ecclesia, antequam procedamus ad ipsam ecclesiam definiendam, stabiliendamque veritatem quae circa ipsam

Nam summus pontifex est fundamentum unitatis, non sicut venerabilis antistes, qui me praecessit, dixit, fundamentum sed fundamentum visibile, quia fundamentum invisibile est Christus; Christus, ille lapis angularis iactus in monte Sina, super quem etiam lapis angularis Petrus iaoet, et super hano petram, id eet, super hunc lapidem angularetn, fundamentum immobile aed visibile surgit totius ecclesiae aedificium et non aliter. Loqui de fundamento invisibili, loqui de fide Christi, quae est invasibilia, loqui de hac re est nihil loqui.

In hac quaestione loquimur de fundamento visibili, et hoc fundamentum dicimus quod eet Romanus pontifex, sicuti habet prooemium ; nam Christus instituit ecclesiam de hominibus qui vident, qui palpant, qui tangunt, qui sentiunt. Ergo oportebat ut homines haberent fundamentum quod viderent, palparent, sentirent ; et si non viderent, quomodo crederent in hoc fundamento, quomodo haberent hano unitatem ?

Ergo, venerabiles patres, ne longus sim, tantummodo dicam, quad quando in hoc ambone dictum est de doctrina illa, quae impetere videtur doctrinam de primatu Romani pontificis ao reliqua.quae ex eo exurguut, quando de hac doctrina aliqui loquuti sunt, tillerunt in medium hoc verbum *gallioaniemue;* et hoc verbum non mihi arridet, quia dum dicuntur gallicani, non satis distinguitur quid sit hic gallicanismus, et involvitur in hoc praeclarissima' ecclesia Galliarum, praeclarissimi antistites, praeclarissimus clerus, qui pro gloria Dei mullis abhinc saeculis multum laboravit.

Et mihi venia reverendissimorum episcoporum Galliae liceat de Gallis loqui, quia in iuventute mea per plurimos ănni in Galliis commoratus sum, et studiis sacrarum litterarum operem navavi. Quid est quod dicitur gallioanismua? non est gallicanismuS. Scitis omnes quod in concilio Constantiensi exiit opinio, quae exiit in looam extemporum circumstantiis, in qua dicebatur quod concilium eant supra Romanum poutifioem, ax qua alia ooosectaria in lucem proferebantur. Auctores huius doctrinae revers-Galli erant, ex universitate Sorbonneou erant. Petras do Alli^oo at Ioannas Gerooniua. Sed notate c od base doctrina per fate centum annos veluti iaou etiamsi in quibusdam Galliarum et Germaniae act. ilis haeo profitebatur. £t quid vultis? 'Mirabilis coincidentia est, quod in regionibus illis, in quibus par centum annos scholastici hano doctrinam audierunt, luthéranismes et oalviniamua in lucem prodierunt Sed notate quod doctrina, quam in concilio Constantiensi et postea in Basileenai proclamaverant aliqui patres, eet vera catholica doctrina tunc expressa. Ex hac doctrina quae facit concilium papa superius, ad illam Lutheri nulla est diatantia nisi illa quam habet axis a polo. Et sic poet centum annos disputationis magnus materiae cumulus iam erat, et venit Lutherus et ignera admovit et tota Europa exarsit. Sed interna adhuc non habemus hoc quod dicitur gallioanismua, non. Anno 1662.....

Emineniueimui^pra^fe^cardinalis De Luca pultato tintinnabulo Argent,Iwc vèrba facit:

Reverendissime domine, multa quae nunc dicis ad rem proprie dictam non spectant ; ideoque te rogo ut ad propositam materiam redeas.

Orator. Statim. Ergo, reverendissimi patres, est caesarismus ille qui impetiit iura Roniani pontificie. Nam fuit rex qui *convocavitl* gallioos episoopos, et iuseu regis uniti declarationem emiserunt, et ex tunc iura sanctae aedis debilitata sunt apud reges, apud principes et apud magnates; et qui illa debilitarunt per hanc pessimam doctrinam, et etiam illa facta sunt a sancta aede valde improbata. Nos debemus proclamare iura supremi principatus, supremi apostolatus quae habet in ecclesia Dei, et ut iura nostra sint sarta tectaque in ecclesia Dei, conserventur et in corpore ecclesiae sint, et ut quod summus pontifex accepit ad regendum, ad conservandum, ad docendum, ad confirmandum, integrum conservetur a iaculis inimicorum, qui undique illud impetunt, et si possent illud destruere vellent.

ORATIO

reverendi patrie domini Richardi WAdon *epitcopi Wheelmgent*

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patree.

Mihi in mente non erat hodie loqui ad coetum patrum venerabilium, cum sperarem alios fore qui de hoc proo^nio vellent loqui, et cum in laboribus episcopatus fere triginta annorum in regione vasta et fera assuetus non fuerim usui linguae latinqe, nec habuerim tempus praeparandi ea quae volui dicere: opero ut bonitas veetra me excuset, et tamen spero quod poteritis ea intelligere, quae de hoc prooemio vellem dicere.

Primo ego loquor, prooemium hoc vallem omnino praetermittere, quia nec necessarium est, nec convenire videtur, neo consentaneum mihi videtur eese dignitati summi pontificis, et ad systema tantum sustentandum hic habeamus. Primo non necessarium, quia ea quae dicuntur iam dicta fuerunt in prooemio illo amplissimo, quod iam publicatutn set initio concilii ; nihil hio videtur addi : et ergo mihi videtur prooemium om-

> I Petr. V, 1
• Ari. XX, M
Ooaore. emraau- tomus UL

i Hse vnliu· aMttaa est e stseagraphis, qeie sertira* aea Beas tateDisareaL

■ Algu·**—: .BfteMpasWhseltaigsMbsaMBartlsMSSN-fesait tertis», 'sartus, lui*e* qalata* rt M*a* isxtass,·

twcMMrium, «ea «i ordo requirita· Λ1 qai requiri ridetur eeeeoutu· faiwe», ℍull «Mt neoeeeita· ul hoo prooemium uobie truderetur. Sed nue oonreaire ridetur hoc prooemium, ℊui dum ooonrio feret eam do ℓocleei Dei loquemur, eponee Ghriutiroxhiberi poMrit populi·, ut illum rereru ugnauouat, anu raga et tine macula; tum oorpuu Christi mysticum rideremus omnibus monstrari, ut otium omnes in boo oospas ruleunt adoptari; etiam de corpore Christi loquemur, quod est Mohma, in quo omnes membro essa deberent: hoc est quod populis in prooemio, si fieret, proponendum esset Nem tam quidem hoc faceremus, quod in pro-Otmfo Mheiuqtie dictum eet; tum emet signum ℐmta in gsotibus, quod poetent omnes ndere, et ridente· Christum agnoscere. Tum quidem multa et etiam optima, et etiam cum omnium gaudio possemus monstraro populo et dicere de ecclesia Christi.

Sed prooemium non est de eccleaia Christi, eet simpliciter prooemium de una parte ecclesiae Christi: prooemium ergo mihi noq videtur saltem consentaneum dignitati Romani pontificis. Nam quidquid ut de necessitate primatus, quidquid de institutione illa a Domino facta, est etiam pars eccieaiae; et mih^ multo magis consonum dignitati summi pontificie esset, si tum de pontifice esset quaestio non id primo loco, non ante etiam ecclesiam Christi. Cum haec dico, non est quod ego non habeam erga summum pastorem etiam amorem et reverentiam. Nam schema hoc non est Vitnmi jxjntificis, sed est schema a patribus De-'putationis nobis oblatum. Quare ergo hoc schema in manibus noatns datum est? \Eo praecise fine ut systema sustineatur; et ad hunc finem assequendum omnia illa quae possent dici de ecclesia sponsa Christi, omnia quae de corpore Christi mystico, omnia quae de aedificio, quod Dominus positum voluit in monte nt omnes viderent, omnia haec praetereunda sunt, eo fuie ut systema quiddam praesentetur? Nam ppst illa quae iam in primo nostro decreto de fuie dicta *f* sunt. facile quis diceret: Ubi est ergo haec ecclesia. de qua'dictum est quod pominui fundavit eam. ut reset omnibus medium revelationis cognoscendae? Vbi ret illa ecclesia, quae fuit omnibus signum in nationes levatum? Ubi est ecclesia, quae in se evidens argumentum evidentiseimum est ventatis chrwtianae? De hac ecyletna qihil, aut saltem tantum de una parte humane ecclesiae. Ergo pro his rationibus mihi videtur prooemium hoc non eqae aptum; sed potius prooemium. eiusmodi fieri debere, quo quidem ecclesiae characteres nominareptur et omnibus ita coram oculis positi, ut unusquisque diced: revera est opus Dei.

[1] Dicitur etiam in"linea 3 rei 4 [· 1f]: „ut salutiferum redemptionis suae opus usque ad consummationem saeculi perenne redderet, sanctam aedificare ecclesiam decrevit" (Pastor scilicet aeternus). Et nunc stiam quaero a patribus rererendiasimis, an haec fuerit causa aedificandi ecclesiam. ' Potest ne dici, quod Christus ha^.tantum de causa vel etiam hae praecipue de causa ecclesiam aedificaverit, ut opus suum usque ad consummationem saeculi perenne redderet? Quanta s^nt, quam magna, quam multa opera Dei! Ad quid ergo ecclesiam sedi^teVrit tantum, ut usque ad consummationem saeculi opus suum renne redderet? Aliae fuerunt causae cur Christus Dominus aedificaverit. Et hae erunt causae quae in hoc prooemio debent tractari.

In linea 8 vel 10 [b ιβ], dicitur: „Ideo enim, priusquam clarificaretur, rogavit Patrem etc." Christus ideo rogavit Patrem, scilicet ut omnes fideles virentes in eodem fidei et charitatis vinculo ooutinersotar. $sd e contra ipsissima verba Christi demonpraecipuam caimm, ear rogaverit Patrem. Rogavit quidem Patrem, ot ocumb anu^ esssot et unitate huiusmodi, sicut ipae et Pater unum wnt Sed uaiteàe ipea caoaa base erat re) sa2tam haec praecipua, ut credat mundus quia ta ma misisti, non tantum ut fideles habitarent in eoohsia Mices et Dao obadisotes, eed etiam ampliori de causa ut credat mundus: haec •rai causa· pro qua Christus rogavit Patrem, quia ad hufcq» finem venit ' ut credat mundus, ut omnes per ijpum salvi fierent, credentes non perirent Et cum unitae esset necessaria, hac ergo de causa rogavit Patrem, et enixe rogavit et iterum atque iterum ℉oga vit Patrem, ut omnes unum emant sicut ego et Pater unum sumus, ut credat mundus quia tu me misisti. Et ergo mihi videtur non posse hoc dici „ideo enim, priusquam clarificaretur, rogavit Patrem."

De textu sancti Pauli .^apieotissimus architectus" t nqn loquor, quia iam de eo dictum est

Linea 6 pag 4 [c«j legitur: „super cuius fortitudinem aeternum extrueretur templum." Sed mihi videtur gratuita omnino assertio ista ..supra cuius fortitudinem". Nam quando Christus Dominus ad Petrum dixit: Ta es *Petnu,* rf super boor *petram aedificabo ecclreiam meam,* notandum est, quod non dixit, aedificabitur ecclesia, eed potius de sua intestate omnipotenti loquens. et volens nobis monstrare quomodo de rebus, quae in se nihil sunt, ipse tamen aedificaret ecclesiam non egens fundamento eiusmodi. quo egent homines, ut firmamentum sit omnino forte et tale, ut possit sustinere aedificium; tamen'Jlle sapiens architectus talem aedificaret aedificium. talem ecclesiam ut in aeternum duraret, ut portae snferi et saeculi non possent praevalere ad->versus eam; et in hoc magis ostenditur potentia Dei. Et mihi videtur hanc fuisse etiam intentionem Domini, quando loquitur. Super *ßa petram aedif>oab>>* Nec etiam super omnes vos. apostoli, quo· elegi ut fructum afferatis et fructus vester maneat, sed ego omnipotens Deus, ego aedificabo ecclesiam, quia etiamsi posuero fundamentum hoc, tamen eget j»otentia omnipotentis Dei. Hinc mihi videtur non dici, vel ex hoc textu vel etiam ex aliis. ..super cuius fortitudinem extrueretur templum", quia gratuita omnino assertio videtur.

Quae dicta sunt sub linas 12 Ce 10) de portis inferi, quasi insurgerent contra pnmatum Petn et huius sanctae Sedis, in omnibus assentio iis, quae a primo patre qui loquutus est, dicta sunt; quod non tantum non sit rerum hoc quod dicitur, aed etiam contrarium verum esc Nam qq4d volunt homines eat. ut ecclesia Christi destruetur; et mihi videtur quod multi, qui ex ·o praecise volunt systema boc vel iLlyd. nempe quia homines timent ne haec quaestio definiatur, mihi videntur omnino errare. Non timent hominee, rei saltem valde pauci timent (timent, verum est, quia memores sunt quod olim sanctae obedientiae censuris obnoxium fuisset, quad forsan nunc ent systema solum, aliud a quo nunc inter homines multi abhorrent); sed quamquam de his loquuti sumus, mihi videtur, quod omnes non ita timeant. E contra hi quantum ego potui «hre ex/experientia plusqusnt ù?-gfrita Anorum fere constanter 'inter protestantes, mihi videatur de hac re non valde timere, et tantum nobis ludibrio rertunt quod, uti dicunt, huic systemati eradimus. Et ego non timeo, aed potius contemno.

Circa lineam 15 [c 1t] dicitur: .Judicamusnecessarium esse, doctrinam de institutione, perpetuitate ao natura sacri apostolici primatus etc." Sed ut iam dixi, haec omnia dicta sunt in primo prooemio. Ibi dictum est quod dSsdoctnni» catholicas ecclesiae, ds

doctruus Christi Dos loeuten «Msn ia molio; «t, at mihi TMMtar, how omnia oao caasa boo in loo· repetuntor.

ƒ Ia lia·· paulo post [c M] „u quo totiu» scotesiaa via at aalns dspsodst"; base atian oat aoartio qua· ridetur ooatradioas· hie, qua· ab apoatoto Paulo pnma ad Corinthio· XII, 14 dicantar; uh· lût dicit «x-praaaa, qood nollua mambrun dicar· potaat alii· corpori· monbria qood non aint oscassaria, qood omnia membra alii· mambria iadigeot. Et da hao n loquendo quaero ab omnibv· pracaantibo· patribos, poteatna caput, quanquam ait id quod aat tn bomina praeappnm at omnino neoasaariom, quid taman potest oapat aine cordet Quid tamen potaat aine pulmoniba·? Et da hoo, quando «olamus docere fidabs quid tenaodum ait et quid doceatur ab eocleaia Chneti, quomodo poterimus docara illos quod 'eodeaiae totiu· vie et salus dependeat · capite, quando ii» contradicere videatur eq quae dicuntur ab Apootolo primi· christianiania Corinthii»?

Et in hac etiam phrasi, poet verbum „dependet" dicituV ..secundum antiquam ao oonetantam univaraalie eocleeiae fidem". De hi» boo tantum volo notare, quod facillime sansus perverti potest. Nam ai virgula ponatur poet „fidem". tunc haec verba possent etiam intelligi de eo, de quo loquebar, nempe „» quo totiu» ecclesiae vi» et salus dependet secunt|um antiquam .... fidem". Tunc sensus videtur revera dici de perpetuitate et natura «acri apoetolici primatus, cum ad doctrinam de institutione etc. secundum antiquam in ecclesia fidem refertur.

Tantum verbum addam de iuribus, de quibus multa iam dicta sunt. Nolo loqui hic de iuribus episcoporum sed de iunbus populorum, de iuribus iliorum, quibus missi eunt apostoli et apostolorum successores. Habent ius quod nihil illi» imponatur, nisi id quod a Christo clare doctum est ; habent ius ut C ecclesia Christi meliori modo coram oculis eorum posita sit : et proinde ne inspiciemus vel hoc systema vel aliud, sed potius illud faciamus, quod potest magis ad ecclesiae Dei progressum tendere.

NonZsunt alia, mihi videtur, de quibus necessarium sit loqui, tantum de eo. quod videtur mihi figura omnino mutilata ubi de ecclesia sebem· loquitur. Dicerem . <>ed<5m'S *ecclettum* . ₹ *qua qwri laptdre rirt tuprraniiltoantur jideiee:* cum ex figura ita mutilata dicitur m ea quod debeant residere seu contineri. Haec dicenda habui, reverendissimi ₹rre. et vestro sapientissimo iudicio subiicio.

ORATIO

rrrernsdi *patrie domini Saivatone Maguwo rpucopt Boliumtie'.*

Eminentissimi praesides, eminentissimi af reverendissimi patres.

Non eo animo veni in congregationem ut verba facerem de prooemio schematis nobis propositi : ve-

aiam loqosodi patii at noaaaDa, qoas bin undo audsaboBt, axelaransn at in ana vara luce pro ossa infirmitate pnsisreqi Ut eons vsrus fatear, at dicam oom revarsatia erga comms evotore» sapssatiasimo· qai pralocati sut, asnlte bio dicta aodiviara» aaqaivoca, eedfiaa st minas net·, qua iatigoat espboaùüoa, *I* qua· non in au tearitato psasat veritatem, sad mqgis insarviunt ad aam ottntaadata. Hinc erit opari· protium at rite axçlitentur «tian ip·» vocabula, •tiun ipsae piira···, qai· «x laete harum explication· peodei intelligsatia ventarum. At hie ago unice perpaodo, quae ad hniaamodi prooutium pertinent.

Et imprimis, improbate «et dispositio, qua huiuamodi constitutio praemissa sst ooaetitutioni totius acolate··. Quamvis potuerit tmeteri huiuamodi quaestio, •eu materia hoiusmodi, ut in primo schemate factum erat ; non abs re tamen est, immo rei naturae magis conforme, ut hoiusmodi materia traptetur ante doctrinam in genere d· ecclesia: et hoc patet, tum ex B ipsa Christi institutione, tum ex ipse recte ratione.

Ex ipsa, inquam, Christi institutione. Perlegamus, patres eminentissimi et reverendissimi, attente evangel·um, et videbimus Christum Dominum instituisse beati Petri primatum antequam nihil dixerat de ecclesia, nullum privilegium contulerat apostolis ₹ui Ne sit nobis grave considerare quae habemus iu evangeUo. Christo baptisato, duo discipuli sudierunt a Ioanna Christum ease Meseiam,; -unus ex iis erat Andiees. Hic adiit ' lesum, apud ipsum moratus est una die; ab eo egressus occurrit ei Simon Petras frater, cui ille dicit, invenimus Messiam; et narrat loannes1: *Dnnt* eum *ad Irmap.* Quid, patres eminentissimi et reverendissimi, quid Issus? En verbs loannis : *Intnihu auttm mm Irmt, dtnt: Tu et Simem fdnu lana, tu* rwohers» Crpho», *quod mterpretaiw Petrqi,* sed petra. Consideremus huiusmodi verba quae digna sunt consideratione, et multum iurant ad exclarandam reqi, quam modo tractamus. Christus nondum vocaverat ullum apostolorum. Christus nondum ne verbum quidem fecerat de ecclesia Ocburrit ei Simon ; intuitus, ait evangelium, intuitus eat eum Iasus. Quaero a vobis, reverendissimi patres, quid significet huiusmodi intuitus Ie»u? Significat altum mentis consilium, quo Christus moliebatur msgm aliquid facere, sicuti cum legimus de Petro moliente sanare claudum, dicitur in Actibus apostolorum *Prtrue* mtgnu '· rum. sic dicendum est, huiusmodi intuitu leeu significari mentis consilium ipsius. Quo autem spectabat huiusmodi menti» Iesu consilium, declarant illa verba quae sequuntur : tu modo es Simon filius Innas, tu vocaberis ('ejihas, id est. petra. Ergo consilium Iesu illud erat, ui.de Simone faceret petram. Immo iuxta consuetam phrasim Scripturarum vocari idem est ac esse; hinc de D Christo dicitur1: Qui *vocabitur Pileut Dei.* et de loanne Baptista1: *Et tu puer, propheta Altimmi* oocoberu^ id est, talis .manifestaberis. Christus ergo per illa verba iam constituebat Petrum fundamentum suae ecclesiae.

Procedamus, proeequamur legere evangelium *(rumoret rt* tvres. Ad prooemium). In evangelus tum Matthaei tum Luose tum Marci habentur nomina apostolorum, habetur apostolorum electio. In eligendis apostolis Christus exorsus ter » Petro. Omnes enim enumerant primo Petrum. At sati· non ret (ramores) ; dignum ret consideratione quod addit Matthaeus. Quid MatthaeusMatthaeus non modo

ı Arnsssata : .Eptaopas BoMasasto taa see ta alterna asasla· rasfoatere s» vails terit il» qai aata leqaati fssesat, •t sk Us iaesapit qai ooaqaastl saat MasUtaUs hase 4a Beaaaa peaUies ÿtaanim ttorit eoaatitatiaei da missis Bas ăats rafSUsas ainis sk argasssaU s»srisHa ttsnaarinats renters visas est; hiae ₹ne la varti· salas partitas st nalti tataUigiUU TOCS texssaat sd pvaasassMS, sd p̆re· PKta *tern,* saktetet'omtor. <ata ₹aateasaia ia k. Pstn »·-ŝlta aaa sit prάκ^MM Mitais· sad ŏsatea st fisipera· Priaeipiaa riqniteai naiqplsx sass adaatavit, aliad s«<teaa ₹itare Dri ğratia aliad fonsste, qaed aaetoritatls peiaăpia «st a «aa varii·» dianaat, M «as saklato wektas essai· mat aaeasss sat. Hae ysstrena MS·· Bsaaaaa p̆aattt·· priaclpisa e···. ₹aoitaaata pariter ·■·· qaad Stater .eeotra »aed ..-. naieri la die· «die . . . ate.'-, at Iliad ,» «·· tstiae eetiaeiM via «t salas dspsadet". At Ma ata talari· M etata. ptarita· ta· ₹nscrivit.

‹ Cap. I. 41 et s«|q.
• Art. III. A
› Ua L ··.
• Ik. I, T·.

primo looo poauit Potrum, nd expeeaaa dieitl : primm *Petrm* («ρΑτο).

Quid nt, ominmti—'nii «c mumodimimi pain·, quod huno t o u s addidit Matthes»? Si nihil aliad voloisast aignifiean niai primatum quamdam ordini·, nampe quod ante ceatero· fuarit tentum Putma olaotua a Christo, aufficiabat quod primo looo MoanatNtar, et hoc plane aatia oral. At Matthaaaa atpiwna dicit primw; at no dioamoa bane roeam inaaam ama, frustra poaitam in evangalio, concludam» oportet aliquid aignifioai· pro Petro, quod non ecat commune cum oaateria apoatolia

Christo· igitur tuno Petrum oooatituit voluti ptimatem apostolorum, protoapoatqlum : aunt verba ipsi» Matthaei. Hinc datur intelligi, patron eœinaotiaaimi et teverendiaaimi, cur Petrue primo· confess» ait divinitatem Christi ; quare ipsi prae cMteris facta ait revelatio epecialia de divinitate Inu Christi. Hinc melius intalligitur antithesis verborum Christi et Petri T« *et Chrithu Filnu Dei,* ait Petrus; et vicisaim Christus: Tu ea petra. Non dixit: tu eris petra; aed, tu ea petra; quia iam erat posita in fundamento suae ecclesiae a Christo Domino. Omitto caetera *(Vocet:* Deo gratias!)

At considerandum est, patre· emioentinimi et reverendissimi, in hoc textu evangelii Matthaei contineri omnia munia, omnes praerogativae, quae ad primatum pertinent : non est hic locus ut ea evolvam (murmur), aed continentur omnee praerogativae, omnia munia primatus. At nondum Christus aliquid dixerat afiostohis, nondum eis ðixerat Qiuservmqae *aUigaveritie super terram* etc. Apostolo Petro ante omnia contulit primatum, contulit ei'claves regni caelorum ; idcirco ante omnia Christus huiusmodi fundamentum posuit, super quod erat aedificaturus suum ecclesiam. Hinc rite de primatu Petri agitur antequam agetur de ecclesia in genere, de privilegiis episcoporum, quia inde coepit ecclesia

Et ratio ipea, aiebam, hoc docet Eocleaia est societas; cuiuslibet societatis essentiale bonum consistit in unitate. Unitae ipaa est essentia cuiuslibet societatis ; non enim potest concipi societatis idea sine unitate. Hinc fit ut principium unitatis, centrum unitatis prius concipiatur, quam ea quae ad unitatem reducuntur. Quomodo enim possunt reduci ad unitatem sine principio, sine causa unitatis? effectus haberetur ante suam causam. Igitur ratio ordinis exigit ut ordinis principium ante caetera consideretur, ante caetera existât.

Sed dictum est, primatum non eese principium huiusmodi unitatis ; sed tantum centrum unitatis. Nolo facere quaestionem de verbo: aed hic non tantum agitur de verbo, agitur de re; et primatus Petri non modo est centrum unitatis, sed etiam unitatis principium. Oportet multa declarare, oportet declarare praesertim ut intelligantur quae dicta |unt. Principium est quaedam causa; principium aliud est efficiens, aliud eat principium formale. Si loquamur de principio efficienti eccleaiae, quia neget ease Deum, esse gratiam Dei ? Per gratiam utique omnes vocamur ad finem,- per gratiam Dei compaginamur nos in corpusiÇhriati. Sed principium formale cuiuslibet societatis sive ecclesiasticae sive civilis aive domesticae eet principium auctoritatis, est ille in quo auctoritas residet ; quaS auctoritas eet vinculum, quo ligantur diversa societatis membra. Hinc qui auctoritatem retinet non modo est centrum, aed est principium unitatis; est principium unitates, quia ab eo ad alia i wiilateia daritet, «st «m m «altatis, q«ia «at aataaa oor caetera ad •«itate» «easpagiMatar «t ia ««itate eosiserventar.

Ia oivilibas priaeepa «nasi «t cama unitati·, «st principiem unitati· ; ia ipaa fenilia pater «at principiem «t «ausa unitati· familiae. 8i tollatur prinoap·, euinavi· natun· sit, sive ait priaeapa ahaolnt» aive oonatitariooalia, hio non «at qnaaatio (debet ia qualibet societate «ese priooipiam, in quo ressdsat numme potest··), si tollatur dlud principium, noa amplius erunt regna, civitatos; omnia, immo omnm subditi dispergentur, et «ruat tot regna val tot statua vel tot familia·, quot sunt capite vsi quot aunt etvitotes vel provinciae. Item si tollatur pater in familia, non amplio· exiatet ea familia, oad erant tot familia· quot filii erant Hino patet quod Romanus pontifex, mu primae ■ucoeasor Petri, eat non modo«antrum unitatis, sad unitatis. veram principium ; st ita etiam fessi aunt ipsi protestantes, qui noocunt saltem necessitatem alicui» principii «altem ordinis et honori·, et ipee Maimburg» p-yo—f— testatur, Romanum pontificem esse principium et fundamentum unitatis.

Improbarunt aliqui putres illa ♥eri prooemii „contra quod fundamentum divinitus positum, quoniam portae inferi maiori in dies odio undique insurgunt". Hoc verum eet. sapientiseimi patres. Omnes ecclesiae inimici, hostes ecclesiae sciunt, immo aperte fatentur, ut saepe legimus, frustra eos conari ad destruendam ecclesiam, nisi prius subverteretur eius fundamentum, quale est primatus Romani pontificis. Hinc contra huiusmodi fundamentum maiori odso in dies insurgunt.

Etiam dictum est, esse addendam locem *praecipue* tftu dicitur „a quo totius ecclesiae vis et ealos dependet'l. Fatemur, vitam ecclesiae non unice decondere a Romano pontifice, quia dependet etiam ab operepraeeertim episcoporum ; et hic non dicitur umiv pendet, sed tota via pendet. Et rite id dictum est. quia consideram», patres eminentissimi ac reverendissimi, consideramus fundamentum quale absque dubio eet primatus Romani pontificis respectu ad ecclesiam, regere universam domum, non partem domus, non regere praecipue domum ; aed regit domum. et regit domum totaliter ; quin tamen inde sequatur, non regere domum pro sua parte columnas, quae eriguntur in domo. Sed rerum est. quod fundamentum regit totam domum, quod a capite dependet tota vis corporis, licet non unice, licet etiam agnosci debeat aliorum etiam pars in huiusmodi s»tentatione, in huiusmodi vita

s Haec sunt, patres eminentissimi et reverendissimi, qua· vestro sublicio iudicio. Ex tempore loquutus. fortasse min» recte loquutus sum.

Post haec eminentiasim» prini» praeaes discussionem specialem prooemii clausam esse an-untiavit his verbis :

„Cum nemo ampli» veniam loquendi do prooemio petierit, declarem» diaouasiooem specialem de prooemio absolutam ease, aalvo deputatorum iure, ^i quid respondendum consuerint. Emendatione· propositae quamprimum typis impressas reverendissimis patribus distribuentur, ac poatea more solito suffragia de iisdem iuxta decretum diei 20 februarii exquirentur."

Deinde addidit :

..Proxima congregatio generalis habebitur craatina die hora octava cum dimidio, in ṅ» fiet discussio specialis de primo capite propositi acbematis. Sed quoniam un» tantum veniam loquendi patiit, deinoepa procedetur ad diacuaaionem spacialam capitis ae-

• Cap. X, 1. .
• Matta XVL IS.
. · A xvm, 18.

cudi, dc Φ® taatrai <te» wiiiwiihi patra hao- tanna loqpaadi reniam pstasraat. QoapropSsr «a finita gradus fariamni ad diseassicram aartii capitia."

Hisca wm» Manibea abaotatia, patra £imM aaaL

34.

1870 inaii 7.

Faria tertia dia 7 inaii 1870 bora octava com'dimidio ante maridiam, in conciliari aula Vaticana» patriarchal!· haailiraa, generalia ravarendimirurum patrum wngrsgatio habita eat; cui interfwsrnnt quiagsuti quadraginta ot emo» patra, nempe 86 eardinalm, 6 patriarcha», 7 primates, 76 arohiaptaoopt, 383 epiecopi, 4 abbate nullios dioaoeai», 14 abbatss generale» siv» preasides congregationum ordinum monasticorum, uaum mitra» habentm, 17 generale» et vicarii general··; quorum omnium nomina, quae per Assignatores locorum aoouiate deacripta fuerunt, exbibet indiculus patrum sexagesimae eexta» congregationi» generali·, qui inter arta concilii emercatur.

Reverendus pater domino· Augustinus Barecinu archiépiscopal Salmasieosis ritu» chaldaloi miram lectam celebravit. Qua absoluta, et recitat· oratione Adsranu Domine eta., eminentissimus cardinali» De Luca primi praesidia munere fungena loco cardinalia De Angeli» abaentia, patribus dixit:

„Progredimur nunc ad discussionem specialem pnmi capiti» schematis propositi de ecclesia Christi, de quo veniam loquendi petierunt aliqui reverendissimi p»tre»„quorurn nomina reterendus dominus subeecretarius ex ambone recitabit."

Tunc tabellam subeecretarius perlegit in qua inscripti erant reverendissimi patres: cardinali» Fridericus Schaarsenberg archiepiscopus Pragensis, Aloisius Moreno episcopus Eporediensis, PdtAis Maria Ferré episcopus Caaalensis, Salvator Magnaaoo episcopus Bolinensis, qui omnes ad ambonem ab eminentissime praeside successive vocati sunt.

ORATIO

emmentisymi *ac* reverendissimi *Friderici cardinali» Schwartrnberg archiepircopi Pragentit'.*

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patres.

Fateor sane, reverendissimi patre», si nunc ad consideranda capita de apostolioo Petri>et summorum pontificum primatu provocamur, id praeter meam et plurium patrum exspectationem fieri. Nobis enim schema offertur, quod ab antecedente, rei quod prius exhibitum fuerat, paucissimis tantum verbis discrepat; fere eo solum quod nunc tribus csfÿtibu» distinguuntur ea. quae initio uno capite erant comprehense. Frequentes itaque illae adnotationes, quae ad doctrinam propositam a non paucis patribu» scripto 1) 'Commissioni exhibitae et typis ƒmpressa· nobis ab eadem communicatae fuerunt, in irritum reciderunt: dignae enim visae non sunt, quae aliquam mutationem inhamatis, nisi unam periodum excipias, inveherent.

Insuper celerrime praesens conciliaris consultatio nobis imponitur, cum tantum oratorum numerum adhuc expectaremus, qui de proposito schemate in genere erant dicturi. Quod si iam recordor quantae gravitati» sit res dogmaticas omni tempore et loco vahtares determinare; quod ei enorme proreus momentum oonaidaro, quod doctrinae propositas iasst intuita fidalinm, epiacopocum, «onieeia» et ipsius macta» aedi»; quod ei denique ob oculo» meos vereatur dignitati· quine ooamlii, quae diligsntiaumtim sxaotimimum < aoMicitimimum ieram omnimh sgalMn expostulat, rau omnino comprimor, et quid aut quomodo loquar, ne aine omni utilitate loqui videar, fare nescire me fateor.

Accedit iapi < iatud, quod doctrina do apoatolico beati Petri primatu tam olara et cordibus omnium mthollooram tantopere imprsra et ceriaaima simul eat, nt aliqua ad pramaos caput primam ednotare euperflnmn poakit videri. Nihilominus tamen illa quae a pluribus huius concilii patribus alio loco animadversa eunt, et qum enimadverteoda omnino oanseo, cum ad boo primum caput maxime quoque pertineant, prastsrire minimo possum.

Dogmatice declaratio et definitio ita exhibetur: in beato Patro apoatolioum primatum· in universam Dei ecclesiam institutum fuiam, idque per duo celeberrima effata Salvator» Domini nostri Issu Christi stabilitur; hunc primatum oon honori» tantum eaae sed at iurisdiotioni», sumque immediata et directe in beatum Petrum fuira collatum, non for» indirecte et mediata per ecclesiam, quae primdtum in Petrum ut suum ministrum contulerit. Haec definitio quae in se verissima est, st quam intimo et fthpissimo corde omne· fidele» amplectuntur, aufficiens quoque Censenda foret, ai caetera· parta· quae ad eam aine dubio pertinent, simul enunciatae essent vel potius preemiaeae. Primatus tunc demum intelligitur, si simul dicitur super quos sit primus vel princeps; fundamentum perspicitur, si cum. certeris fundamenti» conferetur; pastor supremus conspicitur, si caeteri simul considerentur.

Dogmaticae definitionis ea certo exposcitur praerogativa, ut sit clara proreus atque itii determinata, ut quaevis dubia, quasvis quaestiones, quantum fieri possit, excludat. Hanc vero claritatem vel perspicuitatem determinatam in praesenti textu adeo non invenio, ut, cum de caeteris necessariis altum sileat, non msnoa tantum, sed et in obliquum versa appareat, immo minus rectum quid edicat. Legimus verba „ad unum Petrum Christus dixit: Tu es *Petru» et* super *hanc petram aedificabo ecdeeiam meam"* Haec,quidem, si verbum qt litteram attendas, verissima sunt; si autem rem ipsam consideraveris, dubiis et quaestionibus praebent locum: dam Petrus quidem eminenti et peculiari sensu est fundamentum ecclesiae, sed non solum et unicum praeter resteras apostolos. Sanctus Paulus testaturl, *ßomeatico Dei ruperaedificatur erre taper fundamentum apoetolorum,* ipso *ntmmo angulari lapide Chrirto Iau;* et consonat Dominus noster sio sd omnes apostolos ßicen» *Sicut mirit* me *Pater, ita et ego miito nos;* si me Pater posuit Iapidem angularem summum, lapidea eritis etiam vos. Haec nisi simul exprimantur, ratio lapidali» fundamenti, qnod est Petrus, clare ab immeritis cavillationibus praeservari non potest. Super oonfraiooe Christi Filii Dei vivi, qua jkaeivit Petrus, extruitur ecclesia; et reeteri apostoli, testante Christo apud ſoannem idem tenuerant: *Cognoverunt enem qnia omnta, quae deditti mihi, dbe te nmt; et cognoverunt quia a te exivi, et crediderunt quia* tu me misisti.

Schematis textus porro dicit: „uni Petro dixit: *quodeumque ligaverit rupee terram erit ligatum et* m *coeli»; et quodeumque tolveri» rupee terram, erit*

1 Argaarataa: .Osrtiasb» Pngsssfe ooaqsssUM ia pris»» •st «asi pnstsa aasa st fiasteai aHrtva pstrasi sxgsetetio asa Stseasate |·»·ı·ı1» pis»■»tare Muodsa staetats ftarit. AMMit posera setara » priso sat parea sat aikU ailSm, st de is irrttra smMw tot patrsm iteavstlian sortpte •xkiMtM st typis tapratai, A4 sapat «atra pttraa Ssraira pripoait saredatkaaa assaadaa pagia· Mpttaa at aagMatl'

• Sapra, V U, sst ata sq,

i trial! ta-ao.

• Ia XXL »1

» ft. XVn. 7,

•oMws *at* as ₱Ntt» aeiatad quidam **quel** verbum A tiqM··' aggrem «t «n Mm Mtn lyid» ipsum difficultatem patitur at Mgabitar. Nou «aim ₹ttBM F Spirit Mtû MSfNfBt MMdk uni Patro, asd etiam omnibus apostolis eadam rarba ₫iet fuima norim» cena. Apod Matthatnia XvΠI o o m apoetali rmspiunt arte· nltuH1: last *dieo adbie,* paaaoaMgM *aUigaeeritie "r>r terra», m»i ligata* af ≫ oasio, *at* ^pusMsmsgr·» *adeentte »per terra»,* «rant *éclata et* â» oaaio; quae earta idam tenant. Ergo ab qua» diota aunt Patro, SKplioanda at comparanda aunt; ao magia qaod oom Domino· statim de conjunct· multorum operatione loquitar, eia ₫icit *Vbi dao vel tne congregati »* h n m aat, *ibi rtt»* ta madeo eorum.

Ieta ofaasrvaada ceasui non quidam aa mente, ao ai in textibua allatia primatum Petri doceri nullo modo diffiteri velim; iterum enim iterumqua dadaro maximam probandi vim iit inorno. Ast naMsaarium mihi videtur praeverti et praecaveri illae obtaotiona» quae e similibus effati· ad omnes apoatoloa directie B contra vim probandi pro primatu faraw denran possunt; et in ea omnino sententia eum, ut non proferatur tamquam uni Petro dictum, quod reapae dictum eet etiam et caeteri· latae vero obiectiones sponte eue excluderentur, ei doctrina do eodeaia ac de vi et munere apoetolatue, prout iure decet, definitioni de primatu praemiare emet, aut definitio et publicatio huius decreti eo usque differretur, donec universum de ecclesia schema ob oculo· noetroe venabitur. Sin istud vero minue placuerit, ad probandum premens caput requiri videtur, ut per brevem saltem comparationem de caeterorum apoetolorum fundamento et iuriedictione compleatur. *

In eo utique venamur, ut in hoc eabroeancto concilio characterem apoatolicum eceleeiae catholicae atteetemur: *Cretio. eOacto» catholicam et apoeiolioam eccleeiam,* quod in celebrando incruento aacrificio confitemur. Apmtolioa autem vocatur et eet eccleeia, non c quod a sola Roma apoatolica eocleaia descendit, cum et ipea a duobus apostolis Petro et Paulo coniunctia fundatam eaee constet; aed eo quod ab omnibus et singuli· apostolis quaacunque suas et omnes derivat ecclesias.

..Traditionem apoetolorum, inquit Irenaeus', in toto mundo manifestatam, in omni adeat eocleaia respicere omnibus, qui vera Velint videre: et habemus annumerare eoa, qui ab apoatolia instituti sunt episcopi in ecclesiis et successor·· eorum usque ad nos". Cuius communis apretolici fundamenti oblivisci non decet, etiam cum de primario Petri fundamento tractatur et decernitur.

ORATIO

reverendi patrie domini Aloieii Marito

epiecopi Eporeiieneie

Eminentissimi et excellentissimi .praesides, emi- D nentiesimi et reverendissimi patres.

De ecclesia, quae columna est et firmamentum veritatis, quaeque illdminare debet omnem hominem vementem in hunc mundum, nobilissimam tracta-

modum amiptia, triaatalam ataum etiaen brevi eanaona at tdiinere amati·, revnrmdimimi patrua, rogo.

Immü* ₹cbitt MMpun d· ₩olp· Chrieti omnibus fere numeric absolutam eeb tama ooeeetitutioais, at ncoiree de ipeo ebearvatioem dedimae Tunc additum fuit caput aingulara iaacriptam décret· titulo, at nuperrime ilhe derelictis, propositam habemue novum m integro aohqma, inaeriptam: *Coaetitatio* prime de teriMe, quod tamen ro ao veritate act schema de primatu Romani pontifiria De> cingulari capita illo quoddam opinaaosotam meum, licet fuerit en parte relatum, hebetia eub amnem 87 Synopsis analyticee observationum, quae a patribus in caput et canonm de Romani pontificia primatu factae fueruntl. lilina mai opinamenti nunc motiva sapienti vestrae oonaidarationi exponam, ex quibas permpiati· me impelli Quoque ad opinandum, nom usquequaque aptum, non aufficaana videri caput primum hodierna die, praetorquamquod cogitaram, in diacuaaionem adductam.

Vel ex principio acharna originem ecclmiae asserit. At nullam aeu non adaequatam istius ideam exhibet, cum tantummodo aedificii symbolo indicet, et a Christo Redemptore incetamn autumat; quae tamen non satis accurata dici]><rit *De eccleeia Chrieti* inscriptum erat primum achema; nuperum titulo donatum *de eccleeia:* primatu» Romani pontificia, d» quo achema tractat, utique eet in ecclesia et super eoclesiam; at quid vocabulo *ecdeeiae* significetur et intelligatur, non dicitur, non explicatur, neque origo et institutio ecclesiae demonstratur. Summa reverentia et obsequio proeequor omnes venerando· collega· in concilio, et pari modo premtantiasimoe. ^ptree adlecto· in Deputation·. At huiu· omissionis aeu preetenniasionis congruentem rationem pro imbecillitate mei ingenii perspicere non potui. Attamen ratio ipsa, facta et regulae sanctorum patrum, dicta et praecepta rhetorum et dialecticorum apprime docent a declaratione seu definitione rei, de qua agitur, ease inchoandam tractationem.

Profecto non pro catholici» tantum fidelibus constitutio elaboratur et publici iuris fiet, sed pro universis habitatoribus terree; uti apostolis, quo· sancta synodus nunc repraesentat, et ipei mandatum est docere omnes gentes, proptereaque in fines orbis terrae verba eius exire debent. Et meum opinameutum est, enixa animi mei vota sunt, quod nec vocabulum nec iota unum in actis publicis synodi Vaticanae deprehendi posait ab iis, qui ex adverso sunt, quod carpere valeant.

Caput de quo tractamus, ut prooemium, ecclesiam supponit vel mente conceptam vel fundatam a Christo, eiuaque originem repetit tantummodo a Christo Domino, a quo in primis promissum postecollatum dicit priqiatum beato Petro, utique in ecclesia. Ergo hi|A capiti, quod initium dat nobilissimae tractationi, adnectitur necessario idea, qua explicetur notio et exponatur definitio ecclesiae. 8ed et illa non sati» accurata dici poterunt, nec plene convenire cum sacria Scripturis vetaris et novi Testamenti, neo cum factis Christi et apoatolorum.-

Et re quidem vera Constans iugiter doctrina docet, eccleeiam Christi esee catholicam etiam quoad tempora divini Redemptoris adventum antecedentia. Prima eo-

› Mstth. ivm, ia.
' Th. ven. M
▮ a«v. ₫i u». m, <·». -

1 trruxatu: .1>1ıı>·ı lyfengimsie la hse Rta «·■ ptu itt—··■ ttxlt aoUoew at ssaUesaiaa· MMUatM oocMas. Id sate· eaa pluibaa rrolvuet, et alls addent all·»· oamlao a >r»te«it« ugsaMats, sar···· «aid. De-Leea dixit: ilgaososs qaa·» nvanadta·· astsr: lam alais vacari· sxtra Mtas·; id·· at bm st Mam Hvirredtai·) fatr·· ts r«csat St ad anipMa· ··»·· rtatlat ₫d··· Ubaattaia·· a fstriba· bas· varia sxMfta amt, st staler nspiadit sxpoasiaM m ₹atio qaibu iaaitaatar MsaadatiaM· qaas ftepoasre iateadebat; iddre· «·■ vtaia Miaaatiaaissan· yna·idaa· abaqa· asere m Isatarem o·»·1 tedtnaalan texts mm

·bnrv»ttue·· HnluaeoSi vm refenastas· es»·1 rslbrtar ia Msaistioalbas R, l, t 11' Oia sata stais loafs· ait, ta sia· Intiaai patra· tas»i· stfci vial Mat, «t flari·· ₮batanaaiaiaat

1 Sapra, LU, wLaMao.

<Mui initia proftoto patenda ab esterais divinae aapimtiaa ognarltis; nam inquit aiaadam rapot laaoa dVMtM1? DOMMMM dhkKt W fâtMt MMB M fv eqo Mas penan to. Poetato - ma at dote tA ganta» (MM *ft* ρMNBBMIMM IlMM tWMMOf tonne. Undo Doctor gentium scripsit ad Ephssioa : *blegii* f^a « apuo cate aaemdi antefatataxteni, *pmedmtinamt* ma to adoptionam /altorum,- at alio loco· : Omnto aubtomf Daw *Mb pedibue mm* (Christi), ot t^a^aa^a *dd^et* o^t^nat *taqp^tr* ^mneam eooisee^i^^t, ^jea^ae o^d oorpau Maa; quae commentando aanotaa Augustinus in Pa. XXXVI ädorait : „Ex omnibus fidelibua at aaigelia fit uaa civitea sub uno regs." Ex hac antam catholica doctrina unilaraalam habemus aocaptionem «octaetae pro dirurao sorum statu, ax quibaas noalaamt, militantia acilioat, flentia at triumphantia: quae diviaio era aooeptio adao communia et vulgaria «vasit, ut in nostris cstschiamia gaoaratim ait relate «t edocta.

Altarem deinde aoosptiooem nomina ooobaiaa habemur minue latam quidam, eed ampliorem adhuc, iuxta quam hoc vocabulum significat ooUacticoam omnium fidalium viatorum ab initio mundi neque ad •eius finem. Hoc sensu aanctue Gregorius Magnae, cuius effigiei praesentia in hoc asero oouaaaau honvetamur, homilia X in sraagalia dicit, audaciam universalem incipere ab Abel insto uaqua ad ultimum «lectum, qui in fine mundi nsacitaras «t; proptarasaqne etiam in oateohiamia habetur haec petitio: Haec ecclesia eat no antiquaΓ cui raqxuadetur: Incepit quando Adas promissus fuit Redamptor. Ex quibua pronum eat memorari communiter quoquo eccteeiam dici ante Christum extitiaae, eaque designari coetum populi Dei cive ante legem datam, aive tempore lagia et neque ad Chriatum.

Profecto in multis locis veteria Testamenti nomen ecclesiae iuxta vereioneto Septuaginta interpretum adbibetur in sensu, ut significet populum Dai. Et ipae •anctus Stephanus (Act. VU, 38) eodem sensu istud vocabulum usurpet dicendo de Morae: *Hic eet, qui fuit m ecdeeia in eolitudine cum angelo qui loquebatur in monte Sina et ram patribue* nostris, qui *accepit verba vitae dare nobte.*

Cum igitur et Scripturae veteris et novi Testamenti et sancti patres ecclesiae originem et initia altius repetant, quam quod enunciatur in aeternate; et in catechbmb ipeb plebs edoceatur Christiana, 00cleaiam Christi initium habuisse a feliebaimo instanti, quo. Adae promissus a Deo fuit Redemptor; accommodandum in hao parte caput videtur eo magia, quia et aanoti petras et aoriptoras eoolMiastioi, immo et verbi Dei praecones paasim referant figurae quibus ecclesia in Scripturis adumbratur, ot parabola· quibus in iisdem delineatur.·

Altiammae eruditioni vestrae apprime notum «t aeptem praesertim typoa scobaiae in litteris veteria Testamenti a aanctb patribus depreteodi, quatuor nempe ante legem/moaeiogm (riqno *impatientiae),* quae sunt paradisos, Era, ut aperte commentatus est sanctus Augustinus, area Noe, d· qua ipae aanctus Petrus apostolorum princeps, st veterum patriarcharum uxores; tempore autem legb moaaicee tree insignes typi eccleeiae notantur, quorum unus fuit ipae gens iudaica, alter templum Hierosolymitanum, tertius lapis, quem, rex vidit 'abeciaeum de montibus aine manibus, qui tactus eet pestes magnus et implevit universam terram. Quorum quidem typorum Usus, ut ad iaatnactionaaa ptobfaan, at ana Noa etiam in oataehiamia (signs *impatieutien)* dicatur figura eoohaiaa, extra quam abut in dihrrio mow poteet aalrari; paranaanwi mihi aat naoaaaario...

SmmmMm£mm praaeaa Da Laacs, padaoto tatsaaMo, *turgent* oil;

Ignoaoaa queaso, raoarandiaauna pater, ignoscas; extra anatam propositi argumenta iam aimis vagaris; idsoqne noa ot oaanss mvarwaadiaaimi patres rogant, ut ad propositum argumentum redaua, acilioat ad •jmmlmu M fro· gMMraltn (lμχμμοομβ propouli ·ολμ μ li*]

Berareaaditeimt» enator. Parcet eminentia rostra reveranditeima, mihi parcat; eed motiva tantum adduco et explico propositioni· meae, quae eat immutandum caput I, am eidam adiioieodum, quod de intitutwaa eccleeiae dicat cum adnexo primatu apoatolioo in beato Petro. Si «ninmtbeimb praevidibua plaçai, tantum adducam aut legam ipsum caput quod propono; si hoc non placet, neque verbum ullum

Caput L — De rearitattoisr eederiae or cpoetoliri primotas m beato *Petro*

Aeteruui Dmu at Pator mtarrtrordurww·. cam Vario *eno,* qnod pernnt ante anenda, asusu qmtm m haareditataan proatriseril, et m poaMastotaem frrmmoa tervusl (eitotamee *brevitatie oauta omittam), altieeim» eapientiae tuae ameiliit eandem eedeeiam decrevit,* -at *elegit* noa tu ipao ante mundi oonetitutioneas, nooque praedeetanoost m adoptionem *jihoƒum Sine oninia Mbieeii Dent ηΛ ƥedAn eitu. ei ipmtm dedii oafni MφM omnem eerletiam,* quae *eet inrpM ipMM, Mfer omnia quidem vimbilia et* tsvialbdia; et postquam *Adam* in *nmmam illam meidit oalamitatem, ut eanctitatem et iuetitiam, in qua creatae fuerdt, amitteret, et alia eubiret mala, quae ipeum euoeque poeteroe omnee faciunt mieeroe, per Sedemptorie* mbarioerdia *et veritae obviaverunt* aibi itia et *par oeculatae ƨunt et* m *terrie facto* i it eodeeia, in qua per *fidem illitu* i *eunt, quotquot m ipeum tperauerunt* -Ms *veteri Teetamento;* non enim *aliud tub oaelo umquam nomen datum eet Hommibue, m quo ealuari ƥoaaept blinde omnia, quae de Redemptare promiaea, praefigurata Habentur vel a propHetie praedicta ante ac poet legem Mogei datam, paeeim eancti patree referunt ad eiue* eocleaiom, cuise *ploret, tgpoe depreHendunt, uti Fva, ana Xoe, de qua ipee beatue Petrae, bt profecto mleeia a prophétie praedioatur civiiat iueti, urbe ƒidejie civitae ƥomini vinea ƒlecta Hortae ƥondone aciae antrorum ordinate?, regnum ƨampitemtm Quare origo eccleeiae* non in notaro vel *padit aut legibM Hominum quae*renda *Mt; eed tota* omnino dtvwsa eat, et *er oowdliie divinae eapientiae* at *bonilafie pronae repetenda. tyeigenitM porro Dei Filiae ooneubetantiaiie Patri, promieeue m lege veteri Meeeiae, et ipee erpectatio gentium, cum m plenitudine temporum cero et turmo foetae* eat atque *Habitavit* in terna, non *modo* coe*leetee hommibue veritatee nuneiavit, doctrinamque*

• Ps. LXXXIX, 11.
» *M. TV.* 11

1 Px Π, T-k

' ffiar. Π. <1.
• Osât. tV, H.
• ib.n ».

etas, *qui mieerat Hhmt, rnd pmnürqfmm tgpii eignificare ecclemam* wM *ac* psnMis, *ft divinum proposition euum* adumbravit, taospsl *facere ft doom,* et per altos MMpttam mmm μ ν κ μ π *ac* doeurt «μ ». *davit, aigue* ta ee ipsum eredentee coutasusf st *coagmentari merit ta* m m *ebrietatem, quam appellavit eccleriam' xan, populum et ietniiUm mm', regnum* toelorum *ovile* suum

Id autem Chrietue Dominue multQiiribue œ luculentierimie factie complevit; mon poet miracula, termonem ta monte, ac teeettum ad pernoctandum ta oratione Dei, ab hoc redient vocavit ad te, quoe votait ipee, et fecit ut eeeent duodecim tecum, et mieit iüoe praedicare cum poteetate curandi mfirmitatee et eiiciendi daemonia Mox Paeoha eeamdo celebrato, eum egremue abiieeet ta patriam tuam, vocavit duodecim, dedit illit virtutem et poteetatem caper omnia daemonia, et mieit praedicare regnum Dei eoeque plura mirabilia edocuit ac magieterium edocendi et praecipiendi impoeuit inclamando: Qui we audit me audit; qui voe epemit, me epemit. Tertio autem celebrato Paecha, poetquam tranefiguratue eet ta monte, et alia mirabilia operavieeet, dieoipuli venerunt Caphamaum, et revident vocavit duodecim, monita taetitutioneeque ipeie ampliavit, irretractabili decreto eancivit, quemcumque ecderiam non auditurum, habendum ette tient ethnicum et publicanum, ideoque iudicium eocleeiae euoe m terra iudicium Dei futurum ta caelo, mox adiunxit: Arnen dico vobit, quaecumque alligaveritie taper terram, erunt ligata et i» caelo; et quaecumque eolveritit euper terram, erunt eoluta et ta caelo. Deinde e mortuu reeueeitatue, una eabbatorum cum foret ruent elautae, ubi erant ditcipuli, lejnu itetit in medio eorum, et dixit eit: Pax vobit; tum attendit manui et latui, dixitque eit iterum: Pax vobit; eirut mieit me Pater (qui e caelo ta terram ad vitam aeternam hominibus largiendam me mieit), C et ego mitto to pari auctoritate et ob eamdem finem. Hoc eum dixisset, insufflavit taper eoe, cum ordinatione poteetatem eit conferent imtituendi eeu ordinandi tuccettoree, et dixit eit: Quorum remieeritie peccata, remittuntur eit; et quorum retinueritie, retenta nent.

Tandem undecim, cam abiieent in Galilaeam* m *montem, ubi conttituerat illit, Irrue accedent locutui eet eit dicent: Data ut mihi amnii potettae* m *caelo et iH terra: euniu ergo docete ornnu gentu, baptivantu eoe* m *nomine Patrie et Filii et Spiritui tancti, docentu eoe tervare omnia quaecumque mandavi* vobis. *£t coce ego tvbiecum tum omnibue diebue ueque ad coneummationem saeculi.

***Itaque per praedicationem* etwipelii, *baptivmum et mandata, eccluia tua divinitue ordinata et apoetolie coneiitutie 'eiuedem reetoribut cum divino magieierio docendi, gubernandi, volvendi ac ligandi, tient umet Deui, una fidet et unum baptitma tantummodo haberi potiunt. Chriftue Dominue* uni ef *illit tingularu proreue praerogativae dedit, primo nempe, quemadmodum Abraham et lacob patriarohie, nomen Simonie commutando* m *Petrum'*; tum *poet eecutum ad orandum eidem coram aliie apoetolie nunciando: Tu et Petnu, et taper hanc petraà aedificabo ecdeeiam meam, et portae inferi non praevalebunt advertue eam, et dibi dabo elavet regni caelorum tie ipeimel**

' Maith. XVJ, ia
› Ttl. , 14; Art. XI, M; Pa П, 8.
• Maith. XIII, SS.
› I». X, IS.
• Mstth. X, 8; Mare. HI, 16; Lee. ГХ, 1.
• Maro. V, T; Lae- tX, 1.
< baa XI, 14; Ia I, 41.
• MsttkXVI, *H.*

oImmmi dieMMi

*Petro nurnut imponendo agnae et ovet pernendi, fi*sHss *eriliori et pmtoree, et confirmandi fratree', qribm onmibut egertierinee 9um conetituere* m *vibr*

NI φMM NBMNΓMNI JVMMtMM

dare, et fundammtum ponere cum prophetis et epoitolii pvjNtaM·

Z^itar flMMFVfor Donmmn, çu m m i Aoumm* *vult ealvoe fieri et ad agnitionem veritatie venire, ecdmiam iuetitmt cum divina mierioue univenmn genae humanum per fidem et legem eoam, per sacramenta et gratiarum Spiritui* macti *diffurionar Jacendi ad vitam eezrnumi, tique secuUdUm divitiae* sapientias *tum pariaret dedit apostolos, ipeontmque euceemoree episcopos, quos Spiritui sanctus potuit illam* repere, *et* prmeipem *tormndem Petrum perpetuo item victurum in tuooettoribut,* ut *fideles omnee uniut fidei* et *chaitatie vinculo contmerentir.*

Quae quidem omnia, ut apertissime oonetant ex factio et dictio divini coctoris et fundatoris, in ecclesia constituta fuites, et ab apostolis apprime intellecte et exOquuta perhibeat eorumdsm facta, qui ludaris primum tum Gentilibus in omnem terram fidem et legem Christi annuntiaverunt, et acceptis potestatibus in universarum gentium beneficium uri sunt; qui mandatum ribi factum principibus synagogae et praesldibps imperii opposuerunt, et decisiones de fide sanxerunt, fratribus qui erant Antiochiae scribendo : Visum *ut Spiritui sancto et nobit, nihil ultra imponere vobit oneris, quam haec necessaria,* de moribus praescriptiones edicendo (ut denuo citationes omittam), dcdiscipiina, cultu et ritibus disponendo, qualitates necessariae ministris ecclesiae declarando, eoeque constituendo, praecepta dando de peculio ecclesiae, correctiones ac poenae infligendo: facta quidem ac %gee apostolorum, quae colliguntur ex ipeorimg actis, ex epistolis sanctorum Petri, Pauli, laoobi, loannis, ludae, et Apocalypsi ; ex quibus insuper evincitur, apostolos generatim sibi attribuere poteetatem faciendi praecepta et leges, corrigendi et puniendi.

Atque hisce omnibus profecto consonant testimonia et fÿcta omnium hominum apostolicorum et conciliorum, quae una cum sanctis, patribus perpetuo commonstrant ecclesiam eiusque hiérarchisai, ricuti a lesu Christo aedificatam et instructam, iugiter ab apostolis pro salute ao omnium gentium bono exercitam et t^snsmissem per episcopos, qui in eorum locum successerunt, qui sacramentum confirmationis oonferrs, ministros ecclesiae ordinare, atque alia pleraque peragere possunt : quarum functionum poteetatem reliqui inferioris ordinis nullam habent (ex Tridentino).

Hucusque expositis, qüae capiti possent adiici, mihi visum eet referri notionem et originem ecclesiae, et melius forsan enucleari quae non sunt satis accurate, ri bene audivi, exposita vobis. Atque ri hoc modo concinnaretur iuxta sapientiam Deputatorum caput hoc primum ; tunc schema do eocleaia et apoetolioo primatu colligaretur schemati de fide, quia in ecclesia divinam religionem, de qua in prima constitutione de fide, cum ipsa prorsus colligatam monstrabit.

Hanc emendationem sapientiae iudicii' vestri submitto.

Hic autem eminentissimus praeses cardinalis De Luca patribus ait :

,Reverendissimus dominue Victor Augustus Dechamps archiepiscopus Mechliniensis unus ex Depu-

taris pro rebas ad fidséa spatCaatibus vaniarn patüt A loqtandi, ot aaûnadvesaioaibae .a doobos reverendi·-•uni· oratoribus hodie prolati· rapumlaut *'

ORATIO

retarsadi patrio doaum Victori· *A»gutU Dedtamp»*

Eminentissimi pcaeudoo, aminsntissimi ao revarendiaaiini patiné.

Eminentiaimua orator, quoan primum audivimus badie, et illustrissimus pater, qui post eum locutu· eat, do ordine decretorum nostrorum tractarunt, et dixerunt neoessarium orne, šntsquam agatur de primata sen de suprema in eoelaaia porestat», tractari de eocleaia; antequam agatur do primatu, aiunt, agendum eet de eocleaia more theologorum, ut melius perspicietur intrinsecus nexus rerum.

Respondeo: a conciliis non conscribi tractatum seu cursum theologiae. Concilium non agit modo syste- B matico de omnibus illis quaestionibus, quae reduci possunt ad unam aliamve materiam dogmaticam; sed partes concilii sunt dare et fortiter exponere veritates oppositae erroribus hio et nunc vigentibus. Anne patribus mcaenis consubstantialitatem Verbi definientibus umquam in mentam venit, ut conscriberent tractatum ad modum tractatus sancti Hilarii do Trinitate ad Arianoe? Anne patres tridentini proteetantium errores in re iustifioationis condemnante· umquam cogitarunt de restaurando sive reficiendo integro tractatu de gratia?

Sed dicet qui»: in primo schemate tamen agebatur de ecclesia Respondeo: in primo schemate non haberi tractatum de ecclesia; agitur ibi tantum de iis materiis. quae respondent erroribus quibusdam reoentioribus.

, Ast, perget alius, quomodo definire possumus ea quae spectant ad primatum, antequam examinaveri- c mu« ea omnia quae pertinent ad episcopatum? Respondeo: nos non eseo theologiae candidatos seu tirones, sed iudices quibus (Deo sint grate·) tota theologia non est in memoriam revocanda, ut oum certitudine sciamus quaenam sint relationes episcopatus cum supremo et pleno principatu in ecclesia Absit tamen, eminentissimi et reverendissimi patres, absit a me ut nolim invenire ordinem, harmoniam, adeoque veritatis splendorem in decretis neetris: absit omnino. Et ut in prooemio aliqua iam a pluribus patribus indicata adjiciantur, omnino consentio; sed en duo quae sentio.

1° Dico ordinem definitionum praecipue respondere debere necessitati et periculo animarum: animae

l Argaamta·: .Aiehlsfiieof»· Mstblfa/rasie Asciar»vit re-

•psatae·» soalss Capataiteais taa earA. anUsp. Pr^sast taa· •puoopo Ippengisad, qal MesessUateas baasrsat traetaati As •aolsaia, prinis*· As priasses Baosal psatMais mw 1st; M- D qas «ore thaotogsre·, st at reta· tatriaMsas assa· psrepiciatar, A4 soa mas MuetUara· Aixit res psetrasSara «ore tbsotegvra· st at lari ia stalk solet, ta reritatss smriba· «ppsrttu dare ot fortiter axpoaore. Bk . sate· alaria· coaeiUore· «•••pio probavit, et bee Aeri Aixit la sebssaate gta patre· •xaatfai rebisore· aat. Nos dlnreia· agi A· priaaata aoa psoasatagas· Ao spiseepata agacer; apiaoopos aoa sra taetegis·tirsass, asqas lia are···· ··· saaia ia Bsut·· revocare. OrAteos atiqa· ia Aseretis aorvaeAaa, orAia·· taaaaa resptaaata· areaaaUeti st pariealo aahaara· qaoA bodte ia Gallia preiaarti· ot Gansaaia gravi·!··· oaaa Magaastas sst. Haas ipeaa ordia·· reapoaAces opes *me»* seris! reta· treotaaAarea^; st iAeo sa· la prias raatitatteM As *4» sate·•it As reistteaibas later AAsa at rado···; et postgas· ooastitata fait priadpia AAd, at Md regela gasa est verba· Da! dva aeripta· risa Indit··, atiuaeae a Cbriato Deaiao aapreaat sastoritati ea··!··· gae regitor aodaaia, comma aaa at ia a»reaIa ss—itatieae scripture et traAitioae Aace •stsadatu <·■·■■ ait bass aapaa— ia arelada saeteritaa. OiAiae· Hrireo aaa Aeam*

Cosmo, <mmst« tostos UL

antarn bodiadua multam turbata· tant; earum fidae periculo obisota fait ab aliquibus, qui et in Gerraadk et ia Galba at alibi uom ax raritatibus fundamentalibus fidei vel poblico ia dubium rooavarunt, vel atiam proterve negaverunt Urgqt proinde tempus at hora, ut varitse solamniter proclamata liberet fideles ita in fide titubantes, iuxta verba Salvatoris!: Farsta liberabit see.

Diro 3 ordiiasm decretorum nostrorum non aolum respondere necessitati animarum, asd miro modo etiam conformem fora ordini ipsi rerum tractandarum. Et revera, quid a nobis praestitum fuit in prima constitutione dogmatica? Exposuimus acilioet relationes et concordiam rationis et revelationis; in memoriam revocavimus fundamenta, fontes, principia fidei sicut et fidei regulam, quae eat verbum Dei scriptum et non scriptum, utrumque a Issu Christo commissum auctoritati viventi a se in eootaia sua institutae; quae auctoritas nobis sine corruptione depositum illud custodiat, eiuaque sensum adaperiat Hoc in prima constitutione dogmatica.

Et qua de re quaeso agit secunda constitutio? In secunda constitutione, face «acre Scripture et traditione praelucente, ostendemus ubi ait in ecclesia suprema auctoritas, quam Christus in ea constituit, iuxta haec sancti Augustini verba1: „Petn apostolatus principatum tenet, dignus certe qui in aedificandis in domo Dei populis lapis sit ad fundamentum, clavis ad regnum." Duplici igitur modo et animarum necessitatibus et naturali rerum tractandarum concatenation! omnino congruus et aptqs ostenditur in decretis nostris ordo occurrens.

Et haec, pro momento Xaltem, sufficiant; quae vestro iudicio fidenter submitto.

ORATIO

reverendi patri» domitti Petri Mariae Ferré
episropt *Catalentit*

Eminentissimi praesules, eminentissimi ac reverendissimi patres. ·

Unam tantum eamque brevissimam circa caput primum animadversionem sapienti vestro iudicio submittere cupio.

In capite primo schema ait pag. d lin. ultima [5 a „J „aperte opponuntur damnandae eorum sententiae"; mutare vellem: *aperte opponuntur damnatae,* seu *foliae eorum sententiae.* Ratio mutationis est, quia sententia negans primatum Petri prae caeteris apostolis, et sententia ita dicta capiti· ministerialis a Richerio invecta, ad quas schema alludit, iam pluries a summis pontificibus damnatae fuerunt. Si igitur sentent'se ipaae damnandae in constitutione concilii yatieani dicerentur, quasi videretur nulla ratio haberi de condemnationibus a summis pontificibus iam latis.

Ego dixi, et vos indicate. *f*

ORATIO

reverendi patri» domini Salvatori» .Va'/naxv
rpwropi BoUnen»/»

Indulgentia vestra et benignitati fretus hunc ascendo ambonem, ut aliquas animadversione· vestro

i Isea. VHI, M.

> Amras TA (sUss IS A· verHs Denial), >. I — P U XXXVm. MO; ta· «rwoas St As aaacti·. am- Msariai iatsr ■appesitlUM »»··. SOS csUraraah a 4 — P L, XXXIX. S1SS. Aagartiai sossiss ia breviari· naut lagitu b fast· a Prtri •A Vlaerts.

• Argaasataa; .Bfiseof·· Csssisarts ssraAati···· gear tea preyrait <aa· tegitafMa jagiaa octava abi M sitas·ratto ūpsait·».

• Argaasataa: .Tgimpas Btllaarii siaasllis fsatawis

M

iudicio snhsnittam circa caput priAium ds prima oon- a BtitaticMM d Mutne»

Mauaû BMortoti iw tfitaf» ·o y* taMMnocti oaput Mt vsluti fimdaaMntam totius tractationis. Primatu· «aim diri Patri, «t «a quae ad jtimahim huiusmodi psrtinent, sunt «a qua· liauMimt ia ailss suoMseores; idcirco firmiter etatasoda aunt quae pertinent ad huiusmodi primatum.

In principio huius capitia mihi ridentur aliqua deame neniamria, qua· proinde addenda proponerem. Sed ut rue darius pateat, permittite, patres sminsotiteimi et reverendissimi, ut mm altius aggrediar. In primis quando agitur de aliqua aomatote coosttuenda, ut heri dixi, debet statui, qnaenam ait summa societatis illius potest··, quaeoam sint attributa huius potestatis.

Omnis societas est aliquis ordo. In quolibet ordine eunt divereee partes sibi ponssntientes et in unum finem conspirantes. Oportet ergo ut sit aliquod prin- B cipium huius unionis et conspirationis: tinibus enim, ut docent philosophi, debent respondere agentes. Unde iuxta ordinem finium datur ordo agentium. Finis ultimus cuiuslibet societatis est unio; unitas ipsius societatis, in qua eat pax et «t félicita· illius societatis, est vita societatis. Non enim, ut praedixi, potest concipi societas aliqua sine huiusmodi unione, sine huiusmodi conspiratione, et proinde sine principio a quo haec procedunt

Primo igitur, quando constituitur aliqua societas, Statuendum est principium illine societatis. Inde, ut experientia docet in quibuslibet constitutionibus et statutis nationum, populorum, primo. tractetur de summa potestate et de attributis supremae potestatis. Et ita necessitas exigit ®o quod iuxta regulae cuiuslibet ordinis debet esse proportio inter partes et principium unitatis earum partium. Et ab huiusmodi principio debet sumi regula et norma omnium proper- C tionum; aliter non potest constitui ordo, idcirco neque perfecta societas. Ordo exigit ut quae eunt inferiora reducantur ad superiore, non e converso. Hinc patet apertissime ecclesiae constitutionem a fundamento incipere debere, a capite, a summa potestate, quae eet primatus divi Petri. Et ita revera fecit Christus, ut heri prolocutus eum. Non enim Christus vocaverat ullum apostolorum, et iam dixerat Petro illi occurrenti1: *Tu vocaberi» Cepba», quod interpretatur Petrue.*

Iamvero in sermone hebnioo-syriaoo, quo utebatur Christus, Cepfas significat *petram.* Immo et vox graeôa icixpc; significat *petram.* Immo ipsi protestantes vertunt huno locum: „Tu vocaberis Cephas, id est petra." Ex contextu huiusmodi sententiae lesu Christi patet, tunc iam Christum constituisse Petrum petram suae ecclesiae; quod confirmavit Christus, quando vocavit apostolos. Nam Matthaeus vocet Petrum primum inter apostolos: idcirco iam primatus inter apostolos eidem fuerat a Christo collatus.

Caput incipit a celebri oraculo Matthaei XVI. In hoc autem oraculo, mea saltem sententia, Christus non primo constituit primatum illum, sed primatum illum firmavit, immo omnia attributa huiusmodi primatus includuntur in huiuamodi evaagelii testimonio, si bene et integre perpendatur. Hinc approbare non possum quod habeatur in hoc loco dimidiatum huiusmodi testimonium, sed vellem ut integrum referretur.

at osteadarst optiao eoasiUo ttaaa sass, st eu· agi ds sectata dsbsrst, isitie· dseeretar a Beaaac peattles etustas primate, ssMsdaticae· tertaua prepssuit teas reftrtar ia pagina ěstera.

1 leas. I, 43.

a Quod-aqteus ia baimmeiti teofimuniu omnis munia wpràwi ' fMtontaB mi pcÛMtaB» mmnq jcmto» gutevas eoatiaaaatar; «r eo mihi ridetur, quod m kttÛMMOdi MtUMftM WlMMtV OMÛ, ϕM MBt µ µ µ γῖι ed priflMtUB coMtitsti in beato Petro fiam a Cbsisto fntenta Quid Chrntue in iMtitatioB· priants·*f* In ?—îîî-'i^c— prixMtn· m onnion oonfemioMi *tot* uuuqu pntran µ µ κῖοµ, Christus intendit unitatem enclssies, tum ut *tar*maretur, tum ut perpetuo custodiretur: in hoc osnnm oooesntiunt; nulla est circa hoc quaestio

Unite· «cdeaia· oonaistit ia unitate fidei «t in unitate oommnnionia Idcirco Christus debuit Petro tamquam primati, omnia centena, qua· naemsaria sunt ut formaretur et uuume raietui in eoctesia perpetuo unitas fidei st unitas communionis. Quid, eminentissimi et reverendissimi patres, quid requiritur id unitatem huiusmodi tum fidei tum communionis constituendam et conservandam *t* Ni fallor, tria requiruntur ad constituendam ot oonesrvandam fidei unitatem: ‡ ut edatur definitio doctrinae quae credi dabat, et huiusmodi doctrina doceatur; 2 ut detur, ad huiuamodi definitionem, confessionem airs doctrinam tradendam sine errore, vel revelatio vel assistentia divina, eo quod fides non est fructus intellegentiae et sapientiae humanae, aed pertinet ad Deum tradere quae credi debeat; 3 loco necessarium est ut omnes Christi asseclas conveniant in huiusmodi fidei confessionem. Ad constituendam unitatem communionis necessaria eet suprema aliqua potestas ‚ferendi leges cui omnes obedire teneantur. Porro haec quatuor mihi videntur clare elucescere in huiusmodi testimonio Matthaei.

f Et 1° Chriato interroganti apostolos: *Quem me ette diciti»,* respondit Petrus tamquam primas, tamxqnam caput aliorum (iam erat primas, iam Christus ei dixerat: *Tu erit petra,* iam primum locum ei daderat inter apostolos); primus igitur Petrus rations sui primatus edidit hanc confessionem, hanc fidei definitionem (quid enim est definitio fidei nisi confessio fidei, et fidei confessio in eo, qui primus eam profert, nisi fidei definitio?), Petrus hanc confessionem et definitionem emisit: *Tu e» Chrittu» Filiu» Dei vivi:* en prima conditio, quae vocificatur in'Petro. Ad edendam huiusmodi definitionem specialem habuisse Petrum assistentium, specialem revelationem testantur Christi verba: *Beatu» e» Simon Bar-loua, quia caro et tangui» non revelavit tib», eed Paler meut qui* m *caeli»* «t; eu specialis revelatio facta Petro ratione sui primatus. In hanc autem fidem omnes convenire debere, proindeque hanc Petri fidem esse fundamentum, basim totius ecclesiae, explicant clare sequentia Christi verba: *St ego dico quia tu e» Petfu», ei taper hanc petram aedificabo ecdeiiam meant; et portae mferi mm praevalebunt advenu» eam;* quasi diceret Christus: super‚hanc fidem, nempe super huiusmodi fides supernatural· fundamentum aedificabitur domus mea spiritualis, in qua omnes lapides vivi ingrediantur, et in qua omnes oompaginati crescent in domum sanctam Dei usque ad vitam aeternam. Omnia haec tria, eminentissimi et reverendissimi patres, mihi videntur luculenter clarescere in huiusmodi verbis lesu Christi; idcirco peto, ut totus textus inseratur in schemate oum iis quae iam protuli, et Christus ipse praemisit relate ad Petrum.

Ad constituendam, conservandam communionis unitatem data est Petro suprema potestas per illa verba: *Dabo tibi elavet regni caelorum; quodeumque ligaverit etc.* Clavium nomine venit certe suprema

potsatss; élan· ' «nia qnssdo offerantar alicui, J offeruntur «i ia signum aopnoae potuetstis; offeruntur rsgibos, offerantar vietoribus, quando ingrediuntur aliquam civitntam. Quid significat huiusmodi oblatio darium, niai ronfessinoam eupremas ƥot· statia eorum ia divitabam, quibus afferuntur huiu·· ' modi elaves? Bt Christus dicitur elan» Dseid quae in symbeluaa omnimodae na· potestati» in omnes gentea Haas igitur daresount in integro textu Matthtei; «t inde puto etiam, reveraodiasimi patres, quod non possunt admitti ƒli explicatione· huiusmodi testimonii, quae affarentur ab haerstici·, a aohiamatieia, ut «terunt rim et efficaciam huiuamodi testimonii., vClariaeime enim, ei rite perpendatur, apparet primeturn iuriadietionia tum' quoad conservandam unitatem fidei, tum quoad conaerrandam unitatem communioni· a Christo Domino fuiaae collatum. Et advertendum arbitror huiuamodi plenissimam potestatem coaeervandi unitatem fidei, unitatem com- : munitum, fuiaae Petro oollatam a Chriato, antequam ipee aliquid dixerit apostolis. ünde fit, ut quae aliie apostolis diota aunt, debeant exigi ad huiuamodi teatimonii oracula, debeant iuxta regulam horum oraculorum, quae respiciunt Petram, explicari, non e converso.

Sane Christus apostolos elegit, eoe misit in universum mundum, superео» insufflans misit Spiritum sanctum, multaque eia promisit; sed quae eunt promissa et collate aliis apostolis, fuerant etiam cum illis promissa et colleta beato Petro; fuerant collegio apostolico promis»· et collate in unione cum Petro. Attamen quae universo apostolico collegio fuerant promises et colleta, non infirment quae specialiter, ratione primatus futuant promissa et colleta Petro. Sane in quacumque constitutione, etiam humana, quis umquam dixerit quod ea, quae dicuntur de potestatibus inferioribus, contradicant iis, quae statuta eunt ' de potestate suprema et superiori? Absonumomnino esset ita dicere; esset perturbare omnem ordinem. Idcirco ita dtebent explicari ut minime officiant praerogativi» collât» sancto Petro in ratione sui primatus.

Hinc propono hanc additionem faciendam primo capiti constitutioni· lin. *1* [u,]: -Id uman namque Simonem *filntm lonae,* quem tmmuiafo nomme Petrum sen petram *vocaverat, et primum mter apeetoloe elegerat,* post eius confessionem.' T« es *Chruttie Filita Dei* rivi, *Chritttu dixit: Beattu ℓ Sinam Bar-lona, quia caro et eanguie non revelavit tibi etc.*

Haec vestro sapientiasimo iudicio submitto.

•Auditis oratoribus omnibus, qui pro primo capits inscripti fuerant, eminentissimua primus praeses dixit:

, „Cum nemo amplius veniam loquendi de capite primo petierit, declaramus discussionem specialem D de primo capite absolutam esse, salvo iur» Deputatoram, si quid respondendum consuerint. Emendationes propositas quamprimum typis impressae reverendissimis patribus distribuentur, ac posts· more solito suffragia de iisdem iuxta decretum diei *20* februarii exquirantur.

„Jam gradum facimus ad epecialesn discussionem secundi capitis, dejjtoo veniam loquendi petierunt aliqui reverendissimi patres, quorum nomina reverendus dominus eutaecretariu» ex ambone recitabit"

Tabellam tunc subesoretarius perlegit, in qua inscripti erant reverendissimi patres: Benveoutus Monson .y Martine arehiepiscopus Oranatsnsia, Aloisiu» Filippi episcopus Aquitanus, Thaddaeus Amat episcopus Montertÿensia et Angelorum, qui omne» ad ambonem successive vocati sunt

ORATIO

reverendi patrie domini Unrauli Jfoas. . y *Mirtai andeiepieaopi Grmmtrueie'.*

Eminenriaaimi praseidae, eminentiasimi no reverendimitai patres.

Non cogitabam certe verba vobis facere hodierna die, ao prqpterea parcite mihi si minue concinne vobis loquar. Agimus de scbsmat· primae constitutioni· de eodeaia Christi; et postquam in primo capita apprime tractatum fuit de institutione divina primatus apostolioi in persona Patri, ordine logico proceditur in secundo capite ad tractandum de perpetuitate huiusmodi primatus in Romanis pontificibus tamquam Petri successoribus. Dominus enim noster lesus Christus non instituit primatum spoatolicum ad honorem et bonum peculiare Petri, sed ad bonum universalis ecclesiae, ad ipsius unitatem constabiliendam et perpetuo conservandam. Et quia eccleeia perdurare debebat usque ad consummationem saeculi, et Petrus certe, ut mortalia, erat moriturae; instituitt idem ipee Chriatua Dominus, ut Petrus successores haberet sui primatus super universam ecclesiam. Instituit ait quidam ecclesiasticus doctor, Christus Dominus dignitatem primatialem in persona Petri tamquam vinculum divinum, quod mediante persona adnecti debebat peculiari alicui eodesiae. Bene igitur tractatur in secundo capite de perpetuitate primatus Petri et de successoribus Petri, Romanis pontificibus, qui haeredes universales sunt dignitatis honoris et potestati» Petri.

Sed vellem, reverendissimi patres, ut aliqua verba haberentur in hoc capite, post primum incisum, circa providentiam specialem et peculiarem Christi erga sanctam Romanam sedem, cui perpetuo adnecti debebat dignitas primatus Petri; et sic meliori modo transitum faciemus de uno in aliud incisum; magis magisque elucescet providentia Christi in constabiliendo primatu, et etiam omnino occluderetur ianua quibusdam scriptoribus, sanctam sedem convellere oonantibus, eo quod dicunt dignitatem primatialem Petri adnexam esse sanctae sedi iure humano, non divino. Probe nestis, reverendissimi patres, qui magistri omnes estis in Israel, de fide catholica esae institutionem primatus in persona Petri, de fide catholica esse etiam perpetuitatem primatus in ecclesia, quia primatus pertinet ad eodesiae bonum; et quia ecclesia perdurare debebat usque ad consummationem saeculi, etiam primatus usque ad consummationem saeculi debet perdurare. Id est de fide catholica, quia definitum est a conciliis, voluntatem Dei csSe, ut Petrus haberet successores; ac propterva in concilio Florentino et in aliis conciliis statutum fuit Romano· pontifices habere dignitatem primatialem Petri: qua de causa? in quantum successores Petri,

· Sed non aeque certum et compertum apud omnes est, quomodo dignitas primatial» Petri adnexa fuit sedi apostolicue Romanae, an iura humano, an iura divino. Et haec quaestio maximi momenti eat, quialiqui theologi, praesertim ianaenistae et febroniani dicunt, dignitatem primatialem Petri tantum fuisse adnexam cathedras Romanae propter factum humanum et particulare Petri; ac proptsrea iure humano poterit evelli ista dignitas primatial» cathedras Roman at ad sham sedem transferri. Igitur aliqui scriptores, ut loquitur sapientiesimus Benedictus XIV in egregio opere *de ɳ/nodo dioceeana* lib. XI cap. I asserunt, adnexionem dignitati» primatialis sedi Ro-

manae {actam ftijhp voluntati· excluaiva Petri sinaa, làmverô, fevereodisslmi patra», ai ad praeterita

muidato ^ei, ■ineteveU&oneJ>ei : et quia iàs divinum non potegl fundari m-faeto mere humano, quod volebant febroniani et ianeenietae, pœae evelli diœbant a afcncta sede hanc dignitatem primàtiAeni. /

Alii oontra^dicit Benedictim XIV, -diçunt beatum Petrum reliquisae in sancta iede Romana dignitatem primatialbm voluntate sua, aed'voluntate (xmip&cia çum mandato Dei, ita ut Petra haeret revel^tionen quaindam vel. mandatumspeciale a [illegible] ut veniret Romup et ibi constitueretl dignitatem prima tialem super universam étfcleûam. Sed, reverendissimi patres, si ^aliqui scriptores,'^ dixi antea, iknaenietae et Febronjani demantur, omnes, etsi ndn oηιηββ dicanj, Petrum reliquisse primatialem dignitatem iur Romana sede per expidssam voluntatem seu man datum Christi, tamen dicunt, quandam habuisse inspirat innem, directum fuisse per [illegible] nem provident udem Christi, acproptereanonsuanuda et alwluta vol&ntate, sed etisiu>»in interventu providentiae Christi. Ego igituf^vellem, reverendissimi ac carissimi jiet res, ut saltem hic interventus wo·'ljjentiali ChriMi in constitutione dignitatis prinu filth in sede Romana aliquo modo exprimeretur in capite 11 verbi jxvstea a me referendis, vel aliis ai magis obi placuerit. Et quomodo, reverendissimi patres, posumus concipere, Petrum Christum non copsuluisso |»^r orationem, vel non accepisse inspirationem sjMMiaiem Christi ad rem tanti momenti |>eragendam. ut erat wdi alxui adiungere dignitat^jn summam primatialem. ut in sgpfiHT^uxmioruni perduraret? Constans traditio eat. quod iFtfanenit certe prm idenlia specialia-Dei in adnectcndo primatu sedi Romanae.

En ahqua testimonia, omittendo plurima quae in medium possem afferre, en aliqua, reverendissimi)>atrea, tesPimonia antiquorum circa ordinationem et peculiarem t'hristi providentiam in designatione sedis Romanae, ut in ea primatus in aeternum maneret. Eusebius in sua celeberrima historia ecclesiastica lib. 11 cap. XIV loquens de Simonis Magi praestigiis haec habet verba: „(\>irfestim enim ipeis Claudii Apgusti temporibus, benigna .et clementissime Dei providentia fortiQsiiqum et maximum inter apostolos Petrum et virtutis merito reliquorum omnium principem ac patronum Romam adversus illam generis humani labem ac pestem perducit." Videte igitur ex iMo tretmgimo. Petrum, non solum venisse sua voluntate, sevi fuisse divina providentia conductum vel impulsum. Sanctus Leo Magnus sermone I de apostoli» Petro et Paulo haœ aitl : ..Beatissimus Petrus, prinšej apostolici ordinis, ad arcem Romani destinatur iui|»erii"': desAnatur a Christo, destinatur a Deo. a divina providentia, non venit a semetipso, tantummodo destinatur. Ita etiam idem aanctua *heo* in epistola CX.X ad Theodoritum aperte asserit[8] : „Sedem Romanam caeteria ecclesiis Dominus statuit praesidere" ; non solum ergo voluntate Petri. Denique, ut alia multa, quae in medium possem afferre, praeteream, illud celebre Gelasii dictum in concilio Romano in hocce Vaticano ingeminare liceat, scilicet: ..Sancta Romana eccleaia nullis synodicia constituti. caeteria ecclesiis praelata est. sed evangelic· voce Domini et Sklvtforis [illegible] obtinuit V

Macula ocufp· nostro· «mvertamos, et annale· eochaiaatkxiOuquantnlQin «volvwe relunift innumere inveniemus facta luculentissime nobis demonetrantia divinam ordinationem ac 'specialgpa^ cuetodigm/Christi aanctam-todem et ecclesiam Romanam, et eius v^lunt^tia prepositum, ut in illa et 'non jin alia PetA pnmatua adnecteretur et in perpetuum constitueretur. -Ducr^antum facta vobis reoordabor.

- Cum Pptra christieais rogaretur enixe, ut ali(pistatulum a persecutione psse subduceret .propter bonum nascentis ecclesiae, noçte muros «gredieus, en occurrit illi [illegible] io urbem ingredi volens, ef Petro stupore pleno interroganti iUdmX^Domine quo vadis?" respondit: „Venio Romam^iterum pro vobis crucifigi." Queta .verbis intellexit Tetrus, voluntatem Christi esse ut RodKSam ecclesiam, ab ipso fundatam, ιιπφηοη desereret, ut deseruerat Antiochenam, ut in ea usque ad crucifixionem et^hiorteui perseveraret, et primatum suum in ista ecclesia et non in alA miis euooesBoiibus relinqueret.

Secundum factum, nonnisi illud leviter indicabo. Vos nostis per quot annos Romani pontifices in Avenionensi cnitate degerint, hac sancta sedo relicta. Ssd etiam ^α omnes probe nostis, reverendissimi et carissimi patres, quot monita fecit illis Dominus, et quam multis minis, et etiam manifesti miraculi eos movit et permovit, ut relicta civitate Avenionensi. ad Romanam suam civitatem et sedem 'em rent. Quis ignorât quae et quanta sunt, quae sancta Birgitta exempli gratia ex parte Dei pontifici nuntiavit, ut Romam rediret? Sed erat quadam die Gregorio papa XI et habebat ante se episcopum aliquem parum de sua residentia curantem; et cum Romanus pontifex ^Gregorius XI eum iustissime increparet circa suam residential!!.ei audac ter nimis respondit ..Sanctionne pater, ego redeam ad mean) sedem, quando sanet itaa vestra redibit ad suam sedem Romanam' . Et tunc summus pontifex obmutuit, et in oonsjwctu Dei votum egit de petenda urbe Romana quam citius posset. Hoc votum editum soli Deo cognitum erat. Post multo menses, celeberrima virgo Catherin^Senensis ad Avenionetn adventavit, illi, Gregorio XI. manifestavit votum soli cognitum Deo; ex parte Dei terribilibus verbis eum movit, ut quantocius Romam rediret.

<Juot etiam mirabilia nostns ultimis temporibus perspeximus omnes in pontificatibus Pii VI. Pii VII ret etiam amantisaimi patris nostri Pii IX! Videmus igitur, reverendisimi paMb, quam speciali. et tenera et' patera· providentia ait in Chnsto Domino notre erga sanctam civitatem et sedem.Romanam, et quomodo Petnu. non solo ano facto humano et personali, ■ed aaltem inapirante Christo et providentia et ordinatione speciali Christi ad sedem Romanam venisset •d constabiliendam dignitatem priruatialem.

Quapropter en vobis, reverendissimi patres, verba quae annuntiavi vobis, ai vobis placuerint, ease adnectenda in aepite U. Ut magis magisque elurescat providentia Christi circa Petri primatus perpetuitatem in hac sede apostolic· ac in Romanis pontificibus, posset iuxta meum iudicium prima periodus capitis II hoc modo concinnari :

Quod autem m beato *apoetola Petro, prmrepe paetarum, et pator magmu otium Domimu Chriiitiu lema m perpetuam ialutem aftperetnte eodaiae bonum àutituit, id m eadem eocleria, quae fundata neper ndidiemmam petranf ad fimem eaeculorum urque firmiter etabit, iuqiter dartre derrevit; ac propterea ma divma ordinatione ac providentia ealubriter fac-*

i cMutihMsssf W. Vat.

* later ogp a. Laoaia, sd. Ballsr. tsa. I, yag. M>.

* Ib. [illegible] liilt.

* Dseratalia a. Oalaatl papa· $ aaapnkia Scripturis adit is coae. Ross. sa. SM. Vida Lahbs, tost V. ed. vesM. IMaasi, VID. 147]

fum eet, **dr^etri** *primatui Integre inviolabiliter eem-* A
ƀerqd **t-iÿeru^'àt** *tancta Romana eccleeid? quae,·ut aiebant patree* **concilii** *Laleramuuu IV, disponente Domino taper omnee, aliae ordinariae ƀotmtati obtutet principatum, utpote'mater univtnonrmchritti-, fiddium et magistra. NuUi emm eae-* **1**
culte omnibus notum eet quod eanctue Mmutque apbstolqfum princeps 'et caput **cie/. ql^in** schemate.

J Haec verba, **ƀeverandias** patree, primal verba additioni» **suntex** ipsa oansaimaDpputationé mostra de **fide, qoiajin** relatione de observationibus typis impressa **etjaob»** tradita pag. 7 ad cap. II haec habc'C.-rl verbal: ..Animadvertitur, «iistinguendum *eme* inter lue. qud **Petn»** habet generatim successores, quodque .eat ex institutione diving; et inter iua. quo **Petn»** habet sucoeesone nominatim in aede Romana, quodque ex facte Petri repetitur: quare diêitur illud (hoc eet Petrum habere euoceMOree generatim) eme iurie divini,-hoc antem (quod habeat auopeaeoTee'nomi- B natim Romance pontificee) aatiue ex divina ordinatione." Haec verba aunt quae ego adnecto in obeervatione mea *e^dinnaordinationeet provideatia Dei.* Reliqua verba adiecta non eunt mea. eed jxtncilii Lateranensis IV; a· "ropteree rogo imprimis Deputationem nostram <.. ssiinam de fide, ut haec verba inserere dignetur in rapite secundo nostri schematis, et etiam vos rogo omnes, cariseimi-fratree, si ita vobi. placuerit. Itaque |»rvi^mihi.

ORATIO

rctvrendi ƀatri domini .-L'oisu *Filippi epiecopi Aquiloni·. -*

Eminent ικβιιηι **ƀraeside** eminentissimi ac reverendiseinii patree.

Vnam eamque brevissimam additionem huic secundo capiti faciendam vestrae sapientiae submitto. C

Cum schismatici et protestantes, et cuiusvis nominis haeretici contra primatum Romani poatifiOs seu ecclesiae Romanae taiyquam in potestaterqabusivam, et primis ecclesiae saeculis minime cognitam, clamare numquam destiterint; non incongruunl mihi videtur, st aliquid de priorum illorum temporum traditione innuatur, ut ipsa quoque diligenter obsonata et in rem nostram aple .vindicata appareat. Haec igitur ante ultimam paragraphum capitis II pag. 7 lin. 15 [c,] addenda censerem, ai vobis et caiissimae Deputation! placeat:

*Hmc temper, vel ab ƀei antiquae errle-ior pafribu», cum diffueae per univereum orbem fidei*tum com *ƀunitate m ruo quaeque eolo mcereecere etuderent, ad Petri eedem Romanam, tamquam ad ƀnitati principium et ad teeeeram univeruditatu oculi convertebantur. Iudicia vero Romanondn pontificum ultra euam regionem lata, aedum reverenter accepta, etu-* D *dioee etiam efflagitata, atque inviolabiliter obeervata fuere. Quae eane primaria m univenam eocleeiam anctoritoe iam plenum Mi et unanime Orieatû aeque ac Oceidentie euffragurm Vm^oarii, ut merito beatae reoordatianie praedecemor noeter Hadriaeun* «M mmc«putK>«e *Romanam oaAolicam et apoetolioam eocleeiam* **condaeerit** *et praedicaverit·. Manet ergo etc.,* ut eat in fine huius capitia.

Et haec sapientiae vestrae sUbiicio *(plurimi: Bene, optime).*

J OKATIO /

reverendi natria doniai Tfadtoi Amat epueopi ImUereymsis et **Ae^lorw·**1.

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac re^errradimimi patree.

Quae mihi nunc ednotandmoocurrunt stiper caput II huids pruni schematis de ecclesia Christi, paucissimis Verbis exponam (bene).. »

| Et primo, pale prupa periodi secundae incipiet» ..lïulli ttiim dubium etc." mihi videturaequeaü moAo refoi^hwda, ne&pe': **Jwwtw** |bea&MmtMptr /V/rw, *apotiolontm ^rfnerpa, rJ e/Hmnae qzpnt* **ƀta** **ƴumiamailMM^ÇN** *a Dommo norfroifyu Ckrtfto\?te.,* obiimus „fideique. colAmna". > k

R&tio eut V quiaAioet id •e'forten vctum veneunt exprimere valeant, et ita loquutus fuerit Philippus presbyter apoatolicae aedis legatus patribus conrihi Epheaini; tamen nsque verum aeneum litteraliI er sumpta jiyaeeaferunt dicta verba ..nulli dubium, omnibus immo aniculis notum", uti dece^in decreto dogmatico Xneqw omnia, quae oratorio modo dicuntur a sanctae sedis Hgatie in conciliis, censenda aunt approbate a patribus. 2° Quia non sunt conformia iis, quae oefinita fuerunt a concilio Florentino, nempe ..Romanum pontificem successorem eaae beati **Petn** principis **apostolorum....** totiuaque ecclesiae caput", cuius praerogativa etiam in beato Petro Romanus pontifex accepit: non vero dicitur dposfolorwm οαρχι beatus Petrus. Nec enim congruere mihi vid'Hur. ut hoc concilium Vaticanum deviet a modo loquendi Florentini in decreto dogmatico, nisi novam definitionem aut explicationem edicere declararet, et quidem **tv** pressis verbis.

Dixi omissis verbis ..fideique columna': cum enim et sanctus Paulus et etiam hoc ooncihum m aho loco (cap. IX de ecclesia) dicant, ecclesiam ës | *rolumnam ƴrrilati* seu fidei, non videtur expedire ut idipsum de beato Petro, saltem nisi aliquo modo fenqie retur aut explicetur, dicatur, praesertim, ut supra dixi, in decreto dogmatico conficiendo.

Huic aliam rationem adiicere possum, quae praecipue valet pro ƒegionibu ubi catholici cutn acatho licia permixti vivunt: cum protestant ibus enim semper uti debemus verbis Scripturae in sensu obvio et litterali, alioquin ño incusant de abusii sacrorum librorum ad stabilienda nostrae fidei dogmate, ('um autem hucusque omnes ecclesiae ƒefensore· verbis Apoetoli, ecclesiam nempe esse columnam et firmamentum veritatis, usi sint ad statuendam invincibiliter ecclesiae indefectibilitatem et infallibilitatem; nunc applicando ea ad statuendum beati Petri primatum, eamdem aorutetiooem ad boc etiam extenderent. Ergo potius est verba praedicte omittere; D iis enim non indigemus ad primatum Petri eiusque auooeeeorum stabiliendum.

Secundo, circa finem eiusdem periodi pag. 7 lin. **J**1 [■ t,] haec verba „Jta ut quicuroque etc." maiorem vim et emphasim certo acquirent, mihi videtur, si praeposito puncto, nova periodi» fieret hoc modo: *Quicumque ergo « hae cathedra Petro legitime* «accedit, ƒ *iuxta Chrieti ipeiue iariiMionem primatum Petri* ia «**noram** *endeeiam obtinei;* addito *legitime,* et mutato ..obtineat" in *obtmet.*

Tandem in ultima periodo ..Manet ergo" propter primam mutationem, dicatur: *Maneat igitir* (aut *proinde) diepoeitio vrritalis etc.*

› Sagra, eri· 10a.

• Argumatam: .т^tsesy» Asailara >fs,sмit awe4atteosas ƀ?* t— Isgttar la paglaa 11· ·

• Africe- &■ vm CaastaatiMf. ad Curium. [Xaari, XIII, 7M&]

‹ ƀasata»: .ffissifus MselsrifmMs «t Aacstsra» grepsssft sosotetésMS ssteeAus PMГ· ». tertia· pag. 11- M quinta· fag ƒ>.

Quod ai haec minima placeant, saltem addatur verbum *legitime* prat verbum ,Petro".

Hmo βαηiχ. eminentissimi sc lei'srripdijsimi patree, quae sdnotanda habebam, quaeque vestjo iudicio humiliterjubmitto.

. jHiaoe ŏratoHbu auditis, eminentisaimus primus praeses ait: v

„Cum nemo amplio» veniam loqMndTde capita secundo petierit, declaramus. discussionsm specialem de capite secundo abeolutam esse, salvo iure Deputatarum,ı ai quid reepondendum censuerint. Entadatione» propositae typis impreeeae reverendiaaimipatribus distribuentur, ac postea more solito suffragia de iisdem exquirentur iuxta Decretum diq^ 20 februarii." .

Post haec ait: ..Proxima congregatio generalis habebitur fena quinta Kuius hebdomadae hora octava cum djpiidio, in qua inchoabitur discussio speciali» de capite tertio propositi echematis unà cum canone ad hoc ipsum caput pertinente."

Post haec patres dimissi'sunt.

25.

CotxfregsUo geaeralta sexagesima sepUma 1870 iunii 9.

Feris quinta die 9 iunii 1870 hora octava cum dimidio ante meridiem, in conciliari aula Vaticanae patriarchal·· basilicae, generalis reverendissimorum patrum congregatio habita est; cui interfuerunt quingenti quaftaginta novem patres, nempe, 88 cardinales, 6 patriarchae, 8 primates, 68 archiepiaoopi, *392* episcopi, 2 abbates nullius dioecesis, 14 abbates generales sive praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 23 generales et vicarii generales; quorum oçnnium nomina, quae per assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum sexagesimae septimae congregationis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus loannes Lyonnet archiepiscopus Albiensis missam lectam celebravit Qua absoluta, et recitata oratione *Admtmui* Domine etc., eminentiaimu· primus praeses dixit;

..Reverendissimi patres, inchoatur hodie specialis discussio tertii capitis schematis primae constitutionis, de ecclesiq Cnristi, de quo veniam loquendi 'petierunt complura» oratores, quorum nomina reverendus dominus subseoretarius ex ambone ꝑecitabit-

Tabellam tunc rabreoretarius perlegit, in qua inscripti erant reverendissimi patras, eminentissimus losephus Othmarus cardinalia Rausoher archiepiscopus Vindobonensis, Victor Augustus peohamps arohiepiecopus Mechlinienais et primas Belgii, lulianus Floriebas Despres archiepieoopus Tolosanus, Cyrillus Behnam Benni arohiepiMgpue Mausilisnsis ritus syriaci, loannes Franciscos Landriot arohMfMMopos Remensis, Felix Dupanloup episcopus AureUanensis, Thaddaeus Amat episoopus Montareysnsisat Angalorum, losephus Hippolytus Sala episoopus Sanctissimae Conceptionis de Chile, Nicolaus Pace episcopos Amscinus, losmnes Petrus Sola episcopus Nmisosia, Augustinus Verot episcopos Sancti Augustini, Augustinus David episcopus Briocensie, Panteleon Moosarrat y Navam episcopus Barcinoosnsis, loseph Papp-Ssillgyi episoopus Magno-VaradineusiB ritu» nimeni, OaroluaPhilippus Place episcopos MassiliMssis,XauNsttius Gastaldi episoopus Salutiaruss, ioasuws Irenaeus Callot episoopus Oransosis, Victor Francisons Ouilbsrt epi•bopus Vapinoenei», Salvator Magnseoo episcopus Bolinensis, Leopoldus Zelli laoobuxi abbas Sancti Pauli Miniâserum.

. Oretoram nofniaibo· peblicatis, ad am^otsemsueoeseive vocati «ont cardinalia srchiepiepopsa Vindo-

Mensilitais Byroram, episcopus Moatereyeosis at Angelorum. Episoopt autem Aurelianeneis aberat morbo impedito».

ORATIO

emmeetiessuri ac'*jeverendissims'exram IvKphi Otkmeri* amdmolis RdKsoter ı

Eminentissimi praeside», eminentissimi et reverendissimi patre».

Duo rant quae ad caput tertium mihi observanda videntur. Primum respicit vocem tam in secundo*jr*tioulo capitia praedicti, quam in canone tertio occurrentem, et a quo si tollatur, in articulo addandaloret, ita ut non eliminetur, sed looo quo nunc eet moveatur. Quaevis societas indiget summa quadam eam regendi potestate, cuius tamen et natura et subiectum pro societatum varietate divenussimum «t. Christus Dominus sancto Petro et successoribus eius summam tradidit universam ecclesiam regendi potestatem. Qpamobrem in rebusfad disciplinam pertinentibus non est institutio tam legitima, vel ius tam certum, de quo summus pontifex, salute animarum id districte iubeute, disponere non posset.

Legitimi ecclesiarum Galliae praesules a factione in Deum ipeqm rebellante atroci iniuria sedibus suis pulsi erant. Attamen evidens qrat pro rerum sdiunctis fieri non posse, ut ecclesia gvlicqpa ex ruinis resuscitaretur, nisi nova dioeceaeon circumscriptio decerneretur, optimoque iure Pius VII eam decrevit, licet non omnes legitimi antistites consentirent. Nam episcopus propter populum dioeoesanum adest, et non populus dipecesanu» propter episcopum.

Iasus Christus apostolis, quos misit ut totum orbem terrarum veritatis luce collustrarent, iurisdictionem in omnem orbem terrarum concessit. DioecesM postmodum discretas st iuriedictio episcopalis earum limitibus circumscripta est, ita tamen ut in quibusdam regionibus concurrentis jurisdictionis reliquia» diu remanerent.

Saeculo IV accidit ut sanctus Epiphanius in dioecesi Constantinopolitana archiepiscopi consensu non requirito ordinationem perageret; et cum loannre Chiysostomus presbyter eum de canonum violatione moneret, reposuit, in Cypro cuivis episcopo fas esse in alterius dioecesi functione· sacras celebrare.

Successor autem sancti Petri licet et ipse dioecesim habeat, ubi quae episcopi sunt agat, tamen ad ecclesiam ubique looropm regendam, jurisdictionem ip universum orbem extensam retinuit. Potestate ergo pollet in quavis dioecesi se, quae episcopi sunt, peragere, treqos catholico ouiquam boo negare licet. A nesnina Tiniarim in dubium votatur episcopis in dio·· ossibus sui» regredis proprium sees ius, neo eos vicarios summi pontificis esse. Itaqus de re ipea disceptationi

ı Asgaasaeta·: aOesA Vtetebsesnsis asse steesvuttsaM

tares» saMPretem sil vtere eetatasa, es ta aMsaa· esntareīh'est

»Ww· M ᵵwnw· ■ Kinm wwp WM·· ■ tNMVI IMVW reW astatae· (b) ai astata qtaam musOB Lagtasta ꝑearett.

Sacra Seriptara Imum Cbristam epiaoopum animaram Moteaoum adpellat; summus pontifex episcopum eoclasiag catholicae ee dicit. In his autem vos latiori quodam afceu sumitur: episcopus enim strictiori aensu, ut aiunt, eammua pontifex in Rtenana tantum dioecesi est; potestas in Aliis jjineoesiboa ea, quas episcopi tant, peragere ei temqueid ebdmiM priteati propria eat. Episcopi ordinarii nuncupari sunt, quoniam in dioecesi sua.rn quae episcopi'sunt, ordinarie ipsi peragunt, et eodem.sensu, tjuo ordinarii/ eunt. Potestas, cuius vi haan.eadom exercentur, vel ceri agivDuaa potestates, quae eodem asara ordinariae sint, in, eadem dioecesi haberi nequeunt.

Unde sanctus Thomas Aquinas recte observatl, inconveniens osso ai duo aequaliter su|>er eamdem plebem constituantur; ai autem inaequaliter, non ori inconveniens. Caeterum quia episcopis in dioecesi sua potestas propria eri, non delegata, ex quo ea ordinaria dici consuevit, ordinarii vox etiam adhiberi coepit ad potestatem exercendi proposed a delegata distinguendam. Si autem de pontificum in omnes et singulae dioeceses potestate dicitur, eam ib potestate universam ecclesiam regendi contineri, K hanc a Christo qollatam esas, eo ipeb claritate, qua.maior osse nequit, adseritur, quod non ab hominibus delegata sit. Sanctissimi patris eadem aenea sunt, quae sanctus Gregorius Magnus significavit cum ſcriberet „Absit hoc a me, ut statutAuuorum consacerdotibus meis in qualibet ecclesia infringam, quia mihi iniuriatn facio, si fratrum meorum iura perturbo."

Ut igitur omni interpretationi ab eius mente alienae aditus recludatur, propono ut capite III artio. 3 peg. 8 [nt] omittatur vox ..ordinariam" et dicatur immediatam *eue:* cum pontifici adiudicatur iuriadictio in singulas quaavia ecclesias immediate exercenda absque ambiguitate Meentur ai potestatem eeee in quamlibet dioeoeaim et, quae episcopi aunt, peragere, quoties salue ecclesiae id exigat Eadem vox in canone III omittatur, et ponatur: *euu.potéftatem* non ease immediatam; ai enim ordinaria eo, qui procul dubio intenditur, sensu intelligitur, per potestatia divinitus ooUatee ao immediate exercendae asaertionem superflua redditur.

Ne autem quis suspirari possit hac omissione primatus iuribus quidquam derogari, praemittantur concilii LateranensisIV ſarba et dicatur: Docemus proinde et decioramas, aoclsiiam Romanam disponente Domsno taper omasa ordnearmm potestatis oMinars prmripetum, *et hanc, quae vere* episcopalis set, tarie*dictioteie poieetatem* tenmadiatan esse, *erga quam etc.* Assertio, ordinarium Romano pontifici in omnes ecclesiaa principatum tere, nihil, quod ambiguitatem atterat, in se habet.

Secundum, quod do capite HI animadvertendum duco, non testum sed adnotatiooem ei eubienctam respicit Art. & pag. 10 [6 »„] habetur: *jtt* in omnibus «suais ad examen aceIssiasticum spectantibus ad ipsius (neanpe pontificis Boanani) poses iudicinm ratiora coaatat. Iam mactus Athanasius ab Arianis point ad lulium pontificem ooofugit, at concilium stitModia decrevit; Bade ®oUcU abundamus testiraoomnee ad pontificem littam traderent, quibne priaaa turn rias agnoaoaraot at obodieotiam'protaittaeont.

·d&OCMtMMkMÛ ftdÛIBgMM ſ OCOtHTUAt^

in ^ymbolo, quod Michael Palaeologus Graoonun imſmte(aseartioawm iavolvitoditciliiu· Lugduasose Π symbolum illud nmnprohosre atque adoptasse; quod apertis raram gestartfm dooumantia omnino repugnat.

Minime mihi in animo set I^e iis, quae symbolum oantinst, hodiedunrteocba fsoare; ter enim argumenti nono psrtraotandi linquas' praetergrederer: hac de re cum ad osput IV perrâtum ait, dicendum erit. Id autem jttirmo, symbolum praedictum concilii Lugdunensia auctoritate non seep coafirinatam ;^et ideo «mcilinm Lugdunense qd Se, quae textus de appellationibus habet, comprobande perperam citari.· IΛ dicendis lux quaedam offundatur, rerum adiunete. sub quibus symbolum praedictum mncinnptum et Graecia propositum est, paucis saltam AingOoda sunt,

Michael Palaedogua,' Boldpino II imperatore latino pulso, imperii graeci aedem Nicaea Constantinopolim transtulit; Uybanue autem IV occidentia milites et principes evocavit, ut cruce signati orientale Latinorum imperium restituerent. Vana imperatorie ambra Balduinus fuerat; at neo magna erat potentia Michaelis, domsatioia-^uoque difficultatibus ex sua ipsius culpa implicati: quapropter ad periculum declinandum cogebatur ut pontificis Romani primdKita agnosceret M Graecorum hum Latinis unionem restituerat, Ree lente processit: Clemens IV quae legati sui Graecis concesserant rescidit, et symbolum transmisit quod imperator et ecclesia graces amplecteretur. Quae in eo continebantur, Micbaeli et suis nimie videbantur. Cum autem Carolus Andegavensi post prae? limn Beneventanum Siciliae rex Balduini rausam randem susciperet, Palaaologus promissionibus et sponsionibus nihil non egit, ut a pontifice in gratiam reciperetur. Gregorius X effecit ut belli induciae ipsi concederentur; petiit autem ut Graecorum imperator et episcopi symbolum Clementis IV profiterentur. Huic rei obtinendas Michael impar plane erat. IΛperio latino, q^od cruce signati armis in Christianos versis fundaverant, Graecorum in Latinos odia magnopere aucta sunt. Populus eoa, praeeuntibus monachis, haereticos pessimos censebat, neque deerant episcopi qui idsm sentirent- Moderatiores et doctiores admittebant quidem Latinos de Spiritu sancto recta docere; negabant autem pontificem Romanum cum ecclesia latina potestatem babuisee symbolo *Filioqae* addendi. Tam alte hoc Graecorum animis insidebat, ut usque in concilio Florentino ad potestatem istam sanctae sedi adiudioandam permoveri potuerint

Vai Michaels regnante Graneorum ree, licet unr dique périclitantes, tamen non adeo miserae erant quam anno 1488,q)ao imperio oriental! praeter urban OonatantinopolitaMm mhü quant exigua territorii pan aupararat. Faerie igitur Géorgie Paohymero era·dandam eat, aatiatitee graeooe gnanimee declaravisse, qnaerwimqus imperator iaberet aiaa oemaiinaretar, novitati, qtaaa ia immotatinne symboli temera pro»·

■hub erat concilium Lngdratease ad aodaaia· unitate restitaepdam at Tama Sanntae suppetiae ferendum a Gregorio X ſndiotaa Unde Michael Pahaotogua pessime timsos niai ia ceeailio ad aaaiaaiae catholicae

boli inursit, et Gregorio logotbrta· riva root À mala fidei agebatur, qua· omnibt· nota «t âiuturno manderit, ot banc fidei prahaeiomm eoo nomina iureiurando firmaret. Fartam boo art in quarta ooncilii IfUgdoMMM MMlotM, φί poMxnodun .littam·•ntistitam^graeeornm perieotae eant, quarum notas versio latina euporeet In hie anted neque syrnbolum praefatum ooetinebatnr, neqoa ofas mentio' fiebat. Unioni· reetituondea desiderium ot pmatnm pootifici raverantiam e^ obadientiam exhibendi anim<im mm moitié sorbi· significabant; expeeee· vero , nihil spoponderunt, quam (hade rant verba):„Valde grata ea qua· «ont spiritualis iuriediotinqis amerimna, et nihil eorumdsnsgamus, quae ente aolfcep»· prosata-. bant patrm nostri his, qui apoetolioam renabant sedstn, j. •edatatimet nos attribuimus:*

f Litteris hiem in editionibus conciliorum subiungitur iuramenti formula ax Waddingo desumpta, quae aaeramatfum Gnaaeoram inscribitur. Sed, prout dudum iam Gabriel Ooesartiue observavit, Michaelia imperatoris moramentum art, quod imperitus quidam homo, ne litteris episcoporum iuriurandum deesaet, deuuo dmeripait, paucis et infeliciter immutatis: pro „in nomine dicti domini ffei (nempe imperatori·) posuit Dei «t Domini nostri nomine, quasi Filius Dei vili per nuntium suum eccleeiae Romanae obsdientiam promiserit.

Praeteras iueiurandum ad ea, quae episcoporum litteris continentur, omnino non quadrat: unde viri docti omnes hac in re consentiunt. Insuper pontifices duos Innocentium V et Nicolaum III test·· habemos, quod episcopi graeci symbolum a sede Bornean praescriptum Lugduni non professi fMrant,'«t proinde neque iureiurando confirmaverant. Innocentius V in nuntiorum Constontinopolim destinatorum instructione articulo XII praescribit: „Item suadeatur diligenter eidam imperatori, ut det operam suggerendi praelatis, ut cum ipsi nqndum feriment professi tinein fidei st racognitionem primatus, ffciant. Scripta haec sunt, anno 1276, itaque duobus post concilii Lugdunensis ■annis. Idem ad verbaim Nicolao· HI nuntiis iniunxit, quos anno 1279 Ooostentinopolim direxit, et insuper a loenne graeoo. patriarcha at a Graecorum arohsepiscopis, episcopis ot abbatibus poetulavit, ut iuxta formam ab imperator· Lugduni iam «coaptem, ipsi quoque veram fidem profitorentuA primatum susciperent et schisma eiururant. Ite^M satis sttperqnprobatum est, episcopos Graecorum profeeeioosm fidei a «ancta aede pramoriptam Lugduni aoa farissa

Cartarum loann·· Varous aprili amu 1277 ad loannem XXI epistolam scripsit, oui insérait qua· symbolum da primatu habebat: rsi tamen ne nssrvtioosm quidam Nicolao· IП in praedictis litteris ferit. Legati eius nihil obtinuerant, quam ut imperator et filius eius Andronicus symboli professiaeem iterato iureiurando ooufimarsuL Nicolai veeususeesecr Martinus IV aano 1281 Miehaaiesa ^alssologum ut eohi·· matia et haereato fautorem sasthaaset· perauHt. Fort obitus» ci wt Taiinoita· μ -μ μ ·2ο*β poûtato··· prdtnra scsleuastice ab ipoo fibe dmagaba ■ Ka igitur, qui qymbelam prasdatum eeueffii Lugduaen m MstaritAtta telfltfi ÀHiàtouplt tad tatatfatital· gsMoo· provocer· non Best. Oertam art quod Grseria as asst iam 1267 artam fasrat, nae addnbstoadam quad fraqueuter ds ee ageriat. Maaifeetmu saSem est quod eias prrfeteicnw teat ante ooueffium Lugdstneuse quam in iDo ot port ilhed reaussverint

PimmAm ItatîM· ➢ ^y^ H 4· b® MtortNNat ≺ mMi i·· Û··η «m j» ad dalibaraadut quidem propositum est, naqu· de ta-

in finem, ut - Graecae eubmribmatar,'boqeignata fittest, in eoelmia latina numquam adhibita, ht neque Gratti·, onm Florentiae de concordia ageretur, denno propqsita eat: md symbolum orat fimdddgntam unios^e Ługduni ptfaotaa. Nonna igitur Approbatio usionis a patribus lagdumasibus data symboli approbationem naomeario jnvolvit! Ad probationem quod attinet, distinguendum eat. Becto eupjjonitur . antistitas latino·, p^mosque mitem, Grasooram cum eocieria raootniliationten confia aseeosu oomprobnam. Cum autem eorum sententiae rogatae non fuerint, aaeensamoonoiliariter non tribuerunt. Prarteraqtym- ibólum, cui imperator■ous wit, onion· Lugduni pernota· fundamentum fuisse, a veritate. penitae discrepat. Nam, prooti pontificum ipaorum testimonio probatum eat, antistites grseci syn^eSm m≫ profami aunt, et in ipeis, non in imperatore, tanti hoius negotii summa vertebatur. Principe oonveniomm haud sufficere, ut populus eius oathotious redderetur, nemo nescit, et nluneroeis probatam est exemplis.

Ex Palasologi oum ecclesia reconciliation· sebismatis tollendi spem optimam concipere licebat: num vero sublatum oeneeri posset, id ab eo pendebat, ut promissionis et declarationis epicoporum graeoorum litteras factae satis essent, ut ipsi et denis populusque, in quantum eis consentiret, ad communionem ecclesiae catholicae admitterentur. Satis eas ease iudicavit Gregorius X, qui maximo studib unitatem restituendi agebatur, et non immerito credebat ad infirmorum animos lucrandos oonoordiamque plenam reddendam, maiorem fora pausantia· et lenitatis quanl rigoris efficacitatem. Unde imperatoris et episcoporum epistolis praelectis, hymno Ambroriano decantando initium fecit, et Graeci ad ecclesiam matrem rediisae censebantur. 4

Cum igitur episcopi grasci symbolum non amplexi sint, st patrm latini ipsutn npque direct· neque indirecte adoptaverint, tamquam professio fidai, quam concilium Lugdunenea suam fecerit, citari nequit. Unde propono ut nota (b) [ooL 6, n. 3] articulo quinto «subserta deleatur. *

ORATIO

rsoereudt 'patri» domusi Victari»"Angtuii DtAatip» arMtpi»oapi ifedUt■seii···,.

Eminsotissimi praesides, «minentiasimi ac raverenriiteimi patres.

Da symbolo sive de profeesioo· fidei, de qua loqmrtu· art sminsotisstmus cardinalis archispiscopus Vindoborseeai·, non est «m meoe nunc loqui; aed tamen non pomum nqp dicere, quod ea quas in relatione' noatra diximus ds fundamento unionis inter Graecos at Latino· ħ oosuêlio LugdaMsari H facta·, medianto prodamsoM has fidei ab imperatura admissa, a summo pontifie· ad imparatarum missa, in concilio lerta, fasrit satu fundamentum unionis formal·; at φMi tad. bita jtaobtaetita» φM Hjptriuntnr

ia notera rahttaj, mihi ηΰηο «tat pria· tnrêerta» vid—itur.

Nine, reverendiarimr'patra», «Hφ— dicam primo do minoribua, poateq de rebae gruvioribu·.. Minora dû» eeqoaaria. «eh—noti de —ni—i« \rt fiat qùmdam bdditio, iam a nam februario «xpoatalavi corn alü» piuribu» fratribo» «t «X Belgio at ox Gallia Expoatalavi «pud rever—ûLiaouno» potraa atanteitate aua deputato» ad proporitû»— axpendendo· ; oumqu» proporiûo mea vol potin· notera deputation! illi non foerit viaa inutili·, hodie paocii verba «xpooare intendo, qupe lit hoeo additio, qpae unt eta srntiva, qui· «chomali» loco·, at quae verba quibta «api fiprû deeiderarem- Aliqua hiatoriea deeaareria aunt : pattatiam rogo par aliquot minuta.

Exietant nempe ^odiedum in aliquibm Belgii at Galliae dioeoeaibu» numero eat magno ad {dura millia Mceodente· hominee< qui in achiamato ab «notai· catholica eiuoque viribili in torri· capita «ammo poàtifice vivunt, utpote aequaoe· «orum qui, pojgxoooordotum anno 1801 » Pio VU initum eum gubernio Gallico, arbitrati aunt illicitam em· commanicatinnem eum' tunc oooatituti· a «ancta eede epiecopi·, ont eum Moerdodbüft ab ii·, vri ab eonun aaooMBoribo· «d paroeciarum odminietrationam deputati··

Secta haec quae in Gallio vocari aoiat Perne Boctata (le Petite *igliee),* in Belgio Stetsutataram nomine deaignata, ab «liquo aaoardote, vicario generali, quidem bonae nota·, exoaUmti—imo «eoerdote dirigebatur ; md initio erat in bona fide, poetea recognovit errorem «uum, et w Camino eubmiait: —d non «ic eiu·. a—ecdae. Anno quid—n 1865 eum iam omni aaeerdote carerent, aliqui ax Steranieti·, aliqui ex eaiecli· Parvae Eoctaiae per litterae ad «anctam •edem confugerunt, ut a «immo pontifie· —pen—im acciperent, quo ut aiebant od conetantiae tranquiBitatem uti pornent. Induloit reap·· indalgenttaimua pater, -not-iimu· dominae neater PiualX, «iuamodi deoiderio, at reacribere dignata «t, re examinata e» in mieerando erilieunt» iaeero, m omnino neo—re eeee ut, echi—nate obtecto ot Muratos •d proprii «piioopi ôbed—ntiam redira tatintat Apotoiieae littera· hucaequa taman attate dtetitula» fuerunt, eo quod aliqui Stevanietaram traditiobflx—innixi aacerdotum, qui initio buiu· rectae bona quidam fide fuerunt, litter·· pontifie··· (nppoaititMn dictitarunt

Verumtamen poet iam inceptum noatram ooneilium Vaticanum parttam· 'illa omnino' imminuta apparat; immo qui inter eoa columna· vidantur d··erette concilii Vaticani re «ulmitairy mihi ipri promirerunt Ad «altam igitur diarum mtataim animaram multam ooadoo—ai, ri tab·· «altem aliquibm ooocilium dedarant ab acql—ia ariuMta «t rebiamatiooa «m «m cmai^jiui obodire nolunt huit»nodi ordinotionilm mtte· omHb φήoopiβ ·•Pio VH iaitio haine eaaaali riaaqm —eoMmoribre postos wtitetiBp ŏnq et ww oo ItgiliniB neinteo pMtMslM m obtonpenftU AttMMB» nooMBdiMni potttOp ^pdnojK φη Inmm < Mncitio dnionCinMn d^ ndwoBtq mAe endo yotnt et o ooκάη q m m m m b fiet Mφηβη nootio do pwi ion oniniig nd feto. iutwi jMhdndp at ox dniMBtMBO £MMNIβ\ od i|BO nhlHMOiO ®
capita m mprawatnr, itaDigaat dtra M mjreri •hriatiaai m in «qra rebimtate vareari.

Entaitaq·· ragoail in «agate ΠΓρ(·- [- Bt]

part (mm verbo JMw «s aupreta iüa Boa—ai ponti-' nm tuMBtetaate potaatate ognaaq—tar taorontur pria» aamtat»; bow ta prepnditi·: Bauds·' («equitur) Bg^dmampaafiftam «amaram quidem MMta *mA0NI|β ÎAAMB ABtoAANiil^FÀtff a MKa BM^eBÎBfeA Nip ₣v ΛO &αβμβ αβIμ ββAΣμ πΣ- aÅmai atari ·M–η«·4–

ŒHQ■ÂB Ï β'Oα0MA ΓAAîβMMAAB a4BAbh *ftilM* x̌jjeortation·· °fa· VW, jehraa diope»··». «atia^iMado .aoeaaga· «rep«nta. Dtae qm beatamodt «nhnariqp»·tukoMampata aetate» ameta· nadri, *et ecMtitetie* nb oa tepirimw •pin'ta· obadtadtaa ta taw datrvo-tanta, «ai tabgadataaçtaut, < oww Cbririr «ata—aetata ά. «tatarie—tag- (Dm· quod-aon «cripri, onlita, quod baao poa «dat inutilia ad acopum generalem, quia n—nie an in totaeoctaiaeteatliieCoria neperiotur axaalplum jmgi· olorum planitudini· pcte-«tat» mauni pontifici·.) Ftactata (nano .aobama iterum loquitar) m 'eadem illa' Boatam *jponHfieii* mproma potatae —qariw etc., «t in mhemata. Ex acripto ad bono effectam mox deponendo dare patet nexu· eum anteoadmtibm ,«t ooneaqueotibu·. Non dubito outam, «minanti—imi ao ruvaraodiaaimi patra·. 'quin huic man «t aliorum dmiderio os cordo aequi·· acatia: agitur eqim de aeterna animorum aaluta. Ad bono autem —letem procurandam tendunt quaocunrqua ·, concilii» vol in re dogmatico vel in've <fiacaplinari aguntur.

Nunc breviter trawmmul ad graviora. In hoe capite III principia fidai circa primatum rammi pontifie·· qxponnntur, ot oppo—ti error— vol in capite vol in canon· ipri oorr—pand—ite refutantur et damnaqtur. Sad cum ii emraa noetrie diebta nova· forma· pramudieii· huiuaca temporia omnino adaptata iaduerent, Moamarium (Bitatur, ut iuxta Auguotini oatebra effatum eooteria in oqomlio ooqgregata do hi» novitatibm non taoaat, eo magia quod ab iataram novitatum aootoribm concilii indireum de ipri» «olren niter, «xpetitum fmrit Novita autem eel «nor ta quo agitur, ad boo principium vol potiu· ad banc fimdam—italem proporiticnem reducitur: aumata pootifox babot quidam aota primatum iuriadiotâoam ia Molens M in abcImms» nd soin non ŧAInt'o premam poteatatem (la aoeemrataM apiritaalle). Sad, revereudiaaieni patra», quid —t primatu· iurtediotioniaf Eat primata non aolum honori», red potes «tatia Et quid «at primata poteatatiaf Raapoodant concilia ŏaoummico ooooriliura Laterane··—· IV voaat primatum poteatati» principatum; Lugdun-mll vocat eum auaunum et ptaum prinripatam aupor univutaadam ocAmiam; Florentinam pleuam poteatatem paeoandi, repandirigobarmodi untaaaalamacdeaiam. B» primata inriidietiMU·; ctmttat arilicat «mana •t ^IβMMı pAtlStAbMk pilMUK βAANttdi ■ummum «t ρIφ««η imparium ragendi at guben—ndi.

Veram quidam «at quod ad orthodoxi·— rervaadMB MdtMl tttdMIA A1iφ·£·A· dMAtAT *b (nÎÎM ₣ ÁÉMrtMÎlM ! AφAMBA potMfcM Mmb ıμ Iμ μ ı ut amma MbIm' mbk plUA At^BB OOMpQ^ta· 4B ABÏBαM ft ita'teram at âd popam aomq—tet olaaaantam «operta (FdUtata *eqpinetr),* ad «ptemgaa autem elnmoatem BÉbwliMtMi (IMMμ μ I nifcBfdbeii)· 8td βtMftv qua— quad hui· inter θ» puguara vidantar, milita BIMBKBMB MhovdÎMtAM M tSIMB BφMMAI Bt^Al· AA^tABMMB 'potAAtAte· ρAî^MφABBı IBBφv AMÜAB AK· JOBABiM flBAtONB Indsi ^FlIBBBtii (ÜABAtt At AABMBBB ^ABtidBU ywd PtBft SAArtBtq AB IhlJbAAAt AÉI BAB *JAtAB* At AJMÉAfi AB ₳lt· ₣W μ ΛβΛIÁAB dAbSNt

neopi· bt deponi deteret An natem hsec conveniant monartfu·· ut)Tdicunt temperatae, an non potit». A . Et eic, revereBdiesimi fit grado» ad câpuf IV. ^ihd athplii» didam; outt| sapieutibus— t implicarent varaiq oligarchiatài^vôe, 'patre· tererem dissoni, ridenti·.. Cam vero'de modo iudicii^quia /loquqr.

aaUem, meh <eententia bate dibeutienda non sunt eed damnanda, -alia et alia in concilie proponi ^poment; ěxaminabunt petite, en ea quae in solp formeçwionum brefitstis.grafia redegi, Ot ex £uibus'natpra ethsbitue novitatum, 'de-quibua loquer, euffioienter jjatet, hunc in fiseni usui eme valeant.' Dico in forqip oanqtrum; sed «fi "fieret in capite, 'idem eaeet. Dioo itaque, in forma ipnonum bretitatis gratia hoc modo!:

1° *Si qme dixerit, Romamtmr ponii/item Petri meveuorem* eiRtnicum *eccleriae Oaput habere'qutdem iuriedicfionii primatum, non autem lupremampotetiafrm doceMi, regendi et guberhandi eodefim perinde «ti, primatui luriidictionie, eeu poteitatii principatu·, ut loquitur'concdffm Lateraneme IV, ab 'ipeatuprema poteelate dutingui valeret; anathematit.*

2" *Si quii dixerit, hanc mpremam poteiiatem* m *Romano* pontifice *non rue plenam, uti eam vocat Florepiinum concilium, red ifham, qua tuprema eet* animadvertite), *divinam ente inter mmmum pontificem et epiqcopon, quqpi epiecopi in partem tolli-, cifudinie vocati. ceu a Spiritu lancier, potiti ad ecletiam Dei docendanf et regendam tub unico tummo fotiue avilie poetore. eliam divinitu» vocati fuerint ad participationem primatu», leu i '.premae poteetatii totiue ecdeniae capitii; anathema iit.*

34 *Si quit dixerit, eupremam poteiiatem in ecclenia a Chriito conntitutam non renidere m totiui eceUeniae capite, eedin magna pluralitdte epitroporum* (magna pluralitas quae haberet iu· deponendi pontificem), *quam non ioli Petro dixerit Dommtu: Tu ee Petrue, et fuper hanc petram aedificabo ecdedqm^ meam, ei portae inferi non praevalebunt advenue eam, et tibi* (non alii) *dabo davei regni caelorum; anathema iit.*

Equidem audivi quod etiam episcopi in fundamento sint petra ecclesiae, et citati sunt textus «ancti Pauli, ubi dicit Paulus apostolus1: *Superaedificati nuper fundamentum aportolorum;* sed tamper omittunt sequentia *et prophetarum.* An prophetae sunt auctoritas in ecclesia? Non hio agitur de auctoritate, sed de fide, de doctrina, uti probatur ex sequentibus: *ipeo nrmmo angulari lapide Chrieto leeu,* scilicet qui fecit utraque unum, id est, ex utroque Testamento fidem quam praedixerunt prophetae, praedicaverunt apostoli. Hic agitur de fide, de doctrina, non de constitutione ecclesiae, de auctoritate. Et insuper, quia de iis loquor, non possum non dicere etiam alia. Interpretationem Horum textuum habemus authenticam in conciliis oecumeuicis, et non licet episcopis catholicis aliter interpretari Scripturam, quam' interpretatur ipea catholica ecclesia, hoc definitum tet iri nostra prima constitution· post Tridentinum.

4 *Si quin dixerit, Romano pontifici traditam* esse *plenam poteetatem regendi* qsiiiism *ei gubenundi, •ed non paeeendi eeu docendi temaeroAm toduimn, agnoe et ovee} fidelee* soüscet *et padoret; anatltema eit.*

Hio autem ultimus canon sicut oasteri jirtinet ad caput III, ecilioet sd rationem ot vim primatus, iuxta definitionem concilii Florentini, ex quo constat summum magisteriam seque ac summum imperium in primatu ooptineri.

ffis «eaeaee seattaeat variée prsposMeaso es libre reverseSteelni A Muet saessytae «O MWhe: *Ou noua·* gteteel *d de Ie* pote rsüfte·»· Mm tes» pNfeeeerst s *rmmn*telaabrl 11· «Hem speateli iiagT^tellial pre jutslatil fatam· MVMiaü·. VH· fart·· ftCnM, Mb Httar· 0» naa «A a Un, eeL MO-ar.

› Wb.B,M.

Meatio ,

reverendi, patrii domini tuliani Floriam . DerpTex brchiepucopi TolotOnis x v ,.v r

'Lminentissimi praesides,' emintetiaSimi ac reveteudiijimî.patres. F. , *zzi* f

Opportuna mifei videtundoctrnfhe expoaitio. quae ip hoc tertio capite, continetur.''Ljcet enfin pervarie ÿmcilia oecumepica de iuriboa et praerogativi· sanctae «edi» agostolicai» uiu^ta definierint; nihil'tamen utnquam omisit «alutis humante adversarius, ut hanc deiiceret petram, supra quam fundata eat ecclesia Christi: quare decreta defiditioneeque conciliorum, quae explicatione nulla'indigere videbantur, perpetuiconatu obscurare tentant. Contra fabas inlerpretatidnes neceesaria est ergo nova eorumdein decretorum expositio, et Illa est qiiafti maxima claritate et veritate proponit schema praesens de Romano pontifice. Leguntur, autem Ires voces in decreto proposito, qiiae quibusdam difficultatem crearunt, ut videtur in oodiee animadversionum, quem prae manibus habemus; nempe quod potestas illa suprema, quam Romano pontifici adseripsit concilium Florentinum,x vocetur *epitcopalii, ordinaria· et immediata.*

Difficultas quidem mota eet tam circa rem. quam circa voces: nam cum omneqadmittant et confiteantur Romanum episcopum obtinere primatum iurisdictionis in totam ecclesiam, denegare quidam videntur hanc eius potestatem eiusdem eeee ordinis ac epispopatem iurisdictionem. sed illam esse, quam primatialem seu papalem vocare proponunt, supremam quidem in suo ordine, sed quae ad singulorum regimen ordinarium saltem non pertineret. Quare potestatem pontificis ordinariam vocari prohibent, ne cunfundatur cum potestate quam président episcopi, quae ordinaria dici consuevit. Eadem de cauaa iurisdictioneui pastoris supremi. nollent declarari immediatam reponentes, illum citra adiuncta raro admodum et extraordinarie contingentia immediate non posee exercere iHriedictionem in subdito· aliorum episcoporum.

Miror sane, reverendissimi patres, tales reperiri animadversiones in notis, quae vobis traditae eunt; doctrinae enim quae potestati detrahunt Romani pontificis, prout in schemate tribus illis vocibus describitur, et damnatae eunt a sancta sede et manifeste contradicunt tum Scripturis tum ecclesiasticis institutionibus et conciliorum decretis.

Quid eet enim episcopalis, ordinaria etjmmediata iurisdiotfo, nisi spiritualis potestas praelato inhaerens vi sui maneris, qua subditu propriis potest praedicare vnrbum Dei, thinistrare sacramenta, leges statuere et bona etiam temporalia eoelesiae eecundun^ praescriptas regulas dispensare? Porro quis haec omnia peragendi proprio iure per totam ecclesiam, id eat in singulis dioecesibus et erga singulos fidelee summo pontifici denegabit? Nonne negatio ista aperta fronte pognaret com diotis evaagelicu? Qui infinita audivit a Chrieto: *Tibi dabo davei regni* oqshgum ... *quodcumque ligaverie neper terram* etc., nonne hic per totam ecclesiam, etiam ubi eunt alii qui solvendi et ligandi iure potiuntur, suum munus exemere posset? Est ne aliquis, qui non ligetur, aut solvatur immediate ab illo? Et cui dhrtum «et univeraim: Posce *agnoe meat,* posce *ovee meae,* nenne erga omnes et

1 Arx·· mis»; .AriMsete»··· Tsisassa» aHtsH stesateu ia tes ii·»· eshsmsts S«s4 rsmte»1 «Ħ»·· •ÜMtiMMiî Mm prepMett reiwt·· Mb amnae· «« la yegtei te-

singulos iure paeoendi, id est praedicandi, ligandi, leges ferendi, ab illis solvendi, ecclesiae privilegia dispeneandi ñu habet? Ergo nonne episcopalem, ordinariam et immediatam iurisdictiotom habet?

, Hade interpretationem confirmat praxis perpetua ecclesiae. . Semper enim .Romani pontifices , ius exercuerunt casus sibi'marvandi, praedicandi verbum divinum per se aut per viros a se specialiter deH- gates, sacramenta ministrandi, leges condendi, collationes ecdeeiaaticaB, nod *maiores* tantum, sed et mitprea, immo beneficia quaecumque conferendi; quaç sane sunt munera episcopalia, ordiKhria et immeñiata ad singulas ecqjesias singulceque fideles speo- ..tantia. -Mqritb igitur florentin! patres declaraverunt, « Romanum episcopum habere, plpnam potestatem pascendi et regendi universam ecclesiam. Merito etiam pontifices, veritatem huius decreti custodientes^ damnaverunt eorum scripta, qui cum Rfcheno, Febronio, Tamburino, -Eybel et reoentioribus mediatam B tantummôdo et primatialem, non vero-immediatam, ordinariam et episcopalem jurisdictionem summo pontifici adscribebant. Quemadmodum, ait Pius \'I in brevi suo Super soliditate, episcopi in tota dipeceer et in omnibus dioeceeros parochiis suam jurisdictionem exercent, ita praestare idem potent summus pontifex in tota qua petet ecclesia et in omnibus dioecesibus episcoporum.

Neque exinde timendum est, ne tollatur episcopalis nostra potestas et ad ordinem vicariorum summi pontificie redigantur: id enim quidam reformidare videntur. Quaenani est emgi repugnantia, *fi* duo ordinariam in eosdem suBditos obtineant iurisdictionem, praesertim si non sint ambo in eodem gradu, sed legitima inter utrumqpe statuatur subordinate? Nonne phrochi obtinent in suo territorio ordinarian; iuriedictioneui praesertim quoad saoramentorum Iministrationem et verbi divini praedica- C tionem? Quid porro judicavimus nos omnes, quando recentioribus temporibus quidam illorum, huic innixi rationi, quod non posset esse duplex jurisdictio in eosdem subditos, contenderunt episcopos non posse sine parochi'kcentia alios sacerdotes in pqrochi territorio deputare ad bonfessionre audiendas, ad aliorum sacramentorum administrationem et praedicationem verbi divini? Falsitatem damnavimus; inviolata nostra iure tenuimus. At quaeso, si episocpum *et* parochos simul in eosdem subditos potestate ordinaria frui non repugnat, modo servetur debita coordinatio, cur contradiceret iurisdictio episcoporum potestati ordinariae et immediatae Romani pontificis in omnes et singulos ehristifidoles?

Scimus .equidem magnum hoc intercedere discrimen inter episcopos et parochos, quod ii iure ecclesiastico tantum instituti sunt, dum illi iure divino gregem suum pascunt. NeC hanc differentiam inter D utroeque vql minime diffiteri voluimus; at jurisdictionem parochorum ordinariam esas ao dici posse, nemo umquam negavit. Ergo sub hoc saltem respectu firma intactaque manet ea, quam instituimus, comparatio.

Sed reformidant ne ai pontifex Romanus immediatam iuriadietionem exerceat, impediatur legitima episooporum administratio. Fateor me ab otani huiusmodi formidine liberam ease, et protracti temporia experientia doctus non timeo maiore in futuram impedimenta: aliud est enim ius habere, aliud ius illud opportune importune exercere. Ius immediatum in singulos fideles pectinet ad pastorem universalem; illud illi dedit Christus, illud postula^ divina ecclesiae oonstitutio. At prudentia non carant Christi vicarii, et cum sollicitudine omnium erelesiarum pene obruantur, non timendum est ne nimia ad se adtrahere tentant- Sciunt suam bonam ernlesisnim Mgimso prohibere ne ultra modum ooaretetur potedtaa »piscoporum.

Ne timeamus ergo chimeriqa illa pericula, et veritatem piepe definiamus confidentes in sapient^ illius, qui a Spiriiu aanotb ductus reÿit errfanism Dm. Quod si aliquando contingeret mcommbdum aliquod, minus malum eet illud reputandum^ quaqi foret omiaio definitionis! quam errores reoenliorum temporum 'necessariam effecerunt. Remanet quaestio de nomine: quidam enim' potestatem Romani pontificis plane^profitentes a vocibus praefatis absUModum dfeunt, ne apud imperitos videretur Concilium detrahere dignitati episcoporum. Sed veres illae iam %btinuerüur^n sermone ecclesiastico; pontificis Romanes episcopali iurisdictione potientes aperte praedicavit Leo.Magnus cum scribenp ad Marcqanum Augustum ab its verbis exorditur.: „Leo episcopus Romanae ët.universali «- diœese." Idem probarunt patres concilii Chalosdonensis dum eundem pontificem a^plaiparuiit oecumenicum archiepiscOpum et patriarcham, magnae Romae.

Ordinariam illum per totam ecclesiam obtinere potestatem non tantum implicite multa concilia (jeclararunt, aed expressis verb» id nobis Lateranense IV tradidit1: „Roipanam ecclesiam^ disponente Doi&no, super omnes alias ordinariae potestatis obtinere principatum". Eo magis adhibendae sunt voces «Miniaria, immediata, quo eos Pius VI in brevi mox laudato eas usurpaverit contra quatuor metropolitan» Germaniae! post conventiculum Emsense, dicendo auctoritatem summi pontificis ordinariam et immediatam esse in omnes pastores et fideles, Iis igitur omnibus quae traduntur in hoc tertio capite aseeo timus.

At aliquid in eo desiderandum mihi videtur. Cum enim amplissimis verbis potestas plena pascendi ecclesiam Christi in eo describitur, nihil dicitur de institutione episcoporum; quae tamen quaestio maxime opportuna mihi videtur in praesentibus adiunctis. Et ne ulla ait circa mentefa poetram aequivocatio, declaramus nos non agere de quaestione olim agitata in concilio Tridentino, utrum jurisdictio episcoporum immediate e Deo vel e Romano pontifice dimanet loquimur dq sels potestate praeficiendi episcopos diversis ecclesiis, quaecumque sit origo iurisdictionis.

Porro certum est apud omnes, hanc potestatem ad pontificem Romanum pertinere, iusque sedis apdètolicae per ipsammet praxim eccleaiae confirmatur. Attamen non erit superfjuum, si in concilio aliquid de quaestione tanti momenti dogmatice statuatur. dogma enim est praxis fundamentum. Sunt autem validae rationes, ob quas opportuna videtur declaratio dogmatica de iure pontificis Romani in instituendis episcopia Neoeese est ut praecludatur via scandalis et pericula, quae ex hac denegata^potestate non solum antiquis temporibus, sed etiam reoentioribus exorta sunt, ut doctrinae, quae huic favent, solemni iudicio reprobentur.

Cum enim saeculo proxime elapso Febronius doceret episcoporum institutionem non pertinere pro pno iure ad summum pontificem, eed potius ad prinotpea saeculares, perversa haec doctrina per orbem divulgata viam paravit schismati nostro in Gallus, quod *oo/utiMioneie* dicitur„ et cui finem feliciter imposuit Napoleon Primus imperator noster.

Ealidem doctrinam innovarunt, potestatem instituendi episcopos nod saeculari principi sed metropoiitano attribuentes, temerarii quidam canonistae, quorum consiliis uti tentavit gubernium nostrum. Et

tuy tempoçû unys'ex vicariis generalibus dioecesis Parisienai^. oui nomen d'Astrps, qui postea sedem ·nostram Tolosanam gloriose occupavit, purpura Homans decoratus, per tres annos caroere dure ' fuit asservatus, quia in hanc. agendi rationem fortiter decertaverat. Praeiverant aulici iuris^w4ti sub Ludovico Xyi et Henrico^V, cum, notante pontifice epi- ‡ scopis praesentatis ingtitutronem o6nferre canonicam',. declararunt ei antiquo ^ecclesiae iure id fieri posse per metropolifanum. «

Neque ita obsoletae sunt illae doctrinae siquidem in libris nuper editis a viro noti nominis legimus, exarchoe qui apostolis in aedibus praecipuis suoeea- v serunt, obtinerq iure proprie/et non per consensum saltem tacitum Romani pontificis, potestatem episcopos in suo patriarchatu instituendi; ius in Inultis aliis sedibuK olim extitiaae, usqda dum episcopis per haeresim aut tuhisma ab ecclesia recedentibus, ius illud per devolutionem accessit ad sanctam sedem Ro- B manam, ita tamen ut mutatis adiunctis possit reverti ad pristinos possessores.

Quantum periculis plena ait illa doctrina, quantumque schismati faveat omnibus facile patet. Videant ergo reverendissimi patree concilii Vaticani ^annon sumenda esset occasio a praesenti decreto, doctrinam eccleeiae e^ca hanc quaestionem definiendi, nempe pontificis 'Romani esse, non tantum confirmare, sed instituere episcopos. Hanc quidem potestatem potent exercere per patriarchas aut metropolitan»», er iudicaverit; ita tamen ut si bonum ecclesiae, cuvus ipse iustiesimus est aestimator, postulaverit, ius haÉhat revocandi quod ante concesserat.

Idcirco humiliter postulamus ut in hoc capite tertio pag. 9, lin. 4 [6 stJ addatur: *Declaramus insuper ac docemus ad hunc summum pastorem totius gregis dominici unice pertinere institutionem canonicam episcoporum, ito ut, citra illius approbationem* C *seu confirmationem, nulla wnquam cuiuslibet episcopi nominatio* rri *electio rato firmaque haberi possit.*

Haec humiliter vobis submitto.

ORATIO

teverendi patris damini Cyrilli Behnam. Benni archiepiscopi Mausiliensis ritus syriacil.

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patres.

Cur vos alloqui desideraverim, dum agitur de hoc tertio capite schematis de ecclesia, duplex causa est ; prima quidem ut notissimis testibus ecclesiasticae traditionis de Romani pontificis divino primatu ac praerogativis et ego testimonium superaddam syriacae ecclesiae ; altera vero ut difficultatibus ex orientalium ecclesiarum disciplina et moribus mutuatis breviter satisfaciam, neve sinam vobis aliquid imponi a veritate utut alienum, cui fidem posse conciliari videretur vel ipsa locorum longinquitas, vel ignorantia, vel praeiudicatae opiniones, quae in vulgus circumferuntur, vel ipsa imperturbata confidentia, qua vobis annuntiata fuerunt.

Absit ut nos orientales episcopi patiamur nostris ecclesiis tantam irrogari iniuriarh, vel ea quae contra Romani pontificis iura et praerogativas hic dicta sunt, pulpabili silentio nostro ferme comprobare. Agam breviter, dicta non ippotan/, quidquid verum non solum si mentirer^ veram etiam si ea tacerem, qqhe necessarium eet vos nosperb, quaeque otanino ignoraretis si nos orientale· praesule· <w turpi silentio involveremus. Loquaf igitur ut deoet episcopum in concilie epieooporum de summo eccleeiae vertice ac fundamento disserentem^ Ast ignoscat mihi quaeso reverendissimus patriarcha Melchitaruin, si ab eiusdem placitis discessero„et ed quae hic pronuntiavi^ nullo pacto me probare posse declarem. Equidem amicitia · foedere ab ineunte aetate iuncti fuimus, iisdem doctoribus in hac alma.urbe usi sumus: rffhi autem ei eet Plato amicus, Socrates amicus, magis amica veritae. Dicam igitur proposito capiti nullo pacto obstare, 1° traditionem eoejeriae orientalis; 2° neque privilegia patriarcharum, quaecumque demum Üla sint ; 3° denique nihil inde esse timendum quoad, defectionem \catholicorum, sive quoad conversionem haereticorum.

Quoad traditionem ecclesiarum orientalium, sermonem contraham ad ecclesiam syriacam ; etenim d< graeca [illegible] satis audivistis : syriaca ecclesia vero [illegible] ut ita dicam familias dividiturt altera quae simpliciter S^yra dicta est, ad quam ego pertineo, altera quae Maronitarum, altera demum quae Chaldaeorum appellatur: aliquid brevissime de singulis.

Et primo vix est quod dicam de Maronitae ; notissima est eoruin fides, reverentia ac obedientia erga apoMolicam sedem, neque referam hic praeconia, quibus Benedictus XIV7 aliique Romani pontifices eam ' celebrarunt ; siquidem notiatuma sunt. De Syra autem dicam quae sanctus Ignatius martyr habet in sua epistola ad Romanos, qui ecclesiam Antiochenam rexit, cuius titulo hodie honestantur ecclesiae et Syra et Maronita^et ipsa Melchita. Itaque ecclesiam Romanam appellht sanctifieatam et illuminatam per ^voluntatem Dei, eamque dicit praesidere in loco Romanae regionis, repletam omni gratia Dei. m-districtam repurgatamque ab omni alieno eoiore, deinde subdit: ,«Memores estote in precibus veetns ecclesiae quae est in Syria, quae pro me Deo pastore utitur, solus ipsam lesus Christus vire episçopi regit et vestra chantas."

Hisce sanati Ignatii sensibus cohaerent ea, quae in libris liturgicis Syporum inveniuntur. In officio enim sanctorum Petri et Pauli, in ea Christi verba *Pasce agnos meo»,* haec habentur: ..Tunc dixit : pasce mihi oviculas et agnos gregis mei, et oves propter quas mortem pusus eum super lignum crucis." Hic notandum tum in evangelio tum in hoc lœo tum alibi passim textum syriacum distinguere agnos, qui unius anni sunt, ab ovibus, quae vox indtacriminatim parvas et maiores oves lactantes denotat ; qua voce postrema intelliguntur episcopi, qui ut matres laetant fidelee. Eadem porro repetuntur in secundo nocturno, ubi canit Syra ecclesia dicens: Beatus es Petre, eo qûod elegit te Filius Dei, et fecit te caput discipulorum suorum, et dedit tibi potestatem et imperium, ut solvas et liges in divinis. Tu vero es dispensator, nam opes eiqs distribui· spirituales iri omnibus. Magnificavit te et extendit dominium tuum in terra et in caelo."

Haec autem licet de sancto Petro dicantur, intelligenda tamen eese etiam de Romanis pontificibus non solum patet ex noto quaestionis principio, sed etiam confirmatur auctoritate syrorum patriarcharum, ex quibus brevitatis gratia unum vel alterum afferre sufficiat testimonium. Revera Ignatius XVII dictus XIII, Laoobitarum patriarcha, ad Iulium III scribens, postquam eum salutavit his verbis: Pater mundus... qui sedet in sede veritatis... pater patrum, caput principum, pastor ovium... quintus evan-

' ArguoMatun : «Arehtaptap·· MaasUtaaris Syron· plan animadvertit eoatra patriarcham MaUMtaram qaoad «a, ^sas in dtocaarioM ffcaarati protelaret, at id m rilsatio sUaram episooporw oriental}·· ia ener·· •hvnhereatar erisatalsa Hine alt 1« proposito capiti aiUo mota obstare traütke·· •celestas orientalis; S· Mqea privilegia patriarcbaraa qnae> cummeo tamnis lUa stat; ·· nihil tata timsetam <nead ta> fonti—>· sathriMorim, riva qnead haeretioor—i oonverrianam."

gelista.... plenus, sapientia deitatisll, haaosubdit: „Ultimo haec petq a sanctitate patris mei carissimi fidem orthodoxam stabiJem... Ego minimus jnter capita sacerdotum, Ignatius indignus facio reverentiam bis et ter patri xneo dilecto... qui est successor patris nostri Petri, caput patriarcharum Hornae, et caput congregationis patriarcharum mundi tequentium Christum- Noli me dfepirere, pater mi, corona capitis nostri, cum ausus fuerim scribere bec et tot verba; sic enim decebat scribere-nostram fidem ad vestram sanctitatem, ut videas.s; in illa continetur, veritae vel non, quia tu es fornax fera -ruginosi, in quam quodcumque ingreditur ruginosum, e\it purum. Sic sumus nos miseri tespicientes ad Deum et ad vestram sanctitatem, firmate quaesumus nostram fidem veraml."

Ast ne quid de·ecclesia Syra omittere videar, addam et illud Eliae patriarchae ecclesiae Babylonensis, qui scribens ad Paulum V Romanum pontificem hoc dicebat. „Videas si vst dolus in professione nostra, ■i est error aut recessio quaedam a matre nostra ecclesia Romana; admone et faciemus, doce et obedieinus.,. Praecipe id omne quod scis et decet, atque convenit, et caput nostrum submissum est ante praeceptum tuae dominationis. Omne id quod dicit et admittit tua sanetfta receptum est apud nos orientale Libri enim nostri ocee admonent nos de ecclesia sancta, et sede apostolica domini papae Romae, quoniam ipse eet pater patRnn, caput pastorum, cum audite, et non declinate a praerepto suo. Et patre nostri orientales omnes eos, qui ab ecclesia Romana defecerunt, excommunicaverunt, et simul Omnes conculcatoree praecepti domini papae, qui est loco sancti Petri fundamenti ecclesiarum et .capitis apostolorum ⁑ Hic per transennam,dictum pit. quod initio saeculi XVII iam Elias patriarcha Babylonen.sis solemniter ea improbavit, quae saeculo XIX reverendissimus patriarcha Melehitarum in hoc sacrosancto consessu dicturus ^rat.

Ex allatis testimoniis videtis, reverendissimi patre a traditione ecclesiae Syrae nullo pacto discrepare doctrinam in hoc capite traditam, sive quoad primatum iurisdictionis in singulas et universas ecidesias, sive quoad čaetera Romanorum pontificum praerogativa

2° Videndum modo an obstare possint, quae patriarchal! privilegia dicuntur. Patriarchal) dignitati et fime ad quem ordinatur, clarissime notionem exhibet šanctu I>eo Magnus in epistola ad Anastasium Thessalonicenrem'. qui. .postquam cotnmemorasset beatum Petrum a Domino nostro lesu Christo caetens apostolis praelatum fuisse atque praefectum, ait: „De qua forma episcoporum quoque orta, t distinctio, et magna ordinatione provisum eat, ne omnes sibi omnia vindicarent, sed eeeent in singulis provinciis singuli, quorum (id eet metropolitanonitn) inter fratres haberetur prima sententia, et rursus quidam in maioribus urbibus constituti sollicitudinem susciperent ampliorem, per quos unam Petri aedem universalis ecclesiae cura conflueret, et nihil usquam a suo capite dissideret": quo nomine profecto veniunt patriarchae. Igitur gravissimo sancti Deonis Magni testimonio patriarchae non sunt constituti ut capita quaedam seu vertices summi ecclesiam arbitratu suo gubernantes, verum ut praecipua quaedam membra mystici corporis Christi, per quae universalis ecclesiae cura conflueret ad unam Petri aedem, ut nihil umquam a suo capite, id est a Romano pontifice, dissideat. Ab hac vero vetustissima ecclesiae traditione maxime abhorrent schismatici Balsamonw placita quas vix tantum emollita, quantum omnino exigit catholica fides, in hac ipsa aula, in quam ex universo orbe convenimus episcopi, et prope eiusdem sancti .Leonis šacrv cineres non sine gravi moerore nuper impavida fronte recitari audivimus. ᵗ

Quhe' autem vere ecclesiae patriarchal» sint docuit" sanctus Nicolaus papa I respondens Bulgarie! : „Veraciter illi habendi sunt patriarchae, qui sedes s|>ostdlicM'per successiones pontificum obtinent, id tvtt. qui >Bs praeeunt ecclesiis, quas apostoli, instituisse, probantur'. Inde sequitur patnarvhalem wxh-tu erin veraciter dici et esae, -quae nullam aliam ecclesiam parentem habuerit, illius locum nulla alia in antecessum ecclesia praeoccupaverit. et quae aliarum e·· clesiarum mater extiterit. quid igitur horum alicui ecclesiae defuerit, vel ab apostolis minime dirends est, vel matris honore, indigna^quae nullas genuit filias Cumque hae condition» in hodiernos catholicos patriarchae minime quadrent, illi e veteri erclecarum ordinatione veraciter dipi nequeunt patriarchae, sed ex sola apostolicae sedis dispensatione, a qua omnis dignitas et potestas orta eat. Iam vero iura aut privilegia quorumlibet episcoporum iuris humani ße. non divini, notum est, atque expresse haec non ante multos dies admissa fuisse gaudeo.

Exinde haec sequuntur: 1° privilegia patnarvhalia ex legibus ecclesiasticis esae dimetienda, ut m ite sanctu Nicolaus I ad archiepiseopum Biturirenaem disponentem quasi iure patriarchal) de rebus archiepiscopalis ecclesiae Narbonensis scribebat. 2° eadem privilegia suprema ecclesiae poteetate posae minui vel etiam aboleri, prout rerum adiuncta exegerint; 3° hanc supremam potestatem inesse Romano pontifici. Multa proferri possent ad rem. si tempus et locus paterentur. Sufficiant importunae proree quibus fatigata fuit apostolica sedes tum ab Anatolio episcopo ('onstantinopolitano eiusque sectatoribus, tum a Marciano imperatore, ut Conatantinopolitanae sedi privilegia indulgeret. quae canone XXVIII Chalcedonem»! praescripta fuerant. Nemo autem catholicorum id negare auserit, nisi qui fortasse institutam a Christo Domino ecclesiae constitutionem in aristocratiam quinque capitum patriarchalium, utut ooniunetione cum Romano pont ifire unitam, transformare praesumpserit. Quibus autem privilegiis patriarchae gaudeant, determinari non solet, neque id facile fieri posset. Et revera dum hic praedicebantur {«atriarchalia privilegia ferme ßt limitatim pontificii primatus, eadem privilegia, quod congruum fuisset. enumerata non fuerunt, nec. quod omnino nereuaarium erat, ullo pacto probata fuerunt, ßt. mxta tritam logicorum regulam ille qui asserit probare teneatur.

Citati tamen fuerunt }»er transennam quidam canones conciliorum oecumenirorum, qui violarentur, ut dictum eet, admissa doctrina in hoe capite de Romano pontifice. Hi sunt, si rem bene teneo, sextus Nicaeni I, octavus Constantinopolitani I. quartus Chalcedoneiisis, decimus septimus Constant inoblitam IV, qui dicuntur confirmati novella XIII imperatoris lustiniani, nec non a conciliis oecumeniei» Lateranensi IV et Florentino firmati. Quaeso, reverendissimi patres, ut primo loco expungam novellam lustiniani: indignum enim est ecclesiarum privilegia legum imperialium auctoritate probare, quod a patribus chalredonensibus gras iter improbatum fuisse omnes bene scitis. Hot illis reluiqi/atur qui, ut scribebat ad ecclesiam Cantuariensem contra Henricianas

› Steph. Baltuü, MüeeU., tom. Ul. pag< 1·® rt se^.
i Stressa, De depootife Cfeifetwrw, peg. 6, 18, 10,
• Kp. XIV, cap. XI, al BaUsrin.

ᵗ Cf. Lsfcbe, tom. IX, coi. IM8, ed. rentL Coisti; Maori, XV, 480 a.

mu anglicae·· oon»netradia·» Saliaberieoata, infidelium mor· Chriato iterum patienti pro aedem· dicunt: Non habemus pontificem eut papam nisi Caesarem.

Nunc veniam, et quidem brevieaime, citatae canone». Nihil dicam de sexto ooncilii Nioaem, quippe omne·, qui vel prima degustarunt rudimenta eo- deeiasticae historiae vel iuri^rudentiae, norunt ibi actum fuisse contre Maletianos et sancitum, ut ıquaa privilegia maioribus episcopis essent, servarentur. Neque tamen canon edicit quae sint haec privilegia, nmi fortasse quod episcopi praeter sententiam metro- politan! non constituuntur. Constantinopolitani I citatus est, ıjı fallor, canon octavus qui neque in Graecorum libns, nisi forto^penes Anatonum, qui in hoc numero collocat canonem de Eunomianis, qui ad rem non pertinet Forte agitur de secundo et tertio qui dtat^Kunt lu Nopiooanone, qui Photio tribuitur. In ěyuudo confirmantur privilegia in canone sexto Nicaeno tributa sedi Antiochenae, et cavetur ne epicoporum potestas transgrederetur fines suarum di(»evfee«ii. In tertio vero episcopo Constaatinopoli- lano tribuuntur primas honoris partes post Romanum, co quod ipsa sit nova Roma. Quid isti canones faciant ad rem nostram, nescio.

Ex (haloedonensis concilii canonibus, quartus, «i hvne audivi, citatus fuit. Verum iste agit tantuniXie monachis; ex reliquis nullus ad iura patriarchalia referri posse videtur, praeter nonum, decimum septi- mum et vigesimum ŏctavum Nonus et decimus septimus definiunt, quaestiones clericorum et epi- MeojMirum cum suo metropolitano ad exarrhuni pro- vinciae vel ad thronum impenalis urbis Constanti- ntqxdis esse *ďeferenda* quod postremum *certe non* est conforme pnuwdenttum conciliorum canonibus. Ad- dit vero quod tu aliqua civitas ab imperatoria auctoW- tate innovata fuent, miles et publicas formas ec- clesnuiticarum quoque parochiarum ordo consequatur, ħot ot. ut commentatur Balsamon posse in ea nn- paratoreu pro «piacopaliba» ieribm» statuar» quaq voluerit; itamqoe Balsamo addit haec verba gravia- aima: ..Notaxuttom ex hoc canoo·, quod licet im- peratori auferre eneleaiastica privilegia; et imperatore» (ut idag» eubdit) epseoopatuf metropolium ho- nore donabunt, < eorum qui praeerunt promotiones designabunt, et alia quaedaim pro ea quam habent potestate, ſubebunt.' Hic animadvertatis quaeso, re- verendissimi parras, quo deveoeait ecclesiastic· Orien- talium iurisprudentiat qui csdod«i ad fulciendam contra Romanum pontificem patriarchalem auctori- tatem in hac ipsa aula proferantur!

Nihil dicam de notissimo vigesimo octavo canone cbalcedonensi: duos gravissimos errores eiusdem no- tasse fas est, scilicet antiquae Romae throno privilegia a patribus thbuta fuisse, eo quod urbs illa imperaret, perinde ac si Romanus pontifex non ab ipso Christo Domino in persona beati Petri ^cepisset plenam pote- statem regendi ecclesiam universalem, ěd haec ab imperiali dignitate urbis Romae penderet.

Constantinopolitanae IV synodi seu oecuinemcac VIII celebratae contra Photium canon decimus septi- mus, postquam meminit sexti Nicaeni canonis, de- cernit tam in seniori et noxa Roma quam m sede Antiochiae e< Hierosolymorum pnscam consuetu- dinem servari. Igitur ex citatis canonibus tantum haec privilegia sequuntur, nimirum ne quis imadat fines dioeoeseos alienae, ne episcopus constituatur praeter sententiam metrojxjlitam. ut metropolitan promoveantur a patnareha. et ad synodum patnarvha- lem vocati illuc acotxlere debeant. Si quid praeterea eat in citatisVanonibus, demonstretur, ego certe in- venire non potui. €itato autem canones confirmasse dicuntur synodi Łateranensi IV et Florentina alir quid breviter de utraque.

Inter canones Lateranensis IV adest ąumtu qui agit de ƀrivilegii patriarcharum: en notissimum ěiu exordium! „Antiqua patnarehalium medium privi- legia ƒenovante sacra genetah svihmlo approbante, sancimus <ibi primo meminit pontificii ƀrimatu dicens). Romanam ecclesiam disponente Domino taper omnes alias ordinariae potestatis obtinere principatum utpote matrem universorum chnst ifidehum atque magistram'\ Atque bic ingenue fateor ŏlwitupuiwa me legentem hunc canonem. quomodo potuerint eum pro pmilegita'patriarchahbua citare illi udem, qui in eodem sermone fastidiebant schema noMrum. t\> quod ament Romano pontifici potestatem m uni- vernam ecclesiam, quae in eo ipso canone tam directo cuuntiatur. Insuper ħo« qua ratione quis audeat conqueri de ordinaria Romani ƀontifici iunsdi<-tione, quam in singula» ecclesias habet, rutu patriarcha orientalibus, praesertim vero ƀchismatici solemn· sit omninfodani exercere iurisdtct 10'nem in ƀersona et dioecem archiepiscoporum et episcoporum suorum. nisi fortasse haae afttiranonica methodus rotvn^enda ait inter famoniseima illa privilegia, quae ūmni pror- sus ignoravit antiquitas.

Sed ad canonem nostrum revertamur. Ibi deter- minatur numerus <4 ordo quatuor sedium patnar- ehalium CoflMaiittno}>oliLanae. Alexandrinae, Anti- ochenae et Hierosolymitanae, servata cuilibet propria dignitate; deinde eorumdem patriarcharum privilegia determinantur, videlicet: 1° recipiendi pallium ab apostolic· sede, praestito prius tamen fidelitatis et obe- dienti»e iuramento; 2° ronoedendi pallium suis suf- fragandis, recipiendo pro se professionem canonicam et' pro Romana eeclcsia sponsionem obedientiar 3° praeferendi ante se crucis vexillum ubique, ex-

P

i Mml. XXU. MKl.

1 Iavat hic referre sapradieto» caaoaeaetaucedoaeasM. qtti ad tara patriarchal!» reftrri poaseot, ex ipsis consectariis RalsaMoaia calas editio magis ia nsa ooo» videtar apad Melcbites.

Caaon IX; .Si qai· dericaa habet eam clerico lite· aat negotium, proprium ep.·copam ae relinquat, et ad ssecalaria indicia ne excurrat: «ed causam prias apud propriam episeopam agat, vel episcopi voluntate spud eoa, quo» atruque pars ste- getit. indicium agitetur. Si quis aatem praeter haac fecerit, canonicis poenis subiiciatar· ši cleriea» autem eam proprio vel etiam alio episcopo negotium aat litem habeat.,» proriacia» synodo indicetur Si autem cum ipsius provinciae metmpolitaao episcopus vel clericus controversiam habeat, diosoesis sxareham adsat, vel imperialis urbis Coastaatiaopoli» throaum, st apud eum ſitiget.

Caaon XVIf; .Quae suat in unaquaque provincia, rurate» ricaoasque parochias. flnaas et iaooacaasas manere apud eoe qui illas tenent episcopos, et msTtnte ri triginta sanorum tem- pore »aa sum ri detinente» admintetenvarinU Si aatem intra tngiate ausos ikit aliqua vel fberil d» ii» eoaiforarste, Uoar» iis qui iniarian sibi fleri dicut, d» ii» lite· ·ovβτ» apad syaodnn proriacia». Si qais sate· talaria afteiatar a proprio •etropoliteao, apad »xareba· dteoosote, vai CsaetaatiaopoU- tanan sedem litiget, steel prias dicta· s»U Sta sate· ptiam civitas aliqua »b imperatoria aaetorilate taaovata eat, vol etiam deinceps innovata foerit, cirite» M pablica· for··· »ccteria»ti- ctniw qaoqa» paroehiaraa ordo ŏoaseqaatar.

Caaon XXVIII: .Saaetoru· patra· doerota abiqas ša qaeate·.. decenti·· ae stoteimM d» priritegii· Maetieta·· ecclesias Ceasteatiaopotis aeva· Rosa». Bteai· aatiqaa» Romae throao, qoad arb» ilia imperaret, lare patras privilegia tribuere. Kt eadem coastdemtioae meti ceataa qaiaquagiate Dei amantiMimi episcopi, sanctissimo «ovas Rosa·· throao aequalia privilegia addixerant, recte iadteaatea, urbom. qaaa ei imperio et seaata honorata ^t, »t aequalibus eum aatiqmori regina Roma privilegiis fraatur, etiam ia rebae eoeleaiastiei·, non secus ac illam, extolli ac magni fleri, secunda· poet OUm •sistentem —4

v Comm, in can. XVU conditi Chainedime»sta

capta urbe Roma et toeia, in quibu· Romanua pontifex J pTMM» extiterit, vol ein· legati utente· imignife apoatolicee dignitati·; 4· demum recipiendi in omnibue provinciia ipeorutn iuriadictiom eubiectia appellatione·, salvis tamen appellationibus dtesedecn apo·toiicam interponitis. quibus eet ab omnibus humiliter deflendum.

Hic quaeri poteet de quibuanam patriarch» actum fuerit in concilio Lateranensi. Nemo profecto dubitaverit actum fuiaae de Graeci· et Latinis: in re. quae eat valde perspicua si agatur de Conatantinopolitano, Alexandrino et Hierosolymitano. dubitari solum poaret de Antiocheno: huius enim aedi· titulo praeter latmum et gra^-um utuntur syrus, maronita et melrhita Nolo invidnsvam hanc quaeationem ingredi; ſnoniHSR ſifficiat non potuisse Lateranense concilium Antiochenorum }«tnarrharum nomine eo« designare, qui liiKl titulo tunc non pollebant. saltem inter catholico·. quique illum deinde obtinuerunt indulgente vel «Onoedvnte sede ajxetolica.

Venio^iam ad Florentinam synodum. Primam' jmrtem decreti de primatu Romani pontifici· ut pote notissimam libens,omitto : eam veroquae ad patnaiy <ha> |nrtinet integre et non interpolatam recitabo. Haec autem est1: ..Renovantes insuper ordinem traditum m ĕanenibu «arterorum venerabilium patriarchaium. at patriarcha Condantinofxditanus secundus 'H ſKM sanctissimum Romanum pontificem, tertius vero Alexandrinus. quartus autem Antiochenus, et ĕuintu Hierosolymitanus, videlicet privilegiis omnibusl et iuribus eorum t'bi obsonanda haec Mint 1° hic agi de re mere disciplinari et de iure humano, distincto promis a dogmatico; 2° renovari hic ordinem traditum in canonibus. 3° addi ⁑salvis videlicet pnvitegii· omnibus et iuribus eorum", quae verba ſ»ondere omnino videntur canoni quinto con<ihi Lateranensis IV. uhi online sedium patnar-i vhalium constitute, additur ..reservata ruihhel propYia dignitate". Vel igitur verba illa ..salvis omnibus privilegiis etc. ' intelligenda sunt de privilegiis aedium patnanhahum inter se. et hoc nihil officit primatui Romam pontificis; vel agitur de ahts privilegii· |>atrianhsrum. et in hoc casu quaero, quare qui hunc ‹ anonem citavit, non enumeravit haec privilegia, nec legitimo canonibus ea confirmavit? An vero putandum ·"t. voluisse Florentino jwtrre ſkem<> hoc iiniiiiiAtv dv-truere, quod priori periodo aimenierant de plena potestate a Domino nostro Iesu ChnMo tradita Romanis pontificibus in universam ecclesiam? *(rrdat ſndae»· Aprlla* mmi e/jf». Igitur >01)l« m]«atnardus ſkum agnoscere iura. nisi 'quae in concilio Nicaeno i et Constantinopnlitano IV et Lateranemo IV continentur, quaeque iam dicta aunt.

tiiiini restat, ut caetera omittam, ne longiori sermone vos detineam, brevissime obiter animadvertendum ex dictis a reverendissimo Melchitarum patriarch· › irea definit iouetii Florentinam. I|ee ait plenam iuriadictionem Romano pontifici ibidem tribui ..ita ut in gestis oecumenicorutn conciliorum etc." Nrecio antem^ cur a recepta lectione recesserit, in qua nty> habetur *ita ut* aed ..quemadmodum etiam". Hanc autem genuinam esse lectionem tot virorum doctorum senptis demonstratum eet. ut nihil mihi praesertim hic et nunc sit addendum. Sufficit animadvertere, lectionem illaui *ito ut* non convénire cum actis originalibus Florentinae definitionis, quae quisque potest consulere. Non eet autem dissimulandum verba illa ito wt, quibu· haec adnectitur idea, limitari scilicet a caaoniba· pontificum potestatem, mspondara adamUaim interpretationi, qoatn datam audivimus postremi· Arii· „atlvi» vidalioM omnibus mribu» et prtrilagit· etc." Hanc autem callidimiinam et falsam FtorMtini Uetiooem et intorpvotatiooMn ambabus ulnis amplexi sunt ii. qui minos aequo animo fuerunt in sanctam ssdecn. omnmque eiusdem inimici et adversarii. x

Audiamus pro omnibu· Petrum Tambunni. celebrem doctorem eos inter qui lansenistae dicti »unt. in vaferrimo opere cui titulum fecit : Fero ideo drife atmta sede, ubi haec scribit : „Nel decreto di unione (a Firense) si riconobbe il ſiviimate Romano pontifice. so/re *per altro le prero^alire e* i diriffi de<;li *attri patriarcAi.* Cio che ere lo Messo che reetringvre la potestà del papa aile regole canonicbe. seconda le quali il pape debba regere le chtese orientali, e quindi anche le altre lutte del inondo oattohCo. cio rhe ap-(Minto ·ι espresse colle citate parole imx^j rum modwm *qui et* «a *qejttù* etc." ; hucusque Tambunni h Et vos omnes apprime scitis, reverendissimi patres, ea veri» ..iuxta eum modum" adamureini respondere illis, quae in hac ipsa aula dicta eunt ito *utl.*

Sed de hac clausula decreti Florentini dictum e»t. et vos. reverendissimi patres, merum audistis, quod ecclevia orientalis eam ut propugnaculum' suat' autonomise. ut pignu· suarum immunitatum, ut securitatem tandem omnium fuanim institutionum vere, arbitrata semper est. De qua }>ro}xvsitione liceat mihi scholastice respondere. Transeat, si agatur de Melchiti· ; nego, si de catholici·; concedo, «i de haereticis vel de schismaticis manifestis vel occulti·.

Ex hactenus dictis quisque facile deducet |>rivilegia patriarcharum, quaecumque demum illa sint, non obstare decretis de Romano pontifice in lioc capite propositis. Immo abusu· qui exorti sunt et augeri possuntr exigere videntur ut clarioribu· quo fieri possit verbi·, primatu· ponlifmu» eiueque praerogativae exponantur, reiecta qualiliet mentione patnarchalium privilegiorum. Sed nec nbstant nostrarum ecclesiarum orientalium privilegia, siquidem, ut ingenue fatear, unum est illudqtie antiquissimum ſx Photiannm * humin privilegium, quod quidem Romani pontifices, etsi voluerint Qimiesque conato· adhibuerint. numquam tollere |>otuerun(. et neque aanotissimn· dominii» noster. Inet prae caeten· hor desideraverit et adhuc desideret ardentissime. vHoo privilegium vero m noere veliti·, reverendissimi patres. est inopia, rei ignorantia, ret ahiectio. ret confusio omnium rerum, miseri fuerunt patres no-tri. et nos miaenorre et m mirena nati *Patrf* › enim romttfrrwft/ *uram ixerbijm. ft Jmtf I»Iμ μ q »ι ohatupueruu/* \ Faut Deus ut qmvd snmmu.· {sintifex auspicatus est4, fehcitvr et unixer-aliter a^implretur . P qua »olum ratione infaustum illud privilegium jx>·tent abolere'

Tertio denique nihil timendum aive catliohcis sixe ŝchismatici orientalibus, ai proposita Romani (x>ntificis ordinaria iuriadictio sancietur. Et 1· liceat generaliter animadvertere, timorem hunc funwe semper vaferrimum argumentum, quod vel roncilit· generalibus vel Romanis pontificibus obiectum est ab illi·, qui nolebant aliquid vel definiri vel ordinari. Audistis iam

› Maad, XXXI, 10M-M.
* o·. «4. Vat
• JJM04» ·< Vat. Ct Bsrattaaa X Sel V, ſ0

i Part. Π, eap. 8, I II.
› Cf. watioa. pstrUrehM Ntlobitara· bab. ia congregatio·· **Iltaiii,** Mpra mLXMbc.
• I«e».XXXX.W.
* Protecto attadft ai Utt. aposc tbai «oetasùstiM. fetas trMte hateafes ssatoabri· IM·, qniba· h u m poaUtei »·'·-■alla teMÉfltaa· capita, praessrtias <asa4 stertioars Meroram| aattetitato, la potrtershatn Babyteatasi Clalfeiai·— pwpotao •srvaafe osastteaH.

boo argan—ate u—a fuis— Maaatliaiita· ad ovartauda— errorum auoruas rosiiiarenatiossa—: urgonta ta·porn angusti· Boa di—— da attigua. Hoe ano— addata ■afficiat, «tiam Tsasasiistss hi·— earilli· uaoa, good factum pra—srtim oat a notiaom nitreiaariai aohiamatia fautore Dominion Maria Variot apiaeope Babylonensi ia —tn appailatiooia a dogmatica, ootttitatione l/nspansln· nd fatarum conralinai caremanitem, qui iniquissimi· aantentjia fuit con—ptaa; gnaa taaaan pro recepto apud^a more amollira at nbtagara ouuvit multi· varborum blaodimaotie. En aim ♥erba : »Nom avoaa suffisamment «ppris, qu'il eat tfaa dangmut da porter dane can églises du Levant da nouvall—^difficulté·: 'cela indiapo— lea arhiamatiqnaa, ha éloigne de la réunit»^!— arme contre }— cexboliqu—, jette dea inoertitud— dam l'esprit de ceux-ci, aigrit le· disputes, e»t oapaUa de faire de· émotion· pbpulai—L et d'attirer daa pareécutions, qui jettent bien Njer chrétiens dam un péril imminent de l'apostasia... Croit-on que nom fuaaio— bien reçus de o— pauvre· ♥eupla en leur diaant, que l'Écriture aainte etc." Ubi refert nonnulla· ex propositionibua ia ea conatitutione contentas, aubdit: „Tel —t le trouble qu'une ai étrange censure jeterait ♥an le coeur de ce· peuple·; elle ne pourrait qu'ébranler leur foi, do—irrsç }— ♥œud qui le· attachent le plu· étroitement · Jeaue-Chriat etc. ' Et concludit: „Nou» avoua cru devoir donner une idée de· mauvais effet· et Sas dangoreoa— impreaaiona, que la bulle *Vnigemttu* produirait dam nos égliaea du Levant, si on voulait l'y faire accepter etc." Equidem si miserrimus ille episcopus Babylonenaia in praesenti viveret et nobiacum •ederet, hanc-profecto eamdem cantilenam de proposito nobis acbemate caneret atque insusurraret, quin meliorem effectum odnrequeretur, quam tunc aasecutus est. Fac·—ant itaque inanes istae declamatione· ab usu haereticorum aatia •uperque dehoneatatae, et ipsa rerum experientia falsitatis oonvictae.

Orientalis enim populus, ut primo de catholici· dicam, pastori suo adhaeret, et eiua doctrinam et monita dociliter excipit. Si quandoque exarsit in iras et turbulenti—, hoc non ipsius ingenio, —d callidissimi· artibus tribuendum fuit, eat, et erit, quibus derue eum circumduxit, faventibus aut —Item oonniventibus viris episcopali dignitate conspicuis. Non litet, reverendissimi patre·, vos ignorare quomodo hae res procedere consueverint. Ortaolalia populi non intereat, quod episcopi et patriarch— plu· minusve dependeant a summo pontifice; sollicituf —t solum de suo ritu, quia ritus eat unicum vestigium su— nation— litatis, proindeque illius aat summopere anumtiaeimu·. Hoc vero argumento utuntur agitator··, revocantes ad ritum et cum eo oonfupdent— et dogma et disciplinam, quam velint impugnare. Id ubi populo per·uaaum fuerit, pros—rtim vero «i episcopi val idem dieant vel inopportune taceant, iam animi aiaestuant, et in aastu qua—tioais et fervor» facile proruunt ad quidlibet audendum: quo· in boo atata rorum non ptesunt cohibere val ipsi epiaoopi, qui cum erat,tempo·loquendi, tacuerunt, magia vero, ai ipai agitatorum .fautores fuerunt.

Haec fuit aampar at eat oriantalium populorum conditio. Testem appelle historiam quoad preateritum tempus; quoad pree—na vero tostas appello oriental— episcopos hic —dantes, et quotquot «datant ex oriantali clero. Etenim inter eo· non daaunt, qm opportune tacendo ot opportuna loquendo dioaoeaim auam preeaarvare potuerunt a tarbuhttiia excitati· ia alias, etiam vicini·, dioaoeaibua eiusdasn nationis: qui audit,

› dpshvir dr Mfr ΓMρη dr SaMaaa AassS—4s—‡1

L iataKgat. Ftttada, ai aoa criattal— apaaaops ia dioaeaeaa noatrea a eomailio revaatattea, iaeita—anur, quod ahsat, Mas—— iUnta Rphaainum, ad popuBa t—atria dirisre—— ia hoaoa eaaaaBo aaaa···aie· libastaSa— OflfMVMM fttMW Λ |Mφ flpMOOfM htiaia, nova dog—ta faisaa OMogitata ooatra fidam, contra moras, contra ritaa nationem; non amat improbabiia, at, quod pnat Tkrattiaam foetam eat apud Graaoos iniquitate et oalamniia Marci Eph—ini, fiant etiam apud nuonuUoa ex oriantalibua. Quod ai in Orienta— revar—— noa oriental— apsaoopi, quod certi—ime om—a ad unum efficiemu·, annuntiabimus, in Vaticano oaoumanico concilio, praaaidatt· et approbante summo Romano pontifice, multo· error— et has—— fuia— condemnata·, at aupremam auctoritatem eioadem pontifici· contra errores tam orientalium quam occidentalium fui— vindicatam, et isT ao honore habitam fui—, in quo eam tenuerunt omnia oecumenioa concilia, etiam in Oriente celebrata, et omnes •ancti patre· non —lum occidental— verum etiam orientale·, et praeaertim ii qui sunt e nostra respective natione; populus ille catholicus, qui Romanum pontificem avita traditione pluri· carte facit et magia "amat quam in Occidente credatur, no· novo gaudio geatiet» excipiet uti Ephaainoa patre· e concilio prodauntes poat —ortam beatae Mariae virginis dirinam matarnitatem.

' Verum idemne fiet, aliqui· dicet, de ♥ulticie ? , etenim etiam de eorum conversione aolliciti e— debemus. Respondeo, quod mea —utentia arbitror, nihil opportunius e— ad eorum conversionem, quam ut decreta da Romano pontifice in hoc concilio sanciantur. Equidem scio ao· erroribus Graecorum in Florentina synodo damnatis infici, «diisque praeterea pro nationum diversitate. Sed lota difficulté· aut saltem praoˈ dipua est in admittendo primatu iuriadictionia in ; Romano pontifice. Hoc —mei admi—o, nemo ex orientalibus dubitaverit de eius infallibilitate; unde oonaequetur plenissima concordia in fida Notandum vero quod maxima eat apud oriental— oeoumenicorum conciliorum auctorites; et Graeci pluri— profeasi aunt non po— definiri eorum qua—tion— dogmati—· oum Latinis, nisi in concilio oecumenioo; quod et iidem laoobitae profitentur. Et boo adeo verum est, ut qui vàluerunt resistere Florentino, illi— oecumenicitatem aut saltem legitimam celebrationem et libertatem impugnaverint.

Cum autem singulari Dei providentia hoc primo factum sit, ut ex Oriente magno numero convenerimus oriental— epiaoopi latinis permixti, singuli locum nostrum tenente· absque ullo ritus vel gentis discrimine, —dante· ad —pulchrum prinqipis apostolorum, a quo unitas aaoardotali· orta est, cum nullum tale exemplum suppeditet historia conciliorum praeD cadentium (in Oriente enim pauci ex Latini·, in Occidente vix unus aat alter ex Orientalibus, Florentiaa varo Graeci a Latini· fan— ao in du— aci— diviii, ut in —uadam synodi inonumanfis triste illud X noman «t mali ominis planum occurrat: *ConcMtt*» Oriwsfnlimn sfajrat etc.); hinc si ia hoc tali tantoque Concilio primatus iuriadictionia Romani pontifici· omnaague «iu· praarogativao tradantur, et anathema solemnitar pronuntietur (quod pro OrientMibua praaaartim nare—arium duco) adversos contradictores, iam recitas ista «rit paaapicua ex ipai· oriantalium —hiamatiooram placiti·, «t namo eoruta recta ratione utei» poterit ampliua dubitare de illa, at ita lata atarnaratar via ad acrem ooavaraiossam.

Quare, revarandiaaimi patio·, lioaat 'mihi vos demum adpracari iisdam vaebaa qaibus magno· illa aoɛImîm dooter Bmübm oceidMtalM φMMpoı seri»

tan· <■■ tot : «PSrrigite IMMMM: MaMMWÏBfeW MI A i- ^Î BtenUttai UttSSVkSnime impegi ÎU ipSHstaSS

vobis fcatoma vretra visera, «t sos nsgligite msdisas art·· parte· ab «traita· sbiirptam ; non sinite ■■ ting» fidem spud qum priau illuxit." Nas···· omaiao «te at an« oeim fidos restitsnter ia OriteSto ops Oaudsutalium, « iati ipsi reddaat Orratelita· boat, quai ab illi» receparunt

ORATIO

reverendi patrie domini loenmf Fnutasri Iradriat erdteepiscopi Remensis

Eminentissimi proesides, eminentisumi ac roverandissimi pair··. V

Veniam date milii si fraternam vestram indulgentiam expostulo. Mihi propositam est aliqua loqui de concilio Florentino: nihil dicam qucjd noo nitetur documentis historici»; venunteaaen veritate historica ooaetue quaedam eloquar forsitan non satis cognita, B patientem attentionem humiliter exposco, «t hanc praesertim efflagito ab pia, qui non mecum una sentirent. In meis investigationibus nihil exquisivi nisi aeritatem; nihil diligo, nisi veritatem; si intaus erravi, afferetur mihi probatio cena et contradictoria: omnino paratus,sum meum agnoscere errorem. Sed ad refutationem mei sermonis non sufficere debent nec possunt opiniones vulgo receptae, neo etiam simplica· affirmationes. Nos omnes in concilio sumus coadunati ad veritatem perlustrandam et omnibus, ei fieri posset, nebulis expediendam. Veritae praesertim in concilio generali debet sedere tamquam vsra regina nostri sacri coetus, et debet anteponi omnibus huius vel alterius theologi, huius vel alterius scholae praeiudiciis. Sed liceat mihi praeviam adhuc observationem facere.

Non ascendi hunc ambonem ad resuscitandum, ut aiunt, gallicanismum. Quantum ad me attinet, ad- C haereo sententiae Feoelonis archiepiaoopi illustrissimi Cameraoensis ; et tac de re loquar, quando agetur de quarto capite. In hoc sensu semper loquutas sum coram dilecto clero meo Remente sive privatim sive publice; in hoc senau tribus adhinc mensibus misi notos illustrissimis ac reverendissimis deputatis de fide. Haec praevia declaratio mihi videtur non prorsus inutilis ; nam hac nostra aetate tam foecunda inventionum, novum etiam surrexit logica· garnis. Quando aliquis vult sui contradictoris auctoritatem imminuere, immo vero conterere, ooniicit in illum haec verba tamquam veneuatnus talum: *Tu et gaUi-«mu*, at oonfeatim triumphans agitat palmas victori·», et putat ipbo farto *m* exemptum esse aliis probationibus. Hasc agendi ratio non *βΛ* serie, neque viris gravibus dfjfna, inanes vulgi plsaras potest excitare, sed risum movebit apud omnes ver» doctos et bona fido negotia tractantes.

Profiteor apart·, me non era aeque gallicannm, aeque regolistam eto« aequo etiam monottaiitam : «<- episcopo· et catholicae aine addito, maxim· addicta· ·edi apostolic·· «t vicario Christi. Vsrantanini eum amator veritati· historica·, «t amer voritatievM compellit ad nratiwira tabendam Piarim historiam eenciliii Morentini psrtuetrevi saltem qooad .obiaotum nobis propositam. Haas historiam tegi ia srposBiens» bus multorum ttantegnrnm, qui tao ds re veris dtepur tant. Ds teris «iasubratioaibes pias minusre «yator motio· compositis aihil fass dicam. Sed historism asti·, qua· rspsrinntar ·* «Dsatiau· Labtasi «t Berdemi, «t tane vehi· breviter, quentam fleri poasrit, «apoaam. Haas autem «it divita am «eutterà: 1 brevia narratio Materiae aenailii Vtaratiui quantum ad ras, quae suat salarivas terti· sagati; B· quia ■iissusm lutas vasis *pitae*^ ds qua a plerius· «nue habitas fuit; « ia hi· ixpliatimi spare aibil ms dicturam, qtead nae aansanst doctrina· MaararaDi, ut alicram eiantem scholas

Initium surnames ab oratiosubes Beasorinsiia habitis tam ia concilio Florentino, tam in coetu Graecorum. Bad attendite, rewrendtaimi patre·, boeo prime verba Bunarionie refero sin· ulla approbation·, sed tamquam temptat relator: „8oimus quidem, inquitl, quae sint iure «t praerogativae Romanae ecclesia·; nihilominus abimus etiam praerogativa· buiua habeant, (jhantasumque potestate polleat eoclssia, minus tamen synodo oecemsnice et universali accteta". Non mqdo Beseanooi nil mate accidit ex isto ssrmooe, non modo vel minima contraria in concilio non adhibita fuit reprehensio, sed post concilium, cuius pare magna fuerat, ut ait pater ŗranaeUn nunc doctissimos professor in Collegio Romano, post concilium Bessanoa fuit cumulatus honoribus ab Eugenio IV, creatus cardinalis st patriarcha Conetantinopolitanus „ob divinum eius ingenium multipliremque doctrinam", ut aiunt auctores huius ŧemporie De altera oratione Bessoriotus pauca nunc attingam, caetera remittens ad meum sermonem do quarto capite : nam ia isto altera oratio·· loquitur speoiotim de necessitate communium inter episcopos disceptationum, ubi agitur de rebus fides, luvat tantum hic simpliciter commemorare requtatie verba, forsitan in tais rarum adiunctis non inutilia: ..logons, inquit Beseorion, profecto certamen, et non mediocre onus subire me intelligo, verum « conditio prementis rei, ut animum efflagitet, qui libenter pro ■veritate periculum subeat„ nihilque magnum aut dici aut fieri potest,' nisi quis quas sibi vsra videantur forti animo ďicat Ita loquebatur Berarion tempore concilii Florentini.

Nunc prosequamur historiam, et nullum habebo meritum nisi simplicis relatoris: quae dicturus eum, tere de verbo sd verbum poscunt legi apud Hardurnum, in tribus aut quatuor paginis decretum unionis immediate praecedentibus. Agebatur de privilegii· ƥapa· Dixerunt Graeci ee agnoscere popam ut sunsmum pontificem, vicarium Christi, pastorem et doctorum omnium Christianorum, regentem «t gubernantem ecclesiam, eed *tub hae tapntta formait* ..salvi· iuribn· et privilegiis patriarcharum Orientis" ; « addiderunt: Si hoc s pope non recipantar, nihil «em *ultra faeitadam* Summus pontifex annuit libenter Dpcstalatia Graecorum, «t hoc primum caput dissantamia fuit omnino sublatum

Quomodo ergo quidam reverendtaimi oratore· potuerunt diome in tao aula, quod soneilium Floreotiwun admiaarit potMtfttteoi ocnnitBodMB M àboolutMB «t sia· ullis ateoluto limitibus? Base arartio refutatur ab ipsam st decreto unionis, ubs non tantam tegilut «salvis iuribus «t privilegiis", quod votabant Grata, ssd ..salvi· omnAtae imitas et privitegi» putriarytarnm". Dsipd· tectam fait propositam dsersti, cuius hase eraat primo rata: JEugsnins

respondit, «bberaNtimriaaaMa papMtMst «ribs qai·

rebas dagaMiM aNaa ebtb-

BB BHOÜB β«

Gn··· voluntatem admittendi patastatuu abeoblo iHimitatam ot pmüosMb·. Mam qai-oumqae exigit ooesaaaamOpmooporam ad eraatitee··dam dooratam fidei, «a ipso ara admitt taftiKUHtatam ia aanau aratri eehemati·, eultom mpesnte·, Et ita fmtaas act at vobhaat GfuseC, at etiaas piaa qoam votebaat Nass titalus bulbo aoa modo admittit conventum fcairiartimrum, aad ,«tiam omnitun pn»·solam i miisa'am orientalem rspsaaaaatantium.

Deinde ventum aat ad privilegia papas. Sommua pontifex postulabat, at oa habmat iuxta determinationem ancras Scripturae at. dicti aatwtoram ; boo autem abnuerunt Graeci, notantes verba amoena at gratulatione· sanctorum non debere script pro privilegii», et adiacariint·, quod ai hate verba non corrigerentur, unio fieret impossibilis. Pont aliqua· di»·cumiooes Graeci tempo· postulaverunt ad deliberandum. „Statimque, agresab cardinalibus, nos cnoeilinm inivimus scripsimusque habenda esae a paya privilégia iuxta canones «t diota sanctorum, aammqu· Scripturam «t acta synodorum. Haec illis ex tempore exarata tradidimus, raepeoderuntque nobis: soli nos nihil dicere pnseumiu, and accepta scriptura referemus omnia ad dominum nostrum, atqus ita anetina die respondebimus. Postridie reversi eunt cardinales, et dixerunt papam aooepiese conditiones Graecorum. Tunc Graecorum consummata unio, eoncripeeruntque id in duabus linguis latina et grâaoa, et 'sacro peracto, post litanias decantatas recitata est definitio latino et greace, latine quidem a cardinal· s Sanctae Sabinas luliano, graces varo a Beseeriooe arohiepieoopo Nioeeno, in haec verba etc.·" C

Ex hia quae leguntur in acti» consilii Florentini sequitur Graecos non admisiaes privilegia papae nisi adiuncta clausula „salvia omnibus iuribus ot privilegiis patriarcharum" ; sequitur fidei non fuisse confactum nisi de oooesosu omnium patriarcharum et praesulum srsbsias orientalis, et hoc exprome dederat titulus greeras decteti unionis; sequitur Graecos non admisisse privilegia papae, niai iuxta canones et diota oanotoram, eeatemqae Scripturam ot acta synodorum; sequitur haec omni· admissam Eugenium IV summum pontificem et Graecis eoesceeriqee: super hia fundamentis pax facta mt; sequitur textum grassum decreti attirai· eme textam originalem ot authentico legalem meat textos latinae, eamdem vim habet, etundem valceem: quia iasmo, Graeci non subsignarunt nisi textam gnaram; oaqaitur tandem reraam textae grumi eam ciens·, et nullam bebent ambigmtuMm at qptaw etc. la- D sesieus eet alarm et ex diwmeinaihra praeviis Otn·oorwn, qui expromo declaraverunt ee ara adiaMate privilegia papae, niai iaxta caamaa «t dieta nnetorum, saeramquo Scripturam et acta pandorum. Iste «none mt abrae ex oratiossibm Bosaarioni·, qai bqae butar in concilio Generaram; «t iterum atqao iterum dico, suus· pootixex omnibus poetabtis Graecoram emensum praebuit. JBt ara tuepeadeatarhMemmeoae·

φὸΙϊβMMNπηη: mt ffoBUBBB^tnB φBoöB

quin imrno sunt ipoaunst historia. Hmo omnia leguntur expresse in eoUectiOM Hardsûai.

Huraequ· diotoram evidsntb cieat «t fiirni propositi Greseonun non admittendi in rammo pontifice

BapaaHaaa aat· INK M oct, batammqda eeladeebe naris unto aatMÛa· LapdaaNaaaiL Alitaeadw üdt,

GfMMI wü eoaÜtteMi ÎMI iBBOMBtio IV ;

MNMBMt B·0«B IStCI OOttditiOBM' vidÛ&BOt ftObed&Be·tMfllk IB WB^MtkMp φMB &M·MM JNBtiâtt OOCH· BOB ·doWf ëMMBlbv ^BMNM^eKte Xb fi* dû, Û φMO ihidOBI loftBBÛi BBMMÛBt MUD |MM ftHw dan esotentiam, euaeqae voluatatis prolem faadfonim, r q«od dbBMBOdo fï OBBOBÎtriO MB B^MÎ àaeMwlM, obedionter oaeteri «asoipieot «t oaquentar. la aliit varo oootesiaotîoarum penonaram raueie et nafotûa, qua· in coaeilüa tractabantur, eententib, quaa Romani pontificie dictabit auctoritaa, dummodo sacraram aoa «dvermafir ooacüiorum deeratis, caatari acquiescent". Deinde affirmat Alexander papa IV preadeoeesorem suum Innocentium IV approba·· fratrum eoorum consilio has Graecorum Jonditiooes.

. Ex hia litteris Alexandri paq>M IV clarissime patet, Graecos semper admistas· primatum Romani pontificis, sed auctoritatem illinc in rebus fidei et disciplinae (rem non iudioo, factum expono) limitasse per canones st concilia. Sequitur secundo summed pontifices illas conditiones admisisse,sub Innocentio IV et Alexandro IV. Et haec persuasio Graecorum aliunde patet ex multis aliis documentis. Sed superset, ut rssponds suhue formidando (ut aiunt) argumento : ergo concilium sibimet contradicit, siquidem ex una parte admittit potestatem plenam in summo pontifice, et ex alia parte illam limitaret. Nullam ibi invenio contradictionem, «t fas ait mihi gmetn cum reverentia ot libertate evolvere sententiam. Nulla potestas in hoc mundo absolute plena «t illimitata eet, nisi potestas solius Dei: „Jpm potsstea, ut loquitar Mussarellil, pontificie moderari debet ita, nt non posait fieri despotic· «t arbitraria. N<a omnes, porgit Mumaralli raiMmus illam deepotiram auctoritatem. Erit igitur usas pontificiae auctoritatis moderandus iuxta caneo· ab ecclesia Romana, seibeet ab episcopis ooneentientibue cum Romano pontifice oootesiae capite. Unde, pergit MussareUi regimen ombsia· aliquibus differt a regimine, illo moMrahico absoluto, in quo principi ülêssàlata poteotas tribuitur... Sse igitur aon negandum summo pontifici regimen sraaurehiram et imperium, qoemris tompréühn» ab imMaicr» <WM» aligaibae ross-

Maumrelii, *

Audite BaUeriai .Jogyneen eoolerius, quod Christas ranetituit, in charittte «t humilitate fundatam Meao iaficMitar, sd animadvertet eum preecepome discipulis, at qai maior mt ini- ipeoe fiat sicut sensor; fttramqaa apoeeebrum pebaipem totsuaque BmIbBBB priflMBNBp BMBABBI BK|4i0BBî<·I β μ μ lββββ» μ φηβφMM ettl amglMt doamMvi m deris Bso db MMB dta· fis&Bri^i mbc*m Gfsgoffate MβφMM ib' b^MbIb ed Io bbmbi Sytw BMMMHB OW^BÛt Ai fN ββ^ρB di SjrihDOfdl dMNdfMFp BIMie^ φBI βi (mdi BpCBtofiOM) flBMbdBB BSB ·dt. Λ·» «BV OB^B BOB Mφβ, MBM» OφBβiïNB RltioBOlB JbenriKtetit «ogmlei mbbm Bt ito ' nottoinAît xhMn BeUerini :„Potestas primatai oompatene in universum

« MMWm <<U a. ihp. Mbm ed.'dbi. mteaemgr.

$

«

Vqb ðioiti jJmm A mb fiflBM'^*Bβ Aμ Aβ* ^bbb mb

oouriHum Floreatiaum; im ifwi ta« aaa *tfa,*

similia rerba adbibentur ia αβά Boriptarie at seoreuti· aliis libri»? Scripta» ama ðixit fWtiab

tiam illimitatam, ergo Meet cootrediotio. nom «t ana parta dicitur plenitudo, «t altae· pfena non adest plenitudo. v

Sed afferamus exemplata certe non suepaetum. g In sobematejie rite e< Aoiteetate rierioarnen, quod nobia paucis adhino menaibos fuit propositam, pag. 8 ditetur epieoopoe habere in euie dioecesibus pieteam potestatem abusae oorrigeodi. Unde sic argumentor ex logio· quorundam oratorum: ergo haec potest·· debet «ea illimitata; qrie tamen' hoc audeat Maerere? At sio loquendo nullo modo aequalitatem potestati· inter summum pontificem < simplicem episcopum volo inelituere, qqod «eeet maxime falsam; sad dumtaxat impugno ratiocinandi methodum a quibusdam adhibitam in explicando concilio Florentino.

Haec omnia queo dixi, expresse teguntur tum in decreto unioni· tnm in tribue vel quatuor paginie qua· immédiat» praecedunt boo decretum in aotie oonoKi. Vos adprecor, eminentimimi at reverendieeimi patra·,

ni fallor, testimonium perhibebit!·, me simpliciter historiam in- oompendiBm redagieaa' Supponamus c hominem fecis» testamentum curi 'hac clausula: Omnia bona msa dabo donatario alii, salvis tamen istis et aliis rebas. Poet mortem testatoris legatariae ex hac nova ot insolita ratiocinandi methodo ponet dicere: Dominus dedit mihi omnia; argo omnia sine exceptione mei iuri· eunt.

Maxime doleo, eminentimimi «t revereodiesimi patres, quod in eetea devenerimus discussiones, a quibus mens mea multum refugit; sed nobis inviti·, Deus testis est, nobis invitis eo reducti sumus. Non aomus hio condonati «d ree laudatorias tantum, eed praesartim ad res thaologio· et historic· examinanda» Non hio «cribimus pro prementi, nam praeeans momenr *tgDMim «t; eeribimue in conspectu praeteriti et futuri temporie, et etiam ad aeternitatem. Paaoiatim· tantam da boo puncto adhuc referam. Intendebam primum vobis citare plurimM aauSentiM Suareeii, Ballamini et etiam domini Boaix. qui in libro suo p ds ðope catte non eat gallican··. Beases Mario coins

odo eubusdie·

at ia Hbro eri titube Defceei· *fiiti* Hb.IV c. VI at vώ a. II-M legant, nec mi BeHaminum *Di* Befesae panfeBmlikII «agkXXIX, at tatta dare parepiment

Hi Bern «tqpidem grarieriaM· admittar· dtate papea, quam tamen votant planam. Bt tona iUi otatama poterunt etiam deridere Buaresium.

ratim sumptam nan pomp privari «x omni parte isto iure. Nam, at ait sanctu· Thomae·, ..apostoli at eoram eoooeasores (id eet epiacopi) eunt vicani Des quantum ad regimen ecclesias constitute· par fidam tt fidei eteraiaenta". Nan, ut oit Ŝcripture *AUt»*dite tubt *A* arieureo ŝ ta fw> aw Spiritus senctw posuit xpisoopoe repere «ocUssom Dei. Ad boo

aoeter in buDa convocationi» oonrilii Vaticani dicem: „Nomquam omiserant ipei poadfiom convocare analis, at cam totwe catholici orbi· episcopis, quos Spiritu· sanctas fteuit episcopo· regere «ecteaiam Dei, Collatia oomilii· ooniunctisque viribus, omnia provide eapienterqua ocemtitwerent", His mire oonMMMmt kMo wbt <fai ŏvt non •eat gaUrnaane: aariito de verbo ad verbum («ditio nuper publicata typis sacras congregationi· de Propaganda fide); ..Regimini «ootesiae, inquit BaUerini, cum Quietae non solum cummi pontifici·, sed st epi■ooporum poteqtatam immediata praefecerit, ita ut illios, poteet» quamtamvis eoipma atque plenissima non sit, sed apieoopo· in partem eoHicitadinie vocato· debeat agnoscere: sequitur idcirco regi-

inetitatioM diviqa, oou «μ» mere mcnuriiioam, at

arietocrstico mixtum."

8ed ooneiderat·, eminentimimi ac reverandiaaimi patree, ei admittatur iste canon sine modification· vel explioatioiM, mihi videtur evidenter sequi regimen eodesiae esse monarchiae genae, maxime et omni parte absolutum, quod tamen negant BaUerini, Bsllanninue, MumareUi et ploret alii. Unde modificandus mihi videtur canon iata, ut vitetur omnia spaciee arbitrariae potaetatis. Aut ai non modificatur, addantur ia fine capitis III primo haec verba Feleŝonii „Non tamen poteet summus pontifex contre emOMBg tMMN M. CMOO BM)do 4BA&M lUfW oβIMOIφM „Jiam sunt in eooMa tege· fundameatate· qu» couveUsndi nemo ine habet"; et ut ait adhtso ŝaUerini

materie „ia qua mbil par ea naturali (proaeqaitor idem BaDerinP) not divino io» preeecriphim ant

•detringitarab ipeo Doo praefinita, at nihil stataat,

• Aat-XX,

< MMMe4mtlB.mlAp.Ur.
» ItaMaqteg, It, n.A > W

Aliad pratulatum facie: nt atjwfaiilur in capite IΠ pag.10 in Mtia baae verba: «OcacÜMim L»»gdutMon", «t pomiMr hade alia: /Vo/emfo fidei flnaeoorsim μ eaneilia fmgdmseiMi. Nam lune varia «concilium Lugduastan" indicare videatur factam quod non eet historice venue. Certam act, at ipai fatentur Otai et Muaaaraili ', profemmosm fidei Graecorum nullo modo fuiaee subieotam examini et approbatum concilii Lugdunensis. Quia iduae addit Orei * Gregorium papam expcmw valniam „formulam fidei a Graecia abaque synodi generali» examine atque retractatione signari". Ergo iiaeo professio fidai non potest vocari actus vora conciliaris.

Sed dices, concilium Lugdunense tacendo consensit. Responded: ut actus sit vera conciliaris, omnino requiritur, ut concilium hac de re sit authentice et canonice provocatum, quod certe nullo modo factum fuisse in concilio Lugdunensi aperte fatentur Orsi et Muxzarelli. Unde ne· concilium Vaticanum possit ac-B cusari tamquam asserens factum, quod veritati historicae perfecte non consonaret, expostulo ut in capite IΠ loco verborum ..concilium Lugdunense" ponantur haec alia: *Profettio fidei Graeoontm* m *concilio ÏMgdwnenà.*

Sed tempus advenit, ut finem sermoni meo imponam. Veniam iterum exposco, si necessitate coactus descendi ad ista» discussiones. Attamen nihil timendum eet auctoritati sanctae sedis, quando quaestiones sincero animo theologice et historice exponuntur. Absit tamen ut velim vel minimum imminuere summam potestatem a Christo papae concessam: credo e contra illos minuere potestatem pontificiam, qui nimis illam amplificant. Audite cardinalem Contarini; et iste cardinalis erat cerissimu» Paulo ΠΙ, qui audito nuntio eius mortis, exclamavit: Amisimus profecto magnum virum! et in verbis, quae refero, praecise agitur de x; auctoritate pontificia, quod notatu dignum est: C «Beatissime pater, inquit ₹ardinalis in plerisque rebus ita usu evenire solere saepennmero adverti, ut nimio quodam animi affectu et studio, dum cupimus eis consulere et earum amplificationi studemus, multum plerumque eis detrahamus et auctoritatis et dignitatis, ac interdum nimio hoc studio nostro potius perniciem et interitum imprudentes illis procuremus, quam ullam opem aut ullam maiestatem." Ita cardinalis Contarini.

Haec dicta sint ad nostram instructionem vel consolationem. Nam in saeculis, ubi viget agitatio maxima, multi credunt res amplificare nimio quodam affectu et studio, dum e contra, inquit Coatarini, *imprudeatm perniciem «t arteritum proaware pomunt illi» rebut,* quas volant *ampiifiare;* et aliunde tepidos et indifferentes saepius vorant, quicumque nolunt isti nimio affectui et studio associari: Deus indicabit Sed spero multos ex illis episcopis, qui iooooe comparati sunt moootbelitis, non infimae sedeo in Dû iudicio occupaturos inter veros et sinceros et omnimode devotae sanctas aedi et summo pontifici. Haec mea spes. Haec mea fiducia; nam pro «de apostolira in mea mente vera obedientia, in meo cordo verus amor et singulari» dilectio.

ORATIO

rerarenA patris *dtpuM Thaddavi* Aaeaf episcopi *Bontengauit et* ₳apeimws

Eminentissimi presuda», eminentiarimi ao raverendiaaimi patres.

Quam brevissime qraae obaorvàada habeo aapsr boc capite, pro ussu exiguitate, vestra indulgentia oonfieus saponem.

Et 1 quidem oem ia beo capite tertio agetur spectarim de primatu jurisdictionis Rosdani pontificia, psrmaxiaae optaram at cmiasis paimtaeimis verbis queo infra adaotara intendo, et de"qaibm tractatur in sequenti capite, titdqa huius inscriberetur sequenti modo: *Dt vi* st raMone prtamtw tursadaefiosiis *Bo-*Mai pontifici».

§ In lin. 5 [5 n»] § 3 quae incipit .JDocemus proinde..." verba ilia ..particularium ecclesiarum" mihi videntur omittenda, et hoc propter varias rationes: ₮ quia iis omissis eumdem sensum retinent verba huius periodi; dicitur enim paulo post «tam seorsum singuli quam simul omnes" nempe pastores et fideles: subintelligitur ergo omnium ecclesiarum particularium; 2· non propter iure episcoporum, quae certe neque minuuntur praedictis verbis retentis, neque augentur iis sublatis, tamen episcopi iuxta modum loquendi ecclesiae, ut ex liturgus p«det, revera sunt ecclesiae pastores, qusunvis eorum iurisdictio ultra limites iisdem designatos non extendatur, et summo pontifici subjects semper remaneat; 3° quia ipsi, qui hic etiam una cum pastoribus inclu<|untur et nominantur, non fideles sunt tam particularium ecclesiarum, quam unius ecclesiae catholicae et universalis fideles, sub uno summo pontifice; 4° tandem ne fidelibus atque acatholkia idea ingeratur de ecclesia, unica Christi sponsa, sicuti formatent habent de sectis ab ecclesia separatis, quae diversos coetus habent inter se divisos, plerumque nullo nexu inter se coniunctoe. Poterit tamen, si magis placuerit, quod minime necessarium duco, poet verbum «fideles" lin. 7 [n10] eiusdem § addi touveraolù *ecdetiae.*

Secundam partem huius paragraph! incipiendo a lin. 11 Γβ s t] post verbum «obstringuntur" ita vellem emendatam iuxta es, quae supra observavi, ut ominis iis quae ad fidem et mores pertinent, tantummodo de iis quae ad ecclesiae regimen et disciplinam spectant, hio ageretur hoc modo: putores nempe et fideles officio verae obedientiae obstringuntur ta rebus, quae *ad dueiplinam et regimen totùu eade.iiae pertinent, ita* nt *autodita arm Romano pontifice ₺ommunioni imitate, eadeeia Christi sit «mu grec mb uno mmmo pariore*

Ratio huius mutationis, quae videtur obvia, est: ₮ ne videamur confundere hic ea, quSe ad disciplinam et regimen ecclesiae, cum iis quae ad fidem et ad mores pertinent, quae, licet ad eumdem summi pontificia primatum spectent, nonnisi tamen sub diverso respectu; prima sub respectu primatus iurisdictionis. de quo nunc agitur, postrema vero sub respectu primatus magisterii, de quo agetur in capita sequenti, cuius titulus ideo etiam mutandus, suo tempore, Deo adiuvante, proponere intendo; 3· ne videamur hic definire quod nonnisi in sequenti rapite examinandum et definiendum proponitur. Loco verborum «regimen ecclesiae per totum orbem ₫ffusae dixi *regimen totiue eodetiae;* quae tamen ad stylum tantum videntur .pertinere.

3 Iuxta praedicta, periodus prima paragraph! tertia·, omissis verbis, «fideatqus" ita componi dsbet: *Hate eet oatMione ₮eritati doctrina, a* qw *devior»,* saiw *volute, nomo pofeet.* Quod quidem faciendum foret, mihi videtur, etiamsi motationes propositae in praecedenti paragraphe non 'admitterentur; quia cum ibi sermo fiat ooniunotim de fide, moribus, disciplina et regimine, si quis deviant tantum a diooipliaa aut

¹ MussareUl, *DeamLmrmn./pwi,* »11,11, t«,
• Ont, Mb.L,».K, Ιt].1M
* I^t. « Pauls» m ia seiMiaae Basesbssti, *BMstass.* «sa. Su |M»ilte»Ma tes». XHL (ag. MO st esq.
» ÀigsssoHtan: JhpeespRe MsamnereaM· et tagaterem IMpStatt eaaeaiatta>M sob se«u»aMbm spnart» >osttm: A M.

rogimius quin nsgsrot doctrinam„ (eiûamttieai quidem sass pnomt, miaime vsro haeretice·; «t ideo «aire fide, non veto Minto. Quod si quia negaret doctrinam, iam omet damnatae per «anooem tertium huic doctrine· opporitam srrorsnt damnantem; quique tamen canon iuxta hic exposita emeodandta omet. Non recitabo caqonem Omendatum, quia neacio utrum hic exponendus ërit

In eedam paragraphe linea 8 [6 an], propter ratione· iam .supra allata·, illa verba ..particularium ecclesiarum" mutentur oportet in sequentia: sts *eeeietia tamquam veri.* Cum hac enim mutatione ❀b huius periodi eumdem seuedm retinent, nulloque modo augere videntur episcoporum jurisdictionem, „qua in ecclesia tamquam veri pastores assignato· sibi greges, singuli singulos, pascunt et regunt etc."

4 Cum ea quae statuuntur in paragraphia quarta et quinta ex uno eodemque principio deducantur, satius mihi videtur, si ad vitandae repetitiones, quae B saepe occurrunt, quaeque officiunt claritati, sicut etiam ad consulendum brevitati, in una paragraphe conjungantur paucissimi· omissis vel mutatis, lequenti modo :

Et quoniam ex divina illa ac tuprema apottolici primatu» iuritdidione, qua Romanu» pontifex unieertar eccleeiae praee»t, coneequitur tum necemarium eidem pontifici iu» ene in huiu» tui muneri» exerttfu» libere communicandi cum paetoribu» et gregibu» to~fiu» eccleeiae, ut iidem ab ipso m via *ealuti» doceri ac dirigi potnint; tum eum e»»e indicem tupremum fidelium, et m omnibu» carni» ad examen eede»ia»ticum 'epectrmtibu» ad ipsius posse* râdiciem *recurri, •edi»* vero *apoetoliaoe indicium a nemine fore retractandum, neque cuiquam de eiu» licere indicare indicio, uti a patribu» traditum recepimu». ideo damnamu» ac reprobamus illorum eentenfiam, qui tupremi capiti» cum paetoribu» et gregibu» communionem licite im-* C pediri posse *dicunt, aut eamdem reddunt taecubri potentati obnoxiam, ita* ut *contendant, quae ab apottolioa* sede vd eius *auctoritate ad regimen ecdetiae conetituuntur.* rim ae notorem non *habere, mei poteelati» eaeculari» placito confirmentur: aut affirmant licere a iudicii» Romanorum pontificum ad oecumenicum* concilium *appellare*

Hic continentur omnia quse in duabus paragraphia dicuntur: substitui tamen *dirigi* loco „regi", <uin idem importet et mitius appareat.

Omisi loquendo de sanctae sedis iudicio haec verba, ..cuius auctoritate maior non eat". Iam enim affirmatum est per jlla alia, quibus dicitur *tanctam sedem* umtvrsae *ecdeniae proerme iuriedictione.*

Tandem, loquendo de appellatione a ludicii Romanorum pontificum ad concilia generalia, omisi illa verba, ..tamquam ad auctoritatem Romano pontifice superiorem", ad excludendam, reverendissimi patres, II omnem appellationem. Posset enim quis appellare ad conellium generale non tamquam ad maiorem, eed tamquam ad tribunal melius informatum concursu episcoporum ; quod etiam nefas esset, et ideo damnandum existimo.

Quod si praedictas duas paragraphes in unam ra-'duosre patribus non placuerit, saltem optarem ut adnotarionibus praslaudatis in iisdem locum dare non dedignantur.

Haeo sunt, eminentissimi et reverendissimi patres, quas KaOsnds proposui; quae omnia vostro indicio humiliter submitt^.

Hic autem interrupta disceptatio est, et etninentis-•imus primos pronam distributionem emendationum super prooemium his verbis indixit:

..Distribuuntur nunc emsndntionm a' nonnullis rovenodissimoram patrum ds prooemio huius schematis in discussione speciali propositae, do quibus post relationem nomine Deputation·· pro rebus fidei faciendam feris II hebdomadae sequentia exquirentur patrum suffragia."

Distributione vero absoluta subiunxit :

..Proxima congregatio generalis habebitur crastina die hora octava cum dimidio, in qua continuabitur specialis discussio tertii capitis propositi schematis."

Hisce vero expletis, patres dimissi sunt.

26.

Congregatio generalia sexageelma octava 1870 iunii 10.

Feria sexta die 10 iunii 1870 hora octava cum dimidio ante meridiem, in conciliari aula Vaticanae patriarchal» basilicae, generalis reverendissimorum patrum congregatio habita est ; cui interfuerunt quingenti quinquaginta patres, nempe 36 cardinales. 6 patriarchae, 9 primates, 81 archiepiscopi. 382 epi-.scopi, 4 abbates nullius dioecesis, 12abbates generales sive praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 20 generales et .vicarii generales ; quorum omnium nomina, quae per assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum sexagesimae octavae congregationis generalis, qui inter acta concilii saeervstur.

Reverendus pater dominus Marianus Esialada arehiepiscopus de Buenos Ayres missam lectam celebravit. Qua absoluta. et recitata oratione .Idxumiw *Domine* etc., eminentissimus primus praeses dixit

„Reverendissimi patres, continuatur hodie specialis discussio tertii capitis schematis primae constitutionis de ecclesia Christi, de quo adhuc loquendi veniam petierunt nonnulli reverendissimi)>atres. quorum nomina reverendus dominus subeecretarius ex ■unbone recitabit."

Tunc subeecretarius tabellam perlegit, in qua inscripti erant reverendissimi patres, eminentissimus Ioannes cardinalis Pitra, I.udovicus Régnault episcopus Camutenais, Carolus Colet episcopus I.uvionensis, Henricus Moret episcopus Surensi Ferdinandue Ramirez episcopus Pacensis. loeephus Foulon, episcopus Nanoeiensis et Tullensia.

Deinde ad ambonem successive vocati sunt epi-•copua Aurelianenaia, episcopus Sanctissimae Conceptionis de Chile, episcopus Niciensis, episcopus (Sancti Augustini, episcopus Briocensis, et episcopus Baivinonensia.

ORATIO

reverendi patri» domini Felici» Dupanloup epiecopi Aurelianeiuu'.

Eminentissimi praesules, eminentissimi ac reverendissimi patres.

De primatu, de vi ac juribus primatus libenter loquor, eoqus libentius, quod primatus ille Roman·· ecolesise ac Romani pontificis non controvertitur inter nos nisi de quibusdam adiunctis in schemate, quae

I Csaro Ue retator teter «Mofetteo·· (Sfita III snb a.n. et est: *8i* «aris *dimrt,* Resumam *pmHfleet»... te mb mrmm miriem, te reta· pm nd* tan»Hneiii *d* regtewn tatas «tatae» Ftateta, sut tare «ta pstatatao ren *me statataem d immediatam te mon et einpuhe* nssteres *et*

1 ArgteMUtate: .Bpiaeeps· AereUaseasis teiirireem st tteittem ·■■· tan|arstioM« calUeeaista «■· iMaoUeHaa· a •■MsKta Hisrerelpalteav teetea; tertia· aafet ia g«a«« ropritar» ·· dixit; mossIls ta··· matari «yas «M. Vsc·· ■■■■■ setawH··» tam r irt«m aiM m· ptaeare. malto-

luihi neoMMrw non videntur, iaunn fort· psrioulo··. Primatu· honori· et summi honoris simul se iurisdirtion» st universalis quidam iurisdiotionis paritat aumotus innixusqus verbi· Chriati niarimimis, quas obvio naturalique sansu intellecta abaque ullis ratiociniorum dissursibus rem evidsctiasim· adstruant demonstrantque, otanaaque memoria ao sermons verba Christi repetere iuvat aetarnumqus iuvabit: T» es *Peinu, et euper hanc petram aedificabo eocMam meam, et portae imferi* non pramMnnt ddtws« *eam. Et* 'tibi dabo *dacee repi* oaeiorinn... *et qeoecumque eolveri» euper terram* sotata *enent et* m *coelo elc.... Paete agnoe et ove»... Et tu aliquando* oonrer»i« *confirma fratre» tuoe.* Moxque res atque actus verba proniissaque Christi sequuntur perfioiuntque. Petrus ubique'st in omnibus primus apparet: primus adducitur tyl Christum auditque *vocaberie Cepheu',* prunus vocatur cum fratre', primus confitetur fidem de divinitate Christi primus videt Christum post resurrectionem primus praedicat poet a-censionem primus est in miraculis·, primus in conventione ludaeorum', primus in acceptione gentilium: Çiuod *Dene purificavit, tu commune ne ihreri»* ", primus in concilio Hierosolymitano ', primus Antiochiae ubi nominis christiani gloria primum orta eetlu. primus Komse, quae ..facta caput mundo, quidquid non possidet armis, religione tenet", ut cantabat sanctus noster Galliarum doctor, sanctus Prosper II.

Iuvat nunc, reverendissimi patree, doctrinamhano primatus ac supremi principatus Petri profiteri et praeclarissimis nostrae Galliarum ecclesiae illustrare ac confirmare testimoniis. Audiamus ergo Irenaeum Lugdunensem nostrum: niliil celebrius est quam verba quibus extollit ecclesiae sanctae Komanae *potiorem* seu *potentiorem principalitatem.* Audiamus Caesanum Arelateusem etiam poetrum, ad Symmachum papam scribens primatum Romani pontificia proe^mat non tantum honoris, sed iurisdictionis univt^salis m omnes ecclesias. Haec sunt ipsius verbal1: ..Discipliuis cou^petentibus sanctitas vestra singulis ecclesiis, quid observare debeant, evidenter ostendat'l. Nec minus disertis verbis Avitus etiam noster Viennensis apostolicae sedi vindicabat principatum generalis ecclesiae. Hincmarus autem Remensis licet haud kernel obsiterit pontificibus, supremum pontificatum cloquentierimis extollebat verbis. Primus enim hanc pulcherrimam amantissimamque ecclesiae Romanae vtwni protulit: „Sancta Romana ecclesia mater et magistra, nutrix et doctrix omnium ecclesiarum est «onsulenda. et eius salubria monita sunt tenenda!9." Et tandem haud indignus qui vocibus istis suum testi-

qee magis si collectiva spsetsatw. Iu appellation»· ad Remaniai pMtiicem m bob Mgara; UM tsmee see vagoi iasmediatam aaiweaie et iMoadtttaaataai osse dsbora Ia qaavto beee ordinata societate iu appaUatieais immedUtam ad aapremam potestatem aon niai sxosptioaalitsr eaaeirt XeaaaUa. addidit de inribna et consaetadiaibna partiealariam eeeMantm, rationem habendam de eedeeiarem orientsliam aeoemitatiboa, fle qu raccarreadam. Demam «pangendam ab beo tertio capite q«Mqaid pvaeoocapare videtor ea qsssBTssqaeati pertractantur.·

1 Ioan. I, 49.
• Match. X. 9.
› Matth. XVI. 16.
« Lac. XXIV, 84.
» Art. II, 14.
• loss. IU, 9 et seqq.
i loan. IL 41.
• lb. X. 16.
• lb. XV, 7.
10 ft. XI, ML
II OsrsMR de mfrstw, v. 41, P. L. LI, M.
11 Labbe, collect, coacti, tom. V, peg. 4M, ei ven. Celeti [Manti, VIH, iII ·|.
» Praafe ad Nieriaam I, P. L. CXXV, «98.

A rtoaim admisoeat BosMMtMi: wQitam tiMf illa Romana occhsia omnium onoimiarum matari qua earvatur unita·, confirmatur fidas, aperitur daaditurque oaalum, in qua doctorat nutri FariafaM· unanimi •qmjV^oc» plenitudinem apoetolione potestati· proclamaverunt."

Hano oonfmaionam in tota eua historia praefulgentem Galliarum ecclesia tuo nuper sanguine consecravit, quando in nostrarum rerum perturbationibus, vergente in finem saeculo, quinquaginta millia sacerdotum et centum triginta episcopi, quatuor tantum exceptis, sedi apostolicae fortissimo et insuperabili animo adhaerentes, in fide pemtiterunt, invictique mortem M carceres et exilia et martyria oppetentes. Cumque Pius ille VI nobilis memoriae captivus exulque devenit in Galliam, factus est piiasimi pontificis et fidelissimae Galliarum ecclesiae in tribulatione magna, in communione martyrii quasi amplexus quidam mirabilia; et quidquid fuisset de praeteriti controversiis, vicit pax Christi, sicut de Stéphane et Cypriano simul coronatid pulcherrime aiebat Augustinus, vicit pax Christi in cordibus eoftm; et sacri pontificie exeulaqtis benedictione mox exsurgens a ruinis et reviviscens Galliarum ecclesia ita praeclarissime refloruit operum foecunditate, ut iterum dici posait quod olim ad Alexandrum III de ipsa Galliarum ecclesia: „Noη est ecclesia, quae ecclesiae Romaitae fuerit umquam utilior in omnibus angustiis. quAm ecclesia Gallicana'". Haec sunt verita ad Alexandrum III.

t Quae tot alia inter opera, ut de caeteris taceam, in sua resurrectione, miram hanc propagationem fidei, istudque quasi inexhaustum Petri denarium, filiosque suos ad vindicanda pontificis iura Romae dedit, instxtuitque munus perenne nec infjciandi um^quam amoris pignus? Haec est illa nobilis ecclesia. quae reoenter tot conviciis probrisque impetita eet. De tie non loquar, silebo praesertim de tis miserrime ingeniosis futilissimisque analogiis inter tempora distantissima diverrini masque doctrinas9. Mirabitur olisn historia m tali concilio talia fuisse effutita, temporiaque nostri brevitatem ad lAiusmodi nugas, cavillationes et ludibria fuisse compositam9. Sed apage ista! De. Galliarum ecclesia etiam nunc dici potest, quod dixit olim pontifex illustrissimus: „Sinceritate fidei, doctrina, doctrinae veritate et xirtutum quoque tituli et plurimorum operum et devotionis erga sanctam sedem exhibitione refulsit." Qui haec? Alexander III ad archiepiscopos ei epi.scopos Galliae, et cum ipeo eadem loquentes Innocentium 111 aliosque multos adducere possem.

Sed dicet quis: haec olim iam dudum et ante controversias. Utique, sed post controversias, post ipsam declarationem et recentissimis.temporibus non minoribus laudibus cumularunt Gallicanam ecclesiam. Audite Pium illgm VI exultantem in fide et virtutibus huiuaoe ecclesiae; haec sunt ipsius verba4: „Ex quo factum est, ut tota Gallicana ecclesia consentiente, haberi deberent iuramenta ista tamquam periuria... Hisce cleri Gallicani declarationibus, digna laude celebrandis, facta responderunt.. .Confortante vos Domino Iesu Christo, venerabiles fratres, in evangelica apostolicaque doctrina insuperabiles perstitistis". Haec de episcopis gallicanis Pius VI. Et eius

1 Epirt. Willtimi Canotes. s4 Alexsadnus III. Cf. Migae. P. L., CC, 1407.
* AlMit sd ontiossn reveresdististi patriarchas Risrostiyaitari hab. Ia coagreg. gsasrall 4M >1 nati 1870. Sapra NIM4-H.
• csmporihtm ed. Vat. Loco votis irsatistisi lisse pnsesdsati Mspicor tegendus ssss tivehrfsoi.
« Atia Pti Vf, vol L F< 148 M 16·, Booms 1871.

•ucwaor Pim VH, pontifex iUe euavunîma» et forti»- aima» memoriae: „Quid autem, inquit de praeclari·-•imo Mcbeiae Gallicanae clero dicemm? Omnta autem dicendi vire· excedunt amor, eelu», vigilantia, labor, quibua, epiecopi praeaertim, oommiaaum aibi gregem paacnnt, et religioni, cuitw ministerium exercent, bonori aunt, eique reverentiam apod ipeo· illius hoatea apprime conciliant. Cuius quidem rei cum no· ipei teetee fueriipua, hinc debitis ilium laudibus ooram universe eccleaia ornandum a nobia earn merito indicavimus."

Et iam ante perturbationem everaionemque rerum in Galliis Benedictus XIV (hoc, reverendie&imi patre·, omnino attendendum est), cum omnia tuta ease haberent, Benedictus XIV pro pace eccleeiae Gallicanae aiebat: „Quam sincere ac constanti dilectione, veneiabdes fratres, firmitatem atque constantiam vestram perspeximus, perfectam consensionem in custodiendo verae sanaeque doctrinae deposito et in retinenda, quam semper maiores vestri professi sunt, erga apostolicam beati Petri sedem, catholicae unitatis centrum, observantia et veneratione". Sciebat quidem idem pontifex, sciebat et dicebat esae hos Gallicos episcopos (haec sunt ipsius verba) *sum iurisdictionis /(marissimos;* sed nihilominus eos proclamabat (haec <unt adhuc ipsius verba) *sedi aposiolieae obsrquentinninuit* et *ânitati gtudiosissimos* (nullo modo monothelitas) *ae Mcrontm canonum religiosissimos custodes.* Sunt qui hos episcopos, qui sunt ex Bene dicto NIV in custodiendo verae doctrinae dejxxito tam consentientes et erga apostolicam sedem observantia tam constantes, qui hos vocaverunt aulicos, et ipse vocatus eum aulicus; quasi nobis non liceat, si tristissimis atque indigriie vestigiis insistere vellemus, quasi nobis non liceret, et facillime, adulationes alias, spee alias, metusque alioe, denique alios aulicissimos memorare. Sed haec procul a nobis sint; et omnia prormis, reverendissimi patres, inter nos pacifice et christi£n? episcopali charitate transigantur; eertemusque lucidioribus argumentis Romani primatus ac ^edis ap£Icae auctoritatem maiestatemque vindicare.

Redeo igitur ad schema nostrum (tvres: bene, bravo), a quo non ita longe abfui; redeo ad schema nostrum et ad ea quae mihi in schemate, intacta oelrtbrataque omnimode primatus doctrina, placere tamen non possunt. Ne forsitan ea quae iam fuerunt eloquenter exposita a praecedentibus oratoribus iterum repetam, summam tantum rerum et quidem breviarim? attingam. Primatum igitur celebremus .omnes, id est plenitudinem potestatis in sede apostoliea. Sed oum oeeanus ipee in sua plenitudine suos habeat a natura, a Deo limites, primatum ipeum exoptamus in buo exercitio moderatum; quod etiam requirebat magnus ille doctor et sanctus Bernardus, qui cum ita allocutus eeeet Eugenium IIP: „Tu princep· epiMoporum, tu haere· apostolorum, tu primatu Abel, gubernatu Noe, patriarchatu Abraham, ordine Melchisedech, dignitate Aaron, auctoritate M05see, indicatu Samuel, potestate Petrus, unctione Christus", illum tamen ita de moderatione admonebat „Monstrum facis, si manui submovens, digitum facis pendere de capite, superiorem manu/ brachio oollaterale^FTale est si in Christi cortSore membra aliter locas quam disposuit ipse (ChriAqe)2... Et corpus illud Paulus totum ex eo compactum perhibet5 et connexum per omnem iuncturam subministrationis. aeeundum operationem in manauram uniuacuiuaque membri, augmentum corporis faciens in aedificationem nui, in charitate".

Hoc autem, reverendissimi patres, generaliter minue mihi placet in schemata, quod theoretic· magie et absolute videtur compositum quam practice; et circumspectis totius ecclesiasticae constitutionis diversis partibus et relationibus, adeo abstraction ««luti facta de aliis omnibus, particularium quoque iurium atque consuetudinum vel etiam concordatorum abstraction·. videtur schema nostrum hoc unice intendisse, ut primatum in se et separarim sumptum extolleret, et modo quidem, ut ego opinor, non satia moderato. Qui» enim verbi gratia inspecto solo schemate suspicari ßet, extitisee umquam in eirlesi» diversas, et coordinates eum variis suis attributis jurisdictiones, episcopos et arohiepiscopoe et primates et patriarchas? Quod si ius anticum temporis lapsu in multis fuerit obsoletum, tanta iactura, credite patres, male quidem resarcietur, nimium et ad nimia extendendo summi primatus exercitium. Nollem certe equidem apostolicam potestatem ullo modo minui; sed mvque a nobis hoc confici vellem, neque schema nostrum ita eomponi, ut talem potestatem primatui attribuere videremur, qua fas esset nihil curare de oanombu». qui numquam fuerint regulariter ablati.

Quapropter, ut ante me multis a patrihm.. non probo in schemate voce illas collective et sine explicatione adhibitas rpûropo/is potmta atque *immedtata* et *ordinaria,* memor horum sancti Gregorii papae verborum1: „Si unus universalis est episcopu restat ut vos episcopi non sitis"; et etiam eiusdem Magni Gregorii „Si sua unicuique episeojn) nirisdictio non servatur, quid aliud agitur nisi ut per quos ecclesiasticus ordo custodiri debuit, confundatur?" Alias quoque dixit idem summus pontifex.1: ..Absit hoc a me. ut statuta maiorum consacerdotibus meis in qualibet ecclesia infringam, quia mihi iniuriam facio, si fratrum meorum iura perturbo." Haud inficior quidem, reverendissimi patro·. in quodam et verissimo sensu iurisdierionem summi pontificis in unamquamque dioecerim ease episcopalem, cum papa utique sit princeps episcorum. et ordinariam, cum certe non sit delegata, et immediatam, cum possit in unumquemque directe exerceri. Sed cum episcopi quoque iurisdiclio sit cvrte episcopalis, immediata et ordinaria, et istae voca usu, iure et natura rei episcopalis consecrentur pro episcopo; haud probo easdem prorsus voces adhiberi, ut episcopi et summi pontificia iuritodietione·, distinctae et diversa licet ex eodem fonte et ad eiundem ultimum finem colliniante·, licet diversis certe limitibus, designentur. Aeeentior igitur iis, quae de vocibus isti emendandis iam dicta fuerunt.

Insuper ius appellationis in schemate statuitur his verbis: „in omnibus causis ad examen ecclesiasticum spectantibus ad ipeius posse indicium recurri". Maneat certe inconcussum ius appellationis ad summum |x»ntificem. quod ius eet iurium omnium ac personarum tutela; maneat inconcussum, sed aliis verbis ac in schemate exprimatur neceeee e»t, mt» quidem sententia. Tale ius tam vagum, immediatum, universale et inconditionale approbare non possum, in nulla enim omnino bene ordinata societate ius apdlationis immediatum. nixi exveprionaliter, ad supremam potestatem sancitur: sunt oliservendjie. nisi, rejieto. in casibus

' Allocutio hab. ia coasiitorio diei M innii 1805 post eia» reditnn.

• *De synsd. dioee.* Mb. IX, esp. II, | S et A

» De amriderat lib. Π, cap : VIU P. L. CLXXXJJ, 761 0.

« Ibid. Ub. UI, cap. IV. Ib. 7« c.

* Ct Kpk IV, ia

* Ad KaMbinn ThMsahmic. Ub.IX, «pistM. Γ L LXXVII, 1005 x.

* Ad Roesa·» defeasor. Hb XT, «pta. Si; ibid. M50 a.

* Ad Nstalen spiseopem lib. Π, tpbtoja 51; ibid. 5W ±

‹ ꝑ&iôh&libus interiDediae iurudictioM·. ho; 8- 'Hʋ dicatior in schemate. Hinc concordatum inter L'-ouein X et Frauciacum 1 iMeMni, ăppellatione ;.d -mutam sedem prohibebat. *omitto mfdto,* haec -nut verba, *rtiam ad ño ft* SMcrexaom *nottrvfi.* et 'arctus Leo papa Magnua redarguebat quendani epi-*<opum Gallicum, Foroiuhduem nempe, qui omiano metropolitano. immediate ỹi sanctam sed<Mn appella-"ŧrat ..SollifitudiiHs tuae hic undo φηβ debuerat, nubet sanctu» Iʌ ó l. ut cum metropolitano tuo primitus de eo. quod quaerendum ñe videbatur, ſonferre quia m cau-i». *ꝑnu ad generalem .observantiam pertinent et omnium Ihmnin sacerdotum. Dihil Bine ꝑuniatibu opurUt ñnquiri '. Si omina quaeque vel minima ail caput referrentur, limarem ne i<lu renitu omnium *x»n<-mtiationibu immoderate ñimi obrueretur «aput. HiHgn.; detrimento et qauu» <apitn»et totius 'orpe i» i' ⅓ a ·. Im igi'iit appellationi» ñe pre iiniu<»-dnitmn \· IIoqı ni»> exceptmnahten neqir' exerten m B Mummi- qui» inde ȷ̃rerturl |ĸ»µ ·M im ſa rogi i.!, ⁋ proinde inqiedinienla ꝑ<hviv»r. epwcqtah minitie,!.» 1'hdr valde exoptandum mihi vide!m. ut u- ap|MHh !ıuıtıı» «d papam rite determinetur. n<s' m *ih \<mnet universali lodaterminatmne reman det.

(Quaedam nun et Ih v ii^h iip de ı <-nftuetudinibus oitnpji» ct lunbn» jatrlu ulaiium ĉv loa.arum adn-ˎ mu. H icrotn mu» ad l ʁ‹ iiiiun7» i ibei » hae· haltebai apientia ac rnodent mne ph^ra - ..Te admonendum]'iiii>. ŧ radit ornos ixm lo jh j0 n h ». pra^rrtim quae fidei ..on officiant, ita ole-r; ˎ endo.· ⁋ ul a maioiibu» tritae sunt. n<» alnuum ſ̃ai. udi nem. alioium 'iqitraito errore subverti . Et ı elei«eriihi» sunt ʏ eriva \ı-egi.t ll Magni ad Augustinum Anglorum ȟjmmUo oıŋI. Huiuuium i|r«uin. s-iiGjilis de consuetudinibus usibmspie <o loiai um. quae h.vt dts< rojvaront aliquo- ıd> e.ı le-iae Humanae consiietudinibu». tamen csM'iit retinendae Et quoad ⁋ orient alet» hoc C 'nihi liceat du-ere unum exopto eoam 0<x> et ro;am hi-ioiin. ut lucum mwsfutatibus ⁋«vttis haG'alur. -t ⁋s "benignissime Mieviiri|pU'>. et. ut a. :i bebat sanctus Augustinus, manu mitiraima ⁋ſ̃ſ̃ſ̃|

Mmu» placuit tandem mihi in schemate quaedam i‹ ; ici r/iplim e: quasi obiter data; quae tamen magnas imploant ct -p:><enidıcant quauM ñ»m di' ⁋uibut in capite sequenti agetur. Ume non prola· m Ikm tertio capite qua»i |»er transennam, roapae tarrnm in pihltuinique M'jisu ρı aciudu ai i. Et in his amnibus ne nnt\sM· JıuiUK»». iu\abi? inu» puh borrtma verba -an ll ΠΓmini ı a^^u^tmium 4 : 'oiiMderca ante emina -ainlaiii <vclo>iani. <m au tn e **pnu-es. cxhwiarum matrem ⁋\ non dominam, te** vero non dotninum epi-xo]>oruni. **sed fr&trem i numque cum ⁋xi . ℓ erte ⁋ſ̃ſ̃ior eat apotUolira jvotesta» ct ad plura m· extendens. <v magi» indiget ut ⁋| afferatur vinitas omnium rerupi. et de omnibus lue Π qunc ignoraro |χ ı·µ ᵗt nisi quis admoneat, admoneatur. lime prarolaro. pints larissima. dulcjseuma. dignuvuma** summo omhium **patre<hrn>tlanortun verita papae lo.mnts XVHI. qui m rorem facti lapaus rodargueb&t amanter illum episcopum a quo monitu» non fuitwet ·· mea est. dicebat summus |Muitifcx. no! tua culpa, frater... ⁋Mniera certe mihi 'antequam illa mortua ŏvi Rumam veniret ʌagebatur de quodam ex-**

' Inter opp. ». Leoni» epint CVHI. ei. Ballerin

• Epi»u LXXL ŋ. ft.

» RpUt.'LXIV, lib XI.

4 be consider, lib IV. cap. VI| Textne tern· e«t; C«m- *tidrrtt . . . tc* tvro non dtaftnv·· rpMco;n>nM·. *ord* wtt«m *tx ⁋pti* ; porro *fr.itrrm dilig^nttvat brwn, ft timfntiwn* mm.

* Labbe, collect, concilier tom. XI, col. 196n, ed τβŋ.T?oieti [Manai. XIX, M7]

A communꝺo), eius ctuMiu tuia innotescere apicibus : et ego eaui omnimodo abieciseem, tuamque firmando auctoritate^, eam anathemati» ictu repercuteAm. Profiteor quippe omnibua oonMœrdotibua mei» ubique terrarum. Bfiiutoieni me et consolatorem potma eaae quam contradictorem. Abait enim Bchiama a me _et a coepiacopiB mei».'

Fuit quoque alius pontifex Paulus 111 qui voluit »ibi innoteacere verum, quodeumque verum ; ideoque in giavuMumo ecclesiae discrimine celebre illud delectorum (animalium consilium pro emendanda ecclesia mstiiuit. quod iam memorandum habui. Fuero quoque egrogii cardinales, qm evangelica prorsus libertate haec ad Paulum habuerunt 1. „Sanctitas tua ... probe noverat principium horum malorum inde lu i*im·. **quod nonnulli jwmtifn-es tui ꝑnw«iectw«on ut inquit Apoet<«liis, eoe.enaverunt sibi magistro» pninenttx» auribus ad sua doideriR. n<m u; ab eis di»oeront. quod** faiM.iv **dvbcront.** ĸ x ı **ut Hiruiii studio et calliditate mvrniroiur ratio, qua liocroi id quod hlieret.'**

Notum «vst etiam et quanta vi verborum liene dictus **XI** officium istud grav utsiiiium. ⁋ max.me ecclesiae neueNaariun.. admonendi jioutifirom in nioıuĸ'ł i&in **iC\'>**aba' ı·Inuı ⁋ Et quem alium ad fin cm UvaiisMinuN ℔| ŋ noMet Pŋı» IX oomihum ho universale <N»nvis gx it nisi u' ı›mgregHt is. ut di ebat . in unum e\ toto orbe **rpi-vpı»** rollatik JTJe ominum ωŋsiliis. melius innot<v>.vret qmd vere rxjOstidet hmiim esx-loia-e. quidqijv vchui malorum **infinite:u.**ŋ fons *vt ‹Ɔtigu* ·ŋ amo' viidum '

Faxit **B**eu revervndisMmi ꝑätii ut quar ⁋ em nitm» nobis in votis, et uun mentibus omnium tllu-(Vsctit veritas. Sint ŏmm ut .wenqfī · ‹u unum et anima una. et pa\ ⁋m quay exsuperat omnem ftensum. custodiat eoida no-Ura el 4nt ‹ lljg»mt ia» ii· ».· ^ in Christo Ivsi) j

ORATION

reti/t ndi jttifrK'· domini loarphi Ihppolu i

Siinrfijwitmir f *Onrip* ʁ‹›‹› *dr t'hdf* 4

I .m tuent issjmi praeeidoi». eminent nn ms nu·- ⁋ſ̃ſ̃di pain's,

Iterum ℳ» obtentam veniam ıŋiuŋ.· amUmem aewndo non nun pro ⁋dxi'ndii olu«»< tmnibiis luherub infalhbilitatem ponlifu iam piopo-itH. aesl pro tu<mda et vindnanda]votestale illa ordinaria el iiiun-'diata ill omnes ei ⁋ingula. ts ‹ lesm.s **di'** o Pet ı ◊ **ap'W**. nm primtpi ct µ ιπ·ı·⅝ *π* I·u* mus eollata ?\hil ‹ ia ni», nihil melius fundatum m evangeh ·. in\;aditmm ⁋ſ̃ſ̃ſ̃

siae unitatem, ut ea sublata ruit ipsa unitae f^h^iat. subvertitur, commovetur et deletur. Quocirca pro viribus meis licet valde exiguis veritatem propugnare aggredior.

Sed antequam directe ŏpu incipiam, liceat mihi, praeclanraimi patres, aliqua adnotare. quae non semel sed tuuholies in nostiis disceptationibus stupefactu» auditi. Ad rem omnia, meo iudicio. pertinent; raetennn. ego omnino Mibiectu» sum praesjduin metrorum voluntati. m mdam transgredior. tintinnabulo mc ad ordinem vorabunt. Si ad ſnanu reverendissimi ƥatnt habeatis ⁂ww obxfytxdioWMm nobis traditum. a|»c(ite cani et ibi sub numero sequentia notata pug. 21> invenietis*: ..Quod nonnulli |M·ŀ populum fidviem. ƥr ŏt pastŏn ucmpc epi> op<». h i ellcxvi int et eximie erui ptwe argument urn cvntendei mt, ⁋ρρ< aeque ac «mƥlnv fidele Petri manque sinxw»niin curae pastorali oui; ntl·· ŧ ſƭſi caivt fundamento. I binam enim dedit Pelio ei ŏnibŭw eius primatum'" Eoitnalrin ut videtur ſium dogmat is negationem ivp'tit ai !io ƥi opi> m hl»ell" ⁂oh tſdito ubi pag. 1>. ..primat iuli·- Kmnam |»ontifi< is ƫM»tvsta> inquit. iioniii-) abusive suprema dnitur . qua»· quidem OKM'rtio ⁂ erralut ſic reto eoncilu Tndcntim sera. XIV. r 7. ubi huHH laudantur .l nde mento pent ll p⁂ maximi pH» suprema jOtestatv sibi m e» ‹ le-*H! tmtverM ! rad ita et<

Pro'equitiii idem rvvermdiratmus adnotator |xg. ^Jt> ,.i.λ ho utiu u rum eventu ◦ ⁂liati *k (i* lupiet non omnem l'in i-ti pre.em exauditam ſul' lime pnqHwiliom <«>ntnidn toi ia | mpo-itm hguur m vvang»ho -um-t ı L.umib ◦ /■</·‹ .‹‹i.Jm»i. mt ſ'Imstu l Ioſnum -- ſn/ ' w audi.', unde iwu» quomodo bimie-M i» et impietatis nota do· trina ſſſu imn inficiet η· I ›· mde] u-· »·'·· bac' admodum ănrt ira·,mo patn d-tiiUio uo-tre P‹· ſnmn<» halwt ..Num autem vult iii.· nu mquitur ı lll IftII ı hi l|l atcil suam a eom dio \ uti· aim definii i. qiiod ad id prae, ipue contiM-atum ſui \jdetm' lui·'· ◦ nmi«»r.tano mm digna. Tandem '-ndein ei Mspamti piwma ita loquitui ..Sabo pm afte.'u .pictu ei ga Matrem Dih u iiii M'nqx'r tenui... salva etiam revet entia san tae wxli iqxvstoheao debitu, mspieo tuOH· sententiam, quam n-o a def initio uumyciAniar nem|4· t 'oiii-epl ioni- ſggevit. et quam plena ſdate ‹'ƥti»pah exponam. Pei istam definitionem videtur ab antiqua ecclesiae regula et ronsiietmhne π μ −μ ιιιι fu irae . . . Per bullam *tnrtfabili» ſitu* ut risque tum régulai· tum consuetudini derogatum fmrae videri potest. Sententia, quae nullum iolservstc. reverendirainn patres ı certum et indubium testimonium «aerae Nvnpturae neque inqiatnim ſibri **habere videtur**... pietatis potius impuhu quam alicuius **necessitati** rausa ad dogma fidei evectaeet. Sieam (iterum **attend i le › iM'gan» nunc haerebis sit. eam aeunper haeresim materialem fuisse ăgnomen <q»ortebit." Satis pro exemplo.**

^Lhnd vobis videtur, reverendissimi patrw. de hac dotfnha? quid vpbis videiur de hac plena libertate episcopi? quid de hac erga sedem apoetolicam rrvorentia^ i lam. honorandi patres, non est quaestio de galheaiMiio et ultramontanismo. iam non quaeritur de definiendo vel non definiendo, sed est quaestio de damnandis erroribus contra doctrinam catholicam. Et vo«. honoratissimi patro», vos estis ludioes, vos estis amplissimus catholicae ecclesiae senatus, et est setia-

A tue et iudicum conspiratione» ooteoden.· e‹ pruMigore. error eat conspiratio quaedam contra veritatem. Et parcite usurpaeee pagani oratori» verba1. Senatu» haec inielligit, videt, errui tamen vivit I Oh monetur ergo error, et vonfratef noMer vivat. Meu aeutentia. sub amplioaima, quae conceditur univerus, libertate dis-eptandi haec tolerari non debent, et haw inter acta et documenta concilii Vaticani aine censura aiwervan non)>oMunt.

Sed analyliram de erronbu» et contradictionibus proeequamur hiMonam. ita melius theaiui nostram indirecte ſateiidemu Audietis, ąuak fons timores el formidines de odio arat holieorum et mhiainatteorum ădversu aamlam txvlesiaiu, si definitio verbi gratia de jkHitifnia infalhbtliiaie prolata fueni. t aura igi (ur allegata pro nihil definiendo, ⁂iviuh· ƥatre ha‹· m n» orat luiveroa acatholnorum voiuntae. ƥhlu« ' magnum nos inter et illos nostra definition·· apertum, ut otuiuno desp»randum s;t de protratantmm et h humat icurum wnvenuone ad fidem rathaheam. Nihilominus quidam reverendissimus ŏvator tn ƥnultima <t>ngn>gainme generali pro di^ussione ŝix matis m genere, eleganter potnis quam theologice nobis n» fere Imi vota ac desuderis cuiusdam hbn vero ſnfernali ab acatholico quodam iiu|vnnui· m ltioem edito. Hoc opus vere infernale orator conclamabat aucter huius ſtifen ŏ|«en gaudet supra modum, ac desiderabilem maxime ait definitionem lufnllibilitatis jstfi!ificiae.

EmMiru/i-'xnnw puc.Mx ſ«ſdtn ‹/c lih/fi· ;/a *ttnimbubtin ⁂t*

Onititr. Optime, eminentissime pater, optime, optime, m tpiue dicturus sum. eixiem modo extra metum praegrediuntur, tintinnabunt π λ η * i. S ſti mum. ivv crendissiiiii ƥativ ante ſmu venerabilis ‹‹.ı,(ib.) indictionem et runvorationem, seu ante piimaiu čiu sessionem nullam ſuism controversiam citra suflra gumim numerum ad rite condenda et publicanda deetvta. ©ntiM ◇t gaNteain ‹ uni suis dis . oribus Tournely et Natali Alexandro ſet'srwnti «Ius in unum convemmil. s» linet maiorem suffra^iuntrn numerum ad Ime suffivere... Quidam tvxemidiNvinms aintor cuiusdam ŏpen bene noti murmur. *tj ;>a tribun rrprtHnl.* nui. non. non t pag. Ô0 rl ȯ.I ſiserti et expierais ⁋eibi distimam hanc aseerebal en eius verba Pontifex non ƥ»ot‹ non san· ire. qua«- ab una nuniiate morali ve) a magna eptčop<uum manuH&te «am ita fuerunt *hnlirm/)!* ›.

I tique dicetis mihi quid ad rem ista tam longo sermone contexta? Validiora sunt exempla quam verba, reverendiraitui fratre», eo nenq>e fine ut liquido conatet et clarius luoe meridiana nostri sclxmiatis advenuLrio» extra viam ventatis veraan. Verum vero non **potest contradicere; ventas et hodie et heri et in naeeula. Veritas est semper sibi constans, aeterne et immutabili», numquam sibi ƥj «mtradi^ïi , ventas semper eadem est. neque pro temporum adiumtimutatur, nec tn diversa» et opponito» et contradictoria» abit Oententia». Quod mutatur, quod deversitat, non est ventas, inquit ƥrofundiosiniu et percelebria historiae variationum auctor. Sed quoniam, ut ait ⁋ieronymit a stopuluei» locis enavigavit '»rat>o et iam in altum vvmlra processit, directe et velociter thesim meam aggredior demonstrandam. Noti immorabor. nam ecclesia docens, ut hir ſt in Spiritu rancto congregata, a nemine edcxvri debet, alium non habet**

› Vid L LI, coi I0ƥ0.

* ' K»t opueafiuB Petri RiArdi Koarick archieptoeopi Saaeti Lodorici coi titulo·. De *pftificie infeihbilitett* m ſ·*cilio TalloΛΛo* ƥropungar diaaeKah» tAairfoflea. Neapoli, typù de Angeli». 1870, ſa-8 49 p,

Conclu ©KnBAl TOMŮ» LU.

I Cft. orat I ia Catifiaaa rap I. *

* VM» oralioBcm ak episcopo Boaaceoi ÀafciUp di· t iaaii 1970. aapra coL 409 a.

magistrum nisi Spiritum veritatis, qui a Patre procedit.

En mea propositio : Summus pontifex vi primatus ei divinitus concessi ordinariam et immediatam quidem plenissimam haU t potestatem in omnes singulas catholici orbis eodariss, atque in omnes et singulos christifideles et eorum pastores.

Hae< propositio evincitur Ie ex Scriptura! *Pa agnot* meos, *patet ovet meat* \ uni tantum Petro eiusque Miooesscribus a Christo Domino dictum luculentissime tetendit agnos et oves, id est matres et filios, ut perbelle commentatur Boesuetus cum univereaantiquila.tr. ease sub pl«na, ordinaria atque immediata Petri ciusqur successorum potestate; aliter magnifiant ℍMiua illa düina oracula sensu carerent. nec magistri et Salvatori» nostri desiderium et expressa M>lunts> *Pvt vnttm orile et* tmas *pactor* '. usque ad conmimnmtioncm adimpletum non fuisset.

2° Evincitur ex čoncilii oecumgnieis. Tria tantum «uffniat in medium proferre. Lateranense sub IniHxvntjo 111 haec habet verba*: Romana «vjeoa. disponente Domino. super omnes eroleaias ordinarim jw»tretatiR obtinet principatum.'ℓ Florentinum ita ℉cMatur ..Sanctam apoetobeam sedem et Romanum pontificem in universum orlem obtinere primatum . et (Hintificem Romanum micvresorein beati Petri principis ℌ)Mrum et verum Christi vicanum. totniMpic ecclesiae caput et omnium cbristianorum peirvni et ductorem existere. et ipsi m beato Petro paMvndi. regendi et gubernandi universalem ecclesiam & Domino nretro lesu ChriMo potestatem traditam t-MM'."

(lari^simae hae dogmaticae definitiones iuculenᵗisrime ostendunt Romanum pontificem tn universum orbem tenere primatum, et ipsi in beato Petro traditam ᵏ ᵐ' a Christo Domino nostro plenam potestatem pascendi. regendi et gubernandi universalem ecclesiam. Lex non potest ista esse clarior, perspicua, et omnium captui accommodatissima: quomodo ergo infirmari |K)terit historiae relationibus, cuiuscumque ℊeneri sint ? Indicée sententias non ferunt per narℱatione historicas, rnxl per leges, quarum interprete» ex historia sacerdotes eunt. Et quid evidentius relate ad primatus summi pontificis iura et extensionem, quam Florentina definitio? Quid venit nomine plenae]K>tcMat ℌ in universalem ecclesiam, nisi potestas ordinaria et immediata in omnes et singulas ecclesiae et in omnes et singulos pastores et chnstifideles?

Quamvis ergo vera et certissima sint, quae nobis heri narrabat reverendissimus archiepisoopus Remeusis. nihil inde sequeretur contra nostram thesim. Indices, prout sunt huius sac?^ concilii venerandi ℱres, pro norma et regula ludicandi habent canonum statuta. Canonum statuta serventur ab omnibus, et erubescimus dum sine textu loquimur. Bed reverendissimus orator ex sua historioa narratione cum doctors eximio Muisarelli et aliis inferebat nullam ete» in mundo potestatem illimitatam. Esto, at ubi schema nostrum hoc praedicat de plena, ordinaria et immediata Romani pontificis potestate in universalem ecclesiam? Multoties perlegi illud, et nullibi verbum *illimitatam* reperi. Potestas summi pontificis limitatur iure naturali et divino, limitatur lesu Christi Domini nostri praeceptis et doctrinis, limitatur communi ecclesiae bono, limitatur conscientia, limitatur recta ratione et sensu communi, limitatur regula fidei et morum ftc. En quot limitationes! amplius limitationes? Sed nec limitari nec ıwiring! potest ab episcopis sive coniunctim sive separatim, sive in qoocilio extra concilium, niai divinus ordo a Salvatore nostro in illis verbis: *Patet agaoe, potet ovet,* stabilitus penitus invertatur. De caetero reverendissimus archiepiscopus Remensis haec duo Iubeoter et sponte confessus est: 1· pontificem pro communi ecclesiae bono omnia posse; 'I° potestatem summi pontificis esse summam. quod schema nostrum ℵlii edocet verbis. Nulla ergo inter nos quaestio. Ei igitur quam maxime congratulor et prosequor.

Tandem concilium Tridentinuni ita loquitur1: „1'nde merito pontifice? maximi pro suprema potestate sibi in ecclesia universa tradita, čausa aliquas criminum graviores suo potuerunt peculiari iudicio reservare.

3° Mea propositio evincitur ex ecclesiae praxi et traditione, quibus omnium saeculorum ℱacti clarjarime retenditur. omnem etxk>iam ad Romanam ecclesiam convenire sive pro fidei controversiis dirimendis, sive pro ℱausi ℭcclesiastici ℭefiniendi siv<· pro morum di^ciplinaeipiv ℱeguli ℵccipiendi Hin· Irenaeus, hinc Athanasius, bine Augustinus lun< omnes patres Mmul ad hanc Romanam (oinviiieixiii: ecclesiam, propter jtohorem eius prini qualitatem, ut causae finirentur.

Id evincitur 4° ex fere unanimi theologorum sententia. Satis pro omnibus liceat afferre unum. Angelicum M-ilicet do» torem : ..Suj«er earndem plebem, assent theologorum princeps, immediate Mint ν μ ὁ π Ιο* parocbialis et episcopus et

Id evincitur 5° ex utilitate epmiqxirum et fidelium. Indenam episcopi m suis ℱurbationihu anxietatibus. }«erirulis.)<ersevutiotiibu? solanum praesidium alidaniqm· protectionem ımen ire ȷkMerunt nisi in Romanis pontificibus '

inMcti et magni Athanasu ecclesiae Alexandrina»· patriarchae. et aliorum ecclesiae illustnum antiMitum et silentium imminemus nummorum pontifnum de tractoribiw. <|ui delMuchantee in suprema.n eorum potestAtem calumniantur eoe. tamquam ni pontifiuo Romani pro suie praerogativis ℌuntinemli ℵpi»o· ruui iura pan ipènderent. Et ℉hriMifideb ubi oriilon ootnvrterent. quando suie paMoribun orlmt i. vel quia a guberniis in exilium vel m carcerem amandati aunt, vel quia in aerumnis supbemum obiere diem, ubi di<·o christifideles in hisce lugendis reruni adium tia octdoa converterent, piri ad Christi vicanum qui aolua. pro sua patentait, ordinaria et immediata tn omnes ecclesias potestate, malis his mederi posset, debiles m fide confirmando, bonos sustinendo, fidem rehgionemque tuendo etc. ?

Tandem eadem veritas evincitur ex unitate, quam Christus Dominus pro forma dedit ecclesiae dilectae sponsae suae. Sublata enim potestate summi pontificis ordinaria et immediata in omnes et singulas ecclesiae, ruit primatus in imaque deiicitur centrum unitatis, at proinde omnia pulchritudinis forma, unitas scilicet omnino evanescit. Quomodo primatus honoris et luriadictionis stare poterit six» plena potestate, quam definiverunt patres florentin!? Et quomodo erit plena potestas, ai non fuerit ordinaria et immediata? Quomodo eeiuncta hac potestate a cathedra unitatis, a qua procresit doctrina veritatis, servarentur incolumes et integrae fidei unitas, morumque regula in toto terrarum orbe chnstiano?

Ne temporis iacturam inaniter faciamus ℱplure patres, utique, bene), haec enim omnia sunt in suo genere certissima et ab omnibus, exceptis Febronianis

i loan. XXI, Π.
« low. X. Iβ.
• Msa«i, XXII, MO.
4 Mansi, XXXI, 1089.

' I Sesa XIV 4t poeaittetU, e. Vit
℣ U 4 disc 17, q. 8. a 8. q », ad 8.

et lansenteUa, adnrisas, ex diotis euocludo. A Rem probationem ex iis» quibus nuperrime perillustria M reverendissimus episcopus Aureliamesis primam ƥar tom orationi» ms» concluait, adducam eadem utens oooclasioae: eodaaia tiaUianun magna, perillustri» et de religione bsoemerila primatum Romani pontificia omnimoda» plene, omnibus sseculû retroaotù, et ƥrae senti etiam aeeculo agnovit Sed, pace oratoria, Gallia rutu ecclesia de religione benemerita Romanam ecclesiam, ut iuri» rei, laudando, agnoscendo ut matrem omnium ecclesiarum, numquam potestatem ordinariam summi pontificie denegavit De caetero Galliarum eeclreia non est gallicane oppro- ðα/ioNÛi).

('oneludo ex dicti», aut delendum ease primatum, uti haeretici et schismatici ambiunt, aut tamquam de fide tenendum. ei prouti iuris eet. cum plena, ordinaria et immediata in omnes et singulas ecclesiae, in omne» et singulos pastores et fideles divinitua ordinata jxMestate.

At quidam reverendiMinius episcopus in penultima congregatione generali, quando de schemate in genere disceptabatur. magistraliter. si mea non fallit memoria, asserebat. duas potestates, duae iurisdu tiones iit una eademque re. euper unam eamdemque maivnam. stare non posse V ix ac ne vix quidem, eminentissnni praesides et reverendissimi patres, immo dii-am. hanc immodicam et enormem assertionem »us- Unete ąui pistet. Rhetoric ƭu. *inero* sen ƥrofern In-ebit. M théologien». ‹ anomix» ƭ etiam philosophico prorsus est falsissima. Reverendissimus episcopus bmusce ƥropositioni nullam dedit rationem, unde in venit» m»» rgt· rejietebani: quod giatis assentur, gratis negatur.

Quid enim' Duae [xitestatee. duae iuriadictiones ordinariae et immediatae. Romani qpiieet pontificis, ui primatis in honore et iurisdietione, et ordinarii hxx'rutn super unam eamdomque materiam stare nequeunt? Ht ipnunodo reverendissimus episco|rtis t um hae sua singulari sententia conciliare poterit primatum. prout a conciliis oecumenici», praesertim a Lateranensi ‹»t Florentino supra citatis, definitus fuit? Quid enim? Reverendissimus epicopus non habej ordinaliam et immediatam potestatem simul ac suae dioecesis vivarius generalis |»orpluriniie m causis' En duae iurisdictiones vi officii, seu ordinariae, super unum idruique obiectum. Quid enim? Reverendissimo: episcopum in omne» et singulas suae dioecesis paroerias non habet potestatem ordinariam et immediatam? aut pro sacramentis baptismi, confirmationis, ƥoenitentia matrimonii etc. ovibus suis in parochiis ministrandis praçnam parochorum obtinere debebit licentiam?

Et quod silentio non est praetereundum„ est quod idem reverendissimus episcopus, dum primatum Romani pontificis ad oonvocatkmem, praesidentiam et confirmationem conciliorum generalium solummodo reducere videbatur, iure episcoporum ita extollebat, ut eis ordinariam simul an immediatam potestatem in dioeceses, ubique terrarum stabilitas, hon denegaret. Amplissime domine, in oonde meo iterum repetebam, Pius IX pontifex maximus est etiam' episcopus; ne ergo denegetis ei, quod ultro et Um emphatioe coofretribue vestris conceditis. Reverendissimus episcopus liberrimus fuit erga episcopos usque ad prodigalitatem, rigidus erga pontifices Romanos, et quasi usque ad crudelitatem.

Idegi orator aegre quasi ferebat illorum doctrinam tenentium, episcopos successore» esse Àpostolonun in mmisMrio 'episcopali, non voro in ministerio Apostotiso, «saepta, at par est, ssde apostalica. In sua enim sententia, st taals aoa mtaUsxi, epiaoopi utroque modo eunt euocereores apostolorum, ao tnuime quia Salvator noster apostolis dixit: Bicot misit me Potor, et epo mitto vosl ..> Atortee erpo «s smioersum mo·-d«M pmadioefa rum^oÜswi oreas ƙrsotorre Hoc si ita est, quars nos omnos episoopi ooα eamus stoat apoetoli infallibiles? quare «eut apostoli miracula non facimus, nec omnium chariomatum dona neque omnia genera linguarum possidemus, neque omnem veritatem cognoscimus? Haec certe omnia ministerio apostolico oonnCxa erant, et initio ecclesiae necessaria fuerunt. Aliunde ai episcopi utpote successore» apostolorum iu» plenum habent evangelium ubique gentium praedicandi, quare non etiam consecrandi, ordinandi, b&ptisandi. confirinandi et amplius etc.? Ergo ƥb ullo ex parte loci ordinariorum nnjvedimento haec omnia noetri apostolatus ministeria exercere non tantum valide, sed etiam licite et fructuose valemus? Apostoli ut apostoli haec et alia ubique iure suo ajxwtolico faciebant: ergo facere possunt qui in eodem iure succedunt.

A et episcopatu» unu» ret, cuius in solidum e singulis pare tenetur, elegantibus verbi» idem episcopus cum (ypnano repetebat. Sed quid inde? Ergo ðmn· episcopi ordinariam et immediatam in omne» et singulas dioeceses potestatem habent? Episcopatus unus eet cuius in «olidum s ƨinguli ƭ>ar tenetur: ergo Romanus pontifex in universam vMxloiam non habet plenam ordinariam ac immediatam |>otr»!ateni? Episcopatu» unus est cuius a ƨinguli in solidum ƥar tenetur: ergo non est in ecclesia IM hierarchm djvi-ƭitii instituta? Apage ƭuga episcopatu» vmin ƭnu est eicuti sacerdotium unum est. sicut ordinis sacramentum etiam unum est, quin ex hac vulgata veritate aliquid ƭheologh nec canonice inferri valeat adwrsus divi Petri successorum primatum. iura et praerogativa».

Sutis, eolendissimi [Mitres, usque ad plenitudinem, usque ad satietatem abusus «um [sitientia vestra; pan itv tnilu. poenitet me [avocasse mxi patientia operatur opus [verfertuni. Sed. oh venerandum ecclesiae senatum! Hannibal ad ƭ>orta. inimici ecclesiae nos cin umstant, a ivitae ƭegi nostri Hiipioiuni hominum minis huius saeculi, sapientium insidiis, satanae militum obsidione circumdata eet' Pericula ubique gt»ntminierror undique, pugnae et certamina pro veritate divinitus revelata. Magnum in universo orbe praelium inter ƭuci et tenebrarum filne. et ƭhi micorum tacui» praecipuo m patrem et doctorum nvetium tendunt. nos (hiisti militum duces suiuus in boo proelio. Curramus ergo ad propositum certamen, inspicientes in auctorem et ‹x>n&umniatorem fidei D nostrae Ireum; et quaecumque sint concertationes Doetrae, dum res de quibus disceptamus nondum decisae et definitae mint, stemus impavidi circa thronum primi discipuli crucis, nec umquarii patren^ nostrum deseramus. In omnihus charités; procul odia a nobis, iterum atque iterum dicam, procul a nobis metum et timoren Dum tempestas valida exnrgit, dum super capita nostra stant fulmina et tonitrua, dum sub pedibus nostris terra tremit impietate et spiritu rebellionis conquassata, communicata tribulatione coniungamur oratione et ne timeamus. Petrus timuit ventum validum et incepit mergi. Ne igitur procellas timeamus, dum Christy» ad suam nos vocat navicellam pro veritatibu» revelati» defendendi» e< profitendis, et rebus in adversis ipse Iesus salvabit

ı Cf. otwUo mb a **riviriallidu** epireope **Bomui** ƭaH tau is eoagregattoaa peasreH 4ts **t** Iasii ISTO, supra, esi. MBA.

› Ieas. XX, Si.
• Mare. XVI. **ik**

nos. Sub Unto ergo du» nostra erit victoria, et poet A victoriam omne· in unum oongregati cantemus Domino, gloriose enim magnificato· est, equum et ascen·orem, id eat hssrssm ét error» in hac meroaancta synodo, favento immaculata Virgine Maria, proiarimua in mare. Post victoriam cum dariaumo et immortali Hiapaburi episcopo otorde uno et anima una in Domino dicamus: Non vincet niai verita»; victoria veritati» eet charitaa. Fac Domine, ut erehaia tua hostili nullatenus incurvions turbetur. Dixi.

ORATIO

reverendi ρβ/rû domini /oanmr Petri *Sola episcopi* A'îrieurial.

Eminentissimi praesides, eminentissimi et reverendireimi patr a.

Difficilem »i talebruaain quaestionem aggredior de ordinaria H immediata potestate iunadictionis epiκχ)ĩ&1ĩ·, quae ir tertio capite, de quo agitur, summo pontifici tribritur. Ut ordine et ea qua par «t perspicuitate procedam. ante omnia ea quae in hac raiiM certa ant et ab omnibus admissa, ab ii» secernam. de quibu» disputari potest, et inter theologos, iurieoonMiltos et inter nos etiam revera disputatur.

Certum itaque primo est sumiuuin pontificem tamquam legitimum successorem sancti Petri caput eese totius ecclesiae, primatu gaudere non solum honoris sed verae iurisdictionia super universam eccleriain ; illi propterea competere plenum ius et supremam potestatem dirigendi et gubernandi in iis, quae ad religionem spectant, omnes q̃ui ad ecclesiam Christi pertinent, aive simplices fideles sint, sive in quibuscumque gradibus superioribus constituti. Certum secundo quoque est, illum esse verum et unicum episcopum dioecesis Romanae, ideoque ad eum solum in hae dioecesi spectare omnia iqra et officia, quae ad episcopalem dignitatem pertinent.

At ubi quaeritur utrum summus pontifex episcopus ordinarius sit non eolurn dioeceseoe Rornae, sed etiam omnium dioeoeseon, quae ecclesiam universam componunt, sunt quidem multi, qui hanc potestatem super omnes dioeceses illi tribuunt, sed multi etiam inveniuntur, qui hanc potestatem arbitrantur ad illum non pertinere. Postquam rationes a propugnatoribus utriueque partis allatas serius consideravi, non potui quin secundae sententiae adhaererem. Meum consilium non eet plures textus sacrae scripturae, sanctorum patrum et aliorum ecclesiasticorum fontium congerere, aive quia ab alii· saepius repetita sunt, sive quia nolo nimia verborum quantitate molestiam vobis afferre : sio sermonem meum quibusdam tantum animadversionibus coerceam.

Omnibus compertum eet, eminentireimum card' mIsm Petriri,eui speciali aaodeeMatoMa est dûeetio tbniv· dioeoeeeoe Bo bmm·, non vocari episcopum Borna», ssd vicarium fsnreaha eummi ƥontifia qui aumaarit divo Petro non solam in primatu, aed etiam in direction· eptacopali bain· dioeceaaoe, qnam ille fundaverat et oaque ad obttam suum direxerat Verum eat quidem sanctum Petrum non solum ftindsss» eochriam Romanam, aed etiam ecchaiam Antiochenam, et notum est illum eooleriam Antiochenam dimisime, et solummodo tamquam ribi propriam usque ad mortem coaetantor servasse Romanam, ideoque illam suo legitimo successori reliquis».

Quamobrem si. summus pontifex haberet ordinariam et immediatam potestateA episcopalem omnium dioeoeseon, quibus constat universalis ecclesia, ·odem modo quo episcopus est Romae, ille dicendus esset episcopus unicus, universalis in tota ecclesia, et caeteri episcopi, non essent amplius appellandi episcopi, sed tantum summi pontificis vicarii general^, guemadmodum vicarius generalis dicitur, qui Romae vires illius gerit. Sed ut nonnulli loqueotee de summo pontifice usi sint titulo episcopi universalis, notum est hunc titulum in vero suo sensu acceptum repugnare iis, quae dixit sanctus Paulus in repite XX Artuum apoetolorum, ubi legimus Paulum alloquendo Timotheum, quem episcopum constituerat Epliesi, et episcopos Asiae minoris, qui eum Mileti convenerant, eoe non appellasse vicarios, sed episcopos dicens; *Attendite* vobis *et* imirezso *gregi,* ia *quo* io * *Spiritus sanctus posuit episcopos regere ecclesiam l>ei*

Ex quibus tria colliguntur: P episcopos v?rv eree episcopos suarum dioeoeeeon 2° non solum ordinatos esse pro sui» dioecesibus. >ed etiam pro bono ewleeiae, ideoque ipsis esse etiam adlaborandum pro bono ecclesiae sub summo pontifice ƥirectori ut nunc lalorant in hoc concilio, 3° episcopos ense constitutos ab ipso Spiritu sancto, a quo habuerunt propriam, quam exerrent, poteetatem. Sed licet episcopi sint veri episcopi. subiaoent tamen summo pontifici ratione primatus iurisdictionis, quem per Petrum a Christo accepit; ideoque loco episcopalis potestatis, quae in schemate adseritur super omnes dioeceses, potest substitui vox *pontificia,* quae in regimine, de quo agitur, maiorem auctoritatem Romano pontifici tribueret. Nonue enim poterit summus pontifex vi primatus qui illi competit omnibus invigilare episcopis, leges quae ad optimum regimen spectant illis imponere, et siobedire detrectent, potoiis canonicis eos multare? Substituendo vocabulo ..episcopalis" illud *pontificiae* non solum nullum detrimentum obveniet summi pontificis primatui, sed discordiae evitabuntur, quae facile oriri possent, si unaquaeque dioecesis duobus episcopis subiaceret, nempe illi qui ab omnibus habetur tamquam episoopus, et summo pontifici qui una cum primatiali sua dignitate debet etiam exercere luriadictionem episcopalem, eam nempe quae episcopis ordinariis proprie dicti» competit.

Quo clarius mentem meam aperiam, iuxta Salvatoris nostri consuetudinem comparatione utar, quam sanctus Paulus (I Corinth. XII) optimo consilio instituit inter eodeaiam et corpus humanum. Sicuti enim inter multae, quibus constat partes humanum corpus, eminet caput, ita etiam inter fidehs et pastoree, qui ecclesiam constituunt, eminet tamquam reput summus pontifex. Secundo, ut corpus valeat et diu conservetur, neoesse est ut unaquaeque pare suum locum teneat et function».illi adsignatas exequatur, adeo ut possit sibi prodesse et toti corpori cui coniungitur. Ita dicendum est de ecclesia; ut ea pacifice et prospere procedat, requiritur certe ut omnia eius membra in gradu, illis adsignato consistant et

» Arguasstom: »Epireopas XHsaris sdaittere re Silio modo posts poaüftcism potwtetsre did ephoopalsei ireresdiateni ·t ortiaariam ia ornas» particakres srdssiss, st sd omsem Mqxivocstiosem toüsndsa propseers at pagiaa β lfeo» 6 sobsmatis, looo eptooopeto dicator psafi/lri··. Papam 4M non pas» ordinarius nnivsrs·· ereMas sptoeopam qsis sodsm t—pore corrasi oreniao ordiaaria oaaiu» sptoooporam potestas. Hanc ·stem ideam «t maUas sxpUoarst, racam babait sd hureni oorporii dmilitadtMm, qae .apostatas Psalas asse est eam 4s Christi ecclesia toqasretw. Cam astem tare» dia—Ai Msret orator, sargos· emisestiwimss Oapalti dixit, praestolem m pores silera circa ea qaae ab sptaopo NWessi dicte fserant. Ordinariam eeee Romani pontiftde potestatem repor enivorsam ecclesiam a patribas cosciUi Lateranensis afl/matam faiese. Eaedem potestatem esse lmswd|»tem ia ornare partieslaras ecclesias adeo claram reos, at contrariam are errera»risi nto Febroaiaai, Bybel, lanamdaai et Lausoire. SimiUtndinere entem buanai corpori· ab Apostolo adhibitam nos adso srgasdam st rorarosdieeimM Ntaieasis fecere vias» est, ss ssprsma Romani pretiAcie aacteritea inde detrimentosi capiat"

öfficii aura· gradni eoavariiratib'a asifalo fua-. gaatar, ita' ut poaasnt ubt proderas <C ăwirtr ê- idseiae, soi sont oonaoeiata. Tartio, quaraadmodum magna exurgeret in corpora pertartoatio, qnaa illi etiam ruinam affame, ai capot îooom occupai» raUat, qui ălii mamkria, ut rantri, pulmonibus rai «udi adaignatua aat, at eaa functitmes perficere, qua» dictis regionibus principalioribus corpori» conveniunt; ita ai in eœlesia ĕummu pontifex vellet gradum occupare, qui epireopis adsignatus eat, eorumque functione» peragere, magnam diacordiam produceret et talem perturbationem, quae, niai Christus extraordinariis auxiliis, quae þollicitu est. occurreret, posset ipaius oeconomiam omnino immutare et gredatim eius ruinam fMcere.

Optimo proinde coneilio summua pontifex sanctu» Gregorius cognomento Magnus, et qui vastissima qua pollebat eruditione, singulari qua ducebatur prudentia, et ardenti quo aestuabat gloriae Dei et animarum salutis telo, veee magnus erat, titulum *unicertali»* quo ab Eulogio episcopo Alexandrino vocatus fuit, firmissimo animo respuit, non solum, ut ipse aiebat, quia superba vocabula ex vanitatis radite prodierunt, sed potissimum ob causam quam addidit dicens1: „Quia vobis subtrahitur quod alteri plus quam ratio exigit praebetur."

Itaque sive ut praedicti summi pontificie consilio morem geram, sive propter ratioqes supra allatas arbitror ut in linea 25 pagina 8 [5 D ,] vocabulo „episcopalis" substituatur *pontificio.*

Haec dixi, et vestro iudicio submitto. '

Abeoluta oratione reverendittimi epitoopi A'*trienti», eminentitrimu» praete» cardinali» t'apalti, pultato tintinnabulo, haec ad patret habuit:*

Non jvissiimus ullo modo silere de iis. quae dicta sunt nuper ab episcopo Niciensi. Quod enim attinete ad ordinariam summi pontificie potestatem in universam ecclesiam, id definitum iam fuit a concilio oecumenico. Quod attinet vero ad eiua immediatam potestatem in omnes dioeceses ecclesiae, sententiam eontrariam non asseruerunt nisi Febroniua, Eybel, lanaeniani et LaunoiuS. Eapropter noti possumus ejusmodi reverendissimi oratoris sententiae adhaerere, et contra ea quae dixit nimis urgendo similitudinem desumptam ex corpore humano a sancto Paulo adhibi-, tam. putamus adeo perstrictam fuisse hanc similitudinem, ut si amplius urgeatur, paulatim evanescat supremus primatus Romani pontificia. Eapropter non possumus eiusmodi doctrinas admittere-

OR.\TIO

reverendi patri» domini Augtutini Vérot epitoopi Sancti Aufftutini'.

Eminentissimi praesides, eminentissimi ao rove- D rendiasimi patres.

Emendationes quaedam circa tertium caput nobis propositum proponere mihi animus est. lioeatque mihi dicere quod illa» emendationes propono ex solo desiderio meum officium implendi et veritatem, ut mihi saltem apparet, vindicandi; valitiaque, reverendissimi patres. patiaatar ass audii», asun intalhgo positiaosan, in qaa ego ipaa et alii suns Nampa bucuaque quasdam ŏpinions tarant libaro discussae inter theologos sine ulla oanaura; nunc antam mihi at multis aliis, nempe pta quam cantum episcopis «i oaaui natione, qua» sub cado eat, dicitis, saltam aequivalenter: Vos oportet «atram, opinionem relinquere et noetram opinionem amplecti (sur··»), val: Vobis aat exeundum da eecleaia, id aat, ta gremio ecclesiae oportet vos exire, nisi amplectamini nostram opinionem. Videtis igitur, rerarendiseimi patres, in quo discrimine positus sim. Itaque mihi videtur, quod pro omnibus sit obligatio non tantummodo charitatis, aed etiam iustitiae el religionis nca audire patienter et audire eo modo, ut nostras ratione» confutetis, et confutetis non per effugia, aed per solidas responsiones. Item oniqino necessarium est, ut nobis detis probationes, sed bona» et solidas probationes, ut lustram deretinquanrt» opinionem, et amplectamur opinionem, quae ridetur esae opinio maioritatis episcoporum huius concilii.

Hinc venio ad illas emendationes. Et prima emendatio, quae mihi videtur magni momenti, est circa pri mani paragraphum tertii rispitis, in qua citatur concilium Florentinum, et dicitur quod summus pontifex habeat plenam potestatem pascendi, regendi ecclesiam etc.; in fine autem huius paragraph! est clausula „quemadmodum etiam in gestis oeeutuenivorum conciliorum et in sacris canonibus continetur." Him circa hanc clausulam controversia çat et fuit inter theologos, et illa controversia seae extendit ad omnem pontificiam supremam potestatem. Duplex eet schola in ecclesia Catholica, ultramontane et gallnana *mv muri,* sive Bellarmini et Bossuetii. In prima schola aliqui dixerunt, quod nulli admittendi essent limites pontificiae potestatis; et quidam eo usque iverunt, ui dixerint, sicut Albertus l'igliius. quoi! summus pontifex jiotest dispensare de omnibus legibus, etiam humanis. Legi illud in theologia sancti Liguorii, ex quo sequeretur etiam, Romanum pontifirem esse impeccabilem, si quidem se protest dispensare a legibus *(cretcit murmuri,* mihi videtur quod illud est exaggeratio. Alii extenderunt limiti» huius auctoritatis eo usque, ut dicerent, summum jxuilificein habere dominium etiam temjiorale siqwr universum orbem: haec est prima schola Bellarmini fonna: Non estl. Sed schola Bossuet ii dicit esse limites quoniam huic auctoritati, et adducit ipse comparationem, quam iam iam audivimus. Etiam limites sunt oetano. nam Deus dixit1: *Vique huc* ivwirs, *et nem procede» ampliu», et hic confrinije» tumente» fluctu» tuo».*

Quod si aliquis dicat quod summi pontifices liabent plenam potestatem, certe illud necessarium est confiteri; sed illa potestas, ut utamur verbis evangelii. non necessario admittenda eat tamquam conferta et coagitata et supereffluens; et haec est quaestio circa quam aliqua verba vobis dicere mihi.necessarium videtur; et ut illa clausula, quae invenitur in fine ultimae paragraph!, debeat intelligi tamquam clausula coarctan seu limites indicans pontificiae potestatis. Et illud iam iaitr lactum fuit, quia heri audivimus luculentissimam dissertationem ĕiro verum sensum huius

1 Iptot. XXX. Mb. VIH, Isa. I — P. L. LXXVH, M» c.

* ĂrgasMat .KpSawpaa Bsacti Xagsaftei patra· beŝicaiMst aspaetaiavit, st saaa et relHaaraa tui seta· ■»-tiebest pobtlos·· ăadal attendantes. tapoai vella asb staŕer qaod bacasqae libere· fait, albi propterea spas sew sat ĕxii ds ecclesia sat ŝ eabUcaro. Diatincnasde· esse «it Ister scholssi Baltsredai et scbalaa Boarastit Bebet BeUanaial sdatraars Baasal paatlM· iapaaaaHIKM·· (grave aaaraar bie facis» «M iatar patra·), arba·· vara Basaastü ŧrad· Bossaai poatiftds potadaHa esae ŧ4·· plens·, aaa tasra •aparthisat··. st elaarala· ilbua ecrailii rUraaUsi .qaaaaadnodo· stia· ia ĝesti aere»·inore· marlHor·» et ia aaois eanoaibas ĕaatiaetar ippiaita· Mas per «eda· eoaefU·· tirais attgra e4 pratiMa· potsststsa osareUads· Nota· esae ĉeatrorerais iatar Utaaaaataaoa at OalHcaaea aasad varbor·· illora· iatalUgeatis·, aliaade eoraa4e· aeopaa as ipsa texta· iaspeetioae appsrara. Texta· * legere ralle dixit, at oauas elassraat *Xt* lepra et þropter deelsrsvit * lecticae se ăbattaer Proposait idciroo eavendatios·· grae aab aSMria ăegMÜb referaatar ». 17. W. 44. «o. «I. Nora· þraatara eaaoa·· se prepraero dixit at ooatradireret placito anbispiseopi MwbUairëai· in praeeadrati wagregstlose aapre··, afaalra·: ,Si gsb ate.' ĭ ia ŧeita

• lob. XXXVIIL II.

parti» concilii Florentini; at mihi ridatar ex historia concilii Florentini, quod illa nlaawila addita fuerit per modum reetrictiouis et ooarctatioais pontificia· potentat»·. Nam illud apparet ax sensu orationum, qaae habitae fuaruat a cardinale Beasariom; «ed illud magi» clarum apparet, ex eo quod illa Terte appoaita fuerint per modum conciliationi» inter Latino» at inter Graecos. Porto «i illa verba addita fuerint per modum ooociliatkmis, eviden» «et quod debent includere aliquam restrictionem: et aio Graeci illud intellexerunt. Prastarea Graeci tantummodo subscriptione sua firmaverunt graeoum exemplar, in quo nulla adeat, mitem iuxta meam philologiam, ob-i neurita», quia graecus textus dicit xab' βv τρόπον„ ilirta *eum modum* qui continetur in concilii» oecumenici» et canonibus. Itaque mihi videtur, quod go. nuina,concilii Florentini interpretatio requirat hanc coarctationem et limitationem. »

Sed nunc volo etiam probare, quod summi pontifices semper liane limitationem.docuerunt in theori» et in praxi; et haec eat summa meae emendationis, nempe quod summi pontifice» docuerunt, se velle suam auctoritatem exercere tantummodo iuxta canones. Et primo adducam exemplum ex historia ecclesiastica, et exemplum in re, quae, 'mihi videtur, adhuc vigeret, si casus eveniret. Est casus Bonifacii 11 qui, dum viveret, successorem sibi elegit. Illo successor erat diaconus Vigilius, qui postea fuit summus pontifex. Itaque Bonifacius II illum, dum viveret, elegit in synodo Romana, et chirographum de hoc confecit. Nunc audiamus modum quo Auaslasius bibliothecarius loquitur de hac transactione in illa synodo habita, et haec dicit Anastaaius: „.Facta est iterum synodus; et quia boc constituerunt sacerdotes omnes propter reverentiam sanctae sedis, et quia contra canones hoc fuerat factum, et quia culpa eum respiciebat (Bonifaeium papam), ut successorem sibi constitueret; ipse Bonifacius papa reum eo esse confessu» est maiestatis, quod diaconum Vigilium sui subscriptione chirographi ante confessionem beati Petri successorem constituisset; ipeumque constitutum in praesentia omnium sacerdotum et cleri et senatus incendio .consumpsit. ' Hoc est primum exemplum; multa alia adducere possum.

. Dicam quod papa Agapetus quosdam favores Sancto Caesario Arelatensi denegavit e< denegavit quia dixit quod non poterat agere oontrh canones; haec sunt ipsius verba: „Nec tenacitatis stadio aut saecularis utilitatis causa -hoc facere nos credatis, sed divini consideratione iudicii neoesse nobis est, quidquid sancta synodalis decrevit auctoritaa, inviolabiliter custodire." Haec sunt eius verba; et idem pontifex imperatori Justiniano, qui aliquid petebat contra canones, ſespondit „.Nefa» est synodalia sedi» apostolicae infringere constituta, cuni sententia clamet Apostoli: Si $twe *detinui, ea iterum reaedifico, praevaricatorem* me ipsum *oofutituo."*

Aliud exemplum cum verbis alius pontificis mihi liceat adducere. Est exemplum ex Liberio papa ante ipaiua casum, et imperator Constantius, ille acerrimus tyrannus eoolesiae, ab illo postulabat ut Athanaaium condemnaret. Nunc hoc est responsum quod 'datum fuit a Liberio: „Ego postulo ut primum quidem generali» preeeurtat' subscriptio, quae fidem Nicaeae expositam confirmet; deinde ut revocatis ab exilio fratribus nostris et in aede» suas restitutis... tunc universi Alexandrian ooovssûantss, ubi at acousatas ipat «t accuaatoN» sunt st defensor.eorum, araminatn iliorum nagotio, oonoordam sententiam ꝑroferamus Videtis, reverendissimi patras, quod ills pontifex non ignorat suam supremam anotoritatam, aed ibi iuxta canones dicit quod universi Aloaadriam oonvoniantos ubi et accuaatus ipse et accusatores eunt et defensor eorum, examinato illorum negotio concordem sententiam proferamus.

NeC abs re erit notare quod sanctus Leo Magnus non aliter hanc rem intellexit; et a proteatantibus nostris vocetur, et speciali odio illum prosequuntur, tamquam fuisset tyrannus, quod est absolute falsum. Sed illa sunt verba sancti Leonis Magni explicanti» quare vigesimum * canonem Chaloedonensis synodi respueret. Hunc ꝟigesimum cenonem, qui secundum locum tribuebat episcopo Constantinopolitano, ɯɯ reiecit ex sua syprema auctoritate, sed dat rationem; neque etiam reiecit illum ex eo quod plures essent episcopi in boc concilio Ghalcedonensi quam in Nicaeno, sed audite illius verba*: „Neque trecentis illis decem atque octo episcopis quamlibet copiosior numerus sacerdotum comparare se audeat vel praeferre, cum tanto divinitus privilegio Nicaena sit synodus consecrata, ut sive per pauciores, sive per plures ecclesiastica iudieia celebrentur, omni penitus auctoritate sit vacuum, quidquid ab illorum fuerit constitutione diversum'. Haec est ratio quam dat. nempe quod concilium'.Nicaenum non dederit serim dum locum sedi Constantinopolitanae.

Tandtm eadem doctrina claro et luculenter apjmre; ex iuramento seu confessione, quam faciunt, quam faciebant saltem, pontifices. Hanc inveni confessio nim in tomo IX Labbeanae collectionis conciliorum Haec sunt verba huius professionis seu iiirannnti a summo pontifice emissi tempore, quo possessionem sumebat sanctae sedis: ..Sancta octo universalia concilia, id est Nicaenum. Constantino|>oiitanum et Ephe sinum primum, Chalcedonense, quintum quoque si sextum item Constantinopolitanum, et septimum item Nicaenum, octavum quoque Conetantinopolitanum. usque ad unum apicem immutilata servare. Et pari honore et veneratione digna habere, et quae praedicaverunt et statuerunt, omnimode sequi et praedicare, quaeque condemnaverunt, condemnare ore et corde. Diligentius autem et vivacius, quamdiu vixero, omnia decreta canonica praedecessorum appstolicorum nostrorum pontificum, quaacumque ipsi synodaliter statuerunt et probata sunt, confirmare et indiminuta -servare, et sicut ab eis statuta sunt, in sui vigoris stabilitate custodire... Nihil de traditione, quam a probatissimis praedecessoribus meis canonice traditam et servatam reperi, diminuere vel mutare, aut aliquam novitatem admittere... communicatione filiorum meorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium cum .quorum consilio, directione et rememoratione ministerium meum geram et ꝑeragam.

Illa sunt verba iuramenti quod a summis pontificibus emittebatur illo saeculo, quod inveni in hooce tomo Labbei collectionis; ubi videtis, eminentiaaimi patres, quomodo summi pontifices eemper testati sunt se velle gubernare ecclesiam iuxta canones, iuxta concilia et sacros canones. Itaque illa verba concilii Florentini „quemadmodum etiam in gesti» conciliorum etc." mihi videntur clare debere accipi tamquam continentia coarctationem et limitationem pontificiae

. I Kplsl VI ad Cassaris· Antstoa apud labba, sauwt. cerni! te·. V, psg. ITO·,' ed. vaut ColaetL [Maasi, VIII, BM A.)

• Eflst, ad lasUalsaan lap. sped Labbe toss. V, pag. M·, ad. vasal. Oslsti. [Maasi, Vm, MI a.]

‹ Dialogs· Uksrii papae »< Coastoatii hsp. spod Coastaat, Ep. *AA. rrnti/lcma.*

• Lage sÿeswHan Mteran,- ito· altara Uasa.

➧Kpist CVI ad Aaatollsa esp- U, iator *epp. t. Leeme,* tes». I, ed BaUeria.

potaatatia. Itaqu· oanua ilk argumanta «n tek maticoe·, qua· audivfcnn de hoc amteo· circa hane plenitudinem, quae nod tart.plana niai poatifar tart infallibili· ate., omnia Ula aunt Indi , mibi videtur, vel rbatoricaa amplification··; siqmdem in ipaia verbi· concilii adeat quaedam limitatio.

Sad circa exemplum Pii VII mibi liceat dicere, quod non fuit Pin· VII qui canon·· violavit, certe, aed fuit gubernium Gallicum quod omne· «edaa epiioopalea dertraxit Sede· episcopale· erant dattructae, et imperator omnino requirebat ne illi, qui illa· mdee occupaverant, redirent, non praeciae propter npiritualea ratione·, aed propter politicae, nempe quia episcopi erant patroni antiqui regimini· ut vocabatur, at itaque nolebat illoe redire. At in illi· circumatantiia non erat potabile summo pontifici canon·· obaarvara, et egit eo modo quo aemetipaum ostendit tamquam ductum a Spiritu sancto. Itaque sequentem emendationem ad finem huius capitia propono; ad finem paragraph! inseratur: *Etenim nonnum auctoritatem ntxta tacroe canone»* rate exercendam *temper profetii eunt Romani pontifice».* Haec est prima emendatio.

Alteram emendationem propono circa secundam paragrapbum, in qua mihi videtur quod satius eaaat supprimere ea verba „quae proprie est episcopalis iurisdictionis potestas", et in loco eorum verborum dicere: *hanc tupremam potettatem ordinariam ette et immediatam;* ut habeatur, nempe ut saltem evitetur inconveniens contradicendi saltem apparenter, quod dicit sanctus Gregorius Magnus. Nam ai haec episcopalis auctoritas proclametur pro summo pontifice, tunc aliquo sensu debet dici universalis episcopus, et in UN vero sensu dici potest et debet certe universalia episcopus. Sed cum sanctus Gregorius hanc appellationem reiecerit, respuerit, pro reverentia erga illum peto ut verba illa supprimantur, et alia quae certe mihi videntur meliora inserantur, nempe *tupremam potettatem:* et quia certe non proprium ℮ dicere quod proprie sit parochialis potestas, etiam episcopalis potestas non videtur sufficienter exprimere hanc supremam potestatem. Sed quoad ordinariam et immediatam certe illa verba non respuo nec respuere possum, etiamsi possum dicere quod non bene illa intelligo, nempe nescio quomodo illa verba sint interpretanda Si summus pontifex vult in nostras dioeceses Americas et etiam in vestras dioeoase· venire (rww), ridiculum esset pro nobis dioere quod non habet proinde potestatem praedicandi vel sacramenta administrandi, hoc dicere esset supreme ridiculum; eed unmo campus in America vastuq est, ut si aliqui ex Roma volunt ad nos venire, certe iuoundissimi erunt.

Nuno venio ad aliam emendationem in fine tertiae paragraphi. Haec tertia paragraphus intenditur tamquam vindicatio assertionis aliquorum, qui'dicunt iura episcoporum non satis dare enuntiata fuisse. Proponerem sequentem additionem, quae etiam rem illam magis illustraret, idque mpltum mihi arrideret quod adderetur: *Itaque libere profitemur, quod epiecopi» ooUaia fuerit haec* potata· (d· qua loquimur) α *Chriito, dicente He* sn *pertona apotiolorum: Sicut mitit me Pater et eqo mitto voe; pariterque quod epiecopi tuo modo* (licet secundario) *fundamentum eunt eodeeiae dicente loanue: Et* nnrw *civitati» habent fundamenta duodecim, et m ipei» duodecim nomum duodecim opoetolorum Agni* (repeto textus: *et ta ipei» duodecim nomina duodecim apoetolarum* Apta); *et dicente Paulo: Aedificati taper fundamentum apo»tolorum et prophetarum.* Ratio illius additionis per se patet, nempe ex ipaismet verbis sacrae Scripturae, quae adducuntur.

In quarta paragraphe dicitur: „quare damnaimae rsprobamua illorum Motantia·, qui hanc supremi capitis cum partante· «t gregibus communicatioaem licite impediri posas dicunt etc." Ego non sum unus ex iis qui dicunt illud; asd vellsm ut bis verbis restrictio aliqua ponatur iuxta rsgula· prudentiae, ut mihi videtur, nempe quod hic addatur: qndudo upita- *de rebut pure ipiritualibdP·* ta ordtaarüs (vrea stataiis. Nam, reverendissimi patres, in historia multi occurrunt casus, in quibus rescripta sanctae sedis non fuerunt statim ac immediate lecta et communicata fidelibus; verbi gratia in synodo VII generali de cultu imaginum pontifex Hadrianus I scripserat literam, in qua quaedam erant aliquatenus probrosa Tarasio patriarchae (bnetantinojiolitano. Porro ex relatione concilii potestis videre quod illa verba pontificis non fuerunt lecta; attamen non potest dici quod in hoc rasu patres concilii seu ipsimet legati summi pontificis suo officio defuerint.

Etiam temporibus sancti Ludovici, qui sanetur Ludovicus canonizabis fuit a summo pontifice, pragmatica sanctio fuit inita, in qua restrictiones quaedam circa illud inveniuntur, et praecipue circa collectionem elemosynarum: at illud factum fuit ex consensu tum expresso tum saltem tacito summi pontificis. Ego etiam recordor, quod legendo historiam Angliae a doctore Lingard, quod tempore Mariae, quae Maria restituit cultum catholicum in Anglia et quae utebatur consiliis cardinalis Poli, quaedam rescripta summi pontificia non fuerunt lOinmunieata fidelibus. Nunc non possum recordari materiam, sed quidquid sit, recordor ilhid.

Et nunc mihi liceat dicere, quod circiter viginti abhinc annis fuit commotio in nostra America, fuit commotio multum vehemens et acrimoniosa contra catholicos, et multae ipsorum ecclesiae combustae fuerunt. Nunc iuxta meam opinionem milii liceat dicere, quod si pro nobis tunc fuisset obligatio promulgandi Syllabum, tunc illud fuisset signum universae oon flagrationis in America, et omnes nostrae ecclesiae combustae fuissent: ivx-rs; non). Haec est mea opinio, et haec est ratio propter quam in illa emendatione dico: ta *ordinarii» circunutantii»*

Nunc venio ad emendationem in ultima jiaragrapbo. quae emendatio est sequens: ..quan» a recto veritatis tramite aberrant, qui affirmant, licere a judiciis Romanorum pontificum ad oecumenkum concilium tamquam ad auctoritatem Romano pontifice superiorem appellare." Certe omnino iniquum et impium est appellare ad oecumenicum concilium, et hic mihi animus non est loqui de ffli appellatione, quae damnata fuit et impia est; sed peto et enixe peto ut supprimantur illa verba ..tamquam ad auctoritatem Romano pontifice superiorem."

Et, reverendissimi patres, cum magno stupore, ne dicam scandalo audivi ex hoc ambone dicteria quaedam contra concilium Constantiense · quodam oratore Hispano prolata, si bene recordor. Reverendissimi patres, mibi videtur quod ilhid concilium a Spiritu •ancto certe suscitatum fuerit, et quod pacem in ecclesia statuerit; et certe sine illo concilio num- forsitan essemus in eo deplorando statu, in quo tune erat eo clesia cum tribus summis pontificibus: ideoque.illa dicteria omnino respuo. Et numquid obtemperandum erat illi .obstinato schismatico Aragonensi Petro de Luna, qui orationem habuit de superioritate papae supra concilium, qui dixit se esse solum pontificem, et Constantienses case excbmmunicatos? Et circa illud, reverendissimi patres, habuit orationem per septem

› Cf. orsUsae· sptseafi 8. Cbristophori * Haras haMtaia esaerrgatio·· gaaerali rts · taaii 1870, «sl BIS-IA

long·· horae» ita ut pene suos cardinale· occident. Certe illud ab omnibus dicitur. Legam textum ĕote cilii Conatantieniis (am·, new) ; ille textus noscitur ab omnibus : eed si patribds non placet» illum non legam. Sed peto ut pro reverentia erga illud concilium et etiam pro reverentia erga concilium VIII Constantino politanum illa verba non inserantur, relinquendo quaestionem ubi est.

Haec sunt verba concilii Constantinopolitani VIII, circa quae iamiam audistis professionem summorum pontificum, qui volunt illa immutilate servari usque ad unum apioem. Canon XXI aio habetl : „Definimur, neminem prorsus mundi'potentium, quemquam eorum qui patriarchalibus sedibus praesunt inhonorare. aut movere a proprio throno teotare, sed omni reverentia et honore dignos iudicare; praecipue quidem sanctissimum papam senioris Romae, deinceps autem Constanrinopoleos patriarcham, deinde vero Alexandria ac Antiochiae atque Hierosolymorum ... Porro si synodus universalis fuerit congregata, et facta fuerit etiam de sancta Romanorum ecclesia quaevis ambiguitas et controversia, oportet venerabiliter et cum convenienti reverentia de proposita quaestione sciscitari et solutionem accipere... non tamen audacter sententiam dicere contra summos senioris Romae pontifices4!» Haec sunt verba concilii ; et pro reverentia erga illa verba, quae satis per se patent, peto humiliter ut illa verba quae dixi, supprimantur.

Et nunc concludo per propositionem canonis, qui urit tamquam appendix et complementum illorum canonum, qui nobis lecti sunt heri a primate Belgii. Itaque ille dilit, quod novi errores sinit damnandi. Illi errores, quos vocavit novos et praesentes, mihi videntur nihil aliud esse quam doctrina, quam tenuit Bossuet ius, cardinalis Lotharingiae, cardinalis de La Luzerne et multi alii eminentes theologi. Quidquid sit projxjno sequentem rationem : St quM *dirent tam plenam esse Bomani pontificis auctoritatem* in ecclesia, *ut omnia pro nutu suo disponere valeat, anathema sit (murmur et risus).*

Jd *haec eminentissimus praeses cardinatis (\ipalti reverendissimum oratorem hisce verbis compellavit:*

Non sumus in theatro ad audiendos scurras, eed sumus in ecclesia Dei viventis ad tractanda gravia ecclesiae negotia; in quorum tractatione nihil dici debet aut contumeliosum, aut insulsum, aut erroneum. Parcat reverendissimus pater, si selo correptus haec dicere debui ; nam quotiescumque ad ambonem ascendit. toties detinet patree concilii ad suas facetias audiendas *(voces.* bene).

Hic autem enrinentiseimus primus praeses distributionem emendationum, quae in primum et secundum caput huius schematis a patribus propositae fuerant, his verbis indixit:

^Distribuuntur nunc emendationes capitis 1 et II a nonnullis reverendissimis patribus propositae super ista duo capita, de quibus post relationem nomine Deputations pro rebus fidei faciendam exquirentur suffragia patrum iuxta decretum diei 20 Februlrii."

ORATIO

reverendi patrie domini Augustini David episcopi Briocensis

Èininentissimi praesides, eminentissimi ac reve-' rendiasimi patree.

Tota mea oratio in quibusdam contractis assec-

1 Latet fe X, pa<. 646, ed. react. Cotati , Ms m I, XVI, let.

* AfgasMateai. .XpiMopat Briooeaaie ptars anhaùvsrtit cires doctrisaa hoist tertii capitis st praesertim tires vows isM^cdwÎM· *srdùutrûun* H cptecepaten; proposait satem emsadatieass IB, 40, 46,60.

tionibus versabitur, quibus patebit quid mea sententia admittendum, quid explicandum, qipd reiiowodum in schemate noetro. Benigne excipiaris quod solo veritatis et pacis intuitu vestrae sapientiae committo.

I Assertio. Nihil pacis bono in ecclesia magis confert, quam de iurisdictione conflictus et pugnas praecavere et amovere. Hisce lugendis disceptationibus plurima malw4n rem publicam christianam defluxerunt, et schismata quandoque orta sunL Ex istis iurgiis numquam non uhminuta et intemerata evadit auctoritas, quae saltem in dignitate sua laeditur coram oculis populorum.

II Assertio. Nulla umquam absque limitibus in mundo fuit posita potestas ; quaeque enim suis legibus, suis finibus circumscribitur, nec terminos excedere potest, nisi certo sui et aliorum detrimento, ne dicam ruina. Si velim (sed quid opus est?) assertionem secundam probare, dicerem : nonne Deus libere voluit imperium suum coarctare ita, ut libertati heminis. cuius salutem ardentius expetit, officere non patiatur ? Hoc ille, qui supremus et solus omnium Dominus eat : is' ad ostium cordis humani stat et pulsat, et nec in illud intrare nec in illo habitare vult, nisi homo ipee libero voluntatis motu et gratia semper adiuvante valvas templi aperiat, et senus regi dicat: *Procede et regna* '.

III Assertio. Nullam umquam praesertim in ecclesia, nullam inquam illimitatain, arbitrariam et exlegem constituit Christus jxiteetatem : alioquin ecclesia non esset societas perfecta, numeris omnibus absoluta, mirandam corporis viventis effigiem referens. Sicut enim corpus unum est et membra habet multa, omnia aujem corporis membra cum sint multa unum tamen corpus efficiunt; ita et Christus, ita et eeclc-ia : haec •incera eccleeiae sanctae effigies, quae Deo disponente ita moderata eet et temperata, ut si unum ex membris loco exire velit, ab aliis in proprium locum reducatur. Non sat enim infinitae sapientiae consonaret errleaia. si in se ipsa non tantum harmoniae immortalem vim gereret, sed et malis supervenientibus remedium, et abusibus obicem; idque ex constitutione sua nativa et proprio suo tenore fieri necease est» non autem miraculo, quo Dei voluntas numquam ligari valet.

IV Assertio. Ipsa ergo, omni reverentia dicam, quia in corde et in fide reverentia et obedientia inret» ipea summi pontificie potestas suo limites habet ; quod luce ita clarius, ut huic venerandae auctoritati detrahere crederem, ac vel hypothetice in dubium revocando. Inutile est repetere verba Bossuet i : ..Oceanus ipee finibus suis continetur; quos si quando Migraret, diluvium fieret quo orbis pervastaretur."

Tempore Pauli III praeclarissimae memoriae pontificis, a quo Tridentinum fuit congregatum, multi ĕanonists docebant, summi pontificis voluntatem suo-
D ram agendorum in ordine saltem iurisdictionis regulam unicam ease, ipsumque dominum stare totius disciplinae ecclesiasticae. Prudens ille et sinceritatis cultor pontifex deputationem octo episcopis constantem elegit, cui malesuadam istam doctrinam perpendere curam commisit, quorum nomine sic prolocutus eet eminenttesiinus cardinalis Contarem: eiys verba ex Nivellio desumpta laudare breviter sufficiet. „Haec positio, aiebat eminentiasimus cardinalis 'adeo est falsa, adeo repugnans sensui communi, adeo contraria doctrinae Christianae, adeo depravat universi populi christiani gubernationem, ut nihil inveniri possit perniciosius. Nam per Peum immortalem, nonne haec positio idololatriam aapit? Cui namque

iPaXUV. &.

s Gasp. Coatereai *dt psfatats* derrém ad Paata· III «piatote

creaturae hoc attribui potest, quod actionum suarum voluntas eius eit regula?" Et postea: „Pater beatissime, tu, qui doctrina excelli et rarum experienti naturalique prodentia plurimum vales, perpende, an ex hac doctrina temera lutherani ansam sumpserint componendi libros de Captivitate Babylonica.... quae enim maior captivitas et servitus induci potuisset christiano populo quam haec, quam profitetur hotum jurisperitorum doctrina ?"

Et ita ipsi magnifice locuti sunt summi pontifices ut et seipsos generalibus ecclesiae canonibus subtectos haberent. Testes pauci eligentur quos non citavit reverendissimus Sancti Augustini episcopus. Iulius I epistola ad orientales sic ait[1]: „Id ad synodi et episcoporum (qui in synodo Nicaena fuerunt) contumeliam vergeret, si quae illi tanto studio velati Deo praesente egissent, a nobis abrogarentur... ño omnia secundum canonem fecimus". Zozimus ad episcopos provinciae Viennensis et Narbonensis „Quod contre statuta patrum... concedere aliquid vel mutare ne huius quidem sedis possit auctoritas. Apud nos enim inconvulsis radicibus vivit antiquitas, ait ille pontifex maximus, cui decreta patrum sanxere reverentiam", ('aeleetinus I ad episcopos Illyrici haec verba solemnia. undique omnibus nota5: ..Dominentur nobis regulae, non eis dominentur. simus subiecti canonibus, cum canonum praecepta servamus". Martinus I ad loannem episcopum 4: „.Defensores divinorum canonum et custodes sumus, non praevaricatores."

Unum suffecisset monumentum adiicere, ut fecit disertissimus *(multi rident)* Sancti Augustini episcopus. nempe iusiurandum quo se tot saeculis obstrinxerunt et adhuc obstringunt summi pontifices die inaugurationis suae; nempe, profiteor me sacros canones ei sacrorum pontificum statuta custodire; quod in professione fidei Pii IV renovatum habpmus. Inde summa est apertionis nostrae, illud maioribus nostris tam eolemne effatum: canone, non absoluta potestate regitur ecclesia.

¥ Assertio. Certissimum tamen apud omnes remanet summum pontificem rationabilibus de causis dispensare posse in omnibus ecclesiasticis statutis: hoc nemo catholicus inficietur. Boesuetius ipse, qui auctoritatem papae simul et episcoporum conciliandam et componendam in supremo vitae suae amore habebat, hoc axioma pronuntiavit: in iure ecclesiastico papa nihil non potest cum necessitas id postulaverit.

¥I Assertio. Certissimum est etiam immediatam et ordinariam esse summi pontificis in universam ecclesiam poteetatem. et recto quidem et pleno et exacto sensu. Sed quis iste sensus? Male intellecta verba saepius apud homines maximam adduxerunt perturbaüonem, ita ut quidam non ignotus scriptor dicere non dubitaverit, potius verbis quam rebus regi et gubernari mundum istum; quod mihi oerte non arridet, nisi ad necessitatem demonstrandam, ponderando, delimitaado, explicando, stricte definiendo quaecumque verba, e quibus periculosa ambiguitas in res ipsae redundaret.

Potestas igitur summi pontificis immediata est boo sensu, quod immediate a Christo.instituta fuerit; et quando legitime exercetur, haec proprio iure, directe et immediate subiectos afficit Ordinaria est summi pontificis potestas in universam ecclesiam hoc sensu, quod primatui tpsi iura divino haec potestas sit adnexa, et quando legitime exercetur, nulla omnino delegatione indigere concipitur. Episcopalis tandem merito appellari potest, prout exercetur in dioecesi urbis Romae, cuius est et permanebit summus pontifex vere episcopus. Dicemus infra quid de hac voce pro melius proponendum habeamus.

Sed estne ordinaria summi pontificis potestas in hoc sensu, quod ordinarie, absque necessitate aut evidenti ecclesiae utilitate iuxta marum beneplacitum et in qualibet dioecesi, prout ordinarius ipse, per se aut per suos munia episcopalia obire possit summus pontifex? Quis noh videat ex ista confusione incommoda et dissidia oriunda? Aequivocationem istam gravissimum quid et ecclesiae bono funestissimum afferre posse nemo cordatus non diffitebitur. Atqui quo naiora praevideri possunt incommoda. eo cautius, darius, securius incedendum, nec ullus terminus quin definiatur, relinquendus.

De episcopali vero summi pontificis potestate in orbem universum, parcite, eminentiasimi patres, omittendam banc vocem, prout ponitur., necessario arbitror. Vox i^sUsTlnqfuoriae credere fas <ut, numquam in ecclesia ad h^hc usque diem, usurpata eet. Provocabat nos eloquentiseimus archiepiaeopue Mechliniensis, provocabat nos heri ad concilia oecumcnica. Sed pace illius dixerim, ubinarn a concilio Nicaeno usque ad Tridentinum concilium, ubinarn vel in concilio particulari, ubinarn vel in traitatu theologico quolibet, nisi forte his diebus ĕditu si'. ubinarn assertum fuit umquam episcopalem esae, qua]xxitur summus pontifex. j>oleetatem in universum orbem ? St adsint textus, textus producantur in medium; et evoe iis aedificabimur et illapsa verba pnqere et cum gaudio retractabimus.

Video sane in animad\ersionibus. quod poteetatem episcopalem asserunt textu isto: *Pauce ‹›ce meas, paAce atjnot ‹›ed* in schemate eodem textu adstruitur primatialis potestas. Unde fit ista argunlentatio: Vel eadem est poteetas episcopalis ac primatialis vel diversa; si eadem, ad quid novuru istud verbum inutile saltem et ambiguum in lingua ecclesiae introducere? quare huc usque eodem ‹em hoc verbum ne fuit quidem prolatum? Si diversa, quomodo iisdem verbis diversa potestas «Onvenienter asseritur? nemo certe clarum saltem et explanatum hunc loquendi modum inveniet. l)i‹x> iterum, ri pniftatialia est et episcopalis summi |>ontificis potestas ordinaria iu sensu obvio et absoluto, ergo erit papa vere cuiuslibet dioecesis episcopus; ergo, ut aiebat olim ‹«eraoniu quaelibet rathfdralis ecclesia duos haberet sponsos, papam nempe et episcopum, quod nemo huc usque dixit.

Et cum detur occasio, fas sit mihi unum respondere verbum reverendissimo anhiepiscopo, qui heri loquens de titulis quos sibi tnbûebant summi pontifioee saeculis prioribus, voluit sanctum I^eonem jnbi in quadam epistola hunc adseripsiree: „beo ecclesiae catholicae episcopus." Veniam mihi det reverendissimus archiepiscopus, haec subscriptio ut subreptitia ab omnibus fere critices peritis habetur, et in editionibus melioribus verbi gratia in Queanelliana et Ballerimana ipsa semper expungitur. Notum eet ante medium aevum numquam hoc vocabulo usos fuisse Summos pontifices. Signabant equidem, et ipeo sanctus Leo (inde sane error innocuus, involuntarius) signabat: *Leo catholicae ecdeeiae rpiAcopw,* sed addebat verba quae non erant oblivione tradenda, nempe *ttrbiti Romae;* 'ita ut ista formula rit maior numerus subscriptionum non tantum sancti Leonis, sed per novem saecula fere omnium summorum pontificum; ita non certe semper concludebatur: „Leo catholicSMieodeaiae episcopus urbis Romae." In manibus suat libri

1 OoastMt *epp.* ΛΛ psaMram psg. MI. OnralSMhu est textas naeeas.

• IM. peg. m

» IW. MC.10S4.

4 Labbe, *etlUA* esariL, sa. tM, ta Vil, psg. M, si raast. Oototi.

et illoa facile eat consulere, ét veritatem stabilire. A Testis est de sancto Leone ipee sanctus Gregorius Magnus qui de titulo simili loquet» ait I: „Nullus umquam decessorum meorum tali vpcabulo appellari voluit". Sed hoc tantum de puncto merto historico, quia fateor nunc in sensu catholico laudandissimo, si hôc v^rbo dici ' potest, appellari summum pontificem rptscoptw wcteriae tmiiwae/û.

Sed cum mox illustre Gersonu nomen occurrerit, idcirco modo audiatis, eininentiaumi et reveiemdiMimi patres. quid ænærit de hac salebrosa quaestione magnus ille vir, et quomodo confusa mire distinxerit. Affero textum. qu»m niqiei laudaverat amantiseimus ('onslantinianue ‖HMOpus 9: ..Plenitudo |totestatis m JcMjrtMji ac, aiî Gen-omus, non potest esse de lege ordiiniria, ni«i in uni>> summo pontifice. ne< tamen plriiiiiudo '■«pair }M>testatis sic intelhgenda est quod pr<> hlnto luri-xlc t lomni m omnes |»er ae »el |»er nh<»> rxtiat-rdinai ñ panum exercere. Sic enim praeB iiidi'Hit·! ordinatiûĸ <pn melialxmt immediatum. immo et imtiMxhalihsimuiti sujmt plvbee eia commissas. Extruditur igitur plenitudo potestatis pa|»ac anj-er omnes uibruuiv». solum quoad pohwUitem vw ej F o)»aleni. dum ms-ositas uut 'evidens e···-Ionie pt ll it ã. . Q'hd his verius sapientius, quid tenqwratius. quid >u ι · îutnodalno ɣ Tota enim quaestio ho<ᵃp ιιĸ ipiorogiturolnn ab eminentissimo Bertrando Augusti^luneiL ·i<dinali samtae Homanae eixleeiae in suo tractatu ad boc exarato. ¶iu} (’hristus commisit Petro regimen <vi lemae tantum, quantum ne^wArimn eiat (I ryptliclwit <lιηι rogtmine erAesiae.

Menii iiostriu· verto iniuriam afferret, qui imstraa ŝuKpi<'ioiu vellet m ɧπη venerandam et amant w- u iimiji aurtonlMHun comnero. Avertat Deus quod vel Aelii rogitatione attingere pnsMiin, quod etiam m mi s tum» sapientiae sanctae sedis, moderamini. indefessae erga omne?» erelmas devotioni quidquam detrahere C oehm. 'Nonne q-.se"sanctus Gregorius Magnus iam laudatus quare (ani mira v«rba non rej»eten»mua?) nonne i|w. inquaip. dilit9: ..Si sua unicuique epi»co|>o lunsdirtto non servatur. quid aliud agitur)usi ut |»"ɣ nos |hm qutm oeeleaiarticua ordo custodii i debuit, confundaturMrnnnisfip iuvat lo^nnemXVlU. cum dtssq4us et illusus .aheolvisset quemdam Jximitem Pentium nomine ab episcopia nostrae Anemiae ex (Vminunivatum. illia de hoc farto dolentibus ro-KpHidisw' ..Profiteor omnibus consacerdotibus meis ubique tomruni. adiutorem me potius et ixuiaolatorem esse, quam 'OUtradictorem. Itaque illam absolutionem, qjiam \estm ex<ottfrnunieato'ignoianter dederam, et Ab' fraudulenter atxepd. irritam facio et ctaw.ni. Absit tu hisma a me et coepiecopie meis."

Attamen, eminent isaimi ac reverendissimi jatrea. (pns negare audeat historiam consulendo, quamlibet fvvbvoasricam historiam, iafeliiloribus quibusdam D trnq-onbus magna *in orbe exorta* eaae mala ex iuriadictionis ^liacopalis neglectu aut contemptu? Unum tantum testimonium afferam, nempe sancti Bernardi, illius doetone, qui miro flagrabat amore et telo erga sanctam^aedem. Seribene a^ Innocentium II sic locutus est: ..Vox una omnium, qui fideli apud nos (lira {^opulis praesunt, nempe iustitiam in ecclesia dejierirr. annullari eet letuae claves, episcopalem omnino vilescere auctoritatem. .. Quique flagitiosi de populo aut de ciero currunt ad vos: redeuntes iactant •e obtinuisse tutores, quoe magi· sensisse debuerunt ultores... Amici confunduntur, fidelibus insultatur, episcopi ubique veniunt in ludibrium et contemptum; quorum dum iudicia contemnuntur, vestrae quoque plurimum derogatur auctoritati. Ipsi enitu sunt, qui honorem vestrum selant, qui pro vestra consolatione laborant fideliter, sed vereor ne efficaciter." Haec sariPtu» Bernardus epist. 178.

En lugendus fv^lcsise status tem{>ore isto. Nam si tantum iu textibus nostris et orationibus unam veri faciem ostendimus, non ecclesiae bono et veritati ipsi consulimus. sed quod pluries iam evenit temporum et hominum ‹ ul(<a. quod pluries iam Deus permisit, illud itenim m futuro poterit redire; et quod easet detrimento pro e»xl<vA siim-U nostra hisce praesertim diebu>. in quibus ubiquv impugnatur auctoritas etiam rti Mio legitimo usu.·' λ *fortiori* in ŝui ɸbihhu. excessibus.

Quae Hiitrin niMifi h lenter dixi, ιή contrahere in jvxpjentil us ernei.dationibus Miffn tat. ɸua benevolent»ae viMiar <v»mim-ndo. l " emendatio, vox .-.epiŝvopah ' utpote maihlita et ɸa»nculn mtorpretatmnibus favens i>ninin<· eradatur. 2° sii tvfurinetur ɱ imda ɸlirusi paragtaphi tertiae: /u n 'nfn *ut* ιμ>{γɸ ɟɹ ɱa» **additio'.** *qu<i· «virniwo ro hsitf rrcvrrn ct ɱη<γ<*) vtr. . 3" p.wt wrba sand ι Gregorii omnino miranda ⁵invii Iηɜικ ɣ ɸt Imnoi ɑnivvmh ɸ (-Insiae »'!i. addantur haes- alia n>>n ɱinu ɸqiia eiusdem mavitlil {Olltifiris >'» Mid *U9th* MlqU' «7 *iacojxa iitnvh h" !!'>n quid aliud* ‹ι *jilw nui ut*]wr ŝ0. /x r <pms A-c/rxhs/i.MA *rfi'fix.i· i · f nrd<·. rtn tundatur?*

lambin AswtUi'T vlwet Mit i<»n. iib illu-t ' i*mιh o episcop» Auiolianensi emim ista- m unem. u<·ηιρ·· <|U<aI •»<·ηηχ>| appellari p«»ssit ad -ummtHn pmli fiveni. ɛd tamen n gulai iter loquendo ɱ<·ηηι m except 1011 ibus noli ‹ιιιι*ι* canimiuM· ɱιιπ , t muigradibu>.

Et ɱa c v<wtr<> aapirnliJssitim)mb<m submitto

OBATIG

yevrrewtii pntru d<>m>ni Mɣaɱ y Au- »WT«) ' **Bun »n<»nen.'ɸ '.**

Eminentissinii praesides, eminentissimi æ re verendissimi ɸain

t>iv inA.vloquia venerand^pie traditio, oocumenieorum qiloque (xuuiliortim rabones, sanctmum |>atrum effata mirifive illustrant Romani ɸontifici in universam ecelesiam primatum, qui l«eati Petri *pnd<* ipis a)iQAlolorum eat successor. Attamen visi hoc lu< ulenter ac pempicue demonstrent veri» a tot tantisquv oracjihs prolata, nos etiam in ɱix oecumetuvo concilie» \ati-(XUio. in Spiritu saneto congregati, huic sapientiae Filii Dei vivi aedificio non perfunctoriam manum apponimus, ut illud appareat splendidius ac roboratum unanimi {Mtrum consensione, eo quidem pacto ut dum ostenditur fidelibw tamquam suae fidei visibij^i^in-ɣd&iue^tum, eodem tempire firmatis in ipeo episoporum parti» ulaiiutn iuribus. adversus ictus inimicorum ecchwiM· se cxhriieat validior eius vigor.

Ad hunc felicem finem obtinendum, tutum iter nobis parare «liraverunt deputation» de fide praeclari patrex m reformari ŝchemati capite III. illud initiando definitione oomilii Florentini circa primatum. Et certe ɸs' celeberrima illius synodi verba

[1] Ad Eulogiam, tpUcopem lib. VIII, epi»t. 80 indict. 1. **P.l.** LXXVH, »38 d.

[2] *Df potfit. ecrltt. ci de origin* ùwi»* et *Irgum,* ia tpilogo I Oρᵹ γ ο γ Aλ

[3] Ad fUmaaam defensorem lib. XE epht 87; P. L LXXVU, HWa,..

[4] Ç labba, cotfsct coaeiL, tam. XI, ool 1880, ed. nyet. Coteti [tomi, XIX, HT].. ;

[1] Argumentais : Episcope Barciaouea&tT' aonanllh praeɱf—i» ad explicandam capitM bai» doetriMua proposait emeadatiaew 7, 41, »».-

consistere potuiaaaat, cum in ilia statuatur Romano pontifici tamquam auocaaaori beati Petri totiotqw ooclmiae capiti pasoeodi, regendi, gubernandi ecclesiam univeraalem a Christo plenam potestatem datam eese. Porro haec potestas pascendi et regendi universalem ecclesiam non est tamuni honoris et inspectionis, sed vis continuae actionis super gregem; nec limitationem seu modum imponunt verba illa se gerendi iuxta sacrorum canonum instituta, quae sapienter adiecta sunt ipsi canoni. Illa enim nihil detrahunt potestatis plenitudini, cum nullo pacto consistere possit principatus qui arbitrarie extra legem se gerat, sed qui gubernat explicando, interpretando ac modificando leges pro publica necessitate.

Ut ii» et aliis suppositis limitaiijMnbus obviaretur, patres deputat tonis nobis proposuerunt doctrinsun paragraph) terbac tamquam consectarium seu inteq>retationem canoitis laudati concilii Eloreutini. Verum tamen illa non arridet pluribus patribus. tum quia B lurp Komani pontificis explicantur, suo iudicio. nimia late et eum duinuutione seu periculo diuiiniitionis mriuni ěpıj»idium. tum quia termini, quibus proponitur utraquo iurisdictio. implicant luter se. Plusquaih impendam operam in his solvendis obiectionibiif, quia tempus non }>ermittit et quia alu patre» laib egregie fecerunt, hoc tantum Ad proponendum, ut aliqua formula brevior ac danor adoptari possit, qua divina iura Romanae sedit» deplanemus ar pandamus fidelibus, non acqiiivoeo net' minus olwuro modo, imm» in quantum fieri potest, iisdem verbi ab eo «loiac jiatribus arreptis' *et* tl sabulorum iam conw-vratis. ne forte aliquid a concilio Vaticano doren \ ideal ur. ijUthi rovsial a do\ trina revelata atque do finita ac praornphone longissimi teiiqxiri firmata. Hac extnnMva ratione du» fu non minu» quam alus 'argumenti» ad rei essentiam pertinentibus, nonnullas etsi non aivuriito stylo ner longas animadversiones <' «ina idnpia »erl»a m 2 a homahs exarata, quae novitatem alnpiam redolere videntur. vestro sapienti indi'b' propono. itemqiie formulam quae adventantes opinione» m ha- unitatis šau conciliare |KMsit.

Si tu profani dis» ipliuis sunt quaedam \etba \eluii sacrameutaha. ita ut ipsi nalla additio aut immutatio aivedere ętica absque erroris periculo, «uvendum nobis eM ut «»i>n>- ambiguitas tollatur, cum agitur de definiendo a» proponendo fidelibus Munun dis-tnnain. quam veram et prouti de fide haltrre debetif. Definitionis lennini «ansenianet? conveniant et a^Ommodttti sint ustu recepi<S loquendi, ita ut aeque de i jxissmt expremio genuina illius šensu seu conscientiae populi. quae, ait Melchior Canus, non ;«an> momenti argumentum effi.it quando agitur de rebus fidei. En. rexerendissimi paire», talio «pia nitln et aliis qtiamplm imis jvatribu», qui *rtifinittii* in *hoc coii; ibo ap|χ>:ηη<αχ. ut primal us* Bo- D mani pontificis hoc momento elevetur in faciem {«opulorum omnibus propriis ac divinis praerogativis decoratus, non arndel. quod summus princqiafus super universam ecclesiam, ut ait concilium Lugdunense. sive impeni summi potestas, quae superexrellen» et mairetatica merito dici posset, coaequetur *fion* tantum sonitu vocum, sed etiam confundatur idearum significatione cum potestate communi episcopali ordinaria, qua quisque potitur in eccleua antistes seu praelatus erga singulas eivlesias ac personas sibi assignatas. Natu etsi illa praebeatur extensione distincte ab iata in eo. qqod primatu auctoritas immediate exerretur ac se extendit ad universojmstoree et fideles particularium erekmarum tam

i Aa sccsptwF

, seorsum singulos q«um wod omnes, hoc tamen paeto potio· dici debet meo iudimo auprema. ordinant, papalia, aive pontificia, quam episcopalis atque ordi- # vnaria, iuridico. loquendi šiodq inspecto.

Caeterum denominatione» eae iam proprium ius acquiriviese historice coaetat, ex quo tempore Romani pontifices papae commune nomen caeteria epimopis sibi tamquam peculiare vindicaverunt in epistolis decretalibus ad episcopos et fideles seorsum directis; quo factum est, ut secundum usum omnium ecclesiarum iurisdictio Romani pontificis peculiare sortita sit nomen, quo maieetatem seu primatus poteslaiem meliori explicet modo. Attamen praecipue Romani pontificis iurindictionem debemus dicere ordinariam, tamquam primatus officium divinitus traditum exercendum. co intuitu quo concilium Lateranense 1V talem appellationem significavit convenire, scilicet cum Romanus pontifex virtute sui principatus providet erga ea^ quae respiciunt ad conservationem unitatis, uti societatis christianae vitam; ad quod obiectum referemur non tantum definitiones circo fidem et mores ět erga cultum, sed etiam lege· generales disciplinae, quibus pnneipia universalis oeconomiae eivtasiae tabihuntur, seu moderantur. kľve dispensantur.

lamvero cum ad singulas causas aut peraona seorsum descendit actio lunsdiohoni pontificiae, extra rasum appellatlonw seu supplendaq negligent}·· inferiorem. tunc lundioo loquendi modo potius dici debet Romanum pontificem agere dictione extraoniinana ne supremi imj»eru. qua |x>(uO iuxta <t>n- i Jiuju Tridentiniim causas cnjninum granorum suo uidaio reservare, itemque exemptione» a lunsdictionv opimx)|»ali pro utilitate ecclesiae concedere m favorem l(K\tfuni eut personarum. Rrtn ion forma iuxta Miris publici principia ac idxta reiisuin plurium a» npterum pexum ti dxere.]M>tretateiti\)riinalus sanctae ěxli mi niriftdicttonem in Romarvrpnntif Ke ě* ' ordinariam in quantum est directa ad servandam » mtmuam unitatem, quia· intime cohaeret liono generali et oon čnrduu unncraali. ěd etiam in ŷńqıı> taiûen illam apj«ollare extraordinariam et imnMxha'ani. dum praevenit aut mlh reservat ăhqua cau<Mt'. ««veniant· aliquo tnolivo extraordinario. Sed quomodo unique agat. »ertum eet }«ct»«statriii primatu» Minctae mmIu[4] extendi ad ixvle iam imivetwdvm.

Id ŷm probant testimonia omni scvoht m omni regione exliduta. Ut ven> de «xvicsia H^pauia' «piae nuuntissima erat a >««de ajxxCnlca. iauti««per bwjuar. suffnit mihi mentionem facere de veneranda illa epistola roncilii primi TarraconenM ', ad Hilanim |>a· |«am miMsa. m qua illum alloquuntur [Mtnv tamquam 1'etn prim ipHtum tenentem, unde nilul rrron·. nihil ŷnnaptmnr. M«d poutifu-ah t»»tum «ield»'rah»»ne praecipitur, profitent·» šmm Hianiа· ŧitc<ion »v«ngif/>Xi epiaeopi. æ ad »an< tam aedem R «manatu accedere, ut h^ibu» generalibus · eontilio Nicaeno ŧati iam invalotxmtibu» robur ac vitu darem. Romanum |KUitifi(em igitur tamquam diariplinae generalis custodem ai' moderationem ordinanum considerantes. Vinssim eamdeni rationem agendi videtur habuisse Siricius ŷa respondent ad Hlmenum. eiusdem Tarraconensis provinciae arvhiejyvopum. super aliis quaestionibus ad baptismum et ordinationem ŷtinentibu et eidem pontifici ŷiisp. In hac decretali epistola1, quae prima inter indubitata» lorum habet, illa notatu digna inveniuntur, solum Romani pontificis supremam doismnein constituere po«ar

· T^ieU *üpùtûit* fiouMneram peaft/lrem *fmwnae.* Um I, pag. I»

9 Lakbe. *evitet, cvttvil^* 1·«. II. pa< ISIS. M. eaaM. Ctototi; Masai, 111. M.

legem generalem *et* condere et solutiooea> definitivam dare. Quae quidem verba illud praecipue innuunt, Romanum pontificem exercere ordinarie supremam ae universalem primatu· iurikdictionem, dum collective complectitur ecotesias aut personas, extraordinariam vero vel episcopalem, eum ad singulos praelatos aut fideles seorsum ae protendit; quod aliquando etiam» egisse constat Romanam aedem in Hispania, uti accidit in causa Basilidis et Martialis episcopi libellatici et in causa Silvani Calaguriteni ac Nundinarii Barcinonensia contra canones ordinance.

Omitto alia exempla quae adducere poraem ex epistola sancti Hormisdae papae tradentia regulae, seu formulam fidei, quibus clerici graeci immigrantes in Hispaniam re subiicere deberent, *et* ex alia sancti Leonis II ad episcopos Hispaniae directa; in quibus clare apparet duplex respectus exercitii iurisdictionis Romani pontificis, scilicet ordinariae et extraordinariae. At in utroque casu immediata seu pontificalis suprema magi», quam episcopalis ac communis praelucet iurisdictio. Et quaero, quid necessitatis habet primatus huiuwemodi qualificationis, quando nemo inficias ibit Romanam iurisdietionem protendi poses ad universalem ecclesiam et universas personas in ea constituta»? Parum certe proderit nomen iurisdictionis, quam Romanus pontifex accepit per Petrem a Domino nostro Iesu Christo dono speciali clavium regni caelorum, itnmo et hoc vocabulo *epiecopali forsan* dubitationem et implicationem induceremus.

Non vero haec quaestio ut dicitur eat quaestio veritorum. sed est res magni momenti, quando verba significant aliquam rem gravem. Ideo quaeciimquosit acceptio voeum sive verborum, quae in schemate inveniuntur, directe et profunde considerari debent. Si tamen acceptentur aut reiiciantur animadversiones. semper verum erit, auctoritatem Romani pontificia et auctoritatem-epiacoporum altius esse fundatas, scili- C eet in verbo Domini quod numquam transit. Hoc verbum considerat eruditissimus unctus PacianOs. praedecessor meus episcopus Barcinonensis, his verbis designans utran^que jxiteetatem summi pontificis et episcoporum': „Ideo ad unum Petrum loquutus est Dominus ut unitatem, firmaret ex **uno...** et omnes episcopi essemus in **illo...** Etsi nos temerarie pro peccatis nostris episcopi .nomen vindicamus. Deus illud sanctorum et apostolorum cathedram habentibus non negabit, quod episcopi unici sui nomen induisit

His vero praehabitis *(tigna defatigationi»)..'.* Has vero animadversiones propono, ut capite 111 nobis projKisito, seu post ultimam phrasim paragraph! primae huius capitis III addantur haeo: *Ac praecipue in tynodo Tridentina cap. VII tree XIV de poenitentia, dum declaratur: merito pontifice» maximi proeuprema potetlate tibi* in Mttfveraa *ecdetia tradita cauta» aliqua» criminum tuo potuerunt peculiari* iadirio D *rrteroare* Quae verba continuate poet illa a concilio Florentino de primatu Romani pontificis prolata mihi sufficere videntur, ut iurisdictio eiusdem primatus sarta tectaque servetur, et omnem ambiguitatem exoludhnj circa extensionem ad ecclesias porticulases^t' singulas personas seorsum consideratas, cum relihquitur sapientiae sanctae sedis huius supremae iuriedictionis adimplendae ratio iuxta necessitates atque utilitatem ecclesiarum, quibus semper consulere studuit; aut si huiusmodi forma non sufficere censeatur. propono ut verba, quibus incipit paragraphus secunda capitis tertii supprimantur uaque ad illa .^uiuscuraque ritus et dignitatis", et illorum loco apponantur: Akckms prostade Aeae prraitew sanctas sed» potetetеext, yuoe *ad* «xtosom «mtvraotoi se extendit, esse *ordinariam et immediatam,* in quantum ex *officio primatu» deetiuatur ad* oonsemtionem unitatis intime *ooniunctae cran bono generali et concordia unirereati, quin nMl impediat, quod Romanae pontifex illam extraordinarie exerceat erga particularium ccrleriarum cmeucumque ritus et dignitati» paetoree atque fidele», dum ealue eccleeiae id poetulet.*

Ut in paragraphe tertia poet verba „episcopalis iurisdictionis potestati" subdantur haec alia: *Qua epiacopi ut apoetolorum eucreemore» et ab Spiritu nancto poriti tamquam particularium enieriarum paetoree attiguafo» «ibi grege»* etc.

Ut in canone III peg. 15 lin. 13 *[7* Dt] poet particulam copulativam ..sive" intercaletur hoc adverbium i' *extraordmrriam*

Haec sunt quae pro meo captu vobis proponenda habui.

Hic autem interrujga disoeptatio est. et eminentîMimus primus praeses jiatree dimittens ait:

..Proxima congregatio geflatalishabebiturcrastina die. hora octava cum dimidio, in qua continuabitur discussio specialis schematis pro|»oeiti."

27.

Congregatio genaralis sexagesima nona.

1870 iunii 11

Die sabbati 11 iunii 1870 hora octava cum dimidio ante meridiem, in conciliari aula Vaticanae patriarchal» basilicae, generalis reveretniissimoruin patrum congregatio habita eet; cui interfuerunt quingenti triginta sex patres, nempe 31 čărdinal 8 patriarchae. 9 pnmatee. 71 archiepiscopi. 383 episcopi. *4* abbates nullius dioecesis, 11 abbates générales sive praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes. 19 generales et vicani generales; quorum omnium nomina, quae per assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum sexagesimae nonae congregationis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus Georgii» Errington archiepiscopue Trapeiuntinus missam lectam celebravit. Qua absoluta, et recitata oratione *Adtumu» Domine* etc., eminentissimus primus praeses iussit relationem perlegi iudiSum excusationum, in qua habebatur reverendissimos· patres Marcellum Touvier episcopum Olenensem et vicarium apostolicum Abyssinise, hecnon Franciacum Raynaudi episcopum Aegensem et' vicarium apostolicum Sophiae et Philippopolis veniam discedendi petiisee ob praesentissima pericula animarum curae ipsorum commissarum novissime valde aucta.

Interrogatis autem de more patribus, et surgentibus pene omnibus, idem eminentissimus praeses declaravit causam discedendi a congregatione generali fuiras admissam. Deinde subiunxit:

..Prosequamur nunc discussionem specialem tertii capitis schematis constitutionis primae de ecclesia Christi, de quo adhuc veniam loquendi petiit reverendissimus dominus Ludovicus Haynald archiepiscopus Colocensis."

Post haec ad ambonem successive vocati sunt episcopus Magno-Varadinenais ritus rumem, episcopus Massiliensis, episcopus Solutiorum. episcopus Orenensis, episcopus Vapinoensis, episcopus Bolinensis, et abbas Sanet, Pauli de Urbe.

I XHst. III te Syaproaisa··. *Ct.* IDgas, P. Ł, XIII, iση a, sos atas varisaUSas Isetioalbna

* B^ist. I te ťnn~atnr- —. IbH. M>7 c.

ORATIO

rerarafc' patrù doauui lotepiu Pagp-SnUgyi epucopi Maffita-Varadinauit ritu muepi·.

Sancti concilii patra.

Hodie ego intar vo« raram graecari.orientalia eecleaiae pretioeMumae quondam toraria,'quam a.nobia haedum aeparatam eaae dolemua, agam, dum de apoetolioo Romani pontificia primatu in imivarea aodeaia diacuaaiooem inatituimna. Obiratum magnum, obiratum magni ponderis eat ; ideo aertnoni meo favete, ut in hac rara rectum indicium proferre valeatis.

Dum anno 1690' natio mea Rumene, tau sicut se dicit Romana, unionem a schismate graeco cum annota Homans ecclesia amplexa est, in instrumento synodali per tunc metropolitan· Atbanaaium et omnes protoprabyteras nationis subscripto sequentia exprema eunt1: „Cum super omnia talutia animae curam habere debeamus, unionem cum sancta Romano-oatholica ecclesia amplectimur, atque profitemur nos omnia credere et confiteri quae sancta Romanocatholica ecclesia credit, docet atque confitetur, imprimis autem quatuor puncta, in quibus adusque differre videbamur, quemadmodum in concilio Florentino definita sunt, atque etiam Romanum pontificem in totum orbem tenere pnmetum, Romanum pontificem esse vicarium Christi totiusque gregis Domini pastorem, rectorem et gubernatorem in beato Petro a Christo Domino ħnstitutum. Et ego saluto definitionem concilii Florentini in hoc nostro schemate reproductam tamquam basim unionis nationis meae cum ecclesia matre Romana Hune primatum Romani pontificie in definitione concilii Florentini expressum omni tempore agnovit graces ecclesia prout praeter omnem antiquitatem etiam concilia universrina acta conciliorum et canones conciliorum testimonium ferunt. Ergo in definitione concilii Florentini apte omnino provocatur ad acia conciliorum et canones, quia dico, praeter omnem antiquitatem hi canones et acta conciliorum testimonium praebent de exercito Romani pontificis in totam ecclesiam primatu. Et ego reor hunc esse sensum verborum, non autem restrictivum potestatis Romani pontificis, qui cum sit primae et primus, ab iis qui subordinati sunt, dependere omnino non potest.

Sed hunc primatum Petri agnoscunt etiam omnino Graeci schismatici, qui nobiscum in oratione absolutionis defunctorum a censuris ecclesiasticis ita precantur: ..Domine multum misericors. Domine lacu Christe Deus noster, qui super principem apostolorum ot discipulorum tuorum Petrum aedificastyecclesiam tuam, et illi dedisti claves regni caelorum, et illi et caeleris apostolis dedisti omnem potestatem, ut quodcumqiie illi ligaverint in terra, ait ligatum et in caelo, et quod solutum fuerit in terra, sit solutum et in caelo ȩtc. etsi Graeci schismatici successionem Romani pontificis in cOnferiso Petri primatu negent, .'Hnente graeco Helia Meniata ' in suo opusculo *Lapi»* offmrficwlil „Nooesaariam aoa est, ut aaoaràtia» perquiramus ȩuali intar caotaroa apostolos fuerit Patrua. Esto quod fuerit ille talia, qualem Latini aiunt illum fuisse, at etiam maior, quid boo ad papam ? quod inde commodam in Romanam rodundht ȩf^sdbpamf Et deinder ȶrosequitur : „Petnis fuit vicarius Christi, et quanta Christus eum m torri» ageret, praeditus erat, inter apostolos potestate, ƒantam Petrus, postquam Christus sublimia raptus fuisset, intar eosdem apostolos obtinuit potestatem." Ergo Graeci schismatici primatum Petri orthodoxiasirie asserant, sed negant perpetuitatem primatus in ecclesia Chriati; cum tamtn primatum Christus posuit fundamentum ecclesiae suae, ita ut, everso hoc fundamento, ipsum ecclesiae aedificium corruere atque existentia ecclesiae cessare debeat, patula eet Graecorum schismaticorum aberratio.

Ego autem cum aolatio conspicio definitionem concilii Florentini de successione Romani pontifici» in primatu Petri; et h^ec definitio concilii Florentini clarissima est, plenissima est, complectitur enun omnia illa quaecumque de Romani pontificis primatu credi et asseri possunt. Romanus pontifex est vicarius Christi, vicarius Christi in pastoratu totius gregis, loco ('hmti pascit et gubernat ecclesiam. Ergo consequentia est quod omnis, qui in ecclesia est, Romano pontifici vicario Christi obediens\^ese debeat ; quoniam qui vicario Christi non obedit, ipsi ('firisto non obedit.

Romanus pontifex iuxta definitionem concilii Florentini est caput unnersaiie ecclesiae Christi, caput in corpore dirigit operationem membrorum, et Romanus pontifex caput universalis Christi ecclesiae excitat et dirigit omnes vines, quae sunt in ecclesia, ut harmonice cooperantur ad finem ecclesiae ootiM^uecidum.

Romanus pontifex est rector et gubernator universalis Christi ecclesiae: ergo leges fert pro tota ecclesia etiam disciplinare». Quoad quod obeenari debet, quod Romani pontifices relate ad disciplinam aliter versati fuerint relate ad ecclesiam orientalem et aliter relat^ad ecclesiam occidentalem. Dum enim Romani pontifice^ in Occidente decretalibus rem disciplinae moderabantur, in Oriente disciplinam stabiliverunt per confirmationem canonum et legum eeelesiastioarum' *in* .generaubus concihis in Oriente celebratis statutarum; quae leges ecclesiae |x»r Romanum pontificem approbatae constituunt disciplinam ecclesiae orientalis 'hodie quoque.

Sed Romanus pontifex in toto ori» chnetiano primatum tenet ; Romanus pontifex primus pastorum est. w ergo primus qui potestatem jurisdictioni» habet in totum gregem: et qui habet totum, habet etiam parte», consequenter primam potestatem habet Romanus pontifex in peculiare» grege». Romanus pontifex est unus eet primu». et in hoc uno pastore grex Christi unus est, quemadmodum ait divus Cypnanus: ..Etsi pastor» multi sunt, grex tamen unus est.'

Haec olarisaima sunt, patula sunt sx ipso sensu litterali definitionis concilii Florentini, et de his agit paragraphus secunda capiti» III. Et tamen post meam confessionem veram et ex ihtima convictione profectam, de primatu Romani pontifici», admiratio vos subibit si ex ore meo audiatis modo paragraphum secundam una cum canone ei correspondeute exinittendsm et expungendam esse.

1 Arganaata··: .Episcopos Magae-VaraMaasia ecclesia·raaMMse acceptasse a taaspore tpse aaioaia rwtitete· Mallios·· oomUH noraatiai, et aapMsra esse ei aHqaid aMuw-Expoageada· paragraphe· Mcuada· esa caa relativo oaaoee. U paragraphe quarta aliquid sMenda· qae taaaatar oapmaaaa Bonasi poatiAeto potestate· eoa sppcai iaribas episeopora·qai a Spirits asset· positi eant regere «ooMsa Dei. Expungenda eo quas rvapfciust iasaredlata· Bomani poatiMa .poteotote·. Ex paragraphia tertia et quarta aaaa ooalda··daaL Hinc eneailatioaM projioeait M, M. M.

• Iram *IT00.*

• Muri, XXXVI··», coi. 70Su.

x Sea potha *Diet* MignaCi, cuius opaoculaa eai titula *Hire·* oserddles' priaaa Lipaiaa prodiit aaao 1718, aoxqao latina redditus itera Upases eaa texta grasso oma Mt aaao ΠM, hoc praenotate titeto ; *Lapit* qfrwditeh', rah qao sb •raters dtatar.

i Op, di, p. 181.

• P 1M

• taahsa ed. Val

Ratiooae «uni, qpia *ego* «x «MinitMoe dognatréa A naapootiUax dapfaütoitinapotaatafa anaa ifaripliiw id totum ermiuwim dafatau, quod ut (ufurfluun), sut non plana clarum, «ut disputabile «at. Insuper expungendam hanc poregrephuin oeneeo, propterva quia in hac paragraphe occurrunt expressiones, quae gravem anxietatem producere poesunt. Legimus in beo paragraphe „cuitncumquo ritus et dignitatis", ubi omissum est, et forsan dici debuisset, etsemss *patriarckalit.* Graeci schismatici in illam poesunt venire opinionem, immo sententiam hic per haec verba „cuiuscumque ritus et dignitatis" derogare voluisse concilium Vaticanum concilio Florentino, in specie verbis illis soleis iuribus *et ṗrivilegii patriarcharum orientalium.* Et in hoc sensu tanto magia confirmabuntur, quoniam illa verba .salvia iuribus et privilegiis patriarcharum orientalium" in «producta in hoc schemate definitione florentine omnino exmiaaa sunt. Et dicent Graeci, hoc significat foedus frangere, quia verba illa iu definitione florentine ..salvis etc." erant conditio sine qua non unionis Graecorum cum ecclesia latina : et sie Graeci illi schismatici per hanc definitionem concilii Vaticani non modo non dasarmabuntur. verum etiam ex definitione concilii Vaticani nova capient arma ad suum schisma defendendum, sustentandum et iustificandum. Vult mundus decipi, ergo decipiatur ; sed decipiatur sua propria culpa, non autem culpa nostra.

Aliud quod occurrit in hac secunda paragraphe eet commemoratio disciplinae, liaiid dubie etiam tendentiose ad disciplinam ecclesiae orientalis, VUt nimirum illa.powit de plenitudine potestatis pontificiae etiam mutari, aut dns iplinae ecelesia? latinae ex toto assimilari. Disciplina erientalis et occidentalis ecclesiae una est eo respectu, quia et una et alia disciplina catholica eat. Disciplinam enim orientalis ecclesiae fai nint ecclesiae leges, canones universalium con. iliorum ṃM >unnnum Bomanum pontificem ăpprobato t rum. q̆ua non catholica twe non possunt. Ecclesia orientalis et cxcideri(ah« sunt sorores duae, quae externa ferma et specie ah invicem differunt, sicut a vobis externa forma differo; sed tamen sunt sorons, sunt aequales eiuwlem dulcis matris ecclesiae filiae.

Sed disciplina perfici potest; Omnino disciplina perfici)>oteM. et nos volumus perficere nostram disciplinam. et nos volumus vobiscum, fratres latini, aemulari charismata meliora ad nostram et nostri gregi- mahirem simetifieationem. Tamen <e:iam Pilalioi) Constantiniqoljtanum ⁞ dicit in aliquo loco: ..Etiam nos quæ bona sunt Latinorum acceptamus"?: rt ŏr ' nos hir piaesetitfsv de ecclesia graeca a|iam acivptamus hic m ẽ‰< quae nobie congrua ṁt. Acreptavimus constitutionem de visitatione dioeeeseon, de vicario episcopali, de sede vacante, de vicario capitulari ; q̆ua omnia in nostro codioe non sunt, et a vobis libentissime occeptavimus. Ergo nos perficiemus nostram disciplinam in sjn^dis nostris provincialibus cum approbatione sancta^sedis apostolicae, prudenter tamen. ciivuinsjOitr. s<ie eoo, orbatione animorum, quoniam sciri» vos valde bene quod Graeci mordicitus mlhacreant paternis suis traditionibus. Sed dice, laciamus nos ipsi opportuna pro crescente populi nostri et cleri intelligentia: saltus nec in natura phy. sica net' in morali datur.

Sed hic nolumus exprimere istam disciplinam in schemate dogmatico: quare? quia disciplina inagna ex parte dim ipso ritu coniuncta eat, ac proinde, mutatione facta disciplinae, ipse ritus tangetur et magnam excitabit anxietatem in populo graeco, si Roma-

ecclesias orientalis Mai camofaam mutaret; timensot enim praemiosa mutationediscipUnaeaequaturam mutationem ipsius ritus: ritoa autem orientalibus idem est cum religione. Quare? quia Kbri rituales et liturgid complectuntur dogmata religionis et depositum fidei, depositum fidet illud, quod omnia dogmata catholicae religionis in se complectitur, ipeum dogma de primatu Romani pontificia atque de inftdlibilitate magisterii eius, longe darius, longe evidentius quam apud theologos scholsstiooe invenitur, qui interdum speculantur et ratiocinantur sine historia, cum tamen scire deberent, historiam ease testem temporum, lucem et praeconem veritatis atque magistram vitae.

Dico in libris liturgie» et choralibus ecclesiae graecae omnia dogmata ecclesiae catholicae comprehendi ; et bene auiiqpdvertit archiepiscopus ex Corfu ', veniet tempus cum, animorum Graecorum cum latinis reconciliatione obtenta, omnia dogmata ootholica, quae in deposito aocleaiae orientalis deposita sunt et complexa, illis fient clara, et post animorum et charitatis reconciliationem sequetur etiam confessio omnis veritatis catholicae: ergo primo est charitas, primo est reconciliatio animorum. Sed. sancti concilii patres, si in Ablieis legum tabulis ritus noster ritu» paganus compelletur, ai noster ṙitu l»n· tum toleratu» dicatur, ai dioatur ntus latinu» «wt primus, deinde secundus graecu», nonne hae< humiliatio eet pro-nobis' In ecclesia Christi non est discrimen ludaei et Graeci. totuin quod esi catholicum. , aequale est ; ergo non datur primus neque secundus, sed omnes ṙatre sunt, et ideo ăequali aestirtiatii· non conturbat fratres. Ex his rationum ṁomenti! ego istam (Mtragraphum secundam e schemate nostro simpliciter exmittendam ense puto, una cum ḫpim· Sdtnte canone tertio.

Et vobis soleniniler hicce declaro, si istam paragraphum, quae superflua est. nam definitio concilii Florentini clarissima est, non ẽxmiseriti ex hoc schemate et a definitione concilii Vaticani, tunc pro omni aeternitate clausistis |»ortam. et quidem clausistis clavibus Petri, ita ut nuniquam amplius sit possibilia ecclesiae ŏrientali ad sacratu unionem reversio. Quod ut non fiat, sincere dicam vobis, quid adhuc faciendum ait. Et hoc in eo constat, exmissa paragrapho secunda, immediate }>ost definitionem concilii Florentini dicatur: *Haec est catholicae. »witatis doctrina, a qua deviare saha fide et sa.utc nemo potent:* deinde addatur, hoc eat. paragraphs tert in ita modificata adoptetur- *Haec tamen Homani pontijid» inter epiecopoe primatu» potentat non excludit aut supprimit potestatem regiminis propriam episcoporum, qui positi sunt iuxta Apostolum a Spiritu sancto regere ecclesiam Dei, et ad hoc Spiritum sanctum in consecratione episcopali obtinent: proinde episcopi Romano pontififi ctmiuncti, et ei qua totius gregis dominici principhli pastori subordinate, non tantum particulares suos greges potestate iuris divini regunt et gubernant, verum etiam cum summo pontifice sollicitudinem totius ecclesiae sustinent, atque cum. eodem pontifice pro tota ecclesia legislatores et indices wnt; adeoque regimen ecclesiae in episcopatu cum summo pontifice primate suo consistit, seu regimen ecclesiae est Petroapostolicum.* Tum addatur: *Qua ratione etiam salva sunt iura et privilegia patriarcharum orientalium, quemadmodum in concilio Flormimo oonttartw.*

Haec propterea ita expressa ³eme desidero in achemate nostro vel in definitione concilii Vatioani

' *IbtAài.tov* ɾ»'c **reçrijç** »Λθ . *τή* ἢ ή/iβ .
'*x«i* <χ.ι©οτολι«ξ r<ûr <>*νβοό<ιξι»ν fajrÀqatit^.* **la-fol, UyséM 1800.**

‹ Vide orttioaea ab araMeptaopo Oorcyreari ia eMgMgatitM gaaerali i. 80 ăii 1870 habitaa ηρη oaL **Hl** -Mb

dogmatica, ot definitio ameüii Vaticani ikiginatin· congruat cum confanona «odeM orientalia, qmw quemadmodum primatum Petri et eucoemori· Romani pontificM dariasim· et erichntiadme Mtt., ita timui confitetur roliqoos etiam ȁpostolo quorum euocnaaoroa eunt episcopi, accepiam in eodeeia ƒegimini potestatem; ad ƒilo enim dictum eat1: Quoecumque *Uga-ƒeriti super terram, erunt ligata et* m *oaelo; et quas-*cwmque «ofoerüû *super terram, erant eotnta* el «n *catto.* Ad ƒilo dictum ëst *Đocente* serare *amnia ȁuaecumqu mandavi mbit; ȁocente* serwre mandata; et3: Qtti txu audit me *audit;* gm voa *spernit* me *spernit; qui autem me spernit, spemit illum qui misit me Qui ecclesiam non audierit, sit tibi tient ethnicus et ȁublicanus*

Sancti concilii patre·, ai io definitionedogmatica exprimatur, sicut exprimi debet, episcopo· subordinates eme pontifici tamquam primati, ȁui Romanum pontificem faciet amplius dependentem a euia confratribus? Annon oonfratres illius sunt dependentes ab illo qui eorum primae eat? Ergo hic uullua potest subversari scrupulus confitendo id de episcopis, quod eet in divina revelatione, quia per id absolute non fit Romanus pontifex dependens ab episcopis, quin potius dependentes sunt episcopi a primate suo Romano'pontifice. Et si ño per hoc unam ecclesiaiu salvaremus, et si nos per hoc scandalum quod daretur avertamus. nonne sapientia et prudentia desiderat, ut circumspecte et prudenter versemur etiam in hoc nostro magno magisterio?

Canones qui ad hoc schema de primatu Romani pontificis snbiunguntur, primus extra exceptionem est. Secundus |XM»et aptius ita redigi ut in fine dicatur: *trut Homanum pontificem successorem Petii cius primatum in ecclesia non tenere, anathema sit.*

ORATIO

n *rcrrfuli patris domini Caroli Philippi Pia e episcopi Massiliensis 5.*

Eminentissimi praesides. emiuentisrimi *se* reverondissimi patres.

Cuva verba quae de episcopali Romani pontificis eiusque immediata et ordinaria potestate dicuntur, pauca animadvertam per modum animadversionis, non sermonem instituens.

Ad episcopalem primo quod spectat potestatem, praemittendum duco nullo modo de vi primatus in se agendum ëe ; nam certe tenendum est Christum Dominum Romani pontificis primatui contulisse potestatem plenam atque supremam in universam ecclesiam, quod abunde constat tum ex vanis Scripturarum locis, iam in huius discussionis decursu recitatis, tum ex traditions constanti, tun> ex ipsorum conciliorum definitionibus. «ed iiullibi legitur, si mea memoria non me fallit, hanc potestatem dici ac ease episcopalem; numquam vox illa a patribus ac conciliis adhibita est.

Non is sum qui reperiam in schemate proposito angustioribus arctari limitibus privilegia, quae primatui conferuntur: illa plus aequo jxtere ƥotio crederem. Nihilominus non mihi placet vox *episcopalis* in dicto scheniate, ideo praecise, quia si stricte sumatur? hanc summam primatus auctoritatem inuiinutam exhibet, potius quam adaugeat. Romanus pontifex etenim non tantum sacerdotali et episcopali poteetatomt ƀMiguitet,e iUieoliex omnibus apoatolorum MOcsmoribas fuara transmissa apoatotatus dignitas at affiqpcMk Porro ci vox, da qua nunc disputatur, ea quae eunt «oanfotii et ȅpƥatu ăffirianter exprimit, de apoatolatu omnino silet: ƀuUu umquam profiteri excogitavit ad augendam notionem ƥotestati episcoporum, illam dafinira peroehiaWn.

Equidem, ut in altera Congregatione fuit observatum, summi'pontifices non semel in variis documentis *episcopi ecclesiae catholicae* vocantur. Sed aliud est huiusmodi titulo decorari summos pontifices, aliud episcopalem simpliciter dicere potestatem, quae illia inest. Prius exprimit, quod verissimum est. summos pontifices potestate episcopali respectu totius ecclesiae gaudere, sed est simplex enunciatio cuiusdam tituli, qui non excludit alios titulos, qui ad idem subtectum competere possunt ; posterius vero, cum agitur de condenda Rafimtione. nec adamusaim nec adaequate designat potestatem omnem summorum pontificum. quae plus quam episcopalis est. cum insuper ƥjK latum amplectatur.

Propter illa motiva, et attendens insuper ad ea. quae obtecta fuerunt m antecedentibus congregationibus de aequivocatione vivi» *episcopalis.* ëkl<»o ut expuncta illa voce dicatur, potestatem summi }>on·tificis talem ease, qualem concilia ac ƥatro praedicant, hoc est summam et universalem; et ad illud sufficit decretum Florentinum.

Nunc devenio ad voces de imnHMiata et ordinaria Romani pontificis in omne.» fideles et pastores potestate. De re ipsa non disputatur inter ĕatholico : omnea enim profitentur Romanum pontificem iure divino summum esse. eumque summam iuriMiictionem exercere posse in tota, qua late patet, vcclem ot in omnibua epimoj orum dt-.swibus. Quaestio tota· in eo eat, an hae voeea in decreto dogmatiio et in canone servari debeant tamqyam essent utiles, opportunae aut necessariae. Non ita opinor, et illorum loco substituendum puto verlAx'oncilii Lateranensis IV dicentia. Romanae eccle^wLe ines^e super omnes ălia ordinariae ƥotestati ppAnipetum.

ëiXfiBritiam meam, adstruendam tres rationes tantum et brevissimas afferam: 1 ♭ illa verba sunt nova et non accurata; {utres enim ui (xueslahon summam Romani |sin<ifici> exprimeront, nunquam dixerunt illam esae ordinalium et nmmshalam super omnem iNvk¥oam. sed <um osm» Minimam, -tipremam et universalem. Ho autem halsn 'ommodi ab antiquitate recepta locutio respei tu ƒlliu quae hodie projKHiitur, quod prior implu ite vt wvtsxjirm consequutione dicat praetor et infra pastorem suminum et universalem ŏde |* pastƥro qu? inferiori ac particulari potestate gaudent, dum |MM»tein>r de islis nihil quidem inainmit, et de potestate Romani |>ontificis loquitur. veli^Ki eo4a esset *fui* regendam «xxdoiani. L'ibenter ego concedo huiusmodi voces ƒ‡MU immediata ·< ŏrdinaria usur|utaa in nostro schemat· fKttitivas ease tantum ot affirmantes, non vero negativas: concedo pariter vim earum aliqua ratione innotescere ex ii« verbis, quae in paragraphe tertia huius capitis de potestate ordinaria et immediata episcopinnn addita sunt; verum non omnis indo fusio sublata ť* nec dif/ieuhas omnis amota de vi æ potestate utrniMque vocis. Quae cuin ita sint, mihi videtur opportunum esse et ferme necessarium ad ƥraoraveiidii difficulƒate ut ab usu earum \ ĸ uiu roodaiur.

Addo secundo quod nulla adest ratio ău vocibus utendi ad. eminentem ƥrimatu 'dignitatem maiori studio constabiliendam. Ex quo enim Romanus *pontifex.* est divino iure summus in ecclesia pontifex, •x quo immediate a Christo primatum potestatis

› MMth. XVIII, IB. 1
'· Matth. XXVUI, ».
• Lae. X 1β.
« Matth. XVIH, ».
5 Argumenta»: ?Xpὺβop· MaadUcaafo MMBtatfow >ropesail ȁu legantor «ab aasstria tt st TO,·

et iarinUetiani· in «οώώ hsbet, es quo tandem omne· chriatiuki eidem patere taoentur, manifesto ■equitur eum temper potestatem summam axeroare posse et in fideles universos et in ipsos totius eodesiae episcopos, quia pastorum omnium unus eet pastor.. Ergo est promus inutile ad illas novas yoom recurrere.

Denique tertium argumentum in eo positum eet, quod ad eorum errorem profligandum, qui eminentem primatus dignitatem minuere et propemodum destruere conantur, alia promptior et securior adeat via. Febronius namque, de Dominis, Tamburinius et alii, ut primatus vim .eo valorem everterent, excogitata distinctione mediatae et immediatae potestatis, *effirmare* non erubuerunt totam vim sitam esse in inspections et directione, vel in supplenda aliorum negligentia. Sed ad hunc refellendum errorem-non est cur ad voces novas recurratur; sufficiens eat et melius, retentis aliis quae ab antiquitate recepimus et a conciliis fuerunt comprobata, substituantur dictis in schemate verbo concilii Lateranensis IV capite V, iam recitata. Quae quidem verba cohaerent cpm illis, quae in fine responsionis datae a Pio VI ad metro-|Kjlitanos .Moguntinum, Trevirensem, Coloniensem, et isalisburgensem leguntur. In hac responsione de auctoritate pascendi et clavium potestate summus pontifex utitur quidem vocibus immediatae ac ordiuariae potestatis, sed obiter tantum et una tantum vice, dum de re fure loquitur. Postquam verba retulerit Bossueti ot Gertonis, concludit in Romano pontifice ease primatum sive principatum super omnem ecclesiam, cumul uni w ilicet potestatis et ordinariae ipnsdictionis Miper omnes et singulas catholici orbis dioeceses. Haec icrlia et ea quae ex concilio IV Lateranensi recitavimus, in schemate usurpanda 'sunt; ideo loco ..immediatae et ordinariae potestatis" substituendum puto: *ordinariae potestatis prim-ipatum*

Dpinio mea firmatur ex agendi ratione praestantissimorum auctorum thesium, quae in academia theologica in arvhigymnasio Romano expenduntur. Dum contra Febronium illiusque urevla· veram doctrinam adstruunt, mnnquam voces *ordinariam* et *immediatam* usurpant. Nam una thesis de ecclesia numero *42* sic re habet: .Summa guliernandi universam ecclesiam |>oteHtas ad Romanos pontifices beati Petri successores, Christo ipso auctore, pervenit"; et numere 43 legimus: „liane Romani pontificis potestatem male interpretatur Petrus Tamburimus affirmans eam non esse in singulas dioeoeres, sed ius tantum curandi ac cavendi, ut leges ab ecclesia conditae srnenter."

Concludo, jterpensis omnibus motivis supradictis, sic reformandum puto §11 et oanonenilll: *Docemus proinde ac declaramur, summum pontificem habere in universam ecclesiam ordinariae potestatis principatum, quam quidem potestatem temper exercere potat super omnes pastores et fideles, qui officio hierarchicae ſubordinations veraeque ŏbedientia pareri tenentur non solum in rebus quae ad fidem et mora...* et reliqua prouti in schemate.

ORATK)

reverendi pains domini Laurentii Gastaldi episcopi Solutiorum '.

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patres.

Quae in capite III huius schematis habentur, mihi videntur omnia esae approbanda, et ambonem ceoaoeodi ut «t ipae operam conteram, ή quidem fieri poteet, ad diluendae ſifficultate quae tum in adnotetioaibue tum ex boo ambone propositae fuerunt eontra quaedam, quae in boo eapite eunt, praesertim verba rttprrmom, immadiotem, ordtaorsom, *epiwopakm potestatem*. Dicam quae ex longo studio et longa meditatione et percurrendo opem sanctorum patrum mihi videntur vera» omniq submittendo eapientiaumo vestro iudicio, et oerte mentem habens quam maxime alienam ab ulla alicui offensa afferenda.

Imprimis potestae Romani pontifici· mihi videtur apertissime non solum dicendam esse, sed reapse esse supremam et plenam, non quidem eo sensu, quo nullo limite coaretetur (homines limitibus circumscripti sunt et inter homines nihil sine limitibus ease poteet), sed ex eo quod haec potestas potest dici absoluta, non tamen ' sequitur, quod aliqui puspicati sunt et timuerunt, ne dici possit arbitraria. Ne confundamus quod absolutum est eum arbitrario: absolutum dicitur quod non pendet ab alio, arbitrarium dicitur quod caret omni ratione. Deus absolutissimum ens est, sed in Deo stricte loquendo nihil arbitrarium est; quia omnia in sapientia facit, omnia sapientissime semper facit, in omnibus suis operibus est semper ratio. Summus pontifex propterea potest habere et. arbitror, habet potestatem absolutam, quae scilicet in suo exereilio non pendet a concursu epieooporum. Hoc est quod arbitror dicere velle patres deputatos pro fide in suo schemate, dum dicunt potestatem Romani pontificis eree plenam, scilicet ita plenam ut possit illam exercere, etiamsi episcopi non concurrant in eius exercitio; adeo ut sua decreta, etiamsi in illis conficiendis episcopi non concurrerint, valere debeant non possint infirmari; seu non potest dici: ho< Xdecretum non valet, caret suo» robore; requirjikir vel antecedens vel subsequent episcoporum rom uivus. Hoc sensu dicunt potestatem summi ꝑontifici supremam et plenam. et cum Ɗominu noster Iesu> Christus peculiarem assistent iam promiserit ecclesiae et praesertim capiti, certi (w possumus et deU'nnw hanc pfttestatem numquam arbitrariam futuram. Dominum ſiostrum ita semper adfuturum esse suo vicario, ut nihil faciat, njhil derernat. quod obsit animarum sanctificationi, qinxl possit noeere bono, ob quod ecclesia statuta eet, scilicet maior Dvi gloria et animarum salus.

Haec potestas suprema evidenter constat ex verbis Christi ad Petrum1; *Tu rs Ꝑrfruj et super han< petraei.* Haec verba mihi apertissima apparent, et omnes heri laetati sumus, quando audiebamus doctissimum Aurelianensem episcopum tanto ꝓoci robore ad serentem, haec verba in genuino eorum sensu accepta, primatum summi pontificia evidenter statuere, quin certe non sine moerore legebamus in quibusdam adnotationibus haec verba aliter ease interpretanda, non sina moerore legebamus interpretationem quam lut lieram oalviniani dant his verbi·, ut illis auferant vim ad statuendum summi pontificis primatum. Omnes patree graeci et latini, paucissimis exceptis, haec verba: *super hanc petrom,* attribuunt Petro ipsi. Aliqui sunt qui in hisce verbis vident ſonfessione et fidem, sed non fidem generatim sumptam, verum fidem quam Pttrus confessus est, quasi nempe Dominus noster ita dixerit Petro: fundamentum omnium dogmatum ecclesiae est divinitas mea et oonfeasio meae divinitatis (quia certe nisi crederemus Chriatum eese Deum, omnia ruerent); eed tu desti-

› Argwaati»: .Cfireopu SaiatUraai ossnia spvvoWr» m dixit qaas la tertio capito prepositi sebeeudix expoautar, at *Une* toatsai aakMMas asssadisse st et Ipse opera» aaaa eoa fctMt i· dtSMIwdhl qXM tBB lll

tae, tw» ia Mnagragatinaita· reaertlltas ftaraat propositae. U Mteai praestitit protaatilks et qs&taoqee etiaai phadsatitas piertefM ꝑatritas.

› MattL XW, A

natus as ad hanc ridere in aream divinitatem perpetuo et firmiter aaaarendam: ad quod carte requirebatur at illi' daretur potestas docendi, potestas definiendi, potestas decernendi quascumque pertinent ad fidem, ut camper iata fides in eeclesia staret.

Sed hoc certum aat etiam, solus Petnss ab omnibus ferme patribus appellatur basis eocleeiae, petra eodeaiae, fundamentum eocleeiae, columna eodeaiaa. Verba: *Ubi dabo elavet regat oaeloraai,* illi coli attribuuntur, ita ut ipse aolua dicatur a patribus ianitor, ianicularius, claviger; et sanctus loannes Chryaoetomus dicit, illi fratres ‡commissos fuisse, illi datam fuisse praesidentium totius orbis; et sanctus loannea Chrysostomus mt, Petro tantam ‡ datam fuisse potestatem, ut potuisset a seipso sine concursu apostolorum eligere suooesaorem in locum ludar: hinc Romanus pontifex semper habitua fuit ut supremum ecclesiae caput. Tertullianus eum vocat episcopum episcoporum et maximum pontificem; et sanctus Cyprianus dicit, mortuo pontifice Fabiano, imperatorem Decium obstitisse quominus successor eligeretur, et ad longum tempus tunc vacavit sedes Romana, quia multo patientius et tolerantius videbat aemulum sibi in imperio, quam pontificem statui Romae; quod probed ea aetate Romanum pontificem apparuisse vel in oculis gentilium et coram illo imperatore gentili tamquam reetpee totius ecclesiae caput, tamquam habentem reapee supremam poteetatem, quia ipse reapee instituit oomparationem inter alium imperatorem et Romanum pontificem.

Hinc quando sanctus Prosper afferebat ea verba quae heri etiam eloquentiasimus et doctissimus episcopus Aurelianensis äfferebat „Sedes Roma Petri pastoralis honoris facta caput mundo, quidquid non possidet armis, relligione tenet", supremam potestatem Romani pontificis splendentiasime et poetice et manifestabat et proclamabat; quia instituebat comparationem inter poteetatem Romani pontificie et potestatem Romani imperatoris, et dicebat Romanum pontificem per religionem maiorem habere potestatem. magis extensam, quam Roma ut caput Romani imperii haberet in temporali.

Suprema potestas Romani pontificis recognita fuit in concilio Lugdunensi II. In hoc concilio primum negotium erat vocare Graecos ad instituendam unionem cum eocleaia latina. Sedes apostolica misit professionem fidei ad imperatorem graecum; illa professio fidei acceptata fuit, et illam professionem fidei fecerunt legati imperatoris Michaelis Palaeologi, in qua professione, ut vos omnes noscitis, plena et suprema potestas Romani pontificie aperte agnoscitur.

Sed obiicitur: praelati granei non fecerunt eamdem professionem; ibi nihil aliud habemus quam sensus imperatoris graeci, nihil ibi est quod sit conciliare, nihil quod sit ecclesiasticum stricte loquendo.

In primis dioo illam professionem missam fuisse a sede apostolica, propterea illa professio exprimebat fidem ecclesiae Romanae, immo sedis apostolicae. Secundo omnes praelati non'per sè, sed per suo- nuntios testati ‡unt „Imperatori nostro simul communicaverimus in sententia (acceptant itaque sententiam imperatorie, profitentur se communicare cum imperatore in ea sententia), et quae quidem attenderit et vult, libenter et nos aooeptanuu". Implicita habetur ibi acceptatio professionis factae ab imperatore, et haec acceptatio facta fuit a praelatis graecis, et Gregorius X in sua epistola ad hosoe praelatos ita scribit, ut se satisfartnm ostendat ds eorum professione. Immo nuntii eorum praelatorum mrarunt nomine praelatorum se omnia accepter· et credere, quae credit ecclesia Romana; sed ermteeia Romana iam manifestaverat fidem suam per profsesiooem fidei ad imperatorem missam: videtur ergo implicite, *et* quasi dicerem explicite, eootesiam gntecam recognovisse in concilio Lugdunensi supremam poteetatem Romani pontificie. Non poterimus dicere, proprie hanc supremam potestatem constare ex aliquo decreto concilii Lugdunensis, sed in concilio Lugdunensi base suprema potestas manifestata fuit, et patree lugduneqpes certe eam approbarunt, saltem implicite. Itaque videtur concilium Lugdunense posse afferri tamquam monumentum ecclesiasticum, quod vim habeat ad hanc supremam potestatem asserendam, et verba ipsa adhibenda.

Veuiamus ad concilium Florentinum, in quo concilio verba clara sunt: ..Definimus Romanum pontificem plenam poteetatem habere docendi, gubernandi, regendi ecclesiam": de hac plenitudine dubitatur. Imprimis diciturc certe concilium nolebat plenam, illimitetam dare poteetatem Romano pontifici. Neque etiam nos, ut iam diximus, recognoscimus potestatem quae nullis limitibus circumdetur; sed tamen quaestio ibi est per haec verba *plenam:* intelligebetur ne eiuamodi plenitudo, qua Romanua pontifex posset sine concursu episcoporum decreta edere, haereees condemnare et alia faoere, quae spectant ad universam ecclesiam? ibi stat quaestio. Nos loquimur de hac plenitudine, et «haec plenitudo hoc sensu videtur negari. Qua de causa? Imprimis quia Besesnon archiepiscopus Nicaenus in sermone ad concilium quaedam dixit, quae non satia oonfonnia videntur supremae potestati pontificiae. Et tamen concilium siluit, et tamen Besearion cardinalitia purpura condecoratus est. Semel et iterum legi illum sermonem, nihil ibi inveni quod mihi aliquam offensionem praeberet, sed tamen remitto me alieno iudicio. Tantummodo dioo: etiam ex hoc ambone quaedam dicUt fuerunt diebus elapsis, non satis orthodoxae fidei conformia, et patienter et silenter audivimus; si quando posteri legent haec acta, quae peracta fuerunt in istis congregationibus, ex nostro silentio vellent concludere: Ergo concilium approbavit; vos scitis, reverendissimi patres, quam pessime argumentarentur. Et certe illi ipsi episcopi, qui censuerunt se posse afferre quae ibi attulerunt, quamprimum fortasse promovendi erunt ad superiorem dignitatem; promovebuntur non ob ea verba, quae exciderunt, sed ob merita quae habent in ecclesia, sicuti Bessarion promotus fuit iure meritoque, quia auctor praecipuus fuit unionjp instituendae inter Graecos et Latinos.

Sed decretum unionis vel definitio illa, quae incipit a nomine Eugenii IV, nonne fuit facta non sine Consensu patriarcharum?

Non eatis dictum /uit; debebat etiam dici, non aine consensu imperatoris Palaeologi. Iam vero nemo certe dioet, imperatores ius aliquod habere in definitionibus ecclesiasticis. Observandum eet, illam definitionem vel illud decretum duos fines praecipuos habuieee, vel duo in seipso implicuisse: erat definitio dogmatica, et erat foedus, inter Graecos et Latinbs. Quotiescumque foedus initur, oportet ut duae partes antea contendentes oerte nomen apponant En causam ob quam diosndum erat, ut si qua illa constitutio omnem vim haberet deinde in imperio graero consentiente Eugenio IV etc.; „consentiente filio nostro Palaeologo, et etiam patriarcharum etc." Deinde qiutodo venitur ad definitionem, ibi tantummodo dicitur: „in nomine sanctae Trinitatis, hoc approbante ooocilio, definimus eta." Sed additur: „salviaioribus

› toatess si. Vat
› CaruM» lis Mgratw, v. 40-41.
• Lates, esiM. «oetL, Ism. XIV, 414. «i. vsesc. Celati; M»·! XXIV, П.
Ooarcu. emtegaL. raros UL

patriarcharum". Wa verba' mihi videntur addita potius semper ad pacem mrvandam inter patriarchae, quam ad aliquod addendam, quod restringeret potestatem summi pontificia. Nam illa huiuemodi eunt: „Renovantes ordinem traditum in canonibus caeterorum venerabilium patriarcharum, ita ut sedes oonetantinopolitana secundum locum habeat poet Romanam, Alexandrina tertium sto."

Scitis quomodo patriarcha Conetantiaopolitanus, quem summus pontifex antiquitus numquam voluit recognoscere tamquam primum poet m, aed tantummodo quartum, semper invigilaret ne patriarqha Alexandrinus in pristinum locum restitueretur. Sed ponamus illa verba ita intelligsoda eam, ut reapse eummue pontifex innovaret iure patriarcharum. Sumqius pontifex imprimis ex plenitudine suae potestatis potuit illa agnoscere et etiam augere, ei id bonum arbitraretur pro salute ecclesiae. Secundo, etiam in hoc concilio summus pontifex iam agnovit nostrum iua, cum in prima constitutione agnovit nos hio refiere tamquam iudicium ferentes. Et certe quamcumque potestatem noe agnoecamiA in sumito pontifibe, semper ñnteUigimu salva eoae iure episcoporum, arohiepiscoporum, primatuum, patriarcharum et cardinalium ; bt hanc potestatem summi pontificia numquam fore ut aliqua iure infringat, quia summus pontifex eet assertor et custos iurium, et numquam, violator.

Sed antequam definitio fieret, statutum erat potestatem Romani pontificis tantummodo agnosci iuxta sacram Scripturam, sanctorum patrum statuta, et canones. Et certissime etiam noe nihil volumus agnoscere in summo pontifice, quod non ait adamuesim iuxta sacram Scripturam, iuxta patres, et iuxta car nones; ne quidem latum unguem discedemus ab boo puncto.- Et certe quaeoumque dioemtU, arbitramur ea conformia esae antiquae traditioni; nihil nos factenovi, sed tantummodo modo explicite, verbis fortasse magis explicitis, id agnoscere quod in sacris literis, in canonibus antiquorum conciliorum, in statutis sanctorum patrum continetur. Quod certum est,' hoc est, sanctum Bernardum iam dixisse ad Eugenium IU, in eo soh> residere plenitudinem potestatis [1].

Origenes explanans verba dicta ad Petrum dixerat', quod summa rerum si tribueretur. Rupertus Abbas iam dixerat [2] summam potestatem esse in Romano pontifice; et s. Thomas suo solito acumine dixerat [3]: ad conservandam unitatem ecclesiae requiritur unius sententia, non sententia plurium, non sententia in quam pluree concurrunt, requiritur sententia unius, et propterea-dicit dictum fuisse beato Petro: TsM *tabo elavet regni cadontm.*

Hinc videtis, reverendissimi paties, non posse ullo modo adprobari constitutionem ecclesia·, quemadmodum eam sibi effinxerunt illi, qui arbitrati eunt supfemam potestatem non emo totam in Romano pontifice, sed partim in Romano pontifice, et partim in corpore episcoporum; quod praecipuum est ad Romanum pontificem spectat, eed tamen pare non minima residet in toto episcoporum ooetu, ita ut episcopi nihil poesint sin· pontifice, etiam omnm collecti, nihil poesint contre illum vel supra illum; sed pontifex etiam sine ooetu episcoporum nihil decernere possit, aut si aliquid possit facere, hoc tantummodo per modum provisionis transitoriae et temporariae, sed neutiquam per modum sententiae definitivae.

Quomodo probant hoc systema? Aiunt: episcopi eant ouccsmorm apoetolorum; apostoli habuerunt a Salvatore nostro partem aliquam in supremo ecclesias regimine. Si apostoli habuerunt partem in supremo ecclesiae regimine, ita ut Petrus sine concursu apostolorum non posset quidquam decernere quod ad totam ecclesiam pertineret, etiam noe qui successimus in iure apoetolorum idem ius habemus; et. nisi summus pontifex nostrum suffragium habeat, non poterit quidquam decernere.

Sed quomodo probant reapse apostolos a Domino nostro accepisse partem in supremo regimine? Numquid alii apoetoli dicti fuerunt petra super quam fundatur ecclesia, fundamentum super quod erigitur ecclesia? Numquid aliis claves datae sunt? Certe sanctus loannre Chrysostomus ait apostolos commissos fuisse Petro, Petro datam fuisse praefecturam super apostolos: apoetoli itaque erant partes eccleaiae, erant pastores, eed etiam quoad Petrum erant oves. Iam vero fundamentum cuiuscumque aedificii habet *»n se omne, quod ad fundamentum requiritur; nihil accipit a parietibus, quae super illud superstruuntur: ita evadit de fundamento, in seipeo habet quod fundamentum sit. Si itaque Petro data fuit suprema potestas, quando dictus fuit petra, super quam erigebatur ecclesia, et certe fundamentum societatis eet suprema potestas, id est- in societate suprema potestas, quod est in aedificio fundamentum, ergo alii apoetoli non potuerunt habere partem in supremo regimine, et quando Christus dixit ăpostolis *Docete* otsmrs *gentes,* ăixit *Haec quotiescumque feceritis, in meapn commemorationem facietis . . . quorum remiseritis peccata . . . quaeamque ligaveritis . . . . quaecumque retinueritis* [4] dedit potestatem quam ipsi exercere debebant sub, dixerim, regimine Petri; non dedit eis potestatem, que et ipsi etiam partem haberent in eo supremo regimine. Quando Christus ăixit *Et fiet* imum *ovile et unus pastor,* non dixit Unum ovile et duodecim pastores, *sed unus pastor.* Itaque per haec verba etiam apertissime indicabat summam rerum se dedisse Petro, non apoetoli·.

Veniamus ad factum. Toties provocati fuimus sd primum concilium Hierosolymitanum. Dictum fuit: ibi typus est constitutionis ecclesiasticae. Non video hunc typum; imprimis otnnesne apoetoli erant in illo concilio? Ex sancto Paulo in sus pistols ad Galatas videtur posse concludi tamquam res certa aut maxime probabilis, in eo concilio fuisse tantummodo ex duodecim primis apostolis tres, Petrum, laoobum et loannem, deinde Paulum et Barnabam. Iam vero, si Christus ita constituerat ecclesiam suam, ita constituerat supremam potestatem, ut haec non posset exptoeri a Petro sine ooncureu apostolorum; itaque decreta huius concilii non valebant, necessarius fuisset. concursus omnium apostolorum. Ergo apostoli imprimis defecerunt propriae obligationi non interveniendo illi concilio; secundo etiam non potuerunt exercere suum ius: et illud'decretum tanti momenti, quo nempe genus Humanum absolvebatur ab obligatione legis Mosaic·· oaeremonialis, non valuisset.

Sed deinde, si ibi est defectus, habemus etiam superabundantiam et excessum. Non tantummodo erant apoetoli; erant etiam seniores, immo dicit textus<: *cum* omet *ecclesia,* fortasse etiam latcia Ipse audivi aliquos sacerdotes, qui hac nostra aetate ad

› Ds ooasMerat. Ita U, «sp. VUL
' Cornu, la Matth., sd. Miga·, P. G. torn. XΠI, peg. 74S-
· *De* operta *e. Spirit* Uh. Π, eap. M, sd. Migae, P. L·· CLXVn. psg. IMS.
‘ Csatr. Goat sap. 7S.

› Ia loaaa. hoai. LXXXVHI, a. 1.
* Matta XXVni, 1».<
■ Lm. XXΠ, t».
* Matth. xvm, IS; loan. XX, ≫
› loan. X, IS.
* AH. XV, ≫

altitadineen temporum erecti diouatnr Ebsrales, i smerentes aa etiam habere ius reoieodi ad concilium Vaticanum ; quo in oasu osqoe haec aula, neque beaUiea tota, neque adiaoens platea snfferimst ad tentam multitudinem continendam. Immo laiqi etiam dixerant: cum omni eocleaia, ibi eat typos. Videte itaque, reverendissimi patres, noe non posse satis provocato ad concilium, melius dixerim, ad verba prouti vouant, eed oportet etiam quae ibi dicuntur comparer», cum aliis anteoedentibus et subaequentibos, cum principiis theoretic» et cum factis historiae ecclesiasticae, ut possimus definire quid factum fuerit.

Sed supponamus Dominum nostrum dedisse etiam aliis undecim apostolis potestatem, aut dixerim, iua habendi partes in suprema potestate. Quid fieri debuisset, «j haec reapse erat mena Salvatoris nostri? Alii undecim apostoli debuissent determinare aedes, sicut· Petrus determinavit suam Romae; in quibus sedibus per non interruptam episcoporum catholicorum seriem iurisdictio et potentes.quam ipei immediate acceperant a Christo Domino, transmitteretur. Iam vero, quaeso, ubi sunt aedes istorum undecim apostolorum ? nullibi sunt Unica sedes apostolica est Romana, et haec sola vel ab immemorabili apostolica appellata est, et eplus Romanus pontifex vel ab immemorabili vocatus fuit Domnus apostolicus. Ecclesiastica historia tacet de locis, saltem non satis clare loquitur de locis in quibus apostoli disseminarunt evangelium: unam eetiem lacObi novimus Hierosolymitanam, et propterea etiamsi nos simus successores apoetolorum, nullus in praesentiarum in tota eccleeia catholica episcopus est qai possit dioere : iurisdiotionem quam habeo, accepi non a Petro sed a loann», a lacobo, a Simone, a Bartholomaeo aut ab alio ex apostolis, quia iurisdictio ad me per ordinem episcoporum umquam interruptum et semper catholicorum episcoporum pervenit Nullus ex episcopis in preeeentiarum fcoc dicere potest, quia certe probare non potest

Certum eet, viventibus adhuc aliis apostolis, Petrum Alexandriae, quae tunc habebatur praecipue civitas Africae orientalis, statuisse sedem non per se ipsum aed per Marcum; et illa sedes evasit prima in honorem beati Petri. Porro ipse iurisdiotionem dedit illi sedi, et probabilissime in illa jurisdictione etiam dedit facultatem eligendi episcopos, consecrandi episcopos, transmittendi i|irisdictionem. Ipsamet instituit aliam sedem Antiochenam, viventibus apostolis, et illa sedes Antiochena habita fuit tamquam Alexandrina, ex eo quod ibi Petras constituerat adhuc vivens suum successorem. Et certe una cum jurisdictione dederat etiam iurisdiotionem transmittendi iurisdiotionem. Etiam illae sedeo quae ab apostolis fuerant institutae, sed quae tamen non fuerant institutae tamquam suae sedes propriae, pedetentim omnem iurisdiotionem amiserunt, quia per haeresim et schisma omnis iurisdictio amittitur, et non potest iterum iuriadictio restitui nisi recurrendo ad fontem legitimum, qui fons legitimus est tantummodo sanctus Petras, çie cuius corpore disoeduht pallia, quae transmittunt iurisdiotionem per totam ecclesiam. Itaque etiam ax hac observatione mihi videtur evidens illam constitutionem eooiesiae/ quam quidam effingunt, et vanam esse et gratuitam.

Secundo etiamsi isti undecim alii epiecopi vel patriarchae esae conspicuos perspicue probarent, arbitraminine, reverendissimi patres, eoa patriarchae permissuros essa, ut inferiores episcopi exurgant et partem habeapt in supremo regimine ? Ex hoc ambone audivimus de summis verticibus in quibus constat eccleeia iuxta iudicium xlliun, qui ibi loquebatur ; et si isti undecim vertices existèrent, alios episcope semper ita comprimerent, ut numquam caput erigerent usque ad eorum altitodiaefn : haberemus potestatem in qna partes haberent undecim episcopi vel undecim patriarchae una cum successore Petri, sed neutiquam omnee epiecopi permitterentur indiscriminatim partem habere.

Veniamus etiam ad aliud factum. Si verum esset omnee episcopos .ex iure divino, et propterea etiam ax obligatione divina, iua habere in supremo regimine, tunc etiam quotiescumque concilium oecumenicum congregatum fuerit, omnee episcopi debuissent ire ad concilium, et nullum decretum potuisset efformari, nisi in ep concilio saltem maxima pare episcoporum congregata esset. Atqui nullum ferme habemus concilium, nisi forte Lateranense II, in quo historia, si bene legimus, docet mille episcopos interfuisse, nullum hebemus concilium, in quo media pare episnjiorum, et dixerim ne quidem terti» episcoporum pare frent coadunata. Ergo numquam habuimus ista comitia, quemadmodum a Domino nostro instituta dicuntur, ut sine quorum concursu nullum in ecclesia ferri possit decretum. Concilium Constantinopolilanum IV non habuit congregatos nisi centum episcopos, concilium Tridentinum, nonnisi bis centum : erant ne tota eccleeia? erant totus coetus episcoporum? erat ne totum corpus episcoporum ?

Sed dicitur: repraesentabant ecclesiam. Sed quomodo probatis repraesentasse ecclesiam in aensu, ut poeeent suffragium ferre in statuendis definitionibus, quae absentes obligarent ? Qua de causa non potuissent dioere absentes : non interfuimus, nihil fecistis ? aut saltem: examinabimus quid fecistis, et deinde videbimus quid probandum sit Et haec est quidem opinio alicuius episcopi, qui in adnotationibus suis ita dixit et nisi fallor etiam alterius qui dixit ex hoe ambone, concilia ipsa oecumenico non- valere, nisi accesserit expressus vel tacitus episcoporum consensus. Hoc statuto nullam regulam fidei amplius haberemus; hoc posito actum erit de auctoritate ecclesiae, omnia in incertum ibunt Quapropter ex facto constat numquam tertiam partem, neo fortasse quarta n generarim episcoporum oongregutam fuisse, et tamen habitam fuisse tamquam sufficientem ad decreta efformanda, quae-obligarent universam ecclesiam. Ergo illa constitutio ecclesiae quomodo effingitur, nempe de supremo regimine, quod resideat in Romano pontifice, eed etiam in toto corpore ecclesiae, ad eum finem ut sine concursu totius corporis episcoporum Romanus pontifex neo articulos fidei definias possit, nec statuere lege» ecclesiasticas, nec obligare fideles, neque ab legibus ecclesiasticis dispensare, videtur omnino evanescere, mea sententia, submittenda semper sapientiorum iudicio : quod mihi po»t longam meditationem verum apparuit. Propterea ex iis quae dixi, mihi videtur probari Romani pontificis auctoritatem esae ntprrmam; insuper *ordinaria* est, quia illam concilium Lateranense IV boo verbo iam condecoravit; smmedseta etiam est, nam certe inter unum pastorem et ores, quae ovile efficiunt, immediate debet eme relatio. Non debet eam aliquis inter ores et pastorem supremum, sed debet esse episcopus. Et qua de causa episcopus debet intercedere? Qua de causa ille qui appellatus fuit pater patrum, pastor omnium, rector totius ecclesiae, caput totius ecclesiae, qua de causa non poterit cnm suis filiis, cum suis ovibus, cum suis discipulis communicare nisi semper intercedent» episcopo? Qua de causa caput non poterit communicare cum membris corporis, nisi intercedentibus aliis membris?

Sed ordo postulat ut semper episcopus intercedat ; propterea semper illa communicatio debet asm me-

ae·

diante episcopo^ quapropter non. debet habdri^im «nediat^ Ordo jd postulare pofes^ frequentispiiDe, et quotiea ^rdo'id pemteaverit, toties hunc ordinem semper Rompus poirnfex fervabiL Sed fcoquent is- «ime potest cotitttgere ut Rohtatras pontifex indigeat immediate communicare cum ovibusj cum discipulis, Mini filiis;'et4quando aut quotiescumque prudentia,/ neoew&riuiri, utile Id ludicaverit, episcopi illius oyia> « vel filii vel discipuli non potesf insyrgei Hic meus ifioeoeeanus est, Romane, pon prniiuui pete potestatem et liceutfanJ?>mmutiicapdi ; lue eat meus dioecesafiu ego sum immediatus pastor. videtis, «pianuid teret aUburdum. ?

Diciturne episcopalis? et qua de causa non jlicrtur? ΛΤ>/ MR»rm oci/e b/ ρΦ-tor; .iste pastor unus, dc <fua fluquitur Christus, oerte est ^piscopjfc (qncdpim Tndeiitinuni decrevit». Humanum pontificem pro i>ui suprema fxitestate poree sibi reservare quosdam casus ^riminum, a quibus ipse solus absolvero Illa absolutio. de qua ibi agitur, pettineine tantum ad forum externum, vel etiam ad forum oonscielitiae. ad forum eacramentalisjBsenitentiae? Arbitror nos omnes, reverendissimi patres, hucusque haec \orlw aroepim etiam de foro ronsrienViae, βφ numquam arbitrati simus nobis fUs ease dare parochis vel aliis (Onfeasonbus fatuitatem absolvendi sb illis canibus specialibus, qui dicuntur papale nisi habita fatuitate a summo pontifice. Iam vero facultas pastoris (xvlosiasl it i. quae directe tefertur ad œnscientiam.. certissime^eat potestas episcopalis, ret faculté episcopalis. /

Hoc caput -tertium mihi videtur quam maxime utile, ne dicam »ecoeeearium,_jjrô»Î>>uebu^ret ut id dicam neoesaanum. el hoc sensu non pomum convenire <um sententia illustrissimi episcopi, qui ante me loquutus est, qui hoc caput vellet expungere asserdndo. quae ibi dicuntur iam doceri in canone concilii Florvntim. Concedo quae ibi dicuntur esse tantummodo explicationeo/evoiutionea canonis concilii Florentini, red est evolutio ventatum quae negatae fuerunt explicite. Cum ^togatae fuerint explicite, oportet illas explicité areeivre, et hoc caput dico necessarium, ut tandem ex ixiqore ecclesiae eradicetur illa arbor, quae cum tot malos fructu· produxerit, mala dici debet, et etiam pessima dici debuit, nempj gallicanismus.

Et dum loquor de gallicanismo, rogo.enixe omne» patre qui pertinent ad perillustrem, celebrem, et dixerim, sanctam et doctissimam eodesiam Galliarum, cGm qua ecclesia numquam in mentem alicuius ex nobis venit cdhfundere gallioanismum, et propterea 'coclesia Galliarum celebretur, quantum fieri potest, quia oerte meretur; eed postquam fuerit celebrata, oondemnabimus gallicaniamum, qui» dicimus nos loqui de gallicanismo, non de ecclesia Galliarum. Quod si etiam ananismus tantam partem ecclesiarum orientalium infeciseet, quis ufnquam, quando condemnabatur arianismus, condemnabat eodesiam orientalem? Quod si tempore Biberii, de quo loquitur Hieronymus quasi universus orbis cum maxima admiratione se repent arianum, quia dixit reapee ecclesiam catholicam fuisse arianam?

Gallicanismus est systema quoddam, quod in Gallia ortum habuit et in Gallis fotum fuit; plures habuit sectatores ex episcopis et aliis distinctis, doctis, et etiam dixerim piis, extern saltem pietate, ecclesiasticis gallicis; et deinde etiam extra Galliae propagatus fuit, etiam nostram Italiam inficere conatus est, et inde enatum scandalum Pistoriense. Ex Gallia etiam in Angiiam se contulit; se contulit in Hiber- A .mayuin Americani, et in alia loca, quia ut ait sanctus Raulus l: Dicitur gallimnismus, quiain Gallia ortum habuit ut dixi, quando illa de^ratio, guae dicitur cleri gallicani, in conventu adui' 1682 facta est. Habebafurfte illic synodus nationalis ecclesiarum Galliae? eratne illic synodus provinciali·? erantne illic oXnnes qpiiyopi Galliae?? Minima. Eo temporeefanf centum aexaginta episcopi m Galliis^ ^et Quadraginta tantummodo fuèruntjin Hio conventu. Itaqueilla declaratio est de- B olaratio tantummodo parti» gallicani. non totius cleri gallicanV. Çelebrcftius ergo ecclesiam Galliaruhi.

tertissime^ tilla^ exeftipluTn perillustre, en quod nuiAqdam sub imulûs sine lacri mis pono, dedit, sub finem saeculi elapsi. quando tot episcopi et sacerdotes caneres, ridium, tnaemes passi sqnt pa> fide. Gallicanistiiusne produnt filo martyres? Nfinfcne. Aliqui potuerunt esse infecti gallicanisme bona fide, quia ab eorum luveutute ita instituti rierant; de illis dicam, qyod nanctu /fttgustinusl eixif de nancto Cypriano: ...-^itequam sanguinem funderet, errorem correxerat in regula veritatis.'

In Gallus «anctus Vincentius a Paulo instituit exercitum illum virginum, quae magis tmgu ,xpropagantur. et sunt argumentum visibile, palpabile divinitatis religionis christianae. et praesentiae realm in sanctissima eucharistia, a qua tota illa massa conspicua et splendidissima virtutum vim raipit. Sed sanctus Vincentius a Paulo eratne gallicanu ' Volo dicere, num fovebat gallivanismum? In Galliis hal>etnus opus Propagationis fidei, quod ipse statnn ac cognovi, totis vinbus curavi fovere, et nunc singulis annis in" litteris pastoralibus, in kalendano. semper, continuo et ut ita dixerim ad dexteram et ad sinistram procuro continuo promovere et fovere. red non fuit galhoaniscuuM qui produxit hoc. opus. Galhranismo tribuendae sunt calamitates, quas deploramus in illo imperio, gallicanisme nihil boni tribuere puni et etiamsi sedes apostolica nulle pculian oeneurs damnavit gallicanismuni. seu quatuor propositione cleri gallicani, nota tamen eet censura, quae naaeitur ex ipsa rei natura. Gallicanisruus damnatus fuit, et sedes apostolica non damnat nisi errorem.

tat tamen alia obiectio, quam si vMVra patientia non abutar, adhuc paucissimis verhïxeurabo diluere. Tunc superflua, dicuqt, ot inutilia evadent concilia oecumenica. Et qua de causa evadent inutilia? Quia summus pontifex a seipao omnia facere potest.

Iain diximus summum pontificem non habere potestatem arbitrariam; omnia facere potest, ita temen ut quaecumque faciet, in conscientia, quantum fieri possit, certus sit m pruSsciter. se sapienter agere.

Inb vero Romanus pontifex vidit in anteactis aetatibus, videt hap nostra aetate oonrttià oecumenica esse Dscemns vel utilia secundum temporum, locorum et rerum «diuMV^et quotiescumque summus pontifex indicabit se indigere concursu episcoporum ut prudenter et sapienter exerceat supremam suam potestatem, toties concilia, si temporum adiuncta id permittant, congregabit

In concilio auteid nos ut iam statutum fuit in prima constitutione, sedemus^oon tantummodo tamquam consilium suggerentes, sed tamquam suffragium dantes, sed tamquam veri iudibea. Qua de causa? Quia tunc summus pontifex videt vel nsoessarium vel utile esee ut nos advocet, dixerim, in partem suae supremae potestatis; ridet boc maxime conferre ad bonum ecclesiae, ut hisce occasionibus nobis permittat

l *Dietof.* ede. a. 19, ed. VaUaniL

· П Tta. П, W.

■ A4 Vjimati— Begatiaa. ■. XCIH. a 40.

ut. poteep^tsm eppoopalenu exerceamus plebe, et sic sufftsgium <mnue : et hoc suffragium daiq.ua. «ut arbitror, non tmummodo ex mera permissione summi pontificis,', ßed ex ^ïïre divina, quatenus tjnandoj mus pontifex 'iudicat neceaearium rei utile äè ut nos hoc iure utamur, tunc next possumus hoc iure uli, et ' yi'hoc'(iure concurrere in décret re statuendis, in do- ^initidmbus faciendis-wSed obsonandum est paMlinere summum pontificem iudicare. quando loncilu neoraeaHa utilia sint; et posito Hoc. poSyTo nempe quod' ad illuni tantummodo ßpecKudicare, tiàic i «enatur ordh. timemini fit inordinatUt^. nuUutnqst periculum discord^sruni. nullum penculum diasen- ' sionnni. nullum .pericdluni schismalis. Eapropter concilia congpbgahuntur axihuc in posterum. èt nihil^ex hac parte pobis tftnendum eet, quqminin· etiam hoc caput tertium ipsi admittamus.

Vnum xerhuni adhuc addam quod ad ea. quae dicta sunt de eon.ersione Graecorum, quae impeditur, si hoc capilt admittatur. Ipse arbitror Graecos schismaticos, uti iam dictum fuit, difficulter converti. M maxima esae obstacula, quae impediant quominus ad unionem iterum veniant. Illa eccles». meo quidem iudicio, in primis' quksLtota diwolVetur; quando ¥idebit omnia omnino disbolvi, tunc veniet tellibus flexis ad licarium Christi, ad Romanum |»ntificem. postulando ut admittantur iterum in sinu, et omnia profitebuntur credenda. Sed curemus ut intw nos unitas statuatur, praeveniamus dissidi»rt discordias et schismata quae enascentuyf'nisi supremi ponpificis potestas clare et .explicite definiatur, ita ut subtilitatibus philosophicis et cavillationibus scholasticis nullus amplius remaneat locus, aed statim ac decreta procedunt ex sede apostolica viip habeant, et debeant acceptari, et debeant ad praxim reduci.

Omnis nunc auctoritas ubicumque pessum it ; bellum fit cuicumque auctoritati hac nostra Mate non solum regiae, sed etiam auctoritati paternae. Conservemus primam auctoritatem quae vim habet conservandae cuiuscumque alterius auctoritatis, nempe a auctoritatem Romani pontificia, et sic nos prospiciemus bono ecclesiae. . . i

ORATIO

rryrrrwdt ßatri *domini ßoamu Irenaei Callol* * *epùcopb Oranfiuù*

Eminentıβββîηıi prteeulei, .eminentiasitui ac reverendissimi paires.

Attentionem venerabilis coetus dirigere veUetn: 1° ad verba schematis, quae pag. 8 Un. 7 [6 ol0] leguntur .„pastores tam seorsum singulos, quam simul omnes, officio hierarchic· subordinationis obstringuntur"; 2° sd ultimas limas pag. 10 [6 c,] ubi dicitur „noa licere a iudiciis romanorum pontificum appellare ad oecumenicum concilium tamquam ad auctoritatem romano pontifici ßuperionM l. Haec verba damnare videntur sententiae hucusque nondum damnatas, et indirecte definire quaestionem infalUbilitatis ante discussionem quarti eapitis. Hisce verba damnare videmur tamquam alieno^-» fida catholica eoa, qui dixerunt etclesiam seu corpus pastorum respectu saltem doctrinalia iudicii em summo pontifici superiorem. Si enim omnes pastores non, solum singuli sed simul omnes officio hierarobicae oubordinationà obetn/iguntifr čqr / summum j^nuficem. čorp eorum, ^uodknhil aliud «Λ ħu imuim* ßtoro aitiiui Miiupti. ßnfert est »umt»o pontifici, «t pi^nnde «vncilium genende, quod eet corpus pastorum in unum coetum ßangkag infenu· art ß

Hu ob ßatione ni fallow œncihuni Tndenhnum post ßnulta variis temporibus ßuiruMione ooluit ὀφηΪΓβ suminum ponufnrm potestate gaudere ec clesiam universalem regendi, ut nvrsi Pallavmnus speciality libro XIX eapite 13. 1'lanus adhur >n schemate Mfrinuatur damnata sententia. quae negat xSumniiMii pontificem 'habere praeeminentiam ähmdu tam si^ier concilium, quando, damnatur appellat io ad coiieiliun^oeeumenkCftiii ßnqu ad auéturitatyui' remano pontifici Mipcnvreql· Dànmatÿ quidem est ß- pellatio acK futurum «incilium, et certissime nieritq damnata ; sibuidem^t ait sunmius jMuitifex Piu» II| ..Quis Aon nlud ridiculum ludiiavent. quo^f ad id appelletur, quod nusquam est. neque scitur quando futurum sit". Sed non, quoi sciaiy, damnata eat ut, appellatio ad auctoritatem summo |H>ntifm šu pcriorem ; id esk» damnata non est sententia. quae tenej, auctoiRatem doctrinalem «xim iln κ-uiiiiiio pontifice congregati et sub eius ßnoderatinne^h cum eius confirmatione'definientis, auctoritate solius summi pontificie^uperiorem eme. Propono igitur, ut pontificis PiiÿV veatigns inhaerens, concilium Ÿati canum illam doctrinam «altem non severe damnet.

Lieeat commemorare quae tanto pontifici «cribeliat cardinalis Lotharingiae, qui aperte m concilio Tridentino negai^rai praeeminentiam papae super oondthum (apud Pallavicinum libro XIX capite 13). neque prv baveral canonem, in quo dicebatur jxitestatem regendi ecclesiam universalem "p^paF competere : ..Verum servitium sedis apostolicae. scribebat ßlustnaaimu cardinalis. non eet in uno vel duobus verbis ad eius proerogativas expreesius indicandas, sed in obedientia provinciarum et quiete christianitatis ". Post haec verba illustriMimus čardinali a papa enixe postulabat, ut quaestionem de praeeminentia amoveret, ne daretur zßcoa vanos ex utroque parte libellos scribendi, ědisqur apostolicae auctoritatem in dubium revocandi. Addebat, iam satis superque eree čatholici cum haereticis disputare, nec catholicos inter se committendo·. Quomodo summue pontifex excepit huiusmodi ßttera quibus cardinalis, qui noluerat approbare canonem, quo dicebatur papam habete poteftatem regendi universaletn eccleoiam, suadebat ut quaestio de praerogativis ipsius expressius indicandis amoveretur?

Attendite, patree reverendissimi ; ipae pontifex et Mnctiasinius eius nepos, cardinalis Borromaeus. consuerunt id coulilium nonnisi ex amore ecclesiae, ex maximo erga sanctam sedem studio profectum. Et Pius IV iussit legatos concilii praesides nihil agare absque huiuace cardinalia Lotharingiae ixiaailio : de his videte Psllsvicinum libro XXL1 capite 2. Sciebant enim non sufficere sd definitionem articuli cuiusdam, ut credatur, immo ut probetur verum M revelatum, sed requiri ut ecclesias non sit periculosum. Sciebant hanc definitionem esse actum regiminis ecclesiae, qui eo maiorem requirit prudentiam, quo maioris eat momenti. Ergo, patres reverendireimi, sententia quae tenet auctoritatem doctrinalem concilii maiorem esae quam auctoritatem ^repae solius, libera remansit in concilio Tridentino. non oWtante decreto florentino.

Unde dicitur in theologia professons Dall'Owe. non in Gallia, sed Bononiae typis impreeaa, an. 1829 cum omnibus licentiis st laudibus superiorum, dicitur

---

ǁ Argaaaata·: .BHeoopas Orsasa^s sata latirem préposait M, St, SS, SB, β ISso roro M sa retim loqai était as Ssaaareatar mtaatias tbMogoraai <m Uberat hae sapae faarsst, ot as ia boe capito «meatio poatiMao iafiUihiUtatto proeooeeperi sHosoter. Cm hmo osolsetot ot Soetriam sai- Uooaao oto Sistas MaSarat, abreanaanta alHaaaSa patraa aaSIti aast,- ait taam orator tadgaa· boo om oaadBo, me oimn iapediia raritate· ßerep

i Bellaria· «M. Thurea. V, IAS.

inquam Uraeoos noluisse admittam in otacilio Floren- A . Hiiu primatum papae super concilium, et tamen Eugenium IV uniodem' cum ipsis iniisse. Ergo etiam recenter /sub ditione temporali summi pontificis, t liberum. erat docere praeenNpentiam papae super con^^if cilium non fuisse definitam in concilio Florentino, ao proinde vérba concilii, in schemate Citata non necessario hanc praeeminentium declarare. Addit etiam "— idem 'professor ^Bononiae, oertpm eme apUd omnes papam posse a concilio geMbali iudioari, speciatim quando ut doctor privatus iarhaeresim lapsus est *(rumoreh* : ha! ha!). An tunc sit adhuc pgpa vel non, * abstineo. Sed credo *(rumore· crearunt)...* (murmuris non iiiipâljunt'vrçritatem), eed credo *(rumore· iteran-* . *turi...* (illud quod dico est verum, in auctore citato allegatur... non sunt digna ista murmuris). Sed credo in/ini gravibus et tam intricatis quaestionibus intéressé uniiernae. ecclesiae, quieti christianitatis et obedienttae provinciarum, ut cum cardinali Lotharingiae loquar, eumdem relinquere libertatem tt dubia ' non solveçe quae, pt ait sanctissimus praesul, simul in sujieriuribus humile patemqmque imperium fovent et in inferioribus promptiorem obedientiam.

Fateor equidem, his sententiis magnum vulnus inferendum eese, si definiatur infallibilitas, ut in sclieniate iacet : eed haec infa^ibilitaa non est hic indirecte definienda Insuper sperare volo nullam infamiae notam inurendam esse doctrinae, quae tot et tantis viris doctis, tot praesulibus et purpuratis gloriatur. Spero dubia praesertim historica in pluribus impeditura certitudinenv absolutam alias communicabilem et necessariam ad edenda fidei dogmata. iSpero praesules-eifmioe. qui nonnisi pia gaudia praevident in dioecesibu^ suis ex adoptione schematis secutura, in charitate Christi expendentes quid debeant tot ecclesiis *(murmur),* quarum praestantissimi antistites difficultates et pericula manifestaverunt, mitigatiorem definitionem admysuros, ita ut, solemniter in tuto positis sacro primatu et necessitate verae obedientiae sanctae sedi, remaneant adhuc et sapiens libertas et vera pax in ecclesia.

Quoad mentionem iurium episcopatus, unum tantum verbum addam iis quae tam sapienter et practice dicta sunt in hesterna congregatione et etiam hodierna. Sed mihi /as sit meum stpporem exprimere audiendo facundissimum, qui me in ambone praecessit, oratorem. cum dixit ex illa concilii cathedra errores fidei oppositos aliquando enuntiatos fuisse. Pace illius dixerim, tam grava verbum noqnisi tremendo proferri debuisset (murmur) ob eoclesiae et fratrum suorum honorem et reverentiam. Quod ad me attinet, confiteri possum me multa, quae sensui meo adversantur, sed ne unum quidem verbum, quo laedatur fides catholica, audivisse. Nunc redeo ad mentionem iurium épiscopatua Unum tantum verbum brevitatis causa D ad revereodlmimoe et doctissimos relatores. Pagina 11 Г12 AB] relmfânis suat de observationibus circa primatum, dicunt ex schematis texfoMn falsum-sensum detorto erroneas oooclusiooes erui pome contra episcoporum conditionem et potestatem in eroimia Has condiusiones reiiciunt, aliquibus verbis aam conditionem et potestatem asserentes Precor ergo et oro, ut haec verba in ipso textu constitutionis inserant, eicque iure episcoporum affirmantes vocem detractorum intercludant.

Hae sunt emendationes, eminentissimi et reverendissimi patres, quas humiliter sapienti vestro iudicio submitto. v

ŧ Pagina 8 § *Docemur* [6 D 10] loco verborum ..tam seorsum singuli quam simul omnes" dicatur tantum: *omna et* riuquli *offido...*

2° Pagina 9 § *Haee ut* [β a t] deleantur "verba „haec est catholicae veritatis dqptrinA.a qua deviaro salva fide atque relut» nemo ƥotest'

♦ 3° Pagina 9 gWaec est, inserantur sequentia ^Ab- *if autem, ut mnde quit concludai aut epiioopoe, qui iwnt paitoru particularu, non* esse ia *ecdetia* iurq *divino temper debere, adt Romanum pontificem_irtgere umquam pour ecdaiam abtque epitropi· ieu patloribu· ƥartiauvibu* lentm tsSmqur *ut, Romanum pontificem itd hpbere potutAem ordinariam et immediatam «s* «mterarm *eccteiiamr-Ut ex itatuto* ƥivinitu *ordine* ia *partem eollicitudinii* «oret ^epi- sscopos ƥarticulenu, *qui potutate ordinaria et* immK^ . *diota'ƥarticullanu Mi commiuu» gregai pavant_gt regant. Quin immo poteria· illa epivoporum a supremo et* Btirersp/i *pariore aueritdr> roboratur et vindicatur, dicente tando Gregorio Magno: Meut honor utthonar* etc. Omnia verba istius emendationis/ B ex integro ad tectum addita desumuntur ex relatione -de observationibus in schema de primatu pag. II. Ratio additionis eet, quod dicunt reverendissimi relatores et quidem merito falsa consectaria posse quamvis ' immerito e textu erui.

4° Pagina 9 § *Haec eri* f * „] post verba „a supremo et universali pastore" inserantur sequentia: qui non *potut ordinem ct pacem in dioecesibus non telle.* Hisce verbis indicaretur cur, ut ait sanctus Gregorius Magnus, summus pontifex asserat, roboret et vindicet potestatem episcoporum. Asseritdr enim, roboratur et vindicatur, quando episcopi possunt auctoritate sua libere et pacifice dioecesim suam gubernare sub moderatione summi pontificie.

5» Pagina 10 g *Et quoniam* [c „] deleantur verba „tamquam ad auctoritatem Romano pontifici superior^n", et dicatur tantum : *qui affirmant licere a iudi esis Romanorum pontificum ad oecumenicum con*ciliwm *appellare.*

ORATIO

itverendi patrii domini Amati Fiet *Franc. Guilbert epiteopi Vapinceniii '.*

Eminentissimi praesides, eminentissimi et reveroridissimi patres.

Non venio sermonem facere, eed tantummodo proponam duas emendationes in capite ΠI.

\ Loco §3 „Haec eet catholicae veritatis doctrina", propono sequentem emendationem : *Illa tamen divim tnynatui potatu* non *ut tota et abeoluta potentat, quam Chriitui eccletiae ruae tradidit; liquident totiuy huiut potutati» ƥarticipe eunt ipeimet epiteopi, aporiolorum tuccutoru, quot quoque Spiritui ametur poeuit regere eadeeiam Dei. Dictum eet enim omnibue apoetoUe et Petro oomunctim, eorumque tucceeeoribut: Data ut mihi omnit potator m cado et* m *terra: eunta ergo docete omna ƥente ... eoce ego vobiteum tum omnibut dieburuique ad contummationem eaeadi. Et licut misit nwt Pater et ego mitto voe... accipite Spiritum eanetmn etc.... Tantum igitur abut ut eummi pontificii pointai opponatur five iDi epieooporum potutati, quam m* smireraa *ecdetia omnu* «imuaefim eam *Petri ncceiure exercent ut legieiatoru et fidei indicet; eice illi ordinariae et immediatae epiecopdHe* etc. usque ad finem paragraph! sicut in schemate, cui addi potest : *Haec eet catholicae veritati· doctrina, a qua deviare lalva fide et udute nemo potat.* Huius emendationis rationes a reverendissimorum patrum orationibus' abundanter et eloquentissime datae suht

Loco ultimae paragraph! proponitur sequens: *Et*

i Argumenta·: Jpiswpes Tapiaesads jrvpreuft emsa-SaticMS M st »7.·

ynomom *divino apoetoliei* jrwiwhtt ère Romrem· *pontifex -nnivmde eoelemae praemt,* dorent» etiam et declaramus ewm MM isdteetlb· «gprcmum fideituM, et m ommfiiMauMM ad «rame» *ecdemaiticum tpeetantibu», ad ipti&i^po»»e indicium rrcttm, cut omnee* «m *mbmitterx tenentur. Qdare .merito damnandi tant qui affirmant ligtfe ab indicii» Romani pontifici» ad concilium oecumenicwü appellare.*

Hee sunt duae emendatione·, quas .iudicio vestro •spientissimo humiliter submitto.

ORATIO

rertrtndi patri» domini Salnatorù Magnaeco
epùcopi Rolinemgu

Eminentiaeinn þræ&idt eminent iwiiui et reverendueimi patron.

Initio huiue^facuaeionû tertii o&pitie veniam loquendi petii φ intentione ut a sancto concilio enixe postularem, ut declarationem apponeret clausulae decreti Florentini „quemadmodum ětiam . iCfc ut statuatur eam iuxta mentem patrum florentinorum intelhgendam esse non in sensu limitative, ut nonnulli volunt, sed in. sensu,«ut dici solet, confirmativo. At auditis, quae a reverendissimo ac disertissimo archiepisoopo Remensi alusque in hanc rem^iroUt^ fuerunt, tahtuiu abest ut ab eo proposito absoedqrem, quin in eo magis magisque fui confirmatus. In hanc intentionem me induxerant plurium reverendissimorum patrum animadversiones, quae prostant in oompendio nobis tradito, praesertim in iis, quae habentur num. 10 § 3 'peg. 20, num. 16 pag. 31 ac maxime num. 44 § 2 pag. 74 et 75 [t. LI, ool. 936, 940, 960], in quibus « ♦rte explicantur verba illius clausulae in sensu reetrictivo plena potestas pontifici in eo decreto asserta ad tramite· oecumenicorum conciliorum et canonum, et eam ob causam fit appellatio ad textum graecum, quod et fecit reverendissimi» archiepiscopus Remensis orator. Agitur de re magni momenti eo quod hic agatur de decreto concilii, quod quodammodo aliorum conciliorum de planitudine potestatis pontificiae decreta complectitur.

Nova non eat huiuamodi doctrina, eam iam propugnarunt cum suis asseclis arcbiepisoopus de Marea in Galliis, Tamburrinii» lansenistarum coryphaeus in Italia, et novissime eam asserit doctor Dollinger in Germania, qui de Marea secutus communem Iatini textus lectionem „quemadmodum etiam" depravatam affirmat, eamque corrigendam ease ait ex Blondo, qui fuit a secretis Eugenii IV in hanc formam *quemadmodum et,* vel potiu· prouti prostat in textu graeco *iurta eum* modum. Discrimen «ane magnum inter varias huiusmodi lectiones ipsi videre volunt, quod annuntiavit arcbiepisoopua da Marea hia verbis, in quae ut attentionem vestram impendat» vos oro, eminentiseimi ac reverendissimi patres: „Verba graces, ait de Maroa,* in «inosro seoeu accepta modum exercitio potestatis pontificiae imponunt ei similem, quem ecclesia gallicans tuetur. At e contextus Iatini depravata lectione eruitur plenam eme popae potestatem, idque probari actis conciliorum et canonibus."

Ex boc testimonio tria baeo eruuntur iuxta sententiam adversariorum, quam impugnamus: 1° «X textus Iatini lectione ..quemadmodum etiam" probari plenam essa papae, potestatem, idque confirmari ex actis conciliorum et canonibus; 2" hanc tamen lectionem Iatini textus sssa depravatam; 3· textum graecum in oiutaro «enati accaptum «ftntw potestatis pontificiae modum imponere iuxta placita, ut ait de Marea, ecclmiae gallicanse, id est obnoxium facit -praxi conciliorum et cabonilM».' Iam vero de pruno, nulla potest moveri quaeatio', consentiente· habemus adversario·, qui nobiacum fatentur ex textu· iatini lectione ..quemadmodum etiani" erui plenamvaaae papae potentate·», idque probari ex acti» conciliorum et «acne canonibus. Igitur si certe eonstsbit ex argu-»henti· ineluctabilibus lectionem illam non ease depravatam, ut ipei dicunt, sed verang^gÿimam et genuinam, lia victa erit ; et nullum amplius ra^erene potent dubiufn, <|uod in eo sensuconfirmai>10 clausula eou-<'ilii Florentini ait- intelligenda. Hot autem facile praestare pomum, et ita venio^d secundum, in quo totus quaestioni· cardo conaittit.

Jam vero poet diligentissimas codicum autographorum investigationes, a viri· ea ħn re ♥ersatireimi» novissime etiam peractae. qui meridiana luce clarius demonetrant textu· Iatini lectionem ..quemadmodum etiam" ease veram ac genuinam, quali· revera conscripta fuit in concilio Florentino, ήιιηφ profecto eet adhuc existere viro·'cordatos, qui de Marea et IKillinger commenti· subneribere possunt. · Sane illa phra-•is perspicue legitur in omnibus illius decreti exeuiplaribu·, ex quibus citari poesunt tria quae habentur in bibliotheca Vaticana, et alia quae asservantur in arcbivio secreto vel etiam in arvhiuo Vaticanae liasilicae, in quibua prostant autographae subscnptionrsi papae Eugenii IV et plurium cahdinalium cum þejw sigillo et bulla plumbea, et alter xextua graecus cum autographa subscriptione loannu Palaeologi imperatoria

Sed unum praestat afferre, eminentissimi et reverendissimi patres, quod absolutissime rem conficit, et huiuamodi eat unum ex primi· quinque autographis originalibus, quod adhuc supereat, quae originalia subecripta fuerunt ab omnibue patribus tum latinu tum graecis, qui ei concilio adfuerunt. Hoc exemplar asservatur Florentiae in bibliotheca Laurentiana omnibus oculis perspicuum, qui illud explorare volunt. De hoc codice, qui est in zfiarta pergamena, ita scribit eruditiMimus canonici» florentinus Eugenii» Cecconi, epistola data ephemeridi L'.Irmtmta, die 1 februarii huius anni: /Charta pergamena in duas columnas conscripta est, latinus textus a sinistris respicientis, graecus a dextris, id est. latinus texti» a dextris chartae, et grsecus a sinistris. Sub textu latino prostat sigillum papae Eugenii eiusque autographa subscriptio; sequuntur in tnbus columnis subscriptiones autograpliae patrum latinonim. Sub textu graeco exstat subscriptio cinabro exarata Palaeologi. deinde patrum graecorurn. omnes autographae. A sinistris pendet bulla plumbes pontificia, a dextris aurea imperatoris ; in calce eiuadem chartae signatus *Blondu»*: Blondus illa, ait, a secretis pontificis, cuius auctoritas invocatur » Dollinger. Hac ergo pargameoa legitur decretum originale unioni· Graecorum cum •ancta Romana ecclesia promulgatum in sacro Florentino universali concilio, 6 iulii anni 1439. Iam vero, pergit clarissimus vir, certum ÿrere possum dominum Dollinger in praefata pergamena, quam quisque pro voluntate consulere potest, ita legi: *quemadmodum etiam* ia pestis oecvwiegirerwH on»-*eiliarum* etc." Quod quidem testimonium etsi rem plane conficiat (hio enim agitur, ut ipse ait. de re palpabili), tamen confirmare hanc veritatem pergit testimoniis sex aliorum exemplarium, quae sive in bibliotheca Laurentiana, «ire in archirio «tatas Florentiae inveniuntur; quae omnia eamdem pcereeferunt lectionem.

› Arguaaatsa: .Bpireepas Bslta··» tote· **Uuflitit** prsterst rlawsla» eoaailll Hwtetiai |ih»»Mh i/hi» *diem sto.* m· ·»· Mdpiaatea ia mm restrfcttro poatMdaa *me*toritatla

• *Dt* wwsnii· ssMrMii *d imptrd* Ub. III. «g. VIII.

* Ita dicendum dé aliis exemplaribus authenticis. A; In sessione V-H. cum multa praeclarissima dicta

ğha alibi inveniuntur. Itaque ai in aliquibus libris fuissent a Rhodensi praesule de potestate Romani

typis «litis aliter illa phrasis fertur, mendum in his pontificis quoad fidem per solani suam auctoritatem

prostat, non vero in 'iis, in quibus lectio habetur „{Uem- ad symbolum fidei condendum, idque probasset aucto-

aduioduin etiam". Constat igitur, eminentissimi et ritate patrum Aim latinorum tum graecorum, ac prae-

reverendissimi patres, ex certissimis et. irrefragabili- sertim ^ncti Cyrilli, quae quidem attente considerare

bus documentis, textus latini lectionem \,quemad- vellem eos, qui affirmant doctrinam de summi ponti-

inodum etiam" esse vetwfi et genuinam, idciboo fru-, ficis infallibilitate, aut novam eeee, aut' non satis in

stfti ab aliquibus recursum haberi ad textum graecum. ecclesiae tradilione) manifestam ; cardinalis luliauus

Veritate autem latinae lectionis in luoe posita, aper- haec verbs addidit Graecos alloquens ' ; „Quoniam

tissime patet veritae a nobis defensa, nempe quod vos. Domini. recitastis superiori sessione epistolam

verba concilii Florentini accipienda sitit in sensu con- Agathonis papae, illamque valde authenticam

firmativo. ' Z existimatis, duo volo addere verba ad quod dixit

Sivi quid dicendum de contextu graeco? En ter- domnus Rhoderftis praesul. Prirhum dixit (nempe

tium. de quo loqui proposui. Et imprimis quaero, si, Agatho): Quotiescumque error aliquis emerserit, pa-

est aliqua diecrejiaiitia inter'textum graecum et lati- -'pae incumbere necessitatem docendi populos catholi-

num. præferendusne est graecus'latino textui? Neu Leam veritatehi. Postea dixit, totam Christi catholicam

-ane, ut rèor, id affirmAce audebit ; textus enim lati- ecclesiam ' et patres omnes suscepisse auctoritatem

nue sulwr/ptus «« a papa et omnibus patribus lati- B Romanae ecclesiae, et secutos etwe per omnia eius'doc-

uiS, qui numero graecos longe superabant. Caeterum trinam. Recitabo, aiebat cardinalis, e^i^^isni." Re-

certum omnino est. duos textus apprime inter se con- citata epistola Agat bonis, cardinalis ita prosecutus

venire, textumque graecum intelligeudum ës ad nor- est ..Hinc patet, quoties de fide^pliqua oriatur dubi-

mam textus latini. Constat enim ex historia illius tatio. Romanum pontificem dgbere ao teneri illam

concilii, quod formulae illius decreti proponebantur declarare :. atque illo docente, omnes synodos eccle-

a Latinis, et a Graecis discutiebantur «t probabantur; siamque universam debere huiusmodi veritatem sequi.

quai de formula praesentis decreti specialiter factum Et hoc dicit epistola recitata, et approbata in «exta

ese.- testatur casdinalis lulianus Cesarini, qui primas synodo." Hucusque cardinalis.

inter patree latinos partes in ooncilio.habuit. qui ait 1 : Ad hanc porro declarationem alludunt Verba a

..Deinde disjKmente divina pietate, factum est, ut as- reverendissimo Remensi allata, sed integer textus

senserinl Graeei secundum cedulam datam â Latinis." attentam considerationem meretur. Ita legitur ses-

Praeterea recta exegesis postulat, ut oontextus ita sione IX 1 : ..Scimus quidem quae sint iura ac praero-

interpretentur, ut nulla inter eos ait discrepantia; et gativae Romanae ecclesiae. Nihilominus sciipus etiam

si aliqua in-alterutro sit ambiguitas, per clariorem eius praerogativae eius quos terminos habeant." Reveren-

sensum explicetur et determinetur. Porro cum textus dissimus Remensis, si bene memini, attulit haec

graeei xab' ὃν' τρὸπον et latina lectio quam Vult Dôl- vraha, ea coniungens cum aliis quae postea subduntur,

linger *quemadmodum et* optime convenire in eodem praeteritis iis quae immediate illa prima sequuntur,

sensu |KMsit cum lectione originali autographa latini C nempe: ..Noese'tamen volumus, proeequitur Berna-'

textus *quemadmodum etiam,* nullus sane rectus et .rion. reverentiam vestram, a nobis facultatem hanc

' bonae fidei interpree sensum hunc illis denegabit. (condendi novum symbolum sive aliquid addendi

Ex hactenus explicatis, patras eminentissimi et symbolo) negari universae ecclesiae et synodo, vel

reverendissimi, compertum fit luculentissime: 1° la- etiam oecumenicae (notate, patree reverendissimi),

tini textus lectionem „quemadmodum etiam" veram non tantum Romanae ecdeeiae. Quoniam ighur quan-

esse, authenticam, genuinam; 2° lectionem textus tacumque facultate polleat Romana ecclesia, minus

graeei apprime cum ea convenire; 3° vanum et nul- tamen pollet synodo oecumenica et ^niversali eccle-

lius momenti esse appellationem ad textum graecum sia: si nos gl negamus universali ecclesiae, multo

facere, ut lectionis textus latini vis et efficacia vel magis negabimus Romanae."

infirmetur vel eludatur. Quis non videt haec in sensu Graecorum adhuc

Ulterius animadvertendum est, iq sensu *restriesivo* schismaticorum fuisse a Bessarione prolata?' Hinc

clausulam illam explicari minime posse; alioquin se- sententiam quodammodo suam temperans subdit:

queretur decretum florentinum sibi ipri contradicere, „Haec dicta sint ad ea, quae allata sunt a vestra reve-

immo et absurdum affirmare. Sane (ibi ipri contra- rentia, idque disputationis causa: neque enim in his

diceret asserendo papae plenam potestatem, et simul innitimur." Iam vero, patree eminentissimi et reve-

ab alia potestate eiusdem generis et ordinis (quod rendissimi, si postea Graeci abscesserunt ab etyonea

non satis fortasse adverterunt, qui hanc ratioqem vel opinione, qua denegabant ecdeeiae ipsi universali et

parvi faciunt vel impugnant) limitari aut eoarctari ; B oecumenicae synodo facultatem aliquid addendi in

contineret absurdum, quia diceret potestatem ab Issu symbolo fidei, et agnoverunt in Romana ecclesia ius.

Christo acceptam limitari actis conciliorum et canoni- quo adderet symbolo vooem Filsoqnr, nihil mirum ei

bus, quae sunt de iure humano et oollatae a'Christo cum patribus latinis plenam etiam potestatem Ro-

beato Petro potestati posteriora. mani pontificis in decreto ooafssri sunt.

Reverendissimus archiepisoopua Remensis ad in- Neque aliquam facessunt difficultatem sequentia

firmandum eiusmodi argumenti affimmam, ex histo- verba decreti, quibus cotifirrpatur ordo et iura ecclesia-

ria concilii Florentini et verbis in eo prolatis a Besaa- rum patriarcharum Oriende; id enim ad solam disci-

rione nisus est demonstrare, Greeoos assertam papas plinam pertinet, idque pontifex pro pacis bono fecit.

potestatis plenitudinem admittere noluisse ; unde in- Quamobrem nescio quomodo inde inferri possit, his

ferebat, verbs decreti non ease in sensu a nobis asserto verbis limitari plenam potestatem pontificia, quasi

accipienda Verum pater disertisrimus nec integram renovare canones, quod eet superioris auctoritatis, ut

attulit quoad hanc rem Florentini historiam, neo inte- fecit eo in decreto pontifex (renouMlet ait), idem rit

grum textum verborum Bsssarionis ; huic omisriom ac declarare se «ese iis cdnonibus sublectum.

ipse supplebo, si vos audire me velitis. Caetera omitto (rores: bene, bene), tum qtria non

bene memini; tum quia mihi parvi momenti esae visa

sunt. Hoc tamen ifnum advertam, patres eminentissimi et reverendissimi; tantum abest, ut Graecorum exemplum movere nos debeat ad infirmandam plenitudinem potestatis Romani pontificis tum in regimine ecclesiae tum in .magisterio, et noçtnsm erg^illum subiectionem plenaniqne obedientiam, quin magis deterrere nos debet ab iis immutandis. A teqipore enim infausti illius concilii, quod a loco ubi habitum est, Trullarum dicitur, in quo ab aulicis patnbua coeperunt vincula relaxari unionis ecclesiae graecae cum Romana, ecclesia' graeca coepit et nutdre et in ruinam vergi, i;i quam fato quodam' necessario tandeih prolapsa eet. Dico fato ţuodam necessario, qui», re- SSjaxatis unitatis vinculis, fieri nequit ut tandem aliquando ruina ţitetur siquidem rerum omnium robur, vis, vita, ipsa et existeniia in unitate consistit.

Etenim iuxta philosophicum adagium a sancto Thoma inculcatum, unum cum ente convertitur: hinc ubi minor eetjanitaa, minor et iadbqst vis, minus robur; et ubi est maior unitae, maior ţis. maius robur. Deus^ est ens perfectissimum, quia eet unitas ; simplicia sunt incorruptibilia. quia ita sunt una, ut unitatem araittere nequeant. Vita, robur, existentia statuum, fami liaruni, individuorum in unitate consistit: more eat solutio unitatis. Hinc ex defectu huius unitatis per subordiiiationem supremae potestati ortae sunt haereees, orta schismata; ita sanctus Cyprianus ..Neque aliunde haereees obortae sunt, aut nata sunt schismata, quam mde, quod sacerdoti Dei non obtemfieratur, nec unus ad tempus sacerdos et ad tempus iud?x vice Christi cogitatur, cui secundum magisteria divina obtemperet fraternitas universa."

Unum adhuc verbum relate ad ea, quae nuper durta sunt, nempe non «ese addenda-illa verba ,.prout ad superiorem auctoritatem", ubi statuiOtr non ease appellandum a Romano pontifice ad generale conci; hum. Sane, patree eminentissimi et reverendissimi, si historiam ecclesiae universam ab aevo apostolico percurramus, videbimus numquam appellatum fuisse a catholicis a Romano pontifice ad universale concilium; immo quoties ortae sunt haereees, quoties orta sunt schismata, semper recursus- factus est tum ab orientalibus tum ab occidentalibus ad sanctam sedem, a qua semper expetitum fuit supremum definitivum\ iudicium tum de rebus quae ad (tegimen pertinent, tum de rebus quae pertinent ad magisteriiuq.

Ad praecavenda igitur subterfugia, quae nonnulli novissime in medium attulerunt, optime meo saltem iudicio addita sunt haec verba, quae verissima sunt in se. Nemo enim dubitat auctoritatem Romani pontificis absolutam esse, et nullis conciliorum decretis eeee subiectam; Romanum pontificem posse pro sus potestate omnes causas tum ad fidem tum ad disciplinam pertinentes definire. Idcirco huiusmodi verba ego approbo.

ORATIO \

reverendi patrie Francieei beopoSi ZeUi lamburi abbatie eancti Pauli de 1'ŧbe

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patrea.

Summa cum reverentia sed pudore etiam suffusus ambonem ascendo, cum noo solum sapientia, virtute, sed quOd pluris est gratia Spiritus sancti inferior, longe inferior vobis sim. Sed tamen ea quae dicturus sum praemiet» auribus vestris honore, «x fideli ooo-

scientia ingenuaque mente, sine fuco et arte, sponte et libéré depromam.

Ex hoc tertio capite schematis nobis propositi fere omnis constitutio pendet: in perspicua'enim, definitione .natur&e primatus Romam pontificis tota res agitur. Quod scriptum est in paragraphe secunda (multum ponderiq habet, et est quare sapidltiisuinae Deputation gratuis magnificas referamus- At mihi videtur aliquid aliud'expostulari posse miserrimo hoc aevo, cum species auctoritatis et unitatis in ecclesia multorum in mentibus Quodammodo sit depravata, et phantasma'quoddanr-libertatis animos conturbet, excitet et eopmqoveat. Varie a variis disputatam est de forma regiminis in vera ecclesia, nam siuna debet esae, regimen aliquod, quod ömne 'familias fidelium ebniuhctas complectatur, habeat oportet : aliter nullo alio signo secerni potent ab.haeretieiset sQiisinaticis,

Sunt qui monarchicum, alii vero monanhico-aristocraticum. adii quoque "quasi demncraticutii esse ecclesiae regimen censuerunt . sed hae omnia a societate civili, profecta illuc redeant-unde venerunt.,' Terrena ista Hierusalem, Christi sponsa immaculata, illius quae sursum est caelestis socia, soror et aemula, nihil ex terrenis suscipere et sibi applicare opus habet. Quando enim, optime nostis, facta eet contentio'inter apostolos (nondum etiim acceperant Spiritum sanctum) quis eorum videreturvree maior, ipse Dominus ecclesiae auctor dixit eis ! *</ntium dominantur, torum,* et post pauca, os *autem* aoa sic. quae non idep protulit Christus· ut veram regiminis potestatem ecclesiae denegaret, quod impium et blasp|)emuui emet dicere, sed ut excluderet quamcumque similitudinem inter naturam regiminis huius mundi et regiminis eccleeiae,

Re quidem vera reges gentium dominantur eorum, ecclesiae principes fiunt forma gregis ex animo; reges gentium tributa exivunt. ecclesiae principee melius eeee putant dare qfILni accipere; rege» gentium subtectionem passivam requ^int. eodesiae principes mentium et cordium quoque submissionem ; reges gentium prospera quaeque cupiunt, anhelant et retinent, ecclesiae principes in adversis laetantur, proficiunt et exultant ; reges gentium gladium portant, eccleeiae principes crucem et baculum pastoralem. Quid ergo de monarchia M aristocratie in eccle- sia haud satis apposite quaestio agitatur? Nonne haec omnia propria sunt episcoporum, nec aliquid habent commune cum imperatoribus, regibus, ducibus et praefectis? An non ea ad pastoris rediguntur officia, et regiae humanae auctoritati sunt advena? Ergo regimen ecclesiae eet episcopale; quid autem sit episcopatus dioai sanctus Epiphamus. Ipee enim baereei XXIX num. 3 et 4 loquens de regno Davidis in aeternum duraturo ostendit id varificatum fuisse in episcopatu. „Novi leges in qua ipse ait ragnum praedictum translatum fuisse regia et sacerdotali dignitate in unum contracta, quod asserit Dominus servis suis induisisse, hoc est catholicae ecclesiae pontificibus". Itaque sicuti regimen ecclesiae cuiuslibet residet in regali sacerdotio, ita ecclesia universalis in principatu regalia sacerdotii. Sed praeclarum illud ecclesiae lumen, sanctus Christi martyr Cyprianus, perspicuam tradit definitionem eodesiae bis ŧerbis „Plebe sacerdoti coadunata, ot pastori suo grex adhaerens."

Itabus iuxta doctrinam invicti unitatis propugnatdris quemadmodum congregationes illae fidelium et greges, quibus vos, reverendissimi patres, estis praepositi, quemadmodum inquam illae congregationes vocitantur ecclesiae, in quantum eunt vobis datae

> thssl L q. 1>, art. 1 st asta
• IpM.LV.
• Axgaamtu-: AM·· Ssaati PssH ia Urbe prspeesit «[redacted]iitisa» <sas mt sub senses K
Ooecm. eaaaaan. tosses UL

> Lae. XXII. M.
• «ptatLXIX.

00

a^Christo; ita etiam oportet tesejfmnes una simul coadunatos ad praestapdqm obedientigm et perfectam subiéctionem ituqmnibus. Itaque sanctus Cyprianus' cum yoluit'perfecfçindiçare quid-factum fuerit s Christo in constitutione eppisaiae, exposuit ^ta at ryvera ft factum" esse aOhristo ootistei^Çex eius epistola 27, ubi>ita diserte pronunciat: ,,Dominus noster episcopi honorem' et ecclesiae"»qa^ rationem * disponens.in eyangelio loquitur et didit' Petro» *Bgp dico (ibi, guia tu e» Petru^etc.* Inde per temporum et» successionum vices eptsqgporupi ordinatio jt ecclesia» ratio docurnt, ut e^iesia Super episcopos constitua- tnri . In qua prdbelariasimo testimonio sanctus dgc-(.-tor quatuor irritates apertissime declarat: 1° quod pruinissio lacta 'Petro fuit honor episcopatus et constitutionis «x-lesiae exuessio; 2° quod ex illa. 'proqussione originem habun episcoporum suesessio; ',-3° ?u< ibi. nempe in episixipatu, sit constitutio ec- clesiaç, 4" tandem quod eccleeia luper episcopos, epi- scopi autem super Pet'rum(constituti egit.

Conferte nunc, reverendissimi' petre4ftid quod sanctus doctor idi^i tradit1: ,,Episcopatus unus est. (cuius a singulis'in solidum pars tenetur.", et statim perspicietis unum ease episcopum in «vleeia Dei. sicu) onus episcopus in qualibet ecclesia; ipsos tamen epiecoix» conglobatos esse in e^lem fidei communione, oencordia, unitate, et coniunctione, quia subjiciuntur uni episcopo, in quo episcopatus uüus est. Ideo stathn eubdit: ..Sed exordium ab unitat^ proficiscitur et pnjiiatus Petro datur, ut una Christi ecclesia et cathedra una monstretur." Ideo in .epist.45 ad Cornelium, çcclesiani Romanam vocat radicent et matricem catholicae eerfestae.

His rationibus pernetus, in observatione sub numero 31 in synopsi analytic» », quae typis comniiAa nobis.data est. inquiebam: veram naturam primatus contineri in appellatioqe *calAoftoae.eroferfge epiteopu»*. Velut enin»'vos, reverendissimi. patres, posuit Spiritus sanctus regere ecclesiam Dei, ecclesiam inquam illam peculiarem, in qua ex communione cum Romano pontifice canonice instituti eatis, it» Spiritus sanctus posuit antistitem urbis Romae episcopum in universali ecclesia, firmans thronum eius super fundamentum veritatis, dexteram eius in iustitia pastoris, cor eius in amore Chrieti, qui cum sit divinus fundator ecclesiae, eiusque aeternum invisibile caput, vocatur et ipse pastor et episcopus animarum nostrarum. Et quemadmodum ipee pontifex in aeternum sedet ad dexteram Dei in excelsis, *temper vivent ad fnter pellendum epro npbi»*; ita qui vices eius gerit in terris pastor et episcopum animarum nostrarum, sedet in Vaticano ad sepulcrum beati Petri, habens sollicitudinem omnium ecclesiarum.

Agnorum et ovium pastor utriaque pabula sanioris doctrinae impertitur; aed non ideo ove» in-D fecundae maternitatis. iure amittunt, sed non ideo qui principes sunt, principatus gradu destituuntur. Suprema enim potestas reliquas potestates non excludit sed ordinat, atque in eo quin minuatur, potias firmatur episcopalis auctoritas. Nem an epiaooposum iurisdictio ait necne de iure divino, adhuc sub iudioe lis est: quod autem iurisdictio Romani pontificatus a Deo ipso sit, non est catholicus qui neget Itaque episcopal» auctoritas ax apostolica sede aliquid divinum certo certius mutuatur. Quidquid voro sit, hoc pro certo et explorato hqbemua, omnes quotquot sumus in ecclesia vel ordino et iurisdiotjoee, vel iurisdictione tantum praelatos, dum-patres in plebibus nobis oom- A missis nominamur, filiorum titulo quoque*luntri* relate ad ecclesiae'catholicae episcopum et patrem universalem.

Itaque propono ut initium paragraph! secundae ita jnmçutetur.ut dirige haeç ' veritas, innotescat". Ddcemtu'psbsadc jtf *declaramut,tam eiae nabram ac" rdOmiem apotfolici primatu» et-prin^ipatu»*, ut *til iure divmo plenitudo pote»Mti^~epi»a>palù taper .triti- wsgm gregem'Domini, et 'ti^guloe peutore· tqnatho-Λ* K Itcç eqrlena, loto orbe *diffuta. Quod privilegium 4M* taxMtoitMhtm *tuÀe/uprib^f bedti Petri, terni* ia *datis'5* çtoribas *quam' in wibu» commendati»*·(sunt jrêrtà. ; *Atque ita liomani pontifice»* lu- *Trent iuritdirtioni» potentatem ordineriam'et imegedia-* i- (ten etc. prori ill schemate.^

Jlaee^unt quqe agpientiae vqstrae et judicii) commendo. Si quid minue 'rectum, emendate.

B Hic autem interrupta disceptatio est, et eniineii- ,tissimus primus praeses.patres dimissurus dixit

,.Proxima congregatio generalis Habebitur foria secunda sequentis' hebdomadae, in qi^i post relationem nomine Deputationis pro rebus fidei faciendam de, emendationibus in prooemium nostri schematis a nonnullis reverendissimorum patrum propositis et nuper distributis, 'suffragia patrum more solito exquirentur per duplicem.actum surgemli. Ileinde. st tempus adhuc supereat, colitipuabitur discussio tertii -capitis schematis propositi."

28.

■mondaUonse a nonnullis patribus propositae in l oongregattone generali super prooemio constitutionis dogmatiose. primae de eooleaia Christi.

ı 8

1. *Martinez S. Chriitophori de Havana* (509 a] C — Prooemium hunc in modum reformetur.

,',Cum rex pacificus, aeternusque saierdos. Dominus noster lesus Christus regnum suum, quoti Iustitiae eet et pacis (Hebr, cap. VII, v. 2.1, inter homines instituere decrevisset, ut omnes, qui ex veritate sunt, audiant verbum eius (Ioan. cap. XVIII. ı. 37), ac in ea manentes sabi fiant (ibid. cap. VIII, v. 32), post devictos ac spoliatos principatus ac potestates, ecclesiam proprio sanguine fundatam instituit, in qua, veluti in domo Dei viventia (I Tim. cap. III. v. 18). fideles omnes, unius fidei et communionis 'vinculo ad invicem connexi, ipei etiam capiti uniti semper manerent. Quod etiam adeo ardentissime cordis affectu desideravit, ut, I priusquam glorificaretur, Patrem enixe rogaverit, ut credentes in ipsum omnes unum essent, sicut ipsemet Filius et Pater unum sunt (Ioan, cap. XVII, v. 21).

,,Hic proinde rex pacis, prinoepsque pasterum, qui , est caput omnis principatus ao potestatis (Colos. cap. II, v. 10), quo salutiferum nostrae redemptionis opus usque ad consummationem saeculi perenne rederet, quod ante passionem eoam apostolis omnibuq promiserat (Matth, cap. XVIII, v. 18), pcat resurrectionem abunde implevit: nam ipoosmet, quos in novissima coeua novi tesfatnsnti sacerdotes instituerat (Luc. cap. XXII, v. 19), suae ecclesiae pastores etiam .instituit, dans illis Spiritum aanotom, ut, évangélisantes ubique pacem et bona, peocata remittenda remitterent, et retinenda retinerent (Ioan. cap. XX, ,v.22, seq.). Quod etiam cumulate perfecit, cum, ascensurus ad Patrem, misit illos in universum mundum, praecipiet» illis, ut docerent omnes gentes servare omnia, q^ae mandaverat illi/, ao certos eoe

› *Dt unit, eeetnie»*, sep. V.
• Bapra, t Lt, mL MO d.
• Bskr. Vn, M.

ı *De* Nmitoat. lik. IL ■ Vm, u. II M 11

reddet», cum ipai» ȯtunibu dàebue-fuiunun ueqiie sd A coneummatte^efn saeculi (Matth. XXVIH, v. 20).

a„Ut au^m omnium, sive paetorum eiye fjdeliuin, in eo credentium fider et charitatis unita», quam intemeratam servare debebant, ut salvi fierent, in sui ecclesia iugiter conservaretur, velut potentiesimdy rex, sui regni claves, quod uni Petro etiam promÂerat (Matth.· cap. XVI v. 1'8), ipsimet. eius vices in terris gesturo, tradidit Lmüi. cap.XXL v. 15N ut namp, ni«t ipso aperiei^e, in hoc regnum intraret; veluti aeternus pontifex in summo ecclesiae suae sacerdotii et apoetolatus apicé eum collocavit, ut„ perfectiori modo quam Aaron pro popuki servitutis, potestatem habe ret in praeceptis, docere filio» adoptionis testitq^nia, et ' in lucetu dare credentibus (Ereli. v. 21); ȧc denique.^uttysapietiritaiinus architectus in·· eodein ludàtissimo' apostolorum principe perpetuum utriusque\unitatis ȸcincipium visibile'fnndamentum institBit, super cuius Xprtitudinem· aeternum óχ- ırueretur templum, et ecclesiae ^aelo inferenda autolimitas in huius fidei firmitate consurgeret ⅏S. Leo M. Ser. 4, cap. III, jn die Nat.).

I s- ,.Centra quod fundamentum divinitus positum, quoniam jxirtae inferi maiori odio undique insurgunt ; ac haereticae pravitate sectatores et fautores huic ecclesiae catholicae visibili capiti, noxis erroribus ac" cavillationibus investis, omnem"fere virtutem ac vim ' T agendi adimere tentanf, ut, ipso infracto ac infirmato, totum ecclesiae coquis validioribus malitiae armis impetant : ideo, ad catholici gregis nobis commissi custodiam,incolumitatem et augmentum, ad» profligandae haeresce, omnesque errores depellendos, et ad ecclesiae et episcoporum tutanda sacratiaeima iura, quae, capite debilitato, sarta tectai|ue matière non posaefft,. ac veraiu denique fidem populi Christiani contra novos unitipliceeque. multis etiam modis invectoe ac vulgatos, errores firmandam, sacro apro- B&nte concilio indicamus necessarium ease dotrinam circa hoc mysticum dfristi corpus ae eius naturam et proprietates, quam semper tenuit ipsamet ecclesia, denim -olerum declaratione ac definitione omnibus notam facere. Quod, ut ordinate et oient ipsius exigit rei natura, perficiamus, ab ipso capite, a quo in universum corpus vita prqyenit, incipere decernimus: ut doctrinam de institutionK^p^petuitate et natura sacri apostolici primatus, a quo etiam totius ecclesiae vt» vt salus dependet, secundum antiquam et'constantem eiusdem ecclesiae fidem omnibus fidelibus firmiter tenendam ac credendam exponamus et proponamu», atque contrario», eoaque dominico gregi adeo perniciosos. errore» debito condemnationis iudicio proscribamus, ac proinde totum hoc mysticum Christi corpus, cuius paembra nobis ipsemet in beato Petro r^|bnda, confirmanda, docenda et paeoenda tradidit, verse fidei clypeo munitum, integrum ac in- C colume contra inimicorum in dies furentium iacula, ipso favente Christo, ȶonservemus. I

8. *Thomae RypeUeruie.* [506 ŋ] — Immutandum videtur prooemium His aut similibus verbi»:

„Aeternus Dei filius, propter no» homine» et propter nostram salutem incarnatus et passu», doctrinam veritati» oaeteraque salutis remedia et auxilia, quae humano generi per peccatum miserabiliter lap»o, superabundant! gratia attulerat, discipuli suis tra-, didit, prendsram haereditatem, et inaestimabilia pretii depositum.

„Noluit autem dominus ac redemptor noster tanti thesauri haeredes seriem efformare asseclarum evangelii ab invicem eeiunctorum, qui singuli eeorsim tantum doctrinae eius adhaererent et saluti» mediis ab ipso traditis uterentur; aed credentes in eum et

mɵto, quod,incitait, ȶ»crù regeoorOoô .oluit et «tv tuit io unum viaibile corpus cxxüeqrere, cuius -meaiX bra conumcta essent ad invicem eiusdem fidei ȶro fwione. sacranlentorum eorundem participatione, eorundemque pastorum regimine, et cuius ereev ȶjjet invisibile caput, atque vitae supernatural»'pritocipium.

„.Quapropter ex i», wibtate licet gentium, iinguarum et morum 'divisis, societatem fyndavit et yrdinavit, atque per apoetok» suos eorumque succeasorerç iugiter a<l Qpusuuiuietionent usque aèetuli in universo mundo colligendam, docendam, sanetificandani, reg^ndamque .mandavit, u> una eseet gen» ȧancta, populus aecèptabilis, sectator bonorum upetum.

Soeivtateni autem illam, ad quam turniqa coin orantur, ecclesiae titulo ipaemel u»ignitam/d<x-laravit. jv}b nuȋiique ȿuuȗ ease ȿuper· ȶêrrain··et millet domum praedicatu, Wk in ea perenne instituit magmteriuni, cuius ereet fidei depositum illibatum qurtodire, perenem qm^que regitninis &uctorftttem. cui fidelee omne» parvre tenerentur.

-..Haec eet, quam adumbravit veteris timtathunti synagoga, quam prophetae prarfiuntiaHrunt. quam taudant evangelica oracula et apoetolicae voces. pro cuiusMmore tanta tormenta passi sunt martyre»,' quam cuncta retro saecula, ah adventu Christi usque ad nos. bnuireqüe populi extare proclamant. haec t:* ⅛ȶhx unice et aeternum dilecta sponfe. materque vere^iventiuni, ecclesia Christi, quam aequiaixit s&nginne suo. extra quatnjntegra manere. cognosci et tçli non ȶ>ot< eius Γ?ΐ̃ℰK)Γη^o quisquam christiam nominis honore et praerogativis legitime gloriatur.

.,.Volens igitur perpetuo mansuram aedificare domum I)ei viventis, m qua suos inhabitaro unius moris faceret, ad hanc fidei et oonitiiutiionis unitatem conservandam, in beato Petro apostolo instituit ȩrpetuum utrimque unitati» visibile retifrvm et fundamentum, super cuius fortitudine aeternum ex(rueretur templum, et ecclesiae caelo tnferqOdu sublimitas m huius fidei firmitate consurgeret, (jetra quod fundamentum divinitus positum, quoniam portae inferi *meurgere non ȶent,* ad catholici nobis commissi gregis custodiam, incolumitatem *el* augmentum, sacro approbante concilio iudieamus necessarium esf<e doctrinam de institutione, perpetuitate ac natura'sacri apostolici primaius, a quo *praecipue* vu et salus totius ecclesiae dependet, cdnctis fidelibus credendam et tenendam declarare, iuxta antiquam eonsfantemque universalis eiusdem ecclesiae fidem, atque contrarios errore» proscribere/'

8. *Whelan ȳWheelingmti* [514 d] — Reformetur totum prooemium. Intitulaturti enim „de ecclesia Christi" proreus nihil de ecclesia divit. Eo tendit in omnibus, quod systema quoddam sustentet. Ideoque debile omnino est et mancum. Hic locus, ubi magnifici» Scripturae figuru exhiberi deberet ecclesia tanquam omnium Dei operum maximum et perfectissimum, effectus et fructu» redemptioni» : Spdksa uempe sine ruga et macula; corpus Chrieti mysticum ; nova ferusalem ; civitas in monte posita ; ecclesia tandem, quam non homine·, etiam a me ipeo electi, sed *tgo aedificabo,* et proinde *magnam qpoààam* molitum *credibiliiatie et tignam levatam* ia naltowc» ȡo» ipei declaravimûa. Insuper in lineis 3 M seq. inadaequata suggeritur idea, ut mihi videtur, institution» ecclesiae, ut de supra dictis patebit.

4. *Idem* [516 à] — Vox *Ideo* in lin. 10 nec solum nec etiam praecipuum motivum orationis Domini, meo saltem iudicio, enuntiat. Ideo fnim rogavit, ut unum sint, *ai credat mwtdw.* Substituantur ergo haec alia: Magnopere enim, vbl, Enixe enim.

S, 4mal *Moniertytnfu.* [496'nj - In secunda periodo ..Ideo èhim' etg. videtur, quod verba «aerae Sçnptu^ae, quae citantur, non retinent genuinum sen- *num, et* dioendudi potius^foret 14eo priuaguqm *clarificaretur, roffamt^dtrem et pro apostolis, et pro* lix, *qui per verbum eorUm crediturі erant in ipsum. ut omnef unum essent;* aliis omissis: vel ei magie placuerit sequentia etiam retinete, ita dicentium, *et sicut ipse Ejlius et Pater* unum *eunt, ita et onfnes in ipsis nnum essenf.* X j.

4. *Wiery .Gurcinsis.* [5<H b] Pag. prima (signatur tertiat omittatur *citatio,* textus^ Cor. 111, 40.

7. /(frm. ihid. ; Ibid, et sequenti pagt textus: :.Sa^nentitwihiii igitur architectus--- instituit perpe^uum'UtriiiNjuc unitatis principium ac visibile fundJfoentuuf' sapienti inudo immutetur: Sapipntis&imus igitur architects ... institui! permanens <-rel *firmum)* utriuMpiç uqitatis (entruni ac fundamentum.

8. *Amat Montireyetyfis.* 4% c ! Ex variis craetMTipturac textibus clare ap|>aivt. ('hrietum ij>suiii, qui- fidei et uharitatis auctor et ret et dicitur, rese otium earum, proprie loquendo, *principium:* ideoque hoc verbum, *principium* nempe, in suo genuino sensu, applicari non posse mihi videtur apostolo Petro, ut frt m sequenti i»eriod<», linea 4. pagina 4: aed potius dicendum, saltem meo ludicio. „<'*tmlrnm* I Christus enifn in beato Petro ..instituit perjietuum utnusque unitatis *rrnlrum* ac visibile fundamentum ' : non vero principium; nw enim aliter ophstare udetur e\ ^nodalibus definit tombas.

9. *Thoma* Rupelhn 507 c| — Substituatur verbum *centrum* pro *'principium et fundamentum* lin. 5, pag. 4.

10. *Vérot Augustini.* L497 cj - Supprimatur ultima phrasis prooemii incipiendo a ..Contra" etc.

11. .Imnt *Montrrcyensw.* (496 d] - Penodue 4 incipiens: ..Contra qucxl fundamentum" eadem pagina 4. linea 10. sequenti aut simili modo mihi videtur reformanda : *„Et quoniam portae inferi ad funditus evertendam ecclesiam, si fieri posset, maiori in dies odio undique aqntra eius fundamentum divinitus pontum insurgunt. No ad catholici gregis custodiam, incolumitatem. augmentum. sacro approbante concilio, iudicamu necessarium esse, doctrinam de institutione. perpetuitate, ac natura sacri apostolici primattd, in quo totius ecclesiae vi ac soliditas consistit. secundum antiquam atque constantem universali ecclesiae fidem",* etc. ut in schemate.

Ratio mutationis, quoad primam partem, eet, 1. quia aeneus periodi clarius apparebit; 2. ut constet contra ecclesiam jxirtas inferi acies parare, dum advenue eius fundamentum insurgunt; et ita conformior sit sacrae Scripturae, in qua dicitur, eae contra ecclesiam praevalituras non ease. Et quoad secundam partem, quia vi *et naius ecclesiae"* a Deo potius dicendum pendere, cuius tamen *praesidium* et *soliditatem* in ecclesiae fundamento seu primatu Christus collocavit : quod potion modo exprimitur per verba subroganda: „in quo" (nempe) „tota eius vis et *solidités* consistit."

12. *Whelan Wheelingensis.* — Poet lin. 10, pro *Maiori,* dicatur *Constante.*

IS. *Thomas Rupellensis.* [508 Bj — Rectius dicendum videretur *..portae inferi insurgere non desistunt"* suppressis vocibus *„.maiori in dies odio undique".*

14α'H'I>φ *Gurcensis.* Pag-2 (signatur 4) loco „a.quo totius ecclesiae vis et salus dependet" dicatur: quo totius ecclesiae vis et sidus magnopere dependet".

14 *b. Thomas Rupellensis.* [507 Dj — In ultima phr ante vel poet'verba: Ttotiua ecclesiae vis et salus ', addenilui^' esset verbum_ *praecipue.*

.1«. *yVhela» yVhreiingeiui».* Γ517 aj — Assertum iuV a' fine 9, nempe, ..4 *quo totius ecclesw vis et salus dependet",* rtmoordaBe minime videtur cum iis, quae I('or. XÎ1, 14- et seq. leguntur. Quid enni} potest caput sine corde? Quid valet os- sine pulmonibus·? Ergo addatur, *praecipue* vel *maçime.*

14. *Iderri.* 517.B] - Tandem, ita clirrit ultima phrasis, ut facile mutato, loco virgufaé et pont verbum *fidem* .potato, sensus omnino mutari pb^it. ,

1. B'tery *(iHn ensVt.* [502 A] Si hoc prooemium uiticum rvm.anet pro tota doctrina de ecclesia Christi, intentidr ratio habenda vertaruih Christi apud loan. cap. XVH, «si et .malorum ecclesiaeChnati undVquaqiie ' non contra itdlule" fundamentum) imminentium.

I t primae alteriquc emendationi super proo&niu factae wtiefiat. Deputat patrum formulam sequent item (ongreghtioni generali · ruminandam proponit:

Pag. 3. Im. 14 post verba)..... unum sunt" inseritur: .^Quemadmodum igitur apostolos, quos sibi de mundo vlegera^ <x»mihuniiato Spiritu sancto, misit, sicut missu erat i^Patre: ita in ecclesia sua pasf torve vt d<M'toiv« impie ad consummationem sacculi ease \ohiit. Vt \ero episcopatus unus et indivisus iMHet. vt universa credentium multitudo)»er cohaerentes- sibi invicem sucvrdoto in fidei et ounmunionm unitate conservaretur, beatum Petrum cartens apostolis praeponens, in ipso instituit perpetuum utriusque unitatis primipium <'t iisibde fundamentum, super cuius fortitudinem aeternum vxetruervtur templum" etc. ut in schemate.

29.

BmandationM Ln prooah^lum privatim exhibita·.

1. *Mermillad ep. Hebmnends.* — ..Eccleaia sancta Dei, quae dicitur *circumdata varietatel,* pariter *una est* ; nam ai varietatem ostendit tum diversitas gentium. quas ecclesia complectitur, tum multitudo pastorum. quos *8;<ntu« sanctus posuit episcopo regt're ecclesiam Dei* : tamen in unitate continentur omnia; quoniam ex variis ovium gregibus fit unum *ovile* et siq>er multiplices agnorum custode flat *unus pastor* ": ut omnes eadem fide, eodem regimine, eodem moro coniuncti, *sint consummati* tn *unum*6.

"Propterea Christus Dominus dum ut *sapiens architecti* 1. in duodecim apostolis ponebat eccleciac *fundamenta duodecim* unum inter eos elegit, super quem, tanquam super *principalem petram*9. aedificavit ecclesiam. Hunc autem et illos ita coniunxit inseparabiliter, ut iam eos homo separare non poesit ; hinc neque corpus episcoporum a Romano pontifice, capite suo, neque caput a corpore disiungi valebit : secus totius ruina sequeretur. Si quidem mènera sine capite, et caput sine membris pariter mortua sunt ; et si membra capite reguntur, caput membris portatur^ Praeterea quemadmodum in Deo Trinitatem simul et unitatem profitemur, sic in ecclesia, quam, Christus fecit *ad imaginem et similiindinem Dei.* utrumque canfiteri debemus, scilicet, pulchram diver-

* P« XL1V, io.
1 Csat. VI. &.
• Act XX, M.
4 low. X, ie.
» Ibid. X, 1β. '
« Ibid. XVII. tt.
» i cer. tπ, iα
t Apoe. XXIV, 14.
»)*um* XVX 18.

sitatein eius, quae eet rtrèumamirta «inrûiàtiMw 1. et eimul necessariam unitatem, quam Ogmathi *tunica inconsutilis9.*

«.Impietas autem agnovit tunc eecleeiam facilius eeae delendam, si prius *petrq,* fundamentuni unitati-; funditus èvertatur Him' hodie totis viribus hoste eccleeiae quaerunt destruere sedem Petri, et eradicare Romani pontificis auctoritatem. Igitur, hae tempestate–totum orbem coneutiente, ne quis in fide vel obedientia naufragium incurrat, dupmus hic veram ebcatholicam doctrinam de sanctae nidis institutione. de Romani primatus jierpetuitate et de eiusdem natura cunctis fidelibus solenviiter èw propeiientlain."

t. *d'aixal y Extradé ep. Frgfllrnà* . ; 1° Valde optandum èf. ut iu ÞQ»|K prooemio Þrdma stitutiorus de èrd< ('hristi. explicita fieret mentiq de Christo Domino, quatenus ipse'est *làpix ăngulari* totius aedificii. Atqui sanctus Petrus dferrijietix <xcleeiam Christi in sua epistola prima cap. Π. optime et verissime eam hobis exhibet fundatam super Christum *lapidem angularem, ad quem ăccedente lapidrm mum* fidele» superaedificantur. Timeo igitur ne protestantes. qui legerint propositum prooemium, irrideant caprilium Vaticanum, ac si videremur patres concilii diversum proponere ideam eerleeiae ab ea, quam sacra Scriptura nobis exhibet. Vniamus quaeso, eminentissimi ac reierendiesinii patres, in hoc prooemio ŏptatissima constitutioni·. Simonem *petram* cum Christo lapide angulari, seu primaria et per «ei|i>ain'principali *petra* aedificii.

2° Posset fortasse offendere lectorem cntiuuiu non satis connexa series idearum. Ekordimur enim ab idea *Þastori* et mox progredimur ad ideam aedificii . huic subnectimus ideam architecti, et denique ex abrupto regredimur ad ideam gregis. Itaque ojterae pretium esse videtur ut idearum series non divulsa sed unda, non tdiffnu sed tOmpacta à nobis exhibeatur.

3° Ecclesia Christi nobis describitur veluti templum xeu domus, in qua fideles vivant ooniuncti vinculo fidei et communionis. Videntur igitur fideles et ecclesia Christi exhilieri tamquam^duae ree. ab invicem ŭistincta Sed. si fideles ob oculos ponantur veluti res distincta ab ecclesia, quid quaeso tunc exhibebitur per ideam ecclesiae? Nonne igitur Þra wtaret in hoc prooemio exhibere fidelen quemàdmodum eos exhibet sanctus Petrus, tamquam *ŭapide* tntxr aedificatos supra petram angularem?

Itaque ad haec vitanda, audeo proponere prooemium sequenti modo emendatum:

› ..Sacerdos in aeternum Christus lesus, ipee est a Piftre constitutus superexcelri templi maiestatia gloriae suae lapis summus, angularis, electuew pretiosus, ut otnnea qui in eum crediderint non confundantur, sed accedentes ad eum efficiantur et ipai lapidee vivi, qui superaedificentur, domus spiritualis, acceptabiles l)eo per ipsum Christum lesum. At ne ascensurus in caelum, redderetur angularis lapis ludaeis et gentilibus invisibilis, et homines vagarentur in tenebris atque inoerti, nescientes modum quo possunt ad illuni accedere, eidemque cohaerere firmissime ac inconvulse; ipse inter apostolos upum elegit beatissimum Petrum quem in consortium individyae unitatis assumptum, id quoti ipse erat, nempe lapis angularis, voluit nominare dicendo: *Tu* es *Petrus, et mtper kmc petram aedificabo ecclesiam meam,* ut aeterni templi aedificatio mirabili munere gratiae·Dei in Petri soliditate consisteret, at' eedeeiam suam firmitate corroborane,, ut illam (nec humana temeritas posset appetere, nec þorta contra illam-inferi praexalen nt ».

..Fuerunt utique otanes, apostoli oχ aequa fundamenta ecclesiae; quatenus repleti Spiritu «ancto extiterunt 'infallibiles testee xwbi evangvhi. *rt praedicaverunt' ubiqUe. fXmtiRo coopérante. et sermonem confirmatote. torquentibus Ŝigni 9:* at unus «erum tantum èlectu fuit ad repraesentandam unitatem divibi lapidis, seu petrae angularia, cui cohaererent reliqur ajSoetoli. et eorum Ŝucoevoft epimopi. glutino unius fidei, atque mdu^oluhilis comtnuhiouis copulati. et nuper quam'Visibilem etAitiicam |x»'rani. uiniie ept heopa! cathedrae superstruerentur. et tata ŝ»v| neque ad fflrt?m ŝ-ulorum perenniter aedifiuuvt ui ('outra quoi fwtdamentum dis nutus positum, quoniam portae inhqj maiori in dn> odio undhpio msiir zgunt. ad cathobrae nobis ŝemmn «piae ot dumus-Dei. structuram, robm atque incrementum. mu to appnduitite com ilio. tudi<amu mv^warium ŝ** doctrinam de institutione. j«4r|«Huiraie a» natura sarri ajx>stolici primatus, a quo tuta itiiu> vh ac ti.ilu» dependet etc. ut in M-hemate." N-mis iunii an. 70.

3. *Ilan:a ep. Plaeentinn* — In prooennô s hamatis const it ut ton is dogmaticae de e«v]<vmi ('hristi h'gitui MXg· 4 4 c t . leMim (Minatum m l>Mto lMn> apostolo ŝèstitui perpetuum fundamentum. ŭpvr cuius fortitudinem aeternum eUruereiur templum, ct iMvlcsiae rai»lo inferenda Ŝubhmita «w Auιιιχ ^*det* firmitate consurgeret.

In his verbis, ŝpia ex sepmme naiuU Leoni- desumpta sunt, habetur xvrhum Autiu. qmxi mjxUe *pronomen* positum est loco *ŝomini* quod siqwnu.vxprt'ssum supponitur. In sermone -amii Ixoihk ajierte significabor quaenam sit illa fide-, m «mus firmitate ect h^iae sublimitas consurgit, henqs ŝôL illa, quam Petrus profes-ns e>t cinu divii ('hnMo l>oC^nuio: *Tu ĕ (ŝri Ftliu L>ri mn* At \«m l um de hac Petri confessione nulla mentio facta sit m prooemio schematis, forte contingere |">tent. m. qui textum sancti lxxmis num<piam prae oculi- habuit, haud intelligat. quidnam sit illud, ad quod referatur pronomen *ŝuiu* nctiqn' quaenam sit lnk's, m cuius firmitate tMeeritur consurgere ècclesia sublimitatem.

Poswuntne verlm sancti l/Mnis ita referri, ut ambiguitas. qmuvmnque sil. prorsus excludatur·'

An non poa»et dici lux· unxlo: *super ŝdu tortitu dinrm aeternum extrurretur frmplum* V *ila ut* Amimx *aeterni templi aedificatio mirabili ŝunrr gr ăm)ri in Petri soliditate consisteret* ?

Hanc animadversionem, qliamris jmni momenti sit. propono, paratus eam nullius etiam momenti indicare. si eam negligendam (xuisuerint reveretidiwumi patro Deputat ion ia pro rehus ad fidem jiert immi ibu«. (Die (i iunii 70. i'

4. *Filippi ep. Aquil<mu* Non (v-setidotni ιβnuto g tempo ien d'iacrivenni per leggere doll ambone una mia emendazione al proemio, mi permetto di umiliargliela. nella spvranza che voglia degnarat di accettarla. A me sembra ehe poteeae in qualche modo soddiefare alie strane pretennioni (di coloni che non rifiniaoono di chiedere die almeno ei dia un oenno della coetituzione atoriea della Chieea in quento praemio. Dei reeto, voatra eminenza ne faccia quel eonto rhe crederà nella sua aaggezza. mentre hariandole la sagra porpora ho Vonore di ripetermi \

› Pa XLIV, 15.
t Ioan. XIX, M.

l 8. Leo. epiit 4 epiecopo· Gallicanoe provide. Viennenei·.
» Mare, XVI. SO.
» 8. Leo M. κηη. IV. al III.
‹ S. Leo M. epitU 4 ad epifeopoe Gallicano» ptoviaciae View, cap. 1.
* Epift. data ad card. Bilie praeaid. Dopotat. do Ade die 7 imali 1870.

Pag. 3 linea 3 [4 a u] ---. „µ que natet te A µ µ v psputee *MtfiMil ii^aOer boeeoeUee* spnmm domq Dri viveiriw fide, ape at charitato enutriti, di- *ft* mates *fidei et .tertfarir teieeii* walmriw vine charismata promereremur, et im ad regnum possidendum quod nobis paratam eat a ooawtitetûme mundi. Ite ares effecti regni Christi in farriO· haeredes eius futuri aumua in analia, ubi Deoa aat omnia in omnibus -Quare Mpiactimimua arohiteotus Dominus noster leaua Christus initio miaaionia euan certos quoodam ex coetu fidelium sibi cogiiteq0is£it, qum et apostolos nominavit, ut aibi testea forent in universo tqundo, remiaaionem peooatorum annuntiar ront, et dooereht omnes geutm servare omnia quae ipse mandavit eia. Hos vero tum aibi, tum ad invicem adiunxit fide in aemetipaum.Filium Dei vivi, quae vane eat principium vitee Christianae et potto ealutic Protinus hanc praeclarimimam et invictimutoatn fidem (H-iinut et unus edidit Simon Bar-Iona; cui quidem non caro et ssnguis. aed pater .qui eet in caelis revelavit, ut beatu· prae casteria dioeretdr, et per novum B iam praenuntiatum atque tunc tandem tributum Petri ηοηϊM, petra fieret, super cuius firmitate eodeeiae <aelo inferendae aublitnitaa consurgeret. Principium itaque illius ministerii ad quod ecclesia est a Christo instituta missionem eius per omnia saecula adimpletura, fuit Petri persona perpetuum unitatis principium ac visibile fundamentum divinitus constituta, super quo ipei summo angulari lapidi Christo leeu .coniungimur, atque in ipso unum efficimur, sicut Ipse et Pater unum «unt. Contra quod fundamentum etc.".

8. Zelli *lamèuzi abbot* 8. *Paoli de Vrbe.* — Optime scio,, nullum esse cuique ius tradepdi scripto tentam ,emendationes. Sed, ne tempus oratione mea ane insumatur, satius puto sapienti arbitrio deputatorum patrum nonnullas emendationes proponere, quadro mea tenuitate exhibendae censeo.

Vlihi videtur pag. 4 constitutionis dogmaticae pri- mse de ecclesia Christi ite. 2 [4 c (], valde expedire: C habuit: F quod indigitetur institutio episcopatus, iuxta illa verba sancti Cypriani: *Epitcopattu* umu eri; 2 declaretur quod primum in beato apostolo Petro instituê tua est, in quo totus est, *coitu a ttngtdie* m aoladaap. *pmt tenetur;* 3' exprimatur plenitudo ipea in tradi- t v tione clavium regni caelorum.

Ad eum finem videant sapientissimi patres, num melius diceretur, prout sequitur: *„iugiier coutercondam,* dum ei sacerdotium, regia simul ac pontificia dignitate in uqum contracte, attribuit: ac Davidis aeternum illud regnum transferam, una cum pontificatu servio suis induisit, hoc eet catholicae ecclesiae pontificibus! : tamen primum in beato Petro apostolo, super quem aedificavit ecclesiam suam, instituit perpetuum utriusque unitatis principium, tradens ei dares regni caelorum, et fundans in eo visibile fundamentum etc." ut in schemate.

·. *Valeeochi ep. Tiberiadeneit.* — Ut primae alterique emendationi super prooemio factae plenius satisfiat, et quae a revereoditeinia Deputations optime emendata sunt, cum praecedentibus magis ac splendidius cohaereant, sequeartaan primae periodi mutationem aut aliam huiusmodi proponendam censeo: ..Pastor asternas 4t episcopus animaram nostrarum, ut salutiferum Redemptionis suae opus usque ad consummationem saeculi perenne redderet et *promittat patribfu benedictionee te* immea gentes *effunderet,* ecclesiam *Hienudkm,* taunssi aedificare constituit, in qua valuti in domo Dei virentis *gene eancta poptdtugue aoceptabüü eeetgtor* tonorem operum *unat enet* et omnes Unius fidei *et* obaritaris vinculo contineremur." Vel: *una* omntam esset *gene sandia.*

ı Ootete vaste hast mut es «· Whteata, tear. XXIX, nam (et a _ .

30.

1870 iunii 18.

Foria secunda die 13 iunii 1870 hot· octava eum dimidio ante meridiem, in conciliari aula Vaticanae patriarohalis bamlicoe, generalia reverendissimorum patrum congregatio habite aat; cui interfuerunt quingenti septuaginta tres patras, nempe 37 cardinales, β patriarchae, 9 primates. 79 arohiepisoopi, 404 episcopi, 4 abbates nullius dioecesis, 13 abbates generales sire praesides oongragationum ordinum mouasticorum. usum mitrae habentm, 21 generales et vicarii generales; quorum omnium nomina, quae per assignatores locorum accurate descripte fuerant, exhibet indiculus patrum septuagesimae congregationis general^, qui inter acte ooneilii amenâtur.

Reverendus pater dominus Francisons Xavenus de Mérode archiepieoopus Melitenenaia mistem lectam celebravit. Qua absolute, et recitata oratione Adsumus *Domine* etc., aminentiasimua primus praeses in hunc modum patre· ^lloquutus est:

..Reverendissimi patre», exquirenda sunt hodie suffragi^de emendationibus in prooemium schematis primae constitutionis de ecclesia propositis atque distributis. Antequam vero ad ipsum actum ferendi suffragia procedamus, audiendus eet reverendissimus dominus Patritius Leahy archiepiscopus Coteeliensis qui nomine Deputation:· pro rebus fidei relationem de hisce emendationibus faciet, exponens quidquid ipea de eisdem sentiat. Itaque praedictus dominus asceodte ombonem."

Hic autem ambonom conscendens haec ad patres habuit:

RELATIO

reverendi patris domini'Patritii I^ahy archiepiecopi Caeeelieneit \

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendimimi patres.

Quoniam mihi concreditum eet ad eminentimimoa et reverendissimos patres congregationis generalis referre de prooemio constitutionis dogmaticae de ecclesia, rem statim aggrediar.

Duae primae emendatione^ simul sumuntur. Hae duae emendationes, quae proponunt reformationem totiue vel fere totius prooemii, sunt quidem in se optimae, sed sunt nimis longue quam ut in tota sua amplitudine a patribus Deputation!· possint acceptari. Prooemia concilii Tridentini sunt semper brevissima: nostram prooemium est duplo maius, quam< prooemia sex vel septem ssssiooum concilii Tridentini; et prima emendatio hio proposita est duplo 'maior. quam nostram prooemium. Sed quamvis patres Deputationia de fide consuerint has'duas emendationes non posse in totalitete sua aooeptari, tamen eas quoad ssneam et scopam auctorum acceptant, nempe hooae modol retinendo prooemium nostram integram et praeterea inferendo in initio prooemii additamentum quoad substantiam sumpdte ex iis emendationibus. quod additamentum typis exaratum ᵗ in manibus est reverendissimorum patrum ooneilii. Hoc additamentum inferendum est in pag. 3 lin. 14 [4 o t] post verba „unum sunt", et additamentum incipit, ut omnes vident, oum ia verbis: Quemadmodum *igitur* apostolos, *quot tibi de* mundo *tltgend* etc.

Dixi patres Deputetionis habaisss in hoc ady

i TMs eases, eiteteeas dseasMtei M,ηIM.

ditauMnto ration· «area duanm· emssutatioaum «t A stiam soopi aaetoctta; st babamat Nara austeras haram dusnua «MndatioM· aibi ridsatar haut scopum proposuisse; autp· at setisfecsreut desiderio horum reverandiraimnrum pattam, qui in aanatali congregations volusrunt, ut introduoorstur imcitutio opisooporum. Haie desiderio horum rau^andia-sùuocum patrum at aidA> draidbrio^aactorum Mn dationum satisfit, in quantum fimi potest, par boo mfditamsotum, in quo dirartie rarbio exhibetur divina institutio cum indivisa unitate «pisoopatus, in quo etiam exhibentur omnes pastores, omdbs fideles sibi invicem coadunati per vinculum primatus aummi pontificia. Igitur hae duae «mandationes hoooe modo quoad substantiam acceptatae aunt retinendo prooemium eicuti eat, et inaerendo in loco, quo dixi, additamentum typia exaratum, quod eat in manibus reverendissimorum patrum.

Amandatio 3 Haec emendatio asserit quod prorso» nihil dicatur in prooemio de'eoclesia; et tamen ipaa emendatio poetes dicit, in prooemio dari ideam, quamvis inadaequatam. institutioni» ecclesiae. Dicit praeterea quod prdfttnium eo tendet in omnibus, quod systema quoddam sustineat. Sed non eet cur diutius immoramur in hac emendatione. Non est etnendatio ösnnino, potius censura; nihil proponit suffragiis reverendissimorum patrum; et quoniam nihil omnino proponit, non est Suffragiis proponenda.

Amendotio tf. Haec emendatio dicit, quod vi istius vocis „ideo" Christus Dominus repraesentetur ut orans pro. unitate credentium, tamquam'fine praecipuo orationis eius, vel tamquam fiprisdlo; et si fine solo, addit emendatio, quod ideo excludatur finio verua propter quem Christus orpvit, nempe ut mundus credat quia tu me misisti ? lamvero nihil ex his dici potest. Verba schematis noetri neque expresse, neque per implicationem significant quisnam fuerit vel C praecipuus vel solus finis orationis dominicae. Non dicit quisnam fuerit finis praecipuus val solus, et proinde non excludit illum alium remotum ulteriorem finem, quem Christus habuit in orando, nempe ut mundus *crfdaf qttia* tu me misisti-

Revera Christus in hoc loco orevit pro duobus; oravit pro uno immediate, oravit pro alio remote. Immediate orevit pro unitate discipulorum, qui in eum crediturі ement; oravit etiam remote pro alio fine, pro eo scilicet ut haec unitas discipulorum eius esset nota, quasi nota vel character unde mundus agnosceret eius divinam missionem et divinitatem eiu» evangelii. Oravit pro unitate igitur discipulorum imrtadiate, oravit pro isto alio fine, ut mundus cognosceret ipsum missum fuisse, oravit pro hoc remote. Sed neque textus Scripturae, neque verba schematis nostri directe vel indirecte significant, quinam fuerit finis orationis dominicae vel praecipuus vel solus; proinde vere dici non potest, ut dicitur in emendatione, quod schema nostrum excludit finem propter quem Christo· oravit, scilicet: ai «suadus tradat q«M t a u m misisti. Igitur erronee «st ista «msndatio, et non potuit admitti a patribus Deputation».

Emmdatio b Doctissimus auctor huius etnsndationis putat genuinum sensum Scripturas in Wd loco non retineri. Ingenue fateor me nseciro quid riba velit doctissimo· anetor huius observationis. 8i vult dic···, verba Scriptura· hio detorqueri in ssnsum alienum a sansa «orum genuino, certe boo non sst varum, quis hio loot» Scripturas sumitur in ipso litterali sensu. Si vero dicere vult, quod iuxta sebsma Christus oravit pro unitate discipulorum eius, dum iuxta tutam Soriptaree «tarit «a· pre apottrim, Woe quidam «at «anaamum; oravit pro dioqipuli·, oravit etiam pro apostolis. hae rorimiaram «at. Sed schema nostram hoc non anget, ealummodo oeuttit tatam partem quoad apostolos, at ictam partem oauttit brevitatis naum. etpoto ad rem « soopum non naoaaaeriam. Sed quoniam non disoonrenit, potis· coevqpit cum re «t cum materia et cum acopo, et quoniam etiam maxime germanum «st ad ssnsu^ additemendi quod proponimua inssri in initio prooemii, patro» Deputsrtioum acceptarunt hanc amandationem quoad primam suam partem, md solummodo quoad primam partam, nempe quoad eam partem quae finitur cum terbia uf ömne unum essent versus finem qpiendatiopis. Caque ad haec verba patre» Deputation» acceptant hanc emendationem, sed non acceptant quoad reliquam eius partem.

Emundatio 6 Omittatur citatio textu» sancti Pauli epiatola I ad Corinthio»; haec est emendatio. Sed huic emendationi iam satisfactum «st, quia locus, ad quem alludit auctor emendationis, expungitur a schemate, scilicet locus incipiens a Serbis .jsapieotissimus architectus" . iste locus repungitur, et proinde satisfit isti emendationi.

Amendotio 7 8" et 9 umul sumuntur. Hae tres emendationes in quibusdam inter se conveniunt. in aliis discrepant. Omne» tres sunt pro omissione vpcis ..principium" et substitutione vocis centrum mitatu Duas, nempe 7 et 9 eunt pro omissione voci» ..visibile", et una, nempe 9 est pro «mictione voci» ..fundamentum". Sed patre» Deputation!· putarunt verba schematis ease omnino retinenda et nullam ex his tribus emendationibus posse admitti. Quoad vocem „principium", auctore· emendationis, saltem unus ex iis dicy, quod principium recte dici non posait, fundamentum unitati» fidei recte dici non ponit de beato apostolo Petro, et quod hoc rite praedicari possit de •olo Christo Domino. Certe Christus Dominus «st principium primarium non solum unitatis, sepi etiam omnium spiritualium donorum, quae opitulante Spiritu sancto, operante Spiritu sancto in sinum dilectae suae sponsae ecclesiae effundit et semper «st effusurus. Sed Christus praeterea posuit in ipaa ecclasia. praeterea voluit in ipaa constitutione ecclesiae pnncipium unitatis secundarium, vicarium. Quamvis enim Issus Christus Dominus noster sii semper invisibiliter cum ecclesia, eam per gratiam Spiritus sancti docens, regens, vivificans; ea tamen omnia facit modo accommodato societati externae et visibili, qualis est ecclesia, per media accommodata huic externae et visibili ecclesiae, scilicet per ordinem hominum externum et visibilem, per medie visibilia, per sacramenta visibilia, per praedicationem verbi «xtsrnam, eudibilem, sensibilem: quamvis, inquam, Christus Dominus ita agat quoad oeconomiam totius eoolasia», similiter, simili modo quamvis ipse sit auctor et sffector unitatis ecclesiae, primarium principium unitatis sccisaias; tamen posuit in ipse oooatitutioo· «oolssiae illud quod dicimus principium unitatis, illud quod de ss aptum et efficax «st ad ooueervaadam fidei et oommuniunis unitatem heri, hodie «t m sestinls, illud quod ds se aptum et efficax «st ad ooossrvaodos omnes fideles ab Hserssi et schismate, illud quod de ss aptum et efficax «st ad conoorvendoe in professione eiusdem fidei «t sinu eiusdem communioni» omnes spare» per universam terram et in omnibus aliis inter ssdjveroae: Christus inquam posuit illud in ipsa constitutions sodsaias «t illud, quod ita posuit, illud sst eustprites. auctoritas inquam non solum invisibilis, non snldm ipsius Obruti, ssd auotoritas visibilis, palpabilis, residar·· in ipse parsons Pstri «t sucoassoram Patri.

t Issa.XVn,«.

Et quod hase anetoritas «unau pontificis vers diei poésie et rit prineipiuai unitatis, potet a priori aa ao quod omnes haie aaotoritnti as aubaaittentm in eadem fide et io eadem ooaununioaonereesarioocmiuaguatw. Patet etiam a posteriori, quia de facto populi nmaiuwi tribuum et linguarum in unum ovile Chriati ooɳ-P·β·1i aunt, propterva quod primatum cummi pontigepia agnoverint; dum o oonvcno ab ipma inounabalia «nkaaiae usque ad praecantem diem amtarii naiicivatoa semel, et quia niiscerunt auctoritatem ournmi pontificie, ideo inter'ao in multiplum haeream et schismata sciam eunt et adhuc scindantur. Vere igitur dici potest, quod primatus summi pontificia ravum ait et dici pomit et debeat,principium unitatia fidei et communionis. xf£t eat special» ratio, quare vox caetruN. unitatia non debeat aubetitui vocipriiscipium unitatia; «st specialia ratio. Quarenam euhatituitur vox centrum unitatia? quarenam? Nempe quia haec vox eminam magia elucldata, quia praeterea unum eignifieant baevbtqe prin)-ipium unitatia et centrum unitatia. Sed loquendode^nitate eccleaiae, vox usitata aemper vel fere reaper in tractatibus theologicis et in controversiis cum proteatantibua, vox aemper vel fere ramper usitata de unitate eccleaiae eat prosripism» unitatia.

Sed principium et centrum unitatia non eunt quid unum et idem? In re certe eunt. Christi» Dominua non aolum eet principium unitatia, aed etiam cat centrum unitatia; sunt in ae quid unum et idem. Bed vox *principium* non eandem notionem ex|pbet atque eumdem respectum ac vox centnan unitatia; nam principium proprie significat principium unitatia, significat id quod positum eat in ipsa constitutione ecclesiae, significat relationem summi pontificis ad membra ecclesiae; dum centrum unitatis significat relationem membrorum ecclesiae ad pontificem. Principium eet quid intrinaecum primatui eccleaiae; preefuppoeita hac constitutione, preeauppoaito hoc priafipio, tunc sequitur tamquam concreterium naturale quod cum hoc principio convenire debeant omnes episcopi, omnes ecclesiae, omnes fideles. ' Igitur vox principium unitatia non «et quid unum et idem ac vox prinripium unitatis: propterea vox praeripiam unitatis «st fere semper usitata. Igitur patres Deputationis oensuerunt vocem praeripiam unitatis esse omnino retinendam et non mutandam in vocem centrum unitatia

Quoad alias voces, de quibus in iisdem emendationibus, scilicet „visibile fundamentum' hae voces eunt omnino retinendae; ita oeosuerunt patres Deputationia. Nam non aolum neoesee est ut rit in ecclesia principium de ae aptum et efficax ad procreandam unitatem, eed etiam ad sustentandam, nd eam conservandam et perpetuandam usque ad finem saeculi. Et quid magis inservit, quid magia necessarium ut in unum coagmentantur otnnes paitea aedificii, quid magis inservit vel magis_ne«eaarium eet quam fundamentum? Hoc fundamentum omnino debet era» et vocari *viMilt,* quia eat fundamentum societatis visibilia, quia praeterea sitam est in ipaa visibili persona suooeasoris Patri: proinde ha» vocas ..principium ac visibile fundamentum" sunt retinendae, ut oensuerunt patres Daputaticnis Proinde nulla «x tribus his emendationibus 7 8 9 potest acoeptari.

Emendatio 10 «Supprimatur ultima phrasis, prooemii.' Deputatio de fide non potuit hano amandationem admittere. Hoao enim pars prooemii generali modo indicat, ut par «t, quarenam in subraqusntibue capitibus agetur da primatu «t quomodo agendum rit. 8t vero emittatur haM para, nequi oraaeque alterum eu oie fieret, at ia huae graviaaimam matarium ax abrupto trenritaa fiaret Igitur acceptari *potggt* hMO

ftsraauMe 11 Rerervrediaaimi patrua DeputahtBO MM·4MÏOM·I ItlbMtBF MMpOTnt, et ψŵdam propter rational hio allatae, queo viam sunt bene Sridatam

Eramdatio 15 Foot lineam 10 pro ..maiori" dicatur ooaatoati. Haec amandatio non potuit qoaeptari. Anetor irtius emendationis negat historicam veritatem assertionis in schemate, nempe huius assartionia, quod portae inferi maiori in dies odio insurgunt advetwn fundamentum ecclesiae et adversos ipsam enfilerions Advenue fundamentum ecolraiaa: auctor emendationis negat historicam veritatem istius aaaartionia, et negat tum quoad haereticos tum quoad catholicos. Haeretici et schismatici numquam erant mitiores quam nunc; catholici numquam magia devoti erga tinctam aedem; et si qui catholici insurrexerunt et inaufgunt contra temporalem potestatem pontificis, horum conatos sunt mere politici. Ita dicit reverendiasimui emendator.

Sed pace reverendissimi emendatoria assertio in schemate et historice vera est, et eheul nimis vere. Quoad haereticos et echismaticoe, quamvis mitiorum temporum spiritui cedentes non sint tam violenti, quam temporibus antiquis, tamen odium antiquum ri non 'maius, certe non minus adhuc manifestant; et manifestatio odii horum ri carent priori violentia, abundat et superebnndat in subdolis artibus antiqui serpentis. SeciAido, ti quando portae inferi videntur ad tempus praevalere adversus fundamentum ecclesiae, nonne atatim haeretici triumphant, nonne statim manibus plaudunt, nonne statim clamitant: cecidit, cecidit, magna illa Babylon, nempe Roma? Qdidquid dicat reverendissimus emendator, haereris est semper tuereris, spiritus haereris est semper idem, Ot spiritus haeresis eet spiritus hostilitatis adversus summum pontificem et adversi» ecclesiam catholicam. Haereris deponet odium- quando leopardus deponet masulra; haereris mutabitur quando Aethiope mutabit pellem, et ex nigro fiet albus.

Et quoad catholicos, numquam erant sanctae aedi magis devincti quam in praesentiarum, numquam maiorem amorem, maiorem filialem reverentiam exhibuerant erga sanctissimum patrem. hoc «st veriesimum, et Deo gratias, quod sit verissimum. Sed auctores schematis hoc non negant, non omnino. Et quoad catholico· qui insurgunt et insurrexeruut contis temporalem potestatem summi pontificis, omnino errat reverendissimus emendator dicendo quod eorum conatos eunt juin politici. Quia enim «st qui nesciat ^luod omnes conatus, qui designantur adversus temporatim potestatem summi pontificia, etiam propter arctum, arotiarimum 1nexum inter poteatatem tejnporatim et spiritualem pontificia, quis est qui nesciat quod propter hunc arotiarimum nexum omnes conatus qui diriguntur adversus potestatem temporalem, etiam adversos spiritualem neoeasario diriguntur?

Et quoniam haec art res gravissima, mihi parcetis ai aliquatenus immorar in hac re. In his diebus taetris sunt quaedam peculiaria rerum adiuncta, quae magnopere adaugent, et rimul probant adauctum esse odium adversum summum pontificem et ecclesiam. q-atdrm peculians rerum adiuncta quae omnibus obvia sunt. In ipso rinu ecclesiae sunt liberales catholici, qui revera sunt calamitas sanctae religionis nostrae, neque numero neque auctoritate cereolae, neque intra bane vel illam regionem terrae circumscripti; et hi libantia catholici opprimerent pontificem rt ecclesiam, ri poamnt rt ia quantum possent, negando, ooarotaada iure pontificie et iure sccleriae. En novum

odium >h«wi pontificem «t ornMarn, aurwm ota , . •dhwo ia twIaM MMriitMt. T»κροηλM· aatMstiB rages «aat autririi «sisaia· « login·· Mtrim·; dtoboa vuro noatris tea mum gtsbornia «tiam mthotina antiqu·· amines inlationm mb ⁂! aada iaSsrraparaat; an novum odium, Bia diabu· noatria pcMtarsa par totem orbmn miUiaa at milliwaaate aat potestas, quam ephamaridaa, quam inquam ephemeridas, quam irvaligtoea literature axarosnt aupar aaata millioaum hominum, at qaia nescit has ephemeride·, banc irreligiosam liteeaturam venenum foetidum, principium irreligiositati·, infidelitatis spuece in caput eootosia· at in ipaatn ecclesiam ? En odium iam ante· carte aliquatenus existens, sed non miUiaa at milliea auctum.

Eat et illud magnum aohiamatigjun imparium Ruaaicum, quod tot populoa etiam catholico· giganteo pede conterit, et umbram suam frigidam longa ultra finea proprio» protendit, et in dieu ultra protendere conatur. Omne· norunt hoc magnum aohiamatüum imperium et illud eme infensissimum admate pontificem at eocleeiam catholicam. Et quid dicam da secretis sbcietatibus, quae quoniam bene noverunt eo citius et copius subverti poaae religionem, ai subvertereturpancta sedes, ideo collate· vira·, secreta consilia, apartoa conatu· per totam orbem dirigunt adversu· pontificem et advenu· ecclesiam f En odium quod si non eat omnino novum, eat tamen magnopere adauctum.

Denique revolutio extollit caput, revolutio erigit sua signa advenus omne gubernium, advenu· omnem potestatem, adversus omnia iure divina et humana. Et quia est magnus hostis istius revolutionis, quia est eius magnus hostis? Summus pontifex, qui solos vel fere solus stetit et stat et, Deo adjuvante, stabit fir-
4nus pro principiis aeternas iustitiae. adversus hanc impiissimam modemam revolutionem ; et ideo, ideo C haec revolutio odit pontificem odio summo, odio intensissimo. Igitur omnino aberrat a veritate historica ipee reventodissimu· auctor huiusoe emendationis, quando negat assertionem in scbemats nostro, esse historice et litteraliter veram, scilicet quod odium advenus ecclesiam et fundamentum ecclesiae sit in hisce diebus nostris magnopere adaoctuni, et quod in dies etiam augeatur. Igitur haec' emendatio non potuit •coeptari.

Emendatio ‡3 Huic emendationi iam satisfactum est in priori; sunt quoad substantiam unum at idem. Λ

Emendatio ‡4 Huic etiam emendationi satisfactum eat per adoptionem · 'vimae. Nullus est locus pro hac emendatione post adoptionem undecimae emendationis. .

Emendatio ‡3 Huic emendationi etiam plane satisfactum est in duabusprioribus emendationibus, D omittendo verba quae displiceat ,a quo totius eodesias via et salus dependet". Haec verba omittuntur, et in eorum locum substituuntur verba: M *quo tottes erdestae* cie ac *roliditar* amssstst, ut in emendatione undecima.

Emendatio ‡6 Auctor istius amandationi· dicit sensum loci asse aliquatenus ambiguum. Et osrte diversu· sanans passât oriri, prout verba ,pacandum antiquam et constantem «xdesiae fidem" referantur ad priorem partam, val ad subeeqoentem. Sed omnia ambiguitaa removetor per simplicem verborum tianapositiooem, pensanto verba .pecundum antiquam atque ooswtantem universalis ecclesia· fidam" immediate post verbum ..proponar·". Igitur patra· Dapotionis proponunt ut toeïsa aie ea habeat inripssndo a vsrbo ^indicamus MMasarim· «■·" pag.4 [don]:

Ooαα·» tassaii tusa UL

/udtoflBM MaoaseduM ^eas·, daririnum de srsriiristiocse, pcrpctaitate m astes sacri apostates promote·,

fidsWns «ratedas *etleieiei prupemru* asamdtass

daMtootesdemnatiaMi tedicto prascribsrs.

HmB MBt, MÎttMtMflÙ praMMlMq MHbMBtMBMÎ ac revsrsaitisaiaii patins, quaa finauds habebam nomi·· Dsputatÿûa do fida.

Cum omMmm desosudsref relator, patree es odusunmsramnt.' Ultima smsodatio? Unde iterum Mum/aM L^^ot

Eminentissimi praassdaa, eminentissimi «t remrendissimi ffitres, «Mitas «um aliquid dicar· de ultima ‡7 emendatione. Sed hoc solummodo dioere habeo, quod huius emendationi· ratio habaatur in additamento, quod propositum arat insenndtun in initio prooemii, et in quo additamento allasiq fit ad tatam locum evangelii «ancti loaanis. Ipsum additamentum est fere nihil aliud quam expressio istius textas sancti loannis.

Relatione autem expleta, aminentissimos primua presses aio patre· «Hoqueta· ast:

,-Procedamus nuno ad suffragia ferenda de emendationibus propositi·, qua· reverendos ψχηιηα· subsecreterius «ingillatim praeleget, ut postea de singuli· exquirantur suffragia. Monentur autem reverendissimi patres, quo matius et securius ·· res bono ordine peragatur, ut singuli, qoamdio actus fersndi suffragia durat, locum sibi assignatum in aula concilii occupent; ao insuper, ut qui sasanaum vel disaansum suum aurgendo manifestare valuerint, tamdiu atantea maneant, donec eatis de maiori vel minori suffragiorum numero constet. Itaque nunc reverendus dominus subsecretarius incipiat legere singula· emendatione·."

Tunc more solito singulae emendatione· a subsecretario prius perlectae, suffragiis sublectae sunt. Et loco primae et secundae proposita eat illa, qua· in peculiari folio typis impreseo nomine Deputation!· patribus distribui praesules decreverant, quaeque eiim' modi tenoris eat: Pag. 3 lin. 14 [4 C ,] post verba... „unum eunt" inseritur: Quemadmodum *igitur* apostolos, quo· stbt de mmsdo *degerat, oommmtioato Spiritu rancto, mint, rieni ipee mimu erat a Patre; ita* sa ecclesia ssat pastores et doctors· usque ad <vus*rummationem raeculi* esse oolust. *Vt vero epieoopatm* ipse unus et mdiwsus esset, et umoersa cradsntium multitudo per cohaerentes sibe tnrioem sacerdotes m *fidei et oornmmtioaie imitate ameerturetur, beatum Petrum coeterir egodoUe praeponam,* sn *ipeo imtitmt* perpetuum utrimque *umtaiie* priucspMou et *vitibile fundamentum, euper enim fortitudinem aetermun mtrueretur templum* etc. ut in schemata Hasc autem emendatio duplici experimento facto, paucismmis oootradkentibas, admissa eat

Tertia emendatio proposite non fuit utpote quaa •implex votam exprimeret, nullam exhibens peculiarem formulam. Quarta fece o o m s luieoerant' Quinta oonaantiantibus ftes omnibus adariata est quoad primam partem, ratocta vero quoad taoundam. Suta pooposita aoa fuit quia ei iam satisfactam orat in priori, itoptisna, octava, nona st dacima, panosaimia ooatsadicsatibu·, axoluaae aunt Undecimam fm omne· admia· mrt Decimam escandam «t decimam tertiam fSr» o o s m· rsiaoarudt. Dacima quarta (n-b) propoaita non fuit qm· psvviaam ai iam fusrut ia umtosima. Decima quiata jrsgMti mb MI quia

«i proviMfli mt ni teatet ptaftm Dmîmm ββ· tam Departqt» pinjirah MbMm fana meduan, at nioùnra rate vIktete pniott teo cttteM tMm

veraota mei—i— *fUtm;* «tg— coarirarioeet· Bt iaxtn bone modum propmjtam tau o—nm nimie»—l Decima wptim· MModat propoadta non fait, qui· ui iam proviaum erat ia additamento priori·

Abeoluto actu ferendi euffragi·, diaot—ean· auperiu» inchoatae cootioaalpooem primae pmaam indixit hi» verbi·:

„Progredimur iam ad continuandam diam—innem tertii capiti» eebematia propoeiti, d» quo adhuc nonnulli patrm veniam loqpeodi petierant, quorum nomina re——adua dominua eubaecietariu· ax Mfbona ŕĕcitabit.

Tabellam tunc perlegit aubaacNtariua, in qua in•cripti erant reverandieaimi patra· Gragoriu» lumri patriarcha Mekhitarum, Patra» da Dreux Brdaé epi■oopue Molineoaia, loannea Braeard epaecopu» Contantienaia, Salvator Angelo» Demarti» apiaoopua Galtellinetiaia-Norenei· et Philippo» Kiamenta apiaoopua Varmienai·

Poet haec ad ambooem euooaariva vocati eunt, generali» Minimorum, cardinali» Pit—, epiacopu· Carnutenai· apiaoopua Lucioooeoai· apuoopu» Sure—i•piacOpo» Paeana», epiacopu» Nanoaiabii» et TuUan··», archiepieoopua Colo——ia ao Baceionai· padrieroha Melchitarum, epiaoopoa Molinanaia, epiaoopoa Galtalli——ia-Noreoei· epiaoopo» Varmienai· ot epi•oopue Urgellq—ia, qui veniam patiit durant· eongregario—.

Notandum vero quod generali» Minimorum, epi•oopue Surenai· ot epiaoopoa Nanoeie—i» loquendi veniae ranuatiarunt; anhiepiaoop— Colocen■» declaravit m morbo impeditum «a·· et hac die loqui non pome, epiacopu» Conatantiena» vocari» non fuit, quia abiit priuaquam ambonam meande— iuxta in•criprioni» ordinem daboiaaat; patriarcha Melchitarum, epiacopu» Galtelhnenei»-Nor«nei· et ŏpṗt» Varmienai» vocari non impenderant, ot abiia— dicti tunt.

OBATIO

emAurianuri — retw—di»rimi domini fotn—ii cord—alw /Sin·l.

Eminentimimi praaaid·· erni—ntimimi ao ——· rendiaiimi patra·

Non modico tampon etoti, anxit» et vix aude— in auguatiaèimo illo oootn primum ea—igme, at etiam nunc haereo dicturae da deobu» gnviaaimia argumenti· incept— quidem diepatetioai apta ooŋ—κM, quibua vero ediaearandia imparam me aem ve—or, eriamai id a veatra humanitate expeota— lubaqt, quod exigu— «t «ertnonia et vocia me— tenuitati £κö» et obvium pe—aM aaoilium.

▮ Aigneateia: .Card—b» Ptaa yaa—Ht optan ·· at iaNe bate· aaftt·· ■»·< —»»—r JUba—u—. · ❋«·

•Aea tatemaeu»; — 4M vMa—ir fraelar naraatt·»» am •iaaae aUa» de fria—a pancto·» Marii···· BipnenM· ait, Ma» aartta·» puaMi ——(ia Meaari· aaaagaagb· «aa» ——aK β—m arie «e biM» atve m erieeMfim «·· —mr» vM —— «art—— H aM —MiamHa— —› xh— e— ia aear—e Mm ea—iUi a —magb «u—— —v— eetiaa» —aaMMian am· at vehaa—— euaptML AA M b· <H·M·I MρΠ|·I Mi w W OM·–MSv MM

vfeNMK jee^B-peet initim ImAm tMttt tewtei lagaeo metuaau· wtam ao—fliam— pee—edenti·— 4·· finiti—A—", trib— iu—— edût —rib— ambria, ai—

pteitw fimnttem Sterte· M jmjBMte te m dte m! jemIii tentent lOMÜii yevrantv» oMtvi vteiratv wshnM. 8 m itev µ ΦM tophn mb* ovpratnr ttettIte µ AıIµ µ µ ^todii fitedMMMM ŲM tebMo MSWB OBMMMO wIten ŕ te* CBpit Mt meaawriua laudari, «at -vnrba depromi: kuri enim dimrte et petep—·· pertine— iUiuo auMtio—· qu— mihi campam aperiant, ut brevem aa—mum ia codicem c—— iaum oorieriao g——— , pre—ipwua hui— •ermoni· argumentum.

Summae difficultati» cardo baetant» vertitur in ■ecunda propoeiti capitia paragraphe, ubi premiu» at oparoaiu» quam in euperiore formula fini—tina Bernard primati» ratio at conditio explicantur. Tantae anim potaatati» mola» nonnulli· vel latina· eocleai—filii·, etuporam facit ot admirationem; quanto magi» horreat fratraa noatri orientale· qui lamentantur opua non pome, uti coaptem eat, cumulari, quia fruetra iuvuntibu» Patri davibu· portae caeli miaerie Hfcrtalibua claudantur in aeternum ‘.

Veram enimvero miror et ago quid ait quod, cum ipaoa inter oooquerentee non defuerint qui vel ab initio huiu» ooncilii Vaticani palam profeeri eunt, condendum eam novum et amplum diaciplin— eocleaiaatio— codicem, iidam adeo refugiant a aola auctoritate quae manum operi admovere poaait Novum iuri» corpu» conatruere, adornare, proponere, egregium mne concilium et digniaaimum patribn»c Vaticani»t Sed, qu—ao, quomodo ceuaanim, penonanun. rerum eocle•iUattcaram deaeribere ration·· iura epiaooporum, moerdotum, fidelium itatuere, cuiuacumque ritu· et 0 ďignitati habete reapectum, niai prius ..dari» penpicuiaque ďefinitionibua' ut cum propoaito capite loquar, declaretur, pontificiam potmtatem, quae »ola •ui» poteat ferre humeri» tantum opua, ..proprie ea»e epiacopalem, ordinariam, immediatam, univeraalam. uno verbo «upreanam, erga quam particularium ecdmiarum cuiuacumque ritu» et dignitati» pastore» atque fidele· tam aeoraum ainguli, quam aimul omne· officio aubordinarionia veraeque obedientia» ob■tringuntur, non aolum in reboa quae ad fidem et mor·· aed etiam quae ad dieciplinam et regimen ecdeaiae, per totum orbem diffuan», pertinent f‘

Idem et multo vehementia» dicam de codice eocleaiae orientali· in quo npn aatia optanda ao desideranda oat Boman— eooleaiae auctorita· Ego dudum •x officio debui a multia anni» in ha lagea ita incumbet·, ut libe— at candide mentem liceat meam hao de re aperi— Qua» carte lag·· ai quae vetera» aunt, mnpioio, arm—— complector co——risdi—- avitoaq— ritu» daoaoulor, qui doram—tum mihi aunt antiquitati· virtuti· raligiotii· Ex ili· anim, Deo faveote, mon—tine familia eum, qua» Petro addiotiaeima, inter —— et altaria vetuata cferit, cui placent monumenta aenio aqualida, aevi oooeparaa robigine;

jit· ea <■— jeetünk» a—tarttat·» najMmt, axjaaL He·» ex artaaMIbm >—rikm tatam Mie— eeaMm «ricetala earn

— arnlil—, Uaaerati· at aaanaaant· M M atalriaw —a pa»M Atari, at ptaaO— ata—AM ‰at»· —am valer (neat eeAHaatt. Maata» aarintata· A·tat»»taH— aaaaperBa—ai eew el Mm jubar Imela—w aet—M Bee Ij»M urania· geem meua» jaaMAaam —a at>nai aaeta·—tVqai —■ hataatee wteMte etafIteteteM tek·

e^l»

en^ra precept!·· MBIαβ egui oefentadftuB «μ Mιμ i menrau'riteliteeunt alarie·· ritae gnari ut eeetataeti- aae MMtaram patata· «ara·· in dtverie admiatatao··

parite··'fll <ta ehrietierio pM- ariuMhunt 8ed per- eunt aefti ftetaee erilatalea, ri VMM MI veniem, Vk eediMra dtaeipltane orientali· habeattaragenm m ~^x quatuer eraieei— eacdiaibng qui eodem grade «tat M «ymbcium, hiarerohia, μ μ μ M. Ita, ri bene in- tellexerim, Uhmteierinura Eogurraienrie arohêepieoo- pu·1; ita oerte famigeratae inter Blavei Mamrira Be- trcpulitanu·. Igaoeoent mihi ■ ab ipeb teerilo veikm quia damam, quali· qaaataaqoa mt codex iUa ari·· talium oerauem.

Mitto lubaoa qu—otunqtw pertinant ad Coptae, ad Aathiopae, a^extremoe Garamantra, «t quae «ibi vindicent Arroeni et 8yri et OhaHari, inoram «yuo- dioa in mmuhrani· ierant, praeter aa quae edidit vir immortali· memoriae Maiue ouiue immatura mon fuit orbi litterato flebilia, flebilior nullibi quam in bibliotheca Vaticana. Me igitur cohibeo in codice eo- cheiae graeoue, quem ita meram et ahaolatam volunt, ut limeo eit pontificiae poteatati impervia·, trate ac vade, niai fallor, doctimiino Magno-Varadiaeoei. Co- dex enim mt canitie venerabilia, ab omni aevo notae, natu· ab immemorabili diet No autem apeetelm praetergrediamur; orditur enim oodex a oanonibua •poctolioie, quorum quinquaginta tantum novit Dio- nyeiu· Exiguue, et nunc octoginta et quinque circum- feruntur, quorum parti pooteriori boo lemma colet etiam apud Qraecoe praefigi: *U BotutKa eXi t* non ħovit*

Primua, niai fallor, hoiuemodi codex taatam ha- buit oanonee nioeence et «aCdicenaea. Et atatim opti- mum factu anatimo, ei notaverim, «x omnibua «colari— graeo— oanonibua ad diaoiplinam apootantiboe enico oanonee nicecoo· et aardioenae· fuiaee a Romania poo- tificibua oonataati uau et publica auctoritate confir- mato·, idquc extra dubium dorrirami fratre· BaUerini extulerunt* Accedat illud, quod gente«tim uadoMB tantum dogmatico· oriratalium eynodoram «ancta ae- de· accepit; neque alia intellexit Gregociue Megnue, quando quatuor «ynodee perinde ipei erae dixit ao quatuor evangalie; neque alio reopiciunt iuramenta, profeaaiooee fidei, eolemnae formulae, quae nonnulli inter no· patree nimium prominare huc protulerant Carpo· ergo canonum gr—ooram praeter nioaraoi et ■ardioeneee vim tantum legi· locali· et robur avitae ooneuetudinie hio habet ubi in uau fuit et ħenait Et «i quo· ob annoteun antiquitatem Romana eocleeia raepaxit oactoroe tantum toUeravit, neque omiait iden- tidem aliquo· diu etnpendero, ut ohadradoorarae, et aliquo· Aprobaro, ut trullanoe et pbotianae Neque tamen rammi pontifice·, inter quo· Benedicta· XIV·, ...

• Vtet «te· «rattrara tatatan ia Mngn» era a I tng i«M, ħa «i. «eo-ea.

• *OΛ*—— VA t X.

• Ot JM· «Mira prute. Mat te «raam„ 11, p XU-XUL

• *Bt —Hfuif* « IMi te *ttttÿir.* raa teal, p. 11, | t.

e——«« «ratam avitam «t ab ·ηι·ιι<ι·» teltaa arteatem

tan. Oeeteii tarara BM ran μ ·μ 1 ta taCmaamun patifcem Mnerii IββΑκ Bμ , tNMMàMtv dtauB fai w m UNb FMNftta te imilfe nàraitlM fttgaMtfo tMMwfenBle B·4·β ·μ4· Tftfti Qimmn- mmmi pMtta μMμ MKMT ift Mita tMCfiftwV· ft MMtat |Mdta: ⊖MMBMH •ata vHatea ant, aungta teat taattaMota tiefltlrala tara· lag·· toftaae ante, at teem· eat. NMratoee rage· rata· i»ai«ra giranira aeg·· raqu· htaeraa OMteita· geraeae ·taaelkra »—···»■. iui|mmt a rate ·|»»>ηH« Hmm- (Mte MMtNta|b

• Omtet·, ** «ne ßsm» I», Mtar. m». Avρηρ M IIII,pM.

jfeqpt4tafltav μ Av β IBμ β fa® ta Ltati

MRVB PMtifi··· MMM fMMQi ** 'BφφiîI * BVvM ÎHftMfNtMtMOÉb ĵ4M4MiφM taBB tB ■cnrahra qui tara privati taatara beam·· epue

dtti BkUk ÙÙ pshiMMB ift^B taeitataar tabueraat canorae rive in Dioayeii «er- •tenera rive in Qrafiari dearatum temeti.

Inter·· diliguitimirau· Roaranue iatetprm nihil nmirarit, ut cpue era integri·· abaolverot, qai no- •aural at iterate, cod tar eo ad operam accinxit, ot taro no faro traioo nmmpk etiam graeea eam latinet • regione conferenda poeuit Quid ptara? Vix maaum do tabula Dwnyriue eartalit, earn loaarae aehoimtion· patriarcha Coratantinopolitanua oonoordiam cram quinquaginta titulerom eâidit, non aolem novi· rabot aratam, aed etiam in primi· cenonibue nan leviter a Dionyeiea· rcemraora recedentem.

Paulo poet aaonyma· quidam, nulla petrianhali dignitate fültw, itamoamora·· deomn ot triuml titu- lorum publici iuria fecit, ipeo titulo aporia prodent, ot epaodma ot o—raro·· leget aequo pede in eooleai— foro ambulare. Audax et inferat,nm Connue, quod adeo Pboào et «lie placuit ut euurn faceret oput illud peradopigraphum. Antea voft Trullani patro· aolmn- niui aliquid ot iraoleetiu· egerunt, cam inter ara· plue minue authentico· tro· et oratum canone· copioeum quoddam «yntigraa ia canone I deaoriponrunt, io qra conferto agmine prodeunt eodomqra legi· vexillo gloriantur et generale· eynodi, et topice concilia, et canonice· variorum multo diraimilium epiteni—, et otiem incertum illud Cyprianioum oorailiabulum, ae •i tribue enecui·· poet nicrane tempora haeretica bap- tiami iteratio iura poetliminii rediviva oelebcaretar.

Quid miram ei hoe ounonee Romana aéd— cenitan- tor raepuit, eum ipaa «entrai· groeoa a oodiee era Cypriani·· expulit, cum byaantini iurie magietri cen- «oria virga multa oaetigarant, cum etiam facundiarimi, qwe alacriter hic andivimue, codice· orientalia prae- cone·, caute nuntium dadero pbotianie oanouibra. Lu- bat honori· cerae memoraro egregium illuetrieeuai Magno-Vetudeorie Eneharidfon nrie, in quo pag. 66 ubi eignificatur, quid peut traitera· canon·· codiei •coemerit, decreta tantum eynodi VII, neqne elia ad- ducantur. 8ed qua demum auctoritate etiam photiaaa expunguntur f Ut enim coûtât, Pbotium plura ax hia proprio merto ondiaee, cum integra oonrilii eui acta uno halita et «due offunderet; ita compertam «t, mundem ora aodaoter fooiem, qrae ad oonailium VUI legitimam pertinent Quia non videt quantopere etiam in boo codioe, at rrapeotu ad epurioe Pbotii oenorae, legitima et euprama auotorfl— t<iiro- tar?

Infinitae «eam ei oolligero vellem querela· Eo- iMiMp Bttatnoui, fftnuMtopoli, Btaetari hin®· tantium vetate· exnidiara canorae, cingulo· patriar- ch— pro libita mutavi··· leg··, proeterae imperatorum «x arbitrio omnia pendere, raeqra deque verti. Notum «t enim euoe cuique «unirai— «tiam riuadmn ritu» otaora· fuian. Uno eat altero exemplo daflmger. A oodioe grueco miram quantam diatat demutatae apud Valraboe et Rumenoe liber *Premia* inaoript—, rara

■ Imo» fete—r, eam —marra»a daarat « trita· titaM» •aatara ta «e .m—aira Oro·aerem prateM i«w«eew.

i ta^ eta·

<Xp.M. .

MUM1 tSMfepieri taVO MBtCB M ÜBNOdft parantor; qaiid aoim **inn** aanitio voMtaWiaU 4M praatar exilia Aristoni mtenlia, praMsr qaaadaa ta gnm impsrsfixum CamgtMm, tots radio at iadfgoate motes **fra** aot Cooateatiai · Ifatem,-qni Macule **XVII** adhuc vivebst

Quid praeterea nwmaaa codicem gmaran interet varia Siavorum synods», in quibua tot insulsi oaaoaa poenitantialaa, tot fabulae anites ot ridimda «oauaaate congerebantur, ut tandem imporator Nicqkral stomacho exarserit, ot quid porro? Notatu dignum facinus, et quod extra ruooicam imperium incredibile foret · t Novus quidam «omooaaoa gnaeoe et rumice prodiit4, et inopinato decreto, anno 1838, interapta uno ictu fuerunt omnia synodice, quibua a mille annis circiter universa ecclesia Slavics regebatur, et ne una quidem tabula ex immaneo naufragio erepta, totum imperium siluit. En quoe in scopuloe eunt praeripitae, qui aliud quam Petri gubernaculum rive in rebue fidei, rive in regulis morum, avo in negotiis ecclesiaeticia accipiunt

Pericula vidit prudent antiquitas, ideoque, venerabili Oeio duce, e Sardioenri synodo emanarunt célébrée illae aanotionea, ad quae omnino nsosrarium eat ut redeam, omnibuaque viribus enitar, ut eoa vestrae commendem diligentiae. Ex ipso et inconcusso iure provocationis ad sedem apoetolioam tam ab Oriente tum ab Occidente, unde cunctis in negotiis romane sententia ultima et suprema est, eo ipso fit ut Orientem inter et Occidentem Romanus pontifex arbiter sedeat et iudex: rarum ut orientalia negotia iuxta ipsorum populorum lagea et ex sua conscientia prudenter componat, ius bebet has leges recensendi, examinandi, et pto re data explicandi. Non solum igitur penes ipsum sunt oaiooee orientales, eed iprius sententiae et' constitutiones rive dogmaticae, rivo disciplinares ad ecclesias orientales eo saltem modo pertingunt, quem disertis verMI exposuit semel *et* iterum summus iuris magister Benedictus XIV, tum in classico opere *de ttrvontm Dei beatifieatioee,* tum in constitutione *AUeiae emi.* En illius verba: „8ubditi quatuor patriarcharum Orientis ... ligantur .. novis pontificiis constitutionibus in tribus casibus: primo in materia dogmatum fidei ; eeeundo ri papa explicite in suis constitutionibus faciat mentionem et disponat de praedictis; tertio ri implicite in iisdem 'constitutionibus de eis disponat, ut in casibus appellationum ad futurum concilium

Cuique autem reformidanti ßonito aedis iuriadictionem universalem, immediatam, ordinariam, uno verbo supremam, liceat mihi inaxpectatuih fertara subdere argumentum ex ipsis pbotiania commentatoribus ad hoc canones aardioaoeea. in quibus nomen at auctoritas Romani pontificis singulari splaodore emieant '. Haud sine divina providentia faotnm, ut canobeo illi aurei in ooltectimMe omnes, nulla prorsus excepta, transierint, usque ad rusriqum nomocanomam et Pedalion oonatantinopoUtanmn? Cum in omnium

A OMBMM MMM A· AffNIlfttIMihw Mt» SBti· èrit team dam aorta1 oeaipeadie, quae sb aatiijai estesliants, Photio setarisis, iads fhsMrant ad ArieSsraaa, ad Bimsoara magistrum. at ia oaaia Shtetaa at Vihnbnma qpnodra: 1 1 MM èpMooponMB ·î Bcmane tie vteam tarit, otira alii indsMs aderunt; 9 Episcopo depetito, ace oooMtitmtar alius, niti epieooput Romae definierit ; dmpirite * enim depositionem aut par nautica aut per littera –

Sad audiantur interpretes, quorum tails princeps «t loannet Zonara: „8i quia, <it, condemnatus, iterum audiri velit, neque id Romanae episcopus abnuat (id 4 namque totam ad illius arbitrium committitur, vÇ ydp taupmrfp afrroo tb ₩ dvmritqot), ipes mittat presbyteros a suo latera, auctoritatis suae vicarioa, qui controversiam definiant; ri vero decisis standum esse papa consuent, ea do re quod ipes recte habere, id eat, quod aequum esse consuerit, statuet5."

Quid voro Balaamon, infensissimus hostis Latinorum (utpote expulsus exantioebena sede in bellis sueris^F Victos quoque faeces subiiait, dum concedit debere episcopos, propter honorem sedis apostolioae, quae gesta eunt, papae Romano deferre, et in eius potestatem peritam eeee appellationem, rive ut scrvetur aut non servetur; idque era proprium negotiis eoderissticis. Et iterum: „Ne tertius' canon te fugiat et· quintus praesentis synodi de admittenda vel non admittenda a papa appellatione ' Hoc est enim spéciale in robus ecclesiasticis, IStxbv γιρ Iση τοΟτο si; tac ixxXqoiemiaAç ὐχoHoα .[#] Immo Balaamon oamdem quam Zonaras vocem absolutam rescribere non borrait: „rt ydp δοχιρησιρ aùroO 6 xuvùv tb itav dvaribqoi : eius enim arbitrio canon omnia relinquit", ut verrions utar Bevnregii, episcopi angli- Utaix Denique Batamon his concludit : „Si autem hoc quoque ut privilegium papae datum era dixeris, nihil novum."

Hic vero lubenti me animo converto ad fratres nostros orientales, quorum non sine sincera animi voluptate hio multas elegantia simul et pietate insignes audiri orationes, ut ri quos invenerint, vel inter Latinos, qui ßovitate ί° primatu Romano deprehendant, qui Iridorianaa marceo iterum sub hasta et hedera suspendant, qui parcius et asperius quam Graeculi de Romano pontifice scriptitent, iubeant ut ii, qualeacumque sint, ad orientalium patrum monumenta nodum remittantur, quin immo ad ipeoa ablegentur oohiamatiooa, qui ri quando somniarunt quamdam' inter patriarchas societatem, numquam excogitarunt requirendum era omnium episcoporum oonteosum; immo non negarunt ita supremam era Romani pontificis potestatem, ut parem dici alteram sedem, ne Bysantinam quidem, fas nullimode sit ; ita Zonam in canones oooatantinopolitaooa, et porgit idem »: ..Quandoquidem antistes Romanus, rive praesuium nomina sint recitanda, rivo in eodem considendum, rive syngrapha firmanda, et primus proclametur, et princeps sedeat, et ante omnm subscribat ; ac praeterea in deporitione episcoporum ot primus seoteotiam et ultimus dicat supremam. Eius namque indicio canon omnia čõmmittit.

Ea vero et alia ri fuerint Romani pontificis pri-

AÎnnmBv yroMct· Mc mMh1

sa. ta Vat,

Ct MMoire, ntol *itffL* stated., 11, p. it, net. L sol ta Vat.

• fa rereMtra seaeveg. tatetao fis « ita a. 1«1 In aedta' sata PatMHI, þaete tara X; Banta XTV saeta dilates soot 144 ; Da es sai sus ZM SsotoUaSMiu Hb. II. a. to, a. It; Adler, eesp. *trer. fU.* t IП, y. ST» (rate aurais). — At esmina odaenda rat «ra supra, t XUX, est 10M-N, 4s iUtas rssotataeis aéra· sardteaH Pao>Mis aaptae seat niants testas sdnetavL

' imlita ta Vas.

• Boa toee habetor te ta Vta: sad arifautarfatapr str a Q·· vWW· 1 pu^tora'wH^arau» BMW m Mm toMtoteMritefiMta

. isos-taVat

« dsapira ta Vat.

• IsatoU. AM. ter. f 04, TM.

4 et ta Vat

• Bevareg· taUsat. 11, p. 4M.

• Ibid. teas. I, ₩ 4«. 4M = MIsra P. G. CXXXVn, UN».

ta Vat.

• OH. pe. ta ta

vilegiK qaalia ia proposito «api»· dsesribusttar, qo·» 4mm mjmmbi cmMc î· jMtxÎMok·

Altéra quaestio « gravicM·, quam prim· sttiagwi etditBbttr, eed tmpori· praM, p· hasrone ae vostro paromw fastidio, rapanedeo ab his qme fortasse in alind et opportunius tampan dicere mu prohibear.

Digito lioaat tantam a locgo ostendsre, anam intar innumera quae eub manu aunt argumenta. Etiamai eaim sileant cAooea runoaumquo coL beetores, scholiastae, interpreter, demant perpetua Romanoqim pontificum acta et Romana quus adhuc supersunt authentica regesta. Alterutram enim dicatur neomae eat, aut summos pontifices effusis habenis aeae in omnee Christiani orbis provincias, in singulos patriarcharum, exarcharutn, episcoporum tractus, ruptis singulorum iuribus et conculcatis, irruerunt (quod nemo non horrens excogitabit), aut concedendum Romanorum pontificum iuriadictionem eam eoae, qualia in hoc capite describitur. t

Gregorii Magni regesta, quae feliciter et integre ad nos usque pervenerunt, evolventi patet quid modestissimus, ai quia unquam fuit, pontifex de propria sua iurisdictione senserit, et quid non verbis tantum, sed totius vitae factis palam dixerit Missis innumeris episcoporum, presbyterorum, monachorum, fidelium causis ad eius tribunal delatis ex omnibus Occidentis portibus, saltem voluissem sub brevi speculo continere gravissima quae ventilavit negotia cum orientalibus patriarchis, cum loanne Nesteuta et Cyriaoo Constantinopolitani», cum Eulogia Alexandrino, cum Gregorio Antiocheno, qui rarissimo exemplo proexule apostolicum egit per viginti annos administratorem, cum sancto Gregorii amico Anastasio, quem licet reluctantem poei riginti tres annos inter ovantes Antiochenos ad sedem suam reduxit.* Et cum humiliora Christi fidelium negotia eo locupletius do disputata iurisdictione testimonium dant, quo tenuiora sunt, non neglexeram syllabum texere, in quo prolixe aerie varii e Graecia, ex Illyrico, ex Thracia, ex Çappadocia, ex Palaestina, ex Aegypto, etiam ex Caucaseia valli' bus et ex Sinaiticis verticibus clerici et coenobitae, virginee et viduae, patritii et milites ad totius orbis portum romanum confugerunt. Ita sane, Deo providente, tam sub Gregorio Magno quam ante et post eius pontificatum adeo multa sunt in Orienta testimonia et sollicitudinis et potestatis pontificiae, ut, si opus esset, inde facilius quam casteria orbis partibus primatus amplitudo demonstraretur.

A Magno Gregorio diaoedete nequeo, quin uno verbo dicam in quo sensu oecumeniei patriarchae titulum reprobaverit. Inter varios ambitiosae vocis significatus, unus quidem innocuus eat ao mare honorificus, quo inoffensis auribus usi eunt vel ante Neoteutam Constantinopolitani, vel ante et poet Gregarium Romani pontifices, qui certe hunc titulum Reeearioni mihime inviderunt. Sad alius sensus schismaticee veoordiae favebat, quo Bysantini fenile sibi arrogabant iurisdiotionem par omne imperium Bysantinnm, quae orbis pan sola a viris habitata oixouptvq solito Graecorum fastu iactabatur. Gregorius, cum diu Conatantinopolim incoluiaaet, cumque Graecorum technas et artificia probe introspexisset, prophetico dolors incitabatur, ne permitteret incautos raere in scopulos naufragiis famosos, magis do cMterokum patriarcharum, quam de aedis suae privilegiis sollicitus.

Utinam Romanus pontifex liberiorem in Oriente exercuerit potestatem I solus quippe et episcopo» et eraretes et ipaoe patrianhas pataimet ab ea&rpatsana Byaaatinae sad» taari, satus etiam sacros ritus esrvaasat iaoohunm. Notam «t emat « ipso Baimmaas *ad* Maream AJetandrinum patriarcham imppudente.* CcaetantinopoliteMo omu^ua inteniMms nervis ut panctas Sophiae ritus par omnem Orientem, ne servatis quidem sanati larobi et sancti Marci litargiie. pervaderent. Neque byaantinie praesulibus defuit auxilium imperatoriae potestatie, quae, quacumque data occasione, in res sacros invasit, ut typice, eotheses, noveUasqoo ecclesiasticas et rituales ed cumulum usque conferret Nullum sane alium scopum habuerant rumici imperii duces aut imperatores, cum novum in Moeooviensi civitate erigendum patriarohatum curaverunt, nisi ut sub eodem gladio eademque manu ferrea subque giganteo pede, ut hoc loco modo dixit egregie archiepisoopus Cameliensis, mera tenerent et civilia, corpore simul et animas opprimerent

Cogitanti mihi luctuosam tot Christianorum sortem ac ruinas consideranti tot ecclesiarum olim florentimimarum, cum alia multa, tum etiam votum illud animo subiit: Utinam Graeei et Orientales plure olim dedissent Romanis pontificibus, quae certe profanis eripuissent imperatoribus! Utinam ipei nos occidentales, ipsi .nos Galliarutn alumni, ea nostris in fide patribus, Romanis inquam pontificibus, numquam negaverimus, quae tantum in augmentum praepotentiae regum et imperatorum cesserunt!

tam tempus fortasse venit post tot rerum sub vertiones, nudorum causas a falsis doctrinis repetendi, eradicandi lisants quae superseminavit inimicus homo, et,eiurandi placita cuiusdam scholae, quae deque Gallice.* neque Parisiensis merito vocetur. Alia est Gallia Christiana, alia inquam sancti Dionysii *et* sanctae Genovefas Lutetia; alia certe Gallia vere orthodoxa, quam doctrina et sanguine suo honestarunt Laurus, Dionysius, Irenaeus *et* alii ex aroe Romana missi ad pulcherrimum sub sole regnum Christo acquirendum, qui nos omnee cum Gregorio Magno videntur hortari et obtestari*: „State fortes, state securi, ut4 universa vos ecclesia [patriarchas] non solum in bonis dperibus sed etiam in veritatis auctoritate cognoscat". Quidni cum Theodoro Studita una et cum fratribus et patribus orientalibus respondeamuss: „Tu apostolicum caput, aDeo praeposite pastor ovium Chrieti, ianitor regni caelorum, petra fidei, super quam aedificata est catholica ecclesia; Petrus enim es tu, qui Petri sedem occupas et gubernas." Ubi Petrus, ibi Christus; ubi Christus, pax, victoria et veritas.

Restat, ut sive quae dioere ausus fui, sive quae κτιριο' mandaverim prodentiasimae nostrae Deputation! de fide, ea summo vestro iudicio submittam ac simul pro prolixa vestra in me benignitate gratias agam et habeam.

t. O, p. MA M» eeqq.

› RtalM, Ἐὼη rwv Belan- travevwr, t IV, p. MB.

* *Satie ei.* Vat

• Bptet. XUn, ItaV, iadiet. XΠI: P. L. LXXVB, TM a « *at ai.* Vst.

• feu AΠ. e 11 «Fte Mices, P. XCIV, 11H

* prstpesgM ² Vst·

r PsMsisttsass, qess Ws sulaeatissiues pater la scripte exhibait «aiasattssiev fraataH, tes suat: .Aahaedv. 1- fac- T, A leas ,taa ptaMstatis· eeaidliera» ceMtaliam disertis iesepisaisis» ScSsitioaiSas aie brevias: te» yrssritngare esaritisra» ta· '** '··, sivs M da» ad geosraHa testa» tante preventer, «etera vitaatar eieladi, sive ut tallstar naptas ata aoa esse ⅞ pinste Rosssa fonnIM, psoetar tasutteMa, «aestas «t puopiras» »Sistedv. te AUeaM Bsrdtestae syusdl aenerto eat verba BeuMHutar ea esa. ΠÏ. V et vu, qms «e tata affsltattaie dtasrta ia prMi et fttW scat.·

ORATIO

rewraaK *patrie* **ifcwtlai Inderet» Bsjwmrff**

Eminantiaumi pramidss,
reudisaimi patres

Circa parugtapbum acondam capitis HI, quae incipit ab his verbis „Doosmus proinds at dsolacamus" linea 2 at 3, banc —iniiatinyi proposn, te Taetro sapientieaimo iudicio suhmitto. Haac oat: Ommmm proinde « deotaomiM, onSariaa pMsti at snri»- *dictionie pontificie Romani prmoipatum im*medíate *erga quarumlibet* **prtemtoauai racMewre ƀaste** *atque fidelet extendi^ ita ui teormm imguti quam timui omnet officio hierarebiaae tubordmatiome oeraeque obedientiae obetrtngantur,* **mm «dam ia** *rebut quae ad more», ted tfiflm quae ad ditcipiinam rt regimen eccleeioe* **par ionm** *orbem diffvem pertinent; ideoque cutlodHa sum Bommto pontifioe tarn* **oomrmmiom»** *quam eiutdem fi^fi profeemone, eodeeia Chriiti fit unut grex tub uno* **sternuo** *paetore.* **Et haec eet ratio, qua fulcitur mm proposita emendatio.**

Verba ilia schematis „hanc quae proprie eat episcopalia iurisdictionis potestm", haec verba inquam, quae inter nos oontroverxias suscitant, deleri possunt sine levissimo pontificia· iuriadiotioaia detrimento, immo pro asserenda ilia auprema potentate in melius, mea saltem humili sententia, commutarentur. Siquidem ex concilio Lateranensi IV ecclesia Romana super omnes ecclesias ordinariae potestatis obtinet principatum, et ex concilio Florentino summuq pontifex habet plenitudinem potestatis, id eat, aive ordinis sive iuriadictionia, et consequenter omnibus iuribus episcopalibus proprie gaudet in universali ecclesia. Formula autem a me proposita in sensu concilii Lateranensia et Florentini eo magia opportunior videtur, quia obiectiooes removeret et etiam depelleret timores eorum, qui inspecta schematis redaction·, uti nunc est, arbitrarentur iurisdictionem ordinariam et divinam episcoporum fuisse in concilio Vaticano aliquo modo imminutam.

Dixi divinam et *ordinariam* **episcoporum iurisdictionem** *; non enim* **hic agitur de transmissione iurisdictionis episcopalis ordinariae sive immediate per Christum, sive mediate per summum pontificem, quae controversia in concilio Tridentibo tantopere agitata fuit, et de qua schema nostrum prudenter siluit; sed de vera et probata sententia quae cum brevi** *SupereoUditate perfecte* **concordat, scilicet: quod per summum pontific&n collate cuique episcopo canonica institutione, ut necesbe est, et huic assignatis iure eccHsiastico dioecesis suae limitibus, statim ordinariam regiminis potestatem in raa dioecesi,exercere valeat Porro, ait Bellarminus, ecclesia catholice docet, episcopum iure divino presbyteris maiorem esse tum ordinis potestate, tum etiam iuriediotionis. Ex quibus verbis liquet episcopum, completis institutioni· canonicae conditionibus, suam ordinariam iure divino cum subordination· certe summo pontifici debita exercere iurisdictionem. Brevitati· causa alias omitto rationes, aasentiens iis, quae accurate ab abbate Sancti yauli nudius tertius fuerunt exposita.**

Secunda mea proposita emendatio/nasc eat, ut, si non modificetur paragraphe ascunda, deleantur illa verba paragraph! tertiae pag. 9 [u a,] „Heec est catholicae veritatis doctrina, a qua deviare salva fide atque salute nemo potest" ; quse Verba, mea sententia, conservari non possent, tum quia doctrina catholica in decursu huius capitia III sufficienter exponitur,

sestet M, - , W.·

A tea quia peeaaearinm videtw, at antequam tam gravia poena ⅝ sistin- fidei at auntis isetnra, paragrephi ·scandas taataa aterina arplanehu·, at onanie proroae araaaaeat ambiguitas.

Daniqaa in canone 1П ρφ. 16 [7 n), ai tana·eaaca sffcrmstar, bane formulam priori substitusDdam propono: *8i quit dixerit, Romtmi pontifidi primatum* **aaat teNMta** *officimn mepectionit et diruo-Home, et mpremam ŝpem poteeta/mt iuriedictiome in* **trescwten acetate· not· eats pioMnt, aad** *tantum aotruardinmiam el mediatem», anathema* **fit. Ws canon aie ëxaret at diapoaitua direct· perstringeret so&iamaticorum et appellandam srrores, at ilia servata formula, concilii Latocananaia IV at brevia Pii VI Super** *toUddate* **contra libram Febronii lucide affic-meretur doctrina,** *et* **nulla videtur ratio ulterius progredi, eum a tempore Eybel usque nunc nulla extiterit secta in noatria regionibus, quae appellantium renovaverit errores; et aliunde epistola cardinalia D'Andrea in ädnotationib citata non ait gravis momenti.**

ORATIO

reverendi patrie domini Caroli Colet
*epdeopi Lueioneneie,**

Eminentissimi praesides, eminentissimi et revdb randiasimi patres

Petii veniam loquendi in hac discussione speciali non ad novas animadversiones proferendas, aed ut mentem meam paucis verbis aperiam circa emendationem, quam reverendissimus archiepiscopus Meohliniensisl inferendam proposuit in textum huius capitis III, et quae spectat ad schismaticos qui in Gallia *ParvaeEccleeiae* **membra nuncupantur. In memoriam rovroavit doctissimus orator huic schismati ortam dedisse episcoporum quorumdam renuentiam post publicationem litterarum apostolicarum** *Tam multa* **spectantium ad conclusionem concordati quod inierat felicis recordationis Pius papa VII cum Napoleons I. Sed huic narrationi quaedam addenda sunt, ut rea dilucidior evadat.**

Ste altis radicibus inhaesit hoc schisma in veteri *Vende^nilitari,* **quae decurrente saeculo XVIII pugnarum heroismo praestantisaimo notabilium sedem se dedit pro religionis regiique tegiminis defensione.**

Dioecesis mea Lucionensis, cuius intra fin· includitur non minor pare huiusoe regionis, Christianorum tot heroum sanguine effuso illustratae, schismate dissidentium fuit infecta pluribus, etiam multis, in parochiis. Generarim illi dissidentes austeritate vitae morumque integritate sunt omnino commendabiles; tamen ex eocleaii· exules vivunt, diebus dominicis et festivis ad orationem se conferunt in domos privatas, ubi adunantur praesidente persona laioa, sive viro sive muliere, quae etiam *dMAeOdum* **infantes baptisai, immo ooniugum pro contrahendis matrimoniis oonsensum recipit.**

Anno autem nuper elapso isti Galliae dissidentes ad sacrum concilium Vaticanum ñiteront ť typis mandatum exemplat ex canonicis expostulationibus, quas anno 1803 triginta et octo Galliarum epiaoopi in

i ArtruteSt··: JpisMpai Laeioaaui· rsspoaders as texit eretespiscefe MeehHaisasi <si avaaeUa adsetavarat As JteMs pars· qs·· ■ ia Oaints st Metra saisndvsnteaM ab ·s fectss eiMsàsUoaa· proposait qaae est ssb bumt o M.

• VWs sias ṁUsas habita· te Magrepatioa· geesrall A - iaaU UTO, sspra, o»L Mt-te

• Ct eyvMvlsM: SnmHnmm mnmm A JT,

pnyeN·; et alters·: Cter«wises «t l'wrrwtein'asi sspssMs-*tient» aped M DD, JOl. Kern* **VD. VHs tafta tab Uttera 0 ♣ş· 11® seLMS-ST.**

hao eyaa ad eaeotam «dm scripserunt; S !«>■ tIMÛMM comi—itstinnn ia qaa ÜH triginta «t eeto spieoop» «xhibsntar tamquam <x tamaUs ioqnamaa, ni efMDOporaBI StsbilitMi OWM^ in aa adto rioiatea, ut aiunt, tueantur. Cooolusio aura huius muNntiaaimaa nnsnmssitatinni» hase aat: „Quam sacram oaoaam atinam, «ancto adiuvaate Spiritu, iato in aaaoto conaanta illi obtineant ut oouùbua oorsm populis, iiaqua qui populos regunt, principia oonfinnantur, et manifaatum omnibu· fiat, numquam regula», quibu» episcopatus auctoritas integra evadit, eaae violandae, illumque, quam aoaetaa Spirites *potuit regere eodeeiam Dei,* numquam a aede aua deturbari pome." Sic ae habet conclusio.

Pro affectu paterno erga dioeoeeanoa meos, et pro ardenti desiderio in viam aalutia reducendi, quos temporum infelicitas aio in erroris semitam misere deduxit, de ii» omnibus acripsi relationem, quam direxi ad reverendiasimos patree deputato» pro expendendi» patrum propositionibus.[1] At nihil scripsi in relatione mea de doctrinali quaestione, quae innititur facto in annalibus ecdeeiae proreus unico, et quod nulla lege particulari mensurari potest, eo quod sit supra quamlibet eiusmodi legem manente principio: aalua populi suprema lex, et aummu» pontifex omnia poteat in ecclesia Duo igitur in votia mqû aunt circa tam gravia momenti quaestionem: 1° quidem ardenter exopto aotum aliquem edi conciliarem eo fine, ut promoveatur dissidentium regressus ad unitatem catholicam; 3« pariter ardenter desidero circa hano quaestionem per ae clarissimam non fieri dogmaticam declarationem; quod tamen implicite fieret, si in textu tertii capitis inseratur emendatio a reverendissimo archiepiaoopo Mechliniensi proposita.

Praeterea semper in dioecesi mea Lucionensi cum dissidentibus illis actum est quadam indulgentia et mansuetudine. Quod ad me spectat, praedecessorum illustrium meorum vestigiis inhaerens, nullum ex iis quae mihi suppetunt mediis ad illos misere devios in caulam divini pactoris reducendos adhibere praetermisi; et quolibet anno, occasione praesertim visitationum pastoralium, quidam dissidentes oum magno meo solatio ad unitqlem catholicam revertuntur. Hano ob causam necessaria visa est mansuetudo erga PtetXM *ecdeeiae* dissidentes, quis huius schismati» occasio in Vendes intricetur elemento quodam politico, quod innititur dispositione ingenita, a patribus scilicet suis accepta, in favorem regiae legitimitatia. Tota Vendee perpetuo in praxi protestata eet contre quasdam concordati ordinationes, ex eo quod illae ordinationes coaevae sint regimini» politici, quod aegre regionis illius incolae admittunt. Sio fasta a concordato suppressa in Vendes celebrantur operum servilium abstinentia, maiori etiam fidelitate quam ipsae dominicae, et quidem non solupi a fidelibus christiania, sed ab iis etiam qui religionis iugum caeteroquin reiiciunt.

Quapropter nullum bonum sequendum fore putarem ex emendatione prqposita a reverendissimo Belgii primate, quatenus diasidentes *Parvae ecdeeiae* tamquam aohiimatici publici denunoiarentur; sed in hoc oonaeutio cum reverendissimo et illustriacimo oratore. et humiliter peto a sacro concilio Vaticano ad dissidentes *Parvae ecdeeiae* verba aut epistolam rescribere per reverendissimum secretarium concilii: 1" *dare perepici te hoc eacro concilio* Veftoaao *epi-«oopoe totiue ecdeeiae* oommamaore cwm *GalUae et Belgii epiecopie; et eie plenam eete oommnmitmem epieoopon^^Æallioe et Belgii cum mfgemo pontifice et tota erxSRi catholica; 2° ipeoe efiira ealûtie viam «arrntaro» «aaa gaanadia tuât apâaoapû non «Wiatl,· val elio qawlibat maliori modo.*

Haae omaia, [2] «minaatiaaiaii at rivurandiawmi patres, sapianti veatro todieio haunilitar submitto.

ORATIO

returandi patria domini Ferdinand» Ramires «piaoop» Faoaaaia

Eminentissimi praesides, enunantiaaimi ao reverendissimi pastes.

Nihil de Romani pontifici» primatu, nihil de eiua iuriadictione immediata et ordinaria post ea, quae ea hoc loco auditimus; tantum aliqua» obsarvatioam circa pamgrapbum aeeundam capiti» tertii'adducam.

Cum prooemium et quatuor capita eonatitutionia dogmaticae de ecclesia, quae in praesentiarum discutitur, legi; evolvere etiam curavi obaervationea a reverendissimis patribus super huiusmodi argumento faetas, in quibus certe inveni non a pauci» ex iis fuisse exoptatam omissionem phrasis, in qua ..proprie episcopalis" designatur iurisdictio supremi capitis eodesiae, cum de eius auctoritate agitur; hac semel admissa, dicunt, iurisdictionem epiaoopi in pessum iri, cum ambae simul consistere nequeant. Alii non solum episcopalem admittunt eamque. uti oportet, ordinariam et immediatam; nihilominus ita iudioant eeee exprimendam, ut clare videatur aliam esse summi pontifici» auctoritatem, aliam vero ordinariam epiaoopi, ne ordo a Christo institutu» turbetur. Alii denique dicunt: cur non episcopalem iuriadictionem Romani pontificis dicemus? Numquid ipse episcopus episcoporum non est? numquid ipsi iurisdictionis ordinariae et immediatae qualitatem denegare volumus, quae pastori paetorum adeo propria eet? Omnes verum quaerentes, tamen diverse omnino repetentes angorem potius quam consolationem ad animos portant.

Quoniam. reverendissimi pigres, ecclesia in re, de qua agitur, debet considerari secundum suum esse practicum. omne id quod harmonicam eiu» existentiam inter caput et membra perturbet etiam specie tenus, tam in veritatibus exponendis quam in iuribus ordinandis eliminari debet; hoc m sensu recte dici potest: *Quod Deue coniunjrit, homo non eeparet* Immutabili» ecclesiae constitutio relationes intimas et harmonicas caput inter et membre habet, utpote in veritate et charitate fundata.

Quomodo ergo, diversi diversa opinantes in unum convenient? Scitis omnes quod in necessariis necessaria est unitas. Sed explicita mentio iurisdictionis huius episcopalis in paragraphe secunda capitis tertii, de quo agimus, est ne absolute necessarie?

Parcite mihi, fratres carissimi, si principio aseeotiens aliter propositum meum exponam. Tamen attente cogitate, quod hic non quaeritur, utrum suprema pontificis auctoritas etiam pro obtecto habeat, quae propria sunt episcopalis iurisdictionis, sed utrum necessarium ait eam in hac paragraphe sic appellare, vel quasi per transennam de ea in schemate specialem mentionem facere. Hoc in sensu existimo, quod faciliter haeo verba possent praetermitti, quin sensus essentialis periodi et scopus paragraph! immutetur, immo etiam opportunum iudioo. I"quia in paragraphe prima eiusdem capitia asseritur et vere asseritur ..Ro-«uura pontificem in universum orbem tenere primatum, successorem esse beati Petri principis apostolorum et verum Christi vicarium"; 2° quod alibi recte additur eum habere primatum non solum honpris sed etiam iuriadictionia; et tandem 3° hanc potestatem

› VM» acta «farialli SMgrensttoais »re psstaMis «xefpisedia, postal, «b, t *UTI,* «st Ste-SS.

1 Argentata·: .Bpi^P·» Paeeaais swaSatio»»· propasatt qsas sst sab wam 18.

• Matth. XO, A

eiua primatu» rit honoris ac jurisdictionis, ao eius auctoritas ordinaria et immediata, vox epixnpdii inutilia hoc >in looo evadit, immo inopportuna; videtis quotçodo animos perturbet, quamvis eam agnoscant. * Auctoritua apostplica implicita continet, quae ad iuriedictiooem «pieOopeJem attineat, sive speotetur in ae,' rive in suo exercitio; unde omiaaia verbis' paragraph! „quae proprie eet iuriedwtionio episcopalia potestas", suprema Romani pontificia auctoritas, ut vicarius Christi et successor beati Petri, darius super alias potestates elucet; dem auotoritaa episcopalis apparet modo ab omnibus nota at a sapiaatibo· compar exposita, nullam. nec rapparantem oontmdieticoem subit vel immutationem, et in futurum tdjitur occasio praeposterae interpretatjpnia. Indubtern eet praeclarissimum sanctum Tbomam hujusmodi voo^ueum fuisse; sed ^c magia ad suam tuentem'darius exponendam, quam absque absoluta necessitate ad regulam conAitutioaie synodalie statuendam aedpieadum eat.

Quate hanc periodum ita exarandam existimo attendite bene): Docemus *proùtde et* dectawsuu Arssc C turiadictaoRU *poteetatem* mm ordsskriem *et* wantsit diotae tum orf *fidei puritatem* mtaodienttau, tum <sd *morem eauefilatem mrvaadam et diecipUaae vigorem proepraudum; erga~quam* (jurisdictione^) omnium snribritrum *cuitueumgue ritue et digmtmn* jmriorw *atque fidelee etc.* Hac in ultime periodo claritati, ■neo. videri, consulitur et querelis via praecluditur, ■dum alias exprimitur principale at sublimo iuriadictionis obiectum, id e»t bonum oocIseieie universalia, non autem depressio vel diminatio episcopali» digni, tatis, ut ab-^liqujbuB timetur» quaeque inoolumis servatur, ut pctteetinnujtnr.'

Ut autem tmtarpertu^atioois apt diffidentiae tollatur occasio, mihi videtflkod ia paragraphe tertia huitft capitis, dum dicitta^,taatum aneam abest, iit haec summi pontificio potestas opponatur ösdin rias et immediatae illi episoop^jg etc.", tollatur do medio ..opponatur", quod ibi tegimus, et sio clarius haisnpniod constitutio eooteeiae exprimatur: Hae; «t *oatbolioae veriiatie doctrina, a qua dedita* arise *fide et eahde* name potest, haeogue suasuri pitnrifteii pontlMFie.et MtNIMKeta «ptMOptWM

·MF¥MÜctiOIM Iit ·01v M 44 UMUn M *patiatur detrimentum m regimiUe at* puheraio pmt»cutarium. eo^bsiaram *alite* oommiesaraus, *aed e cuntnrio, rnlvie aede attribue, eadem a aupramo et* mri*venati faetore amentur* eto.

Vae nobis, reverendissimi patres, vae cathollioao eccleaiae unitati! ri Christi vicarius et surriseof Petri iure proprio et iq omnibus tçtiue univerai finibus suum pastorale ministerium sasseerorion passet, et hm exercitium principaliter ad fidelium neoaeritatem

*V ■> ‘‘?·■ irreprebsnribstau eme,· Mt own divo Ioanna ad Assae ëpisoopoe Scio opera hae ... sedo «spitaw d oosfirms. 8ic, rwverenrtierimi petrae, nemo laeditur, et ordo a Chriato instituti· aervatur.

Demum eum reverendissimo arcoiepiscoopo Totoanno deprecor rararandiestmos jpatra», ut in hoc capita expresso statuatur, ad aolum Romanum pontificate pertinere episcopos in universum orbem instituera Vos scitis quantae in aliquibus regionibus perturbationes evenerint, dum praetextu antiquos disciplinae electi a suprema potestate saeculari, hoc centrum unitatis ruapuentae, ad metropolitanum multotim institutionem datans voluerunt.

Itaque,' quoniam imposribils pronus eat eooKsiaun sine capito concipere, aut caput absque membris quibus informet, vivere; ideo, quantum possibile, longe sit a nobis omne illud quo hoc vitale elementum debilitet aat perturbet, sk in nullo dissentiet sententia nostra, et in futuro pro bene gestis, sicut quotidie dspsdoamur, consequamur praemia sempiterna. *^Patree^ orneae rmpoadeai:* Amen.)

ORATIO

reveremU patrie domni Petri de Dreiu-Bréeé epieeopi MoUeeueie.* v—y

Eminentissimi pramidea, eminentissimi.et reverendissimi patras.

In schemate, ubi necessarium asseritur „naturagr sacri apostdim primatus eeoqarilim antiquamratqt» constantem universalis archaies fidam proponere", nonnulli mirati aemt *antiquam* at eonriowfem primatus apoetolici distinotiooem ia primatum honoris et iurisdiotinaio fuisse omissam; nec attingi quidem prnfssricoem primatus honoris, sed totam definiendae ni rationem in ameraodo iuriediotiotiie primatu potitate «ra

Talia asdtarionie oooaeioMm verisimiliter .assignamus tripartiti numquam, sed bipartiti solum in ore thooiogorum divisionem apostoliri primatis. Illa tamen, ri iuxta antiquum modum loqueremur, etiam in mentione primatus honoris, nobis sicut st patribus nostris bipartita trinaaoNL Antiquis enim proram inaudita erat boiierna dStinotio ràrsad»ctio«»M ad significandum aolum regimen, «t esapesteni» ad doctrinam indicandam. Sed unum et alleram docendi riout *at* imperandi im in unica vme iurisdictionis indedebatur. Unde principatus duplex tantum aesera batur, honoris scilicet et iuriedutionié, in qua regimen *et* magisterium continebantur, non trintis, sicut hodie dicer» habsramhs ex nova divisione honoris, jurisdictionis et magisterii.

IMateste psepsuult

Rewt priiMtM bosom *k **jeÙMtB** iwrâdietMMM A **frail· conduditur; aed in noetria diebo· aetia, ut patet, invureteunli· huinrannli** ooμ **l·μ μ μ non ita tail· ab •liquiban «ranntar, et militor iMuicareatur - patrite**

Qaod ɱqgi expedire apparebit, ei, m ƥrobabil eat, in aciramate do «ptaopa» olori «t populorum arga ɛpucopo officia ot ȍbligation affirmarentur. Nimio enim intolerabile faut nmieram in cMaa ämmi pontifici huiuamodi mentiaMra ab ɛpraoopi in propria oua cauaa unice invocari.

Unde, cum ax Florentino Romanum pontificem non «olum doctorum et rectorem profitemur, eed ante omnia patrem, primo ɱnculcanda ridetur ab epiacopi· patri ƥramtondu honor iuxta illudl : **Honora patrem tuera eCmotrem tuam, ut «ir loupamu rupor terram; ne ɱli opponatur·: Si erpo pater epo terat, ubi** *«U ko»or maut*

Huiuamodi ɱonori aicut et ämori modum in- B **dicare ad ɱo non pertinet, in quo non inranitnr modu Quae eaim docturi et rectori debentur, fide quidem et obedientia abaolvuntur; amor autem modum neacit, ɛd auper omnem modum taveacit.**

Sub initio tertii ɛapiti poet voce» ,',Hino inhaerente·', aut foraan ȁppoutiu Quapropter tnbaerentea, ak$e mentionem pontificiorum decretorum et conciliorum definitionum, bene enuntiarentur Petro tatae promiaeiouae. In ɱli enim totiuanostn· argumantationi fundamentum et robur, in enumeratione auctoritatum, ɋuibo ɱhaerente «umue, non omittendum.

In aeounda paragraphe rinadem capiti· fidei at ɛommunioni ɑnite utiliter indicantur. Sed ƥroreo omittitur obedientia, quae aalva fide et etiam communioni» unitate violari poteet, ut ƥfurie accidit, ot patet ea hiatoria.

In tertia paragraphe eiuadem capitia ex ɱi voci- C **ƀu ..immediatae epiaoopali» jurisdiction» poteatati" magnum videtur latere periculum. Ex parte enim vera eet huiuamodi locutio, ex parte .falae, aut, ai velint, dubia. Immediate quidem auper .eatignetoa ɠrege exercetur iuriadictio epiaoopali», aed quod immediate • Chriato ad epiacopum demandat, non ita liquet, ȕ pracaumit concilium definire. Porro cum in boc oapite aaaimilari videantur papalis iuriadictio, quae ex ɱstitution et exercitio omnino immediata eat, et iuriadictio^epiacopali? ex plurimorum opinione in exercitio tantum immediata, timendum ɛ ne ex hac aaaimilatione et quasi aequiperatione utriuaque iuri·dictionia praeter concilii intentionem nonnihil in poaterum exnrgat ɑifficultati**

Quae naquuntur indicare praaaumo, verbi· quae Deputation! ɱagi placuerint in acbemate de Romano pontifice inserenda.

1° Ut in proponende nator» apoatolici ƥrimatu mentio fiat ƥrimatu ƥonori 2' aub initio tertii capitia· ut ante mentionem pontificiorum decretorum et ooAiliorum definitionum, praeciae ponantur Petro factae promiaaionea; 3 ut aeounde paragrapbo «uadem ɛapiti poat unitatem fidei «t ɛommunioni etiam obedientia ɱdetur ; 4' ut .tertia huiua capiti· paragraphe ɛniaUBpali ƒurisdictioni ɱmediata mentio aut omȳttetur aut in exercitio tantum indicetur, et non in mptitution·; verbi gratia dicendo ai non in radice, V exercitio certe. immediata.

Haec aunt quae reraraudiraimo coetui proponenda censui, et submitto humiliter.

ORATIO

reverendi pafrii demon! ɱpb» Coteel y Ettradi

***•fitetfi** Ȯr^Aλμλλ ?*

ɱmiin elmi .praraidra, eeaiuantiaauni at revo-**inndiaMM ƥatra**

Mecum conaidaraaa at eradite·· caput tertium. ȳimulqu «a omnia quae tam docte et norvom hae neque a patritam diopotata hic fuerant, eritatuber a me ipoo: et quantum caam tandem «u ratio vara realm et ȁubatantiali primatm Romani pookifici·? En quaratin primaria at ƒundamentali cuiua aoluüo adhuc deedaratur in capito tactio. En quemtio ɋue ɑiacordante ȍpinion et aantontia· «alat, remorande inconditam litteram, in unitatem deaidoratam adducar». Quod ai ratio ƥrimatu in achamate aoatro neo dare patet, nec hio profecto ȳi ipm primatu· dilucide declaratur. Recitetur itaque in tertio capito integre et fideliter pcaedariarimue ɬextu concilii Florentini de ɑotibu primatu·, recitetur deinde ɬextu concilii Lataaananaia IV tametsi ɱmmutatu et obtruncatu verbo aubatantiali ƥrmc^Mtu

At neutro decreto declaratur rata et nativa ratio primatu; hinc factum eat ut tum ante tum poet concilium Tndentinam utrumque decretum nedum a ƒuri periti· «d etiam a ɱulti ɛpiacopi per plura ■eecula explicatum fuerit eenau plane diverao ab ȍ, quem maior/numerat patrum ramper intellexit, et nunc hic quoquo intelligit. Nac ideo tamen illi contrarii theologi ot, epiacopi digni habiti aunt a Roɱani poatificite», ƭaritati et charitatia atudioei··timia, qui compararentur Sergio, Pyrrho aliiaque Monothelitie haeretici· ɏenipellibu et ɏaferrimi '. Itaque ad rem raniamu».

Quaenam igitur eat ratio rara ƭeali et autaetantiali ƥrimatu ƥontifici Romani? Mihi quidem ex C **Obcuretteimo atudio Scripturarum et ɑraditioni non •lia ratio eet rara et raalie et (ubataniialia quam ipsissima ratio ƥrimatu Christi Domini in regno eooleaiae suae sanctae: bjnc ƥrincipatu Petri «st ipee ƥrincipatu Christi Salvatori^ En ratio rara, ɱa et substantialia primatu», · quo vi» tpta aauadaq dependet, et lingularia ȍmni iure evolvuntur, M cui perfectissime cohaerent omnia divina epVboporum iure. Agam iterum de hac re, cum loquar de infallibilitafe in capite quartp-munc breviaaime attingam textum «ancti Matthaei: Tu *tt Ptm*». Nota aunt ɏobi ȍmnibu verba «ancti Hieronymi in oaiebarrima apiatola quam acripcit ad aanctum Damaaum1: ..Ego nullum primum, ɱi .Chriatum aequana, beatitudini**

▮ AigeaMaO··: ȁ-■ Ȱ< »··«· te Hhaaate quMnaai ƥrineto reti» «it, et teda ɬeta ȁ* Haae ɏetira· praeaOM· ta iperata» retiɏa ƥetaata CteiaU De Wai ia araieria na; at M ȁM «·· tetatfretettora rertenra ,Ta t Patra raa' texte araraai ȁ* thra patron Patiit eiga •t tenrereter ia «a|ite naxirea vie irimt··· ɱn raton ■Mq·· magaUan, ȁ ■ «raaaq ƴful· *virai aaMte,* W Ita^n^a aeoaᴬᴬᴬBᴬuBW A4 aft ai teartt, ad ƥpi ƥira ȁ*te treaihiraii ta Marerekta hearate at ɧitegitiial ad iiatlleralii ɱa apraeaUera at dalagateq te qaatnn fiivted Diarad··· *tirai peaMBra· perae tretatere ȁoaa «actpUmre· «tteaa raadBi-

Mtpsta· taeMtoliBt tti MMtaB la· retfra piterlpate» ɑ· «nat rapra aaivareaa eetto· dv·» irecMi ɛ mi lαlμ βμ μ μ patree readviraat Beteevaad·· ɑaeiq· - ataaritaltae quid· qeid te ɑadrae aaaeta radia ragar· paaaat. Hia· «apte tertia· retanata· ȁxhitaei « te «raradutea· qraa «et aah B···»· ɬ.

• Vldater «Dadare ad «retiɏa patitereh·· Blwmtyi teri te e^ragatteaa geranii diei It tel UTU CL «apra eeLIM-M.

• p.l . xxn, am.

· Orat ▼, 1«
• JtaJaa.4, A

toM, id «t eathedm Putri, twm—ion· «OMoeior: Mφοτ iQoai potHMB MdifitiktMi *μ lμ μ -ι ὄὸi· fia wrba qua· dsrignant nob·· retioaae veram, reelsin et ■tbrtaniiBloBft ƒMMMta þoGtififli Bo μ β^ m vîmb aperiant ad iiitelligenda· varia· φὸι jeans aaactorum patrum interpretation···

Animadvertito qaaseo, eraiwiierimi sc reverendissimi pâtre·, vdrbarum antithmim ia eniteto «ma onia· «uedranqu· rai, quam indinüm «t iamqiamUi, unitate individua· unioais paraanalis paraiitet in torri· Christus «t Petras: ego, inquit Hieronymi», naminsm primum ut magistram «t doctorem aequor niai <%rietum, atque ideo beatitudini tue·, id eat cathedra· Petri, «MlununioM ooneoeior. Optima illatio, siquidens Christas, béatitude tua, o Dama··, at cathedra Petri indivulsa unitate unionis individua· una eademque entia persona: iDe itaque prunus, aed tu rius ·· vicario·, ideoque eoosociatos beatitudini tuae, quam video et audio, aequor uragietram et iudioem Christum, quem neo video, neo audio niai in te.

Notate etiam, quaeso, pronomen relativum^giba· *petram,* quod utique de Chriato a Hieronymo intelligitur, ac ei evidenter dixiasat prius eooleaiam aedificatam auper Chrietum petram, ideoque recurro ad Petrum, et conaooiatue beatitudini tueo exposco ideo fidem a me teneodâm et praedicandam. Etenim mihi Hieronymo certum indubiumque eat, primatum Chrieti et primatum Petri, Chrietum petram et Simonem, cathedram Petri et baatitudinem tuam, o Damase, ease unum idemqus, extra quam si quis fuerit, profanus «st, et peribit regnante diluvio ob multiplices humanae mentis errores. Rectisain» igitur sancti patres dum unius riuademque rei veritatem et constantem ecclesiae catholic·· fidem explicarunt, hunc textum sancti Matthaei repar hanc *petram* modo de persona Petri, modo.de fide «t oonfaasioae Petri, et modo de persona Christi interpretati sunt; nam tria haec elementa effonnant subatantialem, realem et verum primatum Romani pontificia, in quem credimus: amoveatur vel unum «x tribu» his dementia, amovetur primatus, et ipee statim convertitur in chaca tenebrarum, quibua obvolvuntur et excaeoantur grseci schismatici et latini protestantes.

Magisterium unitatis huius divini principatus clare et nitide etiam fuit expresaum · aancto Leone Magno in epistola ad episcopos provinciae Viennensis in Galliis, inquiente1: ..Petrum ia oonaortium individuae unitatis assumptum, id quod ipee erat, voluit nominari dicendo: T« es Petrus, *at taper* hanc *petram aedificabo ecdeeiam meam".* Ergo quod Petras aedificat, Christus aedificat, quia una est patra totius aedificii, et fundamentum aliud nemo potest ponare praeter id quod poaitum eat, quod «st Christus lakue. Itaque etsi aanatua Paulus rit tertius decitns apostolus, sedes tamen duodecim eunt, quia beati Petras •edet in osthadra Christi ipsius, et in ea ssdens indicat et regunt Materiam huius divini principatus axprsasarunt patres concilii Tanaoeararara rasuris V, cum ad Hilarum scripeerunt·: .Proinde nos Deum in vobis adorantes recurrimus ad fidem apoetolioo ore laudatam." ;

Eamdam fidem eius odorando et meditando mysterium unitatis confessus est in concilio Florentino Andreas abbas orator patriarch·· Aethiopiae laoobitarum cum nd Eugenium IV dixit: ..Pulvis eum «t cinis coram te Deo in tenie verba facisca. Tu namque ea Deus in terris et Christus et 'sina vicarius: tu es Petri suooeesor, et pater, caput at doctor ecclesia· uni-

WMÜt, «ή dttM mM ehm efaratadi M nmnndi jariitiaum oaieauaque **vnltrariaUndo** oondudit; JDsaas iasto sepplidu Gnaeo· at Anmawa et laoobstea, qnod aa rapesaveriat ah obediantia ot fide divina pliraatm Patri, «a trudidiaee gsntiba· in opprobrium «t iafidsiibaa ia rapinam.** Eemdsm expreasit fidam orator Aruaaaorim alloqOao· eamdam Romanum poavtifiraan „Chriati, dixit, «dem teoee." Eamdam ego ^tosre adootaa aura veritatem in caterhiamo per hanc mûriraimam at omnium eocuratMaimam ecdesiae definitionem: „Quid eat ecclesiaf Eat congregatio fidelium, quam regit Chriato·, «t papa vioariua eius (« ia congregacion da loa fi·!·· gobernada por Cristo y ni papa m vicario). Ex dicti· ssquitur dominium E4pane radia nulli· limitibus definiri, «d extendi par suum principatum ad universam ecclesiam, alias varo aede· episcopales fundata· fuisse omne· super illum thronum, a quo eodem sustentande· et regenda· aunt.

Utique epsecopi pariti aunt a Spiritu sancto regar· eoclaaaua Dei,'quia Spiritu· annetur vere datus eat et datur apostolis et succaraoribus apostolorum, qui sunt iu coenaculo Petri, atque eorum singulis datur Spiritu· ad .mensuram auae cathedrae; Romano pontifici vero datur plenitudo eiusdem Spiritus tamquam vicario Christi et tamquam sedenti in throno illius, qui dixit ··: *Spirit Domini* saper me *propter qnod tmiii me, eamgelitan pcmperilnu mirit me. nature contritae corde.*

. Explicata ergo ratione veri, réélis et auhetantislis primatus pontificii, efflagito 1 ut in capite tertio inseratur in maxima primati», 1° ad praedicandum iure divino evangelium iu qualibet mundi regione, sub ditione etiam principum fidelium, 2° ed docendum tudhte populos viam aeternae salutis. 3° ad fundandas cathedras episcopale·, ubi et quomodo Romano pontifici visum fuerit, 4 ad praefigenda, definienda, mutanda, et transferenda iura hierarchies honoris et iurisdictionis, unicuique sedi propria, etsi fuerint patriarchalia aut primatislia, non tamen ad huiusmodi sedes omnes abolendas, neque ad esrutndetn munia et officia impedienda pro humano arbitrio. Hinc in concilio Florentino recte Graecis promissum eat primatum Romani pontificia definiri concedendo, salvis tamen iuribus patriarcharum orientalium: promissum est hoc „salvis tamen etc.", b" «ui oOhstituendoa vioarioa apoatolioos et delegato· in qualibet provincia,, quemadmodum a primis ecclesiae saeculis Romani pontifices hoc iure usi fuerunt cum in Occidente tum in Oriente.

Efflagito 2 ut in hoc capite explicit is verbis dicatur, Romanum pontificem puras mutare canones disciplinares etiam conciliorum oecumenicorum. nulloaque poese habere vim lagis pro eocleeia universali. niai ex auctoritate sed» apostolicaa.

Denique efflagito ut in hoc etiam capite declaretur Romanam apoetolicam sedem, non quomodocumque Rabere ordinariam *m* immediatam inrisdictionsan episcopalem in omnes et singul« eorissiea, sed omnium principatum ratione principatus, quem cathedra •pcetolic· tenet in universali ecclesia. Nam exempli gratia ego omnium vestrum minimus, episcopus Urgellenais, habeo ordinariam et immediatam iuri··dictionem episcopalem in mea dioeceai; at vero Pius papa IX sanctissimus pater nhater habet principatum iuriadictionia immediatae et ordinariae in tota mea dioecesi sicut in qualibet alia ecclesiae universalis.

1 Kpst. X iatee «v». ·. *lamia, ei.* MMn.

to·. I. par. 6.

1 Iiabba, «al. «ama., tara. XVm, ps<. Itia, «Sit. vae. CeML — M··· XXXI, ITU n.

• ifaeai, *tem* I, pa<.»0e »10, siit. Lee.

• Iλo. IV. IX

Hine pate at ia lμ ⁺₀ μ ** esdis «pnetoiioae retiaaa i tar in boo «pit· an prMpetat, qaaas ꝑat· iMaaHit Latacaa—it IV ——wut Fata eti— at qnod in dioat vsrtit asdia apoatolisae at ia ℞nai bonam ao- «imi·· animali·, sin· timor· ranovatar at «mfirtnatar at amplificator illonun «famatam, «boando „aam, dispooaate Domino, separ oatnae ali·· atqae in onuma at aingul··, nulla «coapta, obtinere priaoipatnm ordinari·· potoatatia ai«a ioriadictioais pteniaaimna". Atque buiw rei argumentum panpaoaum eat fnitque « pluitea retro a—uli· examptio regularium ab ordinaria apiaooporam iuriadictioo·, quaraa excitant proinde haereticorum M incredulorum odium in regular··, incuaantinm aoram axamptiooem t—quam eoandaloeam et iurium episcoporum offensiram.

Itaque propono tantisper immutandum caput «d maii» derue patri» noatn Romani pontifici·, quod iam praeaidentiboa tradideraml : non enim loquivolebam. Etenim etiam ad noa episcopo· «t patre· gregi· pertinet promuaio Spiritu· sancti: Qm honorat *patrem ettam, iucamiabitar in filüt, et m die* orationis *meae ezaadietm·.*

Hio autem interrupta diaceptatio eat, et a primo praeside indicta congregatio general» h» verbi· :

.æroxima congregatio generali· habebitur cra•tina die hora octava cum dimidio, in qua continuabitur discussio capit» tertii ecbeniati· propositi."

31.

Petitio aliquot patrum ut flata Imponatur dteou» ■loni oapltta HX·.

Subscripti patrea petunt enixe, ut discussio specialis super capite tertio concludatur. ,

Martin episcopus Paderborneosi».
Vincentius archiepiscopus Smynierais.
Ignatius episcopus Ratisboneraia.
Henrietta archiepiscopus Wtotmouasteteeneis.
Leo Meurin epiaoopu· Ascalonen·».
Tourne· Tos. epiecopu» Brugerate.
Edmundus Franc, epiacopua Ɗanabenai
Ludovicus Anna epiacopua Sancti Caudii.
Robert epiacopua Beverlacensis.

82.

Oongragatto geaeratte aeptuaceatma prima 1870 iunii 14.

Feria tertia die 14 iunii 1870 hora octava cum dimidio ante meridiem, in conciliari aula Vaticana· patriarchal» basilicae, geoaralia reverendissimorum patrum congregatio habita «at ; cui interfuerant quingenti quinquaginta «t uni» patrea, nampe 81 cardinale·, 7 patriarchae, 9 primate·, 83 arohiepiacopi, 390 episcopi, 3 abbate· nullius dirtacea», 12 abbataa generale· «ve praesides congregationum ordinum monaaticoram, uaum mitrae habente·, 16 genenda· et vicarii general··; quorum omnium nomina, quae par •■signatore· locorum accurate deaoripta fuerant, exhibet indiculus patrum eaptuageaimee primae cottgregatiouia generalia, qui inter acta concilii asservatur.

Revaraodus pater domini» loan— landriot archiepiscopus Ramas»i· miaeam lectam celebravit. Qua abaoluta, et recitata oratione Adnamu Dommeeto., eminentiaaimu· primus prae··· dixit:

..Reverendissimi patres, proaequamur hodie di» «———m «paaaedam tartü sagitis aehsasntis prii— einstitut— is da —testa Chriati, dsquo adhue vaeiam liqnmdi pstisrunt. riswdimimi domini To··— Varas· arohiapisœpra Feganeeemm «t Albaialisnssa, ** CarolasŸTappal spssoops» And· —»·."

Daimopa ad emi——— sareaateva vocati aaat ardhispsaoopus Cnlcreraie. patriarcha Mifiihitinrir. episcopi» Onitatantieeie», epiaoopt» OatesUiranab-Nan»· sis, «piaoopus Varmianai·, archiapiaeopa· Fogarssaaasis «t epiaoopu· Andsgaveraia

ORATIO

reterendi *patrie* «ioasrai *Ladorict HagaaU arMepitoopi Coiocauu et Bacmearie*›,

Occurrit in acbemate examini noatro «ablacto exprcaaio quaadam, ad quam nonnulla obaarvanda babao : •ed plot· aoram, qu·· banc in rem dioera voluteaem, iam a prioribus oratorilx» praeoccupata fuerunt. Ideo a repatitionibua abatineodo, reeiduae nonni» micacolligendo ita in nagotio hoc venabor, ut aphoristic· potiua quam eyatamatice procedam.

Expreasto illa, da qua locutu· fueram haec «at: „quae proprie eat episcopalia iuriadictionis potaat··, ordinanam eem et immediatam etc." Hanc expreeeionem dogmatico concilii Vaticani decreto inserere non opto; eufficere enim arbitror eei, quae in hac re a concilio Lateranetwi IV «t Florentino oectunenicis •olemniter enuntiata fuerunt, quibu· aliquid ultra addere nec utile nec nacremrium. Hia autem, quae proponuntur, et ita quamadmodum proponuntur, periculi non vacua eam arbitror. Ne male intelligar, praemitto, quod utiqua in decursu aertnon» mei uberius explicaturas sum, me primatialem potestatem in exercitio suo ad finem suum ordinariam et immediate exercendam admittere, et hunc primatum ita intellectum ad suoa fines et eublimee ecclesiae fine· aaaequeodoa sufficientem e— puto.

Aliae utique mentis fuerant plures reveraodiaeimi oratores ante me prolocuti, qui sive universalem Romani pontificie epiaoopatum diserte aaaeraerunt at defenderant, sive magna industria omnem suam *erga*pieotationem eo direxerunt, nt telam primatus notionem dsrent, quae potestatem non supremam modo, sed et absolutam et quasi omnium potestatum in ecdasia fontem nobis sistat : quo pacto utique basis etiam praebita fuit, in qua doctrina univeraalia Romani pontificis episcopatus tuto et commode locaretur. Quod facientes patrea istam potestatem epiacopalam ultra modum reatringendo, talia ipai aubtraxerunt, quae eidem ex inatitutione divina haedum semper tenebamu· competere.

Sed utique ad hunc finam argumenta illa explodenda forent, quae a Moteotiae nostrae patronis pro episoop«di potestate in «ua integritate ootuervanda communiter afferuntur. Et boo tentatum «at a viro

t taMMfetttatai ptwtoMlbw hto reveiaitata·» vaateK)»taatar eib emaae· 1. * .

• BxMMta Ml te Megragattae· psaaaetaasM ·——aettaetad· psaeMiba· «4 aaDten tatam mttaea» kabaataM· eem ·■—■·.

1 ArguMata» : jUeMepbesfa· Cstaesaeto ia texta Psaltae sta Bphaetes ^apstastaitatati *mpm* teata—eeta» a—«stars» Sta —— «sta» tas Ms esta 4e miveeeall «saagag· «irletaen ■rotatei ——; itaseqaa ta Hase ragtednis et iiastitefimis eeataates sfteM— aaa» stteara sa» Bea. —tata». Piare ■ltaiMt taa fi«letati apteaepali at tttahm MBSHamavtt qas· Grageetas Magnae raseeit. attatra» apteMpue anieereeli· e» ·taetee B— «hala» ei ibtata» »oa Mae· a «aaeÜta Chataa›——«i ata legati ta Milita ee «aliertaettf? Fuerii spstal Bn' aareaeaMsss «esi··»· «ptasspi ɓ redeas sate» argaeas taixft apteespata» atave—s» te M M deteFli qai tanastalata, estal«site et pteas sata exsrssrt, tat oaataa iapaaeibite. CRaMeas» rmdlHragtaaameie te «iule fctta·, «aMeataa»; àspasigeata «s q— tataaatar taa Betaeat pentita St ; tosta T flaegaeti vel e»atea.eitaMea4B·, val pleatas,cMaataa» M ata·■tata i..... q— ettata vaella taaeatatata et «multa ·t ɓabaaqeaatag.

•es

cathedra anmstiaveret, locum Pautmum in «pèstola ad perperam adhiberi ad dssaonstrendum, quad apostoli eorumque sueomsoreo rimai earn principali aoekria· sodssiae in linea constitutionis M regiminis oootesia- etiei merito dicantur; cum utique, prout ipee argumentatus eet, in loco illo Paulino nonnisi da fide sermo rit, quam fidem exhibuerunt in antiquo foedero prophetae, in novo foedere apostoli; st hac ratione, hoc respectu fidei scium fundamenta ecclesiae facti sunt

Bona venia viri huius praeclarissimi dictum esto, ego expositionem loci Paulini ab ipso datam iuetam esse non autumo. Sermo enim ibi est non solum de fide, sed de universali compage ecdesiae Christi, quos hospites et advenas (eunt verbo Pauli), quos * olim B natura sua filice iraa, peccatis mortuos dicit Apostolus, in sinum suum colligit, in Christo convivificat, cives sanctorum, domesticos Dei efficit ; hocque flecto, ipsa crescit in templum sanctum in Domino, crescit externe per propagationem in universum, crescit interne per consummationem sanctorum (sunt verba iterum Apostoli) ib mensuram aetatis plenitudinis Christi, in quo et nos (loquitur hic de continuo ecclesiae incremento, quo aedificamur in habitaculum Dei in spiritu). Magnificum processtltn depingit sanctus Apostolus in loco hocce, et hunc salutiferum eius effectum soli fidei attribuere fors protestanticae exegeseos foret, non autem catholicae.

Nos credimus quod conversio infidelium ad fidem, expiatio eorum et sanctificatio, et sic erectio magnificae illius ecclesias, quae est communio sanctorum, non sola fide perficiatur, sed concordi omnium donorum a misericordia Dei eodesiae suae datorum, C proinde veritatum revelatarum, proinde gratiarum sacramentalium, proinde potestatum eoderiae a Domino concessarum, quae a ee invicem separari non possunt. Absint igitur continuae istae separationes eorum rerum, quas ad. salutem generis humani sancta Redemptoris manus conjunxit.

Cum igitur sanctus Paulus loquitur de apostolis ceu fundamentis structurae huius magnificare, et continuo huius ecclesiae incremento, quod divinus rius sponsus sine mora operatur, id est vita ecclesiae, certe non solum de magisterio aporiolorum loquutus eet, sed loquutus est de omni missione apostolica, loquutus -eat de omni actione episcopali, quae illi aucceerit ; nt adeo nec potestas regendi apostolorum eorumque sucoassorum, episcoporum, desit ibi, ubi de fundamentis illia sermo est, ubi sanctae eccieaiae bases solidantur. ı

Neo turbet illustrissimum oratorem, id quod turbasse videbatur, commemoratio propbetanrm. Nam D universum novi foederi» salutis institutam, iuxta omnem divinae in eo operationis rationem, in antiquo foedere fundatur, non solum in fido antiqua, in promissionibus et vaticiniis, sed etiam in liturgie, in sacrificiis, in typis, in tbeocratico instituto; quaa omnia novi foederis sancta mysteria et praeuuntiaruet et praepararunt, iungente illa et ista uno angulasi lapide Issu Christo. Caetorum quod haec explicatio non mea solum sit, qua apostolos eorumque successores episcopos ceu continuum et indefeotibile fundamentum, simul cum principali fundamento Petro et eius successere Romano pontifice, quem suspicio et vsne-

› Atterit ai «riMsyiseiyh- «sshltataws·, <ai sreMsas·tabuit ia MOgisgeiloee gvasrsH 4M - taab lβiO, sepra ssIMe-e·.

• «ri ai. Vst

Mteari teao 1866 balte, «ri «· itefic·· amau»

viacsalis Boante stabilita fuerint Consilium istud partis I «qrite П1 decretorum suerem dicit1: „Dnigseitus Dm Filius in enoissia fundaawutum indefeotibilo (non igitur solos apostolos sed ot eorum successores) posuit apostolo», quibus munus generandi in bominibus · sanctitatem (eunt gratiae seoramontaies), eooqoe docendi (veritae revelata) regendique commisit (potestas regiminis), dicens: *Sicut midi* me *feter* etc.... Dota est mihi etc.... Qaoscumqtrs *liyaveriti*»

Sed cum negari non posset apostolos fundamentum in linea Miam regiminis M constitutionis ecdesiae simul eum principali fundamento Petro et afiboeesore eius Romano pontifice efficere, illud negari debuerat per. virum quemdam ', quem ob insignem scientiam et virtutem maximopere aestimo, et qui ipsam nostram successionem apostolicam yitiare voluit ex bac cathedra, id profërée» quod nullus nostrum utique «cire poeeet oui apostolorum succedat, an Paulo, an loonni. an laoobo etc., cum utique apostoli non omnes certis sedibus adnectere voluerint successionem suam. Succaarie igitur non omnium apostolorum incertis sedibus clare petet, et cum illae etiam apoetolicae ecclesiae, quae nobis tamquam tales notae sunt, per supervenientem haeresim, per superveniens schisma iurisdictione sua, proinde etiam successione exciderint.

Liceat mihi illustrissimum hunc et doctissimum virum orare, ut in hac sacra aula circumspiciet et videat tantos viros, qui successione sedium apostolorum gloria honorati sunt, quibus nihil certe offecit hqepeei· praedecessorum ipsorum ; quae singulas persons» iurisdictione privaro, sed sedes quas tenuerant successione privaro non poterant Nihil offecit ipsi illorum fidei, cum ex parte illiusdem et cum ex parte illorum infelicium patrum, quos ipse nescio an maiori iniuria, an vero, cum de definiende adhuc quaestione agatur, maiori petitione principii, certe non magna charitate haereticae doctrinae ex hoc ambone professos fuisse commentas est *(Srdamatioue»:* oh!)

Quaedam illustrissimus orator ad enervanda argumenta pro potestate regiminis episcoporum pugnantia ex historia conciliorum oecumenioorum inde a concilio Hierosolymitano attulit : illa brevibus utique expedire possum, provocando ad id quod qui non contradixerunt', etiamsi absentes fuerunt, consenserint. Consensus universalis concilium oecumenicum fecit Exemplum in historia hibernus, ubi concilia per plura saecula per magnam eccieaiae universalis partem recepta non fuerunt, licet approbatio pontificia illia, mox post concluse illa, aoosaserit Non ex fide illa agreiise fuerant ecotanae bae, quod approbatio pontificia ooncilio alicui addita univenalitatie defectum suppleat, seu quod id fiat quod per illustrate auctorem elucnbrationie nuper nobis hicce traditas dictum fuerat, quod scilicet pontifex etiam ex conciliabulo (eunt verba ipaiua, rit venia verbo), quod oonciliebulo etiam addens approbationem, oonriliabulum etiam oecumenicum concilium efficere potest

Sed, ut redeam ad priorem illam obiecticoem, tibi quaepiam dicenda omisi, memoro nos omnino nescire cuinam apostolorum bos suoceeserimue, sed id unum scire quod apostolis successerimus; successimus viris'

‹ «sqa, a XLVU, ssL Item

‹ eurinius si. Vat

• Altaris ai sfisesfua Mstiaram «ai sretHasM habuit ta soagregatisas fsesreb iie 11 tasU ISTO, sapra, esi. 0OT-1T.

4 Osrdsai, *Ueadni i· ‹h dsfOMrire Jhte. psatifMe* in-/hKMMstо «··Ш, arttn. jag. tXI, si. CissMMri osCtotoaa

* iBm qnoo Dominai delagit, ut mmm resunfctioain] tMtMf dOQtiÎDM ŧMMOOM· .NOHβM^NIII nun adminiotri, gregia mi pastores «t notam ùar, successimus ipoie ia apostolato, at adimptaamus illnd mandatum divinum: *Emtio* donate;* ututamur Ola potestate: Qarnresuogw *Ħgoteriti* nt tuti at eeoari simus illo promiaaQ divino: Apo wbtacss· moo wogao od ooμμμμ Mμ μ ιι ăoacuM Non detrahamus igitur sablimi huio episcopatui, cuius tanta rant merits in eodeeia aanôta Dai; non dotrahamusilli. Quidanim sancto Petro venerando apootoloram capiti, quid bootie illius successoribus ad adimplendae pramieemom divinae, ad stabiliendam et cooMcvendam in anivoseo orbe ecclesiam sauçtam, ad ealvandaa cunctas animae, quae vocatae eunt ad solutam, proferieset splendidissimus et suldimissimua etiam, qualem vesMtamur at suspicimus, primatus, st speciosi pedes apostolorum evangelixantium pacem, evangelisantium bona non ƀee gramsnt omnes orbis regiones, ut in omnemr terram exeat sonus eorum, et usque ad fines orbis terrae verba eorum? Cui potestati episcopali cum illa, quae per viros hos veneratisrimoe prolata sunt, non efficient, puto nec officere illa, quae ipri positive demonstrando in medium protulerunt

Provocatur, prout audivimus, saepe ad classicum locum, verba Christi Domini ad Petrum directa exhibentem: *Pater ăgno ŧpater ova ŧmea* quibus universalitas potestatis pastoralia, universalitas episcopalia in universum gregem domipicum potestatis demonstratur. Sed audistis et alios oratores, reverendissimi patres, quorum verba ipsa repetere nequeo, qui cum respectu ad alios sacrae Scripturae textusSd apo-

<J?<?=itoloa directos: Poscite got m robis *at gregem ....·;* *Qaaeemoupte ŧigaveriti :*,. *Ego wbiteum mm...* ; *Doerte omaa geata* etc.* cum respectu ad traditionem. cum respectu ad historiam absolutum verborum textus huius sensum ad rectam mensuram reduxerunt. Ideo sufficiat mihi simpliciter ad illorum argumentationem provocasse, et tunc fidem ecclesiae meae exhibere.

Verbis illis Christi Domini: *Pator agttot moot, pater ova meat,* curam et custodiam universi gregis dominici Petro et suocereoribus eius Romanis pontificibus concreditam, et per id unitatem atque firmitatem ecclesiae sanctae Dei conciliatam ease, nemo catholicus negat. Quivis catholicus grato tantum divinae misericordiae et sapientiae beneficium reoolene animo recognoscit, et Petrum et Romanum pontificem cen summum pastorem veneratur, eub cuius supremo regimine reliqui pastores apoetolorum sueoareores episcopi regunt particulares ecclesias, in quibus positi sunt a Spiritu sancto regere eodeciam Dei. Hinc est quod munus poscendi Romani pontificis in primatu veneremur, munus pascendi singulorum in singularibus .gregibus Domini rectorum in ^piscopatu veneremur, nec ullum sive in verbis textus illitas, sive in aliis sacrae Scripturae textibus, sive in fine et conceptu primatus, rive denique historiae argumentum deprehendamus, quo ulterius ne fore ire coacti, in vita universalis episcopatus axioma et attributa Romano pontifici asseramus.

Bene quidem scimus ex verbis ülie dtatM Ot commentaria proferri; sed id scimus, venerabiles patres, quod .nonnisi id quod volumus· ex verbis Scripturae adfarimM, Si haec ia es pt absolute eomaderantan eripiamus «t naturali et organico ülooam reliquis biblioo-historicis pro ccriotitqtioM etdrains testimoniis ttexu. Ëxtanpli gratte dictam vobis cato quid iuris, quid potestatis in scalaria adaet, quod episcopio ot episcopia solis tribuere non possimus, si absoluta talia, ad unicum textam restricta st ad ultima twqus dictionis ootMMtaria prolata, exegetioa argumentatione verba illa explicemuu l: Qtaaeouasqow Npasoritis super *tarum, trwtt ligata et m ootiit;* gMOMnguo antaritis *atprr terram,* erunt *rotate et* üs *oaeKef* Absoluta et infinita ut ita dicam hic potestas nullis terminis circumscripta daretur episcopis: aed unum regulat alius textu»; vita ecclesiae dat nobis treditionaliter verum verborum sacrae Scripturae sensum; et dedit nobis pro verbis posce *ăgno* meos, *patet ova meat,* reparandum caput eodesias sanctus Gregorius Magnus. Verbo illius citata sunt, ideo vos longius morari nolo citationis verborum repetitione; aliquae solummodo reflexiones addam. Iste adeo diserta, adeo stringentia esse, ut ad praesentem recte materiam dirimendam, excqgitata et scripta esse videaritur. *

In decursu discussionis nostrae generalis supei schemate praesenti, id est non nostrae, vestrae; nam mihi, Vobis id volentibus, clausura enuntiate, vox faucibus haesit*: in decursu igitur discussionis huius generalis, venerabiles patret, saepius id dictum fuérat.. quod tunc doctrina aliqua dogmatica definitione stabilienda venit, dum dree eam dabia enascuntur, dum errores exoriuntur, dum doctrina illa directe impetitur. Quando oportuisset doctrinam istam de uhirereali Romani pontificis episcopatu stabilire, magia quam temporibus Gregorii Magni, cum patriarcha Oonstantinopolitanus, privilegiis antiquae Romae ad novam Romam magna perte translatis, in superbiam elatus supremum titulum sibi sumebat? Pontifex hancoo manifestam non competentis tituli usurpationem repellens certe dicere debuisset: Mihi iniuriam infers, titulus isto mihi sedique meae competit, in qua universalis residet totius orbis episcopatus. Quod autem tam parum fecit sanctus hio pontifex, ut potius dixerit: titillus iste, proinde et dignitas quae illi subeat, nec mese redi, nec alii alicui redi competit; immo titulum istum sine manifesto reliquarum sedium episcopalium praeiudicio et iuris laesione usurpari a nemine licet.

Bene eminentissimus ille cardinalis, cuius doctrinam Vastissimam sicuti semper, ito beri etiam mirati sumus, enuntiavit sub titulo isto non merum titulum latuisse eed magnam rbm, iuriadictionem scilicet quam sibi, vindicare voluerunt in Oriente patriarchae Constantinopolitani. Si hoc verum est, riouti omnino verum eet, tunc novum argumentum accessisset stringendi pontificem, ut quod ipai competit. id neo in dubium vocari posset a nemine alio, neo usurpari: seu tunc enuntiare debuisset pontifex re universalem totius orbis episcopum essa. Sed non fecit hoc sanctos hio pontifex; bene enim vidit quod hac ratione fratribus sais derogaret. Verba illius vobis nota sunt, citare illa nolo: „Vobis enim negatur quod ia me ultra modum asseritur... Si sanctitas vestra me universalem papam dicit, hoc tibi negat quod in m» fatetur universum Sed bene scivit sanctus hic

i MsUKXVm, I».
« Matta, mu, 10.·
• Matte XXVm, ».
• Iseâ. XXI, IS-IT.
» I Pote. V, X
• Matte xvm, ia
' ntexxvra, ».
'DU.xxvm.1·.

• Matta XVm. 10.
• Qesritar N· mtw ”* ■ ètaCrife· * · tanti dama fetatt Micanto gmeralto te ysasMas sta—■ Betas-M qoentas ana «m aHk revNsatastads petsAre Is· n- Vlèi AmsmmbImb
μ μ M MMta. mL AAAaGA,
• U Bsteotan estes. AhaaaMnM M * ttaVUL Testas 1X1s» kisaM: .▼ stas satareSMarMdaltari gtarirism Mi· ¹⁹⁰ỹ1 ỹtMÖMI· ◊ ··'W wBBB W W B W Qlla

pontifex quod subtracto ill» dtbilo honore (ent verba illius), labefactato fratnun solido vigor· (tant ba illius), debilitata auctoritate episcopali, Moutrio etiam auctoritas, dignitas at ăctioni efficacia capitis Romani pontifici· labefactari debet ›. Si «mimnti··simus cardinalis, quemomnas tnaximopare venaremur, protulit multa quae ostendant Oregorium Magnum divers· in Oriente egiase, episcopatus (ai bene intellexi) administra···, rainas ad tribunal Min per··traxisse, iudioaase in iiadem ; haecnemo nae mirabitur nec negabit, immo primaturp in multiplici sua effiăaci eoderiae necessarium ceu divinitas institutum recolens grato animo quisque teoognoaoat. Sanctorum pontificum prudentiae fuerit, quod primatu directe, immediate, ordinarie exercito salutem univanali» eccleeia» et cingularum ecclesiarum promovit

Sed provocatur ad id, quod Giqgoriua Magnus ipae dicat a Chalcedoneoai concilio titulum talem «ibi oleatum, fuiaae: quod concilium oecumeniouip papab offerendo fecit, id «tare debere facile aliqui· deduceret.

Sed primum fed rectam intelligentiam illius verbi, quo& a Chaloedonenai concilio titulus aim oblatu· (uerit, tantum memorare debeo, id directe'quidem non a concilio Qhaloedonenri omnium nomine vere decretaliter factum fuiaae, sed legato· pontifici·, qui concilio praeeidejiant, hac aubccriptione uaos furiae: vicarii apoctolici oixwprvixf); *Ιχκλησίβ* imndxou, *onvmenioae* eocleiiae epiecopi. Tum vero recursus quidam ad papam directi fuerunt, in quibua tam sublimi titulo ille aalutatua fuit Non igitur proprie concilium hunc titulum obtulit, aed omnino in aotis-conciliі haec eadem oculis illius exhibita fuerunt Sed luvec ai concilium ipeum obtulisset, cum approbatio pontificia non accesserit, neque consensus eooleaianim (dicit enim Gregorius Magnua quod nullus praedecessorum suorum oblatum bunco· titulum acceptavit, nec ipeum illo uti veli·), etiamsi ooncilii illius actis hio C insitus fuisset, tamen pro firmanda advenae sententiae argumentatione nihil.plane valeret.

Sed hdfertur ad confirmandum universalem Romani pontificis episcopatum, quod ipsi Samen pontifice» usi fuerint tocminis talibus, qui univenadem hunc episcopatum involvunt. Noscimus ad abundantiam terminologie· humanitates antiquorum in eccleaia et graeoa et latina ; scimit· et id quod non soli Romani pontifices hoc titulo.salutati fuerint. Otho Frisingenais * refert quod 'Armanorum patriarcha hocce titulo oeewnenari ootbolie» utatur, adeo ut pluequam niilh) episcopi illtfm superioran suum salutent. Gregorio ipsi Illuminatori hunc titulum collatum fuisse dicunt historici. Scimus ex Prooopso in libro suo de bello Persico ita referente, quod episcopus Seleuci·· prim·· Arthum titulo *oatMieo* appellatu· fuerit ; Persarum primas aeque bunco· titulum habuit, qui uterque primas Antiocheno patriarchae respectu ' iurisdictionri suberat.

Sed ut ad novissima tempora usque procedamus, ipee Beesarion in litteris, quas anno 53 ad Constantinopolitanam ecclesiam dedit, ubi provoqat banco· ecclesiam ut ad unitatem redeat cum sancta rede Romana, titulo hoc' oecumenici patriarchae abstinere noluit : certe non sibi sumptum iri a Latinis sciens titulum illum, quo iam losephos patriarcha in Florantino concilio, aienti auctor quidam se exprimit, uti abuti permissus foret. Igitur ex titulo ŏecwiieNse *epitropi, catMieae* eccleeia» episcopi, nihil aliud nisi titaÜM ipee unitur* rariedMtMQM oiatia apiacopaba univarval» bam at argumantumende Mmi neutiquam poteat.

Ratio autan, ob quam carie aanotua Gregorius Magnus at praadecaaaoraa esus titulum bunco·, dum etiam ŝsb a ooepiacopia, 'a oompatriarohia auia otfatubatur, verbi gratia a patriarcha Alexandrino Eulogio, quod «reaptare noluit, in eo rita etiam fuerit, quod utique episcopatus talia universali· ipae conceptu· impoaribilia ait ; quod namo certe negaverit. Qui enim apiaoopalia dignitati» et officii onus et difficultate» noscit, ad rectam ecclesiarum adminiotratiooem pereentit neciumrium earn «t epiacopu· gregi suo ssmper adsit, ut populi cura· pastorali obnoxii at individuorum in iHa occupatorum, localium etiam adiimctonim plenam notitiam habeat ; qui non ignorat urgentiùm quaettionum passim extemplo solvendarum, dispositionum aine mora dandarum neceaaitatem, ipae facile etiam convincetur quod universalis eptscopsdua nec a longinquo, neo per hunc unum immediate umquam exerceri potest ; immo recte tunc si immediate per tumm exerceri valeat, maxime mediatum tale exercitium eam deberet.

Ne cogitet quia quod idem valeat etiam de episcopis magna· dioeceses administrantibus, qui etiam nonnisi adiutorio parochorum auorum episcopalia agendq. peragere ponunt. Nam epiacopatua qui in exordii· sanctae ecderiae ad singulas communitate», ad aingulaa civitate· passim restrictus fuerat, et nunc etiam saepe exiguae plane fidelium sphaerae nominatur epiacopu·, in conceptu auo nihil continet, quod exercitium episcopalis officii ŝla‹J impossibile reddat : cum e contra universalis epricopatue in suo conceptu talem ae nobis aritit, qui immédiat·, ordinarie et pkoe e^equutu, exercitu impossibili» eat Sed nec aliquis *lon* ex contraria sententia ita negotium intelligat. ut exercitium huius universalis episcopatus a casu solummodo, ab arbitrio, et non potius ab insigni, prout communiter dicitur «t adseritur, etiam ecclesiae utilitate et necessitate, · prudenti consideratione gravibus et sufficientibus rationibus fulta dependeat. Qui enim contrarium assenvet, ille iniurius esset in sanctam sedem Romanam, arbitraria agendi ratione argueret supremum illius regimen, salutem ecclesiae et animarum theoriae cuidam stabili ratione praedae instar obticeret : boo autem nemo cordatus dicet.

Cum igitur certum eat, quod episcopatus universus exercitu plane ŝmpossibili ait, et quod suprema illa potest··, quae pontifici omnino ordinario et immediato modo propria esse debet, in regendis et moderandi· aiqgularum «xdeaiarum negotiis non ab arbitrio ut a cara dependeat, sed regatur per indigentias universalis ecclesias «t singularum ecclesiarum·; suapto etiam patet 1* quod non poteat *en*» potestas haeo identic· cum potestate episoopsdi, quae semper per extensum plene, ordinarie, immediate exercitu possibili· cess debat ; quod 3 coïncidât cum potestate primatiali, quia omnia omnino agere potest primatialis potestas, quae agit epiacopu», si finis primatu· id exigat, ad hunc scopum ut unitas ssrvetur, concordia animarum procuretur, defectus suppleantur, abusus tollantur, mala amoveantur vel praecaveantur, cuncta denique ad sublimes scrissiae fines salubriter et sapienter dirigantur.

Et hic primatus, haec potestes taliter intellecta plena est, et sufficiens eodeeise; haec est illa plena potestas de qua concilium Lateranense et concilium Elorentinum loquitur ; haec est illa ŝleo potestas in ordine suo, quam revereudisaimu· Hierosolymitanus patriarcha requisivit Non est igitur neomsarium, ut modo dicendi per ipeum adhibito et ego utar, pleni··

•asèUtas Alsit, segst m tee sass '<es4 m "hieter ăaivsrsam. Migse, P.L. LXXVII, SMc.

› Lm. rit

• At Msarittua Asjastu» epist. M, UK V, ibM. *HI* ·.

• Ape· Barea, sa. lit».

«imam aliquam, pl«asm potestatem osa· alia» pot·» taie» in «odssi· absorbeatesn statuer·, episcopatum nssnpa ilium univsnalsB, qui prout sxarritu impossibilis est, ita etiam nullo modo Motmriu» apparat. Si autan non set neosasarium fe se apiaoopatu» isto, oarta definitu, determinatu nosnis temporibus plane necessarius non eat. In quo anna decreto, quod ad •alutam fidelium ad commodum'eccleaiae emanavit, exequendo impeditur cummua pontifex ? Quia aalubria per dioeoeeee noafraa ordinanti resistit ? Quia itssatis viribus, immo ssepimime Romae non recurrit, ut hie, pro ratione et indole negotiorum, iam consilia, mud invitatione», iam iussa humiliter petat, reverenter suscipiat accepta, et dii» pareat?

Apoatolatu» iure, per successionem in no» ex divina institutione transeunt·, regimus ecclesias nobis eradite», aed semper cum piissime sub potestate primatiali subiectione; primati» ecclesiae, beatissimi patri» apostolicam voluntatem exeqiii, ardens studium, coaetans desiderium nobis «t; neo potentate hac episcopali Romano pontifici negata, quidpiam ipai derogat, vel derogat auctoritati vel dignitati eius Tam sublimi» enim est principatu» quem ex institutione divina in universa ecclesia tenet, tam eminens eet primatialis eius potestas quam in universae ecclesias exercet, tam ingens ambitus rerum quae obtectum primatialis eius vocationi» constituunt, ut attributis hisce ad dignitatem hanc et auctoritatem additis, nihil certe illi addatur: neutre vero sententia sustentata nihil ex ea demi cognoscamus. Sed nec ecclesiae qnivenalis salus id exigit. Superfluit» est vel episcopatus yel primadua in parte illa, qua est episcopatus iste universalis, si unam eamdemque vocationem, eadem agenda uterque haberet, seu ai primas ecclesiae ad ea etiam agenda vocatus fuerit, quae ut faciat finis prùgptu» non exigit. Quod autem pro universali ecclesia superfluum «et, id pro singularibus ecclesiis saepe damni expers ease non potest.

Provocavit quidam illustrissimus dominus episcopus, quem iam prius salutaveram, ad id quod gratia Domini adfutura sit pontifici, ut nil statuere possit, quod saluti animarum obsit. Et ego adstipulor spei ipsius; sed possibilitatem contrarii non excludunt maximi pontificie cultores: exemplum nobia sit Bellarminus qui hoc dicit: „Liret resistere pontifici invadenti animos vel turbanti rerapublioam etc...." Reverentiae causa reliqua non lego. Abusus potestatis cuiusvis, vel minus rectus usus potestatis cuiusvis hominibus creditas possibilis est, et in concurrenti duorum aequalium (rxsmorte) in eadem agendi sphaera iurisdictione collisiones enasci possunt, perturbatio rerum exoriri, potest. Salubriter ecclesia semper curavit, ut ab episcopali administrations omnis vel poesi-, bilitaa collisionum talium procul servetur; et ideo statuit inde iam a primis exordiis ut in singulis dioecesibus singuli essent episcopi ; servare hac ratione voluit imperturbatam episcopalis actionis unitatem. Hinc est quod eodeeia innumeris fere concilii» id stabiliverit et inculcaverit, ut in aliene dioecesi episcopus functiones episcopales non peragat, ne iuriedictionem in clericos et laioos alterips epracopi exerceat, ne communionem det illis, qui a proprio episcopo bxcommunicati fuerunt.

Haec pontifici per me non negantur ex his quae prius iam dixeram ; et qui meo modo loquendi minus asaentiri videntur, sciunt haec omnia integra per me pontifici, non servata, sed a m» recognita veneranter reculta fuisse. Sed id solum exhibere volo, quantopere' ecclesia intenta «emper fuerit in id ut imperturbata servetur actio episcopalis in administrations dioecesipm. Hinc est quod can. 2 diet, βΐ singuli in »inguli» rivitati^o» et dioecesibus, non bini, non terni, non pture» epsaeopi statui praecipiantur; hinc «st quod conciliar· Innoosntii III decretum ia dscretalitw e»-■umptum «t inculcatura fuerit, dices·: ..Probavimus autem omnino ne una esdaroque civitas vel dioeossis diversos pontifices habeat, tamquam unum corpus diversa ĕapita' Unitati huic imperturbata· et harmonice· administration!· episcopalis in singulis cesibu», potissimum per intermedia exercitio potestatis huius universalis episcopatus organa, contraire posset dd< plex telis iurisdictio epjaoopalis ordiflari· et immediata, quae in singula» dioeoeae» existes·».

Sed si hoc respectu cavere debemus determinationem talem edendam, hanc alio quoque respectu propter singulares singularium ecclesiarum circumstantias damnosam eese pose· autumo. Nullo umquam tempore magi» necessarium fuerit, ac nostro recte tempore id. ut episcopi maxima qua valant auctoritate, certe non minori quanta pollebant hnedum pro rebu» ecclesiae et contra innumeros ecclesiae hoste» dimicare pergant, neve nova praetextuum auctoritatem episcopalem subruendi quacumque demum determinatione dentur argumenta; cum .iam certum sit no» id quam maxime acire, quod tempore nostro in certi» orx4a»ii« non desint maleesai conatus episcopatum intra ambitum ipsius sdministralionis ecclesiastic·· iuribus suis privandi, et hase iura laicorum manibus sassrendi. Certe iam praecavere debemus, ne quar umque demum determinatione indignis dicteriis do episcopatu, pristinis Suis iuribus, spontanea agendi ratione, privatu in instrumentum absoluta· cuiusdam *<A!)* potestatis redacto quaquaversus spareis. Dixi : indigni» dicteriis ; sed quae adsunt, quae no» erimus, quae vos fors non scitis, ego ea exhibere e conscientia· ratione debeo, quse in ori» nostri» vigere novi ; ne inquam, specioeu» titulus hisce dicteriis praebeatur, et iis ansa et occasio adversus ecclesiam praebeatur, ut sphaeram episcopalium agendorum invadant, et magnam agitationem in ecclesia provocent.

Hisce ad praesentem materiam prolatis, liceat mihi pauci» ad illa, quae illustrissimus quidam orator de iis dixerat [1] quae per eminentissimum quemdam cardinalem fine eo allata fuerunt, ne concilii Lugdunensis mentio fiat. Dixit illustrissimus iste orator, quod Graeci omnino consenserant in formulam illam iuramenti a Michael· Palaeologo subscriptam, patere id exinde quia formula haec Roma processit, patere proinde quod Graeci in sensu et mente Romanae ecclesiae subscripserunt. Bona venia huius illustrissimi oratoris dictum reto, haec aliter se habere· Extat adhuc epistola, quam Graeci episcopi Romam direxerunt, ubi de hac re sermo non fit, ubi reverentiae et obedieotiae debitae testimonia exhibentur et id nonnisi promittitur, quod episcopatus graecus deincepe idipsum summo capiti praestiturus esset, quod praestiterunt patres ipsorum ante schisma; sed nil amplius in hanc rem profertur: verum igitur non «se quod Graeci episcopi huic formulae iuramenti et professioni fidei subscripserunt, vel ex hoc patet. Sed amplius .adhuc patet ex ii», quae Innocentius V anno 1276 st Nicolaus III anno 1279 per legatos suos intimaverant, et quae idem Nicolaus anno 1279 ad loannem patriarcham reliquosque episcopos et abbates Orientis scripserat, provocans illos ut professioni fidei, quam imperator elicuerat, ipsi quoque subscribant, primatum agnoscant, et sic schisma eiurent.

Hisce quantum ad hanc assertionem Ciaersndi»-sitni illius episcopi memoratis, liceat mihi pauci»

1 AUsdit saoq·· »4 «ptocopsm Salatiarera, qni re»soadm vUsbatar ad card, arcriepitropa· Vlsdete» s»»m. qsi eratisasra hataarai ia coegrsg. » isaii 1870.

comprehendero id quod oirce sobsma ietud proponendum habeo prout in exordio sermonis mei dixeram. ı

Exmittantur\roc quae aeeerunt potestatem epieeopelie iurisdictionis ordinariam rose « immediatam; reliqua reformentur prout ia sequelam mrmiaainnia huius neceariorum fuerit

Secundum quod propono, eat, ut. textu» Gregorii Magni val ex integro «amittatur; vel plenius citetur, et in specie adferontur illa, quae verba hiooe citata immediata praecedunt et immediata aequantur, quemadmodum ab aliquo alio reverendissimo oratore ante me dictum fuit.

ORATIO

reverendi putres domni Ûreporü *huttf patriarchat AaHocktm*ı.

Eminentissimi praesides, eminentissimi et reverendiscimi patres.

Ego unus ex pastoribus eccleeiae orientalis ex animo * cathedrae Humanae obsequentiroimus pro graeca ecclesia semel loquutus sum, humillime ab hoc venerando concilio ea postulavi, quae in bonam aedificationem gregis mihi demandati conducerent, quaeque ad fovendam unionem et concordiam cum iis,, qui a nobis disiunoti sunt, plurimum facere mihi viderentur. Quapropter maximopere optavi, ut in schemate, de quo discutimus, decreto dogmatico de Romani pontificia primatu addatur decretum disciplinare hierarchiam orientalem respiciens, sine quo, ut patet ex florentine historia, graeci patres nec unioni florentinae consensissent, nec decretum de primatu Romani pontificie suscepissent, quemadmodum oratores reverendissimi et disertissimi demonatrarun^. Tamen nonnulli ex oratoribus plura in contrarium congesserunt, quibus nunc satisfacere opportunum duco.

Initium igitur facturus dicendi super hoc capite tertio ea repetam, quae dixi de primatu Romani pontificis. Hunc primatum tum honoris tum iuriadimionis in universe Christi ecclesia iure divino institutum esse profiteor; Romanam ecclesiam ut centrum unitatis et ecclesiarum principium et matrem agnosco; Romani pontificis praerogativas omnes affirmo, quw affirmavit et, Graecis Latiniaque consentientibus, synodus Florentina definivit Toto corde et animo, totia viribus exopto, ut huiuamodi primatus magis magisque resplendeat, maiorem in dies vigorem acquirat in universos Christiani nominis coetus, ubique terrarum salutarem suam vim exerat, atque inde universus Christi Domini grex sub unico summo pastore fiat unum ovile.

Nihilominus ea quae minus in aedificationem populi Dei facere videntur, in hoc capito non possum quin restringam, qualia sunt ea quae Secunda «t tertia paragraphe habentur, quaeque, meo indicio, ita emendari debent, ut in nullo primatus ratio et vigor iminuatur.

Antequam meum propositum aggrediar, vos, eminentissimi et reverendissimi patres, eosque praedatissimos oratores qui eam sententiam oppugnaverant, de hoc monitos volo, quod ea quae dixi pro hiérarchie, non in hunc finem protuli sive ut iuribus episcopo- A rem derogem, sive ut in ooodsntali eodem systema patriarchicum inducatur, sed ut hoc systema in ecclesia orientait, prout semper extitit et adhuc extat, servetur. Oemdeotalis enim ecclesia anum habet vero patriarcham, reliqueram patriareharam iure divino principem, qui «et naiverealis eodestes supremus pontifex. Ecclesia 'orientalia a temporibus apostolorum usque ad nos suos numerat patriarchas, quorum alii disiunoti a Romana aede eunt, alii autem ooniuncti, sub primatiali Romani pontificis regimine constituti.

Expostulo ut haec hiérarchie servetur, quae antiquissimo iure canonico ooq^ituta eet; hoc expostulo non ad labefactandum Romanum primatum, eed ad hoc ut eius iurisdictio suprema"noa solum ad orientales unitos, veram etiam ad disiunctoe tandem aliquando se porrigat. Ad quod plurimum conferet hoc venerabile concilium, si in definiendis iia ‡ quaesunt de ratione primatus, curabit servare iura, ritus, disB ciplinam, caeremonias et consuetudines, quae in orientalibus ecclesiis ab apostolorum temporibus , vigent, quasque ipei Romani pontifices inviolabiliter custodiri et conservari decreverunt.

Pro systemate patriarchico, quod in Oriente viget, ego attuli generalium conciliorum canones, quos ipsi Romani pontifices sanxerunt et reveriti sunt. Recolligam, eminentissimi et reverendissimi patres, ea quae prolata sunt contra hos canones, quorum unum hic affero, utpote qui caeterorum mmonum, quos attuleram, epilogue est, nimirumoanonem 17 concilii IV Constantinopolitani, qui ita ae habet „Sancta et universalis Nicaena synodus antiquam consuetudinem iubet servari per Aegyptum et provincias, quae sub ipsa sunt, ita ut horam omnium Alexandrinus episcopus habeau potestatem, dicens: Quia et in Romanoqpn civitate huiuamodi mos praevaluit, qua pro causa et haec magna et sancta synodus tam in seniori et nova C Roma, quam in sede Antiochiae ac Hierosolymorum priscam consuetudinem decernit in omnibus conservari, ita ut earum praesules univeraorum metropolitanorum, qui ab ipsis promoventur, et sive per manus impositionem, sive per pallii dationem, episcopalis dignitatis firmitatem accipiunt, habeant potestatem."

Audiant ea; quae Romsni 'pontifices de iure canonico ab iis decretis constituto indicia protulerant Sanctus Leo I ad Maximum Antiochenum haec de nioaenis canonibus habet „Nihil praeiudicii inviolabilibus potest inferre decretis: «t facilius erit quarumlibet ooneansiouum pacta dissolvi, quam horum canonum regulas ulla ax porto corrumpi." Ecquis praeterea ignorat Magnum Gregorium * illorum conciliorum decreta ut sancte svaagelia voneraviase? Praeiverat sanctus Damteua, qui scripsit *: „Absit a me ut amotorum patrum decrete transgrediar umquam." Zosimua pontifex maximus haec habet ad D episcopos provinciae Viennetteis IrApud noa inconvulsi» radicibus vivit antiquitas, cui decrete p«vtram sanxere reverentiam: contra statute patrum ne huius quidem rodis possit auctoritas." Sanctus Gregorius VII in episL 11 haec habet²: „Quod nos de causa Aragoneosia episcopatus consuluisti... inooa-

' ArgasMatan: «Patriarcha Mskbitara· rixri 1· a satae eu> «dsaUa srieateHbu agita saa^er ia erosa decreti notarial; »· osaremtieasas iaria· HtargiM et privilégiera· proteste· ot adstifteote· tata ia asta swfta» Bias pootalavH 1· latalta Qtaseorta te priaste Bornai poaridta teereta· taMsadta itea mtbstafs ; g» la hoo faerets aMI farianda· aliad gaesi renovare UM, gang orosOlta llare··tiaa· statait; '»· ia boo tortio sopita iadstada· Iinita· disdpUaare sib so coaciho latus de aarvaeta hutbaa, ro >sitilagU» veteras» patriarcbanut"

* as ano ad. Vat.

› dgtnhiid» «■ ad. Vat.

■ Labba osIIoot.«smU. tes». X, psg. UA «A vsrot. OsM; Mata XVI, ITO a.

• · Ister epp α Lésai» «p. 11», od. Bafltaa. pag· 1»1A

' Bpta X ad Satias·, Ub.HL IteUrt-XI; P.L.LXXVH, «lia.

• Bpta ad AareUaa Ofta. afod Labba tta Π, peg. 101», qai teita later apeasyptea Daateri epistatae ressasse. Tsxta aatesa rsvssa ta: ‚N» gasvis tado Mentire· petra· statote absgaSUaevttabfll aewtatete, good absit, tnasgrediatar *

• Csasteat, *tpp.* pag.MA. Oaastaadas ta textes

' Ub. Π, split. 10 ad garni·· regs· Arageates Apei Kgss taro. CXLVHI Petrel, pp. let.

groum est, ąui canonisa ɑemi in hoc nobi» obviaro A cognovimus... Solet «Ancta ssdee pleraqua ≪ ration» tolerare, «ed numquam * concordia canonica· traditionis recédera" Caalestinus I ait1: „Dominentur nobis ragulae, non regulis dominamur: aimua subtecti oanonibua."

Quid plura, si ipsa professio, quam amittit Romanua pontifex in sua election·, continet promissionem observandi usque ad unum apicam ünıversali concilia et esprasdioandi et sequendi, quae praedicaverant et statuerunt? Queeoam autem sunt istac regulae, quaenam decreta, quinam canones, de quibua isti Romani pontifices loquuti fuerint, videant ipsi reverendissimi oppositores.

Nemo certe concilii generalis VIII inficiabitur auctoritatem ; atqui in hoc concilio suo rigore ao lumine colluoeecit systema patriarchicum per huiuemodi canones constitutum atque sancitum. Praeterea decreta quatuor priorum conciliorum recepta sunt, et continentur in corpore iuris canonici. At quaeso quodnam erat ecclesiae regimen tempore concilii VIII? Videantur ea quae dixit Theodorus Studita; recolantur ea quae describuntur actione sexta et septima. Actiçne sexta imperator Rasilius photianos ita perstringit ' : „Nostis et voe et universitas, quae sub sole est, quia protectione Dei nostri quinque patriarchis orbis terrarum recta sentiunt, et ideo quidquid iudicant, debetis neoeeeario recipere." Et luculentius actione septima hiérarchie patriarchalis ſt manifestis fit verbis : „1'oauit Deus ecclesiam suam in quinque patriaschiia, et definivit ut haec numquam penitus deciderent, eo quod capita sint... Quando duo ceciderint, currunt ad tria; cum tria ceciderint, curnint ad duo; cum quatuor forte cocid^int, unum patriarchium permanet in omnium capite Christo Domino, qui revocat iterum reliquum corpus eocleeiael."

Patriarchicum hoc systema seu regimen, pro cuius C conservatione ego loquor, extatne adhuc in ecclesia orientali? Plura certe evenerunt quae antiquum ordinem perturbaverunt in Oriente. Nonnulli coetus haeretici existunt, puta nestoriani et ſnonophyrit ; sed quam plurimi sunt schismatici, qui se orthodoxos dicqnt, quique in quatuor antiquiora patriarchis partiuntur: extant et orientales'Romanae cathedrae ooniuncti, per haec eadem quatuor patriarchis disseminati. Ego Melchitarum graeoorum pastor cum patriarchici regiminis in Oriente existentis causam peroravi, non pro me, non pro domo mea loquutus sum ; recta fronte et apostolici animi vigore universae orientalis ecclesiae causam peroravi, etiam eius ecclesiae quae * nobis aeiuncta «t, quaeque ex intimo corde cupio, ut ad sinum verae ecclesiae tandem aliquando revertatur. Si extant aliqui qui me, quia boo onus suscepi, oppugnare censent, eja non contradicam ego, sed suo ipsi se iudicio iudioent. D

Rogavi quidem ut orientalis hiererohia in suis iuribus et privilegiis conservetur; nunc ergo rogo iterum ut nihil a concilio Vaticano statuatur, quod contra iura, privilegia, consuetudines, rationem et vim huiusmodi hierarchies ferire videatur. Et merito boo postulo; catholici enim homines nostri hoc exigunt, ut patet «x litteris ąue ego menee praaterito aceepi et quas ego'traduco ad litteram: „Audimua Romam velle ingerere mutationes in ecclesia orientali; ai tu cerneris cuicumque inri ex iuribus st cousMtudinibu· ecclesiasticis et patriarchalibus, te 'patriarcham non cognoscemus. Similiter si tu abdicaveris, ot alius te suffecerit, eum nec cognoscemus nec aocipaemua (riau)." Circumstantiae, in quibps sunt illi catholici, sunt omnino exceptionalea et omnino oontederotione dignfo ∎. Nam ex quo Cyrillua patriarcha Antiochenus, sublatis obstaculis, quae eius praedaoeaaoras impediebant, m cum toto episcopatu ot populo aut patriarchalus initio saeculi praeteriti cum Romana ecclesia esse coniunctum declaraverit, ƀatriarch Conatantinopolitanus hoc audito indignatus misit alium patriarcham nomine Athanasium ordinatione imperiali munitum, ut · sede ěu legitimum Cyrillum et populum patriarchatus in suam obedientiam rediger et. Tunc Cyrillua poeteaquam plura sustinuit. in Libanum confugit ; patriarcha autem intrasuo nihil intentatum reliquit contra populum iam unitum, plure» carcere. exilio, contributionibus, diversissimis generibus omnium aerumnarum in sua» partes attraxit.

Haec persecutio fuit continua per successivos patriarcha», et perduravit fere per unum saeculum. Nam anno 1818 missus rar-arpqxrjsrcba Constantinopolitano quidam episcopus nomiqp Silvester, firmano imperiali munitus, ut omnes catholicos exturbaret in civitatibus constitutos. Plura contra eos peregit ; inter alia Aleppi duodecim ex spectatissimi» populi catholici horrendis tormentis interficiendo· curavit, clerum 'totum anno 1821 in exilium e civitatibus eiecit, et nisi Deus gubernatorem turearn misisset ad nos ab isto vaferrimo hoste protegendos, nec iam existeremus. Ex anno autem 1830 usque nunc libertatem exercendi cultus, independentiam a schismaticis patriarchis et autonomiam civilem obtinuimus, et in dite per conversionem schismaticorum iam augemur. Hic populus igitur memor suorum antecedentium meretur certe omnem vestram benevolentiam et attentionem ; et illa fieri debet etiam intuitu ephismatioorum.

Nemo enim vestrum, arbitror, umquam putaest fore, ut graeci patriarchae Constantinopolitanus, Antiochenus, Alexandrinus, Hierosolymitanus ab talione abhorreant et decretum florentins· unionis aasipiant, si ea voe statuitis, quae de primatu in hoc capite exponuntur, si ab ipeo decreto Florentini dogmatico decretum disciplinare adimitur ; quia ex convention» et stipulatione tunc facta et communi consensione firſnat deberent serta tectaque mas omnia ſim patriarcharum iura et privilegia Ecquis vestrum brit, qui non videat fore ut huiusmodi homines magis ao magis ah unione recedant, cum sciant ∎ Romana seda D iuribus et privilegiis antiquorum expoliatos ěas antistites et patriarchas orientales, qui cum ecclesia Romana communicant eique subiiciuntur? Credimus omnes, Christo Domino promittente, quod aliquando fiet unum ovile et unus pastor. Hoc qui no» credimus, quonam animo obstacula ad concordiam Oreamt»?

A tempore concilii Florentini, ipsius concilii opera et prudentia et summorum pontificum bona voluntate hucusque ostium patet iis, qui fori· sunt, ad ingrediendam ecclesiam. Mirum aene eet. quod sint qui boo oetium penitus-obstruere vellent. Hoc est contra praescriptum concilii Ɛateraaenei in quo haec duo statuta sunt: ſ circa primatum "Romani pontifies»; ∎ ea sSTvari debere„ quae oanonee praescripserunt,

‹ Ifisc. U «fissapss IByrite. spei Ooustest ps«. lost. Bees sÜ»»M teMaaa«M tuti· isti »»·» te aoaasllki pstrara «satteaibM hsbsatar, MI· repsttee «st te spertbra Dÿlraeiste· tesri *ftHitexI,* MrsaM & testa eeaMse, Fstri 4s Meres 4«

«rare aoa sesspsr attabsretara, at rite sDsgaientsr tora ·

Meate SS »

• AH. *s ſl st asa te ptl VO, sets ssp. VI, esi te Vm settoae rsperiatetar; Meate XVL M»a-41 a.

Oosrctu aaaaast, icam UL

• Qrae bto tevrites vertte asnfotar, *Mt* tetaatar te betas »ilMiterate sane XLVI, „ss earaia Mstataterara res»sttorsra ſarasraaat wntteaatsr.

' ≪

quoad iura « privilegia patriarcharum. Ia concilio Lagdaneosi II iuxta formulam Gregoni X gtaeoas imperator emerit privilégia enohrientm orientalium: «retoeia, ait, castoras coolaaae ia aoUiritadffii· partem admittit, quarum multae, et patriarchales pneripue, boooribu· at privilegiis diversis honoravit." Florentini patree tandem borum^duorum conciliorum .vestigiis .inhaerentes, et veterum ĕgo ciliorum canones observantes, cum primatum Romani pontificia statuiseaut, hoc systema patriarohioun confirmaverunt. .

Neecio igitur quanam de causa ego impugnatu· fuerim, cum expoatulavi ut decreto dogmatieo Florentini concilii, quod in hoc capito tortio exhibetur, intuitu ecclesiae orientalia addatur etiam decretum .disciplinare, dequo loquor, quodque iterum atque iterum rogo ut etiam addatur. Numquid putamus, Graecos in aeternum a nobis divisos fore? Atqui ex litterio . inde allatis potius constat, quod ab hac unione multi nunc minus abhorrent, ai non dicam quod eam etiam appetunt. Numquid etiam istis Graecia, qui unionis decretum ut baaitn praeferunt, nor hoc decretum de primatu 'Romani pontificie ita imminutum offerre audebimus?' Quid de veterum canonum auctoritate dicemus? quid de promissionibus a sancta sede factis de servanda hiérarchie, liturgie et consuetudine, si omnia quae in hoc tertio capite eunt, ipei videant f Si 'relativos canones audient, nonne timendum «at ne apostolica sedes stipulationem Florentinae synodi frangere, ^arutn promissionum oblivisci, generalium conciliprum canonee et decreta contemnere et pro libito infringere videatur? Nescio sane.hic inter nos ease quosdam, qui hoc facere persuadeant, fcihil veriti ne sancta aedes et Romanus pontifex regularum et promiieionuni suarum immemore· in Oriente traducantur.

Miror etiam quod ipsi videantur tant facile assensum exhibere pro abolitione iurium patriarchalium, de quibus quaenam sint in Oriente optime noverunt. Nonne etiam si in hoc Vaticano concilio nobiscum sedent <Juo antistites orientalis ritus ad catholicam unitatem reversi, id profecto. fsqtum est postquam ■ancta sedes cum i» convenit in eadem basi, id est canonis floremini? Romani pontificia primatus in tota sua soliditate profecto consistit, si a Vaticano concilio ea tantum confirmentur et proferantur, quae Graeci et 'Latini in Florentina synodo decreverunt! Nihil primatu» vi et rationi detrahitur, si eius furi dictionalis potestas in uniheraam ecclesiam non definiatur esse episcopalis, ordinaria et immediata, eo modo quo describitur in schemate, E contrario si eo ipeo modo definiatur et proponatur fide divina credenda, timeo, eminentissimi et reverepdysimi patree, ne plure incommoda in torpore ecclesiae eveniant; timeo ne cumulentur obstacula, ut ita dicem, insuperabilia ad concordiam peragendam Cum iis eodaaiia orientalibus quae eunt disiunotae, sive cum aliis eocleeiis, sire cum. aliis coetibus a Romana fide diasidentibus.

Zaooaria opuseonfecit, cui titulus: *Laaciaa»itare It oote oome ttamo.* Hunc titulum prae oculis habeamus ad vitandas in rebus ecclesiastici· novitates, ex quibus eoclesia&atatus aliqug modo posset perturbari. Hunc titulqm habeamus praasertim<dAm agimus da rebus ecclesiarum orientalium. Romani pontifices nihil iq his mutandum consuerunt, nisi quod erat contra fidem. Benedictus XIII anno 1720 agens cum ecclesia Rutbegal, praedeoasaqrum constitutione· et costaliorum acienim eut»· oooCnaavit relate ad autonomiam Ulin· seolsaiae, ad liturgiam, ad liierarehiam, ad conaaetudiaes at ad ritus. Inter «aMtitatiooSe praedecessorum ea eat, quam dedit Nicolaus III, qai' Graeci· post Lugdunense concilium ad unitatem oonverstS parmiait, ut in iis omnibus permanerent quas non sunt ooatre fidem, et volait ut servarentur decreta sacrorum eanoatun.

Inter decreta illud profeeto eat, quod Eugenios IV sacro approbante concilio sancivit de quatuor antiquiaimia pqfriarchis; quas sanctio ad instar varae stipulationi· habenda est inter duas ecclesias, latinem et graecam. Hanc stipulationem concilii Florentini gancta aedes paulo poat ipsum concilium in medium adduxit in actibus unionis, cum Armenia at laoobitis, hanc praestitit Clemeoa VIII in actis unionis ecclesiae Ruthenorum; hanc stipulationem prae oculis habuit ipse sanctissimus dominus noster. Pius papa IX. cum liters· dedit ad Orientale· secundo anno sui pontificatus ; in quibus promisit nihil novi oneris eis impositurum ; hanc stipulationem non neglexit idem ipse sapientiesimus pontifex tum cum de Bulgarorum unione tractatum est anno 1860.

Et quod attinet ad hos obiter adnoto. quod reverendissimus patriarcha Ciliciensis eo tempore memor erat illitu adagii: *bateiamo itare le eoae* «me «(osso, promisit litteris datis ad Bulgares nihil in eorum ecclesia immutandum fore: haec enim scripsit: „Vestra liturgie, ritus, caeremoniae et consuetudines a sanctis patribus institutae et huc usque conservatas ĕomervabuntur in posterum, ut sanctissimus Pius papa IX soletuniter declaravit in sua encyclic· ad Orientalei^nuo 1848." Haec tunc verba habuit reverendissimus praesul, quod exquisierant Bulgari, qui ad unionem reversuri erant, hanc peragi iuxta decisiones concilii Florentini et sub conditione quod nihil immutaretur in eorum ecclesia et hterarchia.

Ex hisce omnibus haec duo omnino concludi possunt: 1° quod sancta sedes relate ad ecclesias orientales. et summi pontifices e concilio Florentino usque sd nos semper cum iisdem ecclesiis egerint in sensu decreti florentini; 2· quod conservatio iurium. liturgi·», privilegiorum et antiquarum consuetudinum •emper promi··· et adstipulata fuit in actibus cuiuscumque unionis. Non est igitur mirandum si agens de hoc tertio capite coram vobis, eminentimimi ac reverendissimi patres, enixis precibus imploro. 1° ut intuitu Graecorum decretum de primatu Romani pontificis conficiatur sine anathemate; 2· ut hoc decretuin nil aliud sit, nisi renovatio illius quod in illo ooncilio'editum est; 3 ut aliquo congruo looo huius tertii capitis inducatur decretum diteiplinare ab eo ooncilio datum, quo seneri iubentur iura et munia et privilegia antiquorum patriarcharum.

Haec autem quae dixi, submitto vestro sapientissime iudicio.

ORATIO

rrrereadt patris donum *loaanit Pftri* Bnatund *epiaoopi Ĕoautantiouii*

Eminentissimi praesides, 'eminentissimi sc reverendissimi patres. «

Nonnullas in schemate, optabiles saltem meo sensu, ^meodltiones mox evolvam ; ŝed liceat prius

f- Kj. K' ' · , Bte..Romana *pf'*:-

I I I

x

D

s).

· ▮ VUatar shatere a4 teseWkas itare BsateM XOI, qaaram iaitiass agesMStes sffwusi datas 4. 1· taW 17M aaasl «si peattesataa ⊕·· statas gtesMals· BMbe· IT»

› UM. s»···. /« sapram 4. · isssarii IMS. Cf. stea PU B, veL I, psg. 78.

· Tvueiitl is» aatsa, ssas Ue reverte Usajum fatrisreba 4s4U «airoMMas paesidi, kakeatw se· Ha 1· st ···.

· AtriMetaa: .«fisesfas Csesteatite·· flalUsas aatteois ·· Oeltere· sftoespera· ieviHte— st (istetem ·τχη

in summaria rsosnaiooe praalaritmwi quasdam revocare «x iis, qaaa in gratiam Romani pontificia primatui egimus non omnes, qui nd saoeotem iam devonimua Retroapactiva base historia ad usque •lectiooam siimmi pontificia Pii IX me praecipue movet.

Quibua gaudiis et quanta ape banc eUctaoMoi accepimus omnea, non revoco, Nec etiam recordor qua anxietate oooaxierabant omnea huiosce generalia principia experimenta pro adminiatrerione rui «tatae temporalia. Sed quia inter noa non cum stupore meminit meditatae aanctae aedi» primi ministri in palatio gubernii oociaionu, et prolatae sub oculia ipaiuamet pontificia in palatio Quirinali! Quia obliviaci potent fugae et exilii patria sanctissimi in Gaeta! Quibua lacrymia, quibua et precibua, quibua et sermonibus, aelo, amore pleni» huic eventui partae auai dederit orbia univeraua terrarum, historia narrabit. Sed quod etiam dicet haec hiatona temporia elapsi. veri et aequi vindex et servatnx, ratio eat agendi catholicae Galliae illia lugendi» in circunwtantiia. qni republican· gubernii formam inaniter tunc tentabamua. Omnia propter hoc inter noa confusa, .turbata omnia ; et nihilominua de reducendo supremo pastore in hanc almam urbem nec uno momento anceps aut haesitans fuit Gallia.

In mente mea non est eventus enarrare, et quorum consequentiae fuerunt pnmo pro nostris armis, ut par erat, victoria, triumphans pontificii revenio ad tumulum sancti Petri, et confirmatio sui primatus spiritualia cum firma possessione sui temporalis dominii. Omnia dein prospéra decem per annos fuerunt. Per istius temporis spatium quibusdam in casibus aat gravibus in conspectu omnium fuit, habito concordato, quam facillime vim haberet apud omne suprema Romani pontifici» potestas. De illia casibus taceo, ut ad notiora veniam, Proh dolor ! decem post annos bellum decretum est italicum. Dicam ne quae fuerint Galliae catholicae anxietates hoc propter bellum! Quam multas effuderunt preces, quas obiurgationes, quae consilia dederunt omnea nostri episcopi, quibus excitaverunt conatibus ad tuendum summum pontificem, ad ipsius servandum dominium temporale, quod primatus spiritualis exercitio est tam necessarium !

Sciunt omnea pariter quo pacto victor imperator noster Italiam voluit foederatis statibus compositam, huic prareidente Romano pontifice. Cur non auccesserit hoc propositum, ignoro. Quod vero neminem fugit est spoliatio violenta omnium principatuum mox aequum, et praesertim iniuata aacrilegaque invasio provinciarum ecdeaiaaticarum a regno, ut aiunt, Italiae. Et ut exire fines meos non ultra progrediar, quod pariter neminem fugiti eat haec spontanea et gloriosa formatio voluntariorum militum omnibua in dioecesibus Galliae et etiam Belgii ad sanctae aedis tutelam. Scitis caetera.

Ab horrenda epocha, quam non nomino, quid non egerunt episcopi, saoerdotea, fideles omniqm nationum ad sustentandum summum pontificem et eius primatum !... Omnes norunt quomodo episcopi Galliae... (rumores).

lEmsaeu/sasMstis praeses *oardiualu CapaM*: Oratas prwstitaraat, ita proHia muMudavit, at surgaus said. CapsJti tam datasrit .BsvmatasisH yatsr oaasa aorest •te." «a/tu terte. A4 rata aa ultra daveairi dixit eretair: at Mw is agaaii rattesar aftaoafara· Galliae HSMaann voMsaa at baa awda rereonearat talariis, gea» UUa *n* ipsa aastaea Hiatae ftereat. (Rte aatma iadaaaraat *ftn*» aaaea, ■aliae iaiariss OalBes aptorapto illata· aaqaue Man.) Vsait iatadi ad «srtudatisM· at nas ptspasato quae lafaitu sab ra_», 10, M. Agira aota· Aa isiaadiMei aab seram 10 aeharaate dixit vMasf iure «fiasspsarav qai iMaa raraal Aaautaa M tndtta, sret stragUm Bsrasai paotiMi viaarii. (Hfc tunaa siaraaraat pans »«μ α M mera aaa ssasj

nea noraat qanomdo epsaeopi Gallia» aaae gaaaarant baoevolantia aumraa at nharitats somma erg· euamum pontifical·, at sadsa apoatoNca obligate eet pro hie curia st aollierindiaibw praaciariaaiaua episcopis Galliae. Sod modo non est hoc argumentum ds quo treotamqa. Argumentum respicit caput tertium huius aobematis; aapropter potes noire statun ad titre etneodationaa proponenda·.

KedaremfiaaMnu orator: Ignoscat eminentia vestra. Unuaquiaqoe patrum ideas suae colligit ordina, qui ipsi apparet melior. Sed cum de episcopatu Galbarum tam benevolo tam anxio nihil in dubium revocatur, taceo quae dicanda erant ; et haec tamen dico, ei veliti», pro domo mea: 1 quia ai galliouua haec non inspiravi, saltem non impedivi; 2· quia haec eunt inconcuaaa testimonia non lingua et sermone, sed actis et facti», testimonia veri amoris, devotionis et obedientiae episcoporum Galliae hunc erga pnmatum, vim, principium et centrum unitatie 'catholicae; 3' quia hae sunt responsione» opprobriis diversi generis, quibps in congregationibus hanc stupens audivi deturpatam patriam catholicam *rumoret; multi acmelamaut)* ... Concordiam et adhaesionem cum primatu Romani pontificia non aliter defendam; et ita agam pro reverentia rpea sive erga oratores uve praesertim pro reverentia toea vos erga omneal eminentiasimi et reverendissimi patres. Non tde fugit «uim quod ai quaestioaea hasce nimia acriter agitatas discuterem, non mea verba ex boc ambone aat blanda effluerent

Emendationea quaa propono humiliter hae aunt :

Prima : in fine primae paragraphi pag. 8 clausula florentine .quemadmodum" intelligatur in sensu obvio, sicut probat historia huius concilii, sicut et probant verba textus graeci, aab' Bv. tp6nov. Quas dedit unus ex reverendissimis oratoribus declarationes, non mihi visae sunt aptae ad jneam mutandam perantiquam convictionem.

Secunda: postulo ut huic paragraphe addantur haec verba ad sensum Florentini et Lateranensis : soliis turibus, *quae eoacettume, miuuetudtm, exmoordatitnu, aut alio aequo titulo, quibuudam dioecnibu» mhaereut.* Rationes huiuace additi non evolvo; satiapparent pro dioecesibus praesertim orientalibus, pro aliis forsan ot perantiquissimi» sedibus in Occidente.

Tertia emendatio: secunda paragraphus meo sensu eupprimanda est, non eo quod omhino repugnem doctrinae in eo contentae, sed 1° quia hae' redundatio eet aolummodo explanatio decreti florentini ; 2 quia verbi» completur traditioni inauditia, verbi gratia vox epuropolu iuriadictiouu potestas, 3' quia ai urgeantur verba huius paragraphi, epiaoopi certe non erunt pro pluribua nisi vicarii (rumores) Romani pontificis, ad nutum amovibilea (remores creacsHtf) : et tamen Christus duodecim elegit quos et apostolo» nominavit : et quando nos omnea qui sedi cuidam addicti sumus, quando plenitudinem sacerdotii accepimus, tali sedi vere et/irrevocabiliter spouaati coram Deo et ooniugati fuisse credimur ; ** quia base paragraphus primo aspectu oculia plurimorum offensioni erit, imjirimi» guberniis qui concordatum habent cum Romano pontifice. Facile sibi persuasum habebunt haec gubernia, quod summus pontifex vi huiuace declarationia oecumenieae administrare, regere posait dioeceses omnea, non directe>et immediate oert£ aed indirecte per nuntios verbi gratia per vicarios apostolicos, per miaaoa bigatos (rumores *ei* rores tvrioe) : hoc non erit parvi momenti in eorum (pibemionim cum Roma relationibus. Haec propter, ut omnino aupprimatur baec paragraphus ut se habet in schemata, humiliter postula; et nihilominua doctrinae hic contentae aassntior, aed illam, ai rolusritis, expraarttn veUaua alio

modo per verb· Ftarantuu eoorilii imprimi·, quamihi videntur «at «pressa at extenta.

Quarta emendatio: ia tertia paragraphe vulusruht auctores potestati epicooporum pessripns providere. De bona intention· illis congratulor mrerendianmis * tapientissimio auctoriboe. Ssd pro psoe illorum humillimo dicam, caput meum excavavi, ut ratiocinium in schemate evolutum in formam redigerem. Porro per totam noctem laboravi et nihil cepi. Dicitur enim: potestas episcoporum ordinaria ot immediata asseritur, roboretur «t vindicatur a summo pontifice; ergo haec summa potestas summi pontifici· non opponitur episcoporum potestati. Meas parcite stupiditati; non mihi iuxta regulae Aristotelis consequens ab antecedente deductum apparet. Si dicaretur: Tantum autem absst, ut ab hac mmtmi pnuti/icw potestate Christas svtasrit ds-*trimentum opponere ordinariae ac immediatae* «H *epitcopalie iuriedictimû* potestati, qua particulmum *eccletiarum poetaret aetignatoe libi greget, nugali* •sequtas, poaruet et requnt, ut idem ebriatae, aienti *dixmit praecipue* um *Petro, aiUi pariter* apostatis dixerit; *Ite docete* omnes qenlea: *ecoe ego* vobiscum sum omtribus diebus usque ad consummationem Mendi; *et: Quaecumque ligaveritii* etc., *et pe. Petrum huce paetoribue pariter dixerit: Patrite* qui in cobie *eet gregem Dei. Erxietia* enim m *tacrit* eloqutis saeps *comparatur* castrorum aceri bene ordinatae, e» ius st *officiam commitit advereut talutii insmiooe debellandi, et huic extreitui praeut Utmmut dux, qui* eet *Romanui pontifex; praeeunt etiam,* sed eub eius stacta *ducei inferiora, gui nmt epitropi m ecrissia rite ordinati;* hicce modus dicendi mihi arrideret, quia sic in suo quisque gradu iuxta Scripturas et tradition·· <]pscribitut.

Hanc ehiendationem eo libentius propono, quia etiamsi nec aim propbeta nec prophetae filius, certe iam apparent signa temporum. Sed de his signis taceam omnino; et de fictis nimis duas ultimas tertii capitia paragraphes admittam, demptis solummodo aliquibua verbis, quorum correctio ab aliis i«m reverendissimis oratoribus postulata fuit.

ORATIO

reverendi patrii domini Salvatori· AngeU Demartie epiepopi GaltelUnaniii-Noreniit'.

Eiuinentimimi sc reverendieeimi patre·.

Initio discueeionie holius schematis, quod prae manibus tenemus, quidam reverendieeimi patres autumarunt omittendam esse discussionem de infallibitate Romani pontificia, eo quod fideles excipiunt eius decreta et in posterum excepturi sunt Alii · contra dioebant omittendam ane, quia non constat sxpram ex verbo Dei neque scripto nsqus tradito. Tandem hisce diebus quidam revarenditaimus pater' ulterius progressus- est, ut proponeret saarosancto htfio oon-'cilio Vaticano supprimenda esse illa verbs, quae prostant in fins tertii capitis, nemps: nSsdis vero apo-•toliose, cuius auctoritate maior nonest, iudicium a nemine tfore .retractandum, nsqus ouiquam ds eius liosrs indicare indicto. 'Quare a recto veritatis tremito aberrent, qui yuinnant, liosre ab indicii· Bomanorum pontificum ad oeoumcniouui concilium tamquam ad auctoritatem Bomano pontifice superiorem appellare."

Hisce verbis duo contendebat reversudimimua pater, ni fallor, spiacopus Oranenris; putabat inquam. 1 licitum eme appellare a Bomano pontifice ad concilium general·; 2 quaestionem eme scholasticam illam sententiam, quae asserit Bomanum pontificem non ease infallibilem, et per ooneequens eius decreta reformabilia eme, quoqaque eius decreto roformahili ecclesiae oonseoaus non arcesserit. Incipiam ab hac reformabilitate, quam tueri conatus est innumsns argumeutia. "ı

Et .imprimis praenoto, una ex propositionibus declarationis gallicanae haec eat: „In fidei quoque quaestionibus praecipuas esse partes Romani pontifici·, eiuaque decreta ad omnes et singulas ecclesia· pertinere; nec tamen irreformabile «m iudicium nisi ecclesiae consensu» accesserit." Secundo talis ecclesiae cottsensus sufficit quod sit tacitu», nec Cero requiritur quod sit expressus; ita theologi gallicanae sententiae addicti, duce Bossuetio in librô *defeanonii cieri gaUioani* part.III, lib.9. c.I et 2; et inter alios theologos principem sibi vindicat locum Honoratus Touruely quidicitl: „Hic autem tacitos conaensus.in silentio et non reclamatione positus eet, vimque certam et ineluctabilem confert latae definitioni. Istud involvit et importat unita· ipsa communionis catholicae. Neque vero' singularum ecclesiarum sive extra concilium sive in conciliis expresso consensu semper opus fuisse, ut lata per apostolicam sedem constitutio vim obtineret, aut error aynel damnatus, pro damnato apud omnes haberetur; constat ex his manifeste, quae in causa pbopositionis lanaenii peracta sunt. Vix enim extra Galliam unam reperies ecclesiam quae expresso ac publico instrumento bullas Alexandri Vil et Innocent» X receperit; et tamen ecclesiae totius consensu et approbatione receptas illas fuisse, soli negant lanseniani, nullus vero catholicus."

Hisce praehabitis dico ex iisdem principiis, quibus nituntur, addicti sententiae gallieaoae. probare conabor summi pontificie decreta irreformabilia esse, quin immo ex hac propositione inferri poteet, quod sint infallibilia, *(obmurmurant patree).*

Eminentiuimui praetercardinata Capalii: Quaestio nunc non est de infallibilitate, eed de primatu Romani pontificis.

Reverendùùmur orator: Non loquor de infallibilitate, de inerrantia loquor *(ritui).* Ab omnibus catholicis recepta est oonstitutio summi pontificis Pii IX "lata anno 1864. Haec constitutio itaqui tamquam catholica constitutio habetur, continet enim innumeras propositiones, quae respiciunt fidem et etiam mores. Iam 'vero in tali constitutione, in syllabo sub num. 23 continetur haec inerrantia summorum pontificum; en verba quae prostant in isto syllabo: „Bomani pontifice· et concilia oecumenica a limitibua sum potestatis recesserunt, iura principum usurparunt, atque etiam in rebus fidei et morum yiefiniendis errarunt". Duo hic-statuuntur, quod concilium ' rit fallibile et etiam Romanus pontifex. Maxime vero ipsa constitutio damnat, summos pontifices et concilia esse fallibilia; profecto eorum decreta irreformabilia sunt.

Ulterius Pius VI in bulla *Auctorem fidei* in Pistorienses lata damnat quatuor propositiones gallicans·; «t inter propositiones gallican·· sub num. 4 oontine-

il·· satabat asa sare saaias BUettas· imIIm s4 aaadBma

ntennaMlia

ter» qeod deoNt %obubl pontificii M fwfoHMhai «u verbe oonstitutioBi·: ..Quanrobrran, ait poatifax. qoM nota **ooореta** geUioMi, **bu et** prodraruot, prastieoesnor noaber Innocaotim XI par littera· ia forma baeria die 11 aprilia anai 1683, poatec **uHa** oapiamiu» Alexander VIII oooatitutioo· *tutar Onuttipüa»* die 4 angiMti aoni 1690, pro apoetolici «U muneris ration· improbanuft, reciderunt, nulla at irrita declararunt, multo fortiue exigit a noble pastoralis collicitudo, recentem tarum footam in qynodo tot vitii· affectem adoptionem valut temerariam, sqandaloaam et praesertim poet edita prtadeoamorum nostrorum decreta huic apostolioM aedi summopere iniurioeam reprobare ac damnate. Igitur eum base constitutio a tota ecclesia ait recepta, inde sequitur quod decrete summi pontificis sint irreformabilia.

Ulterius Alexander VIII constitutione peculiari damnavit propositionem, quae asserebatl: ..Futilis et totjes convulsa est assertio de Romani pontificia super concilium oecumenicum auctoritate, atque ia fidei quaestionibus deoernSndis infallibilitate Haec pariter constitutio supponit quod summus pontifex suis decretis sit infallibilis, et per consequens quod sua decreta sint irreformabilia.

Ulterius Sixtus IV praecepit archiepisoopo Toletano ut damnaret librum editum a Petro de Osma super confessione sacramentali. Postea peculiari constitutione quae incipit *Licet ea quae* an. 1479 ita dicebat: „Omnes et singulas propositiones praedictas falsas, sanctae catholicae fidei contrarias, errones et scandalesas et ab evangelic· veritate prorsus alienas, sanctorum [quoque] patrum decretis aliisque apostolicis constitutionibus contrarias fore ac manifestam haeresim continere, divina auctoritate dederamus." Porro inter novem propositiones, quae proscriptae fuerunt, septima sic se habebat: „Ecclesia urbis Romae errare potest": per consequens ipsa decreta pontificis reformabilia censenda sunt (rumores)...

AmmmriMtmus prarsnt *cardinali de Luca. qui munere primi praeeidi fungebatur, tintinnabulum Menât, rt trurgrnx ait*

legimus in libro Proverbiorum *Argue* aaptm*tem et lp»e diliget te.* Cum tu. reverendissime pater, sapiens sis. aegre non feres quod ego in memoriam tuam revocare cogar, nunc non agi neque de declaratione clari gallicani, neque de infallibilitate decretocum dogmaticorum Romanorum pontificum; sed agitur de potestate ordinaria, directa et episcopali in totam ecclesiam. Quapropter omnes rogamus te, ut ad propositam quaestionem redesa.

Reverendi orator Sed ex praxi >ecclesiae cogor probare irreformabilia ease decreta Romani pontificis.

Multi patre»: Hoc pertinet ad quartum caput.

Orator: Hoc in capite tertio habetur, in tertio D capite, in tertio capite.

Patre»: In quarto capite, in quarto capite.

Orator: Ebbenne, gratia· ago.

ORATIO

reneretada *patri domini PMippi Kremente epitropi Vannienti*

Eminentissimi praesules, eminentissimi ac reverendissimi patres.

Dirértiasimus nuper orator de hoc ambone de piseitadias pteratatie poatifiema OHmitat·· dssssrsas, so abacum hmas potmtarie miairas timere affirm»· ritl: ia Deo awa optimo **uuiao** ptautadinsm ama. omnium perfectio··», at fotori voluntatem divinam ntm arbitraria, aed rapesariraime omnis perngoae: aie etiam divina ordiaaata provideatis fieri, ut pouSifos potmtatu asm iuato semper moderamina at ad padi- * fioatrenem domus Dei utatur: quibus varius aoa' aequiseco

Primo anim dubium mihi gravo oenarrit an in so, quod do Duo poqartatn sua arbitrarie non Utente dixit, non diaasntiadt gravissimi theologi, qui stant pro Deo liberrimo arbitrio agonta: asd mitto hase. Deinde ea quae da Deo ittete diountur, ad vicarium suum in terris applicanda emo vidatur mihi sententia tantum tenuiter probabilia Quod varo do providenti· Dei, quae corte arbitrium hominis in rebus agendi· summopere reapkit et tuetur, in favorem usus planitudinis pontificias potestatis dixit, in tac saltam non consentire ipsos summos pontifiera persuasum habeo. . Nam, ut exemplum afferam, sapientissimus pontifex Nicolaus V iq ea, quem, teste Aenea Silvio, ad legatos Germaniae Imbuit oretionam, his verbis, usus est: ..Nimis, inquit ut mihi videtur, Romsni pontifices fimbrias suas extenderunt, qui nihil iurisdictionis caeteri· episcopis reliquerunt; nimis quOque Basileenses apoetolicoe sedis manus abbreviarunt, sed ita evenit. Qui facit indigna, ut iniusta ferat, oportet: arborem, quae in unam partem pependit, qui volunt erigere, in partem adversam trahunt. Nobietantentia est, in partem sollicitudinis qui vocati sunt, episcopos suo iure minime spoliare; sic enim iurist dictionem nostram noe denique venaturos speramus\ ei non usurpaverimus alienam". Haec pontifex illa clarissimus.

Certe illi mens non fuit affirmare, pontificem ab . Abusu potestatis suae divina providentia defendi. Nos nunc congregati sumus ut iura pontificia stabiliamus jn codice, quae Deo gratias in praxi stabilire opus non habemus, et mihi videtur quod in definienda hac potestate attendendum sit ad verba summi pontificis Nicolai, et nobis caute prospiciendum ne arbor erigenda in hanc vel illam partem trahatur, sed ut in medio recte et tuto ponatur, ne fimbrias pontificiae super limits· extepdamus. et ne sedis apostolioae oua Matesiiaa fuisse. et hase snam Mstantia· esss, non sols· Petnua. sed ipβικο eaas reliqai· apostoli· irasIltsm eoelesiae feadaaaeata·. lioet Friras fandunenti bai·· drsse- sataas sit |d sole· evinrere aggreditor tu· sx ssriptsta taa sx patribsa HIneeonseqnTdixit Petra· son tots· oagistsrio· sod praecipes· mw parte· esse. Pro sssgisteris Dooiaa· rogasse. ideeqne son pro solo Petra, (hears ape·Moe eteMae priasdpes seer, et liret Pvtrss index seprenas, are TSMon i|<se totnu syaedrin·. Proposait aat·· I sxpaageads verba ‚qaas proprie ait episcopalis inris4ietio'; * verbis Gregorii M sdiaagrâda et dtaada rtia» ills, gaas I·ssediate praeoedaat; t· osaitleada· altiaa· rapitis propos··tione· ‚Qaars a rseto veritati· traaile eta.' Coodisit sedalo attaadeada µ !·, »nae ex detnitione iatblUbUitatto obvratara •aat, at raveada· ne detnitioaie bnins palroeiasloribna appUoari forte siligaaado possist gats Isgratar lib. 1· Proverbio·ma: ‚Ia iUa die redderent sacerdotes in bello, daa volant fortiter fooere, daa rise eoaaUio sxsoal i· praedo.' Maior patena pen gone piaris· eoatea obaarwaravvrat, daaare hic ooatre oratorea ooepit, qai hues loqni deatitit, et silentio indicto ab eainentiabno prias preasids ad saboasa vocatas eot qai seqaitar.

f Dsorte. diei *1* septeebr· ».

• Prsv, IX, ·.

* Argwnrateas: .Bpdseapes Vasraiaqsls pontideia· potestati· Marite· rsete daterateeads·, as oontiagat aUqseads pontifes· asa petertate abatL Baas phut·· laraeasnoa pôstiâ-

¹ Cf. orationea archiepiseopi Mecbliaiensis habitam, in coagregatioae generali dici s lenii 1S70. «âpre, cot MS-se.

› «Aeaera Silvii opera pervestigavi, sed irritas tait labor. Opto at alius aliqais sil aoMs felicior ia saa pervestigatione. — Haec qaidea editor Romanas. Optiaaa virea praeteriit Asm·· Silvii oratio do legatione · se perneta anno 1447. qano hebeter Spei Ladoviee· Moratori. Aerw· *Italioumm roftterm ρτηάψτὸ* (Mediolani, 17X8 eqq.), cossi III parte altera; ibi. p. SW A a, legantor verba db oratore addocte,

manus abbreviem». DiffiaUimmo mihi videtnr in hoc negotio rectum tramitem inesaire; agitur enim de principiis constitutionis eodeaiae, de vitalibus, ut ita dicem,\oonditipmbas. Vivere quidem nobia dulcis consuetudo est; sed vitae principia at conditiones i>-vwtigare et accurato stabilire res maxime ardua aeL Quare liceat mihi ad hoo caput tertium, ubi agitur da vi et ratione primatu Romani pontificia, id eat de 'vigore capitis ecdesiae aliquas pro modulo virium mearum animadvensoMs facere; certe non quia praesumo aliquid sapera, aed potius ut prolata sententia erudiar, et' aciam quid desit mihi.

Sapientissimus scilicet et reverendissimus archiepisoopui Meehliniensia in ee oratione, quam de hoc capite habuit, auctoritatem summi pontificia omnino independentem ab omni alio momento affirmavit dicens, Petrum solum et unicum esse fundamentum ecclesiae, nec esse fundamentum superius et inferius, vel elementum primarium et secundarium; ot ai dicatur fideles esse *tuperaedifioatoe* super fundamentum nposfolorwm, hoe alie sensu dici, quod iam Colooensis declaravit, quia adiectum est *et propJteiarwm.* Atqui liceat mihi, salva reverentia auctoritati tanti viri, alitius respondere. Reverendissimus orator certe mecum i-Onvenit, notionem plenitudinis potestati non eme («tendam ex analogia potestatum terrestrium, vel ex arbitrariis et subtilioribus verborum explicationibus, m quibus quisque quod quaerit invenit, sed esee derivandam ex ipsa constitutione, quam Christus Dominus ecclesiae suae dedit, et regimen huius eoc'esiae »‹ n posse adaequate comparari monarchiae vel absolutae vel temperatae, vel aristocratiae vel alii, ^giuemodi: nam regnum Christi non est de hoc mundo, sed regnum divinum, caeleste et plane singulare. Ubi enim terrarum regnum inveniri potest, quod est corpus mysticum Christi Filii Dei vivi, quod illuminatur, inhabitatur et vivificatur per Spiritum sanctum Ubi C •ot civitas qualis ecclesia, quae, uti praeclare enuntiat hymnus in festo Dedicationis, „celsa de viventibus saxis ad astra tolleris?" Singularis est, nec est inventa similis ei: quare tantum ex verbo Dei scripto ot tradito repetenda imago eius.

r Secundo, loci sacrae Scripturae qui de eodem obiecto loquuntur. non ab invicem separari possunt. Tota Scriptura et veteris et novi Testamenti a libro Genesi usque ad Apocalypsim magnum quoddam aedificium divinum est, in quo omnia cohaerent, et lapis lapidi iungitur: quare omnia quae ad idqm argumentum spectant geste et dicta, inter se componenda et non separatim et singillatim consideranda sunt. Haec est methodus, quam sancti patres in explicanda nacra Scriptura semper adhibuerunt; qupe »i omittatur, Scriptura liber efficitur, in quo quyrit sua dogmate quisque eademque infenit-

Hi praemissi», dico me minime acquiescere prae- D laudati oratoris sententiae, quae in relatione de hoc schemate pag. 32 [supra, coi. 22ej tie habetur: ..Alio sensu dicitur ecclesia a Christo aedificanda super PetXim, et alio sensu fideles a Paulo dicuntur aedificati super fundamentum apostolorum, et (addit, quo differentia patet) prophetarum. Super hos enim aedificati sumus, iuxta interpretationem doctorum, quorum sententiam refert Angelicus (F J·· q. I, u. 8 ad 2), quia — innititur fides nostra revelationi apostoli et prophetis factae, qui canonicos libros scripserunt. Sed neque hoc sensu ecclesia aedificate est super Petrum." Hucusque relatio, in qua plura mihi animadvertenda videntur, videlicet: 1 quod rdatores alios Scripturae locos, in quibua apostoli fundamentum vocantur, silentio premunt; 2 quod ad explicandum locum epistolae ad Ephesios, capite II, . noa ad patres provocant, qui hunc loeum interpretati sunt; 9- quod affermant eaentmn h»omam ntata Imo citato seateotias petram, qui locum boae exposuerunt, quin ne anum quidem patrem enumeret; 4- quod alii loot Angelici dootorie, ubi ad hano looum. oonrauit, non adducantur.

Eodem Dei super fidem ot oosnmunioosai Iesu Christi Domini nostri fundata eet, «irtra qaam nulla falts et qui eat lapio angularis ecclesiae suae; fidae autem sx auditu et preedioatiooe evangelii; communio Domini nostri per baptisma ot dispensa|iooom mysteriorum Dei. Quare Dominus dicit: Qm credit *et bapHeatur talrnu erit1;* et: *Docete* omasa *genite, baptwantee* eoe ... Ad praedicandum evangelium et ad dispensationem mysteriorum Dei electi eunt apostoli et successore eorum episcopi. Et quia per hanc fidei praedicationem et per hanc communionem cum Christo, quae communicatur per dispensationem mysteriorum Dei, ecclesia fundatur, servatur et sustentatur; ideo merito apostoli eorutlque suoosasores fundamentum ecdeaiee vorantur.

Aanc fidem fundamentalem Petrus prae caeteris apostolis confessu est, et ideo audire meruit, vocem Domini *Tu e» Petnu et taper hanc petram aedificabo eodeeiam meam; et* factus est prae caeteris apostolis evangelii praeco et sunrmus magister et fidei unitatis vinculum; et iterum illmn communionem, quae per charitetem vivit, prae oamris apostolis confessus est Petrus, ter interrogatu *Petre ama» me, et ama» me phu hi»!* Confessus est voce, confessus tat gloriosa morte sua, et meruit audire*: *Pauce ove» mea», patee agno» meo»,* et pastor pastorum factus et princeps dispensatorum mysteriorum Dei, praeses communioni et charitatis, κροχα&ημivî] v^ 4γ4πη . Non ergo illo sensu, sed eminentiori modo Petru prae caeteris factus est fundamentum, centrum et firmamentum illius fundamenti, quod sunt omnes apostoli: et haec veritas probetur et per sacra Scripturas et per aanctos patres.

Quod spectat ad loca sacrae Scripturae, capite XXI Apocalypsis vidit sanctus Joannes *civitatem Ierutalem* notum *deeeemientem de caelo,* seu ecclesiam Christi; et de hac civitate dicitur·: *Habet murum magnum* rt *altum, habentem porta» duodecim: et* ηι *parti» angelo» duodecim ... Et muru» civitati» habeni fundamenta duodecim, ei in ipei» duodecim, nomina duodecim apoetolorum Agni.* Hic ergo de prophetis omnino noù est sermo. Audiamus de hoc loco Cornelium a Lapiïe: „Iam certum est apud omnes, duodecim fundamenta significare duodecim apostolos; ipsorum enim humeris quasi innixus ecclesiae murus incumbit."

Audiamus praeclara verba sancti Augustini in illud psalmi 86: *Fundamenta* esus sa montibus *nancti».* „Quare, inquit, sunt fundamenta apostoli et prophetae? quia eorum auctoritas portet infirmitatem nostram. Quare sunt portae? quia per ipsos intramus in regnum Dei: praedicent enim nobis. Et cum per ipsos intramus, per Christum intramus: ipee enim est ianua. Et cum dicuntur duodecim portae Jerusalem, et una porta Christus, et duodecim portae Christue, quia in duodecim porti Christus." Videtis, reverendissimi patres, quomodo sanctus Augustinus apostolos fundaments vocat et portas, quorum auctoritas portat infirmitatem nostram. Omnia, quae nobis desunt, nobis

• Msn. XIV, IA
• Matte. XXVIII, 1».
• Mattt. XVI. iα
• Isaa. XXI, IX
• DM. w. »-Π.
• Lsasit. vv. It-17.

»

porrigit nara» «orem, oaotarita· «t poteria·; par A ipaoa intremo· ia ragnun caaionua.

Audiamoa'at aanetegi Hieroaytnaæ ad loriaianiua aapita I ubi ait[1]: „Sapar Patnun, inquit, fundatur eoctori·, liqri idipaum alio in looo nuper orneae apoatok· fiat; at cuncti clarea caalorum accipiant et ax aequo nuper eoa «cetoriae fortitudo relidatur, tamen propter»· inter duodecim unua eligitur, ut capita oooatituto, achiamatic tollatur occaaio". Aeque, inquit Hieronymua, nuper omnee apoatoloa fortitudo unctoria» solidatur, ad annandam autem unitatem unum caput eligitur. Patet ergo ex diaquiaitiooe in illo loco Apocalypeeon mn alio modo apoatoloa fundamentum eocleeiae vocari, quam Matthaei capita XVI Petra· fundamentum eodeaiae dicitur; quamvia Petrae fundamentum «it valde eminentiori mpdo; quia vinculum unitati· eat fundamentum.

Vertamur nunc ad disquiririomo) capitis II ad Ephesios: *Ergo iam* no» *ceti» hoepitet* et advenes; B sed ra/is esces *tanetorum* et domesftri *Dei: ruperaedificati taper fundamentum apostolorum et* prophetarum, ipso ntmmo *angulari lapide CMo Im.* „Super fundamentum apostolorum et prophetarum, dicit Cornelius a Lapide, qui sunt fundamenta occleeiae: apostolorum enim et prophetarum fidei, doctrinae, praedicationi, institutioni, quasi fundamento eocleaia incumbit; quasi dicat, in fundamentum ecclesiae positi sunt apostoli; vos Ephesii caeterique christiani illis superaedificati estis, et reliquam structuram domus eius et templi completis. Ita Chrysoatoinus, Theophylactua. Cei umenius. et pukhie Avguatinua in explanatione Psalm. 86: *Fundamenta eiut* etc. dicit Christum esse fundamentum fundamentorum. sive primum fundamentum, ut ei tamquam angulari lapidi ipsi apostoli et tota ecclesia incumbant." Patet ergo ex patribus, quos Cornelius a Lapide affert, fundamentum ecclesiae et capite XVI C Matthaei et epistola ad EpliesiOs et capite XXI Apoèely} eodem sensu atque illud interpretatum esae.

Tertio, videamus nunc expositionem sancti Thomae. quem reverendissimi domini relatores appellant, et consideremus quo iure id faciant. Dicunt relatores: ..Su|>er apostolos et prophetas aedificati sumus ex interpretatione doctorum, quorum sententiam refert Angelicus, quia innititur fidee nostra revelationi aposiolis et prophetis factae, qui canonicos libros scrip-Neront/ Ex his verbis forsan aliquis putaret divum Tbomam loco citato verba Apostoli ad Ephesios explanare, quod minime fit. Loquitur doctor Angelicu» hoc loco de auctoritatibus, quibus sacra doctrina eodeeiue utitur et demonstrator. Eu verba eius: Sacra doctnua (philosophorum) auctoritatibus utitur quasi extraneis argumentis et probabilibus; auctoritatibus autem canonicae Scripturae utitur proprie, et ex necessitate arguendo; auctoritatibus autem aliorum D doctorum ecclesiae, quasi argumentando ex propriis, sed prolmbiliter. Innititur enim fides nostra revelationi apostolis et prophetis factae, qui canonicos libros scnpeerunt, non auteih revelationi, si qua fuit aliis doetoribus facta." Haec sanctus doctor. Patet ergo Angelicum miniate locum sancti Pauli ad Ephesios hic explanare; immo incertum adhuc earn, an illum omnino pnie oçulis haberet. Et tamen dicunt relatores Angelicum referre loco citato sententiam illorum doctorum, qui hunc locum interpretati sunL Mirum eet; in toto articulo, nec in thesi' nec inobiectiotiibus, nec in argumentationibus, nec in obiectioxiibus ne vestigium Quidem sententiae vel unius doctoris occurrit, quicumque ait.

Quomodo ergo dicit relatio „«x interpretatio·» doctorum, quorum aententiam iWert AngebeuaF' Korean hio 'reverendieriinia lulatoribun idem arrodit, quod nuper alicui epiaoopol ex boo ambone proloquato, qui locum ex Alberto Magno pcnadacemoca auo attulit ad probandam infallibilitatem nummi pontificia, taatificana hoc ipeo, cum tooun fabificatum attulit„ etiam homine» bona» voluntati· poma falli. Vri quod accidit raverandia dominia Fratrihua Pmadicatcribua aoctoribua opuacuh de aanrio Thoaro et *infeiUbiliMe,* qui hunc locum falaificatum primo typi· ĕvulgarunt

Sunt alii loci «ancti Thomae, a quibua aententia doctor» de illi· verbi· luculenter apparet. · In exporitione capiti· III epistolae ĸĕd Corinthio· duplex in eocleaia fundamentum distinguit: „Unum, inquit, quod per ee habet soliditatem, sicut rupes aliqua cuper quam aedificium construitur, et huic fundamento Christus comparatur; inse enim est petra de qua dicitur Matthaei capite VII: *Fundata enim erat ηψτα firmam petram.* Aliud est fundamentum, quod habet soliditatem non ex se, sed alio solido subiecto, sicut lapides qui primo supponuntur petrae solidae. Et hoc modo dicuntur apostoli esse fundamentum ecclesiae, quia ipsi primo superaedificati sunt (Christo pers fidem et charitatem; unde dicitur ad Ephesios: *Superaedificati taper fundamentum apostolorum.*"

Dicit ergo Angelicus dotor hoc loco, fideles superaedificari super fundamentum apostolorum, non ideo quia apostoli canonicos libros scripserunt, sed quia per fidem et charitatem Christo superaedificari sunt primo fundamento. Ergo fides, quam fidelibus praedicaverunt, et chantas, quam in cordibus fidelium infuderunt per dispensationem mysteriorum Dei, causa est cur ipsis tamquam fundamento superaedificati sunt fideles; et haec auctoritas in praedicando et haec potestas in dispensatione mysteriorum Dei transi'it in successores cpisooj>oe usque in hodiernum diem-per legitimam successionem et ordinationem, ita ut omnes fideles huic apoetolico fundamento in toto episcopatu permanente innitantur et superaedificati sint usque in finem mundi.

Idem Angelicus hqfKconfirmat in opusculo *de symbolo apwtolioo* dicens: „Domu6 autem dicitur firma κΐ habet bona fmidamenta. Primum fundamentum fundamentum sunt apostoli et eorum dtx'trina, et ideo firma es^ Unde Apocalypsi capite XXI dicitur quoti civitas habebat duodecim firmamenta, et erant ibi sèripta nomina duodecim apostolorum, et inde vet quod dicitur ecclesia apostolica. Exinde etiam eat quod ad significandam firmitatem huius ecclesiae Mus Petrus dictus eat vertex." Hoc igitur loco dicit Angelicus fundamentum ecclesiae ease apostolos et eorum doctrinam; apostolos, quorum potestas per sucoeeaionem transit in episcopos, et doctrinam[4] eorum, quae per sucoee-·oree intemerata servatur et praedicatur usque ad consummationem saeculi. In hia duobus, nempe in successione et potestatis traductione'et praedicatiohe eiusdem apostolicae doctrinae, exierit apoetolicus character ecclesiae; et de hoc fundamento non eximit Petrum; non alio sensu nominat Petrum fundamentum, sed dicit quod ad significandam firmitatem eoclesiae beatus Petrus dictus sit vertex.

Petrus ergo secundum Angelicum est firmita est

---

[1] Ad lorialaa a M.

[2] àic ad. Vat,; vtestar tagsadawraqpmsMmUs» wüipM ad ekAec^As^SSI^

[3] AUadit ad episoopttBB Ratiabeiieame, qai aratioMai babaU ia coagregatiaae geaerali d. S8 maii 1870, supra, coi. AA-8·.

[4] Alladit ad opusculum: & Tommaso fdpMwo « Fi»· *4ti Remam*

[5] *t mftr* ad. Vak

[6] dMrins ad. VaU

firinunentum huiu» fundamenti, quod omnM apoatoli A (unatituunt. Non firmum caret boo fundamentum, niai uni» earet vertex, unus earet centrum, unua areat vinculum. Petrus in summo medio positus, tamquam vinculum est, quod continet totum fundamentum et omnes fundamentales lapides. Ergo non ambigi potest de sensu doctoris Angelici quoad illud ad Ephesiae capite 11 et Apocaljpeeos XXL Non discedit Angelus acholae ab explicatione patrum.

At sententia Angelici magis adhuc damacit ex positione clarissimi magistri sui Alberti Magni episcopi Katisbonensis, qui in expositione capitis XXI Apocalypaeoa haec affert: „Duodecim, inquit, fundamenta sunt duodecim apostoli, duodecim patriarchae et prophetae; id est prophetae et patriarchae inceperunt facere fundamenta ecclesiae (scilicet in veteri Textamento): duodecim apostoli posuerunt fundamenta ecclesiae, et in episcopis eorum successoribus viventes usque ad consummationem saeculi B ecclesiam sustentant, sustentati ab angulari lapide Christo lesu."

En quam pulchre episcopus Ratisbonensis, magnus ille Albertus, illa verba Apostoli: *Superaedificati niper fumtameatum apattolorum et prophetarum,* quam pulchre et vere explanaverit. Totum novum Testamentum est superaedificatum veteri; prophetae, dicit Albertus Magnus, inceperunt facere fundamenta, substructiones aliquas ad excipiendum verum fundamentum; super has substructiones apostoli vera posuerunt fundamenta eeclesiae. Et quomodo durabit quod posuerunt? In episcopis eorum successoribus viventes usque ad consummationem saeculi ecclesiam sustentant. sustentati ab angulari lapide Christo lesu. Eoce quam accommodate et nitide antiquus ille episcopus Ratisvoncnsis respondet moderno suo successori (murmur) explanationem magno cum pondere requirenti verborum illorum: *apoetolorum et prophetarum.* C

Patet igitur, reverendissimi domini, ex sacca Scriptura, ex testimonio sanctorum patrum et ex exjseitione ipsius doctoris Angelici, quem reverendi domini relatores apfiellaverunt, non alio sensu apostolos quam Petrum vocari fundamentum eccleeiae; Petrum vero esae centrum, vinculum et firmamentum huius fundamenti, quod sustentatur ab illo angulari lapide Christo lesu; ab illo fundamento, praeter quod nullum aliud poni potest, et quod oum veritas et vita sit, totum aedificium et omnes muros eius et lapidee portat, comiectit, unit et vivificari

His igitur nisus argumentis nego equidem, quod asserunt relatores, alio sensu ecclesiam dici suçer Petrum aedificatam, et alio super apostolos; et sicut non solum Petrus, sed etiam apostoli a Spiritu sancto dicti sunt fundamentum ecclesiae, sic etiam non solum pro Petro, sed pro omnibus apostolis rogavit (mxr-*mur),* ne deficiat fides eorum. Eodem tempore pndie D quam pateretur, priusquam progrederetur ad montem Oliveti et pro Petro et pro omnibus apostolis ovavit! : *Pater «ancte* sertu eos m nomme meo, qwo» *dedûti mihi_ ut* wwt wnm, nexi *et* wos wmem nmiiii *.Et ego dedi eu termonem tuum . «anrtifioa* eos *in veritate. ^ermo tuu» veritae eat. Sicut tu* me *muùti* m mmidwfn. et *ego miti eoe* wt mtmdttm: *«auctifica eo»* m *veritate.* Num haec verba positiva pro omni-bus apostoli» ad Patrein directs Ihinus indicant, et rontinontne illam praerogativam, quam illa negativa pro sancto Petro, *ut non deficiat fide» tua f* num minus est sanetificatum esse iq veritate, et non deficere in fide? Et ai oratio Domini pro Petro efficax erat, num oratio Domini pro omnibus apostolis non habebit effectum?

t Issa. XVII» 11» ssq<-

Habemus igitur secundum Scripturas et secundum I expositionem sanctorum patrum in ecclesia Dei 1· fundamentum invisibile, lapidem angularem Dominum lesum Christum, qui omnia portat, omnia sustentat, omnia vivificat, et six eius plenitudine accipimus omnes; bt hic arohitectiM divinus instituit 3 fundamentum visibile apostolicum in Petro et «liia apostolis. Duodecim fundamenta sunt a Domino posita sicut duodecim portae et duodecim sedes judicantium; sed firmamentum et centrum et vinculum huius unitatis posuit Dominus Petrum et successores eius, ita ut petra Romana sit pars principalis huius fundamenti, oeeteri apoatoli et successores eius pan inferior sed tamen integralis. Et constituit Dominus 3 apostolicum magisterium, et supremus magister est Petrus et sedes apostolioa, sed non solus; non est Petrus totqm magisterium. Paro principalis huius magisterii eat apostolus ille, pro quo Dominus oravit ut non deficiat fides eius; sed paro integralis sunt illi. pro quibus idem Dominus oravit ut sanctificari sint in veritate et Anum sint sicut Pater et Filius. Et est 4° principatus apoetolicus; nam constituti sunt a Domino apostoli et siwcessoree eius principes super omnem terram memores nominis Domini. Et sanctus Franciscus Salesius dicit: „Car les évêques sont véritablement princes spirituels, chefs et évêques en l'église de Dieu, non pas les lieutenants du pape, mais de notre Seigneur. Aussi il les appelle frères; lui sont inférieure dans l'étendue dé puissance, quoiqu ils ne soient pas ses vicaires ni substitués." Et inter hos principes gregis Domini, inter hos pastoree ille primus, qui audivit a Domino verba illa: Posce ores *meat;* sed et alii veri principes, veri pastoree positi non ab hominibus sed a Spiritu sancto regere ecclesiam quam aoquisivit «anguine euo. Unus eet iudex supremue, sed iudex supremus non eet totum indicium, non eet totum eynedriuni, totue senatus «eu aeropagus. eat pare principali» et eat pare integrally Hoc dooet Scriptura, hoc pronuntiant «ancti patre» ab Ignalti usque ad sanctum Gregorium et ultra hanc divinam oonatitutionem servare et tueri obligati mimus; hoc iniunctum nobis a Christo- officiupi.

Nunc progredior ad aliquae obeenationea In paragraphe secunda capitis tertii peto expungantur verba „quae proprie eet episcopalis jurisdictionis!! ob rationes ab aliis allatas.

Peto 2° ut verbis Gregorii Magni pag. 9 „Meus honor est honor etc.!! anteponantur verba sancti Gregorii praecedentia: „Non honorem case deputo, in quo fratres meos honorem suum perdere cognosco.

Peto 3° ut ultima huiu» capiti» propositio pag. 10 „Quare a recto veritati» tramite ètc/ otnnino omittatur. [illegible] (murmur). Constitutionibus summorum pontificum Martini V, Pii Π alioruraque et ultimo constitutione sanctissimi patris nostri Pii IX *Apoetolicae «edi»* quarto idtis Octobris 1869 sub excommunicationis poena prohibitum est ab ordinationibus seu mandatis Romanorum pontificum pro tempore existentium ad universale futurum concilium appellare; animadvertite, ad futurum concilium. Cum leges poenale» s^Hcte interpretandae sint, his constitutionibus non prohibitum ad praesens concilium a papa rite congregatum appellare. Causae.enim illius prohibitioni» appellationi» ad futurum concilium manifestae sunt: „Ne, ut dicit papa Pius Π I, nutriatur bellum adversus sanctam sedem, ne libertas delinquendi concedatur, et omnis eoctaiastioa disciplina, et hierarchicus ordo confundatur; et quia ridiculum esset ad concilium provocare quod nusquam est, neque scitur

t BaUaa, <M Team. tee.V, MB.

quando futurum et". Quae oauaae cum revera in eon- Λ cilio actu iam congregato non adsint, mininae videtor mena eununorum pontificum fuiree appellationem ad concilium in praesentiarum congregatum interdicere.

Quare etiam appellationem aio 'dictae Ptroas eocdealoe ad hoe concilium Vaticanum admittendam puto, de qua revareodiaaimus prernul Mechlimenais noble locutus set. Hac thesi praeiudioatur suffragio de infallibilitate cummi pontificie, quod capito quarto ferendum eat. Nam cum in ilia propositione papa aine concilio et papa eum concilio omnino aequiperentur, infallibilitae vero ab omnibus concilie eum papa adiudiqetur, liquido apparet hac propositione iam infallibilitatem summi pontificie indirecte esse proclamatam in praeiudicium discufaionis capitis quarti, sicuti recte obsonavit reverendissimus dominus episcopus Oranensis.

Tertio etiam ii qui sententiam de infallibilitate 'summi pontificis amplectuntur, concedunt auctori- B tatem concilii cum papa saltem extensile maiorem cuse, quam illam papae sine concilio. Dicit exempli gratia Bouix, auctor de gallicanisme non suspectus in tractatu suo *de papa,* p. III. sect. V1: „Dicimus auctoritatem ooncilii oum papa osse maiorem exteMMtie auctoritate papae solius, id «t, quoad numerum qui auctoritatem exercent. Nam decretum dogmaticum a concilio cum papa editum non tantum auctoritate papae, sed etiam vero sensu uniuscuiusque episcopi conciliariter pronunciantis auctoritate nititur. Episcopi enim sunt veri iudioes et ipsis capiti unitis eique concordantibus fidem infallibiliter docendi ac intimandi collate est a Christo potestas. Ac pariter in decretis disciplinae vera patribus competit auctoritas ipsis a Christo collate quoad universale ecclesiae regimen, dummodo cum capite suo Romano pontifice unanimiter et concorditer decernant. Unde in concilio cum papa intervenit et exercetur plurium auctoritas; C decreta vero a papa extra concilium prolata whmu aiieforitate nituntur. Maior igitur ertnsritv concilii cum papa auctoritas." Haec Bouix.

Nihil ergo impedit quominus, ad rem clarius dilucidandam et pleniori iudicio stabiliendam et confortandam, causa a Romano pontifice iam indicata et ordinata ad iudicium ooncilii oecumenici referatur, quod iam prioribus saeculis saepius factum fuisse historia conciliorum oecumenicorum clare ostendit. Ex his tribus a me allatis peto ut ultima thesis capitis tertii expungatur.

De periculis et damnis animarum, quae proposita infallibilitatis definitio meo iudicio in dioecesi mea et caeteris mihi notis Germaniae partibus excitabit, et sola quaestio iam excitavit, dicere supersedeo, cum discussioni generali finis impositus sit, et amplius locus non detur his querella Sufficiat vero dixisse, ea pericula adesse, et quidem gravia. Moerens clamo: cum verbis iam non credatur, nihil restat quam ut 'factis, quae evenient, probatio relinquatur; saltem dici ħequit *Cvrtode»* quid *de nocte l* non clamasse.

Illustrissimus quidem et providissimus praesul Mechliniensia auctoritate, qua utitur, verbis sacrae Scripturae nos consolatus est dicens *: *Trietei eetie, sed trielitia veetra vertetur in gaudium.* Dicitis *Quii revolvet nobie lapidem J* et ecoe revolutus est lapis. Certe optima promissio et consolatio pleooque de pectore manans. Sed non ignorat in sacra Scriptura 'versutissimus archiepiscopus ex sacris litteris varios posse textus afferri ad probanda diversissima argumenta, et verbum divinum ens gladium aaoipitem sk utraque parte acutum, quo qui non cauta utitur, facile laeditur. Lineet ergo mihi textam afferre, qui mihi occurrebat non propheticum, sad mare historicum et simplmam, quem cooaidentioni sincere, enixe commendatum velim: fortassis brevissimo tempore, ei Deus vitam dabit, ex nostra ipsorum experientia ediscemus, qui textus adimpleti fuerint. Scriptum est scilioet in libro 1 Maohabeeorum de sacerdotibus illis, qui non voluerunt audire fra>~· suos, sed existimantes fortiter se facturos certamen cum hostibus inierunt, et Israeli magnum detrimentum intulerunt *(ligna taprobatumii)* : /w *illa die ceciderunt tacerdolei* m *bello, dum volunt fortiter facere, dum tme ooniiKo exeunt* m *proelium.*

Hic brevis textus meus; utinam applicationem haud inveniat ! Hoc in votis meis !

i Op di î H p «7.
1. XXI, 11.
s Issa. XVI, BΔ
• Martin *
OHMUMBMIs MMB UK

ORATIO

reverendi patris domini loamtie l anosa
archirpùoopi Fogtraiiemi et Albaiulicneie

Emincntisrimi praesides, eminentissimi ac reverendinimi patres.

Praeter consuetudinem legam meum sermonem, ut tempori brevi percam.

In capite tertio nobis ad discussionem proposito duo mihi videntur esse, quibus medendum omnino foret; et quidem primo defectus ex una parte, ex alia vero excessus, seu superfluitas. In paragraphia huius capitis mihi videntur adesse plures defectus, qui supplendi essent.

Et ť statim in principio paragraph· primae videtur mihi adesse defectus nexus logici. Nam haec paragraphus incipit ab illa particula „Hinc", quae solum ibi suum habet locum, ubi talia sunt prsemmo, ex quibus illatio quam particula „hinc" exprimit, naturali et logico nexu consequitur. Apt vero in capite tertio nihil adhuc praemissum legitur, ex quo illatio être consequentia illa fieri posset ; sed nec illa, quse habentur in capite secundo praecedenti, possunt considerari tamquam talia praemiet ex quibus illa possit deduci consequentia, quia obieitum et propositio capitis tertii differt omnino ab illo capitis secundi, saltem quoad genus proximum et ultimam differentiam. Hinc ego particulam ..hinc" oenaerem omnino exmittendani

' aeriorem taxe orutfoaem postea retractavit bossa Uls vir. Bt rem aarrat st deeueatum praebet eardinalis Herqanroether, datte ad eardtealem Bilio sx praeeidibas concilii aequantibus litteris:

.Bmteentisaime ae revsrendissime princeps, tastes mihi eteervaadissime

.Revemdisstass d. Philippos Kremsata episcopal Warmianais eoMcteatlaa sum. satlstateres adnexam Uste talarstloasm ad ms transmisit, dato qaidem st sicilio earsatre, ěntheatis vero quod spectat, tedsbiam. Qsem Ia netis Vaticani concilii orstloai a ae habitae te ceograirettoee <eeereli d. U lenii 18Φ adiaagi st ia Vaticanis tabulis asservari rohamanter desiderat. Cutes prout poseam talderio reapsalta transmitto praefatam dodaredoeem seu retreotatioMm rostres emlaentiae reverendissimae, entes massa ex animo oscalans snmaeo eum obsequio perstato eminentiae v. reverendissimae devotissimus et hnauUimas servus

t les. Gard. Bsrtsuwthsr.

Bubtaei, SI ini. 187·.

.Cam ii oropoaa d. XV (laqeadta XIIq luti 1870 te consilio Vsttaao habita te reteUendte eliqeere· episcoporum dtassatisuttem argumentis vel dietia. salmo quo tuae erem trimi et commote, sertas quabdam et pmarins qua par erat dixi st notavi. quoMaqne te his ιιχτι pad pstairent hêtres UH diteotiasiasi, libenter hisee st detestar rstreeto

t Philippos apieeew WsrmitMta

• At>emeatam: Urohtapieeopus Fegers Hiate ia dteb pesta orariaesm seem dtetisxit. fa prisse emsndabioMs prepqanit qass taqnatar sab nmpeeta t, U, U, It fa alita rose Munila aaissadrortit dm sa qqna isiitesIte PMm M-

esae, et puto «em eliminari posse, quin aensu· convellatur.

Dein 2 invenio defectum in eo quod commemorentur in genere Romanorum pontificum decreta et conciliorum generalium disartee et perepieuas definitione·, et tamen apeoiatim nulla earum indicatur, quod eo magis mihi videtur eme neceeaarium, quo certius est definitiones concilii oecumenici, quale rnt et istud Vaticanum, in parte eua historica, qualia haec esse sistitur, documentis historicis specifice designatis debere fulciri, ut ctedibilitatem apud omnes nancisci poeaint. Igitur ad comprobandam veritatem assertorum initio huius paragraph! positorum specificam provocationem eme arbitror nenamariam ad illa decreta summorum pontificum, atque ad eas perspicuas conciliorum generalium definitiones, quae tantujn in genere insinuantur.

Tertius defectus esae videtur, quod in decreto sive definitione sacri concilii Florentini, quae in paragraphe prima citatur, non comparcat totus textus eiusdem definitionis; nam in eadbm desideratur ea pars decreti, quae tamquam secunde propositio facta fuerat a Graecis, et a cuius acceptatione per Latinos opus sacrae unionis conditionabatur, exmisea nempe in prima paragraphe est pars ille: vRenovantes insuper ordinem ttaditum in canonibus caeterorum venerabilium patriarcharum, ut patriarcha Constantinopolitanus secundus sit post sanctissimum Romanum pontificem, tertius vero Alexandrinus, quartus autem Antiochenus, quintus Hierosolymitanus, salvis videlicet privilegiis et iuribus eorum." Ego itaque desiderareiu, ut totum illud decretum citetuf, idque non sine causis. Audite, venerabiles patres.

1° Quia illud est definitio concilii oecumenici, cuius honor postulat, ut si citatur eius decretum, reprodueatur totum id, quod ad rem. ad quam citatur, •pectat. Iam vero quis umquam negabit, partem illam tum ex intentione patrum concilii, qui pactum inter se iniverunt quoad iura primatus ex parte Graecorum agnoscenda et profitenda et iura patriarcharum Orientis ex parte Latinorum admittenda, spectare ad integritatem illius decreti? tum et contextum ipaius decreti id ipsum postulare, qui adeo arcta connexione deductus habetur, ut haec pars secunda tantum per participium praesens aubiungatur priori, a qqa indivulse dependere vel per hoc demonstratur? Dioit nempe ..renovantes" ooniunctim cum verbo praecedenti in tempore personali indicativo.

Dein 2° dignitas sacrosancti 'concilii Vaticani expietolat vehementer, ut documenta historica integra de canone reproduoautur, si ad illa fiat provocatio, uti in hoc-casu «at.

3° Idipapm sibi praetendit veritas historica, quae si ve) in conscribendis factis historicis omnem sinceritatam exposcit, eo magia in documentis et monumentis historicis, quae prae manibus omnium etiam infensissjmorum inimicorum vereantur, citandis plena sinceritaa et verita· adhibeatur, no ansa datur alicui sinceritatem tanti sacri concilii, quale istud eat, umquam in dubium vocandi, quae plurimum noceret etiam caeleris concilii etiam maxime fundatis aatarinnibua.

Sed # idem oommeodat etiam.prudens oeconomia •alutis animarum, quae omnem suadet removendam causam, qua animi dissidentium a Sacra unione amplectenda adhuc magia alieni reddi pceaent.

Nec putet quia per hoc potestati supremi pontificia ve) minime derogari, non: nacp ai concilium Florentinum, cui certe ita cordi erat suprema auctoritas summi pontificjs, prouti huic sacro concilio Vaticano •et, nihil invenit derogatorii eidem aupretnaa potestati ms vadata daquibtas ^itta, ff – y—ptat··

quare illa verba modo derogate possint plenitudini potestatis summi pontificis. An nota potius haec planitudo potestatis primatus ecclesiae Romanae adhuc magis resplendebit, si agnoscatur et firmiter credatur eam supra omnes, proinde et illo·, qui inter praesules ecclesiae per universum orbam dispersae summo pontifici subordinates, prima tenent loca in ecclesia Dei? Et si concilium Lateranense IV canone 6 declaravit solamniter «Antiquarum patriarchalium sedium privilegia renovantes sacra synodo approbante sancimus, quod post Romanam ecclesiam, quae disponente Domino super omnes alias ordinariae potestatis obtinet principatum, utpote mater universorum christifidelium et magistra, Constantinopolitana primum. Alexandrina secundum, Antiochena tertium. Hierosolymitana quartum locum obtineat, reservata cuilibet propria dignitate.' 'Et inferius prosequitur: „In omnibus autem provinciis eorum jurisdictioni subtectis ad eoe, cum neceeee fuerit, provocetur, salvis appellationibus, ad sedem apostolicum interpositis, quibus est ab omnibus humiliter deferendum." Item canone 30 eiusdem concilii haec leguntur: „L't autem liaec salubris provisio pleniorem consequatur effectum, huiuemodi suspensionis sententia, praeter Romani pontificie auctoritatem aut proprii patriarchae, minime relaxetur, ut in hoe quoque quatuor patriarchale· sedes specialiter honorentur." Si igitur haec potuit enuneiare unum concilium generale et quidem sub tali sutnmo pontifice. Innocentio III scilicet, qui auctoritatis sanctae sedis apostolicae non fuit remissus cusio· et vindex, quin propterea per illa decreta vel minimum crederetur derogari sanctae sedi, quare in hoc sacro concilio Vaticano non poesit idipeum enunciari absque ullo sanctae sedis derogamine plane non gesapicio.

Nec dicat quis amplius contra vernalem historicam, utS iam semel ex hoc ambone dictum eet ·, in illis decretis concilii Lateranensis non agi de patriarchis graecis ex eo, quod iam tunc GraeCi schismatici facti fuissent, sed omnia dicta fuisse de latinis patriarchis restaurato latinorum orientali imperio constitutis. Qui hoc asseruit reverendissimus orator, videtur veritati noh magnum praestitisse servitium, cum minime oteervaverit, in eodem concilio puncto quarto contineri aperte assertum, Graecos schismatico· tunc ad sanctam unionem reversos fuisse. Ibi namque sequentia leguntur: «Licet graeco· in diebus nostris (summus pontifex, approbante sancto concilio, loquitur) ad. obedientiam sedis apoatolicae revertentes fovere et honorare velimus, mores et ritus eorum, quantum cum Deo possumus, sustinendo etc." Quin immo testantibus Binio et Petavio et multo ante illos abbate Uspergensi. certum plane est, eidem concilio etiam patriarcham Conatantinopolitanum nationis graecae interfuisse ⁵. Praeterea in ipao contextu canonis V superius citati statim ab initio dicitur: «Antiqua patriarchalium aedium privilegia renovante·"; certe rmfiqMa. dum patriarohatua illi Graeci fuissent et nunc eaednt catholici tempore huius concilii ad sinum eooiesiaessanctae Romanae revend.

üt iam nunc ad verba concilii Florentini regreesum faciam, ubi dicitur: «quemadmodum etiam in gestis conciliorum oecumeniooram at in sacris canonibus continetur", utrum nempe haec verba sint verba

i Maari, XXΠ. WO.

* Allatae vidstar ad arcMeyiseoyaa Maaailieaaea·, qui •satansai hakult ia oongregstioM gmstaH i. » iasii ISTO. VHa est UI-(1 kshu vetaashda

• BsU Lota. taauM *OMci Ut m»* Ssaa I, ps<. 418 -fert •d aaa. IV. — laus· certo osrtiaa Mt fatriareta» grew» OsaeteatteapsUtoaas·, qai asisa aaa· peat uasm IM K- «m Mtatatomtaq n m M· ItalmaMMl aaqaaqami tataMrss

limitative ni potin· ooufinsativa potsetat» «eni pontificia, in una praeteritarum coagragatunum go· neraliiun dignisrimm quidam praesull non brevi oratione conabatur demonstrer·, verbe ilia mm oonfimetoria potestati· auomi pontifie» «t au, quod sa, uti pa»im noaonntor, its reperiuntur aaripta in exemplari originali authentico latino textu eahibita Plorantia· ••servato. Ego etn libentissime concedam, ille verba in decreto lingua latina concinnato ita reperiri ptouti ravarandiatinn· et duertiaaimua orator asserebat, non. tamen ideo video necessario consequi debere, verba illa eodem aenau occurrere in taxtu graeco originali aequet •c authentico, in quo passus illa exprimitur verbi·: Enh' 8v tpôitov aal iv «pt; χρχκτιχοι ϑ otaoupsvtxhv συνὸιβν xal tot; xavdot dtaXap^drattn. Nam cum illud decretum unioni·, ut bene obeervavit reverendissimus Salutiarum episcopus, fuerit conditum per pactum duarum partium, prasaertim quoad puncta controversa potestatis hierarchic··, Latini ex sua parte proposuerunt id, quod a Graeci· et Rumenis de potestate summi pontificii agnosci et teneri desiderabant ; et cum iuxta proverbium ait aptu· interpres suorum quisque verborum, ' pro Latinis quoad sus postulata ipsos esse optimos interprete· «ensus decreti secundum ipsorum intentionem de potestate eummi pontificia concinnati, ac proin ipeorum textum quoad hanc partem decreti eaae authenticum concedi potest. Hoc esse valde naturale videmus. E oontra vero Graecos ex allata causa esse interpretes intentionis suae decreto illo expressae, et ipaoriim textum esse authenticum quoad partem decreti, quae illorum dedarationem et postulata respicit, quorum.genuinum sensum verba graeca superius citata apprime exprimerent, cum fundamento addubitari non poeset Nam illi debent natnraliter supponi et scivisse optime sua aenae, et expressisse genuina sua postulata et fecisse suam declarationem. Haec videntur confirmari etiam per ea, qude leguntur in actis concilii Florentini Romae anno 1665 editis pag. 265, verbis his: „Respondit imperator, spatium velle sibi dari ad consultandum, statimque post egressos cardinales, nos (nempe Graeci) consilium inivimus decrevimuaque, ut papa habeat sua privilegia secundum canones et dicta sanctorum sacramque Scripturam et acta synodorum f.“

Atque haeo sunt quae ad defectus in capite tertio schematis pro meo iudicio reperibiles observare potae credidi. Sed videamus nunc unum de iis, quae superflue et minime congrue mihi saltem videntur erae exposita.

Et primo in oonaequeqtiam dictorum superius opinor eaae superfluam totam Mcundam-paragrephum capitis tertii, cum necessaria ad credenda» et tenendam-omnigenam potestatis Romani pontificis praerogativam apprime contineantur in definitione concilii Florentini paragraphe prima citata, ita quidem, ut ad illam praerogativam potestati· primatus in ecclesia Çhristi clariori in luce collocandam vix ac ne vix quidem aliquid amplius requiri posse videatur. Praeterea declaratione eorum„ quas in hac secunda paragraphe exposita habentur, ita prouti leguntur, obeervante reverendissimo prseriile Magno-Yaradinsnai venerabili meo fratre suffreganeo, et attentis iis quae clarissime hodie diota audivimus ex hac cathedra per reverendüiimttm Colocessem arehiepiacopum, certo certius omnem praecluderemus viam schismaticis ad unionem amplectendam aliquando revertendi; quod vero aperte esset contra vocatronem nostram, quam habanraa lûmiao, qaesesadi «t salvandi quod pariarat. Iteqne in «nolamsntum sacrae unioni· et ego oogor dsolarare aolemnitar «t smxisaune postulare a vobas, reverandiasimi patia·, ut bate, quae paragraphe aaounda oontiMutar,'omnino axmittaatur. 8i varo eraderetur coram Domino, necessario illam paragraphnm permanare debar·, tunc paragraphnm banc tic exponi deaidararan, neo amplius, rad tie : *Domohu proùed»* ei decisrwmu cum oonctKo *I*aftnrawwi *IV, hanc ettoeod ftmlificM* potestatem asse mptr omnat atras ordmariaa potestatis prtnrtpafwm, em orni··· m aociesia *Chruti officio* biewribaesa snbondmafioms, wraagi» obedtmttas obstria^ssari»' ** *cnetodiia com Bomaoo pattifice* fora oommunaotMt qwem eiusdem *fidei projettiomt umtate eodetia Chruti tit* taras *gver* sub *ton* summo pastore.

2' Quae in paragraphe ultima huiua capitia pag. 10 dicuntur hia verbi·: „et in omnibus cauai» ad Sxamen ecclesiaMicum spectantibus ad ipsius pease indicium recurri"; cum haec verba tint allata tamquam ex concilio generali Lugdunensi II, cumque eminentissimus cardinalis archiepiecopus Vindobonensis veritati historicae apprime oonformiter demonstraverit, illa nequaquam posse considerari veluti effata eiusdem concilii, censerem ea verba fore penitus exmittenda, atque eorum looo citando· ease potius canones III, IV et VI alias VII concilii Sardioenais, contra quos certe neo Graeci schismatici poeeent ullam formare exceptionem fundatam, cum et ipsi hoc concilium admittant suoque codici insertum habeant.

Quod iam canone· concernit, tertium canonem e •cbemate nostro penitus expungendum esse arbitror ex rationibus adductis.

Haec autem omnia dixi ea purissima cum intentione, quam Dominus Deus videt, et quae mihi noctu diuque prae oculis perstat. Et hac in parte veritate historica integre custodita, auctoritas huius aacrj concilii ne a maximis quidem inimicis hoc respectu possit umquam labefactari ; parte ab alia vero ut sacrae unionis propagationi nullum, quantum in nobis est, ponatur impedimentum. Nam etiamsi sciam fidem esse in. prima linea donum gratiae divinae, illius tamen amplectendae vel respuendae occasione» et causant hominum actibus multum potest accelerari vel retardari ; quin immo saepe saltem humanitus fere impossibilem reddi omnem conversionem. Qui operantur in vinea Domini inter inimico·, convincentur esse verissimum.

Favete benigne, reverendissimi paures: ut reflexe •d ea, quae ab eruditissimo et eminentissimo cardinali hesterna in congregatione generali dicta intelligere potui, bona vestra patientia pauca quaedam proferre possim (remore» ttsfenri). Rogo demisse, dicam... causam ego patientissime omnem exaudivi; ergo rogo (rumore·) demisse; neminem volo laedere, Deus avsrtat (tncéa : bene, bene). Sed hoc rogo mihi concedite, quia secus non potero regredi in meam dioeoesim in hisce circumstantiis meis. Non loquar nugas (pauci Rentra :'bene, bene), reverendissimi patres... quin tum intimas recognoscenti·· tributum persolvam, tum obligationi sacrae meae ecdeeiae institutiones in iustis et licitis vindicandi· satisfaciam.

Itaque ante omnia ex intimo corde promeritas depromo gratias pro iis nobilis anirqi contestationibus, qusa idem eminantiaaimus dominus cardinalis in ecclesiae graecae atque catholicae laudem publics facere dignabatur. Minime tamen possum meam cohibere conscientiam vehementer me urgentem, quin ad nonnullas eminsptiasimi cardinalia oratoris circa oodioem eocleaias grascae debita cum reverentia meas faciam pauculas observatione·

«·

› Alladit ad setaroys» Mtasa···, <ai siatiaa·· hsbai «- 11 testi 1«M VMs ·«·»· mL sïl-se.

• aeateee gbvssNa. cnw. «M. « M···· BewdMias, Kami, XXXI, ŭM

Et .quidem pnmo 'verum*jeare* agnosci .in codice jgraeoo contineri .talia quae'minime^pprobari possunt, quibusque hos praqsQliM batholici aasentiri eo minus possumusi quodysicut'numquam fecimus. ita et hio publice declarabimus, illa soluar^nobis retineri, quae n©c fidei uq^tati Der' inorum inVitutoVficiunt. Qqare autem eis, quae sancti patres catholici in conciliis uve! generalijjjis sive tdppicu, universa ta^nçn eocledia' graeca ^acceptatis. Mduhrgter statuerant, non adhaereamu(3l»erspicere qgn possum.

Secundo illa causa, ţquant etniqpnJissimus cardin&lis a^iduxftre dignabatur, ac si praeter renonee roncifii Nicaeni I et Sardioensis, a sede apostolica nulli alii resent approbati, mihi videtur posse addubitari. ludii is |>artea agant inter ure acta et facta hisforme-e ^quibus patet. »

1° <hnqj^4cto concilia oecumenica :n Oriente («vlebrata, dum adhuc tota eoelreia greeo£ catlndica «reet. fuisse celebrata sub jirarei aedis apostolicae. excepto 'concilio Constantinopolitano L serius per sedem H}>osk>hoam recepto. f

2° In -his omnibus, exceptis quinto et sexto, praeter fidei dogmata, et canones disciplinares fuerunt conditi, quibat» si canonem III concilii Constantmo-}K»litoni I et (xirresjKindentem canonem XXVIII coueilh fhaloedonensû excipias, legati redis apostolicae moo scitu nusQuani leguntur^tontradixiare. qm taroon canones ţ| ium rn^poncilio VIII. tum in l^ateranensi IV' et in Florentino a sacra rede-apostoliea |>erinde approbationem retulerunt.

3° Perinde constat ex historiae monumentis conulis haec octo priora per sedem apostolicam fuiare recepta ; et extra omuein dubitationem certum eat etiam canones horum conciliorum in tota ecclesia gra/va. sdiente aarra sede apostolica, viguisse, tunc etiam rurn tota adhuc eaaet catholica.

4° Quin immo expressa supersunt vel ipsorum Rom&norurn *pontificum* testimonia et effata, quae illis oanonibua vini et auctoritatem agnoscunt et illos ad apicem renari (desiderant a catholicis, de quibua ego toqitor. Sic quoad quinque priora concilia sanctus Agatho Romanus jxmtifex in litteris ad imperatorem scriptis, quae in synodoVI publice lectae sunt, ut[: ..Quae canoiiKx» a sanctis atque apostolicis praedeoreaoribua, et venerabilibus quinque conciliis definita sunt, simplici animo et sine ambiguitate a patribus rectae fidei conservamus, unum ac praecipuum bonum semper habere optantes atque studentes, ut nihil de iis quae canonice constituta sunt, minuatur, nihil mutetur vel augeatur, red eadem et verbis et sensibus illibata custodiantur.[' Quoad synodum vero VIII oecumeoieam. cuius canonem in compendio prae oculis sistit ţnagnu8 ille pontifex sanctus Gregorius VII in literis ad Hugonetn Diensem episcopum suum in Gallia vicarium, agens adversus investituras ait: „Eadem sententia et animadversionis censura, quam-beatus Hadrianus papa i» octava synodo, de huiusmodi praesumptoribus statuit, re adstrictum cognoscat ·-" Sed vel ipse Hadrianus, de quo Anastaaiua bibiwthecanus in praefatione huius synodi aperte testatur eoedem apostolica auctoritate confirmavisse. Hadrianas inquam pontifex respondens Basilio Augusto ab aliquibus statutis in synodo VIII dispensationem petenti iit* . ..Nihil possumus ab eo, quod iam constitutum est inemje canone IV), ordinare diversum vol disponere.

maxime de Photii consecratione... Non enim [est] in nobis est et Bon eat. Et erqqae deetraxftnus, eadem ţiaaţd veri kuu·# praevaricatores legis nos esse c^nstitiàpius.y *i* *$*

5° Hinceet quod in antiqua Romani poptiţici< fidei professione legatur [*]: ..Profiteor sancta oettf ge- "herilia coqplia usqub ad unum apicem immutilata Servare, et pari honore et feneratione digna habere. it quae praedicaverant et alltu^runt omnino sequi et ^praedicare, qùayqüe condemnaierunt ^condemnare ore ebwrde."

Insuper ipsi canones conciliorum oecumenieorum indicant prarfsdentium roncthonrtti acta et canoneag^patribus subsequentium conciliorum, generalium fuisse compronata, quod apparet ex artmpeVII romilii Nicaeni 11. ex definitione fidei, ex cjmone 1 sees. 2 eiusdem concilie, et ex iinooe 1 et V concilii t onstantinopolitani IV.

7° I|«a concilia generalia statuerunt servandos esse renones, gravissimis in transgressores inflictis poenis, quod ex iisdem canonibus patet : quae omnia kxigosaeculorum dreqrsu senata in vitam eocleeiae grareee transierunt. Iure quidem mento, quandoquidem tauta auctoritate confecta sunt. <um certe neque conciliis provincialibus legem particularem statuendi denegetur auctoritas.

8° Quin immo haec Concilia generalia occidentalia ncminatim provocant ad canones ecclesiae greeae. Ita Lateranense 1 canone IV de compluribus canonibus haec habet : ..Secundum ţqKum canones, omnium negotiorum ecclesiasticorum curam epiresqnjs habeat, et re velut Deo contemplante dispenset." Eiusdem concilii ţaWone dicitur ..Sanctorum patrum canonibus consona rentientes .. ." I^feranenre II provocat ad concilium Chalcedoneneo. ubi canone V liaec hkbet. ..Illud autem quod in sacro ('halcedagensi constitutum t concilio, irrefragabiliter cons4Rari praecipimus", canon vero XVII de sanctorum patrum institutis loquitur. Lateranense 111 antiquis canonibus consonans vetat ţte] XV ne beneficiarii dotfHit saeculares. I^ateranense IV canones de celebratione conciliorum provincialium ex antiqua sanctorum patrum institutione inculcat. Florentini ooncibi provocatio ad canones in ipso decreto unionis facta omnibus nota est. Concilium Tridentinum sessione VU in decveto fidei procat ad renonem 8-4 apostolorum. et 59 laodicenreni ; sessione V de reformatione capite 2. ad caput V Constantinopolitam VI. sessione VU capite 5, ad canonem iT'aiftiochenuni. I)ein<ie sraajone XćIIII de reformatione capite V dicitur; ..Saheta synodus védtigiis sexti canonis concilii Chaloedonensis inhaerendo statuit _ _ Et sessione XXV capite 1 de reformatione: ..Quapropter exemplo patrum nostrorum in concilio Carthaginiensi, non solum iubet.. et inferius: „.Cum et apostolorum canones prohibeant, ne res ecclesiasticas, quae Dei sunt consanguineis donent..." Quibus omnibus accedit praesentis synodae Vaticanae auctoritas, dum in capitibus de synodis dioeceaanis ad Antiocheni concilii canonem XX provocatur, ut evincatur idem antiquus mos ecclesiae synodos dioeoeeanas celebrandi, similiter et alibi ni fallor in aliis locis.

Pluribus Widcndis supersedeo, nec tempus habui nec volui commemorare Anastasium bibliothecarium. Quidnam dicam de auctoritate canonum apostolorum, de approlwuione istorum ' nolo talia commemorare. nec volo de eis vindicias agere, quia plura .sunt hi^quae homini catholico non placent multum ; net' multum ponderis tribuere iis quae in aliquo libello synodico

[Labbe eoll. coaeiL tees. VIL J*<· WL ▾ »«(. Coleti; Mansi. XI. SMc d. [

i Ub. IV. episL XX4L Migre, Patr. laL torn. CXLVm. pag. 478.

• Labbe tea. X. pag. 87» si. rea Oototi; Maae. XVI, N7a.

[Isfrer dntriMM r. þretqfcM Cf Migre pair. 1st. ioa. CV,

leguntur, ubi plane laudat canonee quod et graecam et gentilitiam et haereticam pfautatem dispulerint; nec ea tamquam arguMfcntum proAionis in jnedium proferam, quae legusrtur in excellentissimo opSbel *iUrie ffrIrnatltç t/moonim huturia et* mommrerta tom. 11 pfr'5 A trullam· eanonibua et daretis ubi haec leguntur? ^Eadem hihilonlinu compendio non semel suo Gratianus poet Ivonem in Deçreto ornavit, immo quaedam ex iisdem Sixtus ille quinque pontifex maximus ad âpostolicae-'usque sedis fastigium non semel in suis litteris protulit."

Quae autem de nonnullis <si bene jptel|fxi) i»> suhrissiinis canpmbus poeniteAtigrii» sanctorum patrum dicta sunt, pleniori certe bilance poterunt collibrari plurimis alni sanctissimis eoruindem patrum canonibus, qui àntiqua severitatis et ferventis pietati» disciplinae pbeuitentianae basim et fundamyntûm constituerunt.

ORATIO

ret erendi pairin demiifti i'tiroh Aemilii Freppel epitropi Andec^teeneiê

Eminentissimi iiraeaides, eminentissimi et reverendissimi patres.

Panitf mihi quoi discussione super capite tertio iam ad finem vergente, ultimus quaedam verba faciendi veniam petierim. Aat doctrina ibidem exposita mihi tam clara, tam rerta, tani accurata videtur, ut nonnisi cum aliqua aegritudine obiectiones suiversus eam congestas audiverim. Aliquibus igitur ex hisce obiectiombus dilutis, unam vel alteram tantum emendatiunculaiu prcq>onere mihi mens est.

1° Quod spectat ad decretum concilii Florentini Sati mirari non possum, quod aliqua limitatio vel coarctatio primatus apostolici quaeratur in his verbis ..salvis omnibus iuribus ac ptriilegiis patriarcharum"! Hanc limitationem vel cxMKXtationem in istis verbis pro ea qua pollet eruditione, adstruere conatus est reverendissimus archiepiscopus Remensis et alii post ityuim vel ante ipsum. Sed pace dixerim, haec sententia nuhi provenire videtur ex mera confusione inter ius ev'ciceiasticum et ius divinum *(multi patree:* bravo, optime).

Certo enim certius est privilegia patriarehaixim nonnisi turis humani vel ecclesiastici esse, dum primatus Romani |«ontifM-is est turis divini. Porro id quod est luris divini, nullo modo limitari vel coarctan potest |ier id. quod est solummodo turis ecclesiastici: hocce principium est, ut ita dicam, axioma quoddam in rebus theok^icis. Ergo per istiusmodi privilegia jAtriarcharum, utpote iuria ecclesiastici tantum, neutiquam potuit restringi vel limitari plena illa potestas, quam Romanus pontifex obtinet iure divino, utpote ipei a Christo Domino demandatam, prouti loquuntur patres cdnci iü Florentini. Niai igitur patribus concilii Florentini absonum plane commentum obtrudere velimus, dici omnino nequit ius divitium per ius ecclesiasticum coarctarrivoluisse.

Haec verba „salvis omnibue iuribus et privilegiis patriarcharum sapientissimam quidem continent regulam oeconomiae v^el dispositionis ecclesiasticae, vi cuius et res et personae in statu uti possidetis remanent et reliquuntur. sed nullo modo plenitudini auctoritatis pontificiae nec officit nec officere potest. Quapropter advertite, reverendissimi patre·, cardinal» Tuneorêmata recuœ floreatmarum diligenlxai-^ mue inquisitor› utpote tertia aogculant « oéulatus. poat haec verbe...quenrtdngxluiD etiam tn gwtis cùB ciliorum o^tknentvoruoi etc." rtatim subiungit *H* ponitur confirmatio, non limitatio, non coar^tAtio'. cqpfirmatio praefaA articuli tmtimonio sumpto tam ex gesti· conrilioruni oecufueniconjm. <juaiu »a» r»rum canonUm auctoriMite»^^ * +

^feverendiasimus patriarch· Melchitarum. qui un» hoc amboue praeceeùt. œneilAru Valuanum nullo modo UH» et privilegia patnafrfegrum admiere vellet, dummodo non ita intclligantur uf contineant c»M<· tidhem vel limitat icneAi plenitudini· joieetaiw. quani {tomanua pontifex obtinet iure divino. Non obhviMMtur reverendissimus ille vir, et'etiam revenwdiwumite ajvhiepieopus Fevnjara» In< h< constituilonetn dogmaticam condere et non disciplinarem. ar prnnde hic de iuribus A ^«ilegiu patriarcharum mentionem nec neiMano nw etiam utiliter fieri pmw. ne von fusio oriatur inter iu» arclotssiiiuni ot m» dninum. Et haer prima eet mea olwrvatio.

2 Quod attinet ad vue·· ŝpp̀xZM iMriadtefà) ônm<<fajta rt ordinaria. eae omnino ŕetinenda tenseo. et quidem ob ğravissimo errores quibus opjOnuntur. Etiam dato. non ‹ ôncse quod ȝ '- vox *lur gdu i.r epi Hwpalie* de papa usurpata iiova sit nex ŭ tlielogorum trita, nonne id semper morts m evvlreia fuit, now erroÿbu· vocabula melius et Mnctius veritatem exista vox opportuna immo neswana nuhi videiur" Quia perfractis negatum fuit non solum a Febronio. a Tamburimo. ab Erbel. sed etiam ab aliis canoniatis. summum pontificem ullum munus vel ullum offi cium episcopale in quav is dioecesi nenen- jkwwʻ. *nim* consentiente et permittente episcopo illius loci. Id disertis verbis adstruere conatus est vir non ignoti nominis, sed fama percelebris, qui tot ŝchola veneno suo infecit, scilicet Van l>pen. luris eerl. p. 2. sect. 2. tom. I.

Sed neque vox nova dici poteat. Et quidem 1° qsuq»av^t eam l>eo .Magnus e ŕiben ad Eudoxiam nu^stam . littera enim hanc fert inscriptionem: .,Ἰλιο Romanae «4 universalis . ««vh^uae episcopii».' Epi stola ad Eudoxiam authentica eat. non apocrypha; legitur in cxillectione l^ablieana tom. 4)<g. Argumentum hpr infnngere voluit reverendissimus arvhiepiMxipus ('olocensis proferendo aliquos episcopo· part^cidaA's. qui etiam similem titulum usurparunt. Sed aluid est diiOre. aliud est sumere hum titulum eptoropwM wsiirr#w/i>f quem ahqui et in lus cos non laudo^ usurparunt. et ahud est dicere verbi gratia archiepiscopus ceciorae ('oloeenais et universalis Telesiae, quod numquam m mentem alicuius epuxOpi venit, et quod μ ⁵π ι|'«γ feierunt |ier quatuor saecula Romani (tontiime·.

2° Marcus Antonius de Dominis anhiepia-opus Sjiaialensis hanc pro|x»itionern adrtruere <v»atus est. quam, m fallor, modo audivimus: Tota antiquitas universitatem Rqmani episcopatus (non dicit primatus, sed episcopus) ignorat. Absit, alait quin ullam comparationem instituere velim inter Spalatensem et reverendissimum archiepisropum Colocensem . sed eius propositio ferme iri idem recidit. Porrn 'facultas theologica Pariaiensis et non steqiic aliqua laetitia filiali memoro i anno KM7 I. hanc pr«>;«aitibm-m damnavit ut falsam ct ignorantiam auctoris o»ι‹·η<1βοί‹·πι •liait conqiaratio. Atqui si «q>iMxq>atUK Romani |Mintificis universalis t* . et univenodem osse cius luris-

1 Eet op·· ointdem ssuaeatissisri caM. Pitre, coatre q··· diMerit orator.

• Argument·· ; .Episcopo· AadagareMh placer· sibi aeterna ia «amitae dixit, et aaiiiia eam approbatione patrnm ter·omaiui iia rwpoadere aggreams Mt, qoa· contra doctrinam ia aeternate tradita· a asaaaUis prolata fMreai."

1 *1413* ed. Vtt forte et |«pe« ip«ta« Oratori·. OsMinu··orVoslcasi habe· spsd Fraaciaraai d« IUtlay. arehbpteeoima BsUKMaaffSaMOk *Apologia Svtnftht* tPariiui·. IβῖΛ) p. Sl5.

dictionem episcopalem oportet: ergo *nqqne* quoad ·qneuiii, neque quoad vocem al quid note adstruit 'Svhenia nostrum.

«■ Venio iam (de voce SrdmorM non eat difficultas, -siquidem concilium Lateranense IV diam usurpat) ad uxein *immediata.* Non abaque aliqua admiratione audivi reverendissimum epibcopum Maasitienaem emerentem hanc vocem novam ease et antiqui· theologis inusitatam. Ast vereor ne 'suAeum in hac re memoria fefellerit ; ai<|uidem vocabulum istud in eodem ƒon>ua sensu tam recunjl apud principem theologorum, divum nempe Thomam. Et re quidem vera\n celebegrimo ѐpascolo%ontre Guillelmum de Sancto Amore pro fundamento ponit, quod popa habet iurisdictioném immediatam in omnee christionos. ergo nullo modo-novum vocabulum-adhibuit Pius VI in suo nuinquam satis laudato et memorando brew *Super eoliditatc,* nisi sanctum Thomam novum ^et raentiorem tlieologum nominare voluerimua, quod * absit. ł-Allidam ta« *immediata* usurpat sanctus Antoninus in sua summa theologica a sancto Thoma inutmuis et suam faciens: „Pβρα habet iuriadictionem iinimvbalam in universam ecclesiam."

Ik-nique eodein voce usus eet in eodem sensu cardinalis Turrecremata explicans in suo Appmdu super *decretu umom» Graecorum* illa verba: ..Eugenius catholicae ecclesiae episcopus", dicit nempe: „Repto dominus ,noster episcopum ss absolute et indistincte nominat, quia indistincte non in una dioeeesi tantum, „ed in toto orbe potestatem habet immediatam." Et m gieoniat concilio Florentino oratox Latinorum Bsers>rioni respondens ita disserebat: ..Socsemor Petri Imbet immediatam potestatem superioris *in* omnes." Quomodo ergo ista vox *immediata* de Romanis pontificibus usurpata nova <}ici poterit et parum usitata? Ego pro mea tenuitate vix intelligere possum. Et base quoad voces epsacopolM, *ordinaria, immediata,* quas ob praedictas rationes M alias, quas brevitatis raura linviertuitto, omnino censeo.

A ttamen quamvis ista(vocabula mihi maxime arrideant. aliquam nihilomin ipor iis emendatiomm proponam, ut melius cumulative, non privative illam episcopales· iut^sdi ' residere pense papam et penes episcopos. 'Itaque §3 kx» istorum lerborum „quae proprie est episcopalis iorisdictioni· potestas" ponerem: Qms snprewM est epssBOpaii· iurisdicriowts *poteatae.* Hocoe,modo exprimitur mural iuriadictionem esse vere episcopalem, ot essu osse etiam episcopalem superiori et eminoatiori modo, ita «t opi- is recte dia pernet ordinaria/st summos p<m- ordinarius ordinariorum, ut possim loquuntor canonistes.

Tertia et ultima nisa observatio base est. Anqui reverendissimi orator·· oostroare sibs visi sunt, plani- ludinem potestatis pontifinire limitandam eam psrBvorarabw canones et nano suam sententiam srmaesati nostro in- serendam putaverunt in «p asaersnire/ni ratior, soli

concedo; tamquam Inferior soporiori, nego.Et haac eet ffeieoda distinctio, ut bene et recte inteiligatur stalqs quaestionis. Utique Romanus podtjfex ligatur ' et constringitur ooooonibus dnciiplinaribue robriliorom generalium quae ppprobavit, cdncnibus praedecessorum suorum et sutmrtipsiùe, sed^Rti iam dixi, tamquaak. legislator tertbûs suis,, quas 'observare et secundum quas gubeniare tenetur usquedum ab (pso legitime^ abrogatae fuerint.' Stante ac vigente lege, legislator illam nullatenus pedibus oonculcarepbtert: id exigit ius naturale ac divinum, quia id postulat commune bonum et rectus ordo cuiuslibet sociMAtia.

At hoc principium sobemati inserere prinoM inutile foret, quia'per ee patet. ₹alst hoc principium do gubernio quocumque etiam in societate· civili, de episcopo in sua dioecesi, de paroebo in sua parochia. Nulli legislatori fas est legem eb ipso Istam vel confirmatam absque iusta causa transgredi, donec ab ipeo rite ѐ authentice abrogata fuerit. Sed ex(nde nullo modo sequitur Romanuqi pontificem canonibus sublectum eaae tamquam inferiorem superiori ; siquidem. ia|i eaaones habent quoad ipeum vim directivam, non autem vim ooectivam, in eo sensu, quod pro suprepsa, qua pollet, potestate, pleno iure gaudet de istis canonibus dispenrandi, atque etiam eos iusta de causa abrogandi et immutandi.

Aq per hanc distinctionem, reverendissimi omnino excluditur despotiamus ille pbantasfi absdlutismjE, de quo, non sine moerore di , tot oonclamattooes aegra audivimus et sustulijhus. Ab·olutismus plane continetur in hoc effato Ulpiani iuriaconaulti romaai: Quidquid principTplaouit, habet logia vigorem. Hic eat absolutismes, beneplacitum principia locum legio tenens.

Bed quasso, reverendissimi patra·, olitjuid ne tale ill bebemato noetro adstruitur? An talia altquq umquam inter nos vel minimo excogitavit? Quis omquam dixit a Romano pontifice gubernandam eme eroleaiam pro esus beneplacito, pro nutu, pro arbitrio, pro labitu, acilioat abaque ollis legibtn'vel canonibus? Nemo mm Poteatatsm arbitrariam exclodinus omne·; potestatem planam ao superiorem at omniboa numeris absolutam, Nit dixit Pius VI in suo brevi *Super roUditaU,* id eat potestatem planam et per^

An fortanria eo ipeo arbitraria eet potestas, quod ait auproma? Prodocto hoc aliquotiea dictum fuit, non in baa aula oonoiliaai, aad extra a dstrertoribus at osoribus.coiadibst aantoritatis; aed qua falritate ipai

" t *MaMn aaa*i*M«tnr, «t doferiM ia aebo-
■Àt* ββββi·· ifc··· W··» (tMHMi

stini; in huno find» Turin (lituwiwnt diota St goats Romanorum pontificum, ≪ quibua oouatat «μ «μ »·

eat, at qua farta, qua posita, «aMMaflua dtfifaufestes illinn auaaaaaunL Ao u m m s nanaiflm. art

.æroxima congregatio generalishabebitur crastina a die hora octava cum dimidio, in qua poet relationem nomine Deputatiouis pro rebus fidei faciendam de emendationibus in caput primum et eecundum echomatis noetri pBppoutis ac distributisl,' suffragia patrum anquirentur. Deinde, si, teqapus superfuerit^-- inchoabitur specialis discussio quarti capitis schematis propositi. .'. /

„At»vero cum-in hesterna congregatione aociderit, ut plures ex reverendissimis patribus, qui veniam loquendi obtinuerant, cum in suo ordine vocarentur ad loquendum, non essent ptaeeentes^ quod et per ee parum conveniens est et bonum ordinem perturbat, idcirco monenlhr reverendissimi patres, quod si quis deinceps, impetrata loquendi 'enia, in suo ordine vocatus praeeene non fuerit, in ipso facto veniae obtentae renuntiasse censebitur."

Hisce vero omnibus,expletis, patres dimissi eunt.

33.

Altera aonnuUorum patrum petitio de imponendo Ane dtaousatoal oapitls flX

Eminentissimi do reverendissimi praesides.

Infrascripti patres enixe atque humillime a saoroeancta synodo efflagitant, ut de capite tertio diacussioni finis imponatur. Quod ut obtineant, validissimae sane rationes suadent. Quae enim in eo continentur capite, non modo certa, sed etiam clarissima sunt: satis iam superqus da iis omnibua disceptatum fuit, ita ot, qui fiunt, sermones fers eodem semper repetant, neoemum rit: res vero band tanti habetur thomenti, ut pretiosum tempos sic insumatur, quod alia 'graviora merito sibi atque instanter vindicare videntur. Hinc ad aliorum discussionem quamprimum, venieoduih, e re omnino esse, patres existimant, quorum bsic nomina apponuntur. ,

Franciscos 'archiopisoopuo Barensâà
Petrus archiépiscopal Romanensia /
Iossphus episcopos Thyatirensia.
Valerius episcopus Gallipolitanus.
Marianus arohiepascopus Raginsoau.
Melchior episcopos Niocoisosie-Herbiteoeia
Lodovioue Gabriel episcopal Adrianopolitanua
Carolus episcopos Aatm··
Eugenios episcopus BaaUaaaaia
Stspbaaus episcopus BethleoMMi
Franciscos Xav. episcopos Castrimar».

34.

Meae geairait toetoo angar engtto I ot H ae—Itn Menta ŭsMtoMtoa primas 4to sealnata OMaM. '

Ad osput I.

L. Moraao gpiifidiiarit·I— Totum oapot reformetur asa [M6-88]:

tum (A.XI 7, ·), iMluitoii

omnia quidam visibilia st invisibiKa: et postquam Adam in sunimsmril(am incidit calamitatem, ut sanctitatem etiusüüam, in qua creatus fuerat, initierai. et alia subiret mala,ivquaali{iaum, suoeque posterae omnes fetunt miseros, per Redemptoris promjaùunem miserikdonUa,. et ceriZos oboânvnaqt *eibi.'vutitia et. fjtr 8s gaedlatae ntnt* (Pa 89, v. 111.'ik-.m terris facto inoeepit ecclesia, in qua per fidem Hlius salutem consequutj sunt, quotquot in ipsum speraverunt in veten testamepto; non enim aliud sub caelo unquam nomen datum est hominibus, in quo salvari poeSent .Act. IV. 12)S Exinde omnia, quae de -Redemptore proiuirat. praesignata bebentur vel a prophetis ante, ac poet legem Mλτ«l datam paaaim sancti («tres referunt ad eius eccWaiam. cuius plures typi deprehenduntur uti Eve, arca Noe, de qua ipee beatus Petrus. Et profecto ecclesia 'a prophetis praedicatur civitas iusti. urbs fidelis Is. I. 26). civitas Domini id. LX. 14), vinea B electa (Hier. 11, 21). hortus conclusus ^Csnt. IV. 12), acies castrorum ordinata (id. VI. 3). regnum rempiler nulu (ĭ)M, n, 44, ()«, y. 191. çutre origo ecc^eia» __qon in natura, vel pactis «mt legibus hominum quaerends, sed tota omnino divina ret, et ex čonsilii divinae sapientiae ac bonitati prorsus repetenda. Vnigenitus porro Dei Filius consulatantialis Patri, promissus in lege veteri Messiae, et ipse exportatio gentium, cum in plenitudine temporum caro et homo factus eet, atque habitavit in terris, non modo čaeleste hominibus veritates nunciavit, doctrinamque ĕre qui. miserat illuni, sed praeterquam typis signifiiare ecclesiam voluit ac parabolis, et divinum propositum suum adumbravit, incepit fecere et docere, et per alios evangelium suum nunciari ac doceri mandavit, atque iq eeipsum credentes coniunxit, et coagmentari iusait in'unam societatem, quam ap|>ellavit ecclesiam suam (Matth. XVI, 18), populum et haereditatem suam C (Tit. П, 14, Act. XX, 28, Ps. II, 8). regnum csalprum (Matth. XIII, 24), ovile suum (Ioan. X. 16). Id sutam Christus Dominus multiplicibus ac luculentissimis factis complevit; nam post miracula, sermonem in monte, ac secessum ad pernoctandum in oratiorie Dei. ab hac rediens vocavit ad se, quos voluit ipse, et fecit, ut essent duodecim recum, et misit ilhe praedicare run, potestate curandi infirmitates et eliciendi daemonia (Matth. X, Marc. 111, Luc. VI). Mox pascha secundo celebrato, cum egressui abiireet in patriam suam, vocavit duodecim, dedit illis virtutem, et |wtestalem super omnia daemonia, et misit praedicare regnum Dsi (Marc. V, 7, Luc. IX). eoeque plura mirabilia edocuit ao magisterium edocendi, et praecipiendi imposuit inclamando „qui vos audit, me audit, et qui vos spernit, tne spernit". Tertio autem celebrato paaoha, postquam transfiguratus eet in monte, et alia mirabilia/ operavisset, discipuli venerunt Caphar- D notun, ot residens vocavit duodecim. monita institutâoaasqae ipsis ampliavit, irretractabili decreto sanoivit, qusasouavque ecclesiam non auditurum, ut ethaitam Ot'publicanum ĕe habendum, ideoque iudicaam sériasses iw in terra iudicium Dei futurum in eqpto, rooxqos adiunxit: „Amen dico vobis: quaecumqvt slUgaveritis super terram, erunt ligata et in caelo: et quўMsaqne solveritis super terram, erunt soluta «t ia eaalo." Deinde e mortuis reoqgcitatue, una sabbatorum, oam fores ssseot clausa», ubi erant discipuli. Mees stotit in taedio eorum, et dixit eis: Par nobis; tUB oetoadit manus ot latus, dixitque eis iterum: wPla vobis, sicut misit me Pator (qui e coelo in terram ed vitom Mtansm hominibus largiendam me misit), ***** mitto vos" pari auctoritate, et ob eundem finem. Se eam dixissst, iosufflavit cum ordinatio·» potoMaMB ŧd eeaimae instituendi, ssu ordinandi suetae-

-«ore·, et dixit eia: „Accipite Spiritum sanotum, quorum' remiseritis peccata, remittentur ei», quorum retinueritis, retenta sunt." Tandem undpcim, cum abinaent (in Galilaeam in montem, ubi constituerat illis, Jésus secedens locutus eat feis dicens: „Data est mihi omni^potestas in caelo et in terre: eantes ergo docete omnes gentes, baptisantes eoa in homine Patris et Filii et Spiritu» sancti, docentes eoa servare omnia, quaecumque mandat^ «obis. Ecoe-egp vobiacum eum usque »d consuming''pnpm saeculi.

Itaque per prsedicalionemevapgelii, baptismum at mandata, ecclesia sua fundata, et apostolis constitutis eiusdem rectoribus cum divino magisterio docendi, gubernandi, solvendi ac libandi, sicuti unus Doua, una fides et unus baptismus tantummodo haberi possunt Christus Dominus uni ex iilis singulares proreus praerogatuas dedit, primo nempe quemadmodum Abram et Jacob patriarchis nomen Simonis commutando in Petrum Luc. XI. 14, Ioann. I, 42); tum poet secessum ul orandum eidem coram aliis apostolis nuntiando: Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam, et portae inferi non praevalebunt udiersus eam, et tibi dabo claves regni caelorum ..Matth. XVI, 18), sic ipsimet ante alios potestatem clavium conferendo; demum eidem Petro munus imponendo agnos et oves pascendi, fideles scilicet ac pastore», et confirmandi fratres (Ioann. XXI, 15, 16, 17). quibus omnibus apertissime Jlum constituere sus vico caput ecclesiae indixit, in ipsam universam primatum dare, et fundamentum ponere, aedificationis perpetuae cum prophetis et apostoli».

Igitur miseretor Demimus, qui omnes homines vult «alvo» fieri, et ad agnitionem veritatis venire, ecclesiam instituit cum divina missione universum genus humanum per fidem et legem suam, per sacramenta et gratiarum Spiritus sancti diffusionem ducendi ad vita.iti aeternam, eique secundum divitias sapientiae «uae pastores dedit apostolos istorumque successore epiHtqios, quos Spiritus sanctus pduit illam regere, et principem eorundem Petrum perpetuo item victurum iti sucvnapribus, ut fideles omnes unius fidbi et'esritatie vinculo continerentur.

2. *Schwarsenberg Pragenti»* [522]. — Probatio pnmatus Petri ex textu apud Matth. XVI, 18, 19, tunc demum solide et contre obiectioties tute conficitur, si simul exponitur, in qua relatione fundamentum Petri ad fundamenta omnium verretur apostolorum, super quod, testante sancto Paulo (Epbes. 2), aedificati sunt fideles, et quomodo Petri potestas solvendi et ligandi ad similem omnium apostolorum potestatem,(Matth. 18) se hebeat. Cum eadem verba ad omnes apostolos quocjue dicta sint, vere asseri nequit, ad wmtm Petrum fuisse prolata: et quoad rem similis obiectio de fundamentis eodesiae expectanda est.

Quandoquidem decreti dogmatici forma ❋w debet, ut quasvis obiectiones et dubitationes, quantum fieri poterit,.claritate et plenitudine sua excludat: '«inveniens, immo necessarium videtur, apostolorum quoque fundamenta et potestatem solvendi commemorare et cum suiiima Petri potestate conferre. Optimuni utique erat, doctrinam de apostolioo munere, utpote generalem, illi de primatu praeponere, quo facto primatus natura et vis in plana luoe apparuisset. Quod qtiia non placuit, inserenda hic saltem commemoratio videtur in hunc vel similem modum :„Quamvis sancta Dei ecclesia super fundamenta omnium apostolorum a Christo Domiqo extructa sit/omnesque a divino redemptoqp alligandi et solvendi supra terram potestatem acceperint: tamen peculiari et eminenti modo super Petrum aedificata fuit. Ad eum solum „enim“ ete.

Porro versu» finem capitis no» satis apte dicitur: *„^ohae Prtnm prae ormiifu apoeicli»* rioe seornms rits^alu Mtv ommbsu si lpSB scilicet Petrus in numéro apostolorum non ait .recensendus. Potius dicendum: „solum Petrum *prae ceteri» apoeiolu* ritv seorsam *ttugulit* riteommluir *eimal."*

B. *Maguatoo BoUaeati»* (533]. — Lin. 7, dicatur sic „Ad unum namque Simonem filium lonae, <fueut immutato nomine Petrum seu Pejrem vocaverat ", et primum inter apostolos elegerpt ; post eius confresionehi „Tu es Christus filius Dei vivi“ Christus dixit.: ..Beatus es, Simon Bar-Iona, 'quia 'caro et sanguis non revelavit tibi' etc. cum toto sequenti textu.

Haeâ^vropono, ut clsrius appareat institutio primatus b. Petri, et melius perspicientur ivae et munia primatus, quae in illo Christi Domini oraculo continentur.

4. *Ferré Caealeaait* [530]. — Pag. 5, lin. ultime mutetur sic: ..aperte opponuntur *danraapê,* seu falsae eorum sententiae."

Ratio mutationi»

Quia lententia negans primatum Petri prae eae-, teris apostolis, et sententia ita dicta capitis ministerialis, a Richerio invecta, ad quos schema alludit, iam pluries a summis pontificibus damnatae fuerunt. Si igitur sententiae ipsae damnandae in constitutione concilii Vaticani dicerentur, quasi videretur nulla ratio haberi de condemnationibus a summis pontificibus iam latis.

'Ad oaput II.

1. Monam y *Martàu Graaaimeù^* (536). — 1Ï magis magisque elucescat providentia Christi circa Petri primatus perpetuitatem inbacsedeapcetolice.ao in Romani? pontificibus, preset, iuxta meum iudicium. prima periodus capitis secundi hoc modo concinnari.

„Quod autem in beato apostolo Petro princeps pastorum, et pastor magnus ovium Dominus Christus lesus in perpetuam salutem, ac perenne eccleeiae bonum instituit, id in eadem ecclesia, quae fundata super solidissimam petram ad finem saeculorum usque firmiter stabit, iugiter durare decrevit ; ac propterea sua divina ordinatione ac providentia salubriter factum est, ut Petri primatus integre, inviolabiliter •emperque vigeret in sancta Romana eoclesia, ..quae, ut aiebant patres concilii Lateranensis IV, disponente Domino supeeomnes alias ordinariae potestatis obtinet principatum, utpote mater universorum Christi fidelium, et magistra." Nulli enim dubium, immo saeculis omnibus notum est, quod sanctus beatissiuiusque apostolorum princeps et caput...“ etc. *ut* m *rchrmate.*

2. Amat Moalereyearis [538]. — Prima pars periodi 2, incipiens „Nulli enim dubium" etc. mihi videtur sequenti modo reformanda, nempe: „Sanctus enim beatissimusque Petrus, apostolorum princeps, et eccleeiae catholicae oaput atque fundamentum, qui a Domino nostro lesu Christo" etc. omissis „fideique columna."

Ratio est, 1. quia, licet in se forsan verum sensum exprimere valeant, et ita locutus fuerit Philippus presbyter, apostolicae sedis legatus, patribus concilii Epbesini; tamen neque verum sensum, literaliter sumpta, prseseferunt dicta verba: „nulli dubium, omnibus saeculis notum", uti decet in decreto dogmatico: neque omnia, quae oratorio modo dicuntur a sanctae sedis legatis in conciliis, censenda sunt approbata a patribua 2. Quia non sunt ooufonhia iis, quae definita fuerunt a concilio Florentino, nempe *pontificem nxxxmrem* esse- *beati Petri prà vipie*

' Issa. L 42
-MatU.X,I

apoetolorum... v Miueqve eodetiae oqnf?','cuim ‹ praerogativae etiam in beato Petro Romanuh pontifex accepit: non nero. *dicitur ,jqnetolorum caput" 6eatu» Petnu* Nec enim congruere mibi videtur, ut hoc concilium Vaticanum deviet a modo loquendi Florentini, in decreto dogmatico; niai novam defipitionemaut explicationem ediqpre declararet, et quidem expressis verbis.

Dixi omueis verbis *„fideique columna"*: cum enim et sanctus Paulus, et etiam hoc concilium, in alio ℔oco tap. IX de ecclesia) dicant: ecclesiam eese *„„nOlumeam veritafje"* (seu fidei), non videtur expedire, ut id^peum de beato Petro, saltem nisi aliquo modo temperetur aut explicetuiy dicatur; preStwCrtini, ut supra dixi, in decreto dogmatico.

Huic aliam rationem adiicere possum, .quae praecipue valet pro regisqafBus, ubi catholici cum arathoIicis permixte vivunt: cum prolectantibus enim semper uti debeanus verbis sacrae Scripturae in sensu obvio et litterali; alioquin nos incusant de abusu sacrorum Librorum ad stabilienda nostrae fidei dogmata: eum autem hucusque omnes ecclesiae defénaores verbiç apostoli: *„Ecdemam nempe ente columnam et firmamentum ceritatif",* usi sint ad statuendam, invincibiliter, ecclesiae indefeetibilitatem et infallibilitatem; nunc applicando ea ad statuendum beati Petri primatum, eandem accusationem ad hoc etiam extendecent: ergo potius est, verba praedicta omittere; dis enim non^ndigemus ad primatum Petri eiueque successorum stabiliendum.

S. *Amat Montereyensie* [ib.J.— Circa finem eiusdem periodi, pag. 7, linea 11, haec verba *,.ita ut, quicumquC"* etc. maiorem vim et emphasim certo aequi-, rent, milii videtur, si praeposito puncto, nova periodus ex iis fieret, hoc modo: *„Quicumque ergo* m *hac cathedra Petro legitime tuccedit,* is *iuxta Chrieti ipeiu» hufitutionem primatum Petri* m snuneraom *etrleeiam c obtinet"; addito legitime,* et mutato *dbtmeat* in *obtmefi·*

4. *Filippi* 4 ηαΙαMM«\537]. — Cum schismatici et protestantes, et cuiusvis hominis haeretici contra primatum Romani pontificiseeu ecclesiae Romanae tanquam in potestatem abusivatn, et primis ecclesiae saeculis minime cognitam, clamare nunquam destiterint; non incongruum mihi videtur, ai aliquid de priorum illorum temporum traditiorie innuatur, ut ipaa quoque diligenter observata, et in rem nostram apte vindicata appareat. Haec igitur ante ultimam par»-, graphuni cap.2, pag.7, lin. 15, addenda oenrerem:

„Hine semper, vel ab ipsis antiquae ecclesiae patribus, cum diffusae per universum orbem fidelium communitates in suo quaeque solo succrescere studerent, ad Petri sedem Romanam, tanquam ad unitatis principium et ad tesseram universalitatis oculi convertebantur. Iudicis vero Romanorum pontificum ultra suam regionem lata, nedum reverenter aooepta, studiose etiam efflagitata, atque inviolabiliter, observata fuere. Quae sane primaria in universam ecclesiam auctoritas tam plenum sibi et unanimem orientis aeque ac occidentis suffragiunj vindicavit, ut merito beatae recordationis praedecessor noster Hadrianus una nuncupatione Romanam catholicam et spoetolicam ecclesiam concluserit et praedicaverit (apolog. cone. VIII Constantinop. ad Carolum). Manet ergo" etc.

b. *Amat Monteregemeie* [538]. — In ultima periodo „Af<ase^ *ergo"* dicatur *„Manet igitur* (aut *promde) dirpontio veriiatii"* etc. ut in schemata.

Quod si haec minime placerent, saltem addâïur verbum *„legitime"* post *„Petro"*.

Ooeoo. asnasL· rosos UL

35· ·,

Xmsndatlonw In oaput Inm prisaUm exhibitis.ı

ta ***** tHaraà. «

·' 1, *CmZgly Fetradi* ep. *1'rgeUenru.*j -· Eminentissimi praesides, ennneotiasqpi et reverendissimi patres„ iure quâm optimo exordiolur primam constitutionem de ecclesia a primatu principis apostolorum beati Petri. Nam omdia iura apostolis collate ad fun- ℑ ecclesiasrin variis mundi legioni- . bus connexa erant curp beati Petri pnmatu' et ab eo dependebant in eorumderi) exercitio. ' Cuius req argumentum exhibetur a sancto loanue in rapite XXĬ. ı ubi refertur Petrum dixisse ad apoSeolos: *Vado pie·* T<Vtm. et apostolos respqndiaae: I *mimus et· nos tecum,* eCPetrum traxisse in terraai ad pedes lesu rate *fie·' num magni^ piecibue,* quin scinderetur.· Haec autem B piscandi ratio, ex interpretatione sanctorum patrum indicavit rationum ministerii in Ooclesi^ quod ipsi ibidem collatum eat. Insupêr istud novum evangelii. èàput, videtur loannee adiunxisse postremo versiculo historiae ev angelicae: *Haee autem urripta* stmt. *ut,tredatie. quia tenu ent Clirirtui Filiu» Dei* Unde non immerito a quibusdam vocatur eodioillutn loanuis de historia primatus bento Petro collari.

Iure etiam quam^optimo imitamur magnos legislatores Theodosium, Valentinianum et Gratianum imperatores, qui sapienter edixerunt: ..Cunctos populos, quos clementiae nostrae regit temperamentum, in tali volumus religione versari, quam divinum Petrum Ipostolum tradidisse Romanis, quamque pontificem Damasubi aequi claret

Duo tamen videntur desiderari in hoc capite ad maiorem eius perfectionem. Primum, est. ut non tam ieiune citetur textus evangelii *Tu et Petru»* etc.; adeoque aliquo modo insinuetur, sensum, quo sancti patres illuni exposuerunt, vel· de Christo, vel de fide Petri, non esse contrarium expositioni, qua dixerunt et crediderunt, illam petram fuisse personam Petri; immo vero utramque interpretationem nobis exhibere plenam et integram rationem primatu»

Desideratur 2° ut declaretur explicite, primrrtum Petri ita consociatum fuisse cum apoetolatu orétarorum apostolorum ad fundationem ecclesiae, ut apostolatus subiectus fuerit primatui, et non independens aut ferme independens ut nonnulli blaterant.

Cuius rei gratia propono vobis emendatum caput:

Caput I. — Apotlolicu» ecdetiae Chrieti primatui M *pertona beati Petri a Deo inetituitur.*

„Callidissimus humani generis serpens nequam, qui olim corda parentum superba libertate sciendi bonurq et malum infecit, ut eos a fide et obedientia Dei in omnigenae mortis miserias prolapsos e paradiso D voluptatis eiiceret; ipee nunc quoque simulata nocendi vAfritie semper adnititur, ut fideles fallacis scientiae et religionis specie decepti, a fide et obedientia apostolici primatus, quem Christus in persona beati Petri instituit, in schismata et haereres corruentes a paradiso ecclesiae extorres fiant. Neque enim aliunde haerosea obortae sunt, aut nata sunt.schismata, quam inde, quod sacerdoti Dei non obtemperatur, nec unus in ecclesia ad tempus sacerdos, et ad tempus iudex vice Christi cogitatur Cunctis namque evangelium scientibus liquet, quod voce Domini, sancto et omnium apostolorum principi Petro, totius ecclesiae cure commissa est? Quam divinam institutionem primatus

› Issa. XX. ℸ.
• MI«m P.KXIII. MU
• 8. Cyprteaas sfM. M s4 OaraeUesi ℸ·
' 8. Ox^eliM M. Mb. IV, sfM. M.

ρo^βv» iurisdictionis aid îunitatam fideiet A communionis a Deo Chr irtiémDomSo^ immediate ao-. directe oplliji perapnjm beatissimi Petri' in urtivereanf eccleeikni, nos ‹ qsoque .praedecessorum nostrorum. exempla aequati et docetips, ^st- confirmamus, et declaramus qf tandem pressantia ſehismat et, hausses destruantur, praeconiq.^nostro veritatis salutiferae., Etenim hoc ſpiritu divinitus praeiacto, Ecclesia est vera unius ðomus J)ei congregatio,' qùaè in ununi Cotinexum corpus r^que oompaotum unitatç fidei et charitatis ässurgit

..(juamobrem voluit 0èus Pater, specially'dilectionis- suae beneficio, inter- omnes apostolos unum eligere Simonem, ut vices ageret in terris Christi Filii sui unigeniti,- quatenus ipse eet petra vitae et .lapis angulm-isWkei, et apostolus et pontifex confessionis nostrae: quare-illum voluit nominari Petrum Atque hac. mirifica communicatione nominis demonstravit clarissime ı inconcussam' ?t firmissimam, B semfierque indefectibilem beati Petri fidem, in qiia t ecclesia Christi ita fundata et firmata esset, ut non taberetur, et esset inexpugnabilia inferorum ßortis

..Neque haec lingularis apostolici primatiu praerogativa confundenda est cum muniis et officiis apostolstus, omnibus apostolis ex aequo communibus: eed hebenda et credenda est tamquam proprie unius personae principis apoetolorum beati Petri, cui uni fuit a Deo colleta. Fuerunt utique caeteri apoetoli praecones et fundamenta fidei: at vero unus beatus Petrus, petra vocatur, eius namque fidei iperf quoque ecclesiae fundamenta credita fuerunt t.

„Alque ideo Uni Simoni Petro contulit... etc." ut in-schemate.

b

la eapnt sseaaia··.

3. *(aixal y Eetradi ep. Urgelleneie.* — Rectissimus eet ordo huius secundi capitis. Sed valde optan- C dum enet ut perpetuitas primatus, quae in paragraphe prima deducitur ex fine eiusdem, prius demonstraretur ex verbis Christi: Nfcpo bone *petram aedificabo* ecclesiam meam. Nam claret evidenter, aedificium ecclesiae non completum fuisse, vivente Petro; adeoque, ex decreto Christi, primatum non interline, inornate Petro.

Optandum esset etiam, ut nos imitaremur quadraginta duos illos episcopos concilii Arelatenais in Galliis, in epistola ad sanctum Leonem Magnum, .adiieendo in paragraphe prima mentionem nostri regnantis pontificie hoc modo: *ſd nobie integrum perfecerat, qui apoetolicae km» eedù regninu divinum principatum: unde reNgianie noetrae, propitio Chriato, font et aripo manavit λ*

Denique videtur expedire, ut sub finem capitis damnarentur errores Febronii et protestait: lum de conficta ab eis constitution» ecclesiae Christi, contra B ndem apoatolioam Romanam, quemadmodum ip primo damnamus errores contra primatum beati Petri.

Propono igitur empndatum caput, hoc modo:

Caput II. — Apoetolicut beati Petri primatui perneverat iure divino, ad totiua eodaeiae unitatem m Romania pontificAua integer ae indefactibilù.

„Necerearia unitatia lex, quam Doua creator sapientiasimus omnibus imposuit 'corporibus ut apte ac concinne cohaererent suo centro ad Jines singulis speciales assequendos, elucet mirabilis supernatural! Dei dispositione et virtute, ac demonstratur fortissime in. compacto aedificio mystici corporis Çhristi super Petrum aedifiyajto, eideqvque, vajet' centro .firmissimo, usque ad finenf stoculohim perenniter cohaerente, <Neque enim morientejb^ato Petro,-periit apootolictis eiusdem primatus^aut oenthim aefrifiçii totius domus Dei defecit; multae, siquidem sidhufi supererant gen-. tef a Christo syPbr petram aedificandae, multique «restabant filii Dri, qui erant dispersi^ quos Domia«s\ congregaret iu. unum·1.'

ı „Quasnobrem voljit Ðeus sapieutiasimus corporis jjpcleaiae sqae architectus, ut apostolicus primatiu peri severaret iure divino integer atque uidefectibilis ı in succeesoribua beati Petri ad indivulsam ßdoiei- muniopis (*a* domo Chriati unitatem perennema.Hinc manifestissimus in universo munio paMre debebat novus mons Sion, in quo posita esset inconcusso petra totiua aedificii templi Dei, columna fidei immobilia, cathedra ventatis incorrupta, jt centrum unitatia divinae, cui si gentes cohaererent, lapides vivi redderen-. tur, ao in vera revelatione evangelii statutes fierent, et doctrinam verbis vitae audirent incorruptibilem, quam fide indubia crederent, atque in numquam mutando centro .unitatis et charitatis caelestis innixi essent teri filii Dei congregati in unudn rohaeredesque cum Christo regni aeterni.

„Haec autem incorruptibilis beati Petri cathedra, omnibus gentibus certissime patens et manifestissima, non alia procul dubio est, quam Romana episcopalia sedes, quae a tota antiquitate, semper, ubique ac constanter appellata est *apoetolica beati Petri cathedra.* per quam ea, quae est ab apostolis in ecclesia traditio et praeoonatio veritatis pervenit usque ad nos, et ad quam propter potentiorem principalitatem neoesee eet omnem convenire eccleaiam, hoc eet, eos qui sunt undique ßdeles Haec est catholica, apoetolioa unitatis ^idei et communionis cathedra, contra quam pqrtae inferi numquam praevalebunt, et in qua noe inscrutabili divinae providentiae secreto, nunc sedemus apostolici beati Petri primatus haeres, licet indignus, et successor eiusque locum tenens. Quem enim princeps apostolorum divinitus accepit, supremum totius ecclesiae primdtum, a sua persona indivisum, aecum Romam tulit, atque hac in urbe cathedram defigens et morions, ad ‹ucoessores in eadem apostolica sede perpetue transtulit.

„Exultatione igitur et.gaudio magno cor nostrum in Domino dilatatur, cum post decem et octo saecula cum dimidio, non obstantibus conatibus inferorum innumeris, liobt nobi-t in hoc concilio Vaticano idem rep-tere, quod huius redis nostrae apostolicae delegatus dixit in concilio Epbesino: Nulli dubium est... etc." a lin, 26, pag. 6 schematis usque ad verbum *exercet* lin. 10, page 7 [5bs-u].

„Quamobrem quicumqua... ětc. a lin. 8, pag. 7 usque ad *obtinet,* lin. 12, pag.' 7 [5 Iπ - Oi] ... ..Manet enim dispositio veritatis, et beatus Petrus... etc." a lin. 18 peg. 7 schematis usque ad verbum *reliquit,* lin. 17 pag. 7 [Ses- «]... .Jleiioimus ergo et damnamus vel hasretiosA,vel errone» illorum sententias, qui dixerunt primatum Roman» cathedrae esse solummodo honoris, et eccleaiam Christianam dare societatem aequalem, ubique terrarum vinculo spiritus consociatam, ad colendum Deum, secundum doctrinam a Chribto traditam; aut qui negarunt ittf ^eatf Petri Romam, aut inficiati sunt Romanum eiua pontificatum, quo divinum et apoatolicum totius ecclesiae primatum in Romanis pontificibus negarent."

3. *Card. Riario Storea aep. Neapolitanae.* — Pag-7, lin. 14 ad 16 capitis Π [6 Bt1] constitutionis

∎ 8. Ambrosias Uk. IΠ, «s ⁵Aa a A
» Matte. XVI, IS
» 3. CyrUL Alex. Mb. IV As Trinitate.
• 8. eragsitai Naa stat, te *maior.* sare, ia Atop.
• later sf» a Letato M. tau J, esL m ≺ Mlgaâ.

« losa. H a.
• 8. beareaa akr. te». Mb. IΠ, cap. UL

primae de erideaia legitur: ,Unde .quicumque in hac cathedra Petro succedit, ia iuxta Chrieti ipains institu-^ tionem primatum Petri in eocleaia obtinet.“

. Ver^a haec per pCrticulam Wide ita prioribus colligantur. ut videatur velle defjniri pnn^turj 'in unij. versam ecclesiam ex Christi· institutione.Romanae sedi adnexum esse, et quamvis non diffitear, quod ad alium quoque sensum poàsiqî deduci, 'ta ut nota iuris divini ut supra excludatur, nihilominus ad omnem tollendam ambiguitatem, et &d'j<rspicuitatem inducendam quae ih huiusmodi definitionibus nia\ÿne desideratur, humillime arbitrarer posse yerba sequenti, modo exponi, nempe! Γude *Romanus ptmtifer'tamquam'Petri m hae âalhedra ptcrwjr iuxta^hristi ipsius institua rtbwcm* etc. # * ' '

36>

Congregatio generalis septuagesima secunda

1ծ70 ianji 15.

Feria quarta die 15 iunii^tôJO hora octava cum dimidio ante'meridiem, in conciliari aula Vaticanae p^triarchalis basilicae, generalis reverendissimorum patrum congregatio habita est; cui iq|erfuerunt quinginti aex&ginta sex patres, nempe 31 cardinales, 5 patnarchae, 9 primates. 79 archiaoiscopi, 406 episcopi, 3 abbates nulUus dioecesis, 13 abbates generales sive praesides congregationum ordinum npmasticorum, usum mitrae habentes, 20 generales et vicarii generales; |quoruth amnium nomina» quae per assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum septuagesimae secundae congregationis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus loannes Baptista Purcell archiepisropus Cineinnatensi» missam lectam celebravit. Qua absoluta, et recitata oratione *Adsumus lk/mtnr* etc., eminentissimus primus praeses dixit:

«.Reverendissimi patres, exquirenda eunt hodie suffragia de emendationibus in caput primum et secundum «'hématie primae constitutionis de eccleeia propositis ac distribhtis. Antequam verb ad ipsum actum ferendi suffragia procedamus, audiendus eat reverendissimus dominus Bartbolomaeus d'Àvanto episcopus Calvensis et Tbeanenris, qui nomine Deputationie pro rebus fidei, relationem de hisce emendationibus faciet, exponens quid ipsa de iisdem sentiat. Itaque praedictus reverendissimus dominus ascendat ambonem.“

Qui ambonem conscendens haec ad concilii patres habuit:

RELATIO

reverendi patrie domini Ttarthotomaei, ti Avanzo epiecopi Calventis et Theanensis.

Eminentiuimi praesides, eminentissimi et reverendissimi patres.

Pro parte vestrae Deputation» de fide ego, licet minimus in domo patris, dicto tamen audiens, relationem circa emendationes super primo et secundo, capite aggredior, non. quidem eleganter et eloquenti sermone, quod meum non esse profiteor, sed academica, ut aiunt, methodo, atque, uti spero, adiuvante Deo et Domino nostro leeu Christo fraterna coUatiooe non indigna. Interim praefari ad benevolentiam vestram captandam prorsus superfluum puto, siquidem cbaritas patiens est ad audiendum, benigna est ad indulgendum. Ergo qhis magis charitate fervens quam vos, qui propter nimiam charitatem et salutamini et estis vere patres? Igitur ad rem.

Emendationes, quae prae manibus habetis, eae sunt, ut tantummodo duae primae aliquantulum negotii fSceseere videantur, ao proinde sunt diutius fusius excutiendas. Tpuas protulerunt enim emendatores Uli, qui .sunt ex reverendissimis et illuetriasiinis patribus, qui iam al initio schema nostrum improbarunt propter ordinem idgicum violatum,'propter exemplum Çhristi non sèquutum, jjenjque propter ordinari&m mbthodum prorsus immutatapi. Iam vero i. si, quid meae preces apud tantos viros valerent hquidenl vellem eos sic torare: Paiyite, fl^rendiçeimi et illustrissimi patres, pageite huic schemati, si quae enimxneftcath habet.(nemo euim sine peccato vivit), haec/erte non sugt ipsa; de4yibus obiter dicam, noti modo ad .^equivocàQoues tollendas, ut par «t mrçr fratres, sed etiam ut magis magtsque sensus *earfb* dationum elucescat. . ..

„' Igitur quoad ordinem logicum violatum, verum ad, quod ab initio observavit illustrissimus et reverendissimus' Mogurtiinus, quod scilioet omnem bonstructionem semper aliqua delineatio praerodat o)x>ntel. At verum etiam est illud scitum philosofdiorum, scilicet, quod prius est in intentione, posterit *edi* in exeeutione. Iam vero Christus Dominus nostrer venit in hunc mundum, ut aedificaret s(bi ecclesiam sjon- ~ *sam non habentem maculam aut rugam; at' proinde illius perfectam delineationem debuit habere. At quaeso undenani nobis huiusmodi delineatio potuit - "apparere? Utique Iesus Christus nullam constitutionem de Ecclesia nbbis scripto reliquit; ipse enim, ut ait evangelium, *coepit facere et docere* 'A Itaque ex factis et dictis Christi tantummodo constitutio ecclesiae debet argui.

Jam vero quodnam est factum primum <el dictum Domini nostri in ordine ad ecclesiam? Certe est illud quod secunda die a vita sua publica, ut aiunt; cum nooiiisi duos discipulos haberet, duodecim mensibus anteqwim eligeret apostolos, cum tertius'discipulus Simon sese illi offerret, Iesus Christus dixit: Tu es /omtUM. fa *vocaberis Cephas, quod eet* mfer*pre^atum Petrus9.* Utique neque Simon, neque alii intelligebabt tunc temporis mysterium illius mutationis et illius oognomin»; at certe Christus sciebat quid facturus, quid dicturus esset post sexdecim menaee in Caph&maum scilicet, dicturus erat: *Tu* es *Petrus3*, nimirum de aeternali aedificio, quod est ecclesia, extollendo Iesus cogitans, primum de fun- .damento sollicitus fuit, atque sicut olim Abrahamo dixerat *Tu vocaberis Abraham,* ut in mutatione nbminia iugiter admoneretur novi sui officii; ita et Petro, quem designabat fundamentum, et petram fundamentalem suae ecclesiae, Petro dixit: *Tu vocaberis Cephas.* Igitur in analyst factorum et dictorum Christi quoad ecclesiam primo loco venit Petrus, hoc eet primatus. Qu» ergp iure et iliste posset indignari nostro schemati, quod incipiat a primatu?

Sed neque aliud peccatum de methodo tractationis ex arbitrio innovata accusari potest iuste. Equidem ut omnes thelius nastis, methodus vel analytic est vel synthetica. Verum est quod tractatores sive theolqgiae sive iuris ecclesiastici ut plurimum utuntur synthetica methodo; eed certe methodus analytics praesertim modernis ignota non est Bonum est quod nobis res est eum doctis viris ex Germania, in quorum tnanus certe venerunt celeberrima *Instituta iuriseccUsiastid* Vmdobonensis professoris Georgii Phillips: quique Jiaeo instituta evolverunt, sciunt quod iste professor, iste doctissimus auctor, incipiat a titulieJ-Christi integram tractationem; quare primum caput operis est Christus eet rex, et ecclesia eius regnum. Quare bre-

' Art. U-

· Nato. XVI, ia.
* Oo m x XVIK, A

Oter delineata idea regni Christi, quogiam Christus, ut ubservat, est rex et. pastor, statim addit: idcirco dint *Pasce àgnoe meoi.pasce ŏve meat,* Nonabsiiuih modo no^trphi echiipa in exordio ciun metaphoram dpqpt ab architecto, statim subjungit: *Tu* es pe/ro. tX post gênertJem delineatiouekU in secundo capite doctissimus sudor statim addit tractationem de viçarip regni eius ei de Petro eius locum tenente, .ubi fuse et fusius loquitur de primatu tum honoris tum iurisdictionis tum in docendo tu/ŋ in regendo. In tertio capite agit de apostolis et q^hti de ecclesia; ĥ quarth capite ajpt de notis ecclesiae; in quinto capite tandem agit de proprietatibus ecclesiae. Ergo videtis, revefen<' difwimi þatn quod omnis tractatio de ecclesia non debet neo<w^rio incipi a notis et proprietatibus ẽo cleeiae, aed potius analytics debet Vt potest incipi a primatu : primus enim in ordine in ecclesia est Petrus, et proinde primatus. Igitur neque ex hoc capite nostrum schema iuste potest accusari; ac proiqde cum emendator primus ordine dicit, quod a3sit aliqua contraffic!10 iu ipso titulo nostri schematis, scilicet titulus «it ..constitutio de ecclesia", et tamen incipiat tantummodo de primatu, nos observamus quod titulus non eat absolute *constitutio de eccletia,* in quo sent<u possemus etiam de primatu agere, sed dicit titulus ,,constitutio prima de ecclesia". Ergo prima de eeriesia agit de primatu ; secunda erit de apostolis, de notis ecclesiae et sic deinceps. Et iam ad emendationem primam lata porta patet.

Igitur, ut dixi, iste primus emendator cum sit ex illis illustrissimis patribus, qui damnaverant morti hoc schema, cum videant adhuc illud vivere, rolunt catenis et compedibus illud obruere; et inde eet'quod duae primae emendationes certe non ita breviasimate sint. Igitur primus reverendissimus emendator non modo novum schema proponit, sed gravissime conqueritur cum patribus Deputations quasi ideam non adaequatam, non sufficientem, atque adeo non rectam de ecclesia in schemate dederint, quippe qui incipiunt institutionem ecclesiae a lesu Christo Domino nostro; quod ideo ipse fe&dissimus emendator dicit, quasi id sit contra vcripturas, contra dicta sanctorum patrum, contre ipsum catechismum. Est contra Scripturas (compendio dicam), quae originem ecclesiae deducunt a diebus aeternitatis : *Postula a* me, *et dabo tibi gentes hoereditaiem tuam* 1 ; est contra dicta sanctorum patrum, cum sanctus Gregorius Magnus dicat ecclesiam incepisse ab Abel insto; est contra parvum catechismum, siquidem in parvo catechisino parvuli docentur^ quod ecclesia inceperit e promissione Redemptoris. Et en tripartita iata emendatio ; quae cum per ee longissima sit et cum novum schema proponat, üon, est emendatio, sed schema novum; ac proinde a priori non potest acceptari : nam quodlibet schema novum nov^e discussioni dejberet subiici, et hoc sufficeret ut non admittatur.

Sed quonianr ex hoc ambone audivistis oratorem incusantem patrea Députation» dp violato etiam ĉate chismo parvo, ne pigeat vos, reverendissimi patres, etiam aliquam utcumque defensionem audire (siquidem, ut dicant curiales, etiam diabolus audiendus est in iddicio), ut postea cognita causa vos iudioetis. Igitur primum postulo a revarendiseimo'emendatore, si ecclesia iam instituta erat et inceperat tempore Abel, ri ecclesia iam extabat cum promissus fuit Redemptor Adae, cur ipse emendator, ut probe noscitis, in ambone ḋixit quod extent septem Xypi clarissimi in veteri Testamento de eocleoia, et sunt alii typi et parabolae

'Pin, a.

t Ct oratioM· «ftteeepi Sprete kaNte ia «q m w ' gea. A T WI 1WA ſeps esL

. in novo Testamento? Utiquè typi et figurae sunt umbrae rerum ?iiturarum. Ergt> vel non erant antea typi, vel ecclesia non extabat tempore Adae et tempore Noc^ Undenam urta antilpgia? Utique: ..distingue tempora et concordabunt Scripturae", hotunl est istud sancti Augustini.

ilgiCur th ecclesia, ut probe noscitis (estis enim ; magistri in Israel),'duo distinguenda sunt, substantia et modus spu forma externa regiminis. -Substantia ecclesiae est fid *sperandorum substantia rerum* euius *fidei auctor et consummator est fetus Christus*[*] ; itaque quaelibet societas credentium in Christum est ecclesia. Evclreia vero substantialiter sic definita non modo extabat teqipore À bel et quo tempore promissus fuit Redemptor Adae peccanti, sed extabat ante peccatum, extabat in ipso paradiso ab ipso Creatore constituta.

Equidem sanctus Thomas ponit quaestionem utrum : et quomodo fides sit necessaria; et dicit distinguendum esae tempus ante peccatum et Mmpus post peccatum, et dicit : absolute ante peccatum fuit necessaria fides in Incarnationem; quare Adam habuit fidem .explicitant Incarnationis non quatenus referebatur ad redemptionem, sed quatenus referebatur ad consummationem per gloriam. Et in hoc, reverendMmi patres, conveniunt omnes patres a Tertulliano usque ad sanctum Bernardum et Innocentium III. qui omnes in hoc conveniunt, quod eum Creator immisit«oporem iri Ad&m ut *aedificaret* ex costa eius primam mulierem, tuuc Ad&m *primus ſate et ṗrityu homo,* ut loquitur sanctus Hieronymus, in mentis excessu \idil Verbum assumens humanam naturam indissolubili nexu et ex latere eius egredientem ecclesiam sponsam eius: unde expergefactus exclamavit: *Huc nunc os y^9* osribw» w m. *et caro de carne mea: quapropter relinquet homo patrem suum et matrem suam, et ad· haerebit uxori'suae* [*]; quae verba lesus Christus Ikvniinus noster dicit in evangelio esse verba Dei. notate, esse verba ipriiw Dei^et non possent intelligi nisi cum apostolo Paulo dicatur: Sacromenrim *'hoc magnum est, ego autem dico in Christo et in ĕcclesia* Igitur prima ecclesia est societas *coniugalis* a Creatore constituta ante peccatum Adae in ipso paradiso; ac proinde forma regiminis externa ecclesiae fuit forma familiaris seu patriarvh&lis, quae forma erat propaganda per propagationem et multiplicationem familiarum : atque inde eat cur omnis paterfamilias esset etiam sacerdos, *et* inde est quod sacerdotium per primo^eniturarn propagaretur.

Atque haec forma externa regiminis ecclesiae ea est, de qua loquitur Paulus in epistola ad Hebraeos capite XI, cum tam magnifice loquitur de fide. Atque haec forma regiminis extarioris ecclesiae, scilicet patriarchalis per familias divisa et per multiplicationem familiarum multiplicanda, haec forma duravit ab Adam usque ad Moyseu. Siquidem misericors Dominus, qui attingit a fine usque ad finem fortiter, et disponit pmnia' suaviter, oum vellet ducere paulatim et pedetentim ecclesiam suam ad perfectiorem formam, voluit ut ex multis familiis coalesceret in unum populum, in unam nationem ; et idcirco àltera forma externa regiminisecc^eiae fuit forma nationalis in populo'Israel, quae forma nationalis ex pluribup familiis collecta duravit ab exitu Israel de Aegypto usque ad diem Pentecostes. Et hae sunt duae ecclesiae formae quae constituunt ecclesiam primam ante evangelium, et de qua loquitur Apostolus ad Hebraeos

[*] Bsbr. XI, 1.
» Ib. XII. I.
» teli. aa-M.
« IgA V, M.

dioeos: *Accessistis ad ecclesiam prirnitirontm.l.* Sed cum venisset plenitudo temporie, Vetbum assumpsit humanam naturam, et voluit ut eccleeia haberet tandem aliquando perfectiorem illam formam, qua non modo a^famihis unus populas. aed ex omnibus Apulis una ecftietas vere catholica evaderet, qua acilioet comprehenderentur omnes gentes;, quae eunt Haereditaa ipsius Christi.

Et haec eqt forma vere catholica, universalia» cuius regiminis forma externa est aliqua'aenea. aliqualiter, mon&nbhtf: universalis, compKpens omnes gentes, omnes nationes. ômik populos. » Haec est forma duratura usque ad «liem iudicii, et in hac forma monarvbira Christu< est reapse unicus et solus nior.archa: qui tameni proie turns ex hoc mundo ad Patrem, ut temporalia absentiae suae defectui provideret abunde, vices et voces commisit Simoni,'quem cognominavit Petrum, et dedit illi claves regni čaè lorum, ut ipee esset suus vicarius, donec ipse iterum venturus esset in mundum indicare viCos et mortuos.

Igitur eatecbismus parvus supponit et oatechismus magnus docet quod ecclesia militat in terris primo sub forma patriarchal!» seu familiaris regiminis; secupdo >ub forma regiminis nationalis; tertio sub forma monarchiae universalis. Cum itaque tantummodo in hac tertia forma rt\giminis Petrus habuerit primatum, iam videtis quod m hoc scheyiate, in quo sermo instituitur de primatu Petri, non possit institui sermo etiam longe petitus de prima et secunda forma Rclesiae; et ipsi .theologi non tractant de pruna et secunda forma, nisi in tractatu de Incarnatione, scilicet de fide in Messiam. Igitur, eminentissimi et reverendissimi patres. ni fallor/vadit accusatio illa de ecclesiae idea non salis' recta, neque accurata, neque adaequata a {«tribus JJeputationibns violata et, ut ita.diûam. falsata. Igitur non modo propter accidentalem et exteriorem formam haec prima emendatio non'poteat admitti, sed etiam propter vitium intrinsecum et substantiale. Idcirco Deputatio de fide sentit et opinatur, quod non sit admittenda.

Emendatio secunda primo aspectu gravior apparet <4 certe digna quae diligenter expendatur; cumque agatur de interpretatione textus Scripturae, permittatis. rogo, ut potius legam.

Itaque reverendissimus emendator ex eadem praeconcepta idea, quod non poesit tractari de primatu nisi prius agatur de ecclesia et praesertim de apostolico munere, admittit quidem perceleberrima illa loca Matthaei: *Pu es Petrus* etc., et loannis: *Pasce* olys ete.. ideoque evidenter Petri primatum admittit ; sed addit quod id verum sit litteraliter. at quoad πιιι ipsam pluribus difficultatibus et dubiis locum dent, prout exprimuntur in capite primo schematis nostri, et sic ratiocinatur illustrissimus et reverendissimus emendator. In schemate dicitur, uni Petro dictum est: *Quod cumque solferis etc.,* atqui etiam apostolis Matthaei XVIII dictum est ; *Quaecumque solveritis peccata ... ;* uni Petro dictum est: *Tu es Petrus* etc., atqui etiam apostolis dictum eet quod sint fundamentum: Aedi*ficali super fundamentum apostolorum...* ; uni Petro dicitur dictum: *ALt ot'es ete.,* atqui caeteris etiam apostolis dictum est: *Sicut misit me Pater, et ego mitto vos; citâtes docete,..,* Igitur concludit emendator, ut bene omnia cohaereant et difficultas omnis evanescat, necessarium est ut exponatur dare in qua relatione (notate, haec eat difficultas) sint ad invicem hae Christi promissiones ad Petrum et ad apostolos; id quod consequi nequit nisi de apoetolatu simul et de primatu etiam pertractetur. En tota emendatoris et oratoris ratiocinatio, cuius robur fuisse a me imminutum nullus certe audebit asserere. Idcirco ipee proponit formulam, quae incipit: *Quamvis etc.,* ih qqa scilicet fit mentio tum de textu *fundamentum aposto' lotum,* tum de aliis.

Verum, eminentissimi et, reverendissimi patres, ista nohniid speciem habent difficultatis, quam inde a suo tempore in nihilumredegit Innocentium III epistola, quae incipit *Apostolicae sedis,* ad patriarcham Constantinopolitanum, ubi expendens illa verba: *Tu es Petrus* etc., inquit « „Petro dictum est sine aliis et non aliis sine Petro, ut inteUigatur sic ei attributa potestas huiusmbdi, ut aliis sine ipso rere non]Kk ipsi sine .aliis esae poesit ex privilegio sibi eollato et ex concessa sibi plenitudine potestatis V Itaque ex laudatis verbis quaedam dicta sunt Petro sine ahi«' apostoli», quaedam dicta sunt apostolis aed noti sine Petro^ Quaenam sunt haec? Tria celeberrima illa testimonia: *Tu es Petrus . . Confirma fratres .. Pasce ores et atjnos.* praec ipua illa continent quae diota sunt Petro sine apostolis, sed in praereniia apostolorum. Quae vero emendator proponit scilicet: Quoe*rumque alligaveritis.... Euntes docete* etc., reficiunt ea. quae dicta sunt apostolis at non sine Petro. In quanam ergo relatione sunt inter re? Hoc eat quod quaerit etnendator. Relatio patet ex contextu.

Siquidem quod in primo textu. *Tu es Petrus* otr.. lesus Christus Dominus noster respirial unum Petrum, et ex textu est evidens, et orator ad litteram concedit ; apostolo» enim omnes praesentes Christus alloquitur dicens: *Quem me dicunt homines;* et omnro respondent: -4Zri *Eliam, alit loannem Baptistam, alii Hieremiam.* Tunc Christus iterat: Tos *autan quem me dicitis/* Caeteris apostolis silentibus Petrus respondet: *Tu es Christus filius l>ei viri.* Tunc Christus statim: *Beatus es Simon Barlona, quia non caro et sanguis revelavit tibi, sed Pater meus qui* m *caelis est;* sed tunc pergit: *Et ego diro tib·. quia tu es Petrus* (Cephas reilicet. qui hanc ònfessionein fecisti), *et super hanc petram aedifitabo ecclesiam meam, et portae inferi non praevalebunt adversus eam Et tilri dabo clares regni caelorum.* Quut quibusnam clarioribus verbis poterat Christus determinaro personam Petri? Illum appellat nomine nativitatis 5«moti, nomine paternitatis *Bar-hma.* filius loannis. aubiungit cognomen quo ipse eum cognominaverat *Tu es Petrus,* et'assignat rationem eius quod dirturua eet *Pater revelarit tibi,* et jiollieetur se daturum Petro *ego ilabo tibi* Quaetiam ergo eat relatio in hoc casu inter Christum inter Petrum et apos praesente»? Nulla aha litteraliter potest eeae prima fronte niei illa, quae intercedit inter Christum donantem, Petrum donatarium et apostolos testes donationis. Dixi prima fronte ad litteram, sed quoad rem. ut i)«e emendatorie distinctione utar, quoad rëih ipsam illa relatio est inter tres, quae naturalis est, inter supremum Christum et subordinatum Petrum, et inter superiorem Petrum et subordinatos apostolos.

Equidem in verbis donationi Christi apostoli non nominantur nisi in obliquo et implicite; nomine ecclesiae aedificandae et regni caelorum adunandi, praecipue veniunt apostoli. Cum ergo ecclesia aedificanda ait super petram fundamentalem Petrum, sequitur quod relatio inter Petrum et aposioh in hor textu sit relatio inter fundamentum et aedificium. Eundamen-

i Hsbr, XII, SS-88.

1 Cf. Migae Pair. tat. torn. <VXIV, p«. 7H0. Texta* hic est: «Qood «i oamibo· etiaœ ajsxtoli* ximol dktua eaee re* perias, noe ta*en aliis sise ipso, sed ipsi sine aliis attribatav asse eogaosess Ugaadi et solvendi a Domiao facultatem; at good aon alii ei»· ipso, ipee sine aJiia posset ex privilegio siM collate a Domino et ooneeeea plenitudine petestatia**

turn raatÿjet fedificium, noo euetiBStur, tegit et non regitur; noo vaçbo a fundamentb aedificium absolute pendet, noo vioeveraa. Ergo «datio apostolorum «d Petrum quantum ad rem ipsam «at relatio absoluta-dependentiae.

Idem dicendum de secundo testimonio Lucae XXII: E«e MCoao *expetwii «e...* con/irme *fratre» tuo».* .Apostoli· praesentibus Christus praedicit giaximam tentationem satanae contra ipaoa, tum subdit: *Ego autem rogavi pro te, ut* taon *deficiat fidae tua/*m^charisma personale Petro. Et quaenam relatio adf apostolos? Subiungit: Tu oonoenw *amfirma fratre»* tiros. Ergo relatio Petri ad apostolos eet relatio superioris ad subordinates, quippe absque contradici tlone quod minus est a maiori confirmatur. Et in casu nostro eet relatio magistri ad discipulos, est ilrniin dependentia? absolutae.

Nec alium sensum praebent verba tertii testimonii loannis XXI: *Pauce ovea.* Pratentes ·erant-omnes ajsvstoli ad littus maria Christus expostulat a Petro triplex pignus amoris prae omnibus apostolis praesentibus. nemine excepto, et poste· confert illi supremam jiotestatein promissam super omnes: *Pave* ·>rrs. poser *agno»* Ergo relatio tqter Petrum et apostolos ex hoc tertio testimonio est relatio inter pastorem <-t oves, hoc est omnimoda subordinatio. Quid clarius? Quid quaerit amplius emendator? Ergo ne. dicet aliquis, et dictum est, omnimoda et plena potestas erit ulwpio ulla limitatione in Petro? Utique, duplicem halat limitationem, activam unam, ut ita dicam, ei altera u jvaasivam.

Habet activam ex parte Christi donantia, qui ait: Ego Christus Deusqjabo tibi; ogo rogavi pro te; pasce oves meas. Itaque tantam potestatem habet Petrus, quantam illi dedit Christus Dominus, non in destructionem. aed in aedificationem corporis Christi, quod ■st ecclesia. Sed est alia limitatio passiva, si ita loqui fas est. ab ipso Christo posita ex parte apostolorum. Christus enim ut sapiens architectus posuit Petrimb fundamentalem petram, supra quam aedificaret ecclesiam. Sed ipse idem Christus designavit aedificatores, quibus PetnuT ad aedificandam ecclesiam uteretur, hoc est. apostolos ibi praesentes. Petrus constitutus eet magister in secundo textu ad confirmandum alios: sed isti alii non debent esse nisi illi, ·µι·· ipse Christus dedit Petro fratres in ÿpostolatu: *l'onfirma fratre»;* atque adeo sibimet in fratres ·degerat: lude *ad fratre» meo» '.* In tertio textu Pıvirus debet pascere agnos; sed isti agni non debent generari. nisi per illas oves, quas Christus ipse Petro lMseendas adsignabat. quas acquisiverat sibi; unde illas vocat ov« meas: *Paiee ove» meae.* Ergo suprema et plena potestas «t in Petro, qui tamen non potest, non debet exercere eam per alios ooadiutorea su<». nisi |>er apostolos eorumque successores.

Atque inde intelligitur, eminentissimi ac revereodissimi jiatree, sapientissimam ease oeconomiam lean Christi Domini nostri, qua, cum tradidisset plenam ri supremam potestatem Petro sine aliis, ut loquitur Innocentius III; poetea eandem confirmat aliis, sed non sinePetro. Apostolatusergo, et in ipaoepiscopatus, immediate et iure divinp est ex Christi institutione, non sd imponendum limitem, eed atf cooperandum supremae ac plenae potestati Petri in aedificationem ecclesiae, quam Christus aoquisirit sanguine suo. Atque id expresse confirmatur a testimoniis illis, quae emendator opponit.

Christirç equidem ad omnm apostolos dicit: Esurias *docete etc.,* dicit: *Qui* non *crediderit, condemnabitur;*

' Isea. XX. 17.
▮ Cft. spist. JpMfataes ardis.

quibus varius «t Petrum «t oaeteroe apostolos instituit psstorss ot doctorat super Oœnea gantas. Éfod hnsc dicta narrintur Matthaei capito ultimo versiculo ultimo, ot ot/subiangit sanctus Marons, post hnsc dicta: *iUie vidaUibae elevatm eat* sn Moli—. Eggo antequam constituerat pastores et doctor· apostolos noo ause Patro, iam dixerat: Posce *ove»,* posca *agnae;* adaeque antequam designaret pastores et doctor·, iam ěoa Aituerat Patrum pastorem pastorum, doctorem doctorum, ut scilicet capite constituto noa solum schismatis, sed et qjroris tolleretur occasio.

Eamdem argumentationem suppeditat aliud Matthaei: Quoacumfue *tolvfriti», erunt eoMa.* Iam antea dixerat Petro: Quodcumque *eotverie* etc., ad quae neceevario verba illa sunt referenda ut possint intelligi. Atque hic rogo ros, eminentissimi ac reverendissimi patres, ut magis magisque benevolentiam vestram indulgentis, si in re tanti momenti, in qua cardo praecipue vertitur difficultatis, diutius aliquantulum attentionem vestram distineo.

leaus Christus Dominus noster in celebri illo testimonio Matthaei XVI duplici metaphora utitur, petrae scilicet fundamentalis et clavium *.Tue» Petru»*^ et: *Tibi dabo date».* Utrique metaphorae occasionem dabat ipse Simon loannis; primae metaphorae de petra propter cognomen suum Petrus, secundae veru metaphorae clavium propter suam confessionem. dioenS. T« *ea ('hrittua* Attendite patres. Equidem quaenam est etymologia nominis Christi' Audiatur Lactantius. ..Christus non proprium nomen est. sed nuncupatio potestatis et regni; sic enim ludari roges suos appellabant. Siquidem sicut nunc, inquit Lactantius. Konianis indumentum purpurae insigne est regiae dignitatis assumptae, sic ludaeis unctio sacra Aomen ac potestatem habet regiam. Verum quoniam Graeci, prosequitur Lactantius. χρι«σά»ι licebant ungi, ob hanc rationem nos eum Christum nun· iq··· mus1.' Idipsum dixerat iam multo ante sanetur Iustinus

Christus igitur idem est ac rex. et reajvse si qui conceptus exhibetur frequentius iu utriusuue foederis Scriptura, eat certe titulus regis a propheta Balaam usque ad Danielem, et etiam inTlovo Teatartiento, in quo angelus ad Manam a regia potestate exorxlitur *Et regnabit* m *domo David in aeternum '.* Et loannes in Apocalypsi: *Rcr regum et Domina» domimmtium '.* Petrus ergo dicens: *Tu e» i'hrûtu» Filiu» Dei livi professus* est divinitatem non modo. red regiam Christi potestatem: quare Christus resjKindet: Si ergo ego. Christus scilicet, rex sum, ego dabo tibi claves regni mei, et tu eris regni mei claviger, innitor. Claves autem regiae potestatis erant insignia apud Hebraeos, quorum reges ferebant clavim super humerum, undi celebre illud Isaiae: *Parvvdtu natu» eet nobia et puer datu» eet mibi», et factu» «ri principatu» »uper humerum ěiui* hoc eat, eunt claves in signum regiq» potestatis.

Atque in eadem metaphora perseverans Christua subiungit. *Quodcumque eolverit erit volutum. Non* ·aim haec est tertia metaphora, ut vulgo dicitur etiam apud gravée commentatores, non eat haec tertia metaphora, qua usus est. qui· locum non habuisset; est eadem metaphora, quae proaequitur. Nam apud Hebraeos. ut bene norunt antiquitatis Hebraicae periti, claves non claudebant vel aperiebant aeras portarum immittendo vel emittendo transversam ferri laminam,

1 Ciré feaUM. IΛ. IV, a. 7 — P. L. VI. 4«4-SS; a Iastia. ▮ra U, |M· ▮ ▮«■ Msaria.
· Lae.1, M.
– s apso. xix, ic
ᶜurx,a.

at apad noa, and val in aodmn voivehaat «ai saedahaat a aliquam funiculiun, qui in parta interiori portant in hunc finam at modum arat coacûumtua Undo sol-'m funiculum idem arat aa apariro, innodato funiculum idam arat ac daudsra. Verba Christi «rge idam aonant ac illa Isaiaa: Dabo libs dauaa David: apertes «I nemo cfandrt, dande· et nemo «pariat?

Age varo, et a verbia Christi aped Matthaeum capite XVI tranaeatnue ad verba Christi apud Matthaeum cupite XVIII. in quibo· alloquitur Petrum cum casteria apoatolia. Christus ad ornnaa *v* cit: Quorvnmqae aolreritw, enml *eoluta* Iam vero haeo metaphora solutionis et ligaminia inusitata erat Christo, qui aliae temper dicit: Rrattlhmfar tibi peccato ... *Kemitto tibi peccata* .·.. Quorum *remiteriti» premia* Nullibi nisi in hiare duobus testimoniis adhibet metaphoram sollendi et ligandi. Non potuisset itaque haec metaphora ab apoatolia intelligi, niai praeceaaieset illa promissio: *Tibi daoo dat'et,* ad Petrum. B Sine illa enim potuissent Petrus et apostoli respondere Chriato: Quomodo solvemus sine clavibus? da prius clave· ad solvendum. Attamen neque Petrus neque apoatoli. alias semper difficile· ad intelligendum. aliquam difficultatem hic proponunt. Immo Petrite tamquam ad se dicta illa verba accipiens, stanni requirit, quoties hac potestate solvendi potuisset uti erga fratrem suum, usçsr srpties! Et Christus: *Septuagie» eeptie»* Nimirum irrtellexit Petrus se quidem habere clavmT ad solvendum in bonum ecclesiae ex promimione Christi, sed cum impossibile ait ut ipee personaliter per se «t immediate in toto orbe potestatem clavium adhiberet, ex institutione Christi intellexit nonnisi per contraires suos apostolos tamquam per ianitores sibi subordinates illi potestate uti debere. Apoteoli ergo solvunt, sed ope clavium quas datae sunt Petro. Ergo haec duo testimonia opposita sensum litteralem non infirmant, sed magis magiaque t confirmant omnimodam et absolutam dependentiam apostolorum a Petro.

Restat et tertium t «timonium, super quo emendatio etiam innititur et de quo tantopere gloriari audivimus heri ex ambone illustrimimum et reverendissimum unum òratorem *Aedificati rupee fundamentum apottolorum.* Kt imprimis, quoniam teverendivimus orator herf tantam nubem testium ex patribus citavit, ut hoc probaret de apostolis dictum, imprimis licitum sit quaerere cur omiserit explicationem sancti Anaalmi. Sanctu» Anselmus enim post alios ita ratiocinatur: ..Ex Apostolo fundamentum aliud nemo potest ponere, nisi quod positum est, quod est Christus Icsu». Quoniam haec propositio «st negativa, dicendum est quod numquam aliud fundamentum licitum «st ponere, ac proinde etiam fundamentum apostolorum eat Christus Jésus. Ipae enim est lapis angularis in fundamento fundatus; .unde subiungit I Apoatolus: ,βντο etc., cum ipae Christus sit lapis angularia" Hac posita explicatione sancti Ansshni et aliorum, iam videtis quod ipsi apostoli indigent, et quod Christus solummodo sit fundamentum etiam apostolorum; ao proinde ad rem non facit.

Sed quoniam oommunior interpretatio illa e»t, ut fundamentum afficiat ipsos apostolos, prosequor, at quidem licitum sit scholastice distinguere. Igitur quod apoatoli sint fundamentum, respondeo cum distinctione: sunt fundamentum in fide et praedicatione, *concedo,*: sunt fundamentum in regimine ecclesiae, *nego.*

Certe Apostolus nomen *fundamentum* hic accipit pro doctrina et praedicationi·: sempsr Apostolus cum agit de fundamento in «neti metapbonco intelligit praadieatMMm ≪ doctoiaam. Quare ad Bornant» died ss'aoa praaiiliwam m loot·, ia qaibra laaua Cbriataa pnedioara» fearat, ae sopor alienam fundamantem, hoc act aepar alienam praedicationem, aedificant. Ad Ephestos «aro multo magia. Quinam .«aim aaaama eat aaoeua Apostoli? DUarat Apoatolna, qaod Ephesii aralit hoapitm'teetamaatorum, boo «at «sterni a paotia Dei com lodaaia; nunc autem dicit: Estis cira· aaneionon *et dommtiei,* hoc «at in domo Dai, ubi suat patriarâiae et prophetae, omnes fidaha «t angeli: •nperoadi/saoti saper /asdammlmn apostolorum «t pnopAshvwm, hoc eet, ut explicet sanctus Ambrosius, auper novum et vetus Teatamentum: quod enim apo atoli praedicant, prophetae futurum praedixerunt. Loquitur ergo apoatolus de Ecclesia quoad substantiam fidei, in qua omnea fidele· tum m statu, ut aiunt, naturae, tum in atatu legi· scripts tum in atatu legi» evangelicae eunt; «t idcirco dicit swpewdi-*ficati:* sicut Hebraei fuerunt superaedificati in prima domo, quae fuit ebcleaia sub forma patriarchal!, ite et noe aedificamur super domum ecclesiae sub forma iudaici regiminis Unde idem Apostolus ad Hebraeo» inquit ↑: Acrrssisfw *ad Sion montem et civitatem M* eiivafu, *ad rceienam primitivorum et multorum angelorum frequentiam.* Igitur et apostoli sicut et pro phetae sunt fundamentum quoad praedicationem fidei.

Atque hoc ipsum confirmat, non infirmat testi monium Apocalvpeeos: nani in [illegible] dicitur quidem, quod murus habet duodecim fundamenta sed, eminentissimi ac reverendissimi pourra. rogo ut consulamus ipsum textum. Ita incipit caput XXI licii *caelum* ntnvm *et terram nmm. Primum enim carlum, et prima terra abiit, et mare iam non eet* Iam videtur, quod hic loannes hxputur de teriqxire pool diem iudicii. ac proinde subiungit: *Et ottrudit mAt ciiitatrm tam tam lerutalem detemdeniem de caelo a* Deo, scilicet est ecclesia triumphans in caeli», unde subiungit *Et templum non vidi m ea. Domimu enim omnipitme templum dlhu» eet, et agmu. Et civita» tole non eget, neque luna, ut luceant* in *ea: nam claritat Dei illuminavit eam, et lucerna ritu eet agnu» ... Et partae ritu non claudmtw.* Igitur «x contextu «sidens eet, qucxl apostolus loquatur de ecclesia triumphanti in caelis, hoc est de caelesti Hierusalem, et ita eam describit: *Et habebat murum magnum rt altum, habentem porta» duodecim. et ιι parti» angelo» duodecim, et nomina mecripia. quae eunt nomina duodecim tribuum filiorum leroel. Et muru» ciiitatie habens fundamenta duodecim, et* in ipsis *duodecim nomina duodecim apoetolorum agni.*

Igitur apostoli sunt fundamentum tnun civitatis Hierusalem, sicut patriarchae sunt portae nutat» Hierusalem, et angeli sunt custodes civitatis Hierusalem. Ista civitas ex apostolo loanne constat tum ex fidelibus veteris Testamenti, qui crediderunt in t'hri-•tum venturum, tum ex fidelibus novi Testamenti, qui -crediderunt in Christum qui iam venit, tum etiam ex angelis, qui sunt *adminittraiorii epiriiu». omne»* ia *miniiterium miaei propter «os,* qui *haereditatem capient »ahdii*? Unde «anctus Thomas dicit: Mysteripm incarnationis «at gaoarale quoddam principium, ad quod reficiunt omnes et angelorum «t hominum -ctua Quare ecclesia ista caelesti· constat ex angelis et fidelibus, ut (verbs sunt sancti Augustini i fiat una virtus sub uno rege. Igitur videtis quod lieic fundamentum apostolorum significat praedicationem et fidem. Et certe si duodecim sunt fundamenta, et Petrus est etiam fundamentum, ecquw est ianitor" et si sunt duodecim portae «t sunt duodecim angeli.

› IκXXΠ. M.
• Allatit ad revsrateJssi··· aptaMpea Vamtaemt.
i Bste. XIL te-te.
· Hete. L

ergo Pttrus amiait elam in h— civitate Hisri—Isni, de qua loquitur Ioan—a. Absolute ﬁl interpretatio ver» «at, quas ooodndit civitatem, de qua loquitur tournes, saae ecclesiam triumphantem in caeli» Iam vero, ravenodi··imi patre», numquid apostoli habent iuriadictionem in caelis, ubi ipae Chriati» subierit ee Petri, ut ait Dominos unua in omnitea? Igitur, ravarendwsimi patre», concludamus quod ť f—diaura*titm* bric respicit tantum fidem et pr—dicationem; et proinde rive hoc sive alio testimonio nihil poteat probari, nisi quod fide» ad nokyenit per medium apostolorum: unde quod dictum eat Petro sine illis, dictum eet illi» cum Petro, ut scilicet omne» sciant ecclesiam «se apostolicam.

Et harc est ultima observatio ad reverendissimum emendatorem, qui dicit: videti» quomodo ecclesia «it »|κ λ Io lη ». quia nonnisi per apostolo» poteetatem βιοι tum cxerrej Petrus, et institutio apostolatua, quatenus wt ordinarius, non dependet a voluntate Petri | nce a voluntate papae, sed est divinae institutionis. ('um igitur transacta fuerit etiam haec tertis forma extprni regimini» eocleeiae, tunc demum ex tribus' reclrei— militanti» formis surget una ecclesia, quae nun angelis erit ecclesia triumphans in caelis, ubi non a.Iret templum, ubi lucerna eius est tantummodo Agnus, ubi et prophetae et apostoli et patriarchae laudant Dominum, Concludamus ergo quod nulla mtio sit. quare possit retineri eiusmodi emendatio. Siquidem haec testimonia opposita non sunt limitation» verborum Christi, quae scilicet Christus dixit absolute ad Petrum. Haec quoad primam partem .-ecimdae emendationis.

At haec emendatio habet secundam partem: ..Porro versus finem capiti» non »ati» apte dicitur: solum Petrum prae oritubus apostolis sive seorsum -itigulis etc." ItaqUe emendator,in hac secunda parte vult dici *prae oaeterv,* et hoc bene dictum est, unde haec secunda pars avreptatur,

Venimus iam ad alias emendationes, quae ut plurimum eo tendunt, ut perficiant textum. Iam audistis. eminentiMimi ac reverendissimi patres, eloquentissimum Pictaviensem relatorem ƥrimum qui dixit, schema nostrum non esse perfectum, sed periret ibile: idcirco quamcumque em—dationem ad perficiendum acci] imus hac tamen lege, quod observetur quod dixit Paulus': *Omnia probate, quod* bonum eri *It :>ete*: quod bonum, non quod melius: nant quod est melius uni, non est melius alteri.

* Igitur emendatio tertia: *Ad* ——· *namque Simunem* etc. acceptatur, sed cum aliquo modulo, scilicet cum emendator postulat, ut fiat mentio etiam cognominatioris ad Simonem: *Tu* es Petras, bene dicit; cum vero addit: Et 'priimun mter *apooioloe '•legerat...* hoc superfluum est. Nam alioquin delieremu» proferre omnia argumenta, quibua praerogativa Petri splendet in evangelio. Itaque haec emendatio acceptari potest iuxta hunc modum: *Ad unum namque Simonem' Filium lanae, cui dixerat: Tu twaberie Cepium, port confectionem: Tu* es Christe» *1'itiur Dri vivi, locutui* est Doststmu *dicem: Beatur e» Simon Bar Iona, quia caro et languie non revelavit libi, red Pater meut, qui* m *eaelie eet, et ego dico Iibi...* cum iis quae sequuntur in textu.

Quarte emendatio proponit, quod illae propositiones, de quibus sermo est in contextu, non sint damnandae, sed damnatae. Verum as—— textu» non ret ha» propositiones non essis damnate·; Sbd quoniam reapee accuratior est ista locutio, pro „damnandae" dfeetnr AM ttiMi Bťiφύť non magi» rignrosum, nam si enat damnatae, q— nota emat damnataef Neque falsa» diei possuat,/alsa enim — nota. At sunt q—edam, qua» —at haarotio— Idcirco quoad modum «coeptetur, modo sciliost dicatur *pnuaue:* eant—ti— pr——.

Nunc breviter ad secundum caput, nam dixi duae prions emendatione· aliquantulum —getium fautesera. In ƥrima emendatione reverendissimus pater docte et pie locutu» est, et cum magno selo, ut scilicet magis magisque coarctetur «ucc—io primatus in. hac aims urbe Roma. Equidem Deputatio de fide non potuit non laudare pium desiderium, aed quoniam agitur de constitutione dogmatica, in constitutione dogmatica non omnis pia sententia potest inseri: idcirco post maturam discussionem Deputatio de fide putat, quod iam sufficienter provisum sit etiam huic sententiae piae sic, et in quantum fieri poterat, tum in textu tum in canone correspondents; ac proinde, licet aegre, haec emendatio —quidem potest acceptari.

Secunda emendatio capitis secundi est quidem tdira et extraordinaria. emendator enim de tribus queritur: 1° quod dictum sit generaliter „nulli dubium omnibus saeculis notum": quid est saeculis notum? 2° quod Petrus sit caput apostolorum; 3° quod Petrus sit fidei co/umtM Iam vero emendator dicit Nulli dubium omnibus saeculis notum! Quisnam scit, quae fuerunt dicta verba a Philippo in concilio Epheeino? Caeterum non omnia, quae allegantur in concilio. sunt dogmata fidei. Sed rogamus reverendissimum emendatorem, ut advertat quod reajee notissima sunt haec verba, et vulgo in scholis usurpantur; et postea non haec dicta fuerunt oratorio modo. Philippus enim nonnisi unam aut alteram phrasim praetpiait, ut scilicet daret formalem causam, ob quax|i ipse nomine Romani pontifici» et praesidebat et debebat confirmare concilium: atque haec maxima ree atque nota, ac proinde debet retineri etiam in concilio Vaticano, cum retente sint in primis concilii» et in usu scholarum. Attamen Petrus heic dicitur *caput apoetolorum.* Minime. *Caput ecclceiae* est Petrus, non apostolorum: excusationem date et ne longius progrediar. quaeso; celeberrimum est illud Hieronymi: „Inter duodecim unus eligitur, ut capite constituto schismati» tollatur occasio!" Petrus ergo, iuxta Hieronymum eet caput duodeciin apostolorum. Unde ergo haec tenta admfratio? Tertia admiratio oratoris ex alia phrasi „fidei columna" oritur: Quis fidei columna? Petrus. Fortassis verum est: sed non dicendum; ecclesia est columna ventatis. Sed quaeso, quaenam confusio? Alia est columna *fidei,* alia est columna *verilatie;* ecclesia est columna veritatis, et Petrus columna fidei: numquid in —ripturi» hoc verbum coit—— significat ecclesiam tantummodo? Adsunt D plure» loci. Certe ad Galatae inquit Apostolus*: *Iombra, et Cephea et loanmt qui indebantur* esse *columnae;* at in Apocalypsi, ut alia praeteream testimonia, dicitur': *Faciam illum columnam in templo Dei.* Ergo etiam de Petro dici potest quod sit columna. Caeterum quaestio tollitur a divo Augustino qui in termo— 28 de sancti» dixit: „Solus Petrus inter apostolo» meruit audire: *Tu* es *Petrut,* dignas certe qui aedificandi» in domo Dei populis lapis esset ad fundamentum, *columna* ad sustentandum". Ergo columna fidei Petrus dicitur ab Augustino. Igitur potest quiescere conscientia emendatoris, quod reapee

'I VMs raiaticam ttetea ab *rfiteup»* Ptatavta— in ese-(H—tta— (saenU < 10 —ii iero, m—», ssL »-«r.

• I Th— ▼, «.

› Ad Iwhteta ẋt [Mip« P.UXXIIL teV).

■OsfvH.A

• Os». IU, 11

• 1 «a» Ml Vide que» tegsrim ad di— 7 Mi, ari. MO adasSsvl

Imo verba bolla bovitata àMt fa MbteMfa μ amandatae oMaptaai.

· Thrtia MMfaÙ MOpfaft Otyfaut' MB Ðetar ^MÎt wriÎMB 4MI φM^ JMMtW þVMtMB Sid lnM ^UMMUftstio MMB tVJMÎèt BtyfcMBp WtMN WtStM·! BML whflHttitar. StiMi ^ μ μ MNβάκϋὸ: ergo44. Dimt ameadatar; Manrt tgfar. *by»* vol ifatar, vidabant aMMfatom «tyti·

Remanet quarta isneniiarin, at haee q—rta on— datio atiam laudabili carta aato proposita eat, «quidem neo—eum oat ad oompkmentum ai— capitis. ut afferatur t—tiaaouium omnium ecclesiarum, omnium octodecim anendorum pro perpetuitate þrimat At iota emendator in sue emeodatierio inearuit etiam i— appellation» tautquom od utefafie prfacipfam at ad tester—* unioeraaldatw octet aMtaartefaaatar. ZudicM rero Bomononam poniifirttm... ita ut base omandatio prouti iacet, ait materia tertii capitia, et proinde uti B iacet non potest accipi, ne fiat confusio. Igitur retinetur quoad substantiam, oed iusta modum. Modos autem hic eet: *Hae de* causa ad Rott—oam auZesium *propter potentiorem prie ipaHtatem* necte— semper *erat omnem* «mremre eoeMam (verba sunt sancti Irenaei), *ut fa ea eede, a qpea venerandae* oommunioma rore fa *reliquae dimanant* (verba eunt concilii Aqaileientia, cui praeerat sanctus Ambrosius), tamquam *membra fa capite coneociata* fa «asm corporis *compagem ooaleacerent* (verba sunt Pii VI in brevi Super *aoHditate).*

Et haec eunt, eminentissimi et reverendissimi patres, quae ex parte Deputationis veettne de fide debebam vestro iudicio submittere. Si quae bene dicta sunt et observata, ipea omnia Deo et Deputation! tribuatis rogo. Si quid vero vel minus recte vel certe leiunum dictum, paupertati ingenii mei parcatis', et interim laudetur Iesus Christus

Relatione autem expleta eminentiaeim— primus praeses addidit:

..Procedamus nunc ad suffragia ferenda de emendationibus propositis, quae reverendus dominus aubsecretarius aingillatim praeleget, ut postea de singulis exquirantur suffragia. Monentur autem reverendissimi patres, quo melius ee rea peragatur, ut singuli, quamdiu actus suffragia ferendi durat, locum sibi assignatum in aula concilii occupent, ac insuper, ut qui assensum vel dissensum suum surgeodo manifestare voluerint, tamdiu stantes maneant, donec eatis constet de maiori vel minori suffragiorum numero. Itaque nunc reverendus dominus aubsecretari— incipiat proponere singulas emendation—."

Tunc subsecreteriua perlegit primum ac proposuit emendation— in caput primdm: suffragiorum autem exitus hic fuit, more solito duplici experimento comprobatus. Emendationem primam cunctis suffragiis reieoerunt omnes. Sec—idem qnood primam portem fere omnes roiecerunt, quoad abteram vero omnea cunctis suffragiis admiserunt Tertiam fere omneo adcliverunt iuxta modum toaeon a ritverendiecimo relators nomine Deputationia-penpoeitam, ut nimirum diceretur: *AΛ mmm namque Simonem filium lanae* mt *fa—1; f» votabaris Cepbae, pool eonfmoioneen' Tn ee Cbrietue FAfas* M —te, ioeutas *eet Ðomfaw. Beatae ee Simon Ber lana, quia* aero *et eangme non revelavit Ubi, eed Peder* mete gfa fa *cmii»* art. *Et ego dieo Ubi* eta. Quartam pariter admiserant fere omn«, iuxta .modnm ab eodem relatore propositam, nimirum ut loco vocis ..damnatas ot falsas" poaaretur vox *pravae.*

Propositae quoqne eant eamadatMaoe ia teeuadum tilaiju. i—mu i—i Ut

prieMi M MMMBIM 4MB MMMB —a fafa paapaeifar qfan atepottsbakAaartMMafab bty-

L IIIa. I), te fa — ssda, « fam o^aramlm oom-

'Am cepcte o mummÅb Åb immn *eerfurit* «wNpApMi cooleet——I ſPi VI breve Edper aoMifafa). Çaint» quoad priaaam partam propoaita non fuit, qufa raopjciebat tantummodo stylum, quoad alteram verœunctes suffragiis reieota fait.

Abooluto aota ferendi aeffregia, eminantiaaimua pcimua promaa initium diacuaaionia quarti capita indixit hiaoe vertes:

„Jam accedam— ad specialem diacumionem quarti capitis schematis propositi, de quo multi patras veniam loquendi petierunt, quorum nomina reverendus do minue subeecretanua ex ambooe recitabit."

Qui ambonem aamnde— haoc habuit:

„Nomina reverendissimorum patrum qui veniam de capite quarto schematis oanatitutionis dogmaticae de ecclesia Christi loquendi petierunt: eoiinentusimi et reverendissimi domini Coosanus cardinalis Mathieu archiepieoop— BisuntinuevTtia. Othmarus cardinalia Ra—oher archiepimop——Vindobonensis, Icannee cardinalis Pitre, Philippus Maria cardinalis Guidi orctuepucopiM Bononiensis, Henricua Maria cardinalia de Boanecho— archiepieoop— Rothomagooeis. Paulus cardinalia Cullsn archiepieoop— Dubii——is; et reverendissimi domini Paulus BaUerini patriarcha Alexandrinus ritus .latini, loeephue Vaierga patriarcha Hierosolymitanus ritus latini, Icannm Mac Hale archiepiacopua Tuas——ia, lo—phua Badoc Alomany arohiepiaoopus Sancti Francisci, Frandscue Apusao archiepiacopua Surrentinus, Vinoeutius Spacoapietra archiepiacopua Smyrnenais, Oeorgius Erringten arohiepiacopUa Trap—untinus. Salvator Nobili ViteUeodu archiepiacopua episcopus Atuimanus ot Cingulanua, Thomae Connolly archiepiacopua Halifaxiensia, Carolus de La Tour d'Auvergne archiepiacopua Bituricenaia, Benvenutus Monaon y Martine archwgiorcpus Granstensia, Ioann— Franciacus Eandriot arohiepir aoopue Rhemenaio, Ansetaan» Rodrigo Yusto arohiepiaoopus Burgeoais, Ioann— Lynch archiepiacopua Torontinua, Ioann— Loeanna episcopus Bugellonoia, Franciacus Lacroix episcopos Baionessais, Richard— Whelan episcopus Wbealingensis, GuiUielmm UUatborne epssoopi» Binuinghamienaia, Bartholomaeua Legat episcopus Tergestinus, Felix Canlimom epiκαραα Parmensis, GmlÎelmus Koane episcopos Cloyn—ais, Guilleimue do Ketteler episcopus Mogvntinus. Petrus Laoarriere opsecops» olim Ouodolup—isie. Bartholomseue d'Avunso opsKopus Calvaatao ot Tboa-Mosie, lesuald— Vitali episcopus Ferentinas, laeobus Ginoulhiao epêsoopun Gretiaaopolitanua, I—ophi» Caixal y Estradb opéacopue ürgaUaates. Thaddaeus Amat episcopos Monfaraÿeatai et Angelorum, David Moriarty episcopos Korristfae, Renat— Sergent episcopus Coriaopitmmis, Ðominic Zelo episcop— Avers——, Petr— Rota apiecopte.GuaatalfaMie, Conrad— Martin ĕpiaoop Paiderbonaatea, Ꝑetr Mana Forte epiaoop— Camlenaiv, Amend— Msupomt epiaoop— Sancti Dionysii Rouaioois, Bernardin— Goode y Coml epiaoop— Zamortetea, Aug—tie— Vhret ĕpiaoop Saaoti Aag—tfai, Michael HgM y Rioo βρικοραι OoeebeMHK loMfciai Uecb tpMMpee

Aemilius Bammtié apiaaopM Ehmeii, Hyateathmi Maria Martinadepiacopae Baneti Cbriatopfaori ds Havana, losephus Fiancisros Moreira epimopui Ayuroquansis, lossph Aggarbati episcope· HrangellisM·, Francisco· Zunnui-Caaula epiacopu· Uxallaeais «t Thrralbensis, Antoni» Maria Fania epieropM Potontin» et Mantoeosis, Laurentius Gartaldi spiacopus Salutiarum, Eu̯genii Galistti episcopus Alba-Fompaisnsia, Antonius Colli episcopus Alexandrinae, Fallx de Laa B Caaes episcopus Constantinianus et Hippooeuaie, Cornelius Mac Cabe episcopus Ardagideneis, Raphael Corradi episoopus Balnooragiansis, Philippus Kroluents episoopus Vartnieoms, Epbrasm Ganuloo spiscopiA Nemesinua, Carolw Hefele spiacopus Rottenburgensis, Carolus Aemilius Frappai episcopus Andegavensis, Vincentia· Jandal magister generalis ordinis Praedicatorem."

Oratorum nominibus publicatis atchispiaoopus ladrensis conquestus ast apud eminentisaimos praasidea, quod debito tempore veniam loquendi da capite IV patierit, at nihilominus aies nomsn omisanm fuerit. Praesides autem, cum audiassnt a Moratorio reapM debito tempore petitionem fartam essa, eiueque nomen per errorem fuiaae omissum, iusaarant inseri illud in locum, qui ei iuxta ordinem competeret, et huiusmodi sive errorem sive insertionem ex ambone patribus annuntiari.

Poet haec ad ambonem eucceeeive vocati sunt cardinalis Bisuntinus et cardinalis Vindoboneosis.

ORATIO »

emaneurisesmi *ae* recsrendtesMM domsm Croaarii *cardioaiit HaMft arMtpitoopi* Bwuntim'.

Eminentissimi praesides, eminsntissimi ao tororendissimi patres.

In oongregatioM nostra generali die 31 maii habita rsveroudissimus patriarcha Hiaroaolymitanua gravissimam ecclesiae nostrae ia persona episcoporum tam antiquorum quam etiam reoentioram iniuriam .irrogavit, dum eos Monotbslitis omnino •ssimilaverat, eadem damnatione vel parones» vel feriendo·. Animus mihi non eat rem totam historice «t theologi» pertractaro, pauca tantum advertenda habso.

1· Reverendissimus patriarcha rom novam nobis non protulit, sad iam auagitatam « avolatam pauce· abhinc hebdomadibus in sphanseridibus publici·, quarum contextum ipea aibi eubeumpait, latino asrmoM vestivit, at fusius deduxit. Pono cam marne congruum videatur optas periodicorum loliorum hio afferre, cio et minea dictes Meat tait opte hic a naa confutari.

ğnatota gsMsaU a **ptonta** ■tassssfcaMiaaihta tesrast.

OH» ssntoteiam nostram axpsetoataa Nao rovaroa-

indooti· mo oommuMm rorum sansam habentibus.

Quamnam'varo afclteiam ita incutavit revarou- dissimusf Eam profecto, quaa sancte· matris eodeaiM Bornante primogenita habetur, mo ullo tunqiMuti tempore destitit, quin maxima illi filialia suae devotioni· specimina dederit Quosnam vero episcopo· rotam oscumenioo cotwilio ita profligavitf Dios profligavit, quorum ex patrias nostras historia scientiam, virtutes, marita didicimus, val illos quos iuvsuyi nostra astata novimus viros misericordia·, quorum pietates non defuerant, quorum maturoaoantibua annis cooperatores at coadiutoroa fuimus, quorum fides notus probata fuit non solum diotis ssd at factis; qui in teterrime illa Galliaram perturbation· at persecutione labantis ultimi saeculi vitam obtulerunt, bona dimiserant, exilium passi eunt, ut fidam suam Romanae ecclesiae illibatam servarent;

turgente a ruinis ecclesia nostra, ipsi opitulati suit ; qui per quadraginta et amplius annos suis sumptibus suisqus sudoribus aoolasiaa, seminaria, tot religiosa instituta instauraverunt, erexerunt, foverunt, quique, ingruente nova persecutione sub Napoléon· I advenus Romanam sedem, tanti viri adeoque potestatis iram minime reformidante·, sanctae sedi firmius •dhsaaerant, quibusdam eorum hac de cauM carcerem etiam expartis.

Neo praeteritis ultimis annis Gallia a cultu suo erga sanctam sedem recessit. Romam e manibus impioram fuso proprio filiorum suorum sanguine arijmit, non sibi suisqua, sed|prbis monumentis parcens summum pontificem e Caietano exilio ovans reduxit, diuturna prteasntia servavit, et redeunt· pariculo, missis iterum copiis ipsum denuo asrvat. Quod si istae Galliaram copses in circuitu nostro^voa adessent, prorso· iaosrtum utrum coadunari possat concilium istud Vaticanum, üada ganti nostra· illiosqua episcopia fidsntar et inconfusus aa applicaro poaeum, quae da martyribus dista aunt: Eos testa· ingenuos agnosco, qui pro testimonio saagainam suam aiargiuntar; ili» pariter fidaias at aaMta· asdi abstpM «toris nota adhasraatea adasitto, qni pro iUa vitam, vina, substantiam suam proAadsnmt, profundunt, et ipsi coaatantittiSMOI

I HaM pro nobia sufficiunt: castori veritatem diiudiMhsmt.

ORATIO

μ η Iμ α Iμ

· Eatitamtissimi ptaasids·, etnusaatiasimi *to* rava-

pMmtena,qrmmpoMÜreBamaM**«btMMt,aagaaaMm ^pi^W B^MV· W·" ah Mdmudvarta, hater pM*- *H«- Mg··* MRI ffil jptftMMfeMl oMMB 4WBM Mk giatarii dtetiageeadom aa Idea reapure àmrti eir-Mmfcti a Damtea yaregrtaamar, a digtai «flWaaar þrcamarierebe CMA: ài digni efficimur ya gratiam Syiritm ñnoti qui uebit aawlea dfiMtianam IKHgaa mi yaaain· gMd non þoacemu at fidai dapmâto acotecia· tradito Dem filii· adop-þ>■ gnat credenda aaat doMt-

Ipeiu· quoque aceteei·» Mt *yyf ri> Dai dnyan--·are at omnia, quae pietati» eraroitia vitaaqaeohriatie-aac integritatem attinaaat, ita ordiucre, nt quantum fieri poccit, pietati» promovaadm auxilia multiplicentur et coandalotum cicanie eradicentur. Diatinguendum igitur eat inter ea, quae divinitua reialata ·ire ñnctitut aunt, -et aa quae ad diaoiplinam mm B latiorimo euihptam pertinent: de hie eooteria tegai propria tale· fart, da illia tretimoaium perhibet. Da die, quo' ƒacurreotioni Domini featiun a fidelibqp cunctis «tebeandiun ait, þatre Nicaeni legam tulerunt; da Chrieti divinitata taetimonium praebuerunt diceotaa: Ita čredimu omnea, ita ñaiore nostri ab initio crediderunt.

Errant qui «tistimaret, obligationem iuri eoclaaiam gubernandi reepoqdmtem ad animi cancua nullatenus referri, principaliter tamen et proxima externum obadientiae actum exigit Magisterii autem effioaritM tota ab actu interno ascensioni· pandet, qui duo· habet gradu·. Primue Mt certitudo moruli», qua tn ipao ‰aluti noetra» negotio contenti cimus oportet, et ouiue tanta eet via, ut tins m þopulo ŏhrietiano in via ‰aluti dirigi nequeat. Morali certitudo ad absolutam adeo accedere poteet, ut aam in praxi ■uppleat: unde tot caeoulorum experientia probadur, infallibilitatia doctrinam, qualem echema exhibât, non neceeeeriem eaee, ut ‰edi Romanae dacreti· obaequium parato animo praaatatur. Seoundue gradua aann-·ionia interna· magiaterio ďivinita inatituto debitae eat fidm doctrinam a Deo revelatam mea, ouiue ee eat natura, ut omnem dubitationem axulai· iubaat. Ex eo, quod'MKcaaaM' «arcti Patri omnium chriatianonuu doctor a Chriato čonatitutu ait, neoaaaario «equitur. eiu« de fida, ƒuœribo dacreta cum obediantia et fiducia magna excipiende ma·. An vero do necto ·itate «aluti· iit m ain· eoderiarum oonaeniione quomodocumque manifaatata ût Spiritu· «ancti eloquium ·uecipara, id eet, da quo agitur. , ,

Sohamati· caput quartum duoboa abaolvitur articuli», quorum pceterior cum priori per particulam φ „Hiŋo" oonneotitur: priori ergo otmtinentiir argumenta, quibua fidei dogma poeticiori artiouki anuntiatam atabilitur. Provocatur ad concilia tria oaoatoenioa, nimirum Conatantinopolitaaum IV, LugduneuM Π « Floraetinun. An iura,examinandummt.

Schema dieit: ^Siquenter itaqua ñmprimi gan·-raliiua oorciliortun, in quibus Oriana cum Ofecidente in fidei ttaritetieque unionem conveniebat, «oltonne· fidei þroftooeom cum aoàeilio quarto Coaatantinopolitano «edimue: Prima «ala· «t... " at aequantia. Haao nutem varba non occurrunt in fidei

ti «li taMtMrttea. Mmn

jNn «iü «nü «^
» afiateteM* taiun» aattedaa Oa* al adteterten mn yte·
* mmM, M teem tefcutei Chrtanm atanaM fm·* ta*

Md afaMhaMMM, dnqna Hidrimre n · M^MM·i··^M·^^^ wb ™^IMφ·· φ· ÏÏÔÔI MMNHB^ ∇ï ^tamtam». A qjreadtaaM* aMgeabqM·* ia are-MM yrimn, «ai yMM^r tegaten Baamnm a aaata dwa patriarchae «riaataha *<gmM«ate«tea, Maia tentam ayimapi adeaan·: eam èam Photius par daa-4μ ÏM MMB toMMMt M M. «ÿMOQfM et oiariare, qui ai iifagoemror, arudaliter saevitam areat, yiĉriqti m ei aabeaearaat, amiti gaogea obterant, urmea diam anpmanum aooaiataaAibu·.

QbB ƒ lonftrift priBMtlHB varbotemm tern daaampta enat on famular· Horaatedaè et ooutincot predcmicntea: P ia «arcte cade immaculate·! eem aampar anthoiioam naervatom religionem; 2· in ea integrum et ana religion·· ohrietianae aotiditaMm'aaat. Primum anttecta respicit tempora, litam nempa arianam at maxime monoph/aiticam, utpote quae eohiama Ammatram formularii ope tollendum eneitavaraL Secundum «x primo dadixitur; tau· tamen largiendam act, quod atùun ad tempore futara pertinaaX. Oatholioo cuivis firmiter tenendum eat, numquam futurum mm, ut cathedrae «ancti Patri accidat, quod de tot «adibo· åpoatolici actum eaae dolamus; «ed aoooaaaom principia apostolorum fidam tuendi et fratre· confirmandi munere uague ad finem mundi functuro· «m Haec patre· Vaticani ad unum omnM oonfitentur, ita tamen ut non ŏmne credant, inter tot pontifice· nullum fuiaee, qui apoatolico huic muneri defuerit Fidem rectam non tutatu· mt, fratiasqus non confirmavit Honorio· ab ipsi· aim auooeeeoribM anathemate inaugurationi· die psrouasus; neque' Stephsnm ΠI, qui decreto «/nodali constituit, ut a Constantino, quem tres episcopi cardinales oon-··creverant, ordinati, reordinarentur; neque Serğiu HI, qui a Fonaoco pontifie· ordinato· et hoc, quoe ordinaverant, non tantum «ynodali decreto aed etiam minia et poenis ad roordinationem «obeundam compulit.

Praeterea ut formularc Hormiadae rite axplioctur, ·d ea, quae praHcaacarant et aubaecuta eunt, attendamua oportet. Qalaciu· I «chiematia Acarnani tempore m, quae canota čerte a Ôrneci postularet, oaqum»-tibua verbi· axpraaaitl: „Nullu· veraciter chriatianu· ignoret uniuacuiuequ· «ynodi oonatitutum, quod univetaalia aooteun» probavit aaaaoaua, non aliquam magia exequi eadem prae caeteria oportere quam primam, quae et unamquamque eynodum eua auctoritate confirmat^et continuata moderatione ouetodit." Haec cum dioerat, anteoaaeorum euorum vaetigia premit at Mmdem do fidei regula aententiam etiam poet famulare Hormiadae retenter» me·, pontificum eloquia et rarum geetaram documenta abundo oommonatiunt.

Non multum poat lia de ƒribu capituli· axorta eat In quantum rea poteetatem pontificiam «pectat, tota vertitur in eo, num «alva concilii ChateedcmeMÛ· in fidei rebr» auctoritate ao proin aalva catholica de Inoaruationo fide capitula trio damnari poeeent. Ipaa aalva fid· Chatoadonanci damnari poaee Vigiliue decreto, quod dioi eotet, ooastituit: oed plurima· atatim patriarchates Boream eoolerire, maxime antietitea, in eum ut fidei proditorem iiwurrexarant. Earum «xpostidationiba· cernit at comtitutum «didit, quo prohibuit, n· tria capitula eondamuarentur. Attamen «ancilium CoMteatiqopaHtauum daereti huiua retiooem non bnbuit, aad tria capitula reprobavit. Vigilia· ad aaintentiam in. Indicato onpreitam rediit at concilii acta confirmavit; mt omni» fare Ôcridau reclamavit· Etohaiarum Africa· ao.D-

› Mm< TUI, H.

lyrici repugnantiam laatinianasl ri i&ata,eoaspnarit, mum psovinriaa rnderirntic·· MediotaMnais «t Aquilricaria, qua· totam ton·· Italiam «aperiarem tune temporia axnpiactsbaatar, asenaoTiMri·· aatistitas a renete» aadia tic—mania» aatoaearanL· Po··tifiem fidri paritatem maculari·»· aaapiaabaatar Galli «tmneti» Columbam·» hibstnua: idâa amtoaia Hispaataa sentiebat Licet «oim a aadri apmtoiriaa communio» numquam raosdasat, par caatam temaa et quinquaginta ânno concilium Conatantinopolitanum reiecit Hi» autem temporibus eoctarâ» Hiapalouai praeerant «ancto» Leander «t «anctu» Isidoros sodesiae doctor et cum aancto Gregorio Magno amicitia iunotus, Toleteaamque regebant sancti» Ɛugenio II, ŝanctu Hdephoneu» et remotu» lulianua. Hi» omnibus pereuuum erat, patre» Constantinopolitam» constitutionem fidem rectam labefactantem edidisse: igitur fieri poeee iudioabant, ut pontifies» constitutionem aliquam fidei peruicioaum auctoritate «oa confirmarent; immo id factum eeee non dubitabant: unde evidens est eoe non credidisse, sancti Petri successores in fidei rebus ðiiudicandi ab omni errore immune· esse.

Haec de concilio oeoumenioo quinto. In «exto causa ita tractata est, ut liquido constet, ƥatre non credidisse definitio» a sancta sede promulgata episcopis libertatem adimi indagare, an definita cam traditione apostoliea concordent Quamv» Martinus I rt Agatho synodis ñumerosi Romae habitis Monotheli-tarum errores condemnaverint, Agathonri tamen epistola in examen vocata, et nonnisi postquam constitisset, patrum locos in ea citatos genuinos esse, ut verae fidei regula suscepta est. Cum igitur in concilio octavo de satisfactioni» formula «geretur, formularia Hormisdse, ex quo desumpta est, ssnras faetorum eloquentia ŝati ŝtabilitu erat, ita ut nemo, qui primatum ŝedi Romanae sincere agnosceret, eam declinare posset.

Alterum concilium, quod ad pontificis summi inerrantiam conprobandam adducitur, ert Lugdunense II; schema enim dicit\ „Et cum Lugdunensi ooncilio secundo prpfitemur: Sanctam Romanam eoetosiam summum rt plenum etc. eta." Iam vero alia die commonstravi, symbolum, cuius verba afferuntur, a concilio Lugdunensi neque adoptatum neque comprobatum fuisse, et episcopos greooos ei non subscripsisse. Rri testes sunt ipsorum littera· in concilio praelecta·, instructione·, quas lunocantii» V «t Nicolaus Π nuntiis sui» dederant, rt Nicolai epistola ad patriarcham et antistites Graecorum : quapropter «vides» est, symbolum ab imperatote «olo susceptam esse ri proinde unionis fundamentum non fuisse nsc asse potuisse

Castorum propositio, ornus «rgo symbolum illud patribus lugdunenribus adsoribere conantur, nos» «a eri, quae ioerrentias pontificiae sesertiomm de m 'inferet Ita sonatl : „Et sicut (nesnpa pontifex Romanus) pia· canteris tenrtur fidai' veritatem defendere, «io et si quae da'fidn suborta» fnsrint quaestiones, suo debent iudicio definiri, ŧ#pQsdha. Verba allata, quin r» ei» inferatur, ita erpiicarj possunt, ut eum •is, d» quitis· inter catholicos mùwsu» non habetur, optima consentiant. Vsrisdnnmi «st, quaestiones fidei abaqu· summi pontifie» iudicio dirimi non poma Ut doctrina, in quam eodessa· particulares in synodo vel extra eam consenserint, ceu a Dao revalata babendBfrit» mdo Ħ aidii tpptobatio BBCBdtt oportat, rt «ins d» fids moribus^ne decrete ab seoissua particularibus aoosptota credendorum normam constituunt Porro admodum varisfadb «rt propoeriioaam, ds oria» aaaaa agitw, ad iariiài· propria talia patiiriaaam nitori. Ia iri pontifnt Baaiaam aaàa diriauadam sub fidai rugarim «crimina eonsanaa MabIHtaIMI■·bvMNt» M 4MB ÛmImL IB MJMtBMB B0 ť obo^MttdBBI Hunc «aro ■aaa· dteretorom, qua· à onaritiri prerinrialiboa da qurastioaubus fidri ultimis aaa» adita eunt, inter priroaqwa pturimiaram illatam antirtites coaetat.

At varo ia symbolo a Miohaari imperatore acceptato da fidri quaastionibu» legitur: „8uo (nempe pontifici» Romani) debent iudicio definiri". Initant igitur nonnulli et confidenter aaaarant, definiendi vocem de ae semper involvere indicium irrefragabile et irreformabile. Hia respondendum eet,'quod eoole-■iaatioum loqiraudi uaum hoc mitem in capite ignorent, loarmre XXII rescidit, quae Nicolaus IV da paupertate dominium omnimode excludente ut a Christo commendata decreverat: quo factum «st, ut magna fratrum Minorum pare eum haereticum manifestum esse clamaret: Pontificibus enim fas non esse abrogare, quae a praedecessoribus eorum per elavem «cienti»» in frda moribusque semH definita sint. loannee XXII negavit Nicolai constitutionem irrefragabilem esse, non autem inficiat»» est per eam aliquid definitum fuisse: etenim de ea suisque ri aliorum pontificum super paupertate ðecreti agens vocabula *definitio, definite* frequenter adhibet exempli gratia: „Cum constitutio nostra contra definitiones praedecessorum nostrortfm, sicut asserunt, definierit, Christum et apostolo· etc. etiy' Falsum itaque est concilii Lugdunensis tempore vocem definiendi de se semper involvisse iudicium irreformabile et irrefragabile. Nicolaus IV autem etiam a Bellarmino definisse dicitur: habetur in libro de Romano pontifice: „Nioolaus IV qui in capite Enti definit, Christum verbo et exemplo doohitee perfectam paupertatem." Minime tamen admisit constitutionem a loanne XXII abrogatam irrefragabilem fuisse. An Bellarmini» tam indoctus erat, ut ecclesiasticum loquendi usum ignoraret?

Tertium concilium universale, cuius decretu schemati auctore· inerrantiam summorum pontificum probari consent Florentinum est. ' Sed in definitione fidei, quas unionis cuir» Graecis initae fundamentum erat, primatap quidem claris exponitur verbis, nihil autem continetur, quod sobrius interpres ad infallibilitati· doctrinam stabiliendam adhibete posait. De potestate magisterii statuitur, summum pontificem Christianorum omnium doctorem exiatere: quis autem inter catholico» umquam dubitavit, sancta· aedis praecipua esse veritati revelatae testimonium perbibero ? immo omnes credunt, absque «e fieri non posse, ut doctrina quaedam fids certa reddatur; magna haec est praerogativa, qua magieterii^apostolici auctoritas egregia commendatur. Praeterea definitio florentin· summis pontificibur plenam attribuit potestatem univsisaMm enelroiam regendi. ae gubernandi. Plena revera «rt, quoniam ad res eoelsriaatioe·, quae sua ex natura mutationi subeunt, cunctes «tenditur. Finis autem, ia 'qusm «oaMns capiti data ert, ratio potestati· huius exaratio limite» figit. Iurisperfti suprema· potestati civili ius dominii «minentis adaoribnut, vi cuius de civium proprietate legitime disponat, si raqmhiic·· salui id «xigat: hasc nutem «ocietetiˑ civilis reotoribt» non attribuuntur ut privatum dominii ius labefactetur, sed ut conservotur; nam simul eum republic· in diserimsn adduntur. Bimili modo ■ancta aedes potestatem habet de omnibu·, quae in roclesie humain» eunt institutioni» urgente necearitsto diipoMndi, non ut iqgitim· instituta avertantur, «d ut cum itribo» in «is findat» rt obligationibus ioda dimanantibus, quam nptime fiari pcartt, ««cMrrentar.

« ⁂MI XnV. nart MBm

Attamm tfnt» pontifici «tiMi «te»· A petite mfld isrret, eupsstuvi, ssd hueuaqu· non mr·!

jMMtar μ Mβ« oui writaiMi afaetv A φ MφNHM MU adboMOdti pOèet·· 4MB M MtW M&Oft» bâlâ· set. Ita argumentantes obb'riet—tur, trcpiMM hanses dietioasm ml litteris Mrà desumptam mb: ănd Mun inMrpretaati «retextus, in quo occurrit, soliiate attendendos Mt; ad uda quoque patres, tnditioait apostolic·· teato·, recurrat oportet. Qu··· un Domina·, oam servi adhnc formam indatus tâter homiam ambularet, sancto Petro, quasnam cuaotie apostolis promiserat, apud Matthaeum capite XVI et XVIII habentur. Morte daviota fecit eis sicut praedixerat. Ipsa resurrectionis die apostolis universis ait: *Sicut nûeit* me *Pater, ego mitto* nos. *Accipite Spiritum eanctum. quorum rruûeerili» peccata, remittuntur eie, m* retûnuritù, *retenta tuât.* Ad mare vero Tiberiadis Petro dixit: *Paece agno», parce* ore maar. De tidpo agitur, cuius antiquisainius. usus eet lam B Homerus reges et regulos, quos in Iliade producit, pastores populorum (notplvoc τὼν λαὸν) frequenter adpellat. Evidenter Dominus tropica pascendi designatione totam potestatem Petro ut ecclesiae rectori traditam amplectitur. Qusnfiis autem sancti patres non negent, potestatem istam Petro eminentiori, quam caeteri· apostolis, modo collatam eme, eam tamen cunctis apostolis et successoribus eorum tributam esse affirmant. Tria sufficiant testimonia.

Cyprianus in libro *de umtate eccleeia»* scribit1: ..Pastores sunt omnee et grex unus ohtenditur, qui ab epistolis omnibus unanimi consensione pascatur, ut ucclroia Christi una monstretur." Sanctus Augustinus in libro *contra advenarioe legis'* asserit: „Cum ei (Petro) dicitur: *Amae met Paece ore* meos, ad omnes dicitur." Sanctus Bssilius in *monaeticie inetiiutionibue··: „Petre,* inquit, *amae me piu» hiet Paece ovee meae.* Et omnibus deinceps pastoribus st magistri· C remdem tribuit potestatem, cuius quidem rei signum est, quod omnm similiter ligent et solvant." Cum omnis similitudo claudicet, in probationibus ex locutionibus tropicis deductis summa cautione opus eet: si enim hac in re theologis genio suo indulgare liceret, nescio, quidnam ab arguto disputatore demonstrari non posset.

Accedit, quod Graecorum de inerranti·· doctrina sententia in concilii Florentini actis clare expressa sit Doctis enim omnibus nota est oratio Bessarionis eruditionis laude inter suos eminentis et ad dignitatem cardinolitisqn postmodum elevati. Nequs Graeci permoveri potuerunt, ut agnoscerent papam potestatem habuisse symbole *Filioque* addendi. Castarum ex actis constet, futurum fuisse ut infecte re abirent, nisi declarationi da primata· iuribus adieota ement verba xoh' 8v rpbxov et sequentia. Cum Graeci linguae latina· ignari ement, par e· patet, eos definitioni iuxta sensum verbis graecis expreronm adhaesisse et facultatam sibi reservasse plenitudinsm potestati· pontificias secandum conciliorum oeoumsaicorum gesta st oanonum tenorem explicandi.

Ex allatis manifestum mihi vidstnr, concilia Oonstantinopolitanum IV, LugduMnee II «t Florentinum nihil deerevisea, quod inerrantia· pontificia· pgofeasiooem contineret. Igitur non indicare non pomum labile mm fundamentum, cui tanti ponderi· doctrina superstruitur. Praeterea definitioni, quam articulo· secundus exhibet, graves obstant difficultate·, quibus solvendis equidem impar eam: sapiantiorem, qui sup-

1 IA. ds stet seal IV — P.L IT, «00 X

• Ishm Mbea *de* ^sas teristiaii, ℞ M, opal lOgM P.L.XL,»-.

• n<M P.β. XXXI. M» a.

Neqae da atessto agiter. Pro doetriaoe «Miniandas notera obMctioom m dateterotis btetoriaa, sloqaiis ptttRMI tt Mfeorai 4NMÜMM MB ad rem hand patinantes declinari posesmt, sad solide potias refutati debent 8opbiamatibm uti vol eas criticae regulae, qua· ipse ratio dictat, n^gtigore mactant fidei reomm agsntibtn ma quidem indice indignum eet. In malt» autem regionibus id prudentiae quoque repugnaret, quoniam statun meergarant, qui artifici· adhibita detegerent, oalumniasque et irrisiones superadderent.'

Quamdiu obiectione· eat gravas abaque insta solutione manent, infallibilitati· pontificiae definitione non tentum religionis osoribus nova tribuerentur arma, sed etiam timendum foret, ne viris probis et Christianis offensionis lapis reset, ita ut in dubitationem de ipsius ecclesiae catholicae infallibilitate adducerentur; timendum foret, ne in iis praesertim regionibus, quae civilitatis modernae sedes esse gloriantur, «orum, qui ad religionem indifferenter se habent, numerus magna incrementa caperet atque audacia et potentia errooeset factionis, quae publicis abutitur institutionibus ad fidem, spem et charitatem in populi animi» enervandam. Haec animarum pericula potissimum effecerunt, ut pro viribus dissuaderem, ne ad definitionem procederetur antequam res diligentissimo exagiini subiecta esset.

Iesus Christus apostolis exemplum proposuit pastoris, qui nonaginta novem oves in deserto, relinquit et vadit quaerere eam, quae erraverat: unde pericula tot animabus Christi sanguine redemptis imminentia porri pandae non' audeo. Dicatur igitur cum sancto Antonino: *Succeeeor nancti Petri utene concilia et require™ adiutorium* inuversafis *eccUeiae errare non potent.* Si vox *adiutorium* displiceat, ponatur *teetimonium,* vel qlia seligatur formula, quae tamen sine ambiguitate exprimat consensum eootesiarum praecedentem, concomitantem vel subsequentem necessarium esse, non sd hoc efficiendum ut pontificite de fide moribusque definitionibus reverentia et obedientia exhibeatur, nam quod od hoc certitudo moralis et obligationes ex ea derivatae plurimum valent, experientia longa edocuit, sed ut de necessitate salutis sit, eas tamquam doctrinam a Deo revelatam suscipere.

Definitioni autem in schemate propositae, cum tot difficultates explicationem poscentes mihi obvertentur, «Mentire nequeo: nam sanctu» Paulus dicit1: *Omne, quod non eet ex fide, peemtum eet.*

Hic autem interrupta disceptatio est, et eminentimimus primus praeero ^dimittens petras rit:

‚æroxima congregatio generalis habebitur sabbato huius hebdomadae, in qua continuabitur discussio quarti capitis."

37.

Qongrenatio gonenUs saptuagMim· tertia 1870 iunii 18. 1

Die sabbati 18 iunii 1870 hora octava cum dimidio ente msridiem, in conciliari aula Vaticanae patnarchalis basilicae, generali· reverendissimorum patrum congregatio habita Mt; odi interfuerunt quingenti octoginta et duo patres, nempe 39 cardinales, 7 patriarcha·, 9 primates, 87 archiepwnpi. 399 episcopi, 4 abbates nullius dioecesis, 15 abbates generalM sive preaaidM congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 22 generales et vicarii ganaralm; quorum omnium nomina, quae per assignatore·

«~Bsm. ΠT, M

locorum arearste dateripta *fearuaf,* aahibet iadiculaa patrum MptMfuûnM tertia· ctmgra^ligpi· *gem-*lia, qui iatsr acta concilii lin nlnr

Rinrudai ꝑut domino· Philipp Ouifo arohiepréoopua Patreeaoaaa mimm lectam ratebsavit. Qua absoluta, «t recitata oration· Asia Htiwww etc., eminetrtisaàmi·· primai praams dixit:

..Bevereodisaami patre·, prossqueanar hodie epacialem discussionem quarti capitis «ehemati· prima· constitutionis de ecclesia, de quo plum adhuc patres veniam loquendi petierunt, quorum nomina reverendi;» dominus subsecretarius ex ambone publicabit."

Tunc ambonem subsecretariw aeoaodees tabellam perlegit, in qua inscripti erant reverendissimi patree, eminentissimi» dominus Fridericus cardinalia Schvrarsenberg archiepiwopus Pragenais, loannea Simor archiepiscopus Strigoniensis et primas Hungarian, Franciwus Blanchet archiepiscopus Oregonopolitanus, Marianus Ricciardi archiepiscopus Bbegioeusia, Alesander Franchi archiepiscopus Thessalonicensis, loachiru Limberti archiepisoopus Florentinus, Franciscus Pedicini archiepiscopus Barensis, Georgius Lterboy iiivbiepiscopu» Parisiensis, Thomas Ghilardi episcopus Montis Regalis, Franciscus Gandolfi episcopus Connetanus et Centumoellensis, Felix Dupenloup episcopus Aurelianensis, loannes Banolder episcopus Vesprimiensis. Petrus Dreux Brésé epiteopi» Molinetuis, Franciscus Boullet de la Bouilleri· episcopus Carrea«onensis, loseph Formisano episcopus Nolanus, Guiltelmus Clifford episcopus Cliftoniensis, Petrus Sola episcopus Niciensis, Ludovicus Delalte episcopus Ru:henensis, Michael Milella episcopus Aprotinus, An*toniiiK* Peitler epiaoopi» Varierais, Patritius Dorrian episcopus Dunenais et Connorensis, Icannee Baptista Omiaecliea episcopus de Tulancingo, Nicolaus Dabert episcopus Petrocorioenais,W'arolus Place episcopus Massiliensia, Franciscus Faùli episcopus Groesetanus, Henricua Bindi epjscupus Pistoripnais et Pratensis, Leo .Meurin episcopus AereJonenau, loannes Baptista ·'allot episcopus Oranerais, Salvator Magnaaco epi«copus Bolinenaia, Albertus Passeri abbas generalis canonicorum regularium Lateranensium, Germanus Gai abbas generalis congregationis Vallis-Umbrosse, Angelus Savini vicarius generalis ordinis Carmelitanini veteris observantiae.

Oratorum nominibus publicatis, ad ambonem auc-tessive locati sunt cardinalis Pitra, cuius sermonem «eripto traditum perlegit episcopus Bellicensis, cardinalia Bononiensis, cardinalis Rothomagensia et cardinalis Dublinensis.

ORATIO

eminentissimi a- recerendissimi domini loamsit . cardinalis Pitra'.

Eminentissimi praeside·, eminentissimi ac rave-rwidiMimi patres.

j Verba quae ex ore meo audituri estis, sunt eminentiJaimi et doctissimi cardinalis Pitra. Sed ea proferens non vaticinabor ut Balaam aegre et notans; libentissime conclusionibus eminentiae suae assentior. Et iam & prophetis·· sartee': jmHm tateneaenta Jaeoh *tt* lactarie hm Amn|ç aafaaiMiaitioM·· da i»-ffeüîMtitwt ꝑoMtstn ❖ noM viditer Bwrocii M tristitia· qnibandem ax Matri dilretisaimiaat venerabilibus admodum fretribas, eed postea panariaaimam fractam afferet ipsi· reaeotatinn· et laetitia·; nunc videtur signum aliquod discrepationis st discordiae inter fratres, ssd in futurum st in aeternum srit signum_posM)ordiM, pacis et fraterni amoris. Haeo spes reposita sst in sinu ℔nso (Vooas: bene, optime).

In hoc Ultimo propositae constitutioni· repit·, quo vix aliud, inter Vaticani concilii dacrata, argumento gravius, nobilius dignitatte, nestrisqus temporibus sptius srit, omnia cum oporteat et diligentiori meditatione conaidarare, et aeesriori enuntiare verborum st sententiarum discrimine, spero fore ut nemini vidrer supervacuus, dum paucas dictiones sollicitandi pptius quam mutandi causa, huc adeam, iterumque velim, quam n£per iam expertus sum, amplissimi vestri coetus praesentem singularemque deprecari benevolentiam.

I. Ne autem longiori exordio vobis molestus sim, e vestigio nte confero ad proposita: in quibus ante omnis placeret titulum inscribi *de tapremo Romam pontificie magieterio,* ut ab ipso limine, illud docentis pontificis privilegium per se stet nobilius, a primatu ita efflorereens, ut statim nihil supra in humani generis instituendi ratione quaeretur vel excogitetur. Inde prono alveo flueret, quasi ex tituli fonte, totum repitis initium : „In suprema autem apoetolicae iurisdictionis potestate etc,", quibus verbis pauca ducerem inserenda, · versu sexto, in hunc modum *Summam quoque et falli ueeeiam magieferii potretatrm comprehendi, dirime praelucentibue eloquiû. eancta* sede» *temper tenuit, eedeeiae mm comprobat, conciliorum arta conteetantur, profitetur contentio patrum, et sacro publici cultus monumenta concelebrant.* Tum respectu ad haec verba: *dirime praelucentibus eloquiis,* placeret hic ex^rdiiie et integra poni Matthaei, Lucae et loannis testimonia tria': *Tu es Petrus... Confirma fratres... Pasce ores* etc., quae, etiamsi superius et saepe recurrant, hic tamen potissimum requiruntur, ut, confirmante sacro ooncilio Vaticano, suam inde et certam de pontifice inerrante habeant interpretationem. Quorum mea quidem sententia ne unum etiam praetermitti potest, quin ambigatur, utrum necne haec sacra testimonia praesenti de re valeant.

Valere autem, iterum dicam, et sancta sedes tenet, et eodesias usus comprobat, et conciliorum acta conteatantur, et profitetur consensio patrum, uti iam in hac aula, post sexcentos magistros, ostenderunt nobilissimi oratore·, quibus ago totus assentior, et quorum nolim ne unum quidem renovare argumentum. Testatur enim perpetua vox veterum omnium et novarum ecclesiarum, ut merito dictum ait, nullam ease in thesauro catholicae traditionis [illegible]HS|i et maioribus muniatur taatimoniia. Testatur felix quondam Italia, cuiua nobiseum conveniunt commilitone· epiaoopi, ex acie et pulvere ad Vaticanum concilium missi, ut oUm ad Nicaenum martyres, qui palam faciant, cum praeolariaùmo duce eminentissimo urbis vicario, quid sancta sedas semper tenuerit Testatur per suos quoque purpuratos vetus Hispania, magna parens doctorum et apostolicorum virorum, et fidelis illa filia Americano-Hispana, quae aoedemiia licet gymnaaiisque fortasse et libris destituta, constrictaque compedibus, stridorem catenarum comprimit, ut egregie dictum est, dum ora doctorum et eloquentissi-

1 Argaasata·: .Cardtealte Pitra tsasaiailsMs preposaM q ese legaatar «sb neaerte tea 11 BvMvsas satem st «xplisaas ·· que· prapassit amata· eseMsra· taadNeaam p«t a··ma capita attigit. Tnditteai Miam Utaigism aMHK peasrartiaa graeaaaa. ataetaas litargiam presetpmam larlasiaatiss i teteiti srgaaam at iaatramseta» mas. Hymregrapbae qaoqas pratalit 1· laregaltas asa laaeadaatae, qei Patiam saMraat asa testea ap«sMam vttes apalte sspteai às ·«·«Mu peatiAae», sagirtraa et 'paamaMm te aaie remeate tWMMMibw S eagwktM ß MBftIB IMCVttl, Hama hyataee Miam ssMamaUeuam terna ± Petre matteatm. Oaaatatet empilas asa mre te caam halaaMdI maaaadaaa, aes •m Immi

• ℣.xxrv, a. .
• Base verte, ut eteie yatet, arat ·pîM«ρ1 BeUteaaato.
• MattL XVI, U, 1», laa XXΠ, »; lea·. XXL M-17.

morum antatitam vrtara patrum suorum bymaos ad «anctum Patrum eongwainrt. Tattrtar rtrirtqva Baigii uaaaimitaa, MaoMiaiam inter rt Ultrairatum parooaao foadaaa, at port tria taanala maiore» aliquando fuis» Hiapaaoa, etiam poetari meminerint. Taatatar oram port captivitatem Hibernia, quae martyrum purpura purpuram merontiaaimo arohipraratkli suo comparavit, ut fidei tuae hic eaart tertie omni axceptMme maior. Testatur multi conciliis Anglo-Saxonioa gens catholica, quae e gramio Romanae ecclesiae novella prole», uti iam ad magna, aie ad maiora nata eat. Teetatur et conciliis et catochismis Germania apoetolica, apostolicum imperium sancti Bonifacii, eancti Galli, eancti Emmerenni, eancti Adalbert!, sanctorum principum Henrici, Wencealai, Stephani, I^opoldi, Caximin: quanta nobis testium nubes imposita, aucta fortasse in dies martyribus Poioniae, qui certe moestis episcopis et anxiis custodibus clamant, fidente» esse Deo. qui de tantis periculis eripuit et adhuc eripiet >. Teetatur Armenia Gregorii Illuminatoris, quae hisce diebus inter turbines ut incendia iubente egregio patriarcha, quem impavidum ferient ruinae, non solum sua, sed totius Orientis de *inerrabili magitterio eummi pontifici»* documenta in medio posuit. Testatur demum et Gallia mea, cui certe nulla invidit praeconia eloquentissimus patriarcha Hierosolymitanus, sive ob nova illa facinora, quae feliciter depinxit eminentissimus archiepiscopus Bisuntinu», sive ob vetera fidei encomia, quae docta quoque elegantia texuit illustrissimus episcopus Castrimaris, quos honoris et grati animi causa nomino, ut de fide Galliarum iunctis quae iungenda sunt, et amotis quae separanda, opportuni sermones fiant *mala aurea in argentei» lecti»* Testantur denique et veteres et novae monasticae religiones, quae hisce quoque diebus Angelicam et Seraphicam nobis ■«tendunt turres, ex quibus *pendent mille dypei, omni» armatura fortium* 1; quibus non omisere socios se adiungere veterani e castris sancti Benedicti et eancti Basilii, ad quos nullus etiam nunc provocare mihi animus est. Satis erit ostendisse longam illam painegyrin, quae caelestia cum terrenis miscet, perinde ac modo vidimus, ' gestante inter caelum et terram vicario Christi Christum, qui veritae est, militantis et ovantis ecclesiae agmina consociari '. *Currut Dei decem millibtu multiple! millia laetantiumi,* ao dicentium: Vera evangelii *testimonia iuetificata* m *femetipta* ...

Recte igitur in capite qostro, ex quo non recessi, scribetur": Ditem» *praelucentibu» eloquii», tanda sede» temper tenuit, ecclesiae utut comprobat. conciliorum actu contestantur, profitetur contentio patrum, et* sacra *publici cultu monumenta concelebrant.*

П. Iam in hisce ultimis verbis, qua· addenda summopere suadeo, haud siri· admiratione ţideo patres reverendissimi, argumentum hactenus pene intactum, mihique derelictum, nisi pauca et eximia verba illustrissimi archiepisoopi Coroyrenais, et illustrissimi Magno-VaradindBkia„ iusto cum honore rt meritis laudibus excipiantur. De vi, indole et auctoritate huius dicendi generis, favente summa vestra indulgentianonnulla praemissa sunto.

Exettfium maius esse non potest quam a sancto Caelestfno, in epistola 21 : ,,Obsecrationum quoque sacenirtaliam aaeramseta respiiiiaina» qpas ab apostolis tradita ia toto mundo atque in omni sodesia catholic· uniformiter celebrantur, rt legem crsdeodi lex statuat supplicandi."

Palam inde «rt, port divina oracula, port irlsmnr» ^miliorum ·, leges, vix ullam esse fidei tesseras» praqptantioreip, quam illa Dei rt populi christiaai grandiloquent», sacris pompis et publicis plausibus expressa, ducta rt composita sanctorum antistitum auctoritate, ornata sententiis patrum, ut merito sacra liturgis, more axiomatis, dicatur jmecipuum catholicae traditionis organum ense et instrumentum. Synodi namque, nisi totius orbis sint, singularie provinciae vel gentis habent.sententiam ; ductores unius saeculi, theologi scholae unius, aliquando placita referunt. At laus sacre saeculorum psalmus est ; hymnus vetusta templorum majestate superbit, et sanctorum veluti ' imaginibus honestatur.

Novum non solummodo argumentum erit, sed quae adducturus sum ex vaticanis aliisque graecis membranis, nunc primum magna ex parte faustam ad lucem in aula vaticana prodeunt : nihil tamen exciebo, quin fuerit publico et diuturno cultu consecratum. Quae si aut tempolum aut hominum iniuria, in editis Graecorum libris non semel exciderint, divino quodam numine provisum eet. ut quae imprudenti vel scelesta manu intercepta eurent, alio integra migrarent, fidelibus transmissa interpretibus, in vetusta scilicet Slavorum, Ruthenorum. Valachorum. Melchitarum, aliorumque monumenta. En igitur Slavic! orbis sinml et Graeci testimonium ; -et postquam de hisce Samiatarum myriadibus in orcum imprudentia nostra ruituri» lamenta audivimus, bene eet ut eorumdem laetis de sancto Petro hymnis benignas aures praebeatis.

Celebri et recenti exemplo notum est, cum orbis catholicus de immaculato beatae Virginis conce[>tu exultant, quantam in testimonii» undique corrasis symbolam contulerint menaea et choralia ecclesiae orientalis volumina: idque vellem saepius a nostris theologis usurpatum. Memini tamen etiam rune nonnullos dicere: lubrica creo id genus argumenta: ambiguae aetatis, inoertique iqiera loci et nominis; foetus promiscuae .originis $purii praeterea pompam et fucum et asiatieam redolere pinguedinem : encomia, vel pro re tenui et obscura, turgere. Fac esse meliora, quid iam nisi ieiuna» precationes pro plelieeulae ruditate consutas, si quaesieris, reperie»? Quam paucissimis respondendum omnino est. si vestra patientitulerit hoc diverticulum, ne omnis dictionis meae vi» infringatur.

Ac primum antiquitatem extra dubium ponunt hymnogrephorum nomina, quae in editis libris, cum evanuerint aut caeco tumultu extra sedem exuleiit. m consentientibus membranis suo loco emicant. Qua ducti certa indagine, videre erit a quinto saeculo ad nonum sancti Petri praecones, fama, scientia, sanctitate insignes, sanctos nimirum Anatolium, Romanum. Andream, Coemam, Damascenum, Germanum, Theodorum Studitom, Iosephum hymnogrephuni, alio». Neque etiam poemata in schismate condita, per mc expungantur; eum. si puris rt priscis documenti» cohaereant, nonnisi ineluctabili veniatis robore ad dissita consocientur. Ubi vero nomina desunt, sicpetunt certae hymnographiae lege» ut aetas digmv catur, sive ex metri artificio. sive ex ingenua vati» libertate Quemadmodum enim in priscis christianse artis monumentis sunt symbola, tituli, canones, arcanaeque voces, quae singulis aetatibus quamdam in-

1 П Cor. I, 10.
• Pros. XXV, 11.
• Osât IV, 4.
• Alludit ad yrooMsIsaeta *Cerfrii Deuwu* feria quieta 4is IS teaii haMtass.
» Pa MVtt, IX
• Fs. XVIII, 10.
' «criSrtsr sd. Vat
• *uUmr* sd. Vat.

' vsirt ei. Vat ~*

du^re propriam scripturam, ita\n vetustis chriatiar A riorum hymnis sigillum quaeque auum aetaa insculpsit.,

Caveamus ergo ne emphatic· tantum et noua aestimentur, quae voté ṗrier aunt, dum facile in fastum inanem abeunt ǟequioris aeri formulae, qualia erat titulus iste oetmmemri potrierihoe in €oo stantinopolitano, aut tudsris oecMswascs in Alexandrino ob exaggeratam sancti Cyrilli memoriam. Vetusta vero vocabula significatus saepe retinent, quoe ignorant docti, indpcti veni laudabili cum religione retinent. Etenim nemo etiam nunc boaret inter Oreecoe, dum Petrum, Andream, Paulum agnoscit Hia nudis nominibus 6 xopurpatof, 6 stpsrtixXqtoc, 4 dn6στολο ; ita, dubitantibus fortasse peritia, plebe imperita in toto Oriente eundem Petrum magistrum, nulli errori obnoxium, salutat hoc solo epipbooemate: *Petra fide>,* quod ih mox adducendis hymnis passim occurrit, et vix augetur, eum *petro fidei* dicitur usrio»cwu». (rougi mersa, *immobili», eolidinima, ftrmu•ima* ejf. Cum de summa repim agatur, et quam maxime de exegetica sacrorum oraculorum interpretat ione, nihil parvi aestimandum.

Sed igioecant mihi iterum fratres orientales, si peregrinus hemo, et qui in sacris'eorum penetralibus ne hospes quidem dici debet, adyta, transiliat, et usque m interius velamen libero oculo prospiciet. Eo usque venio, ut grati animi et sincerae admirationis tribut uni solvam. Quoties enim, dum facili canonum graecorum taedio tabescerem, recreari me contigit, et toto animo ooncuti, dum inopinata folia vertens, inciderem i» veteres ecclesiae graeree hymnos, mira melodis et grandi theologia refertos! Sic dum Baeilii caii<4^ poeniteotialee, omni veneratione dignos, scrutarer, non semel adfuit mihi sancti martyris Athenogenis hymnus: „0 lux hilaris", ex quo summus doctor adversus Macedoniam sumpsit argumentum? Sic dum Constitutiones apostolic» typis ederem, recenseri oportuit ad calcem libri VII pulcherrimum imiicuni Tr *decet law,* quod a divo patriarcha Benedicto inde per quindecim saecula in matutinis monachorum laudibus semper insonuit. Pnmterea contestari lubet. semper invenisse me, in amplo illo libroram ecclesiasticorum cyclo, disciplinae^speculum, historiae theatrum„ theologiae exemplar, totius-sanctitatis et religioni» promptuarium.

Rursus mihi parcant docti antistites orientales, ai conscientia mea constrictus, fateri cogar, hos venerabileq libros numquam a sancta sede fuisse approbatos, praeter unum Euchologium, iussu Benedicti XJV in medio sarculo elapso Romae editum. Sint sane omnes longa .vetustate sacri, ipsa rerum maiestate praestantee, Christianae traditionis testes omnium locupletiores; ideoque fuerint saepius multo cum honore commendati, sive in pontificiis bullis, rive in actis conciliorum, ne praesertim in Florentine synodo, in qua disputa- D tioni de purgatorio inservierunt- Id certe * multis et plusqugii noveni argumeritis, ipso me reo confitenta, -stendetur, uti ostensum est, perferto novem exceptionum numero, haud excepto exiguo testimonio meo, -cilicet Graecorum canones sive dogmaticos, id quod ratra controversiam vagatqr, rive disciplinares, fuisse possim uti veterum consuetudinum testimonia adduc- ti immo auctor ul^ro sum, ut in concilio Vaticano, sicut iam nonnulli Orientis renones, ita libri iiturgici «t publici cultus monumenta celebrentur. Sed aliud «st huiusmodi historicum elogium, aliud sliffragium ‹·t indicium ecclesiae Romanae authenticum de corpore rive canonum rive MSralium iibèoram ecclesiae orientalis. Verum prompto Itaimo spondeo, numquam futuram «aoa ut de iisdem libris oboralibus noodum repurgatis, atque forte numquam emendandis, ea legeanm quae et - viris catholicis et in hac ipea aula da ecclesiae Romanae breviario ssmelst iterum emendato, non sine quodam animi stupore, audiviaae ingemui, et etiam referens ingemisco. Adhaereat potius lingua ṁe faucibus mei·! Hactenus haec.

III. Et nunc exsurgant hymnographi innominati, eo vetustiores, fortasse et sanctiores, quo suum nobis nomen inviderunt; exsurgant. Petramque celebrent, non tantum apostolum, humanae vitae spatio septum, sed ecclesiae pontificem, magistram et praeconem, in suis Romanis suocessonhus immortalem !

„O Petre, inconcussa in fidei tuae petra, tu servas ecclesiae plenitudinem." -

..Petrus petra fidei eat," »

„Tu Trinitatis superdivinae templum factus, tu divinus veritatis interpres et pronuntiator, eos qui te I cum fide venerantur sanctifica, illustra."

t,Beatum te Christus proprio dixit .nomine Petrum, petram nempe et basim ecclesiae frangi nesciam."

„Romae primus factus ₹ episcopus, tu orthodoxae prae urbibus urbis t^sis atque columna. Christi insuper ecclesiae fulcrum, quam portae inferi, sponsore Christo, non conquassabunt."

..StabrlitateiiRdedisti eccleeiae tuae. Homine, in Petri soliditate."

„</Petre, tu apostolorum bSsis.Ju]>etra christlanae esclesiae. tu Christianorum primitiae, qui pascis oves, oyilis tui ṗecudi tuere."

„.Tu nierito vereque designatus w fidei petra et gratiae claviger."

„.O Petre lapte. fidei... Tu iusto nomine petra \ocatus es. quando inconcussam ecclesiae fidem Do- minus vallqplv, summum te pAstorem rationalium ! ovium instituit, tum etiam caelestium [ortarum te commisit optimum lanitorem. ut aperias omnibus cum fide pulsantibus. In te fundsvit ecclesiam immobilem, cui non praevalebunt inferorum portae. ut neque vincant eam haerriicoruta-garrulitates. neque eam diruat barbarorum snqganlia."

..Petras. eocMriae soliditas."

..Petram, fidem, hanc qidei petram, celebremus."

„In ,te cum prius petram intuitus est fideique firmitatem, te Christus statuit fundamentum ecclesiae."

„In te, Petre, robur fidei cum videret ineluctabile, ecclesiae numquam praevaiiturss inferni portu pronuntiavit Christus, te vero clamante: Et hoc virtute tua, Christe!"

..Emisti, honest*iarime* Petre, absque ullo pretio margaritam, et primam invenisti sub caelo cathedram, tu fidei fu)orum, tu ecclesiae crepido, sigillum et corouis."

„Tu summorum cum sis apostolorum saera sublimitas, tiTquoque es solidissima ecclesiae baris. Petre, omnium fortunatisriine, tu chori apostolorum dux, patronus diiinusque protothronus."

„O beate, uti orornnium et a Deo afflatum, exclamavisti : *TU et viventi» Patri» Filin»,* propterea et tu praemium tuwitis par recepisti, teque Christus, qui ipse fundamentum est,'petram vocans et fundamentum, in te cathedram inconfusibilem stabilivit."

Hactenus vatum incognitorum testimonia, quae si quis ea gd martyrym tempora ne referat, saltem habeat

saeculo quinto antiquiora, ni a vero abarraverit. Succedant ea, qua·, n reoeotiora eunt, oerto titulo adeeribentur vina antiquitate, dignitate, sanctitate oomusendandis.

„Haec digna a Deo suscepisti gratiarum munera, sapiens apostole, fidei petra, claviger caelestium portaram," inquit sanctus Anatolius patriarcha CoMtaatinopolitanua in saeculo quinto.

In saeculo sexte sanctus Romanus, elegantia melodos omnes longe antecellens, haec inter plura: „Qui piscatores effecisti sapientioree oratoribus, tu. Domine, dum illos impavidos ac divina loquutos praecones effecisti, assumpsisti illum tuorum discipulorum verticem. tuis ut fruantur bonis et quieecant... En lea vestra, inquit Christus apostolis, fores pellit Demosthenem, victi iaceot Attici, et a Galilaeis. Nam Cephas ille Petras, dum mea nuntiat, silere jubet immodicas dictiones.... Petras, omnium basis fidelium, summus apostolorum princeps, Christi implens praedicationcm, ad fidem incredulos eddaoere non destitit ... Effundite iam vestri pectoris ulertateœ, o Petre et I'aule, in omnes nos, vestro gaudentes perpetuo et amoenissimo magisterio, o beatissimi!"

„Tuos enm discipulos, Iesu, recenti debiles fide vidisses, ad divinam eos scientiam provocans, compellas omnium animosiorem, et hac dqmum voce clamas: Quem *'dicunt* r«e *Filium homini»f* Prae cunctis fervidior Cephss, fidentius casteria in hanc prorumpit voctm, plausu celebrandam: Tu es *Chrûtni Filiu» Dei cici!* stalim inde in sua tuam recepit ecclesiam."

Ad alios propero vates, minus arduos et breviores. „Ecce ecclesiae fulcrum, eoce lapis fidei", inquit Bysantius, Romano prope aetate aequalis.

„In petra solida, in te nempe, Petre, Christus qui fundavit ecclesiam, eundem in hac fide tua et tuis immotam precibus constabiliat." Ita sanctus Andreas Cretensis in saeculo-septimo.

..<> Petre, nobilium apostolorum ooryfmaee, tu l fidei petra, in petra divinae confessionis tuae immotam ecclesiam Dominus stabilivit.... O Petre, tu lapis et basia Petrus, petra fidei." Sic sanctus Germanus, Damascenus et Arsenius in saeculo octavo.

Tam locus dandus est saeculi noni melodis, qui frictis Iconomachorum viribus et parta victoria, iura martyrum et ovantium, tot epinicia per orbem effuderant, ut poene veteres melodos obscuraverint, eorumque cantica in perpetuum miserint silentium.

..Petrus, petra fidei", unanimi voce, prope omnes.

Nunc Theophanes pro multis: „Tu verimimus omnium tretis Incarnationis... in fundamento fidei aedificasti omnium credentium animes... tu dogmatum inconcussa basis... tu legislator, pastor et magister pecudum Christi."

Tum demum sanctus losephus hymnographua, qui ipeo suo nomine et ingenti hymnorum copih primae habet: „O petra fidei et ecclesiae Christi basis solida et incoocusea, confirma me... O Petre coryphee·, vertex apostolorum, eodasiaram eoliditaa, in firmamento religionis stabilias me, o beatissime Petre... "Çu fastigium et crepido apostolorum, ecdeeiae fundamentum factus es, o divinitus afflate, o Petre, fidei petra."

Sexcenta id genus quae coryphaeo Petro ita soli non consecrantur, quin pariter in multorum laude Romanorum pontificum Sylwetri, Caalestini, Leonia, Martini, Gregorii Magni, effuse cumulentur; quae mitto, cum ea nuper doetns monachus Cryptoferratensos ia lutem ₫didit apud quam quisque videat, sanctum Sylvsstrum fideles ab srrore eduxisse, doctriasr SM «sfailiHstae (tatc totXdvuoi oou S:Baχβi ...) at eanratimimiini dogma statuisse obatrae·· tem ora et doctrinae haeretinorum (ita Josephus hymnographus); tum sanctum Caalaetiatun deposuisse impium Neetorium pur rpâriolam dopesarineai,· tum sanctum Leonem eme, canente Theophane, columnam orthodoxie· in ecclesia erectam, Deoque movente ecripsieae tomum sanctorum dogmatum, qui turbides baeceses confudit; Oregorium quoque Magnum religionis fuisse facem et pharum, in procella erroris iactatos ad litus revocantem; sanctum denique Murtinum fuisse irrefragabilem et verissimum mendacii damnatorem, episcoporum basim, orthodoxae fidei columnam, religionis magistrum.

Qu>4 tandem Graecia vetus, vetus Onens. inter sacra de Libario et de Honorio consuerant? Prior aedem suam in vetustis menologiis retinuit inter eenctoe, et vocatur apud Syros acerrimus defensor fidei et haerereon debellator. De posteriori, in quantum scire potui, altum est silentium usque sd saeculi decimi quarti finem. ubi tum primum infamatur a pessimo schismaticorum coryphaeo Philotlieo. Sed in synodioo solemni, quod in prima Quadragesimae dominica recitari videtur a saeculo nono, in quo texitur prolixa omnium haereticorum series, in quo etiam diserte diris voventur Sergius, Paulus et Pyrrhus, ausim contendere, quidquid hac de re fuit scriptum aut dictum, Honorium fuisse prorsus praetermissum, silentio, ni fallor, eloquentissime.

Agvdum, etiam audiantur qui extra chorum Canunt, schismatici. Diserte, ut solet, et apposite notavit illuatrusimus Magno-Varadinensis. tantam ease apud orientales adverras divum Petrum religionem utMgngulis annis, satis longum et asperum ob aestivos calores ieiunium. ipsius inscriptum nomine, praemitti eiue festivitati soleat. Qua, opinor, fideliam pietate motus, saeculo undecimo exeunte, doctus satietites Euboeeosis', loannes MauropOs, quem ultimum pene dixerim musee sacrae elegantem alumnum, spissum condidit opus octo praegrandium canonum in honorem sancti Petri, ac ei voluerit, intra longos durioris abstinentiae ₫ies aliquid eolatii et alacritatis sibi et suis reservare. Opus excurrit ia quatuor et sexaginta cantica, quae tria versuum millia praetergrediuntur, quae cum ih unico codice Vaticano delitescant, hactenus fugerunt vel diligentissimos. Raptim et pauca recolam in coronide, iis omissis quae iam supra ^bundant.

..Sublimem theologum, a Deo inspiratum, clare dogmata supra mundum pdbita revelantem. in te. Petre, agnovimus..."

„Tu novae legit in novo populo institutor.... qui sacrum Christi evangelium eiuaque legem fidelibus proponis.... "

..In Petro ipso, verba vitae sapientia proferebat. Et te tabulam agnovimus a Deo scriptam, o Dei spectator, teque vere esaratem legem a digito Verbi Dei salutamus."

„Novus apparuisti legislator, qui sacros canones legesque ferret, quae ipse divinus Spiritus eloquitur, organo usus linguA tuae, o Petre, quae facta est calamus velociter scyibentis."

„In omnibus fidelis es dispensator, et orbis oeco-

Jteeseei peatyUr sasteHtate dsihtosli tssteaeeM Nhvyass sretssiae praeeas sriecte s Io·. Oscus I est, Biens ia-···..up.

• Ite «êtes lepas esuriil re· fcctettnM» ses Ete

• po^ar. tt ssrsgWs ete- ei. Vsl. vertes st Unae tekrim has pafpsM teeasistfa.

« hos ta ad. Vel.

₤mrao oaaaaax» tostos UL

ηοατίM pro omnibos stedentibos i—titiiwti Ψit ■« A la· oananea." ”

..Tamquam regula rentimima at aiMtiaaum omnium vittatum iota factas «·, rapiraticrims •postal·, cam»·· pietati· at ranotamouite CuWibaa odixisti."

„8ubiaeat tibi, o tajtt—. dmne propheticum oraculum et legalia praedicteo."

„.Romae antistes at regii praise· aerarii, patra fidei, firmum catholica· eocleaiae fundamentum aacria celebretur oarminibua."

Quid pluraf Fuit inter Florentino· patree theologus '-'reapjnnri insignis, nomine loannaa Pluaiadenus, qui unionis foedat tandam paetum aliter celebrari non autumavit, quam solemni canone adhuc superetite, ex quo praeeunt· docto monacho Baeilisno ' flosculo· decerpere iuvat: „Nunc Romam» praesul illustria Euganiua omnea Florentiam congregant, utpote qui fidem tenant moveri nesciam, et oonfirnisne omnea, et ad ipeam eoe adducena, verbum Salvatoris implevit: *Convenue confirmait·» ad unionem ttcum fratre· tuoe. Ego rogavi* tra unquam de*fidat fide· tua."*

Quis demum non miretur, etiam florentine foedere rupto, etiam attritis desperatieque Graecorum ecclesiis, adhuc superfuisse in ultimis saeculi decimi sexti annis pium grevemque melodum, Malarum nomine, qui prolixa de sancto Petro officis novis auxit incrementis, in quibus: ..Salve, inquit, salva, Petre, sublimissime coryphaee; salve, totius ecclesiae patra; salve, fidei lapis et regni Christi claviger etc."

Et nunc, reverendissimi patres, cum per tot saecula ad nostra usque tempora as manserit Graecorum et omnium ritu graeco utentium religio et admiratio in sacrum divi Petri magisterium, ąuid moremurf An causam facessit vanum illud et reoeos effugium, «x nostris fortasse controversi» excogitatum, scilicet Petrum non habuisse successores qui samdsm servarent in regenda ecclesia potestatem? Trita responsio est, quae non itaretur. Malim cum illustrissimo Corcyrensi sperare melius a fideli Graecorum memoria, a tenaci rituum obrarvant», ah innato ingenii alar critate et logico mentis oriteno. Duo prastorea eidem illustrissimo archiepiscopo via· sunt, qua· eois aliam rerum faciem inducere valent: scilicet, aut quasdam liberté quae omnia vincula, etiam schismatis, solvat; aut immoderato impietas, quas omnia agio aequaverit. At mihi reputanti Deum omnea, et maxime ohristsanas gentes, fecisse aanabiles, duo long· divers· subeunt, quae me in spem nxHorem inducunt, effusa nssnp· in toto ritu graeco piatas erga beatam Virginem st indeficiens in sanctum Petrum veneratio.

ı Nisi tandem finis sermoni imponendus esset, haud pauca potuissem eiusdem argumenti aoosrasre, noo solum ex omnibus orientalium libris ritualibus, ssd ex vetustis Galliarum et Hispauiarum liturgiis, quae passim veterem Graecorum hymnogiaphiam refequnt. Que· si non nullius pretii visa fuerint vobis, revarendiesimi patres, velim ea quae proposui addenda capiti IV aequo animo habeatis.* Ipee me libentissime accedere iuvabit, riva ii» qui preeriue partam capiti» posteriorem exigent, ne «lia inopportuns parcitas privilegiis canota· aadis adhibeatur, riva iis qui osooosm, meo quidem iudicio neoanariam, in fias adiioiendum

• Quae sata» his lariaeatteta»·· palar traitait crateaatiniate prairiiibm, et ia tepet IV eracaAaaatar, rtatevatar sak sanari· Ue, IS, M, T».)

ORATIO

Ds quarto primi schematis ds wrletaa Christi capito verba facturas, ns tempus supervacanee teram, omissa vel praefatiuncula, immediato ad rem venio. Hoc unum praemitto, me, qui oaatoram qua· prolaturus sum in antaorasum vestro sapsantiasimo iudicio submitto, in veatra oharitate ut meam qualamoumqua orationem audiat», confidere.

Peg. 13 §1 lin.6 [7 altJ sio lagimus: „Hinc sacro approbent· concilio dooamue etc....“ interpositis (quae tamen laudo) omissi· uaqua ad lineam 1Λ ubi haec habentur: „vi asustsntiae divinae ipsi promissae «nare non pone, cum supremi omnium Christianorum doctor» munere fungene pro ăpostolic sua auctoritate definit, quid in rebus fidei et morum ab universa ecclesia tamquam de fide tenendum vel tamquam fidei contrarium reiiciendum ait: et eiustnodi decreta sire iudicia, per se irreformabilia, a quovis Christiano ut primum ei innotuerint, pleno fidei obsequio excipienda et tenenda esse."

Hoc est decretum in schemate propositum. Vel inspicientibus duplici illud constare parte apparet: altera, qua inerrantia seu infallibilitas Romani pontificia in definiendis fidei et morum quaestionibus aeaeritur; altera, qua obsequium et fides catholica in eaedem definitions vel decreta ex cathedra, ut aiunt, prolata praecipitur.

Bolemniter, totoque ex corde profiteor, me utramque ut varam habuisse et habere, et ab omnibus esse

V *

> Aiguasrataa: .CudiaaUe Baaoaieseis propttatan 1 ą sthsmtt Accreta- ăsi ceaetare parte, altera qaa inerranti· Itonaei aareritar, altera varo qaa ctecquia» at Mas cstteUea ia UasSe» AeAaltieeas at Secret· ei cathedra •rotate praMpitar. Se aataa Tbonee ileeipal··, atriqm s parti es eer·· aeraatiri. Avtareas asta» Aactriaaa in etbeSMte exposita» ait' Alvis·» asstasatlaa Petro taasqae eacetesaribas prearieea» aea rore ato aaxiita» tronriroi, <aot peatiM Sater, aea at stas persesa inunnteter, vel aeva» proprietate» acqsIrat, sad at agst et see otArie tegstar. Acta» iatolUHI·» esae, nae ; liniar— qaas aoa ab arta sed ab habita Araeateatar. Dirtoaa aiUiHetim Petre ataeq·· eaeeseaarib·· pr»»Is»», ·«·· sUqata ···· lie per »iAa» habitae tahasraas, eat astaale «enite» ae traatacae axJUara

Jfcj eetMMfci M eiittotan- mmm, M •x ipee «aetatis· ccMMcm, eat ball· petest aera rrvsiatto MeeâarS, M e4 <··» ftlail eoassrrars at espUawe tata» AM daineite·, iarirvi Bssmm» psettAm» Mesa pias adaas texta rei gravitatem aagaa StogsaUs roetoetara» fastens et Aactens erowtesra. m· qaiAsa at ab sia MteeaSi aacteritatem aatastar, vai itoe Ha ftatam asn habeat fetaetatem aat eureMaaa M at rasdat at ŝarag se te tapasIte ravele drais veritas Mateada vere reatiaratar, abeeqae uterer tares habeat, qtobus barites AM amari debeat, ea» aea o»· O ais Verita·, «M vesttas sa fastet. fc hte des ea» autel in sahrarato ftarabvetate. t· MteKtaMtaUmtoa ita alstrera ha aa ri fnsrailla et betatealis taaate» frofrietee meet, •t sic Astor taesetkto eataarienM essrata, qaM teratei tribas··» qae< strias Ahtaitari· atMbatasa eel. Capet Mdree >retainin'Se Aeante irattote tetelUbtotata, hinrihntanettai ℞e Se Aaraste peterihte Asgnstiesn· AsAaMeaara teihltIbiHtata >· Ns eppraM pratUris stata· vri sa» qariibteeanqra simriltarib emetanta» AsgasMera eSere «Mtitatisata teeeain esset Igwesntib·· raarata emsta, qal'asae verba· et aete» prattAsI· AM Aegae feta»rat> neMgria vara frastastas. «lanteaaAI sauria statam rescripta tata» Annette·; gäterait· sneqas nativa» nsgasnAl ea, gasa rine AM Astriareate estbaUe·· hep aaa pateat; tariras erasabattaM» ssqarate» frapssait peg. 1A Ua. IB past /bataw tara AteanAa·: tactasti assata «℞ toqalaHtaw em (Haas uaralitli setaetor ta state sare» qses ad has 4"" eapat istareatai «baM. Mia pag· n·> Grave asta» Minar itatan «℞ teter patree eu» teae sassa· AattUMB frifraust «℞ relativa» Sutriae· svsivetst. Iteapsr aA tertie» catena» Asm aries sAAraAra Aixit «ta te» citato repertaatar rab aaarere ÂA

βη^MB^MB βMMi MNN VtlMBfM <&M·1 M·φ A tel· d MMMftM tMMB îfBB MB et dat» mtào· daitaw ■■ άA-ββ» Aqui» aaaaamaatal» val aamMKa (pwvii ipaa pute- MtM ■D0tri ÎMQMMMM fiàMMMB dÎMpdBB· Mi hftbMft A ₹^· Mt··^ AMMMB·

Na t»--, aminautiaaimi «t rereaandieetai pn, putatia ma aalidiaaim· aaMtt aire ax Sariptana, «va «K patzibre, «are as oooealiie, àw ™ Roadrêaaùm pontificum daoretia iterum ta madinm paulatqiuaa a-, quibp· utzuqua auperim altate· dortriau·' pan. OTÎliBBtMÛW M KÜdÎMÛM ptob^tW MMiKOlφl Shß n|wqw βμκIμ *β» limit N» return ergo agamua; aliqqid a ooutzu nevi pore· addi, mao aaltem iudicio, axpeotar· aapàrflaum aat '

Nullo Taro pacto hoc ptaatarire pnaaum, acilioat (quidquid ah reckaiao initio aaqua ad duo ooartto Otoatantianaa «t Baailaan·· acta» diotamvu fuerit) ab totorum cetobratione aaqua ad are utramque tradi- tae doctrinae ia allati· pagina at paragraphe partem certo oartiu· ita invaluta· lagiaaua, teateaqua aumre, ceu potiur ita vindicatam, ite in dim par «xteaiam B ampliae obtinniam, ite ab oniaibre Romania ponti- fitûtaa· Petri Mooamoribua evidaotieaim· «t probatam et retentam «t «mertem, ut non uniua alteriuaqua •cholee, ut aiunt, doctrina ait habenda, ead eootaetae Romanae cum alii· (quibuadam non *autem* in idem plene cenaantiantibre excepti·) aauaua oonatana ait. Quid igitur? Dioemuane, revarendtaimi patra», poet concilia Conatantianae et Baaileenae potioaam aoota- •jarum filiarum partem cum Romana «arum ot om- nium matre et magietra, uti aolemni iureiuraado eam profeaei totiee fuimre et profitemur, ai' iam in fide non defaulted defectionem in fido' in dim praecipi- tem vrtantamqua ruero? Bogo, «minanttaimi et reve- rendtaimi patrea, quin obteator enixe ut too aerio quantique faciendum eet, eeoluai· prueoocupationibaa, et ponderati» ot «retimeti·

Immediate iam iam tneaa animadveraionee euper allata eotomatia verbe aggredior.

Inerrantia aau infallibilita· Romani pontificia ex Spiritu· rnncti aaiietpntia emeritur; boo nimirum fere modo arguitur: Vi amiatentia· divine· papa «crare non poteat, cum qua· eunt credenda definit; ead ex hao amiatentia fit infallibilia: ergo eat infallibilia

Neminem latere puto tono minorem non eaee undequaquo verem, immo maximo aequivoca vel fato •vincitur. Quod ut appareat, quid tandem ait 31· repromiare Petro eiueque ouooeeaoribo· amittentia, de- finiendum eat. Nihil aliud nimirum niai auxilium quoddam, vel apeciali» providentiae divinae act»·, quo pereona Romani pontifici· ab errandi periculo ptuater- vatur; at, ai mavulti·, lumen quoddam eet, quo in- tellectu· Romani pontifici· illuatratur, ut veritatem •gnoacat, ot firmatur voiuntea, ut eam proponat ot ••noiat. Auxilium dixi uotaala at lux tremien·, quae in pereona quidam pap·· recipitur, «iouti pereona· datur, non timm ot-paraon· immutatur, rel novum D quandam proprietatem acquirat, ex qua poaait rente denominari, ead aoium ut agat atque auo rite offioto fungatur. Aetna argo infallibilia eet; infallibilia effectae ab aotu proficieoeo»; non parvooa, oum ab actu non· denominetur pereona, eed ob habita, vol pro- prtetate. Iteabrioeu· non dicitur qai «mrel aut iterem iMbriatar, val iliqtotte·, neque «teenaoapanriua^ qui •lignando tteambqyuuni «largitur, quamvia aliimoey nae largitio ait uetao ctoritatia, et' ahrietee, intern- pOTBOtÎM·

Minor igitur 31·. «x aatotentia fit infallibilia, •i intalligatar de parecna, ait faim; rerimiina aat, «i 4 MtMMB M MtMMÎBZ MMp definitio «te infallibili» atout infallibili· «te verita·, quae in oonteituùoo·, ■·« bulla acartinatur. Unde •tout aucaMto· dum nnneaoate, antea «dit mcremen

Ite ad obtectam trartrfarter iafallibilitre, «ai iaaat, at •cbeaoto Conceditur amtetaatte» divina· auxilium.

ÎîMφBT V ptOfMItMM ₱U MhMMtÎB BKttti i®“ fallibilitaa tamquam pereunto paopraetia argui poteat ita quoque iadependantia totalia ot quate «paratio capitia a mamhria argui poaae videtur; quam tamen utramqua vel ipte mptentimimi inhemetr» auctor·· rtiiciunt.

Vwumtainen ψκβοάο depeodem Mit îι4 β|μ v Iβ o β a oaetori· oanfrotribua pontifex into dicatur, annota»· tina «xponandum «at. Etenim toao, quem quidam per- horreaount, aaaarte independantia, aaoundum ipaoa voluti tonandum pheat«emi eet. Sad ptontaama eet, nihil aliud.

Pontifex Romanua ab eoolmia depandan·, dum iure «uo utitur ia definiendi· qureationibua, dupli- citer intelligi pateto. Uno modo ita, ut eafflmgio aut cooailio epaaooporam indigeat ad too, ut aua poteatata paerendi per veram doctrinam agno· «t ovaa utatur, quaei ab «te eam mutuatur potentiam, neque planam in «e habeat diviaita acceptam; qui aenare «mr eat manifretre. Ipea quippe a Chriato, coire vicaria· aat, C et varum permanantem «t ordinaream paacandi at docendi poteetatem obtinnit, te «inadam poteatati· plenum te litorum exercitium. Neqoe papa artio «te «cctoiae fidei, naqu» nunoiu· vel miniator, ead Chriati, ut dixi, vicarie·· quo audivit: Tibi dabo otoeae regni oaelorum,- clavam nempe poteatati· indicandi, at ela- vem amentiae, nempe diaoeroandi opportunitatem indicii. Non ergo epiaoopi «ve aimai congregati, eive in auia «oclaeiia aidante· quidquam Motaritati· rei robori· iu dafiniando pontifici Rmmm conferent; quin potire ipea eorum daaiaianibu· ot indicii· firmi- tatem «t robur unica impartitur. Ipea «piaoopalia iuriadiotionia exercitium pruaacribit.

Alio modo dapendana ab ecoleaia, aau ab apiaoopo- ram oonailio aut ooopmatiooe Romanua pontifex in defuuandia fida· ot moram qurerttonibre diei «t ie- telligi potato ita, ut ab «ia aatoiat quinam unirenalia ßOOIβM Mt MMMp ■CÎO ÎB 'BOOtettÎB D particularito· dtaitiaque nontineetur de ooutrOvarre reritata, an ubéqua, an eampar, an ab onmibre pire minrere «xpUaite ret implicito verita· proponende frerit credit·, val error pauagntandua retoataa Uua verto dotat pontifex, antaquam iudieiam anum aupre mum et dacrètertnm proberat, ecotoaien, ut aiunt, in- fenaattonm hataaa, ecolaaiarean fibreum a···· qua· ■et fide·; an «um «m Raaaann eaataafe, quae art on· ninm mater ≪ aaagtetau at aqaat, waamadat Ert auto impcaaibüa, ut vaiuti dagme - Romeo· habaatur aatemia, quoad - anatarie quaque, non quidam ainguiia numeric·, «un qunadam aiaçularia dafiaaau poaait, aad moreliterataaibreuon hnbaetnr;naqueanim mater art aaan fitiia, aient naqua oeagieter at magiatm ainadiaai- puto Quad arge Ramea creditur, cheque at uufeaaaa literr Mtwiktttto αμιπ'Ηβμ⁴mmn● cndstBr Bpoftat· Hon raaairo débat papa, toe idao aaqaiaaa· ab

qo· dsppmtarias «t «t «t «m Mat; ab «ia leanti···» M ififoClMbtioMMl WfetaM» MφBB Kl·*» <t bo· BttA* pHbMnittera, wt βφηîoîi Amr mU 4tB^rieittaMNB· prout sibi vfaam faâàt; aliae val amva at paatiaobris i*vtl*tio in pnMn^gMMMB^i M ndnûttindn «aMt (aatnr), val ilhum datais· aoa qaad qood ab omnibus, qeod ubiqo· «m Mmb «at, a*»» - dum: quorum primam falsum, alteram «omise abnudam.

Atque haec an rat», ai fallor, «at, car at ipai apostoli Hiaroaolyinam ooevanarant de varbo abasr rationi· kgalinm videra, non quidam et alterab altero quod eaeat eaatiaodum appiehaadméat, nam at Baotaa iam pracacripaacat, Paul·· qui «fixant1: An MMmÜt *quod et* ia aae laçuafar *Cbrietiut* ead «t appaalModerent particularium aaclerierum atatam at fidam. •gnoaoeroutque, unam eerndeusque omnium hanc aaaa, *et* unuequiaque invioam de ow at altariua fida oorsso- Urentur, uti loquitur atiam Paulo· ad Romano·. Ac revera narrarunt Paulue et Barnaba· quart» fecimet Doue in geatibue per ao·, et Simon narravit quemadmodum primum Deoe viritevit eumsre ex gentibus populum nomini euo. Fuit promiscua omnium £actorum et fidei etatnoque ecclesiarum relatio, ut unitac et unifonnita» appararet. Atqna ita futurorum proscribendorum errorum .sampler datum aat, «t de unitate fidei atque ecclesiarum ad invioam, at cum matre colligatione adhaerionsqus indivulsa, praeacripta forma.

Haao vara ratio, our primi· prasssrtim ecclesiae temporibus frequoutieuma celebrata fuahmt concilia nationalia, provincialia, et etiam generalia.

Haec eat ratio cur, ut loquitur venerabilia oardinali· Bellarminua «t oaateri plue minuavn affirmant theologi, cur nempe Bomani pontifie·· »Ui decretoriam et finalem, ssu decretorie et finaliter srivsrint •e habere potaatatam quaeationee fidei definiendi proscribsndique error··, tamen (verba eunt venerabili· cardinali» laudati, rtwtrooerriaram *tibi»* 1 da omKtNM *et eccleria,* c. XI) nullam umquam haaraaim novam «ine novo concilio damnaverunt. Huouaqu· cardinalia Bellarminu·.

Haao «at ratio our at dootiaaimu· «t olariaaimu· pater PemOe fidenter et iure aaeeruit: ŋNarh («u» verba eunt, *de loe. tkeei.* part. I, eect. П cap. IV de dotibu» primatu») pumquam «art· accidit, Bcnnnum pontificem in dafinitionibut dogmatici· notam axtiti···," Haec illa.

Haao tandem ratio «at, ear ad unum omnas theologi, atiam illi qui biarn dieboe aaripaara ipaiqe· sobematis auotaces, ban· inqcùaitioMm apta «pinoppm et par episcopos nmaaaariam innosdmst, ut papa tato •t cum osrta aetati·, atqas matara daliberatioaa «t cognitions ultirmm fa fid· «num iodiefam paolaaat. Unde iure msritoqae imwaWia BaOanaiaas loeo citato oMMtadabot, sailioet: „qood aataa aa^ at ab omaibos faotam eat, qaia asegm· aadabit, ordinarium dim pmm at mvm ⁂ami Bt aluimima· Perron· looo «itato msthodam daaadtaaa, qua ad dafinitiooamdogmatioam atadam peatilan prooadara potuit: „Qnando proinde, iaqait iQs, aaaamae pamtifex ultimum nuam indicias» profart, integrant mgotium maturuit Nam, proaaquitar, et provuscmlia «t nationalia concilia tilibtaa fuanmtad ram diaoutiM»·dam, et spiaoopi de amaa nammaauwant pontifie··, «t iudimam ⁂xpartatanmt finaaiqn· pater Panona-

At ai ita res m habet et da io··, «st em··» fatentur, et d· facto, ut axialia diminuunt, praatar ··ageagaliaaum «t paiaaipa·· aafiiaiaaettam ad Wiaili»-, ««tat «MNB «MNMM ipitooporam mtfVNMMI Wtnm MBèMHtiMBfWlŷ SB ttftg ioφβMB* N* 8B tabttp tf ta sseper e· hnbvit nt hnbsbilet» ψûβ dioat, potafioam eue datait, val «as» solum wl iadapaaMtem ab «pteonporum ordia·, at aapmatam ab ŋooiŋή* prçfcH* imConuUnit iwdioÛMk? Iomdo wro •t mari«va eoaiaaotaa aat, at earn oaanibna, «t p* oaeaaa indicat; val M malin· dicam, ovaaae par ipaucœ indicium pradaraat. Quapevpaer cens eeatai· ermre et a fide daaoascar· non^ possit, pontifex hia ia •diuiwtia riteqac omnibua ptaamiaai· indicium profert irreformabile. Qui boo lenoit indicium, indicium renuit aerlarias, unda srit *Ubi ficui etbuiau et* jaèfcmei '.

Noa «rgo confundenda clavi» amantia·, quae ƥropri et personalis aat pontifici·, quaeque indivulse elevi potestatis aat ooniuncta, oum srientie illa, qua· val habitua diei pdtoet, vel atiam notitia. Hanc apieoopi praebere pontifici possunt et quandoque debent; illam neque' poaaunt neque offerre praesumant. Utramqm a Chrieto habuit: *Tibi debo* etaee repo» ŏMlaMm devam potestati· captivandi intellectum fidelium ad tuum indicium, et clavam scientiae judicandi de idoneitate et veritate credenda.

Quae maa assertio ex aequanti argumentatione luculentissime apparet.. Sed primo sciscitor ab omnibus, ai qui eunt, impugnantibus, oum papa conciliorum deerat· ooufirmat, porfertne verum iudioium finale at quoad ventate· in decreti· illi· contentas.

quoad ipaa iudicis patrum, an rite facta et rite gesta? Corte omne· dabunt Ergo illo momento non solum iudex vel oouiuShk. veritatum, eed veru· iudex iudicum eat.

Inauper peto, cum tale indicium profert et ultimo •ancit «au finaliter illa decreta, quod proprie est confirmare'fratre·, habetne, ut habuerunt patres, ami■taotiam Spiritu· sancti, ne erret? Procul dubio, habere unusquisque oonbedet, alioquin non poseet cum •pisoopi· dioere: Vtam eat Spiritui aonrto, et *uobiel*; quin minori· ponderi· eaaet confirmatio, quam decretorum editio, quod «st abaurdiasimum: decreta enim ooociliorum sina pontifici· confirmations nihil valant. Ergo illo momento ri seeietentia» Spiritu· sancti notam 'adit infallibilem, «t infallibilia declarat dameta, id «at infallibilis est. At esta· tunc «olus, Mionotu· ab «odteia? Eatn· caput a msmbrvs diaiuactam, mu indapands»»·? Nam ooooilium vel Cbatadoni·· vel Tridanti art oalabaatam, papa vero Roanaa, «t post ptarimm dies «mfirmot. Raapondaant velim.

8i aotam «t aapantam dicant ab aliis, «t taman otaa fafaUtaltatia «dit «t damotia valorem tribait, quibam naltaa aaataaaa pateat, quid miram ai aoh·, MÎWMtaBg * iâfc M beHu· dogWitMun < .inetaiMUiaR, qwm μ μ β ^o IMWIpfliÇM þHMtftl iNNIBtV; pcMrt? 8i M^BBi MφíB BOl·^ BBφBB BM MtMM» taB - «MtariB fmtriWi merito «t ta· iMtar; «oor Bota <t itaepBndBM M BBpttB^ai metam M •copia diooadaa, oum par bullam dogmaticam altisonas iodiofam protat circa veritatom, vel peoacrihit «n·· ram, pcatquam nhgrstinm materait, at verbi· atar «simii Perr»» loca hodato, «t bine at ind» mripta

· «Mxŋπ,π-
iMkXnil
•un,·· ·

η * ' ðcnseKNUAWMBn^AÙ mfwaamquinitnA μ * αι mn , ' mb

pratfifMrtt <B mmûba Cvm* BHφMîmMksMi ssti-· J ϕuand aad ^refaite'custodia fivteae praeèdeuttare
sslis Ot |itvràMMÜ&ft JSSB SB jAsbob J-~I ~ —
etiam aaaidatepai tore? ∎- - ** »fa«· kN »-, îηMOAβ·» et toredattenMteare m autem peeeonaaa,
at mpMtiraimeeum praemium at terdiirelta· era- qnaauvie at þanera oraaatetar Wnaaaiatanti et ηκ
ğreen·,·· eragregetioam bahiteo ant, varbreepato·· ipae èue Mena ad dtoMtiraam irotoerurehitom
fOtVB IβMü wI WMMtMk (SMUtMtStS> SOBHPp 1βφMIBρ emüOnadam anoteritatom halteat.
hia ia eteeuamtanti· (at retto his pine minuequa aa»- Enande Ox communi oantarei thealagnrare et
rtitatMMi dogwtioM prodfaraBt) total diMsdsi wife SSMBHt&tWSg SB Bttas WK ŠMrfîta WBfltálOR» BW
pOBtifoK st MîttBctoi sb tooioolo^ st sb tootass mb· anfia rara neclotia pateat accedere, et ad rare min·
. dapandeae? An tan mb loquitar, at nanun «put ðspOSta NMisttads ÎMtagHMB CBMMTVWS SB StÛMS
ereteeiao; an non at verua primm at doctor amnions? BsyHnsft psrttast· ptatts tafatar, Bssmhmw þðstifi
Aa non tunc, aiout oom rorailiaruai tiarate munit, eem tabree diligentinwi magra· pire miumqui iaxta
rare confirmat tratraa aeoa ipaHopoa, qui primi arum rai gravitatem mat difimitatam, aped OMiaaiaraui
«unprerant ooutra profanam aeritatam, at ait "item paotoraa et doctorat iaatitaaqp;.Mm iataüigamua au,
Perrone loco laudato, qui otamwoafaarmt pontifi- ut ab aie aratentatem indicandi mutaptw', vel au»
erai de nova errore, eiuaqna iudioiua atque dafini- illic planam m hab«t *■ potestatem' aat exer-
tMnaoi expcetutarunt?. citium, aad ut retaiat et cognoscat, aa ia ds^Mito

Eat igitur falae at imaginaria illa quorumdam traditioni» veritae definienda vora continantur.
tappoaitio, qui dicunt, papam infallihaban declarare Qteaqua habeat cbarecteras, quibo» veritae fidit ornari
toquaatem ex cathedra, idem aaa» ao deafarad ipduaa debit, eum non omnia veritae fidei veritae eme preta,.
relum peace definire fidai et inoram quaeetion· iu- Ex ßietari enim deducitur, revera aummoa pontifice·
depandantnr a oodaatm icclreiei antoradrato, ecn- nunquam novae botraem proeeripeiaoe, nai exquiai-
«imitante at eubeequanta. Here, -inquam, rapporitio titoae exposita aut par concilia, live ut poet Bellar-
imaginaria eat, conficta at omnino falae. Falae d» minum locuta· eat optimal Sylvia», dontaowrirew»
facto, ut exempla oetendunt; prraoaaeit anim aampar lib. V, capito VI ă concilii·: „Nou inrarâutar pon-
eodeaiae aaopua, at ðoncomiton aat: ‚pamper anim tificia, qui "abaque aliquorum epitroporum concilio
fuit, ait Beilanninua allato loco, iate coeeuatudo, ut ad novae haeream damnaverint"; et inde concludit:
raa dubiae explicandae (eiua aûnt verbe) concilia epi- „quod autem camper factum fuit, qui» nagabit iuxta
∎coporum haberentur. Et ipei Romani pontificie nul- ordinariam providentiam area neceream i"
lam umquam haatuaim novam ane novo concilio Ex hia, inquam, duo maxime et cum omni dili-
damnaverant, ut cognoeoare poterit qui vel tomoa con- gentia in expolitione capitia IV primae.cooetitutioaiB
ciliorum vel ecdeaiaetioa· biatoriae evolvere ₹oluerit.' do eocleaia Chriati nmt praqcaveeda.

Hucuaque ille. At nonne etiam nano, cum beatus Primum, ut areteta infallibifitae non appanat, ar
eliquia in aanctoram albo «olamnitar acoanaandua .eet, »i rent relut quaedam pereonalie et habituali» pro-
plurimi epiacopi et congregantur et expretae consulun- prietae, aut praerogative; bac etiam de ratione né
tur, cum tamen, an tale indicium infallibile ait neo invidia et impii» aut haeretici» oooaaio calumniandi
ne, ab aliquibon-ambigatur? C praebeatur, quad attributum homini oonoademua,

Eat etiam faba d» iure quia, iterum verbi· utar quod «oliue divinitati» et raritati» ab ee revelatae eet
Bellarmiai ruperiori loco laudati, „etai aummua pon- proprium, adeoque et titalue oapitia, meo iudicio,
tifex ait index vio» Chriati oontroveraiarnm omnium, melina aie ineoriberetur: *Dt Bonuni jmMficil* dqg-
tamen non debet in controrarei» fidei diiudicandie mefiaonon de/iaitvowran mfoUibvMate.
aut auo aolo iudicio fidere, ant expootare divinam Secundum, qood maxime praecavendum *tA, u»*
reielatinmen, red adhibete diligentiam, quantam ree appareat pontificem eolum, vel cum qualibuaxunqu»
poetulat, et ordinare media; et tum demum expectore quibusdam ooQaüisnia tSDtam dogmsticM «mvs ta
areietentiam Spiritu» laneti, et. directionem divinam. finition·. Ereetenim ignorantibus et punitif oooaaio
Porro medium qrdinarium aa proinde neceaaarium eree errori·, qui omne verbum, omne notum, omne icripta·
concilium magnum vej parvum, unum vel plura, prout pontificio Romani eree fidei dogma puterent, and»
ipqe (papa) indicaverit, facile probari potret etc." et erroneam sibi ooneciantiam afforamreht; amlignie
Haeo ille doctireimue, inquam, vanerebili» cardinalia vero, preetextue contemnendi ðmni eiredam prae-
Bellammua. •cripta etiam dogmatica; guberniia quoque, motivum

, Qua d» oaaaa, qui dant Honorium Maure» (ago reapoiodi aa, quae catboUcue aine fidai detrimento
varo neque do, neque umquam dabo), uti Thoreaa reepnare non potret.
ainue, et etiam eroditimim· arehaptreopoe Edrear Eat ergo eoucinnaiidum caput ite, ut dare et
nui, reto hypothetice; aiuqt ideo dMieiwi, quia maaifteto appareat, qua» decreto pontificie ut ₹«■
nullum examen, «ve conciliem praeniitet D mata» habenda cite, et quomodo nen ipae reluo, red

Cum papa rego finaliter rem fidai et moram ipre eum episcopi· icneintiratibee, inuro quandoque
definiente eet e«nper ere·» eodqeia· prareedeno et petantibaa drfiaitinnem edat, ita ut iati aohnnmedo
ooocomitaue et eubrequtae; ψ ŏ, iterare loquitur cia- proponant, ipro vero auctoritate «n eihi þopri «t
riniiau» Parvona, fieri nequit, ut erelreia vel inourgat plena, atpote vicaria» Chriati, a quo integram aerepit,
contra pontifie» dogmatico· dereetum, ăa illud dtemiat, oum ad retem aaotaritatam, ut rectireiaro
refitcMro preret, ğui amnqneih accidit Eomanam ducat meta Tteana·l, ramei poatifitei nova editio
ta tattaittautaB ds^MStMis Betasi ðkti qyreboii pertineat, era veritati· ĕatholica tant *
tiare. Quad ai epàmopi dividuitar ad iavicem, aliiqu» ðmni aha, que» ad totam reeltaiia partant.
eum pontifice, oontra puntifirem alii vuro atout, milii Et ut exempto quodam renatem aram « rem
catholico {gguteret regula: *Vti feint, üi teânitK* ipram explirèm clarine, formem praebeo, immutato,
Oondudiam igitur, «t pencil me colligo. Ex ei placet, ut dixi, capit» titulo, ita ultimam periodum
sstats diktats MMtaNttas IMsot st ossi ta®® stas oonfireram, erilioet: «nero approbata» *eenOi»* ete.
•occsiBoritaM RocMnta ĵiqprastaMBp φ·· aeque ad ea verba ðrafiriu *faker tnt,* peg. 1·
arem poBsfg sta SSXlltaei tHMIBMp St BstriOMCB lia. 1» [7 »,] adderem; Meta, edi mori» «*tt, iq/M*

• « a Aretеretai «qbm. topa SI» re Mu t terere. IteeL t» teq «. 1, eet. M

da

dmn, eoi fanepren *fti* eefatarfam ifatoiradi

frrefenaM (ramemo). Preptarre oimmedi dmrofa

OBATIO

Quod omnibu» datam rot patribae et a planta»

*pontifie** tomfnem «oM· capita, «mm fa dmrefie

ita in watt* banigniiato confido me «emitor, ut mfatie.

~~ne--«tatdore--«ta--ut-in-achemata.~~

Hinc poet tertium oanonom adderem aliw dtxn/hd^ oaput IV portirentau

Canoni. Si «uie dizoril, decrofaveiqonefifaltoM \ «mtfarntee faiqrem *füri* «fa meram rwitofire, «fa

φκ> pro me mpwM φβιΛρliβ· eMteHtefe *dena** *tmioereee* propeei'fa» mm ane efito at «fatim' cum fato *effeeto* venenandae, et toto oerda eradende», tui poma *reformari;* enefaeme «it.

Canon Π. Si qnte dtoerit, Bomamoh ponfi/toam, (ramorw et «oon.- Non non).

Hoc modo ni fallor Bomani pontifia»

IBsMorw *itwGRfar,* M wmimA *4mm(<* op* nenia anonymi libelli, interqnoa aoarbimimua /em» '>

Nonne exhibent «ffaoopi trelifi<mem ooeimiarum amnmo pontifici?.Quare ergo nen neuf Kt mgq'oratoire· non intomnaper·.: WMoyuieqiue orem tontoMtiam profert. Sunt iudiem qui debent iudieatu, et «re ipai interrumpereteatore. (XenmdK.- bene, «prini)

aumma atque infallibilia in reboo fidei fiiiaifa eme*

doiin Mt diepimm ant «ongragede» ropeematia,

qeorundam ooriptornm oaatantia, qnree faire·

çmnino 'et damnetur, aeMmtia Ufa aierâram, quae dtsMt* «s poetifie· mn pv

Hinc poet tertium oanonom adderem aliw dtxn/hd^ oaput IV portirentau

Canoni. Si «uie dizoril, decrofaveiqonefifaltoM \ «mtfarntee faiqrem *füri* «fa meram rwitofire, «fa

φκ> pro me mpwM φβιΛρliβ· eMteHtefe *dena** *tmioereee* propeei'fa» mm ane efito at «fatim' cum fato *effeeto* venenandae, et toto oerda eradende», tui poma *reformari;* enefaeme «it.

Canon Π. Si qnte dtoerit, Bomamoh ponfi/toam, (ramorw et «oon.- Non non).

Hoc modo ni fallor Bomani pontifia»

IBsMorw *itwGRfar,* M wmimA *4mm(<* op* nenia anonymi libelli, interqnoa aoarbimimua /em» '>

Nonne exhibent «ffaoopi trelifi<mem ooeimiarum amnmo pontifici?.Quare ergo nen neuf Kt mgq'oratoire· non intomnaper·.: WMoyuieqiue orem tontoMtiam profert. Sunt iudiem qui debent iudieatu, et «re ipai interrumpereteatore. (XenmdK.- bene, «prini)

aumma atque infallibilia in reboo fidei fiiiaifa eme*

doiin Mt diepimm ant «ongragede» ropeematia,

qeorundam ooriptornm oaatantia, qnree faire·

çmnino 'et damnetur, aeMmtia Ufa aierâram, quae dtsMt* «s poetifie· mn pv

impotdkbili· aüqiiihno videatur. Sed m amicui Plato, magi» amica verifan-

Tria in boo capito axporeado mihi videntur eoae pereuoulfa habenda, nmnpaappoetnmta» definitioni», verita» definitioni», et formula. De illi» nonnulla promam. x

Aliquot abhinc anni» dubium fbrtaeee em» poterat, an opportunum amet movero qreeotionem infallibilitatie magiotmii rammi pontifici»; tam aine auotorita» ab omnibre catholici» roverantiam ot obodientiam obtinebat, et qua» in oordibu» aliquorum oanaa rebel-\Jfani» favebantur, adbuo nee igaorabetnu»; »ed nunc

Bodie ciqaidem baro queeotici infallibilitati» ubique terrerem paatraotatur, omnium mentae occupat, ot oqhaanitar per epiaoopaun Surenam concilio delata

naametipn andivimu» in hao ipm oatbodm et in medio eoMâii «ohtunari vetitam «miret ptarfao a Boman» poutiflcibai damnatam, «t qui in memoriam reront

fteibre«nimiofabedretata,qaatoede,dico,concilium

fied quideratiendaat «at de definition· Mbit prejerita a O—mtaiaa· da fid·? Neie aaaa «aamia—fonum at vurta; Obneentafo ipaa oenderta aat brae pe— in ſnafia emendari. Si «go paapoMBtar afiqrao ẹmendation quae asihi videenfer aaaa ẹa taxtai prementi, aaa admittam Sad Mia doctrinam ipeam eoneidera, at ipeiua letitatom agnoaaa at « aaaaetio. Iam pinna ax patrita·, qm aam rauoinnt, acripta da boo sebaa mandaverunt'; iam plaree in dieouaeioo· gararali da ta» loeuti rant, at taeor ria nihil invaoima in omnibua quae aadivisum Il vol lagimu·, quod intelligent!·· maao aotiafnciat: ergo me revolvo ad diotanjba tan— tanm—i· at ad elementa fidei. Deum eontamplatm ram admirabilia omnibua oporibut mit; in hoe orbo terraram quam creavit potantia et bonitate ma, video luminare mannum et numquam deficta», coitu lamae illuminat omnaa homine at omnia ẹenar pecudum, in amnibua aotibu· eorum vitae corporalia at traaritoriae.

Cum Deoa voluit filio· laraal eoaleaoare in populum electam at illoe eximere a aarvitate Aagyptii ad ẵdducendo ilku in terram promitaooi·, raaeitavit Ill Moysan legislatorem at interpretem legis, et port Aaron numquam defuit in laraal aaoardoa, qui populo Dei reddaret indicii veritatem. Heac omnia, teate Paulo, arant forma futuri. Quomodo argo, quando tempora ẽomplet fuerunt, quando Verbum caro factum ert ad ẵalvando et erudiendo· bomû—, quando Dominu· aibi acquirivit populum electum novum, C ■anguine Filii aui redemptum, quomodo ẹmaumu credere quod Ðeu relinquena ẽpu anum imperfectum neglexieeet ẹrovider primae amaritati eooteriae, nempe necmaitati lucri perpetua· et indeficienti·? Porro banc bypotherim nemo ẽordata umquam admittet. leeu» Ehrritu ipqa redemptor et doctor generi· humani oerttaime velle debuit acoaodere at aarvare Incernam temper lucentem in mundo animaram, rient sol in mundo corporum. Vuh omnee ẖomine lalvoa fieri; ergo providere debuit illuminationi omnium generationum, quae tibi· invicem rao—aurae Orant auper terram ueque ad «xwummationem saeculi. Hqc proinde facit oonrtituando Petram fundamentum eocleriae, pastorem ẕregi et confirmatorem fidei fretrum. Inutile «et rev—re hio diverso· terta· racrae Scriptura·, quibus talia ẏotita sssarte declaratur. Qu» enim ẏaorat Patro diet— e—: Tu «· *Patru et* *«pcr bene parium —Ufioebo eeeMem nttem, et fartae tafenaaa fnaaeiebuat aiaenaa ·—.·.. Hofn* te ut «m *iefioiat jH» too, ait» aiiepuaio* ẽMBoesiH· *aaaferaaa ^raiaaa tepe.... Potae affooa* ẖnao]MM0t MN· WMflM·

Extra dubium aat, quod Petro committatur —a peaoeadi giegem, *—pe dirigandi «t nutriendi. Atqui qu» eet rita» animaram niri verite·? 'Brgo Petre imponitur officium praebendi agni· «t ovibus, id — fiddibue at paatoritan, pabulum vocitati·. Et quia Petrae eeanper vivit ia —Mmoribne «me Romania pontifiribua, hinc cuique Romano pontifici competit ẽur «t officium praeberi fiddibue «t pactoribus pabulum verae doctrinae. Atqui quomodo pẵẽ boo munere efficaciter fungi, niri «met ẖnfrilibili qnotim at «tari ẖami— fiddiam at portât— in ortteria MthotitBp te&C MltSBB ttpfMNt P** tatam «t vere dignam ẵaptmti at bonitate Cbmtoria. Taia art priritagiaai van chrationi, id art cetboliai, daqoo mb poaaamoa amgaam entia gratia· ·<— Dao! Start tat aa a— otaritete radatapioxn, aeit afiam ẵ aatapar aam varitate daotum ; at «i occiderit quod poaBKoitaa b—ania vel falsi· dootoribvs decepta», extra viam aalatia orrevarit, at lutam veritati· amiasrit, »ampar, cord· compuncta· at con——— potent dsnuo. invenir· illam at ad illam vanire, quia a—par lucerna luoet in oatbadra Patri, atart aol in firmamento. Sin aut— ẙulti aticc—otom Petri infallibilitate expoliatum, tunc mundi» intellectuali· solem auiun amittit, tenebrae initant et error praevalere poteat.

Hanc e— eonaaquentiam dico gyatematia eorum, qui aiunt ẽeerat mmmormn pontificum non eae irreformabilia, niri cum oona—u eoderiae uve cougrein concilio uve diapereae. Nam ẖ expqctanda eat concilii convocatio, fieri poterit ut expeotetar tribu· «aeculia; ri intervenire debet ẽonasnau «piaoorum diaperaorum, quomodo at quando hic consensus dabitur? quomodo ohriatiant» dubii» de veritate poterit certior fieri? quomodo computabuntur ẵffregia? quia ẖumera requiretur, ut conferetur ẽecreti pontificum imfonnalnhta·? Hi ẵubtilitatibu ot captionibua in ẵntiqui ẽemporibu ecdaaiae ignoti·, obnubilata maneret varita·, via fidelium facta earet dubia et ẹericuli plana, et populi catholici' ruerant in errore·, perplexitate·, divirione·, contention·· et anarchiam sectarum e sinu ẖatri aooleaira misere ·vulsarum.

Cum omnia haec ẖobi perspecta sint, quid agendum «et de obiectkmibus historicis, quae ẖobi opponuntur? Mihi videntur eae paf-vi momenti, et nullo modo infirmare therim infallibilitati·. Quid enim refert, quod apoatoli receperint mririonem docendi omnm gente· cum Petro? Quid refert, quod in eprẵtoli aanoti Padi at in Apocalypsi nosniaati fuerint apostoli fundamenta eoderiae? Quid refert, quod ipri ■cooperint potertatem ligandi atque solvendi? Omnia haec nullo modo minuunt poteatatem Petri, nec impediunt illum e— fundamentum primum positum a leeu Christo euper angulari lapide, qui aat ipee Chriẵtu Totum riquidam ecclesiae aedificium aedificatum at rtabihtum ert a I— Christo eup«r Petrum, « alii apoatoli eorumqua euooemoras ministerium rerbi et iurridiotioni· cum eubordinatioM ad Petram tiuaquo ancoessoribu· adimptaa terantur. Demum quid valent, quae de Honorio, Liberio, Vigilio proporita eunt? In omnibus ẋua diota aunt cum tanto fragore varboram d· his pontificibo·, numquid umquam probatum fuit, quod ullus aeram docuerit haeresim? Ŝede ẵpostolic e—per nenanrit ab errore immaculata. Hoc eet factam historicum, ingee», inronoueujm, ẵpernatut«le, *ntiaed* humana· stupendum, *et* quod omram hara eoatrovorriam dominari debet.

Ergo non mirandum «rt, quod omni» ohrirtiana antiquitas, omnia s—uls prestorita, patres, ẽoctor·rnltaes, concilia oeounieoiea et gaoetriia, unanintitra populorum catholicorum reputavortat suoressorem Petri tamquam supremum reguiatorem fida» et oon■craitiaram. H——fuit «t haec eet antiqua fide· regni

ficibus msruit appelleri. Quad ■ Mbartafaa sfc dicta·

·ero indoctae «ent, m» ita praavalnaruat in nnivteMm

In «anctis vin· non detectae, wd virtatee aeatinanadna

tradita sunt, non ea ia quibas eaniderant

Haec antiqua fidas gesMdt in GalHu saactes at martyres; haec est qua· mittit adhuc quotidie filios eiu· in extremos fisa tanas ad iwnmtaadum|ovnn gelio populos sedentes in sunbre mortis; hnn Mt fidas, quam tenui ab initio sacerdotii mei; hase Mt, quam semper docui populos mihi rnmmimos; hano eat, qana •ampar fuit lumen meum, robur meum, consolatio mea; haec est, qua· sustinet «psacopos «t sacerdotes in omnibus laboribus et tribulationibus eorum ministerii. Msec est fides quae vjmoit mundum ; haeo eet, in que bonum eet vivere et mori; haec est demum, quam mox, spero saltem, concilium Vaticanum eolsmniter confitebitur. Dixi.

OBATIO

rmmeMtMSMm *ac reverendiuimi domini Pardi cardtftatie Cullen archiepitcopi Dnblinensii '.*

Eminentissimi praesides, eminentissimi, et reverendissimi patres.

Cum animo recolerem ea, quae post Pascha in hac aula dicta sunt; non potui quin mihi persuaderem, ea omnia, quae ad infallibilitetem summi pontificie spectant, plenissime ad examen revocata fuisse. Etenim cum de schemate nostro generaliter ageretur, plurimi patres ea omnia protulerunt, quae obiici soleat adversus hanc sacram auctoritatem, vel saltem adversus eius definitionem, dum alii patres eruditi, docti et eloquentes causam infallibilitatis magna cum vi et eloquentia defenderunt. Itaque, ut mihi videtur, nihil novi nunc proferri potest hac de re, nihil quod lucem aliquam quaestioni infundat. Ego itaque plura dicere non conabor, eed statim ad schema venio, et emendationem ultimae paragraph! capitia quarti proponam.

In illo capite pag,-13 definitio infallibilitatis Romani pontificis continetur. Iis omnibus quae ibi dicuntur plane aasantio ; pontificem ut caput eoriesias plenam potMtBiMn ^olMRMndi wolMUMn habere, et definiendi doctrinas etiam profiteor, illum assistente Spiritu sancto, ab errore praeservari etiam teneo, et caetera omnia quae in hoc capite continentur.

Verum definitio ipsa mihi nimia longa videtur; definitio etiam paulisper fortaam implicata set, et itf mea humili sententia psmcioribas varias at clarioribus exprimi potuisset. Itaque, sineote ancto hoc ooncilio, proponam novam parëgraphum loro illine ultima· paragraph! inserendam ; in qua Omnia, ut mihi videtur, quae spectant 'ad definitionem, simplicibas et claris verbis traduntur. Haisc sunt itaqus vsrbe, qua· subiicianda propono: /togw «os, traditam» « *fidei chrietiana» eaordio perceptae fideliter Maerendo, ad Dei Saluatorie noetri gia^fam, fidei catholica» eeaiia·tionem et* .chrisitaaoram populorum sutataue, suero

MMM, «t itansm.· *Spo rogaoi fn te* «d «o· *deficiat*

t» entait,· *ideoqtte haee* &mmm *paetiifieit decreta* m mm rrsfimiatili· mm. 8ifWi«d«» Wcwnfro

tarit, eoiat as « «uriiafr *fidei eathoUooe et* ah imitate COefaMN 4β/βOMN.

In bis qoM hoc kx» exposai, primo in loco observandum eat, summum pontificem edere devers definitionem fidei ut vicarium Christi, ut csput ecclesiae, vel ut successorem sancti Petri. Summus pontifex sub diversis respectibus considerari potest ; agit aliquando ut persona privata, scribit epistolas; aliquando pontifices edunt etiam libros: sed in huiutaodi rebus privatae personae vel privati theologi putes agunt. Plura alia agunt, quae non aguntur ab iis ut sucoaaaoribus basti Petri. ,Pontifex est exempli gratia episcopo· urbis Bornas; cum aliquid praescribit in hac alme urbe, non est voluntas pontificis, ut quae praescripta sunt, extendantur ad universum mundum. Est archiepiscopus provinciae Bomanae, est -primas Ita' lias; et oum agit sub bis nominibus, non obligat aut non vult obligare totam eocleeiam.

Sed aliud est oum agit ut vioarius Chriati. Subintrat in locum sancti Petri, ut Petrus subintravit in locum Christi, et tunc propria sua auctoritate, xMKtoritata ipsi a Christo directe tradita, non aliunde sumpta, non ex auctoritate episcoporum, non ex consensu ecclesiarum, sed ex commissione ipsi directe, immediate, ipsi soli Petro et eius successoribus tradita.

Quid enim legimus in evangalio? Dominus dixit Petro! : Tu ss Petrus, et *taper home petram aedificabo eocleeiam meam; et tibi dabo datat regm axloram.* Non dixit Petro: Tu es petra, dummodo consulueris episcopos (riÿao *approbationi»),* aut viros doctos et -theologos; tibi dabo claves regni caelorum, sed eo tamen proposito, ut alios audias, alios consulas, antequam aperias portas caelorum. Soli Petro, directe Patro, immediata Petpo, et Petro soli datum eet privilegium illud ut esset petra ecclesiae, id est ut esset fundamentum, ut tota ecclesia ab eo dependeret. Data est illi potestas aperiendi et claudendi regnum caelorum.

Id etiam patet ex aliis locis, quae in evangelic habeatur. Dominus Salvator noster dixit Petro! : Tu *aHqnmtdo* ooμμτμμ *: Bogaoi pro te ei mm deficiat fidet tua;* fidas tua, absolute et simpliciter dicit Dosninus noster: *et'ta dUfaendo eonvtmu confirma fratre»* taos. Eodem ratione Dominus Petrum constituit supremam pastorem «odasiae; illi curam ovium at agnorum, id A aliorum pastorum et populorum dedit immadiat· Petro.

Eat omnino quidem evidens quod Petrus, dum agit ut caput ecolseiae, agat oum encleeia, aget pro beneficio eoriesis·, docebit ecclesiam, pascet eocleeiam •t non separabitur ab soolesia; sad pon derivat potestatem ab ecclesia, neo ex ulla parte oodmiae, sed habet poteetatom a Christo, eaqoe potestate utens

•A Pros *taauüet»* Mtait. ("QM Bess. ysatiMs Mae ait iaftUMH· cusi at.viaaitaa Ctetai te^MMe. -- ^ &am jm·

I MMIb-Xn 1«L
• toe-XXO, M.

quaa eoclseia dafioare non potest; et ut P«ru> eet A fandatmutum, eet petra eodsma, ita sempw com «deeia nhtiomm suam fundam|nti hebere debet, et ut pector eoclesiae eadem ratione aemper gregem habere debet, quem pernet Haec omnia ni fallor innumeri· vicibus repetuntur in operibus sanctorum patrum. Legimus clave» datas fuisse Petro caeteri· apostolis communicandasl: legimus Petrum pastorem constitutum fuisse ut alios pastores constitueret; legimus potestatem datam esse Petro ut aliis communicaret aed numquam legimua potestatem datam fuisse alii·, ut illi adiuvarent Petrum aut illi potestatem conferrent. Hoc ad fidem spectare omnino mihi videtur; habemus enim definitionem concilii Florentini, quod expresse docet Petrum ipsum constitutum fuiaae doctorem et pastorem et gubernatorem eccleaiae, pontificem Romanum Christi vicarium totiusque ecclesiae caput et omnium Christianorum patrem ac doctorem existere, et ipsi, ipsi Romano B pontifici, in beato Petro pascendi ac gubernandi UDi~^ versalem eccleaiam a Domino nostro lesu CKnsto' plenam potestatem traditam eeee, ipei soli, non ipsi cum auxilio aut consilio aliorum.

Et hac de re loquens non poesum quin legam ex-< oerpte quaedam ex opusculo celeberrimi cardinalis Poli, qui praefuit per aliquot anno· una cum aliis eruditireimis cardinalibus concilio Tridentino: audi quomodo ipse explicat relationem pontificis cum aliia episcopis et etiam cum concilio generali. Polus autem erat vir sanctus et vir doctus, et vir qui adfuit tot annis concilio Tridentino, ita ut spire omnia, quae ad huiuamodi rem spectarent, debuerit. In opusculo de summo pontifice cap. 32, quod habetur in *Bibliotheca maxima pontificia* apud Roccaberti, ita legimus: „Ita prorsus sentio, ait cardinalis, nusquam magia vigere auctoritatem Romani pontificie, quam in ipso generali concilio, ubi tamquam in theatro quodam, C quo omnes ecclesiae pastores conveniunt, providentia Dei voluit eum Christi partes agere... Ex quibus satis constare potest concilia generalia summo pontifici nullam addere auctoritatem, suam vero prorsus accipere ab eiua vicaria potestate; eaqi autem divinam esae, non ab hominibus, sed ab ipao Christo datam: ipsum vicarium autem, ut in summa dicam, idem in conciliis generalibus agere, quod Christus ipse, dum in terris vernaretur, cum suis egit apostolis, tum cum esurientem populum per eoa pasceret, quasi de manu *in manum tradens illis, quod populo deinceps distribuerent/' Itaque iuxta cardinalem Polum Romanus pontifex id agit in conciliis generalibus, quod egit Christus cum pasceret multitudinem. Cludstus dedit apostolis cibum, ut inter eoe qui aderant, distribuerent: eadem ratione auctoritate pontificie confirmantur episcopi, reguntur .episcopi, eorum decreta confirmantur, et hac ratione per eos toti mundo ea, D quae derivantur ex auctoritate pontificia, traduntur.

Prosequitur cardinalis: „Hoc enim itidem facit in concilii» generalibus Christi vicarips in cibo spirituali: episcopo·, qui locum apostolorum tenent, pascens*l* et in fide confirmans, .ut per illos populus salutare pabulum accipiat et in fide confirmetur. Id quod nusquam aeque commode fieri potest, atque in conciliis generalibus." Itaque prima conditio definitionis est, ut suprema agnoscatur Romani pontificis auctoritas, et ut hac auctoritate utatur, cum. aliquid ad fidem aut mores spectans, definit: quod consonum est Scripturae et traditioni, et ut mihi videtur, egregie explicatum est a doctissimo cardinali Polo. Secundo loco ea, quas definienda sunt, spectare debent ad fidem vel ad more·,' Mdifiootiooem doctrine· chri-•iianaa pertinente·. Non enim Romanus pontifex definire potest res litterariae, aciectifica·, |ea mere sociales aut mere politica·. Tertio loco pontifex cum definit quae spectant ad fidem et mores, agit ut vicarius Christi, et eadem auctoritate manifestera suam auctoritatem debet: debet in definiendo declarare ae velle definitionem edere eadem ratione, ac ai Chriati auctoritatem vellet populo communicare.

Haec tria saltem necessaria eunt, ut agat vicarius Chriati de rebus quao pertinent ad fidem et morae, ut rem tamquam vicarius Christi proponat ecclesia·, et ut ad utilitatem ecclesiae id quod definit pontifex, pertineat.

Si haec omnia in definitione adimpleantur, ut mihi videtur, nihil requiri pofeet ad explicandum id quod sibi concilium proponit: explicatur breviter et claris verbis qua in re consistat definitio. Neque dici potest obscuritatem aliquem esse eemper in hujusmodi rebus: nam id verum est etiam de conciliis. Ali-Auande difficile est statuere an res sd fidem pertineat necne, et etiam in conciliis. Itaque nihil initandum est, si huiuamodi difficultates cire· definitiones pontificias oriantur. Verum hoc discrimen est quod pontifex semper adest, et si difficultas aliqua de suis decisionibus oriatur, id explicare potest; et sd eum etiam pertinet explicare eas difficultate·, quae afficiunt declaratione· et definitiones çoneihi.

Si haec forma definitionis omnibus non placeat, et si requiratur canon aliquis, quo errores apte condemnentur, ultima verba „ideoque haec Romani pontificis decreta ex eeee irreformabilia esse" omitti possunt, et canon in eorum loco substitui: Si qstw *dixerit, Romani pontificii iudicium m fidei et* morum *quaestionibus ad aedificationem doctrinae christianae pertinentibus non esse irreformabile,* aisi *eoclesiae consensus accesserit, anathema sii.* Haec propono ea spe, ut [illegible] de fide ea examinet, utque etiam, si huiusmodi agendi ratio probanda videatur, res ipsa sacrosancto huic concilio proponatur.

Verum est aliud in proposita definitione, de quo breviter loqui oportet; ita incipit: „Itaque nos traditioni a fidei christianae exordio perceptae fideliter inhaerend^ Negent aliqui huiusmodi traditionem extare. Fatentur quidem certitudinem adesse moralem veritatis huius, de veritatis huius doctrina, sed negant eam certitudinem a Christo aut · revelatione descendere: haec audivimus proximis hisce diebus proposita ex hoc ambone '.. Quoad certitudinem moralem plane intelligere non possum, quomodo huiusmodi certitudo moralis hoc in casu extare possit, niai derivetur a traditione divina. Nam'qua de re agitur? Haec.est tota quaestio, an Dominus noster Petro dederit potestatem infallibilem, potestatem supremam et infallibilem, qua regitur ecclesia: agitur de revelatione ex parte Christi. Si Christus huiusmodi conoessionemjecit in gratiam Petri, tunc omnino constat eam doctrinam esse divinam, descendere ab ipso Christo, et originem habere divinam. Si huiusmodi declarationem non fecerit Christus, non est ulla certitudo moralis, existere non potest certitudo moralis.

Sed hoc omisso, dico certitudinem nos habere om-.nino et maximam certitudinem dé hac doctrina, quod haec doctrina ab apostolis et ab apostolorum temporibus descendit Imprimis habemus doctrinam satia clare contentam in sacris Scripturis. Audistis paucis abhinc diebus relatorem de fide episoopum Calvensem, qui doctissima et eloquentissime oratione omnia loca sacrae Scripturae ad examen vocavit, et ite clare

› 8. O|«stM «Unit. Mb, VU esatr.Porwaiaasa tap. HL
• TsftaUlaaa· MEteMpiad αιρ,X
Oonok aansute. teams UL

I Ct sisti---- habitas· ob οβΙμ Μιμ ϋthiifisM ViaM«asui te csagrsgadaa· t«a«raU 4W IS Mi 18K
«

demonstrent pontificem esse infallibilem, at nisi quimeridiana luoe caecutire velit, illam admittere debeat. Deinde ab antiquissimi· tempdtibus habemus Joca •anctorum patrum a primis eooleaiae saeculis, quibua eiuamodi potestas Romano pontifici tribuitur; habemus auctoritatem sancti Irenaei, habemus innumeros patres ex tertio et quarto saeculo, habemus patres ex omnibus saeculis, quorum loca iam hio allata fuerunt, et supervacaneum esset ea iterum repetere.

Habemus etiam consensum ecclesiarum. Quid enim dicit ecclesia orientalis? Illud hodie audivimus ab eminentissimo cardinali Pitre, qui summa eruditione demonstravit, orientales in omnibus suis liturgiie infallibilitatem pontificis profiteri; «t ut lex orandi est lex credendi, ita dubitari non potest, quin univeradre eockeise orientales doctrinam hanc recipiant, aut saltem cum in catholica unitate ement reciperent. Quid de ecclesia Italiae, de cuius fide numquam dubitatum est, et quid de Hispaniae? Quid enim illa axlreia doceat audivimus ab eminentrieimo cardinali Vallisoletano archièpîscopo, qui innumeris argumenti» demonstravit, catholieisatmam et fidelissimam illam ecclesiam semper hanc pcntificis preerogaüvam tuitam esse. Quid dicam de ecclesiis Ameri<ae meridionalis, quae omnes eatffdem ac ipsa Hispania doctrinam tenent? Quid dicam de America <>tiapi septentrionali? Constat eriim quatuor, abhinc annis concilium plenarium statuum foederatorum American septentrionalis Baltimorae tunc habitum tuii . m quo concilio quadraginta quatuor epiecopi et quatuor procuratores 'aliorum episcoporum decretum ♩ ... quo plane doctrina de'infallibilitate Huiiuin ontificiA wntinetur: quod etiam praestiterunt episcopi Canadiae et alii episcopi. Ut ad Europam revertar, quid dicam de ecclesia Belgii et de universitate Ixivanienai? Quid dicam de eccleeia Holandiae? Omne» istae ecclesiae perpetuo eamdem doctrinam, quamjego hodie defendo, professae sunt et adhuc profitentur. Ecclesiae Helvetiae eamdem rationem secutae sunt. et quod ad Angliam et Hiberniam pertinei. idem dici-potest. quod iam per me dictum est. scilicet concilium nationale habitum fuisse m Hibernia anno 1850. in quo clue ac praecise haec doctrina' explicata ret. Quod et factum est etiam in synodo Wretnionasteriensi. cui aderant omnes episcopi Angliae.

Eodem circa tempore variae synodi habitae sunt in diversis regionibus Europae; et in fere omnibus haec doctrina infallibilitatis summi pontificis aperte ac clare ac rotundis verbis est proclamata. Ita factum ret Coloniae, ita Pragae, ita factum est in pluribus dioecesibus Galbarum, ita etiam in remota Hungaria, in Pannonia Plura non recenter tantum, sed abhij^ aliquot saeculi·, plura concilia habita supt, in onibus patres professionem infallibilitatis omnino^D fecerunt. Ita anno 1682, sub Geôrgio Sselepreéuyi an hiepiseopo Strigoniensi, synodus habita in qua haec habentur1: „Praedecessorum vestigii· inhaerentes, praefata· quatuor Gallicanas propositiones configimus et proscribimus, et universis istius regni christifidelibus interdicimus ac prohibemus, donec super eis prodierit infallibile apostolicaè sed oraculum, ad quam •olam divino immutabili privilegio spectat de controversiis indicare. Ita una voce. publice, unanimi omnium ordinum consensu atque approbatione sincere profitemur et spondemus sanctae Romanae ecclesiae, quae unica est, et sibi perpetuo constans |rrare non potest, perpetuo' inhaesuros." Recentioribus temporibus, anno scilicet 1868, sub Ioanne Scitoweky, con- r A

1 Ct Ntas ÈCM Hmjsi'isfr П. 4M-41.

i cilium habitum cat, in quohaso fagimuc: „Grata «st memoria Gcorgii Baatepoatay Strigomanais archiepiacopi, qui quatuor propoaitioMs dari Gallicam, anno 1682 «ditas, una cum castori· Hangarias praesulibus eodem hoc anno auribus christiams absurdas «t plane detestabiles proscripsit, et universis istius regni fidelibus interdixit w eas vel legere vel tenere, multo minus docere auderent." Habentur etiam quaedam ex concilio provinciali Colooensi anno 1863 habito; postquam quaedam dixerat de auctoritate summi pontificis, ita procedit: „Unde propositiones cieri Gallicani anno 1682 editas, quas iam Georgius archiepiscopus Strigoniensis una cum caeleris Hungariae praesulibus eodem adbuc ănno publice proscripsit, id idem * reiicimus et proscribimus, atque cunctis provinciae huius *fidelibut* interdicimus, ne eas legere vel tenere, multo minus dextre audeant ' Salis haec eme videntur ad ostendendam traditionem ecclesiae Hud- l ganse. Nihil enim fortius aut clarius aut distinctius esse potest, quam eorum ratio, quam episco|>orum illius regni ratio condemnandi et reliciendi propositiones gallicanes et profitendi fidem suam >n auctoritatem Aitnnn pontificis.

Cum igitur haec ita sint, concludere possumus in omnibus fere regionibus sub caelo nunc teneri doctrinam de infallibilitate pontificis, adeoque verum reae quoad hanc dortrinain. adeoque omnes illas conditiones .inveniri in hac doctrina, quae indicantur a Vincentio Linnenai · ..quod remjier. quod ubique etc." Certe ubique, rerte a primis temporibus haec doctrina in ecclesia invaluit, adeoque vere catholica diei debet. Haec eum ita sint, confido futurum esse, ut nemo amplius contendat mnscmmni eccireiae hac de re non exister?, adeoque definiri non posse. Sed tamen observandum est, quod dia verba Vinrentu Linnensu» ..quod semper, quod ubique etc ", haec verba si ntc explirentur, non indicant consensum ecclesiarum aut populorum originem ease, fundamentum erec veritatis'catholicae. sed indicant argumentum egregium, optimum, ineluctabile desumi ex hoc consensu ad probandam aut Kenticitatom iuhim unique doctrinae catholicae. de qua agatur, sed satis haec videntur dv definitione proposita.

y Nunc unum tantum adiiciam. resfxmdere enim conabor argumento, quod hic alia die prolatum ret adversus pontificiam fnerrantiam ex Vigilii ratione agendi et ex actis concilii V. Venerabilis quidam pater asseruit4, Vigilium sibi contradixisse in actis publicis et documentis editis ex cathedra: dixit etiam concilium V unum ex iis documentis, postquam solem- ½ niter fuerat a pontifice editum, ad examen revocasse et reieciese. Tota haec historia valde difficilis ret et implicata, et obscuritate quadam obruitur. Praecipua tamen facta, quae a^hanc rem epoçtant. paucis verbie explicare possum.

In primi» itaque imperator luatimanus. qui « rebus eocleaiastieie nimia imminebat, quaedam agere statuit, quae grata essent Eutychianur, pontificem Vigilium vocavit Constantinopolim. atque apud fm institit, ut concilium generale congregaretur. Pontifex initio renuit, quia timebat ne turbae inter Occidentem et Orientem excitarentur. Itaque totum negotium sibi assumpsit, atque edidit *ludmtum.* in quo tria celebria capitula condemnavit, nem)» epistolam ad Marin Peream, Theodoreti quaedam .opera contra sanctum CyriHum Alexandrinum, et Theodorum MopeuCet»-

▮ Kasai. XLVin, »17 ?
• Pre sAsc <m»e legitsr esas^s ia ei. Vat
• KopM ei Vat
• Ct esaia· oraUosa· ilrastiad·! areUs^ae·^ Visi»-

num et «inopara. Sperabat pontifex publicando bane A oonetitutioMm pacem restitutam fore aocfaiae; esd contrarium omnino oeonit. Nam per totam faro Occidentem turba· excitata· «mt, et Africa prmmrtim anna fere sompait contra pontificiam auctoritatem. Pontifex tum contenait synodo, et lostinianus congregavit episcopos, ita tamen ut non implerentur conditione·, quae illi proposuit Vigilia·, nempe ut tot episcopi «x Occidente ement ac ex Oriente.

Concilium itaque congregatum eet, et de reboa eiusmodi agebatur. Adeo morae erat impatiem lustinianus, ut publico edicto tria capitula, antequam aliquid fieret a concilio, condemnaverit. Pontifex hac de re iratus, et etiam dolens quod conditione· promissae non essent adimpletae, poloit assistere concilio. Poet aliquod tempus tamen, ut fieri ai poeset, pacem restitueret catholicis Occidentia, novam constitutionem edidit, quam *Conttiintmn* vocavit, in qua non approbavit tria capitula, aed statuit ut di his nihil B ageretur; statuit ut nihil ageretur de tribus capitulia. Hac tamen non obstante prohibitione, concilium canones edidit, quibus tria capitula condemnavit ; et poetes pontifex ipea concilii decreta confirmavit. Sed videndum est. hinc argumentantur, patres pullius habuisse auctoritatem pontificis. Sed argumentum hoc adversus primatum valeret non minus ac adversus infallibilitatem.

Sed quomodo progressa est rea? Pontifex *Conttititum,* id est secundum documentum, misit ad imperatorem ; sed imperator illud recipere noluit, neque illud unquam concilio praeaentavit. Itaque patres cum decisionem ederent de tribus capitulia sequuti sunt nonnam *Indicati,* non *Comtituti,* quod ipsi numquam coram se habuerunt. Quod autem non habuerint hoc documentum prae manibus, id certum eet ex actis ipsius concilii, idque optime notat doctissimus episcopus Kottenburgensis in historia conciliorum. Dicit enim hac de re nec quaestionem movero possumus, quis lustiniam» non recepit *Conetitutum;* ipee renuit illud recipere, ideoque illud communicare patribus non potuit. Patres itaque dum condemnarent tria capitula non .Agebant contra *Comtitutum* Vigilii, quia ipsis ignotum erat, sed agebant iuxta *Indicatum,* quod praecise dictabat illum cursum, quem ipsi voluerunt adoptare.

Quod ad pontificem ipsum nulla contradictio inter *Indicatum* et inter *Comtitutum,* nulla est contradictio certe quoad doctrinam. In *Indicato* pontifex damnavit doctrinam Theodofi, damnavit eius personam, reprobavit etiam opusculum Ibae et quaedam opuscula Theodoreii : in *Conetitulo* voluit tantum. ut de his rebus silentium observaretur, ne occidentales in schisma aut in rebellionem compellerentur. Prudenti tantum oeconomia uti voluit pontifex. non rem aliquam definire. Non s|atu)t absol- D vendos esse eos episcopos Theodorum et Ibam, de quibus agebatur, sed statuit et voluit, ut nihil de his omnibus statueretur: nulla itaque est vera contradictio. Sed si vera esset inter duo documenta contradictio, constaret adhuc nullum argumentum ex ea deduci poese contra infallibilitatam pontificis; nam in *Comtituto* ipee Vigilius saepe memorat se agere solum *de pertonie;* 'Pelagius II in epistola ad Childebertum regem Franciaq declarat in illis capitulis agi tantum *de quibutdam pertonui;* et sanctus Gregorius Magnus scribens ad episcopos btriae dicit, totam quaestionem versari *de pertona, non de doetrinit.* Atqui si omnia haec perpendamus, clarum omnino est, nullum argumentum ex hac historia duci posse contra privilegium Romani pontificia

Quod si pauUo altius rem repoüunu·, si historiareuemas argunssutae fertiarioiaai pro hac uxfallibalitate ot pro sapestna auctoritate Romani pontificia. Nam in primis concilium ipsum non scat concilium in aa gsosrafe; «faut tutam quidam •piscopi «x Oriante, vix aliquis episcopus «x Occidente. Omnes spisoopi qui «faut, nae numerem cantum quadraginta excedebant, atque hac de causa universalem ecclesiam repraeeeotare vix diei polecat. Ifande .pontifex non praesedit nsc per se nec par suos legatos huic coacilio ; praeses eret Eutychius episcopus Coastantinopolitanus : ideoque si concilium ipsum sibi relictum fuisset, nemo jRud dicere)>o- tuissst concilium fuisse generale. Sed statim ac Romanus pontifex confirmavit decreta huius concilii, ab omnibus, ab omnibus fere saltem, statim receptum est ut concilium generale quod: maximum, certum argumentum est potestatis Romani et supremi pontificis.

Quidam hac de re agens auctoritatem sancti Columbam 'citavit1, qui in Italia eo tempore degens scripsit ad Romanum pontificem et plura protulit, quae adversa esae supremae pontificis potestati videri possent. Sed si ree nto examinetur, nihil ex eo concludi potest. Sanctus Columbanus erat monachi», qui diu inter sylvas et montre vitam eremiticam degerat. Recenter in Italiam venerat, et int.r montre Bobicnsfe situm fixerat. Putare necessario deliemus eum de rebus Italicis, de rebus eccl» lasticis recentibus plura scire^non potuisse. Scripsit tamen, urgentibus quibusdam principibus aut aliis alta dignitate praeditis hominibus, scripsit ad pontificem, in quo quidem plura queritur de pontificia agendi ratione, sed |>ostquam haec dixerat, declarat se non propria peniona, sed aliena peracria loqui, aeque crAlere non potuiree ea, quae de Romanis pontificibus iactatantur. Ita laetum concludit epistolam ad pontificem ..Talia suadenti (nempe viro qui illi tot mala contra pontifice· dixerat) veniam, quaeso, date, quia necessitate magis, quam cenodoxia scribere coactu· sum. dum quidam literis suis, quibus me primo pene ingressu in huius regionis terminos arripuit, vos "mihi caveodos, tamquam in Nestoni sectam decidentes, aignifirevit. Cui attonitqs respondi (eu quid responderit ipee Columbanus› cui respondi in brevi, ut potui, non credens suae allegationi: ego enim credo semper columnam ecclesiae firmam esse in Qfoma "... Nos enim (prosequitur) salictorum Petri et Pauli discipuli sumus, nihil extra evangeliosm et apostolivam doctrinam recipientes. Nullus haereticus, nullus ludaeus. nullus schismaticus fuit. wvl fides oathohre. sicut a vobis primum sanctonAn scilicet apostolorum successoribus, tradita est, inconcussa tenetur... Nos cathedrae Petri devincti sumus dicet enim Roma magna est et vulgata, per tsthedram tantum βρΛ nos est magna et clara." '

Quod vero egregie de Romanis pontificibus senserit sanctus Columbarius, ex ea lege, quam nuper memoravi, ooniiCi etiam potest, nempe ex eo quod lex orandi sit lex credendi. Inveniuntur enim adhuc nnssalia quaedam confecta a sancto Columbam» et suis discipulis tradita, in quibus haec habentur. In freto sancti Petri haec precatio habetur: .„Deo· qui hodierna

1 Vids Miti· oraheae» smiasatustai srrteepisco» viaSebsasari·. — Cf. oyaarala» «d instar *nmnunrùftvm* liqpre·· *nuu, ftg.* M.

* fata. ad Beaifeclsa. Cf Biblioik. aax. pf r4. Lagdaa. L XU, ysg.tt; Micae. P I* LXXX.

* Ia Naruias sdltieaibu pre JBaasa fatter ia reas» Vt • eaatttta. ia que de plariaai vseabaleru etyaafais agiter, faü· reaaux, alMit Macte· Catanhsaw ad Mvarisoa» vasis Ssaaa

die beatum Petrum poet té delicti caput eccieaiae, te Mtpplioee rogamua, ut qui dediati pnetoram, ue quid de ovibue perderet, et grex effugiat errores, eiua intarceaeioM, queœ praefecisti, salvifices." Et in alia precatione: „Ex apostolis bedtum Petrum in fundamentum eocleeiae ooUooaati, cuius fidem omnium discipulorum tuorum gaudio confirmasti". Haec verba *Macti* Columbani ex eiua miecalibue desumpta certa id efficere mihi ridentur, ut nenraearium ait concludere, optime illum de sanctae sedis infallibilitate et praerogativis Romanorum pontificum eeueieee.

Et quouiam nanctum Oolumbanum citavi, nunc verba alterius celeberrimi epieoopi, qui diu vixit in Hibernia et postea episcopus erat in Anglia afferam. Ixiquor-de sancto Aldhdmo qui episcopus fuit anno 690. latinitas qua utitur eet valde obesura, sed tamen eatis clare indicat auctoritatem et infallibilitatem Romani [wntificis. Scribens ad qOeodam Geruntium dicit ¹: ..Quae cum ita ee habeant, propter communem caelestia patriae sortem et angelicae sodalitatis collegium subnixis precibus et flexis poplitibus vestram fraternitatem adiurantes suppliciter efflagitamus, ut ulterius doctrinam et decreta beati Petri contumaci coniis supercilio et protervo pectore non abomineinirii." Ita etiam in alio loco: „Et ut brevis sententiae claustello cuncta concludantur, fAistra de fide catholica inaniter gloriatur, qui dogma et reguiam sancti 'Petri ndn sectatur". Hic autem virebat saeculo VII. et hac ratione de fide indefectibili Romani pontificis loquebatur.

Eadem ratione loquutus est sanctus Thomas Cantuanensis, qui martyr pro religione occubuit. Brevis eet locus ex huius sanctissimi viri scriptis, quae liahetv lur apud Christianum Lupum ²: ,.Et ut plurimis patet exemplis, singula evangeli' flumina ad mare, unde orta sunt, redeunt, ut iterum fluant. Siquidem fons paradisi unus est. sed in plura rescinditur flumina, ut undique irriget terram. Quis (prosequitur) Romanam ecclesiam caput omnium eooleeierum et fontem catholicae doctrinae ambigit esse? Quis elaves regni caelorum Petro traditae ease ignorat? Nonne in fide et doctrina Petri totius ecclesiae structura consurgit, donec oocurramqs omnes Christo in virum perfectum, in unitatem fidei ot agnitionem Filii Dei? Neoesse quidem est multos esse qui plantent, multos qui irrigent... Sed quicumque sit qui rigat aut plantat. Deus nulli dat incrementum, nisi ili qui plantavit in fi^e Petri, et doctrinae ipsius acquiescit."

Ne mqjestus sim augusto huic concilio, nihil addam de Romani pontificia infallibilitate, sed eam adeo bene fundatam in ipsis etiam Scripturis, traditione, consensu ecclesiae, eam consecratam esse in liturgiis ecclesiae tam clare patet, ut nihil dubius sim quin sacra haec synodGâ^élne magna mora sigillum sui supremi ludicii ilu imponat.

Hic autem interrupta disceptatio est. et patres dimissi sunt a primo praeside qui ait:

..Proxima congregatio generalis habebitur feria secunda sequentis hebdomadae, in qua continuabitur discussio quarti capitis."

38.

Congregatio generalia septuagesima quarta 1870iunii20.

Feria secunda die 20 iurÿi 1870 hora octava cum dimidio ante meridiem, in conciliari aula Vaticanae patriarchalis basilicae, generalia reverendissimorum patrum congregatio habita «at; oai interfuerunt quingenti quinquaginta sax patres, Mmpq 36 cardinalat, β patriarchas, 9 primates, 79 arrhiepiscopi, 388 episcopi, 4 abbates nullius diosoMu, 14 abbates generales tire precedes ooagregatxxium ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 21 generales et vicarii generales; quorum omnium nomina, quae per assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum septuagesimae quartae congregertionia generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus VincsutiuaTaglialatda arehiepisropus Sipontinus mistam lectam celebravit. Qua absoluta, et recitata oratione AdawMiM *Domine* etc-, eminentiseimus primus praeses dixit:

..Reverendissimi patres, continuatur hodie specialis discussio quarti capitis schematis primae constitutionis de ecclesia; de quo ădhuc nonnulli patres yeniuu loquendi petierunt, quorum nomina reverendth dominus subeecretarii» ex ambone publicabit."

Tunc a subeeeretario tabella perlecta est,' in qua inscripti erant reverendi-simi patres. Ludovicus Haynald archiepiscopus Colooens[s et Baosiensis, Franciecus Rivet episcopus Ditioueneie, loannes Bravard episcopus Constant tensis. Vinventius Jekelfalusy episcopus Alba-Kegalensir. Franciscus Gros episcopus Tarantasiensis, Amatus Guilbert episcopus Vapincensis, Theobaldus Creari abbas monasterii Sancti Bernardi ad Thermas de urbe et preuees generalis ordinis Cistereensium.

Novis oratoribus publicatis, eminentissimus primus prnraee subdidit:

..\eniain loquendi |ietiit unus ex patribus Deputationis pro rebus fidei ut difficultatibus ot animadversionibus de schemate factis respondeat. Is est reverendissinius dominus Bartliolo.maeiis dAvanto episcopus Calvensis et Tlicariensis. qui propterva aiubonem ascendat."

ORATIO

rerrrrndi patri» dommi Barlholomaci d .livnrro *rpueopi Calicnti» ac Thranmri»*

Eminentiaaimi praesides et reverendissimi [atrre.

Memineritis quod irt nosfra solemni generali discussione super hoc schemate, quae praesertim ver-

¹ ArgwesUus: -Episcopal Calventis archieplsoopi Bononiensis Mmoaea ed exaaen revocavit eiesqae aaiBSdversIonibus respondit. Et ia primis conquestas eet quod alnis urgerentur tria illa verba ɣrronnite separata M absoluta (inIWlibilitas); fieri hist posse ait at ccaciUui Vatioaann α tribsis verbis appellati valeat, queasafiBOdua ooncilіu· oecanaaleun V » tribas Mpitslis. Ad aequivocsUoa· tollendas, ot eoadUatioaon obtinenda· loquata· esse arohlepiaoopna Boaonisa Mes, fine· vero qae· intendebat nalbMu· sees Moeqnta·. No personalis dteatur iaefraatias prtibrogattea, eu propossiaee did doeretaot definitiones iadnUiUtas. aoa vero pontiles·; M netu ait, npe persona· ialsllibüe· sere. U nata· ad- ■Itti non posse adaotavit aptaepas Oalvensis, dquide· assistentia Bpiritas sancti set eharisa· datu in saints· eliora·. aient Motors aUa chariaeata; ot ex bos sequi quod sicut qai habet ebarisaa apostolataa didter apostolus, qni habet charteae Ueteatias dicitar doctor, ita qai habet obariona iafsUibiUtatte fildlur InihlUMite. Papa· odere acta definitione· iatUlibUssn, qate habet charisma laematiM propter habitacle· promissioni· Illi la Petro Aetna «aoa deficiet *Utt* tat". Isuao aee frae-atioe loquendo recte dici poses decreta· infallibile, definitio infallibilia Inaeper ai decreta· papae eet irreformabile, et aibil rewnere qualitatis ia persona, sequi dixit nac ipsum pupus aliquid posse in sao decreto non applicare, non interpretari. Id entem contraria· esse regulae luris quae statuit ea· qai tege· fedt, posse illaa authentic· interpretari. Caetera· illnd persoMlts satia ifia explicatu· eoae no ia Maaa odiooo aedpiatar.

.Veniens nate· ad voces wpnrato et afiooMa dixit oasdiantea BommtenM· duo proposais· ad Alaas interpretatio·· vitaadna: I· conditiones, » eaaoMa. Coaditioaroquatuor·· : ſ ut fiat iaqateitto at Storis eut tas allia amicalia fio redittеao *rafi uerttaM· fiefiaienfis·; ·· ut fi· do onatiHi fratra·;

› Aped Migne, P. L. LXXXIX, M4L

² «fite». xcvn ad wUreeoa AagUnn, «sex. ₤. IIg !

•abatar anpsr quarto capito, poat suxagiate et'ampli·· A oratore·, audivimus illnatrissinMun et rsimatidimiiini» HaXMMB 1 obBMUDtMBlf ÇMd MU ttttM quasatinnia fuerit eliquatu·, quod saquivooatioaibu· ludamua «aper hoc acbsmate, psuerertim ob tria ffB ▼erb quae licet non expraaaa aubiateUigebastar, scilicet peraoMta aaotoritaa, Mparato, čbsofal

. Et reap·· ▼ri illa verba aingulia diebus audivimus in hao aula, ft uf da illis repeti þosai quod de ali» tribo· verb» apud Romano· þosta dixit: „Disa die nefastus erit, par quern ▼ri verba silebunt" ; immo videbatur 'periculum ease quod aicut .concilium V oecumenicum *a tribut aapitMt,* ft at oomilium nostrum Vaticanum o tribo· tMrbsa cognominaretur.

Merito itaque gavisi aumua cum in ultima gsoerali congregatione et in šecund discussione particulari super quarto capite audivimus pcasclaritoimum oratorem ; qui banc «partam «ibi šumpsi quod acilieet huiusmodi aequivocationas super hisos tribu· verbis evanescerent, et pax tandem fieret inter fratres. Et eo maxime gavisi sumus, quod ipee proeclariasimu· orator protestatus fuerit se esae sancti Tbomae.Aquinat» et fidissimum filium et fidissimum interpretem ; et eo magis quod in hoc ambone cum Bellannino et Perrone vidimus ipeum frequenter conversari. Gavisi sumus; at scriptum Mt: *Extrema gaudii* factas occupat·; siquidem-ad finem orationis commota est universa haec aula, aliis paucissimis affirmantibus, aliis negantibus, aliis irfyiubiutn vertentibua utrum pacem desideratam fuerimus oonsequuti.

Quae cum ita essent, heri de mane Deputatio 'vestra de fide convenit ad abdes Sapientiae, ut discuteret emendationes propositas. Quare-visum est ipsi decernere, ut capta occasione ex illa oratione, fieret ex boc ambone alia (si fieri potest) clarior dilucidatio cires doctrinam, quam exposuit Deputatio vestra in hoc quarto capite; et quoniam toribus ego C recentior tempore sum, idcirco, cum haeo relatiuncula •it quaedam veluti mantissa ad ultimam relationem, quam tam -benevole audistis, idcirco inibi praeceptum est, ut hanc «partam apud vos adimplerem, ee tamen lege ut brevis esse laborem, sed non obscurus ifam.

Dura lex, sed ita lata; ac proinde, etnipentiaunii «t xsessssadiuaimi pate··, duplici an eapite itaran atque itarem charitotore vestram «t bsosvolantiaaa ut I mihi indnlgmt» rogo. Itnqm ad rem amtim. I I

Praariariaaim· aĭätoĭ primum, m appareat praerogativa inerrantia» «ea þsroonali proponit amamdatioaam bam ia titulo, at dioaatar dacrata et dafmitioam infallibüm et irreformabiles, sgs vero poatifai infallibili·; atque m argwMntabatur ia forma syilogietioe: Pepa habet emietmtiani sancti Spinta·; atqui ex assistentia fit infallibilie; in quasstioniba» fidei igitur papa eat infallibilia. Super quo syllogismo pcaedariasimu» orator aubeumabat dieeado, quod minor ait falae quatenua pereoaam respicit, vara quoad obtectum; explicabat varo djatinctionsm affirmando, quod ăasiatenti sit auxilium actual· illuminant intellectum ad intelligendum verum, sed moveo· voluntatem ad proponendum et credendum; atqui, illa •ubeumit, actu» nihil ponit in homine ăualitati propter quod posait aliud cognomen accipere. Sic propter unam ebrietatem (boo exemplo ipeemet orator utobaturXjnesuo potest dici ebriosus. Ergo neque papa dici potest infallibili· propter «manatum decretum infallibile. En fideliter proposita argumentatio.

Aat pace tante viri dixerim,quod ăssistenti Spiritus sancti, de quq hic agimus, «st charisma ğrati datum in salutem aliorum, aicut «t alia da quibas loquitur Apostolo·1 : *Alteri per Spiritum datur ▼▼ ▼▼* erieattate, *Meri tenuo tepieatiae, ăit gratia tauita·tum, alii diicretio tpirituum.* Unda concludit : *et ipee dedit quaedam quidem apoetoloe, dliot prophetat, Moe Hortaret,* m *aedificationem* -imapigfc *Chrieti.* Ergo aieut qui habet charisma apoetolatus dicitur apostolus ; qui habet charisma scientiae et sapientiae dicitur doctor; qui habet gratiam miraculorum dicitur thaumaturgua etc. ; ita qui habet per Spiritum sanctum charisma retentive infallibilia hoc eat infallibilitatem, dicitur doctor infallibilis ex assistentia Spiritu þ* ergo idcirco actu edicit definitionem infallibilem, quia ipee bebat charisma inerrantia» propter habitualem promissionem Spiritus sancti illi factam in Petro; *X<m deficiet fidet tua.*

Praeterquam quod (né litem cum grammaticis instituam, utrum scilicet grammatice dici poasit decretum infallibile, definitio infallibilis), hia ŏmissi à decretum a papa egreaaum^Mt ▼reformabtl nihil autem remanet qualitatis in þerson tunc papa nihil poterit in suum decretum, neque illud interpretari'. neque execution· illud mandare. Notum est enim quod qui facit legem, poteat tantummodo illam authentice adplioare et interpretari. Ista prima modalite» ite · preeclariaaimo oratore propoaite non aeneum falsum excludit, sed. ipaamet est fala Adeoque bonam intentionem acceptare poteat Deputatio, non ipsam rem ; eo vel magia quod to *pertomalu* nonni» per accidens et propter recentiores allusions» «vaserit aliquibus ŏdibe Caeterum ßon fide fuerat seanpsr adhibite ad excludendam arbitrariam distinctionem Gersonis inter redam et sedentem; *et* certe non est inusitate locutio apud patre·, immo apud ipeum Petrum de Alliaoo, quod scilicet in .persona Petri Christus instituerit primatum. Si ergo primatus dicitur et eat vere personalia, «t nemini offensiooro·parit ; eccur erit odiosum hdc verbum- cum agitur de magisterio, quod pare eat ipaius pnmatua? Si igitur *pertotudit* accipitur in sensu privatae personae, unde odiosa illa vox *peremaliiae,* et tunc est rejicienda; sed si accipitur pro persona ipsam eeclenam ğestant tUno eat personalia ; atque idcirco in nostro schemate dum diligenter omireum fuit verbum *pereomtlie* ad omnem

·" at aataro MfcA 1st, hae ast praaaiaso suadas; 4· at iavoeatsr aestetesti· Spirit·· saaeti. Cass··· prastarea ¥41-dtt «sas prosste» MueiHatieate ,»o4w. Is» varo Ms þate ait oiater, «atolaate» Hoacaltaa· »4 «Usas estera fraaaüaa ▼w ;m m<u Qalliaaasm ¥vasi·· qas» ipai (MUeaaL OalHcassa qaipp· wuMare» apteespera» siva express·» sivs tste-„ta» reqairm, «oaiba· asta» asse; eardlaate» varo Bosoatess·» sxprsaasa misait»»»·, te «· emaatetisM þastel··· ββ appella··· ea» Bellantes «t Psmas ad beta» qao4 psatibeaa 'aiMl saqaaa Materiat stes spisespte. M u testo SO· poms ugai 4s far quad aiairaa «editis baes rerifoqri M»per ăskea Ordtearis» a^isterisa te scateat» daptex ¥·· pap·» •ste» M papa» ea» «pteoepte. Magisteria· aate» tetad desero riva qsaa ia» Malta asat, aiv· qaaa «xpiMta «iva qvM iaplMto te dspeait· revalatiaaia caatteratar, ea» papa •sina fedtea taae raearraro Ulad *emftrme fratre· tuet;* sti-«as aae diligastte» aaqaa aara» ateittaro ··■ þ··· at for-■atete tetelUMUtette oaaaa» a» Mateteatia» Spirite· Macri. Ia asbareate asa dotari Mpararisaa» papae ab eaoteste, ssd diatisetione» taate», st Mpat aaaq··· ab arete·!» wparate· ooaeipi posse.

.NosaaDa daaa» addidit esatra se» qal teiippmtsaltete» Maltisala repatare vidabaatar a stata psUttes at adkaiaU hsdisraa· ăsoistati qas argSMOit· proMarti» arobtepteesp·· Paristeasi· ■··· erat, st ait ordia·» rapsrnatarate» qaseaaqas modo rastltaeada» m* at ad roriitaradp» srdiMM sapersaturate· sareareria» «m· MalUoa·» fetelUWUtelfa

1 Vida rete osagregarioals gaaeralia d. (I stall babitea, *apt est 870-T0.

• Ovid, ftstpr. Uh I, v. 47.

• Altedit ad aateaptteaiaaa» sard. Oatei arcbtepiaeopam

Sed Mμ μ μ ι ad emBdwi 4* wtaB

Fatendum «t qood haie ^ν η Iκ Mμ β «Mtoe nualturn adlaborevarit, ut omafa mal» interpretatio 4» sedio feoUvetù· AA φM fitei dw yefaM condition·· apponit in ipra dafinftion· (notata, qoiMQi petrai} w ipn dofisitioM ℞po·M ooodîtioMM, <Madt ο ιμ μ β ‹|μ β ModïdU· ℉ dkfinition», no papa dim poarit «nparatan et indapamiaM «t abeolutu·, apponit quatuor oonditianaa: 1· ut fiat inquiritio, ut noria oat, ia alite «ooterii· d» tradition» quoad vocitatam dafiniraitem ; 2/ at fiut da «onaOio fratrum, hoe art, collate rvwtelio cum pluribn aut. paucioribu· apiaoopia iuxta rei gravitatem; 8 at fiat maturo iudicio, boo art ptramte apud oo examine; 4· invocata adautantia Spiritui aancti. Quibna quotuor oonditionibu· adimptette, iam pmnlarimimu^ orator pomt canoram oocundum, qui propria contint modum réconciliâtionia, ut ipm arbitrator fuarut, bit verbi·: Si pria dirent, Roannmra poait^team, cum *Haec edit décréta* «eri ateitatioM· (toriiet do fid· * aioribua), qgara «e arbitrio teecaanitoâadapNte»-ier ob ecriano, *id Mt Mfaredo;* non nutem eg conriKo epimoporum traditionem aocMnrmn aadibawfwm,· onolbenM rit.. Peat quam caaonem prabolariaaimm orator declarat hoc panto niioi ot damnari aantantiam, quae iniuria dicitur gallican».

Quoad boc verbum, quo concludit, quod iniuria ilia aententia dicatur gallican», tantummodo obaarvarem, quod aententia 31a quoad originem nape» mt gallican»; verum non eat šohol théologie·, aed mt •cbola politica, et de boo habuimam aliquid dicere, aed quoniam urget praeceptum pro brevitate, ad «lût traneeo.

Igitur it» ipee. Et dotandum aan» quod pro»-clarui vir non viderit ac ad vitandum phantaama reparationi· (ipm enim merito dicit, quod iota mparatio non ait niai, phantaama, quod multi arguunt cum non viderint : ipm vero dicit non horrere huiuamodi phantaama), itaque ad 'evitandum phantaama ««parationi·, ut merito ipmmet illud apprilat, vel «x invito et inopinato ad jdien» ðartr tranaiarit ; atqu» adeo magi», quamgpei gallicani, evaeerit ipm orator gallicanua. Voametipri iudicate, emtaantimimi ao rovarandimimi patra» Quarta proporitio gallioana, quam dicunt, docet quod decreta Romani pontifici» non eunt irreformabilia, antequam oonmnao» rira «promu» rive tacitu· «₀₀Mm *aooMMrit;* atqui now rite canon pertendit, quod coomnep· datait pnaMuàare, et qtddem «pretew; dicit enim decretum fieri ≪ *eoaeiUo fpiicopomin tniitwum oWeitifRi.'* plua exigit orator quam gallioani ipei ; ao par boo modalite· rite non componit parte», md motantium iam in gallicani· reprobatam ri non damnatam, Ut omne· confitentur, ia dogma promoret.

At enim, inquit orator, nnmquid non Bailarminu·, Perrone, alüque theologi vulgo tradunt id evenire^ quotieeeumque aliqua definitio a Romano pontifice declaratur? Utique boc eet factum ordinarium ; aed inde oonditionm in-ipaa definitione ponanda» concinnare, hoc eet quod omnino repugnat. Et ut •liquid de ipao atatu qnamtionri declaretur teagri magrique, rinite, eminentimimi ao rererendiaaimi patre·, ut ego aeiaper praecepto poeaibilri brevitati» atrictua, mihimetipri recorder quo pacto in ecdeaia infalUbilitM exerceatur. .Equidem de infallibilitate in teohria' Chriati duo habamu» teaÇimoaia ≪ Scrip-

•pfAfito wdl· 8 fi·· A·ν £ wt mmA· Mt £mmb* tri Bit, nad· in «Ma miette· tenante» togunte tan ἀοηφi···. Duptaat «go aat moto ridhU-

VMM· fCdiNtfilUB ffflffÎM› fMMtff AMtf»

Itaqw aient Spirite· «Mtaa, apirihw veritati·, maaet in ««Im omaibaa diibm; ite omaiba dite» eaelt·· vwitafff fid· doot μ μ MA Spirit· mao* Dtert autan an omaia, qua· aiva te itefinita aant, riva ia ttetauu iwvriitionia enplteito aoatinnitur aad randum août datait», aiva tandem, qua· implicite '«aadaate: tetadomt qmtidteeeateate tarn par papam principalitec turn par uiagute· apimopoa papa» adhearuntea Oman at ℘ap et apiaoopa m iota ordinario aaagteterio aunt iafalliWm ou ipriua anolmiaa infallibUitatu: i. boo tantam^ titaruat. quod eptecopi par ao non aunt infallihiha, aad indigent communion» eum papa, · quo confinnentur; papa varo ran indigeat niai mriatantia macti Spiritu· illi promina; ideo docat at non docetur, confirmât at aon confirmatur. Quanram autem mt para fidelium in bpo re? Idem Spirite» aanotea qui par chariama infallibalitaiti· ■drictit papa» et epiacopi· docentibo», idam dat fidebba» edocti· gratiam fidri, qua magiaterio eccleria» credunt Ia quo aon aba re erit obearvare tanta dignitate ao maiaetato apaacoporum magiaterium fidalibu· praeeminere, etiam «upporito idteato aoatro, quanta magnter infallibili» divinite» oonatitutaa prae diaoipuli· offulgere dignoatitnr.

Qua» obmrvmm non inutile fuit contra obeerrationem illorum reverendiaaimorvm patrum, qui x4>oer· non dubitarunt, quod perito aohemate noatro. epiacopi non eunt niai aeque ac fidele·, id quod quam 0 a veritate aberrat iam vidimoa. Itaque perito iato ordinario magriterio aliquando contingit, ut quae in magiaterio ordinario écrirai»» edocentur vel iam definita impugnantur «t ad haererim retorqueantur, vel nondum definita aed implicite vel explicite rervata debeant definiri, tape occurrit cara» dogmatica» definitioni·, d»~qua in preeeantiarum agiter. Tunc ex via ordinaria epiacopi primum deferunt papa» errorem in aui» dioeoariboa ortum, vel deciderium definitioni» dogmatica» alicuiua veritati· exprimunt, et deinde pro papa tune recurrit illud tratimonium : Confirme /ratae. Quare pro rei gravitate inapectri omnibua cirouhtetaatiri, ≪ Spiritu· aancti amiitentia agit papa aient oportet; nimirum, quoniam amritentia non eat nova revelatio, aad manifeatatio varitati» qua» in deperito revelationi» iam continetur, aanctu· Spirite» •git et adiuvat papam ad veritati» oonquriitîonem ex fontibua divina» revelationi·, quae in «acria Scripteri» et tradition» ooctinetar.

Quare naqn» diligentiam raqua cure» poteat omitte^ qura raoaaaario ad cognoacandam veritatem praerequirantur. Idcirco papa inquiritionem' inatituit rive corn riero et thaologi» eooteaia» Romana», rive cum formali aynodo .remana, ut inquirat quid in aubiecta fidri et moram materia teneat ecderia Romana, in qua immaculate aemper aet earvata apoatoUoa doctrina ; und» mater et magiatxa omnium vocatur et eat. Addit etiam aliquando inquiritionem oum epiacopi» rive aaoraum, riv» in concilii» provinmalibu·, et quoti·· opportunum in Domino iudioavnrit, aotamniorem etiam inquiritionem inatituit,. convocari» rimul totiu» orbi· epiacopi», ut, ipei» meum aedentibu· et iudioantibn·, antemnior etiam «rirariau definitio habe··

„ ‘ leateiam vteatte aapereta .

Oaaea igitar rffiri-» at ftotaaKa iafaUihilitoti· «t aasiatettti· Spirit*· «asti, «w papa agat aaa MβλβoiM KβMNMK» en eui βρϋηορι* vol ‹μ β* aüÜB provi«tolihu», aire ia ipao concilio generali; ae petrinds infaRibiliiati· ia tocbeeia eat aaa et tdentiea; ■Mdalita· tantaauaod» «sultiplioatur. Saaapar «ge flMUMtf φM)ά Pφ* MMφNMll Mt ftb McImM MpMMSB› •t no* in tobyiMte jmnûbnm» noti Mf*** tioaeai: qui distinguit no* eapatat. DaatiagaiBae inter Romanam pontificem tamquam atohoM oapat docanMm aaiwnam «ideriam, atqu» «orieriam ipeam eam capita ano conianotam, et dicimus unam eandem qna aeee utriusque infallibilitatan ab eadem caasa productam, anuetanta Spiritu macto, atqu» ad idem obitotum ere extender··: ąuo aeneu in magietario papae implicito manet magirtorium spiecoporum ipri sdhaerentiam, at in magietario epistoponun papae adhaerentium magisterium pontificie continetur; ao proinde de separations capitio a corpore na cogitavimus quidem. Immo, et hoc eat obearvandum, quod a contra esparationem ictam primitue induxerunt Gersonius eiuequs aaaeclae usque ad ptamentam diem. Ipri enim eeokriam a pontifice acto reparant, cum dicunt concilium ere rupea papam, a papa pore ad concilium appellari, et concilium pore ipeum papam omnino deponere. En reparatio.

At reponunt quotquot eunt adversa· eanteutre patroni: ri ite eet (et nunc venio ad modum proporitum ab illo clarissimo oratore), ri ite eet, exprimotur ergo in definitione iete' consensu» episçoporuœ.

Respondeo: quod exprimatur in capito mhiTob-•tat, et de hi» loquuntur BaUarminue, Perrete ato.; atque ideo ipea Deputatio de fide aliquam additionem in hoc sensu habet in promptu, (ih^oamMr Sed quod hic ooneeneue epieooporum exprimatur in ipea definitione, id omnino fieri non poteet Equidem ex parte epieooporum additio ietharc «t supervacanea. Ipri enim probo sciunt, quod «paratio capiti· a-corpore, pontificia ab epueopir raltem ex vaniori perte, eet ex Chrirti institutione impreibilia. Re aane ver·, d·fide ert, quod eocMa docens rit infallibili·. Quid venit nomine «celeria· docentis? Omne» conveniunt quod ecoleria docans rit Romanus pontifex eum episcopis, ri non omnibus, saltem cum saniori parte. Sanior autem pate epieooporum, inquit Natalia Alexander, non «aspectus, saaior pare cfneetur aemper quae pontifici adhaeret. Unde ipee orator bene ad rem demat: *Vbi Petnu, ibi aechaia.*

Hia poritia, de quibo· dubium nemini, ri in definitiooe aliqua dogmatice supponatur pontifex «paratu· · caniori parte epieooporum, ita ut aliud definiat pontifex de fide, aliud e contre doceat iate •amor para, tunc aooleaia doceo», quae duobue i»ti» demeptia ooalearit, deficiet; et promiaaio Chriati de infallibilitate eoclesiae docehtia evaneaoet. Cum itaque id abeurdum rit «t impoaribila, aequitur quod pro epiaoopi· legam rcientibu» rit omnino eupervaoanemn id in verbi» definitioni» exprbre commémorer·. At ex parte eormn qui foria «unt, quiva contra catholicam eoderiamj^tumare nolimt -teMc damnationi· euae iuatitiam agnoeoere, quam fecunda mater oaviUatio--num ·eewt wthaec additio ab oratore proporita, atque diaoordiarum. Iati enim aadaotor contenderent, qt demonstraretur priua sibi, utrum.papa omnibus conditionibus satisfecerit, utrum cooaanearint epiecopi,

■«ado val imdwaada, qaippe quad apimapi siat Meton aaa made aed at iatfem. Atque ita dam hia alSegao tricae eaplisandis maimia tompaa tarerat, iUeeum aner esori mutor lerpme langa bteqs» diffandesctar.

ITtoinmtitoitoi at qiiimfieriii pateat, hypetitoaaa m* fiagiasaa: triât» aaperiaatia isos docait Sufficiat ia amatoriam ravoooaro quae in Gallia amate ruat, oecaeio·· bullae üaipam'tue. Priam boato ianwniatet ccaaareiai aliquorum apiaroporum requirebant ut neamearium; ocassntisotibo» «piacopë» Galliae, pro eoaeenaa oamituU aptaooporam orbis catholica reclamarunt. Poet annor quinque aiapms tandem adiavanto at coopérant· avili gubernio, reponar varmint per legatee régir chrieriraimmi affirmantes nullam ex aptacopm catholici» diteintire. Forsan cause finite fuit? Minime, red tpri raratun instantes aiunt dicentas apocopes mee iodum, indicium rina disccto-aâene fieri non pome; ergo congregando· ere in «incilio, ut iudicium cognite causa proferant. Audiat», eminentierimi et reverendissimi patre? Ergo facta Ola additione a pruedariaaimo oratore proposita de ooneensu epieooporum rivo indicum rive tertium, •veniet ut dum Romeo concutitur, Saguntum expugnetur, atque iete nostra definitio omni effectu frustrabitur.

Cum igitur hodie obstetricante ptogrsesu, quem dicunt, sicut linguae centum sint oraque centum, per quaa singulis diebus errore novis formic propagantur ubique, nar«retium omnino 'eet, ut singulis diebua etiam rit quoque «aptemus index infallibili·, qua infellihilia, qui illoe damnet reiioiatque, et scriptorea errante» ao devio·, qui in superbia eua infallibilitatem tibi decernunt in diam, vera ao divina infallibilitate retundet etiam in diem. Nulla ergo conditio, pulla limitatio poni potest in definitione, praeterquam quod positum eet; rciliort ex parte suhiacti, quod rit ño ƀerron private, aed doctor!· munere fungear; ě parte obiecti, ecilioet in rebus fidri et morum; et ex parte oSusae efficienti» et formali», boo eat rejetant». Spiritu· sancti (rijpto *multa appmbatioai»*). Atque haec rrt eponaio illa divinitu· indofectibilia, quae noa contre quemlibet abuaum munit, riquidem do abuau saepe aaepiua hio audivirpua oratore» loquentaa.

Quod animalia homo ha« non percipiat, quae eunt Spiritu», facile intelligitur; «d apirituahe, ut noa aumue ex Dm gretia, omnia indicante·, ecimua at profitemur no· earn in ordine eupernatureli, cuiue airotor, itetitutor et-conaummator eet Chriatue, qui volait ut eocleria rit ipea humanitaa eiua, -in qua ipw cum Patro at Spiritu annoto perpetuam habet manrionre.

Atque hic relatiuncula iethaeo mea finem habet. Sed quoniam de ordine eupematureli occurrit mihi facere mentionem, et quoniam rursum ex inopinato ad veg «rmonera habere mihi honor datu· fuit, rogo, emineotiarimi ac reverehdiarimi patres, ut contra praeceptum brevitati» umun vel alterem periodum addere mihi permittatis, ut ecilioet exprimam votum meum peculiare, quod forsan tempua exprimendi amptiu» non habebitur a me in hae disputatione.

Audietis itaque, eminentissimi dc reverendissimi patres, quid dixerint illi reverendissimi et illustrissimi oratore», qui tantopere contre opportunitatem pugnant: mala, quae timent secuture, praesertim respiciunt 1 statum praeemtam societatis. Et certe illu-■triashnu» et reverendissimus Pariueusi» bene et me-

rito MetUB pVMMBiM doetihMHÎ àdMtgvit, ψη! leeus Oristae iam enlat ή sfinistatt bodiama, oxalat a publici· comitii·, «nbt a aMgfataata, andat ah institutis pobBtia, exnlat a tegs, exutet etiam ab ipris institutis eharitatis, nab verbo «culat atiam ab ipa familiis proptar matriiwminm cMla

Ita est quoad eociriatam, at dmat, pffWahm Sad, quaeso, msdeoam basa tante calamitas octa oat, nisi ex ao quod satanas hodis iterum rsgnat at est princeps huius mundi officialia? Utique nos vidâmes filios satsaas qui dansant, sa aatanam uaDa seqai, •atanam-esse ipeorum ragam, et servi ut sont paooati, servi gloriantur ease satanae Quomodo satanas boo intentum obtinuit? Utique par faip nominis scssntiam et per inordinatum amorem aid ius mundanae fecit, ut isti filii sui denegarent omnino ordinem supernaturalem, cuius ordinis supernatural!·, ut iam dixi, institutor, auctor et consummator eat Obnatus.

Igitur, eminentissimi, ac reverendissimi patres, huic tam effronti derogationi de ordina supernatural! opponatur a nobis alia sublimissima affirmatio ordinis mpernaturaiis. Exeat, et non amplius in utnunque partem daudioamus cine opportunitatem, exeat aliquando ex hac aula, ex hoc concilio illa vox quae ooneilio est digna: *Et ecietie veritatem, et veritae liberabit voe* "; et veritas praecipue hoc tempore, veritas necessaria, opportunissima, est veritas ordinis supereaturalis. Levetur igitur in Vaticano, levetur gloriosum «exilium ordinis supernatural» per definitionem infsdlibilitetis papae, quia tunc omnes gantae scient quod papa est velut quaedam incarnatio ordinis eupasnaturalis ; siquidem in ipeo cum definit de fide/ ipee Spiritus sanctus iugiter vivit et assistit ; ao proinde in papa docente de fide ipsae gente videant ordinem supenmteralem, et per ordinem supernatumlem videant ipsum Christum Dominum, qui idcirco in omnibus et quoad omnes erit in papa et cum papa e#per papam, ac per C hoc erit in omnibus et super omnia Christus qui vincit, Christus regnat, Christus imperat, et dicent: laudetur ergo lesus Christus.

ORATIO
reverendi *patrie dontriu Pardi BaUerim patriarchae Alexandrini·.*

Eminentissimi praesides, eminentissimi ao reverendissimi patree.

Dum loqui aggredior de quarto capito schematis propositi prioris constitutionis *de eadeeia Ckrieti ed* Romani pontificis infallibilitetem propugnandam eiuaque definitionem, videor mihi usurpare posse illa Ecclesiastici verba: *Ego norieetmae evigilavi* (licet non vere novissimus), et queri qtri *ooOigit arinoe poet* vindemiatores.* Ac sane post tot ingenio et eruditione pnestantissinx» p%Uni id «m in hoc praeclaro conventu cumulatissime exegerunt, quid mihi nisi boo <4Uium superest, ut si quid in tente rerum copia aut minus evolutum, sut forte neglectum conspexerim, quod opportunum, visum mihi fuerit ad quaedam difficultates solvendas a venerabilibus patrib oppositae contrariae sententiae patronis, illud enucleare aut saltem proferre contentus sim? Verumtamen ne quae dicturus sum, nimium inter se dissecta videantur, id mihi quoque necessarium apparet, ut simul omnia sol peadiMs atgaasanta esaritetagpat, ptaadpua adtam, quae tom pro poatifisia iaMübslitato, qnam pro Bo ^finitio·· «Mβv Mμ * iM eliqpMÉto fusM digrediar, abi eeandata assi ssnmntis ratio id exigera videtur. Ptastiesiam dtouem at ad egmptatentam ÿriri eabamatis proponam. *

Igitur possibilem primo assero pontificiae infalÜbÎUtetM ^fa&UtWMBg ^8M MMtVD βAβIMi· «cc" bibetur, quia issma ad eae veritates hano pertinere tueor, qnes divinas revetationis dsporitnm constituunt, idque pampiouis probari tom Scripturas sacrae, quam tooiMMMtioM taditfomi tMtiBMNÛÎB. Proferto quoad Soriptiuos ocmutronorasm sufficit tria loca illa celeberrima Metthari capite XVI, Loces capito XXII, Insumis capito XXI, quae pressertim ri simul sumpta rmepinisntur, tale inHetro constitutum a Chnsto ostendunt supremum in univsroam ecclesiam magisterium, ut nisi Dmut inepta media ad propositum sibi finem assequendum comparasse affingamus, necessario ex illius conceptu ideam magisterii infallibilia evolvere debeamus Esto igitur quod in Scripturio de Rotnano pontifice, uti obtectum fuit, nulla prorsus infallibilitatis in supremo magisterio exercendo aut vox sut notio occurrat. Sed cum necessario haeo ineludatur in eo supremo rectoris so doctor» munero, quod in Petro Romano pontifici collatum a Christo noviqrae pro ecclesia universa usque ad saeculorum consummationem, profecto nihil officere potest, quod assumpto ipso infallibilitatis vocabulo definiatur, ut definite fuit exempli gratia in ooncilio Nicaeno I oooeubatantialitef^ilii cum Deo Patre, traoseubstan-'tiatio panis et vini in corpus et sanguinem Christi in ooncilio Latoranjnri IV, boet nec eiuamodi voces, neo praecise expressae ideae vocibus respondentes in ■«er· litteris invdbiantur.

Obiectum tamen fuit, Christi verba e Lucae XXII: *Simon, Simon, eoce eaiaaae expetivit vor, td cribraret Oient triticam; eed ego rogari pro te, Petre, «I aoa deficiat fidet tea, et tv aliquando concerna confirma fratree tvoe,* ad unum Petrum, non autem ad eius ip primatum successore· pertinuisse, tum quia sermo eet de fratribus tunc a satana sicut tritico cribrandis, de reliquis scilicet apostolis, qui e captura et passione Christi in maximas animi angustia· ac contra fidem dubietates prolapsuri erant, tum quia ad Petri oonversioMm alluditur, ad hano nempe ciroumstantiam si omnino personalem, ita ut verba Christi ita sint intolligsnda:' Simon, tu gratia mea a tuo lapsu erectus, huic tantas miserationi responde confirmando fratres tuos apostolos in fide nutantes, cionec ego post lesunsotionam apparens eis omnem ab eorum animis anxietatem dispellam.

Hanc quidem interpretationem protestante magno favore adoptarunt, ut huic testimonio vim omnem adimerent ad probandum ipsum Romani pontificis primatem. Verum notandum eat' Is etsi plura· ex ipsis ecclesiae patribus ita intellexerint vocem «moersue, ut Patri a lapsu poenitentiam significaret, attamen verbalem paraOdiemum in evangeliis ipsis perspicue ostendero, eam hio quoque accipiendam ease hoc tentum sensu exprimendi conversionem rive physicam, rive metapboricam, pesuonae loquentis sd eam quam alloquitur. Hoc'enim tentum sensu adhibentur eodsm Lucae evangelic cap. VII, v. 44: *Conoemu ad mediarem dixit Simem;* cap. XIV: *Ibant aniem tvrbae mattae arm eo, et concerna dixit ad Moe;* cap. XXII (hoo ipeo capite), v. 61: *Et «mvqrmm Dommw reepexit Petram.* In evaagalio Matthaei csp. IX, v. 12: *leone amvdma et vident eam* (hemorrhoissem); cap. UH, v. 23 *(marmor)*: Qw *amverovt dixit Petro;* Marci cap. VIII, v.88:

› Io·· via >> ,

• .Pstrisreta Alesaafitaas isfaltlbaea peaririss fetslliMUtatis pssriMtae asto «xft, qala ₹ veritate sfita», qaas te Uvtas rsvslsrisns sriisatieri·)· tabet asgemsatess. ÂtgroSM· sate» tata< ades' tee evsMt at ptaries tesril et tapetiterite sigas pattes sodUtosriat Tres eotees esssataNeaes ſ u serit qaee east site lattarfbas isgastar te'Mis ■ab aesMris7.»., ** xxxm, M.

«fpairo MN,- ta» « Imta» I» »· ββ> ebroeeero· i rortroe Ata « «ta- «n; t a ?* : Ommnn* «8· *dieii tifatalm* «rittaro (rta). I- texta «ata grroee hia Ita sarepsr awnant «mm àh «ta tàta taeataotab" !**** Oaaaieta ataaaa tara- « «radat «tta Metro teoo, «mi altem eeraum' iBi tribuendum osa·, aie àqptaaa tequantês ad aadtatM convereiomm.

3« Ahaaadam prorsus «in interpretation·· flliu· •snphetioM 'ataulitadta Cbriati: Bgre taatat «rftaat osa, «f crèbraret tat trùtaa, «t Matai Matatirons aignificaret contra fidron, ia quae aa nocte at subeequanta die apoatoli ddapaari aaaaat, ac iuxta reliqua· omasa «iusdsm pnediotioMs, indubia pronu· refaendaa ease ad «aa omms psreecutiooea, qua·, at digni Cbriati diampuU, apoatoli paaaari eaeant toto vitea daoursu in evangelii praedicatione» quaeque illa· omnes pataacatioMa aanunnaaqu· praefigurabant, quibu» omnaa fidolea eooleaia· pastores ueque ad mundi finem obnoxii aaaa debutant.

3 Id aradere etiam vooem irord, *aliquando,* quae non proximum, aad remotum illud eoae tempus significabat, quo fratre· a Petro confirmandi «aant.

4 Omnea ecclesia» patre·, iia non excepti», qui •Uuaiooam ad poenitentiam Petri in voce txunwvar •uppoauerunt, admiata, Chriatum iia vertes: Coa- *firma fratre·* risa», *ottiatua* Petro concredidi·» erga reliquo· apoatoli», et in Petro etiam Romano pontifici erga omnea episcopos, respondeo· illi primatui in ecclesiam universam, quem iam Chriatua Patro spoponderat', atque boe universale ac perpetuum officium oomphcti tam confirmationem in muneri· fidelitate, quam in ipaa fida. Ergo nullo pacto in dubium vocare licet huiuamodi interpretationem, e qua ut pontificio primatui inhaerens aaseritur officium et eooleeiam et ipaoa eocleaiae pastores in recta fida firmandi; ad quod rite exercendum neoaaeario requiri, ut ipae confirmator labi non pesait, nemo aane negabit-

Nec maioris fbciaoda etiam, quaa ad infirmandum pro thesi noatre valorem testimoniorum e Matthaeo et loanne prolato aunt, quasi Petrua, qui verum ecdeaiae fundamentum a Chriato designatu· fuit, etiam abaque inerrantia doctrinali in suoceaeoribus auis, ut tale consistere potuerit; quaai paator supremus gregem dominicum univetaum romper ad salubria paeon» deducere valeat, quia haao a venanatia infidlibiliter discernere quant Ab huiusmodi hypotberihua refugit ipae caxbolioua aeosua. Neo illudT etiam valet quod nuper audivimusl, sufficere ad haec implenda certitudinem moralem, qua pollere dpctrinas a aede apostolic· proporitaa inficiari nemo poteat. ut quisque subditorum obedire tonetur dogmatici· decretis provincialium quoque conciliorum, lioet haao nonnisi morali certitudine fulciantur. Nam decreta huiuamodi in tacita aaltem tam ecolesiee universae, quam aedis apoatolicaa conaanaione talem -certitudinem adipiscuntur, ut ipaa uti irrefragabilia divinae traditionis testimonia accipienda sint,'ac tanta revera, auctoritate nonnullas particularium veterum conciliorum definitione· panaim a theologis proferantur.

Verum et multo luculentius et magis adhuc perspicue quam Scripture, demonatratur eootaaatioa traditione pontificia infallibili!··. Ac ne in re tantae molis tamque manifesta singula congeram qsatitnauia, haao in georeejneminiree aufficiat: t vocem quidem *mfaUilMaiif*sut *pontificia mfaUMUt* frustre forte inquiri in patrum voluminibus, sed mille modia occurvaro ideas aaquipoHentea; eoa nempe Bomanum paartvfieem «t Petri saMMaasaaa ipai Patre ornaro» «dMqpte· nea modo ia arora·· ομ Iμμμ «uvanaaro doaandi, aed «tat h Cretate revilili· veritatem ab cami proram «roro tanroem anetodtadi; Î- anaaimitar «nta puta « peroaitta «uageUoram taa tam da Petri qroro da Hemani paaiitta primatu ■caupnroo «t firtaeta asagtario iatarprotaailis; 3· praaeipuum ae proce·· intatebih tactilafwiira divina· traditioni· do pontifta tefalHhilitato «narrare in ipae perpatna fide Borne··· eeoleairo, mo in minus coswtaati st peepotan dootrira atque agendi pQtttÜïiMfll Bqbmmnub·

Quia dubitat Romanam errIasiam, qane omnibus saeculis deprasdioata fuit, at qua· vasum Cbriati doctrinam iatomeratam rompre aarvavit, et quaoum *M-α···* «■· omnam convenir· aodeaiam tam luculenter ab ipso saeculo Π ipaa Itaneaoe edocuit, boo rompre ia Brwneno pontifie· divinitus foliatam eeaeruiroe privilegium evangalii doctrinam onroiboe auptemo magisterio proponendi, et infallibili iudicio vindicandi? Et undaram ipsi Romanis aocleaise hoc ipaum ineluctabile in fide robur, nisi ex ipaa fidei firmitate Petri aucMMoric in en «dentis *t*

Huiu· autem perpetra «t rompre oooetana agendi ac docendi ratio aliud sano non minoris ponderi· argumentum pro adaertee doctrinae veritate Quod βηëη Romani pontifices ut ribi proprium et quidem divinitus coUetam et indroinenter aaesruarunt, et neque constanti agendi ratione vindicarunt, repudiare non possumus, quin ipsum obedieutiM fundamentum Christi vicario debitae subvertamus, quin suppositam indebitae auctoritatis «urpationem in Deum ipeum refundamus. At ramo oarto negabit, Romanos pontifice· eempar «t quidam virtute,supremi magisterii auctoritatem aaasruteae oqines tam disciplinae quam fidei et morum controversia· inappellabili iudicio dirimendi, non quidam arbitrarie et inconsulto, 'aed vel ope conciliorum, vel aliis iis mediis adhibitis, quae •ollicitudini ao prudsntia· auae aptiore viderentur ad veritatem plene agnoaoendam ac atabiliendam i immo tam altam eis peceuaaioram inaediaae de hac praerogativa muneri suo inhaerenti, ut vel ad ipaa oeoumenica concilia dissitis in regionibus celebranda ana miaerint dogmatica indici· tamquam indeolinabilam fidei regulam in eis aoiemniori apparatu declaranda· Brgo vel hoc uno argumento pontificia infollibilitaa ut verite· catholica admittenda «eet.

In re tam certa unum tantum afferam documentum, rariua quidem a tractatoribus commemoratum, desumptum e continuatione annalium ecclesiasticorum eminentiasimi cardinalia Baronii per Raynaldum, quodque nuperrime evulgatum fuit etiam in tvalde commendando libello, nobis oblato, Stepbani Asarian: *Eedetiae Armtnae traditio* etc. Hoc autem libentius affero doquiqentum, utpote qqpd ab uno. eorum pontificum' prodiit, qui Avenions sedarunt, atque · Francorum gente ortum duxit, et antequam Petri cathedram oonarendrevt, insignia duarum in Gellii» dioeoeseoa episcopus extitit, ideoque aimul etiam antiquam et venun nobilissime· Gallicae ecclesiae traditionem referre potest. Legimus nempe ad annum 1351 pontificem Clementem VI inatructionem edidisse ad patriarcham, id est, catholicum Armenorum, vocatum Consolatorem ', habita deliberation· cum venerabilibus cardinalibus, nonnullis patriarchis, aréhiepieoopis et epteoopia, aliieque praelati» « sacrae theologiae magistris et decretotam doctoribue; quae instruetio diversa· interrogatione· complectens rirca fidem Armatiorum at eiusdem patriarchae, ham habat sub

> Ians Mntear, sasi vsngttosai aş- -, qas assares «saevia sproUatar, are tisaMrtetse, aed tiarowfireira?

auas. 18 ,Ri credidisti, «t adhne credis, tohun Romanam þontifie dubiis «œergentita· ëue fid«m catholicam posa par dsteraünatienem aathantirem, oui at invfalabâiter idbseranilnni, hass impiaau, «t ssee reram «t oathniirâa· quidquid ipe· auctaritata olavium «ibi tradituram a Obnato datanûaat «ms auram, at quad determinat ease fabam at hsrertitiom, ait oanssodum (id eat, tala falsum at hasretirsm ait caaaaodautf)." Ostholioos aabo Araxoorum «sisami legation· plénum aaaaoaiun suum suaaqus geatis testatu· est. Oonspeimue evidenter ok boo documento, quam firmiter tunc apostoliea aadaa aaam dogmati-,cam infallibilitatem «total? elaaaun profaaaa ait, quanta consensione cardinalium, episcoporum at theologorum eam ut fidei articulum eoeleii·· armaaao pra> fitandam indixerit; quanta promptitudine at docilitate haec talem emiserit profaaaiamm, certa nort tamquam rem ignotam aut novam. Quid amplius eaeet desiderandum ad planum argumentum oonrtituaodutn pro catholica' veritate F

Sed quarto loco, adjecte arguendum «x «nleaiaetica traditione circa aliquam veritatem, rursus animadverti debet, hanc infirmari non posea ex eo, quod prioribus saeculi· non ita dare et directe, ut subaequeotibus, enunciate oonspiciatur, dummodo illi· quoque admissa appareant principia unda neneesario evolvi debebat, neo valde mature omnia haec consectaria evoluta esae, nsc uno tempora apud omnes, sed pro exsurgentibus oontpivanii·, aliisre dati· oo-«•aionibua. Praetere· nae divinam originem alieuius doctrinae ideo negandam esse, quod in aliqua etiam ex ecclesiis antiquioribus nodum nulla occurrat de ea mentio, sed potius doctrinae oppositae vaatigia deprehendantur. Cum enim nulla peculiarium ecclesiarum, praeter Romanam, ut donata inerrantia· praerogativa vel antiquissime habita fuerit, in singuli· na eocnaiu vel imperfecta eaae potuit fidei enunciatto, C val cito aliquo errore corrumpi. Ita exempli gratia apud nonnullo· e graeois patribus ii tantum Scripturae libri qui protocanonioi dicuntur, ut canonici recensentur; ita mature invaluit inter Graeco· erronea prorsus doctrina de ooniugalie vinculi dissolutione per adulterium.

Quare iliis, qui argumentum e traditione pro pontificia infallibilitata omnino infirmare sibi videntur *e* facto Cypriani aliorumque episcoporum Stephani mandato obsistentium circa haereticorum baptismum, primo quidam respondere licet, in quaestione per ee dogmatica ad partem solummodo disetpliaasem attendere potuisse episcopos illos, atque uti disciplinare tantum respicere pontificis praeceptum, quod revera tenore dogmaticas declarationis oblatum fuisse non apparet Deinde raro dici stian>_potest, eos qui erroneam de baptismi valore doctrinam profitebantur, potuisse quidem nondum psrvenisee ad perfecte evo- D lutam doctrinam de dogmatica obodientia Romano pontifici praestanda, licet reçus supremae Romani pontificis auctoritati tam splendida Cyprianus ediderit testimonia.

Sed reponitur, non hac ratione Augustinum Cyprianum excusares, verum potius hac da cauta, quod nondum tune temporis per plenaria concilia definita fuisset quaestio de valor· baptismi ab haereticis collari; idaoque ipsum Augustinum veram dogmatisant infallibilitatem non in pontificis definitionibus, eed conciliorum generalium' «dmisiree Respondeo autem verum Augustini mentam supremum in dogmaticis controversiis indicium in apostolioo vertice eoospi-

1 Barea, ed sa. Itet, a. 1»; «· Areriaa, Bcolssire snaiam «tontes·, «xaliia «ias .vertes pampsewus «ma, ac 1» qua· ia Cypriani wmatiauam protulit A^ustiaus ·d sotan innuar· reluises, Oypriasuun ut-haarotaoom bahandnm non aaaa, quatoa postea habiti aunt qui haptiamum Iterabant abhaaretooa collatum, eo quod Mtodnm habita fumant coanalia Aruiatenm atque Nicaenum, quibua eiuamodi rebaptiaantas haeretici dadarati adnt.

Da illo denique notissimo axiomate Vinoentii Lirinarwia: „Quod aemper, quod ubiqte, quod ab omnibus «tc." port «a, quae a benamarantimimaiDeputatiooe pro rebus fidai in relatione circa schema noatram, at ea quae a quibusdam patribu· voce prolata aunt, id unum oomaaemorabo tam longe fuiaaa Lirineoeam ab illo principio ut normam exclusivam fidai oonatituaodo, ut ad hanc quoque deveniat oonolusionem, nempe quod dum diversorum temporum et locorum traditione· inter se pugnaci videantur, illa habeatur ut vera eodaaiae doctrina, quae reoentiori aevo communius viget, et merito quidem, quia vera ecclesiae doctrina nec penitus interire nac obscurari pdtest; ita ut si ipsius Lirineoais principia aequamur, pontificii magisterii infallibilitatem ut veram ecclesiae doctrinam admittere cogamur.

Attamen rursus obiicitur: Pontifices ipsi, qui circa fidem naufragaverunt, atque, omissis alii·, praeoipqe Vigilius, Honorius (riue *tigna impatientiae)* atque eo recentioree, qui aedi apostolicae aolemniter asseruerunt iure divino competere supremum in omne· imperantes dominium, nonne laboriosum pontificiae infallibilitatis aedificium funditua evertunt?

Bibliothecas vetera· et recentes si pacato animo consulant qui haec obiiciunt, plusquam satis habere poterunt, unde reaedificent quod subversum putant; esd jit de his quoque, saltem quo suasionem me&m ostendam, permulta paucis constringam, de Vigilio post ea, quae nuperrime disertissime audivimus, mihi id unum adiiqere sufficiat, turbas quae in Occidente concilium V et facta Vigilii secutae sunt, nihil aliud probare, nisi ipeos ecclesiarum pastoies interdum nimio animorum aeetu, etiam recta intentione, non recte egisse, ac mente turbata iudiiiorum luciditatem

Parcite eed Honorio redivivo: quasi vapore acti transvolabimus cum eo. Omissa igitur quaestione de documentorum integritate, 1" cum ipso non immerito insigni Natali Alexandro, scholae vulgo gallicanae non certe suspecto, non modo secundam Honorii epistolam, eed primam quoque, licet verbi· imam admittat f^omwM nostri *Ittn Chrieti voluntatem.* tamen a mouothelitico errore proreo· immunem assero, eo quod e contextu .pateat, praesertim in sua relatione ·d prascedentom Sergii epirtolâm, Honorium Sergii trjca· non perspicientem, de humana tantum locutum «me Redemptoris voluntate. 2 Si tamen quolibet pretio velint adv«rearii Honorium monotheMtica labe es infici pessum esse, dato hoc, «toi non concesso, evidens semper manet eum ut supremum eccleeiae doctorem nullam proreos fidei definitionem protulisse; in epistola sua nonnisi transitorie opinionem suam prodidisse, et modo tantum oeoonoiuioo, ut aiunt, tranquillitati ecclesiae per silentium consulere volui···. 3' Certam pariter est, antiquitus passim haereticos appellatos fuisse latiori sensu, etiam qui vere haeretici non «esent, ut haereticorum fautores, vel aimoqiaca labe infectos, ipeumque concilium oecumsoicum VI indicium praebere, qpod tantum ob eius nogligseriam et consensionem in approbando silentio a Sergio proposito Honorium ut haereticum datnaavsrit, «o quod Honorium ipsum ab haereriartihii ssiungit, surtqao,«pistols· «tiam tantum «x

hoe otanboraro potait, fowl par «onniwnham oonséliia Sargii tantorum ogdorsun aaoaa ia Orient· «xtitariM.

* 4· 8i tanwn Honorio· ot v«ra hrereficua - concilio damnatae aat, tolummodo qua privata· doctor damnatu· fuit; Maniliam enim ipaum marihm reverentia pontificis Agathonis daohratioMm suscepit apcatolicaa aadia inemntiam suis in indiciis atatraantam. ő Constat aequo loaanam Agathonis in pontificatu swweorem damnataomam a Ooostantinopolitano concilio in Honorium latam ao tantum aanau admiiiam, quod negligent!· mooothalitioam haoreailti confoverit, et pravi· Sergii suauonibua adhaererit, non errorem profitendo md ailentium auadando; ac tali modo interpretando· eme aive aliba pontifie·· aive concilia, dum Honorium nulla distinctione haeretici· adnumerant vel Sergio adhaaaiaae dicunt, quia acta posteriora e praecedentibua dimetienda aunt. Nihil ergo amplius difficultati· ex ulla parte adversu· infallibile pontificia magisterium quaestio Honorii facessere videtur.

Quoad pontifices vero qui supremam tuiti eunt
J- poteatatem clavium in principes saeculares, nunc temporia aha re promue non erit aacra illa verba commemorare: *Melita* eat incidere <n mattas fiomrni, *quam* in momu bommaml; nec arbitror ipeoa principes negaturos aaae longe levius sibi fore extariori etiam pontificum subcase iudicio, quam democratise incursus sustinere. Neo tamen singulorum factorum vindicias assumo, cum de doctrinis, non de faotia agetur; neo varias ineo rationes, quibus etiam oifoa haec omnia Romanorum pontificum orthodoxis in tuto ponatur. Nobis qui oecumeniconun,oonciliorum infallibilitatem firmissime profitemur, recordari sufficiat illorum pontificum doctrinae aolemnem horum quoque retaliare approbationem; siquidem concilium Lugdunense 1 Romano pontifici plene consensit in Friderico imperatore damnando ac deponendo, concilium vero Lateranense V cum pontifice Leone X celebrem Bonifacii VIII constitutionem innovavit et approbavit

Sed id etiam rectisspme aarertum a Ueputatione nostra in praelaudata relatione, contra veritatem aliquam suis argumentis certo probatam non valere aliquas difficultates, quae probabilibus tantum oonieoturis, aut etiam non plene reaolvj possint. Quis enim exempli gratia omni ex parte prorsus feliciter componat apparentes antilogiaa, quae inter evangeliorum narrationes occurrunt? Quia plausibiliter explicet qua de causa insigne miraculum resurrectionis Laxari a loanne solo enarratur, atque tres reliqui evangelistae illud absoluto silentio tegerunt? Sed cum propriis argumentis quatuor evangeliorum et véracités historica, et divina inspiratio directe constet, quisnam prudens ob huiuemodi difficultates haec denegare ausit? Ita etsi alicui historicae difficultati circa pontificiam infallibilitatem omnino satisfieri non posset, non ideo veritu repudianda eeset solidissimis innixa fundamentis.

At etsi possibilis definitio, prorsus tadien inopportuna asserta fuit (impatientiae sijrtia). Sed neque hic mihi recudere in animo eet omnia quu prolata sunt ad id probandum, n^tjue omnia quae ad haec resolvenda reposita fuerunt; iterum paucissima dicam.

Qui catholicam ecclesiam odio habent et persequi conantur, id faciunt ob infallibilitatem quam ipu sibi, asserit in iis veritatibus proponendis, quae humanis cupiditatibus adversantur. Parum autem iis referre debet, utrum haec infallibilitas in pontifice, an in universo tantum episcoporum collegio residere

dwatar. Quod ipsi abolitum vallant, ait ipaa catholica religio, quas anis placiti· coafonnari non potest. Boni catholici esi pontificis infallibilitatem iam profitentur st plausa exciperent eius definitionem, vel docibilee omnino sont, et pleno obasqtuo hanc ipsam rem ets· tar. Bonae fidei protestantes longa a catholica sealssia detinentur potius ax eq, quod catholicos inter sa discordas cernunt circa infallibilitati· sublectum, quam ai haec Romano pontifici apsrtimime asserta sssst, quia controversiam ds subtecto cum oontrovsnia ds ipsb infallibilitate facile confundunt; ac praeteras infallibilitatis organum in concreto conspicere vellent, dum consensio pontificia cum disperso episcopatu aliquid nimis abstractum et insufficiens ipais apparet. Quj autem sive catholici uve protestantes indifferentes'sunt, indifferentes manebunt.

Quid ai in illis iisdem regionibus, ubi catholici et protestantes commixti degunt, absque periculis pontificiam infallibilitatem iam plene assertam U praedicatam conspicimus. Exempli gratia concilium provinciale Pragenae habitum anno 1860 capite 1 de dignilofc ordrms socerdotolis pag. 6 profert sequens Magni Leonis testimoniuml: ..Soliditatem illius fidei, quae in apostolorum principe laudata est, divino adnitente praesidio perpetuam esse novimia, et sicut permanet quod in Christo Petrus credidit, ita permanet quod in Petro Christus instituit"; ac deinde subdit: „Ad Petri, quam Pius haereditavit, cathedram confugiamus... quam per tot saecula, docente Spiritu sancto, nulla haeresis violavit, apud quam incorrupta patrum servatur haereditaa, ex qua proinde nostrum est quaerere, quid credendum, quid sentiendum, et quid tenendum sit." Alia in eundem sensum habentur pag. 42 et 43. Sane non de lignea Petri cathedra, sed de sedentibus in ea haec docuerunt patres pragenae· et populi intellexerunt,' et quidem rite iuxta illa Hieronymil: „Ego beatitudini tuae, id est cathedrae Petri, communione consocior."

Item in catéchisme Vratislaviensi, cuius ipae tamen germanicum textum non inspexi, legi competii: ..Quaestio 34. Summus pontifex potest ne in errorem incidere? Responsio: Potest in errorem cadere ut persona privata; "non tamen quando loquitur ut supremus ecclesiae doctor, quia tunc a Spiritu sancto assistitur." Quid ergo timendum a definitione huius doctrinae sive pro catholicis sive pro conversione'protestantium ipsorum, cum sit iam doctrina vel in eorum regionibus notissima et pervulgata?

Necesaitaa immo huius definitionis egregie probata iam fuit; atque in iis quae de hac dicta sunt plenissime me convenire declarasse sufficiat, ut ultimo tandem proponam quae ipsi schemati adiici exoptem.

Ac primo quidem ego quoque titulum capitis opportune compleri censeo, ut ita efferatur: *De Homani poatificis tnfaUibiMate* ia supremi *magieterii mtmere ejmvendo;* tali enim ratione statim conspicitur in Rouiaao pontifice eam non asaen absolutam personae infallibilitatem, quae ad omnia proreus doctrinalia eius effata re protendat, sed hanc ad illos tantum eiusdem actus coarctari, qui supremi universalis magisterii officio respondeant; ut ita adreram infallibilitatem esse certe personalem in pontifice, quia est actus humanus, actus moralis ipsius pontificie, sed non ita personalem ut ad omnia tjuae dicit so extendat, sed solummodo ad illa, quae profert tamquam supremus eccleaise pastor et dortor.

› 8.1MB. sana. «. 0»p a. opp «d. Balleriai, I, 18 Qaaa restai aBaq·· mox sxhiteada aoa captis L asd sayUe Π ··■- «UH PrMsesia citaatar. Ct sapra, t XLVUI, MM A.

• Md.·.

Seçuudo ut ooiwtM Ronukno pontifiai noil· rton A rum >ao<MenaK>nem promovendam, aive ad rem^magi·
. çqgttngera-^mslatiohes, ,dun> suas édit definitiùpi·, enuck^ndam idofteafe .videahtur, lubeciti animo
aed Àunnia dWimqfc e Jpeyu peHectae' »am diving suscipere. Illud potissimum approbo quod infallibile"
revelationis, propontxMiam ùt pag. 13; lin.2Q';7 ■ β] ex ĕĕfiû.'aesisUtnte Spiritu, Jtomani pontifie^
post verbum ..quid" haec Inserantur; dirius^c tnagtrtsnum, tamquam llgitimuni ooDMctarium lug-
traditioni» depoiitum, ĥ|>e *divmq Aister^iappn- dunensis et florentin»* ĕef tuitionum in reformabo
*tifierm dïfimre. <ptid;ittxiù divinae fraditiom» drpogi- .schéma^* propositumfuerit. 1
'fum* in rebus *fidei* et morttntrete. ac tali rftlone Nexum butfi? unter pbbtificalis .magisterii pletii-
pafeat Romanum pontifiiVm non modo arbitrario ac (αφπβηι ef Fnerrantiaii/omnino logicum et neoefena-
prorsus a semet qeo ad dJhtui» suprierai n^Xgisteqi pro- num «me demanat rdre^alegi in mes praecedenti ora-
cedere, sed exquisita friiis ac dih^entissjOie jxmderata tionf., Verum ĥnstitut demonstratio contradicentes
universels ecclesiae doctrina sive per concilia, sive, habuit, nonnullos i'reverendimiiiis patribus. 'quos/
|>er privatas episcoporum consultationes, sive adiutopo^ tanto ex çvrde honore et veneratione prosequor, ut
saeçf collegii ac Rpmphamm (ongregbtionum pro op- nisi de ♥eritati iuribus Asserendis agepAur, ĥuben
portunitate et necessitate. Ad id ĥgitur sufficit in tissiino ὡιπιιο coram ip>is silentium iliihi ijei ĥn
ipsa definitione exprimer»·, pontificem, qüandb ăli dixiseem. Aat reni huiuanaXi esae arbitror. (quae
quuldefinit derfuHot moribus, definire iuxta divinae funditus perpendi" mereatur.
tnulitioniM ĥiuĥKM Criminatiftnea mihi ex b<£ suggestu nomine ĕhan

Demum sequentem saltem canonem ego quoquo B tatis et ecclebia<jOallianitii igipaçtaa silentio praeten-
adiii iendum propono. Ni *ĝui nrgawrt dortr<nafca* rcni^nixi me eminentis mîu i archiepiampi Bisuntnii y
Homanahtm pontificum ùgficùr per ne *imperare in-* reverentia nimenM. qui »d ♥v ĕĥa data oj»eni
teriorem ontmi tiMenem. ita ut tufficial obtequio- ainbonem cona-endil . silere enim, despicere aliquando
num erga ea tenere titenttum donee ronttwrit d<' *unA- est.* Comparat mnem hiMorn Q-theologjcam inst itui
ntm>. moraliter raltrm. rpûteoparum nmtentHme. duas inter doctrinas, ĝua nominibus communiter et
anathema sd ab omnibus sino offensione je-i-eptis designavi. <0

Vtxifevto etianiM com lusio e&pitis talis sit. quae maxime fine, nl e\ n- quae m causa unius acta
-uffieiat ad errorem definitioni oppositum tiaermeos fuerunt, quid m i an-a tritcrius agendum sit. appareret.
notandum, tamen ratio uniformitatis cum rvhqins Hoc tamen intri uiramque apertissimis ampli&simis-
pnuw^t n« ac alterius iam evulgatae <\»nat it ut »<>n»s que verbis mlnotavi discrimen, quod prinm iamditi
dogmaticae doctrinis exigit, ut praecipui errore·» eis solemni et oocumritn o indicio damnata fuerit, altefa
adverwuite· per canones anathemate «onfigantur. Ego nondum ait. se«l do ea saltem indirecte damnanda in
autem neque alium o^annem reepuere^n. quo errores praesentiarum mquiratui , dein.quod prions dortnnae
infalhbilitati ĥp|x ĕjiesdëiiantur; sod asseclae malae fidei homines ante solemnem condem-
mitiorem quem jvotui proposui, ut is saltem facilius nationem fuerint et haeresi iam damnatae clanculum
admittatur, quia mihi nimia inoongruum videretur, .addicti, alterius e vontra pmpngnatonbus bonae fidei
st tanti momenti doctrina nullum haberet canonem et conscienti» optimae testimonium a me ultro hben-
sibi mqiondenten). C terque perhiliebatur. Çuoa unique a me prdata sunt.

Fiat igitur exoptata doctrinae huius definitio, scripta manent. Si in luk perx'avi. si j»»r institutam
diwtnnae nempe Saleeii, doctrinae Vincentii a Paulo, doctrinae Ligoni.pt sicuti instituto festo Dominici doctrinarum comparationem, quod mei et ĥun et
Corporis ercleaia, quae sub lunae specie Ijcodienai officii erat praetergroxAiis sum. si m hommes ιοη-
Itdianae in visu efferebatur, pleniori luoe fulgere tumeliosus sût iniquus, si in do>trimirum dtsqimjn
debebat ; sic j»er hanc definitionem nunc fulgidissimo tioiw calumniosus aut falsus fui. vos. reverendissimi
splendore mt<wet. fideles in fide accurHorra efficiet, patres. et testes estis et indices.
lU'atholioos efficacius alAciet, ac indesinentem divini Ftnini do ineo argmrnQih) m aliqua ephemeridum
pastoris praesentiam in medio ovium suarum vere tractatum fuerit, ignoto. Forte non tantas perlegam,
plena fverspivuitate omnibus commonstrabit. quantas eminentissimus Bieuntinus. ideo pergratum

foret, ai eniinentissimus accuratius edicere dignarc-
·< ORATIO tor, ubinarn huiusmodi re}>eriàntark ea enim per-

reverendi ĝatri domini lotephi Valeria f legendi et mihi et forte etiam alus haud bene
patriarchae Hieroêolymitanil, desiderium ingeneravit. Quod inde desumpserim,

nego. Caeterum ĭt quid bonum, si quid veritati ĥta-
Eimnentisaimi praeaidea, eminentissimi ac reve- biliendae possit congruere, id undecumque producere
reoidirtimi patrea. qua de causa concilio ipdignum ait, non video, immo

video Apostolum ex ipeia gentium acnptonbiis^de-
Doctrinam>in capite IV primae constitutionis *de* D sumpsisse. Chantatem erga personas etiam errantes
redcria examini et iudicio noatro propositam suscipio, novi, in errorem non novi, sed neque Christus ex Cal-
paratuinihilominus emendationes, ai quae ad animo-

GalUaran raderis, quam summis laudibus dignam esos ultra

1 **Aroauti·** «Patriarcha Hieneolyadtaaaa approAara ee admittere. Pluribus aliis adnotatis demum iis responders
m capitis IV doctrine· dixit; sed rsspoaders m vsUe iis «x aegrassue esfi qui per daacniam illam eoncUii Florentini
patribus qai vebemater eosqaseti fteraat As tea sraUsas qaaa QwHwsdmsdw— etc. puteat limitari limites pontificiae ĝoto
babait eam ia gassr· ds bos crb—sts senas teret» et prae- statis, et eam prolixius de boe edisseret, primus praeses ram
sertiei archiepiseopo Biaaatiao, qai hac «aa 4e cassa satana rogavit ut ad prepositum quartam sebemstis eapui/edirati
MoeadiU **Ha** vero ia onnparatieM a se fastiteta inter ao- RespoediC orator argumearam a ee aliatum pro pontificia ĥa
nothelisatui et gailicasisaea expresse edaolaaee dixit aoao- tellibiUtato eum in genere de sebemate ageretur desumptum
thelitas aalae fidei fuisse, hodisraoe eaten coetradietores de* **Mus** ex plenitudine potestatis, quae inert pontifici, sicut ĕor
fiaitionis isfWlibilitatia quos sab fallicaaismi eoadee con- cilium Trideatinnm definivit. Argumentum illud contradictores
preheadebat, boate fidei. 8e uoa ab epbeneridibas coepere* habuisse ex eo praecise capite, quod Florentini patres generali-
tionem illae sumpsisse, st nescirp rôwn ia epheanridibes bus illis verbis notisnmaa^clausulam apposuerint; m esos id-
simile aliquid occurrat, sicut declaravit areUepteoopes Bisua* circo in thesi infalUbilitaua Obiectionem illam forte non ad-
tiaus, quia tempus dos habet ut eas perlegat. Doctrinae ooa- huc refutatam ease, et ut ne apparentiam quidem veritatis
trarian UH quae contiMtur in articulo 4· declarationis cleri habeat m pleniorK responsione eam refutare velle. At sargens
gallicani m vocasse de fide, ita autem eum sexcentis patribus alter «t praeridibus cardinalis Capalti dixit: ,£ine quaeso ĕtc.
■enure. ùsllÀmmùmmium Mdulu dUtinguectom a ccbilfaim* «f ftt fe.rf·.·

îo pavit. Aillico· noCTdio· vocavi.'quam <oe, jo 1682 declarationem signarunt ; ei quis seipautn aaKcensere voluerit, ipee viderit.

Dfcctrmam infalhbiUtatis, cu^uÎ contrarie eouocialur in. articulo quarto declarationis cleri galluani, vocavi et vooè doctrinam de fide, id eet in fidei deposito contentam. St-erravi. in contrariam utique tentent isnl iniunosue fui. sed etiMui cum M&vntia patribus, qhi earn eoleqmiter definiri postulant. Si ¥enM fui. ergo licuit ^in«^pronro doctrinam contra fidet» alteri etiam * contra fidem comparare, abstraction? facta ab. omni prttevisa condemnatione. ët *aho (gninlnui bonae lidei et come ienfiae beneficio. ûalbcanisiuum nequaquam unum et idem eau/ cum nobilissima GaftiaruAi e»-rJcman'ñiu praeconiis hibentiMumo consono, iam eatis loncUmatum est. Ergo licet inter utnniiquv .discernere. 1'trum vero splendidissimam banr Galbarum ecclesiam' putiori et ampliori iure repraesentent u ex reverendissimis Galbarum praesulibus, qui me arguunt, an vero n longe plures qui merum sunt gratulatu meum non est indicare. Galbarum igitur! ecclesia cum omnibus eius praesulibus, mnni certe vmeratione digninumis. >x)ra quaestionem pointa, si in galhcanisinuin piMvavt. ipse iihdirei se de eo. qui eius aras subipovit. Interim licet totis visceribus exoptare, ut doctnna. quae infalbbibtat em pontificis denegat, ab ecclesia catholica m ñuwjM exulet. et nobt|^saima ec< Ireia Galbarum mat in saecula, z

Adversus demonptralmnetn nostram, imnm et rentra infalHbihtalis definitionem ap^iellatnm fuit ad historiam rencihi Tndentnn. a quo. aiunt, diseureio de Hornam pmtifnis praerogativis eliminata fuit, et sententia quae doret |Kintifu«m errori obnoxium et concilie inferiorem, libens a holaxum dia|>utationibue rebet a.

Ego \en> arbitror tantum abesse, ut ex historia ren< ibi Tndentmi alnpiid rem ludi jxusit. sive ad-\orsus a me instHu'am demonstrationem, sive fidvrrMis do< tniiftiii in schemate imatro profsistam, quin jsitiu« mde Imulentios nobis urgumei»um suppeditatur. quo contrarium omnino demonstretur. Primo cmm. quaenam gesta sunt hac de re in concilio Tridentino? ,\gebatur de proponendis Trident inorum p&trum ñudwi» nonnullis canonibus tum de epuwoporum lurisdictioye. tum de sumini pontificis praerogat bis. In ex*taxo exprimebantur verha decreti florentin! : ..('ollatam ipsis Romanis pontificibus) a Christo in Innato .Petro plenam potestatem pasoeeidi. regendi, et gubernandi uimersalem eckeiam.“ Huius clausulae inserimin contrarium mae ostendit cardinali· Lotharingius. qui ad se Paleotum arri-vit. eique significavit. ..se non posee, quantavia adhibita diligentia, sme episoopoa et theologos addurere ad decretum illud canonreqite arceptandoe; £uod in primi· non admittebant ea verba, inesee jK>(eetatem pontifici regendi ecclesiam universalem, cum illa officerent aoutentiae neganti eum ease supenorom concilio, ac proinde loco *ttniverikiteitt ferirtygn* ponendum eaae ontaw *ftdrh» et.* omives r<Wenai.“

Huius autem opposition» rationem ipae cardinalis clarius exponit in epistola ad Bertonem oeeretarium suum relatam in *Ðtfentwi ñfdaratw citri Gailicmti.* Sic enim scribebat : „Quod ad illuni titulum, quem summo pontifiai ex Florentina synodo dare satagunt, ee quidem Gallum, neque inficiart velle, et in Parisiens! universitate educato)« m qua doceatur, concilii auctoritatem pontificia superiorem ease atque haeres» notegt r (adnoto haec verba, non tamen succenaeo) qui contraria sentiunt, et totam Galliam in concilii Constantiens» ut oecumemci decreta omnia

. (fonaentir^ BaailaMaMÙ^joqui. FUrentuiacu neqw oocunMiiioatn, neque legitimam kaborr

J Pius IV de huiuemodi' oppebgrane čertu legati» rescribebat : ..Omnia Gallorum poaiulaia-bau4'z' ñifficulté poeae componi. eo excepto, quo pontifici negaretur nllud. quod ipri tributura fuerat < com dio Florentino, quod nêmpe ed ipsum pectine^ regeç· ÿcclesiain univerrelem. Hoc, miustiWin^uin mu», eo vel magis. quod ante FJMent main synodum ramdem praerogaihani m pontifice agnoverat alfnd im'ñment eum conoiliupi in Gubia leMbratum. * dicet l.ug dunenee. Nihilominus ne m duritie/ii «Jjonyn o>r dium tinpingerrhir. ÿe ·'XHaQy verbis eidelitu sequentia *rrprrr Jolvm fjrr<jcm.* et vtian çimplii itwl dft i ñt. sijh· **adulto** M[»·. \reT.<ôb# ' I)eniqiML4,'<mcludel«lur. quod ubi. ñniuita |n eo-<qhuque oMouiferetur ñnexpugnabili ^ontifu i satius Ipret. di nihil neque <fe sm/neque de «q>iatvp<>· nim)x»tretate exprimeretur Brevi, modo ne au-ton tas eadia apoatobcae larèa manerei. id legat» quod ad Dei remtium et christñanitati honum «i-ñuliiarent '. Et alibi addit >pes» PalUvi«inu ? i.Quid ämpbii tantum rti }Mntifne <i> «giisionis amor, ut liret ex «fecem jiartibus novem pn decreti» Tinrentmo cuufi.nnand»». mimo et e\preset statuenda }K»ntifnis siqienoritatv m c«<n< ibum ivm· \ejiMiseni . nihilominus quin nonnulli («aliorum una cum aboruhî tenuissimo «omitaiii repugnal«ant r◊ gante cardinali I,otharingio. ne |»τ ho- ąm ь tm liaretur, ipse |H>n(tfex tanto emolument" prnau m ñulsit' Haec sunt historiae dis umente, ąuo de», prompsimus ex PaJIavicmo et ex Jo-Aira *rlrn <^y^rvmi*

Ex quîb^s deducitur. In actum non fuisse in «ou cilio Trident mo de jOiitifn lae mfallibilitat ? «lm t r nu» expresse definienda, sed simpli» iter de d<- ret.· flo rentino tridentinis lanombus inreretrdo. –ľ “ausam fmalem. ob quam cardinalis Lutñaringm ‹ tmi Galln· ěpiscopi hui» insertioni ßH»ant. ha>i< fuisse, m· sçilnet qeorum sententim' offueixMur. qii(V· negabat jOntificem reae com ibo snj«ern»rcni. qma inquiunt, ea verba *ufiitrrM/rm* ßtim offn tebant hui·· ñ* tentise nihil revera de quaeMmur mfalbbilitai» . eam tamen cum quaestione supermritntis jntimo c' neeONtiario nexu omnmo luu-tiun pmlmt defemmr ff| declarationis. jiw »au^m formalem m-u motuum fundamentale ßiqpp» in o«' funec qmd «ulmei galhcani Florentinum concihum neque umeim ŋ'ıv ' neque legitimum habebant. Atque hn adnotandum mihi ret. in prscvedenti oratione mendosp «lutum irrepairee. quod nulli#· galli»anorum Florentini <«u meincitatem negaverit. Quare dole»» quod ho> ñ« monium. aeq<m abundant hi» |»er me redditum ex parte retractandum sit.

Sed quanam de causa Floréntinam synodum tam quam legitimam et oarumernearn non admittebant ' Xon altam in qvia declarationi» ßefensio i- j^nniu» nisi hanc «x Sanchreio deductam . quod ipai nempe. Basileenti synodo addicti. Florentinam eo fartam putabant, ad eum nempe finem, ut Romàm pontifions non concilio tantum, sed etiam omni reformatione superiore· resent. Non ergo ideo reepuehaiur floren tinum decretum, quod ab illegitima synoio pr^bo^et sed ideo synodus ipaa rreçuehanir quod >n re decretum illud editum fuiweet. Praepostero omnino modo non dreretinu propter yvn »di debxtuui ŋ 'I synodus propter decretum miprolabatur. Ijotbanttgi· ergo et episcopis sibi ionsont tent ibus apprime in comperto erat, dortrtnain tum de »upenontate tum

i Patiar, RmL «me. TVW. Jib XIX. cap XV, ■. »
« Ik Uk XXIV. rep. XIV, ·. B

consequenter de infallibilitate ex decreto floreotino A novitas a novitate damnattfr, et ornai· novitaB n^vj-

haud' leve robur depromere. Neque enim alia de causa tarn acnter tum clausulam illam tum ipsam ooncilii oevuinenicitatem respuebant- In concilii Omstantieoab decret^S>mpia consentiebant, Baasflkiaem s?quebentur, Florentinum neque oecumenicuip neque legitimain habebant?et hauc fuiaae doctrinam quae in universitate Taruiensi tunc temporis tradebatur.^ hftrno ex Sanchesio, cui subscribere videtur auctor defensionis, putabant Florentinam synodum eo factam. ut Remain pontificis supériorités stabiliretur; ut nempe Romani pontifices uon concilio antum, sed etiam omni reformatione superiores essent Quomodo ad IKK facta esse potuit, et interim nihil huiusmodi continere? Cur autem acriter contradioeieut verbis *ituiv^rmlem erdee am,* nec praeoecui>sri vidvrenw de ulna vrfbis. Kiliovt *plenam poietdqirm* ete , ratio in promptu esi. Quaretio enim tunc temporis tgHabatur de supci-uirilate inter pontificem et conciliu^i, quamB ex tdeiHin vi dirlctius tangebant ealerba *univfreal^m ^frthsdni* Ih infallibilitate vero, quae deducitur ex ph'iiitudine potestatis et ei magisterio, n dia erat «AprcMNi mentio m decretis, de quibus in roneilio Tndentino proponendis agebatur. Nulla proinde Lothanngio et suis praebeliatur occasio ad ea contradicenda.

Verum ow-urnenica Florentina synodus a «alholicis vins neque diutius neque pertinacius respui poterat, repugnante totius catholicae eixdeeiaesensu. Quo enim titulo renueretur concilium legitime a summo pontifice congregatum, seu rectius translatum, ad quod pluies e varus orbis partibus Convenerant, cui ipeum Ihhalitcr praeerat summum ecclesiae reput, et cuius ihvreiib tota etiam orientalis eockaia subscripserat? Num ideo quod nonnulli lique numero paucissimi patres, qiii.Baailea recedere abnuebant pontifici ius denegarent concilium remel alicubi congregatum alio C tramderçe? Sed lum' absurdum animos passionibus aeetuanu ad. momentum ixvupare poterat, diu ipsis uotindere nvii poterat. Quare subsequentibus praesertim temporibus factum est, ut. admires oeeumenicitate eoncdn. ad um definitionis eludendam interpreiattonis remedium fuerit adinventum; inde nota illa distinctio inter txxJeeiam universalem Collective sumptam qt distributive; inde invecta reparatio et asserta indopendeutia inter quaestiones de Infallibilitate et de t<u|HTioritaie in concilio ; inde nostris hisce temporibus excogitata doctrina de reservalionibus divini et ecclrei^ttci iuris, sive expressis sree impliciti», quibiiK asserta a Florentina synodo potestatis plenitudo limitaretur, inde demum novissimum illud, quod ex hoe ambone nuper audivimus, a Florentino concilio definitam fuisse plenam pontificis poto Btatern. quatenus nempe ipse eam, episcopis aecum convenientibus, exercere censeatur1. De quibus om- D mbus quid dicendum ait facile patet.

Horum eiuni omnium auctoribus iure ac merito arbitror rrepphQpri fosse; Tarde venietis; decretum florentmum sine huiusmodi vestris distinctionibus et interpretationibus et rerervationibus prius possidemus melius possidemus, ipsismet fateutibus maioribus vretriH. Decretum florentinum novimus et nos, et adversani nostri a pluribus sabulis noverunt: distinctiones et interpretationes vesirea heri aut nudius tertius enatas neque nos novimus, nec patres vestri. Veterum distinctio de universali ecclesia collective aut distributive sumpta cum ipsius ferme auctoribus evanuit. Reoentiores interpreiatibnee successerunt, quibus etiam repudiatis, ad novissimas confugerunt. Ita

1 Allodsrt videtar ad ucàispüce^in BsMMtm, qW ece> tieoee baWK fa esarretstieas gsMesU A - Mati IfN.

tatem damnais ùi ssuMÜpsa damnationi» auae por^pt fudicium

** De clausula çaemodmodiqR etaem etc. abunde iam disputatum fuit, et ad nihilum, mea quidem sententia redacta fuerunt illorum argumenta qui ex ea pootifieiae potestatis limitationem evincere conati sunt. Unam tamen au|^alteram animadversionem adiungerb fas sit.

I Miror impftmi» quosdam e reverendwsimie oratoribus de huiusmodi clausula1; uti et de alia quae respicit iura patnsrehalia, ith loquutos (ume. ac si eas quandam unionis rondition^qf sine qua·non. a?u adstipulationeni xut aiunt bilgteraleiu prareeferre autumarent, perinde videlicet Àc si unio Graecorum cum catholica ecclesia inita fuerit aut iqin potuerit ad instar foedent» reu pacti ut dicunt synallagmatici. Parilisne iuris erant Graeci cum ^oclesia catholica, a qua nefando schismate dem'iverunt, ut aequo pede et inter se mutuo adstipulatis conditionibus ut^inque absolute et iu perpetuum valituris irrevocabiliter obiigarentur? Quo enim titulo unioni conditiones adiicere praesumerent, qui propria culpa «ecere'rant, quosque et ius omne et ipsa propriae salutis hexxwsita ad reditum absolute et inixuidit lonaliter adigebat? Ergo si quae clausula, si quae rreervatio unioni adiocta fuit, eOnceraio fuit, conditio erae non potuit, quae adversus ecclesiam ratholn^ain, adversus mncilium œvun$nicum, adversus supremum eius caput, multo minus adversus ea, quae iuris divini sunt, ius quodeumque inijortanu. Concessio fuit matns mire rantiraimae quae ut pervicacem filium in gremium sui amoris reducat, eius postulationibus «Miam indebitis et procacibus benigne indulget. Concessio fuit. a qua certe non est facdp recedendum, quamdiu ixnninune et universale eoultoae bonum id fieri non postulet. Sed numquid ut mos geratur sive filus, qui tanta tenacitate concessionibus aibi factis inhaereant. ut iisdem «Miam, contra itonum kOmmun< matrem ecclesiam inexorabiliter teneri praesumpt rint. siv achiamaticis qui foederis paginam atramento thu<_ madidam dilacerabant, ecclesia ipea a rebus domesticis componendis, a tua fide firmanda atque exohetida. ab iis quae meliora sunt invehendis, a euae vitae conditionibus explicandis ahetmeat? Numquid ad instar ecclesiarum achieinaticarum catholica «xxlesia marmoream agit statuam quousque plaoeat vel filne suis denuo redeuntibus in saniorem eeuaum venire, vel achiematicis ad gremium unitati^ reverti?

Secundo quomodo concipi potest. Graecos, si illis n>ens fumet pontificiam potestatem per menmratam clausulam limitare consensuros fuisse ut eadem jxitesta *plnm* appellaretur? An non potius huic plenitudinis denominationi totis viribus contradixissent? Qui -Graeooe noverit, eos certe callidiores et perspicaciores eera fatebitur, quam ut plenam appellarent potestatem, \ui limitet statuere conarentur. Unde etiam dato, quod clausulae interpretatio adhuc in dubio maneret omnis sanae hermeneuticae ratio postularet, ut controversa quaestio de clausula per indubiam et perspicuam doctrinam de plenitudine potestatis dirimeretur---

Hic rfivrcHcbnnmit fpitwpu MapHo-Varadà sis acrceeit ad cmiacttiiMimof proBtidca, ciêqut drdormii haec prrtmerc ad tertium oaput. Unde emi· primu» praeeee pullato tintumabulo oratorem ita monet:

Emruniittimw pwtu oodiiulù de Anffdù.

» ÂIMt ad sptoooposi Magas-VaradiMMn, W arehi- «ftotsRM ilba Whaas· st ad ftrisMhs· MaMMarm.

(Reverendisaimadoimne, redasa, quasso, ad sebeosa esu a ad propositum caput infallibilitatis.

. AetvrrMdcMwrMt «retor: Equidem argumentum a nobis pro infallibilitate in praerodenti oratione pro-'tçeitum ex plenitudine potestatis contradictore· in·» venit. Sum in thesi de infallibilitate, sed ni fallor adhaa expectat refutatorem. Nugu et futilibus rerborutq iocis...

EmMrafummuM prarars ixrdMZw *Capalti* Sine, quaeso, ŧit aliquid animadvertam. Qdbd pertinet ad clausulam factam in decr^uQpncilit Florentini respicit caput tertium, in quo egidkid de indole et ratione primatus. Tunc quidam oppositum a nonnullis patribus fuit, ut haqp etiam clausula'hdiioeretur schemati, dum in eo allegatur decretum Vomilii Florentini. In praesenti capite «utetii sermo quidem est de concilio Florentino, sed nemo ex patribus hucusque quod putavit, ut in hoc ipso schematis capite quarto adiiveretur haec clausula: eapropter cum satia ree B diseuaM visa *sii* in capite tertio, non video, quae neceesitas sit, ut rursus eamdeni quaestionem ingrediamur, cum modo agamus de capite quarto, in quo sermo est tantummodo de mfalhbilitate summi ƒ pontificis. Eapropter te rogamus enixe, ut velis ab hac quaestione abstinere.

Rrivrmdutifn^a^ora^v Eminentissime praeses, lul>ei)tor obsequor: sed milii 'fas sit observare, mihi tn animo eree ex huiusiTiodi clausula argumentum pro infallibilitate deducere. Si non Licet, ex ambone ultro ddsoendam. *

Rrxponncm ⅆ«rpr*ctabat. at nonnulli patre» dtre~rxnt:* Descende, descende. Ladc swgcfls dcmio rmiacnfiMrmiu» *praite» ait*

Emmcn/teinmw» procar *cardinali» Capalti.* Rogo te, reverendissime pater, ut hanc quaestionem omittas eo vel magis, quod de es actum iam sit.

Rccercnditermu orator. Ergo ad conclusionem. C Concludo igitur: perperam adversus pontificiae infallibilitatia sive doctrinam sive definitionem ad historiam comihi Tridentini provocatum est. Ea enim, quae in hoc concilio gesta sunt, probant, ipsismet fatentibus illius temporis gallironia, in confesso fuisse supremam pontificis tum in concilio potestatem, tum in magisterio inerrantiam m decreto florentine fuisse contentam. Ergo stai, doctrinam huio contrariam ita se habere ad concilium Florentinum, sicut ante concilium Constantindfioiitanuin 111 doctrina unius in Chnsto voluntatis et operationis se habebat ad Chaloedonense. Ergo omni iure et merito catholica haec veritas de infallibili pontificis magisterio in schemate nostro tamquam legitimum florentinae fidei consectarium definienda proponetur.

Quae omnia sapientissime vestio iudicio submitto.

KeverendMnHtt hic pater altera die ab habita congregatione generali, in gua ad thtrim rmxotes *fnterat ab emmeniieeimo praecide, quad de miurta dbi facta conquedut eet Utterù dati» ad emmsmiiasi*mw *praecide». atamgne orationem integre* M *artit concilii attentari podtdami* h *Hinc eet quod hic adnertihr ptr», quam recitare non pohet.*

Equidem argumentum a nobis pro mfalUbîlitats in praecedenti oraüone propositum e plenitudine pote-' štati contradictores invenit; sed ni fallor, adhuo exportât refutatorem. Nugis et futilibus verborum ioci» accensitum audivimus, quo certe confutationis genere nibii- adinventu faciliua Sed forte p contradicentibus non bene intellecta res est. Ut nte intelligent. si placet repetamus illud in striction forma.

Potestas magisterii in pontifice sicuti et alia quosque potestas, plena diet mw .potest, niaiea oinnia habeat quad necessaria sunt ad f?WtⅡ eUAm consequendum, et effectus àpos producendum. Atqui ftnui et effectutf'magisterii in credendis est. tft magisterio ipsi sincerus Qdei assensus praebeatur. Ergo pot«ptae magisterii ut plena sit, debet, habere >d quo possit «tncerum fidei assensum imperare. Atqui aihreruni fidet aeronsum imperare non]}M«·l npgisienum. quod errori obnoxiutu «it . ergo ut potestas magisterii in B pontifice plena oleatur et «it. nullatenti» errori obnoxia esae debet.

Quid ad haec.rCemonsuni fuit? Futilia sunt, inquiunt. Et qua de edroa. «i placet ? Quia '<»x p/rne accipienda est in sensu lato, iu sensu rhrtori<o. Ita ne licet interpretari verba decretorum dogmaticorum? 'et quidem decreti dogmatici quod tanti» rerupuh» dtreunsum fuit inter |»artee haud parum rene de se invicem diffidentes, et quidem non m uno sed in duobus conciliis?

Sed amplum est1: *Plenttndn ntptmtiar timor Domini;* et tamen qui habet timorem Donnni. non semper habet omnem sapientiam. Et in quodam sclieniàte examini nostro proposito, plena appellatur potestas episcoporum in iis, quae ad cleri vitam et honestatem pertinent, quamvis certe ad omnia non se extendat, nec sine subordinations sit.

In primis neminem fugit, quantum vi et «ignifi-C ratione differat aliquid exprimi ƒ modum adiret ii i. aut per modum praedicati : et quam longe distet, quod in decreto disciplinari dicatur: epis<opi plenam foteatatem quam habent, hoc vel illo modo exerceant, et quod in dogmatica definitione declaretur. jxMitifirem habere plenam potestatem ipsi s Christo roUatam.

SeCundo. nisi reverendissimum praeopinatorem fugissent ea verba, in ordine suo. quae consulto a nobis aqiecta fuerant, facile animadvertere potuisset, dari utique posse potestatem *inferiorem* et subordmatam, quae tamen in ordine mio plena sit. id esi omnia habeat neoeseana ad finem suum consequendum. Et talis revera rot potestas epiaooporum in vitam at honestatem clericorum, quamvis neque sine limite neque sine subordination^ sit. At potestas magisterii in pontifice vel dici debet non ordinari ad aasemuim fidei obtinendae, et proinde fiontifici docenti posse quemlibet, immo debere assensum suum suspendere, donee ' de episcoporum conronsiooe certior fiat, vel si ad hoc ordinatur, plenam nulkunodo diri posse, nisi ab omni errori» periculo immuni» existât.

l 5

prastiâte rsvereatiam. «rotet» qroa adhse sapsTwast, tiM prrotevroMla «are texit, st «i esaeMross tevteÿl

Bx aabsro teserotesg qwusplars» · patribe» atriesqes ssateatiM riH Maqrorsette steivit, qasd μ π μ stiqa» a thsd MMgSMi vagatas tetemptas Messi.

Qwrs m ia bse teete sVgaM seqaivseatioato aeriterit, tefaksertpta» veverroter st bssüUter postulat a vabte. etaiasettesiai ro vsvsrsateMiwi ptaMktea, maeteri at ses ŏrate ia Us praesertim tecte, abi iatrorapta Mt, ad «xsama rsvoertar; tel «HaUsm coastiterit roqw ipsam extra tbe»i« limites 4k vagroes, aeqro aligaM ab tsfraseripto tai«se protetam, quo iura Mte privati msrrorK orati· saltem iategtv rsferalar ia rotis.

Rmms 3β inaii 1870.

BamiUimro ro devotissime· servus
t t Faterga patriarchs Birroseiymitessa
i Betit 1, 80.

' Litteras, qaro rsrareadimimM patiteruha Rtefroslyml·taa·· tedit miroatissimte prasddiba·, at ovatis s ss habita ia «mgragatisas gmsiatl d.90 isaii 1870 ia actis esmUti Va> ticaai hitsare assorvarstar, baa seat: Λ

Baiasatiasiad as rev«raa4Mai proasktea,

\a prasosAeati eoagregatteas grosraU, eaa iaftaacriptro patriareba Hisroaolyadtaaas oretteaesa sea» kgvret, mmm! st itera» ab taimtiteao as mMMat >rMii sari. Capalti ad tbestas revocate· fall. Bl geaaavte rocanda praroartia vice ia iaIM saaiao IbSste siM ssss vidsrotar, («aipps qai ex pteaitadiae potestatis sMgiaMrii a Ptereatiaa ayaodo asasrta, aagtetsrtt Mas faftlMbffltst— ipti·· M dodati, tibi iaibi dmaMrandsa pmpnwitewf), MMaw ob dahttaa

Non^ immoror in ' ilio textu. Timorem enim Ihuinni non Uto sensu, eed recteomnino dici plenitudinem sapientiae «eu ipsam sapientiam, probet divus Thomas 2 2ᵉᶜ, q.44, art. 1, ad 3, aed redeamus ad hiptoftun tridentinani.

Pius IV, inquiunt, Lotharingii observationibus morem gessit,,et copsenait ut ab inserenda florentine deflmtioqe abstineretur. Quid ergo? Num exinde iuius-robur imminutum fuit? An vero Pius XV hte vua indulgentia vim dogmatici illius daLretr'debilita} vit ? Duo summum illum pontificem neque id fecisse, nec facere voluisse, nec potuisse. Non feeit quia ex praetermissa eius renovatione, nullum omnino praes iudicium ipsi inferebatur. Dogmatics enim decreta Kernel edita, ut in plenissimo ^suo vigore consistant m perpetuum, nulla certe retAvgtione aut confirmalione 'opqs habent. Noluit fjo^re, AU'M * contra expieMus verbis legatis suis mandaverat, ne quid omnino fieri paterentur; quo auctoritas sedis apoetolicae praeiiidicata maneret. Nec .demum facere potuit, quia ▪orto certius non est in potestate pontificis dogmaticam definitionem in ooncilte oecutftenico editam immutaro, aut · ipsius robur quoquomodo imminuero. Quiu> omnia adeo vera eunt, ut nullus iam sit inter 'atholiixMi pontificise irifallibilitatis adversarius qui florentinam definitionem, nihil obstante tridentinorum patrum silentio sartam tectam «t in oecumenioo TB1 robore stare inficiatur. Ergo ex Pii IV indulgen:ia et e tridentinorum patrum silentio nihil omnino concludi potest neque contra auctoritatem florentines definitionis, neque contra·consectaria quae ex ipsa legitime pronianare, etiam veteres infallibilitatis adversarii fatebantur.

Sed instant : ('uni ergo Pius IV silentio consensit. »'t m praesentiarum non consentitur? Huic obiectioni qiiaediaud semel et ex ambone et extra ℃onciliarem uilam producta fuit, multimodis potest satisfieri. Kesponsio enim depromi posset, 1° ex dissimilitudine rei sive obiecti ; aliud enim est dedretum oecumenicum renovare, quod prqpria virtute stat, nec alterius concilii fulcimento indiget, nec quacumque negatione infirmari potest ; aliud explicare sensum decreti, quod praeposteris interpretationibus et distinctionibus obscurari lentatum sit. De primo quaestio erat in voHcilio Tridentino; de altero agitur in Vaticano: primum sine fidei praeiudicio praetermitti ℘rat; alterum omnino non potest. 2° Ex discrepantia sdiiinclorum. Ecquje enim, dixerit iisdem omnino adiunctis ac circumstantiis ronsociari praesertim quaestionem de inerrantia pontificis definienda, ac quaestio tndentina de florentine definitione renovanda?

Numquid tunc temporia provocatum fuerat ad rom solvendam per apertam et publicam negationem etiam ex parte quorumdam episcoporum? Numquid res iam deleta fuerat ad generales patrum congregationes? Numquid tot turbae excitatae iam fuerant extra concilium et in toto orbe catholico; tot ephemerides, toj libelli tuba insonuerant et animo·exagitaverant? Numquid' non undique ingruebant extraneorum hostium, scilicet haereticorum agmina, montra quae viribus unitis dimicandum forat, antequam de rebus internis ordinandis ageretur? Numquid non instabant maiora, et omni comparatione graviora mala, quibus remedium ante omnia poni oporteret?

Sed his omnibqs praetermissis, fas sit aliam simplicioremque rationem adducere. Salva fidei veritate, firmo et irrevocabali manente florentine decreto, quod certe nullum ex silentio Tridentini ptaeiudicium pati jioterat, hic ver? dicere fas est, totam quaestionem fuisse puram et simplicem quaestionem opportunitatis. Pius IV propria sponte, ob consensionis amorem, ftx indulgentia et libera omnino voluntate, quae omnia apparent ex testimoniis supra citatis, quMationegi diremit pro silentio. Quid inde concludi potest, nisi quaestiones huiusmodi, quaestiones inquam ' ἡιροτtimitatu, summi pontificis iudicio relinquendas? '

Dixi propria sponte et libera, opinino voluntate, uX obiter Saltem pateat, quam immerito ad exemplum Pii ℣ appellatum fuerit, ut probaretur moralis ut aiunt unanimitatis nécessitas ad rerf^fidei definiendas. In hislona enim tridentina, .si qtuu video, Appositum omnino video. Video enim legatos, perspecto Lotharingii et .sociorum dimensu, non illico a proposito definiendorum canonum- destitisse, neque animum tantmn ad obtinendum adversariorum assensum applicuisse," quod unice in adversariorum liypotbesi necessarium fuisset, sed summum pontifio^p de distensu ipso certiorem fecisse, ut ipee .qgid agendum esset decerneret. Video pontificem sponte sua. libero prorsus consilio legatis rescribentem iit es tantum proponerent, in quae patres unanimi consensu conspirarent ; eum *d£et video non ex regula iuris, aed eecundum propriam prudentiam agentem. Video indulgentiaet. non video legem: ..SaUus sibi ſuturum inquit, (mino video indulgentiam sub conditione: „modo ne. inquit, auctoritas sanctae sedis praeiudicata maneret' . Audio concilii historiographum hanc *pjjo*tificis temperantiam non legis ve) consuetudinis neoeeeitati tribuere, sed singulari prorsus, quo ipse pontifex ferebatur, concordiae et consensionis amori *„Cfa· pw t Vamorc Mlla concordia* ntFsr *tanto* m *l«i!"* Video cardinalem lx>tharingium suae et suorum repugnantiae innixum non regulas iuris, non conciliorum consuetudine· invocare ad definitionem effugiendam, sed ad prece· confugere. Video denique pontificem, ut ait Pallavicinus, precibus Lotharingii motum ℭonsensis ut tali emolumento *wnd* privaret : ..*Conditcte a privargi di lanio vantaggio~* Quae omnia ab aseerta regula moralis unaninntatis quam longe absint, omnibus patet.

Concludo igitur: perperam adversus pontificiae infallibilitatis sive doctrinam sive definitionem ad historiam concilii Tçidentini provocatum est. Ea enim, quae in hoc concilio gesta sunt, probant, *ipnis*met fatentibus illius temporis gallioanis, in confesso fuisse supremam pontificis tum in concilio potestatem, tum inhnagisterio inerrantiam in decreto florentine fuisse contentam. Ergo stat, doctrinam huic OQDtrariam ita se babere ad concilium Florentinum, sicut, ante concilium CoAstaotinopolitanum Π1 doctrina unius in Christo voluntatis et operationis ae habebat ad Chalcedonense. Ergo omni iure et merito catholica haec veritas de infallibili pontificis magisterio in schemate noetro tamquam legitimum Florentinae fidei consectarium definienda proponetur.

Haec sententia mea eat, hoc iudicium meum, haec fides mea qu^m vobis, reverendissimi patre·, humiliter ac reverenter submitto ; a qua tamen conclamanda neque immeritae criminationes tne deterrere poterunt, neque ephemeridum damores et calumniae, quas eheu ! ex huius aulae conciliaris secreto prodire nimis patet. Credidi propter quod locutus sum.

** *ORATIO*

rnvrends *pdrie domnu loamtif Mac Haie artüepiecopi Taameaeie '.*

Eminentissimi ac reverendissimi iudice·, nec non eminentissimi ac rererendissimi patre·.

Cum urgentibus caloribus aestivi·, et certe non minuente fastidio auditorum, non velim tempus terere,

·uper^luu quibuedaxn significationibus mew erga A bus loqûor, nullos umquam fuisse addictiores âpostoli

hunè amplimimum coetum observantiae, attamen fretus benevolentia ve»tra, quam iam expertus eum, volo quaedam ^paucissimas quaestiones cum infallibilitate summi pontificis coniunctas discutere, et etiam rursus exposcere indulgentiam tetffia ampliation ooetus.

'Inter catholicos vix ulla^otest esae quaestio, quin a suprema potestate, qua Christus Dominus insignivit Petrum et eius, successores, quam maxime derivetur infallibilitas, qua ipsa ecclesia catholica donatur. Dixi quam maxime, ex eo quod immemor non sum praen> gativarum episcoporum, qui divinitus constituti etiam subordinate -modo iudices «jntrovereiarum ; et iuxta istud verbuiu sancti Pauli *Spiritus fanctiu postlit epiaoopot regere erdeeum Dei.* Ista verba *regere ec-e/ejnam' Dei* tam clara siint in suo stricto serisu circa potestatem episcoporum, ac clari sunt textus qui pertinent ad Romanoe pontifices, tamquam Petri successores. Proind^pe mihi videtur in quacumque dis- B cussione circa infallibilitatem totiiis eoelesiad Siit summi |4bntificis eius capitis, numquam ebs praetermitti debere, qui sunt successores caeterorum apostolorum ac ipse eet successor Petri. ^MTindeque opportunum semper mihi videluret quam maxime optandum in omni discussione eos non praeterivi debere; nec Miam in aliqua formula fidei definitionis eorum oblivisci non debemus, qui m om^i eccleeiae aetate fuerunt socii summi pontificis et haud exigua pari in subordinate modo eccleeiae.

Mirum mihi itaque videbatur recommendatio,- quae saepe saepius prodivit ex hoc ambone, nullimode rationem esse habendam episcoporum, quando editur definitio fidei do infallibilitate summi pontificia Mirum certe videtur eos debere praeterin, qui, ut omnes -consentiunt, sqfit divinitus constituti iudices fidei ; et nedum traditiones annalisticae eccleeiae tali omissioni favent, e contra, mihi videtur, annales ec^ C clesiae edictae doctrinae et tali omissioni ex parte episcoporum adversarentur. Et id -patet ex multis et celeberrimis controversiis, quae olim agitatae fuerunt, in quibus celeberrimi et sanctissimi viri partes habuerunt. quales erant quaestiones de celebrando tempore Paachatis, et etiam quaestiones *de tritnu capitnlii,* de quibus quaestio erat hesterno et hodierno die. Omnibus notum eet qOod in istis controvetaite summi pontifices suam potestatem exercebant, et eodem tempore viros fuisse doctes et etiam'sanctos oeleohrrimds, qui non putabant se ullo modo debitum .obsequium renuisse summo pontifici ab eius aententia omnino dissentiendo.

Itaque mihi videntur duo. quae prorsus infer se discrepant, in mente quorumdam advocatorum infallibilitatis confundi, nempe primatus summi pontificis et eius infallibilitatis, quae omnino sunt diversa. Progredientes ex certo principio, summus pontifex D habet primatum, subito et quasi saltu deveniunt ad conclusionem t ergo est infallibilis ; quae conclusio mihi videtur adversari syllogismorum regulae, quod nimis conclusio probat. Quod quantum sit discrimen inter pontificis primatum et infallibilitatem historia ecclesiastica ostendit, et praesertim nostra historia ecclesiae Hiberniae.

Nam fidenter dicere possum, sanctio istis, de quieae sedi, eed et eodem tempore magis liberos in exprimendis suis opinionibus de rebus, imquas.uve vere sive erronee quosdam pontifices incidisse existimabant. Historia quorumdam istorum.sanctorum bene ijota est archiepiaoopis et episcopis e» uiultia Europae jpariibus, qui in isto concilio adsunt, et néreesarium non Iforet eorum verba ibi citari šed quiaecuuqyue foret eorum fama tum sanctitatis tum doctrinae antea, , ista fama novum incrementum accepit ab eximio opere cui htulus *Monachi occidenti»,* cuius ductor, nuper mortuus ' certe quiu doloreeecleSiae, namque magnam^ partem suae vitaè, praesertim iuventutis, Jpdit defensioni ecclesiae catholicae in divulgandis operibus in Gallia pro Romano pontifice et ecclesia catholica, tutu cuin ambhisre in tali tramitç, non erat oerte trames ad Ihonores hdius~1aecyli. ' ~ ,

Primo nunc lôquor de peroeleberrinto sancto Çolumbg, qui natus in Hibernia, post -m Hyeneem insulam prodiit, et suis laboribus et virtutibus sibi meritys est laudem ense fpostolum Pictorum, et dtait in odore sAötitatia, et durante eius vita restitit omnino summo pontifici in defendenda traditione pnsca, quam ipse sive vere sivererronee dixit ease densatam ab apostolo foanne, et defendit istam traditionem usque ad mortem, quae traditio diversa est omnino a| traditione recta Romana. . *

Haaipdem suarum opinionum et controversiae reliquit alium Hibernum sanctum Colmanum episcopum Anglum, qui percelebre habuit colloquium peu controversiam praesente rege Angliae septentrionalis; qui rex summa cum patientia ,et pietate utriusque athletae argumenta audivit, et ciiqi controversia inter illos duos celeberrimos homines, nempe Colmanum et Vilfridum erat terminata, proposuit quaestionem rex. an verum esset, Dominum dedisse Petro claves regni caalomni; et respondit uterque athleta, verum esse: et tuno adiecf rex : Vere ego oerte adstabo ex parte ianitoris caeli, ne cbm venerim ad portas coelorum, , ipee qui tenet claves, ingressum mihi arceret : pVunde ex eius parte neoerae egf mihi staret : nec necrran est dicere, omnes acquievisse isti sapientissimo consilio regis. Et hoc colloquium finivit controversiam inter Anglum et Hibernum. Et tunc narrat idem historiographus Beds in libro III historiae Angloruni. -Colmanum reversum esse in Hiberniam, et_etiam mortuum esse. Habemus et celebramus iuxta rituum romanum eius festum; dicitur eum obiisse in pace ecclesiae in occidentalissima insula nuncupata insula Bovis Albae adhuc nota preeeertim iis, qui ab America veniunt usque hunc diem.

Cognatus erat in suis opinionibus isti sancto alter eximius et percelebris homo, nempe Virgilius episcopus .Salisburgensis, et ut didici ab illustrissimo archiepiscopo, etiam unus ex patronis istius ecclesiae oalhedralis. Si non omnibus, saltem pluribus notum est quaeaam fuit eius controversia etiam cum summo pontifice Bonifacio. Certum est eum durante longa vita multas expertum fuisse molestias; et tamen mortuus etiam eat ipae, et allusio facta iam fuerat de eius extraneis opinionibus circa antipodes, in isto concilio, et qui tamen etiamsi istas opiniones teneret, obiit etiam in pace ecclesiae.

episcopos mea faaaiaom aoa fassa, eoa ipsi Missa s Christe osastitati dat Id ptaribes exsasplb « Materia iMUsptfs ase- «rausit. Maxtasa dtorrim» ease teter primate 4t tetelU-MBtatam, åšg haae as Uls isesteSirv. t,asd satem «e Bibaraiae Me adaetari dabat, boa ama, abstrus Biberam Iternaae pmttari sMfctMma semper Mme, eiamu «assata vaasrari; aoa tamen Masi tede passe eos ia Remuai pcatite tetellibilltatem erodero, de «aa nuaguam ferte segitarmsV

I Msatalambert, Lee Meawe rOscident depute ate Beta JtMfw'd aaiaf Bernard; IMS. Parietis «Mit vir ills terni aomtete die 1S martii IgM

• Verbe gear a Beds roferaatar Ub. UL eap. M, beat sent: »Bt ego vaMa dise, «sia Mc set ostiariae ilia soi ego matra-Meera solo; eed ia qaaatam sévi val raise, butes oapie ia emaibws obedlra stotatia, M tarte ao advsataste ad tea regai eaatmam, aea oit gai rmerst, averse Uie gai sieves Sonars probeau.

Unum tantunr dlterum citabo, ^omen nqu ®oliimÅ Europae sed toti fere mundo fiothm, nempe Columbarium, q^i.erat ^Gasi cognatus alterius; et etsi çrant Tnbmines pacifici ri propterea Columba et Columbaryi^v^catj^ attamen certum est eos acriter dimipasse pro fide,4qu^ndo quaestidsçral contra qindqufc ' qüod ipsi existimabant errorem, defendere.. lai»■rin hxfc rjam 'revocata est côntrdversia de *tribut capituli»*. ef dictum çr»t (et dicam; non yvietOausa),..Columbanum fuisse Advocatum infallibilithtis èçde^ap. Sed hanc veniam .'damus petilnuayie vicissity; et Hum libenter dico argumenta quaedam esse ad ostendendum, ęunr credidiree Romanum' pontificem ^esse'.infallibilem é ntea opinio eel, eius dicta nihil aliud-pfobare quam ppmatum suiftmi pontificis, qurih pef tdtam suyu itain et strenue admodum, deferidebnt .Columbanus. Inte^alia loquitur de concilio V Wleberrirtio et etiam de tribu® capitulis. et dicit de Vigilio quari hiden® ■■qbis, quod certmA est Vigilium pro ecclesia nyn bene vigilasse. Sed quod dicit de Vigilio 'mihi in mentent reYOcqj^verba sancti Bernardi cum discutit, qbae sunt necessaria pto bono eccleriasticor . Dicit *hdgre progrearum et egrexsum* debere ße talia, ut'aliquis mereatur laudem .ërclesiae. Et quando sic iure loquitur de Vigilio Columbanus, mihi certe videtur eum potius habuisse in mente eius ingressum et egressum quoque eius praedecessoris, cuius mçmoria est in officio huius dici; mihi videtur potius eum reejiexisee ad ufodum. in quo Vigilius ingressus eet ecclesiam, quam eius acta connexa cum concilio V, aut etiam cuin turbis quae propter istud concilium et agendi rationem summi pontificis eiortae sunt in ^Dalmatia.

Ex hia breviter dictis quisqujslpotest iudicium effonuare, utrum historia suppeditet clarum argumensum, ţ>rise sanctos ecclesiae Hiberniae fore pro-j>en&oe ad credendam infallibilitatem summi pontifici^. ' \ J;

Sed nunc» ad recentiota tempora transeamus, ad nostram quasi epocham, praetermittendo omne intervallum trium saeculorum et amplius; durante quo tempore dici potest et cum dolore dicimus nos Hibernos nullam quamcumque theologiam aut aliquam aliam scientiam excultam habuisse domi, ex eo quod in exilium eiectae fuerant 'tum sejantiae tum litterae propter trucem pereeeutionem, quae isto tempore saevit in Hibernia, et de qua citabo verba celeberrimi Anglioani scriptoris dioentis, in decem persecutionibus. ţua sustinuit nascens eccleeia, nihil reperiri atrocius iis quae sustinuerunt durante isto tempore oathoolici Hiberniae.

Hocce tempore mirum non est, noa non habuisse aliquam opinionem theologicam rive gallicanam sive citramontanam, ut dicunt; nam opiniones ecclesiasticorum Hiberniae omnino pendebant a- scholis et collegiis istarum Europae nationum, quae eos hospitio exceperant, et in quas ipri tamquam exutee erant Itaque durante isto intervallo peregrinae educationi-, dici non potest aut gallicanam aut ultramontanam aut ullo altero quocumque nomine notam fuisse ecclesiam Hiberniae, sed eorum opinionis ooclosiastioo· fuisse ex istis scholis, jn quibus sors eos ooniiciebat.

Primum itaque, ut veniamus ad nostra tempora, primum documentum et praecipuuA et etiam dioo praestantissimum opinionum ecclesiasticorum Hiberniae colligendum est ex libris, qui publici iuris facti sunt a Parlamento Britanniqo anno 1825. Et licet opinjones expressae isto tempore, quibusdam reoentiorum temporum synchronie ignotae, licet ex quibusdam seniorum mentibus exciderint; attamen Accidit me esse non eolum coaetaneum testem, sed etiam auritum -et quasi oculâpsm Utoruurerentirum tuàxiçii momenti, et Ite quibus tot discrepantes centebtiaeisto 'teinpbre in publicum prodierunt,. Non piinim est me ex coincidentia quadam istis opiniones episcoporum^ quos, irin citabo, iniruu^ npn est ipé eas memoria^ jiere, ait etiam Roseum habere libixlS, si -existimarem "quaestionem hu^smodi fore ^discutiendam.

/ Isto^Mtnpote accidit pie constitutum fuisse isto anno episqbpqm ab apostolica sedeat accidit quoque propter, urgens iubil%eum. proximo anno me vtHui&e redire ad locum mei pABtorajjs officii.' Sed! a^Rt qqoqii» quod episcopi Jiibernies celebriores, pr^eertiw metrêpo^taitus DpMinears, in qua diôrorei tunc degebaiil, et meus m^ropolitanûs quoque erant tunc c■■■■■aH Parjayieutuiq Britânnicdbi, et ego^ênebar morari quXtdbr mensibus post 'literas apostolicae'recepta®, ego tenebar morari usque ad redi(um istorum episcoporum, qui 'mihi ordinem episcopalem conferrent. z

Quid sentiebant isti episcopi? Erant ut iam atltea multi, sed erant praecipue archiepisoopos Ihiblinensis. meus praedecessor 'archiepiacopub TbamenMis, et etiam lacobtlt Doyle epfoeopus Kildariensis. Quando erant citati, istae quaestiones discutiebantur. quae in isto Cpncilio discutiuntur, et quibus -per centum annos antea Britannicum gubernium gjnhes fere Euroj>ae tiniversitate fatigaluit, erat quaestio de auctoritate summi pontificis, de eius jwjtestate solvendi subditi a dua debita fidelitate» regibus (mw^tcrb etiam debullis et eorum obligationibus «as recipiendi: et hi tres archiepisoopi et episcopi, quorum iam memini, deposuerunt et etiam iuramento. eos. non teneri vx fide catholica credere ullam potestatem fuisse in summo pontifice deponendi reges (rMwsh aut di^wiadi suo debjto erga reges et erga imperaton Dicebant quoque bullas recipiendas et etiam de ista obligatione eas recipiendi jxmebant. exprimebant opiniones quae magis consentaneae sunt istis opinionibus, quae potius scholae gallioanae quam uhramontanae scholae attribuuntur.

Haec certe sunt publica facta, de quibus nulla potest esse dubitatio, et in iis durante eorum examine accidebat, quod ipse perfungebar officio dowidi tlxx)logiam dogmaticam, et quod officium connexum erat cum istis quaestionibus, de quibus tam aytea interrogabantur episcopi; et proinde dioere possum in irto tempore ecclesiae Hiberniae nullo modo cognitam fuisse scholam romanam seu ultramontanam. ut dicunt, aut etiam gallicanam: et pro me ipso dico, quod etsi per decem annos isto officio perfunctus fuerim, et etai eram discipulus gallicanorum professorum, eorum opiniones fuisse ita moderatas, ut discipuli qui prodibant ex Hiberuia et ex collegio Maynooth, numquam noti estent tamquam gallicam potius qqani ultramontani.

Nec dicebatur hic quod omne· Hiberni sunt in praesentiarum pro ista definitione infallibilitati· summi pontificis. Quoad istam quaestionem dioo nullos esse magis addictos ecctesrie Romanae quam Hibernos; sed dioo eodem tempore quod ubi exponitur, quod nihil omnino curant, saltem ii quos oogndeco, nihil omnino curant de istis opinionibus quae hic agitantur. Et quare? quia eunt catholici, et ex principiis catholicis ita agtM^t. Quando presbyter seu parochus super eos constituitur, noscunt eum esse constitutum ab episcopo, noscunt episcopum esse constitutum a summo pontifice, proindeque venerantur quamcumque tradunt isti doctrinam. Omnee presbyteri sunt quoad populum quasi rami, et isti eunt coniuncti gravioribus seu maioribus tamis, episcopis, qui ipri prodeunt ex trunco retro pometo usque ad

-tefiipu· iptiue Petri,-et ad redioem Chriati^A et laudet «ffundere qtundo,quaeatio ÎM deTp^tMUtfe, '-
'proirideque^nihil curant de opinionibus: sunt certi, amplectupfur quidq'hid eos docet presbyter; et quoad quaestiones speculativas qufticquid definiet concilium, sangha cordis affec^one recipient, ^ed in praesentiarUm dico quod oves meas cognosco, fideles H.i^ernos habere fidem forsan fortiorem etiam ea, quam habent theologi (navi). Et ratio est quia recipiunt quidquid., docet ecclesia, et tantum eet discrimen inter fidem inthrum simplicium -^c fidens istoAim qui dependent ex quibusdam regulis, ac est inter parvuqy istud et miserum solamen quod legibus civilibus datur pauperibus, ac istud solamen quoi! ecclesia ex pleno suae charitati» profundit ad paupere t&islentaqdos^

Hic perlbctae fuerunt Iklerae quaedam, quae mittebantur, mihi videtur, ad snqvnuni pontificem e> batjoiiiOi quod habuinfi^ viginti abhinc ânnis1: et ab istis litteris colligebatur a quibusdam,- nos omnes in isto concilio' trêtimonium perhibuisse et nos fuies· ùltramonthnbs. Fqrsan non dubi^, quin illustrissimus jfrareul qui scripsit istam litteram, certe non dubito quin in ipentem haberet tanta<n doctrinam credere et profiteri, sed quando npn erat uila quaestio de infallibilitate summi pontificis in isto loncilio natipnali, mihi non videtur esse lustuih aut iuxré normam ecclesiae et praxim dedutere conclusionem, de qua numquam pensavimus, quia in isto concilio, quod duravit'duobus vel tribus hebdomadis, ne erat quidem unum verbum de infallibilitate summi p^n-. tificis. IstorUm qui aderant concilio episcopi consecrati non supersunt nisi pauci; et qui erant tunc episcopi, perhibebunt testimonium, numquam de infallibilitate summi pontificie quaestionem agitasse.

Etiam de altero concilio, nempe concilio Baltinorensi; et si de isto condio mentionem facio, certe conscii sunt Americani praesules me numquam meam falcem in alienam mereem immittere vella. Et si mentio istiqs concilii iam à me,facta est, ratio est ut confirmetur argumentum quod iam dixi de concilio, qubcf^erat habitum in Hibernia. Dicebatur in isto concilio quoque omnes fuisse ultramontanos et opiniones romanaa (murmur) defendisse, eed hoc dioo quod inter episcopos Americanos qui aderant isti concilio, quidam sunt qui quam maxime attoniti es^ sent^apponendo sua nomina decretis istius concilii, attonifK>sÉiqent in conclusione adducenda, nempe ae fuisse ultramontanos. .Dictum erat miratum fuisse totuqi orbem ae esse drianum, et ratio erat quod orthodoxis tunc ariani imputabant opiniones, quas non tenebant. et eodem modo quam maxime nos attoniti essemus, ut conclusio adduceretur ab historicis futuri» nos credidisse opiniones, de quibus numquam isto tempore cogitavimus.

Verum est in duobus istis synodis maximae laudes impensas fuisse sedi apostolicae; verum est etiam eas magnifico sermone usas fuisse: et dico si parcerent istis laudibus et iustis enootniis erga sanctissimam redeni, deessent omnino suo officio. Non parcant ipsae erga sanctam sedSni in suis laudibus. Omnibus notiis est stylus romanus. est dignissimus imitatione; et licet eorum encomia sint quandoque amplissima, istis numquam imputandus est defectus veritatis, aed ita agunt tam ex traditione veteris romani eloquii, tam praesertim ex ampla charitate evangelii et ecclesiae. Itaque non minii» usas essa istis elogiis, ut quando loquuntur tum de episcopia et archiepisçopis et fidelibus. Anne mirum eas quam maxima encomia

quag, tantopere superat omnes pen»taf<«t mundi, ipsum oaelum «opérât terram? ^Noa itâqtie ex istis litteris deducendum aoe fuisse ultramontanos. et.si da deduceretur, .certe testes ,erunt auaitores, si. parvi fuerimus in concilio Tuamensi, ioqqendo de praervgativis Romanae ecclesiae ; et istam eptitolam legando finem poqp isti jfarusaioni de fide Hibernae ecclesiae respectu KqmaiM pontificis. * .

, ' Mittendo .nostra decreta Romam, qdpe fuerunt . cgviter- ijecemabbrnc annis, ita loquimur1; JJt. autem fidem, quam Ôorde tenemus, ore profiteamur„ declaramus fidem nostram illam' ipeam'eese, quam confitetur catholicae ventatis et uqiiatis centrum, 8^- tiiumque ecclesiarum oapùt, materfeUque magistra, quae fidem a Christo^fehiino traditam integram inviolatamque semndr senavit : alla nimi-ruxu ecclesia, : quae maxima et antiquissima èt\omnibus cognita a glonôfeiasiuiis duobûs dpoatoiis Petro e< Paulo Romae fundata ri constitJU eet , ad quanu propter potentidrem principalitatem neoeti&e ret ouineiu convenir? ecclemam ; in qua eet integr^ religioni» et perfecta soliditas; cum qua qdicumquto non colligit, epargit ; ex qua unitas sacerdotali» exorta est ; quae «lli adnexa eet petrae, quàm superbae non uniunt inferorum portae; cuius sanctae Romanae eccleeiae supremae auctoritati, qua decet subieetione et reverentia, omnia a nobis jn synodo agenda et definienda, subnqimus interpretandi et corrigenda... Et quoniam sanrtae Romanae ecclesiae summoque pontifici, beati Petn euecereop, cui omnes suas dotes ecvlreta Romana refert acceptae, noti solum fidei professione, sed filiali quadam devotione devincti fuimus et devincimur, nihil nobis umquam potius, nihil iucuudius fdit, quam ut illius iura et privilegia alacri animo propugnaremus et tueremur. Quapropter nullas curas, nullos labores recusavimus, ut fidelem sanctae Romanae ecclesiae operam praestaremus. Ad hoc maiori adhuc vi impellebamur, cum sciremus, nos ecclesiae Vhriati causam. pro viribus^et quantum nos decuit, in eo regno agere debere, ubi principes et potentes, omnibus artibus * et molitionibus'religionem catholicam evellere et destruere, <ut eoclmiae libertatem labefactare, et perniciosis errorioue studiosae iuventutis animo» inficere connitehantur."

Haec, ut spero, sati» digna sunt indicia nostrae venerationis et obsequii erga Romanam ecclesiam, quin tamen exinde deduci possit conclusio, de qua numquam oogitaximus, noa |>erhibuiSre testimonium de Romani pontificia infallibilitate.

ORATIO

reeerendi *patrv domini lotephi Sadoq Al+many archtfpucvpt Sancti Franci^ri '.*

Eminentissimi et reverendissimi praesides, vm.inentisaimi et reverendissimi patres.

Grato laetoque animo meminisse licet quod post plutee difficultates et animadversiones, Spiritu «aneto afflante, primam concilii Vaticani constitutionem, ne uno quidem dissentiente, probastis, et quod pulcherrimam paragraphum, expositionis gratia, etiam additam voluistis, qua omnem removistis occasionem, qua Christi sponsam uti scientiarum, liberalium artium profectui adversam ipsius inimici traducere possint.

› Cf rescit Toamase m. 1868, «apra, t. XLVII, 800 D.
• ed. Vat.

• Argamata· : .Arcbitpbeopas Sascti Fiaaeùei sa^adaffaMas proposuit quae legitar sab aas^ro 79, et addidit poatiIdae b&Uibilitatis doetriaa· finsiter s catholicis tsaeri is statibas foederatis AsmHom repteaitrioMlis, qsod plaribas dscoartraril.

i Vide oratioM* habitas ab eahoitMao arsbisfbeopo DabÜMasi ia coagrsgi Isa· fsasiwli L 19 nali 1870, wyra «oL 11S-98; ass aoa ahsram ab spta·)· Galvtsad babitaa ia eoagr«c«tio·· geattati ‹L M smII 18TD, «apra sot ML·74.

Eadfm ruante nuper audivimus'suis semper feHcibus labiis Christi vicarium' ecclesiam^ vindicare \ .Atque i^eo nunc joe, reverendissimi patres, humiliter 'et eiuiç precor» ut parvam pattern capitiJV de' RoH inajii poqtificis infallibilitate addere dignemini, qua. t infalirbilifatis natura uberius exponatur, ut veritas, clarius elucqpcat, et ut hae via ora obstruantur mi-' uistris errorum, qui ad pravos sensus nostram definitionem detorquentes labefactare\cbnabuntur mentas tot, catliolicoruin, qui (erga ecclesiam et Romanum IKUi.tifûeni aiiiiiciïhi plerujnqu} fovent animi sQnaum, quin huic malo per episcopos vel pastore® remedium -afferri pwieit, cun? illi ad no® audiendos rarissime accedant.

Sequentem itaque emendationem, nisi mehor proponatur, uti spero, humiliter submitto. Ante vel post canonre addatur: *Igitu^monitos txdumus\eos ofnnes, qui curam gerunt animàntm, m/ hanc de Romanorum pontificum primatu doctrinam süi» respective fidslibus ^j-pfmant tempore q^portuno, ne inimici ecclesiae. eam ad illorum impeccabilitatem Hut a^ios* seiuriM *detorquentes, praeiudicrum cum animarum tactura afferunt veritati. Neque enim ChsM vicarii mfallibilitas confundi debrt cum inspiratione illa divina, qua apostoli ac prophetae nova Spiritu sancta afflante mysteriajc velabant. neque cum individuali Romani pontificis doctrina, qua quaedam uti doctor privatus tradere contingat, prout ex ipea infallibilitatis definitione innotescit. Etenim infinitae Christi charitaii tribuendum est, quod reversurus ad Patrem non nos orphanos absque patre, peregrinante absque duc^. corpus visibile absque visibili capite, unum ovile absque uno pastore reliquit, ui errantes circumferemur omni vento doctrinae, sed potius sapientissime providit, ut unum haberemus pastorem, qui suas* m *terris ageret vices, quique cum suas pasceret oves, non ad lenenosa errorum, sed ad salutaria veritati pascua perduceret. Hoc sane Christi beneficio factum* rsf. *ut in catholica ecclesia unitas perfecta et gloriosa indesinenter effulserit .atque, prout* tu *litteris* summi *pontificis sancti Agathonis. in concilio oecumenico VI coram plaudentibus patribus lectis, edocemur, apodolioa sedes per Dei omnipotentis gratiam a tramite apostolicae traditionis numquam errasse probabitur, nec haereticis noiitatibu» depravata succubuit. sed ut ah exordio fidei christianae percepit ab auctoribus suis apostolorum Christi principibus illibata fine tenus permanet secundum ipsius Domini Salvatoris divinam pollicitationem.*

Hac ratione facilius poterunt catholici percipere Dei sapientiam ac bonitatem, providentiam eocleeiae suae ducem non. caecum, nec non differentiam inter opinionem et fidem, humanam ac divinam societatem. Tunc enim illi, qui ea quae sunt fidei ad humani cuiusque iudicii tribunal afferunt definienda, nonnisi humana® opiniones obtinere possunt, quod diving fide® esse nequit, nec mdiori nos fortuna donati essemus, si finalem iudioem divinitus constitutum non haberemus, qtfi fidelium vel pastorum aut episcoporum de fide controversias finaliter, infallibilitor, *certo ne* vioe Christi penset définira, doçtorem inquam supremum, qui noe Dei doctrinam edoceat absque errore ; nam si doctor erraverit, a quo edocebitur? Si a supremo omnium fidelium doctor® sive pastore no® Christus edoceri praecepit, eo errante in quem redundaret error?

4 ›

i Alludsre videtor sd.semeadm, qae· ea ae. peatifa Pias IX haïrait d. 18 nail 1870 ia cUuetro 8. Mariae lorvai nsessirat distribatirais praaaionua pro expodttara obieeteraa sitis cbrtetiaaae. Ct CwtM Cotteïioa set. VB, vel. X, F«· ·«·

Hinc episcopi Statuum foçdenttorum Baltimore® concilium pMnarium secundum paucis abhinc annis fceWbrantes< Pium' papam IX,et per telegraphum et per litteras synodales,Jta salutabant1 : ,?Tu eo beati Petri Haere® in terns : in · te quippe exauditam et impletani agnoscimus illam Chriati tum orantis tum3* vaticinantis pro Petro efftisam precem: neque enim umquatu defecit fides tua, quav5linnitus roboratus fratres tuos vicifeuu roborare et confirmare deb&." .

· .Insuper inter alia eiusdem concilii decreta, 4itulo Ii, cap. 1 et ' 2 haec leguntur5: ..Petrum a Christo Domino petram -constitutum, super quam aedificdta est ecclesia, adhuc vivere et tbqur in suobessoribus in eius cathedra sedentibus, omnis antiquitas testatur. Romanus quipy pontifex pro tempore existons totius gregis, et agnos et oves 'in orbe terrarum complectentb», curam pastoralem et paternam semper habuit habetque... Huius1 autem (eoclesiae) soliditatis basis, ac unitatis firmamentum a Petri cathedra, quae est totius aedificii petra angularis ac inconcussa, sunt repetenda... Et quoniam 7 ubi Petrus ibi ecclesiae. ac Petrus per Romanum pontificem loquitur9, et semper in suis successoribus vivit et iudicium exercet "·, ac praestat quaerenfibus fidei veritatem 11 ; idcirco divina eloquia eo plane sensu sunt accipienda, quem tenuit ac tenet haec Romana beatissimi Petri cathedra, quae omnium ecclesiarum m^er et magistra12, fidem a Christo Domino, tradjtam integram inviolatamque sèmper servavit."

Quibus decretis post titulum tertium, in quo de episcopis agitur, et plures alios titulo® ad commune ecclesiarum bonum spectantes subscriptions huiusmodi sequuntur13 : Murtinus loannos Shielding anhiepiscopus Baltimorensis ae sedis apostolieae delegatus, loannes Mana (Min (cuius beata anima novissimo Ascensionis festo, ut credo, caelos ascendit, qui dum viveret in hac alma Uri priusquam ob valetudinem profictad coactus esset, suo procuratori iniungere non omisit, uPeuo nomine infallibilitati subscriberet). atque cum omnibus aliis septem provinciarum ecclesiasticarum episcopis Riehardus Vincentius Whelan. Michael Doinenec «t Augustinu, Vérot irpnM'. quoe etiem beatum Petrum poet martyriutu patienter latorum a<l multoa annoe in propaganda fide laborum sanctu Cypriano consociaturum sjSero. Subscribentibus patribus plaudens aderat excellentissimus praeses totius 'nostrae reipublicae Americanae. Subscriptam hanc declarationem de suprema Romani pontifiqis in omnes fideles iurisdictione ac magisterio ab Atlantico ad Pacificum, a Russorum possessionibus ad Floridae et Savannensis regiones inclusive catholici omnes cum -gaudio susceperunt, uno vel altero ministro protestante et longe maiori parte ephemeridum auctoribus paululum de more minitantibus-

Igitur ai schematis nostri caput IV a patribus Vaticanis, probetur, ac a divo Petro per eius haeredem confirmetur, nil dubitandum, quin ab omnibus nostris catholicis probetur, praecipue si episcopi pastoralibus

I Ct. «mil Bsltiaoraase aa. IMβ, sapra t. XLVin, Maa.
· * aats in add. ad. Vst.
· tsw... ts» ad. Val.
4 fine ad. Val
• Loe. dt »0» a.
• Ibid. SIS D.
t IbH. «1B a
• & Aabroaias explaa. ia pa XL·, a. 80 (KigM, F. L·., XIV, lOtta).
• Com, Chaloedoneas, set. Π [Maas! VI, 71 i].
gyaod. Bpheaias, art. Iii (Mansi, IV, IM c].
8. Patrae Chryso! aptat, ad Katych. [Mlgaa, P. L., LU, it o).
» Cena Trid. ease VII, dp Baptis»··
" Maaai, t dt,, lOSS.

litteris id eia exponant ,atque incuìbent,. ut procul dubio fiet. .Quapropter reote aiebat reverendissimus Vheelingensis, ai eum behe audivi, frustré timeri ubi revqrendiMkno Pitteburgensi timendi ratio adeaae apparebat. · Bono quodam dudtua »ek> verebatur hic reverendiesipius pater nostros miasionarios, collegionxm alumnos, generatim catholicos, et. praesertim neophytos, aliam indicaturos propositam in schematis" capite IV doctrinam, ab ea generaliter accepta, quam tanuit'et doouit praeclarissimus arehiepistopus Baltimorensis reverendissimus FranciscuN P. Kenrick, cuius virtutum sancta memoria pér totos status Kentucky, Pennsyh aniae et Marylandiàe, quin per oinneiu Star tuuip foederatorum ecclesiam immarcescibilis adhuc redolet, et qui- suis eruditissimis probatissinnsque operibus defunctus adhuc .loquitur. Hinc et in hoc frustra omnino limetur.

Pius papa IX feliciter regnans, ruius iudicium etiam extra cathedram in statera historiae ecclesiae et orbis totius plus ponderis halere reputaretur quam totum auruhi Califomiae, laudato archtepiacopo nostro Americanae ecclesiae decori litteras 27 iulii 1848 pulchre exprijitetat magnam consolationem sibi ab illo eollatam speciatim zelo, quo seee'dicabat muneri suo pastorali implendo, devotione ac reverentia qua supremam Petri cathedram prosequebatur, ac laudabilibus conatibus quibus huius sanctae sedis apostolfcae iura vindicabat. Quae vero nunc ex tanti prareulw operibus proferam non tam ad eius fidei puritatem ostendendam, quam ad doctrinam nostram comprobandam, ac difficultates eidem obieetaa solvendas, nec ingrata nec inutilia spero fere iudieanda.

Et quidem tota nostra doctrina eius scDpti» comprobari videretur, et quod mirum est. argumentis quae quidam patres definitioni nostrae obiicienda ducunt, ille iam plurimis abhinc annis luculentiasihie respondit. Nam in opere suo *de primatu sedis apostolicae vindicato* cap, 1 hae habet: '..Ex eo «quod Christus in terris apparuerit uti suppemus magister, donatus omni potestate et auctoritate, parati nos esae deberemus ad statum christianae societatis, in quo unus eius teneret locum, exercetis delegatione eam potestatem, quaru ille inhaerqnter possidebat. Quod huiusmodi socialis forma sit aptior magno revelationis scopo, id ratio ipsa demonstrat, quia ad diffusionem et conservationem doctrinae revelatae omnimode necessarium eet praecipuum habere dejxjeitanuui atque supremum custodem, de cuius magistrali sede vox veritatis prodeat usque ad extremum terrae/'

Ad vindicandum hoc supremum magisterium Romanis pontificibus divinitus collatum, post allata Christi ad Petrum verba: *Tu vocaberis Cephas,* in medium profert tres sacrae Scripturae textus in nostro juhemste allatos, eorumquo sensum ad schematis mentem fuso sermone tuetur, interpretationibus copiosisque citationibus, sancti Ignatii martyris, Tertulliani, Origenia, sanctorum Cypriani, laoobi Nieibeni, Cyrilli Hierosolymitani, Basilii Magni, Gregorii Nazianzeni, Chrysostomi, Epiphanii, Cyrilli Alexandrini, Hilarii, Optati, Ambrosii, Hieronymi, Augustini, Leonis Magni, Gregorii Magni et aliorum, quorum «eneranda antiquitate nec spernendo auctoritatis pondere lqculenter demonstrat, adversus aliter sentientes, obvium sensqm textus nostri schematis comprobari. Fatetur quidem aliquando a sanctis patribus textum: *Tu es Pc;rus, èl super hanc petram* etc., ad fidem a beato Petro confasnaiu referri non tam' n exclusive. quoad nostri schematis sensum id factum. sic reponit: „In circumstantiis in quibus sanctus Hilarius ao alii patres locuti sunt, dum arianismus praevalescebat, nec ulla vigebat controversia l'adverauM praerogativas Petri èiueque succeeeonnn, < cenaentapeunl ipsis fuit eum textum adhibereadversus formidabilem haeresim, cui refellendae incumbebant. At (prosequitur idem) applicantes textum Aigenti tunc controversiae, patres ne remotissima quidem implicalione inficiantur illius obviam vim, qua Petri ' ' praerogativa firmatur, quam contra tot aliis occaaioni- 'bus tam indubitanter asseruere l."

Deinde decus nostrae America respondens obiectionibua in nostrum schema desumpti» ab his sacrae Scripturae verbis: Eimfea *docete* oniiw *pentet. .. Çcce ego* tvbiscwm «m *usque ad* [redacted]*mat saeculi... Spiritus sanctua, quem mittet Pater* im *nomine meo, ille* iw *docebit omnia... Et eritis mik· ie«tes in Hienualem et in omai indocti ef Samaria* pet *usque ad ultimum terrae,* quibus plane veçbm nop nobis praecipitur ut seorsum singuli aut sunul omnes nos teneamur petere Hierusatan et extremas Americae occidentalis terras, ut testimonio praedicationis nosttae testimonium praebeamus veritatibus absque supremo pastore, qui nos confirmare \aleat. si quandt) a vero testimonio aberrare contingat ; illis, impiam, oluectfenibus. praevlariasiiqus Kenrick respondet provocando ad pulcherrimum sermonem secundum sancti Ιχκιηiβ Magni in Natali sanctorum apostolorum Petri et Pauli, ubi Christum sjc Petro alloquentem summus pontifex affert. *„Tu es Petrus,* id est, cum ego sim inriol&bilis petra, *epp* lapis angularis, qui facio utraque unum, tamen tu quoque petra es, quia mea virtute solidaris, ut quae mihi potestate sunt propria, sint tibi mecum participatione communia... Transivit quidem etiam in apostolos alios vis istius potestatis, sed non frustra uni commendatur, quod omnibus intimetur... In Petro ergo omnium fortitudo munitur, et divinae 'gratiae ita ordinatur auxilium, ut firmita quae per Christum Petro tribuitur, per Petrum ajiosjolis conferatur. Hucusque sanctus ὸ Magnus.

Aliud argumentum afferri licet ex aureo opere doctissimi Kenrick, desumptum ex exercitio supremae auctoritatis pontificiae, ac ad illam appellationibus ex ipsis remotissimis ecclesiae saeculi». Episcopi provinciae Tarraconensis in Catalaunia recursum legimus habuisse saeculo V ad papam Hilarum, agnoscentes in eo principatum vicarii Christi, ac postulantes ut aiebant decisionem a fente. ubi nihil «ronce ordinatur Sanctus Leo anno 447 exercuit hanc (Aestatem in casu Chelidonii, ac commemoravit usum, quo a tempore immemorabili Romani pontifices casus appellationis recipiebant ac definieliant. Sic ex Gallia, ex Anglia, ex Hispania, ex Africa, ex ὸri catholico ad Petri cathedram recunms habebatur tamquam ad supremum tribunal ac iudioeui finalem in rebus fidei et morum vice Christi definiendis. Et quod non parum notatu dignum est, vel ipso evangelista sancto loanne vivente, controversia magna quae Corinthios primo saeculo violenter excitavit, non sancti apostoli, qui propius erat, sed Romani pontificis litteris et auctoritate pacata evanuit.

Tandem supremum ac erroris nescium Romani pontificis magisterium miraculo probare permittatis. Non loquor de miraculo a me vocato Bonifacii VIII, cuius constitutiones nostrae constitutionis tioctrinam infirmare vel destruere quibusdam videntur, cuius sepulchrum 302 annis ab eius morte apertum eet, ut eius ossa, vel cineree cum illis aliorum removerentur in alium locum, id exigente nova Vaticanae basilicae constructione. At loco cinerum non solum oraa, sed et pellem et carnem et venas, integrum illius corpus cum integris illius pontificie vestibus invenerunt, toto

› Ibid. sap. III.

1 Thiel, *Epàtoiut* rr. poMtyCeum fettamae, pa<. 1S&.

populo Bomano vidente at plaudente, no caeio fid· pontificiae integritati aeeenenm winoeqisentem praebente. eed loquor da miraculo, cui alludit noster Kenrich, et quo omise· protestantes facillime poasumut debellare, nempe quod e osthodra apostolic· ailin' quam error advertat fidem exivit.

Omne· homines errant; omnia hominis eet enatu, enant principes, enant philosophi, non idem tamper sentiunt epiaoopi; et tamen per I§00 et amplius annot idem senserunt omnes baeti Atri euocemoras ab uno aut alteqp reverendissimo·patre tamquam a quibusdam Rofnania pontificibus erronee scripta vel constituta allato sunt, vel decursu «mtrovmise afferri contingat, non ex cathedra, non ut fidei dogmata ab universa ecclesia de fide erodenda pastoris universalis munere fungentes pontjeices definitiore, aequum ostendet examen, omneequa huiusmodi cantus extra chorum schematis decantatae attento schematis lertio revelabit· Non negat schema primam partem doctri- B nae Antoninae, nempe quod papa uti peroona privata errare fKÎmt, nec/inficiatur schema secundam partem doctrinae Antoninae, nempe quod-papa utens ooncilio iTtnre.fiequeot; id tamen remanet, ut qui doctrinae Antoninae fidelium.discipulorum nonjine gloriantur, sanctum Antoninum non dimidiatum, sed integrum recipiant magistrum, qui tertia parte summae, tit. 22, cap. VI. §20, haec habet: ..Quaeritur utrum ad papam pertineat confirmare sententiam synoddfpm? Item utrum ad papam a synodo appelletur? Item utrum solius papae auctoritate habeat 'universalis «vnodus congregari? Item utrum Decease habeat papa 'ongregare ixincilium universale, quotiescumque habeat aliquid de fide terminare? Ad omnea-istas ipiuwt innes, ait sanctus Antoninus, simul respondit sanctus Thomas: ad primas tree affirmative, ad quartam negative."

Idem sanctus Antoninus, adhuc magu dare parte C quarta, tit. S. c. 111. §5. ita habet: „Licet papa in jiarticulari errare posait, ut in iudicialibua. in quibua proceditur per informationem; alias in hia. quae pertinent ad fidem, errare non potest, tscilioet ut papa, m determinando, etiamsi ut pariéctuaris et privata persona possit. Unde magis standum est sententiae popae de pertinentibus ad fidem, quam in iudicio proferret, quam opinioni quorumcumque eapientum, cum et ('alphas licet malus prophetaverit inscius Beatus Thomas in Quodlibetri."

Eum sequitur doctissimus Billuart ', qui ad rem primo quaedam notat sequentibus verbis: „Ad boo ut papa censeatur loqui ex cathedra, plpras requirere, quod definiat libere, et non ex meta aut violentia coactus, fusis ad Deum precibus, praemisso rei definiendae maturo examine, praehabita oonaultatione ecclesiae suae Romanae, eeu dori romani, nunc sminentisaimorum cerdinalium, quia haec cantentur D medie ad id munus requirito... Neque solent pontifices ex cathedra definire, niai iis mediis adhibttia... Nos non negamus (prosequitor idem auctor) haec media requiri, plus tamen aut minue pro rarum «Xlgeutia; eed dicimus non teneri fideles inquirere et scire an sint adhibita. A quo enim id requirerent «t rescirent? Unde hoc ipeo, quod a summo pontifice emanat constitutio in rebus fidei et morum, toti eocte-«ise directa, obligans omnes fideles eidem aasenau interiori adhaerere sub poena haareeeos, debent supponere omnii media neceseuia fuisse adhibite, niai manifeste constet de opposito, alioquin nihil omet firmum in ecclesia, et quilibet (fceset recusare obediantiam eo praetextu, quod non ompia fuerint adbibita, .

1 Ds Isris tissis/irii, riMsrt. prime, art. IΠ, est. 1.

ont sahstn^qued do hoc .non coaetet. Idque iero eupponnnt, quia qtri promisit infaUibilitatearia docendo· univorsam oootesiam, non deest arediis ad id nteoe-oarim." Et postquam Romaai pontificio infallibslitatem luculentissimo adstruxerit morae Scripture» textibus aut enotariasticas traditionis argumentis, eam etiam probat ex praxi ecclesiae ab exordio hisce verbis: „Tribue primis saeculis ante concilium I generale pluroa haeretici solius Romani pontificie iudicio fuerunt irreformabiliter damnati. Anno 150 .Cerdon et Valentinus ab Hygino apud Eusebium lib hiat. eccL cap. X; anno 196 Theodoras a Victore appd eumdem lib-V cap. XXVII; anno 215 Montanistae a Zephyrino apud Tertullianum lib. de ieiunio cap. 1. concilium Nicaenum anno 390 Siriciy damnavit lovinianum; anno 401 Anastarius damnavit Rufinum origenistam; anno 416 Innocentius I damnavit Pelagium: et hi omnea (subiungit praoclariarimue doctor) habiti sunt haeretici ex solius papae iudicio."

Concludam igitur cum· duobus archiepiscopie Baltimorensibus, cum reverendissimo Kenrick qui cap. XVI laudati operis non solum sancti Alphonai sententiam de pontificio infallibilitate. ecclesiae antiquitate fundatam, profitetur, sed et aperte asserit indubitabile ius ease papae fidei controversias definire, *tf* impossibile eaae pravos mores eius auctontate dooen. Dicam eius praecisa anglioa verba: ..It is the undoubted right of the pope, to pronounce judgment on controversies of faith ... His pouwer cannot command any thing immoral"; cum praesenti vero archiepiscopo Baltimorenai, digno pallii illius liaerede. sic meo modo ratiocinabor: vel ecclesia non exurit, vel papa est iidallibilia; atqui ecclesia exist it: ergo βa eat infallibilia.

Probatur maior: Ecclesia est communio fidelium ÿrofitentium unam eamdemque doctrinam revelatam; atqui haec communio existera nequit abaque infallibili papa: ergo etc. Probo minorem facto ducentarum sectarum protestantium, quae postquan^ detruncaverunt se a popa, non unam fidem, sed b» centum et amplius professiones contradictorias constituere. Item facto gregis, cuius oves, percusso pastore, non unum gregem, red dispersae in varias partes euntes devorantur a lupi» Ac id tandem probo testimonio lapidum istius aulae conciliaris, qui ex hoc ambone diversas nostras sententias siisun super fidei deposito audivere, quia nobis loquentibuaet discrepantibus nondum adest infallibilis popa: nam fallibilis papa non plus nostram fallibilitatem iuvare poterit quam fluctuans arena cedentem fabricam sustentare. Ergo abaque infallibili papa impossibilis est communio fidelium-Oham doctrinam divinam proritantium. Ergo absque tali papa impoaribilis sst «adesu.

Manat igitar solidissima doctrina Angelici doc- tote ăisnri (> q. 1, ar^. 16): ..Dicendum quod nova «ditio symboli necessaria est ad vitandum insurgentes errons, Ad illiim ergo auctoritatem pertinet editio symboli, ad cuius auctoritatem pertinet finalités déterminai· «a, quas sunt fidei, ut ab omnibus incoucuasa fide teneantur: boo autem pertinet ad auctoritatem summi pontifici·, ad quem maiores et difficiliggps ereUsiae quaaetioMS referuntur... Unde et Dominus Luc. XX Petro dixit, quem eummum pontificem constituit: *Kgn,rogem* pro te, Petre, nt non stefsemf *fiiei* tnn, *et* tu «ügMMfo (XMtMtMt *009-fine» freine tme* Et huius ratio «t, quia ima fides dabat eres totiua eocUsiue, secundum illud I Corinth. II: /dipnra dicaris onanes, ri non este tn «oMe schismata,' quod servari non poetet, nisi quaestio fidri de fide exorta determinetur per enm, qui toti «ooie-«pe prneest, ut aie riue sententia a toto soniaris -fire

■ôter taBMtuT' Kt idto mIm* iMteritatei iumu A poatific» pertinet ăo» «ditio qyusboit, etaot « omnia alia, qoae pertinent ad totam sniiesia· "

Qua omnia indicio vestra submitto.

Hic auteru ĥterrupt dieoeptatio aat, at aminaatiaaimus primae promat iumit par subsecratarium ox ŝeqhone monitam legi :

..Necerearіom visum «at raversndimiinOB patrat, qui in speciali discuanone capitia IV «uniam loquendi petierunt, monere, ùt non redeant ad generalem discussionem loquendo iterum de opportunitate val necessitate buiue definitionis, nec dp *iit* quae ad capita priora huius schematis pertinent. Praetenta «edolo curent, ut argumento huma capitis preme inhaereant, caventes ne ullo modo extra rem vagentur, omnesque brevitati, adeo ab omnibua desideratae, studeant."

Dein eminentiesimue primae preeaee addidit :

..Proxima congregatio generalia habebitur aequeuti feria ĝuart in qua continuabitur diacumio propositi echematia-

39.

Congregatio generalia eeptuagealma quinta 1870 isnn 22.

Feri ĝuart die 22 iunii 1870 hora octava cum dimidio ante meiidiem, in conciliari aula Vaticanae pdTrïirehalu basilicae, generalia revereodieeimoram patrum congregatio habita est ; cui interfuerunt quingenti eexaginta septem patres, nempe 32 cardinales, 5 patriarchae. 9 primates, 82 archiepietnpi, 402 epiecopi, 4 abbates nuUfin^ioeceeis, 11 abbates generales sive praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 22 generales et vicani generales ; quorum omnium nomina, quae per assignatores locorum accurate descripts fuerunt, exhibet indiculus patrum septuagesimae quintae congregationis generi», qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus loannes Hagian archiepiscopus Caesareensis ritus arnieni missam lectam celebravit. Qua absoluta, et recitata oratione .4dsummt Domine etc., eminentieeiinut primus ŝeaces dixit :

..Reverendissimi' patres, continuabitur hodie discussio quarti capitia schematis primae constitutionis de eccleeia Christi, de quo adhuc nonnulli patres veniam loquendi petierunt, quorum nomina reverendus dominus subsecretarius ex ambone recitabit."

Tunc ambonem subsecretarius ascendens tabellam perlegit, in qua inscripti erant reverendissimi patres episcopus Galviensis et episcopus Antigonensia

Dein eminentiaaimus primuspraeeas maait iterum ĝi monitam, quod cum in hesterna congregatione legeretur, plures ex patribus iam disemarrant. Unde subsecretarius ex ambone ait :

..Nereesanum viaum eat reverendissimos patres, qui in speciali discussione capitis IV veniam loquendi petierunt, monere, ut non redeant ad generalem diacuaaiomm loquendo iterum de opportunitate vel neoereitaM huius definitionis, nec do iis quae ad capita ŝrior huius schematis pertinent. PnietaroS sedulo eurent, ut argumento huius capitis^ireeee inhareeent, ceventes M ollo modo extra rem vagentur, nmnesquo brevitati, adeo ab omnibua desideratae, studeant"

Ðei addidit:

„Renovamus quoque monitum aliae factum, ut reverendissimi patres abstineant a qu.buelihet signis sive approbationis sive reprobation» erga ŝeverao diraimos patras, qui In iunbosM loquuntur."

Post base ad amboamn auooasaive vocati aunt arohiepiscopus Shirrentinua, ŝchiepseoopea 8mymee aie, asehrepieoeps· Tisqaaeatiaea, arehispisupw «ŋiaoopns Awtiusaaraa «t Cingula·· aaohiapiampns HalifSTieneta, arehseptacopos Bturisauaia «t arohsapiaoopua Granatas»·

ORATIO

reserandi patria damis* Fnmeiam Apsuao retAssprérеps Surresstss t,

Eaunantimiani «t ravessodiasuni ŝraevida esmnentisaimi «t revaraodimimi ŝatra

Aliquid huic capiti quarto, de quo disputatu, addendum putarem : meas qualeacumque observationes et animadversiones sapientissime vestro iudicio submittam. 4

Quae fuerit antiqua fides de infallibilitate Romani pontificis in Hibernia et Angli iam eritis, quanta devotione Lusitania, Hispania, Italia «t America illam prosequuntur, omnibus compertum ret ; haec eadem eat fides nobilissimae Gallianim ĉĕrirai quam discipuli Christi a primis annis a resurrecttope Domini fundarunt, et cui Lasanis ille quatriduuus et Maria Magdalen et Martba šorore srdsntissinium amorem erga lesum Chnstum reliquerunt.

Anno ŝ6, ut ĉoster omnia sileam, id «st. 56 annis ante osiebrasn declarationem, clerus in suis comitiis haec aiebat: ..Verebuntur etiam sanetuni.patrem nostrum papam Dei in tertis vicanum, episcopum epieooporam, beati Petri successorem. in quo apostolatus et episcopatus sumpserunt exordium, 'ac super quem Christus fundavit ecclesiam, illi trades» claves caeli cum *iofdUMliiaie fidei,* quam non šin ingenti miraculo immotam in eius successoribus usque ia hodiernum diem cernimus. En, rerereodwsjmi ŝatre potestas papae episcopal», epssnopw rpwro*pontm:* en pupe principium «t fundamentum ecclesiae. in *quo opottolatut et epitcopalut eumpœruut* eaordium. en ipeum verbum infallibilital». cum «n*fallibiUlate fidei*

Nunc tot ĝuaestione ĕxOrta sunt, quasi ĉoclssi non hsberrt potestatem etiam cudendi nova vocabula ad indicanda sua dogmata, sicuti aliae fecit ; et iam clerus galliconus in suis comitiis usurpabat vocabulum infallibilitatis, et illud commendabat fidelibus. cum *mfaUibilltatr fidei*

Nunc disputatur utrum aliqui pontifices in errorem lapsi sint docentes ex cathedra, qt episcopi et presbyteri Gallianim dicunt categoric· : ..quam non eine ingenti miraculo usque sd nostra (empors perseverasse immotam cognoscimus." Novarent epiecopi illi sapientimimi quas de Honorio dicebantur; noverant quas de Vigilio iam dixerant et protestantes et Gereoniua; noverant bullam fama *tauctaut* Bonifacii VIII· et tamen affirmabant immotam infallibilitatem fidei permansiaee in successoribus Petri usque ad eorum tempore

Carte ipee Borauetus ait apertissime, cathedram Romanam virginem permansisse in fid Numqaam credidi tantum virum potuisse ex animo admittere

t Aiqunreta· : ©Ar· Mnsnltaaa pensitata· tatatKMMuM· tasiti ta tredKtaes sauta· «ratatare·. Ratas- ■le uneert· «vslvenM· sresapait, et tasUtit ppassartiB I ta «staotaata Ms injidiren QaiUse st Baagsrte TwMI tataMpe *ot* dtaretvretas itas·!·» One taare 4ta in·na

ireUraiba· »sri greMsitats mores vtasntar. ibrsresisstaes ■sdi^ne ŝatetae suteeetiBiisMe .peisBee glasses seqpns 44sM; ,taev«svoM»taw ŝereta Sara saels reliras ŝea >«4 «srUaaat s4 ttaeasiteas· («aa··»·. Vsatra «aeeee «4 «apta !▼

M tit ilm· vblw m w · ŝiiira Pi^ ·Mβ M p»· Materi eteritete «c MoHteri ÂaririM· te

illam falsam diatinctioosm inter ttdtei«t «datera Quid aunt sades ain· ssdsnte? Et qui» potest disearnara utrum primo» pontifex arravarit, m tara straverit sseundus? Ut primum vsro propusitionss gallicanes odit·· «ont, acadamia Dnacanai·, prima inter omnes, ut videro art apud Zachariam, affirmavit declarationem galbcanam contwsro doctrinam datestabilem^et inauditam in aa regibus. notata vsrba, ami-Motiaaimi at rsrarendissimi patiUa, AanaEtam et detutabilem. Professores taatantur doctrinam oppositam infallibilitati ara propriam schismaticorum, at nullam vidant rationem, qua posait advenu· lansenista» dimicare, quorum doctrina· Uon sunt damnatae in generali concilio. Nonne, revarsndiasimf patra, veta prophetavenwt? Quid plura?

Memini.(quae nostris temporibu» acciderunt in Gallia anno 1820 et 1821, cum sub Ludqrioo XVIII ministri, ut aiunt, restaurationi· a supariçribus seminariorum et ab anteoessoribu» seminariorum quaerebant adhaesionem declarationi anni 1682. Quid fecerunt, quid responderunt sancti illi ac docti Galliarum episcopi? Uno ore unaqus mente racripaerunt formulam adhaesionis esae dignam censum sanctae sadia, et novum crimen contra iura episcoporum et sanctae sedis

Post centum et triginta annos in quibus Romani pontifices de ea declaratione cbnqueati sunt, post sententiam duodecim pontificum, nova vincula auctoritati Romani pontificia non esae imponenda. Hpec aiebat ravetendissimus archiepiscopus Burdigalanais d'Aviau, forma episcoporum, cuius virtutes tota Gallia suspexit Haec docuit eminentisaimuf cardinalia de Clermont-Tonnerre archiepiscopos Tolosanus. Haec reliqui episcopi Galliarum, quorum voces audisti·, scripta legistis, exempla mirati satia Si valet regula quod vetus verum, falsum quod posterius immissum, dicere neoera est fidem infallibilitati· era fidem ecclesiae.

In Hungaria vero Georgius Ssdepcaényi archiepiscopus Strigonicosis, primas regni, primus inter omnes ecclesiasticos, in conventu episcoporum Tyriiaviae ipso anno 1682 habito (proferam totum decretum. nam usque adhuc niai in parte prolatum sst) haec habet; «Propositiones (cleri gallicani) absurdae et plane detestabiles, cum per Hungarici quoque regni provincias disseminatae sint, eo fortasse consilio, ut perduellioni et eseteris malis intestinis pabulum st fomentum suppeditent, et incautis fidelium animis schismaticum virus instillant; nos omissa in praassns cura eas confutandi, cum perpetua sanctorum patrum traditione, oecumenicorum conciliorum decret at apertis ipaius divini Verbi testimonii» satis explose" confutataeque sint, quamvis nonnulla Scripturae loca auctores propositionum in suam sententiam detorqueant ... Dei 'nomine invocato, at praehabito diligenti examine et deliberatione matura oum venerabilibus fratribus ooepiscopis nostris, abbatibus, praepositis, capitulis, aliisque compluribus theologiae professoribus, et sacrorum canonum amentia prae stantibus viris, praefatas quatuor propemritarae configimus et proaoribimus, et univdrris istim regni Christi fidelibus interdicimus ac prohibamus, na ara legere vel tenere, multo minus docere audaant, donao super eis infallibile prodierit apoatolioae aedis oraculum." , ,

Videte, reverendissimi patres, quas ait fides Hungarias; episcopi, abbates, capituli, dootons damnant propositiones cleri gallicani, ra dicunt confutate· perpstua traditione sanctorum patrum, irawiliornm decretis, at «partis sacra· Scripturas testimoniis. Tantum absat ut doctrina ds infallibilitate det nmcssisn ra snhisraafibui, «t poti·· siriarra· doctriara· paadnal·· boni et Mtsstinis malis feasants· at pabulum praebere affirmant. Hue astra oonoiliam sampsr plurimi factam eat in Bavarian Ut aiisam cassare, sano 1868 mstropolita Colorenais in qmodo provinciali prima poat iagmara illam nlarfem, qua tota provirae fuit a Turei· vfetete, definivitl: „Qnemadmodum Patras arat... doctrinas fidai magister irrefragabilis, pro quo Dominus rogavit... pari modo Isgitimi eius in cathedra· Romanae culmina aucoasaora depositum fidai summo et irrefragabili oraculo custodiunt."

'En nostris temporibus spisoopi provinciae Cdocansis, qui affirmant iudicium Romani pontifici· in rebus fidei at morum esae irrefragabile, irreformabile; nao da hoc contecti sequentibus rabis recurrunt ad concilium Strigonisnm*: „Unde propositione· dari gallicani anno 1682 editas, quas iam Georgius Saelepcaényi archiepiacopu· Strigoniansis una cum ceteris Hungarian praesulibus eodem hoc anno publice proscripsit, itidem reiicimus, proscribimus, atque cunctis provinciae huius fidelibus interdicimus, ne eas legere rél tenere, multo minus docere auderent". Huic concilio subscripserunt praeter metropolitan! quatuor episcopi. De iis, Deo adiuvaate, adhuc duo vivunt, immo in concilium venerunt, suaque praesentia illud cohoneatant, scilicet reverendissimus archiepiscopus Haynald, qui tunc ecclesiam Transsylvaniae regebat, et episcopus Osanadensis.

Unum' ore obtestorque, dicant sapientissimi et eloquentiasimi ii episcopi; fuitne illis illa doctrina impoaita a Romana sede, sicut dictitatur in quodam libello gallioe conscripto advenue amantmimum nostrum patrem et adversus totum generale concilium, quasi nos omnes, reverendissimi patres, esae mus immemoree nostrae dignitatis nostrique characteri·? Dicant pro Deo et coram Deo, utrum haec doctrina iam decem annis aliqua schismata ve) tumultus parturient in provincia Golooensi?

Quid plura? Ipsi advemrii, reverendissimi patres, dum negant infallibilitatem in summo pontifice, illam admittunt. Papa, dicunt, in casibus extraordinariis est index infallibilis: cur? Quis est iudex horum casuum extraordinariorum? Eritne populus'? Et tunc auctoritas ecclesiae veniet a populo, et hoc est haereticum. Eritne summus pontifex iudex casuum? Et tunc papa erit infallibilis, quantum vult. Videte quanti sit verita·. Si haec vera sunt, at sunt verissima, quomodo, reverendissimi patres, aliqui inter nos timent at pavant etiam schismata.

Non puto.doctiasimos et sapientissime· episcopos false in medium huius concilii protulisse; annon false· opiniones inter fideles disseminant aliqui libelli et ephemeral··? Dictum est: definita itfallibilitate iqutilia fieri concilia genentia, episcopos evasuros vicarios Romani pontificis, ipsam constitutionem ecclesias immutari; Romanus pontifex, dictitant, poterit pro suo labitu, quascumque placuerit, definire; immo erit etiam impaocabdia.

Falsa sunt hose, at inter fidaiM a filiis diaboli disseminantur ad invidiam nirandom Romanas sedi et huic ooteunanico concilio. Dogma fidai est, episcopo· atiam in suis sadibos dispersos una cum Romano pontifie· definientes, infallibiles era in rebus fidei et morum; «t tamen nullo» affirmavit concilia generalia «ara inutilia. Ite etiam definita infallibilitata Romani pontificis, concilia generalia non medo non erunt inutilia, sad etiam in aliquibus ossibus

» VM. nfn t XLVm, ssL «17.*
• Mi.
• VMster aMdesa ad spassataa: Ot («d tμ·»ž «n-*Mte··

hypothetice uaeeaaaria. Ipnp «wi vicarii papas Me indicas fid·! Bl tamou in hoe ipeo osaciliopapa nea appaüat Maiudicaatoa, ^epieoopa oonindioantibas ffbbMovsu Pbjnm- Bipn mb Cbcmmb» ummdicimae quod atiam in rebus fidai at moram definiendis posait'anara *

giaiawrtimimac proem «ardmaiic de *Angelit.* Obsecro, reverendiraime domino; optima aunt quae tq diois, aad pertinent ad diacuaaionam genacelom. Venina, quaeso, ad schema.

Reverendimimui orator. Erant prooemium ista, prooemium qurastionia '(riras). Ad evitanda mala quae ex falaia ooncluaionibua fidelibu· avenin peasant, eupplax voa oro et obtestor, reverendissimi patres, ut bae falsae expositiones ab ipso concilio eliminentur. Hoc facile poterit fieri aliquo monitu, aiouti factum mt in fine capitia tertii; poterit dici:

Monemm autem omnes *fidelee, ei* obsecramus m Dommo, ite praebeant mtrer /alsos *diaboli, qui, quaecumque ignorant biarphemantee, amrere* non *dubitant, Romanum pontificem pro rao lubitu tamquam inspiratum a Dommo, quaecumque tibi placuerint, definire mfallibiUter* posse, immo *nulli petvato obnoxium em; epieoopoe vero em viariae* pupae, nec *iudioee amtroveriiarum fidei, totamque eadetiae conetitutionem poter immutari. Cognoicimue infirmitatem noetram, et quotidie clamamue: Dùpitte nobit debita noetra'; et ti dieerimui, quia peccatum non hdbemue, not nduciiuu'·*

Eptsoopoe two nostrae *fratret vooamm, eoeque indicet* oontratwsirtnm *fidei confitemur;* non βηάη *accepimut poteetatem a Domino noetro letu Chrieto* sn *deetruciùmem, eed in aedificationem. Xoc papa vel concilium poterunt, aut ullo umquam tempore potuerunt nova dogmata fidei pro tuo lubitu evulgmt: fidet eet depolitum.*

Quid eft depolitum f Id eet, quod tibi creditum at, non quod a te inventum; quod accepisti, non quod *emogiiatti; ra* non *ingemi, eed doctrinae;* non *ueurpationie privatae, sed publicae traditionie;* res ad te *perducta,* non a te *prolata,* in *qua* non ancior *deba em, eed* custos,· non *metitutor, 'aed eedator;* non *ducent, eed lequem.**

Ita facile omnia possent componi, et sio ab omnibus, mea quidem humillima sententia, poterit acceptari vel prima formula proposita in priori'Uchemate, vel etiam haec secunda formula proposita in schemate reformato.

Eminentissimi et reverendissimi patres, cum agimus de ecclesia, nos dicimus absolute, ecclesia est infallibilis in indicandis quaestionibus de robus fidei et morum', cum agitur de conciliis generalibus, catagorioe atiam dicimus, concilium generate ast infallibile in 4bua fidei et morum. Cur cum loquimur do Romano pontifice, volumua admittere aliquae oonditiooas, et non dicere absolute, cum suo munaro apoatolioo fungitur in quaestionibus fidei et morum, Romanus pontifex est infbllibiliaf Eadem est infallibilitas, idem obioctum, idem fiais; cur duo pondera et dose manauras F

Condudam oum doctissimo Mslab«ore Cano, qui quaerit qua nota notanda ait sententia, quae negat infallibilitatem Romanae sedis vel Boraeni pontificis (nam probat eamdam 'rom erae radam et Romanum pontificem): „.Nolumus, ait sapientissimus theologus·, hao in re praevenire irrlisfc indiciem, eed ai am rartratur ad eoacaliam gaaaaala, hraraaamnata errari illi inaratur." Paume sertie omnia oompiano

Poraumaa carte fame suffragium cam tanto «ira, eiaoto atiam epamepo Caaarienai, qai carte nan arguetur nimii amoris arga Womaaam aadam. Dixi.

ORATIO

returandi partis demini Vmosutii Spaoaapio^a utdispimnpi Smgrnsaris1.

Eminutisauzu praaudm, eminentissimi ac rororendimimi patraa.

Ne timeatis quod vos longo anteloquio morari, ot me nisi testimonium mihi perhibento oonaciantia mea in Spintu sancto loquuturum consueta praefatione profiteri velim. Nihil enim videtur iniuriox eius episcopatui et episcopia, quam eoa, quaeeumquat ait eorum in liberis quaestionibus opinio, non ox couscientia et secundumdonec«eotiam loqui, aut officiose comiter,r ed gratiam et benevolentiam aucupandam loqui.

Quae dicturus eum, profecto inscite quidem eed ex conscientia et secundum conscientiam dicam, scilicet caput IV eobematia nostri, aliqua forsitan emendatione a Deputations de fide castigatum ad mentam a pluribus illustrissimis et rovetendiatimia patribus eiusdem Deputation! praeclsirimimo et aolide explicatam, omnino in «ua doctrina st definitione iuxta meam' humilem mntantiam adoptandum ama; et propter hae rationes a traditione perantiquae et apoetolioa· ecclesiae Smyraeaeie sancti Polycarpi, cuius «β°· ut verbis utar sancti Gregorii Naaiansaoi, eum successor aicut nox diei et febris sanitati succedes· dicitur. Non ideo eas aggerare rationae mihi propositum est, quss ad satietatem uaque addridmua vel legimus.

Iam in hoc ambone, sicut a pluribus fuit ednotatum, nihil novi dictum vel auditum; et profecto hand facile foret novum dicere de ee veritate, quas iam e quatuor abhinc saeculis e viris sœotia, doctrina et virtute praeditis ventilatur; et ei vallem, protinus *admonitui repetet mea crimina* * *tariptor,* dicit posta. Neque huic veritati me adhaesisse dicam, ubi primum scientiis sacris in hac alme Urbe vacabam, atque mihi traditam in scholis sancti Vinoentii a Paulo, glorias et decoria Galbarum ecclesiae, cuius filium et discipulum ma profiteri ineundum eet, iuxta mantem «ancti fundatoris semper e filiis suis in veneratione habitam. sicut illustrissimus frater in Domino episcopus Forolivieosis secundum sibi datam sapientiam iam dixit Ideo mihi in magno fuit oblectamento epistola eiua, quam de iansaniana haereai ab hac sede Petri condemnanda, quam simul sanait et abhorruit, ad aliquos Galbarum episcopos scripsit. Parcito ai illam roferam, oum multum ad nostrum propositum et ad doctrinam capitis quarti stabiliendam valere ducam.

„Zelus et studium, dicitis (ita scribebat apud Abeily ·, scriptorem eius vitae et amirierimum aancto, dum vivant), quibus duae opinionas raaerantur, nul-

I Msttk. VI, Mr
• Is···. I><
• Vtos Uria. Cbomasa sag. XXTU.

Imb wl ptrwi βΛβπ· vwbii vidttar β|M·ı þerfsotB untonia. Hine quod obüasti· aw rsspcndsr· «egit, quod in rebue fiM «t religioni·, eam ba·· diveasitae •ententiatum oritnr, nsdhun sliud essdium adaat, quam tartiaa panooaa deoirio, qaaa *eia» dtbu* videtur aaaa papa. Et qai aa mbiiast· renaît, noUins unionis aat capax, quae mo aat alio modo deridaranda; nam veritas non dat oum *error** oonrilianda. Unanimitas ista, quam voe, illoatheaimi domini, poatulatia (sequitur /adkpar sanctus), profata valde optanda esset, dummodo ih fidei praaiudicium non urgeat. At cum unio eet facienda, minor pan accedere dabat ad maiorem, et membra ad caput; quod faciendum proponitur, cum quinque ex sex partita· ita eentiant Si poet decisionem divisio ot schisma quoque timeatur, malpm tribuendum iis qui iudici nolunt aa submittere, neque epiaoopopim auctoritati adhaereto. Et boo eaaet medium veros eocleeiae filice a pervicacibus discernendi.[1] Hucusque fidelissimus aanctua.

De traditione nunc perantiquiaeimae eocleeiae Smyrnensis, quaa convenit integre cum capite IV, vobia nunc aliqua delibare mihi humiliter poscenti concedite. Tectam invoco aanctum Polycarpum, insignem illum virum apoetolicum, totiiss Aaiaa principem, uti eum vocat eanctua Hieronymus ‘, qui suas litterae fti tanta fuie» veneratione betatur, ut in publicis ecclesiae conventibua legerentur, et tantae acientiae, ut ipeo Hieronymi», tantum nomen l non act ausu· in laiinum vertere aermonam, ita ut lugendum ait quod una solummodo, ecilicet illa ad Philippeam·, ad noa pervenerit. Ad Polycarpum «x. aeptem angeli· Apocalyptic loannea, a quo doctrinam et ordinem episcopalem accepit, verba laudi· et' praeconii clarissima scribit, et unus eat cui nulla neo minima· culpae lab·· inuritur, aiouti animadvertit aanctua Ioanna· Chryaoatomua, digniia propterea quod aua •edm semper steterit, et stet immota in medio aliarum sex, quarum . omnea lugent ruinam, quaeque nuno Smyrnenaia eoohaiae sublectae eunt iuriedictioni.

Verum marimea auctoritati· Polycarpi testimonium et prae omnibus habandum, namo poteat dubitare: „Ipai enim (aunt varba sancti Iranaas in apiato!· ad Florinum, qui cum adhuc puar amat audivit Polycarpum), ipai cum loanne ac reliqui· qui Dominum viderunt intercemit ooneuetudo, quaaqus ds Domino «x ipso audiverat, de miraculi· illiua etiam, ao de doctrina quaa acceperat, referebat, cuncta Scriptam· consona·.“ Et in lib. III contra haeream: „Hasc docuit semper qua· ab apostoli· didicarat (Polyoarpoa), quae et eocleaia· tradidit, «t acia aunt ƀára Testimonium ergo Polycarpi eat teerimrminm apostolorum, eat testimonium «ectasi·, eet Matimouium lean Chriati.

Hiat» pramactis, qua· a Polyoarpo sint hastata nscmm eat videre. Et primam audiamu· iterum Iro- nasum in citata epiatola: „An>neti tautporibu· Romam venit (Pclycarpu·), ot cum intar illo· de quibusdam alii· rabo· modica euaat oontroverria, statim mutuo paria oaoulo w comptai suat: da hoe capite (id «at de di· Paaohriia aslsbrandas) non magnopar· inter ·· contendebant. Et Ansoata·, addit Iregnau·, in eocfaia conaacaamii munua Polycarpo honori· canae eon- ƀaaaiL Quod notandum, revarandisaism patre·, torn ut oogMmatnr etiam ab illo a«vo coram beatiarimo papa loco ipaiu· ondsariatiam oonfioar· magno honori habitum fui···, tum quanti Polyoarpua apud omnea

1 *D** sMa MaterAsm «·»· xVn.

• bm·· ate-Π· *·
• latsr agg. a IreaaaL Ot Kigns, Pute. gnaa. t VU, PφMH.
• Ma. tears·. M, m, sag. A

A i- watatiMM mmi mb bbb bmImbb Bβ^πμβμ. Mae asinae abaneatiam digna videntor alia eauadam praete
·taiarimi patria verba1: „Ipae Polyoarpua Mareioai eiba oeourrenti et dicenti: Copnoacaa nec, raaponditt: *Oogaome* primogenitam diaboli.“ Et par tranMMMMB Mt (tiotBIBf MbiOMBI BOB ttWBt BiM MBtOQtl· solia· Romani pontificia ab arcfaia rataotas. *Priât» geaUaat éUboü,* quod plue via habere videtur quam onatAomo fit, na huiua voci· timorem babaamua.

PoljKiarpua igitur centanarim prope iter aggreditur longo difficillimum, cum per id temporia neque nave· aequa corrue ignem vapor iter inceptam oefenmt mmora aanmdo, ut utar venu poetael. Quid, rogo, aanctum episcopum negotii ecchaiaatici cama Romam pertraxit, niai quae ab apoetolo Icadne acceperat doctrinam, ad Romanam acilioet aedem causa· fidei et omnium eccleaiarum eme referendae? niai doctrina quae Paulum, poet canoe quatuordecim a tua B vocatione, impulit Hieroeolymam secundum revelationem accendere, et conferre cum columnis eocleeiae evangelium quod praedicaverat, ne forte in vacuum durverat vel cuourriaaet* ?

Et animadvertite, patrqp reverandiaaimi, . primo quod Polycarpua Romam petiit potieeimum propter contraveniam de die, quo Paacha a fidelibua celebrari debebat; timebat enim ne a communione eocleeiae Romanae, id eat catholicae, extorna Asiani declararentur. Quanto magia ai de fide et de dogmatibus ageretur, de fide inquam, aine qua impoaaibile eat placere Deo, et quae ut numquam deficiat in illa eocleaia, rogavit Dominue?

Secundo, quod eet plurimi, de hac Paachatia celebrationis quaertione audiantur haec Irenaei ƀerb· ,æolynarpua cum Ioann· Domini discipulo, et cum reliqui· apoatolia, quibuacum familiariter vixerat, eum morem perpetuo obaervaaeet (Paecha celebrandi decima quarta die luna·).“ Ergo non arbitrabatur vir C ille «anctu· loannia et aliorum apostolorum Domini approbationem sibi sufficere, vel Asianarum ecclesiarum exemplum suffragari, ut aecura et tranquilla conscientia moram suum aequaretur; nam Ireoaeua Mt: loannea, alii apoatoli, Asianae provinciae episcopi stabant cum illo. Habetis apoatolioam auctoritatem, habetis ecclesiarum orientalium commune exemplum, et tamen Polycarpua Romam petit, ut Petri successoria ante omnia supremam auctoritatem •xqutrat, cum Petri successor possit aliud definire cogtra loannem et alica apostolos: quae quomodo conciliari poasint cum eorum aenteotia, qui apostolorum auctoritatem eandem ao Petri affirmant, cum ipai·'dictam ait «aqua ac Patro: QMacrnnqNe *olligotěriti SioU aMt ṁ Pattr Docet ṏe geait»*[1], vel aliorum Metentia, qtii «piaqgjorum oon·anaum antecedentem vel oonaaqoMtem ad Romani pontificia cooatitutiooea d· moribua «t fida firmandas requirunt, ipsi videant. Mihi «t in sodaaiia nostri· Asiani· anteibo·, qui aeooaaaarant Polyoarpo„ ip·· vidatur vir (loquor aasnper cum laudato ƀronaeo multo maiori· auctoritati·, at fidelior veritati· testis quam omnes sliL

Tartio Polycarpua - Smyntis iter arripien· «pentbat, Romanum pontificam Asianorum motum saltem totaaio, nisi probare voluisset. Et re quidem vers Anicetue cooamunicare non destitit cum Asiae eo-

1 ttetea hs. dc
• VirgiL AsesMos HS. VIH, v. M.
» Osi. Π, 1-··
< W1ᵉ sd nsafam hs. sii.
>Msttk.XVI, 11
• is··, xx, n.
• luth. xxvm. i».
• Ate. fana Ob. m, ss». m, s. M.

tireii», qua· amam aamam ťetiMMiu· quad par A atfataaa oatelagteom ab omaite·» atholi» admiaaam: ■anetnm banaeum Seymeiî orvitetia gtariaa «t Actaonre aoat sappiuitareu» Kate Mac temperie, «avare lairo mode firmari vidatar. laaqMtevitiMaap·· <|Mdl pnfcitMÎ ♣ ûrfillihÜMn Mₒlοπνβ Mβφβηιη·» et Ait mmîm ‹mb*nu* opre te ilia val ilia media adhibere, que· aengaata litedriaarnai earioresaimu· exploratur, Moaadaai Tar- rent; temper at remeteatia pereonali indiget, n· rent tnlliMiom, reetaa^aampar «atbolieaaquu doetriaa· ■altem in uaedMMnam election·, neque hamo hae rem- propugnator, iuxta Fiwhinm Unda atua doctrine? •eantia deolaiubnr omnimoda infallibilis, eciUtet hae Qoaa PolywjM» ab apoatoli· accaparai, atadnaa Ire- aaoau qaod infallibilitati· doatom pomidaat sicut ali- naaoa, août arua verba, audiobat noo in charta, aad in quam naturelam facultatem in omni re «vernandam corda aa conaignana, at aampar par Dai gratiam aa Profecto naqaa omnipotens «et botoo, at tamen Dare mania revolvit'. Hinc aoa doctrina noo fait aua, impartitur coi vult potestatem miracula patrandi; aed Polycarpi, qui cum alii· miait eum in Oalliaa, ut nagabimua na hanc facultatem «aee paraanalem, quam- eccleciae orientalia et occidentalia eitnul Iraoacua via non ait habitualia? Idam da infallibilitate dicen- ereat lumen, et faoeret utreaque unam in fide, ita dum. ut iure Polycarpu» salutetur ab antiqui· acriptoribua q Gelliarum apostolus.

Et re quidem veau personaliter aampar a Cbriato verba ad Petrum dicte fuerunt: Tu et *Petnt....* Quae tu *eiiligaverie....* Tibo dabo.... *Bogavi pro* te; eooe quater tu; ubi adveraariu· neater invenit quod non ait ipae? Et ideo in opere *Il trioofo della mia* rede, operd eximio Gregorii XVI venerandae memoriae, id requiritur in pontifie», ut rit ipae con- victu· de veritate, quam proponit credendam. Oportet ideo quod peraonalia ait hanc divina aauatentia.

Interim, bona vestra venia, dicere mihi liceat, quanta cordi· mei laetitia huiu» filiationi·, inquam, memoriam semper vigere et perennem in florentiaaimo Galliarum rtgno, et prasaertim in Lugdunensi pro- vincia perdurare agnoverim, cum officio vere aale- broao fungerer, eleemosynas oatiatim colligendi pro eccleaia Smyrnis aedificanda; et tunc omnea illi epi- •oopi, quorum magna para eat hic ante oculo· meo·, mihi testati eunt eorum devotionem finniaaimam ad omnea doctrina· «ancti Polyoarpi.

Igitur haec eat, quam a Polyoarpo acoepimu·, vere doctrina, et hanc «artam tectamque aarvabimua; et coram robi» quod aunt in eo chriatifidei·· per me proclamant, adiuvante Domino, ad quem tota die ··· condit oratio nostra, illa quam in mima aancti Poly- oarpi poet Aimmunionam canimua: „Quaaaumua, Do- mine, ut in ea doctrina, quae de pectore Filii tui ad loannem apoatolum, at de huiu» ore ad beatum Poly- carpum manavit, permaneamua in aeternum."

Nuno ad Ireoaeum redeo. Omnea noatia eiua verba, quae pro eoderiee Romanae dignitate et auc- toritate scripait, et hic aaepe čitata „Ad hanc eo- cleaiam, propter potiorem principalitatem neceeae eat omnem oonvenire ecclesiam." Dolandum sane, quod textu» groecus Irenaai, qui antiqui» patribua tanto in pretio fuit, integer aie exciderit, ut ea dumtaxat tem- porie edacitati subduci potuerint fragmenta, quae ■criptis suis inseruerant patre· graeci. Noa moramur cavillatione· ab haeretici» conficta·, ut Irenari tex- tui vim eriperent, qua pollet, vere mirandam. Non •at nobis advenue eoa, qui fori» aunt, colluctatio, at inconveniena valde aaaet eadem arma adhiberi poaaa a nostris «ibi pertundere. Ubus vel duo ai aint, Per- am» diceret, turpe et miserabile!

Nunc autam ai vulti· (murmur), pauca verba poaeum addere de difficultate, quae mihi eat propoeita contra hoc acharna circa Graeco· lohumatico·, qui •emper magia erunt ab unione cum eccleaia Romana alienati, u hic canon aliqui· proponatur....

Emmentiaaimut proree» oordmalu *de Angeli»:* Hoc pertinet ad diacumionem generalem.

ReverendieeÙKtu aredor. Bene, cedant verba tintinnabulo. Ideo verbi· Irenaeii ipaiu·, quibuacutn coepi, liceat mihi finem facere: Non exquiratis a no- bi· qui inter Celta·, ille dicit (inter Barbaro» et Tur- ea· dicam ego), moramur, atque in barbara lingua ut phuimum operam ponitnu·, verborum artificia; verum «a qua» «impliciter ac vulgari aarmone, «ed «x conacientia, non ad benevolentiam captandam dixi- mua, benavolo tamen animo vobi» dicta aunt, pari animi benevolentia voa ut «xcipiati· rogo, eaque'ipai utpote nobia eruditiore· quaai aemen apud voa ampli- fioabitia.

ORATIO

(reoeremii *patrie* dotmm *Georg»* *KrrmgUm* *archiepiteo fi ΤταρτΑΜivΰ*

Eminantiaaimi praaaidaa, emineotiarirni ac reve- rendimimi patre».

Ambonam aaoando oonfidena amori illi «Mquitatis, qui in vobi· regnat, quod auditum attentum praebere parati aitia, etiamai non omnia qua· proferam oonaona aantenti·· plurimorum futura «int. Ne taedium vobi· interam, analytic· tantummodo exponam ea. quaa

"Iptet. tœtesre te. te
• Adv. hasten Bh IП, «sq. IП.

*',Adv. haarea Hk, I, pnat a. A
■ Argataetan: ťAnUafiae· Tiapaaaatteat »»a|a»»nu •at 4» no·· re· ť re taati naMaati Mm pwtii batetar. Nm Ha ţe aUt< eeueiliteaatan teiaredixit. P>i|»»alt at n atiare» *peete* eligaaeutar «riatefi «ai ateapate «t lalteu·· n»ialir»t, a· Mute ad Hagrēreti»· ganarateai rataveat. Addidit te

AM M 4a MTÿM MM Ü· QAM

aliter dieturua fuiaaeœ, «t tdà» quidlaatein eette m› «HeodatD μπoομoι idmud. '

Nihil igitur, aminaatiaeitni an reverendirniini patras, addendum «at, mea Mutantia, in hoe capit· IV ad definitiones tn prionbua cottciliia editas da magisterio Romani pontificia. Ratio huius «antautiaa aat, quod modua diaouaaiania, quern sequimur, non videtur inquisitionam aliquam dare conciliari definitioni novi dogmatie praemittendam, cum in boc capite IV quaestio praecipue ac quaai^ totaliter vernetur in factae «t testimoniis verifioandis «t expendendis. Nemo foraan eat, qui nostris interfuit discussionibus, qui non admittat ad hunc finem non ex toto idoneas eaee dissertationes quantumvis doctas, quas audivimus, fortuitas quoad ordinem, deeultoriM quoad materiam, nonnulla tantum argumenta attingentes, et in absentia documentorum nihil probantes, quia ex altera parte subsequeris assertio facta vel testimonia prius citata vel negavit omnino, vel alio pronus sensu exposuit.

In his proinde circumstantiis et praecipue in defectu argumentorum, duo ex privilegiis Deputationis de fide, cui omnea nos tandem debitores sumus pro tempore et labore in servitio publico expenso, duo ex privilegiis huius Deputationis, utpote advocatae unius partis tantum, aequse discussionis omnino eversiva evadunt, privilegium nempe loquendi quoties et quando placuerit et privilegium conficiendi relationem distribuendam' reverendissimis patribus iuxta modum videndi unius tantum partis. Quaestio namque ad fidem spectans cum ad concilium oecumenicum refertur, dupliciter spectari debet.

Primum ut quaesitum vel dubium propositum tribunali natura sua quam maxime ad illud solvendum idoneo, et ab eo tribunali more humano tractandum. Quaeritur scilicet quid de re tali in deposito fidei inveniatur; et responsum «ruitur ex investigatione historica, more solito instituta: ad hoc humani laboris opus accedit deinde promissa Spiritus sancti assistentia, ut quod ex investigatione peracta oertissimum iam evaserit, in quantum sinit humana infirmitas, fidei certitudinem assequatur. Summa igitur diligentia laborandum est, omnibus humanae inquisitionis regulis adamuasim servatis, in investigatione facienda, quae iudicium conciliare praecedit, et eo fuagis quo maioris momenti practici et magis ad tractandum diffiche iudicii obiectum sit. Quae vero sint principia et regulae inquisitionis humanae in veritatem, [latet tum in praxi conciliorum antiquorum tum in praxi fori, in praxi senatus, in praxi coetuum ecientifioorum. Omnia in iis ad unum diriguntur, nempe ut primum in causa Caeli propria cuiuscumque facti testimonia vel criteria clare, quantum fieri potest, constituantur; deinde ut dubia dare circumscribantur; denique ut ex iis praemissis communi intelligeutia positis ratiocinando procedatur ad obiectum inquisitionis in suo ordine certitudinis, probsdiilitatis vel dubii statuendum, cum res investiganda ait controversa. Haec ratiocinatio absolvitur par paucos ex utraque parte plene de iis arguentes coram tribunali, quodeumque ait, et invicem respondentes, quod fit, ut non raro accidit, cum testee et documenta coram toto tribunali minus commode vel omnino non examinari possunt: et ei res «at oontrovecaa, ex utraqoe parte selecti, qui instituant investigationem ex communi assensu, ad tribunal referant de factis certis et dubiis per examinationem stabilitis, «t coram eo arguunt et respondent.

Non aliter in oonciliis oAumaniois actum fuisse historia testatur: sio in notis concilii IV tories apod nos citati his disbus, documenta ipaa semper in medium afferebantur, genuina ab apocryphis post oontaattiooee seiigeimatur, teetireMagoompta errrigebantor, faeta «uminabantar, textas varifioabantur, et secandam eriticae regulas axponehaatur, «t omnia oomîlso submittebantur, *ut* pancseeiusM otitioea habebantur. Sis iterem ia poatarioribos concilii» exempli gratia ia Tridaotino et Coaritantienei habebantur oongregatioqM spaciales ad inquisitiones speciales faciendas, ad oongragatioMm generalem deinde referendas. Vix mihi videntur media haec ad veritatem assequendam eatis perfecte adhibita fuisse; quaestio namqOS maximi motnanti examini libero conciliari proposita fuit. Magna opera «t eruditione diu in ecclesia certatum fuerat inter diversarum sententiarum hac de re fautores. Quaestio praeterea eet, cuius termini .non parum adhuc indeterminati sunt, adeo ut vix minor diversitas inter sententias eorum, qui fautores, ut dicuntur, infallibilitatia sunt, quam inter nonnullos eorum, et inter istos et eoe qui sen- ii tentiam oppositam tenent. Sic disputatur inter fautores doctrinae de natura infallibilitatia, utrum ddnum inhaerens sit seu charisma, vel potius assistentia in casu; de subiecto, utrum ulla vel nulla omnino cooperatio ex parte aliorum episcopatus membrorum requiratur; de exercitio, utrum ullae vel nullae conditiones requirantur; et sic de oaeteris. Hae porro omnes quaestiones ex deposito fidei sunt solvendae; ea namque solum infallibilitas ecclesiae est, quam ipsi contulit Dominus noster Iesus Chéistus: et quid existât in deposito fidei, inquirendum nobis est per testimonium a verbo Dei scripto et ex traditione.

Praecipua documenta huius testimonii congesta fuerant per fautores diversarum sententiarum, sed singuli ea ad suam partem trahere conati fuerunt. Quis igitur non speravisset quod nunc demum omnia ea testimonia tantopere controversa, et ex quibus \ota pendet quaestio, iu oopcilio nostro ad trutinam ' vocata fuissent, ut tandem quae esset eorum vie manifeste appareret? Quod si documenta ista omnia in ipsa congregatione generali producer» et. probare nimis esset incommodum, quid prohiberet quin ad -Congregationem specialem paucorum reverendissimorum palrum ex utraque parte «electorum committeretur inquisitio specialis, et relatio cum sirgumentatione ad congregationem generalem deferretur, ut aliter similibus in casibus fieri solitum fuisse supra vidimus? Talis commissio nihil officeret muneri Deputationis de fide, quae prorsus alium acopum et aliam operam habet.

Hqe sunt, eminentissimi praesides et reverendissimi patres, rationes propfsr quas hanc emendationem proposui, nempe ut in titulo capitis IV verbuio *maifitternim* substituatur pro verbo ..infallibilitate"; et in corpore capitis ita sint verba, ut nihil addatur iis, quae antea definita, sunt.

ORATIO

reverendi *patrii* domare *Saloaioril Nobili-ViUUetchi arekiap. ep Atueintaoi et Crugtdaai*›. -x

Eminentiaaimi praesides, eminentiaaimi *at* reverendiasimi patres.

Antequam tractationem aggrediar de capite IV eohamatis nostri, inter «mimorum aeattw, quibus pacis haec et charitatis sedes nonnumquam turbari viag est, liceat mihi, vere omnium vestrum minimo et fratri inter fratres, suavissimi Doctoris gentium verbis orationem meam exordiri ac veluti auspicari: Si qna

---

i Anreareteaia: «ArsUsfieeapas «fimapM AntareaM «t Ctagalsaas piepμsait aMitisasm qaM laitetar «ab aaaaarett-. Haribas aassm *ia* jcatiids iafkUiMUtaSs «seseaii «stasteaa «aad «i rite eaaia tataiUgaatas, desaltatas tamseavaateereh

e0ntoIàrIO m» Christo, *ti* quod «atoSô·· efarsMw, *ti* ç m aooWtot *Sfiritue,* ri gaa CTaeevu ṁsMirtwm aa- *fiete* gaudrimi aiwaa, *ut idem* snpiofw aaaaiaai *chori-* Wfttl *per contentionem,* Mi m *humditaie tuperiorte tibi invicem arbitrante». Hoc* eirim *tentite* m robis *quod et » CbrMo letu* '. Quid enim nobilius timui ac dul- eiua efferri poterat? Verborum istorum divina quadam harnmnia emolliti nostrum omnium animi meateeque eonquiescant. Unio nostra ac in omnibus ad religionem spectantibus splendidissima concordia ea est, qua nos amant et sequuntur christifideles, qua noe spectant et terentur ii etiam, qui ex mundo sunt impii et profani; ea est quae custodit *verbum xanum, irrepreheiuibile, ut iit, qui ex adverto eet, vereatur, nihil habent malum dicere de ẖobit* At quo signo nos unius fidei et charitat is eeee laetamur? Quo innixi fundamento unitatem nostram perpetuo servandam eeee confidimus? Bern dico, de qua nemo unus B dubitat inter catholicos. Raetum dico quod ante omnia conciliorum decreta, ante omnia pontificum responsa, ante omnes decretales evidentissime celebratum est, cum ipse Dominus noster suae ecclesiae aedificium notans ae signans apostolorum principi aiebat: *Tu ex Petrut, et cuper hanc petram aedificabo eCcletiam meams.*

Omnes igitur rem supponentes extra omnem disceptationem positam, tranquillae mentis aemulatoris charitate in sublimem illam a ChnsJiZDonnno constitutam supremae Romanorum pontificum dignitatis excellentiam ipsam mentem et os nostrum convertamus, quae adeo summa est et suprema, bt de illa admirabundus sic altissime loquebatur sanctus ('yrillus Alexandrinus ..Filius Dei quemadmodum ipse a Patre accepit ecclesiae et gentium sceptrun^et potestatem super omnem principatum, et super omne quodeumque est, ut ei genua cuncta curventur; ita eanidem amplissimam potestatem Petro et eius successoribus plenissime commisit". Atqui id mihi, mea hac oratione ṗrobandum proposui, nobis de Romani pontificis primatu, uti catholicis par est una consentientibus, neque ulla dissensio esse potest de hoc schematis nostri capite quarto, ita ut contentiones omnes hac in re inter nos exortas, abstractas potius et aequivocationibus fotas reperire malim, quam reales et concretas. Ne nostra fiat dispersio, hac etiam in re sicut in castoris unius labii et unius sermonis inveniamur et simus, immo certe invenimur et sumus.

Et sane quid in re nostra iuxta perpetuam ecclesiae fidem statuendum sit, evidentissime constare puto. Mitto hic singula Christianae antiquitatis testimonia referre et expendere: opus enim aggrederer, quod saepe saepius in nostra hac synodo a doctissimis patribus confici audivimus; et ita potius mihi disserere liceat: Ponamus citra omnem controversiam primatum haberi non modo honoris, sed et verae pro- priaeque iurisdictionis in omîtes quotquot sunt ebriatifideles sive episcopos, sive clericos, sire laicos. Ex quo primatu, nisi verbis ludere velimus, immediate sequitur iua potestatem exercendi in omnes et singulos subditos, qui proinde non externo tantum obsequio, sed interna animi subtectione huic potestati parendi relative obligatione tenentur.

Iam vero ecclesia est societas non modo regens

A aat gubernana, aad imprimis ijeam: ptMtevqaatoquod anim positivum aocepit a suo divino institutore praeceptum *Doceto ornent genitol,* fundamentum ipsum et causa omnia directionis aut gubernii nulla eam potes?, niai ipea ventas de fido aut moribus ab bqminibus aemper et ubique pariter tabenda. Qua igitur ratione supremae huius societatis potasûü dooendi ius verum ao propriam denegare possumus? Num aliqua societas aliter quam per sui ipsius supremam auctoritatem existere potest, aut vivere, aut operari? Nonne ontologies lex est, quodlibet ano ut existât et operetur, unum esse debere? Societas autem quae nisi una sit, mera evadit individuorum aggregatio et non societas, unde tandem accipit ut una sit. nisi ex suprema sui auctoritate; et proinde unde nui ex hac auctoritate accipit ut existât, vivat et operetur? Ergo cum inter huiusmodi operationes fundamentalis sit et essentialis docendi operatio, per supremam sui potestatem, id eet, per Romanum pontificem ecclesia Christi doceat necesse eet. At animadvertite non quamlibet docendi rationem, sed infallibilem ecclesiae a Christo fuisse oonoMsaui: ea enim infallibilis docendi ratio ad conservandum fidei depositum necessario requirebatur, ut per se patet. Cum igitur suprema ecclesiae potestas, id est, Romanus pontifex loquitur ad fidei depositum conservandum, infallibilis eeee debet.

Merito igitur schema nostrum in suprema Romani pontificis iuriedictione supremam quoque comprehendi statuit magisterii potestatem esunque infallibilem. Quemadmodum enim regendi et guliernandi, ita et docendi suprema eeee debet Romani pontificis potestas. Numquid Christus cum Petro in eccleaiam traderet jiotestatem, distinetiondhi ullam posuit inter merae directionis potestatem et potestatem docendi, ita ut altera suprema, altera vero alii obnoxia evaderet? Absit: immo pro suprema dooendi potestate explicite et particulariter dictum legimus: *Confirma fratre» tuoe: rogavi ne deficiat fidet tua».* Si igitur Romani pontificis auctoritas suprema est, ergo in docendo infallibilis existit. Atqui supremam rem ẽsa: omnes fatemur: quid igitur et infallibilem reae simul omnes non fateamur?

At non minue connexa ret Romani pontificis infallibilitas cum ratione seu fine primatus. Finis primatus, ut probe nostis, eet unitatis conservatio, ut unum sit corpus, una fides, unum baptisma: haec unitas ita est essentialis ecclesiae Christi, atque ita ipsius orthodoxies tesseram constituit, ut si a fidei unitate deficeret, ipsa ecclesia deficvret. 8ed si primatum istum Christus instituit ad hanc fidei unitatem, totiusque eccleaiae in uno corpore compagem conservandam, certe ei qui primatum tenet, eam omnem contulit auctoritatem et potestatem, quae ad sublime munus implendum omnino [oslulatur. Atqui unitae ex veritate, quemadmodum ex errore divisio: • ergo ad unitatem fidei conservandam essentiale medium est veritatis certissimum magisterium. Qui aecus teneret, Christum Dominum faceret Romano pontifici fidai servandae primatum concedentem, simul autem essentiale rei obtinendae medium denegantem: quod quidem quam absonum sit a Dei sapientia, nemo non videt. Unde recta inquiebat sancti» Cyprianus *: ..Super unum Petrum aedificat Dominas ecclesiam suam, et illi pascendas mandat oves suas... Et primatus datur ut una Christi ecclesia, et cathedra una monstretur." Quid aliud quasso

› PkiUs». n, t-a.
« TJt. Π, ·.
• Matth. XVI, IA
• Uh. Tbieaarsrasi, ri Mae samta Tteataa hahsnda ia «feeralo osatra Ottseae. <a» aigaasnta· «rafrisae vHeter Maior, see »sdn< *ex* BsUanstes, *De* Brama» pratyka, UKI. ⁂.«. Ct P.A. Casant, & nrasaa riféntii aspssNmee ri apurants, Biaisa Imo, p arr.ae

i Matth. XXVm, IS.
• bas. XXΠ, SA
' *Dt uaUti e teeiteioe* a IV.

«t m o m ëätha m icoissM dtostatev, ni» oath·- A indafcotihilitateui adetruunt «t oooatituunt. Atqui ut dram unam veritatain aim irrar· doosctam?

Haac omnia'qua· huousqn· protuli, ab omnibus vobis, reversodisaimi, patres, taoari ac servari facile concedetis; at nonnullonun aaxiatataa at timorea ihi initium sumunt ubi reponendam am magisterii infallibilitatem in persona Bornant pontifici· schema nostrum atatuiL Hinc magna oonquiritio facta eat|Rfttaoaaae eat

hinc magna contentio; actum ssse de apiaooporum suctoritat·, adiudicari summo pontifici potestatem depotioam in gregem Chriati, immutari ipeam ecclesiae conatitutionemraeparari caput a^oorjwe aliaque plura quae in animorum aaatu hic proferri audivimus ah iia reverendissimis patribus, qui infallibilitatu pontificiae praerogativae ea ration·; qua inachtaiate proponitur, usque modo noa aaeeutiunt. Sed dicam eia: Non turbetur cor vestrum neque formidet, noüta timere ubi non eet timor: non in commotione Dette; m pulchritudine pacis veritatem quaeramfes. Si doineaticia ^isce dissidiis sepositis rem tranquilliue expendamus, imaginarium atque omnino «spernendum apparebit discrimen, quo .duplex sententia in hac svnodo iam pluries distingui visa eat.

Et eum praecipue ex iis oppositae difficultates iam evanuerint ex expositione aliorum reverendissimorum patrum, attingam tantummodo eam, qua dictus est, quod si Romani pontificie infallibilitaa definiretur, separaretur caput a corpore ecclesiae. Sed Romanus pontifex non docet separate: ecclesia enim Christi vivum eet corpus, et usque ad consummationem saeculi Christo promittente vivet; at quemadmodum corporis membra · capite sçiuncta vivere nequeunt, ita nec vivit caput a caeteris membris aefaratum. Cogitari itaque haud potest universalis «piscoporum a Romano pontifice dissensus, quin simul «velesiam universam defecturam teneamus; nonnullonun igitur erit dissensus, qui hoc ipso quod se a capite C seiungunt, extra ecclesiam se ponunt, quia ubs *Petrus ibi ecclesia*\; qui vero episcopi cum Romano pontifice communicant, cum eo etiam sentiunt et iudicant. Igitur cum imporaibile sit universam eccleùm · Romano pontifice non tamquam a persona pmata, sed tamquam ab ecclesiae capite separari, Romanus pontifex nqp unicus sed supremus eat ecclesiae rectfr, pastor ac doctor: et quemadmodum ex eiua auctoritate recipiunt epiaoopi ut auam exerceant iuriadictionem, atque hic aut illic exeroeaat, ita ex infallibili pontificis magisterio recipiunt epiaoopi, ut unam vel aliam veritatem cum eo revelatam iudioent, et fidelm sibi commissos doceant. Absit igitur ut Romanum pontificem ab univeraa ecclesia separatum cogitemus: tunc enim non caput aut doctorem ecclesiae, aed meram haberemus privatam personam.

At oppouunt, episcoporum consensus aliqua saltem ratione accedet» ad pontificia definitionem conditio est ad eam definitionem tamquam infallibilem recipiendam. Sed si intelligatur his verbis Romani pontificis iudicia in rebus fidei et morum ex consensu episcoporum expectare debere ut evadant ac teneantur infallibilia, tunc supremae potestatis exercitiuih essentialiter dependens poneretur ab iis, qui ipai suprema· potestati divina institutione aubiiciuntur; quod, ni fallor, contradictionem involvit. At dum non putamus hac condition· pontificiam infallibilitatem ease courctandam, aimqi tamen tenemus ac firmiter credimus, eam ease numquam defnturam ad Romani pontificia iudicia extrinaeoe confirmanda et cohonestanda Implendae enim sunt omnes Chriati Domini promissions·. quae simul cum Petri primatu ecclesiae

aptius µ qua· nuno uaqus protuli una Motantia oomplaotar, ipsissima verb· raéaraœ, quibo· vos, ravuraodisaimi 'patres, allocuti estia sanctissimum patrem anno 1862 in veatra protestations, qua· haeo aunt: „Siouti enim corpus capiti ano ooniungitur mambronun compagina unica vita, ita nos tarum consentire

Sed dum in mentem revooo vautrant illam proteatationam, reverendissimi patre·, magia magiaque aluoeacere doctrinam noetri schematis, et omnino evanescere quae noa inter et vos exortae erant contentiones, mihi clarusime visum eat: „Praei nobis, ita unanimiter loquebamini ad aanctiaaimum patrem, ut bonus pastor exemplo, oves et agnoa caelesti pabulo peace, aquis sapientiae caeleeti· refice. Nam tu eanae doctrinae nobia magiater; tu unitati· centrum; tu populiftumen indeficiens a divina sapientia praeparatum; tu petra es, et ipsius ecclesiae fundamentum, contra qqpd inferorum portae numquam praevalebunt. Te loquente Petrum audimus; te decernente Christo obtemperamus."

Haec omnia renovantes et nos fere omnee confirmavimus post quinquennium, ^um quotquot eramus quatuorcentum octuaginta sex in altera protestatione eumdem eanctiaaimum patrem ita allocuti ŧumus „.Petrum per os Pii locutum fuisse credentes, quae ad custodiendum depositum a te dicta, confirmata, prolata sunt, nos quoque dicimus, confirmamus, annuntiamus, unoque ore atque animo reiicimus omnia quae divinae fidei, saluti animarum, ipsius societatis humanae bono adversa tu ipse reprobanda ac reiicienda iudicasti. Firmum enim menti nostrae est attaque defixum quod patres florentin! unanimes definiverunt."

Quae quidem omnia quid aliud tandem sonant, ni» supremae auctoritatis inerrantiam et perpetuam cum ea universae ecclesiae consensionem ? Cum igitur nos eadem fide qua ecclesiam indefectibilem tenemus, eam a suo capite numquam discessuram teneamus, nulla erat aut est essentialis ratio, cur in schemate de ecclesiae consensu cum Romano pontifice ageretur. At quo clarior omninm hac in re communis sententia appareat, opportuna mihi vi·· eat additio unius paragraph! in pag. 13 post lineAn ô [7sn], quae poni deberet infra primam et ultimam capitis noetri paregraphum, et quae ita se habet: *Hanc autem supremam magisterii potestatem sane ab omni retro antiquitate temper exercuit Romanus pontifex tamquam pastor et doctor omnium fidelium; eiusque decisiones* ta *extirpandit erroribus, atque dogmaticae epistolae omnt tempore fuisse ab universa ecclesia receptas, patrum testimonia ei concdiomm acta testantur. Unde notum* tUud, *pontificem Romanum ex cathedra loquentem errare non posse, cum scilicet ad Scripturam .attendens et ad traditionem, quae* t» «ecfesta *Romana a temporibus apostolorum incorrupta servatur, ac referens universalis ecdeeiae sensum, assistente Spiritu sancio, aliquid fidelibus universis credendum, aut ubique observandum proponit ac praecipit.*

In sequenti autem paragraphe, quae continet definitionem, in qua nullimoda addi potest conditio sine gravi periculo perturbationis fidelium in credendo, ad lineam 17 [n „] post verbum „cum" adderem haeo alia: *tamquam caput ecclesiae.*

Hisce additis et Romani pontificia suprema in docendo et infallibilis potestas evidenter exponi videtur, simul autem quaelibet excluditur suspicio aut dubitatio de potestate hac, ŧu nonnulli definiri

∎ *S.* Aatass. sxpUa. ta ra b, a. MI

i <X CMM *Oet teHm* ssr. V, viL Ï.
• OMNOMNïµ ssr. VI,mL11; Mgra tXUX, MOb.

putant ac timeot indepeodentem, Mparatàm, ab- A •olutam.

Et haec omnia quae dixi, «apientiori vostro iudirno humiliter submitto.

ORATIO

returendi *patri» domati Thomae Comtolip archiepùcopi Halifaxiemnt*

Eminentissimi praesides, eminentissimi et reverendissimi patres.

Dum primatus summi pontificis eiuaque inerrantia. iuxta modum a pluribus patribus ac a me iam expositum, a textibus allatis in capite quarto schematis manifestissime comprobantur; tamen iterum atque iterum repetendum duco, infallibilitatem absolutam ut in schemate, dempto sensu eccleeiae sive consensione episcoporum expressa vel tacita, nullo modo hisce textibus fulciri.

De tribus testimoniis Matthaei, Lucae ae Joannie B pro viribus ac sincerissime iam absolvi, cum enixe ac humiliter iam ter exoptavi a reverendissimis relatoribus. quod unum testimonium saltem a conciliis generalibus rei quaedam pauca ab antiquioribus patribus adducantur, quique ex iis sacris Scnpturae textibus umquam interpretatus fuit non pro primatu aut infallibilitate in vero sensu, quod non negatur, sed pro infallibilitate prout exponitur in capite IV schematis. Et en responsio reverendissimi relatoris, qui nudius tertius dignatus est conquen ex hoc ambone, me infelice non audiente, quod alta voce clamassem pro clara expositione status quaestionis in schemate, aut in relatione.

Sed exousatum me habebit ille illustrissimus vir, cum dicam quod non ita sit ; melius quidem foret si paucis verbis insertum fuerit in schemate, sine episco|M)rum cooperatione sive expressa sive tacita nihil valere summum pontificem, dum quid novi definiendum erit. Sic saltem sine ambagibus haberemus verum ac totum statum quaestioni·: sed de boo defectu in schemate alii quidem clamabant ; ego nec verbum unum dixi. Hoc tantummodo ter petivi a reverendissimi· relatoribus, scilicet unum argumentum vere autlenticum pro sensu schematis, id est ad excludendus episcopos ab omni potestate vere iudiciaria in rebus fidei : at hucusque non exaudierunt. Nec tniruin igitur, quod sicut caecus in lerico et ego etiam iterum atque iterum clamaverim, ut dixit reverendissimus orator, et nunc iterum clamo, ut tandem aliquando aperiantur oculi mei et videant. Sio in uno tam fausto eventu tria portenta mirabimur, scilicet caecum videntem, qui propter importunitatem suam et surdoe fecit audire et mutos loqui. Iterum nunc clamo, sed ita clamabo, non ut nova et integra volumina typi· «dantor, «ad rogo ut una «altem probatio were dogmatica præ ooulis mais ac patrum huius concilii ponatufr qua patebit episcopos per octodecim samia nuac prima rica, vi verbi Dei, expoliando· ease privilegiis tam longo temporis intervallo sancitis, ecclesia plaudente. Donee hio lucifer elucescat oculis meis, iterum atque iterum clamabo ut videam, et sic forsan in lumine divini verbi omnes pariter videbimus lume$ et credemus, ut par est, etiam ante definitionem.

Tribus textibus sacrae Scripturae iam absolutis, nunc ad alia tria argumenta capitis IV procedendum, et quidem paucissimis verbis. In formula latius «ancti Hormiadae papae, de cuius tamen integritate certe non constat, habentur haec verba: „In sede apostolioa immaculata est semper catholica reservata religio, et sancta celebrata doctrina. ' At vero, ni fallor, ex hisce verbis non admodum recte deducitur inerrantise praerogativa pro Romano pontifice ex se solo spectato. Immaculata semper in sede apostolica reservata fuit religio: ergo episcopus Romae est per se infallibilis, non sequitur. De ecclesiis Lugdunensi, Massiliensi, Viennensi ac perplurimi aliis ecclesiis saltem quoad mera facta historica idem, ni fallor, dici potest ; et tamen earum episcopi non eunt neque absolute neque relative infallibiles. Sancta et immaculata religio prius ac potius catholica fuit, quam Romana. Iam enim in omnem terram exivit sonus evangelli, et in fines orbis terrae verba apostolorum, antequam Romae divus Petrus sedem suam consolidareet. Si igitur Romana sedes protulit ea doctrimw capita, quae catholica sunt, id fecit m coniunctione cum aliis ecclesiis, quae cum ipsa semper communicabant, quaeque ab apostolis vel saltem ab apoetoiitis tiri ut ait Tertullianus, doctrinam ai'eej'erunt. Si Romanus pontifex aliquam constitutionem edidit, quae ut dogmatica habita fuit, eam non omnimode ex se et seorsum hausit, sed ae thesauro et depo doctrinae catholicae, scilicet investigando universalis erelesiae sensum, ac postea accipiendo consensum aive expressum sive tacitum, sed perspecte cognitum, totius episcopatus.

Innuitur igitur infallibilitas, innuitur sed non logice deducitur ex formula Hormisdae, quia pontifex tunc non erat eonfuleitor universalis ecclesiae auctoritatis, ac proinde eum non sic infallibilem per se solum citra quemcumque consensum ecclesiae docentis, sed errare non posse cum tamquam caput eevlerise cui adhaeret ac sibi adhaerentis, ore «no. quod eet os oraculare ecclesiae, profert veram doctrinam universalis ecclesiae. Sic quoad formulam Honnisdae papae ab Hadriano II patribus concilii V1IJ propositam, ao ab eis subscriptam.

Non aliter de concilio Lugdunensi 11. Quaestio- D nes fidei, quae suboriuntur, summi pontificis prae caeterie debent iudicio definiri : supposito sensu ecclesiae «eu consensu episcoporum sive expresso sive tacito *prae caeterie,* ut dicitur in eodem textu, ut semper factum ac recognitum fuit in ecclesia., concedo; secus, nego. Quaestiones dirimuntur a summo pontifice, principaliter ac finaliter, concedo; totaliter, in sensu quod in eo solo sit tota eccleaia docens, et episcopi omnes sint una simul nihil, nego. Hoc in verbo Dei nullimode fundatum toto cbrde ac einceri·· •ime credo.

Allatis a concilio Florentino identidem respondetur. Summus pontifex est pater ac doctor omnium Christianorum, non exclusive ab aliis doctoribua subordinates ac subsidialibus, concedo; aecus, nego. In concilio Florentino nullibi ne unum quidem verbum de infallibilitate inveniri potest. Nec valet illa

1 Argumentum; «Arehiepfoeoptui Halitaxiearis. Tro· texto· qui in «ehemate afferuntur noa probare pontificias infallibilitatem : ideoque postularo se, «t aactoritas tiro concilior» tiro eanctonm patrum afferatur, quibua eo raua addocta te•timoaia iateltigcnda *eme «ertet* Neo ex formula aancti Hormiodae Romani pontificia inerrantium rite inferri, et ntiqns In soetetia Romana semper ftosirot·· tabes catholicam religionem ; at id tactum esse ia eoniunetioae aliarum eeeletiaram, qnarum sensum pontifices iarostigawerut. Ita etiam concilium Lugdunense secundum explicandam; et dicendum quod pontifex dirimit quidem fidei quaestione· *prmcqmtiter* et */bmUter,* noa •atom tateÜtar. CoaeUiam Florentinam detiWbae Romanam poatificam *eme* dactorom» asa sxelaste tam·· eaberdinatis ·©etesia· pastarib··. Coaclotit pro iafitiUbilitate «t ia echemate adatraitar, weqa· warn loeam affarri po··· tiro «x aeriptaria tiro ex patribaa rive expatidUia tiroex ipssrem pontificum oonatitaticmibaa Ex agemata aeqai astam poatificem aeqsivatera toti oorpori dota^ti^ «pteeop·· aatam aHoivatere sero •t fidetibaa aequari. (Ramer st risu «x omai parta) Ceastetit defiaitioaam paricatotiaataam e··· et dlflküam ad oro ßandam,

"Vubiéctio, quod infallibilitaa.pereoàalis sare non potaet yel absoluta; nescio quidem quomodo haec infallibili-'taa schematis nominanda ait- Sed infallibilitns schs-mqtis noatri non potitt discerni a primatu tamquam potentate executive ecclesiae. 8i id a Deo revelatum foret, ac ut tale ab eodwia semper et ab omnibua re-cognitum, concedo; (acue, nega Immo contrarium ex verbo Dei scripto et non scripto iam liquido demooatm-tum eet a pluribus patriboa huius venerandi oqçcilii. Ratiocinationes ac^iaaertationea quamplurimaa habui-mus tamquam responsiones: ‡ notate, nec verbum unum ex ore Dei, nec sententia una patrum, nec fao-tum unum authenticum ex tota historia ecclesiastica hucusque adductum-eat ad excludendam cooperatio-nem efficacem episcoporum in rebus fidei. Et tamen certe, peracto hoc concilio, praesertim protestantes argumenta eadem contra nos afferent, typis ubique edent, et quid eis respondebitur? Beati, ter quaterque beati illi, qui in regionibus pure .catholicis vivunt! Dicto *placet* et epv *defiruetu eubecripei,* totum opus Consummatum s‹t. de dogmate infallibilitatie nec um-quam uno momento cogitare neceeee erit. Sed tunc, dogmate facto, tunc praecise nostra difficultas in--ipiet. quatenus non. video, quid respondere possimus, niwi quod ecclesia iqfallibilis id doceat, et in ha dis-simile omnino erit omnibus dogltiatibus hucusque definitis, quae in Scripturis et traditione manifestis-sime sunt fundata, ac evidentissime credibilia etiam ante definitionem. quoad motiva credibilitatis nego ullum esse artmoium fidei, qui per se non tam demonstrabilis est. quam quodcumque problème in mathematicis (murmur). JLbquor tantummodo de mo-tivis credibilitatis, non de probationibus ad eviden-

t lani-

Certe et apprime cognoscere traditionem ecclesiae Romanae, primum essentiale eet omnis de fide iudicii. Accurata liarum ronianaanim traditionum collatio, «arumque convenientia et identitas cum traditionibus aliarum ecclesiarum, ab episcopis tamquam testibus a Deo ad lioc ordinatis demonstrata, eet totius operis simplement um. Huiusmodi collatio liil addit veritati tofallibili traditionum|^rleeiae Romanae, quae in ae ipei. divinae sunt, sed medium est ordinarium ab ec-clesia usitatum ae a Deo ipso ordinatum, quo certis-sime scire et demonstrare ‹ possumus quod summus (Kmtifex . ieras traditiones suae ecclesiae Romanae salis consuluerit ac prae-oculis habuerit, antequam quid de novo definitum fuerit. Adde nunc praesao--tiam prpmitaani Domini nostri leeu Christi cum toto epijkipatu ac assistentiani Spiritus sancti suggerentis, iie eccleasm docens umquam in haeresim incidat; et habetis a^kientum irrefragabile non pro duabus in-fallibilitatibus, sed pro una eademque infallibilitate tum summi pontificis tum totius corporis ecclesiae, a quo ut capuhtoet omnino inseparabilia Igitur quod summus pontifex per se ac independenter sit infalli-bilis ut in scliemate, et, quod omnes epiecopi, ut dixi, sint nulli, omni caret fundamento, ut mihi, humillimo inter vos, certo certius videtor.

Dato nunc quod summus pontifex ait infallibilis, ut revera in meo Aensu, reverendissimi Delatores exprobrant .verum consensum episcoporum ecdeeiao oAtholicae non requiri pro hac infallibilifat at ed lot neque textti13 unum Scripturae$ nec senten-tiam unem sanctarum pàtrum, nec constitutum unum bummoruin potitificum, nqc decretum unum conciliio-rum genet Jium per mille annoe post tempora apostolorum, usque modo adduxerunt,| et ut intime in corde mèo sentio, nec afferre possunt, et pro haç validissima ratione, quia timeo quod non extent. De reverendie-pimie relatoribus ipsis conqueri nolo; opu« qùidetnenU' difficiUimum, * iam mirabilia fecerunt excogitando systema, quod-caret/easni fundamento rationabili, ao demonstrando quod non erat reapas demonstrabila Etiam nunc, hac undecima hora adducamur, afferaa-turtextus, etiam unus, ad probandum Jaod episcopi nullam partam habeant ia infallibilitate summi pon-tificis de fide agitur, et tunc quoad doctrinam nullum dubium, quin corde uno ac unanimi voce om-nes dioaœue: *Piant.*

Enates docete . Eroe ntbwrewi sum ⁂. Cusu venerit *Pnuelitue doeebit voe* omnia, et *euggeret* no-bis ❧ — *Praecedat* no» ‘…, *Praecepit aobie Deue praedicare ac teetificari* ☜. *Dic eaieeiae. Quod ei eocieoiau»* MU *tudierit Oportet te* (Timotheum scilicet) *coavenari*’; in quo*f* non certe iu divo Petro, sed conversari, ut Apostolus ait, m *eccleeia Dei vivi, quae eccleeia eet columua ei ftnuameutum irritatis.* In concilio Hierosolymitano lacobus dixit verbo Petri concordare verba prophetarum: Quapropter, non quia Petrus iam· sententiam irreformabilem ante eum tulit, eed quia «damine facto invenit eam concordare cum Scripturis, ideo dixit, ut Scriptura ipsa aaaeverat. *Quapropter ego* iudirio. Haec omnia pro episcopia eorumque juribus manifestissime testantur, ni fallor. De fide eet totam ecclesiam docentem, episcopos simul scilicet, eme infallibilem: ..Credo in ecclesiam catho-licam·"

Per textus allatos mfallibilitas totius ecclesiae semper demonstrata fuit contra omnee haereticos. Si nunc uniis solus inter omnee episcopos inerrans sit. hi textus: *Euutee docete etc.... Etre ego* tobwrwm sum, nimis probant, et igitur ad nihil valent. In sym-bolo apostolorum clarius, verius, mblius diceretur: Credo in divum Petrum et eius successorem. sanc-torum communionem etc.; quia prima e< sola regula >fidei, sicut lux mundi, Steque in dubio neque sub modio, sed super candelabrum poni debet, et lumen· lucens in caliginoao looo conspici debet ab oculis totiu/ mundi. Non ad concilium Hierosolymitanum neque sd concilium Constantinopoittanum, neque ad concilia particularia, neque ad'concilia generalia, sed ad solum summum pontificem tum facilis recursus haberetur omni tempore. Unusquisque parvyhs in «'hola hanc infallibilita|aoton suo cetechiu^Taddisceret tamqupm primum, fundamentale, ac orfftium articulorum fidei notissimum. Si summus pontifex fuisset tota ecclesia infallibiliter docens, ut nunc supponitur, iam de fide foret ab initio ipsum solum esse incerantem, et nunc non requireretur alia definitio: aed oajvoc tota anti-quitas, ego dioo, tota antiquitas silet. Ergo summus pontifex non erat eemper tota eoctoaia docens, ergo neque etiam independenter infalhbnja

At tempus, patres praestentissimi, urget; brevi-tatis causa unum tantummbdo testimonium ex sanctis patribus afferam, scilioet «x sancto Irenaeo, qui om-nium antiquorum patrum est facile princeps summus, amicus antiquae Romae ao unitatis catholicae fulcrum, tit ita dicam. Post celeberruqam illam sententiam in capitelli *advereue Kaereeee::* „Ad hanc ergo eccle-siam etc.", fere idem dicit, sed modo inferiori de veri-tate irrefragabili divinae traditionis in tiliis ecclesiis, et nominat eodesiam Smyrnae ac eociesiyn Ephesi. In eodem capite de illa ecclesia Ephesi dicit: „Testis eet verus apostolorum traditionis"; et immediate post verba haec in sequenti capite IV dicit: „Quae autem

I Mattb. XXVHL 1».
• ib. xxvui, «a
• Issa. XIV, M.
• Mattb. XXVUI, 7.
› Art. X. «1
• Matth. XVIU, !(.
’ I Timoth. ΠI, 1&.

•uat wrliaia·, râm »η·— diligentia dihgava. ri ap- pnhradere ventatis traditional Qaid «aim? Et ai qaibm de aliqua modioa qaarationa disreptatio assat, aoaraa oporteret ia aatiqaiHÛMa «anwt«calMa, ia quibas apoatoli coavaraati aeat, at ab ail'd· prwasnti gam·tinni sumare qqod certum « re liquidum «ri? Qaid autetn si aaqus apoatoli quidem Scriptui mUquiaisnt nobia, nonne oportebat ordinem saqui traditionis, quam tradiderunt iis quibu· committabant ecclesia·? Ad dirimandte igitur controversis» da fida •edesia Romans «at prima at longiaaime principalior, aed non aat tota at abaoluta at sola in manta diri Irenaei, ut ipaiua verbum ..principalior" quam apta demonstrat. Si rammus pontifex «umma fuerat regula inconcusaa fidei, ut in «hauste supponitur, nonne ad •edesiam Romanam solam et non ad alia· Irenaeus referiet? Ergo et traditione· omnium aliarum ecclesiarum etiam consulendae aunt, quarum tente· omne· alii epiaoopi ecclesiae catholicae aunt ad hoc a Deo ordinali.

Huc excerpta pene nine numere «anctorum patrum a saeculo 11 ad saeculum V in eodem sensu tranaripta ab originalibus habeo, quibu· apertieume demonstratur, nec poritificem «olum une epiaoopi·. nec episcopo· omne· «ine capite, aed ambo simul, epiacopatum acilicet. eccleeiae catholicae integrum, caput et membra, traditionibus omnium ecclesiarum prae oculi· habiti·, unam eandemque infallibilitatem indivisibilem a Deo, tamquam unum corpus eoelesiM docenti· ac indivisibilis accepieee, et quae duratura est usque ad consummationem saeculi. Non duae igitur infallibilitate·, fontalia et derivata, aed una tantummodo immediate · Deo promiaaa ac data omnibus •imul, inter quos divus *fetru»* ac eius successore· fuerunt longissime'principalior··, episcopi vero omne· •oceeeorii. aed divino instituto indiipeneabdea, ita ut nec etiam 'olente· poeeimi» ullo modo renunciare iuribus, quae ab ipeo Deo nobi· concredita «unt tantummodo in depoeitum. Non possumus, patres pree•tantiaaimi, negare, Çhristuni, qui eat verita· ipaa, nobiacum episcopis futurum esse usque ad couaumma'tionem saeculi. Hucusque de fide fuit, quod summus pontifex cum omnibua episcopi· aequa auctoritate doceret univeraqlem ecclesiam; iuxta schema vero summus pontifex. atdua nunc aequivalet toti huic auctoritati docenti. Ergo iuxta acbema omnte episcopi ecclesiae oa'holicae esquivaient «ero (ntmor *ei rimtt),* quod eat mathematice absurdum, et certe theologice verbo Dei revelato non omnimode consentaneum.

Textu· allati in acbemate · aacra Scriptura ad nihil valent pro sensu reverendissimorum relatorum, ut iam lucide demonstratum eat. Textus a sancto Homnsdn, a concilio Conatantinopolitano IV, a Lugdunensi II ac Florentino deprompti praeter rem aunt ; nam ai non fuissent, cauaa iamdiu finita fuisset, et nulla amplius controversia hac de re inter catholicos hodiedum haberetur. Contrarium enim, quamquam m extremo sensu gallicanumi. quem et ego reprobo, Kkœen ab ipaa sancta sede hucusque numquam notatanpfait ; quod impossibile fuisset, si haec testimonia a,tribus concilii» pro infallibilitate absoluta sumini podtifici· aperi· declarata fuissent (sabmtAmm erarmtpg Ergo nec textu· unus «serae Scriptura· in mnsu patrum, quem iuramento sequi tenemur, nec sententia una mactorum patrum, nec constitutum unum summorum pontificum, nec decretum unuq) -ekciliorum hucusque allatum eat nec afferri potest, ut ego humiliter opinor, pro infallibilitate in «ebemate, quae purissime et exclusive personalis eri, non obstantibus omnibus in contrarium dictis, ut ridari poteri pene

Caram, banaas roavs UL

A ia «MptfM lima eapiti· IV, prarasriiai ia ulriraa paragraphov ebi iagitar: „Rnor>aiiu· paatifiaam(«0 in parsona beati Batti dictam aat : Ego Tegari pre te, ut non defiant fidaa teri... ri Mmrintia· drimm ipsi, oriUcat diro pitra, proiarasi " Noam at te, « rite, «t ti ipat ptqpomiaa aunt at paraanalia? Nonna pareona Petri, at In, at /idm tau panoanlitatam pabiioam diri Priri, de qua in «rhameta, «partimima damonatraat? Nonna «t haao psrsonalitas publica, nent at privata ac omnaa eius dota·, omnino exclusive· no incommunicabilm ament, cictit quaacumque persoMr litas (ntmor ef rim·), da qua in pbiknophia iamdiu didicimua?

Quomodocumque sit, osrium ari, patra· prasatan-' tissimi, quod dogmate aamel facto ut in schemata, doe infallibilitar docendi adeo personalis ac incommunicabili· erit ia mmmo pontifice, quod nihil aliud episcopia relinquetur, mai oculi· douais ri non apartia) simpliciter audire, approbare, obtempérai·, credere. Sicut inter omn·· fidele·, ita nullum diaerimen inter noa ac illo·. Propn·· oculi· examinare ut temper *(totam* eat, testificari ae vere ludicer·, ut mos fuit in *to*clesie, tandem finis erit et quidetn in sempiternum. Et fuitne ab initio sic a Domino revelatum ac ordinatum, in ecclesia semper usitatum ac ubique recognitum?

Habetis «x argumenta nunc in achemato. quorum 'ne verbum quidem ullo modo ad rem refertur. Nam vera ac aola quaestio non eat, an summus pontifex ut infallibilis, quod omne· in vero sensu sacrae Scripturae ri patrum libentissime concedimus; aed an ut infallibili· iuxta verba divi Antonini tamquam uteo· consilio et requirens adiutorium universalia ecclesia·, in vero «it infallibili· per ·· solum ac omnino independenter, ui in «ebemate; haec eola quaestio. Quaestio est an in ecclesia Christi docente epiacopi omne· umul «int aliquid, an nihil omnino quam cMteri fidele·. Quaestio est an soli divo Petro dictum fuerit a Christo. Eunles *docete* l ...eme *ego mbttem* sum ... *Sptntiu sanctu· docebit voe amuia* [3]; an haec omnia Chnati» Dominus noster retractaverit cura iam dixerit : *.Ego rogati pro te, cotffirtaa fratree ⁂.* Posce *Mg,* posce oves ⁂. Privilegium exiguum pauperculorum, quod nobia efUbropi· in relatione tribuitur, scilicet iudicium assensionis, approbationi· ri quod insiractionia vocatur, nugatorium est, incognitum in theologia, inauditum a maculo, novum ri igitur non verum in doctrina, ac veraciter non aliud quam lusus verborum ad nihil vulen· pro proposita definitione. Sex probatione· igitur in «ebemate omnino praeter rem aunt.

Sola difficultas est. non quod papa sit infallibilis, •ed quaensm sit haec infallibilitas. quinam sint eius character·· ao conditiones: neo responsum unum nee l textus unus hucusque adductus fuit ad enucleandam •olam rem, quae vere in quaestione est. Porro millia excerpta a tbeologirtaoderni· ac ab historia soclssia•ties adducta sunt ad probandam ^ifallibilitatem, quam nemo ex nobis negat ; aed BOi' verbum unum ad daaonatrandum, quod episcopi non sunt ut serf^er fusrupt vere participes in haec magna praerogativa totio· ecclesiae docenti· : hoc mementote, patres prae•tantrssimi, base sola quasetio.

Satia «uperqna iam dictum est de fide omnium nationum in infallibilitate summi pontifici·, sed de •ola ratione quae quaeritur, de quidditale «rilicat. de conditionibus huius infallibilitali·, noc populi irii

› MstU. xxvia u-ao.
• Ima. XIV, M.
• Ite. XXII, IS.
• Ira XXL 17.

srequam uo -β- M cogitaverant, m› atari·» a cathedra, «reatit orante ecstasis. Eted aea idee iataAi-iater no· þatrib urequaa set» prespiiunre fait bâÎB pSfS· {Ottd 4MaMNk· - tototo MMtoît <pae ad baae ocatroveniaai ia nceanitin Vatiww Ad µ o Iµ Mı SR efeOibiliB ^ejMa 8b4 vNMWMÛto? 4|W0d Ùl MhMMt MKItWi MMMt itoaiUgmtor bw wte MMMrtf «Wr Wt probsfW OSIMI îltM totiOBM MHp wtoidÎ··» «mémı; M ito istoU^ntor» to «κ Mto mmmm* rnd tota eootasia infallibiliter taaa fasrit din· epimnpnmm paodaat infaUibilitss Boaaaai pontificie Patro «dia, aat qaod aaa casterie apostolis eoramqao Iam wee ai ita iatailipnter, osnaiao raiirisadamssse seoosssoribos ia opisoopata, aad soli divo Patre dictate ıIImb MtottotiMn <HutotMo: faamt a Doeiao: Eree wfaaaa ‹'aK* Hae prosas impossibilo aat, ao pre vsrithte mai prj|Uiti in booss

respectu, Dei opitulante gratia, sanguinare fundere paratus feram. Si emam haereticis aat aaa· protelantibus in patria mea infallibilitatem cummi pontificia vindicare vaUam, at facio, mana prima» at maximum argumentum amat: *Sect ego oobieait* *mm etn. at Petrum eme caput at primatem et oa oraeulare omnium apostolorum tota antiquitas teetatur. Ergo in boo unico vero ac probato sensu ab omnibus ooafiteodom eet.

Ex animadversionibus hucusque a me factia facile patet, quod pree omnibus novis. definitionibus illa de infallibilitate summi pontifies omnino, ut mihi videtur, periculosissima eat ecclesiae ac sanctae aedi, et difficillimum dogma ad credendum, exceptis excipiendis. Non multiplicatio dogmatum, aed praedicatio fidei quam habemus, valitura est ad maximum lesu Christi ecclesiae bonum. Si me et pluribua invitis, hoc novum dogma hac de re faciendum sit, pree manibus habeo emendationem * quam eubstilueee vellem pro ultima paragraphe capitis IV. Parcite.

ORATIO

reverendi patrie domini Cenoli de La *Tear d'Anvergœ a-chiepitcnpi BUnriceneiel.*

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patrea.

Ad rem statim aine prooemio brevitatis causa deveniam: ‡ de doctrina; 2 do formula definitionis.

Ex iis quae audivimus ex boo. ambone et quidem vehementimimis verbis, palet duas de Romani pontificis infallibilitate adrase sententias. Prior, quae est doctrina ecclesiae Romanae, et ideo eodeaiae catholicae, nam ut egregie ait Boasuetua noster: ..Fidos romana fidae totius eodeaiae"; prior sententia tonet, Romanum pontificem in definiendis reboa fidei et morum, quando loquitur ex cathedra, esos infallibilem *per ee,* et ipsius decreta per M irreformabilia eoae etiam antequam recesserit eedesire consensus Posterior vero, quae sub gallicaniemi nomine venit, nop quod ob omnibus Gallis teneatur, quod falsissimum foret, sed tantummodo ex' eo quod ortum habuerit in Galliia, tenet, Romanum pontificem reae infallibilem quodam modo, id estçdummodo aoceaeorit ecclesiae consensus.

Iam vero si per ista vetba tantummodo inteUigeretur, quod quotiescumque papa loquitur ex cathedra, statim aseentit eocleaia, verissimum foret et certum eat, quod quotiescumque loquitur fapa ex

i Macte. xxvm, >>

• Tussietis, <aau ttMMli smlaraUsstato prresHIbex habetur sub na.it

• Arguaeataa; .ArcMspiseepse Masricenato srpsenii quasaau Barents. ecdasb» imtrins teertt sestpar sirsa pnaHSrlsn infallibilitatea: aalUcsaau salsas taetrius» a Binsuit peaUIdbos ilvneetaa Mesa dixit Teraslaa MaMsais <aas te capri· quarto prvpoaltar ptaribre teborere tateetibm, I· pute nihil dMt ta Molestes angMerie; ▸ quis panttesis tetetlibaHsa rastriagitar 4 Msn et netas, reqw>exMuittar ai teste tagnotios, st M osasarss ntunres; S· reite· affsni eareaea coatra U qaod constanter ia preMstaatibre oaiWbao servata» eat. Prspooait Udrao «uneistisues quae retemtaa sub sanaris M, M, >> -

B 2 Raucienda, quia aparté contradicit principio fidaq. Eat principium fidai iuxta bullam I uteam *Domini Sabaoth* ‡ quod decretis Romani pontificis ex cathedra debetur plenua mentis et cordis assensus. Iam vero ai per ee non sint irreformabiles constitutiones apoatolioae, omnino impossibilia evadit iste plenus mentis assensus, nec dari nec pruaoipi potrat. Nam ut detur plenus mentis et cordis recensus, neceree est omnino ut excludatur non solum omnis dubitatio, sed etiam omnis dubitationis possibilitas. Iam vero si per ee non sint irreformabiles constitutiones Romani pontificis, ergo reformari possunt; ergo adest dubium possibilitatis reformationis, et imposubilis ooqnino evadit plenus iste mentis et coniis assensus. Nec dicatur quod tunc ille mentis assensus praestabitur modo aliquatenus suspeoaivo, ut aliquoties dictum fuit. Si adest modus aliquatenus suspeusivus, suspen-«ftur, non praestatur assensus.

C 3 Reiioenda illa sententia, quia pro fide catholics periculis plena. Cum uua haec ratio, et quidem optime, fuit praeoccupata ab eminentissimo cardinali Rothomagensi, ab illa evolvenda penitus abstineo.

4 Reiicenda, quia pluries damnata a sancta sede apoetolica, et quidem gratissimis verbis, et non ideo tantam, quod ad quosdam articulos redacta fuit, aed quia doctrinam ecclesiae Romanae doctrinae contrariam continet. Haec sunt verba condemnationis ab Alexandro VIII, ni fallor, factae „Oψηιχ et singula, quae tam quoad extensionem iuris regalise. quam quoad declarationem de potestate ĕcclreiaetn ad quatuor in ea contentas propositiones in suprodictis ooiqittie gesta... improbamus". Et adeo sancta sedes semper illam reprobavit sententiam, ut omnibus illis, qui putem habuerunt in declaratione, oonsianter denegaverit institutionem canonicam, uaque dum . praesentem retnictatioaem emiserint. Heec sunt verbe D retractationis *: ‚Jdoiroo ad pedes beatitudinis vestrae provoluti profitemur ac declaremus nos vehementer quidem, supra o«»ne id quod dici possit, ex corde , dotera de rebus gretis in comitiis praedictis, quae sanctitati vestras et eiusdem praedecessoribus summopere displicuerunt, ac proinde quidquid in iis comitiis circa eoolreiretinam potestatem ao pontificiam auctori-' tabem decretum censeri potest, pro non' decreto habemus et habendum eree declaramus". Unde non mirum quod Benedictus XIV' «me in rebus theologicis vetretireimus dixerit de opere Boesueti cui titulus *Deferuio dadaratiimie:* ..Difficile profecto eat aliud opus reperire, quod aeque adversetur doctrinae, extra Gal-

i Mite a Ctesasate XI «te U taUi ré. 17M.

• Utesias apset *Inter nmK^beee.* Bellar. Bea. *ei.* Malreril tea. XI, peg. <8.

• Ortvssre, *Hiet,* saisa, tete Y1II. part, I. psg. IM.

Um▪ ebsq·· reeepta·, deerarari pemtifigb·· sBhedra Ji defiaicatm ffftUftflitaM

Dt farta, patres roverendieeimi, qm» amqaam epiecoponn· GoHianra dt Um peaeteoaa Meaitatt ooaeeaau· eecieesaram, eut dt inre epieecgoeum iadàmmH demeta apôrtoüe·, qoie nasquran eagtevitT Qaando aetom fmt de reripsenda balle, q·· nondam nabantar lanee·joui, «xtemplo hanc balla» rerepannrt tint oHo «neiM Scio eqaideea, qaod, qaando ■•tara fait derecipienda bulle VUmm» ftoawtt 8·-teeriA, aliter agere volueraat, et illam bullam, illam ocnstitatMwm «camini rabiitote; ead «xtemplo CJaMM XI illoa veheoaeotiaeimi· verbs· redargoere m omisit. Et base verba pertegere mihi licitam eat. Haac sunt verbe▪: „Quia enim voa conetitait indicm taper •mF Numquid inferiorum set de rapariocie anotoritete decernere, etusque indicia examinaret Paoeveetra dictum ait, veoorabües fratres, intoleranda plana rea est... Interrogata maiores veetroa, et dicent robia non Ieme particularium antistitum apootolicae radia decreta decutere, red implere."

Reverendiseimus archiepieoopue Halifaxieosis textue authentico· poetulabaL Haec eunt verba authentice, quae plana demonrtrant Romance pontifical compar improbam· hanc eentantiam ; at postea adiunxit, quod qui eccleaiae Romanae eentantiam tenerent, quart nullo rationabili motive inniterentur. Nitimur super eodeaia Romana, quae in rebus fidei errare non poteat, nitimur euper traditione, nitimur rupee Scripturio ; et quando dico ego quod Romane eodeaia errare non potent, etatim propositionem contrariam ot haereticam damnatam afferre porcum. A Sixto IV, ni fallor, damnata fuit haao ƥropositio ..Ecdeeia urbis Romae enare potent" ; daiqnata fuit, poet Riapanoa, tamquam haeretica. Ergo ex eo quod Romana eccleeia eam doctrinam 'tenet, dicendum eat omnino illam doctrinam reae veram, venaeimam, certam, certiora- C-mam, et proinde omnino retinendam.

De caetero, quod rem omnino definire videtur, eet damnatio facte a Pio VI in bulla Auctorem *fidei.* Pwtorieneee non timuerunt quatuor articulo· gallicanue in auis acti· inserere, ao etiam adoptare non dubitaverunt. Porro hanc adoptionem Piua VI improbavit uti *temerariam, ecaadaloeam, et iaribeu eaaetae eedie mmrioeam.* Haec sufficiunt, ni fallor, ad demonstrandum quod pluris· et vebementimimi· verbis sententia illa gallwaniami a eaneta sede fuerit reprobata.

Neo ideo dicatur, quod ex eo quod impugnatur gallicanismus, etiam impugnetur Gallia: rea sunt omnino diversae. Gallus eum et ego, *0eo* minime gallicanus ; et multi alii hanc oamdbm emittere poo-•unt declarationem : proinde hape ideqtifioationem omnino respuendam eme oeneeo ac arbitror. Et'si hisce ultimis temporibus tam fortiter, tam abenue pro fide D eccleeia nostra dimicavit, non quia gallicane, asd quia ' oathaiice *(bene).* Et ei tunc ot carrer·· et exilium et mortem et martyrium pace·, non quia particulari m falsae doctrinae ·ddiote, eed quia eaneta· sedi· filici primogenita, Mo matrem aeo matris vocem etiam in peeeimie temporibus «unquam oblite fuerit, noquo etiam ni fallor obliviscatur. Hase d» doctrina eati· superque. Ad formulam definitionis deveniami».

Proporata nobis formula divereis, ni fallor, videtur laborare defectibus. Primo quidem nihil dicit do aeq^rtaria esebsai··, \quad Cbriotas iis varbia iartifart CanMc ǥn deCeOs ete. laOaper infallibiliMM Bombi M teieiti NβŋĭφM vidtter mlm difiMtMMi fiAôê M Mb oifeMi theologice certam eat baao iafaBihilitatem altre peagredi «templi gratia ad terta dpgraatiea, ad asararea miaorea, id eat bareeei · infarinem lare veta piurinsie vicum aat cavendum arae a restrictione, quae fona·plurimi· difficnltatibac locare in posteram daret. Tertio tandem plurimia viaare eat qaod coaotitntio natta quasi manca et incompleta videretur, ai dum alii· capitiboe adiungitnr cano· qperiala, nostrum quartum caput ano canon· daatituatur. Unde ut iia defectibus remadium, aliquod afferatur, variae iam prodierant fonattl·· definitioni·.

Cum maximo gaudio audivi illam, quam propoouit emimotimimas cardinalia DubUnancin at quantam «x prima auditione intelligere potui, mihi videtur bona ot etiam optima. Attamen, ni fallor, credo quod aliqua difficultate laboret. Etenim dicendo quod Romanae pontifex ea pollet infallibilitate, que Christus Dominus inotractam «ce voluit ennleriare, timendum set no concludatur ex hia verbis, quod infellibilitaa papM provenit ex eccleeia vel per ecclesiam, dum procedit directe et immediate a Deo -par iata verba: Ego ropovi pro te etc. ; unde forsan aliqua difficultate laborat. Unde cum maxima humilitato aequantem definitioni· formulapi proponerem : ut primo quidem brevisrimia verbi· revocaretur magi-■terium ecdanae: Doummm enem *Im> Ckrietm,* gw aportolo· euoe hiare aUocutw ssl rerbi·.- A'unfoe *erga* docete omteee practee... Et acor *ego* cobiorum eum outmbw disbw aeque «d oonsuramotioaem ǯoeralt outaa tote Petro praetor rise durerai. Γ· cc Petra·, ot euper Aone podruno *œ&ftotAo* aaetorean mram ▪ *et itenoo: Sgo rogavi* pro te, ui ✻ *teftciat fiiee* tue.· et tu alignnedo aonterauc, *ooafinea fratnee* tuae Postea sic formulam exhiberem : *Noe Hague Cirieti Domâû œetri verbie* issir», *et traditioni a fidei drietianae eaordeo genegtae fideliter Maemedo... taero approbante concilio, docemtu ac dogma fidei* •ear *deoiarvmue: Romanum pontificem, non tantum gmrndo «m c«m epimopi»* afoe *m concilia* rire rafra *concilium, ted etiam guando ipee* arias, *eupremi* poetorii *et dodorie mmmre fungem, gnaeetionee fidoi et morum tuo mdido definii, per divinam aeiùten tiam baeto Petro promittam,* eues *mfaUibdem: ideagee ipeim Rommi pontificie indicia eeu décréta per* ar erne *imformedriRa, etiam anteguam acoeeeerit eodeeiae conemme.*

In hoc formula verba Christi revocantur. Haec verba ,4apremi peetorie munere fungens" inseruntur, quia papa non eolum ut doctor, eed etiam ut pastor dot pabulum, doctrinam, veritatem. Poetea D haec verba „quaestiones fidei «t morum suo indicio definit" expromuntur ex profemione Graaoorum ia concilio Lugduneoei. Tandem bio triplex cerae efficitur, papa eoius, papa in concilio una cum epiecopi·, papa extra concilium una cum episcopis. Ex hoc videre potest illuetnseimus et reverendummus Bhlifaxiensis arehiepieoopu·, quod episcopi non eunt relicti episcopi: etiam poet nostram dsfinitionam indices fidet et moram erant et eeee poterunt in concilio et extra concilium. Sed quando papa solus definieoe «x cathedra definit quid sit tenendum in fide et moribu·, tunc omnium oet obedire decreti· cummi pontifici·.

t Litt spsst srtMteimefie bt sjteseriebhiaq·· «MiMte-■ttete vHs Ptetabs eamregMl· M, A U teameli sa. nos. Ct CUmuNs *XIeU.* ^b-vefs ssiserieref.Eraa· 47 tara-l, tec>aM.

* Mk *um m* édite a texte *Tf* rte » everti MM, «m «reno Petri is Onna teaseti amt, aeas. 7.

> NMtkXXVm, t
e.bmmee .ei. Vet.
▪ Mette. XXVm, ǂMi
« teatth. XVI, M.
» Ira. XXΠ, M.

Et tMdhttt M pIVOTt, •ddIMhfr MφMMI OIBOβ1 *8i* fvû rfwrtf, iWfoû mm derate *Boutâni fortifiai* M ^ρΛΛβ^ΛΛ^Α^Α*fiiiti* MOfIM MMI MM |MF M àw-/«rmoMte «atepum mcmmtü mbMm «ομμμμμ; mmCAotm ait.

Hase sunt, rornrondimimi patres, quae sapientitsimo vestro iudicio submitto. (81JSO βpprobatio·»

ORATIO

*reverendi patrie dôaûai Btnvaudi Moaeon y H^tù» * arMepûcofi OrtMte»u!*

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi βâtre

Dum agimus do čapit IV schematis primi do čodesi Christi, magnum quidam oertamsn certamus; in quo quidam solemni certamine de fida spectaculum facti sumus mundo ot augeris et hominibus. Omnes enim fn fidelee quam infideles, tam catholici quam haeretici oculos et aures intentae in nos habent, ut videant et audiant quid dicamus de Romani pontificia infallibilitate. Ac propterea' non aegre feramus, reverendissimi patres, si de hac magna re magna conquisitio fiat, quia gravioris momenti est materia huius capitis IV quam praecedentium. In illis enim agebatur de rebus maximis, eed iam dogmatice definitis, in isto capite egitur de magna re, eed de novo dogmatice definienda.

Duas tantum psuagraphos complectitur caput IV noetro examini subiectum. In prima paragraphe fundamenta quaedam exponuntur definitioni dogmaticae infallibilitatis pontificias. In secunda, voro paragraphe forma ipea definitionis exaratur. De duabus igitur paragraphia, no capitis metam excedam, aliqua vobis dicam cum vostra venia, reverendissimi patres. Hanc ipsam methodum secutus fuit apprime et eraditissime eminentiasimus cardinalis archiepiscopus Vindobonensis; ac propterea parcat mihi eminentimimus orator ei ei me comitem in via praebeo: ipsam enim viam peragrabo, aed non'in eodem sensu, nec in eodem sententia.

Merito et opportune incipit paragraphus prima nostri capitis IV asserendo, in suprema et apoitolioa iurisdittionis auctoritate, quam Romanus pontifex obtinet super universam ecclesiam, supremam quoque magisterii potestatem comprehendi. Dixi marito et opportune. Sed eminentissime oratori non placuerunt ista verba: quia, dicit, in ista paragraphe confunditur potestas regendi et potestas docendi. Sed venia tam clarissimi viri dicam, in hac paragraphe non confundi sed iungi, quia revera iunctae sunt, in Romano pontifice tam potestas regendi quam potestas docendi. Hanc supremam et plenam magisterii potestatem accepit immediate divus Petrus, suis sqpoessoribus transmittendam, a Christo Domino, dum super ipeum tamquam super solidissimam petram suam ecclesiam se extracturum promisit, et cum dixit illa numquam eatis iaadaa^ at repetita sertaFrees «p» posas ores meae... Cat^ihat JMrts Haue supremam et planam datandi putastatam Bureau pontifices tamper neraunuet, nuUo aontradirente, ia nrenibes manalia Hanc supremam docendi potmtatam agnoverant semper in nTtmaafr quam Petri successoribus tam fideles quam sacerdotes, quam episcopi et concilia ipea Moumsnica; et quod mains est, agnoverant etiam ipsi hsiretiei, qui multotios, ut scitis «x historia ecclesiastica, ad aedem apoetolicam confugerant, postquam damnati fuerunt ab episcopis sueram provinciaram, et in hoc cognoverant certe supremam ot plenam magisterii potestatem etiam ipsi haeretici in Romania pontificibus

Dixi haec verba apposita fuisse initio paragraph· primae opportune, quis haqp verba sunt primum et radicals fundsunentum, ni fallor, Romani pontificis infallibilitatis; et hoc modo possumus argumentari. Do fide eet, tamquam res definita e conciliis, de fide cet, Romanum pontificem habere plenam et supremam magisterii auctoritatem: et Romanus pontifex noti potest habere plenam magisterii βotestatem, sus dogmatica decreta non sint ex se irreformabilia; et dogmatica decreta Romani pontificis non possunt ex se esse irreformabilia, si non sint veritati revelatae conformia; et non possunt esse veritati revelatae conformia, si Romanus pontifex non gaudeat dono vel charismate infallibilitatis: quia ai Romanus pontifex in suis decretis dogmaticis edisserendi» erraro posset aliquando, vel sua decreta deberent rdormari ad veritatis tramitem, tunc iam uon haberet plenam et supremam potestatem magisterii, vel iu errorem induceret universam ecclesiam, et -in utroque casu iam Romanus pontifex minime heberet supremam et plenam magisterii potestatem. Quomodo enim dicitur sileremus magister ille, cuius decreta debent ab alio reformari? quomodo dicitur in ecclesia Dei columna et fundamento veritatia habere supremum msgioioorium ille, qui errare aliquando potest, el in errorem inducere universam ecclesiam ?

Propterea cum ego studiis theologicis incumbebam, aliquis magister me persuadere volebat de fallibilitate pontifiera; et In mea tenuitate eum interrogabam, et ponebat in manibus meis theologiam Lugdunensem et loannis Opstraet et illi dixi: Iesus Christus constituit Romanum pontificem petram et magistrum ecclesiae: est hoc de fide? Utique, respondebat mihi. Debent omnes fideles obedire tam interiori .quam exteriori obedieutiae assensu fidni definitionibus dogmaticis Romani pontificis? Utique! Ergo absurdum est subjecisse Chrivtum universam ecclesiam magistro fallibili, qui eam in errorem inducere posset: et absurdum nec pomum, nee debet dici nec supponi in Iesu Chriato.

Post hoc primum radicale fundamentum adis testimonia afferantur in prima paragraphe, testimonia čonciliari desumpta ex professionibus fidei trium conciliorum oecumenioora, in quibua ecclesia orientalis oum Occidente in unitate oharitatis conveniebat Et emitaentiaoimuearohiepisoopua Vindobonousis, et etiam aliqua do hac re dixit reverendissimus archiepiscopus Halifaxiansis, dubitavit si haec documenta, in sdremate tam opportuno apposita, essent necne conciliaris; et si haec documenta essent conciliaris, probarent nec ne-vel fundamentum praeberent definitioni pontificiae infallibilitatis: haec dicta fuerantab emineotiasimo.

. Sed pace tantorum virorum dicam, documenta in schemata tam opportune apposita esse documenta vere

1 Algam·· .AreMspiMepasGvaaaSsasis«eget IV #»·· «mplseti, fuadsassata tootrisM et hruelra Mattimts b stroqae satsn scksssss MMrit st isMeatga sasanpsit osriL Visdotoaeasu ittaUt et sroirtt errements stvo scripturale sive «oaetllaria, et ia Uatlwalo eesMas Hispeaiuu· testasse se dixit, taat alb, sptaspi la tssUsMaie reuses reatataram iutttsnut. Famatam ösdaittoal approbare re dsdararit, proponit xiMlaadaaa MMadattoaa» posita» r b aaaeria 11-17. Coatra aeri. BoMaiaaaun edaetavit Pttraai Hgataai Mare a aalaUititaa Neroais st Barota, aoa Hgaarim tamae ab aptae pta, OreoMaea astare tabsittreare aed aActsrea st bassattei stat osl bar heps· bans boctriaare ms taneereat, st aaaasIli eoaqsaati asst, red UU ¶ ia posterare emtreUreet. Cnalrelt regaado st aUereter qsbtaa eapst da doreiaio tareporafi Bonset βoatiioi

~ › le. XXI, *It;* Lea XXII, «.

• sol aM. st. Vat.

MMÜMM» MMe tt&ItU· M'fiMMI A« Aμ MMMB pewb (Wniitioai infidlilâtitatMjMsüfioiMb Pn· «eri» desumpta «oat «t fonaola senoti Hormiedae papas, proet ab Hadriano U pptribm reerilli oeoumeaici V III Cooetentinopolitaai IV anno 869 mlabrati proposita sent, ot eb omniboambecripte «t approbata. la prima «niai actione postquam laetus fait libellus, in quo continebatur · illa formula fidei, legati Romani pontificie concilii prassidas dixerunt: ..Placet omnibus robis libellus... a Romana eorimis missus f Tum tota sancta synodus exclamavit una voce ' : ,Juste ot convenienter lectus nobse libellus expositus est a sancta Romanorum ecclesia, et peopterea omnibus placet... omnes cum ecdeaia Romanorum concordamus." Et non solum omnes condamanml, sed omnes propria manu subscripserunt : ideoque nullum dubium eet, quod boc documentum sit conciliare.

Alia verba desumpta eunt ea prafemiono fidri oblata a legatis imperatoria Orientis non colum suo nomine, sed nomine antistitum Graecorum, et leda fuit •t a Latinis nullo contradicente acceptata in concilio oecumenieo Lugdunensi II, quae formula profemionis fidei de fundamento deeervivit ad unionem inter graecam et latinam ecclesiam constabiliendam. Si igitur-unio inter ecclesiam orientalem et occidentalem conciliaris est, conciliaris sunt omnia documenta, in quibus ista unio stabilitur et firmatur. Igitur conciliare est hoc documentum desumptum ex concilio Lugdunensi II.

Demum ultimum testimonium, quod in dicta paragraphe prima affertur, desiAnptum est ex definitione fidei, quae nomine pontificis Ëugenii IV publice lecta et promulgata fuit in concilio oqcumenico Florentino: tam latini enim quam graeci padres omnes prementes acceptarunt et subscripserunt. Hoc est celebre decretum unionis inter graecam et latinam ecclesiam. Igitur conciliare est.

'Sed haec documenta rouciliaria praebent definitionem vel non? Eminentissimus cardinalis Vindobonensis dixit, ea nihil probare, ve) non esae ad rem; idem repetiit iisdem verbis reverendissimus llalifaxiensis. Sed, reverendissimi patres et carissimi, tollite in manibus vestris schema nostrum, tollite et legite schema nostrum, et in bona vestra fide et episcopali conscientia per vosmetipsqs videte et indicate, si in illis testimoniis conciliaribus contineatur neo ne infallibilitatis pontificiae definitio, non explicita aed implicita; quia si explicita, iam actum esset, et hac de re iam amplius non tractaremus in hoc concilio. Videte igitur, reverendissimi patres, si patres concilii oecumenici Conriantinopoliteni IV, ai patres concilii Lugdunensis II, si patres concilii Florentini potuerunt asserere quod asseruerunt sine fide in infallibilitate Romani pontificis.

Si Romanus pontiVex non esset infallibilis, nemo potest asserere nec credere potest, ut patres concilii Constantinopolitani IV asseruerunt et crediderunt, omnes chrietifideles teneri sequi in omnibus apostolicam sedem (notate bene: teneri sequi in omnibus), in qua est integra et vera Christianae religionis soliditas, et in qua immaculate est semper catholica reservata religio et sancta celebrata doctrina. Si Romanus pontifex non eat infallibilis,' nemo potest admittere et credere, ut admiserunt et crediderunt patres concilii Lqgdunensis II, sanctam Romanam ecclesiam et Romanum pontificem teneri prae oadteris omnes fidei veritates defendere, et ■ quae de fitje sdb.rtae fuerint quMstionee, suo debere indicio definiri. Si Romanus pontifex non esset idfe'lihilis, nemo credere sed nec admittam ot wbaeribere pernet, quod Florentini patna dediderunt et eubampaorant, scilicet pontificem Rohtennm veredi Christi vicarium totiseque coriariae captat at oanniura ehriabanorum patran ao dootorem «rictare, atque in boato Potio poscendi ee gubernandi universalem ernleeiam a Domino nostro Ism Christo plenam potestatem àooepime

Quomodo enim, reverendissimi ut carissimi fratres, quomodo chrietifideles tenentur sequi in omnibua apoAolioam sedem, ai errate aliquando punit qui sedet, vel qui m ea sedete potest? Quomodo potest asse integra-et rsra religionis soliditas in ista apostoIka sede, si fallibiles sint et errare possent aliquando magistri cedentes «t docentes in ea? Quomodo quaestiones de fide subortae in ecclesia Dei possunt sut debent definiri per Romanum pontificem fallibilem. qui per errorem iudicium pervertere et veritatem catholicam opprimere ac corrumpere posset? Quomodo Romanus pontifex omnium chriatianordm pater et doctor creditur et conclamatur, ut fecerunt patres florentini, ei is äliquando fallere et in errorem inducere poteet? Ego ingenue loquar, si non crederem in infallibilitatem Romani pontificis, nec admitterem formulam concilii IV Constantinopolitani, nec admitterem formulam Lugdunensis II, nec formulam etiam concilii'Florentini.

Sed diligenter notate, reverendissimi patres, quod dicitur in nostro schemate: ..Sequentes imprimis conciliorum generalium etc."; imprimis, quo verbo abs dubio nostra Deputatio de fide voluit indicare, praeter allata conciliorum testimonia, esse plurime alia ad eamdem veritatem constabiliendam. Et certe quidem. ex hoc ambone iam audivimus omnes clarissima testimonia omnium saeculorum.

Multi enim patres de fide suarum ecclesiarum et regionum inter nos testificantes. et annales ecckaiatioos tum generales tum nationales diligentissime studio evolventes, splendidissima nobis edidere testimonia cires infallibilitatem Romani pontificis. Ego enim cum ingenti gaudio audivi omnes patres, patres omnium nationum, testificantes de fide suarum eedesiarum circa infallibilitatem Romani pontificie; et de fide Hispaniae nostrae satie superque testificati sunt imprimis eminentiasiiiius cardinalis arvhiepiscopi» Vallisoletanus, et etiam noster indefereus episcopus Urgellensis (risiu) et alii : ac propterea miratus sum quam maxime, dum audivi eminentissinium archiepiscopum Vindoboneneom in medium proferentem nomina sanctorum qietrum Fulgentii, Leandri. Isidori. Ildefonsi. luliani, nostrae Hisjianiae decus, et etiam nescio euius concilii Hispalensis quasi negantis. vel saltem dubitantis de fide eorum patrum circa infallibilitatem Romani pontificis. J'ropter tenuitatem et obscuritatem oratoris vocis, non omnia bene audivi, sed confuse. Attamen ingenue loquar, reverendissimi patres, non extraneus sum dictorum sanctorum patrum scriptis. Ego numquam talia vidi vel audivi, et in hisce diebus evolvi cum magna diligentia duas synodos Hispalenses isto tempore celebratas, et nihil talis aesactionia inveni.

E contra iam a saeculo V habemus splendidissimum testimonium de fide Hispaniarum ecclesiae, dum patres Tarraconenses (non omne testimonium referam, quia iam allatum fuit) ad sedem apostolicam sedente in ea Hilaro ita dixerunt : „Confugimus ad aedem apostolicam. et te et Deum in te. sanctissime pater, veneramur, inde responsa quaerentes unde nihil errore, nihil praesumptione, sed totum pontificali deliberatione praecipitur." Haec fides resplendet, ut

> Apte Lshbe esIlset. oawiUat. tern. X, osL 00. ed veaet. Celeti; Maaai, XVI, Mα

1 IIW, *tyf*. RooMMnus poMQtnui yysteer, FSg·

indicavit opportunissime esniicitimimne (ordinal» Pitre, in nostra vetustissima at magnifica liturgie gntioo-moaatabMa. lata liturgie introducta in Hi «pania a viris apeatolima, valde reformat· aat at aoata a aanctia patribus eitatis ab eminentireimo arehi-•pisoopo Vindobonenei: in iata liturgi· spisndet in multi· locis, quaa eaaat longum «aumereia, apiaodat haac itidea ancilaaiarum Hispani·· da urfallibxlitete Bomam pontificia: at haeo liturgia, lererendimimi petra, non eat mortui, adhuc vivit, adhuc in exaratio aat in «acallo peculiari eoclmiae ceuhedrelis Toletshae, fundato a celeberrimo viro, i cardinali sancto· Bomanae eocleaia· Francisco Ximeoaa. Haec eat fida^ omnium ecclesiarum Hispaniae in omnibus annalia, et hanc ipsam fidam invexerunt in nobilissimas aoclesias American, quaa eocleaia Hispanica fundavit. et per multa saecula suorum filiorum eudoribus ut «anguine irrigavit. Et videto inter alia concilium III Mexicanum; quid dicitur in oôncilioIII Mexioano? B Γη prooemio diciturl: ..Fi^es, quam Christus docuit, apostoli praedicavere, et «ancta Romana eocleaia tenet et profitetur, hoc eat primum fundamentum totius aedificii Christiani"; fides quam tenet et profitetur •ancta Romana eocleaia. Et in ultimis temporibus, omnes sciti·, reverendissimi patree, theologos et doctorve Hispaniae nostrae, ducibus sapientiarimo Suaraio et Cano, erecta fronte ot «plicatis signis infallibilitatem pontificiam semper et ubique propugnasse.

Jam venio <d paragraphum secundam. 'Primum verbum, quod pedes aliquorum patrum offendit, fuit ..Hinc": particula inoffensive bmc. Eccur eminenti·· •imus orator citatus non parcebat particulae Arne/ Quia, dicebat, particula bsac est illativa, et quandam illationem dicit inter paragraphum prinnuu et paregraphum secundam: ad hoc igitur apposita est, ut illationem referat. Sed qyia nullimode fundamentum habet in antiquitate definitio dogmatica infallibilitatis pontificiae, hac de re respuunt particulam illativam „hinc"? Sed debemus eam conservare, ut illatio logica sit inter duas paragraphes. et etiam quia haec particula „hinc" est voluti ooniunctio nostrae definitionis cum tota antiquitate.

Quare respuunt particulam ‡hinc "? Videto quale mysterium habet 'particula Asnc. Jllam ideo respuunt, quia iuxta eoe infallibilitas pontificia eat novitas in ecclesia Dei, Aon habet illationem cum socculis praeteritis, cum traditione eodesise; «ot introducere quandam novitatem in ecclesia. Haec ≪ hoc embone'audivimus. Sed, reverendissimi patres, pon potest diei novum in ecclesia, theologice loquendo, nisi tantum» modo id, quod neo in Scriptura sacra neo in traditione ullum fundamentum habet; sed quod hebet aliquod. fundamentum tam in verbo scripto quam in verbo Dei tradito, hoc non potest dici logice et theologice novum nec novitas. Alioquin novitates etiam appellare cogeremur omnes definitiones dogmaticas sive a Romania pontificibus, rive a conciliis factae, in quibtu ecclesia, cui concredita sont eloquia Dei non solum ad costo-' diam, sed ad explicationem et interpretationem, nihil aliud facit nisi solemniter declararo hae vel illas veritates in suo sacro deposito contineri, et sas infallibili definitione explicare. Et hoc non est novum dogma conficere et quasi <fe nihilo crearo, nec nova in ecclesia introducere, aed «mtiqua et vetustissima nova formula proponere et aptiori modo explioaua. In quo quidem seqsu datur etiam ab omnibus theologia (notate bene), admittitur ab otpnibus theologi· genuinus profectus seu progressus et vera augmsntatio et perpolitio in doctrina catholica, non quidem in re

X

‹ Musi, XXXIV, 101«.

at in substantia fidei, aed in teJfMU, modo et forma, da tbaaauro nostro adacaudo et fidelibua populie proponendo, mediante divina maiateetia ao infallibili eeoleaiae esagistorio ao aub immediata Spiritus sancti MMtNktMU

Bed dicunt ot.repetant temper, et repetitum fuit etiam a reverendimiawi arohiepiooopo Halifaxiensi: 8ed boo ≪t contra illud axioma „quod ubique, quod romper, quod ab omnibus eto." in ronsu Vincentii Lirinantie.

Sed ieti cultura Vincentii Lirinensis audiant etiam eUmdem Vincentium Lirinaneem. Vincautius Lirinensis in ano eclebri Commonitorio *fiiti,* unda regula quod ebiqae, quod semper etc-^deeumpta eet, haec alia ocribit capite XXXII: „Eocleaia sedula et cauta dopoeitonun apud se dogmatum custos, nihil'in hia umqitam permutat, nihil minuit, nihil addit... aed omni industria hoc unum studet, ut vetera fideliter aapienterque tractando, ri qua eunt illa antiquitus informata et inchoata, accuret et poliat; ai qua iam confirmata et definita, custodiet. Denique quid umquani (dicit Vincentin· Lirinensis) aliud conciliorum decretis enisa est, nisi ut quod antes simpliciter credebatur, hoc idem posteo diligentius crederetur? quod antea lentius praedicabatur, hoc idem postea instantius praedicaretur; quod antea securius oolebatur.hcc idem postea sollicitius excoleretur? Hio etiam, est Vinoentius Lirinensis.

Itaque, reverendissimi patra, in proposita nostra infallibilitatis pontificiae definitione nihil aliud faciemus, Deq Opitulante et 'afflante Spiritu sancto, quam quod aèmper, quod ubique ab ecclesia factum est, .quod ubique fecerunt antiquorum conciliorum patres, et quod in praesentibus Lirinensia verbis tam, •qpianter exprimitur. Nos patres Vaticani, qui in Spintu sancto congregati et nostro summo capiti ooniuncti, sumus vera et unica ecclesia Christi, cui concredita sunt eloquia Dei, nihil in eis permutabimus, nihil addemus, sed nihil minui sinemus; noe patres Vaticani, qui legitime congregati et Christi vioariô ooniuncti, sumus vere coniudices et magistri infallibiles, nova dt vetera e divino revelationis deposito nobis concredito proferendo et feliciter sapienterque tractando, in hoc sacro deposito contineri infallibilitatis pontificiae veritatem ante faciem omnium populorum solemniter declarabimus; et hanc ipsam veritatem, quae in re et in substantia tam in Scripturis sanctis, quam in definitionibus oonciliaribus et in aliis antiquioribus monumentis continetur, sed implicita, sed informis, sed inchoata, accuratius explicadiimus et adaequata et perpolita forma dogmatice definiemus; et hac definitione conciliari mediante procul dubio'easequemur, ut infallibilitas pontificia, quae antea simpliciter credebatur, in poeterum diligenter «t «plicite credatur; ut infalbbilitas, quae antea lentius praedicabatur et colebatur, in poetarum instantius praedicetur et eblliritiua excolatur. Hoc ei non aliud intendimus, et consequi enitimur per formulam definitionis infallibilitatis pontificiae in paragraphe secunda nostri .capitis «pressam.

Multa adhuc dicenda habeo de formula infallibilitatis pontificiae, sed video vos iam defatigatos esae, et venter vester clamitat pro prandio et non pro verbis. ' Mihi igitur, reverendissimi patres, videtur non multum Immorandum in nova formula proponenrfe, ut in voti· est, quia sapientieuaras relator Deputationis fidei promisit ≪ hoe ambone, aliquod esae addendum vel immutandum in formula expressa definitionis: igitur «pectamus «gm. Interea mihi placet in genero et in substantia formula proposita a nostra Deputations fidei, quia in hac fer-

mala apponitur fondai—iforo 8mptararaaa, fonda- asantum dimotum: *Ego* rogavi F ᵗ> «d ὸ *deficiat fiiu* tea, pro t- aolo Petro, pro to, at noa deficiat fidsa taa, tua. *Kt* la afigrouade awuᵉᵃᵃᵃ, ora/irnee *fralret tuot.* Hoe testimonium manifesto pectinet ad nostram ran, ad neutram definitionem, quamvis opportune dicator a nostra Deputalione fidei „oui in persona beati Petri ab eodem Domino Metro loan Cbriato praetor alia dictum eet (quia etiam alia taetimooia probant infallibilitatem Bomani pontificia ero Petri): *Ego rogavi pro Ie.... el* tn aliquando conoerras *confirma fratret toot.* Haec verba intaUeota et explicata aunt in conciliis oecumenicis et in definitionibus pontificiis de bao re et non de alia re; ao propterea bene citantur, in Metro echemaloi St etiam sacrae Scripturae interpreto» maiori ex parte etiam in boc senau interpretantur; inter alioe sapientiesimus et Angelicus doctor et omnium scholarum eoi, sanctus Thomas Aquinas in summa theologica, et etiam in opusceio VI et in aliis expresse explicat haec verba aancti evangelii: *Ego rogati pro te ... confirma fratre»* tuor, de Petro et de Romanis pontificibus eius successoribus.

In hac definitione: „vi asaiatentiae divinae ipei promissae errare non posse, cum supremi omnium Christianorum doctoris munere fungens pro apostolica sua auctoritate definit, quid in rebus fidei et inorum ab universa ecclesia tamquam de fide tenendum vel tamquam fidei contrarium reiiciendum sit etc.", continetur *cauta efficient,* ut dictum eet a relatore Deputation's nostrae, causa efficiens infallibilitati», assistentia Spiritu» sancti; continetur *eubiectum* huius infallibilitati», Romanus pontifex, non ut privatus doctor, non ut persona privata, sed ut publicus doctor, sive ut publicus omnium Christianorum magister; in Mo etiam definitione continetur *obiectum* infallibilitatis, hoc eet, res fidei et morum, et nihil amplius; igitur excluditur infallibilitas absoluta. In hac definitione et iam includitur extensio infallilillitatis pontificiae, quia dicitur extendere ee infallibilitas pontificia ad ea omnia, ad quae seee extendit infallibilitas ecclesiae universalis, quia non sunt duae infallibilitates, sed eet una caulemque infallibilitas: ac propterea sicut in ncetro corpore omnia, quae eunt in membris, eminentiori modo sunt in capite, etiam in corpore Christi omnia, quae sunt in membris, inveniuntur et inveniri debent in papa. Et iam damnatae sunt per hanc definitionem, damnatae fuerunt illae assertiones omnibus diebus repetitae de infallibilitate abeoluta, de infallibilitate personali et indépendante etc. Non est ulla separatio, non eet ulla independçntia in tota antiquitate; et dum audivi arohiepisoopum Halifaxiensem dixentem invenire in tota antiquitate nec ullum testimonium, quod loquatur'de infallibilitate Romani pontificis per se solum, separati ab corpore, quomodo inveniemus testimonium si numquam fuit ista separatio *f* Quomodo inveniemus testimonium? Est absurdum.

Attamen in hae formula a Deputations de fide proposita ego adderem unum verbum, et supprimerem aliud verbum additum.: Ego adderem Romanum pontificem *loquentem ez cathedra,* quia boo verbum sacromentale est in omnibus scholis, et in ecclesia mos est adoptandi verba technice dum recte exprimunt fidem eccleeiae. Et ita adoptatum fuit verbum ἀροοὐσιον, et in concilio Tridentino verbum *traxMubetantiatiouil,* et aliud in concilio Tridentino pure acfagl-focum verbum, nempe sacramenta novae legis dant gratiam *ex opere operato;* verbum pote scholasticum, quia apprime exprimebat ideam ecclesiae. Et propterea ego desiderarem, ut haec verba *ex* cathedra *loqutu»* etiam Afo ashunato porantar, qaia rannaa loqoeotea ex foe umhnm boo verbo net sunt «t in omnibus orationibus semper repetuntur bare verba es otoAcdra Ergo veUren, ut verbum aa eefhadfo apponeretur in echo mata nostro et in definitiora

Sed ad omn«s tricas removendae quas relero afferri ab aliquibus, quando loquatur pontifex ax cathedra, quando oognoeoemu» Romanum pontificem loqututm fuisse ex cathedra, potuisset-hec modo proponi: *Romanum pontificem em* tn perrora *Petri·...* vi drétrae *areiettutme* ipei *promittat errat non pome ez cathedra loqtunlem,* seat dun *duittianorum doetorie munere fungent, pro apoetnlica tua auctoritate defmit* etc.; quia verba *ez cathedra* exponuntur, seu tum loquitur Romanus pontifex ea cathedra, dum loquitur do rebus fidei et inorum, dum loquitur non ut doctor particularis, non ut persona privata, aed ut magister omnium ecclesiarum; et tum loquitur ex cathedra, dum loquitur non ad episcopum particularem, ad ecclesiam particularem, red ad universam ecclesiam. Et si Romanus pontifex velit etiam in posterum addere in suis decretis dogmaticis: .Voa *ez noetra dpoetolica cathedra loqueniet,* quid implicat, Romanum pontificem uti hac fonnula ad sua decreta edisserenda? Quid igitur implicaret vel officeret ut in posterum diceret: *Auctoritate apoetolorum Petri et Pauli... et ez tuprema nottra cathedra opostolicu loquentet* etc.?

Vellem, reverendissimi patres, ut supprimerentur verba ..tamquam de fide tenendum vel tamquam fidei contrarium reiiciendum", sed ut solummodo diceretur: *quid in rebut fidei et morum ab univerta errietia tenendum* rd reiiciendum *fit,* et nihil amplius.

Nolo ut apponantur conditione», quia privilegium infallibilitati» donatum fuit a Christo Domino Petro et in Petro omnibus successoribus cum plena libertate. Igitur dum audivi eminentissimum cardinalem archiepiscopum Bononiensem conditiones apponentem Romano pontifici pro exercitio infallibilitati», nullo modo possum acquiescere suo desiderio, quia conditiones has Christus non apposuit; et si Christus non apposuit, nec nos apponere debemus. Videbatur mihi exprimere eniinentiesimus orator verum Petrum., sed Petrum ligatum, Petrum duabus catenis vinctum. Romanus pontifex utique numquam definiet ex temeritate, consultabit tel eminent issimos (animales, vel synodum Romanam, vel aliquoa episcopos, vel omnes, si vult, in concilio congregatos consultabit; sed infallibilitas non pendet ex hac consultatione, quia non promissa fuit consultoribus, sed ipei Romano pontifici. Divina providentia numquam sinet, ut Romanus pontifex temere definiat; definiet aemper praevio consilio, consilium quod sumere vult: aed apponere nos conditiones! nullo modo. Relinquamus Petrum liberum in suis sucoessoribus. Liget Herodes in caroere Hierosolymitano, ligent sate)litre Neronis in carcore Mamertino, nos liberum *(hilaritat et approbatio)* relinquamus.

Mihi occurrit in isto instanti, ut videamus quomodo Romanus pontifex semper definivit. Habmnue in Hispania Siricii papae epistolam inter primas genuinas computatam, acceptam a quibusdam episcopis hispani»; et dum hanc epistolam dirigit ad episcopos hispanos, dicit Siriciue1: ..Arrepimus, carissime frater, tuam epistolam, quam cum in conventu fratrum sollicitius legeremus etc." Vide, *cum m conventu fratrum eoUicitiut legeremur,* non temere Romanus pontifex et inconsulte et quoquo modo rcepondabat episcopis Hispaniae, sed legit epistolam accurate,

non aolum per aaipaum, eed in cboventu Intron: Quam cum in conventu Intron sollicitius legeremus" ' hoc fecit eemper Romanus pontifex. 81 Christus dedit Petro et eius euoceaeoribus dotem et charisme infallibilitatia, utique exercet temper Spiritu sancto afflante; et Romani pontifices numquam erravere, et concilia multa errarunt.. Habemus multa concilia, maxima, numerosissima, et in magnos errores inciderunt, et de Romanis pontificibus boo non possumus probare.

Concludit hoc caput IV: „8i' quis autem huio nostrae definitioni contradicere (quod Deus avertat) praesumpserit, sciat se a veritate fidei catholicae et ab unitate ecclesiae defecisse". Utique, et haec est responsio adaequata illis patribus, qui conqueruntur, quod nota baereseos inurerentur reverendissimi et sapientissimi patres in praeteritis saeculis: nullo modo. Usque dum definitio non exaretur a concilio, nullus.erit haereticus; qui post definitionem conciliarem sustineat doctrinam contrariam, utique haereticus erit. Sed patres et episcopi et illi clarissimi viri, qui hanc opinionem sustentaverunt praeteritis diebus, non «unt haeretici.

Denique asnentio plenissime iis patribus^ qui volunt canonem specialem pro IV capite, et habeo iam in promptu rationem. In nostra Hispania inter duae ephemerides catholicas iam mota et agitata quaestio fuit, si eodem modo eredi debeant ea quae habent canones, vel ea quae non habent canones: et vos scitis pluree theologos disputasse, si accipi vel reiici délieront, ut decreta conciliaris, capitula in quibus doctrina exprimitur, vel solum čanon Ideo, ut occurritur difficultatibus, apponamus canonem, quia materia infallibilitatia hoc exigit, apponamus canonein specialem ?

Concludo. Rogare vellem imprimis eminentiasimos praesides, et omnes eminentiasimos et reverendissimos patres rogo, ut apponatur caput V in hoc schemate nostro, quod caput V esset caput XII schematis ecclesiae: De *temporali dominio Romani pontifici»,* quae est pars integrans huius schematis, fit, hoc caput per acclamationem debemus probare, quia omnia quae contenta sunt in capite XII, iam dicta sunt ab omnibus episcopis in suis litteris pastoralibus et in suis litteris directis ad sanctam sedem; et eat complementum, quia, ut aiebat episcopus rejator fidei, ni fallor Casseliensis, eet intimus nexus in pontificatu inter duos principatus, spiritualem et temporalem; ac propterea impii volunt convellere sanctam sedem incipiendo a principatu temporali. Igitur adnectatur caput XII schematis ecclesiae de temporali dominio sanctae sedis'*(plores patres:* non! noni).

Gratias ago, reverendissimi patres, vobis, qui audistis me, Deputation! fidei, quae tam magnifice rt strenue laboravit in hoc schemate conficiendo, omnibua patribus, qui pro illo locuti sunt, et etiam gratias speciales ago illis patribus, qui contra hoc schema locuti sunt, quia magnum levamen et magnum beneficium mihi fecerunt, quia plenissime me confirmaverunt in fide infallibilitatia Romani pontificis *(multa approbationis tigna).* Et vobis dicam aperte: ego nunquam crederem quod archiepisoopus Vindp-i bonensis dicebat, quod fideles dubitarent de infallibilitate ecclesiae, si proponeretur eis infallibilitas Romani pontificie: ego e contra dubitarem de infaUibilitata ecclesiae, ei non eescm convictus de infallibilitate Romani pontificis. Qua de causa? .Quia omnia quae sunt in corpore, entinentiori esse debent in capite. Et etiam de faqto, quia eemper quod Romani pontificea decreverunt, hoc ab,omnibus eocleaiis admissum est: ac proptarea ms confirmaverunt in fida infallibilitatia Romani pontificis. Ae propterea utinam, reverendissimi patres, uno ore conclamemus et dicamus: Visum «et *Spiritui sancio et* nobis ; Romanum pontificem loquentem ax cathedra in reboa fidei et morum, dura omnibus fidelibus loquitur ut doctor universalis, esse infallibilem. Fiat, fiat; amen, aman.

Hic aqtsm interrupta disceptatio est, et eminentiaaimua primus praeses indixit proximam congregationem sequenti die habendam, his verbis:

,Reverendissimi patres, proxima congregatio generalis habebitur sequenti feria quinta, in qua continuabitur discussio propositi schematis."

I

40.

Congregatio generalis septnsgeslma sexta 1870 iunii 23.

Feria quinta die 23 iunii 1870 hora octava cum dimidio ante meridiem, in conciliari aula Vaticanae patriarchalis basilicae, generalis reverendissimorum patrum congregatio habita est; cui interfuerunt quingenti viginti quatuor patres, nempe 35 cardinales, 7 patriarchae, 8 primates, 74 archiepiacopi, 365 episcopi, 4 abbates nullius dioecesis, 10 abbates generales sive praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 21 generales et vicarii generalee; quorum omnium nomina, quae per assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum septuagesimae sextae congregationis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus loannes Lynch archidpiscopus Torontinus missam lectam celebravit. Qua absoluta, et recitata oratione Adsumus *Domine* etc., eminentissimus primus praeses dixit:

.Reverendissimi patres, proeequemur hodie specialem discussionem quarti capitis schematis primae constitutionis de ecclesia Christi, de quo adhuc veniam loquendi petiit reverendus dominus episcopus Montis Falisci."

Dein ad ambonem successive vocati sunt reverendissimi patres Petrus Domnius Maupas archiepisoopus ladreqpis, loannes Franciecus Landriot archiepieoopus Remansie, Anaataaiua Rodrigo Yusto archiepisoopue Burgensia, loannes Lynch archiepisoopus Torontinus, loannes Petrus Losanna episcopus Bugellensis.

ORATIO

reverendi patrie domini Petri Domnii Nonpar arMepûcopi ladremù'·

Eminentissimi praesides, eminentissimi ao reverendissimi patres.

Cum in disquisitions capitis IV plurimi tnoiiirnji ut arbitror, appareant singularium ecclesiarum traditiones, ătque suasiones quae generatim inter fideles inveniuntur, idcirco opportunum esse arbitror in medium afferre etiam provinciae ecclesiasticae Dalmatiae ad longam oram Adriatiei maris sitae et ad

> Causa, «ani aMande· proposait «t tradidit «Mtaratte· mais peaarid&w, refcrtar ask aurore SB

< Art. XV, SB.

■ daasaeata· .AreMsptoeopea tadrrssii DalaatisM est**Hu** M$- svaivit <dr» postiSeisai iafidlMUtataro, et a partieataita UUas anniwtae Mo sd **Ms**· **oriels**· **ereMsna**» taaarita· **Maas**, hase atatsit, 1· oeuss st riagjüM roeleetaa pro saba· dtapeaau ah ipds ehriatiaalaaai aaMUa pro diri·sasdta **Md** st rooren Qaaaetlaaftas sd Bpaaaaa paattdro· 'Petri aarosaaas· rooaaem bsbetasa; ·» ah **sroatM** st adsgaUs esahatts usante· **Mora nap**· **Bomias**· poattdaa· **ri** detaiaarfto qaaratieeibas **Mei** st **were**· **areiaa**· **arras**·; ·> **ri**taGMUrilt· tai robae **Mai** st snare· saapstare Bsaaae poatL **M** in saaaMp Ost eapesaau **ri** Mariais **Bafrit**·, st vi eoi

ianuam Orieotù, trailili—llll circa hanc praerogati- A
vam Romanorum pontificum primatu·, nimirum cirga
•orumdem inerrantium in docendo fidele totius orbi-
ohrittiani, quae praerogativa primatui im divino
competit ; ita tamen ut etiam si verbum inerrantia vel
infallibility desit, nihilo aecius ratione substantiae
axistiu Huiueoemodi traditiones valide conferunt ad
interpretando· aliquos textus, qui ad praesentem quae-
stionem referuntur. lis insuper addam obeenstionem,
quse ex dicendis sponte fluet.

Dalmatia, quse maxime primo aevi qhristiani
saeculo per Titum divi Pauli discipulum, Domnium
Antiochenum discipulum principis apostolorum, atque
Anselmum unum ex discipulis Domini fidem Chri-
stianam suscepit, semper ae in omnibus fidei et
morum quaestionibus ad Romanam eocleeiam, per suc-
ceseoree Petri vivam et eloquentem, recursum fecit,
nec non per continuam pastorum' successionem Petri
cathedrae fide et obedientia firmiter adhaesit. B

Proinde inter tot haereeee, quibus Oriens primis
octo sevi christiani saeculis exagitatus fuit, et quibus
pluries videbatur in transversum agi, cathedrae Petri,
veluti lapidi angulari post Christum, firma fide ad-
haerere Dalmatia gloriata est; et propterea haereeee
quaquaversus grassantes illamque toties circumdantes
expedito et securo pede contrivit. Et propterea Gela-
sius papa anno 494 in epistola ad èpiaeojK Dardaniae
et Illyrici, quae, ipso testante, ad Dalmatiarum
fuerat directa pontifices, laudat-adhaesionem episco-
porum quoque Dalmatiarum apoetolico principatui
sanctae sedis, dicens inter alia: „('hariiatem vestram
missis litteris alloqui per religiosos viros filios nostro»
Cyprianum atque Macariufn diaconos tota cordis »vi-
ditate curavimus, quoniam pro sedis apostolioae prin-
cipatu, cuius sollicitudo delegata divinitus cunctis
debetur ecclesiis, nos vivimus, si vos statis in Do-
nunu." Et loquens de doctrina sedis apostolicae ait ' : C
„.Quatenus in veritate catholica secundum formam
traditionis antiquae, tenere nos consonam noveritis
ubique sententiam."

Huic in docendo principatui apostolioae sedis ad-
haeserunt episcopi Dalmatiarum in synodo Illyrica
seu Dalmatica anno 549. coacta a Frontiniano Saloni-
tano antistite pro defensione trium capitulorum,
Vigilii papae in hac quaestione partes sustinendo. Et
quamvis aegre tulissent Frontinianum a lustiniano
imperatore missum fuisse in exilium, quia damnationi
trium capitulorum acquiescere nullatenus voluerat,
nihiloaecius paulo post, anno nimirum 559, recepta
synodo quinta et reiectis tribus capitulis, ut Romano
pontifici obedientes sese exhiberent, in gratiam eius-
dem redierunt. qua omnimoda animorum submissione
satis superque ostenderunt, se tum persecutione», quas I
Vigilius passus fuerat, tum'eiusdem prudentiae oeco-
nomiam agendique rationem reveritos fuisse, sequq D
firmiter tenuisse, pontificem in toto huiusmodi
negotio ab omni errore immunem fuisse.

Item anno 654 loannes archiepiscopus Spalatensis
olim Salonitanus epistolam encyclicam Martini papae
ad ringulos Dalmatiarum episcopos miserat, in qua

yrimsta·; 4· iatWlibilitatea Rosam poatificis uam easdssqw
esse eus iifalUtÛÎtate soeMae; 5· iafhlHMUtatem wdetee
Mei doga» mm, poatiMa» aates iahdlibiUutes utpote quae
ia Me divisa aui habet fad^meatas, posse ad delaitfaMs
et fomaa degsatb evehi; 4® haac deîuiüoaea aoa solea
alita» sed et aereecaries essa.

«Notas praeterea oauidhas evoe existera otii.rima historfco-
tbeolcgicaaùqao theta qaae hufo teMitioai videatar repagaara
dUaddari st explicari peeetak Proposait desas sMadatioMe
q»M retaraatar hab aadL tt, fit, M.-

1 Thiel, *Xjp.* inuiina pMtyfcwn pemtauw, peg. 8M, m.

CoaOL·. GBMBKAL. TOMUS LU. ì

pontifex damnans errorem Monotbelitannn.ecthcaim
Heraclii M typum Constantii, dicebat1 : „«Plurea di-
versas provincias habitantes reverendissimi episeopi,
et maius est dicere, generalitatee synodorum per sua
scripta non solum invitantes emendaro propriam
haeresim, sed et nos ipeo·, id est, apoetoHmm nostram
sedem conjurantes, 'et protestantes erigere se secun-
dum regularem auctoritatem, et non usque ad finem
per tot tempora permittere contrariorum novitatem
sanctas Dei catholicas depasci ecclesias'1. Ex quibus
verbis satis superque patet, quemadmodum episcopi
et ipsae synodi, inter quos episcopi quoque Dalmatiae,
ad apostolicam sedem recurrebant ad extir^andas
haereses, quae passim diffundebantur per contrariam
novitatem; quod nullatenus fecissent, si certi haud
fuissent eadem apostolicam veram fidem constanter
servasse, neque errorem pence illam umquam pene-
trasse.

In hae iugi fidelitate atque fiducia erga beati
Petri successores, pro quibas Christus Dominus in-
desinenter rogat Patrem, ne eorum fides defipat,
Dalmatiarum ecclesia perseverando, par Dalmatum
doctorem maximum, nimirum per divum Hieriony-
mum, maiorem acceperat soliditatem; atque cum ipeo
incessanter repetebat praeclara testimonia, quae in
omnibus aitfs operibus de Petri cathedra, de Petro
fundamento et de Petri fide cunctis christifidelibus
exhibet. Quemadmodum vero Dalmatica eoclesia
iugiter gloriata«est profiteri supremum atque omni
exceptione maius, infallibile nempe magisterium
apostolioae sedis, seu Romanorum pontificum in apo-
stolica sede sedentium ; ita pariter gloriae sibi tribuit
quod unus ex honorabilioribus filiis suis, et deinceps
eius in Christo pater, nimirum loannes IV pontifex
maximus ferme immediatus successor Honorii papae
^primi, hunc qui praetenditur circa fidem errasse in
causa Monothelitarum. strenue tuitus est, atque quo-
libet errore immunem acriter defendit in sua apologia
pro intemerato pontifice ad Constantium imperato-
rem Heraclii filium. Haec apologia loannis IV pon-
tificis, qui Bene noverat occasionem, in qua ab
Honorio litterae datae fuerunt Sergio, in Dalmatia
eius patria veluti explicatio geouina atque omni ex-
ceptione maior doctrinae ab Honorio traditae iugiter
habita fuit.

Praeterea in concilio nationali laderensi habito
anno 1579 regnante Gregorio XIII pontifice, ctii
omnes utriusque provinciae èccleaiastic» laderensis
nempe et Spalatensis, necnon Reliqui Dalmatiae vene-
tae episcopi interfuerunt, omnes cpncilii patres de-
claraverunt. sanctam Romanam ecclesiam tamquam
omnium ecclesiarum magistram in iis etiam, quae ad
externum Dei cultum pertinent, omnes ali« ecclesiae
sequi et imitari debere.

Etiam anno 1717 idibus augusti Parisiis loannes
Caesar episcopus Nemausensis epistolam misit archi-
epiecopo Spalatensi Stephano, ut ad se rescriberet,'
quid ipse et quid episcopi suae provinciae rentirent
de bulla *Unigmüu* quoniam novatores, ut 'ipse aie-
bat, asserebant, excepto clero Galliarum, aliarum
ecclesiarum episcopos praedictam constitutionem for-
tasse non vidisse quidem, et proinde eam nequaquam
acceptare voluisse. Idcirco rogabat archiepiecopum
Spalatensem, ut sibi responderet, inter alia dicens.
„Suppeditate hobis unde magistrorum erroris con-
tumaciam frangamus". Archiepiscopus Spalatensis
inter reliqua haec responds : „Cornelii Iansenii
Iprensis episcopf et patris Paschalis Quesnelli no-
mina Dalmatiae et Croatia praesules, quorum ego

1 Laths, tosa VI, pag. *m*, sd venst Coisti ; Maui, X, 11K&

M

humillimus primat, ignorare non potuerunt, cum axi («tholioorum antistitum ululatibus super Galliae afflictionem, tum ex hebdomadariis publicae curiositati venditis dunciis, maxime vero ex oon^itutiooe Innocentii X, qua anno 1653 quinque lanèeaii propositiones ex libro cui titulus tamquam' haereticae temerante itupiae^et blasphemae damnatae fuerunt, nec non ex constitutione Cmgem/w. qua sanctissimus in Christo pater et dominus Clemens XI pontifex maximus centum et unam Queanelli propositiones anathemate profligavit. Hic siquidem fides orthodoxa (sequitur antistes Stephanus Spalatensi») ab apostolorum discipulis plantata aliorumque'martyrum irrigata cruore adeo altas defixit radices, ut omnium hâeresum ventos elusent'ı. Et paulo infra: ..Nqs autem episcopi, quidquid Deus |>er sanctam ecclesiam Romanam omnium ecclraiaruni matrem et mstfistraiii credendum proponit. firmiter tenemus, et non inani épigraphe, sed constantia sane apostolica 1 usque ad sanguini? effusionem profitemur, sanctgeque Romanae sedis et summorum pontificum constitui tones, declarat innes et décréta, ut olmeqiKuit issimœ. decet filios, humiliter recipimus et vxeeutioni mandare contendi mus/'

Equidem, revrrendireiini patres. cun<ti in Dalmatia pastures et fideles sutntnonitn pontificum decretu. const ituimues et declarationes in rebus fidei vrluti oracula infallibilia semper professi sunt, et proinde uractduiu Vatmanum idem sonat a ' infalliinh Romanorum pontificum magisterium. Omni igitur reverentia ap|M>Uationem infallibilis pontificii magisterii exceperunt fulcies meae dioeiesis. -coin |mulo antequam Hornam mihi)profM-*istenducftemet. in* btens tui ^neam Hiirei datis magisterium pontificis infallibile assernisuiun. atque hats mea sensa |mt liltrilum mihi a plunbud panxhis exhibitum jvandiderutit. et nup'rnnie item httens suis meum capitii- (Ium inehOpolitanuni uri· non integer clerus saeculari» et-regularis laderensis hanc mentis mao sententiam ap'riierunt. et-veritatem inerrant ite summ uum]n· tifnum expressis.verbis proftten gloriati sunt.

Ibice demum «Actitentia in nostris scholi theologicis wmiper et writer retenta et defensa fuit. Ea do causa quadraginta abhinc annis turbae ingentes exorta ' fuerunt. «'Ulli extraneus qmdam magister /unitatum amator impugnare ausus fuerit ^nenwitiam in fide ILquaiiorum |>ontifieum. quousque elatis simul quoivh oinnhnn Dalmatarum antistitum, aaoerdolmn et fideltmm silentium neoteneo magistro impositum .fuit. t'Âî'îπη omnibus magistris rontinuo dîx^ntibua infalhlnlitatam suAwsorum beati Petri in cathedra Romana.'

Hanc veritatem scholae theologicae Dalmatiae praeter aurtoritatfrn sacrarum Scripturarum, «anctorum patrum et cathulioônitn doctorum, sequenti modo D defemkre arbitratae sunt. Dicunt nenqie: eccleeiae dopent is infallibilitas eat dogma fidei , iam vero ecclesia docens sicut prius ixmstitit ex apoMohs et Petro. visibile ecclesiae caput, unitatis centrum. supremus pastor et apostolorum prinrep·. fundamentalis petra proximius adhaerens lapidi angulari (Jwisto Ireu. super quam qui ceciderit confringetur, ct qua rehquî lapidea»4fltaolidari debuemnt, et pro quo Christus Don^uus rogavit ne umquiui, fidea eius defireret ; ita post mortem Petri constat ex episcopis rt IVtri succosiore, qui eet «wput universae ecclesiae, centrum upitatis. in 'fundamento petra collocatus. Cum autem coelreia docens fungatur triplici munere, quia nimirum est testis traditionis, iudex controversiarum et magistra veritati·; ideo episcopi sunt testea traditionis, scribente divo Paulo ad Timo- . tbeum 1 : *O Timothr?,* deporitem *ctutodi;* eunt primi iudices controversiarum in suis dioecesibus, dioeate Paulo ad eumdem Timotheum 1: Cerrqrieiv eos, gw» resishmt rertfaf·, et ad Titum1: /deo *reliqui U* Cre-, *tae.* H/ ea quae desunt corrigat; item sunt magistri veritatis iure ordinario in suis ecclesiis, .iuxta verba sancti Petri ? Paartfe qttt m ro&< es/ gregem *Do·*

Insuper proficiscentibus apostolis et docentibus cum Petro, dicit Christus Ecor ego robiarum sum usque *ad ooneummatiimem eaeruli.* et: CW *duo rd trr» rtmt/rfffaU fawitù* m aomôsr *meo.* mmiiwn legitime neu annuente Petro, ego *tnrm in mrdio w-'* strum ·.

Ast Humanus pontifex qua Petri successor in primatu m ChriMi Domini vicarius, cui. testante sancto Jasone Magno, 'cmmiasa fuit sollicitudo omnium en lesiamm. ut su ut i|>se ait ..In persona humilitatis meae ille intelhgstur. ille honoretur, in quo et omnium pactorum sollicitudo cum commendatarum sibi ovium dust<)>era?verat ', pontifex Romanus, inquam, prae pninis et |>er excellentiam est trelis et depoMtanu ajMetoluarum traditionum, iuxta sanctum Irenacum fluentem quod propter potiorem principalitatem iiecssre es: omnem convenin' occlesiam' , eo magis quod sola Romana ecclesia eat ajMiatolicaruiii tsvloiarum M non interruptam pontificum seriem, ipse etiam, testante «oneilm oerumenieo Lugdunensi IL est index (.mlrovnrunrum m tota erelesm . ijws· pariter eat magister î <l(M'torM>mnium fidelium iuxta œcumenicum concilium 'Florentinum, Summus insuper pontifex Romanus. qua ca}> totius ecclesiae epitroporum. sive Λoiiv ecclesiae docentis, quoties Petrus «»rc eius loquitur, numquam separari neque ab episcopi sq»a 'ratus cogitan potest . et proinde, qua testis traditionis, iudex contanrrvmnitii et doctor in tota e cloia, tugiter cum c&oteris pistoribus seu episxqu' ita itianet roniunctus. ut etiamsi In haud suit al» eo singulis vicibus congregati ad exquirendas 'raditiones et controversias fidei dirimendas, ei prae primis ad exercendum munus docendi, nihilo ius illi «udem jxuitifni moraliter neue^sr t ««sentiantur. qiiemad nusium singulae <oq»oris partes s(xmte «i miturah nexu eum capite necessario cohaerent . mque insu|»er inviti ow possunt quin ab eo haéc omnia munera exenvantur, quæ intime divino eius primatui inhaerent.,et quae colem tempore ab omnibus «"mpej et ubique, qua iura et officia simul primatu» m ecclesia existentis. agnita' fuerunt.

Exinde sequitur jdem eaee infajhbilitatis subire tum. sive er< hae docentis caput |»er re (uncto» fidele» doceat, eivp h^l idem munus]ϰoη <um reliqui» pastori hue ah eo in concilium coadunatis vel in propriis sedibus reaidentibua. atque m^iper idem eeae in faJ libilitat ia obtectum, ac proinde infallibihtatem pontificis ixxiem modo i eoclreise infallibilitatem re«e veritatem fidei, quae ad formam dogmari» evehi poesit. nec non, infallibilitatem hanc rere unam.

Ad hanc conclusionem «cholae noetrae in Dalmatia venerunt. memores duddecini fuisse episcopos a Christo Domino.infallibilitate extraordinaria donatos, quin propterea asseri possit duodecim inf>Hibilitatet» tunc extitisee in etesia, red unam tantutn^Xm nnui

ı 1 I Titaoth. rep. VI. W)
› II Tinoth. 11.
» Tit. I. a
« I Petr. V, S.
= MaUh.XXVTH. Vk.
• Matth. XVIII, SO
T Serwi. III ia die sauvera Meamptieaie «aae, ed. BaUar. 11, pag 1·.
• Mv. hMTM, ttb.ni, eap.nL

ram quam «cdauaa «oaa dooeuü ao»Ur. tradiderat. Atque hoc ita raram^dm ut ai qui» aodarat aaaerara duodecim mfatbbüitate» «xtitieee, putarant, eociceiam aum raiuti harrmicum eaec damnaturam ; naquo umquam oooamaoerant in aymbolo tidai loco „Credo ia 'eocieeiam" aubatitui datera : Credo ite *papam,* quod prob dolor ! in hac aula audivi ; quia neque apoatoli, qui aymbolum fidei dicuntur condidiaee, etai infalhbil^k_«Ment, looo „Crado in eccleeiam" ponere exietimarunt : *Credo* m *aporlolot.*

Neque acholae noetrae theologicae in Dalmatia officere exietimarunt ludicium aliquorum hiatoricoram ■aaerentium, hunc vel illum ex pontificibus Romania erraeae in fide, aut aliquid contra bono» morae conatituiaae, eo quod ad pfformandum aibi dictamen certum pro contraria Mmtentia ita eunt ratiocinati. Cri tonum hietorico-tlieologicaiti in eccleaia aeniper extitit, eum omnia ennui facta dogmatica ad eiua supretuum indicium pertineant. Quoties igitur ẽo etaua argumentis cnticv-hiatoncis innixa. per hiato nae scriptore· enieditiastmo». Mk·rorum «nonum ductores et prolvat issinios tlieoiogos omni exceptione maiores-certieaimv doret H tenet. falsum ease pontifice» extitiflse. qui supremo munere magisterii io rebus fidei et morum fungente crravennt. ac temerarium reae declara! aaeertuui illorum historuorum, qui suam opinionem defendunt, eo ᵭ quilibet fidelis eccleeiae sententtam tuto sequi quin immo tenetur, quia sreu,. aut obedientiae revlesiae debitae demeet, aut ẽltu traditionibus. ad quae illa facta hi •«forica tohes referuntur, temerarie reeiftere easque fortassis réméré lentaret.

Hix' igitur crjteno huUorico-theologioo ihnixa •a'hola theologi« in Dalmatia. Romanos pontifices et nominatim Vigilium et Honorium hand m fide erfai· retinuerunt et docuerunt . proitpleque Romanorum pontificum inerrantiwu veluti veritatem quoque historicani const enter liabuerunt. Quod sane critérium ita rationi fidet et praxi ẽOck congruum ease arbitror, ut Apem fovere queam, omnea qui unam veritatem sincere quaerunt et in ea conquirerer? cupiunt, ilb firmiter adhaesuros. Neque ex eo quod mfallibihtatia Romani ẽontifici refundatur in ecclesia? docentis infallibilitatem. atque cum hac una eademque sit. inutilis evadit prions dogmatica definitio, quia reoentionbus hisce temporibus contigit Romanum pontificem ore Petn loqoentem haud fuiaae ab omnibus auditum, pluresqtie rxtitisee qui indubiam eius tam auctoritatem docendi tum fidei integritatem m dubium vocare ausi sunV aut omnino negare?.

Induire insujier tempons ac praeprimis periculum perversionis. cui indrementer exponuntur fidelre praebenti aevo. omnino expostulant, ut jnagisterium infallibile ecclesiae lugrter praesto ait, quo damnentur errores qui undique erumpunt et quaquavenius «put extollunt, sywxiem assumentes falsi nominis scientiarum. Quin immo evadit haec definitio tieoerearia. quia secus in ecclesia m abstracto dumtaxat existent mge indefectibile magisterium, in farto vero deficeret, cum impossibile foret, aut cunctos pastores ecclreiae m unum coadunare. aut eos singillatim interrogare; eo magis quia^ucusque omnibua jiersuasuni fuit. Romanum pontificem qua Petri successorem es«? magistrum. ad quem recurrendum quoties agitur de quaestionibus fidei et morum, quae, deficiente concilio, statim definiendae sunt, ne errore· ' lius diffundantur, et fideles veritatem edoceantur.

insuper cum din tua Dominus dixit [1]: *Eccr ego*

i KatO. XXΠ1, S&

ηοὸΜΓΜΜ MS MftM «i aoMMmetaMem aaacMfc, satia alare innuit aaeiatamiain suam numquam sc-etoiae defuturam, etiam ai auvuatf apostolos in diverses mundi partes dispersum iri, aonunque successores, nimirum episcopos, in varus et dissitis regftnibua mansionem suam Habituras fuisse; eo quod a centro ecclesiae ao ab eius capite tum unitatis vinculum, tum doctnnae integritas ac magisterium, tum reliqua, quae ad regendam eccleaiam sunt neoessana, proditura erant ad bonum etusdein et quietem ounotorum fidelium, necnon ad ennimdem ungulorum pastorum expeditiorem K securiorem se gerendi rationem in regimine suarum dioecesium aive ecclesiarum. Quippe qui ad similitudinem sanguinis, qui ei vorde in venas influit et ad ipsum cor per easdem venas refluit, a rentre unitatis ad suscipiendum munus episcopale Spintus sancti aibi collate virtute ao superna missione proficiscuntur, necnon ad ideui centrum plurimis modia a sacns ŏauontbu praefinitis redeunt singuli pastores, niunrum epiMMipt. atque refluunt, ut notum robur hauriant, ut arctius reddaiui, vinculum quo eum capite nonnectuntur. ut solatium iiaepe in arduis negotiis nanciscantur, ut oourenare queant illam animorum e< lOrdium communionem, \i cuius t/rfum corpus cum pactum suae consensi toni atque incolumitati superna dispositione neresse est pro\idret. En igitur Petrus petra in ecclesia Itabitus et factu» «4. idcirco elaves regni «ekiruin ei collate? fuerunt, idcirco pastor ovium et agnorum in tota rixleeia <onstitutu». idcinx» Christus Redemptor rogav it pro e», ut non deficeret eius fides et fratres sim» «infirmaret.

Haec praeterea, eminentissuni et reverendissimi patres, est natura cuiuslibet ẽnstitutioni K praopnmis dninae oeconomiae, ut parva ẽi pwletentim crescat, evolvatur et usque ad suam perfectionem |<ertmgat. Nihil icitur durari debemus, si iura primatus, quae m bonum «xlesiqc Petro divinitus lo iu w h fuerunt, sensim et successi ẽempon evolvantur et firmentur. ut totum ẽvtleeia «>rpue vividius atque fortius evadat. Atque eo minus mirabimur, si lufalhbihtas magisterii ecclesiae evincatur ciiam pro supremo capite lugiter loquetife ore Petri, quem Christus Dominus per fideles hodieduui praeertim. quin immo quotidie interrogat ' Qwrm rase /iZitrm *hirmtuiff* et^a quo «oi^mne res{>on«um obtinet *Tu ft Chrutiu htituf Iki* ctfi Equidem Petrus suos successores indrementer pracdirat omn'ibus st beta modernis, indifferentm*iis. materialistu et falsis doclonbus Chnstum esae Filium Dei vivi, ẽim inquam, cuius religionem ac fidom impii a«q»ermu)tur, jiersequuntur atque ad nihilum ẽe iigere <A>nantur.

Fateri profecto debemus, venerabile· ac reverendijaimi patres, Petri sucoereurre malignis hiare temporibus fuisse, qui caelestibus et «intimus doctrinae documentis Christi fidem eiueque eolreiam vmsque pastore» et ministros arnter et strenue tuiti sunt, ^stores ẽrs?cutlonibus obnoxire solari curarunt., e< proinde iterum itarumque ex vert ire Vaticano cuncti» nationibus Christi divinitatem ac mtagnun fidem Butimiue pontifices nuntiavisse, ita ut iure nientmp»? epiaoopi et fnleles clamare et repetere teneantur cum Dalmata doctore maximo': ..Hear fides est, beatissime, quam in catholica cwvlesia " didicimus, quam sempe> tenuimus, in qua si minus perite aut parurn caute aliquid forte jMwiiim est, emendari cupimus a te. qm Petri fidem et aedem teM." Cui praerlaro tratimonio, ipsi in hac sancta oecumenna sjnodo congregati, quamprimum Spiritu»

› MaUKXVI, 18.

1 8. Hkroayau efMt ad Pmmmi· pa^aa; Mig»a P. U. xxn, m

er

nancti assistentia suffulti adiicinaiw seqiMCitin: Papa beatissime, inerrantia ·« infallibtlitaa eooMae infalhbilitaa tua est, quia Petrus in t» vivit, quia s«njw verba vitae locutu· ea, eemper fidem Chrieti Domini docuisti et ab erroribus defendisti. Quod ci patres in Florentina synodo congregati te magistrum ao doctorem praedicaverunt, nos in hac Vaticana synodo coadunati numquam sinere poterimus, ut aliquis te magistrum et doctorem errori obnoxium asseret, quia tunc ope alterius indigeres ad docendum, neque magisterio et doctrinae tuae fideles acquireoere umquam poscent.

Ex omnibus quae protuli mihi fas est concludere: P omnes et singulas ecclesias per orbem dispersas iam a primis ecclesiae catholicae temporibus pro dirimendis fidei et morum quaestionibus ad Romanos pontifices Petri successores recursum fecisse; *29* ab omnibus et singulis ecclesiis semper et ubique retentum fuisse. Romanos pontifices in definiendis quaestionibus fidei et morum numquam errasse; 3 infal··libditatem in rebus fidei et morum bompeten jx>ntifiei Romano qua supremo in eocleaia magistro, vi divini μ η primatus; 4° infalhhibtatem Romam pon l›ficis unam eamdeiuque esse cum eœlesiae tnfallibilitste. tam quoad sublectum tam quoad obiectum eiusdem ; 5° si infallibilitas ecclesiae est fidei dogma, infallihilitatem Romani pontificie, quae in fide di\iha suum fundamentum habet, posse ad definitionem et formam dogmatis evehi abaque ullo novitatis asterio ve! periculo. 6° hanc definitionem non solum esse utilem, verum (tetius hisce temporibus necessariam; quemadmodum plures aliae praerogativae iure divijio primatui inhaerentes in hac oecumeuica synodo definiendae erunt. 7° existere in ecclesia catholica critérium hifctorieo-theologicum. quo facta historica quae huic quoque definitioni videntur repugnare, enodari, dilucuian et determinari possunt, quemadmodum per t indicia reflexa in pcbub moralibus plura determinantur.

Hinc devote propono in capite quarto acuentia moditicari: 1 " ut titulus rapitis ita mutetur: /Jr Ro*mani pontifici» čapiti* ccr/esiar *ăocenti infallibilitatr.* 2° Pagina 13 linea 6 [7a] dicatur: *Hinc Mero approbante concilio. ăocrntu et tamquiim fidei dotffna ăeclaramu Romanum pontificem beati Petri ăhanc et* rapu/ *ăccle ăoeenti cui* til *pertona chiedem beati Petri· a Domino ăro ăe l'hrdto praeter alm dictum ă: Ego rogavi pro te ut non deficiat ăide tua. et tu aliquando conventu» confirma ăratre ăuo et cum quo cuncti rchqvi ăoetare naturali* rtrrii *cohaerent. vi divinité ăentiae ipei ăfumi atque primatu» ludem ăivinitu ăanre errare non ăs»r, cum ttupremi omnium ăhariorum ăoctari munere fungenr,* pro *ăpca primatiati *ua auctoritate definit, quid in ăebu fidei ef morum ab ăIli credendum vel reiiciendun^ăt ; et ciuemodi derrefa ăve indicia. per se irreformabilia, a quovi» (hnettana, ut primum ei innotuerint, pleno fidei obtcquio excipienda et tenenda ăe.*

Quoniam tero infallibilita» eadem ă quoad fubicctum. five epectetw in Romano pontifice, tamXpwm capite ăccle iiiv t« *reliqui» eccicfibr'paeto ' ăiba cum capite ăniti et ăocentibu eademque quoad obiectum. ineuper ăcfinim hanc infallibititatemctec ummT camdcmquc cum infallibilitate eccletiae. Si ăui autem huic noetrac deftmtioni contradicere, quod Deu aiertat, ăniip čiat* se *a veritate fidt i catholicae et ab unitale ăcclrriae defreinte.*

Propono sequentem eanonem : Si çnw *dixerit infallibilitotem Romani pontifici», beati Petri ăcce»*ori» et čapiti eccfaiae docenti», divinitu»* m *eodem* a beato Pe/ro ipsi prosjiMMm, «os sure asm aemdsmq«e *cm nrohfihe utfalhbilM; til.*

Devotissimo tamen animo et corde omnia sapientiasimo vestro iudicio submitto.

ORATIO

retwendi patris donum /oamww *Frencieci Laiviriol archiepitoopi Remenei»*l.

Eminentissimi praesides, ecninentissimi et reverendissimi patres.

Ex licentia, quae mihi fuerat concassa ab eminentissimo prtfbside, prae^iaraveram responsionem objectionibus contra meum sermonem de concilio Florentino; sed attentis circumstantiis malui illam silentio praetermittere. Liceat mihi tantummodo dioere reverendiMiinoe episcopos Rolinensem et Andegavoneom. caute admodum pro sua thesi, omisisse mea tria praecipua argumenta, ('uni hac disserendi methodo. *nempe* quando contradictor silet rationes sui adverJ serii, refutatio rei admodum facilia Multi reverendissimi episcopi. qui meum sermonem et adhuc lectionem meae responsionis audrierunt, apert fassi sunt me adhuc exportare veram refutationem. Haec mihi sufficiant, quandoquidem lo us opportunus non datur prolixae defensioni.

Nunc immediate venio iui caput IV nostri schematis. Affirmavi et adtmr affirmo etiam ante omnem definitionem concilii Vaticani me pereonaliter adhaerere sententiae Fcnelomi ⁝ qui quidem a demente XI gratulationes accepit ob suam de mfailsbilitate sententiam ab omni exaggeratione remotam. Sed haec sententia Fenehmii cstne ita certa, ita unanimi traditioni catholicae consensu fundata, ut φoMMi definiri ut dogma fidei' Permissionem cx· (xistulo reverenter et cum libertate ineas eons- iontiae ardhetalre et theologica duhia ex ponendi nam ti*»··

i Arrameotnin «Archispisrepaa Remeati· epi»e<>pn· Bo liacasen «t Andegavenretn refutare T<»|ni«se es quve ăp protalsrat iu tertiam rapat prseseotls sehemsti·, iis ă|>ondere *rr*aoile dixit, verae nos posse bob observare omis·· ab iμ fais·· tria praecipua argamenta allata, bac antetu ratlour facile admodum ease respondere, at nihilomiaBi plenam recpoi aionem M adhuc desiderare. Quoad caput IV etiam aste omnem deAaitioBem adhaerere * sentrttiae Fenelonii quoad bninsmodi qsaeatioBmn, nescire tamea ah eadem eeatenUa na certa sit nt tamqoam fidei dogma proponi po«»il. Se idcirco raa dubia, ·uaaqM anxietate· expoaitnrnm anime anbraittendi omnia concilio et Mmmo pontifici.

·Petiit ia primi· doctrinam quae in acbemate traditar proponi Umquam veHaa et catholicam, at nine canone et expnnclü vodba· tomfiMm dogma /Ue« at in amemdationibet quae referrntar sub numeris M, M. 74. Ad ipsam vero qnaestiimem qaod attinet negavit eem inniti in nnanimi consense traditionis et ait plere· ex textibus allatis spurios eaee, alios fisiaee m··tilatos falsatos interpolato·, alios vero nonnisi primatem probar·. Adnotavit tamen dictas falsification·· «< mutilation·· non' fuisse volnnUriaa, textusqur ilh» bona fide allatos nase. Nonnulla autem loca attulit ex Augustino Basilio aliisque patribus ut correptionem el mutilation·· probaret. Ita nec bene citatum fuisse dixit Vincentium Lirtesmsem et s. Oolnmbanum. Me qnae unanimitatem traditionis reepidnt, finem imposuit afferendo testimonium Alpbonsi de Castro unctori·, nt ipse ait, noa suspecti, qui dixit sententiam hanc valde controversam essa, st utremqa· partem catholicos et doctissimo· habere patrono·. Falsum idcirco eeee conclusit ante ooncilinu^Coasteatiene· nullum extitisss-qui contrartioe senteatiam teneret Petiit ut huiusmodi dubiis responderetur, deicetero se paratum eaee dixit toto corde adhaerere iis omnibus quae concilium et pontifex definirent nullnmqne in boe casu dixit fideliorem et obedientiorem faturam arch. Remensi (haitumodi protestationem plaudentes ex omni parte patres exceperunt). Nonnulla etiam addidit circa declarationem cieri gail'cuBi. quam se improbare dixit, et de e· ideo loqui nt restauraret famam ecclesiae gallicana·, sensum eius exponendo saltem in pluribus. Demum petiit ut cum iuribus capitis aliquid etiam de membrorem iuribus diceretur ad pacem et concordiam facilius obtinsndsm."

F

eat in ooneüün, nt ait MDdtw L»o Magm»‡ „vf oe- nium aatitanüi· «x Ubertate prolati», id traoquiUo M aequo ooMtitaatur «xamine, quod fidei congruat". Ita aanctua Lao epistola 44, alias 40. Caaterum omnia EM» dubia voatro at summi ponftif>is indicio .humiliter, ut par a»tr submitto.

Sed ut mar mans clarius pateapat, subscriberem schemati uostro cum tribus modificationibus: 1· mallem, et in boc consentio cum plurimis archiepiscopis et episcopis, quorum plures non pertinent, ut aiunt, ad minoritatein, mallem doctrina schemati» declararetur soleiuniter tamquam iwa et *catholica,* expungendo tamen has voces *tamquam dogma fidei* ad ultimam periodum huius paragraphi. Haec clausula sufficiens rideretur ad declarandum supremum magisterium summi pontifici», nam ex una parte doctrina affinnaietur soleiuniter, et ex altera non severissimis subito notis profligaretur illa sententia, quae plures habuit etiam in antiquitate patronos, ut mox pfobabo, et quae liactenus, iuxta declarations» sacrae Poenitentiariae »»//ά *Not muurae. theologicae fuit tnueta,* quidquid in contrarium dixerit illustrissimus arrhiepiMOpus. Biturioensu Nam. pace huius reverendissimi ardnepiscopi dixerim, sequeretur ex eius dictis sanctam sedem sibimet contradixisse. siquidem pluries, ni fallor, et certe praesertim duabus \iribus anno 1831 sacra Poenitentiaria nomine sanctae aedis solemniter declarabit declarationem cleri gallicani ..fuisse improbatam tamquam declarationem. et acta eius conventus fuisse rescissa, nullam tamen theologicae censurae notami doctrinae declaratione illa contentae inustam fuisse." ('uru igitur ecclesia non consuesemt ita agere per saltum, proponerem declarari do trinam *tamquam veram et catholicam* Ita prxxv< , toni ilium Florentinum simpliciter dicens sine anathemate

etr.

2° Si ante \el post declarationem adderentur xerlm. quae ex hoc umbone protuberant Domine Deputat mnis fidei illustrissimi Mechlinienris et Pictaviensi hic non agi de infallibilitate personali neque absoluta etc.. ml de infallibilitate in sensu Bellarnnni docentis·: ..Definitiones de fide praecipua pendent ex traditione apostolic» et consensu t briarum."

3° Proponerem sequentem additionem in achemale. ut melina indicaretur nexus inter caput et corpus. et unio inter ecclesiam Komanam et totam ecclesiam catholicam, quin tamen dicetur aliquid noxium supremae potestati summi pontificia.

Pag. 13 hn. 30 j 7 b u] ante haec verba ..Quoniam vero" adderem hoc incisum: *Haec autem vera ei firma eunt, quando mmnua pontifex docet tamquam rapui ecclesiae: retenue autem esi nafut ceebsiae, quatenus unum corpus cum ea,-constituit, ex capite ncHirct et membri» coaiesccnx. et quatenus evolvit, ut ait Augustinus, quod antiquitus apostolica sedes et Romana cum caeter.s tenet perseveranter ecclesia.* Haec' ultima verba desQmpt» sunt de verbo ad verbum ex Augustino5, et doctissimo patre Perrdne·. professore m Collegio Komano: aliunde exprimunt \tritate» theologice oertisaimaa; quare ergo non scriberentur in schemate? Et eo magis quod tunc adhaererent multi patres, quia tunc clare exprimerentur hanc infalhbilitatem no'll esse separatam ab ecclesia; et ex alter» parte, saltern mao iadicio, omnia adva —sat, < quidquid «aiwntialitar dmiderat mmoritas, mwt coMtmm,

Humiliter adhuc peterem, ut pagina 12 lia. 7 [7a v] non dicatur „coorihuin Lugdaneos·" »ed profeario Mes *Graecorum* ta oonriUo ^ajrfte|fnii, propter rationes, quas attuli in mea altera orteione.

Nunc redeo ad meum scopum. Ad stabiliendum dogma fidet necassaria est in traditione catholica ubanimitas moralis patrum et doctorum: omnes theologi admittunt illud celebre effatum Vincentii Lirinenaisl* ..Quidquid universaliter antiquitus ecclesiam catholicam tenuisse cognoverit, id solum tenendum etc." Nuperrime unus ex reverendissimis patribus concilii Vaticani archiepisvopus Edessenus libellum edidit in quo leguntur haec verba: ..Altera conditio ex parte actus (definitionis) est, ut pontifex morali diligentia ac serio examine sacrarum Scripturarum. et uniformis *traditumis* sensu articulor.... definiat

Multi ex illis theologi». quos vorant uhramotv tanos, adeo intellexerunt rim eius argumenti et necessitatem ünanimitalù in traditione, ut summopere nisi sint probare aitte concilium Constantiense unanimitatem traditionis exmtère ‡ et *nullum doctorem,* ita eorum sunt verba, vont ranam tenuisse doctrinam: quas quidem affirmationes ex hoc ambone plures patres protulerunt. Vernam dabunt isti reterendissimi oratores, ai cum filli dfe hac unanimitate ite *intellecta* consentire non possum. Et revera, Sj^erte confiteor, traditio pro infallibilitate in sensu sano intellecta plurimos habet et doctissimos patmno praceertim apud summos pontifice (pin Miimo omnibus perpensis ante definitionem omnem <oticihi. illam ut \eriorem credo, ot lit«n<er admitterem ut. attentis circumstantiis et multarum dreidorn». rite doctrina declararet ut apertius et in clariorem Lkmuu proferretur.

Eloquentirèimus ei illu?tibrimus an-hiepiaoopu» Westmonasteriensis dte 25 titan dixit «uam tliesim esse universalis traditionis lumine et 'oiwetiMj omnium patrum comprobatam hoc idem iam asseruerat m suis opusculi Atqui, salva texerent is. ud< affirnl^rej^iric generalem unanimitatem noutiquam ·χ<st<^re: abeit a me tamen ut \d minime suspirrr bomim fi^em reverendissimi oratoris, mx! xenia <ogit m dicere, illum \alde decipi quoad iMam unanimem traditionem. Attendite, cminvntissimi ot rexerendiasimi patres. Pl n<»n<rerretur ιιπ·λ meam intimam mentem, non affirmo istam traditionem do mfallibilitiUe non esae ita unanimem, ut non pos< detimn de lum puncto omnia mea dubia icslns d»\-tstonibuM confirmatis a summo [Mintifice humiliter submitto. Æ1 affirmo, hanc traditionem non se *tto un/mtrnrrti,* ut dicitur a mulris. Sed supposito quod dolaretur eum defectum unanimitatis in tradiimnc non se talem, qui possit definitionem impedire, attamen ex mea otatione, sallem spero, Kquvtur conclusio maximi momenti, quam evolvam in ultima parte sermonis.

Permulta habeo de traditione manuac ripta; potuissem illa tyju mandare. ed tempus mihi *defuit, et* facilitas, et foraan voluntas. Nam rumor iam satis magnus est. et melius hahui iila -nltem Mitnmaiim reservare concilio. Xane mihi ita «agenti non «dent opportunitas omnia mnhendi. <pna nolo ennncntiwimi ac rmerendi-Hmi |»mre. longissima *ηβ textuum dcfat:gare. et ad tk-sun meam integre exol-

i 8, Leo M. episkXLFV «d Tbsodo Augnutum, ed. Baller, t. I. pag. 911.

• Reap. s. Poeniteat. 14 sept .8 sept, uatao Mdse.) 18W. Vià. Boaix. de *Papa,* t II, p. IM, 967, »8.

• mdta .. . *neta* ed. Xat

• f Bem. *pemtif.* Ht. IV, cap. VIL

• Code. *Mian.* lib. L »: 13, t X, p Mβ ed. Beasd.

•*De tods* tAsot I p, sect. 9, eap. IV.

l *Comuwuit.* rap. III et XXIV.

a STmcmAhW. de *mfail* e. III. art. 9, p. UK

• Bonis, de A'ya, tom. I. p. 4V2-4-A3; D. Guérsager. *De la Monarchie pontificale^* p. JIW-AIO prim. edit.

raodam moltao orating» «mot dmmmhm. 8ammun raram tantam attingam; md ranmndimimo arduepiscopo WaatmouMtariaoM at omniboa iraoraotiiatimia patritae, qui ana cum iBo sentirent, fraternam invitationem facio: nomiMtur ex utraque parte quatuor val rax teatea, at omnia particoiatim at aiagillatim probabo ex genuin» fontibus sanctorum patrum.

Antequam ulterius pergam, non aba re arit in memoriam revocare aequantia verba Agathon» papae, mandata promulgantia pro VI concilio oecumemoo:

Verbum impunita!» concédantes, at liberam loquendi facultatem unicuique loqui volenti, et verbum impendere pro fide, quam credit et tenet, quatenus ab omnibus manifestissime cognoscatur, quod nuUo terrore, nulla potestate, nulla comminatione vel aversione quisquam ...loqui volens prohibitus, aut repulsus sit'A Ita sanrtua Agatbo. Obedio etiam nunc praecepto promulgato in concilio Chalcedonensi: baec verba sunt notfttu dignissima: ,,Unusquisque reverendissimorum epim-ojorum huius praceentis sancti concilii quomodo credd inne aliquo metu, solius Dei timorem prae oculis halans, diligenter exponat Hic mire consonant iust issima verba. quae ex hoc ambone nomine Deputations de fide reverendissimus episcopus Calvensis nuper promulgavit Omni episcopo sine exceptione deU'tur charitas et patientia in audiendo

Novam, ut opinor, faciem quaestionis examinabo, juae usque adhuc, saltem credo, non fuit explorata. Affirmo coram concilio. plurimos textus traditionis «atholicae vulgo prolatus esse mutilatos, falsificatos, interpolatos et spurios, vel textR aliud nihil probant rusi primatum. Praeterea silentio praetermittuntur multi textus, qui videntur contrarii. Cum hac dis-«eremh methodo nihil facilius est, quam veritatem ad arbitrium suum movere, et nescio quam popularem «t&bilire convictionem inter illos lebtores. qui non habent tempus, immo nec ideam recurrendi ad textus originales. Sed proferendo hanc accusationem longe absum, ut affirmem illas falsifications esse voluntarias et quasi praemeditatas. Inter auctores saepe «aepius quod unus dicit, alter recantat, et aliquoties pnteeoncepta idea pervertit, ut ita dicam, oculos in legendo. In hac materia semper propensus ero ad explicationes maxime charitativas, aed factum existit et a viris vere doctis non poteat negari; quod ai negatur, oninino paratus sum ad probationem. In concilio IU Constantinopolitano memorandae huiuamodi mutilation» invenimus exemplum. Gravis accusatio hac de re instituta fuit: ..Sacra synodus dixit: Non congruit orthodoxis ita cirvumtruncatas sanctorum patrum voces deflorari HaereticonA potius hoc propnum est Concilium immediate iussit revisionem textuum haec revisio inter septem actiones concilii produite fuit, et continetur in fere 200 paginis m folio Labbaei tom. VI.

Nollem vos, eminentissimi et reverendissimi l>attes. nollem· v«a obruere quasi innumeris textibus, quaedam dumtaxat exempla et argumenta 'afferam praesertim ex pritnis ecclesiae saeculi». Sanctus Augustinus et sanctus Basiiius Magnus nullimode invocari possunt tamqtiam defensores thesis, prout in schemate ponitur; et plurima verba eorum perillustrium doctorum fuerunt rei falsificata vel suppressa vel in alienum rensum detorta etiam a theologis melioris notae.

Qqdsm Augustinum cognoaee formidandum testum· qui nobia obiimtar: locuta ast, sansa finita eai"; ite enim relata fuerant verba Augustini etiam in qnihuadam documentis spiseopalibne Sed numquam ite dixit Augustinus: Borae incute eet, «ot textus fabricatus; ak revera loratus est sanctus Augustinus; nlam hac de causa duo cbocilia misse eunt ad sedem apoetohcam: indo etiam rescripta venerant: causa finita «ot1?0 Textus ita restitutus et attentis circumstanti» nequaquam exhibet sensum obeolatio· vorsionia: Aorno lorata eti. Nam oenae hrareticonirn fuerat profligata in multis conciliis provincialibus, et praesertim a duobus conciliis Africanis; haeretici ipsi appellaverant ad sanctam sedem; promiserant sees accepturos cum omnimoda submissione decisionem pontifices. Haec omnia constant ex histone», ex Augustinol, et ipsemet Ballerinp in suo opusculo, De tn *ft ratione primati»,* haec omnia recognoscit et fiimittit. Evidens est, potite Ati rondi/iomb», causam debere ease finitam pro haereticis; siquidem iam condemnati a suis primis iudicibus naturalibus appellaverant ad sanctam sedem, et promiserant omnimodam obedientiam decisionibus summi pontificia. Ergo nullo modo probari potest verba Augustini habere istam atootatam significationem, quae saepe saeptas praefertur.

Sed est alius migustini locus, ubi adhibentur haec verba. Comm /taita es/; numquam citatur, nescio qua de causa: vos indicabitis. Hic locus ita ae hebet. Augustinus dixit Pelagianis: ,,Vestra vero apud competens iudicium communium episcoporum causa finita eet; nec amplius vobis agendum est. niu ut prolatam hac de re sententiam cum pace sequamini ·." Adest et alius textus Augustini qui raro citatur. Haeretici querebantur se fuisse Romae male iudicatos. respondet Augustinus5 ..Quasi non eis ad hoc dici poesit et iustissime dici, ecoe putemus illos episcopos, qui Romae iudicarunt, non bonos iudiore fuisse, restabat adhuc plenarium ecclesiae universal concilium, ubi etiam cum ipsis iudicibus causa possit agitari, ut si male iudicaree convicti essent, illorum sententiae solverentur. Quod utrum fecerint, probent, nos enim non factum esse facile probamus ex eo, quod totus orbis non eis communicat." Haec verba commentariis non indigent. Ego novi unum tantum theologum infallibilistam, qui citat hunc textum, sed rem facile, «uo sensu, exhibet, et respondet Augustinum ita locutiim fuisse ad irrisionem haereticorum sed nescio utrum haec responsio sit serio theologo digna Necessum puto addere istum theologum, ut non tam absona videatur haec resjionsio, adhibere methodum nimis ordinariam, supprimit ista verba essentialia ÇMoti won te *dici ponit ft iuttinime dici;* quae quidem verba omnem irrisionis suspicionem ex mente Augustini prorsus amovent.

In meis manuscript!» habeo viginti textus similes, qui evidenter probant Augustinum nullatenus favere tbeej hostri schematis. Sufficiat sequentes proferre l ..Diligentius inquisita veritas quae post *magnoe dubilationie flucttu* ad pleuarii concilii confirmationem perducta est7." Nullibi in theologis ultramontanis

l Kpirt. decretalia ». Ajtaiboaia OoMtaatiao tap.; c£ istegfum textam aped Labbe]Masai] tom. XI. pag. 988, ed. 8ar.

* Labbe tom. IV. peg. 470. Verba* *diiifn&r* exprimitar ia graeco «ixot-dnoitta».

• Labbe to·. VI, pag. 787 a. ed. Paria; Maasi, XI, M.

« Labbe to·. VI, >ag. T41-M7.

l Serai. 181. ·- 10, tom V, peg. 84®, ed Bened. {P. L.. XXXVIII. 784.]

• *Dc* peccat oriym. a. 19, to·. X, pag. tel. ed. Based.; CWr. rfiMM epta. *Prlagia* lib. II, a. 8, pag. 484, to·. X.

* BaUeriai eap. XIII. H 10, n. 58, 87, p. 189, 101, ed. typ. Prepag· **

* Csn/r. Ateywa. lib III, β. I, a. 8, to·. X, p. 8M.

» BptoU M, n. 1», ton. II, p. »8-87.

• BUlaart, ta Aey. /Ctat, dias. IV, art. VIIÎ, « ®

› De Bgpt rata. Dente. Ub» II, a. ta, p. 108, tote IX, Barat

iawm uqusmtia rota Aagwtiai, « ilk aptalta «oouMcdo qaitattai «Monta» et ilia prodmofr taro-, quam riaipta rabtar: „8i, quodatat, ita toao futat da Contain ral Ptagio in Romana ooctaa iudtatum, at ilia eorum dogmata... approbanda at taneoda pronuntiarentur, « hoc potta «amt praevaricationi· nota Romania clerici· ffiureodà Sanctu· Augustinus admittit certa in cathedra apostolica» ut aemper trçptta prtaipeta»4. quod omne· agnoscunt: aed nil amplius invèni in operibu» sancti Augustini.

Non loquor in extenso de fabificationita vel interpolationibus, quas |>asea aunt scripts Augustini. Reverendissimus quidam paler in suo opere ' profecto involuntarie tales in hoc genere, sive quoad Augustinum sive quoad caeteros doetores. commisit errores» qui vix credi poesunt. et in promptu habeo plurimos quos facile possum enarrare (reverendissimus p. Weninger).

Ipse reverendissimus dominus· Guéranger4 refert B celebrem textum sancti Augustini, quem summi momenti habet: ..lleus qui in cathedra unitatis doctrinam poeuit veritatis. Atqui in mente Augustini agitur evidentissime de cathedra unitatis eccleaiae generatim sumpta, et nullatenus specialim de cathedra Petri, ut patebit unicuique contextum attente legenti5: et iam illud probavi coram pluribus doctis viris, qui stupefacti sunt videndo et evidenter comperiendo hanc methodum in interpretando sanctos patres.

Alius adeet textus de quo plurimum glonatur reverendissimus abbas4, et sane non intelligo causam huius gloriationis. Ita enim loquitur Augustinus7 l ..Quod eniin potuit ille vir sanctus ‹ Innocentius papa) Africanis respondere conciliis, nisi quod antiquitus apostolica sedes et RomanU cum (apteris tenet perseveranter etxdesia?" Frustra laborari et rimatus φηι. nun intellexi et adhuc non intelligo. quibus de causia C reverendissimus abbas tantojiere de hoc textu pro süa thesi glonetur. Omnea catholici sine ulla exceptione iulmittunt hanc doctrinam. Conficiatur ergo decretum in eo sensu et dicatur simpliciter anativema illis, qui non admittunt ..quod antiquitus ajM>s(j|i<a aedes et Romana eum raetens tenet perseveranter ecclesia". Tunc illa formula tamdiu expectata. tantis votis efflagitata subito invenietur, omnes subscribemus et properantes et laetabundi post tantos labores et tantas anxietate» in patriam proficiscemur, quia non separabitur quod Deus intime et inseparabiliter coniunxit, caput et corpus ecclesiae, et tunc abundantior in dies ent vita in toto corpore Christi.

Nihil aliud exigebat summus pontifex Caelestinue a Nestorio. nisi ut „eam fidem praedicaret (haec sunt eius verlui). quam Romana et Alexandrina et universalis rwlesm tenet Haec sit ergo nostra formula fidei. formula Caelretint. formula Augustini, et tunc B non solum auctoritas sanctae sedis non minuetur, sed etiam oorrohectater, «tanto sancto Sixto papa III: „üt omne eorpua a oapite rogiter, ita ipsam oapat, usi corpora sastoatutar, firmitatem « rigorem suum perdit «t bos tenet quam habet dignitebem

Idam proféré» poaaawi quoad saaotnm Barilium, aad illa brevitatis onosa omitto, affirmato tamen illos omna·, qui legerint attento omnea de hac re epistata sancti Baailii, nuliatanus dubitaro posse do mea amer lione. Quidam texte· sancti Baailii fuerunt a pluribus theologia in perversum sensum trantali, et quidam alii suppressi; haec evidenter probaro possem, sed omitto.. Responderi poterit enasse Basalium et Augustinum. sed ipaemet Guéranger in suo recenti opero fateturnullum doctorem melius intellexisse atque explanasse constitutionem ecclesiae quam Augustinum, immo addidit. Augustinum dignum enes, ut proclametur doctor de rrriesw. sicut meruit vocari dorfor de *gratia* Ipee domnus Guéranger dixit B audiendo Rasilium audiri totam ecclesiam orientalem in isto doctissimo et sanettamo traditionis teste. Sed quis non videat hic exsurgere gravissimam quaestionem? Quomodo dici posset ita unanimis illa traditio, cui repugnarent ilji duo perillustres viri, quos ipea Guéranger proclamat, et mento quidem, maximos testes totiua ecclesiae tum orientalis tum occidentalis? Probare possem plure» alios doctorat et patres pratxrtim in primis ecclesiae saeculis, et etiani inter alios doctores. qui invocantur ad probandam infallibilitateui, non favere aatie nostro schemati. Inter alia reverendissimo episcopo VrgeRensi ostendam et meditationi eius commendabo concilium Toletanum XV in.fine saeculi VII. Illud concilium fuit subscriptum a quinque metropolitanis. a quinquaginta sex episcopis Hispaniae, ab undecim abbatibus et arehipresbyteris et quinque procuratoribut episcoporum Huic ‹ó π' cilio praesidebat sanctus lulisnu»' arehiepi^opus Toletanus, quem inartyrologium Romanum 'oai virum sanctitate et doctrina celeberrimum : Legat lioc ooacilium reverendissimus èpiscopu Vrgellenris. legat omnia \erba sancti luliani. approbata a toto <onviho hisp&no. etNmqiur-nnTTtiet suae threi non àri faventia. quin upitio ad'ortere poterit. hoc <-i>n«>lium Toletanum tinsse a Sergio papa 1 *magni laudibut ^'lr* loquitur Baronins .

traditionem etvleriae orientalis, non t ita unanimis ut dicitur; illud prolmri ex BmmIio, Athanasio, et iam probari ex rpnuola Alexandri 1\ : Idcirco inter rtonioik* <x>n<illi Florentini Jiresarion confidenter affiruialmt in coetu Gravoruni ..Si qua oriatur haereris, dvlwe eccIreiam Dei in unûm locum congregatam de rebus dubiis tudirar. ac serundum praeopta divinae legis et sanet <nnn patrum unanimi consensu sententiam ferre?*, et ita prosequitur notato haec verba) „.nbi asseverant maiores nostri coinmuniter haec agi debere, et quae communia sunt. communi consensu oportere terminari. Et ijmemei patriarcha hmeph, cuius .sententia aliquoties *in favorem* infallibilitati». invocatur, dixit expresse In concilio Florentino se adhaerere, *quw tnuiiivrat fl rjplora^ral* sanctorum patrum occidentalium et orientalium tretimcMUA convenire·.

1 Cbat. *d*a» rput. Ptiag.* lib. I), ·. A, tov X. p. 4M.

t KpiiL XLIII, s. 7, tmn. Π, p. 91 ■.

» Liber* cui titulus, ia Gallico idiomata, *Pic IX ut-il infeilibU,* a R. P. Wraingsr.

4 Ct *ορακχ Dt la Monarch.* pag. MI, pri·. edit. «Nul a*a aieax compris ^as saiat Augustis U rôle de Piem et de soa «bgr .daas l*Arliee, le rapport de l'uaiU et de Ia vérité daas la cbristiaaisaM, et commeat ces deux êlAmeat·daiveat se foudre easemtoe. C'evt eotte conviction qui lai dicte ce graad axitase qui doit toat dominer, lorsque Pou traite de)*£<lise: Dien,ydit-U» a >lacé la doctrine de vérité dans la chaire de l'otite. Aumi, avec quel transport u'acctoUtreil pas le·déetooas de Borne eoatre le péiacianisam?*

» Bpist. CV, a. 1«, Cem. IL p MM, ed· Beaed.

• Bf opueeulum De lé ÎtonéreA peat< p. 9β» to· prim. edit.

' Oeatr. luta, fib I. ■■ K tæ $TpT MR

• Labbe tom. IΠ, p. MI D■ pd.

1 Sixtes papa IΠ ad Illyrio· n. 4. Cf. Patrol. Migée tom· L, p. 61β. Muai, Vili. 7«S M.

1 CL opnsft. *Dr ta Mœh pontif.* p, let, 161 prim.edit.

• Labbe tom. VI. P DdM-vAb. Vid. praeeertim p. 1994·, 1897a, 1898CD. 1900» C. (Msnri. XII. 7-88.)

4 Vid *Act. unctor* » }i.4Un<li»tiA edit. die 8 martii p. 7M pr. col.

5 Baroa. u. 888. ». A

• I· mea oraL de concil. Florent col M4s haine volam.; ef. Raynaid. u. 19M, ». 47 et seq

7 Bardai», tom. IX, p Bin »c, Musi,-XXXI. 8M A a

• IbU. tom IX, p m a, 395a, 8Md; Ibid. 904c.

Saepe ßaepiu in ßibelli <to infallibilitate inaocatum vidi teatimoaiam aancti Antonini, aad nuaquam reapaxi aequeotam textum. Examinat ille eximio· doctor hanc quaeationam a aancto Thoma poaiiam: Ad quem pertineat «ditio «ymboli; at naapondet -cum Angelico doctors pertinete ad aummum pontificem, tied attendite verba: *„Et ratio at,* qaia editio xymboli fit in synodo mu concilio generali Non dicit «auctus Antoninus: *Et ratio At,* quia papa «t infallibilis; aed: *Ratio at,* quia editio symboli fit in synodo «eu concilio generali. Prudenter siletur hio textus et alii plutee. Aliunde nota est celebria formula aancti Antonini, „1'apa errare non potest ptens concilio etc. etc."

Eininentiesinius cardinalis Dublinenais provocavit ad Vincentium Lirinensem. Sed oblitus est addere Lirincnsem duas tantum irrefragabiles auctoritates in «■< lesia admittere. mchui Scripturas et concilia *geno·* relia. Γıl apertiasime docet rapp. 27, 28, 29. Sufficiat illa expromere. ..Ideo quocumque ƥrofanitate nullo tnodo ho oportet, nisi aut sola, si opus eet, Scriptu rarum auctoritate convincere, aut certe iaru antiquitus univvrualilius sacerdotum catholicorum conciliis con-\ictas damnataaque vitare' '. Et ai exurgant difficultates circa sacras Scripturas, ad quam auctoritatem recurrendum? Respondet Lirincnsis: „Primum 019nium conciliа generalia, «i qua eunt universalis con-ıilii decreta, praeponant ‾ Dicatur erraaee Linnen-M'in; esto: aed saltem numquam invooetur ut assertor infallibilitati», prout ponitur in schemate.

Multa loquutus est idem ѐminentieeimu de sancto (olumbano. sed oblitu» adhuc intagrufti citare Columbamini. Illius verba suht adeo severa, adeo mfallibLktati pontificiae videntur contraria, ut non auderem illa recitare ex hoc ambone, et cardinalis Orsi vehementer obiurgat Columbarium, quod ita scripserit. Responderi potest adhuc errasse Columbanum; esto: C mi saltem precor, non adducatur ut assertor huius infallihilitatis, aut certe referantur integre omnia eius verita; tunc lectores vel auditores iudicabunt.

Plurimos adhuc audivi ex Ik›c ambone de laudibus nancti Petri et eius ƚuccoꝛꝛ, et ex his laudibus cofieludttur ƒnfallibilit Sed, ut dicebant Graeci ii^ (xinriho Florentino, verba laudatoria non debent accipi pro privilegiis ·. Sanctu Bdsiliu» vocat Athanftaium ..caput universorum in eoelreia, κορυφήν tfi›v fAtov, consiliarium et ducem eorum quae agenda aunt5ƒ Qutn immo addit: ..Athanasii tutelam eree unicum malorum ecclesiae solatium Sanctus Paulinu» scribit Augustino: ..O» tuum fistulam aquae vivae, et venam fontis aeternae merito dixerim, quia fons in te aquae salientia in vitam aeternam---1; lucerna semper eet pedibus mei» verbum tuum, et lumen NemitiH mei»: tu ѐ vir Christi, doctor Israel in ecclesia veritatis; scio te illuminatum spiritu ƒevelationi · D etc. etc."

Orte »i sanctus ƥasiliu sanctus Paulinas ita hwuti fuissent quibns^lain summis pontificibus, illico quidam ' theologi concluderent infallibilitatem cx eorum verbis *(tthjna improbatumit:* Non, non). tpn tamen neque Rasilius neque Paulinas ita scribendo credebant sanctum^Athanasium et Augustinum eree infallibilem. Adeo ronstat nihil magis illogicutn esse, A quam gratektioore atrerbu hodatoria «taper accipere tamquam definitiones theologicaa.

Ulterius progrediar. Adeunt multae ƥroposition quae prime *fronte* infallibilitatem probare videntur, et. quae cartimime in manta auctoris nm plane divertam significabant. Unum exemplum profero. Ferrandus diaconus celebria auctor saeculi VI dicit ia quadam epistola: „Apoetolicae sedis antistes, atlas amae doctrina coaatot tudiao wrilatia, et ftdritMr wnmimme ƒluctoritati Nihil *prôna fronte* videtur darius in favorem infallibilitati·; unde quidam theologus ultramontanusl* concludit immediate Ferrandum diaconum tribuere summo pontifici praerogativam inerrantiae. Sed iste auctor decipit suos ƒector Nam in eadem ƨpistola in eadem editione citata ab isto auctore, Ferrandus diaconus apertissime dicit solum iudicium universalis ecclesiae esse absolute certum. Haec sunt illius verba: ..Desistendum a contentionibus reor, expectandum potius persuadens. B patienterque hanc dubitationem ferendam, donec universalis ecclesiae auctoritate vel pronuntietur suscipienda. vel prodatur abiicienda --- Nisi per hanc sententiam roboretur (vera ƒide minus firma existiƒnabitur. Et alibi apertissime adhuc proclamat duas tantum auctoritates in ecclesia esse ƒrrefragabile Scripturas et universalia concilia. Haec sunt adhuc, eius, verba: „.Sola enim sunt, ut superius iam saepe diximus, in canonicis libris praecepta divina, et in generalibus synodi» paterna decreta, non refutanda ner respuenda, sed custodienda et amplectenda a". Attamen Ferrandus diaconus inseritur inter infallibilietas. Quomodo farta fuit haec transfiguratio? nihil facilius. Omittuntur verba quae sunt theei omnino contraria, et affertur dumtaxat quaedam pro positio generalis, quae evidenter in mente aurions nullo modo habebat illum sensum, qui gratuito fingitur. C

Ex aliis ductoribus oζ theologisTtum ex antiquis patribus tum ex scriptoribus medii aevi, poseem multa congerere, et hac de re habeo quasi bis Stntum pagina» manuscripts», et coram Deo testor,ı traditionem in favorem nostri schematis non dici posse ite un/mroiem. *ut (werunt.* Multi episcopi, qui mecum textus recognoverunt et specialiter illustrissimum ƥrima Hangariae (murmur) ⁋ poesunt testimonium ferre de veracitate meae assertionis. Si quidam reverendissimorum oratorum, qui post me locuturi sunt, inficientur quae dixi de traditione catholica, non potero secundum regulae statutas illis respondere, sed velint adhaerere huic fraternae propositioni: congressum amicum faciamus coram electis testibus, et omnia scrutabimur, probata veritate historica, victus, quicuiuque ille sit, ostendet sua confessione ae Sustinuisse, ut ait Augusti-Aus. ƥarte veritatis, non tamquam stxae red tamquam veritatis. Et sicut egregie dixit sanctus Thoma 5: D ..Nullus debet habere amicum in veritate, aed solum debet adhaerere veritati". Et addamus cum eodem sancto Thoma: ..Discordia in opinionibus non repugnat amicitiae."

| Sum. 4 p.. titnl. β, cap. IV, ƒ 4, tom. IV, p. 459, 460.
, * Common, rip XXVJ1?.
* Ibid. cap. II. (
« Hsrdnin. t. IX. p.4Un. Mansi, XXXI, IOMd.
& Kpist. ea, p. ia? ed. Beaed.
▪ £^i«t. 60, p, i?8 ed. Betted.
' later eptot. Aaçuxîial ep«9b« 1.9, p. 86 st. Bread.
• p.SU, 8M.

| Bouix. de Pape. t. I, p.983.
' BpitU V ad Serer. Scholastic, t. LXVII patr. Migae^ p. 990.
* Bpist. ad Pelag. et Aaath. pstr. Migne t LXV1I, p. ƫ9 •t seq.
4 Quidam murmuravereat, quaado nomiaavi iliMtrimisttiD griautatt Haagariae: ą de casas, aoa iatelligo. Sed adrent qaidam i» concilio patrea, <ui habret boae aoa satis dignam naam murmurandi, simul ac dicuntur ƫverb iUis non placentia Ont patres qui pertinent, m dicunt, nd minorîtatemxnumqnam ita «gerent: attamen satis dura verba interdem andmunt (A'‹rfa ovetersa).
* Thomas, Ssrmrees aaecdoti a d. Uccelti· «diti, Matiae

Hanc quaestionem de unanimitate traditioni condodo cum celebri theologo hispuno Alphonse a Ctetro, et eme testimonium eo minus debet earn suspsctum, quod ipse stet pro infallibilitate athnmi pontificia. late confitetur banc quamtionem ßa inter theologo oontroveraam, et partem quamque catholic» et doctissini» habere patron»" '. Quomodo igitur haeo thesis dici poteat luce clarior, cum iste theologus infallibilista confiteatur hanc quaeationem eaee controvmam et ex utraque parte stare in contrarium catholic» et doctimimm patron»?

Non hic, attendite eminentissimi et reverendia•imi patree. non hic oppugno infallibilitatem pontificiatUr-eiquidem fago, et illud aveo iterum pronuntiare, adhaeream sententiae Fenelonii tamquam verae. Hic loquor ante definitionem concilii. Sed veritatem historicam restituo; absolute inficior traditionem esse ita unanimem, ut aiunt, et affirmo falsissimam opinionem vulgo receptam apud quosdam auctores et typis mandatam, quod ante concilium Constantiense *h/Zm* omisnso inter doctor» et tlieolog» contrariam tenuit sententiam. Nihilominus attentis tinumstantiis et multorum desiderii», qu» admodum veneror, toto corde amplector sententiam illorum, qui necessarium putant affinnare magisterium doctrinale summi pontificis clarius et apertius et cum additamentis quae proposui, ut numquam censeri possit summus [Kintifex separatus ab ecclesia. Aliunde si admittatur schema sine modificatione, quam proposui, nihil prorsus intelligo in actis octo priorum conciliorum. Hi actus in sensu proprio et *'ne praeoccupatione intellecti evidenter probant episcop» habere quandam partem in definitionibus fidei. Sed quomodo aggrediar hanc quaestionem, quae indigeret longis et numerosis orationibus? Itaque de hoc invitus sed prorsus sileo.

Nqnc venio ad ultimam et brevem partem meae orationis. Vobis oxp»ui niée dubia et, ut dixi, meas conscientiae anxietates, si agatur de dogmate fidei stabiliendo, et humiliter exposco ut istis dubiis respondeatur. jum discipulus scholae Fenelonianae, et illius doctrinaiq ante definitionem concilii ut veram credo, et ita semper professus sum coram meo clero. Sed haec sententia estne ita certa, ita traditione unanimi fundata, ut definiatur tamquam dogma fidei? Hic anceps haereo, et hac de rausa medium quasi iter aggressus, proponerem illam definire *tamquam doctrinam veram et catholicam,* quod abunde sufficeret, saltem meo iudicio. Et aie non anathemate directe vel indirecte profligaretur sententia, quae non solum in Galliis, sed longe ante gallican» habuit mult» et graves, ut »tendi, patron». Mei officii erat meas dubietates vobis cum libertate et reverentia exponere, rostrum est iudicare, vestrum est vel reverendissimorum deputatorum de fide meam mentem illuminare; nam omnes, ut ait sanctus Augustin», sumus condiscipuli in schola veritatis, et sapientior debet minus jieritum docere. Quod ei nihilominus ad definitionem processeritis, et si sanctissitnus dominus noster indicia vestra confirmaverit solemniter et cum omni, sua potestate ap»tolica, nemo erit corde et mente obedientior, quam archiepisoopus Remensis (bene). Attamen mea conscientia mihi reddet testimonium me satisfecisse meo muneri episcopali, exponentem coram concilio cum modesta libertate änxietate meas non *mbetantialiter quoad doctrinam, sed quoad formulam doctrinae.*

Sed quidquid fiat, mea oratio debet slteeapi generare consequentiam ; et hic expntule adhuc brevi tem-

poris moBMOto ¶estra bsDSSotentiam. Quae dicam intime cohaerent capiti IV nostri schematis ; siquidem pan» enucleare desidero circa declarationem cleri galbcani, et mox ridebitis, ut speto, connexio··» inter ea quas evolvi ciroa traditionem patrma, et quae dicam do clero gallicano. Aperte profiteor me desiderare vindicare sub aliquo respectu memonam patrum nostrorum, ot tamen nolite timere; in ista defensione non aro gallioanus. Nullo modo volo repetere quae iam dicta sunt, et arbitror me aovee consideration» hac de re expositurum. Sed primum non potui, quin multum dolaram de iis, quae his ßauci diebus obieota eunt da clero gallioano et de signatonbus declarationi Pro tota et integra apologia audivimus hanc vocem ualiri sxmt, et nihil amplius : libera fuit aggressio, libera debet reae brevi responsio. Possem primum replicare quod adeunt variae speci» aulicitatis. Earum descriptiones reverendissimus orator posset invenire in patribus sancto Bernardo, Thoma Cantuanenai, Baroaio, Mdchiorre Cano, in cardinati Orsi, in epistola Contanm; et paginas si velit reverendissimus oratot, illi indicabo: sed haec sufficiant.

Certp improbo declarationem cleri gallicani» et credo Bonuetium in quibusdam operibus non satis favisse auctoritati summi pontificis, et forsitan quia longius voluit proferre quasi scalpellum dissection» anatomicae in corpore Christi. Attamen nonne oaeteroquin Bowuetiua permanet ornamentum ecclesiae gallicanee, decus litterarum, gloria artis oratoriae et perillustris defensor veritatis catholicae? nonne permanet istud amplissimum ingenium, aquilae inter aera ■e librantj, iustissime comparandum? Nemo certe historicae veritati magis contrarium, quam loquendo de tanto viro illum simpliciter vocare aulicum, et illum macula huius odioei nominis dedecorare. Sed grati» Deo, romarti theologi nobis maximum solamen inter istu ¶niustilia afferunt : ita' loquitur de B»suetio cardinalis Orsi ⁸ : ..Illustnreimus Bomuetius tot editis operibus relebris, tot litterariis certaminibus clarus, tot victoriis ac triumphis conspicuus... qui ob ali» élucubration» vere aure» cedroque d'gn» immortalem sibi gloriam pepereiat." Deinde ad pugnam contra Bonuetium se accingens ita ßrosequitur „Id autem n» ea moderatione perfecisse confidimus, quae summo viro aliisque ¶ui operibus de ecclesia bene merito debebatur, nec ipsre adversari» quidquam ... notaturos credimus, quo episcopalis dignitas Laesa sit, vel ubi officio defuerimus, quo gal'icanum clerum, doctrinae pietatisque fama conspicuum, ex animo colimus." Sic doctinimus ille čardinali luet meditetur refutationem Bonuetii, illum tamen amplissimo honore et iustiaeimo obsequio prosequitur; sic loquens de isto eodem clero gallicano, profitetur cardinalis Orsi se illum *ex animo colere tamquam doctrina et pietate oontpicuum.* Certe ärbitratu fuisset se omne ¶u historicum abrupisse, si simpliciter tant» praesul» vooasaet aulicos. Possem adhuc afferre testimonium Mnuarellil et aliorum, aed sufficiat addere GregorlUtn XVI qui in suo opeie, *II trionfo della tanta tede*⁴ vocat Bossuetiun. rv«m *immortalem*

Nunc prob pudof ! et attestor omn» qui m nostrsh norunt, nunc haec omnia a quibusdam oblivioni irai· dita sunt. Adest inter quosdam homin» nescio quae conspiratio, ut dehonestetur nomen tanti viri. ěd tempus iustitiae veniet, et iu memoriam revocabuntur haec iustissime verba, quae nuper ex hoc anibone pronuntiabat reverendissimus archiepisoopus Baltimoren-

› Ai «este pasti fasarstve. Uh.II, p. Mt, 4. Paria rt» Otnscna M—y ram UL .

⁸ *D» imftrdkmUm r. pmtif.* 11, pnefst. p. ⁋·,
• IMA fari» ßëM
• *De ¶nater r. pmlif.* esp-XVIH, Ims.II,

\m, et adtasc snariterrssMant in auribs» ηχὺ, suaviter, qui· verissima eunt, et heaone iuaste «Nati teparotio: „8ine Bossustio, ^quit iate venerandae admodum pressui, fore·· «hira» irragAaat iu^Jalliae". Tempus iostitiaa venieQ et tone eodeeÿi gaUioaa· universalis exurget exchunaiis cum bwgoriaXVI: Bossuetius est vir immortali· Nihil ÜM datait ad istam immortalitatem, ne quidam iniuetitia et calumnia.

A»t obiicitur: erraverunt Boaatatius et derue gallicanus tempore Ludovici XIV. Credo et ego illoe non satie tribuisse potestati apostolic·· sedis; sed quidquid contradictores asseruerint, et hoc est prhocise novum punctum meae disquisitionis, ista sententia Bossuetii, prout spectat ad caput IV nostri schematis, non erat nova; nam arbitror me eatis probavisse et adhuc. fi placuerit, satis superque probabo, sententiae Bossuetii habere etiam in antiquitate remotissima multos et graves patronos, sicut habebat thesis contra immaculatam beatae virginis Mariae conceptionem in schola sancti Thomae et sancti Bonaventure·. Nam Seraplucus doctor in suo praecipuo opere *de ntfUeeiiu* est omnino contrarius immaculatae Conceptioni, d sermonne qui vulgo allhti sunt in favorem, sunt certe spurii vel saltem dubii.

Omnino falsam affirmo opinionem illorum, qui, aserunt sententiam Bossuetii exortam fuiaae in Gallia ux schola non theologica, sed politica. Regnavit in Gallia, aed Gallia non erat illius fons et natale solum. Illud demonstravi aut saltem indicavi ex Augustino, ct Basilio. ex Vincentio Lirinepsi, Colambano, Ferraudo diacono, ex concilio Toletano et declarationibus Beraarionis in tempore concilii Florentini. Vestigia illius doctrinae, quae vocatur gallicane, inveniuntur in omnibus textibus quos citavi, speciatim verbaFBassanouis sapiunt gallicanismum non minus fortiter, quam opera Bossuetii. Quare ergo vocatur gallicanismus? Istud nomen non est vera indicatio illius originis. et absolute inficior nostram patriam iuste designari posse tamquam locum illius primae nativitatis. Vocari jiotius posset et deberet quaedam traditio plus minusve sparsa etiam in antiquitate, quam tamen ecclesia Romana et multi alii non agnoscunt tamquam veram, quamvis habuerit doctissimos defensores: haeo est saltem meo iudicio veritae historica, quam restituere intendqbara.

Erravit Bossuetius, credo et ego: attame^ confitemur illum aon errasse in tam pessima sociAate. Erravit Bossuetius, sed. veniam date pro barbarismo, in illius fasprem invoco, uti aient, circumstantias attenuantes: nam sicut egregie proclamabat reverendissunus episcopiis Calveusis nomine Deputation» de fide: ..Diabolus ipee debet audiri in iudicio." Certe nemo in istam audaciam deveniet, ut dicat Boasuetium esse diabolo peiorem. Errarunt Bossuetius et clerus tgalNcapue; sed numquid in causa simili non enavit Cyprianus? numquid non erravit Augustinus, qui cum toto conoilio Africano primum nolebat admittere appellationes presbyterorum ad sanctam sedem, ut videre est in actis conciliorum? numquid non erravit sanctus Thomas et generatim eius schola et sanctus Bonaventura de immaculata Conceptione? Attamen Cypriani nomen quotidie legimus in canone missae; attamen sanctus Augustinusl vocat Cyprianum „animam sanctam, ecclesiae catholicae egregium et clarissimum membrum"; attamen nos omnes veneramur sanctos Augustinum, Thomam pt Bonaventuram tamquam maximos et sanctissimos ecclesiae doctores.

In pass igitur at in gloria dormiant cinaras pastnun noafcroram. Dac.defeetnm in quibusdam erraverunt; sad nui sina paaoato erroris est in hoc mundo, in iBob primum conficiat lapidem. Erraverunt, aed aliunde fortiter et egregie, «t ait liber Machabaaorum ·, proeliati erfrt praelium laraaL Cicatrisas •iuamodi erroris oooparitmua et condiamus quasi odoriferis fasciolis doctrina· apertius declaratae, et ipsi de coalis nobis gratulabuntur; et noa in torro praecinemus hunc canticum familiae: *Laudemur viro» gioriotot* etc. [1]

Nunc propero ad conclusionem, et veniam date si in fine orationis meas vobis effuso corde loquor: nonne ista effusio convenit inter fratres? Sanctus Leo papa IX magnus ille assertor auctoritatis pontificiae haee scribebat Michaeli Mchiepisoopo Constantinopolitano; „Quid hoc monstri, ait, frater carissime? Romana ecclesia caput et mater ecclesiarum membra at filias non habet?... Frustro matrisfamilias caput et faciem magnificat, qui minimos filiorum eius impugnans, tamquam digitos pedum illius conculcat3." Nolebat ergo eximius ille pontifex, quam mea eccleeia Remensis tantum diligit, quia ipee consecravit ecclsaiam sancti Remigii [2] et ipee propriis manibus cum maxima veneratione transtulit oena nostri perillustris apostoli Gallianim, cuius ànioP. ut ipse ait in epistola sua ad episcopos Galliae ", in pectore suo ferventius ardebat. Nolebat summus pontifex quod sub praetextu honorandi caput et'faciem matris, id est e. desiao Romanae, conculcarentur tamquam digiti pedum illius vel minimi Christianorum. Quid ergo dixisset summus ille pontifex de episcopis, quos, ut ait Nicolaus papa inconcilio Romano Christus ipse constituit super ecclesiam, tamquam haereditario iure. successors qpostolorum?

Et nos quando cum omni subiectione auctoritati summi pontificie, et non pro vana gloria, sed pro Jxvno ecclesiae generalis et pro disciplina tuenda in clero et ad compescendas istas presbvteriujismi agitationes, quarum prima victima fuit meus admodum venerandus praedecessor eminentissimus cardinalis Gousset, nam mortuus est inebriatus amaritudine, quando nos, hisce gravissimis rationibus moti, loquimur de iuribus episcoporum solemniter affirmandis tum quoad doctrinam tum quoad res disciplinares, nonne aliquoties dicteriis subiecti fuimus? Quando sermo erat de iuribus episcoporum, sanctus Gregorius Magnus semper loqnebatur cum maxima veneratione et omnimodo reverentiae sensu: ..Injuriam mihi facio si fratrum meorum iura perturbo' ... Sicut nostra defendimus, ita singulis quibusque ecclesiis sua iura servamus, nec ulli quod sui iuris est ambitu stimulante derogo. Nec honorem esae puto, in quo fratres meos honorem suum perdere cognosco * ■... Meus honor est fratrum meorum solidus vigor·."

Quid postulamus nos, quorum conditio eet ita difficilis, ut non possimus loqui,pro bono ecclesiae de iuribus episcoporum clare definiendis, de necessitate praesertim in nostro tempore episcopatum circumdandi omni veneratione et obsequio; nos quorum conditio est ita difficilis, Ut non possimus hic loqui, quin subito, saltem apud quosdam oratores, in nescio quas veniamus suspiciones? Attamen quid postulamus, nisi

› *Dt* .Raptitas. «satr. Amatitiss Ub. IΠ, es»· IU ».110; Hb.IV, M».VL f-IM, ad. Baped.

l I Math. III, 2.
• Brail XUV, 1.
• LabMIm-IX, p-IKOcetB, ed. Paris; Musi, XIX, Mβs.
‘ I»Wm to». IX, » 10SS-<6, ed. Paris; Muni, XIX, «Ms.
» IM. te». IX, p. 10M-4&.
• IMA less. Vin, p. 7»7 n a
’ Ub. L spirt. UL .
• IAΠ, spist.tLVn.
• Uh VIII, s»M. XL·.

ut in memoriam revocentur haae nimia vat» Gra-. gorii XVI verba 1: «Debita epiaoqporem obedientia frangitur eonunque iura conculcantur?" Quid postulamus, niai ut narrantur tam praeclara verba aancti Gregoni Magni, quae modo audieti»?

Hanc verba samper fuerant regulae nanctae radio: ad praxim magia ac magia reducantur, et tunc ex omni parte orbi· catholici omnea epinoopi dicent Gregorio Magno ot eiue apoatolicia aocoeeioribue: Beatiaaime et amantiaaime paler, tu dixiati.: Mette honor, eet fratrum meorum aolidira rigor, et non omnea «x orbe hniveraq reapoodemue: Beatissime pater, noster honor, honoi omnium episcoporum eet nanctae radie apostolicae eolidue vigor. Tunc elongabuntur omnea diecuraionee, omnia iura mirum in 'modum conciliabuntur, iure capitio et iura membrorum; tunc fiqt pax et tranquillitas magna, quia mutua dilectio et reverentia habent ratam afftÈtuoaam logicam, quae vincit omnia, quia fortia eet ut moro dilectio neo •quae contradiction» poraunt illam extinguere, neo flumina difficultatum obruent illam. Tunc fiet pax et trenquillitaa magna; et eccleaia Christi, ut ait Apostolu»1, creaoet per.omnia et augmentum corporis faciet in aedificationem oui in charitate.

ORATIO

reverendi *patrii domim Anartatii Rodrigo* Y«sto *ArMepitoopi Burgenau*

Eminentimimi praeside·, eminentimimi ao reverendissimi patrue.

Cum nonnulle tint in capita IV aohamati» de *Ieoietia ChritH,* quae offendiculum offerre pemint, ideo ut omne dubium auferatur, aliqua mihi verba facere lioeat pro luculentiori expoaitione materiae, de qua agitur.

Inerrantia tau infallibilitaa Romani pontificie iuxta textum eobematia effertur in rebua morqm; eed mea aententia haec verba substitui deberent oum hia: M *priacipiil* eive reguli» morum, ita ut pro rebua morap, dum de infallibilitate Romani pontificia agitur, principia moram generalia intelligantur. Huius variation» rationea plurimae aunt; at paucae tantum attingam. Rea moram, prout omnibua notum rat, nimia late patent; aut enim eunt facta moralia, aut lagea dwciplinaroa quibo· actu» a aubditia ponendi determinantur, aut aunt principia rive regulae general·», qua» moveo chriatianoram dirigera queant ad finem •uperuaturaieci masgiisn fod-

iam vero Romanae pontifex, etiam doctor·· universali· munera fimgena, aritae praedicandae errone neatius ex iura divino ia hia facti» moralibus indicandi»? Pie credi poteet; aed utram vere, utram oerte, et nedum oerte aed infallibilitar oerte efferandum ait eiaa magiatarium eirea huiuamodi facta moralia, a ooooiNo da fide, meo iudicio, dafiniri noa poteaL Plerique theologi, etiam ≪ hia qui maxima roverautia erga Romanum poatifioam aguntur, id non solum m dubium revocant, aed aperte, negant: aliunde faota moralia aon continentur iri divina revelation·, aa proinde magi«terinui infallibile Romani pontifici·sare «tendra· ad ari non potest. Sacas «nim oum nulla sit actio humana, «su factum quod monde non ait (nam quodoumqae ab hoanina daiibaruto agente prooadit, morale factum eat), asquerstur quod de his omnibua infallibility indicate poaaat, quod neque admittitur nequeadmitti poteet tamquam de fide oertum.

Hia aooedit quod plariqoa doctor» de fide non erae affirment infallibilitatem eodesiae in aanctoram çanonimtiooe, licet in boo oaau de moribus et quam eminenter agatur. Audiatur hac in re Melchior Canua, cuius auctoritas non levia ponderis ≪t1: .Judicia, quae circe facta aduntur, pendent ex humani· informationibus. Iam vero humana· informatione· errori asse obnoxia· quia ambigat? Nemo sanus, cordatus nemo. Quod ai quandoque ad regula» criticae exacta» certitudinem pariant, haec certitudo moralia, aed naturalia ad summum erit, ideoque dogmati constituendo penitus impar.

Inauper ratio, qua permoti theologi affirmant in rebua moram eodesiam eive papam rara infallibilem, eet quia error in rebus .morum eaeet error in rebus fidei, cum morum principia sint revelata. Ergo supponunt obiectum infallibilia magisterii erae non raa moram quaraumque, aed moram principia. Reor equidem libentiaaime Romani pontificie indicia de facti· moralibus maxima cum reverentia «eo excipienda, eed ruor etiam circa ea infallibile non «ae eiue magisterium.

Iuverit haae declarare perpulchra doctrina dootoria Angelici. Iuxta divum Thomam omne dictaman morale syllogismo quodam oontinetur, ideoque tribue dementia oonatat, maiore quae eet principium quoddam morale, minore quae fastum eat, coi per syndereaim applicetur principium, at conduatone quae diotamen praotioom eat de honretate talia vel talia actionis ip concreto aumptae. Eodeaia ideoque Romanus pontifex infallibilia oeoaeodu» eat in declarando primo moralitatia elemento, quod eat principium quoddam morde, non vero in eeoundo quod factum exhibet humana ad aummum firmitate oertum; neque multo minue in tertio, nam conduaio iuxta lege» logica· •equitur debiliorem partem, ac proinde humana taatum certitudine constare poterit.

Igitur looo verborum „Jn robo· moram" poni meo iudicio deberet ras prmripsw morum, ex qua substitutions non leve commodum oriretur pro polemira «t apologetica theologia. Nam qui» nescit catholicae eooleaiae boate· per *fas* et nefas plura nobis obiioeau Romanorum pontificum errata, dum de licito aat iUioito in concreto pronuntiarunt? Certe ai infallibilitas pontificia in principii» Mu reguli» morum dedorandia ao definiendi» dicetur contineri, plaraeque aut omnea huiuamodi obieotiona· in fumum abibunt, ut eae aingillatim disquirenti planum fiet. Alia pnaram profana pro mutatione «posita, aed brevitati studeras omitto,

Nuno vero alia additio mihi proponenda videtur. Caput quartum bmo iudicio deberet inecnbi boo modo: *Di Roataai poatifieit* mngiatervo. Ratione» huiu» mutationi», hae aunt: 1* quia latiua patet magiatarium Rosnaai pontificie, quam infallibilitaa, aaltam quoad obligationi· vim, quaa« magiateriodimaaat; 2 quia ob tamporis iniuriam maxime refait «peciali modo ira boo oapitelV tamquam proprio in looo daolarara obligationem, quae catholico· omnea, nullo facto discrimina, promit ra proscribendi doctrinas, qua· • Romano pontifioa proscriptae fusrint, etiamsi nota haaresaos aut alia qusvi» theologica oaneuro non tint perstricta». Dolandum nano «st maximopsre intar catholico» ipaos, immo inter clarico» nonnullo» invsniri, qni patrocinium quarumdam theraon in Syllabo damnatarum auaoeparint atque suacipianL Quaan mala

¹ MIφI··· MBraAA
• Mt vm, A ».
• ^tos-IV. U.1A
• AigurauM·: _iTiiMiqtou Bai|«aria smtadaM··» jsil rasit qaae kgsatit K nam. Ib, M, »A * jtar®» te-MMMMatb «sautera· liraiaramvM, asaadbe ettara abta»

x

▫ Da We M. W, «af. T, * A

M

.onjipe «quaxnqq^infelici promus aniftiapuu dispendio A adhue, h^epiMiorum p/sesulum ă Romanos pontifices, lmk' fanant, dreferi dx>tesŁ» <t explicari. uon potreL^ praeter nlurimae alias, quae iniuria temporum, irruptione^farbarorum in Hispaniae aut >ncendio alneque^

UndeuTh pagina HiL-parègrapho ultima Tin. 30 cu-ibuft peniere videotur. Veruni praecipuae ac magi» ■\7 s i,] post verba ..excipienda et Jenentla ſese haec^ 'exploratae et liberae a nob ilia mercium Isidoriana^ >meo iudicio,addenda sunt: *h'ixma tawi rnrMin(f* oim. sunA illae quail .supra indicavimus ai Siriciign·

ntprmo ffo-

vtani ꝑontifici magitltrfo jjvood ſee ad InnocentiuiqT^ad Eemiern, ¹Hilarum et Hormis-

ſuaêrês<M f quae tamqwibn de fide non jvty&N«N- ſtenu ¹· cum|' ^remplis ȷ/mjh iiu. Quibus non mullo

lw, «/ ꝑrasmbend ꝑu VMrMbaçtae- /iota ꝑMjst aibungetuua-aliain Asigilii papae ad Prolut unim

proscriptae *fikpint* - epiecopum ^Braparenreni? ab episcopis hisj^np wm

*uiuiu^ yenerat io»e aot^ptam, in qua pplatn et pleur)

Cpetepun ric exposita iiifaliibilii|te seu inerrantia summt jjontificiscciffe dogmata fideret morum prinl· ſandur dqstriuam n-cleeiae Roinanae_p Vigrliol»ibi cipia^on per inspirâtrſpleu; red perdleSjiam areisien-. traditam de causA maionbiiè et ſudioii epÎMOporum

)' ' tiam. ,wiias rei extra omne dubiuth ꝑewit et· aperto sohiis redis^mxxtolicar siip^vo iudicio rnrèrvatis, et

fluens ex duoiroa principles, quae communi omiRuùi utidequAipte hxyirum temquam\rapiti referendis'. »aJcy)(j admittuntur.'nimirum : 1° ex obligatione qua HiicuMpir eminent ierimus' cardipahs d'Agnirre. et, omtiSH tenentur Romani pontificis magisterio subjici, necessarium ηοό ret ob tunCxAvin testimonium ritidiim' res fidei vel principia morum doret. et 2° ex eo guire epistolas iiMftensum referre,

quod redw Romana. wm oïvlesia Romana in fidei et B Eandem veteris ecclesiae Hispanae traditionem y morum phncipn» tradendj^rindefectibilis cenretur. testantur eiiimcntissimus cardinalis de L vaysa nn lii- Et ci-rte si Romanus frfmtifex iure divino potiatur episcopiis Toletanus, eruditissimus Puego in sua col- disendi omnre. magisterium eius sunnuum ^t. ŧul- lectione ‹x»ш‹ ihorum Hispaniae., ăhiqib ex ħmtri Inmqur (lAtur ą maius? Ergo qiiod collatum|ei est. scriptoribus, atque eadrm demonstrare]>oeréin omno divino aut .evangeliro iure Rotnaiuim poniifi numeris testimoniis sanet i Kidori in ŧani operibus tam cvm (liM-cnlvtu tenentur audire: concipi enim nequit egregii doctoriB. et epistola ad Claudium du em. pr >ut summum n« dtwemh ąb·e summa obligatione dis- refert Natalis ijwemrt Alexander in sa s uium VU. cendi. Itaque haec obligatio omnes tenet, ut i|>s:'met sancti Hrauln Caesaraugusl an i. iuxta Elorv/. m sue

‹ Ilossueti^s aiebat. fideles et ſures, clenco«-ot laicoa. *Hilipâfiiii* wcru. sancti i.eandri et aliorum rx prae·· [xipulos et ꝑrincq clarissimis illius aeii hispani* pracsuli)>u>. qui toti ¹

Haer obligatio quatenus |>aatores di^jvtè respicit fuerunt in asserenda |>oteetate et inerrantia summo ex beat i Petri primat u^d<W>etdit. ex munere fratres ruro poni ificum. ixMifinnandi. quod munus reu prifllegiiyn non pro Haec «vlesiae ſMriiae traditio etiam in votu- ăpostoli qui ſ»oiialiter erant infallibiles, sed pro stissimis civilibus codicibus est ŧpreasa. ut facile ajswtolonnu successoribus. id est episcopis, nocee- videre poteat quisquis ea perpendet. Quoi is mmx u Io sarimn erat; ideoque a Christo Domino Petro et Ro- veluti fidei tereeram habuit oointuunionein fidei et manis fxintificibue collatum. Et certe quoque, si sedes dbedieiitiae cum Romano.j>onti(ivv. ut Bossuet us i|w Romania in fide deficere nequit, haec' inerrantia seu C fatetur; quovis aaeculp recte ꝑrt 'nptre agnovit per indeficientia nonnisi.ex beati Petri et Romanorum versas doctrinas a Romani ꝑorîlifiribu ąamnata |»ontifi<um indeficientia et inerrantia dcarettdeiv po- quin ullam exjiwtaret cnnrilii alicuius «xuidwnnation-4wt. Cum enim praerogativa haec ecclesiae Romanae nem. Apprime "noverat hanc eree ecclesiae catholicae^ non competat quatenus eat particularia ecclesia, quo traditionem, in eaque semper «reditum summum rensu a ča·eten non differret, red quia eecleria et deberi obsequium, iwn oheequjosqm silentium magi- aedos ret beati Petn et eius auocMaorum Romanorum sterio Romani pontificis. < χ vi ipsius primatus. pontificum. liquido patet Vx primatu beati Petri et Apprime noverat haereticos ipeot· liane veritatem

Romanorum pontificum indeficientiam vel inerran- testatos fuisse, eo ipso quod patrocinium sanctae redis (iam descendere. quaesierint ante eorum condemnationem ; rite « ue-

Huiusmodi doctrina communis est sacrae antiqui- min· pro haereticis habendos si. ut aibbat ꝑelagianw lati, qftae eam dictis et factis semper professa est ; sed Coelestius, ab apostohea sede catholici seu orthodoxi eum omnibus nota sint documenta huius traditioqis, iudicarentur. Ita /actum est u(statim ac Petrus de ab hia recensendis supersedeo. Tantummodo aliquid Osma hanc inerrantMm reu infalhbilitstem Romanae de Hispanae ecclesiae traditione dicere perneceasanum redis negavit, statim condemnatus fuit m conrilio mihi videtur, cum paucis abhinc diebus ab eminen- Complutenai ; quae damn^ûq postea a Sixto IV appro- tissimo 4t praeclariarimo cardinali, Vindobonenri in bata fuit. dubium revocata^ait, saltem pro tempore centum et triginta annorum post concilium oecumenicum V. et D Neo ullityi argumentum contra hanc Hispajiïre hodie archiapiecopus Remensis etiam ta dubium revo- ecclesias perenne**m traditionem erui** potest ex facto caverit, et ad legendum textum concilii Toletani VI illo, quod non receperit per aliquod tempus concilium nos Hispanos in persona UrgeUenais episcopi provo- oeoumenicum V, prout eminentisaimus cardinalis Rau- caverit. Assertionem pradaudati eminentissimi car- acher innuere visus est. Nam ŧ rationibus positivis dinalis sicut et arrhiepiscopi Remensis nullo aptiori probari nequit praedictum concilium in Hispania modo impugnare queo, quam assertionem alterius receptum non fuisse; solummodo coniicitur ex silentio praeclarissimi ac doctissimi cardinalis hispani con- concilii Toletani III, quod de quatuor tantum prior- * trariam sententiam opponendo. bus oecumenicis concilier mentionem facit. Sed ut

Cardinalis hispanus Saem de Aguirre, qui res ac recte observât cardinalis d'Aguirre, hoc in canone non monumenta Hispaniae optime noverat, ita ait vol. III solum praeripitur observantia quatuor priorum con- pag. 143 collectionis conciliorum Hispaniae: „Prop- ciliorum, red etiam reliquorum, quae a Romano pon- lerreque tot oonsultatiohibus ab ipsa Romana sede tifice sint approbate. E^ardmalts de Ixiayaa eodem apostolica. voluti fidei meramqàe magistra irrefraga- sensu hunc canonem concilii Toletani IU interpreta- bili, quolibet tefnpore (attendite) quaesivit (ecclesia tur dicens admissionem praedictorum quatuor con- hispana), quid credendum, quid agendum, quid vitan- ciliorum poni tamquam notam verae fidei, eed non dum esset. Huc spectant quaecumque'epistolae manent unicam, id «at, non excludendo caetera concilia oecqmenica. sicut dici potest de sancto Oregdrio

Magfco, qui quatuor priora concilia &xit ae tamquam A
veneratum eam, etiamsi aynodua
/quintanam suo tempore celebrata Juerit.

Huius'Silentii ratio facile reddi potest. Nam, ut ait Peres Segobrioenew doctissimus episcopus, vel certe sero ad Isidorum et Hispaqoa peneniie potuit*X'onr* , stant inopoltianae synodi approbatiiA Romanispontiÿcibua facVp,. vel ignqrare pqiôerunt Hispaniae epiecopi huius synodi jqcto^tat^. cuxq sadiviment Vigilium papam noluisse i^ ipeo praesidere :-et efudiliwimuè Arevalo assent Um^uuft certain ad Isidore not it iainl non pervenisse, quod Romani pontifice» synodo Constantinojolitanae auaui certain auclorita-4em tribuissent. Et.- ut rccte obrorvV Roniaglia Adversus Bossuëtuni, ofiortcrH pnu< probare nioriüm^itM^vt keiae. PclagiMin pA|»am sua definii ione pivq· pot-uiwe ^vlesiae univertae-quintain.synodum tamquam veram et legitimam amplectendam.

Secundo dato quod ecclesiae Hispania?, suut pene B omnes Occidentis vcclésiae. oectinionieam synodum quintam non recepissent wr aliquod tempus, id factum ret. {pint ci-rto non conflabat de expressa ac libera confirmatione a^Rjnnano pontifira, ae pptiwinium ex 00 quod tama ad ßs Occidentis ecdeyias detulerit. Romanum t ifi<em Vigilium illi restitisse. Ergo tantum abest ut qmdquam ex lux- facto auctoritati infallibili Romani pontificia detffchi possit, ut potius emn confirmet, cum ex/eo \sxiatet propter defectum lilcrae. expressae et.sGletnnis confirmationis pontificum, prout fune credebatur. Constantinopblitanatn *y nodum non fuisse recœptam. Nec praeterire lioet. eiusniodi argumentum nimis probare. Nam probaret contra conciliorum retumenicorWm a Romanis jxintificibus approbatorum infallibilitatem. quod cordatus nemo admittere ausus eat.

Antiquae huic traditioni contonat reoentior uni- * vertat luspanicae ecclesiae doctrina, et sententia acade- (. miarum cunctarum praesertim florentiesiinarum olini -Salmant icensis et Vomplutentiis. quod neniq^Xnficias ibit, si quis praestantissimos theologos Kispanoa, qui quodammodo dici * possunt has univwMs scholas 1%'praeeentaro. prout qwemet Bomuetus asserit de Suaresio. inficias nemo ibit, si quis praestantissimu» tlieologos C&mitn scilicet ct Suareeiuui, unum ex Dominican» familia., alterum ex aocietate I«u, hispano» ambos dicentes audiat. Canus igitur, quem sanctus lligorius doctissimum, eruditissimum H clsaeicum appellat, fidenter asserit libro«V! capita VII de Zoris *theologicis* ' Illud assero, ac fidenter quidem assero, pestem eos ecclesiae ac perniciem afferre, qui aut negant Romanum pontificem Petro in fidei doctrinaeque auctoritate succedere, aut certe adstruunt summum ecclesiae pastorem, quicumque tandem ille sit, errare in fidei iudicio *poe^f.*" Et Suaresiu» in quo, prout iam dixi, Boasuetus ipsecnet fatetur in ipeo universam doctrinam contineri, et de quo noster celeberrimus Balmes ait: „Nβαιο forte illo melius cognovit doctrinam <atholii«i^_^eamque diacrerif ab opinionibus.. oontrovenBi»", Suarasius· ipsecnet haec habet:» ..Fidero ecclesiae Romanae ease catholicam fidem, nec ecclesiam Romanam ab ea defecisse nec deficere poses propter Petri cathedram in ipsa praesidentem"; et alibi: ..Veritas catholwa est, pontificem definientem ex cathedra esse rsguiaoi fidei, quae emue non potest, quando aliquid authentice proponit universae ecclesiae tamquam de fide divina credendum". Idem docent hoc tempore omnes catholici doctores^et cenaro tem esse de fide certam. Auctoritate itaque, hanc occasionem nactus, Bossueti asoentire nequeo petitioni vel postulationi in beeurna congregatione factae s reverendissimo dominoOranatensi arohiepiacopo, qui desi-

Ut aufamntur a echemat· verbe ..tamquam credeada". Optimé in loco «uni. ît Mrtrît Boa^uetu», et iU^Bxtgit ctgnticæ ut dtehugiMturx" magirieriuni Romani pontificis rirca è m quibo infallibile àt, et circa ei iu quibua licet, tenenda» tamen nôn eet infallibile. ⅋ κ

« \ec obstat quod noeter Alphonaur^ToiUaiu'», qm ipter aSverwarioe infaliibjfttatiA pontificiaeadnunMtfw-

■j^r, aliter aeutfnr t w i m ml. Ixigi m quMam libello typis vulgato quatuor inrigue» <Kxt neu fhrologi cn«e adversarios infalhbihtatis acihret Alphonupn -dr ('aatru, .yplwuspm TostaturtC^iJuininftutn Sait. ea Franciacum Vietoriaju. inaign» <erté theologiae]-ro fmtximK. Sed |)?rperaJii, ih4 tillu-. quidwu è ^herw I Λρβ uiŸalhbilitatis pontificiae.])e AlpÎ>oih»o-T «tain li|et int^r adveraarim.enumetwur. aliter Miii/emsu esi. Cernjin wt^qutxi is defraa tr.<i Aheoa." Λ·uîoη;M>· aliquando adalipulaverit, sed veritate ow-tus tandem expones» caput XVI divi Matthaei haw habet 'uni Petrus eeeet faturus |««(or. et þpuhr< (|eM tenero tajejn Tidem. qualem liantor f^nf^tetnr. et Peln» fdturiu· erat universalis |»a^on^voluit ('hriMus quod oob(csMO fidei esset per Petrum M)knn. ul tnmiator quod talis fides leiMHida eau qualem pnuslicat R.nnsna Wxie». quae caput et mater ecclesiarum eat. cm Petni þraeftHt Nil darius. Idem dicendum esi de Alphonse de Castro, quem cum iam revcrendisstmu»» archiepiscopus Remetisi» ßp «xmfeahm fuerit et ad numeraverit inter infallibilista». provide non indigeo pro eius vindicatione aliquid dicere. Idem dicendum verte eat de Victoria e< Dotnin«v ISoto <vl<»hecnmm Salmanticeijais qpiveraitatis professoribus, qui falso inter adversatio» infallibilitat is adnumemtitur. Hle certe non tam explicite egit de infallibilitate. aed numquam negavit neque negare poterat, quia itrpraelocl ionibua euia hoc ait de ⅋ <»χ ⅋ λλ I₁ ..eundam erdesiaaticam fHitertateni rive oidnus sive lurisdictionis. mediate vel immediate dependero, inquit. a summo pontifice". Quod attinet ad Dominicum Satum theologum celebrem in concilio Tndentino haec haliet distinctione 22.in 4 sententiarum P»p« in quantum |>a|« errare non |x>twt ha- eM «latuere errorvin Uunquam artuulum fulci, qma Spirit mi «anctu. hoc non permitteret."

Ilie dicti», ^linent^eimi et reterendi·!mi paire·, nil mirum ei epiecopi hinpaiu eamdem ac laudati praeetamiMimi viri «ententiAm,teneant· ae propugnent. Interroga,initie patree noetne m fide, et idem responderunt nohi», ħaiore nostri dixerunt, nobis, Ron^nuni pontificem,· universam eœleaiam docentem veritate· fidei et morum principia, errare non posse. Nec deterrere nos jioreunt difficultates adversus mereanttam supradictam obtectae sire ex interpretatione biblica exegeticA aut ex patristics exegetica, sire ex historia Nam si nonnulli patres exponendo Matthaei textum declararunt per petram Christum aut fidem Petri esse intelligeodani. numquam excluserunt, observat sapientissime *S^nUl* interprstatjooent litteralem, iuxta quam petrae nomine Petrus intelligitur sed sacrae litterae, interpretatione iUa supposita, aliis secundariis et minus propriis gravidantur. Idem dicendum de aliis Scripturae locis, quorum litteralia

1 Ct apaaeaiu· Βρβηώ *A» ^frffrlfi fOrttent ℓ »fr* ruidoama gag. 40-41 sot.

• Her bomb asa bans lataBstta· Mt a aMaagnphta. Csrta· sataai «st, „sm Me sspsaaatar, sartiasl— OstdU trallitiMs la opera, cai litatas: <hi/«tasisM di dw MMh *A*rsM oestre it trere. Ssprr sélidilafa — Ite eA Votes··. Kx ßeba loaaals M>rasgo ep. Teaseda seas pros aMplbas hebea pteae ooaetet mssss Owdit re ipsa'ab emtoce Xse leae Meae þroaaatlate AMs vsrta, lestera asa Msaresi· te epere ab ed. Vote, aoteto, esd te site, de qae viA sspro, X LI, teL $44

«•neu· βrivilegium infallibilitati· Petro et eius auocereoribua oonoamm aperi· damouetrent.

Quoad, patriaticaa diffioultatm tflÿum teatimomuni afftefbr, '«x quo apponat RoidnUa poatifiom eccleaiom alloqumtea in reta· fidei et Piorum deoeptoe fume; ad e êontre innumara aunt taatimoaia et diota patrum, quo· oeteodunt Romui pontifici· .indicium hiate in rebu· an irreformabile. Sed ai aliqui· ex potribua infallibilitatem ppntificiam in ' dubium revooayTt, nihil, inde erui poteat, cum conamen· amnium omnino pro adatruando dogmate non z requiretur: hinc éffotum Vincentii Lirinaooif tetim repetitum, non aeuau negativo aad poaitivo intolligi ' debet. Pro catholica veritate, pro oatholioo dogmafp 7 habendum eat abe dubio quod temper, quod ubique, ' / quod ab omnibue creditum eat, aad tat requiritur tamquam de fide defendere quod eemper, quod ubique, quod eb dmnibua. creditum eat: tunc enim plurima· (veritate·, quae hodie ad catholiobm fidem pertinent, B notf pertinerent, eo quod non camper ab omnibua creditae aunt. '

Difficultate· hiatoryna non tangam, quia iam abunde ab alii· aolutaa aunt. Id unum tantum dicam pro traditionabiapona oonfirutenda, id unum dicam, •anctum Brauuum aancti laidori amioiarimum et di·ecipulum, in epiatola, quam patrum nomine in concilie VI Toletano ad Honorium I papam dedit, aio eum alloqui iuxta Florae, Hiapomee mano· iam citatae vol XXX: „Optime aatia vaHaque congrue cathedra· vaatrae a Ibo robia collate· munua pareolvitaa, cum annota aollicitudin· omnium eccleaianun, pramitanto doetriga· lumine, et... eocleaia· Chhati digna tutamina, providatia et dominicae tunicae diviaore· divini gladio verbi, et auperni telo aalo oonfoditia, atque aanctam domum Dai, matrem noatram atadio veatro vel vigilantia a nafaadia proevaricatoribua et eseorandia daafttoribua ad Neohemiae aimilitudinem ex- C purgati·". Sufficiant baac, eminautaaaimi et reveraodiaaimi patra·, da illo Honorio inquam, qui tamquam proditor fidei a nonnulli· habetur.

Ne quia etiam, prouti aliqui oanautrunt, obiiciat nobia etiam novitatem dogmetia, pauca tantummodo. Non lia movetur hic da rooibna, aad da rabo·. Cum •ancti pdtrm conceptum infallibilitatia\adhiboarint, •officit ut eoe Romani pontificia prteregativam infallibilitati· cradidiaaa eradamua. Vocal allata· ad dogmata maliua exprimonda nen dicam edhibere, aed iqiroduoare id eociaaia aampar fm fuit, mt emnm fatentur oatbolki. Hino apud emam tamquam eb»· •ice habita aampar fiait illa Vinaaatii Lirinanaia regula: Non dieaa nova, ead nova Et Apoatotea ad Timotbaum non aimplteitar vaonm novitate·, aad βa fharn vocum novitate· vitanda· dixit, id eat, ioxta ipMM VUMBtMMB IdifMMMteg φMB BÎ1Û1 IttbMUI anuum in religion· et ia eoaiaaia, omanaa eunt. Iam vero prohibantar^evea dafiaitionm eaaagaiiaea deetrmaa ooatreriea: aid poteat et dabat diatincto eapeai par formulam definitionem deattinte gm» nedum varbo Duuuai adventat, aed mitem virtaahter in ea MBiiMtw» telen mm ðootnM ⁴ tsfeUibilBMIB

Dut 4b MdWlibililBto Mcmmmû tifiOM MβMBφMBI MO MpBMtMB MO^0M Unde qaneatio, an Romanua POMUM· M OMMMI Mt ItMMM SNM> laboret aoppeaito; et idua eonaadto, na> quidem Mici·, in acbemate omittantur voca» mfen et «purutaa. OuM ooini Rmmmi pontifc· wt Mφβλ mbImbm ot officii onaM fnagem dafinho naqnant niai ··, quae in revolatimn live fonnaliter aive virtaaliter ooartinantur, nae fiari poaxit ut Chriati aocloaia a revnquidam ppam ab ea eaparatam, qpm tapiua d^pntatm «mitlmrt Ita Suareriua ipaa, quam tutim «teri, in D^Matm· *fidei* pag, 66 lib. I cap. XX.IH num. 7 aac habat: „Etoi enim veriaaimum ait, definitionem Romani Ipontifini· ex oatbadra loquautia infallibilem , veritatem continere, cjmnaaqqe fidele· teneri a^ illam firmiter credendam; hoc tamen di ' non ear-ab éo, quod diximua, nam cum init, eocleaia ' per oaput auum loquitur, neo ootpua a capite, two ' caput b corpore." Cum «go pontifex nac ah •cbleaia aepatatua aaee poaait, neo eoolaaiam aoephalam fingamua; cum Romani pontifici· inerrantia non in unutibua at quomodolibet reae explicet, aed in veritatitaa fidei aut in morum prnaceptia pro univaren B eocleaia adatruatur, nec abeoluta aliunde nec pertonalû 'diei petat haec infallibilitaa.

Supereat tutam, vanarebilm petiw. ut Romani pontifici· merranticm aie expoaitem, quem omne· hucuaque aperte tenuimua ac oonfami aumu·, omnea etiam in poaterem teneamur et per formalem definitionem daclaremuf.

ORATIO

reverendi patrat doewm *loaenit Iή/ικK urMtpitoofi Tonmtmi·.*

Eminantiarimi praaeidaa, aminentûaimi et reve-Nndiaaimi patrua.

Liceat pauce verba ex eocleaia Canadaawi de doo- « trina infdlibilitatia aummi pontificia proferre. Patientia veatro ultra •extari' partem horna non utar: vabamanter doleo ego ipea, qttod diaputatio hac de re> aimia protrahatur vania repatitiooibu· et probationibua omni ex parta daanmptia, ut tempo· fruetrn cum magno detrimento teretur. Ut in talem culpam non inoidam, aontentiam maaun breviaaitne aperiam. Mihi videtur quod fatu omnaa patrea huiua aanotee •jnodi da doctrina infallibilitati· aummi pontificia bea» inteUaota conveniunt, ideoque humilitor obtoator patre· Daputationia da fida addere quaedam ex propoaitie roaerendiaaiqaorum patrum acbamati, ut tinia ponatur diffioultatibua, dubii· et cavillatiooibu·.

Poreoaa privata aummi pontificia debet toaliu· diatingui a peraooa officiali. Pontifex eat vioariua Chriati in tertia, eat caput vivtna noclwiee corpori viventi unitam mm abaoieram, non amputatam; ot hoe oorpua eeoleaiae eunt apiaoopi poriti a Spiritu aancto regere anniaviam Dai; et hi epiaoopi per gratiam Chriati Dri aampar moreliter loquendo uniti areat in fida eum rapite ano aumme pantifioe, et aummm pontifex eam illi·. Haeo unie fundata eat in *ift»* natam nehatitufimie eooiaaaa· infallibili·, et neo in exteriori amuifaatetaoo·, qum tamen aampar, quand· rea ahriatâmo paatalat, maniftetebitar oon■ihia, daaretia, epiataib vel alii· medie Caput regit oarpua, oorpm nutem alit anput. Ham divina uaio at ■HMM MBMMtfo eejitM 4μ I^BM MHB eOCpet·» MM Iμμμ K ÎB MhMMit 4· Qmb⁴ MMMMB pM» tÜM M MIhI4IB iedbootg Φ0 iÿM ivdWMt φMβφη Petrea omn auaaraaaeibm ante mt fundanaantam vie»bjJtt Mpv ^m4 μ 4IAμ *β Mt *m!mm ιβIβIEMIμ par Cbriatam ipaum. 8i par aheurdom aupponi peêtet quad fundamretam hae daetrm parmi, tatam aedifiaiam in ruinam cudant, ot portae mitti praevalobuat advenu· oealtaiam·

Fide· de infallibilitate .«muai pontifia· aanpar A taltre» implicit· ia eocleaia Daa invanta art. Bi iaterrestai· boœiuam fidalon, aduoum Dre, cui'iet elata 'auqt secreta caelastis: *Crmfilaor* NM, Pater, Domine *cadi estdarrot.qaia abaamdûti Λακ a MpjentiMM.et,* pradenfêbue, *et retekati ta pKvalit* ai interrogemua: Quid credi· de magisterio «claia? Credjmua preabyteris nostris, quando nobia' annuntiant verbum Dai. Sed presbyteri vestri poeaunpA>oa ^eripere. Episcopo· habemus, qui eoa ad rectum tramitem trahant. Sed. episcopi ipai sunt faUibjte·. Unus vel alter eprehopas ■falli et noa decipere puteat, concedo, aed non omnre) sicut, unus vel alter mites ChriAi vinci potest, aed totus exercitus mvini rWis eat; habemus auper omnq^epiaropos Hotnatium pontificem aubcaworato beati Petri, qui illoa episcopos in fide Petri confirmabit. 'Sumnpie pontifex ipse fallibilis eet et in errorem radere, et totam eccleaiani in hqercaim inducere potcat. Pauper et simplex corde hormeena clamabit: Vade. '' Aliqui sancti actibus Romani pontificis restiterunt, sed numquam decreto in rebus fidei et morum repugnaverunt; et si aliqui etiam episcopi etiam magni nominis iuraverunt, ut ita placarent infensissimos hostes ecclesiaejiti, infallibilitatem summi pontificis non eaae de fide, rdete fecerunt, quia tum non erat de fide, teste hac longissima disputatione.

Quid dicam de guberniis et principibus huius ciiuilcli, qui decreta de infallibilitate summi pontificia ferri nolunt? Mundus est mundus, et in maligno positus. Principes huius nmud> fere semper, praesertim hia temporibus, ecclesiae Dei resistere volunt; et quando illi pacta cum ecclesia faciunt, plua quam concedant, exigunt. Miniatroa Christi uti simplicas milites habere volunt, et etiam leges divinas sub eorum potestate submittere \olunt. Igitur Deo, non hominibus obediendum eat.

Dictum eat protestantes ab ingressu aodeaiae per C decretum de infallibilitata sunimi pontificis arceri. Difficultas haec «x parte protestantium plus minoave bonae fidei, de quibus apes redeundi in gremium ecclesiae bene fundata eat, nimia exaggerata est, ut ita dicam. Experientia viginti septem annorum in missionibus Hiberniae, in statibus foederatis Americas et in Canada loquor, et in simplicitate cordia mei jxieeuni obtestari, quod non pauci protestantes in meis manibus abiurationem suorum errorum fecerunt. Protestantes gratia Dei, sicut alii peccatores convertuntur, veram religionem quaerunt orationibus, aleemosynia, libros catholicos legendo, et veritatem ex ore sacerdotum quaerunt. Protestantes ad veram religionem convertuntur raro disputationibus, rarissime oonceasionibua, numquam veritatem celando vel minuendo. Protestantes credunt omnem hominem pro eemetipeo ease infallibilem per privati indicii doctrinam, et n in iis quae respiciunt ed fidam et actus suos esn D infallibiles. Fera omnes neoconvetai in Anglia at America, ut notum eat omnibus, doctrinam da infallibilitato aummi pontificie ardenter exoptant. Non timent protestante· infallibilitatem aummi pontificia, timent confessionem peccatorum eoorum, timent ieiunia, timent publicem opinionem at alia; et oertiaaime mundus limat episcopo· aedi invincibili Petri unitos) et none cum gaudio do nostro dissensu, sparriiti solum iuxta me, audiunt, et maxime plaudunt iis, quos parato· esse existimant contra praerogativas baeti Patri pugnare.

Alii a contrario dicunt, quod iβψ ahperiii episcopi Vaticani decretam de infallibilitate,summi pontificicertissime emittant, ui auquatanua .ttuiua infallibilitalia ataguli aoruin partiàpaa fiant Preecavendaaa «rt, ne in faraun inimicoriiœ Dm pugnamus. Varum aat, quod per. octodecim aaeculs eodeaie Dei eo· profligarit: aad au doctnna de infallibilitate aummi' pontifici· «uppoaita arat Nune «te quando de iiy\ fallibilitaM disputator, ai. non..aaaeritur, pro negata haberetur, at'concilium generale permananter stetere deberet.

Propono aliquam emendationem pervam his vel similibus verbis. Pag 13 lin. 19 [7'b „] inseratur. Pro *apottoHfhnu aar^iritatt, ipto capite eer4eâi& diriaitai cam cetporr cpvmporam traita* Y

Λ ORATIO ‹

retvrendi *patra dontiai loaaoia Petfi Loaanaa epitropi BaffeUenne*

Eminentissimi praesides, eminent ùeinii et reie rendistimi patres..

Xoa potrtmtu aliqtM, scribebat apoUolus Paulus ad. Corinthio·, *pdvenat veritatem, eed pro ventate* '. Hac ego sententia Pauli erectu·, eminentissimi ac reverendissimi praeside», eminentisaimi ac reverendissimi patras, nonnulla circa infallibilitatis doctrinam», prout nobja in capite IV proposita eat, nempe inconditionatani,. individualeni, leatrum sapientiae, charitati at iudicio submittam. Quintus accedo, at me dolet vos~tam-Jortaaae ultro defessos vel aliquantulum, super eadem re detinent Sed adiereae meae fortunae suppleat, precor, benesolentia vestra; properanter incedam, ›

Ne tamen ulla obrepere possit qmbiguitae, loquar ego in specie, nempe de ea infallibilitatis doctrina, quae uni pontificie personae adaeritur. doctrina quae.

› Aigareeatare: .Bpisespea BaasBsasfe dngreatirb· dètaitioM· iatelUbiUtatla ni penoeae tedirideaiitu M taeaaditisaate assertae see saavsaiaeter aes redseabilltar ratipi paaaa, qaia pu hac, at ipu ait, muta reunite digaita· dapri■itar at oHiaditar, qeia testea reretatioais dare at evidaatar te tntent, qaid drreare rus Mtaali borelai· sMdttteae datante base wimnatert aalMaaas potest. Hio eataoi sMter dixit Ba■sat psaUfcte dssretis ase tetariaresi aes····· sed paasise daastexat sbedteaiia· dsheri. lade sate· iataUiMUlata dssteiaaaa earraaid steervatii, qai· ·· paait· aaqaaretas daoreta peatitaUa ara·· awna· datait Loca aeriptarn qaaa pro tetelHMUteta ataraatar istevpretalisaiSss •tenia aaaa; leans· aataai da vertia , tiM data clave·' edeatavit taao pre■daaiaaaaa eaetiaare, praadasioeea aataei aoa aaaa Mllatieee· Hia patre· area·· enqwri at dareare enpmdt dteaetaa terri an paasa MeteaMai Ut··, c« urres card. Mlle aie aratire· aUsqntm sst: BevsreedisdM pater, recute· «te. et te teeta

JtapndK eruar snat iatoalUeare Ht Mau iapsteedi thadiratia· gwnaii pntifcitas dshita·, sad teatutawde daaaeatraadi qaed textea ia aebaaaate addaed êtTtrpriferieeitett adaaetl *tint,* at idcirea ieaeMcintaa sd iifttire· enacitetine·. Addidit haea iatelUMlitate· m taaaâ te ip·» Petre •galtaa ah epeeteUa, dtater Pearea tatetata asUiaitedia·· nata· imlatarea, at ·« Paataa aaadaa raraa «tai riadicaasa, la oeeeilis ffiarpanUadtaee luabaa aibi aanaa a·· aeaapaiau st laqntaa aaaa da varitate datainta Lagi··· ·» dixit ia opasnüo artb. WseiMI »»ed qui pleeiMtesa UM paerstatis an sabsst, at Patrasa teiess atasaas taasartaai «asa laaaao ab apeateito rasa eaaa inalbe· aaatasta··· Iterare •asgaro aaM. Biita, id stati· Mebare abaamvtl, iada sola saqaasatar aaqaa ipaare priareMre agatta· tetaaa ab apaataitai Da prtaate, ait asatar ea au taqai, et atara ataitesra, sans u tata divte· am ri|Ure tere. AddMh daststatere tetalMMHtMli M· pMN MMMIwi MtMtf hMBfofa!

•at baattate astare resistar, sat taapesaaHUtu aere tateUiblMtata sreüaagatar. Oreaaa bta daaareat; at aratu dixil sarttatasa· id esas, et reltaaibas au darearibes aere vi·na tere Noqaa <re tataliibililate paaUMs eaataaiu tefllltrtilltata· meditari peaaa, qeta < te«a ta&lUMUtu netri^atar ia aapita, tare para tetare abaarb·!, M id dari ia satare aaa paaaa. Cbaatatet sbia vasUba· aregta «areaiealibae asadH· tebares te-

•ad praeterii·· aaariaiMab ita et prsrireare st tetare· reu •igUto aaa etaigaaro st rapaaar·: ,Qaate bsaaai M taaaataa •treal arebatare fiatraa ia ĕaaaaaas.

• UCbr.XIH, ·.

‹ Matte. XI, ».

ut dicebam, inconditionate st' indiridualitcr uni personae ^daeritur; atque assero,.meo quidem sensu, quod tamen semper vestro iudicio subliciam, dogmaticam oiupnOdi definitionem/nec posas convenienter nec rationaliter recipi,!sive quia moralem videtur omnem. dignMtem quodammodo deprimare, offendere, sive quia nec a revelationis fontibus daret evidenter, uti ' p est, erui potest, demum' quia cum actuali hominis conditione nullatenus, dbusociari potest.

In schemate sirhpliciter dicitur, quaecumque fuerint definita vel decreta^sxcipienda et .tenenda esse omni obsequio etc.; nec tamen se sistit hio quaestio. ' Hestern die adhuc audivimus, et ^edaratum aliunde iam fuit,'-non sufficere passivam bitedientiam, psssivani submissionem decretis fiddi enfissis * summo pontiliie. sed interiorem necessariam esse obediedtiam, interiorem assensum. Sed, venerabiles patres, obligatio credendi, scribebat auctor e societate lesu, in recenti suo o|iere quod editum fuit typis mensesianuario anni B 1868, cui titulus.(gallioe conscriptum fuit eiusmbdi opus) : *Étude· religieuit·, philonpkiquei et littiraire·,* obligatio, inquit, credendi tam gravis est, ius ligandi, intellectus tam augustum et tanti momenti est, ut tel patres ipsi tridentini eeosuerint non utendum esso * eo, nisi magna cautela et extrema prudenti Hinc Bardin Bessarion etiam subdebat, licere quidem aliquid symbolo fidei addere, sed nonnisi magna cogente iieeeseitate. Modo vero si pluribus oratoribus iam demonstratum est necessitatem huiusmodi definitionis non apparere. Interim tamen quod notum est, id est, nempe definitionem huiusmodi posse practices fidei profectui valde opponi et adversari (rumores).

Christi religio e caelo venit nou ad deprimendum, eed ad erigendum hominem per culpam lapsum ab abiectione; e caelo venit eum ab abiectione, in qua per paganismum iaoebat, ad primaevam dignitateui, a qua deciderat, revocare, a morte civili, a C *morte* morali ad vitam filiorum Dei. Sed quomodo tamen posset, cum homo unus immensae huiusmodi potestatis imago, quomodo posset, cum huiusmodi immensae potestatis imago, ut dioebam, concutere queat animum, perturbare? cum nemo certe possit, nempe homo liomini, qui cum similia sui sit, ita iigponere iugum credendi, ut non possit non solum ei denegare fidem, sed a seupso vduti a visceribus proprium assensum, propriam natimun convellere, et assensum praebere: nempe id est, quod patet plane opponi valde hominis morali dignitati.

Certe Copernicus quando primum ipse systema caeleste edidit, solem atare et terram moveri, et non longe abfuit quin a sancta sede tamquam sacris litteris contrarius condemnaretur (rumores), quomodo potuisset ille egregius caeteroquin eoclesiasticus vir a re ipso eiuamodi persuasionem, convictionem convellere atque credere contrarium, nempe solem moveri D et terram stare? Et tamen fti eat plano quod contingit nobis. Non loquor de primariis dogmatibus, nempe de rebus fidei, quae excedunt rationem naturalem, seu de dogmatibus, quae nempe fundamentalia voluti eunt religionis Christianae, sed loquor simpliciter et in specie de huiusmodi quaestione, infallibilitatis nempe pontificis, quae nempe definitio profectui praeficae fidei opponeretur.

Notum eet quomodo per totam Europam et in America quoque viguerit systema repeaeoentativum. Iam nempe monarchiam absolutam perosi reieoorunt auctoritatem unius. Sanctas Augustinus valut strategem sacrum, ai^mihi licet huiusmodi vocabulo uti, nos edocuit, nempe ut arma e manibos advarearioruni eriperemus, ac deinde aicut ipsi, aiebat Augustinus in libro *de doetrma chriltiana, armi»* nostri» utantur, modo ' ex peris litteris, modo «x sanctis' patribfes desumpti nos ipsi utamur eorum armis, ut errores eorum ipsi horum, apuis confodiamus.^ Modo viri ; hujusmodi liberale·, qu^ dicuntur et non-cunt, nos absolutiste (Mnsar) vocant Quare? Quia auctoritati unius adhaeremus et acquiescimus- Itaqus^si nos posskus us eripere e-manibus eorum huiusmodi shna, quid ilen prisant dioere, si no eos compelleremus ipsis eorum armi dicendo: Vos parlement!· vestris cqpieecitie; et quaenam Comparatio .pedamenti cuiuacumque cum ooncilip Vati&no, in quo «edent ex omiii partÀ orbis viri scientia, prodentia, expertentis, piefate clari? Certe non possent rationabiliter denegare consensum ecclesiae, cum Sempe pontifex summu^ cum magisterio eiuamodi eodmiae. et dogmata et decreta ederet ad fidei integritatem et morum puritatem servandam.

Caeterum non higjfmorabor in huiusmodi parte. aed properabo ad aliam, nempe non ita dare, non ll «videnter, jit per eet, huiusmodi veritatem doctrinae posse oomprobari ex sacris litteris. Certe nobis protinus afferuntur verba: *Tu e» Petru»... Paint* oret mea»... *Confirma fratre· tuo·... Rogavi pro* i te... *Tibi .dabo* cidva etc. ' Sed precor huiusmodi' verba, quae tantopere ex hoc loco audit sunt, anne ita clara, anne it evidenti sunt, ut probent huiusmodi. veritatem infailibihtatis inconditionatae et individualis? Res per se patet. Imprimis verba Christi ad Petrum semper interpretationi obnoxia fuerunt; quae vero Christus ad ebclesiam dixit, nullo modo possunt nec egent interpretatione. Namque quaenam potest haberi obscuritas, quaenam nempe ambiguitas : *Spiritu» Kmctu·* no» *docebit omnia .. Ever ego vobitcum »um* * .. *Tibi dabo clatri regni oaelorum* 5 : sed promissio non est collatio (murmur et ririttu). Indinnu impugno non fuisse collatum, id tantum ego assero, nempe huiusmodi_ _

EmiseMtisrimu» praoçs *cardinati· Bilio.* Reverendissinie pater, rogamus te ut considerare velis, pro dignitate et divina promittentis natura, promissionem perinde valere ac qoUationem ; non quod promissio proprie ac formaliter sit collatio, red qui id quod Christus Petro promisit certissime oollaturus erat ideoque sancti patres et theologi argumenta sua ex promissione depromunt. Idsirco rogamus te, reverendissiaie pater, ne dicas nos nihil inferre potae ex promissione illa, ea de causa quod promissio non sit collat(o. Atque tibi, reverendissime pater, ne displiceat quod hanc occasionem nactus rogem, enixo rogem ne dicas dogmaticis Bomanorum pontificum constitutionibus obsequioso tantum silentio satisfieri; ne id dicas, reverendissime pater. Id namque damnatum est in notissima illa Clementis XI bulla, quae incipit : I rneam *Domini tabaotk,* quaeque prodiit anno 1706 stab universa ecclesia recepta est; qua constitutions Bornant· pontifex declarat subiacere poenis et oenauris, quae decernuntur in constitutionibus latis foatr jansénistes, non solum eos qui doctrinam damnatam iansenietarum sustinerent aut tuerentur, sed illos etiam qui dicere auderent constitutionibus huiuamodi satisfieri solo exteriori obsequio, sire silentio obsequioso: nam, dicit pontifex, ot impii in tenebris conticescunt. Inter nos, reverendissima pater, non potest eeee disputatio, utrum debeatur obediscti oonetitutionibus dogmaticis Romani pontificia ; haec veritas catholica admittitur in quacumque opinione, in quacumque sententia sive eorum qui

› 1 XIV. M.
• m u xxvm,sa.
• MattEXH 1

tenant Bomaçum pontificem exosuhedra laquantes» *i* infallibilem eaee, ludapendaoter nb ocani coneaneu an-, µ desieram at episcoporum, sive^bram qui aecus opinsmtur. «Omnea in hoc conveniunt, deberi obediontiam oonetitutionibus dogmaticis Bodiani pontificia; aed ' À«ere orthodoxi-hominis Abedientia, ut dieit ipae pontifex in laudata constitutione,'eis est, ut recipiantur constitutiones dogmaticae appetolicae aedie non ore . tantum, non obsequioso tantum silentio, eed ex oord^ et intimo animi gmenau. Displicet, maxime displicet te virum aetate venerandum et llboribua plurimis tt ' eccleaia exantlatis conspicuum hac de re Admonere„ eed officii itpetri ratione te admonere cogimur. , ·

firi<erend«Mimiu> *orator.* 'Eminentissime praesul, cum ego emittebam verba: *'Tibi dabo elavet* etc. case zde futuro, non intïyfdebaui nullatenus impetere eiuac modi obedieqtiam, eed simpliciter pro Uea the»i erat, , nempe verba Christi ad Petrum, uon solum iHa tantum, aed : *Rogavi pro te, at eoa deffppd fidet lea,* fidae illa objective vel subiectiva eme poteet, nempe ut dicerem «t probarem verba Christi ad Petrum potuisse esse, quemadmodum fuerunt semper, interpretationibus obnoxia, et consequenter haec non ita clara nec ita evidentia, ut par est, quorÀodo par doctrinam catholicam exigitur ad dogmaticam constitutionem; debet enim deduci ex revelatione evidenter: non tamen impetebam principium. Illud quod certum est, id est, nempe verba Christi ad Petrum poese interpretationibus eme obnoxia, ut nempe non possint dici ita clara, ita evidentia, dum tot volumina edita sunt, in .quibus alii contra eiusmodi sensum tenent, Idquejnonne verum eet, n& ipei in hac aula in disceptationibus, quae tot diebus ex boc loco audiuntur, dum alii quidem pro infallibilitate sunt, alii vero pro non infallibilitate. nonne aperte demonstramus noa jta clara, non ita evidentia esse, quemadmodum par est pro dogmaticis definitionibus? Itaque quoad huiusmodi threim verba quae adducuntur, non ita clara sunt. , «

Habemus etiam regulas niterpretatioais. Honoratus a Sancta Maria, qui quidem priinus criticam scientiam ad canones redegit, et poet ipsum quotquot prolegomena scripserunt in historiam ecdreiaetioam vel in theologiam, omnes constituerunt interi alia verborum vim, et factorum sensum historicorum, et personarum scribentium indolem a contemporaneis esse repetendam. Modo vero precor, quodnam discrimen in historia apoatolica? Quodnam indicium huiuamodi infallibilitatia pênes apostolos in Petri persona recognitum fuit, quodnam ? Neque nos videmus aperte apostolicam sollicitudinem oniniurti ecclesiarum Petrum habuisse, eed et Paulus sibi vindicat hanc sollicitudinem omnium ecclesiam». Nos habemus in ipso concilio Hterasolymitano lacobum sibi causam assumpsisse, et verbis exposuisse doctrinam quae definienda erat. Nos habemus in opueculo nobia distributo, ni fallor, a reverendissimo Edesseno archiepisoopo, quod qui plenitudinem potestatis habet, noo subeat sed praeeat, noo mittitur sed mittit·; et tamen in Actibus apostolorum cum recepisset Samaria verbum Dei, miserunt apostoli, qui erant Hierosolymis, sine ulla distinctione aut consideratione peroouaAum speciali, miserunt Petram et loannsm, nempe primum et ultimum. Non habemus hic dare et evidenter vel indicium infallibilitatia huiusmodi.

fmmsntiasamM *proem etrinviu BHio.* Haec nimie probant, et n&u proinde probant Probarent enim non fuisse ab apoatolia recognitum divinitus institutum in ecclesia primatum (bene).

Oeneo, unman. tostos UL

RoeeremNssinaw orator. 'Nori loquor de, primatu, non do primatu : certs de iuro'oêat Silentium huitasmodi êamper a totSrSOtiquitMo servatum À· quemndmodtAn-esnineotiasimua arciuepieoôpôs VindobodensM ' adaaxit. Ad eiuamodi doctrinae confirmationem adduxit gtiam testimonium aancti Cohimbaaî, qui scriptor primus fuit aemuli VI, et in ipso idem agnoscebat, ▮ ' huiuamodi silentium Columbam probaro tennpno ùullêœ fuirte infallibilitatia meationem facthm primis λ saeculis. At emibeatlasimus qrchiepiacopus .Dn^linen- . sis .opposuit, nempe Columhjunts inter sylvan inquit. Sed sanctus Columbanua primo, absoluti· suis studiis-litterarii·. Galliam peragravit,· praedicatione illuminavit varias DaUjaa provincias; anno 690 construxit monasterium'in urbe Luxeuil, et anno i599 sçnpiut epistolam eiusmodi quintam,' ad Bonifacium IV, in quajion solum non mentionem facit in-. · fallibilitatis, eed quidem scribetis ad Boriifaciuni, cunrx quaedam fueritysuspicio errori» et confusionis in ca- ' thedra Petri allata per' orbem, ipee sanctus. Colum-, banus scribens ad sanctum Bouifacium inquit pan graphe nona eiusdem .epistolae : rQuod ei. maius est, i scribit sanctus Columbanu» ad Bonifscium, -ut caligo l suspicionis deleatur de cathedra sancti Patri, irtde conversus ut quae Vobis obiiciuntur, purgetis." Anne huiusmodi verba infallibilitatia indicium sunt? Ergo tam longe abest, ut de infallibilitate pontificis eo sensu cogitaretur, ut pontificem ad convocandum concilium impelleret. *

Sed argumentum aliud Honoratus a Sancta Maria pro interpretatione verborum adducebat, nempe testimonium scriptorum, maxime qui docebant in universalibus et collegiis. Quoniam Vero unus et alter ' * ex hoc loco ad teetimouium academiarum provocarunt, tit infallibilitateqjl huiusmodi in pontifice comprobarent, liceat quoque πιψi testimonium regiae universitatis Taurinenai» adducere, quae certe celebras erat, et multi in ea fuerunt viri scientiae et pietatis luminaris inter professores.

Hoc loco miror quanta animi securitate Salqtiar rum episcopus emiserit opinionem seu fidem, db infallibilitate eo usque, ut etsi nullus plane consiliarius, adsit pontifici, tamen infallibilem cum haberet; oblitus plane ipee qui et gradibus academicis cohontetatua fuit, oblitus plane iuriaiurandi, quod duoea Sabaodiae pientissimi exigebant a doctoribu», nempe doctrinam sancti Thomae profiteri atque tueri. Hio dicetur, non constare sanctum Thomam infallibilitati obsistere; aed prae manibus habemus opusculum, qua assentur sanctum Thomam pro infallibilitate ease, aliud vero contra ihfallibilitatem l : ergo saltem dubium adest. Sed non dubium habemus pro universitate Taurinenai. pro qua factum habemUs sane clarissimum. Anno 1827 cum sacerdos Aloisius Massare postulasaet in › collegium doctorum facultatis theologicae cooptari, thema misit et inter alias hanc : ..Unitas fidei morumque erit nulla, si eius (nempe summi pontificis) irrefragabili eupromaque definiendi, potestate non coho- , Mutetur". Tunc ecat rector facultatis ille illustrissimus Peyron, cuius nomen sonat elogium in omnibus "aoedemiis'orois. Hic facultatem convocavit, an vallet approbare huiusmodi tbesim an non. Unanimiter doctorea asservarunt expungeiMium esae vocabulum *irrefragabile:* indo dimidia, inde dissensiones. Nam aeoerdoa Aloisius Massare praefectas seat studiorum in collegio, quod Provinciarum dicebatur, et revarondiasimus Rootban praeeas erat, qui mihi ipsi in officio

• ADuitt M eposaela: *Dt* tiiuMstfnu ■marniiaa areis· *tiat et do mfetHiiHtate* BsUa psntbtess saute A Ttereass Afusn. *per fr. I opooo∧β»* *INaireks i* at 8. nesaresa *t fio· fi dHbMi b^êeti / Ue par* V. *f.*

^auecaasitÂQuapstie delata fuit aj aanotam aedem per À quam a veritate vinci;', vincor ego aed non tamaq^ . 'AgMfndimimtun abbntem Toati^qui postea oSrdinalia anathematibus, quas difeta'sûnt verbere animi (ripis}, hiit : ex' idneta aede responsio venit, prpàeùtta: ipcul- aed'rateoaibuas'Unice lotionibus, non verberibus per,, tatem tfiaoKigioam se- gsmisss Ergo apparat"l auad«fctur,hopi^eA Caeterum vi caput curvatur,-sed quaenam fuerit dotgrinq in regia Taurinaoai univatha- abimus.erigitur *(dimemnuf,* et-tunç? Uno verbo Tata ciroa infallibilitatem. dixeiim^jd tamen manebit hertu^ nempe sufficit daplenun non tasentiotetiam iis.'quae ipae apb- ulhpiaco{n, qualeamodo.e&lesia ini aibixsuo tatatlir iuoxit, xjuod nSmpe. ecolesia coYpue mystic&> Christi habere, habeantur, qui hinhpdsuae *sf&e* «ipersit. etiamsi braclrfia vel' pede privhrétur, dumr- oonacB^aint et aUgni, utmodo»rn hoc Vathan^im- modo salvum fiferet oapùt. Malo ee^ sponsam Christ} talio habentur, Ifuçmadmodeài ipso Paulus, vult epi- tine ruga et sine matula complecti, quahiihformemval ãoopç aligi : Oporte< rpaacopem jssse ^niateau, „A- claudicantem pede videres Allunde vero, quod magia *dentem;* tamen, solutgmodo' *nonnuopbgtum, ne* m elt, ipse iansenismi nota professores illos fetianq edus- sùperbâaKieMiw, eas *indicium incidat diaboli'.* Hae< ait, cum^rto si ia eo iensu aooipiaiur, Retape siniatro f-serventur, "?ecleeia sùos episcopos legitimos atque 'sensu, f%leo pjane illa nota 'inuretelur praffeseoribua. digboe videbit, et populus christisnus fovebitur, dila- Et maximqe pietatis officium adimplebit, quia et mdem tabitur atque florebit, / ibidem ferat parens et consanguineus, qui' certe non Modo vero etsi huiusmodi schema, concluftun,^ iansenisini tjota, ,infici« dur. Caetehim inqUit ipse velut'alterlona in navim Petri se conieoerit, non ego Napoleotiem I interfeci! ianseniamum, oblitus vero-B decernam illud in hiari proliciendum, sed unum prae- praetenti dicti, CaesaTismum, inquit, iànsenismi de- atolaber,' ut nempe aliis induatur vestibus, quibus bare haberi tamquam patrem 4t huiusmodi doctrinae, possit convenientius huic augusto et sacro consessui praesentari. Hac enim conditione-poterit sanctissimus Quidquid sit, quod «prtum «at hoc eat, nempe non uti praeteritam eeeeionem, si« futmAs omnes sacro suo posse huiusmodi doctrinam consociari cum actuali obsignare sigillo, et admirabili excelsi animi "sui effu- hominis coéditions. Namque quodcumque iudicium, sione repetere: *Quam bonum rt ineundum rimul am-* negetur nempe 'vel affirmetur, semper eat actio *bulare fratre/ in con/ensu '.* Z— moralis, in qua et intellectus cognitio et voluntatis deliberatio necessaria 'eet ; ap tamen, venerabiles patrea, quod novimus bonum, rectum, iustum semper Hic autem interrupta diecëptatio eet, et em inclitissimus primus praesee indixit futuram congregatio- sequimur? Non ego bonum quod volo, sed malum nem per haec verba:' quod nolo facio : nempe homines, quicumque sint, qua- „Proxima congregatio generalis habebitur sabbato 'cumque dignitate suffulti, quacumque potestate prae- hoça octava cum dimidio in qua continuabitur dis- diti, semper tamen homines sunt, et miseriis horni- .cussio pYopoeiti schematis." num et humanitatis subiiciuntur. Unusquisque enim, ut antiquus philosophus aiebat, petitur auos manes; **41.** et Tacitus·' dicebat : Ille maXinKu (optinyts esi) qui urgetfir mininus. Et Paulus ipae.': *Sentio legem* fu **Aliquot patrum petitiones ds Uns'imponendo** *membri/ mei/ repugnantem legi menti/ meae.* Itaque C **dlaotusioni capitia IV.** non potest admitti huiuamodi, nisi admittatur. vel naturam mutari vel impeccabilitatom cum infallibili- **C** tate *(rumore/)* coniungi... Certimiuium eat... Vel *Eminentiuimi» ac recerendiMimi/.oardinatibut* rationibus indulgemus vel tantummodo clamoribus? */ocroeancti concilii Vaticani praeeidibu/* Sed tamen id certissimum eat, nonjware aliter concipi huiusmodi doctrinam. Quomodo etiam posset concipi **Patres infraacripti petunt immo enixe rogant ut** promissio certae infallibilitatis, quae conoeasa fuit **eminentissimi ac reverendiaaimi praesides oratores mo-** ecclesiae corpori mystico? Sed ai in capite solum **neant ne iterum dicant quod iam ab aliis oratoribus** habetur, et in capite tota infallibiliter' restringitur, **dictum fuerit, sed simpliciter enuntient suam senten-** tunc habebimus partem quae totum ipsum absorbet, **tiam conformem esse sententiae talis vel talij prae-** qood certe non potest dari in natura. **cedentis oratorie; quod ai fepeciale aliquid dicendum habeant, quam paucis verbis aeee expediant, alioquin** Ergo concludam, nempe huiuamodi doctrinam de **admoneantur ut finem loquendi faciant.** t infallibilitate neque clare neque evidenter ex revela- **f Afoisiua ep. Veronensis.** tione poaee deduci, nec oarte posse conciliari ita facile **f loa A. ep. Bellovacensis Noviotnensis et. Sylvanéo-** eum hominis actuali conditione ; ao propterve ad mini- **tensis.** mum dubium ibi reperin. Anne super dubio potest **f Fr. Aloisiua ep. AqUjlanus.** excelsa domus aedificari? Inquiunt tamen, ad quam **t Gaepstf ep. Hebrônenaia** auctoritatem ibimus, ai non infqllibilitas in ponti- D **f Eugedina I. C. loaephua ep. Sinitensis.** fice declaretur? Sed, venerabiles patres, post octo- **t Petrus Dufal ep. Delcooenaia** decim saecula anne erit nerireerium ut id exportamus, **f Fr. Euetaehiua Zanoli ep. EleUtberopolitanus.** quod Christus Dominus iam ab initio providerat, **f Petras Henricua sp. BeUioenais.** nempe, ut ait Irenaeus', per apoatoloa constitutam **f B. Petitjean ep. MyriophytsnsiB.** ease ecclesiam, et ita omnibus datum agnoscere quae **t Chr." Boujean O. M. L ep. Medensia** vera videri debeant et possint? Ergo^psr pastores per **f. Ludovicos ep. Apolloniensia.** orbem dispersos, per episcopos super quos constituta **t F. Ridel ep. Philippopoli** ecclesia est. ut ait Cyprianus, potest oertimime unus- **f P. I. M. I. Pichon ep. Helenopolitanua** quisque et facile suae proprias astemae saluti con- **f Ice. Hyao. ep. Gadareoaia et vic. ap. Cocinc. septen-** sulere, Itaque nil mihi clarius umquam fuit, quam **trionalis.** magrfi Augustini effatum, nihil nempe gloriosius eoae, **t Franciaeua Laoufenan ep. Flaviopolitenua.** **f Stephanas FenneMy ep. Thermopylenai**

A tergo manu /ecretarii: **..Exhibitum die 23 iunii 1870. — Ad acta."**

l **lana mussa paeta, asa fbHoeophas, aserae Tirgütaa, Asax VI, 74S: QvtofM sees paNssar Maass**

• **lasses Horeliae, t Set. a, SI : c4Me** *mm» dm* **aasdtar** *iiit*

• **Bom VH, n.**

• **Adv. tear Mh. DI A IXL**

î ΓΠβoO. III, i. ·.

• **anaift ad verba, «aae a si- Has IX ad fatraa VatieaMa habuit ia taa ssaaioeia tertiae toatfaaa oaainaavit daarete. gagta, tU, Ml> «7a.**

EmAsnriUsmsi œ reeerearfusim· pnasssdb» secri
oecmneeeici otmeiUf IVrtMam'. .»

: Diuturnas diacuaaionas quae dq Roiaani pontifici· infallibilitate hucusque habitae aunt in generalibus ocogregatiorubus, .tum 'dum agerqgur m *genere* de obiecto primae proposita» dogmhticee constitutionis de *eodeeia Chrieti,* tum. in examine *epetiaR* repitis quarti propositi. kqhematia eiusdem constitutioni·, eo usque pervenerunt ut qqotidiaaum factum demonstret nil amplius novi proferri posse ad eius dootiyrium impugnandam, phriterque ipm astes exposita fuiaae quae ad eam conferant drinonstrandda-ac vindica·-dam^Ulthfiufeinaistero eiuamodi dispii&tionibua nib»eagetniai proreus inutiliter'illud tempua terere, quod paatoralee episcoporum curae'sibi postulant omnino. Igitur ad nBrmam articuli undecimi-decreti ^iei 20 februarii currentis anni humillimi shbaignati enixe petunt ut eminentiasimiac reierendiaiimi prabaide in proxima generali congregatione vota patrum exquirant, an etiam peculiari dissuasioni ciroq quartum caput prioris propositae constitutionis de *ecçleeia Çhrieti* finem imponere placem. —·

t Paulus Angelus Ballerini patriarcha Alexandrinus 1st. rit.
t Clemens episcopus Pisaurensis,
t loannes Baptista episoopus Verulanus.

Anx émmentùeimee cardmaux présidente du *concile.*

Étninentissime» seigneurs,

Là fête de S. Pierre noua avait toujours paru devoir être le dernier terme de notre séjour a Rome.

Noua sommes à bout de nos force· ; et nos diocèaes souffrent singulièrement de notre absence trop prolongée.

' Nous®supplions humblement .vos Éminences de C prendre les moyens les plus efficaces pour mettre un terme à une discussion qni noua,est «i pénible!

Nous nous permettons donc de demander:

1°. Qu'il y ait congrégation générale les dimanches comme les autres jour»;

2°. Qu'il y pit même, s'il Le faut, deux congrégations par jour ; et qu'en tout cas, la congrégation ait lieu dans l'après-midi, si quelque cérémonie empêche qu'elle ne se tienne le matin ;

3°. Que les eminentissime» présidents veuillent bien user de toute leur influence pour déterminer les orateur» de la majorité à renoncer à la paroi· ;

4°. Que les orateur» se bornent à proposer de simples amendements sur le 4 chapitre, et à les motiver qp peu de ñot Un quart d'heure serait suffisant ;

6 Que les orateurs soient rappelés à la question auaaitôt qu'ils s'en écartent, ou qu'ils reproduisent des D arguments déjà présenté·.

Nous pensons que, grâce à l'emploi d· ce· moyens, la seasion pourrait encore avoir lieu le dimanche 10 juillet

Vanille·, eminentissime· «rigueur», agréer l'hommage de notre profond respect,

t August· évêque de Meauxi
t Renatus Coriaopitansis et Lsonensis epiecopus.
f Louis Dahlia, évêque de Rode»,
t Jean Antoine Marie, évêque de Mende,
t Joseph Armand évêque de Beauvais, Noyon M Seniis.
t Pierre, évêque du Puy.
t Félix évêque de Limogea,
f Edouard Jean évêqub de Kingston.

A tergo meam rertUru'. „Exhibitum die 24 iqpii."

Die sabbati 26-iunii 1870 hioro octava eum di- " midio ante meridiem, ih conciliari aula Va^icaaae . patriarchal»- basilicae, generalis reverendipuihorum pqtruin congregatio' habit esterai interfuerunt quingenti" viginti et unus patres, nempe 29 ebrdinalsa, 6 patnarohea, 9 primates, 76 arohiepiaeopi. 366 epi-_ _ •copi, 3 abbate» nullius dioecesi», 13 abbate· général·· »ive praesides congregatjonqm ordinum mbnasticorum;--naum. mitra d'-hSbéca, 22 geobralas ettvicarii . , <gaoeralei ; quorum uranium nominaj quae per aabgnatbte· locorum accurate desèbipta fuerimt, exhibet in- Siculus patrum- septuagesima· septimae oongregatioui» generali·,'qui inter acta concilii baservafur.

. Rqverendus ptfer dominus BenimninUf Dimitrio archiepiscopus Neapoteos rifiurgrpeci mimam lectam celebravit. Qua abeqluta, «Créditât· oratione Adnonw *Domine* etc., eminentiwimu» cardinali» de Luca in 'absentia cardinali· de Angeli» primi praecidi» munere fungens dixit :

..Reverendissimi patre», continuabimus hodie «pecialem discuSaioqem quarti capital schematis pnmaè constitutioni· de ecckaia Christi, de quo adhuc veniam loquendi petierunt reverendissimi domini ' Aloisiu» Moreno epishopu· Eporediensis et losephus Georgiu» Stroaamaver epiaoopi» Bomensis M .Sirmicnsis."

Deié ad ambonem successive vocati sunt episcopo» Wbeelingenai·, episcopus Tergestini», episcopus Parmensis, episcopus Cloynens», episcopus Moguntinus, et episcopus olim Guadalupensis.

ORATIO

rnwmdi *patrie domini Rwkardi* llAricm rphropi *Wheelingeneie* >.

EnnnentiMimi praeeides, eminentimimi et reverendiseimi patres.

Expositurus quLn)um in me eet ooram Deo et haa •ancta synodo Vaticana sententiam meani de permagna ñl quaeetione, quae pertwtitur, ñoment simul quibu· afficior non nimia longo aermone exponenda ridentur.

In controversiis cum prqteatantibua, quibua in tractandi· a iuventute quaai assuetus sum (co^natœ ñum enim maxima par» protestante· aunt), cum iterum atque itertfm assertum id viderem, quod nullo modo pertineret ad f^idem catholicam doctrina de pontificia Romani infallibilitate, quaestio illa, fatebor, parum me commovet. Sed hinc clare patet, quod illia qui anglice loquuntur et libro· controversiarum edocti eunti non potuit iata fide· ineese tamquam fide· eoohsiae, fidea catholica, quia quotidie · eeriptoribua eiuamodi omnibua taroquapi opinio tantum, et promuñber declareta «et. Inter no· enim viri exculti fer omnee, qui catboliei Mint, legunt et optime noecunt iatca libro· controversiarum. Jleoi' «officiat reaponaio illia omnibus, qui de fide in America septentrionali prorsus null» fundati argumentis testati sunt

• ñrg···» | J»t»i»e· Wb«iH»a»Bai qaaaaU···» 4· paatMkia iatelHMUtel· Mtersa prorre· mm ia Anvric», Aagtta v st BAeraia, ·· Uan ceeaeveri éisit ergsawatia qaae *ei*rirsatar pro bps éoctriaa. Ia formla qsaa propeaitar tk···•am érfaiti···· pautitei· «se· aipreaaiiaMi as» ésetaretl···· Mai rialaataa, «a·· «aat·· ··« «t ■■<<·»· vevM reveleU. N·· prestanütMate·· Masana» eptacepenu», qsia apfstoU ao· e Psire as4 a Spirits aaaete «docti «aat Paaea ···· taatiaoai·»·■· adaraatar ia probatio···. *»« oborare g»nritln»a·satam proposait pas aigaMestar gaoé ta «ovi· dagmatlb·· oroSoeai· eoMiaro Sabasl 4· ooaasan «relariara», qeecaamae ■•4· M 4et

• 41. Onpiién aai. H·· verbam aea fait bans lateilwta· a «taaographia.

Ecquod, de America verum ejt, nescio etian^.cur a et 8lt dioendnmΛ Nam^bs et ih illtb. regionibus catholiĉi exculti cum, libris controversiarum admodum familiares sunt; et quis sibi peieuadebit quod eiusmodi doctrinam, quae illis semper tamquam opimo ultrau^mtanibtarum tradita est, isti acciperent et' crederent quasi depositi fidei partem? Et eojhagis'quod.tpinionea quae vulgantur quasi ultramontaiÿstarum, habentur inAjiglia sicut ■^ini Ameticb pro dictis tantummodo Italorum, falsum agnosco, sed tamen necessarium fuit hoc animad>> vertere. His vero addo, quod ſp epmcopi harum regionum testimonia universitatum, infallibilitatem summi pqntificM dedapatium non esse dk fide catholica, evulgarunt. quod etiam iidem episcopi juramento ṫonfirmarunt quae omnia toti populo» nota sunt.

itbgo χ ϑ λ, hisce perspeQis et ponderatis, quis credat populos et sacerdotes sincero corde tamquam fi^oin catholicam acceptasse et credidisse quod ipsi episcopi iurabant non esse de fide, quin adderent case vel quid proximum fidei, vel opinionem esse comiuuneai, vel quid aliud quod populum ad credendum commovereH Paties reverendiasimi, iudicate an dictis ex altera parte, vel argumentis hisce meis portus credendum sit.

Illustrissimus archiepiscopus Wi'atinonasteriensis^ qui est ipw^ conversus ad eorle-iani, qui adhuc wn--uetudine qUotidi&na cum protestant ibus'fruitur, illius testimonium dico dedifficultatibus ex parte protretantinih circa infallibilitatem Romani pontificis, non jtarvi debet aestimari; nec tamen hoc omittendum, eius testimonium contradicere omnibus, nullo quidem excepto *(tigna improbationis),* quantum scio, qui de controversiis egerunt sive in Anglia sive in Hibernia. Ideo enim illi scriptore® infallibilitatem pontificis pro opinione inter catholicos liberrima protestantibus demonstrarunt. ut praeiudiciis istorum sic obviam irent, ludicent igitur reverendissimi }>aliee. an omnea et in c Anglia et in America fuerint controversiarum scriptorre, vel annon peculiaris quodammodo sit illa rerum conditio, de qua testatu· est vir ille reverendissimus ac illustrissimus?

Dum autem da. hac re loquor, nec itfutile erit et omnino ad rem ut interrogem, annon de Gallia et Germania et aliis Europae centralis regionibus id verum etiam sit, saltem ex magna parte, quod dixi de America, de Anglia et Hibernia. Etenim Bossuetii expositio fidei nopne bène nota utique eet in istis regionibus, viris saltem excultis? Nonne etiam his nota efet commendatio, quam ubique habuit et etiam ex ipso summo pontifice? Quomodo, iterum rogo, pro doctrina catholica vel proxima fidei illam isti habere potuerunt, quam talem non esse tanti ponderis testimonia declaraverunt?

His oi ibua perepecti», certinime illa ubique et inter onint e <u>infallibilitate sententia, de qua quidam</u> D locuti sunt; intra limites non parum restrictos ooarotari debet, et cautissime huiusmodi assertionibus fides praebenda est. Attamen fton diffitebor qbod, quaestione hac examini subiecta, multum me commoverunt momenta, .quae ȧdducuntur pro infallibilitate sdmmi pontificis, non tamen illa habituali et pro ṡemper pro qua plures contendunt, sed ea quae re nata et urgente ex dixinis promissi» nereeeario, ut mihi videtur, concludenda est.

Hic vero labor, boo-opus, ut in definitione nostra ventas tantummodo revelata, nihil vero humani appareat. Proinde infaustum promus sentio, quod quaretio ea forma fuerit introducta, quae definitionem requirat, et non potius ,eo motto, qai regulam tantum pjo jiraxi stabiliret. Nam t^m oonaUnftar omnes omnium saeculorum christiani edoett eunt eo-, cleeiam esse fontem fidei? contra ecclesiam non praevalituias esse portas inferi, quod difficillime -nu^c eiusmodi definitio ferri poeest, quae-mutatiopem ?undamentaleiu saltçni implicare non ṡideatur.'

Cum vero de forma definitionis nunc 'quaestio •it, id praecipue t prospiclanius, quod nobismetipsia contrai» nec simus nec esse videamur. lïku enim oonstitutio nostra dogmatic^ definivit quod, ut officio nostro veram fidem atfiplectehÿ in eaque.constanter peroevqrahdi satisfacere.poscimus. Deus eeelveiain instituit, ut ea tamquam custos et magistra \erbi re\elati ab Oiqniliue possit agnosci. Proinde necessarium proreus eat? ut demonstretur ^exus inter illam doctrinam iam promulgatam et hanc aliam, qua declaretur ^pontificis infallibilitas. Quis enim exinde non videt, quod non fiossit nunc doceri quaevis fnfallibili auctoritas |>ont if ṫci nisi in quantum organum e: ot» et caput sit ecclesiae, quae *inutituta ret* a Bshri ad eqm praecise finem, ut vustus et magistra verbi revelati hb omnibus poreit agnosci, per quum officio upm fidem amplectendi satisfacere possimus; et id eo magis necessarium, quid in schemate fnfallibrhia· efulcin dicatur, quae oxistit in universa etTlreia docente? Iam vero illa demonstratio nexus praecise est. quod in ṡchemati nostro mihi deficere videtur, id est quod tam multi patres desiderant, nempe ut dare d<>mitui definitionem^ pontifiais <vse reapse exproreionem seu declarationem fidei ecdreiae, quae custos et magistra est verbi revelati. Nam non ipso pontifex solus, etiam tamquam caput ecclesiae iuxta *definitionem, a* nobis met ipeis duce Spiritu sancto probatam, infallibilis esi. nisi inNmiantum cum corpore unitus cor|»oris totiu ^influxum »rorsuB necessarium rtvipit. Haec est institutio divina, quam doc uerunt apostoli, quam i-hnst iam omnes ab exordio ad ho usque in >\mb<)lo proferet aunt: ultra hanc constitutionem <'hri>it j rogmli non audeamus.

Inde patet. quantum a veritate aberrent. qui d< pontifice ex zae «olo praedicant inerrant iam, et illi etiam qui nullam rationem haltere «le ṫeliqui- corpori' docentia partibus volunt. Quis enim non ilarv |>erepictat. nempe de parte, «it etiam praecipua, diri non |KM«e, quod nonnisi ad totum pertinet? Quando recenter dictum eat1, caput noree deluere omnia, qruu eunt corporis, tunc vera ratio exposita eat infallibdi-'tatia, quaetumque sit, pontificiae. Sed ut nutu-at caput, neceeearia aunt media, quibus communicatio inter m et membra omnia instituatur : non enim ea intuitive caput noscit. In wrpore naturali nen i ideo alki proviai ṡunt similiter in corpore Christi provisum ret. Caput pontifex Romanus a Christo constitutus est : episcopi ab eodem Dominer leeu testes et indices fidei ac depositi custodee cum illo effecti sunt, ita ut unum oerpttf, inquit Paulus1, wo· *ett* treum mrmbntm. *sed multa: potuit Dominus membra, unumquodqut earum* m rorpore riettt no/m/. *Non potrst oculus dtccre manui: bptra tua non indigeo, aut iterum caput pedibus: Non* «Tib *mW* necessarii.

Quoraum _>rgo laborare, ut in schemate fit, ut ex alio capite deducatur pontificis infallibility. quae quidem tunc naltem videretur «re alia, qu^m infallibilitas ecclesiae? Ita iuxta nostrum de fide decretum homines non essent obligati excipere ea. quae a pontifice definirentur, eo quoti it^loquerehtur: wTlcaiam

i AUadit ad ivraneetan qaod gnbaraiaft RriUnsiew® aaao Iftrt reqniairit ab episcopis Hlbaraiae, da gso taa alH patreg loquti «ut.

1 Cf. oretioien habita® a nvemdiaeimo arcbiepheopo Graaateaai in congregatioae generali die n inii 1870, coi. 889 c haine voloa.

> I Cor. XII, 14, 18. M.

docentem, ηοὐ alium qoemvi», audire^ex veetra de-l finitione tenemur. Quorsum nunc volumus id summo pontifici .honoris gratia et obeequii tribuere, quod-soli ecclesiae competere iam declaravimus? Quare in φit- * nitione non potius verbis perspicuis enuntiamus id, cui fere omnes subscribere statim parati sumus?

s Condonetis ergo^nihi, eminentissimi\ac reverendiesimi patres, si itejpm attentionem vestram id hoc provooetn, ut si possitis ea quibusvis lotis veCSeriptur rae sacrae Vel traditionik pontificis infallibilitatem deducere, qûae non esset revera et de facto et simplitjter ecclesiae infallibilitas^ 'non valeret ad fideto stabiliendam in mentibus eofum, ^ui foris sunt, quia non foret ttiedium^a Chriato instil utuhi iuxta nostrum decretum. Quorsum ergo uobismeiipsA contradicere videremur, vel saltem verifatena obscurando quasi nempe panem petenti lapidem, vel pVo pisce serpentem dare? Nonne multo magis proficiet ad paoem et ixmcordiam ubique stabiliendam huiusmodi definitionem B mundo expectAqti proferre, quam omnes iustam et conformem antiquae et constanti ecclesiae doctrinae I agnoscant, cui omnes vel fere omnes gratulantes ŧb- ' scribant, quae in praxi ad stabiliendam pontificis auctontatem sufficiat? Huiusmodi definitionem statim nostro proponendam examini rogo: nam ea ratio quae allata est. quae nunc non datur, nempe ne plures loqui valeant, ea praecise est quare sententia mea aequum prorsus ŧ: ut statiirt in medium afferatur. Mihi enim nec aequum^videtur, fateor, nec prudens, ut iu materia tàin graù post emendationem factam nulli, nisi membris- Deputationis. loqui liceat.

Caeterum mihi pronus persuasum ẽ x quod sic inulto minus dicendum erit, quia minus objiciendum, saltem sic spero. Relatores quidem Deputa!ionis sententiam suam nobis exposuerunt, aed idMion >uffiriL Unus vel alter patrum xevereifldissimortim admittendo. quini in romilio saltem rongregati episcopi uti indices C revera et neeresario detaant esse libei i. multum adiuv it ui anxietates de mentibus fratrum evanescerent. Sed de hoc neturi reddhmur saltem declaratione auctoritativa. doctrinam hanc in capite *de ẽpitropi* inserendam esse.

Deinde, ne» hoc praetereundum, nam revere sjiectarnium facti sumus mundo et angelis; quomodo, quaeso. a primatu simpliciter Petri magisterium doctrinae deducere conamur, cum apoetolorum singulus 'a Spiritu sancto directe edoctus sit? Primatus ergo Pelii iam ab initio hoc magisterium erga fratres apostolos non habuit ; illos enim noa. Petrus docuit, eed Spiritus sanctus. Quis ergo iteruiq non videat, quod ex primatu Petri inter apostolos non sequitur, nec deduci potest magisterium doctrinae in sueres· oribus eius ? Quod enim ille ex divina providentia aliter disponente, nempe infallibilitatem singulis promittendo, ah exordio non habuit inter fratres nec habere potuit, D quomodo successoribus transmisit ? Onjnes ergo ambages. omnia de quibus disputari potest, removeamus, ut evidentibus, quantum possumus, omnibus argumentis demonstretur, quo sensu ab institutione divina necessario sequatbr, caput et organum ecclesiae debere esse infallibile munerè suo fungens, quin episcopi iure et officio suo priventur, corpus hon est unum membrum, sed multa.'

Quaestio ergo inter nos revera liaec est, nçmpe an ^equivalent, seu potius idem sit definitio pontificis, quod est definitio ecclesiae universalis : huc respiciunt labores Deputations simul et ŀabore nostri.. Quid enim prodereet, quod Deus manifestis notis ecclesiam instruxerit ut ea possit ab omnibus agnosci, nisi etiam manifestissime appareat quando et quare pontifex loquatur tota ecclesiae auctoritate? quae nempe, non ilb, custos èstverbi revolati jit definitione nostra ŧa protegi. *

■Ex diotis patet mihi non placere schema, qua forma nunc existit; et non solum non debere, eed oed posée hac forme definiri pontificia infallibilitatem sentio: nam Christus contradicere sibi non potest Porro cum toties apostolis oolloctim sumpti· simul φη officiis promissa quam clarissima pressentipesuae H divina^ awiaientiae usque ad finem mundi dederit, et eo quidem modo qui non solum sensu natunli et obvio convenit. pluribus, sed etiam neo intriligi potest kle unico·; dogma nullum admitti potest quod hisce φΓοη^iβ et officiis conciliari non potest.

' Id primo notatu dignum: in veteri Testamenlo" Deus unum Moysen duceni }i)puh vocavit ; iu novo Testamento duodecim · elegit quos posuit, ut ipse aiebat, ħ/ /ractwm *afferatis* et *tnatw iwrter* mo *neat* quos testes ihisit et doctrinarum et signorum ad ev&ngehzandum totum orl>em. ut non tantum unius verbo, sed plurium tbstimonio approbaretur evangeln-a veritae, investigabiles Dei viae demonstrarentur hominibus in umbra mortis sedentibus. De Spiritu dixit : *Ille docebit* ŧo· Parat litum dedit *nt maneat* ooh/srwm m *ademum* ' *Ille tr»timnnum prrhtbebiî de* ŧne *ei* txie *ĕrili* ŧerte *Aeque ad rttinu^. ŧtnr* ŧerrae Hisce nevnon et aliis Christi verbis quantplurimis nitidissime declaratur. ŝingulo ŧ' testes constitutos, sicut ad a} ostotatum singuli ele ti erant, siiigulis influxum Spiritus sandt datum in. et ẽi dem verbis non minus clare enuntiatur, cum ad*ŧ*si eorumque usque ad finem nundi ŝueOssoribu et Dominum ad*fut*urum asse et Spiritum sanctum in adiutonum ŧlli «missum iri: quin immo et mandat illis ut testes sint; est obligatio vocationi et offnio adnexa et usque ad finem imposita. Sane qui jotuit unum sn uti Moysen olim eligere testem et doctorem. <ertr illi non denegandum eet ius etiam ŧlure mittendi. Multo simplicius rerte rctuconferta fuisset unius tivdr mon io et auctoritate suprema. sed ħissi iam a Christo, plurimis, et charactere hstium divinitus insignitk et promissione luminis sm^rni botninibu' ŀOmmvndati nemo tretimonium reepuat, nemo inutile dicat, nemo in quid melius mutandum nemo libertatem testandi follere audeat.

Quid de testibus et indicibus (Hxw-anmn sit. praetereo, eo quod iam de istis alii hxpiuti sint, hoc tantum adnotans, scilicet sorba Domini nretn Iesu Christi, quibus Patrem rogavit, ut *ŏmnr unum rtnt .... ut credat mttndu», quxa tu me ŧni* Notum ergo a saeculo Domino -opus suum ' ' ŏifficultate et praevidit et elegit. M pro testium multorum concordia maluit Patrem rogare, quam unum senior infallibilem praedicare. Et quod ħagi ad nostram quaestionem attinet, testatur nelx-Asariam proreus hanc unionem, ut credat mundus; et proinde (quod etiam expresse docet) et certo concedendam esae. Porro cum pateat, 1° apostolos eorumque successores, ad finem usque testa/uros, mimos ŏivinilu esae; 2® testem necessario sui ŧuri esse debere; 3® testimonium illud unius non plurium halenduni esse, quod compulsi teste» redderent ; et 4° tandem eum ipse Dominus tomordiam inter pturos texte». <u signum et conditionem futuram esse mundo dixerit, ut <nxlat. exinde sequitur, quod (Ofitra i|wius ('hristi in-titutionem et voluntatem fieret riusmodi «lefiniriu, qua»

t Ioan. XV. 1«
• Lac. XΠ. 19.
1 loan. XIV. 1β.
• Ib. XV, W.
» Act. I. a.
• Ioan. XVn, 9Î.
' Act XV, 18.

» scheusato prepeostrnr, «fai aimul mtpreme *fooriiaor*· tar d» officio opfaeopcrnte 1W« oui· varitatfa moiate» «b ipto Dao H·» «faoti et positi, «t muadsm ·redod amque ad finem; toetea-sqp aaa paaaoat «b ·ffiaao dspeni, et uuoa taatummniin tmtimnnin verte·· rerefatam notais fiat.

Iam afasva visul «a bas ambone ia mancüan recasovi patiam, qnod uns «mai «acie ia^aba Domimb Imm Mrit: βρMMι Mta |MMM| jMribUeKf rie im» ггг leitiNWMM «t Met SpÙiUM tMÜOMMim NÜMM MB» MM· foret, sis ri aooMaaorum apostolorum qui· iam audeat reüosre tsatimonium, vel quod abat aat, nullitaa moatanti ff icere? /

Advocant qusm «aepfatime dsfsoaora· schematis ad traditionem omnium ântsoctonun aaaculorum, cniua tamen traditioni» argumente þöuciaeim prarau» obscqre mrtii victonlur protnliaaa fi contra testimoaium nos omniuÉi omnino Christianorum iam ab B mû»»1 initio afferimur, cÿmbohlm scilicet apoetolorum. Ibi videtur interpretatio apostolica promissionum evangelii; (M introspicimus catbolicismum nascentis eoetesiae; ibi fidm proclamatur conversorum tam gentinm quam ludaeorum. Symbolum sive ab apostoli» traditum sive postea ab aliis prasparptum aequale pro nobis eat argumentum, demonstratio irrefragabilis doctrinae ab initio traditae, -fit quando loquuntur nobis quidam quamtumvi» docti et venerebilm patre» <b interpretatione textuum qui Petrum reipireunt, tamquam ipsorum aensu ab ecclesia iam facta, symbolum boc illis objicimus interpretantibus Scripturam ipsis apostoli» Quod vero prius fuit, contradici non potest ab iis, quae posterius dicte sunt: e contra haec ab illis explicanda sint- necem» est (patres *ob* terdutm obmurmurant).

Mult^ praetereo; boc tamen dicendum mihi videtur. In conciliis generalibus nonne singulare eat, quod C non quaeratur semper, quae fuerit doctrina Romani pontificie, quod illius iudicium irrefonnabile ab omnibus non invocetur? Seposito dogmateM» quo tractatur, quis illius iudicium iudicio omtrtum anteposuit? In concilio Uhaloedonenri centies forsan patres loquuntur de illis teroentia qui Nicaeae, d» centum quinquaginta qui Constantinopoli fidem testati eunt; de Romani pontificis auctoritate silere videatur, vel saltem non tenti faciunt, nam. alioquia certissime nobis testimonia exposita fuissent.

Tandem haec fide» mea est, ni fallor, fides plurimorum. nempe cum ex čonstitution humanas nature» consensus testium pariat certitudinem, ite consensus pastorum in ecclesia certitudinem parere ex se ordinatur, cui tamen confirmandae Christo· adesse se promisit. Ut vero de consensu eemper constaret, utque testimonium inter omnes constans oit et immutabit», Deus centrum et tunarem posuit in seda Petri, teaaerem dico non eo tensu quod aoolasia Roman es se sola de deposito iudiost, et castoris dictet credenda; eo vero Slnsu, ut cum ex institutione caput rit summus pontifex ecderiae et oa «m, doctrinam aanyn riva iam dlaret«m ries tiaram quovis modo in hac sancte ăed divinitas constituta semper infallibiliter enuntiet ot doceat. Ea tamen conditions hanc sedem unionis centrum ot tieairsm veritati» Dana odfecit, ut in obscuris et dubiis aient et in novis dogmatibus oobdondi» ördinari d nonsanen aoote siarum constet, quocumque modo id fiat. Nam et episcopi.omM» a Deo indica constituti sont: Deperitum, Timothee, čnriodi 8> tamep aeooeritea quavis 4a.aaa·» aaifat, d» qne peatÛre ipea iatiaabit, *tft* ttfvt is^MtwTj fMtri éÛM· vittei jmmînmmb * Christ· fMtetMi: See φ WM mmi im Aw dfataf>, aaiaaairin infaBihilia babaada aat. Sri quiàmi MÜtaMB tfvd þoBtifio iMtâtaÜ» tamen Christi mrvetar.

K ÉMOI φ000 f MM Sobti fÎO datura ait; ŏ aaaaa revandationem msam tradam šaeaatariia

ORATÏO

·reserendi *patrie doucini BartWoaaô Loget tfïioopi TefutÎK^*

Eminsntfaaimi praeside·, eminentimimi ac reve-

De quarto capite constitutionis primae dogmaticae do «odeaia Christi aeu do proposition», Romanum pontifirecn in rebue fidet et morum definiendi» errer» non posas, pause verbe proferre ad explanandam viam conscientia me impellit, quamvis imparem me sentiam ad tantam opinionum differentiam componendam, quae eet virtte solius Spiritu» aancti. Magps igitur doceri quam docere cupiens nonnisi decretum ipeum speciali considerationi sublicio, cuius lectionej» tamen praetermittam, cum ait in schemate, omnibus notum.

l. Eiusmodi definitionis formulam, sicut in schemate fontinetur, aptari cuperren magis doctrinae sancti Thomas Aquinatis, qui in hac re docet, sicut iam saepius recitatum fuit ex hoc ambone, scilicet ‘: „Ratio, quare eooiesiae fides in generali deficere non potest, est, quia e divina providentia ecclesia regitur, scilicet a Spiritu sancto eam dirigente, ut non erret. £t licet papa in particulari errare pomit, ut io iudicialibus, in quibus proceditur per informationem,: alia» in his, quae pertinent ad fidem, errare non patmt, scilicet ut papa, in determinando, etiamsi ut particularis et privata persona errare possit. Unde, magis standum tel sententiae papae de pertinentibus ad fidem, quam in iudicio proferret, quam opinionibus qUorumcumque sapientum. cum et Caiphas, licet malus, prophetavit neaciua". Doctor Angelicus ante omnia affert rationem, propter quam ecclesia errare non possit; deinde eubiungit papam quidem in particularibus, quibut sdnumeret causarum quoque iudicialium decisiones, et qua personam privatam errare posse; sed iA^gterminationibus ad fidem pertinenti-

* Ia MSttate taMte «o M nartt Ct t U, «a.
▮ issa. XT, N-n.
• ITterifiVI, n

• «atth.XXVm, M
• Bum«itissas, qass tnriMH ▮lasattedais csrriaslitaB »s»saltites, tes saat:

JOt » IsIMUMlite· psatiAab «ihi vteaatsr aso passe «rei es Patri qaevia magisteria, aat ex se, gate capri testttatea (terit aetiaate·; serias valle· «ms Os «<isteris rieostar Qsis pteritu» Bes esteipte ss ssaailte lagdeneeri st nasaetea», sa site· «esteaa vete Bajes» tes» rivis» rswuteas sseteaiM st Patre tacta ia prisci tegre tetretaste vaUam; > tetaqaa snaatetmta· esa Mteaafam tefaUfaUtate· psstiids

..Mars affrètent» tanteto tecames at taaagaaa dogma Mri tirinsmm, Baaassm fanriBtem, asm aaframi dwteria st fteterie masn m» ftegea» pm apeateUsa ata auctoritate ae aattedre daM, qaH 4» cabus tdai « marem te Merite treriateote saeriMriac. ri fsateds qefa ab auaritea temqsM» V· ŸW β·· «·M«··η··B BW····· «S mb vem ŵ «μ M·M μ β«π μ ·; Mfct«M cetai«Bb ptrit CkiMi t f Mtai m Hb MM mbm ·► ri riMri BtkIriHM BA BMB Mk þterii

• XcgemretemJtetoaaeuaTasgMtisaa amcndeNaaem f··· fssuit tua» aat aUb ama. te"

« Bas vertam additam eat e McntgcafM gate aeateraa

' » hdvaste» vates vert» mas attends mia saurii Tteasa» šaa sad aaarii dnsaatei nseoaitei. dten. «teri fete IT, Ut TUt ® ^ripÎMMI BMMφiMB Bt* QsedIM» TIП faLIX), te «w da teamnli» re··! imtfafa tapmeateetew maeterum.

bOB «TOC! M wbttBtMii IÜM - -]
quam ia rèdfate piofart, standam «m Aaetacak. Haas
MMMtl MφMBii^M φHMφM bfW
*IMB ÐQMîdwttio MffttltMi ■ NfMtet βφ
qaibet OMMi d· iaftütibilitafe· Mfltaù poatifioM
poMadan ðafinîtioM dadatMa»

1· ßat φMMΓ· fffd aodhnM ðtfiutf Mjwa m» noa pesait, ia eo ait» aat, qaod a Sÿirita annote dirigitur. Par quid varo dirigitor aoolaaia, qita par veritatem quam non ab boaaiaibaa, aad a Dao accipit, docante aaaoto lodhne, dam orationem Chriati pro apostolis adfsrt: *fgo rogabo Patren et dan Paratditam dabû vobit, at maaeat* roburum *ž ąetanoa Spirite veritati», gaaa* mandas mm *potati aoeipert».* Et ad Patrem caelestem Christus item direxerat orationem: *Sanctifica eo»* m *ventate. Sanaa tea verita» e»t: ticat tr* me misisti m *ątaadta ego auai eo» «â* mundam. *Et pro ei» ego toactijioari ſneipeat ai liat et* ipri *igactifiooti* M *veritate.* Veritas ergo eet obiectum, ex quo derivatur inerrantia, st amsnsus vetttkti prrestitua eat actus subieotivw, qui fidem perit m credente. Iam vero nemo dubitat, orationem Chriati pro, apostolis eoramque raorassoribus exauditam fuisse pro aua reverentia a Patre oaaieati, ut in veritate, quam suggerit Spiritus sanctus in aeternum apud eoe manens, sanctificarentur pariter in aeternum. Hinc impossibile ast ut per apostolorum magisterium ecclesia Christi umquam obruetur erronea doetrina.

2 Inter apostolos quia'princeps at claviger regni caelestia adfuit Petru^Hpc st ipri una oum casteria apostolis eadem promissio facta'est; sed pro illo specialiter quoquo Christus rogavit Patrem suum, «t non *deficiat fiaee tiu* 1; separatum vero ei non propiirit Spiritum sanctum doctorem orneis veritatis. Unde patet «rnimunicationom veritatis velat obiectum fidei omnibus apostolis simul congregatis promissam esse; Petro vero separarim firmitatem in fide de veritate iam cognita. Patrua enim prius per revelationem. Dei Patris cognovit veritatem, Christum osse Filium Dei vivi; dehinc credidit, et haec fides.obtinuit praemium perennitatis per promimioneal· quod non deficiat.

Verum post ascensionem Christi in caelum, cognitio veritatis promissa fuit per Spiritum sanctum, non Petro separarim, sed omnibus apostolis simul congregatis, qui illuihinati par suggestionem Spiritus sancti, fidei veritatem cognoverunt et praedicaverunt in universo mundo. Quantum vero valet oratio Christi pro Petro, ut non deficiat fidas eiua, tantum valet alia oratio Chriati pro omnibus apostolis, *at aaam liat, tical* spes *ri Paler ſanu* sunt? Hinc admitti non potest, quod Spiritus sanctus nonnullis tantum apostolis aut eorum successoribus veritatem quandoque suggesserit aut suggesturus sit, aliis vero neget, quemadmodum non admittitur, fidem Petri umquam ease defecturam.

3 Ex praemissis sequitur, eam «ae differentiam inter succeeeona aperioloruin at inter summum pontificem, quod omnibus quidem veritae a Spiritusancto suggesta innotescat, neoeese sit, velut|pbiectum fidet; soli autem Petro promissa iit ae firmitas, qua «m-' senaum veritati revelatae semper ait praestiturus, et eubiectivo actu in fide non ait defecturas, dum alii apostolorum eucoeseoree aaseusum detrectare at fidem reiioere poasint. Attamen Petro non eet facta promissio separatae revelationis divinas veritatis, asd in ea cognoscenda obstrictus est ad testitevolum omnium

i Issa. XIV, IS-tt.
§ Ik. xvn. 17-1*1
• bos. XXII. SS.
< leaa.XVn.il.

■astem manare apud ere ■ retensum,'at unum stet spirtet, ut discipuli Christi appareant. Hias sumeres pontüsK fitere suam tamquam ia vmlsta divinitas revelata fundatam annuntiaro naquit, nisi ab universo magistarte tatam eaabaiaa Christi testimonium praibiaty, imitatam doctrina» nsntireri vel ia verbo Dta amipta vel tradito.

. 4 Huic distinctioni innixa mas vidscur propetatm sancti Thomae Aquinatis, cum ditat, magis standum ems sententiae papae ds pertumtibui ad Rdsm, quam io indicio projprret, quam opinioni qaorumcumque rapientam; requiri scilicet indicium, ut ssntantiae papae, valut veritati conformi, standum tat. Hodos indicium carte proferri non potest, nita praecedat pqrquitatio seu investigatio d» communicatione veritatis per Spiritum mactum tave in serris litteris, tave in traditione ecclesiae: ergo requirantur suffragia magisterii apoetolici. quibus collectis summus pontifex qua supremus non autem solus doctor, et qua principatum seu praesidium tensos in collegio episcoporum indicium profert et sententiam finalem pronuntiat.

5· Quaestio igitur de infallibilitate summi pontificis ñi terminis complectitur, quod ille speciali aasisteotiadivina ex promisuoae Qhriati suffultus "m fide errare non poetat, cum eam profitendo, pro auctoritate sue, de veritate divinitus revelata, legitimum universalis oodeciae indicium profert, et fidelibus veritatem ipeam credendam suiemniter annuntiat.

Huic definitioni «x doctrina sancti Thomae desumptae apprime concordant, quae profitetur ëiq fidelissimus discipulas sanctus Antoninus, Romanum scilicet pontificem, quamvis ut persona singularia et proprio motu agens de fide errare possit, attamen consilio utentem et adiutorium exquirentem universalia ecdeeiae errare non posse.

Nec obstant verba Christi *Et ta oligvaado* romtvrsus *ooafinaa fratre» taoe* '. Qui enim confirmandi sunt, non habent alienam .doctrinam, asd eamdem cum illo, qui ipsos confirmare iubetur; versantur vero ia periculo perdendi fidem suam. Non est autem dictum: Doce fratres tuos; nam doctor omnium proprio sensu datus eet solus Spiritus sanctus (submsMNS *marmor),* qui per illuminationem meritas et cordis docet omnem veritatem et suggerit ecclesiae Chriati omnia, quae ipse divinus magister dixerit snip discipulis: hinc in definiende doctrina prea^edat oportet illuminatio Spiritu sancti ad cognoscendam veritatem ex. testimonio totius magisterii apostolici, quam dehinc valut divinitus revelatam profitetur summus pontifex cum reliquia ecclesiarum particularium pastoribus, et tunc per os Petri iudicium profertur de fide tenende ab omnibus filiis ecdeeiae Christi; itaque fit ut per sententiam summi pontificis omnes chnstifideles in fide roborentur et confirmentur.

Hinc inhaerendo sacrae Scripturae verbis, quae nullam ambiguam interpretationem admittunt, et sequendo traditionem universalis ecclesiae, cuius testis «t sanctus Thomas, saltem usque ad saeculum XΠI, definitio infallibilitatis summi pontificii simpfeiter sonaret hia ťerbi ; *Doeoaa», eodeeiam Chriati omm veritate* esse *mitrariam par Spirite ſaocte ğt eaatiaao* euan re manet; «deoque *torro approboale concilio* tamquam fidet dogma *defiaiata», Romomrm pontificem, qm* supremus *eet doctor* m *eaogMerio opoetolico,* cum doctrinam *fidei monoaqae tao* indsrio confirmat, errare non pome. P«r hnhc definitionem exprimitur. P certitudo veritatis divinitus revelata», quippe quae fundator in suggestione Spiritus sancti;

9 fadtaatir madiH, <(m imantaaeet 4mteÎMa vtadtot, MaUwt par Mrμ μ mMiataW ayMMIH awriti μ μ ιμ Sgiritm mmÜ; ·· 4tatantai prearogativw anremi BβικiβM tamqnam eunaatri 4···tom ia magtatarin «pMnlirni, mm mm Mm tadieta infallibilia dreieie 4» voritata dtifinâtae MMiate fiari Mqntot γ 4· 4Mμ ^μγ oHφ·ûβ 4^M44Ü <Ibqmo ·ammi pontifia· Ma edum oMm ead - μ iatarna yartandi, qiWfwaM i» jpaire lîda, — y—

Chrieti ntunquam dafeetare, firmandi eunt omnaa, qeu ad eederiam Chrieti pettirwnL

Hioo primae definitioni adiungi poauuit utiam adquentia verba: *Si gaie* eutem bues m W defimftari *contradicere graeeneefeerit,* ariat at « raritate /ite» oaritadiaojr-af *ab unitate eocieeiee defedere·*

ORATIO C

reterendi patrie domini *Fetide C^Uienarri egieoofi Pannende.**

Eminantieaimi praaridm, eminentiarimi ao reverendiacimi patrea.

' De 'quarto aohematia capita loquuturua reflexionem unam ad fukimentum doctrinae, ad modificationem alteram ♦obi proponam.

Magna oonridarutione dignton mihi videtur factum, quod inter noa et eub oculi· noatria vanatur, •cilicet quod oum omna· et unguli eadem principi· profiteamur, tamoff tam divereaa non modo red e? contraria· omnino conrequentim deducanfta. Omne· enim profitemur ex revelatione tantum vel «x divina traditione dogmata fidei derivari poaea, omnae' recognoacimua eoadem revelationi· et traditioni· fonte·, omne· oonvenimua interprete· «anctarum Scripturarum *em* ecdeeiam et unanimem ♦anctorum' patrum coneentum ; et cum in omnibua hia conveniamu·, adeo divenae et diapertilre aunt rententine noatxa· cira^ «upremum eummi pontifici· magwterium, ita ut alii teneant minima pontificem infallibilem eaae in docendo univeream eoderiam, quin immo contendant, Romano· pontifice· pluriea erruaee circa fidam et more·; alii autem profiteantur quidem oortitudinem moralem haberi de «iu· infallibilitate,. red boo non eoae revelatum; alii - contra pro certo habeant, et Romanum pontificem infallibilem eaae cum docet universam ecdmiam fidem et mote·, et boo fuite· in •ancti· avangelli· revelatum et patrum traditione et eocleaiae facti» confirmatum.

Undenam adeo contrariae aententiae ia re gtavia·ima et eocleaiae Chriati regimini perquam neceaaariaf Num dieorimen ietud a divtaria primaeva inatitutioA •ueceplia praejudicati· opinionibos, aat a naturali ut ita dicam propenaiona, quam quiequa habet ad proteetantiemi libertatqmf Alianda apud omnaa oonatat promiMionem Chriati, qua aperto aaaaruit Spiritum •anctum docturum fore fidei·· omnem veritatem a aa traditam, deficere non peace. Pono ai quid circa hoc revelatum fuit, profecto Spiritu· Mactae apggoaait fidelibus: quod ai auggaaait, neceaee eet, ut vel qui affirmant vel qui nagant in emea vanantur. Ex duabue enim contradictorii· propoaitioniboa neoMe·eet· unam rea· veram at altarum fabam__Iam vero apud quoa manebit veritae?

Illud oonetat apud omnae, quod oum da aliqua fidei veritate in contrariam partam diaputatum ed, poet magnam oooquiritionem ab acotaaia docente virtute promiMM Spiritu· «ancti aeoatMitiM peununtiatum eeee indicium; et boat pUqm dtoadarent, eootaria dixit: Vmim aat *Spiritui* «Macto *et* «abi·l,

* AigaMataMi fJtataemM femandi aMafethnM ptm

'*'» ZuSTm * 1<<™Tr. *■ t

A'ari agifatoito ĕarn·· qpi mUhM·· mm·· mmm· tor, Iμ βIHμ peogrimn fadMmn ahMgMtaa μ Mb iNMMt. Imi 'ptatafo · μ M>ι reveaandWfari patata, MM paritar, ai boa 4» ««M» pmaareinreait. dieaerimn erit: Vtoum *eet S^pMtai* aancto *et* nobtaf Nom- *peritae* properam hadtaium abnagandum ot ea humilitor omda nathefire auhiWmdum «ritF

8ad quid da fiwtta, quM contra pontificiam mfambiUtatam eu hiatoria eootarinatioa affatunturf Varam iatiumredi faeta aont m rea· drfiaition— cirefidam at mana a aununia pontificitam tamquam de fida tonandae propomt·· univerere eoataaiM F Si manto praaiudicatia opinioniboa libam perpaodnntnr ea facta, profecto oonatabit ipaa non hnbara ahataotere· definitionia naivotuM eodeaia· propoaitaa. Quod ■» circa bnae pariter facta dubium auparait, nonna communia aanaua catholicorum dictat vel in hoc etandum crea iudicio eocWiae? Sed cum diaaidant inter ae eocleaiae doctor··, ubi «at eodeeiaf Nonne enim ubi maior petram para invenitur, ibi ueoeme eat aere eoctaeiam F Varam quaaatio haec iam a quindecim circiter eaeoulle habuit aolutiouem per «anctum Ambroeium et oommunam fidelium aenaum repetentem: „Ubi Petra·, ibi ĕĕotaeia'. Et remper hoc aervatum fuit in •odaria, ut qui cum Chriati vicario non *eet,* cum Chriato non ait, iuxta notimimum effatum «ancti Hiemnymilai} Dqmaaum. Proteatantibu·, qui nullam •gnoacunt legitimam auctoritatem in eoclcria, datum tot proprio eeuaui adhaerere, non autem cathobcie, qui promitoionibu· Chriati fidem habente», pro certo habent et Spiritum «anctum eocleaiae iudicanti adeam, et proprium iudicium ab unoquoque abnegandum eree, quia unuaquique errori obnoxiu· eet, eocleaiae aententiae aubiaoet.

χ . Nunc greaauin facio ad additionem, quam huic capiti faciendam propono. Irtiue autem addition» ration··.praemittenda· «ree arbitror, ut clarius additio proporita percipiatur, et eiu· requit·· et convenientia magi» patefiat. Si qui· mente tranquilla et a praeiudioatic opinionibu· Ubera perpendat «q, quae in •anet» evangeliis continentur circa «odeeiae regimen a Domino noetro I«u Chriato conatitutum, facile ibi percpiciet velati duoe factorum ordine· inter re diatinctoa. In primi· enim ibi videre eat dasignatiouem capiti· ceu principia in pervona Simoni·, cum hic a fratre Andrea primum ductu· fuit ad leaum, qui licet numquam antea illum vidieret, atarim ac illum •■pexit dixit ei : Tu *ee Séeat fitinte lone,* fa aoeobari· CepWf' : in qua nomini· permutatione aliquid glorio·«un ei conferendum indicat. Haec porro nomini· mutatio facta fuit, quando, uti refert eenctu» Matthaeo·, poatquam Chriato· intemgaaaaçdircipulo· : Quem dwwtt AetWne· *eeee Ftltren honritriaf* et reepooeo «coapto, aubdit: Voa autem, quem me *eeee dicitiet* Petru· reapoodit: *Te ee Ctrietue fUitee Dei tm.* ReqmndeM lean· dixit: *Beetue ee Sinue Bar Iona.* qWeaaro *et eaegeie«m* raeuieait Mi, *eed Pnt^mene* qui fe «Mita *eet; et ege* φαο Mi, quia fa m *et eager* faite ftatota» auiÿtrUbt aaciariam maam, *ei fartae inferi* uau pneraalehearf adcurvew *eæ, et Ubi dbbo* eta.·

Sicut autem, ut omna· norant, nomine regni caelorum hio rigaifioatur eooleria, et nomine davium rignifioatur auprama potartaa iuxta laaitan : *gt debo* docem dotuM Ztarid auper IMauram atari; ita manifestum eat, hio promitti Patro regimen aupeeenum in «odea··, quea dare· namini apoatolnram umquam

i A Amteve. W » ia >a XL, a. M
• fereito.
·ItoMh-Xn,
• k-XV, HL

premia··· iaveninmB. Hina miàma are eat, ai de hoe ^headman CMmMr orto· ℀Mt uanataa Cia··· po«a-·uproreo **ooola» «upiteprareartiaa** aeUaaitnre a» De-■taaa «atofadtiut, «ren «ore agfrepôaqremte pareaanie -W ℔MφM MMMMBtMMB jpHSMMB fMtBtitoM ia apaataioa aaiaawaa, taaaaa pro «an Patin nanti·fit a.Cfatiota, at ai oorereâtritare attwiaat aaafinaaaü batata ia fida. H— aataaa daaigaatiaaùa pataaiaaiaaaa implevit Chrirtw paît rreutreitiaMre aéam, aaat ai .maire Tibariadia aa manifaatavit eoram Petro «t aaa alii· apoatolia ≺ diaripulia, ubi tar requiaato Petro nu» eum aaaarat, ad affirmativum reapoaeum ai eouvmirit torn «oteaiam tuam regaadam, natria· aaoapto. tar dioaua : Fat» *âgao mm, paaot agaot* «mm, paarn *aveo* «near *; ia qua oocqgone ecoleaiam roam Cbriato·tub gtugi· forma raprmawitana earn committit precandam Patro; et aient eoclmia, at ait eanctue Auguationa, praecipue in fida coadunator, profecto etiam auctoritaa et officium verae fidai trêdandae, at «rroroa adveraoa damnandi una cum facultate regendi *njati-* cum gregem ei commiait; quoniam ad paetoran ·pectat, «cuti ad paacua aalutaria gregam ducere, ita a noxii· prohibere : quod iam a concilii· at a patribua traditum eat.

lata 'itaque oonaideranti ovidena «at Patrum oon·titutum fuiaae a Cbriato caput, principem ot dbetorean in «cleaia aua institute, quod munua utpote tpectana ad eocleriae oonatitutionem ac proinde in bonum ipaiua eccleeiae Petro collatum nemo catholicorum ambigit, quin ad proprio· auccemore· Romano· pontifie·· ttun·ierit. Sicuti autem tabeo certa et evidentia aunt, ita pariter ovidem oateoditur nn« altera factorum ·pectentium ad univereoa aportoloe aimul eum Patro, quibo· acilioet miaeiooem et officium dooandi omnea gantae commiait Chriatua, cum Matthaei capite ultimo dixit: *Etmtft dotait* omnaa ÿMriea, at facultatem abaolvendi » peccati· loanni· cap. XX, et aeriatantiam Spiritu· «ancti pro véritaia uudenda: *Kgo rogabo* C Putrem.'ri airwn Pararfitum dabit robia, ut monent robiarum m mtrroum, Spiritum caritatia·; et bea, ut ita dicam, quoqiia auctoritate munivit, at dixit Luc·· X : Qui roa <mdfl me pudif, gm roa «paruit ma «paruit : quibo· omnibua rignificatur, facultatem re··odi ecrlmiam et fidele· docendi ℮ traditam eeae. Apoatolia autem enocaaaiaa· epiaropo· ia rogimine paevdiaria «celaria· cuique traditae, taetaatur Acta ·|i rutailerum. ia quibua eaactu· PUulan Miletum diaeaaeunaa «Uequitur eptmopoa: Atfaaadaie robaa, e< WMNf·· M ⅋P *** IβMi·· epitrope· *rogm* eadmaam *Dot* Eccleaia ergo com·*i— fuit roganda fnu fttro tum apoatoli·. Veram unit Domino· aoaWr lorae Ctariatae cum Petram' coo·tituerat input et principem omnium in erelaeia, «aqua ova» euae, auU· excepta, commirorat paaeeodaa; ita dicandum aat fecultatam apoatoli·datam rogandi omieitam fuim· datam non aiae depea- D denti· a Patro. Ex q«o «equitur, quod qumavia epi·TOpi eunnedant aportolia in facultate ragaodi eod··eiam. aemqoam tamen voluti. iadepenMntaa · Petro ac eaneaaaoribua «i·· heberi poaaa.

latam Cbriati inrtitutionem pronxiMiae regimine, par temporum ℞acuro propagata ecclaaia inter geatea, exacutionem behuiam etrloriartitn taaqaiqr hiatoria. Ctmetat «atim ex um parte eoolmiam a eugmmagibua aportolorum epiacopi· in dioeoeroa cttiqaa «unguat··rectam fui··· atque una aimul at prereertim a au··oemoriboa Petri Romani» pontificiboa. qgi univeuane «odmiae tamquam «ibi d«mandate· cubum' geaeaehat. Naanpe vivente adhuc loanna apoetolo dum ℔urba in

i tero XXL U, П-
· Λ XIT, 1C
· ΛΑ XX,»
Oroeae. ammnaa. voaaue UL

Ü**Mt Ireren** tartina a fttaa, **ai** ilhu tare euper «a «yaataiaai **dedb-qwe** «1 haee uaqu·· ℀arepeeatagi 8fcl ℔tK **MMtahfatari ℔p MMiMB DÎM^ÎMB** pnutifiaare Remanum, tartie **ai Mar** aaatatioa «neante, aaaaaatwa aaaa **Diaqyriu**· pataiMuhnm "* **ia drinua**, «t haaa hamilitar apad Uhare à paqpaaa, Varum oum rea apad «**aaa** ia eomperto ait, ah ataia exempli· **lapmin** (baaa, bane).

Quoad aaaa regiaaiaâ· **fiitare**, pana apertat aaagirtariam ia fid·, aoa doort hiateria «olito· **fui**· epiaoppoa **prima** aooiaaiaa aarouli·, cure nova hnatuaia oriretur, ia eonoilib adunati· atriaa «ai plnriaaa provincaarum epiacopi·, novoa **hrenti**· ℞amnation· pronlamaaaa Quod ai error non oaaaant, aed maioraa vire· acquireret, tunc tamquam ad aupaumum indicam aolitoa fuiaae earn Roanaao pontifici deferre ; at ai perquam lata error propagagre aaart, ad concilii ganeralia definitionem tub pramidantia Romani pontificia vul legatorum **aiw**, at boo in ceau, aediott promidanti» legatorum, poet definitionem petebatuf confirmati· Romani pontifici·; adeo ut, quod maxime notandum eat? indicium iatiua tamper ultimum tribunal fuerit, at aententia aiua oontroverai· omnia abeolvantw. Quae taa nonne intimum «oeleriae mnaum de Romani pontificia infallibilitata «ignifientf Ultimum enim tribunal in qualibat aorietate, vel infallibile mt vel infallibile eupponi debet. Quod ei error in provinciia Romae propinqui· ortu· fnimat, non iam ad aliam ·edam lagimua aolitoe fuiaro Romano· pontifice· rocunam habaro, eed ipaoa par ee, vnluti ı iudiom ■upiamoa indicame, et condemnationem latam alii··piacopia «gnificame. Neo umquam far tum legirnm, ut aliqui· oathulirorum epitroporum auaua fuerit val recipere condemnato· · Romano pontifice, vd cauaam valuti nondum auptemo iudicio definitam, vel abeqp· aeaenan et auctoritate ipaiua pontificia denuo ad examen revocare. Haec fuit ordinaria agendi ratio.

Dixi eam fuime ordinariam agendi rationem ; fieri enim potuit ut propter epeoialm rerum ciroumatantia· perraro factum aliquod inveniatur, in quo adamueaim haec aarvata non aint. Verum ratio dictet m exiatimanda· «em ex eo quod ordinario fit, non ax ao quod ·x cireumetaatiie forte nunc temporie non bene cogniti· praeter ordinem factum eeL Caetoram animadvertendum eat, quod «cut in regno recenter inetituto ℞eg directive·, quae definiant attributione· et iura tribunalium, puullatim conatituantur ; ita in eooleria premia «aerulia, proeaertim inter anguatia· at per·■eeutione·, nondum erant definita quae ad unum caput eodeaiae iure «men| reeervanda, quae porta· «Moĕĭoram deeuréu malin· etabilita aunt, quin aliqui· eorum, quibo· forte Liberta· agendi ooanrtabatar, aliquid iure opponere auderet.

Veram «rt tamen tunc tempori· «olitor fuiaa· Romance pontifie·· apud ■· convocare «ρὐοορoβ viciniore·, et cum hia habito concilio, definitione· emittere. Irtud «uim a Romani· pontificiboa fiebat motu proprio, ut dario· ree eliquaretur; aed «pteropi recurrente· noo concilio aed pontifici rem dadarehanL Sic etiam oeoumecuo· concilia a aolo pontifice confirmationem petebant, «cati ab ao cui coli promueioom a Cbriato factae eunt. Quod autem pontifice· intermittorant ad concilium vocare epiaropo· propria· provinciae pro dofinitionibua amittendi·, hiatoriam eo- « ateeieatinem parpandando, «x «o ortum ftaiaee videtur, quod oum a aoaculoIX «t ■aqiMotibua crebriu· committorentar oardinalibua legatione· a pontifiabe·, propter·· irtitaamndi logarion·· maiori apod **ooan** rt «xiatimatione at honoro haberi coeperant, «t hinc velati oonriliarii pontiQei· ia rebua ommbu· gravioribna

M

audiri ; at me apieooporam concilio aposite ad boae α»· que tempora «rdiantas aubatitati fuerant. Cwttrca inter cardinalat camper et plane epeaoopnli dignitate insigniti raceoaiti aunt, et viri doctrina et virtute ia

Quae cum ita tint, mihi videretur cum veritate contentenonm, tam forte non ingratum «te patribsss, qui vereri te ostendunt neglecta apieooporam iura, ei in capite IV exprimeretur ban agendi ratio, sicut iam. ab exoallentimimo archiepitoopo Bitttrirenai propositum fuit; quod facile fieri meo iudicio ponat, addendo scilicet ultimae paragraphe haec vai similia verba: Hsac, naro *approbante concilia,* etc.... pro *apottolioa na auctoritati, rive ima* cum eptaoopu m *concilio generali adunatie, live* euper tvwultetione *epitroporum* m «dites auie *rmidentium,* rite per te, *dum rerum conditio id poetulat (licut nobil eecletiattioa leitatmr hiitoria ab ao fi&i oonruevime) definii, quid ta rebut fidei...*

Ad hanc autem additionem complendam, necet· ■aria mihi videtur canonia additio, qui doctrinae cupitu IV reepondeat. Eccur enim, cum unicuique capiti doctrinae reepondeat suus canon, huic tam contreverae ot tam gravi non adimeretur? Omissio ista canonic vel fit propter haereticos et achiamaticos, vel propter catholiebs hucusque dieeentientee sive a doctrina sive ab opportunitate. Si propter haeretix» et achiematicoa, aicut isti nihili faciunt doctrinam a concilio vulgatam, ita nec canonem adiectum. Si autem fieret propter catholicos diversimode sentientes, videmur nos eludere nos ipsos, et ostendere opinionem de simplicitate illorum, quasi parcendo canoni,' aliqua parte doctrinae oppositae parueretur, nec revera tamquam haeretica damnaretur, vel illam retinentes censuras ecclesiae vitare.

Si sacrosanctum concilium in sua sapientia putavisset abstinçndum esae a definitione, tum patet satisfactum iri eorum votis. Sed cum iam maxima reverendissimorum patrum pars in definitionem consentire videatur, et consequenter iu damnationem contrariae opinionis, non video quod emolumenti afferri possil canonis suppressio : aliunde non levia detrimenta oriri |K>we opinor. Quis enim ignorat captiosi ingenii homines ex omnibus circumstantiis praetextum arripere affirmandi vel negandi, quod propriae opinioni tuendae prodesse vel abesse arbitrarentur? Hinc forte progressu temporis occasio sumi poterit cavillandi super definitionem, et in varios aeneus interpretandi, et ut damnatus error in parte aliqua reviviscat : sicut pluries in iansenistarum cauta factum esse experientia et historia testatur.

Itaque ai a concilio probaretur additio a me proposita in capite, sub hac vel simili forma proponerem canonem : Si *quii dixerit, Romanum pontificem, Petri tucceteorem,* supremo ornatum *durieRanarum doctorit munere fungentem errare pome* aies *quando* ima cum *epitenpie* in *concilio oecumeniao adamatis, riwe wper epiecoporum eoneultatioue, live motu tuo, dum rerum* conditio *poetulat, definit, quid in rebue fidei et morum ab univerta endetta de fide eet tenendum, vel tamquam fidei ei moribtu oontrarium reiioiendum; anathema tii.* Haec omnia veatro rapienti iudicio submitto.

ORATIO

reverendi *patrie domini Gmllelmi Krone epitropi Clognenmt '.*

Eminentiaeimi praeside», emineotiseimi et reverendissimi patrea.

Poet diacuasionara tam protractam de oonetitutiooa dogmatica super primate at infallibilitata cummi pontifieb, vix aliquid novi inveniri poteat. Hei tamen magnitudo et historia octodecim merulorum multem et nondum exhaustam suppeditant materiem. Singula, quae vaatro aapiaatieaimo iudicio wbmitteoda habeo, quam paurierimie verbis absolvam.

In toto diaooaaioaum deeunu ab initio concilii Vaticani aeque ad hodiernam diem denegari nequit, quin plena loquendi libertae omnibua fuerit concerna. Aeque certum eet talem fuirao praevidum rapientium, patrum patientiam *(adprobatio* pewenriù), et, non obetante opinionum varietate, omnium ad invicem mutuam charitatem, ut huiue coetu» venerandi dignitatem et maieetatem episcopi domum regressi usque ad finem vitae amanter et utiliter in memoriam revocabunt.

Loquenti de schemate infallibilitatis pontificiae mihi in primo loco occurrunt animadversiones, quae typis impressae omnibu» traditae sunt : aliquas saltem inter illas non sine dolore perlegi. Destruere volente» fundamenta summi pontificis infallibilitati». destruunt et fundamenta ipsius primatu». Sumat proteetan» vel infidelis doctu» et infensus interpretationem. quam earum animadversionum auctore» attribuunt variis sacrae Scripturae loci» in quibus de Petro agitur, et videant ipsi, quam difficilis contra talem adversarium verae doctrinae catholicae dc primatu Christi vicarii deveniat defensio.

In discussione huiu» capitis quarti de quibus agendum erat? scilicet de infallibilitate cummi pontificis, de obiectionibus contre illam propositis, et de eius definitione ab hoc concilio Vaticano facienda, non quidem ut generaliter considerari possunt, red mb lio»· respectu, scilicet quod summus fiontifex potest infalli-^iliter in sensu huius capitis IV definire quae-tiom dogmaticas circa fidem ei mores. quin epiMOjKiium consensus ve) ante vel pcet ipsi sit patefactus. Deo optimo bonorum omnium datori gratiae teddaiitur. reverendissimi patree. pro nudo admirabili in quo. secundum magnam suam misericordiam, ad pnn uiandam salutem animarum, quas pretioso suo sanguine redeunt, media instituerit amplissima et efficaeissima! Sacerdoti adhuc iuveni et reenter ordinato poteetatem dat, qua poenitentem in peccatis mortuum ad vitam aeternam resuscitare poteat ; et hanc |>oteetatem «lutarem singulis diebus et plurie- in die i>er octodecim saecula non cessant evenero ipsius ministri. Eidem sacerdoti adhuc iuveni et recenter ordinato poteetatem dat angelis non ronceesam. panem et vinum in corpus et sanguinem suum convertendi, ut dilecti filii sui ad sacram mensam accedentes qjvailt m aeternum; et hoc miraculum fere incredibile heri, hodie, et in saecula perpetrant ipsius presbyteri. Quid mirum igitur ai pro bono eocleeiae regimine et animarum salute vicario suo in terris, cui oves et agngs pascendi imposuit munus, contulit etiam inerrantiae donum ?

Sub poena anathematis catholici omnea credere tenentur in hano inerrantium, quando cum ecclesia congregata vel dispersa pastor supremus ventate» proponit, aut errores oondemnat. Sed post octodecim saecula eooe nunc hic congregatum ooncilium XIX. id eat, unum concilium pro uno saeculo. Et quantum ad ecclesiam dispersam si consensus huius, rite agnitus et acceptus, sit conditio sine qua non, historia antiqua

I Arguntetan: .Tpiiiipai tlsyarads da stela 1««usait Ubartate ia priais aratalla ёχN. Oia<»satas set adeat 4»

MoauIUs ebeervatiaeibes typi· fanprearie Me aee is dittealta-Ubas exhibitis a MaaaUis «tribas qasa ao tradere vHsatar at ipraas «tantas teedaaMata· isstisaet. Ostendit eragraaa standa· mss tadatttsaan da «aa aaran aaaqaa ia Oeataraia M liaiwIras eridaatiarini taaixao, nee aavaai daqtea assa, MB ImÄM

s» bodisrna demonstrat, qaod «M· < abiq^e * pro oBmibv· cesibun ra suppeditat rèuesdMua ta· facile, tarn promptam et taa efficax ao noq nun requiritor.

Vanta» fidei «at$a aniiaaa ad ragaua eaaloraa deducens. Nona· igitnr diviaaa providentia· donna at a pnon çongruom mm videtur, at qui magiatarium et officium fratrm aeoa in fida confirmandi aampar exsecuit at temper exaroebit, a Christo cuius vioariu» eat, non ad «nam exaltationem personalem. eed ad gloriam Dei et salutem animaram quibuadam occasionibus raro recurrentibus ab errore divine aaistentin immunis servetur? Heer de congruo.

Nunc de argumenti» positivis quae in Scriptura sacra, in historia ecclesiastica, et in vestris decretis inveniuntur. Omne» euoe apostolos alloquena, hia verbi» usu» eet Christus: Euntes *doctlt* etc·l· Hia et alii» verbis fundatur ecclesiae infallibilitas; aed dum ita omnea et inter illo» Petrum alloquitur, Christus Petro noli, exclusis aliis, specialem dedit delegationem oves et agnos pascendi ; Petro speciali modo dedit claves regni cadorum et potestatem ligandi atque solvendi super terram ; Petro imposuit officium fratre» suos confirmandi, et Petro dedit novum nomen significer» fundamentum ecclesiae, ut portae inferi non praevalerent adversus eam. Certum est quod hisce textibus Scripturae sacrae diversas interpretationes dederint sancti patres, prout obiecto vel fini quem aibi proponebant, verba citata inservire videbantur. Sed hae diversae interpretationes ad diversa aptae sees invicem non excludunt. Tempus concilii inutiliter terere nollem : precor tantum ut in memoriam revocare dignemini explicationes, quas de textibus, ubi agitur de Petro, ex hoc ambone paucis abhinc diebus dedit doctissimus episoopus Calvensi».

Nec decursu temporis alia fuit interpretatio. Primatus auctoritas et vel implicite vel explicite infallibilitas Petri et successorum eius historiae eccleeiasticee efficiunt cardinem ; hinc tam abundant monumenta, ut non finis eed initium enumerationis efformet difficultatem. Quid enim semper fiebat, quid nunc fit, quid fiet quando circa fidem et mores aliqua exoritur disputatio, pro cuius solutione insufficiens invenitur episcopi auctoritas? Recursus ad Christi vicanum est remedium usitatum. Audire dignemini, reverendissimi patres.

Ad hanc almam urbem adveniens Petrae, ut in imperii romani centro positu» totam ecclesiam facilius regere posset, aecum attulit totum, totum depositum fidei scriptum et traditum ; et in hac apostolica sede thesaurus ille pretiosus in tota sua integritate intactus et inviolatus servatus est. Aliorum apostolorum sedes episcopales, si quas fixa» habuerint, vel ignorantur, vel sunt destructae, vel a vera fide in haeresim alienatae, nec umquam tamquam unitatis catholicae centrum habitae. Hinc prout decursu octodecim saeculorum fiebat, fit hodie et fiet semper. Ubicumque orfBtir controversia de fide vel de morum regulis, consulitur summus pontifex Petri sucosanor et Christi vicarius, ut in tuto ponatur verita». Et quid facit, et quid facere debet ,ille supremus pastor, cuius est oves et agnos gregis dominici poetare, quid facit? Et solutione data, quid faciunt ecclesiae dispersae episcopi, quando ad. illos pervenerit responsum?

Hic, reverendissimi patres, attingitur nodus difficultatis. Romae sicut Hierosolymis |it mdgna conquisitio; tantum insumitur temporis dt morae remanas proverbiales venerint. Quaeritur quid doceat A fida» depastam a Petre allatam, et numquam daft-<MM aat iata» raptata ont otaimum; quaentur utram ilootrino axamisaada deposito isti ooatredkat «ai non: si contradicat, raadseiastar; si noa contradicit, immanis a iwnlpra hasressos evadit illies auctor. Pandant· entem hac ooeqaiaitkna, papa non agit tamquam caput amputatam corporis mortal; swot ssum ia corpore humano rangeas vivificat caput et membra, aio «t papam et soolsaiam nexu naturali «t indissolubili mirabiliter ooniungit illa divina fides, cuius sacram depositum in tota sqp iatagritata ssmpur servavit sancta aedes apaatolioa. Appropinquant· pugna, dux non separatur ab exercitu, cum aciem ordinatam instrui facit ; nec ab socleaia separatur sqmmus pontifex, quando in centro ecclesiae, in nomine ecclesiae ad gloriam «t illuminationem ecclesiae fratribus suis, ut in fide confirmentur, ex cathedra sua suprema declarat, quid doceat et quid non doceat illud B sacrum depositum a Petro allatum, cuius custos fidelissima temper fuit haec sancta sedes apostolica, quae cum episcopia suis fratribus, per animam fidei et per Spiritum insufflante Christo eocleaioe impertitum, semper ooniungitur.

Unde monstrum informe, amputatum, detruncatum, mortuum numquam devenire potest ecclesia: portae inferi non praevalebunt adversus eam. Pro gloria Dei et Amnarum salute infallibilitas a Christo promittitur quando in concilio generali summus pontifex et episcopi simul loquuntur, non negatur; promittitur quando praesules ecclesiae dispersae constitutiones et definitiones dogmaticos acceptant, approbant et promulgant, non negatur; et promittitur quando ille, sicut pluries fecit, totam alloquitur ecclesiam, quin tamen ipsi nsnnmarius sit episcoporum concursus sive ante sive post solemnem suam definitionem patefactu». Videamus quid fecerint vestri in C episcopatu antecessores ; perspiciemus stricte et accurate quid vos ipsi, reverendissimi fratres, vos ipsi feceritis. Brevi» sed non obscurus esse vola

Semper ut in tempore sancti Augustini dubia episcoporum «t conciliorum provincialium vel nationalium Romam mittuntur, debito tempore datur responsum: „Causa finita eat; utinarn semper finiatur st error'."

Infallibilitatis huius pontificiae denegetio tempore concilii Constantiens» et indignationi» et arandali fidelibus orbis catholici fuit occasio. Audiantur verba celebris Geraonii, cuius testimonium huc in rb reiici nequit, haec sunt illius verba[1]: ..Ante celebrationem sacrosanctae huius Constantiensis synodi, sic occupaverat mentes plurimorum litteratorum, quam illiteratorum ista traditio, ut oppositorum dogniatisator fuisset de haeretica þravita vel notatus vel damnatu». Huius rei aigfcum accipe, quia post de- D claratienem ... et practicationem eiusdem synodi, inveniuntur qui talia possim asserere nou paveant." En verba Gersonia.

Anno 1663 scribentes ad Innocentium X episcopi Galliae ita loquuntur[2]: „Indicia pro sancienda regula fidei a summis pontificibus lata super episcoporum consultatione (notate, reverendissimi patre», verba quae nunc lecturas sum), sive suam *in* acti» relationi» sententiam ponant aive omittant, prout illis collibuerit, divina aeque ao summa per universam eeriesiam auctoritate niti, cui christiani omne» ex officio ipsius quoque mentis obsequium praestare teneantur."

In anno 82 eiusdem saeculi in lucem prodierunt quatuor celebres articuli gellicani, quos ante finem

[1] Bans. I»l. a 10, teas. V. p. Md, sd. Bsoad.
[2] ZU pğ»» ' sret— reasld. ·.
[3] ZfArasatrS,. Λ0. sudinsr. m, i, *f* 7»

› Matta XXTIП, ia

i

M·

■Ste.

•nui iiliua "epiacopi Hnaganw «femnaverant («nrbn iam audiatia ; idao diet non rapatam) : pfonuciaiur in daoreto Hungarian infallibilam earn papam. Dicta ab nnutaantiaaimo archiapiaoopo Dublinaoai non npatam, idnoque non citabo decreta ooncilii Totoaani,'nae decreta «ynodi Weatmonantarietiai·, nec decreta aynodi Colonienai· in Bonaaaia, neo decreta aynodi Colocaoaia in Hungaria, neo decreta aynodi Prageoaia, nec decreta aynodi Ultraiecfenaia, quae omne· inter annum 60 *et* 66 huiua aaeculi decurrentia habitae imperant obodieutiam definitionibua apoetolicia, quae aynodua Colocensia pronuntiat eaae irreformabile·.

De hia omnibua nihil Amplius dicam ; venio statim ad decreta huius concilii Vaticani. In constitutione dogmatica *de fide eatholioa* seaa. III huius Vaticani concilii inveniuntur sequentia verba: ..Quoniam vero satis non est, haereticam pravitatem devitare, nisi ii quoque errores diligenter fugiantur, qui ad illam plus minusie accedunt, omne» officii monemus, servandi etiam constitutiones et decreta, quibus pravae huiusmodi opiniones, quae isthie diserte non enumerantur, ab hac sancta sede proscriptae et prohibitae sunt." Quid significant haec verba vestri concilii Vaticani? Line meridiana clarius est, quod omnibus imponan^t obligationem strictissimam decisiones (sintificis accipiendi in earum veroi et genuino sensu.

Duplex supponi potiet casus. In primo ca-u agitur de quaestione, quam sieuti de laimennesio vel de aho sacerdote episcopus sanctae sedi proponit. Hic Romae prout semper magna fit. conquisitio pro iudicio et munere suo et in modo, qui sibi opportunus et necessarius videtur; examini strictissimo totam rem subiicit papa. Fuerunt quidam inter protestantes qui non semel dixerunt, quod ai sibi persuadere possent, ecclesiam catholicam debitam et sufficientem industriam in sensu vero sacrae Scripturae dignoscendo adhibuisee. ad unitatis gremium, abiectis erroribus suis, statim redirent. .Absint a catholicis talia subterfugia: non sint inter illoa qui suspicentur suis promissis Deum dresse, aut vicarium eius munero suo non fungi. Examen fit ot fieri debet ; epiiuopu» responsum accipit, sacerdotem iam dictum aeoersit et sio alloquitur: Doctrina quam tenuisti damnata est ut haeretica a supremo omnium fidelium doctore; nihil tibi restat, nisi ut Fenelonii vestigiis incedens doctrinam damnatam tamquam filius ecclesiae obedient reuci&s.

Audite nunc, reverendissimi patres, iustificationem sacerdotis obedienti^m fidei denegantis; dicit episcopo: Si quaestio esset de bonis meis temporalibus vel de labore meo vel de aliqua regula mere disciplinari, nihil est quod non facerem ad meam erga fiapam venerationem et obsequium probandum. Sed in praesenti casu agitur de ratione mea. de intellectu meo, de conscientia mea interna : sicut enim oculus meus apertus non potest non videre solem in caelo lucentem, sic et ratio mea non potest non videre veritatem a me perspectam, nec praeter Deum in quo est omnis veritas, et ecclesiam ab ipso fundatam et eius auctoritate infallibiliter dooentem, existit aliquis in terra, qui ius habeat mihi imponendi obligationem, qua credere tenear illud esse verum, quod ratio mea dicit esse falsum, vel illud esse falsum, quod ratio mea dicit esee verum. Unde nisi infallibilitatis summi pontificie ac proinde infallibilitas eius decisionis certae sint, non possum obedire, quin contra conscientiam meam agerem : omne enim quod non est ex fide, id est ex intima meetis ^persuasione, peccatum sat. Quid sacerdoti aio raliocinanti poteat respondere episcopus, non credsns papam essa infallibilem F Àlied non videtur esse respdnsum praeter hoe, soiiieet exportera donee decisio dogmatic supremi eeriraiae pastoris super qnassticne fidem respiciente, typ» impra··, in luram' edita et episcopi· totius orbis catholici proposita, ab illis episcopis accurate exa- . minata, tandem approbaretur

Sed, rever^diraimt patras, hic sera praeeentqt secundus casus, in quo episcopi ipsi, sive quaestio t* de haeresis auctore nominato vel non, pastoris miprenq decretum aliquod dogmaticum acceptare debent. In decursu octodecim saeculorum non invenitur unum quidem exemplum proprie dictum condemnationis ecclesiae dispersae episcopos contra decretum pontificium ex cathedra in rebus fidei et inorum pro totius ecclesiae instructione promulgatum; hic igitur ad minus diri potest quod exemptio ab errore tam -eingularis et numquam interrupta non humanae scientiae vel prudentiae >el voracitati, sed ässistentia divinae probabiliter caset tribuenda. Sed, reverendissimi patres, prosequamur.

Ratiocinium mox allaturus, fartum primum in quiro, quid faciunt episcopi, quid facitis vos huius venerandi concilii episcopi? Factum iterum inquiro. Quando ad vos pervenit eonstitutip dogmatica a summo pontifice ex cathedra ad totam ecclesiam data, anne illam examini suburitis, ut errorem vel probabilem vel (Hwibilem in ea depreliendat is ? Quid facitis? Episcopus qui credit [>apain non esse infallibilem, debot pro suo munere stricte examinare, utrum dicta constitutio vera sit vèl falsa. Si papa definiens ex cathedra in rebus fidei et morum, non est infallibilis, falli potest ; ai falli et fallen ac proinde ne oves epiatxipo confisas ad pascua venenosa ducat ^pastor supremus, episcopus tenetur falsitatem detrgere, et detectam papae ipsi exponere. ut nom et correcta edatur constitutio. Iterum atque iterum quaero, anne hoc fit? ('redo firmiter quod neque fit neque fiet. Si aliquis episcopus inter huma <ou< iln patres hoc fecerit. diram tantummodo, non nn idro quidem, sed miror magis. Episcopi cum omni debita reverentia et obedient ia definitiones [xjntifhias occeptant, illas attente perlegunt, pro \eris almque dubio habent; et si ad assequendum verum et g nuinum sensum a papa intentum et propositum Scriptura sacra et traditione apte utuntur, nihil aliud \ulunt. tusi ut melius et clarius tum clero tuyi populo constitutionis naturam explicare possint, et' ita pro seipsi> et pro sacerdotibus doctrinam erroneam profitentibus, seritatem et lucem inveniunt, et docente Christi tu ano omnes in fide confirmantur. Sanior est praxis omnium quam quorundam theologorum, qui gallicanistnum profitantes gallicanismum non sequuntur.

Ecclesia· dispersae non expectatur decisio. quia inutilis et periculosa esset mora; serperet enim error. Nonne ad mortem periculosa et haeretica labe^fioerentur animae. d€ quorum reditu ad vitam meliorem nulla restaret spes? Tam genendis et immediata eat ista acceptatio ex parte episcoporum, ut ex ambone non semel proposita sit inter objectiones, de quibus brevissime nunc loquendum habeo.

Primo dicitur quod primatus auctoritas, iinTet practice infallibilitas a catholicis agnoscantur: ad quid igitur sehiet definitio? Nunc autem si ab omnibus agnoscantur, vera mint^ si vera, magna est veritas et praevalebit. I nec sub modio abscondetur. Requiritur infallibilitatis definitio,'quia infallibilitas continetur in deposito fidei a Petro Romam allato; requiritur definitio propter decretum Conetantiense. propter gallicanismi articulos et propter recentem

1 Vide oratione» habita» ab eminentiMtao Calls· aep Dublinaui in coagrsgatisM gtasrah d. IS iaxii 1870, col 7Hd baies volamiaia

deoegationam ; et requiritur praaeertini in pneeeati rarum etatu. Hic et nunc definitio'eet inevitabili·, hic et nunc urget neoeeeitee ineluctabili·. Fiat, fiat definitio ante concilii prorogationem, aut epiacbponun eeparationem, etiamai menae octobria aut novembri» Romam eint raditari: eepaiatione eemel facta, quia futura praevidere poteet? Sî abeatia hinc, revoraodieaimi pâraa, re infecte, triumphabunt eoclewae inimici ; clerus et populus fidelis dolore ubique affi cietur, labefacte erit disciplina; futurus haereticus episcopo suo dicet : Decisionem pontificiam acceptare nolo; multo magia quam ante conciliât^ Vaticanum, credo papam non eeae **infallibili.** Si enim ista infallibilitaa exriteret,' de tali praerogativa habita quaestione, multis collationibus et decurionibus, illito con< ilii patres definitionem dedissent-

Iterum dico, definitio eat inevitabilis, ne quid fides capiat damnum ; si invitabilis, fiat in nomine Domini: semel facta, ômne catholicos etleorum episcopos obligabit decretum apoetolicum. siMe praevium suum consensum dederint episcopi, vel n<|n dederint. Sed, reverendissimi patere, animadvertite, quam magna differentia illa, quam immensum coram mundo et hominibus discrimen inter definitionem, quae usque ad suffragium ultimum impugnatur, et definitionem quae, unanimi episcoporum voto mlprobata. \im et fortitudinem aciei ordinatae, pra^lona Dei et animarum salute, eocteeiae impertit. Definitio autem non potest ponere episcoporum assensum sive ante hive post tamquam conditionem sine *qua non.* In fututum summus j»ontifex aget sicuti pro tenqoro acto agebat ; nihil mutabitur. De quaestionibus dogmaticis conquiret, consulet, definietque pro suo sacro^ munere et officio; ct habens aemper eandem fidem immutabilem depositi Petro traditi, cum ecclesia senqier coniungetur. et non eoiiiungi nequit. Super hoc puncto, in quo consistit nodus difficultatis. < nullam emendationem propono; sed spero et opto et precor, ut a reverendissimis Deputations patribus definiatur veritas tota et integra, verbis et terminis, quibus omnes nemine excepto aasentiri queant.

Dicitur secundo verbtyn esse novum, novum esse definitionem. Quid inde? In deposito fidei nihil est novum. In illo erat consubstantialitas, processio a Patre et Filio, transsubetantiatio et alta verba non nova quoad dogma, nova tantum quoad definitionem, qua veritas clarius proponeretur et explicaretur. Sumatur apostolorum symbolum, quot decursu temporis ei additae sunt definitiones? In hoc qiso concilio Vaticano approbati et promulgati sunt octodecim novi articuli sub poena anathematis credendi. In ‹o h-ciliri futuris haud dubium quin, prout requiret necessitas, alii addantur.

('itatur regula *quod* semprr. *quod ubique, quod ab ômnibii* etc. Orte quod eemper, quod ubique, quod ab omnibus, articulus fidei vel eat. vel definiri potest. Quod autem nunc fidei eoelesiae proponitur, tenebatur aemper ab hac aede apoetolioa, et ab omnibus tenebatur pontificibus. tn hac sancta aedo apostolica depositum semper integrum, semper inviolatum, et numquam deficiens servatum eat, quod de aliis eocleeiis et de aliis episcopis dici nequit : duo tantum afferam exempla. In Africa et in Oriente s niper et ubique et ab'omnibus validitas baptismi ab haereticis coilati tempore sancti Cypriani, vel a paganis, ut in teuqiore sancti Augustini, et in sensu claro beatae Manae immaculatae conceptio, tat^piam dogmata revelata non habebantur. Quod autem aliis deerat, Roma supplevit; te nunc sub poena anathematis credere tenemur validitatem telis baptismi, et conceptionem immaculatam beatae Matris Dei.

Alia» obiecüooea factes sunt, at tem frequieotar iUia obieetionibus responsum est, ut non credam hio at nunc **utilise»** ad illas revertere (voces : bene, beneb Unam tentum observationem superaddam. Promulgate hac definitione, quid fiet de epieooporum iuribue? Omnia locum suum et tempus habent. Ln schemate de ecclesia erit specialis discussio de episcopia, quorum status et iura erunt quod sunt, cum hao tamen exceptione, quod si in aliqua dioecesi inveniatur sacerdos contumax definitioni sanctae sedis, sicut pluries aocidit, obedite renuens sub praetextu defectus infallibilitetia in pontifice, talis excusat urnis omnis radix penitus evelletur; „et. ut ait Bomsuetius, episcopi erga summum pasTürem erunt oves, et erga ovee sibi creditas eruut pastor». inKdiockOsibus suis fidem et mores ut antea dixebunt, ad concilia vimieni ut circa fidem et mores una eum supremo iudiie iudicare poesint.' Nec laedentur ne»· minuentur eorum iura.

Episcopi hiberni durante trium saeculorum aue\4 pereequutiope sicut alia occasione ex ambone **diu**1, in Gallia, in Hispania, in Lusitania, in Belgio, fratres invenimus. In hac autem alma urbe senqier habuimus patrem, qui filios suos totius orbis catholici, triste et afflictos in gremio suscipit, fovet, nutrit, curatque. In hoc .sacro concilio Vaticano, invitante et iubento **Pio IX.** congregati sunt toriui» ecclesiae episcopi. Non sunt hic neque **Galli.** nequ Hispani, neqre Germani, neque **Ilali.** non sunt hic neque Americani, neque Europaei, neque Graeci, neque **Latini:** sed hic sunt orbis catholici episcopi pro fidelibus patres, pro se invicem frturos. pro supremo pastore **filii addictririmi.** Habentes igitur cor unum et animam unam et v.xviu unam, cum ill(i<trisrimit. Bossueto dicant omnes: ..Oh! sancta mater et magistra omnium ecclesiarum, ni ôblitu fuero tui, oblivioni detur dextera mea. adhaervaL lingua mea faucibus meis si non meminero tui. ni non proposuero te in prnu ipio laetitiae tneae."

Eminentistumi praesides, eminen'ôimi ac reverendissimi patro, dixi; quae hin Imum» **i^m^airi,** caetera ri quae Mint, sapientis-inn» \»**iro** iudicio quam humiliter submitti».

ORATIO

wcrendi ƀatri ðonon (iuillelno de Kett^br tpitopi Mtp/untinii

Eminentissimi praesides. hæ**ièrendi** pair e.

Ad IV caput quod sjiei tat primo rogo ut ih <x»ustitutione chire et distincte exponantur principia ab omnibus adqnsaa, ƫuibu **infallibility** Romani |ontificis regitur et nrcumscnbitiir. Nrii enim vetus conceptus infallibilitatis claro definiatur, res ijma non ita prout ab ecvicem intenditur, sed praepostero a pferisque intelligerelur. et decretum liuiusniodi ment» non illuminaret sed offuscaret, atque ittiumens erroribus viam sterneret.

t Vide «as oratiosen habitas in congregatione generali 4. IA februarii 1870, L L. 7«d.

‹ Arguneatom : .Kpiacopu· Mognntum· displicere sibi in primi· dixit qno4 ad fidei docma ãniu ‣ holae «entente referri relit. Addocta autem Melcbiori· Cani doctrina n-iranl St in con»titntione addereatet qaataor pHncipia ƫnibu ƫnialli MUtaa magisterii ecclesiae recitor. Nimirum 1° ut {«onlifex aeque ac concilii patre· debeat eu· plene infonuatns de eoo-irorenia ds qua agitur. 2° ut inmufar divina providentia di·^ ponente fieri ut media edendi· fidri drt rrli· ueeeaMha temper adhibeantur; fi· ein<«modi infallibilia indicia noui«i ex ucriptara- et traditione haurienda esse : 4« demam obiectam ãnfalli bllitatis non e«M nisi veritatem immediate rerelaUm. vel cam revelatione tam certe ronueiam u(illa Mue ista immaculata servari et proponi nequeat. Alias quoque observationes facit quae comprehendantur in emendatione sob num. M.·

Secundo arbitror ĕoctrinam de infallibilitate. A prout in ĕchamate proponitur et in Relatione ĕxplicator, eme scholae sententiam, non vero oommunem rocleaiae doctrinam de infallibilitate Romani pontificie ex cathedra loquentia; ac porro protector contra intentionem promovendi hanc scholae sententiam ad dignitatem dogmatis catholici. Neque approbaro pnmiitn limitationem doctrinae, quam theologi communiter tradunt, de conditionibus et requisitis, ut dici posait papam suprema auctoritate locutum eeoe ex cathedra; et, si infallibility RSmani pontificis «jefinienda est, poqtulo ne eo modo eoque sensu definiatur, quo omnes sententiae, quas hucusque optimis et innumeris theologis defendere licuit, anathemate proscriptae videantur.

Primo igitur rogo ut in constitutione clare et distincte, proponantur principia, quibus infallibilis auctoritas summi pontificis regitur et circumscribitur. Sunt autem quatuor huiusmodi principia.

Primum principium eat: papa e cathedra loquens debet esse bene informatus ao proinde omnia media adhibere, quae ad cognoscendam rei veritatem necessaria eunt. Hac de re Melchior Canus instituta comparatione inter inspirationem, qua sacrae Scripturae auctores illuminati fuerunt, et inter ossistentiam Spiritus sancti, qua ecclesia ab omni errore in fide immunis servatur, ita scribit in oçfŏberritno suo opere *de locis theologici#:* ..Duplex dii|crimeii inter sacros unctores et summum pontifioenlnatresque concilii referitur. Unum, quod auctores speri ex proxima Dei vel revelatione vel inspiratione scribunt catholica dogd mata. Nec enim egent exteris ad| scribendum incitm mentis, aut humana ratiocinatione e scripturis aliis argumentantur, disquirunt, colligunt. At concilium et pontifex (ita dicit Canus) hupana via incedunt, rationemque sequuntur; btque aigumentando verum a falso discernunt. Non enim exiistimandus e^t summus pontifex eam habere facult.tem, quae in apostolis, prophetis et evangelistic nerat, ut proposita unaqualibet de fide quaestione protinus dijboscere possit, utra quaestionis pars vera, falaave sit: sed adhibere prius consilium neoesse est, et expendere utnus-. que partirATgumenta: tum deinda aequetur auxilium Dei, quod videlicet opus est, ut lummus pontifex in recta fide contineaturı/* Hucuscŭis Melchior Canus, qui hanc veritatem, videlicet ad obtinendam Spiritus sancti assistentiam etiam human tm diligentiam humanaque studia adhibenda esse, laepius inculcat; atque ita luculenter ostendit quan opere distet a sententia reverendissimi episcopi Cilvensis, qui infallibilitatem non ab assistentia Spiritus sancti repetit, sed ab inhaerento quodam chaitomate, quo, etiam neglecto quolibet humano etudio| et labore, exeritur. Equidem nescio num theologus operiri poterit, qui rem ita explicaverit, aut illo verbo umquam usus fuerit.

Caeterum idem Melchior Canus inter alia sequenti etiam utitur comparationis exemplo1: „Quod hi Deus in sequentem annum frugum abundantiam polliceretur, ecquid stultius ease posset, quam dubitare, anne homines semina terrae mandaturi sint? Certe si seruerint, metent; ai non seruerint, non metent... Non enim frugum abundantia illa promissa nisi arantibus, seminantibus, làhorantibusque continget0. Pari modo ex sententia Melchioris Cani neoesse est adhibere consentanea media ad disquirendam veritatem revelatam, quibus adhibitis praesto erit etiam Dei auxilium, contrariam autem sententiam doctissimus Üb cpMûopua proran absurdam cantetl: „Ahwdum eet, inquit, ad finem aliquem niai per consentanea media prmn."

Quod si varum sst, nemo negabit inter illa media primum Locum oooupare consilium at suffragium apiapoporum. id est, eorum quos Christus ipae tamquam testea at iodines fidei instituit. Vel ipsa Ralatio id concedit dicens, medium ordinarium ac proinde necessarium esse consilium magis aut minus pro magnitudine vel parvitate rei, de qua agitur. Manifestum est enim huiusmodi suffragium neque semper, neque semper eodem modo requiri, ut summus pontifex plene informatus sit, eamque argumentorum utriusque partis cognitionem habeat, quae necessaria supponitur, ut ipsi ex cathedra definienti adsit auxilium Spiritus sancti. Resurgente verbi gratia errore aliquo, qui ab ecclesia iam damnatus vel praedamnatus est, peculiare episcoporum suffragium non B postulatur, ut summus pontifex iuxta definitam legem credendi de oborto errore plene informatus indicet, nec opus est isto suffragio, ai sententia episcoporum et fides ecclesiae iam alia via satis manifestata ait. Aliter tamen res'se habet, si de gilvissima quaestione agatur, de definiendo novo dogmate, de quo non plene constat, num in traditione et in praedicatione universalis ecclesiae contineatur nec ne.

Secundum principium, quo infaihbilitas ecclesiae regitur, laudatus Melchior Canus sequentibus verbis exprimit1: „.QuamqUam, me quidem tudice, absurdum est, ad finem aliquem nisi per consentanea media perveniri. Ita numquam ego admittam, aut pontificem aut concilium diligentiam aliquam necessariam quaestionibus fidei decernendis omisisselsta ergo duo principia omnino consideranda sunt; scilicet pontificem aeque ac concilia debere humana via prtxedere. Rationem sequi, atque argumentando verum a falso C discernere, ut Deus suo auxilio praesto sit ad ferendum iudicium infallibile, ac propterea Deum numquam permissurum, ut diligentia neveesaria quaestionibus fidei dirimendis a pontifice vel concilio negligatur *{bene).* Utraque veritas ad ordinem sujkt- naturalis Dei providentiae pertinet, et ideinv etiam utraque veritas claro enuntfand est.

Eadem divina providentia, quae summum pontificem et concilia ab errore immunia servat, simul etiam summum pontificem et concilia praeservat, ne res fidei definiant quin prius media consentanea adhibuerint: „.Commune est, ait Melchior Canus, crede mihi, omnibus ecclesiae iudicibus, ut si decreta ediderint temeritate quadam, sine iudicio, repentino quasi vento incitati, nihil omnino conficiant quod solidum, quod grave, quod certum habeatur. Ea par eat et gravja et certa in ecclesia haberi, quae iudicio, considerate oonstanterqtte edita sint/! Inde autem nullatenus hc- D quitur iam licere diligentiam sive pontificum sive conciliorum in fidei causa finienda in dubium vocari. „Nam Deus, ita prosequitur Canus5, suaviter disponit omnia, simulque prospicit et finem et media ad finem necessaria Si enim promitteret cuipiam aeteruam vitam, mox conferet etiam illi bonarum gratiam actionum, quibus eam vitam consequeretur: videlicet *quos glorifioavit, eosdem et mitificavit et vocavit,* ut ad Romanos octavo capite dicitur. Sic omnino, cum ecclesiae fidei firmitatem fuerit pollicitus, deeese non potest, quo minus tribuat ecclesiae preces, caeteraque praesidia, quibus haec firmitas ĕonservatur Ut ergo tota oeconomia concilii vere pateat, neoesse est utrumque principium insinuare.

i Dr toe. *thtd.* lib. V. cap. V, q. A te 1. x
« Ibid.

« De toe. iW lib. V. cap. V, q. A te 1.
› IbM.
• Ibid.

Tertium priuripium «eque certum» quod pariter constituit normam infallibilitati· «ocimi··, pertinet ad fontes «x quibo» tum pontifex tum coocilia haurire debent, iudicia infallibilia proferentes. Neque de boc capite dubium est; id enim in prima ooostitutioo· dogmatica huius concilii iam definitum fuit, ubi dicitur: „Supernaturali· revelatio secundum universalis ecclesiae fidem et sanctae Tridentinae synodi decretum continetur in libris scriptis et sine scripto traditionibus etc." Hi eunt fontes quibus inniti debet omne infallibile iudicium ecclesiae, eo quod si hodie dicitur tam summum pontificem quam concilia humana via incedere, rationem sequi atque argumentando verum a falso discernere, liaec omnia referenda sunt ad illos binos fontes sacrae Scripturae et apostolicae traditionis, quae quasi per manus traditae ad nos usque pervenerunt. Omnibus praesidiis, quae humana ratio suppeditat, argumentando et discutiendo scrutari debent ea diligentia, ac si inde totum negotium dependeret, adiunctis precibus et supplicationibus, quibus Dei auxilium imploratur. Patet autem quanti momenti sit boc principium, ut recta intelligenti· et notio infallibihtatis Romani pontificis habeatur, et quantopere necessarium sit, ut hoc quoque principium dare et diserte in constitutione exprimatur, cum nostris diebus pie quidem, sed oerte non secundum prudentiam iam affirmetur. Romanum pontificem talem traditionem siqierna quadam infusione quasi in (lectore inclusam habere.

Venio ad quartum principium, quo determinatur obieefum, ad quod se porrigunt infallibilia indicia tum Komani (ontificis tum oecumenicorum conciliorum. Etiam de hoc principio omnes <ath<ilt<i veniunt. Quantum scilicet patet divina revelatio, tantum quoque'patet divina assistentia et infallihilitae ecclesiae promissa. Quae enim revolata non sunt. (>er se non pertinent ad obiectum infallibilis magisterii ecclesiae, nisi quatenus tam an te connexa sunt cum revelatis veritatibus et cum aeterna hominum salute; irf ecclesia si in illis errare pos-et. neque revelationem intemeratam servare neque aeternae hominum saluti satis prospii-ere valeret. Etiam istud principium claris verbis declarari debet, si veram et genuinam notionem de infallibilitate in constitutione noetra dare velimus.

Quod si haec quatuor principia dare et perspicue exponantur. 1û srilhet Romanum pontificem aeque ae patres concilii debere esse plane informatos de «xmtroversia. quae agitur; 2° divina providentia disponente fieri, ut media edendis fidei decretis necessaria semper Adhibeantur; 3° eiusmodi infallibilia indicia nonnisi ex sacra Scriptura et traditione haurienda esae»: 4° demum obiectum huius infallibilitatis non esse nisi veritatem vel immediate' revelatam, vel cum revelatione tam arcte connexam, ut illa sine ista immaculata servari et proponi nequeat, ac tandem sancti Spiritus assistentiam, a qua infallibilitas dependet, nonnisi obeervatis huiusmodi regulis et conditionibus tum summo pontifici, tum patribus concilii praeeto eaae, haec omnia, inquam, si in constitutione clare exponantur, innumeri errores et praeposterae explicatione· quae de doctrina infajlibilitatie per orbem terrarum sunt diffusae, sponte sua evanescent. Nos quidem scimus, reverendissimi patret», haec omnia perperam dicta esae,; sed non sufficit hobi |^it nos sciamus. Certe nopu4irobit nobis, qui omnibus debitores sumus, ad il/is praeposterae explicationes tacere; sed edente· defimtténem infaftimlitatis debemus declarare quid verum sit, quid falsum et exaggeratum; debemus doctrinam ita proponere, ut non solum theologi et docti, aed etiam alii verum sensum dogmatis attingere valeant.

ť Ergo rogo, ut ia conatitutiooe clare et distinete exponantur principia ab omnibus admissa» quibus infallibility regitur < circumscribitur.

2· Dico, doctrinam de infallibilitate, prout in •chemate proponitur, esse extremam sententiam cuiusdam scholae, non vero communem ecckaiae doctrinam circa infallibilitatem Romani pontificis ex cathedra loquentia Ideo postulo ut schema ad sensum doctrinae, quae in ecclesia communiter tradi solet, *reformetur,* ne sententiae hucusqpe ab optimis theologi» admissae reprobatae videantur. Certum autem tet in schemate proponi specificam scholae sententiam, non communem eccleeiae doctrinam. Nam qui verum sensum schematis quaerit, non tam ad Ðeputato oratores commissionis dogmaticae recurrere ťtèl quam ad Relationem quae una cum schemate j^atribus tradita fuit. Et revera ibidem expositio veri aeneus, quo Deputatio dogmatica definitionem ſnfallibilitati summi pontifici· ab concilio expostulat pag. 33 supra. 23a ej sequentibus verbis concluditur: „Hoc senau ;qui ibidem expositus tvst), Romano pontifici infallibiliter docendi auctoritatem divinitus collatam fuisse, in schemate proponitur." Sunt verba Relationis.

Quinam est ergo te sensus? Id Relatio declarat pag. 33.ubi luieab [22θ>] legimus; ..Romanum pmtificem per se, citra episcopos tam dispersos quam m concilio ði generali sue particulari unitos, baliero praerogativam uifallibiliter omnee fidelee i.te.eudi et pascendi.* Et paulo post '23a s] idem repetitur sequemibus verbis. „Tota *icitur quaeati*»» «d hoc revocatur. utrum Romano pontifici *per* ťeap eiuamodi actus rapit is ac supremi do· toris «Onvvniat. quo citra reliqua membra vel citra reliquo» d<x«oH»» simul ťoncurrente totum corpus vel totum gregeiu du<ew et pascere posait". Haec ergo rot infallibiliiar, quae ðogmatiiv definienda postulatur. s< dn-ei mfallibilitaa Romani jamtifh-is per ae. infallibilitas citra »q iscopua tam ðispersu quam unitos. intalhl)iht»i> ctipiUs citra reliqua membra, citra reliquos do ſor» infallilulitar summi K>nt if icis m omnibus quae ad >upremum fidei iudicium spretam. omnino imh'þ<md»-iit« ab omni ťcxtţ *ume* ſ* < lesije et aliorum pactorum ag«-ntis. infallibility (pia illud dire· <c ev ludit ur, quod «anctus Antiftiinus diserte requirit, qui non ſ»o! sed iterum •livit : ..Papa ut singulari |ierc>nn et propre i nu»tu potest erraro, tamen |»apn utens consilio et r.-qutrons adiutorium ecclesiae, non potest errare' ita sanctu» Antoninus qui Eugenio IV tln'ologu fuit m <-on· illo Florentino. A nobis autem postulatur ut delimamus, summum puitifuem citra concilium ŝ1' Mtie adm tono ecclesiae, proprm tantum motu agentem erraro non posse; quod eet piant' mntradn t.umm doctnnat» sancti Antonini.

Hum vero eeae sensum, quo *uminu pontifex iuxta schema infallibilis declarandus est. colligitur insuper ex sequentibus. Nam rn eodem loco ubi hae< infallibility citra episco|M»< tam diqtersos quam in concilio unitos defenditur, anetor Relationis vult respondero ad obiectionem qua affirmatur, hac doctrina fieri ut Romanus pontifex tamquam caput ab episcopia sive (x|rporo magisterii erjlesiaetici dividatur. Quomodo refellit auctor hanc ohie» tionem ' ..Aliud eet. inquit. Romanum jvontifus-m per m·. citra epi scopo» tam ðis|»e>rHo quam in concilio me ťœin« sive particulari unitos, ha hero praerogativam infallibiliter omne· fideles do-endi et þdis-s et aliud, eum sive habitu sive actu umquam segrogun vel èpa rari ab obnoxiis sibi sive agnis si:c o\ibus." Et stat im affertur ratio huius þropositioni ; immo ita ptxwquitur Relatio: ..Cum Roinanus pontifex veluti raput docendo rogendoque in totum eorpu| influit, coniunc-

tiorue vinrala inter iptum et univereum gregem attrahuntur et confirmantur. Sed haec ratio nihil valel, eum id non probèt, quod probandum erat; in i^eiatioDe enim ita ratioçinalur; Licet wmmui pontifex omnino aolue et sine ullo adiutorio ecclesiae, sine ulla cooperatione aliorum doctorum doceo·, praedicetur infallibilis; tamen non separatur ab istis aliis doctonbue eapqt, cum docendo in totum oorpus^influit, ab omnibus eandem obedientiam postulat, quo pacto oouiunctionie vincula magib attrahuntur ac cpnfirmantur. Sed hoc mihi sophisma videtur ease. Nam non quaeritur num summus pontifex per hanc doctrinam iulaliibilitatii citrfc episcopos ooniunctus sit cum episcopis dk otmwquraf», uti dici solet, num ooniunctus sit cum^episoopi· tamquam obedientibus diMipulis; sed quaeritur num summus pontifex cum epimopis roniunctue sit tmleoadeafer et in ipso supremo actu docendi. num ipee tamquam 'supremus doctor et ludcx ixnnunctus sit cum epi»opis, quatenus el ipsi dmtores sunt et iudices fidei. Haec coniunctio est necesharnt. nam unus et indivisus est episcopatus in ŧa‹vh vt unum et indivisum est magisterium, prout munii corpus constituit ex capite et membris. ex 'iimmo jjontifice caeteriaque epiaopi^ ƀoχ'oβoφ

Çuod si summus pontifex suum actum magistern vxeneat i lira reliquos dootoree perinde ac rura reliqua n^inbra. id ŧ citra omnea alios fideles, prout duilur in Relatione, tuy Romano pontifici, quatenus hoc supremum ludicnim exervel. functio adanbitur a tuto episcopatu «qiaratai/lunc <x>rpus magisterii erclciuastivi Mpuidifur, et capw a membris, doctor ei›pnmus a ductoribus inferioribus dividitur. Ad hoc. ut rrctt» dicit Relatio, tota quaestio revocatur. Haec autem «hxlnna. qua omne diaxunen inter vinculum .quo episcopi, et vinculum quo simplices fideles referuntur ad summum |>ontifieein c medio tollitur. mihi omnino repugnare videtur sacns Scripturis. Haec doctrina pariter mihi videturi contraria traditioni et actibus conciliorum, haec ƀo trina nullo modo scqiutut^vx tribus documentis, quae in schemate nostro tamquam fundamenta (^us doctrinae stabiliuntur, l'uni autem haec omina iam a sex aliis reverendissimis episcopis et |>atnbus fusius exposita fuerint, nolo fis dem argumentis magis'insistere. Sed maximi moqioqti erit'in medium proferre systema, quo nititur tota haec doctnngde infalliinlilale Romani pontificis citra Ɵ̨iw citra omnia membra ecclesiae: nam wd mlwma uti nunc est definiretur, non tantum papa cclararetur infallibilis, sed insuper hoc systema, ex quo soMfata doctrina probari potest, auctoritate lnnu› <OiiciWIniplu ite approbaretur.

Audiamus cardinalem Caietanum, quem constat arbitrariis roniecturis plus aequo' induisisse, qui etiam relelierriniue est huius systematis propugnator^ ipio tota constitutio ecclesiae novam sjieciem induit ac l›ot‹v›tAs mutatur: ..Scietfdum est, ait ipae. quod sicut m natura dupliciter aliqua scilicet naturaliter, ut cum... infirmus ex virtute naturae sanatur, et superna!uralitw sicut cum'... infirmus mirarulo ŝa liatur; ita in^eerhwia duplici quoque modo aliquid £ fit. scilicet ordinarie... et de speciali gratia... Utroque autem modo princeps noster Iesus Christus in primitiva ecclesia usus eat. Nam in institutione eeleaia›ti‹ j regiminis ordinario iure perpetuo servandi monairhicum. id eet unius, jlrinripatuni instituit, et jOMiit Petnnn caput unum totius rorporis ftvlesiae. a quo, in omnes jxitestas iuriadictionis et ordinis onlmarie ðerivaretur. Potestda quae in Petro ŧ crdinarie. caeteriti eiosiolis nonnisi ex spe?ia(i gratia u Christo Domino collate eat. quamque ordinarie non-, nisi a Petro accepturi erant. ..Ipse Dofriinus, ita A proasquiUir Caietaa^s, ex speciali gratia praevenit Petram in dando (caeteris apoetolis) auctoritatem gubernandi, ordinandi iudicandique errji^in... asd boc boo fuit ex defectu potestatis in Betra, aut in exemptione aliorum ab ipeo, red ex praeventàooe superioris, qui prius dedit id subditis Petri ex gratia, quod ordinarie dandum erat iisdem a Petro." Et deinde enumerando quinque differentias inter potestatem Petri et aliotum apostolorum idem Caietanus docet: „Prima est, quia Petro data est ordinarie, aliis autem ex speciali gratia... Et quarta differentia est in perpetuitate potestatis; quia aliorum potestas finienda erat cum eorum vita, quoniam data est eis in personis propriis, pro solis personis propriis, et non pro eorum successoribus; Petri voro potestas usque ad consummationem saeculi perseverat, quia data est sibi in persona propria non solum pro seipso eed pro omnibua successoribus suis: quod sancti doctors· B exprimunt slib aliis verbia, dicendo quod data est Petro in persona ecclesiae V

Cum hoc systemate antissime cohaeret doctrina, quae in schemate projonituret in Relatione «xpliealur. lata doctrina vera non est. nisi verum sit illud systema; ac porro doctnna schemati» definin nequit, nisi implicite systema Caietani definiatur. luxta Caietanum omnis potestas et promis-ione». quas Christus apostolis dedit, post mortem rorum ceesalvant; in apostolis fuerunt gratiae ιιμ ή ' personales, quas Hucveesoribus suis communicare non valebant soli Petro illae jk›testatae ordinariae collslar sunt socwsoribu' (xxnmunioandae. et in epitropis nihil «sl.(msi quod a successoribus sancti Petn comedatur.

Recent lori tempore infelu insimus theologus Carolub Passaglie in suo rommentano»de praerogativis beati Petri * tradidit docirmani. qJ"·· saepe, non semper, tum verbis tum rebiisa-nni hoc **systemate**, C at ex eius discipulis unus altene ulteriu» pr ›grcasus, fere eodem modo loquiliïç^ul Caietanus. atque jam affinnare videtur. totam potretatem omn(W|Uc promissiones factae una cum obitu aj»oMolorum extinetas esse, et univorsam potestatem et gratrftai. quam Christus tum Petro tum caeleris àpwrioli promisit et tradidit, nonfitter^in ŝucceseorq^u beati Petn peAdurasse, ac proinde ſpso esse originem, principium, causam et fontem omnis potestatis ovloiaeticae; atque ideo episcopis nullam aliam louipeteiv potietatem, nisi quae a Romano pontifice ijisis comhiumcetur.

Equidem nolo inquirere quaninam auctoritatem haec echola in exarando schemate Imbuerit. systema Caietam audiviliùi·. Sed quis non vidgt idem systema nobis iniungi in Relatione, qua aensusirhematU declaratur? Ibi enim pag. 6 ai|b littera d '9cT ita legimus: „In apostolo Petro institutum fuit ajswtolicum munus et officium, quod una cum su)›rema illius a|»o atoliea potestate in successoral iure divino iugitrr propS^areturf unde Petrus potestatem apostoheam dn itur habuisse ordinariam: secus autem epicopi '·' Si haec doctrina vera eat, si potestas aliorum ajHwlololnm fuit merum donum extraordinarium, tunc certe buoceeaor sancti Petri non solum infallibilitatem docendi, sed universam potestatem eecleaiafticam possidet citra epitropos, tunc non solum ille plenitudine jvoteatatri potitur, ǫuae ipsi necessaria est ad exequenda primahis officia., aed in ipso solo rtTddet totalités omnino potestatis ecclesiasticae, tunc non amplius habemus successores ŧolonim. sed cuhi'eorum morte ex-

, *[tf aberit rfmtpum(a* papae *ft* ôwrt7M̨ cap III

• C PAraurli ComMrateriw de *pratrojtiliivi» bruti Pftri* apoM‹dèrwm priaripii *metoritatr tfiviiwwei fitterant·* 4·«-*prvbatit.* JUthbonae. IRRO. Jn-8°, 9 f„ ββββ p.

• Izegsndam relifwi *apotfoli.*

tincue Mint eorum promiauoM·, «t uunc natal Petrue, . qai aolua habet MKoenom ot» aolum in primatu, ■ad etiam in apoetolatu. Porro cum aolum, ut Relatio dicit, una cum (uprama iUiu» potentate manui et officium apoatolieum propagetur, tunc eene regimen eocleaiee eimpticiatimum erit : unu· nimirum eucceeeor ■ancti Petri reget univeraam eccleaiam. deinde epi-•oopua reget propriam auam dioeceaim ; et epiacopi ad nummum pontificem eodem modo referuntur, quo parochi referuntur ad proprium epiaoopum. et episcopi iu concilio generali tantum valent, quantum ialent parochi >n -ynodo droe-erena *impro fxitioeit).*

Mirum tamen eat. quod theologi hanc rem кιιιpliciaaimam nou perepexeriot, aed oontra in explicando regimine ecclesiae magnam nemper difficultatem et myMioam quaitdam obacuntateni experti vint ; et mirum pariter eat. quare ("liriatua Domitius duodecim apoetoloa et nou potius unum Petrum elegerit ax discipulis suis, ac per eum aliis potestatem communicaverit. ut ita eadem semper fi rma et constitutio ecclesiae iam a principio servaretur

Quod autem resera ita sit. quod revera in schemate non illa genuina doctrina ecclesiae de infallihililate summi pontificis e cathedra loquentia nobis proponatur, sed scholae sententia et quaedam extremae quidem scholas sententia, qua iura episcoporum in persona apostolorum cima magisterium ecclesiae ipsis collate [«eesumdantur. id mihi tandem liceat. fiauviMiuiis verbis tantum additis, auctoritate cardinalis Rellannini ixinfimiare. Vix ullus theologus illum xenerahileni s iront in vindicandi» praerogativis apostobese redis sufierax tf red nostro tempore forsitan et ijw» notam eryptogallicani effugeret? Bellanninus ergo agent. de certitudine iudicii papae initio dicit pontificem quatuor modia posse considerari ; uno modo, ut «4 persona quaedam particularis, sive doctor particularia «eundo, ut pontifex, aed solus; tertio, ut pontifex, sed adiuncto coetu solito consiliariorum ; quarto, ut pontifex, «d una cum concilio generali." Deinde supponit modum considerandi pontificem ut pereonam sive doctorem particularem dirent, omnee iu eo convenire. poase pontificem ut privatum doctorem etiam in febut fidei et monnn errare.

Kretant ergo tres modi considerandi pontificem, M'iiiret pontificem cum concilio generali, vel pontificem cum suo ‹ insilio particulari, vel pontificem solum ; ex quibus iani manifestum eat, quod rogo ut memoria teneatur. Bellarminum distinguere pontificem solum a pontifice prout ret persona particularis aut dator privatus, Ipee scilicet-considerat pontificem solum ul peibonam publicam, qui auo publico munere fungitur, red sine coetu consiliariorum agit citra reliquos episcopos, citra reliquos doctores, ut in schemate dicitur. Deinde pergit Bellarminue sequenti modo: Quibua ita constitutis, quatuor tantum remaneat di–gersae sententiae. Prima est haeretica, quae docet ^V>nUfjoem, etiamsi cum generali concilio definiret aJi^uid, poses esae haereticum in ae, et docere alios hadrestm. Secunda sententia docet, pontificem nonnisi inktpcilio generali infallibilem esae. Omnes, qui hanc opinionem sequuntur, restringunt infallihilitatem ad solam ecclesiam, ad solum concilium generale: hanc rententiam dicit non reae proprie haereticam, sed omnino erroneam et haereai proximam. Tertia sententia eet.^pontificem non jKjere ullo modo ? haereticum ner docere publice lywvrrein), etiamsi solus rem aliquam definiret. HaOc eeteotiam dicit in alio extremo positam esse, qua scilicet pootifui, solus aliquid definiat, infallibilitae adsrribitur. quae in preecedepti sententia ‹»n secunda) ad solum tonciliuA oecumenicum restringitur. Et haec tertia sententia est doctrina schematis, qua intdligitur papa ut persona publica, sed solus rem aliquam definien «ve citra reliquos episcopos et doctores. Hanc autem reotentiam Bellanninus vocat probabilem, sed non certam. Quartani demum sententiam, quam ipee requitur, vocal communissimam fere omnium catholicorum. Limites huius sententiae positivo rt distincte non definit, dicit tamen pnmo liane quartam rem lentiam quodammodo in medio esae inter secundam e‹ tertiam; sed cum Mvunda sententia summo pontifici extra concilium generale definienti ûnin» iudicium infallibile denegat, et cutn tertia sententia eidem infallihilitatem adseribit. etiamsi aolua rem aliquam definiat, sequitur. in har quarta sententia, quae quodammodo m medio est. Bellarminum docere 1° aummum pontificem etiam extra vonedium generale posse aliquid infallibiliter definire. 2° non tamen ita, ut solus et citra reliquos episcopos. et mne coetu œnmiiarionim. et sine coopérai tone ecclesiae agat.

Hanc esse mentem BeJlanmni ex eo etiam colligitur. quod ipee ad confirmandam suam sententiam /auctores adducit, qui docent |>ci)tifirem non porea 'errare, ai mature procedat ct conaihum audiat aliorum pastorum, immo vere expressis ‹verbi declarat h‹» auctores a sua propna renient ia >ion discedere. I|w alios quoque theologos adducit, qui alternis progredientes ad tertiam sententiam ‹magi a-cedere videntur. Summam autem evnientiam haec expositio a»quirvret. ai mihi tempus suppeteret ad expliiandam doctrinam eorum theologorum, quod Bellanninus pro ‹a rententia affert, praeter sanctum Thomam. ‹a taniim, Turrecremaia, Eckium. Thomam Valdenrem. Petrum a Soin sed hi omnes cum sancto Antonino conveniunt, et consilium aliorum pasturum et adiutormm ecclesiae non excludunt, sed positive requirunt, ac porro doctrinbe Relationi» omnino opponantur.

Patet ergo Bellarminum ad quartam rommunireimani fere omnium theologonM| rententiam eoa etiam theologos admittere, immo au confirmandam suam thesim. adducere, quorum doctnna reiicitur in schemate >t in adnexa Relatione. Secundo [alet reun doctrinam, quam schema proponit et quam breviter *citra* doctrinam vocare possumus, convenire ‹um tertia rententia Bellarmini. quam idem Bellamnnus putat esse probabilem sed non certam; sed fico non potiwt ut doctrina, quam tantus theologus ne certam quidem putat, tamquam dogma fidei definiatur, nisi nova argumenta interim acresserint. quibus id quod tantummodo probabile erat, redditum sit certum. PoAulo ergo fonnulam definitionis infalhbilitatis, qua exi Indatur doctrina, pontificem solum et citra episcopos, citra reliquos doctores e cathedra I^utmtem errare non ‹a postulo founulam qua uoctrina, quam Bellanninus in sua quarta sententia admittit, et £ua -docetur, fiontifioem mature procedentem M consilia aliorum pastorum audientem errare non posse, saltem non excludatur.

Postulata mea duabus propositionibus comprehendam. 1 Ergo rogo, ut illa quatuor principia de infallibilitate magisterii ecclesiastici, quae «eundum Melchiorem Canum exposui, in «onetitulion· ‹ lare et distincte proponantur.

2 Rogo, ut de infallibilitate sumet jonhfiiis ea tantum definiantur, de quibus fere omnes theologi inter se conveniunt, ne. exempli gratia doctrina sancti Antonini et aliorum, qui eiusdbm sunt sententiae exclusa et reprobata videatur.

Rogo ergo, ut formula definitioni· reformetur et · (pag. 13 [7 b ƒ poet citatum locum saocti Lucae) ita concipiatur: Vt *amittenliae divfuae* φM *promûeae errare* noa poser, cum tmifa» cum epieaopu, rire ta *concilio congregatu five per orbem dùpertie, eupremi* cimwiMwi cÀrtfiùmurwn *dociorif munere fungeiu... defaut.* Vel ut eodem loco ad mentem sancti Antonini verba aequantia inserantur: Cam *φiMo epiecopo-rwn. et auxilio ecdeeiae* Mtew etc.; v«l etiam ad ſmen tem Bellarmini inserti· verb» sequentibus: *Audito caneilio aliontm ptulorum;* vel adhibita simili formula

In omnibus hu> forniulie 1° declaratur, summum pontificem non solum in *concilia o^umo&iuo,* aed etiam extra concilium infallibili auctoritate reni aliquam decernere posse. quod nondum definitum, et corte re« maximi momenti eat, ut depositum fidei intemerate ciutodiatur; 2° variae sententiae eorum admittuntur, qui doreiit, Minimum pontificém cum ex cathedra loquitur numquQpi solum, aed eemper («unumtum cum episcopis loqui, quin resolvantur dıHh illimae quaestiones, an et quo modo haec oniuuctio cum èpiscopi se manifestare debeat; 3° altera quaestio, an pontifex, etiamsi solus rem «lupiam definiat, infallibilis ait, in eo relinquitur statu, quem antea <>ccuj»evit tamquam sententia pro· Ɓihili nd non certa, ut dicit Bellarminus.

ORATIO

reverendi patne damini Petri Isacarricrc t-pimpi olim ſtuadahtpemeie

Eminentissimi þraevide eminentissimi et ſre-nuxliHbiini]«trre.

Tritis et attritis me quaedam addentem sustinere velitis quaeso; pauca dicam.

Calculi invia eet quibusdam mens infractis, eC qmun nulla vis frangere poteat. De causa Honorii C m vitam aeternam. Gratia non adversatur gnuiae. omnia aliquando dicta: at dicenda nonnulla. Loquens ad dubium alta mente repostum de hoc facto Honorii, ſpiat virea hanc rem paraveram aliquando, relinquo; unum verbum retinens, ultimum verbum huius quaesi mnis historicae, scilicet lm>' ipsum iuramentum uaur-|Mtiini a summis pontificibus locum Petri ascendentibus duobus fere saeculis. In hoc lununento, ſx sxnixlos Vil et VIII adhuc vigente, non dicebant pont›fu·· Hiiallicma Honorio haeretico, aed dicebant anathema Honorio, qui pratis haereticorum assertionibus fomentum impendit. Ihvre ſhaeretici fomentum et eaae haoiviicum, lux' esset unum et idem? Si ab initio u>que iid finem huius quaestionis Roma praevaluit, et ſmn professi aunt Romani pontifices, etiam Honorium pro culpa sua damnantes, nec ecclesiam net' ullum e> praedecessori!^ eorum in fide ſdefectae ex altera parte dogmatica non est epistola Honorii ad Sergium, non est decretum de fide, non est constitutio D H}x>stolica fidem irremeabili modo definiens, et ad univorsam wclreiam directa. Pro me tantum ſoquor sed marmora ex lacubus emporii extracta non sunt indicio meo ſmanifestiora

Urgent et diount. ſe in nostro tempore aliter sese. habere. Sub aliquo respectu credo et ege. In sensu catholico a nobis enuntiando est etiam profectus in fide; est profectus in omnibus: crevit, sicut omnia crescunt, lingua ecclesiastica distinctius, melius eadem àteana, sad semotis ambagibus multis, et multis varias bilinguibus; crevit etiam in melius mutata praxis canoeUanae cum suis clausulis tempori opportuno accuratius appositis. Crevit praesertim Petrus, eed iuxta legem a Spiritu sancto assignatam in libro GeMteoal: *Faciant fructum iuxta gonue m o h,* cuius semen' in eemetipso est; crevit Petrus iuxta institutionem suam, principium suum, essentiam suam a Christo ordinatam et per saecula, concilia, scjùsmata, haerrees et errores varios ita explicatam, u/illa eradicata eradicetur etiam ecclesia catholica. Quid fides, quid fides sine operibus? Quid eocleda? aspicite circa noa, reverendissimi fratres; quid ecclesia sine Petro, nisi caderer?

Sed audio dicentes: haec omnes credimus, in nullo saeculo praeterito amor et fides erga Petrum floruerunt sicuti hodie florent. Nobis invisceratus est Petrus, ad illum curritur ex otuni gente, quae sub cdelo est, per terras et maria cum votis, cum lacn mis, cum muneribus, cum cultu effuso et omnigeno. Pom» haec omnia, sicuti mare et lordanis coram Domino, fugient et convertentur retrorsum coram dogmate infallibilitatis pontificiae. Itaque non est hic quaestio de opportunitate, quod iam dictum eet; sed haec definitio, quae imminet, nociva. maxime nocna. est ecclesiae Dei viventi. Ast prophetias non areqno spero meliora et viciniora salutis. Quare? Quia baex singularis et inaudita pietas erga sedem apoMolicam non ex homine, sed a Deo esi. In hae tanta pressura opinionum et errorum, ascendente diluvio idearum qui amant et tenent veritatem, ut melius teneant et ament, confugiunt ad Petrum et naviculam eius non demergendam. et dicunt: *Ad quem ibimut? errho vitae aeienear ſhabet* verba vita? in ore Christi tamquam in fonte, verba vitae <n ore Petri þr communicationem, sed ex utraque parte fons aquae salientis Spiritus sanctus qui movet christi fideles erga Petrum, movebit eos, si opus mi. et inclinabit <x> ad suscipiendum oraculutu. quod erit suum et vestrum *} ſim cd Spiritui eaurto et nobia* ·. Qui incepit, ipse |μ ɐy-fii iet, et qua perturbatio, si qua sit tentât io. *factet etiam,* dicit Paulus, cum *tmtati:me pr/ventum* ⁸ Pati pro Petro, eminentissimi et reverendissimi þatn est pati pro Christo.

Instant et dicunt: Hac animadversi ŧin mi onb nem supernaturalem pertinent. sed non sub ƀ; respectu tantum, sed etiam ad circumstantias extern» res exploranda est quaestio. Non loquuntur num m momento definitionis; nunc silent gubernia. Silentium eorum nonne timendum est ⁹ State, non defi Hiatis. — His diebus praeteritis, reverendissimi pa tres, vidimus equidem in prospectu nostro quamdam nubeculam, red iam non est sub oculo' ſnabeiſn evanuit, sicut vapor ad modicum parens; mmî non evanuerunt custodes nostri fortissimi, non evanuit gladius ille tanta gloria, tot victoriis grandis, etiam in vagina potentissimus, gladius Domini et Gedeonis. custodiens sicut filios mater hanc almam et sanctam civitatem, haec augustissima spatia, Jios sacros locos, has thecas reliquiis tot et tantorum pontificum refertas, hos apostolioos cineres Spiritum sanctum spirantes, hanc aedem Petri, spem et gaudium universae terrae, argulnentiun non apparentium, ab omni errore immaculatam et mndidani. -tamquam nix prima in diebus hyemia, tamquam lilium primum in diebus

1 Argameatasi: .Episcopo· »11· Ousdahipeasto schemti· doctriass io ŏamiba suseatiri ss dixit, et noaaullas observatioiM fecit circa diſlfailUtM praedpoas ia ssedia» prolato· ſaſnut «

⁸ Hoc tempore sntaaater siabtra Tiberi· rip% preps loca· valgo Le Msrmorata, plarfma ſkue Bolfo samara, qiM vetari aevo iU ooageeta tarant, wads lacas ilk emportas sppellabaiar. Rsc aratorie verba spsetaro vHsntar.^

• Iota. VI. se.

» let xv, m.

tMertatkX, 1&.

hisce aeatatia, Haec video, tn tea conndo; Mdnmror, maior et fortior in Deo et Petro epee mea. In tanta pace externa consulendum eet paci intentae.

Dictam fuit, omnea episcopo· pro certo habere pontificiam infallibilitatem; aad quaedam definitionem solummodo huius veritatis certae non exoptare ad bonum maius ecclesiae. — Nihil tam laedit adversarium, reverendissimi patres,.quam illi dicer·: credis hoc, cum aliud credat; videamus nes sicut sunt, ('irce infallibilitatem pontificiam non definitam non est una eademque sententia. Id quidem universaliter ct tamquam principium dicitur, inter haerases et inter veritates definitas et meras opiniones eeee veritates certas et inconcussas, quas nuHus negare potest sine quadam temeritate. Sed in praxi quid videmus relate ad infallibilitatem pontificiam? Alius dicit et credit hoc esse certum, sed non damnai eos qui dicunt hoc non esse certum; alii dicunt de hoc libere decertari lKisse. quamvis amplectantur jp»i, sed tamquam me- B ram opinionem, infallibilitatem pontificiam; alii eam non amplectuntur etiam tamquam meram opinionem, et hoc dicunt in quibusdam regionibus presbyteri, ŏoeton in seminariis profeasorea, etiam ex ambone ni ecclesia praedicatores, tandem quidam episcopi. Aliunde longe maior pars ecclesiarum tenet et docet infallibilitatem pontificiam esse certam: et ecclesia Romana omnium ecclesiarum mater et caput non solum certam, sed etiaiu fidei proximam asrerit.

Cum res ita sint, quid agendum est? Remanere m statu quo? Hoc emet permanere scienter in anar- ‹ hia, non in ordine, er ideo non in pace; quia, ut ait Augustinus, pax est tranquillitas ordinis. Quid ergfc Mipprest? Peremptoria et ťadicali solutio quaestionis. Itaque neecio quae veritas a Spiritu sancto profecta. incitamentis referta quatiat non hanc aulam arte confertam, sed mentem nostram usque ad ultima. Haec est illa veritas quae praeftiit Nicaeno I dicenti C Filio Dei ὁμοούσιο. quae praefuit Ephraino dicenti Mariae θαοτόχό, et nunc Vaticanae synodo obumbrat, ut quod implic ite Florentina de magisterio vicarii Dei unixersam ecclesiam docentis, explicite proferat Vaticana et definiat. Patres vestri, reverendissimi ťatn glorificaverunt Filium et Matrem, vos vicarium Dei glorificabitis: e(haec sunt, quae alii citius, alii tardius, puto, omnes dicturi sumus. Simon Ionae, quondam arundo vento agitata, sed nunc petra, quia in letcani quasi transsubstantiatus ea a Christo, pastor ovium, et fratrum tuorum confirmator ex officio, nos inter sepulcrum, ubi iaces pro tempore, et sedem, ubi rivriet regnas in saecula, libere constituti, urgentibus quasi stimulis igneis Scriptura. traditione, patribus, doctoribus. sanctis, ecclesiis, saeculis, experientia de praeterito, visu de.praesenti, et prospectu de futuro, obiectis perpensis et solutis, carni et sanguini non acquieecentee, aed Christo Domino trtkiiti, D haec non possumus non loqui, haec profitemur: Tu. Petre, cum successoribus tuis canonice intrantibus usque ad ultimum, tu in rebus fidei et morum ecclesiam universalem ex cathedra docens, tu infallibilia es. Et hoc si non dicamus, reverendissimi patres, non dicet summus pontifex, quia iam dixit.

Omnis papa, et sic concludo, ţomnis papa ante Pium, et saepe saepius Pius IX ipse, loquuti sunt da supremo iudicio Romani.pontificis. Pius de suo oraculo infallibili loquutus est, et hoç vetbo usus est in bulla dogmatica de immaculata conceptione beatae Mariae virginis, at ex parte'quidqjag cum hoc verbo, ante eum in litteris dogmaticis non usurpato, quod insertum vol0t in officio proprio auctoritate «ua edito et clerum utramque obligante sub poena peccati mortalia Christus in evangeRo'suo loquitur stel: Cusi roa cwm attaa aorim *bona* Aar /sbss nestri». çmmsIo ťnop *Pator* neater, *φo* m *onrlia* eri» riobri tone petarisboa se? Sic reverendissimi patres, sic sentiendam Mt de patre nostro, qui est ia terris. Dabit ne papa pro pane lapidem, pro ovo scorpionem, pro piece serpentem? (rores: Non, non')· Absit, porriget nobis veritatem certam et revelatam et non definitam; at cum decretam vestrum confirmabit, decreto suo dabit nobis et mando ventitem definitam. Dixi.

Nuntiatum insuper fuit a primo praeside tum episcopum Baloneneem, tum episcopum Birmingamiensem veniae loquendi renuntiasse; et interrupta disceptatione, ecninentissimue primus presses ait:

«Proxima congregatio generalis habebitur fena tertia sequentis hebdomadae, et in ea continuabitur specialis discussio schematis pro|M»iti."

43.

Congregatio generalia aeptuageaima ootava 1870 iunii 28.

Fena tertia die 28 iunii 1870 hora octava cum dimidio ante meridiem, in conciliari aula Vaticanae patriarchal!» basilicae, generalis reverendissimorum patrum congregatio habita eet; rui interfuerunt quingenti quadraginta novem patn», nempe 32 çardinah», 7 patriarchae, 10 primates, 81 archiepiscopi, 185 episcopi, 4 abbates nullius dioecesis, I! abbates ģenerale sive praesides congregationum ordinum monasticorum, U!»u‹n mitrae habeptes. 19 ģeneral ‹t vicarii generales; quorum omnium nomina, quae jerassignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum septuagesimae ixtavae congregationis generalis, qui inter acta concilii assonatur.

Reverendus pater dominus Ignath» Arviga an hj- episcopus Mecoacanensis mwam lectani celebravit. Qua absoluta. et recitata Oratione *Ăuu» Domine* etc., eiinnentissimus primus praeses dixit:

..Reverendissimi patn». prosequamur hodie specialem discussionem quarti capitis schemati» primae constitutionia de ecclesia Christi.

Dein ad ambonem successive vocati sunt ΓO'βτνιι- disaiini domini lesualdus Vitali episcopu» Ferentinas, lacobuN Ginoulhiac archiepiscopus Lugdunensi» ', Ioseph Caixal y Eatradé episcopus ('rgellensis. Thaddaeus Amat opuk'opua Montereyenaix et Angelorum. David Moriarty episcopus Kerriensi». Episcopo» autem Calvensi», et Theanensi» loquendi veniae renuntiavit.

ORATIO

reverendi ţatri domini feeuaidi Γifati

' epitropi Ferentinati \

Eminentisainii praraides, eminentissimi at' rc\crendissimi patt^.

Non turbetur cor vestrum neque formidet; unm»

4»

<MatU.VH, Π.

* ffie reverradiMiaas pater ia Maristerto dM S7 initt 4870 a mA· GratiaaepoUtaaa ad Lagteī-ťM· prteatiaten traariatw Mt

• AtgOMMta·: .KpteMpM FareatiMS, st bèmatiae privüagioa ritepktefasqaoq·· capadtati sMeModataa tem, prapMtit «MadattaMM q«M Mt Mb nrasro 7A, p. 8A Pwtaaao·· aaUte AsUbatb rirea feotriaaa veritatem, oratorio meda eoatra lug·· at extra na vagaatea araifoaM'toeacaa art. At leogM atoataa ia hae toit at otaqaemeatar a»4iqaa patrn; K M- ctroa fargCM raritoaU· COpalti dtixit: .BnirredIM·· pater, aihil baae mmbm babaat earn ihoeMnae caÿKfta qaarti, atm poa riat aM axbartattoMO gaearalM ad patre, da· aatee •Mm ragaa. at bravM rial eptteam aaaat at to ipama sate amMB Ba examptam ţraebere· Fnea taae addidit erater m Am dtoeadi ťarit.

*1·

•uim ꝑlu minut bone quadrentem in dicendo me insumpturam sposideo « promitto, «t ꝑromit quod praecipuum est, me servaturum emo. *

Exordio itaque, ac caetarit omnibua, quae ad torn minimo faciunt, promut amandatis, unum tantam modo quoad oaput nostram attingam, praesides et quotquot totis viri amplissimi ot eminentissimi petras, item ac fratres venerabiles ac reverendissimi; alia alia adhuc forte notatu digna, ea qua par est aequitate, lubenti animo expendenda relinquo. Cum nostra synodus noo tantum theologos et sapientes edocere tenemur, eed et praecipue christianam plebem (debitores enim notF minus insipientibus sumus quam sapientibus), idque ut et ipea cognoscat quid reapse et in quo sensu intelligendum sit privilegium inerrentiae, quo Bomani pontifices cohonestantur, idque praeterea, ut ae contre falsos doctores communiat, qui simplicium cor et mentem pervertere omni studio coiuuuur. putarem demimus idcirco. ut vel in fine capitis nostri, vel post illa verba ..excipienda et tenenda ee«" haec aut similia addantur: *Coeierum b«i/i Pet , tuccettore»* non *eo modo infallibile» dicimu» et at rimtu, ut liceat illi» quoti ab epitoipontm collegio ^utterialiter et omnimode teporati», media ordinario et humma praetermittere, quibu» ad ieram cognitionem rei, de qua agitur, devenire valeant. Quae quidem media* (ad haec verba specialiter vos adprecor. eminentissimi et reverendissimi patres, ut aciem mentis vestrae convertere velitis) eosdem (scilicet Romance pontifices) *numquam neglecturo». fidele» omne» nodum vel leviter dubitare audeant, »ed firm intime credere teneanim.*

Probe enim nostis, eminentissimi et reverendiseimi patres, quot et quanta prodierint commenta, ut primum quaestio mota est de asserenda Romanorum pontificum infallibilitate in rebus fidei et mM rum, et quomodo simplicibus praesertim religionis C nostrae inimicis sussurentibus atque verborum aeneum maligne detorquentibus, quomodo inquam interpretata fuerit et adhuc sit examini noetro iam subiecta veritas, quasi nempe Romani pontifices possint exinde ab episcoporum collegio materialiter et ut ita dicam mathematice separari, vel pro suo ingenio vel caeco arbitratu omnia proponere, vel divino Spiritu sancto afflari toties, quoties aliquid ad fidem et mores pertinens definiunt. At falso. Nos enim fatemur minime necessariam esse, quam dictitant, inspirationem. sed satis, ut a divina assistentia, qua sane non destituuntur, dirigantur. Maximum autem inter utrumque intercedere discrimen, neminem latet.

Quid plura? Numquid ad summi pontificatus apicem Spiritus Dei sinet, ut homines scientiae, prudentiae et conscientiae nescii promoCeantur? Nuniquid Romanorum antistites per plebiscita ad usum, ut ita dusmi, alicuius modemi delphini confecta, ve) vilis D snmmae pretio comparandi leguntur? Quis ignoret quae et quanta ab electoribus viris, sane pietate et praevidentia conspicuis, perpendantur, antequam ad Petri successorem eligendum , deveniatur? Sicut argentum in fornace, sic ssptua^bss septies examinatur in loeum demortui pontificia sublegi debens. Nolint ergo catholici bonae fidei, sicut caeteri qui bonam fidem non habent, illic trepidare ubi timor reapse non est. Gaudeant potius ac nobiscum laetentur, quod thesaurum hucusque in agro absconditum effodiendi opportunitas, *ac* eumdem, quaecumque demum Spiritui sancto et vobis definitionis verba visa fuerint, in lucem edendi, tandem aliquando advenisse videatur.

Porro memorata dictio, ni mea me fallit opinio, reiicienda non est. Doctrina enim his verbis contenta communi vel foro rosnnsum theologorum et oaaoeistarum suffragio probatur, inter quos iura merito eminet ciarissimue vir cardinalia Beüarininuÿ, cuius rnatentiam ad rem perbaOe errcarptam nobia exhibet Relatio aocuratimima de obrorvatamibro petram in nostram schema prolatis pag. S3 et 34 [supra, ooL 23-24]. Eius verba aliaque similia «t permulta, quae in bibliothecis facili laboro ex doctoribue depromere potuissem, beic referre me et vos distaederet, et a mea et a vestra forsan cogitandi ratione prorsus abludit. Lectiones enim preaeortiui praelongas et millier ac milliee repetitae, quasi stadiorum curriculum adhuc emensi non fuerimus (parcite eminentissimi patrea ac reverendissimi, ai nimia fortasse usae libertate, animi mei tantum, Deus ecit,%ensa inter animi mei septa cohibere non valeam), lectiones enim eive theologicas, sive canonicas meditationibus non raro commixtas coram hoc augustissimo senatu haberi, licet, prout saepe saepius nolentes volentes, auribus nostris beic audivimus, licet dico mirificas et omnigenae eruditionis plenae et cedro forsan liniendas, dignas quin immo quae typis mandarentur et nobis potius domi dirigerentur (ritus), quid aliud hoc est, nisi minuisse aeque verae doctrinae et sapientiae vim, qua pollent abunde? quid aliud hoc est, nisi flocci ducere tot monita nobis super hisce ac similibus indicta, quasi venerabiles praesides nostri non ad nos. non *ed* Vaticanos patres, sed ad Gorinthios verba facere voluisse (risus) viderentur? Quid tandem hoc aliud eat. nisi eorum salis superque probata patientia abuti ?

Et quousque tandem patientia, et praesiduin praesertim patientissimorum patientia abutemur' In scholis lectiones, in academiis dissertationes, in occlesia. in intimis cubiculis, in sacris aediculis icstrie meditationes quam maxime laudo; in hoc augustissimo et amplissimo senatu non laudo' Et \os. praesides eminentissimi, licet patientiseimi in nuperrime vestro monito certe et iure optimo hoc non laudastis.

Haec vere paucula, purpurati ac reverendissimi patres, pro mea conscientia vobis proponere ausus eum, non minus, praesertim in praesentium rerum adiunctia. in quibus auctoritas impugnatur ac impune impetitur ac pessumdatur, et omnia humana ac divina iura violentiis et armis cedere coguntur, non minus inquam pontificiae infallibilitatis, quae lionor. vis. et vigor omnium potestatum saecularium est, quam episcopalis dignitatis et auctoritatis haud timidus...

EminentinOrntu praete» cardinali» Capalti. Reverendissime pater, nihil hoc commune habet cum discussione capitis IV, cum generales animadversiones ponas; quibus in exhortationibus dum alios com monefacis ut breves sint, optimum esset ut tu ipse ante omnes exemplum praeberes.

Reverenditeimu» orator. At ego dixi haec, ut e\-primorem meam opinionem circa infallibilitatem summi pontificis; haec credidi, propter quod ita loquutus sum : nec timeo me ideo minus imminutum et humiliatum iri, nisi nos potius' nimis humiliatum et imminutum iri, ri in hao sacrosancta synodo in Spiritu sancto congregata summorum pontificum inerrantia, quod Deus avertat, fuerit reiecta aut exorta lis sub iudioe maneat. Et haec dixisse sufficiat, ne in foveam incidam quam feci, ne et ego in causa sim. ut dum summorum pontificum infallibilitati in rebus fidei et morum consulitur, indigentioeimi ac simul munificentissimi, ut alia taceam, Pii patris nostri, qui eocleaiae et orbis terrarum delicium est, in re pecuniaria infallibilitatem expugnare, et opus ab ipeo tam mirabiliter et audacter aggressum nostro cum dedecore cunctando demoliri velle videamur. Purpurati at re-

vetondioBmi poire», qcibo» mm datam at oqmiUm noaw u>y»terio, qui» «x robi· art, qui âoo sapiat rerbum Mtud?

At, dicunt, qiiamfio non «rt «ati» eliquata. Non eet eatis eliquata? Hue console· videant; pro me eat prata biberunt. Proponerem igitur, ut procibue noetrie oratio ad repeUeodae teropartote» et ad petendam eerenitatem adderetur, ut tandem aliquanto uno ore, una voro exclamare poeaimue: Felix quamtio, culpae felices, quae'tale ac tantum emolumentum Petri aucceeeoribue et nobis gignere meruerunt!

OHATIO

rrrerendi putris dorntai *laoobi GnwMiac archiepucopi Ltigdv»rtuù* *

Eminentimimi praecides, eminentiiuimi et reverendissimi patres.

Non de doctrina schematis, sed tantum de formula quae nobis proponitur, loqui mihi mens esi, et quidem non sub aspectu sublimiori et dogmatico, sed practice, licet quaedam furean etiam dogmatica loquar. Sunt enim varii generis formulae, quUe plus minusve recte, plus minusve perspicue rem explicant: varia genera formularum, nec etiam quae melior sit. indicare mihi animus est. Opus minus ambitiosum aggredior, characteres seu conditiones quibus vestire opus sit definitionem, ut sapienter acceptanda sit, simpliciter describo et vindico.

Primus est ut per se excludat in summo pontifice definiente omnem ideam revelationis et inspirationis; 2° ut infallibilitas summi pontificis in eo non appareat uti inconditionata. nec tamen nimium conditionibus impedita; 3° ut ad revocandos animos patrum ad unitatem iη concilio apta sit. et extra ad provocandam aut saltem obtinendam debitam pontificiis decretis oliedientianr.

Primus est ut per se excludat in pontifice defi- C niente revelatipnis et inspirationis ideam. Hunc characterem definitionis formula praeseferat neeeeee ost, quia certum illud apud theologos, et etiam ab ipsis summis pontificibus declaratum, magnum nempe existere discrimen inter infallibilitatem apostolorum et infallibilitatem ecclesiae docentis: illam esse infallibilitatem revelationis directae, istam conservationis, et in ecclesiae magisterio illos auctores, (icntifiere simul cum episcopis custodes et depositarios esse; et hoc ipsum est. quod docebat summus pontifex Caelastinus I in sua celebri epistola ad concilium Epbesinum tantis laudibus celebrata nec ineo sensu satis umquam a theologis meditanda. Postquam enim dixerat pontificem simul et episcopos in iis verbis Christi: *Emtu docftf* etc. accepisse generale mandatum, omnes ideo agere voluisse, quae illis sic omnibus in commune mandabat officium, subdebat: ..Necesse est ut competenter nostros' sequamur auc- D tores. et subeamus eorum labores, quibus omnes succoreaimus in honore." Et deinde quod directe ad rem: ..Praestemus ergo eorum diligentiam praedicatis (eorum nempe apostolorum), post quae praedicata) monente Apostolo, nullam praedicationem iubemur pdmittes». minor tradentis officio custodia traditorum. Illi iactavwunt fidei semina, nostro haec solhcitudd custodiat." Unde coœludit: ..Agendum igitur est robore communi, ut credita et per apostulioam succensionem hucusque detenta servemus Quae certe ita perspicub eunt, ut commentario non indigeant. Sed adhuc et praecipue nsuasae eet. ut hoc ohprartere investiatur definitio noetro, eive formula adoptanda, ne ansa praebeatur haereticis ecclesiam catholicam criminandi, quasi teneret et vellet suos pontifices ease conditores dogmatum sicut et canonum, et, ut ipai protestante· loquuntur, ^*bitro*» *fidri rt* domsMioret, quibua nulla alia ratio in docendo revidenda sit, nisi ista quae soli Christo competit; Qsud arnmts ioqtmntir, et quotf tstftmsu festamsr

Et sane quidem sapientiasimus pontifex noster in suis litteris ad protestantes aliosque acatholier», directis, quo efficacius huic criminationi occurreret. duabus vinibua veritalegi cstholicani exhibtir lit depoeitum evcleaiae ooncmlitum et Spiritu» »ain4i ope ab ea immutabiliter «enandum: „h> qua im- ckeia), inquit, veritae eemper stabili tiulliqm umquam immutationi obnoxia persistere debet, veluti depositum eidem Eocleeiae traditum integerrime custodiendum. pro cuius custodia Spiritus >an< h pr.ieaentia, auxiliumque ipai ecclesiae fuit ρβη»»·ηι«· pmmusum V Et quo provi<len« sapientia petm h dortoria nostri supremi manifest? appareat, aniinaiber satie velim, reverendissimi patres, illud veritati» r v - latae depositum dici ηοπ Petri, red ecilwm?, πά hb ipso solo custodiendum, aed ab ipsa ope Spiritu sancti et veritate promissionum .Christi omnibus ap«s:·>! factarum: quod omnino consonum eat verbis »omnea episcopo» in persona Timothei admonens- Pfqwhi/Mffi c»whxi«: eisque gratiam non defututum in hoe munere adimpiendo, addens:. *Bonum drporihim* C *prr Spiritum murtum. qui habitat ininobri*

Aat, reverendissimi partres. nonne evidens e contra minus veritati consonam, et haud satis utilitatibus et necessitatibus supradivti» providero, formulam nostram. in qua nihil de hoece charactere infallibilitatri)M»ntifniße perspicue 7 Xam vox ista ..ex assistentia Spiritu· sancti satis explo ita non eet ad omnem suspicionem amovendam; et addendum. ex quo doctrinam, quam proponit sutunnis pontifex, depromit, nempe ex fontibus fev.elat.umi «»\ sensu et fide erd^iae universalis, ex ttbp< veritatis ipsi concreditae, quod certe facillimum. Quod e· iam ab ipsis factum ductoribus medii aevi, qui verba Christi: *Ropari pro* /r, ad succeenon Petri extenderunt. Iam transeunter in alia oratione haec verba episcopi Dignensi». Eugenio IV in sua relatione coram pontifice in concilio Florentino prolata, iam transeunter haec allegavi „Sic dicit Dominus Petro D *Rogari pro* /e, *ut non drficiat lidtt tua;* quod communiter intelligitur de fide eocleeiae. quae numquam in charismatibus necessariis deficiet, cum dicebat Petro Christus iam ex commissione sibi data, ut ad eam per universum numquam deficientem aspueret, et inde acciperet, unde singulos confirmaret.t Animadvert ite/ reverendissimi patrea, ha vooc» vadr. quorum mmus manifestius adhuc ex sequentibus apparet; sic enim sequitur: ..Pergit IXuuinm» *Et tu (dignando ttonivrtu* (ad hanc fidem evclreiae) *ctmfinna fratrrt tuon.*" Et haec Mint quae a legat ›

1 ArgaiMataa: .Arehieptaop·· LogisasaMa asa te «A». ■atto testriaa, m4 te forant» tetaltfoais loqal ·» «U» 4lxl«, * «site· rok aapaeta taiuut prMtioo. Ia· vara prapoaitaa tetaltiase· Usas MUAltfealte· vtetiraitsai dixit: 1· .«t eirlatet ia paatifca tedaiasta oaiscai ite»· iasptratiaau x reveiatioais; te at base iaMUMUtas see appareat iaooaditiaaata, ■se alate ooaditiealtee tepsdita; te at ≺t. dt ad aaitataa proeareate·, eae ad aaeciHaadae patias ia roaciUo, et extra eaedliaa ad provoeagtea aat «Maa obtiarods· obadieetiaaL Haas tria tare ■limite· evalvit, ia ia» vero aalUa peculiare· «•«qtetlro— proposait, sed dedarovit a. Aatoaiai foraalac - ia mite ädhaerere.

i Afad Coawtaat, *Epitt.* rr. pmh/fcMM, p 1l6Λ.
‹ lean. III. 1).
' Ct sapra» t. XLIX, IMOo.
4 II TteaU. I, U.
* Ct oratisMSi tb eo4em aattaits dis Λ maii habitae, ra, eoi. >17 a.

Eugenii in relation· solemnj didebantur, omnibu· plaudentibus concilii Florentini patribus, e quibus ex pnmitur Petro et Petri successori, dum officium confirmandi fratres implet,'ex fide ecclesiae universalis depromendum unde illos confirmet. Quid mirum si nos et talia proponimus?

Secundus character est, ut summi pontificis infallibilitas non exhibeatur ut inoonditionata, nec tamen nimium conditionibus impedita. Sat iam declaratum est nomine Deputations de fide, infallibilitatem, cuius definitio proponitur, non eses ineonditionatam, ut in tali re morari liceat : immo etiam illi Deputati plums ex hisce, conditionibus nobis indicavere, tum ax parte xubiecti, tum ex parte obiecti, tum ex parte ipsius actus definitionis necessariis; nec diffiteri renuerunt, quod iste actus investiri debeat čondi 'onibus examinis, consilii, quaestionis gravitati ac difficultati proportionalis. In Relatione de observationibus referuntur duo textus Bellarntfcii, quorum nec etiam summam hic exhibeo, quia omnibus praesens est. Sed puqmratus alter, non certe pani nominis, cardinalis Orsi, longiux quam Bellarminus progreditur et celebrat innem concilii tamquam conditionem necessariani pro definitionibus ex cathedra aperte declarat, et pluribus argumentis adstruit, quae certe vins in lebus ecclesiasticis ■ersatis deeunt, Vnuir hic profero, ■ omni exceptione maius, nenqie in- ƀrofferionibu fidei, quas per plura saecula pontifices nummi in dio electionis vel inaugurationis Miae emittebant, cuncta quae ƀraedecessore suos ƀqjjƀ(ƀdrvt» synodaliler atque devretaliter statuerant, aohmni iuramento testabantur h

('netorum nemo est, ni fallor, qui cum llellai mino et tiliis veri nominis theologis, qui m>es»ilatonr ictarum conditionum impar ipso principio hoc non statuai. definitiones de fide ƀdero praevipue ex traditione tjiŕch et eonsenau t' lesianim : unde super his nulla inter nos controversia. Sed quaerebatur, utrum in decursu rapitis, in definitionis prooemio, un nr formula istae conditiones declarandae essent. Hic difficultatis cardo versatur. sed, ut ingenuedicam. quae parum seria vel. Nullus wrte arbitratur necessarium immo vel congruum, ut in ipsa formula adeo extense «n expheite omne· ista conditiones proferantur *At'* in protemio. Sed cur in ipsa non indicarentur, aut saltem' una non exprimeretur, quae alias omnecomplectatur, non perspicio. Nonne cum sit reapse aut declaretur ipsa conditionals, ut-imondilionatam m solemni formula exhibere decet summi pontifie?» infallibilitatem? Num hov sinceium ao ecclesiae gmvitaibri sapientia dignum ? Ergo non superfluum.

Sed forsan, ut dicebatur. ne cavillationibus detur Jocus. Verum sten.t in prooemio ar in formula ipsa definitionis istae conditiones, nonne criminationibus et cavillationibus ansa praebebitur? Sêd ipsa definitio, quibuslibet verbis exprimatur, num ab omni ■■\ illationis }>enculo immunis erit ? quis credit ? Quis nem it, verbi gratia, Christianum Lupum de definitionibus ex, cathedra loquentem declarare, hano **wm** ex *cathedra* qpinque sensibus intelligi, nempe de catliedra episcopali, de cathedra metropplitaua, de cathedra primatiali. de cathedra patriarchal!, de cathedra suprema et universali sumini pontificia.

Ego libenter dederim omnes conditiones in ipea formula non esse -evolvendae sed quid incommodi, quid periculi, si inserantur verba haec yvérbi gratia *de fratrum morum comIw*, vel: *toquent ut caput ecclesiae, eiusque cunnlio, et requisito eiu» testimonio et adiuiorio,* quae nihil aliud, quam verba sancti Antonini aunt, aut alia huiuamodi, quibus exprimatur concursus episcopatus? Nam quod MuzweiH optime dicabat- de confirmation· pontificia erga concilium oecumenicuin, nempe aliud eat consensus, aliud confirmatio, aliud consensus immediatus, aliud consensus mediatus, aliud consensus expressus, aliud consensus virtualis, aliud confirmatio communis, aliud solemnia Sed quis non videt neque acopum assequi, quocumque modo summus pontifex ostendat seu significet, se suo consensu conciliaribua decretis accedere? Idem ergo de isto concursu episcopatus cum pontificiis decretis dicendum, quocumque modo fiat, in hoc tota res ut ecclesia universalis it? suo capite supremo agere et decernere rite censeatur. Nec pertimescendum, reverendissimi patres, quod ex hisce additamentis ht formula verbum Petri fiat alligatum. Veritas, Christo ipso teste, hominem Qon alligat, sed liberat ; et conditiones illae veritate ipsa innixae. sicut et sapientiam ita et veram libertatem ecclesiae redolent.

Nec tandem, quod a pluribus audivi, optandum sane ut haec talis conditio inseratur, sed hoc nimie practice arduum. Exempla dedi formularum, tentamina potiuK quam textus, quibus e contra haud difficillimum hoc appareat. Nec obliviscendum. quod «aepç inculcat Augustina», nunquam deesre possibilitatem ubi adest plena et vera voluntas.

Tertius character est, ut formula deducenda ad unitatem, in ccwilio procurandam Hpta sit. et ad provocan^snu aWt saltem obtinendam doctrinae debitam pontificiis\ decieti.» obedientiam idonea, tjmxl illa- comparetur formula, quod ita temperetur. ut ad unitatem omnes in coin ilio reducere apta sit. quis vX nobi» non optat, non a Deo adprevatur? Quis netu it in wivsiae conciliis aliter res agi. quant in comitiis vel % conventibus publicis et vix ilibus, et non ipsi» satis ('ww materialem illam pluralitatem votorum? *Obmurmdranfibutt ƀonnM paribus. orator ad* r<w *conreistis ait:* Velit is audire, videbitis quod nihil dicam, quia! ullo inodo^ex sensu catholico non prodeat.) Quis in historia conciliorum versatus ignorare aut nbli\isci jxxisit, quibus artibus, quibus lonatibu». qua oeconomia tutum sit. ut qu· fieri posset. vota-et suffragia patrum ad unitatem reducerentur?

Et hic hac sententia lam acriter disputata imn argumentor; non iis quae dividere no· videntur. >od iis quibus omnino coniungimur nitor. Mentem, sensum, usum universalem ecclesiae simpliciter memoro; eius fundamentum in verbis Apostoli significo, quibus vult nos stare in uno spiritu pnanimee ƀollaboranti fidei evangelic. Haeeque dicendo, me mentem, votum, desideria omhiujn exprimere sentio et affirmo. ıConficiatur ergo, quatenus iura veritatis nécrasaua patiantur i^nam haec iura semper in conciliis episcoporum censentur reaervata), quae omnium aninms ad unitatem reducr.t. formula qua forsan singulorum cogitationibus, opinionibus aut etiam scrupulis non omnino satu fiat, sed quam omne· mente libera, firma conscientia, ut sanam et sapientem, ut iura summi pontificis declarantem et extollentem, nec iuribus episcoporum detrahentem et adrersam unanimi ore amplectemur. Comparanda etiam ita eet vere, ut ad provocandam fidelium obedient iam idonea videatur.

Et hic; reverendissimi patres, non mea, non de meo ingenio proferam, sed quae a summa auctoritate declarata, in medium adduco. Pius VI, ut norunt omnes, iurium sanctae sedis assertor strenuus et acerrimus, et clarissimus vindicator, suam sententiam super constitutione civili per aliquot menaee distuleiat. Macce cunctatione permotus rex Ludovicos XVI apud pontificem de ipeo pontifice querebatur; et huic per

ı *Litor* fharwM rr. *pentifiettm* Cf. Migas, ƀr. lat, ŧ CV, p. 7»

breve Pius VI ha» suae cuncUüoaû rationed dabat: A „Ut sancti Petri suceneor ad declarandam poet mature peractum examen doctrinam devenire poesit. certum eum eaee oportet, primi paatoria voci docilitatem audientium non defuturam. At qui» nobia huius fidem docilitatis faciat, hoc tumultus, furoris, delirii tempore? Quisnam ex enuncialionibua nostris malina plus, an boni emanaturum ait, äffirmet? Et post pauca: „Omnia amissa reputari ac perdita deberent, si centrum 'unitatis vim suam atque in animos influxum amitteret/ Et tandem: Numquam profecto obliviscemur, nos communis ßäia personam gerere .... Nostra nos patientia contra furores pugnabimus, animorum mobilitati atque inconstantiae lenitatem cunctationemque opponemus... Nos praeterea tui regni episcopos hortabimur.... ut ab omni pacis turbatione caveatur, neque ulli possint tumultus infestationesque excitari, quae omnino et praecurrerent schismati, et illud ipsum consequerentur V Haec B summus pontifex Pius VI die 22 septembre anni 1790, id est versus perturbationum gallicanarum initium.

Est ergn et loco principii habenda el sacra omnino regula, quod ut sancti Petri successor ad declarandam post maturum examen doctrinam devenire possit, certum eum esm' oportet primi pastoris voci docililatem audientium non defuturam. Haec prae oculis et in hocee solemni momento regula maximi habenda cat. Nam sicut et ad Petri successorem extra concilium, ita ad eum in concilio indicantem. attente et a nobis ipsis quaerendum eet. utrum non simpliciter confidamus, sed certi simus docilitatem non solum fidelium simplicium formulae •hobis traditae, ut loquebatur Pius VI. sed audientium in genere non defuturam. Nonne tempus, quo visimus. illi tempori, quo loquebatur summus pontifex, omnino comparandum? Nonne |>ertorbationes men-C tium.'libertas errorum. lirentia doctrinarum hodierna sunt quaedam quasi extensio «sirum. quae tunc mundum agitabant et in mundo apparebant? Nonne tempus hoc ipsum tempus est tumultus et quasi universalis delirii? Quis ergo huius fidem ßocilitati facial in delirii tempore? Quianam ex enum iAtionibus formulât' «pialis praebetur, maline ßlu an b >ni emanaturum sit. affirmet?

Sumus, audivimus quid ha ' de re cogitent, aentiant.phires Germaniae. Atnericae. Angliae. Gallia? episcopi, id· eat alii ipsi, qui ře a proximo vident 'et quasi manu *tangunt.* Hos .timore·» non ita fundatos, haare affirmationes forsan non ita «vase certas, inveniuntur qui dicant, nescio utrum ullos conlatus et attentus, «pii nulla probabilitate illos niti, affirmaro possit. Hoc saltem Pii VI gravi momento monitum |>erj>endamus, omnia amissa reputari ac peniita délièrent, si rentrurn unitatis vim suam atque in animos D influxum amitteret. Nonne iam aliquid ex har vi. ex .hoc influxu atnisiree perspicimus ac dolemus? Omnia ex tali definitione quaerenda et recuperanda speramus, sed non ut certum jin nostra cornaientia habemus. Et si certa non eunt, et si haec separationis inter ecclesiam et statum, et schismatis tentamina et semina facta videmus et sentimus, nonne sanctae sedis auctoritatem et in animos influxum ob minus vel magis strictam definitionis formulam tanto discrimini obiiciemua?

Alio verto animum, ad summum nempe pontificem nostrum, certus quod numquam -Miturus sitne communis parentis personam gerere; quantum livet et decet animorum mobilitati atque inconstanti^ lenitatem ait oppositurus, et curaturus ne ex episcopis hic adunatis, quicumque ait, ulli infestationes possint excitari, quae animorum nimis divisionibus praecurrerent, et eas consequerentur. Caetenim non proprie dictam emendationem affero, aed simpliciter formulae sancti Antonini adhaereo.

ORATIO <

rrtvrnsdi- *ßatri* dotAki *lonrphi Catjal y Ettradr rpitcopi I'rgdlmù'.*

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patres.

Hoc certe necessarium reputo Basilecnsis ßogmati peccatum, quod divina lex infallibilis magisterii ex cathedra beati Petn clare mundo effulsit. Oh felix gallicani conventus culpa, quae tale an tantum meruit infallibilis veritatis catholicae magisterio Romam pontificis obsequium et triumphum, in hoc Vaticana concilio ad Dei gloriam complendum' Omnes tandem vicimus; solus error de necessitate consensus episcoporum ad infallibilitatem definitionum dogmaticarum Romani pontificis devictus eat! Quod liene adnotai it Bossuetius, ecclesiarum Galliae decus a»· ornamentum, errorem mutabilem et variabilem, atque ömne? mu deceptricis speciei formas, ţuibu ĩntumivMen ♦•in·' pus cooperitur et cohonestatur. converti tandem ĩtf veritatis adamatae, quaesitae et inventai' efficax argumentum et nobile triumphum. Ita plane ăidit errori basileensts dogmatis, exsuscitati ex parte et redivivi magica potentia famosi gallirani «onventu?, tiam nihil eo magis, «gérante dixiiuçprm identia. inservivit ad exaltandum divinum et infallibile mau' sterium Romani pontificis e mthedra uni\ei>an: clesiam dorent is. ac proinde, ut supponitur. «-mh dri ' piimatialis.

Ree hare e\identissiina fartu iam es' m Imipx concilii Vaticani congregationibus generalibus. Et enim liret adhuc nonnulli videantur inter line <"-e de .hac re nonnihil discordes. tamen et ţp per hum ăm ft cucleris putribus disvunluim tnumpimivm thronum infallibili magisterio cathvdriir Ivuti Petri construxerunt; et non dubito, qum ĩmagnu ille pontifex Pius II antea cognomento Veneas NRvnis nil«·»s asM'»pietur exempli .-ui magnamni ţn<· ĩmitat.«r· Fuerat hic pontifex, cum in jntnonbu- luvret. . ł>n cilii Bnaileensis ĕnuditis theologus, et propugnator ărerrimii praerogat»varum fiotestati- «pncilii tainqiiiiiii immediate divinae .i« ţp» :j ŝn potestate ţnim episcopi. Romam pontili.,·.. At postquam fanent is ulceris grav t'oient ĩHinsen humilitor suum retractavit errorem, et Dem» qui exultât humiles, illum erexit ad thr.muni |s»ntilicium. Ibus· humillime ad universitatem (’.doniensom m rq-sit sexto kalvndas Maias anno 1463 ad pristini errons scandalum reparandum: ..Nos homines ŝumu et ut homines erravimus. Neque imus inficias. multa quae diximus, scripsimus, egimus damnari posée: verum non ut Arius, Eutychre. Macedonius aut Nretoriu et alia blasphemorum turba ex animo damnatam viam elegimus; seducti peccavimus ut Paulus; et ignorantes jiereeeuti fuimus ecclesiam Dei <t Romanam primamque sedem ... Recognovimus errorem noetrum. venimus Romam... Eugenio {Kmtifici maximo caput submisimus, et reconciliati eretadae Romanae doctrinam eius imbuimus; et illud Hieronymi diximus: Ego nullum primum, nisi Christum ŝequen bealitudini tuae, id ret cathedrae Jetri communions consocior etc.' ; protp saepe audistis.

1 Argunsatasai: «Episcopus Urgelleosis emendationes proposuit qua· suat wb num. tt. ββ, ®8."

i *Pii* Γ7 *acta,* rei. I, p. BW-40, adit. Propsg. tidei 1871.

' RoAoUayi, rfr fiom. tom. I, p. 81», 890.

Ad quid Aeneas Silvius? Qu'la erroris retractatione rediit ad antiquam veramque fidam ecclesiae Germaniae, ad fidem inquam quae laudata est a Rabam» Mauro archiepiscopo Moguntino de impossibilitate errori? iu cathedra beati Petri. Et utinam quae leguntur iu actis Patricianis et apud Cochleatim de applausu magno principum germanorum in conventu Moguntino anni 1441 ob disiectas ab Eugenianis difficultates Basileensium, et de Obedientia quam per oratorem Aeneam Silvium iidem principes praestiterunt Eugenio doctori ut dicunt et magistro veritatis anno 1447, lucem afferant «aecis.

Bellum autem quod baaileenses patree indixerunt Eugenio Iy ad eum subiiciendum auctoritati et obedientiae concilii, definientes, concilium habere supremam et infallibilem potestatem immediate a Iesu Christo, majorem et superiorem pontifice Romano in rebus hdti et tuorum, nondum omnino cessavit. Reliquiae erroris latent adhuv eub cineribus, et a nonnullis doctissimis viris confoventur ex falso.zelo tuendi et vindicandi praerogativas et potestates eccleeiae, id est episcopatus, ac si revera existèrent in ecclesia duae distinctae personae duabus distinctis naturis et potentatibus constantes ac veluti gladiis duobus munitae; ♦·x quarum unione conflaretur plenitudo potestatis ac infallibilitaa magisterii divini; atque ita error baaileensis dogmatis de concilii potestate imn odiate divina et maiori papa, et qui tunc confixus fuerat ad formam erroris alius de Patre maiore Filio, mutatus nunc eet in formam haeresis neetorianae de duarum personarum unione cum duabus naturis ad efficiendum unum Christum Dominum et unam sanctam evcjesiam, atque unam infallibilitatem constantem et coalescentem ex consensu perbonae papae et ex consensu personae epi-M-opatus. Ergone ecclesia, quae formata est ex sa« ratiwinjo corde Iesu Christi pendentis in cruce, ut in terns exhiberet divinam eius pulchritudinem, dicenda erit referre imaginem monstri horrendi erroris neetoriani?

En, eminentissimi ac reverendissimi patres, prima ratio, ob quam nequeo approbare, quod clanculum et per cuniculos subinducatur formula definitionis capite quarto nostri schematis de duplici personali magisterio communi, itemque ex utriusque concursu «'nascente fidei inerrantia, nempe de magisterio, quod proprium sit pontifici Romano, et de magisterio ecclc^iae et episcopatus, ad cuius tamquam nobiliorem et certiorem formam prioris mensura obiectùe constituenda et definienda sit. Abhorreo equidem istud latens humanae prudentiae in proposita definitione capitale vitium, quia exsuscitaremus bellum inter gladium unum et gladium alterum, inter episcopatum et pontificem Romanum, inter iudicia personae beati Petri et iudicia personae moralis episcopatus; qua agendi ratione non mederemur malis ecclesiae in dies invalescentibus. sed forte augeremus et exasperaremus.

Dicam clare quod sentio. Si consensus èpiscopatu esset necessarius, non dico utilis, ad infallibilitatem definitionum ecclesiae, saepe saepius et quandoque per multum tempus non scirent fideles, quid credere, quid damnare tenerentur. Et sane in concilio Ariminensi sexoentIrepiecopi denegarunt consensum doctrinae et definitioni pontificis Romani, àtque totus orbis ingemuit, et se arianum esse miratus est. Et nonne ideo episcopatus Orientis et Russiæ non coritentit definitionibus pontificum Romanorum? Ecquid quaeso agerent fideles indocti et rudes, cum maximus doctorum Hieronymus adeo se iactatum sentit inter opinionum episcoporum undas, ut ad evitandum naufragium in fide scriberet ad sanctum Damasuin: „Jdeo mihi cathedram Petri et fidem apostolico ore laudatam censui consulendam?"

Mihi etiam novum argumentum est et validissimum de infallibilitate magisterii pontificis Romani sententiarum discordia, quam.audivi. Et vas nobis, si haec personalis infallibilitas non existeret in ecclesia! vae nobis, si non esset auctoritas supremi magisterii sanctissimi domini nostri Pii IX, qui nos duceret et qggeret in quaestionibus tractandis! regente autem nos in coociliaribus discussionibus pontifice, Spiritus sanctus certe nobis adest Et hinc est, quod veritas infallibilitatia pontificis talem per nos omnes obtinuit evidentiam, ut quaestio iam videatur finita in aeternum et ultra, et sonus erroris victus est. Etenim Mci^us et certi sumus praerogativam divinae infallibilitatis inhaerere cathedrae beati Petri et oraculis pontificis Romani: etenim proxima et practice ratio, ob quam id credimus et dicimus, non alia tandem est, quam pontificis et cathedrae Romanae magisterium, de quo id audivimus et didicimus. Nos autem scimus, hanc unam cathedram constitutam et comprobatam a Deo fuisse notis evidentibus credibilitatis, nempe sanguinis «auctorum martyrum, qui tribus primi» saeculis, antequam ullum celebratum fuisset concilium oecumenicum, decertarunt pro fide audita ab ore Romani pontificis, et pro tuendo magisterio cathedrae Petri mortui sunt.

Novimus etiam magisterium eiusdem cathedrae comprobatum nuper fuisse stupendis miraculis sancti Francisei Xaverii. qui missionem apostolatus sui et veritatem verbi fidei, cum gentibus praedicaret, non ab aliquo concilio oecumenivo aut a consensu episeo)>orum. quorum nonnullus illi potius obstitit, sed solum ab uno pontifice Romano accepit, qui ei dixit: Accipe, fili mi, accipe verbum oris mei, et esto pater Amitarum gentium, et confundantur portae inferi et obmutescat stqierbia pretestantium aientium me senuisse. et prae senectute insaniisse.

Tenet nos tandem in eadem fide credenda oonstans tot Romanorum pontificum de hac infallibilitate doctrina, quin umquam aliquis eorum contrarium docuerit; idem namque semper in ore omnium |K)ntificum auditum est verbum, quod omnibus prior beatus Petrus protulit coram Paulo doctore gentium aliisque apostolis et senioribus: *Deui* i» *nobii elegit, per* os *audire gente verbum evangelii. et credere* Haec sane vox est regula illa divina, ad quam pontifices semper appellarunt pro veritate magisterii Rpmanae cathedrae infallibilis et immutabilis. Bene rescripsit ad patree Miles itanos Innocentius I dicens: ..Diligenter ergo et congrue apostnlici consulitis honoris arcana... super anxiis rebus \ideatis quae sit tenenda sententia; antiquae acilioet regulae formam secuti, quam toto semper ab orbe nostis è ßervatam Atque ideo iuxta huius antiquae regulae formem divinam Clemens VFanno 1351 optime praescripsit Consolatori Armenorum canones de' quibus Armeni interrogabantur, et quorum tertiodecimo quaerebatur, ut scitis (alias enim audistis3): „Si credidisti et adhuc credis solum Romanum pontificem, dubiis emergentibus circa fidem ètc.

Vicimus ergo nos qui huic doctrinae haeremus, et certa est victoria huius doctrinae Romanae quam tenemus, credimus et profitemur. Ast qui ex· episcopis sunt nobia contrarii, sententia sua reddiderunt victonam ventatis immobilem in aeternum. Nam sup-

‹ Act XV, 7.

1 Coaetant, *Epi al, rr. poat i fam* coL MA

1 Cf. orationem habitam a patriarcha Alexandrino dio nD iaaii 1870. coL 770 o baisa volnteinis.

posito quod verum^eeaet requiri ex divina institutione consensum epieooporum nd indicia Romanorum pontificum efficienda infallibilia et irretractabilia, nonne nos habemus consensum sexcentorum, episcoporum hic praesentium, qui adhaerent doctrinae pontificis Romani de infallibilitate magisterii cathedrae bea|i Petri?

Huic episcoporum fere universae consensioni adhaeret quoque firmissimus atque itqmutabilis sensus fidelium fere omnium, qui . hoc intimis mentibus 'lefixum habent, et quibus possunt indiciis ac officiis testantur, nil magisterio Romani pontificis ex cathedra beati Petri docentis ense in terris certius, et nihil ulterius ab aliis episcopis exquirendum, priusquam doctrinam oraculorum Romani pontificis infallibiliter credant. Porro hic omnium fere fidelium sensus probat certissime, Spiritum sanctum esse, qui interno fidri lumine spirat fidelibus hunc sensum doctrinae, quam pontifices Roiqani constanter praedicaverunt. de infallibilitate magisterii cathedrae Petri. Huic argumento invictissimo et omnino insolubili «x coneensu totius ecclesiae, mine viventis et militantis ecrleriae in terris, opponuntur peqveram a nonnullis quaedam antiquitatis dubiae fidei monumenta, eaque vri obeiura vel secutu pugnantia, aut scripta mortuorum doctorum in pravum sensum et alienum a mente et fide auctorüm, mala interpretatione contorta, qui <utn in sepuhhris rarranl flatu vocis, nequeunt errores wpdarguere.

Certe, ut uno exemplo^illuetrem. nullius est |x>nderis interpretatio patrum concilii Toletani XV, quam disertissimus Remensis àrehiepiscopu nobis altem die indicatif, ut macalam ostenderet aut nubeculam saltem in constajiti devotione Hispanorum erga infallibilitatem Romani pontificis, quam adeo vivacem Hispani omnes eum coloniis américains et orientalibus, immo et eum magnanima natione Belgii et Neapolitano regno et cum insulis Siciliae et Sardiniaetenent. Notum est enim sanctum lulianum cum reliquis patribus Toletanis ajxdogiam turiprisee ad Benedictum 11, qua sese purgarunt a censura locutionis *voluntatem de voluntate* ad nudius explicandam Filii »um Patre consubstantialitatem. Apologiam acceptavit Benedictus, qui Toletanos paties Undavit et priorem suam censuram, verbalem tantummodo, abrogavit, Deo gratias agens in coqventti totius eecleriae Romanae de vera et sincera ipeorum fide: atque in hoc farto utrumque recte egit Benedictus. Recte enim improbavit ad tempus laudatatq formulam, quod ea per verba abetraria et non concreta et personalia, ut postea agnoverunt ipri l'aires, posnet in pravum detorqueri sensum ; recte etiam egit Benedictus rausuram abrogando, lecta ajxdogia patrum Toletanorum de vero et catholico sensu eiusdem formulae; atque ita patret Toletani demonstrarunt filialem obeenantiam. quae debetur iudicio Romani 'pontificis etsi nondum êx cathedra definientis, quin tamen ea impedirentur ad defensionem locutionis vere catholicae. utpote qua usus fuerat ŝanctu Augustinus contra Arianos. Him' autem farto petree Toletani demonstrarunt, in formulis fidei sigillum veritatis semper a «ede Romana accipiendum erae.

Nihil ergo solidum opponetur umquam invicti^ >imo argumento, quo ixve omnes in huc concilio Vaticano dogma infallibilitati· cathedrae beati Petri. H.m non omneer eadem via, demonstravimus. Dimn ergo docemus, et «due error ut iam diti ĉevictu est. Utique, utique eat in boo Vaticano concilio, et ŝui propriis annis iugCato sententia nonnullorum e mortuis cineribus basileeosis dogmatis suscitata, de necessitate consensus episcoporum ad definitions pontificum Romanorum ŧeddenda ŧnfallibile «t irreformabiles.

Huius erroris causa duplex fuit. Prima, humani animi infirmitas, qua auctoritatem supremam unius hominis abhorremus, aientes ad minus in cordibus nostris cum Davide: **Omnis** Aorno mcadax1. At nonne 1udari hae potissimum de rausa reiicieliant etiam auctoritatem Christi Domini dicentes: *i)e bono opere non lapidamwi te, aed de blatphrmui: >t φάα tn homo cum tie, Jana te ἔm Drum l?*

Altera erroris causa fuit nomen ti\qhi rc-*dttai* At si ignorantes grammatfr^lem proprietatem ħomini velimus ¥N loni logici, obstringimur redire ad'dogma basdeeliee. et papam submittere in omnibus auctoritati concilii, et cum Richerioet Fehromo affirmare. papam esae caput mmnderiale ecvleriae. Nam nulla est ratio, ob quam àliqui discerneret definitiones pontificia Romani m ŧvbii fidei c4 morum indigere consensu episcoporum ad acquirendum dogmaticum valorem, ĉaetero autem ŧamtifici Komnni àctu non mdigere Ikx epnxojwdi (onsen-u ad singulorum firmitatem; maxime \en» cum <'hiistua dixerit 'fidelibus agepe-de correctione fraterna: >'i *frater tuua non audierit te, nuf untoh aut ĉuo ŧr.de* die e<v/e-*titw*! Ego quidem non video medium inter puram et peispicuam doctrinam magisterii ŧnfallibili cathedrae beati Petri et Erroneum dictum basileenriiim. rnheri&noniin et felironianorum. Hat mergo ħum nommis collectivi cwleriae, quod ħonnulli ŧmmiti fuit o o'ɳ i o errons, non alia dicenda e>(. quam ut ex . oilevtmne multiplicium charismatum cwhsiae·ŧntelligamu ef credamus praesentiam ct .virtutem Spniiu samti. qui regit ecclesiam, non omnia tamen membra txubmi ^donorum divinorum oetuimmia , atque ita ·hari«ma mfallibilitatis evderiae^per magisterium ŧathedra» beat i Petri a Spiritu sanctu cmiittiunicetur ad memarain officii uniuscuiusque membri. Hhk' ŧ: qu «d. abrepta oliedienha erga illam lavatam catluxiram, charisma ŧnfallibilitati defn π ab ŧ inspiratum.

His praeiactis. peto ll' ut in rapite IV ŝchemati tollatur omnino eonfusm unius mfallibilitat is propriae duorum ex aequo ecclesiae ct ŧ«ontifiii Romani. n< m ħuiii infallibilitas mensuraretur infalhbihtiite ŧlhu

Peto 2° ut in schemate fundamentum indicetur magisterii Uhristi per thronum 'eritairi. in quo ŧp constituit beatum Petfuni.et ‹ oiistituit eum vicarium 'iunii, Magisterium huius thfoni promisit Spiniu sanctus in Ecrleriasti» o. ‹ aptte XX-JV. 31. ubi ŧh» sermone de cathedra Mox sis praedixit stabiliendum me in terris thronum sempiternum (’busti ad teij.im universam adimplendam sapientia Dei *Ptvcuil I 'arid puero tuo ejrcibtrr re</em er ŧp fortimmunit >f >n thrtmo ħonori xrdentem <n ĕmpibrio<ni.*

Peto 3° ne definiatur amplitudo objectiva in lull i-bilitatis : satis nobis sit conditionem «>«eiitialem huius magisterii infallibilis indictin', ŧvein] ut fiat «cathedra lieati Petri. Hoc facto imitabimur i<l. qùod Deus in veteri Testamento statuit ad auctorrtlitem magisterii summi pontificis lev »»>«·>, nt ŧMMiqa loqueretur per Urim et Thumim. per *raliomtlem* \ei itat ŧ Quod si kyie visum fuerit ailiirar· solitam in s»'holis formulam ..in rebus fidei et ħorum . ap|nmatur qu.u>so particula *mlirime* aiit *«altein.* ne videamur definire pontificem Romamqn in ŧeliqui de»«ruendis ad «ommmmm «vleriae bmtum ::cn 'egi ab assistent ia Spiritus sancti, quod falsissimum esi.

Peto 4e ut fuliit l.moiux» -lari Ct {w'l^pnui de

1 PaCXV; II.
» hxa. X, W.
› MaUk XVIII, 16.

infallibilitate magisterii ·oliuψ pontificis Romani, hia à vel aliis similibus verbis;

Canoni. ***Si qm» dixerit, Romanam -cathedram beati Petri non ate vutitutan tare divino adfepmt· eentandvm «i terri» atque «a tota eodetia thronum Chrieti Domini, quem Pater oonetituit »empitemum magintrum et doctorem omnium gentium; anathema tit***

Canon IL ***Si quit dixerit, Romanum pontificem ex hac divina beati Petri cathedra docentem et definientem veritatem, et obstringentem auctoritate ma fidele» ad eum firmiter tenendam et credendam. non eue magi»trum infallibilem, rui omne» rrcdamu»; anathema »it.***

Canon 111. Si ǯui ***dixerit, doctrinam definitam a Romimv pontifice ex cathedra beati Petri dogmatice credendam, ƀoψ cmt contrariam fidei et doctrinae Hitholifoc ƀerier :* adeoque ex divina inditutùme ad cuiudibet errori» avertendi praecautionem requiri eon- »m»um ƒpiecopaiu pnuequam fidele infalldoliter credere teneantur. 'anathema nt.***

Ha h mihi adnotasse ſati sit Voltum ert. ƀain optimum ehgvrv. adeoque id urium mihi rirtai, ſkran Drum ut illurenvat tandem đi« dvrtderatiMhims. m qmi ſolemni definitio ſnfallihilitati jersoiihv ƀontifi(n Romani « catliodra ſoquenti gaudio et exultâtmne univorsae terrae effulgeat ad gloriam Dei e! mi Ixmutn totius ſaoch tamquam tkxxvra lut ǟeternitati mirm) diem ſ<eati ſrngan iguibu». quae ſtirti c-irorum ǟſet. ivisquc m astra IiImtiihi pandat viam Amen. Fiat. fiat. Dixi.

t um descend meet ex amtane ſopu·- I rgvll-n ſi ſ'ſiuπκ ntisMinu» ſunmu praeses distributionem pio 4MIIIII nw non primi et putidi ǟapiti ſi vrrbipatribus annuntiavit

..Distribuuntur num ſeverendissimi pati ibus ex'emplariii prooemii de vveloia Christi a Deputatmm· pn> ſvbu fnhn adoptata iuxta emendationes ah ǫ congregatione generali admissas. Pont» de ho textu prooemii. nec noti do textu capitis primi et secundi sul^nitfia patrum exquirentur *m congregationc generali* sablait ı huius lM'l>di tnHdae. ita quidem ut primum suffragia sint furenda de textu ǟiv»mii. tum vero de textu ſ«apiti prfmi. ac denique ^c textu ǟapiti *6eundi."

Dom addidit

..Antequam progrediamur. n\vrandisaimi ſ«lie m<mvntnr. quoti aequenti fena V non haliebitur cap- ſ* 'Ua pajialis apud sanctum ƤaulumPost distributionem more solito fat tam continuata discussio eM. et ad amtumem iuxtà ims-riptionis orxlinem venjt episcopus Monterevensis et Angelorum.'

ORATIO

T reverendi patn» (Unnin· Thaddae· Amat ciMvopi Mindercymr et Angelorum .

«l-lminvntwoini ƥraeaidv eminentisaimi tu rvvc- ſndi«iinî ƥ'ǟir

(«radum facienti ad eaput IV nostri ƨchemati Imrvhl **mihi imtam sententiam vobis humiliter et quam brevissime apçnrr. Voisine ǟlii ƀǟaiion^ltu. stat mi ad nem.**

.Quooiam vero infallibilius eadem est (ut io nostro schemate dicitur) sive spectetur in Romano pontifice tamquam capitfe ecclesiae, sive in univorèa ecclesia cum capite unita4'; et ratio eet, quia, ut optime dicitur in cap. IX schematis *de eeciema Chrieti,* magisterio ineat quod Christus in eocleaia sua perpetuum instituit, cum ad apostolos dixit : *Eunte» ergo* etr., et iisdem promisit... veritatis suae Spiritum» qui maneret cum eis in aeternum : quodque aliunde perfectissiuie congruit cum iis. quae ab liac nostra Miiodo Vaticana iam definita sunt in capite 1J1 primi schematis *de fide catholica,* et rogo reverendissimum UrgeRenaeni ut notet haec, ut possit ooncoidare cum iis. quae ipse ex hoc ambone dixit, nempe; ,.Fidc divina et catholica ea omnia credenda sunt, quae in verbo llei scripto vel tradito continentur, et ab «xlraia sive solemni iudicio ordinario et universali magisterio tamquam divinitus revelata (peilenda proponun B tur' quibus certissime innuitur, et implicite definitum ſ* apparet, magisterium ƀocleaia seu corpus episcoporum cum suo capite Romano |xmtifioe, sive in conciliis generalibus congregatum. aeu |«er totum ortam dispersum infallibile. Ideo congrue et consequenter tnutari et detare existimo de Romani pontificis infallibilitate sub ratione ipeius mati stern primatus.

Hae nitione ƌuctu ſ<ut tractando de capi le 111 ſium schematis, jetn ut ſitulu praefati ǟapiti ıtvxM />r *vi et ratione primatu» ſuri»dict Romani p<m ſifiei* et ut de sola hac matei'a m illo tractaretur. ita etiam num ſ$to. ut hor caput IV mscnlvatur /b '^*Romani µmi dici» mayijdcrd pronatu,* ǯ de ſiu inerrantia tract et m. m quantum ƥ |»ont]fi<i |mt tineat, ratione ipsius'magisterii ƥninatu quin udum verbum ditatur de infallibilitate.

Hh4 agendi nitmne dm» conwqnemur bona, nemp· η« definitio, qmwcumque illa demum sit. videbitm primo intuitu ƥravi Immimbm ƌlm rnspic ı .aia quae a plerisque patribus timentur et quidem, uti ego iihlim. prudenter praev idetit u: ›. <·\<ıIŋI>ı'. aut ansam praeliebil ƒnimiri «siii-m.· a<l illa ex ramla *el* ideo *fw* dius mneilii ƥatro m umim <>»ıv diabit. ‹ um praesertim ſn ipsi alieni mih ab e.› le-mi· magi sterio. Iı»ó l non parti'ijs'iit m primam, quem Roma ſni joiilifex solus Iıŋ Iµ µ. |{(* <›l ‹ hanta·» et prudentia christiania a nobis ƒMaiv xidetm.

His ƥi InxMit ftnhi. teicrvn ije-imi pato'.* meam mentem candide ǟperui ſnfallibdita iir'f leaiae mvs viius magisterio. ſn «--t. <m-pori »qn scoporum curi ſm <apge. ſn verileimuiii ǟ imum de fide est. lux't ab ſxx-|v non fuerit ǟxpas dvfim tum; ipsa enim ert *cidumna >f firmam· ntuni c>n tati»x.* Sed haec ſnfaliibilita ſncM del»e^ etiam Ro mano [xmtifici tamquam capiti ſtu et ƥriu npm» D corporis Christi membro m dicto magisterio,)>er quem lotum corpus regi et in fidei et communioni·» unitate contineri ingiter ƀevi ert. N<v tamen nh\» <lhi jkhm' existimo, papam ab ƀxxle aut evt ƀiam a mutuari inerrantium, cum sit unum et idem rqagt sterium. cui Christus inerranti&e «lonum tribuit . propter qur»4 incongrue dictum fuisse p^ptÇib aliquo jpx ix'ſneifsmdi (patribifr» ad probandam suam putentiam in hac materia: *Propter quod unumquodque tale et illud magi»;* falsa enim suppositione nititur, idemque allegari posset. li<et falso, ab ǟlii «oiitrariiim opinantibus dona enim Dei gratuito dantur. 11« philosophius ƥηηυρπ mensuranda. Infallibilius magisterio vivlvsiæ data ert pro b«mo t^tui ƭorpori una Adetuque eat sive in tot«i vorjqor? episcoporum

| Praeter emendationes propositas, eas etiam reverendiMimuR orator dedit eminentiasimii prae&idibua quae referuntur numero fi.

- Xeeeaae fuit ho« monitum edere, quia de taora erat, ut episcopi pontificio solio aditantes "die iaeequeati post twinb. Petri apoatoli. in basilica a Pauli ad sacra soleaaia ooa▾ enireat

• Argumentum: .episcopus Montereyensis et AAgetoram emeadatiuuee proposuit qua leguntur sgb numeris 4, 11, 47·."

J 1 Π TimoU. HI, 15.

cum tuo capite, numquam tin· capit·, tiv· in tuo capit· Romano pontifice cooaidereCur.

Nutu vero summus pontifex tine ullo consensu episcoporum (qui partepi habent in niagiaterio) «ive praevio, concomitante aut subsequent·. ut in uoiiro schemate proponitur, et quidem aine aliis limitibus, quam quos habet ecclesia, ait infallibilis, ut definiendum proponitur in noetro schemate per haec verba: ..Insuper definimus hanc infallibilitatem etiam ad unum idemque obiectuin sese extendere", mihi udetur. quod minime sequitur, merandiasimi patre-, e\ textibus sacrae Scripturae e< conciliorum in «hemate adductis, neque ex argumenti» a plerisquc patribus factis, quae ut plurimum nituntur œnstanti praxi ecclesiae, appellandi scilicet in «ontroversiis fidei et morum ad sanctam et apostolicam sedem. Ideoque conclusio ex illis deducta non ut vera habetur a communi tlieologorum sententia, ut optime obsonavit reverendissimus episcopus Mogutitinus. sed eet opimo paucorum, qui confundunt infallibilitatem pontificis *umni) cum infallibilitate eocleaiae. seu quae pertinet ad totum magisterium eocleaiae. quod ex summo |»ontifice et episcopis componitur, quaeque (amen minime confundi debent, ut ex dicendis («tebit.

Ex praedictis sacrae Scripturae et conciliorum textibus in nostro ȿchemati adductis, et ex plenaque patrum argumentis in lme ambone factis, minime inficior sequi, ad Romanum pontificem ratione primatus. quem habet, inrisdietionis et magisteni in universam ecclesiam, controversia#· omnes non solum in rebus fidei et morum, sed etiam in disciplinaribus referendas «se. saltem quotfi per èpitropo sedari non possunt, eiusque iudicio et litigantes subiici debere et lOutroversias finiri; quod nemini catholicorum umquam dubium fuit, five >n Hibernia, aut in («allia, sne in ȧlii regionibus. Etruni autem eius iudicium in «mtroversiis cina fidem et ṁon eit infallibile et irreformabile, adeo ut omnes credere corde teneantur tamquam a I>eo revelatum, quod ab ipso definitur, etiam ante alium consensum episcoporum, paucissimis forsan exceptis, puto quod omnes catholici admittent . quia non tunc pro ventate sed cum ro Mini etiam non mo Iu/ij omne» illi episcopi, qui pro eadem veritate in controversiam deducta derortnnt et fidei causam tuentur, aed etiam 11 ȯnm· qui |x'i orltem diffusi pro ventate stant, et controversiam finiri optant ab illn cui datum est officium et munus confirmandi fratres, ha contigit in danmatione hacroeis Huisenianse et sv nodi/Pistnriensjk etc.. *<1 quod puto et certum habeo. Romanum pontificem inerrantia? donum a 1'hrisio Domino ȧoepiwM

Ad hoc enim summus pontifex erepit primatum, ad catholicae fidei et communionis umtatem in e»vlesia mgiter conservandam .ita legitur m capite XI m-liernatta dr *f'hriatb : nec* enim jOtwt Domini nostri lesu Christi praetermitti sententia dicentis *Τκη Petrw. fi* «wper *hane petram aedificabo <<rlr nam meam:* ad hoc in aede ajMiatolua iminaiulata est seiuper catholica reservata religio, ût praxuet quaerentibus fidei veritatem ; ad hoc in ea est integra et vera <hnstianae religionis ȿohdita *aoliiiifae.* ;>roe*tidium.* ('ratrwn *et fundamentum,* ufr primus et -praecipuus semper esset m solidando et confirmando fratres, et sicut prae caetene tenetur fidei veritatem defendere, sic et m quae de fide subortae fuerint quaestiones, suo debent iudiem definin. Nλl quantum'distet hoc a nostro achemate, quia non videt'

Praxis ei clesiae jwpetua et univenudis. quae iure merito a plerisque patribus invocata est. iuxta illud sancti Augustini effatum ! : „Quod universa tenet e«·

› Dlr *bapfamo* contr. Z>o«at. UK IV, «ap. XX^V.

clesia. nec conciliis institutum, sed semper retentum est. auctoritate apostohoa traditum certissime creditur", praxis, inquam, ecclesiae tantem abest ut^nfallibilitaiem pontificiam, ut in schemate nostro est, probet, quod contrarium Ax il]a plane deduci appareat. Quotiescumque enim haerçeie aliqua exorte est contra veritatem a Deo revelatam, damnata fuit pniqo ab episcopis regionis, ubi ortuiu habuit, sive singulis seu in conciliis provincialibus aut uationalibus adunatis, plunes saepe repetitis, et fere in omnibus regionibw ȼatholivi habitis, damnando haeresiarchas et eorum asseclas, declarando et explicando in formuli fidei doctrinam impugnatam, iisdemque formulis fidet subscribendo. ad quod adigebant, praeter ipsos hærerv chae. quotquot de fide suspecti habebantur, et tantum aberat ut ecclesia Romana huic praxi resisteret, quin etiam potius eam pluries promovit. Quod si iis mudiia ṁaere· extinctae non fuirent, vel recursus habebatur ad Romanum |»ontificem. aut ipse summus pontifex causam ad ae referendam mandabat. qui pro ȗa prudentia et auctoritate aut approtabat definition?· conciliorum, vel alia concilia convocabat ad denuo èxanimando et ȣamnando ?it o f r ' ; et tandem vel per er ipsum sive m cqncilio generali aut in »vn»xlis Romanis, vel sit>e concilio, suo definitivo decreto >tatuebat. quid tamquam de fide credendum vel tamquam fidei conlrariuni reticiendum edat?

Haec fuit ƀraxi ecclesiae, ut bene ṅosti rrverrndimiitii patres, quae probaro qni«fan videtur Romani pontificis in controversiis fidei H morum -e·lundis infallibilitatem. quia ex offmo ƀ^i t'hnsto commisso hoc agit ad «xinfinnandos fratre», ad illos in fide ȿolidando ..Ad hoc emm est in -ek Romana integra et vera christianae religionis, seu ƭaueh ^diditas, et m qua? nc fid? sulmrtae *fuerint* qua» Mmnee. üiiii debent iu\i<-io definin'! <piod qimlem minime concordat cum definitione in s»'h<Mimt? noetro proposita.

PmoluṁH infallibility jOiitifi< ia in conimversiia fidei et morum vlefiulendis optime mneordat rtim privilegiis et iuribus episcoporum, qui. ut constat ex *acra Scriptura, revera sunt fidei veritatum custode·, ƀraecone tueto, indices et defensores, per quorum magisterium et fides accipitur, dicente Apostolo: *Fitien* rj *auditu, auditw autem f»er ivrbwm t^hrM* et m conte, fidelium in ȣo roboratur et firmatur, immo et defenditur ƭdvrr hominum a< *kihi mtmimfi* ȧppitihime ut dicebat idem \po·tohi!» episcojio TimothvO. Et hoc non m «olis propriis dioecesibus. ȅd ulm nncpi·· fidei impugnetur, certando bonum certamen fidei, tamquam boni milites Christi : de bono enim ıoıuṁıŋıŋı agitur, quand»» «le fide in regno Chri-di est ttpia« pro ‹ uiu» ȣef# *ion? ȯmni homo ȅ Huh's, quanto ṁagi epi«-opi eprum duct»? Ho»· confinnatur exemplo san« lotum episcoporum |wr omnia retroacta saecula, quos <O ƀa veneratur tamquam fidei defen ores. Romanu wro |>ontifex est primus et prae» ipuus fidei cuMo. pnu'co. testis, index ?t defensor, et ideo ex «ὁ ɪκ i Iɪ« Lugdunensi II. ratione ƥrimatu quem habet μ ɪ)ꝑ ʸ universam «vckwiam. hoc eat munus et privilegium pntificis^quçd si» ut prae caeteri» tenetur fidci vent at-m defendere, sic et si quae (Hi fui? sulsirtac ftirniit quae-, stionrs. quae ab alus ƥpopi» "«dari mm ƥṁt. »uo debent iudicio definin, cx offu ci ȣ» a ('hirsto mq-osilo confirmandi fnnnv mu!

thinllo, ṁven'hdi j Hti· alia pleniq^c argn-

! Profess, fidei ediU s (iraecis in cone. Lopdau. H ~ Maasi. XXIV. 71 d et ltto a.

1 Rua X, 17.

• I TlaotK VI, 80.

M·

menta, quae paraveram pro diacuaeione echemati» in genere, ne vobia metatus evadam. Quae «ummatim dixi, sufficiant ad propositionem meam probandam, nempe ex praemiatis in nostro schemate textibus sive sacrae Scripfurae five concihorum. et aliis a patribus allegatis argumentis, minime probari, nec probari pome pontificiam infallibilitateui, ut in schemate nostro proponitur; bene vero probari eamdem ṁCalli bilitatem in controversiis fidei et morum definiendis. Quam consequentiam et «Infinitionem libentissime admitto, et ideo verba sancti Alpbonsi de Ligorio in sua theologia morali *de infallibilitate papae* mea facio. Dicit enim: ..Quarta sententia communis (notate verba. reverendissimi patras, sententiam communem appellat sanctus doctor. eamque iisdem argumentis probat. quae a nostro schemate et a patribus citata sunt)...

Obmurmurantibus patribus orator ait Habete patientiam, ego enim habui pro vobis.

..Quarta sententia communis, rui nos subecribi-ṁu ṫ quod licet Romanus pontifex quatenus ṗarti ‹mlari» persona sive prnatus doctor posait errare, sicut etiam est falhlulis in quaestionibus meri facti. quae ex hominum testimonii praecipue pen<k>nt : cum tamen papa loquitur tamquam doctor universalis‘definiens 'x cathedia, nempe ex ṗotẹ suprema traditu Petro docendi ecclesiam, tunc dicimus ijwuni iu ‹-ontrenendis fidei et morum ḋecernendi omnino infallibilem ṁ *in (ontniierriis fidei et mortem.*

Ex quibus patet, meo saltem iudicio. quod licet una eademquesit ecclesiae ṁfalhbilifa she spectetur .in toto eius corpore, seu in ṡiu praecipuo membro Aiit'capifc. quatenus ab uno ṡdemque Christo ecclesiae magisterio <x>noqp« ṫ . tamen ;ot liaec est differentia) quoad eius obiectum magnum inter utrumque; magnum dico, intereme discrimen. tụObi‹M igitur (uti dicitur in vipite IX »chematis *dr nrkxùi t'hrisb* a {«tribus eoliqiosiium. et propositum ḣobi ut examinetur). obiectum igitur infallihilitatis ecrleaiar tantum |«t^re dooonius. quantum fidei patet depositum, ct cius custodiendi jioatulat offn ium . adeoqiw» praerogativam inf&llibilitatis. qua Christi ecclesia [x>)let, arnlatu auo ixanpletli tum universum Dei verbum ivxjatum. tum id oiiw. quod lnet in ae revelatum nop sit. est tamen eiuamodi, sine quo illud tuto conservari. certo à ' definitive ad credendum pnqioni ct explicari, aut contra erroros hominum ac falsi nomini scientiae op{»ositiones valide aseeri defendique non ṗos Obiectum veni itifallibilitatis Kogiam {Kintifiris ratione ipsius magisterii primatus, qtiejn (ut optime ettAm du itiir in rapite XI eiusdem schematis) ad catholicae fidei et communionis unitatem in sua ecclesia lugiter conservandam (Christua) instituit. ad œntroveraiaa. quae cijve idem obiectum ṁfallibilitatis ecclesiae oriri possunt, ut unitas <x>n-Mivetut suo supremo iudicio definiendas extenditur ct cirvumM'ribitur in controversiis fidei et inorum ad «uslificatlonem doctrinae christmnae pertinentium ḋecernendi

> His itaque ṗraemissi propter ratiom£~Wpra uHpgatas. desiderio ṫnioni et pacis motus, propono patribus huius Vaticanae synodi sequens vapuk quoi breve ṫ Λ adoptandum.

Cap. /Γ. De Romani pontifiris magisterii primatu.

Ir, plena autem illa apostoluw iurtsdicbonis poteslate, quam Romanus ṗontife tamquam Petri prinripis hpostolorum successor accepit. pascendi scilicet universatom cederiam. plenam quoque magisterii potestatem comprehendi, qua tamquam omnium rbri-

a *doctor, à* rfoi<FM' ẘritati mm aAwati *ae* im *fidei umtnts umtinmt, bone* a—ofa ended ắrta *per tenuit, perpetuus pceMae* mm tnapota, *ipoaqus oKumUsicn* ooatata *tradiderunt Et quia non potest Domini nostri las Cbristi praetermitti Mntewtia dcmtii: Tu m Petrus, et taper bouc pstotuu aedificabo ecdmiam meam, et portas inferi - » praevalebunt adaerans eam; ideo* m *ssde apostolica immaculata cat eemper oatboUoa rmnvb religio et eanda ctkbota doctrina: quam apMcam sedem sequi m ommbm~cbrietifideles tenentur, ut eme mereantur in una aommumone cum eadem sede, m qua eet integra ei vera ebristâmat religioms, eeu eeeleriae, eoHdHas atque fundamentum: et sicut prae caeleris tenetur fidei teritatem defendere, sic et d qmn de fide subortere fuerint ^rotationes, tuo debent iudicio definiri*

Hinc, siacro approbante concilio, docemus ei tam-

B *quam dogma fidei declaramus, vi amistentiae divinae fieri, ut Romanus pontifex, cui in beato Petro apostolo a Domino dictum est: Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua. ei fu aliquando êonierms confirma fratres tuos, errare non poont, cum tamquam fobus ecdeeiae <xipui atque doctrinae fidei et morum interpres rt custos, cum quo temper unita manet imircriw ecclesia, ut corpus capiti et domus* xmo *fundamento, dum supremi omnium cfcrwfiimorwm doctoris munrrr fungens, pro apostglioi sua auctoritate, in ẗontro verdis rirca fidem ct mores ad aedificattonem doc trinae ehristianae ṗertinente definit, quid ab uni-*»rr#M *fidelibus tamquam de fide tmendum, vel tam quam fidei contrarium reficiendum sit: et huiusmodi decreta, per se irreformabilia, ab omnibus jileno fide>* * *obsequto excipienda et tenenda rsse. Si quin autem huic nostrae definitioni contradicere quod Deus avertat} praesumpserit, sciat se a veribite fidei ratholiw ah eodesiae motate defecisse*

C Definitio ita concepta plane sequi mihi videtur ex textibus in nostro schemate ṗadducti ḣac inerrantia necessario inhaerere debet primatui. Romani pon tifiris ad fidei unitatem in ecclesia iugiter conservandam. doctrinam refert, quam («mniumler dixOnt omnes theologi ex sancto Ligono. et tandem aptissima videtur ad omnium animos comitiandos *nonnulh'* Nou. non), atque ad omnium episc<qM>rum suffragium ṗ *ptooef.* ṡim modo, oblinendum Faxit Deu ut ita fiat.

ORATIO

reverendi patris domini Davidis Moritvty episcopi Ḱerriensi '.

Eminentissimi ṗraeside cn.inentissiriii ct reverendissimi ṗatre

In initio mearum aniinadversioniim in «aput IV ponendum est aliquod principium, in quo ommv conveniunt : et hoc mihi videtur quod in hac gravissima D quaestione illam |«rtem amplecti ḋebetni vel d'finiendi vel ab definitione abstinendi, quae. shIvu veritate «Atholicae fidei, magis tendit, ah fulciendam et contuendam auctoritatem sanctae ṡedi

Nihil revera conferre possumus ad intrin^ecan^/"' soliditatem illius petrae, quam posuit Chriftus. super quam aedificavit ecclesiam suani. et quae summo angulari lapide innixa semper iiuoncussa manebit.

1 Argumeetnin : .Episcnpaa Ḱerriensi et Agbadonensie ia •rhemate dixit dortrioMn proponi de infallibilitate abrolnU separata et perennati. Hanc d<vetrinam videri eibi non adeo in ᵛ erbo Dei ftindatam nt ad fidei dogma evehi posait, et nallateatu neoeetariam eoae nt id dat. Hinc proposait omittendum omnino hoc qnartnm caput ; aut «i retineri omnino voluerit, inscribendum: *de supreme Bomam peutificis supSeris,* et iu I 8, iin. β loeo verborum : *Hinc* etc. ea enbetituenda quae habentnr in emendatione pmito aab numero M; et demum ut certo aliquo tigno decretam dogmaticam ab alti· ắfetinguatnr.

Sed Dobù datum m iUm munira «t rireomvaUara,à «t rie autrinaaoa mhmn firaunium reddere, cum mceaeori Pelri ooodliamue fidam, amore» et reverentiam populi chrietiani. Mihi vidatur^uod qupmtia morari nequit, utrum inefonnabüia tint decreta euinmi pontificie ; eed qudmtio eet, eub quibuanam conditionih» irreformabilia aini. Certum et admieeum eet apud omnes, et omni tempore certum et admieeum fuit, Romanum pontificem conjunctum cum totius orbis episcopis, eau corpus episcopale suo capiti unitum errare non pesse in docendo catholicam fidam. Nunc autem quaeritur, utrum de fide dirina ait et utrum tamquam de fidé catholica definiri debeat, decretum summi pontificie, abstractione facta ab omni čoopéra tione corporis episcopalis, ease per ee irreformabile, id eet utruni pontifex separatini sumptus sit infallibilis, utrum solus, adhibendo quae voluerit media et quos voluerit consiliarios, possit fidem catholicam sub dispendio salutis declarare, quin umquam subsit ƥeri culum errandi.

Enixe observavit unus ex reverendiasiiuis ſelatori bus. ut in nostris disputationibus nec nominaretur separatio corporis a capite. Utinaro nos non coegisset auctor schemati»' Utinam in isto.schemate contineretur sensus, exprimerentur verba reverendissimorum episcoporum Pirtaviensis et Mechliniensis et eminentissimi cardinalis Quidi (mttrwtNr) ! Discussio cito finem haberet, et dulcissima vox illa *pleret* in auribus nostris et aditantium fidelium iterum sonaret. Sed de ista separatione et de Iribus istis famosis verbis. de quibus conquestu» est alius reverendissimus relator ·. necesse est nos hx|ui, quia in iis tota pendet quaestio.

Si a nobis asserendum reset factum, non autem fidei dogma, tenerem utique et cum plejnieainia fiducia. qutal m décret is huis de fide et moribus non orras it pontifex. Nam. ut senbit quidam pontifex citatus in decreto Gratiani „apcMtolicae aedis sententia tanta semper consilii moderatione concipitur, tanta patientia et maturitate decoquitur, lantaqne deliberationi» gravitate profertur, ut nec immutari nrereaanum ducat. nisi forte sic prolata ait. ut rotraitari possit vel mutari".

Praeterea decretum summi pontificis aat vol de doctrina iam definita, vel de doctrina definienda. Si prunum, j&m antecessit ecclesiae assensus; declarat pontifex quae sit ecclesiae fide Et dubitandum non est qlirai die. qui m summo ecclesiae apice divinitus constitutus eat pastor et doctor omnium chriMianonitn. certo assequatur ct sine errore proferat sanam et imiserUlern ecclesiae fidem. Praeterea videtur ad (•nbnftriHii) Dei providentiam pertinere/ ut non sinat vicarium suum docere errorem. Si secundum, nempe '1 agatur de nova doctrina vel potius de doctrina adhuc dnbia aut libera, dico quod numquam ausus est ƥon tifex, et numquam audebit talem doctrinam definire, qnm prius assecutus firent sensum ecclesiae. Duo splendida exempla huius modi agendi quasi ante oculos habemus, scilicet consultationem' totius ȍrbi episcopatus factam ante definitionem immaculatae conceptionis beatae Mariae Virginia, et pràésentem episcoporum coelum, qui rogatur mentem ecclesiae declarare de süinmi pontificis infallibilitate. Quod autem dixi summum pontificem numqttaiu voluisse rem novam aut dubiam definire sine concilio vel generali vel particulari, testis sit Bellarnnniis qui sic scribit ..Semper enim fuit in ecc^pria ista consuetadOiUt ad res dubias explicandas concilia episcoporum haberentur. Et ipai etiam Romani pontifices nullam unquam harrosim novam sina now ooncilio damnaverunt ... Quod autem semper et ab omnibus factum eet, quis negare audebit, ordinalium jici paene et revera eme?4' Sic BeUarminua '

Et sic rareni factum est, nec necessaria fuit, ad constituendum motrium certum credibility is. jxxilifieiae infallibilitatis admiesiv ; alioquin veritates ab ecclesia propositas fide divina credere non potuissent ii. qui hanc doctrinam ignorant aut negant. Λ fortiori necessaria non est definitio; quoniam adhuc definita bon est. et tamen confidimus nos fidem habere. Dominicus Viva, auctor non ƥuspectu in quaestione prodrome ad suum opus de thesibus damnatis sic bibet : ».Ad hoc ut de fide credi debeat quodeumque pontifex extra concilium toti ecclesiae proponit.....non requiritur quod definitum rit. illi extra tom ilium competere infallibilitatem. sufficit quod sit mnn» liter certum1". Et ego dico quod paritate ratmni» sufficit certitudo, quod doçtrina quam pnqioini ſit doctrina ecclesiae ; et si suffit ientem oertit udimmi |»o .pulus habere potest e\ testimonio parocliorum et episcoporum. a fortiûà illam habere jxwsutm^ ex treti monio summi ponnfieis. Ne^xsarimn ſt certe. nt aliquod infallibile tribunal mi in ecclesia. »·»! :nn toritas proponens articulum-fidei non ret nue^ino infallibilia. Nobis vero ıɳıʜ· proponitur non ȶu»« facti sed iuris. et mrri divini. Non agitur de ‹er titudine propositioni». sed de infalhbihtaie propemn tis ; et quamdiu a heuia manet. prout est. fnlenter ‹h‹ ·. quod agitur de ftcraonah ei rejwirataet »Ї·»<lɳ';ı m fallibilitate Romani pontifici». Pax ait tribu» vcrl.i·.

A nobis quaentur nou opinionem . ıl»»›!‹·ı·‹ hu seligere (quomodo fecerunt }«atrea eomiln V> im n»i» de virtutibus infusis), sed fidei dogma definire ab ‹un nibus sub disfeudio' --alutis credendum. R./maitum fxmtificem nulla adiret» conditione n‹>n p ȿ·. e-rar·· in decretis fidei et morum: et in ȕinimqu pari -m liret adhuc salvo charitat\in<ulo disputnre. ıɳ o pi ı sententiam affirmat ixam directe impôter- m p;ohilsmt gravissima quibus nititur argumenta, ê pon xieros^ theologorum et patrum hiiiu metu- ȃu<-tonta illam iero tamquam dogimi fidei définir- hi ſ >nmi schemati» me prolulieni mrata eri:» ɳɳı -atn'am sedem fuk el reverentia, inutilita» d 'fmn ſ,»m odium novitatum, sollicitudo animarum e: ȕnuur revelationis ligild -uffnienti- certitudo.

Peto igitur pruno, quaenam sentent ı.ȷ pbi- '‹»n ferat iu) augendam auctoritatem -upnMni ſa capitis. Secundum 'do trinam schemati- -olu- mdi›at papa; m aeliteutia vero, ȶua infallibilitatem refetnit in (xuitifire coniuiicto <ȷ̂ın episcopi», uidx-at |»oniite\ sed cinctus et stipatu» corona fratrum, qui oxe uua nimi prcvlamant doctrinam cius ■·· doctrinam Petn doctrinam Christi. Eccr decretum papa»· suffultum suffragio eorum omnium, quos)u»mit Spiritu- sanctu» regere etvlesiam lh i . et cum non unii» mille te«tre conspirant in unum, firmior et facilior fit fid‹- credentium. Quando nbiivitur reparatae summi ponti fici» infallibilitatis patronis, quod in eiruiti »v»le mate concilia evadunt inutilia, respondent cum-Mincto Augustinosaluberrimam ȶe in eede-ia Dei conciliorum auctoritatem varia» ob ȶana» praecipuam autem eme. quia magnum illud est motivum erediluhtat», quo haeretici converluntur et catholicorum eoAfirmatur fid«u Atqui in sententia eorutn. qui iiingunt episcopos Romano *pontifici in indiciis* fidej. h‹ inagnum credibilitatM motnum remjmt adest, quando

1 Cf. reJatioBM» habita· a JLmnniiiisdmn episcopo ‹›d· ›vcaai st Tbeaseasi dis L.J faaii 1870, p. T81 a huius vstaaiais.

t Osa. *épttei ict ƭé* cava XXV, qsaest. ZX

' A *êt ui Ü* et sederis, lib. X, cap. XI

· I ThMM ȃU prodr d. XIV.

* *Àé* faſuiHNwiy Jaawirii, lib. I. epist. M.

promulgatur pontifiais decretum, epiaoop» totius orbia non reaitentibm. Nae tacitus 'dicendus *tnl* ooncensus, quem praestent epiacopi, quia eorum est decreta pontificii nota facere fidelibus, et sic Christianos populos in fide confirmant, aeque ac « in concilio generali res ageretur. Semel vero definita infallibilitate separata Romani pontificis, episcoporum potestas m iudiciis fidei relate ad universam ereIasiam absolute nulla est. St sic augetur auctoritas sanctas sedis, eam minui neceaae est nos in concilium convocando.

Dicitur & theologis et a defensoribus schematis, quoniam consultatio episcoporum est medium ordinarium investigandae veritatis, eemper adhibebitur) quoniam Deus qui vult finetp, vult media. Sed dicetur in schemate, ne nobis contingat in explicatione diocrepare ; uam etiam iam ita discrepant inter oe quidam schematis defensores, ut constitutio haec publicanda erit cutn nolis variorum.

Recordari debemus, quod decreta de fide et moribus saepissime opponuntur hominum praejudiciis, opponuntur falsi nominis civilisation! et progressui et. quam homines summe diligunt, libertati : ad hoc Mitnmi jiontificre non semper sibi conciliaverunt anioreni et venerationem filiorum, sicut ille qui nunc pulchritudine benignitatis suae sanctam sedem decorat. In hisce rerum adiunctis si papa solus ah oiimk^ fratrum consortio segregatus, ut in hoc schemate projMjuitur. indicat et decernit, in illuni solum totum populare odium refundetur; si voro ille nobiscum et ftcum illo sive congregati sivflBdisperri iudicamus, participes facti sumus cpnsilio et iudicio eius, contra nos in procinctu eius stantes inimicorum tela <onvertentur; cum illo pondus diei et aestus portamus.

Asseritur etiam in hoc schemate personalis infallibilitas sumini pontificis, non quod ei competat tamipiam privatae personae, sed quia in huius preeogativae exervitio neuio alius *concurrere* debet ; abMjltiia quoque est inerrantia ei attributa. Dictum fuit <>x hoc ambone potretatem hanc non reae absolutam aed relativam ad ecclesiam. Distinctio mihi videtur sensu \tu·ua. Absoluta infallibilitas opponitur non relationi quam hahetpapa erga ecclesiam, eed opponitur infallibilitati conditional! : absoluta dicitur potestas nulli eruditioni alligata. In schemate vero nostro nullae Apponuntur conditiones, nisi illae quarum papa inter m' et solum Deum iudex ret, yt vere dixit reverendissinitis WestmonatUeriensis. Dicitur sane ui schemate: ..Quoniam infallibilitas eadem ret, sive spectetur in Romano pontifice tamquam capite ecclesiae, sive in uuiienm ecvlreia docente cum cepiAp unita, insuper definimus, hanc infallibilitatem eti«n ad unum idenique obiectum sree extendere. '

Sed quaero, quamnam nobis affert lucem explicatio ista? Auctoris scopus fuit, quamdam exhibere mensuram, ut sidamus quousque se extendit infallihihfal.is pontificia^ obiectum. An haec duo sunt distincta principia? Et si non sunt, an potest aliquid «Mse sui ipsius mensura? Si quaeratur ab auctoribus schematis, quaenam rit infallibilitas universae ecrlreiae, nonne raqwndebant quod sit infallibilitas papae? Extra papam, dixit reverendissimus Baltimoivusis, nulla infallibilitas in ecclreia. et, ut scribit reverendissimus archiepiscopus Edessenus, cuius praenostrum decoratur concilium : ..Si ex capite ad .ecchAia? corpus infallibilitas profluit, episcopi sine Rouuuio jxmtifire infallibilitatis praeroga: iva non gaudent V Schema igitur explicat idem per idem, ac si diceretur: infallibilitas Romani pontificia ease

1 Cardoai, *Elucubrati» d« dogmatica Bern. ptuti/Ui»* m-*faUibititatrl* rep. III, art. I, p. 183, edit. Propag. Mai.

extondit, quousque sree extendit (tÜMNNi). Propoaitur ret identica. Servabit nos Spiritus eanctua ab omni falritate; aed curandum ret, m quid ineuhum dicamus.

Plue adhuc minuitur . auctoritas aaactae eed», quando opus erit aperire fidUibue aeneum huit» definition». Quoniam omnia definitio importat limitationem, explicare oportebit quod non significat: Ie papam ease impeccabilem, nam multi simplices putant hunc eeea definitionis aeneum ; 2· papam non reae infallibilem ut priuoh» doctor, etiamsi librum edere velit ; 3· papam non eoae infallibilem in factis et indiciis particularibus (certe vere sunt haec); et tum demum infallibilem eaec in raris illia casibus, quando loquitur er cutbedra de fide et moribus. Deinde locus erit exceptionibus et cavillationibus; dum e contre nunc omnia summi pontificia oracula, nullo facto discipline, summa obedientia excipiuntur. Sapieotireime monuit eminentiaumus archiepiscopus Vindobonensis, quod si numquam supremus nisi infallibilis, omn» ruet auctoritas tum ipsius papae tum omnium episcoporum. Distinctionem fidei et facti laici non faciunt, nec oonaiderant utrum toti eoclretae, aut eoclreiae particulari loquatur papa. Omni viro catholico hoc nonrine digno duo sufficiunt, legitima auctoritas et certiWdo. quae haberi potest sine infaldibilitate proponentis,

Sed quaeri potest, utrum posito quod vera sit in se et revelata doctrina de qua agitur, et nobis non sit oota'Tiec satw certa. an fieri possit ut corpus episcopale discedat a sententia summi pontificis, ita ut esset in materia fidei dissentio inter corpus et capuL Nonne in hac hypothesi iam praevaluissent portae inferi et vana fuisset facta promissio? Promissio enim Christi requirit, ut veritas non tantummodo profluat a xctpite, spd etiam ut influat in corpus. Assistentia quae datur capiti ut doceat, datur ecclesiis ut discat ; et abstrahendo ab ista impossibili direentione inter caput et corpus, credere non possumus Deum j»ermissurum, ut in errorem incidat corpus episcopale]r totum mundum dispersum. Nam. ut verbis utar cardinalis Gotti ', si Deus' coetum pastorum et doctorum in ecclesia posuit ne circumferamur omni vento doctrinae, ne ab errore circumveniamur, dici debet (Xietum istum errare non posse, nam si populus errantes haberet pastores, his errantibus totus populus erraret. SW non ex inconvenientibus vel convenientibus fiendet doctrina, sed ex revelatione; et dicam igitur, huius doctrinae satis claram non esse revelationem. ut illam definire possimus ad constituendum fidei dogma omnibus cutn dispendio Saluti credendum.

Non sufficit mihi firma persuasio nec certa fiducia, quod Deus non sinat pontificem errare. Ikxtrina debet contineri, et manifeste, in deposito fidei, E sacra ScriptunT ineluctabiliter probatur primatus, et fatear quod ex. illo textu : Posce *meat* pro balur auprema auctorita in docendo, non vero doctrina istius schematis. In probationem adducuntur verba Salvator»: *Ego rogavi pro trt ut non defieial fidet tua* Infirmum mihi videtur argumentum inde deductum, nam quatenus diriguntur ad sanctum Petrum verba hunc habent sensum: Etsi fides tua interna deficere possit aut defectura ait, oravi ut fides tua externa non deficiat hio eet aei»us propositionis rwmorrnk Quatenus ad successores Petri diriguntur sic intelligi debent : Etsi fidre vestra interna deficere

1 Thcti scAeLdogm., U». I, ia 1 part, da laeto tbaoL q. ГП. | S.

* 1res. XXI, П.

• Lae. XIII, U.

posait, tamefi rogavi pro vobi·, ut fides ṽèsft ex- A tem· non deficiat (dtoMtota). Non licet mutare ••Mum in argumento, «t gratum mihi foret ei aliquimihi daret aolutiooecn hoju· «AiarriuneMU^· Tunc ex alia parte notatu dignum eet; quod omnea theologi qui infallibilitatem ecchaiae probare «uacipiunt, textu· illo· proferunt, in quibu· de toto corpore docente sermo eet: Atrato· docetel... Qra ooe ondd ẇ <rad& ⁂. *extetiam* rara «radier»/, rii *tibi tient Mniciut* ... In hi· Scripturae loci· manifeste revolatur infallibilitaa eccleeiae, et fatendum eet quod in hi· papa non separatur a corpore: promittitur praerogativa toti corpori docentium, et nihil indicat quod conferatur papae eoli.

Appellatur ad concilia oecumenica. ut in hoc capite. Vel in his conciliorum decreti· quaestio definitur vel non: ei primum, res finita est, et non oportet •gere actum; ai secundum, argumentum non valet. Notari debsjit, reverendieeimi patree, verba concilii B Lugdunensis post illa verba, quae referuntur in schemate: ..Ita tamen plenitudinem potestatis ad ecclesiam Romanam pertinere, ut alias ecclesias in partem sollicitudinis admittat/' Praecipuus locus ad dignoscendam mentem eccleeiae, eet communis sententia theologorum; eed, reverendissimi patres, non sunt ita concordes in asserenda pontificia infallibilitate, ac prima fronte videtur. Omitto illos, qui contrariam tenent sententiam; sed inter patronos infallibilitati» multi sunt et magni nominis theologi, praesertim inter antiquiores, qui tenent pontificem, si in haeresim incidat, ipso facto a pontificatu decidere. Certe multi sunt theologi/qui hanc tenent sententiam (murmttr). In bac sententia, quam tamen non amplector, tota evanescit difficultas: nodo ense fastidiosus citando eorum theologorum textus, Turrecrematae, Gregorii db Valentia, Adami Tanner, qui sunt inter antesignanos doctrinae infallibi^tatis. et conciliantur cum doctrina schematie. posse eum. scilidM papam, scribit Gregorius de Valentia, privatim suam haeresim tnanifakam aliis obtrudere, auctores graves admittunt. Haec eunt'verba Gregorii de Valentia: ..Neque esset Id sane comunctum cuiu eodesiae periculo, utpote quae iam agnoscens, per haeresim manifestam, pontificonr de auctoritate sua decidisse, et contra compertam in ecclesia fidem docere. minime tunc eum tamquam pastorem audire, eed tamquam lupum manifestum fugere teneretur

luxta illos auctores, oasus accidere potest, in quo teneretur ecclesia ae separare a communione pontificis propter eius haeresim, ia quo ecdesia poreet illum ludieare et deponere, vel saltem depositum declarare. Valde difficile erit monstrare eis. praesertim qui in theologici subtilitatibus non sunt versati, quomodo haec omnia cohaereant cum doctrina schematis. Melius et consequentius ratiocinatbr Albertus Pighius ": D ..Si papa fieret haereticus etiam tamquam privata persona,.teneretur ecclesia se separare ab «ius communione,' Atqui, ait Albertus Pighius. falsum consequens. quoniam eet centrum et fundamentum divinitus constitutum; ergo falsum antecedens. Sed tum' antecedens tum consequens admittuntur a pluribus theologis et etiam in iure canonico; et proinde casus accidere potest, in quo liceat ecclesiae se separare a suo capite et fundamento; et paritate rationis accidero potest casus, in qud teneretur ecclesia separari ab «niteto fidei cum pontifice. Si ideo infallibili· pontifax, quia in nullo casu licet se separaro a fundamento sentio amplectendam erae sententiam, quae vocatur extrema Alberti Pigfaii.

Omne· denique theologi, etiam ipse Albertus, dicunt, quod mature et cum consilio pontifex debeat definire. Ex his multi dicunt, quod semper supponere debemus pontificem ita egisse, quoniam Ðeu qui vult finem, suppeditat media. Alii vero, et Salmanticensre dicunt quod non sunt pauci, veram ponunt conditionem, qua non perfecta, irreformabile non erit decretum: hi adversa fronte opponuntur doctnnae schematic. Et ad hanc sententiam mihi videtur propendere divus Thomas: ..Editio symboli, ait, facta est in eynodo generali. Sed huiuamodi synodus auctoritate solius summi pontificis potest congregari. Ergo editio symboli ad auctoritatem summi pontificis pertinet Certe sanctus Thomas supponit concilium praecedere definifionem.

Et de necessitate adhibendi concilia etiam velh»m. ut attente perlegeretur eximia epistola venerabilis Bellamiini ad Clementem VIII. quam refert Serrv ui historia congregationis de auxiliis1, ubi monet j»o h· tificem. in quantum discrimen ecclesiam commiserunt pontifices, qui proprio marte voluerunt qnarettones definire, ,,dum ii. ait Bellarminus. qui non multum Studiis insudarunt, concurrente concilio. maximi momenti veritate· eliquarunt." Quin etiam vult venerabilis doctor, ut in controversiis de fide pontifex aliquo modo se indifferentem haberet; sic enim concludit: ..Caeterum, quamdiu res controvertitur. omni cordis affectu obtestor, ut illorum ora comprimat, qui palam praedicant, sanctitatem vestram plane convictam in unam litis jiartem omnino ṗro/widen nec satis lubenter alteram audire. Si enim ita rre ⅋' haberet, nemo illi mentem suam auderet ʃqterire. S<\i Ûellarminus norat sua opera in indicem librorum prohibitorum relata fuisse a Sixto V. et exinde non deleta fuisse nisi per Cl^nentem VIII.

Operwx^irethtm est audire, quod scrijwit Eridericus f/episcopus Vindobonensis in libro *d? rebtm* quem dedicavit Paulo III, ei in i|ma epi- Htoia^deduatoria sic halsq; ..Net' enim prima fronte Edetur accedendum uni solique]>apae praesertim in fidei causa, eum satis periculorum videatur fidem m> strain unius hbminis arbitrio committi. .Verba fuerunt scripta in epistola dedicated· ad ipsuin |>ontifirent; nec usque adeo superbum esse ρ·|βιι> ‹ redimus,quod i]wt solus et unus homo toti congregationi ѕuum iudicium praeferat, perinde ac si ѕoin ῆ·χ· Spiritum sanctum halieret. maxime quud maior urlic sit orbis. Magnum milxi videtur esae praeiudhium contra doctrinam schematis, quod in nullo ox ṫecepti ab ecclesia symbolis contineatur. Non invenitur in liturgia latina, non in approbatis formulis precum, non habetur in catechlsnuf ad parochos. nec in ullo quem oovi catechismo parvo. In formulis artus fidei dicimus: Credo quodeumque ecclesia nobis credendum proponit.

Altera die. quando reverendissimus episcopus Surensia dixit ♦; quod in posterum formulas istas mutare oporteret, orti sunt rumores in diverso scutm. aed in eadem sententia,^ Aliqui et aha '<>·· ad mittebant consequens, alii rciiciebant consequentiam Reverendissimi patres. Gregeriu; XVI in ‹u ›

1 Muth. IXVIII, 19. ‘ '
A Lie. X. 16.
› Matth. XVIir, Π. . λ
* DUf. I, 4. 1, ds oMseto VIL edit. Liiffdua. 1«S, tara in, p. 85·.
‘ Jwvv* «xta. ift. IV. M*. vm.

‘ Simum *tktol.* ѫ ⅋ q. 1. art. H'.
: Lik. Π, <xp. XXVII. p. 301
▮ Friderieo· ©r m N.uw·. R«riM, omali .n.m *Itbn* ,ιιὲφM, UpriM. IMS.
‹ *Ot* aet, gnenlia UUlu d 3 iauii 1870. Mφη eel. «⎍à.

opere de *triumpho sanctae* sedta serio sibi banc obiectioneoi in alia forma proponit, et aerio respondet iQ capite V illius operit tub numeris 11 et 12: „Obiicitur ex praetenta contradictione doctrinae divi/Thomae, qui uno loco dicit editionem symboli pertintre ad papam, iu alio ponit ecclesiam teu doctrinaœ'eodeaiae tamquam regulam fidei infallibilem." Potuiteet pontifex citare concilium Tridentinum, quod de eocleaia dicit : „Cuius eet iudicare de verb tentu et interpretar tione sacrarum Scripturarum" ; et potuiteet etiam ti tare multa loca bene nota sancti Augustini, ubi appellat ad ecclesiam. Nunc quomodo haec conciliat doctissimus ille pontifex ? „Sanctus Thomas, ait,, distinguit inter motivum, quo creditur doctrinam ecclesiae eme revelatam, et hoe est ipea ecclesiae auctoritas, et motivum, quo creditur, talem doctrinam esae revera doctrinam ecclesiae, et hoc est auctoritas papae proponentis." Et iterum n. 12: ,.Credimus verum ease articulum revelatum propter voracitatem Dei revelantis. credimus articulum ewae revelatum propter auctoritatem ecclesiae; credimus quod ecclesia articulum'· ut revelatum agnoscit propter auctoritatem pontificis." Ecce iuxta pontificem genesim nostrae fidei. Pontifex notam facit mentem ecclesiae. ecclesia notum facit censum depositi revelationis, revelatio notam facit mentem Dei, cuius voracitas est motivum formale fidei. Et revera, in quantum mihi memoria suggerit, pontifices in suis decretis dogmatici» se gerunt ut fidem ecclesiae declarantes seu exponentes potius, quam infallibiles interpretes sacrae Scripturae.

Pauca tantum addam, et concludo cum pulcherrimis verbis Nicolai de Cusa^ardinali» episcopi Brixinen»is: ..Nec est opus hoc loco investigare, an ideo verita» infallibilis «it in ecclesia, quia ad sedem illam Humanam unitur tamquam a sede rivus ille veritatis pri\ilegialrter emanat, vel quia episcopus ille R> manus ecclesiam amplectitur, ideo ille episcopus ab ecclesia infallibilitatem sortiatur, aut neutrum horum. Quoniam puto, quod hoc non sit ad profiot-itum nostrum necessarium, licet credere ex mutua adhaerentia exurgere infallibilitatem, sicut esae humanum ab unione animae et corporis, ita et hic primatus ample titur ecclesiam, sine qua nou e<t et ob quam est. ecclesia amplectitur principem, sine quo una non essetl."

Quoad emendationes vellem, 1° ut omitteretur totum caput, quia doctrina illius capitis melius et sati» plene mihi videtur contineri in capite tertio.

2° Si retineatur, vellem ut titulus ait de *supremo Honutni pontificis magûterio.*

3° Pagina 13 l. 6 (7▲ | loco § quae incipit ..Hinc" vellem ut concinnetur paragraphua sic: *Hinc narro approbante concilio. declaramus decreta Romani pontificis, cui* m persona *beati Petri ab* eadem *Dommo nodro la» CM) pnda alia* dMmm /ait; *Paa agnos* meos, *posas oves* meae, cam *supremi omnium clritiimona» doctoris munere jwgau pro apostolica sua auctoritate defmil, quae sii* m rebus /scM et *marum sana* et *constans ecclesias doctrina, a quovis christiano, ut primum ei innotuerint, pleno fidei obsequio ercipienda et tenenda* eeee. Haec emendatio mihi videtur continere aeneum illius loci Gregorii XVI, qui spectat ad decrete ubi proponitur, quid «it sana et constans eocleeiae doctrina.

Et 4· deleantur alia verba incipiendo a verbo. „Quoniam vero infallibilitas eadem est sive spectetur ia Romano pontifice tamquam capite etc.", usque ad finem capitis.

Et 5° ut habeatur aliquod certum signum, quo ab aliis distinguatur decretum dogmaticum, nullum ut tale admittatur, in quo non adhibeatur consuete formula. *adhibitis suffragiis venerabilium fratrum nostrorum cardinalium ecclesiae Romanae et acorum* m *wra theologia magistrorum;* quia abeurdum puto, quod teneatur totam consulere ecclesiam de rebus, in quibus eet evidens, quod pertinent ad fidem constantem ecclesiae: aliunde semper dico illud necessarium esse, ut aliquod consilium adhibeat.

Hic autem interrupta disceptatio est, et indicta congregatione generali hebenda feris quinta proxime sequenti, patres dimissi sunt ab eminentissime primo praeside, qui ait :

..Proxima congregatio generalis halabitur fetis quinta."

44.

Congregatio ganeralta septuagesima nona 1870 iunii 30.

Eeria quinta die 30 innii 1870 hora octava cum dimidio ante meridiem, iu conciliari aula Vaticanae patriarvhalis basilicae generalis reverendtnorum patrum congregatio habita est ; cui interfuerunt quingenti decem et septem patree, nempe 33 cardinales, 5 patriarchae, 10 primates, 77 archiepiacopi, 363 episcopi, 2 abbates nullius dioecesis, 9 abbates generales sive praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 18 generales et vicarii generales; quorum omnium nomina, quae }>er assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum septuagesimae nonae *congregat mnis* generalis, qui inter acta concilii acervatur.

Reverendus pater dominus losephu» Rotundo archtepiscopus Tarentinus missam lectam celebrat it. Qua absoluta, et recitata oratione *Adsumus Domine* etc., eminentissimus primus praeses dixit

,.Cum iudices excusationum officio suo functi aliqua exhibuerint, quae iuxta litteras apostolicae *Multiplices inter* diei 27 novetnbris 1869 congregationi generali proponenda sunt, brevis ea de re audienda est relatio, quam reverendissimus dominus subsecretariu» ex ambone recitabit."

Qui .unbonem conscendens haec ad patres habuit :

..Eminentitaimi praesides ac reverendissimi patres, aliquot concilii patres ex gravioribus causis \eniam a concilio discedendi petierunt; scilicet:

1° Robias .Ann arehiepisiopus Berytensis ob habitualem graviorem infirmitatem, M-mo auctam;

2° Basilius Nasser episcopus Helio|.olitanus ritus graeco-melchitici. ob gravem infirmitatem iam a mullo tempore contractam;

3° Petrus Wilmer episcopus Harlememis, ob ion-|inuam infirmitatem;

4a loailhas Purcell arehieptacopus Cincinnatanris

' uNicolai Cosani opéra pervestigavi, praesertim tree Libros *dr concordantia catholica,* quos semel et iterum perlegi, aed irrifnrf fuit labor. Opto ut alinp altqois sit nobi* felicior in tuis perveatigatipnibas.* — Hactenus optimus editor Romanus Locum e Cuaano desumptum et ipse pervestigavi, et feliciori/ quidem successu. Namque in epistola cardinabo Qaoaui w ' Bobemos secunda Z)e aat* commantcNto locus citatus totidem verbis legitur, in editione Baaileensi anni 1MMS, p 887. cnm nonnullis tamen varietatibus at sequitur: .Nec est opus hoc loco investigare, aa ideo veritas infallibilis sit in eerkaia, quia a*l sedem illam unitur, tanquam a aede rivus ille veritatis priyilegialiter emanet (sic), vel quia episcopatus ille eeeleaiam amplectitur, ideo ille episcopatus ab ecclesia infallibilitatem !*ortidtur; aut neutrum horum, quoniam pnto quod hoc non sit ad nostrum propositum neceMarium. Licet credam ex mutua adhaerentia exurgere infallibilitatem, sicut esae humanum ex nnione animae et corpori*, uti Cyprianus dicit ecclesiam esae in episcopo,- et episeopam in eeclesia : ita et hic primatus amplectitur ecclesiam, sine qua non est, 'st ob quam est : ecclesia amplectatur principem, alae quo una non est. nec bene persistere potest absque satatur* ta usitata.*

propter plurime auee dioeoea» neoaautatre, huper rime valde auctae, et'malam valetudinem quâ Romae fere continuo laboravit ;

5· Raphael Popow epiecopue administrator Bulgarorum, ob grave periculum animarum ex conatibus assiduis schismaticorum imminens;

6 loannes Conroy episcopus Albanensie in statibus foederatis American septentrionalis ob gratissimae necessitates, quae eius praesentiam in dioecesi quam instantissime illico requirunt.

.Judices excusationum allegatas discedendi causas satis fundatas at(|ue probatas agnoverunt, atque praedictorum episcoporum petitionem exaudiendam suaserunt.ı'

Hac relatione perlecta, eminentissimus primus praeses patribus dixit :

.Postquam causae, ob quas praedicti episcopi veniam a concilio discedendi petierunt, judicibus excusationum Sati fundatae atque probatae visae sunt. feverendissimi patre» qui has causas sufficere censent, ut venia discedendi eisdem tribuatur, surgendo assensum suuin manifestent."

Et surgentibue fere omnibus concilii patribus, eminentissimus praeses subiunxit:

..Causae discedendi probatae sunt a congregatione generali."

Deiu proeequutionem diacusrionis his verbis indixit :

..Continuabimus hodie specialem discussionem quarti capitis schematis primae constitutionis de ecclesia Christi."

Ad ambonem successive vocati sunt, Renatus Sergent episcopus Corisopitensis. Dominicus Zelo episcopus Averaanue. Conradus Martin episcopus Paderboriienris. Petrus Maria Ferri» episcopus CaaalenBis, .Amandus Maujioint episcopis Sancti Dionysii Reunionis. et Augustinus Vérot episcopus Sancti Augustini. Episcopi autem Guastallensis et Zamorensis' veniae loquendi renuntiarurtt.

ORATIO

reverendi ßatri domint Sergent epitropi ('orinopitengù h

Eminentiaaimi praesides, eminentwvrimi et reverendissimi patres.

In generali de hoc schemate discussione loquuti sunt septuaginta et quinque concilii paties, e quibus quinquaginta saltem loquuti sunt de infallibilitate pontificis Romani; iam de quarto capite scilicet in discussione de infallibilitate loquuti sunt ad minus triginta oratores. Octoginta concilii patres sermones fusiores, immo etiam non pauci fusissimos de hac re iam habuerunt. In discussione generali anticipata fuerunt omnia argumenta da quarto uapita. Ex rerum necessitate reverendissimi oratores, qui de quarto P capita iam loquuntur, vel ad discussionem generalem aperte redeunt, vel eadem argumenta, eaadew citationes, easdem difficultates aut objectiones iterant reiterantque. ad ultimas paleas triturata. cribrata, ventilata est illa grt' is quaestio. Privilegium Petri in successoribus omnea patres corde magno et animo volenti agnoscunt atque affirmant.

Quae cum ita sint, rectius fuisset amboiiem vitare, venia mihi concerea non uti ; innuo quidem oratoribus, qui nomina dederunt, facundi silentii bona atque commoda eum humilitate atque obsequio domi praedicare. Hoc erat in votis, et rite tacuissem, ri iam decreta fuisset quod sufficientibus verbis proj>orita veritas de summa potestate Romani ßontifici tn pastorre eccieaiae tum extra concilium ßicrBos. tum in concilio etiam oecumeuico <x>ngregatoa. Quod si haec clausula capiti tertio inseri iam non potuerit, ut in capite quarto detur ipsi locus sive in «apitis rerpore. sive in canone qui capiti quarto frepondret enixe postulo, et plures mecum postulant patrre.

Etenim infallibilitatis charisma ex ipso primatu fluere nemo non videt: unde infallibilitatis definiendae fundamento deerit «liquid. nisi fuerit declaratum id omne, quod complectitur doctrinae integritas. Ad hanc vero integritatem >onstituendam. meo quidem indicio, requiritur ut plene definiatur. Romani pontificis supremam potestatem iure divino completi episcopos vel in concilio oevumenno adunatos mmu* enim catholica doctrina circa infallibile vicani Christi magisterium obscurari facile [Miterjt. quin et enervari atque ad rei substantiam quod attinet fere extenuari.

Haec autem vobis,' emuventisrimi et revvrendisriini patre», quos minime fugit errorum ßexu quibus notissima est praeteritae aetatis historia, haec, inquam. vobis digito quasi signare >uffiviat. probati mibus omissis, quas ibi congerere tam pronum quam inutile et inopportunum esset. Duo tamen sunt rationum momenta, quae vel currim delineate id *efficiunt.* ut sive in tertio rive in quarto rapite definiri oporteat, Romani pontificis propriam auctoritatem super <prodiibet concilium eminere. Ac primo quidem illud quod expresse docuit Lateranense V, non <kvet ut retient Vaticana synodus. Haec autem sunt Laternnenria verba quae ad rem nostram referuntur' .Solum Romanum ppntificem diligenter quaeso notetur ltare forma loquendi» pro tempore existentem. tamquam auctoritatem Su] omnia concilia habentem, tam conciliorum indicendorum, transferendorum ac dimolvendorum plenum tus ar potestatem hal-ere. mriutn ex «arrae Scripturae tretimonio. dictis àm torum patrum ac aliorum pontificum etiam, praadecereorum noetroniqi, «acrorumque canonum decretis, «ed pro«pria etiam eorumdem rem iliorum conG^ioric mariifrete constat/'

Porro a dominationibus vestris, eminentiwdmi et illuetrireinii]^atre rogo, utrum tuto omitti ßvo arbitrandum rit expressae doctrinae l^teranen-j' innovationem. post tot errore» diffuso, jxwt Man i Antonii de Dominis. ,Richerii, lansrnianorum, Taoy burini, Febronii. Eybel et aliorum scripta, qua- m lucem vitamqpe revocari hiree diebus hostri conspicimus? Equidem omiha praeteritorum rencilioiurn verba ner poree nec debere in praeacuti sv ninth iterum deacribi, probe scio et libentiarime fatrer wd ea tantum quae ad rern nostram *fat iuul. ea quorum* praeteritio in damnum vergeret ventatis, et quae ni-i inserantur. praeiudicnim aliquod quasi luridieuic (comperta ret «tiim vaferrima theologorum Subtilitas praejudicium rnquauj non qmxilibet neque tontemne:

‹ Arfirumeatam : «Episcopos Consopite·»· proposait dicendam, abi de suprema Romaai pontifici· auctoritate fit senae, hanc ease m pactore· errieriae tarta *extra ßoncilita âûptreu,* tam m amitte» rfiam oeettmemeo adtmaio·. Banc ädditioaem sallateans praetermittendam ne catholica doctrina de hdhlUbflitate Romani poatifid· obsruretar immo iairmetar. Piari-. bn» argumeatis hniusmodi conceptum evolvere ßegremo Set at conqueri undique patres visi sint. Primus autem praeses turgens dixit d : , geTereadissime domias, haec non pertinent ad discussionem capitis quarti, rogo igitur te ut renias ad observationee vel smeadatioaes proponendas saper caput quartam de quo ägitur Pauca alia addidit orator; et demum finem dicendi fheiens, sequentem caaonem proposait . ‚Si quis dixerit ▾ oluisse Christum ecclesiam reipublicae mOre administrari saltem in concilio ot· ·ı_ :-o adunatam quod Romane pontifici aoa suhest; anathema r V VHens entem senuonem suum nimis molestum patribus esso, dixit alia adhuc eo adnotaada habere et'aiium caecem proponere rolls, red haec osais «d secretarium ſransmissuram. *j*

› Ex balla *flutor aetenuu* Leoab X ia eaae. Latona. V •dita — Muwi, XXXII, M7 c.

dum afferrent. Negari nequit ex'concilio coadunato nullum detrimentum afferri iuribus, quae Romano pontifici divinitus ooUata sunt Episcopi enim ĝuam quam in partem iurisdictionie universalis exercendae vocentur, plenitudo tamen ' iurisdictionis remanet penes Petri successorem, cuius potestas ex concilio non plenior efficitur, sed in eo solemnior exercetur; cum Petro enim indicamus, decernimus et definimus, cum Petro suffragia inimus, cum Petro quidem, sed sub Petro. Haec autem subordinatio, tuam Christus voluit, instituit, expressit, curnam reooaretur a nobis?

In altero argumento vobis proponendo, etninentissimi et reverendissimi patres, brevitatis iterum cultor ero observantisaimus; et ideo, spero, nemini molestus. Ex Pii VI bulla *Auctorem fidei* exemplum ultro se nobis exhibet,, quod sequi multa suadent, immo iubeut et imperant, in tot rennn conversionibus ac sedis Romanae angustiis. Die 28 augusti 'anni 1794 de famosa cleri gallicani declaratione ne verbum, B opinor, habuisset Pius VI, nisi ab improba synodo Pistoriensi ad id fuisset coactus, quae suo-' fecerat declarationis articulos. Itaque sic expresse bulla 1Φ quitur: ..Quamobrein, quae acta' conventu)» Gallicani, mox ut prodierunt, praedecessor noster venerabilis Innocentius XI .... post autem expressius Alexander VU1... pro àpostoli i sui muneris ratione improbarunt. resciderunt, nulla et irrita declararunt, multo fortius exigit a nobis pastoralis sollicitudo... tot vitiis affectam adoptionem velut temerariam. Ścan dalosam ac praesertim post edfta jpraedeceasorum nostrorum decreta huic aposlolioae sedi summopere iniuriosam reprobare ac damnaro, prout eain praesenti hac- nostra constittTtione reprobamus et damnamus, ac pro reprobata et damnata haberi ťoluiaus/

Nunc vero nullum laedere et neminem ne contristari quidem ex animo quam maxime cnperem; sed rem vulgatissimam in mentes vestras non rex ovare non V possum, quae i&mdiu inehoata fovetur, amplificatur, protrahitur. Vel a primis huius synodi initiis urbis et orbis querelae et postulationes percrebueiunt adversus ordinem in concilio servandum ţlure ob rationes, atque ob hanc potissimum, quod inconsulto concilio a Romano pontifice tantum ordo ille fuisset adornatus et promulgatus. Hinc dictum est, et etiam dicitur, concilii maiestas obscurata, restricta libeitas, et vis in dubium revocata: sic in libellis, in epistolis, in ephemeridibus apud Germanoe, Anglos, Gallos, Americanos. Iis praeludere nonnulli visi sunt; quae nisi mature praecaveantur ....

Eminentinsimus praeses cardinalis de Angelis. Reverendissime domine, haec non pertinent ad discussionem capitis quarti; rogo igitur te» ut ad argumentum, ad probationes, vel ad emendationes pro- ‹ ponendas transeas. D

Reverendissimus orator. Hic est finita alludio; et si eminentia vestra permiserit ad argumentum transibo.

Undenam vero huiusmodi querela, nisi ex eo quod Romani |>ontifi<is auctoritas non integra, qualis ab ore Christi processit admittitur? nisi quia inter Christi vicarium et *episcopos,* praesertim in concilio adunatos, primatus quasi divisus fingitur et supponitur? Quo sensu nimirum, liret singuli papa *inferiores* reputandi sint episcopi, adunati tamen fere dimidiam pence ne retinerent auctoritatem ; quae nisi ad alteram parteiu, quam obtinet papa, aboereerit, auctoritas ipsa non iam amplius erit integra; quasi vero vel in concilio ad exercendam partem iurisdictionis vocati, non inferiores ac subordinate manerent. Qui cum papa quidem iudicant ac definiunt, et certiMinw; non vero magi» nec verius cum Petro, quam sub Petro, qui solus tam ipee quam eius successor supremam in ecclesia seu dispersa aeu coadunata auctoritatem retinet, cum nullo dividendam. Ecclesia scilicet cum societate civili, et potestas ecclesiae cum suprema potestate in nationibus mixti regiminis confundi minime potest: neque si ordo procedendi a comitiis politicis emanat, ideo ab episcopis norma et methodus concilii praesignanda erit. Negandum ergo, ut in scholis ħo est loquendi, negandum est plane suppositum, quod tamen nullatenus sufficit; red qit finis hisce molestissimis ac periculosissimis controversiis imponatur, declaranda est veritas.

Declarandum igitur et luculentissime, potestatem ordinariam et immediatam in omnes ac singulos pastores non extra concilium ease cohibendam; quin immo eanidem nec minus supremam, nec minus immediatam singulos et universos complecti pastores, etiam in concilio oecumenico ťongregato. Declarandum inquam adeo disertis ac luculentis vcrbi>. ut numqmun ulterius, expresso vel suppresso vel imminuto catholici hominis nomine ea proferantur aut typi mandentur, quae plus minusve ad Eybelii errores accedant, qui scribere ausus wt. voluisse Christum ecclesiam reipublirae more administrari, ciquc qui dem legimini opus esse praeside pro bono unitatis, verum qui non audeat se aliorum, qui simul regmU. negotiis implicare.

Quamobrçm propono ut sin minus in terii ‹ capite vobis magis placuerit, saltem in quarto, sive m capitis coqiore 'sive in canone, qui quarto capiti ſKindvat, clausula inseratur: *suprema Romani pontificis potestate* m *ĕpiscopo tum extra concilium ďisperso tum in concilio etiam oecumeniev cqnijretpitos* 'Canon MiW) aie enunciari potest: S/ *ĝui dixerit. voluisse Christum ecclesiam rripubbeue more administrari. saltem in concilio oeeumenico adunatam. quod Romane pontifici non subsit: anathema sit.* Et ħac eo ram sapientibus dicta sufficiant ; quod addi facile possint, nemo non videt.

Ulterius tamen sermonem ducere nolo, ne ultiu quod sit necessarium praesens discussio protrahatur. Plura enim eunt m conspectu et ob oculos omnium pericula non leviora sed gravissima, quae ex ťuration huius discussionis enascuntur. Alterum ex |vartx' lai eorum: namque fideles tanto tamque diuturno controversiarum aestu turbati enixe postulant, ut tandem aliquando definiatur quid tenendum, quid reiiriendum sit in eo, quod ipsam fidei regulam et salutis fundamentum apprime respicit. Alterum vero s|>ectat ad presbyteros: evenire facile potest, ut superiorum exémplo allecti ac suo ingenio nimium ħdulgent nostram auctoritatem. eius .ambitum et conditiones curiosius examinent, fundamentum labefactent, de iuribus episcoporum et presbyterorum officiis disputantes ultra id, quod verum est atque rectum, iura. nostra et officia sua cohibeant. In haec animum intendentes ad optatum fmem properabimus, in eoque sistemus pedem, fauste ŝcilicet penitus declarata veritate. et eo melius, quo citius declaretur.

Habeo adhuc adnotationes et canonem, sed tradam secretario '.

i Quae tradidit raverendlMimiu orator, base enat;

.Retento schemate quoad rahataiitiam, emendationitei iam ħdicati seqae&tM adiungantur:

.1. Looo ,docemus et ďeclaramus ponatur: *docemus* et *definimus.*

•S. Looo ,quid retas fidet et atornm ab oalveraa eceleiia Uraqaaa de fide teaeadum ĕtc. aimplidter dicatur; *quid* tn retae *fidei et morum ecciemue unwerenli tenendum uet* reijetaMhMi *prepend.*

ORATIO

revrrendi patri» domini Dominici Zelo epitoopi Avmaai'.

Eminentmimi ac reverendiaaimi praeridea, cminentiaaimi ac reverendimmi patres.

Cum sancta eedea utpote petra,-advenm» quam portae inferi nen praevalebunt, inconoueaum «t fidei firmamentum, fatenda eet veritae illius sententiae, «anctae eet)» dioo, in docendo infallibilitatem : tam arcte ccni&a eet veritae de qua agitur cum principiis, quae omnis catholicus teoere debeat, ut his admissis, etiam illa admittatur. Haec eet via tuta et- compendiosa, qua eola omnis contentio cessat ; ad quam viam facilius assequendam. pauca mihi adnotanda videntur.

1° Cum ad aliquid definiendum ut fidei dogma duo necessario requirantur, primum ut illud contineatur in divina revelatione, alterum ut reepiciat uniformitatem in credendo, quod eet praecipuum in ecclesia B bonum ; et eum rei cardo in eo versetur, utrum summo |Kmtifici, «o ipso quod aliquid revelatum ease pro suprema sua auctoritate et muneris plenitudine decernat, hoc <|ebeatur mentis obsequium, ut illud tamquam revelatum certa fide admittatur, an vero certa fide tum demum.admittendum sit, eum de ecclesiarum consensu conetitent ; mihi videtur omnino necessarium, ut <Oneilium Vaticanum in principio prooemii aperte declaret ac definiat, 1° certo constare ex divina revelatione. Romanum pontificem Petri sucrresorcm plenam jiotestatem seu infallibilem in docendo halare auctoritatem, eiusque dogmatica decreta ŧe promis irreformabilia, etiam antequam accedat evlisiw <onsensns; 2° definitionem ipsam rwpicere bonum <immune ɒvlesia universalis in credendo.

01 hiut· sequantur probationes, ad quas «x„-planandas opto, ut a concilio Vaticano cimncientur el proponantur duo invictissima argumenta, primum C deMimptum ex ratione apostoliritatis, alterum ex ratione indefeci ibilitatis eo lreiae. Rationed hae sunt : ɖm illa adeo sunt clara. js'rspirua. illustria, ut nullum omnino relinquant ambigendi locum. Nam quoad argumentum ex ajxiatolicitate. cum ecclesiae ab apostolis fundatae omnes subversae sint, et una tantum steterit etxdtwia Romana, quia firmitas a Christo per Romanum jxmtifirem derivat, et apostoli personaliter

w3, Pro .errare bod ƀosse ponstar: *ab errore eervan rrz* rnaaem, * ,

.4 Bodem loco, pio periodo sequenti, dicatur simpliciter; *et hanc Hornam pontificii praeropativam, puacum* we eri et triitu eeclcstae *infallibiliià», quoad ambitum ae* rwi lanttMn *patete,* ÿaastuto· iria porriÿthtr.

..tfddstiir canon : S» pate *dixerit,* Aomanam *pontificem, cum, tupremi pactori» ac doctoric* mimere /Wngenx, yaid m rrèuM *fidei* e< moram *eccleeiae* warverseÀi *tenendum eit tfl reiiciendum, proponit, per aeeietentiam divinam ab errore non eervari* immtmem, *aut huiutmodi ipviu» decreta* ret tuduSa *cƀfece non* e<M *irreformabilia, aut iiedem verum mentit aotenŧsm et oberfuium poeee detrectari, donec de* ostensa *epiteoperam vel etiam fidelium cvnetderit; anathema ŵit*

l Argmneatihi: «Episcopus 4τβΓîωα" exposuit duo requiri ▪ad fidei dogma: 1« ut contineatur in divina revelatione. Ï· ut respiciat nniformitataai in credendo. Petiit auUm ot per concilium declararetur 1· certo evastare ex divina revelatione Romanum pontifieem Petri Mcceeehrem plenam potestatem seu iafallibill^i auctoritatem in doceudo babere, eiusque decreta «•m prorsus irreformpbiUa; g® definitionem ipsam respicere bonum commune eodoaiae universalis in docendo. Petiit etiam ut definiretur oenstts verborum promissionis (fuisti b. Petro et eias successoribus insta universalem et perpetuam ecclesiae traditionem. Et demam emendationes proposuit quas leguntu^ »ub num. 19, 20, 2®. Praeterea in linea abi dicitur , vi assistentiae divinae Ipsi promissae errare ñ**ãV addendum dixit ,tum cum inquirit veritatem aHgenda media quae sibi aptiora ridebantur ad aguitieaem vnrftatis, tum c·· supremi omninaarchristianorum doetoris munere ftd^uns pfb apostclica sua auctoritate definiti. Abdidit quoque aliam eMBdationem. quae eet sub num. ŦV .

* fimptatem non receperunt, sed una cum Petro; «equitur quod a sancta eerie perquirenda sit evangeiicae doctrinae verita», et eum ea iwesRario >it fidei unitas conservanda, dum haec veritas sit via si\e ad aposto!fcam doctrinam certo habendam, sive ad apoetolivitatis notam conservandam.

Quoad alterum argumentum ex talione mdefectibilit&tis ecclesiae desumptum, qui» non videt, quod οπή) impossibile sit saepe convocari concilium oecumenicum, vel exquiri consensum ecclesiarum, et definitionis dogmaticae foret nécessita» ne «qw ecclesiam inficiat, necessario aequi ut admittenda'it regula fidei suprema et ultima ae semper sub»i»(en». fivrpeluK et numquam in sua existentia interrupta, qua siatnn enerve omnes profligari possint, ne ultro progrediantur ot gregem Domini inficiant; sicut viabili- ■ ipsamet ecclesia, ut ab omnibus |Oiiepici et audiri valeat, et populorum seu simplicium nenq»e omnium captui etiam rudiorum plene accommodata. Huc ikXOdit. quoti ƥromimftone <le perpetua nem|M' 'hristianae religioni» conservatione a Christo factae nonnisi m eceleeia catholica seu Romana sortitae sunt plenum exitum suum, non oletantibus innumeri·» pene internis atque externis difficultatibus ac iugi ιὁ «· spiratione tot eius adversariorum mi eam. m fieri fiotuisset. pmitup abolendam. Haec uulcrn Romana eccleeia ita ex sjwxiali Dei providentia instituta «-st. ut quovis tempore omnibu» hominibus per eam -oppeterent media idonea ad salutem sihi comparandam- Talis igitur quovia teni|Hvre iierseverarr delwt. ut ab omnibus eognoacatur et a quavis -ecta *nii'itef* seieniahir. Iam vero talis non e»wt eeekvia. ŝi Romanus pontifex non esset infallibilis in rebus fidei morumque definiendis.

2° Vellem, ut a con< ilm Vutn ano de»-lararv'ur mmisus verborutn proniiasionis Christi beato Petro et eius smxs'ssoribus, iuxta universalem et jerjvetuam «·»·· lésiné-traditionem, nenqw' quo wnsu verba illa ab initio usque nunc fuerint intellecta et promulgata a nmeiliis generalibus. Haec est ratio, quia non ɑnt, qui promissiones a Clin-to fwias l>eato Petm et eius succeworibus non reete accipiunt ; unde «xmdendeæ ausi sunt, ɔonstitutione ƥontificia. dogmatica» vim non halieiv propriam et alwdutam ad obligandum omne» fideles ipMwnpie particularium cceloiarum paatorea. quousque fuennt ar<eptatae ab omnibus episcopis sive dispersis f\e m concilium general·· congregati»».

3" Ad verba ..et cum h'lorentmo com dio' pag. 12 lin. 22 *[7* à nJ addendum h« puto ¼■ rom-w· <>. Haee est ratio, quia olim a nonnullis gnlinanis iul tempus subdubitat uni fuit, utrum ŧ>el inter orciimenir.i aceeiisenduin. idque ad prae- avi-mla» omnium adversariorum rav i\hit it ŝm

4° Optandum, ut loncdmm Vaixamim nitei prêtando illa \erbA concilii Elocent ini iti eadem pagina ..plenam potestatem limlitum ɓru a Domino ƭro lesu Chrirto'· aperte declaret, concilium Elotvntiiium p>er verba citata implicite adinisime infalhb»)datem Romani ƥontifici in docendo, bbemni si constat, nulla addita restrict lone. Romanum pnntifrem habere plenam in univetwim ecclesiam, qnan· non constet h^Kene etiam plenam ɓodi potceiatem. i uni docendi jvototas sine dubio sit jiars ƒaitc is »iae, immo mm imisuandi ^siteetato constituat potestatem ec< ƭe»t icam totam seu iurisdictionis. dietinctam nimirum ab ordinis j>olestatebos-v^e ƫ igitur, ut a com dio Vatican·» dbtd statuatur, ut quod implicite saltem a umidio Florentino definitum fuerit, nunc aperte definiatur. Quare iuvabit mjper hftr re verba «ancti Bohaveuturae re· itare: „Credibilia

A. ifc88IONE8 PëB140A^T 0O1i{}»βAήθΐα8 GKnnuUts'

MS

uiultiplicaq dupliciter potest iaidîigir vèi quantum a tanXv>ni&r. vtdi extra coqptpun, niai desipSri ex

ad ñovorum articulorñm additbocçus^vel quantñait appjeùte vulimua Ergo eociesiÿdooene ttetimonium
.■übpliciterâm exphnatiohd&a 8i frnf>.''itidr inWligitur.sicjoon est couoedandüm fidam profedusa ąban perhibet de .sb.îpdb, et nos ère&imua, quia varum eet testimonium eiua, It ponqMum habemus, quia ab assistente Spiritu veritatis «nanaL-Ergo dttm seftoo

tum ad credendorum multiplicationem-; ai secundo sic. profitât asoundum processam temporis, quia quod- uno tempore orodsbqtnr implicite et quasi uno . articulo, processu temporia explicatum eat, dÇ quasi distinctum in multa credibilia." - y —.

5' Lin. 8- pag. 13 [7 ■ ,j post verba .^Romapusq pontificem" hoc addebdum puto: «l.ie suo *tôje.leg time reguqntept,* vol: *et* pro *tempore eritientem,* ad vitandam illam distinctionem inter aodqm «ôedeotam.

60 Eîη.'Iδ (a ß ad verba/„vi assistendae divipae ipei, proiiiweaeerrartnon porie" censeo haec adlncienda esse. -*Jum* rirm.*inquirit vtntatem eiiÿendo media, quae tibi aptiora vicUbuntur ad agnitione^ veritati·, tym nim tupremi omnium chrielianorum doctorû munere pagent, pro apoitoUTa tua auctoritate de··*

Haac est ratio, quia non desunt, qui, ut nalumnisutur Romanos pontifices, jiicunt aditum apertum -iri latissimum in hac definitione, supposera» quod Romanus pontifex aemper ac voluerit pro auo lubitu definiat ex arbitrio, et nylla tessera in magisterio. At nihil absurdius; nemo enim ignorat ex arbifrio agere pontificem non posse et nulla tessera ., obligari in magisterio. Nam per pontificem Christus eet vere auctor doctrinae catholicae, quam oretenus tradidit apostolis, et apostoli .ex parte scripto consignarunt, ex parte orali traditioni, quam patres ' fideliter et eccjeeia tredidenujf atque commiserunt. Igitur pontifex antequam debet definiat, §cripturaa^et traditiones scrutari omnino debet. ' —'

Hinc primum hoc elementum statuatur pro exercitio magisterii pontificalis, scilicet ut innitatur super verbum Dei scriptum vel traditum. Unde pbutifex nihil potest ex se, immo oportet ut adhibeat taedia omnia ad Scripturas et tradjtionee pernoscendas. Sed ex hoc non sequitur, quod iofallibilitas pontificis desumi debeat e consensu episcoporum ; nam surent omnino, qui infhllibilit^em pontificiam ex consensu tacito vel expresso, praevio vel subsequent! episoopo-,rum desumunt; tunc enim inferiora in superiora influerent, et caput a membri» penderet. Quamvis enim et episcopi doctores sint cum pontifice, magisteqium tamen eorum subeat correctioni pontifici», et iudicium a pontifice emendari utique potest, nec in ae neo per se est irreformajAls. Unde papa communicat quidem irreformabilitetem iudicio qpiscoporum, non autem . viceaersa. Ratio est, quia infallibilitatia influxus non ascendit ab inferioribus ad superiora, sed ab hia ad illa descendit. Tametsi Spiritus sanctus etiam episcopos assistat, tamen testimonium quo constet, epi-'scopos Spiritui sancto adhaesive, eat pontifex, nam ibi veritas conspicitur, ubi pontifex; ibi fabitaa, ubi pontifex non est.

Neque dici potest, nesciri an omisso episcoporum consensu, papa adhibuerit nqcne Riligontiem, ut aasistentiam Spiritu» sancti personaliter sibi vindicet, et eapropter personalem infallibilitatem. Nam hoc Miam dici posset ad labefactandam ecclesiae docenti» et oecumenici concilii infallibilitatem, et exquirere: Num ne concilium quae damnavit et docuit, recte intellexit? valuit n» revelata cognoscere in Scripturis et traditione contenta? exorbitavit ne a finihds magisterii? Si ita quis interrogaverit, quae parata foret responsio? Adest promissio aasialtentiae divinae, vi cuius ecclesia nec felli neo fallere potest Idem dioqndum de Romano pontifice. Esset no aliquis magister vel doctor extra concilium val ecclesiam docentem? 2. Absit, cum nemo sit qui iudioet ecclesiam, vel docen-

perhibet de .sb.îpdb, et nos ère&imua, quia varum eet testimonium eiua, It ponqMum habemus, quia ab assistente Spiritu veritatis «nanaL-Ergo dttm seftoo

tificia, eamdem tégulam asqua-mur. veritqtis Spiritus qqi inforinat ^eoefiniam docentem, eique adspiret aa erret, pariter pontificem illustrat in inq«ikilio<U yerintis, ne in cmmMu inducatJr. Hanc sententiam. detendit Mekjtioi Canui ?

' Re'quidem vera oause effiôieas'iafallÿûlitalia ^ RoTnani pontificis injebus fidet et inorum definiendis esCassistentia Spintus sancti : sed /haec assistentia ad dqp »è extendit, scilicet ad utqumitionem veritatis, et ad veritatis intellectum, quo fit ut ex gratia gratis \ data in bonum catholicae societati», pontifex Moesos sicut caput ecclesiae neque diligentiam, curae et Ia<^ borea praetermitteret, qui necessarii ad uoeodndam preerequifÜntur. Fructus iete divina' mi^ stentiae be prodit, scilicet recta intelligentia et βχceUea» veritatis propositio in definiendis. Hinc * duplici modo se (jabet assistentia erga Romanum pontificemAgiilicet antecedenter ad veritatis inquisitionem, oonoomitanter ad veritatis intellectum *et* definitionem. Nam'generalis regula est, ait sanctus Bernardinus Senensis, quod quandocumque divina gratia eligit aliquem ad aliquam gratiam singularem, ad aliquem statum, omnia charismata donat, quae ei personae et eius officio necessaria sunt. eKillum copiose decorant. Propterea vel dubitandum est de tali exeistetilia promissa, vel si concedatur, quod est in ^dubitatum, hoc ipsum confiteri oportet, quod pontifex inquiret et percipiet, tuto ac infallibiliter definiet, ac proponet infallibiliter credendum.

* Tandem ad verba ex ultima paragraphe „in»uper definimus, hanc infallibilitatem etiam ad unum idemque obiectum me extendere", haec adnolanda eeee'. · censeo. Haec verba, ut mihi videtur, eunt obscura et darent locum cavillationibus, nisi prius determinetur a concilio Vaticano, quodnam «it obiectum eoclmiae tum ex Christi institutione, tum ex repetit!» solemnibus eius promissionibus luculentiseimisque divinorum eloquiorum oraculis, tum ex sensu antiquitatis, trin demum ex vetusta eccleaiae possessione. Et quoniarb dum eccleaia docendi munus fungitur, triplex officium exercet, testis scilicet, iudici» et magistrae, oportet ut ad singula haec determinetur infallibilitaa Romani pontificia Est enim testis docens sicut caput ecclesiae in proponendis fidei veritatibus, quas a Christo accepit ; iudex in dirimendis controversiis, quq^vel fidem attingunt vel ad βχρι referuntur ; magistra denique in ministerio, quo fideles in amnibus instruit, quae ipsi» intemerata doctrina et moribus informandis o6nferant, eosque relut manu ducit ad aeternae saluti» iter capessendum.

Cum vero inter controversia», quae ad fidem referri possunt, potissima se at, quae afficit librorum sensum, seu ut vocant facte dogmatice, nere·» est ut concilium Vaticanum definiat, Rompnum pontificem in factis dogmaticis decernendis seque infallibilem esse. Et ut lux affulgeat implexae huic quaestioni, constituendum sut a concilio quid veniat nomine,facti dogmatici, deinde determinandum ad illa extendi iufallibiUtatem Romani pontificis; alioquin inane ac supervacaneum esset magisterium et iudicium Romani pontificis in controversiis fidei et moram dirimendis: via lata peteret erroribus tum tbeoreticis' tum Jfcacticis ingenti fidei et morum iacture.

*.Ds tsds Mssisf. Ub. V. eaph

An ttiosrim yqa, qpinontiMiini ·' reverendissimi patres^ iudioateA

reterendi patri» domM Conradi Hratin epiaoopi

Paderboniemi·'. ›

. Emidt les, eminentissimi ac reverendiasiml

MpK in animo qOn set dk ipsa doctrina in •chenaate nostro propoiha ad vos loqui. Quod ad nam› attinet, unam ztantumanimadveruoaem m- farere liceat.. ' ' , , f p

Haec doctrina, infallibile^ ĕm Romanum pontifioeid ax cathedra loquentem etiam epiaooopi· actu non concurrentibus, haec/doctrina mihi quidedi carta et certireimq videtur, cam doclnna de ipsius Bomani pontificis primatu intime>et indissolubili, vinculo conneta. Nam quid, quaeso, eet primatua. iurisdictionis super ecclesiam, id est, super societatem credentium, super societatem, quae ex veritate €hristian v ortum suum habet, et quae nonnisi de .veritate christiana vivit T Quidnam, quaeso, eseet primatusliurisdictionis super talem ecclesiam, nisi contineret etiam potestatem ipsi sgeietati veritatem Christianam attestandi. sive etiam circe fidem leget et debreta edendi ? Et quidnam rursus esset ius et potestas ĕire fidem leges sanciendi, nisi ex altera parte, ex parte ecclesiae, huic iuri et potestati responderet ius, officium eat. leges ex animo acceptandi, id quod tamquanycredeudum proponitur revera credendi? Et quotqopo istiusmodi decreta ex animo aoceptare, idque quod credendum proponit tamquam de fide divina eredare possunt, ai de istiusmodi decretorum infallibili veritate non absolute certi sunt?

Nam moralis certitudo (pace id dixerim eminentimmi cardinalis et arehiepiscopi Vindobonensis, cuius caéteroquin magna apud me eet auctoritas), moralis. inquam, certitedo.-id est, illa certitudo quae non absolute omne dubium excludit, ad innumeras alias nv mihi plane sufficit,, ad credendum aliquid de fide divina non sufficit ; quoniam fides divina omne dubium absolute excludit, et iuxta declaratianem papae Innocentii XI cum formidine, qua quis formidat ne non sit locutus Deus, omnino stare non potest. Nam Innocentius XI proscripsit illam segtentiam * : ..Pnsw' fidem stare cum notitia solum probabili revelationis, immo posse stare cum formidine, qua quis formidat, ne non sit locutus Deta."

Quae cum ita se habeant, equidem non video quomodo, negata Bomani pontificis infallibilitate. consequenter ipsi non etiam abiudicanda sit suprema in ecclesia potestas, quae est legislative, id est quomodo consequenter non ipse primatus ipsi ebiudicandus sit. Et ob hunc quidem intimum et necessarium nexum inter doctrinam de Romani pontificis primat^ de eiusdemque infallibilitate, .ob hunc intimum nexum . mirari non possumus, quod, teste historia, haec do in-

variUta-

lex Htai et deetfeem t)·—ł tac ti n sMertt, et

mat. Cbea Annie· Uiltab 4Mt as saisie lormkM

tarit taeisreM M·

pesa· stairs· MeakHaiaaab at BaMtaaasaeto. Neva· aataa «aptae raiatares· potat at f sasatataaltaa aab ses. t et 10 et aMMeas· at åab na. 78."

• Deerat x (MMi > aeart. MI·, 'a. M."

fallibilitate Romani pântiftris "Uoctrina. fere \itpque tadeth mensura floroeriKeut ebangverit, qu amor et ' fidelitas erga sanctam apostolicam et qui rta? : ctifholica' ipsa floruerit aul^alanguerit. In Germania *feW* nianiami doctrinam de infaUibihtatg Romani pontificis ex cathedra loquentia communem fuisse, et qiud^i non ŏHm apud jheologos e societate lesu. and yttiatu apud alios -fers omnes, famosus ille j^ostats Pichler, testis minime suspectus in Ubre suo de theologia Leibnitxii, veritatis pondere upper aperte testa-i tus est.; et' in ipeÿa Martini Lutheri mente i qm idea primatu Romani, pontificis ide^m infalTibilitatie cotP^-^ nexam fuisse, collt/itar ex eiusdem ad papam la»-' netrr-X epistola, io qua Romani pdntificis supremo iudicio omnem euaravium 'adversariis Controversiam subiicietM. aperte^, ŝeafitetusr Romani, pontificis iujliciuiii pro Christi ipsius iudicio Suscepturum esse, *t* Hânc memorabilem epistolam Liitberus sic terminat1. „Quare, beatissime pater, prostratum me pedibus tuae , beatitudinis offero, eum omnibus quae sum et habeo. . Vivifica, occide, voca, revival, approbe, reproba, ut placuerit, vaem tuam forem Christi in te praraidriitiq et loquentia agnoecainl Si mortem merui, non recusabo; Domini enim esv terra «t plenitudo eius, qui est benedictus in stacula, amen ; qui et te servet in aeternum, amem Die sanctissimae Trinitatis attni 1518."

Tempore autem febronianismi. etiam >n Get mania doctrinam nostram plane obscuratam. quin immo saepissime etiam odio et ludibrio expositam fuisse equidem lubenter concedo. Et quis mirari piirei, cum notum sit (et Ivaec ratio dari potest), jpod omne fas et nefas ecclesiae saeculi doetoresT^dmermt. cl alumnos produxerint iugi auctoritatis impatientes, novarum rerum amatores, antiquae traditionis contemplor·' Sed veritas obseumri quidem jsituit, deleri non potuit, Post tristissima illa tempora etiam Germaniae nouradica fulgida illuxit. Ex quo enim clariMimus ille sanctus npstrac religionis confessor archiepiscopus ('olontenais Clemens Augustus iugum. quo libertas ervleJyptiea suppress· fuerat, fortiter excusait, et ecclesiae iura invicto animo rex indicavit, ex eo tempore etiam de Germania ñ.atr vere recteque dici potuit : *lam hiem» tranniit, imber abtit, et révérait: flore» apparuerant* in *terra nottral*. Exinde enim ferv ubique in patria mea revixit antiqua illa vera Gmnaniae pietas erga sanctam sedem apostolicum ; revixit religionis et charitetis relue, qui tam miros non solum flores sed fructus protulit ; revixerunt etiam scientiae salutaris vereque catholicae studia. Et hia quidem tempore cuui. efflorescente rv catholica. etiam noetra doctrina in €ermani efflorescere coppil. coeperunt theologi et canonistae hanc doctrinam rursus defendere.

Celebriorum Germanorum tbeologoriim el renonistarum testimonia fuerunt nuper collecta, at ipaorum auctorum verba ŕeddit aunt in libro peculiari, qui scriptus eat a doctiesimo Rampf Monasterii in Westphalia. Ibi poeaunâ colligi ŕpaiaaim verba, et ipeiaaima testimonia plurium hodiernorum theologorum et canonistarum. qui florent in €ermani Coeperunt igitur ex illo tempore theologi at canoniatae hanc ‹l ›ctrinam rursus defendere, <ue|«funt catholic: hqn< doctrinam innuere aut diserte declarare, nomino tantummodo catechiamum a losepho Deharbe νοηβ,τιρtum, qui in usu est non solum in mei ipsius Paderbornensi dioecesi, sed iam in multia aliis dioecesibus Germaniae. Coeperunt epiaoopi in litterio suis pasto

• Otat. a IMS.

lalibus hanc eamdem doctrinam populo *Christiano* tamqutan doctrinam prolatam exponere: nomino tantum illustrissimum et celeberrimum episcopum Mo- 'gunjinum, 'inter nos praesentem. Coeperunt denique ipea concilia provincialia hanJ eundem doctrinam , aperte profiteri: nomino illud concilium, quod anno I860 sub auspiciis emineouasimi cardinalis de Geiseel |~-12ploniae habitum est, et c.ui ego ipse cum nonnullis aliis illustrissimis'patribus'hic prapseutibus interfui.

f Bene qpidem novi, plurimos in Germania profanarum scientiarum et etiam theo|8giae professores ab indicto hoc concilio contra infallibilitatem Romani pont ificis insurrexisse, et nube in patria itiea carissima tristissimas turbas excitare: sed novi etiam inter istos, qui nunc tam acriter nostram doctrinam impugnant, non esse palpés, qui prius eamdem profitebantur. 1'nde nuperriibe in Germania elucubratioues prodierunt. quae inscriptae sunt, iMllingvr contra Dôllinger, sive Dollinger antiquuif et IMIlin^er novus etc. R Et quaenam quaeso auctoritas iis tribuenda est. qth a remet ipsis delecerunt/bodie 'negantes quod heri affirmaverunt f Alii in Germania banc doctrinam impugnant, quia perperam intelligunt, semper,urgentes vocabula personalis infallibilitatis, infallibilitatis ale Mvlulao, infallibilitatis separatae, et quae sunt generis •■iitsdeni: Ignorant igitur quod blasphemant. Svdde doctrina ipsa quae in schemate proposita rei, hactenus, quia non erat mihi in animo de ea doctrina «»x professo loqui.

Permittite igitur, revereijdisaimi patres, ut nunc aliquid dicam ad id. cuius causa hunc ambonem axeeadi: et primo quidem permittite, pauba verba de definitionis nostrae doctrinae formula. Quod ad me attinet, ego cuivis formulae, quae definiendam veritatem (nihil plus et'nihil minus quam veritatem) clare et sine omni ambiguitate exprimit, cuivis formulae ego libcntissuuo animo assensum meum praestabo; C nulli autem formulae assentiam? quae ambiguitatibus et novis dubitationibus vel controversiis campum aperiat. ,Requisitis his conditionibus per «un formulam. quae in schemate exhibetur, plene satisfieri mihi quidem jvenvussuni est. sed quia multi reverendissimi patres, et quidem ex iis, qui definitionem ipsam valde desiderant, nonnullas difficultates in ea deprehendunt. fortasse omnes hae difficultates removeri et omnium iliorum reverendissimorum patrutn voto satisfieri posset, si illi formulae, quae in schemate exhibetur, haec simplicior substitueretur: *Itaque no» traditioni a fidei rhritlianae Aordio perceptae| fideliter inhaerendo, ad Dei Salvatori» noetri gloriam, iwula» religioni» catholicae eraitationem et chriitianorum populorum udutem, eam approbate conciKo, docemu» rt tamquam dogma fidei deciaramu», Romanum pontificem, cui* ia pereona *Petri a Christo Domino dicti eet: Tu e» Petru», et euper hOnc* 0 *petram aedificaboseccleeiam meam; et iterum: Ego rogari pn> te, ut* non *deficiat fidfcQ^ua, cum pro nprema na apoetolioa auctoritati univenam ec-* T *demam docet, in definiendi» rebus fidei et morum ad aedificationem doctrinae chrittianae pertinentium, ii amitientiae divinae,, errare non pone; ideoque huiuimodi Romani pontifici» decreta ex* srse *irreformabilia eme. Si qui» autem* etc. ut in schemate; aut, si libuerit, etiam addatur canon in huno modum : .Si *quis direrit, Romani pontifici» fidei decreta non rrwe irreformabilia, nisi* on-esarrit conseasns *ecetemae; anathema iit.*

Haeo nova formula simillima quidem eat ei, quaenuper ab eminentissime cardinali Cullen proposita erat, in hunc scilicet modum: Ammm_Rowsotriim *'pontificem ... cum doctrmamde fiddind mdriim»* pro sue *auctoritate* ia uMMraM *erxleeiam definit, per .aeeidentiam Spiritui Meti ea infallibilitate gaudrren* qWinu *Redemptor ecdeeiam nam imtructam etie. ivluit.* Ab hac eminentiasimi cardinalis fortpuia nova formula duabus rebus differt: primam, quod nova foriuula express^ exprimit, decqpta Homani pontificis spectare debere universam ecclesiam, nam diotpm est in formula: *cdm docet pr9nprema na auctoritate univenqm eccletiam.* Nam idT7quod décréta Romani pontificis spectate debent universam/ ecclesiam„ id' quidetd fere omnes theologi requirunt tamquam conditionem ; et bquidem credo?hanc conditionem vere eti^n Kequirendam ad removendas plures difficultates historicas. Igitur hoc Unum est. qud differt nova formula a formula eminentissiqii cardinalis. *

^Dicit qddem Retiam eutinentissimua cardinalis Cullen in formula sua: Romanum *pontificem . cum, doctrinam de fide et moribui pro na in uniiirnam ecrlemam auctoritate definit;* sed, reverendissimi patres.· in his verbis exprimitur quidem, Romanum pontificem suprema in universam ecclesiam auctoritate .pollere, sed non exprimitur etiam hanc auctoritatem actu exerceri ; et equidem pro necessario habeo. ut etiam haec conditio exprimatur. Igitur dictum est. Romanum pontificem, cum universam ecclesiam docet, rt quidem pro sua suprema apostcliiJauctoritate.

Alterum quo nova formula a formula emineutissimi cardinalis differt. Irae est, quod Romano pontifici infallibilitatem attribuit absolute, scilicet non respectu habito ad infallibilitatem ecclesiae ; docet enim absolute errare non ixvsse. Vormula vardinalis «st baec: *ffandere Romanum pontificem ra infallil^Htate. <pui Irrue ('hrietue inetructam rire voluit rcciedlfm nam..*

Nos igitur in nova formula omisimus omnem respectum ad ecclesiam. et absolute dicimus Romanum pontificem esse infallibilem in definiendis rebus fidei et morum ad aedificationem doctrinae christianae pertinentium, cum universam ecclesiam do,et. Ha c igitur est nova formula, quae quidem ex mea humili sententia (non equidem propono vobis hanc formulam noniine Deputation!» ; Deputatio me non iussit. mihi non mandatum dedit hanc formulam proponendi, sed propono hanc formulam meo nomine M nomine et iam aliorum illustrium collegarum) mihi quidem videtur, revereuniseimi patres, continere omnia, quae iure desiderari (possunt. Continet primo causam infallibilitatis, id est assistentium divinam; deinde obiectum infallibilitatis, et eae sunt quidem definiendae quaestiones fidei et morum, seu potius res fidei et morum ad aedificationem doctrinae chriatianae pertinentium. ut loquitur etiam concilium Tridentinum ; et tertio, exprimit baec .formula modum 'ease manifestandi, nempe, papa infallibilis cum loquirar pro suprema sua auctoritate, cum unit «esam eodesiam docet. Etiam haec formula hoc pro aa habet, quod eat simplicissima : quo simplicior formula, eo melior. Haec autem formula est simplicissima.

Quod etiam addere debeo, mihi quidem videtur optime respondere·prscticis necessitatibus; nam ecclesia solet tantummodo eas veritate» definire, quae impugnantur. Sed quaenam, quaeso voe, reverendissimi patres, quaeuam reoentissimis temporibus est impugnata? Respondeo: doctrina,. infalUbileUt esse papam ex cathedra loquentem. Ergo definiamus eamdem veritatem, quae ab adversariis est negata et impugnata, et non respiciemus in hac dafmituttK t infallibilitatem errleame, Non determinesnit» tauooem, quae

> 8. Agslbo sfM. sd tapttat ia eeaciL sera· VI approbata. {Maasi, XI. MS a]

: intereadit inter papa et inter «Mi,.iit non A sreeatea, in Aer sanet» Petri aede, ia mlhmf Mi
- videamur papam et isnlesterti sibi invicem opponar·; uottri Z«M *Chrieti ^nteatiam, imamcubdam* «nsgr
«tta non sunt oppositi hi duo, papa et ecclesia. et ßa/AqWno serrari felipsMM *et·eamiam ceUbrer·,*
quidem numquam {nanum dooera et loqui de eocleeia. *doctrinam,* 'aer iit Mme enrtretor ratÀoiirae
nisi etiam loquar d» papa, qui eet oaput eocleaiae. Be- permanere posse, «M qui Avie sedi apoetolicae
linquam igitur' theologia determinate rationem, *eeutianl.*
qqQe iineroedit inter papdtn et inter ecclesiam. et *At cent; cum hoc* fp aetate, qua sahtliftra
faciamus id quod noetrum eet. Nostrum eet, definire apostolici mtmeris *efficacia ori* majrime reqairitw. noa.
dlud quod eet impugnatum : eat autem, eeee papam pauci *iiuurrexermt, qui dime auctoritati obtrectant,*
'infallibilem ex cathedra ioquentem. *nècceieerium Omnino eete ceeueprm'veritati» et' fidri*
' ,Nunc ad aliam. rem; nempe eam quae attinet-ed .arm *deficienti» chariema. quod unlgenitu» Dri pilm·*
praeambula .definitionis. Quibusdam patribus visum una ram pastorali *officio beato Petro ernnguc* ,n *hac.*
eet, in uonniÿlis punctis caput quartum alitet redi- *cathedra eùtcethoribu» contulit'^dorretn* pfara' Ao-
gere, retenta substantia rei, ad maiorem rei claritatem inam *ttttdia atterere.* Nunc loqujtter formula qua»
et ad excludendas exceptiones. quae ex hoc. looi factae' vobis nota tot. Tradam igitur hauc formulam novam'
»mit j.et quidem ipeorum reverendimimoruflh patrum.' novae redactionis huius capitis, at etiam' formulam
qui hoc desiderabaht.a^ paulo aliter redigetur totum ipsam definitionis reverendissimo ssoretarift'. £"
caput, nomine horum reverendissimorum patrum, Et mine, teverendiasimi patres, postquam etiam
equidem propono vobis novam et immutatam totius B huic officio meo satisfeci, restat mihi tertia par»
repitis reductionem murmurp Ut dixi, subatanfia hodiemi mei 'muneris, nempe ut vobis proponam
manet, eadem est. facvendarti additionem ad caput quartum,£nempb
Inscribendum videtur caput, quod etiam desidera- subiungeudum ad animarum pastores pmnitum, quo
tum fuit a pluribus patribus, non *de Romanorum* ii moneantur, ut definitam hanc do Romani.poiitificis
pontificum infidlibditale, sed de Bomanoram ponti- infallibili magisterio doctrinam diligenter, solerter ei
ficum *infallibili ma<fi»terio.* Iam legam ; tradam for- .iu genuino sensu suo populo christiens exponere sata-
mulam .secretario: *Ipeo autem apoetoUm primatu,* gant. Et hanc quidem postulationem vobis, rei creo·
quem Romano» pontifej· taper umvertam egHeriam dissimi patres, subiicio non solum meo nomine, sed
obtinet, eupremam quoque magitterii potetiptem com- etiam nomine duorum illustrium collegarum, nempe
prehendi, et edocta haec nanda tede» traditione divina ,reverendissimorum arvhiepiscopormfPMecliiitiieiiai.·' et
veraciter et humiliter temper tenuit, perpetuat ec- Baltimorensis. qui hanc .postulationem vobi» »ub
cteeiar nmm *comprobat, et oecumenica concilia.* aa im- iiciendi partes sd me detulerunt. Ratiorm Imius
primis, in *quibut Orient, cum Occidente* f *fidei et* nostrae postulationis hae sunt: 1° dubitari nequ.t.
eharitatie unionem conveniebat. declaraverunt. I.vg- quin doctrina nostra reapae a multis non solum laici».
dunenri enim ervAlio approbante, de Romano ponti- Md etiam clericis perperam et pessime mtel)igatur.
fice Graeci profetti eunt: Sicut prae caeteri» tenetur et pervenar ac sinistrae interpretationes, quibus lix»
fidei veritatem defendere, tic et ti quae de fide doctrina turpiter obfuscatur, longe lateque in orbo
eubortae fuerint quaettionee, tuo debent iudicio de- C terrarum circumferantur; *2'* dubitari nequit, quin
finiri; eumdemque Petri in Romana fede mcceruorrm his perversis et sinistris interpretationibus, qua» ab
omnium chrittianorum patrem et doctorem erittere, adversariis doctrinae excogitatae sunt, ut hanc ipsam
ipsiqlp i» *beato Petro ticut regendi ita et parcendi* doctrinam odiosam redderent, reapae multi ubique
nnirer»alepi ecdetiam plenam poteeiatem a (krmino terrarum, et inter eos etiam eiusmodi. fideles qui
noetro letu Chrieto traditam eme. blorentina eynodu» sanctae eivlesiao caeteroquin firmiter et fideliter ad-
folemni decreto definivit. haerent (ex experientia loquor), ab hac nostra doc-
Huic igitur patforaii numeri u' nalirfacerent prae- trina abalienati sini et in dies abalienentur, et pericu-
decettore» nottri. indefettam temper operam d elerunt, lum periantur in fide sua n<(naufragium faciant.
ut talulari» Chritli doctrina apud omnee terrae gente» 3" dubitari nequit, quin concilio hoc Vaticano non
propageretur, parique cura cigilmnt ut ubi recepta solum non indignum, sed e contrario quam maxime
emet, tincere conternaretur. Quocirca totiu» orbi» dignum esse videatur, erroneas H periculosas
antietilm nunc tinguii, nunc m *tynodie congregati* opiniones cicca doctrinam catholicam, quam maxime
longam ecrieeiarum l *contuetoditu* m *et antiquae re-* id fieri possit, a populo christiano arcere, caque ob-
gulae formam fequente»·, ea *pramertim pericula, quae* «M *negotii» fidei emergebant, ad hanc* sedem *apoftoli-* obstant, pro viribus suis removere. Pro hai quidem
eam *retulerunt, ut* «6· *potimimum refercirentur dam-* sententia etiam possumus provocare ad exemplum
**> fidei,* abi sos *potert fide» fenfire defetum3. Ro-* sacrosancti concilii Tndeotini, nam etiam concilium
mani autem pqntifice», prout temporum et rerum D Tridentinum passim decretis suis fidei subiungit am-
amditio saadebqrf, mmc *convocati» oecumeaiei» eon-* plions instructiones ad episcopos vel sd animarum
cilii» ant rogata axlmiae per orbtm ditpaaae teu- pastores, quibus monentur,' quomodo doctrinam ęu
tentia, eaae *per tynodo» partindarm'. nunc per* in decretis condenda set, quomodb hanc doctrinam ex-
artpaos, *adhibiti» quot Spiritu» fanctu» mggtrebai* ponere debeant populo. Exempli gratia in synodo
auriUi», aa fretisdn dqfmtwnmt, quas *Scripturi» »t* Tridentina sessione XXV postquam decretum fuerit
ąpoetoUci tradüùmibu» eontentamui Deo adiutore imagines veoerand esse, sequitur longior et copiosior
cognoveremt. Quorum quidem apottolioam doctrinam expositio et instructio ad paatosas, ad episcopos, quo-
omasa *venerabile»* patres *aatpleri, et saacti doetore»* modo debeant populos instruere de recto cultu imagi-
orihodori venerati atque serat» mat5, pfewisssme numVstnnuii. Igitur quod concilio Tridentii in-
dignum non fuit, neque noetro concilio indignum
es potest.

His tribue rationibus acoedit denique haec quarta, quod pluribus licet argument» et satis corti» ad hanc «apem adducti simus, fore ut eiusmodi adipnetio, in qua uberior quaedam veri sensus doctrina contineatur. Àiam multi» eorum elarispimorum patrum, qui huc

1 8. Cyriitas Alsa, sd e CsilseHs P.
» & loMeeatia» I sd ssaa Osrteag. rt MUsvit Xsasi, IU. te. «■
• & Bsnsid. SfM. 1Λ
• 8. Agaths, spM. sd Isspsssl te rana serem. VI ebste. [Msssi. XI, βα]

iwquj contra definitionem dootriuae nostrae steterunt, A coruh animos divina adiuvante gratia definitioni nen-ciliet. Et quidnam, quaren, nobis magia cordi sass ,debet, quam promovere pacem· et concordiam inter fratres? Nam pax et concordia episcoporum pulcherrimum est spectaculum otmundo et angelis et hominibus. Sed haqo quidem fieri poteet te defiit sine laeticos veritatis: nam ai iMfiooê et. occultatione veriUttia quaeritur pax, linee pax non eat' pax fasti ■.Christi, quia pax fasu Christi provenit ex veritate Issu .Christi, .

Iam igitur, hia praemissi·, liceat mihi conceptam eiusmodi. additionem capiti, meo et illustrium iliorum ooilegardm nomine, vobis legere. Formula haec est: /wuper animorum pastores' omaosque, quibus wi' •ancta eodetia monas docendi iacumM, asoaeoM» et in Domino obsecramus, «t definitam hanc de Romani pontificis *infaliibdi magitterio doctrinam populo* rhrietiano tcdirler ac fideliter exponere tatagant. h» B primib *vero eollicite curent, ut ehrietifidele»* iis aures *non praebeant,* qui pertweir et *tiniitri» mterpretationibu» banc tolutarem doctrinam ad alienum* sensum *detortam turpiter offutcare conantur. Quapropter fidele» sibi commissos,* ubi *id opue* esse *duxerint, prudenter* in *Domino maneant, Romani pontifici»* in *obqmdo tuo tupremo magitlerio infallibilitatem* minime *confunlendaub* esse cum *impeccabilitate;* aeque *eam ad intiar alienum proprietatum Romano pontifici tamquam pereonoe privatae inhaerere, eed potio» ipei tamquam univereali» eccletiae doctori, et quidem hoc* munus suum *actu adminietranti competere; nec divinam auietentiam. quae Romanum pontificem in fungendo eupremo tuo docendi munere ab errore praetereat, inepirationi prophetarum vel apoetolorum aequiparandam* rase. *Nam illa* dirina *aeriftrntia Petri tucceeioribui* non *ideo promieoa eet, ut ecriesiae novas doctrina» patefacerent, eed ut depoeiium fidei integre C cuetodirent inlemerateque exponerent, dicente Domino: Ego rogavi pro te, ut non deficiat fide» tua.*

Et quamquam haec Domini, qui fideli» eet, promit»» effectu tuo numquam carere .pomit, tamen humanam operam ei mduttriam minime excludit. Immo potitu, qui Romani» poniificibu» m *pertona beati Petri inerrantia» praerogativum prvmitit, idem Dominât* non *permitit (id quidem* er *«nutanti Romanorum pontificum agendi ratione cUrmoil) neque permittet, ni Udem tummo magùderio tuo fungente» debita media ad veritate» durittiana» m^depooiito fid& contenta»* rite *cognotcandat, quoti tentante» Deum, umquam praetermitiant.*

Denique praemunimdur duietifiddm ab errore vel fictione eorum, qui dictitare noa *verentur, definita boc Romani pontifici» merrantia inter bene ipaum Romanum poutifieem et tuter etoiesiam eive codum epiteoporvm teparaliantm iU»i; ac* si Romanu» *pontifex, cum tamquam caped ecdetiee agat et ex depoeito fidei mriiedem hauriat, id ett ex tacra Scnptwe 9l* ttraditio tit ommmmi oo' risstes *totcuiorum mouumentii fulget ac m iptita etdmiae* sensu *et amldenKa* violf, *dici pomit ab ecdmia teporata», et* aon potis» mrims cum eodsm *comunetm dgere. Numquam profmio Petra»* ia *tuocemoribm mi» Λ eedmie tepanui poteet,* sisui saesssim ase erefaria a *Petro,'mquimdo taneto Ambrmio: I bi Petra», ibi ecdeeia. Rt idem Dommu», qm Patro dixit: Patce »gno»* meos, pusos ores msm>, *Jkbi etimn rit:* Quip *mirat per* astitu·, pastor est ovium, *huic oetiarim aperit ot ovm* starem «iw audiaal·.

Haec est ñosti formula,' quae quid«m ox nsea humili aanteutia nihil continet, nihil, quod hoc sacro oodeilio non sit dignum, volqsmd^non quivis nostrum etiam doctrine· nostrae addictissimua gÎMlil tuta consoieatiasubeoribeA. None, reverendissimi patres, expletis partibus muneris mei, mihi nihil NUq^um est, quam ut ot meo nomine'et duorum oolfagatum illustrium hanc rem, quas mihi quidem videtur magni. momtatijeum oiui inodestia, sed etiam cum omni· fiduoi^veetro sapientibsimo iudicio submittam.

ORATIO

reverendi'patri» ömüM Petri M. Ferré ».
epiiioopi Camienti» '.

' Eminentissimi ac reverendissimi praesides, emi-ècütiasimi ao teverrodiaaiqii patree.

' '—Ctraque mlnu subscribo doctrinae, infallibilitatia pontificiae, qtiae in hoc capite quarto Abematis nobis propositi, continetur. Attente quidem perlegi et consultavi tractationes hdvereus eamset typis^perrime mantjgtas et in hac ipsa aula conciliari oretenue prolatas; et inde mihi splendidior clanjit supernatural» inerrantia summi Romani pontificis, veritates fidei et morum pro suprema auctoritate docentis.. Nullus quidem adversariorum umquam potuit vim atque efficaciam infirmare textuum aancti evangelii.qui priruo ostendunt Christum, dum Petrum eiusqub pro tempore successores constituit ecclesiae suae, fundamentum, contra quod portae inferi praevalere iion possunt, sum fecisse quoque infallibilem. Sicuti enim ecclesia, quae eet regnum aeternum veritati». non poteet inniti niai super veritatem; ita neque \potaat pro fundamento habere nisi doctoreni atque praedicatorem infallibilem.

Secundo innuunt quoque Chriatum, dum Petrum 'eiusque pro tempore successorem constituit pastorem agnorum et ovium, 'id est, rectorem ac doctorem non modo totius plebis fidelis, aed etiam episcopbrum omnium, peculiares tibi commissos greges pascentium, illum quoque infallibilitatia praerogativa donasse. Verbum quippe Dei vacuum eoae non poteet, ac per consequens, sicuti a fide absonum foret asserere, episcopos omnes .posse a' veritate divina deficere, quia in hae hypotheei frustraretur verbum Christi, qui episcopis dedit in apostolis ius et obligationem praedicandi evangelium suum; ita .et a fide absonum esset dicere, papaqizper ee, dum suo munere fungitur, errorem insinuare; frustraretur enim oraculum, .quo Christus dixit illi: *Patce agno» meo», paece ores ñeat*

Tertio aperte indicant, lesum Christum oraaee pro Petro et eius legitimis suooeseoribus, ut numquam deficeret fides eius. Qui ahter boo oraculum interpretati eunt ad excludendam infallibilitatem euimni pontifici·, reoaamrant ab Hio asnau, quem circa oraculum ipsum semper tenuit at tenet sancta mater ecdsria, ouiua tantam eet d· vero sansu Scripturarum

■ Ison. XXI, IT.
•Λ,Χ,Α

iudicara. Him eoolsiias sensum aperta expreasit sanctus Agatho papa, qui in epistola ad Constaatiaulu Pogenatum in synodo oecumentfa sexta lecta et aoclamata, scripsit de eodeaia Romana, quod fidem semperl illibatam retinuit secundum Çhriatl ipÿn Salvatoris divinam pollicitationem, quam suorum apostolorum principi in aneris evangdiis fecit, dioepa Petro; *Ego aalfta rogari* pro *te, ut* non *deficiat fide» tua*[1] . ■, ·■ 7 , ı

. Dictum fuit, allata oracula novi Foederis non mse 'efficacia ad probandam infallibilitatem Romani'pon- ' tifiras, quia indigent interpretatione. Àl quisque videt . nullius ponderis eaae hanc difficultatbm. Textus entgi ~«atgri Scripturae non fiunt minus.efficaces ad probandum, ex, eo quod indigent inlerpretet.ionc.dummodo interpretatio vera ait, quia interpretatio non mOtat verum sensum sacri textus, sed eum explicat , et manifestat. Quod autem interpretatio allatorum ' textuum pro'dcnipnstraqda infallibilitate ait vera, ex omni documentorum catholicorum genere abunde *patet;* ecclesiasticam traditionem sanctorum patrum et conciliorum decreta summi pontificie infallibilitatem explicite non raro, et semper implicite affirmare luculentum omnino est.

Satis est hac super re non referre, aed recordari eruditissimos ecclesiasticos scriptores, qui post hoc inchoatum oecumenicum concilium collegerunt et ediderunt testimonia controversa, quibus, omnibus ecclesiae aaedulis, infallibilitae pontificia sive expresse sive modo aequipollenti fuit proclamata. Quidnam autem tam grandi testimoniorum agmini opponere valuerunt adversarii? Opposuerunt quaedam facta historica 'multiplicibus obscuritatibus involuta, ex quibus, infertur quidem unuui vel alterum summum pontificem suo muneri nou satisfecisse, sed mdlimode deduci potest,'aliquem pontificem Romanum dogmaticam definitionem edidisse a veritatibus fidei diserepaiitem. Haec adversarii magno cum apparatu protulerunt, quasi catholici doctores iam centies milliee- jpie non ostenderint, ex iisdem, nihil deduci posse contra pontificiam infallihilitatem, quasi his factis non obstantibus sanctus Agatho papa non sit testatus de Romana eccleeia: „Quae per Dei omnipotentis gratiam a tramite apostolicae traditionis numquam errasse perhibetur"; et sanctus HormiSdas celebret» formulam omnibue orientalibus episcopis iniunxerit, in qua aperte dicebatur: „In sede apoetolioa inimsiulata.est semper servata religio." Adversarii nullam apertam doctorum afferre potuerunt contra pontificiam infallibilitatem sententiam; solummodo eorum testimoniis, quae implicite tantum de inerrantia papae agebant, vim auferre conati sunt.

Reverendissimus quidam orator * negavit, infallibifitatem pontificiam deduçi posse ex eelebri textti Augustini, qui dicebat contra Pelagianos et eorum haereeim : „De hac causa duo concilia missa sunt sd sedem apostolioam; inde etiam resbripta venerunt, causa finita est: urinam aliquando fflriCur error." Quomodo ille sapientissimus praesul inefficax hoc testimonium ad probandam pontificiam infallibilitatem iudicare potuit? Hac doctus ratione, quia Augustinus non in. hoc loco est loquutus de papa solo absque consensu praecedenti episcoporum, sed testatus est quod iam duo concilia ad sedem apoetolicam missa fuerint. Ast-omnino illogicua esfiste argumentationis modus; repugnat enim naturali textus Augustini significationi: duo concilia ideo Fi.J fuerunt ad ■anctam sedem, ul dp his indicium proferret ; nihil

[1] Iλ ɳ ,XXΠ, M.

[2] Ct. orstisaass Sititi- ab aNUsfierepe Bromi f» M Mi UNI «ABUabstas estas.

I ... Coataa, daaaaak togae *UL*

ergo «x hia- conciliis procédera poterat auctoritatis ludieii· apoatolicea sedis. Summus pontifex ex auctoritfto «ibi «oli « Chriato oollata non alus iiu hauriebat sententiam definitivam pronuntiandi, quae causam terminaret, id eat in reboa fidei eqset' absuhtla et chriatianoe omnes grtwtap ligant. Hoc aine «Un dubio significat illuc^Jiroloquium sancti Augustini1: „De hac causa duo concilia 'mises aunt ad eedem apo-, liram; unde etiam rescripts vénerunt. Causa finita eat, utinani finiatur erfor." Si quia proprio officio i iua habet in rebus .fidei aahtontiam absolute certain 'et obligatorian? proferre, infallibilis ydirendut 'est. Ergo Augustino hanc praerogativam HoniaMi pontifici aiite ambagibus adiudicavit : cumque ita fecisset loquet» populo suo, arglnnentum indubium protulit inferbndi; quod haec ipee praerogativa a ri.de libor populie erat cotumuniter rgtnrm. ' '

Profecto Mpientieeimu· epncopua HipponeneU Ballato textu adiudicabat summo pontifici potretateiu dtcernendi et obligandi lin rebus fidei; quae propria est aedia qpostolicae, hnacren ver^ Innocentii i. qui in rescripto ad patres coucilii Certliqginensis dixit:

vina sententia decretum case, m quidquid, quenivis'de dieiunetis remotisque provinciis agvreturT non prius ducerent epiecopi finiendum ease, nisi ad huius sedis notitiam, perveniret, ut lota huius auctoritate, iuitta quae fuerit, pronuntiatip firtuarotur, indequo sumerent caeterae ecclesiae quid praecipere, qui» abluere. quos veluti caeno inemundabili sordidatus mundis digna oorpdribus unda vitaret

Alter ex reverendissimis oratoribus ront^p infallibilitatem summi pontificia solius sententiam divi Thomaè afferre non dubitavit qui dixit. ..ad summum pontificem pertinet'ordinare novum symbolum fidei, cuius auctoritate synodus congregatur et eius sententia confirmatur" ; quasi his verbis Angelicus edicere voluerit summum pontificem urose utique novum ordinare symbolum, sed ad hoc mbere synodum eohgregare. Verum haec expositio aperte contradicit' 'Angelici theologiae, qui profitetur· ncc est necessarium quod ad eius (scilicet symboli) exporifionem faciendam univepsafo concilium congregetur. Ita in quaret. X de potentia, art. 4. ad 13.

Buerunt qui sancti Antonini auctoritatem vere affirmarunt, quae tuetur papam esse llibileni. sed non absque concilio et conxuuiu, quia sanctus doctor dixit5: „Licet gularis persona et proprio motu agens tamen utens concilio alii consilio) et iu|orium universalis ecclesiae, Deo oYiliixit Petro: Pro *te rogavi,* ut m» *drtiriat* n poteet errare." Sed dum non advertunt isti infqllibilitati» personalis osores, sanctum Antonjnum loco citato non a concilitrin pontificem. sed a pontifice in concilium infallibilitatem derivare. ipaius Antonini mentem minime attingunt : „Quartum privilegium, ita sanctus archiepiscopus, est, quod Romanus pontifex dat auctoritatem et robur omnibus conciliis." Si ree ita se habet, ergo secundum eamdem doctrinam papa eet · infallibilia quando uritur concilio, non quis concilio indiget ut sit infallibilis neo possit.absque concilio irreformabilia de fide edere.decreta, sed quia uteas conctlioreCre agit non tamquam persona privata, sed tamquam caput ecclesiae.

Ali^uan^ videbantur difficultatem ingerere im-

1 Sana. »1. »■ 10: P L. XXXVUI. TS4.

• sMssdi sd. Vat.

• ftastaat, ■ros»asm pestqinm, eeL*te»*; «sari, IП, ion.

• <X etsttaro baHtsa ab sa Kentani, sel. Nba.

> Saisie Meet. part. III, Ut. W, Mg. A

«

MT

pugnatores infallibilitatis pontificiae aaqpmntee, oon-
ciliorum patres dogmaticis summorurtk pontificum-
constitutionibus non adhateitee, nisi pogt umtitutqm
'earumdem examen et-eomprobata^ipaerunr cum catho-
lica doctrina' oonformitataCv Ast, re' bene perpensa,
haec difficultas evanescit. NamddctoritasoonciHqndn
non *tit* desumenda ex omnibus,~quae in eorum «le-
brariooA nota eunt; ex peuoorum aut, multorum
pÿrum opinionibus, ara ex eorum decretis, r summo
pontifice approbatis. Nullum ssutem decretum affdrri
potest, quo «tatustu» assertum episcoporum in coti-.'
cilio adunetoruiq iuV iudicandi.dogmaticas et defini-
tivas summorum pontificum constitutibhes. Addatur t
omnino falsum etibe, ex,conciliorum bistoris probari
pusse talem Afuisse episcoporum praxxm. Et quidem
aota .cotgAii' Epbréipi sub sancto Caeleatino papa
celebrati .ostendunt, patres iťťφ concilii adhatoiaee
litteris'dbgmatieis sançti Caelestini ab eius supremi
magisterii auctoritate ductos, non, decussionis åtque
examinis vi penuotos. Dixit enihi Philippiis presbyter
'legatus sancti Caelestia·..concilii patribus' „Ctaitias
agimus sanctae lenerandaeque 'synode; quod Interis
mandi beatique papae' noetri vobis recitatis; sarlcta
membra sanctis vratns vocibus.- sancto capiti,' sanctis'
etiam vestris exclamationibus, vos sdiunxeritis.v Non
enim ignorat vestra beatitude, totius fidei, vel etiam
apostolorum caput ease beatum apostolum Petrum
Haec^profecto locutio excludit suspiciones de dubi-
tetivn examine a patribus concilii instituto, antequam
litteris sancti Caelestini adhaererent: nam ηοή pro-
redit exinde, patree ipsos nullimode diotas litteras
examinasee, ita ut tamquam vari iudipes sententias
/concilii subscriberent. Examen utique institutum
fuit, eed tantum ad veritatem clarius.dignoeoendarp
et errantes refutandos.

Idipeum etiam referant neta concilii Clialoedonen-
sis, in quo décréta concilii^Nioaeni et epistola dog-
matica sancti Leonis papae parf fuerunt reverentis!'
perlecta et aequali devotidnis fervpre proclamata,
Sanctus Leo non est passus, quod disputaretur contra
veritatem ab eo definitam in epistola ad Flavianum;
-unde in epistoli ad synodum Chaloedonenaem ait:
..Fratres chariasiqii, reiecta penitus audacia dis-
putandi contra fidem divinitus inspiratam, vana er-
rantium infidelitas conquiescat, neo liceat defendi,
quod non lioet credi: cum secundum evangelism
auctorgates, secundum propheticas voces apostolioam-
que dpctrinam plenissime et lucidissime per litteras,
quas ad beatae memoriae Flavianum episcopum
misimus, fuerit declaratum, quae ait de aacremento
incarnationis Dt&nini noetri lesu Christi pia et sincera
oonfeesio Poat lectionem actorum synodi Nicaenae
patres clamaverant: „Hasc catholicorum fides; huic
omnes credimus ⁂. Post lectionem epistolae Leonis
ad Flavianum patras clamarunt: „Haec petram fidos, D
haeo apostolorum fides. Omnes ita credimus, ortho-
doxi ita credunt. Anathema ei qui ita non credit
Petrus per Leonem ita locutas eet

Notatu dignum eet, quod dubitantibus episcopis
Illyrioianis et Palaestinis, st quaerentibus inducias ut
rem perpenderent, patree responderunt: „Noe ita cre-
dimus (omnes ite credimus; siout Leo, ita credimus);
nostrum nullus dubitat: noe iam subscripsimus.
Magnificentissimi tamen ot gloriosissimi indices et
amplissimus senatus dixerunt: Non est necessarium
omnes vos convenire. Bed quia conveniens eet, om-

Mβ

Anibps dubitantibna persuadere, Ahatpliua Xpajriarcha
Cahstantinopolitaiii·). eligat de his, qui eubecripe»-
-rant,quos putaverit idoneos esse ad'docendum (aon
ad diaoutieodutn) eoe qui dubitant V». Hinc meritode
Jhoo oeoumedioo concilio locuti» Zacoprias sio rioribit,
t/TiaotpuualÀ .'quidem of eMunen aliquod «aedem
imitltutipn; *fi*^t sub finem
actionis aecundae/dubitaptibuaURyi-icianisacPalae^
rtinist. non quod licitum caederthiPde ea dubitare,
qùi dubitabant, dôeerentUr. Novitin examen
a concdio^fqctum e|tilun çiroe sacras Scripturas el/
Circe definitiones . geoeralitqn conodioram, nikil «r'.
eu^btnae istorum auctoritati prsiiudi<h><'."r .-*i*
Argdmenta desumpte qpoque fuerunt e^ ratione
theological f)ictum quippe fuit: si pontifex qpla siεs
eucteritatfe definitas in rebus-fideiW morum infsli-
libilisret, separatur dapQt a membres, abeolutismus
ihducitur in ecclesia, et episcoporum iura-violantur.
Ast nullius esse roboris has rationes facile qui videt. Re quidem .vera tunc summus pontifex roetiii-
episcoporum rite unitus dici'debet, quando ilfae cum
eis relationes apprisne conserent, quas ipse Christus
constituit. Porro quaenam sunt relationes divinitus
institutae inter summum pontificem et alios omnes
episcopos? . Profbcto istae relationes eae sunt, quae
vigent inter fundamentum et domum, inter pastorem
et oves, inter confirmatorem et confirmandum. Uni-
cuique autem planum est, proprium esse fundamenti
portare et non portari: pistoris, pascere et non pasci:
confirmatoris, confirmare et non confirmari. Quando
ergo summus pontifex infallibili suo magisterio por-
tat ecclesiam, ideoque etiam episcopos, pascit oves, id
est episcopos, confirmat episcopos, semetipsum tenet
episcopis unitam ea 'unione, quani Christus voluit
illum inter et istos intercedere- Tunc unio ista infeli-
citer abrumperetur, quando episcopi irreformabilia
pontificis decrete respuerent, et sic noluerint ab eu
'-luxta Civisti Institutionem'portari, pauci et confir-
mari.'- Sed cum Christi institutio frustrari nequeat.
ita divina providentia numquam fiet, quod sufficiens
episcoporum numerus dictam relationem servatftio.
non custodiat debitum cum summo pontifice vinculum
unitatis.

Quid autem sibi vult abeolutismus? Fortassis po-
t^tas, cui lioet quaecumque pro lubitu, etiam contra
rationem, facere et imperare? Si it»-eaeM. numquam
infallibilitas abeolutismum in ecclraia ferre posset,
immo quodeumque excluderet periculum. Si enim
summus pontifex infallibilis eet, ergo periculum tab
eo removetur vi divinae aaeistentiae docendi ea, quae
falsa eunt, et felicissima in eo necessitas crearetur
non definiendi nisi ea, quae vera et sancta eunt, et
sic eocleeiam gubernandi iuxta normam caelestis veri-
tatis. Si autem absolutism» accipitur pro ea guber-
nandi.forma, iuxta quam^potastas non eet divisa, sed
plena residet in imperante, tunc utique infallfbilitaa
hunc inducit sboolutismum. Sed talis abeolutismus,
qui est proprii· Issu Christi, cui data est omnis' po-
testas in caelo st ia terra, et sat αχ ipsius Chriati in-
stitutione proprius summi pontificis, cui singulariter
datae sunt dares regni caelorum. Ad rem dicebat
venerabilis BeUarminua: „Pιρα toti orbi christiano
praepocitus set, et totam ac plenam habet eam potes-
tetedi, quam Christus ad ecdeeiae utilitatem in terris
reliquit

Hac super re difficultatem ingerere non debet, si
etiart pontifices summi debent ecclesiae traditioni in-
haerere, eamdemque investigare ad edenda de doo-

i Lebte, CM. ssmsL, Km. Œ. p. 1147, si. via. CMM; Msasi, IV, l»Oa

‹ later ëf a Leads Magni, tote. L p. 10П, oA Bafistta.

•Jabbq tea.IV, ρ,ηîO; oA vea.oiM; Masri,Vt, IMa-

‘ IMA p. UM; Mead VI, ffi a.

: IMA plM»; MamiiMA V74n.

• JaliflitaM. pert. П. Hh. IV, «p. IП « ft.

• Λ Aoo. pearitfce, HA I, «p,XL

trina catholica d «e quidem veraassisteniia A veritas certis argtetoentisjeveiata dignoscitur, qudndu
. mmorqnipontifiçum infalli- eius definitio dognuttura necessaria depœbenditur àd
bilitaa, non «et revelatio aut inspiratio, sed est directio serores contra fidem et mores convellendos, quando
iisdenf-divinitas cpnoeaate ne in veritate fidbi etmo- ipsa dogmatice promulgatio necessaria percipitur sui
rum decernenda aberrent. Remanet igitur supremo .populi'catholici aedificationem et confirmationem,
pontifici' necemilas et obligatio ' moralis quaerendi debent, pastdtas eoelesiM testimonium, praebere Veri-
dootrindm catholicam, quam prae qe ferunt ehristiada tati, M vae iltia si tacuerint. Praeterea etiamsi aliqua
traditio gt ecclesiarum corvseasus. Sed omnino teneo- incommoda ex definitione infbUibilftalis pontificiae
dum, inerriuitiam vitrarji lesu Christi ab implemento forent pertimescenda, quis dicertf poterit.hanc defini-
huius obligationis non pendere: affirmandum potius tioneingrave daqinuhi et eccMiae et animarum saluti
quod Deus, quf suum ipsum iti terris vices gerentem esse'aÙatûram ? Sàlû «it animadvertere, definifjanem
assistit,-facibt quod aut papa rite'suam obligationem dogmaticam a concilio oeotimenico prolatam noti ex-
impleat, suit etiaip in casu, quo culpabiliter hanc ne- primdre nisi, veritatem revelatam,'ı qitee assistente
gligat obligationem, in errorem tamen non latratur. Spiritu'sanbto pro spirituali salute hdniiqtfm et.ro-
Infallibility· .quippe Romani pontificia ea eat, pei~. cleeiae catholica» conservatione ac triumpho,qmper-
quam portae ıinferi non praevalebunt adversus ro- 'flaturalis certitudines splendore rutilapte, christi-
clesiam ; sed)imo pnubjasib fuit absolute a Christo fidelibus credteida proponitur, ut mafufretlssimum,
facta, indepéndentes scilicet à ratipne, qua se gererent fiat, non posse sine Iniuria affirmari futunlni esse,
Petri surôêsÀiree. Ergo absoluto modo erit, quoque B ut definitio' ecclesiae et animalius perniciosa «it
accipjenàa'înnllibilitas eidem |>rornjasa. x

Fortassis, quia summus pontifex infallibilis de- Ultimum confugium eorum,.qui definitioni iin
claretur, violantur iura episcoporum? Minime sane. fallibilitatis pontificiae , adversantur, eat .neottsit^s
Deqreta<conciliaria nihil adiudicant summo pontifici, unanimitatis saltem moralia patruae, qu»· «qvcilio
tnsi' quod, illi a Christo Domino collatum est. Ab- intersunt ; M. cum in hoc concilio Vaticano citra de-
surdum autem foret, si repiScopi conquererentur de finitioneui.infallibilitatis pontificiae patrum aenteutia
Redemptose-divino, quasi Petrum eiusqqp successorem in dua» partis scindatur, contendunt ab hae defini-
exaltando apostolos et episcopos .nimis depresserit. tione eeae abstinendum.
Infallibilitati· praerogativa est clare divo Petro a lesu Praemitto assertam unanimitati· moralis tlieoriMn
Christo communicata; ea est legitima consequentia twee omnino fahtain : 1° quia historiae eatholirorum
plenitudinis potestatis, qua Christus'ipse, definiente concilioruni est aperte contraria ; 2· quia impossibilem
concilio Florentino, summum pontificem Romanum redderet, si piabilis esset,ernguni condemnatio-
ditavit. Ergo per terni non violantur iuraepiscoporum. nem ... t
Bene.vero argumentum retorquere licet dicendo, quod
episcopi, qui denegant summo pontifici infallibilitati^ *Eminentiteimun proceed cardinalù* ‹/■ *Ae-tel·!.*
praerogativam violent plenitudinem poteetatil, quae Reverendiraime pater, haec non pertinent mi praesen-
divino iure ei competit. Sit iudex inimicus noster. tem discussionem capitia quarti ; ideoquc te rogamus.
famigeratus nempe ille pseudo-lanus, qui in suo Ijber- C ut ad propositum argumentum rediras.
culo *Papa et conciliem* adversus infallibilitatem pon-
tifioiam tanta malignatus.est, Ipae profitetur, notate
eius verba! : „Si etiam decreta conciliaria non valent *Rererendittimiu orator.* Argumentum, quod de-
absque confirmatione papali, divinum signum veri- sumo ex impugnatione huius unanimitates. verti ad
tatis uniuscuiusque doctrinae negari non potest situm demonstrandum, papam esse vere infallibilem. Nam
esse in approbatione unius pontificia-, et suppositio tibi papa non esset infallibilis, posito quod esset
illiniitatae potestatis summi pontificis in universam discrepantia in concilio, iam nulla adedet ratio huius-
ecclesiam includit, sicut semen in nucleo, sententiam modi discrepantiae componendae. Ego cito huiusmod»
suae infallibilitatis." Cum reapse nemo catholicus discrepantiam, et dico Si patres non conveniunt, erga,
negare poesit conciliaria decreta, ut valeant, indigere debet esse papa infallibilis: secus enim patribus
pontificia confirmatione, et papam plena potestate discedendum eeeet a concilio' non soluta quaestione,
gaudere in universam ecclesiam, nemo quoque, teste et patresidebebunt in proprio sensu abundare, quem-
ipsomet lano, potest denegare Romano pontifici in- admodum fit in conventiculis, quae habentur a
fallibilitatem absque gravi .violatione potestatis, quae protestantibus, qui nullam habentes auctoritatem in-
est papae divinitus rollata. fallibilem huiusmodi controversias 'dirimere non pos-
Prudentia quoque, seu timor gravissimorum im- sunt *(plnret patret: Rene, optime,, optime).* Ergo
pende^ium malorum deterrere... sumo argumentum ex hae discrepantia in favorem
iufallibilitatis summi pontificis.

Jfarmw- *et taediem inter patret; unde orator.* Si nullius roboris sunt argumenta, quae adversus
Sunt difficultates in oonoilio allatae contra infalli- infallibilitatem sumini pontificis adducuntur, iam in
bilitatem summi pontificis. Si hoc licitum fuit, credo tuto esi haec praerogativa summi pontificie Christi
quod liorat etiam huiuupodi difficultates resolvere. vicarii, ac Deo favente procedi poterit «d eiusdeth
definitionem. In hoc autem tanti momenti negotio
Prudentia quoque, seu timor'gravissimorum im- curandum «at, ut veritas tota exprimatur, ac verbis
pendentium malorum deterrere deberet 'patre·, ut omnino claris et propriis, quae nullum in popterum
aiunt aliqui, a definienda summi pontificie infalli- tergiversationibus locum relinquant.
bilitate. Haec mala forent plurium catholicorum resi- Porro in trapite quarto schematis nostri videtur
stentia et ideo a vera fide discessio, haereticdhun et nimis coerctari obiectum pontificiae infallibilitatis.
schismaticorum conversio vel impedita vel «altem ubi quidem dicitur, quod quando Summus pontifex
difficilior facta, ac demum odia ·> persecutiones ex supremi omnium Christianorum doctoris munere fun-
parte eqrum, qui dominantur in boo mundo. Isti gens pro apostolic· sua auctoritate definit, quid in
tamen timore· rant exaggerati : aliunde quando aliqua rebus fidei et morum ab universa ecclesia tam-
quam de fide tenendum, vel tamquam fidei contrarium
reiiciendum sit, decreta et judicia huiusmodi psr se
«ses irreformabilia, et debere a quovis ohristiauo, ubi

• Isara. P··· « serasMeih, art. III, p. M rerx Italis., «dit. FMraat.

, primum ei innotuerint, pleoo%fidei.obebqui· excipi et (i teneri; profecto hac constitutione deoerniter summuk , pontifex infallibili» tuite tantum, quando docet quid ; in rebus f^gi et toorurn ab universa'eeulesia tam·; . quam de fide tenendum ai^'taiiq'uam fidei čontra· rium reijoiendum sit. Setbàummi pontificis iddicia npn versantur tantummodo circa propositiones de fide .. "teneudaÿ, et propositione» fidei contrarias, ideoque haereticas, sed etiam circa proposition^ quaeJicet de , fide catholio» nop declarentur, attamen praeecribunttir qt'fMei proximae, *et* circa ĝnapositione lioet χχφο , damnentur tamquam haereticae, tameji proscribuntur ^generatim tamquam.,erroneae, -vel variis notantur theologicis censuris, uq sunt quae dicuntur bferesi › proximae, temeteriae, haeresim sapientes, etc.

Etiam in hisce profetendis iudioiis summi pontificii^mfalliltilitatera extendi omnino tenend est; et ideo censerem relatum schemati», textum -sequenti mwjo vel alio simili reformandum: *Cam supremi omnium cbrutianorum doctorüjnunere fungent pro gpostoliea Ata auctoritate definit doctrinam, quae* cihw *ftdem et murce ab univena errdetia tenenda vel à-ià-iendo eet.* Hac utique ratione infallibilius Simihi pontificis declaratur extendi non modo ad defiuilionee.ciroa dogmata fidei et sententias haereticas, verum· quoque ad definitiones circa propositiones, quae licet neque supematuralem fidgi certitudinem attingant. neque haereticam haeresi»deformitatem prae se ferant, attamen vel ad illam vel ad istam secedunt, et catholicae doctrinae aut faVeut-Jut Adversantur.

Magni autem ponderis argumenta propositam suadent amplitudinem desueti circa pçntificiam infallibilitatem promulgapdi; praecipue quae sequun-'rui-. recenseo: 1° Ifatio essentialis infallibilitatia pontificiae in definitionibus edendis de fide et moribus est divina assistentia, qua summus pontifex gaudet.· quahdo supremi sui magisterii munere fungitur: hinc C merito schema nobis propositum dicit, papam „vi assi- * stentiae divinae illi promissae errare non posse, cum ^supremo omnium Christianorum docjoris munere fungens pro apostoliea sua auctoritate definit". Ast summus |»ntijex neq modo supremo sui magisterii munera fungitur, quando veritates de fide definit aut ·errores condemnat, sed etiam quando propositiones aut. commendat aut improbat notis theologicis fide aut haeresi minoribus. En quomodo ad rem nostram se exprimit'theologus Montagnus1: „Cum ecclesia, ait qwe. quasdam propositiones ut haereticae, aut etiam erroneae, vel temerariae, scandalosas'etc. sive specialim, sive generatim et in *globo* damnat ;iudicia huiusmodi vere sunt dogmatica, et tenetur unusquisque persuasum habere, nullam esse ex ija notam, quae in proscriptas propositiones merito non cadat; et insuper si agatur de censura generali et in globo, nullam esso ex damnatis propositionibus, quae aliquam cx D enumeratis notis non mereatur." Quis reapse-dioet, indicium dogmatieutn et quidem solemne non protulisse. exempli gratia felicis memoriae Pium VI in sua bulla *Auctorem fÛb<* contra Pistorienses, qui permultas reprobavit »enttnrtia» veluti haeresi proxima», temerarias, scandalosas etc.? Quis etiam non idem affirmabit de sanctissimo domino papa Pio IX, cum in sua bulla *Quanta cura* praecipuos gravioreeqùe improbavit et proscripsit praeaenti» aetatis errores, liret nulla speciali nota theologica eoe confixerit? Brgo inferendum, infallibilitatem sunimi pontificia ad haec quoque dogmatica iudicia protendi: ea enim spnt acta supremigravissimi magisterii, in que? fungendo

J» -----

▮ *D» mexrit teu aiù tietlefiât Λ f* mu» prppssi fissas». Ct Klfss, Can. thssL ooaiftoL, tosu I, eeL 141».

pontifex, ne. aberret promissa gaudet Spiritu» sancti . asaiateptia. ; , **ı .

2· In.schemate ioatrd ritaaffirknatur: „Quopiuu . varo infaUibiCtas eadem esi, sive spectetur in, Romano pontifice tamquam capite ebcleaiae, sive in universa ecejeaia docente outp capite unita, insuper definimus, hano infallibilitatem etiam aid unum idemqueobifttum aeee extendere." Ast iofallibilita» eftlasiae ďöcenti»^' \ dum capite .unitae extenditur non nAdo ad definitiones veritatum fidei et ed condemnationem errorum contra fidem, sed etiam ad indicia dogmatica, quibus propositiones inuruntur notis haeresi minohbus. »Martinus V ƀontifa approbanti concilio donstantiensi, ·. ex articulis Wiclefi, loannis Hua et Hieronymi de Praga quosdam proecripeit tamquam' notorio haere-— tiooa, quosdam etiam tamquam erroneo», aeandaloeoe, temerariae. Iussit insuper summus pontifex, pt fidele» de hia articulis suspecti interrogarentur, utrum cre- Bderent ijuod condemnationes hortfm articulorum per sacrum generale Constantienae cončilium fuerint rite et iuste tectae, et a quolibet catholico pro talibus tenendae et firmiter asserendae. Hic summus pontifex nullam fecit distinctionem inter sententiam latam contra articulos plane haereticos et contra erroneos, scandalosoe. Ergo si^uti infallibilis est definitio concilii contra primae clasaqs articulos, ita infallibilis est habende eiusdem concilii definitio contra articulos alterius class»! seeps ratio non appareret, ob quam utroque modo condemnationis eadem, iubente papa, exquireretur a fidelibus professio. Exinde recte descendit etiam, summo pontifici suptepai sui magisterii munere fungenti esse in Constitutione Vaticana infallibilitateni adiudicandam in notis theologv i» applicandis circa dogmatam fidei et morum. Si hoc non tenerentur patres Vaticani, anstait praeberent x denegandi hanc infallibilitatem etiam ecclesia:· d<>- centi. sive dispersae sive in concilio congregatae.

3° Argumentum (mumsthri validisaqmum ad probandam summi pontificia infallibilitatem ex eo deducitur. quod summus pontifex, cum ratione sui primatu» ius habet ad obedientiam et verum animi assensum deçretis suis dogmaticis exigendum, si infallibilis non foret, posset totam ecclesiam in errorem pertrahere. Ast hoc ipsum sequeretur, si papa non es.set infallibilis in notia applicandis de quibus loquimur. „Si quidem absoluta ƀhotum damnatio, ut scribit laudatus theologus Moiltagnus. verum est iudicium dogmaticum, perversum habet pio directo ·■ immediato obiecto propositionis sensum ac doctrinam, internum animi assensum exigit Omnes quippe pontifices, qui liaec dogmatica protulerunt indicia, semper voluere conscientiam fidelium graviter ligare ad propositiones eo sensu reprobandas ac respuenda», quo ipsi easdem proscripserunt. Unicuique igitur patet, quod si summus pontifex in dictis indicii» dogmaticis ferendi» qrrare posset,, ecclesiam universam obligaret ad amplectendum errorem.

4° Demum (murmur) infallibilitas eet praecellens praerogativa summo pontifici Romano a Christo conceeaa, ut sartum tectumque servaret depositum fidei et populism catholicum in veritate aedificaret. Hinc manifestum est, infallibilitatem.-ppntificis Romani tantum extendi debere, quantum ratio postulat scopi attingendi. Veritm ad haeresee praecavendas summopere confert errores percellere, qui plus, minusve remote haeresibus viam sternunt; et ad pietatem fovendam quam maxime iuvat sententias telo configere, quae a regula recedunt Christianae virtutis. Porro hoc summi .pontifices assequuntur iudiciis dog-

▮ Lee. oit p. 141».

ihaticis, de quibu» termo nunc eat- fallibility ad haec ipaa. dogmatica iudicia.extendi dicenda eet.

t Ablata argumenta antis clarS oatenduntr ita eonciunandtm danatitutionem conciliarem de summi pontificie infallibilitate, ut non modo ad definitione» de veritatibus fidei credendis et de erroribus contra fâjem, aed etiam ad iudicia dogmatica, quibu» doctrinae, licet de fide credendae non {iropouantar, tamen µM vere catholicae et ' sanctae approbantur, et ad iudicia «toguiatieA. quibus errores in maOgria fidei et morum, vel nulla addita ajssciali censura reprobantur, vel notis theologicis haeresim non attingentibus, eapi extendi apertissime deo^ruatur.' Ad hoe tendit mutatio proposita eeheinatis, ut scilicet, pro eo quod nunc * Jegitw'.(lm. 16, pag. 13 [7 b 5j) de Romano ponti-' * fice:· „Vi arfsistentiae divinae ipsi promissae errare non poaan, cum supremi omnium chrwtiaitorum doctor» munere fungens pro apostolica sua.auctoritate definit, quid in rebus fidei et morum ab universa ecclesia tamquam de fide.tenendum veltamquam f.dei * contrarium reiiciendum sit", ponatur: Vi awMtfwfi.ir diwwe errore ao» powr, rttm.. drfimt gwid tn rebtw a/ doctrinam fidei *et morum spectantibus, ab ecclesia tenendum, quidw reiiciendnm.*

Iis demum assentior reverendissimis oratoribus, qui. desiderant. ut huic capitilV canon adiungatur ccMitre eos, qui infallibilitatem pontificiam negare auderent, pt sic tollatur e medio omnis-ambiguitatis praetextus et occasio dubitandi de vora et plena condemnatione huius exitialis rrrq. is ab owumenieo concilio Vaticano. Canon videtur posse co^di mndo sequenti: S/ *quis neqarcrit, sfimmum pontificem Romanum in definiendis rerifatilus ct indicandis erroribus doctrinam fidei et mornm respicientibus esse infallibilem. tt cius decreta sitv iudicia* prr *se irreformabilia, a quovis chrixtiano, ut primum ef quomodoeumque innotuerint, pleno fidei obsequio excipienda et tenenda esse; anathema sit.* »

Sapientiae vestrae ('st.-eminentissimi et reverendissimi patres, ai Ume in Domino ťudicaveriti hanc propositam emendationem pro Ihù gloria et Mono oeelvsiae acceptare.

ORATIO

merendi patris domini Amandi Renali Maupoinf episcopi Sancti IHonysii Reunitmis

Eminentissimi ƀraeaide eminentissimi ac reverendissimi patre».

Multum njihi arridet quartum caput de «chômâtc examini nostro subiecto. Namque, non dicam quamvis GalluA, red (plia Gallus, emmentissimi et dilutissimi provincine nostrae ƀhetropolitan» Burdigakmsia archiepiscopi vestigiis et genuinis patriae nostrae traditionibus, ut iam in hac aula conciliari demonstratum fortiter inhaerens, credo et confiteor, infallibilitatem Romani pontificis etiam extra concilium .oeoumenicum ante assensum aliorum episcoporum esse veritatem indubiam, certissime in evangelio revelatam, novendecim saeculorum oonstantiseima traditione fultam, et cui nihil deest ut fide catholica credenda sit. nisi illius definitio; quam ex totis praecordiis meis a Spiritu pancto et a vobia spero.

Attamen duas tantummodo aniinadvereionw proponere volo, quarum una quaedam schematis verba speertat; altera, additionem, jmo saltem parvo iudicio; nreemarisiri.. Veniam a vobis, reverendiwimi patres, humiliter peto: maximae "brêvitâ^coôaàlam.

ƧPrimo in schemate pag. ƭ3 li».22 at 23 [7 bb] legitur „quid in rebus fkfoi et αιοπτιώ ab universa «Iasia tamquam de fide tenendum, vel tamquam fidei contrarium rçiictendum ùk" Haa voces cum illustri»» ƨim ni fallor, Bituriceuai archiepiscopo expungi vellem. Nam ex eis sequeretur, tuhc solummodo infaliibileu^ esae pontificem, euxu propositionem aliquam haereticam damnat ^quoties autem propositione» ut hacreei '^roximM, erroneas, scândalœre damna), negari posset eius infallibilitaa. Porro 'ei perpendam tur Scripturae necnon traditioni» documenta, d peritur neqUiWgIsiii admitUJPosse istam pontifici» infaUibilitati» restrictionem, «a npmpe, ut infallibilis sit pontifex summus, cum definit aliquam doctrinam ƭe haefat icam, non voro cum definit <we erroneam.

Nunc ad secundam observât iuitem. Quarto ‹ apit i \anbnem addi prorsus nevw.se mihi videtur, nam quae definivit concilium Vaticanum de fide catholica, canonibus sanvivit, et in ipso etiam schemate numproposito tribus prioribus capitibus tuthlvm [.spondent čanone Cur ergo quartum caput in quo definitur Romani {sintifii is infallibilitas, suum pariter eanonem non haberet? Nonrfu definitio b.as caetera» omnes gravitate ƭiit ? nonne hiw.s potissimum definitionis vxpe< ta' io totum oi ls m alii »· licum anxium detinet? Sane, eminemissiini u< ie\e rendissimi putres, si huic definitioni non apta.u: solita canon» forma, periculum 'instat m- tide'.do minus eçrta et nondiim proprie definita ᵛ idea:ut proinde omissum velle eanohem. idem est iv ᵛ Ψ. aliquam fidelium partem deeipi.. Ner mihi obii<ia'n. minorem fore adversantium offensam, si :d.«qu>· ani themate dreretuiii edatur. Nonne ƫam d ·finitimum claram, praevisam, et qmie verborum cav ilhdmuibi»·. ansaln non praeibat, totis viribus oollicitant111· omne» qui offendentur definitione, non minus >ii··ŋ dentur ob omissum eanonem. immo maris, quiu prov-^ ter ipsKVumct definitionem nobis insiqwr dol<«»itntcin in modo definiendi exprobrabunt.

Igitur omnino addendus est canon, vuiu» sn tenorem cum maxima humditatv pnqwino: 5*i ąui dixerd. Romanum pmildi· >·ɳι t-rrare ptsut·,, <mn jaipremi siu pontificatus oifu io ƫinqen. aliquid definđ et tenendum iiiiunqif; vel tum errare ptsse competentiam suam ɣχ'ťđead vel dubotm semimr permanere, utrum oim/ptfim suprrmns ecrlcxiar net >ι loquutus sit, etiitmsi deflaret. »e aqere ·x ƥ*jtufr plenitudine, aut uUpsum ex alii» circum»tantiis manifestum nil: vrl cius dⁱ 'ini'ionibux no» deberi ab omnibus oiteinam tt ex animo adhaesionem. t U tm antequam constet ai t essi.^ eptfictjporum seu ƥ&rlr (onsensuni; amithemu sit.*

Constat iste canon quatuor fvartibus, (piarum prima iprtfmmet pontificiae infallibilitatis dogma sufficienter exprimit. Subiu icnda ᵗ tamen visar ťini tree aliae ƭMUtet ad praecludenda totidem adversantium effugia. Paucissimis verbis illas quatuor ƥirto explico. In prima parte ex proposito posui illâs vores: *cum supremi sut pontifiùatus officio funqens aliquid definit et tenendum iniunc/it;* addere verba ..circa fidem et mores", ut iam supra dixi, ƫarpatun eet. Cum inim competentiam suam in definiendo excedere nequeat summus pontifex, inutile videtur obiectum infallibihtatis describi, quia quidquid definit, hoe ipow certum est in infallibilitati» obieeto comprehendi: alioquin non eeeet infallibilia Aliunde autem si obiectum integre non describitur, periculum ceret, illustrissimi patre», ne pars omirea extra sphae-

1 Argamaatain : ..Rptocopu· 8. Dionysii Rennioais doctrhiM qaarti capitis adhaarar» ss in oMibns dtei». PropoMÜt tsawm, prino: at expuagaraatu varta ,qnid ia rabu Mai H «oren ab ƫaivam ae peatita tatae aoim ridaatar inhUiteUs mi proporitiaMB aliqftua vt baeraticaai dasaaat, aaa aatom nt daa^at tteqnaai haereri praxtaari; aaeaMo; proposuit sddandaai eaaoM· qai refarter sah aam. M.

rem infnlKbiUtati· ƥen niintar, M -ₒμ'ŦH *βφρρ·* a qataïa '* “ ** rèHma ƥƥƭƭƭƭƭg un «μ »
nasuta mb ut rastrietie, quod papa definitionem ðirigat ad ·wûwmIm- ‹mbInîmb' OttMHi ·βμι
9MB fMgdcM 4MBtBBBt BVMB MMMM 4bm4
·umptaa, sad tri·· singula·. Pleiad· vi hures rfBui.
tMB IBÎeUiWIM Mt pQBftihx ÎB ðoMB^N flttᴬMÎbBB ovibûa, duuunodo tamquam supramua pontite definiat, qnam ia dauedo aimai uuivsren ǧtag Bt paritu cam ipai dixit lama: Csssfin·· /natans tta'« non snbinnxit aimai sumptos z. W

Attaetis igitur hire· rationiba·, a quibua eMlandia, ut brevitati maxima consolam, abstineo, ŧire rat mihi canon ia has fora» ponandus: Si quit direrit, Boduataa *pontifient* srrrer pome, earn repremo paetorie *officio fvngeni* aKfaad sls/ntat et fcnendbm iaiaapit, oaathama *ait.* Niai auHm adderentur tres aliae parte», aminaatimimi et ŧevaté dissinii patres, definitiooam, ut dixi, eludere lentarent pontificiae infallibilitatis osores. Dicerent nempe: infallibilem papam admittimus, dummodo intra potestatia spae limites definiat; at ĕdit definitiouibua obedientiam abnuerent sub praetextu, quod in iis sphaeram propriam excessisset. Item dicerent; infallibilem admittimua pontificem loquentem ex cathedra, at simul propugnamus constare non posse, (ocutum ipsum fuisse ex cathedra. Item dicerent: admittimus pontificem infallibilem, aed cum adiunctb - eccleeiae consensu. Ergo praecludenda aunt effugia haec, ut error effnaciter comprimatur, et ingens, quam intendimus ex definitione utilitas emergat.

Neqbe quisquam, illustrissimi patres, timeat, ut tot alii proctbmarunt éx hoc auibooe(ne exaltatio - sedis apoaltjiicae sit conciliorum vel episcoporum imminutio: non secus ac ante definitionem, concilia gcneraljm summo pontifici uuita, infallibilitate maxima pqlwbunt; immo singuli episcopi magis honorehuntur, quo plus honorificabis fuerit episcopus epi- C scoporum. Nam ut ait Sapiens: Gloria *fiUonnn* «st *yloria ƥatri*

Eminentissimi et reverendissimi patres, direndi finem facio (beas), fideliter asserendo hanc, quam exposui, meam sententiam, omnium ease aimul dioecesis Sancti Dionysii Raunionia clericorum doctrinam, immo etiam omnium huiua dioecesis fidelium, quorum numerus est bis centum millia.

Hta<{omnia, eminentiaaimi et reverendissimi patres, sapientissime vestro iudicio in tota humilitate mea subiicio (bravo,' bene).

ORATIO

reterendi petris domini duÿusfini *Vint epieeopi Senti* AngustMi'.-

Eminentisaimi praesides, eminentiasimi ot reverendissimi patres.

De gravi quaestioos inter ma agitata, eum iamiam D dies finalis dacisionia ipstet, spero vos patienter audire débita gravitas· (risus), et spare, et otiom redreidarie M tOBvîotÎMM φMά MflhfI 4μμβ· idai ϕM iadfaa a·· BfaM MMMBBfÎBHI gfcg MB 4ÎMM Bd WfilMÈMB MM paaMMiam at separatum Romani psmtifiaie iaaeullèbiUtaUaa, quam «t audti prisse at pradaaae «■ boo ambon· prapngnmersmt, «t quam stiam arada oontiaari ia aahaaaato propoaito, qaidqaid afar» vooaonntxe Bind diaaqnt rsvsrst>dieaimi ratatorea. Mihi antea coqeultiue viaim «St lagan, quae volo vobiS dicere, na ampBfioatiaaibue indnlgsnm cans dispendio wr\tatia, at ae etiam vsrbia forsan minus cantu utar (risu· at aspuo apprubaliuaie).

Ex hoc ambons dictam fuit a reverendissimo metropolita Sancti Fraocisci >, me cum memetipso pugnare, cum subscripeerim decretis concilii Baltimoreosis paucis abhinc annis habiti. Pare illius dicere mihi liceat, ganaralam professionem obadientiae sanctae sedi nullam involvere definitionem eius infallibilitatis; de qua infallibilitate in hoc concilio non tantum ■Villa disputatio fuit, sed neque ullum verbum dhecte vd indirecte dictum «st. Nam cum statutum fuisset concilium absolvendum esse infra dure hebdomadas, ne quidem fuit tempus decutiendi primas paginas ,libri eatis ampli, exceptis quaestionibus precticis, de quibus tractavimus^ Omnia sine examina et discus- Siotie remissahsunt theologis Romanis, penes quos sit totum meritum et tota laus definitionis pontificiae infallilÎâitaüs, ai ibi inveniatur. Sed confidenter nego, quod ibi inveniatur. Delegatus apostolicus. pressas huius concilii Baltimorsnsis, optime scit nullam factam fuisse definitionem Quaestionis in concilio Baltimore»·!, ideoque ipse in principio formalem et expressam definitionem huius quaestionis a concilio Vaticano respuebat, st ab eo quoque (est meus metropolitanus) invitationem et exhortationem accepi huio quaestioni specialiter studendi, non legendo libros gallicaaorum, siquidem nulli sunt in'bibliotheca, quae maesto est in nostro collegio Americano, aed inylibris uhremoutanonun et in Labbeana coUsctioue. Mihi "autem gratum fuit audire ax hoc ambone, quod mea argumenta legebantur in Boaauetii defensione cleri Gallicani, quem librum quaesivi, sad invenire non potui. Consensus autem hic non potuit veni?· nisi a veritate (risu, murmur). Castorum mihi videtur etiam, quod deputati patres hoc doberetif'St Bossuetio et veritati, ut librum magni huins viri theologi confutent in plena aula (risus) ex hoc ambone.

Costarum ingenue fatebor circumstantiam, quas ms magia movit st affecit in studio huiua quasationis; illaqns fuit, videre in libris ultramontanonun cavillationsa, ut mihi videtur, st effugia, ad quas recurrunt, ut ae sxpadiaat a esademnatisaa expraam st formali Hoaerii ia concilio gssBreli VI et etiam in VII 'et VIII, nomma ab einsdam esssdamaatione a sancto

r Lee. ΣΧΠ, St.
• Prov. XVI, U
> Aigmamtan; Jhbesre· X AagmfIM ca|Nte IV 4seMaaa aslUuite probari poare aasiretti datam asgmasMa m eatataria,* «me Uhramsr vei ntas» vd aMa (sobarei si vers rreSuvat aaiaamMa ƭƥMm sx ssripesrin mahre Utas as mMilm lalu Rvarthen ǧua In ə- sMari astant, asltatrees resanarias tata dML Dseaas danm votaria eo·elsrias tredbtaaem; ta omal qe^po sassnto tasta astant gaaa lsatUetam tabUUiltatam utaiiat Mu qd dtaatar aintan arenatas eme et jashaia tantanSredo aareasMotam esassiuiesis i» Ms st ssgrètas reiWm ■·< - astatae la duMas vsretaB. « qd tatas· altat SS» tnl tailI i labmtre aes tlxlt are «■ tatlta asvQ «rèetasm, ot ad hse tangas sgitarels bains estates· retanatam. Mae dht ta ysaaatato ·atari «sarisa»·· at mtvanatataariMdae Ms Bansds^ ua· sarisa st psareattab tatagaso «md· OsqntaMtaaataastatsto nthsta are tairea, as e» bre pus·· – eatataas «t ha

LmmII et A BaMa^o Π fm—HI· oitprama ta A in Aβοοβλο, þesharoa ctiem ta gu-
gcaorafi eencâtaVIII; qaa» Whgti il m m m boΓanadi «t ragoade, quad m ädmittitar «otani a
iMtBoMI WMÜttraBt SW-f M roràeonditeiurài aaatoribas mhearatia. Paator debet
stitamfi inter opinionem ndvoeearierran «t iauMnio- •opero; passere verbo, ererapto at erotieee, ait oMMtas
MNB ·i <MMB BOfM^ fgjf wbtlliMtaM lb% Bsranritas. Nues qumnado ex eodem tecta potest erui
raaàa - dtaboto texte. M Λ ifti eempamtitme •tadMAilitas pro'aaa ax ittie tritam, at aoa pre alia?
abstinui, ne ridtar prasamro rastigia 9Hm reverra Bnaam eeranplaas ia paateribas taateaadaaa vadat, ei
dÎMMI ontori· ΦÛ þhMrtMtMB noa pina vetet. Bt doctrine» noatraat qui inter pro·
iaotitrit inter moeothelismum «t geOioanioaram. Ora- tortantes verramur, rootrovereta preeeipue aat de
tas vidant «t sentiunt gtavitetom praaamt» quae- papa: noa aat da omribos, aad de factis, qaaa Oli
stionis. ! nebis sive' merito rivi plereniip» immerito advenae

Qutectio cet roodemnaudi da laaeesi plusquam pontificat tactitaat. 3« Oli textae adducantur, Deam
centum patres, qui hncuaque in gratnio scelestae non specialem gratiam parmiaiaae ad tene docendum, «d
tantum ta paca, aed etiam «un fraotn laboraverunt, quod in omnibus non promiserit tene sffecfalren gra-
Ot qui venerant ad hoc ooncilium aine intimatione tiam ad tene gubernandum, ad bonum exemplum, non
* in bulla convocationis, quod eorum opiniones erant pomum videre in isti» textibus. quomodo ilte gratia
materialiter haereticae; quae nudo doberent fonnaliter promiaa fuerit nonnisi ad tene docendum. 4 8ane-
deelarari ut haereticae (annual. Agitur de coodem- . tua Cypriano», Augustinus et patrua antae synodi
natione fofmeli'opinionum, quae fuerant univertelea B in antiquis temporibus, sancti» Antoninus. Bosauetil»
in Gsdlia per longum tempus, nempe per unum sae- et alii cognoverunt illos textus; attamen in illis in-
culum cum dimidio, sub pontificatu quindecim papa- fallibilitatem pontificiam non agnoverunt. ·
rum, qui numquam Φ» eaa illustrem Galbarum Nunc autem traditio et historia ecclesiastica minus
eccleaiam haetesis insimulare cogitaverunt. Cum e adhuc clara sunt pro infallibilitate pontificis: immo
contra, durante hac periodo, haec Qajliarum ooriesia mihi videtur traditionem antiquam et historiam pug-
uberrimos factus protulerit eraditionis, pietatis, re- nare contre hanc aasqrtionem^ Iliad iam probavi, ut
gularitatis et seli in salute animarum procuranda et mihi apparet, in praecedenti disciMaiooe, et mna ar-
in missionibus proraovandis exterioribus et etiam gumenta nullam raspouaionem provocaverunt *rittu*›:
augendis. Et certe si, testo ipoamet Veritate, « fnsc- ex quibus iudico quod nulla raapotwio poterat dari
titna coram copnoscrtik^eo· ; pravas coheequantiae (risus erescutU). Illud dogma etiam qrat incognitum
haetesis per fructus pravcp demonstrandae aunts Sed primis Christianis qui disceptarunt adversus Petrum,
haeresis certissime noa debuit coas illa, qusmaon im- et etiam sancto Paulo (rinw muntu/l qui reprehendit
pedivit tant multos st tam admirabiles vitae fructus. sanctum Patrum. Omnes sciunt reoponeioneqi. quae

Nunc autem quaestio de infallibilitate pontificia mihi data est, scilicet quod obieetio illa erat protin-
nullatenus mihi videtur elaraTita ut possit definiri. stantium. Sed dico quod etiam protestantes merentur,
Cum sollicitudine auscultavi et perpendi, quae dicta quod illordhi objections· solvantur. Secundo illae
sunt, ex ioc ambone, et aiqcere loquor si dico, quod objectiones e contra probant primatum. Nam non
illa argumenta me non persuaserunt; e contra me ma- dixisset sanctus Paulus: *t» fanem* ri restiti'. nisi
gis firmaverunt in iudicio, quod Scriptura et traditio .Petrae fuerit ipso superior. _
clara non sunt, et potius in aheuam partem propendere Illud dogma etiam incognitum fuit Polycnrpo'in
videntur. Cognosco omnes textus Scripttuae: Tu *e» veteri ecclesia*; et mihi gratum fuit audire revera-
Petra» etc., et audivi longas et ingeniosae explication» odissimum auum successorem 'Smyraeoaem episcopum
et commentationes' do hoc ambone;'sed oondusio. io^qi ex hoc ambone de eius advectu Romam, et
quaa in mentem meam venit, fUit haec: si haec in- colloquio cum pontifice Aniceto, quod certe prdbat
fallibilitas contineretur in lus vertus, tam'multa, tam Romani pontificia primatum: eed quam parum, potius
longa et tam subtilia argumenta non inquirerentur ad quam male ilhsd probet infallibilitatem. audire, reve-
illam extrueodam «c illis textibua rendissimi putres, ex verbis sancti Irenaei citati ab

Audivi protestantes eodem modo contra nos ex Easebio ecclesiastinae historiae parante. Haec aunt
meris Scripturis argumentantes. Habemus in America Sorbe sancti Irenaei›: ..Neque enint Anicetus Poly-
baptistae, ut vocantur, qui dicunt baptismum non va- çarpo persuadere umquam poterat ut observate desi-
lero, nisi^idetur per immsraiooem; et illi baptistae neret, quippe qui cum Icanne Domini discipulo et cum
possunt congerere textas et graves argumentatione» reliquisapostolis, quibuacum familiariter vixerat, eum
ex illis textibus et «c originali voos baptise deducere; "morem perpetuo obrarvemet. Neque item Polycarpus
eed quid illis respondemus? Admittimus textas Anioeto persuadere conatus est ut obseri aret, cum
vestros; ssd scellais etiam priorum saeculorum oog- Auioctus eorum, qui ante w fuerant, presbyterorum
noeoobat illos textas, et tamen baptisabat per in- › morem sibi retinendum eme dicent. Quae cum ita
ftmenem saltem infimos et diniοos; ideoqoe textaa sera haberent, communicarunt 'sibi invicem, et' Ani-
Scripturae siplisaatnr per histariam at facta: eo modo oatoa in aodesia consecrandi munus Pnlycarpo honoris
omnia suhtiMs argnsronta, quas adducta sunt, sx his gratia coocomit." Reos Anicetue Polyearpo suam esn-
textibus atgiptaroe ad probandam pontificiam infal- tentiam persuadere omnino non potuit. Quid darius
libiUtatasq par histariam et fsota expliari debent, Crina)? Ergo fait inter eos controversia; sed Poly-
at ex illis mihi patet, quod Romanus pontifex ali- carpus non^udicabat Anicetamasm infallibilem.alio-
quando suerasiti . <pun immediate ee submisiaceL Itaque ille texti» pro-

4 Itaque QR tantas Reriptaroe non probant: 1· quia bat, quod neque Anieetas neque Polycarpue, -neque
si'probaruntaliqmd, prnhteasil etiam papam saw infal- IreoMoe, ouius haec suat verba; infaUbilitatem Ro-
libilam, qtasaxio miam aoletanitar etiam loquitur, ut mani pontificia admiserant.
aliqui volanrrart; aliis varias probarent pontificem «na Slud dogma etiam incognitam fuit ut milii
infallibilem non taetra in butta a», aed etiam in videtur marte Cypriano, qui oditur ut martyr et
beari, quod credo gaaMatttar etiam adversarii mm doctor, non at poenitens ut dixoeet pliqads: caras,
admittunt. R 8tU'i Satae infallihslitatem probarent non poena martyrem facit. Igitar orat in boaa fido.

etiamsi boue nomt papam praouheMi contresuaai opiniooeut. Pontifici·. infallibilitae amt incognita tempore sancti Bylvestn, non repetam illud. Eint 'etiam incognita hoc saeculo, nampe saeculo in quo erianiemus tantum tumultum in eooiasia excitavit. Nam sanctus Athanasius, sanctus Hisroejmea, sanctu» Hilarius Hare dicunt Libarium pontificem rendisse ; et nec tempus nec voluntas suppetit dicere de hoc casu Libarii, cum iuxta ïioβ, quos impugno, papa coactus non sit papa (etiamsi schema da hoc non loquatur, quod deberet fieri saltem). Sed nihilominus illi doctores.quos citavi,dicunt Liberium cecidisse ; ideoque mihi videtur, quod illum non admiserunt infallibilem.

Etiam illa infallibilitas non admittebatur tempore Zosimi.^qui poet iudicipm (notate bene, reveronilirami patree, eet argumentum seriqm) sui praedecesrori» Innooentii in cause Pelagianoruin, bis ipse hano cauMUn iudicavit, semel pro Pelagiani» et poetes contra illos. ut [probat historia. Verba supposita sancti AugustiniS>]^omariequuta eet, causa finita eet", de quo actum fuit etiam hodie, ut compleam eorum expluat innem datam ab illustrissimo Reiueusi altera die, prolata fuerunt a sancto Augustino poet decietum Innocentii et ante Zosimum: illud probat historia. Samtii» doctor dicere volebat: Pelagiani condemnati fuerunt in Oriente, in Africa et Romae non amplius » iunt, quid faciant : utinani finiatur errori quia videIwl eos obstinatos «se. Sed quid evenit ? Innocentius moritur: illi advolant Romam: a Zoeimq^approbantur. Et ego quidem primo putabam esse tantum errorem tacti personalis in Zosiuio; sed nunc non tam clarum miln apparet ex quibusdam verbis sançti Augustini. Quidquid sit, patree africani in concilio graviter Zo->11110 remonstrant, qui tunc Pelagianoe condemnavit ; ·ι illi tunc ad concilium generale provocarunt. Haec oi historia cina illud.

Illa pontificia infallibilitas non admittebatur Uml>ore concilii quinti generali» sub Vigilio, cum testo historia et approbante concilio. Vigilius nolebat condemnare tria capitula, in quibus agebatur non de facto personali, aed de facto dogmatico, utrum nempe scripta revera erant prava necne. In exilium pulsus est. et postea luentem mutavit et condemnavit tria capitula, et una cum Hucceseoribus sui» confirmavit hoc concilium. Ixigat autem reverendissimus Edeasenus, qui negat in libello nuper edito hoc exilium Vigilii, legat quod scripsit de hoc Franciacus Pagi, qui M ipeo uhramontanu» est, at videbit ibi positiva testimonia contra illa, quae ipse in contrarium negativa adducit in suo scriptol. Porro illud concilium quintum approbatuin fuit a plurimis suminis pontificibus; nac statim tamen admissum fuit in Occidente, etiamsi sufficienter innotesceret pontificia approbatio. Immo sanctus Gregorius Magnus, qui quintus pontifex poqt Vigilium sedem apostolicam occupavit, rtginae cuidam lioiigobardorum induisit, ut noti reciperet quintum concilium : exemplum moderationis in non nimis urgendis defitqgioaibus in rebus non necnssarii»l Non videtur autem illa pontifex admisisse pontificiam infallibilitatem saltem personalem, seu se *toto;* ipsius enim effatum, quod quatuor priora concilia venerabatur quasi quatuor evangalia, vix concipi potsat iu ore mis, qui sa credidisset eamdem infallibilitatem, auctol itatem et efficaciam haberi' ao concilia, immo amplius.

Quod in concilio sexto ignota fuerit pontificia infallibilitas, satis patet, quidquid sit de Honorio et eius litteris, cum certe constet ipsum sino explicatione, sine distinctione anathemati sbbiectum fuisse Si illi episcopi credidissent infallibilitatem Romanorum pontificem, boo modo s« egissent, nae agere potaikeant. Illud aio mihi evidens apparat, at non possim oooctpare, quomodo illud negari possit. Rodam modo, liret non tam solsmni, actam est ia eosseiUo Niraeno II, ubi cultas imaginum proclamatus fuit; st in hoc concilio sicut ot in octavo Honorii nomon inter haereticos raritatum fuit.

Sed provocavi ad concilium Francofordiensa, itr quo decretum Graecorum, · Romano pontifice approbatum, reiectum fuit; mihique responsum fuit concilium errasse. Equidem, reverendissimi patree, concilium erravit in hoc puncto ; sed non attuli concilium tamquam auctoritatem, sed tantummodo ut probarem absentilto traditionis circo, infallibilitatem pontificiam, quae ex hoc clare deducitur. Nam error patrum erat tantummodo circa verum sensum verbi odoratio·u,' error erat facti, non doctrinae. Illi patree putaverunt irrora facti Graecos cum summo pontifice voluisse dare cultum latriae imaginibus: porro ille cultus 1st rise non dabatur imaginibus; et quia errore facti putarunt, pontificem hunc cultum latriae attribuere et adscribere imaginibus, resistere necessarium putarunt et Graecis et pontifici. Ex quo facto liquido patet, quod putaverant Romanum pontificem posse errare, et casum extare (Osse, in quo non tantum poesunt, sed debent epiacopi resistere etiam pluribu» episcopis cum summo pontifice. Nescio quomodo ista conclusio possit vitari. Porro illud concilium Francofordiense alioqpin fuit concilium habitum ab hominibus pietate et zelo conspicuis, in quo condemnatus est error Elipandi Toletani et Felicis 1'rgelletani, qui in Occidentem nestorianismum volebant inducere. Hadriano autem pontifice hanc materiam occidentalibus expljcante, controversia finita est.

Nunc autem ne quidem verlmm unum allatum est ‘circa hanc solemnem Hadriani pajiaeU declarationem, quae invenitur in concilii VIII actione VII. et in qua ex officio, ad retundendam audaciam Photii. <pii Nicolaum deponere tentaverat. summus ille pmtifex asseruit. Honorium propter haereeim accusatum et anathematizatum fuisse: aed propter haeresim non qualemcomque seu intorpretativam, sed illam quae iira dat minoribus oontrg superiores insurgendi et illorum pravos sensus respuendi. Exspectavi autem solutionem huius difficultatis, sed nemo illam dare dignatüs est. Itaque si debeo credere papam infallibilem, quomodo possum credere et Hadriano Π. qui dicit papam anathematizatum fuisse propter haeresim? Saltem illud requirit explicationem.

Ex hia omnibus satis clarum mihi videtur, non existera in antiqpa ecclesia traditionem firmam ‹irea pontificiam infallibilitatem. Omnes textus, qui citantur, probant tantummodo necessitatem communionis in fide et regimine cum sancta aede. Necessitas autem f illius communionis a nemine negatur; et ego ipse libenter admitto omnes illae laudes poeticas Graecorum more, nobis ax hoo am bone in nomine eminentissimi cardinalia Pitre lectas ; immo ego ipse pro meo modulo simile aliquid praedico in festo sancti Petri : sed illud nen involvit infallibilitatem pontificiam.

'Aliud eat nectarites communionis in fide cum Petro et ipsius successoribus, aliud infallibilitas. Catholici qui pugnant contra infallibilitatem, nullatenus dicunt Petri aedem posse a fide deficere. sicut evenit iu sedibus Antiochiae, Alexandrine, sed asserunt poasibilitatain erroris in pereona pontificis, qui error erit tantummodo transitorius ; quem errorem vel ipeemet retractabit, ut iuxta nos evenit Liberio, Vigilio, Zosimo ; vel erit error quam successor pontificia errantis corrigit immediate, ut evenit iu casu Honorii ; vel erit error, qui-non acceptabitur in ecclesia et remane-

1 Oarteal, AtuosSoetts ds SafsMtMe X.pβ·TφMo fatlaiH «Mt, sag. U, art. HI, p UT, ad. Prsp. Mal.

•jr

bit in libris tamquam litMra mortua, aient evenit ia a maxuns part illoram quadraginta naemim «raris, ques memorat cardinalia Bellarmiaue, et quibus multi addi pereunt. Itaque hio eat nodus ' difficultatis. Debent nobia exhiberi tatae antiquitatis axdudanta boa transitorios vel innocuae ertoras: textus generales de sancta aede tamquam petra fidei et praesidio raritatis nihil probant; aed dentur speciales tatua infallibilitatem probanta.

Porro aliquis orator ex hoc ambone reverendissimos relatores provocavit, ut aliquem textum antiquum afferrent, anteriorem medio aevo. Nullum autem iuxta me saltem adducere pereunt. Loquor aiitem de textu claro et specifico pro infallibilitate, aient nos claros et specificos adducimus contra. Verbi gratia ille textus episcoporum africanorum acribentiÛQ) ad sanctum Caelestinuni. qui solus contra illos iudicaveral in causa Apiarii : „Nisi, dicunt ·, forte quiaquani est qui credat, uni cuilibet posse Deum nostram examinis.B inspirare iuatitiam, et innumerabilibus congregatis in concilium sacerdotibus denegarel' ; clarus est tatua. Dicunt illi patres, quod non potent dici quod unus i ideal veritatem, dum innumeri pontifices non vitient. Fides ëst factum, cui testimonium perhibent episcopi. ve

NihiJ autem clarius esae potest doctrina sancti Augustini circa illud; qui, relata controversia inter «anctum Cyprianum et papam, diserte et expresse asserit, controversiam finitam fuisse tantummodo per plenarium concilium. Attendite ipsis verbis, reverendissimi patres ; dicit : ..Nec nos ipsi tale aliquid nempe valere baptismum haereticorum) auderemus Maerere, nisi universae ecclesiae concordissima auctoritate firmati, cui et ipse Cyprianus sine dubio cederet, si' ijpi illo tempore quaestionis huius veritas eliquata ' t declarata per plenarium concilium sôlidaretur Videte quod illa verba non sunt verba hominis ultra- C montani, qui dixisset papam definiisse, quin revera definiret. Haec etiam inveniuntur in libro contra Cresconium : ..é'uni inter episoopos anterioris aetatis... ista quaestio fluctuaret, et varias, haberet inter se collegarum salva unitate sententias, hoc per universam catholicam (ecclesiam), quae toto orbe diffunditur, obesi rari placuit quod tenemus... Hoc facimus quod unii srsss iam placuit ecclesias, quam ipsarum Scripturarum commendat äuctoritas Videte quod hio Sanctus Augustinus non provocat ad indicium infallibile pontificia

Fidenter dico, si antiqui cognovissent hanc viam finiendi controversias per solum recursum ad papam, hanc memoravissent ; nam haec via eet facilis et faoillima Poterant Romanos pontifices interrogare per nuntium vel per litteras; et « Ipsius sententia tamquam definitiva habita fuisset, aliqui illud memoroviarent, et circa illud numquam dubium ortum fuisset D in eodesia. Immo et mihi videtur, ei persuasio quae multorum episcoporum animos invasit, fuisset communie initio «rJseiae, consultius iudicasrent apostoli in symbolo inssrars „Credo Romanum pontificem" quam .aanctam catholicam ecclesiam" ; nam Romanus pontifex semper adin potest, non autan tam facile ecclesia. Sanctus Augustinus, cum Poiagiani ad concilium provocaverant, illos confutavit dicendo mundum universum non debere turbari propter perniciem apertam, quae in locis, ubi orta fuerat, damnata fuerat, et indo per totum orbem condemnanda intro-

rural ; in bon tao pontificum decrets contre adverusrium adduxisset, ai illa putavisset infallibilia: sed id nullatenus dicit. Neo volo repetas quos antea dixi.

Igitur mihi videtur quod non satia Minter dictum fuerit in prooemio, quod doctrinam primatus trudimus ..iuxta antiquam atque rnnstanteni universalis enole-Mae fidem". Dis autem doctrina pontificiae intalbbilitatis mihi videtur ex allatis testimoniis nova. Tempora autem introductionis novus opinionis assignari possunt, nempe medio aevo. Nam certo hoc tempore pontifices Romani exercuerant potestatem super universa regna orbis Christiani; quam numquam antea exercuerant et a tribus saeculis amplius non exercent. Quicumque legit historiam priorum aesculorum, videbit quahtum imperatores et reges Italiae Romanis pontificibus dominati sint, nedum pontifices super imperatores dominarentur. Illa extraordinaria potestas iuxta me venit ex consensu populorum, bgoe intellecta etiam. Haec autem fuit periodus, ubi cum introductioDe falsarum decretaliunp post schisma Orientis nova opinio ortum'habuit, quia et pietati populorum et 'reverentiae erga primam aedem consens tanea eet. Sed non omnia sunt vera, quae pietas antecessorum nostrorum excogitavit. In concilio autem nihil definiri potest, quod non clare pateat inveniri in Scriptura et traditione.

Videte Cutem, patres, progressum novae opinionis, quae vulnus qpoeparat in concilio Constadtiensi. et vulnus reparare non potuit in concilio Tridentino. Dico itaque aliam notam novitatis occurrisse temporibus cardinalium Baronii et Bellarmini, initio saeculi XVII. Hoc tempore Bellarmini· factum Honorii explicare voluit. Quid autem fecit? Cum Baronio et aliis contendit concilium sextum fuisse adulteratum et corruptum, omniaque, quae in ronqtlio inveniuntur circa Honorium, ease subreptitia et falsa et a Graecis falsariis asserta. Utinam posset, haec solutio dari t omnem difficultatem de medio tolleret. Sed assertio Baronii et Bellarmini circa hoc est omnino improbabilis, omni caret fundamento et praeterea eat summe ecclesiae periculosa. Tempore illorum cardinalium non erant increduli et deistse, et nunc quomodo autbenticitatem, integritatem et voracitatem veteris et novi Testamenti probabimus contra deistas cum illa theoria? Itaque omnes opinionsm Bellarmini et Baronii dereliquerunt. Vide Palma Perrone etc.

Sed, reverendissimi patres, hoc tempore de theoria ad praxim ventum est, et nomen Honorii a breviario romano et diurno libro erasum est (nonorrs). Veritae non potest abscondi. Quamdiu sacerdotes ei epiaoopi in breviario legerant nomen Honorii cum Sergio et Pyrrho, quaestio de infallibilitate personali Romani pontificia vix poterat mentem eorum intrare. Videant ergo patres, videant in hoc facto notam satis clarem novitatis sententiae, quam impugno. Non magia feliciter dicitur in prooemio nos areerere constantem fidem universalis ecclesiae; asm doctrine quae nunc tenetur a multis, immo ut ridi a plerieque huiu· concilii patribus, non tenebatur tempore concilii Constantirewe. Nam ex hie quae audivi ex hoc ambons, mihi videtur quod maior para eorum, qui nunc sunt in aida, non libenter subooribersnt doctrinae enuntiatae in hoe concilio hie verbis : „Declarat sancta synodua, quod ipea oyaodu· in Spiritu sancto congregata, legitimo generale concilium faciens, ecclesiam catholicam militantem repraesentans, potatatan a Christo immediato habet." Et sessione quinta: ..Item declaret, quod qutaunqns cuiuscumquo conditionis, status, dignitatis, etiamsi papulis, qui mandatis... huiui sanctae synodi et cuiusromqoe alterius concilii gane-

▮ Coaetat, BB. þenMres <·▮tat.
· A taftane «gta. Dureta, Mb. Π, «p IV.
· Catas O mta Ainsi, na. I. cap. XXXΠ-XXXΠ1
« Ota. dear «M. ta IV, aw- XΠ.

Corax. arenanai» rrèroa UL

ralia légitimé congregati... obedfee oontumMitar oontempaerit..., ponialar Hase sont sorte ooncilii.

Ergo fieri potat, at maint pan epieenpcrum ia ana opiniosa ait, at altato tampers ait pro altara opinione contraria; ot illud probat agi da opinioniboa, non de fide. Iterum haec omnia dicentur nos «eundum antiquam at constantem fidam, ut amentur, aed secundum opinionem. Libenter concède quod doctrina, quam impugno, aat oxtrinsooe probabilia, probabilior et probebiliasima,et magnos tboafegne propugnatores habet; sed semper fuit opinio, non fide». Si fuient fides, innocentius XI non potoiaaet approbare librum Bossuetii *Erpoeilion,* ubi protestantibus solemniter declaratur, nihil aliud credendum eia requiri quam papae primatum, et aliae quaestiones, nempe eiue infallibilitatis vel dominii in temporalia regum, inter riHiolaatioas quaeationea remanere. Et quindecim Romani pontifices «altam per tuum silentium illam approbationem confirmaverunt.

Tandem multo minua dici poteat infallibilitatem pontificiam dreeri iuxta fidem univeraalia ecclesiae, Nam, ni fallor, plue aunt quam centum epiecopi de omni regione, qui hanc doctrinam respuunt in hac aula, non tantum de Gallia, aed de Germania, Anglia, Hibernia. America et Italia (dissensu»). Itaque, reverendissimi patre», nostrum testimonium eat divisum. Fides adstruitur ex teatimonio ecclesiarum. Quaeatio de haereai eat quaeatio de vita et morte. In nostra autem lege anericana et in Anglia teatimonium et iudicium duodecim iuratorum, ut vocantur, debet obtineri, ut capitalia sententia feratur: ai vel unus dissentiat, poena mortis pronuntiari noq pbteet (risas). Si unus ex duodecim apostolis aliis contradixisset, nescio «i mundus evangelio credidisset (mxrmar. risu·).

Nunc autem aliud argumentum affero, quod mihix videtur omni exceptione maius. Eooleeia Romana C ■emper tenuit, Romanum pontificem perae in haere aim labi aine ulla distinctione utrum ut privatus homo necne, st sic a suprema sede excidere: quod probo non per speculationes, rad per facta. Post lapsum Liberii m ipsius viventi» locum suffectus est Felix II, qui honoratur ut sanctus. Quod Liberius aliquo modo ceciderit, non potest negari nisi forsan a sceptioo ; sed illud omnino me movet quod Beilanninus ipee expresse asserit, ge vidisse in bibliotheca Vaticana litterae Liberii illud probantes: ita in initio tractatus de infallibilitate. Itaque poet lapsum Liberii in ipsius viventis locum suffectus est sanctus Felix, qui honoratur in ecclesia.

Alterum factum invenitur in pontificatu Symmachi circa annum 600. Legitur enim, eum accutatum fuisse et immerito et initiate in synodo Rcerana, in qua pontifex sbo se testimonio purgavit, nullo patrum volente in iudicio stare contra illum. Sed cum ad- D verserit conclamarent contra synodum absolutionis iooongruae, ut vocabant, altera synodos Romae habita «st, in qua Symmachus dicitur patres rogasse, ne sententiam ferrent contra euoe aocusatorea, et in qua lata fuit lex ad praecavende» simile» accurationes in posteram, vetans ne oves quae pastori suo commissae fuerunt, eum nec reprehendere, nisi a recta fide exorbitaverit, prerauulanL Hic est damnatus itaque, apponitur exceptio, nisi a recta fide exorbitaverit Ex quo evidenter patet concilium Romanum putavisse papam pbeee a recta fide exorbitare seu diviare. Porro illa exceptio tam eolemnia.et authentica fuit, ut in iure canonico inserta sit ia banone Si pajra quers emaMMtn neu legam brevitatis .emma; nana fatigati ostia ot ego quoque.

Casum autem Anratraii U non refero, «tinarai ia iura esaonieo insaniatur, at in libro pontificali exhibeatur Aneetaaiue tamquam haereticas, quia testons ab 'eruditis satatur ut apocrypham, sicut proditio MarraUini, quas legitur ia breviario. Gratorum .illa suppositio etsi falae aetie indicat pereuraiooom praevaluisse, papam poma erae teoreticum. Bed factum sequens nullatenus est dubitandum in pontificatu Pelagii versus annum 586. Pelagius ille Vigilii fuerat socius et amicus specialis et in exilium cum eo missus fuerat, quia nolebsU. condemnare tria capitula. Revocatu» autem ab "exilio, lustiniani imperatoria persuasione tria capitula condemnavit et in locum defuncti Vigilii pontifex creatur. Sed certe historia (illud notate) narrat, quod in tota Italia tertius episcopus inveniri non potuit, qui eum consecraret. Nam sacri et laici homines ait eius communione ac separabant, tamquam a concilii Chaloedoneuai» praevaricatore: quare a Perusino et Florentino episcopis et. Andrea presbytero Ostiensi consecratus fuit. Ergo tum Romana ecclesia et tota Italia putabant posse «venire, ut papa eeset haereticus. Itaque ille papa te purgavit ab accusatione haeresie; suam professionem fidei Childeberto regi Francorum misit.

Tandem quid plura neeesse est congerere ad probandam constantem fuisse in ecclesia persuasionem papam poese fieri haereticum, cum illud diserte et expense asserat Hadrianus pontifex in octava synodo generali, et reoenfioribus temporibus illud supponat in bulla contra haereticos etiam Paulus IV? Hinc declaratio Tnnocentii III et IV in iuré'canonico cires illud, quas declarationes brevitati» causa omitto. Hinc declaratio sancti Antonini his verbis 1: ..Licet papa at singularis persona et motu proprio agens possit errare in fide, sicut dictum de illo Ixione, contra quem ivit Hilarius Pictaviensis. in concilio generali tamen papa utens concilio errare non potest." Itaque sanctu» Antoninus supponit popam Leonem incidisse in errorem, et sanctum Hilarium contra eum ivisse. Equidem illud factum apocryphum ; sed nihilominus probat persuasionem theologorum illo tempore.

Nunc autem ad aliud genus argumentorum progredior ... *(rigua taedii et piaret patret dicunt:* Hora tarda est).

Revereaidyswmu *orator.* Doleo quod hora tarda sit ; sed s> emineatiasimi ÿhaesides volunt me prosequi, non ero longior, vel resumam alio die, ut libet.

Cgntradioentibui Huic petitioni emrireniiuimit proeeidibue, orator ita proteguntur eet:

Nunc autem dicere debeo, quod studuerim attente quadraginta casibus hserrais descripti» a Bellarmino : et multi ex casibus evidenter oriuntur a calumnia ot ignorantia ; sed alios inveni, cires quos magna remanet obscuritas, et quos elucidari desidero a patribus deputatis, antequam ulterius progrediamur. Gregorius II interrogatur e sancto Bonifacio, utrum aliquis homo cuius uxor debitum reddere non poterat, od alias nuptias poscet convolare, respondet: Affirmative. Gaelestinu» III interrogatus circa mulierem Christianam, cuius maritus apostata Christianas religionis evaserat, utrum ipsa poterat ad secunda» nuptias convolare, respondit: Affirmative. Eius responsio erat in iure canonico, at erasa fuit. Innocentius HI illam decisionem corrigit, red Alpbonsua a Castro, immo Hadrianus VI pontifex dicunt, Caclestinqm non posse excusari ab haeresi. Quidam respondent, rem adhuc

• Labbe, Cifliri. «es»!!·, tam. XVI, asLn, ~~Aveta~~ Meari, xxvn. Mbs, M0n.

• DtotXL, «.·.

1 Ammm *Uriel,* pare m. Ut. SS, «ap. S.

»51 fuses· daGaitam ab eoalaaia. Rad - adesitasretar, qaod **nani** pontifici· infallibilita· taataaamodo attingit rea **Minita**· ab eoolasaa, non **mgi**· illi tribueretur guam theologis msdiocribus. qui etiaa ciraa iNud auqno modo poaaaat dici infallibile·.

Circa rstteratiosssai ordinatio·llm praecipue spi-•eq^atus at ab indigno ministro qolhtaram difficultates baboo, quarum aolntiopam non invenio, Abstineo a memorando caau circa baptiamum. Stephanie papa videtur dicere baptiamum collatum cum vino eaae ralidum ; et Nioolaual, quod notandum eet, dicit validum «fee baptiamum datum in Trinitate vel in nomine leeu.

Circa potestatem papae in temporali· regum humiliter peto, ut mihi explicetur quomodo citra errorem Zacharie· poAifex apostolic· sua auctoritate, ut dicitur in breviario, transferre potuit regnum a Childerico in Pipinum ; etiam quomodo Hadrianus papa potuerit dare Hiberniam regi Angliae; et etiam quomodo Bonifaoius V111 in bulla *Vnam rauciam* definire potuit, quod gladius temporalis sit sub gladio spirituali : id est in oesu definitionis quid et quantum credere debemus humiliter peto in hac materi·, ut explicetur a reverendissimis patribus Deputationis fidei.

Insuper bulla Alexandri VI concedentis regibus Portugalliae et Hispaniae novum orbem a Columbo exploratum, videtur esse contra ius gentium et legem naturalem, vi cuius res novae quae inveniuntur pertinent ad invectorem. Siquidem reges Galliae et Angliae, orbe univereo consentiente, retinuerunt terras, quae ab ipaorum navigatoribus inventae fuerunt.

Circa motum terrae et condemnationem Coparnici systematis · Galilaeo propugnati, non possum clare percipere, quomodo papa non erraverit in contradictionem totius nostri schematis. Namque papa Paulus V ipsemet aderat in congregatione Sancti Officii menae februario anno 1606, in quo immobilitas solis et mobilitas terrae fuerunt condemnatae tamquam contrariae Scripturae sacrae ; menas martio eiusdem anni prodiit decretum sanctione Pauli munitum, quemdam librum circa hanc materiam condemnans; tandem declaratio sanctissimi promulgata fuit a sacra congregatione Indicis, definiens praefatam doctrinam contrariam eoae sacrae Scripture·. Omnia haec mihi satia obacura videntur, ut abstineatur a definitione. Certe si promissa fuit haec specialis assistentia Dei contre errorem. Ae quai loquitur schema, mihi videtur quod PauluaV hano recipere debuisset in hoc casu.

Idem dico de Zacharia papa, qui in responsione ad sanctum Bonifacium condemnavit antipodas. Haec autem auM verba ipsius Zachariae papae a Labbeana collectione exoerpta*: „Nam et hoc intimatum est a tua fraterna saAotitate, quod Vigilius ille, neaoimus «i dicatur presbyter, malignetur adversum te pro eo quod confundebatur a te erroneum se ease a catholic· doctrina... De perversa autem et iniqua doctrina eius, qui contre Deum et animam suam locutus eat, si cUrificatum fuerit ita eum confiteri, quod alius mundus, et alii homines sub terra sint, βφ sol et luna, huno habito concilio ab eedsaia pelle, aaoerdotii honora privatum". Hic autem, revevendiasimi patre·, mihi videtur dare esae errorem. Nam sive 'velit pontifex condemnare «distantiam antipodum, sive pluralitatem mundorum, ut vocant, error deprehenditur : in primo casu, quia sarte existant antipodes cum insulis; in secundo oaau, quia error eat condemnare suppositionem, de qua nihil scimus omnino, db qua silent Scripturae et traditio, et quam multi eruditi et pii homines libenter admittant taaaqoam eonforaam sapientiae at bonitati Dei. Iterum auhi. videtur defioare illa specialis assistserris, ds qua loquitar schema

Tandem non pomum iaSaUigura, quomodo papa infallibilia potuerit ana auctoritate eoufinaare corp·· iuria canonici, ia quo tot mvsniimtU^ falaae decretales attributae primis pontificibus et uumquam ab ipeis exaratae. De erroribus in breviario remano non loquor, quia etsi parum deceant infallibilem auctorem, tamen errore· sunt contre historiam, de qua nihil habetur in schemate. Et de casu loanni· XXII oontradioentu «x professo Nicolao IV, ut mihi videtur, dicant nobis, quaeso, quis ex duobus credendus sit. Praeterea Eugeniue IV iu decreto ad Armenos videtur defiuiiam porrectionem instrumentorum ease materiam sacramenti ordinis. Illud autem vix defendi potest, et contrarium in cônciliio Tridentino clare indicatur.

Ex hisce omnibus sequitur, Romanos pontifices errasse in historia, in critica, ia iure gentium, in quaestionibus circa sacramenta, in interpretatione Scripturae et aliia. Ergo indecorum est illum declarare infallibileili simpliciter, cum iuxta schema ait infallibilis aliquoties tantummodo, nempe in materia fidei et morum, cum loquitur tamquam supremus doctor ecclesiae. Peto autem ne definiatur simpliciter et absolute haec infallibilitas Romani pontificia propter reverentiam debitam ecclesiae et concilii· oeeumenicis, et ne funesta suppeditentur arma eruditis hominibus ex castris deistarum et etiam protestantium, qui certe dicent, concilium Vaticanum contradicere concilio sexto et Constantieuai.

Nunc propono meam emendationem et ad finem devenio. Capitis quarti mutetur titulus: *De tuprrmo Romani pontifies· magieterio* in docendo. Prima paragraph!» ut in schemate. Secunda paragraph·» „Hinc asero approbante concilio docemus.... ut in textu usque ad **verba....** fratres tuos", ci primatus ipsi dirimtiu oonaassi posse *et debere* ntpredii omnium dbrwtianarusn *doctorie munere fungi, ideoque pro* sua *apoetolioa auctoritate definire, quid* in *rebut fidei et morum ab tmiverea ecdeeia tamquam de fide tenendum, rei tamquam fidei contrarium* rriirimdnm «it *Hmc fit, quod* sine oornmwriofse cum sancta ssde in *fide et regimine ratio obtineri non* possit. Hinc *factum eet, quod omneie interet haereaee eedee apo~etolioa profligaverit. Si autem, quod dbait,* novus *exurgat error circa fidem et morer* (et adderem cirai alia), *quem gladio anathematie ferire Romanae* pon*tifesc opportunum indicaverit; haec excommunicatio tuum plenum effectum et* invictum *roburthabeat intra (breve aliquod* tempus a *Depulaiione attignandum) ab eiuedem promulgationeI* Vel si illud non placeat, saltem hanc emendationem peto: post verbum „fungens" dicatur: *Poetquam pro tua rapientia fidem* «eorum *fratrum* in *epieoopatu ejrptoracrnt proapoeto liro* etc....

In prima emendatione mihi videtur, qnoc tunc definitio excludat omne praeteritum ita ut n ni habeamus respondere adversariis ecdesiae ρομπῆκν» non srravisae ; sad providetur pro future, quod eat punctum magnae necessitatis, et punctum ciroa quod audivi tantas disclusiones. Hoc modo itsque providetur pro realibus necessitatibus ecclesiae, ec nullum periculum omnino inducitur, quod vellem auferri.

Doleo quod vobis tam molestas fuerim.

Cum nimis in longum huiusmodi sermo protraheretur, plures patres ab aula disoeaaerunt.

Hio autem interrupta discussio «at, at eminentiasimus primus praeses annuntiavit patribus, fieri diatributionern emendationum in tertium csqxit

«·

› re· ed. Vat

• habte, *(Meet* ***md,*** tam. Vm, set ·«■ vsast OaM; Maast, XII, M8on.

,Jlevnraodiaaimi patrat, diatôbuuntur nono emreidaUooeo t quibuodam patribua-in diacoatioM tertii capitia acbetuatia ntretri circa textum eiuedeen capitia at canoni», qui ad illud caput partinat, propoaitaa, de quibus die, qui revecendimimia patribustignificabitur, poet praeviam relationem a Deputatiooe pro rebua fidei faciendam, suffragia exquirentur."

Distributione vero abeoluta, idem eminentissimus praeeea ait:

..Reverendieeimi patree, dolentes vobi» qotum facimus, quod in vigilia sanctorum apostolorum Petri et Pauli reverendiaaimua dominus loannes Derry epiacopua Clonferteneia, qui ante duo» menaea veniam a concilio discedendi obtinuerat, in dioeoeai sua diem supremum obiit, cuius anima piis reverendissimorum patrum suffragiis, praesertim vero in sacrosancto missae sacrificio commendatur." .

Et postremo loco addidit:

„Proiima congregatio generalis habebitur crastina die hora octava cum dimidio, in qua discussio quarti repitis continuabitur.".

Hisce vero abaolutia, patree dimissi sunt.

45.

Congregatio generalia ootogealma 1870 iulii 1.

Feria sexta die 1 iulii 1870 hora octava cum dimidio ante meridiem in conciliari aula Vaticanae patriarchalia basilicae, generalis rererendiasimorum patrum congregatio habita est; cui interfuerunt quadringenti septuaginta et unus patree, nempe 26 cardinales, 5 patriarchae, 9 primates, 64 archiepiscopi, 342 episcopi, 3 abbates nullius dioecesis, 8 abbates generales sive praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 14 generales et vicarii generales; quorum omnium nomina, quae per assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum octogesimae congregationis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus Petrus Boetani archiepiscopus Tyri et Sidonis rit mar. missam lectam celebravit. Qua abeoluta, et recitata oratione *Adtimnu Domine* etc., eminentiaaimua primus praeses more solito indixit discussionis continuationem super capite quarto his verbis:

„Reverendissimi patres, prosequamur hodie specialem discussionem quarti capitis schematis primae constitutionis de ecclesia Christi."

Dein ad ambonem successive vocati sunt reverendissimi patres, episcopus Conchensis, epiaoopua Lucio nensis, episcopos Suraosis, epiaoopua Briooensre, episcopus Luxemburgensis et episcopus S. Galli; episcopi autem Salmanticensis et Magno-Varadinensis rit. rum. veniae loquendi renuntiarunt.

ORATIO

rrtvrendt *patrii domini Michatlii Paya y Rico epüoopi Conchentiil.*

Eminentissimi ac reverendissimi praeside», eminentisaimi ac reverendissimi patres.

Profunda cum reverentia erga vos omnea hio adstantea, atque etiam cum timore magno et tremore hunc suggestum aaoaado, verba faotun» pro doctrina capitia quarti nostri aobetnatia. Et quamvis iam iam satie probatam habeam veetram erga me indignum benevolentiam atque humanitatem eximiam, tamen timeo.

Tenet enim mre ipea maieetas huius conseeeu» incomparabilis: tenet,me magnitudo rei, quam pertractamus, de summa enim rei ohQstianae nunc agimus; tenet me statue discussionis, iam iam enim materies plene exhausta eet; tenet me necenitu non repetendi, quia nec decet nec licet ëündem crambem centiesque milliesque recoquere; tendt me lex brevitatis; tenet me etiam difficultas praeparandi obsonium palato vestro delicatissimo saltem non omnino ingratum ... Haec omnia me tenent et terrent; aed tamen praeconceptum sermonem continere nullatenus possum.

Video enim aliquos ex nostris fratribus dileetissituis, quos quidem ego diligo in Domino ex toto corde, et miror ipsorum sapientiam, ipsorum eruditionem ac dicendi facilitatem; veneror ipsorum sanctitatem, atque miror etiam ipsorum servitia erga ecclesiam, erga societatem, erga paupere», erga omnes qui aberrant et in tenebris et in umbra mortis adhuc sedent: sed tamen video ipsos adhuc insistentes in oppugnanda hac doctrina nostra usque in finem. Hac de causa charitate erga ipsos motus, quamvis ego impar sim ad ipsos convincendos, tamen vim facere volo, ut, si ex' misericordia Dei, non ex mea tenuitate, ex misericordia Dei et ex ipsorum bonitate cordis ali quam lucem mentibus ipsorum afferam, ad hoc ut omnes in fine conveniamus in unum.

1 Argumentum; .Bpisoopa» Coachenals quaestioae· Ia Tm» essa exposait: strue papa extra coacUiure et sise episcopia sit infallibilis. Versai esse doctrinaa sancti Antonini, esse turea aseertivus, noa excladvaaL Bis praoreissia, praecipuas aggreoau eat solvere difficultates quae ia reedlna prolatu fuerant.

1 .Diets· Mess doeuasata ofarin origiaslia ooaeiliarere, qaas, sive pro, sive outra citata east, ia medium prolreii debere at expendaatur. At documenta hau neque unias neque impervia ease, at Beau faite lamiri pereo. Ipiscopos sata· magistrae naasaireatni ares, sareparqaa paratu ad ^fcramsdare indicinm, eam opus fuerit,'et eam ad conciliare vocantur, ad sanis paratos venire opns eres. Unum ex episcopis dixisse. Neectebamus hanc quaestionem pertractandam fore in rodrilio'. Ait tanti orator sibi id innotuisse ex libello quodam, cnm adhuc in aaa maneret dioecesi, et ia illo libello invenisse omnia qaas deinceps Ia concilio contra infallibilitatem dicta sont Porro libellapi illam etiam aliis episcopia missum esse, patribus satia constare. Dictam fuisse episcopos esae indices et toste», ture ia concilio, tare extra concilium. At respondit testes et indicés esse eut ad indicia· vocantur a magno praeside eccleeiae; lectae et indices eeee noa tamen in omnibus, secus ooneilinre parreaae»· requireretur, ot tuae actura esse de residentis; episcoporum teslireoaiare semper esse fallibile; infallibile evadere ia concilio ex divina amiateatia, iuxta promissiones Christi, qaas sicut episcopos fainat infallibiles, ita et pontidoem infallibilem facere possent, et tanc eius teetireoninm no» ■aine boudais, ssd Dei essa Dictam fuisse a aura opinione dori nane saltum ad degree. At non do mera opinione agi· 8ixlam IV oondrreasee indicium Alpboust Carrillo arch. Toletani qui damnavit propositiones Petri de Ouaa, et in bpjjnrio Borenao haae Sixti IV constitutione· reperiii. ia qaa doctrina, inAiliMUtatere negans, quas unae libera opinio dicitur, darenetnr at falsa, omnea ot haeretica. Dasaaari insuper haae opinions·! per oondeusnatioaam articulor»· Latheri, et praeciae ia articulo XVII, in coadamapUoae concilii Pistoriensis et in bulla Hi VI contra arttealoa declarationis dori gallicani, uM doctrina illa «Usitar damnata iam ot reprobata. Non agi igitar d» libera opinions, aed de opinions oerte et proxies» «tedniblU. Nsqne dvilistae et paUtteea andtendoe, bos episcoporum ■agistroe non tan, sad ah ais patina discere debere. Unare ax episcopis dixisse. Qafd past dedaitioaem dieereas ile, qaos aw ipei bane doctrina· dooureus at opinione· liberaref At, respondit arator, hoc aapponl de episcopo aoa puse», secas vae UU; hoc argnaMstasdi grette diotam eae·,

.In genere nate· quoad propositae difficultates dixit, «·» aat Meare thesi· statuere, quasi terreo esset de lafsllbilitate Cireoaali absolata M separata, aat otiare vel graviora», vel rions. Ad primam respondendam: nego suppositum. Graviores, teste Bossuetio, nullum seriem obstacula· opponere. Verba Bwnuetii haec esse: „Bene perpensis omnibus, respondetur his diMcaltatibns; difficultas maior «et in quaestione Vigilii et Honorii'. At de hi» usqun ad satietatem dictum eree ture In concilio, ture extra.

.Addidit nonnulla circa praecipua argumenta, quas in favorem laftdlibllitatia aferaat, disaidentee hortatus set at realoii narem domum aorodorent, ot ad dedaitionore reto deveniri poaeo ëonchreit.

Io prMMntiaram et ante omnia protestor, quae- A cumque dicton» aim non mm contra pereoôM, nullo modo ; Md tantum ooatra doctrinam. Pereonaa veneror atque diligo, et pro ipaia etiam Maguinecn meum fundere paratus sum. Protestor etiam me valle loqui aliquantulum culte, quia vos, qui eatis oulti et aapientea, alloquor; ac proinde ai aliquid mihi exciderit in praecipitantia, quia ut videtis ex abrupto loqpor, tel aliquod verbum exciderit minug perpolitum, ignoscite, tribuite ignorantiae mede, non autem meae voluntati, aut ineongruo erga vos observantiae et considerationis sensui.

In antecessum neceeee eat theeim nostram clara in luce ponere; quia audivi et audivi accurate et constanter omnea omnino oratores, qui hpnc ambonem honorarunt, multoties laborantes in vanum, quia defenderunt theeim, quam nemo impugnat et nemo negat, vel oppugnarunt doctrinam, quam nemo tenet : sicut factum est heri, ut dicam postea. Ac proinde B ne ego aerem verberem, debeo primo ponere fheeim, et quidem theeim clara in luce ponere.

De infallibilitate Romani pontificis nunc agitur, loquimur enim de doctrina quarti capitis, non de doctrina tertii nw secundi nec pritni capitis, nec de schemate in genere. Ista autem infallibilitas Romani pontificis, ut vobis notum est, tripliciter considerari potest. vel in concilio eum episcopis, vel extra concilium eum episcopis, vel extra concilium sine episeopis. Romanum pontificem esse infallibilem in concilio, eonciliariter agentem cum episcopis, omnes nos tenemus; in hoc nos convenimus omnes unanimiter, ac proinde non est laborandum in propugnanda hac veritate. Romanum pontificem esse infallibilem extra concilium cum episcopis, etiam omnes nos tenemus; ac proinde etiam tenemus doctrinam s. Antonini, Romanum pontificem esse infallibilem cum episcopis: hoc tenemus. .Haec propositio s. Antonini est assertive. non est exclusive; ac proinde non est laborandum m propugnanda hac veritate, nec licet ipsam oppugnare.

Quaestio est de infallibilitate summi pontificis tertio modo considerata, nempe, an pontifex sit infallibilis quando definit, non ut pertona particularis, *ed ut caput ecclesiae, et modo definitivo et'terminativo loquendo ad universam eo leeiam, non ad aliquam personam particularem. neque ad aliquam ecclesiam particularem, sed ad universam ecclesiam, de rebus fidei et de rebus morum. Non dito *Reguli* sed *rebut* in genere, atque etiam de his omnibus, quae constituunt obiectum etiam infallibilitatis ecclesiae; quia infallibilitatis pontificiae et infallibilitatis .ecclesiae idem eet obiectum. De hoc igitur loquor, et de hac re teneo: Romanum pontificem ita loquentem esse prorsus infallibilem.

Statuta iatn iam nostra propositione et in claro D posita, in antecessum meo ludicio convenit me expedire ab aliquibus difficultatibus propositis a nonnullis oratoribus; quae quidam difficultates meo iudicio non omnino hucusque attritae et contritae sunt.

Dicebat quidam ɒrator cuius facundiam, cuius dicendi facilitatem, cuius scientiam miror, quod nos hic non possumus definire recte et cum securitate rern quam trictamua. quia ad hoc necessarium foret adducere huc omnia documenta originalia conciliorum, quae citata sunt hucusque pro vel contra, ut examinarentur huiusmodi documenta, et iia efformaremus iudicium certum, rectum et ocrium pro re definienda: ita eximius orator.

Sed ego faci)· respondeo ipsi, quamvis sim minimus, et maxim· respectu ipsius, quod huiusmodi documenta, de quibus sermo, non sunt neque unica neque impervia. Sumus Romae, et J^ic inveniuntur bibliothecae magnificae, in quibus invenitur quidquid desiderari potest; et quod ooo potest inveniri Romae, non potest inveniri ullibi. Igitur adeamus nos hujusmodi collectiones, perscrutemur, monumenta cum monumentis comparemus, et iudicium effonnabimua Alias enim, si nobis hic praesentibus et Romae stantibus, impossibile eat effonuare iudicium de re apposita, quae quidem non est res nec casus doctrinalis moralis, sed est principium thaorvth uni et abstractum; si de his non possumus diiudicare recto, quin afferantur nobis documenta originalia; quando erimus in nostris dioecesibus, vt occurret iHxvvwita» tractandi aliquam doctrinam, quomodo nos efformabiniUK iudicium, ai non habebimus prae oculis documenta et causam, sicut contigit in condemnatione erroris iansenismi et doctrinae Pistorianae? Nullo modo. His positis, impetibile est episcopos dispersos posse iudicium rectum efformarv circa rvtn determinatam.

Non est omnino necessarium igitur adfvrn huiusmodi documenta originalia. Nos magistri ɑetamt esse iam et consummati ijion sum ego, vos miror quia estis); et quia debemus esae magistri lonaumtnati, omnia haec debemus apprime ‹ȧllen vt ad [redacted] nos debemus asse, et ad efformandum iudicium et ad sententiam ferendam.

Et deinde etiam aiebat ipsemet orator: Non possumus traitare de hac re in hocee concilio. quia non sumus parati. Praescindendo et separando mentem &h eiusmodi dato ante dicto, sumus parati. Quando episcopi votantur éd concilium debent esse parati, debent parati venire ad omnia; quia vexantur m gemro ad omnia negotia tractanda, quae, iuxta conceptum capitis ecclesiae, necessarium est |<ertractare in bonum ecclesiae. Et proinde debemus esse parati.

Sed insistebat, et dicebat : Nesciebamus tractandum fore in hot concilio de infallibilitate pontificia. Sed ego non dubito quod sit verum id, quod ipee ito asseverat . sed dubito an in casu sit, quia qu‹»d ad mattinet vobis fateor meam dnmum, inr adhuc citante in mea dioecesi, visitasse hospitem quemdam incognitum, innominatum1, non liMIum. sni librum in 4° optima charta, optimis typis editum, et quamplurimis centenis fiaginarum mnstantem : et hio ignotus mihi et innominatus me certiorem fecit. dhac re tractandum fore in concilio. Et est quid mirabile, quod omnia quav continebat ille nrnotus, qui officiose domum meam lisifaut. omnia haec audivi ex hoc ambone, ex quo venimus huc Hɪᴋ eat quid mirabile et explicatu non facile, et tamen ito evenit, hoc verum t»t. Retineo huiusmodi librum. Sicut' igitur mihi contigit, faille est. probabile eet quod contigerit quamplurimie, quia eiusmodi editio non pro me solo facta eat, Quapropter non {«test dici absolute nos non habuisse notionem, quod de hae re tractandum foret in hoc oonodio, quia moniti ŝium opportune. Fit his dictis satia ɧx>ndv mihi videor objectionibus praeclarissimi illius oratoris.

Sed dicebat alter: Nos sumus hir m concilio indices et testea; ot sumus etiam teste et ffidi· extra concilium : et eurnutf unum et aherum »'\ divino iŋ-, stituto, ex iure divino: si igitur sumus ludnes et testea, de omnibus debemus tudicare vt testificari. Ita dicebat ille. Ast si declaretur pontificia infallibilitas.

1 AUadit ad ărchisptaopa Strigoeieare», qai ŏratione baridi is oosgregsticme geMrali A 80 mail Ct sapra ooL HS d.

1 Videtur alladere sd opnsculnm, cni ſtula /®»w, I'xps et coacilien.

iam non iudioabûuua, niai forte Ji^nanAn in o^ncilio positi. Et tunc non adimplebitur propoyitum Christi, quod consistebat in eo, quod imm essemus eemper iudiees et testee.

Bene est. Nos sumus iudioes et testes, iure divino. Ita est, verum est. Sed sicut iudiees sunt et testee omnes magistratus, qui pertineat ad aliquod tribunal humanum, et tamen non iudicant nocte nec indicant omnibus diebus, sed tantum iadioant quando vocantur ad proferendum iudicium ; neque indicant de omnibus rqbue» ⊕⊔. eiusmodi magistratus dividuntur in duas vel tres vel quatuor sectiones, et quavis sectione tractatur negotium ad iudicandum: ita pariter nos sumus iudiees et testes, sed non semper et omni tempore, sed quando vocamur a praeside huius magni tribunalis ad tractanda magna negotia ecclesiae. Ita verum est nos esae indices et testee, et tamen ius non habemus iudieandi de omnibus; quia si de omnibus iudicandum foret, intendite, necessarium esset statuere ooncilium permanens; et tunc gubernium ecclesiae evaderet parlementera, et in hoc casu quid de residentia nostra, quae eet iuris divini? Quomodo possemus residere in nostris dioecesibus et simul hic ad tractanda negotia magna bcclesiae? Hoc a saeculo, ut bene nostis, non est auditum.

Ac propterea sumus veri iudiees et testes; sed sumus testes ac iudiees quando convenit bono ecclesiae, quando vocamur ad testandum et iudicandum a praeside ecclesiae, Romano pontifice ; quando convenit nos audire vel in concilio congregatos, vel per ecclesiam universam dispersos.

Deinde èt iam aiebat : Nec patres ia concilio, nec Romanus pontifex solus possunt creare dogmata, sed tantum testificari, quod talis et talis doctrina contineatur in deposito revelationis. 8i sumus multi, ex testimonio multorum secura eat elucubratio veritatis ; sed si sit solus Romanus pontifex, quomodo credendum est testimonio unius? Testimonio unius nemo credit, ac proinde pontifex solus non potest definire

Esto sic ; sed audiat, quaeso, humilitatem meam iste pater reverendissimus. Et nos etiamsi simus sexenti, et septingenti, et'nongenti, et mille, et bis mille, ot decies mille, et centies mille, ex nostra conditione humana evademus uruquam ^ttfallibiles? Iudicium nostrum, in quantum humanum est, erit fallibile. Etiamsi simus sexcenti et mille, mimquam iudicium nostrum erit infallibile. Nostrum iudipium in concilio generali erit infallibile ex divina promissione: *Ego ivbitcum sum*l. Nunc autem eat difficilius Deo facere unum iudicem testem infallibilem ac facere plures testes infallibiles? Sicut igitur assistentia Dei fecit nos omnes infallibiles, potest facere unum testam infallibilem, quia testimonium Romani pontificie tunc non est testimonium humanum, sed testimonium Dei. Deus promisit illi aasistentiam soli, sicut promisit nobis aasistentiam unitis. Igitur sicut nos sumus infallibiles assistentia Dei, ita Romanus pontifex solus potest «se etiam ex assistentia Dei infallibilia. Nulla est repugnantia.

. Sed aiebant alii patres reverendissimi et dignissimi : Quomodo fiet iste saltus, saltus a mora opinione ultramontanorum ad dogma fidei? Hucusque haec doctrina de infallibilitate Romani pontificis solius, haec doctrina, inquam, non est nisi mera opinio, et contraria doctrina, a multis magnis doo^oribus celebrata et defensa, erat libera in goolesia. Si igitur ita est, quomodo fiet saltus a mera opinione ad dogma fidei ?

Siste viator, dicam illi, et ausculta aliquantulum.

› Maith. XXVin, 90.

Siste viator. Haec doctrina erat mera opinio hneuaque? Haec doctrina hucusque erat omnino libere? Dicito mihi : Eat certum vel non est certum extare in bullario Romano bullam Sixti IV, confirmantem iudicium Alphonai Carrillo archiepiscopi Toletani, qui quidem condemnavit propositiones Petri de Osma? Eat certum vel non est certum? Quod ad me attinet, ego, ut amplius se^^e essem, paucis abhinc diebus perlegi ipsam in bullario Romano a principio usque ad datam. Existit haec bulla, et in hac bulla confirmatur ista sententia. Quaenam est haec sententia, quae confirmatur? Sententia condemnationis numeri determinati propositionum extractarum ex libro, quem in lucem edidit doctor ille universitatis Salmantioensis in Hispani», ad finem saeculi XV. Eiusmodi publicatio omnes doctores huiusmodi universitatis et aliarum universitatum Hispaniae commovit. Res ad notitiam primatis Toletani pervenit, et ipse consuluit pontificem tunc in sede Petri sedentem, Sixtum IV. Sixtus IV dedit commissionem huic archiepieoopo, ut auditis peritissimis in re theologica et canonica ex universitatibus celebrioribus Hispaniae, et, audito iudicio horum doctorum, condemnaret vel non condemnaret doctrinam in libro consulam Petri de Osma. Ita factum eet.

Excellentissimus Alphonsus. Carrillo convocavit Compluti numerum quinquaginta duorum doctorum eximiorum, et electorum ex universitatibus Hispaniae, quae quidem universitates Hispaniae bene nostis, quod illo tempore erant florentissimae. Huiusmodi doctores examinarunt, et pedetentim ad trutinam revocarunt materiam, et onmes unanimiter convenerunt in hoc, quod illae proaositiones erant damnandae sui, hac nota tamquam *Icandaloeae, faltae. erroneae* et *haereticae* conglobatim. Et quaenam erat propositio ex his extractis, quae ad rem nostram faciebat ? Erat propositio quae dicebat : „Ecclesia, quae est Romae, errare potest." His verbis textus continetur. Et altera propositio erat, quae dicebat : ‚æapa non potest dispensare in statutis ecclesiae universalis." Et omnes propositiones his^ptis donatae sunt.

Hoc ita est, et si amplius confirmari volumus in veritate huiusmodi facti, in archivo ecclesiae netropolitanae Toletahae asservabatur causa primaria et sententia originalis. Ipsam vidit et perlegit arehieplscopus Bartholomaeus Carranza successor Alphonai Carrillo, qui quidem vixit uno saeculo post Carrillo, nempe ad finem saeculi XVI; et hic teetatur in sua *Somma conciliorum,* eum vidisse hanc causam e: hanc sententiam, et propositionem istam contentam inter damnatas.

Hoc confirmat testimonium cardinalis Aguirre in opere suo, quod donavit denominatione *Collectio conciliorom;* hoc ipsum deinde confirmat episcopus quidam Valentinus dictus Rocaberti in sua *Defmnone* sedis *Romanae;* et ipae cardinalis Aguirre idipsum refert in suo opere, quod titulo donavit *Deferuio cathedrae Petri.* Et si amplius et facilius volumus rem tenere, in promptu est *Somma brevi» conciliorom* facta a Fr. Bartholomaeo a Martyribus archiepieoopo Bracarensi, qui quidem adetitit concilio Tridentino, et prae manibus est. Ego hanc primum aoquisivi ex bibliothecis publicis huius civitatis; et loquendo de actis Sixti IV, refert eas propositiones textualiter et ad literam, ut in ipsa *Somma conciliorum* Fr. Bartholomaei a Martyribus invenitur.

Haec ita sunt ; et si ita veritas est, et doctrina fallibilitatis pontificiae damnata est tamquam scandalosa, erronea, falsa st haeretica; est mera opinio infallibilitas, est doctrina libera, vel non ⊕t libera?

Deinde etiam vobis notos sst catalogus articulo-

rum damnatorum Lutheri; et quianam eat fextu articuli decimoctavi? Aiebat Lutherua in tuo articulo decimoctavo damnato: „8i papa cum magna parte epieooporum aentil taliter vel taliter circa aliquam, lem, etiamai pluries negee, nec peooaa nec haereticus «'." Haec verba aunt articuli decimoctavi. Ergo ai propositio haec eat damnata» contraria eat veru: 8i tu sentis contra id quod papa tenet cum magna parte epiacopoium, et peccas, et haereticus ea. Nunc autem qua de causa, nisi quia doctrina eet conformis fidei, nisi quia a tribunali infallibili eet declarata et definita? Magna pars episcoporum non sufficit ad hanc declarationem faciendam, quia magna pars episcoporum non repraesentat ecclesiam universam: ergo haec doctrina evadit infallibilis ex teeiimonio Romani pontificis. Ergo doctrina fallibilitatis Romani pontificis damnata eet in articulo decimoctavo ex articulis damnatis Lutheri.

Deinde etiam omnes nostis concilium Pistoriense damnatum fuisse, et doctrinam articulorum sic dictae declarationis rien Gallicani contineri in hac doctrina concilii Pistoriensis. Et in bulla reprobationis Pii VI haec doctrina declarationis articulorum gallbanorum dicitur damnata iam et reprobata. Ita, reverendissimi patre

Si igitur ree ita se habet, quomodo haec doctrina potuit esse libera? quomodo dicenda est mera opinio? Non erat mera opinio, erat propositio certa. erat proposiho proxime definibilis, erat propositio fidei theologicae, non fidei catholicae, quia nondum erat definita sojemniter, fidei theologicae proxime defimbilis. In eodem statu erat huc usque adducta huiusmodi propositio, et altera quae affirmabat lieatam virginem Mariam conceptam fuisse absque macula originalis peccati. Haec ab initio et ante declarationem dogma non erat, sed erat propositio proxime definihilis; post declarationem erat articulus fidei. Ita erit post paucos dieel huiusmodi propositio; erit dogma fidei, quae hucusque propositio proxime definibilis et omnino certa erat.

Sed aiebat alter orator: Et quid dicemus politicis «4 civilistis, qui dixerunt, ecclesia hucusque perman«ir et bene profecit"absque hoc dogmate: haec est novitas non admissibility. At non politici et civilistae Mint magistri nostri in rebus, quae pertinent ad fidem. Distant prius veram doctrinam nostram, et videbunt quod non «it novitas, sed antiquitas et magna antiquitas; qmxi veta novitas in ecclesia est gallieana doctrina. quia non extitit in ecclesia nisi ultimis saeculis: hoc proinde respondebimus obiurgationibus civdistarum.

Sed quid dicemus nostris neophytis. quos eum instrueremus ad fidem, docuimus hanc doctrinam de infallibilitate non esse nisi opinionem quamdam ultramontanorum parvi momenti? quare dicent nobis: Quomodo rea parvi momenti evasit dogma fidei? Quid dicemus, addebat ille pater? Fratree charissimi, fateor coram vobis quod exhorrui, quando hanc doctrinam audivi. Et quando ille orator haec dixerit, credo quod dixerit argumentandi gratia, quia ex corde ipsum haec dixisse impossibile est. Impossibile, est aliquem episcopum catholicum existera, qui vel ex ambone in ecclesia, vel ex cathedra in schola docuerit hanc doctrinam esse liberam, hanc doctrinam ease meram opinionem. Vae ei si ita esset! vae illi! quia (Oram Deo respondebit ipse de animabus vel deperditis vel deperdendis in posterum ex instructiope.

Non ita — tenuitati meae, quia egixrprimis annis meae aetatis »mper tenui hanc veritatem, sicuti dixi, tamquam proximam fidei, et- semper 'eamdem tenui in cathedris, et semper propugnavi in ambonibus ecclesiarum; e(hac de causa in mea dioecesi non «t nisi una tantum opinio, et haec opinio eat doctrina sui praelati quamvis indigni.

Hinc factum eet,. ut, postquam Romam veni, acceperim primo unum postulatum subscriptum ab omnibus superioribus, cathedrariis, discipulis, alumnis mei seminarii; in quo postulato adhaerent ex corde quibuscumque decretis futuri oecumenici concihi Vaticani, deinde expostulabant, ut declararetur tamquam dogma fidei haec doctrina de veritate infallibilitatis Romani pontificis; et rogabant ut huiusmodi postulatum exhiberem nostro patri auiantisaimo Pio IX. Deinde venit aliud postulatum subscriptum ab octodreim ex canonicis meae evclesiae cathedralia (totidem sunt), et a beneficiariis et ab omnibus preebvtens, qui eidem catliedrali adscript! sunt. Tandem venerunt eixtan sensu tot postulata quot sunt anhipresbyteratus meae dioecesis, qui adeo vasti sunt, ut unus tantum contineat octoginta paroecias.

lainveru omnes unum dicunt. et credite mihi, huiusmodi postulata fuerunt omnino spontanea. dl nulliuiode eis persuasi ego. ut mihi remitterent haec postulata. Et omnino spontanee Ium fecerunt. quia totus clerus id tenet et totus etiam populus, nisi ali quis individuus praevaricaverit ex lectione foliorum. Utinam ab ipsorum peste nos Deus liberaret!

Haec vero, sicut ego in mea ditnv-eai ut haberem unum sensum et unum modum indicandi, ita omnea episcopi abe dubio fecerunt, ct endo quod id quod dixerunt, nonnisi argumentaridi gratia protulerint, non ex proposito dixisse puto: quia huiusmodi episcopi non potuerunt docere talem doctrinam ex igno rantia, quia ignorantes non sunt, neque ex malitia, quia sunt boni. Igitur non fc.-erunt tque ejt igno rantia neque ex malitia; sed bverunt tantum argu mentandi gratia.

.Deinde offuerunt alii oratores qui dixerunt Nos quamplunmas difficultates praetentavimus hostra» congregationi, ex ambone proposuimus; cur non respondetis unicuique ex his difficultatibus swigillatim? Et ultimam ex his obiect ionibus audivimus heri. Cur non respondetis huiusmodi difficultatibus? Maior ipsarum pars deducebatur e\ factis historicis. Ego responderem disertissimo ct eruditissimo illi oratori et aliis hoc modo: Quare tu. frater chariwrime. propinis thttmn quam ho non propmunus. et propwita ipsâ thesi. gaudes impugnando quod nos non sustinemus? Aiebat enim ipse, infallibilitae Romani potitifici» est personalis et absoluta. et contra huiusmodi theeim deduxit omnia argumenta, «piae uddu xit. His omnibus respondeo uno verbo, nego suppositum, «pua nos non sustinemus Romanum pontificem fiersonaliter et in omnibus rsse infallibilem; non sustinemus Romanum ponhfnem absolute et in omnibus l:sse infallibilem.

Noa tenemus Romanum pontificem ease peccatorem et posse peccare, et aliquando aliqui Romani pontifices peccaverunt, sicut primus pontifex 'non Romanus, quia tunc Romae non erat) sanctus Pètrua peccavit nocte passionis, quia negavit suum magistrum. Peocare possunt pontifices, et tamquam dortores privati possunt errare, et possunt errare etiam quando non loquuntur ex cathedra. Hoc non sustinemq^et proinde non possumus ŝtaturn prim ipiutn. quod papa sit infallibilis in munibus; et hoc est quod sustinuerunt et publicaverunt aliqui in foliis, ot ex hoc eet scandalum in mundo. Deus illis parat' quia mala omnia, quae ex huiusm<Mli publicatione in ecclesiam et in societatem devenerunt, Deus solus ecit. Ipsi viderint: sed hic non eat haec quaestio. Quia igitur propositio, quae stabilita fuit heri. non eat

nostra propositio, non eet cur respondeamus his difficultatibùs.

Deinde aliae respondere possum facillime : concedo antecedens, et nego consequentiam ; vel transeat antecedens, et nego consequentiam-: quia plurima facta ex iis non pertineat ad hunc casum. Transeat, sint vera an sint falsa, quia ab iis non deducitur Roasaaum pontificem non ease infallibilem loquentem ex cathedra, quia in his factis vel agebat et non docebat, vel docebat ut doctor particularis. En responsum datum omnibus lire difficultatibus.

Deinde etiam respondeo alio modo: difficultates contra hanc thesim nostram eunt duplicis generis ; vel sunt difficultates graviores ve) sui^ difficultates leviores. Difficultatibus levioribus non deeet majestatem huius consessus respondere : quiarego testimonium do, quod discipuli mei in primo anno theologiae, qui dabant- operam studio tractatus de locis'theologicis, responderunt apprime et feliciter omnibus his difficultatibus. et non decet patres gravissimos in concilio detinere in addiscendo curriculum theologiae. Igitur hoc non est tractandum.

Num· de difficultatibus gravioribus. Et quae sunt difficultates graviores? Audiamus testimonium irrefragabile, testimonium Bossuetii ipsius, et hoc lestir moniuni legi in cursu theologico gallicano. Bossuetius i)»e postquam perpenderit et examinaverit omnia haec argumenta, quae ex fft-tis historicis deduguntur contra infallibilitatem Romani pontificis, diut (et haec sunt verba Bosuetii): „Bene perpensis ortfnibus, facile respondetur his omnibus difficultatibus. Difficultas maior est it^uaesrionevVigilii et Honorii."~Nune quod ad Vigilium et Honorium attinet, eatis dictum eet: non referam ego quae iam iam ad satietatem hic prolata sunt. Igitur'verum est quod omnibus difficultatibus satisfactum fuit, levioribus in scholis, gravioribus hic. Huiusmodi argumenta evanuerunt.

Ilis· praemissis pro meo obiecto, transeamus ad probationes. Non adducam probationes pro nostra thesi ex sacra Scriptura, quia eat superque de hac rehucusque dietuniMst; adhuc rogo vos g^audiatis me bbnigne. S. Hilarius doctor gallus, s. Ambrosius doctor italus. s. Augustinus doctor africanus, isti exponentes illuni textum celeberrimum: Tu es Petra, *et taper hanc petram aedificabo* etc., pronomen «an ■yon referunt ad bec.lesiam, eed ad petram ; et facta hac expositione, quae est conformissima litterae, omne dubium t^aneeeit. Tunc a Scripture demonstratur haec veritas, \uia *fecum* iste est: Tu es Petrus, et super hanc petAm ,aetUwabo ecclesiam meam, et "pdrtae infen non praeva^Mtet adversus petram, non adversus ecclesiam. Et cufluic interpretationem tenent huiusmodi doctores ecclesias? Et cur sensus iste est conformis litterae? Sustine^me aliquantulum/

Hic est una tantum oratio, unum tantum suppositum orationis, duplex tamen membrum haec oratio habet ; haeoduodebent referri ad unumet idem suppositum. Suppositum est petra. Ergo sicut Christus in .primo membro loquitur de Petro, ita etiam in secundo, quia alias pensus orationiy inflectitur : *fhtpra hanc petram aedificabo ecclrrtam meam et portae inferi non prOevaiebudl* adversus petram ; quia si voluisset dicere *adventu eoeletiam,* dixisset *adventu ùtam,* quia de ecclesif loquebatur ultimo loco; eed..dixit adversus cani. Quaenam est? De qua sermo fit? De petra. Ergo portae inferi non praevalebunt adversu» petram. Hac interpretatione admissa, evanescit omnis difficultas.

Sed aliud addi potest. 8i Christus non dixisset Petro : *Patce agnae 'meor* etc., ai Christus non dixisset : *Eoo rogavi proie... confirma fratre» tuo»,* non esset dubium, quod haec veritas non pe«Nt adeo evidanter probari : nam quae dicta eunt aodaaum, omnibus diota eunt apoetolia. Ssd cum Petras fuerit ecclesiae caput constitutus, cum tot specialia fuerint da ipso praedicata, sequitur hanc veritatem ex Scriptura evidenter probari. Ad quid enim Christus dixit: Tu ee Petra*f* Ad quid : *Rogavi* pro te ΓAd quid : Poter agnos meae? Ad quid caetera? Perperam ne loquutus act Christue? Singulariter Petro loquebatur ; singulariter Petro aliquid tribuit, illi nempe tribuit priihatum atque infallibilitatam.

Unum verbum tantum addam, ut finiam argumenta deducta ex Scriptura. Illustrissimus quidam doctor in universitate Valentina, qui erat studiosissimus, ita ut toto vitae suae tempore inter libros moreretur, quibus sua domus erat referta adeo, ut esset vere bibliotheca a porta usque ad tectum, habebat centena librorum aperta, et deambulabat per domum semper legens, nunc hic. nunc illic, nunc illuc: ac proinde erat homo eruditissimus. Et apud me quando erat iam septuagenarius confessus est : Confiteor magno ι-inii dolore cordis mei, me in iuventute mea adhaesisse forsan nimis doctrinis gallicania. a paucis sollicitatus et allucinatus. ac adulatus; quia mihi dicebant, non esse vere sapientem, qui hanc novam doctrinam non profiteretur; me autem aliquid inter ipsos videri: et ego iudicavi allucinatus posse teneri hanc doctrinam. Sed nunc iam iam morti proximus, iam septuagenarius, mente tranquilla, corde pacifico et silentibus (laesionibus confiteor et credo. Christum non potuisse in evahgelio loqui clarius, quam loquutus est : sed homines ex suis miseriis detorquent verba Scripturae ad proprios suos miseros sensus. Haec »«t confessio istius gallicani conversi. Ego nec verbum addam.

Transeam ad secundam partem, ad/traditionis probationes. Non adducam iam adducta; quia repetere nolo; et tantum profiteor coram vobis, quod neque uno die abfui ab hac aula, nec una hora, et audivi attentissime omnes oratores pro\t *contra* loquentes. Pro meo munere fui eathqdraticus a mea iuventute, usque dum voluntate divina iussus sum ascendere episcopalem cathedram alisque meis merititri- et centies milieeque evolvi theologicos tractatpsf et omnes vidi difficultates. quXunr-facile poterat^esponderi. Credebam vero aliquid novi in hac aula auditurum; quia hic est summa intelligentiarum, maxima in toto orbe terrarum.

Sed confiteor, quod nihil novi audivi, quod posset conturbare meam fidem. E contra magis magitaue confirmatus sum ; et traditionem istam de Romani pontificie infallibilitate teiieo tamquam traditionem vere apostolicam. Video ipsam tamquam flumen' magnum èt limpidum, splendens tamquqpi crystallum, exubgens ex radicibue montis Christi, per duodecim scaturigines qui sunt apostoli, et veniens usque ad nos rigans spatia decem et novem saeculorum, integrum «beque diminutione. Tantum perspicio in ultimo tractu huius fluminis parvam insulam, quae se extollit in medio aquarum ; quae, quia est parva et nova, impetum aquarum non potuit continere, et aquae transierunt hinc inde, et venerunt usque ad nos. Haec est schola gallicane. Et quoniam schola gallicane eat nova inter nos, ideo quia nova suspecta ; quia omne novum inter nos suspectum est.

"Tenet me' etiam quod contra hanc traditionem generalem, vobis fateor, nullus textus quidem directus et clarus adductus sit.

Quoad nostram traditionem in nostra ecclesia Hispanica haec traditio est evidentissime et apostolica. Bene nostis, primas nostras eodesier fundatae fuisse ab apostolis Paulo et laoobo Maiori; et de hoc noa

gloriamur, qui· non taliter tait omni nationi, at indicia ana non manifestavit eia; « gloriamur quod primi apoatoli uoatri tarant consecrati a primo pontifie· Patra, iam tum Roma· aetata nt mta in Hiapaniam, qui fiyidaverunt aadm quae tenant aliqui fratres, qui aunt in noatao ooncilio; ao proinde iata traditio in nobia non eat intarrapta. In nobia igitur aeram eat illud principium Vinoentii Lirirenai·: „Quod temper, quod ubique, quod ab omnibua etc. ac proinde quia quod semper, quod ubique, quod ab omnibua retentum set, id auctoritate apostolica traditum rectiaaime creditur, nostra traditio eat rare apoetolica. Et ita nominatur · Dominico Bannes, et ita vocatur a magno Suaiteio et ab aliie ex scriptoribus noatria. ·

Deinceps addam pro probatione etiam teatimonium, meo iudicio, magni momenti, hoe eat, testimonium s. Alpbonei a Ligorio. S. Alphooaua a Ligorio, sanctus noetrae aetatis, mt specimen sanctitatis quoad sanctitatem, et eet mirae eruditioni· quoad sapientiam ; et bene nostis opus eiue morale et alia plurima, quae ab eo confecta sunt. Ipse perlegit quodcumque ad suum usque tempus scriptum erat hinc et inde, pro et contra in quavis sententia. S. Alphonsus itqque, perpensis bene omnibus, tenet hanc doctrinam semel atque iterum explicite, oamdem omnino ac noe tenemus, et de hoc doctors dixit eccleaia. nihil eeee in eo censura dignum. Quia igitur secura nobis mt doctrina s. Alphonsi, per eum possumus devenire ad terminum noetrae peregrinationis.

Deinde etiam huiusmodi veritae demonstratur ex multis principiis, quae quidem admittuntur ab omnibus etiam gallicanis, at nemo eet qui eq neget. Sed in praesentiarum, ne vobis molestiam afferam, tantum de duobus aliquid dicam.

Principium hoc eet certum, ab omnibus admissum : *Romanut pontifex* est cettfnrm *totiw* wm- i' *fati eccleeiae.* A quo impugnatur haec veritas? A nemine. Unitas duplex est, nempe unitas communionis propter obedientiam, et unitas fidei propter submissionem. Nunc autem ai summus pontifex non est infallibilis, non potest esse unitas fidei. Qua de causa? Quia huiusmodi vox *centrum* est vox metaphoric· desumpta ex centro terrae, · Quid accidit in centro terrae?^oa nostis bene, quod a physicis admittatur quaedam attractio generalis; quae quidem attractio in globo terraqueo dicitur gravitas. De lege gravitatis omnia corpora tendunt ad centrum terrae, ita ut dicamus, centrum terrae attrahere fortiter omnia corpora; et ex hac attractione evenit conservatio globi terraquei : quia ex hac attractione noe, corpora, et haec cathedra, et quisquis supra stat, adhaerent superficiei terrae: aliter enim, si non tam fortiter attraherentur, quid accideret? corpora avolarent etaglobus terraqueus dissolveretur ; ita ut oon- O servatio nastri globi debeatur vi attractionis fortissimae. Ex hac re desumitur metaphora pro centro ecclesiae.

Summus pcqAfex eat centrum ecclesiae, quia sicut aentrum terrap attrahit 'fortiter et invincibiliter; ita oeptrum totita eodeaiae attrahit fortiter non tantum corda per obadientiam, sed etiam mentae per fidem. Nunc .auterir'mentes non subiiciimtur per . obedientiam. aed' vel ex evidentia vel ex perauaaione. vel ex fide et auctoritate. Nunc autem in iis rebus quae sunt ad fidem, non potest ease semper evidentia, quia fides est argumentum.non appetentium: neo potest ease, quip nob habet locum respectu plurimorum, qui non capiant. Ergo huiusAiodi subiectio debet provenire ex fide firmissime, et ita firma debet esae haeç fides, aicut eat firma attractio globi a centro, alias anim diaeolraretur ecclesia. Sed huiusmodi attractio naantinm humanarum ex fido non potest esae ita fortia, ai centrum non eat infallibile t si' Romanus pontifex non eat omnino infallibilia, non potat attrahere firmiter, quia, contra huiusmodi attractiooeni ad centrum militat alia via, quae dicitur centrifuga. Quaenam eat via centrifuga? Superi»· noetrae mentis: Non tarmom. Igitur haec superbia mentis noetrae esset adeo fortia, immo fortior et ioc- timima. ai non eaaet via attractionis ad centrum ecclesiae omnino invincibilia. Nunc autem iuxta omnea Romanus pontifex eat centrum totius unitati· Ergo eat centrum unitati· in fida Atqui non poscet ease centrum unitatis in fide, nisi eaaet infallibile. Ergo Romanua pontifex, quia eat centrum unitatis, eat etiam infallibilis.

Deinde etiam de fide est, Romanam *pontificem eme indicem eupremum in quamtioniinu fidei:* de B fide est, centies et millies hoc repetitum eet. quod est desumptum in nostro schemate ex concilio Lugdunensi II, in quo dicitur quod omnea quaestiones fidei a papa debeant definiri ; (notate verba) dicit *defimri,* hoc eet, *definitive finiri.* Ergo si Romanua pontifex debet quaestione· fidei definitive finire ; Romanua pontifex eet iudex supremus. Et si a sententia Bomani pontificis posset appellari ad sententiam episcoporum, sicut tenent noat^ fratres dissentientes, non definiret, non definitive finiret ; quia ut definiretur quaestio, expectandus emet consensus vel dissenaus episcoporum. Atqui constat quaestiones omnes definiendas eam a Romano pontifice aeu definitive finiendae : ergo apparet etiam conclusionem esae de fide.

Deinde etiam, quaenam sunt, reverendisaimi patres, absurda quae deducuntur ex doctrina ista, quam voco gallicanam (ita anim facilius me expedio, quia non facio circumlocutionem), quaenam sunt absurda'

Primum absurdum. Scitis omnes vos, qui estis sapientes, scitis, quodnam ait principium totius metaphysicae, quae est pare sublimior philosophiae; nam cum philosophis sit scientia reruin„ex Sitissimis causia, de metaphysics maximo iure hoc dicitur. Fundamen, tum autem metaphysicae eat ontologie ; et fundamentum ontologiae huius est principium contradictlBbiis *Impoeeibile ut idem timui rue et* noa esse. quod ab omnibus' admittitur; et ririioc principio deducuntur omnes veritates, de quibus sermo est in ontologie. Sed, admissa doctrina gallicane, possibile est idem esae et non ease, proinde evertitur principium contradictionis. Quomodo, dicetis? Audite quaeac.

Romanus pontifex declarat dogma fidei quandam doctrinam, quae hucusque non est contradicta. et impugnatur a quibusdam haereticis, sicut factum est eum lansenismo, et Pistorianismo etc., et haec doctrina a Romano pontifice declarata tamquam catholica, ut tenent omnes contradictores nostri. debet credi. Debet credi ab omnibus, quia isti omnea confitentur non sufficere obsequiosum silentium, nec sufficere volunta *p* nam subieetionem. aed nererearium esse subieetionem mentis, et subieetionem fidei, non tantum cordis subieetionem. Si igitur praecepta eat subiectio mentis, ista doctrina quae praecipitur credi, eat credibilis ex sua natura, ut credatur. Eat credibilis ; sed ex alia parte non est credibilia, quia ut testimonium pontificis ait infallibile, debet accedere consensus episcoporum, et adhuc non accessit- Ergo erit credibile quia praeripitur. et erit incredibile quia non est consummatum indicium. Videtis quomodo eadem rea et doctrina aril credibilis et non credibilia ; credibilis ex una parte, ei incredibilia ex altera.

Deinde est. si Romanua pontifex non eat infallibilia, quare imponitur nostris mentibus lex obe-

diauli·· iateroea at MN···· iaterei? Hùataedi ta· boo «ut ta», qaia nrenre Matât quod natta «rt tax valida, quando non aat «oafonaia tagi itateureli; at nos aat. eoafonaia lagi natrtral·, ut atadaaaM aoa «outra ration·» teatimoaium fidai. Dabat «■· rationabila obasquium noetrum. Et qiaaado aM agÛB·· rationabiliter ia rata· fidai? Quando crsdimm id quod taoamut pro varo; quia amt oor aoatnua mb potart amara nisi bonum oognitam ut tale, ita nW nostra non potent adhaarere niai raritati oogaitM ut tali. Sad venta» adipiscitur bia tribo· viia, nampa, evidentia, conviction· rt auctoritate. Non art convict» in rebus de quibua agimtta, non art «videntia; debet earn ergo varitae parapacta ex fid·. Sad haao fidm non exiaterat, ai non aaart infallibile Romani pontifici» tesbmonium. Ergo exigitur id quod praestare non poaauuiua Non poaaumu» operari niai rationabiliter, et non agaperaua rationabiliter in reboo de quibua agimus. Ante testimonium irrefragabile iubaretur nobis ut adhaereremus doctrinae non habenti pro nobie neque evidentiam neque parauaaionam neo tdrtimonium infallibile Bomani pontificia hàc de causa. Igitur ut haec lex ait lex rationabilia, ct tamquam •dniiaaa ab omnibua in eccleeia admittatur, necesse ert ut Romanus pontifex ait infallibilia loquena de rebus fidei ex cathedra.

Deinde etiam, quid faciendum erit a nobi· quando erimus in nostri» dioacesibus, at Romani» pontifex in lucem edrt edictum dogmaticum ? quid faciendum eat nobia ? Ex una parte debemu» adhaerere, quia doctrina contraria condemnata ert in fanaaniatia (qua de cauaa in Gallia dicebantur appellante»), dabemua adhaerere ex corde at ex mente. At altes non dabemua adhaerere, quia ad hoc ut adhaereamus neoeaae eat teatimonium nostrum, cum iudicia sit, ante· proferri, et illud testimonio pontifici» debet adiungi. Etiam addi debet, quod testimonium nostrum ac huiuamodi C testimonium debet eaae agnitum rt publicatum. Ergo cx una parte debemu» adhaerere et credere, et ex altare parte non debemu» adhaerere et credere. Quid faciemus? Nos haerebimus in via et non poterimus progredi.

Etiam certum «t et de fide, quod gubarnium ecclreiae «t monarchicum : hoc eet de fida Sed «i doctrina haac gallicana admittitur, gubernium ecckstee non «t monarchicum, «d eet aristocreticum ; quia rea ponitur ex consensu episcoporum dispersorum. Non sufficit determinatio et declaratio pontificis: debet accedere consensus episcoporum. Et quia episcopi sunt magnates in ecclesia, ideo huiuamodi gubernium est aristocreticum ; et quia legro conduntur a multitudine magnatum, erit gubernium aristocreticum. Dogma «t declaratum, quod gubernium eoctastee ert gubernium monarchicum. Sed "dicent: Nom" non, non ; ergo erit guberaium repreesantativum ; quia D semper Romanus pontifex erit rex et supremus-imperator, supremus rector: gubernium repraasente--tivum, si non gubernium parlanratarium, nescio quod gubernium possit ease! Erit gubernium Mamentarium, quod noscitis quia eat maxima: Rax regnat et non gubernat. Sicut tex Romanua pontifex non habebit iurisdiotionem in ecclesiam universalem, sed tantum ministri ; et boo poeito deberemus noe consedere in synodo permanenti, ut de rebus gubernio ecdaise pertinentibus, et praecipue de rebus dogmaticis, tractemus in concilio. Quia igitur dogma est gubernium ecclesiae «re monarehicum ; hac de causa non potest admitti fallibilitae Roinani pontificis.

Posita alias doctrina fallibilitatis, licitum erit nobis et omnibus appallare a iudicio pontifici» ad iudicium episcoporum. Claram eat, quia iudicium poctifite» mb aut iafallthtta, ut aoosdiate iudievo apwooporam iqat art infidlibil·; at erit mtipuubaK « liuli appellera ad mbbüùbb geoHaata» quia oobtilnun gOMrule repsMasataaa eoclMMtm, vui ooertitBaM ipeam eodtaetem doosBteB», ietnd ooaoilium art infallibile. At huiwBodi doctrina «m damnata Ergo ut bob devantemue in haao eonelupiooaa», neoeeaarivun aut' concludar· et confiteri R^ianiiia pontificem «aaa infallibilem, atque indicium anum eaee irrefragabile et ab alio inaxaminabila.

Daiada, ai haec doctrina art veta, aahiama aril licitum, quia potest contingere ut Romane» pohtifex enet loquendo ex cathedra at noe oognoaoentea ipsa· awam, aci·» dabemua adhaerere ipei, aad dabemua aeparak; at tunc non tantum licite, eed obligatorie repararemur. Atqui abaurdum ert dioere, aliquando •ohiama «ae licitum. Ergo si «chiam· numquam eat licitum, numquam debemus no· separari a iudicio pontificia ; et ne reparemur, necessarium ert admittere indicium pontifici· «ee Irreformabile.

Sed dicunt nobi»: hoc non eat poeaibile, quia iam admittimus quod uaque dum superveniat consensus totius ecclesiae, omnes fidetes debent adhaerere doctrinae a autumo pontifice proclamatae. Sed «i hoc admittitis, admittit»» principium contra rationem ; quia non modo rationabili crederetur illud, pro quo nop. «et testimonium neque evidentiae, neque per suasioni», neque infallibilitati·: adooque non potesl licite praecipi quod rationabiliter non possumus dare. Ergo erit inutilia obedientia, et assensu» interior non «t rationabilia, ai non admittatur priu» doctrina infallibilitatia Romani pontifici».

Aat rtiaun posita hac doctrina, fidele» in universo positi numquam habebunt regulam certam pro auo gubernio in fide. Qua de cauaa? Audiatis quaeso aliquantisper. Romanus pontifex definit, Romanus pontifex ex dicti» est fallibilis; fidele» quamvis interius ementiantur aliquomodo. ut dicebat quidam scriptor germanus nostris diebus, at susjiensive, mentaliter obedire tenentur. Nescio quia. Si suspendatur obedientia, non datur obedientia. Obedire suspensive! Tamen usque dum veqtet accessio opinionum aliorum episcoporum, res definitive non est terminata.

Et quoniam isti nostri fratres dicunt, quod uaque dum sufficienter constet de aaaensu aliorum episcoporum, exportandum e»t ut sufficienter constet ; et ago quaero, quando sufficienter constabit ?^Et hais constantia sufficiens debet attestari, attestari auctoritative·; quia res magni momenti eet. Ex hac constantia consensus dependet fotum negotium.

Qui· iudicium ferat de hoc, quod iam sufficienter constat de assensu aliorum episcoporum? Non potest attestari pontifex, quia «t pare ia negotio, non potest ; vel attestari non possunt episcopi, quia eunt partes in negotio. Non eat tribunal supra episcopos et supra Romanum pontificem; ergo numquam finietur haec quaestio, quia numquam ex officio et auctoritati» constabat, sufficienter iam constare de assensu amnium apisooporum ; et ex boc eveniet etiam, quod numquam in sinu ecclesiae poterit proclamari unum dogma fidei, nullum, quia numquam constabit sufficienter et auotoritative de consensu aliorum episooporum. Etiam iudicia in concilio erunt omnino impossibilia.

Et probo. Supponamus in concilio eaae, sicut nos sumus, et dividi in duas partes. Dictum «t a fratribus nostris, quod iudicium de fide in concilio non potert dari nisi constet de unanimitate morali. Et ego dioo : in quo consistit unanimitas moralis? Quaonam relatio debet intercedere inter minorem et maiorem numerum, ut dicatlir recte quod iam existit unanimi. moralis? Quia haec non esi nisi relatio, termini huiuamodi re-

Utionis non suât preafjri, esq·· pcasfigi posant a A npa eat Wx, A· «t daapotiamaa, quia ibi act pro hge ▼emin Qoianam Mat testificari ta «ooalio genendi, quod iam «oaatat da niWaiaiitwta teoralj? Epâaoopi hic uniti non pmeant taatificari, ąai «ent pan in nsgotio; poatifsx non poteat testificari, qai· eet etiam pan in negotio. Episcopi ex ša parta separati eunt fallibilea ; Romanua pontifex iuxta diota a gallicania eat atiam fallibili Quia igitur eraet ane ex hoe conflicta, ex hao difficultatef Numquam poterit definiri. ·

Nuno eunt aliqui ex nostris fratribu qui sustinent iterum atque iterum jioctrinam contrariam ; et ipeia aba dubio non oonstaret adhuc de unitate morali, neque cedent mane, neque postridie, neque tribue vel quatuor vel sex diebus transacti Quomodo noa persuadebimus eis de unanimitate morali? Non eat regula, non eut tribunal de boo definien Ergo ai Romanus pontifex ex sua infalHbilitats individual! non solvit negotium, numquam solvetur; *et* ita Romani pontificis infallibilitas necessaria etiam est in concilio generali, quia sunt duae partes proxime aequales inter patra, duae sectione Romanus pontifex iuxta conscientiam suam particularem et personalem non debet adhaerere huic parti vel alteri parti: ex sua decisione pendet totum negotium. Non potest suam facere unam fractionem patrum nec aliam, quia debet esse inipartialis, et tantum coram Deo ipse solus debet gerere huiusmodi negotium. Ergo si pontifex est fallibilis, iudicium concilii fallibile evadit. Alias, si Romanus pontifex non est etiam infallibilis, «i a Romano pontifice non advenit infallibilitas, actum eat de negotio. Ex hoc sequitur etiam quôd ecclesia catholica non. potest subsistere, si Romanus pontifex non est fnfallibili

Dicent : Quomodo extitit ecclesia usque nunc? Quomodo extitit? Doctissimi atque eruditissimi oratores, qui me praecesserunt, solutionem mihi ad C manum adduxerunt, quia et ipsi, etiam contradioqpdo opportunitati huius declarationis, in praxi omnea tenent Romanum pontificem eeae infallibilem. Eocleaia igitur extitit usque nunc, quia in praxi omnes tenuerunt hanc veritatem. Tollamus hanc persuasionem, et eocleaia dissolveretur, quia non est centrum unitatis in ecclesi

Dicent tamen : Sed huiusmodi doctrina non potest admitti ullo modo, quia deveniemus in despotismum papalem ; et despotismus est monstrum ingens. Despoliamus! Horreo ad sonitum huiusmodi verbi.

Sed quaero a fratribus meis, quid ait deepotismiu ? Cum Rapientibus loquor, non loquor cum insipientibus vulgi. Quidnam est deepotismiu? Despoliemus consistit in gubernio unius? Ergo gubernium Dei super omnea eat despoticum. Ergo despoticum est gubernium Obnati super ecclesiam universam, quia Christus est verum ceput totius eocleeiae universalis. Ergo est despoticum gubernium patriafamiliaa in familia; et hoc gubernium est ex iure naturae. Est despoticum gubernium patriarcharum ; et gubernia Abraham, et Isaac, et laoob erant gubernia despotic laudata tamen a Deo. Et gubernium Moyais fuit despoticum ; despoticum gubernium losue et David, quia fuerunt gubernia unius... Et gubernium reipublicae anni 1793 erat gubernium angelicum, gubernium dulce, suave,. charitativum et humanum, gubernium legale et aoceptabile, quia fuit non restrictum ad unam personam ?

Bene nostis, reverendissimi patre··, quod dsspotismus non constat in· unitate vel pluritate personae gubernantis ; consistit in eo quod sit lex moderatrix, gubernans, vel non ait< Ubi est lex moderatrix, ibi sive «it una persona vel plura, non est despotism·» : ubi

Qnara atiamai Bananas pontifes ait infallibilia et gubernat eseisaiam' par aa eolum, namqoam evadit daapotiamoa. Quia tsMmaa not in ooooilio generali •donatae non posa declarare da. fide, quod non continetur in deponito revelationia; neque poteat pontife declarare da fida, quod non continetur in depoaito rev»· fationi Et aicut nobia dicitor et eare dicitur, quod aunt valida quae agimur in oOocilio oociciliariter, id set rationabili modo ; ita de Romano pontifice loquente aolo «r cathedra dicimu quod aunt valida quae agit nvtionaliter. Quid pro teaser in obediendo hia principiia habemus? Quid habemus pro tessera? Habemua providentiam liai. Sicut Spiritus aanctua promisit aaaiatentiam toti eocleeiae, ita promisit aasistentiam Romano pontifici ; et sicut nos tenemus noa esse infallibile quia Dominus dixit: Vobisrum sum ommbua diebus1; etiam Romanus pontifex ab hac via non discedet, quia cum eo erit Spiritus sanctus. Et sk factum est hucusque. RomanuS pontifex prudenter aget, sicut fecit usque nunc, numquam praecipiti modo condemnavit lisereaea, numquam. Doctrinae laneeuistarum non sunt condemnatas nisi post biennium discussion», doctrinae Pistorianae non eunt damnatae nisi poat decennium discussionis.

Bene nostis hic agi rea conciliariter in congregationibus et cardinalium et episcoporum et etiam doctorum. Sed hae circumstantiae et hi tramites supponuntur, aat non imponuntur; ac proinde non nos debe mus imponere, sed supponimus Romanum pontificem agere semper rationaliter, aicut supponimus nos agere rationaliter hic in concilio. Ac proinde gubernium Romani pontificia nbmquam evadet despotiiniin, quia habet legem pro teaser et ab lege et etiam a lege naturali numquam recedet.

Sed quid amplius, si ipeimet nostri fnura disaentientee iam iam rem finitam nobis dant ? Heri audisti et ego audivi, quod disertissimus orator et aha dubio peritus in lectione hiatoriae, hic disertissimus ' postquam loquutus est et dixit nobis, id de quo iam antea verba feci, conclusit asserendo nostram doctrinam esse probabilissimam, et ego dixi intra me pretiosa confessio, iam habemua doctrinam probabilissimam.

Anteactis diebus audivi maximo cum gaudio quemdam archiepiacopum gallicum ? disserentem propugnando erudite et magno vigore dictionis, et ad ultimum ita concludentem, quare peto ut huiusmodi doctrina declaretur tamquam vera et catholic Pretiosa confessio' iam habemus doctrinam veram et catholicam. Quid igitur restat? Aliquantulum progrediamur, et inveniemus nos identidem in ▼i

Nos habemus hanc pretiosam etiam confessionem, qua alii reverendissimi patra hanc doctrinam anti quam dixerunt, et inter eos frater noster aliquis «ati quos dierum, venerabilis ex suis serviti» erga ecclesiam et societatem, et erga paupera, et erga omnia quae sunt obiectum ▼eritati obtectum ▼eligioni late diserti» orator aiebat X: non est necraarium declarare tamquam dogma fidei hanc doctrinam infallibilitatis : hoc dixerunt plurimi, quia, ut antea dixi, haec doctrina in praxi ab omnibus tenetur. Pretiosissima confessio' quae totam rem concludit.

Ergo ex vobis doctrina infallibilitatis in praxi ab universa ecclesia sustinetur; immo non sustinetur «olum, sed tamquam tessera et regula ad agendum su-

1 Msttk. X1Vin. 80.

• AlMlt s4 sreMaptecopua Kremaa», M»i orsUoasn teboit Ia eoagregatiose geamti Sis» w isuii ISTO.

• Vtestar alMsre «4 apiseoga» WbseUagvesaai. Ct asta MagregaUea» ▼ A ** Iasii ISTO.

•tinatur hodie, heri, nudius tertius, saaooli· praeteriti·, omnibue sasculis, et ita praedare·· hane dootrinam •equuta eat eccleeia. Ex illa regula: ,x)i>od univsrsa tenet eccleeia, nec a ooncilüe inatitutum, eed eenper retentum eet, nonnisi auctoritate apoetolica traditum rectissime creditur", ex auctoritate apoetolica haec doctrina creditur et habetur. Ergo eet doctrina, quae continetur in depoeito revelationi», et eat proxime defiuibilis ; quod probare volebam.

Si ree ita re habet, ulterius non progrediar: aed non nihil dicam ad hos fratre· meoa, quia maxime et ıehementissime «m diligo, et spero me audituro· fore eum patientia.

Cur isti fratre· iam iam non derelinquunt arma sua' Veniant ad idem, quia ultimo devenire debent, sicut ipsi ultro proferet sunt publice ex hoc ambone. Cum haec doctrina definietur, ipai adhaerebunt et credent, quia desperandum non eet de sua fidelitate. Sed quixi faciendum ret, cur non facitis cito? Si postea, cur non modo? Si non facitis modo, facietis ex necessitate postea; et tunc quodnam erit vobis meritum? Si facitis nunc, facietis libenter; et memoria vestra lucidissima et laudatissima transibit in saecula sae- ' illorum.

Deinde si vos resistitis huic ðoctrina usque ad finem, praevideri potest, quod ultimo haec doctrina definietur, quia sensum patrum bene noscitis et sensum sedis apostolieae. Ad quid igitur proficiet vestra ireistentia ? Vos dicitis quia hoc agitis pro conversione eorum qui sunt extra, et pro iia qui sunt intra. Nunc autem resistentia vestra in contrariam tendit, quia post definitionem erit petra scandali pro debilibus qui intra sunt, et poterit dare ansam iis, qui sunt extra, ad oppugnandam nostram definitionem. Itaque si retis boni, sicut i credo et firmissime credo, venite ex hoc ipso momento, sicuti debetis venire postea. Venite ı modo et habebitis meritum magnum coram Deo et C voraiii nobis.

('ursum consummavi, metam tetigi nescio an feliciter. Haec omnia sint in Dei gloriam, 'iu bonum ecclesiae et societatis universalis, et etiam pro vobis ipsis, quia agimus de ecclesiae bono et societatis et nostro. Quod autem ad vos attinet, ignoscite mihi. Mea voluntas alia uon fuit nisi meum sensum exprimere coram vobis. Non sum dignus, ut sim vester magister. Magno in honore habeo rese discipulum talium magistrorum. Bona intentione et recto corde locutus sum. Vos autem nunc ludioabitis, sicut iudicabit etiam sedes apostolic·.

Ignoscite mihi ; et dixi.

ORATIO

reverendi patri» domini CiroU Colet epitcopiPucionesseit'.

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reve- D rendissimi patres.

Doctrinam temperatam Fenelonii de infallibilitate summi pontificis semper tenui et docui. Nunc autem, posita opportunitate, doctrinam hanc ad dignitatem dogmatis fidei promovendi, plura animadvertenda videntur circa formulam definitionis propositam.

ŧ Animadversio. In formula proposita deducitur infallibilitae summi pontificis ex eius primatu, quod plures reverendissimi oratores sequenti modo statuerunt, scilicet : summus pontifex possidet supremam potestatem iurisdictionis in universam ecclesiam; ergo et supremam potestatem magisterii; ergo est infallibilis. Porro hac argumentatione a pari probaretur quaestio per quaestionem ipsam ; siquidem supponuntur paria, qua· intar s· sessntialitar different. Praaiogativa enim primatus iurisdiotioai· psrtinst ad sblum a Petri suooaseoram, omnibus alii· quibu«cumque excitai· ; praerogativa varo magisterii pertinet ad corpus eodesiae dootnti·, quod oonstat ex capita at membris. Ex altera parte obieotum primatus est regimen ecclesiae; obiactum varo magisterii est custoditio depositi divinae revelationis. Nemini sane licet negare influxum primatus successorum beati Petri in eorum supremum magisterium, sicuti in alias praerogativas ipsis a Christo concessas Sed neminem latere potest, quanti referat ut veritas definienda eatenus qua naturaliter eognoocitur, consentaneis logicae legibus confirmetur argumentis.

Quapro|>ter sequentes emendationes humiliter propono : 1° titulus capitis quarti sto scribatur: *Dt Romani pontificii supremo magisterio;* 2 expungitur septeni lineae priores textus capitis, quibus subroganda propono sequentia verba : Romanian *pontificem tamquam beati Petri principis apottolonm* smccss- *sotem. esse caput <t centrum magisterii, quod Ckristus ia ecclesia «hu perpetuum instituit et cuius finis eet fidelium societatis* in *doctrina fidei et morum intemerata puritas, Isaee sancta sede» temper tenuit* etc.

2· Animadversio ex natura magisterii ecclesiae desumpta. Iure divino constat infallibilitatem activam. qua pollet eteleeia inctee eius magisterio, id est suioessoribu» ». Petri et apostolorum, quibua proillicit Christus veritatis suae Spiritum, qui maneret cum eis in aeternum, in eis esset, rosque omnem veritatem doceret. Unde constat summum pontificem, quatenus eet caput et centrum magisterii ecclesiae, errare non posse sive in servando depoeito divinae revelationis. sive in ea docenda, sive in refelleddis erroribus huic adversantibus. Sed ex formula diffinitionis priqioeitae consequi videtur praerogativam primatus magisterii summo pontifici eodem ıŋ,κio competere. ac praerogativam primatus iurisdictionis. id est omnibus aliis quibuscumque exclusis, et miqise m fallibilitatem, quae ex institutione divina in st magisterio ecclesiae, in persona summi pontifici» qua talis absolute, et omnibue aliis quibuscumque exclusis, residere.

Haec rei summa ret. circa quam versatur controversia sive ex parte impugnatorum, sive ex parte propugnatorum schematis nostri. Hinc jieriiulum definiendi tamquam de fide catholica credendam doctrinam, quae divinae ordinationi contradicere videretur; hinc talis ambiguitas propositae definitioni» formulae, ut eius verborum subiecta ratio non tantum diversa sed et opposita sit pro doctis etiam et sinceris viris, quorurri officium est illam explanare. Unde nedum mentes componantur per talem definitionem, ex illa orirentur ineluctabiles et periculosissimae disceptationes non tantum inter theologos sed inter episcopos ipsos, nec non inter sacerdotes et fideles ipsis re-, •pective commissos. Ergo ut per propositam definitionem, iuxta egregium effatum reverendissimi Calvensis et Theanensis epiecopi, remedium aptum afferatur malis innumeris, quae negationis ordinis ■superuaturalis consectaria sunt, formulam nostram sio •Ibendere neoesse est, ut tenebrae quae eius sensum genuinum obnubilant, penitus dispellantur. Scopus enim talis definitionis est, ut credentes illustrentur, dubitantes confirmentur„et scatholicis veritas demonstretur. aut saltem eam despiciendi vel oppugnandi via occludatur.

Emendationem in isto sensu hesterna die laudabiliter proposuit reverendissimus pater et doÿus orator episcopus Paderbornensis. Sed propositis aliqua etiam iuxta meam humilem sententiam addenda

ı Argentata·: .Apiseapas Lsdoseasis proposait SSMS-datlonss qsas legantor sab OHM. 18, IS, 4·, ».·

forent, ut ex defùûtiooe noatra exdudanUir, quaa ad A mena scholarum opintooes pertinent.

Abaque ullo dubio indafsctibîhtas aanotæ redis oruitur ex formula fidèi,quam Graeris achismaticia tamquam «aaentiafan unionis conditionem praescripsit summus pontifex Gregorius X. Idem dicendum ðo currit de formula fidei Graecis praescripta in octavo oecumenico concilio, de cuius tamen allato textu animadvertendum est, quod base verba „et sancta celebrata doctrina" non «periuntur in formula s. Hormis<lae, nec leguntur in graeco-latina versions praemeinoratae synodi. Sed ex allatis textibus, sicut ex decreto florentino, educi non potest, ut luculentissime patet, infallibilitàe qualis a pluribus oratoribus explicatur. scilicet quatenus est personalis, separata et absoluta. Ex his textibus autem constat, summum pontificem utpote custodem, doctorem et assertorem tidei a sancta ^ede apoetolica iugiter servatae, eo ipeo eeee iu definiendo assertorem fidei ecclesiae uni- B versalis. quam ecclesia Romana semper servavit et «enatura permanet.

Certissime fides Petri, pro qua rogavit Christus, ni aede Petri nuuiquam defectura est ; immo Petrus ex >ua praecelsa sede fratres suos omninm ecclesiarum antistites omnibus diebus usque ad consummationem saeculi confirmabit: sed pro sua, parte ecclesiarum antistites, una cum suceceeoribus beati Petri fidei iudioes et testes, divinae revelationis et traditionis apoetolicae deixieituni custodire tenentur. Episcoporum est etiam de doctrina sua, sicut de fide ovium Miarum vicario Chrieti teetimonium þerhibere, Sic absque periculo, non dico erroris, siquidem de tali (jerjculo agi non potest, sed absque periculo perturbationi fidei fidelium, ecclesiae magisterium exercetur. Plura enim sunt verissima, quae non possunt definiri tamquam credenda, quin fides fidelium turlietur. Sic definitiones consentanea· sunt naturae C fidei, quae «anguini^ instar in corpore ecclesiae fluit a <«ntro ad extrema membra, et a membris extremis ad antrum circulat.

Istis praenotatis, sequentes etiam emendationes humiliter et cum fiducia propono. Pagina 12, linea 22. integer afferendus esset textus sacri concilii Florentini, vel potius expungendus, cum sufficiat ad illustrationem doctrinae de ipso mentionem fieri his vel aliis verbis : *Quae ðéclaration decreto suo sternui de primatu Romani ptmtifùis mox relato, sacrum consilium Florentinum confirmat et renovat.*

Deinde sic concluderetur : *Kx tsiis autem «equitur venerandae traditionis monumentis Romanum pontificem. utpote custodem doctrinae et assertorem fidei a sancta sede iugifer servatae,' eo ipeo esse* ia *definiendo assertorem fidd ecclesiae universalis, quam ecclesia Romana semper servavit et serratura permanet.* v

2» ⅋. 13 lin. 5. attentis rerum adiunctis, meliori foraan modo concinnari poaeet secunda paragraph» : 1° ut veritae definienda clarius explendeeoat, et nulla novitatis nota inficiatur; 2° ut dici nequeat sacrum concilium Vaticanum novum fidei dogma condidisse. Ad quem scopum sequentem concinnationem propono.

Itaqur eacri» Ie»u Chriili eloquii» innixi, divinaeque traditioni inhaerente», perpetuo terrulam in ec- letia prorim confirmante», et sanctam doctrinam apertius declarante», teneto approbante concilio, dore- «anctam sedem apostolicam exsc in fide inde^ fectibilem, «t Romanum pontifiofr·, persona beati Petrina Domino noetro fetu Chrieto dictum est: Tu e» Petru», ettuperhanc petram aedificabo endetiam meam; et in idio loco: Ego rogavi pro te, ut non deficiat fide» tua. et tu aliquando convenu» confirma fratre tuae, vi assistentia» dtbiaar *errare non paete, cum supremi omnium duristsanorum doeiorie munere fungent, poét* üsfiMMoaem *iure requisitam. ex* Ms *oedesisu docentis depromit, st apostolica nu auctoritate dsfiuit, quid* ia *ritms fidei morumque prisripiis tamquam da fiiU credendum* est.

Incisum: *post mquMiouem iure requisitam ex fide eedesiae doosahs depromit,* eat mère assertio historica agaodi ration», omnibus iudicüs ex cathedra circa fidem et mores indissolubili modo eoniuncta·, qua commemorata, illaesa manant plena libertas ot omnia iura summi pontificis in exercendo suo magisterio, et tamen de *facto* evanescit tam male interpretata solitudo eiusdem summi pontificis definient», nec non chiinerica et a fide absona opini.) eorum, qui cathedrae beati Petri heredem a collegio episcoporum in hisce cnusis dissidere et avelli þose aut vn^vetw imaginantur.

Pag. 13 lin. 21 consentio emendationi a reverendissimo patre sgchiepiscopo Burgenri proposita·. ut loco „in rebuw fidèi et mörùnj prinnpiisA legatur ·a *rebus fidei st morum pSnripiifv l regulis*

Haec, eminentissimi ac reverendsrimi |Hitres. sapienti vestro iudicio humiliter Mibmitto.

ORATIO

reverendi pains domini Hmrici Moret episcopi SurensisK

Eminentissimi et reverendissimi praecides, eminentireimi ac reverendissimi patie·».

In hac gravissima disquisitione hunc ambonem ast-wndo. ut breviter et paucis verbis ejpiiatn sententiam meam, et humiliter \retrev sapientiae sub- ' mittam. *Quae paris sunt sectemur,* inquit Apostolus pacemque quaerere, patent instruere, ftaoem stabilire, hoc est in votis omnium patrum huiusoe aacn concilii, et hic erit finis sui lalioria ardui.

Sed fateri debemus quod haec quaestio de infallibilitate pontificia, et conciliatio iurium episcopalium seu indicaturae episcopalis eum supremis ' iuribus pontificis, non minimas prateeferunt difficultates inde in scholis theologi» is diversae «ententisc, diversa et opposita systemata. Sed viri conlati et ecclesia· amantissimi, earum «'holarum magistri et principes, etiam cum inter se bella gerunt etiam eum quadam vehementia disputant. Bemfmr ad conciliationem, ad parem, ad concordiam pronoe ww praebent. Sint in exemplum Bellarminus et Bossuetius.

Mihi liceat referre quaedam Boesuetii verba, quaa mentem tanti viri tradunt, et amorem san«tae sedia cordi eius insitum patefaciunt. Quae sedis apoetolioa· maieetatem decerent et certa traditione constituerent, aeeeruit clarius quam in dubium revocari possit, nempe in sede apoetolica semper vivere et victurum D Petrum fidei principem, neque successionem eius umquam a fide abrumpendam, et catholicam fidem ad finem usque saeculi, non aliam quam Romanam futuram : ex qua fide quoties Romanus praesul dixerit, tucio ex cathedra dictum videri; atque his confido me talem exhibuisse papatum, quo reiectis dubiis, incommodis, invidiosis, omnibus adhuc inanibus, sane-

1 **Arnamtui** ; .Kpisoopvi Sorea»i pseew ct eoa< ordia» ab «Haaibus qaasri in bsc questione Baserait; obtineri ante» aoa posse nisi iaxta doctrinam Bellamini et e. Antonini tetenainsntnr eonditionee. quae reqnirentor, ut papa errare n<m possit. **Iuta BelhmiJinm** errare non po»«e pontificem cum oauiem adhiWuarit tlitigentiam. tam vero omne» diiiirratiaai taae adhibere, com convocat conriHom generale, et quando utitor concilie et requirit adintorinm v clrehr nnivrraali». Sub his conditionibus omnes datoro» pontiii-eta iafaUibikBt eaae. Petiit idcirco fonuulam a. Antonini.

* Rom. XIV. iv.

tus at ssosu omnibu· gratus, WMuadusqus habeatur. A Cum tale· sint animi census, concordia longe abeam non potaaL r

Sed Bellarminue, invito quamvis *mo* systsmate, illi concordiae viam facillimam at tutissimam aperire mihi videtur, qua quaerit et dedant conditione· judiciorum plene apoatolioonun et ex cathedra. Una conditione· reduci possunt ad diligentiam summam, quam pontifex adhibete tenetur, ut informet eoa spostolica indicia. Sed quale erit iudicium certum huiuaoe diligentiaeF

Audiatur Bellsrminus ipae: „Etai eunt aliqui catholici, qui existimant pontificem errare poese, illi tamen dicunt tunc solum pome errare, quando non adhibet omnem diligentiam. At oum genenda concilium convocatur, aine dubio adhibet omnem diligentiam in re illa investiganda. Quid enim amplius facere poteet? Ergo saltem tunc omnium consensu nqn errabitl." Ex hia gravissimis verbis BeUannini B concludere licitum ipihi videtur, quod secundum son-, tentiAiy huius ta^ti viri, nota certissima huiusqe diligentiae, quae praecidere debet decretis apostolicis, eet convocatio concilii generalis, aut quando concilium generale convocari non poteet, concursus episcoporum.

Sententia BeUannini non differt a sententia sui optimi magistri beati Antonini Florentini. Referre hic s. Doetoris verba, quamquam notissima sint, non pigeat : ..Papa, licet ut persona singularis et motu proprio agens errare possit in fide, tamen utens eonsilio, et requiren· adjutorium ecclesiae universalis, Deo ordinante, qui'dixit: *Ego rogari pro te,* non poteet errare, nec poteet esse, quod universalis ecclesia accipiat aliquid tamquam catholicum, quod est haereticum, quia ecclesia universalis, quae est sponsa, et erit semper et est *non haben» mandam neque rugam*

Talia sunt verba s. Antonini. In his textibusx s. Antonini et Bellarmini mihi videtur insludi con- c ciliatio omnium iurium et summi pontificie et episcoporum. Fontifex Romanus est infallibilis in suis decretis ad hdem et mores spectantibus, quando adhibet omnem diligentiam ad efformanda sua iudicia : hanc necessariam diligentiam adhibet, quando convocat concilium generale, et quando utitur consilio et requirit adiutorium ecclesiae universalis (murmur).

Tales sunt conditiones certae, iudiciorum ex cathedra, tales sunt conditiones iafallibilitatis pontificiae; et in his conditionibus apparet natura et, ut ita dicam, character omnis ecclesiae, quam Christus voluit et fundavit, ut numquam separentur caput .a membris, nec membra a capite. In hac intima connexione consistit et vita et robur et pulchritudo ecclesiae Christi.

Quis ex nobis, eminentissimi praesides et reverendissimi patres, iura pontificis et supremae eius potestatis, quis ex nobis vult minuere haec iura? Quis ex D nobis vult labefactare aut destruere iura episcoporum? Omnia haec iura optime inter ee cohaerent et subsistunt Introducatur ergol,formula Antonina in caput IV schematis propositi : scient omnes qualis infallibilitaa sit pontificia, quales sint conditiones certae huiusce infallibilitatis. Unanimitas patrum, in quantum mihi videtur, pax et concordia ititer fratre·, integritas dignitatis episcopalis, honor et gloria summi pontificatus, omnium mentium perturbatarum tranquillitas, -errantium et inimicorum instructio et aedificatio, novus vigor ecclesiae, spes melioris aevi erunt, ni fallor, consequentiae huius sapientispimi decreti, et dicere poterimus: Visum est Spiritui *tancto et* ' *nobit.*

l *De toMiKi» et eecteda,* lib. II, cap. II.
1 &·. Ussi, p. III, tit. SS, cap. 8, | 4.

Eχ toto corde amotio emendarioai ab illustri^· st multis patribus iam propositae, ut introducatur ia decreto formula Antonina.

ORATIO

reoeremfc patris domias *Augtutini David epitoopi Briooentul..*

Eminentisaimi praesides, eminentissimi ao reverendissimi patrea.

Priusquam vobis ooaeoienriam meam palam *hv* cerem, pedibus principis apostolorum modo advoluta· rogabam, ut verbis meis vim simul et moderamen Petrus oonciliarét. Gravis momenti hora eet Ecclesiae •anctae, cuius amore unice tenemur, sortem ducimus: quae maxima mala aut bona e definitione pro suo sensu evasura sint, ita ut haec suprema papatus ipsius auctoritas blinde labefactetur aut corroboretur, neminem vestrum, latet.

Vos qui personalem et absolutam pontificie infallibilitatem profitemini, recta intentione ducto· pro certissimo habemus. Quare et nos qui.contrariam tenemus sententiam corde invito, eed conscientia iubente, inbente ratione, in suspicionem adduceremur? Hoc neque iustitiae, neque charitati. neque dignitati nostrae consonum omnes Christianae lege» clamant; clamat episcopale ius nostrum in omnibus conciliis hucusque sancitum; mutua clamat ultro citroque debita reverentia. Benevolo igitur animo quae nonnisi veritatis, qualis nobis innotescit, emolumento dicuntur. excipiatis.

Haec thesis mee: m definitionibus fidei edenda numquam seorsum ab ecclesia dbohnte per se solum, etiam loquens ut pastor supremus ne excogitatur quidem velut infallibilitate donatus summus pontifex. Vel enim eeclesia docens venerandam pontificis sententiam ipsa praevenit aut sollicitat, vel cum pontifice universalem fidem docente ipsa docet, vel docenti ante omnes pontifici ipsa assentitur. Haec etesiae sanctae lex, haec sanae theologiae disciplina, haec sin cera totius historiae nostrae summa: quod in emendatione nostra mox proponenda nunc stabiliendum mihi incumbit. Argumento negativo, brevitatis causa, uti tantum licebit.

Verum diligenter inquirenti apud ro de hae quaestione unum occurrit, quo mens maxime movetur, lux scilicet inauditum, quod doctrina de infallibilitate personati et seorsum sumpta (non dico si vultis separarim sumpta ob quamdam teneritudinem aliquorum, eed seorsum sumpta) haec doctrina seu. ut aiunt, summus pontifex solus aut ee solo numquam per totam antiquitltem ab ecclesia instituta usque ab XVI saeculum in formula quadam explicita, et a fortiori tamquam fidei dogma enuntiata eet. Hoc absolute et omnimode inauditum dioo et assevero.

Attendite enim, patres reverendissimi, multa sunt tamquam de fide divina tradita primum et in universa ecclesia credita, quae nunc ad fidem catholicam per ecclesiae definitionem pertinent ; multa sunt etiam quae implicite tantum, serius vero ecclesia definient» explicite creduntur. Sed attendite; veritates istae erantne fundamentales et ordini, ita praotici, ut sine illis vera ecclesia» notio nec ipsum magisterii sui in-

1 Argwsentan: ?Episcop Brioesasb ddtad aggreesns est ,se excogitari quidem pesse pootidce·. etla· lsqnente· at sapre··· ecclesiae pastesea, inisllibUitate dosatu seorsi· ab ecclesia docente'. Attolle 1· srguaeats· Mgatlvn·, nissirum doctrinam banc ia veteri eeclesia nnaqnaa traditam fuisse, sive in concilii·, sive in lymbolis, she ia oetsebismis; S· factam dissensionis ; nostris «nippe temporisas eeatlee discussa· esse bue doctrina·, et nibiloainaa a aeaanlhs adaltti, ab alUe vero reiieL Ooadasit pst aio fbnaal·· a Antonini.

hllibilia exercitium haberi posset? Hoc nemo pro- litari auderet; nemo inquam affirmare vellet per «exdecim eaecula ecoleaiam illud non docuiaae tamquam do fide taoeodum, sino quo unioo fundamento iuxta quoodam, aut «altem praecipuo iuxta alio·, careret ecclesiae ipaiua magisterium. Porro talis eet momenti de infallibilitate penonali doctrina. Ita in eccleaia ipsa habitu et prooeaau movetur, ut ai foret revelata primum locum debuisset obtinere in ecclesiae definitionibus. Nam cardo esset, quo totum eccleeiae magisterium vertitur. Quis intra se cogitans sustinere velit, ecclesiam populos edocendo per sexdecim saecula numquam explicite dixisse, iudicium summi pontificis etiam solius regula est credendorum?

Permulta fuerunt symbola ab eo, quod nomine apostolorum inscribitur, et cuius duodecim formas saltem tradit doctissimus Denzinger, symbolum Nicaenum, symbolum Constantinopolitanum, symbolum Athanaaianum. symbolum Toletanum in undecimo concilio. Adsunt quinquaginta alia symbola, adsunt fidei professiones non paucae, eae praesertim quae haereticis redeuntibus subscribendae offerebantur, verbi gratia fidei professio Waldensibus praescripta, professio summorum pontificum ipsorum die creationis suae solemnis, adest professio Pii IV, quam omnes in ecclesia nunc emittunt. Atqui in nulla umquam omnino ex his professionibus, in nullo umquam symbolo inscripta fuit explicite personalis summi pontificis infallibilitas. Semper quidem huius asseveratur primatus, semper legitur, ot dicitur: credo ecclesiam, aut credo in ecclesiam catholicam ; nullibi: credo summum. pontificem, aut tin summum pontificem seorsum loquentem ; haec enim est sola quaestio. Semper primas tenet, partes pontifex in definiendo, totas et unicas numquam.

Adsunt innuidtbi catechismi, in quibus omnia de fide tenenda fidelibus traduntur, nullibi in iis ante forsan novissimos annos explicite tradita invenitur infallibilitas personalis. Admitterem, ai velitis, quod parvus catechismus Uellarminianus siluerit ob impositam brevitatem. Sed catechiamus ille iussu concilii Tridentini editus, cui titulus *ad parocho»,* qui doctrinam refert universalis ecckeiae, quomodo de ea siluisset, ai tempore concilii Tridentini uti dogma haberetur personalis infallibilitas? Silentium istud stupendum nonne proditio fuiseet ipsius veritatis; et m ipso Bellarniiniano duplici (carte constante nonne recenter plurime addita suat ab eminentissime cardinale vicario, quae maioris momenti videbantur? Ubidam in iatis additamentis personalis infallibilitas? Attamen quaestio ipsa non longe a «copo aberat, quando ad quaesitum; Quid intelligi.tis per ecclesiam docentem? responderat 'eminentissimi»: Intelligo summum pontificem Christi vicanum, totius christianitatis caput, simul et omnes episcopos iu mundo, qui illi adhaerent.

Formulam anxie quaeritis, revereudusirm patree, qua omnea in unum reducamur, et est veneranda manu sub oculis sanctissimi ipsius conscripta, scilicet: In hoc sistit infallibile magisterium ecclesias, nempe «ummo pontifice Christi vicaria et episcopis omnibua, qui illi adhaerent. Nullus saltem Danaos timebit et dona ferentes.

Eo fortius urgetur istud argumentum negativum de tota antiquitate, quia plura fuerunt ab ipei· etiam patribus et profuse scripta do ecclesiae magisterio, de cathedra immortali Petri sive a 'Bsriulliano de praescriptionibus, sive luculenter a Cypriano d< *wùiate rodetiae,* sive a Vmcentio Lirinèoai, sive praesertim a s. Augustino et permultis aliia Quonam miraculo, quonanh pacto doctrina, a qua pendent fidei definitiooea, nusquam explicite, aut «altem clare < pertions tradita invenitur? Sic in concilio Tridentino locqs erat aut numquam fuit affirmandi summi pontificia infallibilitatem personalem, cum contra illam potius insurgerent protestante·, *et nemo* neque pontifex ipae, neque legati, nec unus quidem ex putribus excogitavit pronuntiandam vocem infallibilitatia personalis aut rem ipaam? Siluit ergo Tridentinum, immo et poet prooelloaaa disputatione·, ob pacis bonum decretum florentinum denuo pronuntiare recusavit. Quis non miretur?

Memineritis quaeao, eminentissimi et reverendissimi patree, quantis laboribus, quantis orbis universi motibus, primis praesertim saeculis ventas catholica servabatur, et contra haereees undique insurgentes propugnabatur. Scribebant docti, testimonium afferebant ecclesiae privatae, intercedebant opportune et inopportune imperatores, cogebantur concilia provinciaiia, Romani pontificis semper exquirebatur sententia, tandem ad oeeunienicam synodum vocaliantur omnes episcopi.

Nam Maerebat Augustinus de baptismo haereticorum ita obscuram esae quaestionem ipsam, ut omnin conciliorum particularium nutarent statuta, donet plenario totius orbis concilio quid sentiebatur, remotis dubitationibus, firmaretur. Et alibi: „Nec nos ipsi, inquit, tale aliquid auderemus asserere, nisi universae eccleeiae concordissima auctoritate firmati1." Et ipse Innocentius III de reformatione eccleeiae sic loquitur: ..Quia haec universorum fidelium communem statum respiciunt, generale concilium iuxta priscam patrum consuetudinem ĉonvocemus

Atque hoc stupendum videtur, quod nemo umquam scripserit aut dixerit explicite: Ad quid, bone Deus, tanta studia, ad quid totius orbis tanta perturbatio? Consulatur Romanus pontifix : ipee vel m solo absque ullo ecclesiae interventu, quando ut suprernus pastor loquitur, infallibiliter docet. Ut quid, quaeso, perditio haec? Sinite illum scrutari Scripturas aut traditiones; ę(viderit: voa autem non amplius exsudetis. Ipse enim totum ot integrum depositum fidei tenet ; ipse totam fert aecum traditionem, saltem in necessariis.

Porro quis hoc explicite in mundo dixit? Quis textum unum laudare valet talia asserentem? Errare certe humanum est. sed silentium istud inibi tanta voce et tanta vi loquitur, ut, absque ullo dicam dubio, nullum aliud huiuaie facti exemplum in mundo, in historia ecclesiastica inveniatur; praecipue iterum dico, et attendite patres, cum agatur de dogmate, qnod iu ipsa fronte ecclesiae relucesceret. de dogmate quod ad ipsam constitutionem magisterii attinet, sine quo tpaius elementa nullo modo concipi et nullo modo moveri possent, ao quod iuxta quosdam nullam habet ecclesia infallibilitatem. nisi quam ei communicat papa, ut asserebat heri, si memoriae credo, reverendissimus Urgellensis episcopus. .

Intelligi potest vsrbi gratia quod de immaculata Conceptione traditiones ecclesiarum quandoque obscurentur aut sileant, eum huius ganeris veritatos ad continuam eooleaiaa praxim non respiciant. Et tamen quid factum eet? Attendite, dicam transeundo. Etsi illud dogma ab initio fideliter coleret orientalis ecclesia, tribus ante definitionem saeculi· tacere tubebantur adversarii, omnes deinde catholici episcopi ab amantiasimo pontifice Pio IX interrogabantur de fide ecclesiarum, et tandem omnibus, uno aut altero vix excepto, consentientibus, plaudente orlie universo, dogma tandem definitum fuit. En sapientis! en

▮ P» *Segiuim· notre l'onai.,* lib,][, cag. IV.
• RegwL Ub. XVI. e|>. XXX.

maturitas! en prudentia solemnis sanctae ecclesiae, quando etiam de speculativa quadam veritate pronuntiat! Quis non eamdepi agendi rationem, easdem curas et provisiones non postularet, ai agatn:· de dogmate ad intimam et vivam ecclesiae essentiam pertinente, de dogmate a permultis male intellecto, et ex quo pendet ecclesiae pax et animarum salus?

Sed ad obiectionem in mentibus vestris exortam respondero mihi officium eet, nempe quidquid sit de sexdecim prioribus saeculis, nunc in temporibus novissimis veritatem satis eliquatam et publice in eocleeia affirmatam compertum eeee, ita ut iam in universali fide habeatur personalia infallibilitas; hot· enim in hoc ambone pluries assertum audivimus, et breviter inquirendum incumbit, antequam orationi finem imponam.

Omnes fatentur a concilio saltem Constantiensi. nempe ab anno 1414, quaestionem de personali pontificis infallibilitate moveri jn ecclesia; atque duo nobis I certa habentur, nempe eemper liberam fuisse, seu liberae discussionis in sensu theologico fuisse quaestionem, et, ab ineunte saeculo XVII ad trigesimum abhinc annum, potius invaluisse quam decrevisse doctrinam de necessitate unionis et consensus summum pontificem inter et episcopos in rebus fidei definiendis. Diffiteri nolo quod theologi quidam praesertim saeculi XVI, verbi gratia Melchior Canus et Suarez, dixerint, doctrinam de infallibilitate personali esse fidei proximam, et contrariam erroneam. Sed probatu facile est hanc iniuriam nostrae opinioni ab ipsa ecclesia et ab ipsis summis pontificibus numquam fuisse inustam.

Miratus sum, quod praeterita quadam die reverendissimus Bituricensis archiepiscopus de declaratione cleri gallicani locutus, non tantum actum declarationis dixerit a sancta sede oensuris notatum fuisse et damnatum, eed etiam damnatam fuisse doctrinam t seu opinionem in declaratione contentam, quod certe suppositum esso facile demonstratur. Declaratio quidem actus erat irregularis et damnandus, cum per illam tam non mera opinio, sed quaedam fidei Galliarum affirmatio videretur, in toto regno tenenda, quod et ipsi nos improbamus. At doctrina multis iam saeculis a Geraonio saltem explicite prolata, nullibi damnate invenitur, ita ut dicere eum Bossuetio possumus' ..Abeat declaratio quo libuerit; non enim eam tuendam suscipimus eed addamus cum illo alia verba: „Manqt tamen inconcussa et omni censura expers prisca illa Parisietwium sententia."

Postulabat textum unum sed clarum et perspicuum disertissimus archiepiscopus Halifaxiensis. Textum affero, dicebat illustrissimus archiepiscopus Bituricensis, et allegavit bullam Alexandri VIII *Inter multiplice»* et Pii VI *Auctorem fidei,* qui priorem iisdem verbis refert. Veniam det reverendissimus archi- D episcopus, declarationem ab ipea doctrina non eatis discrevit. Quid dicebat Alexander VIII? „Omnia et singula quae gesta sunt (attendite), quoad declarationem et quatuor propositiones improbamus, oMsamus, irritamus, annullamus." Porro de actu ipso, non de doctrina haec dici possunt. Doctrina non cassatur, non irritatur, non annullatur *(murmur; unde orator ait)*:

Mihi videtur quod patientia saltem vestra audire quaedam possit, cum qt quod dioo in libris omnibus et libris approbatis inveniatur. Iam alium aliquem textum laudabo. Mihi videtur, inquam quod melius esset et convenientius patienter audire, quia patienter et reverenter ipsi audivimus.

Insuper authenticum textum laudabo. Ipsa sacra Poenitentiaria respondit iam irrisionibus, et textum ipsum citdre mihi liceat ..Beatissime pater! (consulebat aliquis) Confeasarius in Galliis sanctitatem vestram humillime consulit, num ipse queat et debea, absolvere illos eoolesiastioos, qui se subiioere recusant condemnationi, quam sancta sedes edidit, quatuor celeberrimarum propositionum oleri gallicani. Ita multae tollerentur quaestiones, et conscientiae quiescerent.' Clare ponitur quaestio. Agitur de sacerdote, qui directe recusat damnare qpatuor propositiones. „Sacra Poenitentiaria, diligenter perpensa quaestione, censuit (audite) declarationem conventus gallicani ab apostolica sede improbatam quidem fuisse, oiusque conventus acta rescissa, et nulla atque irrita declarata; nullam tamen theologicae censurae notam doctrina» in declaratione ista contentae| inustam fuisse. Propterra nihil obstare, quominus sacramentali absolutione donentur sacerdotes illi, qui bona fide et animi sui persuasione digni aliunde videantur. Die 27 Septembris anno 1831."

Equidem scio quosdam, qui verba non rem ponderant, et irrident quod saepe non satis intelligunt. dixisse, quod illa verba *bona fide* infirmarent decisionem. Sed non agitur hic de simplici fideli, non agitur hic de illb qui ignorat; sed agitur de illo qui debet esse in fide doctor, qui sua propria persuasione post studia, recusat acceptare condemnationem quatuor propositionum. Eadem decisio aliunde repolitur.

Sed mox ad alia documenta transibimus. Eius modi eemper apud nos fuerunt equidem infallibilitatis pontificiae assertores, quos hodie numerosiores, numerosissimos libenter volo, cum quaestio moveatur de libera hucusque opinione. Sed fuerunt etiam tempora, in quibus opinio contraria moraliter universalis erat.

Testis est Fenelonius, scribens ad cardinalem Gabrielli, his verbis: .,Ita a teneris unguiculis, inquit edoctus eet rex christianissimus, ut sudem apoetolieani impensissime colat ac revereatur; neque tamen minus arbitretur, regiam potestatem periculosissime convellendam esse, si pontificiam infallibilitatem in regni finibus tantillum pateretur." Transeat haec opinio magni Ludovici, sed pergamus. ..Hanc pariter aversantur supremae omnes curiae... Ita singuli regni consiliarii sentiunt; ita Galliarum antistites; ita. paucissimis exceptis, omnee dootores et docti. Unde si quisquam hanc doctrinam (de infallibilitate) vel indirecte insinuaret, unanimi omnium gentis ordinum consensu statim condemnaretur."

'festas sint omnes fere vulgati theologiae cursus saeculi sequentis, et sanctae sedis iuribus addictissimi patres societatis leeu, qui quatuor articulos subscripserunt, declarantes se huic doctrinae assentire, ut videre est in in eruditissimo opere p. Theiner, de demente XIV,

Testem adhuc inconcussum vultis? Audiatis unum theologum magna scientia et auctoritate Romae ipsi, ex illustri Dominicanorum familia, ne'mpe Gazzaniga. qui iam in manibus theologiae candidatorum, non inficior, ab isto anno erat; Audiatis: „Non constat inter ipsos catholicos, ubinam suprema illa iudicandi potestas resideat.." Haec est obiectio, ad quam sic respondet: „Omnes ad unum catholicos hanc supremam et infallibilem iudicandi potestatem agnoscere in ecclesia, universali, sive illa sit in conciliis oecumeniois legitime congregata, sive toto terrarum orbe dispersa, et in unam eamdemque doctrinam consentiens. De hac re nulla est inter catholicos dissensionis umbra. Tota (audiatis, reverendissimi patres) controversia, quae inter eos viget, solummodo est de pontifice Romano; an scilicet ipse etiam, qui solus aliquid ex

1 I kf m». thelurai. cieri Oal heeni.

uathedra definit, infaUibiiiB ait. Sed (pergit doctor) haec controversia ad fidem minime spectat, et salvo (haritatia vinculo inter catholiooe agitatur. Solum (audite) adveraarioe monetnue, nullum omnino apud uoa ease articulum fidei (attendite), qui nou a pontifice et simul ab eccleaia definitus non ŝit.' Gazzaniga h editione approbata anni 1831.

Si quod dubium mentibus *cetris haereret, eminentiaaimi ac reverendissimi ƥatre legerem tantum compendium theologiae recentius Parisiis et Lugduni editum, nempe anno 1868, duobus abhinc annis. Hoc opus, brevi pontificali decoratum, approbationibus pluribus gaudet, praesertim a reverendissimo Pıvıavienat episcopo, disertittaimo relatore nostro, qui sic auctorem praedicat: ,,Alii, forsan peritiorea, matulas quasdam deprehendere possent. Quod ad me attinet, nullam invenisse mat ulam gaudeo, saltem in iis quae perlegi et ah episcopo Nemauaensi. qui ei gratulatur quod ecclesiam galheanam ab aliis iniuste impetitam et exagitatam ipse ∨ indtcavciit. Atqui Ipfc theologia nomine auctoris presbyteri Vincent ∴ societate veneranda S. Sulpitii anno praeterito excusa est, completa est..

Quae sufficiant, reverendissimi |»aiie·. ad proltandum nemp· 1“ ȷ>er sexdreim sae» ula numquam inveniri explicitam infallibilitatis |>ersonalis affirmationem ; 2° ad nostra tempora doctrinam etiam centies discussam, ab aliis relectam, ab aliis admissam, potius invaluisse quam decrevisse a XVH saeculo usque ȧ trigesimum anuum huius saeculi, et milia ceiwir.i theologica proprie dicta laiairaie. Hoc sane omnino indubium ret, numquam in historia, numquam in dogmatum nostrorurffhistoria aliquid simile egis< ecclesiam, nempe anathemate {«enussisae huiusceinodi doctrinam, et damnasse materialiter saltem tot et tantos ∀iro virtute et scientia commendandos, «pii non aulici habebantur. nisi quando mortem oppetebant pro >ıuıîuıo ipso poniifire.

Quidam putres, mh;r quos heri reverendissimus et amanlissimuM C'oriaopitensis episcopus, loneius protructatu et exhaustam quaestionem affirmaverunt. Qutxl «4 me vix attactam, vix praelihatam fuisse pro rectissimo habeo. Nolo certe benèvolae attentioni fastidio esse . sed cum quibusdam patribus entxc rogo, ut inter paucos ex una et altera parte electos discussio hal>eatur. alente et indicanto concilio. Sic tempori simul et conscientiae nostrae et prudentia' rensideretur.

Periculis maximis patet definitio, si strictior fiat , muha sunt enim quae praevias explicationes urgentius imperant. Sic verbi gratia numquam'praedicatum fuit, an propria et quali gaudeat infallibilitate ecdeaia. qutnl certe primum habetur in tractanda quaistmn·. Vel enim infallibilitas ȩtcclesia a solo pontifice orijur. vel propria sua pollet infallibilitate eee^reia. Si prius. tunc quando moritur pontifex, quando sedre vacat, quando dubius est papa, aut ad maiuritatis annos non pervenit, ut olim Benedictqs IX, qui aiifios ttalu^ decem ad annum decimumnonum ecclesiam guliernavit. quando libertate caret papa, ut Liberius et tot alii, et ipsi sacratiaaimae et venerandae memoriae Pius VI vt Pius VII, quod certe iuxta auctores quosdam ad centum annos historiae ecclesiasticae ad minus extenditur, tunc inquam magisterium suum deest reekxriile. cum principium infallibilitatis suae iam non' su|»isiat ; quod impium et impossibile. Si jnjsteriu». id ret si propriam habet infallibilitatem ecciesia. tum duo erunt infallibilitatis subiecta, cum unum ad omnia sufficiat. Et tibinam, quaeso. in quonam «-odire divino aut etiam humano utriusque infallibilitaiis ſegi reperiuntur?

Quidquid sit, quixi ad me perlinet, constupuiiat» meae timoribus angor, et sic emendatum vellem sclæma nostrum, ita ut vel formula Antonina adhibeatur, papam nempe cum utitur consilio, et requirit adiutorium universalis ecclesiae errare.non vel sic expressum ut dicatur in schemate nostro ȷ>ret verba ,,quid in rebu^ fidei et inorum”, adderem: *(jitid in rebua fidei et morum ab tinirrrna ecefaia xerum docente tenendum de fide* etc.

Et'parcatis, reverendissimi ƥatre quod ƭomjiu vt tamen vix ad immensae quaestionis istiu> superficiem fw·!žitigena, siiirêro tamen animo dixi.

OKAT1O

it-rerfndbwinu ƥatii domini Idon ˢ epiwpi hij-f-mburtjenti»

Eminentissimi pia» sidre.\ iuinviit ıxkih ȷ Cl t Λ»η·η-dissimi patres.

Si et ego de quarto capit I imstri seli-matis. de quaestione nempe maximi momenti, de Bomiini p »nlifivis inlallihilitate m docendis rebus fid» i et morum, verba Luere aggredior, parcite insipientiae im-ae. Meum esset potius audire quam loqui; red «onsi ieniia urget me. ut rorarii omnibus⁅ττιΤΐι|' «jiirv »s:yicto Vaticiuio concilio sedentibus patribus ^Mtimonium per·, hibeam de fide mea ergo diam . pnirebirreMmam sanctae sedi» apoetolicae praerogativam. nre non de fide tot itis cleri et fidelium ȣesis Liixembur^ensis.

Attestor itaque, eminentissimi vt reveum.lissimi patres, doctrinalem Homani |'ontificis infallibilitatem semjier in nowtra dtoeresi cognitath fuisse et creditum.: hosque illam, sicut paties nostri crediderunt. unanimiter credere vt profiteri. Clerus Luxemburgvnsis. qui terrentis octoginta novem constat ŝaverd-«tibu· nuperrime milii refipsit verba sequentia Attestar · votum nostrum, omnino rupere et avere. ·ıη data fatuitate quid de mfallibiiitaiv summi pontificis scnt-ias ivdiremli. eo altius ad veram omnium a Christo |\>-mino >ius (dotum sententiam ttiemlum atqu praedicandam viK-eiu extolle, «pusi tecum reputes nos omnes ex tuo ore animo loqui. Te enim fugere non ȷ><itret iu nostro numero, quohpiot sumus tibi m iiposndieo munere cooperatores, non re]»eriri quemquam. qui iwn teneat Petrum ex cathedra loquvntvm, »'iiam immi-Miltis «arteris apostolis, nre falli |h»ssr ir»c faller»·.

Hare, reverendissimi patres, inire una firmissima, »ı tides cleri ı t tidelium terrae Luxembuigv iw». quae m confiniis Germaniae. Galliae, »t Belgii..situ Bute quadi ivnnium. proxime elapsum pars μ η ıΓo»»! rationis Germunna fuerat.

Mihi proposueram, lever,udissimi patres, ƥauci et ſngenui exponere verbis, quibus hare mwtra firmissimu fidre mnilatur ȧrgumenti nre non dii-ore qua» animi impressione» ex iis acrepi, quae lum extra tum intra hoc concilium ta ȶnt ; quatspiv omnia fidem meam si non sati» firma fuisset, antequam Vaticanum concilium convocaretur a summo patie ıoκııχı. maxime confirmasrent. Si ad quid perditio hae, ? Cur hanc kmgatu lotigiuw protrahere discu^ionem A<l satietatem rehpto et viva vore omnia rirva hanc quaestionem argumenta pro et contra explanata surit: cur ergo pretionilm inufihrer ı,·π·ı<· *tempus ?* Idcirco ut commum omnium detudeno satisfmiam longiori expoeitioni renuntio, sperans fore, ut multi alii ex reverendissimis oratoribus exemplum meum ad commune b nutn sequantur. H»k unum declararo

1 Tom. Ь p II. diss. HI. cap. V, a. 148-144.

› -Argametitiu» : .Epitieopiu Loxemburipenei· ioetrmae huiM capitis Mhaenre se' in otnaibus dixit, et petiit «t quntocfa. definitio ĕderetur.

iuVat, quod port JeetioMm omnium edveraarionnu libellorum, etiam illius oui titulus: *DûqpMiû morale de officio epiecopontm in emdtendi» mffragiu,* auditiaqoe eorum in hac aula habitis orationibus. laetanter pro ^infallibilitatis pontificis definitione optaturus «uni, et ex hac parte conscientiam meam solidissimis enixam fundamentis omnino in tuto positam esos persuasum habeo.[1]

Si ut modo audivimus conscientia reverendissimi patris, qui ante me ex hoc ambone verba fecit, non adeo secura est.' liceat mihi unum adhuc exhiber? argumentum. quod forsan prae caeteris ad sublevanda» nc· profligandas huiusmodi anxietates aptum ·«? potest; verba nempe profero illustrissimi ei eloquentissimi Aurolianensis. qui aliquot ante annos, anno nerape 1861, hac de qiiaestidne in libello celeberrimo *La sourrraineté pontificale* scripsit. Refero haec verim in lingua originali, ne erroneae aut falsae interpretationis accusationi exponar.

Illustrissimus Aureliauensi» nempe seripatrat. tus-Christ accomplit une chose d une simplicité et d une grandeur surhumaine, quand il choisit un homme *mortel,* ignorant, obscur pour en faire le chef miprvnie de son immortelle Église. le père des âmes, le guide des consciences, le *juge en dernier retaart* des intérêts religieux de l'hummanitè..

..Depuis dix-huit siècle», cette faible créature. <·e poséen est devenu *Pierre;* sur lui repose la forte Église du Eils de Dieu, et les jtortrede l enfer n ont encore préval· contre elle. Pour moi. je l'avouerai simplement, vet homme. que Dieu a si extraordinairement conçu dans m penaee. et fait dans sŷ puissance, orf homme, centre et fondement du plus grand conseil divin réalisé dans le temps, et conserve par une providence immuable, à travers les siècles, parmi tant dorages; eet homme est non-seulement 1 objet de imh foi et l attrait de mon cœur. niais aussi I etoiimMuent C inépuisable de mon reprit.

...le. n oublierai jamais Γimpression qui me sarot. loreqm^ je' le contemplai pour la premiere fois, à Rome en 1N31; 'lorsque je via lé vicaire lle Jésus-Christ apparaître, pour la première fois, à mes yeux. Mais le» voûte» resplendissante» de Sainte-Marie-Majètire. Profondément touché à la vue du pore commun dre fidèle». mais remué plus violemment jiar une pensee plu» haute encore et plus forte, je me disais

„.lâ· voila donc ce þape ce successeur de Pierre. <·e chef de la chrétienté.catholique; celte lvouclie de Γ Église. ŧ» *cccie»iae,* toujours vivante et ouverte pour enseigner l uiuvers; ce centre de la ,foi et de l unité chrétienne; ce foyer.de. U lumière et de la vérité, alhimé jMHir jviairer ĸ monde. *ljtr ſmundi* cét homme infirme, ce faible vieillard, base immuable d un edifice divin, contre lequel le» þuisant de uùiebrra seront éternellement sans force, oette pierre angulaire D mit laquelle sélovc ıoi-ba» la cité xie Dieu! I>a voilà, retto tête mortelleT sur laquelle reposent tant de 'glorieux souvenirs du passe. Irerepérancre du prréent. Ire dereein» même îe Γéternel avenir! Prince dre prêtrre, pore dre þère héritier deb àpôtre, plus grand qu Abraham par le patriarcat, comme disait autrefois «Bernard; pins grtínd que MelMiisedech par Se saceiIX·, plus grand que Moïse jmr 1-autoritégrand que Samuel jmu la juridiction; en un mot. Pierre par la puissance. Christ par l'onction, pasteur dre pasteurs, guide de» guides, point cardinal de toute tgH»re. clef de la voûte Catholique, citadelle imprenable de la (Ommuniou de» erifants de Dieu !---

..Le» catholique» sont unaqimÇ» à dire: le pape, dan» l'ordre spirituel, c'est notre roi; c'est notre père, par la conscience et par la foi: aa liberté, c'eat la nôtre; et janïûa, d'aucune partie de l'anime, ho regarda de la grande famiÜe catboliqaa de cette Église rachetée par le sacrifice de la croix, at oonqaîee a U glorieuse liberté des enfanta de Dieu par le stag de Jésus-Christ, ne doivent voir indigMOMnt courbé, sous une servitude quelconque, celui qui eet pour eux *l'interprète auguste je la loi de Dira, le guide suprême des conscience», le souverain de» dmm.* Toutes les consciences, tofttés les âmes en souffriraient; la foi. la loi morale, tous les intérêts les plus sacrés seraient captifs avec lui. C'est ce que disait éloquemment à la tribune de l'assemblée nationale, et aux applaudissements de l'immense majorité des représentante de la nation, celui de» champions de Γ Église qu'on voit toujours le premier sur h brèche au jour du péril. M. de Montalembert: La liberté religieuse des catholique» a pour condition Hue *qua non* la liberté du pape, car si le pape, juge supreme, tribunal en B dentier ressort, organe vivant de la loi et de la *fw* de» catholiques, n'est pas libre, nous cessons de l'être. Nous avons donc le droit de demander à la puissance publique, au gouvernement qui nous représente et que how avons constitué, de nous garantir *Ã* la foi» et notre liberté personnelle en fait de religion, et la liberté de celui qui ret pour nous la religion vi·vante'. . .

..Pour nous catholique», on le reconnaît. le pape rat le docteur universel; le *juge en dernier ressort des guettions de foi et de morale chrétienne, le suprême interprète des satùte» écritures et ße ênseignement divins. maie pour juger, interpréter, définir, ap·prouver. condamner,* en un mot pour accomplir lre acte» essentiels de «vtte haute autorité spirituelle, Il faut la parole, ej la jtprole libre, il faut <pi il y ait, sur un point de la terre, un centre de catholicité, une chaire, du haut de laquelle le pape puisse patler et C se faire entendre, écrire et proclamer m* décrets. ei où sa parole et' sa main soient ltbrre ixunnie sa conscience.

..Et quon veuille bien entrer ici ave. moi ðan lo fond même de la question, et jwnetrer la vraie nature *de cette puissance surnaturelle, personnifiée* <ian« le chef de l'Église. Otte þuissamx établie pour le bien de tous n'a jamais rien à déervter qui flatte lre interets miserable» ou les mauvaise» p&MRions dre Aïomuie», elle est I ennetnie irréconciliable de Γégoïsme et de l'orgueil. qui les poussent sans creae en! re eux aux divisions et aux révolte». Il est doue de son honneur. (o u iqve Je sun devoir, de n être, de ne paraître jamai» suspecte de sèlevar toujours manifestement plu» haut que toute» le prétentions rivales, que toutq^ les preventions jalouse». U faut que ni lre repritsX'hagrin» qui murmurent, ni le»reprit» orgueilleux qui s emportent ni kw esprits faible» qm ae troublent, ni lre *grande reprit» qui » égarent* et que le pape avertitv ni le» rois ' qui oppriment leurs peuples, et que le pape reprend, ni Im þeuple qui se révoltent et que le pape condamne, il faut que nul sur la terre ne puisse jamq» suspecter l'autorité, la sincérité, la parfaite indépendance de tea décret». Pour cela la souveraineté est indispensable---

..Quest-ce que le souverain pontificat? Qu'est-ce que gouverner I Église catholique, et quelles sont les conditionsvextérituree nécéaSaires au þlein et libre exercice d'un tel gpuvernement?

..Gouverner TÉglise catholique, c'est oorreopondre avet' toutes les Église» du monde, avec près de mille évêques ou vicaires apostoliques qui les régissent; c'eet instituer les évêques, veiller au dépôt sacré de la vérité et dre mqeura, maintenir la discipline, *définir la doctrine,* condamner les erreurs, extirper les abus, travailler à la propagation de la foi chrétienne."

Qoed ergo illusttùaiaiuB orator qui ante ose io- A rutu» eat, noo potent inremia per decursum ratodwiro meculorum, piwtabit iUi libaUm illustrissimi et revweodiasimi Aunlianena

impto mku illud plenae a catholic fide defectioais stadium, quo effrenatae civium turmae tempore reformationis per maiora oppida religioni· nomine furebant F Et tamen dicitur nobia nil timendum !

OHATIO

reverendi patria domini Corah /oonnia *Grtiik tpitcopi* Sondi GaUii.

Emioentiaaimi no reverendissimi praesides, euiirMotMaimi.ac revarendiasimi patres.

Ad caput IV schemati» nostri emendationem proponere cohonestor iuxta notissimam a Antonini sententiam vel consimilem eiusdem sensa·. Paucis demonstrabo eam vel huiusmodi emendationem ab €«cW salute impense commendari, et secundo a catholicae veritatis ratione evidenter iustificari.·

Quod ecclesiae salus emendationem talem magnopere commendet paucis expositurus, in primis gratulor reverendissimo episcopo Sedunenai de laeto quem B nuper exposuit rerum heiveticarum adspectu: et qüia pro veneranda sua senectute, sapientia et meritorum tiecore beata et'optima sorte dignissimus est. uoHeut ei invidere prosperitatem qua in reducta Valesia gaudet, quasi sequestratus a reliquo orbe, gregem suum pacifice in Domino pascens. vix umqu&m perterritum a seductoribus lupis, nisi quandoque de pedemontani latebris urei feroce erumperent ad devorandum totum ■gregem, oves et agnos. Sed indicium de VaJeaia non quadrat reliquae et potissimae parti Helvetiae, ubi res totaliter aliter aguntur, illic nimirum magno ber mine exagitantur fllin mari continui fluctu illic i-ompedre excuduntur, ex quorum ixnnpagine nec remota Valeria manebit rmnnmis. Sano-exacerbati religionis hosto ad oppugnandam eoclretam quaesito «etnper inveniunt praetextu uuliuui tamen fortiorem, nullumque ad excitandi aintm offieaciorem. quam proposita doctrina de absoluta infallibilitate summi pontifici tp suppeditat.

Viginti tres abhinc ante anno in nonnullis ţ►atribu venerabilis societatis Iesu Lucernae tunc commorantibus, lidem ecclesiae osores expetitum invenerunt praetextum, quo abusi civile bellum in universa Helvetia conflabant, et rei catholicae cladem «utnquani reparandam afferebant. Interea nova»» no titiae sollicitudine meas non sustuleniat. soj auxerunt. A societatibus ubique apud nos txuistituti foederatis auctoritas impellitur ad nequissima consilia (Outra eixdreiam et sanctam sedem in nova constitutione statuenda, sub praetextu contra infallibilem pa|vain el concilium Vaticanum libertatem et iura z patria reee tuenda. In Argovia non diu abhinc upn · mum consilium fere unanimi suffragio leges sanxit, quibus seminarium dioecesis Baailvensi fuit suppromum, et periodica electio [laroehorum et vicariorum ad ecclesiastica beneficia pmeacripta omni sexto anno O repetenda.

At dicitur nobia nil omnino timendum. In dioe %Ex Sangallenri catholici civea cuiusdam parochia»· satis opulentae et amplae fare unanimiter decreverunt, denarium s. Petn sub mulcts esae prohibitum, officium devotionis Marianae mense main esse abrogatum. missiones populares esae omnino interdictas, atque nefarijum hoc decreturq luliano apostata dignum ά civibus cum acclamationibus fuit acceptatum, postquam communitatis praeside relationem valde inlunosam conLra infallilnlitatem summi pontificis. «Outra auctoritatem sanctae sedis et .contra catholicum utriusque ordini clerkin' in pleno civium conventu perlegi mandaverant. Quantum quaeso distat ab hoc

1 **Argutatam**: «Xpisoopa» Saaeti Galli proposait emenAaMeme qeas est sab i n l

Haec omnia, fateor, definittooco» mfallibilitaiia amplius impedire nequeunt; monitioni tadbsQ inaerviunt, ut emittenda definitio tuta semper catholica veritate, concipiatur moderatiori, quo fieri potuerit» modo. Atque hoc consilium sequi summopere suadet habenda ratio publicae societatis, quae in compluribu· orbi» catholici regnis magis magiaque ecclesiae catholicae subtrahitur, et quae proreus est infesta et mimica. Placeat vobis, eminentissimi ac reverendissimi patre», auctam vestram attentionem ad liant <K>n»iderat tonem deflectere.

Non conteennend sunt thav? eoium. qui ad sanandum nostro tempore exacerbatum hominum genus, omnem moderationem et lenitatem enixe ooinmendant, ubicumque, salvis fidei nistitiaeque principiis, id fieri potent. Servata ergo de pontificis m fallibilitate doctrinae essentia, eliminentur m formula discussionis artiinina. quae infirmorum mente vulnerant, et neminem sanant. Omittantur aocrix quaedam absolutisuium quemdam olentia, quae irritant. non demtiliOnh Atque in hoc sensu etiam pubh eae opinioni in nostra quaestione, habenda ret ratio, sive (Onteniporanei genit, qui. quamvis tropis ţMwinmi sit, nutu tamen et itiqveiio suo fere univorsas 1 rea in mundo moderatur. Nam eum non m münbua caeli, sed in sublunan hoc mundo divinam suam missionem habere debeat txslesia, certe oec potest nedelict ignorare hunc tetnpotqs gemunt; non quidern ut sit nobis lex agendorum \?| regula muisiliotum. sevi spetilium saltem rerum accidentium, quo utauim oportet ad sapamter dntiduandum. quid <x>ntvm{x» ranei infirmis sma humeri siistipere 4«»lint. quidve ferre recusent, quibus remedii ereieaiae\mita aervefur. diacordia arceatur. y

Non uhterv reverendireiini pair»· providiwumi maiores nirtri >n synodis eolloeti ««gerunt. Quanto studio s. C'y nilus ţter iam eoiu-iho Ephetuno jjer duos integros annos adiaborevit. ut pro eompoilenda pe<v oppositae antiochenae |»ariis ep)Mx>{N)a ad .siib-Mcnptmnein emendati symboli tandem deflecteret! Quanta lenitate at i-oniuventia usi sun^t]>atn> utriuaque comilu Lugdunensis et Floivntini. ui asper quaeque >n derrelo unionis .mutaudo orientales ad unitatem on tJenrali ta|« reducerent. tuque indigniHD visum ret jmtribus Trident ini nmcilii ad aer \aUlam i-oneordiam decretum tam propositum de divmo uire residentihc praelatorum supprimere, talionem \11 de mdissolubihtate matrimonii, etiam propter ailultet uitii aMau <<unugum. ne LraeMWinn diMinnain utcumque damnarent motio dumO taxa! negativo ton»iperet ahaque ad «itandam diss nsionem satius renutare; atque hunc modeiantia nn> dum sapient issimi ^«atrv eo tempore >orvsudum tere putarunt, quo Romanorum imperetur aluqiK («rholici regre potentireimi. pxem» gladii ad |»d&' nvireiae excubias tenebant. Ei ţj catholica ecclesia summa tunc auctoritate, fsiteiitia. scienti» hmmwqui gi%m viribus quam msxime abundabat.

Iain vero in asperryno eo saocuh tempore vivimus. ubi fere nihil de pristma ea ţeio|>erlt nobis reliquum t . <-um ruma ubique et dilavolulio magna, neque ţmperature neque reges portis bcck tuendi adsint. Immutata sunt omnia; impune «Ontra ecclesiam vesina saevit impietas. Pe^umle, revereridiraimi patres, qua late patet catholicum orbem. H occurretis rebus catholicis quaquaversum fere ad ex- - trema redacti·; ecclemam conspicietis tristiouma aorte

er

afflictam. Magno luctu ea dolet, in iufeliciMimo Poloniae regno, moecovitica immanitate crudeliter oppressa, et quasi extincta. Divexata est et direpta in amplis Hispaniarum provinciis; nec nobis coram in pulchra huius Ausoniae terra, a communi strage remansit immunis catholica religio, in tot ternarum partibus profanata^ ecclesia conculcata, auctoritas sanctae sedis despecta. Cum igitur tam miserrima in his regnis ecclesia effecta ait, vix expediret iis, in ecclesiastica strage alia forsan adhuc subiungece regna. ubi ad catholicae religionis eversionem animi potieris jiartis in populo satis proni et parati esse \ idontur.

Caeteru/n manifestissime patet maiori numero gubernia omnesque societates revolutioni addictas ad completam separationem status publici et ecclesiae iiigiter conspirare, atque utriasque ab invicem disruptionem omni opera studioque adire; atque proh dolor' funretiMinium hoc divortium in compluribus regnis vel expertum iri vel expertum iam «se <<hisphiinus. nam matrimonia, familiae ditiores ac potion omnes vel eruditione vel auctoritate ȸotlent« s< holae, universitates. scientiae, litteratura, diaria publica. gubernia. verln» dicam omnes jxvtenttae. quae mauna suu influentia publicam societatem mod ran '*γ, plerumque ecclesiae ȼatholicae vel inimicae vel abalienatae vel prorsus mbtractue iam sunt ; ita ut derelicta ecclesia, quae moderatrix quondam fuit reiurn , humanarum, in praesenti magis magisque m irniotum et angustum angulum compressa. et omnis commercii cum humana societate paiillatim γχ [ȣ 'ιι> fieri videatur.

Non ignoro, quam difficillimum sit tot tantisque mails efficaciter olmistere. et lethaliter sauciatae publi‹ae societati sanando succurrere. Attamen ne int ſeat . sanaii ȣ delict . et'sunari non potest. niiji per «clesiae HUkiluiLi. Huius *icitur* potissimum esse Mȩl piris disrnptae v im ula cum publica societate religare potius qmim twindere, catastrophen vitare potius quam ‹isi itnn>. exacerbatas hominum mente?' mitiores ȣ im» nxldere quam excitare. Nuniquid vero hoc fiet, si m spiritualibus quidam absolutisms atatualur jxipubs coram, qui m trmporalibui vix ullam, vel nonnisi i (institut ſom t ireumscriptam et temeratam auctoritatem amplius agnoscere se velle gestiunt?

Seligenda ergo €»t pro definitione formula mitigata. qua divino ordini congrue, supremo magisterii ‹apiti m exercenda summa mfallibilitatis praeroga ‹ivii reliqua etiam corporis meidbra aliqumnod.» iun uantur. quo facto firmatum erit instrumentum pro ecclesia et pro catholico orbe, atque simul inimieis subtracta erit omnis ansa irruendi in ecclesiam et in sanctae sedis apuetolieae ȧuctoritatem Catholica veritas tunc ex hoc certamine victrix procedet.

Sed praeter ecclesiae salutem ratio etiam catholicae ventatis emendationem propositam satia superque lustificat. Videant qui in ea haereticum quem^ dam odi rem senserant, s,- Antoninum ad latus nostrum. magnum profecto patroûum. de quo verbis Tullii diram : ..Caim hoc Platone errare mallem, quum eum aliis ambigue vera sentire." Non de infallibili tale proprie dien^sed potius de tnodalitate huius infallibilitatie disoepfamus. Nemo, niai per secundariam ct consectariam conclusionem, ex potestatis plenitudine b. Petro a Chriato-Domino collatae. vel ex Petro (O'lesiae fundamento deducere ct probare potret ale Milutam. separatam et personalem summi pontificis infallibilitatem. non autem directe et immediate.

Sane super Petruiu tamquam super fundamentum principale Christus aedificavit ecclëaiain ?uam. Sed fundamentum eodesiae, quamvis nou aeque principaliter, etiam apostoli eorumque suooeaaores nominantur et sunt, qui scilioet primariae petrae fundamento divina ordinatione coagmentati, eodesiae templum in terris sustentant, ac divinum in ea infallibile magisterium una cum Petro et sub Petro principe constituunt. Atque fundamentum totius huius ecclesiastici aedificii sunt etiam epiecopi, non solum docendo tamquam fidei doctores positi super fundamentum apostolorum et prophetarum, verum etiam regendo tamquam ecclesiae rectores, quos scilioet Spiritus sanctus posuit regere ecclesiam Dei. Omnibus apostolis, nullo excepto. qui in prototype divinum magisterium subsequently ecclesiae praeformaverant, Christus Dominus promisit et contulit Spiritum sanctunq qui eos in omnem quam docuit, induceret fidei veritatem.

Certe Petrus qui huius apostolici magisterii caput principaliter et praecipue est. Spiritus sancti assistentia in supremo docentis ecelreiAe fastigio pollere recte creditur; attamen non divulsus a reliquis ȼorpori cuius caput eat. membris. her aeiunctus ab iis. Atque in hoc sistitur Archimedis punctum et praecipuus cardo, m quo quaeetio nostra movetur.

Magno fasto etiam declaratum fuit, praeter ȶm erae Scripturae ſeȸ etiam ȶieeli‹raetraditionispt sanctorum patrum testimoniis luculenter evinci, quod iam ab apostolorum tempore |»er primaeva saecula aempet ubique et omnibus nota fides vigrtvt. Roma num pontificem se x»lo m rausis fidei errare non poase. Argumenta pro lnu assertione dcsiderav i mu» valde. vxpe< tav imu> frustra. Vel ero patres et svnodi potrii tiorem principalitatem sedis <t ſxclesia. Romana/- etiam in a|Mwtoli<v magisterio saepissime cominna eunt. infallibilem autem docentis ſarȻ-l« auvtonienteni non in solidet smgnlis Romanis ȸ'witifn-ibu ms| m (xmsensu ercletutUum. vel episctqsnuni corumqii.- ooiksoiiH cum apospdh a <»s|r fidei prof->sion· repo Miprmil. . /

Huiiimiknli infalliil'iliiaie magistvni m e ‹ lreiu .‹ Spiritu sancto illuminata et ‹oncanti traditione, line leinenini errores futare et <>rth«h»\am ſiȣ rv· planare Mcm|>er tuvlaolol Quod m val ſei argumentum: Super Petrum tamquam fundamentum ('hrisius indifiCavit etvlesiaiji. ergo Christus Petro cimtuht pi-arrogalivum infallibilitatis. lum ȶ 'tuni etiam et iustum foret illud antiquum ratiocinium, quid d»· potestate clavium conclusum fuit, ut summum ms Romani pontificis in tem[toralia regum probaretur. Qm vero [icrsonali et absolutae infallibihlati summi pontificis insistunt, de cs'desiasticis iulis et dogmaticis factis omnium pontificum Romanorum rationem ivddant oportet. atque demonstrent neminem eorum iimquam solemniter erroneam protulisse de fido doe trinam, panique fidem in inenuntiam summi ponti ficis iam a primaevo tempore in diversi- viguisse <vetesiis.

De primaeva ȼeleauu Hibernae fide i-iiva mni doctrinam nuperrime ex ore eminentissimi cardinalis et arehiepiscopi Dublinensis comptant audivi hu‹-usque nutpquam audita, alia in documentis illis pror sua alienigriia. Statuit quidem celeberrimus canon s» Patritio adaoriptua: ,.Si quae in Hibernia ȹuaestione de ſaȻeraerint, ad sanctam ȿedem Romanam referantur." Quid vero hi» verbis aliud enuntiatur, quam ut utar verbis s. Irenaei. potior scilicet ecclesiae Romanae principalitas, summum eiusdem magisterium et fidei forum, ad quod omn« quae in mundo ubique sunt convenire debent ecclesiae? Hoc quantum abunde adhuc distet a personali Romani pontificis infallibilitate quisque facile perspicit.

Audivimus ab eodem eminentiaeimo domino, s. Columbanum vixisae in eremù et eylvia. ideoque sta

tum quaeetioni» in lite trium capitulorum non eatf perspectum habuiaee. Ad quod reapondeo: Vixit quidem Columbam» diutissime iu eretuie et sylvia, aed nec fuit eremita temper, nec umquam eapuciuus trictae clausurae, qui in cellula aut retentu» mupdi etfrsuni et sui aevi vicissitudines ignorasse! ; quin iiujno Hibernia relicta, in Burgundia in Australia in Alemania et in Italia diuturno ten)pore commoratus frequentireimaa aula regum et aedee episcoporum adiit, et ex consuetudine sua cum monachia nobilibus et discipulis qui Lexovii. Brigantiae. Mediolani et Bobbiae undique confluebant, de rerum statu sui aevi apprjme fuerat instructus; proinde etiam quaestionem in causa Vigilii papae optime noverat et noscere potun ex ipso ore Agilulphi regis Longobardorum et pia Oiuugii Theodoluidae reginae. necnon ex relatione rpisci>j>orum regni lxmgbbardorum. quorum omnium nomine et expresso mandato epistolam ad Bonifanum IV èxara it ut ipse fatetur. Aliorum autem solli- tudiftw et clamore» m coas/t/n/wm V igilii jmujmu p<meni> in ea epistola propriam etiam suam opinionem manifestat, Vigilium non bene vigilasse, arrepiamquv maioribus fidei doctrinam non bene custodisse.

Nulhinr igitur dubium «reliqua tranare ut brevior sim), nullum dubium reliquum est. qua intentione, quonam sensu s. Columbanus epistolam eam s.-ripeerit, quae vere nonniM magica quadam arte ad testimonium cius fidei m personalem infallibilitatem Romani jsmifivis commutari et detorqueri potest. Manifeste quidem m ea Romanum |»ontifirem sanctus noster praelinat summum omnium pastorum pastorem. iiHgiu" hcejitiam sedi» Romana et m hymnis vi tn suis epistolis frequenter relebrat ; verba *fidem meam* de primatu iurtsdi' tmiiis et magisterii profitentur, quam hodie nos omnes aha vise profitemur, qui |»ersomdem et absolutam lllfallibilatrial tämmi p^mifuj- impugnandum esse reiwmi»».

Ita etiam bais ecclesia S^mgalh-n-is. filia tanti patris, nec fidei patris ms fidei matris Hibernemus di.ssrnhl. apprime renfcentit. Sed mspie Sfondralits ille areirimus pontificiae infallibiliJatis \index, ms Ihdlarniinu» in erchsia»?n is delere potuerunt Vigilii retrain! innem sive *indicatum* \<I expiingri ' primam Houoiii pistolam vi bdam in emu triutn com iliorum et s. Leonis II xuram aliaque documenta, de mbu -ipsl· Baronins rum ea |wrlegerit expavit, et ut sahei doctrinam com di irum. eorum n spuria c finxit. Him· vLiam cathoheae veritatis ratio emendationem capitis IV ati sup/njue lustifnat.

Emendatm autem ita sonat, quum prep mere festino *Uinc surra approlsmh com ilia ocrnitt declaramus. Romanum pontificem, in irn b. Petri ab eodem Ikunino nostro lesu t'hristo praeter alui dtrtuin est: Kfjo roqari pro te. nt toon defidaf fides tua. et tu aliquando roBressus .confirma fratre uo ri assistenti/ie divinae supremi omnium rhri stianorum doctoris munere funqi. cum pro apostolicti stpi_aurtordgle definit, quid in rebus fidei morum ab Omnibus tamquam dr fidelenrndum re/ tamquam fidei contrarium rciiciendum. ciusmodi^dcreta rive iudicio a quovis ehrishano ut primum ri innotuerint. pleno fidri obsequio ercipienda et tenenda esse: proinde reprobamus sententiam rorum, qui er roneam ctnttendwuf esse doctrinam, quae trnet ditret. Romanum pontificem, tamquam supremum caput sibi perpetuo et ins^parabililv 'UHrti dirini iu ecclesia constituti ma<jinteni, er cathedra knjuentem* tn *causis fidri et* morum *errare non poste.*

2° Ut beatissimus pater dignetur, per aposüdicam bullam definitioni subiungendan?, modum cOncureus, ive cooperationi» epiacoporuai statuere sive ia damnandis erroribus, eiw in locutionibu» ex cathedra emittendis semper servandum, quo videlicet

a) io casibus, ubi iudicia contra exortos errore» .ferenda fuerint, praevie in consilium adaciacerentur episcopi saltem illarum provinciarum, in quibu» novi errore· emerserint vel adoleverint ;

b) in locutionibus autem sive decisionibus vel dqctnnis de fide el inoribus ex cathedra ad universalem ecclesiam emittendi», adaciacerentur episcopi ecclesiarum, vel eorum requireretur super 3o |µ µ ıIo fidei testimonium, prout morem illum iam hvalui»» constat.

Quae omnia sapientissime vestio indici ‹ submitto.

Hic autem interrupta disceptatimi ·. vmiueli<iw«i·mus primus praooce ait

..Reverendissimi }«tn proxima congregati g^neralis habebitur crastina die. in qua Miffragta trum exquirentur de textu pri»>. ne non capitis I et 11. iuxta èmendatiom a «'ongregatione generali admissa», novixainn· adaptato et ıınχт tam dtsIribiilo' tum vero coiitinuabilur dn» nasio quarti capit

..Init ium autem congregatlonum generahum ‹ va >tina die et ɑcimV} fi«t hora octava.'

Constitutio dogmatica prima da aoolosia Chrbti. Prooemium, oaput Utn nortesim· adaptata.

Pius episcopus

erra senorum Ibi ‹ıo ‹η ,nolsjntf ott / - ad perpetuum r>i n> ium

l'aMoi imternu- et episcopus animarum iio miu iu i utVZalutilvnim redemptionis suae opus |µ'πιηıγ'redderet. sanctam aedificare e»iatn d ^rev it. in qua velut i m domo Dei viventis fideles omnes unius fid vt ehaiitiitis-vniculo eontineremui. Ideo w iiiii. prius qunm lui Hi< icviiii ib^avit Patrem <mn pr iipoMali' tantum, xsi <t pr·» ‹·(·., qm mditmi xiunt jie· r bum «mini m ipMim. ut ömne imum sicut Hhu< r' Pate ijium-siint Quemadmodum igi tur--apost lo qıb-a~- de mundo elegerat. hi «nui mixsu' rim u Patre ita u> et.h-ia sua aston vt re» usque ml consumma' irniem ısMR"Illi *»‹· voluit. I t vero cpisropatus >pm· nu et indi isu . ··! ii'iiv crea idvptium multitudo pef ·öhavreiiU χηı mve-vm Mrrerdot m fidei cun huiiioni unitate ·öıı . rivt u». Iwsi'um Pcttum v h v en po-toli pnuqoneus m ipso tii<rmi |sf|x'tuum it^rmsque unitati·' principium visilulv fuudauum tum. sup·! vums lortitudinem aeternum v\s, ruer-tur templum, et ıvıı·li caelo infciepdn ublıniila m Imius fidei firmitate consurgeret . Ut quoniam |x»r·tae inferi ad funditus evertendam »l fieri piaeet. maiori in dies odio undique contre vius fundamentum divinilti» [insitum insurgunt, nos ad ea thelici gregi» rustodiam, incolumitatem, augmentum, sacro approlvanto eom ilyv. ludn amus mvessavmin ıı»e trinam de institutione, perjietuitatc. ac natura sacri apœtalici primatus, in quo totius eerleeiae ve iv, soliditas consistit, cunctis fidelibus lendnm ct tenendam, secundum antiquam atque constantem universalis ecclesiae fidem, proponere, atque ·#«ntrarm

i Cf. acta vOngregationi» generali» d 28 inaii 1870. eoL91Bc.

• (X leta. XVXL 1, W R.

• S. Leo M. rem. IV (d. III), cap. 2. ia ii·· Natali» saL

moque dominico gregi adeo peraipoeos errore debito ▲
▼ condemnationis iudicio proacribere.

Caput I.

De apontoiicï primahu in beato Petro institutions.

Docemus itaque et declaramus, a Chriato Domino iuxta evangelii testimonia primatum iuriadictionia in universam Dei eccleaiam immediate et directe beato Petro apoatalo promissum atque collatum fuisse. Ad unum namque Simonem filium Iona, cui diaerat; Tu vocaberis Cephas1, post confessionem; Tu ea Christus, Filius Dei vivi, locutus est Dominua: Beatus ea Simon Bar-lona: quia caro, et sanguis non revelavit tibi, ' *ed Pater meus, qui iu caelis est: Et ego dico tibi, quia tu ea Petrus, et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam, et portae inferi non praevalebunt adversus eam: et tibi dabo claves regni caelorum: et quodeumque libaveris super terram, erit ligatum et in caelis; et quodeumque solvens super terram, eri! B bohituni et m caelis-'. Atque uni Simoni Petro contulit Imus Kinuii resurrect,ionem Minnmi pastoris et tectori iiinsdictionem in totum suum ovile, dicens; Phjmo ägni meos: Paene övet ineas< Huic latu inanifeſ suctarum Scripturarum dixlnnae, ut ab ecclesia <iitholica wtiqier intellecta «t, aperte opponuntur pravae txirutn sentential', qui constitutam « Christo Domino in sua <xx.'l«ua regiminis formam pervertentes negant, solum Petrum prae caeleris apostolis, sive seorbum singulis sive omnibus simul, vero proprioque iurisdictionis primatu fuisse α Chriato instructum; aut qui affirmant, eundem primatum non immediate, directeque ipsi beato Petro, red ecclesiae, et per hanc illi ut nuo ministro delatum fuisse.

Caput 1L

/M pi.ſ lidltj!'' ſrimf'u i'ctrt in Rmini poiitifſribu

Qinxl autem in beato apostolo Petro princeps pastorum et pastor nwgnus ovium Dominus Christus lesus m perpetuam salutem ac perenne bonum ecclesiae instituit, id eodem auctoro in ecclesia, quae fundata «uper petram ad finem saeculorum usque firmiter stabit, iugiter durare necrose eat. Nulli enim dubium, immo saeculis omnibus notum f;* quod sanctus^ bealissimusquc Petrus, apostolorum princeps et caput, fideique columna et eccleaiae catholicae fundamentum, qui a Domino nostro leeu Christo-et Sahatpro humani generis ac Redemptore claves regni mxepit. sii Ikk' usque tempus et semper in suis suc-•erooribus. episcopis sanctae Rômanae sedi·, ab ipso fundatae, eiusque consecratae sanguine, vivit et praesidet et indicium exercet·. Unde quicumque Ill hac cathedra Petro succedit, is iuxta ChrisU ipsius institutionem primatum Petri in universam ecclesiam D obtinet. Manet ergo dispositio veritatis, et beatus *Vetnie* m accepta fortitudine petrae perseveram» suscepta ecclesiae gubernacula non reliquit '. Hac de causa ad Romanam ecclesiam propter qxitiorem pnnripelitatem neces^e semper erat omnem convenire ecclesiam. hoc est, cos, qui sunt undique fideles, ut in ro sede, e qua venerandae communionis iura in omnes dimanant, tamquam membra in capite consociata, in unam corporis compagem coalescerent ·.

» loaa. I. 48.
1 Xstth. XVI, 16-19.
« Ioan. XXI, 16-17.
‹ i'f. Epbeaini coacilii act. III, et · Eetri I'bryscl. ep. ad Katych. presbyt. ¹
à 8. Leo M. «m. HI (al. II), cap. 8.
• 8.1res. adv. haer. L III, c. B, et «pbt eoae. Assita a 881. U Gratta. inper. & 4, Cf. Fins VI, breve tadtae-

47.

Ooagragatlo gaaaraBi nutegwh·· pftaa 187O.iulii2.

Di4 sabbati 2 iulii 1870 hot» octava tfiatutioa, m oouciliari aula Vaticanae patriarohalis basilicae, generalis reverendissimorum patrum congregatio habita ert; cui interfuerunt quingenti et septuaginta paties, nempe 37 cardinales, 6 patriarchae, 8 primates, 83 archiepisoopi, 396 episcopi, 4 abbates nullius, dioecesis, 13 abbates generales sive praesides congrp^ationuiu ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 23 generalee et vicarii generales; quorum omnium nomina, quae per assignatore loooruiu accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum octogesimae primae (xjngregatipnis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus Ludovicü Haymdd andiiepiscopus Colocensts et Baraienris ſnia lectam celebravit. Qua absoluta, c. fcv; ; a oratione .Ideurnw *Domine* etc.. eminenriMiuius lanlinalis de Luca in absentia čardinali de Angelis, primi praesidia munere fungens dixi :

..Reverendissimi patres, in hodierna congregatione generali primum exquirenda sunt suffragia de lextu integro ριχχχΜηπ. n v tum capitis primi et «rvundi. novissime adaptato a»' nuper dislritato. šaliemtui primae constitutionis de ecclesia Chnwi. Pro Imno huius rei online revereiidissimi patre monentur, ut singuli locum m aula concilii sibi assignat uni durante actu·ferendi suffragia «ccwent. et ii. qui ad interrogationem a primo praeside factam surrexerint. tamdiu stantes maneant, donec de maiori vel minori suffragioriim numero satA constiterit. Initium fiet a textu prooemii. Ipee textus prooemii a Deputatione ^pro rebus fidei iuxta emendationes a congregat tone ? generali admissas adaptatus et |»ati!hus distributus, satia omnibus notus rot. ita ut httmne non indigeat.

.Itaque reverendrssinu patres, qui textui integro prooemii novissime adaptato in hac ultima mih forma assentiuntur. surgant

Uno \el altero excepto omnee surrexerunt.

Subdidit autem eminentissimus primus prare ſ :

..Evidens eat, quod longe maior patrum para siirrexeril. Iam vero qui huic tevtni prooemii contradicunt. surgant."

Nullus omnino surrexit.

Tunc primus praeses dixit

..Evidens eat. quod longe minor patrum para surrexCrit. Declaramus itaque, textum prooemii novissime adaptatum a congregatione generali fuisse approbatum."

Deinceps ad primum caput deventum est. et emi- ' nentissimue primus praeses ait :

..Iam vero exquirentur suffragia de integro textu capitis primi iuxta emendationes admissas a congregatione generali adaptato, qui pariter omnibus satis notus eet, ita ut lectione non iqdigeat. Itaque reverendtainn patres, qui ſextiq integro capitis primi novissime adaptato m hae ultima sua forma asaentiunlur. surgant."

Duplici experimento uf supra factn, cunctis suffragiis approbatus est. Unde eminentiasimus primus praeeee dixit : «

..Declaramus itaque, tntegriim textum capitis primi novissime adaptatum a congregatione generali fuisse approbatum."

Suffragia quoque in caput secundum proposita Nunt ab eminentieeimo primo praeside, qui ait :

..Progredimur nunc ad suffragia ferenda de integro textu capitis secundi iuxta emendationes a con-

gradation· generali adouMi adaptato, qui ast in manibus omnium, ac proinde lectione non indiget Itaque reeerendimimi petrae, qui textui integro capiti· eeoundi nnnanm· adaptato in hac ultima wi forma «Mentiuntur, eurgant/'

Duplici experimento facto, omnes, þauci excepti·, eurrexerunt et approbarunt ; et eminentissimus primi» praeses dixit:

^Declaramus itaque integrum textum capitis secundi novissime adaptatum a congregatione generali fuisse approbatum."

Hisce peractis, continuatio indicta eet discussionis specialis quarti capitis, in qua ad ambonem successive vocati sunt Thomas Nulty episcopus Midensis, Gaspar Memiillod episcopus HebroiMneis, Gutllelmus Meignan episcopus Catalaunensis. Stephanus Aemilius Ramadié episcopus Elnensi», Hyacinthus M. Martine· episcopus S. Christophori de Havaua, Franisous Moreira episcopus A iacuquansis. loaephua Aggerbati episcopus Senogalliensis. Laurentius Gastaldi episcopus Salutiarum. et Carolus Aemilius Freppel èpiseopu Andegavensi

Veniae autem loquendi renuntiarunt episcopi Brugenei Transsylvaniensis. UxflUenrie, Potentinus. Albae PompeieiisiK Alexandrinus. Ardagad 'nais, Balneoregiensis. Nenie»»inue. Rotemburgensis, àbba generalis SS. Trinitatis Cavemus ord. a. Benedicti, et Magister generalia ord. Praedicatorum. Aberant praeterea episcopi < onatahtiinaniif· et Vartniensis, qui idcirco cum vocati non reepomiireent. renuntiasse habiti sunt, iuxta decretum diei 14 iunii pi ixime elapsi.

ORATIO

reverendi patris dommi Thomat Xulty episcopi hfidensis'.

Eminemiseimi þtre< i)|utUn-stmi et reiercit-«liNsimi þatre

In iiagina 13 nostn schematis legitur ad litteram b) Romanum pontificem a i assistentiae divinae ipei promissae enare non |xw. eum supremi omnium christianorum ðoetori munere fungens pro apostolien sua auctoritate definit. quid in rebus fidei et morum ab universa eeclesia tamquam de fide tenendum vel tamquam fidei contrarium rejiciendum sit : et oiusιιημ Iι decreta sive indicia, per è irreformabilia, a quovis christiano. ut primum et innotuerint, pleno fidei obsequio excipienda et tenenda esse." Emendatio, cuius insertionem in loco verborum praedictorum hic humiliter rogo, sic se habet, nempe . *Romanum pontificem* tv *assudentiae divinae iptri promittarerrare n<m posse. cum fideles edoceat tamquam eorum supremus pastor et doctor. iisque proponit doctrinas de rebus fidet vel morum, aut fide catholica plene credendas aut pleno obsequio et mentis assensu necessario acceptandas, eiusmodique decreta sive iudicio per ac irreformabilia esse .. . /*sicut in schemate1

Ut þatii concilii clare perspiciant emendationem, quam propono, status quaestionis mihi yidetur ne oessario et quam accurat® explicandus; id est veritas, quam dicimus esae et revqlatam et catholicam. dare et praeciae definienda et determinanda eat. Sic ergo generaliter proponi poteet..

Summus pontifex quando dooet ex cathedra, fidelibusque proponit doctrinas de rebus fidei vel morum, ab omnibu· pleno mentis obsequio et mmm nana—irio erodendas, speciali Dei providentia erraro non potaat. Pro accuratiori explication· huius proposition» Dotandum eet, quod aummus pontifex poteet homine· docere et instruere sicut doctor privatus ; et tunc utique omnino fallibilis errorique obnoxius eat. At vero quando alloquitur docetque fideles non tamquam doctor privatus, sed tamquam eorum supremus pastor et pontifex, iure divino sub utens, munereque divino fungeo·, ad quod vi officii tenetur, tunc. H tunceolum vere et proprie dicitur docere ex cathedra

Iam vero veritates, quas summus pontifex si< dooet fideles, possunt rase aut veritates fidei vel morum quae in depoaito fidei continentur; aut poasunt ease veritates, quae fonnaliter quidem non (tintinentur in deposito, sed quae eum veritatibus fidei rasentialiter connectuntur. aut poasunt esse veritates, ðua in privatis revelationibus solummodo continentur. vel poesunt respicere facta miraculose quae in vita sanctorum continentur, sed quae non continentur aut ni Scriptura aut in traditione, vel possunt respicere disciplinam particularem aut un)renudent tmsh . vel denique pontifex potest disserere et tractare de rebu>. quasi scientificis et politicis, verbi gratia de depositione regum vel de provineii» nuper Manctae redi erepi is.

Ut de iis omnibus breviter h< expediamur. du-i mus pontificem omnino faliibilem omw' quamdiu trept-tat de rebus et fazMw naturalibus aut veritatibus, quae aut in lege naturali *rumor)* aut humana solummodo continentur, aut quando tractat de farti istis miraculotus supernis indicatis, quae mx in Scriptura ne< in traditione continentur : immo dicimus jHintifiem minime infallibilem ðt quando tractat de voritatibu-» aut naturalibus aut eupematuralibus. quae in privata .'•olummod^ traditione continentur. ('ondudimu» eigo Hununum pontificem tunc solummodo ènx infallibilem, quando alloquitur þideli coeqiie docet tam quam supremus paator, pontifex et doctor, munere μ γ) fungens, lurequ® suo divino utens, et revundo ðquando iis projMmi' doctrinas de rebus fidet \ai-<in>ruin. aut fide latholica credendas auKsaltem pleno obeequio mentis et cordis n^OeaarioMfredendas : et quando papa sie docet fideles, ner minirnum discrimen facit, utrum sermonem suiniTXnnualHer ad universalem rndesiam dirigat aut ad aliquam particularem ecclmiaijj propter speciales eius neeresitatro. aut ad eccireiam propriam Rbinanani. aut ad exemplum conciliorum gapendium doctrinas suas publici turis *fœiàt.* quin ad ullam specialem ecclesiam dirigantur. Quando enim papa pertractat palamque proponit doctrinas aut fide va tholica aut saltem fide ecclesiastica ab omnibus ne ratMario credendas, tunc utique istae doctrinae lieoessario diriguntur ad omnes christifideles' quia ab omnibus necessario credendae sunt, qui extra unitatem fidei vel fonnaliter vel virtualiter nolunt se sistere.

Ad definitionem. vel determinationem veritatis quam defendimus, duae hae (Onditiones solummodo requiruntur, primum ut }>apa doceat et instruat fidelen tamquam eorum supremus pastor, jxintifex et doctor ; secundo ut proponat sic docendo doctrinas de rebus fidei et morum ab omnibus aut fide catholica credendae aut saltem pleno mentis et cordis obsequio accipiendas. Summus pontifex ergo munere suo doctrinali fungens his duabus conditionibus Vesiiiiiiiali Dei providentia errare non poteet.

Inerrantia vero ipea est donum supernatural®, quod a Spiritu sancto tamquam a causa efficienti procedit. Qüamquam ergo gratia Spiritus sancti sit. non eat tamen gratia gratum facien· ob unum pontificem vel individuum data ; sed est· potius gratia gratis

] Afganeatnn: «Bpiseepas Miitonai· incepit proponeado «asadatioM» qaac sst sab munero ·!. Kmsndationi· antefatio· adeo prolixe exposait, at obaCnsarare andiqM st eoeqasri patras vW Mat Tue nrftti sard. De Laos dixit: .Bsversaiiesise petar orake) soasyMa, qaod ooa<ro<ati· Ü dafttfgeta est; Weoqa· te gegaaas at vola ooattobas, et oeteaAatioeea alias, ri q«as bebans, þropoaaa ' Ttac panels orator ia dicta raparias awadatiaM, at taa· diosadi taJL·

data ob bonum univenaJe eocleaiæ oonoeeea. Minime ergo confundi debet eum dono impeeoabilitatie, qu<fô ẽn at quidem a peccato, minime vero ab .errore, et quod, quia ad bonum individui datur, fAr propriam culpam amitti poteet. Donum vero inerrantiae servat quidem ab errore, minime vero a peccato. Hinc sumiuua pontifex peccare quidem poteet, peraimeque vivere. sed non poteet pravam aut haereticam doctrinam iinivereoe christifidelee edocere. Et quamquam donum inspirationis eit etiam gratia gratis data, niinime tamen identificatur cum dono inerrandae. Per donum enim inspirationis nova revelantur; per donum vero inerrantiae vetera revelata fidelissime i wstodiuntur, integerrimeque docentur. Quamquam ergo hoc donum inerrantiae inseparabiliter sit adnexum primatui; tamen in vino munere primatus obeundo (tantum in uno munero primatus obeundo) nempe aputoliio docendi, «ummum pontificem sjieciaIiter illuminat et dirigit. Natura ergo istius doni darius, plenius et .melius perspicietur considerando quousque suminum pontificem illuminet rt dirigat munere suo doctoral! fungendo.

Distinguendum ergo est inter ipsa dogmata fidei. µ ·ıı veritates fidei, vel morum, quae a summo pontifice edoceri possint. Aliqua enim sunt iam definita propositaque ab ecclesia tamquam de Title catholica (rodenda ; et haec dogmata iam do facto fide explicita a fidelibus creduntur. Alia vero sunt, quae continentur quidem in deposito fidei. sed quae ẖueuscpk saltem ab ecclesia explicite definita non fuerunt. Iam vero pro extinctione haereeum <ɗ errorum, qui insurgere possunt contra priora dogméta. nemini umquam dubium fuiA, quod magisterium infallibile summi pontifu is.abunde sufficit ; ot huc usque abiind ' sufficiebat. ul videre licet in e.xtim-tioue haercsO·. iauMMiuinae. At minime inferendum est, idem magisterium infallibile non Miffiverv etiam pro determinatione seu definitione novorum dogmatum; qma seuqier noni statim definit, sed jvatienter expectat. prudenter et diligenter inquirit. Ante definitionem novorum dogmatum frequenter accidit. quod aut ignoratur aut saltem generaliter dubitatur, quaenam sit vera fides ecclesiae.

Donum ergo inerrantiae pontificiae minime confundi delnt cum dono ŏmnis ientiae, nec summus |H>ntifex tantum lumen habet, ut statim et quasi minuiiloso de omnibus articulis fidei plenissime et petfextissime instructus evaderet. Donum inerrantiae ronabit illum quidem, ne falso fideles edoceat ; non tamen servabit illum ne ipee dubitet aut etiam ignoret multas doctrinas fidei. Quando ergo aut dubitat aut ignorat, quaenam sit vera fidra ecclesiae, donum inerrantiae non sinit ilhnn definin', sed cogit illum inquirere; facit ut adbil>eat omnia inedia ordinaria et imctwaria iuxta ordinem a Deo stabilitum ad veritatem catholicam detegendam, et in hac inquisitione Potrqs catenis aut conditionibus minime ligandus est. Inerrantia pontificia est donum supernatural·· ut antea dixi, quod pnx'edit à Spiritu sancto, et (qiiod proinde omnea taira conditiones crepuit.

Peroime ergo infertur ex eo quod pontifex iu ha inquisitione fac ienda saepe episcopos consuluit, huius de» rota nullius ease valons si consultationem omisisset. Pontifex ergo non necessitate aliqua coactus rod sumina libertate gaudens diligentissime s rutabitur ei exquiret fidem ecclesiae prout Spiritus sanctus in circumstantiis ei suggeret. Persaepe tamen eveniet quod investigabit et inquiret fidem eccleeiae dispersae ab iis. qui divinitus constituti sunt eius testes, cuŝtodi *et* iudices. id eet ab episcopis eccleeiae. Iam vero talis inquisitio, talis investigatio ab episcopis ec- . desia» de fide ecclesiae dispersae solemniter, plene, satisfactorie, ordinarie non fiet ftisi in conciliis generalibus. Et talia de facto fuerunt et necessitas et conditio et occasio omnium conciliorum, quae umquam habiti fuerunt, nempe ad nova dogmata determinanda, quae fuerunt aut dubia, aut contra qua? aliqua haeretis insurrexerit.

Infallihilitafc ergo summi pontificis non tollit, rod suppoint etiam e< utilitatem èt aliquo modo quasi necessitatem remediorum oecumenicorum. Concilia generalia rouq>er 'Mimme utilia et quasi moraliter mx-rasaria erunt, nou tantum pro reformatione morum et condendam disciplinam generalem apte et sapienter accommodatam mutai ⁱ circumstantiis ecclesiae universalis, rod etiam pro definitione aliquando etiam veritatum fidei. Summus pontifex ergo ista concilia generalia certissime ŏn vocabit romper, aç revera utilia, necessaria sunt ; eieiit hucusque nemine cogente ea convocavit.

Tam vero in coiuiliis generalibus ŏonstitutioni· ɗoctrinale quae patribus ŧilu ici utitur. raronf ini iter quasi Mint mm definitivae rod instruet ivae. prout in Vaticano lonrilm iam vidimus fieri. In his ergo ɗi ſUtiendii quamquam Mimmiis pontifex sit testis et index principalis, tmu tamen est talis, ut omnes alii indices et testes ɗiu ŧestimonii aut iudicio fiewssHrm conformari tvneaipur. Est ergo iu ecclesia Dei magisterium supremum vivum |Ma.tietiN et infallibile. M'uq>er in promptu, romper paratum |ier roque aptum et siifticieus ad auxilium et remedium praestandum necessitatibus evcleMiu· et |>erie.uli fidei, ita ut ſorta inferi ŏtitraeam uou praevalebunt.

(.(•milia generalia ninssime celebrantur. tuûŧ·ı· Mrimm apostoli» um romp-r pcrimmens. romp·)· e-t ſira<ta et imu »r par« epis· operum univers» mundi, ^vroiit ex lum com ılı>» Vaticano iam jmtet. credit auxi •limn istud vivum et pei manens m ⁱ lesia m lio. magisterio apostoli» o reponi aut nullibi existere.

Summi ergo momenti est. reverendissimi paire-, determinaro quam incuratissime veritatem, ɗ' qmi tractamus. Perplures impugnabant inerrant iam pontificis nou sicut iji se ac revera est. ·>.sl sicli»i eam qvo male intellexerunt.

'Heverendiaaimu^arehit-piscopus Halifax mu-is vein impugnando exhilietuit ro tamquam ı-ə»·· um m.mdi-011)1, qui sedelvat iuxta viam, quae dmvbat ad lerieho. et prout est moris omnium mendicorum, enmdem petitionem in eadem formula verborum millies milii.s que proferebat. Reverendissimus 'praesul suppliciter petebat ut aliquis ei afferret, ei monstraret aliquem textum ex sacra Scriptura, ex sanctis patribus, aliquod factum ex.sacra historia, quo monstraretur epiroo|>os positive exclusos esat' a munere wirum sacro testificandi et iudicatidi de fide. Sl non excluduntur omnino. Nemo umquam dubitavit, papam solum posse convocare concilia generalia, et iam ostendi quod ista concilia generalia rompCr œnvocabit, sicut hucusque fecit, romper ⁱ vere utilia et mx'fesaria sunt.

Iam vero ŧ de eaaentia oecumenii iratis concilii generali», ut episcopi, sint in iis et tratea et indicée fidei, et ut in iisjdbenissima libertate gaudeant. Hoc iure hacque libertate episcojii semper gaudebunt in conciliis generalibus, et ha libertate uti poraunt. ⁱ qvsis sic libuerit, usque ad discedendum non tantum a ro invicem sed etiam a summo pontifice, ut videmus iam fieri iarhoc concilio Vaticano. Quomodo ergo possemus probare aut ex patribus aut bx Scripturis quod falaum edK^nempe. episcopos spoliatos fuisse iure suo ŧamquara.J^riHe vel testee fidei? Ergo suiumue pontifex tamquam doctor supremus univereHi· ecclesiae eet subiectum huiue supernatural» doni, quod vo

catur ℞nfallibilita mu inerrantia summi pontificia. Tota difficultas nunc eet determinare obiectum, circa quod versatur exercitium huius doni. Schema nostrum restringit obiectum huius doni inerrantia© adveritatee fidei vel morum, quae in deposito fidei continentur, et quae proinde proponi poarent fidelibus tamquam da fide catholica credendae. Iuxta emendationem, quam ego propono, obiectum inerrantiae pontificiae ae extendit edam ad doctrinas, quae formaliter quidem non coritinentur in deposito fidei, aed quae cum veritatibus fidei enentialiter eonneetuntur. Complectitur ergo facta dogmatica, eanonixationem sanctorum, approbatlonenrf ordinum religiosorum, et disciplinam etiam generalem ecclesiae objective sumptam.

In circumstantiis, reverendissimiIpatrre, in quibus hic actualiter congregati sumus, definitionem inerrantiae pontificiae in hoc sensu acceptae omnino necessariam iudico: haec gravissima quaestio iamdiu subiecta ret considerationi et examini patrum ; testes et indices fidei quotquot sunt in ecclesia. aolemniter invitati >unt hae de ne indicium fem ; et universus mundus magna <wto erectione animorum expectat ab hoc concilio, quid ea de re fide catholica credendum sit. In his ergo circumstantiis nolle eam definire, idèm revera eet ℞ tamquam falsam reiicere aut dubiam.

Iam vero summus pontifex munere suo docendi et instruendi fideles fungitur docendo et veritates fidei, ct maxihie et praecipue docendo doctrinas, quae cum veritatibus fidei solummodo et essentialiter connectuntur. Hinc definire infallibilitatem summi pontifici?» in uno genere dixendi tantum, idem revera est ae negare illam in altero genere: praesertim cum testes et indices fidei invitati sint de utroque iudicium ferre, et omnes rhristifideles totam veritatem in hac materia quam vehementissime desiderent. Iam vero negareh ut reiicere infallibilitatem summi pontificis etiam in his doctrinis, quae solummodo eonneetuntur eum veritatibus fjdqi, dummodo essentialiter eonnectantur, negare infallibilitatem sumini pontificie in his doctrinis, idem revera est ae negare et reiicere infallibilitatem ipsius ℰ̌clesia in his doctrinis determinandi^: quod omnino falsum et erroneum e«C

Probatur haec gravissima assertio ex pulcherrima i«ta allocutione Christi Domini ad a. Petrum, prout narratur a s. loanhe; ubi Christus Dominus ℌolemniter et triplici vice Petro iniunxit pascere ovee suas, spascere agnos suos. Ecclesia Dei saepe exhibetur in Scripturis tamquam utile, et hoc ovile eemper exhibetur tamquam unicum, unieumque habens pastorem. In hoe ovili ergo praeter agnos et ovee ac summum pastorem. qui ℞ui< ovili praeficitur, nihil aliud inveniri potest. Per agnos et oves in hac locutione 'designantur omnes christifidelea, qui pastorali regimini s. Petri subiiciuntnr. Ex altera vero parte ℞aec vox *pnacr* duo importat : per eam enim divina auctoritas Petro impertitur, diviimmque praeceptum Petro imponitur paeoere universum gregem Christi. Iam vero doctrinae divinae fidei et inorum constituunt pabulum illud divinum, quo grex (Christi pascitur et nutritur in vitam aeternam. Petrus ergo divina auctoritate mittitur, divinoque praecepto obligatur pascere et docere universum gregem Chrieti. Hinc concilium Florentinum expresse dirii, summum pontificem constitutum fuisse pastorem supremum et doctorem univernalis ecclesiae, |

Quaerere ergo de infallibilitate summi pontificis in iis doctrinis, qi^e cum veritat ibut e dei solummodo eonneetuntur. idem revera est ac quaerere utrum supremus pastor. qai divinitus huic constituitur ovili Christi, possit aliquando afferre non pascua nalubria, non cibos salutares qui nutriunt aluntque ad vitam, sed pabulum venenosum mortifenimqm quod perimit non tantum partem gregi», sed univereum gregem perimit destruitque omnino. Nam si pontifex non est infallibilis, potest utique proponere atque docere univereoe chri^ifidelee, tamquam sana et theologice certa, principia falsa et pestifera, quae virtualiter et logica quadam necessitate contradicunt veritatibus fidei et inorum : potest omnes chriatifidelea docere principia pestifera et falsa, quae ne»eaeario conducunt od corruptionem tum eorum fidei tum eorum morum.

Id vero esse impossibile patet ex ipsa natura praecipui officii pastoralis Petro hic traditi, quia praeceptum divinum quo Petrus obligatur pastere et docere universam ecclesiam Dei, obligat indirecte quidem, sed vere et realiter, omnes christifidelre ℞x pere et manducare doctrinas. quas Petrus affert, credere ac tenere doctrinas quas Petrus praedicat. Vox enim illa poser, prout dirigitur ad Petrum, idem sonat ac praedica et doce; prout vero dirigitur ad otnnre christiftdelre, idem sonat ac credite et tenete doctrinas, quas Petrus praedicabit, et quia praeceptum istud nulla limitatione restringitur. ‹-otiiple< titur etiam doctrinas fidei et morum, quae eum deposito fidei solummodo eonneetuntur. Hinc nec summus pontifex nec fideles ipsi umquam distinguunt inter summum pontificem docentem' veritates fidei, w doctrinas quae cum veritatibus fidei solummodo conmvtuntur; sed omnibus »i aequaliter credendum ℞ existimant.

Quia ergo ista duo praecepta, quibus Petrus obligatur docere et fideles obligantur credere, sibi invicem rorrelativa sunt, e&mdem vim obligativain habent. Posito ergo praecepto divino, quod fidehto tenentur credere doctrinas a Petro praedicatas, im{xissibile est eum errare; ri enim ermssvt falsamque erroneam aut haereticam doctrinam proposuisset. tunc utique omnes christifidelre sequendo et obediendo- praecepto divino inducerentur in errorem neve^ariuin.' sed etiam crederent doctrinas quae resent virtualiter ℞aeretica quia ad haeresim necresaria et logica necessitate conducunt. Actum ergo reset de infallibilitate passiva ecclesiae ipsius. Hinp com ludimus, iiifallibilitatem pontifici» ot infallibilitatem ℰcclreiiu in radice et in seipsa realiter non distingui.

Theologi distinguunt inter infallibilitatem summi pontificis docentis doctrinas fidei, et docentis doctrinae quae cum veritatibus fidei tantum eonnectuntur. In motio tamen concipiendi fidelium, istae duae infui|ibilitatre non duas diversas sed unam eandeimpie constituunt; et fideles non distinguunt etiam inter fidem Komani pontificis divina auctoritate docentis et instruentis universam ecclreiam. et fidem infallibilem universae ecclreiae audientis et credenti» doctrinas ab ipso edoctas. Hinc fideles firmiter credunt, papam nonnisi fidem tvrirejae praedicare et docere, immo eredimt ecclesiam Ipsam doceri per pontificem. et non tantum hoc, sed certo existimant nonnisi per vivum, permanens prartiçumque magisterium summi pontificia ecclesiam officium suum instruendi et docendi omnee chnstifidelre recte jieragere poree. Hinc effatum illud si Augustini tamquam dogma fidei practi<ae ubique ℰ̌eptatur ..Roma loqunta ret, causa· finita **eetquia** Romam loquutam reae idem significat ac fecclreiam iam ℰ̌definiisse. Proinde nec minima suspicio umquatn eis occurrit de veritate ℰ̌o trinarum a summo pontifice prepositarum, et statim et rine ulla haesitatione plemspie ureensu fidei ipsi tireentiuntur.

larq vero haev ratio agepdi idem sonat ac credere et tenere saltem in praxi infallibilitatem summi pontificis; et haec doctrina ubique viget, ubique terraruni

\igeL Haeo latio agendi viget in Irlandia ubi omne· fere episcopi defendunt infallibilitatem Romani pontificis; viget etiam in Hungaria'ubi fere omne· epi·copi huic doctrinae advertantur.

Illuslriaeimu· primas Hungariae ex hot ambone Milemniter tretatus eet, fidele· Hungariae addictiseitiioa et fidelissimae fuieee summo pontifici ; et addidit, quod nec minima auspicio umquam ipsis occurrebat de veritate alicuius doctrinae a summo pontifice .projxwitae; et addebat etiam quod ipai haereticitestiinonium reddebant fidei catholicorum, quiaipsos designabant non nomine *catholicorum,* aed probroso nomine *papistanim*Doctrina ergo infallibilitati· jxmtificiae in praxi saltem etiam in Hungariatene-. tur; et haec doctrina non eet ibi nova vel recenter introducta, sed est antiquissima

Aliqui patres ex hoc ambone recitarunt excerpta ex duobus conciliis, ex quibus fyaec doctrina evidenter probatur. Ecclesia Hungariae singularem gloriam et merita consecuta eet, eum fuerit prima vel saltem inter primas, quae doctrinam gallieanam solemniter damnabant. In hac celeberrima damnatione edita anno 1686, solemniter et expresse professa est doctrinam infallibilitatis summi pontificis, et doctrinam contrariam tamquam falsam etc. periculosam in fide notabat, et aliis noti· theologicis eam inurebat. Ergo tu Irlandia ac in Hungaria haec doctrina docetur, id in universo orbe *(risus),* quia quoad hanc rrm Irlandia et Hungaria sunt quasi extrema terrae. Haec doctrina ergo practice admittitur a fidelibus per unixorsum mundum ...

Eminejitissimus praeses cardinalis De Lucu- RexCrondiMime pater, prol>e perspicis quod iam tota congregatio defatigata sit : ergo te rogo irt vola contrahas, et ad emendationes proponendas dexenins. si quas proponendae halte··.

Reverendissimus orator. Emendatio quam haben proponere, haec eat, quod Kxo istorum verborum ..tamquam de fide tenendum substituantur haec alia. *Romanum pontificem, ri assistentiae dimnae ipsi pro missae, errare non posse, cum fideles edocet, tamquam eorum supremus pastor et doctor, iisque proponit -doe trimis in rebus fidei* ivi *mortim, aut fide catholica plane credendas, aut pleno obsequio et mentis assensu necessario acceptandas. \/ huiusmodi decreta seu fidei tudicta irreformabilia per se esse.*

Schema enim sidetur sibi ipsi contradicere, Iquia dicit Romanum pontificem o^se infallibilem in rebus fidei ri morum, neu ad hoc restringit infallibilitati· obiechim summi pontificis; deinde dicit infallibilitatem summi pontificis, eamdem esse ac infallibilitatem ecclesiae, idemque obiectum habere. Iam vero notum est omnibus, quod obiectum infallibilitatis ecclesiae non tantum complectitur \eritates fidei vel morum, aed etiam facta dogmatica, approbationem religiosorum ordinum, et plurima alia quae certis*fânie* includuntur in obieelo infallibilitatis ecclesiae. Proinde(quando schema in primo loco restringit infallibilitatem pqptificiain ad doctrinam fidei vel morum, et ex altera parte dicit obiectum eius idem esse ac obiertum infallibilitatis ecclesiae, revera sibi ipsi contradicit.

Et nisi curam habeamus, sic forsan aliquos difficultate· nobismetipsis faciemus, quando habebimus tractare de obieeto infallibilitatis ecclesiae.

Hic surgens eminentissimus primus praeses ait :

..Reverendissimus episcopus Brugenaie d. Eaiet seniae obtentae sermonem habendi renuntiavit; immo ex corde illi agimus gratias. Ambonem ascendat reverendimmi» d. Gaepar MermiUod epiacopue HebronensM."

ORATIO

reverendi patris domini Gasparis Mermillod

episcopi Hebronensisl.

Eininentiaeimi praeside·, emioentiasimi et rexerendiaumi patres.

Sine exordio in medias ree incedo, et de capite IV aliquot verbula facere tentabo; potius spero silentio meo ditare concilium.

Omnes iam fastidio onerati sub duplici pondere caloris et eloquentiae obruimur, ita ut sperabamus quod concordi, pacifica agendi ratione omnes clament ad vocationem iudicum et non ad vocationem oratorum. A sex mensibus episcopi probant se esse iudices et nolunt iudicium dare *{signa approbationis*Sumus in curriculo theologiae, sumus prudentes, docentes. Non amplius eet hora discussioni·, sed coram Deo qui no· congregavit, tram ecclesia quae ad pacem et unitatem adspirat. coram animabus quae anxiae sunt, coram summo pontifice cuius decus est eius praerogativae non'disceptare. onmw dicunt: Hota est definitionis, et non [illegible] *plurimi patres:* Bene, bene).

Hic btiam [illegible] praeses dixit

..Reverendissimus episcopus Transsilxaniae exemplo rvverendheimi episcopi Brugensis motus. ij>se quoque veniae loquendi renuntiavit : ideoque et ipsi toto čordi gratias agimus *patres* Optime, optime'."

ORATIO

**rererendi patris domini Guillelmi Meigmm*

episcopi Catalannensis

Emineiitissimi praesides, eminentissimi ac rexeehdixsimi patres.

De argumento traditionis respectu infallibilitatis pontificiae agere mihi proposueram, et plura non lex quidem, ut mihi xidetur, momenti fusius animadvertere: a proposito meo recedere dura *p umorvs* mihi tUM-essitas incumbit ; quae explicare intenderam, oh brevissimo sermone contrahere cogor, dempti testimoniis et testibus non admodum su)>erx araneis, maxime dolens quod ab sufficienter inxestigamTo et iut rospiuiendo me simul deterreant et aestuossimi dies, m quibus versamur, et lassitudo animi et corporis, ms non impatientia *dissensus* aurium et animarum. Sunt quae. nisi tempest ixe ordine suo et probata methodo tractentur, taedium generant, etiamsi graxissinia sint. Si ' igitur in tam iniquis tempori methodi conditionibus verba cliqua facere tamen susceperim, existimate, patres reverendissimi, rationem solummodo officii implendi me ad id impulisse. Idcirco mihi benigne faxete dicenti.

Tota salebrosa satis, quae movetur in quarto schematis capite quaestio, poene pendet a traditione, nemini enim sane videbitur effata Scripturae sacrae

1 Argumentum: .Bplteopus Hebronmi· paucis verhb in favorem infallibilitati· loquutu· eet, et concluait horam iam definitioni· mm et non diacuationfa.

* Argumenta»: «Bpiacopn· Catalaonqnai· in hae tanti momenti qaaeetione minue caute actum eaae dixit. Non rem examinare et expendere, sad tumultuari putre· dici pome. (Obmurmurantibus pene omnibus haec verba prolata sunt.) Traditioni· argumenta probanda case, non timpUdter atfereada (novus rumor). Infallibilitatem peraonalem, abeohitam et Mparatem, nunquam probari po—e. (Item.) Doctrinam infallibilitati· voluti in •emine reperiri ubique in antiquitate, exerevime autem labeatibn· saeculi», perperam tamen in eohemate diei dogma iafallibilitati· exhibere .antiquam et uaivermdem' eoeteàM fidum Formulam ·. Antonini proposuit, addune m de caetero quameumque aliam formulam accepturam, dummodo noaeunus episcoporum in decreto fidei edeado neeesmrin· dicatur.

ad rem pertinentia «deo per m perspicua eeee et explicata, ut, missis monumentis traditionis vel iisdem perfunctorie versatis, infallibilitatis dogma eo, quo in schemate proponitur, tenore firmiter adstrui possit. Iain sane congeri» textuum ex hoc ambone cumulata fuit; sed ut tam a pluribus oratoribus notatum est, et quod veritas est, quotidie non pauca patrum et etiam conciliorum afferuntur, testimonia, tum in boc augustissimo loco recitata tum in «lucubrationibus typis mandatis collecta, quae aut origine sunt incerta, aut ad utilitatem causae forsan detruncata, aut in sensum alienum per negligentiam (jptorta; adeo ut traditio non tam elucidate, quam obnubilata potius appareat.

Quis enim ignorat non euigue fas reae veterum (licta iuxta sanae critic» regulas recognoscere, perspicere et interpretari? Non temere dixerunt, qui censnerunt reu<tantae difficultatis non alia recta et tuta xia nos componere po»e, quam iudie» periti»imos deputando, qui contradictorius textus allatos ex omni parte examinarent, et.tie iisdem relationem in medium afferrent. Nullum sane conveniens magis e»e poterat propositum, nullum ad causam magis idoneum.

Pace vestra licdat dicere, milii nostram agendi rationem considet anti quod m suspicionem venerit, nos in disquisitione tam operosa, tam perdifficili minus caute processisse, et forte tumultuarie aedificasse et fabricasse' argumenta? Obstrepunt enim ȃur» nostrae his aut similibua verbi» ex ambone recitatis: Tota traditio infallibilitatem sonat. omnes unanimi voce declaraverunt : Universal ab antiquo consensus patrum est talis.· Viro tamen prudenti et docto tes non taqi manifeste constare forsan videbitur, quippe qui non immerito indicabit iis casibus veritatem non illustrari sed potius fucarim atque vim tretimoniorutfl zelo potius labefactam rese (piam auctam atque firmatam. Iam universalem traditionem adesw facilius conclamatm, quam probatur. Placeat vobis me quod «eutiam de traditione, ad quam provocamur, »-uni libertate et ingenuitati· conwn vobis profiteri.

Mea -altem -ementia, patres priorum saeculorum infallibilitatem successorum Petri, si eam requiras «piae in schemate proponitur, mxpie affirmaverunt neque etiam nox ermite Rem et verbum oiniwrnnt. iitnimque ignorantes et eiulem scilicet causa, qua monarchiam in ecclesia sive absolutam sive temperatam uuiikpiam asseruerunt. His modernis et recentibus ((inceptis ȋi alieni videntuv Irenaeus, Cyprianus, Augustinus, salis habentes si ab evangelSo d apostolicu traditione uon discederent ; eam minime attigerunt inerrantium quam personalem, separatam, et absoluiam ap|M'llamus. eamqtie nobis vel minUm' i«d i ir it liverunt mimus pascendi et regendi et docendi .fotam ecclesiam Petro et successoribus eius imjsisitum fuisse uiemoiaruut ; huic privilegio auxilia congrua adnexa fuisse h^ud dubitantes.

Si cuique enim baptizato, si presbyteris gruiiam Deus dederit nécessitât ibus competentem et proper·fionatam, pnifcelo non dubitandum est quod ȃueiv soribus Petri maiorem, ut maiora munia implerent, Christus impertierit ; et illud est privilegium gratiae et assistent iae, quod patres passi ni et oocaaione daQi celebraverunt. Ptrum vero gratia huiusmodi et privilegium usque ad infallibilitatem separatam crescant, nemo sane terfiperatus vir ex «criptis, maiorum certe videbitur affirmare, iudieo vrwmornr\

Quidquid apud patres invenitur. ad hoc reducitur. ecclesiam a fide vera deeiderermon posse, pontificem Romanum mod<) ordinario fratres ‹«. .ifinnare. An vero, exceptione posita semel aut iterum, in decumi ȃaeculorum papa, iu To inde per misericordiam Dei maiori emergente detrimento, errare nequeat non pronuntiarunt, et forte interrogati pronuntiare noluissent patres, de quibua loquor.

Quidquid sit de hac mea privata sententia, nemo .iure inficiabitur ex historia conciliorum et ȏumibu historicis monumentis, exMenter erui poeae. et manifeste constare, scilicet maiores nostro· prioribus saeculi· non admieiaae saltem in praxi infallibilitatem pontificiam separatam; sed potius eam agendi rationem sibi proposuisse et retinuieee, qua ab erroribus personalibus pontificum, si qui aev idisseut, praecavere possent, et in tuto fidem sartam tedam»pie servarent. Iliad tametsi infician nollem, do trinam otusmodi mfallibilitatis iam in artTiqtio quasi in seminibus esse, unde labentjbus ȃaeculi excreverit; et si schema nostrum nihil aliud (-rodendum proponeret, huic fors non contradicerem. Sed cum affirmet infallibilitatem erodendam et tenendam eam», quasi antiquam et universalem ecclesiae fidem. dogma infallibilitatis ita propositum mihi videtdr minus accuratis exprimi verbis.

Xon diffitendum e-U quin medii aevi saeculis inerrantia obtinuerit magis. <piam in priori aetate, sed tamen mihi facilius non persuaserim, eam,turn· tem-f»oi is constantem et universalem fuisse. Quoi si fali fuisset, ex uno tantum exemplo apparet, patres concilii Constantiensia profecto non deorev issent quasi unanimes ea quae decreverunt. Cuique legenti actus huiuace concilii vel libros praestantium ingenio d fide vitorum, (pii tunc tem|»oris ad extinguendum schisma laudabilem dederunt operam.ei manifestum fit. fidem infallibilitatis pontificiae non tam obtinuisse, qmnn recentes auctores existimant.

Sol ea omittamus, et liceat milii impureté an tiadiim infallibilitatis a tempore com-ilu Trnlmimi fuerit constans in tota ecclesia, an etiam nuii‹- trm-|ioris sit universalis. ' Si quis m memoriam revocaverit quid liretema die praeclarus orator epiwopu·. Bibsen--is ex documentis <ei!issiinis constare probaverit i» non dubitabit, quod m Gallia u temporibus c-uicdii Tridentinj doctrina infallibilitati.- personali- iu dire invaluerit usque ad initium ptw-entis virt-idi. Et -i in Germania febronianiamus ot lo-ephiniMnus radices lain altas egerunt, id profecto evenit, ut ipwt assertores infallibilitatis personalis ex hoc ipso bso phirire dixerunt, quia dortrina infallibilitatis ‹ominunitoiiiondum ndmi—a fuerat.

Quod si tandem undique affirmatur, universalem m diebq> nostris esse persuasionem m*fa* ll ibd i tat |s ȋersonali et oimire epi-vopos, prrebvteros <4 fideleetvmdem tenere fidem, affirmatio illa non tantum »o info natur, «pusi in concilio Vatieam\quoU>iie videmus, audimus et timemus, quam reclamiitmnibii- et i-onimotione. «piae longe lateque *rnunnnr'* ih dire (•resi li. Non omne.- enim episcopi, qui definitioni mfallibihiiiti- patns Hiantur, asserunt id freth·mmmo. qun antiquam et universalem fidem ecedretarum suarum asserere valeant. Si exquiras quae -it antiquitas fidei cvclreianmi, quae hoc exemplo utor; vuariiapostolici» coqmutt itur *tnHrmttr*\ quae sit muvei-salita.s infallibili;.«11- in plerisque «lioecreibus. «piarum clerus infallibilitatis assertor ret. certo penqdt-ire neque antiquam re-e doctrinam hanc, saltem in rv« Je--iis infidelium mqier ad fidem adductis *et ynur ntHr*\ neque universalem in eveireiis Amerieiie, Alemanniae et Hungariae.

Haec dicta sint, patrre eminentis-ifni et rexerendireimi, non ad infirmandam fidem dogmatis infallibilitatis, sed æ tantum m in schemate non amplistumia ȗerbi celebretur perpetua ei constans et universalis traditio de dogmate infallibilitatis. Hia, ut mihi

videtur, ambitiosis verbis ansa datur, quo decreti noMs edendi iqfirmetuj auctoritaa. Unq reetat ria, qua Verba de quibus agitur/wa iiùmo quam acetira-«ti«una reddamus: f^rmulain^ifalÉbilitataïn echomate nobis propomtam Omittamus, «-in Iqcum eius formulam Antoninianam ponamus (murmprW rww;< Hanc fbrniulam confihnavit venerabili» ântiquitas, constans universalis eocUeiae traditio, ùnanimùae. patrum, obedientia et observantia ebrfstianj ^nendi. Invidia proteetantium, et incredulortim incilius retundetur, et nobis expeditiora arma prae«tAJ>untui7 quibus fidem in Christum Dèutn, in ecclesiam et eçg»liaitc âahçtissimam Petri sedbm devotionem promp-
^AWilUS. . . ' * '

* r Qnôd si plurimi, patres forrnuUiiiyjAnioniniaiHUU - icxusaverinb admittere, eam quae ipsis magis plk-'cueqt, a/fjpjjnt aut ipsi conficiant, duuimodo concursus nallem aliquis episoopofuiu'in dhereto fidei edendo tamquam nec^vsarius exprimatur. Si enim concursus ille reticeatur, non obstante nostra huiniP. lima sed vehcuientisMtna deprecatione, eo pacto iudirahunl oiunto infallibilnatem separatan>a-dreneam osse, et inde čalamitate et scandala consequontur. quae prudenter patres concilii Vaticani ab ecclesia removeri', meo saltem indicio, tenentur Λ obligantur. Natu ômiu in confesso habent» papam caput esse .vnum (Mtlwiae, id est antissime cum membris conjunctum. una i-uin èii volentem, agentem et deeerhrtitem. Caput trunco avulsum unanimiter reepuimus. ei tamipiam monstrum ^uoddam eonsideiamus. Quid ergo haec ct similia in ikyreto edendo non introduceremus. ut \critas magis etueoscat. ut media in manibus hata-iimus. quibus ţHdiam haeretiityx^coBMiJlainus et conficiamus?

Decretum de infallibilitate ita i ôn ribafm. ut <>pe veilnuum quibus constiterit, illud seipsum defendat. Neminem nostrum fallit, nos omnes officium et opem nobis brevi (emjiorv ţtraestant mox dimiiatitros osse contra vdmnmnem hostem iam insinuantem. nos papam arbitraria potestatei mox donaturos. Mulla Jegi nulla ratione moderataVt finita: anna siqq>edi(entur lAbis, quibus eas calumnias v indicemus. Venta tota de doctrina infallibilitatis pateat et effulgeat iu actibus concilii'Vaticani : ubf veritas non exaggerata, nbn ad votum peraonarutn exposita, ibi «alus vt victoria losu Christi. Ea taptnm methodo jiatrum unanimitas concilii Vaticani restituetur, quae «i abfueiit saltem moraliter, inde labefactatum iri in aestimatione 4iomimim saltem laicorum decreta concilii Vaticani nomo fion vitiet.

Igitur Antoninianam formulam sentio admittendam, aul saltem ©as quas proposuerunt arvhiepiecopus Remensis et episcopus Lucionensis et alii, cum quibus conium t insimus sum.

OftATIO '

rrivrrndi patrie domini Stephani Aemilii Ramadié epiteopi Elnaûl.

EininentiMimi ţreeeitl euiinentimimi ac. reverendiMinii ţatre

Gravisaima breviter dicere, nihil ex iam auditis in ista longa diacuaaione repetere, et attentis difficil-

> Arguwatn; ..Kpiawpa· Basaaia iaMliMhtaU· aoa ceaNfai n priaata, nae obeMaatia· fsatttaB· coasttattrei-1>M Mita MMMtbmtien fa&IliUUtetteta Miaoaia Dw> ha«e Mm sreirit at laMHUUtati· pefag^atMib·· revenderet. ţrere MaaalU tia ari fMnat & Aatadai fcraiata· IKV^ralt at MqMete ţaaoM ,8i fai· dixwit freretatin ia&IHMUtoti· annari 'pan rri ab watab riaa laare» f<a-

ivBuanmt »t dfimt Htm, ou» fane mmmi pertegeret

feartoee i» ip·» epboopaü cammchiU··» eatoraa ert.·

in quibus suasus, utiliter loqui non ê< 'tes facilis; et taqrtn tenuitatl| meae oblitus, «ed benevolentiae vettrpe et officii mei ndb imtnemor hoc ingratum et peringratum.opus aggredior',

T'—u----------J—¹ ——1ª " ª

popere, ţNuoma deducere hic ert eoopua meus, %ic ipbof eet. Duoby» ûta argumenta de quibus lo-„w-quor'primum rehpondec^ inter varia «tgumen^a quae ili dçfenaiohem doctrinae schemataprolata eunt, duo aunt *f* repetita. Plures oratoqea iufaUibili-\atem aumrui pontifici» io pfimatu TJee inclusam quasi consequens in\atHecededti ; alji veram mentis obedientiam suminoruuf pontifjcùm decreta debitam, ' authenticudi ihfallibilitatûCteelimonniin emeruerunt.. Mea baltenr sententia ista duo in favorçm doctrinae Mçbeiuatie talia qualia est, nbu valent. ; ' \

Et primo, primatus summi *jtoa^ficis* nohsest pripcipium efficax ipsius infallibilitatis, et ubdarius loquar, in primatu magisterii Romani pontifwis non includitur neseeeerio ipsius inemntia. t'ť res iU ee haberet, vel deiuoustΣnduœ esset a priori primatum et infallibilitatem unam eanidemque exprimere ideam. <ll has duas praerogativas esse natura connexas ita, ut ex ^>a altera necessario sequatur, vel defectu Mliu· argumenti probandum esset, Christum primatum Petri in ecclesia instituendo hanc praerogativum quasi consectarium utile addidisse. Porro, ni fallor, illo duplici modo non potest deduci haec consequent ia. Quid sit primatus Romanus, cur Christus illum ħ stituit. nemo hic ignorat. Petrum fundament uni et-elesiac, confirmatorem fratrum, pastorem universalem ^instituendo, illi sublimem principatus praerogativum contulit, sed an Christo impossibile erat, ut illum eveheret ad hanc tantam dignitatem, quin illum praemuniret in docendo ab errore, nullus affirinB-ir velit murmur *patrum'*.

Audistis ne verbum quod protuli? Peto ex vobis, ^rerenditwimi patres, hu Christus non -potuerit instituere primatum Petri, quin illum infallibilem redderet? Certe in ecclesia, quae eet vera societas animarum, cuius vita a communione fidei praecipue pendet,' auctoritas infallibilis magisterii omnino ħee saria erat. Non necesee vero videtur, ut soli capiti sui cor|>oris mystici Christus illam reservaret ;p<iterat evidenter statuere, ut iu corpore cum eapit^sdocentv illa auctoritas infallibilis resideret, et constituere ut in illius exercitio, quod est actus supereminens ťita eccieaiae, et caput dirigeret corpus, et corpus ħust/ taret caput. Unde evidenter «equitur, necessario non esae inclusum donum infallibilitatis in praerogativa principatus. Accedit quod hae c^me praerogativae sunt diversae, ut oatendit heri amantimimus episcopus Lucionensis ; nam non in eodem «ubiecto resident. nôn idem obiectum habent, non iisdem dictibus coarctantur, et quidquid eit de doctrina infallibilitatia, evidens est primatum regiminis plus extendi, quam primatus magisterii.

Et certe primatum Romani pontificia a Christo institutum tota clamat traditio, in incunabulis ecclesiae noscitur illa praerogativa, de illa frequentia, clara et. inconcussa reddunt testimonia numerosi doctum; de infallibilitate explicite silent. Certe affirmando illam infallibilitatem primatum ħemonstras sent, dum e contra primatum aseerendoinfallibilitalem non asserunt. Si in iis 'persecutionum saeculis ħa divina praerogativa infallibilitatis ornatum «ee summum pontificem docpissent, quis non videt illius excellentis privilegii praedicatione ecchqism sanctae sedi honorem maximum dedisse, ac maxima gloria fuisse circumdatam? Cur ergo ita patres tacuerunt? Non erant videntes? Miranda res! De primatu fre-

quopfer loquuntur, infalKbilitate j>routi. brt in-A schéma^, numquMi: de iUo claro, de ista nec etsam obacurè, de iUo eirçtaite, de ista nec etiam implicite. _Abnymaquiiecrvoj^nec unicum factum hanc infitibilitatem affirmaqs invocari potest efficienter. Sed plura testimonia in CypriaDO> in Augustino, in Hienftjynib, th Basilio, et in historia contra doctrinam .M-hemalif adversantur. ,j jb

_f' Animadvertite, eminentissimi ac reverendimimi jmtres, ei errogSb immunitas in pritnath wmq/pontifici- includitur, illa infallibility· tdlSiorroa erodeti-' tiunf, eM regula fidei : sed rogqla fidei noh potest fase 'dubia, incerta; nereeM est. ut «it imxHKnieaa. uuivèrnahs, perpetua et ctiustan». Si aliquo tempore quaudani fidei reculam agnovit ecclesia catholica, illauK numquam roii^ere he in oblivionem mittere dii fas Mt : ita pariterj^iquo rempore illam qrecivil ne» tenuit, -nescio si potuit fieri regula fidei. Attamen veritas tam practice el tam utilis, ut dicere potuerint in hac aula aliqui oialoref' rine illa ecclesiam non posse •tare, cur illa lucerna ardén» et non lucens fuit hpo •uh modio, et non super candelabrum? Cur Irenaeu». Tertullianus. Augustinus. Vineentius lurinensis «le regula fidei tractantesNion primatui soli, see Romani pontificia auctoritati ŏti recurtvhdum docuerunt, sed/ consensui omnium ecclesiarum? Saltem fatendunr ret, patres et doctorre non ŏ 1 ecclesia et de Romano pontifice eodem calamo scripairee, sed valde diarimilihu-< verbis ac venerandi auctores schemat i», rev ventre lapidem ab ostio traditionis ‹ irca schematis doctrinam oreluoaiu.

Secundo infallihilitas summi pontificis deduci non poteat ex institutionepriinatueaChristo. Si enim hae duae praerogativae diversae eunt ex dictjc. inclusio non continetur in praemissis: invenienda erecnt S-ripturae et traditionis testimonia, quae primatum ihagnvterii infallibilem ‹'ree «e solo non probant. De ipso titulo magisterii ecclesiae non desunt monumenta, ŭua demonstrent ipsius infallibilitatem. Ipse Christqs «lamat : jS> çnt» err/rriam *non ŭudierit* ..., /M *rtc* omnes j/en/rit. . . *rcec ego tobiMrttm* MMm ont» *ŏirbti* ètc. Ipsa divina conciliofiiin origo in evangvliis declaratur; unde a primis ecclesiae diebus apostoli ct seniores convenerunt Hierosolymam vicWe do contentione exorta inter fratres \ Si Romanus pontifex infallibilitate gaudere deberet, fateor illud concilium a pluribus synodis tamquam normatu conciliorum vocatum, aon mihi videri approbatione dignum. Non possum mihi reddere ratipnem de illa magna conquisitione. «piae ibi fit: iam a Petro, uli capite quaretio illa «oluta fuerat, et apoetoli infallibile» erant: cur ergo non sufficit indicium infallibile.

Nextum bn< ilium oerumenicum-respondet : hisce þriuii ecclesiae diebus necrere videbatur apostolis normam tradere futuris, veram .ecclesiae constitutionem a Christo datam farto solemn/ publicare, atque primatu et infallibilitate revera pollebat Petrus. Sed dum primua.heredes habere debebat, ista cum ipso in mont? Montorio'crucifigenda ŏtat.' Petrus in concilio Hierosolymitano non ut infallibilia loquitur, eed ut prima» praesidet, primus loquitur, partes agit, quas transmisit suis successoribus, et ideo etiam Iacobus post Petrum loquitur, cum Petro iudicat ; et Mdteutia concilii concepta est verbis, quae unionem capitis cum membris exprimunt ; et ex oratione Iacobi conficitur: Visttm es/ Spirit·· scmcto et aoôû·

Hinc magisterium ecclesiae capiti suo unitae

I Matth. XVIII, 17.
« Ïï. xxvni, >> .
• Act XV, ¹■

affirma^ apostoli suis Aphtolu. ubique' praedicatur et per scripta pakrutu et per concilia et pel· praxim ecclesiae. Otiocties post seoteotiam pontificiam, quae eos damnat, haeretici in synodis admittuntur, cum honore tractantur 4t lahdantur ; sed post'decretum conciliare, si obedirp renuant, eiicjuntuf ettradantur satanae. »

¹ï tota antiquitate numquam invenityr modern^ distinctio inter capst et membra eccWiae ŏoceurt De sola ecclesiae infallibilit^te.trartatur; ubique ad. eam recurrilul^et ex verbis Bellarmini ultimqpi indicium ad ehm pertinet, Sbd (fixeyunt quidam veueraiU iliseimi ŏrature doctrinam schematis eeae/quamti»m evolat ronêm^doetrinae &ihôli< et prOgreremn ŭmatis. Pare horum doctis·rumina virorum. id tus evolutionis et progressus veram historiam narrabo, *f*

Consi ituiioaem ec^teaiiae eeee mouarehiDuu rei d? fide: ŭ fini nJbnan-nijva sil ipsius torrfia. tamen/mm est. Qt dicunt canonistae. simplex, »ed mixta diiobus elementis, scilirel ^monaiyTiia temperata ex Hcllsrmino. Liret cntm regimen ŧnen monanhnum ŏ m ŧ omnium perfeci istnmuni.-tamen attenta (-unditnmr humana monatirh^um temperatum eat praef^endum. Christus ergo super unitatem episcopatus, ut ait Cyprianus, suam ecMesiamAeoostituit : episeojqtfos enim unus est. Sed ille episcopatus modo corporis humani 'Oiistitutus r^iut habet et membra. Caput illius corporis doceatis est Romanus (Iontifex. membra sunt episcopi. Ex his facile intelliguntur et explicant(ir varia dicta patrum, quae modo effusius de t'aptî·'. modo effusius de ŧembri loquuntur pro circumstantiis. temporum indigentiis et propni ingenii «haractere; sed nullus ex eis ministerium recleai·· in duas partes umquam divisi^, ŧex opponit papam episcopis. ner episcopos summo pontifici.

Tempore concilii Constantlonsi· produt m hi<em horrendum illud monstrum, nt aiebat illustrissimus epimupus Cloyncnsis, caput vivum eeparatum a <^»r-|Ktre vivo; ad schismati finem im{x>nenduin nn'esM» Indicavit concilium illud de sujieriontate synodi super popani (nutare; sed quod illo in luctuosiraimo tempore tantum poterat convenire, ad statum habitualem eevlreiae þlure ex theologi» extenderunt. Exceemis ille cxcfwditn provocavit: Jbyw»

et m scholia inaudita haec distinctio tractata fuit de |iapa ut persona privata, et ,de papa cnrn ecvleaiae adiutono lcxpiente. 8ed mirum nee .^igelicue «ioctor. nec s. Antoninus tertium hunc ixùmu supponunt, qu«\ papa sine consensu ecclesiarum agat. haec ret quaestio recentior.

Definitio >mmni pontificis citra concursum illum episcopalem non in mentem venit antiquorum theologorum ; et ideo grates ago ilhistriasimo episcopo Hispaniae2, qui archiepiscopo Halilaxiensi reapondene agnovit'nullum ease in totaantiquitate textum, qui infallibilitati summi pontificia prout ŧ in «chomate faveat; quia ut sapienter et ingenue dixit, traditio non admisit suppositum. Sed cum de hoc supposito tota taceat antiquitas, non recedam a formula s. Antonini^ et non amentiam illi suppositioni mere scholari, evehendo tale systema ad dignitatem dogmaticam. Verum eat pragremu temporia progrereum fuime systema schematis nostri. Habet et non paucos osores et validos ŏefreiaore et taq>en ut senetur quodammodo antiquae ecclesiae traditio, multi inter istos theologos, ne dicam omnes, non absolutam «ed conditionatam infallibilitatem summo pontifici ex

t Psataa XU. 8.
• AUadit a4 archiepiscopaa GraaaUasm, jai arati···· habait ia ««mgragatione f«Mrall 4. M iasil 1870. Ct Mpra eol.888.

cathadra loquenti tribuerunt. Posreos hic citdrè tire A Bellarminùm sive card. Orsi, sivscl. Muxxarelli s potestis vos ipei cdnvihci, illos excellente· ultramontane· tlieolpgoe conditione·, de quibus loquor, requiaiviene.

'Praetermitto etiam^responsum secundo ărg'ttaP mente, scilicet obedientiam summo pontifici necesMriam ipsius infallibilitatem probare. Sed liceat mihi vobis dicer·, quod debemus veram mentis obedientiam Miimpo-poutifisi quando ex cathedra non loquitur; sed liceat mihi vehis dicere, nos^Uebere veram mentis obedienïiam concilii· provincialius, quae quandoque,' ut·' ait BellaTminue, de fide loquuntur et Sub anathemate praecepta fidei frsdqnt. Time ne sic, affirmando iieceesilatem -infallibilitati» ad obedientiam qbtineodani, labefactemus auctoritatem summi pontificie. quando non loquitur ex cathedra. Non dicamus ergo 'necreaqzrore ut auctoritae'sit infallibilia.ad obedienf tiam obtinendam. Toto corde adhaereo orationibus, qiiso formulam Antoninianam postularunt pro defi- B iiitiouc'infallibilitatia pontificiae.I * i

.Si quartum cqnonem addere vultis schemati. Iiunc iltaiu projiono. q,qi separatapi infallibilitatem, quam tiwpuuiir relatores, et omnee oratores quos ăudivimus. dniniint, et respuit etiam errorem eorutd, qui episcopos u -iiinimi pontifice contra promissa'Christi posse sepalari affirmant ; nam, ut iin^ videtur, ecclesia quoad offectus similiter detruncata est sive corpus a capite M-paretur, sive caput separetur a corpore. Ergo poterimus dicere: Si quis dixerit, infallibile magisterium isvlesiao a Christo institutum exerceri puere vel ah ■'piscopis a Romano pontifice separatis, vel · Romano pultifice separato ab episcopis, anathema sit disseaM«'... Non vukis infallibilitatem reparatam, et iste canon nihil aliud dicW, nisi quod infaUibilitas non est separata.

Meminerimus, reverendissimi patres, eius sancti diei, quo per ivnsecratiunem episcopalem vires no- C cfras. nostram vitam, meu|em et cor ecclesiae Christi et sanctae sedi vovimus ; et pro Ihxi, salute animarum ei summo pontifice, si necrose esset, ad mortem laeti volaremus. Illo ipso momento, quo iam de nostra persona non amplius agebatur, et quo holocaustum, iam ardebat. ecclesia voluit, ut ad dignitatem episcopalem oculos couvertentes, illam etiam contra absolutam vim ex iurtuqento defenderemus, et praecepit, ut, nescio quos limites ei assignaremus, *naleo ineo ordine* sive iure mei ordinis. Ius illud ordinis ifl sanctum, est inviolabile, est sacrum et sacratis--iiiiuin. ius_ etiam illud est vplde honorabile, nam eet ius fideliter et ubique summo pontifici, patri, pastori, doctori et domino nostro adhaerendi, itu ipsius vita vivendi, ius numquam ab eo nos separandi, ius non sine eo. red cum eo loquendi, quando ex cathedra definit, ius iudicandi, ius definiendi, cum eo et sub eo icgendi recratu Dei ecclesiam, solvo meo oqdttre sic D salvabiturXiusiurandum servemus, et magis ac magis amantissimo^atri Pio IX adhaereamus, nec permittamus schemati ipsi in dure partes episcopatum, qui unus est, dividere.

Infallibilitas ecclesiae promissa, est quasi tunica (diruti inconsutilia. Quanti valetI Non dividamus eam, et non dicamus ut milites romani, qui Christum blasphemabant, red *potius sortiamur* cires eum ewM *«it* '. Cuius sit scimus, praecipuam partem possidet caput ecclesiae inviolabiliter, reliquas portes habet episcopatus unitus cum Romano pontifie·. Possideamus ergo eam simul, et ut dieitur, per indivisum, nec sortiamur de ea cuius sit.

› Iout XIX, S8.

OBLATie , ' '
nltrei

Eminentissimi et reverendissimi praesides, eminentissimi et reverendissimi patre·.'

Optima exempla astutus, cum sanctorum ÿatnsqi consensu ad niqtntaism aquarum viventium properantium, et^o *rJigii* illorum sectus hodie nullum aliud verbum ex hou ambone pngulissstn niai unum : Sistamus hic ; satis dictum est. Sed-rum omnes progrediantur ubque.ad puteum aquarum vivehtiufh, ego etiam ex situla mea equam haurire desidero.

Video, eminentissimi patras, video, huinauisisJni praesules. quoe(i»m lapida praegrandes et quadros in via positji, et qirca puteum ipsum conglobatos, qui nos non permittunt haurire aquam puram ex aquis viventibus. Et quod magis me terret est, quod 'vid^b in ipsis lapidibus scripta carmina et lamentationes et vae. In u\io enim video scriptum:'caput quartum huius schemqtis non ita digerendum est. sed4iuiusmodi infallibilitas dogmatum et veritatum, quas definit summus pontifex, rot hoc de quo agitur. Non enim infallibilitas illi ineat per modum hahitus. sed per modum actus.

Alium lapidem video cum hac inscriptione: nou oportet definire infallibilitatem Romani pontifici», ' quia nulla prorsus auctoritas invenitur in verbo sano vel scripto vel tradito, quae hoc (doceat, et quia oportet veritates dogmaticas ita demonstrari sicut demonstrantur theoremata mathematica. Alios etiam lapides praegrandes vidpo, in quibus terrores incutiuntur no definiant patres infallibilitatem Romani pontificis, quia homines sapientes «eribunt ne haec definiatur, ne definiant patres infallibilitatem lUgnani pultificis, quia haeretici et schismatici longius.· nobis abibunt; ne definiant, nam inter fideles ex,ibmit et shhtemata et disrentiones. Denique alium lapidem video, in quo est scriptum: definiant romanenscs, definiant infallibilitatem Romani pontificis, et ostendemus illis rem l Definiant-, eprgeiini' omnes contra unum ; et quid erit unus contra omnes?

Sed etsi mea me exiguitas terreat, ego tamen Dei gratia fixus, et protegente numine, a quo hauriam meo ex puteo aquarum viventium, congeram ăissoluti Xhoe lapidee, ut omnes recto tramite progrediamur ad fontem veritatis et hauriamus aquas ex illo. Et ideo, sarcite mihi, eminentissimi et reverendissimi patres, vallem hodie loqui non more hominum, red ihqp angelorum per intuitioiiem, ut omnia ictu oculi persolverentur: sed non est possibile. Vado ergo et fidenter progredior sd demonstrandam infallibilitatem Romani pontificis ex iure divino, ex factis iuridicis, ex traditione ecclesiae, ex sensu populorum.

Et quidem, reverendissimi patres, undenam habemus quod ecclesia'Christi sjt infallibilis? Num hoc scriptum eit? Ego nullibi invehi»· Non in tota sacra Biblia hoc verbum *infallibili·*, vel infallibilitas invenitur. Scimus ecclesiam esse infallibilem, quia iuxta regula· theologicas «t exegeticaa, ex duobus propositionibus de fide, consequentis deducitur de fide. Hinc dicimus: Christus promisit apostolis, quod futurus esset cum illis usque ad consummationem saeculi, docentibus et profitentibus fidem ; red Quietus est in-

1 Altusssatres: J^taseq·· 8. Cbristsqbssi ds Havana ·alla· samadattsasm ⅞> Malt, et taaga admodum vestii»· totas ia ao tata ut :streis»st tam sx Bortftaris tam sz traditions featifatam tatUBMhiaSM smattmta svtasl Nseasitas qasqus dtassMt sUsetteare. CsastasK rsgaMs fttras st tsadsm stiqsaads ad datait!···» vmdrsat, ·< la Uta dta ss ssm raUquta tkatiitam ao saivssaa Mettrai ossta. dtataium: ,Base ^gs, qsam tait Deminue, snltassue et taetsmar ta ⅞

falWulwi.sr^oecclesaa eat iaftllihifa Cbriatw pro- A Krgo gt m - dstaiat fidto PMA, ameasarMuu ast at
.misit apostolis, qaed*8piritas modus doptnrus aamt illos omnem veritatam ; sciPSpiritus sapctôa mt infallibilis; ed|o ecclesia est infallibilia. Et oie ex praemimis de fide^Mocimus ooncluamaom de· fide. Sed agnae haec esdqpi verba dixit Christus Petro cum apostolis? Sed nonne dixit similia verba Petro sine apostolis? Ergo si ex similibus verbis possumus deducere conclusionem de fide, dicimus asse de fide. quod summus pontjfex ait infallibilia. ”

Chriatns primum dixit Petro quod iψι amet, petra, super quam fundaturus esset ecclesiam M.' Sed (% ristds ast petra indefertibilis ; ergoyPetriis eet petra indefectibilis. Ideo mt Christus petra indefeelibilis aeu lapis angularis, ·electos, probatu·, collocatus ip Sion, quia est infinite sapiet» ăδn poteM falli. qd infinite bonus.et non potest fallere. Ergo si volebat Christus b^hstituere fundamentum ecclesiae suae Petrum, id est petrpm, ista debebat eme indefectibilia ; β sed ut sit indefectibilis. debet habere fiden^ indefectibiletn et in confitendo et in docendo. Ergo Petrus est infallibilis. '

Oportet, venerabiles patres, expendere verba Christi in 's. evangelitf: nam prima.' per quae constituit petram fundamentalem ecclesiae, confirmavit per alis dicetis: *Ego tibi dabo ciapaJ regni caelorum* Quid sunt clavae regni caelorum? Ipsd Imus Christus exposuerat, dum loquendo cum Phggtmeia dixit eis! : *Vae robi» quia tulittü clare· teieniiae,* ner *intrant* ner «initiis *idiot intrare* Ergo quando dixit Petro: *Tibi dabo clave» reget caelorum.* dedit illi claves scientiae, clavce doctrinae, elavem fidei, ita ut nemo possit intrare in regniim Chrieti, nisi aperiente Petro. Quomodo erg^fiatrni. Petrus *non* erit infallibilis in fide, > ut aperiat et claudat jKirtiiK regni caelorum? Nonne aperit Petrus portas regni caelorum? Anne aperiet Petrus et claudet magister? Anne claudet, et magister C rtyrni caelorum aperiet? Absit haec contradictio a tanto rege, absit a tanto clavigero.

Deinde Christus in hoc textu constituit Petrum suum vicesgerentem in terris, ac dedit illi suuni proprium jiersonatum ; et quomodo dedit illi šuum proprium personatum? Explicando luculenter quod Petrus eet petra. Ergo portae inferi indicant quid magnum. Est mirabile portarum notam inter orientales nihil aliud indicare nisi vim, potentiam, virtutem, iudicium, doctrinam, sedem, cathedram. Ergo Christus quando dedit Petro suum personatum, voluit opponere suam vim alicui vi, suam virtutem alicui virtuti, suam sedem alicui sedi, suam cathedram alicui cathedrae. Quae est cathedra, quae est sedes, quae doctrina, quae est vis et virtus? Sedes satanae, sedes iniquitatis, sedes malitiae, virtus inferorum. Ergo deducite nunc consequentiam. Christus opponit diabolo Petrum, doctrinae satanae doctrinam Petri, peati- D lentiae cathedrae iniquitatis doctrinam Petri et sanctam cathedram Petri. Quapropter vel oportet, ut portae inferi possent aliquando insurgere contra Petrum et praevalere, vel necessarium erat ut haec petra sicut immobili» ita aaset in/allibilis.

Deinde Christus faus confirmavit, hanc eundem doctrinam dicendo Petro *Tu aliquando eonverm» 'confirma fratre»* tuos. *ego rogavi pro te ut non deficiat fidet tua-* Et quid est hoc, venerabiles patres.s nisi promittere illi'se futurum eemper indefectibilem in credendo et in docendo? Quid eat sensu» quod portae inferi non praevalebunt adversus eam, nisi imponere illi praeceptum ut confirmet fratres suos, promittendo illi, fidem suam nonnae· defectqpam?

› Msttk. xxm, IX
» tas II, It.

W .1** " -W
... — — — — — — — — r-J-------- *--------- — r-
r' --"- ■----- *---------

ı Eliam opertat fapfaro quid volait Christos lesus diokro Petro, dùn dixit illi': *Petet* ocfs meas. *petet egeot maott* Nam sieot .paator psrdiuùt grugem ad paaoua, ita Petrus debebat perduoere gregem Melium ad paaçoh,aeternae vitea. Et quae aunt paKOaWor-. nae vitae, niai doctrina? Ergo ut paetor^ perducat ovea suas ad paacua iafellibiliter, debet acire an'aalutaria oint, an vanenosa, an nocive. Deinde ex bis omnibus colligitur 'Christum dedisse Petto tria h», scilicet summum principatum, summift» magisterium, summam paternitatem: X" ,]

Quantum ad magisterium uemo dubitat. Quautuuf ad paternitatem nec ullus ; nam, ut ait d.. Bonaventure, omnm noe sumus filii summi ȶontifici ı ᵂP est omnium pater. Ergo licet inibi argnmegrtari per ~~analogiam inter gregem~~ et pastorem; ~~ut comperiatur quod pastor ecclesiae debet mal infallibilis, ut par-~~ ducat gregem ad pascua vitae. Nam praecise Christus Dominus constituit Petrum ȶiuiteren et agnorum et nihil amplius; quae scatis, qmxi multa sunt. Sunt greges armentorum, quae vivunt in silvis, et pastore plerumque non egent, et aliquando contra pastorem insurgunt. Non loquitur Christus de iis; loquitur Christus Me ovibus, ă ăgni H.ui natura sua sunt imbelles, infirmi, non habent arma ad se defendendum ; et consequenter voluit ut Petrus esset pastor pvium et agnorum..

Venerabiles patres, quis unMuam vidit Sn rerum natura, ut discipuli sint supra magistrum? Quomodo discipuli poterunt iurare in verba magistri, si non eredunt eam doctrinam esse infallibilem? Vidistis aliquando gregem ducere pastorem, vidistis ne aliquando quod oves ostendant pastori pascua? Si hae·- ibi fierent, si verum esset quod dictum est ab aliquibus C patribus, quod episcopi debent summo pontifici iimustrare doctrinam, quam ille confirmare debet. ȯȷ'ȯı· teret verba Christi ita et non aliter iuterpretari ; Petre ego pro te rogavi ut non deficiat fides tua: sed tu aliquando conversus exquiri doctrinam a fratribus tuis, el illam accipe, et ill^je confirma: Petre paece oves meas, pasce agnos mede. Sed nota, nota bene quod ia ovili meo otes ostendunt pascua pastori, et pastor nou debet aliud facere nisiÇconsentire ovibus et illa» conducere ad pascua, quae illis placent. Sed hava- verbo, venerabiles patres, non sunt absona, non sunt iniuriosa sanctitati Christi Domini ac eius bonitati? Quare ex omnibus regulis iuris divini interpretationis constat, infallibilitatem Petri quatenus petram, quatenus pastorem, quatenus magistrum, quatenus patrem omnium in ecclesia, ex evangelic clare deduci ; et si non bene ăeducitur, parcite mihi.

Quidam reverendissimus pater, post multos dies D dixit causam, quare ventate» quae in evangelic cotilinentur, non comprehenduntur. Ego nou illam dicam ; non enim satis auctoritatem habeo. Interea tamen ai ex iure divino Isaee veritas elucescit, ex facti» luridici» haec veritas nimia claritate circumdatur. Nam quae sunt ultima verba, quae Christus dixit' Petro coram apostolis? *Hinton /oannit tiligi» me pluhiet Paece* oves meus. Nsmon *ioanni» diligit me plue huf Pater ove» meat* Et iterum idem repetiit : *Nimon loannit diligi» met Paece ăgno meo»'.* Ui» pro fundissim· mysteria includuntur infallibilitati» Petn et eius »ucce»epnini, quam ille agnoscere debebat, et apoatoli recognoscere in illo. Nam cur Christus dixit ilii: Petre amas me? Diligis me phis his? Numquid propter semetipsum? absit ; ille enim scit cogitationes

hominum, et vocat ea quae ndfc sunt tamquam ea quae A sunt. Quan ergo Christ» dixit Petro peram discipuli» si diligebat illum? *Ipae* anebat, sed propter 'Petram et propter t^iaciptiloe. Nam Petro oportebat dicere quis ille foret, et futuras erat, oportebat ut noscent suam digqitatesn; ideo Christus praemisit <oram Ortnibus illiaa humilitatafa: Mzà interrogatus a Christo num illum diligeret, respondit:Tu ari» *Domi»», quia amo* te-' Poterat anim reepondtee; Tu aeà Domine quia-plue diligo te; quia in *itio momento* gum mees in Uttora, nt venirem natando, ut inquit s. Bonaventure, ego nunc'iactua eum in profundo make: quis pluo omnibus te diligo. Sed haec non respondit humillimus Patrua, quod diligeret Christum; ef hoc dirigebatur ad discipulo» audiegtee; oportebat ut discipuli luirent dignitatem Petri et cognoscerent quanta erat eius sublimitas in ecdleafa^

Qupe sublimitas, patras venerabiles, dicate oum ». Bonaventure? Sublimitea qua Petrus est auperapo- B Htolos, eu quidem est qua Christus erat super illos. Per cotitequens apostoli ex hac die agnoverunt Petrum tamquam caput, tamquam' patrem, tamquam p»toreui, tamquam doctorem omnium. Et hoc patet ex divinis litteris. Vos scitis quid factum fuerit altera die post ascensionem Christi in OSelum. .Vidistis ne hominem aliquem interpretantem sacrem Scripturam ita infallibifiter ut Petrus? Numquid aliquis interpretatus est propheti» nisi Christus Dominus, propheti», quae de illo loquebantur? Sed Petrus aperiens os suum in conspectu fratrum (et non aoceperat adhuc Spiritum sanctum) dixit illis: Vos *eciti», frafre quid evenerit Indae, qui emit agrum de mereede iniquitati», et tutpeniui crepuit media»; et diffuta rtqnt omnia viecera eia». Oportet ergo impleri Scripturum. quam praedixit Spiritu» «metus per o» David, episcopatum eius aocipiet alter.* Hic est primus interpres sacrae Scripturae, de quo nobis onustat in C novo Testamento; et per consequens Petrus tunc lá^ quutus infallibiliter, antequam accepisset Spiritum sanctum. E· tantum vi muneris sui, quod acceperat a Christo, docendi universam ecclesiam id fecit

Deinde, venerabiles patree, quis nisi Petrus, inconsultis apostolis, elegit successorem ludae? Quis, nisi Petrus, damnavit primum haereticum in eocleaia Dei, nempe Simonem Magum: nam cum Simon Magus voluisset emere munere caelestia per munere terrena, Petrus plenus Spiritu sancto illum damnavit; et quod delibando dicam, primus qui infurrexit contrit Petri infallibilitatem fuit homo haereticus Simon Magus, qui persequutus est Petrum usque ad necem, eo quod illum damnaverat. Simili modo in concilio Hierosolymitano quia fuit, qui primus loqueretur? Ille eum duobus apostolis, nam non erant alii apostoli, oum Jacobo videlicet totam quaestionem definivit: sed ille primus omnium loquutus eet. Et base fieri oportebat D vi sui magisterii: rem definivit, fratres confirmavit, Et hoc in sequentibus saeculis compertum fuit.

Dictum eet, nos non habere testimodia'antiqua infallibilitatis Romanorum pontificum. Sed obeeero, venerabiles patres, numquid concilia oecumenioa aliqu» vitea habent, niai confirmentur a summo pontifice? Nonne confirmaverant auceamoraa Petri omnia toneilia oecumenioa a Nicaeno I usque ad Tridentinum? Adpraoor ergo, quid eat quod pontifices confirmantf Sumus ne infallibiles episcopi *ip* Spiritu caucto congregati in concilio generali? Ergo plus est infallibilis, qui nos confirmat: confirmat nos ad infallibilitatem, ergo magia eat ipse infallibilis'; quia, ut ait Paulus, minde. a maiore benedicitur. Hinc ex constanti ecclesiae traditione infa^ibilit» successorum

Fmr|»

fidai) Ihfaotiibos neufira4 pascua'gregesa Christi certa

■Attamen dictum esk, quod summi pontifices non egerant personaliter sicut cdmmi pontifie», sed primo consultis episcop». Et boc veram syt; aed d» faetot' ad ius magna est diffeteotia. Nam facta probant exiatentiam iuris, sed non constituunt iua. Christus Deminue omnibus 'hominibus praescripsit madia ad salutem aeternam, consequendam: et qu» sunt lmae media? Humilites in praesentia Dei ad obtinendam gratiaiq,.et prqoes effusu. Ergo volunt aliqui ut summi pontifices sint sicut quoddàm ans misanthrope cum, quod solum vivit, quod deceit sua munera, quod ignorat quod omnibus ille praedicat. Summi pontifices adhibuerant semper orationem, consilia, quae sunt grdtiae extrinenrae, qu» necessariae sunt et-utilisainJae ad gratiam intrinsecam et Spiritum,sanctum promerendum.,

Interes quis nescit per ouuiig^elesiw saecula summos pontifices per se ipsos definivisse quaestiones .fidei et'haeresce profligasse^ haereticos damnasse et. omnes fideles veritatem docuisse? Numquid, sicuti praeclarissimus antistes Conchensis dixit in hesterna congregatione, non damnavit Sixtus IV ut haereticam propositionem Petri de Omne docentis iam quod papa non est infallibilis, quod ecclesia Romadp poteet errare? Numquid Leo X in bulla *Exurgai Deu»* non damnavit ömne errores Lutheri, quos post viginti annos damnaverant patras concilii Tridentini? Numquid praeterea Pius VI, immortali» ille vit, non damnavit propositiones synodi Pistoriensis ut haeretic», ut errone», ut scandalo»»? Ergo summi pontifices habent ius, sunt in possessione iuris docendi ecclesiam. Dei, et in eocleaia obtinent, et per omnia saecula habuerunt; hoc non est uti signum infallibile quod ecclesia, quod fideles, quod omnia saecula crediderunt/ sdmmum pontificem esse infallibilem?

Et hinc, ~~reverendissimi patres,--ecce dissolutue~~ lapis, qui habebat inscriptum quod infallibilit» Romani pontificis versari debet circa veritate», non autem circe suam personam: sed hoc est sophisma. Hic non quaerimus de infallibilitate veritatum. Quis enim dixit umquam, quod veritas sit fqllibilis vel infallibilis? Vestae .iuxta regulae metaphysics» est en» abstractum, ens aeternum, ens infinitum, emTimmutabile, aed non est ens infallibile. De veritatibus in Deo, in cuius essentia omnia ideotifioantur, dicimus tunc, Deus est veritas; sed Deus est infallibilis, ergo veritas eat infallibilis. Sed non loquimur de veritate sic, sed de veritate prout evolvitur, prout manifestatur; et tunc veritae ipsa nec eet fallibilia nec est infallibilis, quia debet ease infallibilis ille qui evolvit veritatem, qui docet veritatem, qui manifestat dogmata; Ecce ubi quaerenda eet infallibilit»;Jn subieoto, non in obtectis, qu» ex-natura sua sunt aeterna et immutabilia.

Dictum eat, quod hanc infallibilitati» idea eximenda est, quia non accadit papae ad modum habitue, aad ad modum actus, et comparata est cum illo qui semaT in^ylait vino et inebriatua eat, et non poteet ebrius vocari, et cum sacerdote accedente ad aaoramenta conficienda, ille conficit quando materia eat parata. Sed haec, doctrina mentita eat ipeamet sibi, quia sacerdos ideo consecrat, ideoque conficit sacramentum toties quotie», non quia materia paratur, aed quia babitualiter habet characterem, habet facultatem, habet iua: ai tar in dio velit consecrare, ter oonaecrat. Ergo in illo eat et facult» ad modud habitua, etiamsi illam exerceat ad modum eotua,

SiAuli· awdo dfaritar *jD»* Bàpi·, i- qtfa dilatatur quod m potart Mfafri fahttibffifat Wntagii pota tifiri·, eo qaod.M· iavtaifar in aaita 8eripthre artoritaailiam comprobans; qciia, diritw, -vsritatas Mei demonat<ari taaaquaef thioremaMT aaatba-

mattaa. Qu» umqutaa hoc aqdjvit? Qui vai ^latent looa-theriogtat prob· tat dtarims quod mterosdit mtar vinttfaa faded rt tbeôremq,nMtbemaltam. Et si <nat genus'hotainum insimul Mimptam'habet' ihfaUibilitataoa natofatan veritatum; tantas eius iofallibilita· nihil art comparata ills infallibilitati Mei, qua· provenit â Deo qui infinito sapisol, infinito bonus nec fallor· neo falli potat

Ego scio; et vo· omMa'tatia, quod baec veritas naturalia nihil eat in comparatione'veritatum supernaturalium. Ignoscat proinde mihi illa pator, qui hoc Maeruit, nesciens illo temporia momento refeulae theologicos, quod nempe verita· reretata invenienda eat in depoaito fidei, inaensu fidelium, et wiper omnia ui definitione ecclesiae, et in definitione Romanorum pontificum, Quod, nisi timerem longe abire ratiocinando, vellem vobis ostendere ta plenitams ywrt logia, quam invenimus inter dogma immaculatae. Conceptionis et hanc doctrinam catholicam de infallibilitate Romani pontificis. Neo Scripture de illo loquuta est, nec patres; non enim invenitur in Scrip^ ture, quod fuerit concepta absque macula originali, nisi in illo capite III Genesis, in quo Deus mulierem trituram ees· serpentem promisit, insidias ipsum atgucturum esse mulieri etc. Ex quo patet legitime Mariam fuisse conceptam sine macula, sine ruga, pulcherrimam, speciosam ut talem, et angelis omnibus pulchriorem. Quare? Quis omnes profitentur eam fuisse conceptam absque pqnpato, absque ruga, et in hoc inclusum eat hoc dogma de Conceptione immaculata beatae virginis Mariae. Et simili modo dicendum est de infallibilitate summi pontificis.

Nullus patrum hanc quaestionem movit, nullus illam resolvit. Quomodo resolverent quaestionem, de quit nemo loquebatur? Sed pullus patrum eet a primis eccleeiae temporibus usque ad saeculum decimumtertium qui non appellaverit summum pontificem fuods\ mentum ecclesiae, firmamentuov fidei, magistrum veritatis, verticem, ecctaiae, episcopum episcoporum,' patrem patrum, patrem sanctissimum, patrem in quo oportebat Deum adorare, et alia similia. Venerabiles patres, per haec concluditur, patres omnes in summo pontifice quiddam revereri, quod non erat in caeteris episcopis. Et hoc verbis demonstrarem per sensum populorum progrediendo a Carolo Magno (murmur *et tveee:* satis), illo rege, qui venit Romam accipere coronam a summo pontifice usque ad tempora, in quibus fidele· oertatim mittunt ad sanctissimum patrem sua munera, suas opes, ut illum sublevent et demonstrent se vere esae oves Christi, quae debent habere padtorem et sustinere pastorem. —

His diotis, reverendissimi patres, nihil aliud adiite debeo, eo quod vestra patientis Mtis probata sit. Tantummodo duo verbula circa finem capitis IV, de quo paucis abhinc diebus aliquid dictum eet. Dixit quidam reveréodtaimu· pater, et enixe nos precatu· est, ut vellemus accipere eius verba. Fateor quod accipio, sed aliqua non accipio.

Dicit quod oportebat aditare ad finem capitia IV exhortationem quondam ad magistros, ad illos omnes qui docere tenentur, ut doceant populum suum, papam non esse impeccabilem. Venerabiles patre·, Christus Dominus appellavit nos deos; nam, tt ait Hieronymus, cum dicit'apostolis: Quem dicunt bornâtes esse /tAnm tata!.. iVus autem gum me esse dsritüf

Curam. aauBMb τοιαηι MX.

voMt dtare: Ves qta ortte ptarqaam taeniae·, vos qui aatie dii Ofat» argo ae» deoa appsUarit.

Itande Apostolus appellat aptaoopoa angeio··: epectaeatam fata |mmm mtatfo, oageiM, rt tatam-, bas- Angeli eumyi noa. Poata'idem a. Pinta prari cipit muUeribuM ut 'ingrediantur in auotaiam capite cooperto (utioMu hoc obaarvaretur!); id eat, dicii loannea Chrytatotnu», propter noa episcopos.' -Noa sumus annali. Noa debemus Ipqui,. non possumus acuta clauaoa babere/vetari dehemtta inter mulieres, quibuscuu) loquimur; et nop' sf ipetño ;ut oduta noetroq apertos habeamur ad vidibdam^apillatunmu plus ad luxuriam quam ad pietatem prodita. Angeli auniui noa. Etiam loannea in Apocalyp·) saepius vocat'episcopo· angelo·.-. * ' ' .

Et quid eat hoc? Quid coÿitaïn fidele· de episcopi·? Fidele· credunt jepiscopuln mee hominem., •anctum, purum, et utMicam, impeocabifan; credunt· eius verbi·, et omnia quae dirit optime taequuntur. Et'vultis nunc fidelibps .dicere, quod pqntifex jwn eet impeccabilis! Et ecctaft'et patre· hoc confota sunt, appellando illum •anctain.'kanctiasinium patrem, •anctum sanctorum, ut dicit divus Gregorius: et statim ille fit sanctus, si non sanefitate vita·, 'sanctitate officii. Ergo abstineamus, patres, ab illa locutione. Satis est ut populis explicetur, quod.est summus pontifex'caput ecclesipe. cui omnes obedire tenemur, quod est fundamentum ecctaiae; quod est^ magister universalis.

Si interea homines ab ecetaia alieni alia dicunt, sibi videant. Qui dicunt ut non definiatur dogma infallibilitatis, quia homines sapientes exscribunt gt non definiatur, sibi, videant. Ego tantummodo dico, quod saper· secundum carnem mors est, et quod sapientia carnis inimica est Deo Ego tantummodo dico, illos homines non ease duciputa illius praeclarissimi episcopi Remensis, qv saeculo IX in libro de praedestfautione scribebat; „Ut chtholicus «bonus fidelia aliquid credat, sufficit ei ut sancti ecclesia Romana loquatur." Si pro illis terrores sunt; pro nobis non est, nisi spes consolationis et gaudii.

Quapropter, si aliquid ego valerem, si quid poe- 'sem, veneratissimi patres, ego qui minimus sum omnium, precarer vos ut non utm disceptationibus, aed orationibus hanc repi · Deo exquiremus; ut tandem adveniat'dies, in qua summus pontifexconfirmet sententiam nostram, et declaret Petrum et aucceeaorea eius esse infallibile· in docendo ecclesiam Dei, ut omnes possimus sancto patri gratulari et dicere: Almo pater glorificet te Deus. Pie pontifex, quia super caput, beatae Mariae virginis pulcherrimae et amabilia et Spiritui sancto concupibilis, diadema honoris et gloriae collocasti, glorificet.te Deus; quia nunc denuo in fine vitae etiam super caput venerandi principia apostolorum diadema collocasti honoris et gloriae. illius infallibilitatem proclamando, et nobis exhibendo diem, in qua dicere potamus: Haec dta, haec vera dta, quam frtrit Dominus, exultemus et laetemur in ea.

ORATIO

reverendi *patrie domvti Frtoeciaei Jforeira epiecopi* Xjumu^uenta:

Eminentissimi praesides, emineotisaimi ac reverendissimi patres.

Pout magniftas orationes sapieottaimorum episcoporum ego renuntio orationi meae (qpplmuw); quia poet Athanasium idiotam Paphnutium audire

■ICsr.IV, a

• Im VUl, <-7.

• Aiganmta·: .T>1ιιη|M Ayasasasasie paam ttrit ia lutas h FMri, sata «athstaM Mas «ta·· saMMiatar.

low

iion Hbet. Pluet· mihi quod tmum tantam éarbdm.A in laudem et smofum catbedreeSiri, verbum diswi quod in setsetinot dootfcüanj irfaHibilitrtia, qpia^i fidps'eoclmiM 4U^qlicae estr ecclesiae Romanae, m-, quitur inde qûgüliak: NMndtâa Petti^u>i servatur haac fMea, semper et ufciqUe vigeL A

Oh, *enatet* et iMMdiota Petri, oatjiedre fundata taper Petrum Mues^illa cathedra, ęu cumdoore, dooce ·Veritatem ; cugl 'definis, definie in Spirita sancto; quarqjoligas„Jigàs vinculis indisaolufeilifiua· quando solvis, rre» et reelilar solvis ; etim anatbrimfixas, anatbemaÀpas maledictione caebsti; cum dis^ pensas, dispen^ÎqeuctorÎtateaChristo accepta ;^uanifo. ungis, ungis characteribus ipdelebilibua ; et quando apte-is, aperis' patadisum et purgatorium. Oh catb»^. Hra! qui te non timet, is^j oondenjnatuè eat' qui te don veneratur, malediçtus est'; qui-tibi non Obedit, erilismafieux; qui.xeparetur^e te, haereticus eet. Tua suetoritai est divina, tuus timor eet sanctus ; tua doctrina eet vera; tuum.iudiciu^i est reçtum'; tuum decus est supremum; tua benedictio est ĕaelesti

Hic auteni jsbetincre nequeo, quia tibi graluler. Oh sancta eébleaia Romana, unica inter omhea «0deaias apoetolicas quae in fide non defeçisti, nec unφAη> in errorem lapsa es Defecit Achaia ubi sedebat Andreas, defecit Aethiopis ubi sedebat Matthaeus, defecit India ubi Thbmas, · deficit Syria ubi Philippus, defecit ludaea ubi laoo^us, defecit Persia ubi Simon, defecit Graecia ubi .Paulps. Ttf vero ecclesia Romana, ubi sedit Petrus, numquam defecisti, nec umquam futurum est ut deficias,- *Ego rogavi pra te ot non deficiat fide» tua, et tu aliquando couvernu. coufirma fratre» tiot',* laborantes in remigando.

Haec eet laus, quam tribpe sanctae.eecleeiae Romanae in obsequium et amorem.

ORATJO

reverendi patri» domini loeepki Aggarbati

epitropi ScnogUlientu,.

Eminentissimi et reverendissimi praesides, eminentissiui et reverendissimi patres.

Obtentae loquendi veniae lubentiasime et ego renuntiaverim ; sed quae dicturus sum, spero me excusatum apud vos habebunt. Omisso igitur quocumque exordio, sapientimiino iudicio vestro unam additionem submisse propono, mea humili sententia faciendam primae periodo capitis quarti constitutionis dogmaticae nunc examini nostro propositae, ob rationes, quas breviter deinde evolvam, rogans interim benignitatem vestram et benevolentiam vestram, ut me dicentem aliquaatisper patiamini.

Prima itaque periodus mihi reformanda beo modo videretur. Post verba .supremam quoque magisterii potestatem comprehendi" haec addende putarem: qmo <n *verbi» apoetolicae tedi» tam antiqua* st *fundata. certa et dora e»t catbolicri fide», ut nefa» tit de,illa dubitare ebrittiano- Haec eadem tancta ledet temper tenuit* etc. ut in capite. Verba ista quae addenda propono, non sunt mea, sed gravissimi et eximii ecclesiae patrie et doctoris e. Augustini', et leguntur in epistola 157, nunc 190.

› Las. XXII, M.

AxeawaSsa: J^ieeefas taeagaliiaMto fiepseait sesse-/ asUoasst qnas est tab aameso ȕ si <Mai mgMmadm si- dsoMfcam a Aagurttni, quem vWtesatan aeeampil matta anUep. Immas,. itMomti· ia qaumtiaae & Qntteai «aa smphana. Coas «mm-iia ksstttaest S> Angostbi liitrisi

De Lma tait: ,8atto *ii* aCftriaae et a Asgesttao; refusas ta, reravadMas. pater, «t sd aataadvomisam vastos qms propsasre tataadto Bomoaüt sreter: ito qam ab iaitfo preponit alMI adtahm sibi presets sass. BUparn voss fiüsse a Astastlsl spologia· taxare.-

lW.aatem varliia.mbp'quiietoritodtete.asiqusnfia MMrtrio eomplettaataf: iit verHs'epoefoiions , *ledit,* de verbia igitur Ro0a»M^MtifMW.;«Hnd«tim iura' affirmai» poterit sanctissimum*$ippne»mto> *./praUjAen* distingtfcrri voluimeTnter Mem at eetenJj^n; Îq^watiefa o^ ri oatboirée fids»,. psoas igitar Ron^aaa.ss<fem taoomtptapi at parum fidei depositum, ouatabtar;(3· dorique ut nefottp^ de sUs dujWars ehtfstMW; quid vôlqit, epùnentiaàtml· etfieveretodiafuni pgtias, hisce postremis veylpï sighifibai» Auguatim·, nfij debereshriatiqnum verriscrer dare àpostcficae sedis, sadMnqàkvsoerari, -φὸβ tip'-' tinent certam et datant tatKàÜoamfjdem^-Sed fides.' certS ot clara per magisterium infal^bile exporiftir, dbcetqr; «go iuxta a. Augustini aâutentiam. hpoatolice sedes, id estrsedena 'sup# apostolioàm esdem cat infallibilis fidei idagistér.

Ideo autem praefatam additionemφνοροηο, quia aeiuel iterumque in hac sacri ooncilii aula dictum fuit sanctorum patrum tAditionem necsatja ease explora- tam, neque^couatantem de infallibili Romani pontificia magisterio in rebus fidei-ettmonim ; prassertjm quia ipagnus Augustinus, cuius auctoritas tanti eat ponderis-in eccleeia Christi, in celebri controversia inter Stephanum papam et Cyprianum Carthagjpeciaoni episcopum, stetit pro Cypriano, eumdemque excusavit, cum nondum quaestio esset eliquata et solidata per concilium- plensu-ium ; et etiam quia illa quae s dixit de causa Relagianorum poet rescriptum papae Innocentii non protulit absolute, et alia permulta. ,quM vos, patres reverendissimi, audistis.

Sinite, quaeso, ut quaedam saltem exponam ad magia firmandam additionem propositam, et vindicandam pro ingenp mei tenuitate sanctissimi parentis mei Augustini gertnanam doctrinam, aimulque tandem Augustinianam scholam, in qua a prima luyantute educatus legi doctissima volumina Augusti- \i«<i»iuin Germaniae et Italiae, et magistro praecia rissimoe audivi, qui fide digni Augustini interprets doctrinam propugnaverunt magisterii infallibilis Romani pontificis praesertim contra lanseniano»; quae. doctrina in schola Augustiniana veluti sacrum depositum custoditur.

Iamvero s. Hipponensis praesul non exposuit profecto doctrinam d· Romani pontificis in rebus fidei et morum infallibili-magisterio iisdem, in quibus exponitur verbis in capite IV nostrae constitutionis, quia bondum erant auo aevo qui illam data opera oppugnarent. Vobis nondum litigantibus, respondebat sanctus doctor Pelagianis abutentibus quibusdam obscurioribus verbis s. loannis Chrysostomi in quaestione de transfusione originalis peccati, vobis nondum litigantibus, securius in ecclesia Dei ipee loquebatur; nihil pirum eapropter, ai de infallibili magisterio papae peculiarem librum vel tractatum non scripaerit.

Nihilominus semel iterumque arrepta occasione doctrinam infallibilia magiaterii summi pontificis clare expoauit. In sermon· enim 39 de *taneti»* praerogativas Petri ita perbelle depraedicat: „Petrus in ea caelestium discipulorum schola praecipuus ac primus idoneus, qui verba vitae Christi ore suscipiens, per evangelii veritatem ludaeorum gentem perdiam quaereret et defatigatos ad haereditatem vocaret, interpres legis, assertor gratiae, destructor synagogae, eoeleaiae reparator. Et ideo solus intar apostolos meruit .audire; Arnen dico tibi; quia tu es Petrus et super hanc petram aedificabo eooleeiapi meam ; dignus certe qui aedificandis in domo Dei populis lapis emet ad fundamentum, columna ad sustentaculum, clavis ad regnum." Hucusque Augustinus.

'esset. in ea interpres legis, bsge supresnu» fidei gister ; lapis sd fundansentum, ergo osotrtimuaitatis, dolamna ad. taetantaoohun,-ergo finaanwatdfa omniam.. Inra propterea sanctas doctor aeras. 2βδ cap. Π de Natali ča. apostolorum Petri-at Paul\ ipqqit: „Ipsius universitatis st umtatis 'figuram gessit, quando et dictum yst, tibi trado quod omnibus traditmn eJtJ'

• Reverendtssitiu patras, ia hac Sancti concilii aula saepius at>$vi,, Issam Chris|um Dominum' qostrum dedisse apostolis eorumque successoribus episqpgns potentats docendi,-mt quam eunt magistri fidei, «t tn-oonoilio gfesfali cum eorum cipite legitimo congregati eunt'iudices fidei» infallibiles. . Aat quaeso nopqe tuno eamdem potestatem, qüamvis Petro una 'cum caeleris apostolis a Christo collutam, eidam, eoli tribuit Augustinus, quia solus universitatis et unitatis figuram gerebat? Dicet forte aliquis: tribuit prima- s_tdtn tantummodo! Respondeo, tribuit simul infallibile magisterium, quia tribuit Petro quod omnibus traditum eet.

QtTae veritae magis magieque elucescet-directe respondendo illis reverendissimis oratoribus, qui admodum gestientes plura ex a. Augustino in medium attulerunt. Dolere tamen cogor, cum non potuerim invenire quoedani.textus prolatos, quia reverendissimi oratores obliti fuerunt nofare librum, vel sermoneqi vel epistolam sancti patris, ex quibus illos textus deprompserunt. Omnes nastis quam grandia sini volumina Augustini. I t --

Nihilominus dicam primo in genere, quod in lectione sanctorum eocleeiae patrum atteddi eemper debet magis sensus et scopus auctorum, quam externa verborum cortex. Nam seciftidum iuris effatum lib. V Decretal, cap, 15 deyerborum significationibus, nou debent attendi sola verba, sed voluntas illorUm qui verbis utuntur, cum non intentio verbis, sed verba intentioni debeant inservire. ,

Huic igitur regula» inhaerens dicsüii in specie difficultatem primo desumptam'a duobus reverendissimis oratoribus praesertim ex controversia inter Stephanum papam et a Cyprianum facile evanescere attento scopo, quem sibi proposuit Hipponensis antistes in libris de Baptismo contra Donatistas, ?t quem declarat initio lib. I hisce verbis: „In hoc opere adiuvante Domino suscepimus non solum ea refellere, quae de hac re nobis Donetistae oblectare consueverunt, sed etiam de beatissimi martyris Cypriani auctoritate, unde suam perversitatem, ne veritatis Impetu cadat, fulciri conantur, quae Dominus donaverit^ dicere, ut intelRgant omnee, qui non studio partium «obeaecati indicant, non solum eoe non adiuvari auctoritate Cypriani, sed per. ipsam maxime convinci atque subverti." Iam porro licet Cyprianus per consuetudinem baptizdndi baptixatos in haeresi vel schismate s Stéphane dissentiret, tamen cum eo in unitatis pace permansit, atque venientes ab haeresi etsi non rebaptisâtes gratiam consequi propter unitatem eocleei» fatebatur. Hinc Cypriani auctoritate maxime subvertebaturDonatistarum perversitas, qute Augustinus in lib.II de Bapt. ita perurgebat: .„Atalibus venientes sine baptismo, ut dicitis, ai Cyprianum non contaminabant, quomodo voa contaminare 'poterant non convicti, aad conficti traditores?... Quare (toties repetit) quare voe separastis? Cur auctoritatem Cypriani pro vestro schfe-ste assumitis, et eius exemplum pro eocleaia» pace respuitis?" Haec, et alia multa in ßr itis libris legentibus illit» patet.

lUosautedl potiasiamun.ex eo refellebat, qaqd Cyprisai Aemplumnon imitabantur u» servanda unitate- cominbnioaia et fidei eum apostoBoa' aed·., Idcirco in notieeisoo padmo contra partem Qooati, postquam? dmlaraverat Doaatietaa a vera catl^lioa ecclesia seiunçtos, ad quam 'ut revertareotur, hortabatur di- ~~Venite~~ fratres, si ~~vultis~~ ut-interanftni in ~~vite~~: ..dolor est cum voe videmus prpeeipoa ita iacere. ' statirn, uti mos erat antiquorum patrum in haereticys et, schismaticos disputantium, ad Romanae. uedis po^ tifices hiacè verbis provocabat: „Numerate sacerdotes vel ab ipaaPetή sede, et in ordine diopatrum qui\ cui suooessit'Vtd.ete. Ipsa eet petrerquap^ non liqj uut superbae ipferoruni» portae." Similia repetit m epistyM uuui. 2. quam ipse una vuni Fortunato e(Alipo ad Ueoeroeuni dedft. 1'trobique evaugehnim textum proponit, quo Petrus eiusque succeesorré. quos recenset, constituti: fuerunt a Christo Ddiniim petra illa super quam ecclesiae aedfficiunF'consurgit-, cui unitaa adhaeret communionis *et fidei,* et loolre quam portes inferorum non praevalebunt. Dum igitur ǎx>ntra~l)onatist agit, qui «Cypriani auctoritate et exemplo abutebantur, potiusquam aupremahx Romani pontificis^auctohiateni labrtactaret, eam lafidiMime confirmat.

Sed audio dicentem : cur ergo Cyprianum Stéphane papae resistentem exeusat? Rationem excusationis depromit ex ^o Augustinus, quia: Ie veritimiie censet Cyprianum in regula veritatis se correxisse. Nam scribit lib. II de Baptis, cap. IV : ,Quia profecto et uni verum dicenti et demonstranti posset facillime consentire tam sancta anima, tam pacata, et fortasse factum est, sed nescimus. Neque enim omnia, quae illo tempore inter episcopos gesta sunt, memoriae litteruque mandari potuerunt, aufomnia quae demandata aunt novimus" ; 2' excusat nort tamen absolute sed in comparatione Itonatistarum, qui ab unitate iam defecerant et propteraa |iauinat> Cyprianus e contra licet, papae restiterit, ^acem et unitatem custodierat, et sacramentorum communionem fideJHer servaverat. .

Cur ergo, iterum quaerunt, Hipponensi» praesul etiam post decretum'Stepbani dicentis: ..Nihil innovetbr, nisi quod traditum est", in re profecto de fide, quia agebatur de baptismo, inquit liberum fuisse Cypriano suam sententiam propugnare, quia regula eradendi eet universalis traditio; quia per concilium plenarium quaestio nondum erat eliquata, nec veritas declarata et solidata?

Firmiter inhaerens Augustini scopo respondeo, liberum fuisse Cypriano suam propugnare sententiam : 1° quia non erat tunc temporis tamquam haereticum declaratum asserere, non posse iterum baptisap baptisâtos ab haereticis in nomine sanetisBimise Trinitatis; Donatistae autem rebaptismum defendentes erant iam scissi, et aeae separaverant ab unitate censentes contaminari a venientibus sine eorum baptismo ; 2 quia verba illa Stephani ..nihil innovetur, nisi quod tradi-'tum est" non exhibebant veram et proprie dictatu dogmaticam definitionem, cum doctrinam de fide credendam universos eocleeiae fideles minime edocerent. 3 demunt quia appellatio ad universalem traditionem et ad plenarium concilium erat pro sapientiaumo Hipponensi validuiq argumentum ad plene refellendae Donatistea, qui ab ecclesia catholica secessionem facientes, .et de'facto separati non obstante universali traditione,. non obstante concilii definitione, Cypriani exemplo et auctoritate abutebantur, et semper

abuù tawL' Mtrtto promde inq^Vt. doctor Cypria-tràMni. ttnri»; rebpptiaSro bteaua ctttibotieofti quod npm Dpnatiatiâ advet^ari, non nveçs. adMMiatt teriuat,'aeaa|lerart dtpbaliteafprlwoulnptio-, 'ÎEnimvèto' ante concilii plenarii definitionep, in quo univeeahliajradltjb' pôtart perduci usque iad dia-xuaaionpn ÿ robut^.copcilii,' quemadmodum, revertediaeimi patras, in'.nobia, ipaia exemplum; ante, inqnaiu, plenarii concilii definitionem, cui.procul dubio, aiente Augustino, Cyprianus-oesaiitet, quamt^a oontvaria sentiret jllis quae Stephanos edixerat, numquam (tamen adduci, potuit \cl ecclesiae» unitatem scindendam, quod'e confia leoerunt Donatiatae; otquamvis etiagi Stephane restitent, non fuit tamen, ad instar Donat»slarum, hac de causa haereticus, cum tnou esset dogmi fidei, Romanum pontifiçem universam ecclesiam'docentem ree fidei pt morum esse magistrum et doctorem infallibilem,*Ateuti* non eunt haeretici, qui hocce magisterium infallibile hucusque megarunt.

Verum euimver» ». Augustinus adet^ne Cypriahium excusat, ut ipsum dicat a quavis culpa immunem? 'Nqn pigeat reverendissimos patree contrarium eentlentes legere septem eximii doctoris libros de Baptisjuo contra Petilianum, et praesertim caput XIII, iu quo haec memoranda leguntur: „O quam detestandue est error hominum, qui clarq^um virorum (Agrippines et Cyprianus antea nominati) quaedam non recte Jttfta laudabiliter se imitari putant, a quorum virtutibus alieni sunt. Si^ enim et nonnulli Petro afiostolo comparari se volt>nt, si Christum negaverint: si vero etiam gentes iudaizare coegerint, vis itari germani affectant. in illo tanto viro reprehensibilia fuerunt, eed taqta eminuit ajmstolica gratia, ut continuo deleçentur; nec ei. nou dico praeferri, sevi saltem posset aequari, aut de proximo comparari quisquis nostrorum temporum christianus, aut etiam episcopus nec Christum negaverit, nec gentes iudaizare compulerit. Sic et in martyre gloriosissimo Cypriano: si apud haereticos vel schismati<>os datum Christi baptismum nolebat agnoscere, dinn eos nimium detestaretur, quos a catholica unitate, quam multum dilexit, separatos dolabat, tanta eius merita usque ad triumplmm martyrii consecuta sunt, ut et charitaris, qua excellebat luce, illa obumbratio fugaretur, et ut Sarmentum fructuosum fieret fructuosius, si quid habebat purganduni? si nulla re alia, certe passionis falce ultima tolleretur."

Quae, egit Cyprianus dicuntur ab Augustino non recte facta; ergo eiusdem agendi rationem nullimode excusavit. Quomodo revera Cyprianum excusasse dicendus eet, dum Petro Christum neganti eum comparat? Nemo autem affirmaverit, Petrum negando Christum immunem a culpa fuisse: a pari iuxta Augustinum. Cyprianus culpandus. Et quemadmodum ille jieeeetum expiavit amare deflendo et apostolica gratia, quai eminuit; sic iste meritis; quibus praecelluit usque ad triumphum martyrii, veluli sarmentum fructuosum factum fructuosius, non recte facta abstulit passionis ultima falce. Igitur praesul Hipponensis nec Cyprianum absolute excusavit, iiec eumdem ^immunem asseruit a culpa.

.VonsuUi *patre» dicebant, et repetebant; Tam xaepe de Cypriano dictum eet; boer eet mera repetitio.*

Tandem praedictum caput ita sanctus doctor concludit: „Nova enim tunc quaestio fuit, quemadmodum suscipiendi essent haeretici, quae nonnullbe fratres haereticam perniciem vehementer merito détestantes, ipsa novitate-turbavit ut crederent hoc etiam in eis improbanduln, quod malo suo tteebant bonum. Ego autem, ut quod de hac re seatio breviter dicam, rebaptixare haereticos, quod illi fecisse dicuntur, tune fuit ma.!' I» qui conciqvotw duo animadvertenda veniunt; 1» quaeptio, an^sadut rebaptiaaadi ab haaraaivetiiantaa,pova erat etsua novitate turbavit; 3- rebaptiamus illia ooUatua tunc fuit humani ervnria. Ergo Hipponenaia praeaulin illa nova quaeetione Cyprianum Stophtei saçteotiae reaiatentem et, ideo rnbaptiaantem ab humano errore iterum nullimodqexcuaat, neque eumdem immunem a oidpa duiaae iterum confirmat. Ni ğo 'contradicentes velint Augpatini rèrba per vim^ intorquere, oportet mecum fateantur, eximium' «dealae doctorwp m examinanda adversus Donatiatae contrOversia inter Stephanum papam et CyprianMn Carthagioensem episcopum?minime deoegnree in Romano 'pontifice supremum infallibile magisterium, immo luculenter admisisse. Nuno ad Pelagianos)n»urmur «e/ toedwm).

Em^nentieeimue'praeeee cardinali» De Luca Satis dictum eet de sancto Cypriano et desancto Augustino; ideoque omnes te rogamus, reverendissime pater, ut ad animadversioqee venias, quas proponendas habes.

Reeerendietimu» orator. Animadversiones, 'quas ego proponere putabam, nihil aliud erant nisi additio, quam proposui, desumpta ex Verbis, s. Augustini '.

Quae »equuntur, ab eodem reverendiuimo d- Sr nogallienei epitropo praetermitto fnere tn *oratione. quam habuit* tn *hac generali congregatione, quamque integram aeternari in acti» concilii Vaticani vehementer exoptarit.*

Nunc ad Pelagianos, breviter tamen me ex(lediam. Minime voe latet, eminentissimi et reverendissimi patree, quot graves et diuturnae ad verae fidei veritates propugnandas fuerint quaestioner, Augustinum inter et Pelagiam» haereticos, qui ducis et magiatri Pelagii hypocrisim imitantes huc et illuc cuufugiebant in responsionibus ad Hipponensem, ne viderentur, neve palam aestimarentur haeretici. Percelebres sunt de hisce qUaeStionibus tres ad papaip Innocentium I epistolae, duae conciliorum Carthaginensis et Milevitani, tertia quinque episcoporqm 'Africae: quae omnee ab Augustino scriptae et inter eiusdem a. doctoris epistolas editae, testimonium evidenter perhibent sicuti ipsius Augustini, ita et aliarum ecclesiarum Africae. Ideo autem hasce epistolas ad Innocentium pontificem dedere, quia persuasum habebant Romanam sedem esae rectae fidei fontem: quia eorum fides in epistolis expressa recta esae -non poterat, nisi ex'eodem fonte in eiusdem fidei unitatem derivaret. Eapropter affirmarunt ease in Pelagianorum causa ad Romanam sedem retulisse, non ut eamdem sedem rectam fidem edocerent, aed ut intelli-

I la eanasae baHte a suteeripto' egteeope ia «sagregatioM geamH «d » Mtt testi-iai» a Aagwttal daanagta fueraat ex us aatthaiora· odMan·; aa Ma aollata aaa Mtioae Maariaa AataaaftM aa. 1700, eageaM eriiae ia has iavaniaatar.

I 1« *In* serKs spirtsllis» smKs eta. (Mata u efisL 1W kahadtar ia vst. П afiataU t»0 ai eftataai saxa. M,

da aaaetia iavaatehir ia val. V, eata. KM ia ifgaadiaa. I

0- Jugius isrfMradMia *et mettati»* sta, la vet, V, sana. Mt ia Natati apssSetaraa àa П.

S» la dec spera *em.* ia vol. IX. Hb. I-da Baptiam aeatra DeMthtM f B. 1.

»» 4 mmMw Me. Ja тA IX, Ub. П Itafteo eeataa PeaaUstae asp. IX, aaa. ».

»· Fente /bytree etc. ia vsL IX. PaaL ia parta· Dsaati.

7· Quia prufacie d um varam dieanN ata. ia vsL IX, cap. IV, ausa L

·» *O* tsam Mertantes erf errer sta. ia vel. IX de uaioo Baptimio centre Patiliaaaai cap. XIП, aam. M-tt.

fr.

gerant, an sue fide· com fid· fpasu qadi· una eademque eaaet, atque «tmodern fontedihraaarei.

I^laoaat revssuodiaimpi· ßatri mentem intret- d'e/e id epistolam 177acriptadlab Aurelio, Augustino, Alipio, Evodio^t Pomidio. Huiuamodi agendi ratio horum episcoporum non erat equidem merum et externum officium ad captandam pontificia gratiam, quemadmodum erat illud Pelagianorum ; qui dum Romanae Jedi» iudicio suam sententiam aubmieere eo fueruut animo, ut pontifici aarnolirentur ai ipsorum sententiae faveret, aecus vero eidem tepugnareüt. Simplici e'contra etainqera mente' ecripeere' africam laudati, qui erant paratianimo corrigere et reprobare quidquid Romanua pontifex corrigendutp aut reprobandqm suo iudicio censuisset. Hoc aane consilio qpi- «oporum decus Augustinus contra dua» Pelagienorutp epistola» misit ad Bonifacium papam quatuor libros, in quorum primo n. 3 haec habet: „Haec ergo quae isti·, ut dixi, duabus epistolia illorum ista disputa- tione respondeo, ad tuam potissimum dirigere sanctitatem,. nori tam discenda, quam examinanda, et ubi forsitan aliquid displicuerit,'emendanda constitui.-" Hisce implens et clara luce positis sententia Hipponensis lubulenter patescit. Ad Petri sedem cum episcopis Africae Augustinus fidenter appellat veluti ad fohteni purae fidei, a quo unita» in fide derivat ; ad Petri fidem fidenter appellat, eiusque iudicium expostulat super iia, quae contra Pelagianos iatu scripserat : ergo ad Petri sedem fidenter appellat, ut cum ipea fidei unitatem servet, ut sedentis iudicium in fidei doctrina recipiat, paratu» emehdare ubi forsan aliquid displicuerit ; ergo ad Petri aedem fidenter Augustinus appellat, quia sedenti» iudicium credit revera infallibile.

Perspicuum porro, solemne, peremptorium huius veritatis exhibuit testimonium, dum serui.' 131 de, Pelagianorum haereat sequentia scripsit : „^am hac <fe < causa duo concilia missa sunt ad sedem apoetolicam. inde etiam rescripta venerunt. Causa finita est, utinam et error finiatur!" Et lib. II contra dua» epistola» Pelagianorum cap. III inquit y„Per papae rescriptum causa Pelagianorum finita eet, totoque orbe post eius damnationem damnati eunt, ac litterio Innocentii tota de hac re dubitatio sublata eet." Nullo isthaec decretoria verba indigent commentario.

Me^ non latet quibusdam placuisse respondere etiam vulgato typis opusculo)), magnum Augustinum talia verba protulisse, quia Pelagianorum haeresi» utpdte aperta pernicie» omnibus nota et damnata, robore et auctoritate non indigebat generalis concilii ut convelleretur ac damnaretur. Haec et similis respondentes rogo ne dedignentur historyun Pelagianae haeresi» evolvere doctissimi Auguatiniani Henrici cardmalis Noris, et librum XIV de theologici» disciplinis alterius Augustiniani praeetantissimi Laurentii Berti. Ambo luculenter ostendunt quid revera fuerit haec haereeis, contra quam ». Augustinus cursu fere viginti quatuor annorum dimicavit ; quot varii status' eiusdem, et quomodo callidus hypocrita Pelagius, qui aliquando verbi» abusus fidem pietatemque sonantibus, in errorem inducere vèl ipqps illius aevi doctissimi· patre· conatus fuerit.

Ad eiusdem Metatores igitur stricti» perturgendos s. doctor absolute dixit cauasm Pelagianorum fihitam eese, et litteris Innooentii totam dubitationem sublatam, eo vel magi» quia lulianus, contra quem agebat. ad Zosimum appellaverat. Cum autem luliani sectatore· Zoaimi auctoritate abuterentur, falso putante» papam luliani probavisse doctrinali, quia absolutam remiserat personam, Augustinus eodem libro, eodesnque capite Zoβiιφ indicias sumpsit, ostendens hunc damnaviaM doctrinam, absolutam remissi·» paraouam, quia venipelli· lulianua dd papam appeUana, ut. instrueretur, quemadmodum ipquiebat, eidem promiaeratae recepturum tantentiam Innoceatii, quae habebatur tamqiram regula fidei contra Pelagiam·. Magno· Augustinus igitur vindicat Zoumum, Innocentii sententiam aine restrictione propugnat, et luiiauium virum pessimae fidei redarguit ac damiiat.

Queqiropter lib. 1 contra eumdem cap. IV hisce verbi» Iuliaatriü alloquitur (eri integer textu», cuiup tantummodo postremi' verba placuit reverendissimo archiepiacopo Remenei notare) : „Puto tibi eam partem orbik'aufficere debuisset, in qua primani apostolorum suoruw voluit Dominus coronare martyrio. Cui ecclesiae praespleutem beatum Innocentium ai audire voluiaeea, iam tunc periculosam iuventuhom tuam pelagiani» laqueis exuisses; nihil enim potuit ur ille sanctu· Africani» rrepomlere concilii», mai quod anti' quitu» apostolic· aedes et Romana cum caeteris tenet perseveranter ecclesia." In hoc libro totus est Augustinus in demonstra ida'iontra li^ianuin transfusione peccati originalis, productis sacrarum Scripturarum auctoritatibus et occidentalium patrum sententiis. Sed quoniam lulialiu» in medium, pro se afferebat patrre orientales,' Augustinus ut etiam hoc effugium eriperet, ad patres orientales appellat ; sed primo monet lulianuni, quoi! ei sufficere debuisset auctorita» Innocentii, quia Innocentius nou [witersl respondere, nisi qubd apostolica sedes et Remana perseveranter tenet. IgiturMagnua Augustinus supremum iudicium em tru Pelagianos iu sententia Inmsvmtii olisoluic recognovit ; absolute igitur docuit magisterium Romani pontificis in rebus fidei et morum ease reiera infallibile. Eapropter lib. I operi» imperfecti adversu» etimdem lulianuni inquit : ..Quid adhuc quaeri» examen. quod iam factum est apud a|si»tolliam sedem? Damnata ergo haereei» ab episcopi» nou adhuc examinsnd». sed. coercenda est a potestatibus ' bristianis."

Haec sati» sint ad vindicandam fulgidissimi ecclesiae lumini» et patri» mei divi Augustini germanam doctrinam de suprer.no infallibili Romani |lont ifici» magisterio in rebus fidei et morum.

ORATIO

reeerrndi patrie domini /eiurrntii (üulaldi epieropi Solutiorum'.

Eminentissimi et reverendissimi pnuwide». eminentissimi ac reverendissimi patre».

Gratulor quam maxime quod di» ussin nostra fructum iam certe ulierem attulerit, de quo gaudere debemus.

Pauci» abhinc diebus audivimus imum qx patribus›, qui adversdtur definitioni dogmaticae de itifallibilitate Romani pontifici», qui certe inter papree quijjuic definitioni adversantur, distinguitur sua ‹‹» trina et eloquentia, asserentem tamen in Iiæ aul» ham theeim de Romani pontifici».infallibilitate. etiam non concurrentibus episcopi» in definitione dogmatica una cum illo proferenda, esse veram et catholicam, immo necesee ease, ut capta hac occasion» in hoc concilio haec sententia uti vera et catholica asseratur. Magnus profectu»! et »i haec doctrina ast vera et catholica, ergo doctrina contraria ret falsa et heterodox· et siiticat holies; et si est falsa et anticatholiea. cur hoc non dicetur? Cur hoc non definietur?

› Arfseeetaai : Salariai·»· ialhUlhiUtatis SeotsiMM greet ia sapits IV sxpaaitar ss ia ossaib·» si 1st· assis adhaesere dixit, st loaga orstiose graMipM wfassnta svsisit, ⁂ ia eias dstsaskiMs· aferri yoesaat, sieeti M prsseip··· ðhieetioas dissolvit, qaas proposita» fosreat."

▪ Cf sratioasa anihiapisoopi Bsresasb habitaai i» <···(vagatio·· (SMtali 4. M iaaii IWO.

Ipa· dicit d^ajiMBÎ bmudmw - lüffieiütBtMi <dk j utar·, «put «x tmditioM bcm e^Mtat, M taxtw MBcto- þttnM φB BMMMMÛt fcfftvMtM ® kM isfsllibslitat·, ««1 mutiU Mot vsl id ■■ ditest, qisod pruM frost· dicere vitator. Ego pmourri («Mot) totoM ssriom traditMÎnm, eoutena teMmmùa-potfuaa ſollag IV· poosam osOmdere, at ia ntta iatonon toatineowraaa Immo infallibilitas habetur. 8ed, quaeso, quomodo sententia potest sms sera at catholica, eui traditio non suffragator? Qnomodo noteaÇopi' aropus in hac «nia aaaarara: Deolaraada oπo« sm- trotia tamquam ẗat at cotholica, aad tamte ipm fateoa totam traditionem^diligeiUur ma percurriaee ot nihil invanme, quod. reapae hanc aententtai «Mandat al tueatur? Haec est evidens at manifesta contradictio, quae, quamvia involvatur magna, .splendida, admirabili eloquentia, erit semper controfiiotio.

Veniamus quatuor episcopi ex una parte et quatuor ex alia, examinemus simul omnes textus; et deinde? Quis erit iude^, quaeso, quis erit indexf Con-Mituenius ne in antecessum, diferim, magisterium compositum ex utraque' parte? jSed certe inaequali numero. ludirabuntne? Nullus erit finis iudicii, etiamsi ibi forsan,pep-annum integrum cum omnibus voluminibus sanctorum patrum,et conciliorum et theologorum sub oculis rem discuferemus et examinaremus; sine iudice qui proferat iudicium infallibile, immquam possumus concordare.

Quaeso, postquam nos declaraverimus veram et catholicam hanc sententiam de infallibilitate summi pontificia, quin famen dicamus contrariam haereticam, ąu dicamus separari a corpore eocleaiae'qui illam negat; quaeso, expleto concilio si aliquis venit ad cathedram poenitentiariam, laicus, professor, sacerdos, *ef.* dicat: Non possum me conducere ad admittendam istam infallibilitatem: negabimus absolutionem vel nbncedemus? alterutrum certe asserendum est. Si dabimus absolutionem, itaque sententia erit semper libera, itaque nihil feeenmus. itaque semper disputationes, controversiae, discordiae, dissidia; itaque eem-ber in eccleaia bellum civile, quod iam exardescit et magis magisque semper exardescet. Negabimus? Sr negabimus, nescio quae differentia ait inter negandam absolutionem ob peccatum mortale quodeumque verbi gratia inobedientiam ecclesiae, et inter peccatum quod sit reapeq haervais, peccatum quod sit contra canonem. Itaque cum iam constet ex confessione, dixerim, adversariorum hanc sententiam esse veram et catholicam el lease declarandam, omnino neceaae est ut eam sine ambagibus aperte, perspicue declaremus, et severamus hunc fidei articulum, scilicet summum pontificem quando definitiones profert ex cathedra, etiamsi in illa definitione proferenda non concurrant episcopi, esse definitionem dogmaticam, quae errori subesae non potest; quia Spiritus sanctus adest Romano pontifici in illa dbfiniticne asserenda.

IX certe, patres reverendissimi, definiendo hanc veritatem quid facimus? Nihil aliud facimus quam declarare, quod nos omnes iam practice agnoscimus; nihil aliud facimus quam ad pmxim reducere, quod pluries in professionibus fidei fietraus recognoscendo Romanam sedem tamquam magistram omnium eodoeiarum. Observandum eat, sedem apostolieam, quando profert definitions·, quando condemnat ssntsntia· tamquam haereticas, quando mitetusa aliquam salierit, ita se gerere ac ei reapse infallibilia sit. Nam prolato ibdicio, statim ooβφβΠH omnae, episcopos etiam, ad hoc iudicium acceptandam. Non «beati boo indicium valebit solum postquam epiaMpi suHOogium dederint, et maior pare suffragiorum acMmerit; Mɳime. ita agit sancta sata ac si raapaa infallibilia sR, ossum apiaaopi aubmtaumt mentam aman, eoum indi-MtMB IbAmB MoBNMB pOBtffisill ObMRUtB StBBfeB ravarandiamni patra·, apamapi mm submittende illta MidiMi B8B mAm- MMptîMBBt dMtriBMi ÎB lilii MMrtMRj wd ètÎM qpptabBRMt eilhodBsu nti·-nam Wdieii. Itaqw eamaa val «spreta vol aaltom tarit· agnoverant ia Bomaao pontifice ta ita agandi, apprcÿaraat vol axpraam val aaMam imphcste aanfaattiam Ramaai pontificia aaipeum iafiJlibitai indicantis. Itaque mihi videtor ris iam indicate. Carte pro nobia favet universalia aanens catholtaa. 8i quisquam nostrum umquam in aliqua sua epistola pastorali diceret suis dioeceaenis in dubium vocari infallibilitatem Romani pontificie, scandalum maximum afferret.

In corde omnium catholicorum eat, Romanum pontificem quatenus Romanum pontificem, scilicet vicarium lesu Christi, oaput et patrem totius erolesiae, pastorem et doctorem omnium ecclesiarum, errare non posse. Et hic sensus catholicus adeo viget f cordibus omnium nostrum, ut ipse indicem, mihi licere, hoc asserere: oportet omnino ut in hoc concilio ambages omnes amoveantur; opines tandem idem dicamus et sentiamus, idem omnes in omnibus seminariis doceamus, vel Romanum pontificem esse infallibilem, vel fallibilerbsine conctfteu episcoporum. Si infallibilis, defidiatur; si fallibilis, dicatur in conspectu totius ecdesiaa. Qua de causa inter nos debent esse discordiae et dissidia, quare alii gallicani et alii ultramontani dicendi sunt? Qua de causa cum episcopi simul conveniunt, conveniunt saebrdotes, disputare inter ae debent de hoc capite? Vel est summus pontifex fallibilis. vel infallibilis; si est fallibilis, id asseramus. Quis eet ex nobia, qui hoc velit asserere? Repugnat tensus catholicus, conscientia nostra refugit; et ideo audivimus unum ex episcopis qui adversantur huic definitioni, postquam per integram horam et plus omnem historiam fere ecclesiasticam percurrerat et demonstraverat, ut ipee arbitrabatur, ex centenis testimonii» Romanum pontificem labi posse in errorem; tamen tandem fassus est, illam sententiam eaae probabilissimam ? Quibua argumentis permotus? Conscientia catholica loquebatur, erat sensus catholicus qui eum compellebat ad contradicendum sibi ipai.

Sensus catholicus qui 'adeo vivide locutus est in corde Bossueti, ut Bossuetus in suo magnifico, stupendo, eloquentisaimo sermone, quem ipae recitavit *n illo celebri conventu, infallibilitatem Romani pontifici» omnino aemraerit, ita ut quicumque scit legere termonem, certe fatebitur: aummna ille vir persentiebat in illo conventu praeparari venenum, et ipeo ite antecessum praebuit antidotum; et ille ipse vir, qui ut dicitur a pluriuka, scripsit «Mensionem, Institit apnd sanctam aadam, ut opus Fanalonii damnaretur. Agnoscebat propterea auctoritatem Romani pontificia, st ipae ea oocastas dicebat nullam faciendam eam diatinctionem inter ius ot factum, inter externam observantiam et externam obedtattaa.

SoMMtBB BQB ftltioMBi fiMJBMtM· ΠM) wd MMUM ❦ b4|Bw βMNHMHMμ pootifkClMe H** MBBM BM^oIɳ M Iμ μ £||Iμ BφBM BM9QMM an maaitatavit in daumnm qstadba· reVgiuAa, quaram soporiores his aadsnt; ot daloos qeod mmo ok patribna in adapterieibua io data·· vmamorit ta iatornm tap ni mom raWragio tata: fated ta sive

VWt MI ftM MMMÎlMtW rfw ÜWftft» iffti ÎMI VMMBfc lue aMN^i, qaag* tatfWa. sasram rtsma, qais «t mmm oathoUean, qui rigat ia aaram tsmilne Hri MMM MéßmUbM ^»M MSOCMB· OSM OSteadÎt M hM mmOm μ μ μ μ MK mat· epfsMpMtsm, qai dwaatar M Met rieasü epaatohm ; qaibsa mi deeri shasastar ÎlÎMB ŧBMMa· MM^B%ftMMBi peUtifisSO; at quibus

per samraees iniariam î· udautetiMibM dsMgatar ias Mthagii i» boo mmüm.

Gcssriliam Nicaenum umxia» enituit, quod ao Imo MMt tot epiecopi qai tamper· pstaeouriosti· DioolatMai passi fimraat pro fida, ot qai vestigia ot eioatrioM ostoodebaat in corpore ano; q»M Conotaatinua Magnus summa veneration· daosoalatias aat. Hoe concilium maxima fulgat, maxima resplendet ax ao quod tot sint epiecopi, qui vestigiis primorum apoatotaram adeo praise insistunt, at quibo· non solum non poaaumua negare iua suffragii, aad dioaodum emat cum beato' apostolo Paulo, qui Ime praeeunt presbyteri duplici honore digni aunt, duplex suffragium eat illis tribuendum ex eo quod propria fortitudine, ado, humilitato, abneggtione, nobi· oauaibue («xcasate me, patrm ravarendiraimi) exemple aunt vitae spiacopeli·, qui sudores spargunt, et_ parati eunt ad sanguinem fundsadum. Quae iniuria haec eat, denegare hia vaoo-'rabilibus episcopis iua suffragii ! Et ipai omnm testantur Romanum pontificem ease infallibilem, et ex hac definitione nullum obstaculum obventurum conversioni infideliutft^ neque protestantium, ner haereticorum. I K

Deinde, reverendissimi patre·, me-tmovot et me maxime movet haec ratio, quod ex quo boc concilium apertum fuit, in omnibus diariis publicis et ephemeridibus nomina episcoporum, qui in hac aula aliquid protulerunt contra infallibilitatem Romani pontificis, lartibus elata sunt ĕ efferuntur ; nomine eorum qui infallibilitatem tuentur, iniuriis et opprobriis afficiuntur. Quaeso, in eadem pagina in qua sunt-tot blasphemies contra Iasum Christum, contra ecclesiam suam, contra realem praesentiam Christi Domini in eucharistia, legere laudes et plausus et elogia epiaropqrum, quod oppugnant infallibiÙtatam Romani pontificis, quis ita loquitur, nisi daamqnf Quia nisi satanas potest eodem tempora blasphemare ecclesiam Christi, et laudare «piscopum qui oppugnat infallibilitatem capitis «odesiae?

Ego, si umquam nomen meum in aliqua ex iliis paginis vel columnis legerem, putaram utique, sicut dictum fuit mihi ab aliquibus ex episcopis, contremiscendum erae; si quid dicam minue recte, vererer ne nomen meum, eo quod scriptum in m pagina, deletum esset · libro viventium ; st quando nomen meum video exprobratum ab hisce impugnatoribuS, hostibus, adversariis eoclsriae, laetor quam maximo ; spas mihi mt quod nomen meum inter electos scribatur. Reverendissimi patras, hoe argumentum, mihi videtur, basse perpensam eam omnibus suis adiunctis, debere rem perfriare. Nos omnes habemus fidam cathdieam in cordibus nostris; ăo ðasas peatoraa Issu Christi, scilicet ah ipeo positi ad regendam soeleeiam, ad pasoendm ovua. Nobis nihil communs cum «rore, ni^l commane eum aataaa. Satanas laudat amibda aune, at non laudat oM-gai «um iaspugnant, qui ri adversantor. ,

Bavarendisaimi patra·, ex hos looo dictum aat, •raantiasiaium nostrum pontificem Pium IX «ibi •atomum nomoa comparatarum, ri hoe caput amoverit. Ipse drierem poti··, eta oaamm'qui haausqua advasaeti suat toste defiantaeai, iaemortai

d···, ut oie ausam rie·» ia prima amriaas onraianm idem dieama·. Qui seset triampham asatessaa, medisais·· ƥatra quas viatoria, qai heaerbam meat, M MMMB Hili ft WHftfttM vi saiaaaarier ia has «ala eaauM aaaaiaim aaKe am capto Maaraerimue: HaaM aahfe deftairo iatonihiM tatam BaaiMai poatifici·. Oea^sda veritati· vi: qai vianitar · ŧerita aaa rat vista·, aed viator. Visni a v«ritato aMxiae· nobi· glori· est.

Id farioara·,. re»ervadirai·! patra·, quod iam fecerunt tot apieanpi per orbam diapani. Hisce diebus epistotea dederunt daro et popula, in quibqa declarabant suum draiderium de infallibriitat· Romani pontificis quam citius definienda. Inter noe gratulor quam msucime, quod debeam nomiqara aunhiepiacopum meum Teurineneem, qui pancte abhinc diebu· epistolam dedit, quae dominica eiapea «x otnnibue suggestibus lecta eat, et in qua dicit m dsriderara, quam maxime deaiderara ut infallibilita· Romani pontifici· definiatur. Definiatur itaque quam citius ; definietur et omne· concorde·, «imus.

Hoc eet votum meum, et hoc expostulo ut rit votum omnium vestrum.

ORATIO

reterendi *patris siomem Carols Àeeutü Frrppel tpùeofi* **AadeÿMMSuûl.**

Eminentiirimi praesides, eminentisrimi ac reverendiiiimi patra·. *i*

Licesu mihi d· quarto capite pauca dicturo etatita rem aggredi, ut tempori tam pretioso pro debito parcam.

Duplex a me soopu· intenditur: |· ut quaedam difficultate· removeam; 2 ut alique· emendatione· proponam. Indulgete, quaeso, et pro benevolentia vestra favete.

1 Quod «pectat ad titulum capiti·, noji abeque •dmirqtioue audivi quoadam reverendissimo· patras, inter quo· heri reverendissimus episcopus Iracsonenaie, proponentes quod ponatur vox sapreasam et expungatur vox tafollibsle. ac ri magiaterium Romani pontificis dici poeeet supremum, quin easet infallibile. Vania ipaorum confidenter dicam: haec «oram aastentia directa fronte pugnat advesvus legio·· regelas, In ecclesia, qua· ipsa infallibilis «t, non potrat dari magisterium supremum quod infallibile non rit. Etenim ri magisterium supremum non «eaet infallibile, aliud extare oporteret magisterium, quod illud ad viam, ad normam, ad tramitem veritatis reducere veIerat: ergo iam non emet supremum, and subordinatum, sed secundarium. Posito ergo quod, ut omiM· fateatur, magiaterium Romani pontificis «it supeumum, ao ipeo «ponte ac necessario «equitur ipsum sss· infallibile. Ac proinde, ut bene indicetur ussus ista logicus «t intrinasMis, hunc propono titulum capitis De Bemoai *pooiifieit utfrtmo Λiφκ infallibili* mogesferia.

2· Servatis omnibus st quidam fideliter verbis triuqa conciliorum generalium, queo definitioni nostros viam straverunt, formahun ipsam aggradior.

Hio priaso bravitar indicsri vellam ipsam «copem definitionis, gloriam Dri nstops «t animarum aeiu-

rtaIM*· MMrifc' p^Stas'rtWhiteii -μ,μ Γ*Fiijraiit

--*-■ t· ta«MR*tesartbsvstar: ,DeJtararat aseSMstsaafsun·

primata, adMt, Mb^Mm. Irt t U» edL HH«x

eoacilfari «ai aatea, MM haste^i

• <|·īlμμ4μ β μ * ■fana» ite^fantar qua* imteasnnd· WBtoNb dbûMb tsissi' wiMiili· mmn I teMBUl·*

daaidemiam: Mm mm« «pprabanfe

MM *FfOffitBit* NΣMMB4MI 41

3 A ΜWMMHMÎ MθIvφ·Mβ|MP Bmmmî M · qmbuadam alii» mvareodisaimia patrite· pastalatam fuit, ut infallibilit·· Romani poatifiria declarar··tur doctrina ♦at at catholic·, aad non dogma fidai. Ignoecant aâihi veMcabilsa aaatoaaa..aad aantentiam meam aperte dicam; hoc attira non potaat, quia eaaet mer· itrconoequerrtia. Etenim ai varum oat, qood ěon ■tat ex Scriptura «acri ot ax idirina tradition· Romanum pontificem eam infallibilem; eo ipao haec veritae aat Verita· revelata, quia verba ot facta Christi eouriituunt ipaummet obiectum revelationi·. Ergo «i l veruqi eet, ut fatentur reverendissimi patra·, quod Cbr»tua>mituMit Petro et succesaoribua aiua praerogativani ùuMiÎbilitati·; talia veritae non potaat non esse revelata, quia nonnisi ex revelatione cognoscere pceeuinu·, an Christus reapse eiuamodi praerogativam contulerit vel non.

Non agitur hic, reverendissiu»i patrea, de aliquo facto dogmatico, ut aiunt, cire· quod dari potest fide· ecclesisatica seu theologica, quin rit revelatum; md agitur de interpretation· verborum ipsius Christi, quae constituunt obiectum proprium et directum revelationis chriatianae; am proinde ri verum «t, ut fatentur reverendissimi patrm, quod ista ♦erb Christi ♦uterpretand sint in sensu infallibilitati· Romani pontificis, eo ipeo ex iis eruitur et emergit dogma fidei. Hx dictis igitur concludo omnino retinendae··» haec ♦erb „ut dqgma fidei declaramus"; vel ri magis placet, eligantur haec alia: *et* esse *veritatem* reoe-*lalam defimmm·* Utraque redactio unum idsmque sonat, et etiam posterior haec mihi magl· arrideret, quia ad stylum, conciliaram magis occedit, et a sanctissimo domino nostro adhibita figit in definitione immaculatae Conceptionis.

Et hic, reverendissimi patres, liceat mihi breviter tribu· objectionibus obviam ire. Summam rerum taa, tum attingam, quippe qui ad sapfoatione me loquor. Reverendisaimus episcopus Briooinai· hodie et heri ita argumentatus est: ai ♦nfallibilit pontificia definiri possit tamquam fidei dogma, ♦odesi non expectamet octodecim saecula ut hoc faceret, cum agatur de elemento primario constitution» waa.

Respondeo, si hoc argumentum valsrst, neque fo-fallibilitatem eocleaia· definire possemus, qfcia htsonaque per octodecim saecula neque in ullo concilio generali. neque in ullo symbolo fidei prolate fuit umquam definitio explicita infallibilitati· eceleaias tum D quoad subtectum, tum quoad obiectum. Dieitar aat» in symbolo fidei *endo* «Wariem edDteiteass; sad haec verb· Mb continent definitionem expressam, explimtam infallibilitatis ecclesia·, md implicitam tentum. Ergo si explicite definiri poseet infallibilit·» eoclesiae, licet tamen peroctodecim saeeula explicit·, ·, expresse quoad obiectum definita non fnarit; eniam proreus fore nihil obstat, quominus hodie dsfiniatur infallibilit·· pontifici·, etai par octodecim saecula explicit· definita non fuerit: utrinque res eodem prorsus modo se habet.

De oaetero tam Romanus pootifax tam ecclesia ip·· infallibilitatem suam constanter affirmaverunt practice, scilicet agendo in praxi «e ei sint fofallibüm, et obedientiam fo praxi obrioendo dabstamenetoritati infallibili. Pono ad probandum fos ph» valent acta

Mtp ♦ MMsb mu Immm- .Bmmvmmb |WIH tifiMM MM ♦dhAiMItt· ♦MHMî WHÜMtv -4|vκo^ı ia orba disparate. Ut quid ergo, qaasmm at eg·, ut qaid nnaaodli· gmaraKa? Aa rrı suffisarat at Ro-Maâaa pontifex inquipsret da suffragii· episcoporum in orbe dispsaborumt Ut quid tot irinas·. tot psragrinqÿioMa, tot detrimenta Jtetestis partiaalaribtM ob diuturnam absentiam apiacoporum saoram otewtaraf Ut quid perditio baoo, ut dictum fuit berif Baapoadeaat advenarii, Mm eadem prorsus ipsis ac nobis sobvenda est obiectio. Ergo ai concilia generalia utilia ramenant, etai eocleaia dispersa infallibili· ait; eorum-utilité· peri modo nullatenus «vanescit, licet Romanua pontifex praerogativa infallibilitati· gaudeat.

Et ru quidem vera, ut probe acetis, reverendissimi patre», remanent utilia concilia generalia tum ut teatimohinm de doctrina fidei clarius elucssoat, tum ut haeretici efficacius et soleninius confundantur, tum ut indigentiis et Moeautatibua eocleaia· melius consulatur, tum propter alias rationes, · quibus enumerandi· «upersedeo.

Revereodiarimu· et clarissimi» epiacopua Mogimtinus sequente modo contra schema nobis propositum argumentatus est: Definita semel infallibilitate pontificia, prout in schemate habetiir, iam non remanebit in eocleaia nisi unus iudex et unus testi· fidei. Nego consequar» et consequentiam. Remanebunt episcopi in posterum idipsum quod antea fuerunt, nec plus nec mine·, scilicet: 1° veri et proprie dicti iudiees et ~~gestes fideirpro sua dioecesi~~; 2 ~~veri otrproprie dicti~~ iutiioe· et testea fidei etiam pro universa ecclesia, quoties Romanus pontifex eoe aecum indicaturos in concilium congregat; 3 veri et proprie dicti iudicce et teste· fidei, quoties ab eis etiam extra concilium diaperais summos pontifex suffragia petit de aliqua veritate definienda. Ergo nihil omnino mutabitur in relationibus inter summitm pontificem et episcopos. Sane quando summus pontifex necessarium vel opportunum iudicaverit, etiam inconsulti· episcopis, aliquam sdsre conatitutiooem dogmaticam, veluti fecit pro bulla dogmatica *Auctorem fidei* et etiam pro aliis, epiaooporum erit rieuti semper fuit, eam cum debita obedieotia et interno mentis assensu statim et immediate amplecti.

Sed inflat dariarimus episcopus Moguntinus et dicit: Hi rea ite «e habent, ri conetitutionm apostolic·· aunt an a··· irreformabile·, iam nu^um erit circa ipsas dteerfatea fotor simplio·· fideles et episcopo·, eadem utriaqua et par existet conditio, itago iterum CanWQuen» et eoneaquentiam. Constitutionem epoatolioam excipit simplex fideli· et amplectitur ut fidelia, scilicet ad eradendum; epiacopua vero eam excipit non solum nd erodendum, aad etiam ut magisterat doctor, sciliost ad docendum, et quidem ed donandum auctoritative at proprio iurs; as psoinde ipai competit circa talem constitutionem axaman instituera elucidatioais, comparaticius, «nliest examen motivoram, exams· argumentorum, axaman taetimontorum qude ibidem afferuntur, ut et ipas sit vare confirmatus tum ia sua doctrina tum in eno munara docendi; ita ut et ipse acientaret competenter fodicare posait eam ease fidei cdhennam Sad aullsdenu», revarendimimi patras, et sub nuDo praetexta ipri compatit examea dubitativum, ac si constitutio illa dogmâtine

rofeda MMttatiaai» ‡Mita .&gtaag tan' ** **g mtefimfefe· in £8·| MÉ-4MB m'afi- IPatri ia fife. B fe anatero aiaamadi ■ dubitativum flVJMMB Aμ NMAMI Acjt B CMMMBftB XI ÎB BnAb PA

•triaeiuna aa iwwafiaaaa atafekpaeepaB Biferi-ÔMMMU

Ultima aafe ædivu AadMau quatiam tWVNMiÎBIMMI fefiN· fMJMNBtttÿ iβ Φ Mβ ■βIβ ArtÎMtioBM ÎW cIifOM MftdÎtÎMVM w-failiMlitati uàlicetpruavia raaaaltatic ąptaoporu invocatio Spiritna mmti, diligantia humana pro ririb adhibita, vol alia haiaaowdi. Ia Ma ba omni reverentia ipsfe débita et ba ài humilitate ait nullo modo oonaentire þooau Mi^i vident rata-rendtaimi brator àliqfe mdaaero bonfnrinna inter bondition infallibilitatia at madia ordinaria •tqua uiitata, qua· pontita adhibere tolat val dabat, B nt «ibi oonatat do veritate quadam tiafiniaada 'Ha media a Romano pontifie· pro iiecemitate val opportunitate adhibenda èe non Mgam Sad quaeeo, reverendimimi patraa, bate «pectant ad ài obligatio-Mm motelMn, non ad ina quo gaudet varitatea definiendi. fom not in bae nootre definition· dogmatic-non debemua tractaro de officii· Romani pontifici·, aed da aiua furib (pfervmi. Baoe, bane).

Bane advertatie, rerôrtndiatimi patraa, bae in ro aamdan ■ conditionmn Romani pontifie· at concilii generalia. Etiam concilium geoarale, ut bono advertit Melchior Canut, tenetur ad ffeocandu Spiritum tanrtum, ad þroc ooram Dao fundanda·, ad thadogoram aanaua diaoutiandoa et exquirendo·, ad omnem diligentiam humanam adhibendam. Quia vero, procor, volant définir· fnfaMibilitato ooociliorum generalium, iatiuamodi condition·· in ipaem formulam intrudere velletF Nomo can· cordate· ** C temperate Et quare? Quia ar eo ipao quod concilium general· infalliMI· aat, oertitrimum «t a priori, ipriim omnia àa media adhibet· vel edhibuiaao quae neceeaaria «unt ad indagandam veritatem.

Idam plane dicendum ò de Romano pontifice. Si oomtet ea Scriptura aaore, en divina traditione ipmm «m infallibilem in nbw fidei at ñoni decarnandi·; nullam potaat ** dubium, quod omnia modia accanar» adhibnerit, ut ab aero·· immania evaderet. Ergo nulla «t ponenda conditio ipa» definitionib dqgmetiria, quia: 1 tali· dariamtio àri inutili-, ut '4· dicti· petat; it S isnt periwikwÎMifiM, utpote largam atqua largiarimam viam fovillationib hama tioonun apmien·, qui aempar ia dubium revocarent, en èumm pontite rite at «offioantar epiaoopo· conaultaverit, en ònna indwtriam «t diligentiam humanam adhibuerit, en a fontib ■ Scripturo· et traditioni· auem doctrina· hanaarit Sedafe igitur a ąuacumq huiaamodi condition· imponenda abatinandnm poto.

Attamen nallo modo repugno monito explicative *u darierotario, quod poat definition· axarondam propcaait fUiferieeim ** ^octiminM? apiaoopw Ffe ąerborMM·· dummodo: 1 breviori aab fan ■ digatar; 3 ne varbo ąuid· in fpea introdaoater,., vftdt f portMWB poetet, oomOmo* TttMuan àtiqae bondition· impnaero ąolui inftdliUtiteti Rosoni pontifici· ok botlMdx loqwati·.

Et ha Mmt, rovermdimioii pati··, qua» vetero MpÎMitifiBÎOM) iodicio pvopoMftdn iMboi·

• Vfe WBMB .*<--B 8 wVVKa^BfewiBB ■■· fe » terit MMt ■<

ttatampafeamatadiaatiaDaLarodRit:

èaltai þate ą tju fade tertia, peat þroavia nbtiaaaai ■■■■ DaputatÎOMM jW· mInBfiÉtt ftMÎeBdkMB cB^cAmAMTMtftak gXa Ai RMMMhttM tertii <φM| M MNMı

Hia* omaib* «rpteti*, aaaoaitc tigno tintinaobali patrei dimitti tant.

48.

Oaogregario gaaaraUa ăatagaata aooaafe 1870 ialii 4.

Faria ananda dia 4 iulii 1870 bora octàva matatin· in oonciliari aula Vaticanae patriarchal· barilicaa, ganecalia werendfeimnriiiii patrum congregati· habita aat; oui interfuerunt quadringenti eexpginta hovo patria, nampa 80 oardiaala·, 5 patriarahad 8 primate·, 63 eroMapimopi, 338 apiaoopi, 4 abbate» hulli dioboeaia, 10 abbate· ġénéral rive þrecati congregationum ordinum mnnattinorum, uanm miti hebent 18 ġanarel et vicarii ġeneret ; quorum omnium nomina, quae þ ■aiignitor locorum eocutata dmeripta fnarunt, axhibet indioulw patrum octoġm Meanda congregationi· generalia, qui intar Mt COMÜii MMWBttf·

Reverend pater dominai Raphael Ferrigno àrohiapiaoop Brandurin mimam laetam oolebravit. Qua abaoluta, et raritate oratione ,4from DgmiM atm, ■UMntMeunwpnM cardinalia daLoca munero primi pcaeridie ftmg þati monuit fodio ** numtionum officio «ao functae nonnullorum patrum þateulation «xpendime, quibo· veniam disoadendi - concilio petierunt, fuaritq reiatirmem ab ipri· farta ex ambona ·ubaatevtarium perlegere. Relatio autem rimmodi tonori· arat.

..Eminentiieimi pramide·, aminantimini ap fov -Madimimi patro·, aliquot concilii patre· ** ġrurib oènria veniam a concilio diaoadendi petierunt, icilieat:

1· Ignatiw Panico èpiaoop SavanfeM· ob advenam valetudinem at ġraviarim èu ðño 0000Mt0taBi

S· Richard Whalan èpiacop Whaliugenti· pariter ob ġrarimim àu ðioccaee neoamitat··.

;Judio axonaationum àllegat diaoadendi fene cati· fundatae atqua probata· agnoverunt^ atqaa praadiotorum epiacoporum petitionem exaudiendam ·uaaerunt."

Tunc primw þro·· rogavit patro·, ut qui allegata· diaoadtndi ðv» admittenda· indicarent, par artum lurgendi aamnium «uum axprimaront Et cam fmturi pene òmn idem Nninentiarim þen·· daoiarovit aaadaa ćana a congragatioi» gmwrali fid approbata·

Nonaalli ex þatrite vidente· ob ćalor aaatiroa nimii durum ao motate àirodiuti ia Orba manaro, ·t aiagulia diatem þ quatuor hot aadire fong fD diamrtation ; eo vel magia quod eahauata iam ðiaoaptatio materia, ðimrmtib nihil þrora novi feparamte, et - contre non panda ðrib opm amte ·d ðvrat ðv qai inmripti fuarut at quotidie mmImmIob, coumIiqm ïβμπμI co· emmif demum opmioms emant rogandi, ut obtuitria loqnandi taaltatom remitterent, at dama boo modo dieh km·, luffragii· exquirendi· loew ftaat. Muitem ia b ro irflabniavwimt ðav

AMM#?

obaat—dan

Noutoe MI Mth

'nonii initimn iodixit» <tioM·:

gonor·lî continuabitur disousMo ŷW do capita quarto schematis pein— constitutionis de ecclesia Christi".

' Dein subiunyit:

- ..Obtentae loquendi veniae renuntiarunt cardinatis ârchiepiboopus Pragensia, arcbiepisoOpus Strigonieosis, archiepiaoopas Orsgooopolitanus, archiepiacopua Rbegineoais, arehiepiscopus ThaasaJonicensio », archiépiscopal Florentinus et archiepisoopue Bareuais."

Poet baec ad ambon— vocatae set arohiopisoopus Parisiensio, qui cum abesset, vocatus est episcopus Montis Regalia, qui tamen et ipea loquendi veniae renuntiavit Vocatus deinceps fuit episcopus Cornotanua etCeotumceUeneie, qui —bon— moendeda haec habuit.

ORATIO

' *reverendi patrie* domias *Fraàtitci Gandolfi epiecopi* Cornet— *et Centnneedleeuù '.*

Eminentissimi ot reverendissimi praesides, eminentiasimi et rovorsndiarimi patres.

Paraveram argumenta eatis valida pro infallibilitote summi pontificis exhibenda iis, qui dicunt dimec argumenta data t— in verbo tradito quam in verbo scripto. Sed quoniam brevitati consulendum cat, st nolo abuti patientis vestra, statim veniam ad aliquam reflexion— super formula schematis nostri.

In primn optar—, ut loco verbi „doctorie universalis" poneretur paetorw tm*iverealle*, quod magia propnum est' Petri quam ceeteronim apostolorum, quia ei dictum fuit a Christo *: *Patee ovet* m—, peace *agnae netae; cum e* oontra vox *doaiarit wùvmalü* pertineat ad omnes apootoloa, quibus in oommuM dictum est *?* Euntes docete etc.

Deinde ante vocem „definit" eaiatimar— ponendam e— voc— *et cathedra.* Cum enim, ut i— dixit episcopus Hispanus' et bene quidem, ibi agatur de docendi munere; haec vox ǎ nstbadra propnum hic habet lotam. N—, iuxta Hietxmjm— otalioe etiam doctorea, in evangelic per cathedram Moysis intaQigitur doctrina legis. Unde formulam definitionis e»

i On Mmh · revs—Meria

loottar oak san— an at atteret teMIMliaMO sitaovan emo

' Sit vota· oprisMoto ar Mateo ϕh'
• io—su. ia-ıт.
« Matta XXTUI, ta
* ÀUaSK aS ainMattnaf— Grass—

pontifiât ,ı pone appellari p——al— Qua ia m

hibet qnkti divers— ab ea re——limimi Weetmonar sternentis arohispiacopi cum eam proponit; com e B contra, ai quia r— acutius introspiciet, inveniet esmd— omnino «— utrimque —tertiam, etai specie

Noo timendum eat no cum dimtur summus pontifex personaliter infallibilia, infallibilitas ɑl tamquam personae vel doctori privato tribuatur. Hic enim sensos excluditur per illa verbo propositae definitionis: errare non *pome* mon suprema pOstoris munero /smpnss etc.; in quibus verbis manifeste apponitur limitatio, et exploditur inerrantia a persons privata et doctrina privata summi pontificie. Id— census excluditur per adiectioo— *tat ealhedru* a — et ab alio episcopo propositam. Quando enim summus pontifex loquitur ex cathedra, non loquitur ut doctor privatus, aed ut poetor universalis ecclesiae. Qdb elucidations praemima, non video cur vox peraoneiM excludi debeat ab infallibilitate eummi pontificia.

~~Optar— 2 post illa verba „ut primum eis innotoerint~~" ut adderetur mentio de episcopia, per quos regulariter decreta et definitiones pontificiae tradendae eunt populis eorum curae concreditis. Cum enim impossibile hit, quod omnm chriatifidelee audiant vocent supremi pastoris, vel ai de acripturii agitur, videant et cognoscant veram eius subscription—; oportet ut sive vox sive scriptura eummi pontificis ad cognitionem omnium et ungulorum chriatifidelium par episcopos principaliter deferetur. Unde illis verbis „ut primum eis innotuerint", haec alia adderem: per *epieeopot vel aliae evcieeiae retiam.*

3 Audivi aliqqpe qui desiderarent, ut verba illa ..infallibilitas ead— est sive spectetur in Romano pontifice tamquam capite ecclesiae, sive in universa oodesih docente cum capite" inde expungerentur, vel moderarentur;' ne duae videantur —e infallibilitate. Ego pace eorum die—, in his verbis non duas sed an— tantam infallibilitat— asseri sub duplici tamen aspecta. 8i enim duae innuoroatar infallibilitates, de bia dim non pc—t „aad— infallibilitas".

Cum igitar rare non appareat ratio ab illis adduets, bine sxistimo verbs iUa retinenda eaoe prouti in domato. Nain infallibilitas endossas dobentia una

H— auffiriart at properatur in definition— hoius quMStiooM. Nam oportet ot mtiuo earn finiamao, at nan dioster de nobia, banc quaestionem non cognitam —, non satis eliqnat— fuises. Quid? Dixit aoriptor in transacto saeculo, quod patrm nicosni nesciebant aetroo—i—, quia fecerunt deuoendero Christum Dominum ad inferos $ postea ascend—

loouti aunt do Uanaoubetantiatiooo.- Nolumun ut dicetar do nobis, quoniam haec definitio prot—ta mt, quia

BatiMMM·, epiae«pu»ApNrt

ÜMMM| •pieeoj·· ©fQMNteM BpMBO^MI PlktoriOMM| M ·fieMpM A^ttloMBMî φM MM ClkèMt·· loquendi veniae reountiaraat ünd rocatu» amboemm aaoandit epiacopue Otant··

ORATIO

roeweudQMtrw ðomim /«an» frenca» CoBot efiteopi Draattit

Eminantimi.mi praaaidae, «minantimimi «t revuHtodMMkù pâtre».

NoEto timere, parum necamaria robio arit patientia; nam, eu® in praeemtibu· uroumatantiii morelitar ait impoaribilia atria diecumio (manner), nullam tbreiin, nullum factum hiatorioum aggrediar.

Libentiaaime taouiaaem imitât pluma reverendiaaimoe patrea antiquum·, doctiore· at eapiantiorea. Bad honor mat epiaoopalia ma cogit loqui. Hio aocuaatae ·um ; hie me defender» debeo.

Eminentimimue orator, quam multum veneror, dum aooanderat ad ambonem mihi benigne ðixit Ego volo te impugnare, noli nimia moleote id lana. Credebam illum publici» aoetria reboa mixtum, eminentimimoram cardinalium aequantem exemplum, viam nobie reconciliationi» indicaturum. Bad contra apem aavuriu· iudicium in fratre» invocavit, immo ralde doluit quod ax ore meo errorem «xcommunicatum, ut riua verbi» utar, audimat, «imulque mihi circa c appellatione· ad concilium affinxit arrorem marito damnatum, aad quam expreme «t fortiter impugnaveram. Statim litterae miai, ut apud ipeum quaterer; ·ad nec indicationem deoretoram damnantium neo reaponeum obtinui. Plura auatinare poaaem, euatirero murmura, vel, ut cum » Auguatuw loquar, pomem ·uatinere adhuc munnuria (riaue) ; ead quando agitur de aocumtiooe contra doctrinam, taoare non poeanm neo debeo.

, Hia dicti», brevem animadvereiooem fanare voto, quaa, ni fallor, rovarendimimo· «t dnctiarimoe fugit oratore». Dicitur in rebamate pag. 13 : ..Qoouiam varo infallibilita» «edam eat, eive apretetur in Romano portifioe tamquam capitia eoole»iao, »iv· in univena «ocieeia docante cum capito unita." Ex hie verti» concludi fu poamt infiimnUtMiM f mum pontifioe ita «niuaiva raaider», ut numquam in alio ·ubiecto «siotero pceret Attamen a Liguriae eat dare D videtur dicere, eam remaner» in corpore «pieoeporum, eed« Romana vacante, val a papa dubio aut «tiam ha··ratioo occupata. Apud ipaum «nim bare leguntur do caau papae ðubii „In quo caau,ait, aupremapoteatoa Mt in MoeOio Bbm μ μ μ ῑμ fidM» ten φηηî definiendum quia eit vera» pontifes." Et in praa-

' Owii· Ma· egieaert qae· tieMit reveeealMn·een·«BH aaetotoria Nfaette fa aMMien» bate· «eagngaMda

MM&M *MM* teÎB M kMfteÎBB Iflbt ^OMBt» ŭ OMB mIBBBB lmM φBM^M MM MtM oëφMiM fMHt» A ad «lia adamanta do «attam remitti peint, pat» at verte aaparit roteia auppriaaaatar, «t dicatur pimplîcitetf fiMNPM AÿàriMMB 1mm ie/WÜWWetoM m! 10MM 04lMBfM0 O^MC^NM *99* M^BM^W, MÎ *MM 99Bi99tÜi* ooo Ioo Îm m/WIAiIiIm·

Tandaan peto at in fine capiti» ante caaomm potator bat tarta liawmpta. «x «latiooe impnm reverendiaaimoruin Daputatorfan |teg. 33 et 34: „N«c tamen «xinde y»» condudat, inutilia fieri concilia, at epiaoopi oaaauaut aam indict. Nam etai ia pontifice utinfallibilitre, tamen non dabat ipaa ia ooatrovereile fidei diiudmndi· aut «oli «no iudicio fidere, aut expeotare divinam revalatiorMm, aed adbibat» diligentiam, quantam re» tanta poatulat, «t ordinaria media. Medium autem ordinarium ao proinde neca» earina eat concilium maim aat minue pro magnitudine vel paryitato rei, de qua agitur."

Quare rererendiaeuni Deputati bare quae eua facerent verte ranteerent m testum ineerere, maxime ri, ut opinor ot eparo, maiorem aio numerum patrem ·ddttMMtkt BCNMMMMSB K^MOMti ŭdUD? Quàd ad me omnino formulae Antaminianae tam eaepo laudalba, quae «icut apieooporam iura ot aummi pontifici·arvabit «t tuebitur, toto corda adhaereo ; aina qua nae mala nec animorum detrimenta prudenter effugiemus Anxietata» maea aicut et étudia vobi», rçveraodueiaii patre», humüiter aubiirio.

Poatretao loco, plaadaotiboa univerai» patribua, renuntiarunt reliqui omne», qui «upereraat «x in«oripti» oratoribu», nimirum «piecopua Bolinanaia, abbate· generalia canonicorum regularium Laterane»»·' aium at oongragationia Vallia Umbtoaaa, gMMratia ordini· Carmalitarum veteri· obaarvantiaa, arohiepi ·oopu» Cotooanai», at apiaoopi Divionenaia, Gmetan tifiOBM, AUm· SB^B&MNNB^t TWsUtiMMCMftf abbae generalia ordinia Cietarneneimp, nrenoo «piaoopi Galvieoaia, Antigorrenei·, Faliacoduneoria, Eporedianai», «t Boaoenaia

Poat quoram ranunoiationam eminentieeimue praa··ee dixit:

' ..Cum nemo ampliae vaaiam toqaandi perierit, decfaramue apocialam dieoumiooem qua^i capitio emo abeolutam,"

Univeraali· hic factu» aat laetantium «t piaadaatium' clamor.

Poatmodum vu·» idam primo· pneem proximeon oongragatiqoam indixit hie verti» :

,.Proxima congregatio gtnaralia habebitur craatina dio bore octava, in qua poat proaviam relationem nomine Deputatioauo pro reboa fidei fariandam deaineaddtiouibro in tertium caput noatri acbamarie et canorem, qui ad boo caput partiret, proporiti», euffragia «nmrentur."

' Biaoe omnibua abeoluti», patre» dimieri euut hero rena cum dimidio.

«*»·

• ABagt rtrert «reMtotoeogam>ittenigmiin Cteteo ·eattaaen toMten te «tagtogaMena gereeali A W teag IMA ·aLMO-at.

ORATIO

circa illam maximi momenti qoaartiooem ds Bomaai pontificis ixtfaUihilitast·. Haan doctrina catholica, at mihi videtur, eafficienter vindicata «et, «t obwctioM contra eius fundamenta acervata·, satie dirutae fuerunt. Nulla ratio est cor eadem argumenta aut nova disquisitiones anteponere, aggrediar. Attamen, cum regionis Canadiensie, ubi natus eum, fides, es da re, in hoc «ancto coetu, vix «xposita ait, aliquid ad hanc manifestandam afferendum «em iudico. Cum insuper dictum fuerit, fere omnes unitarum Statuum Amerinae episcopos, sacerdotes et fidalss propositae definitioni non favere, ego oenior episcopus sive Americas Britannicae, sive foederatorum Statuum, a veritate, a magnae regionis honora, neenon ab officii nostri sanctitate motu·, dictam assertionem, utpote nimis generalem st coasequsnter ergs multos iniuetam contradicere compellor.

1· Et primum ds Amarica Britannica boo dicendum censeo. Oallo-Canadiensis quoad originem at educationem, per quadraginta duo· annorfa patria vixi, sdptem annis in missionibus Novi Brunswick exceptis, ibidem doctrinam in nostro schemate oon-, signatam semper professus sum. Sic etiam àb initio colonisation», omnes incolae Censdiensss crediderunt. In hac enim regione, ubi viget sancte religio oatbolida sicut in apostoiicis temporibus, cum illustrissimo eo c reverendissimo venerabilis ecclesia· Quebsoensi· arohiepiacopo, qui, ei non abesset, idem testimonium attulisset, cuncti episcopi dietriotuum dictorum Canada orientalis, Canada occidentalis et Flumen rubram; usque ad longinquae maris JWici ripas, derue quoque «t fideles, toto corde ananimiqu· vooe definitionem de qua agitur expetunt et portaient. Hanc doctrinam in eosdem nuper recognitos tractus, currente decimo septimo saeculo, attulerant missioaarii ex Galli· venientes, necnoa et primi coloni qooe religio·· Britannia transmiserat; et de die in diem hanc fidas dilectissima ib supra nominatis loris firmior evadit.' Idam quoque, non obstantibus quibusdam diette, affirmandum «et quoad disposition·· oleri'st fiddium provinciae Halifaxiimeie, ad queat districtae iam memoratos Novi Brunswick psrtinet; nul!· est ibi alia •enteotia «t eimilibae voti· arenas «moventur.

9 Qua· varo dioenda habeo circa foaderato· Ame· ricae status, specialiter «ponam de provincia mea Orogonenei, idsst, do sdoptionia meae patria dOeetieieaimmn, rogionem ipeam Vidi in vioeuriatam qpoatoliaim «rectam, tribosqos alii· aanip «lapés, ia provinciam onoloeieetinam Episcopos dos, sacerdote· at fidele· optima cognosco, «t confidenter «eeeran poesum omnes credere, sicut et ago, Bomaaum pontificem beati Patri successorem infallibiliter omnee docere gentes. Etenim : 1 credimus supremum ducem I eoolesiae officialiter errare non pome, quia dite nequit matum, dementem et eepientiaumum Deam imposui··· gregi, quem per sanguinem Filii eius dilectiaeimi redemit, pastorem fallibilem, qui agnos et oves ad nociva pascua vel inter lupo· ducere posset; 9 credimus quia, cum mysticum ecclesiae aedificium usque ad consummationem saeculi permanendum sit, ipsius fundamentum eodem modo et tamdiu stare debet; 3 credimus quia, si Petrus ab errore non immanis eecet, Isem Christus Salvator noster inf vanupt ei imposuisset munus confirmandi fratres suos ; 4 credimus quia sine blaephemia asserendum non eat nec innuendum, Dei Filium unigenitum pro Petro Patrem suum aeternum frustra oravisse. Haec est fides nostra, in qua per totam provinciam Oregonensem vivimus et laetamur.

3· Si autem generaliter consideremus statum religionis oathoiio·· in suprsdictis America· Snitis atatibus, haec exponenda esse videntur, scilii ; septem sunt ibidem ecclesiasticae provinciae, sexaginta episcopi, 2500 sacerdotes, et quinque vel sex mille millia catholicorum. His positis, asserere audeo, antequam quaedam obeerurfibaee definitioni haud faventes notas fuerint, unanimem fuisse paetorum et ovium fidem nlafive ad summi pontificia inerrantium. Etiam nunc, quamvis episcopi aliqui plus vel minus mutati videantur, testificor omnea, iisdem paucis exceptis, antistites nostros et praesertim doctissimum veritetisque studiosissimum arohiepiscopum Spalding, celeberrimas eoelesise Baltimorenaia praesulem illustrissimum, omnsm cieram, omnes quoque laioos firmiter et aperte profiteri, Christum ipsum per os Petri ex oathedea loqusntis, in perpetuum universum orbem docere, etsuprema Romanorum pontificum iudicia «eso irreformabiliter tenenda. Ideo multo verius dicendum «met, fere omnea catholicos provinciarum D nostrarum, ab Atlentiris littoribue «aqua ad noatrum ingen· Pacificam asaro, com phmeu «t submiarion· ■tatuendam dafiaitioMm quam primam accepturo·. 4 1Wimputo mao ite veraciter «t ex toto corde allato, haec aequantia addere mihi liceat!

Hio «et modos qao invaluit-apud fideles nostros iQa de infallibilitate eodeeia· sententia; chrietianas piaaqae mattae pueris suis saepe diotaxsrunt, papam principe· apoatoloram euoceeeoretn, Domini nostri laso Christi vicarium «esa; hunc ducem eotdesiae usque m finem sacrali pertoameotie, Deum ipsum ripromntara auper torrem; eidem a Christa lacu devae rsgni «balorum datae fniase; episcopos omnee a summo pontifice -mimos, inatitutiooem et iurisdictioosm ab aodam aocipsr·; fidatq pspas in nomine Spiritus mneti loquentia deficere nequire; eupeema «tue mandare pro toto chrietianoram populo obliga-

*><^ntartritoiato as reveeeaMertae teadpsl

OβB ¦MhBB ΦMNAo IBNl 4MB IsdBBBq MMflfo Vstteaae hâtante, babtee uso Mette tessiteMa «sana, rege «atn st ssMsss pwsssrvster «em sHte ssaeM VsStesai tere· fsnus, steel st Msttau Aautteae s^taMsastes «tesa mmtrt psetlfate prteaSm ot taMUteie et^tatasg qmtodtMat· Dsbss

Bmsm «s IV MH im
KxesilsatiM teto.banMuae qirvas
t Vt· Msrtsslm Msasbst
••ebttpteeegm Qtegeaafedteano sites ^Orsgœdte.

ÎB BtM |NNMΠMI ÙBjfÎeite t MÎMMi
▼i|B· ¾MÉHB| Wt Ü» ÜBMB» MMBÎftetV· CttMMNN
«μ μ μ· f^UU··· teaMBMM Mtvi μ η Iμ &μ A
i—w— MM· MfaUftfil·^ d *·
«iOMUB Đ WMMMnMftf ·4ρ¾NI BN ÇpjBTÎBM
demeantiaat Bt idam oarôrmatar in Mtt) invanta-
tit tee þt mIbmmmi UtMtenHi þtMi pvbli"
βΐΐiOMM/ φMMB JNC BφMOOφOHMî ** S ***
Mm par paroohoram inatruriioam quae tractant da
vicarii Chriati praerogativi·. Hine veneratin, piatae at confidentie quae erga eupevmufi paatoeam in oenibm orbia oatholki regionibua manifoatantur; Kino illae multiplice» eteemoqmm quae ad padaa aim par bpiacopoa at aliia modiq afferuntur.

Hocoe iua plenum quo Romenua pontifex g •baqua errore iudioat, dootorea acdeema-agnoverunt, novemdaoiip eaecula tamquam ramper vigena at divinitua fundatum praedicavarant, ipaique Petri euooee-aorae confidenter exercuerunt. Si autant non «aeri legitimum, M» a divino Aandatore dooatitatum, aequaretur dootoree cgragio·, omnea annota», totamque eocleeiam uaurpationem nullo modo iuatificatam perenniter approbaviaoe; quod certiaaime de «ponto Chriati immaculata minime dicandum eat.

Pmeeena etiam quaaationi· atataa oonriderandua eat aient «upradictae doctrinae clara axpoaitio firmaque vindicatio, ita ut dicere non timeam: Couac iam iam *indicata* eat. Etenim maior pare populi obriatiani, maior pare moerdotum, maior quoque pan totiu» orbi·•piaooporum, aupramo pactore malt» modie abnuant·, aie toto corde confitentur votiaqw haud ignoti· palam dictitant. Unde, ei erronea emet «entaatia quam caput ri membra concorditer «uatinent, promimioom divina· C inanm eoaeiment, ri portae inferi advenu» errimiam tandem praevaluiment Abait! Nonne dictum ari? Verba mea aoa praeforibemt

Plurimi oratore» in hac «cocta aula ditarunt, per definitionem de qua diqmritur, actam catholicorum erga Chriati vicarium frigadectam ri fenea panitua extinctum fore. Tai» appnhmwio, ut mihi apparet, nullo nititur fundamento. Cenaao utique quod ai exoptata aolutio praetermitteretur, aanr ri reverentia, qua· beatimimo patri tamquam tributum a pii» filii· offerantur; aadeta forritaa noa nmaneraot Si autem infallibilitaa univwmli» doctor» definitive affirmetur et deelarriur, tuae revera pmtor agnorum ri ovium, nova gloria oonmatue vaoaeabilior •morequa dignior, ante oculea vere credentium ia futurum apparebit.

Dictum mt ineuper, ramdem definitionem turbatioom ia toto terrarum orba producturam man Hie diatinguandum videtor; producet certo odiari epecra-tioM frad tincte· tiodt· inûnicot» t Imo non mirandum, oum 'plenior principii anotoritatia affirmatio oonailiie eorum non faveat. Producet etiam murmura, moeatitudinem, aegrum otopomm .apud aliquo·, qui aomaa catholicum retinento», attamen opinionibee quibuadam mundum regantibua anideeu deaiderant Sed cum boae par aaaoula vicena doctrina verita» eit · Deo ravetata, eotemni» aim paoclamatio, ab hao canota eynodo facta, inter oennm qui nomina ctaietiano ferventer gaudent, undique at in perpetuum maximam confovebit leatifiant

Id mitem affirmare pomum pro Canadien» region·, eicut iam eignifieavi, pro vaatimùna foedero·

(■a at henndiero tariw^par tot— novum eeatmra been, p pale fcniaali neqam ad aaatial· plage·, parroderat·

Qtojiraptor, piariaua ad win pertinaatibm ratioeubw puatanaiaaia, divino toetimnain innixae, gfortea* D*b <MHUpoto*tM i*towii**t *B*îNi**φ** **» lutom eupiena, hate definitioni da Hnaaani pontifici· infalîibiliteto, uti in quarto capitulo arhamatia exprimitur, aa»entii»vval»p.

k

ORATIO

reverendi patria domini *Mei»i BietM*

wohaepiaoopi Bbegmenew :

Inter tot anna pramolaa doctrinae, eooailii, ao virtuti» lauda praaxtantea, qui da quarto achetnatia oapite dicaarere, Romanique pontificia, aummi eccleaiao doctor» munero fungentia, inerrantiam omni argumentorum vi defendere adgremi eunt, atque rem penitae, meo iudicio, confecerunt; haud mihi omnium poriremo loram «m exietiinarom, niai e re omnino eem duoerem'cordia mei adfectui erga Chriati vicarium, at apootolicam aedem aliquantulum inthdger·, eat» meo officio facere, atque iuxta ipoiua capitia IV veri» perpetuum ecdeeiae uaum pontificiae infallibilitati tptimonium raddantam, «altam ex parta aliqua qua» uaque adhuc probata non fuit, dédaraie. -

Quapropter apud Rhegintomem dioeoaaim 'mea» aolioitudini creditam univenamqua accleaiam, quae in Brutiia aat, raiueque, excepti» tantum paucimim» dioeoaribua, autropolitant» habetur Rbeginenria •rehiepiacopoa, iBam viguiaae atque vigere doctrinam emero, quae Romance pontifice» in rebu» fidei et morum proponendi» errare non poem merito affirmat er docet. Sed Brutiorum eccleaiae non aecua ac caetarorum Italiae eodmiaram fide» de pontificum infallihilitate ita apud omnm in comperto mt. omnemque dwputaticnia aleam evadit, ut tompoa ao verba fraetra inauntotet, qui rem ipm loce clariorem adhuc declarer·eniteretur. Eminentimimi et reverandiaaimi petrae, ia dioaomibua proemrtim meridiani» Itali·· doctrinam da pontificia infallibilitate fidele» cum lacto ipeo, ut ito dicam, at ab unguiculi· hauriunt, ut revarandie-•imua Tanetnia epieeopue diaerte atque luculantor oetandebat. Quod nullo pacto, ut aliqui autumant, praeiudioiia tribuendum rot; eed a fide illa omnino rapatendum, quam principe· apoatolorum Patrua « Pculua maiocaa noatro» docuerunt. Indubia «iquidean monumenta evincunt, Petrum ooclmiam Neapolitanam aliaequa ex nortrie funda·»; Paulum voro oooimiam Rhagineewem, ex qua evangriii lux in propinqua· emanavit regione·, inatituiaae certo cartiua eri; ia mon· oatbadial» aedmiw fronte verba Actuum apoetoloram, qma^aali itinera referunt, magnae oooaignantar littaria: Cfrnmwemrafa» deaenemw Rapenm.

Quod ei nobia omnibue pergratam quidem fecit revotondimimuo apiaooptae Chatrimaria, qui Oalliaram aedeaiw honoram vindicavit, pontifiaiaaqw infallibilitati» boato· non gallicane·, «ad potio· *aatigaili*-oanoe appellari dabar· lucuiantoroateodit ; ai hoc idem alii itarem attingar· e le exiatimarunt, alii autam Hungariae, Hiapaniaa, Hibernia·, Anglia·, Dalmatia·, Armenia·, utrimque Amarica·, raliquaramqw orbi· «edeaiaram da pontificia infallibilitate tredi-

> Oeatto habeat» ab uehtapieeup· Bhegtaead eaaer a·· |et ÎT *ia* Beeeato ptotitai tetaMMUtate, qal «a» |»|»>att venito reBaaeiavartt, ea» rearitttt ravenWMa· taato· ea· «critoto «anaM Vitiml — *Mta* emawta

otardtaNe na

twnhtt NNnti

garmanioi· regionibus haMte asetahnatur, quaaqua stituit. w

Hanc autem doctrinam pontificiae inematiao hr vere, indubia evincunt argumenta

Etenim maculo VIII Bouifarius snnotiasimos an» tistee, qui Germanicae čoclmia parens iura meritoque nuncupatur, quippe qni plurimis regionis illius po- ƀuli legatione apostolica insignitus evangelii lumen primus invexit, Romanorum pontificum infallibili- B tatam procul dubio egnoaoehat, oum ad catholicam earvandam fidem ee pontificum subditum discipulum profitebatax, ita Zaohariam papam alloquene: imtimis subnixe flagitamus precibus, ut sicut prasdecaeeorum vestrorum pro auctoritate aancti Petri servi devoti et ŝubdit diecipuli fuimus, sio et vestrae pietatis servi et obedientea subditi sub iure canonico, fieri mereamur; optantes oαiλoHoακ ei unitatem Bomanae eccleeiae servare, et quantoaoumqua audientes vel discipulos in ista legatione mihi Deus donaverit, ad obedientiam apoetolioae sedis invitare , at inclinare non orneo."

Huc etiam verba redeunt, quibus Bonifaoiua ad Stephanum II scribens, deque rebus etiam ad fidem pertinentibus egene, aiebat: „Si autem .minus perito aut iniuste a me factum aliquid, vel dictum reperitar, iudicio Romanae sedis prompta voluntate et humilitata me velle emendare spondeo."

Neque silentio praetereundum existimo, divum Bonifarium tuam de Romani pontificis inerrantia satis suparque protulisse sententiam, cum quod ad plurimas res fidei ac disciplinae, quid Romana teneret et doceret ecclesia, enixe aciaoitabatar, atque apoetolicae čedi doctrina fideles episoopoaque Germaniae imbueret; quo factum eet, ut Gregorius II per epistolam a Bonifacio oompêMatua, hoe ei faceret responsum: „In iisdem epistolis quaedam subnexuisti capitula, sciscitando qualiter taMot, uri doeest hoec sancta aporioHoa Romana societal. Bene sutis, quia beatus Petrus apostolus et apostolatus ot episcopatus principium extitit, et consulenti tibi de statu ecclesiae, non ex nobis^ quasi ex nobia, eed eius gratia, qui aperit ce mutorum,' ot linguas infantium facit disertas^ qualiter tenere debeamus apostolici vigoris doctrinam dicimus ı■. Heeo ergo, frater oharissime, ex apoatplicae sedis vigore scripta sufficiunt,"

' Gregorius autem Π1 ob eamdem penitas rem ipsum Bonifacium ita adhortabatur: „Iteque non desinas, frater revarendiarimei dooMgp ĕo soaotam oaiholioam et apoetolwem Roaeoaae teris» frudsisonews, at illuminentur rods· et viam salutis teneant, psr quam possint ad aeterna praemia pervenire."

At priusquam ad alia gradum faciam, illud obiter (animadvertere duco, divum Bonifacium nullam umquam distinctionem agnovisse inter pootificsm ot sedem apoatolioam asu, uti aiunt, inter aedem et «dantem. Et re quidem vera, quod ad auctoritatem attinet, nullum inter pontificate, aedamque apoatolicem intercedere discrimen ipm Bonifarii ad Zaohariam fatetur epistola, qua ipeius ƥontifici veram doctrinam ediscere cupit: ..Quapropter ei boo, Deo inspirante, veraciter ƕmpier voluerit, consilium et praeceptum testons

Ineunto ftipf· «aaoulo IX inter Caroli Ma^ri capitula illud satat, quod inenrihitur ' „De tollit: „In memoriam beati Patori apoatoli houotumm

nobis eaoardotalie mater aat dignitatis, eoae debeat mqpisbu mrfaeiaehnar ntfiouM. Quare earvanda eet oum mansuetudine humilitas, ut licet vix ferendum ab illa aede imponatur iugum, feramus, et pia devotiona toleremus." Quae profecto verba tum infallibilitati apoetolioae aedis favent, quae debet eme mogietra eodttiatHeas ratiottu, tum mirum sane in modum iis satisfacere videntur, qui conciliarem huius infallibilitatia definitionem tax' JerenAu» ûtata» appellant, atque onus quoddam constituere autiuAnt, quod ohristifidelm nequaquam pati poeaent Verba siquidem, quae in medium attuli, noa suadent ferre, piaque devotione tolerare, licet vix ferendum ab apoŝtolic ssde imponatur iugum.

Ast enim dogmatica de'Romani ƥontifici inerrantia definitio, iugum aut onus vix ferendum nullo pacto appeltari poteet. Ut enim illud silentio praeteream, qua oatholioi homines, ut fere omnes etiam adversarii Ion diffitentur, pleno ħenti obsequio decreta Romanorum pontificum ubique suscipere «olent, fidei veritates onus ŝppellar «ane est inauditum. C Quaeoumque enim fidei veritas, quamvis ħumana mentis captum exsuperet, eximia omnino dicenda, habendaque eet Dei gratia, quae hominum menti novam indit lucem, sublimemque doctrinam amequendar^iroponit; bino fit ut miserrimos iure meritoque popam illos existimemus, qui caelesti fidei munere carent, errorisque tenebris obvolvuntur. Nonhe gratiam quantmaximam nobis Deus contulit, cum Trinitatis mysterium aliaque multa mentis nostrae4eptum penitus excedentia nobis revelavit, quae neque aliis, neque ipei Hebraeorum populo revelaverit? Verum «d id, quod mihi proposueram, redeo. Et gratiam Dei quidem omnea uno ore appellavimus definitionem dogmaticam de immaculato Deiparae conceptu; quod ei boo dogma, ob amorem, quo omnes in sanctissimam Matrem nostram inflammamur, gratissimum omnibus obtigit, aeque nobis gratum esse debet dogma, quod supremi capitia eodesiae gloriam spectat, atque ex quo D innumera ferme bona in .rem christianam derivare praevidemus.

Eodem saeculo IX episcopi, qui ex regno Lotharii in concilium Mete·» convenerunt, verUm fidei doctrinam ad srroosaa ŝroendq ħovitate a Romanis pontificibus quaerendam affirmabant, atque Nicolaum I "ita synodica epistola proaaqusbantur: ƀAipis documenti· ot pontificalibus decreti· multipliciter informamur, nt veetri eauotiasimi apoetolatus apicem, principis apostolorum fide et nomina ocnaacratam, ąuotis annota eoclmia aliqua novitate pulsatur, humiliter adaamus, ibiqna vari consilii aalubarrima instituta sincsriter hauriamus, ubi mitis magister Christue et summum caput nostrum fundamentum eotdsaiae posuit."

Quid quod patres concilii Triburieosis opus eam innuant, Romanorum pontifioum deoretis oppugnare

kMNtiiNB· mUhmAÎM^ BMBBφB MMI
In epieteie «ri·, fM piils|râtin «riUMi Iggl·
MHB: mOm- (BBBM MMÂWb 4MfiB· MqbB ttMttMÜ
Ma, poat «MMgriia... baiera· «ramAt» «pratato»
NB·«ȣ BM MB <t'BjpNICÜOMBBI MβBNBBB MÜI
praitfhaiB deerat» eerie nnrarria», neritieee et
epfMgBMM» βἐτ· bMMttQMi ■!- M^MBMtioii «t OB0Ù-
boa rarae fidei oppugnantibus rsgulra."

Varan et ad sratmlnm XI me ocofsatim eearar-. tan, dacuno praetermirao, cuit» apsrtiraima Me ia re doomnanta ignorantiae tensbrae late quidam obfuaae nobia invidere videntur, ia concilia Oabnrianei «e Italian Garmaniaaqm epieoopis coacto irataaa firieee constat qrnodalsm disoeptetionem habitam inter regie Hehrici IV advocatum at Romanae radia defensorem, atque hunc caeteris adprobantibus liiviras novimus: „Fidem quippe violet, qui advenue illam agit, quamater eat fidei, «t illi contumax invenitor, qui ram, nempe Romanam aedem, ounctia eoohuia praetulisse B oognoecitur."

Sigefridue vero Moguntinua antiatea ad Alexandrum U scribens non modo de Petro haec habet: „8pecialiter ille magnue Petrus iuxta solidissimam nominis sui firmitatem, et firmimimam fidei confessionis suae soliditatem, eius (ecclesiae) et tantam auatentat fabricam, ad boo quidem electus a Domino nostro dicente: Super Aone *petram aedificabo ecclesiam meam":* sed etiam Petrum ex privilegio Romanam aedem exornasse colligit; „quo maiora ecclesiae negotia (nempe, quae ad fidem spectant), *et* difficiliore· causarum exitus ad ipsam relut ad caput referantur, eiueque iudicio cuncta salubriter examinata in portum salutis dirigantur." At ipsius Sigefridi ad eumdem pontificem scribentis' pulcherrima occurrit sententia, qua'concilii Moguntini statutorum ab Alexandro confirmationem expostulans, inconcussam Romanorum pontificum fidei firmitatem a C Petro transfusam ita adserit: „Ad hoc namque opus ea instituit et confirmat fides, quam beatum Petrum caro et sanguis non docuit, sed Pater de Unigenita sno per Spiritum sanctum ei revelavit; quae utique fides, sicut Dominus lesus pro eo rogavit, numquam deficiet; sed per beatas successiones apoetolicorum praesulum (id est successorum Petri) ad confirmandos fratres (id eet successores omnium apostolorum) usque in finem proficiet."

Neo minus consonat concilium Quintilineburgense, quod canonem primum ita prosequitur: „Cum », ordines iuxta ordinem suum consedissent, prolata sunt in medium decreta sanctorum patrum de primatu sedis apostolica·, quod nulli umquam liceat eius iudicium rectractare et de eius^ iudicio iudicare." Quod a totius synodi publica professione laudatum est et confirmatum. Luculenta pariter sunt, quae saeculo XII synodus Tullensis dioeoesana habet de ad- D struenda inconcussa ecclesiae fide ex petrae, nempe Petri eiueque successorum, firmitate: „Ut sol, inquit, et luna sancta refulget ecclesia, quae super petram fundata haereticae pravitatis irritamenta respuit, nec recipit blandimenta."

Huc accedit synodi Hildeabeimenaie Π, saeculo XIII sub Honorio III Mactae praedarum effatum, quod, fidam Petri, ratione primatus, qui in successores transfunditur, numquam deficere evincit: „Licet doctrinis variis et divertis hostes fidei lacerare studeant Christi tunicam inconsutilem, tamen remanet indivisa; naMhortae inferi non possunt adydrsus fid ecclesiae ^tevalera, ipso Christo adtfatrem orante,' ut non deficiat fides Petri." Quare-perbelle etiam in epistola Guidonis petris cardinalia, legati ad provinciam Magdeburgensem, quae concilii Magdeburg BBrtNM B^β MMpMfaMiï jBtaMMMIBI ΛββMBB ·adraia, assat b saaste Patro apaatalnraaa prismip·, • DbbÎm fiBotaiMMi obtiMÎt, ββIιμ μ Ilβ BM^BM fBBdMNBtBS BKÏBBBBBB» M pNBMftMB M-^ jtt> b chrietiarae Mai prafcaaraaa te fida, rsligim» csanique aaaitiawmia ċrafirmarat.

Hue spaataat rasta qaibua, saraulo XIV «aribnm provincial· Magdaburgsm» ab Albeat» Π Magdeburgaeai aroiùepieoopo celebratum da Trinitate deque fide catholic· ageaa fidenter affirmat: .Jiihil aliud eat nrertendnm, tenendum ral diqeodum, niai quod Romana eradit, tenet et docet etiam piiseime et prudentieuM BMtw MBtnuu

Doctrinam de Romani pontificia infallibilitate consignant, saeculo XV quae in dioeccaana synodo Olomucanai a Wcneaalao patriarcha Antiocheno, eederiaeque Otanoomaia commendatore de ecclesiae Romanae primatu dieseruntur, ipeiusque immobilem.· in fide firmitatem ad ecclesiam in eadem fide eoli-■dandam aperte aut supponunt, aut adatrnunt: „Eoclesia Romana, quae eet mater et domina omnium ecclesiarum, quam inscrutabilia divinae providentiae altitudo in universis dispositionibus incommutabilem voluit, totius orbis obtinent principatum."

Eodem autem saeculo, concilium Salisburgeoae provinciale sub Eberhardo archiepiaoopo doctrinam de Trinitate exponens, ait: „Nihil aliud ret credendum, tenendum et docendum/ nisi quod Romana credit, tenet et docet ecclesia piiseime, senetiaeima et prudentissime mater nostra."

Tam alte autem pervaserat omnium Germanorum animos, saeculo XVI persuasio, ineluctabilia plane esse, quae per Romano· pontifices in fidei rebus sancirentur, ut in Lutherum, errores disseminare incipientem, Maximilianus I imperator veram ex7 poscens doctrinam ad Leonem X, qui poterat et depebat de omnibus fidei quaestionibus iudicium ferre, erranteaque compescere, atque ad saniorem mentem redigere, ita scriberet: „Accepimus non adeo multos ante dies quendam fratrem Augustinianum nonnullae conclusiones in materia indulgentiarum scholastico more discutiendas disseminasse.. Verum cum suspectae assertiones et periculosa dogmata a nemine melius, rectius et verius diiudioari queant, quam a beatitudine vestra, quae sola ut potest ita debet vanarum quaestionum, sophisticarum rationum, et verbosarum contentionum auctore· compescere eto."

Quin Romanum pontificem in fide errare non posse Lutherus ipse fatebatur, rei fateri simulabat, cum Leonem X, de catholicae ecclesiae sensu testimonium praeclarissimum praebens, sic adloqueretur: ..Quare beatissime pater, me prostratum pedibus tuae beatitudinis offero cum omnibus quae sum et habeo. Vivifica, occide; voca, revoca; approba, improba, ut placuerit Vocem tuam, vocem Christi in te praecidentis agnoecam. Si mortem merui, mortem non recusabo."

Ex luculentissimo hoc sensu traditional! factum esae reor, ut synodus Hildesiensis sub episcopo Valentino asseveraverit: „Quod sancta catholica et epeetolice Romanaqne credit, tenet et docet ecclesia, sanctissima, piissime et prudentissime mater nostra, et nihil aliud credendum ac docendum statuimus, et ordinatfit» et praecipimus."

Qua in re ingenti animi laetitia affiriniur, cum a Germaniae conciliis matrem prudentiseimam nuncupari saepe percipimus ecclesiam Romhnam, quam nonnulli tum in observationibus typo consignatis, tum hac 'etiam in aula imprudentiae accusare, nobia certe omnibus moerentibus atque admiratione correptis, visi sunt.

Him «tiM(_>qrtioto' dioasasea· AngMtenpaaA oâNfal MβAî m^L
'OÜKMM oβιχHββli» «t epÎMopo JLttfWtano pMMàte ·giteapo ite 1MB fidb··
Dilûgei· wbImim Kqommmî t—(κ^μμ* in- mÔmÛobMi gMM wugvutai Jhft Ï1H·> f terit ¾^
corruptam anuMiat: „Cum tote areatioais wwm «ttit, qwunqtaa saorcaaaata apoatalioa Bornana eeeieaia,
ratio atque Bedamptiouis Matra· fuadamantam ia omnium aootetiaram mater at magiatra, aolit na
■usum- individûasqea Trinitati· reeta indnbitotaqae tuatur, oaanm qui chriatiaao nomina caneantur uno um
fida consistat, «t aBadamptore Maire lare Christo profiteri ŏabant.
par sms apostolo· uns fidto catholica ia uadvsroura Idaat autem Hungaria vare ad Carmania· aea
orbern, onia· ptiptotil· Bomaaa· aadi «t türi Patri pertinent, iuvat tamen hio da aa aliqua dicare.
·postoli praerogativa iure tiibuitar, darivato ait, Neminėàh latet, paroalabram epiacoporum Hungarian (
·totuimua, atque omnibua *prnahteg* aaivarso oijuo at eoavantum atotias aeverequa quatuor gallican·· pre-
populo noatrae dioeoasiamandamus, ut in ránrtn fide poaitionaa damna··, ia ecqua uoc Mm naetrepolitanM
catholica, quam divina domantia, at aaMtiaaimonua 8trigonianai· ·rchispsaoopnm diaitoo'. ,Jntar «aatem
hominum praadiqatiooe, aaoundum *ppee&ctae* terte autem, quae ao nobis corrigenda at eliminanda ob-
«adir purum et inoorrqptem traditionem maiora· noatri tulerunt, et morem pati non ponunt abaque evidenti
ab initio aoosperuni, oonatantea, firmique permaneant, periculo animaram, non ultimum locum tenent qua-
qamdem. credant, obmovent et dooSant" tuor illa· propoaitionea, qua· dari gallicani nuper.
Parisiis congregati nomino prodierant,.. Qua· qui-
Hinc etiam synodus Trevirenaia provincialia fidam dem propoaitiooea attribua christiania abaurda·, et it
Romanae socleai·· a Petro et Paulo traditam, oon- plane detestabiles, cum per. Hungarian quoquo regni
atgnterque aervatom eam unice veram et non aliam, provinciae a satanae miniaria dimeminata· tint...
matima, qua praestat, vi perdocere non deainit: ,Jn Noe omissa in pranene cure «aa confutandi, cum per-
oonfesao eat, laetantibus nimirum eodeaia·. patribua, petua sanctorum patrum traditione, oecumenicoram
et re ipm clamante, Chrieti apoatoloe Petram'ot Pau- ootxdlioram decretis, et aperti· ipaiua divini verbi
lum sanctum Dei. evangalium in sanguine quoque testimonii· satis exploaae et confutatae sint... prae-
ipsorum signatum, Romanae eccleaiae reliqqiase, atque deoeceaorum nostrum vestigiis inhaerentes... Dei no-
ia illius fidam eodeaia· omnes, ,quse ubique sute mine invocato et preehabito, ea meliori forma qua
fidele· in toto orbe terrarum religioae oonepiraaae... per temporia et loci difficultatem licuit, diligenti
IVsbtt proiude aliud credendum tenendam aut docen- examina «t deliberatione mature cdm venerabilibus
dum «st, teri quorAmicto Romana fimet et docet fratribus ooepiaoopia nostris, abbatibus, praepositis,
eoderia, omnium ooMentientium eceteemrnm moter et capitulis, alii· compluribus theologiae profemoribua et
magùtro. Eum vero qui a fide cathofioae et Romanae sacrorum canonum scientia praestantibus viris, prae-
ecclesiae recedit, neoeaae «at · veritate oiξ· capite fatas quatuor propositione· configimus et proacribi- |
deficere." ‘ mus, et universis istius regni christifiddibus inter-
dicimus ao prohibemus, ne eas legere vel,tenere, multo
Hinc jynodua Augustana, Maximiliani imperato- minus docere audeant, donec super eia pctxliarit if>·
ris anno tertio sub Othone cardinali Augustano, fsllibile spoetolicae sedis oraculum, ad duam solam,
decreta edens aynodalia, *t*» credere tantummodo ea, divino immutabili privilegio, spectat *dtf* controversiis
quae Romana credit ecclesia, summopere aaevarebat: C fidei ludicare." Quid istis verbis pulchrius, clariue-
.,Igitur cum sancta Romana et apoatolica eodeaia, que desiderari potest *T* _-
quae prima nos Germanos Christum et Christianimum
verum docuit ... communiter et aingulatim ita credi- Quod si quis decreta synodalia dioecesis Augustae
mus, ita confitemur omne·, qui in hac synodo sumu oculis vel raptim usurpare velit, haec leget: „Catholi-
oongregati." ; m» oorum nullus ambigit, quin ea vere sancta et orth··
'· Hinc synodus dioeoreane ConaUmtiensis, sub doxa divinaqua fidei doctrina «it, quam «ancto JBpfnana
Março Sitico sanctae Romanae ecalesiae cardinali at apostolis· scdeaia profitetJr? Nam huic dti tin-
episcopo, non modo es repetit verba: ,JiihR proinde gularetn hanc praerogativam promisit ao praestitit is
aliud credendum, tenendum, aut dorendnm qusm qui solus promittere, aoh» precatore potuit, eodesiae
qpod sancte Rbmhna eodeaia omnium reliquarum princeps, atque conditor Christus lesus Dominus
ecclesiarum mater et magiatre Credit, .teost at docet, ñŏster.
cum nécessitait «tm a veritate et capite deficere, qui a
. catholicae ët ^pmaq^te eodesiae fids ťťosdit ; verum Synodus autem dioeceaana Oanabrugenais diajrte
etiam sdiecit: ^ffistremmamnia at singula, quas in docet: ı „Unam, sanctam, catholicam et apostolicnm
Eβi: synodo a nobis dete^^Lda, decreta, atatute at Romanam eodesiam, unam aeterni regis amioam\
acta aunt, nobia declaranW reaarramua, iliaque ea columbam, u^orsm, agni iprius sanguine acquisitam,
qua debemus reverentia «t obsdiantia auctoritati ш «ancto Spiritu «t apoatoli· edoctam, colamnam et
iudicio sanctissimi domini papto^at aedi· apostolic··, D firmamentum veritatis, divo Petro eiuaque sucoeasori-
«poeodanda, corrigenda, augenda, minuenda, appro- bus concreditam, in iis quae ad fidem moresque per-
banda, vel reiicienda subiieimus." tinent, enare non pnaqs, ipsius sponsi et capitio
ecclesiae DSEkini-noatri lasu Christi fidelis promissio,
Consonant autem prima synodus diosoaaana Bus- apostolorum «t omnium orthodoxorum patrum auetori-
coduoenais sub Metrio episcopo, synodus pëotincialis . tas, et oonaeoaio omnibua saeculi· ita confirmavit et
Salidburgsnsis, quae statuta synodalia qaqnia «t sin- adprobavit."
gula sanctas aedi apoatoliose gt ipsi ssnctiasimq domi-
ne nostro, vel corrigenda, vel adprobanda aubiioiunt. ' Universal··! ooMtantemque Germaniae ecdeaiae
'SynoduAVirdunsnsis sub Henrico Lotharingi·· traditionem, saeculo XVIII, apprime refert pastoralis
epieoopo, ao synodus Biauntin·,' quius huso praeclaris- loeepbi Clementis arohiapiapopi et electoris Colonien-
sima sqptentia est: „Ad ecclesiam Romanam referont ais epistola, quae ooostitutiooesn Clamentis PP. XI
ecclesiarum omnium praelati · causae, atqus contro- *Uragtetitus* ito'obaequio proaequitur: „Noa'quidam
versis· omnes doctrinae. Et merito quidem,·. Certe oonstitutionemJllam ceu divinum Christi sponsae ora-
in fundamento firmatur ăědificium, bulum. Clementis XI voca prolatum, «a veneratione
oolimus, qua, divinitue Petro suggretem de Christi
Sed saeculi XVII quae' extant, documenta, divinitate confessionem... *0» Domsm per Cleiiu»-*
maioreto ecclesiae Germanicse de pontifici· inerrantia tsar X/ *locnittm* aaae wmrerae... *agnoecit, profitehr*
traditioni lucem adferre videntur. Etenim an verba.

ΦM erofafa.;. Ipefa· Pstri canümfa >H· ₱* stat definitiooaa· ₱maM ab ffla nirofara «aafeesiooa, tanqunaa mars· aDsminn reddita, dàaaaartl *ré Petrum,* Mragwt «aooaaaorw «rprosM, ăwuu>f *emttt expert* ré çabaa /tdri et· mefam risremenAs ăasiön

Quaa danum in aynodalibus eedmiaa Culmenais coostitatioeibas Undantor, «xcipiaœue: „Propterea quasoumqne par aanataai Bomanam eretesiam matrem nostram de Me catholica at eiua profaaâoM... ad conservandum et augendum cultum divinum, ad instaurandam sanae doctrinae puritatem salubriter Metuta et promulgata eunt, haec omnia praecant synodus in Domino congregata profitendo, non tam nova· lagee condere, quam antiqua· pro expressis habere, ac de exacutione earum totum clerum et populum obligaro constitué."

Quae cum aie «eae habeant, nemo profecto in admirationem adducitur, cum saeculo hoc noetro XIX b concilium provinciale Colonienee audiat asserere: ..Ipee (Romanue pontifex) eet omnium Christianorum pater et doctor, cuius it^ fidei quaestionibus per ae irreformabile eet iudicium." Atque ₱atra ooneilii provinciali» Ultraiecteneis, lioet iiaec ecclesiastica provincia sicut et aliae multi· abhinc anni· ad Germaniam iam non pertineant, edicere: „(Romani pontifici·) iudicium in ii», quae ad fidem moresque «pectant, infallibile eme indubitantor retinemur."

Ac episcopos demum, qui ad concilium provinciale t olocense celebrandum adproperarunt, statuisse noscimus: ..Quemadmodum Petru» erat... doctrinae fideique magister irrefragabilis, pro quo ipee Dominus rogavit, ut non deficeret fides eius... pari modo legitimi eius in cajbedrae Romana» culmine successores. .. depositum fidei summo et irrefragabili ora-, culo custodiunt... Unde (sequitur) propositiones cleri gallieani anno millesimo sexcentesimo ootuagesimo C secundo editas, quas iam piae memoriae Georgius bnhiepiscopus Strigoniensi», ima eum caeteris Hungariae" praesolibus eodem adhuc anno publice pror scripsit, itidem reiicimus. proscribimus, atque cunctae prox inviae huius fidelibus interdicimus, ne eas legere vel tenero, multo minus docere abderent."

Quin complures antistites Germaniae, qui nunc conciliari de pontificia inerrantia definitioni contrariam inegnt sententiam, cum quingentis prope epi- j «copis ex toto terrarum orbe ad solemnia saecularia martyrii principis apostolorum celebranda Romae congregatis. his verbis, inter caetera, pontificiam infallibilitatem innuentibus, amantiasimum patrem noetrum et domirfbn» Pium IX sunt alloquuti. uti optime animadvertebat reverendissimus archiepiscopus episcopus Auximanus: .Vibii *itabit petitu et autiquiiu ntr. quam* gf quae la. ipse *credit et doce», eot quoque crfdamu» et doceamur; quot reiicit errore», not item* D rrtetfnMf" ' ' ' et paucis interjectis periodis ad Syllabum innuente», inquiebant: .æstnim per os Pii locutum fuisse credentes, quae ad custodiendum depositum a te dicta, ôonfirmata, prolata sunt', nos quoque **ditius,** confirmamus, annuntiamus; unoque oie atque apimq-reiicimus omnia, quae divinae fidei, saluti, animar^ih. ipsi societati humanae adversa *hi* ipse-reprotendalae *reiicienda iudicaeti."*

Haec ^utewSWba neminem, proferre possa. quin pontificiam'agnosceret infallibilitatem, apertissimum est ; ea autem verba huiusmodi sunt, ut episcoporum consensum sive antecedentem, sive concomitantemi sive consequentem, sive expressam, sive tacitum prorsus excludant. Cum enim non a simplicibus fidelibus, sed ab episcopia ipsis ₱roferantur inania, ne dicam, illusoris viderentur, si consensum ipsorum suppooe-

Ooacu. ăauasi raros UL

rent. fa id enim mdasecaetar *te ei* dùsrrot: qeed tu, nobis eia»satinotiias, eredi·, ae dores, nos «φ dimre et docemus.. Neque ditatur qaod ee m epistola laudatoria dicta sunt, ut alio in loco arohiepisoopre Ramentis iunuoUt, ao proinde minus ad-veritatem exacta diri debeant; da re liquids· Mai significanda agitor; eum sutssn res Mai proferuntur, varba nmnquam ita laudativa adhiberi qusunt, quae veritatem ulla ex parta excedaat.

Quas hucusque ex recisaire Germaniae documentis attuli, satis auperqus ipsius eocleaiae traditionem declarant, numquam saseuloriim decursu nutante®», numquam labefactatam, Romanosque pontifices ex oathedia loquentas enare non posse in rebus fidei et morum alta proclament.

Ex quo certe fit, ut illarum ecclesiarum fidele· quam maxima docilitate, quin immo et gaudio aeque ac reliqui totius orbis christiani excepturi sint dogmaticam conciliarem definitionem de Romani pontificis infallibilitate, quam votis omnibus opto, quasque non solum opportuna atque utilis, ssd proreus nunc temporis necessaria facta eat. Hanc enim catholicorum bonum postulat, qui post tot fantasque disceptationes ea, qua par est, reverentia mentisque obsequio Romanorum pontificum decreta non profiterentur; neo episcopi ad proprias iterum redire dioeceses possent, quin Romani pontifici» auctoritatem, et suam propriam, *quite ab Hia* noM immrérétur. *»ed augetur,* apud hominum opinionem imminutam perciperent, et potissimo· destituerentur medio, quo fideles, ne in varios abeant errores, continere poreent.

Quare a vobis, eminentissimi ac reverendissimi patres, humillime enixeque quantum in me est efflagito, ut ad fidei detrimentum avertendum. Deique gloriam tuendam, quae in ecclesia» Romanique pontificis gloria elucescit, ad salutem animarum procurandam, conciliarem de Romani pontificis inerrantia definitionem sancire velitis. Ut autem erroribus omnihinque cavillationibus effugium praecludatur, *et* omnis dubitjmdi 'ocus excludatur, ut in meis de ecclesiae infallibilitate animadversionibus quoque innui, quaa ad reverendissimam Depdtationem <te fide detpli, Romanum pontificem non modo quando ex cathedra aliquid de fide tenendum decernit, vel uti haerasim reficiendum damnat, quod raro omnino locum obtinet *i* neque, uti patet ex/praxi, id fiet, quin summus pontifex, saltem ad solemniorem rationem servandam, alios episcopos de sententia exposcat, uti in Conceptione Deiparae virginis asserenda usuvemt; red univereim quando dc rebus fidei et morum aliquid ecclesiae proponit, erraro non posse, sanctae synodi definitio dogmatica constitutione confirmet. Etenim »i pontificum infallibilitatem tantummodo in dogmatibus statuendis conciliaris definitio assereret, ex tot tantisque, quae exortae sunt, quaestionibus, «c magnis sane laboribus, quos circa, hano rem insumendos existimavimus, ex mira hae animorum romumtione, quae universum fere terrarum orbem penq^flv» visa est, nullum fere perciperemus fructum, quem tantopere optamus,' qtfique in eo consistit, m pontificum infallibilitaa rite solideque statuatur. Impii siquidem homines pontificum et ipsius ecclesiae auctoritatem, nisi propria et vera dogmata respiciet, penitus inficiantur atque contemptui vertere non dubitant. Hoc enim pacto Romani pontificia non secus ac ecclesiae cum pontifice ooniupctae infallibilitas ad ideqi obiectum extendi pateret, quod certo non modo dogmata proponenda, et haereas· damnandas respicit, aed res omnes fidei et inorum complectitur.

Et hic meminisse iuvat, quod optime habetur φ capite IX schematis de ecclesia nobis propose·, ubi

W

d· eodeaiae tedbttftâitrito *da* lesterÎ MOhieetem A aXdpiMeVMiadHeriaMAiataVi' Uteanrid» «··· de hds igitur tefaRibttiiatM ——a y—n d——— Mte ..... BMMMMMtei4kylip —ate.^—· tus fidei patat te^oataMAf et eitii eeetadietedi eHBci— puatalat; qdaûq·· peraeogatis— teÎWKWHtitfr, te teteeâto ai Mstefie—te» tel addted» videaeîtar·'

que Chriati acoieoia piAat, —bâta — aanpiaHitate uni—mu» Dei wrtani isedatam, t—id «m «aad li—rawtetaa aoa ait,— te—» «üaandi, atea «au illud Ut» eoaaarvari, oerto m definitive ad aaadaadaa proponi «t explioari, aat ——— «——— hmni——„a^ falat MMnteia e—ittee oppaùùaaa valida ·aaerff 4ffewtiyw non pewit/'

Cui aut— doctrinae,'quiboaqua rarbiaot —— IX eiuedaoi acha—tia, PM- ⅀ reapoodat, qui aie at habet: „8i «oit disant, anaUtiaa tefallibilitatora ad «a tantum instringi, q— divte» —alatiora coutil—· tur, Mc ad ali·· stiaaa vante— extendi, quae neons aario requiruntur, ut iwelal—ia depositum integrum custodiatur; snaths— ait."

Quart formulam definitioni·, quae te achemate exhibetur, rà reformandam existimo: *Bine tm* odprotenle ooaciKo... ff—— am poofi/ics«V -. *atm pro* pie— potsdote dooeadi nm——— p eedtai— *qnaeetione» it fût* et monte» auo tedino définit, per Spirtta· «encH atrâtetetem ab errore tmauoMm teriiari. *et kot* erw *definitiora, àve deereia per ee irrtfarmabilia,* a «novit otet»*tiara* etc. ut in tchemate. Illud etiam humillime, inttanterqUe expotco, ut capiti IV canon adiungafur; cum enito alia capita canone roborentur, nonnullam capient fide— admirationem. ex eo quod in hoc tantummodo quarto capito canon deaideretur; quin immo alicui tel— interpretationi oooacio forte praebetur, cum p—eertim non deaint qui opinentur, oonatitutiooe· dogmaticae non inducere obligationem, niai anelhematis poena erro— oppœiti percellantur.

Canon autem air exprimi pœeet: Si qui· *dixerit* etc.

·.

ORATIO

reverendi patrie doaeiai Alexandri f'rancki artMepiecOpi Thaeahnieeneie.

Eminantiaaimi praeaidea, emineotiaeimi ac reverendiaumi pedrea.

· Diacuaeione in caput quartum cOnetitutionia primae de eocleaia iam te longum protracta, animua mihi fuerat loquendi veniae, aliorum p—eunto exemplo, renuntiare, na voa, emiuentiasimi ac reverendissimi patrea, nimium iam defatigatos novo obrue—n aermone. At me ad loquendum movit propteitum et nonnullas quaeatiooes peuitius expendendi, et quaedam exhibendi ad ipsum caput quartum emendations· vel additamenta, meam demum qualetneutoque opinionem sapienti vestrum iudicio aubiiciendi oiroa nonnulla, quae ex hoc ambone minus accurate^meo saltem iudicio, prolata sunt.

Ad examen itaque propoaiti capitia qtiarti quod attinet, quatuor circa infallibilitatis pontificiae praerogativam distingui poaaunt: ‡ origo huius praerogativae; 2" fini· ob quam Romano pontifici tributa fuit; ⅀ obiectum ci— quod versatur; 4° ratio qua

-....' (

› la te·» U, mi· U a. .

· Rasa srstis hateta —— eat eb eqiatalaaa q— He a4-

Csxs s vsaasaMUarias asaai—ea.

Dspa H—— rttaaai— vaga a ibs aha la — ri—Hi 41 parian sait aa aaaafio st aa aaMve a taM β mbMw ls parti il ter la stans: - partte èvi ptt ari— si tes 4sfMant te· patrii svsss sack· il — M 41—?·

Psrete baaeM 0 Mc ·»<· 4» H ü «grilai· psr *i·, io 4irsi, 4te» netoa——— rl—ria a *parian.*

Ce qsssts la patn aMenam la rteaa— 41 assiti.

ô 4avstiaafaaa ⅘ aritakaaalM··· '

frisi B. sntvs—vs 41 Waste.

tead—jatem, —v—A— tea·——— te—a—pr aig—— ti, «aad H— teMftte—te þatifMa praanpna quadaaaawdo «atrteaaaaaa vïdeatar, «am aoetro taa— adMaMda.it» aaaaaatteur, nt da eo aliqaid «apaa— adraiaad— te ipatea capitis IV —ta ait—aria aatei vidaatar» Loquor do aai—mK, ooo··tant! atqua uufcmi eedtatea aniraaatea traditioue dna paatifiatea infallibilitati· praarègatii—. Aniaao carte rnihi non — haiaa unir—al» eedasiaa traditiaeua documenta hic nu— vobaa propo—tfe. Hoc lun parpluma arato— egregie oaram vote· prae-

$ÂterunL. LicoottMtuBUMdo suiu triftodBOtBIO, <|VM ooneidetotiou· digna te grariaaimi huius argumenti diacaptationa area ertetra·.

1· luxta c—muoern probatamqua doctrinam, epiacopi non aol— «t iudtem te concilio oecumenioo «dent, md «d illud praecipue convocantur ut authenticum de «ce—iarum tuarum doctrina et traditions testimonium perhibeant. lut ergo in unoquoque epi·topo eet confmt— aune non tantum de privata eiu» opinione circa aliquam doctrinam eciecitandi. eed maxime de eccteeiarum Miarum traditione palam exhibenda et explicanda. Hoc aolum pacto oooatare omnibu· poterit-, utrum aliqua doctrina in revelationi·, dapopito ita evidenter contineatur, ut nullum pro eadem definienda dubium «uperait.

Î· Concilia provincialia, quae omnibua teniporibua et in quibuelibet catholici orbia partibua habita eunt, et p—eertim quae ultimi· teniporibua. in nonnulli ecckteaaticia provinciia Boemiae, Boruaaiae. Hungariae, Angliae, Amerinae aeptentrion·!·· celebrata fuerunt, conaiderari debent non tantum veluti teatimonium fidei epiacoporuni qui huiuamodi concilii interfuerunt, ipaorumque decreta aignarunt: aed praecipue veluti publica et aolemnia antiquae et constantia illorum populorum fidei declaratio. Alioquiti intelligi difficillime poaaet qua ratione, pontificiae infallibilitatie praerogativa tam explicite ac dilucide in iiadem proclaidata, nulla non aolum proteatatio, aed nec levia observatio in contrarium · fidelibus contra ·aaertam in iia conciliis 'doctrinam facta fuerit vel hodie fiat, cum tanta sit propriam opinionem in vulgus manifestandi facilitas immo etiam licentia.

⅀ Inficteri-non possumus qdtadam patrum, doctorum, aliorumqup acnptorum testimonia poaae in latiorem vel strictioreqi. sensum interpretari, prout u praeclarissimo praesule hic fuit oliin adnotatum. Mirum' enim esae non debet, quod contraria pontificia·! infallibilitati doctrina nondum evulgata, pat—, doc to—, 'aliique.antiqui aoripto— de infallibili Romani pontificis magiaterio non adeo accurate et certa, ui ite ı dicam, adhibita formula diaaenierint, quemadmodum et de aliis eodaaiae doctrinae articulis, errore atrndum exorto, contigisse aatis cuique compertum est. Soaat ănimadvertar Uiuve—lem.eoBleriae de pontificiae tefallibilitatis pqaerogativa traditionem non unius val aiterius eorumdsan teetimonionun auctoritati inniti; quae teman teatimoni contrariam edocuisae doctrinam numquam probari pôterit; aed ex ipsa patrum, doctorum, [illegible] communi loquendi ratione maxitoe deaumi, ac praecipue ex generali oonctantique universalia eociestae sensu, quae in rebus fidei et morum id semper et ubique veluti irrefragabile habuit ac pleno obsequio recepit, quod a Romanis pontificibus singulari etiam iudicio fuorpt definitum.

De qua quidem re apiendidiesimum exhibent testimonium generalia concilia, de quibus te tei.iits quarto

nostri astariraih BMatia «M. Qnaa «atak *A*» îMοφηΛ pMktifiM» MtMrtÎB MHtaBki &·B^i· taBieei rangregstii, ia tiadtan déneûHs diata «aat. Usât for-, ■ah· preprh dista· hfallihilitatis poritifisiae «xpiÎQgic MB MtaibMBt β M ^B0d B ÊM iHUBNBOtti prasrsgativ·· dsaagat·· agssovsrint, ita tamra aa·· dem iaMHbâitaaa· prassapponunt, «t verba «t teeatâoaaa ia id ab ipsis adhibits· valati totidam eiaade WtaBiiâitatB Mtitio aoeipî m retineri bon fidp abomnibus Meant.

Qaod M elariu· apparent sinit· quasso, sminantisaimi ac revarendiaqnti patrat, ut «eatiaa coosidaratioui sabüoiah, qua· ia gsrisrali anoilii Florentini congregation· a proviaoiali ordinat Praedicatorum carae omnibus episcopis «nisniniter dicta sont ad explkaoda aa union» dacreti varba, qua· ad Romanum pontificem refaraatar. Enimvaro in asti· eiusdem concilii ab Horath Iratiniaaao bibliothecae Vaticanae custoda primario adi·· anno 1638, legimus Ipeum theofogum ordinis Praedicatorem ratioMm concilio reddentem da sensu verborum, quae dicebantur de Romano pontifice; soiliost 0mnium ebririiaswrttui patrem et doctors·' arietare, inquietat: „Ipee pariter (doctor, *teilieet iramacuiatne fidei propter privilegittm rMrttUH Petro.*" Quid clarius dici poterat; ut intelligeratur, petrae concilii Florentini verbum illud admittente· non tantum indirecta ration·, et quaai per illationem declarare infallibile Romani pontifici· magiaterium, aed varam proprieque diotam declarationem de pontificia infallibilitate emitte··? Quid plura? Ipae theologi» explicant paulo post coram universis concilii patribus alia verba: *et ipei* M beato *Petro paecendi* tnrireraotem eedestam b Domino nostro /eau Christat plenam potestatem *traditam eeee,* haec •ubdidit: „Ex epistola Agathonis papae «metat, quod paacere omnes oves uni Petto commissum sit, quod sedes apostolica semper mansit immaculata in fide, C quod illa verba: *ei no» deficiat fidee tua,* iotelliguntur de Romano pontifice, quod sit immunis ab haeresi." Haec dicta sunt sedentibus orientis et occidentis episcopis in concilio Florentino, nemine Ora»· ·eorum, qui tot fantasque difficultates super caetera^ proposuerant, contradicente, omnibusque decretum unionis in explicato sensu libentissime signantibus. Post haec dici ne potest dubiam eete universalis clesiae traditionem· circa lumc Romani pontifici· praerogativam?

Atque hic liceat mihi, qui Romae natus sum, ao Romae studiorum meorum curriculum explevi, Romanam ecclesiam in qua, omnibus consentientibus, immaculatum semper fidei depositum fuit servatum, et ad quam, teste Ironaeo, propter potiorem principalitatem neocease est omnes convenire ecclesia·, Romanam, in-t quam ecclesiam eiusque *de* Romanorum pontificum inerrantia traditionem palam vindibare. Fateor equidem, eminentiasimi ac reverendissimi patres, mv maxima admiratione aliquot ante dies audivisse unum . ex reverendissimis episcopis hic declarare mm dubitantam, Romanam ecclesiam semper credidisse Romanos pontifices in rebus fidei *et morum* definiendis errare posse. Et qussnam sunt documenta, quasnam facte, quaenam diota quae testari de hae contraria tradition· aliqua ratione possint? E contra, srainentissuni ao revsrsodririmi patres, illud aperte ac tolemniter cor·· vabis seraro, quin ullus umquam me iure possit erroris fseti redarguere, Romanam eocleriam semper at constanter a primis ecclesiae· temporibus profrasam fuis· doctrinam da inthlli|>ilitqte Romani pontificis. Uc testimonia sa Scripturarum quae fiodib in huius prasrtgativae confirmatrimam afferuntur, Msnpar eodem sensu fuisM interpretata.

Ffcri m- *βut·* «A ■ ⁺η^οη· Mβ··H» vmmmmhb tMtMVMtf· čoB^en· M μ Iμvμβ» wft Bàaaaaraa gratifira· drarala, dratera· taatiaoaia. tbaolngocum niaaanra· eartàatha hic vobis axpsudaaa. sarinssrtrainri aa revarsndisaimi patrea Uhad •nuta dsolarabo bans fuis· daetrina· ab aanribra Bo m m i pontifirib eenotenfitir tredHue, kœ ħta>n argimaaTrt|m ab otanibaa raeaaais dactoribut siphaa turn, hanc fchaa tbaaûa ab oaaibaa theologis propoaitain an dalaaaaaa, bane dsaiqaa ftwa constantem at autiquiaaiaaa· Omnium nostrarum seholaram instructiontes Quin immo illud siagnlaro obtigisse dforadum aat, ax omaiben théologie» qunestiouibus hanc farms unicam Mara de cuira origin·, fin·, obiacOo, easreitio ta· uniformiter a' scholis ipsis disputatum fusrit. Hac itaque Romanae ecdssiae duce traditione, quid de origine, fin·, 'obiecto, at exercitio iufallibihtatis pontificiae «nticndiui rit, pauci· comprehmdam. Interim valuti corollarium eorum quae hactenra dicte eunt, proponendum arbitror ut ab initio formulae definitioni· dicatur: *Itaque* tMwereaii *et constanti catMicae endettât traditioni. firmiter ietkarrtedo*

Do orijpnè itaque infallibilitati· pontificiae, Romana ecclesia temper tenjiit hanc aera directe et immediata a Deo. Qua super re animadvertendum est in ordine civili supreritam poteatatem ex Deo traxisse originem, non item formam, quae quidsen, cum ab hominum voluntate pendant, evenire facile potest, ut ex ipaa hominum deliberatione aliqua lex e tupremo reipuldicae moderatore lata nullam vim habeat, nui altario· acceaàarit val aaaentra vel sanctio. At iu ordine ecdesiastione' potestatis cum forma etiam divinitus institute ao tradita fuerit,'ipsius divini inatitutoria verbis e< sententiis attendendum est. Iam v«ro clara et aperta «unt testimonia quae satis super·. que innuunt, ecclesiae docenti» magisterio per assistnotiam divinam, infailibilitatis praerogativam traditam fuisse, rive illud pèr episcopo· in concilio cum capite conjunctos exerceatur, rive extra concilium per ipeuni Romanum pontificem singulari iudicio absolvatur. Huiuamodi sunt notissima illa tssu Christi verba: *fare ef/o tvbieatm nm omnilnu dietnu tieqtie ad eo»·* MimiMfionem Mendil... *Spirilla ParacMne dooehii me* omnem feritatem1; et ramus alia uni Petro dicte: *Ego rogavi pro te at no» deficiat fidet tua*1; et iterum: *Paece agnoe, paece ovee·.* Origo itaque infallibilitatia pontificiae directe et immediate a Deo derivatur.

Tria ex his sequuntur cosollaria. 1° Si iufallibilitatia praerogativa immediate et directe a Deo est; •aaisteotia divina eet unica ratio sufficion· pontificiae inemntiac.

' A'orollariuni 2. Si infallihilita· directe a Deo est, ipsiuaque assistentia eet sola ratio sufficien· inerrantia· pontificiae; sequitur huiusinodi inerrantiam ab aliorum assensu pendere non posse: alioquin iste assensus esset veluti ratio suffictans eiusdem inerrantiae. Prbpositio ergo quae dicit, Romani pontificia iudicium *in* rebus fidei et morum non esse irreformabile niri scoesserit episcoporum consensu·, ordinem a Deo praestitutum 'non solum subvertit, sed, meo' iudicio, huic alteri asquivalst propositioni: episcopi riva in concilio coniuncti riva per aoohsiam dispersi infallibiles sunt etiam separati a Romano pontifice, Enimvero vel dissensus episcoporum est in tacto possibilis vel non. Si non est poeribilis, iam non iritelligi-

• MsMh. xxvm, 80.
• Itea. XVI, ia
» Lsc. xxn, n.
« Isaa. XX, 1X-1T

'I M «dem Mt dnstriM «n Uih - fMMaifa

ac dicaro epmoponm iudicium amo definitivum, presque «mteadirentas Romano pontifici neu errare, errasse vero Btmtaanm poatifimm; idaoqM infallibiles eaae «piaoopoa licet mparnti a Bnenann pontifice. Niai argo in hunc errorem qui aperta eat bMTMM incidm wtlhniw, Mt ooMIndm huiusmodi dissensum impassibilem «ree: quae quidem MOIββÏM doCtrÎAA Mtq OUŒ îpM pelui fldOGMt p®C divina· verbi Dm promiaetoM· fieri, ot firma < indefectibilia ait unio inter caput «t membra^ Nos quoque igitur admittimus nenemitatem ooanJw ecclesiae, non quidem eo aeuau ut ipae nacaaaariua ait ad hoc, ut Romani pontificia decreta sint imfonnar bilis, sed eo sensu ut Christi promissiones de divina assistentia et de ecclesiae indefectibilitate plene adimpleantur.

Corollarium 3. Si assistentia divina est sola ratio sufficiens infallibilitatia pontificiae, haec pendere non potest ab usu mediorum, quae a Romano pontifice adhibentur, antequam ad catholicae dootrinae definitionem procedat Sane Christi promissio usui mediorum alligata non fuit: ergo media non possunt umquam esae conditio pro adaeranda vel non adsecenda infallibilitatia praerogativa. Insuper si infallibilitas penderet ab usu mediorum, tantum valeret iudicium quantum valent media ad illud efformandum adhibita; atqui haec varia sunt pro circumstantiarum, temporum et personarum varietate: ergo iudicia Romani pontificis nutarent eemper, nec umqaam de ipsorum irreformabilitate constare posset. Haec autem minime probent, Romano pontifici minime inreoe obligationem ea adhibendi media, quae nerteasria ipsi videantur pro fidei definitione conficienda. Sed de C his sermo erit, cum de exercitio pontificiae infallibilitatis praerogativae sermo erit.

Interim post ea. quae de origine huius praerogativae disseruimus, mihi videntur haec duo quoad nostrum schema adnotanda esse: scilicet 1° ut apertis verbis dicatur, Romanum pontificem re oMsateaiior dirutae ipri is *penoaa beati Petri* promissae, errare non *wue* etc.; 2° ut apertis verbis reprobetur faka illa doctrina, quae necessarium esse episcoporum consensum edocet, ad hoc ut Romani pontificis decreta irreformabilia dici possint et sint. Quae duo neceesario et immediate ab sdserta divina Romani pontificis infallibilitatis praerogativae directa origine, veluti effectus a causa aperte dimanant.

Quod spectat ad finem, ob quem Christus, voluit exsistentiam suam Petro promittere, nullpm certe dubium esse potest hanc praerogativam ad universalis ecclesiae bonum, eervandamque fidei unitatem fuisse D divinitus ordinatam. Eadem quippe ratione, ob quam Petro primatus regiminis divinitus attributus fuit, scilicet ad hoc ut, capite constituto schismatis tolleretur occasio, et supremum quoque infallibile concessum est magisterium. Si enim ad ecclesiae indefectibilitatem in tuto ponendam, necesre fuit, ut primatus iurisdictionis Petro donaretur, eo magia neceresriiur fuit, ut et infallibile ipsimet donaretur magisterium; deficiente siquidem unitate fidei, ecdeaia ipaa deficiat necesse est. Atqui si Romanus pontifex enare poteet, unitas fidei non servaretur: ergo ad servandam unitatem, ecdreiamque ipsam incolumem reddendam .necessarium fuit infallibile magiaterium Romano pontifici tribuere. Haec ddeo data suat, ut si istiusmodi infallibilitatis preerogatisa ex sacris Scripturis non tam aperte aliunde constaret, illatio infallibilitifieiatannferei. Quossodo nutem terminarentur, ei iodiarêm pontificio «eat requit retinue redbr- tabàluf

Reawus' ipee uaiverealia eoolasiae ms ederet,· ad Mrraada fiàri aaitatom udMUbilitafi· pcMrogativa» praecipua fuisse Romano pontifici tributam. Quiaanm anim recognitus ab sedes» fuit index dsfiaitivua omnium controversiarum, nisi Rnrmnt» pontifex, cuius fidei «t morum definitionibus plenum ab omnibus fidelibus obsequium, amine redamanto, eemper praestitum fuit? Ipsa etiam resuentia universalia, quae edocet coociliagsueralia absoluta necessaria non eae, et de eorumdem opportunitate «dum eme iudicem Romanum pontificem, quid aliud praeopponit hiai·magisterium Bornant pontifie» suffiCMm omnino «ma ad fidei unitatem servandam, omneaque quaestiones dirimendas?

Ex hia aequantia corollaria derivantur:

, 1· Praerogativa infallibilitatia pontificiae non eat gratia gratia data mere subiectiva, aed ad generale ecdeafee bonum principaliter ordinata; proindeque ecedem habere debet effectua ad unitatem fidei «errandam ac eccieaiae infallibile magisterium.

2 Assensus fidelium Romani pontificia dogmaticis definitionibus debet «eso plenus, intimus ac perfectus; nec sufficit obedieutia tantum externa neu silentium oboequioeum. Cum enim fides sit actus mere internus, et iste actus necessarius sit ad hoc ut unitas fidei servetur; sequitur obsequiosum silentium aequivalere actui contrario definitionibus illius, qui ius habet unitatem fidei servandi, et consequenter non respondere fini, ob quem infallibile magisterium «·desiae capiti tributum fuit: quod quidem hoc- in casu insufficiens foret ad unitatem fidei servandam. Insuper assensus iste mere externus ac suspensivus ecclesiae ipsius naturae atque indoli repugnat: obligare enim fideles ad actus suos conformandos fidei incertae ac refonnabili, idem esset ac irrationabile fidei obsequium ab iisdem exigere, et quemdam veluti tyrannidis actum erga ipsos exercere. Ex quo sequitur falsum omnino, pontificem infallibilem esse pontificem despotam, prout olim unus ex patribus ex hoc ambone asseruit; e contra qui profitetur obsequium internum veritati certae et auctoritati infallibili, non subiacet despotisme, sed perfectissimam exercet libertatem; cum e contra qui obsequium exigit internum veritati dubiae et refonnabili; ille despota iure meritoque dici potest.

3 Si praerogativa infallibilitatis Romano pontifici divinitus data est ad fidei unitatem servandam, non sequitur ut-ipre infallibilis tunc solummodo sit cum exortas fidei controversias definitivo suo terminat indicio, prout a rererendireimo episcopo hio dictum est. Nam cum ratio sufficiet» infallibilitatis pontificiae sit divina aasisteotia, ipsa infallibilitas pendere non potest a natura «t gradu oontrovereine, quae ex -iudicio mere humano pendet. Aliud ergo est quod, Romanus pontifex de facto magisterio suo infallibili utatur, cum controversiae «t errores exarti fuerint; aliud est dicere, quod,qui infallibilitate gaudet vi amistentiae divinae, non sit infallibilis in omnibua et singulis casibus, ubi de obiecto agatur ipsius infallibilis magisterii proprio.· Huc accedit, quod si Romanus pontifex errare posset in iis indiciis edendis, quae ab aliqua controversia originem tum habuerint, ipsemet errore suo gravissimam controversiae suppeditaret

I —ä ....

quaeadhibat, préut in pria Inji- μ η μ ^μ put- dictum Mtl

Dsniqns qnodspaotat ad maii· a Bçmanti pontifie· adhibsndn, iam dare a phsribusoratoribo· datam fuit, ψMM· qu£ BMcti * Mibibmmi ÿMrtifiiot edk hibwxU, aBteÿmn»dMîatàoMMfifÛ«iaadMtpr<>< "gicdittnr. QjMMMisMduB ‹nûbb todMM ff 4q m b in coMÜio oongtggitt bob βMφèi ÙHpiMtiâMoi * Dao, ut immediato iadiaat qaaaaaua ait m Christi revelata dootrina, alioquin ma ipri non immoraremur adhuc tarn longius lin aba tantam quotations avaltetda Btd ξx&iu em4m ùb «nauMUMUt mc n b Scripturio, «k Ubîm tndiiiottihM «te.; né «t Romanum pootifiosm aodam ad^ibsre media oportet, antequam ad definiendam catholicam writatom prograd ia- Çur. At quemadmodum nemo uaqaa amc interrogavit, utrum generalia eoiwilia in adendia auia definitiooibua omnibqs studuerint mediis quae ad id naoaaaaria Wnt, sed eadem ptaesuppOnit; ita - pari eadem' firma et antecedens pemUMio haberi debet qtoed definitione· Romani pobtifioia; scilicet iQud certum mdubitatumque ab omdibua teneri debet, teundem divinam amistentiam, quae praecidet decisionibus. Romanorum pontificum, praeudere etiam Usui mediorum ab ipeie. adhibendorum, ipaumque Christum proapioere insimul et finem et.media ad finem necessaria.

Caeterum Romani pontifices huiusmodi infallibile magisterium semper et ubique exercuerant, quin umqu^m ratiqnem redderent de mediis in eum finem adhibitis, nec ulli»'umquam inter fidele·' neo ipea generalia concilia in dbgmatici· Romani pontificia decretis perlegendis unquam cogitaverunt de exquirendi· mfr diis ab ipsis Romanis pontificibus adhibitu.

Ex iis omnibus recte concluditur :. ‡ Romanum.]>ontifioem in sui· deliberationibus numquam ab episcopis separatum dici posse, e contra episcopis eemper et intime coniunctum ; 2 Romanum plntifioem media opportuna semper adhibere, quemadmodum et ecclesia ipsa inconcilio congregata adhibet ; sed liberum ipsum ease quoad electionem horum mediorum, nec ipsius infsllibilitatem a mediorum ipeorum usu et qualitate ullo modo pendere.

Non inopportunum ergo fore arbitror, si de his aliqua in schemate mentio fieret, prout iam ab alio reverendissimo episcopo pronteitum fuerat, his'verbis: *Romam autem poniificeejfMit temporum et renem conditio madebat,* narae *convocati» oecumenici»* concitiis, nunc *rogata eadetiae per orbem diepenae* sententia, nunc per se ipsos, adbibitis quae *Spiritu» nanctu» mggerebat auxilii», ea tenenda definiverunt, guae tocri» Scripturi»* et *ăpottoRci traditûmibtu eau·' eentanea, Deo* adnaemte, *cognoverant.* Hae ratione mihi· videtur occurri posse difficultatibus, quae hdo super re a nonnullis prasstantissimis praesulibus propositae sunt.

Caeterum haec, omnia sapientiasimo vestro iudicio, eminentissimi ac reverendissimi patra·, humillime subiioio.

d.

ORATIO

reverendi patri» doniini Patriti» Dorrian - epiecopi Danenti» et ComAremii.

EminenUssimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patras.

Cum huic disciarioni, ut in animo est omnium, iam ferme satisfactum sit, non mqltum immorabor.

1 Netas ssasiu· ab sfissp· Daasad * Ossassead at Utastristenaa st reversatMamm stereterim· h tas Aμ μ - Oaats <s tatblUbima» sanai psuUlsto traramiisaa, — *XUt e et ni eri».*

càaçHtiotw, hoo is tcIMMto ββ·|î·ρ qùtnàft tamquamsupresundoqtar appt· Nam vi assiatantia·. 8pfritan Mattia eondftMXMB ‹Mk m* Maqpsr pBfaa ût ·gsMi nteraut ^q m adtsn cMnat ; M aâhû ahîsRiMB poaaat oondpi, quant nos imponsre poasa conditionsa Bpiritui sàncto, aut Chriato osteodore quomodo proaûaaianaan tuam esoure impleat

Assertum! fuit ab arohispisoopo Halifaxisosi at ·ubstantialiter ab aliia revsnndiminaisepisMÿisWheelingenri, Fittsburgenri, quod da hao definitione ‡nui ban· Mint istis apinopia, qui virant inter catholico· ; ■ed quando infrilibilitaspapas definietur, tunc prsjciss incipiant difficultates episcoporum, qui inter prdtqatantea degunt. Non amentio: † enim insinuat falsum, nempe Spiritum (anctum non futurum earn auctorem definitioni·, nec auxilium in suo opere, temporeopportuno, papae praebiturum. In hoc aapit quid protestanticum, et obiectio oritur ex quadam incredulitate de natura definitionum de fide. Sed habeo aliam responsionem. Ego dego inter protestantes, inter orangistas, asseclas typi infimi et infensissimi hirihori et loannis Knox. qui tempore reformationis transplantati fuerunt in possessiones et praedia, ex quibus expulsi sunt catholici et missi iuxta proverbium „ad infernum aut ad Connaught", patriam illustrissimi et reverendissimi arohiepiecopi Tuamensis.

I .Porro oppidum, inquodago, est metropolis provinciae, et in re commerciali est metropsiis' Hiberniae. Nam summa exportaram etsmporterum excedit supimam earumdem etiam itr Dublinio, et redditos annualis in thesaurum Britannicum est sexagesima pars non solum totius'rpgni, sed totius imperii. Pace reverendissimi episcopi S. M. Con. sum eheu mihi ! episcopus civitatis potentioris ; sed protestantes et calvinistes ab Anglia nt Scotia in manibus suis habent opes et divitiae ac fere ex omni' parte sunt conductores operatorum et operatricum. Si itaque sit episcopus vivens inter protestantes qui timere debeat hanc definitionem, ego sum iste episcopus. Sed non ; multo magis timeo· malos catholicos scholae gallicanae, qui corrumpunt et decipiunt simplices fideles. E contra audenter desidero definitionetn. et ex multis haec eet una ratio.

Quam maxima difficultas orta est ex no, quod saepe saepius protestantes etiam doctissimi mihi dixerant, quod vos ipri catholici non creditis infallibilitatem, quia inter vos non consentitis de situ seu subiecto ip quo inhaeret : si doctrina esset vera, cognoceretis ubi re»ideat· Nec sufficit responsio de parallel autimas humanae et eiua situ in corpore'humano. Obiectorss enim sunt, boet nomine protestantes, potius matérialiste·, qui non credunt animam humanam esse substantiam spiritual··!, sed quamdam substantiam subtilem, magneticam rei electricam, quae temporis decutsn fiat capax vitea et loquelae.. Alia responsio igitur fit necessaria. Hinc potq quod omnia 'oontroverria cum non catbcdieie facilior, magis aatisfactoria et conclusive evadat, ri definiretur infallibilitatem in summo pontifice residere. Nec militat opinio episcopi Pittaburgenris d» ista parte, .cum eius anteoassor ibat in opinionem ipri totaliter oppositam. Credite mihi, sunt inter protestantes multi candidi, at vdritatis amatores, qui, ri verita· ipsis sino dolo et ambagibus praesentaretur, sam gaudenter acceptarent Sadquamdiu inter noe ds hac re disputare permittitur, fidas vera multis simplicibus st bene dispositis apparebit nonnisi obnubilata seu incerta, et, ideo forsan atiam falsa. Praeterea in hypotberi definitionis methodus argumentandi cum protestantibu· non ex infallibsli-

s t

w M - erit ubsrior ià fructibus at magia dsoosa atque sungtat. 8io mihi expartum fait.

Rwarmuiierimao adirntator sub numere 83'dimt·, quod iafallibilitea numquam a parochia in Hibernia prasdieata fuit. Nunc adsum qui feri; ut in conferentia cieri totius diosoaseos oasnm in unum conveniebant imo dota; ut credere professi sunt, Syllabum veritates infallibiliter verus docere ut preadioure. Vos, patris ten«rabiies, indicate utrum purpuram fecimus: at Judicium est neoamarium, quia salva unitate fidei, episcopi non possunt post hoc Vaticanum concilium propositiones contradictoria· suos gregas amplius docere in eodem regno.

Tamquam responsum ad arohiepiaooopos Tuamensem, Halifaxienoem ut ad episcopos Whaalingeusam et Pitteburgansem est Hbctum historicum, ut mihi videtur, maioris momenti quam mille testimonia. Probat fidem Hiberniae in infallibilitate extitisse inter omnes per totum sagnum plusquam ducentis annis abhinc. Non historiam sed factum tantummodo narrabo.

Anno 1663 sex propositiones a facultate Sorbonensi sancitae, quarum asperam historiam hic non tango, in Hibernia a Petro Walsh ex ord. Mendicantium pervulgabantur. Ipae fuit ex schola lansenii et commtauonarius fujt ex parte gubernii ad labefactandam omni conatu inter Hiberno· austeritatem papae. Vicem regis gérais tunc temporis fuit dix de Ormund. qui agnovit, spem omnis successus fore in creando divisiones inter clerum. Nihil est quod non factum fuit ab homine inimico sd ziaania «eminanda super fidem; sed primate tunc expulse, eius vicarius Patritius Halt tdm cleri ad Dubliniutn convocavit. Dii· 10 iünii 166^bi fuerunt decem episcopi, septeni vicarii generales, decani superiores ordinum ». Dominici, leeuitarum. e. Francise·, a Augustini, Calceatorum et Discalceatorum, et alii, ita ut tota Hibernia fuit moraliter praesens. Tunc Petrus Wahh per fas et nefas, per vim, dolum, et mina» ad obtinendas signaturas iu gratiam reinonstratioiiis. ut dicebatur, contra auctoritatem papae conabatur: sed frustra. Tunc sperabatur, quod subscriberent saltem sex propositionibus quid equivalent. Per quindecim dies continuata fuit discussio, et civili gubernio Petrum Wahh straiue' auxiliante. · Sed nec vis nec dolus id efficere potuit. Tres primae propositiones aliquibus, non omnibus patribus innocuae videbantur et a tribus fuerunt subscriptae, sed tres pôstremaè a nemine. Quarenam? Tres posteriores respiciebant, quarta depositionem episcoporum, quinta concilium supra papam, et sexta papam non esse infaiybilem. Onines autem denegare haec privilegia renuerunt.

Nunc ab reverendissimis episcopis Halifaxiensi, et Tuamensi etc., cuius praedecessor loannes de Burgo non claudicans inter utramque partem, etc. quaeso, a quo fonte hauserunt fidem in infallibilitate summi pontificis, cum nec via nec doli» eos inducere posset illam respuere? Undenam, niai quia fuit veritas divinitus revelata «t.in omni Hibernia cotditer credita? Hoc agnoscit ipse Petra» Walsh frustratus in suo proposito, nam dicit tractatu iy p.57: .,Docentur credere papam esae infallibilem." Hinc fallitur archiepiscopus Tuamsusis et alii dicente·, quod per trecentos annos Hiberni nullam fidem de hac re tenuerunt. Addam quod Christophora· Butler quoque affirmat, eumdem fidem de infallibilitate extitisse per totam Hiberniam annis 150 abhinc.

Utrum obieotores suam thelogiam ex scriptoribus gall^oanis hauserint, nescio : sed certum eat eorum teatifirautatibns patrum, da pagatia tyraanxa, «t ai ac ia viridi, quid in aridof at diatom fait ab episcopo opinion·, quam maxima ratio pro definitione. Quid enim assat «odasia -> a talibus spiaoopas deponderat? oedat phrasim de „supremi doctoris manare" utpote magia aarplicativa. Et rogo etiam, ut canon perstnnnieodae, addatur in hac eonstitutiooe.

ORATIO

rroereads putris dossil» Josephs *Jtktlfehuy epimofi AHar-Regaieasu'.*

Eminentissimi praesides. eminentissimi sc reverendissimi patras.

An Romamus *pontifia. familial Ckritli (.rrrietioft princeps possit falli,* atque m *rebut fidei et* moram errare, ab aliquo tantum tempore disputatur; primis namque quatuordecim maculis pacifice, tranquille, constanter et Concorditer, pia, ita dicendo, fide credebatur, quod papa, ecclesiae Dei caput et supremi» in ea pastor, doctor ac magister, do rebus fidei et morum ex cathedra Petri docens, enare nequeat.

A temporibus consiliorum Coustantiensis et B··ileensis inceperunt quidam docturas vindicare, quod sola concilia oecumenica habeant donum inerrantia·, ei ideo a papa ad haec appellari possit; rerum veterw scriptores sacrarum Scripturarum textibus innixi concorditer tradiderunt, uti antiquitatum trete» hodiedum tradunt, infallibilitatis privilegium ab i|H<· Christo datum fuisse Petro apostolorum principi, eiueque successoribus, ceu Christi in his terri» vicarii», ac KUprenu» ecclesiae 'pastoribus, doctoribu· atque magistris; ut adeo primi» illis quatuordecim saeculi·, nemo umquam dubitaverit, inerrant iam propriam ease cathedrae Petri, talemque eese debere hanc cathedram in perpetuum, ad auctoritatem magisterii divini iugiter conservandam, prout nec ecclesia capiti auo iuncta in docendo umquam errare potent. Itaque'saeculo XV ent primum perturbata antiqua ecclesiae catholicae hac in re pax. et invecta eet dissensio ilia, quae hinc inde plue minue agitata in dice magi· serpit. er tristiseima minitatur comieclaria. Iam vero, si iuxta Tertullianuni id errem, quod pria», papae infallibilitas debet eese vera. quia contrarius error est mullo recentior.

Fluit hoc ipsum etiam ex natura societati» bene ordinatae, quali· certe eet ecclesia, ab ipso Christo instituta. Nulla ret' societas ordinata absque principatu ; et princeps qui suprema potestate in ea pollet atque auctoritate, pollet certi omnibus subditae sibi societatis dotibus- atque iuribus ; · immo pro suprema sua-pot«stat· gaudet etiam privilegiis ipsi societati non Tompetentibu·, aine quibus publicum societati» bonum, atque rectu· in ea ordo promoveri, atque manuteneri nOt)uit. Si igitur magisterium, per Christum in «-clssia docente evectum, eet infallibile, infallibili· «nc debet etiam Romanua pontifex, princep· ac visibile càput ecclesiae, et Cbriati vicaçiu·, qui qua ăupremu· pastor, doctor ac magister, ewdesiae Christi magisterium potissimum ipae, ac «olua exercere debet ; idque

tanto magis, oum mom, mo pubUoum eodaeiae bonum promoveri, ne^ue rectu· in ee oqdo manutaneri pomit

Si enim ChristM propterea instituit ereissiam, ut hacc dooeat semper varitatam, mu revelationem do caeli» allatam, ot cooaervet fidai depositum tarn scriptum quam traditum, et voluit ut per hoc veritatiq magisterium, fidele· sui ad aalubria ducantur sempsr paacua, tntique reddantur ab omni faba doctrina atque ab omni in rota· fidei ao morum errore, verbo, ut fi-, del»· mi per hano ecclesiam docentem certo ip via saluti» manuduoantur; et si Christus dictum hoc magisterium erexit in coetu hominum fragilium, videlicet epieooporum, qui pro natura eue semper erant, sunt et manebunt fragiles, errsbiles atque fallibiles; necessario sequitur, quod idem Christus, ad finem per se praefixum obtinendum, ut videlicet credentium fides tuta sit ao secura, docentem ecclesiam suam firmam ao tutam reddere debuerit, adeo ut haec in fide docenda errare nequeat; fecit autem hoc tum, dum ecclesiae suae docenti assistendam Spiritus sancti dedit, et quidem in aeterna tempora, eamque taliter in fide docenda inerrabilem et infallibilem reddidit. Iam vero, si dooens ecclesia Dei propter commune fidelium bonum divina tali assistentia munita est, quanto magis muniendus erat, eamdem ob causam, supremus in ea doctor atque magister? Et si Dominus ita munivit b. Petrum, summum ecclesiae suae principem, illiusque legitimos in eadem cathedra sedentes successores, quomodo possent hoc munimine carere Romani pontifices, qui supremum exerunt in ecclesia magisterium, et hoc supremo apostolatus sui munere iugiter defungi coguntur? Quid fieret, quaeso, si Romanus pontifex, supremus hio ecclesiae doctor, magister et pastor dicto hoc inerrantiae dono non muniretur, postquam concilia oecumcnica convexari non semper possuut, ecclesia per orbem dispersa autem non sine magno temporis dispendio, nec «eiuper facile consuli poteet, quaestiones autem et causae huiusmodi agitantur, quae moram haud patiuntur, et a quarum solutione aeterna animarum salus dependet, quarum itaque solutio in multum tempus dilatari nequit?

Et hinc est, quod sancta catholica eccleaia, per prima quatuordecim saecula, siCut credidit veritatis magisterium per Christum eccleeiae docenti traditum esse, ita credidit una docentem banc ecclesiam, prout et suptemum in ea magistrum, videlicet Romanum pontificem per eumdem Christum inerrantiae seu infallibilitatis dote munitum esse, quo sic tam ovee, quam et agni ab ipso pascendi, ab omni, in rebus fidei ac morum errore praemuniantur.

Credit hoc ipsum ecclesia Dei hodiedum; ideo, hodie iam potior eodesiae praesulum p»r» solemnem dogmaticam veritatis huius definitionem urget, idque eo magis, quod error dictae veritati contrarius nuno iam intensius serpit.

Verum, sicut haec infallibilitas Romani pontifici·, si non est veritas aperte vel implicite revelata, definiri nequit instar veritatis dogmatics»·, etiamsi exinde uberrimi pro ecclesia Dei fructu· sperari posant, dogmata enim parare aut facere non licet, sed illa tradere oportet; ita e contra, si constat veritatem hano sive-in sacris litteris, sive in traditione fundaril eaqùe ab eodesiae inimici· impugnatur; tunc errori grataanti finis tandem imponi debet, et impugnatam veritatem solemniter definire oportet, quamcumque tristia hinc <inde ad nos mittantur propterea auspicia; ipsa namque aperta et violenta persecutione maius ecclesiae Christi malum inferret error dictae veritati contrarius, si ipae, ad debilitandam fidem divino magisterio debitam, pono quoque grassari permitteretur.

; <pda piarum is tee ante iudioaatiur· MottaMtiia in tantum ab inviesm different, ut dura alii super agitata none veritate parean·® in auia dioecesibus tradition·® ademi dicunt, alii hoc ipsum in suis dioeossibos obtinere Mgant,.quasri omnino debet: quid nunof Lirinecsem .appallo Vincentium, iuxta quem, dura huiusmodi diasensioMS exoriuntur, tunc sd apostolicam divinae revelationis ao fidei traditionem cognoscendam sequens exurgit regula: Illa *at verita· catboiioq, projaa euKtatt antiquitas, eoneefuio. et ttnivenilae.* Tam vero intuitu doni inerrantiae pontificiae, dissensionem ente quatuor saecula enatam, universalis praecessit consensus; ecclesia enim tam orientalis quam et occidentalis per prima qustuordecim saecula constanter, atque concorditer profitebatur hanc cathedrae Petri praerogativam, ut adeo dici debeat, doctrinaul hanc sacris Scripturis atque traditioni innixam esae veritatem revolatam ac vero catholicam.

Hinc est, quod in ipsis Gellii». post tristem propositionum gallicanarum proclamationem, mox iterum praevaluerit antiqua catholicorum consensio, prout ea apud caetera· nationes eodem anno vigebat; perspiciebant enim ipsi mox, dissidente videlicet Galli, infallibilitqtem pontificiam esse legitimam, immo necessariam sequelam principiorum, quae ab omnibus catholicis semper admittebantur, eamque esse de fide credendam, quia univereim docebant eam episcopi, una cum Romanis pontificibus, inde a primis ecclesiae catholicae saeculis, tamquam doctrinam in Christi promissis fundatam, ergo revelatam; et quam Romani pontifices facto etiam tenebant, quia hoc inerrantiae donum sibi attribueiites, illud semper etiam et exercebant, nemine utique contradicente, immo historia teste, huic auctoritati papali episcopi semper parebant, ecclesia autem universa ei. tamquam normae ac regulae, pari rum fidei obeequio se subierit, ea utique pia cum fide: quod decreta Romanorum pontificum absque discrimine salutis aeternae violari nequeant.

Constans hic ecclesiae usus certe non aliter sumi debet, quam constans assertio et declaratio infallibili tatis pontificiae; et sic factum eet, ut infallibilitatem papae unanimiter profiterentur episcopi Italiae, Germaniae, Hispaniae, Portugalliae, Hungariae, Poloniae, Dalmatiae, aliarumque terrarum; immo, ut eam, non obstantibus motibus in contrarium concitatis, etiam hodie quam plurimi profiteantur, utut propterea a publica perfringantur sic dicta opinione, et a cavillantibus mordeantur ephemeridibus; super .quibus (aviilatoribus attamen mitius certe iudicium feret is, qui recogitaverit, quod mundus videat, audiat, immo dietim legat hanc papae infallibilitatem recte ab illis impugnari, quorum, ratione muneris sui ac suae dignitati·, esset illam propugnare vel ad minus non oppugnare, Dolendum oerte, si in re tam gravis momenti, ab inde audiantur ambiguitates atque dubia, unde in re vere confirmari sperabamur.

Ad probandam autem hanc veritatem, missis illis omnibus, quae hic ubertim repetita sunt, missis itaque sacrarum Scripturarum locis, traditione item universali, atque testimoniis ecclesiarum tam per orbem dispersarum, quam et in conciliis collectarum, missa ‘continua prexi eodesiae, atque sedis pontificiae, ad ostendendam solum continuam traditionem Hungart-' cam, monumenta quaedam Hungariae coram proferre conabor, e quibus patebit infallibilitatem papae in Husgaria semper admissam, immo pie creditam fuisse. Ita:

† Anno 122-1 praesules Hungariae in synodo provinciali Colooensi congregati ita scribebant ad papam Honorium III: „Ideo vocati estis ad plenitudinem

potestatis, nt sa, quas ad aninanua adatan pertineat, aastoritate aedis apoutotisae corrigantur." Vsrba quidam haeo indicant inrisdiotionem papaa, verum involvunt ea illine etiam inerrantia» ; ei enim papa debet corrigere ea[a qaibae aeterna animaram salta dependet, tunc cupream haeo Romani pontificie potestas, qua maior potestas in mundo neo datur, munita esae debet divino inerrantia· dono, ne eeoua, dum aeterna alienius value promoveri intenditur, errore commino, ei damnum inferatur aeternum.

2· Anpo 1309 in synodo Posonienar dioebanf patree : «Sedan apoetolioam, in qua Christus catholicae fidei fundamentum posuit, voluit ipee eme matrem et magistram christianonqn" : seu cathedram Petri ipee Chriatus erexit tamquam fundamentum eccleaiae suae, quam indefectibilem et inexpugnabilem eece voluit; feoitque hoc eum in finem, ut eocleeia sua «it perpetua magistra veritatis, per Deum ipsum revelatae, neque audiat quisquam ab ea quid aliud, quam veritatem. 8ed quomodo fiet istud, nisi homines, quibas ecdeeiae suae magisterium commisit, natura sua utique fragiles et fallibilea, aeu episcopos et cumprimis papam, «piaooporum episcopum et magistrorum magistrum ipee idem Chriatus dono inerrantiae muniverit, uti hoc revera etiam factum esae ipsae sacrae litterae contendunt ? Sed veniamus ad tempora reformationis.

3· Anno 1560 (saeculo XVI) in synodo,provinciali Strigpniensi patree congregati dicebant : «Christus, ecclesiae per se fundatae primarium caput, suam ecclesiam, visibilem hunc fiddium suorum coetum, pascendam tradidit beato Petro, ƥb suo vicario ao primo Romano pontifici, illiusque eiicoeseorjbus,' ut sic christianus hic coetus aeternam salutem felicius et certius consequatur." Sed quaero, eritne certa et secura salus aeterna illius, quem imbecillis,, fragilis, erroribusque obnoxius summus pontifex,,dubius doctor, titubans pastor, et vacillans magister manuduxerit? Ergo summus .ille episcopus, qui in beati Petri cathedra sedet, *et cui* Dqpiinus universum gregem suum pascendum commisit, volens ut hic aetemarii salutem eo fdicius atque certius consequatur, in fide docenda omnino (iam iuxta patrum Strigbniensium mentem) divino inerrantiae dono munitus esse debet. Durum certe esset ipsam consequentiam ex ipsa rei natura profluentem negare vdle. Dicebant ilÇ porro: «Christus primum Romanum pontificem, beatum Petrum, fecit suum in his terris vicarium (vices suas gerentem)."

Sed quaero, fuiasetne congruum sapientiae divinae, vices Chriati in eodesia conferre homini misero, fragili, erroribusque obnoxio, quin eum divina sua assistentia muniret ita, ut in fide docenda errare nequeat ? Tamen Romanus pontifex, aine tali munimina sibi relictus, mundum erroribus contra veram fidem D prolatis obfuere, et sic contra explicitam lesu Christi voluntatem operari posset. In verbis itaqqe patrum Strigonienaium implicite complectitur infallibility popae in fide docenda. Dicebant illi porro : «Obedire debemus pastoribus ecclesiae, donee hi Romanae catholicae ecdeeiae, atque apostolioae adhaerere dignoscuntur; sed' magia obedire tenemur conciliis universalibus, ceu antiquissimis maiorum traditionibus; sed maxime obedite nos 'oportet sandti ^etri succeesoribtM, Romanis praesulibus, lesu Christi vicariis, pro quibus solia impetravit Dominus, ne fides illorum Christiana, ullo umquam tempore, sive in parvis sive in magnis ecclesiae dogmatibus constituendis, aut dedarandis destitui possit;'et ideo (addit synodus) ne praesumat ovis suum iudidare pastorem, a quo ipea indicanda venit, neque ovis cathedram Petri deserat.

et propter nudos (nafors) paatpna, nolit dividere dutstianam gregis unitatem, neque taceret inconsutilem Chriati tunicam, seu vivam ecdeeiae Christi charitatesn. et insignem maternam pietatem ; propter impietatem enim patrum, tfihil derogatur fidei veritati, et praelatorum impuritas ecdeeiae dogmatibus nihil scabiei affricat, etiamsi maxima illa sit atque notissima; i$aa enim Christus securos nos hac in parte fecit, dicens: Quae dicunt facite, eed quae faciunt, nolite facere, dicunt enim ea, quae Dei sunt, et dicunt ex Petri cathedra, quae bona «c vera sunt ; et hoc «se nobis debet satis !"

Sed dico, si Romano pontifici sub aeterna.'^alutis discrimine quivis nostrum, uvis et agnus, pastor et fiddis obedire)enetur, neque possit salutem aeternam sperare is, qui vicario Christi loquenti refragatur, omnem omnino nostrum certum orne oportet de oo, quod idem Christi vicarius riutnquam sit docturus tale quid, quod contre fidem divinitus revelatam, moresqm' fidei huic conformée esset : quod tamen aecus fieri nequit, quam si irrefragabilis adsit certitudo, quod Romanus pontifex, ex beati Petri cathedra docens, peculiari semper amistentiae divinae dono, ac privilegio munitus doceat: et hanc fident sunt professi patw Strigonienses '.

1· Anno 1682 (saeculo Xvul) clerus Hmrgariae Tymaviae, sub praesidio Oeorgii Srdepcaény regni primatis collectus, pro suo in fera Christi aelo, quatuor propositiones gallicam». ecdeeiae bono injuriosissimos, protinus ac illae proclamatae fuissent, proscrqisit, prohibens eas legere, tenere, aut docere, iloneo ' infallibile super eis sedis apostolioae oraculum prodierit ; et addidit professionem sequentem ...Sanctam Romanam ecclesiam, quae unica est, et sibi perpetuo i-onstans. errare non poase." Patres igitur tunc Tvrnaviae in Hungaria collecti, palam professi sunt veritatem, de qua pro hie et nunc, isthic tam acriter disputatur.

Notandum, hie incurrit prima vice, synodaliter quasi expressa vox. iufallibilitas contra quam hinc inde tam fortes se insinuant exceptiones. Ast, authenticum ecclesiae Dei magisterium semper debetur hoc iure suo; ita sancivit olim vocem fria itas, quamvis unitarii eam tamquam non hiblicWi neque latinam proscripserint; sancivit vocem fraMsabstastratio, quamvis haeretici «am hodiedum reiiciant, tamquam a Scripturis alienam atque barbaram ; ita sancivit. vocem *infallibilifas,* qua exprimeretu^divinum illud inerrantiae donum, quo Dominus magisterium eccleaiae. suae docentis, et cumprimis supremum in ea pastorem, doctorem ac magistram iugiter munit, ne secus, sive, ecclesia universa docens, sive Romana» pontifex ex beati Petri cathedra instruens ac decernens, in rebus fidei ac inorum umquam errare poasit ·.

5° Anno 1761 (saeculo XVIII) Manuel Olsarliky titularis episcopus, et vicarius apostolicus Munkacsiensis, dum exhortaretur populum Ssathmariensem ad schisma relapsum, eumque ad sacram unionem cum ecclesia Romana reassumendam hortaretur, in celebri hoc sermone suo caetera inter dicebat: «Oportet igitur noa, tamquam membra caput, «equi Romanum pontificem et.sedem apoetolioam, atque ab hac debemus petere, quid credere et quid sentite debeamus, quia ipsius est tantum confutare,, redarguere et confirmare";'et dico: si ego'Romanum pontificem et sedem apostolicem in-omnibus sequi debeo, et si ex ipsius Christi instituto abinde Sebeo quaerere, quidnam «it mihi credendum et qualiter sentiendum, in aeternam assequi possim salutem; tunc idem ills R ›

› VHs ΓH»te), Cme. Msysr, ta·. II. > 74-SS.
• TUs Ptetslў, Oree. Hangar, tarn. П. S ate-«41.

manu» pontifex in 'illo· «|<·1ɣ·ı ewe statu, ne idem in A dotando errare ponit, win enim Domini nqetri Imu Christi tot quanta 'intentio eludi facillime posset, quod ve) cogitare impium eet.

6° Anno 1852 (saeculo XIX) dum episcopus Nitriensis nuam in festo Epiphaniae dimisisset enwelicani, ita in «a loquebatur: „Divinis promissionibua evictum eat, solidiwimam hanc veritatis petnun nulli» umquam adversitat ibus nullisque tribulationibus m ruinam impelli [mise." Iam vero, ai Romanus pontifex in beati Petri eatluxit» sedens, in fide donanda errare puaaet, error tlx |er Christi vicarium commuât» luuic veritati» petram fortius impelleret' in ruinam, quam luiuscuuique geiie.i» adversitatas, tribulatione» et |ien<reutio»e» aliae, -ub quibus ecclesia Dei, historia Irate, semper nova'xumepit incrementa, ut pote quae iuxta ». Hilarium *tuar diidf. ıw ı laeditur* Ecclesia Dei. vel Koinaito pout ifir»· in docenda fide errante, non erect terte eielexia hais· Dei solidissima veritati» |»Mr»! Ergo.

'° Eodem anno 1852 .ixxieiuque saeculo) episcopia. grano-eatlioiieu» Eogaraxiensis in Tnuissylvania. primani suam encyclicam mil ton» hd fideles curae suae i rediln»,' sequentia dicebat.: „liniti sumus in una «ahifiia fide cum wde Humana, ubi ea viget fidei ajMistolicee puritas, quam salicti» Petrus fundavit atque fidei vinculo iuugimur. capiti, ac primae aedi a|swtblicas, »t suixvMairilni» ipsius beati Petri apostilli, pro cuius fide, ut ea non deficiat, ipeo Salvator noster intervenit". post haec autem provocabat fidele» MH», ut ^violibili iununeuto in ipea Dei dotno deposito. pna sevum promitterent, „· hanc fidem catholieam. atque salvifiiam. (x'r maiores »uois Roma allatam, atque unionem aeternam cum sanata et apoetolie» sede Humana, quam maiores sui uti veritati» columnam agnoverunt. imoncussa fide' servaturo», et sicut in «u vivere, ita in eu mori etiam velle.' Iam vero, qui credit beati Petri suixriwora» in fide docenda ob 'hristi preces defioere et errare non posse, qui credit sedem Romanam esae perpetuae veritati» columnam, anne nqn credit, liceti Petri Patbcdram recte ad evitandoieerrore». serus omnino potwibile», divisu inerrantiae drain munitam esae debere? Vel dices fortaree: hortamen non obstante, beati Petri successores, in huius tathedra sedente», in docenda fide errare pesse. Anne ignorat, quod unii» tali errore interveniente, fidre beati IVtri successor» defirerpt. et'beati Petri eathr^ dre'evaderet for» errori» et: columna falsitatis?

8Ω Anno 1858 (eodem ergo saeculo) patres in com·, prov. Strigonienei ixillecri (quotum quidam adhuc vivimt) professi sunt, quod Petn cathedra sit magistro veritatis et sanetitatis.quod sancita conciliorum nullam umquam obligandi vini habsant, -nisi ea oonfirmantis papae auctoritabi ac suffragio ooofirhteitur, quod controversiae in rebus fidei ac morum Roma loquente semper finithe fuerint, quod tjub· circa rea fidei ac morum oborta, eemper Romani pontificis sententia fuerintraublala, quod etian^ proscribant pro positiones gallicans» eouaque etiam, dooec super ei» infallibile sedi» afluatolicae oraculum prodierit, quod sancta Romana ecclesia sibi tamper opnstana eit, neque errare posait etc.; et quaero: quis non videt hic aper Jnuf infallibilitaris pontificias testimonium?

9· Anno 1862 (novissimo jgitur C^S^dbe) aderant Romae 300 ot ultra episcopi orbis catholici, cum qui- Jiu» praesules etiam regni Hungariae aderant, et hi. gloriosissimae Jvodiedum regnanti summo pontifici. ^papae Pio IX, ad Petri anltoa Deo opitulante iamiàni àcoettenti, caetera inter hdOo dioebant: *Tu et emreiar doctrinae nobie magieter, Ht et populi»* lumen te-_ rtefscieu α *didua tapieniiapraeparatum, te laqueate Prttum* «Mimae, te Semnteate CAriofo obtempaSia otaa; iteni\ Nonmt accteetes sasmtex, «a «meta sods isdat m *arce inexpugnabili, omne rwitetM robur tllCBtf· /ttHF* ortÛMt Mtfrieoobàtey MMMβKKv λÛKT (knb/mmsw jbemdlMMi at aowdom Romommi snetasiem, riesqur satem *deprimant,'ac ei fieri* poassf, prorsos exacted·»/. Haec dixerunt epiaoopi ante ooto annos; et quaero, vallatae sacraanctam concilium istud Vaticanum, circa fundamentalis huius veritatis definitionem, nunc memoratis ecclesiae Dei inimicis complacere, et definitionem ferre illoritm votis qonaonam? Vix crediderim, immo pertinaciter negaverim.

10» Artno 1867 (ergo ante triennium) ronvenerunt rursus Romae 500 et amplius epiaoopi catholici, inter quos plures Hungariae preesulee actu vivent·, qui nobiscum in hac aula sedentes, testantes iudioant atque definiunt; et hi patree omnm ac singuli professi sunt, quod *Petri cathedra eit* orpanum *verilatit, quod ipsi ante* quusquestriam *idhic collecti, eadau Jue fide,* iisdrmqur sensibus ducti, *dederiat* beatissimi *patrie miuieterio debitiua teetimmùum, qtnd* sieut turee. *ita aer hodie eit ipeit quidquam auiiquiue, quam ut quae papa rredit ar doret.* ipsi *quoque credant et do ceant., atque errore» quo» ille reiicit ipei quoque reii dant* Et quaero, possuntne talis dici absque rubore vultu» ad eum. quem errori obnoxium esse constat? Porro dixere tum hi patras: „Te duce, unanimes incedpmus in viis-Domini, te sequemur, tibi adlsborahimu». tecum pro Domino in omne discrimen fortunamque parari decertabimus." Possuntne haec tuta conscientia dici ab episcopis, quos Spiritu» sanctu» posuit regere eoclesam Dei, ad eum, de cuiu» inerrabilitate et fiffallibilitate aliquid adhuc supereat dubium? Dixere hi demum: ..Uno itaque: ore. atque animo reiicimus ea omnia, quae ceu 'divinae fidei, animarum saluti, et societatis humanae bono adversa tu ipse reprobanda ac reiicienda iudiiwti. firmum enim menti nostrae est. altoque defixum, quod patre» Florentini in decreto unionis unanime» definiverunt." Et quaero, est ne hic sermo dignus labii» episcoporum, dum ad eum loquuntur, utut ecclesiae principem, d» cuiu» infallibilitate necdum adest certa in loquentibus convictio?

Testatum fecerunt taliter praesule» ecclesiae catholicae in Hungaria concorditer, quod semper convenerint cum doctrina ecclesiae Romanae, ad quam iuxta Irenaeum omne» undique convenire oportet, quod convenerint cum apoetolie» papae Pii IX dicti», facti» atque litteris, qui annis novissimi» se vere supremum.ac infallibilem omnium Uhristi fidelium doctorem ac magiatrtun esse, orbe plaudente catholico, exhibuit; quodve eiusdem sensus fuerint cum episcopis orbis catholici, hic Romae annis 1862 et 1867 simul Collectis; ut adeo dici revara possit, constantem fuis· apud episcopo» Hungariae doctrinam ita *primatu».* quam etiam *iufallibilitatie* Romani pontificis: praeeulre vinim cathedrarum hungaricarum sacris Scripturis, traditioni ac ecclesiae praxi innixi, essnper ac iugiter utramque "profitebantur, immo docuerunt veritatem, idque oonformiter menti conciliorum, quae, teste papa Pio VII, Romanum pontificem appellabant iam *sacerdotem- eamdotum.* iam patrem *patrum^ paetcfem paetarum, epùéopum epûçopormu, epwcopvm «mwraatem,* ut adeo, dicanto eodem papa, *qui paeioree tfpeUaniur. tale»* ssal, *ei populoe reepi dat. eed. ei Homauoe pontifice» retpidat, ovium* mmniti *numero habeantur.*^ pascendi videlicet etiam ab eo, qui in beati Petri cathedra, qua Christi vioarias sedet.

Sicut auteai iurisdictib ite etiam infallibilitea pa-

pM teatquu· «■ priante «t priaatpate cathedra» Petri profluente» fau ha» Reanai poatifiri· dqtea, iure uc privilégié eltheimee habent ĕrigin non. fan turn, eed sanetiaMate» etiam fia·· atque aalutaret effectus, ten fructue ≪ divina institutione praestitero».

Nemo igitur dioat cum eoclmioe Det miraicrt, quod dictorum privilegiorum origo eit romane ǎuae dam ambitio, vol aliquod praepotentiae desiderium, aut quod illorum finis aet praadominium «eroere> in restera» orbi» catholici episcopo», quot aeque Spiritu» nanctu» posuit rugare ecrlemam Dei. Horum enim privilegiorum, tient principatu» in cathedra Petri stabiliti, atque totiu» ecoleaiaaticaé constitutionis origo eat institutio divina, finit vero eet aalus ƀu Mica, uuita» «t «net ita» Romanae catholicae atque apostMieae ecclraiae.

Hinc dura dicta iura date eunt a Chrieto beato Petro, et illius suceeasoribus, idem Christus dedit illi»-etiam officitim ac munir» dicti» iuribus nancte ac utiliter utendi, quibus proinde illi comrientioee uti etiam tenentur, et quidem in aedificationem, neutiquam autem in destructionem ecclesiae. Quod ut certo fiat, et ne ecclesiae principe» ab ipao Chrieto instituti (quorum hodie 258"· papa tenet b. Petri cathedram' id fide docenda quadantenus errare pomint, Deu», pro infinita sua rapientia ac immense in genus humanum benignitate sicut ecclesiam suam docentrân, repiti ŭti que iunctam, ita supremum etiam in ea pastorem, doctorem atque magistrum perpetua munivit Spiritu» sancti assistentia, in qua sola et unire universum ĥ fallibilitati» pontificiae praesidium resident. Quam provide sit hoc a divina providentia factum, patet ex eo. quia tota quanta divini magisterii in ecclesia sua per Christum erecti auctoritas ab hac divina assistentia unice dependet : si enim magisterium ecclesia» in fide docenda vacillare, aut unire saltem vice errare posset,'omnis omnino fidei catholicae firmitas eo ipao exstingueretur, et ecclesia Dei contra positivam Christi voluntatem. erasaret erae columna ac firmamentum veritatis.

Hac» igitur fuit semper doctrina in Hungaria. tamquam sententia in sacris Scripturis et traditione, atque in synodorum hungaricarum concordi assensu fundata; quare eam episcopi Hungarian, nemine unquam contradicente, semper proférât sunt, praedicaverunt atque docuerunt, quin .timerent, per huiusmodi doctrinam sive apostolicum episcoporum munus. honorem imminui debere, sive concilia generalia inutilia sr superflua reddenda esse. Non timebant ƀi . uti vidimus, patres concilii provincialis StZigonieois ayno 1560 celebrati, utpote qui, ipso concilio Trdentino durante. Romanum jontifioem, dum is fidem a< murra ex Petri cathedra doceret, ab omni errore nninunem «c»i infallibilem supremum magistrum rare, palam ac publice professi sunt. Non timebant hae», tribus abhinc anni», iidem episcopi Hungarian, qui tpue cum 500 et amplius catholici» episcopis Romae pn«eM>nte« erant, nunc autem hic una nobiscum consultant, utpote quî illo tempore, postquam papam rx cathedra doccntemSnerrebilem esse pronunttassent, intimum animi «ui solatium exprimebant super eo. quod ex proprio artu gloriosiwime regnanti» papae PiilX/ore audiverint ^concilium uecumenicum per einndein mox convocandum esse, dicentes: ..AnnUat Ileus hui< tut> proposito, cuius ipae tibi mentem inspirai it; ex hm- enim providentiae tuae opere denun exhO«ehuntm inupiat immensa beneficia, humanae «q^ictari per jx»nt ifiratum Romanum asserta, patebitque «'iiiulis. quantum valeat ereleaia ex eo, quod ipea Mipni «olidissimam petram ait fundata, et quod in e» poatifioate» axi principatu» divina providentia et sapientia institutus existât."

Sicut ergo dicti patre» non timebant, concilia 'grararalia cum papae infallibilitate componi haud potae, neque verabantur, stabilita pontificia infallibilitate, episcopo» «o ipeo râaaare «s» vero» cirre fidem iudires; ita superfluum eat nobis etiam tale quid fovere animo, et similia volvere in cordibus nostri»! Hic sumus namque hodie etiam in concilio oecumenico, et in eo sub papa!i praesidio considemus ❋x testantes, docentes atque iudirante», liret sicut afiw olim, plerwque nostrum hodie etiam persuasum sit. Romanum pontifirem in fide ex cathedra docentem errare non pomo, immo eum, qua supremum in ecclesia Dei magistram omnino infallibilem este debere. Ex quo enim Romanus pontifex infallibilis aupreiun» magister eat, non sequitur illum este solum ac unicum in écrirai» Dei iudicem. sed vero sequitm;;

a) papam ease in ecclesia Dei iudicem supremum ac universalem, episcopo» autem reae iudicre partitulares sru partiales et papae subiecto»;

b> papam, ceu supremum ac universalem iudirrtn. «olum ac unicum, absque concursu etiam reliquorum episcoporum edere jiosee infallibilis nuar potratatti actum.

c) jKisae papam in partent iudicandi advocare alxat etiam eccleew pastores seu epitropos, sive intra sive extra concilium, 'uti hoc ipsum. Dro assistente atque illam dirigente, facere etiam solet.

Fluunt haec omnia em ipea natura ecclesiae. quam Christus ipse fundaverat, uti hoc ipsum testantur sacrae litterae, constans traditio, patrum ac conciliorum continua doctrina, ecclesiae praxis, radi» apretohree consuetudo, et contniuni» scholarum catholicarum bitentia.

Hi» praemissi», humillimum votum meum sequeutibu» concludo. Etri ferendae cirre hanc veritatem definitioni sollicitudo aliqua nefore obstare videretur earn tamen quo ocyu» ferendam erae opinor.

Si enim auctor fidei et salutis nostrae, ('hnsire Dominus, opportunum duxit hanc veritatem revelare, et voluit ut ra credatur atque doceatur, ante omnia rem solemniter definire oportet.

Si doctrnrâ haec, tamquam venta» ante schisma orientale atque occideqtale salutari cum fidelium oon-Mensione per universum orbem catholicum praedicabatur; suapte sequitur errorem ei contrarium rase partum tristissimum, seu foetum dissensionum sequius exortarum. Ergo dictam veritatem, ad hunc foetum perimendum, quo oevus rolemniter definw» oportet, ne secus malignus hic error m «lira, robustior evadat, et in ecclesiae Dei perniciem solidetur.

Si Graeci ante Photiuui in hac veritate quaerebant «alutis suae anchbram. et spes suas in illa collutaverant, dictam veritatem m vu» definire oportet. dum enim écrirai» l'bnsti soleniniter pronunriarerit «upremum ecciq^ihe Dei pastorem, doctorem ar magistrum. ob perpetuam Spiritu» sancti assistentiam. qua idem ex peculiari lesu in fidele» sure benignitate munitur, in fide ex b. Petri cathedra docenda errare namquam posse, et quidem ideo, ne serre intentio ('hristi Domini, ecclesiam suam tamquam veritatis perpetuae magistram instituentis, salutari hoc fine «uo umquaA) defraudari po«iit>hMr inquam, aut alia huiusmodi definitio, ingentem vim, robur immensum, et irrefragabilem addet auctoritatem divino illi magisterio, quod Christus ipse in sua ecclesia erexit, rt ab ƀiiubre aeten^ salutis discrimine audin voluit; atque beati Petri cathedra» nimbus, qui ei semper xntet. amplipri augebitur luce.

.vero diret quis quoi? vult; sed homn neture aua aie-

toritate regitor, auctoritati namque parera, hamanni ret. Licaat itaque dicare, quo maior, firmior at ăpian didior exhibebitur divini in eeolbaln magisterii auctoritas, ao maior, ep certior, ergo etiam firmior evadet Deo coopérante fidae in eo, qui docentem Đo ecclesiam audierit. Et quia inooocuam huiuamodi divina auctoritas, qua .maior in mundo Me datur, in oculis hominum simplici ac humili corde ambulantium atot super omnia, immo super omnia dominatur et opeistur io eis, sperare liceat, quod recte ipimineM haec dogmatica definitio, per quam divini in eoeleaia Christi magisterii auctoritas solemniter firmabitur, plurimum sit valitura ad id, ut optata tandem fiat conversio animarum in tenebris sedentium, et iu umbra mortis adhuc semper viventium.

Porro si episcoporum eat fidei depositum custodire, ai conciliorum est revelatas veritates catholicas, dum haec negantur, defendere, eas praecise explicare, et ad credendum proponere, errores autem ei oppositos B reiicere„proscribere et condemnare, time ne minimum moremur, veritatem hanc, per prima quatuordecitu saecula pacifice creditam, in Hungaria semper fotam, immo publice proclamatam, per orbem catholicum concorditer traditam, in ecclesiae atque sedis apostolieae pravi continuo conservatam, serius quidem a novatoribus impugnatam, sed a piis studiose semper i indicatam, et a veris catholicis numquam negatam num iam aolenmiter definire: ne secus nos in sacro--aneto hix Vaticano concilio congregati eeclpsiarum catholicarum praesules approbare videaniut errorem, ‹ui non restitimus. sut opprimere velle videamur veritatem, quam non ddfendimus, nete ipsi demus an-Miiii, ut neglecti officii nostri accusemur ab iis, quibus praesumus, vel de erroris favore arguamur, et eonniventiae cqm'errantibns a quibusdam insimulemur!

* Veritas, ψ' qua agimus, ret fundamentalis re--fastu ecclesiae Christi', uee potret eb labefactari, quin C fotum labefactetur ecclesiae Dei magisterium: imminuto ecclesiae capitis niuibp. obscurabitur utique totum ecclesiae Dei lorpys. et pastore percusso, dispergentur ovre: depressa semel pajaul auctoritate in ecclesia, enervari oportebit in ea nostrum etiam, qmsl gerimus, episcopale ulunus' Errores autem contra liene veritatem postremis nonnisi' temporibus exorti. ,ed novissime.iuato ^>lus agitati, ne dicam concitati hislie. cras tristissimam inferent eccleeiae Dei stragem. Pro munere itaqqe nobis coram Deo et hominibus incumbente 'solemniter contigere oportet eos, sicut illos iam antehac confixit eccleeia tam dispersa (piam ct in conciliis particularibus collecta, et sicut proscripserunt eos Romani pontifices, puta Sixtus IV anno 1479, l<eo X anno 1.520. Innocentiug^XT anno 16X2. Alexander VIII anno 1690, Pius Vl'anno 1794·

De humillimis igitur votis meis eet, ut veritas haec solemniter in hoc Vaticano concilio definiatur, D et error ei contrarius solemniter proscribatur. Hinc optarem 1° ut titulus capitis IV ita inscribatuir *De Ifymani pontifici» tupremo ac infallibili in eccleeia I'hriiti magieterio;* 2 ut .definitioni huic *conformi» canon jeratuj,* et quidem *tub anathemate,* quo sic fun-'^damentale listhoc fidei nostrae dogma fulgentius eniteat. V,

- Ne veni qhis, contra hoc meum votum refugium quodpiam quaesiturus, allegare posait s. Augustinum tolerantiam quandoque et moderationem suadentem, dicendum hic loci reputo, ecclesiam Dei semper uti hac virtute erga pecoata et peccatores, erga pravitatem item et pravos, sed numquam erga hsareses et schismata. Idyo.dicit idem s. Augustinus: „Ecclesia Dei in1er multam paleam^ multum^ue msaniani constituta inuha tolerat; attamen sa, quae eunt contra fidem

i·χ4 ſdtn· Jsgo twMtt ses fcait
·t- sfcbi: ſáHt βήρ.ww-, [«risito· «bi aliqito
(jttBMtio, st iàMB ŭicttUtf ſmptlHt.

. Fiant igitur haào «muta et quidam quo noyas ia hoc moroaancto concilio Vaticano, quod Dao «danto hic asservatur, iu hac orbis basilica, divo Patre, apostolorum principi. priino Christi vicario ae primo Bomano pontifici dicato, in qua aioadam beati Patri cathedra, universi orbis magisterio pollens recidat, in qua sedentes beati Petri socoeaeoree, iisdem ac ille dotibus instructi, hodie sicut olim, «ninant. Fiant haec quo ocyus hic, ad eommune beatorum Petri et Pauli sepulchrum, in quo sancti eorum cinaras iaoent, et ad cuius limina saepius provoluti, eat euperque discere possumus: .Vos *oportere* ăo M *oMo aliquo gloriari. quam ia cruce Domini nostri fan Chrieti, per quem nobi» mttndut crucifixu» eat, et* eoe mundo/

.50.

■Wo·datlonse a notanuUto patribus ia onagrate ttonibao canoeeUbua tostos caper caput HX oonstttuttoais dogmatteao primae do conieste ChrtotL

I." *Caijral* y *Eetradé frgeUeneit* [coi. 661]

Emendetur caput 111 modo sequenti:

..Romanus *pontifex dirino iure apoetoUci primatui habet veram ac independentem pgtmtatem legit laiiram. iudiciariam. atque etiam maoûomicam the tauri meritorum Christi et tanclorum ad unitatem communioni» in regimine unitertedit vccletiae.*

..Divini et apostolici primatus nostri finis est vera tranquillitas, pax, salus et felicitas universi mundi. Institutus quippe a Deo fuit, ut omnes Itomines. nemine excepto, fierent membra corporis Christi, atque ut sacrae etyimunionis et divinae (feritetis. unitate sanctificat! in unum, jierducerentur ad aeternam Is-atitudinem ae Dei possessionem, ('mus rei causa Christus Dominus tradidit beato Petro claves regni caelorum, eidem dicens ..Quodi umque ligaveris super terrain, erit ligatum et iu caelis; et quodeumque solveris super terram, erit solutum et 'in caelis." Mattii. 16. 19.

..Hinc apostoliea nostia beati Petri cathedra ita defixa ret Romae, ut nullis limitibus circumscribatur, aed potestas eius ad ambitum totius orbis terrarum se extendat. Caeterae autem episcopales aedes, super hanc nostram aedificatae, suis limitibus singulae definiuntur ad, consortium et adiutorium supremi nostri universalia regiminis, totius Dominici gregis, in quo proprios approbatos a nobis, et apoatolico nostro primatui aubieetoa. posuit Spiritus sanctus episcopos regere.ecclesiam Dei. (Act. Ap. 20. 2S.'

.,DOoemus proinde, declaramus et sancimus. episcopalem 'jurisdictionem nostrae Romanae aedis et apostolici primatus, disponente Domino, super omnes alias aedes, et 'particulares ecclesias ordinariae ac immediatae potestatis obtinere principatum, utpote universorum christifidelium centrum et fundamentum, matricem et radicem, judicem et magistram. Ajjüuapêopter erga hanc apoatolioam cathedram beati ^Fetri omnes, agni et ovea, pastores scilicet et fideles, cuiuacumque ritus et dignitatis hi fuerint, tam seoraqm singuli, quam simul omnes, officio a Deo praeati-/tuto hierferohicae ŝubordination! vareeque obedien-Jiae obstringuntur pro servanda et tuenda unitate fidei et caritatis in corpore Christi mystico, tum in rebus, quae ad fidem et mores pertinent, tum etiam in iis omnibue, quae ad disciplinam et regimen spectant; ut hoc modo custodita cum Romano pontifice ■ubiectione ac obedientia, nullum exoriatur in eocle-

1 Zpiet. LV sd lensrinsi.

«i» athiraaa, aatfW ɨtt— ear aaaaa « iu m aaa: A ǫn ƥaaaa· mmmMsk, nnaixinfafftM, Wafe atqaa aaa· grea, at aaa· patter.

„Ad ghwiam ergo «siioiisiinm 'Triaitatis at ad isaios Mohaa rebar at done·, raaro approbate concilio, inaovamos at ooafirauunus oamuMoiq ooneilii Florwtini... «te. «ohea». *gag.* 8 lia. 3.

„Hasr act oalhobosa raptati·... etc. ǥ.9 Un. ð psqip ad vasbua· „negater" lin. M «asd. pag.

„Hinc Înhasnmtea doctrinae evaagolii, et ðefini tionibuk ae decreti· apoetolicae cathedrae «ire in oooc Hiie oecumenicis, sive alio modo editja, reprobamus et damnamus illorum sententias, qui haeretica temeritate susi fuerint tenere: tranaiisse utique ab apostolo 'beato Petro in eius successoral Romanos pontifices paternum munus adbortatoriae potestatis ac directionis. minime vero potestatem legislativam et iudiciariain. Etiqm eoruth, qui dieunt: Primatum iurisdiotkmis Romani pontificis non .extendi divino iure in pnivemam ecclesiam; adeoque fas esse episcopis, arbitratu suo leges latas a Romano pontifice examinare; easqpe vel approbare, vel reiiceie. Item illorum, qui tradunt. Potestatem legislativam et iudi‹iariam Romani pontificis eme mere spiritualem ; ita ut in. iubenda actione corporali, àut qualibet, re spectante ad materiam corpoream, ea obnoxia sit et sublecta potestati politicae saeculari. Insuper eorum, qui permiscentes jioteetatem primatus iudiciariem cum oeconomica potestate dispensandi thesaurum meritorum Christi et sanctorum, reducubt lUriadietionem clavium ad hanc unam potestatem, eemque multis limitibus circumscriptam. Denique 'damnamus pravam illorum doctrinam', qui negant esse Romano pontifici in exercitio apostoliei primatus ius omnino 'liberum ac indépendant a pntmtate politica saeculari communicandi cum episcopis et grege Dominiro'eeclesiae universalis, ubivis terrarum: aut mittendi m quaslibet mitiones viros aportoliros pro annuntiandoV' verbo evsujelii: nisi haec omnia saecularis potestatis plarito approbentur et confirmentur.

..Et quoniam divino... lota paragraphus ultima ' pag.10.

2. .fund .VosfereyrtWM. col. 568 A Cum in bo· capite agatur *tprriolim* de primatu iurisdictionis Romani pontificis, perinaxime exoptandum emet, ut omissis paucissimis, quae infra adnotari intenduntur, ðeque quibus tractatur i)i sequenti capite, titulus huius inscriberetur: De *ri rt roiioar primatu» ittri»dirtioài» Romam pmtifiri»*·

3. *T)rru:Rrrzr UtoHnrnm».* rol. <>57 B Sub initio tertii capitis pent voces: *Ume inhaerntte».* aut forsan appositius: *Quapropter* iahoerrates. ante mentionem pontificiorum decretorum, et conciliorum definitionum. praeviae ponantur Petro factae promis^-iones. In illis enim totius nostrae argumentationis fundamentum et robur. in enumeratione auctoritatum. quibua inhaerentes sumus, non omittendum.

4. *('ardiualit Pitra* [coi. 660 D] – Pag. 7, 8 loco: *tum* prdecedeaftam *eouriliorum peueraimm disertis prripicmaque defimtiouibm.* sic brevius: tum pros'. •edraï^m conciliorum *detimtiombra,* sive ne, dum ad generalia tantum decreta provocatur, caetera videantur excludi, sive ut tollatur auspicio «dias non esae de primatu Romano formulas, praeter Florentinam, disertas et perspicuas,

J. Rraeard ŒoMtanliemi [ool. 678 Bj Iu fine primae paragraphi, pagina 8, clausula quemudmodwn intsUigatur in sensu obvio, id eM. restrictivo, sicut probat huiuace concilii historia, aienti et probent verba textus graeci: ɪ̈ tpiteov.

Huic primae paragraphe addantur haec verba ad sensum Florentini ‹q Lateranensis": satei· *iuribu».* ÜfalBh φBIMM^NI ùribeves^·

-. Vdrot *S.* Aoyasten ;eol. MSB In fine ƥrima paragraphi iaamtar: „Etenim svtom auctoritatem iuxta saactaa rennna» osse exercendam eemper professi enat Romaai pontifice·.'

T. Jtfoaeerrat y.VooarroBarrMK>ei0M>e ool.5OOÇf

Proponitur: Ut poet ultime paragraphi I addantur |iaec: Ac praecipue in synodo Tridratina cap. VIJ •ce·. XIV de Poenitentia dum declaratur: ..Mento pontifices maximi-'pro suprema potestate situ in universa eochaia tradita causas aliquae criminum suo potuerunt peculiari indicio reeervare." Quae verba continuata post illa a concilio Florentino de primatu Rom. pontificis prolata sufficere videntur, ut iurindictio eiusdem primatus sarta tectaque senetur et omnem ambiguitatem excludunt circa extensionem ed ecclesias particulares et singulas personas seorsum consideratas, cum relinquitur sapientiae s. aedis huius supremae iurisdictioni· adimplendae ratio iuxta necesaitatea atque utilitatem eocleaiarum. quibus semper consulere studuit; aut si huioamodi forma min sufficere censeatur, proponitur, ut verba, quibus incipit paragraphus II. supprimantur usque ad illa ..cuiuscumque ritus, et ðignitatis' et illoriim loro haec apponantur: ..Docemus proinde hanc primatus s. sedis potestatem, quae ad ecclreiam universalem se extendit, esae ordinariam et immediatam, m quantum ex officio primatus destinatur ad ixmsriaatnaiem unitatis intime coniunctae bono generali et rourordia·· universali, qüin nihil impediat, ut Rom. fsintifev illam extraordinarie exerceat erga particularium ■ clesiaruni cuiusciimque ritus et dignittais pastore- atque fideles, duni salus ecclesiae id postulet.

8. *Mogno»co Boliarasw* I rol. 623 B It leoninis amoveatur ciix» sensum clausulae divrvti svn.xli Florentinae. quam perperam nonnulli in sensu restrictivo potestatis ƥontificia· interpretantur. ^h'm dc- 'cretum addantur sequentia verba declarativa

..Quemadmodum etiam etc., qua·· quidem |aistrenia verba ita' esae intelligenda declaramus, ut. ijpae in ins- decreto continentur, et iam per gesta conciliorum commenii-orum, ı-t sarros canones asseren-

>. 1 nd. 690 B In paragеaplnx huiux capit» xnlenlur Hitaue» ƥhirt tipfvttn·, <|iu Mipplendt t^wiit. ita

a MtHtim iu pnnçipio ij 1 videtıı,ıOɳ'µ' «kfwiu·hexu logici. X&m haec incipit a fiarlicnU illativa ..Him '. quae hohnn ibi Hiiign habel locum, ubi ƭia »ynt praemica. «·χ ǫinlm illatio, qimm particula „hinc" exprimit, naturali et logioo nexu runeequilur.

At \ero iu capite III nihil ndhuc praeniismini legitur. ex quo illatio mh' conséquentm jDm fieri |m* rot ; sed iu\ illa. ǫuH< ,m capite II pnuxedenti, ƥoni conaidrran tamquam talia ƥeunMM ex quibua illa deduc i ǫuenl)M. quia obiertum et proponiticKcapitiM III differt omnino ab ilio rapit» II, ultem quoad urenin· proximum «l ultimum differentiam.

Hinc particula,..,Hine omnino evinillruda ɪ·ɪ·ɪH. et eliminari quin senaux convellatur. dem

b) (XHntnemoranhir *in genero* ..Koinanorun) j>ontifioum decreta et conciliorum generalium disertae <4 perspicuae definitiones'. et tamen ƥ(ɛ«ɪ uuHm eorum indicantur, quod eo ƒnagi videtur ɔn'ɔ sarium, quo certius eat definitiones (xuicilionnit wumeniconim. quale eet A iMud Vaticanum, iu parte sua. historica, quel» haw ease idrtitur. document» histone» specifice ðésignai) debere fulrin. ut vredibilitatem apud omnes nancisci possint.

Igitur ad oontprobandum varitatam amartorum initio hui·· 9 ptettonun «pacifia· provocatio eeaat naoaaaaria ad illa decreta eununèrumpoatificmn, atque ad ea» parapicuas cohctliontni generalium definitiones, qua» tdntum in genere iMinuentur.

' c) In deertto aivo definitione ·. concilii Florentini, quae in §1 citatur, non comparet totus testu· eiuadem definitioni·, nam iu aedem desideratur ea para decreti, quae tamquam eacunda propositio fuerat facta a Grascis, a ouiua acceptatione par Latmo· opw •aerae unioni· conditioaabatur, exmi··· nempe in 1 § eat par» illa: ..Rénovante· insuper ordinem traditum in oanoniba· oaeterorum venerabilium patriarcharum ; ut patriarcha Conatantinopolitaaue ěeeundu eit poet eanctiaaimum Romanum pontificem, tertio· vero Alexandrinae, quartus autem Antiocbenua et quintue Hieroeolymitanus, «alvi· videlicet privilegii· omnibua et iuribua eorum". Daaiderandum itaque, ut totum illud decretum citetur, idque ideo:

1. quia illud eat definitio concilii oeoumenici, (uius honor postuUt, ut ai citatur eiue decretum, reproducteur totum id, quod ad rem, ad quam citatur, •pectat. Iam vero qui· unquam negabit, partem illam tum ex intentione patrum concilii, qui pactum inter se iniverunt quoad iura primatu· ex parte Graecorum •gnoacenda et ima patriarcharum Orienti· ex parte laUinorum admittenda, «pectere ad integritatem illiue decreti? tum et contextum ipaiua decreti id ipeum postulare, qui adeo arcta connexione deductu· habetur, ut haec pare tantum per participium praemna aubiungatur priori, · qua indivulee dependere vel per hoc demonetratur. Dein

2. dignitas huius concilii Vaticani expostulat, ut documenta historica integra et genuina reproducantur. «i ad illa fiat provocatio, uti in hot casu eet.

3. Idipeum «ibi praetendit verita· historica, quae •i vel in conacribendia facti· historicis omnem einceritatem exposcit, eu magia in documenti· «‹ monumenti· hietoricie quae prae manibus omnium etiam inimicorum vereantur, citandis plena sinoeritas et veritae adhibeatur, ne ansa detur alicui einoeritatem concilii in, dubium vocandi, quae plurimum noceret etiam caeteria concilii etiamai maxime fundati· aaeertionibus. Sed

4. idem commendat etiam prudens oeconomia valutia animarum, quae omnem suadet removendam causam, qua animi dissidentiunx, a a. unione amplectenda adhuc magia alieni reddi poaeent.

Nec putet quia per hoc potestati supremi pontificis vel minimum derogari, nam ei concilium Florentinum, cui oerte ita cotdi erat suprema auctoritas summi pontificis, prouti huic se. concilio Vaticano, nihil invenit derogatorii eidem supremae poteetatgm verbis, de quibus agitur: oerte non perspicitur ratio. quare illa verba modo derogare possint plenitudini D poteetatis summi pontificis. An non potius haec plenitudo potestatis primatu· eccleeiae Romanae adhuc magis resplendet? si agnoscatur et firmiter credatur, esse supra omîtes, proin'et tdo·, qui inter praesule· eccleeiae per orbem dispersae summo pontifici subordinate·, prima tenent loca in eccleaia Dei.

Et si concilium, generale Lateranense IV' canone 5 declaravit solemniter: „Antiquarum potriarehalinm sedium privilegia renovantes sacre synodo approbante sancimus, ut post Romanam eCckeiam. quae disponente Domino super omnes alias ordinariae potestatis obtinet principatum, utpote mater universorum Christi fidelium et magistra. ('onstanliiio[Hilitana primum. Alexandrina secundum, Antiochena tertium, Hierosolymitana quarturio locum obtineat, reservata cuilibet propria dignitate"; et inferius dicitur: ‚ζiA. MRgilnp adlem'paoviaeha aaaaaa MMdirtwai ahwHti· ad eoa, oum naeaaasfiaarit, prvrusotar, aal--via dppaOatioaibea ad ladMO apeatettea·· fatavpoaRia, quibua aat ab omnibua humiliter Mnate." Itum cenooe 30 eiuedem lencilii haec laguatur: „Matrepolitaai veto delictam auperioria iudicio raiiaquatar «x parta coacilii aanciaadum. Üt autam haec aqlabri· provisio planiorem aaneaquatur effectua, huiuamadi •aapattsMais «witeriRa, praeter Rateani poatifiem' euntnritatom, aut proprii patriarchae, minita» rei»·» tur. Ut in boc quoque quatuor patriarchal·· aadm specialiter honorentur." th igitur haec potuit ăn-ciare uaum concilium ganerale ot quidam eub tali summo poutific· (Innocehiio IU), qui toctoritatie a. aedia apoataUcae certe non fuit renuaiha otaatoa et vindex, quin propterea par illa décréta rei minimum crederetur derogari «anctae aedi: quare in hoc ·. concilio Vaticano non pomet id ipeum enuaeiari absque ullo eiuedem s. aedia derogamine, plane noa perspicitur! F

Nec dicat quia amplio· contra veritatem historicam, uti iam semel ex hoc ambone dictum fuerat, in illi» decreti» concilii Lateaanenaia noo egi de patriarchis Graecia ex eo, quod iam tunc Graeci achismatim facti fuiaaent, aed omnia dicta fuieee de latinia patriarchis restaurato Latinorum orientali imperio constituti·.

Qui hoc maeruit reverendissimus orator, videtur veiqtati historicae non magnum praaetitiaae servitium, cum minime observsverit in aedem concilio puncto 4 contineri aperte assartum, Graeco· achiamaticoe tunc ad ·. unionem fuiase revereoa, ibi namque anquentia leguntur: „Lioet Graeco· in diebus noetrie ad obedientiani aedi· apoetolicae revertente· fovere et honorare velimus. more· et ritu» eorum, quantum cum Deo possumus, suetinendo," etc. Quinimo teetantibin Binio et Petavio et multo ante illoe abbate Uepergenei. certum eat, eidem concilio etiam patriarcham Constantinopolitanum nationis Graecae interfuiseel. Praeterea in ipeo contextu canonis ↺ superius citati slatim ab initio dicitur. „Antiqua patriarcha!ium sedium privilegia renovantes", certe antiqua, dum patriarchatus illi Graeci fuiaaent et nunc essent catholici tempore huius concilii ad sinum ecclesiae catholicae reversi.

Ut iam nunc ad verba concilii Florentini regressum faciamus, ubi dicitur: ,.quemadmodum etiam in gestis oecumenicorum conciliorum et in ·. canonibus continetur", utrum nempe sint verba haec limilativa 'vel potius confirmativa pote»tatis summi pontificis?

In. una praeteritarum congregationum generalium dignissimus quidam praesul non brevi oratione.otiabatur demonstrare verba illa eeee confirmato· in potestatis summi pontificis ex eo, quod «a. uti passim noscuntur, ita reperiantur scripta in exemplari origitiali authentico latino textu exhibita Floriaitiae asservato.

Etsi libenter concedimur. illa verbu in drervto lingua latina'concinnato ita reperiri prouti mviertum est. non tamen ideo iitxessario coiiMxpii delict, verba illa eodem sensu occurrere in textu graeco originali aeque ac authentico, in quo jiassus ille exprimitur vtubi·.: „KelF 5ν τρόπον zad iv τοι ηρβχτιχοι τιί,ν οixot»-ptvixfov συνόδιον ζα! τοι fapcf; χηνόσι 5:αλαρρχν·τ®:.-

Nam cum illud dixtvtuin unionis fuerit condiluin per pioluni duarum jacrliiim. praesertim quoad cotifioieisa puncta potcstat.s hietan liirae, I.atmi ex sua parte pno|sisuerinii id, quod a Graecis dis primatu summi |mnttfieis agnosci et teneri desiderarent, at

t Bail Ltiduv.. 5smma *teucilior.*, t. I, p. 418, ednot. ad csa. a

ta»φβΐφΐBhoriat 4, pr· Uitabqataawipotabte ipgc^l mm optimos intarpraMbt sense· decreti ffe· data igBOram UBntMM· »» potentate sdtaMM pontificia wmrennati, ae pram ipereem textam quoad brae partons decsnti aoe authentioum conoedi potest.

K contra vara Graeceo as aUata «naan esse interpréta· iatentionis ana· decreto illo expransne, at ip·eram textaaa nana aothentiram quand partam decreti, quae illorum dadhrstioMaa at ptotasInta reepicit, φo rare genmanm aaaaom verba grosse saperius ettata apprima exprimerent, addubitari aoe poaaat. Nam illi debent naturaliter supponi at aciviaaa optime aaa Mtaaa, at axpreaaiaae genuine aaa poatulata. Haar videntur confirmari etiam par sa, quae teguntur in aetia eaaeilli Florentini Romae anno 1865 aditis p.265 hin verbis: ..Respondit Imperator, spatium vaUe sibi dari ad coneultandum, statimque post egreeses cardinales nos consilium inivimus decrevpnuaqua, B ut papa habeat sua privilégia secundum canones et diota sanctorem, aarramque Scripturam et acta synodorum" ▮

IB. *Bravant Cmutoatittuu.* , ool. «78 C - Supprimatur omnino secunda peragvaphua. quia verba Floreotinii et alia, quae prius eunt proposita, aat expresse et luculenter primatum Romani pontificia exprimunt,

11. *Papp-StiMgyi jtagno Varadiamti·* ;col. 603 A ; Paragraphes 2 ex schemate exmittatur, eo quod quoad substantiam in praemiare definitione Florrevtina iam comprehendatur, sed imprimis ideo, quod quae hac paragraphe schematis exprimuntur, graves anxiatates generare posaunt: imprimis quoad «x etesiam orientalem exprresio ..euiuscumque ritus et dignitatis" ita interpretari poreet, quasi concilium Vaticanum expresse derogare voluerit conditioni tinp qua non sacrae uniduis in definitione conciiii Florea- C tini expressae verbis, ..salvis iuribus et privilegiis petriarcharum orientalium", cui remditiani sacrae unionis salva honestate derogari nequit.

Secundo commeenbralur ih hac peragra|>ho etiam disciplina, et quidam tandentieae eccleeiae- orientalis disciplina, quae cum proprio ritn orientali codiuncta eet, adeoqee mutatio disciplinae etiam mutationem ritus sequeoem habere posset, qui tamen ritus per orientales cum ipsa religione identifiootur, quoniam libri liturgici ot rituales dogmata religionis et depositum fidqi complectuntur.

12. Vasetn Fopnrerieness. [col. «98-94 * In consequentiam dictorum superius n. 9 videtur sttper-Oua tota § 2, ctim neseararia ad credendam et tenendam omnigenam potestatis primatus Romani pontificia praerogativam apprime contineantur in definitione concilii Florentini § 1 citata, ita quidam; ut ad illam praerogativum potestatis primatus in ecetesia Christi clariori in luce collocandam vix ac ne vix qiiidem aliquid amplius requiratur.

Praeterea declaratio eorum, quee in hac 2 § exposita habeatur, itu prouti leguntur, certo"ebrtius omnem praecluderet viam sohismatioia ad a unionem amplectendam aliquando revertendi ; quod vero aperte emet contra vocationem nostram, quam habemus a Domino, quaerendi et solvendi, quod perierat.

Itaque in emolumentum a (sajonis cogimur declararo Ot enixe postulare, ut haec, quae ℓ § continentur. omnino exmittaatar. Si vero coram Dso crederetur, Monsarioillam J^brteanere debere, tunc § hanc sic exponi desideraretur: ..Doosraus proinde et declaramus cum coneüio LateranoMi IV, hanc summi pontificis potestatem- eme super qmnes alias ordinafioc

I S. Floreat, eearif. edit, a Moaaeho TkiectioÏÏno

diauttas obstringuntur ita, ut custodita oum Ramea» pontifice tam commaakaue quam eiusdem fidei profeoionia imitate eccleeia Chriafi ait unm grex eub ano summo pastors."

t ***Imtf fetriartie JtrMulana».*** ool. 676 DJ Pag. 8 et 9 proponuntur delenda omnia, qaaa continentur II el III paragraphe,. et in eorum locum haec subroganda.

..Docemus proinde ar declaremus plenam hanc atque supremam jurisdictionis potesthtam, tum ad uuiveraam Chrieti eccteriam, tum ad singulas particulares ecclasies enrumqoe pastores atque fidalea porrigi, tantumque patere, quantum hierarchica aubordinatio et unitas fidei ac tominunionis expostulant, ut universi Dominici gregis unitas sub uno supremo pastore consistat atque servetur.

„Atque ut suprema et plena liare potestas nihil dignitati ordinis episcopalis iletrahere videatur; amerirau» episcopos s Bpiritu sancto potitos esse tegere ecclesiam Dei, et sub uno supremo pastore assignatos sibi greges pascere et moderari. Renovamus insuper ordinem traditum in renonibus caeteroram venerabilium patriarcharum, ut patriarcha Conatantinopolitanus secundus sit pou sand iwiiubiu Romanum pontificem, tertius vero Alexandrinus, quartus autem Antiochenus et quintus Hienwolyuiitanus. salvis videlicet privilegiis omnibus ct iuribus eorum." {('oncil. Florent.")

14. Dagealoap JsrrliuscnsM ool. 570-76' Pag. A sublatis vocibus *epi»i>puli», mtmntiata* et ordinario. componatur ita paragraphus Ihmrmns

..Docemus proinde ot drelaraiuus, sanctae aposl,.licae sedis i» unamquamque reduviarum iurisdictionem {Mun esse, iure divino, erga quam particularimn ecclesiarum, euiuscumque ritus et dignitatis, pastores atque fideles officio hierarchical· subordination ia v<raeque obedientiae obstringuntur ': etc.

. Delete sunt in hac formula verba lom ararsum rinyolt quam rimuf omiMo^jpiao-vtdentiir praeiudicare quaestionemXaeqiMmtw repilw.

14. Derid BriorMaù·. col, 596 B Vox eps-«-opolu. utpote inaddita, pravisque et periculosis interpretaÇàtnbuyHavens, omnino eradatur.

1«. ***RťÿiMll*** (terntttensM. coi. 651 · (lires paragraphum 2, quae incipit ab his verbis: ..Docemus proinde ac declaramus" lin. 2..et 3 haec emendatio peoponitur et sapientisnimo iudicio submittitur: ^.Docamus proinde ac declaramus, ordinariae potestatis et iuriedictionia pontificis Romani principatum immediate erga quarumlibet particularium eetstetiannu pastores atque fideles extendi, ita ut tam seorsum singuli quam simul omnes officio hierarchioae subordinationis veraeque obedientiae obstringantur'non solum ip rebus, quos ad fidem et ▮non red etiam quae ad disciplinam ot regimen ecclesiae per totqm orhom diffusae pertinent, ideoque custodita cum Romano pontifice tam communionis quam eiusdem fidei professione ecclesia Chrieti rit unus grex sub uao summo pectore,"

Et haec est ratio, qua fulcitur proposita emendatio:

Verba illa schematis: „hanc, quae proprie est episcopalia iuriadictionis potestas" ----- Mhr verba inquam, quas inter nos controversiam suscitant, deteri pereunt sine levissimo pontificiae iurisdictionis detri-'mento, immo pro emerenda illa suprema potestate ia

▮ tensoistisati resa rp AereHarensis exhibait Ma tn Ifta rersMOM, V··» bsMt, soi ia separatis MUs. QmU raasi MÜ» tfit.

melina commotarantur. giqnidom << %lw Lakota,- 4, fit

Florentino summos pontifex habet planitudinam po- teatas^oupram^Rem. pontifia· aootaritaa, at vinarii

consequenter omnibus luribos episcopalibus propriis gaudet in universali ecclesia.

Formula proposita in sensu concilii Lstarooenst· et Florentini eo magis opportunior videretur, quo obiectioom removeret et etiam depelleret timores eorum, qui inspecta schematis redaction·, uti ouôc est, arbitrarentur, iurisdictiooan ordinariam et divinam episcoporum fuisse in concilio 'Vaticano atiquemodo imminutam. Dixi divinam *et* ordinariam episcoporum iurisdictionem, non enite hic agitur de transmissione iurisdictionis episcopalis ordinariae sive immediate per Christum, sive mediate per summum pontificem, quae controversis in concilio Tridentino 'tantopere agitate fuit, et de qua schema nostrum prudenter ei-. luit, sed de vera et probata sententia, quae cum brevi ..Super soliditate" perfecte concordat, scilicet: quod per summum pontificem collate cuique episcopo canonica institutione, ut necesse est, et huic assignatis iure ecclesiastico dioecesis sute limitibus, statim ordinariam regiminis potestatem in sua dioecesi exercere valeat. Porro ait Bellarminus: ecclesia catholica docet, episcopum iure divino presbyteris maiorem esse tum'ordinis potestate, tum etiam iurisdictionis. Ex quibus verbis liquet, episcopum, completis Institutionis canonicae conditionibus, suam ordinariam iure divino cum subordinations summo pontifici debita exercere iurisdictionem.

17. *Krrivent: Varmietui».* i coi. 688 C] Petitur, ut in § 2 capitis III expungantur verba „quae proprie est episcopali? iurisdictionis", quia in praeiudi- l ium episcopalia potestatis exponi possunt, quasi non esset, propria vel divini iuris, sed tantum vicaria.

18. Romtrer Pocenaw. [col. 654-56] -- Cum hic non quaeratur, utrum suprema pontificis auctoritas etiam pro obiecto habeat, quae propria sunt episcopalis iurisdictionis sed Utrum necessarium sjt eam sic appellare, vel quasi per transennam de ea in schemate specialem mentionem facere, in hoc sensu existimatur, quod facile haec verba possent praetermitti, quin sensus essentialis periodi et scopus paragraph· immutetur, immo omissio etiam opportuna indicator.

t. Quia iii parag. 1 eiusdem capitis asseritur *Romanum pontificem in univertum orbem tenere primatum. tuccenorem et»e b Petri principi» apoetolorum et rerum Christi vicarium; 2.* quod alibi recte additur eum habere primatum non solum honoris sed etiam iurisdictionis, et tandem 3. hanc potestatem etiaui esse ordinariam ac immediatam. Quae cum ita sint, nemo non videt, quod *iuritdietioni» epitoopalit* expressio uti innecesearia posset omitti.

Beatus Petrus scribens ad fideleaPonti, Galatiae , etc. ita se dicit *Petra» apottolu» I. C.;* 8, Paulus in omnibus suis epistolis ita incipit : *Paulu» voeatu» apott. I. C-;* In actibus apostolorum Si Lucae ita habet, *coepit letat faedre-ei docere atque* tn diem, *qua praeripient apottolit, quo» elegit* etc., nihil a sacris scriptoribus' da apostolorum episcopali dignitate dictum fuit, quis tamen ausus fuerit affirmare apostolos episcopos non esae aut episcopalem iurisdictionem non habere? Cum igitur Rom. pontifex pro certo ait vicarius Christi et succernor 8. Petri, cum eius primatus ait honoris et iurisdictionis, et auctoritas eius ordinarie et immediata, vox *epitcopali»* inutilis evadit, immo inopportuna: unde patet, quomodo haec vox,' quampa eam agnoscant, hnimoa perturbet?

Auctoritas apoetolica implicite continet, qpae ad poaita,' nullam neo appaiootqm immutatioswm mbit, et ia fotarum toHitar oooaaio pruapootarae interpretationis. Indubium eet, praeelarioumum s. h>ocnam eiusmodi voco uaum fuisse, eed hoc nuqpe ad auam mentem darius exponendam, quam absque absoluta necessitate ad regulam constitutionis synodalis statuendam accipiendum eet.

Quare hanc periodum -ita redigendam esse existimatur: Docenms prosede *ac* dscWomus hessc suris *dictioni* potestatem esse ordinariam et immediotam tum ai *fidei puritatem* rariodiendoia, tum ad morum muetitatem semmdam et «ftsciplwiar rigorem procurandum, *erga quam* ommum *ecriniarum* new- *cumque* ritus et *dignitati» paetore» atque fidele»* etc. Hac in ultima periodo claritati consulitur, et querelis via praecluditur, dum alias exprimitur principale ac sublime supremae iurisdictionis obiectum, id est honum ecclesiae universalia, non autem depressio vel diminutio episcopalis dignitatis, ut ab aliquibus timetur, quaeque incolumis servatur, ut postea innuitur.

,Ut autem totius perturbationis aut diffidentiae tollatur occasio, videtur, quod in tertia paragraph", ubi dicitur, *tantum autem* abest, *ut haec nummi pontifici» potetta» opponatur ordinariae* etc., eliminetur verbum *opponatur* sic clarius mentem exponendo: *Haec eet catholicae veritati» doctrina. « qua deviare, ealva fide, atque talute, nemo potetl; haecque* nmisi *pontifici» patenta» cum ordinaria et immediata epi-* C aropomm *divina iuriedictione ita contonat, ut* so« solam *inde nullum patiatur detrimentum* ia *regimur et gubernio particularium ecdetidrum illi» commutaram, sed e contra, calvi»* skm iuribos. *eadem a m premo et univertali paitore atteratur* etc.

Vae nobis! vae eccleeiae catholicae unitati' <d Christi vicarius et 'succernor Petri iure proprio el in omnibus toti^ universi finibus suum pastorale ministerium exercere non posset ad fidelium necessitates sublevandas, ad disciplinam et mores roborandos, integrumque fidei depositum custodiendum! Huius pastoris paetorum sollicitudo, vigilantia,, ac provisio adeo salutaria et suprema est, ut a nullo |>oeeit inculpabiliter in deapectum haberi, a nemine coarctari, et ita.temperata «se oportet, et eat, ut etiam sacni eorum auctoritas, quos Spiritus sanctus posuit episcopos regere ecclesiam Dei, minime ab ea, quae eet episcopi episcoporum, obnubiletur, infirmetur aut ui D depressionem reducatur; *e* contra foveatur, roboretur ac confirmetur: ita paternaliter se gerens, ut possit pastores admonere cum beatu Petro, *patrite, qui in vobi» e»t gregem Dei, providente non coacte, ted spontanee tecundum Deum;* aut d. Paulo, *fini» praecepti charita»; oportet ergo epiteapum ureprehentibi· lem ftte;* domum, cum e. loanne, *trio opera tua, e»t<> vigilant et confirma;·* sic nemo laeditur et ordo h Christo institutus servatur.

Demum, rogatur, ut in hoc cap. 3 expresse statuatur. „ad solum Rom. pontificem pertinere episcopus in universum orbem iqotituere". Notum est, quantae in aliquibus regionibus perturbationes evenerint, dum praetextu antiquae disciplinae electi a suprema potestate saeculari, hoc centrum unitatis respuentes, ad métropolitain multoties institutionem deferre voluerunt.

'fe·'

, Itaqae, oaa> isaporeibite prora·· Λ eealrosn» am· . capit· croripero aat eapsft aba^aa MnbtK tptaa infamat vives·, idao in qpantwm poaaibil·, ioage ait a nobia «MM iUasd, quod hoc vitale elementum debilitet aut perturbet, sic ia nullo dissentiat Motantia, noetra, « in futaropro bat» goetia, aient quotidia deprecamur, ooaaaqoamur praemia s—pitsrna .

t·. iWa .Virirnrit. fool. 584 C · ÿt pagina 8 linea 35 vocabulo *epiteopalit* aubetituatnr ponrificsur.

Mk Freppsl Andepeoerww. fool.6SSCj Capita III ^3 tinea3 loco verborum ⁑qua propria eat epiaqopahs iuriadictiotoia potaataa", ponendum oenactur „quae auprema eat episcopalis iuriedictronie potestaa", ut malius appareat cumulative, non privative, Sllam epbcopolem iuriadietiooem reridare penes summum pontificem et peoes episcopo·. Hocoe enim modo affirmatur simul inriadiotiooam pontificiam eaae veto episcopalem, et quidem episcopalem etiam auperiori ac emineutiori modo, ita ut Romanus pontifex recte dici possit ordinarius cuiuscumque dioeoeseos, cumulative cum episcopo, atque insuper ordinarius ordinariorum, prout communiter loquuntur canonistae.

31. *Rmdur* Vindoboaensts. [ool. 541 C] Proponitur: Ut initium art. 2 cap. 3 sequentem in modum reformetur' „Docemus proinde et declaramus, 'ecclesiam Romanam disponente Domino super omnes ordinarium l potestatis obtinere principatum et hanc, quae vere episcopalis eat, iurisdictionis potestatem immediatam esse, ěrg quam" etc.

23. *Tirol S- Augiutim* [coi. 589 B In secunda parag. dicatur: „Hanc supremam potestatem ordinariam esae et immediatam."

21. *Place JfaMilûnuû.*)·ȣ I. 007 CD . Paragraphu» 2 pag. 8 ita reformanda videtur: Docemus proinde ac declaramus, summum pontificem habere in universam ecclesiam ordinariae potestatis principatum, quam quidem potestatem semper exercere poteat C super, omned pastores et fideles, qui officio hierarchical subordinationis, veracque obedientiae jiarere tenentur, non solum in rebus, quae ad fidem et mores etc.... prout ,in sehematq.

24. *Amat Moatrrrytauü.* eoi. 568 A · In 3 linea paragraph) 2, quae incipit, *Docemur* prosmfe, verba illa, porrirvdarjum *eccletiarum.* videntur omittenda, et hoc propter varias rational: 1. quia, ii» omissis, eundem sensum retinent verba huius periodi; dicitur enim pgulo poet ,· *tam seorsam nugulï quam /notui omnea,* nempe pastore» et fideles; subintelligitur ergo ..omnium ecclesiarum particularium"... 2. non propter iura episcoporum; quae certe neque minuuntur praedictis verbis reteritis, neque augentur ii» sublatis: tamen episcopi, iuxta modum loquendi «vlbsiae. ut ex liturgiis patet, revera sunt *ecdeeiae ßaetore* quamvis eorum iurisdictio ultra limites iisdnn designatos non extendatur, et summo pontifici D. -ubirota semper remaneat... 3. quia fideles ipai, qui hic etiam una cum pastoribus includuntur et nominantur, non supt tam *particularium* endestorttm. quam «aii» *ecdeeiae catholicae jidelee, tub tuto tummo pactore* ... 4. tandem, ne fidelibus atque aoatholici» idea ingeratur de ecclesia, unica Chriati sponsa, sicut l formatam hebent de sectis ab ecclesia separatis, quae divereoa coetus habent, inter ee divisos, plerumque nullo nexu inter ee coniunctos... Poterit tamen, si ma^ia placuerit, quod minime necessarium ducitur, post verbum, *fiddet,* linea 7 eiusdem paragraph·, addi.' *uuivercae ecdetioe.*

25. *Collât Oratttntit·* i col. 6191); ' Pag. 8 paragraphe *Docemuc* loco verborum ..tam seorsum singuli quam «fastd omnes" dicatur tantum: omne· et auqpdi officio...

tt. ZrtiabimtS. Paedide Vrbej coi. λ Initium paragraph! secundae ita immutetur:

„Docemus proinde et declaramus, eam esse naturam ao rationem apostolici primatus et principatus. Ut sit. iura divino plenitudo potaetatia episcopalia super universum gregem Domini, «t singulos pastores in catholice ecclesia, toto orbe diffusa. Quod privilegium stat inconcussum successoribus beati Petri, tam in datis clavibus quam in ovibus commendat ia '. Atque ita Romani pontifices habent itirisdntioiii» potestatem ordinariam et immediatam, erga quam' etc. *at ia tdwmale*

17. *Dreut-Briti Moliueatit·* (cal,656-5ê In schemate ubi necessarium asseritur ..naturam sacri apostolici primat·» secundum antiquam atque «instantem universalia ecclesiae fidem proponi", nonnulli mirati eunt *antiquam* et toMlmtim» primatu» apostolici distinctionem in primatum honoris et iuri»·dictiouis fuisse omissam; nec attingi quidem professionem primatus honori», sed totam definiendae rei lationem in asserendo iuriadictionia primatu (insitam.

Talis omissionis' occasio verisimiliter assignatur tripartiti nunquam, sed.bipartiti solum, in oro theologorum divisio apostolici primatus. Illa tamen, »i iuxta antiquum modum loqueremur, etiam cum mentione primatus honoris, nobis sicut et patribus nostri·, bipartita remaneret. Antiquis enim proreus inaudita erat hodierna distinctio Mrisdsbrioms ad significandum solum regimen, et *magitterii* ad doctrinam indicandam. Sed unum et alterum, docendi sicut et imperaridi ius in unica vdee iurisdictionis includebatur. Unde principatus duplex tantum atterebatur, limioris scilicet et iurisdictionis 'in qua regimen et magisterium continebantur), non trinus, sicut hodie dù-etidum esset ex nova divisione honoris, jurisdictionis, et magisterii.

Revera, primatus honoris ex primatu iurisdictIonis facile 'concluditur; sed in nostris diebus satia, vit patet, inverecundis huiusmodi conclusiones mui ita facile ab aliquibus eruuntur, et utiliter inculeareptur a· patribus.

Quod magi» expedire apparebit,'si, ut probabile est, in schemate de episcopis, cleri et populorum erga episcopo· officia et obligationes affirmabuntur. Nimia enim intolerabile foret omissam in rause summi pontificis huiusmodi mentionem ab episcopis in propria sua causa unice invocari.

Undo, eum ex Florentino Romanum pontificem non solum doctorem et rectorem profiteamur, sed ante omnia patrem, primo inculcandus videtur ab episcopi» patri praestandus honor, iuxta illud: ..Honora patrem tuum et matrem tuam, ut sis longaevus super terram". ne illis opponatur: „Si ergo pater ego sum. ubi est honor meus?"

Huiusmodi honoris sicut et amori» modum indicare ad nos non pertinet, in quo non invenitur modus. Quae enim doctori et rectori debentur, fide quidem et obedientia absolvuntur, amor autem modum nescit, sed super omnem modum fervescit. Proponitur itaqiie:

. Ut in proponenda nature aimstoliei primatus mentio fiat primatu» honori».

28. datai *Houieiegeurie* · oql. 568 Secunda pars huius paragraph·, incipiendo a linea 11 post verbum *abdrmgtmtur.* ita emendanda videtur iuxta ea, quae n. 2 observata sunt, ut omissi» ii», ⁊ue »il'fidem et mon» ⁋ertinent tantummodo de ita. quae

› 8. Bernard, de Creddsret ad Kag, Ub. II, «ap B, Ma I» •t ta. ptigM, P U cutna^ni.]

i tegea4aa *erdtutriae.*

Com. Manat» tostos *UL*

ad ecclesiae regimen et 'diecipKnaai spectant, hio ege- a tur; hoc modo, pastores nempe et fideles afficio varae obedientias obstringuntur sa *rd&t, quae ai HeeipUnam et regimen totiu eedaiae périment: ita.pt cuitodita asm Romano pontifice eommunionie* amtate, ecdeda *Chridi dt nmu geejr tub* mao *ntmmo padore-*

Ratio huius mutationis, quae videtur obvia, est, 1. ne videamur confundere hic ea, quae ad disciplinam et regimen ecclesiae, cum iia, quae ad fidem et mores pertinent; quae licet ad eundem summi pontificia primatum spectent, nonnisi tamen sub diverso respectu; prima sub respectu primatus iurisdictionur de quo nunc agitur; postrema vero sub respectu primati» magisterii, de quo egetur in capite sequenti, cuius titulus ideo etiam mutandus suo tempore, Deo adiuvante, proponi intenditur... 2. ne videamur hic definire, quod nonnisi in sequenti capite examinandum el definiendum proponitur. B

Ixjoo **verborum,** *regimen ecdetiae, per totum orbem diffatae,* **dictum est,** *regimen totiu» ecdetiae.* **quod tamen ad stylum tantum videtur pertinere.**

2·. *Dupadoup Aurelianenei».* **[coi. 576-77; Paragraphe 2 pag. 9 lin. 4 in finem addatur:** ***Ini lati non obdantibu», ealvùqae iuribus. atque antiqui» et legitimi» ecclenarum contuetudinibu»***

3 *Detprez Toloeanu»* **col. M1B Poetulatur. ut pag. 9 linea 4 addatur:**

.,Declaramus insuper ac docemus, ad hunc summum pastorem totius gregis Dominici unice pertinere institetionem canonicam episcoporum ita ut citra * illius approbationem seu confirmationem nulla unquam cuiuslibet episcopi nominatio vel electio rata firmaque haberi possit."

31 *Dreuz-Brézé Molinenti»* **col. B57 B In secunda paragraphe post unitatem fidei et communionis etiam commendetur obedientia, qua salva fide, C et etiam communionis unitate, violari ut pluries accidit et patet ex historiis.**

83. *Régnault Carnulenti».* **[coi. 651 D Sinon modificetur paragraphus secunda, deleantur verba paragraph tertiae pag. 9: „Haec eet catholicae veritatis doctrina, a qua deviare salva fide atqye salute nemo potest." Quae verba convenienter servari non laissent, tum quia doctrina catholica in decursu huius l apitis tertii sufficienter exponitur, tum quia necessarium videtur, ut, antequam tam gravis sanciatur poena, id est fidei et salutis iactura, textus paragraph secundae darius explanetur et omnis proreus evanescat ambiguitas.**

38. *Callot Oranenn».* **[coi. 620 A l Pag.9 paragraphe** *Haec e»t* **deleantur verba: „haee Mt catholicae veritatis doctrina,** *a qua deviare »alva fide atque volute* **urino** *poted".*

84. .4mol *Montereyenei».* . **coi. 568 D Iuxta D praedicta n. 2 periodus prima paragraph tertiae omissis verbis** *fide atgue* **ita componi debet:** *Haec eet catholicae veritqti» doctrina, a qua deviare talva talute nemo poted* **... Quod quidem faciendum foret, videtur, etsi mutationes n. 24 et 28 propositae in praecedenti paragraphe non admitterentur; quia oum ibi sermo fiat ooniunctim, de fide, moribus, disciplina et regimine; ai quia deviaret tantum a disciplina aut regimine, quin negaret doctrinam, schismaticus quidem eese posset, minime vero haereticus; et ideo** *talva fide,* **non vero** *valute.* **Quod ai quia negaret doctrinam, iam damnatus venit par oanonem tertium, huic doctrinae oppositum errorem damnantem.**

33. *Papp-SeiUggi Magno-Varadinemtu* **[coi. 604 CD, Paragraphes 3, quae„expuncta priori paragraphe secunda, secunda immediate definitioni oon-** a **eflql Flagantini stteqrtMdq wt, hoe modo redigi dèbteâtjiHmpo:**

Hase eat catholicae veritatis dootriaa, a qua deviare salva fide atque salute nesse potest. Hem tamen summi pontificiis Romani inter episcopos primatus potestas non excludit aut aopprimit potaatatesn regiminis propriam episcoporum, qui a Spiritu sancto iuxta Apostolum positi sunt regere ecclesiam Dei, et ad hoc in oonaecretioM episcopali Spiritum sanctum obtinent, proinde epiacopi cum Romano pontifice coniuncti et ei qua totius gregis dominici principali pastori subordinati non modo particulares sum greges potestate iuris divini regunt et gubernent, verum etiam eum summo pontifice sollioitudiiimn totius ecclesiae sustinent, atque pro tota ecdeaia oum summo pontifice legislatores et indices sunt, ita ut tota potestas regiminis ecclesiae in episcopatu cum pontifice Romano suo primate consistat, seu regimen ecclesiae Christi ait Petro-Apostolicum. Qua-ratione etiam iura eCprivilegia patriarcharum orientalium, quemadmodum in definitione concilii Florentini continetur, salva sunt.

M. *Guilbert* **I'apMScriWM. [eoi. 620 C; Ixico tertiae pafggraphi:** *Haec'eet catholirar* **pag. 9 sequens .proponitur:**

Illa tamen divini primatus potestas non est tota et absoluta potestas, quam Christus ecclesiae suae tradidit. Si quidem huius totius potestatis participes sunt ipsimet epiacopi, apostolorum successores, quos quoque Spiritus sanctus posuit regere.ecclesiam Dei. Pictum est enim omnibus apostolis et Petro coniunctim. eorumque successoribus: *Data e»t mihi omni» poteetq»* **in** *cado et* **in** *terra: enate» ergo docete omne» gente»* **I I I** *eçce ego* **cbbiariim sum Msqar** *ad roneumma tionem eaeculi* **■, I** *dent mint* **me** *Pater et ego mitto* **ros ..** *.fAcfipite Rpiritum eanetum* **■.■ Tantum igitur abest, ut summi pontificis potestas opponetur sive illi episcoporum potestati, quam in universa ecclesia omnes voniunctim cum Petri successore exercent ut legislatores et fidei iudicee; sive illi ordinariae et immediatae episcopali... etc. usque ad finem paragraphi. cui-addi potest: ..haec est catholicae veritatis ' doctrina, a qua deviare salva fide atque salute nemo potest."**

37. *DreuzBrëzé Melinenti»* **[coi. 6571' I In tertia paragraphe ex vocibus** *immediatae epitcopalit' iuriedictiome poteetati...* **magnum videtur Utere periculum.' Ex parte enim vera est huiusmodi locutio, ex parte falsa, aut si velis dubia. Immediate quidem super assignatos greges exercetur iurisdictio episcopalis, sed quod immediate a Christo ad episcopum descendat, non ita liquet, nec praesumit concilium definire. Porro cum iu hoc capite assimilari videantur papalis iurisdictio, quae ex institutione et exercitio omnino immediata est, et iurisdictio episcopalis ex plurimorum opinione in exercitio tantum immediata, timendum est, ne ex hac assimilatione et quaai aequiperatione utriuaque iurisdiotionis praetor concilii intentionem nonnihil in postorum exurgat difficultatis.**

Episcopalia iuriadktionis immediatae mentio aut omittatur, aut in exercitio tantam indicetur/ non in institutione, verbi gratia dicendo: „si non in redice, in exercitio certe immediatae."

38. Brawd *Condantiauie.* **[coi. 679 AB, — Sic ordinanda tertie paragraph „Haec eat catholicae veritatis doctrina, a qua deviare salva fide atque salute nemo potest."**

„Tantum autem abest, ut, ab hac summi pontificis potestate, Christus voluerit detrimentum opponere ordinariae ac immediatae illi episcopalis iuris-

dwtionia poteatati, qua partieularium aodeaiarum pestores aaaignatossibi grages, singuli singulos, paaount àt regunt, ut idem Chriatua, aieuti dixerat praecipue Uni Petro, aliis pariter apostolia dixerit: *Iit, doosie MM gttdm:* nee *ego vMteum* mm om-Mbw diebtta Mfne *ad aoonoioiutwiuo ooenti: — quotcumque ligaveritis* eta:... Eocleaia anim in moris eloquiis saepe comparatur castrorum aciei bane ordinatae, cui iua « officium eommiait advenus salutis inimicos MmUmmU, et huic exercitui praeeat sdminiM dux, qui eat Romanus pontifex, praeeunt etiam, aed eim eub ductu, dudtie inferiores, qui eunt episcopi in eocleaia Dei rite ordinati."

M. *CaUat Oranensie.* [coi. 620 A] Pag. 9 paxhgrapbo *Haec ett* incerantur sequentia: „Absit autem, ut exinde quia concludat, aut epiaoopoe, qui sunt pastores particulares, non eaae in eooleeia iure dirino semper debere, aut Romanum pontificem regere unquam posse ecclesiam abaque episcopis, seu ti pastoribus.particularibus. Verum namque eat, Romanum pontificem ita habere potestatem ordinariam et immediatam in universam ecclesiam, ut ex statuto divinitus ordine in partem sollicitudinis vocet episcopos particulares, qui potestate ordinaria et immediata particulares sibi commissos greges pascant et regant. Quinimo potestas illa epiaooponim a supremo et universali pastore asseritur, roboratur et vindicatur; dicente s. Gregorio"Magno: *Meut honor est honor..." etc.*'

[Omnia verba istius emendationis ad textum addita desumuntur ex relatione de observationibus in schema de primatu pagina Id [coi. 12].) Ratio additionis est, quod dicunt rr. relatores, scilicet falsa consectaria posse, quamvis immerito, e textu erui.

4·. *David Briocsnsù.* [col. 596 B; Sic reformetur 2 phrasis ‹3 paragraph·: „Tantum abest, ut Haec summi pontificis potestas, *quae se canone» ecclesiae revereri et servare semper* pro/essa eat". etc.

4. *Jltoiuerrat y Navarro Barcinonensis.* col. 600 A | In paragrapho tertia post verbum, epi*scopalis iurisdictionis potestati,* subdantur haec alia: ..qua episcopi ut apostolorum successores et a Spiritu sancto positi tamquam particularium ecclesiarum pastores assignatos sibi greges" ,etc.

41. *Amat Montereyensis.* i.ool. 569 A | In eadem paragrapho linee 8 propter rationes iam n.24 allatae illa verba *particularium ecclesiarum* mutentur oportet in sequentia: M *ecclesia. tamquam veri ...* Cum hac enim mutatione verba hitius jveriodi eundem sensum retinent, nulloque modo augere Videntur episcoporum iurisdictionem, *qua in eocleaia tanquam veri pastores · assignatos sibi greges, singuli singulos.* poscunt *et regunt* etc.

. # *Callot Oranensis-* : coi. 620 B Pagina 9 ppragrqpho *Haec ett,* post verbg: *A supremo et universali pastore,* inserantur sequentia: *qui non poteet ordinem et pacem* m *dioecesUnu* non *velle,* Hisce verbis indicaretur, cur summus pontifex asserat, roboret et vindicet potestatem episcoporum; assentur enim, roboratur et vindicatur, quando episcopi possunt, auctoritate sua, libere at pacifice dioecesim suam guberntre sub moderatione summi pontificis.

44. *Vfrot S- Augustini-* [coi. 589 D] — In fine 3 paragraph! dicatur: „Itaque libere profitemur, quod episcopis collata fuerit Haec potestas a Christo, dicente eia in persona apostolorum: *Sicut misit me Pater, et ego* mitto ops; pariterque quod episcopi suo modo sunt fundamentum ecclesiae, dicente loannet „Et murus civitatis .habens fundamenta duodecim, et in ipaia .duodecim nomina duodecim apostolorum agni" (Apoc. XXI, 14): dicente quoque apostolo Paulo. „Aedificati super fundamentum apostolorum et prophetarum." ‹ .

44. *Kremeniz* l'arnssauss- [ooL688Cj Petitur, ut in $ 3 verbis s. Gregorii Magni: „Meos honor..." anteponantur › illa praecedentia ‚Non honorem meum esae deputo, in quo fratres meos honorem suum perdere cognosco", ut facilius sensus intelligatur.

44. *David Briocensis.* [coi. 596 B] · Post verba a. Gregorii': Jfeas *honor est honor unioersaiis «ede nae. Hem honor* etc. addantur haec alia non minus eximia eiusdem maximi pontificia: S» saia mricasqae episcopo *iuritdietio non fervatur, quid aliud agitaT; niti ut per* nos, per *quot ecclesiasticus custodiri debet ordo, confundaturf*

47. *Amat'Jionteregentit.* [eoi.569B; Cum quae statuuntur in paragraphia 4 et 5 ex uno eodemque principio deducantur, satius videtur, si, ad vitandas repetitiones, quae saepe occurrunt, quaeque officiunt claritati, sicuti etiam ad- consulendum brevitati, in -una paragrapho cooiungantur, paucireimis omissis vel mutatis sequenti modo:

Et quoniam er divina illa ar suprema apostolici primatus iurisdictione. qua Romanus pontifex universae ecclesiae praeest, consequitur, tum necetearium eidem pontifici i» *esse,* M *huius tui muneris exercitio libere communicandi cum pastoribus !et gregibus totius ecclesiae, ut iidem ab ipso in via «alutis doceri !ar dirigi possint; tum eum ette indicem supremum fidelium, et in* aginib» *causis ad examen ecclesiasticum spectantibus ad ipsius poise iudicium recurri, sedit vero apostoUcae indicium a nemine fore retractandum, neque cuipiam de cius licere indicare indicio,* nli a *patribus traditum accepimus; ideo damna* mus *etc reprobamus illorum sententias, qui 'supremi capitis rqm pastoribus ei gregibus communibulionem licite impediri posse dicunt, aut eandem reddunt saecidari potestati obnoxiam, ita* ut *contendant, quae ab aposttdica sede vel eius auctoritate ad regimen ecclesiae constituuntur, vim ar valorem non habere.'nisi potestatis saecularis plaeito confirmentur; aut affirmant, licere ab indiciis Romanorum pontificum ad oeeumenicum concilium appellare*

Hie continentur omnia, quae in duabus paragraphia dicuntur... Substitutum tamen verbum, *dirigi* Ideo *regi,* cum idem importet, et mitius apparent.

Omissa, loquendo de sanctae sedis iudiciis, sunt haec verba: cui» *auctoritate maior non est:* ism enim affirmatum est per illa alia, quibus dicitur: Sanctam sedem uniivrsac *ecclesiae proteste* .iuriedictione.

Tandem, loquendo de appellatione a iudiciissummorum pontificum ad concilium generale, omissa verba: *tamquam ad auctoritatem Romano pontifice superiorem,* ad excludendam omnem appellationem; posset enim quis appellare ad concilium generale, non tamquam ad maiorem, *sed* tamquam ad tribunal melius informatum, concursu episcoporum; quod nefas etiam esset, et ideo damnandum existimatur.

Quod si praedictas duas paragraphes in unam reducere patribus non placuerit, saltem optatur, ut adnotationibus praelatidat» in iisdem locum dare non dedignantur.

x 48. *Dechamps Mechlinientity* [coi. 546 A j Pagina 9 post haec verba: *Porro* ar *suprema illa summi pontificis iurisdictionis potestate consequitur,* inserantur haec: ..eumdem Romanum pontificem, sacrorum quidem canonum vindicem, ubi tamen extraordinariis malis medendum est, iuie suo ad bonum religionis extraordinariis etiam uti remediis; quale, ineunto hoc saeculo XIX ad religionis cultum in Galliis restaurandum, adhibuit felicia recordationis

«a·

i'ius Vil. 'plûree dioeprw eriingueodo noveèque ,eri- A gendo. ' · 't N.

.,Praeterea rt eadem ilia Hbmaui pontificisrii preme pbtOTtafcseqqi^iir", ut iu ichematf.-

■ ' *tkLnrioidUfjf·* t®·65%B] ' Noq-ftal dogmatica deilarjrio de pana ec^esià, sed perreverendisejmum concBii Vaticani secretarium ad ipiMuei devios rfacribfciur >

u Clarv perspiri, in hoc oûntilio VaUc^no, episcnpôa totius ecekeiae communicare cjiA^ Galliae et Belgii episropit». et rie plenam «fe^e communionem episcoporum Galliae cl Belgii cujb aiMumtr pontifice t·t tota' ecclesia cutholiqe.

b, Ipso exinTsalutis viapi tersatun «quam dtii Mtin episcopii» non, obedient.

Vel alio quôlibrt mrliofŷ trador . ~

.5·. *Verot Auyujdini.* [coi. 590 C v Versus iijrsliiHii I pantg. ăg· 10 lin 2 post ..dicunt'ś fnnem Lui ..«fimndo agitur de ^nduis pure spiritualibus in B cidmarns ‹ inumstMiiliis. >

·>1. *Ihipan&Mp* .4 w e/MjNritxM. ôl. 560-76 r>iL'. 10 |uiiMgnq>lms. quae incipit ;pagina pona) per *PtH-ro ƒj- nHprcmu:* nridal ur ad finem : *Sjjlvi» tamen eon- wflafibHK, ·I iure Htcirlafi rirUtffirt mtfterii-n mijrtijt.*

5^ *Krrmrnt: Varmisnxifi* col.68bÇ'B ntm. ut ultima ś huiu ċapiti .propoeitio jmg. 10 ..Quare u recto..." omnino omittatur, *a)* quia non (tiii'onlal ‹um ‹ tiuulloinbus sumnionim ṗontifi i mu. qm Milam appellationem *ttd Jafarum* concilium piohilwnt. *b* quia infallibilitatis quaestionem anticipat. el *t* quia ξΐΐιiî obstat, quin u summo pontificead cone ilium generale actu congregatum appelletur. ‹ um papa ruiii lyïu iho saltem e\triitM«a' maior, sit.' «piam papa sine concilio. ,

53. *VantM FogûrattfHHÎ* <ol. 61M<B Quae m ultima huius ċapiti pagina 10 ḋicimturhi vrr-)u> ..El in omnibus causis ad examen ecclesiasticum C iqie»tautîbu ml ipsius {awe iudicium recurri": cum han- xerim sint citata tamquam ex concilio Lugdunensi II, ‹ unique ab uno nnerendi^imo (Mitre veritati historicae opprime lonformiler demonstratum >li_. illa nequaquam (kmw «oljsideran velati effata riusdem ygucilii. è xerba penitus exmittenda forent, at<|ue eorum Jotx> citandi evaent (Mitius cutonea 3. 4 ri 7 6 coticilii Sardicciuufcg contra quos certe nec (•meci schismatici poaaeut ullam formare fundatahi vxcvpltonem, cum ‹M i|»i hoc concilium admittant, stioque codici iiiavrtuni halieant. Haec autem omnia dicta sunt puriMRitna cum intentione: uPab una parte xciJÂuv historic integre custodita, auctoritas huius >. i oncilii ne a lupjumia quidem inimicis hoc respectu |H>-sit unquam labefactari; parte ab alia vero iit >. unionis propagationi nullum, quantum in nobis eat. |M>iuitur impedimentum.

Nam etsi sit fides in prima linea donum gratiae D divinae, illius tamen amplectendae vel respuendae occasionem et causam hominipn actibus multum [dicil ṗbh rtiielersri vel retardari, quin immo saepe «altem human it mr fere^impoeeibilem reddi omnem conx-orsioncm.

34. *Hantchcr Vindoboneneit* coi. 544 C Proponitur: Ut deleatur annotatio b) ad art. 5 concil. oK'uni. Lugdun. II.

53. *Ixmdriot Hhemeiuu.* coi. 567 B Propter fatione allatas loco xerborum pag. 10 in notia loco *concilium Lur/dunenae,* ponantur I>aec alia: *Profceno fidei .Graecorum in concilio Lugdunead·*

56. *Cardinalia Pitra.* [eoi. 6501) ' Alicubi Sanlicensis synodi memoria aut verba memorentur ex caii· HI. V et VII, quae de iüre appellationis diserti» in primis et perspicua aunt.

' JH. Gn^pf 'Fepfarènass. fpdl. G90-21] ·- ltoco utouM· poragrê^hi proponitor atqyan·:

\ .fef quonUki /difioo afxxtciici primatu· iure Bomtoïïn pontife^ uhiverm· eccleaiae pmurnt, ḋocemu Hriu^ et declaramus, eum eme iudieem supmum fidelium, et rti^omniliu» caus» ad examen'.eeolatiaatiy ompes mee Mibmittere tenentur, ^uare meritojamnandi eunt, qui affirmant, licere ab iudicii» Roniuii pontificis, ad oecumenictun ooorilium Appellare.

·U. Arpuafoup '^xrelimewi/ [col. 57(P76

P«g. lOjlin. 15 'ultima paragraphe deleatur vox om mbm. et legqtur ita: in cauris ad uasot *Prrltm ·ticnm tpretanlitfHfad* iprius ^ossr nadirium *rentrri.* AddaMirque *non* tamen *ontùtp intrrmrdia ffitri dictiaUf·* ». Λ

M. *Idvm* Kadem pag. 10 lin. 19 deleanlur voces: *Cain infctoritat<\jnaior· non eut.* ob allatam alias rationem, de non pmeiuqicanda quaestione quarti capitis. -

M. *David* BrioceiwuiWol. 596 (' yY Ad va, quaeappellationes inspiciunt. adjiciatur: ..imn omissis tamen canonicae jurisdictionis gradibus. «nJtvm regulanter loquendo."

·F. *Veni* »N. ĥtt/M col. 5901 ·/ In fine § parag. supprimantur verba ..tanquam ad auctoritatem Romano (Mintific superiorem" propter reverentiam debitam octavo concilio ct (kmstantiensi.

. -X *("allot Oranffutig.* iol.620B(' Pag. 10 paragrapho: *Kl quoniam* deleantur verba *tanquam ari auctoritatem Hamano pontifice nuperiorem* t dicatur lanium... qui affirmant licerv ab ὅιφιῦ Romanorum poutifi« um ad «Ms umenicum cpneihum appellare." .

·3. *Vnnnef patriarcha Mebhitaram'.* col. 6761)

Quoad 1res ċanone eos delendos ·cnm' rrn»etur. Rationes huius emendationis sim.1

1. Quia huc emendatione servatur ecclesiae forma a ('hristo data; quae licet non Mt *«tmxtitulionalüi,* tamen certo certius est eam nou ase omnino *abnrtlalr monarehiratn* Divus Tlmma» 2. 2 q. 11 art. 2 loquens de auctoritate «wlesiae unixersahs ait. hanc auctoritalem *principaliter* esae in yiinmo pontifice si *principaliter,* ergo neque *nnice.* neque *totaliter*

2. Quia hisce verbis nulla datur aura tu' exaggerationibus atque erroribus, quibus «xidçsiartiea hiérarchie, divinitus instituta, quodammodo subverti videretur: non defuerunt qui asserere ausi sunt, episco(>oe. archiepisco|x>ri. primates atque patriarchas nihil aliud ăe nisi simplices officiales et adiutores papae,, ut docent Fagnanus. cardinalis De Luca, aliique.

3. Quia hac facta emΣrfHatione, nemo |>olesi oblicere quaincumque eccleaiam particularem eme *bid pitem:* quemadmodum unusquiequg^oHiicere poteat, si probantur ea, quae sunt in schemate: nani schema constituit in qilâcumquŷ peculiari ecclesia duas potestates eiusdem speciei.

4. Tree canonea delendi sunt, quia quicumque canon aecum habet ouatAema, a quo abetinendum eat propter Graecoa, quoa *divin»* dicimus non haeretico haereticos autem se ṗai sentient, si scient esae anathemate perculsos. Nobis imitanda proponitur patrum Tridentiuorum prudentia, et sapiens oeconomia concilii Florentini,«quod decretum doctrinale de primatu sine canone et sine anathemate confecit.

' Hnk smaadatieai seteerIpsanat atiaa reveraatisatad fatras rites «baMaiei, lesaphaa leda patmreha Ratytsamato, ■Mae MsUas apiasspea Akrearia, Mtehari Pstna Bar-Tstar arcMspiacspea SastbiMia

pontificem PeUi succeeaoreni e^ua primatWm in criteria non Venere; anathema ait,"

*- -◆- /A⊤ Loot 602-04 i ("anon III· jAaedicris vonfbrmiter ixtoittatur. æcua, niai praedicto qiodo totum schema reformatur, porta pro perpetuo clauzdefur, ne unquam Graeci ad unionem rnm Romaiia

, **M.** Tonraa *Po^artunenm»* '.col.694 Bf Quod (iam candSea concernit, tertius ramure srfiemale penitjiie exmittendiM ceeet. - * '

•7. *Î^andriot Rhemenei* ; nd. fVvitr lur omnia aperias arbitrariae potestatis, modificandus videtur IП canon, ailt, si non modificetur, addantur in fine^capitia lertii: - * *

1. haec veritu Fetielonii J)v auct. >. pvntif. c. 21 „.тоη tamen ^(itest sürnmua pontifqx contra canomw sancire cartx»,mod<». oinnia iura onpiçmque diw iplintiiu perturbare".

2. Haèc alia: ..nam sunt in ecvieiqa 1<>π fundamentale», quas convellecidi nemo ius hqbrt" : et ut ait Ballerini, ..omnia potest sumAaun puitifev in o - draiae regimine, neti ea conditione.uit huius potestati ba in aedifivafionem-sqt. et non m destructionem/. Et etiam in materia. ..inNpi» nihil per se mUurali aut divino iure praescriptum aut vetitum est. omni eccleniantic« potestas ea conditione *ttâvlhnpitut* ab ipso Deo praefinitu, ut nihil statuat, nraecipiat aut mutet, nisi quod in fvxdesiae aolificltionem ait" Ballerini *l'imlicfor.* ‹ -3 n. 10 147. e. 4 n' 1 p. 2,5 rd. typi» de Propag.>fidr anim 1850 .

•H. *Rannchcr Ÿindobonrnaût.* <xd.54l (' Proponitur: Ut in canone П1 omittatur ..ordinariam" et)H>natur: „aut hare eius }ldslalem ηομ ‹'‹μ' imm<-'dintam sive" etc.

66. *Monwrat y Xanarro Rarrinnnennir.* vol. 000 B In <ami(ic 3 |Mg. 15 lin. 13 ante |>ariirulam copulativam /itv intrrvalctur' lus verbum ..sevi extraordinariam".

7·.. *Piare Maeniluii* eoi. 607 D Canon -n reformandus Si quis dixerit. Romanum pout ifi‹em non hal»etr plenam H aqfiremaiii piteMalem hris dictionis iu universam ecclesiam, tum in rebus, quae ad fideu< et mon tum in ii», quae ad disciplinam et regimenl ecclesiae J^er totum orbem diffinum |>ertinent ; aut eum non hatare ordinariae potestatis principatum sive in omnes ac srogulas ecclesias, sive iu omnes et i singulo» pastores et fideles: anathema sit.

^Haec omnia ad mentein decreti eonrilii Florentini). *

71. 1V *Honteirpr.nnin.* vol. 569 A nota ‹ 'amni 111, iuxta exposita n. 2. 24, 28. «34 emendandus est. St *quù dixrril, Ronwnwn pontificrtti .. ' in ttni-*•*ΥΓΜηη eocUnian» in reboa, qntte ad dinriplinam ct ref/imcfi foliu eorlemue pertinent; t^tt* bmr *eiua pote datem non cj^e ardinariam ct immediatam in omne» rt aingulon ȳedore et fidetea: anathema ait*

71. *Regnmdt Camnienaia.* coi. 652 A In vanone. tertio pag. 15 (n canon afformetur), haec formula priori subetituendÌa^proponitur: Si quis dixerit. Romani pontificis primatum etae tantum officium 'inspectioni» et directioni» et supremam ipeiue poteatatem iuriadictiçni» in unheraam ecclesiam non eeee plenam^sed tantum extraordinariam et mçdiatam; anathema sit.

Ille canon sic exaratus et d&positus directe perstringeret schismaticorum et appellantium errores, ct illa servata formula, concilii Lateranensia IV M brevis Pii VI ..Super soliditate" contra librum Febronii lucide affirmaretur doctrina et nulla videtur ratio ulterius progredMdi. cunT a tempore Eybel ^aque ndiic nula exiati^ meta, ipjMriQù regionibua, quae appellanti)iin ranovayerit errore· et aliunde epiatoU rardiiialùl'à'Andrea in annotationibua Vitgla. non ait gravis momenti.

M.

1. **Benmdoa orp** *Χπκμμμμ. /ι* **Prodamata explicite modo&m trina inooncuaN^uriadictioni» «mam-***diatae rf ordinariae* **rommi pontifici» in ȯrnat et singulari» erckria» in þaatorre et grâfcfct. non mihi videtur η«· iMwwaria ue« utili» vox rpwAipefw.· .nihil enim addit doctrinae expraitapf^K^eontra illa vox lacuno þraebet jswet difficultatibus M ambiguitatibus, Ergo þmq ni deleatur vox *eppropalty* ct. bic NiwriHaluv paragraphe /Jemmm/rs *(trmm* 'caiçg/ii» iv/r&abf *rl rrrmtioenm novatorum. dorr-j* ft **ev** promdr *ĕf\(MartimM hau/ ßtrirdirthmi pote* - *datem ordinariam cjf»r rt immediatam,* reliqua ut m schemate. -^ · ? "

2. *AUov ep Meldeuei* Chap. 3 a la page 8, ligne 4 5¢'io ..Concilii Florentini fidei þnifcwi item, quarrivdeiiduiir . On disait bjgn : fidem qua iivdinuib\elv. ȶai mw *fidei prokttw.* il,faudrait: ÇWUW' 6 ·

Pake 9. ligue 5 6 A T :.Haec eat eatholirae verilalis dodtrma^. Mieux vaudrait simplement : *Htier cd catholica doctrina* - '

Ibid, ligne 8 ilnd. l. „ ..Tantntu autem abest ut air. . . modifier mno *Harr aulrm enn^ni pot·* V *fifici patenta» nnllo inai» opponitur ordinariae ac immrdMtttr Uli ȶpali iurindictioni» potertati. qua . . . panrynt ct >rtpin^* Supprimer le rastr de l alinea. On ne voisins comment le pouvoir de sa piridichon vpiM>opale rat corrobore }>ar le droit que iuridirtion ȶan nn di"t.« *

3. *Anonym»* Pag. 8 51)^ . pmt ȶeil ..in \ani> ranoniiius <t»nfinetnr sir pergatur

..Neque igiiùi prit» þpftiu mhi snprema in ecclemm]Kiteaia intvr plum» jiartita. sed lofa plenitudo cnn» *in* ⊦>eah Petro. mi ⅋li Dei Filins regni sui clave· ei grcgvm uni\ei>um ! nvlidit, Romano pontifici collata t iiivtcii autem }^uUon quo» Spiritus sanctu» ȶsit ⅋pik-ópo ivgvrv vci loiam Dei. in partem nolli⅋Hudini '«Mirntur. «ii ȶb uno summo lotius ovilis >αMo γρ suum quistpjr nmnus kwant."

4. *Rietu 'ȳmeroli Minimorum* In cap. III, pag. 1(1. lin. 23 6(\ . Cum episcopus sit superior >v nodo diorcoami. cuius est episcopus; occur papa, qui rot epiMopiif· iqMfetoliru» e| patriarcha oeeumeuiȶu prout saiHfo Lt-ori) acclamavit synodus ('halvedonensis. concilio otxum^nico Mqierior non erit? Drfinitiva sententm proferatur ‹ irva praeeaunentûuu papae supra generale <xnu'ihum. quandtiquidem nec concilium esset sine {uqm. Et ideo ea postrema verba capitis III èxprrasim ad tollendas controversia» in scholis. Ni⅋iumpie fier exwrationi» modum, ad sepeliendam famoeam declarationem 1682, faciendumqqe greraum ad inerrantiam papae stabiliendam, declarare oportet, si anathemate non placeat, saltem hoc modo. *Qnare a recto ȳeritati tramite* etr. ..Quare exerramus et damnamus ac a recto veritati» tramite aberrare decernimus, qui affinyant licere ab iudicii» Romanorum pontifirunj ad oecumetiicuni concilium, ixmtra statuta patrum appellare, aut etiam praesumptione temeraris negant summum pontifierai supra ecclesiam universam <4 supra concilium generale praeeminentia ac superioritate gaudere)"

6. *Cuffini aep Mntinenri* Canon IП sic re-

N»»

formari potat: „8i quia dixerit, Rcsnaaum paetifisam habere tantumreddo officiam inspectionia vol directioni oui *potiormn-qnidèm* pvtom mu autan plenam'et supremaM potatatan-iuriadiotiouis in univenam ecclesiam, non aolum in rebus quae ad fidem rt mom, ed atiam fa nt quae ad dieiiiplinA etc?

.·. Anonyms -- Capita tertii canon tartan tic reformari petat: „8i quia dixerit, Romanum, pontificem habert tantum ibodo officium inspectionis vél directioni Apt potarem quidem portem, non autem plenam ac supremam potatatan iuriadictionia in universam eocleaiam non^olum in rebus quab aü fidem et mores, eed etiam in ñ quae ad disciplinam et regimen ecclesiae, per totum orbem diffusae pertinent; Zät haqc eius potatatan non eeee ordinariam etcJ'

7. Cardinalis *Berardi·* — Tam in capite tectio Z.8, lin. 3 ante ultimem r6A,', quam in ose III tollenda' videntur illa Verba „pef totum orbem dispersae"; ne officium hierarchioae subordinationis veraeqye obedientiae, quo fideles obetrin'guntur erga Romani pontificis auctdritatem, Videatur coiuvtari pd eos aolum casus, in quibus agitur de disciplina et regimine eocleaiae universalis. Cum enim quidam asseruerint immediatam Romani pontificis potestatem in particulares ecclesias singulosque fideles tunc solum legitime exerceri, cum id totius ecclesiae petulat Itonum, màime vero cum de bono agitur ecclesiae particularis aut privati fidelia, cuius providentia episcopis unice relinquenda est, caveri sedulo debet, ite quidquani dicatur, quod huic errori ausam praebere possit.

8. *Sergent ip. CoritopHenti»* In ultima parte canonis III aliqua fiat interversio, biaque verbis canon absolvatur; *Sive* ta *omne» et* rinytdos *fidele» atque paetore» tum extra amcitiitm ditperno», tum in concilio etiam ommenico congregato»; anathema* sil-

Idque duplicem ob rationem. Prior deducitur ex concilio Lateranensi V, bulla *Pattor aeterna»* ubi legimus: „Solum Rtgnanum pontificem... tamquam auctoritatem super omnia concilia habenten^ etc. etc...."

Quod perspicue docuit Lateranensis, reticere non potat Vaticana synodus in ta potissimum constitutione, quae agit ex professo de primatu.

Altera vero ratio haec eet: eo magis necessaria yparet ëxplicit ¥eritati declaratio, quo acri constantius per orbem universum sparsa· eunt lac adversus ordinem quem in concilio servan praescripsit Pii IX sanctitas; quasi ordo ille papae solius, sed ex oqgnmuni tam papae quem concilii auctoritate emanare debuerit, tacite vol presse ¥neget Romani pontificis suprema potatate qua pollet super concilium sive congregandum sive congregMum, ac Eybelii errore innovato qui scripsit impudentissime: ‚¥olutas Christum «odesiam res- publicae more administrari; ei quidere regimini opus estavpro bono unitatis, verum qui non audeat se aliorum qtfi simul regunt negotiis implicare

52.

Congregatio gencreta ootogoataa tata 1870 iulii 5.

Fena tertia die 5 iulii 1870 hora octava matutina in conciliari aula Vaticanae patriuohalis basilicae, generali reverendissimorum patrum congregatio habita ¢ ; cui interfuerunt quingenti mptuaginta quatuor patres, nempe 38 cardinales, 7 patriarchae, H primates, 91 archiepiscopi, 391 epwoopi, 4 abbates

ordûrâm,

habeeta, 21 Aasshfel

omniiuq-noiaiBa, quaa p

curate Acripta fuerunt, irehibot indioulaii-petram octoÿtamae tatiaa congregatiotta geeera||tf'qui inter acta oonoüû awurmtiir.

Reverendus pator ðomum Isoobur ÛÎBoulbta oinhiopitapiiq LugduMuojp minim lactam oelebtariL Qua aboôluta, et ¥ecitat oratione AdtaMM Domiar etc., eminentasimus þridk> praam dixit:

suffragia'patrum de emendationibus 'iu .diacuarione, speciali ta$ii capita schematis primae oeratilutionis . da ecclesia Christi publice propositis. Praevadet outrun . rehtio -ooeaine Dentation» pro rebus fidei fscibnda de hisco emendationibus. ¶ relationem faciet revbrenduaimua d. Fridericu M. Zinelli episcopus Tarvi- BStinua Itaque ~~þraedictu~~ reverendissimus/dominus c ambonem ãscendat.

RELATIO

reverendi patri» domini Friderici M- Zinelli epitropi Tarvitim.

Eminentissimi praesides, eminentissimi et reverendissimi patres.

Qui nunquam ambonem ascendi, non mea voluntate; sed eminentissimi praesidia Ðeputation· vfelrae. de- fide, cuius mihi iussa capeosore incumbit, hodie ascendo, ut referam coAuu hoc, quo nihil augustius dari potat, consessu, nomine ipsius Deputation»· do emendationibus capita 111 partis primae constitutionis de aacleaia. Hoc procul dubio indicio erit, certo non prolixam fore orationem meam, cum ne verbum quidem prae revbrentia coram vobis proferre ausus fuerim. At vos, qui iustitiam sequfeiini. hoc non mibi profecto imputabitis, quod da duabuï' supra septuaginta emendationibus singillatim verba facere debeam. quarum aliquae tanti momenti sunt, ut tum officium meum tum erga emendationum auctores observantia sufficientem discussionem requirant. Vocetis testa omiii exceptione maiores, me nullam haruin emendationum proposuisse, ac proinde unicuique suum tribuatur. Ut autem brevitati quantum fieri potat consulatur, statim aliquid declarandum puto, ne deinceps mihi id subinde monendum sit.

Reverendisaimi emendatores qui et doctrina et recta intentione praefulgent, in proponendis emeudationibus prae oculis habuerunt speciam quondam ¢onstitutioni quae ipeis arrideret, quaeque aptissime fuireet ab ipeis exarata si id muneris sumpsissent. Si innumeri homines praeclari idem argumentum pertractandum suscipiant, innumeri sermones existèrent commendabile· quidem ðmna at horum alter prae altero pro diversitate cuiusque ingenii, gustus et studiorum magis placeret. En igitur quae sit sparta et non invidenda Deputation» de fide et eius relatoris. Magna þar emendationum, quae ãuctora habent ¥everendissima viros et capientia et pietate refulgenta, admitti non potat hac- tantum de cause, quod optimae illas quidam per se planeque dignae sunt; quas ad suum quisque caput si non esset redactum admittant; aad eum relootio constitatioais iam generaliter elimita sit, locum amplius in sa habere non þñt. Alia praeterea de cause plure· emendationes admitti nequeunt, quia scilicet non raro, ut fert natura libera illius dissuasionis, ðua «et propria concilii, multi non solum in diversa, eed in opposita abeunt.

At, eminentissimi et reverendissimi- patres, potato· Deputatio vostra de fide, oum contradictoriae rant aratantiae, ¢hese et ãñtitho· ut in þhilosophi

I Brave Pii VI Segsr MlnKta.

ia aeque **rim**l iidlMere ràn pomint. Rpreaantia

baignai nimia ^rotmheretur relatio: idsoqpa mihi indulgentia ai atriStiaeimo loqiMbdi modo «MndgÇionés aat admise· rat relectas enuntiabo: seiaatque a priori rerttrendiMimi emeadationqm--aurtores nolle modo me voluisse deease obsequio, quo^eos ex corde rivegeor. ' /-

His dictis, statim xeuio ad emeodaiiooea pro-

£meadatio 1·. Roverendhoimus entandalor vult simpHei titajo, quo caput tertium inecribitur, alium' Mihatitui7% quo contineretur in compendium redacta b doctrine capiļi», qua» ab ipeo reformata exhibetur. Etiamsi admitteretur nova ab ipeo proposita redactio capitia, nullo modo adoptandm «ast novus titulut, qui potius redoleret argumentum tractati» theologici, quam titulum capitia concilii oeeqroenici. Nova redacti» capitia rodsm defectu laborat, quo tituli». Nam quin clare et breviter natura primatus. praqiarto fundamento definitionia [illegible] in ipeo exponatur, fuse diaveritur etiam^de rebua quae ad acopum paragraph! non pertinent. Si quaedam eunt in reformatione proposita, qubnini aliqua ratio haberi pomit, ea habebitur occasione emendationum, quae ex profeaeo ab aliis reverendissimis patribus proponentur. Quamvis igitur prima emendatio plura vera laudanda contineat, quamvis maxime commendari debeat vire φιπήιιβ catholicus renoue reverendissimi patrie; tamen Deputati» de fide eam non admittit.

Emendatio 2 Revriendiasimus pater existimat C in <apite tertio agi taxative ile iurisdictioiiis primatu tantuni. *u·* proinde vellet ut paucissimis omissis, de quibus agendum in sequenti capite, mutaretur titulua. At pace illustrissimi viri inhaerendum titulo, qui est in schemate. Nam ea non fuit intentio auctorum schematis coarotxre 'ii hocoe capite tractationem ad primatum iurisdicii'. aed loqui breviter et generaliter de vi et ratione \ 'tua. Etiamsi igitur reverendissimus pater enuntiarent ea quae serent suo iudicio expungenda, quod omnino necessarium erat ut ratio haberetur emendationis propositae, nullo tamen modo admitti poteet, qaia ea quae ille omitti vult, reapse ad argumentum rapitis pertinent. Deputatio igitur de fide hanc emendationem non admittit.

Extendat» 3 Non spernenda videtur tertia haec amandatio, attamen acceptanda iuxta modum dumtaxat; nempe ut ganerira fiat mentio locorum sacra» Scripturae, ita ut incipiatur caput „Hinc innixi D sacrae Scripturae apertis testimoniis." Nam inutilis videtur citatio in specie textuum qui **toti**· repetuntur, et omnium **ment**· subeunt, vix **m fiat** generica enuntiatio. Deputatio de fide igitur admittit propositam emendationem iuxta modum enuntiatum, nempe ut incipiat raput a verbis „Hinc innixi merse Scripturae spart» tantimoniis."

Emendatio 4·. Ex eo quod ad gmmralia tantum concilia provocet textus, nullo modo sequitur, ut timet

relia eitantnr proptar aeram aaotoritatam; mo ex eo

Florentinam non mm diaertaa et parupeouaa, «t oit, immo proreos oppositum. Deputetiu de fide igitur

texta citate **finwtim**;. eumi in aeoep roa^petiro, quasi∞ôbÎlmbi **Finatiau** pria definierit eau traditam,ÿienam pottotatam * Cbriato Patra, draria in. meanbro immediate toqaonti oocsoilium **imm** nimia' l amplam suam declarationem oorrexerit, at remadiuiu

potwtaaem, sed taatum in determinata riaoeum, eo modo quo in gentif ofràaMùleoram conciliorum **et,in**· sacris eanodtbus continetur. Kvidera eat hanc clauralae intarpretatiooem repugnare rootextui et dignitati "cofcçiiii oecuroosiicKSdeo nec ^iatoHem nec phrasim **graecam auffragari** htm interpretationi restrictivae, 1 **ot toti**· demonstratum eut auctoritate etiam codicum autheotiaoram, qui nuperrùne iwpeeti aunt. **Ipu** venio armana, quamvis a gnNoo tuotu£deriva»a. noo favet sensui restrictivo. NqUa igitur adeat ratio ameo-^r dationis propositae, quae eaeteroquin cum ad lagee disciplinares pertineat, hic ubi agitur de ooratitutiooo dogmatica, locum habere non fdtert; de proinde Deputatio de fide emendationpm banc non admittit.

£meadstto 6 Haec emendatio aut eM superflua, aut eet'periculosa. Nam per ipsam inainnaretur, certe contrq intentionem nuet,oria, plenitudinem potestatis pontificiae 'ooaretandam intra certos limitée, quod certe nemo, ut quidem mihi videtur fimi, a concilio Vaticano aerio petere poteet. Deputatio igitur de fide hanc emendationem BWt-qdmittit.

Emendatio 7 Haec eiqendatio continet due» partes; prima pare admitti nqn potest. tum quia supervacaneum prorsus reset propositum additamentum ex aereiode XIV rap. 7 concilii Tridentini. tum quiu hoc additamentum videri posset quqedam quasi Interpolatio Florentinae definitioni». Secunda paragniphus quin clariorem reddet seiinuin. vidntur potiua insinuare duo falsa dictata certe contra intentionem auctoris; unum implicite, nempe potestatem pontificia habere pro obiecto ecclesias dumtaxat seorsum sumptas, aliud explicite quod nempe Romanus pontifes potestatem miam norinisi extraordinarie exerceat erga particularium ecclmiaruiu cuiuscumque ritus et dignitatis pastores et fideles: quae duo dictata oerte ooo·. cilium 'oecumenicuiti non solum non confirmabit, asd damnabit: ac proinde hanc emendationem Deputatio de fide nou admittit.

£me>riatK> 8* Emendationi» huius auctor vellet aliquod incisum addi, ut excludatur interpretatio restrictiva laudati textus verborum ooncilii Florentini. Maxime laudandus est scopus reverendissimi patria: at Deputation] visum est ex contextu totius capitia tam clare apparere sensum clausulae, quae etiam ex contextu ipeo non restrictiva ease evidenter elucet, ut non neoreaarium additamentum judicet. Deputatio igitur de fide banc emendationem non admittit.

£nWMiario 9 Reverendissimus auctor huius emendationis multa congerit oonfra caput tertium: 1 nollet incipi a particula ƀune quia hoc caput non descendit nexu logico, ut **ip**· dicit, a priori. At huc varam non est. Nam via et nature primatus descendit a modo, quo Christus illum institeit, ot quatenus eet primatus ia Romann pontifice, a praerogativa etiam perpetuitati» **primat**·; 2· vellet moha decreta oammeninorum conciliorum et constitution· **pontifici**· adduci speciatior at hic non agitur de tractatu theologico; 3··vellet textum integrum concilii Florentini adduci, ia quo privilegia mmerantur patriaroharain orientalium; et haec privilegia nullo modo, et diximus at rareus dicemus, pertinent ad oonetitutioewm dogmaticam; 4 nonhuUa dicit, ut insinuet Orae-

cq» uiteHasme FlorqpÜQÎ ï?quam»4- a modumin-miMU restrictivo, .< hoc apparere ex textu graeco. At de aa cptniurie, de qua dictum eat et forsan in postarum diosndnm.nulla hic mtiohabenda; uam nihil emendatio proponit: quapropter Deputatie de fido hinc emendationem sub hum. 9 non admittit

Ement^tioaee ‡0 Fl r ‡2 Illustrissimi et revsreçdissimi auctoris haruui emendationum vellent expungi paragraphpm secundam capiti», quae superflua videtur; u0m satis exprimitur ratio primdtua jjer verba «wcilii.FlorentinL Secl quamvis laudabile sit desiderium resecandi quod Aperabundat, attamen, providendum etiam est, ne dum superflua respuimus, in 'necessariis deficiamus. Verari est in verbis «mvibi Florentini contineri, quantum êx se sufficeret ad vim primatu».ebgnoeoeodam ; at' nihilotniqu», non obstanto definition^ Florentina, errore» ǒrti sunt, qui respiciunt naturam primatu», et in dise cfeamht, adeo pt necessarium ait,- nt in concilio Vaticano genuinus sensu» definitionis Florentinae synodi explicetur auctoritative, et auctoritative etiam quae non eatis explicite in verbis ab illa synodo adhibitis continentur. eruantur. Repetitio ret apparens; realiter per duas paragraphes lux affertur doctrinae; ac proinde elucidatio, non repetitio est. At emendationum auctores nihil amplius in pafagrepho vident, quam ea quae ſunt verbis Florentinae'synodi. Hoc quam maxirie arridet ; nam auctoritate horum reverendissimorum patrum tali mode respondetur illis, qui doctrinas in secunda paragraphe contentas impugnant.

Auctor 12“ emendatiotiis earn etiam ob causam expungi vellet secundam hanc paragraphum, quia per verba ..cqiuscumque ritus et dignitatis" timet, ne videamur derogare privilegiis et iur^iua patriarcharum orientalium. At consideret reverendissimus pater quod iam diximqfi, nos hic versari in privilegiis iure divino concessis Romano pontifici; ac proinde no» loqui de superioritaie iure divino pertinente ad primatum: nulle modo igitur derogatur per definitiones, quae hio ferentur, privilegiis iure humano ac proinde mutabili fonan competentibus patriarchis. Recte ubiectio procederet, si in constitutione disciplinari per generale decretum cum derogatione consuetudinum expresse abolerentur privilegia. Deputatio de fide igitur has emendationes sub numeris 10, 11, 12 non potest admittere.

Emendatio ‡3 Reverendissimus emendator delenda existimet, quae, in paragrtgihis seeunda et tertia continentur; et proponit Pfimum aliqmreubstituenda, quae sensum vsgum et ambiguum, ac proinde in praxi periculosum praeberent: nam privato iudicio videtur, certe contra intentionem reverendissimi, ab ipso relinqui quoad usque porrigatur iuriadictio pontificia. Dein de iuribus episcoporum agit, d» quibus asrmo erit, cum agemus de episcopis. Demum de privilegiis patriarcharum orientalium, quibus, ut nuper diximus, in hac constitutione dogmatica locus non est. Deputatio igitur de fida hanc emtadatiunym non admittit.

, Amandatio ‡4 Beverendisaimus auctor respuero vellet attributa egMeopotw, ordmorM st iesstadiata, quae enuntiantur de iuriedictioue pontificia. Convenit haec seoendatio cum aliis propositis ah aliquibus reverendissimis patribus, quique diversas ob camae deletionem horum attributorum petunt. Alii timent nt> laedatur per ipsa tua episcoporum, alii no do pontifice minus dicetur, quam par eet;*jiiii* quia vidmt haec verba superflua. Priusquam vocabulis dicamite de re ipsa et conceptu videndum. Nam si ia rei ■onceptu non convenimus, nec certe in sermone convenire poterinine.

Incipiamus ab attribue *epiteoptUe-* Quaeritur : nulla Onitu magietkmiliarin idea. His^iminu.epiaeof ia iacria litteris, in patrem oppribus, in uau otanipm christiaoorum, quam repraeMOn» episcopum voluti pistorem, qui pascit gregem. Remit autem apiaoopua tam epercitio potestatis qrdinia quam iuripdictionis. Nam exspoitium potestatisloriKui» uoaniai in «dbditoa potret licite habere locum. , Epiecopi igitur iuriadictio ad ea perageitda se agtaddit, cpiae nelnèaâria sunt lit fideles vitam 'aeternam o3hsequantur;,) ae proinde debet episcopus: ‡ administrare sacramenta; 3 lege»_ferr^ ad bonum fidelium; J? exeeigioni ipsarum invigilare eivojter »eipaunv»i»v per delegatos; ¶ e\ proinde visitare dioeceeim; ǒ praedicare; iudiegre controvereiaa; ‡ punire .sontes etc. Haec et similia comprehenduntur in verbo Mosnerr. At' haec episcopus non potest farer» nisi ,«|b dependentia pontificia summi. Haec autem dependentia non est nisf limitatio iuriadietionia episcopali»,

(.kmsilleremu· autem qpaenam leaua ·Christus attribuit apoetolo Retro et qpefsuoceesoribus. Nonne in praemium triplicis declarationi» among dedit illi riunus pascendi gregant, scilioet agnos et oves? Cum hoc discrimine' qudd episcopis datum est tantum pascere qui iu eis eat gregem ■; scilioet determinata», partes-gregis illis commissas; Petro autem et successoribus eius datum jest pascere omnem gregem. agnos et ǒves simplices fideles nempe àt episcopos, in »u‹> regimine independenter sb aliis; dqm contra episcopi pascunt semper, ut diximus, dependeriter a Petro et Petri successore. En igitur succCnor Petri potest iu toto orbe Christiano Omnia peragere quae superius enuntiavimus, et proinde administrare sacramenta, leges ferre, invigilare etc., praedicare, iudieare controversias, punire sontes etc. Quaero igitur: potestne haec omnia peragere vere in toto orbe eathblico? Qui contradiceret, iunumeri» obrueretur antiquitati» exempli». '

Nee dicat aliqui», haec peregisse pontificem Minimum qua patriarcham Oividentalem. Nam praeter qxempla innumera huiu» iurisdictionis exercitii in Oriente, notum eet privilegia patriarcharum, pritnatum « metropolitanorum esse positiva. et-exv eoncessione pontificis summi. Si igitur aliis patriarchis provenit a concessione summi pontificis, consequitur in yeo privilegium esse bx institutione divina. Eadem igitur quoad speciem est episcopalis potestas episcoporum in ungulis suis dioecesibus, et in pontifice summo quoad omnes dioeceses, cum hoc discrimine quod in pontifice arinmo eat in Sua plenitudine, in aliis restrict^; in summo pontifice indepsndens, in episcopi» dependeas: in. episcopia coarctata ad suas dioeceses .in pontifice, summo sine ulla limitatione loci, sed ad terminos terras. Cum igitur convenire nos necesae sit, reaHter potestatem summi pontificii ease eandem specie ao potestatem episcoporum, quid vetat quominus utamur eodem vocabulo ad qualitatem enuntiandam iuriadietionia, quas axsroetur per pontifices et episcopos, et dicamus episcopalem potestatem in episcopis, et summam «uprsnuun potestatem episcopalem esse iu summo pontifice?

At diem,"vo^ulym. novum nou «t necessarium. Prius observo'potestatem episcopalem et potestatem pontificalem uaum ot idem «aa. In episcopis dicitur pontificalis, in summo poatifKe,.summa potestas pontifical». Vocabulum ορικορα Κι non eut novum de summo pontifice, qui m catholicae «nimiae episcopum subscribit. Humilitatis verba adhibita a Gregorio

• Isaa. κρ, u-π.

s- Magno /ptiiqàaâtampsri erant, ut retundereSur axem,- plq ambitio Obtatantjnopolitemi episcopi..

At rursus dio^jt: nulla Vstip; ùov'i voeabuli mtro- ductio superflua eat. iSed contra. Notum eat, immo usitatiosimum in «xdoaia^ut uova dggmatica vocabula a^ibeantur,' novi· erroribus ineurgeotibus. Nostris temporibus teapse vnJdé periculo·· ethtenti· apud aliquo· invaluit, quaesustinet, Minimum pontificem non .^oe^Kin pliis dioaceaibdb a Romana divan·· ea peragere, quae episcopus quilibet in «yb propria, eo praetextu quod alia· illorum iurisdietionbm laederet: pernicioeu· error a VaticanO concilio eet configendus; M hoc optime faciet ei sanciat aua auctorAate, potestatem summi pontificie exercendam in qualibet dioecesi wei proprie episcopalem. . .

At Aon solum excludunt attributum episcopalis, sedet sdiectiva *ordinaria et. immediata·* Etiam hic prius sensus vocabulorum inspicibnduv. Apud ŏmne iurieconsulto· aut iuris'aaiioniri doctorea, >nd omnia H actZ eocleciaetica ^lividitur potestas in o narialn /8 delegatam. Omnes dicunt poteatatem ordinariam. quae alieui competit ratione muneri·, delegj^gm, quas non competit alicui ratione muneris, eed immine alterius exeootur, in quo est ordinaria.. Explicatu sensu vocabulorum, lis ut videtur Deputation!, finita eat, nam potestas quae summo pontifici tribuitur, noiine est in illo ratione muneris? Si est ratioue Vnuneris, est ordinaria. Immediata autem, quomodo distinguitur a mediata? Immediata est ea potestas, quae exerceri potest sine adhibito medio necessario, scilicet medio ad quod adhibendum tenemur.

At papa potestne omnia episcopalia quae enuntiavimus supra, exercere per se in omnibus dioecesibus, quin obligetur uti medio episcopi particular!· ecclesiae? aut ipse necessario debft licentiam petere ab episcopo, ut ex. gr. sacramentum confirmationis impertiatur, aut confessionem excipiat a fidelibus? Quo- ties ab 'aliquo reverendieeimp oratore petitum fuit, num papa indigeat hac licentia, risus in hoc consessu est excitatus, credo etiam illornm, qui eliminationem vocis *immediatae* poposcerunt. Alia eloquentiori refutatione emendationis' non indigemus. Manennt igitur haec adiuneta *ordinariae. immediatae, epwro*polM.

Nullo modo autem turbemur, ne in regiutirie particularium ecclesiarum ex hac ordinaria, immediata, episcopali potestate concurrente eum illa, quae |eat propria episcopi unius aut alterius dioecesis, oriatur confusio. Confusio oriretur, si duae pares iurisdictiones concurrerent, minime cum altera alteri sit rabordinata. Certe, si summus pontifex, sicut habet ius peragendi quemcumque actum proprie episcopalem in quacumque dioecesi, se ut ita dicam multiplicaret, et quotidie, nulla habita ration· episcopi, ea quae ab hoc sapienter determinarentur, destrueret; uteretur t› non in aedificationem, aed in destructionem sua potestate: confusio oriretur in spirituali· administration·. At quis nsc per hQmgium quidem excogitare posset tam absurdam hypothesim? Acquiescant omnes igitur; et moderatione sanctae ssdis confisi, nullum dubium moveant auctoritatem sanctas sedis praesidio futuram, non laesioni episcopalis potestatis.

Liceat mihi, antequam finsm faciam, confirmare sententiam Dspntationis do fide quoad duo verba unmediatam et ordinariam potmtatsm, adducendo duas auctoritates certe non suspectas illis, qui contraria sentiunt; nempe Natalis ab Alaxandro1: „Romanus pontifex (sic dicit) summam habet eamque ordinariam in ecclesia universa potestatem ot auctoritatem, quam mu extraordinarii· dumtaxat caaibv· <nee ideo pro supplenda tantummodo praelatorum negligpotia) et ecclesiae periculis, 'sed semper exercere potest,.et iq fidale· universos,' et .in. ipsos ecclesia· totius episoopoS, quia *paetoreem rmueierm dide eet paete»:'* Quae verba doAus scriptor exscripsit ex ·. Eucherio dunepslJ N«d, qwid quam maxime arridet, Mint Verba Gersonii. .'Ihomaasinua' notaverat GerUouiuni pro errore habuisse,-*epeod papa non sit immédiat>n preeetatde* ontesum *fideliam,* aer *'epoeeetu endetioe* Maiibrsaiis. ted *eoliueRbmae* Pro illis aurem qui-offenduntur voce *epiempaiie* praeter sha quae possunt adduci, qjn- '/'Mitant concilium provinciale <'qtabieuse sui. I860, «K cap. XXV legent Jiaer verba: „Bomano pontifici ut ~~ecclesiae capiti~~ ct, ~~fundamento··viaibili,~~ episco~~porum~~ principi, et.paetori rapretrWSara iurisdictio episviipalis competit in universam ecclÀiam." .

Reverendissimus auctor emendationis xult<<'\- pungi verba ..tam seqraum singuli quam siùiul omnes." Sed. ex natura primatus-descendit. potestatem, qua pollet Minimus pontifex, non tantum ad,'singulos seorsum sumptos, aed ad aiinul omnes se extendere; cum iuxta catholicos omnes specte^ ad Romanum pontificem convocare concilia generalia, iis praesiilere et *e·* confirmare ita ut si desit confirmatio, com ilis valors .destituantur. , Patet etiam ex, hoc, potestatem summi pontificisfextendi non solum ad pastores seorsum, aed etiam coniunctim sumptos: ac proinde approbari non potest a Deputations de fide illaremiasio. Igitur Deputatio de fide hanc 14^^ emendationem non admittit. *

Emendatio ‡5 Etiam hic reverendissiijiu· auctor emendationes vqjt ut vox *epiempaiie,* ut inaudita praviaque et periculosis interpretationibus favens, omnino eradatur. Hanc emendationem Deputatio iam non admisit sub num. ‡4

Emendatio ‡U emendatio quoad formulam propositam ex verbi· concilié, lAteranpisis IV coincidit cum emendatione ‡1 quoad omissionem incisi ..quae proprie est episcopalis... potest··" eoiucidit cum emendatione sequenti.

' Emendatio ‡7 Reversndimiinus emendator abhorret ab illa phrasi, „quae proprie est epiacopahs iurisdictionis potestas". Hanc emendationem sub u. ‡4 Deputatio de fide non admisit; et superius sub eo numero res «et enucleata. Deputatio igitur de fide eam admittere non poteet.

Emendatio ‡8 Reverendisaimus emendator quamvis plane conveniat, potestatem,qua ffruitur summus pontifex, habere pro obiecto omnia episcopalia munera, attamen optima ductus intentione expungi vult *epùcopali··* Hanc emendationem quoad primam partem Deputhtio sub n. ‡4 non admisit, ac proinde etiam nunc non adniittii. Secunda pan respicit Mylum et ratio de ea habebitur, qiiin proponatur suffraglis. Tertia pars omnino coincidit cuin emendatione sub n. 30 atque>tune examinabitur.

Emendatio ‡9 Reverendisaimus emendator vult voci „episcopalis" substitui *pemtifieatie-* Nulla videtur esae ratio substitutionis, nisi ad eliminandam vocem rpisropali·.' hanc emendationem sub n. ‡4 Deputatio non admisit.

Emendatio $0 Habe emendatio a Deputation· de fide uon admittitur, quia non «ut necessaria, et Yortasm dubitat Ionibus locum dare potest. Sati» exprimitur potestatem Romani pontificis esae supremam. tum in praeclarissima definitione Florentin·, tum diserte initio $ IV textus nostri, ideoque Dep< - tatio noa admittit.

• tel eesl te IT te mm. 1.1 IT, ssteL BL

Ooncm emiaaai. rasus UL

• TA et aer. sste tei|L p I, Hh. I, m TI a. U.

Emendatio 81 VaHffpIpoet Deputation!de fide-A haec ' eminentiiautii esModatto;. quia ipse suggessit sapienter verbs ch^ejlii Lateraôeaaik, in qtiibùs duo .coiiceptüsbniâMrtoe poiaatarfw *et ntfremde potmtati* pulchre renffitjgui^ir hoc modoi sa^er toime· α|«α» *ordinariae* [illegible] *ol>tinerepr^ipatùm* Mdnendum trupen eat per errorem typographies·!'legi-„a^par omneZotdinâribm potentatjs' obtinere prityrfpstum"; tum legi debeat- *ordinariae* piMeatatw obtiaere prw *lipalum*

F.'a£rederio^'A Auctoi e»pendationi» Sub uU- mVn 22 AéUet, ut direfur .Joospiu» proin<|evet declai-ymut 'hanc supremam potestatem ordjnaiokm. eqae et immwlihtam.amiaaci inciso „»quar proprie est ēpi «. «.-Opali» . Hanc emondatioump. iam superius, »ub alii» numeris, non eto^dmitteodam.dikiv

Emendatio 23^. Auctor huiu» emeadqtiom» excludit tum propositionem incidentem de potestate pri-' matus »uapte uafqre' episcopali, tum praeterea attributnm immediatam, quod de eadem potestate praedicatui. Oh 'rationqs. iam a'me al^ns haec remendatio adiliittrnon potest.

Emendatio 24 Vult reverendissimus emendator, ut emendentur ea verba „omnium ecclesiarum particularium" propter rationes, quae' reapse non omnes sunt eiusdem ponderis. At cum, ut reverendissimus emendator observat, illis verbis deletis, sensus omitino intactus remaneat, velut superflua amandanda sunt. Deputatio igitur hanc emendationem admittit.

Emendatio 25 Vult reverendseiinus emendator ut. quin dicatur „tam seorsum singuli quam simul munes", substituatur: *omne» et einquli.* Videtur ease ris de stylo, ac proinde suffragiis non eet proponenda.

Emendatio 26 Huic emendationi quoad substantiam iam satisfactum eet. admissa emendatione sub numero 21°: sed ut concepta Set hic et nunc, Deputatio de fide npu ädmittii .....;'.

Emendation: Queritur reverendissimus «nerf dator, quod in schemate nostro nihil dicatur de primatu honoris Romani pontificis. At, pace reverendissiiyi domini, ex una parte in eanone primo fit mentio primatus honoris: quare autem in eanone potius quam in capite fiat mentio primatus honoris, ratio est claru. Primatus honoris est consequentia immediata et evidens primatu» iurisdietionis: immo posset ur deberet i-ationabiliter asseri, nullo modo existere duos primatus. unum honoris, alium jurisdictionis. Xam concesso primatu iuriadictinni». ponneori eius primarius honor debatur non ut diversus primatus, sed. ut attributum primatus jurisdiction», in quo includitur exigentia, ut ab aliis et prae aliis primae honoretur.

„ Distinctio duplicis primatus honoris et jurisdictioni» originem ducit ab errore illorum, qui inficiebantur primatum jurisdictionis summi pontificis, et ut se aliquo infeliciscimo modo extricarent a locis Scriptu-P ree et traditioni concedebant primatum honoris: ac proinde in canone primo dicitur anathema ii», qui aiunt. b. Petrum honoris tantum, non autem verae propriaeque jurisdictionis primatum ab eodem Domino nostro lesu Christo directe et immediate accepisae. Cum satis igitur provisum sit in canone per phrasim ..primatum honori»", cum in primatu iuriadictionia, de quo in hoc .capite, contineatur, eum canon, uhi configitur, sit proprius locus huius pnrasi», emendationem sub numero 27 Deputatio de fide, laudans quam maxime acopum, quem aibi prapfigil eius suetur, Iioc loco non admittit.

Emendatio 26 Reverendissimus auctor huius emendationis nollet in hoc capite fieri mentionem rerum ad fidem et mores pêrtinentium, quia ut ipse asserit, non ad hoc tertium, sed ad quartum caput

Àt.tüldw» bpii sap rattooe 'primates„ nèo. inconsulto e^ casa hio, tRutea positus fuit. Nam eaintaa arat, ut.hjp salbam gaderioe principia· inrerutur qtâpâd primjituab ex quibus caeltera specialia qjrivari jiemsot.. NUtil(mirum igitur ^qàod In hoc oaptfe quaftade speciali praerdgativa primaGJ»,'tienipe-da jhfàllibilitate traetMur.. Secunda pare-huiu» jimemfatiou» pertinet td styluim. Depit^ tatio de fide.lianc i^ittfr emendationem no» ^taetjad-' mittere.

Enifmeatio sub 'nuu^ero 29°. RbVe^endiahimu» emendator-vult Npeeialitar decUrari, (jfuqd ealÿp riht inm et antiquae ac legitimi[illegible]ne». At-lutee declaratio; ut saepä dictum eet, non kabet hic lyum, quia haec e»t constituée tantutn dtÿmaticj, hou disciplwari». Dt^Satio igitur-defide banc emendationem no«'admittit.

Emendatio sub numero 30^." Reverendissimus emendatof vult hic declariri, ad soliim summum ponificem pertinere institutionem canonicam episcopoum habeuda est huius rfmendatiqni» »uo 4oc< prout rVisum fuerit, ubi agemus de institutions epi-. Neoporum. Deputatio de fidé hic et nunc duhr laudat Ijuqm maxitoe scopum, quem sibi proposuit auctor, tamen non admittit.

' *Emendatio* sub numero 31°.' Revetilidisaimu». auctor huius emendationis vult expressam fieri mentionem oberfientiae debitae sanctae aedi. At utiqiie expresse in capite sunt haec verba .„veraeque obedientiae"; sc proinde nescio quid amplius desiderari possit. Deputatio igitur de fide, <-um iam sit provisum, laudans intentionem auctori», emendationem ut superfluam non admittit.

Emendatione» sub numero 32° et 33". Auctores harum emenllationum fellent deleri eu verba ..haec est eathoiicae veritatis doctrirfa. u qua deviare salva fide [illegible] nemo potest' ; quia, ut prior emendator dicit, tam gravi» poena non debet infligi,- nisi doctrina capiti» III clare et sine ambiguitate exponam lur. Deputation! de fide capiti» doctrina clam videtur et tanti momenti, ut clausula' illa sanciri mereatur.

Emendatio 34 Emendator clausulam ..habe-eut catholicae etc. ' retinet quidem, sed vult expungi ab verba *fide atque,* et legi: *a qua deviare eatva ea-; late nemo putret.* Quia, ut ipse ait. ai qui» desiarel tantum a disciplina aut regimine quin negaret doctrinam. schismaticus quidem 'reae posset, non haereticus. At pace reverendireimi emendatoris, textu» huius capiti» expresse dicit „qui deviaret a doctrina , ac proinde cadit eius obiectio. eiueque emendatio admitti non potest. Quod error fidei sii damnatus 4n canone, non impedit quod etiam in capite damnetur. Deputatio igitur de fide hatie emendationem admittere non potest.

Emendatione» »ub nniuero 35> et 36°. ReverendiBaimua emendator sub numero 35° vult expungi $ secundam, et proponit quomodo paragraph»». quae immediate subsequeretur concilii Florentini definitionem. concinnari deberet. Emendator sub numero 36 loco tertiae paragraph! aliam substituit. In hoc conveniunt ambo reverendissimi emendatores, ut a concilio Vaticano sanciatur principium, totam supremam potestatem eocleaiastioam non residere Jn Romano pont ifice, sed dumtaxat in Romano pontifire cum episcopis. Hae emendationi» hoc sensu toto caelo aberrant a sententia Deputation» vestrae de fide, quae et »acm Scripture et traditione et definitionibus conciliorum fulcitur. Nam ex omnibus bis fontibus revelationi» ^apparet. Petro et eius .successoribus datam fuisse vere plenam carnque supremam in ecclesia potestatem, scilicet plenam ita ut coaretari non possit sb

alia pet^pM.liusMtea ipsa ajjperiore, sed a iura tannaturali M ψ'Hηo, Hiito vani et futiles (parcant ^rbo) itti clamores, qui diffieiUitàè ut serii considerari ρoββυηξ ne ai papae tribuatur perplena trtxsuproma potestas, ipee pcerit destruere episoopatunf, qui iure divino est in ecdeaia, possit omnes canonicas sanctiones sapienter et sancte ab apostolis et eoderia rinanataa susque deque evertere, quasi omnis thenlogia moralis non .clamïï^t legislatorem ipsum suffici quoad vim directivam, jioii quoad roaetivam,.' xsuis *Îei/ibu».* quasi praecepta evidenter .inittele^ tmlls et damnosa possent inducere obligationem, niai sd scandalum vitandum.

*Nec' valjdnm poiniup habent hypothetici prorsus crijurf „de pontifice in haererim ut privalfc persona idpso aut^iiwbfrigithli? qui^casus aequiperari possunt Aliis de'pontifice habitualiter in dementiam lapso, Jetc.... Haec,, providentiae supernatural confisi, satis ^probabiliter exiarimamus tiihnquam reventura.

Deus in necereaiiis uoifderet; ac proinde'ai ipse petmitteret tantum malum, non^deevunt media ad pçovldendum.'quin propter hos casus hypotheticos doctrina de vere pkma et suprema poteetate Romani pontificia infirmetur. non'ait

At forsan reverondisaimi patre» dicent; Nonne— **suprèma et vere plena potestas est'etiam ñi concilio** oecumenivo? Nonne Chrîatu omnibus apostolis ριυmisit we futurum rum ipsis? Nonne apostolis dixit1: *Quaecumqite ligaveritie.euper terram, erunt ligata et in raelie; 'quaecumque eolreritie râper ferrant, erunt xolut# et in»čaeli»?* Nonnê.alia dixit qaibnsvlarft apparet, ecclesiae suae supreinam et plenam potestatem tribuere voluisse? Hoc libenter concedimus, ita tamen ut incofirUesum maneat, quod saege iam diximus, potestatem supremam et plenam mininii pontificis nullo modo imminui, ex eo quod episcopi m concilio ϑ11gregantur. Nam sive in concilio congregentur, sive suit dispersi per orbem, live considerentur ut singuli, siie coniunctini,^niinu« pontifex eamdem ronseivat super ros suapi supremam, plenam et immediatam jMitestatem; ita insuper tsrnen ut ne putetis nos definjre quaestionem tam in concilio Tridentino agitatam de derivatione iunsdictiojns in. episcopos, quam alii immediate 11 summo pontifice, alii immediate ah ipso ('hristo derivant.

His positis, concedimus lubc^nter et nos in concilio uecunienico sive in episcopis ooMunctim cum «u<> capite supremam inesee t< plenam ecclesiasticam jwitu-tatem in fideles omnes: utique ecclesiae cum suo capite coniunetae optime haec rongruit. Igitur episcopi rongregati cum capite in concilio oecumetilvo, quo in casu totam ecclesiam repraesentant, aut dispersi, sed eum suo capite, quo casu sunt ipsa ecclreia. vere plenam potestatem habente At verba Christi omnia ènsistere debent. Si ex eo quod cum apnatolis cum Petro et succereoribus futurum se asse promisit, aliaque concearit, apparet hanc vere plenam et supremam potestatem ease in eccleaia cum suo capite eoniuncta, a4dem prorsus ratione, ex 00 quod similes promissiones fartae sunt Petro soli et eius successoribus, concludendum eat, vere plenam et supremam potestatem traditam esse Petro et eius successoribus, etiam indepertdenter ab actione communi run> aliis episcopia.

Quae duo amice consistere possunt, quin dualismus qui Confurionem parit, introducatur in ecclesiam. Hoc postremum inoocnroodum obtineret, ai duae ab invicem distinctae et separatae vere plenae et supremae potestates admitterentur; at separare caput a

1 Matth. XVÎU, 1&

A membrô rarpropriuto.iUorHtn/qui sabiie<unt papam epriοopis collective sumptis, aat repréréentatin fecôtàcilio generali: tunc enim sequitur posse ex ihia parte. 'stare ^liquando pontificem, etiam in sua Qualitate

PpQlifieiia summu et exalihqiarte *ĉprempo /trano ho»-admittimu· \ere ptaiam «t eiipremum potestatem rtiatere pontifice veluti nyùt.» et eamdem tere plem^u ·< supremam potestatem eree etiam in 'capite.cum.membris^àniuiirto.- wilioet mi pont tf|ce>uni -epjscopjs. salVo «eqipvr vt incoririwo quod prit» admonuimus. Mo^'ümdo unmqtmm'potvM evenire casus, ut ὲpiscopiur et divellantur a capite. Nam J^vxen-vt ὺnjuvus pontifex so.iwn jjots- I «tatem vere plenum· et Mîprêm<m, lehtfi 'Bapitt et etiam independenter a vohcurwi alto^im. <»ηψι» iqgjiibra «tatini debent um/mdii-ium sibi arrogmAlv exertetiq potestatis huiurimsli. ri|d mm «pu capite <x»i,· ὲrdare. Naîh aliter i«i ed nbn recognos^rent w»n· plenam et suprvinAtu)wfesidlem.

Si contra, .summus pwntifex ima »;um episcopi·», vel dispersis vel ὲongregatt vere phpiam et «upremam potretktem tu «olidum *«ferret.**huHa poNribdin collisio. Nam rutu veiv plena.vt' Miprenm |M»tv»fs« in eorporv separate a eapitr. epimsipi mu· jruM quotquot «went, dum abeet papa, nullo ηu^lo *sine* capite verd plenaA» et supremam |M>tretaiem vχvicere possent; dym. ut diximus, sumjpus iMintifes ut caput etiain indepriidentvr a comὲun episcoporum, supremam suam auctoritatem exercere putret. . Etm· chemia haec principia nullo modo sunt. èd jmuius 4 \enerando consessu leniam |H'teru dybeo. si diutius in hoc argutaento immoratus sunt. H<s· eiutn omnmo itcs'resanuni e¥at, ut appareat qtmrn grui thus rationibus Deputatio de fide mota fuerit ad èxcludenda emendationes propositas, quae conceptus aliquuntuin periculosos, contra intentionem auctorum., continehant. Deputatio igitur de fide du^ has vtmmdntionre sub nmneris 3-5° et 36ft non admittit.

Emendatio mil» ιιιιι4πι 37°. RexerendiMumu» emendator timet ne. cum hrfisdiictioiirm episcopi dicimus *immediatam,* eamque veluti comparamus <um potretate seu iuriMlicfir^io summi |>ontifkis. dHur Iimus* ambiguae interpretationi, quod nempe etiam itituulirtm episcoporum immediate «mf^riur a ('hri->tt>, nt a ('hristo immediate iurisdirtionem accipiant Hi<-ut papa. Scitis, eminentissimi ac rexervndiwumi patres, quanto aestu disputatum fuerit in concilioTfidcfilino de hac quaestione. Scitis ex una parte et ex ilin acres et illustre» funwc pugnatores, vt pontifii^tn 'immiunu quamvis ex· praestituta lege sex undiitn maiorem numerum suffragiorum quaestio posset definiri, noluisse tamen. <nm tanta estsH discrepantia sententiarum, ea praecipuo motum ratione, ut credendum ret, quod quoad praxim fere indifferens sit «ixo unam ἶve aligm sententiam sequaris. Non ret igitur poreibile, quod aut llepnlatio de fide aut concilium Valivamini definire voluerit hanc quaretiofiem «me ulla praemissa disputatione, qiiss^ ut dicunt antecedents!. Precor, ut reverendissimus auctor emendat mnis «m· sideret verba capitis in toto contextu, et clare apparebit hic et nunc nos minime agere de illa quaestione, sed de exercenda iurisdictione sine medio. Deputato» igitur de fide propositam emendationem non admittit.

Emendatione» sub muneris et 39°. Reverendi^dnai emendatore· de iure epiMoporum servando solliciti, aut aliter ordinarunt paragraphum. aut alia inserunt. Optima oerte est intentio reverendissimorum patrum. At ri conqxarentur quae volunt MiilMtrfutere aut addere, apparet in-textu, qui eet inulto rimplicior. contineri quae rationaliter requiruntur; sarta tecta Mervantur tura episcoporum, quibus iura summi pon-

tilicis' nullo mojo officiunt; et.contra, Oonnullaa,ex- pmaiotw» in emendatiônibde propoaitû eeosuni 'am·. ^biguum-praebere? Deputafio igîtur de Jjde ha emqndation^ sub nàm/ BH^'et SQ.® non admiftit.

^meadahb-Aub. numéro 40°. ' Revereodianinus emendator vult iiutêh in paragrapho tertia capitis III : *Tantum abest, ut haec summi pontificis potestas? quae se canones ecrtesiacrevcrrri et servage semper professa Vst-* Al haec insertio, quj^hica contextu non mjuiritur, hihil aliud r^jiret quamJpionitiun fartum pontifici, et ïguunmA et, ut yidetur, etiam periculosum habecek tu prôinde 'Deputatio de'fide /am non'adfnittit.

''*Emendationes* sub numeris 4P et 42°. Revercn- .dissimi emendationum auctores desiderim! in parul grapho tertia capitis-III inseri a&qua verba, ut explicite episropi dibairtm apostolorum suoesBores a Spiritu sancto positi et veri pastores. Quamvis additio IIH4X· absolute net'essaria non esset, attamen cum sii non solum ininxua, sed et multis tS patribus grata ïse poysit, nec ulli ingrata. Deputatio de fide acceptat iuxta modum ha duas emendationes. Modus autem ï sequens. dicatur *Potestati qua episcopi >it apostolorum successores et a Spiritu sawhi positi ^tanufitam reti pastores sibi greges assignatos. singuli cingulos* etc. ut in textu.

Emendatio sub Humero 43u. Haec emendatio, qua liicrtuni monitum datur pontifici, xidvetur iniuriosa .-anctae sedi, <vrte ‹o u |K mentem aucturis; et proinde ram non admittit Deputatio de fide.

*Emendatit^* sub numero 44". Emundatio ha«x- nullo niixlo discutienda. ‹uŋ |M>rtineai &d caput de episcopis, ut iam diximus. Hic et nunc igitur ΓHψulatio aç fide non admittit.

Emendationes sub numeris 45" et' 46". Auctor primae emendationi- vult ut verbis Gregorii Magni ïMen honor etc. anteponant in alia praecedentia. At ex -'Chtentia ïDeputation! de fide ïpraecipui verbis iulductis. alia ad memoriam revocantur. Auctor secundae emendationis vult addi alia, ut ipse dicit, non minus eximia eiusdem ïpontifici Sed cum sint altetiu- epistolae, et in citat ionibiu non iiecej<saiii> par-inuTnia sit praeferenda. Depiitutio de *fide* bas duas emendatione- 45 * et 46* non admitt?.

Enlendatio sub numero 4^". Emendationis rèveiS'iidisaimua auctor vult, quartam ct quintam paragraphum capitis 111 in unum voniungi, quia ex uno principio deducuntur, et quia sic exitai-entur repetitiones. At ex eo quod ab mm principio argumenta ntriusqiie paragraph! deriventur, non «equitur de iis iti una paragrapho tractandum e-se; nam nimis hoc probaret. Repetitiones autem, ut verum fatear, talea non video, ut brevitatis causa nos cogat ad duas paragraphos coniungendas. Immo rtim de ïdistincti iuribus, nempe-libèrae communicationiset liberae appellalionis agatur, clarior erit contextus ai distinctae remaneant quarta *et* quinta *fMtragraphu* . Laudandus tamen.ear reverendimimus auctor, qui in aliquibus stylum meliorem reddidit; et quoad Mvlmn ratio habebitur suo tempore emendationis grvpoeitac.

Vellet raverendiiwimuH pater ut substitueretur verbum *dirigi* verbo *regi,* in utraque paragrapho. cum idem, ut ipee aaserit, importet et .mitius appareat. Al Deputation! de fide, amantinaiinae cuiuaeumque mitioris formae, magnum dimrimen ïnterno videtur inter utrdmque verbum. Primum eiÿm quod subfpituendum eaeef, nempe diript.^otiua consilium sapit quam exjBrvitium verae auctoritatis; secundum quod delendum esart, nempe *regi.* proprie dictam auctoritatem exercere significat. Copceptua igitur non maneret idem, quod certe ïec ipse emendator déciderai.

JSÀ? placet DeputatMai de fide, Ut omittantur ea warià (Jaiea .auettfitat· maior non <ert'\ cum explicita ratio inerti „iudicia eyictae. aedis a nemine pome' ïtractari eo loci opportunissima ait.

^Tapdeau vult omitti ea verba „tamquam ad auctp- ritatMfi Romano pontifice **Superior** Nain aliquis posset recurrere'ad concilium generale noiTtamquam .ad 'tribunal maius, sed «fi tribunal melius informa-tum;'quod nefas est. Sed hic et nunc non est intentio Imputationis vérba habendi ile omnibus modis, quibus pbecarr posset a contumace^ 'iH elideret sententiam damnationis; iib&l dicendum tunc esset etiam de ifrta, qui npeurrunt a pontifice male informato ad pontifieem b^he informatum, et aliis huiuunod^ Deputatio igitur de fide, laudenequam maxime scopum, quem sibi proposui! reverendiaftimua, auctor 47M emendationis. nwvHtu eius' usu quoad stylum, non admittit.

Emendatio sub numero 48" non pertinet ad hanc constitutionem nam de institutione epifecdponim argumentum est speciale, et ratio habenda erit, in quantum erit uiris, cum tractabitur de institutione episcoporum, ut iam saepe dictum est. Depütatio igitur dejide ho^ loen hanc emendationem non admittit.

Evarndatio\ numero 49°. Cum auctor huius emendationis nullam formulam proponat, sed exprimat simplex desidet ium. cuius eaeteroquiti oh ïatione mox allatas nulla ratio hic loci halieri [Missot, tdcin-o haec emendatio suffragiis non· proponitur

Emendatio .50·. Hium emendatio, quatenus lil»vram communicationem mni sancta sede restringit ad ït pure ïspirituale et ad ordiqarias circumstantihs. ïua ï iurisdictionis ecclesiae. Deputatio de fide hanc emendationem non Admittit. Reverendissimus emendator ulterius \ellel omnino omitti propositionem ultimam liiiiu- capitis 111. qua condemn.ilor appellatio n pHpit>ud concilium, quia, ut ipse ait. constitutiones siiminoiTiSji |M>ntifnum prohilamt tuntnin np|>ellationem ud futurum concilium. At. pace reverendissimi emendatoris, pont ifices in sui- conMitutionibiih condemnarunt ^nvwiii appeHantium simium temporum, qui ad futurum concilium ap|»el!alumt, <piia uctu concilium oeemnenicum non eiat congregatum. At damiratio ermri- huius aeqVlalitci feriebat ïppellande ad concilium etiam actu congregatum, (plia ritio fundamentalis erroris appellantium a falsa dependeUil ' sententia de KU)»erioritate concilii supra papam. Ex hoc quod episcopi congregantur in uno loco, nullo modo, ut diximus, mutari potest praerogativa tai<xv«annim Petri, ab ifw> Christo in persona-Petri conoewa. Addo evidens ense in bulla Pii \\ *Exsecrabilis,* quod «ondemnatur abusus appellandi a Romano pontifice propter rationem generalein, quae valet tum pro appellatione ud futurum conoiliupi, tum pro appellatione ad concilium actu (vnigregatum. Nam dicit: „A Romano pontifice lesu Chriati vicario, cui dictum eat in^peraona Petri: *Pasce ores* meos .. *Quodcufnque ligaveris super terram. erit ligatum ei in caelis.* ' Allusio ad hos textus manifesta eat ratio huius dictionis. Deputatio de fide hanc emendationem non admittit.

^*Emendatio* sdb numero 51" Haec emendatio wllrt addi pag. 9: *Salvis concordatibus et iure potestatis^civilis, in materiis mixtis.* Quoad primum membrum. ad rem non pertinet, cum concordata in specie spectent ad ius poeitivum humanum, et haec eat constitutio dogmatica; quoad secundum- membrum additio iniurioaa emet ipai concilio, qua&l. dubium oriri, poscet ne laedere vellet iura civilia, adeoque Deputatio de fide non admittit.

Emendatio sub numero 52°. Haec emendatio con-

yenit cum emeuduione anteriori ^on admi—t «cilicet ſ >ult expungi prohibitionem appellationi· a papa ad concilium. Nam diett,' ooqetitutibuee pputi/iciaa *pro-* Aibere appellatione» ad futunno concilium., non ad «Oucilium actu congregatum. At haec propoaitio iam fuit rejecta a Deputation DepUtatio de fide igitur non admittit ; et si acceptata fuerit emendatio sub immerft <50°, suffragii/non proponetur.

Emendatione sub numerte ,\3°, 54° et Auctore diarum emendatinnuin^dubia insinuant nuper veritate ƀitationi concilii Lugdunensi^. quae;.eat in fine paginae m eapiit 111. Pag. 10 dicitur: „in omhibii cauiqs «d examen mleaiasticum speHantibua ad *ſ|HfUH |mmm* iudimim ſecurri. Ifaw verim cum nint decerpta a documento «demui iŋ concilio Lugdimensi U lecto. voiigi uun< orat .ut id infme'paginae udnotaretm. Nullo modo dicitur in schemate, <xmciltum Lugdunense definiƫim aliquid si^mu ƀicti verhis, inulto mimis ıgraeco'<> nntiatites formulam in-B tegram. a qua ea verba decerpta sunt. aut legiHMi aut iuramento *firmuM?*. Eliamai igiInr verum ewrt quod supponunt emendatore»'. pon þotoa praedicta verba et formulam, mitis par» sint, haberi veluti formalitar samita a rom iliu Lugdunensi II; citatio sub paginae finem ronMiwr ſ«M «M d,elH»rrt. At ƫt iveae iditev haliet. et mirum ot quod vere spectabili» et ƫei šapivti.1 ^emendator sub numero Ô4" tot, dubia, quae ,h<l rem non furtum. congee^em.

Historia authentica concilii Lugdiinemus, quamvis juta desint, satis superque ƀemonstrat fidei profea-Monvin illam, ex qua verba «uperenuntiata ƀecerpta sunt, auctoritate <·<»ŋiIlii Lugdunensi» II fulciri. Cum agitaretur negotium cOssatmuis schismatis ƀrientali Clemen IV Constant'itm|>olim misit }>er «nos legato? formulam ſmhifn. si gruor) epicopi nxupi velent in simi catholicae ecclesiae. Diffieuhiih· oliortae tam optatam «oticoiiliam rt'tardurunt. iixpu' dunV in-C dictum fuit a Gregorio X <onri.lium Lugdunense II. cunis praec ipmnn scopum ·'nuntiabatur fori irtiiotieni Grawonnn cum ecclesia catholica. Pro fundamentali principio unionis Gregorius X statuit, m' nullo modo passurum ut m discepta!i<Wm wimriiI sententiae fidei ab at loin Romana admissae ct primatus Romam pontificis, ei proinde Graecos delierv professionem fidei emittere, quae ad eos missu fuerat a ('leniente IV. Congregato com ilio Lugduni in sisvtinne IV adfuit immine imperatoris Logotheta Gisugius, qm professionem emisit praescriptam n Gi-vgoiu» papv. iam sigmjtam sua manu ab mqH-jalore, el iuramento tonfinnav it. Adfuerunt repraesentante» epiNcopos graecos. qui ct q»si iuramento confirinuvarimt prnfessionem fidei prrnit noteutm verba *plent· en! ktica.* declarans unuaqiiistflie se haltere ab episcopis sufficiens mandatum, I'thfter erant conformia litteris ab episcopi» graevis missis. et in concilio lecti-. ft

Observandum erat, haec adamussim convenire cum iis. ƫua» m aeaaione solemni praecelerant. Nam <-um Lugdunum }>erxenernnt nuntii GraeiOium. Gxngorius X circumdatus caniinal*i*bus HiHgttoque apjatxiporuni numero excepit, risque faciem oeculandain dedit . ipei tunc litteras inq>rratons papae exhibuerunt, plureaqnr alias litteras epiacoporum graeoorum. Publier ſittera Graecorum declarabant è vmhhh' Lugdunum, ut oliedicntiam praestarent supinio pontifici. et ad recognoscendum primatum šucceeaori lienti Petri, necnon ʏnotate verba› iu« recipiendi appellationis. Hi» similibueque peractis, in mwiiono habita dic 6 iulii, unio immediate facta fuit. Nam IMintifex ipse iuceprt cantum hvmni Ambniaiant.

Quaero igitur, fidei formula, sub qua ad ſkl» ſMuct» fuit unio Graecorum cum eccleaia latina. formula in Mmion»'.aokmni cbiwilii ' tAigduooun» praelecta, formula quae erat para maxima concilii . I^ugdunenai·. nam omnee «ciebant a Clemente IV mw-M&i «m Coaetantinepolim ut emet fundamentum upionia,»notme dici debet formula concilii Lugdunen-«ie? Xoy fuit diseuaea. Quid inferret? Ecrlma Humana fundamentum fidei ad diacuaaionein non admiait ſhet adjmttere poterat. At episcopi gruet'i. qui non intervenerunt concilio, »ubet'riberr, Miam duobu» tranxaetiaanni», formulam noluerunt. Quid ad noaV ipei ƫiderV debebant. nam de eorum orthodoxie agol^tur. Eetetnc minus generale concilium Ŧugdunenin quia.illi grmxi epife-opi non adhaeeerun!*T'* Manrai. igitur cijptio com'iÎii Lugdimemvis. "Quamvis hic laudanduM Mt qiftiu maxime scopus emendatoris, qui cM\ ne in poedernm evvleiuiie catholicae aliquid in com dm owmmenico mnm» ad ƫiMoiiat lege» <omM>mim cxprobretur; attamen ham emendationem Depntat.m de fide admittere non poteet.

A'mejufofio ƫHi RexereridiNtiimh· emendator «clicl aliqua inseri \erba svnodi Sardieenai». de tun ăppellationi a»i summum jahil ifirem. 'At cum šati provuum ait |h*l auctoritate» in capite IU adducta», fie textus niiiltipltcentur. c! praeterea cum emendator nullam determinatam formulam proJM»n»il. ƫ simplex exprimat unum ƫi desiderium, tdemo haer emendatio suffragiis non pro|>otiitur.

Emenfhltio siib numero 57". Ratio suffit iens imn apparet mutationis textus, qt.na ea quae pro|H>nuiitiir ailbatituenda. dare iinenmutui m textu, tu ptumde Deputat io ham emendat mnem non admittit

it> sub numero Reverendissim is emendatiqiu» hm toi › vellet. mm agttut de tip|M llationibu delen *.omnibu causis . Hae« (mr> emendationis, quatentis insinuare potest contra intent mm-n/ ipsius emendatoris, non in omnibus i hiims >id i x mem w'vdesiaatirum pertinentibus recurri ad sedem apoatoheam. hae«· emendatio e»sei mrium sanct.n- msL» laealvn. Vult etnim addi m' mt unda parte, mm *Itiim n omiMM intv -nmii(i hirixtli· imnr* Hhh quatenus insinuare potest, verte contra mentem ƀmendatori ii<m poMw> ſideles omisso quorumque tliedm. nd ƀxl 'Mn ajMkstolhHm iqqsdlari·, n › unis sapientissime arbitrm pendet ut acrvptetui ap|H«llatto. am nd induium meriorum remittatur rimrn m ha« sv und.i futrle itirium. quae div nui ſmstitutmin [tartinent ad primatum. est Iliona, hi prmiide Deputatm de fide mm potcet eHin admittere.

Etnerttfalioneit sub numeris ƀ9". 61° rt 6?'. Vellent emendatori»» omitti ea wrlai. „‹ ƫiu me Imitato maior non e»t . Ratio ſiinii ƀmissioni insinuatur, ne ʏ ideamtir þruts eu{>areargumenta capit is! V ƫ swm mt o sUpermntutem Romani |»onfifi< is erga romihum oeinmennum. Sni inus šupermini! diserte affirmatur a iasmrX in bulla *Ptmtof <wh ſtitft* edita appndmnte sHcru concilio Lah ianensi V. idrinO ham emendat inneam »ub numeris o!)·', til" rt ƀ·" Deputatu» dc fido non |M)teet admittere.

Emendtihfj sub numr › 60" mrn non admisi ƀ! sub numero a»' proinde voti» non proponitur.

Emendatio ƫb numero 63". ſiiwr<>ndi auctor huius emendntmnis vellet delet i ſre tanones V! quia constitutio isdesiiu rion est «IsMilnte ſmonui vhica. At patt» ſaf%eH'tHln nn. m mtelhgit non eaae absolute monunhicam. qun» formnm regiminis eecleaiaatici qw divinus fundator mstitoit, et haiuformam ne<, concilia oM iimrnica ſHmt dtwtrueiv, certe hoc verum eet . rt nemo sanus di«wv poh-rt. aut papam aut conedimn uttmmvnnuun |n*m› dratrmwv episcopatum cacteraque iuru dninu ifi ecclesia determinata. At Ikn minime mfinnatur |n*i ţn ‹anonm.

Si autem intelligit auatoritatern s. pontificii ooaro- tari a quaouavque auctoritate humana aut aequali aut m›periori, hoe ransu falsum asserit; et hic enor per tree canone· damnatur.

2 Falso etiam u doctrina trium canonum asssrit, ansam dari errari eorum, qui spiwop—. arahiapiaeo- paa, priamtaa atque patriarahaa aaaarait «m nouaiai ampliem officiales et adiutoras papes^di iaar da- claratum mt in ipso capite; cum episcopi in propria dioeeeai immediatam et ordinariam, ac proinde non delegatam, md veram auctoritatem habeant. Nec ad veram auctoritatem amarimdam npoe^riufii eat eam admittere supremam et independentem^

3' Nec obiici poteet, ut timet reverendissimus épièudator, quemcumque ecclesiam particularem asse bicipitem : nam hoc obiici pomdt, ei super unam eam- demque plebem duo meent capita, quorum unum ab alio nou penderet. At auctoritas ODUcopalie in papa •et supreme er independent, in episcopia immediata et ordinarii quidem, aed dependens; ac proinde haec lonsequentia non habet locum.

4" Tre· caiionee cum anathemate delendo· ait emendator; qitia si. Graeci tantum m' separaverint de facio u communione cunv ecclesia, essent tantum schismatici. At qui negant primatum iurisdictionis iuris diviui sunt haeretici. Deputatio igitur de fide hanc emendationem non admittit.

Emendatio sub numero 64°. Reverendissimus emendator vult omitti in canone II in sequnda parte >« verba „iure divino". Quamvis dubitari non ponit, quod Petrus ex revelatione divina ab Antiochie fuerit translatus sd Urbem, ut ait Innocentius III ‹›r libro II et in Urbe sedem suam fixerit, in qua Dotpitius, ut ait idem Innocentius III, praeviderat martyrio coronandum ; attamen Deputatio cum eano- neni proposuit, non intelligebat propositionem supra dicto asserto oppositam hic et nunc configere; sed ^tantum illos, qui posito facto Petri, ex quo episcopi Romani sunt successores Petri, non iure divino ut tale· esae ipsius etiam in primatu successores adsere- rent. Sicut autem si relinquantur verba „iure divino" m stant nunc in textu, posset aliquid ambigui sub- esae, et hic posset videri configi assertum dqrum. qui factum Petri tantum humanum fuisse diiuxn (at haec non erat intentio Deputation!·) ; sic acceptat emendationem iuxta modum, ut phrasis „divino iure" deleatur in secunda parte, «t addatur primae, nempe post verba: „ipsius Iesu Christi Domini institutione ' 'addatur sea fare diurno; et iuxta hunc modum Deputatio,de fide emendationem acceptat.

Fraendoliones sub numeris 6β· et 66 Vellent reverendissimi emendatores, ut canon tertius prorsus eliminetur, ne porta claudatur'Graeci· ad uniopem. At contra, ecclesia catholica principia revelata et in deposito contenta, cum negantur, debet fortiter pro- clamare. Graeci habent in operibus patrum suorum testimonia evidentissime auctoritatis supremae sum- mi pontificis; eorum patre· praerogativas radis npostolicae luculenter recognoverunt. Cum tempus misericordiae advenerit, Deus movebit corda eorum: interim procemur pro ipsis, et veritatem impavide definiamus. Hanc emenibtionem Deputatio de fide non admittit.

Emendatio sifb numero 67·. Timet reverendissi- mus emendator, ne per tertium oanonem detur locus omni speciei arbitrariae potestatis; ac proinde vult aut deleri, aut in capite adiungi aliqua, quae ab ipso proponuntur; ea affert·a Fenelonio *et* a BaUermi. Quae proponuntur a revereodiaaimo oratore addenda, ejh'nmnibne eabutattiguntar, ut iam dictam mt : nam qatrstafeieari posset, pontifiât auctoritatem datam eam ad dmtroreioeem, at aen patias ad asdifisatio- nem mrimimf Ac proinde ut eupmflaam additioow capiti et deiatiouem canoaia- Deputetio de fide non admittit.

farandsfio 68 Hanc eoMadaticoem Deputatio de fide admittere noa potaat, cum nella ratio appa- reat cur expungi debeat a canone vox ..ordinaria'.

. Aawadafio 69 Vult revsrsodisrimu· euaeadator ut in canone tortio ante particulam oopuhitiram ‚3ive" intercaletur hoc verbum ertraordinuriom Hoc. ihodo iuxta reverendissimum petram potestas easet ordinaria et extraordinarie simul, quia aliquando eibi exempli gratia reservat aliquo· casus evenient· ali- quo motiro extraordinario. At pace illius emendato- rie, eat proprium illius qui habet iurisdictionem in •uo exercitio, cum superveniunt caaua extraordinarii, ipsis providere utilihu· statutis. Nullimode igitur necessaria additio, quae certe parum bene sonaret. Deputatio de fide hanc emendationem non admittit.

Antequam proponantur suffragiis €O et 71 emendatio, proponitur 72 Si admittitur 72 iuxta piodum. eo ipso intelligvntur exclura? emendationes 70 et 71 quae proinde suffragiis non proponentur.

Emendatio 72 Deputatio de fide hanc admittil iuxta modum ; hic autem ita est : .Si *qui» direrit* ut in textu) *im univernam eccleeiam.* frtm ia *rebiu quae ad fidem et more», tum quae ad dieciplinam rt reififten l totim, ecclesiae per lotum orbem diffluae pertinent, aut eum habere tantum potiore» parte», no» vero totam plenitudinem huitu s»premae potestati aut hanc eiu»...* ut in textu.

Haec dixi nomine Deputation! vestrae de fide, erga quam benignitati· tam ampla exhibuistis do- cumenta, venerandi patre». ut ex memoria rerte et grato animo uniuscuiusque nostrum ex Deputatione numquam possit aboleri. At hac vireDeputatio tam debilem nacta eM expositorem, ut precari enixi· debeant, ne damnum causa veritatis ob imperitiam defensoris patiatur. Cuiu. tamen ad vos sapient reo- rno· locutus fuerim, mihi timendum non est. Ii enim vos ratis qui npc splendore orationis nec ingenio dis- serentis, aed vi rationum tantum convinci vos sinatis, et veritatem etiam, quae nondum enucleata est. plene perapiciatis more artificis, qui adamantem, antequam affabre expolitus fulgidos iindeqnaque radios emittat, proba noscit.

Mihi aliud non reptat, quapi ut unumquemque vestrum, quem nullo excepto veluti patrem filius su- spicio, per viscera Iesu Christi obsecrem, ut omnes in doctrina de hoc capite tertio courantieotcs exemplum iletis illius concordiae, quae nullius magis propria est. quam eoorasaua repraesentanti· ecclesiam universalem. sicut episcopi cum suo rapite coadunati.

Usquedum cum agitetur aliqua quaestio, oumre in suo sensu ^abundant ; et si in aliquibus quae mi caput III pertinent, diversitas opinionum deesse non poterat, nemo sit qui sibi prqbro existimet, discussione finita, illi sententiae accedere, ad quam iam videt maximam patrum partem prono alveo descendere. Num probro erit quod libere in libero concilio m-- Aimenico suam quisque sententiam aperuerit!

Nonne coociliut^^eeumenieum ad hoc congrega- tur, ut ex libera disclusione tandem in lucem pro- deant, quae Spiritu» sanctu· par maiorem et plurimam patrum putem, et per absolute ad hoc necessariam vicarii Christi approbationem nos docuerit' 0ui» pudor loquenti cadere Spiritui sancto, speciatim cum in quibusdam articulis doctrinae,'circa quam tertium caput vereatur, alii propugnarent diversae sententias.

fttwisttjo· <s atxwQCMi ƥut ƥMBtMMnî M jninùni episcopi, qui da sedasia minim ia modus bam mariti •untf Qui» magnam eradet, lata dafiaitioaa, vai tantillam sviatiiuarianis aaae amissura· ilka, qui raritati» aaaora quam lentitiam, can·,iɾn ia dictante, mam existimarunt, acriter aaatinnaruntT Quod ai quando, aut mihi contra votaatotaoi maam ia hoc sxpositiooe, aat alite ia eaatu diaputationin, ax ana ant ap altera parte aliquid excidit, quo krndi vidarentur contraria sentientes, qui mutuo non aibi ooadonaat, non dicam tantum qua epiaoopi, aad atiam quo homins»; com •ciant m nihil' humanum a aa alienum putaro debere, et facile in quaestiooibus iustam existimationem tam de rebus quam de personis ohfuacorif

Finaan dabo non mam verbi», quae omni auctoritate destituuntur, aed unius «x patribus concilii Tridentini, qui hortabatur patre» ut eo convenirent omne», quo aura Spiritu» «ancti, qui mt Spiritu» veritati», iam significabat; neve in eolemni sessione discordes ement, aed communem concilii sententiam, quo par erat obsequio reveriti, nulla dissensus significatione exhibita, eiusdem dignitatem servarent. Non certe sententia Spiritu» «ancti dicenda eat, quae maximae paQptu parti placet, antequam «olemniter definiatur; at eat aura Spiritu» sancti quae auaviter impellit, cum iam vota daturi videntu» maximam loi^fe patrum partem amplecti sententiam, quae quamprimum in veritatem fidei per solemnem definitionem vertetur. Id sit erga ecclesiam amantimimam nostrae dilectionis pignus, id populo christiano aedificationi vertatvjd-solamen omnium maximum noetro aniantimimol patri Pio Nono erit, cui Ipt abhinc annis cum nos episcopi innumera nu»tr>amoris signa dederimus, dignum plane ɛst ut edm hac non defraudemus nostra concordia, qua nihil sane gratius, nihil iiinindius ipsi eoae pSterit.

α Relatione ex|>leta. liais primus prawite patribus ait:

..Procellimus nunc ad ipsum actum ferendi suffragia de his emendationibus, pro cuius bono ordine' rogantur reverendissimi patres, ut singuli locum in aula concilii sibi assignatum usque ad finem occupent, et si acta «urgendi sententiam suum declaravênnt. tamdiu stante» maneant, donec sufficienter constet de maiori vel minori suffragiorum numero. Iam veni , reverendissimus dominus «ubsecretarius emendationes •ingillatim proponat, ut postea de singulis exquirantur suffragia." /

More solito singulae emendationes propositae 4int, et duplici experimento per actum «urgendi facto, suffragiorum exitus hic fuit.

Emendationem primam et secundam/cunetis suffragiis patre» reiecerunt. Tertiam fere omnes admiserunt, iuxta modum tamen a reverendissimo relatore nomine Deputation·» propositum, ut nimirum caput incipiat a verbis: *Hinc innixi torror Scripturae ƥperti teitimonu». et ƥdhaerente* etc. Quartam, quintam et sextam fere omnes reiecerunt; pariter et septimam quoad utramque partem, nec non octavam et nonam. Decimam, undecimam et decimam secundam quoad primam putem longe maior pars exclusit. Decimem secundam quoad alteram partem. M decimam tertiam fere omnes reiecerunt.

Decimam quartam et decimam quintam longe maior pars reiecit. Itecima sexta proposita non fuit, quia coincidebat cum vigesima prima quoad formulam quam proponebat, et cum sequenti quoad omissionem incisi. Decimam septimam longe maior par» reiecit. Decima octava proposita non fuit, quia pri-

sta· at tertia· asuadaai parti iam provisum arat, saennda vara taapsciabat stylum. Daeimam sumi tonge maior par» excluait. Vigaaimam fsra oanaes isistareat. Quoad vigaaimam primam adnotevit rerarssKliaaima· relator typi stioram oorrigoadum. et loco rarharam ,gapw ouanaa «rdiuariam potestatis obtinere priaciprt-" tegendum supar «·■·«· uMm ardtmte»·· potestatis dte. Eamdam raro asaaodatiatiam ite correctam fsrs osuae» admiserant Vigesimi· •scandam fare oosnes reteoantat. Vigasuaam tortiam kmge maior pars «xd«sitv Vigraimam quartam loug· maior pars admisit. Vigaaima quinta proposite aon Tuit, quia respiciebat tantummodo stylum. Vigesimam sutam, septimam, octavam quoad primam partem, et nanam fere otnnm remearunt. Vigesima octava quoad alteram partem propoftta non fuit, quia respiciebat tantummodo stylum. Trigesimam, trigesimam primam, secundam,'tertiam, quartam, quintam, sextam, septimam, octavam, nonam et quadragesimam fera ƀmne reiecerunt. Quadragesimam primam et secundam quae simul propositae sunt, omnes admiserunt iuxta modum, ut nimirum diceretur: *potestati qua epitropi ut apoetqlorum suecettore» etc.* Quadragesimam tertiam, quartam, quintam, sextam, septimam quoad omnes partes, et octavam fere omne» reiecerunt. Quadragesima noua proposita non fuit, quia simplex exprimebat desiderium, nullam proponendo formulam.,

Quinquagesimam et quinquagesimam 'primam fere omnes reiecerunt. Quinquagesimam secundam longe maior par» exclusit, jtem et quinquagesim.wt tertiam, quartam et quintam, quae «imul propositae sunt, quia in unum recidere videbantur. Quinquagesima «exta proposita non fuit, quia nullam exliibelut formulam. Quinquagesimam septimam fere omne» reiecerunt, item et quinquagesimam octavam quoad C urtamque partent, item et quinquageeimam nonam, «exsgesimsm primam, et sexagesimam secundam, quae simul propositae «init. quia in unum recidere videbantur.

ScxagesiuiH proposita non fuit, quia^iani exclusa ret in meetione secundae partis emendationis quinquagesimae octavae. Sexagesimam tertiam fere omnes reiecerunt. Sexagesimam quartam omne» unanimiter admiserunt iuxta modum nomine Deputation·· » relatore propositum, ut nimirum diceretur: *ani Romanum pontificem non rete Prhi in eodem* primula *succemorem* etc. Sexagesimam quintam et «r^ tam, quae simul propositae sunt, fere omnre reiecerunt. Item et -exagwimam septimam quoad utramqua partem, sexagesimam octavam et nonam.

Septuagesima secunda proposita est ante duas praecedente», septuagesimam «t septuagesimam primam, quia si acceptata fuisset iuxta modum a Itepu- 0 lotione propositum, locus amplius non fuisset suffragiis ferendis pro duabus illis emendationibus. Modus autem hic erat, ut diceretur: *Λ qui» dixerit. Romanum pontificem habere tantummodo officium inspectionis rei ƭirectioni non autem plenam et supremam potestatem ƭurisdietioni in* umrerama ocriasiom. tum i» *rebut quae ad fidem et mores. tum quae ad disciplinam ei regimen ecclesiae per totum orbem diffusa» pertinent; aut eum habere tantum ƭotinre parte», non rero totam plenitudinem* huius *supremae potestatis, aut hanc eius potestatem noa eme ordinariam et immediatam sire in ƀmne ae singulae ecclesias. tire in* omnrs.rf *singulos putores et fidelet; anathema ƭ-*

Cum lectus fuit huiusiuodi canon, fere omnes ad -invicem dicebant, neceree esse, cum sub oculos habere, nec convenire suffragium ferre post simplicem le>-

libet requiruoationasn tnlhradora ala t <anm

gregutioatm, auraqne types iapreraura potribns distribui; interim sato anftrngiia ouhiiriendas rare eàMsedationea aeptuageaimaai et septsdgisiibw primam: utramque autan fore «ssaee resreerwat.

Expletia iio, qune anurndationm ia tertium capot rrepiciebent, emiMntiasimuB print» priteaaa dixit: ..Dies proximae congregationie generalia siguificnbitur reverandisaimis patribuih" Et tigno dato, omnea dimimi rant.

M.

\ usa M ram MMmara B

Proxime congregatio generalia habebitur Mf Miunda die 11 currentia mensis, hora octava. In ea "primuiiT^iet brevis relatio de emendatione 72 capitia (ertth-de qua postmodum suffragia patrum exquirentur. Deui fiet relatio de emendationibua quarti capitis schematis primae constitutionis de eccleaia, iam ȁistributi et exquirentur suffragia patrum de iisdem emendationibus.

E secretaria concilii Vaticani die 8 iulii 1870.

losephus episcopus S. Hippolyti
recreturiue.

54.

Oeaoain eapiStoin

constitutionis dogmaticae primer de eorieaia *('bruti ad mentem emendationum n ĕongreffationibu ₹/enerdlibu proportionna ₹eformatu*

Si quit dixerit, Romauum pontificem habere tantummodo officium inspectioni· vel directionis, non autem.plenam et supremam potestatem jurisdiction!· in universam eodaeiam, tum in,rebus, quas ad fidem et mores, tum quae ad disciplinam et regimen eçcleaiae per totum orbem diffusae pertinent; aut eam *hebere tantum potiorm ȕart* aba raro fotam piem*ludinem huiu· eupremae poietlatii;* aut hanc eiue potestatem non eme ordinariam et immediatam sive in omnes ac singulas ₹cclesia sire ₹ omnes et singulos ȕastore et fidele·; anathemp ait.

N. B. Verba, *₹haraeleribu ₹taliei* smpraraa, ad *r-anonemlll ₹-hemati a DeputaUoae de fide ₹ddit ₹unt*

50.

Qtwtte φMAκBı ·Λ <MBMM·ı
oapiM" m taasMrattoaie petraea da aeetoato (Matt. 1870 ini» 9.

Eminentimimi et reverpndisaimi praesides

In nuperrime congregatione generali ram votisublinerentur capitia HI de abelraia emendationes, super istarum num. 70, 71, 72 reverandireàmua Dapu₹ationi relator ex ambone declaravit, Deputationem admittere num. 79 *mata modum,* ideoque de nura. 70 .....

t PIUW OMMttl pHtW fMt dira rmhs i t erarstoetur tofta eab aam. id

triai sdssritaMn MK Dnatodirii de Mo ȕraedi Bdse ₹aav aratas saat « ipes sstgMI «as! h ttbaksie sacretsrise Oseras raeeresrar. Na peeve es bebelt
jwÀmwo· ItaBTwÎkBeiB Λ
Bnheam «rara^ea huaritae shs ■ ₹eMn^STna· par

Quaproptar daehn·· opertat: qua* www·

oordatu ou· üa, quaa de οηηοηοIII Deputatio reap·· egit- Praeterea decretum AjratMMt *₹iUri* η. XII praeteribit, ut auffregia congsugatiani· generalis exquirantur auper propositis la ipaa discussion· oateadatioaibua: itaque stabilito ne pertractandi ordini adversatur, ut ȓuffregi exquirantur auper additaattnlo satia gravi echemati poet discumionem et proin abaque diacuaaiooe facto. Poatulamue ergo, ut in suffragiia proxime ferendi· patrum vota petantur de emendatione 72, quam ai reiici contigerit, canon tertius prout in aobesnate hebetur, proponatur.

Confisi, eminentiaeimoa et reverendiasimos praesideo hanc nostram petitionem, quae iuata et aequa eet, benevole ex'epturos ease, omni qua per eat, observantia noa profitemur

Eminentiarum vestrarum reversndiaaimarum
.. Datem Romae 9 iulii 1870.
humillimos ot obaequentiimmoe aenus.

t Fridericus card. Sdiwaraenberg archiepiacopua Pragenaia.
t Caesarius card. Mathieu archiepiacopua Biauntinna.
t Ice. Othm. card. Rauacher archiepiacopua Viennensia.
t Fridericus P. archiepiecopus Olomucensia.
« C + Franciscus Xaveriua archiepiacopua I^opoliensis.
t Gregorius archiepiecopus Monacenais et Frisiugenaia.
t MMiael archiepiacopua Bambergeneie.
t Petrus Ricardus Kenrick archiepiacopua 8. Ludovic!.
t Georgia Errington archiepiecopus Trapesuntinua.
t Ludovieus Heynald archiepiacopua Colocenaia.
f. Aloisius archiepiacopua Mediolanensia.
t Ioan. Petrea epiaoopua Bugelleosia.
t Augustinus Vérot episcopus 8. Augustini.
t Gulielmue Clifford epiacopua Cliftonienais.
f Aloysius epiaoopua Eporedienais.
f Michael Domenao epiaoopua Pittaburgenais.
f Paulus aschiepieoopus Cokmienaie.
tloannaa Francisoua archiepieoopu· Rhemanaia.
f GBorgiua epiaoopua Criaieneia.
t Michael epiaoopua Traneeüvanirauii·.
f Hanriraa epsereyraa Wratialavieneis.
t loennsa episcope· Veeprimisneis.
t Pancratia· epiecopos Ajustant» Vindelioor.
t losephas Aloysius episcopi» Tarnovisneia.
t Antonius Ibeephua epiecopos Vacienaia.
t Matthiaa apiaoopo· Trorireneis.
f Ludovico· epieMpan Leontopolitanu
t loannea episoopns laurineasaia.
f ȋadierim apseoopua Rratmariaiieia ,

prats areas·· Ms esegrapsaism gnrasab tab a qeale 0 ·tare ₥ MteMte, «M reraggiaula to aaraMaro asasiv·.

yH «Btotos «etoto fadanptaee 1 eavsani asmaatoa Henave a samsa Btotoeusa 1 arad tot ads prattod· emaqms as eat isare badanto reaaedmamaMs to sssai, « Vretra Rtstosma, sradiadn· towdsdni reran· vara Visratoto - tagito Mto

Λ anA Pessiat

tmB M<hMIMKm·

*K ^mfaremfa, f^_g ai _Thrim

a·, (m m nn. («LniB] — i aimed

f iMobu»'muhiepiBeapm Lagdanami·

*_TdrM *s.* JiyiiWM («oLtM») — OipetlV

f loMkMi P0RB tpMOOfMM CoMUMrtÎMM at Abcin-
t Staphanua Aemiliae apimopaa KbMmaa.
f Icoonm luliu» epiacopua Soaaeumenaia et r^·–i–- g

11. B. Innare «piaoop® Oreenai·.
f P. Paulo» epiacopua idmmaria
t Amato» Victor epiaoop® Vapinrunei»
t Lqp epiacopua RnpaDumh.

t Georgia· apimopu» Parectinu» «t Polanei»
f Gabriel Mariamjr epmwpua Palampolitanue.

t Sigiamuado· Korea epiacopua Quinque-Eœlecian-
aia.
t Gaorgim arobieptmopu· Pàruienaie.
t Flaviano» epiaonpu» Batocanai» at Lexovienai».
t Hanriou» L. *C. epmaopat Burenàt.*
t Carolua Philippo» apiacopne MaaailiiaiaM
t Stephanu» epiacopua Magno-VarudinanaiB rit. laL
t loaepb epiacopua Nanoeyenai» at TuDanria.

sa.

f

fmna·»

à

Ia. Srrington Tiapinmtiuii»· [00L 8MC] — Ia capitia IV titulo aubatituatur return mopirterium pro mfaiKMitata-

16. Yuato Ap-penete- [00L8MD] — Dabant caput IV inaoribi hoc modo: *De* Bemimi *faeüfià» me·gâterie-*

Ration haie· mutatiearia:

1. Quia latina potet eaagiaterium Bonaani pontificia, quam infaU^bilita·, »ahem quoad obligation» mm, qua» «t magmtam dimanat

ciaH modo is boo capita IV teaaqeam proprio in loco

ficto djmrimiao, praeait, ma pmmribendi doctrine·,

inter

ðaim quarumdam them®

made ami»·, yiayi iaMiai pngnaa remmdon

Ia. Bariariÿ <«tMo. [mL *W* C] — Omit-

pitié inmriptio: D» Bornant poertfyMi ṁpptar *fri-*

6. Jiartau Puirbarnmoir· (col. MI B] — Titula» capitia IV aio nformtar: Da Bamoremn goolificum *mfeüib8t* ampiitorto·

-. Moupo» Momh· [«OMC] — Tituli» capitia ita mutatur: D» Booaom pootafid·,·capiti» aecImîm deoMtis, NifaUMiMe·

7. JMkrM patriarcha Af»»audh'n»· (ooL T74 D]— Titulua capitia opportune ita aaaat comjdaodu·: ,J)a Romani pontificie infaQiblitate in aupremi ṁa giatarii munera ðaarooado. Tali anim ratione atatim cqnapwitur, in Romann pontifipa eam mm maari ab-

mm doctrinalia mob affata «a protendat, aad hano ad illo» tantum ait» aotan eoaratari, qui «upremi unire-

& CM p OteM UrpOM. [ool. 915 a. I] — Titulo» capitia IV aio immutatur:

Ammmmi ṁitV ivv Λοάιο ð^nttolîc printetw habet imiefimoM *Spiirtw* åanct domo» *iefeUAUfL^ ntagiatarii fiiei* at varatatw, goo fideiea m *crêirei* colendo Deo negwaat magnam a «nr aoMie aeterna· aberrare.

·. *WUa* mboetrngenete. [col. 873 CD] — Cum infallibilita· pontificia Aon poaait erui o> Petri qoovia magietario, aed ex eo, quod caput iaatitn^M hwrit aecimiae; omittantur, quae de magiatano dieuntm. Quia pluribua diapliceot excerpta au concilii»-Lugdn uenai et Florentino, an atiam omittantur. Horre loco divina promiam ecnlaaiae at Petro ficta tn priori ṁagrapho introducantur. Indeque concludatur aan deducatur infallibilitaa arriaaiaa

IK dfartan PaderborneMaa.. [ool. 941-43] — Praeambula huit» capitia ita immutantur: ,Λpoo autre apoetolioo primatu, quem Roananu» pontiMt aupor uniremm eccleaiam obtinet, oupramre quoque magiatarü poteatatem comprehendi, et Imm a mdae, traditione divina edocta, veraciter, et haaulitar mmpar tenuit, perpetua» inolaoiB» mna comprobet, Bt nervimen>na concilia, ea imprimi», in qoiba» Oriea» cum Owidente in fidai et eharitati· anianre oonvunie-

tg^mIM ooionmi thereto « « W .

• n

Qm

n

ÎL£

(tavBti et Mhleteri· Ourfiti doetfÎBB eyed μ κ μ tam· populos priyagarotur, pariqua «aaa vigilarunt, ot, ubi leMpte MMt» flbwM <A MMnwotw« Quociroa totim ortia satiatitm mme ainguli, bum * synodis ctsʃSaguĈi JaBfam «aaiassarum coaauata-dÎBMB ** et m^bIbß &CMMI MtMBkiB aa praasastim paria·!·, quo· ia aagstii· fidai «anargebeet httM m^nb e^eekeÜMM MttieeMt» ut ibi potÌHÎsui rawrifMtar dMMB fiM^ vbi mb petaet fidet eentii· d^ectnei* Bbbmhm eJeteei þoBtificee prout temporum «t jsrum oooditio auadabat, bum convocatis oacuassaisis eoawiliis aat rogat· irnIniai par orbam ssAtantia, bum par agmota particular··, hum par aa ipai, adhibitis qu·· Spiritu· sanctus auggarabat auxilii·, an tenenda dafiaivarunt, qua··notia Scripturi· at apoatoUua ttaititabua oooasntanea Deo «djutoro cognovanmt Quorum quidam ..apoatolicam doctrinam omnm veoroabilas þatre amplexi, at aanoti dootorta orthodoxi wnartti atque secuti ăunt ll; plenissima sciante·, in hac x Petri aede, secundum Domini nostri lasu Phriati sententiam, immaculatam semper catholicam servari religionem et murtam celebrari doctrinam, nec in communione eodeaiae catholicae permanere peace, niai qui huic aedi apostolicae consentiant*

At vero oum hac ipsa aetate, qua aalutifeta apo··tolici muneri· efficacia rei maxime requiritur, non pauci insurrexerint, qui illius auctoritati obtrectant; neceasarium omnino eme oeruemue, veritati» et fidei non deficienti» charisma, qnod unigenitus Dei Filius una oum pastorali officio beato Petro aiuaque in hao cathedra euoceoscribus contulit, adversus prava hominum «tudia ěmerere. l »

11. *Amat Montereyenùa·* [ool. 91X20] — Praeambula aio immutentur: „Jn plena autem illa apostolioae iurisdictionis potestate, quam Romanus pontifex, tamquam Petri principis apostolorum suooeMor accepit, pneeendi scilicet univeraelern ecclesiam, plenam quoque magisterii potoatatem comprehendi, qua tamquam omnium Christianorum doctor, in doctrina veritatis omne· edoceat ao in fidei unitate contineat, haec sancta aede· sempar tenuit, perpetuus eoclaeiae usu· comprobat, ipaaqua oaoumenioa concilia tradiderunt. Et quia non potaat Domini noatri Ia»u Chriati praetermitti sententia dicentia: „Tu e· Petrus, et super hgne petram aedificabo eooleaiam meam, et portae inferi non praevidebunt adversu» eaml l; ita in 'aede apoatolica immaculata aat semper oatholioa reservata religio, et macta celebrata doctrine: quam ·postolioam sedem aequi in omnibu· Chriati fidele tenentur, ut eae· mereantur in une cum eadem aade, iu qua aat integra et vara ohriatianae religioni·, «u eoclaaiea, soliditas, atqua fuatanantom: et sicut prae certeris tenetur fidei veritatem defendere, sic ,et, si quae de fide «aborta· fuerint quaestione·, suo debent iudicio definiri.ll

11. (testa *g Retrude VrgtUmaia·* [ooL 916 n. 1] — Praeambula capiti· ita immutentur: „Et quoniam fides eat fundamentum eoderiae, atatpit Dena in apo··tolioo primatu baati Patri, «usdemque successorum parmaoeoa atque indeficiens Spiritus sancti donum, ad infallibile magisterium fidai at veritatis, ita ut fideles omne·, sive apiaoopi siva adhaerentes ais greges, in verae fidei unitate radicarentur immobile·, atque in colendo Deo · via sanctificationi· et saluti·

« & Ojre. *Um,* ai a assiste. P.
• a. Imm. I at as··. Caste, at merit.
• 0. · ten. agM. !·&
• Ot a Agate· sg. »4 tep. a «ans. saaaa. VI agpastaAa.
• Ot VMssate Пirah in P. sb Mkai gaMbas ssm. smob. vm Rsgastte, at ab Ms aakassigaa.

iii JH»

ftata at «aaMâteragBtaMadita aataMia, ttflMBMMB OβAβiβBI ^CÎMM|tBBB «a ta-'iibnb ÎBdrfMtSbâMi fidei et vwi fici μ Mββ îb bmI^ MB BNNfitB0BdMB| B· BB diviBB Bf^BBtiOBB Hbm; oLîbm BoàttBBBtiMBBt ýMMfeO <BMt> ^BÎBOBfiB «tatarta bead Fbtri mrtstam akarem eellaaaret. ggQBMt BBBB bUm IMbI JBVB^lit fMT Isrsmieiu: Dabo vobia posterae..... " «te. su qyMfei ahatytaca obaarv. m eap. addendum dear, de Rate, pont, primatu, a lin. 14, peg. IS2 aaqna ad finam lin.28, pag.lM [LU, 1088B„-1087D,].

.rAucteritae argo infallibili· amgisterii cathadroe apoatolioae Romani pontificia nalhsm start praaiedicium aut detrimentum apiacopali magiatario aliarum sadium ; immo potiua iUtgd sustentât, tuatur, regit ac confirmat; universsunque aodasiam in unitate fidei catholicae contra infaronun portas docet, protegit ac detadiL

„Etenim in aede apoetolioa.. etc. a lin. 29, pag. 11 schemati·, uaque ad verbum .tasditosll lin. 6, peg. 12. „ünde oum Lugdunensi concilio secundo profitemur: Sanctam....ll etc. a lin. 7, pag. 12 artem, uaque ad verbum ¾defimri lin. 23 eiuad. pag. 12. „Porro obiectum magisterii infallibilis ·poatolici primatus est omni· doctrina fidei et veritatis ad cultum Dei et salutem aeternam fidelium a Rdmano pontifice definita.ll

18. *Colet ImcioaeMi»·* [coi. 984 Bj — Expungantur septeni priore· lineae textu· capitis, quibus subraganda proponuntur sequentia verba:

Romamim pontificem tanquam beati Petri, principii apoeiolorum, succesaorem, esse caput et centrum maffuterü, quod *Cbrietut perpetuum imiituit, et euius finie est fidelium eocietatie* in *doctrina fidei et morum intemerata paritae,* haec sancta eedee semper tenuit etc·

Ratio emendationis eet, quod eruendo, sicut in schemate, infallibilitatem summi pontificis ex eius primatu, probatur quaestio per quaestionem ipeam, unde via pateret aoatholicis definitionem despiciendi et oppugnandi apud catholicos, quorum fides turbaretur.

14. *Cardinalie Pitra.* [coi. 732 B] — Animadv. A lin. 6 mutanda quaedam in hunc modum: *„Stanmam quoque et falli neeeiam* magisterii potestatem comprobandi, divinis prariuoeotibua eloquiis, sancta ·sdes aemper tenuit, ecclesiae usu· comprobat, conciliorum acta^oonteatantur, profitetur consensio patrum, *encra publiei cultu· monumenta concelebrant·"*

U. *Aggarbati SenogaUieneie.* [coi. 1027 D] — In prima periodo post verba, .^uprosnam quoque magiateaii potestatem eompsebandi", haec, addantur. „quia — sa wrbas φ μ Mμβ· *mdie tam antiqua et fundite aeria at dora eet Melite fdee, ut nefae* rir da *Md dubitare Mdimu* — haaq aadam sancta rotall «te. ut in «hamate. Praefata verba sunt eximii *at* ftdgidtaau aeelaeias lumini· a Augustini, et leguntur in apiatela 187.

18. Mo Auaremma. [ool. 933 Bj — Pagina 11. *Iu nprme autem....* Asse *eaqpia eedee aemper tenuit·* Addatur: „Hsnc firmiaataaam veritatem damon··trant duo illa inviotisaima argumsnta, primum «x apoHtolicitate, alterum «x indodactibilitate eocleaiadesumptum, quodque *perpetmu eodeaiae* uaw cote*probat"* etc. uti iaoet in artamate.

IT1. *Martùeea 8. Ckrietaphori de Haemea.* —

* CM rata ta» gasmtteta samasater mums··, te·

A»· 1If Kb· *99ÜNtV* ₩ MMββ φMîB tnjiptitM· «ratim■· yviMM MI· ·urn" Mm, vel ·ho medo «matt» quarte Dipatke«n

1·. **Md Mme** [mLM8C] — P. 12 hn.22. **lata·» aMteeadm Xt** tauta· Mari oeaalü ^mariai, val *petit»* **apaaartu,** eau» auttieint, ad fitaatMtioma daatriaaa, duïpeo maatiaaaM fieri, hia vel abi· verbes:

JtaaMad peudifieà meat retaie, **aawa** aaaeAaaa AtonmMBM M γμμμ4·

Daiado sic cooduderetar paragraphe·:

tftW MtMI VCMNN^M tnMtltMNM MO·μ βμ Ρ ι› Sobmmm· yoitfiffcwH, cmîîn îmi› doMerom al assertorem *fidei a rnaetg etde iugiter* Mτνοφ, eo *ipeo* aaaa «a ds/tateudo maertarem /idea ·Mtaeaee *'univered^f,* quern *oeeieeia Scmumn* ·CfRJMT seruerat *et eorvatura* permawst.

18. Z«to Aaeraan». [ooL984C] — Pagina 12 Un. 93 ad verba. Et *au» Florentino eoneilio,* addatur, oaeemMaôo.

N. *Zelo Aoenaaut.* [ooL934D] — Pag. 13 lin. 5 post verba, plenam potestatem *traditam eme.,* addatur: ..Haec autem plena potestas iuxta sensum eiusdem concilii includit infallibile Romani pontificis magisterium".

Si. *Errington Trapeamtinat·* [coi. 808 Cj — In corporo capitis nihil addatur de fide definitionibus anteriorum conciliorum.

Ratio. Quia modus discussionis adhibitu· non conveniens videtur inquisitioni praemittendae iudicio conciliari, in re, quae pendet praecipue ex investigatione factorum et testimoniorum.

33. *ViteUeeehi* AiteMMmi·. [ool. 812 CD] — Ante ultimam paragraphnm inseratur sequens:

..Hanc autem supremam magisterii potestatem C sane ab omni retro antiquitate semper exercuit Romanus pontifex tanquam pastor et doctor omnium fidelium, eiusque decisioaes in extirpandia erroribus atque dogmaticas epistolas omui tempora fuisse ab universa ecclesia receptas, patrum testimonia, et conciliorum acta testantur. Unde notum illud, pontifices» Romanam ex cathedra loquentem errare non posce, cum scilicet ad scripturam attendee· et ad traditionem, quas in ecclesia Romana a temporibus apostolorum incorrupta servatur, ac rafereo· universali· ecclesiae sensum assistente Spiritu sancto aliquid fidelibus universis credendum aut ubique observandum proponit ac praecipit"..

88. *De la Tour tAuvergne Bituricenùe·* [col. 822B] — Post primam paragraphnm inserantur:

„Dominus enim lesua Christus, qui apostolos suos hia·· allocutus est verbis: Euntes ergo docete omnes gentis.... et eooe ego vobieoum sum omnibus diebus D usque ad consummationem saeculi (Matth. XXVIII, 19, 20), antea soli Petro praeter alia dixerat: Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo ecclesiam tneain (Matth. XVI, 18); et iterum:. Ego rogavi pro te, ut non dsfictat fides tua: et tu aliquando conversu·, confirma fra·» tuos (Lue. XXII, 32)." K

34. *Mariortg Kerrieneit·* [ooL 928 B] — Ut habeatur aliquod oartam signum, quo ab aliis distinguatur decretum dqgmatioum, nullum ut Ude admittatur, in quo non adhibetur eoMueta formula: adhibitis suffragiis venerabilium fratrum noetrorum cardinalium eoelesias Romanae et aliorum in sacra theologia magistrorum."

38. *Legat Tergeetimu·* [ooL 878-79] — Proponitur formula dsorsti pro definiende infallibilitate summi pontificis sequens:

„Dmmm·, aaaiaaaai Chrmti omni veritate aara iaatnetaaa par Bpàritwa aaaataaa, qui Matiaaaaaaaa aa manet; ideoqoe aaara approbant· coneQio tatequam fidai ■ag définira··, Roraamra pontifie···, qui ·apraaMB tat douter ia arapstarie apoateiiao, cae doctfSMM fid-! ·MηMM|M BID Md|ri· MBfÎRMt WVBM BOB pOMMa Si φMB MtMD ImB BMtMB dtfUttfiooi «MrtndiMN **pmamyan,** mm* b» - varitato fidai MtbolieM M ab ®Mtefc· bmImmb

M. Ût Mn «Sw. [«IT»C] — Aiimà. Sx ardiM feiagi jmmMw fetUMBi tria MattlMrti XVI, 18; **Uc-XXn,»,** Imm· XXI. 1«, 17, <|M· hio ta^ttirvatur, Mqw» omitti pâmant, quin ambàgutur, utrum nao aa de~prâe««nti argumento valeant.

IT. *Mo* AwrMUM [ool. 934 C] — Pagina 13 lin. 12 poet verba: *Ego rogati fro te, ut non definiat fidet tua, et* tu *aliquando couveront confirma fratree tuae:* dicatur: „quae verba iuxta universalem, et perpetuam eccleeiae traditional intelligenda eunt de infallibili magisterio **Patris** eius suoAaserum."

38. *Caixal g Eetredeürgeûeneit.* [col. 914 Cj — Poet dicta sub u. 12, petitur 1, ut in schemate, cap. IV tollatur omnino confusio unius «nfaUiMIitatw proprias duorum ex aequo eccleeiae at pontificia Romani, ac ei huiua infallibilitas meosuraretur infallibilitate illiua.

Petitur 2, ut in schemate fundamentum indicetur magisterii Christi per thronum veritatis, in quo constituit b. Petrum ricarium suum. Magisterium huiua throni promiserat Spiritus «anctus in Ecclesiastico, cap. 24, 34, ubi facto sermone de cathedra Moysis, praedixit stabiliendum esse in terris thronum sempiternum Christi, vel terram universam adimplendam sapientia Dei. ..Posuit David puero suo excitare regem ex ipso fortissimum, et in throno honoris sedentem in sempiternum."

38. *Zelo Avereanue.* [coi. 936 A] -- Pagina 13 lin. 8 post verba, *Romanum pontificem,* addatur, *et pro* tempore eristentem, vel, *et* in sue eede legitime *regnantem,* ad vitandam illam distinctionem inter sedem et eedenteui.

38. *tlandolfi Cometanue.* [col. 1043-44] — Iu primis optatur, ut loco verbi *dociorie mùverealie* ponatur *poeiorit univenalie,* quod magis proprium eet Petri, quam eaeterorum apostolorum, quia ei dictum fuit a Christo: Pasce agnos meos: cum e contra vox *doctorit* umeersolM .pertineat ad qmne· apostoloa, quibus in commune dictum est: Euntes docete.

Deinde ante vocem *definit* ponenda videtur *ex* cathedra.

Post ille verba: errare tson posse, adiiciantur: Cum eupreuu *omnium chrittumorum* pastoris *munere fungent pro apoetolica auctoritate ex cathedra definit, quid* « rebne *fidei* etc.

81. *Montan g Mortuu Granateneie.* [ool. 829-30] — Addantur verba «eu phrasi·, *Joqnent ex cathedra.* Haec enim phrasi·, quia iam ab annis et easculis est consecrata, veluti eaoramentali· in scholis theologici· spectata, et ab omnibu· ductoribus psaaim usurpata in definitionis infallibilitati· pontificias formula non reticenda videtor; esd potiu· exprimenda et consignanda; et boo neo noyum neo insolitum est in ecclesia catholica, quae in sui· definitionibus dogmatici· «disserendis, ut fidam suam pressius ot expressius declararet, quasdam vooss techniom inter doctors· usitatae saepa taepius adoptavit, ut a. gr. ormrabstaa-

permultae, quae in sacrorum dogmatum historia frequenter inveniuntur.

Varam in sobemate, ut in ipea formula definitioni· infallibilitatis pontificia· phrasim illam ooun·

grue-explicatam, at voluti authentic· declaratam csn- 9p
nas possint invenire: formula dafiaitâmia boc vsl alio

,Hine, sacro approbante eonoilio, daramus «t

tin· divinae ipsi promimus errare non posa· en *cathedra* laquante», boo eat, cum supremi caminas Christianorum doetoris munera fungens, pro aposto-li$a sua regendi ot docendi plena potestate dafinit ac decernit, quid in rebus fidei et morum ab universa eccleeia tenendum, vel reiioiendum sit; et eiuamodi decreta sive iudicia, quae par se irreformabilia ease decernimus, · quovis christiano.. ** etc. ut in schemate.

s

M. *Ballerim patriarcha Alexamirmtu·* [ool. 775 A] – Ut constet, Rom. pontifici novas nou contingere revelationes, dum suas edit definitiones, sed omnia desumere e penu perfectae iam divinae revelationis, pag. 13, lin. 20 post v., *qmd,* hoc inseratur, *mata divinae traditiome* deposition, ut tali ratione pateat, Rom. pont, non modo arbitrario »c proreus a semetipao ad actus supremi magisterii procedere, sed exquisita prius ac diligentissime ponderata universalia ecclesiae doctrina, sive per concilia, sive per privatas episcoporum consultationes, sive adiutorio •acri collegii ac Romanorum congregationum pro opportunitate et necessitate.

M. *Vfrot S- Augiutim.* [ool. 966 C] — Paragraphus 2 sic concipiatur: „Hinc sacro... confirma fratres tuos, vi primatui ipsi divinitus concessi posse et debere supremi omnium chrisAnorum doctoris munere fungi, ideoque pro sua apostolica auctoritate definire, quid in rebus fidei et morum ab univena eccleeia tamquam de fide tenendum, vel tanquam fidei contrarium reiioiendum sit. Hine fit, quod sine communione cum sancta sede in fide et regimine salus obtineri non potest; hinc factum est, quod omnes -veteres haerens sedes apostolica profligaverit. Si autem, quod absit, novus exurgat error circa fidem et mores, quem gladio anathematis ferire Romanus pontifex opportunum iudicavsrit, haec excommunicatio suum plenum effectum et invictum robur habeat intra (bieve aliquod tempus a deputations assignatum) ab eiusdem promulgatione."

M. *Moriarty Kervieneit·* [ool. 727-28] — Pagina 13, linea6 loco paragraph!, quae incipit „Hinc" substituatur:

„Hinc, sacro approbante concilio, declaramus, decreta Romani pontificia, cur in persona beati Petri ab eodem Domino nostro Issu Chriato praeter alia dictum fuit: *Paece agnoe* Meos." posce *ovee meae,* cum supremi omnium Christianorum doctoris munere fungens pro apostolica sua auctoritate definit, quid sit in rebus fidei et morum sana et ooustans eodesiae doctrina, a quovis christiano, ut primum innotuerint, pleno fidei obsequio excipienda et tenenda

99. *landriot Remetuie.* [col. 841 A] — Doctrina •ohematu declaratur taasgMom *pero et cafhoUea,* expungendo ha voosa, *tamquam dogma fidei,* et ultimam periodum huiu· paragraph!, *Si qme autem* etc. pag. 14. Hmc clausula sufficiens videtur ad declarandum aupramum magisterium summi pontifici Nam ex una parte doctrina affirmatur solemniter;' et ex altera non severissimis subito notia proscribitur illa Molentia, quae pinna habuit etiam in antiquitate patrono·, et quae hactenus, iuxta declaratione· a. Poenitentiariae (anno 1831) *mdlie noti· eenearae theologicae imala fmt-* Ecolssro non consuevit ita agere par saltum. Ita processit concilium Florentinum sim-

atjnl pmUtfieem etc. *

M. GraM *S-* βοβi. [sohieeiCD] — Habita utnqm ration· mMm *eeeheiae* ot *eathotiem* writati- petitur, ut

eamus et deoiaramua: Romanian pontificem, oui in parson· laeti Patri ab eodam Dosnino nostro Issu Chriato praeter alia dictum aat: Ego regavi pro te, ut non deficiat fidas tue.... fratras tat».... vi smi-

toris munere fungi, et cum pro apoatoiica sua auctoritate definit,-quid in rebus fidei at moram ab omnibua tanquam de fide tonandum, vel tanquam fidei contrarium raiicieadum, eiuamodi decreta give indicia a quovis christiano, ut primum ei innotuerint, pleno fidei obeoqulo exoipieuda et tenenda esae; *proinde reprobamea eententiam* eorum, *qm erroneam crmtendant eae doctrinam,* quae tenet ac docet: Romanum pontificem tanquam supremum oaput sibi perpetuo et inseparabiliter iuncti divini in eccleeia constituti magisterii ex cathedra loquentem in causis fidei et morum errare non posse.

2. Ut beatissimus pater benigne dignetur *per apoetolicam conetitatiopem* huic definitioni subiungendam modum concursus sive cooperationis episcoporum statuere semper servandum, quo videlicet

a) in casibus, ubi apostolica iudicia contra exoHoe errores ferenda fuerint, praevie in consilium adeciscerentur epiecopi illius provinciae vel illarum provinciarum, in quibus novi errore· emerserint vel adoleverint;

b) in locutionibus autem sive decisionibus vel doctrinis de fide ex cathedra emittendis praevie in consilium adsciscerentur episcopi ecclesiarum, vel eorum requireretur de depoeito fidei testimonium, prout mos ille iamdudum invaluisse constat.

97. *Guidi Bononieneie-* [coi. 746-47' - P. 13 lin. 15 post ..fratres tuos" addenda forent „facta, uti moris est, inquisitione de traditione in aliis ecclesiis quoad veritatem definiendam, collatoque aliquando consilio cum pluribus, vel paucioribus episcopis, iuxta rei gravitatem, praemiseoque apud ae examine, et invocato Spiritu sancto, vi assistentiae divinae ipsi promissae, errare non posae; adeoque cum supremi omnium Christianorum doctoris munere fungens pro apostolica sua auctoritate definit, quid in rebus fidei et morum ab universa ecclesia tamquam de fide tenendum, vel tamquam fidei contrarium rejiciendum; definitionem seu decretum eese omnino infallibile, et irreformabile. Propterea eiusmodi decreta, seu oonstitutioMS maturo iudicio, et de consilio fratrum suorum facta, vel facta per se, ideo irreformabilia, site irreformabiles propter assistendam Spiritus sanoti s quolibet christiano, ut primum ei innotuerint, pleno fidei obsequio excipienda, et tenenda esse. Quoniam vero infallibilitae eodem eat,' sive spectetur in decretis dogmatici· a Romano' pontifice editis tamquam eocisciae capite, sive in deeratis universalis ecclesiae docentis in conciliis cum capite unitae, insuper definimus, hanc infallibilitatem etiam ad unum idemque objectum, nempe fidei et morum asm extendere etc."

96. *Virol S. Augtuiim.* [ool. 966 CD] — Si emendatio sub n. 33 non placeat, saltem verba sequentia inserantur lin. 14 secundae paragraph! poet verbum, *fangem*!

..Postquam pro sua sapientia fidem' fratrum suorum in episcopatu exploraverit, ex apostolica" etc.

M. *Ketteler Mogmdùme-* [col. 891 B] — Ro-

(•tar 1, at quatanr priaeipio, qaibw mfaDibilita· A wegMtarii tooHMM Ngitvr, atottadhuD Mtioirioraoi Canum in conotitatioaetdareat diatinctopropoaaatar;

▮ at da infallibilitate stunmi pontificie «a tantum definiantur, da qaibos fan oavaaa theologi intar aa conveniant, m armpit gratia doctrina eaneti Antonini at aliorum, qai aioadam aunt sententiae, axdaae et «probata videatur.

Rogatar ergo, at formula definitioni· reformetur ^ β· 13 poet oitq^un locum a Luca·) ita concipiatur: „.. ri imatontiaa divinae ipai promisses errare non poaat, cum amfae earn rpisoop··, aim m *concilio congregatis,* mw per orbem duporw, supremi omnium Christianorum doctor» munere ›fungen· etc. definit";

vel ut. eodem loco ad nuentem ·. Antonini verba sequentia inserantur: „cum eoMilio episcoporum et *auxilio eocleeiae.* nietu" etc.:

vel etiam ad mentem Bellannini insertis verbis B sequentibus: *„audito oonsilio aliorum paetorum";* vel adhibita alia simili formula.

In omnibus his formulis

1. declaratur, summum pontificem non solum in concilio oecutnenioo, sed etiam extra concilium infallibili auctoritate rem aliquam decernere posse, quod nondum definitum et certe res maximi momenti eat, ut depositum fidei intemerate custodiatur;

2. variae sententiae eorum admittuntur, qui omnes docent, summum pontificem, cum ex cathedra loquitur, nunquam solum, sed semper coniunctum cusrt' episcopis loqui, quin resolvantur difficillimae quaestiones, an et quo modo haec coniunctio cum episcopis se manifestare debeat,

3. altera quaestio, an pontifex, etiamsi solus rem aliquam definiat, infallibilis sit, in eo relinquitur statu, quem antea occupavit tanquam sententia probabilis, sed non certa, prout dicit Bellarminus. C

◆. *Remâcher Vindobonensis* [coi. 730 BC Dicatur cum s. Antonino: ..Successor s. Petri utens consilio et requirens adiutorium universalis ecclesiae errare non potest." Si vox ..adiutorium" displicet, ponatur *testimonium.*

41. *Meignan Catalaunensis* [coi. 1015 C] - Antoniniana formula censetur admittenda, haec saltem, quae proposita est sub n. 40 et 43.

43. *David Briocensis-* [coi. 994 A] — Vel inseratur formula Antonini: *Papa utens consilio et requirens adiutorium universalis eccleeiae, errare* noa *potest-* Vel sic ordinetur phrasis: „Vi assistentiae divinae ipsi promissae errare non pome, cum supremi omnium doctoris munere fungens, pro apostolica sua auctoritate definit, quid in rebus fidei et morum ab universa ecclesia aecum docente de fide tenendum" etc.

43. *Ramadié Sinensis*ı [col. 1018-19] - Adoptetur formula s. Antonini: „Papa utens consilio et D requirens adiutorium, sive testimomum universalis ecclesiae est infallibili·."

1. Provenit illa formula a «ancto episcopo, ·. Thomae discipulo, Eugenii IV theologo; unde honorabilem habet originem.

2. S. Antonino· devotissimus fuit s. sedi, et ipsius praerogativi· annumeratur iita infallibilitas.

3. Exprimit vere et recte illa formula infallibilitatem pontificis Romani, sed non vult eam esse separatam, personalem, neo independeotam, quod nolunt etiam ipai relatore· deputation!· de fide.

4. Paci faveret concilii et mundi catholic· et sufficeret ad omnea noa in unam eandemque sententiam reducendo·.

44. Lomusm *Bugellensis.* — I. Reacribatur et ooofinnetur canon concilii Floranaini cum bum adonu, aampe „qaemadmodnin" ate.

II. „Ubi autem gravi· urgerat necaaaita· integritati *ab* paritati fidei, moramve providendi ad cbriatiani pepuli aalutem, aacroMncta eynodus Vaticana .dederet, «cita ae «serata per summum pootiférem ≪ oeiAadru prolata poat consultam, quoad aaltam potaerit, ondmiam per orbem diapanem, habenda mea infallibilia, ao ά aamnt ab aeoleem ipea legitime congregata anlemnitar emima,"

M. *Celet Imcioneneis* [col. 985 D) — Pagina 13 lin. 3 attentis rerum adiunctia, meliori foraan modo concinnari poeaat aecunda paragraphe,

1. ut verita· definita clarius reaptendeacat, et nulla novitati· nota inficiatur;

2. ut dici nequeat, sacrum concilium Vaticanum novum fidei dogma condidisse.

Sequens proponitur concinnatio:

„ltaque, sacris lesu Chriati eloquiis innixi, divi noegne *traditioni inhaerentes, perpetuo servatam in ecclesia praxim confirmantes, sanctam doctrinam apertisu declarantes,* sacro approbante concilio, docemus, *sanctam sedem apoetolicam esse* ia *fide inde fectibilem,* et Romanum pontificem, cui in persona beati Petri a Domino nostro lesu Christo dictum mt *Tu ee Petrue, et euper hanc petram aedificabo ecclr •iam meam; et* m *alio loco:* Ego rogavi pro te. ut non deficiat fides tua, et tu aliquando conventus, confirma fratres tuos: vi resistentiae divinae errare non posse, cum supremi omnium Christianorum doctoris munere fungens, *post inquisitionem iure praescriptam. ex fide ecclesiae docentis depromit,* et apostolica «ua auctoritate definit, quid in rebus fidei, tnoriimque *principii»* ab universa eocleaia de fide *credendum* sjt" etc.

Primum: *Poet inquisitionem iure requodlam cr fides eccleeiae docentis depromit,* ut mera assertio historica agendi rationis, omnibus iudiciia ex cathedra circa fidem et mores indieaolubili malo coniunctae. qua commemorata, illaesa manent plena libertus et omnia iura summi pontificis in exercendo suo magisterio, et tamen de facto evanescit tam male interpretata solitudo eiusdem summi pontificis definientis.

44. *Cantimqrri Parmensis,* [coi. 883 A Formula definitionis ita immutanda videtur:

..Hinc sacro approbante concilio etc.... pro apostolica sua auctoritate, sive una cum episcopis in concilio adunatis, sive super consultationibus episco|>onini in sedibus suis residentibus sive per m? dum rerum conditio id postulat, definit (sicuti nobis testatur ecclesiastica historia ab eo fieri consuevisse., quid in rebus fidei" etc.

47. *Amat Montercyrnsis.* coi. 920 B ..Him . sacro approbante concilio, docemus et tamquam dogma fidei declaremus, vi resistentiae diiinae fieri. ut Romanus pontifex, cui in beato Petro apostolo a Domino dictum est: Ego rogavi pro te, ut non deficiat fide· tua; et tu aliquando conversus confirma fratres fuos, errare non possit, cum tamquam totius ecclesiae caput atque doctrinae fidei et morum Interprès et custos, cum quo eemper unita manet universa ecclesia, ut corpus capiti et domus suo fundamento, dum Supremi omnium chriatianorum doctor·· munere fungens, pro apostolica sua auctoritate, in controversiis circa fidem et' mores sd aedificationem doctrinae Christian·· pertinentes, definit, quid ab universis fidelibus tamquam de fide tenendum, vel tamquam fidei contrarium reiiciendum sit ; et huiusmodi decreta, per *ss* irreformabilia, ab omnibus pleno fidei obsequio excipienda st tenenda ease. Si quis autem huic noteras definitioni contradicere (quod Deus aver-

Ut) praesumpserit, sciât as » nhut» fidei eatholi- A cm et ab eoclsaiae unitate

Definitio ita concepts plane aequi videtur ex textibus in eobeaaato addoctis; haec inartantia neoeesario inhaerere debet primatui Bomani pontificis ad fidei unitatem in ecclesia iugitar conservandam; doctrinam refert, quam communiter docent omnm theologi ex a. Alphooao Ligorio, et tandem, aptieaima udetur ad omnium animos conciliandos, atque ad omnium episcoporum suffragium per Placet, sine modo, obtinendum. Faxit Deus, ut ita fiat,

48. ConaoUy *Uaiifaxieruù-* [col. 819B] — In formula definitionis dicatur w

„Hinc, sacro approbante concilio, docemus'et declaramus, Romanum pontificem, beati Petri principio apostolorum successorem, ab errore ease immunem, cum tanquam caput ecclesiae aecum semper docentis munere suo fungens definit, quid in rebus fidei ao morum ab universo fidelium coetu tenendum, vel ceu B fidei contrarium sit reiicieudum."

49. *Lynch Torretinue* [coi. 862 A j — Proponitur, ut in schemate de infallibilitate p. 13 1.19 ista vel similia verba inserantur:

„Pro apostolica sua auctoritate; ipso capite ecclesiae, dicinitus cum corpora episcoporum unito", etc.

58. *Vitelleechi Auximanu»* [coi. 812 D] — In ultima paragraphe pag. 13 ad lineam 17 poet Verbum cum addatur: „Tanquam caput ecclesiae."

SI. *Landriot Remenei».* [coi. 841 C] — Proponitur sequens additio in schemate, ut melius indicetur nexus inter caput et corpus, et unio inter Romanam ecclesiam et totam ecclesiam catholicam, quin tamen dicatur aliquid noxium supremae potestati summi pontificis.

Pagina 13 lin. 30 ante haec verba", Quoniam erro *infallibiliiae.* etc., addatur hoc incisum: „Haec autem vera et firma sunt, quando summus pontifex docet C tamquam caput ecclesiae: eatenus autem eet oaput ecclesiae, quatenus unum corpus cum ea constituit, ex capite scilicet ao membris coalescens; et quatenus evolvit, ut ait Augustinus, quod antiquitus apostolica series et Romana cum caeteris tenet perseverante^ ecclesia."

Haec ultima additamenta sunt de verbo ad verbum extracta ex Augustino (Cont. Iuliau. l. 1 n. 13). Aliunde exprimuift veritates theologice certissimas. Quare ergo non exprimerentur in schemate? et eo magis, quod tunc adhaererent forsan multi patres, quia tunc clare exprimeretur, hanc infallibilitatem non esse separatam ab ecclesia. Et ex altera parte, omnia salva essent, et quidquid essentialiter desiderat maior^tas, esset concessum.

32. *Whelan Wheelingeneu.* coi. 872 Dj — Iuxta dicta sub n. 9 definitio sio emendetur:

„Sacro approbante concilio docemus et tamquam D dogma fidei declaramus, Romanum pontificem, cum supremi doctoris et pastoris munere suo funget» pro apostolica sua auctoritate ex cathedra definit, quid de rebus fidei et morum in deposito traditionis contineatur, et proinde quid ab omnibus tamquam de fide tenendum vel tamquam fidei contrarium reiicieudum sit, non posse per divinam assistentium errare; *caput eet enim corpone* Christi et oe eodeciae, cuius iudicia tenentur omnes accipere, si siout ethnicus et publicanus esse non velint." /

- M. *Roman y Martin» Grtmaieniu.* [col. 830C] I Iterum atque iterum enixe rogatur, ut nullo pacto, neque in hoc capite IV, neque in canone eidem respondente ullae conditiones apponantur, quae Christus Petro non apposuit, et quae .Bomani pontificia divinam inerrantMe praerogativam indebite ooarctent, aut y^litiinl Habeat Mate maximas pontiles et vSMHMtaa oaput omnem potestatem et libertatem, quam accepit a Christe; neo nobis convenit, neo aoolmiao Dei, nostrum amantimimum patrem ac supremum magistrum tt dootorem ligatum habere aut catonia vinetum; quia catenae pontificis sunt catenae erefasiae, et servitutes noetrae; sicut libertae pontificis, quam accepit a Christo, est libertae nootra, libertas op^pi^atus, libertas eoclesiae, libertas populorum, et totius mundi salus...

54. Z)e la *Tour cTAuvergne BUuricemit.* [coi. 822 C] — „Noe itaque, Christi Domini nostri verbis innixi, et traditioni a fidei Christianae exordio perceptae fideliter inhaerendo... sacro approbante concilio, docemus ac dogma fidei eese declaramus: Romanum pontificem, non tantum quando una cum episcopis aive in concilio, sivd extra concilium, aed etiam quando ipse solus, supremi pastoris ac doctoris munere fungens, quaestiones fidei et morum suo iudicio definit, per divinam anistentiam beato Petro promissam, eese infallibilem: ideoque ipsius Romani pontificis iudicis seu decreta eese per se irreformabilia, etiam antequam accesserit ecclesiae consensus."

35. *Zelo* .4ceramus, [coi. 935 A j — Pag. 13 lin. 15 post verba, ri *aetietentiae divinae gyri promi»· eae errare non po»»e:* dicatur: „tum, cum supremi omnium Christianorum doctoris munere fungens pro apostolica sua auctoritate inquirit veritatem, in verbo Dei scripto, vel tradito, tum cum definit" etc.

54. *Caixaly Extrade l'rgellenti».* [col. 914 Dj - Petitur, ne definiatur amplitudo obiectiva infallibilitatis: satis nobis sit conditionem essentialem huius magmterii infallibilis indicare; nempe, ut fiat e cathedra beati Petri. Hoc pacto imitabimur id, quod Dei in veteri lege statuit ad auctoritatem magisterii summi pontificis Levitici, ut nempe loqueretur per C Urim et Thumim, per *Rationale* veritatis. Quod si bene visum fuerit, adiioere solitam in scholis formulam „in rebus fidei et morum" apponatur, quaeso, particula morime aut *ealtem,* ne videamur definire pontificem in reliquis decernendis, ad commune ecclesiae bonum, non regi ab assistentia Spiritus sancti.

37. *Roman y Martine Granatemie·* (col. 830 B] — In definitionis infallibilitatis pontificiae formula suppfimantur illa verba: *tamquam dyfide:* et: *ret tamquam fidei contrarium,* quae abs dubio magnis quaestionibus et difficultatibus ansam et occasionem praebere poterunt, praesertim in factis dogmaticis decernendis; et dicatqf simpliciter, *quid in rebu» fidei, et morum* ab *univerta eccleeia tenendum rei reiiciendum iff-*

58. Yusto *Burgemu* [coi. 854 C] — Loco verborum, *in rebue morum,* apponendum videtur in hoc capiteIV *in principii» morum-* Ex qua substitutione non leve commodum oriretur pro polemics et apologetica theologia. Nam quis nescit, catholicae ecclesiae hostes per fas et nWaa plura nobia obiioere Romanorum pontificum errata, dum 4e licito aut illicito pronuntiarunt? Certe si infallibilitas pontificia iu principiis morum declarandis ac definiendis dicatur contineri, pleraeque aut omnea huiuamodi obiectiones in fumum abibunt, ut eas singillatim disquirenti planum fiet.

48. *Colet Lucionenti».* [coi. 986 B] — Linea 13 pagina 21 looo „in rebus fidei et morum" scribetur „in rebus fidei morumque *principii»,* vel regulis", ut definitio nostra veritatis limites non transgrediatur.

44. *Oandolfi Cometanu».* [coi. 1044Bj — Optatur, post illa verba uf primum *ei» innotuerint* ut addatur mentio do episcopia, per quos regulariter decreta et definitiones pontificiae tradendae sunt

populi» «orum cura· ooocrediti». Ulii varbi· „ut prius ăi innotuerint", haae «Un addenda: „p»r episcopo· val alio» eocJaawa taotoraa".

•1. *XttUy Midntu.* fool. 1000C et 1011 C] — Formula définition» aie concipiatur: „Romanum pontificem vi aaeiatentiae divinae ipai promirent erraro non ţoo· cum fidala» edoceat tanquam eorum aupremua paator et doctor, iiaque proponit doctrina· in rebu» fidei vel morum aut fide catholica plene credendae aut pleno obeequio et menti· aaaeneu aeoee-aario acceptanda·, eimmodique deerat» sive iudicia irreformabili» eeee."

M. *Paya y Rico Conchetuu-* — Pag. 14 lin. 4 finita periodo, pro eiusdem complemento addantur haec verba: „ac proinde, pontificia circa hoc ipeum decreta, vera etiam atque interna menti» et confia obedienti», eeee tenenda atque obeervanda."

M. *Moriarty Kerrientif-* [coi. 928 A ; — Deleantur alia, incipiendo a verb» „Quoniam vero infallibilitas" et caetera, tuque ad finem capiti».

M. *(,'allot Oranenei».* [coi. 1046 A i — Petitur, ut verba «chemati» pag. 13 ,quoniam vero infallibilita» eadem eet, aive «pectetur in Romano pontifice tamquam capite «cleeiae, sive in universa ecclesia docente cum capite uuita" supprimantur, et dicetur «impliciter: „InsuperMefinimua hanc infallibilitatem ad unum idemque obiectum ee extendere, ad quod «eae extendit ecclesiae infallibility."

*5. *Ferré Caxdeiuir·* (coi. 9^0-53 { - In hoc capite quarto videtur nimis ooarctari obtectum pontificiae infallibilitatis. In eo quippe decernitur summus pontifex infallibilia, quando docet, quid in rebus fidei et morum ab universa ecclesia tamquam de fide tenendum, vel tamquam fidei tontrarium reficiendum sit. Sed summi pontificis iudicia non versantur tantummodo circa propositiones de fide tenendae, et propositiones fidei contrariae, ideoque haereticas; aed etiam circa propositiones, quae lieet de fide catholica non declarentur, attamen proclamantur fidei proximae; et circa propositiones, quae lieet non damnentur tamquam haereticae, tamen vel proscribuntur generatim tamquam erroneae, vel variis notantur theologicis censuris puta, dicuntur haeresi proximae, haeresim sapientes, temerariae etc. Etiam in hisce indicii» proferendis summum pontificem infallibilitate gaudere, omnino tenendum est. Ideo schemati» textus ita reformandus est, ut pro eo, quod dicitur p. 13 l. 20 ..quid in rebus fidei et morum ab universa ecclesia tamquam de fide tenendum, vel tamquam fidei contracium reficiendum sit", ponatur, *doctrinam, quar circa fidem et more ab nmverea eccleeia tenenda vet reiieienda eet.*

Argumenta, quae hanc summopere suadent ampliationem decreti circa pontificiam infallibilitatem promulgandi, sequentia sunt :

1. Ratio essentialis infallibilitati» pontificiae in definitionibus edendis de fide et moribus est divina assistentia, qua summus pontifex gaudet, quando supremi sui magisterii munere fungitur. Ast summus pontifex supremi sui magisterii munere fungitur non modo, quando veritates de fide definit, et haereses condemnat, sed etiam quando propositiones commendat aut improbet, notis theologicis fide aut haeresi minoribus; dum enim id agit, iudicia pronuntiat vere dogmatica. Ergo inferendum, ad haec quoque iudicia infallibilitatem summi pontificie protendi.

2. Eadem rite affirmatur in schemate infallibili-' ty ^^mi pontifici-, ac illa eotjgsiae docentis cum capite unitae, unum proinde raemque habens pbiectum. Ast infallibilitas eoclesÌM-dticentis cum capite unitae extenditur non modo ad definitione» veritatum fidei, et »d coodamnatKXMtn errorum contra fidem, sed etiam ad indicia dogmatica, quibus propoaitioo·· inurantur noti» haeresi minoribus. Martinas V quippe approbante concilio Conatantiensi ex articulis Wiclefi, loanni· Hos, et Hieronymi dePraga quosdam proscripsit tamquam notorie haereticos, quosdam autem tamquam erroneos, scandaloeos, temerarios. Exinde recte desrendit, etiam summo pontifici supremi sui magisterii manere per ae fungenti infallibilitatem esse adiudicandam in applicandi· notis theologicis propositionibus ad doctrinam fidei et moram spectantibus.

3. Argumentum validissimum, in favorem pontificiae infallibilitatis ex eo deducitur, quod summus pontifex, cum ratione sui primatus ius habeat sd verum animi assensum decretis suis dogmatici» exigendum, si infallibilis non foret, posset totam ecclesiam in errorem pertrahere. Ast hoc ipsum sequeretur, ·i papa non esset infallibilis in notis applicandi», de quibus praesens est sermo. Omnes quippe summi pontifices, qui eiusmodi dogmatica protulerunt decreta, semper voluerunt conscientiam fidelium graviter ligare ad propositiones eo sensu reprobanda» ac respuenda». quo ipsi easdem proscripserunt. Unicuique igitur patet, quod si summus pontifex in his iiidnii» dogmaticis ferendis errare posset, ecclesiam universam obligaret ad amplectendum errorem.

4. Infallibilitas summo pontifici est divinitus concessa ad sartum tectum servandum depositum fidei, et ad populum in veritate aedificandum. Igitur dicta infallibility tantum extendi didn't, quantum ratio postulat scopi attingendi. Verum ad haernu·» praecavendas summopere confert errore» penellere. qui plus minysve remote haereeibu» viam ŝtennm . et ad pietatem fovendam quam maxime iuvat «ente>itias telo configere, quae a regula recedunt christian.te virtutis. Porro summus pontifex hoc assequitur indiciis dogmatici», de quibus nunc agitur: ergo infallibility pontificia ad haec ipsa iudicia extendi dicenda eet.

M. *Martin Paderborneneu.* fol.939('D *Formula definitioni infallibilitati Romani pontificin:*

..Itaque no», traditioni a fidei ehristianae exordio perceptae' fideliter inhaerendo ad Dei Salvatori» nostri gloriam, sanctae religionis catholicae exaltationem et 'eluistianorttni populorum salutem, sacro approbante concilio, docemus et tanquam dogma fidei declaramus: Romanum pontificem. cui m persona beati Petri u Christo Domino dictum e»t : ..Tu re Petrus, et super hanc petram aedificabo erelreiam meam", et iterum ..Ego rogavi pro te. ut non deficiat fides tua", cum pro suprema sua apostulien auctoritate universam ecclesiam docet, in definiendi» rebus fidei et moçuin, ad aedificationem doetrinae Christianae pertinentium, vi assistentiae divinae erraro non posee. ideoque huiusmodi Romani pontifici» decreta ex seee irreformabilia eeee. Si quis autem" etc., ut in schemate.

•7. *Mrrmillod Hebronenri* - ..Hinc, sacro approbamte concilio, dogma fidei declaramus, Romanum pontificem, per divinam assistentiam, cui in persona beati Petri dictum est ab eodem Domino N. I. inter alia: „Ego pro te rogavi, ut non deficiat fide» tua", ex *cathedra loquentem,* id est. quando supremi omnium Christianorum docturi» munere fungens pro auctoritate sua definit, quid in rebus fidei et morum ab univeraa tenendum sit ? infallibilem esee, et eius ŧ9ta fw ex scipois irreformabilia.1'

1 & ApaU. epK «4 üap«r.

, **48.** CuUen *Dublinensis.* **[coL7M-52] — ,ju- A>Mgt..Bi quis aat·· huie ucsUua defimboui oottnr qua nos tradkieni » fidei christianae exordio perceptae fidettwr inhaerendo ad'Dei Salvatoris nostri gloriam, fidei catholicae exaltationem et Christianorum populorum salutem, saerq^approbante concilio, «locemus et divinitus revelatum dogma esse definimus; Romanum pontificem, cui in persons beati flétri a Christo Domino dictum est: Tu ee Petrus et super liane petram aedificabo ecclesiam meam, et iterum: Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua : cum doctrinam de fide vel moritÿu pro sua in universam ecclesiam auctoritate definit, pit assistentiam Spiritus nancti, ea infallibilitate gaudere, qua divinus redemptor ecclesiam suam-instructam esse voluit; ideoque haec Romani pontificis decreta ex asse irreformabilia esse. Si quis autem' hum nostro decreto contradicere, quod Deus avertat, praesumpserit, sciat, m' a veritate fidei catholicaa-et ab unitate ecclesiae defecisse»"**

·, ··. *Sergent Ɗorutopitenri».* [col.932Dj - Retento ftcbemate. quoad substantiam, emendationibus iain indicatis sequentes adinngantui :

1. Loco. *docemus et declaramus,* ponatur, *docemus ct definimus.*

2. Loco, *quid* in *rebps fidei et morum ab universa ntlesia tanquam de fide tenendum,* simpliciter dicaiui. *tenendum vel reiiciendum proponit*

3. Pro. *errare non posse,* ponatur, *ab errore servari immunem·*

4. Eodem 1<·v. pro periodo reqpenti, dicatur annpliciter, *et hanc Romani pontiAis praerogati*tw» *quarum una est ej eadem ƀotir magisterii ecclesibe infallibilitiis. quoad ambitum ac vimentum patere, quantum ista porrigitur-* ?

***IQ^Yùsto Burgensis-* col. 8ôô A ; · Pag. 13 paingAapho ultima lin.30 post verba, *excipienda et b'urnda essv,* haec addenda sunt :**

..Firma tamen rémanente obligatione, qua cuncti «aiholici tenentur, supremo Romani pontificis inagn-qeno ƃ subiiciendi quoad čaetera doctrinae, quae tamquam de fide non proponuntur, et proscribendi ea.-, quae absque haereseos nota proscriptae fuerint."

7i. *Zelo^Aversanus-* [coi. 936 CD , – In ultima paragrapho. jxwd verba: *Insuper J^inimus, hanc ia-fidlibilitatcm etiam ad unum idemque obiectum sese 'extendere,* ditatur: ..Quoniam vero ad ecclreiae infallibile magisterium spectat iudicare de fartis dogmaticis, insuper ƃadaramu Romanum pontificem in fiu tis dogmaticis decernendis aeque infallibilem case."

731. *Màupas ladren^is-* [coi. 839Ci Pag. 13 lin. G diWnr » „Hincf sacro approbante ooncilio, Jocemur iWafKmquaq^ fidei dogma declaramus, Romanum pontificem ■fek Pv«ri *successorem et caput ecclesiae docentis,* cuiWi persona *eiusdem* b. Petri *a Domino nostro lenu Christo* praeter alia dictum eat: Ego rogavi cto., *ct cum quo^uueti reliqui ptutore» naturali nexu cohaerent,* vi divinae aaaietentiac ipai proinitttae *atque primatu» eidem divinitu»* ıOiκχMî errare non poaae, eutn auprehii omnium tdiriatianonim ƃoctori» munere fungeqe *pro apoitolica'''peimaiiali tua auctoritate* défont, quid in rebus fidei et morum, *ab illi» credendum vel reii^endum eil;* et eiuamodi decreta sive iudicia. per. ee irreformabilia, a quovis-christiaqp, ut primum ei innotuerint, pleno fidei ob->equio excipienda et tenenda ©see,

-..Quoniam vero iufallibilitaa, eadem eat çaoad -ufneitum. sive apertetur in Romano pontifice tamquam capite ecclesiae, «ite in *reliquis ecclesiae pastoribus cum capite unitis et docentibus, eademque quoad obiectum:* insupt» definimus, hanc infallibilitatem *esse unam eandemque esgn infallibilitate* cr veritate fidei catholicae, et unitate eccleaiae defecisse.

7S. CoUot *Oraneneis.* [coi. 1046 AB] — Petitur, ut in fine capitis ante canooem ponantur haec voHφ deaumta ex Velatione imprerea rr. Deputatorum pag. 13 et 14: „Nec tamen exinde quis concludat, inutilia fieri concilia» et episcopos cessare eesa iudicea. Nam etsi in pontifice ait infollibilitas, tamen non debet ipee in controversiis fidei diiudicandis autUoli suo iudicio fidere, aut exspectbre divinam revelationem, eed adhibere diligentiam, quantam reo tanta postulat, et ordinare remedia. Medium autem ordinarium ac proinde necessarium eoae concilium aut magis aut minus pro magnitudine vel parvitate obiecti, de quo agitur.

74. *Landriot Remensù* [coi. 841 Expostulatur, ut post vel ante declarationem addantur verba, quae ex ambone prolata eunt, hic non agi de infallibilitate neque personali, neque absoluta, neque incondit ionata, neque i independent© ab ecclesia, sed de infallibilitate in 4mi»u Bellarnnni diceptis: ..Definitiones de fide praecipue pendent ex traditione apostoliea et consensu ecclesiarum.

. 74. IĪiα/ı *FerentiniM-* coi. 903 B — Addantur val in fine cap. IV de primatu summi pontificis, quod de eius infallibilitate inscribitur, vel post verba illa eiusdem capitis *..excipienda et tenenda esse".* quae prostant pag. 13 lin.29: '

„l'aeterum b. Petri succereoree non t» inodn infallibiles dicimus et asserimus, ut liceat illis, quasi ab episcoporum collegio materialiter et umnimode separat iv, media ordinaria et humana praetermittere, quibus $d veram cognitionem rei, de qua agitur, deveniri valeat. Quae quidem media eosdem nunquam neglecturos, fideles omnes nedum veLfeviter dlibitare audeant, sed firmissime credere teneantur."

7·. .Ipwrzo *Surrentinus-* [coi. 801 B Ad finem capitisIV dicatur; ..Monenius autem ornnes fideles, et obsecramus in Domino, ira praebeant aures filiis diaboli, qui, quaecumque ignorant, blasphemantes. asserere non dubitant: Romanum pontificem pro suo lubitu t&nquam inspiratum a Domino, quÀetuœque sibi placuerint, definite infallibilite^j^e^e. immo nulli peccato ƃbnoxium^eea^ episcopos vro'esse vicarios papae, nec indices i-ontroversiarum fidei, totamque ecclesiae oonstitutionem posse immutari.

Cognoscimus infirmitatem nostram et quotidie clamamus: „Dimitte nobis debita nostra", dixerimus, quia peccatum non habemus, ip seducimini·

Episcopos varo nostros fratres vocamus, ~~iudices controversiarum fidei confitemur; non~~ enim accepimus potestatem a Domino noetap ƃt Christo in d&tructionem, eed in *aedificationem-* Nec papa, vel concilium poterunt, aut ullo unquam tempore potuerunt nova dogmata fidei pro lubitu evulgare: fide» est depositum.

Quid eet depositum? Id eet, quod tibi creditum est. non ^uod a te inventam ; quod accepisti, non quod excogitasti; re» nou ingenii, eed doctrinae; non usurpationis privatae, eed publicae traditioni»; ree ad te perducta, non a te prolata: in qua non auctor debes ƃe. sed custo»; non institutor, βββ sectator; non ducens. red sequensl."

77. *Alemany* S. *Franrinci.* [col.TĭlA-Cj

Ante vel ρόβî canone» addatur sequens m^nitutn:

„Hic monito» volumus eoo omnes» qui curam ƃe runt animarum, ut hanc de Romanorum pontificum

l Uria. Com. 17.

primatu doctrinam suia raepaetive fidatiho· «xponont j tempora opportuno; ne inimici «nhaine, eam ad Aiorum impecoabilitatata aat aliae aeneua dotorquentaa, prnetndiciam cum animarum iartura afferant veritati. Neque enim Chrwti vicarii infallibilitas confundi debet cum inspiratione illa divina, qua apostoli ac prophetae nova Spiritu santo.afflante mysteria revelabant, neque cum individual! Romani pontifici» doctrina, qua quaedam uti doctor privatu» tradere contingat, prout ex ipea infallibilitatia definitione innotescit. Etenim infinitae Christi charitati tribuendum eet, quod reversurus ad Patrem non no» orphanoe absque patre, peregrinantes abaque duce, corpus visibile absque visibili capite, unum ovile absque uno pastore reliquit, ut errantes circumferremur omni vento doctrinae'; sed potius sapientissime providit, ut urtum haberemus pastorem, qui suas in terris ageret vices, quique cum suas pasceret oves, non ad venenosa errorum, sed ad salutaria veritatis pascua perduceret. Hoc sane Christi beneficio factum est, ut in catholica ecclesia unitas perfecta et gloriosa indesinenter effulserit atque, prout in litteris summi pontificis e. Agathonis, in concilio oecumenico VI coram plaudentibus patribus lectis, edoceatur, apostoliia sedes per Dei omnipotentis gratiam a tramite apoetolicae traditionis nunquam errasse probabitur, nec haereticis novitatibus depravata succubuit ; sed ut ab exordio fidei Christianae percepit ab auctoribus suis apostolorum Christi principibus, illibata fine tenus permanet, secundum ipsius Domini Salvatoris divinam pollicitationem."

78. *Martin 'Paderbomeneit* cum *DerAampt Merhlinirnti et Spalding Baltimoreiui.* [col. 943A-D] *Monitam capiti IV rubinngendnm* ..Insuper animaram pastores omneeque, quibus in sancta ecclesia munus docendi incumbit, monetpus et in Domino obsecramus. ut definitam hanc de Romani pontificis infallibili magisterio doctrinam populo christiano C solerter ac fideliter exponere satagant. Imprimis vero sollicite curent, ut Christi fideles iis auree non praes lieant, qui perversis et sinistris interpretationibus hath' salutarem doctrinam, ad.alienum sensum detortam. turpiter offuscare conantur. Quapropter fidelee sibi commissos, ubi id opus esse duxerint, prudenter m Domino moneant, Romani pontificis in obeundo suo supremo magisterio *inlallibilitatem* minime confundendam esse cum impeveabilitate. Neque eum odmstar^, aliarum personalium proprietatum Romano pontifici tanquam *pernonae privatae* inhaerere, sed potius ipsi tanquam universalis ecclesiae doctori. et quidem hoc munus suum actu administranti competere. Nec *divinam M»i»tentiam,* quae Romanum pontificem in fungendo supremo suo docendi munere ab errore 'praeservat, inspirationi prophetaram vel apostolorum aequiperandam esse. Nam illa divina assistentia IJetri suqoeesoribus non ideo promissa est, D ut ecclesiae novas doctrinae patefacerent, sed ut depostum fidei integre custodirent, intemerateque exJhinerent, dicente Domino: Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua.

Et quamquam haec Domini, qui fidelis est, promissio ^kctu suo nunquam carere potest, tamen humanam opera·)' et industriam minime excludit. Immo potius, qui iRomanis pontificibus in persona beati l'otn inernmtiae praerogativam promisit, idem Dominus non fnrfnisit (id quidem ex constanti Romanorum pontificum agendi ratione clarescit) neque permittet, ut iidem summo magisterio suo fungentes debita media ad veritates Christianas in deposito fidei contentae rite cognoscendas, quasi tentantes Deum, unquam praetermittant.

Denique praemuniantur Ohnstifideles ab errore vel fictione eorum, qui dictitare non verentur, definita hac Romani pontificis inerrantia, inter hunc ipsum Romanum pontificem et inter «vloaiooprive coetum epieeoporum separationem statui: ac si Romanus pontifex, cum tanquam caput eocleriae agat, et ex deposito fidei veritatem hauriat, i. «. ex sacra Scripture et divina traditione, quae in omnium ecclesiae saeculorum monumentis fulget, ac in ipsius ecelssiae sensu ot conscientia vivit, dici possit ab ecclesia separatus, et non potius intime cum eadem ronjunctus agere. Nunquam profecto Petrus in successoribus suis ab ecclesia separari potest, sicut vicissim nec ecclesia a Petro, inquiente s. Ambrosio: Chi Petrus, ibi eocleaia. Et idem Dominua, qui Petro dixit: Prnre agnos meos, pasce oves meas, alibi etiam ait : Qui intrat per ostium, pastor est ovium, huic ostiarius aperit *et* oves vocem eius audiunt.

7·. *t'ardinalù Pitra* [coi. 739 D Animadv. Omissa capiti» clausula, omnino canon addatur.

M. *(lattaldi Salntiarnm.* Schemati cauou ad datur, in quo infallibilitas Romani pontificis uti dogma credendum sub anathematis comminatione asseratur. Forma canonis Deputation» de fide coin· mittenda.

«1. *Ramadié Elnetud* [col. 1019 B< Si quartus canon addatur, proponitur sequens: Si quia dixerit, infallibile magisterium eccieaiae a Christo institutqm exerceri posta· vel ah episcopis a Romano pontificp separating vel a Romano |x»ntifiee separat ini ab episcopia; anathema siL

Hic canon separationem. quam respuunt relatores, damnat sub duplici sua forma.

Ecclesia sancta Christi est enim et remanet detruncata, sive corpus separetur a capite, sive caput a corpore separetur.

Ht. *Cantimorri Parmensi* i coi. 883 D Canon. IV ita concipiatur:

„Si quis dixerit, Romanum pontificem, Petri succeroreorem, supremi omnium ebristianonim doctoris munere fungentem errare ^>oeee, cum, sive uua cum episcopis in concilio oecumenico adunatis, sive auper episcoporum consultatione, sive motu suo, dum rerum conditio postulat, definit, quid hi rebus fidei et morum ab universa eccleaia de fide ait ^nendum, vel tamquam fidei et moribus contrarium^reficiendum; anathema it. "

Wl. *Guidi* [coi. 747 B<'] ('an. I. .„Si quis dixerit, decreta, vel constitutiones a Romano pontifice tamquam Petri successore editas, continentes aliquam fidei vel morum veritatem, vel proscribentes aliquem errorem contra fidem, casque ab ipso pro sua suprema apoetolica auctoritate ecclesiae universae propositas, non ease illico, et statim cum toto affectu venerandas, et toto corde credendas, vel posse reformari; anathema ait."

C-an. II. „8i quis dixerit, Romanum pontificem cum haec edit decreta, seu constitutiones, agere ex arbitrio, et ex «e solo independenter ab ecclesia, id eat separato, non autem ex consilio episcoporum tlfcitionecn ecclesiarum exhibentium; anathema sit.°

H4. Mimptis Mdrenns. [coi. 839 D] ■- Proponitur canon. ,f8i quis dixerit, infallibilitatem. Romani pontificis, beati Petri suooeesdris et capitis ecclesiae docentis, divinitus in eodem beato Petro ipei promissam, hotuesse unam eandemque cum ecclesiae infallibilitate; anathema sit."

M, *Ferré CoMlentis* [col. 953 BC] — Huic capiti .quarto canon adiungatur, qui sequenti modo concipi posset: „Si quis negaverit, suminum pontificem Romanum in definiendis veritatibus e(indicandis erroribus doctrinam fidei et morum respicieatibu^non

irreformabilia a qoovie chrietiaao, ut primant ai qao-

nota] — Proponitur at ani» rogatur, ut wquant, wl alius similia canon huic IV capiti apponatur:

„3» quia dixerit Roreanum pontifiosau, vi assistenUaedivinaa ipei in basto Patro promissae, errare posse ez ortbedra foqurafwn, aau oum auprmi omnium Christianorum doctor·» miussrs fungare pro apostolic» sue raguadi at docendi plena potestate definit ac decernit, quid io rebus fidei ot morum ab unirem eccleua tenendum vel reiiciendum sit;

..vel sua dogmatica decreta ex a» non «eo prs irreformabilia;

„vel «ua inerrantiam seu infallibilitatem neo late patere quam universalis ecclesiae infallibilitaa. qua» una eademque est; anathema sit."

8?. *Sergent Corieopileneie.* [col.933CD] — Addatur canon:

„Si quis dixerit, Romanum pontificem, cum, supremi putoris ac ductoris munere fungens, quid in rebus fidei *et* morum ecclesiae universali tenendum sit vel reiiciendum, proponit, per aaaistentiam divinam ab errore non servari immunem, aut huiuamodi ipsius decreta vel iudicia ex sen non «re irreformabilia, aut iisdem verum mentis assensum et obsequium posse detrectari, donec de assensu episcoporum vel etiam fidelium constiterit: anathema sit."

88. Salierim *patriarclta Alexandrin* [coi. 775 B) – Propter uniforthitatem cum reliquia praesentis et alterius iam vulgatae constitutionis dogmaticae doctrinis, saltem sequens canoq adiiciatur: ..Si quis negaverit, doctrinalia Romanorum pontificum iudicia per re imperare interiorem assensum, ite ut sufficiat obsequiosum erga ea tenere silentium, donec constiterit de unanimi, moraliter saltem, episcoporum consensu": etc.

8·. *Martin Paderbomeneii-* [coi. 9391)] — Addatur requena canon:

„8i quis dixerit, Romani pontificis fidei'decreta non esae irreformabilia, nisi ecclesiae consensus accesserit; anathema sit."

M. *Mermillod Hebronetui»·* — Apponatur sequens canon:

„Si quis dixerit, Romauum pontificem ex cathedra loquentem non esae infallibilem, aut iudicia eiue in rebus fidei et morum non «re irreformabilia ex se ipsis; anathema sit."

•1. *Cnllen DtMitteniit.* [coi. 754 B] — Omissis, si placet, iis, quae poet verbum *VQluit* («f. n. 68) sequuntur, ponatur sequens canon:

„8i quia dixerit, Romani pontificis iudicium in fidei quaestionibus non eae irrererermabile, nisi ecCleeiae consensus accesserit; anathema sit."

8 *De la Tour dAuvergne Bjttricenei».* [col, 823 A) — Apponatur canon 4:

„Si quis dixerit, iudicia seu decreta Romani 'pontificis in quaestionibus fidei et moram non esse irreformabilia, antequam accrererit ecclesiae consensus; anathema sit"

M. *Mattpoini S- Diongtii Rettnionie* [coi. 954 C] -- „Si quis dixerit, Romanum pontificem errare poere, cum supremi sui pontificatus afficio fungens, aliquid definit et tenendum iniungit; vel eum errare posse competentiam suam excedendo; vel dubium semper permanere, utram tanquam supremus ecclesiae rector locutus ait, etiamsi declaret, ee agere ex potestatis plenitudine, aut idipteun ex aliis circumstantiis manifestum ait; vel eiue definitionibus non deberi ab

Canon IV.

Si quis dixerit, Romanum pontificem, e. Petri ■tnoereosom ao Christi in terris vicarium, cui Dominus praecepit confirmare fratres euoe, ot pascar» ovet/ ot agnos gregis sui, promittens illi suam fidam nunquam defecturam, errare pome, dum pro sua apootolioa auctoritate et tamquam totius «ootaiae caput, doctorquo at magister universalis eiuedem sreleaiae definit, quid circa fidem ot mores credendum ac tenendum sil, aut reiicieodum tamquam eis contrarium; aut affirmaverit, huiuamodi decreta eive iudicia ease reformabilia, hoc teneri omnea fidele» eis plenum an sincerum fidei obsequium praebere, atatim ac ≪ illis innotuerint; aut assarer» praesumpserit, pene quemlibet suum assensum in suspenso relinquere, donec totius, aut fere totius ecchaiae docenti», et cum capite suo iudicantis consensus accedat, quasi infallibilitaa capitia, ac illa ecclesiae ad unum ac idem obiectum non tendant; anathema ait.

M. *Payà y Rico Concitenti»*I — Apponatur csuion sequenti aut simili forma:

„Si quis dixerit. Romanum pontificem ex cathedra loquentem, seu cum summi omnium Christianorum dortoris munere fungens, pro apootolira sua auctoritate definit, quid in rebus fidei et morum ab univorsa eccleaia tamquam de fide tenendum, vel tamquam fidei contrarium reiiciendum sit, non ease infallibilem; aut eiusmodi decreta sive iudicia. per se irreformabilia, nou esae accipienda et tenenda a quovis christiano pleno fidei obsequio, cum primum ei innotuerint, eodem modo et forma, qua proponuntur; anathema sit."

M. *Coûtai y Ettrade I'rgeUenei»·* [col.915 A] Petitur, ut fiant canones clari et perspicui de infallibilitate magisterii solius pontificis Romani, hi» vel aliis similibus verbis:

Canon 1. „Si quis dixerit, Romanam cathedram beati Petri non esse institutam iure divino ad repraesentandum in terris atque in tota ecclesia thronum Christi Domini, quem Pater constituit sempiternum magistrum et doctorem omnium gentium; anathema sit ?"

'.Canon 2. „8i quis dixerit, Romanum pontificem ex hac divina beati Petri oatliedra docentem et definientem veritatem, et obstringentem auctoritate sua fideles ad eam firmiter tenendum et credendam, non esse tnagistrum infallibilem, cui omnes credamus: anathema ait."

Canon 3. „Si quis dixerit, doctrinam definitam a Romano pontifice ex cathedra beati Petri dogmatice credendam, poere esae contrariam fidei et doctrinae csuholioae ecclesiae; adeoque ax dirina institutione ad cuiuslibet erroris avertendi praecautionem requiri consensum episcopatus, priusquam fideles illpm infallibiliter credere teneantur; anathema sit."

57.

■MBdatteM· ta oa^at quarta· privates· exhibite»

!.. Menrin ep- Aecalonetuu- — In bapite IV novi schematis de ecclesia verba illa: „oum (Romanus pon-

› Aatarètvsrtster, terne saasaaa' ssss ъ u Is m hateresatelsm, valte ■mmyte· ≪ setter ■«·. psatiMs teMHMU-

titan) UHt, quid ia aha Mai at ſaaraa ab «ai· 1

diffirataftaas mhihrat Btaaïm fcraaak, quataant obreetem infallibüi· magtatarii tangit, Mat «n haiuaaaodi, et aallam proreus dabrâm rit, Bornai pontifici· intaffibsiitatam aa «ousque «actaader·, qnouuqn· ao extendit iprius sreiasiae iafallibîflito·. Id autant non obtinetur nova ilh formula, riva «a en se speetotar, rive relate ad oirMMtantfae prateentas, rire relate ad id, quod ultimo odditw de infellibih'tatis dbieoto.

I. Verba in nova formula usurpata, ai ή K «pat·•pectantur, continent raetrictioneni. Nam, dum theologi, ri totum infallibilis arngistorii obtectum paucw exprimere volunt, dicere solent, coetaeiam vel Romanum pontificem infallibilem amo ia reta» mu quaestionibus fidei et morum, sive ad fidem ot more· spectantibus, nova hanc formula dicit, infallibilem | eme pontificem dum definit, quid in rete» fidei et morum ab univerm eodeaia tamquam *de fide* tenendum, vel tamquam *fidei etmtreeium* reiioiendum ait. His autem verbi» theologi significare eolect id quod eat formaliter revelatum, adeoque fide divine credendum, et id quod ei oppositum eet, videlicet haereaim. Distinguunt enim id quod eet revelatum ab illo, quod cum veritate revelata quomodocunque connexum eot. Dum porro docent omne·, illud quod eot revelatum, areeneu fidei divinae credendum eme, et quidem fidei divinae catholicae, oi ab eodeaia proponitur, non omar» docent, illud quod tamquam cum veritate revelato quomodocumque connexum ab eceleria proponitur, eme obiectum fidei divinae, seu fidei stricte sumptae, »ed alium amensum admittunt. Hinc patet, illis novae formulas verbis, si sensu obvio et communius accepto sumuntur, non contineri illa, ad quae caeteroquin infallibile magisterium eodesiae se extendit. |

Responderi non potest, in formula dici tantum „de *fide* tenendum, *fidei* ſontrarium' non vero de fido *divina,* fidei divinae contrarium, hinc posse etiam intelligi fidem, quam nonnulli dicunt *eaieeigeticam.* Nam, sensu obvio, quoties sermo est de *fide,* intelligitur *divina,* cum fides illa ecclesiastica minus nota sit. Unde fit, ut theologi, cum fidem ecclesiasticam intelligi volunt, hanc ultimam vocem addant. Cum igitur verba in nova formula usurpate sensu obvio de fide divini seu rebus formaliter revelatis intelligenda sint, patet, iisdem contineri restrictionem. Communissime enim docetur, infallibile ecclesiae magisterium ad alia etiam extendi, quam ad obiecto fidei divinae eipve immediate opposite, imprimis ad facta dogmatica, oanonisationem sanctorum, ad censuras infligendas haeresi minores. Unde etiam Bellarminus (de Rom. pont. l. IV), postquam .(c. 111) statueret conclusionem·: ..Sununua pontifex cum totam D eccleaiam docet, in his quae *ad fidem fertinent,* nullo casu enare potest", mox (c. V) haaepresterea addit: „Non solum in decreti» fidei errare non potest aummus pontifex, sad neque in praeceptis morum, quatoti aederiae praescribuntur, et quae in reboa necessariis ad salutem, vel in tts *qtme* per se bona vel mala sunt venantur." — Quam Bellarminus affert rationem, eamdem «volvit, et ad censure· haesuri minore· applicat card, d· Lugo (De fide, diap. XX, «eot. HI, n. 108), dum inter oaeteri haec dicit: «Communitor doctores fatentur, certum eaw eootasiae indicium in hia censuri· statusndis... Infallibilis Spiritui sancti assistenti· non videtur limitanda ad «it solum dogmate, qua· tontgqam *de.fide·* (Eeee geauinu^ ut suprp dictum eet, huius vocis mimus) proponuntur vel creduntur ab eodeaia, «d debet extendi ad aa omnia. ffiae entas eoQ^eatt thesiagi, suaaaram pensifiesm mb poaaa wan fat dewstia marum, que· pro enbversali eodeaia peoponit... 3i samaras pontjfan prohibai fidafitam asesrtioaem afiqnam at moneam, frenrariam, ate. Meat fidstas obedire; debant ergo iadioare, tarpe sms amplest! iDam doctrinam _ _— Gregorio· vara a Vatantie (tom. HI, dap. I, qu-I, panoUVH, {(89, 40) portqoam dixarat, «gantis··odmqaa Rnreanue pontifes in fidei quaastiouita» definiendis illa, qaa eet praeditae, suetositate utitur, ab rennita» fidelibus tamquam doctrina· fidei recipi divino praeccpto debet ea sententia, quam illo decernit sere sententiam fidei", poetas, eam de obtecto accuratius determinando agitur, dicit: «Abaqu· ulla restrictioM dicendum est, quidquid pontifex in reboa controversis od pietatem spectantibus determinat, infallibilitar illum determinare, quando, ut expoaitum eet, universam ecclesiam obligat."

Ceterum, maiorem extensionem quam ad sola revelata declaranda, *et* quae eia proxime adversantur, reiicienda, verbo, maiorem quam ad dogmate et haeresce extensionem magisterio ecclesiae tribuunt theologi omnes, ut notum est. Si illorum sententia non «t hic adoptanda (de eo enim non agitur), certe nou est ei praejudicium inferendum, sed verba eligenda videntur, quae obiectum non determinent restringendo, ut, quae in nova formula usurpantur, restringunt.

Verba illa restringentia tanto mitius usurpanda videntur, cum Romani pontifices ecclesiae et redi apostolic·· ampliorem vindicent docendi poteetetein. Sufficit in mentem revocare sive quae «s. dom,noeter Pius IX papa in encyclioa Quanta enra «t in litteris ad arch. Monacenaem datis monuit, sive quae Pius papa VI in constitutione *Auctorem fidei* mandat, sive tandem quae-in ipeo concilio Conatantiensi Martinus V quaestionum capita illis, qui de haeresi suspecti essent/proponenda praescripsit.

Patet igitur, ecclesiam censere, magisterium suum amplius extendi, quam ad sola dogmata declaranda «t haereres reiicienda· ; et pariter patet, in nova formula, quia tantum de *fide* tenendis, et de illis, qua· iisdem adversantur, sermo est, pontificis infallibilitatem, quia eius obiectum determinate exprimitur, ad pauciore restringi, quam fieret in formula, quae infallibilis magisterii obiectum nonnisi indeterminato exhiberet.

II. Reponi fortasse potest, propositionem formulae esse affirmativam, nou exclusivam, hinc nullam adesae restrictionem; cum asseratur, Romanum pontificem infallibilem esse in reta» de *fide* tenendi·, non asseri, in aliis non esae infallibilem. Sine dubio haec fuit mena Deputotionis. Sed valde timendum est, ne, quod optima intentione scriptum aat, propter ctrcuoMtantias praesentes alia mente expliostar, at vare restrictio supponatur ; unde gravissima sequere»-'tur mala. Etenim, cum formula recedat ab illo loquendi modo, quo uti «olent tbsologi, dum infallibilis magiaterii obiectum nata teutenlia exprimere roJwnl, dictitabunt non pauci, concilium ab illo recessa··· eon· *etdio,* hinc obiactum restringere volui···.

Patre· deputatos restriction» inducere volutare, tento pronius ooniioieot multi, cum oonatet, saeculo praeterito et boo etiam aaaoulo.extiture quosdam„ qui infallibile eodesiae magisterium ad -illa sola restringerent declaranda, qua· formaliter revelata aaasnt, et illa sola reiicieod·, quae illis adversarentur. Noto est illa *Regtda fidei* a Chriamann oonacripte, quod opu», «um primum exigui fieret, postea · quibusdam viri· docti· commendatum; denuo exeueum «t apareum, $P Curasri *.theologico* a d. Migne. edito insertum est.

CfmgNgttM MIM ImUcM MM· ·1iφM€ IMMI proscribendum tait. TbMtiam f ta «pta «apeak tMn riinjlîIirtÉi MNMMt βîüμ ^mImMM BβB MH ftllibilu ia notw Imn - inliriefft·· aKi, non mm iafhUibÜMM ta qyatMMBte aliÿM ptùto» sophioo ooodemnando; alii, non a— infallibilem ia doctrinis, que· vitam socialem «péetaat,' dii —idia

Notum «ta «t, pteria— iUoraa, qui Romani pontifia· infalHbilitari defiaioMdas obsisterent, partial infer ita rsperiri, qai.ttariis quihindam ▾item socmAmi ÞBÆv·ı - Sommsd jMMtif&M reprobati·, addieti sont; þarti inter ütoe, qai ia wientiaram studiis nimia· indulgent libertati, et aatiefaciaaa aibi vidsntur, dummodo abêtineant a sententiis aparté haeretiris Hi ntnneA oam id ôbtinet non potuerint, at da Romani pontificia infallibilitate omnino non ageretur, timendum «t, no formulae verbi·, pro eeneu affirmativo, tribuant i—riotivuin, et in poetarum contra Romani pontifiai· dscreta *t*» tuto· existiment, tutiore· foraan quam antea. Ita vero posterior· fisrent perora prioribus. Quamdiu formula non isdsIri——e significat obiectum, aed umon *alltnmet* determinat, si non expreaae effert, Romani pontifici» infallibilitatem extendi ad illa· sententias et theorie·, de quibua dictum eat, timendum eat, ne concludant, ad illa· non extendi.

Immo non deerant, qui calumniantur concilium, «■•■rente·, illorum artibus effectum eaae, ut concilium haec formule· verba eligeret, quibo» plane istiusmodi opinionibus et theoriis indulgendi liberta· relinqueretur.

Omnibus autem saté· þericuli occasio praescinderetur, si pro verbi·, quae unem obiecti partem determinate exhibent, alia eligerentur, quaa illud indeterminate tantum exhiberent.

III. Denique restrictio, quae formulae verbis ineet, non satis tollitur illo addito: .Jnsuper definimus, hanc rive in Romano pontifice, rive in universa ecclesia docente spectatam infallibilitatem etiam ad unum idemque obiectum sese extenders." Etenim, tunc solum tolleretur, ri diceretur, eocleeiae infallibilitatem sese ad plura extendere, quam ad sola dogmate declaranda et haere— condemnandas. Id autem nou dicitur, sed obiectum infallibilitatis ecclesiae prorsus indeterminate exprimitur. Propterea autem oritur ex hisce novae formulae verbis grave incommodum, quod non adesset, ri obiectum magisterii infallibilis competentis Romano pontifici pariter indeterminate tantum exhiberetur. Nova formula, postquam obiectum infallibilitatis Romani pontificis determinavit, obiectum infallibilitati· soclssiae exhibet indeterminate, st dicit, pre Romano pontifice et pro ecclesia ohe—nm e— idmn. Hinc praebetur ansa, obiactum infallibilitatis ecclesia· determinandi per obiectum [infallibilitati·] Romani pontificis et D concludendi, eoolasiam non ssse infallibilem nisi quoad,dogmata et haeream, aicut Romanua pontifex non est infallibilis declaratae nisi quoad dogmata et haereses. - Et vero, ri duo, quorum alterum eet detarminatum, alteram indeterminatum, inter ae convenire dicuntur, id, quod — indeterminatum, exponi solet par id, quod Mt magis determinatum, ẽu minus notum explicari debeat per id, quod est ñagi notum.

Neque enim existimamus, quamquam dicturum, verbis, quas Romani pontificis infallibilitatem ad certum obiectum determinant, non significari proprie obiectum ipsum, sed ssÿssm tantum indicari quo cognosci poerit, pontificem loqui ec oatafeo. Certe nemo affirmaverit, pontificem tunc non loqui «x cathedra, cum diserte exprimit, m pro supreme sua auctoritate docere, errores quosdam quomodocumque

^MWÎMIMAMa' Aat Þte M», ñn fadMMfcMtfanc Awfevm *fIM* naemalla· praporitiena· dataaeat taeatiaes, ter ẽMÉM MMW <tMB M MM^MB MMOtitMkMNM ^eiie· propoâtionaa iteelareret «r—— s tantam·, aat Iμ μ μ ημ M Mmb» mi mm locatam mc Mtbtdi·?

Dici forte— pe»ut, ambiguitatem, qua· ex ·biMto M8ÈMMB M &0MMÛ pOMÎfitM MtJUpMMMio oritur, anHtam iri. eam poetà infallibilitati· aoeieriias obiectum accuratius axpriiasodum sit. Supponendo id locum ·— habitaram, at obaeotum infallibilitatis ẽeolari ad plura a— extendsndum, nihilominus praestare ridetur, illa formulae verba eligere, quae etiam hic ambiguitati non praabaunt ansam.

Praeterea eam hie ob—turn infallibilitatis Romani pontifici· ait restrictum, ai poatea extendetur, nonne dicent, concilium non siribre agi—, primo obieotam restringendo, poatea extendendo? Huius oa-Blumniaa preaacindaretur oooasio, ri obiectum relinqueretur indeterminatum. — 8ed abstrahendo etiam - calumniandi oooaaion·, disserendi legibus minus videtur congruere, ut obiectum primo cum determinata restriction· efferatur, poatea indeterminate exponatur. Plarumqua enim via contraria procedi volet, ut videlioel, quod primo indeterminate rive conceptum ñiv expressum aat, poatea determinetur.

Patet igitur, nova hac formula non videri illud obtineri, quod maxime curandum eat, ut videlicet omnibus apertissime constet, obiectum infallibilitatis pontificia· eo usque extendi, quousque extenditur ipsius ecclesiae infallibilitas; aed anaam praeberi «vistimandi, Romani pontificis infallibilitatem restringi, aut iusto nimis restringi ipsius ecclesiae infallibilitatem.

>. Jfeurin ep Xaooltmeiww. · Antequam formulam proponamus, praemittimus, nostra sententia cavendum quidem e—, ne formula definitionis illi errori favere videatur, qui nimis iam sparsus eet. ipdicia videlioat »· aedis et ipsius ecclesiae non esse infallibilia, nisi vereantur in iis, quae sunt proprio et restricto sensu fide divina credenda; non tamen a nobis peti, ut hic error *koc loco* tamquam haereris damnetur, dogma de infallibilitate sic proponendo, ut per se ipsum ad facta dogmatica et alis obiecta magisterii ecclesiastici extendatur. Satis e— credimus, ri definiatur, Romanum pontificem esse infallibilem, ut est infallibilis ecclesia. Itaque formulam, quae hebetur in schemate, sic proponimus reformandam:

Hinc sacro approbante concilio, docemus et dogma fidei e— declaremus: Romanum pontificem, cui in persona beati Petri praeter alia a Christo Domino uostro dictum «st: „Ego pro te rogavi, ut non deficiat fides tua, et tu aliquando ẽonvenu confirma fratres tuos", — cum pro plena potestate docendi universam ecclesiam qnssationaa da fide et moribus suo iudicio definit, per Spiritu· sancti —istentiam ab errore immanem serrari; st has eius definitiones sive decrete, per ae irreformabilia, a quovis ohriatiano, ut primum «i innotuerint, pta> mentis sssensu et obsequio excipienda et tenenda ·—· Definimus insuper, hanc Romani pontifiai· infallibilitatem ad idem obiectum porrigi, ad quod infallibilitas eoderiae ektendiiur. Si quis autem huic nostro decreto contradicere, quod Deus avertat, praesumpserit, ñt ss a veritate fidet catholicae et bb unitate ecclesias defeci—.

ADNOTATIONE8.

1. Sensus formulas, quam proponimus, in priori parte indeterminatus set, quatenus quaeri pot—, quaanam rit dsfinitio quasetio·tie fidei, num ea ten-

an etiam eae, quibae val àa faeto dogmatice daaarnitar, val oeasura nitar hnaraaaoa infligitur «te. Sad posteriore part· fanudan muemndi qaaastrnm, quantam hic aatia est, ßadatar. · Deelatatar .eaim, obMCtuei udteUibilitats Rmumù poBtificM tan fe patera quam obiootum infWHbilitati· atnteaiae. 8> igitur, quod quidam raide desiderandum est,'in alia constitutione hoe obieotam sic determinatur, ut ecclesia infallibilis declaratur etiam in factis dogmaticis aliiaque, eo ipeo etiam obiectum infallibilitatis Rom. pdntifiois declarabitur. 8i autem nulla talia definitio fiet, de obiecto, vi huius decreti, indicandum erit secundum ea, quae nunc iam de eccleeiae infallibilitate communiter tenentur: nempe, dogma fidei ease, Rom. pontificem non poeae errare, cum fide divina credenda proponit; et theologies oertum esae, eum etiam in aliis illis reboa ab errore immunem esse. Unde patet, per hanc formulam nec plus.B nec minue definiri, quam ex mente patrum, qui schema proposuerunt, definiendum eet; neque ullu· dimensu· est in re ipea, aed putamus, per formulam a nobis propositam evitari incommoda, quae in schematis formula multis inesae videatur,

2. Prior et principalia paro definitionis composita eet e tribus decretis conciliatibus, quae in capite citata sunt ; scilicet, primum membrum *pro 'plena patentai» e* decreto concilii Florentini; secundum quoestaoM· · de fide *definii e* confessions fidei a concilio Lugdunensi probata; tertium ob *errore immanem* seroors, otsi non quoad litteram, tamen quoad aeneum, e formula Hormiadae. Quare definitio sic concepta arctius cum fundamentis, quae praecedunt, connectitur, et facilius auctoritate conciliorum defenditur.

3. Secundum membrum, in .quo praecipue a formula schematis receditur, non solum auctoritate ooncilii Lugdunensis, sed alio quoque insigni documento ecclesiastico commendatur. Nam Clemens VI a. 1351, matura deliberatione cum s. collegio, patriarchis, episcopis et theologis habita, postulavit, ut patriarcha Armenorum cum sua ecclesia in fidei confessione de magisterio Rom. pontificis sic profiteretur: „«olum Romanum pontificem, dubiis. emergentibus circa fidem catholicam, posse per determinationem authenticam, oui sit inviolabiliter adhaerendum, finem imponere." — Etiam hot est alicuius ponderis, quod error, .contra quem hoc dogma definitur, a praecipui· sui» fautoribaa» h. ·. a clero Gallicano eodem modo enuntiatas est: · Jn quaestionibus fidei indicium eummi pontificia tam esae irreformabile'· (prop. IV Declar. cleri Gallio.). '— Tandem usu iam receptum est, ut aiVe de ecclesiae sive de Rom. pontificis infallibilitate ta msoersum sermo sit, hac vel simili formula loquamur. x *

4. Etiam concilia provincialia nonnulla baric fere formulam uaurpanmt; v. g. Colonissue: „Romanus pontifex est omnium chriatianorum pater et doctor, cuius ib fidai quaestionibus per se irreformabile «at ßndicium — et Ultraieoteoee: „Romani pontificis indicium in iia, quae ad fidam moresque spectant, infallibile arise indubitantiv retinemus."

5. Opponitur, a theologis thesin, qua Rom. pontificis infallibilitatem asserant, ad ea, quae fide divina credenda sunt, restringi; et similiter locutionem «r odtMMra non agnoeoi niai eam^qtm fidei dogma proponatur. :

Rasp. ĭ lidem thelogi illi thesi alias subiungwv solent, quibus infallibilitatem ··. pontificis in canonisatiqne ⁂. in approbatione ordinum religiosorum, et in factis dogmaticis adatraunt. Hoc vere modo tollitur.

2t. Nondesunt inter summos thdogos, qui thesin de infallibilitate m. pontificis sa fere formula loquendi statuunt, quam no» proponimus. Ipse s. TAosms in „8umma" quaerens, ad qusan spectet, *fidei »gn>iotiim* ondMMra, loquitur utique de solis articulis fidei; at in Quedl. - a. 16, *agent de infallibiliiate* oodreiae et paqmo, largiore locutione utitur:

‚Judiciumecclesiae universalia errare ia Me quas ad fidem *pertinent,* impossibile eet. Unde magis est standum aenteaitiae papae; ad quem pertinet determinare de fide; quam iri iudicio profert, quam quorumlibet sapientum hominum in Scripturis opiñioni.' Hoc prorsus' idem est ac dicare: in quaestionibus fidei definiendis errare non potest.

Heroas» (de potestate papae fol. 2 coi. 4) sic loquitur: „Ad evidentiam autem, quod ad papam- pertinet auctoritas declarandi dubia in talibus, h. e. sa perftqeaftb» *ad* i«s aufurale *vel. dMnam,* sciendum, quod'declarare dubia in aliquibus potest' ßupliçiteè contingere, uno modo inquiriritv .. et isto modo declarare potest pertinere ad quemcutnque doctum... Alio modo potest accipi declarare cum *aactoritaie* aliqua, scilicet, quod declaratio' sua debeat haberi ut vera, ita quod non liceat oppositum, tenere vel opinari. Et isto medo potestas et auctoritas declarandi *praedicta dabia* eat solum apud summum ßontificem.

Haec fere ad verbum repetens *r- Antonine»* sic pergit : „Oportet enim in ecclesia ponere unum caput, ad quod pertinet declarare ilis, quae sunt dubia *circa qaaecamqae ad fidem pertinentia.* arve sint sperulativa sive agibilia" (Summa theol. p. 3 tit. 2'2 c. 3).

Melidrior Cornu, quid sibi probandum sumat, his verbi· enuntiat : „Romanus pontifex Petro et in fidei firmitate et in *componendi» religioni» controvertii»* divino iuft succedit" (De loc. theol. 1.6 c. 4). Et rursue: .Jlomanue pontifex in fidei controversiis definiendis errore non poteel" kibid. c. 7).

Gregarii de Valentia verbe iam-supra dedimus.

B/nie: quaesiiortem sic ponit : „An possit in rebus fidei definiendis errare" (in S. 2. 2. q. 1 a. 10).

S. *Alphonea» de Lignari* hanc thesin statuit: „Cum papa loquitur tamquam doctor universalis ex cathedra, nempe ex potestate eupreina tradita Petro docendi ecclesiam in controversiis fidei et morum decernendis, est omnino infallibili·."

Simili modo *Abelly* (Medulla c. 4 s. 1 § 4), Afich. *de Medina* (De recta in Deum fide, l. 7 c. 26). *Petitdidier* etc. Refert etiam Thyrsus *Gonzalez* (De infall. Rom. pontificis, disp. 10 sect. 4 p. 585) rheaini, quam *Academia Colonienti»* post editam declarationem cleri Gallicani authentico documento promulgavit : „Summus pontifex in ii·, quae ad fidem et mom «pectant. D ex cathedra definiendis *ett* infallibilis."

3 Quod iam ad *locutionem er caAedra* pertinet, apud non paucos quidem recentiores theologos legitur, tum Romanum pontificem ex cathedra loqui, cum aliquid fide divina credendum toti ecclesiae proponat. Veram existimandi sunt illud «nuntiare, quod solum sibi demonstrandum sumant, aut non urgere verba *fifh divina credendum,* nd tantum requirere, ut pontifex cum auctoritate statuat, quid secundum fidem de re controversa tenendum sit. Nam si dicere intendunt (quod disertis «altem verbis non dicunt), non esae locutionem ex cathedra, nisi dogma statuatur, aut hssriui» damnetur, audiendi non sunt ; *primo,* quia sequeretur absurdum, bullam.„Auctorem fidei" partim eme, partim non esse locutionem ex cathedra, bullae vero contra Baium et Queenellium promulgatas, quia propositiones heterodoxas variis censuris, ut

aiunt, in gtpbo damnant, non «an loeotKaea m ≥ A «4B»«liBpotaet,qB»arioafiqasdeatwàae proponit thedra, oum tamsB iidamn theeiogi ex M ooBtinM m Im Mb· tan^naai fida dMaa nfWcBdum " At tamquam ac regalia ficM asgmnentsntar. *Senmde,* Mkm in opera da religione (to 4 tenet0 U e.4 quia aiuamodi aapoaitm iaverbis ipaia as Mttadha »·« peg. MO) tractans aautantiam, qua dedarevit tog fundamentum nuDum habet. Catta enim ..ca- GragonueXIH in balla „AeoendentaDomino", schothedra" ponitur hie pro aactorita vei potastata do- lasticos ooeaatatie Ima per rota simplicia oouatitai ooendi Petri mdi propria. Hieo potaatak ad fides qui- varoa religiosos, aie loquitur: .Jnfertur as diotis, dem doctrinam reetriagitur; sod earn restringere ad qua ait eerta ham veritaa a pontifice declarata. proponenda dogmata fide· et damnandae àaecaam Rrietimo enim, eam omnino infallibilem, ita ut aine (sensu areto, quo hodie haao vneabuk sumuntur), arrore in fido negari non poaait. Ratio eat, quia mupromue arbitrarium eaaet. ' *Tertio,* mb ita veteran, tantia pontificia ὐ» Aes, qaee od deetriM pertineat, neque ornum reosutiorea SertuBN et «ᵻ dàfOBÛai infallibilem continet certitudinem ax Cbriati inatitu- distinctionem iam protulimus. Cmefamn dicii: „Li- tioeiB et promiaÎBiono: >,Ego rogavi etc." Et allatis cet papa ut singularis persona pomet [poaait?] errare breviter aliis argumentis pro infallibilitate Romani in fide, ut papa taaaaa indicando et definiendo quid ' pontificia, aio concludit: „Valde autem diminuta tenendum ait ab ecclesia, de fide erraro non potast" . fuimet Christi Domini providentia circe euam oc- (in S- 2· 2. q.1 a. 10). *Gregaria»* de Volcatie.- „Primo lolmiam, ai iû decidendis talibus quaestionibus ej modo (Rora. pontifex) amarore aliquid potest, ut pri- oolAodra vicarium suum labi permitteret etc." — N'eyata persona quaedam, vel doctor quispiam... 8e- B quaquam igitur ea est «utentia Suaresii, eummum eundo modo sseerore aliquid potmt obligando univer- pontificem tum solum loqui ex cathedra, cqm fidei sam ecclesiam, ut illud recipiat, *utf* quiaquam audeat dogma pnqxmat. Sed in tractatu de fide id primo -ibi persuadere Contrarium. QnaecimeqiM pontifex m loco statuit, quod erat maximi momenti, et ex quô aliquo *re de religione* controversa sio asserit, certa reliqua, quae ibidem sequuntur, deducere pomet. fidet erodendum est, illum infallibiliter utpote *ex auctoritate* pontificia, i. e. ex divina assistentia asserere" (1. c.). Thyrsus *Gomale»,* postquam multorum theologorum sententias attulit, sic concludit: „Ex dictis satis constat, quid velint *doctor»» catholici* communiter, dum... docent, papam non posse errare, dum e cathedra tamquam summus pastor totahi ecclesiam instruit in rebus fidei et morum, proponens omnibus fidelibus, quid debeant tenere in re, quae inter ipsos catholicos erat aliquo modo dubia," — Inter theologos, quorum dicta Thjrrsus (disp. 15 sect. 1) recitat, eat etiam M.Bail (Summa coucil. 1.1 p. 85), qui latius de locutione ex cathedra disaorit. Etsi vero aliqui theologi pro trqfadsm scribant *credendum,* hoc vocabulum non mt premendum, ut patet apud eumdem Thyrsum, qui in exordio sui operis. sUne preestantissimi, sic loquitur: „Tuno igitur solum eum non posse errare contendimus, cum *ex cathedra loquitur,* scilicet cum in controversiis ad fidem et mores spectantibus (ut quando dubitatur,'revelatumne aliquid sit, aut utrum ex revelatis sequatur necne) ipse ceu supremus magister ecclesiae paatorque universalia, re diligenter. dissuasa, alterutram partem determinat et toti oMeefaM proponit, omnibua pro apostolica potestate et imperio ad eam credendam obtristis." Sed mox pergit: ..Manifesto siquidem patet, quoties, exorta inter catholicos dubitatione, Romanus pontifex alteram partem, ut *haereticam,* vel *erroneam* aut *temerariam* condemnat, altenqn vero ceu catholicam atque sanam proponit, singulos quosque fideles arotiaaimo iure constringi, ut suum supremi magistri et pastoris iudicio indicium submittant." Unde patet, vocabulum *erodendum* in praecedente periodo nequaquam esssurgendum. Eodem plane modo *Gauthier* (Zacharias Oies, tbeol. t. I p. 84). „... ex opthedra, i. e. oum poet maturem deliberationem et debitum examen tamquam doctor universalis decretum edit pro tota ecclesia, quo proponit aliquid in fidei moruinque mataris valut ab omnibus fidelibus indubitanter credendum, tacendum vel observandum." – Conferatur RonoeyÛa in eodem The·, theol. torn. 7 P.2 p. 961, et e· *Alphonm»* in dissertation· iam citata, qui vocabulum ex *cathedra* interpretantur: ex potaatpte, dooeodi universam ecclesiam in rebus fidei st morum. — Solet quidem imprimis opponi *Sueret,* quippe qui (Tr. da fide, disp. 5 sept. 8) statuit -propositionem : „Verita» catholica eet, pontificem definientem ex cathedra «ses regulem fidei, quae

De cetero haec dicta sunt, ut ostendamus, non esse necessarium, definitionem, de qua agitur, ad ea, quae sunt fide divina credenda, limitari; non vero, ut persuadeamus, definitionem iam esse hic ad alia diserte extendendam.

B. *Meurin ep Aecoloneneù.* — Emendatio pro cdpitis IV paragraphe II. Dominus enim Issus Christus, qui in caelum ascensurus dilectam suam sponsam, ad custodiendqtnXdepositum 'fidei, infallibilitatis praerogativa 'ornatam esae voluit, Petrum quidem una.cum reliquis simul apostolis hisco affatus est verbis: „Euntes docete omnes gentes ... et ecco ego vobiscum sum omnibua diebus usque ad consummationem saeculi" (Matth. XXVIII, 19. 20); aed et Petro adi praeter alia dixit: „Ego rogavi pro te, ut non deficiat fidea tua; et tu aliquando conversus confirma fratres tuos" (Luc. XXII, 32).

Hinc sacro approbante concilie docemus et dogma fidei esse declaramus, Romanum pontificem, quando in rebus fidei et morum definiendis supremi pastoris et doctoris -munere fungitur, per Spiritus sancti assistentium eadem gaudere infallibilitate, qua tota ecclesia docens sive intra, sive extra concilium praedita est.

Canon.

Si quis dixerit, Romanum pontificem in rebus fidei et morum supremo magisterio pro auctoritate fungentem errare posse; aut iudicia eius in rebus iisdem non esse ex se irreformabilia; aut eodem non esse pleno-mentis assensu et obsequio excipienda et tenenda; anatbsmà ait.

4. *Jieurm ep- Atcaloneneie.* — Post primum paregruphum dicatur:

..Dominus enim Issus Christus, qui Petrum «M cum retsquio apostolis hisce affatus est verbis: Euntes doeeta omnes *gente» -et* aece ego odhucum eum om- Bibas *diebu» usque ad coaeummationem eaeeuli',* idem *Petro eoU* praetor alia dixerat *Tu ee Petru», et eager hone petram aedificabo eodetiam meam, et portae inferi non- praevalebunt advenue eam,* st iterum >: *Ego rogavi pro te, ut noa defidof fide» tua, et tu aliquando convenue confirma fratre» tuo».*

„Hĭηβ, divini magistri verbis et iugi patrum traditioni innixi, docemus et dogma fidei esse declaramus, magisterium in rebus fidei et morum ad aedifi-

› ibma. xxvm, i»-»
• KsMb. m ia.
• Loaxxn,aa.

doetria·· ehnttiBM ЯЯiM r par4 Spiritu· ranoti araiatentiM· infallibile, mo tantum • Romano pontifiai «t episcopis rimul iudicentibw, aed «turn a Romano pontifice ex cathedra tequauta exerceri: et proinde Romanam pontificem pro plena sua ia univonam «deaiam potestate eaedem res fidei et moram sucr iudicio definientem, vi protniasiooia divinae eidem in beato Petro factae, esse infallibilem.".

Canon.

„8i quia dixerit, Romanum pontificem ex rathe dra loquentem non eeee infallibilem, aut iudicia eius in reboa fidei et morum non eoae irreformabilia ex ee ipsis, aed ex consensu ecclesiae; anathema ait."

ADNOTATIONE8.

.t In hac formula definitur solum id, quod in hac parte constitutionis de eocleaia requiritur, videlicet, Romanum pontificem eaae etiam subtectum infallibilitatia, riouti eet tota eocleaia docens.

2° Non definitur, neque debet hoc loco definiri, accuratus ambitus *obiecti* infallibilitatis, qui, cum pro utroque aubiecto ait idem, aeque bene, immo commodius in secunda parte huius constitutionis definiri poterit, si definiendus sit. Nunc manet quaestio de eo in statu quo hucusque fuit. Porro phrasis *ret fidei et morum* eet theologorum communissima aimulqut indeterminata expressio adbibita in capite II constitutionis primae de *fide* concilii Vaticani.

3° Neque definitur quaestio, utram concilii infallibilitaa resideat ultimatim in papa solo, an potius in subiecto componito, id est, in papa et episcopis simul. Et revera haec quaestio nihil ad acopum huius capitis confert, et omnino hic eliminanda est.

4'° Exprimitur diserte identitas tum infallibilitatia «m obiecti, tum causae efficientis' infallibilitatis pro utroque aubiecto; simulque excluditur notio revelationis aut inspirationis.

5° Expresse asseritur iua episcoporum iudicandi in concilio.

6° Reiicitur sine ambage error, Romanum pontificem suam infallibilitatem ab eccleeia mutuare, ita ut sit solummodo ecclesiae interpres passivus seu dependens, caput ministeriale, et quae sunt eiusmodi.

7° Usurpatur formula *definiendi* adhibita jn concilio Lugdunensi II *tuo indicio definire,* quae aequivalet illi sancti Thomae: „finaliter determinare."

8" Consecratur formula er *cathedra laquent,* et verbum *infallibilit-* ,

9° Ponitur canon, quia haec est expressa, quamvis erronea, assertio adversariorum, non eeee dogma stricte dictum, nisi quod canone confirmatur.

&. Menrin ep. Atcalonentit- — Animadversiones in schema de Romano pontifice. Schema, quod propositum est de *Romano pontifice,* huiuamodi verbis definitionem de pontificia infallibilitate concludit: „Dooemus et tamquam dogma fidei declaramus, Romanum pontificem... vi aasistentiae divinae ipei promissae, enare non posse, cum, supremi omnium Christianorum dootoris munere fungeoe, pro apostolica sua auctoritate definit quid in rebus fidei et moram ab universa eccleeia *tamquam de fide* tensndum vel tagnquam *fidei contrarium* rejiciendum sit: et eiusmodi decreta sive iudicia, per se irreformabilia, a quovis christiano', ut primum ei innotuerint, pleno *fidei* obsequio excipienda et tenenda esse."

. Illa profecto verba: *tamquam de fide, ef tamquam fidei conirmium* adifcta, nescimus quo postulante, et illa etiam *pleno fidei obeequio* ita contrahunt pontificiam infallibilitatem, ut ea quaai nullius usus in praxi futura ait: exinde enim eruitur,.tum pontifica infallibile· eues, ouse aliquid definit vel ut dogma fidai tnudamium, vel ut fidei contrarium t proinde ut haereticum respuendum. Definitiooee autem huiuamodi quia nescit rarissime omnino udi connaeviaao a Romanis pontificibus? Contra vero, quid rit tenendum in osterri casibus, qui fiequentiesimi esse edent, omnino teratur: videlicet oum Romanua pontifex publicam et adeannem cultum iia decernit, do quorum raaetitato indicant .eum religiosa instituta approbat: ou^ aliquam doctrinam vel eaae ratholicam vel rimpHeiter certam declarat: aut contra cum aliae proposition·· volui erroneas, aut impias, aut mandateras reprobat: cum facta dogmatica iudioat: uno verbo in iis omnibus pontificiis actibus, quibus sssensus fidei divinae proprie dictus non praecipitur.

Nec responderi potest huiuamodi incommodo opportune provisum esse inaequenti periodo, quae sic habet: eQuouiam vero infallibilitaa eadem eet, sive spectetur in Romano pontifice tamquam capite ecclesiae, rive in universa eocleaia docente ruin capite unita, insuper definimus, hanc infallibilitatem etiam ad unum idetnque obiectum sera extendere." Ex hac enim sententia, quin auferatur, increscit magis difficultas. Cum enim in prima sententia Infallibilitaa pontificis circumscripta rit in iis tantum decernendis, quae ut *fidei* dogmata rint credenda, vel ut contraria reiicienda, eademque pleno *fidei obtequio;* in secunda autem sententia eadem dicatur esae infallibilitas ecclesiae: inde deduci posset infallibilem auctoritatem ecclesiae in iisdem tantum rebus decernendis valere posse et debere.

Ut minus, praefata definitionis formula aequiioea dicenda est, et quae, nonnisi benigne interpretatione, ad plenam veritatis expressionem adduci posait proinde nullo pacto satisfacit desiderio plusquam quingentorum episcoporum, qui diserte postulabant, ut pontificiae infallibilitati· dogma constitueretur *apertu, omnemque dubitandi locum ercludentibtu verbit.*

Facile autem videtur posse omnis difficultas removeri, si verba illa *tamquam de fide,* et *tamquam fidei contrarium* omittantur; et pro illis aliis *pleno fidei dbtequio* ponantur *pleno obtequio ei mentit attentu-* Tota itaque paragraphus deberet hoc modo enuntiari

Hinc sacro approbante concilio docemus, et tamquam fidei dogma declaramus: Romanum pontificem, cui in persona beati Petri ab eodem Domino nostro leeu Christo praeter alia dictum est: *Ego rogavi pro te, ut non deficiat fidet tua, et tu aliquando couvernu confirma fratret luat,* vi aasistentiae divinae ipei promissae errare non posse, cum, supremi omnium Christianorum doctbris munere fungetis, pro apostolica aua auctoritate definit quid in rebus fidei et morum ab universa ecclesia tenendum vel rejiciendum rit; et hanc Romani pontificis infallibilitatia praerogativam ad idem obiectum porrigi, ad quod infallibilitas ecclesiae extenditur. Quare eiusmodi Romani pontificis decreta vel iudicia, utpote per ae irreformabilia, a quovis christiano, ut primum ei innotuerint, pleno obsequio et mentis aaasnsu excipienda et tuenda sunt."

Quod si quacumque de saura videatur schema, hoc modo emendatum, non esae recipiendum, praefatis incommodis alia quadam ratione occurri posset. Haec porro eat, aliam apocopen illi sententiae adiungere,' in qua decernitur de infallibilitatia obiecto. Sic autem tota sententia redigi deberet: ..Quoniam vero infallibilitas eadem aat, sive spectetur in Romano pontifice tamquam capite ecclesiae, yiv» in universa ecclesia docente cum capite unita, insuper definimus hanc in-

fallibilitatam etiam ad unum idemque obiratum assa extendar^ tie resWwei, td *qmdquid Romania* pomtifer, *intra limitet eiaedem obidcti, ut verum doruerit,* vet *contra tub quavie nota theologica aut etiam nmpiiciter damnaverit, žž retpedive ut verum vet ut damnatum irreformtbililer habendum tit·"*

Uonolusio poatea aie mutata eat, ut recepti· ex encyolica „Quanta cura" verbi» eant haec:

'da videlicet, ut'nemo contendere poedt, illic apoetoiicae ledit indidit et decretit, quorum *obiectum ad bomtm generale ecdetiae eiuedemque-iunt ac diteiplinam tpectare declarator, dummodo fidei morumque dogmata non attingat, poue attentum et obedientiam detrectari abeque peccato et abeque ulla catholicae profettiomi iactura-*

AI)NOTATIi).

Alterutra ĕ hisce duabus emendationibus hac etiam de causa admittenda eat, quod eadem doctrina loti eocleeiae proposita est a regnante pontifice in encyclica *Quanta cura,* edita die 8 dec. anni 1864. In ea enim liaec habentur: „Atque silentio praeterire non possumus eorum audaciam, qui sanam non sustinentes doctrinam contendunt, *illis apoetoiicae wdw indidit et decretit, quorum obiectum ad bonum generale ecdetiae, eiutdemque iura ac disciplinam xpedare declaratur, dummodo fidei morumque dogmata non attingat, ponte intentum et obedientiam detrectari abtque peccato, et abeque ulla catholicae profeniomt iactura-* Quod quidem quantopere adversetur catholico dogmati plenae potestatis, Romano pontifici ab ipso Christo Domino divinitus collatae, universalem pascendi, regendi et gubernandi ecclesiam, nemo eet qui non clare aperfeque videat et intelligat."

Hic autem tam letalis error, quem summus pon- lifex allatis verbis perstringit, non est paucorum inter ipsoe catholicos, sed quam latissime patet, sin minus semper expressis sententiis, saltem affinibus. Quos ne impune in tam exitiosa doctrina venari, namque iu ceteros propagare concilium patiatur, omnium sanae mentis catholicorum ardentiasimum votum censeri debet.

·. *Seneftreg ep- Ratitboneaiie-* — Ut inter patres animorum unio circa caput IV de Romani pontificis' infallibilitate conservetur vel revocetur, fundamentum ac basis unionis conservetur vel restituatur neoesse est. Unionis porro fundamentum ac basis inter plerosque omnes situm erat in schemate a reverendorum patrum Deputations congregationi generali. proposito. Illud ergo, quantum fieri possit, neoesse est retineatur, atque adeo 1° excludatur substantialia mutatio in iis partibus, circa quas nulla inter patres erat dimensio; ne substitutis aliis, iisque novis, oboriantur discordiae et novae exigantur novarum rerum discussiones, quibus opera ac tempus perderetur. Porro 2° in iis, circa quae vereatur dissensio, eae fiant emendationes, quae tum a clara fidei expositione tum ab eius contra vigentes errores custodia postulantur. Atqui 3° iiulla erat circa priorem schematis pariem discordia; haec ergo, quoad substantiam saltem, teneatur et asseratur. ⁂ Omnis quae nata eat dissensio, refertur ad propositam a reverendorum patrum Deputations definitionis formulam; haec ergo, conservatis conservandis, emendetur: scilicet, retineatif quod plurimis placet; reiiciatur vero quod plerisque displicet, iamvero 5° in proposita definitionis formula fere omnibus praecipue displicet, quod Romani pontificis infallibilitas angustioribus circumscribitur limitibus, quam eocleeiae docentis infaMibilitas porrigitur; placuit autem plurimum declaratio, unam et eamdem in lays^ajpasifiiiM * decenti· «ociosia· mfalhbilitapem. Ut sis statueretur, unius eiuodanaque infallibilitatia unam eamdamque pariter vim et ambitum eeee.

Quae eum ita sint, haud difficile videtur, eam propositae formulae adhibere emendatioaom, quae tum positis supra conditionibus tum reverendissimorum patrum placitis respondeat; scilioet, satisfaciat veritati et neoeeeitati, atque patrum respondeat placitis, dum quoad substantiam dicantur, quae ut nunc innuimus, declarata fere omnes volunt; et quoad formam iis ditantur garbis, quae sive ab ipsis concilii Vaticani patribus iam fuerunt adhibita, sive communi eocleeiae usu frequentantur, et nulli theologorum sententiae praeiudicium creent. Hanc itaque visum eet proponere emendationem pro schematis capite IV.

Relictis, uti Rabent, ceteris omnibus 1° dicatur, quemadmodum erat in primi schematis formula, loco ..docemus et... declaramus": docemus et tamquam fidei dogma *definimue;* eo quod verbum *definire* magis proprium aptumque est, ad vim sequentis definitionis dogmaticae efferendam.

2° In ipsa formula definitionis, quae incipit a verbis „Romanum pontificem" retineantur omnia usque ad incisum „vi assistentjae divinae ipsi promissae" inclusive: tum continuetur ita: cum *tupreini omnium chrittianorum pastoris* l *ac dodorit munere fungent, quid* is *rebut fidei et morum ad ecdeeiam univerMlem epectantibue s tenendum aut reOdeiidum rit', pro apotfolica tua auctoritate proponit, ab errore tervari ' immanem, et hanc Romani pontificii praenigaticam infallibilitatit, quarum* 5 una *eademque e»t totiut magiet.erii ĕcdetiae infallibilitat, quoad ambitum et dm' tantum patere, quantum ittaporrigitur.*

Canon.

Si quis dixerit, Romanum pontificem cum supremi pastoris et doctorie munere fungens, pr.i apoetolica sua auctoritate, tenenda vel reiicienda proponit, quae ad' fidem et mores ecclesiae universalis spectant, errare posse, aut eius decreta in rebus fidei et morum non esae ex se irreformabilia, sed ad irreformabilem eorum lim exigi sive episcoporum sive fidelium consensum: aut iisdem Romani pontificis

' Additar putoris, at ratio babeatar textas fandamentolis aped Imb. XXI, cat praerogativa primatiu iaaititar.

* Additur od aauevrMtaa eccieadsss *tfectmiibut,* ut excludatur diSealtoa m si iafUlibilitas Boeaaai poatideis ad res morem etiam partiealariam (i. partlealarss) axteaderetar.

* Dieitar .quid teaeadaa ait... ƀropoait ; basa eaim phnuds expressa est ad verba primae Ceutitatioais de Me eatbotiea, ia «ae·legitar rep. m (p. S [t. U, 4M c »]) de eeeMa deessts: .«ara ab aretaaia sive solassai iadieio sive ordiaarie ... magisterio ... oredrada ƀrspeaaatar. Ibi agitar da Mei artientis; eas» igitor sermo Ut *tn* «Mrato aaa divisa Ma miiail, sed iafatiibtilUt trarado, diei etailitor potut, «eed... D *tmmdum prepeadur.* Aecodit, qaod etiam ia alidaado aeta Mei eetboHeu Metas dtai *(L* dieses) eotaat, M eo taure val reader», «aed ab eeataeia eredasdae» vel tonandam *pnmnitur.*

• Loss .«nare ara pee··^ dtaitar .vi Mstatrattao promisera .,. ob errore *tenori* ƀmaiimem «t molias aigaiMetar omxmomia divisa· aastatratiaa, riva aetta val etktaatia divia·,' par «asm *tum,* poatUkx ab arrore immeate praeeervatar.

• Hae hwUsati propositis·· iu desiuatar emito· et idratit·· iatalUbilitatis, «ara d· Barnau pootidoa d«qm Metaeia praadlrotsi, at priaeipalitos eaaeadatar BaaaU poatild, dam •ias pvaaregativa axMbstar ati measure u tanaisas, «aoeam •eahrtor lurtuto soetaeise.

• Dieitar ƀasgtateriut.eeetaaiM taea .Bedeeiu ƀeaeatia «aie illa ybraei asam «et Vattaaaem eoaeiiiam looo sapre eitato.

V dmMra iaMHbtHtotta refcrtar ad «Mutae», «aod proiadsta iaaaitar, at ara atmlaetar, ad vitoads dtasidia. Vis iamdHbilitati· retartar ad valorem et effectas actaam, «ai ab ad pndeiseaatar. «ai rest irreformabile· «t «xigaat iatoraam ■meti· samaram — Hue iadtaaau eatis ridstar ia doctrtara oapito, errores varo oppositi srereatar egoeialsm eoademaetioaaas M esarae

deeretia non deberi, ‰o primam mnataariat, ab om- A nibua internum moat» oMsaaum; aaathoata ait.

7. *Viteilesehi nep· V·* Χμαμνομμ et Ctapidami-.

• Reverendissimo monsignor·⁝ Nello intendimento e nel desiderio d· oui dove swsre animato ogni vescovo di veder diminuito il numero dei ooUeghi oootrwdittori al capo de *infallibilitate Romani pontifieis* e di temperare In qpposione di quelli cbe non reoedensero dal senso Contrario, io ohe appartengo ai promotori della definiaione di quelle dottrina mi permette a messo di V. 8. illustrissime e reverendissima propone alla Deputoziolie pro *rebut fidei* feddisione del seguente perografo al eepoIV, il quale senendo une spiegesione di quelle parole dello steaso capo poeto nel principio dells lines ottave *perpetmu ecdeeiae* tuas *comprobat,* suppone Is eliminarione dells medesime.

„Henc. autem supremam magisterii potestatem revera ab omni retro antiquitate semper exercuit Ro- B manun pontifex tamquam poetor et doctor omnium fidelium, eiusque decisiones in extirpahdis erroribus, atque dogmaticas epistolas omni tempore fuisse ab universa ecclesia receptas patrum testimonia et conciliorum acta testantur. Unde notum illud, pontificem Romanum ex cathedra loquentem errare non posse, cum scilicet ad Scripturam et traditionem attendens, quae in ecclesia Romana a temporibus apostolorum incorrupta servatur, ac referens [vel *repraesentans,* prout melius visum fuerit ' universalis ecclesiae sensum, assistente Spiritu sancto aliquid fidelibus universis credendum aut ubique observandum proponit ac praecipit."

Tale paragrafo dovrebbe omitA il penultimo dei capo IV-da porsi a pag. 13 alia linea sesta [7 A lt], prima dell' ultimo „Hinc sacro etc." In questo poi alia linea 17 [ib. B„], dopo la parole „cum" aggiungerei *tamquam caput ecclesiae.* ed alia linea 19 C ib.B;], soetituirei aile parole „pro apoetolica sua auctoritate" le altre cr ralAedra.

Siffatta additione che spiegherebbe 1'apprensione di alcuni di una poteetà *absoluta, independens, reparata.* che crea tanti contradittori, sarebbe analoga alia prudente risena fatta nella formola di non propone nella definizione le parole *ex ee eolo et antequam accedat consensus episcoporum,* ed in eonseguenza sarebbe anche nel senso degli autori dello schema secondo quanto i' sembrato al sottoacritto* (die 20 mail 1870).

A. *Hefele ep. Rottenburgensis* ' Votis eorum, qui definitionem infallibilitatis pontificiae efflagitant, accedere non possum, tribus ex causis:

1° Propter magna et gravissima pericula, immo non solum *pericula,* sed (tertissime *damna,* ecclesiae inde cxoritura;

11" Deinde quia hac definitione certe retardaretur D benignissimum Dei consiliutn, errantes reducendi in sinum sanctae matris ecclesiae;

‹ Kptat. sd aa eoadUI Msrstariu data A St) oaii 1970.

• Base sassodatia r. p. A Salvatori» VitaUsssU teas aroktap. sp. Aaxhasai M Chgslsai. freta· a B. a oszdiasto, *satie* •visait qsa» sstanaUre post dos oMto» sagltasass spbsssssrMas nassa ZWb *Tcit/rapi, Quartier, BaturfUp Horior,* saa sseterSsa trsiatsriat' UbdU, eoi trial»·: OH» assas · Bsare dtoents *U* «straBi» *Vaticano di* payants *Late.* Casteria ds jUsabni prsssolta MsH Arrsteqa» ags afreteUeaa ssdsa sataso Mattaisva tasttaMnian Mit (atass talioaa. 197») PiosIX i'a Com Sotas qoadaa dis, fret eaaaaltsa dsaabolatioes· MMsdtasst ftogosaU pati·· aardiasliaa aBareaqis gnsialoraa eersoa drtsqiataa, st Fiaatiauaa Naidi a rotas aodltsr pnsdtatas rstaltasM^eataaaatae ia cari. VHsltassM valgaM, «assae ilis poatitaz sta: JHisa» sddaaimM «avosoàds *d cardinal ncùeocki* s is Arliana■(ia safari di smvare rentra la a eada. Bass IprassM aadivi eoa la ssdsa ooassasa ab aaiMattaaia· wd. BiUo dostas adassaa. (dataema CM.)

Ooacu. ««mu. Torres LU

III· Denique, qua noa pout dub» thecdbgiea et historica haie definitioni obstare videntur, exempli gratia modus iUe, quo concilia oecumeoica pontifi- -. oum deereta, praesertim in conciliis oecumenicis IV, VI, VU, et VIII examini subieoerunt

. Multi patrea eiüa ersmt esntsatiae, quod ad definitionem novi dogmatis proloedi non pcmet antequam oublia eiusmodi dubia fuerint soluta; id vero adhuc minime factum,

1· Non solvuntur haec dubia distinctione inter ius *approbationis* et ius *dûaemi&nie,* a venerabili Deputation· pag. 35 [23 D,] relationis suae introducta. Kdooemur, concilia oecumenica *approbare* quidem potqiare decreta pontificia, sed non ab eia dissentire. Sed qui iu» habet *approbaiionie,* etiam ius *diseeiuionu* habeat oportet ; alioquin ius approbationis plane ficticium, immo ridiculum esaet.

2° Non solvuntur haec dubia argumentatione a venerabili Deputation· peg. 36 eq. [24 C lt (relationis) proposita, quae ita concipi potest.

„Infallibilitas Romani pontifici» est verita» divinitus revelata, ergo omnik facta historica, quae obstare videntur, aut false sunt, aut ita explicari et componi debent, ut infallibilitati non obstent."

Sed haec argumentatio minime nos tranquillat. Ponitur enim ian^pro Sriiaeimo id, quod adhuc probandum est, ponitur pro ronceeso, quod iioganrus, aut de quo certe dubitamus. ⁞

3° Non solvuntur: dubia illa eo mudo. quem venerabilis Deputatio adhibuit pag. 40 26 AB ; relationis suae, nempe ut nonnullo· libros laudaret et commendaret, quorum lectione et stuâio omne dubium auferri posset. Sed revera libri laudati hunc.fructum minime afferunt.

Denique etsi summa reverentia repleti sumus erga apostolicam sedem, ad definitionem infallibilitatis pontificiae progredi licitum non putamus, quia *testes* tantum «unius doctrinae, non *arbitri-* 17 maii 1870).

-. *tireitk ep Sangallenais* Habita utraque ratione, vel temporis huius summe periculosi. Vel status quaestionis maxime defectuosi censeo:

1" Dogmaticam pontificiae infallibilitatis definitionem esse praetermittendam.

2° Quod si reverendissimis patribus minus placuerit, specialem tunc deputationem patrum reae seligendam propono, quibus ex Vaticani concilii mandato committatur, *integram cautam funditus examinare* atque de fructibus talis disquiq^tionis solidam suo tempore nobis porrigere relationem. (Ex epilogo sermonis in generali congregatione habiti, 17 maii 1870.)

1·. *Fault ep. Grossetanus.* Seposito quovis exordio vitandi fastidii causa, breviter et perspicue sententiam meam exponam circa schematis formulam, · qua Romani pontificie infallibilitas definitur.

I^egitur- in schemate, ..Romanum pontificem vi assistentia· divinae ipsi promissge errare non posse, cum supremi omnium Christianorum doctoris muneris fungens pro apoetolica sua auctoritate definit, quid in rebus fidei et morum ab universa ecclesia tamquam de fide tenendum, vel tamquam fidei contrarium reiiciendum ^it etc."

Circa hanc formulam tria animadverto; sed im-' primis praisstituo hoc principium : nos in hac condenda definitione nihil excipere, nihil limitare debere, quod exceptum et limitatum non reperiatur a Christo Domino. Nostrum enim Bon eet infallibilitatis praerogativam Romano pontifici conferre prout nobia arridet, sed tantummodo illam a Chrieto iam ei collatam veraciter agnoscere et veraciter confiteri. Hoc

principio innixus valde approbo schematis formulam, quatenus ia ea.de oaoaeneu episcoporum sive praevio, sive concomitante, sive eaboaqueute nulla omnino fit mentio; quoniam Christus' Dominus Petrum singulariter alloquens, nullam oiusmot^i restriotronem aut conditionem commemoravit. Certe episcoporum sal·» tem plurimorum consensus pontificias definitinne» semper comitabitur et rabsequetur, quia fieri numquam poteet, ut episcopalia ordo a Petro aeiungatur, et Petrus solus maneat: aed supremum Petri magisterium ab hoc consensu auctoritatem suam non mutuatur. Quare, ut dixi, schematis formulam quoad hanc partem magnopere laudo et ex animo amplector.

Verum duo-supersunt in quibus proposita formula non omnino mihi probatur, quod etiam ante me ab illustrissimo et reverendissimo episcopo Caaaletwi notatum fuit, si bene audivi. Nimirum timeo, ne verba illa «tamquam de fide tenendum, vel tamquam fidei contrarium reiicienduin" restrictionem inducant, quae in Christi verbis nullo modo reperitur. Christus voluit, ut Petrus eiusque'successores salutaris doctrinae pabulum infallibili magisterio fidelibus suppeditarent: *Parce agno»* meos, posce ove» meus · ı ı Coa *firma fratre tuo».* Pulcherripié sanctus Bernardus | «Nihil excipitur, ubi distinguitur nihil." Iam vero timeo pe verba illa *tamquam de fide, tamquam fidei contrarium* videantur coarctare supremi magisterii infallibilitatem, eamque restringere ad illas solas definitiones, in quibus veritas definitur ut dogtba, et contrarius error damnatur ut haeresis. Saltem timeo, ne horum verborum occasione haec opinio iu ecclesia oriatur, qqae.contendat Romanum pontificem in omnibu illis definitionibus, quae citra haereeeos notam cbqtinentur, non esse infallibilem, ideoqite fideles ad internum assensum non obligari.

Haec autem opinio fieri posset perniciosissima tam in rebus fidei quam in. rebus morum. Etenim quis enumerare-poteet quam multae habeamus proposition» a sancta eqde sapientissime proscriptas, quae tamen hoc modo eludi et- infirmari poreent? *Propositiones* quadraginta quinque àb Alexandro Vll. et sexaginta ab Innoceqtio X) damnatae fuerunt, et ^elibtae ad minimum ut ecandaloeae. Similiter Alexander VIII die 7 deretnbri» an)io 1670 propositiones triginta et unam tum ad fidem tum ad mores spectantes proscripsit, easque conglobatim declaravit temerarias, scandalous, male sonantes. iniuriosas, haeres, proximas, haereeim sapientes, erronea», «hiematicas. *theoretics respective. Posset ergo aliquis hpc modo arguere. Romanus pontifex tunc solum infallibilis est, cum aliquid damnat tamquam fidei contrarium: hic autem multae propositiones non damnantur ut talea; in hac igitur parte falli potuit. Praeterea hic- nulla est propositio, quae determinate declaretur haeretica; ergo licet mihi de unaquaque singillatim dubitare: ergo in hac oonatitutione nihil infallibiliter damnatùm fuit. Videte, quaeso, reverendissimi patres, quanta pernicies in universam doctrinam catholicam ex hoc fonte redundare posset.

Attamen video duplicem obiObtionem, quae contre animadversiorym a me hucusque proposita· opponi potest. Prima esset, si quis defenderet ut verum idipsum, quod ego existimo falsuri, hoc est si quis opinaretur reapse pontificem in damnatione illarum propositionum, "quae non 'declareqtj^ ^aereticas, eese fallihilem. Verum contra hanc opinionem egb in memoriam revoco principium illud, quod ab initio innui, videlicet non posse nos restringere et excipere ubi Christus nihil restrinxit et excepit. Si praeroA-g<MMfinfaHihiliinfis Patro «t euatessorib·» eius ideo oOMema fuit, ut cum omni securitate varas doctrines a noxiis secernerent; profecto extendi debat sort aolum maticas, ad haereai proximae, et ad aliae huiuamodi. quae non «ecu· ac haereticae populum Christianum inficere, «t ab aeternae saluti» tramite abstrahere possunt. Confirmatur auctoritate PiiVI, qui in. celebri bulla dogmatica *Auctorem fidet* ab univena eooleeia certerecepta, propositiones octoginta quinque damnavit, et unicuique proprias notas inussit: et quamvis propositiones haereticae non sint nisi quinque aut βφ, attamen pontifex internum animi assensum exigit non quoad has tantum, aed indiscriminatim quoad omnee propositiones in constitutione notatae; sic enim concludit: „Mandamus igitur omnibus Christi fidelibus, ne de didis propositionibus et doctrinis sentire en internum assensum), docere, praedicare praesumant contra quam in hac nostra constitutione declaratur." Unde patet omnes propositiones a sancta sede quomodolibet damnatae debere a fidelibus tales existimari et credi, quales adiectis notia declarantur, etiamsi ad haereeeos notam non per-

Et haec doctrina nova non est; quin immo doctissimus Billuart illam iam urgebat advenue impugnature» bullae *I'nigenittu-* Cum enim in hae bulla proposition» centum et una damnatae fuinenl a Clemente XI conglobatim sub dirent» notia, et hinc «umeretur a lansenianis praetextu» damnationem contemnendi. Billuart ita respondet: ..Constitutio non obligat ut credamus hanc tel illam propositionem tu particulari vel snmdalosam vel haereticam etc., sed ut credamus nullam eme, super quam non cadat aliqua qualificqfjp; nec ullam ease qualificationem. quam non mereatur aliqua propositio; uno verbo omne» propositiones esse defectuosas, et nullam pusae sustineri. Ita Billuart. qui etiam animadvertit *non* aliter damnatas fuisse propositiones Wiclefi et Ioannis Hus in concilio Oinstantiensi, et nihilominus constitutiones adversus illas fuisse ab ecclesia accepta» ut regula» fidei. Hactenus ille. Quoniam igitur infallibilit eccleeiae et Romani pontificis una eademque est. idcirco tam late patet in constitutionibus pontificiis, quam in conciliaribus.

Posset sroundo loco opponi e schemati» formula immerito deduci hanc consequentiam, nimirum pontificem tum solum eese infallibilem, cum aliquid definit aut credendum ut dogma fidei aut reiioiendum ut haereeim. Et quoad hoc respondeo, me non defendere ut legitimam hanc consequentiam; sed tantummodo praecavere, ne ab aliis postea deducatur, et ut legitima defendatur. Novimus ex historia ianaeniana quam caute incedendum sit, n^t cavillationibus et effugiis locus relinquatur: novimus quam subtilee sint in excogitandis exceptionibus, et quam constantes iq iisdem defendendis illi, qui sanctae sedis auctoritatem eludere cupiunt. Quare ad haec pericula praecbvenda ego proponp et peto, ut illa verba «tamquam de fide"' nec non illa «tamquam fidei contrariam", quae aut sunt, aut videri possunt restrictiva, e schemate tollantur.

Tandem ob eamdem rqtionem ago valde optarem, ut delerentur etiam illa verba «ab universa eèclesia" e(, eorum loco simpliciter dioere^ur: *a Chrieti fidetibi»^* 'Ratio autAi est illa ipsa, quam pluries attuli, nempe: ubi Christo nou distinguit, nec nos distinguere debemus. Pulcherrima in hanc rem sunt verba sancti Petri Chrysologi in epistola ad Eutycbem, quae inserta legitur in actia^oncilii Chalcedoneosi»: „Jn omnibus hortamur te. ut hia, quae a beatiseimo papa Ro-

¥ai> ciniâtia oMrijita sont, obadisntar attendas; * quoniam beatus Patrua, qui in propria sad» at vivit at preeaidet, praestat quaerentiboa fidei veritatem." Non dicit sanctus doctor, praestat unii trees eodesiae, ssd praestat quaerentibus fidei veritatem. Et sane, semper consueverunt episcopi in exortis controversiis ad sanctam sedem tamquam ăaculum recurrere; nec putaverunt responsa minue valere ea quod non ad universam dirigebantur ecclesiam, alioquin quomodo dicere potuissent: Roma locuta eut, causa finita set*f* Fiqgite in aliqua catholici orbis parte «oriri ilubiaa doctrinas et giavieaimas doctorum virorum controversias excitari in rebus fidei et morum, ita ut ad eas mature extinguendaa suprema auctoritate opus sit. Si pontifex definitur infallibilia tunc solum, cum ad universam loquitur ecclesiam, episcopi illius regionis aut frustra ad pontificem confugerent, aut saltem deberent illud suppliciter-rogare, ut responsum ad quaesita non ad illos, sed ad universam ® dirigeret ecclesiam, alioquin necessaria auctoritate responsum non polleret.

Peto nunc a vobis: quis umquam ita fecit? aut quis umquam ita faciendum esae putavit? Constans consuetudo fuit, ut episcopi in dubiis pontificem consulerent, eiusque responsa tamquam oraculum venerarentur, quin umquam opponerent illius responsa ad universam non dirigi ecclesiam. Ita se gessere cum Innocentiol in variis dogmaticis quaestionibus Exuperius Tolosanus et Decentius Eufubinus: ita cum Caelestino 1 episcopi Galliae in controversia semipelagians: ita cum Leone Magno Flavianus Constantinopolitanus in controversia eutychiana: uno verbo, ita omnes episcopi qui ad sanctam sedem confugere et recurrere consueverunt. Ratio autem illa est, quam dedit sanctas Petrus Chrysologus, scilicet: „quia beatus Petrus, qui in propria sede et vivit et praesidet, praestat quaerentibus fidei veritatem." Nihil refert C utrum universi quaerant, an non: ipee praestat quaerentibus fidei veritatem. Haec christianaeantiquitatis fides fuit, haec eadem nostra quoquo sit. Orte ab universa ecclreia semper credi et reiici debet quidquid pontifex pro a|>ostojiea sua auctoritate definit esse a Christi fidelibus aut credendum aut reiiciendum. quia fides nostra non varia pro variis regionibus, non multiplex est, sed una; ast illius auctoritas non est restringenda conditionibus, quae in revelatione scripta et tradita nullibi reperiuntur.

Quapropter ego proponp ut simpliciter dicatur: *Romanum pontificem* vi *anittentiae divinae ipsi prominae errare non* posse, eam ia *rebut fidei et* morant *pro apottolica sua auctoritate definit, quid a Christi fidelibu» tentiendum tit, quidve reiiciendum'etc."*

Nam orbis catholicus ab hac synodo avide exfiectat definitionem claram, plenam, nullis ambagibus involutam, nullis exceptionibus obnoxiam, Huius- D modi definitionem omnes catholici excipient ingenti gaudio et gratulatione: quod pro mea dioecesi, immo at pro tota ecclesiastice provincia Senensi cuius solus episcopus in hoc oecumeoico concilio adsum libens gaudensque profiteor et testificor. Quare magno Dei beneficio adscribendum censeo, quod in hoc templo prope sepulcrum principi» *apostolorum,* ubi antea nullum oecumenicum concilium celebratum fuerat, nobis in Spiritu sancto legitime congregatis fauste contigeijt suffragium ferre pro infallibilitate Romani pontificis; idque hoc potissimum tempore, quo revera satanas expetivit chrwtianos populos ut cribraret tamquam triticum ;/et misere suie cribrabit, nisi confirmet ille, pro qpo rogavit Christus, ut non deficiat fides eius.

11. ***Dnta-Rrdti ep Motinenai».*** — Patimur, eminentimimi et reverendissimi patres, in corde patimur simul et in corpore. In corpore nimis, quod prae fervore solia ac prolixitate ssssicnum fatigatur; in corda abundantius, quod ardentisaimis anxiatur discussionibus.

r Patiente tamen cum alementmet bonainm-vre inveniant; confido quod patientia ex me non deficiet; ne tamen abuti iam ab initio videat, ad materiam devenio.

Prima sermonis materia «t (et quidem nullius oneris), reverendissimo Andegavanai gratias agere, aut potius in illo nobis huius sanctae synodi pluribus, qui dioecesis nativitatis nostrae talem habentes episcopum et fidei nostrae testem. in dicentis ore omnes eramus de bono thesauro cordis sui nova et vetera eructantis.

Nisi quod forsan lingua nostra sub aureo palato ® paululum haesitavit in illis tituli propositi verbis: Ile magisterio supremo *et* infallibilitate Romani pontificis.

Quasi infallibile magisterium a supremo discere neretur; nec ideo praeciae infallibile affirmandum esset quia supremum.

Omitto quod illa vox magisterium non satis arrideat, utpo(tf nova, et melius souarst in auribus mei» titulus: *Pè tuprema docendi potentate* seu *infallibili late Romani pontifici».* Si thmen *magitlerium* servaretur, cum accurata supplantatione voculatx unius inscribatur titulus: De supremo magisterio seu infallibilitate Romani pontificis: *ten* in affirmationem identitatis, non *et* in distinctionis suspicionem.

Propositionem moasti ex ore reverendissimi Paderlioniensis audivimus; schemati de Romano pontifice iuxta plurimorum indicationem adiungendi. Cuiusmodt monitum an ex omni parte opportunum sit, alii videant; ad quod mentes patrum inclinare suspicor; et consequenter sententiam meam, forsan propter reverentiae magis quam conscientiae exigentiam.

Formam tamen sanorum verborum enixissime cçmniendare non vereor, in delicatissima adjunctione ultra quam dici poteet necessariam.

Sanum verbum in nulla occasione videtur peccabilitati summi pontificis allusio quaelibet. Non quod ꝑeciabilita in homine ab hominibus timeri prohibeatur, quam tamen in capite a membris reverentia non sinit praesumere. Esto quod pater peccare jiosait, attamen praesumere, non filiorum.

Insuper, aut nullius utilitatis invenitur suppositio satis indecens, aut, in aliquibus tantum rudioris ingenii locis, episcoporum relinquenda medicinis, non concilii definitionibus imponenda.

Nec magis approbanda videtur commendatio distinctionis inter assistentium pontificalem et propheticam inspirationem, ac sicuti audivimus apostolicatp. Distinctio enim nimis prona est; et parum concilio digna.

InsupeFNnspiratio et apoetolicitae necessariam nou habent coniunctionem; et separatae facile supponuntur, ut patet ex ecclesia quae apoatolica eet. Similiter et ex papa qui eoius apoatolus non tantum propter honorem, sed propter veritatem dicitur quin tamen sit inspiratua.

Auferenda ideo eet mentio apostolorum. et neceasitas inspirations prophetis tantuy et sacris scriptoribus reservanda.

In affirmatione perseverandae semper unionis inter summum pontificem et episcopos vigilantisaimi» verbis utendum est, ac ab insinuatione quae papam ex una parte statueret. eccleslam ex ălter miminopere

n·

cavendum. Qui «dm ecclesiam dieit, prunum omnium papaœ dieit, corn sine papa qualieoomque »piscoporam numen» numquam eôoiCsia esse posait.

Et ratio patet: quotquot 'episcopi numeramur respectu Pétri oves sumus, et ovium numerum in quantum nlultiplioaverimus, ex ovibus pantnr«n numquam formabimus, quin propter defectum pactoris nee etiam peg"»·

Numeri «dm, ut apprime ait Bernardus, non habent perfectionem; quae in «ola unitate posita eat: Paulus, Matthaeus, Ioannas plans sunt; et si ab unitate sicut luda ðiaramimtr cum illo abiissent in locum suum; procurantes divisionem.

Umts tantum (non soins, quae vox solitudinis *nou mihi* placet) sut taetism Petrus, et quia unus, unitatem facit, et ex unitate perfectionem.

Ecclesia igitur cum perfecta ait, et iuxta Canticum ideo perfecta quia turn; nomine eccieaiae arw prr/«rt>MM minime decoranda eet quantacumque numerositas episcoporum in qua deficeret perfectio unitatis, quae in Petro tantum et per Petrum et cum Petro invenitur.

Quemadmodum sine fundamento lapidee habemus non aedificium; sine duce non exercitum, aed militea; port separationem a redice ramos siccitati et igni destinatos, non arborem; sine coryphaeo voces non chorum; sic sine Petro episcopos habemus, non ecclesiam.

Fundamentum enim Petrus quo lapidee iu aedificium extruuntur, dux quo milites congregantur iu exercitum; rhdix in arborem crescens; coryphaeus quo voces ordinantqr in chorum. Dicatur ergo (opportune aut importune aliorum est), universitatem episcoporum a summo pontifice non separari, poeee. Sed in huiusmodi supposit ioue nomen ecclesiae omnino sileatur, quod per tautologiam sonaret Petrum cum Petro semper'futurutu; ubi enim .fetrue, ibi ecclesia.

Nec satis: sed in hac affirmatione absolutissimae impossibilitatis; dicendo episcoporum universalitatem numquam a summo porftifice separandam plurimum lavendum est, ue beatissima separationis impossibilitas episcopis tribuatur, quae tota in promissione Petro facta extruitur, cuius fides in tantam descendit soliditatis profunditatem, quae aedificium sustinere nutnqiianeeessabit et fratres suos confirmare.

Secus enim deficeret in confirmando Petrus si confirmatorum universitas subito deficeret; attamen quod confirmati tiou desint propter promissionem ex confirmante venit, non ex iis' qui confirmantur.

Sic tota perfectio circuli in centro est a quo ducitur circum, et iu fixatione centri universa circuli ordinatio. Ideo circuli ratio in oentro invenitur, et quidquid a centro deviat extra circulum fit, oeutnrm autem non mutatur, et. amplificato etiam circulo eemper fixum manet.

Revera nomen oentri circulum importat,' sic et nomen Petri ecclesiam. *Sui»* itaque, inter quos erat Petrus, promisit Dominua quod semper cum ipsis futurus ait, sed *tui» rui» Petro*

Hanc Christi promissionem per Petrum quando tnnu loquitur, cum Petro quando cum eo loquimur, in Petra quapdo az *illo* loquimur, impletam agnovimus. Et sic-·, ex duplicis virtute promissionis, *tingulepit'* tostas, *alteriu»* m commute *acceptae* fratres omnibus .diebus confirmat Petrus, et omnibua diebus facit esse cum Christo. 3ic oratio Christi exauditur ut unam simus, scilicet um Petro propter *unitatem* Christi semper adhaereamus.

Proinde promissiones diversimode factae sibi non adversantur; sed mutuum tibi praestent auxilium. Remanet perpetuus confirmator Petrus; et perpetuo

i as^(b|q|ti roesaM^Popiaeopt pactae gvsgibus se» dati ôBafitaaâtone;/« simulât pactarea, asinictxata st ministrantes; deeti et doutent; osai radies nmnos ta arbor; oom pastore unes gros; cun fundausento unusa aedificium; dum uuiypheao cbprus toe; ana scilicet ecclesia usque ad cooMimmatiooem saeculi in perpetuum duratura.

Unde brevius.

. † Titulus quarti capitis ait: *Dtmfmt decendi fotataU ten infalUbiUtU Romani peutificit;* quod si admittatur propositus a reverendissimo Andegaveoai titulus, eadem rooula sea conservetur.

a» Omittatur suppositio paeoabilitatio papae, et inspirationis quasi apostolic» muneri nyoarisa

3· Cum ecdeaia papam ante omnes implioet, numquam vox oodasM adhibeatur loco vocis episcoporum, ad probandum separationem universitatis a summo pontifice fieri non poem.

4 Dia impossibilitas separationis, operatoriis promissionibus tribuenda Petro a Christo factis.

Quae omnia si ad audientium patientiam longa sunt, spero ad nullius inter no» contristationem dicta. Non contristabimur enim, scientes cui credidimus; et quod potet» ait depositum nostrum servare in illum optatae definitionis diem, quem securi expectamus.

It. IFicarf ep. *Valli»* Fidosu. — Eminentissime praesul; reverendissimi patres'; pe tempus inutiliter ex ambone Foquendo teratur,' ineamque humilem de stqnmi pontificis infallibilitate sententiam utcumque afferam, dignemini, quaeso, hanc aliquam quarti paragraphi immutationem cum adiecto canon» inspicere, ac de ipsis sapiens iudicium vestrum ferre, quod toto corde exopto et accipio.

„Hiuc, sacro approbante concilio, docemus et tam-, quam dogma fidei declaramus, Romanum pontificem, cui in persona beati Petri ab eodem Domino nostro lesu Christo praeter alia dictum est: *Rogavi pro te. ut non deficiat fida tua, et tu aliquando conventu» confirma fratre» tuo»,* ipsa vi divinarum *promiuio num* errare non posse, cum supremi omnium Christianorum doctoris munere fungens pro apostoliua sua auctoritate definit quid in rebus fidei et morum ab universe ecclesia *tenendum vel reiiciendum til;* ac eiusmodi decreta sive iudicia, per se irreformabilia, a quovis christiano, ut primum ei innotuerint, pleno *intellectu» et voluntati»* obsequio excipienda sese et tenenda.

..Definimus insuper infallibilitatem, sive spectetur in Romano pontifice tamquam capite ecclesiae, sive in universa ecclesia docente cum capite unita, quoniam KM et eadem est, ad unum idemque *pariter* Obiectum seas extendere. *Quicumque* autem huic ηοβζη» definitioni (quod Deus avertat) contradicere praesumpserit, sciat ee a veritate fidei catholicae et D ab unitatq ecclesiae defecisse."

„Canon IV., Si quis dixerit, Romanum pontificem, cum supremi omnium Christianorum doctoris munere fungens pro sua auctoritate definit quid in rebus fidei et morum ab universa ecclesia tenendum sit vel rejiciendum, falli aut fallere posse;

„Aut eiusmodi decreta sive iudicia per ee et propria virtute irreformabilia non esse; 1

„Aut non debere a quovis christiano, ubi primum ei innotuerint, pleno intellectus et voluntatis obsequio excipi et teneri;

„Aut asseruerit hanc Romani pontificis infallibilitatem non extendi ad es quaecumque complectitur ipsius ecclesiae infallibilitas; anathema ait."

11. *Samdella ep. Antmoëmt».* — Onde rispar-

1 hbtfa 4 fssssH· et ad patres Dipststinsis ds Ma

G

miara ua tetnpooiteMBodo pratieso «l coarilio ad ia A partioolars ai pedri <teHq Doputasiosn de *fide* fari il proposito [illegible] pOOMBto dioousMon· do ogni diaoorao · fiao da ogni emeodasioae aoritta.

Purat tsoando non aaua ragions chs ii diacono praumriato isri dal! otninectisrimo Cardinal Ouidt abhia per risultato dividers nslla volaxiona i padri più di quai obe gié dfsgrasiatameate aon^ mi è aambrato, ai orvisrebbe, aima» in patte, a 6oai grava ■pale introducendo neUo achema' attuale la piecole emendationi aocennate nalla formols, cha ho l'oaoca di aochiudere a- vostra etninanaa Yavaraadiaûmal non voletq^o infrangere la mia rieolurioue, e dall' altro lato desiderando anch'io oontribuire, in quanto mi aie dato, a cha regni nel concilio la più grande armonia.

Or, parmi che queat' armonia ai ottarrabba ove nello achema tn acoennassero tutta le oondirioai riohiaefe dai teologi quando i Romani pontafici promulgatio decreti dommaticî, e che ei aooeunaaaero di B maniera cha in nulla ribaaaaaee la dignité dalla tenta cede chiudeotfo Γ adito a future cavillationi che rendamero nugatorii i decreti pontificii. Ad otteoeire quarto doppio oggetto ai diriggooo le mie modificationi.

Le conditioni fimate dai teologi eonp:

1 Che i decreti venino au di vérité relative alla fade ed alla morale.

2 Che queete vérité si contengano, esplicitsmentc o tacitamente, nelle sacre Scritture.

3° Che le mederime aieno pure ineégnate dalla tradi.-ione della chiesa. Di questa traditione i testimonii ordinarii e legitimi soho i veeoovi; me non sono i soli. Delia traditione della chiesa danno pure testimonio i concilii generali e particolari. i «eritti dei padri e dei teologi, i monumenti ecclesiastici, la pratica della chiesa e la credente generale dei clero e dei fedeli. C

4° Che il somino pontefice, al proclamare i mento· et i decreti faocia come supremo dottore della chiesa e giudice della fade.

5° Che ne' medésimi dichiari appartenere la icritâ definita al deposito della fede.

Se non erro, la formola annesaa racchiude, piu o meno esplicitamente, tutte queste conditioni. Se poi vi sia in essa qualche cosa che nuooe alla dignité della santa sede *o* posea dare luogo a esplicatioui e sotterfugii che indeboliscano le prerogative del Romano pontefice, tooca a vostra emiqeuta reverendissima decidere. In quanto a me sono talmente rieoluto ad accogliere colla maggiore docilité-la decisione di vostra eminetua che la prego caldamente di non preoderri neppure la molestia di riscontrare queste righe. Col sottomettere umilmeutea vostra eminente il povero mio parere sono fedele alia mia riaoluaione di non cagionare noie e levore el concilio, e eoddisfo al L desiderio di cooperare, onde regni fre noi quelle pace raocomandétaci da Pio IX.

Onde l' sminenia vostra reverendissima conoeca meglio i miei sentiment! e le mie intensioni mi permette vostra emineusa dirgli, che dopo fatti 'i miei widii in Propaganda difesi pnbblicamente, sotto la direcione dei povero monsig. Palma hon poche teri null'infallibilità pontificia, echequest'ieteesadottrina insegnai colla stamps nell' isole Ionie, in Oibilterra e finalmente pooo fa in Torino, come Γ eminensa vostra reverendissima vedra nell' annesso esemplare della nota pastorale di monsig. Manning da me tradotte in spagnuolo ed aumeutata con prologo e appendice; esemplare che prego vostra eminent reverendissima

› Bplst Sata U «adMattasiMB oaré. »lio iressttea DepeteOosi <is Ms A IS iaaii ISTO..

si degsu aossttare osans testimonio della profunda vusssrasioos ad ahissima stima, eon oui mi pregio di

Sequenti medo secunda paragraphia quarti capitis scbstaatis de eedeeia Chrieti immutetur:

„Et re quidem vera; Dominos enim lesus Christus, qui in caelum mmuoutos dilectam suapi-sponsam, ad custodiendum depositum fidei indhantiae praerogativa ornatam esse voluit, Petrum una eum reliquis simul apostolis hisce affatus est verbis; fttater'daeste o mms poste» ' ' ' ef eeee *ego* nohs'ateen suas omaribra *JiAut* seque od ronsitmmefioura· sarculi l; eed et Petro soli praeter alia dixit: *Ego rogeoi* pro te ut aeu *Jkfiàat fido tua; ei ta atigmndo* costume *cmtfirina frairu* faos

„Hinc, sacro approbante concilio, docemus el tamquam fidei dogma declaramus, Romanum pontificem, vi amiatentiae divinae ipri promissae, utpote summo interpreti sacrarum Scripturarum et traditionis eocleriaq legitimo testi, erraro non posse, cum supremi'omnium Christianorum doctoris et iudicia munere fungens pro auctoritate sqa apostolica definit quid in rebus fidei et morum ab universa ecclesia tamquam de fide tenendum vel tamquam fidei contrarium reiiciendum rit; et eiusmodi derreta..." et reliqua sicut in schemate.

Ex sanctorum patrum scriptis, aliisque ecclesiasticis monumentis, «sepe Romanos pontifices appellatos fuisse *interpretet eaeranun Scripturarum,* teslnr *traditioni», cEriitianonm omnium indicet* constat. Si verba nsuuu et *legitimut* non placerent, facile alia invenirentur forte opportuniora, exempli gratis ivres. *fideli»*

14. *Corradi ep. Balnroregienti»·* In reput quartum schematis, ne pontificia infallibilitas nimiis limitibus circumscribi videantur, haec emendanda proponerem.

P In pag. 13 lin. 21 Î7B», auferenda duierem re verba „sb universa ecclesia"; sunt enim inutilia. Nam ai pontifex errare nou posse dicitur cum supremi omniuiu Christianorum doctoris munere fungens pro apostolica sua auctoritate definit quid in rebus fidei et morum tamquam de fide tenendum rit etc.; profecto eiusmodi definitiones nonnisi universam ecclesiam obligare debent. Si peculiarem ecclesiam eiusmodi definitiones solummodo obligarent, non amplius adimpleretur illud Apostoli; *Vniu Doming, una fide»,* «M«i *baptirma-* Praeterea illa verba „sb universa eocleaia" reiicienda videntur etiam tamquam damnosa: inducerent enim occasionem dubitandi immo et negandi inAdlibilitatem in decretis quoad fidem e< mores, a siimmo pontifice directis ad particulares ecclesiae ob insurgentes inter eae disceptationes. Atqui si ex concilii Vaticani textu ansa daretur L ad hanc illationem deducendam, hoc verteretur in detrimentum veritatis. Et re quidem vera quod excludendae sint ab infallibilitate illae definitiones ex cathedra, quas fortaaae summus pontifex mittat ad peculiares ecclesias, doctrina est erronea. Tum quia non consonat sacrae Scripturae, dum absque ullo iure limitat privilegium inerrantiae datum pontifici in persona beati Petri absque huiuamodi restrictione. Tum quia non consonat traditioni ut patet ex div i Hieronymi epistola ad Damaaum.papam, in qua ait: ..Decernite, si placet, non timebo tres hypostases dioere. Quamobrem obtestor beatitudinem tuam ut ■mAi epistolis tuis sive tacendarum, rive dicendarum hypostaseon detur auctoritas."

Igitur in pag. 13 lin. 21 [ibid, j auferenda pro-

› Mattà. XXΠΠ, 1»-M>.

■ UlUn, M.

pooo μ verba oaiven· ·μ τμ »" qaia «ant inntilia, immo peasant mm dwuwM ob ratios·» aUotaa.

II' Maiori olaritat· «xpoosoda ridatar infallibilitaa pontifici» ia noniiamnaad· «rroribaa. Dioiaiio ia lin.23 pag. 13 [ib.B,»] poutifiom aaaa fofaUihito *quando definii quid* tamquMM *fM* oaUrai»·rritotoadMN est, aaaa praebetur «eludendi poatificiam auctoritatem ia condesnnattons «rora», qui fidei non eant omnino contrarii. Interea certum eet aliquot ƥroposttioo a pontifies damnari tamquam haanatioaa, alias tamquam haanri proxima», alias tamquam tseserarias, soaniialneas, aut piarum aurium ŏffaosiv Constat na singulas huiusmodi propositione» inter ea» comprehendi quae fidei sunt contrariae? Contrarium idem sonat ao oppositum, atque repugnans. Dubitabitur no qtrum propositiones damnatae tamquam piarum (iurium offensivae, et in moribus acandaloaae comprehendantur inter eae, quae fidei sunt oppositae et repugnantes? Cum dicatur, pontificem eaae infallibilem in definiendo quid tamquam fidei contrarium reiiciendum ait, ăn praebetur excludendi infallibilitetem pontificis in damnatione propositionum, quae tamquam temerariae aut acandalosae reiiciuntur. Quapropter maiori claritate haeo doctrina exponatur; aut si placet ita exprimi pome i idetur... *errare non poeee cum ■.. definit, quid m rebut fidei et morum tamquam de fide tenendum, vel quid tamquam fidei et moribut contrarium aut obnoxium reiiciendum atque vitandum tit, et huiutmodi* etc.

Vel sequens formula... *pro apoetolica tua ancto litate, vel veriialee de fide et moribut tenendae definit, vel haeretica» aut fidei et morGfu quomodocumque advertanfee doctrina» reiicit et damnat; ethuiutmodi decreta* etc. —,

13. *Vllathqme ep- Birminghamiemrii-* Eminentissime praeses et reverendissimi patres Deputationis de fide.

Gravi morbo perculsus, episcopus Biruiinghamiensis non potuit suo praefinito tempore orationem habere in concilio, et proinde emendationem quam in proposito habuit proponere, vestro iudicio humillime submittit ut sequitur.

Proponit 1° ut titulus reformetur in hunc modum: *lie Romani pontifici» infallibili magitterio.*

2° Deinde ili quarti capitia secunda paragrapho, in ipsa definitione, inter verba „doctoris munere fungens" et verba „pro apoetolica sua auctoritate definit". inserantur verba *ex ecdeeiae. magitterio;* ita ut definitiofcurrat hoc modo: Cum omnium *chrittianovum doctori» munere fungent ex ecdeeiae magitterio pro apoetolica tua auctoritate definit, quid* M *rebut fidei et morum ab umvertali ecdmia tenendum* etc. W

Inciso proposito significatur, quod Romanus pontifex definit quae fidem faciunt ex universalis ecole-i»O traditione seu doctrina ab eodem pontifice perspecta. Et notate quod non pono episcoporum consensum eed catholicam doctrinam, non universalia magisterii auctoritatem, sed obiectivam magisterii veritatem. Agit enim pontifex non ex auctoritate subditorum, sed ex sua propria auctoritate tamquam Christi vicarius. Agit tamquam taetif universalis, agit tamquam iudex supremus, agit tamquam doctor universalis, sed agit tam ex suo quam ex ecclesiae testimonio. Agit vel ex sua mente prius informata, vel ex testimonio et consilio aliorum rei innetur·· proportionatis. Et ita in definiendo semper agit pontifex intra ecclesiae traditionem. Et sic vocem eius infallibilem audientes semphr dicere possumus-ut in symbolo: Credo sanctam eocleeiam catholicam. Nam «marum» ƥario»· «adiasa» ri ipsam eeel-- ŝsto ďathoÜM Bto ragaia Mri non vàdétar vel apparentor treasmatari sad «apltoari.

Irisera namque fidei sst, ri ƥsr fuit: Credo sanctam scetoulum eatholieam, atout explicit· truditur iaCatecAtoms ad parodies cup. X saot. 18: ..Haocuna ocetoaia errare noa potari ia fidei ri tuorum disciplina trudenda.' Infigatur ŝerit veritati, ri omnia facile ooneiliantar. JFmWm hi ^ιιμ μ μ Mμ β tCCtetîM} invenient per auctoritatem capit· loquentem. Extari qui ecolreiae ƥort quaerunt, ecclesiam per vocem pontificis loqusntasn similitar intelligent. Ubi est universalitas ibi ari oatboltoiiaa, noa vero ubi sola personalitas lioet ait suprema auctoritas, apostolioo capiti addatur doctrina quae semper, ubique et ab omnibus, ri èo in definiendo auctoritaa suprema, apostolica atque catholica.

Si hoc admittitur ut verita», maximi momenti I eri ut exprimatur. Nam maior erit numerus eorum qui legent ďefinitione quam ii qui audient explicationem. Et non debet in errorem ducere ob defectum verborum. Definitio quae regulam fidei novo modo proponit, debet suum lumen in * portare, debet Hemetipsam interpretari, sicut sol in caelo debet omnibus micare. Debet ita clarescere ut ab omnibus plane intelligatur, quod ponendo caput infallibile, catholicum non excluditur

1·. *Farina ep.* ñitoeM – In capite IV constitutionis dogmaticae ƥrim de ecclesia pag. II [7 D], ubi de Romani pontificie infallibilitate:

Humiliter e< instanter peto etiam ex complurium patrum hortatu, ut quemadmodum singulis capitibus praecedentibus suus canon specialiter et valde bene datus fuit, sic etiam detur quarto huic capiti his forsan verbis (si placuerit) concinnandus:

„Si quia dixerit Romanum pontificem, cum in rebus fidei et morum ex cathedra aliquid aut definivit aut definiet, utpote supremus ecdeeiae doctor et magister, errare vel potuisse, vel poeee, et ideo pecriliarem praerogativam inerrantiae vel infallibilitatis de fide non esse neque dandam, neque fatendam, neque tamquam dogma in eodem credendam, anathema sit."

Ambonem ascendere non possum, et ideo haec scriptis reverenter committo

17. *Savini vicariu» generali» Carmeliturum vit. obeerv-* – Emendationes ad caput IV schematis quas humillime propono venerabili Deputation! hae sunt.

1° Oportet titulum capitis ad hanc formam redigi: De *Romam pontifici» ex cathedra definientit re» fidei et morum infallibilitate-* Hoc pacto titulus, quod eius est, capiti respondet, remque in eo contentam portendit. Vocabulum *cathedra* ipsius Christi Domini ore consecratum, patribus et theologi» continuo usu probatum, ius suum assequatur,

2° Paragrapho secunda pag. 13 lin. 20 [7B,]. verbis „pro apoetolica sua auctoritate" adiicienda censerem: *independenter a quovi» ecdeeiae contentu-*

.Ratio correctibnis ex.eo petenda: 1° quod in decreto dogmatico veritas fidei eadem saltem perspicuitate debet lucere, qua lucet falsitas illi opposita. Doctrina falsa lucidissimis terminis circumscribitur, et proponitur a suis patronis: Romanus pontifex ex cathedra definiens eat infallibilia dependentor a consensu et acceptatione, ecdeeiae. Ut igitur pari claritate niteat catholica veritu de Romanae cathedrae inerrantia adiiciantur *et* legantur in decreto voces suprascriptae *independenter a quovie ecdeeiae contentu-* 2° Ita in decreto dogmatico veritu statuenda

Mat pvafMKi, ot qsa b- -— iiHmrt «MtMtib„ seAiMtMutai nbm - ■ ÎB|NtaBÜ A eMvraUMhdi; qnod atiq«e fiat «i prapeaitio veritate·! «m m î u i ita p *NÿfMMtW* Wforiy M M^βI MBMptM (MMtpici, NB· tNfctift MBteNtlMpMd MMUN n A | fWblB MfctfBdnML Affiramatibsas «go adveraarus papam « cathedra leqMentera aoo mm infallibilem nia» aooadat coomem· «wMaa; oauüno rotanda preedineadnin aat, pontifioam «x eaehadre dafimantom «ae infallibilem ôsdspsWealer a quovis ecdesiee ομνιμ , ita nt illine décrété· ideo ancodat oonaeoasss eodesiae universas, quia do M solo aat infallibilia, non e oontra ideo ait ab.errore immunio, quia oonaeneua ecclesiae illino oracula firmaverit.

Non aliam a suprascripta aaouti aunt methodum palree in omnibua, quae usque in praecentem diem habita aunt, oecumenicia conciliis. Blasphemanti Ario Verbum ere» creatum, petro» Nicaeni in auo fidei decreto opponunt Verbum genitum, non faefam. Impio addente Verbum alienum a substimtia Dei Patria, sacri illi antistitis clavum veluti clavo tradere volente» credendum decernunt Filium Dei ὁμοούβ-.ον, consubetantialem Patri. Hac via omnes arianae artae elisae aunt, et omnes ritnag dolosae evasioni» fuere praeclusae. Voces illae cum paucis ameclis aversatus fuit Euaebiu» Nicomedieneia, ut episcopatu exui, ot relegari maluerit, quam eaa profiteri. Macedonii temeritatem divinam peraonam Spiritus nancti inter creaturarum vilia deputantem, strenue profligarunt patre» Constantinopolitani *'Dominam* illum declarantes.

Neetoriuin unionem secundum hypoetasim in Christo Domino negantem, et beatae Virgini divinae materuitatis decus sacrilege auferentem, patres Epbesini potentissime refellerunt statuentes Verbum secundum hypostaoim suae carpi unitum, et beatam Virginem Deiparam esse Credendam. Haereaim Eutychetis unam' in Chriato naturam post adunationem asserentem solidissime everterunt patres Chalcedonen«e» profitendo solemniter unum eumdemque Christum in duabus naturis inconfuse immutabiliter agnoscendum, uusquatu sublata differentia naturarum propter unitionem. Monothelicam labem delevit sexta synodus docens ^..daos naturales voluntates in eo (Christo) et duas naturales operationes praedicamus." Photiani» negantibus processionem Spiritus sancti a Filio, magnum Lateranense IV silentium imposuit statuens: „.Definimus Spiritum sanctum pariter ab utroque procedentem." Lugdunense II eutndem errorem fugavit definiendo Spiritum sanctum aeternaliter ex Patre et Filio procedere. Quod et religiose praestiterunt patres concilii Florentini, quorum vestigiis prope inhaeserunt Tridentini, nec ab illorum tramite deflexerunt patres concilii Vaticani in sua prima constitutione de fide iam promulgata: merito proinde expectanda est perfecta consonantia secundae constitutionis cum prima. In prima contra atheos negantes Deum creatorem rotunde docetur, unum esse Deum... creatorem caeli, et terrae; in secunda constitutione oagBiklV eontra docentis pontificem non esse infallibilem nisi dependentor a oonsensu ecclesiae, firmabitur veniae: Romanus pontifex independenter a quovis ecclesiae oonsensu est infallibilis etc.

3° Linea 27 [7 B u] eadem paragraphe ..décrets infallibilia Romani'pontificis a quovis christiano ut primum ei inqotuerint' legendutn optarem: «t primum *ntfficienier,* vel foaeraienlor ei MHsotieria/ Non enim quaevis legis notitia obligationem inducit eidem obtemperandi, red . illa solummodo -quae a debita promulgatione procedit, vel saltem certam cognitionem legitimae promulgationi» habet adiunctaaa. Qaod ia schemati preeti meet acu viMar rite distinctum, «ade deceptionibus, frundibus, scrupuHa ooaniriwstim, peiplesitetibus animaram amplimims porta aperiretur. Sx una «um parti simpliore « creduli quorum infinitus set numeras continuo tantaatar ad asreetieailiim erroribus in publias fabis, libellis ete· vulgetis; es sfiei vere parte labentur ad emensum praebendum veritati ubi primum illius notitiam hauserint, nulla diligentia, vel norma prtesoripta, ut primum oü innotuerint: merito timendum set niai hac ratione procedatur, inoMti deceptionibus callidorum exponantur. Addatur itaque voenle *uffícitator* vel ooeewsssetir, quo mens sapientiesimoram patrata nitide patebit. Nec pertimesoendi» est abusus daueulaa *taffictoator to.* parte incredulorum ad propriam excusandam proterviam; nam concilium oecumenicum potius quieti fideliam consulere debet, quam iniquorum malitiam praevenire medio quoad exitum omnino incerto.

4 Eadem paragraphe lin. 30 [7BItl „Quoniam vero etc." consentio cum reverendissimo Urgellitano episcopo, et praesertim eminentissimo archiepiscopo Dublioensi qui oenauit praefata verba uaque in finem omnino delenda, utpote superflua, nec ulla ratione in decreto tolerabilia; et consonans perfectissime eminentimimo Cullen optarem ut canon ab ipsomet propositus integre admitteretur, et appareret in decreto. Quae omnia salvo semper, et sub censura dicta volo.

18. .laoaymw ..Universalis ecclesiae traditioni inhaerentes, sacro approbante concilio, docemus et definimus, Romanum pontificem, ad quem nl ad caput et centrum catholicae unitatis neceeee est omnem convenire ecclesiam et cui in persona lesti Petri dictum est: *Qgo rogavi pro te,* ne *deficiat fide» tna.* cum secundum divinam institutionem munere occnmenici doctoris fungens, doctrinam fidei et morum, quam catholica ecclesia sancte et intemerate custodit et praedicat ultimo et solemni iudicio. ex apostolica Petri cathedra pro auctoritate definit omnibusque christifidelibus tenendam proponit, vi divinarum promissionum, qua» Christus ipsi.et ecclesiae fecit, errare non poese. *yy'''' ı*

„Pontifex^ro ita definiens non est a fratribus, qui sub ipeo e/ cum ipso catholicam ecclesiam gubernaqtsMiurmfauJ sed cum eisdem, ut caput cum mecnbrie inunstn coalescit Christi ecclesiam docentem, quam Spiritus sanctus inhabitat, regit et inducit in omnem veritatem.

„Si quis autem huic ... vel sequentes canones.

„.8i quis dixerit. Romanum pontificem ex cathedra definientem res fidei et morum ita posse divina assisteutia destitui, ut ecclesiam in errorem inducet, anathema sit", vel:

„Si quis dixerit, Romanum pontificem ex cathedra definientem re» fidei et morum, erraro posse; anathema sit.

„Si qqis dixerit ecclesiam docere, Romanum pontificem constitui infallibilem' fidei et morum .magistrum per donum inspirationis, qua divinitus et immediate nova ei dogmata revelentur, et non per divinam amistentiam, qua ita a Spiritu sancto regitur, ut catholicam doctrinam, quam ecclesiam integram et immaculatam custodit et praedicat, etiam sine errore definiat omnibusque christifidalibus proponat; anathema sit. q ,

„8i quis calumnietur catholicam eoclmsam, quasi dividat Romanum pontificem ab episcopis, qqi per universum orbem commisaoe sibi greges divina auctoritate pascunt et regunt: doceatque eutndem Romanum pontificem ita a suis fratribus avulsum eme

u MUMmî dootriaM ehriatÎMM· magiatnm M continvroeroru· fidâ iadxrom; «n«th«m« ðt

M. stMHyMW? — Ou» «qaeoa oaaon de infaUthilitate Bavai pontifia· mihi videatur aie. sioamodi, ut omaibu· Vatianni oawilii patribu· piarer» débat, tibi «un «xpaodatdum mitto, tequeuxoco ut «undem examini etiam patrum oommieaioni» de fide eubiici··.

Canon.

‚3> qui· dixerit, catholicam eoeleeiam, cum per os Romani pontificie, qui ot aiuadem eceUaiae supremus potor et doctor, ea dooet, quae pertinent ad fidem et more·, eme errori obnoxiam ; rei, quod idam eet, non eme infallibilem Romanum pontificem, cum ea, quae pertinent ad fidem et more·, dooet ex cathedra; anathema ¥it.

Hoc canone reecoantur duo illi excusus, quo· innuit Vincentia Gioberti, Biforme *cattolica,* pagina 119: „1 Gallicani e i Oeeuiti cadono negli oposti errori. Quelli negano Γ infallibilita dei papa anche congiunto colla chieea, negano ohe Γ infallibilita della chieea poggi nel papa. Questi negano, ohe Γ infallibilita rirogga radicalmente nella chieea, e rovesciano 1' ordine delle com, faoendolo paroare dall' individuo nefla specie, e non dalle specie nelΓ individuo."

M. — Eoce aliquis modus definitionis infallibilitatis: „Si quis negaverit summum Romanum pontificem personaliter constitutum docentem de rebus fidei et morum, nemine contradicente episcopo, neque ac episcopi omnes, esse infallibilem (S. Matth. XXVIII, 19; S. Mar. XVI, 15; S. Matth. XvîîΓ,'18; S. Luc. NX 23; S. Ioan. XX,23 et VI, 47,48; XIV, 6, XV, 15, XVII, 3,17,18, 21,23) ; et infallibilem quoque «ae episcopos 'simul conventos dissentientes praesidentem definientem de rebus omnibus; anathema sit." (S. Ioan. XXI, 15, 16, 17; S. Matth. XVI, 19.)

Cevete aliis locis evangelicis et aliis.

31. *Focacce.tti ep· Lyttrenm».* — „Huic pastorali muneri *tati»faciente»* praedecessores nostri indefessam'romper. operam dederunt, ut salutaris Christi doctrina apud omnes terree populos propagaretur, parique cura vigilarunt, ut, ubi rècepta esset, sincera et pura conservaretur. Quocirca *ex qualibet orbi» parte* totius orbis antistites nunc singuli, nunc in synodis congregati .„longam ecclesiarum consuetudinem et ..antiquae regulae formam ¥equentes ea praesertim pericula, quae in negotiis fidei emergebant, ad hanc sedem apostolicam retulerunt, ut ibi potissimum resarcirentur damna fidei, ubi fid·· non potest sentire defectum 5. Romani autem pontifices, *nunc convocati» oecumenici» concilii» aut rogata eccleeiae per orbem ditpereoe eententia,* mmc *par egno do» particulare», nunc alii» adbibiti» auxilii», prout temporum et rerum conditio tundebat, ea tenenda definiverunt quae* in «arrts *Scripturi» et apoetolici» traditionibu» continerentur· Neque enim Petri tueceuoribtu promiuum eet, ut Spiritu tancto revelante novam doctrinam* patefacerent, sed ut eo assistente traditam per apostolos revelationem «eu fidei depositum sancte custodirent et fideliter exponerent. Quorum quidem apostolicam «^octrinam omnes venerabile·

‹ Kx «pistais missa «4 cari. Bitfo, ptaotataa Dspatadoais 4« Ua

• Kpistala mises -gaiaatirntae cari. Bilio «t «His patribu Depstatioais Met — Pisas Hqut sx goaore taa dioaadi qaae scribesdi, istius propositioni· auctare· sstt» hm si plagis orientaiibu.

» S. Cyri). Alex. «d a Cosiest. p.

• 8. Issus. I ri esae Carth. U MUevit.

• Cf,s- Bern. «piat. ISO.

ft q^Mti-{oAíN· Mthntaù Mamtif
MMr ierqeti «Mt "; poeaiaiaUieoieast··, hau· aatoti
MWi sedata ab edmî iria pat inara iRibatata per-

iMaMrei secandum Domini Salvatori· Matri diviaam jpolliritatioaMtn *apoatolamm* «rite Rriaripi fhetata: *Kgo rogaoi pro te, ut* aoa *dafioiat fidet tua, at tu dipede concertai confirma fratrie* ¥aao· noque ignorantes, ad Roaaaruun aodaaàaaa aaaaa· «a· omMα convenire «odoiain, id eat, omnea, qui sont undique fidalas et Romanos pontifica ¥aarorentiba fidei veritatem non poero respondere, niai quod antiquitus apoatolioa rodes «t Romane persaearanter cum caataris tenet ecclesia?

„Hoc igitur veritatis et' fidei non deficientis chariama Petro eiusque in hac cathedra, •uoceesoribua divinitus collatum eat, ut excelso suo munere ifr omnium «alutam fungerentur, ut univeraue Christi grex per eos ab errori· veneno·· esc· aversus, caelestis doctrina· pabulo nutriretur, ut sublata schiamatis occasione ecclesia tota una conservaretur atque suo fundamento innixa firma adversu· inferi portas consisteret.

„At vero cum hac ipsa aetate, qua salutifera apostolici munerid efficacia vel maxime requiritur, non pauci inveniantur, qui illius auctoritati obtrectant; necessarium omnino ease censemus, praerogativam, quam unigenitus Dei Filius cum summo pastorali officio coniungere dignatus est, aolemniter asserere etc."

22. *Dabert ep. Petrocoricenei»·* — „Hinc, sacro approbante concilio, docemus *et dogma fidei eue* ' declaramus, Romanum pontificem, cui, in persona beati Petri Christus Dominus, praeter alia, dixit : *Ego rogavi pro te. ni non deficiat fide» tua, et tu aliquando convectu» confirma fratre» tuo»,* cum ex cathedra id est, pro supremi pastoris atque doctoris munere et apostolica sua auctoritate, *tradit ac praecipit* ', quid in rebus fidei et morum *tenendum eit* ", vi divinae aroistentiae errare non posse; ipsiusque enteraodi decreta sive iudiciaex se ¥reformabilia et ab omnibus ac singulis christiaais, ut primum eis innot (ierint, *pleno mentM* OMeam *et ðbeequio* excipienda."

* Ct a Agathe spist. ri tap. a, soadlio oecosL VI «ipTobata.

» Cf. fonaala Boraisdas p. ab Hadriaao patriMu rose. OMSK, vm proposita st ab Ua robseripta.

* SJna. rivers, hasr. Mb. III, o. x

* wAsg. coat. laHaa. lib. I, a. ia.

* Baustialio expressior et «agis apta ri roaovendaa ex aàtato MeUaxi prrotsasaa base idea» sovi dogaatis *(neta eutttri», ut* «t nhpws basas «uaasri).

* Haec foraala videtur ostaiao iaseteads la driaitkme InfUUMUtatis ae velati saesa habeada. Radoesa: 1· solexuisaiu» st apri theologos aaaatatter reospta; S· huic fhvet Scriptura; sis Christa decadi suctoritatuaa vera· ia certo goods· aean iafcl!lMtitatam adaeribit Isrrolltida atsgiatria ex eatbedra Moysis dromtibu (Matth. XXIII, »-»); « bale ooasoaat «anctorum patr·· laqaadi ratio; a Cypriaaa spist N ri Corasliu· papaa, *ia* saltat· eooMa pag. IM edit. Puaelli; a Optatu Mtavttaam Ub. П, cap. 1 ocatr» Pamohaa·, st cap.. VI aies· da· libri; s HtauayMs spist ri Deesau· papa· ate.

1 Vox dqM la schemata iaeerta appртas corresprodet vest, gros iafra hgitar ia esde· schaaste teatfw· «le jUs...; Hseqw reiirlaad» ks seas m posterior ma vox de *fUe.* Patri «ata per haac voee· *A fU»* étais· eoarctari oWeota· proMMae iabUibüitstb. Qari quMe· obiestaa coastat primaria veritatibus taisediate raveiatia, «ed daal eeaplactitar uteadajin id sua qari respecta· hdbet «aa deposita Mai. Base 4« ratio csr expaaMa fasriv ia ■■rodstioat vox de */Ut,* et oar vox dqhri ia haac alla· tradd ae praeripit tarit ta■atata.

* Coasaito igitar aalceta est vox qsa m exprieerutur saine ut ia roheoate proposita sroeaau Mai, beae vero geaerutta assessu· gailibro dscretis poatiMia raligiose quidem ■■■per as riaoere débitas, aliu ta·» etqae aliu pro nature ipsa et ntioha varia dacroU Oiliest exprimi debat gosonll <uda· voce assessu rive Adsi diviaa «t catholicae, sive Mai atapHeitar, sive etiam, et aluat aliqal. Moi eoolsaiastlcaa, rive tarir· veritatis fheologies «tapliclтor, osrtae «t iafhlUMIis •b relatiaM· sa· veritate revelata.

Qm m L „ai q·» dixerit *BtfMMk* ao· «m Bo-mbi pontifiât aaytari·»l, ce·» ecathsdra Ioqpitur, id sat, pro supcssni piatori· atqas doctor» •mars et aootoritato «M» tadtcto de/writ; anathema •it."

Canon II. rtSi qui» dixerit Bomani pontifié» «x cathedra loqueqt» definition·· are iudicia non omnem ax eeea rim obtinere, aut irreformabili· non ease, nisi prit» arrMirit ěpwoopomm consensu·; anathema iit."

n. Merit ep. Suretuit. — In oratione habita, die prima iulii, in «aero concilio Vaticano, laauum meum praebui emendationi ex pluribus patribu· iam propositae, scilicet ut introducatur in capito IV formula Antonina, dioeni „papem errare non poem, quando utitur consilio aut requirit auxilium universalia ecclesiae."

14. *Lipovnictki ep. Magno-Varadinentit'.* Cum veritas non indigeat multis verbis, dicente sancto Cypriano lib de *unitate eccletiae:* „Probatio ad fidem facilis est compendio ỳeritatis' caput hoc IV de Romani pontificie magisterial! infallibilitate brevius redigendum esse censeo, omissis omnibus quae quocumque modo disputabilia sunt. Sequentem ideo propono huius capitis, redactionem :

„Divinus Salvator generis humani lesus Christus qui ecclesiam acquisivit sanguine suo ad sanctificationem credentium et per hoc vitam et felicitatem aeternam consequendam, ecclesiam suam indefectibilem usque 'finem mundi super firmum fundamentum, quod everti non possit, aedificavit dicens Petro apostolo suo confitenti Christum esse Filium Dei vivi : *Beatu» e» Simon Barlona, quoniam non caro et ton qui» revelavit tibi, ted Pater meu».* qui m *caeli» e»t, et ego dico tibi quia* tu es *Petnu et nuper hanc petram aedificabo eccleeiam meam, et portae inferi non praevalebunt adverru» eam,* in Petro petram fidei posuit in apoetolatu suo ad confirmandam fidem apostolorum et' per hos omnium fidelium.' Cumque Romanus pontifex beato Petro principi apostolorum qua, fundamentum et firmamentum fidei, ecclesiae succedat, sacrosanctum oecumdnicum concilium Florentinum ad unionem Graecorum cum eeclesia Romarta matre et magistra omnium ecclesiarum congregatum dogmate catholico definivit, Romanum pontificem in univer-'~aum orbem tenere primatum et ipsum pontificem Romanum successorem esse, beati Petri principis apostolorum, et verum Christi vicarium totiusque ecclesiae caput, et omnium Christianorum patrem et dootorem. Quam concilii Florentini dogmaticam definitionem repetentes et innovantes, approbante concilio, dotemus et tamquam dogma fidei declaramus, Romanum pontificem qua in beato Petro principe apostolorum cuius successor est magistrum fundamentum et firmamentum fidei ecclesiae in rebus fidei et morum specialiter D assistente ei Christo, cuius vicarius est, et Spiritu sancto, Spiritu veritatis ecclesiae dato taliter errare non posse, ut cum illo tantum et per illum fidem fratrum coniudicum de fide confirmantem habeat ecclesia fidem et doctrinam obiective certam et infallibilsm Atqus ideo cum Romanus pontifex **suffi** omnium Christianorum doctor» munere funget» sto." ; prout in schemate usqu· in finem.

Canon. „8i quis dixerit, magisterium ecclesiae Christi sive in concilio congregatum sive in eocleaia dispersam in capito suo Romano pontifie· solo Petri suotMssore infallibile non esae, anatbsma sit."

· M. Zname Condo *ep. VreUemi» et Ternthemi».* – Eminentissimi praeside·, reverendissimi patre·l, ut hase gravissima et maxime practice quaestio de Romani pontifici· infallibilitate clarius definiatur, pauca, pro mea sententia, ad caput quartum nobis propositum adnotanda videntur; et ideo defatigatam patientiam vestram enixe rogo, venerabiles patres, ut ea bona venia excipiatis. Haec itaque sapientissime vestro iudicio proponere existimo, nimirum:

Pag. 13 lin. 15 [7 B 5j et esqq.... „vi aaeistontiae divinae M *bonum ecclaiae et animarum talutem* ipsi *epecialiter prominor er ordinaria conttituti ordini» providentia* errare non posse, cum supremi omnium Christianorum doctoris munere fungens, pro apostolic· sua auctoritate definit quid ab universa ecclesia in rebus fidei et morum temendum vel rejiciendum sit etc." ut in schemate.

Eadem pag. lin. 30 : ib. B „ j et seqq..... *.Quoniam vero ẗnfdRibilita eadem eet tive doctrina divi nitu» revelata definiatur et tradatur a solo Romano pontifice tamquam umverealu ecdetiae magittro et confirmatore,* sive ab universa ecclesia docente cum capite unita, quia in Petro omnium fortitudo munitur, et divinae gratiae ita ordinatur auxilium, ut firmitas quae per Christum Petro tribuitur, per Petrum apostolis ẗonferatur Insuper definimus etc." ut in eodem schemate.

Demum expungendam propono ultimam capitis periodum „Si qOis autem etc.' . et hanc novam adjiciendam : *Quare reiicimu» et damnamu» abturda» et pervertat eorum doctrina», qui affirmaverint Romanum pontificem* m *hitce mi» doctrinalibu» de creti», eive iudicii» errare posse, tallem praerogativae teu poteetati» »uae obiectum. aut limite» recedendo, vel docuerint hpec decreta, sine iudicia definitiva et, obligatoria non evadere* siri *comtet omnium, aut maiori» parti» epitcoporum congregatorum vel ditper torum contentum tive praevium, tive concomitantem* ssee *tubeequentem taltem tacitum ef»dem arceteitte.*

Hae adnotationes. In earum autem reddenda ratione brevissinie agam, cum me sapientioribus loquar. Proinde etiam de aliorum patrum observationibus, et difficultatibus nihil omnino proferam: eas enim expendere praesertim in speciali discussione venerabilis nostrae Deputationis ius est et munii», in quo adimplendo nec sibi nec nobis certissime ipsa defuit. Quod si ab omnibus admitteretur, profecto breviori via progrederemur.

Huic igitur tenens, dicam in primis quare omittenda duxerim verbe „tamquam de fide, vel tamquam fidei contrarium ' quae habentur pag. 13 lin. 22et 23 f ib. B,]. Et ratio est quia nec omnee veritates eodem gradu fidem et mores attingunt, nec omnee emrw pariter eodem gradu fidei et moribus opponuntur. Hoc patet ex diversis damnatarum eiuaque contrariarum propositionum classibus. In hia porro si interveniat summi pontificis iudicium, certum est liaaoe propositiones vel doctrinas tales asse tenenda», quajja vel proponuntur vel reiiciuntirr. Ut itaque in re tanti momenti omnis dubii occasio et quaestionis praetextu»

• Magis qaidssi plueret inhllibilem ilici R.isisas» poatitceoi; sed prsecaveadu cevillatioaes de *ner nudU* iahUibilitats, (qaod révisais·» aliqas aes» diei poteet et debet) et assa tepentis sabtrabreda iatollibllicste· eqatasdesdi cani iapedcabilitate.

• Coae. Logd. Π ia tons. prêt M. babstar: psaettisas» *de 1fide et u* (Bonsal psetiMsj todiais *dei mt definiri.*

▮ Malia· dkitnr rpunipgraai qua» seoMas ooaseaasa, m qai aavillsstar axaladi quiito» hoc aeatro oaaou aeMeaitate» preeril eeueaaw taieonus, sed t·»» aoa etia» Ipeore» episcoporum. Metae asctorts.

• ïaaesdatiouea· proposait, es» vsuisa loqaesdi de eede» oapite reeasaiaret.

Cosen. **smuL** TOMca LIL

› Bass uratio habita ass hit. sed sd Depstatioaeai de Ms isiasi set.

* S. Lso M. Sans. *Ut* is asslvers. *eme* Mssspt. ad pretiftesta».

omnino removeantur, praenotator verbe omittenda videntur.

Quae autem in eadem penedo addenda nxistimo haaosunt: 1 verba M boman aocleaiae et «rftttom ommtrnm, ut indicetur buiue privilegii finie, quo fit, ut haec praerogativa inhaereat petaonae Romani pontificia ratione muneris, quo huic fini prospicere tenetur, et aio excluditur quaelibet ratio privatae eiusdem penonae. 2 Verbum epeeMftter ut teetimonium pence fidelee a concilio reddatur de facto Chrieti a quo, ut ait sanctus Łeo in illud Lucae XXII: Simon Simon etc., specialia Petri cura aueoipitur, et pro fide Petri proprie supplicatur. 3 Verba *at oramaria* oosriiteti ordstrie *providentia,* ut ab hao ofiétêntia divina omnia removeatur idea extraordinarii interventus divini aeu miraculi, cum, eo aaaistentia intrinseca ait ipsi constitutioni ecclesiae. Quae cum Sit aedificata supra petram Petrum, hic ex sui destinationis nempe fundamenti natura, debet eoae semper et continuo indeficiens. Hoc, ne aedificium umquam concutiatur, necessario requiritur ab eiusdem firmitatis et stabilitatis lege, aeu a fide, io qua radicaliter consistit (quia rise fide impossibile est placere Deo) omnium visibilis ecclesiae partium coesionis ratio. Iti partibus nutem fide huic aedificio adhaerentibus suae ooesionie vis, seu assensua ratio, ea eaae debet, ut quamcumque metaphysicam certitudinem superet. Cum enim Deo credi debeat, certitudo moralis in fidei assensu absurda est. Atqui nullus Deo visibiliter credit, seu aedificio eocleaiae cohaeret nisi per Petrum, qui solus eet eiusdem visibile fundamentum. ' Ergo assistentia divina, qua solus Romanus pontifex redditur infallibilis, ut ei ex motive fidei credatur, ipsi ueoesaaria et propria est ex natura-loci, in quo in constitute ordine a Christo positus est, ac proinde ex lege ordinaria conservationis maximi, quod primo in hoc ordine factum fuit, miraculi constitutionis ecclesiae.

In linea autem 31 eadem pag. 13 -ib. B1S| adhibui verba: *rive doctrina divinitue revelata definiatur* et tradatur a solo Romano pontifice etc.. 1° ut unius eiuedemque infallibilitatis duplex exercitionis seu manifestationis forma distinctius exprimeretur, ac proinde clarius etiam distinguerentur et quae Petro soli, et quae apostolis cum Petro, ut loquitur Augustinus, vobis a reverendissimo episcopo Calvensi iam allatus, a Chrieto tributa fuerunt; 2° quia hic agitur de infallibilitate activa, quae cum in actu practice definitionis et traditionis doctrinae divinitus revelatae consistat,, hic actus in formula exprimendus etiam videtur; 3° quia verbis *doctrina divinitue revelata* tottfm continetur infallibilitatis obiectum directum, et ideo neoesee non est tempus ulterius terere in peculiaribus, quae oriri poasunt hac super re quaestionibus. Hae siquidem veluti in propria sede definiendae erunt, cum actum fuerit de infallibilitate ecclesiae, quae iam recepta est, et nunc statuere tantum sufficiat Romani pontificis infallibilitatem ad unum idemque obiectum eeee porrigere.

Eadem linea et pagina mutavi verba „capite ecclesiae" in haec alia: universalia *eocletiae magietro et confirmatore;* 1° quia haec verba proprius respondent iis quae superius in schemate adhibentur, nempe *rupremi omnium ckrietianorum doctoru munere fungens;* atque ita semper conservatur eiusdem sententiae substantia et forma; 2° ut pressius determinentur relationes, quae intersunt inter magistrum et discipulos, inter confirmatorem et confirmatos, quae certe aliae eeee non possunt, nisi relationes absolutae

› Lee. «itat.

iiidép—dnilias ot dependentiap, auctoritatis et fctbieeticaua, magisterii infallibilitor docendi, et obligationis, humiliter discendi at credendi.

Linea autem 39 [ib. B M], ante verba „Romano pontifici" adieci boe aliud *talo,* quia revera ipae personaliter solus est pastor universalis agnorum et ovium, fidelium et episcoporum ; est personaliter solus confirmator fratrum, apostolorum ; est personaliter eoius universalis ecclesiae doctor, et magister ab antiquis diebus electus, ut per os eius audirent gentes evangelium Dei et crederent ; et ideo patres concilii oeoumenici VIII simpliciter organum Spiritus sancti papam appellarunt '. Proinde oum omnes docibiles Dei ; etiam nos, incipiendo ab eminehtiaeimorum sacri collegii cardinalium decarno ad'me usque omnium episcoporum minimum, vias veritatis et iustitiae Domini ipae docet in eisque confirmat, dici non potest Romanum pontificem esse os eocleaiae quin hoc Richerium sapiat. Non enim est minister ecldeiae bed magister, vices gerens Christi Iesu, cuius doctrinam tradit, et cuius eet os, sicut universa ecclesia docens cum capite unita. Eius siquidem est ce, cuius est corpus; corpus autem est Christi: ergo et os. Et quqgiam os unum' est nempe summus pontifex, qui solus visibiliter, et intelligibili ac articulata voce agit personam Chriati in regenda et docenda universali ecclesia, quia ipsi soli sunt participatione communia, quae Christo sunt potestate propria, ut loquitur sanctus leo, ideo infallibilitas est utia sicut docet schema nostrum, quod ut aliqua auctoritate confirmaretur, adiicienda proposui eiusdem sancti Ixionie verba superius in adnotationibus recitata.

Ex quibus satis patet solum Romanum pontificem eeee visibile' fundamentum, principium activum et causam formalem infallibilitatis ecclesiae, quae tota ^visibiliter tenetur a Petro, sicut hic tenetur a Christo. Firmitas enim quae per Christum Petro tribuitur. per Petrum in quo omnium fortitudo munitur, apostolis confertur. Quoi! aperte tradit omnium sanctorum ecclesiae doctorum discipulus, doctor et ipse Angelicus his verbis4: „Ecclesia generalis non potwt errare, quia ille qui in omnibus exauditus est pro sua reverentia, dicit Petro, super cuius confessione ecclesia fundata eet: *Ego rogavi pro tr* etc." Profecto si fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi ', et verbum Chrieti per os solius Petri audiendum et credendum, necessario sequitur infallibilitatem Romani pontificis fundamentum, principium, causam esae infallibilitatis ecclesiae, quae una eademque eet ac illa. A solo enim Romano pontifice conciliares definitiones infallibilitatem obtinent, quia ipse solus infallibilis, et reliqui iure docentes per ipsum et cum ipeo.

' Ne timeamus itaque, venerabiles patres, verba *tolui* et *pereonalit* in Romano pontifice, quia n«solitudinem nec divisionem important. Christus enim personaliter solus est fundamentum,et oaput, nihilominus nec divisus est, nec solitarius, sed, habet ecolesiam corpus suum mysticum. Ita pafia personaliter solus est doctor universali» ecclesiae, et tamen nec solitarius est nec divisus a disqipulis, quos suo magisterio docet. Ipse personaliter solus, est caput visibile ecclesiae, nec ideo est divisus a membris, quae regit, et quae sub suo regimine suos habent proprios actus, qui quia cuiusque membri proprii, ideo non possunt esse iidem ipsi in· omnibus membris, sed ad

4 Aot. XV, 7,
• Caa. II, act. IU.
• loca. VI, 46.
4 Ia 4 disc tt, q. 1, a. ·.
4 Rora. X, 17.

enodem *liana* diriguntur, «t ordinantor a capita, oui «ont unita membre, at a quo hum vitam «t vigorem non «dum, verum etiam tunotioaea positiva destinatione et institutione in corpore legitimae recipiunt Non ergo Christus, et eiua Vicarius a corpore eocleeiae et a ecbola docibilium Dei divisi et eeparati sunt, sed'qui huic capiti et dootori non subeunt, hi miserrime separati, et divisi eunt a papa, et ideo a Christo, quia summus pontifex idem eet ac Christus Issue in veritate, in iudicio, in justitia. Unde qui appellant a Romano pontifice, a Christo appellant.

Repetam itaque, ne timeamus haec verba sofas et personolM, Chri^is enim non constituit ecclesiam, impersonate·» et abstractam, uti vellent Christi et eocleeiae inimici, aed personalem concretam et subsistentem in Romano pontifice, in quo solo eet viva, activa, articulata infallibilitas. Quae non tantum est verus et proprius catholicae religionis divinitatis character, quia Deus essentialiter verax et bonus nec B falli, nec fallere potest, verum etiam est sola formalis ratio fidei, unitatis, ac communionis omnium membrorum ecclesiae cum capite papa, qui solus eet tessera viva veritatis et iustitiae, et in quo solo ecclesia constituitur personaliter loqueris vice et auctoritate Christi Issu. Hinc factum est, ut nulla umquam nova definitio dogmatica--tradita fuerit tempore sedis pontificalis vacationis, val tempore schismatum; quia hisce in casibus nullum est in ecclesia personaliter recognitum os Christi vivum et articulatum. Quod si quae tentata fuere, ea ab hoc Christi ore certo cognito Romano pontifice vel adprobata, vel reieeta postea extiterunt, ut patet ex actis Martini V et Eugenii IV circa Constantiensis et Basileensis conciliorum decreta. Quae duo exempla sufficiunt etiam ut probetur Romanos pontifices charismate infallibilitatis sibi personaliter proprio vera a falsis secrevisse, cum utraque ab hisce conciliis decreta fuerint. C

In ultima periodo, quam de novo schemati aditciendam proposui, duo damnantur, ut patet, ğra santes erroree. Primus eorum qui dicunt non solum Romanum pontificem, sed etiam universam ecclesiam docentetq errare posse, ut de facto errasse obiecti limites excedendo. Huius erroris exemplum habemus, circa doctrinam ab apoetolica sede et universo episcopatu solemniter traditam de necessitate temporalis Romani pontificie dominii; ut clare videte eat in notis 41, 42, 43 et 44 [t. LI, 608-12| primo schemati de ecclesia adiectis, ex quibus etiam satis apparet huius proscriptionis urgentia. Alter error est eorum, qui docent, requiri eocleeiae eopsensum saltem tacitum, ut ordinationes Romani'pontificis valeant et obligent. Notus iam vobis est, sicut et nota ipsius damnationis necessitas, ut quaestionibus omnibus finis tandem aliquando imponatur. De his itaque, ut -lem promissae brevitati, verba ulterius non faciam. D

Venio ideo ad ultimam propositionem, qua vellem iit in schemate ultima etiam huius capitis periodus expungeretur. Ratio est ut huic etiam capiti canones adiicisittur. Hoc enim postulant et hitius Vaticani concilii agendi ratio, «t rei gravitas in praesentiarum adiunctis. et ipse fidelium sensus in doctrina tanti momenti tantopere dolendum in modum exagitata. Ip meis observationibus hac super re, quae typis editae habentur in relativa synopsi num. 80 [t. LI, 1024 o plures canones proposui, nunc vero duos tantum, nempe

Canon I. „Si quis dixerit, Romanum pontificem cum supremi omnium christianorum doctorie munere fungens pro apostolioa sua aucto· itate definit, quid ab universa ecclesia in rebus fidei et morum tenendum vel rejiciendum sit, ullo modo errare posse; aut ejusmodi daerota sive indicia per ssipea irreformabilia a quovis ciiriatiano, ut primum « innotuprint, pteao fidai obsequio excipienda et tentada non emo, anathema rit'l.

Canon II. „8i quis negaverit unam eamdemque eme vi pmtetontiae divinae infallibilitatem, sive doctrina divinitus revelata definiatur, et tradatur a solo Romano pontifice tamquam universalis «etesiae magistro et confirmatore, sive ab universa ecclesia docente cum capite unita; aut hanc Romani pontificis infallibilitatem. esse extendere ad unum -idemque integre obiectum.infallibilitatia ecclesiae, anathema sit."

Haec est, venerabiles fratres, fides mea, et ratio fidei meae, nam fides etiam suam habet ratiooasn et logicam. Haec est fides dioecesis mihi concrbditae, immo fides totius Sardiniae insulae. Cui certe fidei carissima mea patria debel, si Christiana religio ea quo pro infinita Dei bonitate 'ab apostolis Patro et B Paulo et lacobo praedicata fuit et a sancto Clemente papa primo eius episcopo nutrite et roborata, ac a tot tantisque martyribus proprio sanguine, qui eet Christianorum semen, custodita, .propagata et purpurata, usque in hodiedum, nec erroribus deturpate, ner schismatibus scissa, nec persecutionibus et vexationibus concussa unquam fuerit. Et haec erit fides, quae nos et nostras dioeceses salvabit, reverendissimi patres, a furore fluctuum, quos magna revera horum temporum incredulitatis et impietatis tempestas tanto impetu ab imis excitavit'. Qui enim stat io navi Petri, quae super hasce luteas aquas fertur in sublime, non demergetur, quia ille qui in omnibus exauditus eet pro sua reverentia Petro dixit: *Ego pro te rogavi ut non deficiat fide» tua.*

Caeterum, reverendissimi venerabilis DeputationiK patres, hasce meas observationes integre sapientiae vestrae examini ita committo, ut si non probaveritis ius vobis sit ad generalem concilii patrum congregationem eas non deferendi ne tempus inutiliter teratur. In eis proponendis stimulo conscientiae meae satisfacere intendi: nunc vero,- hoc adimpleto officio alterum mihi restat, acceptandi nempe quae a vobis certe meliora nobis provenient. (2 iulii 1870.)

M. *Marinetti ep. Porphyrienm» '.* ^minantissime princeps ac reverendissimi patres, ut doctrina de Romani pontificis infallibilitate magis magiaque comprobata existât, mihi videtur, in prima periodo capitis quarti esse addenda post illa schematis ..perpetuus eocleeiae usus commendat" haec alia verba: *nancti ßatre docvcrnnt* Revera horum, quos l)eue poeuit in ecclesia, ut ait Apostolus, paetore» et doctor». .. donee occurramue omnee in unitatem fidei, minime videtur mentio praetermittenda. Quod autem in suprema apoetoiicae iurtedictionia potentate. Ğuam Romanue pontifex tamquam Petii principia apoetolorum nuoceeeor in univeroam eccleaiam obtinet, supremam quoque magisterii potcetatem comprehendi,

' ¥iadicl «ait ⁝ Aafaetini qwoad doctriMa de iafaUibiliUte Bornai poatiici·, et propoait revtreadferime Deputation! pru roba· Idti taeadbtiuaem qaarti capitia. QaoModu jd ribi ia Metem venerit, ipea fatetur ia epistola ad loeepbwn Peaaler ooedlii ăeeretarie «haa die 1 iiHI, bto verbis: .14-oeat Mihi, paaceo esrelleatiMÎM doMiae, ad te Mittere ña eluam votaai eabeaitteadaa Depetaüoaî de rebec Mai. la ipeo ege de additaeaeto ĕ leetiâoaio aaaetoram patram ăp poaaado initie capitis qssrti mpmso Bornai poatiMs angisterio nagis ñagiaq· eoatraaado. Kt sam qtetaadasa vis·· ait, saaclan patres Aastetia». praesertim nbi «aetam Cypriaasm Macto Stepbaao entreüeeatem excusât, fare. tbeeiK postitctae ƀarraatia nihi is areate. resit aaaoti patris Angtetial doetrisam bac de n eaa ie lues reposer,. Id qsod ego, ai tailor, obtiaai la boe bsinnsodi veto atsenqso exarate.·

Mφl patrerdocuerint, iue eata^aMMs.M^

'eam diia^rimim << aMiidwi

im quadmmotam Cyprianum aaa^to 8te ihiq

fee·»··' ~ '

•t dMtia, m Cyprianum om contaminabant, fo yt» contaminare peterent non amvïêâTeod.

'axodsaverit, p » Roareai. pontificis mtdlibilitali; ego^ qai Uo·^ minim·· mt> gius ortfuse et schol^eeee glorior,Muwtipatr» W de)» doctrinam ' au in luce re^oMroooaabar. >. ‘ *

t Kxocdimur,- statum, qoesetioù» _eapoaeedô ' ipai· sancti patris Augustini,verbis, quae prostent in libro de «ateo Raptarem?cap. U: „E&e ^PMrasit, inqjit, ooo^tempdre, ft» •IHs'qui divans sectiabaat; duo . orant: emineotlseimaram cooleûaram Ropsanae ecilipst et Carthaginqnsk episcopi Stephanus et Cy^qui·sos? ..Consurtudo illa, quae opponebatur'Cypriano mus, ambo iril ubitate catholica constitfati, quorum Stephanus baptismum Cbrisliln nuild iterandum asse censebat, M hoc facientibus graviter sheoenaqbat: Cyprianus iutem in hoeresi vel schismate baptisâtes, ' tamquam iron babeolea baptismum Christi, baptisan- B dos in ecclesia catholica existimbbot Multi cunuillo, quidam eum isto etiam sentiebant, utrique eum eis in unitate čötisistenje· Ergo prima fronte videtur Augustinus in ea fuieoe opinione, ut Romani pontificis sententiae possit qui» contradicte abaque eo, · quoi ab unitate ecclesiae deficiat. Idipsum confirmat sanctus doctor in lib. V dr Rdptwmo' cap.«17. de Cypriano dicens; „Quod liberum illi fuerit propugnare suam sententiam, antequam controversia ista per plenarium concilium definita emet." Ergo irrefragabile oraculum non in papa, sed in concilio Augu· etinAs reponere videtur. Neque difficultas diluitur reponendo, Stephani decretam ilon^ftiisae ex cathedra. Ex cathedra quippemre «M decretum, quod · eummopontifice editur in eausà'fidai. ab omnibus observandum sub" anathematis interminatione. Huiusmodi vero fuisse, quod tulit Stephani» in causa fidei, qualis ea est de non baptizandi» ab haereticis valide C baptizatis, asserit Augustinus his verbis: „Cum ergo Btephanus non solum non baptizaret haereticos, verum etiam hoc facientes, vel ut fieret decernentes excommunicando esse censeret... tamen (subdit sanctus doctor) cum eo Cyprianus in uriilatia pace permansit." Ergo iuxta Augustinum potest Romano pontifie^ ex cathedra loquenti abeq|ie catholicae unitatis iartnra resisti.j

Adde, quod Hipponensis episcopus ita lib. II *dt Baptimu* cap. 4 professus fuerat: „,N« noa ipsi tale aliquid auderem.ua asserere, niai lyivtrsae eocleciae oonoordissima auctoritate firmati: cui et ipoe (Cypria- ? m») sine dubio cedelpt, si iam illo tempore quaestionis huius veritos eliquata et, declarata per 'plenarium concilium solidaretur." Itaque nosudsi in unanimi . consensu ecclesia· et in concilio supremum fidei ðre cujum Augustinus agnoscere videtid-.

Aat prima fronte, ut dixi, ita videtur; veram D gea ita re Ineliu· inspecta. Et.in primiumpmpdgaare . tendum, quienam fuerit sancti doctoris scopus in eitatürtde Baptismo libris. ‘Illum autem ipse patefecit ita exordieos: „In hoc opere adiuvunte Doiqino suscepimus non solum ea refellere quae do hac re nobis Donatistae obieotare consuerunt, sed etiam de beatissimi martyris Cypriani... quae Dominus donaverit dicere: ut intelligent omnes qui non studio partium caecati iudioant, non solum ** »on odiuvari auctoritate Cypriani, sed per ipsam mgpime šubvorti.' Id autem evincebat Augustinus ex quo Cyprianus, liret ia consuetudine rebaptirendi inhaereei et «hiemate boptuatoe dissentiret a Stephaao, tamen eam eo in unitatis pace permansit, (ateoa quoque, non baptiiatoe gratiam consequi *propter* mafiotem soeiessoe. Vide Augustinum lib. Π de Rapt. cap. 14» Vere itaque

coiefioti traditores?..', Quare,voq' ěrgosoporasti·? Itaque scopus Hipp^oetuis antiêrifis est ex ips· Cypriani auetoritate iefcB»> Donatistbe, qui qubtprne- textu, ne a m icU oontaihinarentur, echiaipa : nuUatenus vero exinde supremhm doeeodi in Romano pontifice Ube-£\ *^c(are. Quin ii sancti Stephani aententiam *fff* pateilft' tuptur, praesertim lib. V de Rqpf. cap. ia-ifi-'

ab eorum (àpoatolorum.) traditione ^xordium sumpsisàe>e^adends est,.ajout sunt mulla-quot universa tenet ecclesiaj et ob boo·ab apostolis praecepta bend creduntur, quomqjmm scfcpta non reperiantUL·," 5

Eocur-i 'ii, Čyprianum Stephono obii ? Respondeo in prini», ^tmnullo· olim rum Mimrio, ac nuper cum clarimiinh Tissani huiusmodi inter saqftum Stephonum et aarpZ tum Cyprianum contectionem a Donatiatis confictam putare: atque ad id suadendum" plura ex sancto Augustiiio citare loca. Iuter caetera haec ad Vincen- . tium ipse scribit: „Quamvis non desint qui hoc Cy- , prianum prorsus non sensisse contendant, sed sub eius nomine a praesumptoribus atque uieudUcibus fuisse confictum." , . .

Sed quamvis nos cum plerisque omnibus hanc controversiam uti genuinam recipiamus; ('arthaginensem antistitem in regqja veritatis w postea correxisse, Hipponensis episcopus non uti certum quidem, attamen uti verisimile admittit. Ne plura concocter, illud ex lib. 11 *At Bapt* cap. 4, proferam „Quia profecto et uni verum dicenti e< demonstranti. posset facillime consentire tam saliit» anima, tum pacata: et fortasse-factum est, aed nescimus. Neque enim omnia, quae illo tempore inter episcopo» gesta sunt, memoriae litterisque mandari potuerunt, aut ' omnia quae mandata sunt novimus.'

Insupei>dato quoque, quod palinodiam min^pwinerit t'arthaginensie antistes, eum maculam purgasse, doctor eximius aitpluribus in locis, ita lib. I cap. 18: „Quod ergo ÿte^vir aanctua de baptismo aliter sentiens quam ae res habebat, quae postea pertractata, et diligentissime consideratione firmata eat. in catholica unitate permansit, et caritatis ubertate compensatum est, et passionis falce puqgatuiu." Ergo Augustini» purgandum in Cypriano recognovit errorem . in eo, quod'sancti Stephani sententiae obluctatus eit. Propterva eo^eo quod Cyprianum excusat, supremae docendi auctoritati Romani pontificis egregie defert.

Sed quomodo dCfdrt (insistitur), si post JJtdphani/ deorbtum Augustinus asserit, liberam fuiswZNpnasuam sententiam, antequam controversia per plenarium concilium definita enet? Respondeo, quia, .ut patet M ipse pontificii decreb forma: *Nihil* teaovetar mees quod traditum est, agebatur de consuetudine ecclesiae a maioribus tradite: „oonsudtudinia robora (sunt Augustini verba lib. II de Bqpt. cap. 9) tenebatur orbis terrarum, *et haec •ole* opponebatur inducere vohmtibna ‡uvitptem, ' non poterant apprthandere ‡eritatem."· ' Iuxta quae nedum aanctua doctor ait de consuetudine disceptatum fuisse, verum et solam consuetudinem Cypriano fujese a Btepbano obiectam; ideoque illum obstitisse, quia in Africa invqgta fuit consuetudo contraria; quaenam autem essrt censenda universalia ecclesiae consuetudo, nandum innotuerat, donec fuerit per plenarium concilium declarata. Hinc loco mox citatosubdit

Proptare» ipse dixit, Hbsrom fuires Cypriaao pugnare suam asntsntiaid, antequam controversia wta per plenaripm concilium esset, definita.

Exinde quoque colligitur, 8tephani discretum vers non fuisse ex cathedra, vd aaltem uti ex cathedra latum fuis·» a Cyprianojkusque oolHfcu inteUg-tum-Qdamvis esiim HtephaiioZptime perspecta fusrit quài-«tionis fudiraldaptiMndis haeretici quae in se est' prOTectq dogmatica; ac propterea ia ooatranentiehte··anathemd quoque fuerit minitati», tamen ab eo vibrando abstinuit, animadvqptens, qiiod ab illis uti diaipliiiari» res habdietur, interpellate quoque Dionysio Alexandrins ob id, quod illi, inter dogma et consuetudinem discrevimenti Hitw sola J» consuetudo,-ut Inquiebat. Augustinus, qponabatumA inducere volentibus novitatem, quia per id sperobat\B summus pontifex etts' revocare ad veritatem, quam tune nqn poterant apprehendqre. Ita, inquit sanctu· doctor hb.VI de *Bapt.* cap. 1, ista quaestio contra veterem consuetudinem disputationibus salva chari5 tale atque unitau altercantibus discutibbhtur. P'

ïvhxqua in re, nempe it\ re consuetudinis subdit Augustinus «nec nos ipsi ecquid tale auderemus »»-re, nisi iiuiveraaa ecclesiae concordieimA auctoritate firmati", quud si in huiusmodi, in quibo opponitur tantum consuetudo, ipea plenaria concilia saepe priora a posterioribus emendari asserit «anctu» doctor lib. II de βηρi. cap. 3, cheque eo quod per id conciliari deroget inerrantia»; neque pontificiae infaliibilitati in dogmatici» decreti» derogare censendus est Augustinqs ob. id, quod excusaverit Cyprianum ee opponentem Stephanb- in quaestione consuetudinis, et in re, quae ab eo et collegi» sui» disciplinari», non dogmatii-a putabatur.

Audigmus nunc Augustinum, ubi de dogmaticis Romani pontifient decreti» loquitur, in epist, 190, alia» 137 ait „In verbi» apoetolieae «edis tam antiqua et fundata, certa et clara e^t catholica fides, ui nefas ait do illa dubitare chriitiano." Ne autem inter sedem «edentem, vel inter, pontificum seriem, et pontificem pro tempore fiat a Gallicanis distinctio: «Numerate (addit in psalmo contra parta» Donati) vO ab ipsa Petri sede sacerdote», et in illo ordine patrum quis cui successit, videte. Ipea (nempe Romanus pontifex pro tempore existent) eet petra quam non vincunt superbae inferorum portae." Sed clarius quoque- Romani pontificis proclamat infallibilitatem in lib. II rogfre dngs *epitlolat Pelagii* cap. 3 inquietis: ..Per papae rescriptum causa Pelagianprum finita eet: totoque orbe poet eius damnationem damnati sunt: ac litteris Innoceutii tota de hac re dubitatio sublata eet." En iuxta Augustinum causa Pela- D gianorum non^ob concilia, quae de ea habita sunt, sed per popae rescriptam *finita* esi.. Ergo iuxta ipsum papa, quatenus talia, eat per se in deuretis dogmatici» infallibilis. Hinc addidit toioqwe *orbe poet eiut dam· Mliovo^amuH* «ust, ntinpe ante papae damnationem orbis in cauaa Pelagians suspensu» haerebat; ao adeo ut Pelagftte in Hieroeolymitano congressu et in «ynodo Dioepolitana indicatus fuerit ab haeresi immunia Ergo indepenedetiter a consensu episcoporum seu ecclesiae Augustinus 'tribuit Romano pontifici irrofrBgalqJem auctoritatem, ita ut per eius littera» «eu decreta tota in religioni» causis dubitatio auferatur.

His adde quae habet sanctus doctor *tract. 30* M /ommem: «Petrus quando accepit clavea, ecclesiam .«anctam significavit... cuius (addit eoorr ia

cmmmt Rocmawb tfftjjnwiin oîrriiëwin ïœpτ wtet propter prieMtem/iatn amnio eccWM P* 4pgativa ei tamquam dapiti convenit Si ïgo «adama in fide at «si iqfallib&s, talia W <}uoqaa e> Augustino na pontifex. '

Hiac factum ^Ét, ut tneologi Augtistipbnses, «anati patria Augustini doctriaaMr sectante»„ pro Romani pontificia' infallibilitate iugitsrsteterint. Neoaeteaa» memorem, Augustine» Triumphus ăcademia (Pansieusis.doctor, non ŏbstant Gèrsonis çontrarja aue-^toritate,' asesrere,/uti^animadveitil qupqûe·4}ivu» Alphoosus de'Ligorio, non 'dubitavit in-libro *de*, potsstide.retdMMe haeresim eese, CMquid de fide papae decernenti^ non adhaerere. 'Clarimmus autem Berti, quem auctorem prô textu in theologicis disciplinis pa·-' sim'bchola Àiÿuetiniang secuta est et sequitur, hane lib- XVII cap.5 adveratqi lanssniaao» vindicat. theaim: «ludiviimi Romani pontificia de factis dogmatici» eat omnino infallibile Libro insuper XXXI cap. 33 defenditur ab eo haec num. 8 propositio. „Ex, qito beatissimus: Cj^irianus decreto aancti Htepbani obluctatu» ait, nequit ipde labefactari Romanorum pontificum inrebu» fidei vel morum iudicium'irreformsbile." Ibique omnia, quae celeberrimi» auctor Dejearionw decteOttonis *GaUicanae* congerit contra pontificiam inerrantiae praerogativam argumenta. invicte solvit sancti patris Augustini potissimum testimoniis a as allati», agregieque discussi». '.

Itaque eximius eocMsiae doctor sanctu» pater Augustinus, et cum eo eius «remitanus ordo ac schola una ftecum suffragatur Romani pontificie infalli-l^itati, etiam atque etiam profitendo: «In verbis, apostolivae «edis tam antiqua et fundata, certa et clara C est catholica fides, ut nefas sit de illa dubitare christian·."

Cum igitur sanctu» paler Augustinus ac caateri ecclesiae doctor»· faveant apertissime Romani pontificis ex cathedra loquentia inerrantia», videtur ad ipsam magis magisque comprobandam huiuanWi additamentum initio capitia quarti constitutioni» dogmaticae de ecclesia Christi «In suprema ste." esae apponendum supremam *rpexpte magieterii potaetede» comprehendi, haec nancta neden mtptr lemit, pepetwu rcakniae wnu comprobat. nancti putre»* de- . *ruerunt,* ipaa *oecumenica concilia tradiderunt.*

Haee'omnia. cminentiyiime princeps ac reverendissimi patres, humillime sublicio sapientiMiino vestro iudicio.

37. *A,nonpmu».* I- Eminentissime pater in formula, qua definitur infallibilita» Romani pontificis, post, vocem «doctrinam" prorsus addendum: *namque omnibun fide divina erodendam proponit.*

38 *Dechatnpt bep. Mechlinieneie.* — Nous sommes venus, mgr. Stein· 8. J. et moi, pour conjurer V. E. de vouloir tien ne pas renoncer s la parole, et proposer la formule suivante, non en sou nom, mais au nom *de ptueieure pint du concile* qui ont renoncé à la parole.

«Romanum pontificem quando «r ootAqhe loquitur, id eat, quando'ex plena sua docendi potestate supremi omnium Christianorum pastori» et doctoris munere fungens^definit quid in rebus fidei et morum ab univena ecclesia tamquam do fide tenendum, eel tamquam fidei contrarium reiiriendum «it, vi aaeistentiae divinae ipsi in beato Petro promissae, errare non posse. Non ideo tamen intendimus Romani pon-

* tkKMM fk Aφ^φγμ βμι' Kmmnhmi' pwMtifii dun ex MdwB jdnitvdHwi deotariuMf dtl et aaeribaa ab universa «ocHdJUMidm iudirio.ta dafimt, huiuamodi iudicia, sicut pftora, «t amo irroformabilia ama,' et ab omnibua ohrietifidafibus «a carritudiae tenenda qùa teneri debeat domata msmOÜ| generatio." te

MÎSüwtyiMî * Eminentimima priacepa·, eoqueste caqpn, ni fallor, theaiogôHm JfoMriaw aeaformis, pluribus difficultatibus,obviem iret; idabque. illum eapieqtMrimo vostro indico submittpro audpe: ,,8i qui» dixerit, Romanum pontifimm, quando, ax cathedra Joquta, définit ea quae de fide tonanda eunt vel tamquam haeretica raucienda, ărtat pomoΛ ipeum circa caetera quae fidetÿ aut mores spectant ea non pollen infallibilitate, qua geodqf ecclesia (qup Christus vsxiesiam suam ornatam eme voluiQ; anathema eitl tr . * '

Hi» aut exquisitioribus verbis redigi poteet hic canon, m* etiam reiici, dummodo eqwneotiae vestrae tamquam grati et obeequentisaimi animi pignue remanent.

B·. Dupmdotip ep. Aurdianeasw. · Monseigneuÿ, le porteur de ma'lettre me dit que voue roules bien me demander un second exemplaire de mm deux amendements. J'ai l'honneur de voua les adresser.

Veuille» agréer la nouvelle expression de mm bien respectueux et dévouée hommages.

Auriea-vous, la grande bonté de me donner les cahiers contenant Ira amendements sur le prooetafln, le 1 ··. le 2 * et Iç 3 · chapitres, que mon sheence du concile m'a empêché de recevoir.

fc

Cfput de eupremo Romani poidifieù magielerio ad tintai BtUatum d eancti Antouim ortAiepicoops Florentia», euiw *doctrinam* «toa secus ec Saurii-Mem magno m pretso bahnenmt marioqne leudihn celebrort mumsm *pontifical.* ,

In euprema autem apcetolica potestate, quam Roman pontifox, tamquam Petri principis apcetoloruqn successor et Christi vicarite, in univmeam «rolesiam obtinet, supremum quoquh oomprebeodi sacri magisterii ins et officium, hate sancta sodas semper tenuit, perpetuus ecclesiae usus oqmprobat, ipeaqoe ronciliÿ oeoumenico tradiderunt. \

Ille eet enim, quem tota vmamada antiquitas »ummu laudibus exornavit, ut patrem patrum, dectorem *jkxiorm, crthodonae et imaaniatM fides* cofomnam et ecclesiae aatboMom fimdamsatum, -supremum pastorem qui crée *patri* vicem perit*CMfti, netd cadert* epütoope ^scem aportaformtl sub Orirto, rt vicem *CMRi* «ob *Patn; .pRrittea Mu* mdis «utirtitem, sn qmi beatae Prtna adhuc' risit *at* op|Mi trinae oomMere fontem mrftas *anAigit,* «is quo rivuli JWvteMIt tBMMFMMI *MMNNI8 fffF^eRtà*

Umie oum Florentiao oonoilio profitemur: pontifioem Roamnam, vanam Christi viaerimn, totiu··φM MoloHÎM CNfrat-M <MttBÎlOMI ohfiftiBBef·· JMfcMÎR W dOOIONn eSWrter·; ft M| Wn^NI PftfO pfltNMMÜ» regendi te gubernandi univetmlem «dtaiam a Domino ooetro Issu Christo plenam pofootatam tiuditam ease

Hine, sacro approbante concilio, detorno rt tam-

i fMtMvttarifiMB fKMiUWf Ab Netam.
f . - '.Rdrt^ii tofo a» «mW sMmterpm «e « MB Mb

ito

«uh,-'qtettari|M
Asadm riwate dMta M* 4!
%M oomAw dfobnr tteqneod^oasufontofieem aril·^ «rii; vi anrirtasrtiA.diriM^tpai gna jbm^afo pmrtdiamo, tdMario poeae, cum * utaua «onadiio tofertt-ñ>o et tqpoirew adiutorium eooJmiae.univemhe (meo: tatape *agtttiiio et* testimonio[«»«: «mseseul teriselarum, eivè: socieeige mifowaefc^^ea· cuius ooooομμμ [ul. ooooμμ] et; traditicoeab^postoli» poospta pendet, [ol. pendent' Wproeoipue -regula''fol., detÜRioum] fidei, supresm/omniutiK rhrietianorum doctOne munere fungitur, et pro auctorifote suaepy, Malice definit quid, ia robus fidei et morum, ab univena eceltoia tamquam Me fide tenendum, vel tamquam fidei contrarium reiiciendum eit; et eiuemodi decreta «re iudicia, per M> irreformabilia, a quovis christinno, ut primum ei ihnotüerint, pleno fidei obsequio suscipienda et tenenda eme.

8i quis autem huic nostrae definitioni contradicere (quod Ðeu avertat) praesumpserit, sciat m a veritate fidei catholicae et ab unitate eceleeite defecisse. .

b.

Ca^nt de supremo *Romanorttn* pontificum maotsterio eeyadiim ifelcbiorem *Cano* Brilormiuum mnedictam *XIV;* (Tregorium *XVf* \

Priusquam Christus proficisceretur ex hoc mundo ad Patrent, collecti» undecim apostolis revocavit in memoriam sibi datam omnem potestatem in caelo et in tpna, iumitque ipsos ..docere omnes gentee et<baptisare, docesgee eoo servare omnia quaecumque' mandemet illis": folieci^'et^m solemnem promissionem,

? 'se cum illis, milgistrie et doctoribus universi *genere.* * humani futurum „omnibus diebus usque ad oonsunrv mationem saeculi". Qua nixus pollicitatione. Apostolus appellavit ecclesiam columnam *et firmamen* (um veritatis

Ut autem inter caelestis regni principes, doctor», et iudices, ordo certus unitasque servari posset, singularia Petro spopondit Christus privilegia, quae ipsi, post resurrectionem, etiam reapse contulit, tamquam principi collegii apostolici et ecclesiae capiti et interpreti.

Si enim ipeo, lapio angularis et petro, aedificavit ecclesiam super *fimdamentmn «poetolonon* et prophetarum, ille idem dixit Simodf Bsrjouae: Tu *rt Pe tn» et imper hanc petram aedificabo erviteeiam meam* rt petons, *inferi mm praevMmnt adventu eam.* Similiter, ·> universi» dixit: *Qvaectfm9"e'alligaveritis* sn terri» eruat *ligata et m radie etc.* · Petro reorsitu er t prius pollicitus srt ctoess *regni cadorum, ut quod eumgue Rgavorit tapir ttrram di Hgahun* d ia *cari»»,* d qaod&qnqtte seteeril auper terram eit colatum et sn «oriis. Et domum, si Spiritus aanetus posui/ ep» «copo» regerv eooiésiam Dsi; ut singuli suum pascant 'gregem, et uaiverei «um Petro totam eoelmiam i» solidum, un» Petro, poet triaam amoris significatio-

i ffci g, AxMftafe
• *09* Mh KMφMı MK VX.
• Re Bemma imMie Bb. IV, mp. T et siesta «gistoia *at* (tamta Vltt spei Bsmr UagMtam lotoses). HM. esagr. to otoBBa M H, mg..M. ' À
< huMri «nota rtomemmm De mteatata m ·Bb. I sap XIffl, aun. S rt B.
i ΦAμ AıÄAIβ ffit -(ϸ4A> BfHiei·» ѡ Ambi ΦM0β Al IffjrilMi*fMtf if 4MMβMβμ^ *tit resta, «toro* .terete'pteeiuB « iiiuiiiftiuto, am. V, sma » rtaaq^aa^mVitaB.

«

'T

«aribMMfe:

tantiaiMidivina oodanaaoeoatitutto mntari-'noa par· ait, torn oonoilto Hanmttoo iterum dpttotorea; ,aané·t·» apoatolioam aadam et· Roaaapum poatifioton to rtnivarram orbam tonare primatum, et ipaum Romenuta pontificem «neatmomm «eto baeti fitri principi· apostolorum, et varum Curiati vinarium, tottagque eotdaatoa capu^'aTür^uum ehrtattaamrum patrem te doctors·· exitope, «t ipai/in.beato-Fatpo, paaoandi, regendi^ ao-gubernandi.vnivuraahm eodiaMor s Dot· adno itqatro Igau Chripto plenam pdtoatatom traditam «BBe.quamad^iodumietiamafto.geetia oecuiMnicorani conciliorum et in sterisoanpnibua čontinatur

Sieuti autem universa ooohnto firmitatem mam, in preadtounda et definienda veto fide, habet a promis- Monibue divinis, ita etiam, cupi bantu· Patrua eiuaqne. auooeasores, – qui^ut caput a corpore at ^tmdatnantum ab aedificio, numquam ut «parati ab ecclesia ex- cogitari debent, · omnium Christianorum doctori· et cocleaiae interpretis fungente· munatu, fratre· in doctrine divin· confirmant,.aolemni doereto, in rebus dogmaticu^M moralibus, vera dinernunt - fplaia, xuper novas apt ≪ antiquo renovata· haereres iudicium ferutorenptetuum, quod in oaelia return habeatur, atquripaa conciliorum, acta approbant out rescindunt, hoo donum lion ab ipsorum pariti· aut diligentia provenit, sed a Christi assistentia. Neoaa•anam hanc tamen diligentiam, quam ipsa oecoumonica concilia omittere non poaaunt, «t Romani quoque pontifices praestare tenentur: in hoo enim idem .eat et pontificem et conciliorum offieium', neque enim Christus ita ecclesiae doctors· assistit, ot eoe ab operando c« inquirendo eximat, cum ipsius «auctantia uon sit revelatio neque inspiratio. Ideaque summis pontificibus nefas eeset tentera Deum1; «ed contra, cum definitiones de fide pendeant praecipue ei apostolica traditione ot ecclesiarum consensione·, utramque ipsorum est et inquirere et fideliter exprimere. Illud autem testatur historia fieri, adiuvante Spiritu, sancto, sive consultis pastoribus et dootoribus, sive convocatis etiam, «i.iu rebus gravioribus opus fuerit, conciliis oecumenicis, aut interrogati· sparsis per univursum orbem episcopisJ.

Neque vero caeleste hoc privilegium *pertonate* eet, aut absolutum, sed primatui eodesiastioo adliaejene. nec ab ooclesia separatum. oertisque' conditionibus obuoxium '. Neque ad omnia gesta et dicte Ronuuioruin pontificum extenditur, cum ipeimet se aut decessores su« in ecclesiastic» regimine aliquando (isocaeee confessi sint^; se ut doctors· privato·, ut episcopos Romanos, »el patriarchas Occidenti·, errare poese scripserint, atque ipsorum', aliorumque testimonio constet em ad singula fidelium at spiacoporum interrogata,'quaestiones non semper qnssi dogmata fidei definire vsUe', sed saepenumero secundum vigentes auo aavo opiniouss ťeapondatq

1 Grsgsrtas XVI
• BMhrata·· de Issa (Mt
• Ums tM.« ataxtaa ta apte.·! Ossssat,VUL
» Qram· xvi j
• PaatoaHi Π «a tavsatitarisi Batotoaas VI ta lato, ad aastia· Charigata·; Ctonmt XIV ta aptauta U «aad. XsaaH de sayarsetoM astetatia lase; Hte VII te rapts»tau VsatsHavisasL
• laasssattai m, Baaatastaa XIV. Ongsates XVL
' GmgetosXVL
• ©tfftotÎKM IikpM tt tiMteta 41 kpàVÎMM *i·*
a AltosMoa Uguias ta pratot. ad tbeal awata·; baaamto· IO te teeaataU Chataotol W tedhwtta Vldtadas sastae aiae iliapataaa adtattetoet ttettomafo utaatM^mhaMd indicto «m «imita· auWâ naaattop·} ttaaar- 7
φMNHite, takifâieBk 00 ŵ·
tinaantar, errorearê «idata dootrioM opposite· pari – ' aolamnitato ptoeeritaukL· .
CMŒOei·' fife fMÎB 4Bμ >M[MNI

«oetoMenmt iaattaaemo, ƥmte «piet/«eu efficio *ftegite M^ritei#* *.frtîf^mm ta toe-.:* trina cbriatiaM, gUM /idim et morea domptoctitir, «t Λ aodaaie tagmaénto eéaiodtor\ ant OWN 00M" nauaa ^poaitom a devitumitotipoi0Khie preeaereotaa, *lentMtieM* ťupremaa «t deftatowmtfari da *Mqrticv* baarmibui .
daatitai ", •t ťηφηN ΓAγμ A' '
grer ili torerem tutors qneet; «tofAemx «at.

*1. *Bnaoord* ep. CaMtontwtoe. — Veniae io· quendi do capite IV tcbetnatia ito primatu Romani pontifie» libantor renuntio, nimiam propter, deiatigatidnem revsrandisaimonim patrum et meam; aad aaquaôtom humillima propono amendattouem:

_£otmn omnino *grèetemMgte atgni* A tnfoto MMtot\RoMtaatpapfiftcw, 1' quia doctrina, aiouti exponitdr in achamnia, nac aat firma M probata, nae probari^pMtet sivs Soripcuru ancre, sirs traditione; 2· quia diaoutaio do hacce doctrina permulta iam mato' procreavit in eccleaia Christi. et solutio qualiacumqoe ait, to pnwaenti tetepore schismata, odia «it pectar- procreabit,

SS. (Jtolbert «p. Vqptaeeaata. ⊢ Hie amaJito'' omnino ot veniae loquendi pariter renuntio pcojgar * eaedem rationes. / 5-T

. '··. AwoagHMM. ·- Declaramus autem quod eaHh /et semper consensus eoeteetoa aut praecedet «att AMta· comitabitur aut subsequatur decreta fidat Reaaato·pontificis, cum eocleeia a petra supra quate a Ohria^o : (fundata eat numquam reparari queat; nec fieri poaatt quod Petrw per o· successorum aliena àb üa, quae to magisterio eccl«iae universali cqntinentur, credenda proponat.

*4., AaongaMS. - Formula infallibilitatia pontificiae desumpta ex sancto Alphonse de Liguori.

Sanctus Alphonsus in Ttao/. aaor. lib. 1 trate. 3 da legibus, diaaart. da infallibilitate papa·, baeo babae „Oum papa loquitur tamquam doctor universalia, definiena ex cathedra, nempe ex potaatata suprema, tradita Patro, dtoendi accleaiam; tunc dtoi-

OhrisMaam Lap·· ritowa taspatea piam eaadiasta aalteli at AdtoaateMMaü asldsad steieltari aanaamaM, aat radiivM

Miwli imi
* SliMClpIftB MMU M M^MMMT ⊕**** 41 lAltl· Mpf ■·
• VldtoM emat earn· bataaaa, qam Miatotam attat
• Biegartaa XVL T '

* Oaagaatoa XVI; Bsbwsfaaa te Bam. paat. À. IV, eag.V; BaaadtataaXTV tecaaaataattanaaktft.1, «pda, aampath icfirt Mtoaa V ta alttoe «aadtoris, pra'laamtoatliai a m WdiKjreataMlsm ioHata· psattdto tataBMe earn, et baa aaaa *datos,* aad«MU ri^sadiM peateMatam VJeseaamsata · ·t daetebep priiatam, ad psepaeraa altaamm. aantHMlaa
******9
' » X narnaa ·< Gragarta» XVL Xtoato jtteio asapaaaai, ãa papa paapsait mrntehau.

-Γ-Γ-

di» omnino infaUiHMi ·«·».“.■

Inautando verbi» sancti, «io Maiuagi pomnt *ior-*luula: .JHino, sacro approbante ooŋoïβoζ dotemus «t fidei dogma esse ttalaramuq, Romanam poatifioem. cum loquitur ?tanMpmm doctor univereMis, defiAians. ea cathedra, oetnpe ex potestate supretna, tredifa .Petro, docendi eocleeiam, in rebus fidei et'poruta decernendi·, vi amipteotiae SfiirituJ aehoti, «eae omnino infallibilem."

Haee formula omnibus placare poteat, utpote a viro non solum doctissimo sed etiam seaotissimo dictata O longa diftertatione deoioqatrata, atque a pluribus episcopis expretae qi^mite in postulato pro definitione infallibilitatis pohtjficiae.

35. *-D'Avàmo ep. r'alvetu^t^—* „Romo^um pon-.tificem cuni ex cathedra loquitur id est oum supremi omnium Christianorum pastori», et doctoris munere fungens doctrinam de fide vel moribus ab univerm B «cleaia tenendam definit, per aasistentiam divinam ipsi in boato Petro •promittam' ea infallibilitate pollere, qusi divinus Redemptor ecclesiam suam in definienda doctrina ile fide vel moribus instructam eSse voluit: ideoque huiusmodi Rbmani pontificis definitiones esse ex seee irreformabiles."

3 *Héfele ep ' Rnttenburgenei»* - Plane accurate de solo capite IV verba faciam. In primatu summi pontificis supremam quoque magisterii potestatem contineri, nemo negat, et absque omni haesitatione subscribo, tribus illis formulis, quae in capite IV schematis nostri laudantur et ibi tribus conciliis oecumenicis, Constantinopolitano IV, Lugdunensi II et Florentino tribuuntur. Quod noti omni iure id factum fuerit, iam ab eminentissimo cardinali Rattacher monitum est.

Hisce autem formulis assentiens, consequentiae, quae inde deducitur, aissentiri non possum ; nam ex 0 i omnibus, quae in formulis illis afferuntur, ea infallibilitas summi pontificis, quae.in schemate adstruitur, plane non consequitur. Ideoque ultimam para·graphum, quae pag. 13 [7 A ; verbo „Hinc" incipit, immutandam esse censeo. In eamdem sententiam indurui. si in prooemio schematis lego, doctrinam de primatu secundum nntiquam atque constantem universalis ecclesiae fidem proponendam esse. W revera faciendum erat : in iis autem quae in ultima para-irrapho capitis IV dooesi^r, antiquam et constantem ! universali., ecclesiae fidem non invenio. Ignoscite, si ingenue profiteor, antiqua documenta ecclesiasticae historiae et doctrinae, scripta patrum et acta conciliorum mihi bene cognita esse, ut eum Horatio dicam diurna nocturnaque versata manu, sed illa doc-. trina, a reverendissimo domino episcopo Moguntino *Citratheoria* nuncupata, mihi ibi non obviam venit.

Ideoque et ut impleatur promissum in prooemib factum, et ut simul consequentia concordet cum praemissis, sequentia propono:

„Hinc sacro approbante ooncilio «foremus et tamquam dogma fidei declaramus, in primatu Romani pontificis etiam supremam et plenam magisterii potestatem contineri, ideoque illa eius dsoreta in rebus fidei et morum in quibus supremi omnium Christianorum doctoris munere fungens, seu traditione ecclesiastica seu consido et adiutorio totius magisterii innixus, pro apoetolica sua auctoritate definit, quid ab universa ecclesia tamquam de fide credendum vel tamquam fidei contrarium reiiciendum sit, vi assistentiae divinae, ecclesiae et ipsi promissae, ab orrore imiritinie, infallibilia et irreformabilia a quovis vlutolMU.0, ul primum ei innotuerint, plent» fidei QO« tMM MItttiM· ttheMtjl OMfiÎM OCNtfitS poterant Qmb ^ayriàfa propono, sent ilia-verbe adiuidrio toti·» MggMsHI ftetisw. Kst» vt videtis, formula sancti Abtonini paalulapszimmutate et ut mihi 'videtur magi» praecisa. CSare imprimis distinguit inter utrutnqus oesum infallibilitatis.·

Posterior formulae noetrae pare: conriho *ei* «aÿùitorto totia» mopssterii tanin»», comprehendit ordinarica 'casus\ nam ordinario modo, sicut historia docet at egemplutp sanctissimi dqmini noetri Pii IX, dogmata non declarantur nisi praecedente seu oonoomi-' tante episcoporum consensu. Prior auteS formulae nostrae par» traditione *eccleiiattwa innixu». m* comprehendit casu», in, quibu». praesertim urgente necessitate, et quia do proposita quaestione traditio eoeleÛMÜca ÎMpβfcMtat.Mu in priorum conciliorum decretu «eu in claris «anctorum patrum effati», pontifex mMttuue a. ‘equisition et consultatione reliqui magistAif supersedere congruum putat.

Sed uemo dicat, eiusmodi formulam non hic inferendam ‰e, eed iri antecedentibus, quasi in pnt dromo quodam seu iu subsequent! aliqua declaratjine summi pontificis, rin\ulque sensum alio quodam modo exprimendum esse.| non in forma coftdïhortû, ut dicunt Sed quaesô, ri bene velitis inepnere, in hac. ipaa ultima paragrapho de qunZitotiÔ» definitionis infallibilis agitur„ de *ꝗualifatibv* divo, non conditionibus, et etnuuerantur quinque qualitate· Ie quod pontifex supremi doctori» munere fungatur. 2° quod pro apostolica »ua auctoritate definiat. 3° quod in rebus fidei et tnonuà definitionem det ; 4° quod universae ecclesiae aliquid pntfwTibat. et 5· quod id tamquam de fide tenendum sit.

Hisce quinque qualitatibus sexta a me prqporita coniungatur, quaeso,-nempe ut seu traditione ecclesiastica seu consilio et adiutorio totius magistem innixus definiat. ■

Logicae et theologicae causae postulant, ul cunctae hae qualitates coniunctim enumerentur, non alia hic alia\illic ; logicae et theologicae causae id postulant» aliae antea causae in re tam grau non respiciendae sunt. -

Haec autem quae jtroposui, sufficient *a* ' ad auctoritatem summi pontificis stabiliendam, *b,* ad errores omnes profligandos, c) ad unitatem ecclesiae firmandam, d ad cunctas lite» dirimenda». r> ad pacem ' tenendam, et, f' sd civitatem Ilei in Imi» extruendam.

Dénique formula Homivdae-Hadriana in n lieuiate p. 11 et 12 ;61),, non accurate profertur; pro ..et a D constitutis jiatrum" ponendum est: *deinde* u *enn •tilutw Dei et pairwn*

Seciftida p»n formulae, incipiens a verbo „qiituiT ultimo verbo pitginaell ‘ib.l),I' ita rcM-ribenda est. *Qtuntiant. eictd praediximt», eeefnente» in wnm Inu epoeMicam eedeen et obeervantee eiu» omsui eon •lilfttffjÇipermnut, ut in una communione, quam eedee apoetolica praedicat, ,ee»e mereontur, in qua e»l in tegra* ete. .

17. *Ricciardi aep. RbegidHui».* - Infraacriptu» proponit atque humillime subiicit sapientissime iudicio reverendissimae Deputation» de fide »qnentem emendationem pro capite IV.

„Hinc sacro approbmite concilio docemus, et dogma fidei esse declaramus: Romanum pontificem, cui in persona beati Petri praeter alia s Christo Domino nostro diotum est: *£90 pro te rogavi ul*

(. NM aisffoW *fideiwa,* te eoMNvwt te· A> H ĩm» & tetvtete - teMteMBMw te
, \ firm· *fralnt tMt,* qusndd ia rebus-fidei «t morum definiendi· aat iferredii, universe· ecclesiae capitis, ijo supremi omnium ohfisjianorum doctor» munere fungitur, per Spiritus sancti essistentiam ab errore immunqpi ssrvariteot hae eius deftuitionee sive-decreta, per es irreformabilia, a quovis christiano ut.. ρπώώη ei. innotueaint, plsmo menti· asensu obecquio excipienda et tenenda eeee, Quoniam veTO infallibilitas une esdemqœ eet sive «pectetur in Romano pontifice, tamquam capite eockaiae, «iVe in universa ecclesia durante, ĕum capite unita: insuper definimus hanc . infallibilitetem ad ullum ideanqq· objection «eae extendere."

,-Canon. „8i quis dixerit/ Romanum pontificem in rebus , fidei «t. .morum supremo, magisterio pro . auctoritate fungentem errare posée; aut iudicia eius in rebus, iisdem, non esse ex m irreformabilia-, 'aut eadem non eSsd pleno mentis emensu et obsequio excipiehda et tenenda; aut obiectum infallibilitati» tRomani pontifie» non^ eeee unum idemque obiectum infallibilitatis ecclesiae. anathema sit."

3H.. *Pedicini aep. Barenei».* Sequentem definitionis formularii ᵂiΓ eanonem propono pro capite IV :

..Hinc sacro approbante concilio docemus ac definimus, Romanum pontificem, beati. Petri apostolorum principia succeeaoremVCbristi in terris vicarium, ac verbi Ilei tum scripti, tum traditi fidelem cueto-lem et vindicem, cui soli in ρβφοηα Petri dictum <wt. *Tu ĕ Petra» et taper hanc petram dedifioabo ·ccleriam,* et : *Ego rogavi pro te ut non deficiat fide» tua.* et : *Paece agno», paece ove» mea», .ex* peculiari Spiritus sancti assistentia numquam ipsi defutura. tum in· fidei morumque doctrina universae eoclbsiae· tradenda, eitjue ut omnes adhaereant apostolica sua auctoritate imperantem, tum in controversiis fidei et morum supremo suo iudicio definiendis errare non posse, atque huiuamodi decreta, seu iudicia eeee per se irreformabilia, et a quovis christiano statim ac ei innotuerint pleno mentis assensu excipienda atque tenenda Quia vero sicut unum est totius ecclesiae caput, a Christo Domino constitutum, itp os «t unum, per quod elegit Deus ab antiquis diebus audire gentes verbum evangelii et credere, declaramus unam esae docentis ecclesiae infallibilitatem sive spectetur in Romano pontifice tamquam, in capite cum episcopis inseparabiliter coniuncto minime tamen ab ipsis dependente, sive in episcopis com capite unitis atque ipsi subordinatis, ac proinde untun idemque esse unius ciuademqite infallibilitatis obiectum."

Canon. „Si quis dixerit, Romanum pontificem -upremi doetorie, ac iudicia id rqbus fidei et inorum munere fungentem errare posse, aut ipsius decreta ac iudicia pro universa eccleeia prolata posse reformari donec accedat episcoporum consensus, aut nonnisi obsequioso silentio, non vero interiori mentis assensu excipienda «ese; anathema sit."

ep. .Xucerinu». – Reverendiaiimb dominel in formula, quam hoc mane proposuit dominatio tus reverendissima, habentur, si bene intellexi, haec verba: Cum *Romanu» pontifex* umveraam *docet eocleeiam.*,

Haec verba, ni fallor, possent praebere looum aequivocationi, vel cavillationi. Fieri enim potest, ut Romanus pontifex aliquid definiat ad convellendos errores contra fidem in aliquo regno vel provincia exortos; hanoque declarationem, seu definitionem ad illud tantum regnum vel provinciam transmittat.

dubitari poetet, «i.ia ea MhitMMv mu deetaratMae dici deberet rsweta infallibilia, eum «*hi non* datent .universam ecedssiam, eed ragtaun wd provjnciam.

Quare meo indicio, elariui ac «ecurius diceretur; cwa «Hietes, quae weëwemn apertat «vteriam. docet *liti* dKeai rayon Pef *provineipe tantum declara* tioHeus (*ranemiiM;* vel alio pseKon modo.

Pareat mihi dominatio .tuL ai auup eum vwhjp' facere de hoc: bonitastua me coegit. Saeres manne deosculor· (30 iunii 1870.)

<< *Serra* «p. *DatdienmL·* f Cum: absens affhac alma urbe aliquantisper fuiteem, meum nwi potui quam maximuta desiderium ^ponere,- 'priusquam emendationes Aper caput quartum Constitutionis dogmaticae primae de ecclesia Christi a nonnullis pistri--Vis propositae typi· mandarentur, omniumque con--cilii patrem ipnSiderbtiom et iudicio submitterentur. B-Verum enimvero ne in re .(anti çribmenti animi mei sensus Occulti permaneant; lideat mihi tandean, diquafido precibus omnibus orare atque obtestari.ut sequens ve) àlius Similis canon capiti adSatur qUarto, qnoq^quidem unice concilii Vaticani prupriurh dici potest. · · 4 i

Canon IV. t.Si qui» dixerit, Romanum pontificem cum supremi omnium Christianorum doctorid munere fungens, pro apostolica sua auctoritate defpitt, quid in rebus fidei et morum ab Universa ecclesia tam-,quam de fide tenendum, vel tamquam fidei centrarium reiioendûm, errare *pomq;* anathema sit" –

di. *Franchi aep. Theeealonicenti».* — „Dominus enim lesus Çhristus, qui in·caelum ascensurus dilectae suae sponsae ecclesiae.omnibus diebus se adfuturum, promisit usque ad consummationem saeculi, Petro antea dixerat : *Ego rogavi pro te nt non deficiat fidet tua, et tu dligoando oonvertut confirfta fratre» tuos.*

aHinc, sacro approbante concilio, definimus Romamuii pontificem non solum quando una cum epi-scopis a concilio vel extra docet ea quae adi fidem ot mores pertinent, sed etiam quando supremi pastoris ac doetorie munere fungens scripturis st traditioni innixus ipee eadem finaliter determinat, par prominem Spiritus sancti usistentiagi infallibilem ««M,. ipsiusqua iudicia esae proinde Irreformabilia.

42. *Mermillod ep. Hebronemi».* *Magieterinm pontificale.* Cum eccleeia sio. adunata iugiter permanere non possit, cumque interdum occurrat error vehementer ingruens et periculum fiat in mora; neoq·· sarium fuit, ut praeter illud concilii plenarii *iolenie* magisterium, aliud habeatur *ordinarium magieternrm,* quod valeat certo pariter supematuralem ministrare veritatem. Istud. autem magisterium ordinarium datum est apostolorum principi, qui «st *petra* seu irfundamentum ecclesiae, et cum a fundamento pendeal totius aedificii firmitas, specialiter pro Petro rogavit Christus, ut non deficeret fides eius, immo ut et oonfirmaret fratres suos. Ideo veneranda totius eoclesiM catholicae traditio scrupee tenuit teoetque fidem· «uooessorum Petri non e··· errori obnoxiam, et ad eam proinde omnem necessario convenire ecclesiam.

Duplieii magiilerii relatio. Duplex igitur in ecclesia credimus «aes magisterium infallibile, «eu per ■anoti Spiritus ıssistantiam expers errons: unum soieoMe, videlicet omnium episcoporum simul cum Romano pontifice doosntium; aliud ordinarium, ipsius nempe pontifiais, loquentis nemine totius ooclesise et vice Christi. Porro duplex illud magisterium invicem unitur; quoniam si corpus ecclesiae docsntis ex episcopis et pontifice tamquam ex membris et

»

ı Bplst. s4 eptseope· PadwhsHMMai ista Os »0 IsaU 1870. Conclu, annan, tomus LB.

gure. Msnrbra siquidem ahsqiA capita, MeaptR tin- taambrte» paritor mqrtua.ouan «P"°9P' P" tifn nbo sent booleeiaa oorpaa infailihüiter'dooees, 'atfpontifex absque episcopis poneet vcaput eooianita ioquenji. Non potmï^dtm· oedhu/diot^ ftamei: opera hq nonmdigio; aeditentm adpai pedÿafS nonali» mihintemnerii; tad Multo mapfe «mm «Usa- htr^ membra corpofù-infir^niprô eee^, Meetaorta Mtet- Et si membre capite reguntur, ,papq|› membris porta- tor. bpisçopi doivent, pontifie^praèekiaSe,·pontifex docet, ex fide omnium eocltaiarum; et in aitreqM parte, doctrina profertur nqmif^Chriati, qui dixit apostolis: *Docete omnei'gerite»;* qdi et dixit Petro: *Confirma .fratre» hin.·* Inaupir unum jmagieteriupi alio non redditur'superflpum: quid-ooncuia JierPnon poesul^ iugiter; et aliundp pontifex iton semper soluk 'loqui-debet.' Hqmines quidem sotent joqui'eedeodo, toto borpore; in pace compotito; tamen interdum, ad rhaiojwn sermoriis efficaciam, caput loquendo tneui- bris Omnfbus'indiget^iuvari, ut éoràm gestü et motu loquela'fiat vividior.

Obedientia fidei. Itaque commendamus magiste- rium'ecclesiasticum tmntotius.Oorporis, tuuyconiancti capitis: quorum iurai etai. vaderent utrinque perfects distingui, numquam certe poterunt separari. Corporis ergq sic&t et capitia auctoritati infallibili omnes 'et singuli fidelee obedientiam fidei praestare tenentur. Er hanc obedientiam ex fonte auctoritatis hauritur aqua saliens id vitam aeternam, hoc eat *doctrina* ohe·· Icetis ad veram ducens *»anctitatem.* Quemadmodum in divinis, Pater, fons potestatis supremus, est prin,- cipium a quo Verbum sapientiae generetur, et ex utro- que procedit Spiritus sanctitaqle; sic in humana societate quae facta est *ad imayinem et timilitudinem .ignetueimae Trinitati»,-anctoritai* est principium quo proponitur doctrina veritatis, 'ut deinceps, ex obe- dijBitia et lumine coniunctts'jil-ocedatc'vera *nanctiia»* et salus animae. Quem gratiae-supernatural! ordinem sentiunt illi, quos traxit Pater. Plure autem, erroris spiritu seducti, seducunt alios, illis inspirando rebel- lionem et diffidentiam erga pontificis et ectdemae muMteriuni. Quapropter, ut talium audacia retun- dM·· et ut fideles in fidi confirmentur, sancta fÿiMus hos qui sequuntur, calones statuit.

Canon I. ..Si quis dixerit ecclesiam non accepisse cum assistente veritatis spiritu donum 'infallibili- tatis, vel istud donum in ea non amplius vigere; anathema sit."

Canon U. „8i quis dixerit concilium universale posse errare iri iis quae circa res sacras, fidem et mores credenda fidelibus imponit; anathema sit."

Canon III. „Si quis dixerit Romanum ponti- ficem quando tamquam universalis pastor, de fide servanda vel de errore sub haeresis poena reiicieodo publice docet ecclesiam, errare posse; anathema sit."

Hia autem canonibus sancta synodus nullatenus intendit episcopos a pontifioe, vel' pontificem ab ec- clesia separare: cum oaput et membro Dominus ipec, collegium apostqlicum instituendo, coniunxerit inse- parabiliter. Immo sancta synodus damnat haereticam pravitatem, qua fingeretur vel concilium universale Romano pontifici contrarium, vel pontifex ab epi- scoporum corpore separatus. T^hdem declarat se in praedictis canonibus nihil intendisse, quo negaretur sive conciliorum oecumenicorum utilitas, sive ponti- ficiorum decretorum opportunitas; eed praecipit ut cuncti fideles credendo suscipiant definitiones summi pontificis. ex cathedra loquentia; tamen aliunde per modum legis statuit quod, visitationibus particufari- bus aid apostolorum limina sublatis, de decennio in totius tebis, qMtaw· àaisaraapa ueoteaiÿe tagptia gaeeraiia d» edmmuhi oeasilio at' eoos^aa securius attueri··'frètàri yalaaph

Cdfd- Hortti- Cum iuxta Apotialitntmi- thuriiu mystibo «etesiae sint mambia, qui npn;etadem actum hàbedtj hinc hoc. mihi ÿragpaèram ut quotum fh^oopcilio Vaticani'de rebus fidei ae de dogmaticis agtaetua-aliis harum rerum tfactattoonm retloquerern, ac tilic tantum qpphdb ad disciplinari tractatio daftectaret, aliquid tagferre IkApt mihi.vqui fees uninu^Ax omnibus iuAbncilio '-sedeutibua_ et\iuâicantiÿna, praecipue in partem' vqcatus ium opitidatiooiaet dispensationis.

Non 'itaque aliquid "dicam quoad iArinseca in themate hoc, de quo tanta est disquisitio, eed-.unapi "et aiteram^obseryatioiiem exhibebo circa formam ex- trinseoam ac circa modùm concipiendi constitutionem. Idque mihi indulgeirdqm eeee videbatur non tam ex profanis historiis' exemplô sumpto ab Apelle cUsutorg. qUhru cum cogitari possit apostolum. Paulum in sceno·. factorise artificio aliquid detu|piae 'monitis Aquilae et Priscillas, t

. Inhaerens theologorum placitis pro'infallibilitate Romani pontificis sentientibus, ex tot libellis, utar tantum illo rui titulus: *Elucübratio de doymotuih ■Romani pontificie infaUibilitale per rererendimimam <rrhiepi»capiim Edouenum typi» Civilitati» oatboliaie. ■1870;* qui libellus turn'ex aliis circumstantiis, *tum'* quod ei adhaeserint numero .undecim ex consultqnbus commissionis dogmaticae; exhac specifica adhaesione haberi potest uti votum eiusdem commissionis.

Oratorio modo haec non tractabo, neque utar methodo demonstrationis, sed stricte et summalim animadversiones- indigitabo potius quant exponam Ago' eu un cum 'sapientibus, qui sunt simul pluribus occupati.

In *Elucubratione* reverendissimi Edesseni quam citavi vPM- et seqqj referuntilr conditiones quae requiruntur ut pontifex ex .cathedra loqui, et ideo 'infallibilis dicatur. Quhe requisita, seu conditiones sunt tum ex parte obiecti, tum ex parte actus. In- quireudum est igitur num hae in ru congrua et suffi- cientia sint verba quibus utitur schema constitutionis (pag. 13 lin. 17 ad 25 qujfe verba sunt: „Romanum pontificem... errare non posse, cum supremi omnium Christianorum docturis munere fun- gens pro apoetolica sua auctoritate definit etc."

Hanc theologicam ^nunciationem non abcuso. Sed peto quaenam certitudini tessera sit ut icignumi possit pontificem definiisse ea, quae supra describitur, qualitate at auctoritate? Cum enüh papa loquatur non solum uti doctor privatus, sed etiam uti papa, quin definitio sit infallibilis et irreformabilis, externa quaedam ac certa tposera seu delineatio actus est uecce- saria, quae expritfikt hc demonsirat, quaenam sit volitio seu determinatio papae ut uno potius quam alio modo et effectu' actum emittat.

Diversum vel dubium etee potest iudicium seu intellectus hominum de vi verborum et de intentione proferentis. Hinc recte maiores nostri in civilibus Mgibus iuridioos effectus oriri tantum voluerunt vel ex certis determinatisque verborum formulis aut ex materiali facto quo -volautas loquentia et agentis manifestaretur, uti confractio stipulae in stipula- tione, digitorum crepitus in aditionft haereditgt is, iniectua lapilli in nunciatione novi operis. Atque ipsa theologica schola utens verbis *definitioni» er cathedra* per medium q^ieae materialis facti exprimebat. designabat voluntatem et determinationem pontificis supremum et infallibile iudicium proferendi, ^ed ne

vvagari vigear in his; in Mcrameotn nbyaa hgie ivi- i uirus institutis, yonne caelestis gratia et spiritualisacramenti efferius, vUib<|i, materiali œrtôque signo dedignatur?

Iam'vero proposita verba achemMiirwtitudinetn hanc non praesentant. Etenim awnp4r dubitari poteat an ad dogmaticae definitionis qualitatem èbhetituen-, danfneràMprio requiratμτ ut pontifex exprimat verba . fila ,.se, procedere ad definitionem uti supreçium omnium Christianorum ductorem'etc. et quae Aefinit etc? tamquam de fid? tenendum erne vel etc?" *geu potiw* an ex argumentis, indicii» et conjecturis id dajuvi etiam poeeit..

De-grax iwsiwa r^T agitur,. scilicet, quoad fidele.' tyngnlos ni sub spirituâh mortis poena pleno fidei obsequii? haec decreta sint tenende; qtlhad eeclerianfr. uL decreta hape. nullo uiuqutfin tempore reformari ponenit. Him iure meritoque postulatur ut in schem&ta fft clarius exprimatftr.

Neque quis dicat sAi» esse posse media iHa.mterpiWatiomS, quibus hucusque i^bolae tûsât sunt. Primo enim nego paritatem? inter tempus antecedens huic dogmaticae definitioni et tviripus subeeqpens, saltem quoad fideles, uti quisque liene parcipit. Secundo cum centiw atque centies nostris ğuAbHT insonuerint declamationes de veritate nuda exprimenda, de dubitatKimbus tollendis, de cavillationibus praevidendis.' uçecio cur nam haec sequenda forontAn definitionis substantia, despicienda vero in definitionis forma

Ntxpie etiam audiendi fortuit ^1|ήηι qui ὸppo lieront èemper debitam ease obedientiain þapa definitionibus. Quod quidem 'dum concedo; tamen eum diversi sint effectua qiro natura ὸiversa jussionis, respondero his liceret .verbis sancti concilii Hierosolymitani primi: I wwm *eet enim Spiritui nancto et nobix nihil ultra imponere rohix ὄneri qUam haec ueeetooria.* ('aveant'profecto ii ne in incerto natura definitionis þapa relicta, multi usurparo uti pro norma credendi censeant illud·: ..in dubiis quod minimum ·'st sequimur ' ('aveant profecto ii ne in eodema induerit quasi ile pnuxepto ea ὸua consilii sunt, ecderiarque donnam sibi effingant *ad imdar* congragbtmtiis sixielatisve regularium, ('aveant ii ne neotheiicarum scholem<n exaggerationes de/fidei obeAientia sequantur, quas quo postea reciderint vidimus et lugemus.'

Caeteruui haec ecelroiam ipsam potius tangunt quam ipsos fideles. Interest enim ecclesiae quam maxime ut in propatulo sit quidnam ad thesaurum fidei |iertineat, quexiquerit irreformabile; quid ad di--cipImam, quid ad dispensationem, quid ad ordinanum magisterium et directionem, quae iuxta temporum ‹ irvuuu»tantiarumque conditiones possunt immutari.

Neque certa haec teseera pro agnoaeenda natura pontificiae dispositionis poni posset in obieCto definitionts, cum plurimae ex hibusmodi dispositionibus etsi ad fidem et inores pertineant, tamen pro dogmatici» non habeantur. Et ne nimius sim, exemplum jietam ab epistolis Honorii de quibus tanta hic dicta sunt, quasque multi uti non dogmaticas habuerunt, etsi thetna esset articulus doctrinae. Addam duo exempla deducta ex iuro canonico: ac primo quidem, Romana ecclesia ob impotentiam unius ex coniugis eos non separabat. Itaque recto quando adhuc religioni» srdor talis erat, ut viri eas qitas uxores habere non possent, haberent ut sororre. At refrigescente fidei flamina, aegre quidem de impotentia molestas inquirit fone «vclesia eri aggressa, eaque probata, coniiigibus ad alias nuptias largita ret facultatem :

Secundo, pontiiex AW» *daoruifc* matrimonii pri talem edicit,| expreaee agdena quibusdam, pnràtaeasoribirç nostri» «it aliquando indi-, pàtuxn. Er£o eMr i> ht^e^asibus, ageretu^ de sub-. sianlia saçrapioati aé de regula morum, tamen ^>ra·· w«devytee definitione·» pontificum ex hocpapite tantum ὄogmaticae nou eunf habitae red ooconomioae etjdi--

-Quin etiam^oportet ut temera haec.andigitet num in eodem airtu omnia Uuuqiiam. fidei dogma proponanttir. 'Rem declaro unico exemplo sumpta ex Rônifacit VU1 bulla% ὃuae invtprt, L'aum him,'quam loties ex hoc loco memoriam audivimus. Qi^e dnceptatiiHM» uiotae hacyle bulla une fuennl, quaeque sint propositae scufius. neque-sn his immorandum censeo.

Cuin» ibrtac, determinatae, et ouinibu» þerspicua»^ Serrae actus uifallibditatis yi et auctoritate praediti quinta'sit necessitas, discussio nuper inchoata dr^aþik qilarto mI^uih^im demonstrat.

Quot qpiiif et lobi invicem pugnantes ὄpinion hac yn re sunt prolatae ab oratoribus. qui omiiA mfallibilitati in genere favebant I Sunt enim <wi divinam hanc qualitatem dant a^tui/etsi directus iil non fidelibus uqiversie sive ecelreiar, sed uni alterive, {^unimodo reBcripqprit vel locutus sil 'pontifex uti supremus in ecvleaia magister. Sunt qui eadem nota decorant verba vel actus quando universali ecclesiae directi sunt, quamvis proprie dv rebus fidei et rnopim non agant, sed- ft {ùfei et moribus affines seu connexas quomodtsumque explanent. Sunt alii, qui alias varuusque opiniones hac in it prolplernnt. Mam vero fieri potest ut iuxta horum ὄpinion irreformabilia ab ipso pontifice atque ab ipsius ὄuvceesoribii halantur. quae pajia profert m alloquendo quodam coetu fidelium, qui eum uti papam- veneraturi venerant: ut tal^a habeantur verba omnia quae sunt in quibuacumque encydicis. allocutionibus alnsqtie huiusmodi ad universos episcopos et fideles directis, etsi proprie neque de fide neque de moribus agant. ut irreforunu>ÿes sint sententiae quaedam pontificum al^quikm abhinc saeculu vel nominatim in aliquos regre Mipremosque domyialoroe latae, vel condemnationegenerali modo in eoe pmnunciatae. quatenus a fide catholice, etsi ad templis, deficerent; quae acta, reprobando sane ronsilio, aliqui e pulvere educta in lucem nunc iterum protulerunt.

Cavandum est igitur nc s^ges controversiarum hi pbsterum crescat et augeatur. Prospiciendum est nunc solqiu iia quae metuenda sunt ab inimicis; verum etiam consulendum est ue it. qui indiscreto zelo laborant, vel exceesivis opinionibus indulgent, plue negotii faciant, quam qui contra eunt. Non permittendum est ut omnia pontificum dicta et acta tamquam dogma habeantur.

Relatio de obnmationibue, quae ὄhemati adjunct# ret, pag. 31 et *39* . 22 A; *26* D \ aliqua Je hit habet; aed. ut videtur, quasi perfunctorie, neque difficultatibus occurrens, sed m remitterie ad futurae disputationes theologorum. Caeterum *authrntiritae* actus, de qua ibi agitur, confundi non poteat cum forma illum concipiendi.

Hanc primam itaque animadversionem concludens propono, ut schemati pag. 13 li». 24 /7BiOi nempe fiost verbum rriioeadam «t, addantur aeu inserantur haec vel aequivalentia verba: aoçwe mtnure *et auctoritate* ἓt *tunc uti' ἔxpreto declarante* etc. Quae ptoporitio additionis communia est aliis formulis oretenu» ab aliquibus oratoribus þroporitifr? aliqua ex illis magis srudeat Deputation!.

1 ‹'*p. H. 4, β; 4e /rif. *et tnalef.*

£d aeounddm animadvamoœoi üaoNo.^Uvar^n-ditajmua Edreeeuoa cui, utaupradixi, ttndsnin/thao-*2°^ ^haùltores adhaeserunt,, oonditipM. propEmit es ptorte actus, scilicet libertatem pontificia ab othni vi, coactione et motu; quod ipsa concinne et ñervose· exponit et confirmat (pag. 149).

· Cuius rei nec Vola neo vestigium est iq achenjate? quod notandum cepseo, -taon Asccusanduin. Sed quod. gravius «st, Vfcpe in punctÿ ambigua, incerta, et forte diveraae'opihioiii favens videri potest relatio <tai qb-eorvatienibus, 'Consulenda pag. 'l in pr. et pag./12 post med t ISB ft. 2^T\ 1

'l Quod si /orte factum eet, quia opinio consul-^ororrr theologorum, alitui non placuit, dotao pluris habitam fuisse Mfdbutiaiu illam quaq^ aliquis ad nos transfretJwee putant super aurum purissimum (scilicet super bonam intentionem), quam aestimatam fuisse doctrinam, quae Romae probata et tradita erat.

Hinr hac de re agebti liveat mihi exordiri a verbis Gregorii papae X iit generali concilio Lugc^unansi: ..Vbi periculum maius intenditur, ibi procul dubio tat plenius consulendum."

Ad periculum demonstrandum ex historicis^praeleriturum temporum facta non recolam. Hix· unum tantqm commemorabo. fere qmnia facta historica, quae 'adducta sunt ab iis qui infallibilitatem oppugnant, ortum habuisse aut a materiali violentia aut n-^torali pressione, qua pontifices fuerunt impetiti. Qui pro infallibilitate pugnant, haec facta ab ^errore dogmatico purgare laborant; Verum haec facta ostendunt quam sit prospiciendum ne violentia cuiuslibet generis in pontificem nefàrio lOimilio directa, aliquem sortiatur effectum. Quae {Paschali II extorta fuit charta conventionis, concessionis etsi insignibus lins tupc haerreiin sapere visa ait, hueretiea quidem non fuit. Sed nisi provido consilio, diviuaque opi', illico concessio m»u eonventio reesissa reprobataque fuisjiet. quis non videt quo eeeleeiæ constitutio recidisset! Quaenam immutatio in iuribus primatus Romani pontificia ac Jn ipsa constitutione eecleeiiie si stetissent pacta convepta. seu potius extorta a Pio VII anno 1812, ac nisi qa, invocato Paschalis II exemplo, abrogata fuissent!

Etsi nunc Deus tranquilla teiupura dedisset, tamen huic rei consulendum foret, <um in canonibua èndendis, mentis oculis usque ad finem aaeciilorum sit intuendum. Verum infandum non renovabo dolorem de praeeent iurn rerum statu kxpieus, aut proximas praeteritas vùmmotionee narratione complectens. Non ego |jic feralia quaedam acta, ac instrumente mentis vestrae oculis exponam, eum vobis omnibus in hunc locum venientibus, occurrant .miserandae ruinae non tam immanis acetaria teetioiofiium, quam abominandi consilii, postmodum complendi, indicium.

Verum, iuxta notum illud monitum ..plue periculi eat in inaidi&tpre occulto, quam in hoate manifesto."

Eat ñunc alia hominum aecta, quae religionis venerationem amoremque mendacibus verbiaaimulana atque tantum - in politicis rebus d^Mensionem ease dicens, eccleaiae reformationi incumbendum eeee suadet. Huius sectae auctorum, fautorum ecriptorumquto nomina in loco sancto non proferam, neque indigitabo quid illi sub nomine reformationis endeaiae^ibi proponant. Qui audiunt, intelliguiiL

Hoc solum dico, ^ιοβ homines neque ‡ιωφ,ο neque ñodunt propositi ad offectum deducendi dissimulare. Atque iride oritur illorum conatana^consilium, assiduus labor, multiplex studium ad destruendum temporale dominium sanctae aedis, quo pontificia libertas vallatur ac custoditur. Hinc vox m„ ,. .-,v ,,lt, pjnfifH " Praedatasquidam custos, ut TuUiariUa iUe ouata·!,«tt» hic vet'ovina palla, vdl fegumoBto alio ae obvolvat!

) Dixerunt aliqtfi Oratbroe ex hoc loco, revolutionem et incredulitatem adversari declarationiRoppaticqp de infallibilitate Roman^pohtificis: quibus égo non contrqdieam. Gaudet .enim atque impie exaltat incredulitas et revolutio de discrepantia opinionum^hac de re exorta, atque sibi falao blanditur evanuime coricordiaur, fidmque unitatem quam catholicae ecclreiae invidebant. ,

At cavendum'est ne poet definitione,m de mfalli'bilitate. mala illa bestia laetitia imph» affinalm. quasi ipea tunc habeat illud, quod scelestissimo consilia exoptabat imperator^Caligula, aciliret unam'. 'tarttum ñe populo Romano oervicem. ut, 'uno taiùum securis ictu, universus poseet occidi.

Prospiciendum eet igitur, ne «i IX»us ad tempu» eccleaiam suam affligi permittat, qui contra eam sunt, neque in sua feritate, neque iq ena calliditate coufidere poaaint.

Ad cuius propositionis confirmationem ex pluribus exemplis unum tantum indigitabo, Ntarrant biographi siinctav memoriae Pu VII. ipsum in Gallium anno 1S04 proficiscentem, timuisse ne vndvntfa aliqlia ea in regione pateretur, ideoque renuntiat foftn actum loeir tutu ñepotuiiiw scilicet penre cardinalem anhiepiscopum Panormitanum.

Cum vero tot numen» prelatae. ñnt formulae dv ñinitionis dogmaticae, nrevio^an per insertionem ver busculi apte perfici valeat quod supra notavi. Saltrin vero tollenda ret ambiguitas et, ut minus dicnm. dubitatio ex supVa citatis animadversionibus exorta.

Ctraqiig \ero animadversio neque -diivcte nique indirecte aliquid detrahit pont ifiriae pot retat i . uti ñin ae patet: tum etiam qimi desumptae sunt e\ disciplina canonist muni de quibus dm>bu> abbin. sm-ŧ&ubelMit clarissimus ŧardinali hum ñe ŧapii de Luca De'potest«ite ñiqut esse i.whiteni opinionum inter ŧheologo et canon ŧsta quorum primi restringunt. posterioiw magis ampliant '|M»ntificmm pohvdatem" i Retat. Roman. <'ψ. diw . 2 u. .2·'

Neque quis obilciat haec quae propono bivv Uati formulay dogmaticae oftueixi^ atque diffe udalibu-aliquibus rediuiionetn implicare. a< tdeo nmi ton venire concinnae methodurqua alia dogmaiu m ·oncililis conunnata fuerunt.·

Huiv enim 'reponerem, differentiam esse h ih m·inani inter definitionem qmie proponitur a< fere omnea praevtxienteti dogmatum ŧefinitione <taetri-;» enim sanctissimae ŧeligimii dogmata ñminem mini bileeque èffectu proferentia ad lioiniu.im fele itatom aeternauique beatitudinem osaequendrtin. . m ŧp operatione ac. effectu sub sensibus non cadunt a< mysterio obvolvutitur. At magtatei iuin supremnin pontificis, iltiusque solemnee protiunc.iathmee de fid« et moribus, superna terrenis eoniungunt, ita ut dogma hoc quotidianam, pravticain, tuuisibileinque iqiera tiouem, atque ut ita divaim *cj'trinsectitionetH* hata^ui. Itaque brevis eoncinnaque formula satis reae putret pro speculative! dogmate firmando. At h<x dogma dé infallibilitate Romani pontifûis speculativae seritatis notioni pnrneerem eunrmitam habet ideam actionis extrinserae super extrinsecaa, èusibilre «l multiforme ñi scilicet snp« i artus humanos, qm suapte mitura completi sunt. Him formula dug ma non in sola s|rtxutativn etiam utlmne ŧonsiste/potent, ñl aliquid etiam de practicta ŧtiqtuig exponere et disponere summarie saltem et ŧenerq debet.

Nnn diffiteor difficultatis aliquid ex ¥* pirroi Sed in omni re quam aggredimur non tam < unm

duta wt ut ftp eidem imponetur, * einemliter et especialitervbehe abeolvatiir.

* Caeterum haec dixime qmfficiat. quam buucina ■peraonane ac pergula quae imminere pcaeepL detiuq-.ciana. vOie 4 iulii.i870.i - , ¢

A4, *formula (Ufiuilumin ab* «prtrppb f'a/tvnrt, *reverendiMimo d'Avanzo, modo privato* proportio

Romanum ixmbificeni, cui ih pertona luenti Petri dictum ¢ xEgo rogavi ' etc., tjum supremi ixnnium ‹ hriatiannri^n dcxtyris inunere fungent pro.apq^tolica sua auctoritate -rea, quae ad fidem \hl 'moret, pertinent, quaeque in ordinario vx\kwiaeuu&gwtprio continantur; aat explicat, aut definit, aut vindicat, sive in concilio nise vxtra/^x Spiritus sancti promina i^nsteutia eu uifailduhtatv'' pollen», qua fesu «Ririntus Ooniiuu^ noster en fam Vuam docentem imrtfuxit advoqun eiusmodi der reta seu indicia per se irreformabilia h qiun is christ ian» nt primum ei innotuerint plqtm fidm obsequio excipienda esae atque tenenda.

Status quaestionis,

Ecclesia est infallibilis m magisterio ordinario, quod exercetur qtwtidie |wr papam principaliter, et jM'r episcopos ipsi ädhaerente qui idctno fitfslliblik simul sunt infallibilUute ecdetuuv. cui assistit Spiritus samtus omnibus diebus.

In magisterio «ri-leaiiie continentur ¢eritate» ¢ua ad fidem et fnore referuntur. sue iam definitae, sive expié itæ. sed nondum definitae», sive implicitae tantum.

('um exu^git aliqua quaestu» iu ecclesia, vel poteet iwjueere ven lutem implu ite cjvditnm, quae del>et declarari. vel veritatem explnutarn, aed quae delaait definiri, wl veritatem iam definitam, quae tiumni delsiU vicdeari «outra haeret icas depravatione

Qu Ad «piem ergo pertinet singulis diebus

1. decimare iiirpltriias?
2. defmue explicitas? '
3. vindicare impugnatas?

R - Ad papam sive in um ilio, fw extra ‹ oii‹ ilium. Fapa enim est pastel pastorum et dis tor dor-humiîS .

45. *ft>rmula .ib*) *prnpottita.*

Schema pag· 13 bn. ti .supra ‹fl‹>!. 7 A |rt aequenti ' r.l simili modo ‹ eforinvUir

.. 11in‹ -a» io approbante concilio ¢ta-emui ¢ dogma fidet e-se dm huamus. Romanum pontificem, cui m persona Ih-hI ‹ Petri ab eodem Dotnitio n<»stro leMi t'hrisio praeire aha dictum «»st Ego rogavi pio te, ut non drfn mt fid»" tun. et tu aliquando «•unverxn» ronfunni l'¢itre ¢uo vi assistent me divinae ipsi pC»mt-sar. Mim supremi ominum christiamuum pasto-1l> et débuts Ann nere fungitur, m rebus fidej el motum n‹l mslifuatlotirm doctriuar «hristianue perimentium definiendi infallibilem, et etmmiodi decreta ¢ir indicia ex sene irrefornutbiha ease.

('annn.

Si ¢p:i dixerit, Romanurp pontificem ex vttthedm loquentvm non h»h‹ infallibilem aut eum indicia in irbus fidei rt morum vim obligatoriam non ex aeee halare, anathema sit.

4(T *Ilia iarmida qmir rpi.^t>pt> Kahdtantnio plthuif* ¢

‹ um ex ralliediti loquitur, id ¢ eum aupremi omnium christianorum «kntoris munere fungens doctrinam de fide vel mmibus ab universa «xclrsia 'ruendam defoiit, vi ¢isten(iae divmac infallibilem ¢* iul eum modum, quo j>er eandem divinam iwaistanliaHi in doctrina de fid· v‹»l fnotubu dvfmirnda infallibilia sunt se rosam tu catholicae evrleaiae oecunienira con-

A c ü a **ac proinde haiuemodi Romam pontificie indim** ‡ **val dacriita ex eme hraformabilia eae».**

' 47« *formula," quae -at‹ ¢itpi* .lOrtwuMM rttrieart plrtirtt

In «cHcinate de eccfaua p. 21 ; L 12 supra t. LM, 7 A lt poet verba Florentini *tutfrid»* vocm

ideoquv Romam, ¢pontifici de fide et uioribèe decreta ab omni (hrwti fideli, quam primum ¢ innotuerint. interno mentis amensu pknoqw» fidei ohaequio «eee suscipienda. Λ ·

Canon.

Hi quis dixerit. Deum 'unquam -permittere. ut Romanus pontifax. <'¢i vicanus, m reluis fidai aut'morum w-clmiae errorem credendum ¢ram 'cibat,, anathema sit. ¢ !

j 4W. A'or^iuAj, *lif/entr epw<>pt> Hrt-nitrn»». a p Klrutqrn proposa du* 5 *iulii.* '

B nun ex cathedra loquitur. lux «M. mm supremi ouintum eiiriatïamuutn ¢h l<>ns muhrie fungens dor-trinam de fide vel fnordu ab universa ¢«<-k t<Miendam<dcfmit. |¢ m' divinam assistentium ¢p in beato Petro pnuiiissam ab ¢rror imtiimmm servan. quemadmodum |>er ⬅undem divinam assumentiam m doctrina de fide vel maribus definienda ab errore immuniti servantur aacroaaii'ta <a(holi<-ae ecclwiæ oeeumenn a concilia:

NB. *tj wm trietarinabdM* ponetur m ciqrmo.

› .'›Js

Correctione· ttylUticae et aiiae emendatione· a Deputation· fidei proposita·l. ·,

, i. *Emendatm¢ dplirtiea tui p H lin II* «»ä imprimis ut quibus ©nrn ‹ um t KcidvnM· m fidei chantatiMpie unmnrm › «»n\««ntrhat. d<« laruvcnint. ¢atre enim vme-iln (onslnntitmpiditani.lX manuum C vis-tigus inhaerendo. ¢inem fidei ¢mfms ediderunt

2. . *Emrndatta a p t ! !›»* /S regulam its tar fniei cunlodire.

S. *EiHtHtlatiti mjtfi t· tlttttn 'ttre da* ^'<ms7<mf»wo *politam/I* . *fi 11, hn ultima:* ab huius eigo fuie Λ doctima sepaniri minime ‹ ¢pirnt·· speramus, ut in una couimuiuutie. «piam ¢ χ In¢ ¢pi> >liiH praedicat, t-N·l mervuiuut-, m qua

4 *Emefidattu ttyltdea p l'J Itu fi* Approbante ¥ero I .ugduiH'iisi com ‹ ln» s»s uu«L t·‹uc ‹ pr‹ ‹f»»»si sunL

5. *Emtudalio dpiidua p ¢ bn* 2d Florentinum denique com dium definivit.

·. *lh putatio ile fûb ‹ mt nda(»>nem ¢ 71 7 t.* 7t>. *77, 7s etmqredatumi qrnerali rmd<>* *tpimli adtrp lataiu proponit inxerendain pod* tj / *p<oi 1:1 j>o.d Hn* Λ

Hu‹ pastorali minim ut satisfacerent, pratxie-¢th nostri indefensam ¢u¢·‹· «bslernnt. b ut salutaris Christi doctrina apud omnes terrae populos propagaretur. jaiihpiv cura ¥ivdarunt. ut. ubi recepta esaet. sim-eni et pura › ¢n v uretiii Quocirca ¢otilh orbis ¢ntistiti timn· singult. nunc m ¥u«ait» congregati ..longam ixcle-iarum »-onauetudmetn et ..antiquae renutae forninm sequentes '' . ea prmwrtim pericula, quae m ¢egotii fidei emergebant, ad hanc stsleni npostolicam t«>tub'rtint ut ilu ¢notiss iwarcirentur diimna fidei, ulu ¢idi mm put esi antin` defavtum '. Rumaiti autem ¢oíII)Γι.< prtuit temporum et rvrntn ‹-tnulifi·» «uadehat. mim c-mv/s'ati?» oevumennus ¢«»ncdu aut. rugata «v‹ leaiae ¢M orbem

1 Patribu· «tomi «iptrihutuiu mit ^Mi-uuudi fotivtu ssbbat· **die U inlii**

' S- <>r. Alex, ad s. t âtle.M. P. iMigue. P.G , LKXVU,7tu|
" S. fntiiM I aiiAeie' fmth r| Milevit. III. Id75c.|
* Cf. · Reru. ¢pi IW>. Migne. p. L . CLXXXU 1068.|

diapanae ♥vcteoli nuuc per ajmodM partiooMN^ A nunc alm. qua· divina aappaditobat pcvrvdmtia, •dbibitia ♥uxilii m tailand» dafiaivarunt, qua» •acria Scriptaria at apoatobcia traditionibaa oonaan-♥ne Deo odiutore oogaojjÿsnt. Naqo· aaim Pein auooMwribua Spirit·» aeoctua prooiieeua eet, nt eo revalante novam doctrinam patefamt, and ut eo eeaiatente traditam per apoatoloa revelatinnean eeu fidei depoaitum canote cÿatodireot et fideliter exponerent. Quorum gidetn apoatolioam doctrinam omnea .venerabilw patnn amplexi et eancti dootorea orthodoxi venerati atque eeouti euntl; pleniaeime ecientee, hanc eancti Petri eedeui ab omni semper errore illibatam permanere, eecundum Domini Sal♥atori noetri divinam pollicitationem diacipulorum «uorum principi faWam: Ego rogavi pro te, ut non deficiat fidee tua, et tu aliquando convenue confirma fratres ture»; tieque ignorante», ad Bomanam eccle-»\ani neceme eeae omnem «onvenire eocleaiam. id eet, B omnee, qui mint undique fidele· et Romance pontifice) quaerentibue fidei veritatem non pone reepondere. nisi quod antiquitus apoetolica redffi et Romana /perseveranter cum caeterie tenet ecclesia[1]

Hoc igitur veritatis et fidei non deficientis charisma Petro eiusque in hac cathedra suocemoribus divinitus collatum eet, ut excelso suo munere in omnium salutem fungerentur, ut universus Christi grex per eos ab erroris venenosa esca ♥versu caelestis r doctrinae pabulo nutriretur, ut sublata schismatis « occasioni· eivieeia tota una ouiwriaretur atque suo fundamento inpixa *firma* adversus inferi portas conviâteret.

At vero cum hac ipsa aetate, qua salutifera aposlolici muneris efficacia vel maxitpe requiritur, non pauci inveniantur, qui illius auctoritati obtrectant; neceeeaiiuni omnino esae consemus, praerogativam, ^|uam unigenitus Ilei Filius cum summo pastorali c officio coiiuingere dignatus est. solemniler asserere.

7. *Emendation proponito» a* n .76 75, *ftepulatio dr fuir congreqatioiii generali loco eorum. quae ia nchemale p.13 l 6·p 14 \ 4 occurrunt. tub te·, quenti formula proponit*

Itaque nos traditioni a religionis ehnatianac exordio]«>reeptae fideliter inhaerendo ad Dei Salvatoris nostri gloriam, fidei catholicae exaltationem et chri-'tianornin populorum salutem, sacro approbante concilio, docemus et divinitus revelatum dogma reae definimus Romanum jioutificem. cum ex cathedra loquitur, id est. eum omnium christianorum pastoris et d<« tori» munere fungens. pr% suprema sua apostoliea auctoritate doctrinam de fide vel moribus ab universa eecireia tenendam definit, per aasistantiam divinam, ipsi in beato Petro promissam, ea infallibilitate jsdiere, qua divinus Redemptor ecclesiam suam in definienda doctrina de fide vel moribus u» D strèictam esae voluit: ideoque eiusmodi Romani pontificia definitiones ease ex sere irreformabiles.

59.

PoatUationea at ftnia impoaatar dimsetoBI oapltia IV de eocteeia Christi.

Eniineiituvuiiiis ac reverendissimis cardinalibus sacrosancti concilii Vaticani praesidibus.

Patres infrascripti petunt immo enixe rogant ut eminentissimi ac reverendissimi praesides oratores

i Cf. a Agatho ep. aA tap. a eoaciUo recaa. VI afprebata. lMessi, XI, DMa.)

• Cf. Formais HonaiaSa» P. ab HaAriaao patriba< «ea. ree. VIII preposite st sb Ua shkMrtpta. (Maasi, XVI, ft x)

• S. In·. Advert, bur. l. III, e. A (MI<ae, P,G, VII, M·.]

• & AB< Coat laliu. Ll. ŋ. I». IMlgaa, P U XUV.Mft]

■totesyit — itarnm dûaat qwed fa ab acus eretnribos diotam fuerit, and simpliciter eauatMnt nsb senbitis· eOttforausa eae aanbentÙM talis eel talia pranechati· oratoria; qood si opeciaie aliquid Ais—dum habeant, quam paucis verbis «ua «xpediaert, alioquin adameautur ut finem loquendi faciant. (Dio M iunii 1870.)

t Atoma· episcopos VeroMDM».
f loMph Armando· episcopus Bellovaoeneû, Notion. «t Sylma.
f Aloisius episcopus Aquitanus,
t Gaepaf episcopo· Hebronensia.
f Eugenius 8. Ç. Io·. episcopus Sinitensis.
f P. Dufal epiacopu· Delconensis.
t E. Zanoli episcopu· Eleutberopolitanus.
t Petrus episcopu· BeUicensis.
f B. Petitjean episcopus Myriophitensia
f Chr. Bonjean episcopus Medensis.
f Ludovicus episcopus Apolloniensis,
f F. Ridel eptaoopus Philippopolis,
t P. L M. I. Pichon episcopus Hclenopolitanus.
t los. Hyac. èphropu Gsdarensit» et vie. sport. Гocinc. sept.
f Francipcu» Laouënan upiβτopuκ Fisviopolitanus.
t Stephanii Fennelh episcopii» Thermopylensis.

k

Eminentiasiiiti ac reverendissimi praetode» «acri oecumenici concilii Vaticani'

Diuturnae dix ûwione quae de Romam pontificie infallibilitate hucusque habitae sunt m generalibus congregationibus tum dum ageretur is *tjencre* de obiero primae propositae dogmaticae constitutionis dc ♥cc(r *(hrvrfi.* tum in examine rfpccài/i capitis quarti propositi schematis eiusdem roust it ut tonis, eo usque pervenerunt ut quotidianum factum demonstret nil amplius no\i proferri p<we ad eius doctrinam impugnandam, panterque iam satis exposita fmsse quae ad ,aam conferant demonstrandam a< Vindicandam. Pilanus insistere eiusmodi disputationibus nil emet nisi prorsus inutiliter illud tempus terere, quini pastorale cpimOporum curae sibi postulant omnino. Igitur ad normam articuli undecimi decreti diei 20 februarii currentis anni humiHimi ♥diatj enixe petunt, ut eiuinentisaim) ac reverendiastmi praeside» in proxima generali congregatione vota |>attum exquiraqt. an etifim peculiari ôü«iom rirca quartum caput prioris propositae constitutionis de *crclena Ckrirti* finem imponere placeat.

+ PauhiR Angelus Ballerini pHtnarrha Alexundrjpta lat. rit.
+ (Clemens epiacopus Pisaurensis.
+ Ioannef Rapt, episcopus Verulanus.

β.

EminentinaimiB praeaidibu» concilii Vaticani.

Duo ipm fere elapei sunt menso, e quibus constitutionem dogmaticam primam de eecimia Chneti examinandam cepimus;et naaHmusadhucquandonam tandem rea conficiatur, (.'unique maxima ♥aptationia para insumpta fuarit super uno capite dç infa^bditata Romani pontificis, et quae de illa hinc inde dici poterant, cuncta sane iu tam longa discussionum sene abeolutvnon immerito videantur, cavendum eet, ne Vaticani concilii opus cedat in magnam vanitatem loquendi magnumque audifendi fastidium. Attamen omnia nobis meliorem usuram temporis suadent. Id quoque exiguut aestivi oaloree, quibue opprani nec studio vacare, neque circumire et synodal· coetus frequentare sine magno incommodo valemus.

Coat *igitur* protractio iinoptatiooio uietil», yûa *i*
«t ii—mnra «rarara oit, iaftoraripti ƥatra ƭahonMat
«aoptaauo atqoa inaUakar ƥetimu ab ƙrairantu
raatri·, ut ĕeagragaüoMO percontari vaiitio, an dia-
oaptationi, quae in praaaantiarum agiter, ƭini tae-
dam ait impooendaa.

IÜi autam, qui moneotuae· adhuc aaaa habare putant aaimadvemoM· Ⱳaticano concilia ĕxhiba·daa, moneantur, ai amiMnlii· veetrâ placet, ut eaa feripto cooelueaa exhibeant; quae mm ocolis un» Mibiectaa non minus sedulo perpendentur, ac si segnes quoque fuerint dimiraae per aurea.

f Thomas Gritnley episcopus Antigonensis vic. sport.
diMr. oocidetv promontorii Bonae Spei.
t Aloisin» episcopus Fortalexiensis.

d.

, EmtncnUfwmi ac reverendissimi praesideo.

Infraacripti patree instanter àtqd humillime a sacrosancta synodo exposcunt, ut capitis quarti discussio finem habeat. Quod quidem validiapimae rationed suadent. Quae enim in eo exponuntur capite non modo certa atque explorata, sed etiam poet tot tamque ƭmultiplice patrum observationes atque èluci ƌation» in meridiana luce posita esse videntur. Praeterea tanta fuit copia argumentorum, quae ex utraque parte ad rem confirmandam, vel infirmandam allata sunt ut reverendissimi oratores fere eadem ȶem per nqM'terv cogantur; praesertim cum. quae in huius ĉonstitution} generali discussione dicta sunt huc ƥo tissimum referebantur. Quo fit, ut tempus omnibus eminentistum!» ac reverendissimis patribus pretiosum, quodque ut^Tus^aliis in rebus inqHuidi posset. sic frustra insumatur. Die 25 lumt 187()\

f Petru arehiepiMcopus Kossauctots.
t Maintuus anhiepi^-opus Rhegineii|is.
f Melchior episcopus Nicosien-Herbiten.
‹ Ludovicus Gabriel episcopiis A<lrian<q>oljfauus.
‹ ('arolus episcopus Astensis.
i Francisco Xai. èpis opus ('astnmxris.
‹ Ivbcph episcopus Thyatiremus.
t Aloysius de Agatio episcopus Triventmus.
‹ Thou». Mcliuei Sabano episcopii» Tanensis.
I Vincentius epicopus Kubehtus et Bitontinus.
i (111 i>tephorus Bonjean episcopus Medensis.
+ Thotna episcopus Tnuanus.
i IuM'ph Hippolytus epiacopue Conceptionis.
‹ Ioreph Hy&cint. episcopus Gadarensis. vio. apot.
i Philippus aninepnv opus I'atiacensis.
i C. M. Ik|M»mmier epimopus (hryeojiohtanus, vic. aposi
I&cobus episcopus Mawanus.
Adnauus LmiguiUatepise. Sergiopolit.. vir. aport. Nankin
‹ Theolocus episcopus Leodiensis.
› Ioan. M. Tnaot episuqua Mi'evitaxiua.
' Antonius Rowi-Vacrari arvhiepiscopue ColoMetisia.
› IanuHcius M. episcopus Anglon. et Tursienaia.
l Ignatius epiacopue .Mananojsditanue.

MotiHgliore Veneratissimo'.

Dopo U congregature generale di questa ƭmat tina e stata ƭimem agli eminentisstmi cardinali president i una seconda petirione per la chiueura. I ludat i eminentisjoini mi hanno ordinato di conwgn&rla :i lei. percio mi affreHo ad inviarlela.

l Fpistda 'H» ad ooacilii secretaria».

GtmUsm VMMggM dalla wia dirtiatiaMMB rtima, eae ot» ha ü piaerta d» wahrMmi
di lai aMmàgM» μ μ τ Mμ β η μ
aoûlMMOK» · àaMÜaaiaao aarvo
Ludoriro Jaaobint
Cm·, Îô gitagM 1870

EnuneutMMHV praamfe·?

Quia dbcuaaio plu· aequo protrahi videtur, iufraacripti, ad tramite· dacreti diet 20 februarii 1870 num. postulant ut eidam ƭin» imponatur.

t Fr. luliu· arrhiapiacopua Lucanus,
f R. M. Carolu· epiacopue Reaana».
f Franciecua Xav. epiacopue Murant»,
f Caroliu^epiacopue.Tiburtihua
t loantiaa Maria epiacopue Dolicheneia.
+ Raphael de Ambroeio archiopierupu» Ilyrrachietu».
B t Eugeniu« R. C. loeeph epiecopue Siniteneie.
t Hannibal epiacopue Miniatenen ·
t loannea episcopus Q&lviensis.
f Ludoxici» epieropu» Apolloniensis.
t loannre Bapt. loeeph epiaxipue Atrebatrtisi».
t Emygdtu» epiacopue Chiplebeneie.
t Petrus I. episcopus Helenopolitanue.
t Edmundue Franeiecue epiacopue Danabensis.
t Lmlovicus F. La Flèche epiecopue Trifluvianene». A

' f/

Eminentissime princepsl.

Epéecopi subeignati utentes facultate, quam aie fat it articulus XI ex dec reto prov idireiino 2(1 februarii cur an., humiliter et omni mqiretij exportaient ab nininentissiina praesidentih. in que tu. emineotieeinMi princeps, iure merito prunum halxee loeilm. ut dig·
C netur, si placoat. uiterrogaæ ‹ongrogationem generalem concilii, an velit disceptationem diutius continuare suiter rap. IV de fide, seu do magisterio infallibili Romani pontifu is.

* Rationum motpenta quibus ad hoe adducuntur sunt sequentia. 1° Quia ȍmn< fere ecclreiae proƥrii viduatae, pastoribus, egent quam maxime, ut quantocius axi sua redeant, et hoc tantum eub respectu tempus episcoporum absentiae eet pretioaiMÎmuin. 2° Quia iiiiii fete triginta oratores loqunti eunt in har sjh^ ih Ii diM'UMione. quibus si addantur alii valde plurimi, qui verba fis^rant in themate genendi, quo niam audimuri continuo eudeM repetentem iam numerus exciw it quam maxune. Haec autem omnia post quam volumen grande fueht distributum, in quo continentur scripto ànituadvereione in fohia plus ' quam bixcentum. 3ʊ Tandem quia in re tantae evidentiae theologicae, et in qua omne» fidele» facto, et
D sensu catholico convomunt st magiia longanimitate longius protrahatur conclusio pro infallibilitate Romam ƥontifici solemniter de fide declaranda, admiratio et scandalum augetur irt ƌie in wcjtvue. et non minuitur.

Poat ha» excipiat, quaeso, benevolo animo eminentia tua ȿignificatione verae devotioni», obeequii M reverentiae quibus sulwuripti hanc firmant expostulationem.

Romae die 27 iunii 1870.

loannea epinxipus {Vrviensi
f Paulus èpimopu Tjphamatei»».
f loeeph episcopus J.un. Sarzanen. et Brugnaten.

l KfSftala data ad card, de Aacelû ex praenidibaa

An 1θφû ·fMÉMB igMHk Attamen orna àitaatiM *quala dafieadas habete paamt,

loquar io mmîm Dmbûu·.

tpamp

promptam aolutioMm quaastioui· pandantia in capita IV; pauci quaerunt.protrahere eoKaliam oum omnigeno periculo ne unqaao^ àdmlutioMa perveniat, immo at dicit unus àltare antiquata Miniandam erae summi pontificia tahLibi}ita

Quo acopo hi agant, čharita vutat suspirari- Sed morbi ex caloribua iam naanentra, inauraua hostium armatoruin, et, quod ſong ait I amaatiaaimi pontificia mon necessario impedimentum ponerent dactaioniab rbcissis adeo ŏptata

Interim ŏratione multiplicantur, cum ſe ait osnnino instructa et in omnem aeneam ekaa, oum argumenta aint ſibrat et nihil novi adfanVpomit.

Ideo videtur hia *finer ponere omnino* aece» rariam.

Sed cum dioere quidam poaaent: Nondum votam nostrum proposuimus, nec mentem aperuimua, for-«an melbodu· «aae pomet, ut

Liceat omnibua qui mods/ieoteoaem aut additionem desiderant, haec acripto exhibere, ut examinentur et ponderentur a patribu» ďeputation· de fide, relaturis de hie omnibua

. Vel, eminentissimi domini, si haec methodus non videtur aoc^Buda ex hac dia nonne ooaveniilt moſns mereto ămico sanctae mdie eiueque iurium ut a loquendo abstineant vel saltem non ultra quinque vel «x minutos ſiora loquantur!

Putaveram per epistolam humiliter et candide deprecari illustrissimos episcopos Calvansem, ' UrguDensem «t alios, ut ex amore in sanctam ecclesiam, verbi» faciendis renuntiarent. Sed cum supplicatio šimplici collegae non multum čfficacia hebere possit, ab epistolis scribendis abstinui.

Dixissem ſili Ravsrsndiasinie palar, nonne evidens set adversarios infallibilitatis Omnem ſnovet lapidem *ed* diacumionem protrahendam, et proin nonno aeque evidens set noe teneri ad discussKMMm promovendam silendo vel saltem, brevissima loquendo! Nonne ŏmne čircumstantis ipsi arripiunt ut ad parerga defluant, nonne nostrum eat nullam similibus praebere occasionem! Simus prudsates st nullam novam quaestionem šuecitesnu

Videtur nihi, eminentissimi Domini praeside·, ſprorso neneaarium quocumque modo finem invenire harum discussionum; unicum est «alutis medium Si quamprimum fini» nan ponatur, etiam per luotoritatsm, semper novi succedent oratores suu lootorue orationum.

Haec etx polo amore veritati·, ſt ſmes devotione in ranrism sedem apostolicam scripta čuaeiper ă gravemini.

Interim me profiteor eminentiarum vestrarum humillimum et obsequentiraimum servum in D. N. I. C.

λ

t Henric. episcopus vandaven.

b.

Romae 8 iulii 1870.

Eminentissimi praasidss concilii Vatiraai!

Licsat ultimum vsrbulum eciihme

Plurimi patres aegrotant, ă quorum.nuAsro et ego sum, et vehementer desiderant finaan rerum per •rationem aolsmnsm, ne debeant, reboa infestis, ad suam diosoeùm recedere.

Illao msdsfos àebsdui a dd. theologi· secretarii Deputationis iam ad horam aecuadam potarunt ordinari at ſypi mandari, ita ut ſari IV mane diatribuantur, st a patribus Deputations· examinentur ſeri IV et V. Illa ipaa ſeri ad horam 5 "vespertinam vel fena VI mane · congregatione generali de illis statui poterit.

Tβηρο· supererit tufficien· ad aulaiu praeparan-

Quae ai par charitatam vestram eximiam, eminentiraimi praeaidee, ſt disponantur, encomia omnium, at quod magie aat. aummam experiemini gravitudinem.

Interim enixe deprecor ut maximae meae vénérais significationes ģrata hebere ne dedignamini

Eminentiarum vestrarum

humillimus in C. L servus

t Henric. episcopus Oandaven.

60.

Ceagrsgatlo ſſraUs oeSogMima quarta - 1870 iulii 11.

Feria secunda die 11 iulii 1870 hora octava matutina in conciliari aula Vaticanae patriarohalis basilicae, ģenerali reverendissimorum patrum congregatio habita est; cui interfuerunt quingenti nonaginta novem patres, nempe 41 cardinales, 7 patriarchae. 8 primates, 86 afchiepiecopi, 415 epiacopi, 4 ăbbate nullius dioecesis, 14 ăbbate ģenerale sive ſpraeside congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 24 ģenerale et vicarii generales: quorum omnium nomina, quae per assignstore· locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum octogesimae quartae congregationis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus I^onardue Mellano ărchispitoopu Nicomedienais missam lectam celebravit. Qua absoluta, et recitata oratione ddswnsM Domine etc., eminentiasimus primus praesee ait:

„.Reverendissimi patres, superset adhuc ex ultima congregatione emendatio septuagesima šecund in caput tertium proposita, de qua sicut etiam de canone tertio ad caput tertium pertinente, iuxta^nentem emendationum in congregationibus generalibus propoaita-'rum reformato, typis imptraso patribusque distributo, primum audiendus «t relator, nempe reverendissimus d. Frideriou M. Zinelli episcopes Tarvisinus, ac poetae ferenda eruat suffragia patrum. Itaque praedictus reverendissimus dominus amboneta^aecendat."

Qui umbonem aacendena haec nominr-Deputationis de fido ad eonoilii patras habuit:

r

RELATIO

reverendi patris domini Fridorici M. ZiarMi

epiwvps rarvieins.

Eminentissimi ac reverendissimi praesides, enainentiseimi et reverendissimi patres.

In poetrema congregations generali ego nomine Ďeputation! vestrae do fide emendationem sub nu-

«sare n· repar capite IU partis prias·· mnstitation· ds «eshiia adauttasuiaai proposai iaxta ηιιῖη· Mada· antam ««at ŝaqn quod narap· ia ŝaana HI insmuraMar hoae retba: out essm hobsrd tjhtum pariare» pario, apa ore totaa ptaMattoai liaaa «aprertas potesMi·. Aataqaaai latinao ornaria·, quaobatecuri faoaat a· rogarentur aathagia, bauviter et strict· driam, quid significant ilia verba, qaaaddi nomine Paputatioou· propoosbam, deinde num conceptum varum non solum, sod at plane de fide catholic· tenandum contineant; _m conceptus ipee plene in congregationibus generalibus fuerit discussus; demum num iuxta prexim huius concilii Vaticani deputatio, occasione arrepta ab emendationibus, iure suo uaa fui-rit proponendo patrum suffragiis illam invertionem.

Et primo ^piideui, evident eet per supradirta verba errorem illorum damnari, qui supremam potestatem summi pontificie non eeee plenam in sensu proprio atterunt, ac proinde involvente· falsam sententiam verbis ambigui· eludunt satie perspicuam definitionem concilii Florentini; aientes eeee quidem in pontifie· summo plenitudinem iurisdictioni», eed non totam, quia pontifex habet quidem potiores parte· jurisdictionis, at non opines. Quid quaero boc eet, quam reapse negare plenitudinem iuriadictionie summi pontificis definitam a concilio Florentino? Quid enim ■ybi vult haec distinctio, quasi ees» posset plenitudo quae non sit tota, quod directe opponitqr conceptui plenitudinis? Plenitudo enim sseeotialiter significat qualitatem incuse subiecto in toto suo ambitu; quod negatur quando dicitur plenitudinem non ease totam, aut potloree tantum eius partes eaae in subiecto. Proposita igitur additio in id unum intendebat, ut Maereretur plenitudinem jurisdictionis inesre eummo pontifici in. suo vero sensu, cum exclusione sensus non solum falsi, sed in ee ipeo involventis conceptus qui se mutuo destruunt.

St igitur hoc concilium iam definierat in capite 111. praeeunto concilio Florentino, iurisdiclioMm summi pontificia Oses plenam, ac proinde nullam concipi posae partem ecclesiasticae iunsdictioaia, quae non čomprehenderetur in eius suprema potestate; si hoc ipsum in prima parte caminis III declarabatur, consequens erat posea aequali proreus modo admitti incisum, quod substantialiter nihil amplius dicit; et tantum modo evidentiori M maiori vi excludit Msm interpretationes textus tum concilii Florentini, tum ipsius Vaticani.

Parcite, emineutiseimi ac revereodiseinii paires, ei eum de plenitudine potestatis summi pontifici· loquimur, me cohoere non possum quia recitem verba a uaiebri de *mutate eccheiae* sermons Bossuetii decerpta, habitu in conventu Gallicano anni 1682. En. verba. ..In potestate quae in plures dividitur, partitio suam 4cum ipsa restrictionem affari. Contra vero potest·· quae uni datur et super omnes et sine ulla exception· datur, inferi plenitudinem ; et sicut omnis (notate verba) est expers partitionis, non alios habet limita· quam quos regula preeecribit."

De plenitudine potestati· mriadictioni· in pontifice. in toto suo ambitu aeseptanda, nulli ambigendi igitur locus; nec ulli scruputam moveat quasi totam plenitudinem potestatis jurisdictionis tribuentes summo pontifici, ullo modo lusdamus dignitatem concilii oecumenici; nam firma kiaaant ea quae in postrema congregatione in· relation» eoaileavi da potestate plena «t suprema coneilii oemassnici, quas rerte intellecta et firmis illis cxmditionihu» at declarationibus. de quibus satis dixi, unice consister· poteet eam deetrina fidai, qua· Ortam, pbaitadiaam sap··· ■MM i· I·MM JMfetifio·

At fait·· nsffirioaMr dieeassw ia rongragatMSubus gensralibus «aaMpbm plsnitudiaia potestatis rt ■ao «Ma prepri·? Ia prima paragraphe sapitis III a enatntin Vatriaae apartisrimi· verbss fait renovatam dmartam dagasatioam aosssélii Florentini rsraiamwi, quod dafiait prine· polmtatam traditam ej m Patro Bomann pontifici pamandi, r«gMidi, gubernandi univanalsra «adariam. Quis credat, sminuririmi et reverendissimi patres, concilium Vaticanum tante •orimnitata rerborum ranovams dsfinitionam concilii Florentini, attamen sensum tribuiiio prions potestatis ab ipso definita· restrictivum, sansam qui aperi· repugnat ideae plenitudinis, ac proinde absurdum? Hoc autem argumentum fuit in congregationibus generalibus praecipue discussum, nempe utrum definitio concilii Florentini, quam renovat conciliums Vaticanum, poeeet ullo modo restringi. Et cum in generalibus congregationibus nonnulli id assererent, invicti defensores tbriutn -sanet·· sedis apostolicae fortiter propugnarunt universali fere plausu huius venerandi consessus, plenitudinem jurisdictionis summi port lificis esse in suo proprio s4nsu intelligendam. nihil iurudictionis ecclesiasticae posse illi subtrehi, nufiis limitibus ab humana posse eius iurisdiotionem auctoritate ooarctari. Id clare patet etiam ex emendationibus et a relation· de illis vobis a me facte.

Vos ecitisf eminentimimi et reverendissimi patres, nomine deputation·· ms sine ulla verborum ambiguitate declarasae verba plenam potestatem intelligeods eeee in tota eorum amplitudine, perperam restricto sensu interpretari nonnullos clausulam quemadmodum etc., quae est in fine textu» adducti concilii Florentini, et hoc patere evidenter ex contextu, ex vi phrasis, ex arguiAentis historicis aliisque bsne multis. Et vos. emineutiseimi et reverendissimi ^afias, quoties propositae fuerunt emendationes illae, qua· restrictivum •ausum insinuare volebant, vestro mpisntissiaMi iudicio acceptantes votura deputation·· vestrea, «ia· ulla cunctatione rejecistis.

Mirari· igitur non desino, eminentimimi et rererendiosimi patres, qua ration· in postrema congregatione generali dubium subopiri potuerit, anas da boo argumento hinc inde in congregatranibus disputatam non sit, dum adhuc in hac aula rsmnsbaat verba, quibus ego oocarione emendationum sub muneris '33 «t 36 de illo dusersre, exponens «a qua· ia diassptationa' • patribus dicta fuere, stricto quidem at aon brovi diecursn coactu» fui. Quis igitur sustinere poterit, coram vobis conceptum hunc plenitudinis potestatis Romani pontifier· non fui·· hio drieamom?

At iure oe poterat illa phrasi· proponi umareada ia tertio canon·? Sciatis, «minantiaami ne reverse,-dissimi patres, illam fuis·· intention··· deputation!· iuxta mantem plurium, quas evidenter apparebat a multis emendationibus, · M aliiaqu·, proponendi bseertioMm illius incisi, aut in capite aut in canonibus; quia quemvis non naoasaaria absolute, ottoman opportuniaaima videbatur ad cavilritioMs «timinaadas: «t eo magia quod * discussion· ipsa io congregationibus habite, id aliquo modo relative necessarium'potqral existimari.

At in formulis quae exhibentur anb emendatiouibus M «t alii· supra enunciati· non arant rerba, qua· sat» clarum reap·· eooosptum redderent, vsrba qua· «coeptari possent iuxta modum a deputation·, «t ianuam aperirent ad insstsndum incisum. Cum,vero vantqm esart ad emendationem ?2 ia qua certe deputatio approbare non potafnt eupniritiimem moi-.

UM

**. ;

■MM

WOMBK»

boet da poteatete quae eat euprasaa; m **pdta abrite** **arantur m pontifiee** aaeq **ptaatadfoam** ma **tuutuu**

BnÜMBtiNbni ỳneM <HBÎMBtiMuni ac

Magna oum amarore et maiori oum timore hodie ambtmam aacando. Magno onm moerore, nam treetetui d· ovifero unitatis tooiSBÎM factui mt oocMio di#· ■adii intar revarsodiSsimos patree, et quidofe dimidii .de quo eum propheta dicere pomumia1: *Viieate»* otauetant /oris, st enperi parie amore *fltbvnt.* Maiori adhuc oum timore ambonem ascendo timens ne optima eaaaa culpa causidici pemumdetur. Sad fretua divina gratia at vestra benevolentia ran aggredior.

. Deputatio igitur coemor;: Omnia probate, quod bonum aat tèa· aaoeptavit- emoodatiooem sub numero 73 qqao alioquin reiioNpda fuiaeet, iuxta nodam; at modus fuit, ut admira meliori formula, in qua plenitudo tribuiturpotestati supremae qua eopranaa, adderetur aciam ediectivum *Ma* **pfaritab,** et aio locus toUsrutur omni oavillatioui; ut boo fbotum

B

propositas caatiua et citius diiudiremua, neoeepe omnino eet primo praemittagl quamdam relationem generalem et poatmodum demum àccedor ad relationem ■pecialem de aingulie àtneodationibu In relatione generali etatueoda eunt quaedam principia, quibus positis, deinde smsndatioom dijudicari poterunt,

potesterie. Iure igitur agit deputabo; iure poterant patras dare suffragium. Cur igitur non sunt rogatif Unm ex reverendissimis patribus opposuit, novam quas propoosbainr ia cumuo, insertioosm non fuira nee oculis subisntsm fidelibus, nsc itiaeuram Do ■tMBdft ohMOtiOM MtÎB ÎMB ĸ mum jpri·

Quod iam relationem generalem attinet, constat illa duabus partibus; sicut etiam ectama nostrum duaboe partita oonetaL In prima enim parte schematis babaaaua argumanta ex dooumontis publicis adducta pro ihfjllibilitats Romani pontificie; in secunda entra parte val paragraphe schemati habernM ipeam definitionem èiu infallibilitatis. Primum ergo agen-

maria poterant retineri, at oum rannrlinm ftailein proruptu «aet/ei ab amtaaa verba addite repetita hueeant, nulla ratio bebari iure poterat uon rogandi suffregi

pontificia.

Cum haec infaUibilitae ait veritae revelata, ex fontibea revelationia, id eet, ex mera Scriptura et traditione datat probari. Hao de re in congregationibus gaaaralibira abunde aut dictum; nihilominus quuadam obiter saltam ait quasi par transennam dicanda restant, ut nonnullas diffieultatm, quae aliqui loraenilimiini patres obmoverunt, removeantur. Ergo prunam argumenta ex **ntn** Scriptor

Argumentai· boo aequanti tbeei eat proponendum.

«ietiesarant Iam uudâtt tertüsi **Miua** ssparetum,

iarioeaeabi **Miatlàl:**

trumire datait. &gn prior pan huim tirais: Cbristu»

«·

■ m- primate ipsius inseparabiliter connexa;

transiit in aedem apoatolicam, siteque ia tac aede auoòaaaore Idam sequitur etiam ent dieertiaaimia verbis Ctaiati; hiigat verba Chriati **Mn** ia/ri non

pataaaa dmtaMib

■mDmra-Ktei-lin.

. àHaMb-Xm _■

v

. "f4* ■

ceeeNb tbec^peee ek MMMÜkeHB* ut ait a. Epv-
pfe·

Alita^h· m· habebat ouaa iafallibalitate —Mynram,apeatatorw»; <t ipei arant aûqpaE infaUibilea: tri hnao infalH^ilitaa ent autiModiaarau, tmodo Ordinaria, te ad fiaa· axtraordinariom ip— eonMNk, Moot apparat « varbw (feriati, quibw ill» vale dixit antequam in cash» aaoanderte, diem·1: Aeripiafia aartala·» wperwaiaiUM Sparitaa aonrii «η eoa, ■t ariti· —ba taatea m /erwelam, et «a eau» fadan, te SaaMraa, et aaqne ai attamnat tamta. Haeo promiaaio «uparvaoiauti· Spirit «ancti oomplata aat die PmteMatea, et Spiritu aaacto quaai virtute ex alto induti coeperunt teatifioari da verbo vita·, bt praedicare in nomina leau, Dunano coopérante, et ter-«·onera OM/frmanfa šequentab aagnie■ .

In boc oonatahat mun apoatoloniin, quod «aamt authentici oculare· et auriculare· taatea verbi Dei, taatea praeordinati a Deo, et mimi a (feriato in omnea gente·: et huic muneri apoatolia proprio correepondabat donum infallibilitati· paraonalia. Apoatoli· «ucoaaaarunt «piaoopi, aed non ratione apoatohtw univer■alia, aed ration· epiaoopato·, id «at, qua antiatitaa «ingularum «ocleaiariim. Indo factum aat, quod atiam praerogativa .infallibilitatia penonalia apoetolatui modo extraordinario adnexa ad epucopo· non tran«ierit. Epiacopi vi muneri· aui [aunt] cutodea depoaiti, quod apoatoli qua taatea praeordinati · Deo ipaia oommiaarunt, aiout Paul ad Timotheum dicit : ForaMm boba canoram verbontm, <pme a me ondiati m fide, et Mleetiooe an Cbriato face Bonam depo aitam cuatodi per Spiritum «anctam, qua habitat ta C ■obw. Hoc-idem ömnib epiacopi· dictum aat. In hoc munero dapoaitum theeaunim divin veritati· cuatodiendi, oommuniopndi-ot defendendi amam epi·oopi aàiuvantur a Spiritu «ancto; aed boo Spirit ■ancti adiutorium infallibile non ainguiia apiaoopia inaet, eed epiacopi· inter aa «t cum capite iunctia; nam ömnib ot nou ainguiia dictum «et1: £ooe ego vobiecitm aum ömmb Mebtu aaqwe od etmntmmelionemaMtedi.

Haae praerogativa beato Petro a Domino lean , Cbriato čonoea debuit etiam tranaire in ömn Patri auooaaaoraa, quia cathedra Petri «at oautnun unitati· in accleaia. Quod ai pontifex in arroram circa fidem prolaberotur, coolaaia vinculo unitati· deatituta di»·olveratur. Optima ad ram dicit apiaoopu· Maldan·ia‘: ;;Qu proinde cathedra Romima ai ooncidara poaaat, fiaretque iam cathedra, non raritati», aad arroriaat pmtlienfi aoeleaia fip catholica non habarat D ·ooiatatia vinoulum, iamqw achiamatiea «t diaaipata ••••t, quod non aat poeaibila."

Nemo dicat: utiqm, cathedra Patri «te oanthim unitati·, aad exinde «quitur officium Romani pateor» fratre· confirmandi et in unitate fidai šov^i; aliud varo aat offioiun^at aliud auctoritan at. val maxima infallibilia. Raapondao, quomodo Rohan pontifex p—te impiata hoc officium, divinit ipai te «pecialitar imporitum, um auctoritate apeciali, quam ömn reliqui, teiam epiacopi aiva diapaaai

» Ate. I, A
• MaraXnM-
■ПAIII,K
1 Mateb. XXVO, M. '
» Date «mtatat. M GalMaaai (». XJ, a Vt

mataritm ia «ntetMdaMito; ntfiaat al infrdb-

bAi MMi epieMjAu A mbA·· cùtefc·· ·intern ‰aqparib ąaaiaatfa ita etiam 'ia «aalaain CWieti Mb Abet ϕβv μ Mμ μ et jmhmmok tee eoeteritate enetHicebA·· Pfcoàeie ei tteeteritta. pc|Me ma às β% ·>Λ soImhummW mub epèMQpMi eeett irrefragabilia, papae «a iura divin· aampar dabarant ·aaiatara delegati totiw ąpiecopat fitaaaq uua divine rapNaamtantea. Aat. nil eonua (feriat iuteituit, aad Patrum Patriq auocaaao—n ău dadil firmamantum fidat immobile, baradam fidei eoaifirmatae at confirmatorem fratrum morum at. demum pactorem' toti gragia dominici, regendo eum, ut nihil ei daait, «t in looo paacuae illum collocando.

Quod infallibilitaa Patro concarna dabuerit tran·irain eiue awoaaaoraa, probatur etiam, ut varb» oard<Caietani utar, ao quod papa determinanto iudicialitor «t definitiva, aliquid aaa· haarteicum «t ab eccleaia pro haere»! bebandam, oonatnt, quod omnea tenemur acceptaro, et haeretico· oanaarttur, quioumq de caetera taodrat pertinaciter oppoeitum. Toto igitur eccleaia errare poaaet, ąequa determinationem papae, ai papa in tali definitione pomte errare. Credendum aat igitur quod pramiaatonam eccleaia· fac■ a Cbriato, acilioetl: Spiritaa aeaetaa docebit ma omnem veritatem, ipm oui non eat difficili par unum, quam par multitudinem adimplere, par unum caput toti eoolaaiae adimplet, ut lex divinitati· aervttur, quae inferiora per media, media par aumma gubernat. Sio Caiatan Et Melchior Can audet adiungete: „Qui negaret, in ligando atque eolvaaxlo eandem potaetatem in Romano nunc epiacopo ineme. quam Patro (feriat cono—i·»· creditur, ia (qiii ergo boo de poteatate negaret) iura ac merito haberetur haeratic Qui 'ergo firmitatem Petri ad fratre· in fide confirmando· hia, qui Patro aucoadunt, denegarent, hio haaratio fudioand erit?“

Pervanim iam' ad argumenta «x traditione, ei eat argumentatio ax documenti· publici· conciliorum, quae habantur in ipao «hamata. Antequam wao pauca de ii· documenti· publici· animadvertam, liceat mihi pauciaaima d· argumento traditiqaali genaratim. quo idfallibilitaa Romani pontificia probatur, affarra. Ganaratim dicendo, argumentum quod praeeto «te * tradition·, divaraimoda potate intend. Dicam quomodo ago Volabam (nam nuno «uparaedeosut tempori parcam); dicam ergo quomodo ago volebam boc argumentum inatruara, te modum, quo ad hano methodum ·arvandam fnduet fui.

Dum quadam dia ad coafeaaionam a. Patri gwufiex orabam, oculo· in altum tollan·, vidi rarba iMcripta, binataau fiio» orbi refOgtt. Ad haae rarba ·ubiit animam meum mamoria eorum, ąu · prim» religioni· ohriteianae aaeouli· ąi ad notera teiqpera aacra «adm ąpoatoli agit te parpe— «te ad auctoritatem fidat in (feriati «d—— aoaaarvandam. «t; ubi dirupte fuit a raiandam Haae oum animo parvolraram, intima convictio me tenuit, quod «aera ad tam ątran tam oooteantar «t tam invicte pro veritate pugnare nou poaaat, niai eampar faiaaet par■um» de inerrantia· dono in poraona Petri ši enočaaaorib promiaao, te niai aodaeia huic fidai aatene ·adi» aaaenaum auum pntebuiaaat. En argumantam

‹ leam XVI, IX
• Da «Mteait. me te —— DM ša IX at XL
> IA, VL a VU

dlMÙMffltaW» fMpMMN WWft^M «d· ρNφMMMλ·

■·do, at ia· diai, alMiaao>

Ad JNrUBMB pettMI ImMB WQfMMMtl jBMMMdkMl· quad Itebraa.

nonun pnetifiodm * OvnetnMttn nt iwrtetan iUfa·oeatinuasor· Aadrea Thiel «dita·. Qaa aaafiaii iUto legsbsun, « qua m^te illra ptuyiniteU·, -- «agi·«mvictu· fai Rom··· pontittera tanquam teetaa, doctors· «t iadioM nniveraelis eoderiae pro vsritaM ohrtetiana ineaaiautar pugaatun» dt Cda ia arateMB dsec**iadime, quod vi proBueaionte diviaas atraa mb patent. No qua fricat, pontificiba· Unman· eadje •um dignitatem commendantiba· ia propria scilicet oaura non credendum· Nam ai asiada testimonia Bomauorutu pontificum infirmarentur, reaps· d· tot· hjerarohte ecelasiastic· actum carat: item auctoritaa ecclesiae docentia neo poteet probari, niai par ecclesiam docentem.

Quod sequentem partam argumenti treditionalte attinet, scilicet assensum eocleaiae, quem fidei Romanorum pontificum de ^po inerantiae. suae «dis praebuit, hunc assensum ecclesia tum indirecte, eeu sua agendi' ratione, tum directe, et expressis verbis luculenter manifestavit. Silentio praeteriens verba expressa, quibus sancti patres et concilia hunc assensum suum manifestaverunt, debeo aliqjjanttepto immorari testimonio indirecto, seu, mr^ageftdi ratione desumpto, cum haec res mihi ansam praebeat quaedam difficultates^ quae ab aliquibus reverendissimi· patribus obiectae fuerunt, removendi. Teetimonium hoc indirectum exsurgit ex regula fidei, quam antiquissimi patres tradidedbnt.

Sanctus Irenaeus, ut nostis, qui regulam fidei, •tatuit consensionem earum, quae ab apostolis fundatae eunt, ecclesiarum, simul vero compendiosiorem st securiorem statuit regulam, scilicet traditionem ccclesisa Romanae, eum qua, db ipsius in coolesia potentiorem primatum, omnes qui sunt in orbe terrarum fideles convenire debent, et in qua ab omnibua qui sunt undique fidelibus, communicando cum ea tanquam centro unitatis conservatur apostolic· traditio. Sic ergo, secundum a Irenaeum, fides ecclesiae Romanae simul est, ob primatus dignitatem, regulative pro omnibus aliis ecclesiis, et ob dignitatem centri, principium conservativum pro alite.

Eandem regulam fidei proponit s. Augustinus sequentibus verbisl: „8i enim ordo episcoporum sibi succedentium considerandus, est, quanto certius et vers salubriter ab ipso Petro numdNmue, cui totius sederis· figuram gerenti. Dominus, ait: *Saper Jtanc* petroni *aeüfieabo ecdeoiam* meam, et *portae inferi* ■n rincent *eam;* Petro enim succernit Linus··· usque ad prementem' pontificem. In hoo ordine successionis nullus Donatteta episcopus fuit" Hoc ergo ex s Augustino sufficit ad damnandam haeresim Donatistarum, quod nulla· Romanorum antistitum Dooatista fuit; et hane regulam ob Petri auctoritatem, securiorem et salubrem dicit.

Eundem hnne ramnaum fidai Romanorum pontificum da inarantia propria, satis eoolesia manifestavit, quod communionem cum rara sede omnino at absolute neoeeeariam habuit. Nam communicatio cum cathedra Petri erat «t habita fuit communicatio cum eoeteria ot cum ipeo Petro, proinde etiam cum veritate a Christo revelata aequiperabatur. „Non novi Vitalem, ecribit Hieronymus», Meletiumque respuo, ignoro Paulinum. Quiconque tecum (id «st, oum papa Damaao) non colligit, spargit; hoc est, qui Chfisti tata aanqua pastel esparari. Hiac puichemM· dieu ·. Amhràeiu·1: Jpo» «at IMras, oui dixit: Tu «■ übi ergo Patra, ibi toitasa; ubi «cdma, ibi nulla ■ora, tod vil· arteraa. Kt ideo addidit: *Kt porter è/m* ms praeralebunl. et Ms dote riaees *regni* raiera·,"

Hutte aaaeoaum fidsi Romanorum pontificum de .inartantia propriae radia praeatitit ecdeaia etiam ideo, quia omnia doctrina, cum primum a Romano'pontifice damnata et reiecta ftterit, etiam ab omnibus vero Cdalibua ut aliene · fide et profana reticeretur.

„Quomodo auaceperit ludia, dicit Hieronymus quod Roma contempsit? Quomodo episcopi susceperint quod sedes apostolica damnavit?' Demum eundem •Mensum fidei Romanorum pontificum de inerranti» propriae sedis poeeumus probare ex eo, quod in omnibus causis fidei recursus habebatur ad sedem apostolicam, et quidem tanquam ad Petrum et Petri auctoritatem, et etiam ex eo quod nunquam licita fuit appellatio a sede Romana et a definitionibus dogmaticis huius sedis.

Quod attinet testimonia directa, seu per verba expressa sanctorum patrum, ili/ adducere utique supersedeo. Ast debeo respondere aliquibus ublectionibus, quae saepe saepius contra haec tretimonis factae sunt.

Dictum fuit, afferri ab aseertoribus infallibilitatis pontificiae textus traditionis mutilatos, falsificati», interpolato· vel spurios vel nihil sliud probante» nisi primatum. Durum verbum ! Ast sit hoc. quid exinde probatur? An poteet negari praesto esse testimonia proreus certa, sive immediatam verborum vim. sive contextum et finem orationis specte». ex quibus Speciale donum infallibilitatis Romani pontifici» probatur?

Ab aliis reverendissimis oratoribus diitiiui est bis testimoniis non probari infallibilitatem Romani pontificis personalem, separatam et absolutam. Quidquid sit de his epithetis, de quibus mox sertuo recurret, respondeo: id saepe dictum Mt, sed quantum video nunquam probatum, quod iuxta mentesn sanctorum patrum causa efficiens infallibilitatis Romani pontificie alia sit quam tutela Christi et amistentte Spiritus sancti Petro promiesa in aevum, seu quod concursus ecclesiae sit de iure conditio, sine qua indicia dogmatica Romani pontificis non sint infallibilia. Anne patres Chalcedonensa antequam epistolam a Leonte ad Flavianum salutarent tanquam ore Petri prolatam, anxie requteivarunt Utrum consiliis episcoporum adhibiti· data fuerit; immo anne historia, quae nobis plure miraculo·· de origine huius spistolM referi, msntiooem fecit de concursu episcoporum, qui huic Romani pontificis definitioni dogmaticae praecesserit?

Venio ed argumenta traditionis, quae in .ipeo schemate proponuntur, id est, ad documenta ex tribue conciliis adducta. Quod hqec argumenta aXinet. ea desumpta sunt, ut nostis, ex consiliis oecumeuicie. in quibus post triste inter ecclesiam orientalem M occidentalem factum schisma, Oriens cum Occidente do tollendo hoq schismate. convenit. Cdm plura ad •levandam vim probationis, quae testimoniis horum

oeocilioruia ineat, .ia ganaraliboa amgragattanibue ⸝ obsaota foarint, pauca ragarara narsas» «t.

Kt quidam quoad concilium Cooatantinopolitanum IV, varba ia schemata aliata fera ad unum cenoordaat eum formula papa· Hormiadne, qua acbiaasa Aeacianum fuit compositum, at qua· moo solummodo ab ecclesia oriaatali, aad atiam a maxima part· «xlesiae oceidaotalw fuit approbata. Dictum fuit, bane formulam nihil continere nixi fiduciam, nunquam futurum esa» ut cathedra· x- Patri accidat, quod de tot sadibua apostolici·· actum eaae dolemus; aed aucoeAorea principia apostolorum fidem tuendi at fratre» confirmandi munere usque ad finem mundi functuroa

Ast haec interpretatio nec convenit litarae nec sensui historico huius documenti. Non convenit literae, nam liter· huius formulae papae Hormiadae, quae fere'verbotenus eat recepta a concilio Constantinopolitano IV, ut nostis, haec eat: ..Prima salus est rectae fidei regulam custodire, et a consitutia patrum nullatenus deviare, quia non poteat Domini nostri lesu Christi praetermitti sententia dicentis: Tu *n Petru», et taper banc petram aedificabo eccletiam nisam.* Ha«; quae dicta sunt rerum probantur effectibus, quia in sede apoatolica immaculata eat aesnper cathol^a servata religio. Ab hac ergo spe et fide separari minime cupientes, et patrum 'sequentes in omnibus constituta, anathematizamus omnes haereticos etc." Et in fine: ..Unde, sicut praediximus, sequentes in omnibus apostolicam sedem et praedicantes eius omnia constituta, spero utigfuna communione vobiscum (cum papa Hormisdal, quam sedes apostolica praedicat, esae merear, in qua est integra et vera Christianae religionis soliditas." Haec sunt verba huius formulae.

Quod ad sensumattinet, sensus manifestus horum verborum utique hic est: ut Oriens divujsu» a sede apoetolica iterum communionem cum ipsa sede apostolus ei cum ecclesia catholica reciperet, solemnem profresioneni fidei episcopi cina praerogativam sedis apoetolicae emittere debebant, scilicet hoc esse rectae fidei regulam custodire, si spe et fide firmiter tenemus. Domini nostri lesu Christi promissionem Petro factam non posse praetermitti, sicut reapse evoitu comprobata est, scilicet m eo quod immaculata semper servata est in sede apoetolica vera religio.

t'outra testimonium ex concilio Lugdunensi allatum dictum fuit, illud nec a concilio adhibitum neque lonfirmatum fuisse. Ne repetam «· quae iam hac de re relator capitia tertii dixit, solummodo de uno paucissima proferam; scilicet ad demonstrandum quod formula ista fidei · concilio Lugdunensi non fuerit adhibita, obiicitur illam formulam in concilio non fuisse discussam. Hoc utique verum est, aed exinde nihil probatur contra auctoritatem huius documenti: e contrario firmatur magis auctoritas illius. Nam causa huius rei nulla alia ea|, quod scilicet in concilio Lugdunensi non fuerit discussa haec professio fidei, causa huius rei nulla alia est, quam quod afebatur de re non nova, non de re nondum eliquata, sed de re, in quantum referebatur ad Romani pontificio primatum, iam dudum per universam eccleaiam tempore papae Honuisdae in concilio Constantinopolitano IV approbata, et de qua inter latinos nulla fuit dubitatio.

. Hanc fuisse causam omissae disi'useiotiis patet ex epistola, quam papa Clemens IV ad imperatorem Michatdem Palaeologum dederat, et cum ipsa formulam eandem quae postea in concilio Lugdunensi 11 praelecta fuit, transmiserat. Cum enim imperator· Clementi IV consilium tuum communicaaset in Orient· cmvm—di concilii, ut da hac forma diaasptaretur, papa recondit bis verbis: «Porro perscriptam purusxmem, oartiasiasam et solidissimam orthodoxae fidsi varitataan et evangelicae doctrinae ðoasonaca, · sanctis patribus et Romanorum pontificum in suis synodis daGniliana firmatam; sicut nec daret, Ac nec volumus novae diacumioni ac definitioni subjacere, ipsam quaai par hoc quomodolibet contra fos st licitum, in dubium revocando. Ideoque licet in praefata scripture (scilicet in epistola imperatoris) de convocatione concilii agqretur, iiost tu (imperator) per tuas praefatae litteras concilium in terra tua convocari petieris; noe tamen nullo modo proponimus concilium ad discussionem seu definitionem huiusmodi convocare; non quod cuiusquam facidm versamur, vel eandem sacrosamtam Romanam ecclesiam Graecorum superari prudentia timeamus, sed quia prorsus indecens foret, immo nec licet nec expedit in dubium revocari praemissam verae fidei puritatem, tot sacrae paginae auctoritatibus, tot sanctorum robos ratam sententiis, tot Romanorum pontificum stabili definitione firmatam; pro cuius defensione, si iieceeae foret, parati essemus subire martyrium et morti etiam exponere corpus noetrum Ila Clements Itaque .mirum non est, quod etiam Gregorius X in concilio Lugdunensi discussionem huius formulae non permisit.

Tertium documentum desumptum est ex concilio Florentino. De iis, quae in schemate nostro afferuntur ex concilio Florentino, dictum est, nihil in iis contineri, quod sobrius interpres ad stabiliendam doctrinam infallibilitatis adhibere possit. Ast mentem patrum Florentinorum longe aliam fuisse patel ex illo commentario, quem fr. loannes coram papa Eugenio IV et coram imperatore toanne Palaeologo. ut imperator resciret quisflam sit sensus formulae, quae de Roiuano'[Multifile agebat, de iis instituit. Itaque incisa per singula declarans, incisum illude *Romanam poatifieem Mia» eccletiar caput, omnium ebrittiano rum patrem, et doctorem ejriulrrr,* explicans, in haec verba desiit: ..Cum omnes christiani in fide conveniant et convenire debeant. ipae Homanos pontifex) ponitur iloetor immaculatae fidei propter privilegium concessum Petro." Explicans incisum illud *Eidem s»xi» et Romano femtifui* m *b principe apo dolorum patiendi, regendi et gubernandi unioertalem eicletiam plenariam traditam 'M potedatem,* adduxit fr. loanure epistolam a. Agathums pajiae ad imperatorem Constantinum. respective ad concilium Constantinopolitaiiuin III. et exinde sequentem conclusionem deduxit: „In hac auctoritate ‚Agathonis scilicet) tria haec manifeste asseruntur. Primo, quod pascere omnes ove» sit lOinmissum Petro, et sureesaoribus suis. Sevuudo, quod sedes ⅋ptohca nunquam in P aliqua erroris paite depressa est. aed semper mansit immaculata in fide. Tertio, quod tanta est eius auctoritas, quod universalis ecclesia, et universa· synodi semper fideliter secutae sunt, et patras oatholici semper susceperunt eiu» apostolicam doctrinam, et quod illa verba ‚ut nem *defieibt fidet tua}* inlelliguntur de aede apoatolica, et quod sit immunis ab haeresi, atque confirmationem omnium fratrum titubantium in fide ad ipsam sedem et Romanum pontificem pertinere Sic ergo res explicata fuit in ipso concilio Florentino, et hic sensus utique tanquam authenticus habendus est, cum ex industria. Romano pontifie·^

' Ceus MsL polem, de Ocssrw. xcbixmxl» tom. II, part. IV. oap. XXVIU, a lita.

• Labbe, CoUecX suaril., tom. XVIfl, soL IIM st seqa.. •ht vsaet. Coisti

intanto, «t imperator - μ β fironata mtaat, tarit 4

Rx ta dàoti» maadtatiiaim· apparat, qaod sa· 4tfinitiMMi Hommummb od eMhiHMd·· Mmmaï pantificis iafeUiteHtetsni adduxiuaa ta sansam altaum aalH asodo suppoahMs, ead rovsra ilk n Mat· patnua Ftonatinorà· iaterpautaiBar, et quod JMrtlOttW MmC, ψM· pMtMB JVÙMfll ®MB MNUUk Mb nsetit per eoodüriaMm, «t qu·· a plurttam oratoribua impugnato fuit, looum suum iars ocsupat.

Antequam ralat^xti da hae prima parta Mφρ» teRematia, id eat, da argumenti· iufclKfciKtati» pontifici·· finem imponam, limat mihi sententiam rnaam proferre de gravimima illa otaottaa, qua· saepius in generalibus ŏdhgtegatifaiM prolato fuit, scilicet •smel promulgato Bamani pontificis infallibilitate divinam constitutionem ecclesiae immutatum iri- Et quaref ,

Dictum eet, concilia generali» in posteram iam non erunt neoeeaaria. Respondeo: erunt in poataram neorpteria, aient erant temporibus antaactia naceamria: ateolute neoeesaria nunquam erant, ai agebatur aolummo^c de veritate carte oognoeosnda ab ii» ohriatifidetibu», qui arant bonae voluntati· Poterant enim veritatem eognoaoeca per-ordinarium magiaterium ecclmiae, id eat, epieooporum communionem cum mora apostolic· aede habentium: ubi enim ecclesia, 'ibi eat Spiritui» Dei, et ubi Spiritu» Dei, ibi veritae eat; omni» gratid Spiritu», Spiritu» autem e»t verita», dicit ». Irenaeus. Poterant veritatem cognomen ax eolamnibus dogmatici· definitionibua Romanorum pontificum: ..Quid adhuc quaeri· examen, dicit Augustina· ad lulianum quod iam factum eat apud aedem apostolicam?" his verbi» clare indigitane, prolato iudicio aedis apoetolicae, de veritate iam certuto et irrefragabile adeese testimonium, dummodo Adsit bon» volunt·» illi seae submittendi. Ergo non pro veritate cognoscepda erant necessariae synodi generales, aed ad ĕrrore reprimendos. Cum enim errores ita invalescerent, ut respublica Christiana quodam-, modo periclitaretur; ecclesia catholica solemniasimum indicium per concilium generale iis obiecit. Sed •olemnissimum iudicium ecclesiae de rebus fidei et storum est ac semper erit iudicium ooφiii oeoumenki, in quo papa iudioat simul asaidentibus et coniudicantibiu orbis catholici episcopi»

Seji instant et dicunt, concilia generalia in posterum non erunt libera; episcopi non amplius erunt veri indicés. Respondeo: erant libera, sicut liber» fuerunt temporibus anteactis. Nam concilia etiam in posterum ita habebuntur, ut de rebus in concilio pertractandis aut nulla praecedat definitio dogmatic· Romani pontificis, vel ut talis revera praecedaf. In priori casu, si papa propnaitlbnea integra» integro concilio pertractandas relinquit, ooncilium plena »ua libertate in Domino uti poterit; in posteriori casu concilium omnino id aget, quod in simili caau egerunt concilia generalia.

Exemplum ait Conatantinopolitanum III in sua agendi ratione pum epistola dogmatica papae Agathonis. Priores jbptem actiones huius concilii occupabant quasdam prasambula, id set, lectio documentorum quae concilium concernebant. Ad finem actionis septima» legati Romani pontifici· postularunt, ut patres concilii declararent utram consentiant suggestioni seu ea/istolae Agathonis. Hasc declaratio promissa fuit pro actione sequenti. In actione itaque octava patro» cqncilii declararunt: „Ita Domine (ad imperatorem conversi) profiteor, et sic erodo, quem-

› Uoalr.Ista.Hk.il. a (UL [JMfa». P U XLv, near

tamtai tatari wqgmtiaAi laaiiimimi papa· anti-φM» Bmaa Agatata V' Ham ««a dultatii amto aitf aHad fta ami iadmaua rara· at fidetia adtaaataia. Cam varo Maearia· Aatiactaiu·, qui piitmgtoai «tiara fcfiaittaibra eanrihi partinmatar imatindwit, ta aaa aaqaiamarat, patrm eeoettii at uaaaibaa dahetotioaita· aatistaeroatt, ipm «t asssc!» aaia pnaûmnat, ut allati· toatiiMaiis patrum, opiniosam euam dstadsrsaU, Haee. testimonia examini at iudicio mbiaeto invento euat partim spuria partim mutilato, et proinde a concilio fuerunt rsiecta. Hia opposita aunt testimonia ·. Scripturi· *ot* patrum, quae epistola· papa· Agatboni» adieoto erant: haac quoque examine instituto cum omnibus optimi· codicibus collate tarant. Cum iam luo» clarius appararunt illa integra, authentic· M probantia, concilium devenit ad definitionem synodalam de duplici in Christo voluntate et operatione; et in hao definitione, ut expromis verbis dicit aacra synodus, epistolam papae Agathonis iterum veluti normam vivam ante oculos positam habuit. Sis ergo sacra synodus rolemni iudicio obedientiam Romano pontifici debitam eum sua libertate conciliavit, „ut vere (sunt verba a Leoni· de concilio Cbalcedonensi) a ae prodiisse ostenderet, quod prius a prima omnium sede formatum, totius christiani orbis iudicium recepisset: ut in hoc quoque capiti membra concordent In hqp. concordi· membrorum cum capite resplendet clarissime assistentia Spiritu» •ancti ecclesiae promissa. Sic egit s. synodus VI, »! sic omnes aliae egerunt.

Pervenio iam adsecundain partem nostri schemte tis, id eet, ad ipsam definitionem infallibilitatis pontificiae: haec continetur in secunda parte capitis quarti. Iii relatione generali, quae concernit hanc secundam partem, duo mihi videntur eeae necessaria, scilicet: Ie ut statu» quaestionis 'accurate determinetur; et 2° formula definitionis brevi quodam commentario illustretur. Ergo primo status quaestionis.

Cum ad statum quaestionis accuratius determinandum accedimus, statim sene offerunt voculae istae, quae iam toties ex hac aula exulare iussae sunt, sed nondum exulaverunt, scilicet infallibilita» per *maalu, teporata et abeoMa.* Nam reaped cardo quaestionis vertitur circa has notiones. Videamus ergo quam brevissime, qui» sit sensu» harum.

1° Quo in sensu infallibilita» Romani pontificis dicenda est persoinWù/ ^oenda est *perioitaiu* ut. sic excludatur distinctio inter Romanum pontificem et Romanam ecclesiam. Porro infallibilita· dicitur personalis, 'ut sic excludatur distinctio inter sedem el sedentem. Cum haec distinctio in congregationibus generalibus mullo· uacta fuerit patronos, etiam de iis aliquid addendo supersedeo. Reiecta ergo distinctione inter ecclesiam Romanam et Romanum pontificem, D inter aedem et sedatam, id eet, inter seriem univer-■ui et inter singuftto Romanos pontifices in hac serio sibi succedente», defendimus personalem Romani pontificia Infallibilitatem estenu·, quatenus haec praerogativa famibus et singtln legitimis Petri in cathedra •itu successoribus ex. Christi promimioae competit.

His dictis, notio infallibilitatis pontificia· nondum sdfficienter est definita. Infallibilitae personali» papae in se ipsa debet aocuratiua definiri, quod nempe non competit Romano pontifici quatenus es. persona privato, neque, etiam quatenus est doctor privatus. # nam qua talis par est aliis doetoribus privatis, et par in parem, ut scite animadvertit Caietanus, non habet imperium, quale tamen Romani» pontifex exerret iu

› tate, Oritart-eoMU, teas. VII, eri. Tfafat. nari. Celmi.
• iatte spp. a toute, teaa I, ·*»ı CXX u Tteetaet.
«Hu. Cyri, ta >11», «Ht. Bâta

xubivanam aedesiam. Hinc non loquimur de infallibiliUte paraanali, quamvis personne Romani pontificis eam vindioemua, sed non quatanua est persona singularia, sed quatenus est pereona Romani pontifici», seu peranna publica, id »»t, caput aodeaiae in sua relatione ad ecclesiam universalem. Neque etiam dicendus eet pontifex infallibilis simpliciter ex auctoritate papatus, sed ut subeat divinae assistentia» dirigenti in hoc certe et indubie. Nam auctoritate papatus pontifex est semper supremus iudex in rebus fidei rt morum, et omnium Christianorum pater et doctor; »ed assistentia divina ipsi promisee, qua fit, ut errare non possit, solummodo tunc gaudet, cum munere supremi iudicis in controversiis fidei et universali» ecclesiae doctoris reipsa et actu fungitur. Hinc sententia: Romanus pontifex eet infallibilis, non quidem ut falsa debet traduci, cum Christus personae Petri et jiersonae succresoris eius illam promiserit ; sed est solummodo incomplète, cum papa solummodo sit infallibilis quando solemm iudicio pro universa ecclesia res fidei et inorum definit.

2° Quo in sensu infallibility papae dicenda eet *separata?* Dici potest *separata,* seu putius distincta, quia fundata eet in speciali promissione Christi, et proinde etiam in speciali assistentia Spiritu» sancti, quae non est una eademque cum illa, qua gaudet totum corpus ecclesiae docentis junctum eum suo rapite. Nam tum Petrus eiusque successor sit centrum unitatis ecclesiyticae, cuius est ecclesiam in unitate fidei ♦4 charitatis conservare, et turbatam reparare, eon« ditio eius et relatio eius ad ecclesiam est prorsus specialis; e! huic conditioni speciali et distinctae rrepondet privilegium speciale et distinrtuiu. In hoc ergo sensu competit Romano pontifici infallibility separata. Seil ideo non separamus pontificem ab ordinulissima ron.iunctione cum ec«desia. Papa enim solummodo tunr ‡ infallibilis, quando omnium ehristianorum doctoris munere fungens, ergo universalem tx-ch^siain rvpnuwuitims, iudivat et definit quid ab omnibus credendum vel reiiemndmn. Ab eccleeia universali tam separari non potest, (piam fundamentum ab aedificio <ui portando destinatum est. Non separamus porro papam infalhbiliter definientem a cotqieratione et ront'ureu wclwiie, saltem id est in eo sensu, quod hanc cooperationem et hum concursum ecclesiae non excludimus. Hoc patet ex fine huius praerogat is ae divinitus concessae.

Finis eiusdem ret conservatio veritatis in ecclesia. Talis definitionis ergo tunc ret vel maxime locus, <\ıı alicubi in ecrlesni scandala ‹ irea fidem, dimensiones et h&errere exoriantur, quibus»reprimendis antistites ecclesiarum singillatini, vel etiam in rencilio provinciali congregati impare» sunt. ita ut ad sanctam aedem apostolicam hac de causa referre cogantur; vel si ipsi antistite» tristi erroris labe infecti fuerint. Hanc cooperationem ecclesiae .tum ideo non èxcludi 'Ums, quia infallibility pontificis Romani non per modum inspirationis vel revelationis, sed per modum divinae assistentiae ipsi obvenit. Hinc papa pro officio suo et rei gravitate tenetur media apta adhibere ad veritatem rite indagandam et apte enuntiandam; et eiusmodi media sunt œn'ilia vel etiam consilia episcoporum, cardinalium, theologorum etc. Haec media pro diversitate rerum utique sunt diversa, et pie doliemus credere qqod in divina assistentia Petro et htMNxwsoribus eius a Christo Domino facta, simul etiam contineatur promissio mediorum, quae mx«w-»aria aptaque sunt ad affirmandum infallibile pontificis iudicium.

Demum pagam non yparamus, et vel minime separamus ÈXaen»u ecclesiae, dtitnuiodo eontienaus iata non ponatur oau conditio, atra ait consensus ant»-caden· aiv· ait conaaqiM». Non poaaumua aepcrar» papam a oonaatwn eoctenM. quia hie uonannau· nanquam ip·» deaaae potest, ('uni enim eradimus papam par aamatentiam divinam ease uifallibiktn, so ipso etiam eradimus iia dWiniliombue aamoaum ecelMiaa non eaaa dafuturum ; cum fieri non posait quod corpus epiaooponim aaparetur a auo capita, et cum ecciesis universa dafioere non posait. Itupoaaiiule enim sat generalem obscurationem spargi, ut synodus Pistoriensis aiebat, super veritates gravioris momepti spectantes ad religionem

5 Nota. Quaeritur in <pio sensu infallibilitas pontificis Romani ait *abtolxt/i.* Respondeo et ingenue fateor: nullo in apnsu infallibilitas jxintificia eat absoluta, nam infallibilitas absoluta competit soli Deo. primae et essentiali veritati, qui nullibi et nunquam fallere et filii potest. Omni alia infallibility htpoU communicata ad certum finem habet suo» limite» et sua» conditiones, sub quibu» adesse censetur. Idem etiam valet de infallibilitate Romani jiontificis. Etiam haec certi limitibus e» ‹onditumibiis eet «d stricta, quaenam veru sint eae conditione», non a priori, aed ex ipaa promissione mw manifestatione voluntati» Cbriati debet deduçi. Quid iam ex Christi promissione, Petro et »uecereon eiusdem facta, quoad has conditione» (Onsequitur? Promisit Petro donum inerrantlae in ipsius relatione ad ecclesiam univèrsalem : 7 *u fit Pftrvs, ft super fume Petram aedificabo ecclesiam meam, et portae inferi non praevalebunt adversus eam ... Pasce oves mea». pasce agna» meo* Petrus extra liant relationem ad ecclesiam universalem poeitus in suis sucoreBoribus hoc veritati·charismate ex lerta iHa promissione Christi non gantlet. Proinde reapse infallibility Romani |M>ntifivis reetriita t: ratione *subucti,* quando papa loquitur tanquam doctor univoraahs et index supremus m cathedra Petri, id est, hi centro. constitutu», restricta ret ratione *obievti,* quando agitur de rebh» fidei et morum, et ratione *actus.* quando definit quid ait credendum vel reiieiendum ab omnibus Christ ifidehbr».

Sed nonnulli ex reverendissimis patribus, his non contenti, ulterius progrediuntur., et volunt etiam in hanc constitutionem dogmaticam inducere conditione», quae m tractatibus theologicis diversae m diveivus inveniuntur, et quae bonam fidem et diligentiam pontificis in veritate indaganda et enuntianda concernunt. quae proinde: Vum non relationem pontifici». mm! conscientiam ipsius ligent, ordini potius morali quam dogmatico iu\enandae aunt. Piissime enim Dominus noster lanie Christus charisma veritatis non a conscientia pontificis, quae eat uniuscuiusque res privata innuo pnvatneima, soli Deo cognita, aed a relatione pontificis publica ad un ivernalem eolreiam dependens voluit. quia alia» hoc infallihilitatis donum medium efficax ad unitatem ecclreiae conservandam et reparandam non esset. Sed ideo nil timendum, ac si per in&iaip fidem et negligwtiam pontificis uuivenudis ecclesia in errorem circa fidem induci posset. Nam tutela Christi et assistentia divina Petri succe oribus promissa eat causa ita efficax, ut iudicium summi pontificis, si reset erroneum et ecclesiae destructu mn, imjiediretm aut. si reapse pontifex ad definitionem deveniat, illa infalhbiliter vera existât.

Ast instant et dicunt : manet ergo officium |ὁ ŋ-tifu ir et quidem in suo genere grav issimiim, media illa apta ad veritatem indagandam adhibendi, et quamvis haec èe non sit stricte dogmatica, eat Aainen

! Matth XVI, 18
• *loaaa XXI, .19-17,*

^^Aogmati intimo eomaoxa. Drfiuunu, «aim: indicia dogmatica Romani pontifici» aunt infallibilia. Ergo dofiniamiM etiam formam in tali iudicio a pontifie· «errandam. Haec, mihi videtur, erat mena quorumdam revereodiaaimonim patrum, quo· «i hoc ambone loquentea audivi. Aet, eminentiaaiuii ac tnvereodisaimi patre·, hoc fieri uulki modo poteat, nam non agitur de re nova. Iam millena et millena iudima dogmatica a aede apoatolica emanarunt; ubi vero eat canon qui tormam in eiuamodi iudiciia ' aerTandam pramcripeerit? "

Dicat forsan aliqui-: ai non habemua canonem, faciamus canonem. Aat abeit hoc a nobia, ne.impingamus in canonem illum damnatum, quod concilium ait supra papam. Insuper ad quid valeret eiuamodi Canon? Annon pnirsu» inutilia «eet. cum nunquam poeqit verificarrni fidelibus et episcopis in orbe dispersi-, immo fi eaeet valde periculo·», cum innumeris cavillationibus et anxietatibus ansam prqeberet. Ergo <ingat Petrus aeinetipsutn iuxta lerbum Domini nostri I«sn Christi, cum Petrus senescente inundo non senescat, »ed suul aquilq renovetur lirtus eius.

Sed adhuc instant et dicunt quidquid sit de illis mediis Immanis, auxilium ecclesiae, assensu» ecclesiae, id wt. testimonium et consilium opiscojmrum non aolummiHlo uoq poteat excludi - definitione infalhbilitati», sed dobet inter "onditiooeaquae sunt de fide. m ipsa definitione poni. Ergo haec conditio dicitur osM de fide, M quqrnqdo hi-l probatur? Ati continetur in promissione Christi9 Mihi videtur quod iu illa Aion solum nuite» non contineatur, sed quod in illa «sintrariuni potius «outii^etur. Nam negari quidem no» poteM, quod m relatione Petri ad «vleaiarri, vui rbrirtiiK vohnt infallibditateni Petn adnêxam, <xmtineatur tqterifdm relatio IMn ad a|»o»to1os et proinde etiam ad èppot». cum Christus ad Petrum disent ': Et/o *rogari pro t? ut non deficiat fide» tua. et tu aliquando convenu» confirma fratre» tuo».* Haec eet ergo relatio |Knitifn u» ad episcopos. quae inest promissioni Christi. ex his vero verbis ('luisti nec<«»itate «Ogente. nt mihi videtur, debet concludi quod fratre» \o|uidetu. id eet, episurou ut sint firmi in fide, indigeant auxilio et ooΛπlιo Petri et successorum enis, non autem vieeversa. Code fit quod huius aententiac patroni non tam provoeeut ad loca sacrae Scripturae, quam ad certa quaedam axiomata quae ipsi» prorsus Concludentia videntur. Quaenaul aunt haec axiomata?

Prunum Axioma: membra debent erae coniuncta capiti et uaput membris. Ex hoc axiomate deducunt \ iAceraitatem pro papa. nt in definiendis fidei doguia- ^^fibqa i^d agat sibe consilio et concursu fratrum anorum. ^Hkequam ad hanc obiecliouMn respondeam. fm<ynini nivat agi hir in sententia adveraahorùm de stricta et absoluta necessitate cogailii M èpkilii ^■opornm ni^iovia infallibili iudicio dogmatico Romani pontificis, ita ut in ipaa definitione nostrae dogmaticâe constitutionis subm locum occupare délicat. In hac Mricta et abeoluta ueiweailale consistit tota differentia quae inXet nœ» versatut. et non in opportunitate aut aliqua relativa -necessitate. qZae iuduio Romani pontificie ferum circumstantia» ponêenuiti pronus remittenda eat. Haec proinde in definitione constitutionia dogmaticae locum habere non poteat. ",

Hi praemiari», >ad axioma de capite et uienibn» me converto. et reapoiu|eo: oratio figur>fiva non eet argumentaiiva. nui uti (opimuniter dicitur, omn» si/ jnilitudo claudicat. Et quod· haec similitudo sic appHi-'<ata reveni claudicet. sequenti ratione eiidi potest.

A Noone etiam hktT^iAar quoa enat plurimi qt^i «t x •cientia et piaeeUnt» «c multo magMeeosrdotaa qui muMre docendi parochianoa Mgüntur, pertinent ad membra eocleamu? Quia dubitat? Anne ergo etiam iati consilio et auxilio auAdebent invuiu papam in ferendis iudunu dogmaticior Nequaquam. Et cur? Nonne quia non pertinent ad ecclesiam docentem? Bene, aed aimul patet quod aiinilitudo de membri· et capite claudicet. Sed iamjjusieritur utrum non etiam opiecopi. quamvis sint Constituti a Deo testea, doctores. ĕt iudiom fidei christianae, ae habeant ad papam, pro univorsa ecclesia definientem et doctoris universalis munere fungentem, ut discipuli ad magistrum? Ita est. Hoc enim innuunt verbat'hristi ad Petrum, et nomina iudici· supremi, doctors universalie, paatoru totius ovilis Christi. Proinde etiam hac ex parte claudicat similitudo adducta, et consequentia de necessitate consilii cpimOponnn «xnicidit.

B Pergam ad finem, statim instat fini». Scvl demio instant et diconi hoc vérum est post factam a papa definit itàiem soleinnem, tunc utique non solummodo laici, sed etiam ŝacerdot et.fpiscopi tenentur se ŝub mittere auctoritati infallibili |»apae. sed hoc<' non valet ante factam definitionem: ad talem definitionem faciendam debent concurrere episcopi. Nam et hoc eat axioma ««vundutn'. sicuti episcopi nihil possunt m dogmatibus condendis sine papa, ita ne» pap· B;nf episcopis: inspiciam»» rem ex utraque parte. Episcopi in dogmatibus fidei condendis nihil poraunt sine papa. Hoc venint est. nam décréta de fide etiam a concilio generali edita infallibilia et firma non sunt, nisi fuerint confirmata a paj>a.

Causa huius rei non ea est, quae ex h»s ambone aliquoties, dolens di<x>. indicata fmt. sciluOt. &r si omnis infallibilitae ecclesiae sit sita in solo papa et a papa derivetur m ŝyam <4 ilb vommitnnTtur.

C Hoc quidem iuxta eefcherrimuin quoddam \vsteipa theologicum poteat diri de iurisdiclione; nam natura iunadictionis ea est. iit joesit. immo debeat alus communicari QuomodoXecnUnfallibilitax. potent communicari? Hoc' non intellego. Vera ratio < ir ejnscopj etiam in concilio generali congregati mop papa in robus fidei et mortim non sint in&Ubdes, ex eo repetenda est, quod Christus hgq/Hifalhbihtateui loti ecclesiae Nbigu id simul cum retro promisent dicens*£go vobitrum u»qur ad am Kummationem naevuli,*: tdeo episcopi nihil (aatsunt sine papa. An autem iudicio inverso papa nihil possit sine episcopi»? Haec inversio iiihiQet, cum Chnstu» noli Petro dixerit Tw m *Petri»*2 ... *Oravi fwo tt ut mow deficiat fide» tua*.? \

D Sed denuo instant et dicun,t »t Ikm eat tertium v aximiTh : consanato ecclesiarum eat regula fidei. quam~ etiam papa aequi debet '.vet proinde debet ante definitlotum consulere roctoro·» ecclesiarum ut tertii»- sit de consensione ecclesiarum. Respoûdeo. Res utn ad tnanqp devenit, et accurate distinguendum eat intet verum «t falsum, ne patiamur naufragium in portu Venim ent quod papa in elite definitionibus ex cathedra eosdem habet fontes quales habet «·» heia. Scripturam et traditionem. Verum ê quod eonætiaii> praedicationi» praeeenti» totius magisterii «c c Iɛmi&c unitae t-um capite sit rogul» fidei etiam pro definitionibus pqntifiois. ,A»t exinde nullo modo potest deduci stricta et absoluta neveesitas diam exquirendi a rectoribus ecclesiarum seu ab episcopis. Nam haec consensio potest saepissime Reduci ex ŏari et manifestis testimoniis swrae Scripturae, ex <>on»eiiaione

(MaUh. XXIII1, 90.
t Ma«b. XVI, 18
' Ue XXII. 89.

antiquitaüa, id aat, aaiwtnrnm patrum, ex Mutantia A doctorum val alii» modia primtia, quae omnia ad pla- , nam infonnationam Mtffmiunt.

Domum nunquam praetermittendum aat, quod papae praeolo «t illa traditio eccleaiae Romanae, id eat, illiua «ckeiae ad quam perfidia non habet accessum. et ad quam propter potentiorem illiua principalitatem omnem oportet convenire eccleaiam. Proinde stricto ilia necessitas, qualia requiritur ad constitutionem dogmaticam, nullo modo potest demonstrari. Poteet accidere casus aliquis ita difficilis, ut papa necessarium putet pro sua informat ione, sicut id factum est cum ageretur de dogmate immaculatae Conceptionis, quaerere ex epix-opis, tanquain medio ordinario, quid sentiant eccleaiae; aed talis casus non potest statui pro regula

Insuper, quod bene notandum t. omnre sciunt regulam illam de i-onM-nsioiie nvlesiaruin iu praedicatione þra« 'iite valere solummodo m sensu positivo, B nullatenus veni in sensu negativo, id est. omne quod universalis ecclesia consentiens, praedicatione praesciit»· tanquain revelatum suscipit et veneratur, certe

verum H catholicum. Aet. quid fiet «i dissensio inter ecclreuu» particulare» exoritur, «i ctnitnnentiee de fide insequuntur? Tum iuxta lurinenscm recurrendum ret ad consensionem antiquitatis, id eat. ad Scripturam et sant tas patre». et ex connemiione antiquitatis dneemdo þraedicationi praebentuCest rreolvenda.

Iam notum t, quod indicia dogmatica pontificie Romani vel maxime vententur circa ẗontruvenda fidei, in quibus fit ẗecuratu ad sacram sedem, pontifex Romanus ergo ẗlla definin' debet, vel maxime ex Scriptura. ẗancti patribus, ductoribus eccleaiae, et vel /maximi ex traditione eccleaiae Romanae, quae quod 1'ẗtru tradidit, fideliter et sancte custodivit. Quicumqur. èrg contendit, quod papa sive ad in- C formationem »ive ad infallibile de fide et moribus indicium omnino dependeat a mairifreta coiiaentdone epiMopSrum. vel eorum auxilio, illi nihil reliquum mt nisi Maluere falsum illud þrinciþium. iudi- ‹ ia dogmatica Runiani pontificia in ae et ex ae crate infirma et reformabilia. nisi accedat conaenaua ec- ■leeiae.

Sed hoc systema aut eat proreus arbitrarium aut totius infallibilitatia pontificiae evendvatn. Eat arbL__ trariuni «i requireretur maioris vel minoris payfia episcoporum ameusua. Natu quia statuet illorum numerum? Quis ftk w»t delectum. iiiiiu epiacopi inter -e sub hoc respectu sint omnino þar» aarauiaua quorumdam assensui et iudicio aUorum non potuit praemdirare? Ex arbitrario hex· systemate, praecipue >'um agatur de assensu subeequente sive tacito sive expresso, quot fluant anxietates, tûrba et mandala, historia testis eat. eed favete linguis. Hoc systema D eat totiua fnfallibilitati pontificiae evereivum. si aseensus totius eccleaiae requireretur. Nam tune reaper una sola datur infallibilitas, quae nonnisi in. toto i-orpore eccleaiae docentis resident. Sqd hoc tn casu decreta Romani þontificii poreunt et debent reformari, per concilium generale, quatenus interim amenaua txvlèaiae non ita ait manifestus, ut negari nequeat : papa non eat infallibilia niai cum concilio generali. Et ne iterum in infallibilitatem pontificia ex re «olo ðecernenti recidamus, papa non poterit confirmare nisi illa decreta concilii, quae placuerunt maiori parti episcoporum, vel potius unanimitati eorum. Quid vero si efiireopi non eonseatiaat? Actum eHt de iudicio ivclesiae. conclamatum erit de ecclesia, quae, teste ApoMolo, detjM eme columna et firmamentum veritatis.

Antequam huic relationi generali valedicam.

Comciu **eanaau** tqmot LU.

dabeo adhùodum raapoadace ad illam gravimimam obMcüoMm, qua dictum aet * ambone noa wile opinionem extremam «▪A» cuiusdam «dioUe ad dogma fidei, catholicae evehere. Saftc gmvimima haec eet obiactio. et cum eam ex ore egregii w etiam aeaümatiaeuni oratorie audirem, thatie caput demiai et ðratio mea in sinu meo convertebatur. Bone Deus! anne confudisti mentes, linguas nostras, ut nos traducamur tanquam promotores opinionis extremae cuiusdam scholae ad dignitatem dogmatis, et Bellarminus inducatur tanquam auctor quartae propositionis declarationis cleri gallicani? Nam, ut ab ultimoexordiai, qualis est differentia inter assertionem, quam reveren ðimimu orator Bnllarmiuo tribuit : *Pontiff^ eoe potes/ tdiqmd infallibilittr drfiitire eitra rflufiiot ẗpitropo et tine cooprraiioite ercteiæ,* et inter noti» «imum articulum quartum; ia *fidei qvnefttombn» *Hmmi pontifirù non irreformabile ra»r ẗirvtm>* mun rfrlexide roaarasas *ẗccedat* Reapse vix ulla inveniri poterit differentia, nisi ẗui etiam disreiiNìoneni epiMO{N>rum «Ooperationeni etvdreiae vocare velit, et quidem ita ut definitio dogmatica, etiam dissent trait ẗbu èpiMxipi sit ẗnfallibili dummodo illos antea ronHiiluerit. Haer de sentcMitia Bellarmini.

Quoad verp ðoctrinam m schemate expotdtiun. Deputatio iniuste traducitur ac si voluisset extremam opinionem, scilicet illam Alberti Pighii, ad dignitatem ðogmati evehere. Nam opinio Alberti Pighii. quam Bellarminus vocat piam quidem et probabilem, erat quod'papa qua persona singulari» seu doctor privatus ex ignorantia quadam possit errare, sed nequaquam m haerreim incidere vel haeresim docere. Hor. ut reliqua omnia missa faciam, apparet ex ẗpso verbis Bellarmùii. tum rn Iʌ ó a reverendissimo oratore citato, tum etiam ex ipso Bellarmino. qui lib. 4 cap. VI sententiam Pighii sequentibus verbis enuntiat ..Probabile ret pieque credi potret, summum pdntifiivm non solum uti pontificem errare non posse, sed etiam^ut particularem personam haereticum eme non |Mwe, falsum aliquid contra fidem pertinaciter creẗendo. Ex hi apparet doctrinam quae habetur in «‹hemate non eree illam Albert/Pighii, seu extremal» cuiusdam scholae, sed diam unam eaudemque quam BellarniinuN ıŋ Iφρ a reverendissimo oratore citato docet. quarto loco adducit, et quam vixat certisaimam et ẗMendani. vel þotin «einetipMiui retractando. «ententiam communissimam el t'ertam.

Primas enieiidattones proponam/ot deinde de iis. M iliert usque ad emendationem 2'0 inclusive, poterunt rogari suffragia. Fosi generalem illam relationem "ingulae emendationes iam paucis poterunt absolvi.

Ẽmendatione orto primae agunt dc titul». Priores quatuor ·reverendissimi emendatore» volunt titulum inscribere *De nupremo mac/ùtteriо,* vel simpliciter *dt matjiderio.* vel de prtmu/M ẗnnẽji At Deputatio tuleni titulum uott putuit ẗapprobat nam latiuK patortM quaut argumentum huiu («pin·. tn hn< enim capite non agitur Mneratiiu tie «uprrmo magisterio pontificie, quod wt pare iurimlictioniN ipeiu·. nam iuriadictio pontificis duabus claffoua absolvitur, id e»t. clavi ncientiee ot clavi potentatui. Proinde non potuit Deputatio adinittcré ẽmendationem. 2'' «tib o) 6) <·), 3 el 4''.

Emendatio Ѫ 'iilt. ut titulus inacitbatm *Dr Romanorum pontificum infaUibüi .maginterio.* Hanc emendationem Deputatio admittit et Quidem luxtu modum, ut mm dicatur *jde Romanorum pontificum.* aed in singulari de *Romam pontifici» infallibili ma' ginterio* ('aium adtniaaion» lum·· wt, quod inacripto *de Romani pontifici» mfallibiliiate* terna m alialingua» nonnunquam sensu» non genuinum exhiberet.

Π

«tevarbi gratte in Ite<M g^imini ftefl· hara m À,4ette» mm typh iapM bfi Mfo iiφM M pant oonftuxM ona unpaqeabilitata Ot «ggo statua primo intaito apparat, quod hie MB agiter 4a impeooaMUtate Roorai pontifiai· *ia* agrafe, md <fe iahdlibilitate in docendo, iMoribqtur «apnt de Borate rà/eûûbAi NM^toterte

Kmtàietia β non admittitor etiam «a «a Sall·, quia ia ista inocriptioM habetur motivum, quod mittit. Dicendam meet iuxta meqtra huius iwuw· dfaaimi emendatori· : de Borate potei/iri· fnjWKbOitate ia mprerte rapMirai mtrare «ravsBd», at aie quodammodo statua circumscrilatar iuftallibilitaa pontificia Bed non nauvonit ia iamriltiouibui ponere limite· roi þertractanda

Demum emendatio tP non «it titulus, sed potius integra quaedam the·»; ot proinde etiam fata non I potuit acceptari.

Emendatio 9 De hac «Mndatioo· nulla poecenda , ·ont euffragia, quia steummodo coutinet' quoddam votam, quod ocilipet docuflfanta conciliorum riot omittenda, et potius pramima divina in argumentum. infkllibilitatie eint add-xenda. Ergo nou subiicietur suffragiis.

Inda a numero ‡0 incipiunt emendatione·, quae ■pectant ad partem primam schematis, mu ad introductionem quae prifnia verbi· continetur et ad documenta trium conciliorum ; ot quidam euradatioBm prio-x scilicet ‡0 ‡1 «t ‡3 trudunt textum novum portio primae huit· ectaematie Iam quod emendatio-Mfn 10°° attinet, constat «mendat» decima tribu·partita». Partem primam admittit Deputatio, quia stylus eat magia concinnus, quamvis eenau» «it unus idemque cum schemate.

Par» secunda incipio·» verbi» „Lugdunensi enim C concilio approbante" uaque. ad verba ..Florentina ·ynodua aolemni decreto definivit", pan iata «ecunda non «ubiicitur auffngii·, aed etiam non acceptatur, quia atatutum iam fuit, quod non aolummodo concilium Lugdunenae adducatur, aed'quod documenta fata ex tribu· concilii· omnino intacta maneant, «dummodo quoad «tylum et quoad textum correctiomn' quaedam debent emendari, quae habentur in folio heri diatributo I sub num. 1·, ‡ ‡ ‡ et ‡ acilicet quoad «tylurn quaedam debuit mutatio fieri, et quidem ea ex cauaa, quia proponit Deputatio poet paragraphum primam, quae continet documenta conciliorum. inaerendam deacriptiooam praxia aedi· apo·tolitae in iudiciia dogmatic». Iam cum paia iata ■it hutorice, utique etiam prima para, quae agit de documentia. debet forma hiatorica proponi, ot non ' forma «olemni· profeaeioui·, «icuti nunc habetur in ■dwmate „profitemuf^um concilio etc." ' Sed cum D hoac ra utique itylum tangat, non «unt poecenda ■offragia.

Quod attinet textum corratiorem, in primi· notatu digna *βA* comctio mib num. 3 folii heri diatributi. Doctiaimu· et toverendirilhHu Rottenburger»» enim innuit, quod verba ricut hahantur in noatro achemate, non omnino concordent cum texfu correcto concilii Constantinopolitani IV ; et proinde iuxta hunc textum correctiorem etiam emendatio tertia proponitur, aed utique non suffragii·.

Pan tertia huius emendationis decimae quae incipit: „Huic igitur pastorali muneri ut satisfacerent", loco huiu» partis tertiae ptout habetur in ipea ĕm 0* datione ‡0 patrum suffragiis supponitur illa emen-

! VHe Ds». M, ceL 11«·.

figt ²te ite φM jrateftt raoptrattetera rafilrate· mi* aine ratndi, et üa qui ia aaia iuiuMferainuftiM at, 'aoaitfa divum ad boae doctrinam IDMttMMhuB populo propenra volabant, Ia fata ergo aowtefetioM a IfeputatMM da novo adoptata, quae incipit «Hoir pobtorali muneri..." et qua· dsrinit ia verba ‡sofe< nitar ‡mteM· in fata dioo emeedatioo· da novo adoptata continentur sequentia.

Primo dascribitor cura, quam RomanÿpontifiMa tum ipei io m soseipiebaat pro veritate Mtholfaa cqB·arvanda «t dilatanda, lum quae ipefa imposita fuit per controversiae fidai in varii· loci» «t tamporibu··tortae Deinde a ŧverbi „Ro<nani autem pontifice·, prout temporum «t rerum conditio suadebat..." do■cribitar agendi ratio, qua Romani pontifira in definitiooibu· dogmatici· semper uai eunt et utuntor at in poataruoi etiam utantur. Indo a verbi» „quae «acrfa Scriptori» M apoatolicfa traditionibus coomnfenea..." -domibitur, quod Romani pontifice· definiunt innixi ■aera Scriptum et traditione, »ub tutela Chrieti et amfaUntia Spiritu· «ancti, quae non eat confundenda cum revelatione. Inde a verbi» ..Quorum quidem epo··tolicam doctrinam — — describitur modi», quo definition·· Romani pontifici· ex promissione Christi tanquam veritati conaantaneae et irrefragabile· fuerunt suscepte·, et quomodo hac ipea re consensio ecclesiarum per orbem dispersarum cum ecclmia Romana, et vicevera Romanae ecclesiae cum reliquia maxime enitet. Inde a verbi» „Hoc igitur veritati» et fidei..." describitor fini·, ob quem Christus Domini» praerogativam inerrantia· aedi apoetolicae aeu pontifici Romano concessit. Fini» enim huius doni eet bonum eccleeia·, in omnium aalutem ut munere suo fungeretur, et quidem tum consecutio sanae doctrinae. tum unita» *fidei «t* charitati», tum nexu» indivulsi» inter fundamentum et eccleaiae aedificium. Demum in ultimo inciao „At vero cum hac ipea aetate.. primum innuitur cauaa huiu» aolemni» definitioni» infallibilitati» pontificiae, et deinde netura huiu» praerogativae innuitur, acilicet, quod papae non conveniat taitquam personae privatae, aed quod i-onveniat 'ipai fungenti munnre »uo autumo pa»torali. Ergo han emendatio revereodiaumia potriba· commendatur, et acceptanda proponitur.

Nunc *etaratiatio* ‡1 Continet etiam haév emendatio textum novum parti» prim··) aeu paragraph! primae no»tn'capitia Conceptu· in hac emendatione ŏucurrente >at boni; a»t nihilominus Deputatio illam emendationem non Mceptandam eaee censet, vel maxime ea ex cauaa, quia non videbantur omittende documenta illa publica trium, oecumenicorum conciliorum.

Bmeadafto ‡3 'Etiam haec emendatio habet textum integram primae paragraph! nostri capitis; etiam in hac emendatione conceptus occurrunt 'omnino pulchri; ast nonnunquam, ut mihi videtur, etiam exaggerati. Et ex hac causa, et ex eadem causa quam attuli in emendatione priori, Deputatio censet hanc emendationem non era admittendam.

Inde ah emexdofkwe ‡3 usque ad emendat ionem ‡0 i-ontinentur quaedam emendatione» in singula loca paragraph! primae nostri capitia Et quidem in ? emendatione ‡3 proponitur votum, quod septem primi» lideis noetri capitis, id eet, exordii, subrogentur alia verba, scilicet : Romanam *pontificem taa qnam beati Petri principi» apottolontm* etc. -Sed non videtur esse acceptanda haec emendatio, et quidem quia non subatistit obiictio, quam reverendissimus auctof-promovet, scilicet quod per nostram argumeu-

MMMB VBtMBMB JtekefcBf Ml M 4M» · MMB dMMMtaMMB taftUl^t^tMMB Ml pTMMtW Bld MB Â0 Mt. MM M «« prÜttU npCWM ^OtMtftMB AoCMMU tBB^MMB ^pMÎMft ft MM) fBtf% M Ml MpVMMl pgMÜCBIB 40MMÎi» VMÿMtH habito ad fiwm illius, qui esg conservatio unitati· in fide, ri ad promênions· Chriati, dedncimw ioMlibilitats··. Ergo reap» nallaa circulas adsst riüoaua.

CawadaNo 14 stiam pertinet ad pq^Mi rarba prooesnii noetri capitia, ut militat dicatur: dwûsss praahKanfibaa *alo.*mm ;.. *et fw»t Uatentier* sacra pNri evitas osoaumsalo. Sad haec verba, speeiatim ultima, vix poterunt inseri, quamvis aliaa optima, nostro capiti ; quia reapae da documenti· čultu publici in nostro capita, in tota doctrina nihil invenitur.

Emendatio 16 vult quod poat verba: potestatem oomprebendi, inseratur locus ·. Augustini, scilicet: *vertit apotlolicae sedis tam* antiqua e/ /dndata. errta et *citra ut oaAolioa fidet, st nefae die illa dubi tere ehridiano.* Sad, cum haeo verba e Augustini non sint generalia, sed referantur ad singularem quondam capum, non videntur apta, ut inserantur huic capiti.

Emendatio 16 RevereiMiarimus emendator vult, ut deducatur, at quidam expressis verbi·, infallibilitas pontificia ex ' apoatolicitato et indefactibilitate ecdeeiae. Sed reap» apostolicitas et indefcctibilitaa ecclesiae innuitur in nostro capite; et utique non omnia argumenta possunt et volunt adduci, ne, si unum omittatur, quam hoc nultius momenti es» videatur. Ergo non proponitur acceptanda.

Ememfotio 17 pertinet ad stylum, et proinde suffragiis non proponitur.

Emendatib 18 constat duabiis partibus. In prima parte auctor vqlt, ut verba Florentini aut ex infegro afferantur, aut omnino expungantur, aut solummqdo quadam allusion· adducantur. Sed verba Florentini nec videntilr omnino auferenda, nec etiam ex integro afferenda, quatenu non pertinent ad magisterium pontificis infallibile: ergo prima pare huius emendationis non mt acceptanda. Idem valet de secunda parte; nam in secunda pdrte asseritur pontifex tantummodo ut custos et assertu^ fidei, non autem ut infallibilis ludex; et proinde non; est apta haec emendatio, ut patribus acceptanda proponatur.

Emendatio 19 Reverendissimus emendator optat, ut concilio Florentino addatur verbum oecttmmùo. Sed omnino non est necessarium ; nam statim ab iniup cum haec documenta inducuntur, dicitur quod solummodo adducantur illa testimonia, quae desumpta sunt ex concilii· oecumenicis ; ac proinde cum statim ab initio omnia tria illa concilia dicantur oecninenica, idem utique etiam valet de Florentino.

Emendatio 20 ηφη proponitur suffragii». Vult enim ut post verba Florentini sequentia addantur: *Haec auterh plena poteetae iuxta tentum eiundem conciiii includit infallibile Romani pontificie magitterntm* Sed abunde provisum est voto huius reverendissimi emendatoris per emendationem seu per §2^^, quae proponitur inserenda inter § 1^^ bt inter 2 nostfi capitis, seu emendationem quae habetur in folio heri distributo.

Emendatio 21 non supponitur suffragiis, quia tensuram potius continet quam emendationem. Reverendissimus enim emendator vult ut nihil definiatur de fide in causa infallibilitatis.

Emendatio 22 Etiam de hac emendatione non rogabuntur suffragia, 'quia desideriis huius reverendissimi emendatori» abunde provisum est in-paragraphe iam insertu inter primam et secundam, quae , agit de praxi sedis apostolioae in iudiciis doqmaticis.

Ehssisjidlb N RevaæA^aissaB aaaoadtotar wit, à ia mhema·· mdnamrtar primo vosbe Chriati ad omnm apaistafas: Insta deeris sto. et dried· oeti··iasi trm Uri non Scriptura· pro inhllihilitade Bomani pontificia. Quoad ariuadum hos rutum ·hands provioum assa ridetur roto ravurmitiunmi JMtfM *fttM»* ÇQM UUB ÎB dooMMBtii tTÜSB ooociliocum tum m paragraphe nota inasrta; proiad· Immo mbmm4 to mb BOMptUMIB proptttütar.

£mmn Mio 34 4· Ink MMttdfttMiM äct fissia nulla suat patende, quia eoatiaat ram qaa· non apactars videtor ad «matitutiooam dogmaticam, ·ad quae ooacarnit agendi rationem sunami pontifici» in promulgandi» daenti· fidei.

Emmdriio 35 Etiam baac amandatio non potuit acceptari a Deputation·, quia videtur ravmundiacimua auctor huius emendationis restringet· infidlibilitatam pontificiam ad eonfinnonda decret» generalium conciliorum· Eet ergo metastasis, id ast, transitus ex ordine in alium.

Emendatio 36 Etiam huic emendationi satis provisum eat tum per documenta quae iam habentur in schemata, tum etiam per paragraphum novum insertam. Ergo nulla danda eunt «uffragia.

Emendatio VI Reverendissimus auctor vult, et xerba Christi: Epo *rogari pro te* etc. authentice declarentur a ooncilio. Sed huiusmodi authentic· declaratio non potuit intendi, «t ai intenta fuissst, utique atiam disceptqtiolmc de re in ooncilio agenda fuisset. Ergo non acceptanda proponitur.

Emendatio 38 constat duabus partibus, quae vase suffragia aptae non sunt, quia solummodo oootinsnt vota reverendissimi emendatoris; et meo iudicio votum secundum continet quondam sententiam, quae iuxta meam'opinionem admitti non potest; supponit enim quasi nulla alia detur infallihilitaa in ecclesia. nisi quae a pontifice et per pontificem communicatur ecchsiae, sicut fit de iurisdictione.

Emendatio 29 Reverendissimus emendator vult, qùod addatur ad Romanum pontificem: pro tempore erwteatrm. Sed cum hoc per *te* superfluum videatur, non sunt suffragia poscenda.

Emendbtvo 30 Quoad primam partem, qua rev··rendissimus emendator vult, ut pro verbo doeteria universalis ponatur: pastori· tmtvereah·, iam satisfactum eet in nova formula definitioni·, de qua nam sermo nrurret. Quod partem secundam attinet, cum plutea reverendissimi patre· petierint ut retineatur formula ista notissima *at. cathedra* toqvuntw, oum plure» hunc terminum scholae eolemnem utique in theologia exoptaverint, Deputatio de fide huic desiderio satisfaciendum ee» putat ; et proinde proponitur huiiis emendationis secunda pare occeptanda.

Emendatio 31 continet eandem rem ; solummodo ratione»„et quidem certe non spernendae, adducuntur pro ista expressione: *Pontificie loquaetit er cathedra.* Ergo suffragia non amplius sunt necessaria, quia iam satisfactum erit per acceptationem 30 emendationis.

Emendatio 32 Voto huius reverendissimi emendatoris iam satisfactum eat in paragrapho recens inserta. ,ri

Emendatio 33 Pervenimus iam ad ipeam definitionem. Priores enim emendation» concernebant quaedam praeoiiibula, séd posteriore» iam concernunt ipsam definitionis formulam.- Equidem reverendissimua emendator sub numero 33° videtur optare quod suppreeea, re et nomiqe infallibilitatis, Romano pontifici solummodo ius, et officium vindicaretur haeresce, errore» veter» de fide proscribendi, et exsurgente haereei nova praescribendi quid sub poena titiandae, communioni· sit tenendum aut reiiciendum. Proinde

XWP

w »PRVW SMMI ,W HΠ- – ** W*

tümëmn sab

Uti, cuius verecitM Mt motivnm fcrmalp fidsi-Bcgo definire mms dogmati» revelati texta nentem emendatori· videtur solummodo «t enahnivo pattinara ad concilium geoarele mu ad aaivenadam artliaaiam

EmendotioSff RaqarMilimiinMMMadalm aptat, ut -doctrina de infallibslitate a ooaoilio proponatur tanquam vera et catholica, non autem tanquam %aa de fide, nt etiam tali rations ut ipra durit, saltu» evitetur. Sed reepae definitio noatrq fit P® - ■altum : nem nulla para, dortrinM oatbolicne inde vel maxime - fine Maenii XVII totîM te tant acriter «entiUta fuit, quam haec para doctrinae nostras. Proinde carte concilium non poterit aoouaari, quasi egiaart per •altum.

Emendatio 36 Cum hac enwodatiooe tam inti, sunt singutae quaedam condition··, qua»,iuxta mantem quorumdam fevereodiatimorum petram ipsi definitioni tanquam conditione», aine quibo» infallibility pontifici» Romani mlvu consistet· naquit, apponendae tint. Ex principii· quM in relation· generali proposui, nullam iataram aanoodatioaum (quM nihilominm jiro libertate concilii suffragii» patrum •upponendM erunt), deputatio admittere poteet. Proinde deputatio de fide excludit et exdudero debet iuxta principia quae proposui, aequante» emendationes, et quidem eo magi» conditione» debet excludere, quia raeploime aunt valde indefinitae, ita quidem ut tali ration· solummodo quibusdam cevillationibu» aneam der» pomint, quam roipra vsrificari. Hoc etiam valet de illa conditione, quàe habetur in formula tie dicta Antoninisna; nam etiam haec formula pro definitione concilii, non dico pro tractatu theologico, nimia vaga et indefinita meet. Ergo deputatio de fide simpliciter excludit ex sua parte emendationem 36 Md nihilominus, ut iam dixi, suffragiis aupponteur. Quoad primam partam (constatante! hanc emendatio duabus partibus) raspondet deputatio de fide: negative; quoad secundam vero partam, nulla danda aunt suffragia, quia non pertinrt ad constitutionem dogmaticam ; nam 'vult, ut concilium per conrtitutiooem dogmaticam definitioni rabiicisodasn a beatissimo peto» impetrat modum oooourous sivi cooperationi» episcoporum in ainguli» rasibus mrvandum.

Ita deputatio excludit etiam emenpationam 37 emendationem 38 “, amandationem 39 “, amandationem 40 “. Emendatio 41 non auhüciaoda art puffragii·, quia ibidem nulla proprio habetur cerbia concepti» emendatio. Emendatio 49 item excluditur ex ratione modo allaita. Ita etiam excluditur a deputation· emendatio 43

Emendatio 44 quoad primam partem non aubliciende eat suffragiis, quia ntanm' continet verbi· concepti» compotitam emendationem. Quoad eeeundam partem vero continet conditionM utique valde vaga» et ituerja» ; et proinde etiam debuit haec emendatio a deputation· excludi, '

Sic etiam excluditur *emendatio* 45 Haec quidem continet duas partea In prima parta videtur contineri , quaedam conditio, acilicrt: *Foot mquieitionem ime praeeeriptam et fide* ecclesiae *docmtie depromit* In-

fM tiMobgM Mit quidrab his vertna (it intelli^n-4am. Inraper psincipiatMram pesaunt mm' di* mere pUkaophim MtimUs hoMatatis, quae non tub omni raapertu pertinent ad dapoaitaunfidri.

Emiadafwi 48 Mtn rappowmda eat suffragiis, quia manti butes revamafimimi oratori· mtia-provisum eme vidrtur in paragraphe reran· inearta.

Emendatio 47 etiam an poteet admitti, aed aliat crime, non propter etaditioM· appositas, aad quia rwveteodiatimu· emendator tefallibilitatam pontificiam videtur coaratatn ad ratas oontravaniaa fidei. cum tamen pontifex. etiam (it infallibili· qua doctor univerealia,' qua aupremos terti· traditioni·, depositi fidei. »

Emendatio 48 Etiam haec emendatio non potest admitti, Mitem non ad mentem emendatoria, cum dicit: cum *pontifex* tanquam eepttf *eadeeiae aecum eemper docentis* manare suo fungetis *definii* etc. Verba ista utique fundunt asnsum ambiguum ; aed ob hunc sensum ambiguum emendatio non potest admitti.

Emendatio 49 etiam talia eat, quae aeneum ambiguum fundet, cum dicitur: *pro apoetolica* sua *auctoritate, ipso capite eeeteeiae, dinnitue cum* corpora episcoporum muto.

Emendatio 50 Reverendissimus orator'nili ut dicetur tantum : tanquam *caput erdeeiae.* Huic desiderio utique sequipollenter satisfactum «et per m. quae bebentur in nova formula definitionis, eum ea quae ibidem dicuntur de papa definiente omnino aequipollenter accipienda sint *tanquam caput* er *eieeiae.*

Emendatio, 51 Etiam haec emendatio non videtur suffragii» supponenda. Reverendissimus auctor vult, ut inserantur verba partim ex p. *Perrone* (cuius mentio ex quadam incuria fuit omima in ultimo inorno) desumpta, partim ex a Augustino, et locus iste in nostro schemate inseratur. Sed locus prior non potuit inseri, quia reapra locum non invenit ; et quod sd verba a Augustini attinet: *quod antiquitae apo elolica eedee et Romana cum coeterie tenet perer. veranier ecdeeia,* haec verba iam habentur in paragrapho recenter inserta; proinde quamvis omnino non miúiu contextu vsrba ista occurrant, tamen menti reverendissimi emendatori· satisfrictum eese videtur: proinde nulla «runt poscenda suffragia.

Emendatio 58 obi dicitdr: *pro apoetolico eua auctoritate ex odAedru défiait, quid de rebus fidei ei* morum «n depoatto tradMmti eonfMeofitr. *et proinde quid ab* omattna *tanquam de fide tenendum oel tanquam fidei ooMrartem reüeiendum nt, non poem per divinam aeeieteniiam errare; caput eet enim eorporie CErieti* rt·., quamvia haec omnia possint sensum sanum fundere, tamen sunt ambigua; et mans revereadiitimi emendatoris .videtur mm, quod papa promulgat consensione episcopontm seu ecclesiae dooβηψ. ergo non «rt admittenda iuxta mentem deputationis.

Emendatio 53 non supponitur'suffragiis, quia aolummodo continet votutn, ne conditions» aliquae appoutiitur in ipra definitione infallibilitati» pontificia·: Ergo hucusque de conditionibus.

lam relique· emendatione· concernunt ambitum

twtMNke raeeatat eptata^ qwM habetur f falso heri diatribato, qua· foranda ati nostis aio y habel■'nltaqnu noa traditioni a raligioais ohrietiaM· exordio psrosptas fideliter inheeranfa, ad Dpi Salvatori» nostri glorias», fidei oathobcM «xahetwnem ot chrisStennrum populorum salutem, sucto apptobqateeaacilio, dooenma et divinitue revelatum dogma mas definimus, Romanum pootificem, cum es cathedra loquitur, id set, cum omnium Christianorum pastori et doctoris munere fungens pro supreme sua apoetolina auctoritate doctrinam de fido... Romani pontificia definitiones ssse ex sese irrafoNuabiW'

Haec emendatio est quodammodo conveniens eum emendatione 68 quae proinde huc est transferenda Concordat enim cum ista emendatione, sed non ex integro. Post multas disceptationes, quae it» deputation» de fide hac de re fuerunt agitatae, demum tota B Deputatio de fide unanimiter hanc eniendatiooem, seu hanc fortbulam novam definitionis infallibilitatispontificiae congregationi generali proponendam ease ceneuit. Cum reo ista tanti eit momenti, sensum huius novae definitionis aliquibus,hic loci exponam.

In ista definitione agitur t· de subsecto infallibilitatis, quale eet Romanus pontifex, utique qua. pontifex, qua persona publias in relatione ad ,ecrdyiam universalem.

2° Continetur actus, seu -qualitas et cogditio actu» infallibilis pontificiae definitionis; tum scilicet pontifex dicitur infallibilis cum loquitur ex cathedra. Formula ista utique m schola est recepta, et sensus huius formulae uti habetur in ipso corpore definitionis est sequens; scilicet quando summus pontifex loquitur ex cathedra, primo non tanquam doctor privatus, neque solum tanquam episcopus ac ordinarius alicuius dioecesis vel provinciae aliquid decernit,, Sed C docet supremi omnium Christianorum pastoris et doctoris munere fungens Retundo non sufficit quivis modus proponendi doctrinam, etiam dum pontifex fungitur munere supremi pastoris et doctoris, aed requiritur intentio manifestata definiendi doctrinam, «eu fluctuationi finqm imponendi circa doctrinam quamdam seu rem definiendam, dando definitivam «ententiam, et doctrinam illam proponendo tenendam ab ecclesia universali. Hoc ultimum est quidem aliquid intrinsecum omni definitioni dogmaticae de fide vel moribus, quae dooentur a supremo pestofe si doctors nx-leeiae universalis et ab universa ecclesia tenenda: verum hanc proprietatem ipsam et notam definitionis proprie dictae aliquatenus saltem etiam debet exprimere, cum doctrinam ab universali ecclesia tenendam definit.

3** quod habetur in definitione eet principium ieu causa efficax infallibilitatis. Principium seu causa D efficax infahibilitatM est tutela Chriati et assistentia Spiritus sancti.

4 Continetur in definitione obiectum infallibilitatis. Infallibility promissa est ad custodiendum et evolvendum integrum depositum fidei. Hinc universim quidem facile patet, obiectum infallibilitatis «an doctrinam de fide et moribus. At non omny veritates, quae ad doctrinam de fide et moribus christiania pertinent, sunt unii» modi; nec omnes in uno eodemque gfadu ad ustodiam integritatis depositi necessariae sunt. Unde etiam consequitur errore» contrarios diversis gradibus adversari deposito custodiendo, prout veritates ipsae quibus adversantur magis vel minus ad ipsuni depositum pertinent. Qui quidam errorum gradus diversi diversis censurarum noti» distinguuntur.

èitiÂi raritates definit, sive ia ipsd summo pootifioe far m apeetatw. ad eufam aàmiao ambitum varitattun astandi; «un ifaai eit finis iafailibilitatm, utrovis modo sa eoneideratar..

3– In oo ipeo verbo Dai, quo infallibility ad custodiam depositi sive pontifici per es spectato, sive eocteaiaa docenti promfesa eat, oimtiimtur ****** indubitanter hano infallibilitatem extendi saltem ad ea, quaa per m depositum fidei constituunt, ad'dogmata uimirum fidei dfcfiniends, et, quod eodem redit, sd haereses condemnandas. Hinc sane de fide creditur et credendum eat ab Omnibus filiis a matris' «oclsiae, ecclesiam in proponendis ac definiendis dogmatibus fidei infallibilem esas. Eodem autem modo infallibilitas capitis ecclesiae revelata eeee et definiri non poterit, quin eo ipeo revelatum sit ac definiatur pontificem eeee infallibilem in definiendi» fidei dogmatibus.

At vere a cum. dogmaribu» regelati»,' ut paulo aiite dixi, veritates alia» magis vel minus stride cohaerent, quae licet in se revelatae non sint, requiruntur tamen êd ipsum depohitum revelationis integre custodiendum, rite explicandum et efficaciter datiniendum; huiusmodi igitur veritates, ad quas utique -etiam per se pertinent facta dogmatica, quatenus sine bis depositum fidei custodiri et exponi non posset, huiusmodi, inquam, veritates ηὸη quidem per se ad. depositum fidei, sed tamen ad custodiam depositi fidei spectant. Hinc- omnes omnino catholici theologi coinentiunt, ecclesiam iu huiusmodi veritatum authentica propositione ac definitione esse infallibilem, ita ut hanc infallibilitatem negare gravissimus esset error. Sed opinionum diversitas versatur unice circa gradum certitudinis, utrum scilicet infallibility in hisce veritatibus proponendis, ac proinde in erroribue.per censuras nota haereeeos inferiores proscribendis debeat censeri dogma fidei, u^ hanc infallibilitatem ecclesiae negans esset haereticus; an solum sit. verjtaa in se non revelata, sed ex revelato dogmate deducta, ac proiude solum theologice certa.

Iam vero cum de infallibilitate summi pontificis iu definiendis veritatibus idem omnino dicendum sit, quod de infallibilitate definientia eccleeiae; eadem oritur quaestio de extensione infallibilitatis pontificiae ad huiusmodi veritates in m non revelatas, pertinentes tamen sd custodiam depositi: quasstio, inquàm, oritur utrum infallibilitas pontificia in his veritatibus definiendis non solum eit theologice certa, aed eit fidei dogma eodem proreus modo sicut dictum est de infallibilitate ecclesiae. Cum autem patribus Deputationis unanimi consensione visum sit hanc quaestionem nunc saltem non definiendam, sed relinquendam esse in eo statu in quo eat; necessario consequitur ea eorumdem Deputatorum sententia decretum fideide infallibilitate Romani pontificis ita case concipiendum, ut definiatur de obieeto infallibilitatis in definitionibus Romani pontificis omnino idem credendum eeee, quod creditur de obieeto infallibilitatis in definitionibus eccleeiae.

Hinc praesens definitio de obieeto infallibilitatis duas continet partes inter se intime nexas. Pars prior obiectum infallibilitatis solum geuerice enuntiat, illud nempe eme doctrinam de fide et moribus; para vero altera hoc obiectum non quidem per singula distinet» declarat, sed illud circumscribit ac determinat per comparationem cum infallibilitate in definitionibus ecclesiae, adeo ut"omnino idem profitandum 'sit dn obieeto infallibilitatis in definitionibus editis a pontifice, quod profitendum est de obieeto infallibilitatis

M

roras relit habset-Agn IM» ⁋ofoaMTO fiaandam

infallibilitatem ema eam infallihilitatem qua.'gaudet ·animis; proinde stismnunqnam tibi onmino aonamn definitioni» Mettras qaie meequeretar, st «Aaqptiaitar anhuntiaret, Boamnum pontifioom em» infolÜbüsm, quando aliquid definit do fida vel maritas; aient etiam ille acopum Metra» formulae non aereqoeestur, qui simpliciter. diceret, Romanam pontifiteim «■? infallibilem quando aliquid definit ab oralari» aimplioiter tenendum, aed hn»duaa res romper eunt iintar sa connectaoda», ut aenae» nostrae fonsylae mu at verua habeatur. Hoc autem utrumque aptisdme exprimi videtur hac formyl·: Romanum pontificem oum docti·nam de fide st moribus ab univirae eoclssia tenendam definit, «a infallibilitati» poliero, qua divi- B nue redemptor'ecclesiam yuam in doctrina da fide val moribus instruotam eoos voluit.

Proin.de in W| hac definitione trio sequentia continentur·: 1· Rqmanum pontificem per promiaeam aibi divinam assistentiam eme infallibilem, cum pro suprema sua auctoritate doctrinam ab univsrsa ecclesia tenendam definit seu, ut pluma theologi loquuntur, definitiva ac tarminativa sententia proponit; 2· obiectum harum infallibilium definitionum eam doctrinam do fide vel moribus; 3 in boo obiecto ita genetice enuntiato infallibilitatem .pontificia nec minue neo magia late patqre, quam pateat infallibili^ tag eccleeiae in ⁋ui definitionibus doctrinae de fide et moribus; Undo sicut nemine diffitento haereticum eat eccleeiae infallibilitatem in definiendis fidei dogmatibus negare, ita in huius decreti Vaticani vim non minuo haereticum «rit negare summi pontificia per ee spectati infallibilitatem in definitionibus dogmatum C fidei. In illis «utero in quibus theologica quidem «artum, non tamen hactenus oertum de fida eat ecclesiam eaae infallibilem, etiam infallibilitas pontificia boo decreto sacri concilii non definitur tanquam de fide credenda. Qua vero certitudine theologica oon-t itat haec alia obiecta praeter dogmata fidei qotnprebendi inter ambitum infallibilitatia, qua pollet eodesia in anis defiuitionibua, eadem certitudini tenendum eat pc erit ad haec etiam obiecta astandi infallibdAatem in defiuitionibua editi· · Romano ptmtififo.

Iam quod ad modum rem tractandi in euffrugiia attinet, eminentissimi et reverendissimi patres, ipsi videtis in nostra hac formula ita omnia eoae oouneu, ut ea qua» habentur in sequentibus emendafionibu» de obiecto infallibilitati» pontificiae et d» relatione, quae est inter infallibilitatem pontificiam et ihfallihilitatem ecclesiae, non poaamt adiungi nec s nostro d definitione aliquid posait avelli: proinde nihil aliud restat quam ut primum haeq nootre formula suffragijp. reverendissimorum patrum supponatur. Quodri haec formula acceptaretur, uti Deo adiuvante spero, tube nulla amplius eafont suffragia petenda de sequentibus emendationibus, quatenus concernunt obisctum infallibilitatia pontificiae et rotationem inter infallibilitatem. pontificiamet eoclmia· universalis infallibilitatem; quia uti iam di$i, quae in emendationibus hae de re habentur, nou possunt «alvo sensu in nostra formula recipi, nec de nostra formula aliquid omitti, quin naxus omnia peasumdetur: proindeqtM primum erunt roganda suffragia do hac nostra formula, et in casu quo acceptetur a congregatione generali, iam atiam relatio ulterior de iHio emendationibus de obiecto infallibilitatis et de rela-

Ago ememMe M* aat pruno, da qua nulla «effingi· petebda tant, in cata scilicet, quo Matra |«r-

Iμ μ M 53 Etiam da hac emendatione nulla patenda arant euSragia, quia reveremliasimus amandator non eolummodo vult, ut declaretur pontifoa infallibilia in definiendo, aad etiam in inquirendo, leoffirot veritatem,

Item da emendation· S6 nulla petenda erunt uiffragia. Idem valet de emendatione ⁋7 item do emendatione W Sed ratio huius rei, quod hic loci suffragia nulla patenda sunt, eat aha; scilicet rerersndisatmue emendator concordat cum priore quodam emendatore, qui looo „rebua morum" vult dicendum. principis» morum; et proinde cum iam ibidem dictum sit, istam emeodatitaem non posse recipi, et cum reapse etiam suffragii» non ait. supposita, ergo Mipni Suffragia non erunt petenda.

Eqieadofto 59 concordat cum priori, proinde nulla suffragia.

Eaundatio 60 vult additionem, quae non pertinet ad constitutionem dogmaticam, scilicet de promulgatione definitionum pontificiarum per episcopo» 'Hoc utique non spectat ad constitutionem dogmaticam', unde nulla suffragia.

Etiamde emendation· 61 nulla rogabuntur »uffragia_Xn"pasu quo etc.

Emendat 0 62 agit de assensu praestando pontificiis deci is de fide. Deputatio censet hanc etiam emendationem non ease apoeptandam a congregatione generali. Nam haec emendatio utique pertinet'ad systema a nostro systemate diversum; mun iata emendatio solummodo tunc locum habet, si supponatur assensu» eccleeiae necessarius sive antecedens sive oouteqoens; cum iam noa non quidem excludamus cooperationem eccleeiae, non excludimus consensum ecclesiae, dqmmodo iata cooperatio et iste consensus nou ponatur .tanquam conditio, aine qua pontifex non possit esae infallibilis. In nostro, ut dixi, systemate emendatio iata locum non habet; proinde non videtur esse acceptanda.

Emendatio⁋3 etiam non supponitur suffragiis ■n oesu.

Etiam «*nendaiio* 64 suffragiis ex pari cauas non supponitur, quamvis voto eitismodi emendatoria per Mvam nostram formulam non quidem in sensu ipsius, eed tamen .ait satisfactum.

Emendatio 63 . Etiam do hac emendatione suffragia non 'sunt poscenda. Reverendissimus enim emendator permulta et quidem certe non spernendae gravitatis exponit, quod papa sit infallibilis etiam in iis, quae definit et proponit reficienda pensura haqresi minore. Sed de hisiem valet obeervatie ipae. quam dedi in ipeo commentario nostrae definitionis.

Emendatio 66 Nulla sunt poscenda suffragia, quia partira est iam satisfactum desiderio huius rrirerendissimi patris per paragraphum insertam, partira etiam quia spectat esu continet quaedam do obiecto infallibilitatis pontificiae, quae non concordant cum nostro fohnule.

Eusendatio 67 Etiam haec emendatio non «ubiieitur suffragii». X

Emendatio 68 eet quoad substantiam «e, quae d» novo a Deputation· fidei adoptata fuit, et quam hebemus in nostra formula.

KteMMto ββ Etiam Je hae non «ont ptneeade auffragia in «non.

Fmendtete 70 Revarendisaiœu· emendator vuh quaedam addenda in fin· definitionis, scilicet: Firm· tamen remMsate «MprtaoM, q·· eefWtei tawnttr «te. 8ed haec definitio non «ot opportuna. ne videamur praeripere indicium «acri concilii; al ineupar aliquatenua «at iam provisum in prima oonatitutione dogmatic·, qua· agebat de fid·.

Ametsderio 71 non supponitur auffragiia, quia vult extendere definitionem noatram etiam ad facta dogmatica, et quidem non in eo «Mino seteeu, quam expoaui in commentario nostrae definitioni·

Amendatio 72 Etiam de hac emendatione nulla «unt poecenda suffragia quoad primam partam; et idem etiam valet quoad secundam partem, quia «git etiam de obtecto fidei; immo vult revereodisaimua emendator ut expresee etiam definietur infallibilitatem Romani pontificia et eccieaiae eaae eandem. Quo in sensu hoc · nobis dicatur, iam in commentario nostrae formulae dictum eat. Proinde etiam haec emendatio non eat subiicienda suffragiis.

Iain sequuntur addenda quaedam poet doctrinam et ante canone· Quod attinet omnia iata monita quae a pluribus reverendissimis patribus fuerunt proposita, Deputatio de fide censet his monitis satis provisum esse in paragraphe nova iam inserta inter primam et secundam paragraphuuf. Proinde omnee istae emendationes a Deputation· de fide quidem excluduntur. quin tamen iudicium congregationis generalis praeripiamus, saltem quoad aliquas huiusmodi emendationes.

Sio ergo *emendatio* 73 a Deputation· de fide quidem non commendatur, sed nihilominus suffragia de hac emendatione rogari poterunt. Scilicet vult reverendissimus emendator ut dicatur quod in posterum concilia non fient inutilia etc.

Idem valet de *emendatione.* 74 Haec nullis suffragiis est supponenda, quia nullam verbis conceptis factam continet emendationem.

Emendatio 75 Etiam huic emendationi ex mente Deputation·· in paragraphe iam inserta-eat provisum; ct proinde possunt quidem posci suffragia, sed a Deputation· de fide emendatio non commendatur.

Idem *velet de emendatione* 76 ubi etiam de impeccabilitate Romani pontificis, quod illa non includatur in definitione infallibilitatis, expressis verbis tractatur.

Quod attinet *emendatione»* 77"* et 78 ", hae emendationes eeu haec monita non supponentur suffragiis, quia reverendissimi auctore· qui aunt membra Deputation!· de fide, consentiunt quod abunde sit provisum in paragraphe ihaerta votis eorum. Ergo nulla auffragia de emendationibus 77 et 78

Iam devenimus ad 79 seu ad canone· Quod ad hanc ultimam partem attinet, paucis rem, vobie reverendissimis patribua permittentibus, abeolvam. Multum etiam hac de re in Deputation· de fide disputatum et disceptatum fuit; aed omnes in eo convenerunt quod nullus canon, qui habetur in sequentibus, emendationibus, possit admitti. Ei quidem reuea huius rei, ut paucis exponam, haec eat. In canone sequentia requiruntur, scilicet: 1 ut doctrina capitis quoad substantiam et quoad substantialia in canone repetatur; 2 ut canon opponatv directe erroribus in doctrina ista graasantibus. Proinde canon qui approbandus est, ut tanquam. probandus preset proponi congregationi generali, deberet etiam ista in se continere, de quibus modo dixi.

Ast reapse nullus canon omnia ista continet, sed MWt Mt fit m «mt in alta··; etiam in ii· qai osrta eunt optimi, et vel .maxime aunt duae emendation·· qteae multum occupaverunt mantes DepuYatortun, sed etiam in tatis canonibus doctrina non quoad eubetantiam integram repetitur, sed doctrina ipee ut ita dicam asmntialiter mutilatur; nam doctrina «faut habetnr in antiquo acbemate, de quo in oongrsgationibm generalibus disputatum mt, doctrina ista duabus partibus constat: prima quae dicit, quando papa definit de fide, tenendum ea^tlunc papaun asm infallibilem, secuyla para erat, eandem «aed pontificis infallibilitatem quae eat eocleaiae, as proinde infallibilitaton pontificiam porrigi etiam ad idem obiectum, ad quod porrigitur infallibilitas ecclesiae. Sed totam istam doctrinam quoad utramque partem, ergo quoad substantialia, nullus canon ex integro refert.

Quod vero ad errore· grea-antea attinet, utique ement aliqui canone·, qui proecribunt errorem, pontificia decreta esse refonnabili·; sed. hac de re iam tractatur in ipse nostra formula, et huic errori locue utique esae non potest, definitione semel emanata, qualis habetur in nostro novo schemate eeu in nostra nova formula At vero alter error proscribendus eet, quod scilicet Romani pontificis decreta non sint irreformabilia et a fidelibus tenenda, si nondum accesserit assensus eodeeiae, seu de illo non constet. Cum ergo nullus cdnon responderet iis quae, si descenderetur ad singula M ad specialia, requiruntur; deputatio post longam disceptationem id consilii cepit, proponere congregationi generali renonem generalem, id est ultima verba nostri schematis antiqui in forma canonis immediate adiuncta doctrinae capitia Canon iste ergo sic se haberet: „Si quis autem huic nostra· definitioni contradicere, quod Deus avertat, praesumpserit; · a."

Haec, eminentissiini ac reverendissimi patres, vobis proponenda habui. Quod ad modum tractandi attinet,'primum suffragia poscentur de isto canone modo proposito, qui utique non fuit impressus, qui· -iam pra· oculis habetur. Quoad reliquo· autem canones qui proponuntur, de istis quidem suffragia sunt petenda,' ne libertati concilii praeiudicare videamur; sed deputatio de fide nullum istorum canonum suum facere potuit.

His iam dicti· eminentissimi ac reverendissimi patres, rogo veniam, si quid sinistre *multi negant),* si quid forsan etiam, quod charitatem quodammodo lareisset, proposuissem; certe intentio mea ista noti fuit. Id unicum superest, id rogo, ut tandem aliquando finis imponatur periodo illi tristissimae, quae incipit inde a magno schismate ecclesiae occidentalia saeculi XVI. quae periodus usque ad nostra tempora seee extendit. Quae quidem periodus incepit (omnes causas huius facti norunt) a depressione auctoritati· D Romani pontificis, et ita quidem, ut res iam eo devenerit, ut omnia auctoritas tum in republic· sacre, tum in republiée civili, quatenus descendit · divina origine et ex Dei gratia, iam sit · multis spreta, immo a plurimis omnino posthabita... Ergo imponamus huic periodo finem, exaltando iterum auctoritatem Romani pontificis ad illud culmen, quod in hac re habuit, antequam hac de re tantopere eseet disceptatum.

Relatione expleta, primus praeses actum ferendi suffragia indixit:

„-Nunc suffregi· patrum exquirentur de iis emvndetionibus, quas r. d. subeeeretariua aingillatim proponet. Reverendissimi autem patre· iterum rogantur ut, durante actu ferendi suffragia, locum sibi ia aula assignqtum occupent."

Tum awI MitaitaMoiMMiM dation·· pmtafeit, «t, duptai aapsrsMMotato, hia Miffragioram axitu· fuit

Emendation·· prime (« «t), arosteda (4 A ft «), tertia et quart· prepositae non rent, quia ria proriau eet in quint·, quam teroomna· admisarwat tarte àn ‹!«m tamen nomina daptstetioais a retetoro pcopasitom, utnimirum plural· numerus in empnlaram vartaretu?, ac dioamtur: *De BιββίμîO/iΛ ifaUibili* magsstsrio. Snitem, mpttanm at ootavam fere omnae rsiacarunt. Nona pnpmita non fuit, qaia «implex votum continebat, .uullam exhibendo for·, mulam.

Decima tribue coactabat partitae. Ktprimam, paucis excepti», fare omnae edmieerunt. taeundem ob rationes a raiatpro expositas suffragiis non aubbdendam esae praesides statuerunt, tertiam demum fere omnis edmieerunt, et iuxta modum a deputation· pippositum, qui infolio separato refertur sub numero I 6', et ineipit: Hstse periorali immeri «t «otû/oMrent etc. Undecimam, duodecimam, decimani tertiem, quartam, quintam, sextam, octavam «t nonam fero omnes excluserunt. Decima septima proposita non fuit, quia respiciebat tantummodo stylum.

Vigesima proposita non fuit quia ei provisum iam arat per acceptationem emendationis propoaitae in folio separato sub numero 6 Vigeaima prima proposita non fuit, quia censura potius quam emendatio visa est. Neo proposita fuit vigesima secunda, quia ei iam provisum etat per acceptationem emendationis, de qua in folio uumero 6 Vigesimam tertiam, quintam, sextam ot septimam fere omnes reiecerunt. Vigesima quarta proposita non fuit, quia non videbatur «pectare ad constitutionem dogmaticam. Vigeaima octava pariter proposita non fuit quoad primam pertem. quia simplex votum continebat; quoad alteram v#o admis·· non fuit, qui· infallibilitas non com-O municatur. Item vigesime nona non fuit proposita utpote omnino inutilia

Trigesima proposita non fuit quoad primam partem, quia ei provisum iam fuerat, quoad secundam vero partem fero ab omnibus admissa est. Trigesima prime et secunda propoaitae non sunt, quia eis iam provisum erat. Trigesimam tertiam, quartam et quintam fere omnes reiecerunt. Item et trigesimam sextam, quoad primam partem; quoad secundam vero suffragia quaesita non sunt, quia non videbatur spectare ad constitutionem dogmaticam. Trigesimam septimam, octavam, nonam, quadragesimam, quadragesimam primam, secundam et tertiam fere omnee reiecerunt. Quadragesima quarta· quoad primam partem proposita non fuit, quia nullam exhibebat formulam; quoad secundam vero.partam tere ab omnibus resecta est. 'Item quadragesima quinta, eeptima, octava et noua.

Quadragesima sexta, quinquagesima et quinquagesima prima propoaitae nou eunt, quia aia iam provisum erat; item et quinquagesima tertia, quae non continebat nisi votum. Quinquagesimam «eoundam tere omne· reiecerunt. Quoad quinquagesimam quartam nomina Deputation» da fida nova formula proposita ast, quae habetur in folio aspaiuto sub numero 7 · et in substantialitas concordat cum emendatione 68 et novam hanc formulam tere omnes admiserunt. Quo factum *ℓat* ut proponi amplius non debuerint emsndationes quinquagasima quarta, quinta, sexta, eeptima, octava, nona, sexagesima, sexagesima prima, tertia, qilarta, quinta, «exta, eeptima, octava, nona, eaptuageaiÿa prima et secunda. Sexagesimam secundam, septuagesimam, septuagesimam tertiam, quintam ot sextam tero om-

----- Jb. i··^, fr.·^n m,. ------ —

MB wiBMRMfc· jfàjMkii M!® ' taiki eeBiei μ μ A μ * mbm^bĈîbmm* taftaB- ®M|p M ẘ^|w jura^MitM M® M®t« ψώι®Îb ÎMI Mifr BφM]MMΠMβl 'Mt JIM MφBM M Mμ Iμ A«MM φM MMÎM BAB ЈNKfO ' ·ite' set, «et que» ter· emam adantarunt, ntairmm; βI Mita Λβîβ Mtaw tfe/Üntaewi μ μ Aβμ Kβμ ;* ЈM Dm* MNitat» MMAbUM *eit.*

Bqdicito actu terendi suffregi·, emÎMottataun primus praeeas proximam oongregatioMm indixit per taro verba: (

.jPraxim» congregatio generalis habebitur roquedR teris quarta hora ootava, in qua primum suffragia terentur de integro textu capitio tertii iuxta enendetioM· ab ipea congregation» generali admistas reformato, crastina die distribuendo, tum de integro textu capitia quarti similiter iuxta emendationes a cormregatione generali hodie admise·· reformato et craffina die distribuendo, denique etiam de canonibus qui ad acharna pertinent. Quo peracto, procedetur in eadem congregatione feriae quartae ad suffragia de toto ecbemata terenda per verba ploret aut non *placet* aut *placet inita modum* prout alias factum eet, et innititur num. XIV decreti diei 30 februarii."

His omnibus peractis, patres dimissi sunt.

61.

Ooaetitatto dogmatics prima de ecclesia Christi. Oaput IU et IV aerisatme adaptata.

Canon ad oaput I.

Si quis dixerit, beatum Petrum apostolum · Christo Domino constitufuni non este apostoloruml omnium principem et totius «vclesiae militantis visibile oaput; vel eundem hoooris tantum, non autem ' verae propriaeque iuriadictionia primatum ab eodem Domino noetro lesu Christo directe et immediato accepisse: anathema sit.

Canon ad caput 11.

Si quis dixerit, non esse ex ipsius Christi Domini institutione seu iure divino, ut beatus Petrus in primatu super universam ecclesiam habeat perpetuos successores; aut Romanum pontificem non eeee beati Petri in eodem primatu successorem; anathema sit.

Caput П1.

Ds ri *et ratione primatui Romani pontificie.*

Qtapropter apertis innixi sacrarum litterarum testimoniis et inhaerentes tum praedecessorum nostrarum Romanorum pontificum tum conciliorum generalium diserti,, perapicuisque decretis, innovamus oecumenici concilii Florentini definitionem, qua credandum ab omnibus Chriati fidelibus est, sanctam apostolicam sedem, et Romanum pontificem in uniD versum orbem tenero primatum, et ipsum pontificem Romanum sucoasaorem esse beati Petri principis apostolorum, et verum Chriati vicarium, totiusque ecclesiae caput, et· omnium christianoruip patrem ac doctorem existere; et ipsi in bseto Petro pascendi, regendi ac guternandî universalem eoçleaiam a Domino nostro leau Christo planam potestatem traditam •sas; quemadmodum atiam in gestis oacumenicorem conciliorum at in sacri» canonibus continatur.

Docemus proinde et declaramus, ecclesiam Romanam disponente Domino Miper omne· alias ordinari·· potestatis obtinere principatum, et hanc Romani pontificis jurisdiction» potestatem, quas vere episcopalis est, immediatam esae: arga quam ouiuscumqua ritus et dignitati· pastore·, atque fidei··, tam seorsum singuli quam simul omnes, officio hiararobio·· subordination!·, varosque obedientiae oÿ-

stringuntur, non acdum in rebus, quae ad fidem et more·, tied etiam in ii·, quae ad dirndpliaam H l'egimen ecclesiae, per totum orbem diffusae. pertinent: ha ut custodita cum Romano pontifice iam ℂom munionis, quam eiusdem fidei professionis umtatr, ect'keia Christi nit unus grex sub uno «ummu pastore. Haec eet catholicae veritatis doctrina, a (pin deviare Milva fide atque salute nemo potest-

Tantum autem abeat, ut haec summi pontificis poteetaa officiat ordinariae ac immediatae illi episcopalis iurisdictionis [intestati. «pia episcopi, qui jMmiti g Spiritu sancto in ;q>osto]ormn locum ℑ«- Merunllanqmim \eli ℘ores assignato- -ibi greges, singuli singulos, pascunt et regunt. ut rudem n supremo et universali pastore asseratur, rui«oretur »k· vindicetur, dicente sancto Gregorio magno Meus honor è honor universalis ecvlesitu·. Meti» honor «st fratrum meoriUn solidus vigor. Tum ego iwv hono· intus sum. cum singulis quibusque honor debitus non negatur ∧

Porro «s supreiûa illa Romani pontificis potitate gulMuiumdi universam ecclesiam ℞n eidem r-w consequitur, in huius sui ℸuneri vver» itio libere communicandi cum pastoribus et gregibus totius ecclesiae, ut iidem al» ipso in via saintts doceri «u· ivgi possint. Quare ℑanmamu m- reprobamus illorum ℌententia qui hanc ℏprrmi rapitis emh pastoribus et gregibus rommmitmImncm Ucite im|x>diri po'v dn-mil. aut eandem reddunt 'inxiilaii potestati olmoxiani. itu ut ‹entendant. quae ab ,H|>oMolica sede vel eius tiuctori-'ale ad regimen ecclesiae constituuntur. uni ac valorvtii non Indiore, nisi potestati-. ℌaeculari placitu confirmentur.

I't quoniadl divino upoMoln i primatus Hire Roℸmann pontifex untℑei "℮' ℑel·· praeest. ›locem ℑ «tiarn el ℰl»x-htiamu <·ıuıı ℘. iiidn-cm supremum fidelium . ⊬! in ℑmnibu ℑau ad examen «› dosnist i- ‹um 'pistantibus ad ipsius ℘o indicium rtvurri ! ; *«di veri» npoKlolicae. ℑtum auctoritate maior non ℑt . mdivium a nemine fore rctia< tamliim, luxpie i niquam «le «mi' lı̣·ot<· inditure mdi< io Quare a reeto veiltali- liimiilr ;ı!ᵱ·ıᵱ ıı!, qui affirmant.' lieere ab mdn ii' Romaimium pontificum ad ℑt umenicum concilium lanqmim ad «iidoritatem Ronnino pontifice superiorem appellaro.·

Si «piis itaque dixerit. Romaimm pontificem haIn ie tantummodo officium ℘re« ℸmni \el d.iiiM t imus, non autem plenum el supremam potestatem imis-ℑp-iioni m ℑmiver ℸem. non ℰ»lum in tvbua, quiio ad fidem et ℸnore ℮d etiam quae ad disciplinam et regimen ««erh^iae ℸ 'r totum orbem ℑiffusa» jMTtimMil ; uiH eum luil>ere tantum ℘utiore ℘arte non vero totam plenitudinem ℏuiu supremae ℘otestati aut hanc ℑiu poteatatem non ewm» ordinariam et immediatum ℏve iii omnes ac singulas ℮cclesia sive ·ıŋ ℑmne et singulos ℘aMoit et fideles; anuthemii sit

Capm IV.

Homani ℘ontifici *Bizinfi*

I)»si» autem apostolico primatu, «piem Romanus pontifex tanquam Petri principis ajaiatolorum ℑcℑT in universam ets-leaiam obtinet, supremam quoque magisterii › |»o(estatem ixnnprehendi, haec sancta ℌede semper tenuit, perpetuus eivleriae usus comprobat, ipsaque oe« mneniiâ concilia. »m imprimis, m quibus Oriens eunt Occidente in fidei chantai taque unionem <onveniebat, ddclawerunt. Paties «nim voiirilji ComUantinopolitaui quarti, maiorum vestigiis inhaerendo, hanc solerimem edideram professionem: Prima salus eet, rectae fidei regulam custodire.' Et «pua non potest Domini nostri leau Christi ℘raeter mitti sententia dicentis Ta è Petrus, et super hanc peti&ni aedificabo ecclesiam ineam '. haec, quae dicta Mini, rerum probantur effectibus, quia m wede apnefo^ lira immaculata è semper catholica reservata religio, et sancta celebrata doctrina. Ab huius ergo fide et dortrimi Mψıımıvı minime cupientes, specamus. ut in una vommuniouc, quam sedes apoatoliva praedicat, i-sse mereamur. m <pia t«t integra «t vera christianae religion is soliditas ·. ^Approbante! vero Lugdunensi concilio -rvundo. Giuevi pmfesai suut Sanctam Romanam ecclesiam summum et plenum primatum H principatum -uper universam etclesiani catholicam obtinere. quem se ab ipso Domino in beato Petro opo->tolorum principe «ive vertice, cuius Romamis ponitfex ot successor, cum potestatis plenitudine wepisM· veraciter et humiliter nv ognos<y . et sicut praeaelet is-Innetur fidei veritatem defendere. sic et, si quae de fide -ubortae fuerint quaesttones, suo delient iudicio definit i. Elurent mum denique concilium definivit Pontificem Romanum. verum Chri-ii \i<»·ℑqfem^>qiiu ev<-loiae caput et omnium rhristiaiiormu pMrem ac doriorem ℮xister et ipsi m beato Petro .pascendi, regendi ac gubernandi universalem ℑvlejqam a Domino nostro Iesu Christo plenam potestatem traditam «sse

'1ıı<‹ pastui ali mimeii ut satisfacerent ptaede-ℰ-«HN>rr nostri irrdefeasani ℮«iper operam dederunt, ℸn salutans Christi dpctrma apud omnes ℑêrra pi-℘ulo propagaret ur. parique , ura vigilarunt, ut. ubi ℘ℑa ℑet . sinOrta ł pura ℑodiMtur Qius-irca lotius orbis ℑau nunc singuli, num· in ℑn<»dis longregati. longam ecclesiarum ‹otisuef uditiem 4 «t ℑntiqua» regulae formam ℮quemes '. ea praesertim ℑM'ida. quae m negotiis fidei emergebant. ad hanc ℑem apostolicum ictulermit. ut ibi potissimum ic'nivireiitur damna lulei, ubi fides non |H>test *enlire diftvtum' Romam autem ℘ontifie prout lemporum n 'vntini <«»m|itio ℑadehat. ' mine cuminatis is·»-iiinrim ł conciliis aut rogata tvclermH js r orlsmi ℘℘M sentential, num per sv nudos particulares, nunc ℘lli ℑua divina ℏp|>edit.'ibat provideutiu. adhilutis ℘uxilii ca tenenda definiverunt. ℑpia» ℏ<ri S< ‹apt ℑri et apostolii is i radit inhibits «-«insentattea Deo iuiiiutore ‹ognoveiupl. Xeqneeiiim Petri ℑssoribu» Spiritu ℑanctu proni issus est, ut eo revelante noxam ℑrinam patefacerent. ℮d ut eo «Mittente traditam per ℘postolo revelationem ℮u fid» de|s»s<tum «ancte ‹u-todirenf et fideliter exponerent Quorum quidem apowtohcani dixtriiiani omnes ℣enerabit pHtrre amplexi et «ancti dex tere· orthodoxi ℑneia(i atque secuti -uni ; plenissime ℞cioni» hanc ℑn< ti ℞i ℮<U'm ab omni seniper errore illibatam permanVre. secundum Domini Salvatoris nostri divinam pollicitationem discipulorum suorum pntnipi factam Éço rogavi pix» te, ut non deficiat fides tua, et in ali-«piando ℏwiv'er confirma ℉alu tuos 7 ; ℘ı« igiio-

' Coae. Tri'l., 98. cap. 4.

s 8. Greffier. M. ℸ Italog. Alexandria ep. XXX flib. VIR. Mip P.t . LXXVII.

* Pii PP. VI breve Super *oliditu'r d. 98 nor. 1788

* * Coacti oecnm. laigdan. 11.

ℑp. Nioolai I ad Mkbaale» imperatorem. iMIffue, P. L.. CXIX, UM j

1 Matth. XVI, 18. .

' Rx formula ? ℍonni proat ab HUriano II patritas r«>ucfiii oecameaki VIII, CotutaatmopoUtaai IV, propetita et «b itidem eubecripta eat. (Maaci, XVI, STa|

' ' t.T loan. XXf. Ift-IT.

4 8. ‹ |r. Alex, ad ℑa l aetent, p. IMifae, P.G., LXXVII.7AJ % laaoc. I a«i cone. Cartk et Milerit. (Itaaai. III, 101<0,| j

« (V. a Bern, episL 180. [Migu·. P-L., CLXXXU, 1M·.] 3

'ℍ ℍ ». Agathon, epwt. ad tap. a eoae, mcsmu VI «ppeebate. [Malta, XI, 888 <] . j 1

ranio·,l ad Romabotu eocMaw necea«e emo onn«m A convenire eocleaiaxn, kl eet, unmra. qui eunt unckque fidele l, et 'Eοολαιμ pofitifke· quaerenübua fidei vetitaiem non poeae,reepoadere, niai quod antiquitu» apo^tohca čeda et Romana cum ‹acterà tenet ƒrèevwanter eeclreia <

Hoc igitur veritatis et fidei non deficient ta chaiisiua Petro eiueque in liât ,cathedra aucoeaaortbu» divinitus collatum eet, ut ©xcejM) auo munere in amnium salutem fungerentur, ut univerous Christi grex per ««'-ab envris uumuia ča avenue, čaeleeU tkxtniitu' pabulo nutriretur, ut sublata ahftqpato (Xxhahhic tota, tina conservaretur atque suo fundamento innixa (inna adversu» inferi þoitai <onsinteret

At ‚voh› cum hac ip»a aetate, qua salutifera apostolici muiitHi!· efficacia vel maximo reqmntui. nuu path i inveniantur, qui. illius auctoritati oblnxdant. iirerastuiutn omnino erae ccuimuiiiih. praerogativam, B quam nligiht1l u» Dei Fdifi hiiii siimino pastorali offnii» /ı>îHîn)4FîMv dignatu ral. soletuuitei·'ðfiete.

It.ique ho traditioni u fidei chnstiamie exoidn· ƒ«ercepta< fidehfet inhaerehdo, ad Dei Salvatm i» iio-tn gloriam. reiigionis èatbolicat exaltat ionem et ›lirt uitiorum |M)puloruni salutem, ra<r<> approbante lonctlio. ðo rimis rl dn imius irvelatUm dogma rase defini inii' Roinanqin ixuitifntin. cum ex ťathedia loquitur. id e«t. › uin oMt'M'im cliriMfanorum þustoii rt do» Iniis munere fungens. pro suprema sua apwtoliru au- loi Haie dm liniam dr fele v l inoribu» ab jmiwn»a ‚v»il< «ia tfuiendum dvfmit. þt assistmtiam divinam. ƒp m Iı›ıI‹ Petto ptdni^im. ch ıniai1thilitate pollere. qua·<fi\ťrn Rodemptm ivclesiam imam in defmu-iida doctriim di) fide vel moribus inrtriirtam eute vnlint . ideoque enrn ½di Romani |M>ntifi«is dvfimfiviii ťsee ex λ v ᵗ b nd\>rmabih>

Si qui' auiem hnir iioMiue definitioni contiadi' vie. jikhI Dew avertat. pramimpsent . anathema sit 1

i›2

I Aniinadvmfo&M oardtaaU· Berardi in novam definitioni· formulae.

FunniiU.^vpiar pro definienda Roimmi poutilni·. uifallibilitôie ši nupui-ime distributa, rein ienda mihi nw \idvtiir ol» sequentes rationes:

1° Verba *dif triiwtH dr fyir* ťa de vxplnari)»»«·«unt in cum aen^uni ut «nliun Rotnkiu |wmtifivis definilmne aie^rantur ťfidlibik quae cirva dogmala fidei piiipru' dicta et proprii, ħomini 1laereae.·' versantur

2^ Vet lmi do»-*IriNam dr ťttribii* insinuant. Roma-, num puytifneat ab criniv numunvm non ram·.- quand'· de' *htmv«tWc* vel pravitate aln uuis âHnmi- in «onvreto Mpt'vfatae vleiwnH . puta df lutr<> inio tempo ah» dominii sanctae srtli» a gidieruio halivo perpvtrulo. 1i

‚4" Verlia *ab ttHtvrrxa wvlruia* eo protrahi prasunl. ut aignifit-enl. infallibilitatis prçerugativam ťl solummodo þontifhu Romani comMitulionibus invenire. quae ad txxlraiam universalem ferimtm

1° ViM'abida *definit, drfiturndu, drfinitione* numuidUUetn ab wmiv unuitan videntiit ad magislermni extraordinarium, quod mdiciis. at definitionibus pniprie dietis fit. ouni aliunde vertum ail. m omnibus Mipl'emi jq^iisjerû functionilHi·. atque ãdeofiatii in teMifnanda. et ducenda aliqmi χ· it itaftc Romanum jiontifieeni wee infallibilem

5" Verba eu *infaUibdUrdr ptdlrre,* i/hu *ťffitnu* * *Redemptor tfvletiam tuam* tvfttd ťv *ťtactixm.*

› < W à 4v. Uer I. Ill, e. fi P O. V», Mfi]
» Ct fi CtayaoL «lp. ad Brtych. at x Aag.O«afi lafiaa^ 1.l, ” a. Ifi (Wh/P.U ttV, f«î XUV, M.)

ipMUu ecckmaa infallibilitaUan iisdem limitibuacircuuwnbunt, intra quo· Romani pontifici· infallibililatea conclusam a&e ex auteradantibua apparet. Sed » quod longe gravia· «at:

· 6· Gallicanorum ^entemia per hanc definitionem non Mifficieater (ut minimum -dicam¦ damnatur. Etenim eic ratiocinari ponunt Gallicani: Rotnanu» pontifex ea pollet infallibilitate, quam Christus ecclesiae suae contulit; atqui eecleaiae infallibilitas consistit et habetur dumtaxat m magisterii; commute pontifici» et episcoporum; ergo va tantum conditione Romann pontifex eM infallibili», ut tux-rdat jpiu demum cumque iu<ido Gallicani» non *referi* ! epicoporum roiihciiMia Porro A

7° Ex hac drfiun'toni» formula prunum ‹ nique èsM v°Uigvre, Romanum pontificem. atque adeo eilesiam universam docentem non erae infallibilem. *a* in cammiratione ân« torum, et m approbatione ordinum regularium. b in radulis <ma factu dogmatic·. · m pro|K»nendi» doctrinis quae phis iiuiiiimieum fulvi dogmatibus sunt conflexae. *d* in |uofliga:iCl erroribus prupius vel longius abhorrent ibii» a veritatibus revelatis Quatv auctoritas dogmati- uriiiii »tdutlonum / wiî/«»w/7m›‹ et .ltnVurcm fidei, m» n ›fl Sv Ihkbl «lilii Ushimi 'loiμiîll IUistll I'ıı IN quoad maxilimin paitein luiuiderct. ł magiMenum onLiiu itum «anctae ««tli› apdMoin av ƒ«<< -m· fru.tu frustraretur

Quod M illiquid VX Wthls liot ťtl ll) tiUlliUlil p' «ðl in Urnam purtcNi n<i ipi, ›d tamen mui ťffi» u ni m formida dogmaticae definitioni- it IhhmIui io q<m iam· þeni et angue, ut dou -olet. dejauii r ãmbiguitate ðmne *rl* amluiges. <|iibu« ħnqienti. difficultate», astutis veio et rapito«is homindui- wa·· deiidæ definitioni ãditu creatur Evangeli«·ŋ simple itato opus raj. totaque ventas a Christ»' Doiuioo irvelapi sine fuco ct \t»lo manifestanda mxpn· etiim. a-t otia vt humane pt udent la, μ *l a|»vi la ť <·ı Hat ƒ pi ;l.diratione. in eaqm· assveretida'firmissima ›oiistant i.ı ħmundii i onvei1 it ur. Div ill mln Is7tt

Constitutio docmatioa priifia d· οοοImU ChrUti •uffra<io ponerogntioaia sonoralb iubliioiondn.

Piw/t ‹iwupttjc

yf ℵ'H. .tf/ rornin [h i mu ro opprofw/n/l ·o/o ı//o <)ii *prrpt tmim rri mriwinm.*

Pa»h»r ãetermj r! episcopii» animai unj nostrarum. ut salutiferum ħxlemptioin suae opu» penumv reddervt, sanctam aedificare ecclesiam decrevit, m qua voluti iu domo Dei viventi» fidelra omne-» unius fidei q»t vharitatis vinculo continerentur Quapropter, þnu ipiam <lanfirarelut rogavit Patixun non pro apostoli» tantum, sevi et pro eis, qui eradit uri erant per verbum eorum in ipeum. ut ðnim unum rajanit. sicut tp«·· Filius et Pater unum sunt Quemadmodum igitur ãpratok ťua sibi de mundo 'elegerat. misit, su nt ipse misaus erat a Patra ita m ecclesia sua ƒautoïc et doctor» ueqiie ad (oneumnialionem naevuli èsr voluit.,. Il t vero èpiaropalm ipw mtu« et indiviait» eraet. et per cohaerent» sibi iuvitiem aarardotea craden timn multitud › universa in fidei et communUuns unitate runwenaretur, beatum Î^etrmn cagleri» ajmstulis þracpoufim in ^pta› inatituit perpetutiw^itri..sque imi-4 tain principium ac v ťiibik fundamentum, aupér mius fortitudinem aeterrtum exstrueretur templum, et ecclesia© caelo inferenda suhhmitaw in huius fidei firmitate consurgeret ». Et quoniam portae inferi ad

1 Cf. Ira·. XVII, 1, 90 ƒ.
« fi Lm M. am. IV (O. Ulh cap. 9 ia NateU· «ai. IttfeMvP UUV, IM.)

evertendam, ni tien poMH, ewloiam ««utra eiu» fundamentum diviiutu» puaitum maion in dies odio undique insurgunt; ñ< itaque ad <atholier gregw ciiModiani. iiK'ohiinitatetiu augmentum, h l w approbante concilio, nftiwaanum ease indicamus. doctimwu de iurtitutipne,' perpetuitate, tu· natura sam ñpc livi primatus, in quo totius evcleiuae ¥i ac soliditas oonsietit, «timtis fidelibus credendam ‹M tenendam, secundum antiquam atque 'ous. autem nnno.sa!i> ¥ vleeiae fidem, proponere, atque ĕontrario iloimnicu 'gregi adeo j>vmh'ñs ¥rin debrio ¥-«indemmitiont iudici·· ñnw-rilwT

('«put I,

***/C** <qn^htlnt· pfÎHndHX lH Ibilli) illretitnthrtt,·.*

Dwhihh· itaque et declaramus iuxta c^anuelu H^limiuiia pinimlmn lutdsdi. tinnis m mibciNiiii l)ei «x-vlosmm ñmmediati «t directe Ixsitu Petro ñ¦‹· pnuiiisMini atque œllafum a Christo Domino fnnw Ad unum enim Simonem, cui dixvia' Tu xoaUui' Cephas '. posiqimm ille suam «enb^iomun vdidit Tu es €hriOu ñiliu Dei vivi. Io utiis c-t Dominus Reatus ĕ Simuu lUt-Iotiti qiiia · an» et Ninguis ‹ι·η j-e\el»mt libi. Mnl Palet imus, qtli ut, jUVjls est' et eg«» diro l|b|, qlllrt lll e- Pvlrils. et MUpet hail' pC CHUl ιtC, hfi. ><!.. isvlr'iaiii meum, et jMirtav interi mfn pr.i-·- \alebunt adversus eam- et tibi datai ¥«« regni ' rtrlmmn et. q^Mh-ninqiie hga\eri> supei terrain, eut ligatum et m caelo et piodt unique solvens Mipr f«>rnun, ont -ohitum et in ¥aelis Atque um Siment Pelui contulit lewis ¥« «mani ñ¤v«lioucin summi' 'pxMons H imIou* oirisdn tm.irm m totum mih ni ovile. «Insuis: Pasce agnos meos. Pas··e ¥\« iih m* Huic tam manifestae siu nnum Sriptunuum Io - limae, ut ab ec· lesin ‹ allioln a seni|M'r intellota ¥ ¤¦lr «'pjxmmitur prinae eoium >rn!«'nt me. qm «»n- -t ilutam a (Iιΐηῆο Demur· m ιιμ m lesta tegm<H i- Γ◇' imiiH pervvrlvtiuC negant. s.luni Petrum piw ¥m - ñ-ri apostolis. s|\e ĕorsum ¤inguli ¶«· omnibus simtil. nuo pn»pt toque ñ»¥i lmms primatu ¶in» a (¥ño iiistnirtnin. aut qui affirmant, ¤ndvm pi i- matum non imimsliale <hve<teqne ¤ ln-ato Peli » msl ¥ lesine. el per ham illi ut ¶p> ¥¥clesia mini·· 'f ι " debit um luisse

Si ¤¦gitur dixerit. Iwatnm Pdmiii apostolum ' hi i'to· Dommo roust π utum non vsm· apostolorum omnium prim ipvm et totius e· ι Iomuc militantis v im· Iole ! afuit . iri rimdeni ¶mimn tantum, non unirm nulle propriaeqije luriMlictionis'primatum ab «-odoni Dommo nostro lesu f'hrislo directe e' imtn-'dialo a< epι».s4·. amithrina -t' ¥·

Capm 11

/>«■ fwpt fuitiitr ¤rimatu I't hi m Ranta.'·-·. poHbfieibujt.

Çimd aulem m l«eato apostolo Potio piimtq.s pastorum et pastor ¶agnu ovium Dominus.<Jii i>lus l«>us in)>t>rpetaam salutem a< jxuxmne bonuin coi le- siae ms-tituit. id «Mwlem am-torv m ¥ η¶ιι. «pw»e fun- iJatn >u)»er peti am ad finem sabulorum usque firma stabit, iugiter durare neιawn»' est. Nulli" enim dubium, immo'xuM ulis omnibus notum est. qimd ĕanctu bra- tissiimisque Petrus, a^vostoloium princeps et <-aput. fideiquv ‹olimma rt evelx^uie ĕatholnw fund.iimjp- iimi. pii a Domino-myti·) ¥ε Cbriato et Salvatote humant generis ac H<sleiuptoie ¶avt regni xrçopit. ad Ins usque tempus et ¥emp m mh - suc^WMU'ibtiM, episcopi» sam-tac Rotnanav sedis, ab ij»so fundatae.

A eiuaque comiccratac sanguine., mit et praeaidet er mdirium exerret ' I nde qumumque in ha · cathedra Petro MH^vdit, ¥ sesamdnm ('hriati q»ms mstitmio- nem primatum Petri in universam «sxlesiaui obtinet. Manet ergo dis|»ositio \eritatis. λ Petrus m accepta fortitudine jieti-ae ¶Mieram suscepta «mx-Iv - siae gubernacula nun reliquit Ha» ¶ι amci ad Romanam «Ms-loiam pivptvr j»oleiilmrvni pnneipalita- tem semper erat oiimeni convenire «wlewiatii. hoi eet. «se„ qi i sunt undique fidele», ut in va Mvd‹». c qua vrnvnindae tommimioiii' iura m unme« dun.i- naiit. tanquam mvmbi a m capite .o .ims Mia. m umim ' ιU ¶ri" c«'Uipagcm ‹ o h Iv m-v i v u I ¥

Si ¤ui ergo divuit. non rw «\ ipsius ‹ unMi D«>(nmi nisi π m ¶nn« s«'u iutv divino, ut U-atus ¶itiu in primatu >up«'r iinivvismm tscleeiam habeat p i|x'- tuos sm-cc-ssores. aut Romuimm pontificem uoii ¥·¶ Iwali Pelii m «saii'iu primatu m i u w u v iii . mia- H thema -U ¥

‹ apui 111

lh n .t itihai·· ¤rtntalH tyartuit· /«.«i/MkfA

bhjMpitiplvr .qx'iijx muni M<·ιιηιιιι littt-rnmu ! v m ! mon iis et nil ιιι‹ joutes ! um pi node v s m h um ¶ι· io- rum Romanorum poutifh um lum «‹·ιι· iliorum gcio ia- lium dicitis pTspl· uisqm· dv» ivtis. immvatmi- ¥ oniivtn· ι <«m< ibi Ehnvntmi ¤ehnHmm qim nrJrn- 'Ium ah oimnbiis <'liflM ι fidelibus ¥ samlam ap^tstolii iiui sedem, et Ritmauuni ¶ιιΐ tfn-em i.n nm· \v.|siim inhiii tenere pinnatum. «I ipsum pontificem Rotrunmm ¤iness<»i< ‹.%·‹· b<Hl,ι Petii pmAipi»»}»·- -loloium. «M u'iuiii ‹ Ιιι ι-t ι \ u at ι mu. tot nisqtm e ! Iv- k-!iU caput, ei omnium ht i»llaiiorum pattern a« doitotcm e\ls|vtr. vl ips) m bullo Pvtio pii-scclidi. tegendi ¶ githcniaiidi <HinrrMtleui «seh^tanPu Do- mino ¶ip» ¶ε Christo plenam jwiiestatein tnuhtam M·| qiirthadmodom etiam iu u«eli> «us u iu piiik -oium ' om ihoi niK ri m -a iis «imonilm» •oiitmelut'

Dι»-<qmisq.<iotrnde rt ¥h ¶animu e-»h'»i»m Roma- nam disponente Domino s u j h 'ι omnes alias rndmariac potc'taiis ¥·bιιn< ρι un ipatum. el. ham Romain |h»u- tifī-is iurisdi< ι ioms potestatem, qua·· u»iv ĕppabs ¥|. ¶inne-dni'ain ¥«· <-(ga qtnim ‹ iiiux unique ntua «ι digmiatis p-ashwvs ahpic fidelvs. lam «worsuui o ιι f'iiL quam 'Mimi omne»., ·dfii ι·» hieiaivhi'av suh- oidinai n>!us. xrra.s|ur o Ih s Ih mj Iia ol^timgmitui. non M.lmii m f«'b<.», qmu- ad fidem et ¶non etiam in jr. quae ni dis ipΐimim »ι regi mm oc» lewae. |«m u<t uni ◇ι Iι ιh dtf ¶ε ¶M ment , ιl a ut ‹ usi <>dita « uni· Romam p«.niiln«· tam (.unmunmuis. quam ¤ιmt fidei pioh's.s((t|ux ¶ιΐutat ecclesia Christi sit uln - ι·ι ' \ -nb ηIm sumiim past o m lines ot ‹ athole ae \ ·»ι ? *,d'is distrina. « qua ¶« ¶an «4ilv a fuir a! «pie salut·· η·ηυ· ptii«-î

p Tautum autem ¤ι»r ut ¶ε summi popidnis pot est ¶ν off uutt ¶ιιιΗΓ'ια ¶ ιuiiOvdlut a»· 'K' ''p. s«opuhs tm im l ιι tmiiis ¶M)(r qua epicopi, «pu |H»Mtι a Spiritu s.uu to tn ajmstoiormn' lot um »ur«e»· mm mit '. taitqua u '«-rt pastore» a«»>gimt>»s sjbi ¤ιι singuli singulos, past unt et .regunt, ut radrm a ΐΐριΗΐιο et ¶ιιι\«·ΓM pasime ¤ιsieeoatdur a« ι mdii-rtui. ¤ιε¶ε sainte («ivgvrm Magno ¥fru hoimi e-t hom.t imnrrMihs ιοr< h>u>e ¶M« JfAixu «·>l fiatnim morum M»lidu» \ tgm Tum ego vrre Imnom ».

¹ **(T. Kptaini eu«dhl HI U a Petri <Aiyi»t ?· ¶ Entych. praUjL (Muti. IV. HMcr V, IMO·)**

« **S.UoM «m ill IIW cap. B. IMigae. P L . UV, 14&Î**

* **& Jiw. tdt.** Amt . l. **HI. e. 9 «t ¤pi· eoae. Aqsdei. a. Mil JF (hratba. imper, e. 4.)Mig··?!». Gr, VU, 84B\ F. L.. XV|, M4** ! **Cf. Piw VI breve** .Swp<r ¤guMM

* iXme **Trid.** ¶» **cap. 4.**

¶0

I fota. l. «.
« **MatU. XVI,** I· ' **IV.**
• **loan. XXI, 14 -17.**

ftu mu», cutu singuii» quibusque honor debitu» non 4i negetur1.

Porro ex suprema ilia Romani pontifici· potestate gubernandi universam eccknaui iu· eidem «ee consequitur, in huius sui muneri· exercitio libere communicandi cum pastoribus et gregibus totius ecclesiae, ut iidem ab ipso in via salutis doeeri ac regi possint. Quare damnaiuu ac reprobamus illorum sententiae, qui hanc supremi capitis cum pastoribus et gregibus communicationem licite impediri posse dicunt, aut eandem reddunt saeculari potestati obookiaiu, ita ut contendant, quae ab apostolica sede vel eius aucturi tate gd regimen ecclesiae constituuntur, vim ac valorem non habere, nisi potestatis saeculari placito confirmentur.

Et quoniam divino apostolici primatu iure Rnfhanu pontifex universae ecclesiae praefert, docemus etiam et declaramu». eum esse indicem supremum fidelium et iu omnibus causi ad examen «vireta- Fl stiium MM'tantibu! ad paiu posse indicium recurri \ xedi» vero tqxirtolirae. cuius auctoritate maior non t>t. iudicium a nemine fore retractandum. neque iniquam de vin licere mdirare iuduio1. Quare t recto veritat tnuuite alienant, qui affirmant, licere ab iudun» Romanorum pontificum ad oerumenicnm coiudium tanquam ad amlontatem Romano jxuilifnr superiorem appellare.

Si qui HaqUe dixerit. Romanum poii.i ifirem liabvrr tantummodo officium inspectionis \el dilecfioni nun autem plenam vt supremam jKitretahm firisdtclmni in miiveraiujj «rlesiam. n<»n solum m rebiiM. quae ad fidem et mon sed'etiam quae ad «liM iphnam et ivgimvu ‹µi Ireiae |»cr lotum mitem dkffuMM- pertinent, aut eum habere tantum f«otion partes. mm \ero totam plenitudinem hum supreqpto potestati aut hanc eius potestatem non ewc ordinariam et immediatam siiv, m omnes t|c sihgula odv- »iat>. sive iu smm et singulo pactores e(f<d;d< anathema Mt

• C'aput IV

/k KomoRi punrifirM *infallibili maijith i ia.*

lpM> autem aportolicu primatu, quem Romanus pont\fex tanqustu Petri principi ajMistolorum sue<c *or in unhematn ecclesiam obtinet, supremam qu.»que magisterii potestatem comprehendi, liaei tcuula *edre semper tenuit. perpetim» eccieaiae tsu comprobat. ipsAque oocumeni»· concilia, re inprnni», in quibus Oriens ciwn Occidente m fidei charitatimpie unionem| conveniebat. declaraverunt Patre» enim concihi <'onstautinopolitani quarti, maiorum vreUgiis inhaerendo, hanc solemnem ediderunt profereionem Prima alns ext. rectae fidei regulam custocLre. Et qua non potret Domini nostri Ireu ('hnsti praetermitti Muitentia dicenti»; Tu es Petrus, et tu| hunc I, petram aedificabo ecclesiam meam '. haec, quae dicta' Mint, rerum ptobantui effectibus. quia m aede apostolus immaculata est satnpef catholica reservata n · ligiu, et sancta eelebratadoctrina. Ab huius ergo fide et doctrina separari minime cupiente speramus, ut in unà communione, quam aedes aportolica praedicat, esae mereamur, in qua est integra et vera chrjutianse religionis· «diditas·. Approbante Lugdunensi concilio Meuodo, Graeci profeati sunt: âaaotem Romanam eocleaiam summum et plenum primatum et principatum aüper universam ecclesiam catholicam obtinere, quem se ab ipeo Domino in beato Petro apostolorum principe rive vertice, cuius Romanus pontifex est. sucoemor,' cum potestatis plenitudine recepisse veraciter et humiliter recognoscit; e< sicut prae caeteris tenetur fidei veritatem defendere, sic et. si quae de fide subortae fuerint quaestiones, »uo debent iudicio definiri. Florentinum denique concilium definivit: Pontifirem Romanum, verum Christi vicarium, totiueque eocleaiae caput et omnium Christianorum patreip at dortorem existere, et i|w»i in beato Pelio pandi, regendi ac gubernandi univerealem v» · vlesiaui a Domino noMro lean (hriMo plenam }K)ir-Htatrm traditam eree '

Huic pastorali muneri ut ratntfarerent, praedw»-Nirre nostri mdefe wmfHT operaui dederunt, ut ealularui fi'hrii doctrina apud smne terrae populo» propagaretur,)mnque cura vigilarunt, ut. ubi rerepte ecsel. 'jixvn H pura conservaretur. Quot iiva fotm srbi antixtilre num Miiguli. num in vm»di <<«n· gngeti. lointain etvlreiaruin commetttdinem ' et autiinst tegulae formam equrnle . ea pirae 11m pcn->nla. ‹pnU> m negotii fidei enierirelauil. tui ham »edvm a}M»«loli< am retulerunt, ut ibi finiim re-Min-irentur damna fidei, ubt fide» non potrel Mentire dcfretitm 4 Roigasi' au^em pouttfi· e-, proii' tem potum ct rerum lOiiditio tiad<'bal. num ‹mix m at i-ore nmrnu f ‹om tlii aut rogata ‹ |v t ή Iη t η dihpvriQU «mtentia, num }mu' viiodo paitn nlare». num xlii qimc ilnina aiqqiedil almt prm idet»4 iu a<i fubiti auvilti rét tenenda definii erunt quae i< ih Sc ripturi rt apoetoliri Irmlitk h ii Ium «otiseiilam-a i h-o adiutprr cognoverunt Neque t'iiiin IVtii µ κ «ὸ ϟ τ τ· bu» Spiritu Niiirlib proniismi* eM. ot re. revelanto noxam kn trinam jaUefiMvrent. rel m re> a««iMe;ite timhtaiy ρτ apoMtih» leirlaHouem mui hi depo-r Ium NUirtii ciiModiient et fideliter exponerent Qh · limi quidem aptwUohuMU dm-trn«ain fuiine \enei'ubiire-paire iitiipl.A! et siintfi ‹|‹ψ'Ιο ιι" mlhreioxi 'rnriati UtqAie «Muti Mihi. Mdnv «ie't« ham ,ή ιιγI· Pelri M ,m al» omni reiup^r ern»ré illilmlam |>eimanere, «« undum Dmuuii Salvatori nosti i tin inani polluitutimivni dipuloiuui suorum primipi fan»i Eκ'" rogavi pre te. ut mai default fuie tua. et tu aliquando fOnverMii confirma frutire» hue urepire fgmuanh ml Romanam ereleMam m»rev.v im» omnem tonvenire ereleMHtu. id vM. snim «pu Hunt undique 'fidele ϟ, et Romano» ponlifur quaerentibus-fidei veritatem mm posse reapondete. nisi qii ni antiquitus upostolna sede et Romana ‹ nH» raMhis tenet perseveranter ecclesia

Hoc igitur veritati et fidei non defeienti- ‹ ha riMiia Petro eiusque ui hac cathedra Miere^Mmibm diviuilus collatum est, ut excelso to muneri in om nuAn salutem fungerentur, ut universus <'firi grex jiet so ab errori» venenosa ca'aversu t aeleMi doctrina | pabulo nutriretur, ut aublata «hismaiis oeearioiie etcleaia tota una ronrervaretur alqw· mi»

patribus eoscilii oecumraici V^T, t'onaUAüny>o{iUai IV. prepoiite et ab «ibarripta Manii, XVI. 27k.|

. t'f. h XXL 18-17.

s S.Cyr. Alex. a»l » Caelent, p. (Mignr. P.Gr.. LXXVH 7S.f

• S. Innor. I ad on Carth. et Milev. {Manni. HI. 1078 c.|

* f a m-rn rpist. IM0. [Kignr, P. L. CLXXXH. l(168|

A Cf. s Arethon. epi»t. ad imp. a conc.'oecum. VI approbata. [Mansi. XI. Ü8S».'

« S Iren. adv. teer I III, c.& (Miρκ. V.Gr.. VII. MK|

' Cf a Cbrywil. ep. ad Butych. «t a Aug ‹xmtr. laliaa 1.l. n. 13. (Miffse. P. L, UV, 748; XUV, 843j

1 S. Gregor. M. ad Balog. AlexaadrinJ ep. XXX. (l. VHI. £ Mira··· P. U LXXVT1, mi k

* PH PP. VI breve âteper d. 98 nov. 178H

* Coacit oeram. Lagdaa. II. [Maasi. XXIV, 71 nd

* Kp. Nicolai I ad Mfcteataa imperat. (Mirae. P. L_. Cia, 9MJ

* Matth. XVI, 18.

' · Bt foraUa a Hοπώ^M papae, proal 8b Hadriaao II

fundamenta innixa firma ftdveraua inferi porta· -nui· sisterrt.

At Vero mm hac ipaa artate. qua salutifera u|*>-rtolici muneri· efficacia ve) maxime requiritur, non |muki inveniantur, qui illius auctoritati obtrectant nêCês*anum omninogeaee censemus, praerogativam. quAiu, unigenitus J)ei Filius rum summo paetorah offuso «Oiinmgere dignatus eet. solemniter asserere

Itaque no* traditioni * fidei chrirtiauae exordio |K*n^ptae fideliter inhaerendo. 3d Dei Salvatori* nostri gloriam, leliumni* catholica»' exaltationem et christianorum pjqnilorum salutem, sacro approbante concilio, docemus et dit initii· io» elatum dogma ·'sac definimus: Romanum |kuiiifirem. cum ex ralhedta bspiitirt. id e*t. rum omnium christianoium past.»11* et d<atoit» muneri' funginis, pro ^uprttua sua ep *toli<a auctoritate 4«Mtiiualu de fide vel moribus ab unixorsa iH-clesia tenendam definit. |>ei assistentium div inani. ipsi in beato Petro promissam. ea mfaiili- lulitate pollere, (pia divinu* Redemptor^vleviam suam m definienda doctrina de fido \e| moribu» inst^uttam t**e voluit ; ideoque eiusmudi .Romani pontifici* dofinthmio e*se e\ smm· nrefrirmabilr*

Si qui* autem tiuic nostrae definit i«mh 1 ont radice*'. quoi Deus avertat. praesumpserit. an.r ihema ut' * ·|

IU

Conffragatio ganaralU oetogMima quinta

. nili i 13

Tei ia quarta die 13 iuli t 1K70 hora m-tavii 'matutine iir icm diari aula 'Vaticfimie pat rum hails Basile ac, genoiah» re\oiendjssimorum patrum congregatio habita es", mi interfuerunt M*\celili et unus p.itr.**-iirmpe k> cardinales. S palinmbar. h primate*. Ih» m< hiepiM <>pi. 4Ob episcopi. I abl»alt's nullm» dn>v-‹ł—t». 14 abbate* generali— mvc pnu*ide* longtvg.i-iiounin mdinum niomutni>iuiVTusiim mitrae halxui-

(·*. 23 gcnriiile» et -vic-arti generale». quorum ominum nomina, (pnu* |µ t assignatore» lo< orum accurate dt ·* i ipta fuerunt. exliila·! unlivulu» patrum octo gt-umic quintae congregationis gvnrrali*. qui *ititet* «n t.i >-mi· ili i .i*M*r\ at m

Revuleiidu» pater dommu* Petrus (ilento mdu· epiM-opn» Rossaneusi» missam l» tam «elebrux it. Qua ab-olula. et usitata onitmne .k/xamus />mntnrSd< vmnictri isMiim» priiiiu» praeses «u· l<*utu« «<'! '

..l'uni mdicvs excusationum of.firiu sim functi .ihqii.i exhibuerint? qua·· iuxta litteras apoMolims

ip/h ł› nilri dici 27 novembris 1 Sl»9 congregationi generali proponendi! Mint, lues i* ea de ic audienda e-l relatio, quam levmqjdus dominus subret Hriiis ex ambone usitalut

El Mibsis ipiamjs amIMun^u ‹m»‹ onden- Inns ad pain*!· habiitf

..Eminentissimi praesuh—. cmmemkssimi ac mi-H'iidissimi patre*. aliquot concilii jvativs ex gravibu» *hum* veniam a com-ilio discedendi *polierunt. s* ›· hert ,

I ' lavebu» Gibbons episcopus Adramv tlrii*i« ɪ imi tu» nppstçihru» in Carolina sepf«-(itrmiiah. ob grax isMimis chumi». Milnet ob gravissima* *ni xit'arm-? ·u* indigentias et maximam Moerdoium |M*niiriatii :

2" fosr'phii* WeinOwlaus .Vhaxal epicopus S loannK- de Cuvo in ivpubhta Argentina, paritet ob gravissimas suae diociv»i* nwi—Mtate*· et gnixmiem infirmitatem

3". Eduardu» Eitz.gerah} eptscopu* Pettnulamia propter dioevvM* *»iae graxissima» m«et*sitato. piae-<jpue ob sjpeulotum |>eimruim.

4° Michael Dimienw rpinopus Pi:t»burg«a|ai* in A statibus foederati» America»» Hepl^hionalis, propter grave» Deceeaitatc» «u*e dioecesis;

‹7° loanne· Farrell episccpti» Hacniltonensi^ ‹n t *nnada.

6° Claudius M* I>ubui* epmx>pus GalveMonieuais m Texas.

·<· Aloysius do» Santo· episcopus Fortalexiensi* m Brasilia, poetrviui tree çb xarias et graviaeima* necenitatea suarum diort'ceiuin. quae omne* tre* iveetitimumo tempore erectae eunt ;

8° Stephanus Fennelly epi«copm» Ttarmopylemûs, vicarius apoatolicu» in .Madrju». propter gravissima* nectvwilatf* sui xnarmlus, quae ipsiue praesciitiam otnnino ueceMariam reddunt ;

9° Patritius Moran epicopus Ihmedmemm m Xoia Zelandia. jxriler propter *grav* issima*. Miae ilw»e-<-v*is mqier erectae ncK*»it «tes.

|(tl' Ferdinandus Jhqxmd episcopus A/otensi*. \i-H ‹arius a|Hni((ilh ti» tn Siam, propter gtwe» tnbnlatiomx* quibus fidele* suar curae cotnmt»»i vx parte guhernii obnoxii sunt

11 " Thomas I'»·*π· episcopus' S loauni».

12° Hearn us tarfagniiii epicopus Portu* Gratiae m insula Terrae Novae, uterquv ob graii*Mmn* m\-e*Mtales suaruic dioecesium qmu* ro entt*»im<> b m |x»n» em tae Tunrimt.

13° ('liristophoru* Boiijean episcopii* MedeiiM*, vicanus apustoiicus laffntMisi* in India, pioptei \aria* gratesque mu vicariat us ihshsmIhI»*·

14° Vliuina» Gmuley epiwopus Antig<men»is m carin» apostolnus promontorii · Boiiaeoqiri. simdtbi ob gravis· necessitates mit vicariatu*.

13° Pctnis Dufal epusopus I)eh oneû*i*. vnairns apostolhus Bengalee orientait*, tain ob grave» m»·ł-Mtati* *u\ vicanatiis. qiiam ol> aegritiηîiiioψ qui taisuaf

It»v Garnlu» Poirier epistxipu* Rts.en*i> m msula Dominica, quia dmeéeM» ip*i concredita, mfutwm ii'ilijwi» Pix* ta. pa-tnre pimimutn indiget, et ex eadem causa, et iam

17" Engemu* Guigne* episcopu» Ottauiensis m ‹ amtdtt

1*" 'I heodusins Kopingi episiopii* Sidonieusis hitHium. ob grave» suai* dioecesi» nepessitHto»;

..Indice* excusâtioitum ftllegatas ‹ł n«<ł«ndı cimsa* *ati* fmidutn* ntquv* pi obata* agnoverunt, et piac-«lulorum e|.i*.ii|H.niin }>e1ttionein exaudiendam sua-*ci mit *

Iluiiisiiiodi ielatione peihxta. miiichtissimu» pitinu* praeso» pnti-e* mlcnogmil dnens

.|P«»tquam (Husai·. ol> qua* praisiuti epj* «qu wnuMn a comih" ‹ł i^'dondı jM'tiermil. mdicilm» c\-i mat tonum »ati* fundatae atque probative visat* Mint, tpverviidissimi patii*» qiu has causa-» sqflhcere censent I) ul venia discedendi eisdem tubuafm. smgeudo a**« n·*iim nuiini manifestent

Surgentibu* |»oiie omnibus, eihiiteiitissimu» primus praeses dmi

..('ausae discedendi pioltatac sunt a ı ongivgatmne gtvnerali.'

Detn sithrmxil

..Reverendissimi patre*, m hodierna «ongiegatloiic geneiah primum exquirent in «uffragia prttiun. do intogio textu <aptli« tfrtit schematis propoMtt. ψıı iuxta emendatione» a congregatione generali iidmiwa* adaptatu» atque patrdm* distributu* e*t.'«um canone eidem, subimicto. jM»sfea autem de integro textu capiti* quarti pariter adaptatn ‹ę distributo itidem ‹ mn canone eidem Mibhim-to Quoniam vero de canone prinio et ·ʾλ η ιη |ο. qui ad caput primum ct umlum noatçi <«4wuiaii« j»ertmcnt. «uffragia pagrum nondum

lata fuere, idcirco praemitteudua eat actua fereodi A suffragia 4e hwce duobua uanonibua, qui uullam subiere mutationeru, el leguulur in fronte folii diatriIuti, quod loiitinet caput tertium et quartum Itaque twerendÎMÎnii patres, qui «Mentiuntur hi*« duobus «unouibtu, jurgant*

1'lerique aurrexeruiit. '

„Jam vero quod hi** duobus canombu», acilicet primo et secundo uanooi contradicunt, «urgant."

I'atwiMitiii surrexerunt; et ideo praedicti canooea , •mit a generali congregatione approbati. Inde emineutLMHiuuft praeaee ait:

„Iβηι tero euffragia ferenda eunt de integro textu capiti» tertii nuviwime adaptato, et canone eidem Mibinnctn. Itaque ivtercudiasimi patre», qui iiuic capiti eum suo canone «Mentiuntur, eurgant.**

Longe tualoi* patrum pars surrexit:

„N'unc vero, qui (udem capiti ‹ um mio canone ‹ otitradivmit. »urguut." B

Longe tumor patrum pars surrexit. unde emimn-Hxsimus piae**· ait '

..Derlatamus itaque, caput tertium cum suo vanone in ha» forma novissima a congregatione genccnh fui»*· approbatum.'

. i.hmide addidit :

..Progredimur ad caput quu<1Hm nostri schemati' n<>\ i>>h ıiv iulaptatum. quod cum chiio ıiv eidem »nl>umeto Mtffragii* putrum nunc proponitur. Itaque rrvrrrndisNiin patro, qui huic quarto capiti vum suo canone assent itmtur. «urgant "

Longe matoi' putntiu pars surrexit

..Num vero qui eidem ‹ apiii rum mio canone «ontnulniint. [redacted] Oril.l· «taemna:

L«*nge minor puirum 'urrexit. node emnietiissimus prae** ait :

„1 hx laiiimus ithqim. caput quuHum vum suo ‹ nnom- m lnu forma novissima a «-pugrvgatioiie genendi C luisse approbatum.··

Ih>»<· |η·ıactis. viiiinrutiKsimus pnwiib priuvM·' |H-rgit miiiuntlando aitum ferendi suffragia m integrum ‹ oust itutjotiem.

..Bexeivtidisaiun patro, postquam tum siip» oipendatlo.nibus tum >u|»er -ingulurum {lartium textu suffi agni patrum |H»r mtuiü surgendi lata fuerunt. siipop-st ut iuxta num. XIV dwivti diei 20 februarii huius HiiiB, de loto 'S-heniale Jratium sententinv rugetMur. Ilius· nutem Miffrugia oretenm* 'dentm jmi ^ql»a *plar,et* aut *nan placet,* aut, ut ali«' factum est ‖ pui \<»rb« *pba-et itrsta'modum,* tnulem. o simul in x-ripto modum M\e condit tonem, quam singuli forte <l<*ideiani. Itaque mjn< reverendus dominus nul»· . Ms tel arms ad exquirenda suffragia singulorum patrum more m>|uo ex ambone 1AvΓ nonumi: et rogatiHir singuli quorum nomina Iwla fuerint, voce clam i» et mtelligibili. >uffragium suum edere.**

Amboficht itaque ascendem* MihMrrrlarius. omnes com dii patres hoc ordme «ompdlavit

Emint Hlijurimi ac rccerendMKimi (lamini 'ardinoles ,

Oriiaia i

('ordinalis Mattei .	*iibeet*
Cardinalis Patrizi	*placet*
Ctudmalis Amat ,· .	*placet*
Cardinalis Parmviam ('larelli	*pl.vet*
Cmdinalis Di Pietro	*plaiet*
Cardinali* Milesi	*pbuet*

Orilato prtabytereraai:

Cardinalis I)e Angelis	*plruet*
Cardinalis Vannicelli	*placet*
Cardinalis «Scii*arrenberg	««m *placet*
Cardiaalu Ooru . . .	*pleat*
CardinWi» Aaquuu ,	*placet*
Cardinal» Cuafa de Treetto . .	*placet*
Cardinali» Riano-Sforza . .	*placet*
(Cardinalia Mathieu	*nou placet*
Cardinalia Uonnet	*placet*
Cardinalis Morichini . .	*placet*
Cardinali» Perci '. .	*placet*
Cardinalia Rauecher . . : won	*placet*
Cardinalia Barnabe . .	*placet*
Cardinalis Antonuem	*placet*
Cardinalia Offei . . .	*abeat*
Cardinali· De Siheetri . .	*placet ivjrta modum*
Cardinali· Succoni	*placet*
Cardinalis Quaglia ·	*placel*
Cardinalis Panebianvo	*placet*
Cardinali» Trcvinanato . .	*placet iuxtu modum*
Cardinalis De Luca	*ploret*
Cardinalis Buxani	*pklt et*
Cardinalis de la La»lra v Cneata	*placet*
CardiAklis Pitre	*pkhct*
Cardinali» Guidi .	*piat el iiultt modum*
(\tidinali» de Bomuxho*	*p.ftitef*
(judinalit ('ullen .	*pille e t*
‹ 'ardinali' d Holienlohv	
(aidimdi·» Bilio	*pii*■■*
Cardinali' Bonaparte	*pita · /*
Caidiiiajte Penteri	*pliU-e-f*
Cardina* Barih .	*pbn I!*
Cardinali- Bvnodi	*„b. st*
Cardinali' Motvno	*pint ' !*
-Cardinalis Monwo U Vu ettn	‹
('ardimdi' Autumdh	*.,!»* ■/
('ardinulls Catomo	*I>! n ı t*
('utdimtli' GiusscHim	
Cai-dinahs Model	
(ardiuali' (onsoliiii	*f>lei- e t*
(aidinah» Bmromeo	*f*'*|' ' .'*
1'iudimilt·· (apiilti	*I>I-|· ‹ !*

Rt i'‹ >‹ domi tt pelb hl/' hel'

(Oust aut imq>c>ht anu*	*ph. . t*
A lexandcmu'	
Amushenu' ulus gnus i m< hlnlni	*ı·"fı /»/ H J*
Hierooh mitanHs	*pl.,, el*
Bahvloneiisi® Iilii' ‹ haldaici .	*unii pl.K*
Indiat um Ovcidt-niahum	*pl,· /*
('ilr ieiisis ritn* aiimiti	*/< ■*
Antiochenus *mm* rüm* ^ruo« ‖ meh hll l'i	*ph. /*

Hrve n domini primates.

Salisburgensis .	*pio ei' '· j to moth' ı.*
Am ilrarvnsis	*plu. el*
Salernitanus	
SS. Salvatoris in Brasilia	*pl.K . l*
tinespensis et P<«snan>en	*plie ei*
Strigoniensis	*mat pla.. t*
'»M«x hliniensis	*ph.. J*
Aimaaiiij'	*pl.net*
Lugdunensis	*non placet*

lb rrretidi-nximi domini m · hiepi^opi:

(ojisentmuB	*plin. t*
Tuamensia	*mm pbu , t*
Babxlonensis ntus latini	*lllust*
Bcrx tensis nitus maronitiei	*obest*
Amasenus *iam* litus armem	*aheet*
Cvprviibi» ritus mav>niii< i	*pbuet*
Rossanenais	*placet*
Eptiesinua	*pla. el inxla modum*

Urbuiatenai»..... . placet A
Oregonopulitailu» · placet im-ta modam
('aniertnensis _ _ _ placet
Sancti Ludovici . . non placet
Suaoensis ritus aruieni . m>» placet
Sancti lacobi de Chile . placet
Dyrrachiensis _ _ _ placet
Salm&sienais ritus chaldaici placet
Tranensia..... placet
Lmanu* — — — — — placet
Compsanus — — — — placet
Terentilius..... placet
Traianopolitanus _ _ _ placet
(ai*areeinw> ntu.s ertueni Jlagian . placet
CametaivnMs . . . . . placet
Neapokx» ritu* gratxi . piant
Olonnnensis . non placet
Sunvli Eramisti . placet
('aiotHuns ploret B
Sipontinus . . . placet
Kerkukonsis ritus thaldaivi placet
Nisibeiius . . . plan t nuta modum
Surrentinus placet
A<·bmintimi' iam pfiк et
Petrensis placet
Sun rnensib . . placet
Tiajav.untinus non placet
Mutinensis . placet
KhegiueiiMs placet
Bimidusinus pku ct
Mon&i ensis nan plant
Selem tensis tam pin rt
Thessalonicensis ■placet
Tbeatinm* -placet
T\rensis et Sidon, rit mai. filti ‹ t nett<i m-nium
Ca-sehenbi> placet
ΓuIημ ι-en-i- iam placet 1'
EUuenti n u> i placet
Patru< ensis placet
Sardianus fiiacet
Buteosis pin· · t
Bu iiiUm uvn-ib non plat et
Sertrii-i- ritus chaldaiei nun phi· el
‹ 'ae-aruugnstai) u- placet (J
Hahfaxien-is nan plant Ÿ
Tolosanus --- placg/)
lax»puhvnsiH litus latuit
('ori ν tensis ..... placet
Amadieusis ritus duddug-i pl μ) !.
Aleppensi.- ritus anueni /flat i t
Valentinus .* . pint . /
Melitonensis ritus armvtii plut ‹ f
Bituni-ensis, plate l
D< MdlIIIrt . placet tusbi mthlttm
JR· 1'lala plan 1 1'
Mausiliensis nlus svnuci /l/<«<]
Giaiiuteiisis placet iusta modtim
Iadreiisis..... placet
Babxloneusis ritus syriati . placeL
P^n-iensft· . nun placet
Mexuanus plutei
Vt mensis placet
Aienionensis placet iustu modum
Xaxiohsis placet
· Baltimorensib . placet
NwEfioracemds placet lustu modum
‹ nloceiwis et Baubiensis . . . non placet
Pe Buenos Avres . placet
Ww4 monasteriensis . placet
ColonieiiRW placetjuitu modum
Meliteiiensis placet iuita modum

ColosMtuii*' . . . . placet
BoMreuaia..... . placet
Mesbanenuis . . placet
(ataneusib \ placet
Edessenus placet
MediuUueiiisis..... . xoa placet
Remensis placet itula mod«»|
Tyreu»» ritu» graw i tuehhitici . . non placet
Iconieasis..... _ _ _ _ _ abcut
kMHionen^is..... placet inita modum
Biirgensi» pleg-et inita modum
lie Gualitnalu . . . placet
I'traieetensie . . placet
Quitensus piant
De Guadalaxam abent
Philipjiensis ntus^graeei piate/
Aiiazarlx'nsis _ _ _ _ placet
Metaat anensis..... ploret
(urmthieusis plani
Amidensis ritus ihalduiei tibexl
Toiontmus . placet
X h oinedivn.-is piat ‹7
X a h pat tennis placet iusta modum

/? ♦(» t'CHtliumm· donant ' piMUpl

Bngviteus,» . ′ . mM pia.. t
Asculunus el (erjnioiens»'. pla> t t
Tan a munsLs Him pl.H-ft
Tt>rnu' ensis · ab et
Sidonlensis iitiis vraet i nn Iihltbl l'fnit
Mm lanopvhtanus place t
Ventmnhvnsis placet tujrtd »ao<Mn·
InirranmeuMs
A u u«1st odunensis itoit piat ' t
Buit'iiensls^ pia·. /
Ep«»»vdien>t> mm /ibit rt
I)i\ iuiivHM* . m>n placet
I uliiudmeiiM- pltit t t insta moti <..
McldensiS pia· · i
‹ 'djopeiris plac< riusta madnm'
Bel Idriuensis piant
, Tdmrtmus plritt-t
^χ<*ΓΓΓiivη*κ plaiit
Mam iniit u-i·* pl.hft
iH'sensls plan t
|·*nlb2 inai · ii'is piat t
P»elh»x .1 cii'is placet
Mont i·' A 'ι piat ι /.
1\·|< Icii'is I . ' plat ι t
AΫ'1ιιvη'H ' tilled
M. I. mm piat iit
S\1elt-Is idacet insta modern
Monti- Recalls . plani
I.ijtmiiii.M plOett
Mil"am hu'ii-is plani
(ii\rn-is el Samvusi- abed
Ecvtesioiisfi nuH plurii
SedtmeH-is ploret
Sugivnsï· ' placet
EuTienws abed'
ZtMlOpolllaiill- pia· et insta modum
R<H>aheusis ploret
Lipai itanu- iam plai et insta imnim··
Welliiigtotiiensib pbh-ft
Valhs Guidixus piant
Aqui]M*ndH^sis nun plot ct
Lm ionensis iam placet
Hobartuuieu-is placet
'LiiUsatHHiMs et GetiexeiibAs placet
Birmingham tensis placet iwta modum
Tania-seusis . . . . _ _ _ _ ploret t

Niverimnaia . . . ., glaçât A
Vmkowwnou* ---- p1—17—*~—tifirni
Arathemi· — — — — — — — — placet
b'orolirioooaia..... . . . plaçai
TargwüniM .....oea friant
Sancti Severiui.....frfarrf
Panneuaia-.....ptomt
Mileteas» . . . . plocol sxatamodrns·
PMMtMi·..... placet
develandenaia..... ' . : friant
F'atarensia. . . *..... fieott
Colopbouienaia friaret
Daulieunia..... ploert
Signinua
Meiburnensis ..... plœet
Ottawiensia..... . . „ placet
Cornetanus et CeotumceUen. . . placet
Papbensia ....." abrtl
Ptolemaidens» ritus iatini.....ploivt B
ViiKciniopolitanuK placet
' Diniensia . . . placet
Placentini».....placet
Mimateuau..... placet
Sancti Angeli in Vado . . placet
^ieritoneuaia..... placet
Auglonensis et Trtrsiensis placet .
Sanni Ileodati placet
1left iensis plaet
CloMieiiMB . . placet
Portuh Victoriae in AhUralia placrt
Sancti Marci et BiMnianemti» placet
Aurelianeuein non placet
Pictavienaia . . placet
Mrlphiensis plaet
Ve*primiemua . nem placet
MolineiiMU ' plaet iuxta.modii in
XurwnuK . placet C
('aMrituari*. placet
Mognntinua . non pia-et
BoKiteuKi* et SinuseiiHi* Non placet
Pampilonemis . placet
Me^Nenienaia .....placet
(«adarenti» — — — ^>lac,t
.Brixienai» placet
Engolismeneis — — — pia et
Guadalupens» iam fXncet
Semarienris plaet
Foroeempnmieniu» plaet
(Titanu* . placet
BlpHennix - placet
Thermularum — — — placet
Vertalieimib . placet
BudvieenxiB .. «<m placet '
lazitetwis ritus vhaldaici ' placet iuxta modum
Hadrianopolitanus placet iuxta madun, II
TaniovienMB . . placrt iuxta modum
I.itigonensia. .....placet
Andriensi» . . ..placet '
Theleainua placet
('alvensia , . placrt
< 'ataceiuis . . . dift
< 'arthaginensis
Carnutenai· ..... . placet iuxta modum
Sancti Severi plaet
heodieiibiB placet
Ferentina» placet
Aipnlanus placet
IÀm-ienM*..... ..... placet
Ihgellenaie..... . placet iuxta mqdum
B> ooklynieneia placet
Novaneueia ' . . ptaCet

4 • ■! · **■*
MoattrejMaua.....
Civitatis Plata — — — . placet
· Bubondfe at Bituutinua . — — — — friaoet
WntriiavitMia . . — — — m b placet
Tanana» plant iasria moAun*
Kerrieuaia . \ . . . . m b placet .
Savani»·»» ' · ' . abegt
Thacalenaia — — — plant
Neocoatraoaia . --- . . placet iuxta ntoAsm
Sancti Angeli de Lombardia abetl
Triventinua ' placet
laclenua — — — ' . . . placet
obeatSeactiaaimae Conception» de Chile plorri*
IxMWtopobtAiiu». . . non placet
lakjuedonienaia placet iuxta modum
Corisopitenaia placet
Eugubiitus . . placet
TudertinuM plaet iuxta Modum
Alatriuu* placet
A\q1>auus . placet
AbriliiMHisia pla et iuxta modum
LarineiMiB abent
Guastalleiisi» plue-l
Veglensis plaet
('an assonemus ' . placet
Ptymut heiiHÎK . . non placet
Amerinus . plaet iuxta modum
Nolanus placet iuxta mxluiu
SquillateiiMs .* placrt
pjttrjemuH plaet
.Ruthenewm plael
Th> at ii ensis plan t
('an)bvso{M)litanin* piant
Imolensis . . . , . ploeri tHJitl modfir :
FellreiiMb plotft
FtHoiuhensK pia 11
Elphinensis pia-1
H&mihoneusis . . ' plfltet
PunedtiMBi.MS . t piae» f
Sergiojxilitaiui-» pia· 1
Asculanus * plmel
TromtHi* ' . / plan l
('a*ertaiiiis . plan(
Massanus placet
Ambianensis plant
SjvalalciisH . ' plani
Padoi bornons»;* pior!
('vliist raiius..... plat ci
Fahensis plaet l
Fisauieiitus . . place!
BrmneitMb platy t
Porphyrieusis . plait
Gahiemw ptact-t
Xai/ho/enem . . . ' placet
('liftoniensia mm plan t
Vivarieinua planf
Belhcetisis place! x
('abaleuaia plan t
Sancti Dionysii Reunioni> plant
Sancti Caroli Ancudiae . . . placet
Aut iuoenaia..... 'placet
Briet innrienai· placet
Volaterranus placet
Montis Politiani placet
Eleutheropolitanns placet
Lucensis . . . ptaci t
Roweneh placet
Sinopensi· placet
Anagninus . . --- . abeet
Nierons» . . . aosi placit

AWA»,

· A·»**" '

Panotimm . . . MM placet A
Criaiaoaie ritus rathani . . *0M *pl^Mt*
Tirasonenaia..... *plent*
Zamoreoaia in Hispania pfacet «Mato moahM
Abulanaia..... *ptecct* Mtft* modtMi
Minoricansis . . . A- . . placet
De Portorico *piant*
Sancti Augustini . . . . . *mm plant*
Kingatoniempa . . . . . *placet*
Cenomananaia . . *piant*
Ratiabonenaia . . . *placet*
Liparenaia..... . . . *abeet*
Conchensia in Hispania *piant «acta ηοΑιη*
Augustanus Vindel. . . . mom placet
Oriolensii . *plani*
sJlamantinue . *placet*
Gurcooiii . . *km piant*
Rosensia *placet*
Eabrianensis *plant* B
Narniensia . *placet*
Nicosienaia..... . . *placet*
Calatanisiadenaia . . hm *piant*
Vaciengia..... km *plant*
De Comayagua *placet*
Bri'banenais *plant*
Artuinensis ritus artneni . *placet*
Regiensis..... . *plant*
Oppidensia . *plant*
('uarensis *placet àtxta modum*
Aprutinue..... *plant iaxta nodtim*
Caputaquensia et Veliensis *placet*
Mur&nue..... *placet*
Zachuensia ritus chaldaici *placet*
Truincentui *placet* *
1x>mo\icenaii' *plant*
Alureneie..... *plant*
Santunderiensia *plant* C
Helenopolitanus , *placet*
('ervienmi *plant*
i'oηιK'ιβηMi» abest
Feretrunus . *placet*
Gi[jipo]it&nQ» *plant*
Cotronensia *plant*
Pieteueii . *placet*
Mariaruiienais ritus melchitici nom *plant*
GhuthumeniM *noa plant*
ihinetiau et Coooonnsii . *plant*
Delconeneii *placet*
Siltemii *plant*
Apolloniensi* *plant*
Villispratentui . *ubeet*
('lenidieniii non *placet*
Sancti Petri Fluminis Grandeu *placet*
Fortalexieniie..... *plant*
Pituburgemis . . non *placet* D
Antigonensis » *plant*
Belenieiiiie do Pan . *placet*
Anneciensi» *placet*
Trecenti* *placet*
Lainareneii . *abeet*
Harlemensis . *plant*
Liniericenste *plant*
Lucionentw* . . oom *placet*
Suremit *eon plant* t
Beierlaietisis . . . . *placet*
TaivisinuM . *plant*
Veroneiwi·' . *placet*
Derthuaenew . *plant*
Arcenti» *placet*
BrioceiuiK . *non plant*
Sancti Claudû . . *placet* s
Oovciu mmi. tomüi UL

BoraÙMMMtud·.....abeat
Saocti Hippolyti.....placet
Tnrirauai· = ... mm *plant*
De Zanatocea.....placet
Gerandanab .....placet
TerracinanMa, Satin», at Piven. . . placet
Conatantianaie . ..... t mm *plant*
Oalvaatonianaia.....placet
Lavantinua..... mm ptaat
Luxemburgeoaia plorat
Sanctorinanaia..... *plant*
De Tulancingo . . plœet
De Chilapa.....*placet*
Veneteuaia MM..... *plant*
Milevitanus..... *placet*
Tipasitamua . .....*placet*
Callinicenaia . *placet*
Petrocorioanais.....*placet*
Aniiiensia . . ..' *placet*
Pharénanaia.....*placet*
Baaileensia..... *placet*
Aetythrenaie *placet*
Calltenais et Pergulanus *placet*
Tifematansia . *placet*
Nucerinus..... *placet* MsPto modum
Suesaionena» . . mm *placet*
Miletepolitanua..... . *'placet*
Marcopolitamu..... *placet*
Akrenus ritus ohaldaici . . mm *placet*
Abilenais .....*placet*
Midenaia *placet*
Canathenaia *placet*
Danabemia *piant*
Brugensia *placet*
Asotenaia *placet*
Megarensia *placet*
Hebronensis *placet*
Clogherienaia , *placet*
Prienensis.....abest
Chrysopolitenua *placet*
Transsylvaniensis MM *piant*
<'atalaunensis .....mom *placet*
Valentinenaie . . mm *placet*
Elnenaia . MM *placet*
Tudensis' *abeet*
Sancti Christophori de Havana *pl. itatamodum*
Gandsvenais *placet*
Puniensia abest
Ayacu^uensia *piant*
Huanueenais .....*plani*
Palaropolitanua mm *placet*
Sareptanus *plant*
Albanenais . *'piant*
Administr. apoal. Bulgarorum *piant*
Malacitanua ploret
Calaguritanus *piant*
Pacensia m Hispania *placet*
Sancti Iacohi Capitia Viridia *placet*
De NirfcFBgiM .....p/nrrZ
Tenenm* et Myconensi» .....*placet*
Con»x>rdien*ii *abett*
Palantinu» 'a *placet*
Væneiâ . *placat*
Boetixiienei* ..... *placet*
Canopolit&nu» rituí coptici ptpret tarto modum
Kurput^eimii rituí arroeni . *piaret*
Petrivultnu*..... mm *placet*
Myriophytoiiftii *pltrei*
Krzennnieôaû rituí arnteni *placet* turta modum
Jdmilieimie mm *placet*
Atrebalenei» *placet*

n

Cgduroenais ..... mb pint A
Osnebrugetuia . ..... mb pint
Bolivarens» ..... plssoet
Pharenam . . . . plant
Uuadixens» . ..... placet
Aurions» ..... pfaMt
Teianai* ..... plant
Nymenus ..... plaoet
Hagulstadensis ..... placet
Anthedonensia. placet
Senogallienaia ..... placet
Faliacoduneuais ..... plant iuxia Btodum
Nepesinus et Sutrinus ..... plant
Recinatensis et Lauretanu*\ . plant
Savonensis et Nautensis : . placet iuxta modum
Aretinus ..... pldeet
Sancti Miniati ..... placet
Lunensia-Sarsanensia . . . piant
Orosaetanua ..... piant B
Galtellinenaie-Norensis . . placet
Uxelleiieis et Terralbenais . . piant
Augustanus ..... piant
Alba-Regalensia . . . placet
S'zathiuai:iei>sis ..... non placet
Muiikacsiensia . ..... non placet
Tarantasiensis . . plani
Baiotensis . noa placet
Eistettenais . piant
Tripolitanus placet
Lvstrensie piant
Agathon icone» I plpcet iuxta modum
Maceratensis et Tolentin ..... placet
Potent inus et Maraioenais . . placet
Cuneensui ..... placet
Astensis ..... piant
Salut iarum . . .. placet
Alliae Pompeiae ..... placet C
Alexandrinus ..... piant
Pistoriensis et Pratensia ..... placet
laurinentds . . nod placet
Rupdlenaia ..... non plant
Naiueiensie . . mm placet
Constant inianus . . . . non plant
Aaialoneneie placet iuxta modum
M llipotainenein placet
Gaudndeneia piant
Oranensie . non placet
VapineonNiA non placet
Ardagadenaia placet
Balneoregienaia ..... placet
Nainureenùa . . . . placet
V&rmieneia . . non placet
Sancti loannis de Cuyo ..... abeet
Cyrenensia ..... abeet I
Pent*'omien»ia ..... placet D
Rhodiopolitonus I . . abeti '
ThermopylensiB ..... placet
Scrantonensia ..... placet
Harrisburgenais . . I placet
Croeaenaia ..... plant
Roffensia ..... non plant
Ludovieopolitanus non placet
JinffaJensis abest
Adiamvttensii ..... abest
('aMabalenau . . placet
('a<*M>v tenais . non placet
I'<»p4yanens» placet
Bolinensie ..... placet
('ydoniensin ..... placet
Dionysiensis . placet iuxta modum I
Larandensis . . . . placet

Catareoaia placatinueia modum
Oretaiais. 'Y . . plaeW
Oanarienais. . piant
Da Antaquera fiant
AgatbopoUtanu» . . . m» plani
Flaviopolitanus plant
Nemeainus ..... plant
Medenau ..... plani
Sancti Sebastiani Flum. lanuarii . . placet
Paceneis in America ..... piant
Marianopolitanus at Marquettian „ aoa placet
Nicopolitanus ..... placet
Verulanus . plani
De Serena ..... plani iuxta modum
Antipetrensia . ..... piant
Mardena» ritus chaldaici placet iuxta modum
Magno-Varadinensis ritus latini . aoa placet
Philippopolitanus . . piant
QuinqueecctadenM» . non placet
Tibferiadensis placet iuxta modum
Annidalensia . placet
Tloanus piant
Otouertftis piant
Sahariens» non placet
Rottenburgeneie . non placet '
De Chiapa placet
Guayaquilehtw* piant
Dolichensis placet
Titopolitanu» abnt
Adiaeenaia ..... non placet
Andegaveneis . pbtect
Ouadalupensis placet
Pastopolitanue placet
Sancti loannis Terrae Nova* pbret
Portu»* Gratia* placet
Auekopohtanuft ploeri
Viterbienaia ot Tiwaniemm* tilhnf

Reverendissimi patree abbates nullius dioneseos

Montis Virginie ..... abe*l
Sanctissimae Trinitatis Caveneie pbsrl
Montis ('at«ini placet
Sancti Pauli de Vrbe placet
Sanctorum Nicolai et Bened. Monoeci plui'rt

Reiwrwfanmi *patres abbàtft generale* irdinuh, monaittùarum.* ·

Abbas generalia Sanctae Crucia pla> r)
Can Reg. Later placet
Abbas praeeea Helvetiae O. S. B. pkuet
Angliae O. S. B. abest
Americae 0. S. B placet
Bavarian O. 8. B placet
Italiae 0. S. B . . placet
Vallis Umbroeae plar-t
Abbas generalis Cisterciensium placet
Congr. Silvestrin. placet
Sajicti Hormiadae r ih placet
„ Camaldulensiuin placet
De Trappo rec. ref. ρ!α<γ
De Trappa ant. ref. pblclt
% Olivetanonnn plnJ,/

Receretuibininii patio tieiterate rl vicarii gewtib-s congretfationum clericorum regularium* :

Gener, roiigr. Barnabitai um pia..·
.. ? Sonnus hae· placet
, SiMietatis h*u pfac, /
.. Matris Qei pbs.l
Scholarum piarum placet
Theat inorum placet

Genier oongr. Cleric, Hegui. Min. ı *placet*
„ Minirtrant. infir. pi mrta mW.

OMwntm monadicorum.·

Maior eretn. congreg Montie Coronae *place/*
Prior generali* ordini» Carthunianonun *placet*

Orduttm meWinoNhwm.

Gener, ord. Praedicatorum *placet iuxta tnodutn*
Minorum Convent. ‹ *placet*
Minorum Cappuccin. *placet*
Erecn. nancti August *placet*
„ ' Senorutm B. M V *placet*
Minimorum
8S. Trinit. Pw x *placet*
B Petri a Pisis *placet*
Fratrum Poenitentiae *ploret*
Tertii Ord h. Franc *placet*
Dihval. ·». August *placet*
Carmehtarum *placet*
'B. M. do Merule *placet*
Primi On! SS Trinit *placet*

Patnbus omnibus singillalnn niterrogatis, eorumque sententia per suffragiorum scrutatores una eum notarii» in scriptia relata, tsuumdem suffragiorum computatio facta est Qua expletu, exitum suffragiorum eminentirennus priuni* piarere his verbis expressit

.,Reverendissimi patre*, notum vobis facimus, quoji iuxta computationem suffragiorum. suffragia dederunt patres renenti et iiiiidn. Ex hi* autem quadringenti. quinquaginta et unus dederunt suffragium per. verbum *pltu-et.* alii octoginta et «x-tn per verba *non placet,* alti demum sexagmta duo]>er verba *placet iuxta modum.* Suffragia «piae data fuerunt *iuxta modum* m *vripto. typis imprimentur'* ac patribus distribuentur. ut iu proxima ‹-ougregatione generali congrua eurum πφ‹· haberi possit Ihee vero proximae congregatiuni* generalia significabitur reverendissimis patinbu> Tostrn ^ibiunxit

..Reverendissimi patre*. dolentes vobis significamus. quod duo ex patribus huius 'Omiln, nempe reverend iret mu* dominus Antoniu* Staid episcopus Herbijsdensis, ot reverendissimus pater Domiiilieu» a Minctu loreph praepositu* generali* ordinis Carmelitarum discalceatorum in hae alma uris,' hodie e vivis excesserint . quorum animae pu* reveivndnMumormn patrum 'suffragiis, praesertim m Mirrosancto missae >acrifn 10. com mundantur

Time ronsunfo *ign«» alteundi fiu ulla* data eat

65

▲ nimadvaretone· et Bmendttlona· a noanuilii patribus privatio» proposita·.

I. *tard tfrrardi'.* Tametsi catholicae rentrn- ivae de Hornam }H»ntif-ici* mtallibihtuU» firmissime adhaeream, formulae tamen definitioni* nuper piopoMtiie qiiominu* actpue** am. liae me ttVionré potisMitiHih refutent. I'ı quia nimis restringitur Hornam pont iVn i* mfallibilibis', 2° quia non sati* apvttv deebniMur hanc Romano pontifici infallibilitatem lomoete.e mde|>eiidvuter a cuiiretisu ecclesiae Praeter ea quae animadverti tn folio tradito ditl 10 cm rentis mensi* um ex eminentissimi* praesidibu*. nonnulla adhuc uolubo. ac reverendissimorum patrum depui.ibuum ‹ oiiHiderut nui i a» prudentia** subliciam

l !)i>etrm.i rei in omnibt» »>'holis catholici* mhh-|M'i trudila' atque ec< h^uisl uoriim mon umen toi uni mult ipin i teel ifi«-at mn" commun ii a. Rumam pan-

) Abftiit a congregattoae geaendi.

tificia et eccieaiae univeraae magutenum infallibile non ea solummodo comprehendere, quae tamquam dogmata fidei omnibus fidelibus fide divina credenda proponuntur, red multa alia complecti, quae ad depositi AiMtodiam, explicationem, rectam intelligentiam et defensionem eunt nereeearia. Nam, ut verbi·utar clarijaimi theologi pontificii patrie Io. Bapt. Franzelin (fract. de dit', *tradit,* edit lithpgr. an. IMS pag. 199-201) qui de hoc argumento praedare disseruit, ..cum veritatibus revelatis, et sufficienter propositis connexa sunt et ad ea» referuntur plura, sine quibus veritates illae ipsae revelatae vel non puèrent, vel minus.bene possent in tota sua amplitudine teneri et custodiri, licet illa m re revelata non sint, vel non sufficienter adhuc proponantur ut revelata.' ' Sane ..depositum fid^i non solum liegatione veritatis revelatae ac haerrei, quantum iii ipsa eet, violatur, veπιμι etiam poteM oppugnari et tn animo fidelium periculis oblici per errores «outra veritate* in ,re non revelatas, red tamen connexas ‹ um revelatis et ideo theologica* reu religiosas ' Hinc ..quamvis depositum fidet stricte sumptum non ‹ <impreli<qidai. ηιβι vera revelata, attamen depositum custodiendum in tota sua amplitudine cum omnibus sui» munimentia et modis applicationi» latius patet O Timothee de|MM'itum custodi, devitans *profanae vocum novitate** I Tint. VI, 20V Ex quibus evidenter conatspntur, quod ..rm a Christo commissum est munus infallibili auctoritate custodiendi deposjtum. et illud tuendi adversus errores ingruentes, eius auctoritas *infallibilut* disr-ndi et de *igmu>di ac damnandi errores opposito*, extenditur sd depolitum m tota sua iynpIttudine. h * eet *ari ecrdtitex etiam in* x» *non revelatae,* quatenti* ‹ mit revelati* cohaerent et ad ditis referuntur

Quod igitur revereinhreimu* relator nudm* tertius distinguendum esse dixit inter dep*>situiu dt>gmatum, et veritates ajias in deposito non «ontwitas. ab ecclesia tamen custodienda*, admitti (H-gest. *tu* tleIM'1. *i tota distinctio *atl* obtrcfnm'infallibilis magi stem referatur, aut etiam ad *menti** »»b>utptium.* quo fidelee utriusque ordini* meritat**, et definitiones amplecti doivent. at nullo pacto admitti *delret,* aut putret, s> diversi gradus *am tontatia* m ipso magisten ‹ authentico, riusqm· d<vrelis |>er ivuii distinctionem inducantur Quamvis enim sententia, qmw* |sr infallibilem definitionem ««desiae. ren Romani p< nHficis proponitur ut vivra. n>»n lainen ni levelala. creniatnr fide e*desiturin n. ut nonnulli volunt, vd ut alii dicunt, fide mediate divina, inhilominus *n *ciiq>er 'Tvditur propter reelreube. seu Ruinam pmihinn im falhbilem auctoritatem, qua** tnm et . eadetn «rem)H»r est. iitpote areistentiae Spiritus sancti, et I>'m naelaniis auctoritati innixa Hinc samtireiniu* domulu n«*t»*r Pius |-\ m litteris em v«lici* *Qmwta taa* lotius epiaeopatiia approbatione et plausu .uinnienduti* ..Silentio, inquit., praeterire non posaunius rorum audaciam, «pii *&nain non sustinente* drxIriHam vont cudunt illi* apostolc-ac reh* tude-iis *et* decreti*, «piorum obtertum ad Ismum general·* ecrlosiae eiusdemqne iura. a* disciplinam taro d*x larulur, *(bimmoda fidei morumque doqmatn non atttn qant.* posse axseiisucn. et obedientiam detrectari abaque pen-at‹>. et absque ulla latholiea*» profession i* laeUini. t^msl quidein qiiaiittqsMe a*{verretur *'atfodico doqmtiti* plenae poteeiat is Romano pont ifici ab ipso Christo pomitto divijtUiis«.ollataeuniversalem *paeemdi.* tegendi. et gubernandi ecclesiam,nemo eat «pu non dare apertem* vitient et mlelligat." Ergo «'x ‹ iirholic-l «logmate primatu* roiiMspntm Romano p*»ntift«*i aliquid definienti, *tui imhhhu* generale. iuni. et direiplimvm erelesia*· sjnx-trti. quamxi* fidei, morumque doginat*

non quod veritatem itsficii,' qtque adfo irfalfifaflem(indicantia potestatem supponit. Haec cuuj ita sint, ut huick sententiae, quae tot auctoritatum z \ac rs um momentis confirmata qrt, periHMbiiin ili definitionem gravissimum nofr inferatur piaeiud_aig cium proikde ut verba illa ..dootqaatn de fida, vel melibus ab universa ecclesia tenendam definit", q tiTse spectatae, tu(p cum pgesentia coritroveniae ac definitionis circumstantiis codiparata, intelligi possent de sola dogmatis definitione, in haec alia commutentur: *proponit quid*fidelibus sentiendum, et tenendum »it in ii», quae aii fidem vel moret -spectant.*

II. Si rite reverendissimi relatoris luentem,'et verba assecutus sum, js distinguendam esse djxit-snfallibilitatei^ Itomani pontificis ab eodesiae to^iu^ docentis infallibilitate. Rix- saoo sj <•: ratione in tellexit, ut uniua eiuademque infallibilitatia duae aint distiuctee modalitatea, oonaedtieotem me habeC at/in eius sententiam accedere non pomum, ai quidem eiua verba .de duabtta distinctis infallibiCtatibua accipi debeant. Neque *epùn* alia unquam in eocleaia agnita <wt infallibilius, quam quae a capite Romano pon^fice repetitur, non quidem tamquam a causa efficienti, aed veluti a causa formali, „quia totam ecclesiastici magisterii compagem in veritatis unitate regit, et continet Petrus, inquit Maximus Taurinensis in bomil. IV hiemali de Petro apostolo, tamquam bonuS pastor-tuendum gregem accepit, ut qui sibi ante in-' firmus fuerat, fieret *omnibus firmamentum,* et qui ipse interrogationis tentations nutarerat, *caeteros fidei stabilitate fundaret.* Denique pro soliditate devotionis *ecclesiarum petra* dicitur, sicup'ait Dominus: *Tu es Petrus. et super hanc petram aedificabo eccle riftm meam, et portae inferi non praevalebunt ad~* ivrsux *earn."* Si igitur Petrus non eiusdem ecclesiae sed ecclesiarum, atque adeo catholicae eivleaiae, quae arctissima omnium societate componitur, firmamentum rèt, et soliditas, non alia est ecclesiae, quam quae Petri est, magisterii infallibilitas : propter hunc enim potissimum dicitur adversus ecclesiam supra petram fundatam inferni portas non praevalituraa. „A PetJp, ait Innocentius I, ipse episcopatus, et tota auctoritas nominis huius emersit" 1: nam „inde, subdit Cyprianus, per temporum, et successionum vices episcoporum ordinatio, et ecclesiae. ratio decurrit" Si itaque iuxta eiusdem Cypriani effatum „.episcopatus unus <«t, cuius a singulis in solidum pars tenetur" s, magisterium Iero authenticum, et infallibile una eet ac nobilissima ex episcopatus functionibus, pronum est inferre. unam esae eamdemqua in PeUj», ac in caeteris ecclesiae pastoribus infallibilitatem. Quod sublimissimo Trinitatis divinae paradigmate a sanctis patribus interdum illustratur1, ut sicut plenitudo divinitatis in Patre primum est, a quo deinde Filio, et per hunc Spiritifi sancto communicatur, ita quidquid in-ecclesiae ministerio potestatis, decoria, et praerogytivae intclligitur, in Petro tamquam in principio, fonte, radice primum existât, a quo in reliquos pastores cum eo cohaerentes deinde propagatur. Iam vero si quis verbis constitutionis propositae consideret, in quibus dicitur ..Romanum pontificem ea infallibilitate pollere. qua divinus Redemptor ecclesiam suam instructam esae voluit", iutelligitur quidem unam esae Romani pontificis, et ecclesiae infallibilitatem. attamen appqret.· Si «nqn Romanus peni inAnunis escBbentMU. qKa.Christào mltructam voluit ecclesiam, nonne aliquis inferre posset: ergo primum et immediate collatam esse ecclesiae iefallibilitatem, saltem ad, infallibilia Romani pontificia decrete, praesupponi totius ecclesiae dooentiaaoneensiftn? Noquee vero ad yrffugium boo-praacludeudum sufficere videntur voculae per, stee, qu*e in formulae cpmmato postrepio leguntur., Cum enim illae solum definitioaes^dicantur per eese irreformabiles, quae fiunt ex infallibilitate, quam habet eocleaia; ai quis contendat,, Episcoporum cc^isensum easenpoessarium, ia sistuladmittet, nonnisi post hunc ipsum consensum Romani^ pontificis definitiones retractari ritui' posse. Erunt haec captmsorum hominqm sophismata'\quimquam non ita omnibus videtur), sçd cum agitur de dogmate fidei definiendo, ea perspicuitate docfr proponi debet, quae nullam cavillandi relinquat. Humillime igitur obsecro et peto, ut fordlula definitionis in hunc vel similem modum emendetur: ,

Romanum pontificem ex cathedra loquentem, idest pro suprema. et plena tua apoTtolica auctoritate ^docentem quid fidelibus sentiendum et tenendum sit in iis, quae ad fidem vel mares spectant, per assiste fiam divinam ab &ore servari immunem. ac proinde eiusmodi decreta esse per sese irreformabilia, etiam antequam ecclesiae consensus accedat.*

Quod si placet comparationem infallibilitatis Romani pontificis cum ecclesiae infallibilitate retinere, addi possent haec .verba:

Docemus insuper supremum hoc Romani pO tificis magisterium idem esse quoad vim rt ambitum, sive ab eodem'per sese et ex plenitudine potestatis, sli^\çoniunctim cum caeteris ecclesiae pastoribus et magiri ^exerceatur.*

III. Demum obsecro et peto, ut in prooemio huius capitis loco verborum „nunc aliis, quae divina suppeditabat providentia, adhibitis auxiliis", adhibentur haec alia : *nunc per se. et pro plenitudine suae apostolicoe auctoritatis,* vel saltem ut pro nomine ..auxiliis" ponatur vocabulum *mediis,* ne videamur definire extentam aliquam conditionem (quam Gallicani intelligere possent consensum antecedentem ecclesiae dispersae) eese adiumentum necessarium, sine quo Romani pontificis definitiones ab errore immunes non praeeerfentur. Peto tandem, ut in fine eiusdem prooemii verba Augustini deleantur, quae ut in eese', et pro scopo sancti doctoris historice intellecta verissima sunt, sic hoc loeo posita vim principii iuridici aut necessariae conditionis praseeferre videntur; ac proinde afferre possent occasionem existimandi, consensum caeterarum ecclesiarum necessarium eseteeut suprema Romanorum pontificum definitionibus auctoritas concilietqr. (Di· 13 iulii 1870.)

2. *Guerrin ep. Lingonensis.* -- In actia <*oncilu Vaticani non semper sufficient* cura habetur de latinitate.

De prooemio. 1° Prooemii in ultima linea paginae primae 11237 Atj *portis* inferi tribuitur *odium,* quod neque etiam metaphorice, in bona latinitate azlniitti poteet. Substituantur *inferni potestotes.*

2° In fine paragraphe, huic intortae locutioni ..debito condemnationis iudicio" aubetituatur *debita condemnatione,* vel Minplicme *damnare ac proscribere.*

De capite primo. Ie Haec valde intricata phraain „Ad unum enim Simonem etc." aie melius et clarius concinnetur: *Ad solum enim Simonem post vocatio«em xnam dixerat Christus: Tu t^xdberis Cephas. et postquam ille suam confessionem edidit: Tu*

' KpieV 90 *4 ppite. Cante».
* Bpiat. 09 lapeoc.
* De anil. ecel.
* Cypriia. epUt. 76 id Montes de mit ecd.; Symmtch. poatif. epi»L I apod Labbe IV, p. 1901 (Masai VIIL. **·)

k

Filiu» Des

3* In phrasi aequanti verbis „atqne'um" substituantur *Uni etiam Smumi Petro git.*

De capite secundo. Linea8 paginfteb [1238 A ,1 verbis „necesse «bmner erat" substituantur magis absoluta : *tempe)· fuit»* ı A

•*De capite tértio. Linea 13 $hginas8 [1239B.J sic habetur: „iudic^urp a nemine fore retrqctandum " Porro Oon *fore retra-fandum* non satis indicat indi* . cium eeee *irretnfkt* licetur igitur: *a nemine retractari patie.* j \ . t

De capite quart \2 paginae 10 [1240B^« 'legitur : „es^>rae*him pericula etc...." Porro peri-^*ula* quae *Anergunt* et pericula queerefuler«nt,.bonae latinitati yalde repugnant. Dicatus potius: *ea» prae /Aertim difficultate», quae .....''occurrebant* etc. .

4° Ibidem linea21 [ib/B,, j ubi sic: „quae sacris * Scripturis et yapostolis traditioAibus Consentanea B etc.", timida haec et segnis locutio reiiciatur, et dicatur: *quae, nagrit Scripturi» ef^apoetolici» traditio· ı nibu» continebantur.*

Et paulo inferius, verbis ..patefacerent . . custodirent ..exponerent" substituantur in praesenti: , *patefaciant ... cuetodiant ... reponant.* [

50 Paginal! initio paragraph *H,oc igitur* non roaclu^tvi «ed ccplicotsna debet u«urparl-'particiila. Ilitatur: *Hoc autem* etc.

Et „ab erroris venenosa esca" simplicius et melius exprimatur sic : *ab errori» veneno aver»u» etc*

8. *Targioni ep. Volaterranu».* — Eminentissime praeeee, et reverendissimi patres Deputationis *de fide,* quamvis integrum schema primae constitutionis, dogmaticae *de eccleOa Chrifti* novissime adaptatum mihi placeat «t iam suffragio meo probatum sit. nonnulla tamen in eo mihi magis arriderent, quae sapientiori iudicio vestro propono, ut sequitur:

Prooemium.

Pag 3 v.2° 1236 (’u „redemptioni' suae opus" : *redemptioni» euoe opu»* in tori· etc.

Caput II.

Pag 6 v.8 [1238A«[..neceree semper eret" : *necexne fuit temper* etc

Caput III

Pag 7 v.9 [ib. C, ..immediatam eaae" : *ordinariam et immediatam e*»e (ut continetur* m *canone eubiecto).*

Pag. 8 v.5 1239 A ,,, ..quae ab apostolica «ede" · *quaecumque ab apoetolica ted»* etc

Canoh

Ibid v. *24* · *ib.* B,,] „aut eum habere tantum etc." · *aut eum habere quidem* etc

Caput IV

Pag 10 v.9 i 1240 Bs ..«incera et pura" : *integra et* D *pura* etc.

Ibid v 10 *ib.* B,, ..suadebat" : *ntatiuel.*

Ibid. v. 30 [»b. C,j .,discipulorum suorum principi" : *apostolorum principi* etc.

. Pag. 11 v. 7 [ib. C,a) „fidei non deficienti·" : *fidei ■numquam deficienti»* etc.

Pag. 11 v. 9 [*ib.* 1) f ' .,ul excelso suo munere in ommum salutem fungerentur" : *quotuo praecelto munere* ia oismsm *gentium nalutem fungerentur.*

Ibid. v. 10 ' ib. I) , . „ab erroribus venenoaa esoa aver* mis" *:nrenenotaerrori» nca divulsu»* .vdeemofus).

Ibid iıı [ib 1)5 „ut sublata «tc " : *et sublata* etc.

Ibid. 1.14 [1241 A al „At vero cum hac ipea aetate etc," : *Cum vero hac ipsa aetate* etc.

ay Ibid v. 10 ı *ib.* A a ' „qui illius auctoritati obtrectant etc." : *illitu auctoritati» obtrectatore» etc.*

scopus putar ooa recte, aqe theoMgioa dio pag o lin.j!7 [A u) in constitutioneaeocclesia „divinitus revelatum dogma ease dafinimua etc."., quia tu^c. in comtauni.et obvio eanau catholg», at theologico aliqua propositio «vadit dogma eocleaia. quando iam definita' eat veluti de fide, non anteouam definiatur Unde meliua, et venue eadem sententia, mao quidam sensu, enunciaretur ai ita dicaretur: dbneuuw «t rei- ı *totem* divimhu r< *eme defimmu»* etc.

Itufl|>er peccer aliquomqdo in atrio ultima raa-Ûlusk ⁄ dicens ..eiuamodi Romani pontificia *defùft iodé»* esse|ex ae etc." et poètes statim „m quis huie nostrae *dtfimtioni* contradicere"; *definitione»,* de *finisom,..hinc..repetitignem* sufficiat adnotaasa. ut si placeat'et..videatur, posse mutari., Tijt

HaeC'-pntem dicta sitit, ssdvo semper etc, <L)ir 13 iulidlWO.) ' * ı '

>. *Ravinet ep. Treceneu.* - Prooemii pagina l ' linea ultima [1236 Dug isu«. ut Io o, verborum „Et quoniam etc." drceretu\ et quidem ad lineam: Quoniam Vero, et postea pag.41in.,2 1237 A,[. supprimeretur vox ..itaque", aio-dicendo .Vos did *catholici gregi»* etc.

Eadem pagina, capitis! prima periodus «at nimium intricata suoôedentibur^libi incisu, ita ut vix percipi popait sensus Cur non diceretur *Ad* num enim Simptsem *quem a principio* iam *vocaverat Cepha». postquam ille tuam bonfeeeionem etc* Vel aliquo meliori modo verbi gratia *pottquam ille confetti»» eat Cbrutum* esse *Filium* Dei vivi, *locutu» eit* etc

*Pag. 6 lin. 8 [1238 A ,1 cur non dicitur *temper fuit,* loco verbi ..semper erat?"

Pag. 7 lin.20 [ib. D ,] repentur verbum a/senau opposito ; cur non ditatur: *..nedum* mitem haec summi pontifieu poteetas officiet . immo eadem q supremo C et-unnersali pastore *amentur. roborator* etc "

Hic insuper proposueram ut post verba ..tamquam veri pastores assignatos sibi greges, singuli singulos, •ducerentur haec verba: *terundum eccleeiae et am ciliorum. Florentini praesertim et Tridentini itatuia, parcunt et regunt, immo eadem a supremo et* mm-*vertali* etc "

Rat io ecat : 1° Müiefaiiendi. quantum voti» orientalium. 2° ut servaretur ordo iu ipea etb clwia occidentali atatutue inter patnanha·, anhiepiecopofl et<-.

Sed rwponoum fuit haec in constitutione & «f·· *ftoopu* dicenda fore. Si *rrt ita nnt,* Buperre^eo ab reclamatione.

Denique in ultima periodo cum «none quinquies repetitur: *definitio . definimur* etc Die 13 iulii 1870)

·. *Faict ep. Brugensi».* 1® In prima phrasi,, minus latina sunt ..redemptionis opus' . tiein Iv *redemp tio* nonnisi rarissime in activo sensu aocipifur. ..Perenne redderet . . . fideles" non bene sonat cum *fidei* statim sequente. „In domo continevi" et quidem mediante vinculo latjnum non eu quare forte meliua diceretur. *Ut salutifero» redemptioni» effectu» ad* J *cuncta» genlf» ertenderet atque* in *aevum firmaret,* i *sanctam ... in domo livi viventi» omne» homine»* ! unitu *fidei ... vinculo adunarentur.* J

2n In secunda phrasi habetur olm uritas, «x hoc j quod ..ideo enim", quod naturaliter ad oleam pria- I cipalem aedificationis «vlesiae referri deberet, reipea I tamen referatur ad incisum „ inionts" Hinc dici posset : *Cuiiu quidem unioni» intuitu, priutqnam* etc

3e Post ..missus erat a Patro", videtur supplendum *atque errleriam fundavit* Dein peto enixe ut t post ..pastore· «t ductores" nddstur *nciliret rpiecopo».*

Ciroh formulam definitionis infallibilitatia, loco A „ea" infallibilitate pollere, dicatur eodem, ut excludatur opinio extreme paucorum dicentium, infallibili-^latem activant·'in eccleeia omnem derivari a summo pontifice, quasi infallibilitatia subiectumduplex non eaeet. 'Sensps lit^e/afis schematis cum ly eo profecto eat:' „L'uifaillibilitô, dont Jésus-Christ a investi son Eglise,'«et au pouvoir du pape", quod verum non eat; et dici debet: „Jésus-Christ a investi le pape de la mêmeL.riesdem) infaillibilité, dont il a doté son Église." 7 ' x ·

r . 7. Franptpone, ep. *Cancordienti».* — Eccellenxa reverendissime ·, una loggers indiaposizion^m' impediace di assistere questa mattina alia congregaxione' . generale. Non volertdo ohe . la mia asaerua, stante l' importanza do)l' argt>menh>, venisse sinistramente interpretata, dichiaro colla présente il pieno mio ascenso alla prima «plituxione dogmatica *de eccletia ('hrieti,* e mi unisco oôgli altri Padri a darvi il mio B *Piaret.*

Aggreduca. «vellenia reverendidsima, anche in questa occasione le proteste del mio profondo rispetto.

8. *Teppa praepomtut gen? congreg. t. Pauli.* — 1" Pag 4 lin. 2 11237 A,] omittatur ,ul in prima redactione textus) particula „itaque", quia male coi)-neetitur cum initio periodi: *Et quoniam.*

2° Pag. 4 lin. 4 [*ib.* A 5] pro .judicamus" melius «met *tudicaviniut,*

3" Pag. 4 cap. 1 periodus quae incipit „Ad unum" nimia intricata et obscura est, ita clarius reformanda videtur: *Ad unum namque Simonem (cui iampmdem t'ephae, teu Petri nomen impotuerat), postquam ille tuam confettionem edidit inquient: Tu et Chrietu/ Filiut Dei/ivi, tolemnia illa verba Dominae letut direxit: Heatut et, Simon* etc.

4° Pag. 6 fin. 8 11238 A , | ..Neoesee semper eret", dicendum videtur: *e»t:* adeoque lin. 12 *[ib.* A **1t**] pro c ..coalescerent" dicendum erit: *coaleecant.*

b° Pag. 7 lin. 14 ' ib. t' l9 verba ..per totum orbem diffusae" superflua videntur, et perioddm nimis protrahlint Unde aut omnino expungantur, aut brevius dicatur: *totiut* ecclesiae.

li|' Pag.7 lin.22 [ib.1)4j vox ..positi" hic affertur modo absoluto et indeterminato, ac propterea obscuro. Multo melius videtur afferre verba integra ooncilii Tridentini .loco citato) ex divo Paulo: *positi a Spiritu Mincta regere' eccletiam Dei',* quae verba sequentibus explicantur.

7" Pag. 7 lin. 26 | ib. 14 « | loco verborum „dicente sancto Gregorio Magno" melius diceretur: *iuxta illud Mincti Gregarii Magni,* tum ratioiw euphoritae, tum ne videantur verba sancti Gregorii afferri tamquam ratio (et quidem unien) eorum, quae supra dicuntur, cum ipsa revera non sint nisi explicatio vel confirmatio.

8» Pag. 8'1239 B » | in canone verbis „per totum D orbem diffusae"applicanda est animadversio facta n.5°.

9° Pag. 9 lin. 4 ; ib?Ç,^ „Petri principis apostolorum". melius sonat: *Petn apoetolarum principii.*

10" Ut verba sancti Augustini hio allegalaklarius intelligantur, neve cuipiam scrupulum ingSrant, addantur textui allato verba ex sancto Paulo*: *Vna enim e/t fidet/*

11° Pag. 11 lin. 25 [1241 A w]. Loco verborum ..cum ex cathedra *loquitur",* melius dicendum videtur: rant *ex cathedra docet,* ut clarius pateat hic agi tantummodo de potestate docendi. Nam pontifex loquitur etiam ex cathedra cum condit leges pro universa ecclesia.

1 KpUtols date ad concilii **kmteriaa** die 1* inlü 1JJ0.

' · Epkes. IV, 6.

VMrum aliquot oestre oalnwlnaaa HkaUo·

Emuientiaaimi praesides. / *

Ex quo 'sacrosancte synbdus Vaticana, 'contra plurimocumspem, tandem in Urbe congregata fuit, aoerrimuffiMversua eam exaruit bellum ; Aihilque non tentatum relinquentes, eooleaiae et verjtetis adversarii, libellis innumeris et cuiusque linguae ephemeridibus, nostros pro salute fidelium' l^Loras impedire squaesierunt vel labefactare

Maiort,autem affecti fuimus| dolore et tristitia, cum int^r ipsos ecclesiae filios non paucos agnovitfius. qui-perversis abstracti et illecti principiis altioraque de propriia praqaumentes opioionibus, sacrosancto concilio detrahere, vel eiua gesta 'vituperare non dubitaverint.

Nos igitur, malo in diee jhgravesoente per suppositas episcoporum litteras, quibua publica grassantur folia, praesertim pe/ libellos, gallioo exaratos idiomate, sub titulis Ceojw' «q paaae ou *concile* et *La der-Jkire heure:* in quorum scilicet paginis tum augustissima sanctissimi domini papae persona nec non iura sanctqe sedis, tum concilii et ecclesiae dignitas libertaaque infandis oppugnantur calumniis.

Ne silentium nostrum improborum interpietationi ansam .praebeat, et pro infirmis occasio sit scandali, adversus tot et tantae calumniae vexem nostram extollentes opponenteeque malorum hominum proterviae integritatem veritatis, nempe qualiter res se habuerint ab initio nostris sub oculis, vel nostras Vmnium aures pulsaverint,

Pronuntiamus et declaramus

Plenam omnibue et tingulie patribu» facultatem dari propriat sine *pandendi five tuendi opinionet;*

Absolutam tuffragiorum libertatem tam cor cemuim fuitee quam etiam nunc concedi: ?

Fabularum et mere malitioeae adimentionu habendum loco quidquid, quocumque nomine vel praetextu. de ittiut plenutimae libertatie rei minima diminutione effutiatur.

Iam enim plures ex nobis, pastoral» officii memores. commiMos curae nostrae fideles graviter admonuimus) ne praefatis detrac tionibus vel imuriis vel quibuscunque eiusmodi contra concilium et sanctam ecclesiam .necnon apostolicam sedem aures unquam praebeant. Wt, ut summa diligentia peccatum vitantes eorum, quiXsanctum contristant Spiritum, divinam instanter deprecentur gratiam, in simplicitate et docilitate mentis suae, quatenus concilii Vaticani labores ad felicissimum perducantur exitum.

Quamobretq, nostra impulsi conscientia et veritatis testes c-onstituti, volumus hanc protestationem nostram in manus eminentissimorum concilii Vaticani praesidum consignari,

t Henrici» Eduardus archiep. Weetmonasteriensis
t C. A. archiep. Bituricensis in Gallin.
t Franciacua epiae. Carçaasonensis in GalltiK
t Carolus epiae. Cenomanenaia in Gallia
t Renatus Corisopitensia et Leonensis episc.
t Nie. Adames epiae. Halicarnassensis. vie. apost Luxemburgens».
+ Léo Meurin 8. I. epiae. Aacalonenais, vie apoat. Boœbayensia.
t Claudius Maria epiae. Galveatonenaia. Texas
t M. lulianus epiae. Dinienaia in Gallia.
Vietor Aug. archiep. Mechlinienaia, primas Ix.^... Theodori» loæphua epiae. Namurcensis.
t loannea loeeph epiae. Brugenaia. .
f Gaspar lot epiae. Tomacensis.'
t Henrieue epiae. Gandavenais.

f Franc. Xav. archiep. Sbrtontitraa.
i Viooeotius archiep. Sagÿrnetwis. vic. apart. 'Amae Minacia.
. 't loêephue archiep. Tranenais at Nasaranut^
\ f lanuarius Maria episoAnglonanais at Turaisnaia.
* j Caietanus archiep.' episczxMelphicti, luvenacii, ot Tÿitii.
t Aloysius «pise Ontanus.
t, PetruPPaulus episc. Foroliviernis.
j loannee Bapt. losephiu epire. Atrebatensis.
f Iniprtentius epiac. Eugubinue.
t budqyicus-Maria episç. Atureneia et Aquens.
t Felix episc. Iiemovicensis
f A- A- epiac. Aztitansis, vic. apoet. Siamensis
t I'" Maria Croc epiac. Larandensis*, coodiutor Tiingkini meridionalis,
Franciscus baouënan epiac. Flaviopolitanus.
ł Steph. C?harbonneau episc. Iassensis, vic. apoet. Maysurii.
('hristophoraa Bonjean ,O. M. !.. episc. Medentis, vic. apoet. laffnenai»
loannes Marcellus episc. Olenenaia. vic. apost. Abyasiniae.
Aloysius episc Veronensia
t Amandus Renatus episc. S. Dionysii.
t budovicus Maria epiac. S. Deodati.
t Aemilius episc. Andegaveneis.
] loaephus Clarus epiac. Guadalupensis.
t Petrus epiac. Versaliensia '.
budovicus Anna, epiac. S. Claudii.
t Petrus *olim* episc. Imae Telluris,
f loannes *olim* episc. Venetensis.
Augustini» epiac. Nivernensis
Antonius episc. Belemensis.

A

7 *67*

Oratoria An<lonua «platol» ad arohlopteoopu*

Giovedi aera5.

Monsignor Darboy, il quale prende a se il merito degli 88 niffragj, aveva intentione di andare dalleminentissimo Bilio *per dettare le ne conditioni* Ci dice (monsignor Darboy) che coi voti *iuxta modum, c* non quelli degli assenti egli è certo di avere 140 aoa *placet.* Ai Franceai ed ai Tedeschi egli ha oonsigliato di preparare una protesta aolenne, per deporre sui tavolino dei concilio dopo che i 140 avranno votato, dichiarando che senza unanimité morale aaai non si crederanno obligati in coecienxa.

I miei colleghi dicono che il trionfo di vittoria sta fra gli 88 al grado di febbre Sperano di avere piii orientali, ma io non so come.

ba morte del veecovo di Wurtsburgh ha intimonto molti, e un numero ristretto foree partira sabbeto: ma ogni lavoro si fa per impedire la loro partenza.

L' agitazione del Haynald è straordinaria. L' intere edizione della *Dernière heure du concile* fu distribuite ieri ed oggi. Villa Gruioii* ha mandato ai

A giornalCla^t· dagKAB vobtidn *par- h pubUemà* dei tooss" *prima d»Oa mmione pubbUm* di votare ancora sallo rtssao modo.

68

qnaxla· 1 s m o poatttoi obtazael. 1870 iulii 14.

Colle oondisoendenae uaate verso il partito della oppoaiaione nulla ai à guodagnato. ba modeslma nel- . Γ ultima cadgregazipue generale si è schierata immobile con 88 voti contrarii. .

schema preeentato merita qualche cousi sione specialmente,ne(la formol* dslla d^finiziohe.

V gallicani, e specialmente monsignor Maret ^mmettono, che)e definitioni dei papi sonoi infallibili se yi e il'oonaenso dei vescovi o antecedente, o concomitante, o sussequente. *far* ferire direttamente tale B errore è necessario mettere nella definitione la contradittona, cioè non eseere necessario il coùaanao o antecedente, o concomitante, o susaequenta dei veacovi

Nella formola della definitione ai é avuto timoré di usare un linguaggiochiaro, netto, eaplicito, é mo A ambagi ; e si sono uaate expressioni coperte e riaervatg dioendosi : „ideoque eiusmodi Romani pontificir definitiones esae ex ease irreformabiles" : eepresaioni, .che attasa la mala fede degli avvenant, e delle s«tigljeue della scuola germantes poasooo dar luogo a cavilli specialmente se si confrootano col proemio.

Quindi anche a sentimento di monsignor Frappai, e di Aicuïïi altri buoni veecovi FrSnoeai sarelibe necessario fare alla fortàola una piccola aggiunta, cha aarebbe la saguante, cioè: *ideoque eiutmodi fiomam pontifici» definitione»* esse eu- *me irreformabile», quia rit neentariu» contentu» epitroporum live antecedent,* mie concomitans, *five tubiequent.* E non aarebbe suffi- C ciente mettere: *quin accedat contentu» epitroporum,* perche queste parole escludono il consenso suseequento, ma'hon Γ antecedente

Con queste poche parole aarebbe tollo ogni occasione di dubbio, e di cavillo Ma quest" aggiunta difficilmente ...

ita inopinato abrumpitur te-rfu» folio abtcimo. At vero alterum habebatur inclutum folium, quo qra vimima haec verba oontinebantur a nummo pontifice Pio Sono propria manu erarata, videlicet

Del Vaticano, 14 luglio 1870

II card. Bilio legga l« unilo osaenazioni c procari di farne uso Si aasicuri pure il cardinale ι-he nel cuo nostro è piu che mai vera quells sentonza: „Ubi non cet auditus non effundas seimoneni

liinr nane fartum eti, ut in *nmitilutionem rtn parentur Ma* mrbo non autem ex consensu eccleeiae, D *quae a Deputatione fidei utique admitta tunt in am grneu hac eodem die 14 iulii habito, ut alio loco dicetur, ubi nempe huiu» Deputation»» arta* ia. *pabUcam lucem prodibunt '*

69

Monita* do goaorait oongregnxlon· di· 10 iulii babandu.

Proxima congretrutio generali' habebitur nnbbuto, dia 16 huim· menai», hora octava In «m fiet brevia relatio de exeeptionibu», quae miffra^ii* mqier integro- Rchemate primae cnnatitutionm de en ('hriMi in

l Antea erat arebiep. Aebervatiaae et MtUiraieadi e»4.

• Pr» Γ^τ μ Iμ μ μ Uffitar Maaiae perperae Oι Mmmm p) ia CoUectiew Lar—ri. tel. ITW.

« inter —Mae Haaaibalie CapaJti eariiaalU occanit eoepistola, eal ealnentiMiae* ilte Utalun bue see hara praeflsit: Ca/w· Λ mm *Triito a* Ma—MMf arewMCoro preM—ie m Bp— Mfaer· Od» Beseeil afcwic *M*forenw 4v ^ «μ τ. lp«am Tero textam propria auaa d—eripeit archtcpteoop— Mnaaia<.

6 Scilicet die 14 iniit

• Neepe epteoopa· Aareliaseane.

l Graviaeitei baia· doc<i»etiti ea n p>«»trma par» tau aaeteri» m w « aeqae devider—tnr folio »bert*w. Adeerratar te tabuterie SeeretariM Stata», inter arta ei aunanii Hi papa^IX.

» ViiALIII, μ 4 87I1.

1

ditae fuerant, et quae typis impressae huic folio adiectae reveipndiasimie patribus mittuntur.

E secretaria concilii Vaticani die 14 iulii 1870.
losephua, .epibodpi» S.,Hippolyti
secrstarine.

70.

Baoepcioneo in ooaocttuiUoaom dogmatisas* primam de ecclesia Chriati a noariailia patritas Ia oongrsgatiCM generali ftebai».

(In preeeertaaa.1

I. *Caitrd y Èetradi ep. UrgeUenrit.* — Modus, quo placeret prooemium cbnrtitutionie primae de ecclesia, caset: Primo sir in eo fieret clara et expressa mentio personae Spiritus sancti, quem Christus e caelo mieit ad apostolos, ut eius induerentur virtute tum ad fundandam, tum ad regendam eccleaiam. Atque ideo sine virtute Spiritus sancti vera Chriati ecclesia stare nequit. Secundo ri in clausula prima finis instituendi eccleaiam extenderetur clare et explicite ad easdem personas, ad quas extenditur salutiferum redemptionis opus. Nam vera Christi ecclesia quovis tempore idem profiteatur portet, qdod Christus de se dixit: *Non* rem *ut iudicem mundum, red ut ndvificem* mandaml Ne ergo idea generalis eccleaiae quidpiam redoleat lanseniami, non coatctetur ad solos fideles, neque ad aolum vipculum fidri et caritatis; sed extendatur ad omnes homines, et ad sanctificationem interiorem per sacramenta ex legitimo ministeno apostolico. Tertie ri in eadem clausula prima verbum ..decrevit" mutaretur in aliud, quo, potius quem propositum seu decretum, indicaretur realitas rive existentia rei, exempli gratia *coepit aedificere,* vel absolute, *aedificavit.*

Prima igitur clausula placeret melius in hunc ■nodum expressa: ..Pastor aeternus et episcopus animarum nostrarum, ut salutiferum redemptionis suae opus prienne redderet, misso e caelis Spiritu sancto, suam aedificavit ecclesiam, per quam omnes homines ad agnitionem veritatis venirent \ et in qua, velufi filii in domo. Dei viventis, omnes gpngregati in unum salvi fierent, atque unius fidei et caritatis indissolubili vinculo sanctificari in veritate4, vitam abundantius heberent \ et fructificarent, et cnecerent in scientia Dei ad salutem*.*

Placeret mihi clausula tertia „Quemadmodum igitur", si duo, quae in ea indicantur, nanctarum Scripturarum loca declararentur expressius in hunc modum: „Et ideo, teste beadP Paulo apostold, «pes ptatas, oUo* earo MrfMb ptM^OCW *et, doctoree ad comummatiotiem ranctorum, faopue minieierii,in aedificationem oorporie Chrirti'* Hinc etiam, quemadmodum p^n ad solos aposfbloa, aed ad alios quoque pastores eth doctors* spectat divinum Chriati praeoeptunj: Dooets omnes peales; ita ad ana omnea ex aequo pertinete eradenda eat indafectibilid promissio: *Et eeee ego* uoMaeMn satm *ommbu» diebur tuque ad* amstantfwttqaeft· soeetds'".

Placeret clausula quarta „Ut vero episcopatus", ai in ea ad clariorem confessionem divinae potestatis primatus beati Petri fieret expressa mentio peraoea-/rum, quarum episcopaius subtectus fuit beato Petro, in hunc modum': „Ut vero apoetolorum aliorumque pastoraip' episcopatus ipee etc." Non ehim reeiri abstncto, aed in concreto' subiecta ffli eat.

In «edam clausula lion placent haec verba absolute posita „in ipao (beato Petro) inetitqjt". Etenim non tunc iastitutam *fait* principium unitatia, quod iam priua a Deo Patre twlitutam *faerat* in ipao Chriato», Et de hac Patria institutione loquutus eat Apostolus* ad Corinthio» *: *Fundamentum enim aliud nemo* po *teet ponere, praeter id quod potitum ert, quod ert Chrietue* lents. Ne ergo, hia verbia nostrae Hausulae retentis, manifesta detur protastantibus occasio reiiciendi doctrinam totius constitutionis, tamquam contrariam verbo Dei scripto; peto ut eadem verba immutentur hoc modo: ..Beatum Petrum casteris apostolis praeponens, vices suas ei dedit agendas in terris, ut eiusdem auctoritate et ministerio perpetuum utriusque unitatis principium maneret iugiter firmum ac indivulsum; unde eum fecit visibile fundamentum *et* petram, super cuius" etc.

X. *Majoreini ep. Inquedonientie.* In primo versu prooemii, poet verba „animarum nostrarum" addatur: *Dominât norter lerur Chrietur.*

*. *Pettinari ep. Nueerinue.* Iu prooemio inserenda videntur verba communicato *Spiritu rancto,* cum ita in Congregatione generali 13 iunii admissu fuerit emendatio proposita a Deputations pro rebus fidei.

4. *Majoreini ep. Laquedonienrir.* – In lin. II s pag. III 1236 D, post verba „pastor» et doctor»" addendum: id *eet epircopor, qui* in *apottolorum locum tucceduni,* ut recte intelligatur, quinam sint ejt divina institutione veri doctor» et pastore*.

B. *Meurin ep. drcaloneneit.* – In prooemio poei verb^„«ee voluit" (in tertia periodo) haec pauca e\ sancto Cypriano (ep 69) desumpta addantur: *qu> plebe' eacerdoti coadunaretur et parturi euo grer ad haereret.* Ita enim melius periodus *Quemadmodum igitur* etc. cum praecedente nectitur, et ipee conceptus plenius exprimitur.

·· *Majormei ep. Laquedonieneie.* - In lin. 12 [ib. D<] post verba ..episcopatus ipee unus et indiv isus esset addatur: *cuiue tamen a eingulie epueopie pan tenetur* (sunt verba sancti Cypriani de unit, eocl cap. IV).

7α. *Mérode aep. Meliteneneie.* [Mutantur sequentia: 1*] peg. III lin. 14et IS («b. D,j loco verborum ..beatum Petram eaeteria apostolis praeponens" dicatur; *Inter oaeteror apotloloe* Xpiia magis consentaneum modo loquendi sancti «vangelii.

7b. *Idem** Pag. HI Tibid. 1 loco „beatum Pe-

‹ Ab iis KiUeet patribas, gei safragi*· gsr vwba jtata rnrta mota· ia ooagregatisM «e II ialU habite Meret. AacUmi vomis*, ga*at·· 4«ri tkail reiga» *asa4ataai praelii; texta· passi· MMsdavi aatognpbsra· ipsoraa spe. ia galbas ternes aaissariertes relia, noa «astas esastitatisais SsgaetfaM eriUoaea * siagnUs patrtbas Isatai, ari aU*· *b *ώ* ia. pagiaibss aitesta rihibsei. Bteaia aaa pro iUa esagngatioM parata fail state, gas* pagiate anrisi·, nitearis rananis signatis, restat; *a teare asa steMs mi ret patres, eri sera· noanalli altera· staibaoret paate sate ataagte·, ia gaa lao testam sopita, nsmps m st IT, ritepribialaatai; baas «te restet pariate, samaris, at stant, atsbita signata. No «ai vere negotia· taatesret statas* ia attenta pagiate variola*, ad nostra· restitatteais state·*· testem· abigas asteadabo Utera· ops naanna gei teter aaeteao positi ret. ■testa· gsaarte asciate eoa otia· toegs teotest, gai ab aasteriba* gates· exarati, te nosptiaaa· team syiteipa ara testent raeapti ab iis gai sands· in testa· ordteea redagaret, gao ooannodlar ad trutina· revereri poorel

• Ioan. XII, 47. «
› I Tim. II. 4.
« Ioaa. XVII, IP.
» Ioan. X, I0.
• Celva. I, «; I Petr. II, g.

‹ Bpbs*. IV. II-II
• Matth. XXVIII, 80.
• I Cor. III, 11.
« Arehterissepu Msiiteasnta saas exhibait esredtav**· te tosbas tatteotte foliis, goes verbis aitgaaatagsr teusatati* saatas atrobigae prasbrat sMteatia·.

tnun oyteria apcatolis .praspoMM" magia oonaantaneum, ford evangelio: txifwwi *Petrum inter caetera» apostolo» siigetu.* /* , ı

8a. *Barberi ep. Xaooartraaato.* — Expungantur in prooemio illa verb· prtartptxm et *fundamentum.* Principium enim eet aolua Christus,'itlxte illud loannis cap. VIII, *ɛɛ*: PrtaeiptUM, gm et *loquor vobis;* sive accipiatur ut principium'omnium rerum, uti Creator, sive accipiatur uti fundator dodeuae. In utroque sensu Mt attributum incommunicabile, ideo* que competit soli Christo,

Principium autbm timui, **d** fundamentum eodreiae Mt symbolum hdei, iutta concilium Tridentiniim Mm. **III** in qua legitur: „Quare symbolum fidei, quo utitur sancta Romana ecclesia, tanquam r principium illud, in quo omnes, qui fidem Christi profiteatur, necessario conveniunt, ac fundaiqentum firmum et *unicum,* contra quq^ portae inferi non etc." Si igitur symbolum fidei dst fundamentum unicum, non video quomodo Petrus potest dici fundamentum Dicatur ergo: cenb-sm *unitatis* etc., quod^vere Petro Ximpetit ratione primatus. s

Z **8b.** *Riccio ep. Caiacensis.* In prooemio peg. **III** lin. 16 [1236D„] tollatur vox prsiKtpttm, **d** substituatur vox cenlntm ob praeclarissimas **d** doctissimd rationes allatae h doctissimo episcopo, qui supredictam fecit animadversionem.

·. *Attanasio ep. iam Liparesuis..* Pag. III [ibid.]. Perpetuitas ac visibilitas primatui adacriptae, ^~sunt ipsae proprietates ecclesiae, quae conveniunt ei conjunctae. In ' schemate vero tribuuntur primatui, una veluti *principio,* altera neu *fundamento.* Etsi autem principii ac fundamenti vocibus unus idenique primatus indicetur, si tamen ambae jungantur, sicque iunctis, utrieque illa duo simul referantur praedicata perpetuitatis ac visibilitatis, haec sequentur bona , primo scilicd, sermo evadet 'accuratior, **d** «n- C sus planior: deinde omnis difficultas, quam vox illa . *principium* aliquibus ingerere posed, omnino evanesceret, cum expresse dicatur principium *visibile.*

Hinc ipsissima schematis verba transponenda tantum,- sed necessario censerem '. ita legendo: *instituit visibile ac perpetuum utriusque unitatis principium ac fundamentum.*

18. *Amat ep. Monterepenns.* - [Ie] In prooemio. Tertia periodus sequenti modo corrigenda reset ; ..Quemadmodum igitur apostolos, quos sibi de mundo degerat, misit, sicut ipse mimus erat a Patre, *et cum eis,* ia *successoribus* «iri», *adjuturum se eme promittit omnibus* diebus *usque ad consummationem saeculi;* ita perpetuum in ecclesia sua voluit esse pactores et doctores. Ut vero sicuti episcopatus ipee unus et indivisus est, ita diam universa credentium multitudo per cohaerentes sibi invicem sacerdotes in fidei et communionis unitate conservaretur, beatum Petrum D iseteris apostolis praeponens, in ipso instituit perpetuum utriusque unitatis principium ac visibile fundamentum etc."

Ratio. Episcopatus in ecclmia unus est, nec fieri debd ; **d** hoc per virtutem aMistentiae divinae, quae ideo memorari debd: ut autem sicut epiadopatua, ita etiam episcopi cum universo ecclesiae grege itTtmitate conservarentur, Petri primatum Christus instituit.

11. *Alberti ep. Syr.ensis.* Pag. IV lin. 2 [1237 A , ' tollatur vox *itaque;* viddur enim redundare.

12. *Attanasio ep.* iam *lApareame.* - Pag. IV , ib. A » „ Sicut alias ipse pontifex induisit, ut in prooemio primae constitutionis *de fide catholica* adhiberentur verba *sedentibus* etc., ita et in hac prima

l MMsrrs· «a. ed.

▪ oocditutiooe tis sreferia *Christi,* retenta phraqi „8aer» approbante ooaeilio" in front» CoMtibfaonia, illiye loco vel ia proçemio, vel *in* quarto capita, vel potius in utroque sinat inscribi periphrasim: Dee renant» tsobsacrrfs *sancta synodo,* quae habetur in capito *Scelus* oaus. 2, quand. 1, vel aliam idem explicite sonaritorn. ^titpote quae rei, loco ac temperi magia ooqvenire e*-, detur. »,

x Neci obdat quod, cumzphrasM praedictae theologiae ac luris vere perit» unum eundemqoe sensum reddant, nec rite, nec recte ad significandum idipaum variae adhibeantur focmulae. Quid ni? Nec logioaa profecto legta id vetant,.neque ecclesiae usus: scimus enim ad ipsireimerti'twnc, *def* qua agitur, rem significandam, alias etquq^alias adhibitas ease formulas, in plerisque conciliis, quibus summi pontifices per- **8** sonaliter item praefuerunt ; Moque collegit bu obatiua *(Pe turned,* lib. V, art. 14. apud Roboaberti, *Biÿlioth* B maxima *pontif.,* tomo IX peg. 612 e* seq) H passim videre est in corpore iuris.

Pro rei autem merito, illius phrasis permutandae haec d*ihi, haud levu momenti, ratio occurrit, quod indocti nempe ac malignantes, quotumi. indeficiens et hac praesertim aetate, maximus Mt nqmerus, vel solo^f^borum sono ansam arripere possent et Romanum' pontificem vel concilium ulterius calum* niandi : quasi ille, ad potior» sibi iura quaerenda, m universo undique orbe dominici gregis pastores in suam 4*tionem aociverit, atque hpspitatus ait; isti ' vero, vel urbanitate illecti, vel reverentia perculsi, cum intemeratae fidei iactura, et contra animi sententiam, exoptetis praerogativis illum cumulaverint.

Nonne et auribus nostris audivimus foeda qpnvicia, quibus ephemerides quaedam vulgari animo ac sermone iniquiMime visae sunt insectari episcopos, blaterantes heic fuisse coactos hd proferendum *placet.* C et respondendum *ament* Neecirem equidem quianam probris illis magia impetatur, concilii patres ne, an pater patrum potius ac supremi» ecclesia^pontifex '

Utrorumque igitur decori, ac pusillorum insuper bono cbnsuleretur, si praedicta formula verteretub uti supra.

13α. *ɪɪérode aep. Melitenensis.* - [20] Pag.>V lin. 6 [ib. A ,] loco verborum „in quo totius eocleaiae via ac soliditas consistit" dicatur aliquo modo, primatum este conditionem necessariam (sine qua non) at non unidam vw *ac soliditatis ecclesiae.*

13b. «icevo *ep. Caiacensis.* 2°, Ut in locum phrasin „in quo totius eccieaiae vis et soliditas consistit" pag IV lin. 6 , ibid. , dicatur tn *quo totius ecclesiae vi» et soliditas praecipue consistit.*

13c. *Barberi ep. Neocastrensis.* — Similiter in prooemio inter verba „soliditas eocleaiae consistit" ponatur *principaliter,* scilicet : *principaliter consistit,* et D erit modus, sive phrasis sancti Thomae, qui in art. 2 quamt. **Jil** 2*2** ad tertium dicit :-„Quae quidem auctoritaa principaliter residet in summo pontifice.'

13d. *Mérode aep. Melitenensis.* Pag. IV lin. 6 [ibid.] „in quo totius ecclesiae vis ac soliditas consistit" corrigatur aliquo modo, qui* *tota* t<w *eeeleeioi* non cbnsiriit in unitate, etiam ei unites sit .conditio neoMMria.

(Ia repet I.|

14. *(aijeal y Estrade ep. I rgelUnsu* – Caput I Prima clausula placeret, si poet verba „iuxte evaogeli testimonia" educeretur : *el constantem catholicae tra ditionis fidem.* Additionem hanc necessariam puto a< completam demonstrationem thematis in hoc capib propositi Etenim adlata evangelii Iret inion» noi continent expiwu* verbia enuntiatum in capite thema et novimus, nedum a protMtantibua, aed et a Ioann.

Genooe aliisque explicata illa fuiaae commentariis À'ootrigepda nenaintUr texte,emendationem num. *3** -primatui beati Petri omnino contrariis. Videaturfre- [7IMU„] propositam.
res» concio revmendiaaimi arohiepioopi Sancti Itylo-' 1*> *Λiiαύαχio ep. iit» lÀpmiù.* --vPag. V
vici in Amerion MptantriotMli. lin.jM ['1237P] ad verb* oNulli mîm dubium etc.

Placeret, ut in eadem causula ratio icountiandi Cum vox.emm ηέοηβώ reddat, û retineatur„Jrfdére-
thema nostrum melite responder^ lato^iptionicapitia, tur utiqijo id ', quod Patras implevit^raiioneqi con-
eamque luculentius declararet iri^htîno'mddum: *Apo·* tinpfe eius, quod Chriius instituerattʔloum C-tontre
ctolicum primatum plemfudtitw rériadicAmù *epieoo-* term habeat. IdpMioô&Jim P°A“
polisali MtireraMv etc. /Wanes etc.

Placerqf,ut in clausula ultima, adjrudenter ptee- M. Riorio «jh *Catacentie.* — [3· Ut]· capito Π
revendas protestantium irrisiones, quà'oërto certius pag.-V fin. 27 [ft>.Dq,1].expungat>tqr verba fidet ά>
obücient nobis varias sanctorem patrum interpreta- tonanc. nam talia verba de eodem enuntiat Apoetolue
tionee, verba „huic tam gtenifsetaèeacrqrutn" sttem- -Verum eri, Apostolum vocasse.«Sdeeiam columnam et
perarentur.in -hunc modum: *ÿukauiem veriteimoe* *fimniyeotdmr veritatie,* non*Jidei'*At qudeao, nonne
(verissimo) racnvtmi *Scripturarum doctrinae* (em- fides est vérités»'nonne Apostolus pro veritate fidem\
sui), quae (qui) ah jKvdeesa ex coaetanti rirtAoltcos tra- voluit exprimere» Non turn-oblitus, doctissimum
ditionü fide temper retenti /retentus) *et finrieerite* relatorem' reverendissimum* episcopum Oa^neem
nutodita (custoditos) *eet, aperte* etc." recursum facialbd verbo Christi Domini: Çm oscerit,

.15. AI(α>ιαηθφ. ins *Liparenеu* - Pag. V [ib. B *faciam ilium columnam* tn *domo Patrie mei.* Quod si,
t.\pj ad maiorem [ret] claritatem ita struaturmanon: aiebat laudatus relator, iustus potest vocari, immo erit
Ni *grit cfixerit, boatum Petrum apoetotum non eue* columna in domo Dei, a fortiori summus pontifex. At
a Chrieto porrina oonetitrium-àpoetotorum omnium bonna pace sdpredicti relatoris animadverto, in citatis
principem, et totiut eceleeiaeetc· Ne cui forte obiter verbis iustum non dici columnam fidei, aed illa verba
legenti.illud oonetitutam ad apostolum potius, de quo significare impeocabilitatem, seu gratiam inam^si-
antea, *[quam* ad *principem omnium apoetolorum* etc. bilem! quam ooneeqqetur in oaelq, qui in decurre
prima* fronte referri videatur. huius vitae vicerit spiritales hostes, seu in. statu sancti-
ficantis gratiae obierit. Non valet igitur ratio rela-

IB. *Alberti ep. Spreneie.* — Pag. V [lege VI] toris. Ne igitur videamur velle ooarctare, et restrin-
lin. 16 subsequent! ", ne Romanua pontifex videatur gere ecclesiam in solo summo pontifice, non dicamus
eese unus ex eimultaoeis et perpetuis sucoeteoribua, de eo, quod Apostolus de ecclesia dicit. Nec valet
dicatur *aut hunc non eme Romanum pontificem;* dicere, non eeee novum taliter dioere de summo pon-
anathema eii. tifioe; etenim distinguo: *per modum laudationie et*

s (Ia eapat Π.) *oratorium,* concedo; ia *decreto dogmatico,* nego.

17. *Coûtai p EetraeU ep. VrgeUenmt.* — Caput Π. SI. *Mirode aep. Mditeneneie.* — Pag. VI lin. J
Placeret inscriptio capitis, si vooi „Petri" adiioeretor [1238 A t] „Vivit et praesidet" ministerium Petri
signum debiti honoris et reverentiae *beati* vel bre- vivit, sed ipea persona Petri non vivit.
vius *b.*

Placeret pripa clausula, tribue factis additamen- C SS. *Idem.* — [3°] Pag. VI lin. 1 [ibid.] .mutentur verba: „Vivit.et praesidet et iudicium exerret"; haec'enim metaphorice aliquatenus videntur. Clarius dicatur, muni» supremi pastoris a divo Petro ' ad successores, hoc est, ad Romanos pontifices transiisse.
tis. Primum, inter voces „perpetuam" et ,»alutem(' .sdiicialur omnium *hominum:* ita exprimbtur plenius finis instituti primatus. Seounduda, post iverbtuu . stabit ', addatur: *et creeoet* in *augmentum Dei ".* ita melius declarabitur necessitas perpetuitatis primatus eX vita 'ecclesiae,'quae, Spiritu sancto vivificata, semper crescit, senescit numquam Tertium, post verbum ..durare" exprimatur subiectum, in quo primatus perpetuo duraturus est, hoc modo: *iugiier durare in eueceeeoribu»* esus, *qui eunt Romani pontificee, omnino neeeeee* eft. Hpc additamento redditur clarior sensus clausulae sequentis, ibidem.

Placeret in clausula tertia laudatum supra signum honoris et reverentiae *beato* et beats.

Placeret clausula quinta, ai tempus imperfectum ,.Deceasesemper erat" mutaretur in perfectum „naoeeee semper *fmt";* et si verba ex epistola concilii Aquileiensis ' enucleatius declararentur auctoritate concilii D in hunc modum pleniorem: e qsw missus maerendos *fidei et commuriorie iura* etc.

18. *Amat ep. Monterepenrie.* — [2* Super] capito Π. Minime placent, minuaque convenire possunt se *decreto dogmatico* ea, quae leguntur in secunda periodo: „Nulli enim dubium, immo saeculis omnibus notum set etc ", quorum contradictoria propositio magis veritatem exhibet (licet renans relator, nomine Deputationis, scrupulis adecriberet). Ideo

28. *Attanario ep. iam Lipareiuie.* — Pag. VI lin. 2 [ibid.] in verba „Unde quicumque in hac cathedre Petro succedit, is iuxta Christi ipsius institutionem primatum Petri in univéream ecclesiam obtinet". Praedictis verbis videtur prorsus definiri quaestio,'quo *iure Romanae pontifex euccedat* tn *primatu,* quam consulto statutum est intactam relinquere; et quidem definiretur adoptando unam ex iliis, quae ea de re extant, sententiis '. Sat quidem notum est sententia» illas ad tres rerenseri.

Prima tenet, Petrum ex iussione Christi iunxisse primatum sedi Romanae; proinde Romanum pontificsm succedere Petro in primatu *iure divino:* atque adeo rite concludit, nec ipsum Romanum pontificem posse seiungere primatum ab episcopatu Romano. Haec sententia aiet Malchioris 'Cani, Gregorii. de Vadentia, aliorumque greviaumorum theologorum.

Secqada tenet, primatum adnexum esse aedi Roananae *iure eoeleuiactico:* quare cohaerenter concludit, unum ab altera, iustie de causis, aepsuari posse a summo pontifice, qui eodem quo Petrus uniendi vel Mgregsmdi gaudet potestate. Hanc sequuntur Soto. Bennes, aliique.

Tertia denique eet eorum, qui tenent Romanum pontificem «peredere Petro, quoad Romanam cathedram, ex iure ecclesiastico; at quoad primatum, ex

› Base MMaSatia, ia esa fer anerem w-V fro ραρ *VI* laeta» Mt, less see sue Ue pedta eet, ae post η». M reateo saMaSeaSa vMeter, proat roes Ipsa setoafwMx KiBest post Uama l* tn asm. M citatam, aat» Innitar.

* Calem. Π, 1·.

• Habatar Ia editis *Λραλ. etc.* ensine perperam, asm is eettee lagitar tywMee. Qas4 atc. legeraat. art tea

1 id oa. ad.

· *Hei Utri* easiam voeala s ad.

iura divino.. Posta^oram pwoaititnia. partam it>A^ exponunt, nempe: quoniiqn ^strus Jpse primathm divinitua ei colletiHnjc suocaosoribustranamittOndum, àd unitategg oocleaiSq -perpetuo esrthndam, cura Roman^ episcopatu simul-gemit, quasi unum alteri ita' inseruit, atque inoculavit, ut imus idemque asset et episcopus Romanus et universae ecclesiae primp·, et ipsa ecclesiae unitas in Romano episcopo quasi p^r-•Onificarbtur, Udeçqj̈M episcopatum Romanum habendum esae solum' uti conditionem ad suoanaionepi in primatu: ita pt hoc,ipeo, quod quia in episcopatu Petro succedit, et in primatu aimul divino iure succedat. Ex hoc facto Petri, inferunt primatum et epi-^eo^patum Romanum inseparabiles omnino evaeissa.'

Hanc sententiam ex alAis theologis collegit, exponitque ol. Perroniua'" .

De harum sen|eptiarum metito npn tet hic disserendi locus; quamvis iHhrdm prjma mihi msÿis arrideat, utpote quae firmior et magis sibi cohaerens eat; ^'^-Attamèn nec ipta t^p alia uti ddetrina oatholica definiri valet. 'Omnes theologorum sententiaeesunt, et ex istis nullam' seligere statutum est.

8ed e contre factum esse videtur, 'cum iir schemate refqj-mato praedicta tertia sententia, quoad ipaa quoque! verba,· praecise- retenta sit. Quod apprime patebit ex sequenti collatione textus huius capitis, et adnotationi· 31-**-[t. LI, ool. *600*] prioris schematis, *de ecdetid* (cui reverendissimi Deputation!· patree in relatione de schemate reformato pag. 7 [t. LII, 10 B] se remittunt) cum expositione praedictae tertiae sententiae, facta a Perroriio in *Praelectionibuf theologicii* prop. 3, edit. Mediol. 1857. pag. 485 et seq.

' Tertia capiti» II tchemati»:

Unde quicumque in hae cathedra Petro succedit, ia iuxta Christi ipsius institutionem primatum Petri in universam eocleeiam obtinet.

Textu» adnotatiom» 31** *«s primatu» tehema:*

His continetur smcess-stoms in Petri primatu conditio; lioet enim Petrus sui primatus *muxe»· me»* habeat iure divino, pendente a voluntate Christi institutoris, qui perpetuae succesaionis legem tulit: attamen ipeoa successores esee Romanos hominatim «φικοροβ pendet a primatus cum Romano epioopatu coniunctione facta per Petrum; quo facto continetur successionis perpetuae conditio; idemque factum, utpote penitissime cohaerens cum iis, quae de Romanorum pontificum primatu catholica fide tenemus, factum dogmaticum est, ideoque certum non tantum, certitudine simpliciter humana ac histonca, eed infallibilitatis.

Textu» Pemmii:

pontifices Petii Romani in episcopatu Romano-C succeeeoree illius primatum iure divino obtinuerunt non adtem humano, sive ecclesiastica politica dispositions.

Textu» Perrhmi ibid. pag. diet.:

N571. Uti ex ipsa propositionis bnunciatione liquet, apprime secerni t^ebet in Romanis pontificibus eorum suooeesio in Romanum Petri episcopatum, seu Romanam Petri sedem et cathedram a successione in eius primatum. Suooeesio enim in D Petri episcopatum iuris ecclesiastici eat, successio vero in illius primatum est iuris plane divini. Suo-'oeqaio in Petri sedem uti conditio solum ee tenet ad succensionem in eiua primatum, qui cum ex Christi institutione, quod ostendimus, perpetuus in ecclesia ait, et alligaAs personae Petri, fit ut qui Petro in episcopatu succedit, hoc ipso in eiua primatum ex Christi dispositione succedat.

Haec ooafonaetaa capitia II iit qehamqto cut praedicta tertia tLeolo^bnim ejptantia dtprehanditar etiam ex pristino. canone, qui nunc ' iqfnrmatin apparat. Uti iUa iaoebat, damnabat voluti, haaresipa saqtentiam negantem Romanum pontifioeni succédera Pqiro in primatu iws *divido*. At ai canones damnant ebrüaitiaa oppositas doctrinae cathqli-<Ae, quae docetur in' oapitibqs praecedentibus, sequitur quod in verbis: ' *Unde'* iprictpnqw te λαέ oethodra *jPetro^ euocedit,* w *iuxta Chritti iptiut* taititutioiMm *primatum Petri iu umveriam eocleeiam dbtHut* .(qiiba in priori schemate legebahtirt aeque 0o in reformate),' suooeseio'Romani pontificis in primatu *ex iure* dwuto et. intendebatur et exprimebatur. A\canon, reformsttuq_eit, silendo de iure, quo Romanus pontifex succedat iq^primatu; congruenter ergo aliter reformanda"1 eet etiam praevia doctrina.

Net subeunti vaftb, quod schema rapitis IqgUatui de facto actiiali, euiu^ vi Romanus pontifex, revira obtinet primatum «ure divino, verba enim *qpicum ipte,.. 'euceedii4.. m cafhedfd...* obtinet\pnmatum *iuxta Chriiti ineiitutiouem,·* non innuunt simplex factum, sed'-rationem potius, qua succernor'in cathedra, spodedat et in primatu, quae ratio aperte dioiturvesa^ *Chriiti metitutio, hoc eet* ius divinum.

Demum locutio isthaec, ad minimum, aequivooa esset, et ideo omnino vitanda, tup relate ad catholicos, qui in fidei doctrina aperte docendi aunt, tum relate ad hétérodoxes, ne concilium aut deceptorem aut deceptum fuisse* blasphement.

Sequenti igitur modo schema reformari optarem. Pro verbis „Unde qu^umque etc." usqiie ad „obtinet dicerem: *Vade quicumque* ia *hac oathedra eedet, i» tanquam nuxeetor Petri* ia *'primatu. iptum Petri primatum «a umeeream ecdeeiam iure divmo obtmet.*

24. Idem. · Pag. VI vara. 8 [1238 A (] ad verbe „ηβοβββββ semper erat etc." Nisi illud *irai* typographicutn mendum ait, quid aliud deuotaret quam communissimam in antiquitate observantiam ac indepeodentiam erga Romanam cathedram? Ex ^ioc certe primatus iura confirmantur; at probationes jp conciliari sermone perorationi aptantur, non conclusioni: in ista potius applicando principia, atque ad prakim descendendo, monendi essent fideles de sidnn» Romanae sedis 'veneratione exhibenda, ac iugi arctaque cum illa communione servanda. Ideo verbum erat in est immutandum putatur; tum quod xà est intrinaecam ac indeclinabilem necessitatem' ex ipsa rei natura, omni quaque (aetate obligantem, melius significat, tum quod sancti Irenaei textui, a quo mutuantur verba, fidelius respondet.

25. Idem. — Pag. VI yibid. DI ad notam 3"" Nota isthaec epistolam concilii Aquileieqsis tantum citat. Posset quis de failli illam quaerere apud Sirmundum, vel potius apud collectionem conciliorum. passim usitatam Labbe-Coleti (torn. II, coi. 118/i [Mansi, III, 599 |). At utrobique pro coasmamoMS. reperiret vocem commoterioms, quin de priori lectione, quae genuina eat, mentionem saltem inveniat Neoeese igitur «t animadvertere, epistolam ilhtm ease sancti Ambrosii, concilii nomine conscriptam, et in purgatissima editione Maurina poni undecimam primae claaais: ipsique Ambrosio tribui in adnotatioaibus ad marginem brevia Pii VI *Super tolidiieie.* Romanae tamen editionis.

Ita enim fiet ut puri ac determinati indigitactui fontes, quibus ingenium eat illos adire, et prae adulterino *commomtioui»* verbo genuinum illud cohmu· moms retineatur; quod retineri omnino debet, uti

1 IVenaead· «d.

eo·

fiae etiam demonstret dariasimus cardibsdis Gerdil i^ A . opero qbpd inscripsit: 'Ccft/wtaricw«[di dite libem, dtetti *difntro it breve Super soliditate.* Secus autem mutila bilatiê^falaae lectionis fimiloen psiabit" ansam, et *oommonitwni»* projoommtdetoirie •vSrbo re- tento, et legentes' in errorem indtaeptiir„ et concilii textus omni vi accensu expoUhbitur, et deceptor, val deceptum saltem concilium insum accusabitur- 'Hinc ' necessariumr putÞoÞam . praedictam ita reformari. „et qpist. concilii Aquilsien. a. Jfel ad (hatian. iedper, numero (non vero capit·)· 4°, quae etXI' ex epietolià sancti Ambrobii, classis I"*edit. Maurin. [Migne, P:L.,XVI,944]: Cf. PiqsVI, breve *Super eolidiiate* (adiuncta data) ^iie 28 nov. 1786."

2.6. *Alberti ep. Sprenti».* '— Pag. VI lin. 15 ibid. Aie] P™ ,«perpetuossuccessores", ne singulisuccensores videenWr eeee simultané! et perpetui, dicatur melius: i" *perpetuum 'pro tempore tuceeteorem'.*

27. *Attanatip tp.* iote *Liparen»».* — Pag. VI B [ibid.]. In cineue addatur tertium membrum, iù est: *aut non habere here divino* tpMtm *Petri primatum,* vel or *proinde non habere etc.* uti supra. Haec additio eanonem efficeret magis respondentem doctrinae expositae mi praecedenti capite. Sicuti enim in illa tria docentur, uti et in concilio Florentino, acilicet 1° quod primatus a .Christo fuerit institutus sc Petro collatus, perpetuo transmittendus, 2° quod Romani pontifices sint successores Petri in primatu, 3° demum, quod exinde Romani 'pontifices iure divino eodem Petri primatu in universa eccleeia potiantur, ita et in canone tres pariter errores contra praedictas veritates damnentur.

Nec obstat quod frustranea videatur praedicta additio, utpote quae continetur in 'verbis „aut non este beati Petri in eodem primatu successorem". Etenim

1° In hac phrasi propositio illa implicite tantum contineretur, atque ad eruendam unam ab altera opus t esset aliqua, etai non difficili, argumentatione; quod non videtur expediens in condemnatione errorum, in qua praestat ut propositio explicite, utque aiunt, fotmaliter enunefetur: hac praesertim tempestate, in qua sanctae Romanae sedis iura ac praerogativas impii minuere satagunt.,

2° Quod ego expeterem non inutile iudicavit concilium Florentinum, et Lugdunense II; cum illud, quamvis asseruit Romanun* pontificem esse Petri successorem in primatu, addere non dubitavit, ipsum eodem Petri primatu iu universam ecclesiam gaudere; istud autem utrumque a .Graecis in fidei professione exegit.

(In «apat III.]

28. *Landriot aep. Rhemenii».* — Ne videatur' quasi omnino deprimi corpus episcopale quoad regimen eooiesiae (sene contra intentionem concilii Vaticani), expostularetur, ut doctrina Ballerini ex- poneretur in tertio capite. Tunc, omnibus ex utraque parte explicatis, res melius intelligeretur; et multi non concluderent, falso quidem sed certe, concilium Vaticanum voluisse abeolutismum in regimine ecclesiae stabilire.

Haec sunt autem verba Ballerini, quae introducantur, pag. VII, post textum sancti Gregorii Magni, linea 29 [1239A,]:

„Regimini ecclesiae cum Christus non solum summi pontificia, sed et episcoporum potestatem immediate praefecerit, ita ut illius potestas, quantumvis summa atque plenissima, non tamen sola sit, sed episcopos in partem sollicitudinis debeat agnoscere... .a, sequituj, idcirco regimen ecclesiasticum, cui papa et episMpi praesident institution· divina, non am more monarchicum, eed esse regimen sx JOonarcRioo et ari etocratico mixtum." ' ' ' r·

Ballerini, VMMm, «s. III, n. 12 ed Rom de typia s c.:Prop. de fids,^ag. 150.

I 2ᵉ, Hingi «p- *latiiveiuit cChaldaeorum.* - Pag, VII lin.4 [1238C,].Uti in definitione concilii Florentival, hio quoque-salva dmantur privilégia et iura patriarohardm,orientalium. /

8·. *ftajonini ep. Laquedoniemi».* — [Ad] ca- putill. Meliud esset, si expungeretur tote seconda partgraphus, quia, ista doctrina iain oohtinetur in praecedenti paragraphe sub vqrùis concilii Florentini, quae sufficiunt ad errores repellendos .contre primatum summi pontificis, ideoque nil .aliud addendum, ae controversiae suscitentur de novo oum orientalibus, Alti auditum eet ex ambone.

Sio. *Dubreil'aep. Avenionemi».* - In capite tortio ea-expungantur, quae conciliationi et desiderabili unanimitati reverendissimorum patrum obstarent, [vqjbi gratia] pag.VII lin.9 [ib. vox *epiecopa lie* etc. X

816. *Melcher» aep. Colonienm».* — [1*] Ad cap. III deleantur pag.VII lin. 9 [ibid.] verba „quae vere episcopalis est". >

Sic. *Riccio ep. Caiacenti».* - [4'] E capitelli expungatur canon tertius, et vox *epitcopali»* pag. VII lin. 9 [ibid"].

31d. *Anonffmut'·* Гη cap. III pag. IV lin. 6 [ibid.] omittatur vox ..episcopalis", et, si placet, addatur *apotlolioa.*

Sic. *Gallo ep. Abellineneie.* - In capitelli paragraphe 2, lineis4 et 5 [ibid.] tollantur voces *epi teopali». ritu», dic/nitatii,* et citetur integer textus con-* cilii Florentini quoad privilegia patriarchanqp

31/. *Hindi ep. lamiremi» Chaldaeorum.* Pag VII lin. 9 i ibid.] loco „quae vere episcopalis est" dicatur: *quae vere primatiali» e»t.*

32. *Melchuedechian ep. Errerumteiui».* Pag IV [ibid] in prima periodo dicitur, „omnes cuiuscumque ritus et dignitatis pastores et fideles erga Romani pontificis potestatem obstringi obedientia etiam in rebus, quae ad disciplinam et regimen *eccleeia» per lotum orbem diffioae";* illud *per totum orbem diffueae* facillime intelligent non pauci, quod tunc tantum obstringerentur obedientia, quando agatur de disciplina et regimine non alicuius *eccletiae parti culari»,* sed solummodo quando agitur de disciplina universae ecclesiae per totum orbem diffusae. Hoc subterfugium summe noxium foret praesertim pro ecclesia Orientali.

Idem dicendum de canone, immo potiori etiam iure, eo quod ibidem repetantur verba „eooleeia universa" „ecclesia per universum orbem diffusa". Ideo ad praecavendas omnes has cavillationes aliquantulum immutanda videtur phraseologia eiusdem loci tam in capite quam in relativo candne.

38. *Dreux-Briii ep. Molinemii.* — Pag. VU [ib. C«,] paragraphes incipiens his verbis: ..Tantum autem abest..." tote videtur auferenda ut inutilis, reverentiae eumnji pontificis parum accommodata, insuper in argumentatione non satia accurata.

•Aut enim summorum pontificum.iuriadictio epi-

• Kx Ua S*1 **selraria·** aaa· tests aaedUsa dsderaat, tres east qasre» amatas disertis **ortu** laler axesptionaa letare» sectors» haadqsaquaa oecarraat, ae»pe Biais ep.Veati»ilicaelSy Miaeiaae sp. Miletaaaia et Kanaeei Agatheotemei·. Qsare aaoaxaaaa ilia **ans** ax Hi» **trites** fe-rit oportst. Noteada» iasaper eaeadalicam Al d at IW a> aadp» maaa taiam narataa; ak altera sate» aaa. **Itl.** Tarda» igitar aat soda» teadqaaqaaat Rgaiioavit, aat folia», qae toatisstetar, deperdita» videear.

I Hae traasMeadas «t asse. Id, st eapra Mt illroilverre»

Kop«li iuriàdiotioni non offioeradicitur propter ratio·ᵛᴧ mem iuridicam; possibilem acilioet, cum ordine debito, utriusque jurisdictioni· ooexistentiam, aut propter ra-i tionsm historicam, aesuetalta «cilicet «anctae «edi· mçr-derationed.'

In primo casu ratio iuri» danda erat, nec afferenda sententia «ancti Gregorii, quae ad rem bon, faciebat. In raoundo caau itare potiet sententia eiusdem «ancti Qregorii? aed mutanda ^aragrapbi prima pan, et argumentum noir a ratiocinio juridico, aed ab exemplo moderationis pontificiae,*initiandum.

Si tamen conservetur paragraph!», iuria et fceti conciliatio poseet hia aut similibus verbi· enunciari: Alee *impedit haec cummi pontifici* pgtetta* ordinariam et immediatam illam epiêcopalit ixripdietioni* poteetatem, qua epiteopi, gu» potiti a Spiritu caneto* in aptWloZonnH *locum eucceuerunt, tanquam «eri po~etoree accignatoe cibi grege* cinguli cingulocpa*cuni, et regunt, eum obvium eit duplicem iuriedictionem eoexietere pocte, dummodo non aequalem, ted alteram alteri eubordinatam. Et reapee tantum abeti, eummoe pontifice* tuam auctoritatem in detrimentum epicoopalic adduxiue, ut eadem...* (sequitur ut in paragraphe).

34. *Majortini ep. Laquedoniensic.* — In lin. 10 ib. D,] paragraph! tettiae, ante verba „meua honor" addantur alia verba ipsius sancti GregOrii Magni: „8i sua unicuique episcopo iuriadictio non servatur, quid aliud agitur, nisi ut-per nos, per quo· ecclesiisticua custodiri debet ordo, confundatur?"

33. *Gallo ep, Abellinencie.* — [2“] In capitelli paragraphe *3* petitur', ut verbis sancti Gregorii Magni „meus honor" anteponantur illa praecedentia: Uoa *honorem meum* esse *deputo, in quo fratre* meo* honorem* suam *perdere cognocco.* Et postea, subsequantur Si *tua* et caetera, prout habentur in emendationibus pag. 32 [1094 A] num. 45-46.

3Λl/,. *Majorem ep. Laquedonienti*.* — In pag. VIII [1239 A ,a] paragraphe quinta, post verba „iudicem supremum fidelium" addatur: ara *epiritualibu*,* ne ista reticentia aliquam pariat suspicionum, quod ecclesia ingerere se velit in iudiciis saecularibus fidelium, quae suspicio vitanda est, pro pace eocleeiae, apud gubernia hostilia.

In lin. 5 eiusdem paragraph!, post verbum „recurri" addendum expresse: *cervata forma tacri concilii Tridentini cete. XXIV de refor. cap.HQ.*

; Denique, quoad canones omnino non plaoet, tum quia sufficit ad reprimendos errores ampla doctrina dare expressa in Florentino et in praesentibus capitibus, tum quia tot oationes cum latis censuris, absque necessitate, adversantur charitati ecclesiae, et ponunt in ambagibus/idelium conscientias.]

3·α. *Milella ep. Aprutinuc.* — Caput III non placet, nisi verbis (pag. 8 lin. 12 [ib. Bt] paragraD pljoV cap. III) „ad ipsius posse iudicium recurri" haec alia addantur, vel aequivalentia: *Inferiori» iuritdictioni* gradibu* minime detpecti**. Huius additionis ratio dx eo petitur, ne praebeatur ansa, vel occasio labefactandi, sive contemnendi episcoporum in proprios subditos auctoritatem.

3<b. *Fareo ep. Mardenei» Chaldaeorum.* — Al 3° i-apitolo si mettano queste parole: *Salvi, i privi'eggi dati dai nacro concilio Fiorentino alie Chiete patriarcoli.*

34c. *Gentili ep. Dionyeienci» l.* · In capitelli peg. VIII lin. 12 [ibid.] post verba „ad ipsius posse iudkiunrreeurçi", nt an* nec praebeatur ipraninü atque evadendi proprii portarie iudicium, addantur haéc verba: eoa ɵMtww *pria* oaeonicae, iuviedlciloaie gradibm.*

ı *97. Àttanado ep. iam Liparenti*.* — pag. VŒ, nota 2 [1239 n. 3].· Quamvia ex tationibbe a reverendissimo relatore Députation» *dé fide* et èx voto plurimorum patrum citatio iatbaec haud ait improbanda, accuratior tamen evadet ei in citatione concilii Lugdunensis adiungatur, doctrinam, de qua in testa, praecise repebiri in profeaeione fidei Graecorum. *Vx.* 'vel mag», quod ita roburi accedit ipai doctrine·-Enimvero non odme quod in conciliil'probetur dogsM eet, et fidem importat'; aed quod ab errantiLas aeigitur in aoleami. fidet professione, *ut* iterum m «eclesiae sinum admittantur,Bonniai do fide divina rara poteat «t debet. Hac ipaa ratione ducto^eaeo reor rea»· reodiaaimqa patrea Deputation» de fide ut in quarte Bcapite (peg.IX vera. 19 [1240At]) non concilium Lugdhnenpe «impliciter, rad Graecorum scilicet proleeeionem in dicto concilio emissam, et adprobatam, ad notarunt dicentes: „Approbante vero Lugdunensi cortcilio secundo, Graeci proférai sunt «anctam Romanam ecclesiam-etc." Eodem ferme modo Pius VI in^btavi *Super coliditaie* loeum, de quo agitur, citavit, inquiens: „In Lugdunensi II edita eat Graecorum fidei professio, qua «e recognoscere testantur Romanam eocleaiam etc."

Qua de causa haec modificatio proponitur: *Cone. Lugd. II* ia *profetnione fidei a Graeci* emitia.*

88. *Barberi ep. Seocaetrenei*.* Pan ration· oanou III non placet.

8·. *Tarnoccy oep. Salitburgenti** — Quae canon capitis III eloquitur de poteetate ordinaria et immediata sive iu omnee sive in singulas ecdlmias, sive in omnes et singulos pastores et fideles, eius generis sunt, C ut in praesenti rerum statu merito timendum «it, ne guberniaciyiliacertocertiusindeansam et praetextum sint arreptura, libertatem ecclesiae ubique coarctandi. eamque vinculis illis funestissimis, quae quondam sub titulo iariirm *circa nacra* adstringi solebant, denuo ligandi. Ecclesia in Austria hanc calamitatem inde - loeepho II usque ad concordatum satis experta est, ut ardenter desiderandum sit, ite promulgatione huiua canonis ansa pro reducendo eiusmodi statu pernicioso denuo suppeditetur.

4·. *Melcher* oep. Colonieiui*. — Et canon in fin· adiunctiw p. VIII lin. 19 seq. [1239 Bl0] omittatur, vel saltem verba „aut eum" usque ad ..anathema sit"; quia non solum dubiis et obliquis interpretationibus obnoxia sunt, sed etiam certissime guberniis ansam praebebunt et praetextum eccleeiae libertatem coarctandi'et vinculis illis funestissimis, quae quondam sub titulo ixrium *circa earra* ubique fere usurpabantur, D denuo ligandi.

41. *Mérode aep. Melitenenn*.* i 4° j pag. VIU lin. 24 [ib. B,« j tollantur verba *„Aut eum habere tantum potioree parte», non vero* totam plenitudinem huius supremae potestatis", utpote quae nihil addunt totius canonis l significatui, *et* haberi possunt veluti destruentia poteetatem inferiorem supremae sulpordinatam.

43. *Card. De Silvectri.* In fine capitis III deleatur incisum.„aut eum habere tantum *po lior e** (num potestas ecclesiae dividitur iu partes potioree vel npnores?) partes, non vero *totam* plenitudinem (in conceptu verbi *plenitudo* habetur totum, integrum, universum) huius supremae potestatis"; ideoque inutile incisum hoc videtur.

, i Qnse bos asvero exhibeatur, repraeseatsbsatar ia edititi pen altera sissdem aaaieri M·, at sua recte, proat ex ipea 4i«eadi ratiope ratis liquet. Quare son» »seerur, aempe Me, asihi laduosadu fuit.

i Pro ossea·· *tituifieaim* edita babeat ſommswU (commuai) sipaQIcstiimi.

44. Bspaaiit *ep. Csnsatwiste.* — Cia» euρμiαΠI pag. VIU [ibid.] «oiltest.- »8i qute dixsrit, Bmhm- poatifissm babsra tantummodo offteium inspectionis at directionte, Ma Mtaa plenam at *!»»---'pataetateni iuriadiotioate ia uaimm· sarlaaiaan aaa solam in robos, qua· ad fidam «t saorm, tad stiam quae ad dianiplioam at s«gi*sn ≪bea par tatam orbam diffama partisanV, aat ipsias iurtedtetteiMm erga quaramlibat partteularinm annimianim paotores atqoo fidaim «am tantum extraordinariam «t amdiatam; anathaana ait** (onusate alia quae in taatu proposito sffsruntar).

44. Jandat *magttUr ordinie Praedicatorum* - Ptaret iuxta modum, nempe servata priori forma caaonte tertii, qualia fuit ganarali diocussioai proposita, damptie «erbia eidem novimime insertis. [Ne quod «■oriatur dubium circa mentam amam, declaro ma plana adhaerere doctrinae in inoteo «pressa·; verum, quoniam suffteieater «t apart· in primitiva formula continetur, quin adiectis verbis opua ait;'quoniam borum verborum inopinata insertio, tunc tantum/proposite,, quando nnllus amplius dabatur discussioni locus, nec ulla iam animadversio fieri poterat, valde exacerbavit animoa plurium patrum, qui suspicati •unt, licet falso, talem insertionem fraudulenter ac subroptitie fuiaae aie introductam ad carpendum abaque deliberatione suffragium; quoniam tandem ubi non removebitur, auffioero poterit, ut apart· declaratum eat, ad provocanda non pauca noti *placrt* in proxima sectione, ipsam supprimere melius et prudentius arbitror.)

44. *Gallo ep. Abellineniii.* · [3*j In capitelli sil in fine canon, qui habetur in emendationibus pag.40 1097 U] niftn72.

44. Amat ep. *Monteregenei».* — [3'] Canon sequenti modo vid^|r emendandus: „8i quis itaque dixerit, Romanum pontificem habere tantummodo officium ih^pectionis vel directionis, oon autem plenam et supremam potestatem *verae* iurtedictionis in universam ecclesiam ; aut eum habere tantum potiorea partes, non vero totam plenitudinem huius supremae potestatis; aut hanc eius iarisdiciionw potestatem non ease ordinariam et immediatam in omnes et singulos pastores et fideles, *ita ut Udem teneantur,* non solum in rebus, quae ad fidem et mores, aed etiam quae ad disciplinam et regimen ecclesiae per totum orbem diffusae pertinenti ipsi *obedire;* anathema sil."

Rationes. Ita exaratus canon conformia eat doctrinae paragraph! secundae. Idriadictioenim pontificis est in'pastores et fideles, qui ecclesiam repraesentant, ut ipsi obedient in rebus fidei et disciplinae ex officio hierarchicae subordinationis; non vero, saltem eodem modo, in rebus, quae ad fidem et mores, et quae ad disciplinam et regimen ecclesiae pertinent: quae enim ad fidem et inores pertinent, est depositum, quod pontifex custodire debet; quae vero ad disciplinam et regimen ecclesiae pertinent, pro sua voluntate, in aedificationem tamen non in destructionem, potest mutare; quaeque videntur confundi in canone nobis exhibito, et acceptato.

Additur in 3 linea verbum cerae, et in 8, verbum *mriedictionù,* ut darius pateat disecimon inter iurisdictionem, de qua loquitur, et officium- inspectionis et directionis.

Tandem omittitur in linea 9 verba „sive in omnes et singulas ecclesias sive.. ", tamquam non necessaria, utpote sufficienter provisum per sequentia: mi *omne» et ringulo» pariore» et fidele»;* et propter rationes adductas in emendatiope 94* [1089C], quae •coeptata fuit · Oeputatione.

A7. *Cerruti ep. Savonemie et Maulemi».* — [Mo-A das ÿe ssreat aane··· ipsiae manaia m «apetis ΠI, dsasptte verbis quas videbantur sadaadaspfj —

Si frit diarii, Routons·· pente/tosm Mare leaIMMM049 ·$·0·ββI ΦÎφΚΛΪφMB M0K

wi ÀflBC I NOS *OH QrdiMHM* Ot iNMIO* *diotae»* tam quoad res *fidei et* morum, tam quoad repaaea *et* dtee^linom m ssogufae *eodeetee per orbem diffuem;* «nottomo sil*

ABjCUmɪg *Eebadi* «p. *VrgeUenei».* — Capot UI. * Pteftret canon „8i qqte" pag. VIII [1339BM], ai in eo vox primafu* dare «xprimssetur, secus anim caaco non bene responderet inscriptioni et doctrinae capit» *d» vi et ration· pneuhe* Fortasse, res hoc modo malitis exprimentur:

/ „Si quis ergo dixerit, primatum Romani pontificis asse tantummodo officium inspectionis vel directionis, non autem apostolicum principatum plenae «t supremae iuriadictionis in universam ecclesiam, nedum in robus, quae ad fidem et mores, sed etiam quae ad disciplinam et regimen eiusdem ecclesiae per totum orbem diffusae pertinent, aut huius supremae potestatis potiores tantum pertes, non vero totam plenitudinem Romano pontifici competere; aut hanc supremam potestatem non esse ordinariam et immediatam sive in omnea ac singulas eodesiae, sive etc."

(la capit IV.)

44. *Itoccagaita ιρ^Zaopoΐëoηα.* — Quod IV caput circa infallibilitatem summi pontificio spectat, non possum respondere *placet* tuta conscientia: 1· quia Mt contra praxun ecclesiae decem et novem saeculorum, et ecclesia semper rexit, et quidem aine macula. '2* quia non clare constat care doctrinam revelatam Textus adducti in schemate probant quidem primatum, sed non infallibilitatem: sic explicant «positores sacrae Scripturae.

44. *Majartini ep. Laqwdonienti».* — Titulus IV capitis sit: *De Romam pontifici» infallibili magi eterio* ex *cathedra definienti».*

Expositio autem huius capitis *placet* uti doctnna, ideoque laudanda, confirmanda et roboranda doctrina ista de Romani pontificis infallibilitate definientis ≪ cathedra in rebus fidei et morum. Nam id sufficit ad veritatem fidelibus solemniter ac firmiter tradendam, ad summi Romani pontificis auctoritatem extollendam, et obedientiam erga ipsum servandam

Sed omnino *non placet* ut definiatur ipsa doctrina uti dogma fidei, tum quia non necessarium, et tum ob gravissima pericula defectionum *et* schiamal is, quae probabiliter ≪ definitione huius dogmatis oriri possent in damnum eodesiae, salutis animarum, et ipsius sanctae sedis, veluti a pluribus concilii patribus ex umbone diffuse auditum est; quae pericula non sunt parvipendenda in ferendo suffragio.

Hoc est votum meum quod, uti supra, distincte exposui, ne conectentia mea gravetur angustiis, praecipue, si praevisa damna post dogmatis definitionem eventura sint, quod summopere escet deplorandum, si reapse ex facto ooncilii, spretis periculis iam contestatis a patribus e^ ambone, daretur occasio, ut salus animarum periclitaretur!

Quapropter nolo meo suffragio aS hoc salutis discrimen concurrere, quin prius dubia ≪ ambone proposita per meliorem discussionis formam conciliariter deponantur. Nam aliud «st doctrinam tenere, docere ac declarare, aliud «st novum dogma in tante patrum dimensione celeriter constituera.

41. rüsomnsp. A'ùsbemts. -v- [Caput IV .] „Ec- - -i

set faac asa eess eramarteat sm. C4

<wrr -

•portokM, ui rai Fitr·*: Xmb φ* w Mbmhi mm ‹m Am diets· nsgae ad tseosisisteem mm*.

Porro « miait catholica, at pramiesèoMs Christi de stas indefsotibslitate pkniasiaasm eerttentar effeetam. Mat ia cadent semper pui itate dontriuae usqae ad fiaam muadi panaamaia, aeoamario coaseqaitar, ia aa tribunal earn admittendam, a qao, verbi Dea scripti «ai traditi auctoritate innixo, pnsaint carlo atque infallibili iudicio definiri qnaaatica·, quae piooaaau temporum oriri poesunt circa fidam * morse. Quod tribunal clarissimo evincunt turn verba Christi ad apoatoloa una cum Petro*: *Docete earned* pentes... *Eceemo* vpbtaaan sam; ça» aoe audit ma aadif*; tarn ad Hbum aolum: Posce owe, poses *agnoe* .■■*■, *confirma frat*™ tubs*.

„Sicut autem in doctrina fidai at moram una semper earn debet eocleaia, ita et una eme debet in auctoritate definiendi, quae ad eandem pertinent, fidei ac morum doctrinam. Quare nemo inficiar icerit, hanc auctoritatem ineam apostolis gpnul cum Petro, pro quibus hanc unitatum nobis commendans, ipae ebriatu· oravit, ut omnee anum oM ›·

„Attamen cum i^ saeculorum decursu possit evenire ut Petrus, seu Romanus pontifex, nequeat oum suis «onfratribue episcopis ita facile communicare, tune tribunal boc cum desinere non pomtL eo quod nullo non tempore indefectibilis eme debeaf ecclesia, opus eat, ut idem tribunal, ita exigente neoemitate et oocleatae universae bono, etiam in persona Petri agnoscatur, aecus enim quaestiones de fide ac moribus subortao definiri non possent.

„Ut igitur infallibilitas ecclesiae^in ooneensiono consistit episcoporum cum proprio capite Romano pontifice, ita eu diotis pariter haqp infallibilitas est recognoscenda in persona Petri seu Romani pontificie, qui saltem in spiritu cum corpore episcoporum semper est coniunctu»: unde effulget unitas illa, de qua optimo Cyprianus contra Novationum aiebat: „Dominus insinuans nobis' unitatem do divine auctoritate venientem ponit et dicit*. *'Ego et Pater mumt cumue.*

„Ad quam unitatem redigens ecclesiam suam denuo dicit*: *Et erit unue grex et unuc pactor.* Itaque ei contingat, ut ad ecclesiae indefsctibilitatem servandam, etiam eoius Petrus dogma aliquod circa fidam ac mores definiet, iudicium hoc nihilominus infallibile censendum est; tupe enim neque solus respue haberi debet, oum sit caput ecclesiae, neque separatus a fretibus coepiscopis suis, quos aecum spiritu, si non corpora, veluti membra in unitate fidei ac morum doctrine semper ooniunctoe habere putandus est. Quare sacro approbante concilio decernendum esse statuimus: Si quis dixerit Romanum pontificem, tamquam Petri successorem, Christi vicarium, ecclesiae catholicae doctoram et magistrum, quoties, bono universae ecclesiae exigente, aliquid, quod ad fidem et mores pertinet, definit, verbi Dei ecripti vel traditi auctoritate innixus, errori esae obnoxium; anatfiema sit."

52. *Caival y Ectradd ep. Vrgeileruie.* — Caput IV.

› Matt* XVI. t&
• Mota xxvhl μ
• Mstu. XXVIII. ISM.
‹ Lae. X. IS.
• Issa. XXL 1*
• Las XXII. tt
» Isea XVII, 11.
• Iaaa. X. MI
• Iaaa. X. IS.

sascwtram taHmâmak.

Haimat ateaaala prima, ai agenda de re taari MOMMβi* Aμ ^μ μ MβN* pM^Mio μ 8sriptariB MMt* non retssaratar. Itaque efflagito a* adàangatar bee riatam da rebus *fidei* at merma eeteprubXS^samM

Addidi atiam'in rabas fide· at meram; nam magisterium absoluto sumptam aoa comprehenditur apostolieo primatu. Adiari quoque *infeMMt,* qaia 1· thensa ia corporo explicatum respondeat aeoadbe am inscriptioni capitia, et quia 2* etiam episcopi· coercuit ratione legitimos iurisdiotiooi· apiooopalia *mafi* B *eteriam* ia doctrina fidai.

Placeret prima clausula J 2 si adderetur: *Apoeto Vei primatus,* at si vox generalis „muneri" mutaretur in aliam aptiorem et specialem rei de qua agitur, nempe *magieterio.* Itaque peto ut dicatur: . Hate pesterait qpostoKri primohu *magieterio* ut auris * facerent etc.

In eadem clausula loco vocis ..doctrinae" placeret magis vox in sacria Scripturis et in tota antiquitate usitatissima enangelMim; *et* peto ut dicatur: *ut* solutore *CkriM* vel: *ut* solutoris Christi doctFMM.

In altara clausula eiusdem §2 ..Quocirca" plaoriwt. ai testimoniis traditioni· praeponeretur auctoritas sacraram Scripturarum; unde diceretur: Quo· *circa totius orbis smtistites ... verum* serraram .Scriptarorum seamen, *longam eecUviantm* etc.

Placeret, si testimonium sancti Augustini ex lib. I contra lulianum othitteretur; quia sanctus doctor eo testimonio non tradit regulam infallibilitatis in *genere,* sed arguit in operis contra lulianum negantem peccatum originale ex consensu ecclesiarum oum apostolioa sede; qui utique consensus est omni procul dubio argumentum *'morate* valde opportunum contra pertinaces.^

Placeret formula, ai ab ee tolleretur *vertaUHe* et fallax verborum constructio, quibus ea proponitur. Abhorrui semper toto corde a gallicanisme; et tamen post huius formulae approbationem constringar vetei ran mutare catholicam fidem, et transire in castra /gallicanorum. Et sane ex praescripta formula licebit mihi in hunc modum ratiocinari: Eatanqs definitiones pontificie Romani eunt ex saae imformabilsa, quatenus Romanus pontifex eas definit ee infallibilitate, qua divinus Redemptor voluit instructam esse ecclesiam suam in definienda doctnoa de fide st D moribus. Atqui nequit constare de huiuamodi re, aim ex consensu ecclesiae docentia, quam Christus in‹ruxit infallibilitate ad definiendam doctrinam de fide vel moribus. Ergo definitiones Romani pontificis catenae eunt irreformabiles, quatenus muniuntur conesusu eodeaiae docentis.

Placeret, ut esset harmonia maior inter hanc formulam et doctrinam capiti' tertii, in quo docetur, omnee, quin devient a doctrina veritatis, et via aeternae salutis, obstringi ad credendum primatum Romani pontificie M ne qnse *ad fidem rt moret per Unent.* Eocuraam ergo in hoc rapite huiuamodi sacrata in scholis locutio mutanda ert in hanc alteram minus notam, nempe: ..doctrinam de fide vel moribus"T Nonne arguemur vel ab ipsis protestantibus novitatis, et ecbolas catholicas novitate vocis trahemus in confusionem f

PXftMMt «plieatio beià· in nebotii cnthotiei· femme» locatMoi· .Joquitor «■ «thJ·'', ri un beu» czplMÉNtpr. Atiyii in ndÎMtn <K^ÜontMn* Unutetw •d dûoininen... teMndmi φM ^niden Mm*· tationn Νφήιητ· raiiqnûe Mtns Ronnni poBtîfioîBp quiboe doctrina· fidri non driuufc* MoindMdw nn ob auotoritate fautfais ax rethedra. Hi autem aataa glares profato. Quod ■ nn «aat leeutàoM» pontificias cathedra, que ergo auctoritate fiunt? «t qua auctoritate ligantur Cdelre ad aoa actu» pomiferi» in oooeciantia suscipienda»? Mao indicio proposita formula multum datrahit auctoritati magisterii infallibili» eocleaiae.

Denique *ex* cadam formula id fails deducitor, quod quidam aa patribus voluit nobia persuader·, donum infalibilitatis tabitusiifa residar· in aooheia; in Romano varo pontmee, quoad pauticularesactua, cum nimirum docet doctrindm, quam ecclesia per infallibilitatem, qua a Redemptare fuit-inetruota, valet definire. X Z

Peto igitur ut\fortnula in huno modum clariorem, rascieei» inutilibus verbis, invertatur: Romanum pontificem, Am *ex cathedra, id ed,* eum *fungitur ntprema apodolici primatut auctoritate, definit doctrinam de iit, quae ad fident* uri mores *pertinent,* ~~*ab* imweras *ecdeda tenendam vel rdiciendam, eadem pollere tpeeiali magiderii infallibilitate, quam Christine Domimu uni beato Petro dngulariter promidt et contulit per ouidentiam Spiritue eancti, ad veram unitatem fidei totùu eodedae perpetuo renandam, ideoque eiutmodi Romam pontificie defiuUioneTreme ex eeee irreformabile!.*

Placeret ultima clauaula „Si quia autem", si eius loco apponeretur venu canon, aicut sub finem praecedentium capitum. Atqui in hoc capite erat longe opportunior; nam secus non deerunt, qui malitiose dicant, papam definivisse sub anathemate suam infallibilitatem· Ille enim verba ..huic nostrae definitioni** pertinent ed papam.

Petitur ergo, ut dicatur' hoc modo: *Si qUt ergo huic verae ac edvificae fidei dogmati, guod noe, mero, approbante concilio,* m *Spiritu caneto dedaravimut et definicimut, plenum ac verum mentit amentum detrectare, aut contradicere, guod Dent avertat, praeeumpeerii; anathema eit.*

U. Régnault ep. Carnuteneie. – Modus propositus pro capite IV:

De Romani pontificie, ecdeeiae capitii, infallibili magieterio.

..Supremae autem apostolioae potestati magisterium ineat, quod Christus in ecclesia saa perpetuum instituit, cum ad Petrum et easterns apostolos dixerit: *Euntee ergo docete... baptiaantm... doeentee* eoe *renare omnia ... ei eeee ego vbbiveum mm ... mque ad ooneummationem eaectdi.* Porro ecclesia catholica D semper tenuit et docuit, istud infallibilitatis privilegium magisterio ecclesiae sure a Christo ciouosmnm plenarie recidero in eno capita Romano pontifice, sive decernat in concilio eum episcopi» ossum sedentibus ot eoiudicantibua, eisa erftra concilium; nam saepe saopiua, neo focilo nec opportune in oocilium advocarentur episcopi, ot tamen ecclesia nunqnam potest controversiarum indice destitui (verba eanrii Francisci Salesii, quae tempo, *i melius Deputerioni placuerit, omitti possunt). Vestigiis itaque generalium conciliorum inhaerentes.. ·, refiqun ut in schemate.

[„Quin etiam (nt in ■<*—pate peg. X) huic pastorali muneri ut satiefarerant, praedecessore» nostri .. et reliqua.]

M. *Melchert aep. Oolonitude.* — [9*] In oe- t W·

·jttfa XV mu ..jnWaaa" at „infalliWlitao" lutentur in nb meare *immania* at imenemdlas ab sarere-

M. ftrndaay uep. Miefagrimb. — [Qaad «aput JV attinet, «are animi satjrfaetinui attestor, ultimam base refamatiooam in anisaaaam mihi an «mtentia ereriree, ita nt iaeunetotau sidere suffragari paratae asm, dsmmodo potissimam ad contraria» aanfcMtM· teoÜMM eOMÎÜMd·· |MM ^MMduD contingat, ita «ciljost: 1·) In capite IV pre veribus barbans at iam mala restituatis ..infallibilia** at „infallibilitas" 'aubatituantur: *ab errore* rinmsme ot ÎMMMtfdl *VMW.

MVs- Tiremri *aep. Nieibemte.* — 8i supraaoripta (num. U) famula reiiciatur, hoc in casu admittitur integrum caput IV„dummodo reformetur periodus (pag. IX lin. 19*[1i^0 A,]), quae incipit „Approbante vare Lugdunensi concilio etc.", 1* quia nullam adprobetionem emisit concilium Lugdunense quoad verba *vient* prae ooel^i» etc.; *i** quia episcopi Graeci nuUimede eubooripeere professioni fidei Michaelis Palaeologi, aad tantum subscripsere formulae, quae appellatur *moramentum,* ubi verba *dent prae caderit* sto. desiderantur omnino, sicut videre ast apud Labbfum et Harduinum [Mansi, XXIV, 77].

M. *Hindi ep. larirendeChddatorum.* — Pag. IX lin. ultima [ib. A »], loco „suo debent iudiciodefiniri" dicatur: *eno debent fvuditer iudicio definiri.*

n. Mdchert aep. Colaniendt. — [3·] Pag. X lin. 17*[ib. Bu] textus ita mutetur: *Convocati! ad oondUà oecumemoa ecdedae epiecopie, aut rogata eorum per orbem diepereorvm eentantia* etc.

M. *Tcrndcty aep. Salieburgeneie.* Pag. X [ibid.], ut et episcoporum aliquando mentio fiat, phrasis ito immutetur: *Convocatu ad concilia oecu menica eodedae epiecopie, aut rogata eorum per orbem diepereorum eentantia.* I

B·. *Dubreil aep. Avenionendt.* — In capite qusuto, pag. X [ib. A„,] a paragraphe sic incipiente: „Huic pastorali etc." ea quae dicuntur de praeterito, dicantur etiam de futuro.

M. *Bernadou aep. Senoneneie.* – Paragraphus capitie IV quae iqcipit per illa verba: ..Huic pastorali etc.**, in extenso inscribitur tantum de praeterito. Postulatur ut verba sequentia vel similia in illa inscribantur: *guod* sio kmm *pontificee temporibue ante actie temper fecere, ita et in futurie temper facient.*

•1. *Barberi ep. Neocaetrende.* — Placet oaput IV dummodo post verba „Deo adiutore cognoverant" adiungatur: Quod m *poderum ita fiet, guit negabitf* Vel: *negari* aoa *poteet;* vel: *ita fieri debetf*

M. *Landriot aep. Rhemendt.* - Pag. X lin. 21 [ib. B„,] post haec verba „Deoadiutore cognoverant'. addantur sequentia, ut melius innotescat connexio praeteriti et futuri: *Dubitmi autem* aoa *poteet, gain* ea *poderum eum ida maturitate ddiberationii eancia ttdet temper procedtd.*

U. *Mddmn aep. Coloniende.* [4°] pag. X lin. 91 ot »oq. [ibid.] textae ita struatur: „Consmtanea ex ecclesia» testimonio Deo adiuvante cognoverant, neque unquam alio modo magisterii sui supremi munere fungentur: ipase enim tanquam Petri successoribus divinum auxilium * singulare promie•um mt, non ut Deo revelanto ete."

M. *Terndctg mp. Saiioburgendt.* — Pag. X lin. 90 eqq. [ibid.] textu» ita immutetur: *Quot tacrit Scripturit d apodolicit tmditiombm ex ecdeeiarum tedimonio Deo* ndsuCore *cognoverant, nec umquam dio modo magitterii mi mprerni muners fungentur. Neque enim Petri mceeteoribm devina* premiere esi

reoeiatio, φαα nenaas doctrinam *patefacerent. md ta**- tans *rnlate*ΠrIa dtaûio. qan traditam *par* opootoios revetatamem...

U. *Aeinari trop.* A'phassaa·. Ad reput IV haec humillime immutanda propono. I*] Psg" 7 lin. 12et 13 1124OB(<]. deleantur verba„nuoealiis,qua· divina suppeditabat providentia adhibitio auxiliis ', el «orum vice dicator: ael otai prudentias vio. 2· Deleta autem verba transferantur pag. 8 lin. 20 ,1341 A UJ uc: id «t, cum omaiam cArisfieaomm pastori· *et docturi» manere foxÿexa, abfrn adJtibitie axrilüt. foae divina procidentia* mppediM. tpr» «aprensaj aut *apontolwa auctoritate, doctrinam*l de *fide* et no*ribx»* ab universa axdrsia tenendaml *defixit* etc I Faxit Deus ut per haec paucula faustissimum illud omen adimpleri possit, quod legitur inemeiidatiouibil» super input IV,]>ug. 20, lin. 31 **[1129D,,.**

M. *Card. Trevinanato patr. 1'enetiantm.* In capite IV tj 2 pro „iiutic aliis quae divina suppeditabat providentia, adhibitis auxiliis", substituatur: nuar *prr te ipeoa adhibiiia, qxoe divina providentia tuppe ditabat, aujrilii».* Placet autem hae·· subetitutio. ut magis magisque ulpcescat, summi pontificis infallibilitatem ab usu auxilipruni minime (per ee et absolute loquendo; peudqge

•7. *Mitella ep. Aprntintu.* (X|>ut IV nou placet, nisi post verba (pag.X lin. 18 [1240 BIt J peragr.2 cap. IV; „per synodos particulares etc." quae sequuntur. deleantur, nempe: „N'Iιη aliis, quae divina suppeditabat providentia, adhibitis auxiliis"; quippe quae vel superflua videntur post recensitos modos, quibus autsortis,temporibus Romani pontifices suum inerraritiae privilegium exercuerunt; vel quia, cum referantur ad vetustiorem ecclesiae consuetudinem, favere censentur quaestionibus excitandis, etiam post •olemnem pontificiae infallibilitatis definitionem

•8. *Rosati ep. Tadertixu»* · In emendatione a fidei Deputations lOiifo ta. incipiente videlicet: „Huie pectorali muneri poat verba „nunc ... . adhibitis auxiliis", ut Romtno pontifici necessitas quaedam adhibendi praesidia ac media, quae a (Thristo certe imposita nullo modo Petro fuerunt, in definitionibus peragendis minime imponetur, et ipeis factis definitionibus, ne exceptionibus contra prolata decreta kicus et via satis facilis aperiatur, ut ista verba nane *par* sesr *er plenitudine poteetatû* adiungerentur. vehementer optatur; alias enim adversarii semper obiioere passent·, ista vel illa indicata medis hac in definitione'neo extitiaae.

Ne ab hostibus deinde dici umquain valeat. Romanum pontificem in veritatis edocendis doctrinis, consentanea sacria Scripturi· et apostolic·· traditionibus noo docuisse, verba „quae sacris Scripturis, et traditionibus consentanea" tali mode mutata deaiderantur, ut substituta verba cavillationibus iniquisque ratiocinationibus aditum perfeci* praecluderent, et quamcumque obiectionem removerant.

M. Mqpfatc ep. *HadrianopoMtamu.* — **Pag. 7 lin. 13 [ibid.] post verbum ..adhibitis" addatur: ultro vel** *proprio mota* **val quaelibet alia vox, qua exprimatur libertas plena et spontanea summorum pontificum m** *digexdx at oAAeriii kxiaaiud eardiil.*

Licet agatur de factis historici·, «t minime determinetur, qnaenam auxilia adhibende veniant, adeo ut sufficere bene possint precss privatae ot secretae, attamen quia de facto praeterito quandoque transitur ad us futurum, et qeia ad astes externos dealdenmtar ab hominibus auxilia visibilia, no praebeatur anes coutrwdiosodi. clarius exprimatur, summos pontifices fuisse et fote temper plene liberos oal talia vel.talia auxilia adhibenda

7·. *Gratti» ep. Dtuifxauu* **Pag. X lin. lf> ibid.' supprimantur verba „num aliis etc ", qui» nimis universalia, et non secundum traditwneui**

71. .Imet ep. Jfaaterepeacis. 4* Super , cepit* IV. In 2* paragraph» illa isrba ..Neque enim Petri HKvresoribre Spiritu* murtus promieeus est etc forsan melius esset direre: .Vaque *enim Petri ttmtm toribot dirina aautntu fmaiùu* est *ot Dao reartaxle mnam doctrinam patefarerent. mt st eo adiu rnxtr traditam* etc.

Ratio, lior· emm idem -iguifiiet. noilibi lauran beeto Petro speciatim Spintu· aanctus promiMu* fuit In ipea definitione etiam dicitur per *,uneteutvau divinam,* ipri .. . *promimmn* etc

73. *tiailo ep. Abet/ixexau.* *4" lu* <apite IV paragraph» 2 liueis 16et 17 ib. BtI sic dnatur .Vr qvr *exixr eccleeiae docenti Spiritu» taxetxt promimur ·'«/. »t eo recelante, Petri* swrcasorr» emvim *dorlrixam* ut in constitution*

73a. *Mérode aep. ileldexentia.* Pag. X lin 22 ibid ..Spiritu* sanctu· proniiwiu· e-t Hiv non fit genuina applicatio U-xtus, qui inui tantum ad Petrum. M*d ad omnes apostoli» referri debet

73b. *Idexr.* 5° | Peg. X lin. 21 <i 22 ilud. verba „Spiritu* lunctus promissu* est" videntur non convenienter referri ad solum Petrum, cum a t'hnrti> Domino directa fueripi omnibus apostolis l'rovideritiua hoc loco adhiberentur alia verba exempli gratia: Veque eirim *Petri mierexooribiu dictam eat: (oxfinaa fratre»* tuos, *at oovam doctrinam revelatam pateface rent, red nt traditam per apaatoloa* etc etc

74« *Dreor-Briré ep. itolinexid».* Ad reput IV pag. X : paragraphe*, quae incipit ..Huic/pastorali" usque ad ..quorum quiilem utiliter expungeretur. Vim enim ex allatis in praecadenti paragraph» ronciliis depromptam infirmare, non confirmare videtur, et moniti propositum patribus satis ingratum uibiutroduoere.

Vox „qi circa lin. à ib. B,) huius paragraphi non videtur ,*<ne deducta ex praecedentibus; ad clariorem deductionem melius diceretur: *Qxoriroa etiam,* aut accuratius sic mutaretur: *Pro* «ua *parte* etc. Insuper hic sermo de recursu ad sanctam sedem iam in capite tertio innveniesiter allegatus, nec ideo renovandus.

Quod eiusdem paragraphi linea 10 | ib. Bnj dicitur. a Romanis pontificibus oecumenica concilia convocata fuisse, ut munere suo fungerentur, potest ab hominibus critici· ut minus accnretuui m mediuin adduci Constat enim, oecumenica concilia, uti t'haïoedonense, concilium V etc. praeter et contra Romanorum pontificum voluntatem convocata fuiase

Insuper expositio historica de adhibitis a pontificibus medii· periculose introducitur. Factum emeu pro iure facile accipitur, et inedia cum »upernaturali causa efficiente infallibilitatis confundentur a pluribus.

Linea 12 ib. B,,; eiusdem paragraphi. praesertim cui» hic agatur do consultatione, loco ..aoobasee per orbem dispersae" dicendum foret: *Koriammam per orbem diffaemxm.* ne occasio praeberetur autumandi eoebeiaa· citre pontificem existes· pnen.

Linea 16 [ib. BIt] aiuadem paragraph· phrasis „Neque enim" tota toTUnda. utpote parum deo·», et quasi «rubeeremi de donis Spiritus sancti, ot mcuaare satagons, queo nec roborem admittant, ac··exeusaliooem.

746. FormssMo *ep. Noiaxau.* ;2*j Duas dia* pariodi pag. X vers 15 rib. B..Romani autem pan-

tifiom" usque «d v«b· „JDso auctor· cognoverant" nonnullis videntur a proposita qupmtioo· tantillum dmiare. Sana modo quaeritur, num indicium Romani pontifici» *m* cathedra prolatam «omun ab «piscopu •it irreformabile; aat an, ut tale indicium ait irrof&mabile, necessarius ait mnaanaw episcoporum val antecedens, val conoomitans, val aabaaquana. Hie tot iu» quaestionis nodi· at statua.

Quapropter reverendissimi schematis auctoro» perpendant diligenter, num verba, prout in schemate leguntur, possint olun controversias excitaro,*anssm-que praebere cavilloaia hominibus quaeritandi episcoporum ânenaum in definitionibus pontificii·. 1'oiwent itaque aie immutari:

('um autem Romani pontificee probe frirent. Petri eucreuoribut Spiritum lanctum promiuum fuiete. mm ut e^jreveta^e novem *doctrinam patefacerent, eed ut eo adeutentr traditam per apoetoloe revelationem «ro fidei depotitum torrete cuttodirenl, et fideliter exponerent: hinc fit. ut* cum *ipti ex cathedra loquantur, reu num omnium chrittiaHorum paitari» ac doctorie munere fungantur,* n» *utantur auxiiii» eaque religant adiumenta. quae pro rerum adiunctir divina nappeditat providentia.*

Quod »i haec minime arrident, videant reverendi-eimi Deputation» patre·, num verba eadem pagina i 20 ; ib. B 1ȍı „ea tenenda definiverunt" congruant ‹uin liiatorica veritate.

Enimvero licet oninm oecumenicae synodi a aumioi» pontificibus convocatae fuerint, non aemper in hi» pontifices *definienmt, quae tenenda erant.* Numquid Piu» IV in concilio Tridentino definivit, quae tenenda erant, cum in singuli» sessionibus dicatur» Sacra eyuodu» *docet, definit,* etc.? niai dicere velimus, per subsequenter» synodi adprobationem pontificem definivisse, quae tenenda erant ; sed haec dicendi ratio exset vaga et obscura.

Adde quod insolitum plane esset, pontificem in loncilii» oecumenicia dici *er cathedra loqui,* prout haec vbrba in scholis intelliguntur, sed tunc dicitur tota loqui ecclesia suo capiti unita, quare et decreta citantur sub ipsius concilii nomine, non vero sub nomine pontificis.

Denique reverendissimi Deputation» patre· notent illa verba ..rogata ecclesiae per orbem dispersae sententia", quae in rem praesentem ansam praebere in posterum possent gravibus controversiis. Sane licet *rogare eententiam* alicuius possit significare *exquirere.* quid quis sentiat Siqier aliqua quaestione, tamen in actibus solemnioribus *rogtre tententiam* erat reddere, dare votum *deciriviim,* ut aiunt : aie causa acta iudicee sententiam rogabantur, id eat dabant votum decisivum absolutioni·, vel damnationis

Quapropter fsac in oonatitutioM allata verba posset quia in eum sensum detorquere, ut significare dicantur, debere, vel velis pontifices exspectare votum decisivum eoclaaia· per orbem dispersae.

74r. *Cerruti ep. Savonnait* et Λ'μ Iμ ιμ '. -- Modus immutandi periodum in pag. 7 lin. 9 (ib. B » | a vertus ..Romani autem... definiverunt*' capitia IV :

Baai^ri«riaaa *pontifient* rei saaeeM » aaaesKs *generdAei ad parteetdaribue,* nri *rogata aut aapiarato* «vMas *per orbem diffueae foetentia, oa tonanda de-*

T*. MaraksA ep. *Cattarenria.* — E fi « expungantur vsrba: ...prout temporum at .rerun «editio suadebat, none convocatis 'τ—ιιτ**·*·'·** conciliis aut rogata ecclesias par orbam dispereee motantia, none per synodos particulares, nunc aliis, quae divina suppeditabat providentia, adhibitis auxiliis." Haec enim verba non tantum superflua, ead et periculosa sunt, cum conditiones ad infallibilitatem summi pontificis agnoscendam exigentes iis abuti possint.

74. *Blanco ep. Abulentit.* — Optatur, ut paragraph!» secunda quarti capitis terminaretur per verba evangelic·: *Ego rogavi pro te* etc., omisaia quae sequuntur: „Neque ignorantes etc." ; quae neque necessaria sunt, neque utilia, neque convenientia in casu, immo vero, quamvis omni reverentia digna, in praesenti loco pouta et orationem parum gratam reddunt, oeoasiriiieni in futurum fortasse praebere possunt saltem inutilibus quaestionibus, quas proreus rreeeare et in posterum omnino vitare oportet.

77. *Attanario ep. iam Liparentit.* — Pag. XI ver». 2 [ib.C'u : sancti Irenaei textus, quo pacto heir recitetur, ad Romani pontificis primatum potius, quam ad infallibilitatem confirmandam fecere videtur: re quidem vera ad hoc in capite II relatus est eodem modo. At ille etiam sd infallibile Romani pontificis magisterium recogneeeendum apprime est opportunus, si bene, per longum ac penitus in illius patris libro inspicietur.

Quapropter ad infallibilitatem ex illo colligendam conceptus illius, saltem quoad sensum, ulterius depromendi sunt, sequenti ratione, videlicet: *Neque ignorante» ad Romanam eccleriam pro recta fide dignotceuda a< conter venda recette eue omnem* etc.

Si haec emendatio retineatur, relativa citatio immutetur ita: *Cf. ». Iren. l. III c.3.*

78. *Meari» ep. Avalonentu.* — 13»] Omittatur etiam textu» e sancto Irenaeo (adv. haeres, lib. III. c. 3) petitus. Nam : ‹r) hic textus iam occurrit in capite Π ; et b) quamvis infallibilitatem Romani pontificis probat, nec malae interpretationi ansam praebet, ut sancti Augustini locus, tamen, si comparetur cum proxime praecedentibus, tenuis videtur, praesertim si, *tublato taneti Auguttim loco,* solas *remaneat* *.

78. *Pagâ y Rico ep. Concheurit» Hitpania.* - [1*] Pag. XI lin. 3 [ib. C u] supprimatur omnino citatio textus, qui falso, omnino falso tribuitur sancto Augustino in loco citato Ipsius sententia toto caelo distat ab hac, quas in testu capitis IV prostat, non tantum quoad verba, sed etiam quoad sensum. Verba sancti Augustini ad litaram haec sunt: „Cui ecclesiae praesidentem beatum Innocentium si audire voluisses, iam tunc periculosam juventutem tuam Pelagian·· laqueis exuisses. Quid enim potuit ille vir sanctus Africani» respondsro conciliis, nisi quod antiquitus apostolic· sede· et Romana cum castoris tonet perseveranter ecclesia?"

Ex hia patet aanotum Augustinum loqui tentum de uno Romano pontifie·, nempe Innooentio, et de uno casu particulari; quo quidam non obstante verba schematis sd omnes refsruntut pontifices st ad omnee omnino casus; ita ut cingatur ipaorum auctoritas, evidenti cum iniuetitia, circulo quodam ferreo, extra quem ex'supposito testimonio sancti Augustini moveri

• Bans sronritlses·, qeae Met te «ditis, tee ism rsctptsadsro asse Messi, ^e· sessem atesoqes grosse Ipsi sums· ««Ssri. «si epistate ad ssasOU .....stem date dte M MU IMO baro babet: Jiam ass w probavi qassd textas» saastltaMs petens ds eaatada nas vela eMMsseatar asagead· M Mdreds. Ia aNma vero ea<aegelieae ganesM ad es|ilreadam asdam semsrianam qaaa apte, dari patebam twiins des Mia absl MpiMta par lsadvaetaaltaM, saom testam ctmtrk Ai^nn·· iaMs pewv WB· *iWm rbmw • M·· MMMOOM· Wtegq M UVOV

ito aMae ama labarim pabea^^ IMai^i^i ^aa^iea tuas dessalaient

› Aha ammdatieus sssx. pi idsm epirospes textam Aaga-

non possit, ao in pratorum etigm «x approbaKona huius aaenaaaotao synodi.

Quoad epistulam mnoti Chryoologi. ultima bora otiam citatam, preutorquam quod malt* manant adhuc tractanda aim ipstas aeCbenticitatesn atque integritatem, ora retando aaaaro, noo inveniri in ipea, quam semai atque iterum atteutiasimv fnrlegi, mnteatiam, de qda agitur, neo quidam ai aimitam.

Unde hern citatio nullo modo approbari poteet es diotis. Aliunde etiam vol ipeummet coooilwm argueretur fallibilit^tia aut. quod abait, melee fidei, quia falao citaverat testimonia in praeiudicium pontificiae auctoritatis.

M. JfurtMcr *de ifanilo.* — In conclusione paragraphi secundae capitia IV *de Bomani pontificie in faUibili magieterio* haeo aunt verba: „Neque ignorantes ... Romanos pontifoef quaerentibus fidei veritatem non posse respondere, niai quod antiquitus apostolica sedes et Romana perseveranter cum canteris tenet eccleeip."

Haac verba non placent, ideoque in votis liabetur, ut expungantur. Praecipuae ratloues eunt sequentes:

1° Quia, prout iaoent, obiter favere possunt gallicanisme contendenti, consensum ecclesiae vel antecedentem vel concomitantem vel consequentem penitus (equiri pro Romani pontifici» infallibilitate, quod sane verum non est.

2» Quia ipsa verba in hunc sensum detorta praeeeferunt, pro definitione alicuius veritatis consensum omnium ecclesiarum requiri, quod theologice sustineri non poteet: tum quia, ut ait Suaree, non omnibus eookeiia singillatim sumptis ab apostolis universum revelationis corpus ab initio totaliter transmissum est; tum ex eo quod, si talis regula statueretur, dicendum emet, non potuisse ab ecclesia definiri veritates nonnulla» aevo antiquiori et recentiori definitas, de quibus non omne» ecclesiae consentiebant: tales sunt de valore baptismi ab haereticis collati, de numero librorum canonicorum etc.

3* Ne pugnare videantur duae capitis IV parte».

4* Nec iuvat textus sancti Augustini contra Julianum lib. 1 num. 13. Nam sanctus Augustinus 1* loquitur de casu particulari, id rat, de transmissione peccati originalis in omnes homines, quod Julianna negabat. Agebatur igitur de universali ecclesiae fide: hoc namque dogma ramper et ab omnibus, theoretice et practice, ac non solum implicite sed etiam explicite creditum est» Et consequenter, 2· quia loquitur de veritate tamquam de fide ab ecclesia credita, a qua nemo, neque pastor neque fidelis, recedere poteet sine haereeeos piaculo, igitur loquitur do necessitate, quae pontificem obligabat respondere iuxta id, quod antiquitus apostolica sedes et Romane cum caeteris tenet perseveranter ecclesia* in *decieie* non in *decidendie.*

[His rationibus innixùb, ad omnes gallioauismi anfractus occludendo» et evertendos, ne animarum, quas Christus redemit, dispendio in posterum variis cavillationibus pontificiae eludat definitiones, subscribens humiliter precatur, ut memorata verba in finem §2 capitisIV opposita expungantur.]

81. *Mewrinep.* Aaeafonensw. — [2«^In capito IV locus e sancto Augustino (centra Julianum lib.1, n. 13) allatus: „non pome respondere, nisi quod antiquitus apostolic» mdre et Rorâaaa cum caeteris tenet perseveranter eccleaia", omittatur. Nam:

a) Si hio locus affertur ut testimonium infallibilitatis Romani pontificis, dubium eat num illam probat. Verba sancti Augustinil haec sunt: „Quid anim potuit iBo rireaaotus (Jaaoomtius) Afriamis respondeas eosniliie, niai quod antiquitus epaataiioa sedas at Romana cum omterw tenet penevucaatet eechoiar' ı Ut probant bio locus Romanes ssdis inarraatiata, debent iminaari, Innocaotium propterea nou potuisse respondere aliud quam rsapoudit, id eat verum, quia arat Romanus pontifex. Hos autem m s dicitur; immo affertur alia ratio, vidabeat, uàêesrat-Mm et antiquitas iRius doctrinae, ds qua agebatur, videlicet, da peccato originali.

b) Textus hic facile potest trahi in sensum omnino alienum, dicendo, Romanum pontificem non poere credendum proponere, nisi quod explicite semper et ab omnibua creditum sit; sic autem oriretur eadem difficultas, quae petitur e looo notissimo Vinceotii Lirinensis. Et vero Gallicani hoc aancti Augustini loco abutuntur probaturi, Romanum pontificem non pome definire nisi quod omnes ecclesiae tenent, et proinde bas eme interrogandas.

c^ Quocumque demum sensu usurpetur, far ta est in ipeo taxlu aliqua mutatio, quae ad sensam pertinet. Dum enim aanctue Augustinus loquitur de casu *partiadari* dicendo: „Quid *potnit* respondere" ;de peccato originali), in schemate trausitur ad sensum *trnivena lene,* et statuitur regula *generate* dicendo: Romanos pontifiera noa *pone* respondere etc.

8X. *Drene-Brixi ep. Molinento.* Sub initio paginaeXI [ib. Cla; textus sancti Augustini periculose *et* extra sensum auctoris allegatur.

1* *pericnloee.* Nam prout ex obvii argumentationi» ratione intelligitur, videtur ab Hipponensi asseri, Romanum pontificem nihil infallibiliter posse proponere, nisi quod Romana sedes oum caeteris, id mt universis, perseveranter, id est semper, tenuerit ecclesiis; et sic sedem apostolicam typum ot exemplar fidei suae a canteris sumere ecclesiis, dum e contra typus est et exemplar caeterarum.

2* *Ertra eennun mictorie* allegatur. Etenim non loquitur Hipponensis de definitione rei incertae disputatae, quae est obiectum ordinarium infallibilitatia, aed de veritate certissima et admiras ab omnibus, quam ecclesia Romana cum caeteris ab initio perae veranter in commune tenebat, scilicet exiatentiam peccati originali». Unde liquet hunc textum ad rem nostram non facere, «Item in sensu, qui forsan intentu» fuit; et mirum est reverendissimos consultores non attendisse.

88. *Bodrigo Ynetoaep. Bnrgeneie.* — In repite IV omittantur verba „Romanos pontifices quaerentibus fidei veritatem non pome respondere, nisi quod antiquitus apostohoa rades et Romana perseveranter cum caeteris tenet eoclmia".

1' Quia verba, prout iaoent, possunt occasionem gallicanisme praebere defendendi neoeesitatem consensus ecclesiae, antecedentis vel consequentis vel coocomitantis, ad infallibilitatem definitionis pontificiae Quod quantum referet arcere periculum, nemo adb videt.

2· Quia perperam allegantur verba aancti Augustini st infideliter referuntur. Nam sanctus Augustinup loquitar de casu particulari, nempe do dogmate transfusionis peccati originalis, quod pertinaciter impugnabat Julianus; non vero exhibet regulam generatam, prout fit in schemate. Seu quod idem mt sanctus Augustinus agebat do dogmate ab omnibu» theoretice et practice, exprome et explicite credito agebat do ventato iam tamquam de fide definito ao proinde loquebatur ds neoemitate premente Roma num positifiram respondendi iuxta id, quod antiquitu· et perseveranter cum caeteris tenebat occtasia Romana Sanctus Augustinus igitur usurpabat praedicta verb·.

M·

ı Intacta· Aagmtiai textes sxMtet «HnUsta si ratam stearvatiansra saaress.

m i-aau decree, non vero proat regulam › in dendendia, A >icut usurpantur in aehemate.

; 3· Quia iuxta theologo» ad deflnitiooeni alicuius icntat» non requiritur, quod verita» fuerit sesnper H penevmnter ab omnibua ecclesiis tradita.]

84. *ValtnAi ep. Tiberindentit.* — [Non ad infirmandam. «ed ad confirmandam magia capitis IV .De Romani pontificis .infallibili magiaterio" doctrinam. aliqua isrti modum omittmrda, addenda, cmendiuKla propoiio, quibua via, ut mihi videtur, oal illationibus et sequivolationibus obstruatur errores que tiundiu invalescentes vel in eorum latebris vel ambagibus configantur.

I" Omittatur textus sancti Augustini: „Et Romam» pontifices quaerentibus fidei veritatem non |KMee iwpondere. nisi quod etc. etc." Quia allata quieti Augustini verba in capitis contextu aequivoce interpretari possent, et ideo a perpetuis infallibilitutis |Kiutificiae detractoribus ad infirmanda» vel g leiiiiend&s quaslibet definitiones usurpari possent.

8A. *Pare ep. Amerina».* In capite IV schematis de Romani pontificis infallibili magisterio pag. 7 lin. ult. ibid. I verba Augustini contra Iulianiiui lib. I § 13 scilicet: „Nisi quod antiquitus etc.", non videntur adhiberi in proprio sensu Augustini, qui iis utebatur in controversia Donatistarum seu in >ensu speciali, non in w'iisu generali, prout adhibentur in schemate. Praeterea verba illa magisterium ' -umini pontificis aliquantulum labefactare videntur, quasi illud pendeat a concordia cum caeteri» ecclesiis, dum e converse caeterae ecclesiae cum ecclesia Romana propter putiorem eius principalitatem promu» ninvetiire debeant Hinc putarem, postrema illa verba rese delenda.

8·. *Salzano ep. Tanenei».* I'ag XI lin· 4j Auctoritas sancti Augustini optima est, sed non facit id rem Plus enim ponitur in declaratione doctrinae, C qAuii in conclusione. Nam secundum Augustinum requireretur suffragium ecclesiarum consentientium .um ecclesia Romana, dum e contra haec consensio in lonelusione minime requiri dicitur, et bene dicitur. I!t igitur omnis aequivoeationum et cavillationum occasio in posterum tollatur, et ne magia in praemissis dicatur quam in conclusione, expungenda videtur auctoritas sancti Augustini, sed retinenda quae dicta sunt m antecedenti schemate, ut videlicet poet verba *fidele»* dicatur: *ni erae mereantur in una communione cum rudem »ede,* ia *qua eet integra et vera Aritlianae religioni» soliditas.*

87. *Moreyra ep. Ayanuptenti».* — Videtur magia convenire, ut expungantur verba sancti Augustini, quae leguntur in pag. 7 [ibid.] prope finem. Ratio: Quia ad evitandas novas cavillationes et dubia fictitia, quae exsurgere possunt ex prava interpretatione illorum verborum, „ni»i quod antiquitus »pnetolioa aedes D et Romana cum caeteria tenet perseveranter ecclesia", neceese est claudere omnee cancellos, per quo» viam paremus ad eorum ingressus, vel forte regressus.

Quamvis ergo valde notus eet sensus illorum verborum, nihil novum foret, ut invenirentur homines, qui illa subvertere conarentur in proprio suo sensu, dicentes, quod decrete emanata a sede apostoliea ciri» fidem et mores solummodo irreformabilia sunt, oum aint veritates habitae ut tales ab ecclesia Romana eum raeteri» ecclesiis, non aliter: vel quod sint motiva valida et iusta ad reiiciendam aut non acceptandam aliquam definitionem Romanorum pontificum, si de illa dicatur, non esae notam in traditione caeterarum «■odssiarum illam veritatem, quam definit, vel quod non gaudeat, honore antiquitatis.

ditimad aeqaenti: ... non poses respond··, nisi good *ilii»* praecipit Christus, qute *Dt»* iaeafcierabslom errare propHpiMforea» nobis *providit Ramenm tedttie» ... antieiilem, ei ad victoriam praeparavit, doc trini»* enat *undique veritati» cingent '.* Nihil magi» clarnm quem haec verbo Ohalcedooenaia concilii.

Dmideratur, ut in primo paragraphe pag. 8 [1341 A,] in finsm addantur haec verba: gms *Cbriitnt eanguinem tuum fudit, certe* sI oves ras *emeret, qua» fdro et eiu» tucceuoribu» tradidit '*

88. *Delaplace ep. HadrianopoUtanu».* - PagiÆ lin. 28 [1240 *C* ld] omittatur textus ille aancti Augustini. Textus ille sancti Augustini non videtur feliciter eteetu». Tractat enim ibi aanctua Augustinus de factu cognito, nempe de peccato originali, et recte declarat. *Romano» pontifice» quaerentibu» fidei veritatem non porte respondere. niti* etc. Nos autem tractantes' dtre definienda per iudicium Roinani pontificis, dioe*munie* apostolicam «item non jiosse respondere nisi quod rue *caeteri» tenet* etc ?

8». *tiorieri ep. Fulitcoduncnei».* . I°.i In fine pag. 7 [ibid, leguntur haec verba: ..Romanos pontifici» quaerentibus fidei veritatem non posse respui dere, nisi quod antiquitus apretolicu sedes et Romans cum *caeteri»* tenet perseveranter ecclesia. Hoc verbum *cum caeteri».* si sumatur, prout sonat, nimirum cum *caeteri» omnibus eccletii».* non est admittendum, ne reddatur fere impossibilia aliqua definitio, si una aut altera ecelreia' non conveniat cum sede apoetolica et ecclesia Romana; ac proinde explicandum est praefatum verbum adiungendo; *cum caeteri», quae cum eccleeia Romana et »ede apotiolica conveniunt.*

M. *Alberti ep. Syrenei».* Pag. XI lin. 5 i ib. C ia I omittantur voces ..curii caeteria". ne videatur summus pontifex in definiendo e.\ cathedra tenon quaerere traditione» caeterarum particularium «ietesiarum, dum e contra iqxta celeberrimum Ireuaei textum istae debent ad traditionem recurrere Romanae ecclesiae propter eiusdem *principalitatem*

•1. *Régnault ep. Carnutenti».* Pag. XI ; ib C |( ] possunt omitti [haec I verba: „Hoc igitur veritatis et fidei"... usque ad haec alia verba inclusive ..inferi portas consisteret", quae in prooemio et in contextu expresse aut saltem aequivalenter continentur

•3. *Card. Trevieanaio pair. Venetiorum.* — In fine § 2 vel deleantur extrema verba „et Romano» pontifices... . perseveranter ecclesia", vel, sublata citatione, ita componatur oratio, ut dispareat illud cum *caeteri»,* quod in loco citato divi Augustini pro temporibus illis et subtecta materia nihil negotii facamare poterat; e contra nostris temporibus nostroque in casu plures potest pontificiae infallibilitatia osoribus cavillandi praebere praetextus, quasi nempe sedes apostoliea et ecclesia Romana sit aliarum ecclesiarum magistra non ex ae, aed quatenus eius doctrina oum caeteria ecclesiis conveniat; ac proinde posee indagari, num id quod edoceat, conveniat nec ne cum caeteria.

·*. *Gallo ep.* AMUaeiuw. - [5·] In capitia IV paragraphe 3 pro verbo ..charisma" ponatur «urium.

·4. *TamAcrg aep. Saliebargenti».* — Sunt haud pauci, queo pag. XI lin. 7 [ib. C ,»] offendit vox *Aaritma* d» ista Petri praerogativa usurpata, quem terminum hoc sensu antiquior theologia non novaant. Quare magia convenir» videtur, ut charisma cum *praerogativa* aut etiam dorrnm permutetur.

I SyneA.Chslrsi. ia yroipbesstioo *4 Marciaaaa taper··

· & Isea. Cbrya Uh ï 4» amertette P. Or. x&vm. «n.)

M. SaiasMO ep. Γβαηὸ — P»g. XI Ha. 8 A ib. D,]. Ut htim pateat q«mm - sit mane ooaahi cine pontificis infallibilitetem, at ut amah aequivocatio toUatur inter «odoni at redeatens, inter scnam poutificum at singuloa pontifions, satin· forat. ri poat verbum „eiu«que" ponatur wbuœ riapaita. Tunc clarius apparebit pontificii infallibilitatem noa reapi-<«rr tantummodo live aedem, live senem pontificum in illa sedentium, eed singulos etiam pontifie· hoc]>rivitegio gnudere. »

M. IfruTM ep. *Ascalonenein* [4· j In cap. IV I«gXI Jin.8 [ibid.] addatur verbum *singulis* ante vuoccaeoribw. ut excludatur conceptui seriei

ıA 1,. *Deiaplace ep. Hadrianopolitanus* ' — 4' oheonetiu. Pag. 8 lin. 2 [ibid.] ante verbum ‚su<-cetMoribur" addatur «inçHlw. Additur *singulis*^ ne. iuxta opinionem Boseuoti, charisma illud adecribetur «eriet *pontificum* in genere; unde indefectibilitas sur-fit, non infallibilite». |

•7. *Melchers aep. Coloniensis.* .5°J Pag. XI lin. 7 sqq. | ib. C ie-| textus modificetur hoc modo: „Haec igitur fidei non deficientis praerogativa Petro eiusque in hac cathedra successoribus divinitus collate ret, ut excelso suo munere rite fungerentur, atque universum Christi gregem, qui supiemi sui pectoris vocem audire se debere noscit, docentes, numquam a veritatis revelatae tramite in errorum semitae ponent seducere, red e contra ut per unius summi pastoris doctrinam ab omni errore immunem schismatis peticulo sublato totius eccleeioe unitas semper conservaretur, eademque suo fundamento innixa firma adversus inferi portas consisteret."

•7 '/,. *Attanasio ep. iam Liparensi».* Pag. XI vers. 11 [ib. I)t' verba ..sublata schismatis occasione" sequentibus commutentur: *Vt desciscentium haeresum occasione remota, ecclesia, Christo desponsata m fide, lota una atque immaculata conservaretur* etc. Haec t lectio praeferenda videtur eo quod, etsi vox *schisma* etymologice accepta, generatim quamlibet alienationem^ etiam in doctrinis, significare valeat, technice tamen in re ecclesiastica subductionem importat ab) hierarchico legitimorum pastorum regimine. At hoc in capite non de potestete vel iurisdictione gubernii, red de infallibili Romani pontificis magisterio sermo est, quo fidei potius, quam obedientiae defectio» nibus occurritur.

•8. *Régnault ep. Carnutenn».* · Pag. XI lin. 23 1241 A „) loco verbi „dogma" dicatur: *tanquam veritatem a Domino nostro divinitus revelatam.*

t·. *Valsecehi ep. Tiberiadensis.* — [2·] In penultima paragraphe ad illa verba „non pauci inveniantur, qui illius auctoritati obtrectant" inserendum proponitur: *qm reprobata» multoties doctrina» renovante»* illius auctoritati etc.; ne silentio preaerire vel omnino oblivisci videamur errores et con- p demnstiones lanaenistarum ite.

IN. *Bottom aep. Tyri et Sidonie Maromtarmn.* Necessarium est congerere ante definitionem iiifallibilitatis omnia «ua argumenta inconcussa, et favere omnia media possibilia lucrandi consensum fere «unctorum patrum concilii, ut amoveatur omne periculum damni spiritualis, quia episcopi non debent vlefinire tantum raritates fidei, eed debent etiam eos ilefendere omnibus viribus eto.

1*1. *De Ferrari aep. Naupaetentis.* ·· Cum rite in proaewto eapstfalV affarentur textus bibliea, daberet expriau noa tantum traditio, asd et sacre Boripture dicendo: ..Itaque nu» aorror Rrripturor «t traditioni etc.

Ipei (ecclesiae) i« beato Petro prouSMsmi etc cum reliquis verbis significetur infalliblUtm eccleMae (de qua nulla movetor quaestio), nam illi datur, oui promittitur; inerrantia autem Petri ed summum exprimeretur ia obliquo. ita ut locutio fieret nimis implexa et aequivooa. Atqui Christus *directe* Petro locutus est: *Confirma fratres tuos.* Qui vult finem, Deu», dat et medie necessaria et opportune ed illum consequendum. Et revera Petrus ait in Hierosolymitana synodo (cum magna fieret conquisitio). Viri *fratres, vos scitis, quoniam ab antiqui» diebus Deus* ia *nobis elegii per os meum audire gentes verba rtxmgelii, et credere.* Itaque *audire* et *credere* supponit evidenter infallibilitatem Petro conce-wini: unde B *tacuit omni» multitudo.* Quaproptei rogamus, ut inerrantia Petri clariu* definiatur

1*2. 1'ulsrcrbi *ep. Tiberiadensis.* [3°j In ultima paragrapho post verbo ..Itaque nos" inserantur sequentis: *1'hrisli Domini nasfri verbis innixi,* quia dogma infallibilitatis ex luculentissimis, quae m evangelio leguntur Christi ' testimoniis, prius et magis elucet ; et nullam ibi de iisdem' mentionem fetare, idem eet ac negare ve) infirmare ipsorum auctoritatem, ut factum eet ab aliquo otaiore in congregationibus generalibus.

1*8. *Guardÿsfeneralts ministrantium infirmis.* In cap. IV pag. XI lin. 23 , ib. A t.J loco illorum verIvvruni „sacro approbante concilio" ad maiorem, «altran extrinaecam, dignitatem exprimendam, ponantur verba adhibita in prims constitutione dogmatica, videlicet: *Sedentibus nobiscum. ac* tudiratnfibes imi *versi orbi» episcopis in jsanc oecumenioam synodum auctoritate nostra* M *Spiritu timeto congregatis.*

1*4. *Formisano ep. .Nolanus.* Pag. XI v. 23 post verbo ..docemus et divinitus revelatum dogma rene definimus" dicatur: *Romanum pontificem, cum ex cathedra loquitur, id est.* rtim omirium *chrietia Horum pastoris ac doctoris munere fungitur, per divinam assistentiam ipti in beato Petro promissam eadem infallibilitate pollere, qua divinus Redemptor, ecclesiam tuam instructam esse valait. eiusque prop tcrea decreta vel iudicia eo plane modo excipienda ac tenenda esse. quo ipsius ecclesiae decreta ac* iudicia ereipnmtur ac *tenentur, quandoquidem infallibilito» eadem omnino est. atque ad idem prorsus obiectum te se extendit, sive spectetur in Romano pontifice tan quam ecclesiae capite,* «ire *in universa ecclesia docente cum capite* write. Vel post verba ..instructam eme voluit" dicatur: *eiutque propterea decreta vel iudicia irreformabilia esse eo plane modo, quo ipsius ecclesiae decreta vel iudicia irreformabilia sunt,* quandoquidem etc

RatioJiuius modi eat: 1ı Γı *oniiias*omnino tollantur quaestiones de extensione pontificiae infallihilitati». 2« Ne quis suspicari posset pontificis vel ecclesiae infallibilitatem coarcteri tantummodo ad definiendas quaestiones de fide et moribus. Quid enim in quaestionibus da factis dogmaticis? quid ei pontifex vel ecclesia non definiret, sed tantum doceret? Profecto *docere* distinguitur a *definire.*

*t**l/j. *Cmd. De Silvestri.* — Retento primaevo schemate, post verba ..Hinc sacro adprobante ooncilio, docemus.... Romanum pontificem" addantur aequantia verba: *in definiendis rebus ad fidem ei ad*

1 Mas tabstater te «etu> «a-Nti.«ai »riMS«ta·ren, More .4* ebMrvatie-<-«Mater «faputia* «enisa aataaa aret, altare ««re, ««Meat .«titter «ràfiibi—sas tehBMHtas· asuarretet te «sa | griaiM aaaaarl 11·, ia lew year··· «Urna, .« aalqe· iefae* patet. Aken· bans yarN* h ssnsrea M raaaparest etaetae CWlaatimi· CacausM. aaa ««ale qsMaa, «sd ccatre ««4Me est«·»··< Ma·.

1 ChrlW «m. «d.
1 dsdsm et

mores pertewnttbiM ex eetAedrs loqaeatem A ifMMVi· aostnua pf<·, » Chridto Domiao de errori ·o· ««««e obnoxiam.

IM *Bmi of. Ctmopenm».* 'Adoptetur formula - Antonini quae dioil, „papom cum (epimoporàm) qonsilio, aut cum ooaeilio (iuxta ed. 1740) com adiutorio ecclesiae, Dao disponente, errata non pome.·'

1M. *Pace* ep. *Amerinett.* — In § ..Itaque noe" poet ista verba dicatur: *pertpicuii* divinae *tapienUae cerbie ei traditioni* a /idei cArûtMMs *, dum non ex traditione tantum, aed magia ex ipais etangalioie verbi» «x ore Chrieti prolatu eruitur Romani pontificia infallibilitas.

1·7, Card. *Trevitanato pair. Venetiorum.* - Ht principio $5 „Itaque noe traditioni etc." mutetur /tuque nor *Domini noetri* /era *Chrieti verbi»* innixi, *et traditioni* etc., nut: /toque not divisis innixi *eloquii», et traditioni* etc. Anne dogma de pontificia infallibilitate ex sola constat traditione? Nonne omnino iii Scripturis continetur, vel saltem lucidissime in Scripturis fundatur? Ad quid in ipeo huius capitis IV decursu recitantur verba: *Tu e» Hrfru»* etc. et alia: £qo *rogavi* etc.?

1·H. *Anonymat** In capiteIV eiusdem constitutionis, in definitione infallibilitati» sumini pontifici» fiat mentio iuris episcoporum in magisterio ivcleeiae, et. habeatur aliqua relatio ad illud magisterium, non eo sensu quod summus pontifex mendicare debeat donum infallibilitatis ab episcoporum collegio, quod est absurdum, sed ut intacta maneat usque nunc semper servata ecclesiae praxis.

1M. *Btciai ep. Cariopolitamu ritu» roptici.* Romanus pontifex est infallibilis cum concilio.

11·. *Dubreil aep. Aveneonenti».* — In definitione pars ecclesiae maior sit et magi» pateat

111. *.Hindi ep. larvemu Chaldaeorum.* Pag. XI lio. 24 [ib. A u] post „Romanum pontificem" interseratur: *-quorum temper unita manet univerta ercletia ut corput cum capite. et domui cum fundamento tuo* etc. sicut in schemate.

112. *Bernadou aep. Senonenei».* — Pag. XI lin. 24-25 [ibid, i post illa verba „ex cathedra loquitur", addantur voces: *tanquam ot omnium apoetolorum.* ut ait. sanctus Chrysustornus; vel: *tanquam caput eccletiae.*

112. *Pukdhki ep. Tamovientit.* —^Cum suffragia in congregatione concilii Vaticani oecumenici in aula conciliari super quatuor capitibus de primatu Romani pontificis et eius infallibilitate expetefentur, ponderatis ponderandis protuli votum meum die 13. iulii 1870 sub formula consueta *placet iuxta modum* ex causis ut sequitur:

a) Quoad tria capita priora, tractantia de primatiali Romani pontificia dignitate et iurisdictione, omnia a Deputatione de fide anteposita, et a patribus concilii Vaticani suffulta, apertis ulnis corde et animo amplector, et secuta approbatione et confirmatione pontificali'profiteor, credo, veneror!

b) [Quod attulet IV caput, formula (canon) qua Romani pontificis infallibile magisterium definitur, quod ambiguitati exponitur, et minus praeciae redacta, ao cum prooemio quoad concursum episcoporum, ut arbitror, exacte concordate non videtur, [pro parte ipea mihi] minus arridet. Si possibile *emet* doctrinam infallibilitatis dividere aeu discrimen facere Romanum poqtifioem nostrum Pium IX inter, antiquitatem et tempora futura, tum absque otqni tergiversatione profiterer: Sanctitatem Pium IX, tot « Matis extraordinariis eupteMturaliin» donis ia vita insignem, firmam ia fide, ec snper gmism aevi longe aubiimiorMn, ia iadieiis caie quoad dogmata fidei et morum defioionda, de facto iam eme infallibilem.

Utinam de nostri» vitae diebus Christus Dominus vellet addere pontifici nostro Pio IX longitudinem dierum.

Officii autem mei esse duco, doctrinam de infallibilitate Romani pontificis vigentem in dioeoeai mea etiam enucleare, ut sequitur: „Summus pontifex gaudet, qua yupremu» omnium fidelium magister, iudex. doctor et caput ecclesiae dono supernatural! inerrantiae seu infallibilitatis, quando ex cathedra, nomine totius ecciesibe sive in concilio congregatae sive in orbe terrarum dispersae loquitur, quoad dogmata fidei et morum. Haec est fides et doctrina fidelium et scholae."

In prooemio huiu» doctrinae seu formulae dicitur: ..Romani pontifices prout (pag.X lin.16 ı 1240B10) temporum et rerum conditio suadebat, nunc convocatis oecumenicis conciliis aut rogata ecclesiae per orbem dispersae sententia, nunc per synodos particulare». nunc aliis, quae divina suppeditabat·providentia, adhibiti» auxiliis, ea tenenda definierunt, quae sacris Scripturis ct apostolicis traditionibus consentanea Deo adiutore cognoverant." Quemvis vero ibidem exprimatur, neque Petri successoribus Spiritum salictum promissum esae, ut eo revelante novam doctrinam patefacerent, sed ut eo assistente traditam per apostolos revelationem seu fidei depositum sancto custodirent et fideliter dxponerent; tamen m i|»mi definitionis decreto *haecf*conditio, nempe *eoncurtu» epitroporum,* non est adiecta.

Quia vero ecclesia unum corpus organicum constituit. cuius supremum caput eat Romanus pontifex, et ut ait sanctus Augustinus (coiitr lulianum lib. I. n. 13) „retenus est caput ecclesiae, quatenus unum corpus cum re constituit, ex repite scilicet et membris coalescens, et quatenus evolvit, quod antiquitus a|»>stolica sedes et Rgpiaue cum caeteri» tenet perseveranter eccleeia"; hinc etiam a coTpoie b« >iio et organico, id est a caeleris episcopis, separari nequit, quando hanc gravissimaut muneris, nempe supremi doetorie ecclesiae, pariem exercet. Huic asserto sane suffragatur sanctus Antoninus sancti Thomae discipulus et Eugenii IV papae theologus .emend, 40-43 [1129CD]): „Pαρβ utens consilio et requirens adiutorium universalis ecclesiae errare non poteat."

IJia itaque innixus optarem *, ut in ipso definitionis decreto post verba „doctoris munere fungens" interetur: oc *caeterorum epitroporum utem coatilio et adiuiorio;* vel si haec displicerent, adhibeatur vocabulum *tmtimonio,* aut quaecumque alia expressio, quae tamen conditionem supra laudatam clare eloquatur.

Huic vero additamento inserendo eo magis insistendum existimo', cum continuae praxi a Romanis pontificibus semper observatae innitatur, qui teste historiajiullam doctrinam sine concursu episcoporum dogmatice definierunt.

114. *Riccio ep. Caiacenti».* - [5°] E capite IV pag. XI a linea 24 ad lineam 26 [1241 Au] deleantur verba „cum ex cathedra etc." usque ad verbum „fungens", et substituantur sequentia: cate tn *concilio epitroporum, vel ipeorum per orbem ditpenorum ex quitilit tuffragii» pro tuprema* etc. ut in constitutione.

› tradUiees aaetas «teiatime »4.

• Idem ert etqos Hio qai ramdatiraan U d exhibuit, adUeM aat Biais Vaattailiesaia, Ut Misaiesa MUatsaais, aat Psgueeai dgattmletasto Vid. quaque M·. 1M.

› »|4· ed.

• caaaitar ed.

Hie mod* valet, ut non «reludantur spisoopi magisterio fidei, qaod do itu· divino habent, «t ut constitutio sit sibi ipsi eeoaona, nam initio capitis. line· 3 et 4, dicitur, in apostolioo primatu Romani pontifici· comprehendi supresnam magisterii potestate*. Bc m quidam. At suprema non est idehi ne absolut·, nu aol·, «t unie·, immo *«o ipso quad* rit •uprmnn, supponit potestatem inferiorem, quas eet epïseoporuœ, qui saltem audiendi aunt, cum de definitionibus fidei et morum agitur, aecus quomodo locum et effectum habebunt illa Christi Domini verba, quae super ianuam aulae conciliaris leguntur: Ematea docete omnes *genietl* Dicitur forsitan: praedicta verba locum et effectum habebunt, cum epiacopi annuntiabunt populi» definitione· facta· a summo 'pontifice. Inani» promu·, ne dicam ridicula, rreponsio. Nonne et omne· concinnatore·, et catechietae, immo et typography hoc faciunt?

115. *Orrego ep. de Serena.* Infallibilitae Romani pontifici· eircumscribatur ad definitione· dogmatica· ex cathedra in quaeetionibu· neu controversiis fidei iuxta promissione· a Christo divo Petro factas, ut docet et demonstrat celeber Petrus Ballerinius in •uo egregio opere *De ή ac ratione primatu» Roma· "norttm pontificum* cap. XV, et in appendice *de infallibilitate pontificia* ad *Vindicia· contra opu» luttini Febronii.*

11·. *Mérode aep. Melitenenei».* — '6"j Pag. XI lin. 26 [ibid.|ipost verba ..pastoris et doctoris munere fungens" addantur verba: *Nixui teitimonio eceletiarum, pro* supreme etc.

117. *Verrollet ep. Columbicenti».* Pag. 8 lui.20 [ibid. | in ultima paragraphe capiti» IV post verba „munere fungens", addatur: *et certior factae de traditione ecrletiarum.*

118. *Landriot aep. Rhementitf* Pag. XI linea 26 f ibid. , post verba „munere fungens" addatur hoc incisum: *Et certior factu» de traditione catholica.*

Hoc additamentum est theologice verum: aliundel nullo modo coarvtat auctoritatem pontificiam, si quidem nullam praecise determinat 2 viam ad investigandam istam traditionem. Ita canon correeponderet doctrinae expositae in quarto Capite, ubi dicitur „quae sacria Scripturis et apostolici· traditionibus consentanea, Deo adiuvante, cognoverant" (pag. X lin. 20 et 21 [1240B„]).

11·. *Herode aep. Meliteneneie.* — Pag. XI lin. 26 j ibid.] poet verba „munere fungens" dicatur: *innixut traditioni eccletiarum.*

13·. *Barberi ep. Neocatirentie.* ' Insuper post verba ..doctoris munere fungens" ponantur haec alia: *et facient quae de iure et more facienda eunt,* pro suprema etc.

131. .4 Sonyma·1 - [Placet omnino quoad summum pontificem,' sed minime quoad illos, quoe in consilium forsan vocabit Hinc] pagina 7 in fine [ib. C i, ! dicatur: *Et Romano» pontifice» per te tolo». nemine adhibito eorum, qui falli et fallere talent, quaereniibu»* etc. ut ibi.

133. *Moretti ep. Imolenti·.* — Ut omnis praecludatur via dubiis et cavillationibus, cum definitio provocet ad verba sancti Augustini: ..Romanos pontifices non posse respondere, nisi quod antiquitus Romana cum canteris tenet perseveranter eccleeia": quoniam de iure pontificie solemniter asserendo agitur, vel explicetur sensus, vel ipsa in definitione *explicite* excludetur in pontifice ex cathedra loquente

134. *Gallo ep. Abellinenti».* — [6' | In capite IV paragraphe 5 linea 8 ' ib. A „] post verbum ..auctoritate". inserantur sequentia: *Iuxta traditionem* sw *maginterio univertali» eocletiae depoeitam.* deinde *doctrinam,* uti in constitutione

135. *Amat ep. Hontereyenei».* — Definitio. ut in capite IV proponitur, non placet; saltem post verba „de fide vel moribus" ponantur inter commata bao alia: ia *fidei deponto contentam,* aut ia *deponito er cletiae committo contentam;* et loco verbi „tenendam" ponatur *credendam.* Hoc modo: pro *tuprema tua npo •tolica auctoritate doctrinam de fide vel moribut.* is *depoeito eocletiae committo contentam, ab* imiwrsa *eccleeia credendam definit etc.* ut in schemate

Hia additis nihil subtrahitur pontifici, et in tuto (smitur ecclesiae fides sub quacumque circumstantia. m qua summus pontifex inveniri pqMet definiens aliquam veritatem.

13·. *DreuiBrézr ep. Holinentit.* Pag. XI ib. A t) paragraphus incipiens ..Itaquenoe traditioni" plena scopulis videtur. Etenim primo voces *ex cathedra loquitur... definit* dicentur a pluribus ambitum infallibilitatis ad sola dogmata coarctare. vel ad h i qmm sunt dogmatibus contraria.

137. *Gentili ep. Dionytientit.* In capite IV |iag. XI linea 25 (ib. A 15] expungantur verba „id eet cum omnium Christianorum . .. fungens", quia iimtilia, et immo periculosa.

138. *Pettinari ep. Nucerinu».* In formula pag. XI linea 27 [ibid. lin. 17] loco verborum „doctrinam de fide vel moribus ab universa eccleeia tenen» dam definit" dici posset: *aliquid univertae eccletiae proponit de fide divina tenendum vel reiiriendmn.* tum quia satis in capite expositum fuit, cirea quae versetur infallibilitae Romani pontificis; tum quia ita dignoscitur quando Romanus pontifex *ex cathedra* loquitur; tum etiam quia hoc modo procul aberit quaecumque anxietas in aliis quibusvt» sanctae sedis decisionibus.

12·. *Card. Guidi aep. Bononientit.* Caput IV pag. XI §5 lin. 27 , ibid. poet „sua apostolica auctoritate" verba restituantur, quae erant in schemate non adoptato, nimirum psg. 13 lin. 20 [7 B t]: *definit, quid in rébw fidei et* morum *ab limveria eccleeia tamquam de fide tenendum, rei tamquam fidei contrarium reficiendum sit;* per assistentiam divinam etc.

1··. *Dreur Bréxé ep. Holinentit.* — : Eadem1] periculosa coarctatio rursus invenietur in vocibus „doctrina de fide et moribus". Licet enim illa vox *doctrina* de ee satis amplo, non de dogmatibus tantum, sed de a^bus fidei et morum intelligi possit, tamen ex reverendissimi relatoris explicationibus infeliciter restricta,fuit. Unde nec facta dogmatica, nec _^>eeneurae minores, nec condemnationes in globo ubi nullus error determinate configitur, nec canonisa-

· *iltimf* si.
· *Mr rmrd* sd. v.
t Is fait art Biais VsaUadUnute, art Miadort MUstssris.
•St Psgnaad À|stksatssada VH. saav *tt i* st IM.

' Ce sdliest qaae sus IM ia· iassitur.

tMMM> FMUxtonmi nd mfallibjji^ateju, videntor per-.A adiuugmida baeu alia: m *defmiendit hit qtme eme ed fidem,* nw orf more* pertoteaf, mmCf w Im· e»»

Ex voce *doctrina* ad MHMutn^revereudiaaimi relator», e« comparotwoe oom infallibilitate eochsae •equitur praraentem definitionem id futurum forean annum non sufficere, ac per norm definitionem ampliandam <*"* Etenim quando infallibilitas eodeaiae, quae ex relatorù explicationibus ad dogmata restringitur, ad rw· fidei H morum extendeturl, oeoeaearium' erit infallibilitatem pontificiam s<| mundem ambitum extendeto, ut aequalitas fiat. /

Unde sic: *Itaque.... 'Bomanum pontificem cum er <-ath«dra-loquitur. id ett omnium chrittianorum pactori* et doctori» munere fungent, pro tuprema* nw *apottolica auctoritate definit, quid in rebqt fidei et morum ab* mimw *ecdetia tenendum nt. per asm alentium divinam ipti* m *beato Petro promittam erttfr mm potae.* ,t'u<4erix ubi de infallibilitate ervleeiae derelicti».

ISI. *Salsam» ep Timentir.* I'ag. XI lin. 23 [1341 A u . In definitionibus fidei nullité debet eeee ambigendi lorus, nulla oequivocatiu, ut tandem aliquando litibu» amnibus finis imponatur, atque temporum neressitrttibus penitius consulatur.

Nunc temporis nulla Cst nova peruliar» haeres». »«d Jjliris innumeris veritas impetitur, atque diffunditur cms·, ot ideo necesse eet, ut pontificis infafltbilita» Ma .diifiqiatrtr. m possit errores iatiuemodi ri-atim «Omprecere.

Non sufficit ergo, ut haec pontificie infallibiliχψ tiw limitetur ad ea Milunnodu. quae pertinent ad K trinam fidei et- morum, sed neveese eat, ut ipsa multo latius pateat ad hoc. ut statim ac *error* aliquis, cuius* ‹ unique nnlurae «it, insui-giAr, statim etiam confodiatur. ›u* reputetur damnatu* non solummodo per ratione intrinsecaa, quibus utitur pontifex, quod ultro ritmque adversarii concedunto verum etiam per eius infallibilem definitionem, cui contradicere nemo p»*xii. Non solum enim confodiendae sunt propositiones ı contra doctrinam fidei, sed illae etiam, quae fidem ipsam non tollunt, aed infirmant, et quae erroneae dicuntur, vel sapientes haereeim, etc. etc.. iu quibus damnandi» propositionibus necessarium omnino eet. ut Romani pontificia infallibilitas in hia etiam definiatur Et ideo netareeeet, ut explicite et generaliter m definition? ponatur, infallibilitatem Romani pontificia non aolum extendi ad doçtrinam de fide et moribus, aed ad idem obiectum porrigi, ad quoji sese «ntendit ipsius ecclesiaejinfallibilitaa Secus enim nereeaitatibus nostrorum Mntoorum non fieret eatia

Haec autem animadversio tm^nhderia eme videtur. ut qtaeinebvcavctendiasinHui ac ^trriBfes relator coactu* «it explicaro, quid Deputatio de RB intellexerit sub nomine *doctrinae de fide et moribua.* dicendo, sub istiusmodi vocibus intelligendas çsse non solummodo veritates, quae pertinent ad fidei &poaitum, sed illa» etiam, quae ad ipaiua depositi.*auto^am* attinenti sub quibus vocibus intelligitur damnatio propositionum sub censuris inferioris ordinis. Haec autdni relatoria interpretatio sive explicatio in textu constitutionis dogmaticae certe apponenda .non erit, et ideo semper aequivocati«? remanet, 1° Afallibilitstem Romani pontificia refringi ad iUam solummdo infallibilitatem ecclesiae, quae respicit doctrinam de fide et moribus. 2° aliquid amplius ecclesiam definire puese in dimnandis *propositiooibus, exempli causa erroneis, schismaticis etc., ad quas uon se extendit pontificis infallibilitas.

Et ideo post verba „ecclesiam,suam* videatur eese

ΦMM **pddm** *Romani pontificie wfMiliia βi* mnnm/ etiam tdemque *obiectum* sees extendit ac Λα çnom *Vhrùtu» eidem ecclesiae donavit;* ideoque etc.

Vei melius fortasse, loco verborum „in defimendu doctrina de fide et moribus" dici poterit: *ad divinum depositum cùstQdiendnm inttrvrlam* eme svdttit: ideoque ete-

182. *iMaplac? ep. Qudnanopoliionue.* - Pag b lin. 22 ib. A u |>o*i verba „ab universa eoclesn^ tenendafn" addatur: *tolvs... solns definii** rei «m «pdortfrr iuxta Minet«itu Thoniem. Suppliciter ei enixe rogatur, hanv voveiü sofas vel *singulariter* addi, utpote ad medullat quaestioni» pertingentem Ad vomam enim infallibilitatis, quibuscuni nobis ree eat. totam definitionem propositam acceptabunt, dummodo subintelligendi luens relinquatur, *qwmdo* ' *ifuni*ti ww *pontifex cum roetrris contulit rt indicat.* Et him *e minime victo» confitebuntur.

183. *HoMti ep. Tudertinua.* (hndibu* foi nudae exprrerionibu» mature perpenm», et ae ex ulh· mi»'riuadwn verbis inferre adversarii audeant, quod nent «vcleaiae infallibilitas ex morali uniformi ep>■«O|K»riltu eonaensu dimanet et oriatur. sic pontifici*inerrantia ex. eoruindetn conaenNU, nive antecedenti. Nive subsequetiti proficixatur, magnopere optaretui. ut simpliciter, sublato verbo ..ea*, *infallibilitale oolUrc voluit. ,idcoquc einemodi Romaei pontificie /definitioneji cent pjc «eec irreformabilem* diceretur. Hac f "iHQi adver>arioruu> argumentatio minime exclusa ci amuta animadvertitur ex verbis „definitione» «wt' ex Mse'irrefonuabilre*', propterea quod nullo modo conditionem destruunt, qua indicatur, pontificiam infallibilitatem esae ad instar* infallibilitatis ertdeeiac. quae ex uniformi episcopatus sententia <-uin su<» rapit» C κiηβ dubio enascitur

Ad quodeumque deinde adxertai iorum lonfugium contra definitiones ex cathedra a pontifice prolata» penitu» auferendum, summopere desideraretur, ut in praesenti formula ea omnia ponerentur expresse, quae infallibili tuti» pontificia praerogativam ex quovi-U^diuncto exclusam, et proreus independentem ita patefacerent, ut ipsa tota ex Christi proimseioiM» *et* Spiritus sancti assistentia proveniat.

* 184. *Momon y Martine aep. (tranatenme.* ModuN quo primae constitutioni de ecclesia Chnsti hodie suffragatus sum, refertur ad quartum ipaiu» caput, et praecipue ad formulam definitionis infallibilitatis pontificiae, et triplex eet.

P' Ubi dicitur „doctrinam de fide et moribus ab universa eocleaia tenendam definit", addantur haer verba: *vel reUciendam* et *ac decernit,* ita ut dicatui hoc modo: *doctrinam de fide vetmocibue ab vniverw ecctema tenendam vel rem/jiendam defmU, ac decernit.*

'Harum additionum ratio est, quia Romanus pontifex qon solum infallibilitate gaudet in definiendo doctrinas fidei et inorum a fidelibus ' credendas et tependas, sed et in reprobando et damnando doctrina» ab ipsis reprobandas et daqtnandas: et eodem modo Romanus pontifex non solum infallibilia est, durrt *definit,* seu definitivam sententiam pronuntiat in quaestionibus de fide et moribus, vel inter episcopo* et sacerdotes, vel inter ipsos fidele» laicos aliquando exortik, ut aliqui reverendissimi patres dixerunt; sed etiam infallibili» est cum ex propriv motu, sine praecedenti quaestione definienda, pastoris et doctori* universali» gregis Christi iptinere fungens, *decernit ac* pïiqjonit omnibus christifidelibu* illa» fidei vel.

1 eifsndffar ed. › o*, sd.

moran doctrina·, qua ip·· wntoriw booo v«l BUM· rum mluti naMmnria·.···· in Domino .indicnwrit ›.

IM. Btotrtaf *aep. OrtgonopoRtanm.* — Hoir <Winitkmi de infallibilitate Romani pontificia am doctrina· d· fid· vel moribua ab univer·· «α-1‹·›· tenenda· toto oorde ataentire cupio. Attamen] cum magiatarium aummi peaaori* ait pfaiiuç, et consuentor tain ad defintandaa proposition·· de fide tmendaa quam ad condemnandae proposition·· fidei contrarias valeat;

Cunj insuper in dicta definitione de Romani pontifici· infallibilitate, potrat·· de erroribus infallibiliter condemnandis non plane, id eat. non »erhatini declaretur;

Cum praeterea nemo ignoret, quam frequenter haereticae vel erroneae doctrinae reprobandae sint:

Ideo, ad removendum omne effugium, quo Ivaerelici vel perversi scriptores iam uai aunt aut in futurum uti possent, enixe rogatur, ut quaedam verba addantur, per quae supradicta infallibilis |x>restss circa errorum condemnationem sancita erit.

Tunc forsitan dicendum eaaet in pagina XI capitis IV incipiendo a linea 25 [1241 A „].....Cum ... pro suprema sua apostolica auctoritate doctrinam de fide vel moribus ah uni\et>a ecclesia tenendam definit. rei *propoeitione» fidei contrariai Jamnat,* per amistentiam divinam, ipsi in beato Petro promissam, ea infallibilitate pollere, qua divinus Redemptor ecclesiam suam in definienda doctrina de fide vel moribus *ait in erroribiu damnandi»* instructam eme voluit . . ." | (addendo verba infra lineata). |

IM. *Demer» ep. Vannmvnientu.* In capite IV in paragraphe 5* refnmuitii. pag. XI. lin. 9 [ib. A ,-j (Minatur ut in priori schemate pag. XIII, lin. 22-23 7 B , : *quid... ab unirerea errderia ... v^l tamquam fidri contrarium reiiciendum iit.*

137. luhiewÀ· *ep. Tiberiadetui».* - 4°> In ultima paragraphe dicatur non *doctrinam de fide et moribue.* aed melius, uti videtur, *doctrinam aliquam de fide* etc. *

5" Ibidem ubi habetur „in definienda doctrina de fide et moribus", utendum potius numero plurali: *in definiendi» doctrini»* etc.

138. *Idem.* [8·] In decreto definitionis addatur post verbum *definit* aliud verbum, hoc ret *vel proponit.* Ratio patet.

13*. *Paya y Ricctrep. Conchcnni».* 2° Conservato integro sensu contextus in Jin. 27.28.29.30e< 31 [«aginae XI [ib. A n], ad maiorem conceptus claritatem, ut claudatur omnino porta ulterioribus cavillationibus, atque ut satiafiat vivissimo desiderio inultorum patruin, hac foibna concinnetur teq^tus definitionis, inserendo tantummodo aliqua verba lineu subducta notata: ,.doctrinam de *rebu»* fidei vel tuorum ab universa ecclesia tenendam aut *rfiiciendam* definit, per assistentiam ipsi in beato Petro promissam, mfallibilitatis doiApollere; *quae quidem ipriui infaUi·biiita» eiuedem naturae atqui eaclenntmi» mt ae* ea, qua divinus Redemptor «oclraiam. suam in definienda doctrina de *rebut* fidei vel moruni instructam esso voluit." (Caetera ut praBhnt.)

14*. *Reffnanlt ep. Carpdtemi».* ·Omittamur haec verba ultimae para^rhphi „ea infallibilitele pollere, qua divinus Redemptor ecclesiam suam m definienda doctrina de fide «moribus instructam esae voluit." '

Admissa enim nostra formula | supra, num. M in initio capiti»IV, excluditur omni» idea dualitatia etiam indirectae, et aliunde per definitionem obiectum

› VMte <B·*·* siaata Mstaalta nt amn. I«‹·<147.

Coactu euauL. roam UL

h suffieiestar designatur; nam semper pontifex napemus omnium Christianorum pastoris et doctoris maner· fungens repraemntat eodasiam ,ubi Pmnss, ibi ecclesia), imc institui poteat aliquantula comparatio.

1.000 Irorum verhoram in fi»· „.8i quis autem hnih nostrae definitioni", dicatur: ..Huer *mt erra et ratholica doctrine. qmn mnnm intimo cordé credere* ef *ore profiteri tenentor.* Et si eongruum videtor, non inducatur i erbum *anathema* in hac constituiiooe.

141. NrirAsaedaeh··» *ep. tnmmianu.* — Ad (•put IV pag. 8 [ib. B.] [haec j verba „.ea mfallibilitate pollere etc." videntur ambigua et facillime ad pravo* aeneus detorquentur: quare neremanuni videtur. ut aperti* verbi· dicatur, *magmterinm Rom.mi pontificis* in rebus *fidei et morum* l ease *infaUMU.* ut pote' intitulatio lapitis enuntiat.

141. *Itmi Brëië ep. Molinenti».* - Ex viribus huius paragraph· ..qua divinisa Redemptor instructam rese voluit" videtur «cleaiam pnnuuia t'hrisii intentione infallibilitate instructam, deinde secundaria Romanum pontificem Et sic aut duplicem ense infallibiliutoni, aut infallibilitatem pontifici· in uifsllihilitate «vlesiae contineri, et illius tantum os et organum «me. quae omnia «piantuni falsa, dubia et. periculosa sint, nemo non videt.

14*. *Card. Trerinanato pair. Venetiorum*

Ex verbis $ 5 | ..Romanum fioiitifioeni cum ev «atlrelra loquitur.. . «w infallibilitate pollere, qna divinu» Redemptor ecelreiani suam',„ instructam «ew voluit", videtur ot potate quis cavillandi liM-um sumere, quasi «svlesia sit infallibilis *directe:* pontifex vero *indirecte* tantum, nempe per ecclesiam, b' posas qui· uitelligere. non solum unum et idem eiar obiectum infallihilitatis pontificis et «vleeiae. snl unum et idam esse etiam infallibilitatis -iihictum. prout affirmavit auctor emendationis num. 72* (*g- 34 [11.351)]. Hoc videtur non (Mvrec subsistere. Nam in definitionibus ex ('athedru *ubiecmm infallibilitatis est «ummus pontifex tantum. in definitionibu* conciliorum oeeumeen- «Οπιηι Rubievtui H infallibilitatis per modum* *mkîm pontifex* qnm epi.Mxipi^ ipai adhaerentibus. Etenim si episcopi in eonrilio oecumenico (quod uaino negat) sunt *(Ofiiudiiv*.* sunt etiam oompirfifipe» in *olidutn eiusdem praerogat nae indicandi infallibiliter, id eat sunt in eorum complexu, seu, uti dicunt, in corpore* coinfallibiles «ή πι summo jiontifii'e, enrt> in concilio oecumenico ei m derretisex cathedra non unum idem· <|ue. sed diierMim eet infallibilitatis subiectum.

.Γ(itaqm' îii^x sne cavillationibus site aequivooatmnibus omnis praecludatur aditus, eum praraertim hic agatur de formula definitionis, quae, quantum fieri]»otost. nitidissima ac deteituinatisatma eue de^ M, tam»habita etiam lafini styli ratione, ita pUoet mutare:

„I)oeeinu* et dix initus re\elatum dogma ease definimus: Koiusmim pontificem, cum ex cathedra loquitur. id est cum omnium chrietianonim gywtoria et doctoris munere fungent, pro euprema sua apotto- Hra auctoritate doctrinam aliquam de fide vel moribua ab uAiversa eccleeia tenendam definit, per aMiatentiam divingin, ipai in beato Petro promimam, errare noa posse; Àfmrqar *inerraHtw* tea *praerO' ffaiioam nd evmdrm obiteti* omMexi porri<^, ori çurrn srw rx/eadif *ittfaUibilUa*.* qua divinus Redemptor ecclemain suam in definiendis doctrinis de fide vel moribu* instructam ease \oluit, ideoque eiua-

› Leos sserwm «tu pcaaat *ite.*

• W «d.. rsrt* qsiès·. at centra «eMa Mw.

• Nha attat rest Rta. ‹o m mte ^cat·‹ | ß psaeat Mte <r wrMa

modi Bomani pontifici· definitiones sam «t sa irreformahîlas.

„8i qui· autan· eto."

144. Jfoauoa g *Urtiiu ttf. OramUaeie.* -- [2·] Poet verte „psr ambtentiam divinam ipsi ia beato Patro prnmimani", haao alia addaatar: »rwr non posse,· ita ut Mnaua integer ait: par oMMtaafiam *divinam ipoi ta beato Petro* proassmaai arrwa non posre, oc sa ipso *infallibilétale pëUara, que....* ate.

Hocce modo magia clara ao directe dafinita mauet infallibilitatis praerogativa, quam Bornant» pontifex *in* pertona beati Petri accepit a Quieto; et tam amicio quam adveneni» omni» tollitur onraaio cavillandi et dicendi, Romanum pontificem non habere infallibili* tatem subieotitxun et tui maneri· propriam, aed tantummodo participare de infallibilitate ecclesiae, nec eam unquam exercere pome aine interventu et ooiwettau ecclesiae, in quo quidem eenau etiam ipaimer advcrearii ultro admitterent Romani pontifici· decreta di- fide et moribus eme pronus irreformabilia. Et aliuude hoc etiam modo clare demonstratur, quod mfallibililan ecclesiae in nostra formule non subiectiie, «ed obiective et extensive sumatur.

Et haec additio multo magi· tteceaaaria udetur. (HK-iquam inter primum et secundum capiti· quarti psragniphuin alius tertius, congregatione generali approbante, interiectus eat, in quo haec [verbal leguntur: ..Romanos pontifice·'quaerentibus fidei veritatem non posse respondere, nisi quod antiquitus apostolic» sedes et Romana perseveranter *eum eaeterie* tenet eivlesia**. Quels verbis quantum abuti poesit ad praepediendam ac indebite coaretandam Romani pontificis inerrantiae praerogativam ipsi in beatu Petivi collutam, nemo non videt. Propter hoc. et quia non reite, ni fallor, nec sensus nec mena sancti Augustini in hisce verbis exprimuntur, deberent ex nostis voiiHtitutione penitus expungi.

14&. Conde y Corrcrf ep. Zomorenew. — Romani }M)iitifici« infallibilitas directe, exprome, et non quaai m involuta declaratione, nimirum infallibilitatis· qualitate, definiatur: quod plain his verbis efficipoeer censeo: „Romanum pontificem, cum ex cathedra lo* quitur, id eet, cum omnium Christianorum etc.... in beato Petro promissam, *infâUibiiem w, tt ea ipea quidem* infallibilitate, qua divinum Redemptor etc.' . . (usque in finem constitutionis).

Rationes huiusmodi formulae aunt: 1® Quod roui attente consideranti, appareat, in constitutione non infallibilitatem Bomani pontificis definiri, aed ipsius infallibilitatis qualitatem, dum in obliquo dicitur de Romano pontifice, ea *infallibilitate pollere,* qua ecclesia instructa eat a suo conditore. 2* Quia hac ipsa lonstitutionis formula aliquid reticeri videtur, quod palam exprimi deceat, nimirum Romanum pontificem infallibilem aase; nam sa ipaa rea, quae reticita videtur, statim qualifioatur, dum de ea dicitur, ease illam infallibilitatem, qua ecclesia eat instructa. 3" Quia definitio verbis oonatitutioni» concepta, non rem definipndam exhibet, nimirum Bomani pontificis infallibile magisterium, ut affert capiti· IV épigraphe·, red ipsius rei, quas iam in altero inciso expresaa supponitur, nature et qualitas. Decet autem sacri concilii Vaticani definitiones verbis explicitis, quae directe, clare et explicite rem definitam exhibeant, depromi.

144. *Marebich ep. Caitareneii.* — [S*] Formula, ·nui non exprimat, prout par est, obiectum integrum iiifallibilitatis pontificiae, immutetur ita, ut illud integre ac recte tradat, verbi gratia poat verba „pro supreme sua apostolica auctoritate" haec existentibus substituantur: *ea, quae ad fidem vel moret*

euefee^^r »of ^le*
fiait.. . Booleeiam enem m tradendi» wi difWra-

4M flgjttît» MfBftt* MttHftedl AMMtti jMttt^W· âNl· ttitieraa (eiva Mabwfiaam) 'eoi defMtionm mmofc.

Seen· enim, praeter aliae ratione», hand facile componi pome videtur oum formula propoaita damnatio a summo pontifice Pio IX in encyclic· *Qmmta em* prolata huiu· propositionis: „Dlie apcstblicae ■edi· indicii» ^dcorotic, quorum obiectum ad bonum genende eccleaiae etuedemque iura ac dnriplinam •poetare declaratur, dummodo fidei dogmata non attingat, pessa aasensum et obedientiam detrectari abaque peccato, et abaque ulla catholicae profesaioni· iactura." ›

147. Roman p *Martine* aep. GraMteaess. · [3*j Denique ad notabilem cacophoniam vitandam, vel saltem temperandam, quae in ultimo formulae inciso resultat ex verbi» ..eme ex «eae, poterat praedictum incisum hoc modo concinnari, *ideoque* etaemods Romam possli^icis *defvmtionie md decretu reee per* t» promts trreformohsML

14H. *Bovieri ep. Poliecoduaeneie.* — L2·] In nullo canone capitis IV inveni, summo pontifici obediendum esae *ex intimo roaeeieatiae* sensa, dum ipae aliquid praecipit agendum vel omittendum; idcirco in fine eiusdem capitis IV post verba „esse ex sere irreformabile·" adiicienda *eme* liaec alia censeo. datas *aliquid proecipit agendum ob omnibue fidelibue aut omittendum, eidem intimo crmerientiar* sensu esse *obediendum.*

14». *Dreur-Brélé ep. Molineneie.* De vocibu» «wr *et* iw nihil advertendum, utpote inadartentiae tribuendis.

Lugendum eat, formam canonum aaeuetam in cauaa infallibilitatis* pontificiae tantum oiui*- eam. Intentio enim facile nimis intelligitur ad pluri murum dolorem, et mussitationem nonnullorum.

1M. *Maplacr ep Hadrianopolitanue* I'ag. N lin. 26 [1241 B, i vei I* ista ..definit ion» «ree ex see·· irreformabile·" nimis dure sonant ad aurem. Dici forte posset: *eeee per ee irrrformabilrr;* aut si gra viores adsint rationes, cur absolute ponantur voces *rr eeee.* tunc membrum phrasis proponitur eo modo aptandum: *ideoque eiwmodi Romam pontificie definitionee ita iniere, td eint er eeee irreforrnMiee* *.

De caetera liceat adnotare. per totum illud caput IV sentiri nescio quam timiditatem in asserenda magna praerogativa summi pontificis, qoam nobpercupimua pressius et sublimius extolli.

IBI. *Vahecchi ep. Tiberiadeneie.* ■*- (6» | In fine ultimae paragraph! ita legendum: .*Jdeoque* eiusmodi Bomani pontificia definition·· esse *vel etiam ante ^piecoporum* asseasqm ex se irreformabiles." Haec additio, quae etiam ad tollendam cacophoniam (esse *ex eeee)* inservit, videtur maxime necessaria, tum quia vi» et ratio definitionis tota in ea sita est, tum quia contradictores infallibilitatis eam excludere muims connituntur.

1SS. *Paee ep. Amerinae.* — In fine eiusdem paragraph· „.Itaque" post verba „Bomani pontificis definitiones esse ex eeee irreformabiles" adiiciatur: *etiam antequam eeclmiarum* ooaasasn· *aeoeoeerit..* Nam verba illa ex *eeee* non dirimunt quaestionem, an definitiones pontificis sint ex sees irreformabiles postquam secesserit ecclesiarum consensus! vel etiam nullo earum interveniente consensu.

1M */r *Cerd. De SUveetri*·. — In fine eiuedsm

1 PwpereaMskaMeamias4ttts«aqaMos*mMaa.MV» psmL v

. * Haas aasuroas, qsi ia stiti» Ssarst, libasa preft·· as

peuagiuphi post vasum adtetebnr: I

Mmi bieut JBmmmv *pro* Ma prudsurie *an-*

It*. Dubrril asp. 4ri«to»tMii· — Definitio cerent anathemate.

IM Mac *Clmhtp if· /in-Ebmtnii.* — Minima planet substitutio verteram .gutathema ait" pro ,»ciat ae a veritate fidri cattelicae eto." ad finem capitio IV ut in seheotata. Deleatur „anathema".

IM. Permîtes ep. Coluaabscemw. — Humiliter rogatur.et enixe expostulatur, ut canon appositos ad finem capitis quarti „8i quis autem huic noetraeetc." omnino auferatur, utpote minime neoesaarius, et insuper - attentis circumstantiis — nocivus.

1M. Ultatterae ep. Birawt^temtewu. — in capita IV linea ultima omittantur verte ..anatbemasit' , et substituantur verte ex schemate.' actui Se *a veritate fidri catholicae rt ab* tuulqte ervtessoe *defecime.*

Et ratio est, 1· quia ab initio discussionis intellectum fuit, quod haec doctrina non meet submittenda anathemati ; 2* quia neque inter emendationes a patribus propositas, neque inter em quas Deputatio de fide in scriptis proposuit, invenitur; sed in ultimo momento ex improviso patribus propositum fuit ; 3" quia ita ex impromptu introductum, nunquam discussum fuit, vel discuti potuit.

1*7. *Bernadou aep. Senonenrit.* — Ut loco vocis ..anathema sit" servetur conclusio reductionis primi schematis, scilicet : *triai rr. a veritate fidei catholiooe* etc. Sensus est idem, sed verba videntut minus dura.

1*8. *Card. Dr Silvntri.* - In clausula huius capitis deleantur verte ***anathema tit*** et retineatur, textus primaevus.... *Sciai te a veritate fidei catholicae, et ab unitate* ***eccletiae defeeitee.***

Quod si patribus placeret addere canonem iu fine huius capitis, tunc proponeretur sequens: Ni *qui» dixerri, Romanum pontificem ex cathedra loquentem errare patte; anathema rit.*

1*0. *Martine.: ep. S. Chrietophori de Harana.* — Duobus antea mensibus sanctissimus dominus noster Pius papaIX, sacro hooce adprobante concilio, ronstitutionem de fide ex cathedra publicavit: in qua. vestigia premendo sacri concilii Tridentini et fere omnium conciliorum generalium, in primis doctrinam circa fidem in quatuor capitibus exposuit concilium nostrum, deinde autem canones edidit, veritates dogmaticas indigitando, ac eas negantes diris vovendo.

In praesenti conficienda constitutione de ecclesia alio modo velle agere venerabiles patras apparet, quin tamen ulla ratio afferri possit, cur in uno eodenique sanctorum patrum consessu diversa agendi ratio stabiliatur. Quinimo, ratio, et quidem non contem-

sgritsh iiseestnsq qaam sssjnsatlssite Maaatetovis theologis I>

Dlmtitetei e revmmdrisbes asede. Movies JacoMal.

■assign

aries * te

state are

I o revareterimM aaritetaw obteHmttabne serva , itereris Me Dei

1« hteio ISMH

·κΚΗ*·*» te tee fiet: ri etenim m petea-emrsritetmae dogmatica «sadmda eeraffium beee egit. remliem Osqui debet regulam agendi: quam data deserit at abate saqeatur, diri de ille poterit qaod sibinwt noa sit simila in modo operandi, quod quamdam coutradictioMan, saltam apparentem, implicas

Rogantur proinde veaeraMlm ao reveeeodteiad patres Deputationis do fide, at antiquam tegulam, quam semper tenuerunt generalia oonolm, atqué tecee etiam Vaticanum iam sequi coepit, firmiter stabiliant, ac invariabiliter sequi statuant.

Praeterea, cum anathemata tantum feriant eoa. qui veritatibus revelatis vel in revelatione contentis. ot ut talea ab oodmia declarat», cum obotinatiooe resistunt, valde conveniens eme iudioo, ut, sicut mos semper coucilile fuit, praeripuit terbia ea notentur, quibus reiectis, diris anima vovetur. Cur ergo non oditur singularia canon pro infallibili magisterio Romatm- I rum pontificum? Proinde sequens proponitur, in quo nihil abundat, nihilqub deficit.

Canon IV. Si qtw *dixerit, Romanum pontificem, dum tamquam omnium chrietianorum parior et doctor a Chririo Domino conttriutu» advertam docet rcchtiam, et pro tuprema tua aporioUca auctoritate' definit, quid eirca fidem ei more» credendum ac •errandum «tt, non eme per «pecudem Dei amittentium ri in beato Petro promittam ea praeditam infallibilifate, qua idem Redemptor neuter ercieriam tuam muniiam eme coluri* sa *fide docenda et profitenda: aut affirmaverit huiutmodi definitione» rtte er te reformationi obnoxia»; anathema rit.*

Itt. *Demere ep. Vaneouverieneie.* – ;2·] Ut multorum votis satisfiat, apponatur canon in consueta forma, ut fortius firmetur'ac corroboretur definitio nostra.

1*1. *Rotati ep. Tudertinue.* — Peroptaretur tandem. ut verus oanon in fine praesentis capitis poneretur. Qui ai. a fidei Deputations opportunus iudicaijtur, posset *eme* sequens:

Ni *qui» dixerit, Romanum pontificem ex cathedra loquentem in quaettionibu» fidei et morum errare porte, «riaque dogmatica'decreta, etiam antequam accedat conterant eccleeiae, irreformabilia non* esse; *imathemarit.*

1·X *Vabecchi ep.* TtberiodeaM. · [7·] Clausula vel canon ita complendus videtur: Ni qttts oateas *huic no»trae definitioni, quod Deut avertat, contradicere, aut* rerum mettlis *attentum et obmquium detrectare praetumpterit; anathema rit.* Ratio huius additionis eat, quia nulla apparet Zufficien* ratio percellsndi anathemate eum. qui externe contradicit, non eum vero, qui interne fidem denegat definitae veritati ; immo ob silentium illud lanseniatarum obsequiosum alias damnatum, hunc potiuai quam illum dainnare oporteret..

IU. *Mtrehich ep. Cattarearit.* — [3·]· Canon ita potius redigatur: Ni *qui» autem huie nottrae definitioni ne doctrinae contradicere* etc. Cavillatores enim possent, inter *definitionem* et *doctrinam definitam* distinctionem instituero ad sibi arridentia defendenda.

M.

1870 iulii 10.

Die sabbati 10 iulii 1870 bord octava matutina · m conciliari aula Vaticanae patriarchal· Beriliroe.

bita est : cui interfuerant quingenti quinquaginta duo I patagf, nempe.38 oaniiMlm, *t* patriaretea 8 primates. 86 arclu^piscopi, 383 epieeopi, 3 abbates nullius dio»

irais, 9 abbates ganerale· eivo praesides congregati·- num ordinum me—tinnnrai, tseum outres haboates, 22 generales et vkarii geueralee; quorum omnium nomina, quoi par areignatoree locorum accurate dsreripta fuerunt, exhibât indiculi» patrum ootogsaim·· eaxtae «Migragetiouia generali·, qui inter aota concilii aseervatur.

Reverendus pater donaint» Petru· Oiannelli archiepiecopue Sardiani» mimam lectam celebravit- Qua absoluta, et recitata oratione tifnrmi» Demiei etc., eminentiasimue primi» praeeea sk patra· altoquutuseet: ,

..Reverendissimi patres, aooadamu· ad materiam in hac congregatione generali pertractandam. Cum in ultima congregatione generali suffragia super integro schemate constitutionis dogmaticae primae de ecclesia Chriati exquirerentur, aliqui ex patribus suffragia dederunt per verba placet Murta modum, «imul exhibente· in folio scripto difficultate·, quae ipebe a pura et simplici approbatione detinebant, vel exprimente· nonnulla desideria. quae ir» istis foliis scriptis «mtinebantur. Interim in iratum ordinem redacta per folia typi» imprema, atque ningui» patribus distributa. ad notitiam cunctorum prolata aunt. Deputatio autem pro rebus fidei ea omnia sollicite examinavit, diligentissime considerans, an et quae eoruindem ratio haberi possit. Singulis autem partibus praemittetur nomine Deputationis pro rebus fidei brevis relatio. Itaque ascendat ambonem reverendissimus dominus llartliolomaeus DAvanxo episcopus Calvenak et Theanensis, ut eam relationem faciat de exceptionibus, quae suffragiis quorundam patrum de prooemio, nec non de rapite primo et secundo adiectae fuerunt."

RELATIO

reterendi patri domini Bartholomaei D'Arrmto fpitoopi Caiventit et Tlteanendt.*

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patres.

Ne terreamini, quaeso, eum videatis relatorem Deputation!· vestrae de fide habentem prae manibus volumen integrum, cogitantes quod multum temporis terendum sit et vobis et ipsi in huiusmodi libro examinando, quia si relatio mea ordine prima fuit relate et respective brevis, si altera fuit brevior, haec ex innsequenti debet esse brevissima, tum quia praeceptum brevitatis, quod mihi secunda vice impositum fuit., nunc urget instantius, instantissime, tum quia reapse ipsa res per sese id reclamat. Et en ad argumentum tnanum admoveo.

De quanam igitur re hoc mane agitur? Non quidem agitur de schemate reformandi textus et de emendationibus in schemate; sed agitur de schemate, de textu iam reformato, et post emendationes concordato seu adaptato, et in congregatione generali pluribus suffragiis adprobato; qui Idxtus nunc nonnisi leviter debet recognosci. Igitur hoc inane nulla uimjuam discussio de doctrina potest iterari, neque potest agi de novo textu priori textui substituendo; red tantummodo agi potest de aliquo modulo, qui, integro remanente textu et doctrina, possit aliquo sensu adaptari et inseri. Nam Deputatio vestra de fide in hoc firma est, quod iura maioritatis, quae tam frequenti suffragio textum adprobavit, sarta teclsque semper remaneant; ac proinde Deputation! vostrae de fide illud firmum et solemne fuit, atque praeter omnem dubitationis aleam positum, quod scilicet nisi urgens neceeaitaq, vel evidentissime. utilitas ad id impellat, nullo unquam modo textus reeeoetur.

jligaa orkeciara jtres oculis habeas ad exeeptiMMeibibi w>ia

Kacqtfso 1* vel primo intatU sibtmatiptt «au*· dkit, et setaetipsam iudkat. Quiaquaanim videt, quod proponens hano nsraptioMM, proponit e* consequenti novum textum prooemii*veteri eubetitnendnm Iam videtis, Ikat et optimas ideae contineat, et rastoroqiiin •i ageretur de amodatioaibus, possent plura retineri, nunc cum' agatur de simplici recognitione textus, nullo pacto potast in considerationem aumi.

Eneeptio 2* petit, ut addatur „pastor... Dominas noster /rene CArvetns". Utique ai de emeodatioaibas ageretur posset admitti; sed quaenam urgens neoseeitae, quaenam evidentiseima utilitas huius additiqpis in textu iam approbato? Nulla enim aequivocatio potest «ese super isto pastore animarum nostrarum. Equidem probe scitis, illa verba desumpta eeee ex epistola prima sancti Petri, ubi prinoep· apostolorum scribit': *Enrtit fient acet errante», mute amrersv* astk od *portarem et epitoopnmonimmm ratmrum.* Numquid et divus Petrus addit Issum Chrietum? minime. Quisque ex christiania noverat hio agi de lesu Christo. Quare superflus est haec additio, cum nop agatur de emendatione.

Sed exceptio 3* postulat, ut addatur: communicato *Spiritu fando,* et arguit ad hominem dicens, quoi per ipsam Deputatiônem haec emendatio admissa fuit. Ita est, admissa fuit haec pericope, aed in secunda emendatione. At reminiscatur proponens quod tertia emeddatio addita fuit, in qua emendatione iam textus non amplius fuerat: ac proinde exclusa fuit. Quidquid sit, nulla necessitas ut inseratur.

*Exceptio 4** vult, ut explicetur quid veniat nomine *portaret* et *dodaret.* Et hic etiam scrupulus videtur nimis arctus. Siquidem apostolus inquit*: *Potuit portaret d dodaret ad opue minirterii* Haec i«t C phrasis in Scripturis.

Exceptio 5* est, sicut *et* 6* et 10*. ex illis patribus qui supponunt non posse pertractari de primatu Romani pontificis, nisi insimul tractetur et de apostolis et de episcopis successoribus apostolorum et de ecclesia. Sed iam de hoc. ut probe noscitis, pertractatum est, et dictum est quod etiam tractatores iuris canonici, qui methodum analytioam sequuntur, agunt primo de primatu, deinde de apostolis eorumque sueremoribus, postea de notis ecclesiae, ultimo de proprietatibus ecclesiae. Quare est omnino haec superflua et non ad rem. Idem dicendum de 6*.

Sequitur *exeeptio* numero 7a et num. 7b. In hiare reverendissimus proponens offenditur ex illo verbo *praeponent* apostolis beatum Petrum. Ipee dicit quod magis «oset consentaneum evangelic dicere: *beatum Petrum inter caetera» aporiato» digent.* Iam vero quaererem a reverendissimo proponente: magis con- D sonum est evangelic? Triplici vice in evangelic sermo instituitur de electione apostolorum, scilicet apud Matthaeum, apud Marcum et apud Lucam; neque Matthaeus neque Marcus adhibent verbum *degit;* tantummodo Luces dkit quod lesus Christus Dominus noster ex omnibus discipulis elegit duodecim quos et apostolos nominavit, Iam v. .o oum dicimus, ex discipulis alegit duodecim, quos apostolo· nominavit, iam patet qhinam sit scopus electioni*. At si diceretur, ut proponit reverendissimus: beotnas *Petrum «ttw codera» aportolot eligent,* eligens ad quid? eligens ad primatum, eligens ut sit primas. ,Et quid est praeponere nisi eligere ut sit primas? Quare ad quid ista circumlocutio? Numquid (id nemo poteat auspicari),

natequi^at de priBih vuUst aliquod dubius iagu- tare? M itupoteillile est, m quidam amffatet. Itaque nulla nmguam ratio poteet tutiouabiliter admitti pro huiusmodi «xoeptioae.

faeeptio 8< agit de verbis priacapto et *fundamento,* et vellet esdudi priurigMWt et substitui *ceninm. Iam* quisque recordatur quod in emendationibus, et quidem aub num. 8* et 9·. haec quaaatio agitata fuit, et iam exoluaa et iudioata iu congregatione generali; ac proinde locum non habet, Enceptio 8b idem repetit, ac proinde eodem modo locum non habet.

Nunc habetur vere modus, qui proponitur aub num. 9*. Scilicet reverendissimus iete proponit, quod retentis omnibus verbis, tantummodo pibetituatur hoc modo : *üutituit «Mile àc perpetuum utrimque unitati»* priaciptitm <r /undomenhim In textu habetur ..instituit perpetuum ctriueque unitatis principium et visibile fundamentum." Vellet itaque ut conjungantur simul *viiibile* et perpe/ttum Sed iam etiam heic adest quaestio praeiudicata, quia iam de hoc discussum fuit et iudicatum in iisdem emendationibus 8* at 9* . et textus, ut nunc eat, approbatus fuit. Caeterum rogamus proponentem ut advertat, quod ri *rimbile principium* etiam inultis negotium faoeesit. et non stricte vere dici poeee arbitrati sunt. Quare relinquatur textus ut est.

Exceptio IO, ut dixi, pertinet ad illos patres, qui putant in hoc tractande ease etiam quae pertinent ad ecclesiam ; ac proinde ad rem non facit. Aliunde sufficienter provisum est in additionibus tum prooemii tum etiam tertii capitis, ut probe nostis.

Exceptio 11* vult ut tollatur ..itaque". Illud *itaque* erat mendum typograpbienm et iam e\-[Hinctum est. Ef'Îr^uoniodo recognoscitur textus, non per emendationes.

Exceptio 12* proponit ut pro xb *approbante concilio* dicatur *decernente concilio, et* addit plures rationes. Sed etiam haec quaestio iam praeiudicata est; siquidem in primo schemate in exordio iam disputatum fuit de formula adoptanda, et statutum fuit a congregatione generali, quod in prooemio generali diceretur: *Sedentibu» et iudicantibu» nobiteum epitropi»,* deinde in oaeteris adhibeatur formula, quae adhibita fuit constanter in concilio Lugdunensi II et Lateranensi V scilicet *torro approbante concilio;* ac proinde, cum ree iam sit ludicata. non possumus iterum de his inquirere suffragia

Emendatio 13e, 13b, I3r, 13d ad idem redeunt, nimirum volunt ut illa verba „in quo totius ecclesiae vis et soliditas consistit", substituantur per alia verba. At meminerit reverendilatmue proponens quod in *emendatione* 11*, 14* et 15* quae respiciunt prooemium, iam de hoc discussum fuit. Imtiio ista verba ..in quo totius eocleeiae vis ac soliditas consistit" non sunt proprie schematis reformati, sed ipsa verba emendationis, et sic dunquam erit finis. \

Nunc sequitur *exceptio* 14* quae continet tres modos. Primus modus proponit, ut post verba «iuxta evangelii testimonia", addantur: *et conetantentcatholicae traditioni» fidem.* Rogamus proponentem, ne ipse nimium acceleret ; nam paulo post in textu dicitur: „ut ab ecclesia catholica semper intellecta est". Itaque paulo post adeunt ista verba, quae in idatn recidunt. Secundus modus proponit ut addetur: *apoeMicum* prtmofnm *plenitudini» iuriedictioni» epiteopaU» in univenam* eto. Sed etiam bic nimis celer est ; nam in capite tertio abunde Atisfit ejusmodi exceptioni. Tertius modus vero est innovatio totius textus sine necessitate; ac proinde non potest admitti utpote emendatio.

Iam venimus ad *exceptionem* If?·. ri *qui» dixeril.*

I tantam Atateri«gmiriba· *non mi aChût» Dunim*
JNMMN* pFMctfpMfe,* S*

textu habetur: «si quis dixerit, beatum Petrum a Christo Domino constitutum 'non «este apostolonsea omnium principem " Advertit propensos quod illud *non eme,* ut nunc est, posait aliquo modo dubitationem et obscuritatem ingerere, quare proponit ut tb sm ease ponatur ut ipss dieiu Et hic est vere modus;.ac proinde potest admitti, eum sine mutilations textes adsit et utilitas. Quare admittitur iste modus, ut -dicitur in exceptione : non ease e Chriato *Domino eonxtitutum,* non vero: „a Christo Domino constitutum non eme."

Emendatio yve *exceptio* 16* vult ut addatur: aut hanr *non eme Romarntm pontificem.* Sed rogamus reverendissimum proponentem ut advertat, quod iu primo capite agitur de institutione primatus, non vero de sucoeeione, ac proinde ad rem non facit huiusmodi çxieptio. De Romano pontifice enim in secundo capite agetur.

Nunc transimus ad secundum caput. . Propoileus in en-rptioac 17* profert quatuor tUodos. Prinitimodus evt ut pro reverentia addatur *beqti Petri,* et in hoe rajioneni bebet, ct ratio habebitur. Itaque aiceptatur huiusmodi' recognitio textus, ut dicatur bardi Secundus modus eet emendatio potius quam modus, ac proinde non poteet admitti, fertius nuxlus itemm repetit titulum beotes Quartus modus eet super verbo ..erat" et reapse ipse proponit : *fuit.* Et revera meiiu* ret dicere *fuit* vel etiam *eet.* Quare cum proposuerit *fuit,* a Deputatione *ct fuit* adoptatur. Xecresc ninper Juit universam convenire ecclesiam, hoc eet. omnea qui sunt undique fideles'.

Exceptio 18* proponit iterum, ut deleantur illa verba ..nulli enim dubium". Iam quisque mordetur, quod de huiusmodi emendatione actum ret in «ongregatione generali sub num. 2°. et fuit exclusa quare nullo pacto potest iterum admitti.

Exceptio 19* proponit, ut pro ..eniin" admittatur alia jmrticula. et hic modus etiam admissus fuit. Quare pro etrim in textu habebitur *»ane.* I|w pro |KMiit *itaque* vel *»ane;* idem ret.

Exceptio '29*. quae ut patet refertur ad exceptionem 18*". In ista exceptione 20* dicitur, ut expungantur illa verba ..fidei columna'. et de hoc etian·actum cat in eadem emendatione, quae reiecta fuit . et proinde iam indicata ret. Sed quoniam revqiendiaai mus proponens pro maxima sua humanitate taro generose agit cum relatore, liceat mihi ut aliquam iw|ionsionem etiam gratitudinis l'aura addam. Itaqu in prima illa exceptioni* reverendissimus emendato offendebatur, quod Peleus diceretur caput apostolorum et columns! fidei, num· agit tantummodo de *iwlumn fidri.* Itaque ego rogo ut advertat, quod tunc ego pro posui ut relator, quod retineretur *rapui apoetolaruni* quia sunt ipsissima verba sancti Augustini, qui ait «Petrus apostolorum caput, coeli isnitor etc." Ips credidit Augustino, et proinde acquievit; at iiuic iterum proponit huiusmodi exceptionem. Si itaque a› quievit Augustino dicenti Petrum *apotlaloi um caput* acquiescat etiam Augustino qui vocat Petrum *eoluni* nom*; Petrus enim ret petra ad fundamentum columna ad' sustentandum, et ita porro. Igitur edre Augustinus reput apoetolorum appellat Petrum « columnam fidei. Retineatur ergo iure et meri' secunda et tertia phrasis.

Çaeterum quod pertinet ad rolumisa *fidei* rogare" reverendiraimum proponentem ut adverteret. quo'

› Irea. lib.ni. adv. haarea. sap. III. (Migas P. Or.Vtl, Mv ·TIMLCXin, Ismai

iam in ura loquendi reoapta Mt fata phraeto non mode de Petro eed de Romano pontifie», quod ât columna fidei. Exemplo «t synodo» provinoali», quas habita fuit in America anno 1868 praeside arahiepaoopo Petro Richardo Kenriok, in qua synodo exprmea vocatur b*atua Patra» eohoMta /mM ⧹ Igitur iam in more est haec phrasis; «t proinde erado quod satisfit' etiam ipsi proponenti, ai retineatur textuauti « habet, *Emtpüo* 2F et 22* offenditur *ex* illo verbo „vivit et praesidet", et videtur illi quod «it nimie inetapboncuiu. Sed haec, metaphora iam adhibita Mt a oon* cilii* et a patribus iuxta citationem texta»; et proinde non poteet offendi. Caeterum nonne dicitur Deua Abraham, Deua laaac, Deoe lacoh, Deus viventium et non mortuorum f Quare optime dicitur quod Patrae vivit in Romano pontifice, Patrua iudioat . et patre» utuntur hac phrasi, quod Petrus iudicat, Patrua vivit ; et concilium Chaloedonense dicit, quod Petrus per tironem loquutus ett.

Sequitur *etceffio* 23* m verba ! „unde quicumque in hac cathedra Pe\ro succedit, ia iuxta Christi ipeiu» institutionem primatum Petri iy universam eocleviam obtinet," Hic reverendiesitpue proponens reapse scrupuli», et, ut videtur, meritd agitatu» eet ne videretur uua ex tribus sententiis* catholicis praeiudicari. Permittatis ergo, rogo, ut breviter statum quaestioni» exponam. Igitur successio ad beatum Petrum duo respicit, successionem in cathedram et successionem in primatum. Iure divino (et est dogma fidei) statutum est, ut qui succedit Petro id cathedra, «it eucceaaor in primatu. At constat ex testimonii» novemdecim saeculorum quod Petrus mortuus sit Romae; et quoniam non succeditur nisi cedenti de loco, ut perbelle loquitur BeUsrminus*, sequitur per consequeris quod episcopu» Romanus succedat in primatu.

At quaerunt theologi : episcopus Romanus succedit Petro ex iure divino vel ex iure ecclesiastico vel 4 ' «x iure mixto? Certum eat quod id proveniat ex facto Petri. Igitur prima sententia eat eorum- qui dicunt : Petrus Antiochiam reliquit et Romam venit ex expresso mandato Iesu Christi Domjni nostri, ac proinde ex iure divino episcopus Romanua subcedit Petro. Ita Melchior Canus 3 et quos ipse citat. Alii e contrario dicunt quod Petrus ex suo arbitrio Romam venit, ac proinde sicqti pro suo arbitrio Petras Romam venit, ita pro euo arbitrio quilibet Romanus, pontifex, qui habet eandem auctoritatem primatus, potest e Roma proficisci ad aliam civitatem. Quare dicunt isti, et «st «eeunda sententia, quod Romanus pontifex succedat Petro ex iure «oolesias^ioo. Alia sententia est ut ita dicam inedia, quae sententia dicit, quod ex facto Petri evenit ut Romanus episcopus succedat Petro ; sed hoc factum erat conditio sine qua non, at ut semel posita hac eqnditione, nullùs unquam amplius Romanorum pontificum possit hoc tactum mutare; ac D proinde e»t aliquo sensu de iure ecclesiastico, aliquo sensu de iure divino.

His positis, reverendissimus et doctissimus emendator proponens exceptionem observat, quod verba textus nostri iam approbati potius videntur favere tertiae sententiae.. Atqui, ipse dicit, textus.non debet . (avere ulli sententiae. Iam primum observe, quod ex his tribus sententiis vel prima est admittenda (et ipse reverendissimus proponeo» dicit se primam tenere), vel tertia; secunda enim iam hodie amplius sustineri non poteet Memineritis enim, quod professor in universitate Taurinenai nomine Nuytx, inter caetera commenta. hoc etiam dixit, scilicet quod nihil vetat quod A ex dtaMà sliraftn. nrau——liai «4, quad magto topsdum etr. ai èonseosu omnium popularam» cathedra Pétri e Roma âd aliam partout transferatur. Haec propositio, quae eat nona numero damnata it» Nuyta, fuit damnata par aaactiaaimuro dominum papam in sua epistola, quae incipit *Ai apottoUoae ÚÜi* *, st licet damnaverit in globo, certe damnat omnm propositiones sub gravissimi» censuri» illa» dicem haereticas, subversives etc.; et est propositio XXXV in Syllabo. Itaque hodie sustineri nullo pacto potest secunda sententia, qua dicitur id ease «s mero iure ecclesiastico, adeo ut per consensum concilii oecumenici possit Romana aedm ab hac alma orbeâd aliam civitatem transferri. Igitur cum textus aliquid deberat'dicere, vel ad primam vel ad tertiam sententiam debebat confugere.

Si dixisset de prima sententia, quod scilicet iure divino episcopus Romahus succedit, iam nihil novi dixisset. N«m Innocentius III agon» de primatu Ru- fi manae sedis in sua epistola ad patriarcfaun Constan- , tinopolitapum, expressi» verbi» haec habet *: „Qui (Pgtru») licet postmodum ex revelatione divine ab Antiochia fuerit translatus ad urbem, non tamen concessum sibi primatum deseruit" ; et deinceps meminit illimi antiquissimam traditionem, quod scilicet Petrus tempore persecutionis Neronis eum e Roma excederet, occurrit illi Iesu» Christus Dominu» noster; unde miratus Petrus dixit: *Magitter quo vaditf* et respondit Iesu» Christus: *Vcnw Romam iterum crwifigi:* id quod fuit monitorium pro sancto Petro; unde reversus Romani, ibi crucifixus fuit. Iam. quaeso, «i in eapite nostro, Verba Innocentii inserta fuissent, quaenam obiectio iusta fieri potuisset? At non dicimus, quod sit ex revelatione divina et quod ait ex expreefb nqonito Domini nostri Iesu Christi. Si igitur, ut ipse supponit, verba textus potius favent tertiae sententiae, minus dicunt quam potuissemus dioere.

Caeterurn monemus proponentem, quod r«q>se textu» nulli ex sententiis neque favet neque nocet, quia textus sic se habet: „Unde quicumque in hac cathedra Romana Petro succedit, is iuxta Christi ipsius institutionem primatum Petri in universam ecclesiam obtinet." Offenditur illustrissimus proponens ex eo, quod illud **ipsi»** *iiiutitutione* referatur tam ad successionem in cathedra, quam ad successionem in primatu. Sed attente legenti haec aequivocatio stare non potest ; dicitur enim qiiod quicumque succedit, quomodocumque succedat, eive de iure divino in prima sententia, sive de ture ecclesiastico in eecunda sententia, sive de iure mixto in tertia sententia, quomodocumque succedat, i» iuxta Christi ipeiu» institutionem primgtum Petq ' in universam ecclesiam obtinet.

Itaque iure divino Romanua pontifex dici debet ▪ ▪ucoedére in Petri primatu, id quod reapse defigitur D in canone. Atque in hoc Deputatio observavit, quod reapse redactio canonis uti erat primo, forsitan potuisset praebere aliquod dubium; aed' iuxta emendationem ipsius reverendissimi patris ablatum fuit illud „iure divino". Oum itaque et ipse consenserit ut in canone nihil dicatur, quidquid dicatur in capite, non officit ulli sententiae. Sed caeterum ista sententia. qui succedit in episoopatu, «x iure divino succedit in primatu, non est convertibilis in hanc: ergo qui succedit iure divino in primatu, etiam «ucoedit iure divino in episoopatu, in cathedra: ab proinde nullu» scrupulus debet remanere huic reverendissimo proponenti.

Sequitur c.irep/io 24* «necease semper erat..."

1 Meati, XLVII, <*0 C i ›
• J3» fee. iMattaM, Ita II, 0*». XII·
• *In* tori» Ussi, Ita VI, cap. TOI. ta 10·.

› *VU* Jeta *fti IX,* a I. vol. I, peg. M.
‹ *Ct* JOgas, Pstr. Let- tes» CCXIV, M· '•I·

C . ı ı *

■M iaâ» dietam sat qaod pro «*karat* ponatar /ast, qaod Am rat; atqaa hoe «at quod rate proponaoa dicit.

Sequitor nunc suhbumero 96* medo· vere modus, utinam-at oaanaa ita fniaret l fataeawndator ait idem -doctu· *aa* reverendissimi» pater ᵉ, eoi, ai mihi permis-«ia eat, gaudeo quod possim bonum teatûmmratu praebere cum pro sua insigni pietate, tum pro profanda «cienti· theologica: ipae enim msus ast amicissimus. Igitur iste observât, quod ut adest citatio in notula, posset ingerere aliquod dubium, siquidem dicitur oqmanmsoms. At uti habetur in collectione Ixvbbei et etiam Maasi, dicitur commomliom· Hoc mendum vero irrepsit ex eo, quod tum Mansi tum Labbeus usi sunt editione Sirmondi, qui reaper ex mendosis codicibus legit oommonstaMri·,' sed poatre accuratissimi Maurini cum ediderunt typis epistolam sancti Ambrosii, veram lectionem ex sincerissimis maauaeripti· vindicarunt, et est uti est. Quare optime reverendissimus proponens dic it, et Deputatio de fide illi gratias agit ob hanc emendationem, scilicet quod in notula non dicatur: „Vid. concilium Aquileiense". •ed dicatur: Ticf. *epielolam XI ». Ambroni.* ita ut licet epistola XI sit reaper epistola illa, quam ·. Ambrosius misit ad imperatorem nomine concilii Aquileiensis; attamen ne quis accedat ad collectionem Labbei vel Mansi, potius necessum est ut adeat ipsum textum epistolarum a Ambrosii: et idcirco hic modus in omnibus retinetur.

Modu» 26* vult, ut pro ..perpetuos successores'' dicatur *perpetuam pro tempore nuveaaorem,* ne fortasse quis possit dicere, quod reapsediotum non fuerat, plures esse coaetaneos successores s. Petri. Sed huic scrupulo iam abunde satisfit in textu: nam immediate sequitur, Romanum pontificem in primatu succlessorem.

Emendatio 27* poetqfru, ut in canone addatur tertium comma, scilicet non modo quod iure divino debeat quis succedere Petro, non modo quod huic de facto sudcedit Romanus pontifex, sed vellet ut addatur, quia Romanus pontifex ideo habet iure divino pripiatum. Sed Deputatio de fide observat, quod si l>oc propositum fuisset in emendatione, iam potuisset acceptari; sed nunc videtur superfluum, tum quia abunde in secundo commate dicitur, Romanum pontifioqm'succedere in primatu, tum quia quoad ius divinum manifeste et sufficienter exprimitur in primo commate: ac proinde remaneat,textus etiam iu renone.

Et iam, eminentissimi ac reverendissimi patres. ·egi relatorem ex parte inea siquidqm ut quisque posset melius attendere emendationibus iam in congregationibus generalibus iudicatis, idcirco eminentissimus praesul Deputation!· voluit, ut quisque nostrum referret de modis, sicut M retuljt de emendationibus. Cum ergo ad secundum caput relatio mea finem habuerit, etiam haec relatio finem aocipiat. Si haec relatio fuerit rudis indigestaqUe moles, quaeso, parcite non meae malae voluntati, sed eo quod vires meae defecerunt.

Gratia et misericordia et pax filiorum Dei abundet in cordibus nostris, beata interveniente Maria virgine immaculata, cuius intercessione certe factum est. ut in hac die aolemni de Monte Carmelo magnum opus perfecerimus de primatu Romani pontificis: ac proinde laudetur lesus Chriatu·.

Prima hac relatione absoluta ad umbonem successive vocali sunt revereadiaeimi domini Friderious Maria Zinelli episcopus Tarvisinu* et Vincentius Gasser episcopus Brixinensis; ille ut relationem faceret ‹deexoeptionibus, quae tertio capiti adieotae sunt, hio roro ut reiatioaeai feront da sacaptionibos quas capiti quarto sont apposita·.

RELATIO

reverendi patri» domini Frideriei M Zinetti epiacopi Tarviaim.

Eminentiasimi praasidss, eminsutisaimi et tovereodiaimi patres, expenduntur modi spectante· ad caput tertium.

Rodas sub num. 28*. Ravarsndissimt» veilst inseri in reput tertium doctrinam, ut ipse ait, BeRteini oum verbis ipsius, in quibus dicit regimen ecclesia· non ease mere monarchicum, aed «ese regimen ex monarchieo et aristocratico mixtum l: idque ut non videamur in concilio Vaticano deprimere· auctoritatem episcoporum Quod-hic insinuatur, fuerat propositum sub emendatione num. 63°, et ea occasione motiva adducta nomine Deputation!· expensa sunt, et patrum suffragiis rogatis in congregatione generali, emendatio fuit reiecta.

Ad auctoritatem Balierini aliorunique respondeo, nihil aliud ipsos significare quam id quod in nostra constitutione apertissime dicitur, episcopos in ecclesia esse ex institutione divina, eos habere in propria dioecesi ordinariam et immediatam potestatem, et in arbitrio non esse nec Romani pontificis nec concilii oecumenici destruere totum episcopatum, sicut nec caetera quae sunt institutionis divinae. De hoc nulla est quaestio. At iu significatu obvio illi, qui asserunt regimen ecclesiae esee monarchicum mixtum aristocratico. inlelligunt potestatem pontificis limitari potestate episcoporum, ita ut in eo non sit vere suprema et plena potestas, sed dumtaxat in corpore epiisoporum cum ipso; quae doctrina sic exclusive intellecta eet omuino falsa. Regimina quae appellantur mixta non sunt reapse talia, sed verbotenus; nam supremum imperium si uni insit, monarchicum est regimen; si pluribus, sed non omnibus, est aristocraticunt; si omnibus, democraticunt. Si monarchia ab aristocratia temperetur, conceptus regiminis vete monarchic! plane destruitur; cum hoc casu summum imperium apud multos resideat, et non apud' unum.

Ad rem faciunt verba Gereonis: „Status papal», dicit ipse, institutus est a Christo supernata reliter et immediate tanquam primatum habens monarchicunt et regalein in ecclesiastica hierarchia; secundum quem statum unicum et supremum ecclesia militans dicitur una sub Christo; quem statum (et intelligit de primatu mox enuntiato, monarchico et regali) quisquis impugnare vèl diminuere vel alicui ecclesiastico statui particulari coaequare praesumit; si hoc pertinaciter lactat, haereticus est, schismaticus, impius atque sacrilegus." Notate diligenter, quod haec verba non sum mea-, sed Gerson»-, quem qui volunt, consulant in consideratione prima de statu summi pontifici·.

Modu» sub numero 29° Evidenti ratione aut emendatione !>* conclusum · me fuit, hanc additionem in constitutione dogmatica habere non posse lucum ct iuxta votum Deputationis · vobis reiecta est illn emendatio: ac proinde nulla ratio huius modi haberi potest.

Modus sub numero 30° coincidit omnino cum emendationibus sub num. 10*, 11* et 12* iuxta votam Deputation» a congregatione generali non admissis

Modus sub numero 31°, *a,* b, c, *d, e, f.* Ex pro fesso fuit dè voce *epiacopalia* quaestio expensa in relatione mea, occasione emendationi· 14°°. et propositi omissio s congregatione genergli fuit reiecta. Nulls igitur ratio huius modi haberi potest.

› Alladit sAafisNf·· *tom Upmumm·*

› Vtedtaa· <'»■ III, a. t», talk PrepH- «·· RC- 'i0-
.· Tract, is statibas sreMastteis.

Jiothu sub numsro 32·. Timst revoressdisaunua A emendator ne per en verb· „in ii» «jbaead diaciplinam et' regimen «oclealae per totum orbem diffusae pertinent" tam in capite quam in canone, restringatur obedientia debite pontifici ad leges dumtaxat, quaa spectant ad uuivenalam eoehaiam, et non extendatur ad ea, quae pontifex pro una aut alia eccleeia décrirait, init ad praecepta data alicui aut pluribus individui». At consideret reverendimimu», pertinet* utique ad eum qui regimen habet ecclesiae per totum orbem diffusae, et cui, ut dicitur in capite, competit in omine .«ive seorsum sive simul potestas immediata vere episcopalis, leges ferre non solum generales pro otnnibus dioecesibus, sed etiam pro unaquaque dioecesi, et etiam praecepta dare cuilibet fidelium Comma tamen .quod est in capite et non in canine, quodque separat verba *regimen ecclceiae* a verbis *per totum orbem diffverse.* est error tvpographicus et deleri debet in capite: quo deleto magis clare apparet, per ea verbs H minime restringi iurisdictionem pontificiam.

Modss» sub num. *W.* Vult reverendissimus pater totam psragraphum, quae incipit ab his verbis «Tantum autem abest" eliminandam esse, quia: 1* inutili», 2" reverentiae summi pontificie parum accommodata, 3' m argumentatione no» satis accurata. At primo, liintnm abest ut sit inutilis, quod necessaria omnino fuit indicata ad satisfaciendum centies repetitis obiecliimiibus illorum, qui timebant ne per assertam Romano pontifici auctoritatem vete episcopalem, ordinariam et immediatam in singulis dioecesibus, ad nihilum redigeretur et negaretur potestas singulorum episcoporum Asserendum igitur erat a concilio Vaticinio dare contrarium, ut omuis falsa interpretatio tolleretur. Secundo, ait, est parum accommodate reverentiae debitae summo pontifici. At Hΐιηφηιη pontifex certe de-iderat proclamari sine ulla ambiguitate iura cpiM-iqrornm, nec reverentiae sibi debitae propter hoe c ilu u*nt derase episcopos. Tertio est parum, dicitur, iu'l'urata in argumentatione. At nullam hic volebant capitis auctores adhibere argumentationem, sed veritntem dumtaxat enuntiare, et asserere pontifices summos huic veritati libenter adstipulari ; quod comprobatum rat pulcherrimis verbi» s. Gregorii.

Modi sub num. 34* et 3d*. Hi modi fuerunt occasione emendationum 4'“ et 46“ expensi, et congregatio generalis emendationem non admisit.

.*Vodue* sub num. 35 ' Duo vult reverendissimus, imum, ut rretlingatur potestas summi pontificie, quatenus iudex est supremus omnium fidelium, per verba *in tpiritualibts».* Haec additio, quatenus insinuaretur per illam causas dumtaxat spirituales pertinere ad ec- ' Ireiam, errori gravissimo suffragaretur. Nam certum' «t, non solum res mere spirituales, ut sacramenta, liertinere ad iurisdictionem ecclesiae; sed etiam alia quae plus minus ad fidem ecclesiae referuntur. Si ad D causa» tantum spirituales ae protenderet iurisdictio ivclesiae. tres saltem partes iuris canonici inter obsoleta essent reponendae, in paragraphe, in qua reve-><mdi>wimus vellet fieri inconsultam additionem, verba sdviucta ex professione fidei in concilio oecumenico Lugdunensi emissa, talia sunt ut nullum locum dare possint falsis interpretationibus, .aut motivum guberniis hostilibus ad pacem turbandam ecclesiae: quaei umque expressiones'adhibeantur, viam, quam mmt ingressa, .percurrent ; nec nos certe a procMmatioua veritatis ob timorem eorum deterreri siuesnus. In paragraphe autem dicitur „in omnibus causis ad examen ecclesiasticum «pectentibus" : quid cautius dici poterat? Vult sddi idem reveeendiaaimus in linea poet verbum ..recurri”: */servata forma tacri eeneiM Tritantiat.* Pareat reverendisaimua, sed in constitutione

Uniter* inrindictioaaan «datai pontificia. quaeast tans divini, per tege» hnmhnra, quarum ipea ■upcemta» depositor eat, et quae, ipe» potent mutare et abokre, «et lamio poteatati» supremae contraria omnino concilio Tridentino, quod in omnibus vult salvatu auctoritatem sanctae aedi» apostolicael

Idem fare dicendum- eat in modo sub num. 36 α et 36 A. Modus 36 *b* vult ulterius sddi: mI«m *privilegii» concernit a noero concilio Florentino enleeiit patrianbaiilnu;* quae additio proposita occasione emeudationia sub nutu. 5° iam fuit 'reiecta «congregations geuerali

Motat sub num. 37*. Reverendissimus citationem concilii Lugdunensis non improbat : at vult alio modo exprimi, qui ipsi efficaeiorem vim habere videtur. At oum res tam fuse fuerit discussa, cum approbata fuerit a congregatione generali citatio concilii Lqgduuensis ut nunc stat, abstinendum eet ab ulteriori discussione.

Hodn» sub num. 36*, Duin declarat reverendissimus sibi non placere eanonem 111, nihil aliud addit. Cum iam canon occasione emendationis sub num. *7'1“* cum sua additione fuerit approbatus a congregatione genprali, dull· potest huius modi haberi ratio.

Mota» sub num. 39* non modus est. sed censum et reprobatio totius canonis J1I. At eadem ratione, qua dixi sub num. 38*, reiecta fuit emendatio; ac proinde in disputationem venire non debet, ac multo minus ob tiiqorem guberniorum. Idem prorsus de modo sub num. 40*.

Modus sub num. 41° vult expungi partem incisi inserti in canone, nempe „aut eum habere tantum potiores partes": ait, haec verba quael expungerentur, nihil addunt aliis, quae intacta relinquerentur. Vult autem expungi, ne videamur illis verbis laedet* potestate* inferiores ecclesiasticas. At si nihil aridum eu verba conceptui expresso per verba sequentia, nullo modo, ut supponit ipse, laedunt has inferiores potrotates ecclesiastic·»: ergo nec totum incisum. Nulla ratio igitur expungendi partem incisi.

› Hic relationis loca» «asendstori, neaps episcope Laqaedasdead orredonta prratedt aeUaa «xpliraadi 'sibi i» ■mate teerit «na aetas M</s proposera». & «io» epistola tets ta 17 lulii ad eeaeiHi praestas:

_*BI»mHalal et reveraadtedrai ptaasidao, teter alias eaeadattenra, qas» ops scripta tradidi te terenti ase satagio *mat a* astas te eongrapatteno punoraH asper rapito tortio erasdtntteate dopantiaao do occWa Chrieti, obaervavi qnod te pnteta paragraphe prat rnrba Jatiraa anpraranm Ueliaa* stater; m «pMhraMaa. la iata utaretiuns serto non aes ama Mt rateriapabdi pat ttaitaodi attaritatem raaaasi pondfate, apt potaatati patendorna alipsid data tetagenti ; notaa ea* snia rasaibas puerasda «p» fneria, sans, et ero, pera rastsite, ptspagnatsr arentes» iariaa «saetae radia oratas depala «sbanforeat astrata ot araipatirara

M «nonis» plaçait rorereateatee «salso «pteraps Territa» rotatori Dspatedata *o Me haaterea taflabbad «x aabsss rrapnar» «aratalteaea «ara aUpaa axprasates» nos propria eanataaite, raram» HUaa arate apteMotetea na^tepeado te «MramsaNa taatran; ita naaoamrina daxl aalba deeteruo esaaaa anate, st «sata· amat. Asm ap» ara dixi jsrrr Sii tMrtBOMNio βMB ιββββiάβ®®

BMφM fWi Mb b*C MIIM* IrM MMfiB* texte thulnpm et «anadstee, telsIMpsalar esa ratas asra spiritualia, ad eacraasala, nd atiaa aûxta, ot «saooaara ads nd Mrtasite reteraatar, aaa mita taaBaâaltaa, pana naxaa babssat vol dteota vel iadirata «ara tertedtedraa Spirituali; uspaa «xsiadit terappaaH· O** abatate «eut te taatete rata ndte.

Petnri ltapas «xpaarea baur «Matateata (stentat aHaa) irib flto wfesp bb! bMb μ IvIKμ βΑβ* wrImm MβMμι Smmi et iraddarater a Dapatatteas, «tara viteadi raBtateaas, pro pan «Mirata, ad ten dtsi, noe eam testanda et rataaatar; tens proptor temperia tardate· te isritradi a» patara nptteri jte Italadis esta pel esesdates Mt a rovorradlidne ratetera, sad «rte aaapeaa dtedp te atara ata'

Me tetter et, ad sspaiveaattea· teiteadra rapsr recto st vs·· aaans rassadadraia, bra Mtam ratfatar «era lpao srara dattaato telte, it aerveter ptara aate.*

pariter' in '«nm*- Iuirtam anpungi. At mimam MM MfeetotttiftHlMMflntotaBfcilBfcWMKMt «vitator tatotanm: ittiif «tenet opponitur et «mri «t mW* ab ip·»» matib· adhibiti*. Ipai pontificate potion* tantam parta» iuriadiciirai», non autam oona habar·, amaruat. Ab■audum pan iam vidimoa profiteri planitudinem iuriadictioni* in pontifie·, at daiitde «idem poticra tantam parta» tribuara iuriadictioni». At nullum amat abaurdum, in iurwdiction· part·» dietingui potiora a partibus, qua· aint minus principal»». Etiam aub boo raspacta daatituitur valor· oanaura iwarandiaaiau, qui miratur in oanoae aountiari partaa potiom iuriadietionu. Iam a congregation· ganamli, ut diatom •aepe eat, iuciaum illud admimum, at proinde nulla ntiua modi ratio baberi poteat.

Eadenajfipi dabant de modia aub num. 43* at 44*.

Jtftefar aub num. 43*. Huie modo tub num. 43' iam aatiafactam art

Jfodta aub num. 43*. Quoad naodum raverendiaaimua aubatituit ranimant aub nova forma redaoturn. Nullum reapae «at dieoriman quoad aubetantiam. Sad revarendiaiimua ineeruit in nova redaction· ab ipeo facte aliqua verba, quaa ipai videntur neoaaaaria, at qua· atiam oonformioram redderent, ut ipee ait, canonem doctrina· paragraph! secund··. At in canone cum inaartion· inciai eatia clara condemnantur errore» oppoaiti doctrinae paragraph!. Canon in pootrema aua forma approbatu» fuit'asoongregationa generali: ratio igitur aufficiene non apparat, ut adoptetur nova redaotio canoni», de qua auffregia tunc ement ferenda

Ratione» vero allatae a reverendiasuno non convincunt. Nam

1* in nova canoni· reductione, ait, non confundi ea, quae aunt fidei at morum et aunt immutabilia, cum rebue diaciplinaribua, quae eunt mutabile·; at etiam in noatro canone clare ea ab istis distinguuntur.

2* Vult addi adjectivum eeroa vocabulo „iuriedictioni»·', et dici: varae râriadfctiom». At hoc adjectivum eet plane euperfluum, nam namo dubitat num iuriadiotio ait vera. Contra in capite vocabulo «p»·•aopuita addi deüuit vert, quia reapae quamtio mota arat, num iuriadiotio eummi pontificia vere eaaet epieoopelie.

3* Vult repeti in poatrema parte canoni* vocabulum auriadMaoma, et diei: poteatofei·» ûraadioftonte. At boo aat euperfluum, nam evidana «et oum dicitur „J>ano poteatatem", «eae eandem, de qua mox antae dictum fuerat «eae iurüdiotionia.

4* Vult innui officium obediantiae. Sed obedientiae officium conaequitur immediate, naoeaaario et evidenter, admima iuriediction·; nam iuri imperandi reapondet ex natura eua officium obediantiae^ quodvocabulum iam adhibitum fuit in capite, neo neoeaeario repetendum in canone. Quoad demum omiaaio■m verborum „êvβ in «ane» «t.aingulaa «odetiae" videbit ip«e reverendimimua, num in approbato iam canon» conveniat omitti verba, quae ipee confitetur pronaa innocua, quorum omierio alii» duplicaret, < •uffragia «aaant roganda.'

Modw «ub numero 47*. Omittere vult revqrendiarimu» in canone inoiaum «t alia, da quibu» iam in apeoie data eunt «uffragia. Non poteat igitur uDa haberi ratio huiua modi.

Jfodto eub niunaro 48»; Revarendiaeimu· quoad aubetaatiam nadlam aautationam proponit At vult in canone «xpreaeam fieri mantionam primati»*, ao proinde in principio pro,Romanum pdhtifioam" aub•titait premetaan Baxteei peeUfwit. At pubetitutio non aat oMamaria < ftttaaa «tiara non opportuna.

oasen» —taeii Mana UL

Mam rmpm maltaa art toÜNMN SMMBB

dimeto im primatu», cum «a, qua· dieuntar inaa priaaataa, asat tara pontifiai», quae ipai compétent

Autoquaat fiam iniponam, obcarvo quoad aaaontm, qui pertinet ad caput III, quamria iam aoangrogationb gmaarali approbatae foarit eam addito inriaa, quamvia «uffioimter a aaa aim genuinus aanaua no* mina Deputation!» fuint expboatua; non ab uno tantum, sad a pluribua qui dixarunt placet insta modwn, •io impugnari, ut manifeatiun ait, aliquibus preaiudieiia ab'tina acceptation· aliquo· praepadiri, ac proinde naoaaaarinm duoo poticiaaima verba adder·, quibaa praaiudicia tollantur. Nullo modo par riafinitiimm qua aaaaritur, totem planitudinem potestati» rapraaaaa •me in aummo pontifie·, laeduntur aantentiao, qua· libero in «abolie disputantur de derivation· iuriadictionia apiatopalia. Disputant tbaologi, num putaeta· iuriadictionia, qua· «at in «piscopis, darivetur intma diato a Deo an immediate a aummo poatifioa. Uli intar oatholieoe theologoa, qui poteatatian iurisdictionia immediato a Deo derivari amarunt, eam taman dicunt, uti par «at, a Deo conferri cum veta at plena dependentia a aummo pontifie·.

Hano quamtionem quam scimus tam agitatam in ooncilio Tridantino, ipaa commua pont^fSx^mq noluit definire; neo no» certe vpluimu» definire pardtootrum canonem, neo par inriaum incertum. Si aaMrimua totem plenitudinem poteotatia eupremqe eeae in aummo pontifice, nec aaaerimne nee Mgarnuo poteetatam, quae eat in epiaoopi», derivari a Deo immediate aut a aummo pontifice. Eodem modo nulli dubium, quin concilium oeoumenicum ait infallibile in rebu» fidei et morum definiendi»; nulli dubium quod unio epiaoOporum cum aummo pontifice eit oobditio aine qua non infallibilitati· corpori» epiaoopalia.

At ei quaeratur num linio cum aummo pontifie· non solum ait conditio une qua non, uti dicunt •oholae, infallibilitati» concilii, aed num reapae infallibilita» deaoendat · capite in oorpua, vd contra Deue, qui immediate dat infallibilitetem capiti ihdependenter a oonoureu concilii, dat etiam immediato hanc infallibilitatem corpori cum »uo tepite ooniuneto per modum totiu»; non eet hio locua do hac re aliquid omnino atatuendum proferre, «ed tentum aperte «at declarandum, in canone capitia IΩ nullo modo agi d» hac quaeetione, neo anathema dici illi» qui alteratraa» eententiam »u*tiner«nt. Poat hano tam apertam declarationem, quae inhaeret eenaui ex verbi* et «■ contextu derivanti, non video quomodo ecrupulua suboriri poasit, qui rationabiliter retrahat a canoni· acceptatione.

RELATIO

reverendi pairit domta» Vmeenti» Ooeter epttoopi.eristaemM.

Eminentiaaimi praeaidea, illustriasimi «t revenedimimi patra.

Ex manto Deputation!* de fide ooarator ad quatuor animadversione· facienda· de emandationibua, quae in caput quartum a revarandiaeimi· patriboa fuerunt propoait··.

Prim· aàimadvanâb oonoaroifilia verba a Iran··· «t ». Auguatini, qua· habantur in paragraphe raeane 'ineerta. Iam «xoeptio aub num. 32* in pag. 33" vult, ut deleamtur varba ». Augustini. Exceptional datate • 76* plure» volunt, ut non aolummodo defeantar varba ». Auguatini, «ad etiam varba Irenaai; «t reapae aut utriusqu· doctor· debeat verba deleri ut utriu»· qu· debent remanet·. M·! officii iam «et dafendare

Deputaüonem de fid·, imnao a Augwti- a nui contraobiectteoam, quad vsrWhaec a Auguatiai mm ooooqrdsnt cum Maire daatrina d· fiifhllibilitete Rosnani pontifici·. Ex contexte «a ≪ Mri· osntionis luoulsntar patot, quad vsrb· ·. Augustini omnino «ncevdsnt cum naîtra doctrina ds infallibilitate Romani pontifie». Quali» sat enim contexte» bonus wbo rom,' quae habentur in libro a Augustini contra Julianum Pelagianum?'

8. Augustinus ut Julianum' Palagianqm, qui trensfiiaionem peccati originali» negabat, refutaret, provocavit primum ad testimonia patrum oodmiaa occidental», scilioet a. lanate, ·. Cypriani et aliorum plurium de transfusione peccati originalia. Cum nutem ». Augustum· praevideat Julianum irridentem, quod ». Augustinus aolummodo tatimonia eccle«iao occidentali» proferret, ipeum ita affatu» atl: „An ideo, dicit, contemnendo· puta», quia occidentali· eoclesise eunt omna (isti datera nempe), nec .ullus rat in eis commemorates a nobis Orienti· spiscopus?" Quomodo iam ». Augustinus bane obiectionem Juliani refuted? An statim producit teetimonia patrum ecclesiae orientaliaF Nullo modo. Sed primo omniiun Julianum refutat argumento quodam generali, quod argumentum generale sequentibus verbi» profert: ..Puto, tibi (sic affatur Julianum) eam partem orbi·' sufficere debere, in qua primum (id eat principetn) apostolorum suorum voluit Dominus glorioeiaaimo martyrio coronare, cui ecclesiae praesidentem beatum Innocentidm si audire voluisse·, iam tunc perioulo- raun iuventutem tuam Peiagianis laqueis exuisses. Quid enim potuit ille vir sanctu» africanis respondere conciliis, nisi quod antiquitus apostolica seder et Remana cum caeteri» tonet perseverantor ecclesia?"

Proinde metu s. Augustini, cum haec verba protulit, haec erat, Julianum Pelagianum inexcusabilem rase, quamvis testimonia ecclesiae orientalis de transfusione peccati originalis nesciret aut nescivisset; quia ipsi et quidem a iuventute sua nota erant iudicia et notae orant definitiones papae. Innocentii, quas dederat ad conciliaMfricana fn causa Pelagians et speciatim in causa transfusionis peccati originalia; et quidem scire .haec iudicia sedi» apostolic·· ip<i doIsiiase et potuisse sufficere, quamvis testimonia ecclesiae orientalis nescifel, quia illa est sedes, quae sanguine principi» apostolorum Petri est ornata, et quia illa est sedes, cuius 'iudicium tanquam iudicium eodesiae universalis fidei a patribus exceptae inhaerentis considerari debet, et quidem, ut testimonia ecclesiae orientalis poesit et debeat supplere Scire iudicia dogmatica sedis apôefolioae idem est ac scire sententiam eodesiae universalis; proinde teapse 'faaso Îverba possunt defendi in sensu doctrinae deinfallibiliZtate Romani pontificis a nobis propositae.

I Ast negari nequit, quod verba prouti iaoent, divulsa a contextu, divulsa a aeric totius orationis et a acopo, ob quem s. Augustinus verba ista protulit, omnino possint in sensu sinistro accipi, ar si his verbis s. Augustinus dicere voluisset, sacram apostolioam sedem nihil posse definire, nisi*quod in manifesta praedicatione eodesiae, et quidem in praeeeati manifesta praedicatione eocleaiae est; et hoc sensu utique falsa etsentZjiil aliud eseeMT niai 'peccare contra

itii Lirinenaia, de qqa regula iato»*·* nuper dixi, et multoties iam dictum eaţ, illam regulam varam esae in sensu affirmativo, aed falsam in aenau negativo. Proinde ros oqm ita ae habeat, Deputatio de fide.-^endenuo discussa, consentit ut verba tum a. Irenaei tum a. Augustini per suffragia oon-

1lOsatr. Isll·»·· ' F«ls<, fib.·!, sap. IV, ▮▮▮ (Migna P. L XUV, atej

gcAfMt··» (·µ µ Ĩi· ddaanMi. Preind» aufbagii· «miwtiaMmnrwi ^ne MI· railimimm II· patnun^ suhikietur.

Secunda uinaadwnio concernit verbum ..dafinit" ia formula noetre. Ex exceptionibus pluribus patet, quod verbum ietud quibusdam reverendissimis patrite»· scrupulum iniieiat; prtehde aut omnino verbum istud in Mi» exoeptionibiM deleverunt, aut aliud, •cilioet deterat aut quid simile «ubetituerunt, aat simul dixerunt defimt et decernat ete. Iam paaoissimia verbi» dicam, quomodo a Deputation· de fide vsrtxim istud *defM* sit aocspieoduoi Utique Deputat» de fide non in a mente at, quod verbum ietud debeat rami in «mu forante, ut solummodo significet finesn impositum controversiae, quae de haereat et de doctrina,-quae proprie at de fide, agitata fuit; ad vox significat, quod papa suam sententiam circa doctrinam, quae eut de rebus fidei et morum, B directe et tenninative proferat, ite ut iam unusquisque fidelium certus eeae ponit de mente «edi» apostolic··. de mente Romani. pontifici»; ita quidem, ut certo sciat a Romano pontifice hanc vel illam doctrinam haberi haereticam, haeresi proximam, certam vel erroneam etc. Ergo hic est aen»u» verbi *drfmit.*

Animadversio tertia concernit obiectum infullibilitatis. Hac de re nuper diffusissime locutus sum, et nihilomipus, ut exceptiones ipsae manifestum reddunt, plure» ex reverendissimis patribus adhucdum incetti haerere videntur de sensu eorum verborum: hinc plure» novas formulas circa obiectum infallibilitetis proponunt. Et quidem istac formulae plerumque duabus propositionibus constant', quarum prior plerumque est prorsus indeterminata, ita ut se referat ad Omnia decreta pontificia^tene omni discrimine; in secunda vero propositione aliquo modo ista propositio determinatur et coarcthtur. Talem rem enuntiandi modum Deputatio de fide non potest approbaro; sed potius longe praefert formulam suam a congregatione generali iam admissam; quae sub unica propositione totum de obiecto mfailibilitati» enuntiet, ita ut tamen sub duplici notione, scilicet sub notione generic· et sub notione specifica, hoc enuntietur.

Ex notione generic·, scilicet, cum Romanus pontifex munere summi pastori» et doctoris fungens doctrinam, quae est de fide et moribus, ab universa ecclesia tenendam definit, infallibilitate gaudere; cx hac notione generic· discimus, Romanum pontificem ex cathedra loquentem esse infallibilem cum de rebus fidei et morum aliquid definit. 8ed ex simul adiecta notione specifica addiscimus, in extensione huiu» infallibilitatis, in applicatione huius infallibilitatis ad singula Romani pontificia decreta, discrimen rase ▪ponendum; ita quidem ut te·'· (sicuti idem etiaqi valet de definitionibus dogmaticis conciliorum) sint D certa de fide; ita quidem ut qui negaret pontificem in tali decreto edendo fuisse infallibilem, iam eo ipso, utrnm doctrinam ipsam neget vel affirmet, fieret ▪haereticus; alia vero decreta Romani pontificis sunt quidem quoad infallibilitatem etiam certa, sed certitudo haec non «st eodem, sicut etiam m aliis defini-* tionibus et decretis conciliorum non eadem adest certitudo circa infallibilitatem ooncilii; ita quidem ut haec certitudo solummodo sit certitudo theologica eo in stasu, ut ia qui negaret eoc^siam vel ex pari etiam pontificem in tali decreto edendo fore infallibilem, ut tali» quidem non esset aperte haereticus, attamen errorem gravissimum et peccatum gravissimum sic errando committeret. Proinde nos in noetre formula totum obiectum «nuntiamus'simul sub una propositione, sttamsn sub duplici notion· generic· et «peoifioa; ita quidam ut «x generic* /solummodo patoat

obiagtw· m&llibiiitatM f«nk « ˣ aftiM· φMï- noa daiada apparaat oartitad· haiaa «falKhilitati·, atram ait da fid» an van» aolaauaod» oartitad· thaologwa ate.

Quart· damum aaunadvoraio, quam ® praaoapto at uiaadato Daputationia da fide laiiaaailiMiiaia patnbua proponor· dabeo, oonoarnit «CMptaMMaa 101ˢˢ et 163*ˢˢ. Boveraudumu auctora» haram exceptionum poatuhnt, at expraaaa ad «orba ,Λιὸιι·-modi Hemani pontifici. definitions ex aaa· aaaa inafortuabilaa" addatur non aolummodo eaaa inWormabike ex esse, sed addatur etiam notio negativa: etiam ante epûcoporam omenewm, val: etiom mWeftmm meenew *crcMae accHt/nt* etc. Iam quod ad hase verba attinet, utique nihil aliud suut quam colum* modo quaedam explicatio, nam reapse cum dicimus, definitione» Romani pontifici* ex cathedra loquentia «m irreformabile» ex «ese, eo ipeo enuntiamus causam uTeformabilitatm citam eme m ipsis decretu Romani jxxitificih, et non esse ponendam aliunde ex conditione quadam externa, ut est aebensus episcopo* rum, MWNisns enelesiac Ergo haec verba nihil aliud continent nisi solum uberiorem quandam explicationem. ut vandein rem primo dieamu* positive et deinde negative. Deputatio de fide hanc emendatio* nem suffragiis congregationi» generali* supponendam esae censuit, et illam acceptandam proponit.

Hi» iam dictis . .

.Nonnulli patrat intrrroj^ait Quinam est modus?

Orator. Deputatio proponit ergo exceptionem istam acceptandam iuxta sequentem modum, scilicet : *Hniuxmodi definitione» Romani pontifirit irrrforma bile* e&if* e‹r *non autem* &r npMaefWN *ecdemat.*

His iam dictis, eminentissimi ac reverendissimi patres, liceat mihi paucissimis verbi» perorare. Ne* gari non potret conditionem societatis humanae iam eam esse, ut ftnuiMuma et ima fundamenta societatis humanae vacillent. Huic miserrimae renditioni societati*» humanae medela ferri nulla alia potest quam per ecclesiam Dei. in qua adest auctoritas divinitus data e‹ infallibilis, tum in toto corpore ecclesiae do* centis. luni etiam in ipso capite illius, üt omnium oculi tui hanc petram fidei, quam noo possunt superare *uperbae inferorum portae, ut omnium, dico, oculi ad hanc petram attraherentur, divinitus factum ease oetiseo. quod hi» diebus doctrina de infallibilitate Romam pontifici» concilio Vaticano proposita sit. Utinam uno sensu et uno ore istam infallibilitatem proclamaremus !

Descendens ex ambone libentissime ad\ol\erer ad pedes illorum reverendissimorum patrum, qui huic sententiae favere non videntur, ut quos rationibus vintwe non potui, orationibus vincerem. Immo, etuinen* tiMumi et reverendissimi patre», oremus instanter. insfantius e‹ instantiseime, ut idem omnes sentiamus et ne sit ui hac re tanti momenti inter no» schisma. (Vocrx. Rewr, br«r.r

Peracta relatione de exceptionibus in integram constitutionem dogmaticam primam de *oecUaia rkrùti* datis a nonnulli* patribus, eminentissimus praeses dixit :

.Juxta hanc expositionem nomine Deputationis pro rebus fidei factam de duobus tantum articuli» exquirenda erunt *uffyagi» patrum, idque per actum surgendi fiet more solito. R. d. subescretarius psrleget articulos, de quibus ferenda erunt suffragia."

Tunc proposita est primo excwtio, quae legitur Sgb num. 76°: „Optatur ut paragraphus secunda capiti» IV terminetur pqr verba evaqgelica: *Ego rogavi*

A prv to, oaMa fiM M^Matw MfM ifaaHMt* «to." — Dm*· wo MMyrio, qaa· lagitar aak mm·. IM·: ,Λ» fia» «ÎMd«B paragnphi *ktafw* poet varta *Jl·*·* ■nani pontifioàa daciattiooca aaaa ea aaaa irraforaaa bilm*, idiiciit·'· MtlfMM ttehMFVR sis* •msm* «writ'' — Hase mo pdataasa eaosptio a reverendissimo relate^ nomina DèpttatMÛ propc··* bafcur acceptanda iuxta modem, at nimirum diceretur : tdeoffw risumodi gomawi poMs/tew de/ÙMtwM· cur sese, aon mihm ar eonaenm eooismer WTsfarsrebJ»· ess*.

Utraque vero exceptio, duplici experimento per artum Mirgendi facto, approbata eet, prima tamen fere ab omnibus, altera a longe maiori patrum parte.

Aelu forandi suffragia expleto, eoMnautimimu· primus praeeas dixit : „Emendatiooe· admissae eme locis inserentur sehemati quod accuratissime revisum jqxta omnes emendationes admissas singuli* reverendissimis patribus ante sessKXwm pubiteam ad propriam habitationem mittetur '

Tunc addidit:

..Reverendissimi patres, distribuuntur nunc folia cuiusdam protestationi* publicel s nobis fsiJmidse pro tuendo honore sacrosancti huius concilii."

Officialibus autem iniunctum est ut singulis patribus duplex exemplar prvteaKtioni» eiusdem traderetur i

Distributione abeoluta. primus praeses mreit daItam protestationem ex ambone per reverendissimum subreccetarium legi, et hu inteurs transcribitur

Reverendissimi patre»'

Ex quo MacroaanctA synodus Vaticana, opitulante Deo. congregata est. acerrimum statuo contre eam bellum exarsit : atque ad venerandam eius auctoritatem penes fidelem populum immmueiidsju, ac m fieri C poaect, penitus labefactandam, contumeliose di' dia detrahere, eamque putiditeimis calumniis · oppetere plure» scriptores certatim aggrerei sunt non mw' inregheterodoxo»· et apertos cruci» ('hristi inimico»? sed eUaflbàiper eo» qui catholicae eo leaiae filios aere dictitant, et quod maxime delendum e»t inter ipeo» eius earn* ministro».

Quae in publicis cuiusque idioiuatis ephemeridibus, quaeque in libellis abeque,auctori* nomine jiaaaim editi» et furtive distributis, cvngests hac de re fuerint probrosa mendacia, omne» apprime norunt, quin hobs* necreee sit dia singtllatim adhere Verum inter aoonymo» istiusmodi libello» duo praesertim extant, gallice cons* npti sub tituli» „fV *‹ptt tf paw an conc& et hi hrwfti** oOMcifs". qui ob suam calumniandi artem?obtiet tandique licentiam ‹xMen» palmam praeripuisse videntur In his enim aedum huiu* ‹oc‹· cilti dignitas ac plena liberta» turpiMimis oppugnan p tur mendaciis, iuraqueapoatoheaesedi*evertuntur, eed ipsa quoque «auctissimi domini nostri angu«fa persona gravibus laocMitur uiiunt» Iam veni iiw officii nostri memores, ne silentium nostrum, «i diutiut protraheretur. sinistre a malevoli» hominibus interpretari valeat, aontra tot tanti«que obtrectatione· vooem extollere cogimur, atque in conspectu omnium vestrum, reverendissimi patre», protestari ao declarare falsa omnino esse et calumniosa qusecumque in praedicti» ephemeridibus et libelli* effutiuntur, sive iu spretum et contumeliam eanctissiipi domini nostri et apoMolicee «edis, sive in dedecun huius •wroeanctae'

' pvMca· i» sAiti··· Vatkaaa

' Hsm pretested· prevosate e*t s* alia pretestetise* s soasslli* spteoopi* teete |H W «sinretjMteini praestes* atesa. Cf. sapra, »· M, eat IM

synodi, «t contra sasirta- dsdsotem ia flb lsgiti—i A libsrtatis.

Dat·· «a «ala eoocilii Vaticani, dis M inüi 1870.

Philippo» card. Da Angeli· peasaes.

Antoniam nard. Da Leeq fr- - -

Andress aard. Maaani frail·

Aloysio· card. Bilio pnaaMa.

Hannibal card. Oapalti freli·

losspboa sp. ». Hippolyti, anratanaa

Huiusmodi protastatioo· pariεota, omn· essMiamarunt plaudente» at approbante». At sminsatMsiraua primus pre··· silsntio iodioto ia hane mods· prosecutu· eat:

„.Rogamus modo ravaraodiammo· patres, ut quotquot huic nostrae prntartatâoni no dadaratwni tan* quam teat· veritati» adhaarsro intendant, «·»ηιιι· suum surgendo manifestent."

Omnra surraxerant at - adhaarare at approbat· alta voce protestati aunt, at plurea olamaruat: „Anathema! ahatbemal"

Cum autem aubaacntanua more solito numarum suffragiorum alata voce axprimana, dixiaast: Fans ornee» *nrrezenmt,* ax uns parte clamor factu· eat dioeotium: *„Non fert* omnra... ranses... omaai ... Alii vero dixerunt: Owsees praeter mm ... MMia non mr*rexit."* Qui» autam iate aeaet, videri nullo modo potuit. At demum silentio facto, et omnibus stantibu·, vsrificatum eat omnee reapae surrexisae.

Primu» autem prae»· aubiunxit:

„Reverendissimi patra·, vos modo rogamus, ut in testimdnium adhaesionis vestrae alterum ex duobus exemplaribus huius protestationis ac «declarationi» vobis duttributi» appositione vestri nomini» munire velitis, illudque reverendissimo domino secretario tradere, ut in acti» huius concilii ad perpetuam rei memoriam asservari posait." A

Hic autem cum multi surrexiaaent et in eo essent ut discederent, eubaecretariu» iunu eminentissimi praesidia alta voce dixit: „Sciant reverendissimi patre», congregationem nondum ease absolutam "

Sedentibus autem omnibus et silentio facto, eminentisaimua primu» praeees dixit:

..Reverendissimi patres, sanctiseimqa dominus noster, quamvis hoc Vaticanum concilium post sessionem quartam continuari velit abaque ulla suspensione vel prorogatione; benignissime tamen reverendissimis patribus, qui vel ratione valetudinis vel ration· *negotiorum* in sua dioecesi peragendorum ad tempus ex hac alma urKe discedere volunt, veniam abeundi generaliter concedit, ita tamen, ut discessum suum significent in scripto ad secretarium concilii misso, nec absentia haec protrahatur ultra festum «ancti Martini die 11 qovembria huius anni.

„SitApl etiam omnibus intra hoc temporis spatium pro una vioe tantum facultatem elargitu» eat habendi ordinationem generalem *éztra tempora,* ai id pro aua dioecesi necessarium vel opportunum in Domino iudicaverfnt.

' „.Praeterea sunt aliqui patras, qui ex gravibus causis veniam a ooncilio discedendi petierunt absque obligatione redeundi, de quibus iudio· excusationum suo munere functi iuxta litterae· apostolicas *Multiplier^inter* diei 27 nevembris 1869 aliqua exhibuerunt congregationi generali proponenda.

.iltaque reverendus dominus subaecretarius brevem hac de re faciet relationem."

Ambonem cum ascendisset subeecretarius sequentem relationem perlegit:

„Aliquot concilii patres ex gravibus causis veniam a ooncilio discedendi petierunt absque obligation» redeundi, ecilioet:

1* Udpriora d'Btetaaas,-«ptam Mûris»«E tmsi «tearias spsrialiai· Osiiunbiwj MMateMt «b grsrimiuiss neeessitate· viaariatas naar catae earamissi;

9* Tbomaa Creba, epiaoopaa AaUatsdsaria mea TrifiaviaMnai· ia Nora Vsiaadia, prepter iaaaasama neessratate» sua· afflintimiama mississsus;

3· Themm Connolly, arahispâsoopas Halifaxirasia, propter varias et gr»rirai·· mm dioecesi· nsam* ■itat·;

4* Ambrosius Abdou, spieoopos Marismnsneis Mekhiteram, ex radsm nausa;

5° Gabrisi Daiaplaos epiaoop·· Hadrianopolitanus, vicarius apootolicua PsAinonais, propter gravas psraecutwn· in suo vicariate nuper «sorte·;

β· Carolus Bermudes, episcopo· Popayansoras in Nova Granata;

7* Amandus Renatus Maupoint, episcopus Sancti Dionysii Reunroni»;

8* Ignatius Bourget, episcopus Mansnopolitanus in Amarica, postremi trea ob gravas suarum dioeosoium necessitates;

9° Emmanuel loachim da Silveira, arehiepisoopua Sancti Salvatoris in Brasilia et· primae, ob graviorem infirmitatem, qua iam ante accessum ad concilium laboravit, nunc denuo laborat;

10· Bernardus Mac Quaid, episcopus Roffensis in America, ob plurimas necessitates suae dioecesi· rsosntisaimo tempore erectae;

11· Eugeoiua Deaflèchea, episcopus Sinitensis, vicarius apostolicus in China;

12· Ivo Croc, episcopus Larandensis, vicarius apo•tolioua Tunkini meridionalis;

13* Alexius Canos, episcopus Tamaaseusis, vicarius apostolicus in Madura;

14* Felix Ridel, episcopus Philippopolitanus, vicarius apostolicus in Corea;

15° Aloisius Elloy, episcopus Tipasitanust coadiutor vicarii apostolici Ooeeniae centralis;

16° Bernardus Petitjean, episcopus Myriophitensis, vicarius apostolicus laponiae. Hi omnes propter gravissimas vioariatu» suae curae commissi necessitates.

„Judices excusationum has discedendi causas satia fundatas atque probatas agnoverunt eorumque petitionem exaudiendam suaserunt."

Huiuamodi relatione perlecta, eminentissimi» primus praeeca dixit:

„Postquam causae, ob quas praedicti episcopi veniam a ooncilio discedendi petierunt, indicibus excusationum satis fundatae atque probatae visae sunt; reverendissimi patres qui has causae sufficere censent ut venia discedendi eisdem tribuatur, surgendo aasensum suum manifeatent." ,

Cum autem fere omne» surrexiaeent, subiunxit: ..Causai discedendi probatae supt a congregatione generali." }

Demupi quartani senionem indixit in hunc modum:

„Sanctissimus dominus noster statuit, ut quarta sessio sacrosancti oecumenici concilii Vaticani celebretur feria secunda hebdomadae sequentis, quae est dira decima octava iulii, hora nona

„Jn hac sassiotte' suffragia patrum super prima constitutione dogmatica de eodeata *Chrieti* exquirentur eodem plane'modo, qui nuper in congregation· generali adhibitus eet, ita nempe, ut nomina singulorum concilii patrum iuxta ordinem dignitati· et promotionis alta voce recitentur, iique, quorum nomina fuerint recitata, elata et intelligibili voce suffragium edant respondendo *plaeet* vel tson *placet.*

.{Animadvertendum quippe est, quod in publica

s –

.....,

■MM· saxta Nttarai «ρμ Mμ μ ·MΦMμ - M» Jfaî a ST ssh b HHM a» VIH m liste Mittqgfo« ' ■litar d···, tei p«r îste

JPnatarM rogante —MMiliitei pâtes, M b M MMiao· «iagnii «asapte Mm team, gai àaxt· MMΠB m afoteg· patera MMM ma distribute ·abate· ■"te<te- - * *·"

Hb antsm sranftra Mftatb, dbaim insgwgntii «st. Interim quam plurimi patra «samphr prêt«ta·tbob da qaa aapr·, aaa aubssriptioM amitam ptansidibu· at iMratarâ tradiderant'.

7».

LMmm, «albap a—balH patna mbmmm grata «••m taft, at aaaaMattaaaM <a Baalaaia aliquo mnd· trap«rtt, «an tpat passte aaaMaal pahUM·laser····.

1870 itiliil6-17

Apwfoie

epitoopi Atrsttatansw nd A«m *IX*

Mtwmtm *pontificem.*

Très taint pte

Je orob pouvoir dir· à votre saùnteté que j'ai, donné plût d'un· fob t «a personne sacré· at au -. siège d» témoignaga de mon profond déroutaient. Je la pria de permettre que je vienne lui m donner encore .un nouveau, dan· une circonstance dm plu· grave· et dM pim délbata· pour l'Îglbe. Je m'y ·ans encouragé d'ailleurs par la btanveillano· ara b-qusUe j'ai tu que votre sainteté avait reçu tuer l« évêque· qui « sônt préssntés a elle au nom de la minorité du concile·

La situation «'aggrave, très Mint pte: au lieu d'applanir 1« difficulté·, voilé qu'on la augmente «t qu'on let multiplie encore

La rapporteur de b députation de /te, probablement ean· que votre «ainteté en eût été informé·, a déclaré dans la séance de ce matin deux choeet: 1· que la députation retranchait du schéma un texte de. ·. Augustin dont nout regardons la suppression commé très regrettable ; et 2· qu elle ajoutait au «chôma, dans ta définition même de l'infaillibilité, quelques mot· qui sont de nature à rendre oette définition encore plus abeolue et plus séparée de l'épieoopat.

PermettM-nous d'eepérer, très saint père, que la ««gras de votre sainteté écartera <w deux- modifications, qui aaurément ne sont pas néossteira, et qui seraient tout à fait propre· à augmenter encore ta divtaion dans le concile et b nombre dm vota négatifs.

Il me parait en même temps utile, très mint père, de rappeler à votre sainteté tes deux choees qui lui ont été demandé» hier, dans un «prit ds vraie conciliation, par la évoqua qu'elle e bien voulu recevoir: Ie le suppression d'une phrase qui avait été ajoutée après coup par la députation au canon du 3ᵉᵉchapitre; 2° l'addition, dans la définition de l'infaillibilité, de oa mote: imtânu *teetimonio eeclctiarum.*

Si votre sainteté veut bien accepter cm deux demanda qui sont «mûrement bien raisonnabtas et bien modéréa, et si elle fotee en même temps b doute modification proposée bien malheureuasment ce matin au nom de la députation, le saint pte aura la consolation, cela est *certain,* d'accorder la esprits et d'amensr cette unanimité si désirable dans la décrète oonciliaira, surtout quand ib cet pour objet h foi.

Dans le cas contraire, h division eu lieu de dimi-

› Osialcgra Ulasa ta Mitis a m MMadata· vi/, t. HΠ, e< lOSI-lOM

• Hm pMrsm ssteerbtira· ia iiwbm vstaaisiba Mtoete· la aetis eoadtU Vsticssi assamstar.

Mr w <μ «μ s'Msrotte·, «Ï lm mmImmn «M «■ aniM la «te· Mt «tbngtete.

Tte m hte « tea* «■«al, tri· sate pteK Mt M lm «Mm d· tes· ssteséé. D dépend d*··· tenM, at, j· te pnte ajantar, MIμ μ M, d· ■ oursaseat baaMHM Msn. h ate te» i'anfon, at 4» prévenir b ssnadate at tara bt «mm qui «rabat Isa ÎBiviteh^M MMifMMI Λ· Il 4tvÛMI 4* MttX - esta· telia poaMste jate'l *· te

La diràte φα prate· votre sateaté dan· «tte grave affaire ait dan· d'an» importance aiptte, « Mlb, très saint pte·, qaa, j'aa· b dire, il n'y a jassnb ·a pear alb, at dapab tengtarap· paar taoan pap·, ni ·aa pte sériée» raptatabiliti, ai l'oecateoa dtera rar davantag· b mint aig· at b taiât pte, qui aarait ainsi éloigné teat i ooup d· l'Égiha, é b dtraite Mur·, dM maux qui psraisssisnt aussi imminsnts qpss redowtshtes, at lui aurait procuré un· paix sur b-ptnOQM B'4Mbifc pÜM OOfIlptV.

La territe nouvâlb d· gain· qui no·· arriva au montent où ja tamia· cette lettre, at qui jette <bn» la oooaternation at Mat m boa d'un effrayant iacoaaa l'Europe, y comprit l'Italb at Bons·, ata Mm <b natur·, très taint pte·, i nom faire désirer at itewa dur à Dieu que b troute n· «oit pas mb du» l'Égib·, à l'heure même où h gasn· v· ite partout.

Baisant avec rapect lm pied· de votre sainteté, j· suie ara b plus profond rapect

Très saint pte

Rome 16 juillet 1870..

x de votre sainteté

ta tris humble «t très dévoué füe

f Félix, êvêque d'Orléans.

P. 8. Que si votre sainteté jugeait i propoe de œ edmettrs auprès .d'elle, JS sub entièrement à cm ordres — — —

Eptiiola

ardùepûcopi Pepitieetti ad Pnun IX

summum *pontificem dt nudatione conetihdionie de eccleeia detiderata.*

Beatissime pater.

Ex iussu sanctitatta vestrae, indication» hàr eubiicio, de quibus dictum «st heri sub raperis a deputations in paterno conspectu vestro admira. Duo scilicet desideramus:

1* pagina VIII constitutioni· huic folio annexas, expungantur verba haec, quae calamo notata sunt: *aat eam habere tantam potioree portet, hon tiero totam plemtàdiœm hniae enpremae poteelatit.*

2* pag. IX eiusdem constitutionis, sddatur brovb quaedam exjjlicatio, his aut aliu similibus verb» concopta: videlicet, loco notato, lina 26, poetquam diotum est: *munere fungent.*'addatur: *ei teetimonio eceleniorum inuirue,* vel *et mediie, quae temper* MS *eocleeia catholica ueurpata fuerunt, adhibiti»,* vel etiam ii placuerit: *non* enrlMW *epitropi».*

Rationa duplicu huius emenda!ionu hic referendi locus non ot. Sufficiat sdnotare, quod si huic duplici desiderio «tufieret, et si insuper pag. VII lin. 9 delerentur haec verba: *quae vere epitoopali» eet, fere* omna patra, qui per non *placet* suffragium emiserunt in congregatione generali, votum emittent per *placet* in sessione publica. Quod faxit Deus et omna ad unanimem sensum reducat!

Romae 16 iulii 1870.

Sanctitatis vatrae 'v

servua addictissimus et obeequentiaimus

t Georgius archiep. Parisiens.

^rfTfrY

Tris saint pès·.

J· me sans tri· rivsaasnt pnari d* proposer è voire eaintetd mse pensés, qui sm ftappe bsMMp, st qui offrirait a» mnpa bito asmpls <to fiimir to· ·taux affreux, dent lTtgli·· «t menaeée par la définition, dan· *e»* oooώîβ, «t au milieu du tronhle aatttaw dm «prit·, da l'infaiHibiliti pontifioato. Et caia, tria saint para, aana qua cette doctrina an fSt affaiblie; ells ·unit fait, au contraire, dans le priant oomüb, aa fraud pm an avant.

Ce noyau, la voici.

La eossioo publique aurait Bac, comme elle a été annoncée. Les suffrages seraient recueillis: pui·, après la vote, votre sainteté dirait dans chaste:

1· Qu'alto m réjouit, bénit Dieu «t remercie le concile de ce qu'une nouvelle et tree éclatant· confirmation a été donnée aux prérogative» du pontife Romain par le· suffrqgos si nombreux et ai impotente, de tant d'évèqués;

2· Qua, toutefoi», vu le» rarconatanom, de son propre mouvement, et aprée y avoir mûrement réfléchi devant Dieu, elle croit meilleur, par prudence et modération apostolique, de surseoir présentement à la confirmation du vote oonciLaire et à la conclusion définitive, et d'attendre pour oèla un temp· plu· propice, et un plu· grand calme' dm ssprite.

Ce coup de sageeee, trè» mint père, qui prévien·· drait avec tant de simplicité et d'une manière «i inattendue, · la dernière heure, dm maux incalculable· et trop certaine, étonnerait le monde; elle y exciterait une reoonnaiamnoe et une admiration universelle··: rnffection envers votre sainteté redoublerait; tes gouverments et les peuple· lui Muraient gré d'avoir écarté sagement une nouvelle cause de trouble, en un moment où l'Europe entière va, peut-être, être bouleversée; et l'autorité paternelle de votre sainteté e'en trouverait considérablement grandie.

Et, bien que, par eette prudente et douce économie, le vote du concile demeurât, pour l'heure présente, encore en euspens, il n'est personne,, très saint père, qui ne voie combien la doctrine de l'infaillibilité, loin de rien perdre, attrait acquis' plutôt une force d'autorité nouvelle et considérable, par le. vote affirmatif et public de près de 500 toriques. Le concile aurait donc fait faire, je le répète, à cette doctrine un grand pas en avant, qui rendrait ensuite bien plus ficile le dernier pas, quand le moment en serait venu.

Je prie, avec instance, Notre Seigneur, ci cette pensée vient de Lui, de la faire goûter à votre eamteté; et, baisant avec respect vos pieds sacrés, je auisb

de votre Minteté, très saint père,

Rome 17 juillet 1870.

le très humble et tria obéissant serviteur et fils

f Félix évêque d'Orléans.

' P. 8. Je me fais, très saint père, un devoir de délicatesse et d'honneur de dire encore è votre sainteté ceci: Dans le o·» où la ssgesee de votre Minteté croirait devoir adopter la pansée que je prends l'humble liberté de lui proposer, je regarderai comme une rigoureuse obligation pour moi, et j'en prends d'avance l'engagement, de m'imposer à jamais le plus absolu silenoe sur la démarche que je fai· aujourd'hui auprèa d'elle.

BMKMMBtÎMfaMO Mtfi <MM1b VMtMBi
1UM* IMMMSn·* W^MÎfiOO, SMI SB tStHMÎbsB MK
Ul SN^NqStMMMI MK* wttnqMF SMS

mI and» «xpositto in «· o·^ at h anatina sarion· publies d» nanatitntiona prima da ma^pria vataaa *flgggf* tst* (NMMBMRt* 4éM MφM**· PfOjMSfli· SS reverentia erga asaotisnmnm pataam v»·™ dotante •iùbo b veto sbftiMbo stu*m tioewt* îmb inpstssis ad aadam msam oitisaune redibo, quia ob bellum inter Galliam at Boramiam iam derlsretam, fnrààau: na vanatur in aaora parioulum, omnino tiatandnan MUhî *t. OM*ΠMK dwUbM SM 4MMtM B ftaandto et a aanotiaaimo patra confirmandi· humillime ma «a» subiectarum, qui summae venoretionis B mumbo· pantoto

mniMotiaomi pr—idii a

Romae 17 iulii 1870.

humillimus et obsequioeu» in Chr. famulus

t Paulus arehiapiacopu· Colonienai·.

·.

Litterae epûcopi Moguatini ai Pium IX ewnmum pontificem.

Poitininw pster. W

Ex, tenore primae de ecclesia Christi constitutionis, quam modo accepi, colligere fee eat sanctitatem tuam credidi»·· precibus nostris, quae nuper supplie·· explicavimus, non po»»· sattisfieri. Ne ergo, quod omnibus Simae meae sensibus repugnat, mihi imponatur ont», in publica «eeaione coram aanctitate tua votam no· *placet* emittendi, nihil mihi reetat, quam ut hodie vespere utar venia discedendi, quae mihi c ossm est. Sed non possum Borna discedere, priusquam tibi, beetisaime pater, declaraverim fore ut definitionibus concilii me plenissima subliciam, perinde ac ai praesens voto *placet* consensissem.

Ad sedem sanctitatis tuae provolutus humiliter mihi gregique commisso apoetolioam tuam benedictionem imploro

sanctitatis tuae

Romae 17 iulii 1870.

humillimus et obsequeotiaumus filius et famulus

t GuiUelmu» Emmanuel episcopus Moguntinue.

f.

Pmteetatio xomsuUonun *patrim contra publicam rectionem.*

Reverenâssime domine *.

Nomintfomnium subscriptorum patrum rogo, ut praesentes litteras (A) in originali benigne tradas suae sanctitati; copiam vero (B) cum originali omnino consonam, et duas epistolas (C et D) velis, ut urbaniter petimus, exhibere eminentissimi» sc reverendissimis dominibu» praesidibus, utpote ex unanimi signatorum voto acti» concilii udius inserendam. Èquideœ singulari cum veneratione persisto

Reverendissimae dominationis tuae obligatissimus

Romae die 17 iulii 1870.

f Fr. card. Sebwarrenberg archiep. Prag.

A tergo mmn» secreterit; „Card. Schwarsenberg exhibuit 18 iulii 1870 mane hora 7; praeeantatum papae eodem, et missum ad prareidem De Angelis eodem, sicut in litteris petitur. Cardinalis De Angelle restituit secretario in ipm eeeaionê exemplaria tria

l Utttras tetee ad etaetstism «aaflIL

h» adieM pre Mkb{ aa^ataa
rattaadt; puelaa «fait ai eata*\ tarttetoMH.

U4

la eengMgntMe gWnreli dto daaima teteàa baim mat··» hnhëMb dtodfanw aaffcagàn neetra eager eotee-Mftte pVWM* CMfltitaAMUB dOfMMtMM 4* Chrtoti.

Notais eat «actitati Mata··, 88 pat» Mme, qui eonaoientia urgent· «t amora «aataa eooiaate· Chriati permoti, «offregium auum par «bBb ne» pfaeat eaai-•arant; 83 alio·, qui euffrageti aunt par verba placet Mote modum; daniqm 78 efaitar, qai B«aagngatioae abfimant atqaa a aotttag» emitMda atetiaaanat. Hia accadant at alii, qui iafirmitattb*· ate ali» gturioribu· rationibua dooti ad a«aa dioaeaaM raven·aunt.

Hao rutien· «actitati vaatne at tati marndo eatfragia notera nota aa manifateata fnar·, pntuitqna, 8 qaam melt» «pieoopi· aactant» notera probetur, at* q<M tec modo mana* officiusiqu·, quod nobtt inoum bit, peroolvimua.

Ab co indo tamper· nihil proma avenit, quod •ententiam noatram mutarte, quin immo' muha aaque graviadma acciderant, quae um a proponito noatro recedere non ainunt. Atque ideo noatxa iam adita auffragia non raoovara ao confirmer· dedaramaa.

Confirmante· itaque par tenc acripturam euffragia noatru, a aaaaiom pubtea die dariam octava hoick menai· Habenda aba·· oonteituimi» 'I Piate· enim filialia at rancantia, qua· miaaoa notera· nuperrime ad padm aanctitetia veter·· adduxeru, non patiuntur nee in oaum aanotitati· veitrae peraonam adao proxima concarnante, palam at in facie patria dicare: non pioeef.

Et aliunde auffragia in «olamni «auone udanda repeterent dumtaxat auffragia in congragatioM ge- C nerali dapromta.,

Bedimua itaque tine mora ad gregee noatroa, quibo· peat tem longam abaantiam ob belli timorm

i U rea aMtte· IUartraatan oette· tete eariMtetaa· iimnmhua, qa·! Mettaater ia «aamtita· teteri· «rteaHa 8te«al ynateti - - b Pref«atea Me U «teteatan MMe ane· «x fteMHite· «aateH Tateaai:

,n littiiaiu· «14. Frete·· tel· & Oaagiaaariaae te Prefa«aate tte «r «b ateri tel rite erimtele rimate· qai aiita ia arigiaela ena tatean tel η·ιι«M·I·ι Maae Lamm Trieahe arriraawve β BaHiauia. 0 qaale arrarttu aaa tre-Tini ia atei 11 teaeamta Λ «- ateaiaaa a aaaateaiane al tecreti teO· «ateeai teU'aeaeaate «nriUe Vattaaaa, alia •■all a<U μ totermae dirlter·*· O aaar git rite«« qaairetto aaile a«ni tel tard. Baraabt tt te am obe part teaatlari riaaaaa.

Ia qaaate aaMiiane al - cratet· «paataa· traaMatem all'aadaaam aaatta, »er rttepartaam aka |rM«M, U qai oo·-Meta Mgiiette eri<te*le 41 Write « am. atriuey teetiro el ndtette ooadHe Vetieu·, la nd d leu· qaeate appraaao: .1· G 8tr«e«eejar. teaooqea Beaaaeai· at Symiaaal· • l*b«Mar t'iafcraur ngr. Ia «triaetb· Aate qm Ia eeaütf iateaaettoaal a rteate: I· te a» |M tatorraair t to etaaw teualto te tetadto; M te algaar aaa Mrierattoe teat to texto n tree·· teaa toviaato· te eeriiaal Beaatear.* Qeaate Mgitotto - ttate trmte ft· ata· mate ntotim a<h eteri tetla ektaM Oaltae ri····*· tel anaeitete D. Laigl ftdaeria teBe rtaaM rite, aka ri rate ia B··» ia «agriana tel «mitto Vattaaae ate am Mr- ataae Otamope Ante Λ k. ». ob·•agamtela kaaba aelto am eterraatoui ri dit al aeeori··· Ctetee, - taalamte r—tiri Ia Bgttte par «atmarm to fteN Ti a»ri tapaaiteate. D neanatMtee am Ltegi Chute aninae··· tHnaaptei, Oakageta agMtetote taU'Bqtote, tepa to ante M qaainatoUM pnta, ritM to aarte pre··· M «terit, eb· paeenaa tetenaaan Ia a. raagrag··!···, a alto aataa to tiaanin.

Iatente to eetteote to kate aaHtoatauMate to neat
Di eaetta aadmam
Delk Prepagaate 1 gk<m 1000.
IMBtetaq gmttori». aarriter tera
ffliibMI «rt-StneoeL '

paMMtttMlM «NB ghtah M||μ N·I «<μ β *βμμμμμ·H·μμβ;*1μ·β *MAMk À qBÜMB WMHT «NB bdMoti·, «tàa* «βββ^*– tÎMNBB fMMI ft tHK^viOitelMB twbtttMI MftttMt «■Ma.

Iatan* ·μ Iμ μ β IM MMtiltiM wetaM·» Mt* iwtMMntaw fiieei ft fbeÜietii·*
mini Matri lam Chritei gratina te pratefii tote cnrd·
MMMBMÉMIMp MSMi MM* bHS*› φη MttbÔB
tor Me adauat

Sanatittei» aiatraa

Datum Bootee die 17 iulii 1878.

devotiatemi no otedieteiaateti filii.

t Pridacwut card. Schwaraanterg archiapwe. Ptngenai·.
t Camarina card. Mathieu arohiepiaoopu· Biaoatinaa
t IoanM· Siaaor primo· Hungerine te arte. Strigonieneie.
t Geobgiue arahiapiaoopu· Pariaianai·.
t Iaootaa arahiepiaoopm Lugdunanat·.
t Ludoviom Haynald arohMpiaoopu· ColoctMia·
t Gragociua arebiapieoopu· Mooaoaneia.
f Fridarieua P. arahiapiaoopu· Olomuoanai·.
f Aloyaiua anhiapiacopui Madiolaaanta.
f Petra· Bioardua Kanriok arohiepiaoopa· 8. Loda* vioi.
f Alexander apiaoopu· Ctenldûm····.
f Ioanna· apàmopua Vaaprimunai·.
t Paulua apiaoopu· Mttaneia.
t Friderioua epiaoopu· Aaguteodunanai·.
t Ioaaphu· Gaorgim Straaemayer ep. Boanan. at 8yrmianaia
f Pancratio· epiaoopu· Auguatanu· Vindalic.
t Antoniua Ioeaphua epiaoopu· Vaoianaia
t Aloyaiu· epiaoopu· Eporadienai·.
f Henrico· L C. epieoopm Surenu·
t Ioenne· epiaoopu· laurineoai·
t Ioaepbu· epiaoopu· Nenoeyenri»
t Stephana· epiaoopu· Magno-Varadinenaia rit let
t Auguatinua Vteot epiaoopu· ·. Auguitiqi
f GuiUeltnua epiaoopu· Catalauneoei·^___--
f Ioann·· Petra· epiaoopu· NiciencjaJ^^
t Stephanite epiaoopu· Elnenai· y
f CaroliM Philippua epiaoopu· MaaiinMa·.
f Auguatinua epiaoopu· Btîàçejjte.—·
t Guiljelmiu epiaoopu· Cliftonienei*
f Felix epiaoopu* Aurelianenai·. .
t Franciacua*epiaoopu· Divioneoei·.
f Michael epiaoopu· Tran«ilvanien*i·.
f Sigûmundua Kovac· epiaoopu· Quinquc-Eooleeieoai·.
t Stephanu» epiaoopu· Munkacuenua.
f Carolua Colet epiaoopu· Lucionenai·.
+ Matthim epiaoopu· Travireneia.
t Leo epiaoopu· RupeUenaia.
t IoannM Petra· epucopu· Constantieusi·.
t I. B. Irenaeua epiaoopu· Orandneia.
t Ladialau· epiaoopu· Sxathmarienai·.
t Flavian» epuoopu· Baiooenai· et Lexovianaia.
f Carolu· Iceephua epiaoopu· Rottenburgenai·.
f Ioann·· Perger epiaoopu· Camoviatui· in Hungaria.
t Emericu· epiaoopu· Sabarienai·. ,
t Gabriel Mariamy epiecopu· Palmopolitanua.
'I P. Paulua epiaoopu· Adiaoanri·.
t Ludovico· epiaoopu· LaontopoKtanua.
(Falix epiaoopu· Conatantinianu· et Hippooanaia.
f Georgia· epiaoopu· Criaien···.
I Philippua epiaoopu· Warmienaie.
f Adulphu· apiaoopu· Agatbopolitanue.
t Gatqgiaa epiaoopu· Parentini» et Polanaia.

f Tbearot li· ^w*ffy e*vh*ep*e*tpM HeHfriv^^m * **e *y^8HilPd yb^ytrodt.***bi ee*TtaTt «toe* hodia

y M. Domsms opieeepuo Pittobsugeptbs.
f loam—. Bapt OpiβOOρOβ KHMMMM >.

(B.)

Eminentimimi ac reverondieeimi praesides

„Ultra posse noaso tMttar"; lie aos infraeoripCi, greviaaunie « censis, iatar qum intolerabilis iste aestas — inet, nos postumae diutius Un— emn et proficâsci oogimur. › Discadantee v— aurai declaramus. non, ai diutina reetaro potaimesnus, etiam in masiops public» de intentata dogmatica panonalis infsUibilitatis definitione, non aliud votum, nui mm placet erne prolaturos.

Qui do cetero sub devotissimo manuum baculo perseveramus

Eminentiarum vostrarum roverandimim*rum

Romae, 'I3 iulii 1870.

humillimi ac obsequiCsiaaimi

f loannes Valerianus episcopus Budvironsis.
t Henrioua FOrster epiacopua Wratialavienais.
t laoobus Maximilianus episcopus Lavantiny.
f Valentinus epiacopua Guroeoais.

(C.)

Firense 16 luglio. 1870.

A scanso di qualsiasi interpretaxione cbs attribuir ai poesa alla mia partante dal concilio Vaticano e da Roma fonato <U urgenti motivi di salute, sento il bisogno di dichiararo come dopo i più aerii riflemi sui voto da me emesso nella sedula conciliaro 13 oorveute non solo mi trovai e trovomi tuttoro in pace con me sterno, me disposto altrosi a riperterlo nella semions pubblica ove la medeeima poterne aVer luogo ed io poteaci interveniryi.

Rimetto questa mia spontanea diohiaraaione a C e. a. reverendiMima l'arcivescovo di Milanoper quel valore ed uso ohe la gravita del — o mede— riohiedtro.

t Gio. Pietro vesoovo di Stella (in Piemonte).

(D.)

Ob bellum inter Galliam et Pruaeiam ortum quam primum domum revertar oportet, quare, liceo-

' Ita te Utaris somno Slotted tatis; exmspMir.voie, qast «etemtisstasto framtetem tastissta» eat, at actis osmQU adifcsrstar, prs syiswp» *Xe&ei mei* retort haae seteeriptionsai: f Aastss Victor aptote— Oaftomto.

stioseibolte. Onote—n euflMgb·* oboe* edbsm Bt ro· <Amm Christy-cm mesestiro mo possum mib mm MI plant a me latam ia moro maeeot, st oniro peto, ut haec me* declaratio ***** oonoilii Vaticani xneerutur.

Romae die 17 iulii 1870.

t loannes Henrioua episcopus Ooaabrnganaie.

Ad — inentiasimam praesidium concilii Vaticani.

8· .

ZdtterM

apstropt /'«tricotas» ad m. ooaeüii ucniriro.

luatrimime et reveroodimuas >.

Cum ex una parte dieeqdandi veniam a coagregatione generali « sanetimimo domino nostro (prout litans amplitudinis tueo me certior— faciunt) obtinuerim; ex alia vero parte non placet dicere tum ob reverentiam in sanctissimum dominum nostrum, tam ut honori meo consul— nolim, rogo, illustrissime, ut nomen meum in congregatione publica crastina non legatur.

Quod ad alia attinet, profiteor me in omnibus sequi velle decreta s. matris eccleaiae, at huius concilii Vaticani.

Servus addictissimus

t Eduardus Fitagerald episo. Petrioulanus.

Uvm oetem *publicae ceeeiom* dis *18* «dsi *interfmeeet, attamen front exoptaverat, eno ordine non vocantur ad euffragium emtm* ubibemlras, *ipee par aeeignatorem locorum* revereisdwMW *oeoreterio* bat assist *Hierae:*

Reverendissime domine.

Cum concilio intersim, volo suffragium meum edero.

t Eduardus Fitagerald spier. Petricnlanus.

Reapee vooatue a euboecretario euffragium dedit par verba non placet. Absoluta *autem publica* aeMtoase, *eum iam eummue pontifex auctoritate eua confirmaeeft eonetituiicnem* Pastoyaeternus, ipse *e loco euo deeeendene obviam ivit pontifici ante tbrom gradue, et euam fidei profectionem etfitit dicendo:* Modo credo, sancte pator.

I Has Uttaras tata» seat «to 17 Iolii 1870.

XXIV.

8E881O PUBLICA QUARTA.

1870 iulii 18.

1.

lotimatto per ourooros Meteada, Acoal «aeque itltatesn er—pleri.

Die 18 iulii anni 1870 fcria II *hora nona* antemeridiana in patnsrobali basilica e. Petri in Vaticano habebitur samio IV esori concilii oeoumssuei.

Eminentissimi et reverendissimi domini cardinales *vectibue rubric* induti cum culots* *aigrie* accedent ad memoratam basilicam, ubi adorato m. sacramento, parament* *colorie rubri* cuique ordini propria assument, et petent subsellia in aula conciliari.

Reverendissimi dodiini patriarchae, primates, archiapiacopi, episoopi et abbates locum in concilio habentes, adorato ut supra m. sacramento, in pando sacello e. Sebastiani vestes sacras *ooiorie rubri* sibi debitae induent, et in aulam praedictam convenient.

' *Mi*— votiva d* Spiritu sancto oelebrôbitur sine cantu ab eminentissime at reverendissimo domino cardinali Barili.

Expleta mi— statuta* preces iuxta ordinem persolventur, quibus absolutis suffragium dabitur a patribus ea forma, quae praescripta fuit in monito a reverendissimo episcopo Sancti Hippolyti concilii —rotatio die 18. mensis apriii» proxime elapai evulgato.

Intimentur itaque omnes et singuli eaunsntissimi et reverendissimi domini c—linalss, lyverondieeimi domini patriarchso, primates, archiepiooopi, episoopi, abbates et eupromi moderatores oongrogntionum et crdinum regularium ax apostolica oonotesione locum in concilio Vaticano Irobentes.

Intimentur quoque viomoainerdriu*, princeps solii concilii custos, reverendae camerae apoetalioae auditor, antistes podtificiae domui praepositus, senator et ooamrvatoros urbis, magister sancti Hospitii, protonotarii de numero partioipesitium quinque, audito—

rot·· gaateer, ehriei «umt ·· apostoliM· dao, roCka- & tia Mgaatim· gwtnnr, abbreriator·· d· pareo maiori duo, offici*!·· eoMÜii.

De mandato sanetisaimi domini oOetri papa·

Aloyrius Fartori protonotaria· apostolica·

praefecta* oaereoioniarum.

».

InstrussMtaaa a vrotoaotariia apoatoltota •ooftotam saper anaatoa· Quarto.

In nomina Domini aman.

In congrégation· ganarali diei 16 menais iulii •uni 1870, iuaan aanetiaaimi domini nostri Pii PM-IX. indicta fuit quartanario publica hanctiasimi concilii oecumeuici Vaticani habanda die 18 praedicti menai*. Itaque die, mena· et anno, quibua supra, anno XXV pontificatu* aanictiaaimi domini-noatri Pii papae IX, indictione XIII, hora nona anta meridiem iuxta intimationem singuli* patribu* tranamimam a caeremoniarum praefecto, eminentiaaimi et reverendiaeimi domini cardinale*, reverendissimi domini patriarchae, primate·, archiepiacopi, epiacopi, et abbatea induti vestibus coloris rubri cuique ritui et ordini propriis, nec non generale· et vioarii generale· congregationum regularium, monasticarum et mendicantium ex. privilegio locum habentes in concilio, numero quingenti et triginta quinque, quorum nomina continentur in nota tradita ab officialibus concilii ad locorum designationem destinatis, quae asasrvatur tum in archivio collegii nostri, tum concilii, in consuetam aulam oonçiliarem convenerunt ad propria subsellia pergente·.

In eadem aula conciliari iam sese collegerant reverendissimus dominus episcopus Sancti Hippolyti concilii secretarius nec non singuli officiales concilii ipsius, id «et subsecretarius cum duobus suis sdiutoribos, quinque Subscripti, protonotarii cum duobus pariter suis adiutoribus, septem scrutatores, caeremoniarum magistri, et locorum designatores singuli proprii collegii vestibus induti. Nec dqerant procuratores episcoporum legitime absentium, theologi et canonistes pontificii sedentes in loco aulae superiori apposite extracto. Aderant etiam in inferiori loco dextrorsum serenissima infans Lusitaniae, sinistrorsum autem quorumdam guberniorum legati et oratores, liée non qui supremum imperium in pontificia· copiae exercet. lanua princeps concilii custodiebatur ab equitibus ordinis Hierosolimitani, quemadmodum caeterae concilii lanuae. custodiebantur a militibus Helveticis, qui praesidio sunt pontifici.

Rebus ita dispositis, celebrata fuit sine cantu missa votiva de Spiritu sancto ab eminentissime cardinale Barili cum adsistenti* nonnullorum ex caeremoniarum magistris et clericorum cappellae pontificiae.

Missa absoluta, summus pontifex e propriis aedibus ad aulam paramentorum pergens Mae induit vestibus solemnibus pontificalibus Hinc praecedente auditore Morae rotae reverendissimo domino De Avila subdiaoono apoatolioo crucem gestante, sanctissimus dominus, cui inserviebant duo ex nobis subscripti* protonotariis, medius inter reverendissimos domino· cardinales diaconos Gasparem Grassellini et Thaodulphum Mertel, aulam ingressus est conciliarem comitantibus podtificem ipsum antistite pontificiae domui praeposito, praefecto cubiculi sanctitatis suae, decano sacrae rotae cum mitra, vice-camerario sanctae Romanae eodesiae, principe solii concilii custode, auditore reverendae camerae apostolicae, senatore et conservatoribus urbis, neo non aliis consuetis praelatis

Ooaciu esxaau. roams UL

at htoiliarihaa Hiee aaaotitoa sua gnift— ahto altar· afiqaaatiapar «revit, m.danda aoti·· peutifirriam aaoandit. In quo at «adit, v µ µ β & µ µ β dominas ssmtariaa concilii mangalintuta oodieaas ia pareto throno sa^sr akare solasnniMr ooUoeavit. Tone •ummua pontifex sasurg·!· alta voca recitavit psoca· «x oaaranoniali «xoarptaa, «t m ordia· wtaTii «·■ cumenici Vaticani 'daacriptaa. Quibua srpletri oappallani cantores Litania· aaactortim •okmnitar intonuerunt, quarum absoluto verriculo *Vt douuMM* upoatoKetn·· etc., sanctita» aua turgana cum mitra, at manu «iniatr* tensas crucem looo baculi paatnrelia trinam distinctam benedictionem «anctae synodo impertita aat hi* verbi·: *Ut hanc aimeiam (gnadam bateHotn, regere, et amoenare digrurit.* Litaniis cum oratrànibus ad finam perducti·, eminantiaaiaM· et reverendissimus dominus cardinalia diacone· Hannibal Capalti, obtenta baoedictione a summo pontifice, in form* «olite cecinit evangelium desumptum ex capita XVI «ancti Matthaei. Quo peracto, sanctitas sua de throno ad faldirtorium prooedan* procubuit et intonuit hymnum Veto *creator Spirite»*, qui alternatus a patribu· st cantoribus fuit absolutus cum soliti· versiculi·, oratione, «t cum *Baeedioame» Domino.*

Post hase reverendimimu· dominus episcopus Sancti Hippolyti concilii secretarius, et Yeverendiasimus domitffl· episcopus Fabrianensis «t Matbelioanais adstiterunt coram summo pontifice, qui memorato episcopo Fabrianenai et Mathelioensi tradidit constitutionem dogmaticam promulgandam iam acceptam a praedicto secretario concilii. Tunc epiacopue Fabrianensis et Matbelicenais ambonem amendons alta olaraque voco recitavit constitutionem sequentem:

Pius episcopus servus servorum Dei aiscro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Pastor aeternus et epiacopue animarum nostrarum, ut salutiferum redemptionis opus perenne redderet, sanctam abdificare ecclesiam decrevit, in qua veluti in domo Dei viventis fidele· omnsa unius fidei «t charitatis vinculo continerentur. .Quapropter, priusquam clarificaretur, rogavit Patrem non pro apostolis tantum, sed et pro eis, qui crediturl erant per verbum eorum in ipeum, ut omnes unum essent, sicut ipae Filius et Pater unum sunt. Queiiiidimodum igitui apostolos, quos sibi de mundo elegerat, misit, sicut ipee missus erat a Patre: ita in ecclesia sua pastores et doctors· usque ad consummationem saeculi esse voluit. Ut vero episcopatus ipse unus et indivisus eaaet, et per cohaerentes sibi invicem sacerdote· ere dentium multitudo universa in fidei et communionis unitate conservaretur, beatum Petrum caeteris apo stoli· praeponens in ipeo instituit perpetuum utrius que unitatis principium ac visibile fundamentum super cuiu·' fortitudinem aeternum exstrueretur tem pium, et eocleeiae caelo inferenda sublimitas in huius fidei firmitate consurgeret 1. Et quoniam portae infer i ad evertendam, si fieri posset, ecclesiam contra eiufundamentum divinitus positum maiori in dies odi. undique insurgunt; noa ad catholici gregis custodiam incolumitatem, augmentum, necessarium «sse iudioa mue, sacro approbante concilio, doctrinam de institu tione, perpetuitate ac natura sacri aposlolici primatus in quo totius ecclesiae vis ac soliditas consistit, cuncti fidelibus credendam et tenendam, secundum antiquati atque constantem universalis ecclesiae fidem, pro ponere, atque contrarios, dominico gregi adeo perdi cioeoa, errores proscribere et condemnare.

1 & Ls« W! ««ns. IV (at III), es*.·, ia dl«« Natali· se IMiga* P. L. UV, 140.]

M

Caput I.

De apMloUci prMMtw m heoto *Petro* msMuIsom.

Docemus itaque et dtolaramus, iuxta evangelii testimonia primatum iuriadietioni* in universam Dai ecolsaiam immediate et directe beato Patro apostolo promissum atque collatum a Christo Domino fuisse. Unum enim Simonem, cui iam pridem dixerat: T» *vocaberis Cephas* >, postquam ille suam edidit confessionem inquietis: Tu er *Christus, filius Dei* asm, solemnibus hia verbis allocutus eet Dominus: *Beatus n Simon Bar lona: quia caro, et tangvit non revelavit tibi,* sed *Palar meus,* qui in coelis eet. *St ego dico tibi, quia tu a Petrus, et taper bane petram aedificabo ecclesiam meam, et portae inferi non praevalebant udvertut eam. Et tibi dabo elavet regni caelorum. Et quodcumque ligaverit taper terram, erit ligatum et in caelis: et quodcumque solverit taper terram, erit solutum et* in *caelis* Atque uni Simoni Petro contulit iesus post suam resurrectionem summi pastoris et rectoris iurisdictionem in totum suum ovile, dicens: *Parce agno» meos Parce ovet meat'.* Huic tam manifestae sacrarum Scripturarum doctrinae, ut ab ecclesia catholica semper intellecta est, aperte opponuntur pravae eorum sententiae, qui constitutam a Christo Domino in sua ecclesia regiminis formam pervertentes negant, solum Petrum prae caeteris apostolis, sive seorsum singulis sive omnibus simul, vero proprioque iurisdictionis primatu fuisse a Christo instructum; aut qui affirmant, eundem primatum non immediate, directeque ipsi beato Petro, sed ecclesiae, et per hanc illi ut ipsius ecclesiae ministro deletum fuisse.

Si quis igitur dixerit, beatum Petrum apostolum non esse a Christo Domino constitutum apostolorum omnium principem et totius ecclesiae militantis visibile caput; vel eundem honoris tantum, non autem verae propridequc iurisdictionis primatum ab eodem Domino nostro lesu Christo directe et immediate accepisse; anathema sit

Caput 11.

De perpetuitate primatus beati Petri in *Romanis pontificibus.*

Quod autem in beato apostolo Petro princeps pastorum et pastor magnus ovium Dominus Christus lesus in perpetuam salutem ac perenne bonum ecclesiae instituit, id, eodem, auctore, in ecclesia, quae fundata super petram ad finem saeculorum usque firma stabit, iugjter durare neoesse est. Nulli sane dubium, immo saeculis omnibus notum est, quod sanctus beatissimusque Petrus, apostolorum princeps et oaput, fideique columna et ecclesiae catholieaefundamentum, a Domino nostro lesu Christo, Salvatore humani generis ac Redemptore, claves regni accepit: qui ad hoc usque tempus et semper in suis successoribus, episcopia sanctae Romanae sedis ab ipso fundatae, eiueque consecratae sanguine, vivit et praesidet et iudicium exercet*. Unde quicumque in hac cathedra Petro succediP, is secundum Christi ipsius institutionem primatum Petri in universam eocleeiam obtinet. Manet ergo dispositio veritatis, et beatus Petrus in accepta fortitudine petrae perseverans suscepta ecclesiae gubernacula non reliquit*. Hac de causa ad Romanam eocleeiam propter potentiorem principalitatem necesae semper fuit omnem convenire eocleeiam, hoc ett, eoe, qui eunt undique fideles, ut in ea sede, e qua veneran-

a dae euMMMitànis iura in omnee dimanent, tamquam' metabas in capite consociata, w.junam corporis compagem coalescerent >.

8i quia ergo dixerit, non essa ax ipsius Christi Domini institutione seu iura divino, ut beatus Petrus in primatu super universam ecclesiam habeat perpetuos successores; aut Romanum pontificem non eme beati Petri in eodem primatu successorem; anar thema sit.

Caput III.

De vi et ratione primatus Romani pontificis.

Quapropte^—Xfiertia innixi merarum litterarum testimoniis, et inhaereotm tum praedecessorum nostrorum Romanorum pqptifioum, tum conciliorum generalium disertis, perspicuisque demetis, innovamus oecumenici concilii Florentini definitionem, qua credendum ab omnibus Christi fidelibus est, sanctam apostolicam sedem, et' Romanum pontificem in universum orbem tenere primatem, et ipsum pontificom Romanum successorem esse beati Petri principis apostolorum, et verum Christi vicarium, totiusque eccleripe caput, et omnihrn Christianorum jatrem ac doctorem exister*, .*et* ipsi in beato Petro pasendi, regendi ac gubernandi universalem ecclesiam a Domino nostro lesu Christo plenam potestatem traditam esse: quemadmodutn etiam in'gestis oecumenicorum conciliorum et in sacris canonibus continetur.

Docemus proinde et declaramus, ecclesiam Romanam, disponente Domino, super omnee alias ordinariae potestatis obtinere principatum, et hanc Romani pontificis iurisdictionis potestatem, quae vere episcopalis eet, immediatam esae: eiga quam cuiuscumque ritus et dignitatis pastores atque fideles, tam seorsum singuli quam simul omnee, officio hierbrchicae subordination», veraequae obedientiae obstringuntur, non solum in rebus, quae ad fidem et mores. sed etiam in iis, quae ad disciplinam et regimen ecclesiae per totum orbem diffusae pertinent; ita ut custodita cum Romano pontifice tam communionis, quam eiusdem fidei professionis unitate, ecclesia Christi sit unus grex sub uno summo pastore. Haec est catholicae veritatis doctrina, a qua deviare, salva fide atque salute, nemo poteet.

Tantum autem abest, ut haec summi pontificie potestas officiat ordinariae ac immediatae illi episcopalis iurisdictionis potestati, qua episcopi, qui positi a Spiritu sancto in apostolorum locum succeserunt, tamquam veri pastore* assignatos sibi gieges, singuli singulos, pascunt et regunt, ut eadem a supremo et universali pastore asseratur, roboretur ac vindicetur, secundum illud sancti Gregorii Magni: „Meus honor eat honor universalis ecclesiae. Meus honor est fratrum meorum solidus vigor. Tum ego vere honoratus sum, cum singulis quibusque honor debitus non negatur"*.

Porro ex suprema illa Romani pontificie potestate gubernandi universam ecclesiam inn eidem esse consequitur, in huius sui muneris exercitio libere communicandi cum pastoribus et gregibus totius ecclesiae, ut iidem ab ipso in via salutis doceri ac regi possint. Quare damnamus ac reprobamus illorum sententias, qui hanc supremi capitis cum pastoribus et gregibus communicationem licite impediri posee dicunt, aut eandem reddunt saeculari potestati obnoxiam, ita ut contendant, quae ab apostolic* sede vel eius auctoritato

I lose. I. A
• «alte. XVI, le-t».
• loss. XXI, 1S-IT.
• Cf. Bptesiai eoadHi Mt. III. [Msstt. IV, 1S06 c.)
• A Leo M. Sare. III (al H), es», a (Micas P. L. LTV, IM.]

› *8.* 1res. adv. haer. l. III, a B, st eoae. Aqailsiea. a. 881, iatar *Stf.* a Ambra*. ep. XL [Higas P. Itt. VII, 84«, P.L XVI, Mβ]

s Kp. ad Kalog. Alexandria l. VIII, ap. XXX. (Hb. VIII. MifM P. L..LXXVU, Mh]

ad regiaran «edariM ooratituuntur, vim to vtiorera non hnbora, tiri potnatatia eraotieri· plneito ooλ-firinrator.

Et quoniam divino apoatolioi primatus iura Romanus pontifex universae eooiesiae praeeat, docemus etiam ≪ declaramus, eum eam indicam supremum fidelium ·, et in omnibus eeusis ad examen eorhsisstiçum spectantibus ad ipsius pomo iudioium recurri*; sedis vero apostolicae, cuius auctoritate maior non eat, iudicium a nemine fore retractandum, nsgue cuiquam de mus licere iudioare iudicio*. Quare e recto veritatis tramite aberrant, qui affirmant, licere ab iudiciis Romanorum pontificum ad oecumenicq^i concilium tamquam ad auctoritatem Romano pontifice superiorem appellare.

Si quis itaque dixerit, Romanum pontificem habere tantummodo officium inspectionis, vel directionis, non autem plenam et supremam potestatem jurisdictionis in universam ecclesiam, non solum in rebus,' quae ad fidem et mores, red etiam in iis, quae ad disciplinam et 'regimen ecclesiae per totum orbem diffusae pertinent; aut eunt habere tantum potiores partes, non vero totam plenitudinem huius supremae potestatis; aut hanc eius potestatem non rere ordinariam et immediatam rive in omnes ac Singulas eodesias, sive in omnes et singulos pastbres et fideles; anathema sit.

Caput IV.

De *Romani pontifiât infallibili magisterio.*

Ipeo autem apostolico primatu, quem Romanus pontifex tamquam Petri principis apoetolorum successor in universam ecclesiam obtinet, supremam quoque magisterii potestatem comprehendi, haec, sancta sedes eemper tenuit, perpMuus ecclesiae usus comprobat, ipsaque oebumenica concilia, ea imprimis, in quibus Oriens cum Occidente in fidei charitatisque unionem conveniebat, declaraverunt. Patres enim concilii Constantinopolitani quarti, maiorum vestigiis inhaerentes, hanc solemnem ediderunt professionem: Prima salus est, rectae fidei regulam custodire. Et quia non potest Domini npstri Iesu Christi praetermitti sententia dicentis ·: *Tu et Petnu, et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam,* haec, quae dicta sunt, rerum probantur effectibus, quia in sede apostolica immaculata est eemper catholica reservata religio, et sancta celebrata doctrina. Ab huius ergo fide et doctrina reparari minime cupientes, speramus ut in una communione, quam sedes apostolica praedicat, esse mereamur, in qua est integra et veraOhpistiauae religionis soliditas*. Approbante vero Lugdunensi concilio secundo, Graeci professi sunt: Sanctam Romanam ecclesiam summum et plenum primatum et principatum super universam ecclesiam catholicam obtinere, quem se ab ipso Domino in beato Petro apoetolorum principe sive vertice, cuius Romanus pontifex est successor, cum potestatis plenitudine recepisse veraciter et humiliter recognoscit; et sicut prae caeteris tenetur fidei veritatem defendere, sic et, si qua*.' de fide subortae fuerint quaestiones; suo debent iudicio definiri. Florentinum denique concilium definivit: Pontificem Romanum, verum Christi vioarium, totiusque ecclesiae caput et omnium Christianorum patrem ac.doctorem existera; et ipsi in beato

› PU ÈP. VI. Brers *aufer t MMau/i*. K ssr. 17M.

* Conci! osetun. Lu<dnn. II. {Maasi. XXIV. 71 D]

* Bp. S. Nieolai 1 *4 Micba&em inperatortmo. [Mifae, P.LCX1X.W-1

* Matth. XVI. 18.

ß Bx forasls a Bonabdse papae, proni ab Hadriaao Π patribus eoBcitii oecameBi VUI.* ConRtentioopolitani IV. proposite at ab taden subscripte aat. [Hawi, XVI, *91* b.)

Patro paareodi, regendi ao guberaandi univenata· «oMae * Domino nostro Issu (feriato pira-· potestatem traditam eres.

Huic; pastorali muneri ut fotiafaoaaaat,preodaraa raras nostri indefessam ramper, operam dodertuÀ, at salutaria Christi doctrina apud oauraa fama popalaa propagaretur, pariqaa ouaa vigilarunt, ut, ubi rerapta MNt* MBte· M JRMB BMMKWMtVto QbmÙM. lotfall orbis antistita, aum daguM, ramo in synodia eoagregati, longam wolraiarraa oooauetudiiMtn et astiquas tegtira foraram eequsntra, eo praesertim periotia, quas ia negotiis fi^pi emergebant, ad haao radam apostolioem retulerunt, ut ibi potissimum resarcirentur damna fidei, ubi fidas non potest sentira defectum! Romani autem pontifices, prout taapporum et rerum conditio suadebat, nunc convoratis oecumenic» conciliis sut explorata ecclesiae per orbam dispersas sententia, nunc jJer synodos particulam, nunc aliis, quae divina suppeditabat providentia, adhibitis auxiliis, ea tenenda definiverunt, quae sacria Scripturis st apoatolicia traditionibus oonrentenM, Deo adiutore, cognoverant. Neque enim Petri euooaaaonbuo Spiritus sanctus promissu, eat, ut eo revelante novam doctrinam patefacerent, aed ut eo Mauteate traditam per apostolos revelationem aeu fidei d^rasitum sancte custodirent et fideliter exponerent. Quorum quidem apoatolicam doctrinam omne» venerabiles patres amplexi et sancti doctores orthodoxi venerati, atque secuti sunt, pUnissime scientes, hanc aaaoti Petri sedem ab omni temper errore illibatam permanere, secundum Domini Salvatoris nostri divinam pollicitationem discipulorum eorum principi factam: *Ego rogavi pro te,* ut *non deficiat fide»* tua: et t· *aliquando convertn» confirma fratre» Inoe**

Hoc igitur veritatis et ficjei numquam deficient» charisma Petro eiuaque in hac cathedra sucoetesoriboi divindus collatum est, ut excelso suo munero in omnium salutem fungerentur, ut universus Chrieti grex per eot* ab erroris venenosa esca avenus, caelestia doctrinae pabulo nutriretur, ut sublata schismatis occasione eccleeia tota una conservaretur, atque suo fundamento innixa, firma advenus inferi portas consisteret.

At vero cum hac ipea aetate, qua salutifera apostolici muneris efficacia vel maxime requiritur, no* pauci inveniantur, qui illius auctoritati obtrectant;* necessarium ptnnino esae censemus. praerogativam, quam unigenitus Dei Filius cum summo pastorali officio coniuRgere dignatus est, solemniter asseraro.

Itaque nos traditioni a fidei (hriMianae exordio perceptae fideliter inhaerendo, ad Dei Salvatoris nostri gloriam, religionis catholicae exaltationem et christianorum populorum salutem, sacro approbante concilio, docemus et divinitus revelatum dogma ease· definimus: Romanum pontificem, cum ex cathedra loquitur, id est. cum omnium christ*iunorum* pastoris et doetorie munere fungens, pro suprema sua apoato* lica auctoritate doctrinam de fide vel moribus ab universa ecclesia tenendam definit, per assistentiam divinam, ipei in beato Petro promissam, ea infallibilitate pollere, qua divinus Redemptor ecclesiam suam in definienda doctrina de fide vel moribus instructam esse voluit ; ideoque eiusmodi Romani pontificis definitione* ex eece, non autem ex consensu ecclesiae irreformabilem esse.

Si quis autem huic nostrae definitioni contradicere. quod Deus avertat, praesumpserit; anathema "))t ·.

x

i ef. a Bern. epwt. CXC. [Migne P. L CLXXXH, WJ

* Lue. XXII, 82.

* wDatam Ramae in publica sessione in Vaticana basihea ■nlwniur celebrata anno Incarnationi» Dominicae millssi··,

Qua nricitationê atgofah, idqm epiacopu*.Fabria* a nensia et Maftdiuenâi· »ingQloe\patrw ita .rogavit> .Jteverendissimrp^sN, plaoentne vobui decreta'et.ca~-nones, qui in hac constitutione continentur?" Cunq quilibet ex pdtrügi» iuxta litterae apostolica» *Mkltj'* pZürji tafrr diei *27* novombris anno 1069 «jeberet hac super te suffragium edere per versum ^ocet. vel iiws *placet,* hinc rmetendimmue dominus buboecreturiiaT concilii ambonem aaoendena nomina' eiqguloium pa-'trum iuxla ordinem digpilatis et fromotfanisaltqyoie NKstaviL.Quod dunragebatur,septem scrutatote», quo* rum nonnulli ad excfpiendp euifragiadata per vlrbum *placrt,* et alii ad «a excipienda data per verbdm-aon *placet* erant dedignati, nec non quinque ex subscriptis notarii», quibas corthuiseum erat utraque suffragia 'describes^, in appositis noljs ejngulorum patrum re* ►ponsa accuratissime retulerunt. Itaque enumeratis Miffragii» Qomperftim est ex quingentis et" triginta quinque patribus praesentibus duos tantum dedisse mffragjum per verbum non *placet* reliquos vero unanimi (onsensu per verbum ptoqpAd%Tfragiun> edi* disse. Qua actione peracta scrutatores una cqm nobis sul>H riptis notariis verendissimo patri domino eon-‹ illi secretario sese obtulerunt eidem notas cum responsionibus singulorum patrum'redactas exhibentes. Quibus ab eo acceptis, singuli coram summo pontifice lOnstiferunt, ct in genua provoluti sunt, etoepto reveromliwimo domino secretario, qui thronum ascendens sanctitati suae suffragiorum exitum retulit hac formula

,.Beatissime pater, decreta et canones placuerunt omnibus patribus, duobu*

Po«t haec summus pontifex aasurgenetotpeeina sua auctoritate [decreta et canone»j confirmavit [dicens] . ..Decreta et canones, qui in constitutione modo lecta continentur, placuerunt omnibus]>atribus, duobus exreptis; noeque φεπο approbante concilio illa et illo», ita ut lecta sunt* definimus, et apostolica auctoritate confirmamus.**

' Simulae ultima huiu» formulae verba a sanctissimo domirto prolata fuere, incredibile dictu est. in quot signa laetitiae, quam non amplius intus continare valebant, singuli patres proruperint, quae talia ac tanta fuit, ut etiam extra aulam fonciliarem reae propogaverit, et vere ac proprie evaserit una adds* ruat io, una laetitia, unum gaudium. Demisso aliquan* tuli^A hoc animorum aestu, summus pontifex sequenti «dlorutionç patrç» affatus est":

•eting»&tesi»H* »?plMg««iino, άi· decima octava ielii. poatitcata» noatri anno rigsaiato qniato.* Haee addit aathsatiea haios eonatitatioait editio ox tjrpogfaphia coaciUl Vaticani Sa-au 1870

‹ Hora· ano» fait Alayslas Riedo epiooopa» Csiin—ri» (valgo *Otjun,* ia 'Vvgao utrisaqw 8Wliae), alter vero Bdaardos-AUgenld apheopa» ÇrtrireJaa»· (valgo *Litti+Bedt,* i» Staliba» foederati» Aawriea· Mpteatrireali»). Hte tawea ia «adem »ei*»ione, at »apra reliUm eot, ool 18*8 oor»m »uk«« postifire ftd·· proteste»»· e»t, illo stetim poof detaitiosesi «urua uaotisfttao doateo geaalexa» dixit Credo, sagio cordo ea· relirais *Tu Deam* oaatevit »t paratam ae obtaUt, at othM enm vît·· di»pe»dio coaetitatiowm dofeaderet.

• Allocatio illa panio aHter m habet ia oodice privato revareadioriai doadai Aatoaii caaoatai Osai hoe paeto: «Magaa ost aoetorites ia «tuam poatilee, ot asetorita» ista ao» distrait, ood aedidoat; ao» oppriarit, ood saateatat, ot saepe «opio» hua dofcodit fratrem aempe iare sphsnpnreB Qood si aUqai bob ooasoreat boae aoMseaa£ oofaat ipsi qaod i»dieaveroat ia commotioao; ood ONmiaeriat nm *mreeat met ämm Domt t i M* Mmiaeriat qaod paaeto adhire reais abaedavoreat ia ooas» aootro, st ia soaca hoiw amptiasimi ooreoosre. Q«*d ergot Sait d»« ooasrioatiao, real dao voliatateo ia oodrei argasMBto? AbsiL Regime· ergo Doom. »t ill·, q«i fhdt mirabilia aifu oolas, ipoo Uhuotret mbms et corda oor»·. at omaoo roderet ad Haem paftria, i< ret sammi poatiltos vicarii iadlgal lew Christi, at eoe amploctotar, et laborwt aohtosam owtre taimtore ewilorias Dot Ahl tedt, fhijt Dore, at com Aagretiao dio»ro pootiat. ,Ta admirabile lusen team dedisti aobi», et eeoe video/ Ah! rideafl omaes! Dos» vos beoedictat.'*

N. B. Hare verba ipeeamt staaogrephfoe except ad gredre oolii poetilrii provolata». — Hue adaotatioaem ad idem *to*etoadam propria ssaaa satogrspho eao ediodt vir optimas Aateaire CreL

* ^Satare iMp Romani pontifici* auctoritaa, vono-.rabito» fratres, norf opprimit aad adiavtt, non destruit aed aedfificat, et apepiesimo confirmat in dignitate. unit in^dharitali, et fralrum, scilicet episcoporum iura- firmat atque tuetur* ^ Xdeoque illi, qui nunr iudicant in> ooœmdtione, sciant non erne in tione.Dominum. Meminerint, quod j^uei» abhufc in-nia, oppositam tecidhteo eftntentiaiQ^bundaveruni in sensu nostso et iQ sensp a^io^is jfartia huiu» amplia* eufci consessu», epd tunc Judicaverunt in spiritu aurae lenis. NumquidAn'eodem iudiciq Adicandb duae oppositae possunt a/tyer^couottontiae? Absit. Illuminet ergo Ôëu» sensus et corda, «t quoniam ipse facit^rri» 'rabilia 'diagna solus, illumini oeiieu» et iorda, ut ora-nes accedere possinT^d^sinum patris,' Christi Iesu in terfis indigni virarii, qui eos amat, eof diligit, et exoptat unum e.Ase cum illis. Et ita «imuLin vinculo charitâtis conjuncti praeI^pj, poqsTbiiis/praHia Domini, ut*nou solum non irndeant nos innnici nostri, sed timeant potius ct aliquando arma maTfuhe cedant in eons|>eclu veritatis, Mcque omne- curva divo Augustyiodicere valeant : Tu\o.as? i me in admirabile flumen tuum et ecoe video.' Deus vos benedicat."

Hac allocutione absolut», duo advo.ati consistoriales tamquam concilii promoture» designati accedente* una nobiseum subscriptis notarjis ad imum pontificii solii gradum ita no» allocuti sunt: ..Rogamus vos protonotarios prteseute». ut de omnibus et ringnlh» in hac publica sessione saint is? uni com ilii oecumenici Katicani gesti», authenticum instrumentum vel instrumenta conficiantur."

Ad quorum instantiam ego subscriptus decanus collegii protonotariorum Aloysius Colombo ptunium nomine respondi: ..Conficiemus vobis testibus* . innuendo reverendissimos dominos· Bart holomamin Paces pontificiae domui prae}»OMtuin, et Franciscum Ricci praefectum cubiculi sanctitatis eutye. qui una nobiseum se subscribunt

Tunc summus pontifex. dejMisita mitia. livmnmu Te Deum *laudamu»* intouuit, quo expleio cum consuetis versiculis et onitiourbus, sanctita- sus solemniter apostolicam benedictionem impertita est. cui est subsecuta indulgentiae publicatio facta ab ominenti»-suno cardinale Philippo De Angeli» presbytero adsistente. cum qua finem -habuit quarta publn a aresio sanctissimi concilii oecumenici Vaticani

Sanctireimu» dominus depositis in aula pai^mentorum sacris vestibus ad propria» aedee redivit.

Haec omnia peracta fuerunt in barilica Vaticana, die.'mense, et anno quibus et quia his omnibus, dum agerentur, no» sulwcripti protonotarii inter fuimus, ideo requisiti et rogati ht de illis unum vel plura, publicum eeu publica, insbrumerftum vel instrumenta ad perpetuam rei memoriam oonfioeremu». praesens hoc publicum ftistrumentum in duplici autingrapho confecimus, submripsitnu», solitoque collegii iwetri tigillo munivimus mandantes secretario metro ut unum huius duplicis autographi ad perpetuam r?i memoriam in nostro archivio enervetur, ab eo subscribatur et publicetur, alterum vero tradatur reverendissimo patri domino secretario ooncilii ut inter acta conciliari» habeatur.

Actum ubi'supra praesentibus eisdem subecriptio testibus ad praemiare vocati», habiti» atque rogati».

W psvn

r

Aloirtus Colombo* protonotartua,
Ipannee Simeoni protonotartua,
Aloirtus Perjcoli protonotanus, w
Dominicus Bertolini Aotonotartui.
\ Francisco» MercureUl piotonotan .s
(* + 8) ‘ ,, ,.S ⅄ .
Zeno Ulpiani, t.ecretarius.

Abmia» BOm› tit. 8. Laurentii in Panepecna
Loçianu· Bonaparte, tit. 8. Putâtirtanaa
Innboantit^ Ferrieri, tit. 8. Caecilia».
Laurentina Barth, tit. S. Agnetu extra moetna
loeeph Berartii.tit. 8a. Manallim et Petri.
Ioannas Ignatius Moreno, tit. 8 Manae a PiX-.p-hix
K episcopus Valliaoletanus. /
Raphàel Monaco la Valkjha, tit. 8. Cruci» in Hiera-
‘ aalem. ' ı ''

ı 3.

lomlna patrum qui Quartae sessioni interfuerunt.

Eminenlùtimi tt- rev&etidurinti domini
I. S. t. oardinale.i. ·

Ordlefo eptoeaparam.

Constantinus Patrici, apiacopua.jPertuensis et Sanctae Rufinae. 1
Aloysius Amat, episeopui Pnacncithiue. ĸ. R. e. Mvel canoeMarw^. ›
Nicolaus Paracctfcni Clarelli, episcopus.Tusculanus.
Camillus di Pietro, episcopus Albanedsis.
losephua Milesi Pironi Ferretii. episcopus Sabinensis.
abbas commendatarius perpetuus et ordinanuaSe.
Vincentii et Anastasi; adMquaa Salvia·.

lacobus AjjtoiyeUi, 'diaconus ib Via Ia U* /prosper Caterim, diaconus S. Mariah Scalar»}
Gaspar GraMHni, diaronua 8 Mariae ad X^tvre·.
/Theodulphu· MerteTr^acomw 8. Eustxhii' ·
pomtnieerfConeoliui, diaconi» S. Manae in Djimnica.
fcduardiM^ilomuueo. diaconi» 8s tyiti et Modesti.
Hannibal Cqpelti, diaconus S. Manae in Aquiro.

K·τ*γ*»41μ Iμ ! tamlal patrtarahae.

Rogeriuï Aloysius Antici Mattei. Constantinopoli-
p> tenu·. ⅄
Paulus Ballanni, Alexandrinus.
Ioheph Vfierga, Hierosolymitanus.
\Thomae Iglesias y Ban or.es, ludiarum Occidentalium.
Antonius Haasun. Ciliciensis, rit. annen
Clemens BahueC *iam* Antiochenus. rit. greet. melch

, Ordlaia prsabytarera·».

Philippus de Angelis, tit. S. Laurentii in Lucina, archiepiscopus Firmanus, s. e. R. camerarius.
Aloysius Vannicelli Cteoni, tit._/8. Praxedis, archiepiscopus Ferrarieneis.
Coemas Corsi, tit. Ss. loannie et Pauli ad Clivum Scauri, archiepiscopus Pisanus.
•Fabjus Maria Asquini tit. S.Stephani in MonteCoelio. C
Dominicus Carafa de Traetto, tit. S. Mariae Angelorum, archiepiscopus Beneventanus.
Sixtus Riario Sforza, tit. S. Sabinae, archiepiscopus Neapolitanus. › f
Franciscus Augustus Donnet, tit. 8. Mariae in Via, archiepiscopus Bord Égalerais.
Carolus Aloysius Moricbini, tit. 8. Onuphrii. epi* scopus Xesinus.
loachim Pecci, tit. 8. Chrysogoni, episcopus Peru- i sinua.
Alexander Bamabo, tit. 8. Susannae.
Antonius Benedictus Antonucn, tit. 8s. Silvestri et Martini ad Montes, episcopus Anconitanus et Humanensis.
Petrus de Silveatri, tit. S. Marci.
Carolus Sacconi, tit. S. Mariae de Populo.
Angelus Quaglia, tit. Sa. Andreae et Gregohi in Monte Coelio.
Antonius Maria Panebianco, tit. Se. XII. Apostolorum, maior poenitentiarius.
Joseph Aloysius Trevisanato, tit. Ss. Nerei et Achillei, patriarcha Vdfieliarum. *
Antoninus de Luca, tit. Sa. Quatuor Coronatorum.
loaeph Andrea· Bittarri, tit. 8. Hieronymi Illyricorum.
Ludovicos de la Lestra y Cuesta, tit. 8. Petri ad Vincula, archiepiscopus Hispalensis.
loannes Baptista Pitra, tit. 8. Calbsti.
Philippus Maria Guidi, tit. S. Sixti, archiepiscopus Bononiensis.
Henncus Maria de Bonnechoee, tit. S. Clementis, archiepiscopus Rothomagenais.
Paulus Cullen,- tit Petri in Monte Aureo, archi- episcopua Dublinensis.

Maximilianus de Tarnoczy. arvbiepiaopua Saliabus-gênais.
Carolus Pooteii^archiep. Antibarenais et Scodrensis.
Emmanuel dV^ilveira, archiep H Salvatoris in Brasilia i
Miecialaus Ledochowski, arthiep Guesnmsis et Posnaniensis *
Victor Augustus Derhiunps. archiep Mechliniensis
Daniel Mac Getting·!). arvhiep Armacanus.

Bevereadlsslaii 4ewla| archlepiaeepl.

Laurentius Pontillo, Consentinua.
Tobias Aun. Berytensis, rit maronit.
Ignatius Kalybgian. arm Amasenus archiep ep.. rit. artnen.
losephus Giagia» Cypreysis, rit. maronit
Petrus Cilento, Romanensia
Alexander Annari de Sanmarzapo, Epheainus in part infid.
Alexander Angeloni, Vrbinatenau
Franciscus Norbertua Blanchet. Oregonopolitanua.
Felwissuuus Salt ini, Catnerinenaia, adminu*tr. p«T>M eccl. Treieuii·,
Raphael Valentiniu Vaidivieao. 8 lac-obi de Chile.
Raphael d'Ambrorto, I)yrrarhien«i»
D AuKo^liiiu» Georgiu» Barrtnno. SaliuaaieoM». nt chaldaie.
Lieeph de Bianchi Doltula, Tranenaia, Xazarmua, e< Rarulensie, administr. perpet. eerie· Vimlienai»
luhna Arrigoni. Lucan»»
Gregonua de Luca, Conipaaziue, adminiatr. perpet eccl. Campanlenaia.
loeeph Rotundo, Tarentino».
Antonius Claret y Clafi, Traitnopolitanua in pert infid.
Ioannas Hagian, Caeaarienaia in Cappadocia archiep. epiec., rit. armcn.
Renatu» Franciscus Regnier, Cuneraoensis.
loeeph Sadoc Alemany, 3. Francisci.
Philippus Cammarota, Caietanus.
Vinceotius Taglialatela, Sipontinus, adminiatr. parpet. eocl. Veetanae.

lokonea Tamrat, Coreurenais mu K^rkukanoa, rit. 'ehaldaic.

' Franciacut Xaveriua, Apuxao, Surrentinus,

(’airtanut Roaiini, idm Acheruntinua at Matbecanap- »it, mme epjrfelphicti, Juvanacii at Terlitii.

I'etrua Villanova CaateUacci, Petrensi» in part, infid.

yincentius/Spaccapiatra, Smyrneoaia, vic. ap. Asiae minoris.

Fvanciacus Aemilius Cugjjji, Mutinensis, abbas ihd- ' *Uta* Nonantulae.

Marianus Ricciardi, Rheginpnsis.

Raphael -^errigno, Brundusinus, administr. perpet. encl. Ostunensis.

Salvator Nobili Vitellevchi, *iam* ^eleucienais in part. /iyfid., aune ep. Auximanus et Cingulanu». f

Alexander Franchi, Thessalonicensis in part, infid.

Aloysius de Marinis, Theatinua. administr. perpet. eccl. Vastensis. *

Patritius Leajtv, Caseeliensi», administr. perpet. eccl. Emliensis.

Marinus .Manni, *iam* Falmyrensi* in part, infid., «note · ep. lirbevelanus.

Joachim Lnnberti, Florentinus.

Philippus Gallo, Patraojb»» in pert, infid.

Petrus Giannelli, Sardianus in part, infid

Franciscus Pedicini, Barensis.

Emmanuel' Garcia Gil, Caeearaugustanus

lulianus Florianus Felix Desprex, Tolosanus

Spiridion Maddalea*, Corcyrensis

Georgius Ebedjesus Khayyath, Amadieneis, rit ehaldaic.'

Gregorius Balitftn, Aleppensis archiep. ep., rit. armep.

Marianus Barrio y Fernandez, Valentinus. ·

fjeo Korkoruni, Melitenensia archiep. ep., rit. armen.

Carolus de la Tour <|Auvergue-Lauraguaia, Bituri- censis. , , C

Gregorius Martinez, de Manila.

Petrus I’uch y Solon», de Plata.

Cyrillus Behnam Benni, Mausiiiensis, rit. syriaq.

Bemenutus Monzon y Martins, Granatensis.

Petrus Doimus. Maupas, ladrensis.

Athanasius Ciarchç Babylonensis, rit. syriac.

Pelagius Antonius de Lavastiday Davalos, Mexican».

Andrees Casasola, Utinensis. I

Ludovicus Dubreil. Avenionensia. \

Laurentius Bergeretti. tyaxiensis. · \

Martinns Joannes Spalding, Baltimorenaia.

Ioanno. Mac t'loskey, Neo-Eboraoenaia.

Marianus Escalada, de Buenos Ayres,

llenricus Eduardus Manning, Weetmonaaterieuaia.

Antonius Rossi Vaccari, Colossensis in part, infid.

Guiâ(erius Steins, Boetrensis in part, infid., vie. ap. Cahujttae.

Aloysius Natoll, Messanensis.

Joseph Benedictus DusmetxÇatanenaia.

Joseph Cardoni, Edessenus in part, infid

Joannes I^andriot, Remensis.

z Athanasius Kauam, Tyrensi», rit. graec. melch

Victor Bemadou. Senonensis. episc. Antissiodorensis.

Anastasius Rodrigo Yusto, Burgeoais.

Bernardus Pinol y Ayemens, de Guatimala.

Andrea» Igpatius Schaepmsn, Ultraiectenais.

Joseph Checa, Quitensis.

Petrus Lose, de Guadalaxara

Stephanus Stefanopoli, Philippensis in part, infid., rit. graec.

Carolus Eyre, AnazarbensÎR in part, infid.. deleg· ap. Scotiae.

Ignatius Arciga, Meooacanecuda'.

Joseph Angelini, Corinthiensis in part, infid.

A Timothe* Attar, ^*nuàiX* «au DiarWoraoeb, rit. chaMèb.4^

loaniMB Lynch, Torontinus.

Hyacinthus de Ferrari, Naupactenaû. /

oreetlmM «estai eplMipL

isoô Grande, Albuli et Ceriniolae.

Guillelmua a liani Aretini, *jam* TerracinenaM.

Gaepar Labia, Tornacenaia. * 4

TheodosiUa FÇojungi, Sidonienaia, rit. grape. melch.

Ignatius Bourget, Marianopolitanua. \

Laurentius Bude, Ventimilienaia. ' 4

loeeph Maria Severa, Interamnenais, /

Frtncbcus Lacroix, Baioneosîs. « x

Augustus AÙo u, Mejdensis.

Stephanus Bagnoud, Bethlemensui in part, infidy

Carolus Gigli, Tiburtinus. 9

Eugeniuk Desflècbes. Sinitensis in part infid., vie. ap. Sutchuensis orientalis.

Franciscus Viberfc, Maurianenais.

Stephanus Charbonneau, Iassensis in part infid., ne. ap Maymurii.

Nicolaus Crispigni, Fulginatensis

loeeph Gignoux, Bellovaoeneia

Eleonorus Aronne, Montis Aki.

Joannes Baptista Berteaud, Tutelensia.

loeeph \|aria Alberti, SyrojisB, vio. ap. Graeciae.

Joannes Thomas GhiUrdi. Montis Regalia in P«ie- montio.

loeeph lannurxi, Lucerinus

Ioannas Martinus Henni, Milwauchienaia

Petrus loeephus de preux, Sedunensia.

C-arolus Rousselet, Sagiensis.

Aloysius Moccagatta, Zenopolitanus^in j)art infid , vic. apoet. Kan-tung.

Fidelis Suter, Roealiensia in part infid., vie ap Tunetanus

Bonaventura Attanasio. Liparen&is.

Philippus Viand,. Wellingtonienais.

Alexius Wic&rt, Vallis Guidonis.

loannee Pellei, Aquipendiensis

l&cobus Maria Baillée, iam Lucionensis.

Daniel Murphy, Hobartoniensis.

Stephanus Marilley, I^ausanensis et Geneveneis

Gudielnius Uliathorne, Birminghamienaia

Alexius Canox, Tamaseensie in part, infid.. 'n- ap. Madureosie.

Theodorus Forcade, Nivernenais. *

Modestus Demers, Vancouveriensis.

Aloysius Maigret, Arathensis in part, infid., \it ap Sandwichianus.

Petrus Paulus Truochi, Forolivienaia.

Franciscus Mauuoli, S. Severini.

Felix Cantimorh, Parmensis.

Philippus Mincione, Mileb^naia.

Vinoeutius d Alfonso, Penuenaia et Atriensis.

Amedeos Rappe, Clevelandenaia.

loeeph Novella, Patarensia in part, infid.

Petrus Vrancken, Colophoniensis in part, infid.. vic. ap. in Batavia.

loeeph Serra, Daulienais in part, infid.

Aloysius Ricci, Signinus.

laoobus Goold, Melburnensia.

Eugenius Guigues, Ottawiensi*.

Franciscus Gandolfi, Cornetanus et CentumoeUenais.

Hilarius Alcasar, Papbensis in part, infid., vic. ap. Tunchini occidentalis

Ioannes Balma, Ptolemaidensia in part, infid.

Mauritius de Saint-Palais, Vincennopolitanu*.

lulianue Meirieu, Dinienais.

Antonius^Rania, Placentinus.

^ioannM Foulqiiier, Mimateneb.
Aa^oniue Boecarini, 8. Angeli.in Vadoet Urbanienau.
,Aloysiua Vetta, hfcitonenaia.
lanbariyp Aociardi, Anglonensis et Tursiensis.,
Ludovicos CaVerot, S. Deodati.
Francisco» -Kelly, Deiriensis.
GaiUelmus Reane, Cloynensis.
Rudesindus Salvado, Portus-Victoriae in Australia, abbas *iwlliut* Novae.•Nifiaia^''·
Livius Pariatore, S. Marci et. Bisiniânenais.
Ludovicos Franciecus Ednardus Pip, Pictaviensis.
Ignatius Sellitti, Melphiosis et Repolienti·.
Petru» de Dreux Brêïé^ Molinenti».
Raphael Bachetoni, Nursinus.
Fr^cîscu» Xaverius Petagna, Stabiarum seu .C&atrimaris.
Petrus d Vnr. y da Labairù, Pampilonensis et Tudelenû».
loannee Baptista Miége. Meeseniensis in paît infid., vie. ap. Kansas ad orientem montium saxoeorum.
loeeph Hyacinthus Sobær. Gadarensi» in part, infid.. vie. ap. Cochinehinae beptentrionalis.
Hieronymo» Veneri, Bpixienab·
Antonius (ousseeu, iiigoUsmensje-
Petru» Ειμ άγγηιο, iam Gutidalopensis.
Franciscus Allard, Sunsriensis in part, infid.. vicar, apost. de Natal.
Philippus Fratellini, Foroeem} roiiiensis.
Ludovicu» Pallu du Parc, Bleeensis.
Aloysius Margarita. Oritami»
Vincentius Biseeglia, Thermulanim.
loannee Mabile, Versaliensi».
Aloysius Delaplmc. Hadr.anopolitanu» in part, infid., vie. ap. TcÜe-ly septentrionali»
loanne» lacobus Guerrin, Lingonensis.
loannee loeeph Ixmgobardi, Andriensis.
Aloysius Sodo, Theleeinus seu Carretanus.
Bartholomaeo» d'Avanxo, Calventis et Theanentb, admin. apoet. eccl. Castellanetensb.
Franciscus l-andeira y Sevilla, Carthaginiensis
Ludovicos Eugenios Régnault, Carnuteneb.
Antonios la Scala, S. Severi.
Theodorus de Montpellier, Leodiensis.
lesualdus Vitali, Ferentina*.
Aloysius Filippi, Aquilanus.
Franciscos loeeph Rudigier, Linciensis.
loeeph Caixal y Estrade, Crgellensis.
loannee Loughlin, Brooklinensb.
lacobus Roosevelt Bayley, Novarcensis.
Ludovicos de Goeebriand, Burlingtonensis.
Taddaeus Amat, Montereyensis et Angelorum.
Aemygdius FoBchini, Civitati» Plebis.
Vincentia» Materorii, Rubenab et Bituntinu·.
Thomas Michael Salzano, Tanensb in part, infid.
Ignatius Persico, Savannénsis.
Carolus Colina, Tlaec»lensb.
Hyacinthus Barberi, Neocastrenais.
Aloysio· de Agacio, Triventiuue.
Felix Romano, leclanue.
loeeph Sala·, S·. Conception» de Chile.
Franciscus Antonio* Maioreini, Laquedonjenus.
Nicolaus Renatu* Sergent, Corbopitenab.
Innocentia· Sannibale, Eugubinus.
Ioann·· Rosati, Tudertinue.
Caietanu· Rodikwsi, Alatrinu».
Dominicus Zelo, Avenam».
Petru» Rota, Guaetallensis.
loannee loeeph Vitexich, Veglensb.
Francisco· Roullet de la Bouillerie, Carcaeeonena».
GaiUelmus Vaughan, Plyniutheneb.
Nico^ue Pace, Amerino·.

A L»epb Formbaao, Nohaus.
.Raphael Morisciano. Squillacenaie
Ioannes Betjini, Pbciensi*.
Ludovico· Detail·,Ruthenenab.
loeeph del Prêt· Belmonte, Thyalireftâb in pert. infid.
Udephonsus Renatu· Dordillon, Cambysopolitanus in pafrt. infid., vic Jap. Insulanim.Marchionum.
Vinoentius Mofetti, Imolensi*.
lo&nnee Renier, FeltrenJ^ el Ballunensis.
Antonia· lopph Henticus .lordany, ForoitihepMi-M Tolonensb.
I»llrentins Gillooly, Elphincnsb..
I^anne* Farrel, Hamiltonensb.
Patritius Moran, Dunçdinemû·.
'Hadrianus IjanguiHal. Sergiopolnanus in) art jpfid., vic. ap. Nankinehsis
Elia· Antonina Alberani, AmuIsiiu» m Pi eno
Thoma· Passero, Troianu^
B Henncua de Rorni. ('a»ei nus.
lacobus Bernardi. Mμ μ ιικ»
Claudius Ia»x)bifs BoudtneC Ainbianetis.·
Marcus Calogerù, Spahteiisi» et Mat arenai^
Concadiis Martin, Padcrl»ornen»ie
Zephyrinus Guillemin, Cybistranu» in part infid., praefert. apieL Hai-nan in Sinis.
Philippus Veepaaiani, Fanensis.
Clemens Fare·, Pisaurensis
Vincentius Ganer, Brixinensi».
Francisco· Marinelh\ Porphynensis in part infid
loannes Mac Evilly. Gahionsis
Guillelmue Henricus Elder. Nate hetetieis
Ludovicue Delcusy, Vivariensie.
Petrus Gérault de Langalene, Bellioenais
Petru· Maria Ferri», ('aaalensb.
Amandus Renatu» Maupoint. S. Dionysii Reunion».
Ioannew Solar. S. ('anili Ancudiae.
C loannee Baptista Scandell·, Antmo^nsb in part, infid , vîq. ap. Calpensi».
Petrus Buffetti, Britinoriensis, admin ap ecvl. Sar-•inatensi».
Joseph Targioni, Volaterrani».
Aloysius M^ria Paoletti, Montis Politiam
Eustachiua Vitus Modestus Zanoli, Eleutheropolitanus in part, infid., vic. ap. Hupensi».
loeeph de los Rios, Lucensis.
Michael O'Hea, Rossen»».
loeeph Maria Papardo del Parco. Sinopensi» in part infid.
Coemas Morrodan y Rubio. Tirasonensi».
Bernardus ('onde y Corral, Zamorensi» in .Hispania
Ferdinandus Blanco, Abulensis.
Matthaeus Jaume y Garau, Minoricenais.
Paulus Carrion, de Portorico.
Eduardus Horan. Reirtoj-otitanus mu King*ti>nien»is.
D Carolus loannhs Fillion, Ceiiomanensis.
Ignatius Senestrev, Ratisbonensis.
Michael Paya y Rico, Conchensis in Hispania
Petru» ('ubero y Ixipex de Padilla, Oriolenais.
loachim Lluch, Salfnanticensis, adminbtr. epost Civitatensi·.
Carolus Poirier, Roeensis.
Antonius Maria Vaientiani, Fabrianenab et Matili-^ensis.
Hyacinthus Luu, Narniensia, administr apoet. eocl Mandelen·».
Melchior lo Piccolo, Nicosiensis in Sicilia
loannea Zepeda, de Comayagua.
lacobue Quinn, Brisbane!»».
Antonius Halagian, Artuineons. rit. armen.
Carolus Macchi, Regiensis in Aemilia.
Joseph Teta, Oppidensis

Alojtmua Biccio, Calatinui.
Michael Milella, Aprutinu».
loannee Bapliat· Siciliam, Caputqgiienaia et VaBenaia.
Franciacus Xavenua d.'AmWüeio, Muranua.
André» Emmanuel Aamar, Zaohueoxh, rit? chaldaic.
Simon Spilotroe, Tncarioenaia.
Félix Pelrua Fruehsud, Eemovioenaia
Ludovicus Maria Epivent, Aturenaia ·
loaepb Lopea Creepo, Santanderienaia.
Petrua Pichon, Helanopolitanua üf part, infid., ~viç. ep. Sutchuensie meridionalia.
loannee Monetti, Çervienaia.
Alexander Paulua Spoglia, (jomactau».
Aloysiua Mariptti, Feretranua
Vnjwiua Laapro, Gallipolitanua
Aloyaiu» Lembo, Cotronenaia.
Petrua leremiae Michael Angelue Celetia, Pacte.iaia
Ambroaiua Abdou, Mariamnetisia, rit. grace, melchit.
Patntiua Dorrian, Duneusia et Connorenaia.
F· rus Dufal, Delconensi* in part, infid., vicar. ajioM. Bengalee orientalis.
Bonaventura Rizo, S&ltensis
Ludovicus Faurie, Apolloniensis in part infid , vi -ar •post. Kouei-Tcheou.
Eugenius O'Connell, Vallîspratensia.
Sebastianns Dias Larangeira, S. Petri Fluminis Grandensis.
Aloysius Antonius dos Santos, Fortalexieiwie.
Thomas Grimley, Antigonensis in part infid., vie. - ap. promontorii bonae spei.
Antqnius de Macedo ('osta, Belemensis de Para
Claudius Theodofus M&gnin, Anneciensis.
Emmanuel Ravinet, Treoensis.
Antonius de VasronceNns Pereira de Mello, Lama* censis.
Gerardus Petrus Wilmer, Hariemerwis
Georgius Butler, Idmerioensie.
Robertas C-ornthwaite, Beverlaoetisie.
Fridericus Maria Zinelli, Tarvisinu·
Aloysius di Canoasa, Veronensis.
Benedictus Villamitjaha, Iterthuaenaia.
Franciscos Crespo y Bautista, Arcensis in par/, infid.
Ludovicus Nogret, S. Claudii.
Pantaloon Monserrat y Navarnx B&rciqonensie
lostvph Fessler, S. Hippolyji.
Ignatius Guerra, de Zacathecas
Constantinus Bonet, Gerundenei·.
Bernardinos Trionfetti, Terr&cinensû, Priverneinis et Setinus.
Claudius Maria Dubuie, Galvestoniensis.
Nicolaus Adames, Luxemburgenaie.
Fideli* Abbati, Senctorinenais.
Joannes Baptista Ormaechea, de Tulaocingo.
Ambrosius Serrano, de Chitapa.
loAnnea Baptista Gazailhan. iam Veneteosis.
loannee Tissot, Milevitanus in part, infid., vio. *p Vizigapatami.
Aloysius Elloy, Tipa&itanus in part, infid., coadiutor. vic. ap. Ooeeniae centralis.
Hilarion Siliani, Callinioensis in part, infid., vicar, apost. Columbi-Ceylani.
Joseph Nicolaus Dabert, Petrocorios··».
Petrus Marcus Lie Breton, Aniciemis.
Ignatius Morae· Cardoao, Pharanencu.
Eugenius Laohat, Basileenais.
loannee lacovacci, Aerythrensis in part, infid.
Franciscue Andreoli, Calltenai· et Pergulam»
Paulus Mioaleff, Tifeniatenaia
Antonius Pettinari, Nucerino·.
Aloysius d'Herbomez, Miletopolitanue in part, infid., vic. ap. Colombia· britanieif.

A' lo«H Btlendri, MaroopoliÜnux ia part, infid.,' vint. ap. Moldavian.
loannee Strain, Abiletuia in p^rt. infid., vie. np'. districtus orientali· &c o·Um·
Thoipis Nulty, Midenais.
Eduardus Dubar, Canathan·» in part, infid., vie. ap* 'fche-ly orientalis.
•Edmundus Guierry, Danabea·» in part. infid., vic. z ap. Tobe*Kiang.
loannee loeeph Faict, Brugensis.
Ferdinandus Amatus Augùstinus Dupond, Azotensi· . in part, infid., vic. ap. Siamanaia
Hyacinthus Vera, Megarensis in part, infid.
Gaspar MermiUod, Hebrononsis in part, infid., auxil. Genevensis.
lacobus Donnelly, Ulogheriensis.
Claudius Maria Depommier, Çhfèopolitani» in part, ihfid., vic. ap. Coimbatourii.
B Raymundus Garcia y Anton, Tudensù.
Hyacinthus Martinez, Christophari de Havana.
Henricus Bracq, Gandavensia.
Joseph Moreyra, Ayacuquensis.
Emmanuel del Valley Huanucensis.
Nicolaus Power. Sareptanus in part- infid., coadjutor Laonensis.
loannee Joseph Conroy, Albanensia in America-
Raphael Popow, episc. administr. apost. Bulgarorum.
Stepbanus Perez Fernandez, Malacitaxiue
Fabianus Arenzana, CaJaguritanusSH Caloeatensis.
Ferdinandus Ramirez y Vaaquez, Paoensis in Hispania.
loiM'ph Halvcz Feijè, S. lacobi Capiti* Viridis.
Emmanuel Ulloa, de Nicaragua
Joannes Marengo, Teneusis et Mieonensis
Nicolaus Frangipane. Coin ordiensie
loannee Lozano, Paientinus.
C Antonius lords y Holer, Viceneis.
Joannes Joseph Williams, Bostoni^nsis
Abraham Bsciai, Cariopolitanus in part infid., rit. eopt., vic. ap. Coptorum
Slephanus Lsraelian, Karput^nsis, rit. armen.
Edt&rdus Fitzgerald, Patrieulanus.
Bernardus Petitjean, Myriophitenais *in part infid., vic. apost. Japoniae.
Stephanus Melchisedehian, Erzerumiensis,nt.armen
Joannes Baptista Josephus I^equette, Atrebatensia
Ignatius Ordonez, Bolivarensis.
Georgius Dubocowich, Pharensis.
Marianus Brezmes Arredondo, Gaudixensis
Joseph de la Cuesta y Maroto. Aurieneis.
Marianus Ortiz Urruela, Teiensis in part infid.. coadjutor ep. S. Salvatoris.
Angelus di Pietro, Nyasenus in part, infid.
Jacobus Chadwick, Hagulstadeneie et Novocastrensis.
D Ludovicus Lafleche, Anthedonensis in part, infid.. ooadiutor Trifluvianensis.
Joseph Aggarbati, Senogallienaie
loeeph Maria B^yjeri Æaliseodunensis.
Julius Lenti, Nepesinus et Sutrinus.
Thomae Galluoci, Recinetensis et Lauretanue.
loannes Baptista Cerruti, Savonensis et Naulensie.
loeeph Giusti, Aretinus.
Hannibal Barabesi, S. Miniati.
loe»eph Rosati, Lunensis-Sarzanensis et Brugnaten·»
Anaelmu· Fauli, Groaaetanus.
Salvator Angelus Demartis, GalteÙinensis*Noreciai·.
Frenciscus Zunnui Caaula, Uxellensis et Terralbensts
laoobue Jana, Augustanus.
Vincentius Jekelfalusy, Alba-Regalenais.
Francisco· Gros, Tarantasienai·.
Franciscos Leopold*· de Leonrod, Eûtetana».

Philippu· Manettî, Tripolitano· ia part, infid., ad- Ji
mmiatr. apoat. abbatiae mdlsuafBublaquetHiis.
Conoaptus Focaocetti, Lyatranaia in part, infid., adm.
I ap. AtpiipencRi.
Amatu· Pagnucci, Agathohioansis in paît infid..
ooadiutor vicar. ap.°Xen-ai.
C^Manua Franoeechini, Maoeratpnsu et Toleutinua.
Antonius Maria Fania, Potentinus et Marsicensis.
Andrea· Formica, ÇuiwmiM.
Carolus Savio, Astanaia.
Laurentius GaetaJdii Salutiarum
Eugeaius Galletti, Albae Pompeiae
Antoniua Colli, Alexandrinur StateUioriun.
H'enrious Bindt, Pistoriensis et Bratansis.
Léo Meurin, Aacalonenaia in part, infid.. vie. ap. Bombayensis.
Gabriel Capaccip, MeUipotamensi» iu paiV, infid,
Antoniua Grech Delicata Cassia Testaferrata, Gaftdi-siensis.
B
Cornelius Mac Cabe, Ardagadenaia.
Raphael Corradi, Balneoregiensis.
Theodorus Grave·, Namunanai·.
Wenceelaus Achevai, S. loannis de Cuyo
Michael lacopi, Pentacomiensi» in part, ihfid., ne. ap. Agrensis.
Paulus Toai, Rhodiopolitanus in part, infid.. vie ap. Patnenaie.
Stephanus Fennelly, Thermopylenaia in jxrt infid., . vie. ap. Madraspatanus.
Guillelmus O Hara, Scrantonensis.
leremias Shanahan, (farrisburgensis.
Michael Heiss, Croaaenaia?' 0
Guillelmus Mac Closkey, Ludovieopolitauus.
lacobus Gibbons, Adtamyttensis in part infid., vie. ap. Carolinas septentrionalis
Ludovicus Lootens, Castabalenais in part, infid., vicar, apoat. de Idaho.
C
Carolus Bermudez. Popayanenaia.
Salvator Magnasco, Bolinensis in part, infid
loannes Bagalà Blasini, Cydonienaia in part, iufi l
Thomas Gentili, Dionyaiensis, in part, infid.. coadiutor vie. ap. Fo-bien.
Ivo Maria Croc, I^trandenais in part., infid.. eoAliutor vie. ap. Tunchini meridionalis.
Georgius Marchieh, Catarensis.
Benedictus Sans y Fores, Ovetensis.
losephus Maria de Urquinaona, Canariens» et S. Christophori de Laguna.
Vincentius Marquez, de Anteqoera.
Franciscua I»ou?nan, Flaviopolitanua in part, infid.. vie. ap. Pundicherü.
Ephrem Maria Garrelon, Nemesinus in part infid., vie. ap. Quilonensia.
Christophorua Bonjeen, Medensis in part, infid., vie. ap. laffnensis.
Petrus de Laoerda, S.\^ebastiani Fluminis lanuarii.
Callistus Clavigo, Paoenais in Bolivia.
loannes Mac Donald,' Nicopolitanus in part infid., vicar, apoat. districtus septentrionalis Scotiae.
Ioann·· Baptista Maneachi, Verulanus.
loaeph Emmanuel Onego, de Serena.
Gaepar Willi, Antipatrensis in part, infid., auxiliaria Cauneos».
Gabriel Fano, Mazdensia, rit. chaldaic.
Felix Ridel, Philippopolitanus in part infid., vie. ap. Coreanus.
Alexander Valaecchi, Tiberiadensis in. part infid.
Timotheus O'Mahony, Armitialensis.
Martini» Griver, Tloanus in part, infid.
loannes Marcellus Touvier, Olenensis*in part, infid., vie. ap. Abyaainiaa.

Germani» ViUalvaso, da Chiep*.
loOaphi» Luanabeni.-Guayibquhnaia
loannes fcarbtao, Dolyehens» in part infid., vχ. *p Hyderabad.
loannes CÀmsrou, Titopolitanus in part, infid.
Carolus Aemiliua Frappai, Andagafenaia.
IdOeph Reyqe, Guadalupaoa».
Emmanuel Restrepo,- Paatopolrtani»,
l'bomas Power, S. loannis'Terrae Novae. 4
Henricus Carfagnini, Portua Gratiae
Thomas Croie, Auckopolitani».
Aloysius Serafini, Viterbienais et Tuecaniensis

Abhsiaa salUas Omisse,

Iulius de Ruggero, ord. S. Benedicti Sa Trinitati·
, .Cavensis.
Carolus de Vera, ord. S. Benedicti Montis Casini.
Leopoldun Zelii lapobuzi, ord. S. Benedicti 8. Pauli'
de Urbe.
Romariius Flugi. ord. ». B. Ss. Nicolai et Benedicti Monoeci.

Abbates c·····!·· erdto·» MaaaUeeraan »

Hc^ricus van Jden Wymelenberg, abb·· monaatarii S. Agathae Cuykensis, magiater general» ordinis canonicorum regularium ordinis S. Cnicis.
Albertus Pasaeri, abbas canonicae S. Agnatis extra Urbis moenia, vicanus ÿineralis congragationia canonicorum regularium Lateranensium 8a. Salvatoris.
Henrious Schmid, abbas monasterii S. Mariae Einsiedlensis ordinis 8. Benedicti, praeses congregationis Helvetiae.
Bonifacius Wimmer, Abbas monasterii S. Vinosntii in Pennsylvania ordinis 8- Beuedipti, praeses congregationis Americas in statibus foederatis Amtri-
cae septentrionalis.
Utto Isuig, abbas monasterii 8. Michaelis Mettensis ordinis S Benedicti, praeses congregationis Bevariae.
Hanricus Corvaja, abbas monasterii S. Flaviae Calstanisiadensis, ordinis S. Benedicti, praeses congregationis Italiae.
Germanus Gai, abbas monasterii 8. Praxedis de Urbe, generalis congregationis Vallis Umbrosae.
Theobaldus Ceeari, abba· monasterii 8. Bernardi ad Thermas de Urbe, generalis ordinis Cistercian···.
Adamus Adami, abbas monasterii 3. Benedicti Fa-
** . brianensis, generalia congregationis Silvestrinae.
Timotheus Gruyer, abba· domus Dei b. Mariae de Trappa, vicanus generalis ordinis Cisterciens» reoentioris reformationis in Gallia.
Ephrem van der Meulen, abbas Montis Olivarum b. Mariae de Trappa. vicarius generalis ordinis
D Cisterciensis antiquioris reformationis in Gallia.
Benedictus Santini, ordinis S. Benedicti, abbas archicoenobii Montis Oliveti maioris in Hetruria, vicarius generalis congregationis Olivetanae.

■edsrater·· general·· eeagregatien·· at erdlaaa reHcieasaaak

Alexander Maria Teppa, praepositus generalis congregationis S. Pauli.
Baraardinui Sandrini, praepositus generalis congregationis Somaschae.
Petrus Beckx, praepositus generalis societatis lasu.
Quiricus Quirici, rector generalis congregationis Matris Dei.
loseph a Csisaanctio Casanovas, praepositus generalis i congregationis Scholarum Piarum.

Franoiscus hflria Cititib, vinarius gsnspdia éongro-
gktioni» cterioorum Regularium.
.loeepb My* Noyprp, vicarius gçner^lis congregatio-
iiis clericorum regularium Minorum.
Camillus Guardi, "ÿlcâriiis generalis cOngtegatioSs
, clericorym regulqriiim infirmis ministrantium.
Rinaldis besti, ordinis· S. Benedic*·, maior dreani-
tarum Cs&paldulensium Congregationis Mpatis
Coronae.,
C^olua Maria Saiseon. prior generalis ordinis Car-
thusianorufb.
Vmcentius Jandel. noisier generalis ordinis Praey.
dicatorum.
Imdovicus .Marangon^ minister generalis ordinis Mi-
norum Coiiveptualiuni.
Nicolaus a. sancto liihnne, minister jgnerali» ordinis
Mqiorum Capuccinorum.
loannes Uetluoniim. prior generalis ordinis eremitarum
8.' Augustini.
loannes Angelus Mondani, prior generqlis ordinis Ser-
voruip B. M.V.
Raphael Ricca, corrector generalis ordinis Minimo-
rinm
Benedictus a Virgine, minritpr generalis FF. Discal-
ceatorum ordinis SS. Trinitptis Redemptionis cap-
livorum.
Carmelus Patergnani, generalis ordinis IJierony-
miaiii congregationis b. Petri a Pisis.
Victorius Meughim, generalis ordinis FF. Poeni-
tentiae.
Fnmciscus Salerni, vicarius generalis teitii ordinis re-
gularis S. Fraficisci
Iihiocientius a sancto Alberto, vicarius generalis or-
dinis FF discAlceatorum S. Augustini.
Angelus Saviqi, vicarius generalis ordinis ('arraeli-
tarum veteris observantiae.
loseph Maria Rodriguez, vicarius generalis realis et
militaris ordinis b. Mariae de Meroede Redemp-
tionis captivorum.
Antonius Martin y Bienes, vicarius generalis primi
ordinis SS. Trinitati».

4

Professio Adal de ponSMoia InfUUibUltato a theologia et secretarii· eplsooponun saarasaaoti oonoilU Vatioanl ooraa sanotlssiiBo domino noetro Pio papa Mono faota die XVni lulll MDOOCLXX

Beat issitne pater.

**Inoliturus ex toto lerrarum orbe ecclesiam suam unam, ac sanctam et usque ad consummationem saeculi permansuram, omnibus apostolis boo officium commisit Christus Dominus: suum luge auxilium eis promittens, divinisque eosdem communiens potestptibua. Quapropter iuxta Domini mandatum et apostoli monitum ad Timotheum 1 episcoporum est peculiares suos populee dooere fidem et mandata divina, ac compescere oppositiones falsi nominis scientiae. Haec episcoporum potestas perpetim ditione nitescit, sed praecipue in oeeumenicis synodis suas vires integre exerit solemniterque. Hanc omnium episcoporum peculiarem et synodalem auctoritatem divinam omnes Christi fideles eemper devotissime suspexerunt, una cum divinis privilegiis beati Petri principis apostolorum, eiusque in Romana cathedra successorum, totiusque catholicae eocleeiae summorum antistitum. Ab ecclesia enim docente eocleaia discens instructa» semper agnovit et fassa est insimul Petro et ei praecipue dictum fuisse omnibus apoetolie a Domino: *Darete omne» gente». Quaecumque alligeveriti» erunt ^agt astyiar· dietumffuisse.s . iTa e» *Petra», tFtqper* boae petram'aadrTirabigûareiÀîmn meant, βζ porta *inferi non* pnAri^ebimt lidrsrsus eam.. *Tibi dabo Λavβa regni* oôelaprm .pmre *agno»* meoe, poicftaM» *mea».* Prd *te rogavi Petro, ut* ao» *deficiat fidèntua,* ri te *aliquando* Conversas *gonfirmajrâtre^tuoe* ·.- „Hinc ergo Petri excellentia praedicatur, quia ipsius. universitatis et unitatis eollseiae *figuram* gessit. Pene |ubique^eoius Petrus-totiui ecclesiae mdruit gestare* personam: et ubi ergo'T^ïue, ibi ecclesia, ibi vita Universa Christi .familia cum sanctis Ambrosio et ~~Augustino profess~~ est ~~ubique et semper; ae cum~~ verbis Seraphici doctoris praedicavit: ^Successor Petri solus habet totam plenitudinem auctoritatis, quam Christus ecclesiae tontulit, et quod ubique in omnibus ecclesiis-diabet illam, sicut iii sua speciali aede Romana" '. liinc illa, patrum .occçumenicaruni synodarumy „Romanus pontifex sicut prae ceteris tedetur fidei veritatem defendere: sic, et quae de tide subortae fuerint quaestiones suo debent iudicio,definiri. Solum Romanum pontificem, tamquam auctoritatem super omnia concilia habentem, tum conciliorum indicendorum, transferendorum ac dissolvendorum plenum ius et poteetatem lialiere" '. Ipsum concilium oomplecti tamquam caputeique eom|sUe e totius Coelus praesidentium, suffragii praerogativam, omnium actuum directionem suinuiuinque gubernium, decretorum confirmationem et promulgationem, ac iniungendae executiunis summam poteetatem6. Proinde iugiter, et ubique in cuncta qatholiea ecclesia traditum et observatum fuit posse quidem episcopos in provincialibus et nationalibus synodis, quae iam statuta sunt dogmata, et decreta docere, et inculcare, ecclesiasticisque censuris fidem credendorum, et exequendorum observantiam iniungere, notarios haereticos, rebelleeque quoscumque damnare, in eosdemque nnathematibus animadvertere.; „incolumi tamen suprema summi pontificis ad eorum sententias tum confirmandas tum solvendas auctoritate" '. Quin et ab aevo apostolorum statutum, obeervatumque fuit, „ne absque consensu Romani pontificis quidquam in ecclesia decernatur: legemque esse pontificiam ut pro irritis habeantur, quae praeter sententiam Romani pontificis fuerint gesta"*. Ideoque „nunquam licuit, nunquam factum eet peculiarem fidem condere, aut saltem proferre decretum, quod vim episcopalis iudieii obtinerat, et conscientias obligaret, idque apostolicae sedis auctoritate contempta" *. Ipsos apostolos et apostolioos patres „ηοιι humana, sed divina decrevere sententia, ut quidquid, quamvis de disiunctis remotisque provinciis ageretur, pon prius ducerent finiendum, nisi ad Petri apostolicae sedis notitiam perveniret, ut tota huius auctoritate, iusta quae fuerit, pronuntiatio firmaretur, indeque «umerent caeterae eocleeiae, veluti de natali suo fonte praedicationis exordium, ut per diversas totius muqdi regiones incorrupta maneant fidei sacramenta salutis" '°. Quod et factum fuit in omnibus orientalibus oeoumenicis, Epheaina ptraeertim. Chalcedonensi, Nicaena II, Constantinopolitania, qui-

' Msttk. XVT. 17; Isara. XXII. 18, Lee. XXII. M.
.* 8. Ang. Sena. IOS de divers.; 8. Aahr. Ia Pasta 40.
• A Boas». Ia «pass. *Quan fnirt Maam* praedicent.
• Ceae. Later. V, ra XI.

• Nat. Alex., Ce·. XVI. Dias XII.
' Petrea Aarslln* et Nat. Alex, citato looo; cono. CkaM et Constantinopolitaaa.
• S. lolio· 1, Soerateo, SosonsaM, Gothotredaa sto.
• Booouet in Gallia ortbod.
■ Cmh. Csrtkag. et Milevit. ad a lasoe. I; I. Cyrtll« sd a Cm M. I; a Fla», sd a Loose· Magma sta

P

RM»

bu» Romani' pontifioeé iuxta pontificium ptaeveo-A tioni» ius aymbola-fidei dederunt, amplectenda abaque vol minime mutatione, cum ipei» verbi» et adverbii» a Petri cathedra statutis Hpc omnep oeoumenici patres devotissime perfecerunt; insimul morem gerente».a Nicaeno I, et Sardioensi recogniti», episcoporum iure appellationi» ad Romanum pontificem in omnibus ecclesiasticis supremis negotii», atque Episcoporum pei^weario officio referendi ad cathedram Petri, quae obortae .fuerint , quaestione» fidei, 'it^quaseumque maiores ^aj lusas. .expectandique suprema «apoetoiicae »«dis-didici» F Ile quibus,omnibus eemper in ecclesiaee Hei traditum fuit. ..iudit^a pro«ancienda regula fidei a Hiimniis fxintificibus lata.super episcoporum coquitatione >ive suam in actis relationi» sententiam ponant, site omittant, prout illis collibuerit) divina aeque ac summa auctoritate nili, cui Christiani omnea ex officio ip»ius quoque menti» obsequium praestare tenentur"*. ludiciis enim apoetoiicae sedi» de quavis B ce disputata ..tollitur omnis dubitatio, neque amjAius est examinanda. sed christianie potestatibus coer-

› 8. Julie· 1, apiat. ad spise. Aath. : Bardic, caa. VI, Vil, VIII; sa Bonifadna 1,. Gelasine I. condii· Terree, ed a Hilar., Nnmid. Bysac. et Manrit. ad ·. Tbeod-, oecnmenica ornnia.

▮ Archiep et epiac. Gall, ad Innoc. X en 1868.

ngm d·"1·' Neo quae .Apootolk» firmantur auctoritate, iUicuias poeaun^mutijari ca\illatione ». Ipja haereas ius edictis peremptoriis insanabili confodit vulnoto, in pqrpHuum redigat fxciduup, et sua auctoritati» exterminatl. Ab.ipea perpetuo cuncta Hvlesia ..doctrinam exquiaivit, integritatem fidei depoposcit >ut pote., quae procul dubio agenda, aut ambigenda fuerint, irretnictabiliter cuncta, disponere, ordinare. £ut'definire poterit». Cuius proinde apoetoAa» sedi» iudiciis obtrectari, insoleiTiieeimae insaniae haereticee pravitati» eet"». Haec hos, beatissime pdtor. Qiper professi sumus et psbfitebimux, et^juae de pontificia infallibilitate Mcrt»ans(a Vaticana iynodu» libertate qunqitam retroaiti< saeculi» couoeasa dm uadt ac erit dtdtutura, Ileo auxiliante usque ad sanguini» effusionem profitebiniur, quotidie epniinentee Vivat rex noeter et pontifex sumiinia ouiniiim rerum'divinarum infallibili» doctor «T^ iudex. C

▮ 8. Augnat)ib. t eoatr doa» apiaL Pelag. c. S, a. ft, lib. », op. imperf c. lal. 10*.

»8 Bern, aptat. Ito, ed Ipaoc 11.

• Tertnll lib. da Padie. eap. I; lib e-oatr» Pressa· e. I ; » t. Baaili» «piat H. ad Athee. *

« s. Nicol I et oeeuuea. VIII.

» g. Aagnat. l. e. et a Ivo épine. Cerante», epist. H», esta .^t a. Ignalina oprtyr. épiai, ad Tralleaae» *t.* 7, a. Cyprieeua fub de suit. eed. 8, 6? a Hieroayœaa, a laidorn» etc.